BIBLIOTECA
FVNDAȚIVNEI
VNIVERSITARE
CAROL I.

Nº Curent 66505 Format M
Nº Inventar A 47567 Anul
Secția Depozit IV Raftul

35/936 H.

DOCUMENTE

privitoare la

ISTORIA ROMÂNILOR

culese de

Eudoxiu de Hurmuzaki

Publicate sub auspiciile Academiei Române

Volumul XIV

DOCUMENTE GRECEŞTI

PRIVITOARE LA

ISTORIA ROMÂNILOR

PUBLICATE DUPĂ ORIGINALE, COPIILE ACADEMIEI ROMÂNE ŞI TIPĂRITURI

DE

N. IORGA

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

PARTEA III

C. 1560 - C. 1820

BUCUREŞTI

1936

BUCUREȘTI
Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă
52220

DOCUMENTE

privitoare la

ISTORIA ROMÂNILOR

C. 1560 — C. 1820

BUCUREȘTI
Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă
52220

DOCUMENTE

privitoare la

ISTORIA ROMÂNILOR

culese de

Eudoxiu de Hurmuzaki

Publicate sub auspiciile Academiei Române

Volumul XIV

DOCUMENTE GRECEȘTI

PRIVITOARE LA

ISTORIA ROMÂNILOR

PUBLICATE DUPĂ ORIGINALE, COPIILE ACADEMIEI ROMÂNE ȘI TIPĂRITURI

DE

N. IORGA

PARTEA III

C. 1560 - C. 1820

BUCUREȘTI

1936

Inv. A. 47. 567
Cota: Lat. 11773.

DOCUMENTE

privitoare la

ISTORIA ROMÂNILOR

VOLUMUL XIV AL COLECŢIEI „HURMUZAKI“

DOCUMENTE GRECEŞTI

PRIVITOARE LA

ISTORIA ROMÂNILOR

PUBLICATE DUPĂ ORIGINALE, COPIILE ACADEMIEI ROMÂNE ŞI TIPĂRITURI

DE

N. IORGA

Sub auspiciile Academiei Române

16436

PARTEA III

C. 1560 - C. 1820

BUCUREŞTI

1936

1864

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI
Cota 11773
Inventar 16436

CONTROL 1959

1961

B.C.U. Bucuresti
C16436

PREFAŢA

Acest volum trebuia să cuprindă numai rămăşiţele neîntrebuinţate în cele două volume precedente din copiile făcute la Constantinopol de d. Manuil Ghedeon pentru Academia Română. Am socotit că e bine să adaug documente greu de găsit în publicaţii speciale, mai ales în reviste, ca „Φάρος“ de la Alexandria.

Dar un hasard fericit mi-a scos înainte ce s'a păstrat din corespondenţa lui Nicolae-Vodă Mavrogheni, sechestrată asupra lui în momentul când el a fost jertfit la Biela-Slatina (Bulgaria), după ce fusese silit a se retrage din ţara a cării Domnie fusese dată altuia. Cumpărată la Atena, această contribuţie esenţială la cunoaşterea Domniei Fanarioţilor, ale cării dedesupturi se vădesc astfel întâiaşi dată, a fost şi ea tipărită, împreună cu unele lucruri mai târzii adause la dânsa de vânzător. Datoresc d-lui sub-secretar de Stat Savel Rădulescu însemnata sumă cu care colecţia s'a cumpărat pentru Institutul Sud-Est European.

Dar un alt noroc m'a făcut să pot căpăta pentru Institut şi copiariul fanariot în care se cuprind unele acte de la contemporanul moldovean al lui Mavrogheni, Alexandru Ipsilanti, şi de la urmaşii lui. Ele au întrat firește în aceiaşi serie[1].

Pentru o altă publicaţie reserv scrisorile, de caracter mai mult retoric, de

[1] Documentele scoase din acel volum sânt însemnate cu o steluţă.

PRÉFACE

Ce volume devait comprendre seulement les restes non employés dans les deux volumes précédents des copies qu'avait fait faire à Constantinople, par M. Manuel Gédéon, l'Académie Roumaine. J'ai cru utile d'ajouter des documents difficiles à trouver dans des publications spéciales, surtout dans la revue „Φάρος“ d'Alexandrie.

Mais un hasard heureux m'a présenté ce qui se conserve de la correspondance du prince Nicolas Maurogénis (Mavrogheni), séquestrée dans ses bagages au moment où ce prince de Valachie a été sacrifié à Biéla-Slatina (Bulgarie), après avoir été forcé de se retirer du pays dont l'administration avait été déjà confiée à un autre. Achetée à Athènes, cette contribution essentielle à la connaissance du régime des Phanariotes en pays roumains, régime dont les dessous se révélent ainsi pour la première fois, a été publiée elle aussi, avec certaines pièces d'une époque ultérieure qu'avait ajoutées le vendeur. Je dois à M. le sous-secrétaire d'État Savel Rădulescu la somme importante avec laquelle la collection a été acquise pour l'Institut Sud-Est européen.

Mais une autre bonne fortune m'a permis de gagner pour l'Institut aussi le livre de copies phanariotes où sont compris certains documents du contemporain moldave de Maurogénis, Alexandre Ypsilanti, et de ses successeurs. Ils sont entrés naturellement dans la même série[1].

Pour une autre publication je réserve les lettres, d'un caractère plutôt rhétori-

[1] Les documents tirés de ce volume sont marqués d'un astérisque.

la Domni şi dascăli din ţările noastre, a căror copie fotografică mi-a comunicat-o d. Marcu Beza sau care sânt cuprinse în aşa de bogatul Epistolariu, cu părţi şi din secolul al XVI-lea, pe care mi l-a dăruit d. Remus Caracaş.

Cetirea documentelor de la care am avut originalele a fost făcută de zeţarul însuşi, d. Socrate Sotiriadis, care s'a dovedit a fi un bun cunoscător al vechiului scris grecesc; mi-a dat şi explicaţia celor mai mulţi termeni turceşti: îi arăt toată recunoştinţa mea.

que, de princes et de didascales des mêmes pays roumains, dont la copie photographique m'a été communiquée par M. Marc Beza ou qui sont contenues dans l'Épistolaire, si riche, ayant des parties du XVI-e siècle, qui m'a été donné par M. Rémus Caracaş.

La lecture des documents dont j'ai eu les originaux a été faite par l'imprimeur même, M. Socrate Sotiriadès qui a prouvé être un parfait connaisseur de l'ancienne écriture grecque; il m'a fourni aussi l'explication de la plus grande partie des termes turcs: je lui en exprime toute ma gratitude.

N. IORGA

INTRODUCERE

Domnia lui Nicolae Mavrogheni apare după actele ce publicăm aici în cele mai ascunse ale ei dedesupturi, în socotelile ei cele mai secrete, — o adevărată revelaţie.

Prin ea se vede ce om de ispravă a fost acest harnic Grec din insule, câte a îndrăznit, până la alcătuirea unei armate de „20.000“ de oameni, până la năvălirea în Moldova şi provocarea Ardealului întreg la răscoală, câte a cruţat el ţării ca suferinţi faţă de necontenitele, neapăratele cereri turceşti. Figura acestui om aşa de crud jertfit de grosolănia Turcilor desperaţi de înfrângere, dar şi după intrigile boierilor pe cari-i îndepărtase, trimeţându-i în exil, — printre ei Ianachi Văcărescu el însuşi, — apare cu totul altfel decât în caricatura, exploatată apoi de un Ionnescu-Gion, pe care a dat-o spiritul de mahală, zeflemeaua bucureşteană a Pitarului Hristachi şi a altor informatori de aceiaşi treaptă.

Revelaţia aduce o reabilitare.

Pentru desăvârşirea ei, adaug tipărirea sau resumatul celor câteva piese româneşti din această întinsă culegere.

I.

Între aceste acte româneşti câteva sânt înainte de Domnia lui Nicolae Mavrogheni.

1. Astfel ordinul din 1-iu Maiu 1778 al lui Alexandru-Vodă Ipsilanti pentru „căratul cherestelii ce cu prea-înnaltă împărătească poruncă s'au orânduit aici în ţară a se tăia şi a se căra la Ismail“, cu grija de a nu se tulbura locuitorii pe neprevestite. „Birnicii“ vor ieşi de-odată cu carele, ca să scape şi, ca să-şi înplinească şi ţara datoria ce are a săvârşi în grabă porunca înpărătească“. Se vor plăti carăle: „căte tult unul de car şi tult unul să le tineţi în seamă la dajdii viitoare, după teşchereaoa ce vă va aduce de la priimitoriul cherestelii de la Vădeni i Galaţi“. „Carăle să fie ţapene, cu boi sănătoş.“ Se vor întovărăşi cu breslaşi şi cu slujitori de judeţ, „oameni vrednici“. Badea Ştirbei va primi carăle la Buzău. Vor fi pedepsiţi, dacă nu se vor grăbi, căci „destul vă iaste a înţelege graba trebii“. În zece zile carăle vor fi deci la Buzău. „Ci aşa să urmaţ negreşit, şi fiţi sănătoşi.“

2. Un lung şir de acte supt Domnia lui Mavrogheni arată cumpărături făcute de Greci şi Turci în Ţara-Românească, la 1786.

Ca nume de vânzători: „Anastase, neguţătoraş pământean“, „Mirică, neguţătoraş pământean“, un Grigore, un Iorga, intitulaţi tot aşa, „Cealăc Dobre i Stan, neguţători pământeni“, Vasile tabacul, „Iane vătaş ot Cămpina“, „Iuda Ovreiul, neguţători pământean“, „Hagi Filalet“ (?), un Zamfir, Zanfirache Cernov şi un ciudat „Elgăchea Zahra“, un „Ion Dabija ot Sibiciu“, un „Bohor Ovreiu“, un „Dumitru Lut“.

Între cumpărători: „Theodosie Ioan, tovarăş lui Morali capanlău“, „Hagi-Chiriiac Arbut, tovarăş lui Hagi-Costanda capanlău“, „Mustafă, tovarăş lui Hagi-Alî capanlău“, „Mola-Mehmet, tovaroş lui Ischiudarlă-Ali capanlău“, Gingiol Mola-Meemet, tovaroş lui Balgi-Hagi-Ali capanlău“, „Costandin Chiriţă cumpăniaş“ din Compania grecească deci (semnează greceşte: κουμπανίστας), „Hriste Gheorghiu

capanlău, tovaroş lui Hagi Panait capanlău", „Hagi-Ibraim Posorlui, tovaroş lui Cadioglu capanlău".

Odată „Dimitrache Turnavit capanlău" cumpără de la „Apostolache Turnavit, pământean", nişte miere.

Ca preţuri, mia de ocă de „seu" („seu bun de vacă") „i dăn cerviş", 230 sau 225 de taleri sau şi numai 220. Mierea se vinde cu 8 taleri şi un ort sau şi 9 cântariul. Caşcavalul se dă cu 195 de taleri mia de ocă.

Un capanlâu, Nicolae Ioan, Grec, declară că a luat 50 de „cântară" de miere „rădicată de la acest judeţ (Ilfov), care mă făgăduescu a o duce la capanu Ţarigradului", dând teşcherea la 31 Octombre 1787.

Cutare Turc cumpără „pentru capan" „miere cant[are] 172, curată, lămurit, prin vederea ochilor miei, cant. po tl. 30, însă cant. 18 Cond. Colan, i 26 cant. Ioan Odobescu, i 114 de la Ion Condean, i cant. 14 de la Radu sin pop Marin", toţi din Dâmboviţa. Preţul e 8 taleri, 30 de bani, dar şi 10. Şi „untul curat lămurit prin vederea ochilor": cantariul e când 9, când 15 taleri.

II.

Un şir de documente privesc furniturile către Turci, cu care aşa de greu se luptă dregătorii lui Mavrogheni. Astfel, în ordine cronologică:

1. Sud Slam-Rămnec. Tainaturile ce s'au dat la ortale şi la suratchii topcii, de când au venit la Focşani până la sfârşitul Octv., cum sineturile arată, însă pă 21 zile dă la 10; 1787, Ocmv. ...

Păini 440 la 11 oameni ai Mării Sale Paşi, ce au şăzut în deal păzitori, să nu meargă ascherlii să supere lăcuitori.

890 cu buirultiu Mării Sale Paşi la oameni ce au lucrat la odăi...

Simbrie la măcelari ce au tăiat oile de ţară...

Ocă făn... la cai tunurilor de la Silistra..., la cai tunurilor de la Ismail... 50 ocă catran la tunuri.

2. Sud Slam-Rămnec. Cele ce s'au dat în 21 de zile la tainaturile Mării Sale Bechir-Paşa aici, în Focşani, de la 10 ale lui Octomv. până în treizeci, cum arată; 1787, Octomv.

...Orez, ocă po bani 42..., unt ocă po bani 60..., carne oae, ocă po bani 12..., miere ocă po bani 30..., mişaştea *(sic)* ocă po bani 75..., făină har *(sic)* cernită, ocă po bani 9..., năhut, ocă po bani 24..., sare, ocă po bani 6..., čapă, ocă po bani 12..., cafea, ocă tl. 3..., lumănări său, ocă po bani 72..., lumănări čară, ocă po tl. 2..., găini, una po bani 18..., oao căte 5 la parà..., săpun, ocă po tl. 1..., unt de lemnu ocă po tl. 1..., catran, ocă po bani 18..., zarzavaturi pe zi căte tl. 3,60..., stanboale orzu po bani 30 unul..., făn cară de măsură 116, po tl. 3..., dramuri piper, ocă po tl. 3..., enibahar, ocă po tl. 4..., unt, ocă po bani 60..., miere, ocă po bani 30..., orez ce s'au trimis de la Bucureşti.

3. Sud Slam-Rămnec. Cele ce s'au dat la tainaturile Mării Sale Bechir-Paşa pă zile 30, din 31 Ocmv. până la 29 Noemv., cum arată; 1787, Noemv. 30..., 30.000 păini..., făclii čară..., păcură..., oţet... 629 piei ale oilor de mai sus, ce s'au luat din judeţ, vândute pielea po bani 30, bez 32 piei luate de ascherlii şi nu le-au plătit.

4. Sud Slam-Rămnec. Cele ce s'au dat la tainurile oştirilor aici la Focşani şi la căteva bairace în Rămnec pe luna ačasta a lui Dechemv., cum arată sineturile; 1787, Dechmv...., 22.857 s'au cumpărat aici la Focşani, neputând birui brutarii să facă păine de ajuns, una po bani 4..., la 2 culucuri ale ortalelor..., 4.000 păini la mazăli meşteri lemnari şi salahori ce au lucrat la meremetul caselor stricate la bordee, po bani 3.

5. Sud Prah. Cheltuelile la trebile oştirii cum arată... La 9 tupuri de astar şi alte mărunte cheltueli, când s'au întors iarălăi de la Sinae. Bacşăş când s'au întors

iarălăi cu robi şi cu capete de la Sinae. La căşăţi (*sic*) ce i-au trimis la hotarăle nemţeşti, adică de 4 ori, căte tl. 10. Iar la bacşăşuri ascherliilor, cănd s'au întors de la Văleni cu robi şi cu capete. La un oğac-ceauş care au adus mehtup dum. cinst. Şifer-agasă, către serdengheştii să nu facă supărare raelii. La rogojăni ce s'au dat la conacile agalelor şi la căţva neferi. La 2 Turci în 2 luni, Mart, Apr., ce şăd lăngă noi pentru lăcuitori, de-i păzesc cănd le ia carăle salh. şi scoate după la ostaşi.

Ipacu cheltueli la urmă.

La 2 căşăţi ce s'au trimis cu porunca agalelor la valea Buzăului şi la Cămpina... La neferi turci ce să trimit mumb[aşiri] pă la plăşi pentru înplinirea poruncilor. La doftoriile iarălăilor... La herari şi la her pentru dresul tunurilor. La păcură pentru mucuri. La fringhii tupci-başi pentru mucuri. Prin dumlui biv Vel Logt. Vasilache, răvaşul este trimis la Visterie... Lui Gheorghe vataf de brutari... Leafă după adeverinţa dumnealui Clucer Baratov.

6. Cheltuiala la treti săama cum arată. La 2 oameni ce am trimis la Ocnă, trimiţăndu-i ca să-mi aducă veste de acolo. La 2 oameni meşteri ce i-am adus dă la Călaşi *(sic)* dă au făcut pismet. Rogojini la cai ce am mai pus... şi am încărcat orz de am trimis la Brăila după poruncă... La un om ce l-am trimis la Iaşi din poruncă, să afle ce este pe acolo

7. Sud Slam-Rămnec. Cele ce s'au dat la tainurile Mării Sale Bechir-Paşi în 21 de zile până au purces, încă din 30 ale lui Dechemv., până în 19 ale lunii acestiia, cum arată; 1788, Ghenr. 24.

8. Sud Vlaşca.

Ascherlii ce au trecut asupra Piteştilor şi li s'au dat tainuri din zahr. ce o aveam cumpărată pentru treaba ascherliilor ce să află şăzători în Găeşti cu binbaşa al lor Surchiulă-Mustafa, cum arată; 88, Fevr.

Bagdatlă binbaşa, Sačcol chehaiasă Tufeccibaşa, Husein-aga Tărnavlă, Hasan-aga al lui Belinaş-oglu, Chehaia Sali-aga, Gĭam-Alì-aga, un baerac ipac al lui Bagdatlă binbaşa, doao baerace, trei baerace, doao baerace, doao baerace ipac, un baeracu, dmi. Spătar. Mavrogheni şi dumn. Pstc. Stathache, la întoarcere.

9. Foaie de lucrurile ce s'au găsit aici la odaia dumlui Sărdr. Marcu, ispravnic, „cum arată anume; 1788, Fev. 8 (şi felegene de marmură", „işlice ale Sărdr", „19 cutii cu halva", „2 umbreli", 4 „ghiudemuri", „pio de cafea cu pisălug", „testele fişicuri" „berec-papuci făr de meşi", „putină cu prune uscate", „borcan cu dulceaţă de nuci", „fucale", „solniţe de carton", „lingură mare de castron", „sticlă cu doftorii", „macat", perne de lănă", „mindiriu cu pae", „piele de masă", „piele de butcă", „piele de ursu".

10. Sud Muscel. Perilipsisul socotelii acestor sami, cum arată; 88, Iun. 18.

Tl.	bani	
11529	9	Suma haračului, afară de răsura noastră şi simbriia zapciilor.
10445		Zahereaoua cu scutelnici.
5576,72		Suma semii a treia, afară din răsura noastră şi simbriia zapciilor şi scăzămăntul ce s'au făcut la ăceastă sumă.
1699,60		Am dat leafă creştinilor ascherlii pea Mart, însă:
		241 Lambru polcv.
		240 Dumitru bulucbaş.
		480 Polcovnic Ianache, Ivan bulucbaş.
		562,60 Dumitrache Alexandru Ruset.
		176 Am luat leafa neferilor miei, Armaş Velisar.
889		Am dat alel-hesap dumnealui biv Vel Spătar Romanò.
1579,90		Pentru 4 sate ce, din pricina bătăliilor prăpădindu-să, nu s'au făcut nicio înplinire, însă

7,48 La 3 sate, însă
431,24 Rucărul, lude 98.
127,72 Dragoslave, 29.
123,24 Bădici, 28.
66 Nămăești, 15.
S'au plătit porumb chile 50, ce iarăș la oștire s'au dat.
(Iscălesc, unul grecește, altul românește, „un proin agă“ și un „proin armaș.)

10. Pentru grău, chile una sută unsprezece, ce l-am avut în Cămpulungu, și s'au luat de s'au dat mâncare ostașilor, ni l-au plătit dumnealor ispravnici din sud Muşcel, chila de grău căte tl. 10, priimind toți bani în mâna noastră... , 1788, Oct. 20.
Neculae ot Slăvești.
D. Bădica ot Costești.
D. Bebu ot Oarje.
Ilie ot Cortești.
Ghinea Evceale ot Căpulogu.
Paraschiv ot Broștenii.
Tudosii Arnăutu ot Suhaia.

11. Sud Argeș. Bani ce s'au chieltuit la trebile ostașilor din rămășițurile de harți *(sic)* de zaherea și din 3-ti seamă, cum arată; 88, Iunie 17.
(Brutari bucureșteni și pământeni, măcelari pământeni.) Făcutul și dresul cuptoarălor de pâine ot orașu Argeș i Pitești... S'au cumpărat coase ot Curtea-de-Argeș... S'au cumpărat catran la Curtea-de-Argeș pentru tunuri... S'au cumpărat site pentru cernutu făinei la Curtea-de-Argeș și la Pitești pentru trebuința olacurilor i la tunuri și gephanele... S'au dat leafa lui Cara Mecmet, păzitor magazii (și alți Turci păzitori).

12. Oraș Cămpulung. Perilipsis de socoteală semi a treia, cum arată; 1788, Iul. 22.
572 tl., suma de seama a treia pe l[u]d[e] 130, po tl. 4 vechi, afară din l[u]d[e] 50 ce s'au scăzut după foaia de scăzământ pentru măcelari, brutari i morari care slujesc la trebuința oștirii... 20 tl. pentru 10 bucăți astari la trebuința oștirilor celor răniți și morți, 2 pă 8 trăisti la dumnealui Tufecci-Başa pentru cai tunurilor prin Dinul Mocanu.
360 pentru 18 cai orășănești po tl. 20, care cai au murit purtând olacu de când au venit oastea în oraș și până la înapoierea lor în Târgoviște, fiindcă până atunci nu mai adusese dumnealor is. cai după la județ, ci tot ai orașului au fost de olac.
20 să scade sămbriia județului.
10 sămbriia logofeț. de orașul *(sic)* (iscălește județul).

13. Oraș Cămpulung. Perilipsis de socoteala sămi haraciului de l[u] d[e] po tl. 6, 60 vechi, cum arată; lt. 88, Iul. 21.

tl.	bani
1170	capete pe lude 180.
117	răsura la leu bani 12.

Dat vătășăi la județul Iorga cu răvașu lui (nume: Mitu Țoglovan, Mițu Purece, Neacșu, Radu Bischiu (?), Stanciu Pocică, Matei Tărăță, Radu Măloșanu). Dat pă lemne la ascherlii pe cară 16.82, caru po bani 24, neajungându-se lemne din carăle ce să aducea de oroșani.

14. „Tasil“ de la „serdeanghesti Astazfuraa *(sic)*, fiĉoru Belinașului-zadea“ (și „doao chile dă Ruș“) (30 Septembre).

15. Vitele ce s'au luat din plaiul Prahv. și s'au tăiat pentru trebuința oștirilor; 1788, Oc. 25.

Vaci	oi	
30	125	Băneștii.
26	401	Cămpina, Stolc.
25	98	Cămpina Lupoianului.

22 69 Proviţa.
11 55 Poiana.
73 303 Breaza.
38 172 Brebul mănăstire.
61 16 Urleta.
55 265 Comarnic.
32 155 Cornul.
6 38 Secăriia.
37 125 Brebul meğ [iaşi].
3 42 Teşila i Păscari.
1 25 Şoprile.

16. 29 Februar 1788. „Isuf Aga capichehaia“ primeşte o sumă de la „dumlui biv. Vel. Medl. Dimitrache, ispravnic ot sud Vlaşca, pentru cheltuiala salahorilor“.

17. Sud Argeş. Perilipsis de căţi bani s'au luat din seama haraciului; din zahereà i de bani breslelor de pervii seamă şi din treti seamă, cum arată în jos; 1788, Apr. 19... S'au dat leafă dumnului Usein Uzum-aga cu doao taguviluri ... S'au dat leafă la şase brutari bucureşteni ... S'au dat lui Ene Arnăut, brutariu ... S'au dat Ghiţului vătaf de brutari ... S'au dat simbriia la şase čobani ce păzescu oile şi vacile dă beelic ... S'au cumpărat 20 ocă fier, care s'au primitu la dumlui Salì-aga la Argeş ... S'au chieltuit când au făcut gephanelile la Curtea-de-Argeş.

18. Perilipsis de socoteala cheltuelii ostaşilor ce s'au aflat aici, cum arată. ... Sterie căpt. taingiu ....

19. Plaiul Teleajenului dă 700 taleri, 60 bani; însă pentru aceşti bani au dat şaptuzăci de vaci, po tl. zece pentru rămăşiţa zahereli ... şi, tăindu-să aici, la Văleni, au dat la tainul aşcherliilor.
(14 Iunie 1788.)

20. Acelaşi dă 1.383 lei, 80 bani, în 137 vaci, tăiate la Văleni (aceiaşi dată).

21. Adeverinţă că plaiul Prahovei a dat 368 vaci, 1589 oi, tăiate la Câmpina; ispravnic Ibrictarul Nichita. „Iar pieile vacilor şi oilor le-au luat lăcuitori. Cu adeverinţă că Domnul a îngăduit plata „rămăşiţurilor“ în vite (26 Iunie).

22. Sud Muşč. Catastih de oi i vaci şi cai ce s'au dat dintr'acest judeţ pentru treaba oştilor din Cămpulung, cum înnăuntru arată; 88, Iun. 18. (Pe plaiuri şi sate.)

23. Sud Muscel. Rămăşiţa fănului i a lemnelor a somei ce mai arată în judeţ, cum arată; 88, Dechv. (lista satelor).

24. Sud. Mehedinţi. 89. Ecstractu de rămăşiţa grăului şi fănu, lemnele ce s'au luat, bani din orănduiala lui Oct., cum înăuntru arată (lista de sate: şi Tihomirii; iscălit: Mih. Stol. biv Vel Pah.).

25. Sud Dolj. Perilipsis de socoteala zaherelii de grău i orz i făn şi lemne i mei, orănduelile din anul trecut; 789, Avg. 18.

26. Orănduiala de cai mezilurilor ce s'au făcut pe la judeţe şi ca cebucŭ, Fev· şi Fev. 13. (389 de toţi) (pe sate.) Gheorghi Vel Capn.

27. Condeile ce sau cisluit într'acel judeţ al Prahv. mai mult piste coprinderea porunci log. 89, Avgt. ... 5 cai din orănduiala cailor ordii Mării Sale lui Vodă... 2 cai din plaiu, de cei de tunuri ... S'au cisluit pentru conacul mosafirilor.

III.

Scrisori cu veşti, complectând pe cele greceşti, sânt câteva:

1. Cu multă plecăčune închinându-mă, sărut cinstită mâna dum[l]...

Cu prea-plecată scrisoare înştiinţez dum[l] că la aceste plaiuri cu ajutoru lui Dumnezeu să află bine pace, de la nicio parte niciun fel auzire împotrivă nu să află

nici să simte, liniște și între lăcuitori să află, cu toată silința spre cele ce să cer de la Visteriia Mării Sale lui Vodă, nici de seferlii fugari a veni prin munte până acum nu să aude nimic; paznici am pus și la Pod[ul] Lac[u]lui în plaiu Rămnec, și să află zioa și noapte cu mare privighere, la un loc de Milcov, i, la Dealul Lung găsind un loc, încă au mai făcut tot în poteca ce au fostu gătit seferlii de trecea pe la Pod[ul] Lacului. Încă mă aflu cu toată privegherea și silința spre săvărșirea luminatelor porunci și ale dum[i] ce le am date. Înăuntru încă nicio mișcare în potrivă aici în partea locului, nici la cetate Brașov n'au putut vedea nici afla oameni ce-i i-am avut înnăuntru, și acum iarăș oameni am acolò, și să află privighind și iscodind a afla lucruri adevărate și vrednice, și, îndată ce vor sosi, iarăș voiu înștiința.

Mă rog dum[i], cinstite Vornice, să faci dum. pomană ca să arăți Mării Sale lu Vodă să să milostivească asupra scăpătăcunii mele să mi să plătească ceia ce am cheltuit până acum cu trimișii ce am avut dinăuntru, și am și până acum, fiindcă mă aflu omu scăpătat și cu casă grea, și am luat bani cu osteneală, ca să nu dau sminteală luminati porunci a bunului mieu stăpân (milostivul Dumnezeu să îi delungeze ani Mării Sale cu fericire în luminatul Înnălțimii Sale Scaun), mai vărtos că vreo lefușoară până acum nu mi s'au făcut, și mă aflu cu mare cheltuială, adăstând răvărsarea mili Mării Sale prin bun[ul] dum[i] ajutoru și milostivă aducere aminte, care cheltuială în doi o arăt dum[i], și să am cinstea răspunsu dui.

Al dumitale
prea-plecată
slugă
Dinul Postc. Vernescu.

Vei scrie dum[i] și duml. boierilor ispravnici vreo scrisoare pentru mine, ca să mă știe.

(Urmează socoteala. Și „doi trimișii ce au fost până la Sibii ... La plăiași de Bucureşti".)

(Resumat grecesc.)

(Pe Vo.:) Întru cinstită mâna dum[i] Manolache Creț[ulescu] V[l] Dvornic cu cinste și multă plecăcune.

2. Prea cinstit dum[i] Vel Dvor[ni]c.

Cu prea-plecată a mea scrisoare înștiințezu dum[i] astăzi, la 18 ale aceștii luni, mi i-au venitu o scrisoare de la omu ce-l amu înlăuntru la Brașov trimesu pentru cercetare, ca orice va vedea și va auzi din cele ce vor fi adevărate, să mă înștiințeze, și îmi scrie că la Brașov face gătire, grău să macină și îl bagă în poloboace, carele ce sântu de obuz le gătescu, poruncă au venitu la Brașovu de facu parcane, și este poruncă să plece la Fev. în 15 zile ale loru. Și numai cinci tunuri au venitu la Brașovu, iar tunari și cai sânt de 15, și așteaptă să vie doosprezece reghimenturi, în reghimentu cu șase sute de catane, și din Haramsechi și din Čucu șase sute de catane călăreți într'ales, și așteaptă să vie acele reghimenturi să meargă în Țara Leșească, și în ce locu să află acumu acele reghimenturi nu să știe. De ăcasta înștiințezu dumitale.

1788, Ghen. 18.

Prea-plecatu
dumitale
slugă
Constandin văt.

(Traducere grecească.)

[Vo.:] Întru prea-cinstită mâna dumlui Vel Dvor. Creţulescu cu toată plecăcunea.

(Pecete neagră.)

3. Prea-cinstite dum. Vel Dvornice, cu multă plecăcune sărut prea-cinst. mâna dum[i].

† Cu prea-plecata mea scrisoare înștiințez dum[i], la cetate în Brașov au început a face gătire, și semnele sânt de plecare oștilor. Au început a măcina grău și a-l așeza

în poloboace. Carăle la obuzuri sănt gata; lucrează şi la parcane cu mare grabă meşteri. Au venit şi 5 tunuri, şi gătesc şi tunurile cetăţi; aştiaptă oaste să vie şi de la alte locuri. Să simte că dă spre Ţara Leşască o să meargă înpotriva oştilor Înpăratului nostru turcesc, şi aşa umblă vorba că pănă la Fev. 15 să să afle în Ţara Leşască ăcastă oaste a Neamţului ce să găteşte să plece acum de aici, din partea vecinătăţii. De ăcasta înştiinţăz dumitale.

1788, Ghen. 20.

Prea-plecată dum[l]
slugă
Andrei Vor.

(Traducere grecească.)

(V°:) Întru prea-cinst. mănа dum. Vel Dvornicu cu toată plecăčunia să să închine;

(Pecete neagră.)

3. Un raport de ispravnic (semnătura greacă), pe lângă ştiri despre zaherele, are şi această parte istorică.: „Judeţul tot s'au îngrozit, căci vrăşmaşi din Coziia s'au înmulţit şi din čas în čas să înmulţesc, şi strejile s'au apropiiat de Rămnic, şi ne-am pierdut minţile, neştiind ce să facem cu toţi oroşani, numai D-zeu să-ş facă milă". Şi postscriptul grecesc anunţă: καὶ ἀπάνω εἰς τὸν ἄρχ. Σπαθ., ἤτοι διὰ τὸ Πιτέστι ἐκίνησεν ἀπὸ ἐψὲς (*sic*) μεγάλη δύναμις ἐχθρῶν μὲ τόπια, καὶ κατὰ συμπέρασμα ἠμποροῦν αὔριον νὰ κτυπηθοῦν; μὲ περουσανίκη (*sic*) τῆς γράφω. („Şi de sus către dumnealui Spătarul, adecă pe la Piteşti, s'a mişcat de ieri mare putere de duşmani cu tunuri, şi după chibzuire pot mâne să bată; cu cea trecută (?) îţi scriu").

(V°.:) Cinstitului şi al mieu mai mare duml. Theodorache Adibzaadè biv Vel Clučer, caimacam[ul] Craiovei, cu cinst. şi plecč.

(Pecete neagră.)

4. Prea-Înălţate Doamne,

Înştiinţez Înnălţimii Tale pentru puţini Nemţi ce au venit la Coziia fără veste şi, aflându-să dumnealui Sărdr. Marco, ispravnic, şezători acolea cu neferi Nemţilor coprinsu, şi şezind vreo patru zile acolea, la mănăstire, astăzi, la 19 ale aceştii curgătoare luni, au plecat iarăşi înnapoi, rădicând şi pă dumnealui Sărdr. tot cu dănşii. Din mila lui Dumnezeu despre altele este bună pace. Pentru paza plaiului întocmai după luminatele porunci sănt următor. Şi nu lipsii de a înştiinţa Înnălţimii Tale.

1788, Fevr. 20.

Robul Mării Tale
Todorachi, văt. de plaiu Coziia sud. Vălci.
(Pecete neagră.)

5. Cu cinste şi fiiască plecăciune închinându-ne, sărutăm cinst. blagoslovitoare dreapta preasfănta.

Înştiinţăz Preasfinţii Tale că zapcii plăşi Oltului între alte catastişe ce ne-au trimes de nişte jafuri ce s'au făcutu de ostaşii dumnealui Carà-Abdi bimbaşa Nicoopoianu, când venia aici la Rămnic şi apoi, ajungându-l luminata poruncă domnească ca să să întoarcă înnapoi să meargă la Craiova să să înpreune cu oastea de acolò, la întoarcere s'au făcut mai sus numitele jafuri, între care catastişe ne-au trimis şi acesta al părintelui iconomului de la Drăgăşani, care iată că-l trimiserăm la Preasfinţ., ca, de vei socoti, să o arate Mării Sale lui Vodă. Făcurăm şi noi ăcastă carte către Măriia Sa din partea noastră, ci, de să va socoti de Preasfinţ., să va da Mării Sale ori finţ., ori prin dumnealui Vel. Vist. Şi cum milostivu Dumnezeu îl va lumina. De ăcasta înştiinţăm, şi săntem,

788, Mai 6.
al Preasfinţ. plecaţi
fii sufleteşti
(Două iscălituri indescifrabile.)

6. Paşaport domnesc „căpitanilor după la menziluri", pentru un lipcan, „mergănd la Nicopie": a i se da, din menzil în menzil, cal şi surugiu.

(12 Iunie 1788.)

7. Iulie 1788. Radul Budişteanu arată lui Vel Vistier prin Toma căpitan Rachita, „mumbaşir la schela Zimnicilor", pentru zahereà trimeasă „dumnealui cinstitu binbaşă Belinaşul aici, la magaziia Piteştii".

8. Prea-înnălţate Doamne,

† Cu prea-plecata mea scrisoare înştiinţez Mării Tale că, scriind Costandin Cĭohodar cu luminată porunca Mării Tale mumbaşir pentru lucruri mişcătoare şi nemişcătoare ale unui Toma ce au fugit la vrăjmaşi, s'au dovedit după arătare lui Petre postelnicul, jăluitor, că are o vie în dealul Valea Crăngului dentr'acest judeţ Secueni. Pentru care am orănduit pe Lupul boeriuaş mazălu, înpreună cu alţi moşneni înprejuraşi, de au făcut cercetare faţă cu Costandin Cĭohodar şi cu Petre jăluitorul. (Cercetare.) 1788, Avgt. 11. Al Înnălţimii Tale prea-plecat slugă:

Petre (?) Med. (Traducere grecească.)

9. Prea-înnălţate Doamne,

Cu prea-plecată scrisoare înştiinţez Mării Tale pentru Untosul otuzbir-buluc de la Gomotorič (*sic*), că nici într'un chip dă satele judeţului acestuia nu-l poč a dăzbăra, ca să să părăsească a nu mai trimite să ia oameni cu muieri cu tot şi să-i treacă de cindea; la dumnealui capichehaia dă la Diiu am scris; dumnealui iarăş au arătat pă la locurile ce s'au căzut şi i-au poruncit a nu să mai amesteca, şi el nici cum nu să dezbară. Acum, dă la Coşmir şi de la Braniste au luat căteva seme (?) şi le-au trecut dă cindea, cum şi de la alte sate, după cum îţi va spune şi Abdi, Tataru Mării Tale. Pentru care mă rog Mării Tale ca să-i scrii şi Măriia Ta unde să va socoti de Înnălţimea Ta cu să-i vie de hac şi să-i poruncească, ca să nu mai facă un lucru ca acesta şi şi pă cei ce i-au luat, să-i treacă iarăş dincoace, căci cunoscut este că nici prea-înnălţatului Vizir nu-i este priimit să spargă un judeţ şi să treagă (*sic*) satele dă decindea, în vremea ce şi ţara ačasta este tot a prea-puternicului nostru Înpărat. Apoi cum va fi mila Mării Tale.

1788, Sept. 10, Cerneţi.

Al Mării Tale
prea-plecată.
slugă

Mih. Ştucă biv căpitan.

10. (Resumat grecesc; scriitorul e ispravnic de Mehedinţi; pecete neagră.)

27 Decembre 1788. Gheorghie Sărdar către Marele Vistier, pentru ordinul de la Domn, „de s'au pus şi mănăstirile judeţului acestuia ca să dea zahereaoa şi oile din orânduiala de al doilea de la Ocv.". Trimete la Tismana, „socotindu că va fi nescaruva oameni de ai mănăstirii acolo, căci egumenu ştiut este dumitale că este dus în Ţara Nemţască, şi, întorcându-să trimisul nostru, au arătat că pe niminea nu au găsit acolò, moşiile mănăstirii iar săntu asupra isprăvniceilor ce s'au orănduit din porunca Mării Sale lui Vodă de dumnealor trecuţi ispravnicii, care de căţ bani, de ce venitu au eşit după acele moşii, s'au dus isprăvnicei de ş'au dat socoteala la duml. Pahcu Ioniţă Mardagiu, la Craiova. Ci mă rogu dumitale ca să arăţ Mării Sale lui Vodu de a mi să trimite poruncă, ca, ori pe isprăvnicei să apucu, să înplinescu zaherelile acestea, sau să să rădice, de a nu fi eu încărcat la Visterie cu zaherelile acestea."

(Resumat grecesc.)

11. După dorita dragoste,

Dorita scrisoare am primit şi, înţelegănd că eşti sănătoasă, m'am bucurat, slăvind pre Dumnezeu, din a căruia milă mă aflu şi eu sănătos. Iar că ai tras necaz şi tragi şi acum, eu ştiu foarte bine, că şi eu aici asemenea am pătimit. Numai ce să facem, soro? Să mulţumim lui Dumnezeu şi cum vom putea să ne chivernisim, că să vede că pentru păcate sănt acestea. Şi iată îţi scriu, Mariuţo, să nu mai faci lucrare cuiva pentru venirea mea, cum scrie un prietin, că, de va mai supăra cinevaş pe Măriia Sa

pentru mine, va să mă aducu la mare turburare, să nu mi să pricinuiască cevaş; ci, pentru Dumnezeu, fereşte-te, nu mă supăra, nu mai pomeni, că nu-mi aduci vre o belea la capu. Cum va vrea Dumnezeu mă voi strădui, până când mi să va erta păcatul. Sori-mei mă închin cu plecăciune. Şi fii sănătoasă.

1789,
Ghen. 9

Al dumi dorit soţ
Ioan biv Vel Păh.

(V°:) Doritei meale soţii Mariuţi Margoaicăi Păinicei (*sic!*), cu dorită dragoste să să dea.
(Pecete ruptă.)

12. După frăţeasca dragoste.

Frăţeasca scrisoare a dumitale am priimit şi toate arătările ce mi le arăţ dum. pentru pricina socotelilor le-am înţeles, cum că la socotelile ce trimit boeri ispravnici de sami s'ar fi văzând multe condee arătate de ispravnici făr de sineturi şi pentru ce să să îngăduiască a le arăta şi să nu să apuce să înplinească? Arhon Stolnice, dar cum poč să-i apucu, în vreme ce din Visterie poroncă nu am, cele ce sănt priimite şi pentru cele ce nu să priimescu pentru în cu (*sic*). Ispravnici îmi sta înpotrivă, cu cuvânt zicând: „Visteriia că[nd] le va ţinea în seamă, atunci vor răspunde". Ci trebueşte ačastă alegere Visteriia să o facă şi să-m dea poroncă: pentru cele ce nu sănt priimite, să-i apucu să înplinească, şi, atunci când nu voi urma poronci, să mă învinovăţıt (*sic*). Şi, pentru acest fel de pricini ceale multe arătate sănt la socotelile Mehedinţilor, unde au fost ispravniculu căpt. Mihai Ştucă, carele, fiindcă din poronca Mării Sale lui Vodă iaste chemat la Bucureşti, au şi plecat de vine; ci, viind, îl va apuca Visteria la socoteală, după perilipsis al său ce-l are dat la Vist., şi să va arăta ceale priimite de Vist., şi pentru ceale ce nu să vor priimi să va apuca de va înplini. Că dum. au fost isprănicel de zahereaoa ot Fev. şi până la pervii seamă. M'am pliroforisit şi pentru cererea venirii meale, după cum îm scrii dum. pricina, şi mă rog ca să nu mai faci vre o cerere, ci să rămăe jos, şi cum voi putea mă voi lupta aici, până când Dumnezeu îş va face milă cu mine. Cărţile amândoo, atât de neam, cât şi de postč. le-am priimit, şi voi înplini bani şi îi voi trimite; însă pentru cea de neamuri să va împlini după cum îm scrii dum., iar pentru cea de postč. iaste foarte pipărată, şi acela iaste om scăpătat; de s'ar putea măcar cu 100. Şi ačasta iar supărare fac dui, pentru sărăciia lui, de să va putea a să catorthosi, iar, când nu să va putea încredinţa, că îmi caută a da de la mine, numai pentru că am apucat de am făcut supărare dumi, cu părere de ştiinţă ce ştiiam că mult până la 100 va fi. Mai am o belea de supărare: unul din boeri de al doilea face cerere de o boerie, adică sărdărie: de să va putea isprăvi prin dum. Vel Cămăraş cu tl. 1000, voi avea răspunsu de la dum. Sau, în ce chip va fi, mi să va da în ştire de către dum., pentru a nu mai face supărare nimeni de venirea mea. Scrisei şi soţii meale ca să să tragă a nu mai supăra pe oameni. Dar mă rog şi pe dum., de vei avea vreme a te întâlni, îi spune şi din gură ca să nu mai facă nimănui supărare de ačastă cerere, şi rămân.

1789,
Ghen. 8.

Al dumi ca un frate
Ioan biv Vel Pah.

(V°:) Cinst. şi al mieu ca un frate, dumnealui Constandin Nenciulescul biv Vel Stolnic, cu frăţ. dragoste şi fericită sănătate să să dea.
(Pecete ruptă.)

13. Prea-înnălţate Doamne,

Înştiinţez Mării Tale că, fiindu miluit de Măriia Ta ispravniculu la judeţul sud Mehedinţu, în cătă vreme am avut tovaroş pă căpit. Mihai Ştucă, m'am aflat slujind în ordie, lângă slăvitu Sarascheri Hasan-Paşa cu porunca prea-înnălţatului Vezir. De căn dau venit dumnealui Sărdaru Eschi-Stambolu, iarăş m'am aflat slujind prin judeţi, după rămăşiturile zaherelelor cu luminată porunca Mării Tale, dar, şi când m'am aflat slujind la Cerneţ, dumnealui Sărdarul nu m'au avut tovaroşi, ca să caut treburile de-a valma, după luminată porunca Mării

Tale, ci multe luaturi şi daturi le-au tăinuit de mine, ci treabă în mănă nu-mi dă, ci să fereşte căt poate şi, pe de altă parte, zice că nu are tovaroşi ca să poată ajuta. Eu pănă astăzi la nicio slujbă sau treabi nu am fost ca să fiu eu harnic a o scoate la cale, cum şi la ordie slăvitu sarascher şi toţ seferlii s'au mulţumit de slujba mea. Căud s'au arsu Meh[a]diia, dumnealui s'au dus la Dii şi pănă nu au aflatu de 4 bimbaşi ce mi i-au dat Măriia Sa Suleman-Paşa de paza Cerneţului, carele s'au poruncit tainu lor să şi-l ia de la Cozal oamenii, făn şi lemne cu bani, dumnealui de la Dii nu au venit, şi numai eu cu doi beşlii am şăzut în Cerneţ; la Noemv. 1, am eşit în judeţ şi în cinci zile am pornit oameni din Blahniţa-de-sus i de jos cu bani pentru zahereà şi, mergănd la plasa Cămpului, în 11 zile am înplinit 33 pungi de bani, bani de zaherele, de făn i de lemnu, şi i-am trimis la Cerneţi, încă de la Noemv. 18, afară de bani ce s'au luat de la celelalte zece plăşi, după zahereao noo i veiche i făn i lemne şi alte luaturi care le-am putut afla; care aceşti bani de la Cămpu duml. au socotit a nu-i şti eu; care din răvaşu ce scrie către zapciu şi din scrisoare ce scrie mie, scoţănd copiile, trimisăi. Cetindu-să, te vei pliroforisi Măriia Ta de dreptatea dumisale, că răvaşu s'au scris din Cerneţi, iar nu din Calafatu. Luaturi din judeţ sănt multe, care nu crez să fie arătate Mării Tale, pentru că l-am văzut că s'au scărbitu unde am cercetat prin judeţ, de luaturi. Zahereao noo de orz toată s'au luat bani, pă o mie chile a Fetislamului cu o miie de lei ..., de patru mii ce s'au ţinut sama loru în samă, pă unsprezece mii noo sute optzăci şi noo s'au luat căte... mii de baniţă, pă opt mii şapte sute şaizăci şi cinci baniţă, ce au fost să-i dea în natură, o un... de baniţă le Cerneţi, şi s'au cisluit mai multe baniţă. Pă grăul nou s'au dat poruncă zapciului Costache căte tl. 2 şi doi şi jumătate pă baniţă, pă grâul nou s'au dat poruncă zapciului tl. să ia pe sută, să-i trimiţă la Cerneţ, care unele sate au şi plătit doo mii noo sute noozeci şi patru bani pă grău şi cinci mii şapte sute cincizăci bani pă orzu, de la patru plăşi, ocoalele amăndoo i muntele i Baia, cum s'au împăcat dumnealui cu dănşi. Dumnealui ştie că am auzăt şi eu că ar fi plătit căte zece lei orzul şi căte şase lei făina, sute de ocă; făn iarăş s'au văndut în Cerneţ şi la Ada-calesi căte doi lei şi doi lei şi jumătate caru. Unt şi făina iarăş am văzut vănzănd la Ada-Calesi. Şi alte luaturi care în doo rănduri eu am înştiinţat dumisale Vel. Vis. ca să arate Mării Tale, ca, ori să fie luminată porunca Înnălţimii Tale ca tot luatu din judeţ şi datul la oricine să treacă socoteala şi prin ştiinţa mea, de căud sănt cu dumnealui pănă acum, ori să mijlocască către Măriia Ta să orănduiască alt ispravnic în locu mieu, ca să nu caz în vre o urgie, şi, niciun răspuns neluănd, am venit aici, în Craiova, de am năzuit cu acestă scrisoare la Înnălţimea Ta, şi iarăş sănguru m'am întorsu în judeţ, numai cu doi fečori ai miei, nevrănd să-mi dea niciun slujitor ca să es în judeţ. Şi, aşteptănd luminată porunca Mării Tale ce să fac, că el îm zice că eu sănt ispravnic, şi eu am luminate cărţ ale Mării Sale (*sic*); însă şi iarăş făr de luminată porunca Mării Tale nu poci să es din judeţ. Iar anii Înnălţimii Tale să fie de la Dumnezeu mulţi şi fericiţi.

1789, Ghen. 8.

Al Mării Tale prea-plecat slugă
Chiriac (?) Clucer.

IV.

Isprăvile lui Mavrogheni trecură şi în cântecul popular. Un călător german, Bartholdy, pomeneşte pe acela în care Vodă apare la un ospăţ cu patru sute de musafiri, în care îşi laudă sora, iar Sultanul, care pune rămăşag c'o va seduce, îi trimete doisprezece catâri cu daruri.

Oricum s'ar judeca atitudinea aceluia din care Hope (c. 1770 — 831), în romanul său celebru, *Anastasius*[2]), a făcut un tip legendar atribuit şi lui Byron, care l-a admirat şi de pe urma căruia i s'a zis autorului „Anastasius" Hope[3],

---

[1] *Voyage en Grèce*, traducere de A. du C***, Paris 1867, II, p. 139 şi urm.

[2] *Anastasius, or memoirs of a modern Greek written at the close ot the 18th century.*

[3] *Encyclopædia Britannica*, XIII, p. 638.

cercetarea acestor hârtii, ca şi, mai ales, a materialului grecesc dat în paginile ce urmează, arată precisie, muncă, simţ de răspundere şi grijă de banul ţerii, unite cu frica de cel care ţine buzduganul pedepselor. Ideia că epoca fanariotă, n'a fost decât un jaf confus al unor oameni străini, veniţi să se îmbogăţească prin toate mijloacele trebuie părăsită.

Iar memoria Domnului care a făcut faţă cu neadormită veghere la o situaţie aşa de grea, izbutind a-şi crea o armată, cu care a cucerit Moldova şi era gata să răsbată mai adânc şi în Ardeal, al cărui pământ l-a şi, călcat, chemând lumea, fie şi de-avalma, fără deosebiri naţionale, la libertate, merită să fie curăţi'ă, — oricât sângele i-ar fi fost străin, — de clevetirea mahalagiască a contemporanilor, ca şi de caricatura fără spirit a foiletoniştilor din timpurile noastre.

Nerecunoştinţa ucigaşă a Turcilor, cari i-au vărsat sângele la o răscruce de drum, ar ajunge, de altfel, singură ca să-i câştige o altă preţuire, sprijinită pe faptele lui şi pe înţelegerea vremilor[1].

---

[1] Cu cât i se arată inferior, în altă vreme, Vodă-Carageà, preocupat de singurele sale interese, pe care le urmăreşte, prin cifre în mare parte neînţelese, cu toate mijloacele unei inteligenţe care bănuieşte şi caută să împiedece intrigile contra lui!

TABLA MATERIILOR

C. 1560. Muntele Sinai. Călugării de la Muntele Sinai către Ruxanda, Doamna Moldovei, mulţămindu-i pentru ajutorul ce au de la ea şi de la familia ei. No. 1, pag. 1.

C. 1590. Egipt. Meletie Pigas, Patriarh de Alexandria şi vicariu al Scaunului ecumenic *(sic)*, către Petru Şchiopul, Domn al Moldovei, mulţămindu-i pentru scrisoare şi arătându-i că voia să-l vadă, dar a fost rechemat la Constantinopol de Patriarhul Silvestru al Antiohiei, care se îndrepta într'acolo. No. 2, pag. 2.

De la 1577. Călugării de la Meteore către Mihnea-Vodă al Ţării-Româneşti, pentru o cerere de ajutor, cu pomenirea binefăcătorilor, de la Neagoe Basarab. No. 3, pag. 3.

1631, Egipt. Gherasim, Patriarh de Alexandria, către Corneliu Haga, ambasador al Olandei, despre trimiterea în Ţara-Românească a preotului Ioanichie pentru supraveghiarea proprietăţilor sale acolo, iar de acolo, poate la Moscova, ca să ajute la nevoile din causa „tiraniei stăpânilor de aici" (πέμπομεν γὰρ αὐτὸν μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ εἰς Βλαχίαν εἰς ἐπίσκεψιν μὲν τῶν ὧν ἔχομεν ἐκεῖ πραγμάτων, ἐκεῖθεν δὲ (εἰ ὁ Θεὸς συνεργήσει) καὶ περαιτέρω τὴν ὁδὸν ἐκτενεῖν μέχρι τῆς Μοσχοβίας). Nr. 4, pag. 5.

1631, Egipt. Gherasim, Patriarh de Alexandria, către Daniil, Mitropolitul de Serres, despre o trimetere de soli. No. 5, pag. 6.

1631, Egipt. Gherasim, Patriarh de Alexandria, către preotul Arsenie, trimes în Ţara-Românească, despre reaua stare a ortodoxiei egiptene şi trimeterea preotului Ioanichie. No. 6, pag. 6.

C. 1634, Meteore. Călugării de la Meteore către Vasile Lupu, Domnul Moldovei, pentru ajutor. No. 7, pag. 7.

1641, 17 Ianuar. Constantinopol. Tomul Patriarhiei ecumenice, trimes lui Vasile-Vodă Lupu, în afacerea certei lui Gherasim, Patriarhul Alexandriei, cu călugării de la Muntele Sinai. No. 8, pag. 10.

1645, 10 August, Iaşi. Vasile-Vodă Lupu către Sinaiţi, despre cearta lor cu Gherasim, Patriarhul Alexandriei. No. 9, pag. 12.

1648, Iunie. „Memfis" (Cairo). Scrisoare sinodală către Vasile-Vodă Lupu în cearta Patriarhiei de Alexandria cu Sinaiţii. No. 10, pag. 16.

1651, 8 August, [Iaşi]. Vasile-Vodă Lupu către Patriarhul Ecumenic, despre cearta Sinaiţilor cu Ioanichie, Patriarhul Alexandriei. No. 11, pag.

1651, 8 August. Vasile-Vodă Lupu către Patriarhul de Alexandria, Ioanichie, despre cearta cu călugării sinaiţi. No. 12, pag. 25.

1651, după 8 August. Mărturisire a Patriarhului de Alexandria, Ioanichie, faţă de înrâuririle lui Vasile-Vodă în chestia Sinaiţilor. No. 13, pag. 28.

1655, 18 Decembre. Ioanichie, Patriarhul ecumenic, către Patriarhul de Alexandria, despre afacerea Sinaiţilor. No. 14, pag. 30.

1651. După 18 Decembre. Arhiepiscopul de Sinai, Iosif, către Patriarhul de Alexandria, după ce a căpătat voia sinodală de a liturghisi în metohul de la Cairo, cu îndatoririle ce iea. No. 15, pag. 32.

1676, Bucureşti. Gherman de Nissa către un dascăl Eugeniu, despre moartea lui Alexie, Ţarul Moscovei, care pregătia războiul cu „barbarii" turci şi trimesese un sol şi la Domnul muntean, şi despre negocierile de pace. No. 16, pag. 32.

1679, 10 Martie. Dionisie, Patriarh de Constantinopol, către Şerban-Vodă Cantacuzino, despre cererea de restituire a Mitropolitului Teodosie, trimeţând pentru cercetare pe Marele Logofăt Ioan Cariofil şi pe Anania, Mitropolitul de Maroneia. No. 17, pag. 33.

1680, 11 Ianuar, Iaşi. Patriarhul Partenie al Alexandriei, venit în „Vlahobogdania" pentru ajutor, face dascăl pe „Zaharia din Iaşi, om cinstit şi între cei învăţaţi prea-învăţat şi foarte bun între studioşi, care a predat cuvântul lui Dumnezeu drept şi învăţat în Galata Constantinopolei, supt Patriarhia prea-sfinţitului fost Patriarh ecumenic chir Dionisie, pios şi înţelept". No. 18, pag. 37.

1680, 11 Mart. Bucureşti, mănăstirea Mihai-Vodă. Partenie, Patriarh de Alexandria, recomandă pe Meletie, fost arhiepiscop de Ohrida, care călătoreşte pentru eleimosină. No. 19, pag. 37.

1680, 11 Mart. Bucureşti. Partenie, Patriarhul Alexandriei, venind în Ţara-Românească pe vremea „prea-evlaviosului şi prea-strălucitului Domn, domnul Io Şerban Voevod, la Bucureşti", numeşte, pe lângă epitropul popa Partenie, la Slobozia Segarcii epitrop pe „cel întru Duhul Sfânt prea-dorit şi iubit fiu al Smereniei Noastre, prea-cinstitul şi de prea-bun neam între boieri Marele Postelnic, domnul nostru Constantin Brâncoveanu". No. 20, pag. 38.

1680, 3 Iunie, Bucureşti. Întărirea de Patriarhul de Alexandria Partenie a dreptului de ctitor cedat de Elina Cantacuzino, la mănăstirea Cobia, fundaţie a lui Radu-Vodă Şerban, nepotului ei, Pârvu Cantacuzino. No. 21, pag. 39.

1680, 6 Iunie, Bucureşti. Partenie, Patriarhul Alexandriei, pentru ctitoria din Bucureşti a lui Şerban-Vodă Cantacuzino (Cotroceni). No. 22, pag. 41.

1681, 18 Novembre. Declaraţia viitorului Patriarh de Constantinopol Dionisie, prieten al Elinei, văduva lui Constantin Cantacuzino Postelnicul, cu privire la ce înţelege a se face din moşiile ei, mergând ea la Locurile Sfinte. No. 23, pag. 43.

1683, Maiu, Iaşi. Partenie, Patriarhul Alexandriei, către Ţarii Ivan şi Petru Alexievici, arătând ce datorii a făcut la suirea sa în 7186 (1678), iar după moartea, la 7188 (1680), a predecesorului său, Paisie, a trebuit să se împrumute pentru îngroparea lui, aşa că, aflând la solul muscălesc Procopie, fiul lui Bogdan Vozniţin, scrisori de la tatăl lor, Ţarul Teodor, se îndreaptă către fii pentru un ajutor bănesc: venind către ei, a fost oprit în Moldova, ca să nu păţească de la Turci ce păţise Paisie, dar trimete pe cineva cu trei scrisori: de la el, de la Sf. Sava din Alexandria şi de la Sf. Gheorghe din Egipt, rugând a se pune pe privilegiul rusesc pecetea pe care hoţii au furat-o pe drum. No. 24, pag. 45.

1683, Maiu, Iaşi. Partenie, Patriarhul Alexandriei, către Patriarhul Moscovei, Ioachim, făcând observaţii asupra crucii cu trei degete şi cerând ajutor ca să repare partea de spre Apus a bisericii patriarhale. No. 25, pag. 46.

1689, Un neiscălit către Constantin Stolnicul Cantacuzino, despre călătoria sa, în Decembre, prin Germania, pe la un oraş pe care l-a străbătut şi „prea-învăţatul suflet" al acestuia, despre durerea sa pentru moartea „prea-fericitului Domn" (Şerban Cantacuzino), mângâindu-se cu învăţăturile religiei şi trimeţând urări noii Domnii lui Constantin Brâncoveanu. No. 26, pag. 47.

1692, Ianuar. Bucureşti, mănăstirea Mihai-Vodă. Gherasim, Patriarhul Alexandriei, către Petru, „Împăratul şi Marele Cneaz" al Rusiei, cu cerere de ajutor prin arhidiaconul care aduce hrisovul lui şi alte două acte muscăleşti cu privire la mănăstirile Sf. Sava şi Sf. Gheorghe, cu pomenirea tuturor rudelor lui Petru, sprijin al acestei Biserici. No. 27, pag. 47.

1694, 6 Decembre. Mărturie privitoare la vânzarea casei boierului Hrisosculo către soţia lui, Mărioara Mavrocordat, cu pomenirea şi a fratelui ei, Alexandru Exaporitul. No. 28, pag. 50.

1696, Iunie. Patriarhul Calinic al Constantinopolei către Mitropolitul Teodosie al Ţerii-Româneşti, Teodosie, pentru ca să hirotonisească pe Neofit ca Mitropolit de Sebasta. No. 29, pag. 51.

C. 1700. Gherasim, Patriarhul Alexandriei către Constantin-Vodă Brâncoveanu, despre dorinţa de a se face tipografie pentru cartea sa „retorică", ajutând şi fostul Patriarh ecumenic Dionisie. No. 30, pag. 52.

Sec. al XVIII-lea? Catigumenul Iacov şi călugării de la Marea Mănăstire din Meteore, recomandă Mitropolitului Ţerii-Româneşti pe un călugăr al lor care vine pentru elemosină. No. 31, pag. 53.

1705, 13 Februar. Teodosie, Mitropolit al Ţerii-Româneşti, către Hrisant Notara, Mitropolit de Cesareia lui Filip, aflător la Constantinopol, cu complimente, arătând că a trimes două scrisori Mitropoliţilor de Adrianopol şi Sofia; exerciţiu retoric. No. 32, pag. 54.

1707, 20 Februar. Teodosie, Mitropolitul Ţerii-Româneşti, către Patriarhul de Ierusalim Hrisant, despre suirea acestuia în Scaun. No. 33, pag. 55.

1707, 1-iu Martie. [Târgovişte]. Teodosie, Mitropolitul Ţării-Româneşti, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre aceiaşi alegere a acestuia şi despre legăturile lui cu Mitropolitul de Adrianopol şi episcopul de Râmnic. No. 34, pag. 55.

1707, 20 Martie, Bucureşti. Preotul Gheorghe Maiota către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre moartea Patriarhului Dosoftei, suirea în Scaun a lui Hrisant, cărţile ce tipăreşte şi starea de sănătate. No. 35, pag. 56.

1708, 9 Septembre. Constantin Stolnicul Cantacuzino către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre starea ortodoxiei, mai ales în Serbia, şi un calendar de Tyrnau, ce-i trimete. No. 36, pag. 58.

1709, 12 Martie. Constantin-Vodă Brâncoveanu către Clement, Mitropolitul de Ianina, despre prezenţa acestuia la nunta unuia din fiii Domnului şi despre vecinătatea de acum înainte a lui. No. 37, pag. 59.

1709, 17 Novembre, Bucureşti. Predicatorul Ioan Avramie către Hrisant, Pariarhul de Ierusalim, despre plecarea din Veneţia prigonirii ortodocşilor, aşezarea la mănăstirea Sf. Gheorghe din Bucureşti, unde n'are cinste şi îngrijire, şi nişte cărţi de drept ce trimete. No. 38, pag. 60.

1709, 18 Decembre. Ştefan Cantacuzino către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre legăturile lor amicale şi prezenţa tatălui, Constantin Stolnicul, la Filipeşti. No. 39, pag. 61.

1710, 20 Februar. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre causele zăbovirii scrisului şi reaua opinie ce are de Maiota; cu un post-script despre alegerea unui egumen la Muntele Sinai. No. 40, pag. 62.

1710, 10 Mart. Nicolae-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu salutări şi urări. No. 41, pag. 65.

1710, 30 April. Mihail Cantacuzino Spătarul către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre moartea soţiei şi un dar către Hrisant de la răposatul nepot, Şerban Cantacuzino. No. 42, pag. 66.

1710, 1-iu Iunie, Bucureşti. Ioan Avramie către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre ocrotirea ce i-a acordat-o Mitropolitul muntean şi sarcina, de la Domn, de a predica în Biserica Domnească. No. 43, pag. 67.

1711, 13 Iunie, Iaşi. Anastasie Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre buna primire din partea Domnului Moldovei după un drum greu pe Mare, sosirea la Iaşi, tovărăşiile sale şi lucrarea ce vrea să înceapă. No. 44, pag. 69.

1710, 22 Iunie, Iaşi. Anastasie Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre primirea şi întreţinerea sa la Curtea Moldovei. No. 45, pag. 71.

1710, 13 August, Iaşi. Anastasie Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre boala lui, bunătatea Domnului şi zăbava scrisului. No. 46, pag. 74.

1710, 13 Septembre, Târgovişte. Radu Dudescu către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre isprăvirea bisericii Sf. Sava şi dorinţa lui de a se face un schimb cu biserica Stelei. No. 47, pag. 76.

1710, 23 Septembre. Constantin-Vodă Brâncoveanu către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre corespondenţa lor. No. 48, pag. 78.

1710, 26 Decembre. Antim, Mitropolitul Ţării-Româneşti, către Atanasie, Patriarhul ecumenic, despre lupta sa contra lui Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, care pretinde a-şi însuşi de fapt mănăstirile închinate Sfântului Mormânt, înlăturându-se pomenirea la liturghie a Mitropolitului ţării. No. 49, pag. 79.

1711, 15 Ianuar. Constantin-Vodă Duca (?) către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, cu salutări. No. 50, pag. 82.

1711, 17 Ianuar, Iaşi. Anastase Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre suferinţile sale şi schimbarea Domnului. No. 51, pag. 83.

1711, 18 April, Iaşi. Anastase Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre traducerile şi predicele sale, despre situaţia egumenilor de la mănăstirile Sfântului Mormânt. No. 52, pag. 85.

1712, Mart. Constantin Stolnicul Cantacuzino către Patriarhul Hrisant, despre greutatea vremilor. No. 53, pag. 87.

1712, 4 Mart. Ştefan Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre zăbava scrisorilor şi calendarele ce i se trimet, precum şi despre şederea la Afumaţi a lui Constantin Stolnicul. No. 54, pag. 89.

1712, 13 Mart. Nicolae-Vodă Mavrocordat către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre ce a făcut pentru egumenul de la Galata. No. 55, pag. 90.

1712, 19 Mart. Ştefan Brâncoveanu către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre năcazurile ce a avut şi despre cântăreţul Ierotei, pe care i-l recomandă. No. 56, pag. 91.

1712, 26 April. Ştefan Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre corespondenţa lor, pacea ruso-turcă şi dorinţa de liberare a creştinilor. No. 57, pag. 92.

1712, 28 April. Ştefan Brâncoveanu către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre primirea lui Ierotei, trimes la dânsul, şi apropiata sosire a lui Anastase din Ianina, învăţătorul fraţilor lui. No. 58, pag. 94.

1712, 6 Iunie. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre corespondenţa lor şi legăturile cu amicul comun Ali-Efendi, despre o „viaţă a lui Adam“ de la Gheorghe Kastriotul şi despre greutăţile vremii. No. 59, pag. 96.

1712, 9 Iunie. Toma Tzuki, „socrul lui Nicolae-Vodă“, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre botezul de către acesta al beizadelei şi despre schimbările de egumeni în Moldova. No. 60, pag. 98.

1712, Iulie. Mitropolitul Moldovei, Ghedeon, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre rosturile egumenilor de la mănăstirile Sfântului Mormânt. No. 61, pag. 99.

1712, 1-iu Septembre. Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre reluarea corespondenţei. No. 62, pag. 100.

1712, Novembre. Constantin Stolnicul Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre nevoia Turcului Ibrahim-Celebi, ştirile ce primeşte Domnul, tulburările de la Constantinopol şi prognosticurile din calendar. No. 63, pag. 101.

1712, 10 Novembre. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre prietenii lor turci şi greci şi nemulţămiri politice secrete. No. 64, pag. 102.

1712, 15 Novembre. Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre vechiul conflict cu el şi tipografia ce se face la Constantinopol. No. 65, pag. 105.

1713, 21 Ianuar, Târgovişte. Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre noua tipografie din Constantinopol a acestuia şi călătoria din Georgia prin Rusia în Olanda a tipografului său, Mihai Iştvanovici. No. 66, pag. 106.

1713, 22 Ianuar, [Constantinopol]. Elena, fiica lui Dumitraşcu-Vodă Cantacuzino, către Patriarhul Hrisant, cu multă rugăciune ca el să intervie, neputând scrie la „unchii" ei şi la Vodă-Brâncoveanu, ca ea, orfana, acum văduva, gonită din metohul constantinopolitan al Ierusalimului, să fie îngăduită. No. 67, pag. 107.

1713, 27 Ianuar. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre proorociile ce se fac prin calendare. No. 68, pag. 108.

1713, 30 Ianuar, [Ierusalim]. Un necunoscut către Patriarhul Hrisant, despre nevoia de a cere în favoarea sa un firman împărătesc. No. 69, pag. 111.

1713, 6 April. Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre tipografia acestuia de la Constantinopol şi călătoria din Georgia prin Rusia în Olanda a tipografului Mihail Iştvanovici. No. 70, pag. 112.

1713, 5 Iulie. Nicolae-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre atitudinea ambasdorului Franciei în chestiile Sfântului Mormânt. No. 71, pag. 113.

1714, 24 Iulie. Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre pierderi ale tipografiei sale şi nişte clopote. No. 72, pag. 115.

1714, 9 August. Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant. Patriarhul Ierusalimului, despre oprirea răspândirii cărţii tipărite de Mitrofan Gregoras şi despre un dar de metal pentru litere, cu ştiri despre preotul Avramie. No. 73, pag. 116.

1714, 12 August. Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre tipărirea de cărţi. No. 74, pag. 117.

Pe la 1714. Ştiri (de la Hrisant Notara?) către Nicolae-Vodă Mavrocordat, despre situaţia din Europa în luptă. No. 75, pag. 118.

1715, 26 August. Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre o socoteală de tipografie. No. 76, pag. 119.

1716, 21 Mart. Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre îndreptări tipografice şi şederea sa la Sf. Spiridon din Bucureşti. No. 77, pag. 121.

1716, 24 Mart. Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre pârile la care e supus, dorinţa de a relua corespondenţa şi fiinţa la Bucureşti a lui Avramie. No. 78, pag. 122.

1716, 23 April. Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre afaceri de tipografie şi cumpărarea unei case. No.79, pag. 123.

1716, 29 Septembre. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre suirea sa în Scaun şi nevoia de sprijin. No. 80, pag. 124.

După 1716. Versuri de Iosif, Mitropolitul de Târnova, la mormântul lui Scarlat, fiul lui Nicolae-Vodă Mavrocordat şi al Casandrei Cantacuzino. No. 81, pag. 125.

1716-26. Raialele Moldovei se plâng pentru purtările lui Mihai-Vodă. No. 82, pag. 126.

1717, 1-iu Mart. Bucureşti. Medicul Dimitrie Gheorgulis Notara către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre prinderea lui Nicolae-Vodă Mavrocordat, venirea fratelui Ioan-Vodă, începutul evacuării de către Germani, drumul lui la Braşov, prada averii lui şi găsirea părţii ce lipsia dintr'o carte tipărită, el însuşi lucrând la o „Filosofie Etică". No. 83, pag. 127.

1718, 28 Ianuar. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre năcazurile acestuia, planul de şcoală şi greaua boală a sa. No. 84, pag. 128.

1718, 1-iu April. Ghedeon, Mitropolitul Moldovei, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre egumenul de la Sfântul Sava şi puterea în genere a egumenilor. No. 85, pag. 130.

1718, 15 April. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre focul de la Ierusalim şi despre lipsa Domnului, aşteptând pacea. No. 86, pag. 131.

1718, August. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre retragerea demisiei sale pentru motive pe care nu le poate spune, arătând şi întreaga sa carieră. No. 87, pag. 133.

1718, 7 Octomvre. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre neputinţa de a se face din Cernica o stavropighie a Alexandriei, cum i se cere. No. 88, pag. 135.

1718, 27 Decembre. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre ediţia canoanelor ce pregăteşte cu greu. No. 89, pag. 137.

1719, 18 Ianuar. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre deschiderea şcolii cu Gheorghe de Trapezunt, No. 90, pag. 139.

1719, 12 Mart. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre numirea ca Domn şi gândurile lui Nicolae Mavrocordat. No. 91, pag. 140.

1719, pe la 12 Mart. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre condiţiile în care ar fi bine să vie Nicolae-Vodă, fără mulţi Greci, ca să nu rămâie ai ţării fără slujbe. No. 92, pag. 142.

1719, pe la 12 Mart. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre chivernisirea ce ar merita-o psaltul Panaiotachi. No. 93, pag. 143.

1720, 2 August. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului Hrisant, despre scrisori primite, bolile lui şi greşeli în cartea ce tipăreşte, adăugând o cerere de cerneală neagră de tipar. No. 94, pag. 143.

1723, Iunie. Catalogul cărţilor bibliotecii din mănăstirea Văcăreşti. No. 95, pag. 145.

1728, 2 Ianuar. Constantin-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu complimente pentru Anul Nou. No. 96, pag. 156.

1729, 14 April, Nijni-Novgorod. Maria, soţia lui Toma Cantacuzino Spătarul, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre nişte daruri, aducerea oaselor „răposatei Spătărese" şi petrecerea ei de Paşti la Nijni-Novgorod, unde guvernatorul e soţul surorii ei. No. 97, pag. 157.

1730, 5 Ianuar. Ioan Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu felicitări de Anul Nou. No. 98, pag. 158.

1737, 20 Maiu. Constantin-Vodă Mavrocordat către Cosma, Patriarhul Alexandriei, despre o lămurire de egumen, călătoria la Alexandria a prelatului şi nişte lămuriri de la Marele Eclesiarh Kritias. No. 99, pag. 159.

1743, 11 Iunie. Constantin-Vodă Mavrocordat către Cosma, Patriarhul Alexandriei, despre mănăstirea Hangu, Mitropolitul Libiei şi hrisovul domnesc pentru şcoala înaltă din Alexandria. No. 100, pag. 161.

După 1743. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei, despre suirea sa în Scaun. No. 101, pag. 162.

1745, 30 Novembre. Un Căminar necunoscut către un Mitropolit (supus Scaunului Alexandriei), cu felicitări. No. 102, pag. 163.

1746, Septembre. Alexandru Suţu, Marele Chartophylax, către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre suirea acestuia pe Scaunul patriarhal. No. 103, pag. 164.

1746, Octombre. Constantin-Vodă Mavrocordat, către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre suirea acestuia în Scaun şi plecarea într'acolo a Mitropolitului Tripolei. No. 104, pag. 165.

1746, 23 Novembre. Panaiot Referendariul către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu felicitări pentru ridicarea în Scaun. No. 105, pag. 166.

1746, 19 Decembre. Constantin Căminarul către Matei, Patriarhul Alexandriei, cerând o intervenire pentru un drept al său pe lângă Mitropolitul muntean. No. 106, pag. 167.

1747, 11 Ianuar. Constantin Postelnicul către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre dobândirea grea a unui firman peste voia Ecumenicului. No. 107, pag. 168.

1747, 14 Februar. Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu felicitări pentru zilele mari ale Bisericii. No. 108, pag. 169.

1747, 8 Mart. Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu urări de serbători. No. 109, pag. 170.

1747, April. Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre apropierea serbătorilor. No. 110, pag. 171.

1754, 2 Decembre. Hatişerif către Constantin-Vodă Racoviţă, pentru suirea pe tron a Sultanului Osman al III-lea. No. 111, pag. 172.

1757, 8 Septembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Constantin-Vodă (Mavrocordat), despre scrisorile primite, o greşeală a fostului episcop de Buzău şi socotelile mănăstirilor închinate. No. 112, pag. 173.

C. 1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Alexandru şi fiul lui, Constantin, despre logodna acestuia şi legătura lui, ca Patriarh, cu mănăstirea Hangului. No. 113, pag. 174.

C. 1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către egumenul Ierotei al Hangului, despre ocrotirea din partea Marelui Postelnic Alexandru. No. 114, pag. 174.

C. 1757. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Constantin, despre numirea lui Scarlat-Vodă Ghica şi a Marelui Postelnic Alexandru, despre un dascăl Ştefan, despre noul Patriarh Ecumenic şi alţi cleriei cu daruri. No. 115, pag. 175.

C. 1757. Matei, Patriarhul Alexandriei, către jupăneasa Hrisosculina, cu urări. No. 116, pag. 177.

C. 1757. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Alexie primicheriul, capuchehaie a Ţerii-Româneşti, despre dorinţa de a şti starea Domnului şi bunele noutăţi de la Ierusalim. No. 117, pag. 178.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Scarlat-Vodă Ghica, Domnul Moldovei, despre numirea acestuia, recomandându-i mănăstirea Hangului şi cerând a se continua darul anual. No. 118, pag. 178.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, ei, către Hatmanul moldovenesc Dumitraşcu, despre numirea lui Scarlat-Vodă Ghica, a lui Dumitraşcu ca Hatman, a fiului Costachi Cămăraşul şi sprijinul cerut pentru Hangu şi pentru darul anual. No. 119, pag. 180.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Alexandru, despre aceiaşi nuntă a fiului şi despre ocrotirea Hangului şi mila anuală. No. 120, pag. 181.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Iacovachi Rizo, capuchehaiua Moldovei, despre numirea ca Domn moldovean a lui Scarlat Ghica. No. 121, pag. 182.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Iorotei, egumen de Hangu, despre patronagiul Postelnicului Alexandru şi despre lucrări la mănăstire. No. 122, pag. 183.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Domniţa Smaranda, despre boala fiului ei, beizadea Alexandru, şi pentru „nora cocoanei Smărăndiţei", pentru Căminăreasa Ruxanda. No. 123, pag. 184.

1757, 20 Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către capuchehaiaua munteană Manolachi, despre scoaterea episcopului de Buzău, care a fost adus prin sfaturile lui a se retrage la Sinai. No. 124, pag. 185.

C. 1757. Un prelat din Alexandria către un Domn moldovean, despre sărăcirea Scaunului patriarhal şi nevoia de a se trimite darul anual, de a se scuti mănăstirile şi de a se ocroti mănăstirea Hangul. No. 125. pag. 187.

C. 1757, Un cleric de supt Patriarhatul Alexandriei către un Domn român, despre veniturile lui, şi de la Hangu. No. 126, pag. 187.

C. 1758. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Domniţa Sultana, despre suirea pe Scaun a lui Scarlat Ghica, dregătoriile şi nunţile din familia ei. No. 127, pag. 188.

1758, 31 Octombre, Alexandria. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Doamna Raliţa a lui Ioan-Vodă Callimachi, despre suirea în Scaun a soţului ei. No. 128, pag. 189.

1759, 6 Maiu, Alexandria. Matei, fost Patriarh al Alexandriei, către Ierotei, egumenul de Hangu, despre pagubele aduse de înaintaşul lui, Atanasie. No. 129, pag. 190.

1759, 13 Maiu, Alexandria. Matei, Patriarh al Alexandriei, către Spătarul Iordachi, despre moşiile Hangului şi ajutorul domnesc al Scaunului său. No. 130, pag. 191.

1763, 23 Maiu. Constantin-Vodă Racoviţă către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre venirea sa în Scaun la Bucureşti. No. 131, pag. 193.

1763, 7 Iulie. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Constantin-Vodă Racoviţă, despre suirea pe tronul moldovenesc a acestuia. No. 132. pag. 194.

[1763, Decembre]. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Doamna Ruxanda şi Doamna Ecaterina, cu felicitări de serbători. No. 133, pag. 194.

[1763, Decembre]. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Postelnicul Toma, despre apropiatele serbători. No. 134, pag. 195.

[1764, Ianuar]. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Căminarul Panaiodor, despre boala lui, mucarerul Domnului şi felicitări. No. 135, pag. 196.

1765, 4 August. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Grigore Alexandru Ghica, Domnul Moldovei, despre trimeterea în Moldova a călugărului Hrisant. No. 136, pag. 197.

1765, 5 Septembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Retor constantinopolitan Spandoni, despre trimeterea arhimandritului Meletie în Moldova şi în Ţara-Românească, unde Scaunul său are Zlătari şi Şegarcea. No. 137, pag. 198.

1765, 5 Septembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Mitropolitul muntean Grigorie, despre trecerea în Ţara-Românească a arhimandritului Meletie. No. 138, pag. 199.

C. 1774. Recomandare a unui nou egumen către „Petru *(sic)* Ipsilanti Voevod" (retorică). No. 139. pag. 200.

C. 1774. Un boier grec, „frate" al Domnului, către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre întărirea lui în Domnie. No. 140, pag. 201.

1774, Un boier muntean către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre călătoria acestuia. No. 141, pag. 202.

1774-5. Raport către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre o critică a dăjdilor, cu zvon de mazilie, ai cării autori nu se pot afla, adăugând însemnarea milelor făcute de Domn către locuitori. No. 142, pag. 202.

1774-82. * Note despre sensul unor cuvinte turceşti şi unele statistice. No. 143, pag. 205.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, către capuchehaiaua sa, despre o plângere a Turcilor din Siştov pentru o insulă, despre boala lui şi despre legături cu patronii turci. No. 144, pag. 206.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaielele sale, despre daruri faţă de noii demnitari turci, despre ciumă şi poliţele ce plăteşte. No, 145, pag. 208.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către acelaşi Postelnic Hurmuzachi, capuchehaie, despre cererile de la Poartă şi o măsură ce i se impune cu privire la moneda mică. No. 146, pag. 212.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaiaua sa, despre cererea de lemne pentru paturi de puşti, noi zaherele, măsuri vexatorii luate de hărăgeri, abusuri la Rusciuc, situaţia locuitorilor din jurul Turnului şi alte greutăţi. No. 147, pag. 213.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaiaua sa, despre greutatea cu clădirea cetăţii de Ismail şi despre piedicele cu trecerea zahereilei Belgradului de la Porţile-de-fier. No. 148, pag. 217.

1774-82. Capuchehaielele Ţerii-Româneşti către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre biruinţile în Egipt ale Capudanului Hasan. No. 149, pag. 218.

1774-82. Raport din Craiova către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre „nedreptăţirea săracilor" de către Barbu Ştirbei şi Păharnicul Jianu şi despre buna faimă a Domnului. No. 150, pag. 220.

1774-82. O capuchehaiă a Ţării-Româneşti către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre întărirea lui în Domnie. No. 151, pag. 221.

1774-82. Notă despre secerătorii români în Dobrogea, moşia de la Ciunguri, pe care Alexandru-Vodă Ipsilanti o iea în arendă de la un Turc, „ca să nu calce Turcii pământul Ţerii-Româneşti", şi situaţia Turnului. No. 152, pag. 222.

C. 1776 (?). Scrisoare a unor călugări greci, fără arătarea locului, cu cerere de ajutor către un Domn nenumit. No. 153, pag. 223.

1782. * Nicolae-Vodă Carageà, Domn al Ţerii-Româneşti, către un „frate" domnesc (Alexandru Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei) şi despre un plan de căsătorie, nereuşit, pentru nepotul său. No. 154, pag. 224.

1783. * Mihai-Vodă Suţu către Postelnicul Costachi Ierachi, despre numirea sa ca Domn. No. 155, pag. 229.

1783. * Mihai-Vodă Suţu către Postelniceasa Ecaterina Suţu, despre numirea sa ca Domn. No. 156, pag. 230.

1783. * Mihai-Vodă Suţu către Postelnicul Costachi Ierachi, despre îndeplinirea unei porunci. No. 157, pag. 230.

1783. * Mihai Suţu-Vodă către capuchehaiaua Alexandru Callimachi, despre sentimentele ce-i păstrează. No. 158, pag. 230.

1783-6. * Scrisoare a unui Grec din Constantinopol către Mihai-Vodă Suţu, despre ajutorul de 500 de lei ce i se dă şi datoria de recunoştinţă ce o are faţă de beizadea (Alexandru Callimachi). No. 159, pag. 231.

1786, 25 April. Nicolae Mavrogheni, Domnul muntean, recunoaşte o datorie de 67.710 de la giuvaergiul constantinopolitan Manolachi. No. 160, pag. 232.

De la 1786. Epigrame către Nicolae-Vodă Mavrogheni. No. 161, pag. 233.

De la 1786. Scrisoare a unui nenumit către Nicolae Mavrogheni, despre meritele lui (retorică), cu lauda insulei de naştere, Paros. No. 162, pag. 233.

De la 1786 (?). * Fragmente de scrisori cu deosebite destinaţii în legătură cu Domniile româneşti. No. 163, pag. 234.

De la 1786, * Felicitare a unui episcop, poate către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, pentru serbătorile Crăciunului şi Epifanie, cerând voie să rămâie de serbători în Scaunul său, pentru bucuria creştinilor din eparhia sa, dar e gata a veni la chemare. No. 164, pag. 234.

De la 1786. * Fragment de scrisoare cu privire la o vagă afacere în legătură cu „Inălţimea Sa". No. 165, pag. 235.

De la 1786. * Mulţămire a unei nenumite, văduvă, către Domnul Ţerii-Româneşti, pentru numirea ginerelui său, Grigoraşcu, în calitate de Comis, ca ispravnic de Ilfov: i-ar trebui ca să mulţămească „elocvenţa lui Stentor şi condeiul lui Demostene"(!). No. 166, pag. 235.

De la 1786. * Formulariu de mulţămită domnească, adresată unui ispravnic după recomandarea Hatmanului, care l-a cercetat. No. 167, pag. 236.

1787, 27 Februar, Constantinopol. Raport al capuchehaielelor moldovene către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, despre călătoria lui la Iaşi, plecarea Doamnei, cheltuielile şi pagubele ţerii, fuga lui Alexandru-Vodă Mavrocordat Firaris şi pârile lui, atitudinea vecinului muntean, călătoria unui Turc ce merge la Oceacov, lupte cu Mohammed-Paşa rebelul şi prietenii ce are Vodă la Poartă, în frunte cu Ali-Efendi. No. 168, pag. 236.

1787, 13 Mart. Constantin Ipsilanti către tatăl său, Alexandru, Domnul Moldovei, despre călătoria spre ţară a acestuia, lipsa de politeţă a lui Nicolae-Vodă Mavrogheni, ştirile ce se caută şi paza lor, cu adausul unei scrisori de copil domnesc către Doamnă. No. 169, pag. 244.

De la 1787, *Alexandru-Volă Ipsilanti, Domn al Moldovei, către capuchehaiaua sa, despre datoriile ce are: instrucţii de caracter general: vor fi credincioşi, vor trimete ştiri, se vor îngriji de tot ce i le datoria. No. 170, pag. 245.

1787, 28 Mart. Raport al beizadelei Constantin Ipsilanti către Alexandru-Vodă, Domnul Moldovei, despre călătoria acestuia la Iaşi şi o chestie de datorii, pentru o tocmire de divan-efendi, pentru evitarea întâlnirii cu Hanul Şahin-Ghirai şi fuga lui Alexandru Ioan Mavrocordat, cu un adaus al mamei Domnului. No. 171, pag. 246.

1787 (?), 2 Maiu, Constantinopol. Mărioara Rizu către Doamna Moldovei, Ecaterina Ipsilanti, pentru fratele ei, Căminarul, şi pentru obiecte de îmbrăcăminte din Constantinopole, cu vestea căsătoriei fetei „Mavroghenesei" cu „Logofătul". No. 172, pag. 250.

1787, 28 Decembre, Belgrad. Sandu, al doilea Portar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre vânzarea de grâu şi orz, legăturile cu Turcii de acolo şi schimbările petrecute. No. 173, pag. 252.

1787. 28 Decembre. Belgrad. Sandu, al doilea Portar, către un Căminar, despre zahereaua cerută la Şchelă. No. 174, pag. 255.

După 1787. * Instrucţii ale lui Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, către capuchehaiaua sa, şi despre predecesorul său, fugit în Rusia. No. 175, pag. 257.

1788. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre buna reputaţie ce are Domnul în ciuda intrigilor fanariote, de care nu se ţine samă, nici de pârile ruseşti, având ca sprijin pe Hasan-efendi. No. 176, pag. 258.

1788 (?). Dragomanul Alexandru către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se răscumpăra de la Turci robii luaţi la noi, la Hurezi şi Mălaia. No. 177, pag. 260.

1788. Dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri de la Reis-Efendi, despre cunoscători de ruseşte şi leşeşte şi despre cei prinşi la Sinaia. No. 178. pag. 260.

C. 1788. Capuchehaiaua munteană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cerându-şi leafa pe nouă luni. No. 179, pag. 262.

C. 1788. Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchehaiaua Ţerii-Româneşti, despre boala lui Divan-Efendi. No. 180, pag. 262.

C. 1788. Raport al agentului Ioan către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre grija de zaherea a Turcilor. No. 181, pag. 264.

C. 1788. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre noile cereri de zaherea şi greutăţile ce întâmpină ţara şi despre socotelile cu Turcii, cheltuielile cu drumul şi cu caii, numirile de Paşi, greutăţile cu carăle mocăneşti şi giurgiuvăneşti. No. 182, pag. 265.

C. 1788. Cristodulo către capuchehaiaua de Câmpulung, Iancu Mavrogheni, Marele-Cămăraş, despre suferinţile locuitorilor prădaţi şi ucişi, vânzându-li-se tot ce au de către Turcii cari nu-şi primesc lefile. No. 183, pag. 267.

C. 1788. Socoteală de leafă pentru oştenii turci din Ţara Românească. No. 184, pag. 268.

C. 1788. Raport al capuchehaielei muntene, Postelnicul Scanavi, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri turceşti de provisii şi ieşirea oştirii. No. 185, pag. 269.

C. 1788. Raport al capuchaielei muntene către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre iubirea ce-i poartă Domnul, datoriile lui şi ale Doamnei faţă de dânsul, bairampeşcheşul, reserva lui faţă de Fanarioţi, sentimentele tatălui, nestatornicia lui Bechir-Paşa şi cum e judecat, înţelegerea Fanarioţilor cu Austriecii, legăturile cu dragomanul, cu Căminarul medic şi cu signor Giuliani. No. 186, pag. 270.

C. 1788. Raport al capuchehaielelor muntene către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre un hatişerif pentru oaste şi robi fugiţi în Oltenia de la Turci. No. 187, pag. 272.

C. 1788. Un slujbaş către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plecarea unui om a lui Ali-Aga şi chestia lefilor. No. 188, pag. 273.

C. 1788. Raport al capuchaielei de la oastea otomană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile cu dregătorii turci de la oaste, cari pornesc cercetări neîngăduite, despre nevoile unităţilor turceşti supuse Domnului şi exerciţiile de război ce face. No. 189, pag. 273.

C. 1788. Raport al unui ispravnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se face cercetarea situaţiei birnicilor în Mehedinţi şi Dolj. No. 190, pag. 275.

C. 1788. Raport al unui boier din Craiova către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte provisii ale Turcilor, trimeterea dela Târgul-Jiiului ca prisonier la Craiova a boierului Otetelişanu şi despre ostaşii localnici cari pradă. No. 191, pag. 276.

C. 1788. Raport al aceluiaşi către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre visita beiului de Fetislam (Cladova), purtările fostului delibaşă domnesc şi ale boierului Iacomi, unit cu Fanarioţii şi localnicii fără frică de Dumnezeu. No. 192, pag. 277.

C. 1788. Un arhiereu, probabil Patriarhul de Ierusalim, către un boier trecut în Moldova, despre nişte orz ce doreşte să i se trimeată de acolo. No. 193, pag. 278.

C. 1788. Tufeccibaşa Husein-Aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mănăstirea pe care o păzeşte (Cozia). No. 194, pag. 279.

C. 1788. Raport al lui Zaim-Muhamed-Aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mişcări ale Turcilor la Dunăre. No. 195, pag. 280.

C. 1788. Capuchehaiaua Ţării-Româneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre afaceri de bani şi mişcări militare ale Turcilor. No. 196, pag. 280.

1788, 8 Ianuar. Sandu Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boala grea a Cămăraşului. No. 197, pag. 282.

1788, 10 Ianuar. Nicolae Della Gramatica, Mare Pitar, Gheorghe Jianu, Medelnicer, şi Dimitrie, Pitar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre pregătiri ale Imperialilor în Banat, Sirmiu şi Ardeal. No. 198, pag. 282.

1788, 11 Ianuar. Teodor întâiul Postelnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o numire la Dolj, socoteli de judeţ, legături cu Vidinul şi căpitănia de Calafat. No. 199, pag. 283.

1788, 12 Ianuar. Foti Clucerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui hatihumaium pentru cruţarea locurilor de către oaste şi despre Paşa care pleacă la Ismail. No. 200, pag. 284.

1788, 12 Ianuar. Teodor, întâiul Postelnic, către un Căminar, despre greutăţile lui în calitate de Caimacam. No. 201, pag. 285.

1788, 15 Ianuar. Ştefan Nazirul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ştirile din Ardeal. No. 202, pag. 288.

1788, 15 Ianuar. Ştefan Nazirul către un boier, despre cumpărarea de îndată a rachiului de prune în condiţii mai bune decât negustorii raiale. No. 203, pag. 289.

1788, 15 Ianuar. Ştefan vătaful către un boier despre stricarea podului de la Olt, pe care nu vor să-l refacă ţeranii. No. 204, pag. 290.

1788, 16 Ianuar. Ioan capuchehaiaua către Căminarul Constantin, despre ştirile că Alexandru-Vodă Mavrocordat Fugarul vine spre Moldova cu oşti ruseşti şi alte ştiri de la Turci. No. 205, pag. 291.

1788, 16 Ianuar. Medelnicerul Gheorghe Jianu şi Pitarul Dimitrie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte monede nemţeşti găsite la Novaci. No. 206, pag. 293.

1788, 18 Ianuar. Oltenița. Bimbaşa Sali către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boierul Pană Filipescu, care i-a fost încredinţat. No. 207, pag. 294.

1788, 20 Ianuar. Vasile Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Paşa-zadè şi oştile ce trec. No. 208, pag. 294.

1788, 31 Ianuar. Un polcovnic şi încă un boier către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre condiţiile în care se pot avea caicele pentru zahereà. No. 209, pag. 295.

1788, 31 Ianuar. Un polcovnic şi încă un boier către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ocuparea Orşovei de Imperiali şi apărarea judeţului lor. No. 210, pag. 297.

1788, 5 Februar. Alexandru Ipsilanti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu trimiterea unei cereri. No. 211, pag. 298.

1788, Nicolae della Gramatica, fost Serdar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre paza hotarului şi hoţi. No. 212, pag. 299.

1788, 10 Februar. Nicolae della Gramatica, fost Serdar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ţinerea Turcilor. No. 213, pag. 300.

1788, 21 Februar. Costachi Păharnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lupta cu nişte desertori veniţi de la Mohilău. No. 214, pag. 301.

1788, 23 Februar, Piteşti. Chehaiaua Sali către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciuni turceşti şi încurcăturile austriece cu regele Prusiei. No. 215, pag. 303.

1788, 28 Februar, Piteşti. Chehaiaua Sali către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cele ridicate la mănăstirea Argeşului şi încă una, şi despre soldaţii ce-i trebuie. No. 216, pag. 303.

1788, 1-iu Mart. Chehaia Sali către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de provisii şi de pedeştri, căci călării fug. No. 217, pag. 304.

1788, 2 Mart. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre biruinţa lui de la Câmpulung şi furnituri. No. 218, pag. 305.

1788, 2 Mart. Cheheiaua Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o expediție la Câineni, ajutoare turcești și lipsa de orz. No. 219, pag. 307.

1788, 3 Mart. Chehaiaua Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre știrile de la Nemți și lipsa de provisii. No. 220, pag. 308.

1788, 4 Mart. Pitești. Chehaiaua Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre neregula în plata oștii. No.221, pag. 309.

1788, 4 Mart. Pitești. Chehaiaua Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lefile și aprovisionarea oștirii. No. 222, pag. 310.

1788, 8 Mart. Ahmed-Aga, baș-bulucbașă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ostașii cari au fugit. No. 223, pag. 310.

1788, 8 Mart. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre niște Turci fugari. No. 224, pag. 311.

1788, Mart. 9. Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cele de nevoie la oaste. No. 225, pag. 311.

1788, 15 Mart. Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre corăbii, sosirea lui Ismail-Pașa și niște desertori. No. 226, pag. 313.

1788, 15 Mart. Catastih de ostași ce sânt în județele Țerii-Românești, cu leafa lor. No. 227, pag. 314.

1788, 27 Mart. Gheorghe întâiu Spătar și Nicolae fost Agă către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre fuga unui bulucbașă. No. 228, pag. 340.

1788, 2 April. Gheorghe Aga, încă unul și Ioan Medelnicerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre izgonirea Nemților din mănăstirea Cozia. No. 229, pag. 341.

1788, 2 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre niște negustori turci și despre starea Coziei, precum și despre lupta ce se așteaptă. No. 230, pag. 342.

1788, 2 April. Mihail... către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutățile ce întâmpină cu provisiile. No. 231, pag. 343.

1788, 2 April. Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre socoteli de bani pentru armată și mulțămirea locuitorilor. No. 232, pag. 344.

1788, 4 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ce s'a găsit în mănăstirea Cozia și o biruință turcească în Bosnia. No. 233, pag. 345.

1788, 4 April. Tufeccibașa Husein-Aga și Mohammed-Aga, împreună cu Gheorghe întâiul Spătar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre muniții și provisii, cu starea de lucruri la Cozia. No. 234, pag. 346.

1788, 6 April. Nicolae fost Agă către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre abusuri turcești și grija ce are de locuitori. No. 235, pag. 347.

1788, 7 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre niște ostași. No. 236, pag. 348.

1788, 8 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre confiscarea averilor unor fugari și săftienele lui Jianu. No. 237, pag. 349.

1788, 11 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre banii lefilor, provisii și lupte. No. 238, pag. 350.

1788, 11 April. Chehaia Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre caftanul de cacom ce i-a trimes și atacul ce ar vrea să deie. No. 239, pag. 351.

1788, 11 April. Costachi Păharnicul şi Teodor către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre luarea Iaşilor de Ruşi şi certele dintre comandanţii turceşti. No. 240, pag. 351.

1788, April 12. Şătrarul Anastase Kalavrias către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte fugari turci. No. 241, pag. 353.

1788, 15 April. Nicoli Calafatul şi Şătrarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se trimete calafaţi la corăbii şi despre fugari turci. No. 242, pag. 353.

1788, 23 April. Hristodul, al doilea Postelnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile cu ostaşii turci. No. 243, pag. 354.

1788, 24 April. Gheorghe I... către Nicolae-Vodă Mavrogheni despre socotelile Ocnelor Mari date omului lui Dimitrachi Turnavitul. No. 244, pag. 355.

1788, 29 April. Ioan Armaşul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutatea cu Turcii. No. 245, pag. 356.

1788, 29 April. Fotie „Chi" către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre podul ce e a se face peste Dunăre. No. 246, pag. 357.

1788, 22 Maiu. Gheorghe Postelnicul şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ivirea unor cete de hoţi. No. 247, pag. 258.

1788, 22 Maiu. Gheorghe Postelnicul şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lefile Turcilor. No. 248, pag. 359.

1788, 25 Maiu. Todor Comisul şi Ioan polcovnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre pătrunderea volintirilor la Râmnic şi la Topliceni şi atitudinea Turcilor. No. 249, pag. 360.

1788, 26 Maiu. Gheorghe Aga şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre untul ce a adunat din Dolj, podul de la Festilam şi împrăştiarea satului Călimăneşti. No. 250, pag. 361.

1788, 26 Maiu. Gheorghe Cond[uratul], Păharnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre un informator secret al lui Vodă care să fie cercetat de Comis, căci nu ştie decât româneşte. No. 251, pag. 363.

1788, 29 Maiu. Nicolae Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a fi ajutat ca să treacă de la Văleni la Vamă. No. 252, pag. 363.

1788, prin Maiu. Nicolae-Vodă Mavrogheni, către capuchehaiaua munteană, despre răsplata ce merită Osman-Paşa şi despre ostaşii lui cari luptă pe la Focşani, şi victoria de la Şanţ. No. 253, pag. 364.

1788, prin Maiu. Raport al comandantului muntean către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lupta dată Austriecilor în Ţinutul Bacăului. No. 254, pag. 365.

1788, 29 Maiu. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mişcările Turcilor şi lefile lor. No. 255, pag. 366.

1788, după Maiu. Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchehaiaua Ţerii-Româneşti, despre ostaşii ce se trimet în Moldova, numirea lui Manole-Vodă-Gianì, legăturile cu acesta, venirea unui Paşă la Vidin, scrisorile de la Constantinopol ale Doamnei şi totala sa lipsă de bani. No. 256, pag. 367.

1788, 8 Iunie. Bimbaşa Ismail-aga Belinaşoglu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre oaste şi provisii. No. 257, pag. 368.

1788, 9 Iunie. Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre convorbirea lui cu Selim-Paşa. No. 258, pag. 369.

1788, 9 Iunie. Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre convorbirea cu Paşa Alì. No. 259, pag. 370.

1788, 9 Iunie. Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre biruința de la Vama Buzăului și ce a spus el despre isprăvile Domnului, precum și adunarea de provisii. No. 260, pag. 371.

1788, 11 Iunie, Nicopol. Păharnicul Hurmuzachi către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea la Dunăre. a lui Manole-Vodă. No. 261, pag. 373.

1788, 12 Iunie. Bimbașa Ismail-aga Belinașoglu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o comandă de șele, cu un postcript al lui Hurmuzachi despre venirea lui Manole-Vodă. No. 262, pag. 373.

1788, 17 Iunie. Vlad Medelnicerul către Marele Clucer Constantin Baratov, despre nevoia de orz. No. 263, pag. 374.

1788, 17 Iunie. Gheorghe Armașul și Alexe Armașul către Clucerul Constantin Baratov, despre lipsa de orz pentru tainuri. No. 264, pag. 375.

1788, 19 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o ciocnire cu Turci prădalnici. No. 265, pag. 376.

1788, 19 Iunie. Gheorghe polcovnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre coborârea satelor din munte, sălbătăciile Turcilor de la Ploești și Văleni, cari s'au luat la luptă și cu dânsul. No. 266, pag. 377.

1788, 26 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciunile Turcilor sosiți și nevoia de zahereà. No. 267, pag. 378.

1788, 27 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se trimete provisii Turcilor veniți la Câmpina. No. 268, pag. 379.

1788, 28 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre banii pentru provisii No. 269, pag. 379.

1788, 28 Iunie. Iordachi Armașul și Alexe Armașul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea prietenului domnesc Alì-Pașa la Ploești, nevoile cu Turcii și bivolii lui Dinu Cantacuzino cel fugit în „Nemția". No. 270, pag. 380.

1788, 6 Iulie. Ștefan. al treilea postelnic. către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre felul cum se procură zahereaua de el și de alții, cari-l părăsc. No. 271, pag. 381.

1788, 19 Iulie. Ismail-aga Belinașoglu, bimbașă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, pentru pretinsa zahereà stricată. No. 272, pag. 383.

1788, 6 Iulie. Nichita Ibrictarul către Clucerul Constantin Baratov, despre plecarea șefilor turci la războiu. No. 273, pag.384.

[1788], 7 Iulie. Nichita Ibrictarul și Alexe Armașul către Clucerul Constantin Baratov, despre cele d'intâiu lupte la Vamă ale oștii cu „Nemții". No. 274, pag. 384.

1788, 8 Iulie. Ștefan al treilea Postelnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre șelele ce a făcut pentru oaste. No. 275, pag. 385.

1788, 8 Iulie. Ismail-Aga Belinașoglu, bimbașă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea la Sișlov a lui Selim-Pașa. No. 276, pag. 386.

1788, 19 Iulie. Ismail-aga, bimbașa, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre oprirea vânzării zahereiei la serhaturi. No. 277, pag. 387.

1788, 19 Iulie. Ismail-aga Belinașoglu, bimbașă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui grup de ostași din Giurgiu, cari cer să se bată. No. 278, pag. 388.

1788, 28 Iulie. Turnagi-Ismail-aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui capugibașă pentru paza lui și alte mișcări militare. No. 279, pag. 389.

1788, 29 Iulie. Ismail-aga Belinașoglu, bimbașă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea și trimeterea unor Turci. No. 280, pag. 389.

1788, 16 August. Adeverința mai multor boieri către Nicolae-Vodă Mavrogheni despre afacerea de moșie a unui Robescu. No. 281, pag. 390.

1788, 10 Septembre. Mihail Armașul către Marele Grămătic Nicolachi, despre nevoia de cherestea. No. 282, pag. 391.

1788, 16 Septembre. Alexandru Dudescu Pitar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre tainurile pentru Turci. No. 283, pag. 392.

1788, 23 Septembre. Alexandru Stolnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciunile ce se fac la Nicopol de când cu vestea mutării Pașei, rugându-se a fi lăsat să se întoarcă la Craiova. No. 284, pag. 394.

1788, 28 Septembre. Constantin Baratov Spătarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre răsplata ce i s'ar cuveni lui Dinu Vernescu, pus de Domn pe lângă Turcii de la Vălenii-de-Munte. No. 285, pag. 395.

1788, Septembre. Socoteala sumelor restituite sătenilor din Râmnicul-Sărat. No. 286, pag. 396.

1788, 21 Octombre. Constantin Baratov Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre petrecerea sa în munți cu Turcii, întărirea Focșanilor, nevoia de a se da orz oștirii și cereri turcești. No. 287, pag. 396.

1788, 6 Novembre. Miriță (?) și Alecu Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boala lui Hagi-Ali-Pașa. No. 288, pag. 398.

1788, 8 Novembre. Foti Clucerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri de provisii din partea Turcilor. No. 289, pag. 399.

1788, 20 Novembre. Costachi Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plățile Turcilor și starea de lucruri la Vălenii-de-Munte și la Urziceni. No. 290, pag. 400.

1788, 3 Decembre. Ismail-Aga Turnagi către un boier, despre îndatoriri ce i-a făcut acesta. No. 291, pag. 402.

1788, 20 Decembre. Ioan Buzescu Păharnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutățile la zahereà ale Doljului, neajutat de Romanați. No. 292, pag. 403.

1788, 29 Decembre. Ecaterina, botezată de Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia ei de ajutor. No. 293, pag. 404.

1788-9, Ianuar, (v. nr. CXCIX). Raport de capuchehaie probabil către un boier, despre ce a avut cu Pașa dela Vidin, privitor la purtările muhafizului de Adà-calè, la un Turc prădat, la un cal de dat. No. 294, pag. 405.

1788-9, Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plata făcută de un Turc, despre boierii de la Nicopol, trimeși în exil, și despre mulțămirea Chioților cu noul lor șef bisericesc. No. 295, pag. 408.

C. 1788-9. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre isprăvile de războiu ale acestuia, ce a vorbit cu Turcii despre nevoile lui și surgunirea boierilor Brâncoveanu și Fălcoianu, precum și harta ce a trimes. No. 296, pag. 409.

1789, Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchihaielele Țerii-Românești, despre cele treizeci de pungi trimese, care nu ajung pentru datorii și cheltuielile oștilor împărătești, cărora și până la Viena li se dorește biruință. No. 297, pag. 411.

1789. Fragment de scrisoare a lui Nicolae-Vodă Mavrogheni către unul din capuchehaiele Țerii-Românești, despre provisii și niște socoteli de bani pentru oastea turcească. No. 298, pag. 412.

1789. Un dregător către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cererile lui Topci-başa pentru tunuri și provisiile de la Râmnicul-Sărat. No. 299, pag. 413.

1789. Părţi dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o tocmire de Turci cu leafă, despre lupte turceşti la munte, afaceri de bani şi de furnituri, boala unui Turc influent, care-şi cere medic de la Domn. No. 300, pag. 414.

1789. Parte dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre aceleaşi lucruri şi despre dorinţa Domnului de a conduce oştile turceşti în Moldova, mulţămirea Turcilor cu el, greutăţile Paşei din Moldova în ce priveşte aprovisionarea, nehotărîrea Paşei Abdì dacă să meargă în Ţara-Românească. No. 301, pag. 415.

1789. Scrisoare de capuchehaie, despre purtarea lui Serascher-Paşa şi numirea scriitorului într'o dregătorie. No. 302, pag. 417.

1789. Capuchehaiaua Ţerii-Româneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mulţămirea Paşei Selim din Moldova cu isprăvile Domnului în această ţară contra duşmanilor şi despre provisii şi furnituri, precum şi despre greutăţile Paşei prieten. No. 303, pag. 417.

1789. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre isprăvile acestuia în Moldova, despre lipsa de ajutor de la Paşa de Vidin şi de la Serascher. No. 304, pag. 422.

1789. Capuchehaiaua Ţerii-Româneşti, Postelnicul Scanavì, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre întrebările cu privire la ştiri ale lui Chehaia-beiu, banii daţi la Vidin, mulţămiri turceşti, cereri de zahereà, daruri la Turci cari-l străgăniau, despre dragoman, nepotul Domnului, datoria lui Mihai-Vodă Suţu, despre neputinţa lor de a-l servi mai bine în afaceri băneşti, gătirea unei şalupe la Galaţi şi Olteniţa şi diferite datorii la Turci. No. 305, pag. 424.

1789. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu ştiri de la un Turc trimes în secret de Paşa de la Babadag. No. 306, pag. 429.

1789. Capuchehaiaua munteană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte blăni de samur pentru dregătorii haznelei turceşti. No. 307, pag. 430.

1789, 2 Ianuar. Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a împlini bani de la mănăstirea Tismana, care nu dă zahereà, şi despre retrimeterea trimeşilor austrieci, cari n'aveau plenipotenţă de la feld-mareşal, ci numai de la generalul din Timişoara. No. 308, pag. 431.

1789, 3 Ianuar. Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Turcii ce au venit la Cerneţi şi cum i-a împărţit. No. 309, pag. 432.

1789, 26 Ianuar. Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o trimetere de bani şi un dragoman al lui Hasan-Paşa. No. 310, pag. 433.

1789, 12 Februar. Un Grigore către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Arnăuţii ce-i trimete, mănăstirea din Moldova ce se va cuceri şi o „schimbare“ de la oastea turcească. No. 311, pag. 434.

1789, 21 Mart. Costachi Spătarul C. către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre numirea unui beşleagă la Buzău, ca să apere satele de Turcii în trecere. No. 312, pag. 435.

1789, 25 Mart. Mărioara Suţu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu felicitări de Paşti. No. 313, pag. 435.

1789, 25 Mart. Ruxandra Suţu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu felicitări de Paşti şi din partea copiilor. No. 314, pag. 436.

1789, 31 Mart. Alexandru, caimacamul Moldovei, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cererea lui Ibrahim-Paşa de Silistra de a i se da şi paza Galaţilor, rugând a se găsi un loc celui vechiu. No. 315, pag. 436.

1789, 5 April. „Ioan Grămăticul a toată Moldova“ către Iordachi Romanò Postelnicul, despre o afacere cu Turcii, adăogând o scrisoare intimă. No. 316, pag. 437.

1789, 12 April. Doamna Mărioara Mavrogheni către soţul ei, despre trimeterea unor corturi şi a trei butoaie de vin din via pusă de mâna lui. No. 317, pag. 438.

1789, April. Socoteala banilor luaţi de Portarul Sterie de la Clucerul Colescu. No. 318, pag. 439.

1789, April. Socoteala banilor luaţi de la Ploeşti, etc. No. 319, pag. 440.

1789, 10 Maiu. Un Păharnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre aplecarea sa spre servicii credincioase. No. 320, pag. 443.

1789, 22 Iunie. Saim-Husein-Derviş-aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre îndemnarea trupelor turceşti de la Cerneţi să intre în Ardeal, în timp ce Domnul trece spre Braşov cu 20,000. No. 321, pag. 444.

1789, 26 Iunie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre înştiinţarea făcută lui Turnagi-Ismail-aga şi Clucerului de pe lângă el, ca să meargă la oastea domnească. No. 322, pag. 444.

1789, 26 Iunie. Scarlat Vistierul şi Dumitrachi Turnavitul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre tunul ce se trimete. No. 323, pag. 445.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cartuşe şi şoimi. No. 324, pag. 445.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre noile orânduieli de zahereà. No. 325. pag. 446.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Movrogheni, despre caii ceruţi la tunuri. No. 326, pag. 446.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni. despre grâul ce i se cere la Focşani şi care s'ar putea lua de la Dumitrachi Turnavitul. No. 327, pag. 447.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutatea găsirii de provisii, ce se poate aştepta de la noua recoltă şi lipsa de bani. No. 328, pag. 447.

1789, 1-iu Iulie. Nicolae-Vodă Mavrogheni către Marele-Vistier, despre banii ce vor plăti provisiile lagărului. No. 329, pag. 449.

1789, 7 Iulie. Dumitrachi Turnavitul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre provisii, cartuşe şi oastea ce o chiamă Domnul, precum şi despre Turcii ce pradă la Călăraşi. No. 330, pag. 450.

1789, 12 Iulie. Banul Scanavi către Marele Postelnic Ioan Pantazoglu, despre greutăţile cu tainurile turceşti la Sinaia. No. 331, pag. 451.

1789, 30 Iulie. Capugilàr-Chehaiasi Selim-aga şi Chiurd-Ibrahim, „serascherul Vălenilor", către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plecarea lor la Ploeşti şi venirea fără voie de la Văleni a unui Ibrahim-aga. No. 332, pag. 452.

1789, 11 August. Socotelile de zahereà ale judeţului Dolj. No. 333, pag. 453.

1789, 29 August. Corniţă Brăiloiu Clucerul către Iancu Mavrocordat, despre nişte socoteli şi despre prădăciuni şi uciderì turceşti. No. 334, pag. 456.

1789, 30 August. Un boier către Iancu Mavrogheni, despre împlinirea locuitorilor şi catanele ce au pătruns. No. 335, pag. 457.

1789, 16 Octombre. Smaranda Hangerì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, rugând a i se trimete fiul, Nicolachi. No. 336, pag. 458.

1789, 18 Octombre. C. Marele-Ban către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre felul cum se pot distruge hoţii. No. 337, pag. 459.

1789, 10 Decembre. Ioan Armaşul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre abusurile Turcilor de la Zimnicea. No. 338, pag. 460.

1789, Capuchehaiaua Ţerii-Româneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre numirea lui şi în Moldova şi supunerea ţerii. No. 339, pag. 461.

1789, Raport despre schimbarea şi exilarea Patriarhului Procopie, înlocuit cu Mitropolitul de Maroneia, totul cu conlucrarea arhiereilor şi al archonţilor suţeşti şi ipsilanteşti. No. 340, pag. 462.

1790, Unul din boierii munteni exilaţi către Nicolae-Vodă Mavrogheni, ca să-şi poată schimba la Arvanitochorion locul de reşedinţă, care e nesuferit. No. 341, pag. 463.

1790, 15 Mart. Un boier către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu urări de Înviere. No. 342, pag. 464.

C. 1790, 30 Octombre. Scrisoare a lui Paisie de la Xenofont către Gheorghe Hristodul (soţia: „cocoana Ana"), despre nişte afaceri ale episcopilor de Heracleia şi Samocov, cu pomenirea lui Răducanu Voinescu. No. 343, pag. 465.

După 1792, Scrisoare a Domnului către capuchehaiele despre scăderi de la zahereà. No. 344, pag. 465.

1794, 18 Mart. Act din Săcişte, cu privire la o vânzare de casă între Români ca Ianovià (Zenobia) şi Triandafil Coci, Ioan Ţurlea, Taţu al lui popa Agură, Miţu Bleţo. No. 345, pag. 467.

1794, 1-iu Maiu. Sinet al doctorului Darios şi al unui Serghie, pentru un împrumut de 4.000 de la Hătmăneasa Eufrosina Mavrocordat. No. 346, pag. 468.

1797, 16 Februar. Alexandru Manu (?) către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu felicitări. No. 347, pag. 469.

1797, 16 Februar. Alexandru Manu (?) către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, despre cheltuieli cu fortificaţiile Chiliei şi deosebite legături cu Turcii. No. 348, pag. 470.

1797, 18 Februar. Doamna Smaranda către fiul ei, Alexandru Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu urări. No. 349, pag. 474.

1797, 18 Februar. Doamna Smaranda către nora ei. Doamna lui Alexandru Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu urări. No. 350, pag. 474.

1797, 18 Februar. Constantin Ipsilanti către tatăl său, Alexandru-Vodă al Ţerii-Româneşti, despre ştiri din Europa apuseană şi afaceri curente ale Domniei. No. 351, pag. 475.

1797, 11 April. Safta Ipsilanti către tatăl ei, Alexandru-Vodă al Ţerii-Româneşti, despre starea familiei. No. 352, pag. 476.

1797, 13 April. Alexandru Manu către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, despre datoriile faţă de Turci, hrăpirile predecesorului, legăturile cu Pasvantoglu şi Turcii de la Dunăre. No. 353, pag. 477.

1799 (?). Acelaşi către un corespondent din ţară, despre afaceri. No. 354, pag. 480.

1799. Contract pentru lucrările la palatul din Curù-Ceşmè al lui Constantin-Vodă Ipsilanti. No. 355, pag. 481.

1799. Scrisoare a unui Constantinopolitan către un chir Manolachi, pentru afacerea unui Mastromanoli Tziotul şi unui Andrei Pelaphantes, care a plecat în Crimeia: beizadeaua dragomanul, foarte ocupat, n'a dus afacerea la capăt, — cu pomenirea „răposatului Hangerì". No. 356, pag. 483.

1799. * Corespondentul lui Grigore Kalliarchi, către un boier, despre oglinda ce era să i-o trimeată din Chios Nicolae Gavalachi, cu pomenirea Mitropolitului din Chios. No. 357, pag. 483.

1799. * Un necunoscut către Hatmanul Gheorghe Mavrocordat, cu felicitări de serbătorile Crăciunului şi Bobotezei, şi despre sora lui, cu pomenirea şi a Domnului. No. 358, pag. 483.

1799. * Acelaşi către Marele Postelnic Costachi Carageà, cu aceleaşi felicitări, adăugând că-i află sănătatea de la frate, tot Postelnic. No. 359, pag. 484.

1799. O jupănească din Constantinopol către Doamna Safta a lui Constantin Ipsilanti, Domnul Moldovei, cu felicitări pentru Crăciun, Anul Nou şi Bobotează. No. 360, pag. 484.

1799. Corespondentul lui Grigore Kalliarchi din Constantinopol către un boier din Moldova, despre greutăţile cu moşia lui, din partea vătafului şi ţeranilor, cerând să se ajute, şi în folosul mamei sale, cu Hatmanul şi Vistierul, pomenind şi pe Postelnicul Gheorghe Suţu şi pe Dumitrachi Hangerì; ar putea să o deie cu arendă la negustori din Galaţi. No. 361, pag. 485.

1799. * Scrisoare a aceluiaşi către fratele Marelui Vistier al Moldovei, cu privire la noua Domnie, care şi pe el l-a miluit. No. 362, pag. 487.

1799. * Invoială pentru cumpărarea unui loc de clădiri la Balata în Fanar de la Hătmăneasa Ierachi, a cării fiică, Tarsiţa, are a lua pe fiul cumpărătorului, Dumitrachi. No. 363, pag. 487.

1799. * Corespondentul lui Grigore Kalliarchi către Mitropolitul, fratele acestuia, în afacerea lui cu Nicolae Gavalachi, cu pomenirea şi a Mitropolitului din Efes. No. 364, pag. 487.

1799. * Felicitare a unui necunoscut pentru serbătorile Paştilor. No. 365, pag. 488.

1799. O Fanariotă din Constantinopol către fratele din Moldova, despre năcazuri casnice, la care se adaugă răutatea ginerului, Spătarul. No. 366, pag. 488.

1799. * Felicitări ale unui Fanariot necunoscut către nou-numitul Patriarh ecumenic. No. 367, pag. 489.

1799. * Corespondentul lui Grigorie Kalliarchi către prietenul din Moldova, Comisul, despre ale moşiei sale, care nu i-a plăcut s'o cumpere, despre grâul ce n'a vrut să i-l iea Costachi Cantacuzino Paşcanul, cu toată porunca domnească de a nu-l supăra, şi cearta pentru forma unor scrisori, de a fost nevoie să se recurgă la un dascăl. No. 368, pag. 490.

1799. Plângere către Constantin-Vodă Ipsilanti, pentru un proces de moşie care ţine încă de pe vremea lui Grigore-Vodă Callimachi. No. 369, pag. 490.

1799. Cerere a unei femei către Constantin-Vodă Ipsilanti, ca să dea surorii ei zestre. No. 370, pag. 492.

1799. Aceiaşi către Doamna Safta Ipsilanti, a Moldovei, cerând ajutor pentru soră. No. 371, pag. 493.

1799. * Cerere de ajutor către Constantin-Vodă Ipsilanti, Domnul Moldovei. No. 372, pag. 494.

1799. * Cerere de ajutor către un boier moldovean. No. 373, pag. 494.

1799. * O soră către o altă soră, poate Doamna lui Ipsilanti, despre durerea pentru lipsa ei şi apropiata ei naştere. No. 374, pag. 495.

1799. * Scrisoare către un tânăr Grec învăţat, cu laude. No. 375, pag. 495.

1799. Scrisoare anonimă despre frumuseţa primăverii la Roman. No. 376, pag. 496.

1799. Scrisoare de laudă către Constantin Ipsilanti, Domnul Moldovei. No. 377, pag. 497.

1799. Acelaşi către acelaşi, despre „frigurile moldoveneşti" care l-au atins. No. 378, pag. 497.

C. 1799. * Felicitare a unui boier, vechiu prieten şi subaltern, către Marele Vistier Gheorghe Balş, pentru numirea lui odată cu venirea noului Domn al Moldovei, Constantin Ipsilanti (formulariu). No. 379, pag. 498.

C. 1799. * Felicitare ca de la un frate către Hatmanul moldovean Săndulachi Sturdza şi către soţia sa, Domniţa, arătând că şi el e în sânul celor numiţi şi că va veni să-l întâmpine. No. 380, pag. 498.

C. 1799. * Felicitare a unui necunoscut către „părintele" său Marele Logofăt Nicolae Roset că a fost numit de noul Domn al Moldovei, căruia i se urează toată fericirea, Mare Logofăt, adăugând şi o amintire a fratelui lui Roset; fiind şi el numit, va veni să-l întâmpine. No. 381, pag. 499.

1799. * Un necunoscut din Constantinopol către Căminarul Grigore Kalliarchi, despre niște afaceri de moșie și de bani în Moldova. No. 382, pag. 499.

C. 1799. * Același către Marele Logofăt Dimitrie Ralli, despre scrisori pierdute, cu pomenirea lui Apostoli Papà și preotului Țigarà, despre o sumă de bani și starea familiei rămasă la Constantinopol, precum și șederea sa la Terapia. No. 383, pag. 501.

C. 1799. * Același către Mitropolitul Kalliarchi, pentru afaceri cu un Nicolae Gavalachi, cerând smochine, miglale și mastic, și despre buna păstorie a lui, cu pomenirea părintelui acestui cleric. No. 384, pag. 502.

C. 1799. * Același probabil către Hatmanul Ghica, pentru rosturile sale de moșie. No. 385, pag. 502.

C. 1799. * Același către Nicolae Gavalachi, pentru moartea unui tânăr, trimeterea unei oglinzi și afaceri bănești. No. 386, pag. 503.

C. 1799. * Același către un prieten Vistier din Moldova, despre moșia sa din Covurluiu, pentru care se scrie ispravnicilor, și o reclamație de Țigani a Spătăresei Smaranda Costandachi, pomenind și pe Vornicul Conachi, prietenul său, și un Șerban. No. 387, pag. 503.

C. 1799. * Același către Hatmanul Săndulachi Sturdza, cu urări și pentru soția lui Domnița, cu pomenirea Domnului Constantin Ipsilanti, în serviciul căruia stă. No. 388, pag. 504.

C. 1799. * Același către Cămărașul Grigore Kalliarchi, despre moșia sa din Moldova, pe care să i-o îngrijească până la venire, cu sprijinul Domnului și ajutorul Marelui Vistier, și despre ciuma din Moldova, cu privire la care, întristat, cere știri. No. 389, pag. 504.

C. 1799. * Același, venit în Moldova, către Marele Logofăt Alexandru Manu, scusându-se că, fiind bolnav din causa vremii reci, nu poate îndeplini o poruncă a Domnului, și pentru niște meșteri, cari vor trebui să lucreze la Curte. No. 390, pag. 505.

1799. Mart. Capuchehaiaua Țării-Românești, către Domn (probabil Alexandru Moruzi), despre știrile trimise de Domn, prețul grânelor la Brăila, lipsa aianilor și atitudinea valiului de Rumelia, despre luptele cu hoții din Balcani, trecerea de Poloni prin Moldova, critica Domnului Alexandru Callimachi, uciderea unui mare demnitar otoman și clădiri ce se fac de ocrotitorul lui Ipsilanti pentru plăcerea Sultanului. No. 391, pag. 505.

C. 1800. București. Doamna Safta Suțu (?) către fiul Mihalachi, către un Spătar și fiică despre pierderea unei Domnițe, cu adausul scrisorii lui Constantin Suțu (?). No. 392, pag. 509.

1808, 6 Ianuar. G. Valetas către un cleric grec, despre bunătatea acestuia față de scriitori, despre hrisovul pentru biserica din Ieni-Mahalè de la Constantinopol, căpătat de dânsul, despre ce se va mai putea căpăta, despre școala grecească de curând întemeiată la Avas-chioiu, despre cutare „omuleț" de care râde Domnul, care laudă pe episcop, și despre ajutorul Doamnei. No. 393, pag. 510.

1808, 3 April. Alexandru-Vodă Suțu către Ioan Callimachi, dragomanul Porții, cu felicitări de Pași. No. 394, pag. 511.

Pe la 1810. Scrisoare privată a unui boier muntean, arătând cum se judecă procesele supt Vodă-Caragea, cu așezarea de legi nouă pentru ca să câștige cel susținut de boierii divaniți, el însuși fiind pe cale să piardă un proces cu Hagi-Moscu. No. 395, pag. 512.

1812, 25 Octombre. Socoteala unui anume Marcu despre niște bani de luat de la Domnița (?). No. 396, pag. 514.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà către capuchehaiele, în chestia conflictului cu Austriecii pentru pășunatul Mocanilor. No. 397, pag. 515.

După 1812. Ioan Ghorghe Carageà- Vodă către fiul său, capuchehaiaua, despre legături cu Turcii, intrigile contra lui și scrisoarea ce a adresat-olui Talleyrand. No. 398, pag. 518.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà-Vodă către fiul său, despre felurite afaceri secrete, şi de zahereà, precum şi despre boala sa. No. 399, pag. 520.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà-Vodă către fiul său, despre afaceri cunoscute. No. 400, pag. 521.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà către fiul său, despre afaceri politice secrete şi despre nevoia zaherelei. No. 401, pag. 522.

1813, 13 Februar. Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către Ioan Gheorghe Carageà, al Ţerii-Româneşti, recomandând pe Căminarul Alexandru Vlastò şi felicitându-se pentru pace. No. 402, pag. 524.

1813, 29 Februar. Sinetul lui Mihail Suţu pentru ce a primit de la Stolnicul Nenciulescu, cu o socoteală. No. 403, pag. 525.

1813, 16 Mart. Raport către Ioan-Vodă Carageà, despre cererea de către Hafiz-Alì-Paşa a fiului lui Mollà-Paşa şi un trimes sârb. No. 404, pag. 525.

1813, Mart. Raport către un mare boier al lui Vodă-Carageà, despre o scrisoare către Domn cu privire la lucrurile de peste Dunăre. No. 405, pag. 526.

Pe la 1813, 29 Iulie. Domniţa Ralù Carageà şi fratele Alexandru către un cleric, despre un călugăr de la Veria. No. 406, pag. 526.

1814, 6 August. Raport al lui Iacob Rizu către un fiu al lui Gheorghe-Vodă Carageà, despre o naştere în familie şi un dar. No. 407, pag. 527.

1814, 26 August. Vistierul Radu Golescu către Mihai Spătarul, despre greutăţile cu care se luptă. No. 408, pag. 532.

1814, 30 Novembre. Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către Doamna Smaranda Callimachi, despre situaţia grea în care i se află fratele, Ioan, şi intervenţia ginerelui său. No. 409, pag. 533.

1815, 20 April. Cineva din Muntenia către fiul său, despre împrejurări casnice, pomenindu-se Doamna, Domniţa (Ralù) şi Vodă-Carageà, Spătarul Banul. No. 410, pag. 535.

1815, 2 Octombre. Costachi Tzigarà către beizadeà Ioan Callimachi, despre nişte datorii şi rostul Agăi în sarcinile Domniei. No. 411, pag. 536.

1816, 15 April. Dimitrie Postelnicul către alt boier, pentru o poliţă în legătură cu Postelnicul Ştefanachi şi cu binà-eminì din Măcin. No. 412, pag. 537.

1816, 14 Maiu. Ioan Skordili către un boier al lui Ioan-Vodă Carageà, despre mânia Paşei de Vidin Gelaledin asupra lui pentru raialele ce trec în Ţara-Românească şi amenințările că vrea să-i taie capul. No. 413, pag. 538.

1816, 19 August. Scarlat-Vodă Callimachi către fratele său, Ioan Callimachi, despre nişte poliţi. No. 414, pag. 541.

1816, 9 Novembre. Ioan Gheorghe-Vodă Carageà către fiul său, Gheorghe şi ginerele Mihail Suţu, cu felicitări. No. 415, pag. 541.

1818, 30 April. Ioan Gheorghe-Vodă Carageà iartă Vornicului Nenciulescu o datorie. No. 416, pag. 542.

1818, 21 August. Dragomanul Mihalachi Suţu către un ministru turc, recomandând pe Mitropolitul de Larisa, Teodosie. No. 417, pag. 543.

1818, 25 Novembre. Alexandru Nenciulescu către Mihail Suţu, despre datoria sa. No. 418, pag. 544.

Inainte de 1819. Ioan-Vodă Carageà către agentul său, cu privire la conflictul dintre „Ioan Voevod“ Callimachi şi „Dragomanul“ (Mihai Suţu). No. 419, pag. 545.

Înainte de 1819. Ioan-Vodă Carageà către agentul său, despre planurile de a face Domn în Moldova pe beizadeà Constantin Moruzi şi afacerea dintre Dragoman şi Ioan Callimachi. No. 420, pag. 546.

Înainte de 1819, Scarlat-Vodă Callimachi către fratele său, despre datoria şi greutăţile ce are şi pericolul în care se află. No. 421, pag. 547.

1819. 25 Maiu. Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către fratele său Ioan, recomandând pe fiul bolnav al doctorului Fotinò. No. 422, pag. 549.

C. 1820. Scrisoare a lui Grigore Val. Băleanu (?), către un cleric pentru un împrumut de 500 de lei al „cocoanei Safta a lui Beizadea Grigore", cu pomenirea Mitropolitului de Efes. No. 423, pag. 550.

C. 1820, Scrisoarea unui cleric către un beizadea, cu pomenirea mănăstirii Zoodochos Pighi şi a Domnului, a Domniţei „nepoata scriitorului, şi a Curţii. No. 424, pag. 550.

Dată nehotărîtă (probabil secolul al XVI). Recomandare, de către egumenul său a unui călugăr de la Athos către un „Domn al Moldovlahiei şi al Mesiei-de-jos". No. 425, pag. 551.

PARTEA A III^A

I.

Călugării de la Muntele Sinai către Ruxanda, Doamna Moldovei, mulţămindu-i pentru ajutorul ce au de la ea şi de la familia ei. Muntele Sinaĭ, c. 1560.

† Εὐσεβεστάτη καὶ ἐκλαμπροτάτη κυρία καὶ δέσποινα ἡμῶν, ὑψηλοτάτη καὶ εὐγενεστάτη καὶ κυρία πάσης Μολδοβλαχίας, κυρία Ῥωξάντρα, ἅπαντες οἱ ἐντυγχάνοντες μοναχοὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐπονομαζομένης λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἁγιασμένου καὶ καθηγητοῦ τῆς ἐρήμου τῆς κειμένης πλησίον τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, ὅτε ὁ καθηγούμενος καὶ ἱερομονάχοι καὶ γέροντες καὶ οἱ λοιποὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ εὐχὴν καὶ εὐλογίαν κομίζωμέν σοι καὶ δέομεν τοῦ Θεοῦ ἵνα ὑγειαίνεις ψυχῇ τε καὶ σώματι μετὰ τοῦ αὐθέντου κυρίου Ἀλεξάνδρου σὺν τοῖς ἠγαπημένοις αὐτῶν τέκνοις, κυρίου Μπογδάνου, κυρίου Μι... νου καὶ κυρίας Ἀναστασίας, Ἀνισίας καὶ Μαρίκας. Ἠκούσαμεν, περιφανεστάτη ἡμῶν κυρία, τὴν φιλάρετον ... [ἀφο]ρμήν, εὐσπλαγχνίαν ἥνπερ ἔχεις ὧδε εἰς τοὺς ἁγίους καὶ θεοβαδίστους τόπους οὕσπερ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰσ. Χρ. ... διέτριψεν σὺν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις καὶ τῆς πανάγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, διὰ τὴν τοῦ Κόσμου σωτηρίαν καὶ ... ζῆς, καὶ ποθεῖς τὴν ἀνακαίνησιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν ναῶν, ὥσπερ ἡ θεόσεπτος καὶ ἰσαπόστολος βασίλισσα, Ἁγία Ἑλένη, ... ντικὴν φωνὴν τοῦ ψαλμοδοῦ: δωήσει κύριος ὁ Θεὸς κατὰ τὴν ... σου καὶ πᾶσαν τὴν βουλήν σου πληρῶσαι εἰς πᾶν ἀγαθὸν ... (şters: ὦ ἐνδοξώτατη κυρία), ἐλάβαμεν ὡς παρήκουσα ἀκινώ... καὶ βλέπομεν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίαν ἐκ τῆς ἁγιαδ..., ἐστήλετο (şters: εἰς τὴν ἡμετέραν λαύραν, αὐτῆς τὸ λοιπὸν ἐλάβομεν ἐκ τῶν ἀποσταλθέντων φλουρία τετρακόσια) (de-asupra: διὰ τοῦ καὶ κάλισον) μὲ τοὺς ἐμ.... κυρίου Εὐθύμιου καὶ κυρίου Δα[βὶδ] ἱεροδιακόνου καὶ ... τατα γρόσια,

† Prea-evlavioasă şi prea-luminată doamnă şi stăpână a noastră, prea-înălţată şi prea-nobilă şi Doamnă a toată Moldovlahia, doamnă Ruxandră, toţi cei ce se întâmplă a fi călugări ai dumnezeieştii şi sfintei mănăstiri a preasfintei Născătoare de Dumnezeu ce se zice lavra celui sfânt părintele nostru Sava cel sfinţit şi învăţător din pustiul ce zace lângă sfânta cetate Ierusalim, categumenul şi ieromonahii şi bătrânii şi ceilalţi în Hristos fraţi, îţi aducem rugăciune şi binecuvântare şi rugăm pe Dumnezeu ca să fii sănătoasă cu sufletul şi cu trupul, împreună cu Domnul domn Alexandru şi cu iubiţii voştri copii, domnul Bogdan, domnul Mi... şi doamnele Anastasia, Anisia şi Marica. Am auzit, prea-strălucită doamnă a noastră, iubitoarea de virtute pornire şi mărinimia ce ai astfel către sfintele şi de Dumnezeu călcatele locuri pe care domnul nostru Isus Hristos le-a călcat cu sfinţii săi ucenici şi apostoli şi cu preasfânta stăpâna noastră Născătoare de Dumnezeu pentru mântuirea lumii şi... doreşti înoirea sfintelor biserici, ca şi cea de Dumnezeu încununată şi asemenea cu apostolii Împărătească Sfânta Elena, după cuvântul... Psalmistului: să-ţi dea Domnul Dumnezeu după inima ta şi toată voia ta să se împlinească la tot binele. (De aici şters: Prea-slăvită doamnă, am primit ca fiind cuvenită... şi vedem şi binefacerea către noi din... s'a trimes lavrei noastre... şi, de altfel, am primit din cele trimese patru sute)... cu... prin Eftimie şi domnul David ierodiaconul... lei, cum orânduieşte... masa, şi, de fapt, cu

ὡς προστάσσεται... τράπεζαν καὶ ὄντως Θεοῦ εὐδοκοῦντος ὅ... στάσεως ἐλπίζομεν ... εἰς δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εἰς μνημόσυ[νον]... τῶν τέκνων ὑμῶν ... γράμματος ἱκετεύομεν καὶ παρακ[αλοῦμεν]... νῆς ἥτ[ις]... ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου, καὶ οὕτω οὐχ... τόπους... σπλάγνον ἀγρυπ[νεῖν]... ποῦ τὴν κεφαλὴν πρε... Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ ἐν τῶν ... αἰών., ... μήτῳ ἡμῶν ἄρχοντ. καὶ τὸν τόπον ἐμ.... ἡμῶν κυρίαν... Ῥωξάντραν ἐδιώθημεν (șters sus: ἐννώη] ... μοναστήριν καὶ ὁ Θεὸς νὰ καθοδηγή[ση] ... καὶ νέοι ... ὥσπερ καὶ τοὺς πρώην (șters: πάλαι) βασιλεῖς, ἴσος ὅπως ... καὶ ἔργου καὶ ἀναγκάσης καὶ τὴν ... ἀδελφὴ ἠγα-[πημένη]... πάσης Οὐγγροβλαχίας ὡς παῤῥησίαν ἔχεις ... ἡ ἔλεος... διὰ τὴν ἡμετέραν ... ποιήσῃ καὶ αὐτῇ ἕναν μετοχὴν εἰς τοῦτο π... ἐξ ὑμῶν τὰ πρὸς χρείαν καὶ δι ... σιν τῆς αὐτῆς μονῆς, καὶ ἔσται εἰς δόξαν καὶ αἶνον (sic) Θεοῦ, ἐμε ... αἰώνιον. Δι' ὃ παρακαλοῦμεν καὶ δέομαι μετὰ σοῦ, κυρία ἡμῶν, μὴ ἀποτύχωμεν τῆς αἰτήσεως δὲ καὶ τὸ μον... μοισ... ἡμῶν ὑπάρχει ἄλυπον ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωΐ καὶ μεσηβρίᾳ καὶ ἐν θείαις καὶ ἱεροτελέσταις ἱερουργίαις, ὥσπερ καὶ τοὺς πρώην βασιλεῖς καὶ παλαιοὺς κτήτορας, εἰς δόξαν Χριστοῦ Θεοῦ ἡμῶν, ἀμήν.

voia lui Dumnezeu... nădăjduim în slava şi cinstea şi în amintirea... copiilor voştri... prin această scrisoare ne rugăm şi cerem... în mijlocul pustiului şi astfel... locuri... a veghea, [neavând unde] ni pune capul... al lui Hristos Dumnezeul nostru şi... în veci... doamna noastră, şi locul ..., doamna noastră Ruxandra am trăit... mănăstire şi Dumnezeu să călăuzească... şi cei tineri... precum şi cei de mai nainte Împăraţi... şi lucrul, şi va sili şi pe sora iubită, Doamna a toată Ungrovlahia, pe care o ai vecină... milă pentru a noastră..., să facă şi ea un metoh în acest... de la noi cele spre folosul şi..... al sfintei mănăstiri, şi să fie spre slava şi veşnica lui Dumnezeu... a noastră în zeci.

Pentru care rugăm, doamnă a noastră, să nu fim lipsiţi de cerere, şi mănăstirea... a noastră să fie fără griji seara şi dimineaţa şi după-amiaza şi în dumnezeieştile şi sfânt-săvârşitele slujbe, ca şi cei de odinioară Împăraţi şi vechi ctitori, pentru slava lui Hristos Dumnezeu, amin.

(Facsimile în Beza, *Urme româneşti la Muntele Sinai*, etc., în revista *Boabe de grâu*, III, p. 464.)

II.

Egipt, c. 1590.

Meletie Pigas, Patriarh de Alexandria şi vicariu al Scaunului ecumenic *(sic)*, către Petru Şchiopul, Domn al Moldovei, mulţămindu-i pentru scrisoare şi arătându-i că voia să-l vadă, dar a fost rechemat la Constantinopol de Patriarhul Silvestru al Antiohiei, care se îndrepta într'acolo.

[ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΠΗΓΑΣ] ΠΕΤΡΩ ΒΟΪΒΟΔΑ.

Ἐντύχομεν τοῖς γράμμασι τοῦ εὐσεβεστάτου σου Κράτους, μεγαλοπρεπέστατε Πέτρε, μεστοῖς οὖσιν φιλανθρωπίας, καὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ φιλάνθρωπον ὅτι ταῖς τῆς ἀρχῆς φροντίσι, πολλαῖς οὔσαις, ὡς εἰκός, καὶ συνεχέσι, περικυκλούμενος, καὶ Μελετίου γ' ὅμως φροντίζεις. Ἐμὲ μὲν οὖν καὶ ταυτικῶς τῆς φιλανθρωπίας χάριν προθυμότερον ὡς ὑμᾶς ἀφίκεσθαι δίκαιον ἦν, ἀλλὰ γράμματα ἤκουσι παρὰ τοῦ μακαριωτάτου δεσπότου μοι καὶ πατρός, τοῦ Ἀλεξανδρείας Συλβέστρου, μηνύοντα μὲν αὐτὸν μέλλοντα ὅσον οὔπω τὴν Κωνσταντινούπολιν καταλαβεῖν (πέπλεκται γὰρ αὐτῷ οὐ τυχὸν σκάνδαλον, καὶ δὴ καὶ συνέχειν ἂν ἤδη, εἰ μὴ ἡμεῖς ἀντεκατέστημεν), ἡμᾶς δὲ προσμένειν ἐν Κωνσταντινουπόλει διακελεύοντα, βοηθήσοντας αὐτοῦ τῇ θείᾳ ψυχῇ. Τοῦτο οὖν τὸ χρέος νεωστὶ ἐπικρεμασθὲν ἡμῖν τῆς ὁδοῦ εἴργει. Ἀσπασόμεθα δὲ ποτέ σου τὸ κράτος, ἂν εὐδοκίσῃ Θεός, βουλομένοις ἡμῖν καὶ γλιχομένοις οὐ δόξης, οὐ χρημάτων, ἀλλὰ τῆς μεταδόσεως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ. Ἐῤῥωσθω τὸ εὐσεβέστατόν σου Κράτος.

Μελέτιος, ἐλέῳ Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὴς τῆς Οἰκουμένης, ὁ τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου τοποτηρητής *(sic)*.

III.

Călugării de la Meteore către Mihnea-Vodă al Ţării-Româneşti, pentru o cerere de ajutor, cu pomenirea binefăcătorilor, de la Neagoe Basarab. De la 1577.

† Εὐσεβέστατε, ἐνδοξότατε, πανευτυχέστατε, μεγαλοπρεπέστατε, τροπεοῦχε, κράτιστε αὐθέντα πάσης Ο[ὐγ]κροβλαχίας, θεοχαρητότατε καὶ θεοφύλακτε, πολυχρόνιε, ἐπὶ τὴν Σὴν μεγαλοπρεπεστάτην ἀνατρέχουσιν Ὑψηλότητα δωρήματα σωτηριώδη θεόθεν, ἐπάξιε κύριε Ἰωάννη Μίχνα Βοϊβόδα καὶ αὐθέντα, οἱ ταπεινοὶ δοῦλοι τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλεί[ας] σου, οἱ ἐνασκούμ[εν]οι μοναχοὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ, τῇ σεβασμίᾳ καὶ βασιλικῇ μεγάλῃ μονῇ τοῦ Μετεώρου τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τῆς φρικτῆς καὶ ἁγίας Μεταμορφώσεως τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τῷ αὐχένι κάμπτομεν σὺν τοῖς γώνασιν, καὶ τὴν δουλικὴν μετάνοιαν ἀπονέμωμεν τῇ κρατίστῃ Βασιλείᾳ σου, καὶ δεόμεθα τὸν πανυπεράγαθον Θεὸν ἡμῶν καὶ Σωτῆρα Χριστὸν σὺν τῇ πανάγνῳ αὐτοῦ μητρί, τὴν πανάχραντον καὶ πανυπέραγνον δέσποιναν τοῦ συντιρῇ καὶ διέπῃ καὶ περιφρουρῇ καὶ διασκέπῃ καὶ μεγαλύναι τὸ κράτος τῆς ἁγίας καὶ πολυστοῦς Βασιλείας σου καὶ εἶναί σε διὰ παντὸς ἐν ὑγίᾳ ψυχῆς τε καὶ σώματος, σωτηρίᾳ τε καὶ εὐημερίᾳ, καὶ κατ' ἐχθρῶν νίκην, καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει, σὺν ἅμα τῇ πανευτυχεστάτῃ καὶ κυρᾷ ἡμῶν δεσποίνᾳ, τὴν κατὰ σάρκα γλυκητάτην σου μητέρα, ἀνακτώρησᾳ εὐσεβεστάτῃ καὶ φιλοχριστοτάτῃ καὶ παντίων ἀγαθῶν καὶ θεϊκῶν χαρίτων κεκοσμιμένῃ, ἄμφω δὲ σὺν τοῖς εὐγενέσιν ἄρχουσιν πρωτοσυμβούλοις καὶ πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν τῷ ἁγίῳ καὶ θεοφιλάκτῳ σου παλατίῳ καὶ παντὶ τῷ νικητικῷ στρατῷ τῆς ἁγίας Βασιλείας σου.

Αὐτὸς οὖν Κύριος ὁ Θεός, ὁ ποιητὴς πάντ[ων], ἀξιώσοι σε, ἅγιε δέσποτα, τῆς μακαρίας ἐκείνης καὶ ἀειδίου τρυφῆς, καὶ υἱὸν καὶ κληρονόμον τῆς οὐ[ρα]νίου αὐτοῦ βασιλείας. Πιστέβωμεν δὲ τοῦτο γενέσται σοι, καθὼς αὐτὸς ἐν Εὐαγγελίοις ἔφη: „εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα εἰς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου". Δι' ὃ ἀναφέρωμέν σοι, κράτιστε Αὐθέντα, πάντα τὰ καθ' ἡμῶν καὶ γνωρίζωμέν σοι πάντα ἀκριβῶς, ὡς ἐκ τῶν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων εὐσεβῶν βασιλέων καὶ φιλοχριστοτάτων, φειμή: τοῦ μακαρίτου κὺρ Ἰωάννου τοῦ Νεάγγου, καὶ τῶν προγενεστέρων

† Prea-evlavioase, prea-vestite, prea-fericite, prea-mărite, purtătorule de biruinţă, prea-puternice Domn a toată Ungrovlahia, cel cu foarte multe daruri hărăzite şi de Dumnezeu păzite, care să trăieşti întru mulţi ani, — asupra Înălţimii Tale prea-măreţe se coboară daruri mântuitoare de la Dumnezeu —, vrednice doamne Io Mihnea Voevod şi Domn, smeriţii robi ai puternicii şi sfintei Tale Împărăţii, călugării ce trăiesc în singurătate la sfânta, respectata şi împărătească mare mănăstire a Meteorelor, care se cinsteşte întru numele cinstitei, temutei şi sfintei Schimbări la faţă a Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos, plecăm cu grumazul şi genunchii şi aducem supusa închinăciune prea-puternicii Tale Împărăţii şi ne rugăm de a toate bunul Dumnezeul nostru şi Mântuitorul Hristos, împreună cu prea-sfânta lui Maică, cea cu totul neprihănită şi prea-curată stăpână, să păzească şi să îndrepte şi să păstreze şi să ocrotească şi să mărească puterea sfintei şi celei întru mulţi ani Împărăţii a Tale, şi să fii totdeauna în sănătate sufletească şi trupească, în mântuire şi bună stare şi biruinţă asupra duşmanilor şi în paşnică stare, împreună cu prea-fericita şi Doamna stăpână a noastră, a Ta după timp prea-dulce maică, Împărăteasă prea-pioasă şi de Hristos iubitoare şi împodobită cu toate bunele şi dumnezeieştile haruri, ci amândoi, împreună cu cei de bun neam boieri şi întâiu sfetnici şi cu toţi cei aflători în sfânta şi de Dumnezeu păzita Curte a Ta şi cu toată izbânditoarea oaste a sfintei Tale împărăţii. Deci el, Domnul Dumnezeu, a toate făcătorul, să Te învrednicească, sfinte stăpâne, de acea fericită şi veşnică mulţămire şi [să te facă] fiu şi moştenitor al cereştii Sale Împărăţii, şi sântem încredinţaţi că de aceasta Te vei împărtăşi, precum El însuşi în Evanghelii a spus: „bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine eşti credincios, peste multe te voiu pune; întră întru bucuria Domnului Tău". Pentru care aducem înaintea Ta, prea-puternice Domn, toate cele ce vă privesc şi Ţi le facem

αὐτοῦ εὐσεβῶν βασιλέων, ἐξ αὐτῶν ἤρξατο αὐξάνειν τὸ ἡμέτερον μοναστήριον, ἐκ τῆς αὐτῶν ἐλεημοσύνης καὶ κατ' ἔτους αὐτοθελήτου εὐλογίας· αὐτὸς δὲ ὁ μακαρίτις κὺρ Ἰωάννης ὁ Νεάγγος ἐκατάρτισεν ἡμῖν πύργον ἄνω ἐν τῷ λίθῳ, καὶ τὴν κλήμακα ἐκαλιέργησεν, καὶ τὰς ζευτηρίας αὔξησεν καὶ πολλὰ ἀγαθὰ προτερήματα ἐν τῷ μοναστηρίῳ πεποίηκε καὶ κημίλια ἐδωρήσατο. Ὅθεν καὶ τὸ μνημόσυνον κεκέκτηται παῤῥησίᾳ καὶ μυστικᾷ, ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωΐ, καὶ ἐν τῇ θείᾳ μησταγωγίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς λυταῖς· ἀφ' οὗ δὲ χρόνου ἐν ᾧ ἐκεῖνος ἀνεπαύσατο, ἡμεῖς αὐτῷθι οὐ παρεγεγώναμεν, διά τε τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ καὶ τὸν φόβον τῶν Ἀγαρηνῶν λῃστῶν, ὡς (καὶ τὰ βασιλογράφεια αὐτοῦ μετροῦσιν ἅπαξ) καὶ τὰ βασιλογράφεια αὐτῶν μαρτυροῦσιν, ἅπερ καὶ στέλωμεν πρὸς τὴν Βασιλείαν σου.

Ἐζῶμεν δὲ ἕως τοῦ νῦν εἰρηνικῶς, διὰ τὸ ὑπάρχειν ὑμῖν κτήματά τε καὶ κτήνη διάφορα, τανῦν δέ, κρίμασιν οἷς ἴδε Κύριος, ὁ ἐτάζων καρδίας καὶ νεφρούς, εἴχομεν δὲ εἰς τόπον λεγόμενων Ὀσδηνα περιβόλαια πάνυ ὡραῖα, καί, ἐκ συνεργίας τοῦ μυσοκάλου δαίμονος, ἐσυνέργησεν ἄνθρωπον δυστυχῆν ὀνόματι Πετρόπουλον ἐκ τῆς αὐτῆς κώμης καὶ ἐνέβαλεν αὐτὰ εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν Ἀγαρηνῶν λῃστῶν, καί, μὴ ἔχοντας χωρὶς αὐτὰ ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι ὑπὸ τὸ τῆς Ἄγαρ γεννήματα, καὶ διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἔκαμεν αὐτὰ ἀλτιζάμη τῆς βασιλείας, ἄσπρα φορτόμα τρία· καί, μὴ δυνάμενοι ἐξαγοράσαι αὐτά, πάντα τὰ κτήμα[τα] ἡμ[ῶν] ἀφανίσθησαν τελεί[ως] καὶ ἐσμὲν ἐν μεγάλῃ ὀδύνῃ καὶ οὐ δυνάμεθα ἀναστῆσαι ἐκ τοῦ πολλοῦ χρέους, ἧς ἔγινεν ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ διὰ τὰς ἡμῶν ἁμαρτίας· καὶ τί πράξαι οὐκ ἔχωμεν, τί ποιήσωμεν ἀποροῦμεν ἐκ πάντωθεν. Δι' ὅ, δέσποτα κράτιστε, βασιλεῦ τροπεοῦχε, κυδαιμὼν πανάριστε, φιλοχριστότατε, φιλοπτοχότατε, φιλομόναχε, τροφεῦ τῶν πεινόντων, σκέπει τῶν γημνῶν, ἰατρὲ τῶν ἀστενῶν, περιποί[η]σει τῶν ξένων, βακτηρία τῶν τυφλῶν, ἀῤῥωγὲ τῶν πιπτόντων, τῶν ἀπόρων, βοηθαὶ γένου, δεώμεθα, καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς καὶ ἐλαχίστους, στενομένους δὲ πάντωθεν καὶ ἀπώρους, χριστὸς καὶ εὔσπλαγχνος.

Ἕνεκεν δὲ τούτου στέλωμεν πρὸς τὸ σὸν κράτος, ὦ εὐσεβέστατε βασιλέων, τὸν ἡμέτερον ἐν ἱερομονάχοις τίμιον καὶ ἐνάρετον πνευματικὸν κὺρ Ἰάκωβον, καὶ σὺν τῇ συνο-

cunoscut toate cu de-amănuntul, de oare ce de la cei acum întru fericită pomenire evlavioşi Împăraţi şi de Hristos foarte iubitori, adecă: de la fericitul Domn Io Neagu şi de la evlavioşii Împăraţi ce au fost înainte de dânsul, de la dânşii a început a creşte mănăstirea noastră, de la a lor milă şi bunăcuvântare de bună voie, an, de an ; şi acel fericit Domn Ioan Neagu ni-a ridicat turn sus pe stâncă, şi scara a împodobit-o, şi a crescut şi legăturile, şi multe sporuri bune a făcut în mănăstire, şi a dat odoare. Deci şi-a căpătat şi pomenirea, de faţă şi în altar, seara şi dimineaţa, şi în sfânta liturghie şi în sfintele rugăciuni. Iar, din vremea când acela a răposat, nu ne-am mai înfăţişat acolo pentru lungimea drumului şi de frica hoţilor agareni, cum o socot şi scrisorile împărăteşti ale acelora, pe care le şi trimetem către Împărăţia Ta.

Şi am trăit până acuma în pace, pentru că am avut deosebite moşii şi vite, iar acum, din păcate pe care le ştie Domnul, care cercetează inimile şi rărunchii, aveam în locul ce se zice Osdina grădini foarte frumoase şi, cu conlucrarea Dracului, care urăşte cele bune, s'a îndemnat un om nenorocit, anume fiul lui Petru, din acel sat, şi le-a adus la cunoştinţa hoţilor agareni, şi, neavând, afară de dânsele, unde să ni plecăm capul de seminţia lui Agar, şi de lipsa bisericii le-am făcut zălog Împărăţiei, trei sarcini de aspri, şi, neputându-le răscumpăra, toate moşiile noastre s'au pierdut cu totul, şi sântem în mare năcaz, şi nu ne putem ridica de multa datorie ce s'a făcut în vremea trecută, pentru greşelile noastre, şi n'avem ce face: nu ştim de loc ce să facem. De aceia stăpâne prea-puternice, Împărate purtător de biruinţe, ocrotitorule prea-bun, prea-creştinule, prea-iubitorule de săraci, hrănitorule al celor flămânzi, privighetorule al celor goi, lecuitorule al celor neputincioşi, îngrijitorule de străini, cârjă a orbilor, ridicător al celor căzuţi, fie-ni ajutător şi către noi cei păcătoşi şi prea-mici şi strâmtoraţi din toate părţile şi fără mijloace [fii] bun şi mărinimos. Şi pentru aceasta trimetem către Puterea Ta, către cel mai evlavios dintre Împăraţi, pe al nostru întru ieromonahi cinstit şi virtuos duhovnic, chir Iacov, şi, ca tovarăş al lui, pe Isaac

διὰ αὐτοῦ, Ἰσαὰκ ἱερομόναχον, καὶ τῶν ὁσιωτάτων γερόντων τῆς θείας συνάξεως, κὺρ Σαμουὴλ καὶ κὺρ Μαρτύριον, μετὰ τῆς ἀληθοῦς μαρτυρίας τῶν παλαιῶν βασιλεικῶν γραμμάτων· τοῦτο μὲν εἰς τὸ κλῖναι τὰς ἑαυτῶν κεφαλὰς σὺν τοῖς γόνασι καὶ προσκυνῆσαι τὴν Σὴν Ὑψηλότητα, τοῦτο δὲ πρὸς ἣν ἅπαντες ἱερομόναχοί τε καὶ μοναχοὶ καθ' ἑκάστην τούτου χάριν ἀφικνοῦνται παρὰ τῆς συμπαθεστάτης καὶ φιλομονάχου σου ψυχῆς ἐλεημοσύνης χάριν αἰτήσασθαι, ὅτι ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ ἐσμέν. Αὐτὸς δέ, ὑψηλότατε Αὐθέντα, ὄρεξον χεῖρα βοηθείας εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀπώρους, ἵνα μὴ γένει εἰς μάτην τὸ πέλαγος τῆς ὁδοῦ, ἀλλὰ μιμητὴς γενοῦ τοῦ Κυρίου, ὃς ἤρκεν ἐν Εὐαγγελίοις: „μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται" καὶ τὰ ἑξῆς. Γενοῦ νέως κτήτωρ τῆς ἐμῆς εὐαγεστάτης καὶ βασιλικῆς μεγάλης μονῆς τοῦ Μετεώρου, καὶ διηνεκῶς μνημονεύειν ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωΐ καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἱερουργίες, ἐκ Θεοῦ δὲ λαβεῖν ἔχεις, εἰ τοῦτο ποιήσεις, τὴν ἀθάνατον καὶ ἀεὶ διαμένουσαν βασιλείαν καὶ τῆς προσκέρου ταύτης βασιλείας τὴν πολοιτείαν [καὶ] τὴν εἰρήνην, τὸ νίκος τῶν ἐχθρῶν καί τὴν ἀνώδηνον ζωήν, ἵνα καὶ ἡ πρεσβεία τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῆς ὑμῶν ἀκατεσχύντου ἐλπίδος, καὶ ἡ πρεσβεία τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμῶν Ἀθανασίου καὶ Ἰωάσαφ εἴη μετὰ τῆς Αὐθεντίας τῆς σῆς πάντοτε, μεθ' ὧν καὶ κληρονομήσῃς τὸν ἀμαράντινον στέφανον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, οὗ λέτε καὶ μέγα χαῖρε, Θεοῦ βοηθοῦντος τῇ σῇ ἐξουσί[ᾳ].

† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμιωτάτης καὶ βασιλικῆς μεγάλης μονῆς τοῦ Μετεώρου, Διονύσιος ἱερομόναχος, καὶ πάντων ἡ τῶν πρωτευόντων ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ καὶ δοῦλοι τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας του προσκηνοῦσι.

ieromonahul şi pe cel mai cucernic din bătrânii dumnezeieştii adunări, chir Samuil şi pe chir Martirie, cu adevărate mărturii ale vechilor scrisori împărăteşti. Aceasta şi pentru a-şi pleca ei capetele împreună cu genunchii şi a se închina Înălţimii Tale şi pentru altele unuia către care toţi ieromonahii şi monahii zilnic vin pentru aceasta cerând ca să capete de la sufletul Tău cel compătimitor şi iubitor de călugări eleimosină. Aceasta pentru că în mare primejdie sântem. Iar Tu, prea-înălţate Doamne, întinde mâna de ajutor către noi, cei lipsiţi, ca să nu fie în zădar marea călătorie, ci fii următor al Domnului care a zis în Evanghelii: „fericiţi cei milostivi, căci aceia se vor milui" şi celelalte. Fii nou ctitor din nou al prea-fericitei şi împărăteştii mari mănăstiri a Meteorelor, şi necontenit te vom pomeni seara şi dimineaţa şi în sfintele rugăciuni, iar de la Dumnezeu vei lua, dacă vei face aceasta, nemuritoarea şi veşnic dăinuitoarea Împărăţie, iar în această trecătoare Împărăţie mulţi ani şi pacea, biruinţa asupra duşmanilor şi viaţa fără dureri, pentru ca solia şi celei atot-sfintei stăpâne noastre de Dumnezeu Născătoare şi veşnice Fecioare Maria, statornica noastră nădejde, şi solia celor cuvioşi şi de Dumnezeu purtător Părinţi ai noştri Atanasie şi Ioasaf să fie cu Domnia Ta pretutindeni, cu cari şi să moşteneşti cununa nemuritoare în Împărăţia lui Dumnezeu, de care să ai [parte] şi să Te bucuri mult, cu ajutorul lui Dumnezeu.

† Categumenul prea-respectatei şi împărăteştii mari mănăstiri a Meteorelor, Dionisie ieromonahul şi frate al tuturor celor ce stau în frunte după Hristos şi robi ai Împărăţiei Tale puternice şi sfinte Ţi se închină.

(N. A. Bees, în revista Βυζαντίς, I, 1909, pp. 294-7; altă traducere, de N. Bănescu, în *Neamul Românesc Literar*, 1911, pp. 364—6.)

IV.

Egipt, 1631

Gherasim, Patriarh de Alexandria, către Corneliu Haga, ambasador al Olandei, despre trimeterea în Ţara-Românească a preotului Ioanichie pentru supraveghiarea proprietăţilor sale acolo, iar de acolo poate la Moscova, ca să se ajute la nevoile din causa „tiraniei stăpânilor de aici" (πέμπομεν γὰρ αὐτὸν μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ εἰς τὴν Βλαχίαν εἰς ἐπίσκεψιν μὲν τῶν ὧν ἔχομεν ἐκεῖ πραγμάτων, ἐκεῖθεν δὲ (εἰ ὁ Θεὸς συνεργήσει) καὶ περαιτέρω τὴν ὁδὸν ἐκτενεῖν μέχρι τῆς Μοσχοβίας),

(Mazarachi, în revista Φάρος, XXVIII, pp. 54-5.)

V.

Egipt, 1631.

Gherasim, Patriarh de Alexandria, către Daniil, Mitropolitul de Serres, despre o trimetere de soli.

Τῷ Μητροπολίτῃ Σερρῶν κὺρ Δανιήλ. Οἰκεία. Εἰς Κωνσταντινούπολιν.

Τῷ πανιερωτάτῳ Μητροπολίτῃ Σερρῶν, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῷ ἀδελφῷ καὶ συλλειτουργῷ τῆς Ἡμῶν Μετριότητος, χάρις, ἔλεος καὶ εἰρήνη εἴη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν. Μετὰ τὸ γεγραφέναι ἡμᾶς τῇ Σῇ Πανιερότητι, πρὸ τριῶν ἤδη μηνῶν, διὰ τοῦ Θεοδώρου, τὸ ἐπίκλην Σαράφη, ὅς, ἀπάρας ἐντεῦθεν, ᾤχετο πανοικεὶ εἰς τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα, τὴν Αἴγυπτον χαίρειν ἐάσας, δι' οὗ σοι καί τινα μικρὰν ἐνθύμησιν ἐπεπόμφαμεν, οὐ χάριν ἀντὶ χάριτος, ἀλλ' ἕνεκα πατρικῆς εὐλογίας, εἰτά σοι μεμαθηκότες παραγενομένῳ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐγράψαμεν διὰ τοῦ τερζήπασα τοῦ Μουσαπασᾶ, τοῦ τῆς ἀρχῆς ἀθλίως ἐντεῦθεν ἐκπεπτωκότος, τό γε δὲ νῦν αὖθις, πέμποντες αὐτόθι τὸν ὁσιώτατον καὶ λογιώτατον παπᾶ κὺρ Ἰωαννίκιον, μέγαν πρωτοσύγκελλον, μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, ἀπιέναι εἰς Βλαχίαν, εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐκεῖσε χωρίου τοῦ ἡμετέρου, κἀκεῖθεν καὶ περαιτέρω, εἰ ὁ Θεὸς εὐδοκήσει καὶ συνεργήσει, δεῖν ᾠήθημεν γράψαι του τῇ ἀγχινοίᾳ τὸ παρὸν γράμμα, ὅπερ εἰ καὶ ὀλίγας ἔχει συλλαβάς, ἀλλὰ πλῆρές ἐστιν ἀγάπης. Τὰ δὲ καθ' ἡμᾶς ἔχει ὡς ἔχει, ἅπερ παρὰ τῶν ἡμετέρων πεύσει διεξοδικώτερον, οὓς συνιστάνομεν τῇ σῇ καλοκἀγαθίᾳ εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτοὺς διατεθῆναι, τῇ πρὸς ἡμᾶς σου φιλίᾳ φερομένῃ, ἐπιδεῖξαι δ' αὐτοῖς τὴν προσήκουσαν συνδρομήν τε καὶ βοήθειαν ἔργῳ καὶ λόγῳ. Δέον γὰρ πᾶσιν ὑμῖν τοῦτο ποιεῖν, εἰ χρὴ τ' ἀληθῆ λέγειν καὶ μὴ ἐπιλαθέσθαι τοῦ προτέρου ἡμῶν οἴκου, ὅπερ ἐστὶ τὸ αἴτιον τοῦ αἰτιατοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ παρόν. Ἔρρωσο δὲ ἐν Κυρίῳ, ποθεινότατε.

Ἐν Αἰγύπτῳ, ᾳχλα'.

(Mazarachi, *l. c.*, pp. 55-6.)

Mitropolitului de Serres, chir Daniil. Particulară. La Constantinopol.

Prea-sfântului Mitropolit de Serres, întru Duhul Sfânt iubit frate al nostru şi coliturghisitor al Smereniei Noastre, har, milă şi pace de la Dumnezeu Tatăl şi de la Domnul nostru Isus Hristos, Mântuitorul nostru. După ce Ţi-am scris Preasfinţiei Tale, acuma trei luni, pentru Teodor, ce-i zice Sarafi, care, plecând de aici, s'a dus cu toată casa în ţara sa, despărţindu-se de Egipt, prin care Ţi-am trimes şi o mică amintire, nu ca mulţămită pentru mulţămită, ci pentru o părintească binecuvântare, pe urmă, aflând că ai ajuns la Constantinopol, am scris prin tergibaşa al lui Musa-Paşa, cel care, din nenorocire, a căzut pe urmă de la putere aici, iar acum, trimeţând din nou acolo pe prea-cuviosul şi învăţatul preot chir Ioanichie, marele protosinghel, cu tovărăşia lui, ca să plece în Ţara-Românească pentru cercetarea acelui sat al nostru, şi de acolo şi mai departe, dacă-i va plăcea lui Dumnezeu şi va ajuta, am socotit că trebuie să scriem Înţelepciunii Tale scrisoarea de faţă, care, şi de are puţine lipsuri, dar e plină de iubire. Iar lucrurile de la noi sânt cum sânt, cum le vei afla de la ai noştri mai pe larg, pe cari-i recomandăm bunătăţii tale ca să ai gând bun către ei, condus de iubirea-Ţi faţă de noi, şi să li arăţi cuvenitul ajutor cu faptă şi vorbe. Căci ni se cade nouă tuturor să facem aceia, dacă trebuie să spunem adevărul şi să nu uităm de prima noastră casă, care e şi causa cererii. Şi acestea deocamdată. Fii sănătos întru Hristos, prea-dorite.

În Egipt, 1631.

VI.

Egipt, 1631.

Gherasim, Patriarh de Alexandria, către preotul Arsenie, trimes în Ţara-Românească, despre reaua stare a ortodoxiei egiptene şi trimeterea preotului Ioanichie.

Τῷ ἀρχιμανδρίτῃ παπᾷ Ἀρσενίῳ εἰς Βλαχίαν. Οἰκεία.

Τῷ ὁσιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, υἱῷ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητῷ, χάρις, ἔλεος καὶ εἰρήνη εἴη παρὰ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, εὐχὴ δὲ καὶ εὐλογία καὶ συγχώρησις παρὰ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ καθ' ἡμᾶς τούτου Θρόνου.

Μὴ νόμιζε (ἅγιε ἀρχιμανδρῖτα) ἐπιλαθέσθαι ἡμᾶς τῆς Σῆς Λογιότητος τὸ μὴ γεγραφέναι σου τῇ ἀγχινοίᾳ τοσούτων παραῤῥυέντων χρόνων· οὐ γὰρ ἐκ ῥᾳθυμίας ἢ λήθης τοῦτο συνέβη, ἐκ δὲ τῶν ἀλλεπαλλήλων φροντίδων, μικροῦ δεῖν εἰπεῖν καὶ συμφορῶν καὶ ἀφορήτων ζημιῶν, ὧν ἔχομεν καθ' ἑκάστην παρὰ τῶν Ἀγαρηνῶν περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησιῶν, ἃς παντοίοις τρόποις καταβαλεῖν δῆθεν καὶ ἀφανίσαι μηχανῶνται, ἵνα μόνον ἀφ' ἡμῶν ἁρπάσωσι χρήματα, ὧν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν καθ' ἡμᾶς ἀτίθασσον καὶ ἀφιλάργυρον γνώμην εἰς ἡμερότητα μεταβάλλοι, ἤ, καθ' ὃν τρόπον εἶδεν ἐκεῖνος, ἀπαλλάξοι ἡμᾶς τῆς αὐτῶν πολυετοῦς τυραννίδος, ἵνα μὴ ἡ τέως ἐναπολειφθεῖσα ῥανὶς τῆς ὀρθοδοξίας τελείως ἐξαφανισθῇ· ὁ γὰρ ἀόρατος λύκος, ὀργάνῳ χρησάμενος αὐτοῖς, καθ' ἑκάστην ὥραν ἁρπάζει τὰ πρόβατα, ἐξέλιπον τῆς τοῦ Κυρίου ψυχοσώστου καὶ θείας μάνδρας, τὰ μὲν αὐτομολήτως παντοίοις δελεάσμασι ἠδύνατο καὶ τοὺς ἐκλεκτούς, τὰ δὲ τυραννικῶς ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενα, ἀπειλὰς ἀπειλήσας πυρὶ παρανάλωμα γενέσθαι πειθόμενα. Τό γε νῦν πεπλήρωται ἐπ' αὐτοὺς ἡ τοῦ Κυρίου πρόῤῥησις, προαναφωνοῦντος τό: „Πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ Θεῷ". Ἀλλ' ὅμως τούτων μὲν μελήσει γέ ποτε πάντας τῷ Κυρίῳ τῷ ἐξαγοράσαντι ἡμᾶς τῷ ἰδίῳ αἵματι, ἡμεῖς δὲ πάσχομεν ἅπερ πάσχομεν, οἷς κρίμασιν οἶδε Κύριος, ἅπερ ἔφησεν ὁ θεοπάτωρ Δαυΐδ: „Ἄβυσσον εἶναι πολλήν"· διὸ περὶ τούτων οὐκ ἐφεῖται τοῖς ὀρθῶς πιστεύειν βουλομένοις ἐρευνᾶν περαιτέρω πῶς ἢ διατί· κρεῖσσον γὰρ πειθαρχεῖν τῷ μακαρίῳ Παύλῳ μᾶλλον, ἢ ἐμφιλοχωρεῖν ταῖς τοιαύταις ἐρευνήσεσιν, οὐκ ἀκινδύνοις οὔσαις· ἐξουσίαν γὰρ ἔχει ὁ κεραμεὺς ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ποιῆσαι ὅπερ βούλεται. Ἡμεῖς δέ, πέμποντες αὐτόθι τὸν ὁσιώτατον καὶ λογιώτατον πρωτοσύγκελλον παπᾶν κὺρ Ἰωαννίκιον μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ Θρόνου, γράφομεν τῇ Σῇ Λογιότητι τὸ παρὸν γράμμα, τοῦτο μὲν χάριτάς σοι ὁμολογοῦντες ἕνεκα τῆς σῆς καλοκἀγαθίας, φιλοφροσύνης τε καὶ συνδρομῆς, ἃς ἔδειξας ἀπείρως πρὸς τὸν ἡμέτερον αὐτόθι παπᾶν κὺρ Φιλόθεον. Τοῦτον δὲ συνιστάνοντες τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ καὶ τοὺς προῤῥηθέντας ἡμετέρους τῶν αὐτῶν ὁμοίων εὐτυχεῖς παρὰ τῆς Σῆς Χρηστότητος. Ἔῤῥωσο, φίλον τέκνον τῆς Ἡμῶν Μετριότητος.

Ἐν Αἰγύπτῳ, ᾳχλα'.

(Ibid., pp. 56—7.)

VII.

Călugării de la Meteore către Vasile Lupu, Domnul Moldovei, pentru ajutor.

Meteore, c. 1634.

† Εὐσεβέστατε, ἐνδοξότατε, ἐκλαμπρότατε, μεγαλοπρεπέστατε δοὺξ καὶ ἡγεμὼν πάσης Μολδοβλαχίας, κύριε κύριε Ἰωάννη Βασίλειε Βοεβόδα, καὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἡμῶν τῶν χριστιανῶν κραταιότατε πρόμαχε, δεόμεθα τοῦ παναγάθου καὶ ἐλεήμονος Θεοῦ περισκέπειν καὶ κρατύνην τὴν ἐξουσίαν σου εἰς τὸν ἑαυτῆς ὑψηλότατον Θρόνον, ἐν βαθυτάτῃ γαλήνῃ, εἰς ἐτῶν πολλῶν περιόδους, συντηρῶν αὐτὴν ὑψηλοτέραν πάσης ἐναντίας περιστάσεως τῶν ὁρατῶν καὶ ἀωράτων ἐχθρῶν, πάντες ἡμεῖς οἱ εὑρισκόμενοι ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ ἐν ταῖς θείαις καὶ ἱεραῖς σεβασμίαις μοναῖς, αἱ ὁποῖαις εὑρίσκονται ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Σταγῶν, πλησίων Τρικκάλων, ἐν τῇ σκύτῃ τοῦ βασιληκοῦ καὶ ἁγίου μοναστηρίου τοῦ Μετεώρου. Πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ ἐλάχιστοι ἱκέται τῆς Ἐκλαμπρότητός σου, Λυθέντα μέγιστε, οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ αὐτῇ ἁγίᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ ἐπικαλουμένη Μετέωρος, δεύ-

† Prea-evlavioase, prea-slăvite, prea-strălucite, prea-mărite duce şi Domn a toată Moldovlahia, domnule domn Io Vasile Voevod şi al credinţii drepte a noastre, a creştinilor, prea-puternic înainte-luptător, ne rugăm de prea-bunul şi milostivul Dumnezeu să Te ocrotească şi să întărească fiinţa Ta pe prea-înălţatul Tău Scaun în prea-adâncă linişte în multe şiruri de ani, păzind-o mai presus de toată împrejurarea vrăjmăşească, a celor văzuţi şi a celor nevăzuţi duşmani, iar toţi cei ce ne aflăm ieromonahi şi monahi în dumnezeieştile şi sfintele respectatele mănăstiri ce se află în eparhia Stagelor lângă Tricala, în schitul împărăteştii şi sfintei mănăstiri a Meteorului, mai întâiu noi, cei mai mici rugători ai Străluciriı Tale, prea-mare doamne, cari ne aflăm în acea sfântă şi dumnezeiască mănăstire a Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului Nostru Isus Hristos, care se

τερον καὶ ἡμεῖς, οἱ παρακαλεσθαὶ τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν ὑγίαν καὶ πολυχρόνιον τῆς Ἐκλαμπρότητός Σου, οἱ ἀσκούμενοι ἐν τῷ Στύλῳ τοῦ Βαρλαάμ, ἡ ὁποῖα μονὴ ἐστὶ τῶν Ἁγίων Πάντων, τρίτον καὶ ἡμεῖς οἱ δοῦλοί σου, οἱ εὑρισκόμενοι ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ ἀρχιερατικῇ μονῇ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, τοῦ ἐπικαλουμένου Ντοῦσικον, πλησίον Μεγάλων Πυλλῶν, τέταρτον οἱ ἐν τοῦ Ῥουσάνου, ἡ ὁποῖα εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ μονὴ Μεταμόρφωσις τοῦ Κυρίου, πέμπτον οἱ ἐν τῷ Ἁγίῳ Στεφάνῳ, ἕκτον οἱ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδα, ἕβδομον οἱ ἐν τῷ Ἁγίῳ Νικολάῳ τοῦ Ἀναπαυσά, ὄγδοον οἱ εἰς τὸν τίμιον Πρόδρομον καὶ Βαπτιστήν, ἔνατον οἱ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Μονῇ, δέκατον οἱ ἐν τῇ Ὑπαπαντῇ τοῦ Κυρίου, ἐνδέκατον οἱ εἰς τοὺς τρεῖς ἱεράρχας, Βασίλειον, Γληγόριον, Χρυσόστομον, δωδέκατον οἱ ἐν τῇ Ὑψηλοτέρᾳ, δέκατον τρίτον οἱ εἰς τὸν Ἅγιον Δημήτριον, μετάνοιαν ἐδαφιῆ ποιοῦμεν τῇ φιλοχρίστῳ καὶ φιλομ[ον]άχῳ σου ἀντιλήψει, δεόμενοι καὶ ἱκετεύοντες νυκτὸς καὶ ἡμέρας περὶ τῆς ὑγίας καὶ σωτηρίας.

Γνωστὸν ἔστω τῇ μεγάλῃ του Αὐθεντίᾳ, μᾶλλον εἰπεῖν Βασιλείᾳ ὅπως αἱ ῥηθεῖσαι αὗται ἅγιαι μοναί, εἰς τὰς ὁποίας καὶ ἡμεῖς, οἱ ἐλάχιστοι, νῦν κατοικοῦμεν, πολλὰς καὶ διαφόρους τὰς τριφὰς καὶ ἐξόδους καθυποφέρομεν, ὑπὸ τῶν προσερχομένων...., διὰ τοῦτο καὶ εἰς δυνὰ χρεῖ περιέπεσαν τὰ ἡμέτερα μοναστήρια, ἡμεῖς δὲ ἱστάμεθα, οἱ ταλαίπωροι, ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων, καὶ πάθωμεν ὥσπερ ὁ Χριστὸς ὑπὸ τοὺς φθονεροὺς Ἰουδαίους, ῥαβδηζόμενοι, μαστιγούμενοι, φυλακιζόμενοι καὶ ἄλλα πλῆστα ὑπὸ αὐτοὺς παιδευόμενοι, ὡς καὶ τὸν καθημερινόν μας ἄρτον ἐσθίουσιν, καὶ πάλιν ἄνεσιν ἐξ αὐτοὺς οὐκ ἔχομεν, καὶ μόλις τὴν πίστην φυλάττομεν, καὶ στεκόμεσθεν εἰς τὰς θείας καὶ ἱερὰς μονάς, ἵνα μὴ ἀφανιστοῦσιν καὶ χαθοῦν τῶν χριστιανῶν τὰ μνημόσυνα, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὰ ....νοι ἀπανδοχεῖ εἰς τὸν ἐπουράνιον Θεὸν ἔχωμεν, ἵνα ἴλεως εἰς ἡμᾶς γένηται.

Διὰ τοῦτο, Αὐθέντα μέγιστε, εὐλογημένε ἐκ κοιλήας μητρός, ἐλεημόνησόν μας, πρῶτον τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ μοναστήρια καὶ ἡμᾶς, τοὺς ἀθλίους, ὁποῦ πρὸς τὰ σπλάγχνα τῆς Ἐκλαμπρότητό[ς] Σου κλίνωμεν, νὰ ὁδοιγήσει καὶ νὰ νεύσει ὁ Θεὸς εἰς τὴν ἀγαθήν σου καρδίαν, καθῶς ἔνευσεν καὶ ὁδοίγησεν καὶ ἐκυβέρνησες καὶ κυβερνᾷς πολλὰ μοναστήρια: Ἱερουσαλήμ, καὶ Μεγάλην Ἐκκλησίαν, Ἅγιον Ὄρος, καὶ Ῥούμελη, ἀλλὰ καὶ ἅπαντας. Ἔτζη καὶ εἰς ἡμᾶς ποίησον,

zice Meteora, în al doilea rând şi noi, rugătorii lui Dumnezeu pentru sănătatea şi lunga viaţă a Strălucirii Tale, cei ce schivnicim în stânca lui Varlaam, care mănăstire este a Tuturor Sfinţilor, al treilea şi noi, robii Tăi, cari ne aflăm în sfânta şi arhiereasca marea mănăstire a Schimbării la faţă a Mântuitorului Hristos, ce se chiamă Duşico, lângă Marile Porţi; al patrulea cei de la Rhusanos, care e şi ca mănăstire a Schimbării la faţă a Domnului, al cincilea cei de la Sfântul Ştefan, al şaselea cei de la Sfânta Treime, al şaptelea cei de la Sfântul Nicolae de la Anapausà, al optulea cei de la cinstitul Înainte mergător şi Botezător, al noulea cei din Sfânta Mânăstire, al zecelea cei de la Întâmpinarea Domnului, al unsprezecelea cei de la Trei Ierarhi, Vasile, Grigore, Hrisostomul al doisprezecelea cei de la Cea mai Înaltă, al treisprezecelea cei de la Sfântul Dumitru, facem plecăciune până la pământ pentru iubitoarea de Hristos şi iubitoarea de călugări ajutorare a Ta, rugându-ne zi şi noapte pentru sănătate şi mântuire. Să-ţi fie ştiut Marii Tale Domnii, mai curând Împărăţie, că acele zise sfinte mănăstiri, în care şi noi, cei prea-mici, locuim acuma, răbdăm multe şi felurite batjocuri şi cheltuieli de la cei ce vin, şi de aceia au şi căzut la mari datorii mănăstirile noastre, iar noi stăm, nenorociţii, ca oile în mijlocul lupilor şi suferim ca Hristos de pe urma pizmatăreţilor Evrei, bătuţi cu nuielile, sau biciuiţi, aruncaţi în închisoare şi pedepsiţi, cu multe altele, iar dânşii ca unii cari ni mănâncă şi pânea noastră zilnică, şi iarăşi n'avem odihnă de la dânşii, şi abia păstrăm credinţa şi mai stăm în dumnezeieştile şi sfintele mănăstiri, ca să nu se nimicească şi să piară pomenirile creştinilor, şi de aceia avem nădejde în Domnul din cer ca să fie îndurător către noi.

De aceia, mare Doamne, binecuvântat din sânul maicii, milostiveşte-ne asupra noastră: întâiu dumnezeieştile şi sfintele mănăstiri, şi pe noi, nenorociţii, cari ne plecăm la măruntaiele Strălucirii Tale, ca să îndrepte şi să poruncească Dumnezeu către buna Ta inimă, precum ai poruncit şi ai călăuzit şi ai chivernisit şi chivernisești multe mănăstiri: Ierusalimul, şi Marea Biserică Sfântul Munte şi Rumelia, dar

Θεοῦ εὐδοκοῦντος σου, Αὐθέντα πολλύχρονε, καὶ στείλε καὶ εἰς ἡμᾶς ἐκεῖνο ὁποῦ νὰ νεύσει ὁ Θεὸς ὁ πανάγαθος εἰς τὴν καρδίαν σου, διὰ νὰ βοηθηθοῦμεν καὶ ἡμεῖς οἱ ταλαίπωροι παρὰ τῆς Αὐθεντίας σου καί, διὰ νὰ γένῃς ναίος κτίτωρ καὶ εἰς τοῦτα τὰ μοναστήρια, ἡμεῖς δέ, οἱ εὑρεθέντες καὶ εὑρισκόμενοι εἰς τοὺς θείους ναοὺς τούτους, νὰ δεόμεσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμέρας γὰρ καὶ νυκτός, ἐὰν καὶ ἁμαρτωλοὶ τυχάνομεν, διὰ τὴν ὑγίαν καὶ πολυχρόνιον τῆς Ἐκλαμπρότητός Σου καὶ διὰ τὴν ψυχὴν τῶν ἀηδοίμων καὶ μακαρίων γονέων σου. Ὁ Θεός, ὁποῦ διὰ ὅλας τὰς ἀμηβὰς καὶ καλοσύνας ὁποῦ ἔκαμες καὶ ποιεῖς ἐδῶ νὰ σὲ στεραιώνει εἰς τὸν ὑψηλότατόν σου Θρόνον εἰς χρόνους μακρούς, ὑγιεῖν καὶ εὐημεριμένον, ἐκεῖ δὲ νὰ σοῦ δώσει τὸν ἀμαράντινον στέφανον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ, ἀμήν:

(Peceţi:) † Ὁ καθηγούμενος τῆς βασιλικῆς μονῆς τοῦ Μετεώρου, Ζαχαρίας ἱερομόναχος, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, δοῦλοι τῆς Ἐκλαμπρότητός Σου.

† Ὁ καθιγούμενος τῆς θείας καὶ ἀρχιερατικῆς μονῆς Δούσικο, τῶν Μεγάλων Πυλῶν, Ῥηγεῖνος ἱερομόναχως, καὶ οἱ λυπὴ οἰκαίτε τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τῶν Ἁγίων Πάντων, Κύριλλος ἱερομόναχος, καὶ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, δοῦλοι τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ὁ καθηγούμενος τοῦ Ῥουσάνου, Ἄνθημος ἱερομόναχος καὶ δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότησου.

† Ὁ καθιγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς Ὑπαπαντῆ τοῦ Κυρίου, Χριστόδουλος ἱερομόναχος, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότιτός Σου.

† Ὁ καθιγούμενος τῆς θείας καὶ ἱερᾶς μονῆς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, Ἰωάσαφ ἱερομόναχος, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ὁ καθιγούμενος τοῦ Ἁγίου Στεφάνου, Δανιὴλ ἱερομόναχος καὶ δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ὁ καθιγούμενος τῆς ἡυρᾶς μονῆς τῆς Ὑψηλοτέρας, Σέργιος ὑερομόναχος, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Καθηγούμινος τῆς θᾶς καὶ ἱερᾶς μωνῆς τοῦ Προδρόμου, Ἀ[ν]τώνηος ἱερομόναχος, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ὁ καθηγούμενος τῆς Ἁγίας Τριάδος, Γρηγόριος ἱερομόναχος, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Καὶ ἐγὼ ὁ δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου, Χαραλάμπης, ἱερομόναχος τῆς Ἁγίας Μονῆς.

† Καὶ ἐγώ, ὁ μικρὸς δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότι[τός] Σου, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, Κάλιστος ἱερομόναχος.

şi pe toate. Aşa şi cu noi fă, cu binecuvântarea lui Dumnezeu, Doamne care să trăieşti întru mulţi ani, şi trimete şi la noi aceia ce-Ţi va porunci Dumnezeu cel preabun în inima Ta, ca să fim ajutaţi şi noi nenorociţii din partea Domniei Tale şi ca să ajungi nou ctitor şi în aceste mănăstiri, iar noi, cei ce ne-am aflat şi ne aflăm în aceste dumnezeieşti beserici, vom ruga pe Dumnezeu zi şi noapte, de şi sântem păcătoşi, pentru sănătatea şi viaţa îndelungată a Strălucirii Tale şi pentru sufletul răposaţilor şi fericiţilor Tăi părinţi. Dumnezeu, pentru toate întâmpinările şi bunătăţile pe care le-ai făcut şi le faci acolo să te întărească pe Scaunul Tău prea-înalt în ani mulţi, în sănătate şi fericire, iar acolo să-Ţi dea cununa nemuritoare în Împărăţia Ta, amin.

(Peceţi:) † Categumenul împărăteştii mănăstiria Meteorului, Zaharia ieromonahul, şi fraţii cei cu mine, robi ai Strălucirii Tale.

† Categumenul dumnezeieştii şi arhiereştii mănăstiri Duşicu, a Marilor Porţi, Righin ieromonahul şi ceilalţi rugători ai Strălucirii Tale.

† Categumenul respectatei mănăstiri a Tuturor Sfinţilor, Chiril ieromonahul, şi fraţii cei cu mine, robii strălucirii Tale.

† Categumenul Rusanului, Antim ieromonahul şi robul Strălucirii Tale.

† Categumenul sfintei mănăstiri a Întâmpinării Domnului, Hristodul ieromonahul, robul Strălucirii Tale.

† Categumenul sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri a Celor Trei Ierarhi, Ioasaf ieromonahul, robul Strălucirii Tale.

† Categumenul Sfântului Ştefan, Daniil ieromonahul şi robul Strălucirii Tale.

† Categumenul sfintei mânăstiri a Celei mai Înalte, Serghie ieromonahul, robul Strălucirii Tale.

† Categumenul sfintei şi dumnezeieştii mănăstiri a Prodromului, Antonie ieromonahul, robul Strălucirii Tale.

† Categumenul Sfântei Treimi, Grigore ieromonahul, robul Strălucirii Tale.

† Şi eu, robul Strălucirii Tale, Haralambie, ieromonahul sfintei mănăstiri.

† Şi eu, micul rob al Strălucirii Tale, al Sfântului Dumitru, Calist ieromonahul.

† Χριστώφορος ἱερεὺς καὶ οἰκώνωμος Τρήκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότητόσου.

† Ἰωάννης ὁ σκευοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Τρίκκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότητός Σου.

† Φήληππος ἱερεὺς καὶ σακαιλάριος τῆς ἁγιωτάτης Μητροπώλεως Τρίκκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότητο Σου.

† Ἐμμανουὴλ ὁ Ἀθανάσιος [ἱερεὺς] καὶ σακελίου Τρίκκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τός] Σου.

† Ἰωάννης, διάκον καὶ πρωτέκδικος Τρίκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότητο Σου.

† Ἀναστάσιος ἱερεὺς καὶ χαρτοφίλαξ Τρίκις, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότιτό[ς] Σου.

† Κωνσταντῖνος ὁ τοῦ παπᾶ καὶ πρωτονοτάριος Τρίκκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τό]ς Σου.

† Ἀναστάσιος καὶ ὁπομνηματογράφον Τρίκκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότη[τό]ς Σου.

† Παναγιώτης καὶ ῥήτωρ τῆς ἁγιωτάτης Μιτροπόλκις Τρίκης, δοῦλος τῆς Ἐκλαμπρότιτ[ός] Σου.

† Hristofor, preotul şi econom al Trikkei robul Strălucirii Tale.

† Ioan schevofilacul prea-sfintei Mitropolii a Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Filip, preotul şi sachelariul prea-sfintei mitropolii a Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Emanoil Atanase şi sacheliu al Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Ioan, diacon şi protekdikos al Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Anastase, preot şi hartofilax al Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Constantin al Popei şi protonotariu al Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Anastase şi cronicar al Trikkei, robul Strălucirii Tale.

† Panaioti şi retor al prea-sfintei Mitropolii a Trikkei, robul Strălucirii Tale.

(Bees, *l. c.*, pp. 279–83; altă traducere *l. c.*, pp. 362–4[1].)

VIII.

Constantinopol, 1641, 17 Ianuar.

Tomul Patriarhiei ecumenice, trimes lui Vasile-Vodă Lupu, în afacerea certei lui Gherasim, Patriarhul Alexandriei, cu călugării de la Muntele Sinai.

Τόμος συνοδικός, ὃς ἐγένετο ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Νέου Παρθενίου, πατριαρχεύοντος Κωνσταντινουπόλεως, ἐρωτηθέντος παρὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου Μολδαβίας κύρ, κὺρ Ἰωάννου Βασιλείου Βοεβόνδα περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης.

Εὐσεβέστατε, ἐνδοξότατε, ἐκλαμπρότατε καὶ χριστιανικώτατε Αὐθέντα πάσης Μολδοβλαχίας κύρ, κὺρ Ἰωάννη Βοεβόνδα καὶ ὑπερασπιστὰ καὶ συναντιλήπτωρ τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, τὴν Ἐκλαμπρότητά Σου προσκυνοῦμεν ἁπαξάπαντες καὶ παρακαλοῦμεν Κύριον τὸν Θεὸν νὰ χαρίζῃ ὑγείαν, εἰρήνην, εὐεξίαν, νίκην κατ' ἐχθρῶν, ὁρατῶν τε καὶ ἀοράτων, καὶ νὰ τὴν στερεώνῃ εἰς τὸν ὑψηλότατόν της Θρόνον εἰς καύχημα καὶ ἔπαινον παντὸς τοῦ γένους τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν. Γράμμα ἔκλαμπρον μᾶς ἔδειξεν ὁ παναγιώτατος ἡμῶν αὐθέντης καὶ δεσπότης, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, κύριος, κύριος Παρθένιος, τῆς Σῆς Ἐκλαμπρότητος, ὁποῦ τὸν γράφει διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Σι-

Tom sinodic, care s'a făcut pe vremea lui Partenie cel Nou, fiind Patriarh al Constantinopolei, când a fost întrebat de prea-strălucitul Domn al Moldovei, domnul domn Io Vasile Voevod în această afacere.

Prea-evlavioase, prea-slăvite, prea-strălucite şi prea-creştinule Domn a toată Moldovlahia, doamne, doamne Io Vasile Voevod şi apărător şi sprijinitor al Marii Biserici a lui Hristos, Strălucirii Tale ne închinăm cu toţii şi rugăm pe Domnul Dumnezeu să-Ţi dea sănătate, pace, bună stare, biruinţă asupra duşmanilor, văzuţi şi nevăzuţi, şi să Te întărească pe prea-înălţatul Tău Tron pentru mândria şi lauda întregului neam al evlavioşilor şi binecredincioşilor creştini. Scrisoarea strălucită a Strălucirii Tale ni-a arătat-o prea-sfinţitul nostru domn şi stăpân, Patriarhul ecumenic, domnul domn Partenie, aceia în care scrii pentru afacerea Sinaiţilor, cari

---

[1] O mărturie din 12 Maiu a Mitropolitului muntean Eftimie (*ibid.*, pp. 322–3) e un fals; o vom reproduce la data probabilă a falsificării, spre sfârşitul secolului al XVIII-lea.

ναϊτῶν ὁποῦ ἔλαβον ἄδειαν ἀπὸ τὸν ἐξωσθέντα καὶ καθαιρεθέντα γέροντα Παρθένιον νὰ λειτουργοῦν εἰς τὸ μετόχιον ὁποῦ ἔχουν εἰς τὴν Αἴγυπτον, μὲ τὸ ὁποῖον ἐρωτᾷ ἡ Ἐκλαμπρότης Σου ἂν ἔγεινε καλὰ καὶ εὔλογα καὶ κατὰ νόμους καὶ ἐδόθη ἡ ἄδεια ἐκείνη τοῖς Συναΐταις. Διὰ τὸ ὁποῖον, παρόντων πάντων τῶν ἀρχιερέων ἡμῶν καὶ κληρικῶν καὶ λοιπῶν, ἔμπροσθεν τῆς Αὐτοῦ Παναγιότητος ἐξετάσαμεν καὶ ἐρευνήσαμεν τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ἀκριβῶς καὶ μὲ σκέψιν πολλήν, καὶ δὲν εὕρωμεν καἰνένα τρόπον δικαιοσύνης ὅτι νὰ ἔχουν οἱ Συναΐται τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην· διατί, ἕνα μέν, ὅτι τὰ σκάνδαλα μεταξὺ τῶν Συναϊτῶν καὶ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας καὶ λογιωτάτου κυρίου Νικηφόρου δὲν θέλουν παύσει ποτέ, ἄλλο δέ, ὅτι φθείρεται καὶ ἀφανίζεται τελείως ὁ Θρόνος ἐκεῖνος τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ σὺν ἐκείνῳ καὶ τὸ μοναστήριον κινδυνεύει. Εἰς τοῦτο ἐκρίναμεν ὅτι ἔχει ὅλα τὰ δίκαια ὁ μακαριώτατος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας, καὶ κατὰ κανόνας καὶ κατὰ πάντα ἄλλον λογαριασμόν, καὶ οἱ Συναΐται ἔχουν ὅλον τὸ ἄδικον· διατὶ ὁ σκοπός των εἶναι ὅλος διὰ αἰσχροκέρδειαν καὶ σκάνδαλον, καί, ἂν ἀφανισθῇ ὁ Θρόνος ἐκεῖνος καὶ δὲν μείνει ἴχνος, δὲν τοὺς μέλλει τίποτες. Τοῦτο ἐρευνήσαμεν λεπτομερῶς, ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ καθαρᾷ τῇ συνειδήσει, ἐκλαμπρότατε Αὐθέντα, ἀφιλοπροσώπῳ κρίσει, καὶ πληροφοροῦμεν τῇ Ἐκλαμπρότητί Σου ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ δίκαιον, καὶ ἰδοὺ σαφηνίζομεν τῇ Ἐκλαμπρότητί Σου, καί, εἴ τι τὴν φωτίσῃ ὁ πανάγαθος Θεός, ἂς κάμῃ· διατὶ τὰ δίκαια ὅλα κατὰ κανόνας τὰ ἔχει ὁ Θρόνος ἐκεῖνος καὶ ὄχι τὸ μοναστήριον. Κύριος δὲ ὁ Θεὸς νὰ πολυετῇ καὶ νὰ μακροζωῇ τὴν Ἐκλαμπρότητά Σου εἰς γῆρας βαθὺ καὶ λιπαρόν, ἀμήν. ᾱχμε΄, Ἰανουαρίου ιζ΄, ἰνδ. ιγ΄.

† Ὁ Ἐφέσου Παΐσιος.
† Ὁ Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος.
† Ὁ Κυζίκου Ἄνθιμος.
† Ὁ Νικομηδείας Κύριλλος.
† Ὁ Νικαίας Πορφύριος.
† Ὁ Χαλκηδόνος Παχώμιος.
† Ὁ Τυρνόβου Μακάριος.
† Ὁ Ἀθηνῶν Δανιήλ.
† Ὁ Τραπεζοῦντος Λαυρέντιος.
† Ὁ Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ.
† Ὁ Μεσημβρίας Δαμασκηνός.
† Ὁ Κορίνθου Γρηγόριος,
† Ὁ Λακεδαιμονίας Γαβριήλ.
† Ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος.
† Ὁ Ξάνθης Σαμουήλ.

căpătaseră voie de la cel scos şi caterisit Partenie cel bătrân să facă liturghie la metohul ce-l au în Egipt, cu privire la care întrebi Strălucirea Ta dacă s'a făcut bine şi cuviincios şi după legi, de s'a dat acea voie Sinaiţilor. Pentru care, fiind de faţă toţi arhiereii noştri şi clericii şi ceilalţi, înaintea Preasfinţiei Sale am cercetat şi lămurit afacerea aceasta cu de-amănuntul şi cu multă socoteală, şi n'am găsit niciun chip de dreptate să fi avut Sinaiţii cu biserica aceia, pentru că, pe de o parte, scandalele între Sinaiţi şi prea-fericitul Patriarh al Alexandriei şi prea-învăţat, domnul Nichifor, nu vor înceta vre-odată, iar, pe de alta, pentru că se pierde şi se nimiceşte cu totul acel Scaun al Alexandriei şi cu el şi mănăstirea se pune în primejdie. Pentru aceia am judecat că are tot dreptul prea-fericitul Patriarh al Alexandriei, şi după canoane, şi după orice altă socoteală, şi Sinaiţii sânt cu totul fără dreptate; căci scopul nu li era altul decât pentru câştig ruşinos şi scandal, şi, chiar de s'ar nimici acest Scaun şi n'ar rămânea urmă, nu li pasă de loc. Aceasta am cercetat-o cu de-amănuntul, în frica lui Dumnezeu şi cu conştiinţă curată, preastrălucite Doamne, cu o judecată nepărtenitoare, şi înştiinţăm pe Strălucirea Ta de tot adevărul şi de toată dreptatea, şi iată lămurim pe Strălucirea Ta, şi, dacă te va lumina prea-bunul Dumnezeu, fă-o, de oare ce toate drepturile după canoane le are acel Scaun, şi nu mănăstirea. Domnul Dumnezeu să Te ţie întru mulţi ani şi să-Ţi dea viaţă lungă Strălucirii Tale până la bătrâneţe adânci şi senine, amin. 1645, Ianuar 17, indicţia 13.

† Al Efesului Paisie.
† Al Heracleii Ioanichie.
† Al Cizicului Antim.
† Al Nicomediei Chiril.
† Al Niceii Porfirie.
† Al Halcedonului Pahomie.
† Al Tirnovei (din Tesalia) Macarie.
† Al Atenei Daniil.
† Al Trapezuntului Lavrentie.
† Al Filipopolei Gavriil.
† Al Mesemvriei Damaschin.
† Al Corintului Grigore.
† Al Lacedemoniei Gavriil.
† Al Adrianopolei Neofit.
† Al Xantei Samoil.

Ὁ μέγας ἀρχιμανδρίτης τῆς Μεγ. Ἐκκλησίας Φιλόθεος. — Ὁ μέγας πρωτοσύγκ. τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Λαυρέντιος, ἱερομόν. — Ὁ μέγας οἰκόν. τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Χριστόδουλος, ἱερεύς. — Ὁ μέγας λογοθέτης τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Χρυσόστομος. — Ὁ μέγας σκευοφύλαξ τῆς Μεγ. Ἐκκλ. ὁ Κουνούπης. — Ὁ μέγας σακελλ. τῆς Μεγ. Ἐκκλησ. Θεολόγος, ἱερεύς. — Ὁ μέγας χαρτοφ. τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Εὐστάθιος, ἱερεύς. — Ὁ μέγ. ἐκκλησιάρχης Μιχαήλ. — Ὁ μέγ. ῥήτωρ τῆς Μεγ. Ἐκκλησ. Δημήτριος. — Ὁ πρωτονοτ. τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Φίλιππος. — Ὁ δικαιοφύλαξ τῆς Μεγ. Ἐκκλησ. Μιχαήλ. — Ὁ νοτάριος τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Μανουήλ. — Ὁ λογοθέτης τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Νικόλαος — Ὁ σακελλίων τῆς Μεγ. Ἐκκλ. Γεώργιος.

(Mazarachi, *l. c.*, XXIX, pp. 169—71.)

Marele arhimandrit al Marii Biserici, Filotei. Marele protosinghel al Marii Biserici, Lavrentie ieromonahul. Marele econom al Marii Biserici, Hristodul, preot. Marele logofăt al Marii Biserici, Hrisostom. Marele schevofilax al Marii Biserici, Kunupis. Marele sachelariu al Marii Biserici, Teolog, preot. Marele hartofilax al Marii Biserici, Eustatie, preot. Marele eclesiarh, Mihail. Marele retor al Marii Biserici, Dimitrie. Protonotariul Marii Biserici, Filip. Dicheofilaxul Marii Biserici, Mihail. Notariul Marii Biserici, Manuil. Logofătul Marii Biserici, Nicolae. Sachelionul Marii Biserici, Gheorghe.

IX.

Iaşi, 1645, 10 August.

Vasile-Vodă Lupu către Sinaiţi, despre cearta lor cu Gherasim, Patriarhul Alexandriei.

Ἰωάννης Βασίλειος, ἐλέῳ Θεοῦ Βοεβόδας, Αὐθέντης πάσης Μολδοβλαχίας.

Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Σινᾶ, κὺρ Ἰωάσαφ, καὶ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ καὶ οἱ λοιποὶ γέροντες τῆς συνάξεως, τὴν ὑμετέραν ἀγάπην ἀκριβῶς χαιρετοῦμεν. Ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος μας γράμματος δὲν εἶναι ἄλλος παρὰ νὰ σᾶς δώσωμεν εἴδησιν νὰ γνωρίζετε ὅτι, ἔστοντας καὶ προλαβὸν νὰ μᾶς γράψετε διὰ τὸ μετόχιόν σας, ὅτι εἰς τὸν καιρὸν τῶν πρόπαλαι Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας κὺρ Ἰωακείμ, κὺρ Σιλβέστρου καὶ κὺρ Μελετίου ἀνεμποδίστως καὶ ἀναμφιβόλως καὶ μὲ κάθε λογῆς δίκαιον ἐλειτουργούσατε ἐν αὐτῷ τῷ μετοχίῳ, καὶ μόνος ὁ γέρων Κύριλλος ὁ Πατριάρχης τὸ ἐμπόδισε νὰ μὴν γίνεται καὶ νὰ μὴν τελειώνεται ἡ θεία καὶ ἱερὰ μυσταγωγία ἐκεῖσε, καὶ ὁ ἡγούμενος ὑμῶν κὺρ Θεοφάνης, ἐρχόμενος ἐδῶ, καὶ ὁ ἐνταῦθα εὑρισκόμενος πανιερώτατος μητροπολίτης γέρων πρώην Βερροίας κὺρ Ἀβέρκιος, νὰ μᾶς παραδώσουν τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν πῶς ἔκπαλαι καὶ ἐξ ἀρχῆς ἔτζη ἦτον καὶ ἐκεῖ ἐλειτουργοῦσαν οἱ τοῦ Σινᾶ ὄρους πατέρες καὶ ὕστερον ἐμποδίσθη, μᾶς ἐφάνη πολὺ παράξενον καὶ ἀνάρμοστον ὅτι νὰ ἐμποδίζεται τὸ μυστήριον τῆς θείας [λειτουργίας], ὁποῦ τὸ περισσότερον πρέπει νὰ αὐξάνῃ καὶ ὄχι νὰ λιγοστεύῃ, ἐκινήθημεν καὶ ἡμεῖς, ἐπειδὴ ἐσυμβοηθήσαμεν καὶ μερικοὶ εἰς τοὺς αὐτοὺς τόπους, καὶ ἐδιωρίσαμεν ὅτι ἕνα πρᾶγμα ὁποῦ

Io Vasile Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn a toată Moldovlahia.

Prea-iubitorule de Dumnezeu arhiepiscop al Sinaii, chir Ioasaf, şi prea-evlavioşi ieromonahi şi monahi şi ceilalţi bătrâni ai soborului, salutăm cu dragoste iubirea voastră. Scopul scrisorii de faţă nu e altul decât să-ţi dăm ştire ca să aflaţi că, de oare ce şi dăunăzi mi-aţi scris pentru metohul vostru că, pe vremea celor mai de demult Patriarhi ai Alexandriei, chir Ioachim, chir Silvestru şi chir Meletie, aţi liturghisit neîmpiedecaţi şi fără contrazicere şi cu tot felul de drept în acel metoh, şi numai bătrânul Patriarh Chiril a împiedecat să nu mai fie şi să nu se mai slujască dumnezeiasca şi sfânta jertfă acolo, şi egumenul vostru, chir Teofan, mergând acolo, şi cel aflător acolo preasfinţitul mitropolit, bătrânul fost de Berrhoe, chir Averchie, ca să ni arăte această afacere cum erau de mult şi de la început liturghisind părinţii de la Muntele Sinai şi pe urmă s'a oprit, ni s'a părut foarte ciudat şi nepotrivit ca să se împiedece taina dumnezeieştii [liturghii], care mai curând trebuia să crească şi nu să scadă; deci ne-am mişcat şi noi, de oare ce ne-au sfătuit şi unii din aceste locuri, şi am socotit ca un lucru care era încă de

ἦτον ἔκπαλαι καὶ ἀρχῆθεν ἔτζη, ἂς μὴν ἐμποδισθῇ, μόνον πάλιν ἂς γίνεται ὡς καὶ πρότερον. Ἔτζη ὁ μακαρίτης κὺρ Νικηφόρος, ἀκούοντάς τε αὐτό, ἐλυπήθη καί, μὴ ἀνεχόμενος τοῦτο, ἦλθε πρὸς τοῦ λόγου μας, κλαίων καὶ ὀδυρόμενος διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ λέγοντας πῶς αὐτὴ ἡ διαίρεσις νὰ προξενεῖ παντελῆ ἐρήμωσιν καὶ ἀφανισμὸν τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτοῦ Θρόνου, ὅτι πώποτε δὲν ἦτο δοσμένον καὶ συγκεχωρημένον παρά τινος νὰ γίνεται ἐκεῖ λειτουργία. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, πάλιν καὶ ὁ ἡγούμενός σας, ὁ ῥηθεὶς κὺρ Θεοφάνης, καὶ ὁ Βερροίας γέρων Ἀβέρκιος ἐδικαιολογοῦνταν καὶ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ μὴν εἶναι μεταγενέστερον, μόνον τὸ μετόχιον αὐτὸ νὰ εἶναι ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ μόνον ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γέροντος Κυρίλλου καὶ ἐδῶθεν ἐμποδίσθη ἡ θεία λειτουργία. Ἔτζη ἡμεῖς, ἀγαπῶντες τὸ δίκαιον καὶ θέλοντες νὰ εὕρωμεν τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν, δὲν ἐδώσαμεν ἀκρόασιν μήτε εἰς τοῦ κὺρ Νικηφόρου τοὺς λόγους, μήτε εἰς τοῦ ἡγουμένου καὶ Βερροίας, καὶ ἔτζη ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, παρόντος καὶ τοῦ κὺρ Νικηφόρου καὶ αὐτωνῶν, ἐδιωρίσαμεν ὅτι νὰ στείλωμεν ἄνθρωπον ἰδικόν μας νὰ ἐρευνήσῃ καὶ νὰ ἐξετάσῃ καταληπτῶς ἐν φόβῳ Θεοῦ παρὰ πάντων τῶν αὐτόθι χριστιανῶν δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν τοῦ μετοχίου, καί, εἰ μὲν ἤθελε φανῇ ὅτι ἀπὸ τὸν καιρὸν τῶν Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας Ἰωακείμ, Σιλβέστρου καὶ Μελετίου νὰ ἐτελειώνουνταν λειτουργία εἰς αὐτὸ τὸ μετόχιον, καὶ νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ τὸν καιρόν, ἔτζη καὶ ἐπιτελεῖται πάλιν ἡ λειτουργία ἐκεῖσε, καθὼς καὶ πρότερον, ὁ κὺρ Νικηφόρος τοῦ λοιποῦ νὰ μὴν ἔχῃ νὰ δικαιολογῆται τίποτες· εἰ δὲ καὶ ἤθελε φανῇ ὅτι πρότερον νὰ μὴ ἐγίνουνταν ἐκεῖ λειτουργία, μόνον ὕστερα ἤρχισεν, ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ γέροντος Κυρίλλου, καὶ ἐδῶθεν, νὰ μὴν ἔχῃ τὸ κῦρος καὶ τοῦ λοιποῦ νὰ μὴν λειτουργῇ τινὰς ἀπὸ τοῦ λόγου σας, ἐπειδὴ καὶ εἶναι νεωτερισμός, καὶ νὰ εὐγοῦμεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ κάθε λογῆς ὑποψίαν. Ἔτζη εἰς τὸ μεταξὺ ἐμακαρίσθη ὁ κὺρ Νικηφόρος καὶ δὲν ἐπρόφθασε νὰ ὑπάγῃ ὁ ἄνθρωπός μας καὶ ἐμετετέθη εἰς τὸν Θρόνον αὐτὸν ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Βερροίας κὺρ Ἰωαννίκιος, ψήφῳ κανονικῇ καὶ ἐκλογῇ πάντων, κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, καὶ ἀπεκατεστήθη Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὴς τῆς Οἰκουμένης, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον τυγχάνει ἡμέτερος περιπόθητος καὶ ἀγαπητὸς καὶ πιστότατος φίλος ἐν πᾶσι καὶ ἀληθὴς καὶ ἐνάρετος καὶ ἐκλεκτὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐγγυτάτω ἡμῶν ὑπάρχει, ἐπειδὴ καὶ ἐκ τῆς ἐπαρχίας μας ἐστάθη καὶ ἐγεννήθη καὶ ἐμορφώθη καὶ ἐπροκόπτεν ἐν τῇ ἀρετῇ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ τάξει καὶ ἐν τῇ ἱερωσύνῃ καὶ ἐν τῇ ἀρχιερωσύνῃ καὶ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου, ἐν ᾧ καὶ ἐκαθέσθη, καὶ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἐξάρχου καὶ ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἐπ

ρετος καὶ καλὸς ἄνθρωπος καὶ γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ τόπου αὐτοῦ, καὶ ἐχάρημεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν αὐτοῦ ἀναβίβασιν ἐπὶ τοῦ πατριαρχικοῦ αὐτοῦ Θρόνου, γνωρίζοντές τον ἄξιον καὶ δυνατὸν ὁποῦ νὰ κυβερνήσῃ καὶ διοικήσῃ τὸ ποίμνιον αὐτοῦ ἀποστολικῶς, νομίμως τε καὶ κανονικῶς· καὶ ἔτζη ἡ Μακαριότης Του μᾶς ἔδειξεν εἰς πλείονα τὴν πληροφορίαν καὶ τὴν πίστωσιν καθαρὰν τὰ ἴσα τῶν τόμων ὁποῦ ἐγένησαν δι' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἀπὸ τοὺς τρεῖς Πατριάρχας, κὺρ Τιμόθεον Οἰκουμενικόν, κὺρ Σωφρόνιον Ἱεροσολύμων καὶ κὺρ Ἰωακεὶμ Ἀντιοχείας, οἱ ὁποῖοι τόμοι διορίζουν φανερὰ καὶ δηλοποιοῦν πῶς παντοίοις τρόποις οἱ Πατριάρχαι ἐκεῖνοι τὸ ηὗραν παράλογον καὶ παρείσακτον νὰ τελειώνεται ἡ λειτουργία εἰς τὸ μετόχιον αὐτό, ἔστοντας καὶ νὰ προξενῇ σκάνδαλον μέγα καὶ ζημίαν τοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου, ἐξόχως δὲ μᾶς ἐνεφάνισε καὶ τὸ ἴσον τοῦ τόμου, ὁποῦ ἐγενὴ *(sic)* ἀπὸ τὴν ἰδίαν θεοφιλίαν σου ἐν τῷ καιρῷ τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κὺρ Γερασίμου, ἐν ἔτει ᾳχκϐ', Μαΐου ιή', μὲ ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν αὐτόθι πατέρων, ἐν ᾧ ἀραῖς καὶ ἀφορισμῷ καὶ ἀνάθεμα καθυποβάλλεις ἑαυτόν, ἐὰν ποτε θελήσῃς τοῦ λοιποῦ, καθ' οἱανδήποτε τρόπον, τελέσαι ἐν τῷ μετοχίῳ αὐτῷ λειτουργίαν. Εἰς τοῦτο καὶ ἡμεῖς, λοιπόν, κατὰ τοὺς τόμους τῶν τριῶν Πατριαρχῶν, καὶ τὸ περισσότερον κατὰ τὸν οἰκειότχειρόν του ἔγγραφον τῆς ὑποσχέσεως τόμον, βλέποντες αὐτὸ τὸ πρᾶγμα νὰ εἶναι ἀπηγορευμένον ὑπὸ τοσούτων καὶ ὁποῦ δὲν ἦτον ἐξ ἀρχῆς καὶ μάλιστα ὁποῦ (ὡς λέγεται) τὸ μετόχιον τὸ παλαιὸν νὰ τὸ ἔσυρε τὸ ποτάμι καὶ αὐτὸ τὸ σπῆτι ὁποῦ τὴν σήμερον φαίνεται νὰ σᾶς τὸ ἔκαμεν ἐλεημοσύνης χάριν ὁ Χούρῃ Μοῦσες, ὁ ἀδελφὸς τοῦ μακαρίτου ἄρχοντος Ἀλεξανδρείας κὺρ Μελετίου, καὶ εἶναι καινούργιον καὶ μεταγενέστερον, καί, μὴ ἀγαπῶντας εἰς τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μας ὅτι νὰ κλίνωμεν εἰς πράγματα καινούργια καὶ ὄχι παλαιὰ καὶ ἐξ ἀρχῆς, καὶ μάλιστα νὰ γενώμεσθαν αἰτία ζημίας καὶ βλάβης τοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου, καθὼς καὶ ὁ μακαρίτης κὺρ Νικηφόρος ἔκλαιε καὶ ὠδύρετο, πῶς μὲ τοῦτο τὸ παράλογον κινδυνεύει νὰ χαθῇ ὁ Θρόνος, καὶ τόρα πάλιν ὁμοίως ὁ νῦν μακαριώτατος κὺρ Ἰωαννίκιος, δὲν ἐκρίναμεν συμφέρον καὶ ἁρμόδιον νὰ συναινέσωμεν εἰς αὐτὸ καὶ νὰ βαλθοῦμεν ὅτι νὰ ἔχῃ τὸ κῦρος, ἐπειδὴ καὶ εἶναι κάμωμα μεταγενέστερον καὶ ὄχι παλαιόν, καθὼς πρότερον μᾶς ἐδηλοποιούσατε· διατὶ ἡμεῖς, θαῤῥοῦντες

curat şi noi la a lui înaintare pe Scaunul patriarhicesc, cunoscându-l vrednic şi capabil să chiverniseaască şi să conducă turma lui apostoliceşte, după legi şi canoane; şi încă Fericirea Sa ni-a arătat spre mai deplină înştiinţare şi învederare curată copiile tomurilor ce s'au făcut pentru acest lucru de la trei Patriarhi: chir Timotei Ecumenicul, chir Sofronie de Ierusalim şi chir Ioachim de Antiohia, care tomuri rânduiesc lămurit şi arată cum în toate chipurile acei Patriarhi au găsit fără rost şi neadmisibil a se săvârşi liturghia în acel metoh, de oare ce ar pricinui mare scandal şi pagubă a Scaunului patriarhicesc, iar, în afară de aceasta, ni-a scos înainte tomul care s'a făcut din însăşi a Ta evlavie, pe vremea lui Gherasim, Patriarhul Alexandriei, în anul 1622, Maiu 18, cu iscăliturile părinţilor de atuncea, în care la blăstămuri şi afurisenie şi anatemă te supui, dacă vre-odată de acum înainte, în orice chip, ai voi să săvârşeşti în acel metoh liturghia.

La aceasta, de altfel, şi noi, după tomurile celor trei Patriarhi şi mai ales după tomul de făgăduire scris de însăşi mâna Ta, văzând că acest lucru este răspins de atâţia şi că n'a fost de la început şi, mai ales, cum se spune, că metohul cel vechiu l-a luat râul, şi însăşi locuinţa care acum se arată ţi-a făcut-o dar de eleimosină (vacufu) Huri Muses, fratele fericitului domn Meletie al Alexandriei, şi e clădire nouă şi mai de pe urmă, şi, neplăcându-ni în toată viaţa noastră să ne aplecăm la lucruri noi, şi nu vechi şi dintru început, şi mai ales să ajungem pricină de pagubă şi vătămare a Scaunului patriarhicesc, precum şi fericitul chir Nichifor se plângea şi se tânguia cum cu acest lucru fără socoteală e în primejdie a se pierde Scaunul, şi iată iară cel de acuma prea-fericit chir Ioanichie, n'am socotit de folos şi potrivit să ne învoim la aceasta şi să întoarcem ca să aibă putere, de oare ce e faptă mai târzie, şi nu veche, cum întâiu ni-aţi arătat; căci noi, fiind sigur că era de mult şi dintru început a se face aici liturghia, ne-am îndemnat şi ne-am învoit la aceasta, dar, de oare ce şi acum am aflat de la însuşi cel

πῶς νὰ ἦτον ἔκπαλαι καὶ ἐξ ἀρχῆς νὰ γίνεται ἐκεῖ λειτουργία, εἰς αὐτὸ ἐκινήθημεν καὶ συνηνέσαμεν, μά, ἐπειδὴ καὶ τόρα ἐπληροφορήθημεν παρ' αὐτοῦ τοῦ νῦν μακαριωτάτου κὺρ Ἰωαννικίου, κατὰ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀνωτέρω ὁποῦ μᾶς ἔδειξεν, ἐσυρθήκαμεν ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα, μήπως καὶ ἐξ ἀγνοίας πέσωμεν εἰς παράπτωμα νὰ ἔχει χαλασμὸν ὁ πατριαρχικὸς Θρόνος. Καὶ εἰς αὐτὸ θέλει μᾶς συμπαθήσει ἡ ὑμετέρα ἀγάπη ὅτι δὲν κρίνομεν ἁρμόδιον νὰ ἐπιχειριζόμεσθεν νεωτερισμούς, μόνον τὰ τῶν παλαιῶν, ὅσον εἶναι δυνατόν, ἐπιχειρήματα νὰ κρατοῦμεν ἀδιάσειστα, ἐπειδὴ καὶ ἕνας λόγος λέγει: „μὴ ὑπερβαίνετε τὰ ὅρια αἰώνια, ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν" καὶ θέλει κυβερνᾶται τὸ πρᾶγμα καθὼς ἔκπαλαι καὶ ἐξ ἀρχῆς, εἰρηνικῶς καὶ ἀταράχως καὶ χωρὶς κἀνένα σκάνδαλον ἢ ζημίαν τινά, καὶ ἡ ὑμετέρα ἀγάπη θέλει δεικνύει πρὸς τὸν κατὰ καιροὺς Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, καὶ μάλιστα τὸν νῦν μακαριώτατον κὺρ Ἰωαννίκιον, τὴν προσήκουσαν τιμήν, φιλίαν καὶ δεξίωσιν καὶ εὐπείθειαν καὶ εὐλάβειαν, διὰ τὸ πλέον εἰρηνικώτατον καὶ ἀζήμιον, ἐπειδὴ καὶ ἡ Μακαριότης του εἶναι Πατριάρχης καὶ προεστὼς τοῦ αὐτοῦ Θρόνου καὶ ποιμήν, καὶ ἡμέτερος φίλτατος καὶ περιπόθητος, ἐνάρετος καὶ καλὸς καὶ σώφρων καὶ ἄξιος ἐν πᾶσι, νουνεχὴς καὶ λόγιος καὶ πολιτείας ἀγαθῆς, καθὼς καὶ ἡμεῖς ἐδῶ τὸν γνωρίσαμεν καὶ ἡ ὑμετέρα ἀγάπη αὐτοῦ τὸν ἠξεύρετε ὁποῦ ἀνετράφη ἐν μέσῳ ἡμῶν καλώτατα.

Καί, ἀκούοντες τὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπην ὁποῦ θέλει εἶσθαι μεταξὺ ὑμῶν, θέλομεν τὸν ἔχει εἰς χαρὰν μεγάλην, διατὶ δὲν εἶνε τῆς γνώμης μας ὁποῦ νὰ ἔχῃ ἡ Μακαριότης του πείραξίν τινα, ἢ ἐνόχλησιν, ἢ λύπην, ἢ σκάνδαλον, ἢ ζημίαν, καὶ αὐτὸ τὸ πληροφοροῦμαι πῶς θέλει εἶσθαι καθὼς γράφομεν καὶ θέλετε κυβερνηθῇ μαζὺ μὲ τὴν Μακαριότητά του ὡς ἀρεστὸν καὶ φίλον Θεῷ καὶ ἡμῖν.

Διατὶ τὰ σκάνδαλα καὶ τὰ πάθη δὲν εἶναι καλά, ἔστοντας καὶ νὰ προξενῶσι ζημίας καὶ περισσοτέρα βλάβη θέλει εἶσθαι τῆς ὑμετέρας ἀγάπης παρὰ διάφορον καὶ κέρδος. Αὐτὰ λοιπὸν τὰ ἐπακόλουθα γροικῶντας καί, πληροφορούμενος καὶ βεβαιούμενος τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο νὰ εἶναι μεταγενέστερον, δὲν μοῦ ἐφάνη καλὸν νὰ πολιτεύεται, μόνον τὸ ἔκπαλαι καὶ τὰ ἀρχῆθεν, καὶ διὰ τοῦτο σᾶς τὸ δηλοποιῶ διὰ τοῦ παρόντος. Καὶ οἱ χρόνοι σας πολλοί.

Ἐν Γιασίῳ, ᾳχμε', Αὐγούστῳ ι'.

(Mazarachi, *l. c.*, pp. 175—9.)

de astăzi prea-fericit chir Ioanichie, după înscrisele de mai sus ce ni le-a arătat, ne-am îndepărtat de la această întreprindere, ca nu cumva din neştiinţă să cădem în greşeală şi să aibă pagubă Scaunul patriarhicesc.

Şi întru aceasta va fi de o părere cu noi iubirea voastră că nu socotim potrivit să ne apucăm de înoiri, ci numai ce au făcut cei vechi după putinţă să le ţinem nezguduite, căci şi zice o vorbă: „nu treceţi peste hotarele veşnice pe care le-au pus părinţii noştri", şi se va chivernisi lucrul ca odinioară şi dintru început, paşnic şi fără tulburare şi fără scandal sau vre-o pagubă, şi iubirea voastră va arăta către cel de pe vremuri Patriarh al Alexandriei şi mai ales cel de acum prea-fericitul chir Ioanichie cuvenita cinste, dragoste şi supunere şi evlavie, pentru tot mai multă pace şi nevătămare, de oare ce şi Fericirea Sa e Patriarh şi stăpân al acelui Scaun şi păstor şi al nostru prea-iubit şi prea-dorit, virtuos şi bun şi înţelept şi vrednic în toate, cuminte, învăţat şi de o bună cârmuire, cum şi noi aici l-am cunoscut şi iubirea voastră acolo îl ştiţi că a fost crescut în mijlocul nostru foarte.

Şi, auzind pacea şi iubirea ce va fi între voi, vom avea aceasta ca o mare bucurie, căci nu sântem de părere să aibă Fericirea Sa vre-o încercare sau supărare sau întristare sau scandal sau pagubă, şi să aflăm că va fi aşa cum scriem şi veţi chivernisi împreună cu Fericirea Sa, ca un lucru plăcut şi iubit lui Dumnezeu şi nouă.

Căci scandalele şi patimile nu sânt bune, ca unele care căşunează pierderi, şi mai curând vor fi pagubă a iubirii voastre decât deosebire şi folos.

Deci, acestea ce au urmat cercetându-le şi aflând că afacerea aceasta e lucru mai târziu, nu ni s'a părut bine să se păstreze, ci numai lucrul vechiu şi dintru început, şi de aceia v'o fac cunoscut prin cea de faţă. Şi anii Tăi să fie mulţi!

Iaşi, 1645, August 10.

X.

„Memfis“ (Cairo) 1648, Iunie.

Scrisoare sinodală către Vasile-Vodă Lupu în cearta Patriarhiei de Alexandrie cu Sinaiţii.

Συνοδικόν.

Εὐσεβέστατε, χριστιανικώτατε, γαληνότατε, θεόστεπτε, θεοφρούρητε, συνετώτατε, ἀρχινούστατε, θεοχάριτατε, θεοτίμητε, θεοδόξαστε, θεοπρόβλητε, ἀξιώτατε, ἐξάκουστε, περιβόητε, θεοείκελε, πανενδοξότατε, πανεκλαμπρότατε, δικαιότατε, ἐλεημονικώτατε, τρισόλβιε, θεοπιστότατε, μέγα αὐθέντα πάσης Μολδοβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Βασίλειε Βοεβόνδα, τὴν θεόστεπτόν του κορυφήν, τὴν χαριτόβρυτον δεξιὰν καὶ τοὺς ὡραίους πόδας τῆς Σῆς Γαληνότητος πόθῳ πολλῷ καὶ νοερῶς ζεούσῃ τῇ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ προσκυνεῖν οὐ παυόμεθα ἡμεῖς, πάντες οἱ εὐτελεῖς καὶ ἀνάξιοι δοῦλοι τῆς εὐλαβείας σου, ἱερομόναχοι, ἱερεῖς, ἱεροδιάκονοί τε καὶ μοναχοὶ καὶ ὁ λοιπὸς ἅπας τοῦ Κυρίου χριστώνυμος καὶ περιούσιος λαὸς τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας, οἱ ὄντες ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ παρακαλοῦμεν ἀδιαλείπτως, ἡμέρας καὶ νυκτός, τὸν ζωοδότην καὶ παντοκράτορα Κύριον νὰ τῆς χαρίζῃ ὑγιείαν πολυχρόνιον, εὐτυχίαν ἄλυπον, σωτηρίαν ἀδιάλειπτον, δόξαν ὑπερθαύμαστον, νίκην κατ' ἐχθρῶν ὁρατῶν καὶ ἀοράτων καὶ πᾶσαν ἄλλην εὐδαιμονίαν καὶ μακαριότητα, ἐπίγειόν τε καὶ οὐράνιον, καὶ νὰ τῆς χαρίσῃ καὶ νὰ τῆς αὐξήσῃ τοὺς θεοφρουρήτους αὐτῆς μπεηζαντέδες νὰ κοσμήσουν τὸν ὑψηλότατον αὐτῆς Θρόνον εἰς γενεὰς γενεῶν μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος καί, μετὰ βαθύτατον καὶ λιπαρώτατον γῆρας, νὰ τὴν καταξιώσῃ εἰς τὸν ἀοίδιμον χορὸν τῶν εὐσεβεστάτων, ὀρθοδοξοτάτων καὶ ἰσαποστόλων ἁγίων βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐπειδὴ καὶ ὡς ἄλλον κήρυκα καὶ φωσφόρον δαδουχοῦντα τὴν ἀνέδειξεν ὁ πανάγαθος Κύριος εἰς τοὺς ἐσχάτους τούτους αἰῶνας, διὰ νὰ ἀναστηλώσῃ καὶ στηρίξῃ ἅπαν τὸ ἐλεεινότατον γένος τῶν Ῥωμαίων καὶ τὰς κατὰ μέρος πάσας οἰκουμενικὰς ἁγίας Ἐκκλησίας, καθὼς μὲ ταῖς ἀπείραις καὶ πλουσιοδώροις αὐτῆς ἐλεημοσύναις, ὡσὰν καὶ μὲ ταῖς θεάρεσταις αὐτῆς συμβουλαῖς καὶ προκομμέναις ἀρεταῖς, ὁποῦ ἐξέλαμψαν εἰς τὴν ὑφήλιον ἅπασαν, ὥσπερ δὴ ἀνεζωογόνησε καὶ ἀνέστησε καὶ ἀνύψωσε καὶ τὸν ἁγιώτατον τοῦτον Θρόνον τὸν ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου τῆς Ἀλεξανδρείας μὲ τὸ νὰ τὴν ὁδηγήσῃ καὶ νὰ τὴν φωτίσῃ ὁ πάντων ἀγαθῶν Κύριος νὰ συν-

Sinodică.

Prea-evlavioase, prea-creştine, prea senine, de Dumnezeu cununate, de Dumnezeu păzite, prea-înţelepte, cu prea-înaltă minte, cu de la Dumnezeu mare har, de Dumnezeu cinstite, de Dumnezeu slăvite, de Dumnezeu apărate, prea-drepte, prea-ascultate, prea-vestite, divine, prea-slăvite, prea-strălucite, prea-drepte, prea-milostive, de trei ori fericite, prea-credinciosule în Dumnezeu, mare Domn a toată Moldovlahia, doamne, doamne Io Vasile Voevod, nu vom înceta pe cea de Dumnezeu încununată frunte a Ta, dreapta izvorâtoare de har, şi frumoasele picioare ale seninătăţii Tale cu multă poftă şi cu sufletul aprins în gând şi cu inima, noi, toţi smeriţii şi nevrednicii robi ai evlaviei tale, ieromonahi, preoţi, ierodiaconi şi monahi şi tot celalt popor creştin al Domnului din prea-sfântul apostolicesc şi patriarhicesc Scaun al Alexandriei, cari ne aflăm în Egipt, şi rugăm neîncetat, zi şi noapte, pe de viaţă dătătorul şi a tot puternicul Domn să-ţi dea sănătate întru mulţi ani, fericire fără năcaz, mântuire statornică, gloria cea mai minunată, biruinţă asupra duşmanilor văzuţi şi nevăzuţi şi orice altă fericire şi mulţămire, pe pământ şi în cer, şi să-Ţi hărăzească şi să-ţi crească pre de Dumnezeu păzitele Tale beizadele ca să-Ţi împodobească preaînălţatul Scaun neam de neam până la împlinirea veacului şi să Te învrednicească după o bătrâneţe foarte adâncă şi senină în corul cel veşnic al prea-evlavioşilor, prea-ortodocşilor şi asemenea cu apostolii sfinţi Împăraţi Constantin şi Elena, de oarece Domnul cel prea-bun Te-a arătat ca pe un alt crainic şi moştenitor purtător de lumină în aceste veacuri de pe urmă, ca să ridici şi să sprijini tot neamul prea-nenorocit al grecilor şi toate, pe rând, sfintele Biserici ecumenice, cum ai făcut cu ale Tale nesfârşite şi îmbelşugate eleimosine, precum şi cu ale Tale plăcute lui Dumnezeu sfaturi şi înalte virtuţi care au strălucit în toată lumea de supt soare, precum a înviat şi a înălţat şi a ridicat sus şi acest prea-sfânt Scaun apo-

δράμῃ καὶ ὑπερμαχίσῃ λόγοις, ἔργοις καὶ ἀπείροις ἐξόδοις νὰ μᾶς πέμψῃ τὸν νῦν μακαριώτατον καὶ λογιώτατον ἡμῶν αὐθέντην καὶ δεσπότην Πάπαν καὶ Πατριάρχην τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὴν τῆς Οἰκουμένης, κύριον κύριον Ἰωαννίκιον, τὸν πιστότατον καὶ παλαιότατον δοῦλον τῆς θεοσώστου Σου Μεγαλειότητος καὶ θερμότατον εὐχέτην, ὁ ὁποῖος ὄχι μόνον γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ τόπου ὢν καὶ κουρὰ τοῦ ἁγιωτάτου τούτου Θρόνου καὶ υἱὸς κατὰ Πνεῦμα καὶ ἀνατροφὴ τοῦ ἀοιδήμου ἐκείνου καὶ τρισμάκαρος πρώην Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κὺρ Γερασίμου, ἀλλὰ καὶ περικεκοσμημένος τῶν τῷ θείῳ καὶ παναγίῳ Πνεύματι, τῶν ἐν εἴδει διαφόρων γλωσσῶν τοῖς θείοις Ἀποστόλοις ὀφθέντι, καὶ σοφίᾳ καὶ συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ τῇ κατὰ τόπον καὶ τοῖς τῆς οἰκονομίας παντοίοις χαρίσμασιν αὐτοῦ καὶ διδαχαῖς καὶ πράξεσι θαρρέστοις καὶ νουθεσίαις χριστομιμήτοις, τὸν πάντῃ ἐρημωθέντα τοῦτον ἁγιώτατον Θρόνον καὶ ὡς σμικρότατον σπινθῆρα ἐν μέσῳ ἀσεβείας ἐναπομείναντα εἰς μέγα πυρσὸν θεογνωσίας ἐξήγειρε, τὸν δὲ θεῖον αὐτοῦ ζῆλον καὶ τὸν πολὺν ἔρωτα τὸν πρὸς τὰς ἀνακτίσεις καὶ ἀνακαινίσεις πασῶν τῶν τοῦ ἁγιωτάτου Θρόνου οἰκιῶν, καλλιεργείας τε καὶ ἀγορὰς καὶ ἐκ βάθρων οἰκοδομὰς ἀδύνατον γραφῇ παραδοῦναι. Ὅθεν τούτων πάντων ἕνεκεν, πρῶτον μὲν τῷ Πατρὶ τῶν φώτων, Θεῷ τῷ Παντοκράτορι, καὶ τῷ μονογενεῖ αὐτοῦ καὶ, ὁμοουσίῳ Υἱῷ τῷ Σωτῆρι καὶ λυτρωτῇ ἡμῶν, καὶ τῷ παναγίῳ καὶ ζωοποιῷ Παρακλήτῳ αὐτοῦ Πνεύματι ὁσημέραι ἀπείρους ἀναπέμπομεν τὰς δοξολογίας, ἔπειτα δὲ τῇ θεοσέπτῳ Σου Γαληνότητι ἀναριθμήτους καθομολογοῦμεν τὰς χάριτας καὶ ὑπερεύχεσθαι ἀδιαλείπτως οὐ παυόμεθα, ὡσὰν ὁποῦ ἐπρονόησε καὶ συνήργησε καὶ μᾶς ἐξαπέστειλε τοιοῦτον ποιμένα, πατέρα καὶ διδάσκαλον καὶ κατὰ πάντα ἀρχιερέα χριστομίμητον, τὸν ὁποῖον νὰ μᾶς χαρίσῃ ὁ Κύριος μὲ τὸ εὐτυχέστατον ῥοιζικὸν τῆς θεοφρουρήτου Σου Ἐκλαμπρότητος ὑγιαίνοντα καὶ εὐρωστοῦντα πολυετὴς εἰς ἡμετέραν σωτηρίαν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν. Ἔτι δὲ τολμῶντες ἀναφέρομεν εἰς τὸ μέγα ὕψος τοῦ κράτους αὐτῆς, οἱ ἐλάχιστοι αὐτῆς δοῦλοι καὶ κατὰ πάντα ἱκέται τῆς ἀγχινουστάτης Σου Πανενδοξότητος, ὡς μᾶς ἔδειξεν ὁ μακαριώτατος καὶ παναγιώτατος ἡμῶν αὐθέντης καὶ δεσπότης γράμμα πάντιμον καὶ ὑπέρλαμπρον τῆς Σῆς Εὐσεβείας, εἰς τὸ ὁποῖον γράφει ἡ Γαληνότης σου, διὰ τὴν ἄθεσμον παρανομίαν τῶν Σιναϊτῶν, πῶς διστάζει καὶ ἀμφιβάλλει τίνος

stolicesc şi patriahicesc al evanghelistului Marcu din Alexandria prin aceia că Te-a călăuzit şi Te-a luminat Domnul tuturor bunurilor să ajuţi şi să Te lupţi mult prin vorbe, fapte şi nemăsurate cheltuieli ca să ni trimeţi pe cel de acum prea-fericit şi prea-învăţat al nostru Domn şi stăpân Papă şi Patriarh al marelui oraş Alexandria şi judecător a toată lumea, domnul domn Ioanichie, robul foarte credincios şi foarte vechiu al celei de Dumnezeu sprijinite Măriei Tale şi prea-călduros rugător, care nu numai că e născut şi crescut în acest loc şi ucenic al acestui prea sfânt Scaun şi fiu sufletesc şi crescut al acelui răposat şi de trei ori fericit mai înainte Patriarh, al Alexandriei, chir Gherasim, ci şi împodobit cu ale Duhului dumnezeiesc şi prea-sfânt văzut în chip de deosebite limbi date dumnezeieştilor apostoli, şi cu înţelepciune şi înţelegere şi încercare în ale locului şi cu harurile felurite ale economiei sale şi cu învăţăturile şi faptele plăcute lui Dumnezeu şi gândurile imitătoare ale lui Hristos, şi astfel pe acest preasfânt Scaun cu totul pustiit şi rămas în mijlocul păgânătăţii ca o prea-mică scânteie l-a ridicat la mare flacără a cunoştinţii de Dumnezeu şi i-a dat râvna dumnezeiască a sa şi multa-i iubire către clădirile şi înoirile tuturor lăcaşurilor prea sfântului Scaun, frumoase zidiri şi pieţe şi ridicări din temelie a caselor de nu se pot spune prin cuvânt. Pentru care ridicăm zilnic nenumărate imnuri de slavă, întâiu către Tatăl luminilor, Dumnezeu a toate ţiitorul, şi către unul născut al Lui şi de aceiaşi fiinţă Fiu, Mântuitorul şi răscumpărătorul nostru, şi către prea sfântul şi de viaţă făcătorul Paraclet, Duhul Său, şi apoi recunoaştem Seninătăţii Tale de Dumnezeu închinătoare mulţămiri fără număr şi nu încetăm de a ne ruga, ca pentru unul care a prevăzut şi a ajutat şi ni-a trimes un astfel de păstor, părinte şi dascăl şi întru toate arhiereu pe urmele lui Hristos, pe care să ni-l hărăzească Domnul cu prea-fericita voie a Strălucirii Tale de Dumnezeu păzite sănătos şi voinic întru mulţi ani pentru mântuirea şi sufleteasca bucurie a noastră. Şi încă îndrăznim a aduce la marea înălţime a Puterii Tale, noi, cei mai mici robi ai Tăi şi întru toate rugători ai celei

16436

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ

νὰ εἶναι τὸ δίκαιον, καὶ πῶς ἐσήκωσε τὴν χεῖρά της τὴν κραταιὰν ἀπὸ τὸ μέσον διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν. Εἰς τὸ ὁποῖον, ἐν φόβῳ Θεοῦ, ἐπὶ μάρτυρι Κυρίῳ, τῷ κριτῇ ζώντων καὶ νεκρῶν, τῷ ἀληθήτῳ καὶ πάντα γινώσκοντι, ἐν καθαρᾷ καὶ εἰλικρινεῖ τῇ συνειδήσει, διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου εὐτέλοῦς γράμματος δηλοποιοῦμεν τῇ ἄκρᾳ αὐτῆς συνέσει καὶ δικαιότητι ὅτι πώποτε οἱ Σιναΐται εἰς τὸ μετόχιόν της δὲν ἐλειτούργησαν, μόνον σὺν ἡμῖν ἐψάλλονταν καὶ ἐλειτουργοῦνταν εἰς τὴν ἁγιωτάτην ἐκκλησίαν τοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἐπ' ὀνόματι τιμωμένην τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ θαυματουργοῦ, καὶ μίαν φορὰν ἐτόλμησαν καὶ ἔκαμαν αὐτὴν τὴν παρανομίαν, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μακαρίτου γέροντος κὺρ Κυρίλλου, ὅτε καὶ ἀργίᾳ, ἀφορισμῷ καὶ τελείᾳ καθαιρέσει καθυπεβλήθη ὁ Λαυρέντιος, ὁ τότε ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ, μετὰ πάντων τῶν ἱερωμένων καὶ μοναχῶν, παρὰ τῶν ἀοιδίμων Πατριαρχῶν Τιμοθέου Κωνσταντινουπόλεως, Σωφρονίου Ἱεροσολύμων καὶ Δωροθέου Ἀντιοχείας, καὶ εὐθέως τήν τε παρανομίαν ἔπαυσαν, καὶ ἔδωκε καὶ τὸ συμφωνητικὸν ἐκεῖνο οἰκειόχειρον γράμμα ὁ νῦν ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάσαφ, καὶ ἐπλήρωσαν καὶ ἑξακόσια πεντήκοντα γρόσια πᾶσαν τὴν ζημίαν ὁποῦ τότε ἐπροξένησαν, καὶ ἔκτοτε εἰρηνικῶς διατελοῦσιν μὲ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα Πατριάρχας, κὺρ Γεράσιμον, κὺρ Μητροφάνην καὶ κὺρ Νικηφόρον, καὶ μόνον τώρα πάλιν ἀνανέωσαν αὐτὴν τὴν φθοροποιὸν παρανομίαν, καὶ μάλιστα ὁποῦ, μὰ τὸ φοβερὸν ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, αὐθέντα ἐν πάσῃ δικαιοσύνῃ ἐξακουστέ, πρότερον ἐδῶ, μέσα εἰς τὸ Μισῆρι, μετόχι δὲν εἴχασι, μόνον ἔξω εἰς τὸ χωρίον Χάνεκε ἐπονομαζόμενον, τὸ ὁποῖον εἶναι δύο κονάκια ἔξω ἀπὸ τὸ Μισῆρι, καὶ αὐτὴ ἡ νῦν κατοικία της εἶναι καινούργια, δὲν ἔχει πεντήκοντα χρόνους ὁποῦ τὴν ἀνεκαίνισαν, καὶ ὡς ψεῦσται καὶ λαοπλάνοι διαφημίζουσιν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ (ἐκεῖνος ἔκτισε τὸ μοναστῆρί της ἐπάνω εἰς τὸ Σίναιον ὄρος, τὸ ὁποῖον εἶναι μακρὰν ἀπὸ τὸ Μισῆρι δώδεκα κονάκια τόπον)· ἀμὴ αὐτοὶ ἄλλο δὲν πάσχουσιν οἱ ἀσυνείδητοι πάρεξ νὰ σβέσουσιν ὁλοτελῶς καὶ νὰ ἐξαλείψουσι τὸ ὄνομα τοῦ ἁγιωτάτου ἀποστολικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ Θρόνου, καὶ νὰ τὸν ἀφανίσωσιν, καθὼς ὁ τὰ κρύφια τῆς καρδίας γινώσκων Θεὸς οἶδε, καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης Σου ἐκατάλαβεν ὅτι ὁ ἡγούμενος αὐτῶν Θεοφάνης παρεκάλεσι τὴν Γαληνότητά Σου νὰ κάμῃς τὸν ἀρ-

adânc gânditoare Glorii universale a Tale, că ni-a arătat prea-fericitul şi preasfinţitul nostrul domn şi stăpân scrisoare prea-cinstită şi prea-strălucită a Evlaviei Tale, în care scrie Seninătatea Ta, pentru neîngăduita călcare de lege a Sinaiţilor, că eşti nehotărît şi nu ştii al cui e dreptul şi că Ţi-ai scos mâna puternică din mijlocul afacerii acesteia. La care, cu frica lui Dumnezeu, luând de martur pe Domnul, judecătorul viitor şi morţilor, cel căruia nimic nu-i scapă şi toate le ştie, în curată şi sinceră conştiinţă, prin aceasta de faţă a noastră smerită scrisoare arătăm înaltei Tale priceperi şi dreptăţi că niciodată Sinaiţii n'au liturghisit în metohul lor, ci numai cu noi au cântat şi liturghisit în prea-sfânta biserică a Patriarhiei, cea onorată pe numele sfântului nostru părinte Nicolae, arhiepiscopul Mirei Liciei, făcătorul de minuni, şi odată au cutezat şi au făcut acea călcare de lege, pe vremea fericitului bătrân chir Chiril, când a fost supus blăstămului, afurisirii şi totalei caterisiri Lavrentie, care era atunci arhiepiscop de Sinai, cu toţi preoţii şi monahii, de către răposaţii Patriarhi Timotei al Constantinopolei, Sofronie al Ierusalimului şi Dorotei al Antiohiei, şi îndată s'au oprit de la călcarea de lege, şi a dat şi acel înscris de învoială cu mâna sa cel de acum arhiepiscop Ioasaf, şi au plătit şi şase sute cinzeci de groşi toată paguba pe care au căşunat-o atunci, şi de atunci în pace au dăinuit cu toţi Patriarhii de după aceia, chir Gherasim, chir Mitrofan şi chir Nichifor, şi numai acuma din nou au înoit acea stricătoare călcare de lege, şi mai ales că, întru temut numele lui Hristos, doamne în toată dreptatea ascultate, mai nainte aici, în Misir, n'au avut metoh, ci numai afară, la locul ce se zice Haneke, care e două conace de la Misir, şi locuinţa lor de acuma e nouă, nici cinzeci de ani de când au înoit-o, şi, ca niște mincinoşi şi vorbitori de fleacuri, răspândesc că e din vremea lui Iustinian (acesta a ridicat mănăstirea cea de sus la Muntele Sinai, care e departe de Misir loc de douăzeci de conace); dar aceşti neiertaţi nu caută alta decât să stingă de tot şi să şteargă numele preasfântului apostolesc şi patriarhicesc Scaun, şi să-l nimicească, precum Dumnezeu care ştie

χιεπίσκοπόν της Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας, καὶ ἐκεῖνος νὰ γενῇ Σινᾶ ἀρχιεπίσκοπος, ὅτε ἐκοιμήθη ὁ κὺρ Νικηφόρος καὶ ἦλθον εἰς τὸ Μποτεσάν[1], μὲ τὸν πρώην Βερρόίας Ἀβέρκιον, τοῦτο διϊσχυριζόμενος. Οἱ θεῖοι νόμοι τοὺς τὸ ἀπαγορεύουσι, καθὼς φαίνεται πλέον ἀπὸ πεντήκοντα κανόνες τῶν ἱερῶν Ἀποστόλων, τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων τῶν Ἁγίων Πατέρων. Δεκαέξη Πατριάρχαι μέχρι τοῦδε ὑπὲρ ταύτας τὰς παρανομίας τοὺς ἀφώρησαν: τέσσαρες τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Τιμόθεος, Κύριλλος, νέος Παρθένιος καὶ ὁ νῦν κὺρ Ἰωαννίκιος, τρεῖς Ἀντιοχείας, Δωρόθεος, Εὐθύμιος καὶ ὁ νῦν κὺρ Μακάριος, τρεῖς Ἱεροσολύμων, Σωφρόνιος, Θεοφάνης καὶ ὁ νῦν κὺρ Παΐσιος, καὶ ἓξ Ἀλεξανδρείας, ὁ Σίλβεστρος, ὁ Μελέτιος, ὁ Κύριλλος, ὁ Γεράσιμος, ὁ Νικηφόρος, καὶ ὁ νῦν κὺρ Ἰωαννίκιος, τῶν ὁποίων πάντων κανόνων τε καὶ πατριαρχικῶν γραμμάτων τὰ ἴσα πρότερον τὰ ἔστειλεν ὁ μακαριώτατος καὶ παναγιώτατος ἡμῶν Πατριάρχης τῇ ἐκλαμπροτάτῃ σου Μεγαλειότητι. Καί, ὡσὰν ἡ Γαληνότης σου ἔγραψεν ἀποφασιστικῶς πῶς ἐσήκωσε τὸ χέρι της ἀπὸ τὸ μέσον, ἀπελπίσθημεν οἱ ταλαίπωροι, ἐπειδὴ γνωρίζομεν πῶς αὐτῆς τῆς παρανομίας τὸ μέγα τοῦτο σκάνδαλον μέλει νὰ γείνῃ παντελὴς φθορὰ καὶ ἀφανισμὸς ὁλόκληρος τοῦ πτωχοτάτου, ἀλλ' ἀγιωτάτου τούτου Θρόνου, ἐπειδὴ ἡ ἄκρα ἀβανιὰ καὶ ἀσέβεια, ὁποῦ ἐδῶ εὑρίσκεται, ὑπερβαίνει πάντα χειρότερον τόπον τῆς Τουρκιᾶς, ὅτι ἄνευ χωρὶς σκάνδαλον τινὰ καὶ χωρὶς προδοσίας καὶ ἄνευ μικρὰν γοῦν αἰτίαν ἐδῶ κάθε Πασιᾶς ὁποῦ ἔλθει καινούργιος εὑγάζει χηζμέτια καὶ δίδει τῶν ἀγάδων του τὰς ἐκκλησίας, καὶ κυνδινεύουν καθ' ἑκάστην ὥραν καὶ ἡμέραν, καθὰ καὶ ὁ νῦν ἐνταῦθα εὑρισκόμενος, Ἐμὶρ Μεχεμμὲτ-Πασιᾶς, ἔκαμεν τὰς τέσσαρας ἐκκλησίας τοῦ Θρόνου, καὶ ἐπλήρωσεν ὁ πτωχὸς ὁ μακαριώτατος καὶ δεσπότης χίλια διακόσια γρόσια καὶ μόλις τῇ θείᾳ ἀρωγῇ τε καὶ χάριτι κατὰ τὸ παρὸν τὰς ἐλύτρωσε, πολλῷ μᾶλλον ὅταν εἶναι σκάνδαλα, διχοστασίαι, ἔρις, ἀπείθειαι, ἀσυμφωνίαι καὶ ταραχαί, τὰ ὁποῖα ταῦτα πάντα τὰ προξενεῖ ἡ τοιαύτη μεγίστη παρανομία καὶ ὁ παράλογος οὗτος νεωτερισμός. Διὸ παρακαλοῦμεν τὴν ἀκροτάτην σύνεσιν τῆς ἐξακούστου σου ἀγχινοίας, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ καὶ Πατρός, διὰ τὴν σάρκωσιν τοῦ Υἱοῦ καὶ Λόγου καὶ διὰ τὴν παράcele ascunse ale inimii o cunoaşte şi Strălucirea Ta ai aflat că egumenul lor, Teofan, a rugat pe Seninătatea Ta să faci pe arhiepiscopul de acolo Patriarh de Alexandria, şi acela să devie arhiepiscop de Sinai când a adormit chir Nichifor şi a venit la Botoşani cu fostul de Berrhoe Averchie, întărind aceasta. Legile dumnezeieşti o răsping, precum se arată mai mult de cincizeci de canoane ale Sfinţilor Apostoli, ale Sfintelor sinoade ecumenice şi locale ale Sfinţilor Părinţi. Şaisprezece Patriarhi până acum i-au afurisit pentru aceste călcări de lege: patru ai Constantinopolei, Tîmotei, Chiril, Partenie cel nou şi cel de acum Ioanichie, trei de Antiohia, Dorotei, Eftimie şi cel de acum Macarie, trei ai Ierusalimului, Sofronie, Teofan şi cel de acum chir Paisie, şi şase ai Alexandriei, Silvestru, Meletie, Chiril, Gherasim, Nichifor şi cel de acum chir Ioanichie, ale căror còpii ale tuturor canoanelor şi ale scrisorilor patriarcale le-a trimes întâiu prea-fericitul şi prea-sfinţitul nostru Patriarh prea-strălucitei Tale Măriri. Şi, de vreme ce Seninătatea Ta ai scris hotărîtor că Ţi-ai luat mâna de la mijloc, s'au desnădăjduit săracii, de oare ce ştim că acest mare scandal al acestei călcări de lege va ajunge desăvârşita peire şi distrugere cu totul al acestui Scaun prea-sărac, dar prea-sfânt, căci prea-înalta avanie şi impietate ce se află aici întrece şi pe cel mai rău loc din Turcia, de oare ce fără vre-un scandal şi fără trădare şi fără cea mai mică pricină aici orice Paşă ce vine nou scoate huzmeturi şi dă agalelor lui bisericile şi se primejduiesc în fiece ceas şi zi, precum şi cel ce acum se află, Emir-Mehemed-Paşa, a făcut cu cele patru biserici ale Scaunului, şi a plătit săracul de prea-fericit şi stăpân două sute de mii de groşi şi abia cu ajutorul şi harul lui Dumnezeu le-a răscumpărat, pentru moment, cu atât mai ales când sânt scandaluri, discordii, certi, nesupuneri, neînţelegeri şi tulburări, care pe toate acestea le căşunează o astfel de preamare călcare de lege şi această înoire fără rost. Pentru care rugăm prea-înalta pricepere a Înţelegerii Tale vestite, pentru numele milostivului Dumnezeu şi Părinte,

[1]) Botoşani.

κλησιν τοῦ παναγίου καὶ ζωαρχικοῦ Πνεύματος, ὡς ἐπιστήμων ἰατρός, ὡς δικαιότατος κριτής, ὡς αὐθέντης εὐσεβέστατος, ὡς τόπον καὶ τύπον ἐπέχων τῶν ὀρθοδοξοτάτων καὶ ἁγίων βασιλέων, ὡς ἀληθὴς υἱὸς Θεοῦ κατὰ χάριν καὶ εἰρηνοποιὸς τῆς οἰκουμένης ἁπάσης, νὰ ἐκχέῃς τὸ ἔλεός του ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον τοῦτον Θρόνον τὸν ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικόν, καὶ νὰ ἐμφανίσῃ τὰ σπλάγχνα τῶν οἰκτιρμῶν της ἐφ' ὑμᾶς, καὶ νὰ μὴν μᾶς ἀπορρίψῃ εἰς τέλος ἀπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερύγων της καὶ νὰ μᾶς ἀφήσῃ εἰς ταύτην τὴν ἀθλιότητα καὶ ἐρήμωσιν, καὶ ἐξολοθρευθῇ ὁ πτωχότατος οὗτος Θρόνος, ὁποῦ διὰ ζημίας καὶ σκάνδαλα δὲν δύναται, ἐπειδὴ πουθενὰ κἂν ἕνα σιτηρέσιον βέβαιον δὲν ἔχει, εἰ μὴ μόνον τὸ μέγα ἔλεος τοῦ οἰκτίρμονος Θεοῦ καὶ τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα τῶν φιλοχρίστων χριστιανῶν, τρέφει ἑξήκοντα πτωχὰ ἀεννάως τὸ ὀλιγώτερον, τυφλά, κουτσά, παράλυτα καὶ ἀδύνατα, ὁποῦ εἰς κἀνένα ἄλλον τόπον ἀκόμη δὲν ἠκούσθη νὰ γίνεται τοιοῦτόν τι θεάρεστον ἔργον.

Καί, ἂν καλὰ αὐτοὶ οἱ σκανδαλοποιοὶ καὶ χαιρέκακοι νὰ μαρτυροῦσι καὶ νὰ ὁμολογοῦσι πρὸς πάντας πῶς ἔπαυσαν καὶ δὲν λειτουργοῦσι πλέον, προφανῶς ψεύδονται, καθὼς καὶ εἰς πάντα τὰ λοιπά· ἐπειδὴ πῶς εἶναι δυνατὸν μοναχοὶ καὶ ἱερεῖς μῆνας καὶ ἔγγιστα χρόνον ὁλόκληρον νὰ μένουσιν εἷς τε τὰς ἁγίας τεσσαρακοστὰς καὶ ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ πάσας τὰς δεσποτικὰς χωρὶς λειτουργίαν, ὁποῦ εἰς τὴν κοινὴν ἐκκλησίαν δὲν ἔρχονται, οὔτε ἐφάνησαν; Μόνη λοιπὸν ἅπασα ἡ ἐλπὶς πάντων ἡμῶν, μετὰ Θεόν, εἰς τὰ φιλάνθρωπα σπλάγχνα τῆς χριστομιμήτου Σου Γαληνότητος ἔμεινε, νὰ μᾶς ἐλεήσῃ καὶ νὰ προξενήσῃ τὴν ψυχωφελῆ καὶ σωτήριον εἰρήνην, ἡ ὁποία προχείρως θέλει κατορθωθῆ, ἂν ἡ θεόστεπτός σου κορυφὴ αὐτοῦ μικρὸν ἀπ' ἐκείνους ἀποστρέψῃ τὸ ἰσάγγελον αὐτῆς πρόσωπον καὶ τοὺς προστάξῃ διά τε τοῦ λόγου καὶ γράμματος νὰ παύσουν τῆς καινοτομηθείσης προσκαίρου νεωστὶ παρανομίας καὶ νὰ φέρουν ἐν μέσῳ τῆς Ἐκκλησίας ἐκεῖνο τὸ παρανόμως καὶ παρὰ κανόνας καινοτομηθὲν παράλογον καὶ ἄκυρον γράμμα τὸ συνοδικὸν τοῦ γέροντος Παρθενίου νὰ τὸ διαῤῥήξουν, ὡς αἴτιον τούτων τῶν σκανδάλων καὶ τῆς ἀπωλείας αὐτῶν, καὶ τοῦ λοιποῦ νὰ εἰρηνεύσουν καὶ μεθ' ἡμῶν, καὶ νὰ συζήσωμεν καθὰ καὶ ἐν τοῖς καιροῖς τῶν πρώην ἀοιδίμων Πατριαρχῶν, ὡς ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ, πειθηνίως καὶ θεαρέστως. Οἱ ὁποῖοι οὔτε τὸ θεῖόν της πρόσταγμα δὺ-

pentru întruparea Fiului şi Cuvântului şi pentru chemarea preasfântului şi de viaţă începătorului Duh, ca un doftor ştiutor, ca un prea-drept judecător, ca un domn prea-evlavios, care ţii locul şi ai tipul celor prea-ortodocşi şi sfinţi Impăraţi, ca adevărat fiu al lui Dumnezeu după har şi făcător de pace în toată lumea, ca să verşi mila Ta asupra acestui prea sfânt Scaun apostolesc şi patriarhicesc, şi să vădeşti măruntaiele milelor Tale asupra noastră, şi să nu ne smulgi la sfârşit din acoperirea aripilor Tale şi să ne laşi într'o astfel de nonorocire şi părăsire, şi să se piardă acest sărac Scaun, care de pagube şi de scandale nu mai poate, de oare ce nu are nicăiri niciun izvor de venit sigur decât numai marea milă a milostivului Dumnezeu şi măruntaiele compătimitoare ale creştinilor iubitori de Hristos, [dar] creşte şaizeci de săraci continuu, cel puţin, orbi, şchiopi, paralitici şi neputincioase, lucru care în niciun alt loc încă nu s'a auzit să fie un astfel de lucru plăcut lui Dumnezeu.

Şi, cu toate că acei făcători de scandal şi oameni cari se bucură de rău mărturisesc şi recunosc către toţi că au încetat şi nu mai liturghisesc, făţiş mint, ca şi în celelalte; căci cum e cu putinţă ca nişte călugări şi preoţi să rămâie luni şi aproape anul întreg şi la sfintele posturi şi la serbătorile Paştilor şi în toate hramurile mari fără liturghie, când la biserica de obşte nu vin, nici nu s'au arătat? Ci singura speranţă întreagă a noastră, a tuturora, după Dumnezeu, a rămas la măruntaiele milostive ale Seninătăţii Tale imitătoare a lui Hristos, ca să ne miluiască şi să aducă pacea folositoare sufletelor şi mântuitoare, care s'ar îndrepta îndată, dacă fruntea Ta de Dumnezeu încununată ar întoarce puţin de la dânşii faţa cea asemenea cu îngerii şi li-ar orândui prin cuvânt şi scris să înceteze călcarea de lege acum de curând înoită şi să aducă în mijlocul Bisericii acea gramată sinodală învoită fără lege şi contra canoanelor şi fără drept şi fără putere a bătrânului Partenie, ca s'o rupă, ca una ce a fost pricina acestor scandaluri şi a peirii lor, şi de acum înainte să fie în pace şi cu noi, şi să trăim împreună ca pe vremea celor de mai nainte fericiţi Patriarhi, ca fraţi întru Hristos, cu supunere şi în chip plăcut lui Dum-

ναντα νὰ ἐναντιωθοῦν, οὔτε εὑρίσκουν τινὰ τὸν βοηθοῦντα, ὅταν ἡ ἄκρα της δικαιοσύνη τοὺς ἀποστραφῇ. Ταῦτα, μετὰ δακρύων ἱκετικῶς καὶ οἰκετικῶς τολμῶντες, ἀνεφέραμεν τοῦ ὑψίστου κράτους αὐτῆς, καὶ πάλιν ὑπερεκπερικαλοῦμεν τὴν χριστομίμητον αὐτῆς καὶ ἀκροτάτην ἐλεημοσύνην, νὰ μὴν μᾶς ἀπορρίψῃ ἀπὸ τὸ μέγα της ἔλεος, ἀλλὰ νὰ τύχωμεν τῆς δεήσεως καὶ παρακλήσεως διὰ τὸν εἰρηνοποιὸν καὶ ἐλεήμονα Κύριον, τὸν ἡμᾶς αἵματι αὐτοῦ ἐλεήσαντα καὶ σώσαντα, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, δύναμίς τε καὶ ἡ βοήθεια νὰ μᾶς διαφυλάττῃ τὸ θεοτίμητον ὄφος τῆς Σῆς Γαληνότητος ἄτρωτον ἐκ πάσης ἀνιαρᾶς καὶ ἀντικειμένης δυνάμεως, ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, εἰς βοήθειαν παντὸς τοῦ ἡμετέρου δυστυχοῦς γένους, στερέωσίν τε πασῶν τῶν ἁγιωτάτων οἰκουμενικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ παντὸς ἀδικουμένου, δικαίωσιν καὶ εἰρηνοποίησιν παντὸς σκανδάλου, καύχημά τε τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, ἡμετέραν τε πνευματικὴν ἀγαλλίασιν καὶ ἄγκυραν ἀδιάσειστον, εἰς μακροὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐν Μέμφει τῆς Αἰγύπτου, κατὰ τὸ ᾱχμη΄ ἔτος τὸ σωτήριον, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ.

(*Ibid.*, pp. 405—11.)

nezeu. Cari nu pot nici să se împotrivească dumnezeieştii Tale porunci, nici să afle cine să-i ajute, când înalta-Ţi dreptate i-ar răspinge. Îndrăznind cu lacrime acestea, cu rugăciune, le-am adus înaintea prea-înălţatei Tale puteri şi iarăşi rugăm peste măsură mila cea după Hristos a Ta şi prea-înalta eleimosină să nu ne înlăture de la marea Ta milă, ci să căpătăm rugăciunea pentru făcătorul de pace şi milostiv Domn (Dumnezeu) care cu sângele Său ne-a miluit şi mântuit, al cărui har şi nesfârşită milă, putere şi ajutor să ni păstreze pe Înălţimea de Dumnezeu cinstită a Seninătăţii Tale neatinsă de orice putere profană şi protivnică, a duşmanilor văzuţi şi nevăzuţi, pentru ajutorul a tot neamul nostru nenorocit, pentru întărire tuturor prea-sfintelor Biserici ecumenice şi a tuturor nedreptăţilor, pentru dreptate şi potolirea oricărui scandal, pentru gloria întregii lumi, creştine, bucurie a noastră sufletească şi ancoră neclintită-întru mulţi ani. Amin.

În Memfis al Egiptului, la anul Mântuirii 1648, în luna Iunie.

XI.

Vasile-Vodă Lupu către Patriarhul Ecumenic, despre cearta Sinaiţilor cu Ioanichie, Patriarhul Alexandriei.

[Iaşi,] 1651, 8 August.

Ἰωάννης Βασίλειος Βοϊβόνδας, ἐλέῳ Θεοῦ, Αὐθέντης πάσης Μολδοβλαχίας.

Παναγιώτατε καὶ λογιώτατε δέσποτα καὶ οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, κύριε, κύριε Ἰωαννίκιε, τὴν Σὴν Παναγιότητα ἀκριβῶς χαιρετῶ. Μὲ τὸ παρόν μου γράμμα θέλω νὰ τῆς φανερώσω μίαν ὑπόθεσιν ἀναγκαίαν κατὰ πολλά, ἡ ὁποία εἶναι περὶ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς μυσταγωγίας, ὁποῦ ἐμποδίζεται ἀπὸ τὸν μακαριώτατον Ἀλεξανδρείας νὰ μὴν ἐκτελῆται τάχα ἐκεῖσε, ἐν τῷ μοναστηρίῳ τῶν Σιναϊτῶν, τῷ πλησιάζοντι καὶ διατελοῦντι εἰς τὰ ὅρια τοῦ Θρόνου αὐτοῦ. Τὸ ὁποῖον θαυμάζω μὲ τί λογῆς τρόπον καὶ μὲ τί εὔλογον διϊσχυρίζεται ἡ Μακαριότης του νὰ τὸ ἐμποδίσῃ, ὁποῦ οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες τὸ συγχωροῦσιν, ὡς εὔλογον καὶ δίκαιον. Πολλάκις περὶ τούτου ἐγράψαμεν, ὅτι νὰ πεισθῇ εἰς τὴν εὔλογον ταύτην αἴτησιν καὶ νὰ ἀφήσῃ τοὺς πτωχοὺς πατέρας νὰ ἀναπαύωνται καὶ νὰ ἱερουργοῦσι τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν,

Io Vasile Voevod, Domn a toată Moldovlahia.

Prea-sfinte şi prea-înălţate stăpâne şi Patriarh ecumenic, doamne, doamne Ioanichie, pe Prea-Sfinţia Ta cu iubire o salut. Cu această scrisoare a mea vreau să-Ţi arăt o afacere necesară în multe, care este cu privire la dumnezeiasca şi sfânta slujbă care se împiedecă de prea-fericitul de Alexandria de a se săvârşi acolo, în mănăstirea Sinaiţilor, care se află aproape şi este la hotarele Scaunului lui. Care lucru mă mir cu ce chip şi ce îndreptăţire se sprijină Fericirea Ta ca s'o împiedece, când legile dumnezeieşti şi sfinte şi canoanele o îngăduie, ca lucru binecuvântat şi drept. Adesea am scris despre aceasta, ca să se încredinţeze cu privire la această cerere binecuvântată şi să lase pe săracii părinţi să se odihnească şi să slujească dumnezeiasca şi sfânta liturghie fără vre-o

χωρὶς κἀμίαν ζημίαν τοῦ Θρόνου του, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ χωρὶς νὰ εἰσεβαίνῃ τινὰς χριστιανὸς μέσα νὰ λειτουργῆται, διὰ νὰ μὴν προφασίζεται πῶς ἔχει ζημίας, καὶ οὐδόλως ἐπίσθη, θεμελιώνοντας τὸ ὑπεράλογον αὐτοῦ θέλημα, καὶ νὰ ἀποδιώξῃ τὸ ἰδικόν μας εὔλογον καὶ νόμιμον ζήτημα, τὸ ὁποῖον, καθὼς φαίνεται ὄχι πῶς εἶναι δίκαιον νὰ ἐμποδίζεται, ἀμὴ καὶ ἐμποδιζόμενον νὰ προξενῇ μεγάλην καὶ θανάσιμον ἁμαρτίαν. Ποῖος νὰ ἀκούσῃ τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν ἐμποδιζομένην, χωρὶς νὰ τοῦ δίδῃ κἀμμίαν ζημίαν ἢ βλάβην ἢ σκάνδαλον, καὶ νὰ μὴν θαυμάσῃ, ἢ νὰ τὸν ἐπαινέσῃ; Ἂν εἶναι, θέλει εἰπεῖ, ὅτι τοῦ προξενοῦσι ζημίαν, καὶ ὑπηγαίνουν ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἐκεῖ καὶ ἐκκλησιάζονται, ἀμὴ αὐτοὶ οἱ πτωχοὶ μὲ συμφωνίας, μὲ ἀραῖς, μὲ ἀναθέματα, ὑπόσχονται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ μηδενὸς χριστιανοῦ εἰσεβαίνοντος νὰ λειτουργοῦσι. Τί τὸν ζημιώνει; Τί τὸν καταφρονεῖ εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἀξίαν καὶ μεγαλειότητα; Καθολικὰ θαυμάζω καὶ ἀπορῶ, καὶ δὲν τὸ ἔχω διὰ ἄλλο τόσον παράξενον παρά, ὅταν ἦτον Βερροίας ἡ Μακαριότης του, τὸν ἠρώτησα ἔμπροσθέν μου παρόντα: „Δέσποτά μου πανιερώτατε, πῶς τὸ γρυκᾶς τοῦτο: εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μακαρίτου κὺρ Νικηφόρου ἔχουσι δίκαιον οἱ Σιναῖται νὰ λειτουργοῦσιν, ἢ ὄχι;“, ἀπεκρίθη: „ἔχουσι μεγαλώτατον δίκαιον, καὶ νομιμώτατον καὶ εὐλογώτατον εἶναι τὸ ζήτημά τους“, καὶ ἄλλα πολλά, ὁποῦ δὲν τὸν λανθάνουσιν, κατόπιν. Ὅταν ἐζητήθη γράμμα ἀδείας παρὰ τοῦ μακαρίτου γέροντος Παρθενίου, αὐτός του ἦτον ὁ ταβατζῆς καὶ ὁ ἀποφασιστὴς ὅτι νὰ τελειωθῇ τοῦτο τὸ ζήτημα, ὡς εὔλογον καὶ δίκαιον, καὶ ἔτζη πρῶτος πάντων τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ συνόδου ὑπέγραφεν ἐν τῷ δοθέντι τότε συνοδικῷ γράμματι, καὶ τώρα, διατὶ ἐπατριάρχευσεν, τὰ ἀθετεῖ καὶ τὰ παραβλέπει. Τοῦτο μοῦ φαίνεται πολὺ βαρύ, ὅτι οἱ πάντες τὸν ψέγουσι καὶ συγχωροῦντα καὶ κωλύοντα. Καὶ πάλιν ἴσως νὰ μὴν ἀθέτα τὴν ὑπογραφήν του καὶ νὰ ἐστέκετον εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ συνοδικοῦ ἐκείνου γράμματος, ἀμὴ διὰ νὰ εἴμασθεν ἡμεῖς εἰς τὸ μέσον οἱ ἐχθροί του καὶ οἱ ἐπιζήμιοι καὶ ὁποῦ τοῦ ἐκάμαμεν μεγάλην βλάβην εἰς τὴν τιμήν του καὶ εἰς τὸ τίποτές του καὶ διὰ νὰ ζητοῦμεν ἡμεῖς κατὰ δίκαιον τρόπον, ὡσὰν, ὁποῦ ἠθελήσαμεν νὰ δείξωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸ τὸ ἅγιον ὄρος μερικὴν βοήθειαν, διὰ τοῦτο ἡ Μακαριότης του ἔβαλε τὸ πνεῦμα μεγαλώτατο διὰ νὰ μᾶς μακρύνῃ καὶ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἀπὸ ἐκεῖνο

pagubă a Scaunului său, cu uşile închise şi fără să între vre-un creştin înăuntru la liturghie, ca să nu se pretindă că are pagube, şi de loc nu s'a încredinţat, întărindu-şi voinţa peste lege, şi ca să înlăture cererea noastră binecuvântată şi dreaptă, care, după cât se pare, nu e drept să se împiedece, ba încă, împiedecându-se, stârneşte o mare şi ucigătoare greşeală. Cine să asculte sfânta liturghie împiedecată, fără să dea vre-o pagubă sau vătămare sau scandal şi să nu se mire şi să-l laude? Va spune: dacă ar fi că aduc pagubă, şi vin toţi creştinii acolo şi se bisericesc, dar aceia, săracii, prin învoieli, prin blăstăme, prin anateme, făgăduiesc a liturghisi cu uşile închise şi fără să între vre-un creştin. Ce pagubă aduc? Ce despreţ e pentru patriarhiceasca vrednicie şi mărire? Cu totul mă mir şi nu pricep, şi nu-mi pare pentru altceva fără rost decât că, fiind [încă] al Berrhoei Fericirea Sa, l-au întrebat cineva, fiind eu de faţă: „Stăpâne al mieu preasfinte, cum judeci aceasta: în vremea fericitului chir Nichifor au drept Sinaiţii să liturghisească ori nu?“, şi el a răspuns: „au cel mai mare drept, şi cererea lor e foarte legală şi foarte lăudabilă, şi altele multe“, care nu le poate uita, pe urmă. Când s'a cerut scrisoare de învoire de la fericitul bătrân Partenie, el i-a fost dovagiu şi hotărâtor ca să se isprăvească această cerere, ca lăudabilă şi dreaptă, şi, încă, el cel d'intâiu dintre toţi arhiereii a iscălit în sinod pe gramata sinodică dată atunci, şi, acum, fiindcă a ajuns Patriarh, le nimiceşte şi le trece cu vederea. Aceasta mi se pare foarte greu, căci toţi îl mustră că a fost şi învoitor şi opritor. Şi, iarăşi, poate că nu strică iscălitura sa şi nu stă întru hotărîrea acelui act sinodal decât pentru că sântem la mijloc noi, ca duşmani ai lui şi păgubitori şi cari i-am făcut o mare vătămare în cinstea lui şi în cine ştie ce a lui, şi, pentru că noi căutăm după dreptate, ca unii cari am voit să arătăm şi noi către acel Sfânt Munte oarecare ajutor, de aceia Fericirea Sa şi-a umflat suflarea ca să ne împiedece şi să ne oprească de la aceasta ce voiam să arătăm către acel sărac Munte Sinai şi ni arată învârteli..., cum nu e drept adecă,

ὁποῦ ἠβουλήθημεν νὰ δείξωμεν εἰς τὸ πτωχὸν τοῦτο ὄρος Σινᾶ, καὶ μᾶς δείχνει τρόπους καί...., πῶς δὲν εἶναι δίκαιον τάχα νὰ γίνεται ἡ λειτουργία αὐτή, οἱ ὁποῖοι τρόποι, δὲ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἱερῶν κανόνων, ὡς ἱστοὶ ἀράχνης διαλύονται. Καὶ καλὰ καὶ φρόνημα καὶ δίκαια κάμνει ἡ Μακαριότης του καὶ ἔτσι πρέπει νὰ φαίνεται εἰς ἐκείνους ὁποῦ ἴσως δὲν τὸν ἔβλαψαν, ἢ καὶ τὸν εὐηργέτησαν. Καὶ περὶ τούτων δὲν μοῦ μέλει· ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ καθεὶς νὰ εὐχαριστῇ ἢ νὰ φαίνεται ἀχάριστος: τοῦτο εἶναι τῆς καλῆς του προαιρέσεως, καὶ ἂς εἶναι πολύχρονος!

Ἦλθεν ἐδῶ ὁ παρὼν διδάσκαλος, ἀπεσταλμένος ἀπ' ἐκεῖ πρὸς τὸν λόγον μας καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν σύνοδον περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως. Ἐγράψαμέν του καὶ μὲ ἕναν τρόπον καὶ μὲ ἄλλον, ἀλλὰ οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις, ὅτι ἡ σκληροκαρδία δὲν τὸν ἄφησε νὰ στέρξῃ τὸ δικαιότατον καὶ νομικώτατον τοῦτο ζήτημα, ἀλλὰ παντοίοις τρόποις, ἐξ ἐναντίου, ἐμποδίζει καὶ κωλύει παραλόγως, ἔξω τοῦ δικαίου. Εἰς τοῦτο λοιπόν, ἂν καλὰ καὶ μετὰ ἐναντία του ἔργα ἐτύγχανε καὶ τοῦ λόγου μας νὰ δείξωμεν πρὸς τοῦ λόγου του ἐκεῖνο ὁποῦ ἐτύγχανε τὸ γενεῖν, ἐκρίναμεν διὰ τὴν ὥραν νὰ λείψῃ τοῦτο καὶ νὰ μεταχειρισθοῦμεν ὄργανα τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ συνοδικὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν. Καὶ διὰ τοῦτο, πέμποντες τὸν διδάσκαλον πρὸς τὴν Σὴν Παναγιότητα, παρακαλοῦμεν πρῶτον μὲν νὰ τὸν ἐδεκτῇ ἀσπασίως, ἔπειτα, κατὰ τὸ δίκαιον, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ζημίαν ὁ πατριαρχικὸς Θρόνος: καθὼς καὶ αὐτοὶ ζητοῦν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, νὰ δοθῇ γράμμα κοινὸν συνοδικὸν νὰ διορίζῃ καὶ νὰ ἀποφασίζῃ ὅτι ἡ θεία καὶ ἱερὰ μυσταγωγία νὰ μὴν ἐμποδίζεται, ἀλλὰ νὰ τελῆται ἀκωλύτως καὶ ἀνεμποδίστως, ὡς εὔλογον καὶ δίκαιον, ὅτι ἐγὼ μὴ γένοιτο εἰς τὸν αἰῶνα νὰ θέλω ἢ νὰ ἀγαπῶ τὴν ζημίαν τοῦ Θρόνου ἐκείνου διατὶ ἔδειξεν αὐτὸς ἀχαριστίαν τόσην πρὸς τοῦ λόγου μας καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ τοῦτο τὸ εὐλογώτατον ζήτημα. Μοναχὰ ἐκεῖνο ὁποῦ αὐτὸς πεισματικῶς δὲν ἠθέλησε νὰ τελειώσῃ, ἢ εὐγένοντας ἀπὸ τὸ δίκαιον, ἐγὼ μὲ τὴν ζωὴν σπεύδω νὰ τὸ κυρώσω καὶ νὰ τὸ βεβαιώσω μὲ τὴν δικαίαν καὶ νόμιμον ἀπόφασιν τῶν ἱερῶν κανόνων, καί, ἂν καὶ μετὰ τοῦτο δὲν πεισθῇ, θέλει εὑρεθῇ καὶ ἄλλος τρόπος, ὁποῦ νὰ τὸν καταπείσῃ. Ἡ Παναγιότης σου εἶσαι τώρα τὸ ζύγι τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἐκεῖνον, γνωρίζω, φίλον ἀκριβώτατον τὸν ἔχεις, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγου μας, θαῤῥῶ, ἔξω τῶν

a se face acea liturghie, care învârteli, faţă cu sfintele canoane, se desfac ca firele de păianjen. Şi frumos şi cuminte şi drept face Fericirea Sa şi aşa se cuvine să arăte către aceia cari poate nu l-au vătămat, sau poate chiar i-au făcut îndatoriri. Şi de acestea mie nu-mi pasă, căci are voie fiecare să mulţămească ori să se arăte nemulţămitor: aceasta e după buna lui aplicare, şi să trăiască întru mulţi ani!

A venit aici acest dascăl, trimes de acolo către mine şi către Sfântul Sinod pentru această afacere. I-am scris lui şi cu un chip şi cu altul, dar nu aveam nici glas, nici ascultare, căci inima tare nu l-a lăsat să sprijine această cerere prea-dreaptă şi prea-legală, ci cu toate chipurile, din potrivă, o împiedecă şi opreşte fără rost, dincolo de dreptate. Întru aceasta însă, de şi după faptele lui protivnice ni s'ar fi cuvenit şi nouă a-i arăta lui ceia ce s'a întâmplat să fie, am judecat ca deocamdată să lipsească aceasta şi să întrebuinţăm ca organe judecata şi hotărîrea bisericească şi sinodală. Şi de aceia, trimeţând pe dascăl către Preasfinţia Ta, rugăm întâiu să-l primească prietenește, apoi, după dreptate, fără să aibă vre-o pagubă Scaunul patriarhicesc: precum şi, ei cer a se face liturghia cu uşile închise, să se dea o scrisoare de obşte sinodicească pentru a orândui şi hotărî ca sfânta dumnezeiască liturghie să nu fie impiedecată, ci să se săvârşească neoprit şi neîmpiedecat, ca un lucru bun şi drept; căci eu ferească Dumnezeu în veac să vreau şi să-mi placă paguba acelui Scaun pentru că a arătat acela atâta nerecunoştinţă faţă de mine şi n'a vrut a se săvârşi acest lucru prea lăudabil. Numai cât aceia ce el prin încredinţare n'a vrut a îndeplini, sau ieşind din drept, eu cu viaţa mea mă grăbesc a o întări şi confirma cu dreapta şi legiuita decisiune a sfintelor canoane, şi, dacă nici după aceia nu se va încredinţa, se va găsi şi alt mijloc să-l convingă. Preasfinţia Ta eşti acuma cumpăna dreptăţii şi-l ai, o ştiu, prieten foarte iubit, dar eşti, cred, şi al mieu, şi deci să nu mă aşezi dincolo de prietenii Tăi şi-mi pare mai vârtos să te apleci spre

φίλων νὰ μὴ μᾶς μετρᾷς, καὶ μοῦ φαίνεται περισσότερον νὰ κλίνῃς εἰς τὸ ἰδικόν μας ζήτημα, ὁποῦ εἶναι εὔλογον, παρὰ ἐκεῖνο τὸ παράλογον, καὶ τὴν φιλίαν τους τὴν ἐθέλεις ῥίψει: εἰς ἕνα μέρος, κατὰ τὸ δίκαιον, θέλεις δώσει γράμματα συνοδικὰ καὶ ἰσχυρά, διορίζοντα τελεῖσθαι τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν ἀκωλύτως καὶ οὐχὶ ἐμποδίζεσθαι. Διάλεξε λοιπὸν ἀπὸ τὰ δυό, καὶ ὅποιον εἶναι συμφέρον σου καὶ τῆς ψυχῆς σου, κάμε. Τόσοι καλόγηροι ἐκεῖ, τόσα πτωχὰ νὰ μένουν ἀλειτούργητα, σᾶν τί καλωσύνη εἶναι καὶ σᾶν τί μισθός; καὶ ἐκεῖνος ὁποῦ τοὺς ἀξιώσει τὴν λειτουργίαν, σᾶν τί μισθὸν ἔχει ἐκ Θεοῦ; Θεώρησέ το πολλὰ καλά. Εἰς τοῦτο, δέσποτά μου παναγιώτατε, δὲν θέλω μήτε ἀπόκρισιν, μήτε διορίαν, μήτε ἀναβολήν, μήτε κἀμμίαν πρόφασιν: ἢ ἔτζη, ἢ ἔτζη. Διὰ χάριν τῆς Ἀλεξανδρείας μοναχὰ ἐγὼ λέγω πῶς τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἄδικον, εἶναι θανάσιμος ἁμαρτία, εἶναι στραβὸν πρᾶγμα, κουτζόν, ἀνάποδον, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι, ἀλλὰ παντὸς εὐλογώτατον. Κάμνει χρεία χωρὶς ἄλλο νὰ τὸ τελειώσῃ νομίμως καὶ κανονικῶς, ὅτι γνωρίζομεν πῶς οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι τὸ συγχωροῦσι καὶ παιδεύουσι τὸν κωλύοντα. Καθὼς εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν ἐφάνημεν καὶ φαινόμασθεν βοηθοὶ καὶ ὑπέρμαχοι, τέτοιας λογῆς εἴμεσθεν προσηλωμένοι εἰς ἐκεῖνο τὸ θεοβάδισον ὄρος, καί, καθὼς ποιοῦμεν τῆς Παναγιότητός σου, τέτοιας λογῆς ποιοῦμεν καὶ διὰ τὸ μοναστῆρι ἐκεῖνο καὶ τοὺς ἐκεῖσε μονάζοντας. Καὶ λογάριασε καλὰ ἡ Παναγιότης Σου τὸ πρᾶγμα, καὶ ἀνίσως καὶ τὸ κάμνω διὰ νὰ χαλάσω τὸν Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, ἢ νὰ ἀπολαύσω τίποτες πλοῦτον ἢ τιμὴν ἀπ' αὐτό, ἂς ἐμποδισθῇ, εἰ δὲ καὶ εἶναι διὰ θεῖον ζῆλον διὰ τοὺς ἐκεῖσε μονάζοντας, νὰ ἀκούουσι τὴν θείαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν, ἀπροφασίστως ἂς τελειωθῇ κατὰ τὸ δίκαιον! Θαῤῥῶ καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν, ὡς καὶ ἄλλοι, ὡς τέκνα της ἐδείξαμεν τὴν κατὰ δύναμιν βοήθειαν καὶ πολλά σας θελήματα νὰ ἐτελειώσαμεν, τὰ ὁποῖα δὲν σᾶς λανθάνουν, καὶ συμφέρει νὰ τελειωθῇ καὶ τὸ ἰδικόν μας, ὁποῦ ζητοῦμεν, χωρὶς νὰ ἔχῃ κἀμμίαν ζημίαν ὁ πατριαρχικὸς ἐκεῖνος Θρόνος, εὐλόγως καὶ δικαίως. Καὶ ἡ Παναγιότης σου, ὡς δίκαιος κριτής, τελειώνοντάς το καὶ δίδοντας γράμματα ἰσχυρὰ συνοδικὰ περὶ τούτου, καὶ ἐκεῖνος ἀνίσως καὶ καταπατήσῃ τὴν συνοδικὴν νόμιμον ἀπόφασιν τῆς Ἐκκλησίας, τότες θέλουν εὑρεθῇ ἄλλα ὄργανα νὰ τὸν πείσουν. Εἰ δὲ πάλιν καὶ ἡ Παναγιότης του

cererea mea însăşi, care e lăudabilă, pe când cea laltă e fără rost, şi vei rupe prietenia cu dânşii: de o parte, după dreptate, vei da scrisori sinodale şi tari, hotărînd a se face dumnezeiasca şi sfânta liturghie neoprit şi să nu se împiedece. Alege deci între cele două şi, ce va fi folositor Ţie şi sufletului Tău, aceasta fă-o! Atâţia călugări acolo, atâţia săraci să rămâie fără liturghie, ce fel de bunătate este şi ce fel de răsplată?. Şi cel ce-i va învrednici de liturghie, ce plată are de la Dumnezeu? Cercetează aceasta foarte bine. Pe lângă aceasta, stăpâne al mieu preasfinte, nu vreau nici răspuns nici soroc, nici zăbavă, nici vre-un pretext, ci: ori aşa ori aşa. De hatîrul [Patriarhiei] Alexandriei spun atâta: că această cerere e nedreaptă, e o greşeală ucigătoare, e un lucru strâmb, şchiop, anapoda, care nu este, pe când celalt e întru toate laudabil. E nevoie ca, fără altele, să-l săvârşeşti legiuit şi după canoane, căci ştim că îngăduie legile sfinte şi pedepsesc pe cine împiedecă. Precum la Marea Biserică ne-am arătat şi ne arătăm ajutători şi apărători, tot aşa sântem îndemnaţi spre acel munte călcat de Dumnezeu, şi, precum facem pentru Preasfinţia Ta, tot astfel facem şi pentru acea mănăstire şi călugării ce stau acolo. Şi socoteşte bine Preasfinţia Ta lucrul, şi vezi dacă poate o fac ca să dărâm Scaunul Alexandriei, sau ca să capăt vre-o avere ori cinste de acolo, în cas de s'ar împiedeca, iar, dacă e din râvnă dumnezeiască faţă de cei ce sânt călugări acolo, ca să asculte dumnezeiasca şi sfânta liturghie, fără zăbavă să se isprăvească după dreptate! Cred că noi către Marea Biserică, ca şi alţii, ca fii ai ei, am arătat ajutor după putere şi Ţi-am îndeplinit multe voi, ceia ce nu-ţi poate fi ascuns, şi e de folos a se îndeplini şi voia mea, ce o cerem, fără să aibă vre-o pagubă acel patriarhicesc Scaun, lăudabil şi drept. Şi, dacă Preasfinţia Ta, ca un drept judecător, îndeplineşti aceasta şi dai tari scrisori sinodale pentru aceasta, dacă poate acela va călca hotărîrea sinodală legiuită a Bisericii, atunci nu se vor găsi alte mijloace de a-l convinge. Iar, dacă iarăşi şi Preasfinţia Ta vei găsi cererea [mea] fără rost şi prietenia aceluia va avea putere către Preasfinţia Ta cu ceia

τὸ εὕρῃς τὸ ζήτημα παράλογον, καὶ ἐκείνου ἡ φιλία θέλει ἰσχύσει πρὸς τὴν Παναγιότητά του μὲ τὸ ἄδικον, καὶ ἡ ἰδική μας μὲ τὸ δίκαιον θέλει ἀπορριχθῇ, θεληματάρης εἶναι ἡ Παναγιότης σου, καὶ κάμε ἐκεῖνο ὁποῦ θέλει εἶσθε συμφέρον. Καὶ περὶ τούτου ἀρκεῖ, ὅτι φαινόμασθεν βαρετοὶ πρὸς τὴν Παναγιότητά σου. Τόσον μόνον τῆς γράφω ὅτι περὶ τούτου μήτε προφάσεις, μήτε ἀναβολαί, μήτε ἀδιαφορίαι δὲν ὀφελοῦσι, καὶ ὡς τῆς φανῇ, ἂς κάμῃ! Τοῦτο εἶνε ἡ ἰδική μας πρώτη παράκλησις πρὸς τὴν Ἁγιότητά σου, ὄχι πάλιν ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, εἰ μὴ μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀπόφασιν τῶν ἱερῶν νόμων καὶ κανόνων. Ταῦτα κατὰ τὸ παρόν, καὶ οἱ χρόνοι της πολλοὶ καὶ καλοί.

Αὐγούστῳ, 8ῃ, ᾳχνα΄.

(*Ibid.* XXX, pp. 520—3.)

ce e nedrept, şi a mea, care e cu dreptul, o vei răspinge, ai toată voia Prea sfinţia Ta, şi fă ce va fi de folos. Şi ajunge pentru aceasta, căci ne arătăm plictisitori faţă de Preasfinţia Ta. Atâta numai îţi scriu că întru aceasta nu folosesc nici pretexte, nici zăbăvi, nici indiferenţă, şi cum Ţi se va părea, fă-o! Aceasta e cea d'intâiu rugăciune a mea faţă de Sfinţia Ta, şi nu, iarăşi, cu simplicitate şi cum s'a întâmplat, ci cu dreptate şi după hotărîrea sfintelor legi şi canoane. Acestea deocamdată, şi anii Tăi fie mulţi şi buni!

8 August 1651.

XII.

Vasile-Vodă Lupu către Patriarhul de Alexandria, Ioanichie, despre cearta şi călugării sinaiţi. 1651, 8 August.

Ἰωάννης Βασίλειος Βοεβόνδας, ἐλέῳ Θεοῦ Αὐθέντης πάσης Μολδαβίας.

Μακαριώτατε δέσποτα, Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, κύριε, κύριε Ἰωαννίκιε, τὴν Σὴν Μακαριότητα ἀκριβῶς χαιρετῶ. Γράμμα της ἔλαβα διὰ χειρὸς τοῦ ἱερομονάχου κὺρ Κλήμεντος, καὶ διὰ τὴν ὑγείαν της ἐχάρηκα. Τὰ γραφόμενα ἐκατάλαβα. Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἄσπρων, ὁποῦ τῆς ἐγράψαμεν πῶς μᾶς θέλει καὶ νὰ μᾶς τὰ φροντίσῃ νὰ τὰ στείλῃ, φαίνεται πῶς μᾶς ἀποκρίνεται ὅτι τὰ ζητοῦμεν ἀδίκως, ἐπειδὴ καὶ ἐκ προαιρέσεώς μας τὰ ἐχαρίσαμεν, διατὶ ἐγίνη τότε ζημία. Εἰς τὸ ὁποῖον, ἂν ἔγινε ζημία, ἐγὼ τί πταίω, ἢ τί ἔχω νὰ κάμω καὶ νὰ χάσω τὸ δίκαιόν μου; Διατὶ ἔκαμα καλωσύνην καὶ εὑρέθηκα εἰς τὴν χρείαν της καὶ τὰ ἐδανείσθηκαν μὲ κάματον τότες οἱ ἄρχοντές μας καὶ τὰ ἐπλήρωσαν, τόρα διατὶ τὰ ζητοῦμεν, τῆς φαίνεται βαρύ, καὶ προφασίζεται διὰ ζημίαις καὶ χαρίσματα. Ἀμὰ ἐγὼ ἤθελα εἰπεῖ πῶς εἶναι καὶ χάρις, πάλιν μὲ ἕνα τρόπον ἔχω δίκαιον νὰ τῆς τὰ ζητῶ ὀπίσω· ἐπειδὴ καὶ τῶν ἀχαρίστων αἱ δωρεαὶ μετατρέπονται. Λογάριασε ἡ Μακαριότης Σου ἀνίσως καὶ ἄλλας τινὰς ἔδειξε τόσην ἀχαριστίαν πρὸς ἐκεῖνον, ὁποῦ εἶδεν ἀπὸ λόγου του μικρὰν καλωσύνην, ὡσὰν τὴν Μακαριότητά Σου, καὶ τότες δῶσέ μου τὸ ἄδικον, καὶ ἀπεφάσισέ με νὰ ζητῶ ὀπίσω τὴν δωρεάν; Ἐνθυμήσου καλά, ἀνίσως καὶ τῆς ἐδείξαμεν κἂν μιὰν συνδρομὴν καὶ βοήθειαν, ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ, καὶ ἀνίσως καὶ ἐτύ-

Io Vasile Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn a toată Moldova.

Prea-fericite stăpâne, Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria, doamne, doamne Ioanichie, cu iubire heretisesc pe Fericirea Ta. Scrisoarea Ta am primit-o prin mâna ieromonahului chir Climent, şi pentru sănătatea Ta m'am bucurat. Cele scrise le-am înţeles. Pentru afacerea banilor, de vreme ce Ţi-am scris că-mi trebuie şi să se gândească a mi se trimete, mi se pare că-mi scrii cum că-i cerem fără drept, de oare ce din bună voia noastră i-am dăruit, căci era atunci pagubă. La care, dacă a fost pagubă, eu ce sânt vinovat, ori ce am să fac, şi să-mi pierd dreptul mieu? Pentru că am făcut bunătate şi m'am aflat la nevoia Ta şi i-au împrumutat cu camătă atunci boierii noştri şi i-au plătit, Ţi se pare greu acum că îi cerem şi Te pui de pricină cu pagube şi cu daruri? Dar eu am putut să spun că e şi dar şi, pe urmă, cu un anume chip, socot că e drept să Ţi-i cer îndărăt; căci şi darurile celor nerecunoscători se întorc înapoi. Socoteşte Fericirea Ta poate că şi alt cineva a arătat atâta nerecunoştinţă către acela de la care a văzut o mică bunătate, ca Fericirea Ta, şi atunci m'a făcut oare pe mine nedrept şi s'a pus de pricină că-mi cer dreptul înapoi? Gândeşte-Te bine, poate Ţi-am şi arătat un ajutor şi sprijin, ori cu vorba

χαινε τῆς Μακαριότητός Σου νὰ φανῇ τοιοῦτος ἐναντίος πρὸς τοῦ λόγου μας. Ἐμένα μήτε δῶρά της καὶ χαρίσματα μοῦ ἔκαμναν χρεία, μήτε ἄλλη τίποτες εὐεργεσία. Τί ἦτον ἡ τόση παρακοή, ἡ τόση σκληροκαρδία, ἡ τόση ἀπείθεια εἰς ἕνα παραμικρὸν ζήτημα, ὁποῦ τὴν ἐζητήσαμεν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν Σιναϊτῶν, νὰ ἐπιτελῆται ἡ θεία καὶ ἱερὰ μυσταγωγία διὰ τὰ πτωχάδια ὁποῦ ἐκεῖσε εὑρίσκονται; Ποῖος νόμος, ποία δικαιοσύνη ἐμποδίζει τὴν θείαν λειτουργίαν, ὁποῦ νὰ μὴν γίνεται, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὁ Θρόνος κἀμμίαν ζημίαν ἢ βλάβην, ἢ καταφρόνησιν, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, μηδενὸς ἐπεμβαίνοντος χριστιανοῦ; Τί θέλει νὰ εἰπῇ τὸ πεῖσμα αὐτό; Διατὶ εἴμασθεν ἡμεῖς εἰς τὸ μέσον, καὶ τὸ ζητοῦμεν διὰ ἀγάπης Χριστοῦ καὶ εὐλόγως καὶ νομίμως, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων καὶ κανόνων, οἱ ὁποῖοι ὄχι μοναχὰ τὸ συγχωροῦσιν, ἀλλὰ καὶ παιδεύουσι τὸν κωλύοντα; Ἂν ἴσως καὶ ἦτον κἀνένα πρᾶγμα ἄδικον καὶ ἔξω παντὸς δικαίου, καὶ ζημία τοῦ Θρόνου, ἤθελά σου συγχωρήσει τινάς, λέγοντας: κατὰ τὸ δίκαιον στέκει καὶ ὑπερμαχεῖ· ἀμὴ εἰς ἕνα πρᾶγμα τοιοῦτον, ὁποῦ ὅσοι τὸ ἀκούσουν πῶς τὸ ἐμποδίζεις σὲ ψέγουσι, θαυμάζω τί διϊσχυρίζεσαι καὶ θεμελιώνῃς νὰ τὸ ἀποσκορακίσῃς. Καί, ἂν ἦτον καὶ παράλογον, καθὼς τόρα τὸ εὑρίσκεις μὲ ταῖς ἀπόδειξαις ταῖς νομικαῖς, ἔτυχεν τότε ὁποῦ σὲ ἐρωτοῦσα, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μακαρίτου κὺρ Νικηφόρου, ὅταν ἦσουν παρ' ἐμπρός μου: „εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιτελῆται ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία ἐκεῖ εἰς τὸ μετόχιον τῶν Σιναϊτῶν, ἢ ὄχι;", νὰ μοῦ ἀποκριθῇς πῶς „εἶναι ἄδικον καὶ χαλασμὸς τοῦ Θρόνου καὶ ἐμποδίζεται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας", ἀμὴ τότες ἀπεφάσισες ὅτι: „Αὐθέντα ἐκλαμπρότατε, δίκαιον ἔχουσι μεγαλώτατον οἱ Σιναῖται νὰ λειτουργοῦσι, καὶ δὲν ἔχουσι κἀνένα ἐμπόδιον ἀπὸ τοὺς ἱεροὺς κανόνας", ἀμὴ τόρα διατὶ ἔτζη; Ἂν ὁρίσῃς νὰ εἰπῇς πῶς τὸ εἶπες διὰ χάριν τότες, καὶ πῆς εἶναι τόρα διὰ χάριν, ὁποῦ ἐγὼ σὲ ὤμωσα ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ νὰ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ ἄλλο μέρος, ἡμεῖς σὲ ἐκρατοῦσαμεν δικαιότατον καὶ φιλαλήθη· τὸ λοιπὸν αὐτός του μὲ τὴν πρόφασιν αὐτήν, ἂν τὴν μεταχειρισθῇς, ξεπέφτεις ἀπὸ τὴν φιλαλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην, ὁποῦ σὲ ἐμετροῦσαμεν. Ἂν ἦτον ἄδικον καὶ παράλογον ἐτύχαινε τῆς Μακαριότητός σου, τότες, εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μακαρίτου γέροντος κὺρ Παρθενίου, ὅταν σοῦ ἔφεραν τὸ γράμμα ἐπὶ συνόδου τὸ συνοδικὸν νὰ ὑπογράψῃς, νὰ μὴν στέρξῃς, ἀλλὰ νὰ εἰπῇς: „δὲν ὑπογράφω εἰς

ori cu fapta, şi poate s'a întâmplat ca Fericirea Ta să pari aşa de protivnic către mine. Mie nu mi-au fost de nevoie nici darurile şi hărăzirile Tale, nici vre-o altă binefacere. Ce a fost atâta neascultare, atâta asprime de suflet, atâta nesupunere la o neînsemnată cerere ce Ţi-am făcut pentru afacerea Sinaiţilor, ca să se săvârşească dumnezeiasca şi sfânta liturghie pentru sărăcuţii ce se află acolo? Ce fel de lege, ce fel de dreptate împiedecă dumnezeiasca liturghie ca să nu fie, neavând Scaunul Tău nicio pagubă sau vătămare sau despreţ, cu uşile închise, încât nu întră niciun creştin? Ce vrea să spuie această îndărătnicie? Pentru că sântem noi la mijloc şi o cerem pentru iubirea lui Hristos şi cuviincios şi legiuit, după hotărîrea dumnezeieştilor şi sfintelor legi şi canoane, care nu numai că îngăduie aceasta, dar şi pedepsesc pe cine împiedecă? Dacă era poate vre-un lucru nedrept şi în afară de orice dreptate, şi o pagubă a Scaunului, Ţi s'ar fi iertat, spuind: stă şi se luptă pentru dreptate; dar la un lucru ca acesta, care câţi îl aud că-l opreşti Te osândesc, mă mir cum te întăreşti şi te întemeiezi a-l răspinge. Şi, de ar fi fost şi fără rost, cum azi îl afli cu arătările legale, a fost oare şi atunci când Te-am întrebat, pe vremea fericitului chir Nichifor, când eraţi la mine: „e drept a se săvârşi dumnezeiasca şi sfânta liturghie acolo, la metohul Sinaiţilor sau ba", ca să-mi răspunzi că „e nedrept şi peirea Scaunului şi e oprit de sfintele canoane", ci atunci ai hotărît aşa: „Doamne prea-strălucite, prea mare dreptate au Sinaiţii să liturghisească, şi n'au nicio împiedecare de la sfintele canoane", iar acum de ce spui aşa? Dacă vrei să spui că ai vorbit astfel de hatâr, să spui că acum vorbeşti tot de hatâr, pentru că eu Te-am jurat înaintea lui Dumnezeu să spui adevărul, iar, de altă parte, noi Te-am apucat prea drept şi iubitor de adevăr; de alminterea, Tu însuţi cu această îndreptăţire, dacă o întrebuinţezi, cazi din iubirea de adevăr şi din dreptate, cum Te-am socotit. Dacă era nedrept şi ţi s'a părut fără rost Fericirii Tale, atunci, pe vremea fericitului bătrân chir Partenie, când Ţi-au adus scrisoarea sinodală să o iscăleşti, să nu fi vrut, ci să fi spus: „nu iscălesc la lucru fără rost", şi nu

πράγμα παράλογον", καὶ τινὰς δὲν ἔκοπτε τὸ κεφάλι σου, διατὶ ἐστέκουσαν εἰς τὸ δίκαιον.

Ἀμὴ τώρα διατὶ ἔτζη; Δὲν τυχαίνει τῶν ἀρχιερέων, μάλιστα καὶ Πατριαρχῶν, ὡς ἂν τὴν Μακαριότητά σου, νὰ ἀθετοῦν τὴν ἀδίαστον καὶ εἰκειοθελῆ αὐτῶν ὁμολογίαν καὶ ὑπογραφήν· διότι, ἀθετοῦντές την, πέφτουσιν εἰς μέγα παράπτωμα, καὶ μετὰ τὸ παράπτωμα ἔπεται καὶ ἡ παιδεία. Δὲν τυχαίνει τοῦ λόγου μας νὰ κρίνωμεν τὴν Μακαριότητά σου, ὅτι αὐτός του εἶσαι δυνατὸς καὶ ἄξιος νὰ καταλάβῃς τὸ δίκαιον. Βερρόϊας ὤν, ἐσυγχώρεις καὶ ὑπέγραφες, τόρα Πατριάρχης νὰ ἀθετῇς τὰ ὅσα ὑπέσχου καὶ ἔγραψες; λογάριασέ το, ἂν στέκῃ καλά. Ἀμή, δέσποτά μου, ἂς ἀφήσωμεν εἰς ἕνα μέρος τὸ δίκαιον καὶ τὸ εὔλογον, ὅπου οἱ πάντες τὸ γνωρίζουν, καὶ μικροὶ καὶ μεγάλοι, πῶς εἶναι συγχωρημένον νὰ ἐπιτελεῖται ἡ θεία μυσταγωγία, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὁ Θρόνος της κἂν ζημίαν, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτή της τὸ γνωρίζει, ἀμὴ διὰ νὰ στήσῃ καὶ βεβαιώσῃ τὸ θέλημά της τὰ σκοτεινιάζει ὅλα. Καὶ ἂς ὑποθέσωμεν πῶς εἶναι παράλογον, πῶς εἶναι ἐπιζήμιόν της, ὄχι πεντακόσια καὶ χίλια γρόσια, ἀμὴ δέκα χιλιάδες γρόσια, τὸ λέγει ὁ λόγος, δὲν εἴχαμεν τόσην χάριν πρὸς τὴν Μακαριότητά σου νὰ περάσῃ εἰς αὐτὸ ἡ πρεσβεία μας; Ἆρά γε ἤθελεν ἐξαγοράσει τὴν παραμικρὰν ἐκείνην συνδρομήν, ὁποῦ ἐδείξαμεν πρὸς τοῦ λόγου της καὶ τὴν τόσην σύνδεσιν τῆς φιλίας, ὁποῦ γνωρίζεις πῶς εἴχαμεν ἐπάνω της ὑπὲρ πάντα ἄλλον; Ἆρά γε δὲν ἠθέλαμεν ἀποκριθῆ τὴν ἀμοιβὴν τῆς μεγάλης ζημίας ἐκείνης, ὁποῦ ἤθελε πάθει ὁ Θρόνος της; Καὶ παραπονεῖσαι κιόλας διατὶ ζητοῦμεν τὸ δίκαιόν μας, καὶ διϊσχυρίζεσαι πῶς τὸ ἐχαρίσαμεν, καὶ θαυμάζω, δέσποτά μου, μὲ τί τρόπον τὸ ὁρίζεις τοῦτο, καὶ τί ἀμοιβὴν μοῦ ἔκαμες καὶ νὰ χαρίσω τὸ τίποτέ μου. Εἰς αὐτὸ νὰ μοῦ συγχωρήσῃ ἡ Μακαριότης Σου καὶ ἂν εἰς ἕνα πρᾶγμα δίκαιον καὶ νόμιμον, ὡς ἂν αὐτό, δὲν ἐπέρασεν ἡ πρεσβεία μας, ἀμὴ ἂν ἐζητούσαμεν τίποτες παράλογον, ἀρά γε τί ἠθέλαμεν θεατρισθῆ, ἀμὰ ἐπροβάλαμεν ἕνα ζήτημα, ὁποῦ καὶ οἱ νόμοι τὸ συγχωροῦσι καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸ ἐπαινοῦσι. Διὰ τὸ ὁποῖον νὰ γνωρίζῃ καλὰ ἡ Μακαριότης Σου ὅτι τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τούτου. Ἂν ἤξευρα νὰ ἐχάλνα ὁ κόσμος καὶ σήμερον νὰ μὲ θυσιάσουν, τοῦτο τὸ πρᾶγμα τὸ εὔλογον καὶ νόμιμον εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν τὸ ἀφίνω. Καί, ἂν καλὰ ἐτύχαινεν καὶ ἡμεῖς μὲ ἄλλον τρόπον νὰ φανῶμεν πρὸς τὴν Μακαριότητά σου διὰ τοῦτο τὸ πρᾶγμα, πλὴν ἐπέσαμεν εἰς

ţi-ar fi tăiat nimenea capul, fiindcă stăteai cu dreptatea.

Dar, acum, de ce aşa? Nu se cuvine arhiereilor, mai ales şi Patriarhilor, ca Fericirea Ta, să desfiinţeze nesilita si de bună voie mărturisire şi iscălitură a lor; pentru că, nimicind-o, cad la mare greşeală, şi după greşeală vine pedeapsa. Nu ni se cuvine însă să judecăm pe Fericirea Ta, căci însuţi eşti în stare şi vrednic a înţelege dreptatea. Fiind al Berrhoei, Te-ai învoit, şi ai iscălit, iar acum, ca Patriarh, să strici câte le-ai făgăduit şi le-ai scris; gândeşte-Te dacă stă bine. Dar, stăpâne al mieu, să lăsăm la o parte ce e drept şi cuviincios, care toţi o ştiu, şi mici şi mari, că e iertat a se săvârşi dumnezeiasca liturghie fără să aibă vre-o pagubă Scaunul Tău, care şi Însuţi o cunoşti, dar, pentru ca să stea şi să se veşnicească voinţa Ta, le întreci toate. Şi să presupunem că e fără rost, că ai pagubă, nu de cinci sute şi o mie de lei, ci de zece mii, cum spune vorba, dar oare n'am avut noi atâta trecere la Fericirea Ta ca să ajungă solia mea? Oare ar fi răsplătit prea micul acel ajutor pe care l-am arătat către Tine, şi atâta legătură, de prietenie ce o ştii că o aveam asupră-Ţi mai presus de orice alta? Ori n'am fi răspuns în schimb pentru acea mare pagubă ce ar fi simţit-o Scaunul Tău? Şi Te plângi că ni cătăm dreptul, şi susţii că l-am dăruit, şi mă mir, stăpâne al mieu, cu ce chip o spui aceasta şi ce mi-ai dat în schimb ca să dau ceva de la mine. Întru aceasta să-mi ierte Fericirea Ta, dacă la un lucru drept şi legiuit, ca acesta, n'a răsbătut solia mea, dar, de am fi cerut ceva fără rost, poate că ne-am fi făcut de râs, dar noi am adus înainte o cerere pe care şi legile o îngăduie şi oamenii o laudă.

Pentru care să ştii bine Fericirea Ta că-mi pun sufletul pentru aceasta. Să ştiu că ar peri lumea şi azi ar fi să mă jertfesc, acest lucru cuviincios şi legiuit nu-l las câtă-i viaţa. Şi, cu toate că s'a întâmplat ca în alt chip să apărem faţă de Fericirea Ta pentru acest lucru, dar am căzut la judecata şi hotărîrea bisericească şi sinodală, şi nădăjduim că va binevoi şi

τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ συνοδικὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι νὰ στέρξῃ καὶ ἡ Μακαριότης Σου καὶ νὰ ἀφίσῃ εἰς ἄνεσιν τοὺς πτωχοὺς πατέρας νὰ τελειώνουσι τὴν θείαν καὶ ἱερὰν μυσταγωγίαν, χωρὶς νὰ ἔχῃ ζημίαν τινὰ ὁ Θρόνος της. Μά, ἂν ἴσως κατά τι στρεφοδικήσῃ ἡ Μακαριότης Σου καὶ θελήσῃ καθ' οἱανδήτινα τρόπον νὰ τὸ ἀνατρέψῃ τὰς εὐλόγους συνοδικὰς ἀποφάσεις, ἰδοὺ ὁποῦ τὸ γράφω τῆς Μακαριότητός Σου ἀνοικτὰ καὶ φανερὰ τόρα, εἰς ἕνα πασᾶ μαζίλην γίνομαι μουλαζίμης, καὶ τὸ ροῦχόν μου δίδω, καὶ φίλον καλώτατον τὸν κάμνω, ὅσον ὁποῦ θέλει λάβει τὴν ἀξίαν τοῦ πασσαλικιοῦ αὐτοῦ, καὶ τότες θέλω ἀφιερώσει τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ κατάλαβε τὰ ὅσα ἀκολουθοῦσι. Καὶ ἀθῶοι ἡμεῖς, ὅτι ἰδοὺ ὁποῦ τῆς δίδω εἴδησιν νὰ τὸ γνωρίζῃ πολὺ καλά, ὅτι ἐγὼ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν τὸ ἀφίνω. Ὁρίζει εἰς τὸ γράμμα της ὅτι χάτισερίφια καὶ ὁρισμοὶ βασιλικοὶ αὐτόσε δὲν ἰσχύουσιν, ἀμὴ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς θέλομεν πιάσει ἀπὸ τὴν ῥίζαν, ἀπὸ τὸν πασσᾶν ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος θαῤῥῶ καὶ χωρὶς χατισερίφια καὶ ὁρισμοὺς νὰ στερεώσῃ καὶ τὸ εὔλογον τοῦτο ζήτημα, καὶ τὰ ἄσπρα μας νὰ μὴ χαθοῦν. Καὶ τὰ παρέχει ἡ Μακαριότης Σου ἂς τὰ λογαριάσῃ. Τούτη εἶνε ἡ ἀπόφασις ἀπὸ τόρα καὶ ἐμπρός, καί, γνωρίζοντάς την, κάμε καθὼς τοῦ φανῇ καὶ περισσότερον δὲν τῆς γράφω. Ὁρίζει πῶς ἔχει νὰ ἔλθῃ κατὰ τὰ μέρη ταῦτα. Θελληματάρης εἶναι ἡ Μακαριότης Σου καὶ τινὰς δὲν τὸν ἐμποδίζει. Οἱ χρόνοι της πολλοί.

Αὐγούστου 8, 1651.

(*Ibid.*, pp. 415—9.)

Fericirea Ta, şi va îngădui săracilor părinţi a săvârşi dumnezeiasca şi sfânta liturghie, fără să aibă vre-o pagubă Scaunul Tău.

Dar, dacă poate se va pune de pricină Fericirea Ta şi va voi în vre un chip să răstoarne dreptele hotărâri sinodale, iată că-Ţi scriu Fericirii Tale deschis şi făţiş acum, că mă fac mulazim (client) la vre-un Paşă mazil, şi-i dau şi haina de pe mine, şi mi-l fac cel mai bun prieten, aşa ca să iea vrednicia acelui paşalâc, şi atunci voiu închina această afacere în mânile lui, şi pricepe câte vor urma. Şi noi nu vom avea nicio vină, căci iată că-Ţi dau ştire ca s'o ştii foarte bine, că eu lucrul acesta nu-l las odată cu viaţa. Spui în scrisoarea Ta că hatişerifurile şi poruncile împărăteşti acolo n'au putere, dar de spre aceia şi noi o vom lua din rădăcină de la Paşa acela, care sânt sigur că şi fără hatişerifuri şi hotărâri va întări şi dreptatea acestui lucru, şi nici banii nu ni se vor pierde. Şi fă Fericirea Ta cum vei crede de cuviinţă. Aceasta-mi e hotărârea de acuma înainte şi, cunoscând-o, fă cum Ţi se va părea, şi mai mult nu-Ţi scriu. Spui că ai de gând să vii în aceste locuri. Ai toată voia Fericirea Ta şi nimeni nu Te împiedecă! La mulţi ani!

8 August 1651.

XIII

1651, după 8 August.

Mărturisire a Patriarhului de Alexandria, Ioanichie, faţă de înrâuririle lui Vasile-Vodă în chestia Sinaiţilor.

Ἰωαννίκιος, ἐλέῳ Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης.

Ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ εἰλικρινεῖ συνειδήσει καὶ ἐν βάρει ἀλύτου ἀφορισμοῦ τοῦ ἀπὸ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος καὶ κατάρας αἰωνίου, μηδενὸς αὐτὴν βιάζοντος, ἀλλ' αὐτοπροαιρέτως τῇ ἀληθείᾳ, ὑπερασπιζόμενος διὰ τὰς ἀνωτέρω ψευδεπιπλάστους ἀκριτομυθίας, καταστρώνουσι ταύτην τὴν ὁρκώμοτον ἡμετέραν ἐξομολόγησιν εἰς τὸ εὑρίσκεσθαι βεβαία ἀπολογία εἰς τοὺς μετέπειτα, ὡς ἐπὶ μαρτυρίᾳ Θεοῦ. Ὅτε ὁ γέρων Παρ-

Ioanichie, cu mila lui Dumnezeu Papă şi Patriarh.

Smerenia Noastră, în frica lui Dumnezeu şi cu conştiinţă curată şi supt povara nedesfăcutei afurisenii celei de la Domnul Dumnezeu Atotţiitorul şi a blăstămului veşnic, fără sila nimănuia, ci de bună voia noastră, sprijinit pe cele de mai sus mincinos alcătuite în stăpâniri fără judecată, aşternem această mărturisire a noastră cu jurământ pentru a se găsi ca sigură apărare pentru cei de după noi, Dumnezeu

θένιος, ὁ πάλαι Οἰκουμενικός, ἔδωσε τὸ συνοδικὸν γράμμα τῷ Κακοθεοφάνει Σιναΐτῃ, ἡμεῖς ἦμεν ἐν Μολδαβίᾳ, Βερρόιας Μητροπολίτης, καί, ἀπὸ Μολδαβίας ἡμεῖς εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπαναστρέφοντες, εἰς χωρίον καὶ κονάκιον τινὰ Ἀετὸν[1] ὀνομαζόμενον, μᾶς ὑπήντησεν ὁ ῥηθεὶς Κακοθεοφάνης, ὅπου ἔπαιρνε τὸ ῥηθὲν συνοδικὸν γράμμα εἰς Μολδαβίαν τῷ Αὐθέντῃ, νὰ τὸ ἰδῇ. Πῶς λοιπὸν ἀνόμως, ψευδῶς καὶ παγκακίστως διϊσχυρίζεται, γράφοντας ἡμᾶς ὡς ἦμεν παρόντες τότε ἐπὶ συνόδου, οὐ καὶ αὐτοῖς (sic) δότωσαν λόγον τῷ ἀδεκάστῳ καὶ φοβερῷ Κριτῇ; Ἔτι δέ, πῶς ὁ Αὐθέντης μᾶς ἠρώτησε περὶ τῆς παρανομίας ταύτης καὶ τοῦ ἀπεκρίθημεν ὅσα δῆτα καὶ γράφει: μὴ γένοιτο, Κύριε. Μόνον ἔστειλεν ἐν Μολδαβίᾳ τὸν ἄρχοντα Μέγαν Ποστέλνικον, αὐτοῦ Καμηνάρην, τὸν Κυρίτζην Γεώργιον τὸν Καντακουζηνόν[2], καὶ μᾶς ἠρώτησε μυστικῷ τῷ τρόπῳ περὶ τῆς ἀθέσμου καινοτομίας ταύτης, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ Αὐθέντη, καὶ τοῦ ἀπεκρίθησαν ὅλον τὸ ἐνάντιον ὅπου ἡ Ἐκλαμπρότης γράφει, πῶς, μὲ ὅλον ὅπου ὁ κὺρ Νικηφόρος νὰ εἶναι ἡμέτερος ἐχθρός, ἄρχοντα, καθὼς τὸ γινώσκει ἡ Ἐντιμότης της, ὅμως δὲν εἶναι δυνατὸν πώποτε πάρεξ νὰ μαρτυροῦμεν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν, πῶς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἐνάντιον τῶν νόμων, καί, ἂν γενῇ αὐτό, κυνδινεύει κατὰ κράτος νὰ ἀφανισθῇ ὁ ἀποστολικὸς Θρόνος ὁ πατριαρχικὸς τῆς Ἀλεξανδρείας· ὅθεν καὶ οὐδεὶς τῶν πάλαι Πατριαρχῶν Ἀλεξανδρείας ἔστερξε νὰ τοῖς δώσῃ τοιαύτην ἄδειαν, ἀλλὰ πάντες ἀφορισμοῖς καὶ ἀλύταις ἀραῖς καθυπέβαλον τὸν τολμήσαντά ποτε αὐτοῖς δοῦναι τοιαύτην ἄδειαν, καί, ἂν μᾶς ἐρωτήσῃ καὶ ὁ Αὐθέντης τὰ αὐτά, τοῦ θέλομεν ἀποκριθῆ ἀφιλοπροσώπως". Καί, καθὼς ἤκουσε παρ' ἡμῶν τὴν τοιαύτην ἀπόκρισιν, καὶ ἐπῆγε καὶ τὴν ἀνέφερεν τοῦ Αὐθέντη εὐθὺς ἔστειλε πρὸς ἡμᾶς κάποιον ἄρχοντα Μιχαῆλον Κράλλην, τοὐπίκλην Μπάρπαν, καὶ μᾶς ἠρώτησεν ἂν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν οὕτως ἀπεκρίθημεν τῷ ἄρχοντι Μεγάλῳ Ποστέλνικῳ, καὶ τοῦ εἴπομεν; „ναί, οὕτως ἔχει ἡ ἀλήθεια". Καὶ μᾶς εἶπεν: „ὁ Ἐκλαμπρότατος σᾶς παρακαλεῖ, εἰ οὕτως ἔχοι τὸ πρᾶγμα καὶ ἡ ἀλήθεια, οὔτε ἡ Πανιερότης Της τινὸς νὰ εἰπῇς αὐτὰ τὰ λόγια, οὔτε ὁ Αὐθέντης σᾶς θέλει ἐρωτήσει πλέον, οὔτε ἡ Πανιερότης σας θέλετε ἀποκριθῆ τὰ ἀνωτέρω".

Καὶ οὕτως ἐσυμπέρανεν ἡ ὑπόθεσις, ἐπὶ μάρ-

fiind martur. Când bătrânul Partenie, fostul Ecumenic, a dat scrisoarea sinodică răului de Teofan Sinaitul, noi eram în Moldova, ca Mitropolit de Berrhoia, şi, trecând din Moldova la Constantinopol, la un loc şi conac anume Aetos, ni-a ieşit înainte zisul rău Teofan, care aducea zisa scrisoare canonică în Moldova Domnului, ca să o vadă. Cum apoi, fără lege, mincinos şi cu toată răutatea pretinde, scriind că eram de faţă atunci la sinod,—pentru care să dea samă celui fără părtenire şi grozav judecător? Încă şi aceia că Domnul ne-a întrebat despre această călcare de lege şi ne-a întrebat în taină, cu privire la aceasta şi i-am răspuns câte apoi şi scrie, ferească Dumnezeu! Însă a trimes în Moldova pe dumnealui Marele Postelnic, [atunci] Căminar, chiriţi Gheorghe Cantacuzino, şi ne-a întrebat în taină despre acea nelegiuită înoire, ca din partea Domnului, şi i-am răspuns cu totul împotriva a ce scrie Strălucirea Sa, că, „de şi chir Nichifor e duşmanul nostru, jupâne, cum o cunoşti Onorabilitatea Ta, dar nu e cu putinţă decât să mărturisim tot adevărul, că acest lucru e contra legilor, şi, de s'ar face aceasta, stă în primejdie mare să se prăpădească Scaunul Apostolic şi Patriarhicesc al Alexandriei; pentru care şi nimeni din vechii Patriarhi ai Alexandriei n'a binevoit să li dea o astfel de voie, ci toţi cu afurisenii şi nedeslegate blăstămuri au supus pe cel ce ar îndrăzni vre-odată a li da o voie ca aceasta, şi, de ne-ar întreba şi Domnul despre acestea, i-am răspunde fără consideraţie de persoană". Şi, după cum a auzit de la noi un astfel de răspuns, s'a şi dus şi l-a adus Domnului, [care] îndată a trimes la noi pe un Mihail Krallis, cu porecla Barpa, şi ne-a întrebat dacă în această afacere aşa am răspuns dumisale Marelui Postelnic, şi i-am spus: „da, acesta e adevărul". Şi ni-a spus: „Preastrălucitul vă porunceşte ca, dacă e astfel lucrul şi adevărul, nici Preasfinţia Ta să nu spui cuiva aceste cuvinte, nici Domnul nu Vă va întreba mai mult, nici Preasfinţia Ta să răspunzi despre cele de mai sus".

Şi astfel s'a petrecut afacerea, cu mărturia lui Dumnezeu, judecătorul viilor şi

[1] Aidos.

[2] Iordachi Cantacuzino.

τυρι Θεῷ, τῷ κριτῇ ζώντων καὶ νεκρῶν. Περὶ δὲ τῆς ἡμετέρας ὑπογραφῆς, ὁποῦ ψευδῶς τὴν ἐπαράλλαξαν καὶ τὴν ὡμοίασαν πλαστῶς, διὰ νὰ καυχᾶται ὄχι μόνον πῶς εἶναι πλαστή, ἀλλ' ὑποθετέον ἂν ἤθελεν εἶσθαι καὶ ἰδία μας, εἰς τί συντείνει τοῦτο; Καὶ τότε τῇ βίᾳ τοῦ Αὐθέντη καὶ ταῖς ἀπειλαῖς ἐδόθη ἐκεῖνο τὸ παραλογώτατον γράμμα, καθὰ καὶ τοῦτο τὸ δεύτερον, καὶ οὐχὶ νομίμως καὶ κατὰ δίκαιον τρόπον, καί, ἂν ἠθέλαμεν ὑπογράφει καὶ ἡμεῖς τότε, ὡς ὑποκείμενοι τῷ τότε Πατριάρχῃ καὶ τῇ ἐκεῖσε συνόδῳ καὶ ὡς Μητροπολίτης Βερρόίας, νῦν δὲ ἐσμὲν Πατριάρχης καὶ αὐτοδέσποτος καὶ ἀντεξούσιος κἂν κρώζουσι καὶ φλυαροῦσιν ἀπειράκις, καὶ οὐδεμίαν παρὰ τούτου ἔχουσι τὴν ὠφέλειαν ἢ τὴν ἄφεσιν.

Ὁ Ἀλεξανδρείας Ἰωαννίκιος[1].

(*Ibid.*, pp. 525—7.)

al morţilor, Iar, în ce priveşte iscălitura noastră, pe care mincinos au schimbat-o şi au plastografiat-o, ca să se bucure, nu numai că e plăzmuită, dar să se bănuiască dacă e chiar a noastră, la ce ţinteşte aceasta? Şi, atunci, cu sila Domnului şi cu ameninţările lui s'a dat acel lucru foarte fără nicio socoteală, cum şi acesta al doilea, şi nu legiuit şi după dreptate, şi, dacă am fi şi iscălit şi noi, ca unii ce eram supuşi Patriarhului de atunci şi sinodului de acolo şi ca Mitropolit de Berrhoia, iar acum sântem Patriarh şi fără stăpân şi de sine stătător, chiar dacă mai croncănesc şi vorbesc degeaba de mii de ori, tot niciun folos n'au din aceasta, ori ispravă.

Ioanichie al Alexandriei.

XIV.

1655, 18 Decembre. Ioanichie, Patriarhul ecumenic, către Patriarhul de Alexandria, despre afacerea Sinaiţilor.

Ἰωαννίκιος, ἐλέῳ Θεοῦ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Ἰωαννίκιε, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ποθητότατε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Σὴν Μακαριότητα εὔχομαι, εὐλογῶ, ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν αὐτῆς κορυφήν, παρακαλῶντας τὸν Χριστὸν νὰ τὴν πολυχρονῇ καὶ νὰ τὴν στερεώνῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτῆς Θρόνον ἐν ὑγείᾳ, εὐδαιμονίᾳ καὶ πάσῃ χαρᾷ. Ὑγιαίνομεν καὶ ἡμεῖς ἕως τὴν σήμερον διὰ σῶν παναγίων εὐχῶν, πλὴν μὲ πολλαῖς τρικυμίαις καὶ βάσανα ἄμετρα, τὰ ὁποῖα εἶναι μακρὸν νὰ σᾶς τὰ περιγράψω, διὰ νὰ μὴν σᾶς δίδω βάρος. Τοῦτο μόνον τῆς γράφω πῶς ἀπάνω εἰς τὰ βάσανα καὶ εἰς τοὺς πειρασμοὺς ὁποῦ μὲ ἐσυνέβηκαν, ἦλθαν καὶ οἱ ἀναθεματισμένοι οἱ Σιναῖται, μάλλον δὲ ἀσύνετοι, μὲ γράμματα τοῦ πολυχρονίου ἡμῶν Αὐθέντη, ἀπειλητικὰ καὶ αὐστηρότατα, πῶς ἢ νὰ τοὺς τελειώσωμεν τὸ παράνομον αὐτῶν ζήτημα, ἢ νὰ μᾶς ἐκάμῃ πολλά. Ἡμεῖς δὲ ἀντεγράψαμεν τοῦ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντη πῶς δὲν εἶναι τοῦ νόμου, οὔτε κἀμμίας λογῆς τάξις τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας μᾶς δίδει ἐμᾶς θέλημα

Ioanichie, cu mila lui Dumnezeu Patriarh ecumenic.

Prea-fericite şi prea-învăţate Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător a toată lumea, doamne, doamne Ioanichie, întru Duhul Sfânt prea-dorite frate şi coliturghisitor Al Smereniei Noastre, Fericirii Tale mă rog, o binecuvintez, sărutând sfântu-Ţi creştet, rugând pe Hristos a-Ţi da mulţi ani şi a Te întări pe preasfântul Tău Scaun în sănătate, fericire şi toată norocirea Şi noi sântem sănătoşi până acum prin sfintele-Ţi rugăciuni, dar cu multe furtuni şi nesfârşite încercări, care ar trebui mult loc să Ţi le zugrăvesc, ca să nu-Ţi dau osteneală. Numai atâta-Ţi scriu că peste încercările şi ispitirile ce mi s'au întâmplat, au venit şi anatematisiţii de Sinaiţi şi, mai curând nesocotiţii, cu scrisorile Domnului nostru, care să trăiască întru mulţi ani, ameninţătoare şi foarte aspre, pentru ca sau să li îndeplinim cererea cea fără de rost, ori vor să ni facă multe. Ci noi am răspuns prea-strălucitului Domn că nu e după lege, nici vre-o aşezare a Sfintei Biserici nu ni dă voie de a hotărî noi ceva cu privire la Scaunul apos-

[1] În altă scrisoare se arată că la 9 April 1652 s'a adus tomosul sinodal, o scrisoare pecetluită de la episcop şi una de la Domn şi a urmat o brutală intervenţie a Turcilor contra Patriarhiei (*ibid.*, pp. 528—9.)

νὰ ὁρίσωμεν ἡμεῖς τὸν Θρόνον τὸν ἀποστολικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας, οὔτε ἀλλουνοῦ· μόνον ὥρισαν οἱ ἅγιοι Πατέρες καὶ οἱ ἀείμνηστοι Βασιλεῖς ὁ καθεὶς νὰ βλέπῃ τὸ ἰδιόν του καὶ τὰ ὅριά του. Ἐκεῖνος ἀντέγραψεν ἡμῖν περισσότερα τῶν προτέρων, μάλιστα ἔστειλε καὶ μὲ τὸν γραμματικὸν αὐτοῦ διὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτήν, ἢ νὰ τοὺς δώσωμεν γράμμα, ἢ νὰ μᾶς κακοποιήσῃ. Μάλιστα ὁ ἀφωρισμένος ὁ ψευδοδιδάσκαλος (Νεκτάριός τις Πολυπόδης Κρής), αὐτὸς ὁ ἀσύνετος, ὁποῦ νὰ ἔχῃ τὴν καταρίτζα σου, ἐπεριπάτησεν μὲ τοὺς ἰδικούς μας καὶ τοὺς ἐρράντιζεν μὲ δῶρα καὶ ὑποσχέσεις, καὶ ἔτζη ἔκλιναν ὅλοι καὶ ἐδώσαμέν τους ἕνα γράμμα διὰ νὰ καταπραΰνωμεν τὴν γνώμην τοῦ πολυχρονίου ἡμῶν Αὐθέντη. Πλὴν ἂς ἔχῃ τὴν καταρίτζα σου τὸ τζηράκι σου, ὁ γραμματικός, ὁποῦ ἔφαγε τὸν περίδρομον, καὶ αὐτὸς ἦτον ἡ αἰτία καὶ ἡ ἀνάγκασις. Καὶ ἂς τὸ ἠξεύρῃ ὁ Κύριος, μακαριώτατε ἀδελφέ, μὲ τί καρδίαν καὶ μὲ τί δάκρυα τὸ ἔδωσα αὐτὸ τὸ γράμμα, φοβούμενος τοὺς ὅρους καὶ τὰς ἀπειλὰς τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τὰ θεσπίσματα τῶν ἀοιδήμων Βασιλέων. Καὶ τί ἔχω νὰ κάμω εἰς τὸν ἁγιώτατον Θρόνον τοῦ Ἀλεξανδρείας ἢ τοῦ Ἱεροσολύμων; Ὅμως, ἀδελφέ μου, πῶς ἔχετε νὰ βαρυνθῆτε καὶ νὰ ἀδημονήσητε καθ' ἡμῶν πολλά; Καὶ εἰς τοῦτο πάλιν σᾶς λέγω πῶς στανικῶς τὸ ἔδωσα· διατὶ ἀνίσως καὶ δὲν ἤθελα τὸ δώσει, μὲ ἐξώριζαν εἰς τὸ Ἡμπρίκη (sic), εἰ καὶ „τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής". Ἡ Μακαριότης σου, ἀδελφέ, ἠμπορεῖ τὸ γράμμα αὐτὸ ποσῶς νὰ μὴν τὸ στέρξῃ, μόνον ἔχει τὰ παλαιὰ γράμματα ὁποῦ σᾶς ἔστειλα, καὶ μὲ αὐτὰ ἠμπορεῖτε νὰ παιδεύετε καὶ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς ἱερομονάχους, οἱ ὁποῖοι νὰ ἔχουν τὸ ἀνάθεμα τοῦ Θεοῦ καὶ τοὺς ἀφορισμοὺς τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ τὸν ἀφορισμόν σου, ὁποῦ ἐβουλήθησαν, οἱ ἄθλιοι, νὰ χαλάσουν τοὺς ὅρους τῶν Ἁγίων Πατέρων. Καθ' ἡμῶν μὴ ἀθύμει, μακαριώτατε ἀδελφέ, ὅτι ἀνίσως καὶ ἤθελα τὸ κάμει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἤγουν νὰ δώσω τὸ γράμμα αὐτὸ μὲ τὸ ἰδιόν μου θέλημα, ἢ νὰ νοσφισθῶ τίποτες ἀπὸ τοὺς καταράτους αὐτούς, εἴχατε κάθε λογῆς δίκαιον νὰ ἀδημονῆσε καθ' ἡμῶν· καὶ τὰ ἐκ βίας ἐρρόνται. Καὶ συγχώρησόν μας, ἀδελφέ, καὶ ἂς ὄψωνται οἱ πρωταίτιοι. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου νὰ διαφυλάττῃ τὴν Σὴν Μακαριότητα εἰς τὸν ἁγιώτατόν σου Θρόνον εἰς γῆρας βαθύτατον. Ἀμήν.

ᾳχνά(ε΄), ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ 18, ἰνδ. ε΄.

(*Ibid.*, pp. 117—9.)

tolicesc al Alexandriei sau aiurea; ci numai au hotărît Sfinţii Părinţi şi neuitaţii Împăraţi ca fiecare să caute la ale sale şi la hotarele sale. Acela ni-a răspuns mai mult decât cei de mai nainte, ba ni-a trimes şi cu grămăticul său în această afacere, ca, ori să li dăm scrisoarea, ori ni va face rău. Mai ales afurisitul de pseudodascăl (un Nectarie Polypodis, Cretan), acel nesocotit, care să-şi aibă puţină osândă, a mers cu ai noştri şi i-a stropit cu daruri şi făgăduieli, şi astfel s'au mişcat toţi, şi li-am dat o scrisoare ca să îndulcim părerea Domnului nostru, care să trăiască întru mulţi ani. Dar să-şi aibă puţină pedeapsă ciracul tău, grămăticul, care a mâncat blăstămul, şi el a fost pricina şi nevoia. Şi să ştie Dumnezeu, prea-fericite frate, cu ce inimă şi cu ce lacrimi am dat acea scrisoare de hotărâri, temându-ne şi de ameninţările Sfinţilor Părinţi şi de legiuirile fericiţilor Împăraţi. Şi ce să fac eu la prea-fericitul Scaun al Patriarhului Alexandriei sau al Ierusalimului? Ci, frate al mieu, cum ai să Te superi şi ai să te neliniştești aşa de mult asupra mea? Dar la aceasta iarăşi Îţi spun că am dat-o fără voie; căci, de n'aş fi vrut s'o dau, m'ar fi exilat la Ibriki (?), şi „sufletul gata este gata, dar carnea slabă". Fericirea Ta, frate, eşti slobod ca scrisoarea aceasta să n'o ţii în samă, ci să păstrezi scrisorile cele vechi, pe care Ţi le-am trimes, şi cu acelea poţi pedepsi şi pe episcop şi pe ieromonahi, cari să aibă anatema lui Dumnezeu şi afuriseniile Sfinţilor Părinţi şi afurisenia Ta, căci s'au apucat, nenorociţii, să strice orânduielile Sfinţilor Părinţi. Pe noi nu te supăra, prea-fericite frate, căci poate dacă aş vi vrut să fac lucrul acesta, adecă să dau scrisoarea aceasta cu însăşi voia mea, ori să mă învoiesc întru ceva cu acei blăstămaţi, aţi fi avut orice drept să vă supăraţi pe mine; dar cele cu sila se iartă. Şi iartă-mă, frate, şi să se vadă cei d'intâiu vinovaţi. Harul Domnului să păzească pe Fericirea Ta pe Scaunul Tău prea-sfânt până la bătrâneţa cea mai adâncă. Amin.

1651, în luna lui Dechemvre 18 indicţia a cincea.

XV.

După 18 Decembre 1651. Arhiepiscopul de Sinai, Iosif, către Patriarhul de Alexandria, după ce a căpătat voia sinodală de a liturghisi în metohul de la Cairo, cu îndatoririle ce iea.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ὑπερσεβασμιώτατε, τὴν Σὴν Μακαριότητα εὐλαβῶς καὶ αἰδεσίμως προσκυνοῦμεν, δεόμενοι τοῦ Θεοῦ τοῦ εὐεκτεῖν καὶ μακροημερεύειν τὸ ἔνθεον ὕψος τῆς θεοπροβλήτου Σου Μακαριότητος εἰς πολυετίαν. Ὡς καθὼς μὲ θέλημα καὶ προσταγὴν τῆς Μακαριότητός Του ἐπήγαμεν εἰς τὴν ἱερὰν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον περὶ τῆς ζητήσεως τῆς θείας λειτουργίας, ἵνα οἱ ἡμέτεροι ἱερομόναχοι λειτουργῶσιν ἐν τούτῳ ἡμῶν τῷ μετοχίῳ, ἰδοὺ ὅποῦ κοινῇ γνώμῃ τῆς ἱερᾶς συνόδου μᾶς ἐδόθη ἄδεια διὰ σιγγιλιώδους γράμματος, εἰς τὸ ὁποῖον καθαρὰ φαίνεται πῶς ἐλάβομεν τὴν αὐτὴν ἄδειαν, χωρὶς ὁ Θρόνος τῆς Μακαριότητός Σου νὰ ἔχῃ κἀμμίαν ζημίαν ἄχρις ὀβολοῦ, ὑποσχεθέντες ἐνώπιον τῆς ἱερᾶς ἐκείνης συνόδου νὰ μὴν ἁρπάζωμεν τοῦ ἁγιωτάτου σου Θρόνου κἀνένα εἰσόδημα, μήτε νὰ λαμβάνωμέν τι τῶν ὅσα ἐξ ἐπιτραχηλίου δίδοται, ἐπιβεβαιοῦντες καὶ τὴν ὑπόσχεσιν μετὰ ὅρκων καὶ ἀρῶν ἀρχιερατικῶν καὶ πατριαρχικῶν, καὶ νὰ φυλάξωμεν ταύτας ἡμῶν τὰς ὑποσχέσεις εἰς τὸ διηνεκές, καί, ἂν αὐτὰς ἀθετήσωμεν, ἵνα μένῃ ἄκυρος ἡ συνοδικὴ ἄδεια καὶ νὰ κωλύεται ἡ ἐπιχείρησις αὕτη. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα θέλει εὕρειν ἡ Μακαριότης του εἰς τὸ ἴσον ὁποῦ τῆς στέλλομεν. Πρὸς τούτοις εἶπε καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ὁ Παναγιώτατος καὶ πᾶσα ἡ περὶ αὐτὸν σύνοδος ὅτι δι' ἀσφάλειαν κραταιοτέραν τῆς Σῆς Μακαριότητος καὶ τῶν ἔπειτα πατριαρχευσάντων νὰ ὑπογράφωμεν ὅλοι μας εἰς τὸν κώδικα τῆς Μακαριότητός Σου ἵνα φυλάξωμεν ἀπαρεκβάτους καὶ νῦν [καὶ] εἰς τὸ μετέπειτα ταύτας ἡμῶν τὰς ὑποσχέσεις. Εἴμασθεν ἕτοιμοι νὰ κάμωμεν καὶ τοῦτο, προστάττοντάς μας ἡ Μακαριότης Σου νὰ ὑπογράψωμεν δηλαδὴ ὡς εἴρηται. Παρακαλοῦμέν την λοιπόν, ὡς μικροί της δοῦλοι, νὰ δυσωπηθῇ εἰς ταύτας ἡμῶν τὰς ἀλύτους δεσμεύσεις, καὶ νὰ εἰρηνεύσῃ ἡ σὴ ἐπιείκεια πρὸς τοῦ λόγου μας, νὰ μὴν σκανδαλίζεται εἰς πρᾶγμα, ὁποῦ μηδὲ μίαν ζημίαν ἢ τὴν οἱασοῦν ἐνόχλησιν δὲν δίδει, ἀλλὰ μήτε θέλει δώσειν ποτὲ τοῦ Θρόνου της. Δὲν θέλει εἶσθαι πρᾶγμα ἔξω τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ δικαίου, μακαριώτατε δέσποτα, μὲ τὴν ἄκραν της γνῶσιν καὶ σύνεσιν νὰ δοκιμάσῃ τὰ πράγματα, διατί, μὰ τὸν ἀλάθητον ὀφθαλμὸν τοῦ Θεοῦ, θέλεις μᾶς εὕρει φερομένους πρὸς τὴν Μακαριότητά Σου μὲ τρόπον ὁποῦ νὰ ἀρέσῃ καὶ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, καὶ τῆς Μακαριότητός Σου νὰ εἶνε εἰς μεγάλην θεραπείαν, καὶ ὄχι μὲ τρόπον δολιότητος, καθὼς ὑπολαμβάνει ἡ Μακαριότης Του. Ἔτζη ὑποσχόμεθα, καὶ ἂν μᾶς εὕρῃ ἄλλως πως διατελοῦντας, ἔχει ἰσχὺν καὶ δύναμιν μὲ ἕνα καὶ μόνον λόγον νὰ τὸ ἐμποδίσῃ, ὁπότε βούλεται ἡ Μακαριότης Σου. Μίμησαι λοιπόν, παρακαλοῦμεν, τὸν τῆς εἰρήνης παροχέα Χριστόν, καὶ ἂς παύσῃ ἀπὸ τοῦ νῦν ἡ ἔρις, ὁποῦ μήτε ἡ Μακαριότης Σου νὰ ἔχῃ κἀνένα βλάβος, καὶ ἡμεῖς οἱ δοῦλοί σου νὰ μὴν ὑστερούμασθεν τοιούτου μυστηρίου· διότι θέλετε ἔχειν πολὺν ἐξ ἀνθρώπων τὸν ἔπαινον καὶ ἀθανάτους τοὺς μισθοὺς παρὰ Θεοῦ. Δέσποτά μου μακαριώτατε, τὸ γράμμα ὁποῦ ὁ ἐκλαμπρότατος Αὐθέντης στέλλει μὲ τοὺς πατέρας μας ἀπὸ λάθος, ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι, ἐξεβουλλώθη, ἀλλὰ ποσῶς δὲν ἀνεγνώσθη, διότι δὲν μᾶς ἦτον καὶ χρεία, καὶ παρακαλοῦμεν περὶ τούτου νὰ μᾶς συγχωρήσῃ. Αἱ δὲ ἅγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῆς Σῆς Μακαριότητος εἴησαν μεθ' ἡμῶν εἰς φυλακτήριον ἄσυλον.

Δοῦλος ἐν Χριστῷ καὶ τέκνον τῆς Μακαριότης Του

ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἰωάσαφ.

(*Ibid.*, pp. 527—5.)

XVI.

București, 1676. Gherman de Nissa către un dascăl Eugeniu, despre moartea lui Alexie, Ţarul Moscovei, care pregătia războiul cu „barbarii“ turci şi trimesese un sol şi la Domnul muntean şi despre negocierile de pace.

Τῷ σοφοτάτῳ καὶ λογιοτάτῳ διδασκάλῳ κυρίῳ Εὐγενίῳ ὁ Γερμανὸς εὖ πράττειν.

Τῷ χρηστομαθεῖν ἠρημένῳ ἱκανὸν καὶ τὸ μέχρι ψιλῶν ὀνομάτων ἐπαΐτειν τὴν φήμην, τοῦτο δὴ τὸ τοῦ λόγου καὶ τὰ ψευδῆ ὡς ἐξ ἀμάξης ἀποδέχεσθαι· ἃ γὰρ καὶ φιλοῦσιν ἄνθρωποι, τούτοις καὶ πρόσκεινται, καὶ ὑπὸ φύλλων ῥιπτομένων πολλάκις μαντεύονται τὸ φιλούμενον. Ἀπατώμεθα πλὴν τοῖς ἐλπίσι, καὶ μηδ' οὕτως τοῦ καλόν τι προσδοκᾶν ἀριστήμεθα μᾶλλον· ὅπη-

νίκα δὲ καὶ τὸ βάρβαρον καθ' ἡμῶν ἀποταυρούμενον φῶλον ὁρῶμεν, τηνικαῦτα καὶ παῦλαν ὀνειροποτοῦμεν τῆς εἰσβρομῆς πάλιν εἰκαίοις περιχλαινίζομεν ἑαυτοῖς ταῖς νίκαις, εὐπαρακόμιστόν τε καὶ ἐλαφρὰν ἀποφέροντες τὸν νοῦν, καὶ ταῖς ἐπ' ἀμφότερα ῥωπαῖς κατασπιλοῦμεν τὸ ἡγεμονικόν, καὶ χαλεπὸν ὅσον τὴν πολυπλανῆ καὶ πολύτροπον ἀποκρούσασθαι ἀπάτην· φέρε δὴ πάλιν ἐκτραγῳδήσωμεν τὰ τῆς ἡμετέρας ἐλπίδος αὐχήματα. Ὁ μὲν οὖν τῶν ἀρκτώων σκήπτρων Ἀλέξιος ὁσίως τὸν βιοτικὸν δίαυλον κατὰ μῆνα τὸν Ἀνθεστηριῶνα διήνυσε, μεταχωρήσας εἰς ὁσίων μονάς. Ἦν δέ, φασιν, ἐκείνῳ προῦργον καταστρατηγήσειν τῶν βαρβάρων μετὰ τῶν σαρματικῶν δυνάμεων· ὑπῆρξαν καὶ γὰρ οἱ Σαρμάται τοῖς τοῦ Ἀλεξίου βουλήμασι προτροπῇ τοῦ Ῥώμης, καὶ πᾶσι προσωφιζάνειν (sic) τοῖς ὑπὸ τῆς ἀνατολικῆς ἐκκλησίας σφᾶς αὐτοῖς νενομοθετημένοις, πλὴν τοῦ παπικοῦ ὀνόματος· γνώρισμα τοῦτο καὶ σημεῖον ἔν γε σφίσιν αὐτοῖς ἔχειν παρεκελεύετο, καὶ τοῦτο τοὺς βαρβάρους ἐξεδειμάτου, καὶ πρέσβυν χρησαμένους τὸν ἡγεμόνα τῆς ἐνταῦθα, ἀνείλκυσε πρὸς ἐκεῖνον ἕτερον ἐνθάδε πρέσβυν· ἐν τούτοις ὄντες, ἀπηγγέλθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἀλεξίου, ἀνήγειρε τὰ βαρβαρικὰ φρονήματα. Καὶ ἅπερ ὑπέσχοντο δηλαδὴ τοῖς Σαρμάταις νεύσασι πρὸς εἰρήνην ἀπηγόρευσα· ἣν δὲ εἰς τὴν εἰρήνην ἀσπάσωνται, μένειν ἀνενοχλήτους καὶ παρὰ Σκυθῶν, καὶ προσέτι καὶ τῶν ἐν τῷ πολέμῳ δαπανηθέντων ἀκαταζητήτους διατελεῖν, μονονοῦ τὴν ληφθεῖσαν πόλιν ἔχειν τοὺς βαρβάρους μετὰ καὶ τῆς πέριξ τῶν κωμῶν πληθύος· οἱ δὲ τὴν μὲν πόλιν διωμολόγουν ἐάσειν ὡς προληφθεῖσαν, ἔξει δὲ τῆς πόλεως οὐ δὲ βῆμα ποδὸς κατένεον *(sic)* δοῦναι· διατρίβοντες οὖν ἐν τούτοις, ἀνηγγέλθη κατὰ τὸν σκιῤῥοφοριῶνα καὶ ἡ ἐπάλευσις τῶν σαρματικῶν δυνάμεων ἐγγώτερον, καὶ συνέστειλε μὲν τοὺς βαρβάρους, ὥστε μηδὲ τὸν Ἴστρον θαῤῥεῖν διαπερᾶν ἄχρι καὶ σήμερον· φοιτῶνται δ' ἀκούομεν, συχνῶς ἐξ ἑκατέρου μέρους διαπραγματευομένους τὴν εἰρήνην, ὥστε τεκμαιρόμεθα· ἡ νέα ἰνδικτιῶν ἴσως διακρινεῖ τὰ πράγματα οὕτω περωρμένα, καὶ ἐπὶ μόνῃ παλεύοντα τῇ θείᾳ θελήσει. Ἐῤῥώσω. Τοὺς περὶ σὲ ἐν Κυρίῳ ἀσπάζομαι.

ᾱχοϛ', Μεταγειτνιῶνος πέμπτῃ ἱσταμένου, Μποκορεστίηθεν.

Ὁ Γερμανός.

XVII.

Dionisie, Patriarh de Constantinopol, către Şerban-Vodă Cantacuzino, despre cererea de restituire a Mitropolitului Teodosie, trimeţând pentru cercetare pe Marele Logofăt Ioan Cariofil şi pe Anania, Mitropolitul de Maroneia. 1679, 10 Martie.

Διονύσιος, ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Ἐκλαμπρότατε, εὐσεβέστατε καὶ ἐνδοξότατε αὐθέντα καὶ ἡγεμὼν πάσης Οὐγκροβλαχίας, κύριε κύριε Ἰὼν Σερβάνε Καντακουζηνὲ Βοεβόνδα, υἱὲ κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, καὶ ἐντιμότατοι ἄρχοντες τοῦ συγκλήτου τῆς αὐτῆς Αὐθεντίας, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Ἐκεῖνος ὁ δίκαιος κριτής, ὁ ἀγαπῶν δικαιοσύνην, καθὼς ἡ Ἱερὰ Γραφὴ λέγει, ἐκεῖνος ὁ φύσει δίκαιος Θεὸς, ὁ πᾶσαν ἀδικίαν ἐδελυτόμενος καὶ πᾶσαν ἀνομίαν ἀποστρεφόμενος, διὰ τοῦτο ἔθετο εἰς τοῦτον τὸν πρόσκαιρον αἰῶνα, εἰς μὲν ταῖς πολιτείαις καὶ κοσμικαῖς κυριεύνησαις μας ἡγεμόνας, κριτάς, εἰς δὲ τὰ πνευματικὰ πολιτεύματα, παDionisie, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei, Romei celei noi, şi Patriarh Ecumenic.

† Prea-luminate, prea-evlavioase şi preaslăvite Domn şi stăpân a toată Ungrovlahia, Domnia Ta Io Şerban Cantacuzino Voevod, fiu sufletesc iubit şi preadorit al Smereniei Noastre, şi voi, preacinstiţi boieri ai Sfatului acestei Domnii, har vouă şi pace şi milă dela Dumnezeu a toate ţiitorul şi dela Domnul Nostru Isus Hristos, şi de la noi rugăciune, laudă şi iertare.

Dreptul judecător, cel care iubeşte dreptatea, cum spune Sfânta Scriptură, Dumnezeul cel din fire drept, cel care răspinge orice nedreptate şi înlătură orice nelegiuire, pentru aceia a pus în acest veac vremelnic în cârmuirile şi domniile noastre lumeşti Domni, judecători, iar la duhovniceştile cârmuiri Patriarhi, Mitropoliţi, proestoşi,

τριάρχας, μητροπολίτας, προεστώτας, κριτάς, διὰ νὰ φυλάσσεται ἡ δικαιοσύνη καὶ νὰ ἐξετάζεται τὸ δίκαιον, νὰ ἐρευνᾶται ἡ ἀλήθεια καὶ νὰ [δι]ώκεται τὸ ψεῦδος, καὶ δικαιώνωνται οἱ ἀδικημένοι, καὶ νὰ παιδεύονται οἱ ἀδικοῦντες, καὶ νὰ ἀγρυπνοῦν οἱ προεστῶτες μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν εἰς κατόρθωσιν τοῦ δικαίου καὶ νὰ φαυλίζουν τὸ ἄδικον, διὰ νὰ προσέχουν οἱ ἄνθρωποι· ἄλλως γὰρ ποιοῦντες καὶ ἀμελοῦντες καὶ παραβλέποντες ταῖς κρίσαις τῶν ἀδικημένων καὶ ταῖς βοαῖς τῶν θλιβομένων, θέλουν δώσει λόγον τῷ ἀγαπόντι τὴν δικαιοσύνην Θεῷ, τῷ φοβερῷ κριτῇ ἐν τῇ φρικτῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως, καὶ θέλουν ἀκούσει: „φεῦ, δοῦλοι πονηροί, διὰ τί δὲν ἐβάλετε τὸ ταλήντον μου εἰς τοὺς τραπεζίτας, ἀμὶ τὸ ἐκρύψετε;“, ἤγουν διὰ τί δὲν ἐκάμετε τὴν κρίσιν μου εἰς τοὺς ἀδίκους καὶ ἀδικουμένους, ἀμὶ ἐσιωπήσατε, εὔγετε εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Ἀλλά, καθὼς εἶναι ἀνάγκη εἰς πάντας ἡγεμόνας καὶ κριτάς, νὰ μὴν ἀμελοῦν τὴν κρίσιν τοῦ Θεοῦ, (ὅτι ἡ κρίσις τοῦ Θεοῦ ... εἰς πρόσωπα, οὔτε τοῦ πτωχοῦ νὰ λυπηθοῦν εἰς τὴν κρίσιν, ἐὰν εἶναι ἄδικος, οὔτε τὸν πλούσιον νὰ.... τοιοῦτον χρέος ἔχομεν.... προεστῶτες καὶ ἐξουσιασταὶ... εἰς..., ὅσον καὶ εἰς τὰ ἐκκλησιαστικά, ἐ..... τοῦ ἐν μακαρίᾳ μνήμῃ Ῥάδουλ Βοεβόδα, Μητροπολίτης Οὐγκροβλαχίας Θεοδόσιος ἤδη εὑρισκόμενος ἔκπτωτος, καὶ τῆς ἀρχιερωσύνης καὶ τοῦ Θρόνου... φορὰν πεπληρωμένην δακρύων, πρός τε τὴν ἡμῶν Μετριότητα καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν τῶν παρευρεθέντων περὶ αὐτὴν ἀρχιερέων σύνοδον, ἀναγγέλων καὶ ἀναφέρων τὰ κατ' αὐτὸν καὶ γρ... καθηρέθη τῆς τιμῆς καὶ ἀξίας τῆς ἀρχιερωσύνης, ἀδίκως κατεδικάσθη εἰς τὴν τοιαύτην ἀτιμίαν, ἀδίκως ἐστερήθη τοῦ γνησίου αὐτοῦ Θρόνου, εἰς ὃν νομίμως ἐχειροτονήθη, ἀδίκως ἀπ[ε]κράνθη τῆς ἐξουσίας τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ληστρικῶς ἐχειροτονήθη ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ, δυναστικῶς καὶ τυραννικῶς ὑπὸ τοῦ τότε ἐξουσιάζοντος κατεκρίθη εἰς ὅσα ἐκατηγορήθη, ἄνευ .... του μαρτύρων, καὶ ἐδεήθη μετὰ μεγάλης παρακλήσεως, προβάλων καὶ ἀναμιμνήσκων τὴν θείαν δικαιοσύνην, μὴ παιδεῖν αὐτὸν ἠδικημένον, καταφρονημένον, μηδεμίαν αἰτίαν ἔχοντα ἀληθῆ τῆς [κατ' αὐτ]οῦ γενομένης παιδείας, καί, διὰ τὸ μὴ εἶναι δυνατὸν ἐλθεῖν αὐτοῦ σωματικῶς ἐν τῇ Βασιλευούσῃ καὶ προβαλεῖν τὸ ἄδικον αὐτοῦ, εὑρισκομένων καὶ τῶν κατηγόρων αὐτοῦ καὶ τῶν γινωσκόντων τὰ κατ' αὐτοῦ εἰς [τὰ] αὐτόσε, καὶ μὴ δυναμένων παραγένεσθαι πρὸς ἡμᾶς καὶ θεωρηθῆναι συνοδικῶς καὶ ἐξετασθῆ-

judecători, ca să se păzească dreptatea şi să se cerceteze dreptul, ca să se caute adevărul şi să se gonească minciuna, şi să-şi capete dreptatea cei nedreptăţiţi, şi să se pedepsească făcătorii de dreptate, şi să păzească cei de sus cu grijă mare de îndreptarea dreptăţii şi să înjosească nedreptatea, pentru ca să bage de samă oamenii; căci, altfel făcând şi nebăgând de samă şi trecând peste judecăţile celor nedreptăţiţi şi strigătele celor apăsaţi, vor da samă Dumnezeului care iubeşte adevărul, temutului judecător, în ziua grozavă a Judecăţii şi vor auzi — vai! — : „slugi rele, de ce n'aţi aruncat talantul mieu la bancheri, ci l-aţi ascuns, adecă: de ce n'aţi făcut judecata mea faţă de cei nedreptăţitori şi cei nedreptăţiţi, ci aţi tăcut; mergeţi în focul cel veşnic!“. Dar, precum e de nevoie pentru toţi Domnii şi judecătorii, să nu lase la o parte judecata lui Dumnezeu, căci judecata lui Dumnezeu [nu e] după feţe, nici a săracului să se întristeze la judecată, dacă e nedrept, nici bogatul [să se bucure], avem această nevoie [atât] cei de sus şi cârmuitorii, la [ ] atât [cele lumeşti], cât şi la cele bisericeşti. S'a întâmplat ca, [fiind în Scaun] cel de fericită amintire Radul Voevod, Mitropolitul Ungrovlahiei Teodosie, aflându-se încă scos, şi din arhierie şi din Scaun [şi-a adus nenorocirea] plină de lacrimi către Smerenia Noastră şi către sfântul sinod al arhiereilor celor ce se află în jurul ei, vestind şi aducând înainte cele împotriva lui... [când] a fost caterisit din cinstea şi vrednicia arhieriei, cu nedreptate a fost osândit la o astfel de necinste, cu nedreptate a fost lipsit de dreptul său Scaun, la care după lege a fost hirotonisit, cu nedreptate a fost îndepărtat din stăpânirea acelei eparhii, hoţeşte a fost hirotonisit altul în locul lui, cu putere şi tiranic a fost osândit de cel de atunci stăpânitor la ce a fost învinuit..., fără marturi şi s'a rugat cu o mare rugăciune, aducând înainte şi amintind dreptatea dumnezeiască, să nu trecem cu vederea că e nedreptăţit, despreţuit, nefiind nicio pricină dreaptă pentru pedepsirea lui, şi, neputând veni cu trupul său la cetatea împărătească şi să înfăţişeze nedreptatea sa, aflându-se şi învinuitorii lui şi cei ce cunosc ale lui acolo, şi neputând ei fi de faţă aici la noi şi să se urmărească în sinod şi să se cerceteze

ναι καὶ ἐρευνηθῆναι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην κατὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους, ἐδέετον ἐν τῇ αὐτοῦ ἀναφορᾷ μακροθυμῆναι ἡμᾶς καὶ εὐσπλαγχνισθῆναι αὐτοῦ κατατετραχόμενον ὑπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τῆς λύπης καὶ πέμψαι τινὰ εἰδήμωνα τῶν θείων νόμων καὶ ἔκπειρον δικαιωσύνης καὶ πολυπραγιῶν τοιούτων ὑποθέσεων ἐκκλησιαστικῶς ἐπὶ τὸ κρίναι καὶ τὴν ὑπ... ρῖναι τὰ συμβάντα αὐτῷ τῷ Θεοδοσίῳ, καί, εἰ μὲν εὑρεθῇ ὡς ἀληθῶς αὐτὸς Θεοδόσιος ὑπεύθυνος εἰς τὰς κατηγορίας ἐκείνας δι' ἃς κατεδικάσθη καὶ καθηρέθη, διὰ μαρτύρων ἀξιολόγων, εἶναι καὶ τοῦ λοιποῦ ὁμοίως εἰς τὴν παιδείαν ταύτην ὡς τοιοῦτος, καὶ τῆς Μητροπόλεως Οὐγκροβλαχίας ἐστερημένος ὡς καὶ πρώτερον, εἰ δὴ φανείη ἀθῷος καὶ ἀνεύθυνος, καὶ αἱ κατηγορίαι ψευδεῖς, λυθῆναι τῆς παιδείας καὶ ἀποκατασταθῆναι εἰς τὴν τιμὴν αὐτοῦ καὶ ἀξίαν τοῦ Θρόνου τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ Οὐγκροβλαχίας. Ὅθεν κοινῶς συνεσκέψαμεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἱερᾶς τῶν ἀρχιερέων συνόδου τὴν αἴτησιν καὶ δέησιν αὐτοῦ τοῦ Θεοδοσίου, καὶ ἐρευνήσαμεν εἰ συμφέρει ἀπελθεῖν ἐκεῖσε τινὰ καὶ ἐξετάσαι τὴν στάσιν ταύτην: κατεφάνη εὔλογον πάσῃ τῇ συνόδῳ μὴ παριδεῖν τὰ δάκρυα τούτου εὑρισκομένου τυχὸν ἀδίκως εἰς τὴν τοιαύτην παιδείαν, καὶ ἐξελέχθη κοινῶς ἀπελθεῖν ἐκεῖσε ὁ σοφώτατος καὶ λογιώτατος ἐν ἄρχουσιν ὁ Μέγας Λογοθέτης τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ διδάσκαλος τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ὁ κατὰ πνεῦμα υἱὸς ἀγαπητὸς καὶ περιπόθητος τῆς ἡμῶν Μετριότητος, καὶ ἐρευνῆσαι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ ἐξετάσαι καὶ τὴν αὐτοῦ πολυπειρίαν καὶ μάθησιν, ὡς ἔμπειρος τῶν ἁγίων κανόνων καὶ νόμων, καὶ διωρίσαι καὶ ἀποφῆναι τὸ δίκαιον, συνεκπεμπόμενος καὶ ὁ ἱερώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος Ῥοδώπης, κὺρ Ἀνανίας, ὁ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργός. Τούτου χάριν γράφομεν καὶ ἀποφαίνομεν συνοδικῶς, μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα, δι' ἡμετέρας προτροπῆς..., ἔλθουν εἰς τὰ αὐτόσε τοῦ τε σοφωτάτου Μεγάλου Λογοθέτου καὶ τοῦ ἱερωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας, ἡ Σὴ Ἐκλαμπρότης προκαθεζομένη συγκροτῆσαι σύνοδον κατὰ τόπον, τῶν τε ὑποκειμένων ἐπισκόπων τῇ Μητροπόλει ταύτῃ Οὐγκροβλαχίας καὶ τῆς συγκλήτου αὐτῆς καὶ ἡγουμένων, καὶ ἱστάμενος ὁ Θεοδόσιος ἀναγγειλέτω τὰ κατ' αὐτὸν καὶ προβαλλέτω τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, καὶ ὁ μὲν διαληφθεὶς σοφώτατος Μέγας Λογοθέτης, προ-

această afacere după legile sfinte, a cerut în anaforaua sa să fim mărinimoşi şi să ni fie milă de dânsul cel prigonit de durere şi de întristare şi să trimetem pe cineva cunoscător al legilor dumnezeieşti şi încercat în ce priveşte dreptatea şi trebile cele grele de acest fel, ca să judece şi... cele întâmplate cu dânsul, Teodosie, şi, dacă se va găsi că în adevăr acesta Teodosie e supus acelor învinuiri pentru care a fost judecat şi caterisit, cu marturi vrednici, să fie şi de acum înainte la această pedeapsă, fiind unul ca acela, şi să rămâie lipsit de Mitropolia Ungrovlahiei ca mai nainte, iar, dacă se va arăta nevinovat şi fără păcat, şi învinuirile mincinoase, să fie scos de supt pedeapsă şi să fie din nou aşezat în cinstea şi în vrednicia Scaunului eparhiei sale, a Ungrovlahiei. Deci am cercetat împreună cu sfântul sinod al arhiereilor din jurul nostru cererea şi rugămintea lui, a lui Teodosie, şi am examinat dacă e de folos să plece de aici cineva şi să urmărească această stare de lucruri, şi ni s'a părut la tot sinodul bine să nu trecem cu vederea lacrimile acestuia, găsindu-se pe nedrept la o asfel de pedeapsă, şi s'a ales în de obşte să plece acolo prea-înţeleptul şi prea-învăţatul între arhonţi Marele Logofăt al Scaunului ecumenic şi dascăl al Marii Biserici, cel după suflet fiu iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, şi să cerceteze această afacere şi să examineze încercarea şi învăţătura lui, ca unul ce e cunoscător al sfintelor canoane şi legi, şi să hotărască şi să aducă la lumină dreptatea, trimeţând împreună cu dânsul şi pe preasfinţitul Mitropolit de Maroneia şi exarh al Rodopei, chir Anania, cel întru Duhul Sfânt iubit al nostru frate şi coliturghisitor. De aceia scriem şi arătăm din sinod, împreună cu cei din jurul nostru preasfinţiţi, cinstiţi arhierei ai noştri, întru Duhul Sfânt fraţi şi coliturghisitori, pentru ca, după al nostru îndemn..., să vie acolo prea-învăţatul, Mare Logofăt şi preasfinţitul Mitropolit al Maroneii, iar Luminăţia Ta, presidând să aduni un sinod la faţa locului, al episcopilor sufraganţi ai Mitropoliei aceleia a Ungrovlahiei şi al Sfatului ei şi al egumenilor, şi, stând Teodosie, să arăte cele ce-l privesc şi să aducă înainte plângerea sa, şi acel prea-învăţat Mare Logofăt, stând în fruntea sinodului, să cerceteze şi să lămurească potrivit cu

καθήμενος τῆς συγκλήτου ἐρατάτω (sic) καὶ ἐρευνάτω καὶ κατὰ κανόνας διευθετάτω τάτε παρὰ τοῦ Θεοδοσίου λεγόμενα καὶ παρὰ τῶν κατηγόρων αὐτοῦ προβαλλόμενα καὶ ἀντιλεγόμενα, ὁ δὲ σὺν αὐτῷ ἱερώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας, συνδιευθύνων, εἴ που δεήσῃ ἐκκλησιαστικὴ ἐνέργεια, τοῦτ' ἐστὶν ἐκφώνησις ἀφορισμοῦ δι' ὁμοφορίου καὶ ἐπιτραχηλίου, ἐκθελάτω δι' ἡμετέρας ἀδείας... ἀπεφηνάτωσαν τὸ εὑρεθὲν δίκαιον, κατὰ τοὺς θείους κανόνας καὶ νόμους, μετὰ ἀκριβοῦς ἐρεύνης καὶ ὀρθότητος γνώμης, ὅπερ ἔστι καὶ ἡμῖν δεκτόν· εἰ φανείη μὲν ἀνεύθυνος ὁ Θεοδόσιος, ἐχέτω ... τῆς ἀρχιερωσύνης, καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τιμὴν καὶ χάριν αὐτῆς, ὡς καὶ πρὸ τῆς παιδείας, καὶ Θρόνου αὐτοῦ ἀπολαύων καὶ τῆς στάσεως καὶ καθέδρας καὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ· εἰ δὲ εὑρεθείη ὑπ' αἰτίαν ...ανος, μενέτω εἰς τὴν προσήκουσαν αὐτῷ, ὡς ταύτῳ, παιδείαν ἐκκλησιαστικήν, παρ' οὐδενὸς βοηθούμενος καὶ παραμυθούμενος περὶ τούτου· οὐ γὰρ πρέπων συγκοινωνεῖν τοῖς ἀκοινωνήτοις, ἵνα μὴ ἑαυτοῖς κρίμα... Τούτοις δεδώκαμεν ἄδειαν ὅπως ὁ διαληφθεὶς σοφώτατος καὶ λογιώτατος διδάσκαλος καὶ Μέγας Λογοθέτης τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κύριος Ἰωάννης, εἰ τύχοι καὶ ἄλλη τὶς ὑπόθεσις ἐκκλησιαστικὴ... καὶ κρίσις, κρίνῃ καὶ ταύτην μετὰ τοῦ ἱερωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας, κὺρ Ἀνανίου, καὶ εἰς τὸν τοῦ δικαίου τόπον ἀποκαθιστᾷν, τιμώμενος καὶ προκαθ[ι]όμενος παρὰ πάντων, ὡς πατριαρχικὸς ἔξαρχος, καὶ ... καὶ σοφῶς καὶ ἐμπείρως ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστήμαις, καὶ ἐξαιρέτως εἰς τὰς τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας καὶ πίστεως, καὶ προκαθιζόμενος ἐν πάσαις ταῖς συνελεύσεις καὶ ἀκολουθίαις ... ταῖς ... ζούμενος τὸ παράπαν.

Ὅθεν καὶ εἰς δήλωσιν τῆς δοθείσης τῇ αὐτῶν, ... τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς καὶ συνοδικῆς ἀδείας, ἐνεχειρίσθη τὸ παρόν, ἐν ἔτει σωτηρίας ᾳχοθτῳ', ἐν μηνὶ Μαρτίου ι', ἰνδ-νος θ'της.

(ἔπονται αἱ ὑπογραφαί).

canoanele cele spuse de Teodosie şi cele aduse înainte şi puse lui împotrivă de pârâşii lui, iar cel împreună cu dânsul preasfânt Mitropolit al Maroneii, îndreptând şi el, dacă ar fi nevoie de acţiune bisericească, adecă desfacerea de afurisenie prin omofor şi patrahir, să săvârşească aceasta cu a noastră voie ..., să se vădească dreptatea ce se va afla, după dumnezeieştile canoane şi legi, cu cercetare de aproape şi dreptate, care să poată fi primit şi de noi; şi, de s'ar dovedi nevinovat Teodosie, să rămâie cu arhieria şi cu vrednicia şi cinstea şi harul ei, ca şi înainte de pedeapsă, luându-şi tronul şi starea şi Scaunul şi veniturile sale ; iar, de se va găsi supt vină..., să rămâie în cea cuvenită lui, întru aceasta, pedeapsă bisericească, nefiind ajutat şi mângâiat de nimeni între aceasta, căci nu se cade a fi în tovărăşie cu cei scoşi dintr'însa, pentru ca nu cumva păcatul să treacă şi asupra lor... Li-am dat voie ca acel prea-înţelept şi prea-învăţat dascăl şi Mare Logofăt al Marii Bisericii a lui Hristos, care e în sama noastră, domnul Ioan, dacă s'ar întâmpla şi vre-o altă afacere bisericească... şi judecată, s'o judece şi pe aceia împreună cu preasfinţitul Mitropolit al Maroneii, domnul Anania, şi s'o aşeze în rostul de dreptate, fiind cinstit şi aşezat în loc de sus de către toţi, ca exarh patriarhicesc şi... care e învăţat şi încercat în toate ştiinţile, şi mai ales în ce priveşte Biserica credinţa noastră ortodoxă, şi presidând în toate adunările şi slujbele... întru toate.

Deci spre vădirea puterii date de către noi, Patriarhul şi sinodul, li s'a încredinţat cea de faţă, în anul Mântuirii 1679, în luna lui Martie, indicţia a doua.

(urmează iscăliturile.)

(Originalul în Biblioteca Academiei Române.)

XVIII.

Iaşi, 1680, 11 Ianuar.

Patriarhul Partenie al Alexandriei, venit în „Vlahobogdania“ pentru ajutor, face dascăl pe „Zaharia din Iaşi, om cinstit şi între cei învăţaţi prea-învăţat şi foarte bun între studioşi, care a predat cuvântul lui Dumnezeu drept şi învăţat în Galata Constantinopolei, supt Patriarhia prea sfinţitului fost Patriarh ecumenic chir Dionisie, pios şi înţelept“.

Κατὰ τὰς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις τοῦ διανέμειν ἑκάστῳ ὀφίκια κατὰ τὴν ἀξίαν τοῦ χαρίσματος, ὅπερ ὁ καθεὶς ἔχει νῦν, καὶ ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἔχουσα τοὺς οἴακας τῆς Ἀλεξανδρέων ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, περινοστοῦσα καὶ περιεχομένη κατὰ τὰ βόρεια μέρη τῆς Βλαχομπογδανίας, ζητοῦσα εὑρεῖν, μετὰ Θεόν, τινὰ βοήθειαν καὶ ἐπικουρίαν παρὰ τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, πρὸς σύστασιν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ Θρόνου, εὗρεν ἐν Γιασίῳ ἄνδρα τίμιον καὶ ἐν λογίοις λογιώτατον καὶ ἄριστον ἐν σπουδαίοις κὺρ Ζαχαρίαν (ὅστις ἐδίδασκε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ὀρθῶς καὶ ἐπισταμένως ἔν τε τῇ Κωνσταντινουπόλει τῷ Γαλατᾷ, ἐπὶ τῇ πατριαρχείᾳ τοῦ παναγιωτάτου πρώην Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κὺρ Διονυσίου), θεοσεβῆ καὶ σοφόν, τὰ τῆς Ἀνατολικῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὀφιστάμενα δόγματα καὶ τοῖς τῶν σοφῶν καὶ θεοκηρύκων ἀποστόλων καὶ ἁγίων διδασκάλων τῶν τὴν Ἐκκλησίαν ἰθυνόντων δόγμασί τε καὶ ἔργοις ὑπήκοντα, καθαρὰν ἔχοντα τὴν διάνοιαν καὶ τῇ τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάριτι πεφωτισμένην. Ὅθεν καὶ ἡ Μετριότης ἡμῶν δωρεῖται αὐτῷ τὸ τοῦ διδασκάλου ὀφίκιον, τοῦ διδάσκειν τὸ θεῖον καὶ ἱερὸν Εὐαγγέλιον ἐν πάσαις ταῖς ἁγίαις τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίαις, ὀρθοδόξως τε καὶ ἁγίως, διελέγχων καὶ ἐλαύνων πάσας τὰς γεγονυίας αἱρέσεις τῶν καινοδόξων, ὅσῃ δυνάμει περιέστημεν αὐτῷ ἐν θεοφιλεῖ καὶ θεαρέστῳ γνώμῃ, κατὰ τὰ συγγράμματα τῶν θείων φωστήρων, Βασιλείου, Γρηγορίου καὶ Χρυσοστόμου καὶ πάντων τῶν ἁγίων διδασκάλων, ἐμπολιτευόμενος καὶ σαφῶς πραγματευόμενος τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων· ὁ γὰρ λαβών τι χάρισμα, εἰς τὸ ὠφελῆσαι ἄλλους καὶ μὴ κεχρῆσθαι ὡς ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ διανέμειν τὸ τάλαντον καὶ τὸ χάρισμα, ὅπερ ἔλαβεν ἐκ Θεοῦ, ὡς καλὸς καὶ εὐγνώμων δοῦλος· τῷ γὰρ ἔχοντι σπουδὴν δοθήσεται πλεῖον ἡ χάρις καὶ περισσευθήσεται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Τοῖς δὲ τῷ παρόντι ἐντευξομένοις τῆς συστάσεως γράμματι, χάρις, εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ, παρὰ δὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. Διὸ καὶ ἐγχειρίζομεν τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συστατικὸν γράμμα τῷ διαληφθέντι λογιωτάτῳ καὶ ἐν σπουδαίοις ἀρίστῳ κὺρ Ζαχαρίᾳ εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳχπ΄, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ ια΄.

Ἐγράφη ἐν Γιασίῳ τῆς Μπογδανίας.

(Mazarachi, *l. c.*, pp. 28—9.)

XIX.

Bucureşti, mănăstirea Mihai-Vodă, 1680, 11 Mart.

Partenie, Patriarh de Alexandria, recomandă pe Meletie, fost arhiepiscop de Ohrida, care călătoreşte pentru eleimosină.

Τοῖς ἐντευξομένοις τῷ παρόντι τοῦ τε ἱεροῦ καταλόγου καὶ τῆς κοσμικῆς πολιτείας, ἱερωτάτοις δηλαδὴ μητροπολίταις καὶ ἀρχιεπισκόποις καὶ θεοφιλεστάτοις ἐπισκόποις, ἐκλαμπροτάτοις τε καὶ εὐσεβεστάτοις αὐθένταις, ἡγεμόσι τε καὶ τοπάρχαις, τοῖς μὲν ὡς ἀδελφοῖς καὶ συλλειτουργοῖς τῆς Μετριότητος ἡμῶν, τοῖς τε ἐν Κυρίῳ υἱοῖς ποθεινοτάτοις, ἅμα τε ἡγουμένοις ὁσιωτάτοις τε καὶ ἀρχιμανδρίταις, παρὰ μὲν Θεοῦ Κυρίου Παντροκράτορος ἐπευχόμεθα χάριν καὶ ἔλεος, παρὰ δὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος εὐχὴν καὶ εὐλογίαν καὶ συγχώρησιν. Ἀποστολικαὶ διαταγαὶ παρακελεύουσιν ὅτι τοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ ἀρχιερατικοῦ βαθμοῦ ἠξιωμένους, ἡνίκα ὑπὸ ἀνάγκης ἢ ἄλλης τινὸς χρείας καὶ ἐνδείας περιέρχεσθαι βούλωνται, τὰς τῶν χριστιανῶν πόλεις καὶ ἐπαρχίας συνίστασθαι γράμμασι πατριαρχικοῖς δηλοῦσι τήν τε διαγωγὴν ἐκείνων καὶ τὴν τῆς περιηγήσεως χρείαν καὶ τὸν ἱερατικὸν καὶ ἀρχιερατικὸν βαθμόν, καθ' ὃν ἐκεῖνοι καὶ προεβιβάσθησαν καὶ εἰς τὴν τοιαύτην ἀξίαν ἐτάχθησαν, ἵνα μὴ οὗτοι, ἄνευ τῶν τοιούτων συστατικῶν γραμμάτων, τῆς προσηκούσης αὐτοῖς τιμῆς καὶ περιποιήσεως ἀποστεροῖντο καὶ οἱ ἀποδεχόμενοι τούτους μὴ κατὰ τὴν προσήκουσαν τιμήν, κρίμα λήψοιντο. Διὸ δὴ καὶ ὁ μακαριώτατος

καὶ λογιώτατος ἀρχιεπίσκοπος πρφὴν Ἀχριδῶν, τῆς πρώτης Ἰουστινιανῆς, κὺρ Μελέτιος, ὁ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ὑπὸ ἀνάγκης καὶ στενοχωρίας τῶν ἀνυποφόρων χρεῶν τῆς ῥηθείσης ταύτης ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν, συμβάντων ἀπό τε τῶν τοῦ καιροῦ ἀνωμαλιῶν, ἀπό τε τῆς καταδυναστεύσεως τῶν κρατούντων καὶ ἀπὸ τῶν χρεῶν τῶν πρὸ τούτου χρηματισάντων ἐκεῖσε ἀρχιεπισκόπων, τῆς τε ἀρχιεπισκοπῆς ταύτης ἀπέστη καὶ τὴν προστασίαν ἐκείνης καὶ διοίκησιν ἐναπέθετο ἄλλῳ, φιλήσυχος ὢν καὶ τὴν εἰρηναίων ζωὴν ἀσπασάμενος. Ἀλλά, τῶν κατὰ τὴν παροῦσαν ζωὴν ἀναγκαίων ὑστερούμενος καὶ ἀπορῶν τούτων, δεῖν ἔγνωκε προσδραμεῖν εἰς τὴν ἐλεημοσύνην καὶ βοήθειαν καὶ συνδρομὴν ὑμῶν τῶν φιλευσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ὅπως τὰ τῆς ἐνδείας αὐτοῦ καὶ ἀπορίας διὰ τῆς ὑμετέρας ἐλεημοσύνης καὶ βοηθείας θεραπεύσῃ· καί, καθ' ὁδὸν ἐντυχὼν τῇ ἡμῶν Μετριότητι, ἐζήτησε τὰ παρόντα συστατικὰ γράμματα πρὸς παράστασιν καὶ φανέρωσιν τοῦ βαθμοῦ, οὗ ἡ Μακαριότης αὐτοῦ ἠξιώθη τῇ τοῦ Παναγίου Πνεύματος χάριτι, καὶ εἰς ἔνδειξιν τῆς αὐτοῦ χρείας τε καὶ ἐνδείας. Τούτου χάριν, ὡς εὔλογον καὶ δικαίαν καὶ ταῖς ἀποστολικαῖς παραινέσεσι κεκανονισμένην οὖσαν τὴν τοιαύτην αἴτησιν, προσηνῶς τε ἀπεδεξάμεθα καὶ ἀδελφικῶς τὰ παρόντα ἐξενηνόχαμεν γράμματα, ὡς καὶ ἀπὸ νέας αὐτοῦ ἡλικίας τὴν διαγωγὴν αὐτοῦ γινώσκοντες. Καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἵνα ὁ διαληφθεὶς αὐτὸς οὗτος μακαριώτατος καὶ λογιώτατος ἀρχιεπίσκοπος πρφὴν Ἀχριδῶν κὺρ Μελέτιος, ὁ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργός, ὅπου ἂν τύχῃ περιερχόμενος, τῆς προσηκούσης αὐτῷ τιμῆς καὶ περιποιήσεως ἀπολαύων εἴη, παρά τε ἀρχιερεῦσι καὶ ἐκκλησιαστικοῖς, παρά τε αὐθένταις, ἡγεμόσι τε καὶ τοπάρχαις καὶ παντὸς ἄλλου προσώπου ἀξιωματικοῦ, ἀρχοντικοῦ τε καὶ λοιπῶν χριστιανῶν τιμώμενος, δῆλον ὅτι παρὰ πάντων καὶ διευλαβούμενος καὶ ἀγαπώμενος καὶ περιποιούμενος καὶ τῆς προσηκούσης αὐτῷ τάξεώς τε καὶ στάσεως ἀξιούμενος, καὶ ὡς τῆς τοιαύτης ἀξίας, τῆς ἀρχιεπισκοπῆς δῆλον ὅτι Ἀχριδῶν, ἀξιωθείς, καὶ τῆς ἐκεῖσε ποίμνης ποιμὴν ἀποκατασταθείς, καὶ ἐλεημοσύνην τὴν κατὰ δύναμιν ἑκάστου καὶ θέλησιν καὶ προαίρεσιν ἀπονινάμενος ἐπὶ ἀρωγῇ, περιθάλψει τε καὶ διοικήσει τῶν πρὸς τὴν χρείαν τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἀναγκαίων. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων δήλωσιν καὶ σύστασιν καὶ τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἔνδειξιν γραφὲν τὸ παρὸν ἐνεχειρίσθη παρ' ἡμῶν τῇ αὐτοῦ Μακαριότητι, κατὰ τὸ αχπ΄, ἐν μηνὶ Μαρτίῳ ια΄, ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Βλαχίας, ἐν τῇ μονῇ τοῦ Μιχαὴλ Βοηβόδα.

(*Ibid.*, pp. 229—31.)

XX.

București, 1680, 11 Mart.

Partenie, Patriarhul Alexandriei, venind în Ţara-Românească pe vremea „prea-evlaviosului şi prea-strălucitului Domn, domnul Io Şerban Voevod, la Bucureşti", numeşte, pe lângă epitropul popa Partenie, la Slobozia Segarcii epitrop pe „cel întru Duhul Sfânt prea-dorit şi iubit fiu al Smereniei Noastre, prea-cinstitul şi de prea-bun neam între boieri Marele Postelnic, domnul nostru Constantin Brâncoveanu".

Ἐπειδὴ παντὸς ὅπως δήποτε κυβερνῶντος θαλαττοποροῦντος ἴδιον τοῦτο πρὸ τῶν ἄλλων, οὐ μόνον πρὸς εὐπλοΐαν διευθετεῖν καὶ καταρτίζειν τὸ πλοῖον, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνέμους πόρρωθεν προορᾷν καὶ τεκμαίρεσθαι, οὐ μὴν καὶ τὰς ὑφάλους πέτρας, τὰς ὑπὸ θάλασσαν οὔσας, προειδέναι καὶ ἐπιστημόνως ἀποκλίνειν εἴπερ μέλλει ἀσινῆ καὶ ἀπήμαντον διαφυλάξασθαι τὴν νῆα, καὶ δὴ ἡ Μετριότης ἡμῶν τὴν πηδαλιουχίαν τοῦ πνευματικοῦ τούτου πλοίου τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας, τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ἀποστολικῶς καὶ πατρικῶς διϊθύνειν λαχοῦσα, ἐκτός ἐστι διατηρεῖν καὶ περιφυλάττειν ὅσα τυγχάνουσιν εἰς κτῆσιν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ ἀποστολικῷ Θρόνῳ. Ἕνεκα τούτων διατρίβοντες ἡμεῖς ἐν τοῖς μέρεσι τῆς Οὐγκροβλαχίας, ἐπὶ τῇ ἡγεμονίᾳ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου κυρίου Ἰωάννου Σερβάνου Βοηβόδα, ἐν τῷ Βουκουρεστίῳ, ἔδοξε τῇ Ἡμετέρᾳ Μετριότητι πρὸς συντήρησιν καὶ φυλακὴν τοῦ ἀφιερωθέντος ἔκπαλαι τῷ ἀποστολικῷ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου καὶ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου Θρόνῳ τοῦ χωρίου Σιγάρτζας καταστῆσαι ἐπίτροπον τὸν ἐντιμότατον καὶ πανευγενέστατον ἐν ἄρχουσι Μέγαν Ποστέλνικον κύριον Κωνσταντῖνον Πραγκοβάνον, τὸν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ποθεινότατον καὶ ἀγαπητὸν υἱὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὸν εἶναι καὶ λέγεσθαι ἐπίτροπον ἡμῶν ἐν τῇ Σλομποζίᾳ

Σιγάρτζας τοῦ ἡμετέρου χωρίου, τοῦ βοηθεῖν καὶ συντρέχειν ἔργῳ τε καὶ λόγῳ τὸν ἡμέτερον ἐπίτροπον παπᾶ κὺρ Παρθένιον, ἔσω τε καὶ ἔξω, ὅπου ἂν ἡ χρεία, καὶ διὰ τὰς ἐξόδους τῶν ἐκεῖσε κρατούντων ἡμῶν. Ὥστε εἶναι εἰς μνημόσυνον αἰώνιον τοῦ ἄνωθεν εἰρημένου ἐπιτρόπου ἡμῶν καὶ τῶν μακαρίων γεννητόρων αὐτοῦ. Ὅθεν καὶ τὸ παρὸν ἐπιτροπικὸν γράμμα ἐγχειρίζομεν τῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ αὐτοῦ εὐγενείᾳ. Ἐν ἔτει ᾳχπ΄, ἐν μηνὶ Μαΐῳ ις΄, ἐν Βουκουρεστίῳ.

(*Ibid.*, pp. 231—2.)

XXI.

Întărirea de Patriarhul de Alexandria Partenie a dreptului de ctitor cedat de Elina Cantacuzino, la mânăstirea Cobia, fundaţie a lui Radu-Vodă Şerban, nepotului ei, Pârvu Cantacuzino.

Bucureşti, 1680 3 Iunie.

Χρυσόβουλον τοῦ ἄρχοντος Πουρβούλου, ἀνεψιοῦ τοῦ Σερβάνου Βοηβόδα, διὰ τὸ μοναστήριον τοῦ Κομπία. Ἐγράφη ἐν Βουκουρεστίῳ, εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Μιχαὴλ Βοηβόδα.

Πλεῖστοι τῶν εὐσεβῶν, θεοφιλῶν τε καὶ ἐναρέτων ἀνδρῶν, ἔχοντες ἔρωτα θεῖον καὶ πόθον καὶ σπουδὴν ὑπερβάλλουσαν περὶ τὰ θεῖα διὰ τῶν ἔργων δεικνύοντες, ἐκ τῶν πολλῶν προτερημάτων αὐτῶν δεξιὰν ἐλέους χορηγεῖν ἀφιέμενοι, ἀεὶ ἀνακαινιστούς τε καὶ οἰκοδομὰς ἱερῶν καὶ σεβασμίων μοναστηρίων ἐπιτελοῦντες, εἰς ἃ τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα τῆς ὑπερφώτου, μακαρίας τε καὶ παναγίας Τριάδος, τοῦ ἐπὶ πάντων μόνου Θεοῦ, δοξάζεται ἐν ὕμνοις καὶ μεγαλύνεται παρὰ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀσκουμένων σεβασμίων πατέρων, ὑπὲρ εἰρήνης, σωτηρίας τε καὶ καταστάσεως τοῦ σύμπαντος κόσμου τὸ θεῖον, ἐξελισσομένων τυχεῖν τοῦ μακαρισμοῦ τῶν ἀγαπώντων τὴν τῶν θείων οἴκων εὐπρέπειαν: „Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου του καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου“, τοῦ προφητάνακτος Δαυὶδ ἀκηκοότες λέγοντος,—διὸ καὶ ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ, ὁ θαυμαστὸς ἐκεῖνος καὶ περιβόητος Αὐθέντης Ἰωάννης Σερβάνος Βοηβόδας ὁ Μπασαράμπας πρὸς τοῖς ἄλλοις αὐτοῦ προτερήμασι καὶ τοῦτο [προσέθηκε]: ἀνήγειρεν ἱερὸν μοναστήριον ἐν τοποθεσίᾳ Κομπίᾳ, εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καί, μὴ φθάσας τελειῶσαι τὸ ἐπαινετὸν τοῦτο ἐπιχείρημα αὐτοῦ τοῦ θείου ναοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ, μεταστὰς τῶν ἐνθένδε, ἐτράπη ἡ οἰκοδομὴ εἰς φθοράν, ὡς δῆλον τοῖς πᾶσι· διὰ τοῦτο καὶ ὁ τιμιώτατος καὶ εὐγενέστατος ἄρχων λογοθέτης κὺρ Πούρβουλος, ὡς ἐξ ἐκείνου τοῦ λαμπροῦ καὶ αὐθεντικοῦ καταγόμενος γένους (θυγάτηρ μὲν γὰρ ἦν τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου αὐθέντου ἡ λαμπροτάτη κυρία Ἠλίγκα, ἥτις, συζευχθεῖσα τῷ θαυμαστωτάτῳ κυρίῳ Κων-

Hrisovul boierului Pârvu, nepotul lui Şerban Voevod, pentru mănăstirea Cobia. Scris în Bucureşti, în mănăstirea lui Mihail Voevod.

Cei mai mulţi dintre pioşii, de Dumnezeu iubitorii şi virtuoşii bărbaţi, având divină iubire şi poftă şi arătând sârguinţă peste măsură cu privire la cele dumnezeieşti, prin fapte, din multele lor vrednicii întinzând o mână de milostenie, săvârşind totdeauna înoiri şi clădiri de sfinte şi venerate mănăstiri, în care numele prea-slăvit al prea-luminatei, fericitei şi prea sfintei Treimi, cel peste toate singur Dumnezeu, se glorifică în rugăciuni şi se prea-măreşte de cei ce trăiesc în ele respectaţi părinţi, pentru pacea, mântuirea şi buna stare a lumii întregi, meritând să capete binecuvântarea celor ce iubesc cuviinţa dumnezeieştilor case, ascultând cuvintele proorocului Împărat David: „Doamne, am iubit cuviinţa Casei Tale şi locul cortului slavei Tale“,—pentru care şi cel de fericită amintire, minunatul acela şi vestit Domn Io Şerban Voevod Basarab, pe lângă celelalte isprăvi ale sale a adaus şi aceasta: a ridicat sfântă mânăstire în locul ce se chiamă Cobia, întru cinstit numele prea-sfintei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare şi pururea fecioare Maria şi, neajungând să isprăvească această vrednică de laudă întreprindere a acelei dumnezeieşti biserici şi a celora din ea, s'a îndreptat clădirea spre risipă, cum e ştiut tuturora. Pentru aceia şi prea-cinstitul şi prea-nobilul boier logofătul dumnealui Pârvu, ca unul ce se coboară din acel strălucit şi domnesc neam (căci a fost fiică a acelui de veşnică amintire Domn prea-strălucita jupăneasă Ilinca, măritată

σταντίνῳ τῷ Καντακουζηνῷ, ἔτεκε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Πρωτοσπαθάριον κὺρ Δραγιτζανόν, οὗτινος πτόρθος χρηματίζει ὁ κὺρ Πούρβουλος), ἐκ τῶν προφητικῶν λογίων τρωθεὶς τῷ ἔρωτι, καὶ τὰ τῆς σωτηρίας αὐτοῦ καθ' ἑαυτὸν διανοηθείς, καὶ πρὸς τὰ βέλτιστα ἀποβλέψας, καὶ ζητήσας τὸ ῥηθὲν μοναστήριον παρὰ τῆς θεοσεβεστάτης μάμμης αὐτοῦ, τῆς κυρίας Ἡλίγκας, τῆς καθολικῆς κληρονόμου, ἵνα παρ' αὐτῆς πληρεστάτην τὴν ἐξουσίαν ἔχῃ ἀνακαινίσαι τὸ μοναστήριον αὐτό, διὰ τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι αὐτοδέσποτος κτήτωρ, ἔτυχε τῆς ἐφέσεως. Ἡ γὰρ πάγκαλος ψυχῇ τε καὶ σώματι, οἷα τις ἑτέρα τῶν σεμνῶν καὶ τιμίων φιλόπαις, ἐνδοξοτάτη κυρία Ἡλίγκα, καθ' ἑαυτὴν σκεψαμένη μετὰ τῶν ἰδίων φιλτάτων υἱῶν, τοῦ τε κατὰ πάντα ἀγαθοῦ, εὐσεβεστάτου τε καὶ χριστιανικωτάτου Αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας καὶ τῶν πέριξ ἐλέῳ Θεοῦ νυνὶ χρηματίζοντος καὶ ὁμωνύμου τῷ πάππῳ αὐτοῦ, κυρίου Ἰωάννου Σερβάνου Βοηβόδα, καὶ τοῦ σοφωτάτου πρῴην Μέγα Ποστελνίκου κυρίου Κωνσταντίνου, καὶ τοῦ εὐγενεστάτου Πρωτοσπαθαρίου κυρίου Μιχαὴλ καὶ τοῦ ἐντιμοτάτου πρῴην Ἄγα κυρίου Ματθαίου καὶ τοῦ ἐντιμοτάτου Μεγάλου Καμαράσῃ κυρίου Γεωργάκη τῶν Καντακουζηνῶν, κοινῶς βουλευσαμένη, τὴν αἴτησιν εἰς τέλος ἐξήγαγε καὶ διωρίσατο ῥητῶς ἵνα ὁ εἰρημένος ἔγγονος αὐτῆς ἄρχων Λογοθέτης κὺρ Πούρβουλος, ἀνεψιὸς δὲ τοῦ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντου πάσης Οὐγκροβλαχίας, κυρίου κυρίου Ἰωάννου Σερβάνου Βοηβόδα καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν Καντακουζηνῶν, ἔχῃ ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν πληρεστάτην ἀνακαινίσαι καὶ στερεῶσαι τὸ ῥηθὲν μοναστήριον τὸ καλούμενον Κομπία, ὅσῃ δυνάμει περιέστηκεν αὐτῷ, εἶναι καὶ λέγεσθαι κτήτωρ, καὶ ἐπιτηρεῖν πάντα τὰ τοῦ μοναστηρίου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, μόνος αὐτός, οἱ δὲ θεῖοι, ἀδελφοί τε καὶ ἐξάδελφοι αὐτοῦ οἱ κατὰ γένος ξένοι ὦσι τῆς κτητορικῆς κλήσεως, πλὴν τῶν γνησίων τέκνων αὐτοῦ, κατὰ διαγωγήν, εἰ εὐμοιρεῖν πολιτεύεσθαι καὶ αὐτοὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ κτήτορες, εἰ δὲ τοὐναντίον, ἢ καὶ ἀμοιρεῖ παίδων, ἀναμφιβόλως ἡ κτητορικὴ κλῆσις εἰς τὸ γένος ἐπαναστραφήσεσθαι. Διωρίσθη δὲ καὶ τοῦτο ἵνα καὶ ἡ ἐντιμότης του ὁ ἄρχων κὺρ Πούρκουλος, ὁ κτήτωρ, ἐπιμελῶς διατάξῃ τοὺς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἁγίῳ μοναστηρίῳ ἀσκουμένους πατέρας μνημονεύειν ἀκαταπαύστως ἐν ταῖς θυσίαις, ἱερουργίαις καὶ τελεταῖς αὐτῶν, ἐν ἑσπέρᾳ καὶ πρωΐ καὶ μεσημβρίᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ τῆς πρὸς Θεὸν ὑμνῳδίας, τὸ γένος τῶν

cu prea-minunatul boier Constantin Cantacuzino, care a născut pe lângă alţii şi pe Marele Spătar dumnealui Drăghiceanu, a cărui odraslă e dumnealui Pârvu), îndemnat la iubire de cuvintele Prooroculuí şi gândind întru sine la ale mântuirii sale, şi căutând către cele mai bune, şi el, cerând acea mănăstire de la prea-cucernica lui mamă, jupâneasa Ilinca, moştenitoare a toate, pentru ca de la dânsa să aibă cea mai deplină îngăduinţă de a înoi acea mănăstire, ca să fie şi să se zică de sine stătător ctitor, a căpătat această voie. Căci prea-frumoasa în trup şi suflet jupăneasă Ilinca, fiind iubitoare de copii, ca altele din cele venerate şi cinstite, cercetând ea însăşi împreună cu propriii ei fii prea-iubiţi, cu cel întru toate bun şi preapios şi prea-creştin Domn a toată Ungrovlahia şi cele d'imprejur din mila lui Dumnezeu acuma stăpânind şi de acelaşi nume cu bunicul, domnul Io Şerban Voevod, şi prea-învăţatul fost Postelnic Mare, dumnealui Constantin şi prea-nobilul Mare Spătar dumnealui Mihail şi prea-cinstitul fost Agă, dumnealui Matei şi preacinstitul Mare Cămăraş dumnealui Iordachi Cantacuzino, sfătuindu-se împreună, a dus la capăt cererea şi a hotărît limpede ca zisul nepot al ei, dumnealui Logofătul, jupânul Pârvu, nepot al prea-strălucitului Domn a toată Ungrovlahia, domnul domn Io Şerban Voevod, şi al fraţilor lui, Cantacuzinii, să aibă voie şi cea mai deplină îngăduinţă de a înoi şi întări zisa mănăstire ce se chiamă Cobia, cu câtă putere are el, ca să fie şi să se zică a fi ctitor şi să se îngrijească de toate ale mănăstirii în toate zilele vieţii sale, numai el, iar unchii, fraţii şi verii lui după neam să fie străini de chemarea de ctitori, afară de legiuiţii lui fii, unul după altul, dacă şi fiii lui voiesc să se poarte ca nişte ctitori, iar, de unde nu, şi dacă n'ar avea copii, fără împotrivire numele de ctitori să se întoarcă la neamul lui. S'a hotărît şi aceasta ca şi cinstitul boier jupânul Pârvu, ctitorul, cu grijă să aşeze în sfânta mânăstire pe părinţii cari, vor pomeni necontenit în jertfele, liturghiile şi săvârşirile lor, seara şi dimineaţa şi la amiază şi în toată vremea rugăciunii către Dumnezeu neamul Cantacuzinilor şi al strămoşilor lor şi al răposatului întru veşnică amintire

Καντακουζηνῶν καὶ τῶν προγόνων αὐτῶν καὶ διαληφθέντος ἀοιδίμου τῇ αἰωνίᾳ μνήμῃ Σερβάνου Βοηβόδα. Καὶ εἰς βεβαίωσιν τούτων ἐδωρήθη καὶ χρυσόβουλλον, τοῦ νῦν εὐσεβεστάτου, ἐκλαμπροτάτου τε καὶ χριστιανικωτάτου Αὐθέντου πάσης Οὐγγροβλαχίας, κυρίου κυρίου Ἰωάννου Σερβάνου Βοηβόδα, στηρίζοντος καὶ ἐπικυροῦντος πάντα. Ὅθεν καί, τῆς ἡμῶν Μετριότητος εὑρισκομένης ἐν Βουκουρεστίῳ τῆς Βλαχίας, ὁ ἄρχων κὺρ Πούρβουλος ἐζήτησε τὸ παρὸν γράμμα γενέσθαι παρ' ἡμῶν εἰς ἀσφάλειαν, κατὰ τὸ δωρηθὲν αὐτῷ αὐθεντικὸν χρυσόβουλλον. Ὅθεν, γράφοντες, ἐν Ἁγίῳ παρακελευόμεθα Πνεύματι ἵνα ὅσα προϋπῆρχον ἀφιερώματα, κινητὰ ἢ ἀκίνητα, τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ καὶ ὅσα ἀφιερώθησαν ἢ ἀφιερωθῶσιν ἐξ οἰκείας προαιρέσεως, βουλήσεώς τε καὶ θελήσεως τοῦ κτήτορος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ ἔχειν τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. Εἰ δὲ ὀψέποτε ὅστις βουληθῇ ἀθετῆσαι τὸ παρόν, ἢ ὅλως ἀνατρέψαι ἢ μετακινῆσαι αὐτό, ὁποίας τάξεως ἂν εἴη, ἄρχων ἢ ἀρχόμενος ἢ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου, οἰκεῖος ἢ ξένος, καὶ μεταβάλῃ τὸν σκοπὸν τὸν πρὸς τὸν ἐντιμότατον κὺρ Πούρβουλον τῆς ἐνδοξοτάτης κυρίας Ἡλίγκας καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς, καί, φθόνῳ τηκόμενος, ἀποτρέψῃ τὴν δωρεὰν αὐτὴν τὴν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου των πρὸς τὸν ῥηθέντα κὺρ Πούρβουλον, ὅστις ἂν εἴη, ἔστω τὰ καὶ τά.

Ἐν ἔτει ᾰχπ΄, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ γ΄, ἐν Βουκουρεστίῳ.

(*Ibid.* pp. 232—4.)

Şerban Voevod. Şi pentru întărirea acestora s'a dăruit şi hrisov, al celui de acum preapios, prea-strălucit şi prea-creştin Domn a toată Ungrovlahia, domnul domn Io Şerban Voevod, întărind şi împuternicind toate. Deci, şi Smerenia Noastră aflându-se în Bucureştii Ţării-Româneşti, dumnealui jupânul Pârvu a cerut cea de faţă scrisoare să se facă de noi pentru siguranţă, după hrisovul domnesc ce i s'a dat. Deci, scriind, poruncim întru Duhul Sfânt ca toate afierosirile ce au fost mai nainte, mişcătoare sau nemişcătoare, către zisa mănăstire şi câte s'au afierosit ori se vor afierosi din buna voinţă proprie, din voia ctitorului şi a moştenitorilor lui să aibă putere şi autoritate în tot veacul. Iar, dacă pe urmă cineva ar voi să nimicească aceasta de faţă, sau cu totul s'o răstoarne sau s'o schimbe, de orice rang ar fi, stăpânitor sau stăpânit ori din rândul clerului, de acasă sau străin, şi va schimba scopul cel către prea-cinstitul jupân Pârvu al preaslăvitei jupânese Ilinca şi a copiilor ei şi, mişcat de pizmă, va înlătura această danie a sfintei mănăstiri a lor către zisul jupân Pârvu, oricare ar fi, să fie aşa şi aşa.

În anul 1680, în luna lui Iunie 3, în Bucureşti.

XXII

Partenie, Patriarhul Alexandriei pentru ctitoria din Bucureşti a lui Şerban-Vodă Cantacuzino (Cotroceni).

Bucureşti. 1680, 6 Iunie.

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, δι' οὗ βασιλεῖς βασιλεύουσιν, ἡγεμόνες ἡγεμονεύουσι καὶ κρατοῦσι γῆς, προγινώσκων τά τε ὄντα καὶ τὰ ἐσόμενα, κατανοήσας τὴν θεοφιλῆ καρδίαν καὶ τῷ θεοφιλεῖ ἐπαγωνισάμενος ζήλῳ τῆς εὐσεβείας τοῦ ἐνδοξοτάτου, εὐσεβεστάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας, κυρίου κυρίου Ἰωάννου[1] Βοηβόδα, τοῦ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητοῦ καὶ ποθεινοτάτου υἱοῦ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, οἷα μόνος ὁ τῶν ὅλων Θεὸς τὰ ἐν τῇ αὐτοῦ καρδίᾳ ἐνθύμια ἐρευνᾷν δύναται, καὶ εἰδὼς τὰ προτερήματα αὐτοῦ, ὡς ἀπὸ βασιλικῆς ῥίζης πτόρθου ἐκφυέντος, τῆς θείας αὐτοῦ καὶ παντουργικῆς Προνοίας

Dumnezeul cel mare şi minunat prin care Împăraţii împărăţesc, Domnii domnesc şi stăpânesc pământul, prevăzând şi cele ce sânt şi cele ce vor fi, ştiind inima de Dumnezeu iubitoare şi ajutat de iubitoarea de Dumnezeu râvnă a prea-slăvitului, preaevlaviosului şi prea-strălucitului stăpânitor şi Domn a toată Ungrovlahia, domnul domn Io—Voevod cel întru Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit fiu al Smereniei Noastre, cum numai Dumnezeul a toate poate cerceta cele ascunse în inima lui, şi ştiind isprăvile lui, care, născut din rădăcină împărătească, dumnezeiasca lui şi de toate făcătoarea

[1] Σερμπάνου.

βραβευσαμένης καὶ φιλοτιμησαμένης αὐτόν, φιλόχριστον ὄντα καὶ ὀρθόδοξον, ἠξίωσε τῆς ἡγεμονίας καὶ ἀνήγαγεν εἰς τὸν ὑψηλότατον Θρόνον πάσης τῆς γῆς ταύτης, ἡγεμόνα τε καὶ Αὐθέντην πεποιηκώς, ὡς μέγαν τε ἀληθῶς καὶ ἀξιάγαστον καὶ πάσης εὐφημίας ἐπάξιον, ὥσπερ πιστὸς οἰκέτης ἐκεῖνος, ὁποῖος δὲ ἐν παραβολαῖς τῶν εὐαγγελικῶν ἐκείνων καὶ θείων ἀναγέγραπται κηρυγμάτων, ὑπὸ τοῦ Κυρίου καθιστάμενος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ οἰκονομῶν τὰ κατὰ Θεόν, καὶ εἰς ἰδέαν τοῖς πιστευθεῖσι καλῶς ἀποχρώμενος, χορηγῶν μὲν ἑκάστῳ καὶ διανέμων ἀναλόγως τὸ πρόσφορον, διὰ ταῦτα δὲ ὅλην τὴν τοῦ Δεσπότου χάριν τε καὶ εὐμένειαν εἰς ἑαυτὸν ἐπισπώμενος, τοιοῦτος τοίνυν ὑπάρχει εὖ μάλα καὶ ἄριστος ὁ εὐσεβέστατος καὶ ἐκλαμπρότατος, φιλανθρώπως Θεοῦ πρυτανεύοντος. Λαχὼν γὰρ τῆς ἡγεμονίας, εὐθὺς ἅπτεται τοὔργον τῇ βίᾳ, τῷ ζήλῳ, τῆς αὐτοῦ πίστεως κινούμενος, καί, ἐν πολλῇ γενόμενος σπουδῇ, ἠξιώθη οἰκοδομῆσαι ἐκ βάθρων ἱερὰν καὶ ἁγίαν Μονὴν εἰς δοξολογίαν καὶ ὕμνον τῆς Παντουργοῦ, τρισηλίου τε καὶ ἑνικῆς Θεαρχίας, τῆς μακαρίας καὶ τελεταρχικῆς, ζωαρχικῆς τε καὶ Ἁγίας Τριάδος, τῆς Τρισυποστάτου Θεότητος, ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας καὶ μνημοσύνου αἰωνίου, καὶ τῶν μακαρίων γεννητόρων αὐτοῦ· παρεστήσατο καὶ ἀφιερώσατο ταύτην ἐπ' ὀνόματι τῆς παναγίας Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας (ἑορτὴ παντὸς κόσμου ἐστὶ τῆς Θεομήτορος ἡ μετάστασις), ἐδωρήσατό τε καὶ ἐστολίσατο ἱεροῖς κειμηλίοις τὸν ἱερὸν καὶ ἅγιον ναόν, κατὰ τὸν θεῖον Δαβὶδ λέγοντα: „Κύριε, ἠγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου", καὶ ἐν ἀφιερώματι κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων κτημάτων, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ μονῇ ἀσκουμένους πατέρας ἐλέησε, κατὰ τὸ ἱερὸν λόγιον πεποιηκώς: „μακάριοι", γάρ φησιν, „οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται", καὶ κατὰ τὸ προφητικόν: „ἐλεημοσύναι παὶ πίστις σοι μὴ ἐκλειπέτωσαν"· ἴδιον γὰρ τοῦτο τοῦ σεμνοῦ τῶν χριστιανῶν ἐπαγγέλματος. Σκοπούμενος τοίνυν καὶ ὁ εὐσεβέστατος κτήτωρ καὶ ἐκλαμπρότατος Αὐθέντης τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν, ταῦτα εὖ πεποίηκε· ἐν ᾧ δὲ καὶ ὁ ἀοίδημος πατὴρ αὐτοῦ τοιούτων ζηλωτὴς ἐγεγόνει, καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς διαδοχῆς ἐκείνης γεγένηκε, τοῖς προτερήμασιν ἐκείνου ἐξακολουθήσας. Διὸ καὶ παρὰ Χριστοῦ τοὺς μισθοὺς κομίσεται καὶ παρὰ τῆς θείας αὐτοῦ Μητρὸς ἔν τε τῷ παρόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. Προτεινόμενος ψυχῇ τε καὶ σώματι

Pronie întărindu-l şi ajutându-l, ca pe un iubitor de Hristos şi drept credincios, l-a învrednicit de Domnie şi l-a ridicat pe prea-înălţatul Scaun al întregii acestei ţări, făcându-l stăpânitor şi Domn, fiind mare cu adevărat şi vrednic de admirare şi mai presus de toată lauda, ca acest credincios stăpânitor care s'a scris în şirul acelor evanghelice şi de dumnezeieşti chemări, aşezat de Domnul în casa lui şi gospodărind cele după Dumnezeu, şi pe cei încredinţaţi lui îndestulându-i bine în gândul său, împărţind fiecăruia după dreptate ce i se cuvine şi cu acestea câştigându-şi tot harul şi bunăvoinţa Stăpânului, astfel e şi prea-bunul, prea-evlaviosul şi prea-strălucitul, Dumnezeu cu iubire de oameni ajutându-l. Căci, luând Domnia, se apucă îndată, mişcat de puterea, de râvna credinţii sale, şi, cu multă sârguinţă, s'a învrednicit a clădi din temelii sfântă mănăstire pentru lauda şi rugăciunea Stăpânirii dumnezeieşti a toate făcătoarea, în trei feţe ca soarele şi una singură, fericita şi săvârşitoarea şi de viaţă începătoarea şi Sfânta Treime, Dumnezeirea cu trei ipostase, pentru sufleteasca sa mântuire şi amintire veşnică, şi a fericiţilor lui născători; a înfăţişat-o şi închinat-o întru numele prea-sfintei Adormiri a prea-sfintei stăpânei noastre de Dumnezeu născătoare şi pururea Fecioare Maria (serbătoare a toată lumea e strămutarea Maicii Domnului), a dăruit şi a împodobit cu sfinte odoare sfânta biserică, urmând dumnezeiescului David, care zice: „Doamne, am iubit podoaba casei Tale şi locul cortului slavei Tale", şi cu afierosirea de lucruri mişcătoare şi nemişcătoare, şi a miluit pe părinţii cari petrec în dumnezeiasca şi sfânta mănăstire, făcând după cuvântul sfânt, care zice: „fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui" şi după al Prooroculuí: „eleimosinele şi credinţa să nu-ţi lipsească"; de oare ce acesta e semnul respectatei chemări a turmei creştinilor. Urmând deci şi prea-evlaviosul ctitor şi prea-strălucitul Domn mântuirea sa, acestea bine le-a făcut; căci, fiind şi răposatul lui părinte râvnitor al unora ca acestea, şi el a ajuns [aşa] din această moştenire, urmând îndeplinirilor aceluia. Pentru care va avea şi de la Hristos răsplătirile şi de la dumnezeiasca lui Maică în vremea de acum şi în cea viitoare. În-

ὑπὲρ τοῦ εὐαγοῦς τούτου καὶ ἁγίου μοναστηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ θεοφιλῶν ἀδελφῶν, ἐλευθέραν ταύτην πεποίηκεν, ἀδέσποτόν τε καὶ ἀδούλωτον ἔχειν τὴν αὐτεξουσιότητα καὶ ἐλευθερίαν, αὐτὴ καθαυτὴ μόνη κυβερνᾶσθαι καὶ ἰθύνεθαι παρὰ τῶν εὑρισκομένων ἐν αὐτῇ ἁγίων πατέρων εἶναι καὶ λέγεσθαι ἱερὰ καὶ αὐθεντικὴ μονὴ τοῦ εὐσεβεστάτου, ἐνδοξοτάτου τε καὶ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου—Βοηβόδα, ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας καὶ τῶν πέριξ. Τοίνυν καὶ ἡ Μετριότης ἡμῶν, ἐλέῳ Θεοῦ ἔχουσα τοὺς οἴακας τῆς ἐν Ἀλεξανδρεῦσιν ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εὑρισκομένη ἐν Βουκουρεστίῳ, τὸ παρὸν σιγιλιῶδες πεποίηκε. Καὶ διὰ τοῦτο δεόμεθα, δέησιν καταπυκνοῦντες καὶ λέγοντες: „Στερέωσον, Κύριε, τὸν οἶκον τοῦτον ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ καὶ τοὺς κτήτορας αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν ἐν αὐτῷ ἀδελφότητα“.

Ὀψέποτε δέ, εἴ τις ἐκ τῶν συγγενῶν τοῦ ταῦτα ἀφιερώσαντος, τοῦ κτήτορος δηλαδὴ τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς, ἢ ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς ἀθεΐστων, ἢ ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἢ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καταλόγου ἢ ἐκ τῆς κοσμικῆς πολιτείας, ὁποίας τάξεως ἂν εἴη, οἷς τρόποις οἶδε, βουληθῇ λαβεῖν ἢ ἀποξενῶσαι τὰ ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων, πολὺ ἢ ὀλίγον, ἔχομεν τὰ κατά... Ἀλλὰ ταῦτα πάντα μετέτωσαν ἐν ταύτῃ τῇ θείᾳ καὶ ἱερᾷ, σεβασμίᾳ τε καὶ ἁγίᾳ μονῇ σῷα καὶ ἀνελλιπῆ· τὰ γὰρ ἀφιερωθέντα ἐν τῷ ναῷ, ἀναπόσπαστα εἰσί. Πεποιήκαμεν δὲ καὶ τὸ παρὸν σιγιλιῶδες εἰς ἀσφάλειαν, καὶ ἐσφραγίσαμεν αὐτὸ τῇ ἱερᾷ σφραγῖδι τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, καὶ τῇ ἡμετέρᾳ χειρὶ ὑπεγράψαμεν ἐν τῷ πανσέπτῳ καὶ ἱερῷ Μοναστηρίῳ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐπονομαζομένου τοῦ τρισμάκαρος Ἰωάννου Μιχαὴλ Βοηβόδα, ἐν Βουκουρεστίῳ, ἐν ἔτει σωτηρίῳ ᾳχπ΄, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ ς΄.

(*Ibid.*, pp., 234—7.)

demnat trupeşte şi sufleteşte către această fericită şi sfântă mănăstire şi către iubitorii de Dumnezeu fraţi de acolo, a făcut-o slobodă, ca fără stăpân şi nerobită să-şi aibă neatârnarea şi libertatea, ea însăşi de la sine a se chivernisi şi conduce de cei într'însa aflători sfinţi părinţi şi a se zice sfântă şi domnească mănăstire a prea-evlaviosului, prea-slăvitului şi prea-strălucitului Domn—Voevod, Domn a toată Ungrovlahia şi a celor d'imprejur. Deci şi Smerenia Noastră, din mila lui Dumnezeu având cârma sfintei Biserici a lui Hristos din Alexandria, aflându-mă în Bucureşti, am făcut acest hrisov pecetluit. Şi de aceia ne rugăm, grămădind rugăciunea şi zicând : „întăreşte, Doamne, casa aceasta în evlavie şi dreptate şi pe ctitorii ei şi toată frăţia din ea“.

Mai târziu însă, dacă vre unul dintre rudele cui a afierosit acestea, adecă ale ctitorului acestei respectate mănăstiri, sau din cei după vreme ateişti, sau din tagma arhierească sau din cea lumească alcătuire, de orice rang ar fi el, cu ce chipuri va şti, ar vrea să ieie sau să înstrăineze cele dintre afierosiri, mult sau puţin, avem cele după... Dar toate acestea să se puie în acea dumnezeiască şi sfântă şi respectată sfântă mănăstire întregi şi fără lipsă; căci cele afierosite în biserică sânt de nedespărţit. Şi am făcut şi această scrisoare pecetluită pentru siguranţă, şi am pecetluit-o cu sfânta pecete a sfântului gloriosului apostol şi evanghelist Marcu, şi cu mâna noastră am iscălit-o în prea-venerata şi sfânta mănăstire a celui între sfinţi părinte al nostru Nicolae, arhiepiscopul Mirelor Lichiei, făcătorul de minuni, ce se zice a de trei ori fericitului Io Mihail Voevod, în Bucureşti, în anul Mântuirii 1680, în luna lui Iunie în 6.

XXIII.

Declaraţia viitorului Patriarh de Constantinopol Dionisie, prieten al Elinei, văduva lui Constantin Cantacuzino Postelnicul, cu privire la ce înţelege a se face din moşiile ei, mergând ea la Locurile Sfinte. 1681, 18 Novembre.

Διαθήκη.

Τῶν ὁποσοῦν ἐν διαταγμῷ ὄντων καὶ ἀπορίᾳ προκαταλημμένων πραγμάτων ὁ μετ' ἀδείας παραλήψεως λόγος εὐσεβῶς παραλαμβανόμενος ἀσφαλῆ καὶ ἑδραίαν παρέχει τὴν

Diată.

Lucrurilor ce sânt la îndoială şi nelămurite cuvântul, cel cu îngăduire al primirii, cuprinzându-le cucernic, li dă o deslegare sigură şi temeinică pentru cei

λύσιν τοῖς ἀμφιβάλλουσι· εἰ δὲ καὶ παρ' ἀνδρῶν ἐν ὑπαρχῇ ὄντων καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίας τὰ πρῶτα φερόντων ἐπικυρωθείη ἅπαν ἑτέρου τοῦ λοιποῦ τὸ τῆς ὑπολήψεως ὕποπτον, καὶ κράτει ὑπονείας οἱασοῦν ἐπιδείκνει τὴν ἀσφάλειαν. Καὶ δὴ καὶ ἡ ἐκλαμπροτάτη καὶ θεοσεβεστάτη μήτηρ τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, κυρίου, κυρίου Ἰωάννου Σερβάνου Καντακουζινοῦ Βοεβόδα, ἔρωτι τοῦ κρείττονος ἁλοῦσα καὶ τῷ πόθῳ προστετηκεῖα τοῦ πρὸς τοὺς ἁγίους τόπους ἀπελθεῖν καὶ τὰ σύμβολα τῆς τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ἐπιδημίας προσκυνῆσαι, μετεστείλατο τὴν Ἡμετέραν Μετριότητα εἰς τὸ χωρίον Τομπρέ, ἔμφρων καὶ νουνεχὴς τυγχάνουσα, καί, τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ ἀναλογιζομένη καὶ τὸ ὑπερβεβηκὸς τῆς ἡλικίας δεδεικυῖα, ἐξωμολογήσατο τὰ κατὰ τὸν αὐτῆς βίον πεπραγμένα, ὅσον δύναται καταβαρῦναι ψυχὴν καὶ θολῶσαι λογισμὸν πρὸς τὰ ἄνω τὴν πτῆσιν ἰθύνοντα, ἠρωτήθη δὲ παρὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἥ καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς, δηλ. τῶν μοσιῶν καὶ ἄλλων διαμονὴν τινὰ πεποίηται τοῖς τέκνοις αὐτῆς, καὶ ἀπεκρίνατο ἐν φόβῳ Θεοῦ οὕτως: Ἐγὼ μὲν οὐδέποτε, παναγιώτατε, τὴν ἐν χερσὶ φροντῖδα τῆς ἀποδημίας μου Θεῷ μόνῳ συλλήπτορι ἀνεθέμην, τῆς δὲ πατρικῆς μου καὶ ἀνδρικῆς οὐσίας γῆς, ἂν ποθ' οὕτω μανίας ἐκοίμην ὡς, ἔτι ζώσης ἐμοῦ καὶ τὸ ἥλιον τοῖς ὀφθαλμοῖς καθορώσης, ἄλλοις τὴν κυριότητα παράσχειν; Ἀλλὰ τὸ γε νῦν, ἔχων προτομὴν τὸν πόθον ἀφοσιουμένη τὸν ἐμόν, ὡς προεθέμην, καὶ τὸ μὲν θελητὸν τῷ Θεῷ ἀπὸ τῆς γηΐνης Ἱερουσαλήμης τὴν ὑπερκόσμιον μεταστῆναι, οἷα τῆς ὁσφύος μου κύριοι ἔσονται τῶν πραγμάτων μου καὶ πάσης τῆς πατρικῆς μου καὶ ἀνδρῴας, οὗ οἱ κληρονόμοι γνήσιοι ἁπαξάπαντες· εἰ δὲ πάλιν ἐπιτρέψῃ τὸ θεῖον κἂν ταῦτα ζῶσαν μὲ ἀνασώσιν, ἔχω τὰ ἐμὰ καὶ πρότερον· οὐ γὲ θέμις ὧν τῶν ἐκ προγόνων φέρω *(sic)* κτημάτων προδότης γενέσθαι κἀμὲ περιέρχεσθαι ζητεῖν ἄρτον παρὰ τῶν παίδων καὶ πρὸς αὐτὴν δίκην ἐμφιλοχωρεῖν ἀλλοτρίας θύρας, καθάπερ ἕτεροι ἐν ταῖς ἐμαῖς παρήδευον· λυπηρὸν δὲ ἀντίπονον τὸ παρὰ τῶν ξένων ζητεῖν καὶ ἀποτυγχάνουν, ἀπὸ δὲ τῶν οἰκείων ἀποξενωθῆναι λυπηρὸν καὶ ἀφόρητον καθέστηκε καὶ κακοδαιμονίας ἐσχάτης ἐπέκεινα. Ὅθεν ἔκρινα μηδὲν τῶν ἐμῶν ἀποκηνεῖσαι τῆς ἐπικρατείας μου, μηδὲ ὀλιγοστημόριον τὸ πρὸς διανομὴν ἀπονέμον μέχρις ἂν τῷ βίῳ παρίεμι, ὀπηνίκῳ, τοῦ τηλεπαθοῦς τούτου σαρκίου ἀπολαχθεῖσα, τινικαῦτα καὶ τὴν πατρικὴν καὶ ἀνδοiți, iar dacă la oamenii cari sânt la putere şi cari au întâiele locuri în ierarhia noastră s'ar întări, mai presus de celelalte bănuiala cugetării, şi cu puterea bănuielii chiar arată oarecum siguranţa. Şi deci şi prea-strălucita şi prea-cucernica mamă a prea-cucernicului şi prea-strălucitului Domn a toată Ungrovlahia, domnul domn Io Şerban Cantacuzino Voevod, prinsă de dorinţa de mai bine şi de pofta de a merge la Locurile Sfinte şi de a se închina semnelor coborârii Mântuitorului nostru, a trimes după Smerenia Noastră la satul Dobreni, fiind ea în toată mintea şi, socotind lungimea drumului şi arătând prisosul vrâstei, a mărturisit cele făcute în viaţa ei, câte pot împovăra sufletul şi tulbura cugetarea şi a îndrepta zborul gândului în sus, [şi] a fost întrebată de Smerenia Noastră şi cu privire la lucrurile ei, dacă, adecă, a făcut o împărţire a moşiilor şi altora între copiii ei, şi a răspuns în frica lui Dumnezeu aşa: „Eu, preasfinţite, mi-am pus în mine gândul călătoriei mele acesteia numai la Dumnezeu singurul ajutător, iar, în ce priveşte averea de la părinţi şi de la bărbat, cum să fi ajuns la aşa o nebunie încât, fiind eu încă vie şi văzând soarele cu ochii, să dau altora stăpânirea? Dar acum, gândindu-mă mai ales a-mi împlini pofta, cum am spus mai sus, [şi] dacă e voia lui Dumnezeu ca de la pământescul Ierusalim să schimb viaţa cu cea de dincolo de lume, fiii cei drepţi, din sânul mieu, vor fi stăpâni cu toţii ai lucrurilor mele şi ai întregii moşteniri de la părinţi şi de la soţ, cari moştenitori sânt cunoscuţi cu toţii; iar, dacă va fi alta voia lui Dumnezeu şi mă va păstra vie, voiu avea ale mele ca mai înainte; căci nu e drept să fiu trădătoarea averilor din străbuni şi să rătăcesc căutându-mi pânea pe la copii şi astfel să cerc uşile străine, cum alţii au stat la ale mele; căci e lucru trist şi protivnic a căuta la străini şi a fi răspins, iar de la cei de casă fi înstrăinată ar fi un lucru jalnic şi de nesuferit şi mai presus de toată nenorocirea. De aceia am socotit să nu îndepărtez nimic din ale mele de la stăpânirea mea, nici cea mai mică parte din ce s'ar putea împărţi, cât voiu fi în viaţă, până ce, despărţită de această carne departe suferitoare, atunci fiii mei să împartă şi

δρικήν μου οὐσίαν οἱ υἱοί μου διανεμέσθωσαν καὶ κληρουχείσθωσαν, ὡς βούλοντας, ἀνηρημένης τῆς πλεονεξίας, ἀλλ' ἐπίσω ὡς πρὸ πολλοῦ ἐμερισάμην αὐτοῖς. Ταῦτα μὲν ἀπὸ φωνῆς τῆς κυρίας ἀκήκοα καὶ ἐγγράφων ταῦτα τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἡγεμόνι κυρίῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ Σερβάνῳ Καντακουζινῷ πάσης Οὐγροβλαχίας, τῷ κατὰ πνεῦμα υἱῷ ἀγαπητῷ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ἐγχειρίζω, κατὰ τὸ ἔτος τὸ σωτήριον ᾳχπα΄-ον, Νοεμβρίου ιη'.

părinteasca avere şi cea de la soţ şi s'o moştenească, aşa cum vor vrea, înlăturând lăcomia, ci aşa cum mai de mult li-am împărţit. Acestea le-am auzit din gura stăpânei şi le dau în scris prea-luminatului domn, Domnul ţării, Io Şerban Cantacuzino a toată Ungrovlahia, iubitul fiu sufletesc al Smereniei Noastre, în anul Mântuirii 1681, Noiemvre 18.

XXIV.

Iaşi, 1683, Maiu.

Partenie, Patriarhul Alexandriei, către Ţarii Ivan şi Petru Alexievici, arătând ce datorii a făcut la suirea sa în 7186 (1678), iar după moartea, la 7188 (1680), a predecesorului său, Paisie, a trebuit să se împrumute pentru îngroparea lui, aşa că, aflând la solul muscălesc Procopie, fiul lui Bogdan Vozniţin, scrisori de la tatăl lor, Ţarul Teodor, se îndreaptă către fii pentru un ajutor bănesc: venind către ei, a fost oprit în Moldova, ca să nu păţească de la Turci ce păţise Paisie, dar trimete pe cineva cu trei scrisori: de la el, de la Sf. Sava din Alexandria şi de la Sf. Gheorghe din Egipt, rugând a se pune pe privilegiul rusesc pecetea pe care hoţii au furat-o pe drum.

Παρθένιος, ἐλέῳ Θεοῦ, Πάπας καὶ Πατριάρχης κτλ.

Κράτιστοι, γαληνότατοι, χριστιανικώτατοι, θεόστεπτοι, θεοφρούρητοι κτλ., Ἰωάννῃ Ἀλεξιοβίτζῃ καὶ Πέτρε Ἀλεξιοβίτζῃ κτλ.

Διὰ τῶν πατρικῶν καὶ ἁγίων εὐχῶν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ ἀοιδήμου μεγάλου ἁγίου Βασιλέως καὶ Αὐτοκράτωρος κὺρ Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτζη, τοῦ ἀειμνήστου ὑμῶν πατρός, οὗ τινος ταῖς ἐλεημοσύναις καὶ εὐεργεσίαις ἀναῤῥωσθεὶς ὁ πρὸ ἡμῶν ἐν πατριάρχαις κὺρ Παΐσιος, τῇ δυσχερείᾳ τοῦ χρόνου ἐν τῇ πλεονεξίᾳ τῶν κατ' Αἴγυπτον καταδυναστευόντων ποικίλοις ἀδικήμασι καὶ στενοχωρήμασιν ἀπεγύμνωσαν καὶ τελείως ἀπαραμύθητον ἐποίησαν, χρώμενος τοίνυν μέσον τῇ τοῦ γήρατος ἀδυναμίᾳ καὶ τῇ τοῦ χρέους στενοχωρίᾳ τὸν Θρόνον παρητήσατο, καί, τῇ προσκλήσει τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἅμα τε τῷ ἐλέει καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, τοὺς οἴακας ἡμεῖς ἐδεξάμεθα καὶ ἐν τῇ τοῦ χρέους ὑπερβολῇ τὸν αὐχένα ἡμῶν ἐπεθήκαμεν, τὴν πατριαρχικὴν προστασίαν ἀναλαβόντες κατὰ τὸ ,ζρπς΄ ἔτος, Ὀκτωβρίῳ μηνί, κατὰ δὲ τὸ ,ζρπη΄ ἔτος μετέστη πρὸς τὰς αἰωνίους σκηνὰς ἐκεῖνος ὁ πρὸ ἡμῶν κὺρ Παΐσιος, ὅθεν καὶ ἐν τῇ θανῇ τούτου πολυτρόπως οἱ δυνάσται ἡμῶν ἐμηχανήσαντο καὶ ὑπόχρεον τὸν πατριαρχικὸν καθ' ἡμᾶς Θρόνον κατέστησαν· οὐκ ἦν γὰρ ἄλλως ποιῆσαι ἐπὶ τῷ ἐνταφιάσαι τὸ πατριαρχικὸν ἐκεῖνο σῶμα ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τῶν πρὸ ἡμῶν ἁγιωτάτων Πατριαρχῶν εἰ μὴ διὰ δόσεως ὅτι πλείστων χρημάτων. Πλεονεκτούμενοι τοιγαροῦν παρὰ τῶν καταδυναστευόντων ἡμᾶς, καὶ μὴ ἔχοντες ποῦ προσδραμεῖν πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν τοιούτων χρεῶν ἐλθόντες ἀπ' Αἰγύπτου ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει καὶ διά τινας ὑπηρεσίας, καὶ τῷ μεγά[λῳ] πρέσβει τῆς ἁγίας ὑμῶν βασιλείας ἐντυχόντες, διάκῳ Προκοπίῳ, υἱῷ Μπογδάνου Βοζνιτζίνου, παρ' οὗ καὶ ἐνεχειρίσθημεν ἀσμένως δύο βασιλοπρεπεῖς ἐπιστολὰς τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ ἀοιδίμου μεγάλου ἁγίου Βασιλέως κὺρ Θεοδώρου Ἀλεξιοβίτζη, τοῦ περιποθήτου ἡμῶν ἀδελφοῦ, διασαφηνιζούσας τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συγχώρησιν τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Νίκωνος Πατριάρχου, ἐνεχειρίσαμεν δὲ τῷ αὐτῷ μεγάλῳ πρέσβει τὰς ἀποκρίσεις μετὰ τῶν πατριαρχικῶν εὐχῶν, διά τε γραμμάτων καὶ διὰ ζώσης φωνῆς δηλοποιήσαντες τὴν ἡμετέραν πρὸς τὰ αὐτόθι ἐπιδημίαν. Ἀλλ' οὐκ ἠξιώθημεν, πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντες τοῦ ἁγίου Βασιλέως κὺρ Θεοδώρου Ἀλεξιοβίτζη· ἐλέῳ δὲ τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ ἐπὶ τὸν πατρικὸν καὶ προπατορικὸν κράτος τῆς μεγίστης καὶ ἁγίας Βασιλείας ἡ Ὑμετέρα Γαληνότης καταξιωθεῖσα ἀνελθεῖν, τανῦν καὶ ἡμεῖς, μὴ ἔχοντες ποῦ προσδραμεῖν, μετὰ Θεόν, πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν εἰρημένων χρεῶν, ἔγνωμεν καταφυγεῖν πρὸς τὰ σπλάγχνα τῆς μεγίστης ὑ-

μῶν καὶ ἁγίας Βασιλείας καὶ ἀπολαῦσαι τῆς βασιλικῆς ὑμῶν αὐτοπροσώπου θέας, καὶ τυχεῖν τοῦ βασιλικοῦ ὑμῶν ἐλέους· καί, ἐρχόμενοι μέχρι Μολδαβίας, βασκανίᾳ τοῦ ἐχθροῦ ἠμποδίσθημεν, φοβούμενοι τοὺς πειρασμούς, ὑφ' οὓς ὁ πρὸ ἡμῶν ἐνέπεσε διὰ τὴν ἀκαταστασίαν τῶν κρατούντων ἡμᾶς. Διὸ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Γαληνότητα καὶ ἁγίαν Βασιλείαν καὶ εἰς τὸ βασιλικὸν ὑμῶν ἔλεος παρ' ἡμῶν στέλλεται ὁ ... μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ, ὁμοῦ καὶ τρία χρυσόβουλλα: α΄ τὸ πατριαρχικόν, β΄ τοῦ ἐν τῇ μεγαλοπόλει Ἀλεξανδρείας, Ἁγίου Σάββα καὶ γ΄ τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ἅτινα ἐδωρήσατο καὶ ἐλέησεν ὁ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ ἀοίδιμος καὶ ἅγιος Βασιλεὺς καὶ μέγας Αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος Μιχαηλοβίτζης, ὁ ποθεινότατος ὑμῶν πατήρ. Τῷ παρ' ἡμῶν δὲ ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἀποσταλέντι ἐπὶ τῷ ἐνεγκεῖν τὰ βασιλικὰ ταῦτα χρυσόβουλλα θαλάττιοι λῃσταὶ ἐνέτυχον καὶ τὴν τοῦ πατριαρχικοῦ χρυσοβούλλου βασιλικὴν σφραγῖδα παρέλαβον. Διὸ παρακαλοῦμεν τὸ μέγιστον κράτος τῆς Ὑμετέρας Γαληνότητος ἐπιθεῖναι ἑτέραν βασιλικὴν σφραγῖδα τῆς ἀξιαγάστου ὑμῶν αὐτοκρατορίας καὶ τῆς αὐτοπροαιρέτου καὶ ἁγίας ὑμῶν βασιλικῆς ἐλεημοσύνης. Ὀρθοδοξότατοι, θεόστεπτοι καὶ ἐλεημονικώτατοι ἅγιοι Βασιλεῖς, μὴ ἀποτυχεῖν δεόμεθα τὴν τῶν Ἀλεξανδρέων ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν κλ.

Ἐγράφη ἐν τῷ ἡμετέρῳ καταλύματι, ἐν Γιασίῳ τῆς Μολδαβίας, ἐν ἔτει ἀπὸ Θεογνωσίας ᾳχπγ΄, Μαΐῳ μηνί, Ἰνδ. στ΄.

(Mazarachi, *l. c.* pp. 247—9.)

XXV.

Iaşi, 1683, Maiu.

Partenie, Patriarhul Alexandriei, către Patriarhul Moscovei, Ioachim, făcând observaţii asupra crucii cu trei degete şi cerând ajutor ca să repare partea de spre Apus a bisericii patriarhale.

Παρθένιος κλ.

Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ κλ. Πατριάρχῃ τῆς βασιλευούσης μεγίστης πόλεως Μοσχοβίας καὶ πάσης Ῥωσσίας, κυρίῳ Ἰωακεὶμ κλ.

.... Ἀκηκόαμεν, ἐν Χριστῷ ἀγαπητέ, τοὺς πόνους καὶ μόχθους οὓς κοπιᾷς ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, διευθύνων εὐσεβῶς τὴν ἐμπιστευθεῖσάν σοι ἁγίαν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, διδάσκων ὡς ποιμὴν καλὸς τὰ λογικὰ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ εἰς τὴν ἑνότητα τῆς ἀμωμήτου καὶ ἀληθοῦς πίστεως, τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀσυγχύτου Τριάδος. Τὰ τοῦ καταράτου ἐκείνου ἱερέως, ἀδελφέ, ἐνωτισάμεθα ὅτι σὺν τοῖς συμφρονοῦσιν αὐτῷ ἐξέδοτο τοῖς αἰτοῦσι ὀρθοδόξοις ποιεῖν τὸν σταυρὸν τοῖς κάτωθεν τρισὶ δακτύλοις τῆς δεξιᾶς χειρός· ἐλάβομεν δὲ λύπην μεγίστην καὶ ἀδιάπτωτον ὀδύνην ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν· καὶ γὰρ ἔπασχεν ἀνατρέψαι ὅλως καὶ παρεισάξαι αἱρέσεις ἀπωλείας ἐν τῷ λαῷ ... Λοιπόν, ἀγαπητέ, κρατεῖτε τὰς ἀποστολικὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου, εἴτε διὰ γραφῆς κλ... Διὸ παρακαλοῦμεν τὴν Σὴν Μακαριότητα, ἀγαπητέ, ἵνα ἐλεήσῃς καὶ βοηθήσῃς τῇ ἁγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ τῆς Ἀλεξανδρείας Θρόνῳ, ὅπως τῶν χρεῶν ἀπαλλαχθῶμεν, μᾶλλον δὲ τὸν εἰς ὄλεθρον τρέχοντα δυτικὸν τοῖχον τοῦ περικλεοῦς καὶ ἁγίου ναοῦ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἁγιωτάτου Θρόνου ἀνοικοδομήσωμεν, ὃν οὐκ ἠδυνήθη ὁ πρὸ ἡμῶν κὺρ Παΐσιος ἀνοικοδομῆσαι, καί, ἐὰν τὸ βασιλικὸν τῆς μεγίστης αὐτοκρατορίας καὶ τῆς Σῆς Μακαριότητος πλούσιον ἔλεος οὐ προφθάσῃ, ἡ ἐκκλησία τελείως κρημνίζεται· πρὸς μὲν γὰρ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ τοίχου ἡ δαπάνη ὀλίγη, ἀλλὰ παρὰ γνώμην τῶν κρατούντων οὐ δυνάμεθα, ἀμὴ διὰ δόσεως πλείστων χρημάτων, ἵνα λάβωμεν ἄδειαν· κατὰ δὲ τὴν κακίστην αὐτῶν συνήθειαν, δυνάστης παρ' αὐτῶν κατ' ἔτος στέλλεται τὰς οἰκοδομὰς διερευνᾷν καὶ ὡς ὅτι κρημνῷ παραδοῦναι ὑποκρινόμενος, καὶ διὰ χρημάτων οὐκ ὀλίγων ἡ ὑπόκρισις παρέρχεται, καὶ ταῦτο ἕως οὗ ἔχουσι τὴν ἐξουσίαν. Δεόμεθα τοίνυν κλ.

(*Ibid.*, pp., 249—5.)

XXVI.

Un neiscălit către Constantin Stolnicul Cantacuzino, despre călătoria sa, în Decembre, prin Germania, pe la un oraş pe care l-a străbătut şi „prea-învăţatul suflet“ al acestuia, despre durerea sa pentru moartea „prea-fericitului Domn“, Şerban Cantacuzino), mângâindu-se cu învăţăturile religiei şi trimeţând urări noii Domnii lui Constantin Brâncoveanu. 1689.

† Τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ σοφωτάτῳ κυρίῳ Κ. τῷ Καντακουζηνῷ καὶ Μεγάλῳ Στολνίκῳ.

Ἐτύχομεν ἤδη τοῦ ποθουμένου καί, ἵν' οὕτως εἴπω, σωτηρίου λιμένος καὶ γερμανικῆς χώρας μόλις δ' ἔμπης (sic) τῇ ϛ᾽ᾳ Δεκεμβρίου καί, ὅσον μὲν τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ καὶ τὰ παραπλήσια ταύτης συμβεβηκότα ὅποῦ ἑξήκοντα τῶν ἡμερῶν ὁδοιπορουμεν, καλώτατα δὲν τὴν λανθάνουν, ἐπειδήποτε καὶ ἡ σοφωτάτη αὐτῆς ψυχὴ τὴν πόλιν ταύτην διώδευσεν. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν προσεχῆ ἴδια τῆς σπουδῆς, κατὰ τὸν Ἰσοκράτην, ὅστις τῆς παιδείας τὴν ῥίζαν πικρὰν ἔφη, γλυκεῖς δὲ τοὺς καρπούς. Ὦ πόνος ἀγάστονος! Ὦ μυρίων κλαυθμῶν ἡ στέρησις τοῦ μακαρίτου αὐθέντος! Ἀξία γὰρ τόσον, ὅσον καὶ εἰς τὸν τετράκληκον (sic) θρῆνον ἀπέραστον ἐποιξένησεν, εἰς τοιούτους μᾶλλον ἀνωμάλους χρόνους. Μετὰ δὲ τῶν ἄλλων καὶ ἐγώ, ὡς ἀληθῶς, δάκρυα θερμὰ ἐκατήγαγον, καὶ θρῆνον ἀπαραμύθητον πεποιήκαμεν. Ἀλλ' ὑπὲρ τοῦτο μὲ δὲν μανθάνει τὴν σοφωτάτης τῆς ψυχῆς τὸ ποιητικὸν λόγιον: παντ' εὐχαρίστως τὰ Θεοῦ δέχεσθαι χρή. Ἂς παρηγορᾶται λοιπόν, ὅτι οὐκ ἄνθρωπος ἔλαβεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας, καὶ τὸ συμφέρον ἕκαστον εἰδῶς, καὶ μᾶλλον ἡμῖν τῶν πραγμάτων αὐτοῦ κηδόμενος, ὅτι ὕπνος τὸ πρᾶγμα καὶ ὁ θάνατος μετάστασις, καὶ οὐκ ἀπώλεια, ἀποδημία ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων ἐπὶ τὰ βελτίονα καὶ δὴ αἰώνια. Ἤλγησε μὲν καὶ Ἰὼβ ἐπὶ τῇ στερήσει τῶν οἰκείων τέκνων, ἀλλὰ τοσοῦτον ὅσον ἦν εἰκός, σκεδάσας τὸ νέφος τῆς ἀθυμίας, εἰπών: Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο. Ἀλλὰ δὴ καὶ πάντες οἱ κατὰ Θεὸν ζήσαντες ὀλίγην τῶν κακῶν αἴσθησιν ἐλάμβανον. Ἔχαιρε γὰρ ὁ μακάριος Παῦλος ἐν τοῖς παθήμασιν. Αὐτὰ τοίνυν, σοφώτατε καὶ χριστιανικώτατε ἀνδρῶν, διανοηθεὶς καὶ πιστεύων ὅτι, ὥσπερ Χριστὸς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἔζησεν, οὕτω καὶ τοὺς κοιμηθέντας ἄξει σὺν αὐτῷ ἔνθα τῶν δικαίων οἱ χοροί, ἔνθα τῶν ἁγίων ἀγγέλων τὸ στρατόπεδον, ἔνθα στρατάρχης καὶ ἀρχηγὸς ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης. Αὐτὸς γὰρ προελήληθε τὴν ὁδὸν ἣν πάντες ἐλθεῖν ἀναγκαῖον ἐστίν. Ὅθεν, ὦ θεία καὶ σοφωτάτη κεφαλή, γενοῦ πατὴρ παρακλήσεως καὶ παραμυθίας, παραμυθῶν αὐτὸν καθ' ἑαυτόν· ὁ δὲ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν καὶ πατὴρ πάσης παρακλήσεως παρηγορήσοι τὰς καρδίας πάντων ὑμῶν τῶν συγγενῶν καὶ κατὰ σάρκα καὶ κατὰ πνεῦμα καὶ διατηροῖ καὶ περιέποι παντὸς ἐναντίου συναντήματος τὸν ἐκλαμπρότατον καὶ θεόστεπτον ἡμῶν αὐθέντην, κύριον, κύριον Ἰω. Κωνσταντῖνον Βοεβόδα, στερεώνωντάς τον εἰς τὸν ὑψηλότατον αὐτοῦ Θρόνον εἰς ἐτῶν πολλῶν περιόδους, τὴν δὲ ἱερὰν καὶ σοφωτάτην αὐτῆς κεφαλὴν μετὰ τῶν παμφιλτάτων αὐτῆς βλαστῶν διαφυλάττοι ὑγιαίνουσαν καὶ εὐτυχοῦσαν ἐν βίῳ παντί· ἀμήν.

XXVII.

Gherasim, Patriarhul Alexandriei, către Petru, „Împăratul şi Marele Cneaz“ al Rusiei, cu cerere de ajutor prin arhidiaconul care aduce hrisovul lui şi alte două acte muscăleşti cu privire la mănăstirile Sf. Sava şi Sf. Gheorghe, cu pomenirea tuturor rudelor lui Petru, sprijin al acestei Biserici [1]. Bucureşti, mănăstirea Mihai-Vodă, 1692, Ianuar.

Γεράσιμος, ἐλέῳ Θεῷ, Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ Κριτὴς τῆς Οἰκουμένης.

Κράτιστε, γαληνότατε, χριστιανικώτατε, κλ. Βασιλεῦ καὶ Μεγάλε Κνέζη, Πέτρε Ἀλεξιοβίτζη, πάσης Μικρᾶς τε Λευκῆς Ῥωσσίας Αὐτοκράτωρ καὶ πολλῶν ἄλλων αὐθεντειῶν καὶ τοπαρχιῶν, ἀνατολικῶν τε καὶ δυτικῶν καὶ πολλῶν ἐθνῶν καὶ παντὸς βορείου μέρος, πατρικὴ καὶ

---

[1]) Dăm acest document pentru a se vedea deosebirea de atitudine, în adevăr şi stil, între el şi scrisorile adresate Domnilor noştri.

προπατρικὲ κληρονόμε καὶ κύριε καὶ ἐξουσιαστά, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι υἱὲ ἀγαπητὲ καὶ ποθεινότατε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, παντός τε τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος καύχημα, χειραγωγὲ καὶ κηδεμών, θεοτίμητε παρὰ μὲν τῆς τρισυποστάτου καὶ ὁμοουσίου Θεότητος, τῆς ζωαρχικῆς, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει γνωριζομένου καὶ λατρευομένου Θεοῦ τοῦ παντάνακτος, χάριν, ἔλεος, εἰρήνην καὶ σωτηρίαν ἐπὶ τὴν τῆς μεγίστης σου καὶ αὐτοκρατορικῆς Βασιλείας θεόστεπτον κορυφὴν ἐπευχόμεθα, πρὸς δὲ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Μάρκου, τοῦ τὴν καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτην καὶ πατριαρχικὴν καθέδραν τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας ἀποστολικαῖς καὶ πνευματοφόροις ταῖς περιόδοις καθιδρύσαντος, ἁγιασμὸν καὶ ἐπίσκεψιν, καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν Μετριότητος εὐχήν, εὐλογίαν καὶ συγχώρησιν κἀυτὸν τὸν τῶν ἀγαθῶν δοτῆρα Θεὸν παντοκράτορα διηνεκῶς ἀντιβολοῦμεν. Σοί, τῷ θεοστέπτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ Βασιλεῖ, εὐλογίαν οὐράνιον, ἀκαταμάχητον κράτος, εἰρήνην βαθεῖαν, ἐρρωμενεστάτην ὑγιείαν καὶ σωτηριώδη διαμονήν, νίκας τε παντελεῖς καὶ τρόπαια κατὰ βαρβάρων καὶ πολεμίων ἐχθρῶν, ἐν ὀνόματι ἁγίῳ χαρίζεσθαι, τοῦ τὴν σὴν εὐσέβειαν προεγνωκότος βασιλείας ἀξιώσαντος, στέμματι τῷ λαμπροτάτῳ κατακοσμήσαντος, ἀεὶ δ' ἀμάχως συνεργοῦντος καὶ ἀορατῶς συντηδοῦντος καὶ ἐπὶ πᾶσί σου τοῖς θεοφιλέσιν ἀνδραγαθήμασιν ὑψόθεν προϊσταμένου μονογενοῦς αὐτοῦ υἱοῦ καὶ λόγου, Κυρίου δ' ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ περὶ σὲ μεγαλοπρεπεστάσῃ τῶν ἐνδοξοτάτων καὶ συνετωτάτων κνέζηδων συγκλήτῳ, τῷ τε θεοφρουρήτῳ σου παλατίῳ τῷ βασιλικῷ καὶ παντὶ τῷ ὀρθοδόξῳ καὶ φιλοχρήστῳ σου στρατοπέδῳ, εὐπειθῆ τὴν γνώμην ἐπιβραβευθῆναι καὶ ὁλόψυχον τὴν ὑποταγὴν ἐν σωτηριώδει περαιώσει τῶν ἱερῶν ὑμῶν πάντων καταθυμίων.

Οὐδὲν ἀντικρὺ ἀληθείας, οὐδὲν (ὦ εὐσεβείας βασιλοτίμητε κορυφὴ) ὡς πᾶσι κατάδηλον· καὶ γὰρ ἀρετῆς τῆς θεοπνεύστου ταῖς ἰδέαις, φωτοφανέσιν ἰδέαις εἰς τὰ πάντα τῆς οἰκουμένης πέρατα ἀκτινοειδῶς διαλαμπούσης καὶ διὰ τῶν ἰδίων ἐνεργειῶν καταφανῆ τὰ γνωρίσματα ἀποτελούσης, μεγάλων δεκτικοὺς ἐγκωμίων τοὺς αὐτοὺς προθύμως ἀγκαλιασαμένους παρίστησιν, ὑπὸ πάντων μὲν φιλοτιμημένους κἀπὶ τοσοῦτον πνευματικῶς καὶ ζηλοτύπως φανταζομένους, ὡσὶ οὐδ' αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ αἰὼν μηδοτιοῦν ἀμνημοσύνης καὶ τῇ τῶν ἐπαινεῖν ἱμειρομένως σχολιαζόντων διανοίᾳ παραπέμψαι ἰσχύσειεν, ἀλλὰ τὸ τοῦ πνευματικοῦ φίλτρου διάπυρον, αὐτοῖς γε τοῖς ἐπαινέταις ἐνδιαθέτως διασῳζόμενον, πῇ μὲν ἀνθοπεριπλέκτοις καὶ θεοσόφοις τοῖς ἐγκωμίοις εὐφημίας τῆς οὐ τυχούσης τοὺς ἐναρέτους ἀξιοῦσι, πῇ δέ, μόνῃ τῇ σιωπῇ χρωμένοις, διὰ τὸ πολλοῦ δεόμενον τοῦ ἐγκωμίου, ὑπερβαλλόντως μακαρίζουσι. Καὶ μὴν ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἡ Μετριότης ἡμῶν, μάλα καλῶς ἀφορῶσα πνευματικῶς ἀγαθυνομένη τοιαύτας εἶναι τὰς τῶν εὐσεβῶν κοσμιότητας, τὸν τελειωτὴν Θεὸν καθικετεύει κἀπὶ τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς αὐτοὺς ἐπιδιδοσθαι, τοὺς ἀσκησαμένους διὰ μνήμης ἀξιοῦσθαι τῆς ἀξιεπαίνου. Καὶ τίνα ἡμῖν τὰ καθεξῆς; Ἀφορμὰς τὰς ἀνηκούσας, τῆς εὐκαιρίας ἀνακεκαλυμμένως χαριζούσης, ἵνα τί σιωπῶμεν; Ἡ τοῦ πανσεβάστου, θεοστέπτου τε καὶ χριστιανικωτάτου, τοῖς οἰκτιρμοῖς ὑπερλάμψαντος, ἐν βασιλεῦσιν ἀοιδίμου μεγάλου Κνέζου καὶ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτζη ὑπερτελεστάτη τῶν ἀρετῶν κοσμιότης πρὸ ὀφθαλμῶν ἡμετέρων νοερῶς κεῖται, τά τ' ἐπιεικῶς καὶ χριστομιμήτως τῷ τρισολβίῳ ἐκείνου συνθέτῳ ἰνδάλματι βασιλοπρεπῆ τὰ τὴν ὑφήλιον ὁλολαμπῶς καὶ πλουσίως διαδραμόντα, χειραγωγοῦ κοινοῦ γενομένου καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς καθόλου στύλου ἀπεριτρέπτου καὶ ὑπασπιστοῦ ἀναδειχθέντος, τὰς τ' ἀναπετασθείσας αὐτῇ νοητὰς πύλας τοῦ ᾅδου ἀποσοβήσαντος, τρισμακαρίου καὶ θεοστέπτου ἀνδρός, προφανῶς καὶ ἀριδήλως παῤῥησιάζεται, ὧν τινων τὸ σεμνολόγημα, διὰ τὸ πολλῆς καὶ ἀπείρου δεῖσθαι τῆς εὐφημίας, ἐπὶ τοῦ παρόντος παροπτέον, ἵν' ὅπως, τῇ ἀκινδύνῳ σιγῇ, τὰς ἐφέσεις καὶ τοὺς μακαριομοὺς ἐπ' ἐκεῖνον αὐξήσωμεν. Ἀσπασίῳ δὲ τῷ φρονήματι χρησάμενοι, ἐπὶ σὲ τὸν ἐξ ἀγαθῆς καὶ εὐσεβοῦς ῥίζης εὐσεβέστατον ῥάδαμνον ἐπανακάμψαι καὶ λόγον τὸν εὐχετικὸν τοῦ σεμνολογήματος λυρικῶς ἀναμέλψαι διενοήθημεν· οὗ καὶ μόνον τῷ θεοτιμήτῳ στεφανίτῃ τοὺς ἐγκωμίων τῶν πνευματικῶν στεφάνους, ὑφωμέναις πρὸς εὐλογίαν ταῖς χερσί, περιπλέξαι ἠράσθημεν, τῷ ἐν βασιλεῦσιν ὀρθοδοξοτάτῳ καὶ αὐθένταις τοῖς μεγίστοις γαληνοτάτῳ, μεγάλῳ Κνέζῃ, Πέτρῳ Ἀλεξιοβίτζῃ, πάσης μὲν μικρᾶς, μεγάλης καὶ λευκῆς Ῥωσσίας αὐτοκράτορι, υἱῷ δ' ἐν Χριστῷ κατὰ πάντα πεφιλημένῳ καὶ περιποθήτῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος. Οὐκ ἀνεκτὸν καὶ γὰρ ἡμῖν ἔδοξε, καιρὸν εὐχηκόσι, ταῦν τὸν ἀνήκοντα παρασιωπῆσαι, ἀλλ' ἐξ ὅλης ἡμῶν τῆς ψυχῆς καὶ καρδίας, διὰ τῶν πατριαρχικῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν (ἀντ' ἐγκωμίων), τὴν θεοφρούρητον τῆς σῆς αὐτοκρατορίας κορυφὴν καταστέψασθαι, τῷ τε πνευματικῷ ἀσπασμῷ νοερῶς σε περιπτύξασθαι, τὸν σταυροφόρον σκηπτοῦχον ἄνακτα, τὸν ὑπὲρ τὸν ἄλλον τοιοῦτον τῇ εὐσεβείᾳ διαυγάζοντα καὶ αὐτὸν τῆς οἰκτιρμοσύνης ἐλληλαχότα βαθμὸν τὸν ἀκρότατον, οὐδενὸς μὲν ἧττω τῶν βασιλείᾳ τῇ ὀρθοδόξῳ διαπρεψάντων ἀξιο-

μνήστων κοιράνων ἀναφανέντα, πολλῷ δὲ μᾶλλον τοῖς ἐπιεικέσιν οἰκτιρμοῖς τοὺς πολλοὺς ἀνδρειοφρόνως ὑπεράραντα, οὐ πραγμάτων μέν τοι τῶν πολιτικῶν νουνεχῶς καὶ μόνον κηδόμενον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καταλόγου εὐσεβείᾳ τῇ προσηκούσῃ καὶ εὐλαβείᾳ προφθάνοντα τῇ καθ' ὑπερβολήν, τῶν μὲν ἀρνουμένων τῷ βασιλικωτάτῳ σου ἐλέει καὶ αὖθις ἐπιμελούμενον, τῶν δὲ μάλα τῇ ἀπορίᾳ καταπεπληγμένων κἀπὶ τοῖς ἀφθονοπαρόχοις σου πεποιθότων οἰκτιρμοῖς ἱλαρωτάτῃ τῇ διαθέσει ἀντιλαβέσθαι οὐκ ἀπονανόμενον. Πολλά σοι τῶν ἐγκωμίων τὰ ἔπαθλα (ὦ τῆς εὐσεβεστάτης βασιλείας θεότευκτον ἄγαλμα) καὶ τὰ τῶν ἀρετῶν περιφανῆ καλλωπίσματα: ἴχνεσι καὶ γὰρ τοῖς πατρῴοις, τοῖς βασιλικοῖς καὶ χριστομιμήτοις ἰχνηλατοῦντα ἡ θεία χάρις ἀνέδειξεν, ὥσπερ καὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς ἀρχῆς καὶ βασιλικῆς ἀλουργίδος κληρονόμον καὶ ἐγκρατῆ ἀπειργάσατο, ἀνθ' ὧν πάντων κομπάζων δέον ἡμᾶς καὶ ἄγαν σεμνύνεσθαι· ὅτι περ καὶ τῆς θεοσεβοῦς ὀρθοδοξίας τὸ ἄκρον ἡ τῶν τῆς Ἐκκλησίας τροφίμων οἰκείωσις πέφυκεν. Εὐδαίμων ἄρα μεγαλόπολις αὕτη ἡ βασιλεύουσα καὶ πᾶσαι αἱ τοπαρχίαι καὶ περιώνυμοι Ῥωσσίας αἱ εὐσεβέσταται (ὧν τινων ἄρχειν σκήπτρῳ τῷ βασιλικῷ πατρικῶς κεκλήρωσαι καὶ προπατορικῶς) καὶ τῷ ὑπὸ σὲ ὑπήκοον εὐδαίμονος τετύχηκε τῆς κληρονομίας. Ζῆθι τοιγαροῦν, βασιλεῦ γαληνότατε, τὸ παντὸς τοῦ χριστωνύμου πληρώματος εὖχος καὶ καύχημα εἰς πολλὰς τῶν ἐναυτῶν περιόδους! Καί, εἴπερ σου τὸ θεόστεπτον κράτος πολλαῖς ταῖς ἀφορμαῖς πλεονέκτας τῶν ἐγκωμίων ἡμᾶς γενέσθαι ἐπέτρεψεν, οὐκ ἀπαράδεκτον δόξειέ σου τῇ Γαληνότητι, ἐπειδή περ οὐ μόνον πλεονέκτας, ἀλλ' εὐχέτας σου τῷ ὄντι καὶ θερμοτάτους παρακλήτορας πρὸς τὸν πανοικτίρμονα Θεὸν ἑαυτοὺς ὁμολογεῖν θαρσαλέως ἐμμένομεν, καίπερ ἐλέους καὶ ἀντιλήψεως ἄξιος (Θεοῦ συγχωρήσει τοῦ παντοδυνάμου), διὰ τὰς ἀπείρους καθ' ἡμῶν ἐπιβαινούσας περιστάσεις καὶ συμφοράς, ἐγενόμεθα, δι' ἃς, τῆς ἡμῶν Μετριότητος δυσμενῶς ἀθυμούσης καὶ τοῦ πολυειδοῦς τούτων μώλωπος ἡμᾶς τραυματίζοντος, σταθερότητα τῶν ἀκαταισχύντων ἐλπίδων θαρροῦντες πρὸς τὴν αὐτόκτητόν σου φιλανθρωπίαν καὶ φιλοκτιρμοσύνην τὸν ἡμέτερον ἀρχιδιάκονον, μετὰ τῆς συνοδίας αὐτοῦ, πέμπομεν, πρόσωπον ὑμέτερον ἐπιφέροντα καὶ διὰ ζώσης φωνῆς τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῇ θεοστέπτῳ σου κορυφῇ, σὺν ἀσπασίοις ταῖς προσηγορίαις, διαγγέλλοντα, ἀνὰ χεῖράς τ' ἔχοντα τὸ πανσέβαστον τῆς σῆς εὐσεβεστάτης ἀνακτορίας χρυσόβουλλον, σφραγῖδι διαχρύσῳ σου τῇ βασιλικῇ κατησφαλισμένον καὶ χάριν ἐλέους σοι δωρηθὲν καὶ ἐληθὲν τῇ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῇ καὶ πτωχοτάτῃ καθέδρᾳ τῇ πατριαρχικῇ τῶν Ἀλεξανδρέων, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ πρὸ ἡμῶν αὐτῇ προεδρεύσαντος ἀοιδίμου Πάπα καὶ Πατριάρχου καὶ κριτοῦ τῆς οἰκουμένης, κυροῦ Παρθενίου, τοῦ τῇ ῥωμαλαιοτάτῃ τῶν σῶν οἰκτιρμῶν ἀρωγῇ καὶ ἐλεημοσύνῃ ἐπισκέψει τῇ πλουσιωτάτῃ μικρόν πως ἀναῤῥωσθέντος καὶ τὰς τῆς Ἐκκλησίας συμφορὰς κυβερνήσαντος· μεθ' οὗ τινος χρυσοβούλλου σου τοῦ πανενδόξου καὶ ἕτερα δύο χρυσόβουλλα σεβάσμια πέμπεται: τὰ παρὰ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ μνήμῃ γενομένου τρισμάκαρος ἐν βασιλεῦσι χριστιανικωτάτου Ἀλεξίου Μιχαηλοβίτζη, Μεγάλου Κνέζη καὶ Αὐτοκράτορος, τοῦ θεοεικέλου πατρός, χάριν ἐλέους κἀυτὰ ἐληθέντα ταῖς σεβασμίαις μοναῖς τοῦ τε κατ' Ἀλεξάνδρειαν ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου καὶ τοῦ κατ' Αἴγυπτον μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀειμνήστου κυροῦ Παϊσίου, Πάπα καὶ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, τοῦ σωματικῶς ταυθοὶ ἀντομιλήσαντος καὶ πολλὰ τὰ ἐλέη τῆς χριστιανικῆς αὐτῆς βασιλείας διαδεξαμένου, ἀμφοτέρων ἐκείνων τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν θερμοτάτων εὐχετῶν πᾶσιν ἡμῖν διαμεινάντων μέχρις ἀναπνοῆς τῆς τελευταίας. Μέμνοισο τοίνυν κἀυτὸς (ὦ αὐτόκρατορ γαληνότατε) τῶν πατρικῶν καὶ προπατορικῶν σου προτερημάτων, τῶν βασιλικῶν καὶ ἐλεημόνων. Ἀνάστηθι κ' ἡμῖν πλουσιοπάροχος βοηθήσων· δεῖξόν σου κἀπὶ τὴν ἡμετέραν ἀπορίαν τὸ ἐπιεικές σου καὶ αὐτόκτητον ἔλεος, ἀντιλήψει σου τῇ ἀκαταμαχήτῳ καὶ φιλευσπλάγχνῳ τοὺς ἀδυνάτους ἡμᾶς περιχαράκωσον χεῖρα ὄρεξον βοηθείας καὶ θλίψεσιν ἀνυπήστοις τὰ μάλιστα κατατρυχομένους ἐνίσχυσον, ἐλέει σου, τῷ βασιλοπρεπῶς πᾶσι προφθάνοντι ἡμῖν τε τοῖς δεομένοις ἐπίνευσον, ἵλεως γενέσθω σου ἡ θεοφώτιστος διάνοια (ἄναξ τροπαιοφόρε). Σὲ γὰρ καὶ μόνον μετὰ Θεόν, μὴ ἔχοντες ἀλλαχόθι ποῦ προσδραμεῖν, ἐπικαλούμεθα. Ἐφεσίου δὲ σκοποῦ τοῦ θεοφιλοῦς μὴ ἡμαρτημέναι, ἀλλ' ἐλέους σου τοῦ πλουσιωτάτου καὶ βασιλικοῦ ἐπιτεύξασθαι ἐσμὲν πεποιθότες, πρὸς πνευματικὴν πηδαλιουχίαν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου καὶ πατριαρχικοῦ Θρόνου κατ' ἀρχὰς ἐπαρκουμένου καὶ εὐσεβείᾳ καυχωμένου, ἀδυνάτου δὲ διὰ τὴν ἀπορίαν καὶ πτωχείαν τὴν ὑπερβάλλουσαν τότε νῦν ἔχον ἀποκατασταθέντος, τῶν δ' ἡμετέρων ἀναγκῶν καὶ πολυειδῶν περιστάσεων ἄνεσιν καὶ μικρὰν ἀναψυχήν, δι' ἃς τῆς θεόθεν ἡμῖν ἐμπιστευθείσης τῶν λογικῶν προβάτων ποίμνης ἐκφοιτήσαντες, ἐπὶ τὴν παντελῆ δυσχέρειαν τοῦ καιροῦ κἀπὶ τὴν οὐ λανθάνουσαν τῶν ἐνθάδε χριστιανῶν δυστυχίαν περινοστοῦντες, εἰς Οὐγγροβλαχίαν τὰς διατριβὰς ἔχομεν. Οὕτωσί πως γένοιτο (ὦ εὐσεβέστατε καὶ θεόστεπτε βασιλεῦ), καὶ

γὰρ ἡμᾶς ἀκαταπαύστως ἀντιβολοῦντας πλουτήσει πρὸς τοῦ Πατρὸς τῶν φώτων (ἐξ οὗ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον) ἀκαταμάχητον τὴν νίκην, σωτηριώδη τὴν διαμονὴν καὶ τῆς βασιλείας στερέωσιν δωρηθῆναι σοί, τῷ κρατίστῳ καὶ γαληνοτάσῳ αὐθέντῃ, Βασιλεῖ καὶ Μεγάλῳ Κνέζῃ Ἀλεξίῳ Πετροβίτζῃ, εὐχὰς καὶ εὐλογίας τὰς πατριαρχικὰς φιλοτέκνως ἀπονέμοντας, κἀπὶ τὸ ζεῦγος ὑμῶν αὐτῶν τὸ βασιλικὸν καὶ τρισόλβιον ζωὴν πολυχρόνιον ἐπευχομένους καὶ διαδοχὴν τέκνων τέκνοις, πρὸς καταρτισμὸν τῆς μεγίστης ὑμῶν καὶ χριστιανικῆς Βασιλείας, ἀλλὰ καὶ τῷ γαληνοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ Βασιλεῖ καὶ Μεγάλῳ Κνέζῃ Ἰωάννῃ Ἀλεξιοβίτζῃ, τῇ τε χριστιανικωτάτῃ Βασιλίσσῃ, τῇ εὐσεβεστάτῃ σου μητρί, Ναταλίᾳ Κυριλλέβνῃ, καὶ εὐσεβεστάτῃ Βασιλίσσῃ καὶ Μεγάλῃ Κνεζίνῃ Μάρθᾳ Ματθαιέβνῃ σωτηριώδη τῶν ἐν Χριστῷ καταθυμίων τὴν ἐκπλήρωσιν παρακαλοῦμεν, μεθ' ὧν καὶ ταῖς παρθενικῷ τῷ καταυγάσματι λαμπαδοχούσαις Βασιλεύσι, πατραδέλφαις καὶ ἀδελφαῖς τῆς Σῆς Γαληνότητος, Μάρθᾳ, Σοφίᾳ, Αἰκατερίνῃ, Μαρίᾳ, Θεοδοσίᾳ καὶ τῇ ὁμογάστορι Ναταλίᾳ, ταῖς Ἀλεξιέβναις. Ἀλλά, προσέτι τὸ θεῖον ἐξελεούμενοι, μαρτυρούμεθα ὑπὲρ τῆς ἐν σκηναῖς ἁγίων κατατάξεως καὶ αἰωνίας ἀναπαύσεως τῶν ἀοιδίμων ἐν Χριστῷ Βασιλέων, τῶν προπατόρων σου, καὶ μάλιστα τῶν ἀρχικὴν τὴν τάξιν ἐχόντων ἐν Βασιλεῦσιν χριστιανικωτάτων μεγάλων αὐθεντῶν καὶ αὐτοκρατόρων Ἀλεξίου καὶ Συμεὼν τῶν Ἀλεξιοβιτζῶν καὶ τῆς φιλοχρίστου Βασιλίσσης καὶ μητρὸς αὐτῶν τῆς Ἡλιέβνης. Ταῦτα ἡμῖν καὶ τοῖς περὶ ἡμᾶς πνευματικὰ λειτουργήματα (θεόστεπτε Βασιλεῦ), ἐφ' ἅπερ πανευλαβῶς ἐπεκτεινόμενοι, ἀσιγήτους ἱκέτας ἑμαυτοὺς παριστῶμεν, σπλαγχνισθῆναι δέ σου τὴν θεόστεπτον Βασιλείαν ἐλπίζομεν, διὰ τὸ ἄπειρον τῆς οἰκτιρμοσύνης, καὶ ἡμᾶς τοῦ πλουσιωτάτου σου ἐλέους μετόχους ἀποκαταστῆσαι, μεγάλως τε χαροποιῆσαι ταῖς εὐεργεσίαις καὶ τῶν πολυειδῶς ἐπερχομένων ἡμῖν στενοχωριῶν καὶ ἀδίκων πλεονεξιῶν ἀντιλαμβάνουσαν ἀναδειχθεῖσαι, ταῖς ἡμετέραις δεήσεσιν ἐπικαμπτομένην καὶ προνοίᾳ καταναγκαζομένην τοῦ φιλευσπλάγχνου κοινοῦ κηδεμόνος Θεοῦ δὲ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Βασιλέως τῶν βασιλευόντων καὶ Κυρίου τῶν κυριευόντων, ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

Ἐγράφη ἐν τῷ ἡμετέρῳ καταλύματι, ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ αὐθεντικῇ Μονῇ τοῦ Μιχαὴλ Βοεβώδα, τῇ ἐν τῇ Αὐθεντίᾳ τῆς Οὐγκροβλαχίας, ἐν ἔτει ἀπὸ κτίσεως κόσμου ζς΄, ἀπὸ δὲ Χριστοῦ ᾳχϟβ΄, ἐν μηνὶ Ἰανουαρίῳ, ἰνδ. ιε΄.[1].

(Mazarachi, *l. c.* pp. 415—21.)

XXVIII.

1694, 6 Decembre. **Mărturie privitoare la vânzarea casei boierului Hrisosculo către soţia lui, Mărioara Mavrocordat, cu pomenirea şi a fratelui ei, Alexandru Exaporitul.**

Διὰ τοῦ παρόντος ἐπιβεβαιωτηρίου γράμματος γίνεται δῆλον ὅτι, τοῦ ἐντιμοτάτου ἄρχοντος Κυρίτζη Χρυσοσκούλου υἱοῦ πώλησιν τελείαν διὰ χοντζετίου τῆς βασιλικῆς κρίσεως ποιησαμένου τοῦ ὁσπιτίου αὐτοῦ πρὸς τὴν τιμιωτάτην ἀρχόντισσαν κυράτζαν Μαριώραν Μαυροκορδάτην, τὴν ἑαυτοῦ σύμβιον, καὶ δι' ἐνυπογράφου καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος ὁμολογησαμένου καὶ ἐπιβεβαιώσαντος ὅτι πᾶσα ἡ περὶ αὐτὸν φαινομένη περιουσία, εἴτε κινητή, εἴτε ἀκίνητος, ἔστι καὶ λέγεται ἀναμφιβόλως οἰκεία τῆς αὐτῆς κυράτζας Μαριώρας, αὐτὸς δὲ ἀμέτοχος ὅλων τῶν τε πραγμάτων καὶ χρημάτων ὁμολογεῖται καὶ πάντῃ ἀνοίκειος καὶ μέχρις ὀβολοῦ, τῆς δὲ διαλειφθείσης ἀρχοντίσσης κυράτζας Μαριώρας ἀβιάστως θελησάσης καὶ ἀποφηναμένης ὅτι,

Prin cea de faţă întăritoare scrisoare se face ştiut că, prea-cinstitul boier Chiriţi Hrisosculo fiul făcând o vânzare desăvârşită, prin hoget al judecăţii împărăteşti, a casei sale, către prea-cinstita jupănească dumneaei Mărioara Mavrocordat, soţia sa, şi făcând-o recunoscută şi confirmată printr'un act iscălit de mărturie, că toată averea ce se arată, ori mişcătoare, ori nemişcătoare, este şi se spune fără îndoială a înseşi acelei jupănese Mărioara, iar el se recunoaşte fără parte în toate acele lucruri şi averi şi cu totul fără casă, până la un ban, iar acea pomenită jupănească Mărioara, fără silă voind şi declarând că, dacă i s'ar întâmpla Cinstei Sale a pleca înainte de sfârşitul soţului ei, Chiriţi Hrisosculo, să păstreze acesta

[1]) Alte acte privitoare la relaţiile cu Rusia sânt din timpul şederii ulterioare, in 1696, Maiu-Iulie, acolo; *ibid.*, p. 426: unul, din Maiu 1695 (*ibid.*, pp. 417—9), n'are dată de loc.

εἴπερ τύχοι τῇ αὐτῆς Τιμιότητι τῶν τῇδε ἐκδημῆσαι πρὸ τῆς τελευτῆς τοῦ ἰδίου συμβίου Κυρίτζη Χρυσοσκούλου, τοῦ φυλάττεσθαι τοῦτον εἰρηνικὸν καὶ ἀνεπηρέαστον παρὰ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων καὶ κληρονόμων αὐτῆς, εἰς χρῆσιν ἰδίαν ἔχοντα τὸ ὁσπίτιον καὶ ἐν αὐτῷ κατοικοῦντα καὶ μένοντα μέχρις ἐσχάτης αὐτοῦ ἀναπνοῆς, καὶ κατὰ πᾶσαν ὑπηρεσίαν ἐξυπηρετούμενόν τε καὶ κυβερνώμενον. Ὁ τιμιώτατος καὶ σοφώτατος ἄρχων Μέγας Λογοθέτης τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἐξοχώτατος Ἑρμηνευτὴς τῆς κραταιᾶς Βασιλείας, κύριος Ἀλέξανδρος, ὁ αὐτάδελφος αὐτῆς, ὡς ἀπὸ προσώπου καὶ τῶν λοιπῶν εὐγενεστάτων κληρονόμων, τῇ ἀδελφικῇ θελήσει ἐπικαμφθείς, ὑπεσχέθη ταῦτα πάντα ἀγαθοπροαιρέσεως συντηρηθῆναι, καὶ ἐν τῷ ὁσπιτίῳ τὸν ἴδιον γαμβρὸν Κυρίτζην Χρυσόσκουλον, εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Ἐν ἔτει ᾳχϛδ΄, ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ ϛ΄.

(*Ibid.*, p. 430.)

casa în pace şi fără a fi tulburat de prea-nobilii domni şi moştenitori ai ei, având-o spre întrebuinţare şi stând şi rămânând în ea, până la ultima-i suflare, şi supraveghind-o şi chivernisind-o.

Prea-cinstitul şi prea-înţeleptul domn Mare Logofăt al Marii Biserici a lui Hristos şi prea-distinsul Tălmaciu al puternicii Împărăţii, domnul Alexandru, fratele ei, şi din partea celorlalţi prea-nobili moştenitori, îndemnat de o voinţă frăţească, a făgăduit a le păzi pe acestea toate de voie bună şi [a păstra] pe cumnatul său Chiriţi Hrisosculo în casă, spre arătare şi siguranţă.

În anul 1694, luna lui Decemvre 6.

XXIX.

Patriarhul Calinic al Constantinopolei către Mitropolitul Teodosie al Ţării Româneşti, Teodosie, pentru ca să hirotonisească pe Neofit ca Mitropolit de Sebasta. 1696, Iunie.

Καλλίνικος, ἐλέῳ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Ἱερώτατε Μητροπολίτα Οὐγγροβλαχίας, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε πλαγηνῶν, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, κὺρ Θεοδόσιε, χάρις εἴησαν τῇ Σῇ Ἱερότητι καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ.

Διὰ τοῦ παρόντος παρέχομεν ἄδειαν τῇ Ἀρχιερωσύνῃ σου ἵνα, λαβὼν μετὰ σεαυτοῦ συλλειτουργοὺς ἀρχιερεῖς, αὐτόθι, εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, καὶ τὴν ἱερὰν ἐκτελέσας μυσταγωγίαν, χειροτονήσῃς τὸν εὐσεβέστατον ὑποψήφιον Νεόφυτον εἰς Μητροπολίτην Σεβαστείας κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ ὑποτύπωσιν, μετὰ πάσης κανονικῆς περισκέψεως, ψηφισθέντα ἐν τῇ παρ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, δι' ἡμετέρας πατριαρχικῆς προτροπῆς, ὑπὸ τῶν ἐνδημούντων ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱερωτάτων συναδελφῶν ἡμῶν ἀρχιερέων, καὶ προβάλλειν αὐτὸν τῷ τῆς ἀρχιερωσύνης βαθμῷ. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφαλείαν πέμπεταί σοι καὶ τὸ παρὸν τῆς ἐκδόσεως γράμμα.

ᾳχϛ΄, ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτίωνος δ΄της.

Calinic, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei, Romei celei nouă, şi Patriarh ecumenic.

† Preasfinţite Mitropolit al Ungrovlahiei, cinstit şi exarh al plaiurilor, întru Duhul Sfânt al nostru iubit frate şi coliturghisitor, chir Teodosie, har Sfinţiei Tale şi pace de la Dumnezeu.

Prin scrisoarea de faţă îţi dăm voie Arhieriei Tale ca, luând cu tine arhierei coliturghisitori, acolo, în eparhia ta, şi îndeplinind sfânta taină, să hirotoniseşti pe prea-cucernicul ales Neofit ca Mitropolit al Sebastei după rânduiala şi tipicul bisericesc, cu toată cercetarea canonică, hotărîtă în Biserica cea Mare a lui Hristos care e în sama noastră, prin al nostru îndemn patriarhicesc, de către prea-sfinţiţii fraţi ai noştri arhierei cari stau în Constantinopol, şi să-l înaintezi în treapta arhieriei. Pentru care spre dovadă şi siguranţă ţi se trimete şi cea de faţă scrisoare de învoire.

1696, în luna lui Iunie, indicţia a patra.

(Pe dos:) Cartea de hirotonia Sevastias.

(Originalul Bibl. Ac. Rom.)

XXX.

c. 1700 Gherasim, Patriarhul Alexandriei, către Constantin-Vodă Brâncoveanu, despre dorinţa de a se face tipografie pentru cartea sa „retorică", ajutând şi fostul Patriarh ecumenic Dionisie.

Τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας πρόλογος εἰς τὸ ὅπερ ἐξέθετο ῥητορικὸν βιβλίον.

Γεράσιμος, ἐλέῳ Θεοῦ Πάπας καὶ Πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης Αἰγύπτου.

Τῷ εὐσεβεστάτῳ τε καὶ ἐκλαμπροτάτῳ Αὐθέντῃ καὶ Ἡγεμόνι πάσης Οὐγκροβλαχίας, κυρίῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ Μπασαράμπᾳ Βοεβόδᾳ, υἱῷ κατὰ πνεῦμα ποθεινοτάτῳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάριν καὶ ἔλεος παρὰ Θεοῦ καὶ παρ' ἡμῶν ἀποστολικὴν εὐλογίαν καὶ εὐχήν.

Ἐπειδὴ οὐχὶ μόνον δι' ἀκοῆς καὶ φήμης, ἀλλὰ καὶ αὐτοψὶ νὰ ἐγνωρίσαμεν τὸν ἔνθεον ζῆλον ὁποῦ ἡ εὐσεβεστάτη Σου Ἐκλαμπρότης, ὑψηλότατε Ἡγεμών, ἔχει εἰς τὴν ὑπέρφωτον πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὡσὰν ὁποῦ μὲ πολυετεῖς τρόπους γυρεύεις νὰ τὴν συστήνῃς καὶ αὐτὴν ποτὲ νὰ μὴν χωρίσῃς ἀπὸ τὰ ἀγαπητά σου σκηνώματα, διὰ τοῦτο ἐσυλλογίσθημεν, διὰ τὸ μέγα καὶ θεοχαρίτωτον ἀξίωμα τῆς Πατριαρχείας, ὁποῦ πλουσίῳ ἐλέει ὁ ἐν ἁγίοις δοξολογούμενος Θεὸς μᾶς ἐχάρισεν εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας Θρόνον, στέφος τίμιον νὰ συμπλέξωμεν τὸ παρὸν ἐκ ψυχῶν σωτηρίων ὁδηγίας, βιβλίον ῥητορικόν, καὶ νὰ στεφανώσωμεν τὴν μακαρίαν σου ψυχήν, εἰς τὸ ὁποῖον διὰ κλῆμα ἀμάραντον εὑρίκαμεν τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν Σταυρόν, ἔχοντα βότρυν πέπειρον τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ διὰ μαργαρίτας καὶ πολυτίμους λίθους τὰς ἁγίας πληγὰς εἰς τὴν ἀμίαντον καὶ καθαρωτάτην αὐτοῦ σάρκα καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην λαμπρότητα τὰς ἐκχύσεις τῶν παναχράντων αἱμάτων τοῦ ὅλου σώματος. Δέξαι λοιπὸν τὸ ἅγιον στέφος τοῦτο καὶ μὴν ἀμελήσῃς νὰ παραστένεσαι εἰς τὸν ἅπαντα κόσμον τοιούτως ὡραϊσμένος καὶ λελαμπρυσμένος. Ἡ δὲ παράστασις μεμιγμένη μὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀρετῶν, ὁποῦ εἰς ἐδικήν σου κοσμιότητα φέρεις, εἶναι καὶ αὕτη ἡ ὁλοπόθητός σου θέλησις εἰς τὴν τυπογραφίαν τοῦ βιβλίου, διὰ νὰ ἐξαπλωθῇ τὸ ὄφελος ἀντάμα μὲ τὴν φήμην τοῦ εὐσεβεστάτου σου ὀνόματος εἰς τὸ πλῆθος τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν καὶ μάλιστα ὅπου συμπρομηθευτὴν ἔχεις τὸν παναγιώτατον καὶ λογιώτατον Οἰκουμενικὸν

A prea-fericitului Patriarh al Alexandriei prolog la cartea de retorică ce a făcut-o.

Gherasim, cu mila lui Dumnezeu Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi a tot Egiptul.

Prea-evlaviosului şi prea-strălucitului stăpân şi Domn a toată Ungrovlahia, domnul domn Io Basarab Voevod, fiu sufletesc prea-dorit al Smereniei Noastre, har şi milă de la Dumnezeu şi de la noi apostolicească binecuvântare şi rugăciune.

De oare ce nu numai prin auz şi faimă, ci şi de-a dreptul am cunoscut dumnezeiasca râvnă pe care Strălucirea Ta, prea-înălţate Domn, o ai către prea-luminata credinţă a Domnului Nostru Isus Hristos, de oare ce de mulţi ani cu tot felul de chipuri cauţi s'o sprijini şi să n'o îndepărtezi de la corturile ei iubite, de aceia ne-am gândit, pentru marea şi de Dumnezeu prea-dăruita vrednicie a Patriarhiei, pe care din bogata-I milă ni-a dăruit-o Dumnezeu cel întru sfinţi slăvit pe prea-sfântul şi apostolicul Scaun al Bisericii Alexandrinilor, să împletim această cunună de cinste din călăuzirea mântuitoarelor suflete carte de retorică, şi să încununăm fericitu-Ţi suflet, la care prin chemare neveştejită am găsit cinstita şi de viaţă făcătoare Cruce, având strugure... pe Domnul nostru Isus Hristos şi ca mărgăritare şi pietre scumpe sfintele răni în carnea Lui cea neprihănită şi prea-curată şi drept orice altă strălucire revărsările sângiurilor trupului întreg. Primeşte deci această sfântă cunună şi să nu uiţi a Te înfăţişa în toată lumea astfel împodobit şi strălucit. Iar dovedirea, amestecată şi cu altă mulţime de virtuţi, pe care o porţi în frumuseţa Ta, este şi chiar cea cu totul dorită aplecare a Ta către tipărirea cărţii, ca să iasă din ea folosul, împreună cu faima prea-evlaviosului Tău nume în mulţimea creştinilor ortodocşi, şi mai ales că ai ca tovarăş de îngrijire pe prea-sfinţitul şi prea-învăţatul Patriarh ecumenic, fostul al Cons-

Πατριάρχην, πρώην Κωνσταντινουπόλεως, κύριον Διονύσιον, τὸν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸν ἡμῶν ἀδελφὸν καὶ συλλειτουργόν. Καὶ γὰρ ἡ Αὐτοῦ Παναγιότης, παρακινουμένη ἀπὸ τὴν μεγάλην καὶ ἄπειρον ἀγάπην τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς τὰ ἠγαπημένα τοῦ Χριστοῦ τέκνα διὰ τὸ ἐκείνων ψυχωφελές, ὅλως διόλου τὴν τυπογραφίαν ταύτην ἐπισπεύδει νὰ γένῃ καὶ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἡμᾶς μὲν παρώτρυνε νὰ τὸ τελειώσωμεν, ἀπὸ τὸ ἄλλο τὴν Ἐκλαμπρότητά Σου εἰς τὸ νὰ τυπωθῇ μεσιτεύει, τοῦτον τὸν σκοπὸν ἔχων, νὰ βάλῃ καὶ τοῦτο τὸ ἀγαθὸν ἔργον εἰς ἐκεῖνο τὸ ταμεῖον ὅπου ἐκ νεαρᾶς αὐτοῦ ἡλικίας τὰς πνευματικάς του πράξεις ἐπεσώρευσε, διὰ νὰ χαίρεται καὶ τὰς οὐρανικὰς ἀναπαύσεις μὲ τοιοῦτον ἀθάνατον πλουτισμόν. Καί, οἱ δύο λοιπόν, ὡς ἐν Χριστῷ πατέρες τῆς Ἐκλαμπρότητός σου ἐρασμιώτατοι, μὲ τὰ ἀδιάλυτα τῆς εὐχῆς καὶ εὐλογίας δεσίματα περικυκλώνοντάς Σε, εἰς τὴν ἀγαθοεργίαν ταύτην παρακινοῦμεν, καὶ οὐχὶ μόνον εἰς ταύτην, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας, ὁποῦ προχείρως θέλουσι μᾶς ἔλθει. Ἐπειδὴ γνωρίζομεν τὸν ἐκ καρδίας πόθον ὁποῦ ἔχεις εἰς τὸ νὰ τελειώνῃς ὅλα τὰ θεῖα θελήματα, διὰ τὰ ὁποῖα θέλεις ἀξιωθῇ νὰ ἀκούσῃς ἀπὸ τοῦ χρυσαυγοῦς στόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν τῇ λαμπρᾷ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ, τὸ „εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα εἶ πιστός, ἐπὶ πολλῶν σὲ καταστήσω· εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ Κυρίου σου“· ἐκεῖ συναγαλλόμενος πᾶσι τοῖς δικαίοις, νὰ δοξάζῃς καὶ νὰ εὐλογῇς τὸ ὑπερύμνητον ὄνομα τῆς τρισυποστάτου καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος, Πατρός, Υἱοῦ καὶ Ἁγίου Πνεύματος, ἀμήν.

tantinopolului chir Dionisie, cel întru Duhul Sfânt iubit al nostru frate şi coliturghisitor. Căci Preasfinţia Sa, mişcat de marea şi nesfârşita-i iubire către Dumnezeu şi către fiii iubiţi ai lui Hristos pentru folosul sufletesc al acelora, cu totul lui tot se străduieşte a se face acea tipografie şi, pe de o parte, ne-a îndemnat s'o isprăvim, iar, pe de alta, pe lângă Strălucirea Ta mijloceşte ca să se tipărească, având acest scop, să arunce şi acest lucru bun în acea comoară unde din frageda-i vrîstă a grămădit faptele-i sufleteşti, ca să bucure şi cereştile locuri de odihnă cu o astfel de îmbogăţire nemuritoare. Şi, astfel, cei amândoi, ca părinţi întru Hristos ai Strălucirii Tale prea-râvnitori, încunjurându-Te cu legăturile nedesfăcute ale rugăciunii şi binecuvântării, Te îndemnăm la această facere de bine, şi nu numai la dînsa, ci şi la altele, care-Ţi vor veni cu vremea. Căci cunoaştem pofta din inimă ce o ai ca să isprăveşti toate dumnezeieştile voinţi prin care te vei învrednici să auzi din gura de aur a Domnului Nostru Isus Hristos, în acea zi strălucită, vorba: „Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincios, peste multe Te voiu pune; întră în bucuria Domnului Tău“; acolo adunându-Te cu toţi dreptii, să slăveşti şi să binecuvintezi numele prea-închinat al celei în trei ipostase şi nedesfăcute Treimi, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh, amin.

(Mazarachi, în Φάρος, XXXI (1931), pp. 443—4.)

XXXI.

Catigumenul Iacov şi călugării de la Marea Mănăstire din Meteore recomandă Mitropolitului Ţerii-Româneşti pe un călugăr al lor care vine pentru elemosină.

Sec. al XVIII-lea?

Δέσποτά μοι πανιερώτατε, Μητροπολῖτα τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως πάσης Οὐγκροβλαχίας, τῇ Σῇ δουλικῶς ἅπαντες ἱερομόναχοί τε καὶ μοναχοὶ Πανιερότητι προσπίπτοντες, τὴν δεξιὰν ὡς εἰκὸς μετ' αἰδοῦς ἀσπαζόμεθα, τοῦ δὲ ὑπεραγάθου μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν καὶ τῆς πανυπεράγνου αὐτοῦ μητρὸς καὶ δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τὴν Ὑψηλότητα αὐτοῦ καλῶς ἔχειν ἀεὶ καὶ παντὸς ἀνωτέραν ἀνιαροῦ συναντήματος διαφυλάττειν αὐτὴν ἐνδελεχῶς, τὸ γ' εἰς ἡμᾶς δεόμεθα εἰς κατάρτι-

Stăpâne al mieu prea-sfinţite, Mitropolit al preasfintei Mitropolii a toată Ungrovlahia, înaintea Preasfinţiei Tale căzând ca robi toţi ieromonahii şi monahii Îţi sărutăm dreapta, cum se cuvine, cu respect, şi ne rugăm de prea-bunul marele Dumnezeu şi mântuitor al nostru şi de prea-curata lui maică şi stăpână a noastră Născătoarea de Dumnezeu să ţie pe Înălţimea Ta în stare bună şi mai presus de orice întâmplare neprielnică, desăvârşit, iar, în ce ne priveşte pe

σίν τε καὶ ἀρωγὴν τοῦ ὑπὸ αὐτοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος. Τοιγαροῦν πρὸς τὴν θεόσδοτον αὐτοῦ τὸν ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κὺρ Σωφρόνιον μετὰ τῆς αὐτοῦ συνοδίας ἐπιστέλλομεν, μεταρσιότητι βοηθείας τῆς παρὰ αὐτοῦ δύναμιν ὅτι πλείστην ἐκ Θεοῦ κεκτημένης χρήζοντες. Διὸ καὶ τὸ συνοῖσον τῇ καθ' ἑκάστην ὑπὸ τῶν ἔξω μεγίστως, ἐπηρεαζομένῃ τῇ τοῦ Μετεώρου μονῇ σεβασμίᾳ καὶ βασιλικῇ δι' ἔργου τε καὶ λόγου τούτοις ἐπιδείξαιο, ὅπως ἐκ μὲν ἑξ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος τῶν ὅλων δαψιλῶς τὴν ἀντίχαριν, ἐκ δὲ παρ' ἡμῶν, τῶν σῶν δούλων, τὴν διηνεκῆ πρὸς αὐτὸν εἰλικρινῆ μνήμην ἕξοις. Ἐρῤῥωσο, πανιερώτατε δέσποτα!

† Ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μεγάλης μονῆς τοῦ Μετεώρου, ἐν ἱερομονάχοις Ἰάκωβος καὶ ἡ τῶν ἀδελφῶν ξυκυρὶς ἅπασα.

noi, ne rugăm de întărirea şi ajutorul turmei creştine de supt stăpânirea Ta. Deci trimetem către [Preasfinţia Ta] dăruită de Dumnezeu pe cel între ieromonahi şi duhovnici chir Sofronie cu cei ce-l întovărăşesc, pentru ajutor de la Tine folosindu-ne de puterea cât mai multă de la Dumnezeu. Pentru care arată-li soarta ce foloseşti zilnic din cele de afară, ajutând respectata şi împărătească mănăstire a Meteorului cu fapta şi vorba, ca să aibi de la acelaşi mare Dumnezeu şi mântuitor a toţi din bielşug multă milă, iar de la noi, robii Tăi, necontenita sinceră pomenire către Dânsul. Fii sănătos, preasfinţite stăpâne!

† Catigumenul respectatei şi împărăteştii Mari Mănăstiri a Meteorului, între ieromonahi Iacov, şi toată adunarea fraţilor.

(După o fotografie comunicată de d. Marcu Beza.)

XXXII.

1705, 13 Februar.

Teodosie, Mitropolit al Ţerii-Româneşti, către Hrisant Notara, Mitropolit de Cesareia lui Filip, aflător la Constantinopol, cu complimente, arătând că a trimes două scrisori Mitropoliţilor de Adrianopol şi Sofia; exerciţiu retoric.

† Πανιερώτατε, σοφώτατε καὶ θεοπρόβλητε Μητροπολῖτα τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Καισαρείας τῆς Φιλίππου, κύριε Χρύσανθε, ἡμέτερε ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ υἱέ, εἴης ὑγιαίνων, εὐτυχῶν καὶ ὑπερευδαιμονῶν κατὰ τὸν διπλοῦν ἄνθρωπον.

Μόλις ἀπὸ τῶν φροντίδων τῆς Πόλεως, ὡς ἀπὸ βυθοῦ θαλάσσης, ἡ υἱϊκὴ αὐτῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπη, ἀναλαβοῦσα ἑαυτήν, ἐμνήσθη τοῦ ἡμῖν ἐπιστεῖλαι, ὅπερ οὐχ ἧσσον τῶν Θησέως ἔργων παρ' ἡμῖν κρίνεται. Ὅθεν ὑπερευχαριστοῦμεν αὐτῇ τῆς καὶ διὰ γράμματος μνήμης, καὶ ὡς μὲν υἱοῦ ὑπὲρ αὐτῆς τῷ Κυρίῳ εὐχόμεθα, ὡς δὲ συναδελφὸν καὶ συλλειτουργὸν προσκαλοῦμεν αὐτὴν πρὸς Θεὸν συνευχέτην ἐπὶ τοῦ εὐτυχεῖν ἀλλήλοις καὶ σωματικῶς καὶ συνομιλῆσαι αὖθις, ὡς εἰκὸς ἀγαπητοῖς ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. Πρὸ δὲ τοῦ γενέσθαι ἡμῖν καὐτῇ τὸ ποθούμενον, ἐκλιπαροῦμεν αὐτήν, τό γε νῦν ἔχον νοερῶς ἐπαπολαύειν ἀλλήλων διὰ γραμμάτων, τὸν μὲν σοφὸν ἐκεῖνον κωμῳδὸν ὡς ἀσύμφορον τῇ φιλίᾳ ἡμῶν καὶ αὐτῆς, καὶ ἄκαιρον ἀποβαλλομένην, τοῦ δὲ κατὰ τὴν Βασιλεύουσαν, ἣν ἤδη ἔχει σου ἡ Πανιερότης Γιαζιτζῆ Ὀνινοῦ *(sic)* λεγομένου, ἁπτομένην, ὄντος αὐτῇ διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτῆς ἀγάπην ἀναγκαίου. Ἀλλὰ ταῦτα εἴρηται μὲν χαιρεντισμοῦ χάριν, τὰ δὲ ῥηθησόμενα εἴησαν ἂν τὸ μανθάνειν ἡμᾶς συνεχέστερον τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ὑγείαν αὐτῆς, ἧς τὰ πρὸς ἡμᾶς δῶρα ἐλάδομεν πεμφθέντα, ἀνθ' ὧν ὑπερευχαριστοῦμεν τῇ Σῇ Πανιερότητι, ἧς ἡ ἐν Χριστῷ διαβίωσις εἴη πολυετὴς καὶ πανευδαίμων σὺν εὐκλείᾳ καὶ ῥώμῃ. Ἀμήν.

αψε', Φευρουαρίου ιγ'.

† *Teodosie al Ungrovlahiei.*

Ἔτι ἀπέστειλα τὸ γράμμα τῆς Σῆς Πανιερότητος τοῖς δυσὶ συναδελφοῖς, τῷ Ἀδριανουπόλεως καὶ τῷ Σοφίας, καί, ἀναγνώσαντες αὐτῷ, συναπέφηναν τῇ Σῇ Πανιερότητι αὐτὰ ταῦτα: ὁ μὲν τὸ εὐθυμεῖν φημί, ὁ δὲ τὸ νοσεῖν, οἳ καὶ ἀδελφικῶς ἀσπάζονταί σου τὴν Πανιερότητα.

XXXIII.

Teodosie, Mitropolitul Ţerii-Româneşti, către Patriarhul de Ierusalim Hrisant, despre suirea acestuia în Scaun. 1707, 20 Februar.

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατε πάτερ ἡμῶν καὶ δέσποτα καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε.

Τὴν Ὑμετέραν θεόσοφον Μακαριότητα εὐλαβῶς προσκυνῶν, ἀσπάζομαι τὰς ἁγίας καὶ χαριτοβρύτους αὐτῆς χεῖρας, δεόμενος τοῦ Θεοῦ, ὁποῦ τὴν ἠξίωσεν εἰς τοιαύτην μεγίστην τῆς Πατριαρχείας ἀξίαν, νὰ τὴν χαρίζῃ ὑγείαν μακρόβιον, εἰρηνικὴν κατάστασιν εἰς τέλη ἀγαθὰ καὶ σωτήρια. Ὅσην λύπην ἔλαβον, μακαριώτατε δέσποτα, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου πατρὸς ἡμῶν, κὺρ Δοσιθέου (καλῶς γὰρ γινώσκει ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τὴν πρὸς ἐκεῖνον μου εὐλάβειαν), τόσην καὶ περισσοτέραν χαρὰν ἔλαβον, ἀκουτιζόμενος τὴν μετὰ τόσης δόξης τε καὶ παῤῥησίας ἀναβίβασιν ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον καὶ σεβάσμιον αὐτῆς Θρόνον. Ὅθεν καὶ παρακαλῶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν μὲν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενόμενον νὰ ἀναπαύσῃ εἰς τὴν Βασιλείαν του, τὴν δὲ Σὴν πανσέβαστον Μακαριότητα νὰ ἀξιώσῃ νὰ ποιμάνῃ θεαρέστως τὸ πνευματικὸν αὐτῆς ποίμνιον ἐν γήρατι λιπαρῷ, νὰ ἀξιώσῃ δὲ καὶ ἐμένα νὰ ἀσπασθῶ καὶ σωματικῶς τὰς ἱερὰς αὐτῆς χεῖρας, ὅταν εὐδοκήσῃ ἡ θεία του Πρόνοια. Παρακαλῶ δὲ νὰ μὴ μᾶς ἀστοχᾷ ἀπὸ τὰς ἁγίας αὐτῆς [εὐχὰς] καὶ εὐλογίας, αἵτινες εἴησαν μοι φυλακτήριον ἐν βίῳ παντί, ἀμήν.

ᾳψζ′, Φευρουαρίου κ′.

Ὁ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Σῆς Μακαριότητος πρόθυμος

† *Teodosie al Uugrovlahiei.*

† Prea-fericite, preasfinte şi prea-înţelepte părinte al nostru şi stăpân şi Patriarh al sfântului oraş Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante.

Închinându-mă evlavios la Fericirea Voastră cea cu înţelepciune de la Dumnezeu, sărut mâinile Tale sfinte şi izvorîtoare de har, rugându-mă lui Dumnezeu, care te-a ridicat la o astfel de prea mare vrednicie a Patriarhiei, să-ţi dea sănătate întru mulţi ani, stare paşnică spre scopuri bune şi mântuitoare. Câtă întristare am simţit, preafericite stăpâne, pentru moartea neuitatului părinte al nostru chir Dosoftei (căci Fericirea Voastră cunoaşte bine evlavia mea către acela), atâta şi mai cu prisos am simţit bucurie, auzind de ridicarea-ţi cu atâta glorie şi siguranţă la preasfinţitul şi veneratul Tău Scaun. Pentru care rog şi pe Domnul nostru Isus Hristos să odihnească pe cel în fericită stare întru Împărăţia Sa, iar pe prea-respectata Ta Fericire s'o învrednicească a păstori în chip plăcut lui Dumnezeu turma-Ţi sufletească până în senine bătrâneţe, şi să mă învrednicească şi pe mine să sărut şi trupeşte sfintele-Ţi mâni, când va binevoi dumnezeiasca-i Pronie. Şi mă rog să nu ne uiţi din sfintele-Ţi [rugăciuni] şi binecuvântări, care să-mi fie apărare în toată viaţa. amin.

1707, Fevruar 20.

Cel gata la poruncile Fericirii Tale

† *Teodosie al Ungrovlahiei.*

XXXIV.

Teodosie, Mitropolitul Ţării-Româneşti, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre aceiaşi alegere a acestuia şi despre legăturile lui cu Mitropolitul de Adrianopol şi episcopul de Râmnic. [Târgovişte], 1707, 1-iu Martie.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, θειοτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ δεσπότῃ, πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τὴν εὐλαβεστάτην καὶ ταπεινὴν προσκύνησιν.

Ἀγκαλὰ καὶ πρὸ ὀλίγου (ἀφοῦ δηλαδὴ ἠκούσαμεν τὸν προβιβασμὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολι-

† Prea-fericitului, prea-dumnezeiescului şi preasfântului stăpân, părinte al nostru şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnului domn Hrisant, cea prea-evlavioasă şi smerită închinare.

De şi şi cu puţin înainte (adecă de când am auzit de înălţarea Fericirii Tale pe

κὸν αὐτῆς Θρόνον) ἐγράψαμεν καὶ ἐπροσκυνήσαμεν δι' ἡμετέρας ἐπιστολῆς τὴν αὐτῆς θεοβράβευτον Μακαριότητα, ὅμως καὶ τώρα, λαμβάνοντες σεβασμίαν αὐτῆς γραφήν, δὲν ἐλείψαμεν καὶ διὰ τοῦ παρόντος, προσκυνοῦντες αὐτὴν καὶ εὐχαριστοῦντες ὁποῦ δὲν μᾶς ἀλησμονᾷ, ἀλλὰ φυλάττει τὴν πάλαι φιλίαν, ὡς μετριόφρων καὶ εὔστοργος ἡμῶν πατήρ. Γράφει ἡ Μακαριότης σας πῶς ἐστερήθη τὸ γένος μας τοιούτου μεγάλου φωστῆρος, τοῦ μακαρίτου δηλαδὴ πατρὸς ἡμῶν κὺρ Δοσιθέου. Ἡμεῖς, δέσποτά μου, καὶ τὸ προεγράψαμεν, καὶ τὸ κηρύττομεν· ὅμως τί ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν ὅταν ὁ Θεὸς ἔτζη ἠθέλησεν; παρὰ ἐγὼ μέν, ὡς ἁμαρτωλός, νὰ δέωμαι τῆς θείας εὐσπλαγχνίας, ἐκεῖνον μὲν νὰ κατατάξῃ ἐν σκηναῖς δικαίων, τῆς δὲ Ὑμετέρας Σεβασμιότητος νὰ χαρίσῃ χρόνους πολλούς, εἰρηνικούς τε καὶ ἀγαθούς!

Ἀπὸ τοὺς ἁγίους ἀρχιερεῖς, ὁποῦ ἡ Μακαριότης σας προστάζει νὰ δώσωμεν ἐκ μέρους αὐτῆς τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, μόνος ὁ πρώην Ἀδριανουπόλεως εὑρίσκεται ἐδῶ, ὅστις προσκυνεῖ αὐτὴν πανευλαβῶς, οἱ δὲ λοιποὶ εὑρίσκονται εἰς Βουκουρέστιον. Ὅθεν, ἀπερχόμενοι σὺν Θεῷ καὶ ἡμεῖς ἐκεῖ, θέλομεν κάμει κατὰ τὴν προσταγήν της· τοῦ ἁγίου Ρημνίκου ὅμως ἐγράψαμεν ἀπ' ἐδῶ. Οἱ δοῦλοι τῆς Σῆς Πανιερότητος, ἡ συνοδία μας, προσκυνοῦν αὐτὴν γονυπετῶς· αἱ δὲ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι.

ᾳψζ', Μαρτίῳ α'.

Ὁ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Σῆς Μακαριότητος πρόθυμος

† *Teodosie al Ungrovlahiei.*

preasfinţitul şi apostolicul ei Scaun) am scris şi am salutat prin scrisoarea noastră pe de Dumnezeu păzita Fericire a Ta, dar şi acum, primind respectata-Ţi scrisoare, n'am lipsit şi prin cea de faţă, închinându-ne Ţie şi mulţămindu-ţi că nu ne uiţi, ci ni păstrezi prietenia de mai nainte, ca părintele nostru cu minte şi iubitor. Fericirea Ta scrii că a fost lipsit neamul nostru de un astfel de mare luminător, adecă fericitul nostru părinte domnul Dosoftei. Ci noi, stăpâne al mieu, am scris-o şi mai nainte şi o şi spunem cu glas tare, dar ce putem să facem când Dumnezeu aşa a voit?, decât că eu, ca un păcătos ce sânt, să mă rog de bunătatea dumnezeiască să-l aşeze pe acela în corturile drepţilor, iar Venerabilităţii Tale să-i hărăzească ani mulţi, paşnici şi buni !

Dintre sfinţii arhierei cărora Fericirea Ta ni porunceşte să li dăm din partea Ta rugăciune şi binecuvântări, numai fostul de Adrianopol se află aici, care ţi se închină cu evlavie, iar ceilalţi se află la Bucureşti. Deci, plecând cu Dumnezeu şi noi acolo, vom face după porunca Ta; Sfântului de Râmnic însă i-am scris de aici. Robii Prea sfinţiei Tale, cei ce mă încunjură, Ţi se închină în genunchi; iar rugăciunile Tale ascultate de Dumnezeu să fie cu mine.

1707, Martie 1.

Cel gata la poruncile Fericirii Tale.

† *Teodosie al Ungrovlahiei.*

XXXV.

Bucureşti, 1707, 20 Martie.

Preotul Gheorghe Maiota către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre moartea Patriarhului Dosoftei, suirea în Scaun a lui Hrisant, cărţile ce tipăreşte şi starea de sănătate.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε δέσποτα καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, ἡμέτερε δὲ ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν ἁγίαν της δεξιὰν εὐλαβῶς ἀσπάζομαι.

Δὲν φανερώνω τῆς Μακαριότητός της πῶς νὰ ἐδέχθην τὴν χαριεστάτην μοι εἴδησιν τοῦ προβιβασμοῦ της εἰς τὸν ὑπέρτατον Θρόνον τῆς Ἱερουσαλήμ, διατὶ ἠμπορεῖ μόνη νὰ συμπεράνῃ τοῦτο ἀπὸ τὴν καθαρότητα τῆς προαιρέσεώς μου, ἀπὸ τὴν εἰλικρινότητα τῆς ἀγάπης, ἀπὸ τὴν ἀδολότητα τῆς πρὸς ἀλλήλους

Prea-fericite şi prea-înţelepte stăpâne şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi al nostru întru Hristos părinte prea-venerat, sărut cu evlavie sfânta-Ţi dreaptă.

Nu-ţi arăt Fericirii Tale cum am primit prea-plăcuta ştire a înaintării Tale la prea-înaltul Scaun al Ierusalimului, de oare ce poţi singur s'o găseşti din curăţia aplecării mele, din sinceritatea iubirii, din nefăţărita iubire dintre noi, care toate m'au făcut să fiu întru toate crainicul cel cu mai mare glas al

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

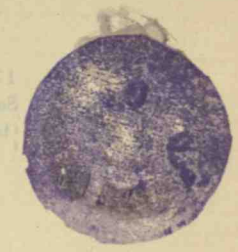

μας φιλίας, τὰ ὁποῖα ὅλα μ' ἐπαράστησαν πάντα κήρυκα μεγαλοφωνότατον τῶν ἐπαίνων της, ἐπαινέτην τῶν ἀξιωμάτων της καὶ ζηλωτὴν ἐξαίρετον τῆς τιμῆς της· λέγω της μόνον τοῦτο, πῶς μου ἐκατασκέδασε τῆς λύπης τὸ νέφος, ὁποῦ τὴν καρδίαν μου εἶχε περιλάβει διὰ τὴν ἀποδίωσιν τοῦ μακαρίτου κοινοῦ πατρός, τοῦ ἀοιδίμου της θείου καὶ μοῦ ἐκαταπράϋνε τὸν πόνον διὰ τὴν μεγάλην ζημίαν ὁποῦ μ' ἐπροξένησεν ὁ θεοκατάρατος κλέπτης ὁ Μάμνος(;)· ὧν τὸν μὲν ν' ἀναπαύσῃ ὁ Κύριος εἰς τὰς αἰωνίους μονάς, τὸν δὲ νὰ κάμῃ μέτοχον τῆς θείας του ἀρᾶς, ὡς κλέπτην, ὡς ἀρκετὴν τοῦ δικαίου μου, ὡς προδότην καὶ διάβολον. Κύριος ὁ Θεὸς ν' ἀναξιώσῃ τὴν Μακαριότητά της νὰ γένῃ διάδοχος καὶ τῶν ἀξιαγάστων πράξεων τοιούτου κοσμοφήμου ἀνδρός, καθὼς ἔγινε καὶ τοῦ Θρόνου, εἰς δόξαν τῆς Ἐκκλησίας, στερέωσιν τῆς ὀρθοδοξίας καὶ εἰς αἰσχύνην τῆς ἑτεροδοξίας.

Πέμπω τῆς Μακαριότητός της τὰ βιβλιάρια τὰ ὁποῖα ἐστάθησαν καὶ ἡ αἰτία ὁποῦ εὐθὺς δὲν τὴν ἔγραψα, διατὶ ἀκόμη δὲν ἦσαν ἕτοιμα: ἐπειδὴ καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἠξίωσε τὸν κόπον μου τοῦ σωματικοῦ βλέμματος τοῦ ἀοιδίμου μακαρίτου, δὲν ἀπελπίζομαι ὅμως πῶς ἡ μακαρία του ψυχὴ θέλει δεχθῇ τὴν καλήν μου προαίρεσιν, πρεσβεύουσα δι' ἐμέ. Διὰ τὴν ὥραν τόσα τὴν πέμπω: ἂν φανοῦν ἀρεστά, θέλω κατόπιν τὴν πέμψει καὶ ἄλλα.

Ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, ὁ Θεὸς τὸ ἠξεύρει πῶς εἶναι ἡ καρδία μου· ὅμως ὑπομονή, ὑπομονή! Εὑρίσκομαι εἰς τὴν Ἁγίαν Αἰκατερίνην[1] διὰ νὰ εἶμαι σιμὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μὴν ἠμπορῶντας ν' ἀνέβω τὴν σκάλαν εἰς τὸ σπῆτι· τὴν προμήθειαν ὅμως ὅλην, ὡς καὶ πρότερον, τὴν ἔχω ἀπὸ τὴν κούρτι. Δὲν συμφέρει, συμβουλευθείς, τώρα νὰ κινήσω, διὰ πολλὰ περιστατικά. Ταῦτα ταπεινῶς τὴν σημειώνω, παρακαλῶντας τὴν ἄκραν καὶ ἔμφυτον καλοκαγάθιαν τῆς Μακαριότητός της νὰ μὲ ἔχῃ εἰς τὴν προτέραν ἀγάπην, διατὶ ἐγὼ δὲν παύω νὰ ὁμολογοῦμαι

Βουκουρέστι, 1707, Μαρτίου 20.

Τῆς Μακαριότητός Σας εὐλαβὴς καὶ εὐπειθέστατος δοῦλος καὶ υἱὸς κατὰ πνεῦμα

Μαϊώτας.

laudelor Tale, înălţătorul vredniciilor Tale şi râvnitorul neobişnuit al cinstei Tale; dar atâta Îţi spun că m'a acoperit negura tristeţei care a aflat-o inima mea pentru încetarea din viaţă a fericitului părinte al nostru al amândurora, neuitatul Tău unchiu, şi m'a făcut să-mi uit de năcazul pentru marea pagubă pe care mi-a căşunat-o cel de Dumnezeu blăstămat hoţ de Mamnos (?); din cari pe unul să-l odihnească Domnul în veşnicele lui lăcaşuri, iar pe celalt să-l împărtăşească de dumnezeiescul său blăstăm, ca pe un hoţ şi răpitor[1] al dreptului mieu, ca pe un trădător şi un diavol. Domnul Dumnezeu să învrednicească pe Fericirea Ta a fi moştenitor şi al faptelor minunate ale unui astfel de om vestit în toată lumea, precum ai fost şi al Scaunului lui, spre gloria Bisericii, întărirea ortodoxiei şi ruşinea celor de altă credinţă.

Trimet Fericirii Tale cărticelele care au fost şi pricina de nu ţi-am scris de-a dreptul, pentru că încă nu erau gata; de şi Dumnezeu n'a învrednicit osteneala mea de vederea trupească a neuitatului fericit, dar nu desnădăjduiesc că fericitu-i suflet va primi bunul mieu gând, care vine ca solie a mea. Deocamdată atâtea-ţi trimet; dacă vor părea plăcute, îţi voiu trimete şi altele.

Cât despre mine, Dumnezeu singur ştie cum îmi este inima; dar răbdare, răbdare! Mă aflu la Sfânta Ecaterina, ca să fiu aproape de biserică, neputând să suiu scara spre casă; dar grija toată, ca şi mai nainte, o am de la Curte. Nu foloseşte, aşa mi se dă sfatul, acum să pornesc, pentru multe împrejurări. Acestea cu smerenie Ţi le fac ştiute, rugând bunătatea cea înaltă şi din fire a Fericirii Tale să mă aibă în cea de mai nainte iubire, căci eu nu încetez să mă mărturisesc

Bucureşti, 1707, Martie 20.

Al Fericirii Tate evlavios şi foarte supus rob şi fiu sufletesc.

Maiotas.

[1] Ἄρκετὸς înseamnă însă: îndestulător.

XXXVI.

1708, 9 Septembre. Constantin Stolnicul Cantacuzino către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre starea ortodoxiei, mai ales în Serbia, şi un calendar de Tyrnau, ce-i trimete.

Μακαριώτατε, θεοπρόβλητε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ταπεινοφρόνως προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν.

Τανῦν πολλὰ κομψὸν εἶμαι, καὶ τοῦτο ὄχι δι' ἄλλο παρὰ ἐπειδὴ καὶ προλαβόντως μὲ τοῦ γραμματικοῦ τὸν ἐρχομὸν νὰ ἔγραψα εἰς προσκύνησιν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, καὶ τώρα δὲν ἔχω ἄλλο οὔτε νέον καὶ πρόσφατον, οὔτε πρεσβυνευὲς εἰς σημείωσιν, παρά, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὰ γράμματα ὁποῦ καὶ νῦν αὖθις εἶδα ὁποῦ ἔστειλε τῷ Ἐκλαμπροτάτῳ πλησιάζει τὸ αὐτῆς κίνημα, δὲν ἔλειψα πάλιν νὰ τὴν προσκυνήσω, παρακαλῶντας τὸ θεῖον νὰ τὴν εὐοδώσῃ, καθὼς αὐτὴ ἀγαπᾷ καὶ ἐφίεται, καὶ νὰ ἀκούωμεν τὰς θεοφρουρήτους αὐτῆς ὑγείας· ἂν καλὰ καὶ ἂν δὲν ἀποδημοῦσατε αὐτόθεν, πάντοτε εὕρικα ἀναγκαίαν καὶ προσήκουσαν ὕλην πλατύτερον νὰ γράφω πρὸς αὐτήν, καὶ μάλιστα περὶ ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως τῶν ἀρχιερέων τῆς Σερβίας καὶ ἄλλα τῆς ὀρθοδοξίας, ἀμὴ τώρα ὁποῦ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀποδημεῖ, πρὸς τίνα, καὶ ποῖον ἢ πρὸς τὸν Πανάγιον; Λυποῦμαι λοιπὸν, ὡς καὶ οἶδε εἶπον, διὰ τὸν ἀπομακρυσμὸν αὐτῆς· ὅμως ἡ θεαρχικὴ Πρόνοια νὰ τὴν διαφυλάττῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ καὶ νὰ δίδῃ ὑγείαν εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη, καὶ τὸ μάκρος τοῦ τόπου δὲν θέλει ἐμποδίσῃ τὴν διὰ γραμμάτων ὁμιλίαν, ὅτι καὶ ἐγώ, ὁ αὐτῆς δοῦλος κατὰ τὸ δυνατόν μοι, θέλω τὸ ἐνεργῇ. Μόνον παρακαλῶ, ἂν εἶναι ὁρισμός της, νὰ ἔχω εἴδησιν ποῦ καὶ εἰς ποῖον νὰ στέλλω τὰ ταπεινά μου γράμματα, νὰ ἀποστέλλωνται αὐτῇ ἀσφαλῶς. Στέλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ἕνα καλανδάριον τυρναβιένσιο[2], τοῦ Ἀστροφίλου λεγόμενον· ἂν καλὰ καὶ νὰ ἐπέρασε τὸ περισσότερον μέρος τοῦ χρόνου, ὅτι καὶ ἐγὼ ὁραδέως τὸ ἔλαβον, τώρα ὅμως, βλέποντάς το εὔμορφα σταχομένον καὶ πῶς ἔχει μέσα μερικὰ γνωμικὰ οὐκ ἀηδῆ καὶ εἰς τὸ τέλος μερικὰ πολιτικὰ παραγγέλματα ὠφέλιμα διὰ τὸ κοινόν, διὰ τὰ ὁποῖα ἐπαρακινήθηκα νὰ τὸ πέμψω πρὸς αὐτήν, καὶ δέομαι νὰ τὸ δεχθῇ προσηνῶς, καί, ἂν καθ' ὑπόθεσιν φανῇ ἄχρηστον,

Prea-fericite, de Dumnezeu păzite, preasfinte şi prea-înţelepte al mieu stăpân, pe Fericirea Voastră cu umilinţă o salut şi cu toată evlavia sărut preasfânta-Ţi dreaptă.

Acuma e foarte pe scurt, şi aceasta nu de alta, ci pentru că mai nainte cu venirea grămăticului am scris pentru închinare Fericirii Tale, şi acum nu am alta nici nou şi proaspăt, nici mai vechiu, să-ţi aduc la cunoştinţă, numai cât, [de oare ce] şi din scrisorile ce şi acum din nou le-am văzut, pe care le-ai trimes Prea-Luminatului [1], se apropie plecarea Ta, n'am lipsit iarăşi să Te salut, rugând pe Dumnezeu să-Ţi dea bună călătorie, precum Îţi place şi o doreşti, şi să auzim de sănătatea Ta păzită de Dumnezeu; de şi, chiar de n'ai fi plecat de acolo, oricum aş fi găsit materie necesară şi potrivită ca să scriu către Tine, şi mai ales pentru starea bisericească a arhiereilor Sârbiei şi altele ale ortodoxiei, dar acum, când Fericirea Voastră pleacă, [să scriu] către cine şi cum decât către Preasfântul? Mă supăr însă, cum şi mai nainte am spus-o, pentru depărtarea Ta; însă Dumnezeiasca Pronie să te păzească pe Tine ca lumina ochiului şi să dea sănătate de amândouă părţile, şi depărtarea locului nu va opri tovărăşia prin scrisori, căci şi eu, robul Tău, după a mea putinţă, voiu lucra [la aceasta]. Numai mă rog să fie porunca Ta să am ştire unde şi în ce loc să trimet smeritele mele scrisori, ca să Ţi se expedieze sigur. Îţi trimet un calendar de la Târnava (Tyrnau), zis al Astrofilului, de şi a trecut cea mai mare parte a anului, căci şi eu de puţin timp l-am luat; dar, acum, văzându-l frumos făcut (?) şi că are în el unele sentinţe nu neplăcute şi la sfârşit unele vestiri politice de folosul de obşte, pentru aceia am fost îndemnat să Ţi-l trimet, şi te rog să-l primeşti cu bunăvoinţă, şi, dacă poate va părea fără folos, să se amestece şi să se afle şi el

[1] Constantin-Vodă Brâncoveanu.

[2] După latineşte: *calendarium tyrnaviense.*

ἂς ἀνακατωθῇ καὶ ἂς εὑρίσκεται καὶ αὐτὸ μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα χαρτία. Καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ δίδῃ ὑγείαν καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν πατρικὴν Εὐμένειαν καὶ εἰς ἐμέ: κάθε χρόνον (κατὰ τὴν συνήθειάν μου) ἢ νὰ τῆς στέλνω ἀπὸ ἕνα ἢ νὰ τῆς τὸ δίδω μὲ τὸ χέρι μου, καί, ὅταν εἶναι τὸ θέλημά του τὸ ἅγιον, νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ ἐλεπώμεθα πάλιν τοῖς αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς. Οἱ υἱοί μου καὶ τὰ ἐγγόνιά μου, οἱ ταπεινοὶ αὐτῆς δοῦλοι, ἐδαφικῶς προσκυνοῦσιν αὐτὴν καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζονται τὴν ἁγιωτάτην αὐτῆς δεξιάν. Αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴησαν μετ' ἐμοῦ.

ᾳψῃ', Σεπτεμβρίου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος εὐλαβέστατος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός.

cu celelalte hârtii. Şi Dumnezeu sfântul să dea sănătate şi Bunăvoinţii voastre părinteşti şi mie: tot timpul (după obiceiul mieu) ori să Ţi-l trimet cu cineva ori să Ţi-l dau cu mâna mea şi, când va fi voia Lui sfântă, să ne învrednicească a Te vedea iarăşi cu ochii noştri. Fiii miei şi nepoţii miei de fii, smeriţii Tăi robi, până la pământ ţi se închină şi cu toată evlavia sărută preasfânta-Ţi dreaptă. Preasfintele şi de Dumnezeu ascultatele rugăciuni ale Fericirii Tale să fie cu mine!

1708, Septemvre 9.

Al Fericirii Voastre prea-evlavios şi supus rob

Constantin Cantacuzino.

XXXVII.

Constantin-Vodă Brâncoveanu către Clement, Mitropolitul de Ianina, despre presenţa acestuia la nunta unuia din fiii Domnului şi despre vecinătatea de acum înainte a lui. 1709, 12 Martie.

Κωνσταντῖνος Βασσαράβας Βοεβόδ, ἐλέῳ Θεοῦ Αὐθέντης καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγκροβλαχίας.

Πανιερώτατε καὶ λογιώτατε Μητροπολῖτα ἅγιε Ἰωαννίνων, κὺρ Κλήμη, τὴν προσήκουσαν προσαγόρευσιν καὶ τοὺς χαιρετισμοὺς σὺν τῷ ἀσπασμῷ τῆς χειρὸς ἀπονέμωμεν τῇ Ἀρχιερωσύνῃ Σου, καὶ εἴδησιν αὐτῇ δίδομεν ὡς ἐλάβομεν τὸ τίμιόν της, καὶ ἐγνωρίσαμεν τὴν ὑγείαν της, καὶ μὲ ἄλλο της πρότερον μᾶς ἐφανέρωνε πῶς εἰς τοῦτο ἀπέβλεπε νὰ μεταβῇ δηλαδὴ εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, καὶ ἐχάρημεν πρὸς τὴν ὑγείαν της καὶ διὰ τὸν γειτνιασμόν της, ὡσὰν ὁποῦ βέβαια, καθὼς ὁρίζει, αὐτόθεν εὐκόλως θέλωμεν ποιεῖσθαι τὴν διὰ γραμμάτων συνομιλίαν. Προσέτι ἔγνωμεν ὅτι εἰς τὴν αὐτόθι γεγονείαν ἀντίτυπον τράπεζαν τῆς χαρᾶς τοῦ υἱοῦ μου δὲν ἔλειψε νὰ συγχαρῇ καὶ νὰ συνευχηθῇ κοινῶς, καὶ ἰδίως καὶ ἡ Πανιερότης σου καὶ δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τοὺς νεονύμφους, καὶ μᾶς ἐκαλοφάνει κατὰ πολλά, καὶ τὸ ἐχάρημεν καὶ αὐτό, καὶ εὐχαριστήσαμεν διὰ τὴν τιμὴν ὁποῦ ἔδειξε εἰς τοὺς γάμους μὲ τὴν παρουσίαν της, καὶ ὅσα δὲ εὐχήθη ὁ Θεὸς νὰ τῆς ἐπακούσῃ καὶ νὰ τὴν διαφυλάττῃ νὰ τὴν ἔχωμεν εὐχέτην μας διὰ παντὸς ἡμεῖς τὴν Πανιερότητά της, τὸ μὲν καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ ἀξίαν της, τὸ δὲ

Constantin Basarab Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn şi stăpân a toată Ungrovlahia.

Prea-sfinţite şi prea-învăţate Mitropolit al Ianinei, doamne Clement, Îţi trimetem cuvenita salutare şi heretisire, împreună cu sărutarea mânii Arhieriei Tale, şi-Ţi dăm ştire că am primit cinstita-Ţi scrisoare, şi am aflat de sănătatea Ta, şi cu altă scrisoare a Ta de mai înainte ni-ai arătat că aveai de gând acesta: adecă să mergi la Constantinopol, şi ne-am bucurat de sănătatea Ta şi pentru vecinătatea Ta, de oare ce de sigur, cum spui, de acolo uşor vom putea face legătura prin scrisori. Am mai aflat că la masa de bucurie, ce s'a făcut aici, a fiului mieu, n'ai lipsit să te bucuri şi să te rogi împreună cu mine, şi deosebit şi Preasfinţia Ta şi pentru noi şi pentru noii căsătoriţi, şi ni-a părut bine în toate, şi ne-am bucurat şi de aceasta, şi am mulţămit pentru cinstea ce ai arătat la nuntă cu presenţa Ta, şi, la câte Te-ai rugat, asculte-Te Dumnezeu şi păzească-Te ca să Te avem rugător al nostru la toate pe Preasfinţia Ta şi, pe de o parte, şi pentru virtutea şi vrednicia Ta, iar, pe de alta, şi pentru călduroasa solie a celui

καὶ διὰ τὴν ἔνθερμον πρεσβείαν τοῦ ἐν Χριστῷ πατρὸς κὺρ Χρυσάνθου, μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων! Θέλομεν τὴν ἔχει τοῦ λοιποῦ διὰ φίλον μας ἀκριβέστατον, καί, ἐπειδὴ ὁ γειτνιασμός της συγχωρεῖ νὰ συνομιλοῦμεν καὶ διὰ γραμμάτων, ἂς λαμβάνῃ τὸν κόπον καὶ ἂς μᾶς δηλοποιῇ τὰ τῆς ὑγείας της, καί, ἂν τῆς τύχῃ νὰ ἔχῃ καὶ τὴν χρείαν παρ' ἡμῶν ἀπὸ τῶν δυνατῶν, μὲ θάρρος ἂς μᾶς τὸ σημειώνῃ. Αἱ δὲ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ καὶ πάλιν μεθ' ἡμῶν.

ᾳψθ', Μαρτίου ιβ'.

Τῆς Πανιερότητος υἱὸς κατὰ πνεῦμα....

întru Hristos părinte Hrisant, prea-feritul Patriarh de Ierusalim! Te vom avea de acum înainte ca prietenul nostru cel mai scump, şi, de oare ce vecinătatea-Ţi îngăduie să avem şi corespondenţă, să ieai osteneala şi să-mi arăţi starea sănătăţii Tale, şi, de Ţi se va întâmpla să ai şi vre-o nevoie de la noi, din cele ce se pot, cu curaj să mi-o însemni. Iar sfintele-Ţi rugăciuni şi mai departe fie cu noi!

1709, Martie 12.

Al Prea sfinţiei Tale fiu sufletesc....

XXXVIII.

București, 1709, 17 Noembre.

Predicatorul Ioan Avramie către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre plecarea din Veneţia prigonirii ortodocşilor, aşezarea la mănăstirea Sf. Gheorghe din Bucureşti, unde n'are cinste şi îngrijire, şi nişte cărţi de drept ce trimete.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, τὴν ἐδαφιαίαν δουλικὴν προσκύνησιν.

Οὐ τοσοῦτόν μοι ἀθυμίας προὐξένησαν τὰ τῆς ἐνθάδε μακρὰς καὶ χαλεπῆς ὁδοιπορίας δεινά, ὅσον μοι παρεσκευάσατο εὐφροσύνης ἡ τῆς Σῆς Μακαριότητος εἰς τὴν Βασιλεύουσαν εὐτυχεστάτη ἐπάνοδος· ἤσθην ἀπὸ βαθείας τῆς γνώμης, τὴν ἀγγελίαν ταύτην παρὰ τοῦ κὺρ Μάνου[1] λαβών, καὶ τῷ Θεῷ μεγάλα τὰ χαριστήρια ἀνέφερον ὅτι ὑγιαίνουσαν αὐτὴν ἡμῖν τε τοῖς σοῖς δούλοις καὶ τοῖς ὀρθοδόξοις ἐχαρίσατο πᾶσι, πρὸς ὃν δὴ καὶ ἱκετίδας τὰς χεῖρας αἴρω καθεκάστην, δεόμενος διατηρεῖν αὐτὴν ἀνωτέραν πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως, εἰς δόξαν τῆς ἁγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας καὶ εἰς παντὸς τοῦ λογικοῦ ποιμνίου κραταίωμα.

Προσέδραμον κἀγὼ ἐνταῦθα, μακαριώτατε Πατριάρχα, εἰς τὴν κοινὴν καταφυγὴν τοῦ ταλαιπώρου γένους ἡμῶν, εἰς ὧν τῶν ἀδίκως Ἐνετίηθεν ἐκβληθέντων παρὰ τοῦ κακῶς καὶ ἀνοήτως κατὰ τῶν ὀρθοδόξων μελετήσαντος Μελετίου. Οὐ μικρὰς δὲ ἀφικνούμενος εἶχον τὰς ἐλπίδας, ἢ ὑπὸ τὴν ἱερὰν αὐτῆς σκέπην τοῦ εὐδίου τῆς σωτηρίας λιμένος ἐπιτυχεῖν, ταῖς εὐμενέσιν αὐτῆς πατρικαῖς συστάσεσιν εὑρεῖν τινα χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν ἡγεμόνος· ἀλλ' οὖν ἀμφοτέρων τούτων διήμαρτον, καὶ οὔτε ἐν ἀπολαύσει τῆς Σῆς

† Prea-fericitului, prea-înţeleptului şi prea-sfântului nostru Domn şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalim şi a toată Palestina, închinare supusă până la pământ.

Nu mi-au adus atâta descurajare grozăviile lungii şi grelei călătorii aici, cât mi-a pregătit bucurie sosirea prea-fericită a Fericirii Tale la Constantinopol: am simţit din adâncul cugetului această solie, luând-o de la dumnealui Mano, şi am mulţămit foarte lui Dumnezeu că ni Te-a dăruit sănătos nouă, robilor Tăi, şi drept credincioşilor tuturora, către care şi ridic zilnic mânile rugătoare, cerând să Te păstreze mai presus de orice putere protivnică, spre gloria Bisericii Tale şi spre întărirea a toată turma sufletească.

Am venit şi eu aici, prea-fericite Patriarh, la adăpostul de obşte al neamului nostru nenorocit, ca unul din cei fără dreptate izgoniţi din Veneţia din causa pornirii rele şi nebune împotriva ortodocşilor a lui Meletie. Cu nu mici nădejdi sosind, ca sau, supt sfânta Ta ocrotire, să ajung în portul senin al mântuirii, [sau] prin binevoitoarele sprijinuri părinteşti ale Tale să aflu ceva har în ochii prea-înălţatului nostru Domn; dar mi-au lipsit amândouă acestea, şi, nici n'am găsit pe Fericirea Ta

[1] Mano Apostolo, agentul lui Vodă-Brâncoveanu.

Μακαριότητος γέγονα, οὔτε μὴν ἕως ἄρτι τῆς τοῦ κρατοῦντος ὁμιλίας ἐτύχηκα. Ὅθεν, πάντων ἀπολειπόμενος, ἐν ἀλλοδαπῇ διατρίβω, οἷάπερ ναῦς ἐν πελάγει, τῷ τῆς θλίψεως πνεύματι κυμαινόμενος· ἀλλ' οὐ διὰ ταῦτα ἀθύμως διατελῶ, οὐδὲ ἕκδοτον ἐμαυτὸν τῇ λύπῃ καθίστημι, θαῤῥεῖν γάρ με παρασκευάζει ἡ τῆς Σῆς Μακαριωτάτης ψυχῆς γενναία τε καὶ συμπαθεστάτη διάθεσις, ἥτις καὶ χειμαζομένου μου ἐπιλαβέσθαι δύναται, καὶ οὐ μικρόν, οὐδὲ τὸ τυχὸν εὖ ποιῆσαί με. Διὸ καὶ ταύτας ἔχων, θεία καὶ ἱερὰ κεφαλή, τὰς ἐλπίδας, τὴν ἔμφυτον αὐτῆς καλοκἀγαθίαν εἰς βοήθειαν τανῦν ἐπικαλοῦμαι, καὶ πᾶν ὅτι καλὸν καὶ ὠφέλιμον παρὰ τῆς σῆς πλουσιοδώρου χειρὸς ἐκδέχεσθαι οὐ παραιτοῦμαι. Ἀνάγραπτός μοι πάντοτε ἔσται τῆς εὐεργεσίας ἡ χάρις, ἣν καὶ ἀνακηρύττειν οὐ παύσομαι καὶ τὰς χαριστηρίους ὁμολογίας ἐπιτελεῖν, καὶ πᾶσαν σπουδὴν καὶ θεραπείαν μέχρι τελευτῆς ἀπονέμειν τῷ εὐεργέτῃ.

Ὁ σοφολογιώτατος διδάσκαλος ὁ Παπαδόπουλος, δουλικῶς τὴν Ὑμερέραν προσαγορεύων Μακαριότητα, τῶν ἐνταῦθα προσκυνητῶς ἐπιστέλλει καί τινα νομικὰ συγγράμματα, ἃ τῷ πανοσιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ κυρίῳ Μαλαχίᾳ εἰς διατήρησιν ἐνεχείρησα, καὶ γὰρ παρ' αὐτῷ μένω ἐν τῇ τοῦ Μεγαλομάρτυρος Γεωργίου σεβασμίᾳ μονῇ, καί, ἅτε δὴ δοῦλος τῆς Σῆς Μακαριότητος, οὐ τῆς τυχούσης ἀξιοῦμαι τιμῆς, εὐνοίας τε καὶ περιποιήσεως. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον· αἱ δὲ πανάγιαι αὐτῆς καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησαν μετ' ἐμοῦ ἐν βίῳ παντί.

Ἀπὸ Βουκουρεστίου, Δεκεμβρίου ιζ', ᾳψθ'.

Τῆς Σῆς θεοτιμήτου Μακαριότητος
ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος
Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ἀβράμιος.

la sosire, nici până dăunăzi nu m'am învrednicit să vorbesc cu stăpânul. Deci, părăsit de toţi, stau în străinătate, ca un vas pe mare, bătut de vântul năcazului; dar nu de spre aceasta sânt fără curaj, nici nu mă dau tristeţii, căci mă pregăteşte spre resistenţă buna şi foarte compătimitoarea fire a Fericirii Tale, care poate să mă sprijine şi în iarna mea, şi nici puţin, nici numai la întâmplare să-mi facă bine. Pentru care, şi având, o cap dumnezeiesc şi sfânt, aceste speranţe, chem fireasca-Ţi bunătate spre ajutor acum şi nu renunţ să am tot ce e bun şi folositor de la mâna Ta bogat dăruitoare. Nescris îmi va fi totdeauna harul binefacerii, pe care nu voiu înceta s'o rostesc şi să îndeplinesc recunoaşterile mulţămitoare, precum şi a da toată sârguinţa şi slujba, pânălasfârşit, făcătorului de bine.

Prea-învăţatul dascăl Papadopulo, îndreptându-se supus către Fericirea Ta, din cele de aici trimete cu plecăciune şi câteva scrieri de drept, pe care le-am încredinţat prea-cuviosului arhimandrit chir Malahia, căci stau lângă el, în venerata mănăstire a marelui mucenic Gheorghe, şi, ca un rob al Fericirii Tale, nu mă învrednicesc de cinstea cuvenită, de bunăvoinţă şi îngrijire. Şi acestea deocamdată; iar preasfinţitele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni să fie cu mine în toată viaţa.

Din Bucureşti, Dechemvre 17, 1709.

Al Fericirii Tale de Dumnezeu cinstite supus şi prea-mic rob.

Ioan Avramie preotul.

XXXIX.

Ştefan Cantacuzino către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre legăturile lor amicale şi presenţa tatălui, Constantin Stolnicul, la Filipeşti. 1709, 18 Decembre.

† Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε δέσποτα Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ἡμέτερε πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν παναγίαν αὐτῆς εὐλαβῶς τε καὶ ταπεινοφρόνως ἀσπάζομαι δεξιάν, δεόμενος τῆς ἄνω Προνοίας ὅπως διατηρεῖ καὶ περισκέπει τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον καὶ πάσης ἐπηρείας ἀνώτερον.

Χρέος μου ἦτον, καὶ εἶναι, δέσποτά μου μακαριώτατε, συνεχέστερα μὲ τὰς ταπεινάς

† Prea-fericite, prea-înţelepte şi prea-sfinte Patriarh al sfântului oraş Ierusalimul, doamne, doamne Hrisant, al nostru tată prea-venerat, sărut cu evlavie şi supunere prea-sfânta-Ţi dreaptă, rugându-mă de Pronia de sus ca să păzească şi străjuiască pe Fericirea Ta fără boli, bucuros, sănătos şi întru mulţi ani, mai presus de toată încercarea.

Îmi era de nevoie, şi-mi este, stăpâne prea-fericite, ca mai des să mă închin

μου καὶ ἐλαχίστους γραφὰς νὰ προσκυνήσω τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, καὶ μάλιστα ἔπρεπε τοῦτο νὰ κάμω εὐθὺς ὁποῦ ἤκουσα τὴν καλήν σας ἄφιξιν εἰς τὴν Βασιλεύουσαν, ἀλλά, διὰ νὰ μὴν δώσω καὶ ἐγὼ πεῖραξιν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, ἐπειδὴ ἠξεύρω ὅτι, εὐθὺς ὁποῦ ἤλθετε, πολλαῖς ἀσχολίαις νὰ μὴν τῆς ἔλειψαν καὶ ἐνόχλησες μερικῶν, θέλοντες νὰ χαιρετήσουν τὸν καλόν της ἐρχομόν, καὶ ἄλλοι δι' ἄλλας αὐτῶν ἀφορμὰς καὶ αἰτίας, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν δὲν ἐπρόσθεσα καὶ ἐγὼ πεῖραξιν τῇ Ὑμετέρᾳ σοφωτάτῃ Μακαριότητι· δι' ὃ δέομαι τυχεῖν συγγνώμης παρὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι. Τανῦν δὲ δὲν λείπω ζητεῖν παρὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν πατρικὴν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν, δεόμενος νὰ μὲ φυλάξῃ εἰς τὴν πατρικὴν αὐτῆς στοργήν, ὡς καὶ ἀνέκαθεν, καὶ νὰ μὲ προστάξῃ, ὡς δοῦλόν της πιστόν, νὰ τῆς δουλεύσω προθυμώτατα, εἰς ὅσα μὲ γνωρίζῃ ὅτι δύναμαι.

Ὁ ἐνδοξότατος ἄρχων πατήρ μου[1] ταπεινοφρόνως καὶ εὐλαβῶς ἀσπάζεται τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν, ὅστις, εὑρισκόμενος ἀπὸ πολὺν ἔξω εἰς τὸ Φιλιππέστι, διὰ τοῦτο δὲν ἔγραψεν καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἀμέσως· διὰ τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ μὴν τὸν μεμφθῇ διὰ τὴν ἀργοπορίαν ταύτην, ἐπειδὴ ἡμεῖς ἁπαξάπαντες τοῦ οἴκου μας, μικροί τε καὶ μεγάλοι, κάθε στιγμὴν καὶ ὥραν οὐ λείπομεν νὰ παρακαλέσωμεν τὸν ἐπουράνιον Θεὸν διὰ τὴν ἄκραν ὑγιείαν καὶ μακρὰν ζωὴν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, οἵτινες καὶ εὐλαβῶς ἀσπάζονται τὴν μακαρίαν αὐτῆς δεξιάν, καὶ εἴμεθα πρόθυμοι εἰς τὰ αὐτῆς ἐντάλματα καὶ προσταγάς· αἱ πανάγιαι αὐτῆς εὐχαὶ ἔστωσάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί.

1709, Δεκεμβρίου 18.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος εὐλαβέστατος καὶ ταπεινότατος δοῦλος

Στέφανος Καντακουζηνός.

cu supusele şi prea-micile mele scrisori Fericirii Tale, şi mai ales trebuia s'o fac îndată ce am aflat de buna-Ţi sosire la Constantinopol, dar, ca să nu dau şi eu încercare Fericirii Tale, de oare ce aflu că, îndată ce ai venit, multe osteneli nu ţi-au lipsit şi plictiseli ale unora cari voiau să heretisească buna-Ţi venire, şi alţii pentru alte pricini şi lucruri ale lor, şi de aceia n'am mai adaus şi eu o încercare prea-înţeleptei Tale Fericiri; pentru care rog să fiu iertat de către Fericirea Ta. Acum însă nu lipsesc să cer de la Fericirea Voastră părinteasca rugăciune şi binecuvântare, rugându-mă să mă păzească întru părinteasca-Ţi iubire, ca şi înainte, şi să-mi poruncească mie, ca robului Tău credincios, să-Ţi servesc cu cea mai mare grabă, în câte mă ştii că pot.

Prea-gloriosul boier tatăl mieu cu umilinţă şi evlavie sărută preasfânta-Ţi dreaptă, care, aflându-se de mult afară la Filipeşti, de aceia n'a scris nici până acum de-a dreptul; pentru care roagă pe Fericirea Voastră să nu-i ţie năcaz de această zăbavă, căci noi toţi ai casei noastre, mici şi mari, în fiece minut şi ceas nu lipsim să rugăm pe Dumnezeu din ceruri pentru cea mai înaltă sănătate şi îndelungă viaţă a Fericirii Voastre, cari şi sărutăm cu evlavie fericita-Ţi dreaptă, şi sântem gata la îndreptările şi poruncile Tale; prea-sfinteleŢi rugăciuni fie-mi ajutătoare în toată viaţa.

1709, Dechemvrie 18.

Al prea-înţeleptei Voastre Fericiri prea-evlavios şi prea-supus rob

Ştefan Cantacuzino.

XL.

1710, 20 Februar. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre causele zăbovirii scrisului şi reaua opinie ce are de Maiota; cu un post-script despre alegerea unui egumen la Muntele Sinai.

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ταπεινῶς προσκυνῶ καὶ τὴν ἁγιωτάτην αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπάζομαι.

Ἐγνωρίζω πῶς πρὸ πολλοῦ δὲν ἔγραψα τῇ Ὑμετέρᾳ σοφωτάτῃ Μακαριότητι εἰς προσκύνη-

† Prea-fericite, prea-sfinte şi prea-înţelepte stăpân al mieu, mă închin smerit Fericirii Tale şi sărut cu toată evlavia preasfânta-Ţi dreaptă.

Recunosc că de mult n'am scris Fericirii Voastre prea-înţelepte pentru salutare după

[1] Constantin Stolnicul.

σιν κατὰ τὸ ἐπικείμενόν μοι χρέος καὶ ἀπόκρισιν τῶν προεγχειρισθέντων μοι σεβασμιώτάτων αὐτῆς γραμμάτων· ὅθεν, ὁμολογῶντας τὸ σφάλμα μου πρῶτον, ζητῶ μετὰ πολλῆς δεήσεως νὰ μοὶ δωρηθῇ παρὰ τῆς ὑμετέρας πατρικῆς φιλοστοργίας συμπαθεστάτη συγγνώμη, ἐπειδὴ καὶ ἡ βαθεῖα μου σιωπὴ προῆλθεν ὄχι ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ λήθην, μὴ γένοιτο, ἀλλὰ μὲ τὸ νὰ μὴν πυριεπόλουν *(sic)* εἰς τὴν Κούρτην, ἀλλὰ νὰ ἤμουν μεμακρυσμένος καὶ διατρίβων εἰς τὸ παλαιόχωρόν μου Φιλιππέστι, καθὼς δὲν τὴν ἐλάνθανεν, γενόμενος ἀγροῖκος καὶ ταραμπάνος[1]· διότι, ἂν δὲν μοῦ χαρισθῇ ἡ συγγνώμη, ὁ κάλαμος βέβαια δὲν ἀποτολμᾷ νὰ κινηθῇ περαιτέρω, καὶ ἀντιβολῶ νὰ μὴν ἀποτύχω ταύτης. Τὸν πόθον ὁποῦ εἶχα νὰ εὐαγγελισθῶ τὴν ἀγαθὴν ἐπάνοδον ἐκ τῶν Ἁγίων Τόπων τῆς Ὑμετέρας πατρικῆς εὐμενείας καὶ τὴν ἐφετωτάτην μοι καὶ θεοφρούρητον αὐτῆς ὑγείαν καὶ ῥῶσιν, καὶ τὴν ὅσον εὐθυμίαν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν ὁποῦ ἐκ βάθους καρδίας ἔλαβον ταύτην πληροφορηθείς, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα παντέφορος τοῦ Θεοῦ ὀφθαλμὸς μόνος γινώσκει, οὗ καὶ δέομαι, εἰς πληρεστέραν τῆς ψυχῆς μου εὐφροσύνην, νὰ μὲ ἀξιώσῃ ἔτι νὰ ἴδω καὶ σωματικοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ὑμετέραν φιλοστοργετάτην καὶ πατρικὴν κορυφήν, καθὼς ἐπιποθῶ καὶ ἐλπίζω. Διότι, τόγ' ἐπ' ἐμοί, τί ἄλλο ἤθελε ἦσται τερπνότερον καὶ λυσιτελέστερον τῆς τοιαύτης ἐντεύξεως καὶ ὁμιλίας; Ἀφοσιοῦμαι δὲ καὶ τοῦτο τῇ θείᾳ προνοίᾳ. Ἔγνων καὶ τὰ τοῦ σοφωτάτου Μαγιώτα νεανιεύματα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ ἐθαύμασα καὶ δὲν ἐθαύμασα· δὲν ἐθαύμασα, λογιζόμενος πῶς δὲν εἶναι αὐτὸς μήτε πρῶτος, μήτε ἔσχατος, καὶ τοιαῦτα ἄχρηστα σκεύη δὲν ἔλειψαν, οὔτε θέλουν λείψῃ εἰς ἐτοῦτο τὸ κλυδώνιον τοῦ βίου· πάλιν ἐθαύμασα, ἀναπολῶν τὸ σκαιὸν καὶ ἀμείλικτον τῆς φύσεως καὶ τῆς φαύλης προαιρέσεως τὸ διεφθαρμένον καὶ ἀναλόγιστον, τῶν τοιούτων καὶ αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ τέλη αἰσχρὰ καὶ ἐπάρατα· καὶ ἡ θεία δικαιοσύνη ἀποδίδει ἑκάστῳ τὰ ἀνήκοντα ἐν καιροῖς ἰδίοις· ἂν καλὰ καὶ ὁ κακὸς οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός, καὶ ἡ πονηρία ἀνουθέτητος διαμένει. Ἐντεῦθεν, κατὰ τὸ παρόν, δὲν ἠκολούθησε νὰ ἀκουσθῇ νέον τι ἀξιόλογον, πρὸς δήλωσιν, ὅτι ὁ καιρὸς ἔτζη τὸ ἐκάλεσε· καί, ἂν ἦτο καὶ τί, ὁ Ἐκλαμπρότατος[2] θέλει τῆς τὸ ἐσημείωσε, πλήν, ἂν ἀκουσθῇ ἀπὸ τοῦ νῦν τι τῶν χρησίμων, δὲν θέλω

datoria ce aveam şi ca răspuns la scrisorilor prea-respectate ale Tale care mi-au fost date mai înainte; de unde, recunoscând greşeala mea d'intâiu, cer cu multă rugăciune să mi se dea din partea prieteniei Voastre părinteşti cea mai compătimitoare iertare, căci şi adânca mea tăcere a venit nu din negligenţă sau uitare, ferească Dumnezeu, ci pentru că n'am fost pe la Curte, ci am fost zăbovit, stând la vechea-mi moşie Filipeşti, precum nu Ţi-a scăpat din vedere, devenind ţeran şi dărăban ; căci, dacă nu mi se dă iertare, condeiul de sigur că nu cutează a se mişca mai departe, şi mă tem să nu mai dau de această [iertare]. Ce dorinţă am avut să aflu buna întoarcere din Locurile Sfinte a părinteştii Tale bunăvoinţi şi prea-poftita mie şi de Dumnezeu păzită a Ta sănătate şi putere, şi ce mulţămire şi bucurie sufletească am primit din adâncul inimii aflând de aceasta, numai ochiul lui Dumnezeu care vede toate o ştie, de care mă şi rog, spre mai deplină mulţămire a sufletului mieu, să mă mai învrednicească să văd şi cu ochii trupului capul Vostru foarte iubit şi părintesc, eum poftesc şi sper. Căci, de spre mine, ce alta ar fi fost mai mângâietor şi mai de folos decât o astfel de întâlnire şi societate? Dar şi aceasta o las în sama Proniei dumnezeieşti. Am aflat şi copilăriile prea-învăţatului Maiota, cu privire la care şi m'am mirat şi nu m'am mirat : nu m'am mirat, socotind că nu este el nici cel dintâiu, nici cel din urmă, şi astfel de netrebnice vase n'au lipsit, nici nu vor lipsi în această furtună a vieţii; şi, iarăşi, m'am mirat petrecând din nou în minte firea lui rustică şi neîmpăcată şi ce e stricat şi nepotrivit în dispoziţia lui josnică, unele ca acestea având şi începuturi şi sfârşituri ruşinoase şi blăstămate; şi dumnezeiasca dreptate să-i dea fiecăruia ce i se cuvine în împrejurările lui; de şi şi cel rău nu e nimic alta decât rău şi răutatea rămâne totdeauna nesupusă sfatului. De aici, deocamdată, n'a urmat să se audă ceva nou, vrednic de spus, căci aşa a vrut vremea; iar, de ar fi şi fost ceva, Prea-Luminatul ţi-ar fi spus-o, ei numai, dacă se va auzi de acum ceva

[1] Soldat, dărăban.

[2] Brâncoveanu.

λείψῃ νὰ τῆς τὸ σημειώσω. Ὁ ἀδελφός μου Χατζῆ-Μιχάλης καὶ οἱ αὐτῆς δοῦλοι, οἱ υἱοί μου, καὶ ἅπας ὁ ταπεινός μου οἶκος δουλικῶς προσκυνοῦσι τὴν Ὑμετέραν ἁγιωτάτην Μαμμαριότητα, καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζονται τὴν χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν, ὁμοίως καὶ οἱ ὀφφικιάριοι αὐτῆς ἐδαφικῶς τὴν προσκύνησιν αὐτῇ ἀπονέμουσιν, οἱ ὁποῖοι τώρα μάλιστα ἐπιποθοῦσι τὴν ὑμετέραν ἀπόλαυσιν, τῆς ὁποίας (ὡς εἶπον) ἀξιωθείημεν, διὰ νὰ σφραγίσετε καὶ ἄλλους νέους ὀφφικιαλίους καὶ νὰ ἀξιωθοῦσι καὶ αὐτοὶ τῆς ὑμετέρας εὐχῆς καὶ εὐλογίας. Καὶ σφόδρα ἐκλιπαρῶ εἰς τὰς πρὸς τὸ θεῖον αὐτῆς ἁγιωτάτας καὶ εὐηκόους ἐντεύξεις περὶ ἐμοῦ τε καὶ τῶν περὶ ἐμὲ τῷ Θεῷ εὔχεσθαι, εἰς συντήρησιν ἀσφαλῆ τοῦ μετὰ σώματος βίου, ἐπειδὴ καὶ δέησις δικαίου καὶ λειτουργοῦ τῶν θείων μυστηρίων ὑπερισχύει. Ἐγὼ δὲ μένω διὰ παντὸς ὑπήκοος εἰς τὰς ὑμετέρας πατρικὰς ἐπιταγάς, μετὰ τοῦ ἀδρανοῦς τῆς ἀδυναμίας μου.

ᾳψι', Φεβρουαρ. 20.

Τῆς Ὑμετέρας ἁγιωτάτης Μακαριότητος διὰ παντὸς εὐλαβέστατος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός.

Μετὰ τὴν ὀφειλομένην τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι προσκύνησιν τῆς δίδω εἴδησιν ὅτι διὰ τοῦ ἱερομονάχου κὺρ Ἀκακίου ἦλθον γράμματα ἀπὸ τοὺς πατέρας τῆς ἁγιωτάτης μονῆς τοῦ θεοβαδίστου Σιναίου ὄρους, τό τε παραιτητικὸν τοῦ κὺρ Ἰωαννικίου δι' ἄκραν ἀσθένειαν καὶ τὸ ἐκλεκτικὸν τῶν πατέρων μετὰ κοινῆς πάντων γνώμης, δι' οὗ ἐκλέγεται εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν ἐκείνην ὁ πανοσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Κοσμᾶς· ἡ ἐκλογὴ εἶναι νόμιμος καὶ κανονική, καὶ μάλιστα τῶν ἑκατέρωθεν ζητημάτων στερχθέντων δι' οἰκειοθελῶς ἀποδοχῆς τοῦ κὺρ Κοσμᾶ, ἡ δὲ χειροτονία, ἀνήκουσα εἰς τὴν αὐτῆς Μακαριότητα, ἑπομένως τῇ νομίμῳ ἐκλογῇ θέλει εὐοδωθεῖ παρ' αὐτῷ. Τῆς δὲ παρούσης εἰδήσεως ὁ σκοπὸς εἶναι τοῦτος: γράφουσι καὶ πρὸς τοῦ λόγου μου καὶ δέονται διὰ νὰ γένῃ ἡ χειροτονία ἢ παρ' αὐτῆς, ὅπου εὑρίσκεται, ἢ εἰς τὸ μετόχι τῆς πόλεως παρὰ τοῦ ἐλευσομένου ἁγίου Καισαρείας· πρὶν λοιπὸν νὰ κάμω τὴν αἴτησιν, θέλω τὴν γνώμην της, διὰ νὰ ἠξεύρω τὸ ἀρεστὸν αὐτῇ, ἂν συναινέσῃ δὲν εἶναι κἀνένα ἔκτοπον ἀκολούθημα, ὡς φαίνεταί μοι. Περὶ δὲ τῆς χειροτονίας, τινές, εἴτε ἀληθείᾳ ὑποπτεύονται, εἴτε μὲ λέγουσιν, ὅτι ἡ Μακαριότης σου νὰ δυσαρεστῇ εἰς τὸ πρόσωπον. Ὅμως, ἂν ἐπέρασε καί τις δυσαρέσκεια, παράξενον δὲν εἶναι, τώρα δέ, ὁποῦ ἔγινεν ἡ ἐκ-

din cele de folos, nu voin lipsi să ţi-o spun. Fratele mieu Hagi-Mihali şi robii Tăi, fiii miei, şi toată casa mea smerită se închină cu supunere Fericirii Voastre preasfinte şi cu toată evlavia sărută mâna-Ţi izvorîtoare de haruri, de asemenea şi dregătorii Tăi îndeplinesc închinarea până la pământ, cari acum mai ales poftesc de a Voastră prezenţă, „de care", zic ei, „de ne-am învrednici", ca să întăriţi şi alţi noi dregători şi să se învrednicească şi ei de a Voastră rugăciune şi binecuvântare. Şi foarte doresc ca în rugăciunile Voastre prea-sfinte şi bine ascultate către Dumnezeu să Te rogi lui Dumnezeu şi pentru mine şi pentru cei de lângă mine, spre păstrarea sigură a vieţii trupeşti, căci şi rugăciunea dreptului şi liturghisitorului sfintelor taine are o mare putere. Iar eu rămân întru toate supus la poruncile Voastre părinteşti, cu slăbiciumea neputinţii mele.

1710, Fevruar 20.

Al Fericirii Voastre preasfinte întru toate prea-evlavios şi smerit rob:

Constantin Cantacuzino.

Cu cuvenita închinare către Fericirea Voastră Îi dau în ştire că prin ieromonahul chir Acachie au venit scrisori de la părinţii preasfintei mănăstiri a Sinaiului călcat de Dumnezeu, [despre] retragerea lui chir Ioanichie pentru prea marea-i slăbiciune şi alegerea de către părinţi cu voia tuturora, din care a ieşit la arhiepiscopia aceia preacuviosul între ieromonahi chir Cosma: alegerea e legală şi canonică, şi mai ales cererile din ambele părţi fiind împăcate prin de bună voie primirea lui chir Cosma, iar hirotonia, care priveşte pe Fericirea Ta, după alegerea legală va fi făcută de către Tine. Iar scopul înştiinţării de faţă e acesta: îmi scriu şi mie şi se roagă şi de mine ca să fie hirotonia sau la Tine, unde eşti, sau în metohul Constantinopolei, la Preasfinţitul de Cesareia, care stă să vie, dar, înainte de a face cererea, vreau să-Ţi ştiu părerea, ca să aflu ce-Ţi place, dacă admiţi că nu e nicio urmare fără rost, cum mi se pare şi mie. Iar, în ce priveşte hirotonia, unii, sau cu adevărat bănuiesc, ori aşa mi-o spun mie, că Fericirea Ta nu se îndestulează cu acest om. Însă, dacă a şi fost vre-o neplăcere, nu e lucru de mirare, ci acum, când s'a făcut alegerea, şi s'a arătat că omul e plăcut şi

λογή, καὶ ἐφάνη τὸ πρόσωπον ἀρεστὸν καὶ τοῖς ἐκλέξασι, καὶ τῷ παραιτησαμένῳ, καὶ τοῖς ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀκολούθως καὶ ἐμοί, ἀφήνει καὶ ἡ Μακαριότης Σου, εἴ τι ἐμεσολάβησα, καὶ συγκατατίθεται ἀπὸ καρδίας. Καί, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτὸς ἐκλεχθεὶς ταπεινῶς προσπίπτει, καὶ ἐγὼ ὑπὲρ αὐτοῦ μεσιτεύω, καὶ τὸ εἰρηνικὸν ζητεῖ, οὕτω ἐξ ἀνάγκης καὶ ἡ Μακαριότης αὐτῆς συναινεῖ, καὶ μᾶς χαροποιεῖ μὲ τὴν ὁλοτελῆ συγκατάθεσιν. Τὸν κὺρ Ἀκάκιον, ὁποῦ φέρνει τὰ γράμματα, τὸν κρατῶ ἐδῶ ἕως οὗ νὰ ἔλθουν τὰ γράμματά της, τὰ ὁποῖα νὰ ἔλθουν τὸ ὀγληγορώτερον, καὶ ἡ Μακαριότης σου, καθὼς γράφει πρὸς ἐμέ, ὡς γνήσιον αὐτῆς, τὴν γνώμην της, ἔτζι θέλω τὴν φυλάξει καὶ ὅλως, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ ἄλλο τι εἰς διχόνοιαν, ὅπερ οὔτε εἰς τὸν νοῦν μου δὲν ἔρχεται. Ἀγκαλὰ καί τινες νὰ ἔχουσι καὶ ταύτην τὴν ὑπόνοιαν, ἡ Μακαριότης αὐτῆς, κατὰ τὴν ἔμφυτον αὐτῆς μεγαλόνοιαν, συναινοῦσα, θέλει δώσει ἀφορμὰς εὐλαβείας. Καί, ὅσον διὰ τὸν κὺρ Κοσμᾶ, ἐγγυῶμαι νὰ περάσῃ πολλὰ εἰρηνικά, καὶ πῶς ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ ἀλλέως; Ἔτζι τὴν παρακαλῶ, καὶ νὰ ἔχω ἀπόκρισίν της μετὰ συγκαταθέσεως, ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ τόπου ὅπου μέλλει νὰ χειροτονηθῇ· μόνον ἡ ἄργητα νὰ λείπῃ! Καὶ ἃς ἔχω τὰς ἁγίας αὐτῆς εὐχάς!

celor ce l-au ales şi celui care s'a retras, şi celor din Constantinopol şi, la urmă, şi mie, lasă şi Fericirea Ta, dacă am mijlocit şi eu ceva, şi învoieşte-Te din inimă. Şi, de oare ce şi cel ales cade smerit cu rugăciune, şi eu mijlocesc pentru dânsul, şi aceasta o cere şi pacea, astfel, firește, şi Fericirea Ta admite-o şi bucură-mă cu deplin consimţimântul Ei. Pe chir Acachie, care aduce scrisorile, îl ţin aici până vor veni scrisorile Tale, care să vie cât mai iute, şi Fericirea Ta, cum îmi va scrie mie părerea Ta, ca unui prieten al Ei, aşa voiu păzi-o întru toate, ca să nu urmeze altceva, pentru dihonie, ceia ce nici în minte nu-mi vine. De şi unii au şi această bănuială, Fericirea Ta, după a Ta din fire mărinimie, învoindu-Te, va da prilej de evlavie. Şi, cât despre chir Cosma, mă pun chezăş că o va duce foarte paşnic, şi cum poate face altfel? Aşa, te rog, şi să am răspunsul Tău cu învoire, şi cu privire la locul unde trebuie să se facă hirotonisirea; numai să nu fie zăbavă! Şi să am sfintele-Ţi rugăciuni!

XLI.

Nicolae-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu salutări şi urări. 1710, 10 Mart.

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετ' εὐλαβείας προσαγορεύομεν καὶ τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάττῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν αὐτῆς Θρόνον ἐν ὑγείᾳ διηνεκεῖ καὶ εὐημερίᾳ ἀδιαπτώτῳ μετὰ μακροβιότητος. Τὸ ἱερὸν αὐτῆς γράμμα τοῦ εἰς ἀπόκρισιν τοῦ ἡμετέρου προπεμφθέντος γράμματος ἐλάβομεν, ἐξ οὗ μαθόντες τὴν ἐφετωτάτην ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγείαν, δόξαν ἀναπέμψαμεν τῷ διατηροῦντι αὐτὴν Θεῷ. Ἐδεξάμεθα καὶ τὰς ἁγίας καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχάς, καὶ εὐχαριστοῦμεν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς πατρικὴν στοργὴν καὶ ἀγάπην. Ἀλλ', ἐπειδὴ ἐφιέμεθα νὰ ἀπολαμβάνωμεν συνεχῶς τῶν ἱερῶν αὐτῆς εὐχῶν, ἔτι δὲ καὶ μὲ

† Prea-fericite, prea sfinte şi prea-învăţate Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina, întru Hristos părinte prea-venerat, salutăm pe Fericirea Voastră cu evlavie şi sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, rugându-ne de atot puternicul Dumnezeu să te păzească pe preasfântul Tău Scaun patriarhicesc în sănătate necontenită şi bună stare netulburată întru mulţi ani. Sfânta-Ţi scrisoare, ca răspuns la a mea trimeasă mai înainte, am primit-o, şi, aflând din ea prea-dorita bună sănătate a Ta, am mulţămit lui Dumnezeu care Te păzeşte. Am primit şi sfintele Tale şi de Dumnezeu primitele rugăciuni, şi mulţămim Fericirii Voastre pentru părinteasca tragere de inimă şi iubire faţă de noi. Dar, de oare ce doriam să primim necontenit sfintele Tale rugăciuni, şi încă

τὸ νὰ ἐγγίζουν αἱ σεπταὶ ἡμέραι τῶν σωτηρίων παθῶν τοῦ δεσπότου Χριστοῦ καὶ τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ ἀναστάσεως, δὲν ἐλείψαμεν καὶ μὲ τὸ παρὸν νὰ ἀποδώσωμεν αὐτῇ τὴν ἀπὸ καρδίας προσφώνησιν, δεόμενοι αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ὅπως ἀξιώσῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ διαπεράσῃ τὰ ἅγια καὶ σεπτὰ αὐτοῦ πάθη μετὰ πνευματικῆς εὐφροσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως καὶ νὰ ἑορτάσῃ τὴν λαμπροφόρον αὐτοῦ ἔγερσιν μετὰ φαιδρότητος καὶ εὐκληρίας. Ἂς ἔχωμεν δὲ πάντοτε τὴν τιμὴν τῶν ἱερῶν αὐτῆς γραμμάτων καὶ πατρικῶν προσταγμάτων, οἱ δὲ χρόνοι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴησαν θεόθεν πάμπολλοι καὶ εὐτυχεῖς. Καὶ αἱ θεοπειθεῖς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

ᾳφι' Μαρτίου ι'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμούς.

Ἰω. Νικόλαος Βοεβόδας.

pentru că se apropie veneratele zile ale patimilor mântuitoare ale stăpânului Hristos şi ale slăvitei lui Învieri, n'am lipsit şi cu aceasta să ne îndreptăm din inimă către Tine, rugându-ne de Mântuitorul Hristos să învrednicească pe Fericirea Voastră a petrece sfintele şi veneratele Lui patimi cu mulţămire duhovnicească şi bucurie şi să serbeze Învierea Lui aducătoare de lumină în voie cu veselie şi voie bună. Şi să avem totdeauna cinstea sfintelor Tale scrisori şi porunci părinteşti; iar anii Fericirii Tale fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi fericiţi! Şi fericitele Ţi rugăciuni cu noi.

1710, Martie 10.

Al Fericirii Tale fiu în Hristos şi cu totul la porunci.

Io Nicolae Voevod.

XLII.

1710, 30 April. Mihail Cantacuzino Spătarul către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre moartea soţiei şi un dar către Hrisant de la răposatul nepot, Şerban Cantacuzino.

Χριστὸς ἀνέστη!

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα οἰκετικῶς προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ ὅπως διατηρείῃ τὴν Ὑμετέραν σοφωτάτην Μακαριότητα ἄνοσον, εὔθυμον, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου, ἵνα ἑορτάζῃ τὰς πανσέπτους ταύτας ἡμέρας τῆς ἐγέρσεως τοῦ Κυρίου εὐθύμως μετὰ βαθείας εἰρήνης καὶ εὐπραξίας. Σεβασμιώτατον γράμμα τῆς ὑμετέρας πατρικῆς εὐμενείας μετὰ τῆς προσηκούσης αἰδοῦς ἀσπασάμενος, ἐδεξάμην καὶ περὶ τῆς θεοφρουρήτου αὐτῆς ὑγείας ᾠδὰς χαριστηρίους τῷ Κρείττονι ἀνέπεμψα. Εἰς τὸ ὁποῖον γράφει μοι πῶς δὲν εἶχε λάβει περὶ ἐμοῦ ἀπόκρισιν εἰς τὸ γράμμα ὁποῦ μὲ ἔστειλεν ἐκ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ εἰς τοῦτο ζητῶ παρὰ τῆς ὑμετέρας πρᾳότητος συγγνώμην, ὅτι δὲν προσῆλθεν ἀπὸ ἀμέλειάν μου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν συμφορὰν ὁποῦ μὲ ἐπενέβη διὰ τὴν ἀσθένειαν καὶ τὸν θάνατον τῆς μακαρίτιδος συζύγου μου, καθὼς τῆς τὸ προέγραψα μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ πανοσιωτάτου ἁγίου αὐτῆς ἀρχιμανδρίτου (μετὰ τοῦ ὁποίου ἔστειλα αὐτῇ μερικὰ ἄσπρα ἐλεημοσύνης καί τινα ἱερὰ ἄμφια τοῦ

Hristos a înviat!

† Prea-fericite, preasfinţite şi prea-învăţate al mieu stăpân, pe Fericirea Ta cu supunere o salut şi sărut cu toată evlavia dreapta Ta izvorîtoare de haruri, rugându-mă de Hristos Mântuitorul nostru cel înviat din morţi Hristos ca să ţie pe prea-învăţata Voastră Fericire fără boli, cu voie bună, întru mulţi ani şi mai presus de orice protivnic, ca să serbeze prea-veneratele aceste zile ale Învierii Domnului voios cu adâncă pace şi bună stare. Prea-venerata scrisoare a bunăvoinţii Voastre părinteşti, cu cuvenitul respect sărutând-o, o am primit şi pentru de Dumnezeu păzita-Ţi sănătate am ridicat cântări de mulţămire Celui Bun. În acea scrisoare-mi spui că n'ai primit de la mine răspuns la aceia ce mi-ai trimes-o din sfânta cetate Ierusalimul, şi întru aceasta cer de la bunătatea Ta iertare, căci n'a venit din neîngrijirea mea, ci din nenorocirea ce mi s'a căşunat prin boala şi moartea fericitei mele soţii, cum Ţi-am scris mai nainte cu venirea prea-cucernicului Tău sfânt arhimandrit (cu care Ţi-am trimes câţiva bani de eleimosină şi câteva vase sfinte ale fericitului mieu nepot Şerban Canta-

μακαρίτου ἀνεψιοῦ μου Σερβάνου Καντακουζηνοῦ), καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, καλῶς γνωρίσασα τὴν συμφοράν μου, ὡς πατὴρ φιλόστοργος, συνετῶς καὶ πανσόφως μὲ παρηγορεῖ· διὰ τῆς ὁποίας παραμυθίας ἔλαβον πολλὴν παράκλησιν τῆς λύπης, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος δι' ὑμετέρων ἁγιωτάτων εὐχῶν νὰ δώσῃ εἰς τοῦ λόγου μου τελείαν τὴν παρηγορίαν καὶ ἄνεσιν τῆς βαρυθυμίας, διὰ νὰ ἠμπορέσω νὰ περάσω τὸ ὑπόλοιπον τῆς ματαιότητος τοῦ βίου μετὰ ὑπομονῆς καὶ καρτερίας, κατὰ τὴν τοῦ Κυρίου ἀποδοχήν. Πολλὰς καὶ μεγάλας χάριτας ὁμολογῶ τῇ Ὑμετέρᾳ προσκυνητῇ Μακαριότητι δι' ἄλλα τε πολλά: διὰ τὴν πατρικὴν φιλοστοργίαν ὁποῦ ἐξ ἀρχῆς ἔδειξε καὶ δείχνει πρὸς ἐμὲ ποικιλοτρόπως, δι' οἰκείαν καλοκἀγαθίαν, τὴν ὁποίαν ἀείποτε δέομαι νὰ εὐεργετῇ πρὸς ἐμὲ καὶ νὰ μὲ ἀξιοῖ τῶν σωστικῶν καὶ θεοπειθῶν αὐτῆς εὐχῶν. Ἐγὼ δὲ μένω θερμότατος καὶ ἀμετάθετος ὑπηρέτης εἰς τὰ σεβασμιώτατα αὐτῆς προστάγματα, καὶ ὅλως διόλου αὐτῇ προσηλωμένος. Αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴησαν μετ' ἐμοῦ φυλακτικαὶ διὰ βίου!

ᾳψι', Ἀπριλ. λ'.

Ἔλαβα καὶ τὸ κουτὶ τὰ σαπούνια, τὸ παρ' αὐτῆς δῶρον, καὶ ὑπερευχαριστῶ αὐτῇ.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος ταπεινὸς καὶ θερμότατος δοῦλος

Μιχάλης Καντακουζηνός.

cuzino), şi Fericirea Voastră, cunoscând bine nenorocirea mea, ca un părinte iubitor, cuminte şi cu toată înţelepciunea mă mângâie ; pentru care mângâiere am luat multă îndulcire a supărării, şi Dumnezeu Sfântul prin preasfintele-Ţi rugăciuni sămi dea întreaga consolare şi ridicare a greutăţii sufleteşti, ca să pot petrece rămăşiţa zădărniciei vieţii vane cu răbdare şi curaj, după a Domnului voie. Multe şi mari mulţămiri îţi datoresc Fericirii Tale vrednice de închinare pentru toate cele multe: pentru părinteasca iubire ce de la început mi-ai arătat-o şi mi-o arăţi în tot felul, pentru bunătatea deosebită, pe care te rog totdeauna să mi-o dăruieşti mie şi să mă învredniceşti de rugăciunile-Ţi mântuitoare şi ascultate de Dumnezeu. Iar eu rămân prea-călduros şi neschimbat servitor la prea-veneratele-Ţi porunci şi cu totul legat de tine. Preasfintele şi de Dumnezeu ascultatele rugăciuni ale Fericirii Tale fie-mi păzitoare în toată viaţa!

1710, April 30.

Am luat şi cutia cu săpunuri, dar de la Tine, şi-Ţi foarte mulţămesc.

Al Fericirii Voastre supus şi prea-călduros rob

Mihail Cantacuzino.

XLIII.

Ioan Avramie către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre ocrotirea ce i-a acordat-o Mitropolitul muntean şi sarcina, de la Domn, de a predica în Biserica Domnească.

Bucureşti 1710, 1-iu Iunie

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ, Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, τὴν μετ' εὐλαβείας δουλικὴν ἐδαφιαίαν προσκύνησιν.

Τιμῆς οὐ τῆς τυχούσης ἀξιωθεὶς τοῖς προσκυνητοῖς μοι παρὰ τῆς Σῆς Μακαριότητος γράμμασιν, ὁμολογῶ τὸ χρέος ἀθάνατον, καὶ τὴν ὀφειλομένην εὐλαβῶς ἀπονέμω εὐχαριστίαν, δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ νὰ διατηρῇ αὐτὴν μακρόβιον, ὑγιαίνουσαν καὶ εὐτυχοῦσαν, πρὸς καταρτισμὸν τῶν πιστῶν καὶ καύχημα τοῦ εὐσεβοῦς τῶν ὀρθοδόξων πληρώματος.

Ἡ ἐπιγενομένη μοι ἐπικίνδυνος ἀπὸ νεφρίτιδος νόσος ἐστάθη αἰτία τῆς ἄχρι τοῦ νῦν

† Prea-fericitului, prea-învăţatului şi preasfântului nostru domn şi stăpân, Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina, închinarea supusă până la pământ, cu toată evlavia.

Învrednicindu-mă de cinstea necuvenită, pentru închinatele mele scrisori, de la Fericirea Ta, recunosc datoria mea nemuritoare, şi-ţi dau mulţămirea ce se cade cu evlavie, rugându-mă de prea-bunul Dumnezeu să Te ţie întru mulţi ani sănătos şi fericit, pentru îndreptarea celor credincioşi şi bucuria turmei evlavioase a ortodocşilor.

Primejdioasa boală de rinichi ce a căzut asupră-mi a fost pricina tăcerii mele

ἀκουσίου μου σιωπῆς· ὅθεν ὑπολαμβάνω πῶς ἐν τῷ ἀναμεταξὺ τοῦ καιροῦ τούτου νὰ ἔφθασαν ἤδη εἰς τὰ αὐτόθι ἡ εἴδησις τῶν κατ' ἐμέ, καὶ νὰ ἔγραψαν ἄλλοι καταλεπτῶς τῇ Μακαριότητί Σας, καὶ μάλιστα ὁ οἰκονόμος τῆς τοῦ Μεγαλομάρτυρος[1] σεβασμίας μονῆς, τὰ περὶ τῆς ἐμῆς κυβερνήσεως. Διὰ τοῦτο, ἀφήνωντας ὡς περιττὴν τὴν τούτων ἐπανάληψιν, αὐτὸ μόνον κατὰ τὸ παρὸν ἀναφέρω τῇ συνετωτάτῃ σας σκέψει πῶς, μὲ τὸ νὰ βλέπω ἀπεγνωσμένην τὴν κατάστασίν μου, καὶ τὰ πράγματά μου χωρὶς τὴν ἀναγκαίαν σύστασιν, δὲν ὑπόφερα νὰ πλέω περισσότερον εἰς τὸ πέλαγος τῶν ματαίων ἐλπίδων· ὅθεν ἀποφάσισα νὰ γυρεύσω μὲ οἱονδήποτε τρόπον δυνηθῶ κἀνένα λιμένα, διὰ νὰ ἀποφύγω τὴν ζάλην τῶν συμφορῶν, ὅπου δεινῶς μὲ ἐτάραττον. Γυρεύοντας λοιπόν, τὸν εὗρον ὡς ἐπόθουν, νεύσει τῆς θείας Προνοίας, ὑπὸ τὴν φιλάνθρωπον σκέπην τοῦ ἐνταῦθα πανιερωτάτου Μητροπολίτου, ὁ ὁποῖος ἐν ἀπορίᾳ ὄντα μὲν φιλοφρόνως μὲ ἐδέχθη, καί, μὲ τὴν πατρικὴν περιποίησιν ὁποῦ μοῦ ἔκαμε, μοῦ ἔδωκε ἀφορμὴν νὰ μακαρίσω τοὺς διωγμούς μου, ὁποῦ μοῦ ἔγιναν πρόξενοι τοιαύτης λαμπρᾶς εὐτυχίας. Σιμὰ τῆς Πανιερότητός του θαῤῥῶ εἰς τὸν Θεὸν πῶς θέλω περάσῃ ἤρεμον καὶ ἥσυχον βίον, ἐπειδὴ καὶ νὰ μὴν ἔχω ἄλλην φροντίδα πάρεξ ἐκείνην τῆς αὐτοῦ ὑπηρεσίας καὶ ἀπὸ μέρος τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν ἡγεμόνος ἕνα μόνον χρέος: νὰ κηρύττω τὸν εὐαγγελικὸν λόγον εἰς τὴν αὐθεντικὴν ἐκκλησίαν, ὅταν τὸ καλῇ ὁ καιρός, καὶ κάθε φορὰν ὁποῦ προστάξῃ ἡ αὐτοῦ Ὑψηλότης. Ὅμως, μ' ὅλην ταύτην τὴν πληροφορίαν ὁποῦ ἔχω διὰ τὴν καλήν μου κυβέρνησιν, αἰσθάνομαι καὶ οὐ μετρίαν τὴν λύπην, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχω τὴν πρέπουσαν εὐκαιρίαν νὰ δουλεύσω τὴν Μακαριότητά Σας, καθὼς ἀπαιτεῖ ὁ πόθος μου καὶ τὰ προσκυνητά σας προστάγματα· μ' ὅλα ταῦτα δὲν θέλω λείψῃ, εὑρίσκοντας ἁρμόδιον τὸν καιρόν, νὰ πληρώσω τὸ χρέος μου, οὐχ ὡς θέλω, ἀλλ' ὡς σθένω, ὄντας βέβαιος πῶς ἡ ἀγαθή σας προαίρεσις θέλει δεχθῇ μὲ τὴν αὐτὴν εὐγνωμοσύνην τὸ πρόθυμον τῆς καρδίας, ὡσὰν καὶ τὸ ἔργον. Ἀλλὰ τούτων μὲν ἄλις, αἱ δὲ πανάγιαι αὐτῆς καὶ θεοπειθεῖς [εὐχαὶ] εἴησαν μετ' ἐμοῦ ἐν βίῳ παντί.

Ἀπὸ Βουκουρεστίου, ᾳφι', Ἰουνίου α'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος ταπεινός, ὑπόχρεος καὶ ἐλάχιστος δοῦλος:

Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ἀβράμιος.

fără voie de până acum; de unde gândesc că între acestea a sosit acolo ştirea celor ce mă privesc, şi le-au scris alţii cu de-amănuntul Fericirii Tale, şi mai ales economul mănăstirii venerate a Marelui Martir, cu privire la starea mea. Pentru aceia, lăsând ca de prisos înşirarea acestora, atâta numai deocamdată aduc înaintea cercetării Tale prea-cuminţi că, văzând neţinută în samă starea mea, şi lucrurile mele fără aşezarea de nevoie, n'am suferit să mai plutesc pe marea zădarnicelor aşteptări; deci mi-am pus în gând să caut în ce chip aş putea găsi un liman, ca să fug de ameţeala nenorocirilor ce grozav m'au tulburat. Căutându-l deci, iată că l-am găsit cum doriam, din voia dumnezeieştii Pronii, supt iubitorul de oameni adăpost al celui de aici preasfinţit Mitropolit, care m'a primit pe mine cel la strâmtoare şi, cu părinteasca grijă ce mi-a purtat, mi-a dat prilej să fericesc prigonirile mele, care mi-au fost pricinuitoare ale unei astfel de strălucite fericiri. Cu ajutorul Preasfinţiei Sale cred în Dumnezeu că voiu petrece viaţă liniştită şi paşnică, căci n'am alt gând decât acela al ocrotirii Tale şi, de spre partea prea-înălţatului nostru Domn, o singură nevoie: să vestesc cuvântul Evangheliei în Biserica Domnească atunci când e prilej, şi de câte ori orânduieşte Înălţimea Lui. Dar, cu toată această ştire ce o am pentru buna mea chivernisire, simt nu slabă tristeţă, de oare ce nu am prilejul cuvenit să slujesc Fericirii Tale, precum o cere dorinţa mea şi poruncile Tale vrednice de închinare; dar, cu toate acestea, nu voiu lipsi, găsind prilej potrivit, să-mi împlinesc datoria, nu cum vreau, dar cum pot, fiind sigur că buna-ţi aplecare va primi cu a ei bunăvoinţă pornirea inimii ca şi fapta. Dar despre acestea destul, iar preasfintele Tale şi de Dumnezeu ascultatele rugăciuni fie cu mine în toată viaţa!

Din Bucureşti, 1710, 1-iu Iunie.

Al Fericirii Tale celei de Dumnezeu cinstite supus, îndatorit şi cel mai mic rob:

Ioan Avramie preotul.

[1] Sf. Gheorghe.

XLIV.

Anastasie Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre buna primire din partea Domnului Moldovei după un drum greu pe Mare, sosirea la Iaşi, tovărăşiile sale şi lucrarea ce vrea să înceapă.

Iaşi, 1711, 13 Iunie.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν.

Ἡ χεὶρ Κυρίου ἡ εἰς τὰ βάθη τὰ τῆς θαλάσσης μᾶς ἔσωσε ἀπὸ τὸν βυθὸν τοῦ Εὐξείνου τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως, ὄρθρου βαθέως ὄντος, καὶ μᾶς ἐκατεύόδωσεν εἰς τὸ Γιάσι μᾶλλον διὰ ξηρᾶς ἢ διὰ θαλάσσης, ἔπειτα, ἀπὸ εἴκοσι δύο ἡμερῶν δρόμον, μὲ ἐδέχθη ὁ Γαληνότατος μὲ ἐκείνην τὴν συμπαθητικὴν ἱλαρότητα ὁποῦ δέχεται τοὺς αὐτοῦ οἰκιακοὺς ὅταν εἶναι συστημένοι ἀπὸ τὸν Μακαριώτατον, καὶ εὗρον εἰς τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν μου ἐκείνην τὴν ἐλεημοσύνην ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ δώσῃ μία μεγαλόδωρος εὐσεβεστάτη δεξιὰ διὰ τὴν ἀγάπην ἑνὸς ἁγιωτάτου Χρυσάνθου. Μοῦ ἐδώρισε μία ζολότα τὴν ἡμέραν, ἔξω ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα πρὸς τροφὴν (βασιλικῇ μεγαλοπρεπείᾳ) ἀρκετὰ διὰ τέσσαρας ἀνθρώπους. Τόσον δαψιλὴς εὐεργεσία τὴν ἰδικήν μου ὠφέλειαν ἀποβλέπει, ἀμὴ εἰς τὴν δόξαν τοῦ συστήσαντος διαβαίνει. Ἡ ἄμετρος εὐλάβεια ὁποῦ ὁ τοιοῦτος ὑψηλότατος Αὐθέντης προσφέρει εἰς τὴν Μακαριότητά Σας, ἐπειδὴ εἶναι γνωστὴ καὶ εἰς τὴν ἰδίας σας μετριοφροσύνην, ἀποβάλλει ἀπὸ τὸν λόγον μου κάθε ὑποψίαν κολακείας· ὅθεν τολμῶ νὰ Σᾶς ὑπερευχαριστήσω μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ πνεύματός μου ὡς μόνον μου θερμὸν προστάτην, ἀντιλήπτορα καὶ εὐεργέτην ἐν καιρῷ θλίψεως, ἐν ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, ἵνα μὴ ἐπιχαρῶσί μοι οἱ ἐχθροί μου. Εἶπα ὡς μόνον μου προστάτην, διατὶ ἕως „οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν καὶ ἐξεβιάζοντο, ζητοῦντες τὴν ψυχήν μου, ἐλάλησαν ματαιότητας, καὶ ἐμελέτησαν δολιότητας ὅλην τὴν ἡμέραν, ζητοῦντες τὰ κακά μοι". Μόνος ὁ Χρύσανθος, ὁ χρυσοῦς τὸν νοῦν, τὴν γλῶτταν καὶ καρδίαν, τὸν ὄφιν εἰς χρυσοῦν μετέβαλλεν, διὰ τὴν ἄνεσιν τοῦ πτωχοῦ καὶ ξένου Κοντοειδῆ, μετατρέποντας τὸ φαρμάκι τῶν ἐχθρῶν εἰς ἀμβροσίαν, τὸν ψόγον εἰς ἔπαινον, τὴν ἀτιμίαν εἰς δόξαν, τὴν ἐπιβουλὴν εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ τὸν διωγμὸν τῆς ἀδικίας εἰς ἄσυλον ἀσφαλείας. Οὐ κρύπτω σου τὴν εὐεργεσίαν, κηρύττω σου τὸ ἔλεος· ὅλας τὰς σωματικάς μου αἰσθήσεις καὶ ψυχικὰς δυνάμεις τὰς ἔχω προσηλωμένας εἰς τὸ αὐτεξού-

† Prea-fericitului, preasfinţitului şi prea-învăţatului părinte al nostru şi Patriarh, domnul domn Hrisant, închinăciunea cea până la pământ.

Mâna Domnului cea din adâncurile Mării ne-a scăpat din fundul Euxinului în ziua Înălţării, foarte des de dimineaţă, şi ne-a dus la Iaşi mai mult pe uscat decât pe Mare, şi apoi, după cale de douăzeci şi două de zile, m'a primit Prea-Înseninatul cu acea bucurie împărătăşitoare cu care priveşte pe casnicii săi când sânt sprijiniţi de Prea-fericitul, şi am găsit la mulţimea durerilor lui acea elemosină ce o poate da o prea-evlavioasă dreaptă prea-darnică pentru dragostea unuia ca Preasfântul Hrisant. Mi-a dat un zlot pe zi, afară de toate celelalte de nevoie pentru întreţinere (cu o împărătească mărinimie), cât ar ajunge la patru oameni. O aşa de îmbielşugată binefacere priveşte către însăşi nevoia mea, dar trece spre gloria celui ce ajută. Nemăsurata evlavie pe care acest prea-înălţat Domn o îndreaptă către Fericirea Ta, de oare ce e cunoscută şi cumpănirii Tale, înlătură din cuvintele mele orice bănuială de linguşire; pentru care cutez să-Ţi preamulţămesc din toată puterea sufletului ca singurului mieu călduros ajutător, sprijinitor şi binefăcător, în vreme de suferinţă, în zi rea,ca să nu mi se bucure duşmanii miei. Am spus: singurul mieu ajutător, de oare ce „prietenii miei şi cei aproape de mine au stat de departe şi au silnicit, căutându-mi sufletul, au grăit zădărnicii şi au gândit la înşelăciuni toată ziua, căutând răul mieu". Numai Hrisant cel de aur la gând, la graiu şi la inimă, a prefăcut şarpele în aurit, pentru uşurarea săracului şi străinului Condoidi, prefăcând otrava duşmanilor în ambrosie, batjocura în laudă, necinstea în slavă, cursa în răsplătire şi prigonirea nedreptăţii în adăpostul siguranţii. Nu-Ţi ascund binefacerea, Îţi vestesc milostenia; toate simţirile mele trupeşti şi puterile sufleteşti le am legate de

σιον τῆς θελήσεώς σας· ζῶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ ὁ Χρύσανθος: διόριζε λοιπὸν περὶ ἐμοῦ καθὼς θέλεις καὶ βούλεσαι, ὅτι ἀπὸ γαστρὸς μητρός μου Θεός μου εἶ σὺ ἐπίγειος.

Ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἔτυχε ὁ μυριοχαριτωμένος ἀρχιμανδρίτης ὁ Γαλατᾶς εἰς τὸ μοναστήριον, ὅμως ἔμεινα ἐκεῖ ὅλην τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα τῶν Ἁγίων Πάντων, εὐφράνθημεν λαμπρῶς καὶ ἀποκρέψαμεν τὸ πελῖνον μὲ τοὺς παρευρεθέντας πατέρας εἰς τὴν ὑγείαν τοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου. Ἀπὸ τὸ μοναστήριον ἔστειλα τὰ γράμματα εἰς τὸν Αὐθέντην, καὶ μοῦ ἐδιώρισε τὸ κονάκι μὲ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα. Εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν ἐκάθησα πέντε ἡμέρας μόνον, διατὶ ἔβρεξε, καὶ τὸ νερὸ ἐσούρονε ἀπὸ πάνω ὡς ἀπὸ κόσκινο, εἰς τρόπον, ὁποῦ, βλέποντας τὸ κελλίον μου, μοῦ ἐφαίνετουν νὰ βλέπω ἄλλην Μαιώτιδα λίμνην. Ἐμετοίκησα εἰς ἕνα Ἁγιορείτικο, ἀμὴ ὁ μυριοχαριτωμένος Γαλατᾶς δὲν μὲ ἄφησε νὰ πάρω κἂν τὸν ἀσπασμόν μου, ἀμὴ ἦλθεν σήμερον, καὶ μὲ ῥάβδον σιδηρᾶν ἤθελε νὰ πάρῃ τὰ ῥοῦχα μου εἰς τὸ Μπουρνόσκι. Ἐγὼ καλὰ ἀναπαύομαι, εἰς ἕνα ἥσυχον καὶ ἥρεμον τόπον, ἀμὴ τὸν φοβοῦμαι, διατὶ αὐτὸς εἰς τὸ Γιάσι εἶναι παντοδύναμος. Ὅθεν ἀποφασίσαμεν, κατακαθίζοντας ὁ νέος ἡγούμενος, νὰ γένω πάλιν Ἁγιοταφίτης. Ὅλοι οἱ ἡγούμενοι τοῦ Ἁγίου Τάφου, βλέπωντας τὰ γράμματα τῆς Μακαριότητός Σας πρὸς τὸν ἅγιον ἀρχιμανδρίτην εἰς σύστασιν ἐδικήν μου, λόγῳ καὶ ἔργῳ μοῦ ἐφανέρωσαν μίαν ὑπερβολικὴν ἀγάπην, ἐξαιρέτως ὁ εὐλογημένος ἀπὸ τὸ Γαλάτζη. Τί ἀνταποδώσω σοι περὶ πάντων τούτων οὐκ οἶδα· σὺ δὲ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε.

Διὰ τὴν μεταγλώττισιν τῶν βιβλίων, μίαν μόνην δυσκολίαν δοκιμάζω· πῶς δὲν ἔχω γραφέα οὔτε καθ' αὐτό, οὔτε πάρεργον. Ἡ τιμὴ πῶς εἶναι ὑπόδουλοι εἰς τὴν αὐλήν, τόσον τοὺς ὕψωσε, ὁποῦ δὲν καταδέχονται νὰ ὑπάγουν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, παρὰ καβαλαρέοι· τώρα ποῖος τολμᾷ νὰ τοὺς εἰπῇ νὰ ἔλθουν πεζοὶ εἰς τὸ κελλί μου; Ὅποιος ἐβαρέθη τὴν ζωήν του. Ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης ὅμως ὑπεσχέθη νὰ παρακαλέσῃ τὸν Αὐθέντην νὰ προστάξῃ τινά· εἰ δὲ μὴ θέλει, ἀρχινήσω ἐγὼ μὲ τὰ θεοχάρακτά μου γράμματα, πλὴν νὰ ἠξεύρετε πῶς οὔτε λεξικὸν ἔχω, οὔτε χαρτί, οὔτε πέναις, οὔτε καλαμάρι, οὔτε μελάνη, διατὶ ἡ Μπουγδανία εἶναι ἕνας τόπος, ὁποῦ ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπισκοπεῖ· ὅμως θέλει εὑρεθῇ κἀνένας Μωϋσῆς, ὁποῦ νὰ ἔχῃ πλάκας δεχτικὰς χαρακτήρων. Διὰ τὸ πρᾶγμα

voia Ta; nu mai trăiesc eu, ci în mine trăieşte Hrisant: porunceşte deci cu mine cum vrei şi-Ţi este placul, căci din pântecele mamei mele Dumnezeu îmi eşti pe pământ.

De şi n'a venit cel cu multe haruri arhimandrit al Galatei la mănăstire, însă am rămas acolo toată ziua şi noaptea Tuturor Sfinţilor, neam bucurat strălucit şi am gustat pelinul cu părinţii de acolo întru sănătatea părintelui nostru şi Patriarh. De la mănăstire am trimes scrisorile către Domn, şi mi-a hotărît conacul cu celelalte de nevoie. La Sfântul Sava am stat cinci zile numai, căci ploua, şi apa curgea de pretutindeni ca dintr'o sită, aşa că, văzându-mi chilia, mi se părea că văd altă Baltă Meotidă. M'am mutat la un călugăr de la Sfântul Munte, dar cel cu multe haruri al Galatei nu m'a lăsat să-mi fac măcar salutarea, ci a venit azi, şi cu vargă de fier a vrut să duc lucrurile mele la Burnovschi. Eu mă odihnesc bine, într'un loc liniştit şi paşnic, dar mă tem de dânsul, pentru că la Iaşi e atot puternic. Deci am hotărît, când se va aşeza noul egumen, eu să mă fac iar călugăr de la Athos. Toţi egumenii Sfântului Mormânt, văzând scrisorile Fericirii Tale către sfântul arhimandrit pentru sprijinirea mea osebită, prin vorbă ca şi prin faptă mi-au arătat o peste măsură de mare iubire, mai ales lăudatul de la Galata. Ce să-ţi dau în schimb pentru toate aceste, nu ştiu; iar tu ştiai, tu cunoşti că Te iubesc.

Pentru traducerea cărţilor, socot că este o singură greutate: aceia că n'am secretar nici de fapt, nici trecător. Cinstea că sunt supuşi Curţii atâta i-a înălţat că nu binevoiesc să meargă la biserică decât călări; acuma cine să cuteze a li spune să vie pe jos în chilia mea? — ceia ce mi-a îngreuiat vieaţa. Dar sfântul arhimandrit a făgăduit să roage pe Domn a porunci cuiva; iar, dacă nu va vrea, voiu începe eu cu scrisorile mele cum a dat Dumnezeu, dar să ştiţi că n'am nici lexicon, nici hârtie, nici condeie, nici călimară, nici cerneală, căci Bogdania e un loc unde om nu locuieşte, ci numai Dumnezeu ocroteşte; ci se va găsi vre-un Moise care să aibă table primitoare de caractere. Pentru lucrul de care mi-ai scris cu

ὁποῦ μοῦ ἐπαραγγείλετε μὲ τὸν ἡγούμενον τοῦ Μπουρνόσκι θέλει σᾶς τὸ στείλω.

Ἔλαβα τὸν μυστικὸν δεῖπνον ὁποῦ ἐκάματε εἰς τὴν ποιότητα τῶν κεκλημένων· ἃ καὶ νὰ ἤθελα συνευρεθῇ καὶ ἐγώ, διὰ νὰ προοιμιάσω τὸ ἐγκώμιον ἀπὸ τοῦ „Ὑμεῖς καθαροὶ ἐστέ, ἀλλ' οὐχὶ πάντες"!

Σημειώσατέ μοι τὸν κατάλογον τῶν ἐγκωμίων τῶν ἁγίων, διὰ νὰ ἔχω ἐκείνην τὴν γυμνασίαν ὡς ἔργον πάρεργον, καὶ τὰ βιβλία· ἀρχινῶ τὴν δευτέραν, χωρὶς ἄλλο· μόνον νὰ μοῦ στείλῃς μία ὀκὰ καφὲ διὰ νὰ τὸν χαροῦμεν μὲ τοὺς ἁγιοταφίτας ἡγουμένους εἰς τὴν μακροημέρυσιν τοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Πατριάρχου Χρυσάνθου, τοῦ ὁποίου τὸ κράσπεδον ὁλοψύχως ἀσπαζόμενος, τοῦ διαμένω

Γιάσι, 1710, Ἰουνίου 13.

εὐγνώμων ὑπόδουλος,
Ἀναστάσιος ἱερεὺς ὁ Κοντοειδής[1].

egumenul de la Barnovschi, Ţi-l voiu trimete.

Am primit ospăţul mistic pe care l-aţi făcut pentru mulţimea celor chemaţi; cum aş fi vrut să fiu şi eu acolo, ca să încep lauda de la „Voi sânteţi curaţi, însă nu toţi"!

Mi-aţi arătat catalogul laudelor sfinţilor, ca să am acea pregătire ca un lucru de petrecere, şi cărţile; încep cu a doua, fără alta; dar să-mi trimeteţi o ocă de cafea ca să ne bucurăm de ea cu călugării de la Sfântul Munte pentru zilele multe ale părintelui nostru şi Patriarh Hrisant, căruia sărutându-i poala din toată inima, rămân al său

Iaşi, 1710, Iunie 13.

recunoscător rob,
Anastasie Condoidi, preotul.

XLV.

Anastasie Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre primirile şi întreţinerea sa la Curtea Moldovei.

Iaşi, 1710, 22 Iunie.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ, πανσόφῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν. Μὲ μίαν μελαγχολίαν σᾶς γράφω τόσον βαθεῖαν, ὁποῦ, καθὼς εἶναι καὶ τὸ ὄνομά της ἀλλότριον τῆς φύσεώς μου, ἔτζη τὸ ἰδίωμά της μὲ ἄλλαξε ἐκ διαμέτρου: ἀπὸ ἐσωτερικὴν αἰτίαν δὲν γνωρίζω τοιοῦτον ἀποτέλεσμα. Ἐκ μέρους τοῦ Αὐθέντου εἶμαι πολλὰ εὐχαριστημένος· ἴσως καὶ τὰ ἤθη τῶν αὐλικῶν νὰ μοῦ ἔχουν τὴν καρδίαν μαραμένην: ὅλοι σεμνοί, ὅλοι σοβαροί, ὅλοι ἀπρόσιτοι· ὁ τρόπος τῆς εὐπροσηγορίας ἀπὸ ὅλους ξεμακρεμένος: οὔτε συναναστροφὴν δέχονται, οὔτε κἂν πλαστὴ φιλία ἔχει τόπον ἀνάμεσόν τους, καθὼς εἰς ταῖς αὐλαῖς τῶν ἄλλων βασιλέων. Ἔτζη ἐδιώρισε ὁ Οὐρανός, διατὶ ἔτζη ἐδεήθη ὁ Μακαριώτατος διὰ νὰ εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ κάθομαι ἡμέρα καὶ νύκτα εἰς τὸ κελί, νὰ συνομιλῶ μὲ τοὺς Φραντζέζους κατὰ τοῦ Πάπα[2].

Εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σας, καὶ ἕως εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰουλίου δι' εὐχῶν σας ἁγίων ἐλπίζω νὰ σᾶς στείλω τελειωμένον τὸ ἕνα βιβλίον, ἀμὴ αἰσθάνομαι πολὺν κόπον, α', διατὶ

† Prea-fericitului, preasfântului, preaînţeleptului nostru părinte şi Patriarh, domnul, domn Hrisant, închinăciunea până la pământ. Cu melancolie Ţi-o scriu aşa de adâncă, de oare ce, fiind şi numele Tău străin de firea mea, tot aşa şi graiul Tău m'a schimbat de-a dreptul; din vre-o pricină din afară nu recunosc o astfel de săvârşire. De spre partea Domnului, sânt foarte mulţămit; poate că şi obiceiurile curtenilor să-mi fi năcăjiit inima: toţi solemni, toţi grozavi, toţi neapropiaţi; obiceiul afabilităţii departe de ei toţi; nu primesc nici societate, şi nici măcar o prietenie plăsmuită n'are loc între ei, ca la Curţile altor Împăraţi. Aşa a hotărât Cerul, fiindcă aşa s'a rugat Preafericitul ca să fiu silit să stau zi şi noapte în chilie, să convorbesc cu Francesii contra Papei.

S'a ascultat cererea mea, şi până la sfârşitul lui Iulie prin rugăciunile-Ţi sfinte nădăjduiesc să-Ţi pot trimete isprăvită o carte, dar simt multă oboseală: întâiu,

[1] Pentru acest cleric, învăţător al copiilor lui Dimitrie Cantemir, întovărăşindu-l în Rusia, unde a ajuns episcop, v. Iorga, *Ist. lit. rom.*, II.

[2] V. Prefaţa lui Hrisant la cartea Patriarhului Dosoftei despre Patriarhii Ierusalimului, în care vorbeşte de raporturile sale cu teologii de la Sorbona, adversari ai pretenţiilor Papei.

δὲν ἔχω Λεξικόν, οὔτε Συμφωνίαν[1]· δ', διατὶ κάνω δύο σχέδια· γ', διατὶ γράφω ὁ ἴδιος· δ', διατὶ τὰς περισσοτέρας περιόδους τὰς μετατρέπω διὰ νὰ φύγω τὴν κακοφωνίαν· τὸ δὲ ε' καὶ κυριώτερον, διατὶ ἡ μεταγλώττισις γίνεται εἰς ἑλληνικὴν φρᾶσιν. Ἔ, δέσποτά μου, νὰ σᾶς ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὸ ἰδῆτε, καὶ ἂς εἴστενε βέβαιος πῶς κάθε του φύλλο εἶναι μία ρετζέτα ἐναντίον τῆς μελαγχολίας, διατὶ εἰς κάθε φύλλο θέλετε εὕρει τόσην ὕλην νὰ γελάσετε, ὁποῦ ἡ καρδία σας θέλει γένῃ τραντάφυλλο. Ἀϊλὴ μόνον εἰς τὴν ἐδικήν μου, ὁποῦ, βλέπωντάς το, ἔγινε κάρβουνο σβυσμένο, οὔτε ἄλλην παρηγορίαν εὑρίσκω, παρὰ πῶς μεταγλωττίζω ἕνα ποιητήν, τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπερασπιστὴν θερμότατον· ὄχι μόνον φανερόνει τὴν ἔξω ἀσθένειαν τοῦ πατρός του ὡς ἄλλος Χάμ, ἀμὴ μὲ μίαν ἀκριβεστάτην ἀνατομίαν τοῦ δείχνει πηλίνους πόδας τὸ τοιοῦτο τῆς ὑπερηφανίας πρωτότυπον ἄγαλμα, καθὼς ἐκεῖνο τοῦ Ναβουχοδονόσωρ, καὶ μὲ τὸν ἴδιον λίθον τὸν ἄνευ χειρὸς τμηθέντα, ὁποῦ ἐσύντριψε ἐκεῖνο, διαλύει καὶ τοῦτο εἰς τὸ οὐδὲν ἐξ οὗ ἀνηγέρθη.

Ὁ μυριοχαριτωμένος Γαλατᾶς μὲ τοὺς ἰδίους του χεῖρας μοῦ ἤφερε χαρτὶ κατ' αὐτάρκειαν, καλαμάρι, κοντύλια, Παλαιὰν καὶ Νέαν, καὶ τὸν ἔχω ἀκαταπαύστως ἀπὸ τὸ κελλίον μου, διάζωντάς με νὰ γράφω εἰς μίαν ἑβδομάδα ὁποῦ ἠμποροῦσα νὰ γράψω εἰς μίαν ἡμέραν· πολλαῖς φοραῖς δὲν μὲ ἀφίνει ἄμοιρον ἀπὸ τὸν πελῖνόν του, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο κρασὶ στέλλει ἐξαρκούντως, μὲ τὴν προσθήκην πῶς ἔτζι εἶναι προσταγὴ τοῦ Μακαριωτάτου· κάθε φορὰν καὶ ἐγὼ ὑπερευχαριστῶ διὰ ζώσης φωνῆς τὸν Μακαριώτατον, καθὼς τώρα διὰ γραμμάτων τὸν προσκυνῶ ἕως ἐδάφους, ὁποῦ παρόντα μὲ ἐτίμα καὶ ἀπόντα μὲ ἀγαπᾷ.

Τὴν ὥραν μετρῶ μὲ τὸ διάστημα τοῦ αἰῶνος ἕως νὰ ἀξιωθῶ νὰ σᾶς προσκυνήσω πάλιν αὐτοπροσώπως· inquietum est cor meum donec requiescat in te· ἕως ἡμίσου μιᾶς βασιλείας, νὰ μὲ ἠξίωνε ὁ Θεὸς, ζητᾷ ἡ ψυχή μου τὴν παρουσίαν σας, καθὼς τὴν σφαῖράν της, καί, ὁπόταν μοῦ ἔλειπε ἡ τοιαύτη ἐλπίδα, πιστεύσετέ μου πῶς ἕως τώρα εἶχα βάλει διὰ ὁδηγοὺς τὰ μάτιά μου νὰ μὲ πάρουν ὅθεν βλέπουν. Γράψετέ μου, παρακαλῶ σας περὶ τούτου, δόσετέ μου κἀνένα ἐνέχειρον παρηγορίας, κἀνένα θάρρος ζωῆς, καὶ θέλει ὑποφέρω τὴν θλῖψιν μου, μακάρι ἕναν χρόνον

pentru că n'am Lexicon, nici Concordanţe; al doilea, pentru că fac două schiţe; al treilea, pentru că scriu eu însumi; al patrulea, pentru că prefac perioadele mai prisoselnice ca să scap de cacofonie; iar al cincilea şi cel mai însemnat, pentru că traducerea se face în stil elenic. Ei, stăpâne al mieu, să te învrednicească Dumnezeu s'o vedeţi, şi să fiţi sigur că fiecare foaie e o reţetă contra melancoliei, căci la fiecare foaie veţi găsi atâta material de râs de mi se va face inima un trandafir. Vai numai de mine, că, văzând-o, m'am făcut cărbune stins, şi nu aflu altă mângâiere, ci numai aceia că traduc un autor care e cel mai călduros apărător al Bisericii de Răsărit; nu numai că arată slăbiciunea din afară a tatălui său ca un alt Ham, ci cu o tăiere foarte ascuţită vădeşte picioarele de argilă o astfel de statuie prototip al trufiei, ca a lui Nabuhodonosor, şi cu aceiaşi piatră tăiată fără mână [de om], cu care a spart-o, desface şi aceasta în nimicul din care s'a ridicat.

Cel de foarte multă mulţămire al Galatei cu înseşi mânile sale mi-a adus hârtie îndestul, călimară, condeie, Scriptura Veche şi cea Nouă, şi-l am pe dînsul neîncetat de la chilia mea, silindu-mă să scriu într'o săptămână ce puteam să scriu într'o zi; de multe ori nu mă lasă neîmpărtăşit de pelinul său, şi din alt vin îmi trimete de ajuns, cu adausul că aşa e porunca Prea-Fericitului; în fiecare dată şi eu preamăresc cu graiu viu pe Prea-Fericitul, precum şi acuma mă închin lui până la pământ, ca unuia care, fiind de faţă, mă cinstia şi în lipsă mă iubeşte.

Măsor ceasul cu măsura veacului până să mă învrednicesc iarăşi a mă închina ţie de faţă; *inquietum est cor meum donec requiescat in te*; până la jumătatea unei împărăţii, învrednicească-mă Dumnezeu, caută sufletul mieu presenţa ta, ca pe însăşi sfera sa, şi, oricând mi-a lipsit o astfel de speranţă, crede-mă că până acum a trebuit să-mi arunc ochii ca nişte călăuzi ca să mă poarte de unde să privesc. Scrieţi-mi, mă rog Ţie, daţi-mi vre-un prilej de mângîiere, vre-un curaj de vieaţă, şi voiu putea îndura tulburarea mea, măcar un an şi încă

[1] Concordanţele biblice.

καὶ ἐπέκεινα. Τίποτα δὲν ζητῶ, τίποτα δὲν θέλω ἀπὸ τὴν Μακαριότητά Σας παρὰ τὴν τιμὴν νὰ εἶμαι σιμά σας εἰς κάθε εἶδος, εἰς κάθε μορφήν, εἰς κάθε τρόπον, ὁποῦ θελήσετε νὰ μὲ δουλευθῆτε. Εἰς τὰ σπλάγχνα τοῦ φιλοστόργου μου καὶ πολυοικτίρμονος Αὐθέντου εὗρον τὸ παρ' ἐλπίδα τιμαῖς καὶ περιποίησαις, ὁποῦ δὲν ἤμουν ἄξιος νὰ ταῖς ἐπιθυμήσω, ὄχι νὰ ταῖς ἀπολαύσω, ἀμὴ τί δαναύσῳ καὶ σοφῷ; Τί ἔχω νὰ κάμω, ἐγὼ πτωχὸς ἱερεύς, μὲ ταῖς αὐλαῖς, μὲ τοὺς Αὐθέντας; Τί ἐλπίζω ἕως τέλους; Ἐγνώρισα τὴν τύχην μου, ἐδοκίμασα τὰ χαρίσματά της, φθάνει· μία εἶναι ἡ ἐλπίς μου, καὶ παρακαλῶ σας νὰ τὴν βεβαιώσετε μὲ ἕνα παρηγοριτικόν, ἢ ἀλλοιῶς νὰ ὑπάγω εἰς τὴν πατρίδα μου, ἢ νὰ ἡσυχάσω εἰς κἀνένα μοναστῆρι.

Ἔχθὲς ἀποκεφάλισε ὁ Αὐθέντης ἕνα τῆς αὐλῆς του: ἅμα σὺν τῷ λόγῳ καὶ τὸ ἔργον, ὥρα γεύματος, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ τινὰς τὴν αἰτίαν, οὔτε τὸ ἔγκλημά του, καὶ ὅλο τὸ Γιάσι ἀπὸ τὸν φόβον του ἐμπῆκε εἰς ἕνα καρύδι, τόσον περισσότερον, ὁποῦ δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ τὴν μεσιτείαν οὔτε ἀρχόντων, οὔτε ἀρχιερέων, οὔτε τῆς ἰδίας Δόμνας, καὶ τὴν ἀφορμὴν δὲν τὴν ἠξεύρει τινάς· καὶ πιστεύσετέ μου πῶς ὅλοι οἱ οἰκειακοὶ ἔμειναν νεκροὶ εἰς τὴν ὄψιν, ἀμὴ ἐγὼ καὶ εἰς τὴν καρδίαν. Τώρα τί θάρρος, τί ἐλπίδα, τί χαρὰ ἠμπορῶ νὰ εὕρω ἐγὼ ἀνάμεσα εἰς ταῖς παγίδες, ἐνέδραις καὶ ἐπιβουλαῖς τῶν αὐλῶν; Ἀπὸ τὴν χθὲς ἕως τώρα, ὡσὰν χριστιανός, δὲν ἠξεύρω ἂν εἶμαι εἴτε ἐν σώματι, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος· ὁ Θεὸς οἶδεν.

Ἀνίσως καὶ συνευρεθῆτε κἀμμίαν φορὰν μὲ τὸν ἐνδοξότατόν μου καὶ λογιώτατον Αὐθέντη, τὸν μέγα δραγουμάνον. Παρακαλῶ σας νὰ τοῦ εἰπῆτε πῶς τὸν προσκυνῶ ἕως εἰς τὴν γῆν. Θυμοῦμαι τὸ ὄνομά του καὶ ἀναστενάζω, βλέπω τὰς εὐεργεσίας του καὶ κλαίω, στοχάζομαι τὸν ἀποχωρισμόν του καὶ δὲν ἔχω παρηγορίαν, μὰ τὸν Γἱὸν τοῦ Θεοῦ. Οὔτε ἄλλο παρακαλῶ, παρὰ νὰ ἀσικωθῇ κἀνένα μεγάλο σεφέρι, διὰ νὰ κινήσω μὲ ἕνα ἄλογο νὰ ὑπάγω, διὰ νὰ εὕρω εἰς τοὺς πόδας του, ἐν καιρῷ πολέμου, ἐκείνην τὴν εἰρήνην τὴν ὁποίαν δὲν ηὗρα εἰς τὸ Φανάρι ἐν καιρῷ εἰρήνης. Ὁ Θεὸς νὰ κρατύνῃ τοὺς πόδας ἐκείνων τῶν εὐαγγελιζομένων τὴν εἰρήνην, ὁποῦ μοῦ ἐπροξένησεν τόσην ταραχήν!

Τὸν εὐγενέστατον καὶ λογιώτατον ἄρχοντα Δημήτριον Ἰουλιανὸν προσκυνῶ, ὡσὰν ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀκριβοῦς μου εὐεργέτας καὶ θερμοὺς προστάτας, καὶ νὰ τοῦ εἰπῆτε πῶς ἔχασα τὰ

mai departe. Nu caut ceva, nu vreau ceva de la Fericirea Ta decât cinstea de a fi lângă Voi în toată speţa, în toată forma, în tot chipul cum voiţi să mă întrebuinţaţi. La inima Domnului nostru celui iubitor şi mult milos am găsit peste speranţă cinste şi îngrijire, de nu eram vrednic să le doresc, nu să le şi am, dar ce e aceasta care e şi pentru cel de rând şi pentru cel înţelept? Ce să fac, eu, sărac de preot, cu Curţile, cu Domnii? Ce aştept până la capăt? Am cunoscut norocul mieu, am socotit darurile Tale, bine; o nădejde-mi rămâne, şi te rog s'o întăreşti cu o scrisoare de mângâiere, sau altfel să merg în patria mea, sau să mă odihnesc în vre-o mănăstire.

Ieri a tăiat Domnul pe unul din Curtea sa: odată cu vorba, şi fapta, la ceasul de prânz, fără să ştie nimeni pricina, nici păcatul lui, şi tot Iaşul de frica lui a intrat într'o nucă, cu atât mai mult, cu cât n'a voit să primească mijlocirea nici a boierilor, nici a arhiereilor, nici a înseşi Doamnei lui, şi motivul nu-l ştie nimeni; şi să mă crezi că toţi ai casei au rămas morţi la vedere, iar eu şi la inimă. Acum ce curaj, ce speranţă, ce bucurie pot eu găsi cu între cursele, capcanele şi laţurile Curţilor? De ieri până azi, ca un creştin, nu ştiu dacă sânt în trupul mieu, ori afară de dânsul; Dumnezeu ştie.

Poate că vă veţi găsi cândva cu preaslăvitul şi învăţatul mieu domn, Marele Dragoman. Te rog să-i spui că mă închin lui până la pământ. Mă tem de numele lui şi gem, văd binefacerile lui şi plâng, gândesc la depărtarea lui şi n'am mângâiere, pe Fiul lui Dumnezeu! Şi nu de alta mă rog decât să se urnească vre-o mare oaste, ca să plec şi eu cu un cal şi să aflu la picioarele lui, în vreme de război, acea pace pe care n'am găsit-o în Fanar pe vremea păcii. Dumnezeu să întărească picioarele acelor ce vestesc pacea, care mi-a adus atâta tulburare!

Pe prea-nobilul şi prea-învăţatul boier Dimitrie Iulianò îl salut, ca pe unul dintre iubiţii miei binefăcători şi călduroşi sprijinitori, şi să-i spuneţi că mi-

γέλοια μου, ταῖς χαραῖς μου, ταῖς μετοριστάις μου· ἄλλος ἐξ ἄλλου ἔγινα· διὰ τοὺς πολίτας εἰς τὸ Γιάσι, ἄλλους ἐξ ἄλλων τοὺς ηὗρα. Πόλις! καϋμένη Πόλις! ἡ δι' ἐμὲ πεφυτευμένη, καὶ διὰ τὸν Ἡρακλείας κεκλησμένη! Ἂς ἔπλεκε κἄνε διάβολος καὶ τοῦ τζελεπῆ Κωνσταντίνου τοῦ Χρυσόσκουλου ἄλλη μία, καθὼς τὴν ἔπλεξε καὶ ἐμέ, διὰ νὰ λάβῃ ἀφορμὴν νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Γιάσι, νὰ μὲ κάμῃ κοινωνὸν τῆς φυσικῆς του ἐσωτερικῆς χαρᾶς, διὰ νὰ μὴν ἀποθάνω πρὸ καιροῦ ἀπὸ τὴν μελαγχολίαν! Ἀμὴ ἂς κάθεται εἰς τὴν Πόλιν, καὶ φθάνει νὰ χαίρῃ τὴν ὑγείαν του διὰ νὰ χαίρωμαι· καὶ ἀκριβῶς τὸν χαιρετῶ. Καί, τελευταῖον, ἀσπαζόμενος τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου σας, διαμένω

Γιάσι, 1710, Ἰουνίου 22.

Τῆς Μακαριότητός Σας
ὑπόδουλος ἕως θανάτου
Ἀναστάσιος Ἱερεὺς ὁ Κοντοειδής.

am pierdut râsul, bucuriile, hazurile (?) mele; m'am făcut cu totul altul din ce-am fost; de la Constantinopolitani la Iaşi, pe alţii în locul altora i-am găsit! Constantinopole! Sărman Constantinopole, cel prin mine sădit şi prin al Heracleii închis! De i-ar da vre-un diavol şi lui celebì Constantin Hrisoscul una cum m'a lovit şi pe mine, ca să aibă de ce veni la Iaşi, să mă facă tovarăş al bucuriei lui fireşti din afară, ca să nu mor înainte de vreme de melancolie! Dar să stea la Constantinopol, şi ajunge să se bucure de sănătatea sa ca să mă bucur şi eu; şi cu dragoste îl salut. Şi, la urmă, sărutând poala hainelor voastre, rămân

Iaşi, 1710, Iunie 22.

Al Fericirii Tale
supus până la moarte
Anastase Condoidi, preotul.

XLVI.

Iaşi, 1710, 13 August.

Anastase Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre boala lui, bunătatea Domnului şi zăbava scrisului.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν.

Γράφω πρὸς τὴν Μακαριότητά σας στένων καὶ τρέμων, διατὶ γράφω ἐν κλίνῃ ἀσθενῶν κατακείμενος ἀπὸ τὴν σφοδρότητα ἑνὸς τριταίου πυραιτοῦ· διὰ ἡμέρας δεκαπέντε, ἡ ἀρρωστία μου ἦτον ἐπικίνδυνος, ἐμετετράπη εἰς ῥῖγος, καὶ μοῦ προξενεῖ κάθε δύο ἡμέρας τὰ ἀποτελέσματα τοῦ θανάτου. Δὲν ἄφησα μαθητὴν τοῦ Ἱπποκράτους, οὔτε μαθήτριαν τοῦ παμπονηροῦ διαβόλου, τίποτα δὲν ἐκατώρθωσα, παρὰ νὰ κατασταθῶ τελείως ἀνωφελὴς καὶ ἀχρεῖος. Νὰ εἶναι ἔργον τοῦ ἀέρος ἢ τῆς πίκρας, δὲν τὸ ἠξεύρω· τοῦτο μόνον ἠξεύρω, πῶς, ἀνίσως καὶ ἀπεράσω ἕνα μῆνα μὲ τοιαύτην διάθεσιν ὑγείας, ἀπεθανήσκω, μάρτυς τῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἀθλητὴς τῆς κατηγορίας. Ἐλπίζω ὅμως εἰς τὴν μακροθυμίαν τοῦ Ὑψίστου νὰ μὴ ἔλθῃ εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ, ἐπειδὴ καὶ δύο ἡμέρας τώρα δοκιμάζω τὰ ἐλέη του εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ὑγείας μου, ἡ ὁποία μοῦ ηὐξήθη ἀπὸ τὴν συμπόνεσιν καὶ παρηγορίαν τοῦ γαληνοτάτου μου Αὐθέντου, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν ἀρρωστίαν μου ἐφάνη θερμὸς ἀντιλήπτωρ καὶ σήμερον, ὁποῦ ἐπῆγα νὰ τὸν προσκυνήσω θερμότερος παρακλήτωρ· ἔ-

† Prea-fericitului, preasfinţitului şi preaînţeleptului părinte al nostru şi Patriarh, domnul domn Hrisant, salutarea până la pământ.

Scriu Fericirii Voastre cu apăsare şi cu tremur, căci o fac din pat, zăcând bolnav de grozăvia unor friguri terţii; timp de cinsprezece zile, boala mea a fost primejdioasă, s'a mutat în frig, şi-mi căşunează la fiecare două zile urmări una cu moartea. N'am lăsat niciun ucenic al lui Ipocrat, nicio ucenică a prea-răului diavol, dar n'am izbutit la nimic decât să ajung cu totul fără folos şi netrebnic. Şi, fie un lucru al aierului ori al amărăciunii, nu ştiu; ştiu numai atât că, dacă mai trece poate o lună cu astfel de stare a sănătăţii, mor, martir al cursei şi atlet al pârii. Dar nădăjduiesc în mărinimia celui Prea-Înalt să nu ajungă la judecată cu robul Lui, căci două zile sânt de când încerc mila Lui spre folosul sănătăţii mele, care mi s'a îndreptat de pe urma ostenelii şi mângâierii prea-seninatului mieu Domn, care la boala mea s'a arătat călduros ajutător şi acuma, când m'am dus să mă închin lui, cel mai călduros mângâietor: a dat îndată

δωσε εὐθὺς νέον πρόσταγμα τοῦ ποστέλνικου νὰ μὴ μοῦ λείπῃ κἀνένα πρᾶγμα ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα, εἰς ταῖς κάμαραις νὰ μοῦ δίδουν τὸν λουφέ μου, χωρὶς ἐναντιότητα, σῶον καὶ ἀνελλιπῆ, καὶ ἄλλα σημεῖα φιλοξένου ἀγάπης, τὰ ὁποῖα, κατὰ ἀλήθειαν, δὲν ἤλπιζα νὰ γνωρίσω ἀπὸ ἕνα φυσικὸν πατέρα, ὄχι ἀπὸ ἕνα Αὐθέντην, πρὸς τὸν ὁποῖον δὲν ἔχω παῤῥησίαν, οὔτε δούλευσιν.

Ὁ μυριοχαριτωμένος Γαλατᾶς καὶ οἱ λοιποὶ Ἁγιοταφῖται ἡγούμενοι δὲν ἐχωρίζουνταν ἀπὸ λόγου μου παρὰ μόνον τὴν νύκτα· μοῦ ἤφερναν τὰς ὄρνιθας, τὸ γάλα, πρὶν παρὰ νὰ ἀνοίξω τὸ στόμα μου ἐγίνοτουν ἡ ἐπιθυμία μου· αὐτοὺς ἐγνώρισα ἀδελφούς, αὐτοὺς πατέρας ἐπαρακάλεσα νὰ μὲ διαβάσουν καὶ νὰ μὲ θάψουν, ἀμὴ ὁ Θεὸς δὲν ἠθέλησε, διὰ νὰ γένω ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν ἐκκλησιαστικός, ἐπειδή, καὶ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῆς Μακαριότητός σας, εἰς ἄλλον καιρὸν δὲν εὑρίσκομαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν παρὰ εἰς τὸ „εὐλογῶν τοὺς εὐλογοῦντάς Σε, Κύριε“. Τέτοιαν πομπὴν μοῦ ἔκαμεν ὁ Γαλατᾶς μὲ ἐκείνην τὴν γραφήν, ὁποῦ χειρότερην δὲν τὴν ἤλπιζα: τὴν ἀνέγνωσα ἐπ' ἐκκλησίας, καὶ ἀκόμη δὲν παύει ὅπου δύο ἢ τρεῖς νὰ τὴν ἀναφέρῃ, διὰ νὰ μείνῃ εἰς τὸν κόσμον τέτοια ὑπόληψις ἀναμφίβολος. Εὐχαριστῶ σὲ, δέσποτά μου: τοῦ γράφετε νὰ μοῦ δώσῃ ἕνα ἄλογο διὰ νὰ παγένω εἰς τὸ Γαλατᾶ· εὐθὺς μοῦ τὸ ἔστειλε, ἀμὴ χωρὶς αὐτιὰ καὶ χωρὶς οὐράν, μὲ ἕνα ἀραβάσι κολλημένο εἰς τὸ μέτωπον, πῶς τέτοιο ἄλογο εἶναι προσταγὴ νὰ σοῦ στείλω· ἔχομεν λοιπὸν τούτην τὴν ἀντιλογίαν· μέλλει νὰ εὐγοῦμεν εἰς κρίσιν· δὲν ἠξεύρομεν τὸ ἀποβησόμενον, ἀμὴ εὐχαριστῶ σε, δέσποτά μου.

Τούτην τὴν ὥραν, ὁποῦ γράφω, ἦλθε καὶ ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης μὲ χαιρετισμοὺς καὶ εὐλογίαν ἐκ μέρους τῆς Μακαριότητός σας· μοῦ ἐφανέρωσε τὴν ἔφεσιν: τῆς Μακαριότητός σας νὰ ἰδῆτε μεταγλωττισμένο τὸ ἕνα βιβλίον. Δέσποτά μου, σᾶς ὁμιλῶ τώρα ἐν ἀληθείᾳ Χριστοῦ πῶς ἔχω περισσοτέραν ἐπιθυμίαν νὰ σᾶς δουλεύσω τὸ ταχύτερον παρὰ ὁποῦ ἔχει ἡ Μακαριότης σας, διατὶ καὶ παρὼν καὶ ἀπὼν μὲ ἔχετε τελείως δεδουλωμένον μὲ τὴν δύναμιν τῶν εὐεργεσιῶν σας· ἀμὴ ὁ πτωχὸς ἔχω εἰς τὸ κρεββάτι πλέον ἀπὸ ἕνα μῆνα· τί νὰ κάμω; Ἕως εἰς τὰς 15 Ἰουλίου ἔκαμε καύσαις εἰς τὴν Μπογδανιά, ὁποῦ ἐσκοῦσαν τὰ ζῷα, ἀμὰ ἐγὼ ὁ πτωχὸς ἀπὸ τὴν μεταγλώττισιν τοῦ βιβλίου δὲν εὐγῆκα, τόσον ὁποῦ τὸ ἴδρο ἔσταξε ἀπὸ τὸ χέρι μου εἰς τὸ χαρτὶ καὶ ἐσύμπινε τὸ μελάνι, καὶ δὲν ἠμποροῦσα νὰ γράψω· ὅθεν ἀναγκασμένος ἐπῆρα ἄδειαν ἀπὸ

o nouă poruncă postelnicului să nu-mi lipsească nimic din cele de nevoie, la cămări să-mi deie leafa, fără împotrivire, întreagă şi fără lipsă, şi alte semne de iubire faţă de străin, care, cu adevărat, nu speram să le cunosc de la un părinte cu trupul, nu de la un Domn, la care n'am curtenire, nici serviciu.

Cel de multe haruri al Galatei şi ceilalţi egumeni de la Athos nu s'au depărtat de la mine decît numai noaptea; îmi aduceau păsările, laptele, dar până să deschid gura mi se îndeplinia dorinţa; i-am cunoscut de fraţi, i-am rugat pe aceşti părinţi să mă lase şi să mă îngroape, dar Dumnezeu n'a vrut, ca de acum încă să fiu bisericaş, de oare ce, şi după mărturia Fericirii Tale, la alt prilej nu sânt în biserică decât la: „binecuvântând pe cei ce Te binecuvântă, Doamne“. Aşa „pompă“ mi-a făcut al Galatei cu acea scrisoare cum n'am sperat-o mai rea; am cetit-o în biserică, şi acuma nu încetează de două şi trei ori s'o aducă înainte, ca să rămâie pe lume o astfel de credinţă neîndoielnică. Îţi mulţămesc, stăpâne al mieu: i-ai scris să-mi dea un cal să merg la Galata; îndată mi l-a trimes, dar fără urechi şi fără coadă, cu un răvaş lipit de frunte, că aşa cal e porunca să-ţi trimet; de altfel avem această pică; vom merge la judecată: nu ştim ce va ieşi, dar îţi mulţămesc, stăpâne al mieu.

În ceasul când îţi scriu, a venit şi sfântul arhimandrit cu heretisiri şi binecuvântare din partea Fericirii Tale; mi-a arătat dorinţa Fericirii Tale să vezi tălmăcită acea singură carte. Stăpâne al mieu, Îţi spun în adevărul lui Hristos că am cea mai mare poftă să-Ţi servesc cât de iute decât ai Fericirea Ta, căci şi de faţă şi în lipsă mă aveţi cu totul robit prin puterea binefacerilor Voastre; dar eu săracul sânt în pat de mai bine de o lună; ce să fac? Până la 15 Iulie au fost călduri în Moldova de au perit (?) vitele, iar eu săracul din tălmăcirea cărţii n'am ieşit, aşa că trecea sudoarea de pe mâna mea pe hârtie şi se amesteca în cerneală, de nu puteam să scriu; deci silit am cerut voie de la Domn şi am mers de am stat la Hlincea, şi acolo m'am

τὸν Αὐθέντην καὶ ἐπῆγα καὶ ἐκάθησα εἰς τὴν Γλύντζα[1], καὶ ἐκεῖ ἀρρώστησα· ὀλίγαις δύναμαις νὰ ἀναλάβω, καὶ εὐθὺς μεταχειρίζομαι τὸ ἔργον ὁλοψύχως, διατὶ μὲ ὀλιγότερην προθυμίαν δὲν πρέπει νὰ δουλεύεται ὁ Μακαριώτατος.

Εἶχα νὰ σᾶς γράψω πάμπολλα, ἀμὴ δὲν ἠμπορῶ· ἐζαλίσθηκα. Ὅθεν, ἀσπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σας, διαμένω ἕως θανάτου.

Γιάσι, 1710, Αὐγούστου 13.

Ἂν δὲ σᾶς φαίνεται ἁρμόδιον νὰ μοῦ γράψετε, δὲ σᾶς φαίνεται κἂν δίκαιον νὰ μοῦ στείλετε ὀλίγον καφέ;

Τῆς Ὑμῶν Μακαριότητος
ὑπόδουλος εὐμενέστατος
Ἀναστάσιος Ἱερεὺς ὁ Κοντοειδής.

îndreptat; puţine puteri să recapăt, şi îndată cu tot sufletul mă apuc de acest lucru, căci cu mai puţină tragere de inimă nu trebuie să fie servit Prea-fericitul.

Aveam să-Ţi scriu foarte multe, dar nu pot: m'am zăpăcit. Deci, sărutând urmele picioarelor Voastre, rămân până la moarte.

Iaşi, 1710, August 13.

Dacă nu-ţi pare potrivit să-mi scrii, nu-Ţi pare drept să-mi trimeţi măcar puţină cafea?

Al Fericirii Voastre
rob prea-binevoitor
Anastasie Condoidi preotul.

XLVII.

Târgovişte, 1710, 13 Septembre.

Radu Dudescu către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre isprăvirea bisericii Sf. Sava şi dorinţa lui de a se face un schimb cu biserica Stelei.

† Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε δέσποτα, ἐν Χριστῷ ἡμῶν πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Σὴν Μακαριότητα ταπεινοφρόνως προσκυνοῦντες, τὴν ἁγίαν της δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, τὸν παντάνακτα Θεὸν καθικετεύων τοῦ σκέπειν καὶ περιφρουρεῖν αὐτὴν ἀδιάσειστον καὶ ἀνεπηρέαστον ἐν τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῆς Θρόνῳ μεθ' ὑγείας διηνεκοῦς, οὗ τῷ ἀπείρῳ ἐλέει καὶ δι' εὐχῶν της θεοπειθῶν καὐτὸς ὑγειῶς ἔχω ἐς δεῦρο.

Τὸ πρέπον καὶ δίκαιον ἀληθῶς ἦτον συχνάκις νὰ γράφω πρὸς τὴν Μακαριότητά της, καὶ νὰ μὴν παρατρέχω τὸν καιρόν: ἕν μεν, νὰ ἀποδίδω τὴν χρεωστικὴν προσκύνησιν καὶ εὐλαβητικήν μου ὑπόκλισιν τῇ δεσποτικῇ της εὐμενείᾳ, ἄλλο δὲ, νὰ τὴν δηλοποιῶ περὶ τοῦ στολισμοῦ τοῦ Ἁγίου Σάββα πῶς ἔτρεχεν, ὅμως ἡ τοιαύτη μου σιωπὴ δὲν προῆλθε ἀπ' ἄλλης αἰτίας, παρὰ πρῶτον διὰ νὰ μὴ βαρύνω τὰς θεσπεσίας της ἀκοὰς καί, δεύτερον, ὅτι εἶμουν βέβαιος πῶς τὰ πάντα σημειοῦνται λεπτομερῶς τῇ Μακαριότητί της παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου. Τώρα λοιπὸν ὁποῦ, σὺν Θεῷ, δι' εὐχῶν της ἁγίων ἔλαβε τέλος ἡ οἰκοδομὴ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ, καὶ εἶναι ἀνελλειπὴς κατὰ πάντα, τόσον εἰς ἱστορίαν τῆς ζωγραφίας, ὅσον εἰς στρώσιμον μὲ πλάκας, τέμπλον καὶ ἄλλας χρειώδεις περιστατικάς, δὲν ἔλειψα λοιπὸν τοῦ νῦν νὰ κάμω τὸ χρέος μου καὶ μὲ τὴν εὐλαβητικήν

† Prea-fericite, prea-înţelepte şi prea-sfinte stăpâne, în Hristos al nostru părinte prea-venerat, salutând umil pe Fericirea Ta, sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, rugând pe Dumnezeu, stăpânul a toate, să Te ocrotească şi păzească netulburat şi neîncercat pe Scaunul Tău prea-sfânt cu necontenită sănătate, prin a cărui milă fără sfârşit şi prin rugăciunile Tale de Dumnezeu ascultate sânt sănătos şi eu până acum.

Era cuvenit şi drept cu adevărat să-Ţi scriu des Fericirii Tale şi să nu pierd prilejul: pe de o parte ca să dau cuvenita închinare şi evlavioasa mea aplecare stăpâneştii Tale bunăvoinţi, iar, pe de alta, să-ţi vestesc cum a mers cu împodobirea Sfântului Sava, dar o astfel de tăcere a mea n'a venit din altă pricină decât, întâiu, ca să nu îngreuiez divinele-Ţi urechi şi, al doilea, pentru că eram sigur că toate Ţi se vestesc cu de-amănuntul Fericirii Tale de prea-înălţatul nostru Domn. Însă acum, când, cu Dumnezeu, prin rugăciunile Tale sfinte a luat sfârşit clădirea sfintei biserici, şi e fără lipsă în toate, pe cât la zugrăvit, cât şi la aşternerea cu lespezi, catapeteasma şi alte lucruri de nevoie, n'am lipsit acum să-mi fac datoria şi cu evlavioasa mea închinăciune să vădesc şi să

[1] Hlincea, lângă Iaşi.

μου προσκύνησιν νὰ φανερώσω καὶ νὰ εὔχωμαι τῷ ἁγίῳ Θεῷ νὰ τὴν πολυετῇ, διὰ νὰ αὐξάνωσιν εἰς τὰς ἀγαθὰς ἡμέρας της ὅλα τὰ ἱερὰ ὑποκείμενα τῷ ἁγίῳ καὶ ζωοπαρόχῳ Τάφῳ. Ὁμοίως ἂς εἶναι εἰς εἴδησίν της καὶ περὶ τῆς ἀναγκαίας ὕλης τῆς βιβλιοθήκης, ὅτι καὶ ἐξ ἐκείνης ἱκανὴ ποσότης ἡτοιμάσθη. Καὶ ὅλον ἑτοιμάζεται, καὶ ἐλπίζομεν εἰς Θεόν, ἐρχομένης τῆς πρώτης ἀνοίξεως, νὰ λάβῃ τέλος καὶ ἐκείνη κατὰ τὸν πόθον της, μόνον ὑγείαν νὰ ἔχῃ παρὰ Θεοῦ.

Πρὸς τούτοις, μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν παρακάλεσιν πρὸς τὴν Μακαριότητά της, παρακαλῶ νὰ μὲ δώσῃ ὀλίγην ἀκρόασιν· ἡ ὁποία εἶναι αὕτη:

Ἐδῶ εἰς Τυργόβιστον, ἀντίκρυ εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Στέλλιας, μὲ τὸ νὰ ἐκτίσαμεν καὶ ἡμεῖς ἕνα ὀσπιτάκιον εἰς τόπον ἐδικόν μας, καθὼς δὲν λανθάνει καὶ τὴν Μακαριότητά σας, καὶ πλησίον τῶν παραθυρίων μας νὰ εὑρίσκεται μία παμπάλαιος καὶ σεσαθρωμένη πίμνιτζα, δι' ἧς ἔχομεν ὄχι ὀλίγον ἐμπόδιον, αὐτὸς δὲ ὁ τόπος τῆς πίμνιτζας, ὁ μὲν μισός, ὅστις εἶναι ὡς τρεῖς, τέσσαρες ὀργυιαῖς τὸ πολὺ, ἀφιερώθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Στέλλιας παρὰ Σημὰ τὸ ὄνομά της, ὁ δὲ ἐναπολειφθεὶς εἶναι ἀλουνοῦ, τώρα, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ ὀλίγος τόπος τοῦ μοναστηρίου εὑρίσκεται ἄπαξ, ὡς εἴπομεν, ἔμπροσθεν τῶν παραθυρίων μας, καὶ ὄχι πλησίον τῆς Στέλλιας, ἀλλὰ τὸ πέρα μέρος τοῦ δρόμου, καὶ μᾶς δίδει τόσον ἐμπόδιον, καὶ μάλιστα ὁποῦ εἶναι ἔρημος καὶ παρ' αὐτοῦ οὐδεὶς ἐξέρχεται πορισμός, παρακαλοῦμεν τὴν δεσποτικήν της εὐμένειαν νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν μεσιτείαν μας καὶ νὰ μᾶς δώσῃ τὸν ὀλίγον ἐκεῖνον τόπον, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἀποφύγωμεν τὸ πρὸ ὀφθαλμῶν μας βάρος, ἀντ' αὐτοῦ δὲ θέλομεν ἀποδώσῃ καὶ ἡμεῖς ὅτι εὕρει εὔλογον ἡ ἄκρα αὐτῆς σύνεσις, καὶ ἀποφασίσῃ, ἢ τὴν τιμήν της δηλαδή, ἢ ἄλλο τι, ὁποῦ νὰ κάμωμεν ἀλλαξίαν, καί, οὕτως γινομένου, οὐ μόνον ἡ Στέλλια δὲν ζημιοῦται, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ θέλομεν ἀποδίδει τὴν ἀνήκουσαν εὐχαριστίαν τῇ πατρικῇ της καλοκαγαθίᾳ, μένοντες ὑπόχρεοι νὰ φαινώμεθα εὐπειθεῖς εἰς πάσας τὰς δεσποτικὰς προσταγάς της. Ἂς ἔχω λοιπόν, παρακαλῶ, τίμιόν της, διὰ νὰ χαρῶ πρῶτον περὶ τῆς ποθεινοτάτης μοι ὑγείας της, καὶ νὰ γνωρίσω καὶ τὴν ἀπόφασίν της ὁποῦ νὰ κάμῃ εἰς ταύτην μου τὴν μεσιτείαν. Καὶ εἴησαν αἱ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ ἐν βίῳ παντί.

αψι', Σεπτεμβρίου ιγ'.

mă rog sfântului Dumnezeu să Te ţie mulţi ani, ca să crească în bunele Tale zile toate cele sfinte supuse sfântului şi de viaţă dătătorului Mormânt. Şi să fie tot aşa spre ştiinţa Ta şi ceia ce priveşte materia bibliotecii, căci şi din aceia s'a gătit destul şi nădăjduim în Dumnezeu ca în primăvara viitoare să ia sfârşit şi aceia după dorinţa Ta, numai să aibă sănătate de la Dumnezeu.

Pe lângă acestea, având şi noi o rugăciune către Fericirea Ta, Te rog să-mi dai puţină ascultare; care e aceasta:

Aici, la Târgovişte, în faţă cu mănăstirea Stelei, cum am clădit şi noi un spitălaş pe locul nostru, precum o ştie şi Fericirea Ta, şi aproape de fereştile mele se află o foarte veche şi mucedă pivniţă, de la care avem nu puţină împiedecare, iar locul pivniţei, jumătate, care e cât trei, patru stânjeni, cel mult, a fost afierosit bisericii Stelei de una pe care o chiamă Sima, iar ce a rămas este aiurea; acuma, de oare ce şi acel puţin loc al mănăstirii se află odată, cum am spus, în faţa fereştilor mele, şi nu aproape de Stelea, ci dincolo de drum, şi ni căşunează atâta împiedecare, şi mai ales că e pustiu şi prin el nu e nicio trecătoare, rugăm bunăvoinţa Ta stăpânească să primeşti mijlocirea mea şi să ni dai acel puţin loc, ca să putem scăpa de povara ce ni stă înaintea ochilor, şi în schimb vom da şi noi ce va afla potrivit înalta-Ţi pricepere, şi vei spune sau preţul lui, adecă, sau altceva, ca să facem schimb, şi, aşa fiind, nu numai că Stelea nu păgubeşte, dar şi noi în orice vreme şi loc vom da cuvenita mulţămire părinteştii Tale bunătăţi, rămânând datori să ne arătăm supuşi la toate stăpâneştile-Ţi porunci. Să am însă, mă rog, o cinstită scrisoare a Ta, întâiu ca să mă bucur de prea-dorita-Ţi sănătate, şi să aflu şi hotărîrea ce vei face în această a mea mijlocire. Şi să fie sfintele-Ţi rugăciuni cu mine în toată viaţa!

1710, Septemvre 13.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης Μακαριότητος εὐλαβέστατος κατὰ πνεῦμα υἱὸς καὶ προθυμότατος δοῦλος

Ράδουλος Δουδέσκουλος,

Al Fericirii Tale prea-venerate prea-evlaviosul întru suflet fiu şi prea-gata rob

Radul Dudescul.

XLVIII

1710, 23 Septembre. Constantin-Vodă Brâncoveanu către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre corespondenţa lor.

† Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, πάτερ ἐν Χριστῷ ἡμέτερε καὶ κοινὲ τῶν ἁπανταχοῦ χριστιανῶν εὐεργέτα, κύριε, κύριε Χρύσανθε, προσκυνῶ δουλικῶς τὸ ἔνθεον ὕψος τῆς Σῆς Μακαριότητος, καὶ ἀσπάζομαι εὐλαβῶς καὶ γονυκλιτῶς τὴν πανίερον αὐτῆς καὶ σεβάσμιον χεῖρα.

Πρέπει, σοφώτατε πάτερ, πρέπει ἐκείνους ὁποῦ βούλονται νὰ γράψουν εἰς τοιούτους θείους καὶ σοφοὺς ἄνδρας νὰ εὐποροῦσι καὶ λόγων ἁρμοδίων καὶ λέξεων ἀνθηρῶν καὶ τερπνῶν, νὰ στεφανώνουσι τὰς θείας καὶ ἱερὰς αὐτῶν κεφαλάς. Ἀλλ' ἐγώ, ὁ παραμικρὸς τῆς Σῆς Μακαριότητος δοῦλος, ἀμοίρων τῶν πάντων, φαίνεται εἰς τοῦ λόγου μου καλλιωτέρα ἡ σιωπὴ τῆς ἐν τῷ γράφειν προπετείας, εἰς τὸ νὰ μεγαλύνω καὶ νὰ δοξάσω διὰ σιωπῆς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, καθὼς οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι τὸν Ἑρμῆν. Ἀλλὰ πάλιν, διὰ νὰ μὴ φανῶ παντελῶς ἀχάριστος εἰς τὴν πλουσίαν δωρεὰν ὁποῦ ἐπέμθη *(sic)* εἰς τοῦ λόγου μου ἀπὸ τὴν εὐεργετικήν σας διάθεσιν, ἔλαβον τὸν νωχελήν μοι κάλαμον καὶ ἐτόλμησα νὰ γράψω πρὸς αὐτήν, ὑπερευχαριστῶν τῇ ὑμετέρᾳ πατρικῇ σχέσει ἣν ἔχει πρός με τὸν παραμικρὸν αὐτῆς πευματικὸν υἱόν. Δέομαι τοίνυν καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν χαριτοστόλιστον Μακαριότητα νὰ μὲ ἐνθυμηθῇ ποτὲ διά τινος σεβασμίας καὶ ἱερᾶς ἐπιστολῆς καὶ νὰ μὲ νουθετῇ δι' αὐτῆς, ὡς δεσπότης τὸν δοῦλον, ὡς εὐεργέτης τὸν εὐεργετηθέντα καὶ ὡς πατὴρ φιλόστοργος τέκνον πειθήνιον. Εἰ γάρ ποτε λάβοι μοι γνωρίσματα τῆς σεβασμίας χειρός σας, τολμήσω κἀγὼ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ ἐγχαράττω ἐν ἐπιστολῇ τὴν ἡμετέραν ἀμάθειαν. Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ παρόν· αἱ δὲ ἅγιαι καὶ θεοπειθεῖς τῆς Σῆς Μακαριότητος εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί.

Ἐξ Οὐγκροβλαχίας, ᾳφι', Σεπτεμβρίου κγ'.

Τῆς Σῆς Μακαριότητος παραμικρὸς δοῦλος εἰς τοὺς ὁρισμούς

Κωνσταντῖνος Β.

† Prea-fericite şi prea-înţelepte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina, părinte în Hristos al nostru şi comun binefăcător al creştinilor de pretutindeni, doamne, doamne Hrisante, mă închin supus la divina înălţime a Fericirii Tale, şi sărut cu evlavie şi cu genunchii plecaţi prea-sfânta şi venerata-Ţi mână.

Se cuvine, prea-înţelepte părinte, ca acei cari vreau să scrie unor astfel de dumnezeieşti şi învăţaţi oameni să se folosească şi de cuvinte potrivite şi de rostiri înflorite şi mângâietoare, ca să încununeze dumnezeieştile şi sfintele lor capete. Dar eu, cel prea-mic rob al Fericirii Tale, neavând acestea toate, pare a fi din parte-mi mai bună tăcerea decât îndrăzneala în a scrie, ca să măresc şi să slăvesc prin tăcere pe Fericirea Voastră, precum cei vechi pe Hermes. Dar, iarăşi, ca să nu par cu totul necunoscător la darul bogat care s'a trimes mie de la aplecarea Ta binefăcătoare, am luat leneşul mieu condeiu şi am cutezat să scriu către Tine, mulţămind peste măsură părinteştii voastre aplecări ce o are faţă de preamicul Tău fiu sufletesc. Mă rog deci de Fericirea Ta împodobită cu har să-şi aducă aminte cândva de mine prin vre-o respectată şi sfântă scrisoare şi să mă înveţe prin ea, ca stăpânul pe slugă, ca binefăcătorul pe cel îndatorit şi ca părintele iubitor pe fiul supus. Căci, dacă vre-odată voiu căpăta semne ale respectatei Tale mâni, voiu îndrăzni şi eu şi de acum înainte să însemn în scrisoare neînvăţătura noastră. Acestea deocamdată; iar sfintele şi de Dumnezeu ascultatele rugăciuni ale Fericirii Tale să-mi fie ajutătoare în toată viaţa.

Din Ungrovlahia, 1710, Septemvre 23.

Al Fericirii Tale prea-mic rob la poruncă

Constantin-V.

XLIX.

Antim, Mitropolitul Ţării-Româneşti, către Atanasie, Patriarhul ecumenic, despre lupta sa contra lui Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, care pretinde a-şi însuşi de fapt mănăstirile închinate Sfântului Mormânt, înlăturându-se pomenirea la liturghie a Mitropolitului ţării. 1710, 26 Decemvre.

Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ λογιωτάτῳ καὶ οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ, κυρίῳ Ἀθανασίῳ, τῷ ἡμετέρῳ αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ, πανευλαβῶς τὴν προσκύνησιν.

Δίδομεν εἴδησιν τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιώτητι καὶ ἐδεξάμεθα διὰ τοῦ ἄρχοντος μέγα .... τὴν πολλῶν ζητημάτων ἡμῶν ἀπόκρισιν, ἄδειαν ἡμῖν παρέχουσι θέλησι καὶ ἄνευ γράμματος συνοδικοῦ διοικεῖν πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν τῶν ζητημάτων ἡμ[ετέρ]ων ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ, ἀποβλέποντες καὶ τοὺς κανόνας τῶν προγόνων καὶ εἰς τοὺς θείους νόμους, καὶ ἥμεν τοῖς πατριαρχικοῖς μηνύμασιν εὐαρεστούμενος καὶ ἐπαναπαυόμενος· ὁ δὲ μέγας χαρτοφύλαξ γράφει ἡμῖν ἄνευσιν, ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης, μεσολαβήσαντος αὐτοῦ, δοῦναι ἡμῖν καὶ ἐγγράφως τῶν ζητημάτων ἡμῶν τὴν ἀπόκρισιν ἄνευ τοῦ μνημοσύνου τοῦ Ἱεροσολύμων, διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν τοῦτον λέγων: „ἀπὸ τὸ ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ πατριαρχικῶν μοναστηρίων ἔτι γὲ μὴν καὶ ἐξ ἔθους“· γελοῖον μέν τοι εἴτε παράνομον καὶ παρὰ κανόνων τὸ λέγειν τινὰ ἔπος ἐπικρατεῖν τῶν Ἱεροσολύμων, μνημονεύσαντες εἰς τὸ „Ἐν πρώτοις μνήσθητι καὶ ἐν ἀλλοτρίᾳ παροικίᾳ“, πολὺ δὲ γελοιότερον αὖθις τὸ λέγειν εὑρίσκεσθαι ἐν τῇ Οὐγκροβλαχίᾳ μοναστήρια ὑποκείμενα τῷ Ἱεροσολύμων ἢ ἑτέρῳ Πατριάρχῃ, χωρὶς τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος· οὔτε γὰρ ἦν ποτε, οὔτε ἔσεταί τινι ἐξ ἀλλοτρίων παροικιῶν Πατριαρχῶν ὑποκείμενα ἐν Οὐγκροβλαχίᾳ μοναστήρια, ἀλλὰ πάντα ταῦτα ὑπὸ τὴν ἡμετέραν τελοῦσι διοίκησιν, ἐν οἷς καί, ὅτε τὴν ἀναίμακτον ἐπιτελοῦμεν θυσίαν, ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου μόνοι ἡμεῖς καθήμεθα, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Ἱεροσολύμων· τοίνυν ἔλεος μόνον συνδοκούντων ἡμῶν χάριν τοῦ Ἁγίου Τάφου παρὰ τῶν ἡμετέρων μοναστηρίων τῷ Ἱεροσολύμῳ δίδομεν. ἀλλοῦ καὶ τὸ εἰς αὐτὸν Οὐγκροβλαχίας, τὸ δὲ ἔθος, ἔνθα εἰσὶ κανόνες τῶν πατέρων καὶ νόμοι ἔγγραφοι, χώραν οὐκ ἔχει, διότι ἄγραφον ἔθος μόνον ἐκκλησιαστικὸν ἐστὶν ἢ ὑπὸ τῶν ἁγίων ἀνδρῶν ἡμῶν παραδοθέντες *(sic)* θεσμός, ὥς φησιν ὁ μέγας Βασίλειος, καὶ ἄγραφον ἔθος πολιτικὸν ἐστὶν οἷς ἔγγραφος οὐ κεῖται νόμος, οἱ δὲ τῶν ἁγίων συνόδων κανόνες πλέον καὶ αὐτῶν ἰσχύουσι

Preasfinţitului şi prea-învăţatului şi Patriarhului a toată lumea, domnului Atanasie, domnului şi stăpânului nostru, cu toată evlavia închinare.

Dăm ştire Preasfinţiei Voastre că am primit prin boierul Marele... răspunsul la multele noastre întrebări, care ni dă voie ca după voinţă şi fără scrisoare sinodică să cârmuim toată afacerea întrebărilor noastre în eparhia noastră, ţinând samă şi de canoanele strămoşilor şi de legile dumnezeieşti, şi sântem mulţămiţi şi împăcaţi cu patriarhiceştile porunci ; iar marele hartofilax ni scrie că Preasfinţia Voastră îmi dă voie, prin mijlocirea lui, să ni facă şi înscris răspunsul la aceste întrebări fără amintirea [Patriarhului] Ierusalimului, pentru că a spune el aşa: „din mănăstirile patriarhiceşti ce se află în eparhia voastră încă şi după obiceiu“ e ridicul, şi lucru contra legii şi a canoanelor a se spune că în vre-un chip stăpâneşte al Ierusalimului, amintindu-i-se de ce se spune: „mai întâiu adu-ţi aminte şi în parohie străină“, iar şi mai de râs că se află în Ungrovlahia mănăstiri supuse [Patriarhului] Ierusalimului sau altui Patriarh, afară de mănăstirile stavropighiale ale Preasfinţiei Tale; căci n'au fost vre-odată, nici nu vor fi în Ungrovlahia mănăstiri supuse vre unuia dintre Patriarhii de aiurea, ci toate acestea sânt supt a noastră cârmuire, în care, şi când săvârşim jertfa fără sânge, stăm numai noi pe sfântul Scaun, nu şi al Ierusalimului; ci deci dăm numai de voia noastră milă Sfântului Mormânt de la mănăstirile noastre Patriarhului Ierusalimului, aiurea şi la al Ungrovlahiei, iar obiceiul, acolo unde sânt canoanele Părinţilor şi legi scrise, n'are loc, căci obiceiul nescris e numai lucru bisericesc sau aşezământ dat de oameni sfinţi ai noştri, cum spune marele Vasile, şi obiceiul nescris este o normă celor ce nu au o lege, iar canoanele sfintelor sinoade au mai mare putere şi decât legile, ca unele ce sânt scrise şi întărite de vechii Părinţi, cu pă-

τῶν νόμων, ὡς παρὰ τῶν μακρᾶς πατέρων, γνώμῃ καὶ σπουδῇ καὶ ψήφῳ τῶν τηνικάδε βασιλέων συγγραφέντες καὶ ἐπιστηριχθέντες, ὁ δὲ τῆς ἑνώσεως τόμος πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τάδε ῥητῶς λέγει: τοῖς ἐν καταφρονήσει τιθεμένοις τοὺς ἱεροὺς καὶ θείους κανόνες τῶν μακαρίων Πατριαρχῶν ἡμῶν, ἀνάθεμα. Πῶς οὐ φρύττῃ, ὡς πνευματικὸς Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, εἰδὼς πάνυ καλῶς τῶν τοιούτων πατέρων τοὺς ἀναθεματισμούς; Ἀλλὰ πόθεν οἰκεῖα ποιεῖται τὰ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ μοναστήρια καὶ τὸ ἄθεσμον ἐν αὐτοῖς αὐτοῦ μνημόσυνον γιγαντιαίῳ πηδήματι, μετὰ Ἀλεξανδρείας καὶ Ἀντιοχείας χρώμενος; Ἢ πῶς οἱ τῶν Οὐγκροβλαχίᾳ κτήτορες δέδωκαν αὐτῷ ὃ οὐ δύναμαι; Διελθέτω αὐτοῦ ἡ Μακαριότης τὸν περὶ τῶν μοναστηρίων Ἰουστινιανοῦ νόμον, τὸν διαγορεύοντα: τὰ γινόμενα παρὰ τῶν κτητόρων ἐν τοῖς μοναστηρίοις τυπικὰ στέργειν ὀφείλουσι, εἰ μήπως τοῖς κανόσιν ἐναντιουμένοις ἔξεσαν αὐτοῖς ἀπείργειν τοὺς ἐγχωρίους ἐπισκόπους τῶν κανονικῶν δικαίων ἐν τοῖς παρ' αὐτῶν εὑρισκομένων μοναστηρίοις, οὐδὲ καὶ ἀνεγείροντες ἀρχιερεῖς μοναστήρια ἐπισκέπτειν μετ' ἐπιτιμίου δύνανται τοῖς μετ' αὐτοὺς ἀρχιερεῦσι, μηδὲ ὅτι οὖν εἰς αὐτὰ διοίκησιν ἔχειν· στρέφεται γὰρ ὁ παράλογος ἀφορισμὸς εἰς τὰς ἐκείνων κεφαλάς. Ὡσαύτως διελθέτω καὶ τὸν κανόνα τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει: „εἰ καὶ συνοδεύουν". Εἰ δὲ ἐξ ἀγνοίας καὶ ἀμαθείας τῶν πρὸ ἡμῶν, ἢ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ ἔθος τι γέγονε καὶ παρὰ κανόνες τῶν ἁγίων πατέρων, ὑπὸ τῶν ληστρικῶν ἐν αὐτῇ ἐπιβάντων διενεργήθη, οἱ τὸ ἀμετάθετον καὶ ἀκατάβλητον ἔχοντες θεῖοι κανόνες καὶ νόμοι τὸ τοιοῦτον ἄθεσμον ἔθος ἐξωθοῦσιν ἤδη τῆς ἡμετέρας ἐπαρχίας, ἔχοντες ἀκριβεστάτην φύλακα αὐτῶν τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, καὶ ἅμα τοῖς τολμητίαις κατὰ κράτος ἀποδιοπομποῦντες, ὡς ὁ ϛ' κανὼν τῆς ε' συνόδου λέγει: ὁ τινὰ τῶν κατὰ μέρος ἢ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ συμπάντων συντετυχότες παρὰ τῶν ἁγίων πατέρων κανόνων παραχαράττειν ἢ ἀνατρέπειν ἢ ἀθετεῖν τολμῶν ἢ καινοτομῶν, ὁ τοιοῦτος ἔστω ἀνάθεμα καὶ τοῦ χριστιανικοῦ καταλόγου ἀλλότριος. Εἰ δέ τινες τῶν προγενεστέρων Ἡγεμόνων, ὄντες παντάπασιν ἄπειροι τῶν ἀναθέματι καθυποβαλλώντων τούτων τῶν κανόνων καὶ ἀπαλλοτριούντων τοῦ χριστιανικοῦ καταλόγου τοὺς ἀποξενοῦντας τῶν ἐγχωρίων ἐπισκόπων τὰ ὑπὸ τὴν διοίκησιν αὐτῶν μοναστήρια, εὐλαβείᾳ φερόμενοι, δεδώκασι τισὶ τοιαῦτα γράμματα, ὅμως οὐ ἐκλείουσι τοῦ μνημοσύνου ἐν αὐτοῖς τοὺς ἰδίους ἐπισκόπους·

rerea şi sârguinţa şi votul Împăraţilor de atunci; iar tomul de unire pe lângă altele şi acestea li spune lămurit celor ce despreţuiesc sfintele şi dumnezeieştile canoane ale fericiţilor noştri Patriarhi: „anatema!". Cum nu se teme, ca Patriarh sufletesc al Ierusalimului, ştiind prea bine anatemele unor Părinţi ca aceştia? Dar de unde face el ale sale mănăstirile ce se află în eparhia noastră şi [introduce], cu o uriaşă săritură, nelegala lui pomenire, folosindu-se de a celui al Alexandriei şi al Antiohiei? Şi cum i-au dat lui ctitorii mănăstirilor din Ungrovlahia ce nu pot eu? Să cerceteze Fericirea Sa legea lui Iustinian cu privire la mănăstiri, care porneneşte că trebuie respectate tipicurile ctitorilor la mănăstiri, ca nu cum-a celor protivnici canoanelor să li se întâmple a opri pe episcopii locurilor de la drepturile lor canonice în mănăstirile ce sânt la dânşii, şi nici arhiereii cari ridică mănăstiri nu pot să le cârmuiască cu pedeapsa celor de acolo arhierei, nici să aibă locuinţa în ele; căci se întoarce afurisenia greşită asupra capetelor lor. Tot aşa să cerceteze şi canonul din Constantinopol: „dacă stau în sinod". Iar, dacă, din necunoştinţă şi lipsa de învăţătură a celor mai înainte de noi, sau prin silă şi violenţă în eparhia noastră s'a făcut vre-un obiceiu şi contra canoanelor Sfinţilor Părinţi, de hoţi cari au pătruns în ea, sfintele canoane şi legi, care sânt neschimbate şi nerăsturnate, scot obiceiul acesta nelegiuit din eparhia noastră, având ca păzitoare foarte cu grijă a lor Marea Biserică a lui Hristos, şi, odată cu îndrăznelile înlăturând sila (?), precum spune canonul al doilea al sinodului al cincilea: „cel din acei dintr'un anume loc, care sau de obşte sau în parte, întâmplându-se, ar îndrăzni să calce şi să răstoarne sau să desfiinţeze canoanele de la Sfânţii Părinţi sau să înoiască, să fie anatema şi înstrăinat de şirul creştinesc". Iar, dacă cineva din Domnii mai vechi, fiind neîncercaţi cu totul în ce priveşte aceste canoane supuse anatemei şi care înlătură din şirul creştinesc pe cei care lipsesc pe episcopii localnici de mănăstirile aflătoare supt a lor cârmurire, îndemnaţi de evlavie, au dat cuiva astfel de scrisori, dar ei nu desfac de datoria pomenirii în ele a episcopilor locului; căci a milui e obiceiul Domnilor, iar a desbrăca bisericile în a milui e cu totul fără lege; dar cei de acum, ca unii

τὸ γὰρ ἐλεεῖν σύνηθες τοῖς ἡγεμόσι, τὸ δὲ ἱεροσυλεῖν ἐν τῷ ἐλεεῖν πάντα παράνομον· ἀλλ' οἱ νῦν, ὡς μεμαθηκότες τὴν τῶν θείων κανόνων ἀκρίβειαν καὶ παρ' ἡμῶν αὐτῶν καὶ παρ' ἄλλων σοφῶν τὰ θεῖα ἀνδρῶν καὶ αὐτοῖς ὄμμασιν αὐτοὶς ἰδόντες καὶ ἀναγνώσαντες, ἀπεσκοράκισαν τὴν παρανομοτάτην ταύτην συνήθειαν καὶ εἴ τοιοῦτόν τι πρὸ τοῦ εἰδέναι τοὺς τῶν πατέρων κανόνας ἐθέσπισαν, ἀποβάλοντο, τοὺς τῶν μακρᾶς πατέρων κανόνας μᾶλλον ἐνστερνισάμενοι, ὡς φιλόθεοι καὶ τὸ μὴ ὑπὸ ἀναθέματι εἶναι καὶ τὰ ἑαυτῶν θεσπίσματα τὸ ἐξ ἀγνοίας γενημένα, διότι λέγουσιν οἱ θεῖοι νόμοι τὰ κακῶς κτιθέντα καὶ τυπωθέντα οὔτε νόμος, οὔτε χρόνος, οὔτε συνήθεια βεβαιοῖ καὶ πάλιν, τὰ ἐξ ἀρχῆς βέβαια αὐτῶν ἐπισυμβαινόντων οὐ ἀκυροῦνται· οἱ δὲ νόμοι τοιοῦτοι ἡμῖν διαβεβαιοῦνται πῶς τὰ τοῖς θείοις κανόσι τῶν μακρῶν πατέρων ἀντιφορούμενα ἔχωμεν ἐν λόγῳ συστάσεως· τὰ γὰρ ἅπαξ τῷ Θεῷ ἀφιερωθέντα κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου μοναστήρια, ἀλλ' οὐ τῷ θείῳ ναῷ τοῦ Ἁγίου Τάφου, οὐ δύνανται ἑτέρῳ τινὶ δεύτερον ἀφιερωθέντα· οὐ γὰρ Θεὸς ὁ τοῦ ζωοδόχου Τάφου νάος, ἀλλὰ Θεῷ ναὸς καὶ μόνῳ Θεῷ ἀφιερώμενος, καθ' ἃ καὶ οἱ θεῖοι ναοὶ οἱ λοιποί· ποθὲν οὖν ἡ αὐτοῦ Μακαριότης ἔχει μνημονεύσασθαι ἐν τοῖς μὴ ὑποκειμένοις αὐτῷ μοναστηρίοις; Ἀλλ' οὔτε τιμὴν φόβος τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἔχειν τὸν Ἱεροσολύμων τὰ σταυροπηγιακὰ μοναστήρια εἰς τὰς ὑποκειμένας τῷ οἰκουμενικῷ Θρόνῳ μητροπόλεις καὶ ταύταις καταχρᾶσθαι καὶ τῶν μητροπολιτῶν κατεξουσιάζειν; Οὐ γὰρ ἑνὸς ἢ δύο ἢ τριῶν μόνον μοναστηρίων, ἀλλὰ πλέον τῶν εἴκοσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐπαρχίᾳ τὴν ἐξουσίαν ἁφήρπασε, παρὰ ταῦτα δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν τῶν χωρίων τῶν δοθέντων αὐτῷ παρὰ τῶν ἡγεμόνων χάριν ἐλέους, ἐν αἷς εἰσὶν ἡμέτεροι ἱερεῖς κοσμικοί, τὸ ἡμέτερον μνημόσυνον τελείως ἐκβαλών, τὸ ἑαυτοῦ μόνον προσέταξε μνημονεύσασθαι καί, ἐν συνόψει, μόνοι ἡμεῖς ἐπελείφθημεν μὴ μνημονεύοντες τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ εἰς τὸ ἐν πρώτοις: Μνήσθητι Κύριε. Τοίνυν, εἰ μὴ καὶ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης συνευδοκήσει εἰς ἀναίρεσιν ταύτης τῆς τιμῆς[1], παραχωρησάτω αὐτῇ καὶ τοῦ μνημοσύνου αὐτῆς, ἵνα ἔχομεν ἕνα μόνον Πατριάρχην αὐτόν, ἀλλ' οὐ δύο. Εἰ δὲ τοῦτο μὲν ὡς παράνομον καὶ παρὰ κανόνων ποιῆσαι οὐ βούλεται, οὐ γὰρ θέμις, οὔτε ἡμᾶς δυνάμεθα δοῦναι τὰ ἡμέτερα δίκαια ἐὰν οὐρανόθεν ἄγγελος θεῖος ἡμῖν τοῦτο

ce au învăţat strictul cuprins al dumnezeieştilor canoane şi prin noi înşine şi prin alţi învăţaţi văzând cele dumnezeieşti ale oamenilor şi, cu ochii lor văzând şi cetind, au îndepărtat acest obiceiu cu totul nelegiuit, şi, dacă au hotărît ceva de acest fel înainte de a şti canoanele Sfinţilor Părinţi, au aruncat hotărîrile luate din neştiinţă, gândindu-se mai mult la canoanele vechi ale Părinţilor, ca nişte iubitori de Dumnezeu, şi ca să nu fie supt anatemă şi poruncile lor cele făcute din neştiinţă, căci spun legile dumnezeieşti că lucrurile rău alcătuite nu le întăreşte nici vremea, nici obiceiul şi, iarăşi, cele dintru început sigure, orice ar veni asupra lor, nu-şi pierd puterea; iar legile acestea ni asigură că măsurile protivnice dumnezeieştilor canoane ale Părinţilor de demult să le avem în curs de aşezare; căci mănăstirile afierosite odată lui Dumnezeu după părerea episcopului, şi nu dumnezeieştii biserici a Sfântului Mormînt, nu pot fi afierosite altui cuiva a doua oară; căci nu e Dumnezeu Biserica Sfântului Mormânt, ci Biserica lui Dumnezeu, şi numai a lui Dumnezeu, ca şi celelalte Biserici; de unde dar că Fericirea Sa are a se pomeni în mănăstiri care nu-i sânt supuse? Dar nu se teme Prea Sfinţia Ta că al Ierusalimului va lua mănăstirile stavropighiale supuse Scaunului ecumenic în Mitropolii şi se va folosi de ele şĭ va stăpâni pe Mitropoliţi? Căci n'a căzut numai una sau două sau trei mănăstiri, ci la mai mult de douăzeci în eparhia noastră li-a răpit stăpânirea; pe lângă aceasta şi de la bisericile de sate date lui de Domni ca milostenie, în care sânt preoţi noştrii mireni, izgonind cu totul pomenirea noastră, a pus pe a sa numai, şi, într'un cuvînt, numai noi am rămas nepomenind numele lui la început: „Adu-ţi aminte, Doamne". Deci, dacă Preasfinţia Ta nu se învoieşte cu înlăturarea unei astfel de cinste, să-i cedezi şi pomenirea Ta, ca să avem un singur Patriarh, pe el, şi nu doi. Iar, dacă nu vrei să faci aceasta, care e lucru nelegiuit şi protivnic canoanelor, căci nu e drept, nici nu putem noi să dăm drepturile noastre, şi dacă un înger dumnezeiesc din cer ni l-ar porunci, [socotind] mai de temeiu sfintele canoane

[1] În copie: λόμης.

ἐπιτρέψῃ, βεβαιοτέρους τοὺς τῶν μακαρίων πατέρων ἱεροὺς κανόνας καὶ νόμους θείους τῆς τοῦ ἀγγέλου προσταγῆς κατέχοντες, λοιπὸν οὐ βούλεσθαι ἡ αὐτοῦ Μακαριότης εἰρηνικῶς τοῦ συνήθους μετέχειν ἐλέους μέχρις τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς δοθέντος καὶ δοθησομένου καὶ τοῦ μνημοσύνου αὐτοῦ, καθὼς διετάξαμεν αὐτῷ συμνημονευομένου αὐτῷ καὶ τοῦ ὑμετέρου ὀνόματος τοῦ κανονικοῦ, καλῶς ἂν ἔχοι ἡσυχάζουσα· εἰ δὲ μή, καὶ ἀμφότεροι ἐμπεσεῖται. Ὁ δὲ πανάγαθος Θεὸς δώσῃ αὐτῷ τὴν συγκατάνευσιν μετὰ ὀρθῆς κρίσεως καὶ εὐσεβοῦς λογισμοῦ ....· δωρεὰν παρ' ἡμῖν αὐτῶν δίδομεν ἐλεημοσύνην τε καὶ μνημόσυνον, ἡμῖν δὲ τὸ εἰρηνικῶς καὶ ἀταράχως διάγειν δι' εὐχῶν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, αἱ ὡς πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς ἡμῖν ἀγωγός.

αψι', Δεκεμβρίου κϛ'.

Ὁ τῆς Σῆς Παναγιότητος πρόθυμος θεράπων:

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος.

ale fericiţilor Părinţi şi legile dumnezeieşti decît porunca, deci, oprindu-l, dacă nu vrea Fericirea Sa să se împărtăşească paşnic de obişnuita milă de până acum, care se dă şi se va da şi pe urmă, şi de pomenirea sa, cum am poruncit să se alipească la ale lui şi numele nostru canonic, ar putea să steie frumos în pace, iar, de nu, şi amândoi am cădea. Iar Prea-Sfântul Dumnezeu să-i dea învoirea cu dreapta judecată şi socoteală evlavioasă...; din partea noastră-i dăm eleimosină şi pomenire, şi noi să petrecem paşnic şi netulburaţi prin rugăciunile Preasfinţiei Tale care ni sânt călăuza preasfântă şi de Dumnezeu ascultată.

1710, Dechemvre 26.

Al Preasfinţiei Tale gata la slujbă:

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

L.

1711, 15 Ianuar.

Constantin-Vodă Duca (?) către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, cu salutări.

† Μακαριώτατε, θειότατε καὶ σοφώτατε Πατριάρχα Ἱεροσολύμων, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ἡμέτερε κατὰ πνεῦμα πάτερ σεβασμιώτατε.

Τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὡς εἰκὸς προσκυνοῦμεν, ἀσπαζόμενοι τὴν ἁγίαν της δεξιὰν καὶ δεόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἵνα τὴν διαφυλάττῃ ὑγιᾶ, εὔθυμον καὶ μακρόβιον· ὅστις οἶδεν ὅτι ἠθέλαμεν ἢ νὰ μὴν ὑπάγῃ παντελῶς ἐν τοιούτοις καιροῖς εἰς Βλαχίαν, προνοοῦντες φιλικῶς τὰ μᾶλλον συμφέροντα ταύτῃ, ὅπερ καὶ τὸ πιττάκιον, ὅπερ εἶχε γράψει ποτὲ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι ἱκανῶς ἐδήλωσε, ἤ, ἀφικομένη ἐκεῖ, ἀγαπούσαμεν νὰ σταθῇ μερικὸν καιρόν· ὥστε ὁποῦ διαμέσον τῆς συνδρομῆς καὶ συνηγορίας αὐτῆς νὰ ὠφεληθῶμεν καὶ ἡμεῖς παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου καὶ Ἡγεμόνος[1]· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ πράγματα ἠκολούθησαν οὐχ ὡς ἔδει, καὶ ἀκούομεν ὅπερ οὐκ ἠλπίζομεν, μεμφόμεθα τῇ τύχῃ ὅτι καὶ εἰς τοῦτο πολεμία ἐφάνη ἡμῖν. Τὴν Σὴν Μακαριότητα παρακαλοῦμεν νὰ εὐθυμῇ καὶ ἐν οἷς δύναται βοηθῆσαι, νὰ μὴ παρίδῃ ψυχὰς τεθλιμμένας, ἵνα ὁ Κύριος φυλάξῃ ταύτην ὑπεράνω πάσης ἐπηρείας καὶ

† Prea-fericite, prea-dumnezeiescule şi prea-înţelepte Patriarh al Ierusalimului, doamne, doamne Hrisant, al nostru sufletesc părinte prea-venerat.

Pe Fericirea Ta o salutăm după cuviinţă, sărutând sfânta-Ţi dreaptă şi rugându-ne de sfântul Dumnezeu să Te păzească sănătos, în voie bună şi întru mulţi ani; care ştii că am voit sau să nu vii de loc în astfel de împrejurări în Ţara-Românească, prevăzând prieteneşte ce-Ţi foloseşte mai mult, ceia ce a dovedit şi îndestul scrisoarea ce Ţi-am scris odată Fericirii Tale, sau, sosind aici, am dorit să stea câtva timp, pentru ca prin întâlnirea şi convorbirea cu Tine să ne folosim şi noi pe lângă prea-înălţatul stăpân şi Domn; dar, de oare ce şi lucrurile n'au urmat cum trebuia şi auzim ce n'am nădăjduit, ni e năcaz pe soartă că s'a arătat şi întru aceasta duşmană nouă. Pe Fericirea Ta o rugăm să fie mulţămită ca în ce poate să ajute, pentru a nu trece cu vederea sufletele năcăjite, aşa ca Domnul să Te păstreze mai presus de orice cursă şi de curentele

[1] Pare a fi vorba de Brâncoveanu.

τῶν ἐξ εἱμαρμένης ῥευμάτων· αἱ δὲ θειόταται καὶ πανάγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

1711, Ἰαν. ιε'.

Εἰς τοὺς ὁρισμούς της δοῦλος καὶ κατὰ πνεῦμα παῖς.

Ιω. Κωνσταντῖνος Βοεβόδας[1].

fatalităţii; iar prea-dumnezeieştile şi preasfintele-Ţi rugăciuni fie cu noi.

1711, Ianuar 15.

La poruncile Tale rob şi copil sufletesc.

Io Constantin Voevod.

Ἡ Φροσύνη μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς εὐλαβῶς ἀσπάζονται τὴν δεξιάν της.

Eufrosina, cu copiii ei, sărută cu evlavie dreapta Ta.

LI.

Anastase Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre suferinţile sale şi schimbarea Domnului.

Iaşi, 1711, 17 Ianuar.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν.

Ἡ σειρὰ τῶν θλίψεών μου ἦτον ἕως τὴν σήμερον τόσον μακρὰ καὶ ἀξιοδάκρυτος, ὁποῦ μόλις ἠμπορῶ νὰ τὴν ἐνθυμηθῶ, ὄχι νὰ τὴν περιγράψω· πέντε μῆνες κατὰ συνέχειαν ἤμουν κατακείμενος, βεβαρυμένος ἀπὸ ἕνα διπλὸν τεταρταῖον πυρετόν, ὁποῦ μὲ ἐκατάστησε νὰ πνέω τὸν ἀέρα τῆς Μολδαβίας μὲ διοθανοῦς ἡδονὴν καὶ νὰ σέρνω τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου μὲ ἡμιδαποῦς δύναμιν· ἔγινα ἄγνωστος καὶ εἰς τὰ ὄμματα τῶν φίλων μου, ὄχι μόνον εἰς ἐκεῖνα τῶν ἐχθρῶν μου, οὔτε ἄλλην συντροφίαν ἔχω παρὰ τὴν βάσανον μιᾶς χρονικῆς ἀῤῥωστίας καὶ τὸν φόβον ἑνὸς παριστα-μένου θανάτου. Εὑρέθηκα εἰς τὴν ἐπιστασίαν ἑνὸς ἰατροῦ, ὁποῦ ἤξευρε νὰ θεραπεύσῃ κάθε ἄλλο πάθος ἔξω ἀπὸ τὸ ἐδικόν μου, οὔτε ἀφορισμὸν Ἱπποκράτους ἤξευρε, παρὰ τὴν κοινὴν παρηγορίαν: „παρηγορία εἰς τὸν ἄῤῥωστον ἕως νὰ εὔγῃ ἡ ψυχή του". Μόνη ἡ μαζηλία μοῦ ἔδωκε ἀναψυχήν, διατὶ μόνη ἡ Αὐθεντία μοῦ ἐπροξένησε τὴν ἀθυμίαν. Τὸ νὰ στέκῃ τινὰς ἐν χειμῶνι μακρὰ ἀπὸ τὸν ἥλιον ἢ ἀπὸ ῥῖγος πάσχῃ, ἢ ψύχος δοκιμάζει. Δὲν ἐλυπήθηκα διὰ τὸν Αὐθέντην, διατὶ πανταχόθεν εἶναι ὑπέρτιμος, ὑπερένδοξος, ὑπέρπλουτος, ἀναγκαῖος εἰς μίαν κραταιὰν βασιλείαν· ἐχάρηκα, ναί, διὰ τοὺς ἀπανθρώπους αὐλικούς, διατὶ ἔξω ἀπὸ τὸ Γιάσι εἶναι ἄτιμοι, ἄμορφοι, ἄδοξοι, ἄμοιροι, χωρὶς ποιότητα, χωρὶς ποσότητα, χωρὶς ὕπαρξιν, ἡ πρώτη ὕλη τοῦ Ἀριστοτέλους. Μὲ ἕνα τοῦλτι[2] μὲ εὗρε ἡ μαζηλία· καὶ οἱ ἀναστεναγμοί μου δὲν ἐπρο-

† Prea-fericitului, preasfinţitului şi preaînţeleptului Părinte al nostru şi Patriarh, domnul, domn Hrisant, închinăciune până la pământ.

Şirul năcazurilor mele era până acum aşa de lung şi vrednic de lacrimi, încât abia pot să mi-l aduc aminte, nu să-l şi descriu: cinci luni necontenit am fost în pat, împovărat de îndoite friguri cvarte, care m'au adus să răsuflu aierul Moldovei cu plăcere între vieaţă şi moarte şi să târăsc zilele vieţii mele cu jumătate de putere; am ajuns necunoscut şi în ochii prietenilor, nu numai în aceia ai duşmanilor miei, şi n'aveam altă tovărăşie decât încercarea unei boli cronice şi frica unei morţi apropiate. M'am găsit în grija unui medic care ştia să îngrijească orice altă suferinţă afară de a mea şi nu ştia alt aforism al lui Ipocrat, decât mângâierea obişnuită: „mângâierea bolnavului până-i iese sufletul". Numai mazilia mi-a dat răsuflare, pentru că numai Domnia îmi căşunase descurajarea. Să stea cineva iarna departe de soare sau să sufere de frig, sau frigul învaţă. Nu mi-a părut rău pentru Domn, căci întru toate a fost ales, prea-glorios, prea-bogat, vrednic de o puternică Împărăţie; m'am bucurat, zău, din causa neomenoşilor curteni, pentru că dincolo de Iaşi sânt necinstiţi, fără chip, fără glorie, fără parte, fără calitate, fără cantitate, fără fiinţă, materialul prim al lui Aristotele. Cu un tult m'a găsit mazilia, şi plângerile mele n'au ajuns la auzul

[1] Semnătura imitată de copist e aceasta.

[2] Monedă.

χωροῦσαν εἰς τὴν ἀκοὴν τοῦ κὺρ Παϊσίου, διατὶ ἔκλαιε ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλῶνος τὰ τρία πουγκιὰ ὁποῦ ἐστερήθη. Ἔλαβε τόπον ἡ ἐλεηνή μου κατάστασις εἰς τὴν μεγαλόψυχον καρδίαν τοῦ ἐνδοξοτάτου Γεωργίου Βόρνικου, ὁ ὁποῖος μοῦ ἐδιόρισε ὡσὰν Χάτμανος τὰ ὅσα ἐλάβενα καὶ ἀπὸ τὴν μεγαλόδωρον δεξιὰν τοῦ Νικολάου Βοεβόδα, ἀποβλέπωντας τὴν εὐχαρίστησιν Χρυσάνθου τοῦ μακαριωτάτου, διατὶ ὑπόπτησε πῶς εἶμαι ἕνας τῶν ὑποδούλων του.

Ἦλθεν ὁ νέος Αὐθέντης, εἰς τὰ σπλάγχα τοῦ ὁποίου ἐγνώρισα μίαν εὔνοιαν πρὸς τοῦ λόγου μου, ὁποῦ δὲν ἤξευρε νὰ κολακεύῃ μὲ πλαστὰ λόγια, ἀμὴ νὰ εὐεργετῇ μὲ πλούσια δῶρα. Ἕνα ἐγκώμιον τοῦ ἔκαμα εἰς τὴν ὥραν τῆς εἰσόδου του, καὶ μοῦ ἐχάρισε μίαν εὔμορφη τζόχα δώδεκα πήχαις, καναβάτζο, μεταξωτή, βενέτικη, ἑξῆντα γρόσια, καὶ μοῦ ἐβεβαίωσε νὰ λαμβάνω ὅσα ἔπερνα καὶ ἀπὸ τὸν πρώην Αὐθέντην. Ἐλπίζω ἀπὸ τὴν μεγαλοψυχίαν του ἐκείνην τὴν ἀντίληψιν καὶ βοήθειαν, τὴν ὁποίαν δὲν εἶδα ἀπὸ τὸ δοκίμιον τῆς ὀθωμανικῆς πολιτείας. Καὶ ἡ εὐχή σας, νὰ τοῦ δώκῃ μακρὰν στερέωσιν καὶ κατάστασιν εἰρηνικὴν διὰ τὴν κοινὴν ὠφέλειαν τῆς τοπαρχίας, ἐπειδὴ καὶ τὸν Θεὸν φοβᾶται, τοὺς ναούς του σέβεται, καὶ τὸν λαόν του οὐ λυπᾶται. Ἔξοδα τῆς νέας Αὐθεντείας δὲν ἠθέλησε, καὶ τὸ δόσιμον τῶν μελισσῶν καὶ ἀμπελώνων ὁλοκλήρως τὸ ἐσήκοσε. Οἱ ἄρχοντες, ὁποῦ διὰ φόβον ἐκατοικοῦσαν τὰς ἐρήμους, ἀπὸ πολὺ θάρρος ἐμετοίκησαν εἰς τὰ ἴδια, πνέοντας τὸν πατρικόν τους ἀέρα μὲ ὅλους τοὺς τρόπους τῆς χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Ἐν συντόμῳ, λάμπει εἰς τὴν Μπουγδανίαν τὴν σήμερον ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου, διατὶ ἀνέτειλε εἰς αὐτὴν νέος ἥλιος δικαιοσύνης.

Σᾶς πέμπω μὲ τὸν ἔξαρχον ἕνα τέτραδον τοῦ βιβλίου διὰ νὰ τὸ ἰδῆτε· μάλιστα σᾶς ἤθελα στείλει ἄλλα ἓξη παρόμοια, ἀμὴ δὲν εἶναι ἀντιγραμμένα, καὶ ὁ καλόγερος βιάζεται, καὶ ἡ ὑπερβολὴ ψύχρα ἀντιπολεμεῖ τὴν εὐχαρίστησιν ὁποῦ ἔχω νὰ σᾶς τὰ στείλω ὅλα· ἐλπίζω ὅμως εἰς τὴν ἐξ ὕψους βοήθειαν ἕως τὴν λαμπρὰν νὰ σᾶς στείλω ὅλο τὸ βιβλίον: ἀνίσως ἐπιμεληθῆτε καὶ μοῦ στείλετε ἕνα Σκριβέλιον· νὰ ἔχω τὴν κατάραν σας, τὴν ὁποίαν φοβοῦμαι καὶ τρέμω, ἀνίσως καὶ δὲν ἔδωκα ἑνὸς πραγματευτοῦ δέκα γρόσια διὰ ἕνα Σκριβέλιον καὶ δὲν ἠθέλησε νὰ μοῦ τὸν δώσῃ· ὅμως περὶ τούτου γράφω εἰς ἕνα Γεζουΐτα ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς τὸν Γαλατᾶ, ὀνομάζεται πὲρ Βερτζό, ὁ ὁποῖος ἀναμφιβόλως

lui chir Paisie, pentru că plângea la rîul Vavilonului cele trei pungi de care a fost lipsit. A luat loc nenorocita mea stare la mărinimoasa inimă a prea-gloriosului Vornic Gheorghe, care mi-a hotărît ca Hatman cele ce primiam şi de la darnica mână a lui Nicolae Voevod, gândindu-se la mulţămirea lui Hrisant celui prea-fericit, de oare ce a gâcit că sânt unul din robii Tăi.

A venit Domnul cel nou, la inima căruia am cunoscut o bunăvoinţă către mine care n'a ştiut să măgulească prin cu cuvinte plăsmuite, ci să facă bine cu bogate daruri. I-am făcut o laudă la ceasul venirii lui, şi mi-a dăruit un frumos postav de doisprezece coţi, canavăţ, de mătasă, veneţian, de şaizeci de lei, şi m'a asigurat să ieau cât luam şi de la Domnul de mai nainte. Sper de la mărinimia lui acel ajutor pe care nu l-am ştiut de la socotinţa guvernării otomane.

Şi rugăciunea Ta [să fie aceasta:] să-i dea o mare stabilitate şi stare paşnică pentru de obşte folosul cârmuirii ţării, căci şi de Dumnezeu se teme, bisericile lui le venerează, şi poporul nu-l supără; n'a voit cheltuieli de Domnie nouă şi a scos peste tot darea albinelor şi a viilor. Boierii, cari de frică se sălăşluiau prin pustiu, de mult curaj s'au întors la ale lor, răsuflând aierul lor părintesc cu toate formele bucuriei şi mulţămirii. În scurt, străluceşte în Bogdania azi o schimbare a dreptei Celui Prea Înalt, căci a răsărit în ea nou soare de dreptate.

Îţi trimet cu exarhul un caiet din carte ca să-l vezi; mai ales voiam să-ţi trimet alte şase asemenea, dar nu sânt copiate, şi călugărul grăbeşte, şi frigul cel straşnic se împotriveşte mulţămirii ce o am de a-ţi trimete toate; ci nădăjduiesc în ajutorul de Sus ca până la strălucita [serbătoare] să-Ţi trimet toată cartea: poate să vă gândiţi a-mi trimete şi mie un Scrivelius; să am blăstămul Tău, mă tem şi tremur, de şi am dat unui negustor zece lei pe un Scriverius şi n'a vrut să mi-l dea; dar pentru aceasta scriu unui Iesuit care se află la Galata, îi zice *père* Berceau, care fără îndoială mi-l va da, care-l va căuta, şi, luându-l,

θέλει τὸν δώσει, ὅποιος τοῦτον ζητήσῃ, καί, λαμβάνοντάς τον, στείλετέ μοῦ τον ἐδῶ, καὶ σᾶς ὁμνύω ἐν τῷ ζῶντι εἰς τὸν αἰῶνα ὅτι εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ σᾶς στέλλω καὶ τὰ δύο μεταγλωττισμένα. Χωρὶς Σκριβέλιον δὲν γίνονται, διατὶ τὰ βιβλία ἔχουν σκολαστικὴν μέθοδον, ὅρους φιλοσοφικοὺς καὶ θεολογικούς, ὥστε ὁποῦ ἡ κυριολεξία εἶναι ἁπλῶς ἀναγκαία· εἰς τὸ Γιάσι τέτοιον βιβλίον δὲν εὑρίσκεται, διατὶ εἰς τὸ Γιάσι ἄνθρωπος οὐκ οἰκεῖ, Θεὸς μόνος ἐπισκοπεῖ· αὐτὰ τὰ ὀλίγα, ὁποῦ ἐμεταγλώττισα, μὲ τοῦ λιναριοῦ τὰ πάθη τὰ ἐμεταγλώττισα. Στείλατέ μοι Λεξικὸν καὶ θέλετε λάβῃ τὰ βιβλία, τοὺς λόγους, τὴν γραφὴν καὶ ὅτι ἄλλο θέλετε μὲ προσάξῃ.

Ὁ καφὲς ὁποῦ μοῦ ἐστείλατε ἔχει ἄλλην γεῦσιν ἔξω ἀπὸ ἐκείνην τοῦ καφέ· ὅμως ἐγὼ ὑπερευχαριστῶ τὴν Μακαριότητά σας, διατί, ὡσὰν πατὴρ τῶν φώτων, μὲ τρέφετε εἰς τὴν ἔρημον μὲ τὸ μάννα ὁποῦ εἶχε ὅλαις ταῖς νοστιμάδαις χωρὶς ἐκείνην τοῦ καφέ, διατὶ ἀκόμη δὲν ἦτον γνωστὸς τῷ κόσμῳ. Καί, ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν σας δεξιάν, μὲ τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν, διαμένω

Τῆς Ὑμῶν Μακαριότητος
ὑπόδουλος ἐλάχιστος
Ἀναστάσιος Ἱερεὺς ὁ Κοντοειδής.

Γιάσι, 1711, Ἰανουαρίου 17.

trimeți-mi-l aici, și-Ți jur pe Cel ce trăiește în veac că în scurtă vreme Îți trimet și cele două traduse. Fără Scriverius nu se poate, căci cărțile au o metodă scolastică, termini filosofici și teologici, așa încât proprietatea terminilor e absolut necesară: la Iași o carte ca aceasta nu se află, căci la Iași omul nu locuiește, numai Dumnezeu ocrotește: puținele ce le-am tradus, cu patimile... le-am tradus. Trimete-mi Lexiconul și veți avea cărțile, cuvintele, scrisul și ce alta voiți să mi se aducă.

Cafeaua ce mi-ați trimes are alt gust decât acela al cafelei, dar eu mulțămesc foarte mult Fericirii Tale, pentru că Tu, ca un părinte al luminilor, mă hrănești în pustiu cu o mâncare care avea toate cele plăcute afară de plăcerea cafelei, căci încă nu era cunoscută lumii cafeaua. Și, sărutându-Ți sfânta dreaptă, cu închinarea până la pământ, rămân

Al Fericirii Voastre
prea-mic rob supus
Preotul Anastase Condoidi.

Iași, 1711, Ianuar 17.

LII.

Anastase Condoidi către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre traducerile și predicele sale, despre situația egumenilor de la mănăstirile Sfântului Mormânt. Iași, 1711, 18 April.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, ἁγιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ πατρὶ ἡμῶν καὶ Πατριάρχῃ, κυρίῳ μοι, κυρίῳ Χρυσάνθῳ τὴν ἕως ἐδάφους προσκύνησιν.

Ἀπὸ τὸ προσκυνητὸν τῆς Μακαριότητός Σας πρὸς τὸν ἅγιον ἀρχιμανδρίτην ἐκατάλαβα τὸν σκοπόν σας, ὁ ἴδιος ἀνέγνωσα τὰ σεσημειωμένα. Προχωρῶ λοιπὸν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν βιβλίων χωρὶς περιεργείας, κατὰ τὸ πρόσταγμά σας· μόνον ἡ εὐχή σας νὰ μᾶς φωτίσῃ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν, νὰ γνωρίσωμεν τὰ νοήματα καὶ τὴν κυριολεξίαν, ἐπειδὴ καὶ μοῦ ἀρνεῖται τῶν λεξικῶν τὴν βοήθειαν. Ὁλοψύχως κοπιάζω, μάρτυς μου ὁ Κύριος, διὰ νὰ ἀναπληρώσω τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς, εἰς ταῖς ὁποίαις εἶχα τῶν διδαχῶν τὴν φροντίδα, διὰ νὰ εὐαρεστήσω τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἡμῶν Ἀσθέντῃ ἀπὸ τὸν ὁποῖον καὶ ἐφιλοδωρήθην πλουσίως,—ὁ Θεὸς νὰ τὸν

† Prea-fericitului, preasfântului și prea-învățatului părinte al nostru și Patriarh, domnul mieu, domn Hrisant, închinare până la pământ.

Din scrisoarea venerată a Fericirii Tale către sfântul arhimandrit am aflat scopul Tău, și eu însumi am cetit cele acolo însemnate. Însă înaintez cu tălmăcirea cărților fără întrerupere, după porunca Ta; numai rugăciunea Ta să-mi lumineze mintea și inima, ca să cunoaștem ideile și cuvintele potrivite, de oare ce îmi refusă ajutorul lexicoanelor. Din tot sufletul mă grăbesc, martur îmi e Domnul, ca să îndeplinesc zilele sfântului Post, în care am avut grija cuvântărilor, ca să fac plăcere prea-strălucitului nostru Domn, de către care am și fost bogat răsplătit, — Dumnezeu să-l întărească pe

στερεώσῃ εἰς τὸν πατρικόν του Θρόνον, καθὸ δίκαιος μισθαποδότης, ἐπειδὴ καὶ μὲ γενναῖον τρόπον μοῦ ἐμετάτρεψεν εἰς ἄλλην τόσην εὐφροσύνην καὶ εὐτυχίαν τὴν ζάλην τῆς πάλαι ἀθυμίας. Ἐμεταχειρίσθηκα τὸ ῥητὸν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου: „τέκνον, ἀφέσωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου“ μὲ πολλὴν ἐπιτηδειότητα εἰς τὴν δευτέραν διδαχήν, ὁποῦ ἐκφώνησα εἰς τὸν Μπουρνόσκι[1], διὰ νὰ συγχωρέσῃ τὸν ἡγούμενον, ἀλλ' εἰς μάτην, διατὶ τὸ σφάλμα του ἐζητοῦσεν ἐκδίκησιν, ἐπειδὴ κατὰ τοὺς νόμους ἦτον crimen lase maiestatis· ἡ παιδεία ὅμως ὁποῦ ἔλαβε δὲν ἦτον παιδεία, διατὶ ὁ Αὐθέντης ἔλαβε μεγάλην παρατήρησιν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς Μακαριότητός σας.

Εἶμαι παρακαλεσμένος ἀπὸ ὅλους τοὺς ἡγουμένους νὰ μεσιτεύσω πρὸς τὴν Μακαριότητά Σας νὰ λάβουν γράμματα παρηγορίας καὶ ἀσφαλείας διὰ τὴν στερέωσίν τους εἰς τὰ ἐμπιστευθέντα αὐτοῖς μοναστήρια, διατὶ φαίνεται πῶς ἡ κατάθεσις τοῦ Ἁγιοσαββίτου καὶ τοῦ Πουρνόσκη νὰ προέρχεται ὡς ἐξ αἰτίας ἀπὸ τὸν ἀρχιμανδρίτην, ὁ ὁποῖος φοβερίζει καὶ τὸν Τζετατζούϊας· ὅθεν ὅλοι ἐψύχραναν καὶ ἄρχισαν νὰ μισοῦν τοὺς κόπους τους καὶ τὰ μοναστήρια τοῦ Ἁγίου Τάφου, καὶ μάλιστα νὰ οἰκειοποιοῦνται τὰ τοῦ Ἁγίου Τάφου, μὲ πολὺ σκάνδαλον τῶν χριστιανῶν καὶ μὲ μεγάλην ζημίαν τῶν ψυχῶν τους. Ἀγαπῶ τὸν ἀρχιμανδρίτην, ἀμὴ ἀσυγκρίτως περισσότερον τὸν Πατριάρχην· amicus Plato, sed magis amica veritas. Ἡ ἐκλογὴ εἰς τὸν παπᾶ Ἰουστῖνον εἶναι πολλὰ καλή, διατὶ εἶναι τοῦ τόπου πολλὰ πρακτικός, ἔχει τὴν γλῶσσαν, ἔχει καὶ ἄσπρα καὶ ἠμπορεῖ νὰ κυβερνήσῃ ταῖς χρείαις τοῦ μοναστηρίου χωρὶς νὰ χρεωθῇ ὡσὰν ὁ πρώην, ὁ ὁποῖος ἂν εἶχε σταθῇ ἕνα χρόνον ἀκόμη, ἐκ βάθρου ἠφάνιζε ἕνα τέτοιο σπῆτι, ὁποῦ ἐπαριθμεῖται ἀνάμεσα εἰς τὰ πρῶτα. Ὁ πτωχὸς ὁ Ἁγιοσαββίτης ἐκάηκε ἡ γλῶσσά του διὰ ψωμὶ καὶ τὰ χείλη του διὰ κρασί· καὶ τώρα, ὁποῦ τὰ ἔλαβε, φοβᾶται νὰ μὴν τὰ χάσῃ, οὔτε ἄλλο σπουδάζει παρὰ νὰ πληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του πρὸς τὴν Μακαριότητά σας. Ἡ Τζετατζούϊα αὐξάνει εἰς τὸ κρεῖττον, μὲ ὅλον ὁποῦ εἶναι ἡ καταφυγὴ τῶν Σβεκῶν, τῶν Πολάκων, τῶν Καζάκων, τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν λοιπῶν χρησίμων τῆς πολιτείας. Ὁ Γαλατᾶς ἐδῶ εἶναι ἡ ἀνακεφαλαίωσις τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ τὸ μοναστήριόν του εἶναι οἱ κόλποι τοῦ Ἀβραάμ. Μόνον νὰ βάλετε εἰς τάξιν ταύτην τὴν ἀταξίαν, ἂν

părintescul Scaun, ca pe un drept răsplătitor, pentru că şi pe mine aşa de bine m'a mutat la altă atâta mulţămire şi fericire de la năcazul vechii lipse de curaj. Am întrebuinţat ce se spune în Sfânta Evanghelie: „fiule, ţi se vor ierta greşelile“, cu multă potrivire, în a doua cuvântare pe care am rostit-o la Barnovschi, ca să ierte pe egumen, însă în zădar, pentru că greşeala lui cerea pedeapsă, ca una ce după legi era crimă de les-maiestate; iar pedeapsa ce a luat-o nu e o pedeapsă, căci Domnul a avut mare consideraţie pentru Fericirea Ta.

Sânt rugat de toţi egumenii să mijlocesc la Fericirea Ta să capete scrisori de mângâiere şi asigurare pentru lipsirea lor de la mănăstirile încredinţate lor, căci se pare că situaţia celui de la Sf. Sava şi de la Barnovschi vine de la arhimandrit, care se teme şi de cel de la Cetăţuia; pentru care toţi au îngheţat şi au început a urî ostenelile lor şi mănăstirile Sfântului-Mormânt, şi mai ales locuirea în ale Sfântului Mormânt, cu multă scandalisare a creştinilor şi cu pagubă multă a sufletelor lor. Drag mi-e arhimandritul, dar neasămănat mai mult Patriarhul: *amicus Plato, sed magis amica veritas.* Alegerea popei Iustin e foarte bună, pentru că e foarte cunoscător al locului, ştie limba, are şi bani şi poate chivernisi nevoile mănăstirii fără să împrumute ca acel de 'naintea lui, care de ar mai fi stat un an încă, din temelii ar fi nimicit o astfel de casă, care se numără între cele d'intâi. Bietului egumen de la Sf. Sava i se arde limba de foame şi gâtul de vin; şi acuma, când a căpătat ceva, se teme să nu le piardă, şi nu se străduieşte la altceva decât să plătească făgăduielile lui către Fericirea Ta. Cetăţuia prosperează, cu toate că e adăpostul Şvezilor, al Polonilor, al Cazacilor, al curtenilor şi al celorlalţi de folos cârmuirii. Cel de la Galata aici e resumatul megalomaniei, şi mănăstirea lui e sânul lui Avraam. Numai să aduceţi în rânduială această desordine, dacă voiţi să crească evla-

[1] Biserica din Iaşi.

θέλεται νὰ αὐξήσῃ τοῦ κόσμου ἡ εὐλάβεια καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν μοναστηρίων. Ὅσον διὰ λόγου μου, τὰ γνωρίζω ὅλα εἰς μεγάλην τάξιν, διατί, εἰς ὅποιον ὑπάγω, μὲ δέχονται καὶ μὲ φιλοξενοῦν, καὶ ὅτι τοὺς ζητήσω δὲν μὲ τὸ ἀρνοῦνται.

Παρακαλῶ τὴν Μακαριότητά σας νὰ μοῦ στείλετε ἕνα καμυλαύχιον καὶ ἕνα ἐπανωκαμύλαυχον, διατὶ δὲν ἔχω, οὔτε εὑρίσκω νὰ τὰ ἀγοράσω, καὶ μὴν τζακισθῇ τὸ καράβι ὁποῦ θέλει τὰ φέρει, καθὼς ἐτζακίσθη ἐκεῖνο ὁποῦ μοῦ ἤφερνε τὸν καφέ. Καί, ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν σας δεξιάν, δέομαι τὴν χάριν τῆς εὐχῆς σας νὰ εἶναι μετ' ἐμοῦ.

Γιάσι, 1711 Ἀπριλίου 18.

Τῆς Σῆς Μακαριότητος ὑπόδουλος ἐλάχιστος Ἀναστάσιος ἱερεὺς ὁ Κοντοειδής.

Ἀκαρτερῶ τὴν ἐκδήλωσιν τοῦ σκοποῦ σας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Διὰ τὴν παράνομον δοκιμὴν τοῦ κακοΔιονυσίου οὐδὲν θαυμαστόν· ἔπρεπε ἡ Ἐκκλησία νὰ ἐναντιωθῇ τοῦ παραλόγου Ἀλεξανδρείας, διὰ νὰ μὴ συνέβῃ τὸ δεύτερον principiis obsta, ὁ Κάτων. Ἑνὸς ἀτόπου δοθέντος, τὰ ἄλλα συμβαίνει.

via lumii şi veniturile mănăstirilor. Cât despre mine, le cunosc toate în bună rânduială, căci, la care merg, mă primesc şi-mi acordă ospitalitatea. şi ce li cer nu-mi refusă.

Rog pe Fericirea Ta să-mi trimeţi o camilafcă şi o camilafcă de pe de-asupra, căci n'am, nici nu aflu să cumpăr, şi să nu să nu se înece corabia ce mi le va aduce, ca aceia care mi-a adus cafeaua. Şi, sărutând sfânta-Ţi dreaptă, rog ca harul rugăciunii Tale să fie cu mine.

Iaşi, 1711, April 18.

Al Fericirii Tale prea-mic rob:
Preotul Anastase Condoidi.

Aştept să aflu scopul Tău la plecarea din Constantinopol. Din causa încercării nelegiuite a răului de Dionisie nimic nu e de mirare: trebuie ca Biserica să se împotrivească absurdităţii [Patriarhului] Alexandriei, ca să nu se întâmple a doua oară *principiis obsta* a lui Caton. Dintr'un lucru fără rost şi altele se adaugă.

LIII.

Constantin Stolnicul Cantacuzino către Patriarhul Hrisant, despre greutatea vremilor. 1712, Mart.

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν χαρυτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν.

Κατὰ πρῶτον λόγον καὶ προὐργιαίτατα ἐνθέρμως καὶ ταπεινοφρόνως δέομαι καὶ ἀντιβολῶ τὸ περὶ ἐμὲ φιλόστοργον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος νὰ μοὶ χαρίσῃ συγγνώμην, παραβλέπουσα τὸ ἀκούσιον σφάλμα μου, ὁποῦ σχεδὸν εἰς τρία καὶ τέσσαρα αὐτῆς σεβασμιώτατα αὐτῆς γράμματα δὲν ἔκαμα παρὰ πόδας τὴν ἀπόκρισιν, καὶ τοῦτο δὲν προῆλθεν (καθὼς λογιάζω δὲν τὴν λανθάνει) ἀπὸ κακίαν μου ἢ ἀπὸ ἀμέλειαν (μὲ ὅλον ὁποῦ τῶν γερόντων νὰ εἶναι ἴδιον τὸ ἀμελεῖν), ἀλλὰ δι' ἄλλας πολλὰς αἰτίας, ἀπὸ ταῖς ὁποίαις αὐταὶ αἱ δύο εἶναι αἱ κυριώτεραι: ἡ μία, ὅτι δὲν εἶχα γραφέα καθὼς πρέπει, ἡ δευτέρα ὅτι ἔγινα τζαράνος, διατρίβοντας εἰς τὰ ἀπολειφθέντα λείψανα τῶν παλαιῶν μοι χωρίων· ὅμως, τανῦν ἐρχόμενος εἰς Βουκουρέστιον, δὲν ἔλειψα νὰ τὴν προσκυνήσω κατὰ τὸ χρέος μου καὶ

† Prea-fericita, preasfinţite şi prea-învăţate stăpâne al mieu, mă închin cu supunere Fericirii Voastre şi cu toată evlavia sărut dreapta Ta izvorîtoare de har.

Întâiu şi din capul locului mă rog călduros şi smerit ca iubirea faţă de mine a Fericirii Tale să mă ierte, trecând peste greşeala mea fără voie că la trei sau patru prea-respectate scrisoari ale Tale n'am răspuns îndată, şi aceasta n'a venit (cum cred că nu-ţi scapă) de la răutatea sau neîngrijirea mea (de şi bătrânii au păcatul de a neglija), ci din alte multe pricini, din care acestea două sânt mai de căpetenie: una, că n'am avut scriitor cum trebuie, a doua că mă făcusem ţăran, petrecând în rămăşiţile vechilor mele moşii; dar, acum, venind la Bucureşti, n'am lipsit să mă închin după datoria mea şi să fac şi oarecare răspuns la cele scrise. Cum pomeneşti Fericirea

νὰ κάμω καὶ μερικὴν ἀπόκρισιν εἰς τὰ γραφόμενα. Καθὼς ὁρίζει ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἐφανέρωσε καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ὁ ἄρχων βατάχος τὰ ἀσυμφανῆ καὶ σκοτεινότατα, ὁποῦ μόλις ὁ καιρὸς θέλει τὰ φέρει εἰς φῶς καὶ νὰ τὰ διαλύσῃ· διατί, ἂν καὶ ἄλλους προλαβόντας χρόνους ἀνεφύησαν δυσκολίαις πραγμάτων καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως δυσδιάκριτες, ὅμως ὄχι καθὼς καὶ τώρα· καὶ τὸ αἴτιον ἀγνοῶ: ἆρα ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων νὰ προέρχεται τοῦτο, ἢ ἀπὸ τὸ ἄστατον τῆς γνώμης τῶν ἀνθρώπων. Λοιπὸν ἂς τὰ ἀφήσωμεν εἰς τὸν καιρόν, καὶ αὐτὸς θέλει γίνῃ διδάσκαλος, ἂν καλὰ καὶ εἰς ἐμὲ τὸ προβαῖνον γήρας νὰ ἐμάρανε τὸ σφοδρὸν τῆς περιεργείας περὶ τῶν μελλόντων καὶ ἀποβησομένων, καὶ τὸ πᾶν ἀνέθηκα εἰς τὴν σοφωτάτην τοῦ Θεοῦ πρόνοιαν, τὴν τὰ πάντα ἀρίστως καὶ δικαιότατα διοικοῦσαν, καὶ μάλιστα ὅτι ἐν τῇ συνομιλίᾳ τῶν ἀνθρώπων βλέπω διὰ τοῦ στόματος ἄλλα νὰ λέγωνται, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ μὲ τὰ ἔργα ἄλλα νὰ ἐπιτελοῦνται, καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα ἄλλο δὲν λέγω, μόνον ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ δώσῃ ὑγείαν. Καὶ ἐγώ, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχα ἄλλα ξεχωριστὰ καλαντάρια καὶ ῥεπόρτα, ἐπαρακάλεσα τὸν ἐκλαμπρότατον ἡγεμόνα καὶ ἔστειλε τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὰ προλαβόντα, καὶ πάλιν, ὅταν τύχουν καὶ ἄλλα, νὰ τῆς πέμψῃ, ἂν καλὰ καὶ τὰ ῥεπόρτα καὶ χωρὶς ἐδικήν μου παρακίνησιν ἡ Ἐκλαμπρότης του τὰ στέλλει: περιμένω καὶ ἐγὼ τοιαῦτα, καί, ὅταν ἔλθουν, μὲ πρῶτον θέλω τὰ ἀποστείλῃ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ πατρικῇ εὐμενίᾳ. Δι' ἑτέρου αὐτῆς γράμματος ἐδέχθηκα καὶ τοὺς φιλικοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ καλοῦ καὶ ἀκριβοῦ μου φίλου Ἀλῆ-Ἐφέντη, καὶ ἐκατάλαβα πῶς καὶ ἡ λογιότης του ἔχασε τοὺς κανόνας τῆς ἀστρολογίας του, βλέποντας τὴν κίνησιν τῶν ἀστέρων συγχισμένην· καί, ἐπειδὴ ἡ σύγχυσις λογιάζω νὰ τοῦ προῆλθεν στοχαζόμενος, ὡς γέρων, καὶ νουνεχής, καὶ πολιτικός, τοὺς κάτω ἐπὶ τῆς γῆς ἀστέρας ὁποῦ δὲν κινοῦνται κατὰ τάξιν πολιτικήν, καὶ διὰ τοῦτο νὰ συγχίζωνται καὶ οἱ σχησμοὶ τῆς ἀστρολογίας του· τὸν ὁποῖον καὶ ἀκριβῶς καὶ ἐκ ψυχῆς τὸν χαιρετῶ, παρακαλοῦντας τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ ἀκούω ταῖς καλαῖς του ὑγείαις. Τὸ βιβλιάριον ὁποῦ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἔστειλέ μοι εὐθὺς τὸ ἔδωσα τῷ κὺρ Ζώτῳ ὁποῦ ἐκίνησεν ἐντεῦθεν διὰ τὸν Μπρασοβόν, εἰς τὸ νὰ μεταγραφῇ. Καὶ πάλιν παρακαλῶ εἰς ὅτι ἐγνωρίζει τὴν ἀδυναμίαν μου ἱκανὴν νὰ μὲ προστάζῃ, καὶ εἶμαι πρόθυμος καὶ ὑπόχρεως ὑπηρέτης. Οἱ υἱοί μου καὶ δοῦλοι αὐτῆς, μετὰ

Voastră, a arătat şi prin viu graiu dumnealui vătaful cele ascunse şi prea întunecate, pe care numai vremea le va aduce la lumină şi le va lămuri ; căci, şi dacă în alte vremi s'au ivit greutăţi ale lucrurilor şi înaintea ieşirii împiedecări, dar nu ca acum; şi nu ştiu de ce: poate ori din firea lucrurilor vine aceasta ori din nestatornicirea gândului oamenilor. Dar s'o lăsăm deocamdată, şi vremea va fi învăţător, de şi la mine bătrâneţa care vine a stins focul îndeletnicirii cu cele viitoare şi care vor să aibă loc, şi totul l-am lăsat în sama prea-înţeleptei Pronii a lui Dumnezeu, care cârmuieşte toate cât mai bine şi mai drept, şi mai ales că, în adunarea oamenilor, văd că din gură, de cele mai multe ori, se spun altele şi alte lucruri se săvârşesc, şi la unele ca acestea alta nu spun, ci numai Dumnezeu sfântul să deie sănătate. Şi eu, neavând alte osebite calendare şi raporturi, am rugat pe prea-strălucitul Domn, şi el Ţi-a trimes Fericirii Tale cele la îndemână şi, iarăşi, când se vor nemeri şi altele, Ţi le va trimete, de şi rapoartele şi fără de îndemnul mieu însuşi Strălucirea Sa le va trimete; şi eu aştept unele ca acestea şi, când vor veni, cu cel d'intâiu prilej voiu trimete şi bunătăţii Tale părinteşti. Prin altă scrisoare a Ta am primit şi prieteneştile heretirisiri ale bunului şi iubitului mieu prieten Alì-Efendi, şi am aflat cum şi el, învăţatul, a pierdut canoanele astrologiei sale, văzând tulburată mişcarea stelelor; şi, cum tulburarea cred că i-a venit gândindu-se, ca un om bătrân, şi cuminte, şi priceput în politică, la stelele de jos de pe pământ care nu se mişcă după rânduiala politică, şi de aceia turbură şi shismele astrologiei lui; pe care şi cu iubire şi din suflet îl heretisesc, rugând pe Sfântul Dumnezeu să aud de sănătatea bună a lui. Cărticica pe care Fericirea Voastră ni-a trimes-o de-a-dreptul am dat-o dumisale Zotu, când a plecat de aici prin Braşov, ca să o copie. Şi iarăşi rog ca la orice ai crede neputinţa mea potrivită, să-mi poruncesti, şi sânt gata şi dator cu slujba. Fiii miei şi ai Tăi robi, cu toată smerita mea casă, se închină ca şerbi şi cu toată

πάσης τῆς ταπεινῆς μου οἰκίας, δουλικῶς καὶ πανευλαβῶς προσκυνοῦσι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα. Ὡσαύτως καὶ οἱ ὀφφικιάλλιοι αὐτῆς, τὴν ὁμοίαν καὶ ἐδαφιῆ προσκύνησιν αὐτῇ ἀπονέμουσι καὶ παρακαλοῦσι τὸν πανάγιον Θεὸν νὰ ἀπολαύσουν αὖθις τὴν ὑμετέραν πατρικὴν φιλοστοργίαν σωματικῶς, νὰ τοὺς εὐχηθῇ καὶ νὰ τοὺς εὐλογήσῃ, καὶ μάλιστα νὰ τοὺς πάρῃ λογαριασμὸν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ὀφφικίων, καὶ ὅσοι στεροῦνται ὀφφίκια νὰ τοὺς χειροτονήσῃ. Καὶ ἄμποτες ἡ θεία πρόνοια νὰ πληρώσῃ ἐτοῦτον τὸν καινὸν πόθον· αἱ δὲ πανάγιαι εὐχαὶ αὐτῆς εἴησαν μεθ' ἡμῶν φυλακτικαὶ διὰ βίου.

αψιθ', Μαρτίου.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος εὐλαβέστατος καὶ ταπεινὸς διὰ παντὸς δοῦλος

Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός.

evlavia Fericirii Voastre. De asemenea şi dregătorii Tăi Îţi fac tot aceiaşi plecare până la pământ şi roagă pe preasfântul Dumnezeu să întâlnească din nou cu timpul iubirea voastră părintească, ca să Te rogi pentru ei şi să-i binecuvintezi, şi mai ales să li ieai socoteală la cârmuirea dregătoriilor, şi cari n'au locuri să-i hirotoniseşti. Şi de ar da dumnezeiască Pronie să se împlinească aceastã poftă nouă; iar preasfintele-Ţi rugăciuni să fie cu noi apărătoare toată viaţa.

1712, Mart.

Al prea-învăţatei Tale Fericiri robul prea-evlavios şi cu totul smerit

Constantin Cantacuzino.

LIV.

Ştefan Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre zăbava scrisorilor şi calendarele ce i se trimet, precum şi despre şederea la Afumaţi a lui Constantin Stolnicul. 1712, 4 Mart.

Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἱκετικῶς προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος Κυρίου τοῦ Θεοῦ ὅπως διατηρήσῃ τὸ ἔνθεον αὐτῆς σκήνωμα ἄνοσον, εὔθυμον, μακρόβιον καὶ παντὸς ἀνιαροῦ καθυπέρτερον. Βραδεῖαν ἀείποτε ποιοῦμαι τὴν διὰ γραμμάτων πρὸς αὐτὴν ταπεινήν μου προσκύνησιν, καὶ τοῦτο ὄχι δι' ἄλλο εἰ μὴ διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἀνηκούσης ὕλης καὶ τὸ πολυάσχολον τῶν περικυκλουσῶν αὐτὴν ἀναγκαίων φροντίδων· ὅμως ἡ ἀργία τοῦ καλάμου δὲν θέλει ἐξισχύσῃ ποτὲ εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ψυχικάς μου δυνάμεις τοῦ συνεχῶς ἀναπολεῖν τὴν ὑμετέραν πατρικὴν εὐμένειαν καὶ νοερῶς καταφιλεῖν τὰς ἀχράντους αὐτῆς χεῖρας. Διὸ καὶ δέομαι, ἀναδεχομένη τὸ ἀναπεπταμένον καὶ πρόθυμον τῆς διανοίας μου, νὰ μὲ ἀντιδεργετῇ μὲ τὴν ἀνέκαθεν αὐτῆς πατρικὴν φιλοστοργίαν, τὴν ἐμοὶ τιμαλφεστάτην καὶ περισπούδαστον. Ἐπάνω, εἰς τὸ κίνημα ἀπὸ Τρυγοβιστίου, ὁ ἐνδοξότατος ἄρχων πατήρ μου ἐδέχθη εὐλαβῶς σεβασμιώτατον αὐτῆς γράμμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκέλευεν, ἂν ἔχῃ, νὰ τῆς ἀποστείλῃ ἕνα ἀπὸ τὰ νέα καλαντάρια· καί, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχεν, ἠθέλησε νὰ φροντίσῃ νὰ εὕρῃ καὶ νὰ τὸ πέμψῃ· πλήν, μὲ

Prea-fericite, preasfinte şi prea-înţelepte al mieu stăpân, salut cu rugăciune pe Fericirea-Voastră şi cu toată evlavia sărut preasfânta-ţi dreaptă, rugându-mă de Domnul Dumnezeu să Ţie fiinţa Ta divină fără boli, vesel, întru mulţi ani şi mai presus de orice năcaz. Totdeauna cu zăbavă fac şi prin scrisori închinarea mea smerită către Tine, şi aceasta nu de altceva decât din lipsa materiei cuvenite şi de mulţimea mare a gândurilor de nevoie care Te împresoară; însă zăbava condeiului nu va fi niciodată în stare să împiedece puterile mele sufleteşti de a-şi aminti necontenit părinteasca Ta bunăvoinţă şi de a săruta cu gândul mânile Tale sfinte. De aceia şi mă rog ca, primind Tu graba gândirii mele, să-mi răspunzi binefăcător cu întru toate părinteasca iubire, ce-mi e prea scumpă şi prea-râvnită. Mai nainte, la plecarea din Târgovişte, prea-slăvitul dumnealui tatăl mieu a primit cu evlavie prea-respectata-Ţi scrisoare, la care a poruncit ca, dacă este vre unul din noile calendare, să Ţi-l trimeată; şi, cum n'a mai avut, a vrut să ieie grija de a găsi şi de a Ţi-l trimete; numai cât,

τὸ νὰ τοῦ εἰπῇ ὁ ὑψηλότατος ἡμῶν Αὐθέντης πῶς ἡτοίμασε νὰ τῆς στείλῃ καὶ καλανδάριον καὶ ἄλλα τοιαῦτα περίεργα, ἐλογίαζε τὸ ἐδικόν του περιττόν· ὅστις εὑρισκόμενος κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὸ 'Αφουμάτζιον, δι' ἐμοῦ ἀπονέμει τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν εὐλαβητικὴν προσκύνησιν, καὶ ὑπάρχει ἀείποτε, μεθ' οὗ καὶ ἡμεῖς πάντες, προθυμότατοι καὶ ὑποκλινεῖς εἰς τὰ πατρικὰ αὐτῆς ἐπιτάγματα. Ἐν ὅσῳ καὶ ταῦν εὑρισκόμεθα διατρίβοντες εἰς Βουκουρέστιον, εἰς ἐκεῖνο ὁποῦ ἐγνωρίζει τὴν ἐμὴν ἀδράνειαν ἱκανήν, ἀντιβολῶ νὰ μὲ προστάξῃ καὶ νὰ μὲ ἀξιοῖ τῶν ἁγιωτάτων αὐτῆς εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν· ὧν καὶ αἱ ἀρωγαὶ εἴησαν μετ' ἐμοῦ διὰ βίου.

αψιθ', Μαρτίου 4.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης καὶ ἁγιωτάτης Μακαριότητος ταπεινότατος καὶ ὑπήκοος δοῦλος

Στέφανος Καντακουζηνός.

spuindu-i prea-înălţatul Domn al nostru că s'a gătit să-ţi trimeată şi un calendar şi alte daruri cuvioase, s'a gândit că al său e de prisos; care, aflându-se acum la Afumaţi, face prin mine închinarea plină de evlavie Fericirii Tale şi este totdeauna, şi cu el noi toţi, prea-gata şi supus la părinteştile-Ţi porunci. Cât timp ne aflăm acum petrecând în Bucureşti, în cele ce vei crede îndestulătoare slăbiciunea noastră, mă rog să-mi poruncești şi să mă învrednicești de ale tale preasfinte rugăciuni şi binecuvântări; ale căreia şi rugăciunile fie cu mine în toată viaţa.

1712, Martie 4.

Al Fericirii Tale prea-înţelepte şi preasfinte prea-smerit şi ascultător rob

Ştefan Cantacuzino.

LV.

1712, 13 Mart. Nicolae-Vodă Mavrocordat către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre ce a făcut pentru egumenul de la Galata.

Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετ' εὐλαβείας προσαγορεύομεν καὶ τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπάζομαι, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάττῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀδιασείστῳ ὑγείᾳ καὶ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος. Τὸ ἱερὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐλάβομεν, καὶ ὑπὲρ τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ὑγείας λίαν ἐχάρημεν, ἐδεχθημεν μετ' εὐλαβείας καὶ τὰς ἁγίας αὐτῆς εὐχάς, καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτῇ· ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφεξῆς γεγραμμένα. Ἡμεῖς τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα καὶ ἐξ ἀρχῆς, καὶ τώρα, καὶ πάντοτε, καὶ τὴν εὐλαβούμεθα, καὶ τὴν τιμῶμεν καὶ τὴν γεραίρομεν, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἀπολαύομεν διηνεκῶς τῆς πατρικῆς αὐτῆς ἀγάπης καὶ τῶν ἁγίων της εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν, καὶ μήτε ἔγινε, καὶ μήτε θέλει γένει ποτὲ ἐκ μέρους μας ἔλλειψις ἢ παράβλεψις τῶν καθηκόντων τῆς υἱϊκῆς εὐλαβείας, τὸ ὁποῖον τὸ διατρανοῦσιν αὐτὰ τὰ πράγματα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι τὸ ἐγνώρισε καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης. Ὁ ἡγούμενος τοῦ Γαλατᾶ, κὺρ Παΐσιος, ἔτυχε παρ' ἡμῶν τοιαύτης ἀποδοχῆς,

Prea-fericite, preasfinte şi prea-învăţate Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, întru Hristos părinte prea-respectat, spre Fericirea Voastră cu evlavie ne îndreptăm şi-ţi sărut sfânta dreaptă, rugându-ne de atot puternicul Dumnezeu să Te păzească pe prea-sfântul patriarhicesc şi apostolesc Scaun în pace şi nezguduită sănătate şi bună stare întru mulţi ani. Scrisoarea sfântă a Fericirii Voastre am primit-o, şi de buna şi dorita-Ţi sănătate foarte ne-am bucurat; am primit cu evlavie şi sfintele-Ţi rugăciuni, şi-Ţi mulţămim; am aflat şi cele pe urmă scrise. Noi şi de la început şi acum şi oricând şi avem evlavie faţă de Venerabilitatea Ta, şi o cinstim şi o respectăm, şi dorim să avem totdeauna părinteasca-Ţi iubire şi ale Tale sfinte rugăciuni şi binecuvântări, şi nici n'a fost, nici va fi vreodată din partea noastră lipsă sau călcare a celor cuvenite fieştii evlavii, ceia ce o dovedesc înseşi lucrurile, şi nu ne îndoim că o ştii şi Fericirea Ta. Egumenul de Galata, chiar Paisie, s'a învrednicit de la noi de o astfel de primire cum se cuvine cui aduce respecta-

οἷα προσήκει τῷ ἐπιφέροντι σεβάσμια αὐτῆς γράμματα, καὶ εἶναι πάλιν ἡγούμενος εἰς τὸ μοναστῆρι τοῦ Γαλατᾶ, καὶ ἔχει καὶ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἄλλων μοναστηρίων τοῦ σεβασμίου Τάφου· τοῦτο ἤθελε γένῃ καὶ πρότερον, ὅμως ἔπρεπε νὰ φανῇ ἡ ἐδική μας ἀνοχὴ καὶ ὁ βαθμὸς τῆς εὐλαβείας ὁποῦ ἔχομεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, καὶ λοιπὸν ὅλα τὰ παραλειηθότα τὰ ἐπαραδώκαμεν τῇ λήθῃ.

Παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν πάντοτε τὰ ἱερὰ αὐτῆς γράμματα μετὰ τῆς ἀγγελίας τῆς ἀγαθῆς καὶ πολυποθήτου αὐτῆς ὑγείας· οἱ δὲ χρόνοι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴησαν θεόθεν πάμπολλοι καὶ πανευτυχεῖς, καὶ αἱ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

αφιθ', Μαρτίου ιγ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμούς.

Io Nicolae Voevod.

tele-Ţi scrisori şi e din nou egumen la mănăstirea Galata, şi are şi supravegherea celorlalte mănăstiri ale veneratului Mormânt: aceasta s'ar fi întâmplat şi mai nainte, dar se cădea să se arăte însăşi îngăduinţa noastră şi adâncul evlaviei ce avem către Fericirea Voastră, şi, în sfârşit, toate cele întâmplate le-am dat uitării.

Ne rugăm să avem totdeauna sfintele-Ţi scrisori cu solia bunei şi mult doritei Tale sănătăţi; iar anii Fericirii Voastre fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi, şi sfintele-Ţi rugăciuni cu noi.

1712, Martie 13.

Al Fericirii Voastre fiu întru Hristos şi cu totul la porunci.

Io Nicolae Voevod.

LVI.

Ştefan Brâncoveanu către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre năcazurile ce a avut şi despre cântăreţul Iorotei, pe care i-l recomandă. 1712, 19 Mart.

Θεός!

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ὑμέτερε πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετὰ πάσης τῆς υἱϊκῆς αἰδοῦς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος ταπεινῶς τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιάν· Κύριος ὁ Θεὸς διαφυλάττοι αὐτὴν ὑγιᾶ, πολυχρόνιον καὶ πανευφραινομένην διὰ βίου παντός.

Πολὺς καιρὸς εἶναι ἀφ' οὗ δὲν ἔκαμα τὸ υἱϊκόν μου χρέος πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δι' ἡμετέρων ταπεινῶν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ εὑρίσκουμουν πάντοτε εἰς τὸν βυθὸν τῆς λύπης καὶ ἀθυμίας διὰ τὰ συμβάντα μοι παρὰ γνώμην καὶ παρὰ προαίρεσιν δεινά· ταῦν δέ, ἐπειδὴ καὶ ὁ παρὼν ἡμῶν μουσικός, ἀνὴρ σεβάσμιος καὶ ἀρετῇ κεκοσμιμένος, ὃς καὶ τοῦ παρόντος ὑπάρχει κομιστής, ἅγιος, δηλαδή, κὺρ Ἱερόθεος ἀπεφάσισε νὰ μετέλθῃ παρ' ἡμῶν εἰς τὰ αὐτόθι, ἰδοὺ σπεύδω εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους μου, ἐρευνῶν πρῶτον μὲν τὴν ἀγαθὴν κατάστασιν τῆς πανευδαίμονος αὐτῆς εὐρωστίας πρὸς ἐμὴν ὑπέρμετρον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν καί, δεύτερον, αἰτῶν τὴν πατρικήν της συγγνώμην διὰ τὴν τοσαύτην μου μακρὰν σιωπήν, ἥσπερ ἀποτυχεῖν οὐδαμῶς ἀμφιβάλλω, εἰδὼς τὴν ἀκροτάτην πρὸς ἐμὲ πα-

Dumnezeu!

Prea-fericite, prea-înţelepte şi preasfinţite Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, al nostru părinte prea-respectat, Fericirii Tale cu toată fiasca sfială mă închin, sărutând smerit sfânta-Ţi dreaptă: Domnul Dumnezeu să Te păzească sănătos, întru mulţi ani şi preabucuros în toată viaţă.

Multă vreme este de când nu mi-am împlinit fiasca datorie către Fericirea Voastră prin ale noastre [scrisori] smerite, şi aceasta pentru că ne găsim necontenit în adâncul întristării şi al descurajării pentru cele grozave întâmplate mie peste aşteptare şi voie; acum însă, de oare ce şi cel de faţă cântăreţ, om respectabil şi împodobit cu virtute, care e şi aducătorul scrisorii de faţă, adecă un om sfânt, chir Ierotei, şi-a pus în gând să plece de la noi într'acolo, iată mă grăbesc să împlinesc datoria mea, cercetând întâiu despre buna stare a prea-fericitei Tale sănătăţi pentru a mea peste măsură bucurie şi mulţămire şi, al doilea, cerând părinteasca-Ţi iertare pentru o aşa de lungă a mea tăcere, de care [iertare] nu

τρικήν της στοργὴν καὶ συμπάθειαν, ἥσπερ ὅλως τε τεθαρρικῶς τολμῶ συνιστᾶναι. Καὶ τὸν ἄνω ῥηθέντα ἡμέτερον κὺρ Ἱερόθεον, ὅνπερ ὡς τίμιον, σεβάσμιον, συνετόν, πεπαιδευμένον καὶ ἄξιον τῆς ὑπερασπίσεώς της δέομαι νὰ τὸν δεχθῇ εὐμενῶς καὶ φιλοφρόνως, καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς ἐκεῖνα ὅπου ἤθελε ἱκετικῶς ἀναφέρῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, ἐπειδὴ καὶ ὁποίαν ἤθελεν εὕρῃ παρ' αὐτῆς τὴν βοήθειαν καὶ ὑπεράσπισιν, τοιαύτην καὶ ἐγὼ μεγαλητέραν θέλω ἔχῃ καὶ ὁμολογῇ τῇ πατρικῇ της καλοκἀγαθίᾳ, τὴν χάριν λογιάζωντάς την ἐμὴν ἀληθῆ καὶ ἐξαίρετον. Ἂς μὴν ἀποτύχῃ οὖν ὁ ῥηθείς, δέομαι, τῆς δεσποτικῆς της βοηθείας καὶ ὑπερασπίσεως, ἀλλὰ διὰ τῆς παρούσης μου ταπεινῆς ἱκεσίας καὶ δεήσεως ἂς ἀπολαύσῃ ὁποιασοῦν διαφεντεύσεως καὶ ἀγάπης παρὰ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἐπειδὴ καί, ὡς ἀνωτέρω εἶπον, ἀθανάτους ὁμολογήσω τῇ σῇ πατρικῇ στοργῇ τὰς χάριτας, μένων διὰ βίου παντὸς ὑπόχρεως εἰς κάθε της προσταγήν, ὅστις καὶ μένω ὡς ὑπογράφομαι· αἱ δὲ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ εἴησαν ἐν βίῳ παντί.

αφιϑ', Μαρτίου ιϑ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινότατος καὶ εὐπειθέστατος υἱός, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ προθυμότατος

Στέφανος Μπραγκοβεάνος.

mă îndoiesc de loc că voiu avea-o, cunoscând prea-înalta-Ţi părintească iubire şi simpatie către mine, pe care îndrăznesc cu totul să mă sprijin. Şi, pentru cel mai sus pomenit chir Ierotei, pe care te rog să-l primeşti binevoitor şi prietenește ca pe un om cinstit, vrednic de respect, cuminte, cultivat şi vrednic de sprijin şi să-l ajuţi la ceia ce rugător va aduce Fericirii Voastre, căci ce ajutor şi sprijin va găsi la Tine, tot aşa şi eu, mai mare, o voiu recunoaşte şi mărturisi părinteştii Tale bunătăţi, socotind mulţămita mea dreaptă şi deosebită. Deci să nu fie lipsit, mă rog, acesta de stăpânescul Tău ajutor şi sprijin, ci prin această rugăminte supusă şi cerere să capete orice ocrotire şi iubire de la Fericirea Voastră, căci, cum am spus mai sus, mă voiu recunoaşte îndatorit cu veşnice mulţămiri iubirii tale părinteşti, rămânând pe toată viaţa îndatorit la orice poruncă, precum şi rămân aşa cum mă iscălesc; iar sfintele-Ţi rugăciuni fie cu mine în toată viaţa.

1712, Martie 19.

Al Fericirii Voastre prea-smerit şi prea-supus fiu, dar şi prea-gata la slujbă

Ştefan Brâncoveanu.

LVII.

1712, 26 April. Ştefan Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre corespondenţa lor, pacea ruso-turcă şi dorinţa de liberare a creştinilor.

Χριστὸς ἀνέστη!

Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν χαριτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν.

Σεβασμιώτατον γράμμα τῆς ὑμετέρας θειοτάτης ψυχῆς μετὰ τῆς δεούσης εὐλαβείας ἀσπασάμενος ἐδεξάμην καὶ περὶ τῆς θεοφρουρήτου αὐτῆς ὑγείας τε καὶ εὐπραξίας ᾠδὰς χαριστηρίους τῷ Κρείττονι ἀνέπεμψα· ἐν ᾧ ἐν πρώτοις προανεβάλλεται τὸ αἴτιον τῆς ἀναβολῆς τοῦ ἐπιστέλλειν, ὅτι δηλαδὴ προέρχεται ἀπὸ συνωθισμὸν ἀλλεπαλλήλων μεριμνῶν τοῦ ἁγιωτάτου Θρόνου πάντοθεν ἀναφυομένων, τὸ ὁποῖον καὶμοὶ καὶ πᾶσιν ἐστὶ γνωστὸν καὶ ὁμολογούμενον· ὅθεν εἰ καὶ σπανιάκις (ὡς φησιν) ἀξιοῦμαι τῆς τιμῆς τῶν ἱερῶν αὐτῆς γραμμάτων, πλὴν ἐκ ψυχῆς ἥδομαι καὶ τὸ

Hristos a înviat!

Prea-fericite, preasfinte şi prea-înţelepte al mieu stăpân, mă închin ca un rob Fericirii Voastre şi cu toată evlavia sărut dreapta Ta izvorâtoare de har.

Prea-respectata scrisoare a sufletului vostru prea divin, sărutând-o cu căzuta evlavie, o am primit şi am ridicat către Cel Atotputernic cântări de mulţămire pentru cea de Dumnezeu păzită sănătate şi bună stare a Ta; în care mai întâiu se arată pricina zăbăvii în a o trimete, că adecă vine din îngrămădirea grijilor una peste alta căzute din toate părţile asupra preasfinţitului Scaun, ceia ce şi mie şi tuturora ni e cunoscut şi recunoscut; de unde, şi dacă mai rar (cum se spune) mă învrednicesc de cinstea sfintelor Tale scrisori, dar din su-

κρίνω τεκμήριον πατρικῆς φιλοστοργίας ἀνεχομένης ἀπὸ τὸν ἐν τοῖς ἀναγκαίοις καὶ κατεπείγουσίν μοι ἐξαρκοῦντα καιρὸν νὰ διαμένῃ καὶ μέρος εἰς τὰς πρὸς τὸν δοῦλον αὐτῆς ἐπιστολάς, καθὼς καὶ ταυῦν δὲν ἔλειψεν ἡ ἔμφυτος αὐτῆς καλοκἀγαθία νὰ μὲ εὐεργετήσῃ μὲ ἐγγράφους εὐχὰς καὶ εὐλογίας καὶ πανευφρόσυνον καὶ παγγενεῖ διεξαγωγὴν τῶν ἁγίων τῆς κυριακῆς ἐγέρσεως ἡμερῶν. Διὸ καὶ ἀντεκλιπαρῶ καὶ ἐκτενῶς καθικετεύω αὐτὸν τὸν πρωτότοκον τῶν νεκρῶν, τὴν ἀπαρχὴν τῶν κεκοιμημένων καὶ δημιουργὸν πάντων τῶν γεγονότων, τὸν Σωτῆρα ἡμῶν Χριστόν, στηρίξαι, φυλάξαι τὸ ἔνθεον σκήνωμα τῆς χριστομιμήτου σου Μακαριότητος ἄνοσον, εὔθυμον καὶ ἀδιαλώβητον, ἀσινές, ἀκράδαντον εἰς πολυαρίθμους ἐνιαυσίους κύκλους, διὰ καύχημα τῶν ὀρθοδόξων, καὶ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν αὐτῆς δούλων χαρὰν καὶ πνευματικὴν ἀγαλλίασιν, ἀμήν.

Ἔγνων δὲ καὶ τὰ ὅσα ἐφεξῆς ἐπισημειοῖ ἡ πραοτάτη αὐτῆς εὐμένεια περὶ τῆς γεγονείας εἰρήνης, καὶ ὅτι μετὰ δόξης τῶν ἀσεβῶν, πλὴν καὶ μετὰ θείου ἐλέους εἰς τὸ ὀρθοδόξων σύστημα ὅπου ἐκινδύνευε· καὶ περὶ τούτων ὅσα ἡ κριτικωτάτη αὐτῆς ψυχὴ ἀποφαίνεται, ἀληθείας ἔχονται, καὶ οὕτως ἔχει κατὰ τὸ παρόν· ὅπου καὶ ἡμεῖς πάντες ἐδῶ, τόσον οἱ ἄρχοντες, ὅσον καὶ τὸ ὑφημένον σύστημα τῶν ἀδελφῶν, ἐλπίζομεν σὺν Θεῷ νὰ εὑροῦμεν ὀλίγην ἀναψυχὴν καὶ ἐλάφρωσιν τῶν βαρέων ἐκείνων καὶ δεινοτάτων ἀπαιτημάτων τῆς ἐκστρατείας καὶ ἑτέρων παραπλησίων· διὰ δὲ τὸ ἀπροσδόκητον τῶν συμβεβηκότων, εἴτε ἐξ ἀβουλίας συμπέπτωκεν, εἴτε ἐξ ἄλλης ἡστινοσοῦν αἰτίας, βέβαια δὲν εἶναι ἔξω τῆς τὰ πάντα πανσόφως διοικούσης ἀκαταλήπτου Προνοίας· Ὅθεν ἐκεῖνα τὰ πάντα ἀναθετέον καὶ ὑπομονητέον· ἴσως δὲ ἁρμόζει καὶ νὰ εἰποῦμεν ὡς οὔπω ἐληλύθη ἡ ὥρα τῆς ἀπολυτρώσεως τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι αἱ ἁμαρτίαι αὐτῶν πεπλήθυνται σφόδρα· πλὴν ἄμποτες ἡ ἄπειρος τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνία νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ τὸν ἑσπερινὸν κλαυθμὸν νὰ μεταστρέψῃ εἰς πρωϊνὴν ἀγαλλίασιν. Ἀγαποῦσεν ἡ περιέργειά μου νὰ πληροφορηθῇ καὶ τὰ κεφάλαια τῆς συμφωνίας ποῖα καὶ πόσα τάχα νὰ εἶναι, καὶ πόσους χρόνους, καὶ ἔξω ἀπὸ Ἀζάκια[1] καὶ κάστρη περιέχονται καὶ ἄλλα τινά, καί, εἰ μὲν ἔξεστι καὶ κελεύσει ἡ ὑμετέρα φιλοστοργία νὰ εὐεργετηθῶ καὶ τούτων τὴν εἴδησιν. Καὶ θέλω ὁμολογῆ ἀθανάτους τὰς χάριτας, διαμένων ἀείποτε ὑποκλινὴς καὶ προflet mă bucur şi o socot ca o dovadă a părinteştii iubiri, care, din cele de nevoie şi îngrămădite, face să rămâie destulă vreme şi parte pentru scrisorile către robul Tău, precum şi acum n'a lipsit bunătatea Ta înăscută să-mi facă binefacerea unor rugăciuni şi binecuvântări în scris, cu petrecerea împreună cu toată familia a sfintelor zile ale Învierii Domnului. Pentru care şi mulţămesc şi necontenit mă rog de cel d'intâiu creator al morţilor, începutul celor adormiţi şi făptuitor al tuturor celor săvârşite, Mântuitorul Nostru Hristos, să întărească, să păzească fiinţa divină a Fericirii Tale, ce imită pe Hristos, în bună sănătate, bucuros şi nevătămat în multe cercuri de ani, pentru gloria ortodoşilor şi bucuria smeriţilor Tăi robi şi sufleteasca bucurie, amin.

Am cunoscut şi câte apoi înseamnă prea-curata-Ţi bunăvoinţă în ce priveşte pacea încheiată, şi că ea [este] cu gloria păgânilor, dar şi cu milă dumnezeiască pentru lumea ortodocşilor, care era în primejdie; şi în această privinţă câte le vădeşte sufletul Tău deprins a judeca sânt adevărate, şi aşa e pentru vremea de acum; care şi noi toţi aici, atât boierii, cât şi lumea supusă a fraţilor, nădăjduim în Dumnezeu să aflăm ceva odihnă şi uşurarea acelor grele şi grozave cereri pentru oaste şi altele ca acestea; iar, cât pentru caracterul neaşteptat al celor întâmplate, a fost sau din lipsă de chibzuială, sau din vre-o altă pricină, dar de sigur nu fără de neînţeleasa Pronie, care cu toată înţelepciunea conduce toate. Deci acestea toate trebuie amânate şi răbdate; poate că e bine să şi spunem că încă n'a venit ceasul liberării robilor lui Israil, căci greşelele lor s'au înmulţit foarte; afară dacă nemăsurata lui Dumnezeu bunătate va stăpâni, şi plânsul de seară îl va preface în bucurie de zori. Ar fi dorit curiositatea mea să afle şi capetele tratatului, care şi câte pot fi, şi pe câţi ani, şi dacă afară de Azac şi alte cetăţi se cuprind şi altele, şi, dacă e îngăduit şi porunceşte prietenia Ta, să aflu din bunătatea ei şi cunoştinţa acestora. Îţi voiu recunoaşte mulţămiri nemuritoare, rămâ-

[1] Azac, Azov.

θυμότατος εἰς τὰ προσκυνητὰ αὐτῆς προστάγματα· αἱ δὲ εὐχαὶ αὐτῆς εἴησαν μετ' ἐμοῦ διὰ βίου.

ᾳψιϛ', Ἀπριλίου 26.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης καὶ ἁγιωτάτης Μακαριότητος

ταπεινότατος καὶ ὑπήκοος δοῦλος

Στέφανος Καντακουζηνός.

nând totdeauna plecat şi prea-gata la adoratele Tale porunci; şi rugăciunile Tale fie cu mine în viaţă.

1712, April 26.

Al fericirii Voastre prea-cucetnice şi sfinte prea-supus şi ascultător rob.

Ştefan Cantacuzino.

LVIII.

1712, 28 April.

Ştefan Brâncoveanu către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre primirea lui Ierotei, trimes la dânsul, şi apropiata sosire a lui Anastasie din Ianina, învăţătorul fraţilor lui.

† Χριστὸς ἀνέστη!

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ἡμέτερε πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν ὑμετέραν μακαρίαν κορυφὴν ταπεινῶς προσκυνῶν, υἱϊκῶς ἀσπάζομαι τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιάν. Κύριος ὁ Θεός, ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστάς, διαφυλάττοι αὐτὴν ὑγιᾶ καὶ πανευφραινομένην διὰ βίου παντός, ἀξιώσοι τε αὐτὴν εἰς ἐτῶν παμπλείστων περιόδους νὰ ἑορτάσῃ τὴν κοσμοσωτήριον αὐτοῦ Ἀνάστασιν μετὰ διηνεκοῦς εὐτυχίας καὶ πάσης πανευδαίμονος καταστάσεως.

Τὸ ἀπὸ ιϐ' τοῦ τρέχοντος τίμιον καὶ μακάριον αὐτῆς μετὰ πλείστης τῆς υἱϊκῆς εὐλαϐείας ἐδέχθην, ὁμοίως καὶ τὰς πατρικὰς αὐτῆς εὐχάς, καὶ ἐδόξασα τὰ μέγιστα τὸν παντοκράτορα Κύριον διὰ τὴν πανευδαίμονα εὐῤῥωστίαν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος.

Ἔγνων καὶ τὴν πρὸς ἐμὲ ἄκραν αὐτῆς εὔνοιαν καὶ φιλοστοργίαν, δι' ὃ καὶ δὲν παύω ἀμετακλήτους ὁμολογῶν αὐτῇ τὰς χαριτας, δεόμενος τῆς μακαρίας αὐτῆς ψυχῆς εἰς τὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὲ θάλπῃ, ὅτι ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ ὁ αὐτὸς εἰμί, καὶ μένω πρὸς αὐτὴν ταπεινότατος, δηλαδή, αὐτῆς υἱὸς καὶ προθυμότατος εἰς κάθε της προσταγήν.

Εὐχαριστῶ δὲ πάλιν ὑπερβαλλόντως καὶ διὰ τὴν ἀγαθὴν δεξίωσιν ὁποῦ ἔδειξεν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τῷ αἰδεσιμωτάτῳ ἡμετέρῳ κὺρ Ἱεροθέῳ, ὅνπερ καὶ πάλιν συνιστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, δεόμενος κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν της νὰ μὴν τοῦ λείψῃ ἡ ὑπεράσπισίς της, ἀλλὰ διὰ χάριν ἡμετέραν νὰ τὸν ἔχῃ εἰς τὴν ἀγάπην της καὶ νὰ τὸν συνδράμῃ πάντοτε, ὅπως τεύξηται τοῦ ποθουμένου, ἐπειδὴ καὶ

† Hristos a înviat!

Prea-fericite, prea-învăţate şi preasfinte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, al nostru părinte prea-respectat, închinându-mă fericitului Tău creştet, sărut fieşte sfânta-Ţi dreaptă. Domnul Dumnezeu cel înviat din morţi, să te păzească sănătos şi cu totul bucuros în toată viaţa şi să Te învrednicească întru mulţi ani să serbezi mântuitoarea de lume a Lui Înviere cu necontenită fericire şi toată stare prea-fericită.

Scrisoarea Ta cinstită şi fericită de la 12 ale curentei am primit-o cu cea mai mare fiască evlavie, precum şi părinteştile-Ţi rugăciuni, şi am slăvit foarte pe Domnul a toate ţiitorul pentru prea-fericita sănătate a Fericirii Voastre.

Am cunoscut şi înalta-Ţi bunăvoinţă şi iubire faţă de mine, pentru care nu încetez a-ţi mărturisi mulţămiri nerevocabile, rugându-mă de fericitu-Ţi suflet să mă mângâie şi mai departe cu dânsele, căci, cât despre mine, sânt acelaşi, şi rămân către Tine prea-plecat, adecă, al Tău fiu şi prea-gătit la orice poruncă a Ta.

Mulţămesc iarăşi peste măsură şi pentru buna primire ce a arătat Fericirea Voastră prea-veneratului nostru chir Ierotei, pe care din nou Ţi-l înfăţişez Fericirii Tale, rugând-o ca după făgăduiala Ta să nu-mi lipsească sprijinirea Ta, ci pentru hatârul nostru să-l aibi în dragostea Ta şi să-l ajuţi în toate, ca să capete ce doreşte, căci a şi fost al nostru, şi mai ales că e

ἐστάθη ἡμέτερος, καὶ μάλιστα ὁποῦ εἶναι καὶ καλὸς καὶ ἄξιος καὶ κεκοσμημένος μὲ κάθε ἀρετήν.

Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τοιούτως θέλει φερθῇ πρὸς αὐτὸν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, καί, στοχαζόμενος τὴν ταπεινήν μου δέησιν, θέλει παρακινηθεῖ εἰς κάθε του συνδρομὴν καὶ βοήθειαν, ἡ ὁποία καὶ εἰς περισσότερον θέλει μὲ ὑποχρεώσει πρὸς αὐτήν.

Ἰδοὺ πάλιν τολμῶ νὰ συνιστῶ τῇ πατρικῇ σου στοργῇ καὶ τὸν κοινὸν ἡμῶν τζιράκην, τὸν λογιώτατον κὺρ Ἀναστάσιον, τὸν οὐδέποτε γελῶντα, ὁ ὁποῖος, πολιτευθεὶς ἐνταῦθα ἐντίμως καὶ τελειώσας τὴν σπουδὴν τῶν ἡμετέρων αὐταδέλφων καθ' ὅσον ἡ προσταγὴ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου καὶ πατρὸς ἐστάθη, ἰδοὺ μὲ τὸ θέλημα τῆς Ἐκλαμπρότητός του ἔρχεται πρῶτον αὐτόθι εἰς προσκύνησίν της, μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον θέλει ἀπέλει εἰς Ἰωάννινα, πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ γεννήτορας. Τοῦτο, λοιπόν, παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ὅσον θέλει εὑρεθῇ αὐτόθι, νὰ τὸν ἔχῃ ὡς καὶ εἰς τὴν δεσποτικήν της εὔνοιαν καὶ νὰ τὸν δέχεται φιλοφρόνως, ἐπειδὴ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐστάθη τζιράκης της καὶ δοῦλος ἀμετάθετος εἰς κάθε της δεσποτικὴν προσταγήν. Ἐλυπήθην κατ' ἀλήθειαν διὰ τὴν ἀποδημίαν του, ἀλλ' ὀλίγον ἐπαρηγορήθην διὰ τὴν ὑπόσχεσιν ὁποῦ μοῦ ἄφησεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἐπανακάμψει. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θέλει κάμει τὸ χρέος του εἰς τὸ νὰ γελᾷ κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σύνηθες, τὸ ὁποῖον δὲν παρακινεῖ ὀλίγην τὴν θυμηδίαν τῷ καθορῶντι καὶ ἀκούοντι αὐτόν.

Προσέτι δέομαι νὰ μὲ θάλπῃ εἰς τὴν πατρικήν της εὔνοιαν καὶ νὰ μὲ τιμήσῃ συνεχῶς μὲ τὰ τίμια αὐτῆς, προστάζουσά με εἰς τὰ κατὰ δύναμιν, ὅτι βέβαια θέλει με εὕρει διὰ παντὸς ταπεινότατον, εὐπειθέστατον καὶ προθυμότατον αὐτῆς υἱόν· ἥσπερ αἱ ἱεραὶ εὐχαὶ μετ' ἐμοῦ εἴησαν διὰ βίου παντός.

ᾰφιθ', Ἀπριλίου κη'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινότατος, εὐπειθέστατος, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἑτοιμότατος υἱὸς

Στέφανος Μπαγκοβάνος.

şi bun şi vrednic şi împodobit cu toate virtuţile.

Nu mă îndoiesc că astfel se va purta cu dânsul Fericirea Voastră, şi, gândind la smerita mea cerere, va fi îndemnat la orice sprijin şi ajutor, care şi mai cu prisos mă va îndatori către Tine.

Iată din nou îndrăznesc să înfăţişez părinteştii Tale iubiri şi pe ciracul nostru al amândurora, prea-învăţatul chir Anastasie, cel ce niciodată nu râde, care, ţinut aici cu cinste şi isprăvind învăţătura fraţilor noştri după cât a fost porunca preastrălucitului Domn şi tată, iată cu voia Strălucirii Sale merge întâiu acolo să Ţi se închine, iar după puţină vreme se va duce la Ianina, la părinţii săi. Dar de aceasta rog pe Fericirea Voastră ca, atâta cât se va găsi acolo, să-l aibă în a Sa stăpânească bunăvoinţă şi să-l primească prietenește, căci şi de la început a fost cirac al Tău şi neschimbat rob la orice poruncă de stăpân a Ta. Mi-a părut în adevăr rău pentru plecarea lui, dar puţintel m'am mângâiat pentru făgăduiala ce mi-a lăsat că în scurt timp se va întoarce. Nu mă îndoiesc că-şi va face datoria în a râde după obiceiul său, ceia ce nu mişcă puţină veselie cui îl vede şi aude.

Mă mai rog să mă mângâi cu părinteasca-Ţi bunăvoinţă şi să mă cinsteşti necontenit cu cinstitele Tale [scrisori], porunciudu-mi la cele ce pot, căci cu siguranţă mă va găsi întru toate prea-smerit, prea-supus şi prea-gata fiu al Tău; ale cărui sfinte rugăciuni să fie cu mine în toată viaţa.

1712, Aprilie 28.

Al Fericirii Tale prea-smerit, prea-supus, dar şi prea-gata fiu

Ştefan Brâncoveanu.

LIX.

1712, 6 Iunie. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre corespondenţa lor şi legăturile cu amicul comun Alì-Efendì, despre o „viaţă a lui Adam“ de la Gheorghe Kastriotul şi despre greutăţile vremii.

† Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατέ μοι δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ταπεινοφρόνως προσκυνῶ καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν παναγιωτάτην αὐτῆς δεξιάν.

Σεβασμιώτατον γράμμα τῆς ὑμετέρας πατρικῆς εὐμενείας κατὰ τὸ δέον ἀσπασάμενος, ἀσμενέστατα διὰ τῆς εἰς τὰ ὧδε ἐπανόδου τοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Λογοθέτου ἐδεξάμην, καὶ κατὰ πρῶτον λόγον, τὸ εὐκταιότατον καὶ ἐφετώτατον ἐμοὶ πάντων, τὴν θεοφρούρητον αὐτῆς ὑγείαν καὶ ῥῶσιν ἐνωτισθείς, εὐχαριστηρίους ὕμνους τῷ Θεῷ ἀνέπεμψα.

Ἔγνων καὶ τὰ ἐφ' ἑξῆς γεγραμμένα καὶ τὰ ὅσα διὰ ζώσης ὁ ἄρχων Λογοθέτης εἰρηκέ μοι. Σημειοῖ ὅτι καὶ ἡ ὑμετέρα ἁγιωτάτη κορυφὴ συνάχθεται καὶ συναλγεῖ διὰ τὰ παράλογα τῆς ἐναντίας φορᾶς τῶν καιρικῶν ἀνωμαλιῶν, καὶ βέβαια ἄξια λύπης εἶναι, πλὴν ὡσὰν ὁποῦ δὲν εἶναι τῶν ἐφ' ἡμῖν, καὶ μάλιστα ὁποῦ τὰ τοιαῦτα κοντὰ εἰς τοὺς φρονίμους δὲν λογίζονται ἀσυνήθη, ἀλλ' ἅμα τῇ συστάσει τοῦ παντὸς ἔλαβον καὶ αὐτὰ τὴν γένεσιν, καὶ ἀνακυκλοῦνται καὶ ταῦτα μὲ τὴν διαδοχὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ διόρθωσιν οὐδέποτε ἔχουσιν· ὑπομονῆς ἐστὶ χρεία, ἐκόντι καὶ ἀέκοντι θυμῷ, τῆς ὁποίας περισσότερον χρήζουσιν οἱ ἐν ἀξίαις ὑπερέχοντες. Λοιπὸν ῥύτωσαν ὡς θέλουσιν, ἡμεῖς δὲ τῇ Προνοίᾳ τὸ πᾶν ἀναθετέον, καὶ τὸ θεῖον νὰ ἀντιβολοῦμεν νὰ δώσῃ δύναμιν, μετ' εὐχαριστείας νὰ ὑποφέρωμεν τὰ τοιαῦτα.

Ἔτι ὁρίζει πῶς κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἦτον ἄξιόν τι εἰδήσεως νὰ ἐγχαράξῃ, καί, εἰ μὲν εἶναι καὶ τί, ὁ ῥηθεὶς ἄρχων ἐκ στόματος δηλοποιήσει, καὶ τοῦτο ὁμολογούμενον, διότι εἰς κάθε καιρὸν δὲν συμβαίνουσιν ἀξιάκουστα πράγματα, πλὴν καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ συνέβουν καὶ ἠκούσθησαν καὶ ἀκούονται.

Τὸ πεμφθὲν παρὰ τοῦ κοινοῦ φίλου Ἀλῆ-ἐφέντῃ ἔλαβον, καὶ ὑπερευχαριστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι διὰ τὸν κόπον ὁποῦ ἔλαβεν εἰς τὴν ἀποστολήν, ὃν καὶ ἀκριβῶς χαιρετῶ πρὸς τὸν ὁποῖον ἰδοὺ ὁποῦ γράφω καὶ ἰδίως· ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ γράφῃ ὅτι, ὅταν τοῦ ἀποκρίνομαι, διὰ μέσου τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος νὰ τοῦ γράφω, ὅθεν κατὰ τὴν αἴτησίν του ἔκαμα, καὶ δέομαι συγγνώμης ὁποῦ τὴν

† Prea-fericite, preasfinte şi prea-învăţate al mieu stăpân, Fericirii Tale smerit mă închin şi cu toată evlavia sărut prea-sfânta-Ţi dreaptă.

Prea-venerata scrisoare a părinteştii Tale bunăvoinţi sărutând-o după cuviinţă, am primit cu cea mai mare plăcere vestea despre venirea într'acoace a dumisale Marelui Logofăt, şi, în cea dintâiu privinţă cea mai de dorit mie din toate, aflând de sănătatea şi puterea Ta de Dumnezeu păzite, am trimes imnuri de mulţămire lui Dumnezeu.

Am cunoscut şi cele pe rând scrise şi câte prin viu graiu dumnealui Logofătul mi le-a spus. Îmi spune că şi creştetul Vostru cel preasfânt se supără şi sufere pentru cele fără rost ale înfăţişării protivnice ale neorânduielilor vremii, şi de sigur sânt vrednice de întristare, decât numai că nu sânt lucruri din cele de sama noastră, şi mai ales că unele ca acestea pe lângă cei cuminţi nu se socotesc neobişnuite, ci, odată cu alcătuirea lumii întregi, şi-au avut şi ele naşterea şi se numără şi ele cu urmarea oamenilor, şi nu au nicio îndreptare: e nevoie de răbdare, cu voie sau fără voie, de care au mai mare nevoie cei ce se găsesc sus în demnităţi. De altfel, mergând cum vreau, ci noi trebuie să lăsăm toate în sama Proniei, şi să rugăm pe Dumnezeu să ni dea putere de a suferi cu mulţămită unele ca acestea.

Îmi mai spui că astăzi nu era ceva vrednic de a fi ştiut pe care să mi-l scrii, şi, chiar dacă şi este ceva, zisul boier o va spune din gură, şi aceasta o recunoaştem, de oare ce în orice vreme nu se întâmplă lucruri vrednice de auzit, decât cele care s'au întâmplat şi s'au auzit şi se aud.

Ce a trimes prietenul nostru comun Alì-Efendi am primit, şi mulţămesc foarte Fericirii Tale pentru osteneala ce ai luat la trimetere,—pe care-l salut cu iubire; către care iată că scriu şi deosebi; care scriindu-mi că, atunci când îi răspund, prin mijlocul Fericirii Tale să-i răspund, deci după cererea lui am făcut, şi mă rog de iertare că Te încerc cu ce mi-a scris

πειράζω, τί μὲ ἔγραψε, καὶ τί τοῦ ἀποκρίνομαι. Ἂν εἶναι ὁρισμός της, νὰ τὸν ἐρωτήσῃ, καὶ λογιάζω θέλει τῆς τὰ εἰπῇ, καὶ ἄμποτε, ὡς φίλον παλαιὸν καὶ πιστόν, ἂν ἐδύνουμουν νὰ τὸν δουλεύσω καὶ περισσότερον, ἢ εἰς τί, χαρά μου ἦτον.

Τὸ πῶς μετὰ χαρᾶς ἐπιποθεῖ καὶ ἐκδέχεται τὰ εὐτελῆ μου γράμματα, πλήν, ὡς λέγει, διὰ νὰ μὴ δίδῃ ἐνόχλησιν, δὲν ἀπαιτεῖ, ἐπίσταμαι ἀκριβῶς ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν πραότητα αὐτῆς καὶ ἄκραν καλοκἀγαθίαν· τοῦτο δὲ τὸ αἴτιον συστέλλει καὶ τὴν ἐμὴν προθυμίαν, καὶ δὲν ἐπιστέλλω συνεχέστερον διὰ νὰ μὴ δίδω ἀκαίρως καὶ ἄνευ ὕλης ἐνόχλησιν, γινώσκοντας τὸ πλῆθος τῶν περὶ αὐτὴν φροντίδων· ὅμως, ὅταν ὁ καιρὸς τὸ καλεῖ, ἀποτολμῶ νὰ κάμω τὸ χρέος μου.

Περὶ δὲ τοῦ Βίου τοῦ Ἀδάμ, ὁποῦ κελεύει νὰ γράψω πρὸς τὸν Καστριώτην[1], νὰ φροντίσῃ νὰ πεμφθῇ, τοῦτο μετὰ προθυμίας θέλω κάμῃ ὅταν εὑρεθῇ μὲ πρώτην ἀκαζιόν, διατὶ πρὸ πολλοῦ μηδεὶς οὔτε ἐκεῖθεν ἦλθε, μήτε ἐντεῦθεν ἐκεῖσε ἀπῆλθεν· ὅμως, ὡς εἶπον, ὅταν τύχῃ, θέλω ἐπιμεληθῇ νὰ κάμω τὸ προσταχθέν. Τὰ περὶ τῆς Ἁγίας Πόλεως ἐνωτίσθην, καὶ πολλάκις περὶ τούτου τὸν ἐκλαμπρότατον Ἡγεμόνα ἐνθύμησα, ἐκεῖνα ὁποῦ ἦτον χρέος μου. Καὶ ἄλλο διὰ τέλους δὲν λέγω, εἰ μὴ ὁ ἅγιος καὶ ἐλεήμων Θεὸς νὰ πολυετῇ καὶ νὰ ἐνδυναμώνῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, διὰ κυβέρνησιν τῶν Ἁγίων Τόπων καὶ καύχημα τῶν ὀρθοδόξων καὶ ἡμετέραν παρηγορίαν, καὶ νὰ μὲ ἀξιώσῃ ἐν ὅσῳ τὸ ζῆν ἔχω νὰ ἀξιωθῶ καὶ αὖθις τῆς σωματικῆς αὐτῆς ἐντεύξεως καὶ ποθητῆς παρουσίας, καὶ ἄμποτες χωρὶς βραδυτῆτος καὶ ἀναβολῆς καιροῦ.

Ὁ ἀδελφός μου Χατζῆ Μιχάλης καὶ οἱ αὐτῆς ταπεινοὶ δοῦλοι οἱ υἱοί μου εὐλαβῶς καὶ δουλικῶς προσκυνοῦσι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ὡσαύτως καὶ οἱ ὀρφικιάλοι αὐτῆς τὴν δουλικὴν προσφέρουσιν, καὶ οἱ νέοι ὑποψήφιοι ἐρωτῶσι μετὰ πόθου τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς παρουσίαν, νὰ λάβουν τὴν χειροτονίαν μετὰ τῆς πατρικῆς εὐλογίας· ἧς καὶ αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησαν μετὰ πάντων ἡμῶν φυλακταὶ διὰ βίου.

Ἰουνίου 6η, 1712.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος εὐλαβέστατος καὶ ταπεινότατος δοῦλος

Κ. Καντακουζηνός.

şi cu ce-i răspund. Dacă e voia Ta, să-l întrebi şi cred că-Ţi va spune, şi, de aş putea, ca pe un prieten vechiu şi credincios, să-l recunosc şi mai cu prisos, la orice, m'aş bucura.

Cum că doreşti cu bucurie şi primeşti smeritele mele scrisori, dar, cum spui, ca să nu-mi dai supărare, nu le cei, ştiu bine că aceasta vine de la blândeţa Ta şi de la înalta bunătate; şi aceasta sprijine şi graba mea, şi nu-ţi trimet mai des ca să nu-Ţi fac supărare fără rost şi fără materie, cunoscând mulţimea grijilor din jurul Tău; dar, când o cere vremea, cutez a-mi face datoria.

Cât despre Viaţa lui Adam ce-mi poruncesti să scriu Kastriotului ca el să se gândească a o trimete, cu grabă o voiu face când se va găsi prima *ocasie*, căci de mult nimeni n'a venit nici de acolo, nici de aici acolo nu s'a dus; dar, cum am spus, când se va întâmpla, mă voiu îngriji să fac ce-mi e orânduit. Cele despre Sfânta Cetate le-am aflat, şi am îndemnat adesea pentru aceasta pe prea-strălucitul Domn, cele ce erau datoria mea. Şi alta pentru sfârşit nu spun decât că sfântul şi milostivul Dumnezeu să-Ţi deie mulţi ani şi să împuternicească pe Fericirea Ta, pentru chivernisirea Locurilor Sfinte şi gloria ortodocşilor şi a noastră mângâiere, şi să mă învrednicească în toată viaţa să capăt şi de acum înainte cercetarea Ta trupească şi dorita prezenţă, şi cât mai fără zăbava vremii.

Fratele mieu Hagi-Mihai şi smeriţii Tăi robi fiii miei cu evlavie şi supunere se închină Fericirii Voastre, precum şi dregătorii Tăi Îţi aduc supunerea de robi, şi noii aleşi întreabă cu poftă de buna-ţi prezenţă ca să ea hirotonia cu părinteasca binecuvântare; ale căriі preasfinte şi de Dumnezeu ascultate rugăciuni să fie spre paza noastră cu noi toţi în viaţă.

Iunie 6, 1712.

Al Fericirii Tale prea-înţelepte prea-evlavios şi prea-supus rob:

Constantin Cantacuzino.

[1] Gheorghe. V. N. Iorga, *Ist. lit. rom.*, II, *passim*, şi *Byzance après Byzance.*

LX.

1712, 9 Iunie. Toma Tzuki, „socrul lui Nicolae-Vodă“, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre botezul de către acesta al beizadelei şi despre schimbările de egumeni în Moldova.

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ σεβασμιώτατέ μοι πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε.

Τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα προσκυνητῶς καὶ εὐλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν ἱεράν της δεξιάν, δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ ὅπως διατηρείῃ αὐτὴν ἄνοσον, ἄτρωτον, ὑγιᾶ, εὔθυμον καὶ μακρόβιον. Σεβασμιώτατον αὐτῆς γράμμα ἔλαβον, καὶ διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγείαν λίαν ἐχάρηκα, καὶ τὰ ἐφεξῆς γραφόμενα καλῶς ἐκατάλαβα, τὰ ὁποῖα μεγάλην χαρὰν μὲ ἐπροξένησαν, γνωρίζοντας τὸν σκοπὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος πῶς εἶναι διὰ νὰ ἐλθῇ εἰς τὰ αὐτόθι, καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μᾶς τὸ ἀξιώσῃ χωρὶς ἄργητα, ἐπειδὴ τώρα ἔγεινε καὶ συγγένεια μεταξὺ ἡμῶν, μὲ τὸ νὰ ἔνευσεν ὁ Θεὸς εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὑψηλοτάτου μου Αὐθέντου, καὶ τὴν ἐζήτησεν, ἀπὸ τὴν ἄκραν εὐλάβειαν ὁποῦ ἔχει πρὸς αὐτήν, καὶ ἐβάπτησε τὸν πεϊζαδέν, τὸν ὁποῖον αἱ θεοπειθεῖς της εὐχαὶ νὰ τὸν κάμουν πολυχρόνιον, καὶ νὰ τὴν ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὸν στεφανώσῃ μὲ ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν τῶν γονέων. Νὰ μὲ συγχωρέσῃς, δέσποτά μου, διὰ τὴν ἄργητα τῆς ἀποκρίσεώς μου, ὅτι δὲν εἶναι τὸ πταίσιμον ἐδικόν μου, ἐπειδὴ ὁ εὐγενέστατος ἄρχων Μέγας Ποστέλνικος, ὁ ἐπίτροπός σας, ἄργησε νὰ μὲ δείξῃ τὸ τευτέρι ὁποῦ μὲ προστάζετε νὰ ἰδῶ, ἕως ὁποῦ τοῦ τὸ ἐγύρευσα. Πανοσιώτατος ἅγιος ἀρχιμανδρίτης, ἐρωτῶντάς τον τί τὸν προστάζεται νὰ μὲ συμβουλευθῇ, μὲ ἀπεκρίθη πῶς τὸν γράφετε ἀποφασιστικῶς νὰ μεταθέσῃ τὸν καθηγούμενον τοῦ Ἁγίου Σάββα εἰς τὸ μοναστῆρι τὸ Κάσινον. Ἐγώ, δεσπότη μου, πολλάκις σᾶς τὸ ἔγραψα καὶ πάλιν σᾶς τὸ γράφω, πῶς εἶμαι πρόθυμος εἰς ὅτι ὁποῦ νὰ μὲ προστάξετε νὰ τὴν δουλεύσω μὲ τὴν ψυχήν μου καὶ μὲ τὴν ζωήν μου, καὶ εἰς ὅτι μὲ φανερώνουν οἱ οἰκεῖοί σας. Διὰ τὸν Μανούλην πνευματικόν, ἅγιον καθηγούμενον τοῦ Μπουρνότζκι, ὁποῦ γράφετε, ἐχάρηκα τὴν ἐξαρχίαν ὁποῦ τὸν ἐλεήσετε. Ὁ υἱός μου καὶ δοῦλός της Κωνσταντῖνος πανευλαβῶς καὶ προσκυνητῶς ἀσπάζεται τὴν ἱεράν της δεξιὰν καὶ τὴν ὑπερευχαριστᾷ διὰ ταῖς νουθεσίαις ὁποῦ τὸν γράφετε. Καὶ περὶ τούτου τὴν εὐχαριστῶ καὶ ἐγώ, ὁμοίως καὶ ὁ γαμβρός μου, κυρίτζη Γεωρ-

Prea-fericite, prea-învăţate şi prea-respectate al mieu părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante.

Fericirii Tale cu plecăciune şi evlavie Îţi sărut sfânta dreaptă, rugându-mă de prea-bunul Dumnezeu să Te ţie fără boli netulburat, sănătos, în voie bună şi întru mulţi ani. Prea-venerata-Ţi scrisoare am primit-o, şi m'am bucurat foarte de buna-Ţi sănătate, şi cele pe rând scrise bine le-am aflat, care mi-au căşunat mare bucurie, cunoscând că scopul Fericirii Voastre e să vii într'acoace, şi rog pe Dumnezeu să ne învrednicească fără zăbavă, căci acum s'a făcut şi înrudire între noi, de vreme ce a poruncit Dumnezeu în inima prea-înălţatului mieu Domn, şi Te-a rugat, din înalta evlavie ce are către Tine, şi ai botezat pe beizadea, pe care rugăciunile Tale de Dumnezeu ascultate să-l ţie întru mulţi ani, şi să Te învrednicească Dumnezeu să-l şi cununi cu sănătatea şi fericirea părinţilor. Să mă ierţi, stăpâne al mieu, căci nu e greşeala mea pentru zăbava răspunsului mieu, de vreme ce prea-nobilul domn Marele Postelnic, epitropul Tău, a zăbovit să-mi arăte tefterul ce-mi porunceşti să văd până ce i l-am cerut. Prea-cucernicul sfânt arhimandrit, când l-au întrebat ce-mi porunceşti să-mi spuie, mi-a răspuns că-i scrii cu hotărîre să schimbe pe catigumenul de la Sf. Sava la mănăstirea Caşinului. Eu, stăpâne al mieu, Ţi-am scris-o de mai multe ori şi iarăşi Ţi-o scriu cum că sânt gata la orice-mi poruncesti să Te slujesc cu sufletul mieu şi cu viaţa mea şi la orice-mi arată casnicii Tăi. Pentru chir Manoli duhovnicul, sfântul catigumen de la Barnovschi, despre care-mi scrii, m'am bucurat de exarhia cu care l-ai miluit. Fiul mieu şi robul Tău Constantin cu toată evlavia şi închinarea Îţi sărută sfânta dreaptă şi-Ţi mulţămeşte pentru sfaturile ce-i scrii. Şi pentru aceasta Îţi mulţămesc şi eu, de asemenea şi gine-

γάκης, Σὰς προσκυνᾷ καὶ ἀσπάζεται τὴν ἁγίαν της δεξιάν. Ταῦτα, αἱ δὲ εὐχαί της εἶησαν μετ' ἐμοῦ.

αφιθ', Ἰουνίου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εὐγνώμων υἱός της ἐν Χριστῷ καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Θωμᾶς Τζουκῆς,
πενθερὸς τοῦ Νικολάου-βόδα.

rele mieu, Chiriţi Iordachi, Ţi se închină şi sărută sfânta-Ţi dreaptă. Acestea, şi rugăciunile Tale fie cu mine.

1712, Iunie 9.

Al Fericirii Tale recunoscător fiu întru Hristos şi la poruncă.

Toma Tzukis,
socrul lui Nicolae-Vodă.

LXI.

Mitropolitul Moldovei, Ghedeon, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre rosturile egumenilor de la mănăstirile Sfântului Mormânt. 1712, Iulie.

† Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἀδελφικῶς κατασπαζόμενος προσκυνῶ καὶ δέομαι διὰ παντὸς τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀδιασείστῳ ὑγείᾳ καὶ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος.

Τὴν ἱερὰν καὶ σεβασμίαν αὐτῆς ἐπιστολὴν προσκυνητῶς ἀσπασάμενος ἔλαβον, ὑπερεχάρην διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐφετωτάτην αὐτῆς ἐμοὶ ὑγείαν· ἔγνων καὶ τὰ ὅσα μοὶ γράφει διὰ τοὺς ἡγουμένους, ὁποῦ ἔστειλεν εἰς τὸ Μπουρνόσκη καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Σάββαν, διὰ τοὺς ὁποίους εὐχαριστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι ὁποῦ ἔστειλε τοιούτους χρησίμους, ἀξίους καὶ ἀρεστοὺς εἰς ὅλους· καὶ διὰ τὴν ἄκραν εὐλάβειαν καὶ θερμὴν ἀγάπην ὅπου ἔχω εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον καὶ εἰς τὴν Μακαριότητά Σου θέλουσιν ἔχει καὶ παρ' ἐμοῦ τὴν δυνατὴν βοήθειαν καὶ ὑπεράσπισιν, ὁμοίως καὶ παρὰ τοῦ θεοσεβάστου ἡμῶν Αὐθέντου, ὃς καὶ πολλὴν εὔνοιαν καὶ ἐπίσκεψιν δεικνύει εἰς τὰ ἱερὰ αὐτῆς μοναστήρια, καὶ ἡγουμένους, καὶ περὶ τούτου λοιπὸν ἂς μὴν ἔχῃ καμμίαν ἔννοιαν ἡ Σὴ Μακαριότης, ἧς τὰ ἔτη πάμπολλα καὶ πανευτυχῆ, καὶ αἱ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

αφιθ', Ἰουλίου.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† *Ghedeon Mitropolitul Moldovei.*

† Prea-fericite, prea-înţelepte şi prea-sfinte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul, Fericirii Voastre, foarte frăţeşte sărutând-o, mă închin şi mă rog de atot puternicul Dumnezeu să Te ţie pe Scaunul prea-sfânt şi apostolic bucuros, sănătos, întru mulţi ani, în pace şi netulburată sănătate şi bună stare cu viaţă lungă.

Sfânta şi respectata-Ţi scrisoare, cu închinare sărutând-o, o am luat, şi m'am bucurat pentru buna şi foarte dorita-Ţi sănătate; am aflat şi câte-mi scrii pentru egumenii ce i-ai trimes la Barnovschi şi la Sf. Sava, pentru cari mulţămesc Fericirii Voastre că a trimes astfel de folositori, vrednici şi potriviţi la toate; şi, pentru înalta evlavie şi calda iubire ce am către Sfântul Mormânt şi către Fericirea Ta, vor avea şi de la mine cea după putinţă ajutorare şi sprijinire, de asemenea şi de la prea-respectatul nostru Domn, care şi arată multă bunăvoinţă şi cercetare sfintelor Tale mănăstiri şi egumenilor, şi, de spre aceasta, de altfel, să n'aibi nicio grijă Fericirea Ta; ai cării ani să fie prea-mulţi şi în totul fericiţi, şi rugăciunile Tale de Dumnezeu ascultate cu noi.

1712, Iulie.

Al Fericirii Voastre întru Hristos frate şi la poruncă

† *Ghedeon, Mitropolitul Moldovei.*

LXII.

1712, 1-iu Septembre.

Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre reluarea corespondenţei.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἡμῶν ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν εὐλαβητικὴν προσκύνησιν.

Ὁ τιμιώτατος ἄρχον θεστιάρης ὁ Γρηγοράσκος, ὁ κομιστὴς τῆς παρούσης, ἔστω ἡμῖν λύσις τῆς μακρᾶς σιωπῆς. Δὲν ἐγράψαμεν ἐκ πολλοῦ τῇ θεοτιμήτῳ αὐτῆς Μακαριότητι οὐκ ἐκ λήθης ἢ ἐξ ἀμελείας, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ φανῶμεν βαρετοί, γράμμασι προσομιλοῦντες ἀνωφελέσι τῷ μεγάλας ἀδιαλείπτως ἔχοντι τὰς φροντίδας ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἀπείρων λαῶν κειδομένῳ. Πλὴν μᾶς ἤλεγχε καθ' ἑκάστην ἡ πρὸς τὴν πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην εὐλαβιτικὴ ἡμῶν ἔφεσις, καὶ οὐκ ἀνενέγκλητον μᾶς ἐπαράστενε τὴν πολλὴν σιωπήν. Ὅθεν, διὰ νὰ μὴν ἀκούωμεν ἐπὶ πλεῖον τῆς εὐλαβείας μας τὰς δικαίας ἐπιπλήξεις, ἀφήσαμεν εἰς ἕνα μέρος κάθε λογῆς παρατήρησιν καὶ ἀνεθαρρήσαμεν ἐπιστεῖλαι.

Εἶναι λοιπὸν ἡ παροῦσα: πρῶτον μὲν διὰ νὰ προσκυνήσωμεν κατὰ τὸ πρέπον τὴν ὑπέρτιμον αὐτῆς Μακαριότητα· δεύτερον δὲ διὰ νὰ τῆς ἐνθυμήσωμεν πῶς, εἰ καὶ μακρὰν ἀπόντες καὶ πολλὴν *(sic)* σιωπήσαντες χρόνον, ἀμετάτρεπτον ὅμως διατηροῦμεν ἣν ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς εἴχομεν πρὸς τὴν πατρικήν της φιλοστοργίαν εὐλάβειάν τε καὶ ἔφεσιν, τὴν ὁποίαν ἑτοίμως ἔχομεν καὶ δι' ἔργων ἐπιδεῖξαι, ἂν μᾶς ἀξιώσῃ ποτὲ τῶν προσκυνητῶν της προσταγμάτων· καί, ἀγκαλὰ οὐχ ἱκανοὶ ἐσμὲν νὰ δουλεύσωμεν κατ' ἀξίαν τὴν μεγίστην αὐτῆς Μακαριότητα, ὅμως εἴμεσθεν θέβαιοι πῶς ἡ ἔμφυτός της ἀγαθοσύνη θέλει δεχθῇ πάντοτε εὐμενῶς τὰ ὅσα κατὰ δύναμιν εἰς δούλευσιν της ἐπιτελέσωμεν. Ταῦτα προσκυνητῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος, καί, ἀσπαζόμενοι εὐλαβῶς τὴν μακαρίαν αὐτῆς δεξιάν, δεόμεθα τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ νὰ περισκέπῃ καὶ νὰ διατηρῇ τὴν Μακαριότητά της ἐρρωμένην καὶ εὐδαιμονοῦσαν ἐν βίῳ παντί· ἀμήν.

αφιϑ', Σεπτεμβρίου κ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† *Al Ungrovlahiei, Antim.*

† Prea-fericitului, prea-învăţatului şi prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnului domn Hrisant, prea-respectatului nostru întru Hristos părinte, închinare cu evlavie.

Prea-cinstitul dumnealui Vistierul Grigoraşcu, aducătorul celei de faţă, să ni fie desfacerea îndelungatei tăceri. N'am scris de mult celei de Dumnezeu cinstite Fericiri a Tale nu din uitare sau din nepurtare de grijă, dar ca să nu părem a cădea greu, convorbind prin scrisori fără folos cu cel care neîncetat are mari griji cu privire la Biserică şi e ocupat cu nesfârşite popoare. Dar ne-a mustrat în fiecare zi aplecarea plină de evlavie a noastră către iubirea Ta părintească şi ni-a înfăţişat multa tăcere ca un lucru de nesuferit. Deci, ca să nu mai auzim mustrările drepte ale evlaviei mele, am lăsat de o parte orice fel de consideraţie şi am luat îndrăzneala de a-Ţi scrie.

De altfel, aceasta e: întâiu pentru ca să ne închinăm după cuviinţă prea-cinstitei Tale Fericiri; al doilea însă ca să-Ţi amintim că, de şi stând departe şi tăcând multă vreme, totuşi păzim neschimbată cea de sus şi dintru început avută evlavie şi aplecare către părinteasca-Ţi iubire, pe care sântem gata să o arătăm şi prin fapte, dacă ne va învrednici vreodată de respectatele-Ţi porunci; şi, cu toate că nu putem destoinici a-Ţi servi după vrednicie prea-marii Tale Fericiri, dar sântem siguri că înăscuta-Ţi iubire va primi totdeauna cu bunăvoinţă câte după putere spre slujba Ta le vom săvârşi. Aceasta cu plecăciune pentru moment şi, sărutând cu evlavie fericita-Ţi dreaptă, ne rugăm de Dumnezeul în Treime să ocrotească şi să păzească pe Fericirea Ta sănătoasă şi fericită în toată viaţa; amin.

1712, 20 Septembre.

Al Fericirii Tale gata la porunci.

† *Al Ungrovlahiei, Antim.*

LXIII.

Constantin Stolnicul Cantacuzino către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre nevoia Turcului Ibrahim-Celebì, ştirile ce primeşte Domnul, tulburările de la Constantinopol şi prognosticurile din calendar. 1712, Novembre.

Θεός.

† Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπάζομαι.

Ταῖς ἀπερασμέναις, μὲ τὸν εἰς τὰ αὐτόθι ἐρχομὸν τοῦ Μεγάλου Ποστέλνικου, ἔγραψα τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, ἀποδοὺς αὐτῇ τὴν ὀφειλουμένην προσκύνησιν. Τώρα πάλιν μὲ τὴν ἐπαναστροφὴν τοὺ Ἰμπραήμ-τζελεπῆ δὲν ἄργησα εἰς τὸ νὰ ἀναπληρώσω τὸ αὐτὸ ἀπαραίτητον χρέος τῆς εὐλαβητικῆς, διὰ τοῦ παρόντος μου, προσκυνήσεως, ἐν ᾧ δῆλον ποιῶ τῇ αὐτῆς Μακαριότητι καὶ τὰ κατὰ τὸν ἄνωθεν Ἰπραήμ.-τζελεπῆ, ὅτι, ἂν καλὰ καὶ νὰ ἐστάθη ἐδῶ ὀλίγον καιρόν, ὅμως κατὰ τὸν εἰπόντα: ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα, ἐπορεύθη φρόνιμα, εὔτακτα, ταπεινὰ καὶ καθὼς πρέπει, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀπομείνῃ ἐνταῦθα περισσότερον, φοβηθεὶς ἴσως μήπως καὶ χάσῃ τὸ ψωμί του ὁποῦ ἔχει ἀπὸ τὴν Βασιλείαν, ἐζητήθη ἀπὸ τὸν Αὐθέντην, καὶ οὕτως ἡ αὐτοῦ Ἐκλαμπρότης δὲν ἠθέλησε νὰ τὸν ἐμποδίσῃ. Ὅθεν καὶ ἐγώ, μὲ ὅλον ὁποῦ κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ὡσὰν ὁποῦ καὶ τῆς ἐπρόγραφον, πρόθυμος ἤμην νὰ τὸν συντρέξω εἰς τὸ κατὰ δύναμιν, ἂν καλὰ καὶ νὰ ἰσχύω ὀλίγον, μ' ὅλον τοῦτο ἡ ὀλίγη του ἀργοπορία εἰς τὰ ἐνταῦθα δὲν τὸ ἐκάλεσε νὰ τὸν δουλεύσω εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ ἤθελε μὲ ἔλθει ἀπὸ χέρι, πλὴν ἀρκετὸν εἶναι τοῦτο πῶς τὸν ἐγνώρισα ὡς φρόνιμον καὶ ταπεινὸν καὶ εἰς τὰ πάντα, ὡς εἰπεῖν, εὔκτατον.

Ἐντεῦθεν οὐδὲν νέον ἔχω νὰ σημειώσω τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι ἀξιόλογον, ἢ περίεργον. Τὰ ψευδορεπόρτα ὁποῦ ἔρχονται δίδει ὁ Αὐθέντης καὶ μεταγλωττίζονται, καί, ἀφοῦ τὰ μεταγλωττίσουν, θέλει τῆς τὰ πέμψει ἡ Ἐκλαμπρότης του. Προσεκτικῶς ὅμως τώρα προσμένω νὰ εἰδῶ ποίαν ἔκβασιν θέλουσι λάβῃ αἱ παράδοξοι δοκοῦσαι τοῖς πλείοσι μεταβολαὶ καὶ τάραχαὶ ὁποῦ αὐτοῦ ἔγιναν· εἰ δὲ αὗται αἱ ῥηθεῖσαι ταραχαὶ τῆς θείας πάσης καὶ ἀδήλου ἐκείνης ἐξήρτηνται προνοίας, τί λεκτέον ἢ τί πρακτέον; Ἐκείνη ὡς βούλεται οὕτω ἂς τὰ διεξάγῃ καὶ εἰς τὴν ἀκροτάτην ἐκείνην τῶν ὄντως ἀγαθῶν περιοπὴν ἂς τὰ διαθέσῃ!

Καλαντάρια ἄλλαις χρονιαῖς μὰς ἐπερίσευον ἕως τοῦ νῦν· ἐφέτος δὲ ἕνα μόνον μὲ ἦλθεν,

Dumnezeu.

† Prea-fericite şi prea-înţelepte stăpâne, Fericirii Voastre cu supunere mă închin şi prea-sfânta-Ţi dreaptă cu toată evlavia o sărut.

Zilele trecute, cu venirea într'acoace a Marelui Postelnic, am scris Fericirii Voastre, aducându-I cuvenita închinăciune. Acuma iarăşi cu întoarcerea lui Ibrahim-Celebì n'am zăbovit să împlinesc această neapărată datorie a evlavioasei închinări, prin aceasta a mea, în care Te înştiinţez pe Fericirea Ta şi despre cele cu privire la cel de mai sus Ibrahim-Celebì, că, de şi a fost aici câtăva vreme, dar, cum se zice: după unghie leul, a călătorit cuminte, aşezat, smerit şi cum se cade, dar, de oare ce n'a vrut să mai rămâie aici, temându-se poate ca să nu-şi piardă pânea ce o are de la Împărăţie, s'a cerut de la Domn, şi astfel Strălucirea Sa n'a vrut să-l împiedece. Deci şi eu, cu toate că, după porunca Fericirii Voastre, cum Ţi-am scris şi mai înainte, eram gata să-l ajut după putere, de şi pot puţin, dar totuşi puţina lui zăbavă aici nu l-a chemat să-i servesc la cele ce mi-ar fi fost la îndemână, dar e destul aceasta că l-am cunoscut cuminte şi smerit şi la toate, ca să spun aşa, cu bună rînduială.

Deci n'am nimic nou de preţ să arăt Fericirii Voastre decât lucruri de curiositate. Falsele rapoarte ce le vin dă Domnul şi se traduc, şi, îndată ce se vor traduce, Strălucirea Sa Ţi le va trimete. Cu prudenţă însă acuma aştept să văd ce ieşire vor lua cele ce se par celor mai mulţi peste aşteptare schimbări şi tulburări ce au avut loc în acele părţi; iar, dacă zisele tulburări atârnă de acea Pronie Dumnezeiască întreagă şi nesigură, ce să spunem sau ce să facem? Ea cum vrea aşa să le conducă şi să le aşeze la acea prea-înaltă aşteptare a celor de fapt buni!

Calendare de celelalte pe an mi-au prisosit până acum; pe anul acesta mi-a venit

λατινικόν, τὸ ὁποῖον εἶναι τερναβιένσε[1], ὅθεν, ὁποῦ ὁ συγγραφεὺς εἶναι Ἰεσουΐτης, τίποτες δὲν προλέγει εἰς τὴν τῆς ἀκοῆς τέρψιν, πλήν, καθὼς εἶναι ἰδοὺ ὁποῦ τὸ στέλλω τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, καὶ παρακαλῶ αὐτὴν νὰ τὸ δεχθῇ, καί, ἂν οὐδὲν ἄλλο θέλει νοστιμευθῇ εἰς αὐτό, κἂν γοῦν ἡ συνοπτικὴ ἱστορία ὁποῦ περιέχεται εἰς αὐτὸ τῶν κράληδων τῆς Οὐγκαρίας καὶ ἄλλα τινὰ περίεργα δὲν τῆς θέλουσι φανῇ ἀτερπῆ.

Οἱ τοῦ ταπεινοῦ μοι οἴκου ἁπαξάπαντες, οἵ τε υἱοί μου σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ὁμοῦ καὶ οἱ ὀφφικιάλοι της, ἐδαφιῶς προσκυνοῦσι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὴν σεβασμίαν της δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπάζονται.

Ταῦτα μὲν τό γε νῦν ἔχον, αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν διὰ βίου συντηρητικαί.

αφιθ', Νοεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος.

Εἶπα ἄνωθεν ὅτι μόνον ἕνα καλαντάριον μὲ ἦλθε, καὶ ἀληθῶς οὕτως ἔχει, πλὴν τώρα ὕστερον ἦλθασι καὶ ἄλλα τέσσαρα ἢ καὶ πέντε καλαντάρια ἰταλικά, τὰ ὁποῖα ἐδώθησαν νὰ μεταγλωττισθοῦν τὰ προγνωστικά τους, ἅπερ λογιάζω πῶς, ἀφοῦ μεταγλωττισθοῦν, θέλετε τὰ ἔχει καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, καί, ἂν καλὰ καὶ νὰ μὴν εἶναι ἀπὸ τὰ τόσον δόκιμα, ὅμως, ἂν συνέβουσι τοῦτον τὸν χρόνον ὅσα προλέγουσι, ἤγουν τὴν παγκόσμιον ταραχὴν καὶ σύγχυσιν καὶ κακά, τοῦτο μόνον ἀκολουθᾷ νὰ λέγωμεν, ὄχι ἄλλο, τό: ἁμαρτωλοί, ποῦ φύγομεν, etc., etc. Ἂν τὸ θεῖον καὶ ἡ ἄκρα αὐτοῦ εὐσπαγχνία θέλει μᾶς δώσῃ ζωὴν καὶ ὑγείαν, θέλομεν τὰ εἰδῇ καὶ αὐτὰ τί πέρας θέλουσι λαβῇ, etc. Τὰ αὐτόθι πάλιν, ἂν εἶναι δυνατόν, etc., etc., ἀγάπουν νὰ ἀκούσω, τί καὶ σὰν τί ψάλλουν, etc.

Εὐλαβέστατος καὶ ταπεινός, διὰ παντὸς δοῦλος,

Κ. Καντακουζηνός.

însă numai unul, latinesc, care e de la Târnava, deci, de oare ce autorul e un Iezuit, nu spune nimic care să fie pentru mângâierea auzului, dar, aşa cum e, iată că-l trimet Fericirii Voastre, şi o rog să-l primească, şi, de nu va avea nicio altă plăcere de la dânsul, măcar istoria sinoptică ce cuprinde în el a crailor Ungariei şi alte câteva lucruri de curiositate nu-Ţi vor părea fără mulţămire.

Toţi ai smeritei mele case, fiii cu nevestele şi copiii, de asemenea şi dregătorii Tăi, până la pământ salută pe Fericirea Ta şi respectata-Ţi dreaptă cu toată evlavia o sărută.

Acestea deocamdată, iar rugăciunile-Ţi preasfinte şi de Dumnezeu ascultate să ni fie ocrotitoare în viaţă.

1712, Noiemvre.

Al Fericirii Voastre.

Am spus mai sus că mi-a venit un singur calendar, şi adevărat aşa este, dar acum în urmă au venit şi alte patru ori şi cinci calendare italieneşti, din care s'au dat să se traducă prognosticurile, care cred că, îndată ce se vor traduce, le vei avea şi Fericirea Ta, şi, cu toate că nu sânt din cele aşa de bune, dar, dacă se vor îndeplini în acest an câte le prevestesc, adecă tulburarea întregii lumi şi încurcarea şi relele, atâta numai urmează să spunem: unde să fugim noi, păcătoşii, etc., etc. Dacă Dumnezeu şi înalta-I bunătate ni va da viaţă şi sănătate, vom vedea şi acestea ce capăt vor lua, etc. Cele de acolo iarăşi, dacă se poate, aş dori să le aud, ce şi cum cântă, etc.

Prea-evlavios şi smerit întru toate rob.

Constantin Cantacuzino.

LXIV.

1712, 10 Novembre. Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre prietenii lor turci şi greci şi nemulţămiri politice secrete.

Θεός.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν πανευλαβῶς ἀσπάζομαι.

Dumnezeu.

Prea-fericite şi prea-învăţate stăpâne, Fericirii Tale cu supunere mă închin şi sărut cu toată evlavia preasfânta-Ţi dreaptă.

[1] *Tyrnaviense*, din *Tyrnau*, Sâmbăta Mare. V. şi mai sus.

Ἡ αἰτία δι' ἣν πρὸ πολλοῦ ἤδη οὔτε παρ' ἐμαυτοῦ τὴν ὀφειλομένην διὰ γράμματος προσκύνησιν τῇ Σῇ Μακαριότητι ἀπέστειλλον, οὔτε μὴν τῶν δύο σεβασμίων ἐπιστολῶν τὴν ἀπόκρισιν, ἐξ ὧν τὴν μὲν εἰς Φιλιπέστι, τὴν δὲ εἰς Τυργόβιστον (ἐν ᾧ οὐ πρὸ πολλοῦ ἦλθον) παρὰ τοῦ λογιωτάτου Ἰμπραήμ-τζελεπῆ μετὰ τῆς προσηκούσης εὐλαβητικῆς προσκυνήσεως ἔλαβον, καὶ ἡ αἰτία τούτη γινώσκει τὸ ὁ Θεὸς ὅτι οὔτε ἀπὸ ἀμέλειαν ἦτον, οὔτε ἀπὸ λήθην. Ἀλλὰ πρῶτον μὲν ἡ εἰς τὸ χωρίον ἐξαγωγή, γινόμενος δηλαδὴ τζαράνος ἁπλὸς καὶ ἀχρεῖος μοζῖκος (καθὼς ὑπολαμβάνω καὶ νὰ τὸ ἤκουσεν), ἵνα ἐπιτύχω τινὸς ἡσυχίας, καὶ ἵνα ἀποφύγω ἐκεῖνα ὁποῦ καὶ ὁ φιλόσοφος (mi Solon!) λέγει, κάλλιον εἶναι τινὰ μήτε νὰ τὰ βλέπωμεν, μήτε νὰ τὰ ἀκούωμεν· καὶ τῷ σοφῷ ἀρκεῖ.

Δεύτερον δέ, ἵνα μήτε πληχθῆς[1] δόξῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, κόπους παρέχων αὐτῇ ἐν τοσαύτῃ οὔσῃ ἀσθενείᾳ, ὡς ἤκουον, καὶ ἐν ἀσχολίᾳ παντοδαπῶν φροντίδων. Καὶ τὸ δὴ τρίτον, ὅτι οὐδεμιᾶς ηὐπόρουν ἀξίας ἀποσημειώσεως προσώπῳ σεβασμίῳ τε καὶ νουνεχεῖ. Ὅθεν ἀντιβολῶ τὴν αὐτῆς Μακαριότητα, ὡς εὐσυμπάθητον, ἵνα μοι τῆς τοσαύτης ἕνεκα ἀποσιωπήσεως συγγνώμην παρέξῃ.

Οὔτε κατὰ τὸ παρὸν ἔχω τι νέον ἄξιον σημειώσεως, ὅτι, εἰ καί τι ἦν, εἴτε ἠκούστο ἐνταῦθα κἄντε ἀπὸ ῥεπόρτα, κἄντε ἀπὸ ἄλλα μέρη, γινώσκω καλῶς ὅτι οὐ λέληθεν αὐτήν, ὡς δῆθεν σεσημειωμένα αὐτῇ παρὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Αὐθέντου, ὥστε ὁποῦ τὰ γεγονότα ἐν τῇ παρούσῃ τοῦ ὀλεθρίου εἰς πάντα βισέκτου χρόνου κυκλοφορίᾳ, μέχρι τῆς σήμερον, τί λογῆς πράξας ἔλαβον ἴδομεν· περιμένω ὅμως τώρα, ὁποῦ καὶ καμπαναῖς καὶ καμπάναις τῶν στρατευμάτων ἐτελείωσαν, ὅπως ἴδω τί ἀληθεστέραν ἔκβασιν ἔλαβον τὰ πράγματα καὶ τίνα τῶν ἀκολούθων τεκμήρια θέλομεν ἔχει, περὶ ὧν αὐτόθεν μάλιστα προσμένω προσεκτικώτερον ἀκοῦσαι, τὸ ἀληθέστερον ἤπερ ἄλλοθεν, καὶ τοῦτο μάλιστα καὶ οἰκειότερον παρὰ τῆς Σῆς Μακαριότητος, ἐπειδὴ τώρα ὑπολαμβάνω νὰ ἐκόντευσαν αἱ ὑποθέσεις, ὅπως λάβωσι μίαν conclusionem (καὶ ἄμποτες τὸ θεῖον καὶ ἡ ἄκρα του φιλανθρωπία νὰ δώσῃ τὰ παρελθυθότα κακὰ νὰ εὐοδωθοῦσιν εἰς τὸ κρεῖττον, πρὸς παραμυθίαν καὶ ὠφέλειαν τοῦ χριστωνύμου λαοῦ), περὶ ὧν παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα (εἰ δυνατὸν) ἵνα ἔχω ὅσον ὀλίγην τὴν περὶ τῶν ἀποφάσεων τούτων γνῶσιν. Τὰ καθ' ἡμᾶς, ἂν ὁρίζῃ ἡ Ὑ-

[1] În text: παχθής.

Pricina pentru care am zăbovit de mult acum de a-Ţi trimete cuvenita închinăciune prin scrisoare Fericirii Tale şi nici răspunsul la două respectate scrisori, una la Filipeşti, iar alta la Târgovişte (unde nu de mult am venit), pe care le-am primit cu prea-învăţatul Ibrahim-Celebì cu cuvenita închinăciune evlavioasă, numai Dumnezeu o ştie această pricină că nu a fost din neîngrijirea mea, nici din uitare. Ci, întâiu, ieşirea la ţară, că adecă am ajuns ţăran curat şi mojic prost (cum aflu că ai şi auzit-o), ca să capăt ceva linişte şi ca să fug de acelea despre care filosoful (Solon al meu!) spune că e mai bune ca omul nici să primească, nici să audă; şi celui cuminte îi ajunge.

Al doilea însă ca să nu par că o plictisesc pe Fericirea Voastră, dându-I osteneală când e aşa de bolnav, cum am auzit, şi cu ocupaţia grijilor de toate felurile. Şi, al treilea, că nu aveam nicio înştiinţare vrednică de o faţă venerată şi înţeleaptă. Pentru care mă rog de Fericirea Voastră, ca de un prieten, ca să mă ierte pentru atâta tăcere.

Nici acuma n'am ceva nou vrednic de a se însemna, căci, şi de a fost, ori s'a auzit acolo şi prin rapoarte, ori din alte părţi ştiu că nu Ţi-a fost ascuns, fiind de mult însemnate Ţie de prea-strălucitul Domn, aşa încât cele întâmplate în cercul de faţă al anului bisect, întru toate pierzător, ce au făcut până acum am văzut; însă aştept, acum când şi campaniile şi campanele (clopotele) oştirilor s'au isprăvit, să văd ce sfârşit mai adevărat au luat lucrurile şi ce dovezi ale urmărilor vom avea, pentru care de acolo mai mult aştept să aud ceva mai sigur şi mai adevărat decât de aiurea, şi aceasta mai ales şi mai întâiu de la Fericirea Ta, de oare ce acum aflu că s'au apropiat împrejurările ca să iea o încheiere (şi de ar vrea Dumnezeu şi înalta-I iubire de oameni să dea ca relele trecute să se îndrepte în spre bine, pentru ajutorul şi folosul poporului creştin!), pentru care rog pe Fericirea Ta (dacă se poate) să am cât de puţină cunoştinţă a hotărîrilor celor de acolo. Cele de la noi, dacă doreşte Fericirea Voastră să le cunoască, din mila lui Dumnezeu şi prin fericitele-Ţi rugăciuni

μετέρα Μακαριότης γνῶναι, Θεοῦ ἐλέει καὶ διὰ τῶν μακαρίων αὐτῆς εὐχῶν ὑγιαίνομεν καὶ ζῶμεν, τὸ δὲ πῶς, etc., etc., ἂς μὴν λάβῃ κόπον νὰ ἐρωτᾷ, εἰς γὰρ τὰ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, οὐδὲν ἄλλο ῥητέον ἢ τό: ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτω καὶ ἐγένετο, καὶ γενήσεται. Οἱ τοῦ ταπεινοῦ μου οἴκου ἁπαξάπαντες, οἵ τε υἱοί μου, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, τὴν μέχρι ἐδάφους προσκύνησιν ἀπονέμουσι τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, τὴν σεβάσμιον καὶ παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν μετὰ πάσης εὐλαβείας ἀσπαζόμενοι, οἵτινες μεθ' ὧν καὶ ἐγὼ δεόμεθα καὶ ἐκλιπαροῦμεν ἐξ ὅλης καρδίας, ὡς οἶδεν ὁ τῶν κρυπτῶν Γνώστης, τὴν ἀΐδιον ἐκείνην καὶ ἄπειρον τοῦ Θεοῦ Πρόνοιαν καὶ κηδεμονίαν ὅπως ἀξιώσῃ ἡμᾶς ἁπαξάπαντας, ἐν τούτῳ ὄντας τῷ σαρκίῳ θεάσασθαι τῆς αὐτῆς Μακαριότητα κἂν ἔτι ἅπαξ τοῖς αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς (οὐ μόνον διὰ τὴν ἔφεσιν ἐκείνην, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ δι' ἄλλας αἰτίας), καὶ γὰρ τοῖς νοητοῖς οὐ διαλείπομεν αὐτὴν ὡς παροῦσαν φαντάζεσθαι, καίτοι ἀπόντες τῷ σώματι, καὶ ἵνα καὶ οἱ παλαιότεροι ὀφφικιάλιοι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος λάβωσι τὴν πατρικήν της εὐλογίαν καὶ τὰ ὀφφίκια ἀνακαινισθῶσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μέχρι τοῦδε ὀφφίκια μὴ λαβόντες τὴν ἴσην μεθέξωσιν χάριν καὶ εὐλογίαν.

Ἔλαβον δὲ καὶ τὴν εὐλογίας χάριν φιλοτιμηθεῖσάν μοι ὑπ' αὐτῆς ῥοδοζάχαρην, περὶ ἧς πλείστας ὅσας ὁμολογῶ τὰς χάριτας τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, τὴν ὁποίαν ῥοδοζάχαρην εἶχε προστάξῃ τῷ Χατζῆ-Κουζῇ νὰ μὲ τὴν στείλλῃ· ὄντινα ταλαίπωρον Χατζῆ-Κουζὴ πολλὰ τὸν ἐλυπήθηκα διὰ τὴν ζημίαν ὁποῦ τὸν ἐσυνέβη ἀπὸ τὴν πυρκαϊάν, ἠξεύρη το ὁ Θεός· τί ποιητέον; παρὰ μόνον ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ παρηγορήσῃ καὶ αὐτόν, τρόποις οἷς οἶδεν. Ὅσα ὁρίζει καὶ μὲ γράφει ἡ Σὴ Μακαριότης διὰ τὸν Ἰμπραὴμ-τζελεπῆ, καλῶς ἔγνων, καί, ἀγκαλὰ ὀλίγην συναναστροφὴν νὰ εἶχα μὲ λόγου του ἕως τώρα, ὅμως, καθὼς ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης γράφει, φαίνεται πῶς νὰ εἶναι ἄνθρωπος καλὸς καὶ ταπεινός, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν μὲ προστάζει ὡς πάντα ὑπήκοον αὐτῇ καὶ εἰς τοὺς ὁρισμούς της πρόθυμον, ἀλλὰ μὲ κάποιαις τζιριμόνιαις μὲ παρακινᾷ νὰ τὸν ὑπερασπισθῶ, ἂν καλὰ καὶ ὀλίγην χρείαν θέλει μὲ ἔχῃ αὐτὸς ἐδῶ, ὅμως, ὅσον τὸ κατὰ δύναμιν, δὲν θέλω εὔγῃ ἀπὸ τὴν προσταγὴν τῆς Σῆς Μακαριότητος.

Οὗτος ὁ Ἰμπραήμ-τζελεπῆς προσρήσεις τινὰς ἔφερέ μοι παρὰ τοῦ κοινοῦ παλαιοῦ φίλου τοῦ Γεροαλῆ-ἐφέντη· ὅθεν καὶ ἐγὼ τὴν παροῦσαν γραφὴν ἀπέστειλλα αὐτῷ· διὸ ἐκλι-

sântem sănătoşi şi trăim, iar cum, etc., etc., nu Te osteni să întrebi; căci, la cele care nu atârnă de noi, nu e alta de spus decât: cum i-a plăcut Domnului [Dumnezeu], aşa s'a şi întâmplat, şi se va întâmpla. Cei ai casei mele smerite toţi, şi fiii miei, cu nevestele şi copiii, se închină până la pământ Fericirii Voastre, sărutând cu toată evlavia respectata şi preasfânta-Ţi dreaptă, cu cari şi eu mă rog din toată inima, cum ştie Cunoscătorul celor ascunse, de Pronia cea nevăzută şi necercetată şi grijă a lui Dumnezeu ca să ne învrednicească pe noi toţi, câţi sântem în această carne, să vedem pe Fericirea Ta măcar încă odată cu ochii aceştia simţiţi (nu numai pentru acea aplecare, ci şi pentru alte pricini), căci cu cei ai minţii nu lipsim a ni-o închipui ca fiind de faţă, de şi depărtaţi cu timpul, şi pentru ca şi dregătorii mai vechi ai Fericirii Voastre să primească părinteasca binecuvântare a Ta şi să li se înoiască dregătoriile lor şi cei ce până acum n'au primit slujbe să capete acelaşi har şi aceiaşi binecuvântare.

Am primit şi rodul-de-zahăr dăruit mie, ca semn de binecuvântare, de către Tine, pentru care-Ţi mulţămesc foarte mult Fericirii Tale, pe care rod de zahăr poruncise lui Hagi-Cuzì să mi-l trimeată; pe care nenorocit Hagi-Cuzì l-am compătimit mult pentru paguba ce i s'a întâmplat de foc, Dumnezeu o ştie; dar ce e de făcut?, numai cât Dumnezeu sfântul să-l mângâie şi pe dânsul, în ce chip ştie. Câte le porunceşti şi mi le scrii Fericirea Ta prin Ibrahim-Celebì, bine le-am cunoscut, şi, cu toate că puţină întâlnire am avut cu dânsul până acum, dar, cum scrie Fericirea Voastră, se pare că e un bun şi smerit, pentru care nu-mi porunceşti nimic ca unuia cu totul supus Ţie şi gata la poruncile Tale, ci cu ce fel de ceremonii mă îndemni să-l ocrotesc, de şi va avea aici puţin folos de la mine, dar, cât pot, nu voiu ieşi din porunca Fericirii Tale.

Acest Ibrahim-Celebì mi-a adus unele cuvinte de la al nostru al amândorora vechiu prieten, bătrânul Alì-Efendi; deci şi eu i-am trimes această scrisoare; pentru

παρῶ τὴν αὐτῆς Μακαριότητα μὲ θάρρος (ἂν μὴ ἐπαχθὲς δόξῃ) νὰ τοῦ δοθῇ· καὶ ἄρά γε τί προλέγει καὶ πῶς πηγαίνουν τὰ μουνετζιμλίκια του τώρα, καὶ τί δεικνύουσι τὰ ἄστρα του.

Ταῦτα μὲν τό γε νῦν, αἱ δὲ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ βίου σωτηρητικαί.

Ἔτει σωτηρίῳ αφιθ', Νοεμβρ. ι'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος καὶ Σοφότητος διὰ παντὸς εὐλαβέστατος καὶ ταπεινότατος δοῦλος

Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός.

care rog pe Fericirea Ta cu încredere (dacă nu o să ţi pară supărător) să i-o dia, şi poate că mai şi spune cum îţi merg munecimlâcurile acum şi ce-Ţi arată stelele.

Acestea deocamdată, iar de Dumnezeu ascultatele-Ţi rugăciuni fie-mi mântuitoare în toată viaţa.

În anul Mântuirii 1712, Noiemvre 10.

Al Fericirii şi Înţelepciunii Voastre cu totul evlavios şi prea-smerit rob

Constantin Cantacuzino.

LXV.

Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre vechiul contlict cu el şi tipografia ce se face la Constantinopol. 1712, 15 Novembre.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἡμῶν ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν εὐλαβητικὴν προσκύνησιν.

Ἡ πάντιμος ἐπιστολὴ τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος, ὅποῦ ἀσπασίως τε καὶ εὐλαβῶς ἐδέχθημεν παρὰ τοῦ ἄρχοντος θεστιάρη κυρίου Γρηγοράσκου, πολλῆς ἀγαλλιάσεως μᾶς ἔγινε πρόξενος, τί μὲν διὰ τὴν ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγείαν, τί δὲ διὰ τὴν πατρικὴν ἀγάπην καὶ φιλοστοργίαν, ὅποῦ δείχνει πρὸς τοῦ λόγου μας, ἀποκαθιστῶντας ἡμᾶς πάλιν φιλοφρόνως τε καὶ εὐνοϊκῶς εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς οἰκειότητα· ὑπὲρ ὧν ἁπάντων εὐχαρίστῳ τῇ γνώμῃ πλείστας ἀπονέμομεν τῇ θεοτιμήτῳ αὐτῆς Μακαριότητι τὰς εὐχαριστίας, καὶ δεόμεθα ἐξ ὅλης ἡμῶν τῆς ψυχῆς τοῦ ὑπεραγάθου καὶ παντοδυμάμου Θεοῦ νὰ διατηρῇ αὐτὴν εἰς τὸν ὑπεράγιον ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον ἐν ὑγείᾳ πολυχρονίῳ καὶ ἀκροτάτῃ εὐδαιμονίᾳ. Πλὴν μετὰ τῆς χαρᾶς μᾶς ἔφερε καὶ λύπην οὐ μετρίαν, βλέποντες ὅτι μερικά τινα παράπονα καὶ παλαιαῖς ὑποψίαις, ὅποῦ ἡ Μακαριότης Σας λέγει πῶς νὰ ταῖς ἔρριψεν εἰς τὸν βυθὸν τῆς λήθης, πάλιν ἀναπηδοῦσιν ἐκ τοῦ βυθοῦ καὶ ἀνακαινίζουσι τὸ μνημόσυνον μετ' ἦχου· καὶ θαυμάζομεν πῶς οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἠξεύροντες ἀσφαλῶς (καθὼς καὶ αὐτὴν δὲν λανθάνει) ὅτι περὶ αὐτῶν ἐδώκαμεν καὶ ἐγγράφως καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ἀρκετὰς τὰς ἀπολογίας εἰς ἐκείνους ὅποῦ ἐξ ἀρχῆς μᾶς τὰ ἀνέφεραν. Ἀλλ' ἐπειδὴ (ὡς φαίνεται) δὲν ἔμεινεν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης πληροφορημένη, εἶναι χρεία νὰ παραστήσω-

† Prea-fericitului, prea-înţeleptului şi prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăţii Ierusalimul şi a toată Palestina, domnul, domn Hrisant, prea-respectatului nostru întru Hristos părinte, închinăciune evlavioasă.

Prea-cinstita scrisoare a Fericirii Voastre prea-respectate, pe care am primit-o sărutând-o şi cu evlavie de la dumnealui Vistierul Grigoraşcu, ni-a fost pricină de multă bucurie, pe de o parte pentru buna-Ţi sănătate, pe de alta pentru părinteasca iubire şi prietenie ce o arăţi faţă de noi, aşezându-ne din nou cu dragoste şi bunăvoinţă în vechea Ta intimitate; pentru care toate mulţămesc cu gând recunoscător Fericirii Voastre de Dumnezeu cinstite, şi ne rugăm din tot sufletul nostru de prea-bunul şi atot puternicul Dumnezeu să Te păzească pe prea-sfântul apostolicescul Tău Scaun în sănătate de mulţi ani şi cea mai înaltă fericire. Decât odată cu bucuria mi-a adus şi tristeţă nu puţină, văzând că unele parapone şi vechi bănuieli, despre care Fericirea Voastră spune că le-a aruncat în abisul uitării, iarăşi se ridică din abis şi înoiesc amintirea cu sunet; şi ne mirăm cum stă astfel lucrul, ştiind sigur (cum nu-Ţi scapă nici Ţie) că pentru acelea am dat şi în scris şi prin viu graiu îndestulătoare îndreptăţiri către aceia cari dintru început ni le-au adus. Dar, de oare ce (cum se pare) n'a rămas Fericirea Voastră lămurită, e de nevoie să-I aducem înainte şi alte îndreptăţiri pentru

μεν ἔτι δικαιολογήματα εἰς ἔνδειξιν μείζονα καὶ βεβαίωσιν τῆς πολλῆς μας ἀθωότητος, τὰ ὁποῖα Θεοῦ χάριτι δὲν μᾶς λείπουν, μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν συνήγορον τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλ' ἐπειδὴ μᾶς προστάζει ἡ πατρική της ἀγάπη νὰ μὴ γράψωμεν τίποτες περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, τὰ σιωποῦμεν ὅλα ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ ὑπακοὴν καὶ εὐλάβειαν· καὶ τόσον μόνον παρακαλοῦμεν τὴν φιλόστοργον αὐτῆς ἀγαθοσύνην νὰ μὴν ἔχῃ καθ' ἡμῶν κἀμμίαν ἀγανάκτησιν περὶ τῶν πρώην γεγενημένων, διότι ἡμεῖς τὴν ζημίαν τοῦ Ἁγίου Τάφου οὔτε τὴν ἠθελήσαμεν, οὔτε τὴν ἐπροξενήσαμεν, οὐδέποτε γὰρ προετιθέμεθα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τοιοῦτον πρᾶγμα παράνομον. Ἔτζι ἐν καθαρῷ συνειδότι βεβαιώνομεν τὴν Ὑμετέραν θεοτίμητον Μακαριότητα, ἧς αἱ θεοπειθεῖς μακάριαι εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν, εὐλαβῶς ἀσπαζόμενοις τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν, ἀρωγαὶ διὰ βίου.

αφιϐ', Νοεμβρίου ιε'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιοτάτης Μακαριότητος πάντοτε εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

arătarea mai deplină şi întărirea multei noastre nevinovăţii, care slavă Domnului nu ni lipsesc, căci avem mărturisitor cu noi adevărul. Dar, de oare ce ni porunceşte părinteasca-Ţi iubire să nu mai scriem nimic pentru această afacere, să tăcem toate deocamdată, pentru ascultare şi evlavie; şi atâta numai rugăm pe iubitoarea-Ţi bunătate să nu aibă împotriva noastră nicio supărare pentru ce s'a întâmplat mai nainte, căci noi n'am vrut, nici n'am căşunat paguba Sfântului Mormânt, căci de loc nu ni-am pus înaintea ochilor un astfel de lucru fără cale. Astfel cu conştiinţa curată asigurăm pe Fericirea Voastră de Dumnezeu cinstită, ale cării fericite rugăciuni să ni fie nouă, cari sărutăm cu evlavie sfânta-Ţi dreaptă, ajutătoare în viaţă.

1712, Noiemvre 15.

Al Fericirii Voastre prea-respectate cu totul la poruncă

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

LXVI.

Târgovişte, 1713, 21 Ianuar.

Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre noua tipografie din Constantinopol a acestuia şi călătoria din Georgia prin Rusia în Olanda a tipografului său, Mihai Iştvanovici.

Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἡμῶν ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν εὐλαβητικὴν προσκύνησιν.

† Καθὼς μᾶς εὐχήθη ἡ πατρικὴ ἀγάπη τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος, οὕτω καὶ ἐγένετο, καὶ δι' εὐχῶν της ἁγίων ἑωρτάσαμεν εὐτυχῶς τε καὶ περιχαρῶς τάς τε πανσέπτους ἡμέρας τῶν δεσποτικῶν γενεθλίων καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ νέου ἔτους, τὸ ὁποῖον νὰ εὐδοκήσῃ ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ εἶναι ἀγαθὸν καὶ εὐτυχὲς μέχρι τέλους καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς ὅλους τοὺς ὀρθοδόξους.

Ἐμάθαμεν τὰς συγχύσεις ὁποῦ νεωστὶ πάλιν προξενᾷ τῇ Μακαριότητί σας ἡ ἄσπονδος ἔχθρα τῶν Δυτικῶν, καὶ πολλὰ μᾶς ἐβαρυφάνη, βλέποντες πῶς εἰς ταῖς παρούσαις ἀνωμαλίαις ἔτρεξαν καὶ αὐτοὶ οἱ λυμεῶνες καὶ ἀπατηλοὶ νὰ προσθέσουν ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυμάτων μας. Πλήν, Κύριος ἀγαπᾷ κρίσιν καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει τοὺς ὁσίους αὐτοῦ· αὐτοὶ δέ, ὡς παράφρονες καὶ φιλοτάραχοι, ἐκ-

Prea-fericitului, prea-învăţatului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnul domn Hrisant, prea-respectatului nostru părinte întru Hristos, evlavioasa închinăciune.

† Cum ne-a rugat părinteasca iubire a Fericirii Tale prea-respectate, aşa s'a şi întâmplat, şi prin rugăciunile Tale sfinte an serbătorit cu fericire şi bucurie prea-veneratele zile ale Naşterii Domnului şi începutul noului an, care să dea prea-bunul Dumnezeu să fie bun şi fericit până la capăt şi pentru noi şi pentru toţi drept-credincioşii.

Am aflat supărările pe care de curând le căşunează Fericirii Tale duşmănia neîmpăcată a Apusenilor, şi mult ne-am îngreuiat, văzând cum în cele de faţă încurcături au ieşit oamenii răi şi înşelători ca să adauge încă la durerea rănilor noastre. Dar Domnul iubeşte judecata şi nu va părăsi pe cei cucernici ai săi; iar aceia, ca nişte nebuni şi tulburători, vor fi go-

διωχθήσονται καὶ θέλουν ἐπιστραφῇ εἰς τὰ ὀπίσω ταπεινομένοι καὶ κατησχυμένοι.

Κατὰ τὴν παραγγελίαν ὁποῦ ἡ Μακαριότης Σας μᾶς δίδει εἰς τὴν ὑπέρτιμόν της ἐπιστολήν, ἐγράψαμεν τοῦ παπᾶ κὺρ Γεωργίου, ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ αὐθεντικὸν σαράγιον, νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς ὅποιον τοῦ δώσῃ ἐκ μέρους της τὸ ἐνθάδε ῥαβάσιον εἴκοσι ἀπὸ τὰ βιβλία μας, καί, ἐπειδὴ ἔτζι τῆς φαίνεται εὔλογον, ἂς μοιρασθοῦν εἰς τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἁγίας Πόλεως διὰ ψυχικήν μας σωτηρίαν. Εἰ δὲ διὰ τὸν ὁλόκληρον τύπον, ὁποῦ μᾶς σημειώνει πῶς ἐτάξαμεν νὰ ἀφιερώσωμεν εἰς τὴν νέαν της τυπογραφίαν, κατὰ τὸ παρὸν δὲν εἶναι βολετὸν νὰ λάβῃ πέρας ἡ ὑπόσχεσις, μὲ τὸ νὰ εἶναι τελείως διεφθαρμένος ἐκεῖνος ὁποῦ μᾶς ἔμεινεν· ὅμως, ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς ὑγείαν εἰς τὸ μέσον καὶ κατευοδωθῇ ἐνταῦθα ὁ μαθητής μας Μιχαήλ, τὰ ἐμπορευθέντα διὰ τῶν χειλέων μου οὐ μὴ ἀθετήσω: αὐτὸ δι' ἡμετέρας δαπάνης θέλει κοπιάσῃ διὰ νὰ λάβῃ ἡ Μακαριότης σας τὰ ὅσα τῆς ὑπεσχέθημεν· καὶ εἰς τοῦτο ἂς μὴν ἔχῃ κἀμίαν ἀμφιβολίαν.

Ὁ πανιερώτατος ἅγιος Ἀδριανουπόλεως εὐλαβῶς προσκυνεῖ τὴν σεβασμίαν της Μακαριότητα, ὁμοίως καὶ ὑπεραμικρός της δοῦλος ὁ διδάσκαλος Ἀβράμιος, μετὰ πάσης εὐλαβείας τε καὶ ταπεινώσεως τὴν ἐδαφιαίαν αὐτῇ ἀπονέμει προσκύνησιν. Ἡμεῖς δέ, πάλιν καὶ πολλάκις δεόμενοι τοῦ ἐν Τριάδι ὑμνουμένου Θεοῦ νὰ διατηρῇ τὴν Μακαριότητά της ἐρρωμένην τε καὶ εὐδαιμονοῦσαν, εὐλαβῶς ἀσπαζόμεθα τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν.

Ἀπὸ Τεργοβύστου, ᾳψιγ', Ἰαννουαρίου κα'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος.

niţi şi se vor întoarce înapoi smeriţi şi ruşinaţi.

După vestea ce mi-o dai Fericirea Ta în prea-cinstita-Ţi scrisoare, am scris popei chir Gheorghe, care e la domnescul saraiu, să dea cui va aduce din partea Ta răvaşul de acolo douăzeci din cărţile noastre, şi, de vreme ce încă Ţi se pare potrivit, să se împartă la bisericile Sfintei Cetăţi pentru sufleteasca noastră mântuire. Iar, pentru tot tiparul, cum îmi spui că am orânduit să dăruim la noua Ta tipografie, deocamdată nu e cu putinţă să se împlinească făgăduiala, pentru că e cu totul stricat cel ce mi-a rămas, dar, dacă va da Dumnezeu sănătate între acestea şi va călători acolo ucenicul nostru Mihail, cele neguţate prin buzele mele le voiu îndeplini: el însuşi cu cheltuiala noastră se va grăbi să capete Fericirea Voastră câte I le-am făgăduit; şi în această privinţă să nu aibi nicio îndoială.

Preasfinţitul de Adrianopol se închină cu evlavie Fericirii Tale respectate, şi tot aşa prea-micul rob al Tău dascălul Avramie, cu toate evlavia şi smerenia Ţi se închină până la pământ. Iar noi, iarăşi şi adesea rugându-ne de cel în Treime slăvit Dumnezeu să păzească pe Fericirea Ta sănătos şi fericit, sărutăm cu evlavie sfânta-Ţi dreaptă.

Din Târgovişte, 1713, Ianuar 21.

Al Fericirii Voastre prea-respectate.

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

LXVII.

Elena, fiica lui Dumitraşcu-Vodă Cantacuzino, către Patriarhul Hrisant, cu multă rugăciune ca el să intervie neputând scrie la „unchii" ei şi la Vodă-Brâncoveanu, ca ea, orfana, acum văduva, gonită din metohul constantinopolitan al Ierusalimului, să fie îngăduită. [Constantinopol], 1713, 22 Ianuar.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε, σκέπη καὶ καταφυγὴ μετὰ Θεὸν τῶν πτωχῶν, αὐθέντα ἡμῶν καὶ δέσποτα, ὡς ἄλλη αἱμορρροοῦσα τοῦ ἱεροῦ σου κρασπέδου ἅπτομαι καταφιλοῦσα τοὺς ἁγίους της πόδας.

Ὅλαις ἡ πίκραις καὶ δυστυχίαις ὁποῦ μὲ ἦλθαν ἕως τώρα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς μου μῦθος καὶ τὸ οὐδὲν λογίζονται ἔμπροσθεν εἰς τὴν ἀφόρητον ἐσχάτην μου τούτην συμφοράν, δεσπότη μου καὶ αὐθέντη μου· ἄρωνος καὶ ἄλαλος ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι ἔμεινα πολλὴν ὥραν ἡ ἀθλία, ἀκούουσα παρελπίδα τὸ πικρότατον τοῦτο μαντάτο ὅτι νὰ εὔγω ἀπὸ τὸ σπῆτι τῆς Μακαριότητός Σου. Πῶς νὰ παραστήσω ἡ ταλαίπωρος τὴν ἀπροσδόκητον ταύτην συμφοράν; Ποῖα ῥήματα νὰ εὐγάλω διὰ νὰ δυσωπήσω τὴν μακαρίαν σου καὶ ἁγίαν ψυχήν; Πόσα δάκρυα νὰ χύσω

διὰ νὰ σύρω εἰς οἶκτον καὶ σπλάγχνος τὴν ἐπιεικεστάτην σου καὶ χριστομίμητον γνώμην; Λυπήσου με, δεσπότη μου, ἐξαιρέτως διὰ τρεῖς αἰτίαις: α', διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ ὁποῦ καταδέχεται νὰ ἔχῃ ἀδελφοὺς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐλαχίστους ἀνθρώπους, β', διὰ τὴν ψυχὴν τοῦ ἀειδήμου καὶ μακαρίτου σου θείου, καὶ γ', τὸ περισσότερον, διὰ τὴν ψυχήν σου, ὁποῦ διὰ τὴν ὁποίαν δὲν προτιμᾷς ὅλον τὸν κόσμον, ὅλος ὁ κόσμος, δεσπότη μου μακαριώτατε, σὲ ἔχει ἕνα κοινὸν κειμήλιον καὶ καύχημα, καὶ ξεχωριστὰ ἡμεῖς κἄποια ἀποκεκλεισμένα σπήτια σὲ ἔχομεν ἕνα στύλον, πατέρα, μητέρα, βοηθόν, προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα, ἕνα ἀστέρα φαεινὸν ὁποῦ μὲ τὰς λάμψεις του διασκεδάζει κάθε σκότος, κάθε θλῖψιν καὶ ἀδυναμίαν ψυχῆς, σὲ ἔχομεν ἕνα λιμένα καὶ γαληνότατον ὅρμον, εἰς τὸν ὁποῖον ὅσοι εἱμεσθεν καταποντούμενοι ἀπὸ τὰς τρικυμίας τοῦ βίου, προστρέχοντες εὑρίσκομεν σωτηρίαν. Διὰ τοῦτο δέομαι καὶ παρακαλῶ μετὰ πολλῆς ταπεινώσεως καὶ συντετριμμένης καρδίας τὴν φιλόθεον καὶ θεοφόρον σου ψυχήν, λυπήσου με τὴν ξένην εὐτυχίας, ὦ φιλοξενώτατε καὶ πρὸς πάντας φιλοστοργώτατε, μὴν ἀμαυρώσῃς τὰ κατορθώματά σου καὶ τοὺς ἀγῶνας σου ὁποῦ πολλῷ τῷ κόπῳ ἔσπειρας μὲ τὴν ἐδικήν μου ἀποστροφήν· μὴν ἀποκάμουν ἡ καλοσύναις σου εἰς ἐμένα τὴν ὀρφανή, τὴν χήρα, ὁποῦ, καθὼς τὸ γινώσκεις, εἶναι ἀδύνατον, ἂν ἐγὼ, ἀλλοῦ νὰ καθήσω. Ἠξεύρεις, δεσπότη μου, τὰ αἴτια, τὰ περιστατικὰ ὁποῦ ἔξω ἀπὸ ἐδῶ ὁποῦ πλησιάζω εἰς τὴν Μακαριότητά σου καὶ εὑρίσκομαι κοντὰ εἰς τοὺς συγγενεῖς μου, δὲν ἠμπορῶ νὰ κατοικήσω ἀλλοῦ· ἀνίσως ὅμως (τὸ ὁποῖον δὲν ἐλπίζω) καὶ ἀποφασίσετε νὰ ἐγὼ, ταχύτερον καὶ εὐκολώτερον θέλω κατοικήσει εἰς τοὺς τόπους τοῦ ᾅδου παρὰ εἰς ἄλλο μέρος, καὶ μάλιστα ὁποῦ δὲν ἔχω μήτε καιρὸν νὰ γράψω κἂν εἰς τοὺς θείους μου, εἰς τὴν Βλαχίαν, καὶ εἰς τὸν Ἀφέντην διὰ νὰ πηγαίνω τὸ ὀλιγώτερον νὰ κατοικήσω ἐκεῖ. Τὸ παράπονον τῆς καρδίας μου μὲ ἀναγκάζει νὰ πολυλογῶ καὶ νὰ ἐνοχλῶ μακαρίας καὶ σοφωτάτας ἀκοάς. Διὰ τοῦτο, προσπίπτουσα εἰς τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν σου, κράζω ἐλεεινῶς, ἐλέησόν με, δέσποτά μου, τὴν ἀξίαν ἐλέους δούλην σου: λυπήσου τὸ παιδί μου, τὴν ψυχήν μου, δεῖξαι σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ καὶ φιλανθρωπίας· πλήρωσον μὲ τὸ ἔργον ἐκεῖνα ὁποῦ διδάσκωνται πάντοτε ἀπὸ τὸ ἅγιόν σου στόμα: δοῦλος Θεοῦ εἶσαι, καὶ τοῦ Χριστοῦ τόπον ἐπέχεις, καὶ σπλαγχνίσου με τὴν ταλαίπωρον· τὴν μεγάλην του καὶ πολλὴν εὐσπλαγχνίαν μιμούμενος, μὴν καταφρονήσῃς τὸ κακορίζικον γένος μας, ὁποῦ εἰς ἄλλον δὲν καυχόμεθα παρὰ εἰς τὴν Μακαριότητά σας: ἐν σοὶ θαῤῥοῦμεν, ἐν σοὶ πᾶσα ἡ ἐλπὶς ἡμῶν. μὴν καταισχύνῃς τὸ λοιπὸν ἀπὸ τῆς προσδοκίας ἡμῶν· ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς ᾅδου τὴν ψυχήν μου, ὅτι, μάρτυρα βάνω τὸν Θεόν, δὲν τὸ ὑποφέρω, δεσπότη μου. Δὲν μὲ ἀκούει ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ μὲ γράφει τὴν γραφὴν νὰ γράψῃ καταλεπτῶς τὴν τωρινήν μου κατάστασιν: δύο ἡμέρας ἔχω ὁποῦ τῷ πάθει τῆς ἀθυμίας κατακλεισθεῖσα κλαίω, θρηνῶ καὶ ὀδύρομαι καὶ κινδυνεύω νὰ ἐγὼ ἀπὸ τὰ μυαλλά μου καὶ θὰ ἔλθω εἰς ἀφροσύνην νὰ χαθῶ. Παρηγόρησόν μοι λοιπὸν διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὅτι, ἀνίσως καὶ γράψῃς νὰ ἐγὼ, εὐθὺς φαρμακίζομαι καὶ χάνομαι ψυχικῶς καὶ σωματικῶς. Οἱ δὲ χρόνοι σου πολλοί, καὶ αἱ θεοπειθεῖς σου εὐχαὶ ἔστωσάν μοι διὰ παντὸς ἀσφαλὲς φυλακτήριον.

ᾳψιγ', Ἰανουαρίου κϐ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος δούλη

Ἑλένη Καντακουζηνοῦ,
θυγάτηρ τοῦ μακαρίτου Δημητράσκου-Βόδα.

LXVIII.

1713, 27 Ianuar.

Constantin Cantacuzino Stolnicul către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre proorociile ce se fac prin calendare.

Θεός.

Μακαριώτατε καὶ σοφώτατε δέσποτα, τὴν Ὑμετέραν σοφωτάτην Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν πανάγιον αὐτῆς δεξιὰν ταπεινοφρόνως ἀσπάζομαι.

Τρία πάντιμα καὶ πανσεβάσμια τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος γράμματα, γεγραμμένα τὸ μὲν τῇ ιθ' τοῦ παρελθόντος, τὸ δὲ τῇ λ' τοῦ

Cu Dumnezeu.

Prea-fericite şi prea-învăţate stăpâne, preaînvăţatei Voastre Fericiri cu supunere mă închin şi preasfânta-Ţi dreaptă cu smerenie o sărut.

Trei prea-cinstite şi prea-respectate scrisori ale Fericirii Tale, scrise una la 19 ale lunii trecute, alta la 30 ale acesteia şi

αὐτοῦ καὶ τὸ τρίτον τῇ ε' τοῦ παρόντος, ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ μετὰ πάσης ὑποκλινοῦς καὶ εὐλαβητικῆς διαθέσεως ἐνεχειρίσθην καί, ὅσον μὲν διὰ τὴν ἐφετὴν καὶ ἐμοὶ παμπόθητον αὐτῆς ὑγείαν, ὑπερεχάρην, εὐχαριστῶντας τῷ παναγάθῳ Θεῷ. Ὅσον δὲ διὰ τοὺς πολλοὺς πειρασμοὺς καὶ τὰς ἀλλεπαλλήλους ἐνοχλήσεις ὁποῦ καθ' ἑκάστην ἔχει, ἀκούων καὶ γνωρίζοντας, ὁ τῶν καρδιῶν γνώστης Κύριος γινώσκει πόσον λυποῦμαι καὶ θλίβομαι καὶ ἐγώ· ἀλλὰ τί ἔχωμεν νὰ εἰποῦμεν, παρὰ μόνον νὰ παρακαλοῦμεν τὴν ἄπειρον φιλανθρωπίαν καὶ εὐσπλαχνίαν τοῦ Θεοῦ νὰ τῆς δίδῃ χάριν ἐνδυομοῦσαν εἰς τὸ νὰ ἠμπορῇ νὰ διοικῇ γενναίως τε καὶ μεγαλοψύχως τὰ δεινὰ καὶ νὰ ἀντιπαλαίῃ τούτοις. Ἡ αἰτία δὲ ὁποῦ δὲν ἀπεκρίθην εἰς τὸ καθὲν καὶ ὀγρήγορα οὔτε ἀμέλεια εἶναι, οὔτε ἀμνημοσύνη, ἠξεύρει το ὁ Θεός, ἀλλὰ πῇ μὲν ἡ τοῦ γραφέως στέρησις, πῇ δὲ ἄλλα περιστατικὰ τοῦ καιροῦ, καὶ τὸ δὴ μέγιστον καὶ κυριώτερον, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶχα οὐδεμίαν ὕλην ἀξιόλογον ἢ ὑπόθεσιν κατεπείγουσαν· ὅθεν καὶ ζητῶ τὴν παρὰ τῆς σῆς συμπαθεστάτης Μακαριότητος συγγνώμην. Ἔγνων δὲ καὶ τὰ σημειούμενά μοι διὰ τῶν σεβασμίων αὐτῆς γραμμάτων· καί, διὰ μὲν τὰς ἐκ τῶν βορείων μερῶν εἰδήσεις, οὐδὲν θετικὸν καὶ βέβαιον ἔχω ἐγὼ νὰ σημειώσω τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι ἕως τοῦ νῦν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς διατρίβοντας εἰς τοὺς μακρυτέρους τόπους, σὰν τί ἄραγε ἀπόφασιν νὰ ἔκαμαν καὶ τί νὰ μελετῶσι διὰ τὰ ἀκόλουθα, μετὰ τὴν εἴδησιν ὁποῦ δὲν ἀμφιβάλλω νὰ μὴν ἔλαβον ἕως τώρα τοῦ χαλασμοῦ τῶν σπουδῶν· ἐπειδὴ καὶ ἡ εἴδησαις αὐταῖς ἀπὸ λόγου τους δὲν ἠμποροῦν νὰ ἔρθουσιν, ἂν τινὰς δὲν τὰς ζητήσῃ ἀπὸ νουνεχεῖς καὶ ἀξίους ἀνθρώπους, ἡμεῖς δὲ καὶ πλέον δὲν τὰς ζητοῦμεν μὲ ἔφεσιν, etc. Λοιπὸν οὔτε ἠξεύρομεν τὴν ἀλήθειαν αὐτῶν ἢ μὴ ἐκ τῶν κοινῶν ψευδορεπόρτων, τὰ ὁποῖα ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ τῆς τὰ γράψω, ἐπειδὴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ἑπόμενα ἀναιροῦσι τὰ ἡγούμενα. Τώρα ὅμως προσεκτικῶς ἀναμένω ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ἴσως νὰ λάβω καμμίαν εἴδησιν ἀληθεστέραν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, καὶ ὅτι νεοφανέστερον καὶ ἀξιοπιστότερον ἤθελα ἔχῃ, ἐξάπαντως, ὄχι μόνον διατί μὲ προστάζει, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος ὁποῦ πρὸς αὐτὴν ἔχω, θέλω τὸ σημειώσῃ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι. Διὰ δὲ τὰ προγνωστικὰ τοῦ ἔτους, λέγω ὅτι οἱ τούτων γραφεῖς, ὡς μοὶ δοκεῖ, λαμβάνουσι τὰς ἀρχὰς καὶ τὸ προγινώσκειν, ὄχι ἐκ τῶν ἀστέρων, ἀλλ' ἐκ τῶν

cea de-a treia la 5 ale celei de faţă, una cu alta fără zăbavă a vremii le-am primit cu toată aplecarea smerită şi evlavioasă şi, cât despre dorita şi mie prea-poftita sănătate a Ta, m'am bucurat foarte, mulţămind prea-bunului Dumnezeu. Cât despre multele încerări şi supărări venite una peste alta ce le ai zilnic, auzind şi aflând, Domnul, cunoscătorul inimilor, cunoaşte cât mă supăr şi mă tulbur şi eu; dar ce să spunem, ci numai să rugăm nesfârşita iubire de oameni şi mărinimie a lui Dumnezeu să-Ţi dea harul trebuitor ca să poţi birui vitejeşte şi mărinimos cele rele şi să te lupţi cu acestea. Pricina pentru care n'am răspuns la fiecare şi răpede nu e nici nengrijirea, nici uitarea, Dumnezeu o ştie, ci, de pe o parte, lipsa de scriitor, iar, pe de alta, alte împrejurări ale vremii, şi, cea mai mare şi mai de căpetenie, pentru că nu avem nicio materie vrednică ori lucrare să mă îndemne; pentru care şi cer de la Fericirea Ta cea prea-prietenească iertare. Am aflat şi cele însemnate mie prin respectatele-Ţi scrisori şi, pentru ştirile din părţile de Miazănoapte, n'am nimic temeinic şi sigur să însemn Fericirii Voastre până acum, şi mai ales de la cei ce se află în locurile mai depărtate, ce hotărâre au luat şi ce gândesc a face pe urmă, cu ştirea care nu mă îndoiesc că ai primit-o până acum, a distrugerii studiilor; de oare ce şi ştirile acestea nu pot veni de la ei, dacă nu le cere cineva de la oameni cuminţi şi vrednici, iar noi nu le mai cerem cu stăruinţă, etc. Dar nici nu ştim adevărul lor decât de la rapoarte mincinoase, pe care eu nu pot să Ţi le scriu, de oare ce de obiceiu cele ce urmează contrazic pe cele de mai nainte. Ci acum rămân în aşteptare, zi de zi poate să capăt vre-o ştire mai adevărată din acele părţi, şi ce voiu avea mai nou şi mai vrednic de crezare, îndată, nu numai pentru că-mi poruncesti, dar mai ales pentru neapărata datorie ce o am faţă de Tine, le voiu face ştiut Fericirii Voastre. Cât despre prognosticurile anului, spun că autorii acelora, cum mi se pare, iau începuturile şi prezicerea, nu de la stele, ci de la părţile pă-

τῆς γῆς θεματίων: διὰ τοῦτο, καθὼς βλέπουσι τὴν τῶν πραγμάτων φοράν, οὕτω καὶ τὸ προγινώσκειν γράφουσι· πλὴν πάλιν λέγω ἐκεῖνο ὁποῦ καὶ πρότερον ἔγραφον αὐτῇ: ὅτι, ἂν συνέβουσι τὰ ὅσα αὐτὰ προλέγουσιν, δὲν ἀπομένει νὰ εἰποῦμεν ἄλλο παρὰ τό: ἀμαρτωλοὶ ποῦ φύγωμεν; Ὁρίζει ἡ Σὴ Μακαριότης ὅτι φαίνεται πῶς ὁ αἰὼν οὗτος νὰ εἶναι τοῦ Πλάτωνος μεγάλη κυκλοφορία: ἀληθὴς εἶναι ὁ λόγος της, ἐπειδὴ καὶ αἱ πανταχοῦ τῆς γῆς ἀνωμαλίαι καὶ τὰ κατ' αὐτὴν παράδοξα καὶ παράλογα κινήματα μεγάλας δυσκολίας φέρουσιν εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν οἰκουμένην. Τοῦτο μόνον λέγω: ὅτι ἂς τὰ ἀφήσωμεν εἰς τὰ τῆς Προνοίας ἄδηλα καὶ εἰς τὰ πάντα γενηθήτω τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἂς ἐλπίζωμεν ἀγαθά. Δύο καλανδάρια μὲ ἔφεραν τώρα ὁστερώτερα: ἕνα λέχικον καὶ ἄλλο οὔγγρικον, τὰ ὁποῖα μεταγλωττίζωντας εἰς λατινικὴν διάλεκτον, ἰδοὺ ὁποῦ τὰ στέλλω τῇ Σῇ Μακαριότητι περιεργείας χάριν: τὸ οὔγγρικον ἐμεταγλωττίσθη καὶ ῥωμάϊκα, ὅθεν τῆς τὸ στέλνω καὶ αὐτό, καὶ ἂς εἶναι καὶ αὐτῶν τὰ κυάμια *(sic)* προσθήκη εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ πρότερον τῆς ἔπεμψεν ὁ Ἐκλαμπρότατος. Πρὸς τούτοις ἔγνων καὶ τὰ σημειούμενά μοι διὰ τὸν Γέρο Ἀλῆ-ἐφέντη (τὸν ὁποῖον ἀκριβῶς καὶ φιλικῶς χαιρετῶ), ὅστις, καθὼς ὁρίζει καὶ ἡ Σὴ Μακαριότης, προλέγει αὐτῶν ἀστάτων τὰ ἄστατα, καὶ ἐκ τῶν ἀσαφῶν τὰ ἀσαφῆ. Τὸ δὲ πῶς δὲν μὲ ἔγραψε τούρκικα, σᾶν ἔτζη τοῦ ἐφάνη εὔλογον, ἔστω καθὼς τὸν ἄρεσε! Ὅτι δὲ εἶναι πλεονέκτης καὶ ἀκόρεστος, εἰς αὐτὸν τοῦτο δὲν εἶναι τόσον παράδοξον, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι καὶ πτωχός, ἔπειτα καὶ ὁ κοινὸς λόγος τὸ θέλει, ὅτι τοῦτο νὰ εἶναι πάγκοινον εἰς ὅλους τοὺς τζαλμαφόρους, ἀμὰ ἔσωσαν καὶ οἱ καλπακοφόροι, ὅτι ἂν καὶ δὲν τοὺς ξαπερνοῦμεν, ἀλλ' οὔτε τόσον παρακάτω εἴμασθεν· πλὴν ὑγείαν μόνον νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς καὶ γνῶσιν, etc. Δὲν ἔδωσα τὴν ἀπόκρισιν τοῦ γράμματός του κατὰ τὸ παρὸν τοῦ ἐφένδη δηλαδή, ἐπειδὴ καὶ δὲν εἶχα καιρόν, ὅμως θέλω τὸν ἀποκριθῇ. Διὰ δὲ τὴν ἑτοιμασίαν τοῦ σεφερίου ὁποῦ μὲ γράφεις, πῶς τὸν ἐπρόσταξεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἑτοιμασθῇ νὰ πάγῃ καὶ αὐτός, ἂν καλὰ καί, καθὼς μὲ εἶπαν, ἔγραψε καὶ ἀτός τοῦ τῷ ἡγεμόνι, ὅμως καὶ ἐγὼ θέλω τὸν συντύχῃ, καὶ θέλω τὸν παρακινήσῃ ὅσον δυνηθῶ περὶ τούτου, κατὰ τὸ χρέος ὁποῦ ἔχω πρὸς ἕνα παλαιὸν φίλον, καὶ λογιάζω ὅτι καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης του θέλει κάμῃ τὸ ζήτημά του, διατί αὐτὸ καὶ δυνατὸν καὶ εὔκολον εἶναι νὰ γένῃ, μόνον νὰ θελήσῃ. Οἱ τοῦ ταπεινοῦ

mântului: de aceia, cum văd mersul lucrurilor, astfel scriu şi prezicerea ; dar iarăşi spun ce Ţi-am mai scris Ţie: că, dacă se împlinesc celc ee prevestesc ei, nu rămâne să spunem alta decât: „unde să fugim noi, păcătoşii?". Socoţi Fericirea Ta că se pare acest veac a fi marele cerc al lui Platon: e drept cuvântul Tău, căci şi anomaliile ce se află pretutindeni pe pământ şi cele neaşteptate şi fără rost mişcări aduc mari greutăţi aproape pe tot cuprinsul pământului. Atâta numai spun: că să le lăsăm în sama lucrurilor nelămurite ale Proniei şi în toate să se facă voia lui Dumnezeu, de la care să nădăjduim cele bune. Două calendare mi le-au adus acum în urmă: unul leşesc şi altul unguresc, pe care traducându-le în latineşte, iată că Ţi le trimet Fericirii Tale pentru curiositate: cel unguresc s'a tradus în greceşte, şi să-Ţi fie cele dintr'însele adaus la cele pe care mai nainte Ţi le-a trimes Prea-strălucitul. Pe lângă acestea am aflat şi cele însemnate mie de bătrânul Alì-Efendi (pe care-l salut cu iubire şi prietenie), care, cum judecă şi Fericirea Voastră, prezice cele fără basă din cele fără basă şi cele nesigure din cele nesigure. Şi că nu mi-a scris turceşte, cum i s'a părut lui că e bine, fie cum i-a plăcut! Ci că este lacom şi nesăţios, la el nu e aşa de mirare, ca unul ce este şi sărac, căci şi vorba obişnuită aşa spune: că e lucru de obşte la purtătorii de cealmale, dar au rămas şi purtătorii de calpace, căci, şi dacă nu-i biruim, dar nici nu suntem aşa de pre jos pe lângă dânşii; numai sănătate să dea Dumnezeu şi minte, etc.! N'am dat răspuns la scrisoarea de acum a efendiului, de oare ce n'aveam nici prilej, dar îi voiu răspunde. Iar pentru gătirea seferului (armatei), de care-mi scrii că a orânduit Stăpânul să se gătească şi să meargă şi el, de şi, cum mi-au spus, a scris-o el însuşi Domnului, dar şi eu îl voiu întâlni, şi-l voiu îndemna după putinţă la aceasta, după datoria ce o am către un vechiu prieten, şi socot că şi Prea-Strălucirea Sa va face după cererea mea, pentru că este şi cu putinţă şi uşor s'o facă, numai să vrea. Ai casei mele toţi, cu femei şi copii, se închină până la

μου οἴκου ἁπαξάπαντες, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἐδαφιῶς προσκυνοῦσι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα καὶ τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν μετὰ πάσης εὐλαβείας ἀσπάζονται, ἐξόχως δὲ οἱ ὀρφικιάλλιοί της, καὶ ὅλοι ὁμοφώνως παρακαλοῦμεν τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ εὐδοκήσῃ, ὡς πολλάκις τὸ εἶπα καὶ θέλω τὸ λέγει, νὰ ἀντα-μωθοῦμεν κἂν ἔτι ἅπαξ σωματικῶς, διὰ νὰ λάβωμεν τὴν εὐλογίαν αἰσθητῶς, καὶ διὰ νὰ δώσῃ καὶ τοῖς μέχρι τοῦδε μὴ λαβοῦσιν ὀρφίκια, ὄχι μόνον διὰ γράμματος, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν αὐτῆς παρουσίας καὶ διὰ ζώσης φωνῆς.

Ἡ Μακαριότης της δὲν λείπει φορτώνουσα ἡμᾶς μὲ διάφορα· μᾶς ἔστειλε τὸ κυδωνάτον, διὰ τὸ ὁποῖον εὐχαριστοῦμεν καὶ ὑπερευχαριστοῦμεν ὅλοι κοινῶς τῇ Σῇ Μακαριότητι διὰ τὴν τοσαύτην πρὸς ἡμᾶς καλοκἀγαθίαν καὶ εὐεργεσίαν. Θαυμάζω κατὰ ἀλήθειαν μὲ τί τρόπον νὰ ἐξαγοράσω καὶ ἐγὼ τὸ τοιοῦτον πολὺ χρέος ὁποῦ πρὸς τὴν Σὴν Μακαριότητα ἔχω, ὡσὰν ὁποῦ ἀπ' ἐδῶ δὲν ἠξεύρω τί νὰ τῆς στείλλω· ὅμως ἂς μὲ προστάξῃ τὴν παρακαλῶ ἐλεύθερα καὶ δεσποτικὰ εἰς ὅτι εἶναι ὁρισμός της, καὶ μὲ γνωρίζει πῶς θέλω δυνηθῇ νὰ τὴν δουλεύσω, διὰ νὰ ὑπηρετήσω αὐτῇ προθύμως. Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ παρόν, αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ βίου σωτηρητικαί.

ᾳψιγ', Ἰανουαρίου κζ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος διὰ παντὸς ταπεινὸς καὶ εὐλαβέστατος δοῦλος,

Κωνσταντῖνος Καντακουζηνός.

pământ Fericirii Voastre şi sărută cu toată evlavia sfânta-Ţi dreaptă, şi mai ales dregătorii Tăi, şi toţi cu un glas rugăm pe prea-bunul Dumnezeu să binevoiască, precum adesea am spus şi voiu spune, să ne întâlnim măcar odată trupeşte, ca să primim de fapt binecuvântarea, şi să dai şi celor ce nu le-au avut până acum dregătorii, nu numai prin scris, ci şi prin dorita nouă presenţă şi viu graiu.

Fericirea Ta nu lipseşte a ni trimete deosebite lucruri: ni-ai trimes chitonagul, pentru care mulţămim şi preamulţămim cu toţii Fericirii Tale pentru atâta bunătate şi dărnicie faţă de noi. Mă mir în adevăr cum să răsplătesc şi eu o astfel de mare datorie ce o am faţă de Fericirea Voastră, ca unul care de aici nu ştiu ce să-Ţi trimet; dar Te rog să-mi porunceşti liber şi ca un stăpân la ce-Ţi va fi voia, şi mă ştii cum voiu putea că te voiu servi, ca să-Ţi fiu cu grabă. Acestea deocamdată, iar preasfintele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni să-mi fie în toată viaţa mântuitoare.

1713, Ianuar 27.

Al Fericirii Voastre întru toate smerit şi prea-evlavios rob,

Constantin Cantacuzino.

LXIX.

Un necunoscut către Patriarhul Hrisant, despre nevoia de a cere în favoarea sa un firman împărătesc. [Ierusalim,] 1713, 30 Ianuar.

Μακαριώτατε, λογιώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν αὐτῆς θεοείκελον Μακαριότητα αὐχενοκλινῶς προσκυνῶ καὶ τὰς ἁγίας αὐτῆς χεῖρας πανευλαβῶς ἀσπάζομαι.

Κυρίῳ τῷ Θεῷ διὰ παντὸς δεόμενος ἵνα στερεώσῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον, ὑψηλότατον καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον εἰς γῆρας βαθύτατον καὶ ἀτάραχον, εἰς ὠφέλειαν καὶ στερέωσιν τῆς εὐσεβείας καὶ παντὸς τοῦ χριστωνύμου πληρώματος πνευματικὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν καὶ ἡμῶν, τῶν εὐτελῶν αὐτῆς δούλων, ἀρρωγήν τε καὶ καύχημα, ἀντιβολοῦμεν οὖν τὴν μακαρίαν αὐτῆς ψυχὴν νὰ μᾶς ἔχῃ εἰς τὸ σκέπος της καὶ εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐπιλέκτων αὐτῆς φίλων. Μὴ ἔχοντας ἄλλον τινὰ φίλον εἰς τὰ αὐτόθι ἐκτὸς τῆς Μακαριότητός Σας, τὴν παρακαλοῦμεν, ὡς πνευματικὸν ἡμῶν πατέρα, τὸ ἄρζη αὐτὸ ὁποῦ θέλει τῆς ἐγχειρίσῃ ὁ αἰδεσιμώτατος αὐτῆς ἀρχιμανδρίτης κὺρ Μελχισεδέκ, νὰ ἐνεργήσῃ διὰ μέσων τῶν φίλων της νὰ γένῃ φερμάνι καὶ μπεράτι, καὶ τὰ ὅσα ἤθελαν τρέξει θέλομεν τὰ εὐχαριστήσῃ, καὶ θέλομεν εἶσθαι πάντοτε ὑπόχρεοι εἰς τὴν μεγάλην της ἀγάπην, καὶ ἕτοιμοι εἰς τὸ πρόσταγμά της, καὶ νὰ ἔχωμεν πάντοτε τὴν τιμίαν της ἐπιστολήν, ἐπειδὴ καὶ νὰ ἔχῃ δύναμιν διὰ τῶν μακαρίων καὶ θεοπειθῶν αὐτῆς εὐχῶν νὰ μᾶς ζωογονῇ τρόπον τινά· τὴν ὁποίαν ὑγείαν τὴν ἔχω πάντοτε

μὲ πολλοὺς κόπους, καὶ Κύριος ὁ Θεὸς διὰ τῶν θεοπειθῶν αὐτῆς εὐχῶν νὰ μὲ κυβερνήσῃ εἰς τὰ πρὸς σωτηρίαν. Τὰ περὶ ἡμῶν εἰ βούληται μαθεῖν, ὅλον εἰς σκάνδαλα καὶ συγχύσεις εἶναι, οὐ μόνον ἐκ τῶν ἐπικρατούντων ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν οἰκείων, καθὼς καὶ ὁ ἅγιος ἀρχιμανδρίτης κὺρ Μελχισεδὲκ καταλεπτῶς θέλει τῆς τὰ φανερώσῃ: μόνον ὁ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ διὰ τῶν μακαρίων σας εὐχῶν νὰ τὰ διασκεδάσῃ ἐκ μέσου ἡμῶν, καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ μὲ τὴν ἐξ ὕψους αὐτοῦ βοήθειαν· αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν μεθ' ἡμῶν.

ᾳψιγ', Ἰανουαρίου 30.

LXX.

1713, 6 April.

Antim, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului, Hrisant, despre tipografia acestuia de la Constantinopol şi călătoria din Georgia prin Rusia în Olanda a tipografului Mihail Iştvanovici.

Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τὴν μετ' εὐλαβείας προσκύνησιν.

† Ὁ νεωστὶ ἀκοκατασταθεὶς ἡγούμενος εἰς τὸ σεβάσμιον μοναστήριον τοῦ Καλοΐ μᾶς ἔφερε πάντιμον ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος, ἣν μετὰ τῆς προσηκούσης εὐλαβείας ὑποδεξάμενοι καὶ ἀναγνόντες τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ σύστασιν, δὲν ἐλείψαμεν εὐνοϊκὴν αὐτῷ ἐπιδεῖξαι τὴν διάθεσιν καὶ τὸ κατὰ δύναμιν ὑπισχνεῖσθαι· χρέος γὰρ ἔχομεν, διὰ πολλὰς αἰτίας, πάντας τοὺς οἰκείους αὐτῆς ἀγαπᾷν καὶ ὑπερασπίζεσθαι αὐτῶν λόγῳ τε καὶ ἔργῳ, καθόσον δυνάμεθα· καὶ τοῦτο θέλει τὸ γνωρίσῃ ἐμπράκτως, ὅταν τὸ καλέσῃ ἡ χρεία, ὁ ἄνωθεν αὐτῆς χρηματίσας ἀρχιδιάκονος.

Πολλὰ μᾶς ἐφάνη καλὸν διὰ τὸν τυπογράφον, ὁποῦ ἡ Μακαριότης σας μᾶς σημειώνει πῶς ἔχει εἰς τὴν Πόλιν, καὶ χαίρομεν ἀκούοντες αὐτὸν εἶναι καὶ τῷ νοῒ καὶ ταῖς χερσί· τοιοῦτον γὰρ αὐτὸν ἀπαιτεῖ καὶ ἡ τέχνη καὶ ὁ τόπος· ἂν δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ ἔλθῃ ἐδῶ, δὲν θέλομεν λείψει δι' ἀγάπην τῆς Μακαριότητός Σας νὰ τοῦ ἑρμηνεύσωμεν ὅτι δὲν ἀπόκτησε, πρὸς εὐκολίαν τῆς τέχνης· καί, ἂν καλὰ εἶναι δοκόφρων, ὅμως βλέπωντας ἐν πράξει τὸ ἀληθὲς τῆς μαθήσεως, θέλει ἀφεθῇ ἀπὸ τὴν δόκησίν του, καὶ ὁ βραδύγλωσσος θέλει γένει εὔλαλος, ταχύφθογγος εἰς εὐχαριστίαν.

Ὁ μαθητής μας ὁ Μιχαὴλ χρόνον ἄγει σήμερον ἀφ' οὗ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς τῶν Ἰβήρων, καί, ὡς ἐμάθαμεν, ἀγαλέαν πάνυ διήνυσεν ὁδὸν ἕως εἰς τὴν Στολίτζαν[1]· ὅμως, Θεοῦ χάριτι καὶ δι' εὐχῶν της ἁγίων, ἔφθασε μὲ ὑγείαν καὶ ἐκεῖθεν: κρείττονος ἐπιθυμίᾳ παιδείας, ἀπῆλθεν εἰς Ὁλανδίαν, πλὴν δὲν ἠξεύρομεν πόσον θέλει περιμένει εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη.

Prea-fericitului, prea-învăţatului şi prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnul domn Hrisant, închinarea cu evlavie.

† Cel de curând aşezat egumen la respectata mănăstire a Căluiului ni-a adus o cinstită scrisoare a Fericirii Tale cinstite de Dumnezeu, pe care cu căzuta evlavie primind-o şi, cetind ce-l priveşte, n'am lipsit să-i arătăm aplicarea binevoitoare şi să-l sprijinim după puteri; căci avem datorie, din multe pricini, să iubim şi să sprijinim pe casnicii Tăi prin cuvânt şi faptă, cât putem; şi aceasta o va cunoaşte prin opere, când va cere nevoia, acel de mai sus al Tău arhidiacon.

Mi-a părut foarte bine pentru tipograful de care-mi scrii Fericirea Ta că-l ai în Constantinopol, şi ne bucurăm auzind că e şi în gând şi în fapt; căci aşa o cere şi meşteşugul şi locul; de-ar da Dumnezeu să vie aici, nu vom lipsi pentru iubirea Fericirii Tale să-i tălmăcim ce nu a câştigat, încă pentru uşurinţa meşteşugului, şi, cu toate că e după părerea lui priceput, dar, văzând în fapt adevărul învăţăturii, va mai lăsa din părerea sa, şi cel încet la limbă va deveni vorbăreţ, iute la cuvânt, pentru mulţămită.

Ucenicul nostru Mihail e acum un an de când a ieşit de la Iberia, şi, cum am aflat, a făcut drum foarte încet până la Stoliţă; dar, slavă Domnului şi prin rugăciunile Tale sfinte, a sosit cu sănătate şi de acolo: din dorinţa de mai bună pregătire, a plecat în Olanda, dar nu ştim cât va rămânea în acele părţi.

[1] Stoliţa, Moscova.

Ὁ ἅγιος Ἀνδριανουπόλεως καὶ οἱ λοιποὶ ἐνδάθε εὑρισκόμενοι ἅγιοι ἀρχιερεῖς εὐλαβῶς προσκυνοῦσι τὴν σεβασμιωτάτην Σας Μακαριότητα· ὁμοίως καὶ ὁ διδάσκαλος Ἀβράμιος τὴν δουλικὴν ἐδαφιαίαν αὐτῇ ἀπονέμει προσκύνησιν. Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ εὐλαβῶς ἀσπαζόμεθα τὴν μακαρίαν αὐτῆς δεξιάν.

αψιγ', Ἀπριλίου ς'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος

Preasfinţitul de Adrianopol şi ceilalţi aflători aici sfinţi arhierei cu evlavie se închină Fericirii Tale prea-respectate; de asemenea dascălul Avramie Ţi se închină până la pământ. Acestea docamdată, şi sărutăm cu evlavie fericita-Ţi dreaptă.

1713, April 6.

Al Fericirii Voastre de Dumnezeu cinstite gata la poruncă

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

LXXI.

Nicolae-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre atitudinea ambasadorului Franciei în chestiile Sfântului Mormânt. 1713, 5 Iulie.

Μακαριώτατε, ἁγιώτατε καὶ σοφώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα μετ' εὐλαβείας προσαγορεύομεν, καὶ τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ νὰ τὴν διαφυλάττῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀδιασείστῳ ὑγείᾳ καὶ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος. Τὸ ἱερώτατον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἐλάβομεν, καὶ διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐφετὴν ὑγείαν της ὑπερεχάρημεν· εὐέχθημεν εὐλαβῶς καὶ τὰς ἁγίας αὐτῆς εὐχάς, καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτῇ. Ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφεξῆς γραφόμενα. Ὁρίζει περὶ τοῦ πρέσβεως τῆς Φράντζας ὅτι φαίνεται χρηστὸς τοῖς λόγοις, ἀμὴ τὰ ἔργα δὲν εἶναι σύμφωνα. Ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἔχει ἄκραν σύνεσιν καὶ περίνοιαν, καὶ θέλει προτιμήσει τὸ συμφερώτερον, ἡμεῖς δὲ μείνομεν ἕτοιμοι εἰς τοὺς ὁρισμούς της καὶ πάντοτε πρόθυμοι νὰ δουλεύσωμεν τῷ Παναγίῳ Τάφῳ εἰς τὰ κατὰ δύναμιν. Πρὸς τούτοις ὁρίζει ὅτι τὰ αὐτόθι πῶς ἔτρεξαν καὶ τρέχουσιν, τὰ σημειοῦσιν ἄλλοι καὶ σαφέστερον καὶ πλατύτερον· εὐχαριστοῦμεν δὲ καὶ τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι ὁποῦ, ἂν καὶ συνεσκιασμένως, ὅμως σαφέστερον ὑπαινίξατο τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὅτι καὶ ἡμεῖς παρομείων συνεικάζομεν καθὼς καὶ ἡ ἄκρα της σύνεσις, καὶ μόνον ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ νὰ εἶναι μόνιμα τὰ γεγονότα, καὶ νὰ κατευνάσῃ τὰς ταραχάς, ὅτι νὰ μᾶς πιστεύσῃ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης πῶς πλέον ἀπεκάμαμεν, κἀμία δύναμις δὲν ἔμεινε. Καὶ λοιπὸν παρακαλοῦμεν θερμότατα τὴν Ὑμετέραν Σεβασμιότητα νὰ καθικετεύσῃ τὸ θεῖον

Prea-fericite, preasfinte şi prea-înţelepte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, în Hristos părinte prea-respectate, ne îndreptăm cu evlavie către Fericirea Voastră şi sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, rugându-ne de atot puternicul Dumnezeu să Te păzească pe preasfântul Tău patriarhicesc şi apostolesc Scaun în pace şi netulburată sănătate şi mulţămire întru mulţi ani. Preasfânta scrisoare a Fericirii Tale am primit-o şi ne-am bucurat foarte de buna şi dorita sănătate a Ta; am primit cu evlavie şi sfintele-Ţi rugăciuni, şi-Ţi mulţămim. Am cunoscut şi cele pe rând scrise. Spui în ce priveşte pe solul Franciei, că pare bine în vorbe, dar faptele nu se potrivesc. Fericirea Ta are înaltă pricepere şi fineţă de spirit, şi va alege ce e mai de folos, iar noi rămânem gata la poruncile Tale şi cu totul pregătiţi să servim Sfântului Mormânt în cele după putere. Mai spui pe lângă acestea că, aşa cum au mers şi merg lucrurile de acolo, alţii le înseamnă şi mai sigur şi mai pe larg; mulţămim însă şi Respectabilităţii Tale că, fie şi mai acoperit, dar mai sigur, ne-a făcut să înţelegem starea lucrurilor, că şi noi tot aşa gândim ca şi înalta-Ţi pricepere, şi numai prea-bunul Dumnezeu să dea să fie statornice cele întâmplate şi să împace tulburările, căci, să mă creadă Fericirea Voastră, că mai mult ne-au obosit, şi n'a rămas nicio putere. Şi, de altfel, rugăm foarte călduros pe Respectabilitatea Ta să

νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὸ τὸ νέον ἐπιχείρημα ὁποῦ τώρα ἠβουλήθησαν νὰ κάμουν, τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον εἶναι φθοροποιὸν εἰς τὸν δυστυχῆ τοῦτον τόπον, ἀλλὰ καὶ ἀνωφελές, ἴσως καὶ ἐπιβλαβές, καὶ εἰς τὴν Βασιλείαν. Παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν καὶ πάλιν συχνὰ τὸ ἱερὸν γράμμα της εἰς δήλωσιν τῆς ἀγαθῆς καὶ πολυποθήτου ὑγείας της καὶ τὰς ἱερὰς αὐτῆς εὐχάς· οἱ δὲ χρόνοι τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος κτλ.

ᾳψιγ΄, Ἰουλίου ε΄.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος κτλ.

Io Nicolae Voevoda.

Καὶ αὖθις τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν μετ' εὐλαβείας ἀσπαζόμεθα.

Ἐλάβομεν καὶ ἕτερον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, καί, ἐξ αὐτοῦ τὴν ἀγαθήν της ὑγείαν πληροφορηθέντες, ὑπερεχάρημεν. Ἐγνωμεν δὲ καὶ τὴν εἰς Ἀδριανοῦ ἄφιξιν τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος, καὶ ὅτι πάλιν ἐκινήθησαν οἱ δυτικοὶ τόσον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ κουμπέ[1], ὅσον καὶ διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν πρωτείων, καὶ ὅτι ἐμηνύθη ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀπὸ τὴν βασιλικὴν Πόρταν, καί, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἡ Βασιλεία εἰς τὸ κίνημα, ἔμεινε νὰ συκρινηθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς Ἀδριανούπολιν. Τούτου χάριν ἀπῆλθεν καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης εἰς τὰ αὐτόθι, καὶ ὁρίζει νὰ γράψωμεν τῷ ἡμετέρῳ παμφιλτάτῳ ἀδελφῷ[2] νὰ μὴ λείπῃ καὶ ἡ συνδρομὴ τῆς Ἐνδοξότητός του· τὸ ὁποῖον μετὰ χαρᾶς θέλομεν τὸ κάμει. Γνωρίζει καὶ ἡ Ἐνδοξότης του πῶς κοινῶς ἔχομεν χρέος νὰ δουλεύωμεν τῷ παναγίῳ καὶ ζωοδόχῳ Τάφῳ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι μετὰ πάσης προθυμίας θέλει κάμει τὰς δυνατὰς δουλεύσεις.

Ἐδῶ, εἰς ταῖς ἄκραις διαδίδονται διάφορα, ὅμως, τὸ βέβαιον, δὲν εἶναι ἀκόμη φανερόν, καὶ ἠξεύρωμεν πῶς ὁ εὐγενέστατος ἡμέτερος ἄρχων καπικεχαγιᾶς, Κυρίτζη Δημητράκης Ἰουλιανός, ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἔρχεται συχνὰ εἰς προσκύνησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, καὶ ὅτι ἀξιόλογον ἤθελε τύχῃ, θέλει τὸ κοινοποιήσει τῇ Ὑμετέρᾳ Σεβασμιότητι.

Σεβασμιώτατε πάτερ, ἀγκαλὰ καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῖν πατὴρ Βασσαραβάδδας φέρεται πρὸς ἡμᾶς μὲ πατρικὴν θερμὴν ἀγάπην καὶ φιλοστοργίαν, ὅμως παρακαλοῦμεν καὶ πάλιν, ὅταν γράφῃ εἰς τὴν Ἐκλαμπρότητά του, νὰ τὸν ἀναθερμάνῃ νὰ φέρεται ὁμοίῳ τῷ τρόπῳ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς πρὸς ἡμᾶς, καὶ νὰ μᾶς περιθάλπῃ

roage pe Dumnezeu să ne ajute şi să împiedece acel nou atac pe care acuma s'au învoit să-l facă, care nu numai că e pierzător pentru acel loc nenorocit, dar şi fără folos, poate şi păgubitor, şi chiar Împărăţia. Rugăm să avem şi iarăşi dese ori sfânta-Ţi scrisoare pentru vădirea bunei şi mult doritei Tale sănătăţi şi sfintele-Ţi rugăciuni; iar anii Fericirii Tale, şi celalte.

1713, Iulie 5.

Al Fericirii Voastre, şi celelalte.

Io Nicolae Voevoda.

Şi iarăşi sărutăm cu evlavie sfânta-Ţi dreaptă.

Am luat şi altă scrisoare a Fericirii Tale, şi, din ea aflând buna-Ţi sănătate, ne-am foarte bucurat. Am aflat şi plecarea la Adrianopol a Respectabilităţii Tale, şi că iarăşi s'au pornit Apusenii, şi pentru clădirea cupolei, cât pentru afacerea dreptului prim şi că a fost chemată Fericirea Voastră la Poarta Împărătească, şi, cum era Împărăţia pe plecare, a rămas să se judece afacerea la Adrianopol. De aceia a plecat şi Fericirea Voastră acolo, şi porunceşte să scriem prea-învăţatului nostru frate să nu lipsească ajutorul Ilustrităţii Sale; ceia ce o vom face cu bucurie. Ştie şi Ilustritatea Sa cum în de obşte avem îndatorirea să servim preasfântului şi de viaţa făcătorului Mormânt, şi nu ne îndoim că va face cu toată graba serviciile ce se pot.

Aici, la locurile de sus se răspândesc multe, dar, ce e sigur, nu este încă vădit, şi ştiu că prea-nobilul nostru boier capuchehaie, chiriţi Dimitrachi Iulianò, are cinstea să vie des la închinarea Fericirii Voastre, şi orice se va întâmpla vrednic de a fi spus, îl va comunica Respectabilităţii Voastre.

Prea-venerate părinte, de şi iubitul nostru tată Basarab-Vodă se poartă cu noi cu patriarhicească iubire caldă şi prietenie, totuşi Te rugăm şi din nou, când vei scrie Strălucirii Sale, să-l încălzeşti a se purta în acelaşi chip şi de acum înainte către noi şi să ne încunjure cu părinteasca-i dragoste,

---

[1] De la Betleem.

[2] Dragomanul Ioan Mavrocordat.

μὲ τὴν πατρικήν του ἀγάπην, ὅτι ἡμεῖς πρὸς τὴν Ἐκλαμπρότητά Του φερόμεθα ὡς γνήσιος υἱὸς μὲ υἱϊκὴν ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν. Καὶ αὖθις αἱ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

căci noi faţă de Strălucirea Sa ne purtăm ca un fiu adevărat cu fiască iubire şi evlavie. Şi iarăşi rugăciunile Tale Sfinte să fie cu noi.

LXXII.

Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre pierderi ale tipografiei sale şi nişte clopote. 1714, 24 Iulie.

Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἡμῶν ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν μετ' εὐλαβείας προσκύνησιν.

Prea-fericitului, prea-învăţatului şi prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnului domn Hrisant, părintele nostru prea-venerat întru Hristos, închinarea cu evlavie.

† Θεοῦ χάριτι καὶ διὰ τῶν ἁγίων εὐχῶν τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἔλαβε τέλος ἡ βίβλος, ὁποῦ ἄφησεν ἐδῶ νὰ τυπωθῇ[1]· ἐτελαιώθη βραδύτερον ἀπὸ ὅσον ἠλπίζομεν, ὄχι ἐξ ἀμελείας τῶν τυπογράφων, ἀλλ' ἀπὸ ἐλλείψεως πολλῶν ψηφίων, ὁποῦ πλείω τῶν πεντήκοντα ὀκάδων ἐμεταχύθησαν ἐκ δευτέρου, μὲ τὸ νὰ ἐχάθησαν εἰς τὴν στράταν ἐξ ἀπροσεξίας τῶν ἀνθρώπων της τὴν πρώτην φοράν, ὅταν ἀπὸ τὸ Τεργόβυστον τὰ ἔφεραν εἰς τὸ Βουκουρέστιον· ὅσα δὲ ἴσα ἐτυπώθησαν, ὅλα τὰ ἐπαραδώσαμεν τῷ ἁγίῳ Βηθλεέμ, καὶ εἰς ὀλίγαις ἡμέραις θέλομεν τοῦ δώσει σῶον καὶ ἀνελλιπῆ καὶ ὅλον τὸν τύπον νὰ τὸν φυλάττῃ, ἐπειδὴ καὶ ἔχομεν κατὰ νοῦν νὰ μεταθέσωμεν πάλιν τὴν τυπογραφίαν εἰς τὸ Βουκουρέστιον, διὰ περισσοτέραν εὐκολίαν.

† Cu harul lui Dumnezeu şi prin rugăciunile Fericirii Voastre de Dumnezeu cinstite a luat sfârşit, săptămâna trecută, cartea ce ai lăsat-o să se tipărească aici; s'a tipărit mai cu zăbavă de cum speram, dar nu din neîngrijirea tipografilor, ci din lipsa multor litere, căci mai mult de cinzeci de ocă s'au turnat din nou, de vreme ce s'au stricat pe drum din neluarea aminte a oamenilor ei întâiaşi dată, când au dus [tipografia] de la Târgovişte la Bucureşti; dar câte s'au tipărit, toate le-am dat preasfinţitului de Betleem, şi în puţine zile îi vom da întreg şi fără lipsă tiparul tot, să-l păzească, de vreme ce şi avem de gând să mutăm iarăşi tipografia la Bucureşti, pentru mai multă uşurinţă.

Ἐλάβομεν παρὰ τῆς Ἀρχιερωσύνης του ταῖς πεντήκοντα ὀκάδες τὸ μέταλλον, ὁποῦ ἡ ἀγαθὴ προαίρεσις τῆς Μακαριότητός της εὐνοϊκῶς μᾶς ἐχάρισε διὰ ταῖς καμπάναις τῆς ἐκκλησίας μας· καὶ νῦν μὲν δι' αὐτό τε καὶ διὰ τὸ ἄλλο, ὁποῦ ἐκ προστάγματός της ὀλίγου ἠγοράσαμεν, πολλὰς τῷ εὐγνώμονι δοτῆρι ὁμολογοῦμεν τὰς χάριτας. Μετὰ δὲ ταῦτα θέλει γραφθῇ καὶ τὸ σεβάσμιον αὐτῆς ὄνομα εἰς τὸ βιβλίον τῆς Προθέσεως, διὰ νὰ ἔχῃ παντοτεινὸν μνημόσυνον. Διὰ τὴν καμπάναν, ὁποῦ ἡ Μακαριότης Σας παραγγέλλει, θέλομεν ἐπιμεληθῇ ἐπιμόνως, διὰ νὰ γένῃ μὲ πᾶσαν ἐπιτηδειότητα· ὅμως ἂς εἶναι εἰς εἴδησίν της πῶς θέλει ἀργήσῃ νὰ τελειωθῇ, διατί τὸ καλοκαίρι εἶναι ὀλίγον, καὶ ὁ τεχνίτης μόνος, καὶ δὲν θέλει προφθάσῃ νὰ κάμῃ εὐκαίρως τὴν ἀναγκαίαν

Am luat de la Arhieria Ta cele cinzeci de ocă de metal pe care bunul gând al Fericirii Tale cu bunătate ni le-a dăruit pentru clopotele bisericii noastre; şi acum pentru acela şi pentru altul, pe care după porunca Ta de curând l-am cumpărat, mulţămim foarte binevoitorului dăruitor. După aceia se va scrie şi numele Tău venerat în cartea Protesei (?), ca să aibă veşnică amintire. Pentru clopotul pe care Fericirea Ta îl vesteşti, ne vom îngriji cu stăruinţă, ca să fie făcut cu toată priceperea; dar să fie în ştiinţa Ta că va zăbovi isprăvirea lui, pentru că vara e scurtă şi meşterul e singur şi nu va izbuti să facă la vreme pregătirea de nevoie. Şi acestea cu închinăciune acum,

[1] *Istoria Patriarhilor de Ierusalim*, de Dosoftei.

ἑτοιμασίαν. Καὶ ταῦτα μὲν προσκυνητῶς κατὰ τὸ παρόν, αἱ δὲ μακάριαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαὶ διὰ βίου.

ᾳψιδ'. Ἰουλίου κδ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος.

iar rugăciunile Tale fericite şi de Dumnezeu ascultate să ni fie ajutătoare în viaţă.

1714, Iulie 24.

Al Fericirii Tale prea-venerate cu totul la poruncă

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

LXXIII.

1714, 9 August. Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre oprirea răspândirii cărţii tipărite de Mitrofan Gregoras şi despre un dar de metal pentru litere, cu ştiri despre preotul Avramie.

Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἡμῶν ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν μετ' εὐλαβείας προσκύνησιν.

Ἀπὸ τὸ προσκυνητὸν γράμμα τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος, ὁποῦ ἀσπασίως τε καὶ εὐλαβῶς ἐδεξάμεθα μαθόντες ὃν ἔχει σκοπὸν περὶ τῶν νεωστὶ τυπωθέντων βιβλίων, νὰ μὴν εὔγῃ κατὰ τὸ παρὸν κἀνένα ἀπ' αὐτὰ ἔξω, ἐλυπήθημεν οὐ μετρίως· διότι, μὴ ἔχοντες περὶ τούτου προλαβοῦσαν εἴδησιν, ἐδώκαμεν ἄδειαν τῷ διδασκάλῳ κὺρ Μητροφάνει, ὁποῦ μὲ ταῖς πολλαῖς του παρακάλεσες μᾶς ἐστενοχώρει, νὰ κρατήσῃ, καθὼς ἔγραφε, κδ' βιβλία διὰ τὸν κόπον του· ἀπὸ τὰ ὁποῖα, ἕνα μὲν ἔστειλε τῷ ὑψηλοτάτῳ ἡμῶν Ἡγεμόνι, παρ' οὗ καὶ τὴν ἀμοιβὴν πλουσιόδωρον ἐκομίσατο, τὰ δὲ ἄλλα ἔλεγε νὰ τὰ στείλῃ εἰς τὴν πατρίδα του. Ὅθεν τώρα, πῶς νὰ ἀνακαλέσωμεν τὸ γεγενημένον οὐκ οἴδαμεν, καὶ διὰ τοῦτο, εἰ καὶ παρὰ γνώμην, ἐξετείναμεν τὴν χεῖρα εἰς ἀμητὸν ἀλλότριον: παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν εὐνοϊκὴν τὴν συγγνώμην παρὰ τῆς πατρικῆς της ἀγάπης. Τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἔτρεξαν εἰς τὰ νεοχυθέντα ψηφία καὶ εἰς τοὺς τυπογράφους, οὔτε τὰ ἐσημειώσαμεν, οὔτε εἶναι χρεία νὰ τῆς δώσωμεν δι' αὐτὰ περισσοτέραν εἴδησιν, ἀλλ' εἴτε πολλὰ εἶναι, εἴτε ὀλίγα, χάριν εὐλαβείας ὅλα τὰ χαρίζομεν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, καθὼς καὶ διὰ ζώσης φωνῆς ὁποσχέθημεν· οὕτω ἄλλο ζητοῦμεν παρ' αὐτῆς, εἰ μὴ μόνον εὐχὴν καὶ εὐλογίαν.

Εὐχαριστοῦμεν πάλιν καὶ διὰ τὰς ἄλλας πεντήκοντα ὀκάδας τοῦ μετάλλου, ὁποῦ ἡ ἀγαθή της προαίρεσις ἔγραψε νὰ μᾶς δώσουν· καί, ἀγκαλὰ δὲν τὸ ἐλάβομεν, διατὶ τὸ εἶχαν ἐξοδιάσῃ, ἡμεῖς ὅμως οὕτως ὁμολογοῦμεν τὴν

Prea-fericitului, prea-înţeleptului şi prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina, domnul domn Hrisant, prea-respectatului nostru părinte, închinare cu evlavie.

Din venerata scrisoare a Fericirii Voastre de Dumnezeu cinstite pe care sărutând-o şi cu evlavie am primit-o, aflând ce scop ai cu cărţile de curând tipărite, ca să nu iasă deocamdată niciuna afară, ne-am întristat nu puţin; pentru că, neavând în această privinţă ştire mai de'nainte, am dat voie dascălului chir Mitrofan, care ne-a supărat cu multele lui rugăciuni, să iea, cum a scris, douăzeci şi patru de cărţi pentru osteneala lui; din care, pe una a trimes-o prea-înălţatului nostru Domn, de la care a luat şi un răspuns îmbielşugat; iar pe celelalte zicea că le trimete în ţara sa. Deci nu ştim cum să revenim acuma asupra a ceia ce s'a făcut, şi de aceia, cu toate că împotriva gândului nostru, am întins mâna către un lucru străin: ne rugăm să avem iertare binevoitoare de la părinteasca-Ţi iubire. Cheltuielile ce s'au făcut la literele din nou turnate şi la tipografi, nici nu le-am însemnat, nici nu e nevoie să-Ţi dăm pentru dânsele mai multă ştire, dar, fie multe, fie puţine, din evlavie toate Ţi le dăruim Fericirii Tale, cum Ţi-am făgăduit şi prin viu graiu; aşa încât nimic nu cerem de la Tine decât numai rugăciune şi binecuvântare.

Mulţămim iarăşi şi pentru celelalte cinzeci de ocale de metal pe care buna-Ţi aplecare a scris că ni le dă, şi, cu toate că nu le-am luat, pentru că trebuiau plătite, dar totuşi Îţi mulţămim astfel,

χάριν, ὡσὰν νὰ τὸ εἴχαμεν παραλάβῃ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἀποβλέπομεν εἰς τὸ δῶρον, ἀλλ' εἰς τὴν φιλότιμον γνώμην τοῦ δωρησαμένου. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον, αἱ δὲ μακάριαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαὶ διὰ βίου.

ᾳφιδ', Αὐγούστου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος

ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος.

de oare ce aveam să le luăm, ca unii ce nu ne uităm la dar, ci la gândul iubitor al cui le va da. Şi aceasta despre atâta, iar fericitele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni să ni fie ajutătoare în viaţă.

1714, August 9.

Al Fericirii Tale prea-venerate cu totul la porunci

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

Ὁ διδάσκαλος κὺρ Ἀβράμιος καὶ δοῦλος τῆς Μακαριότητός της μετ' αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας προσκυνητῶς ἀσπάζεται τὴν μακαρίαν αὐτῆς δεξιάν· τοῦ ὁποίου ἡ εὐλάβεια πρὸς τὴν πατριαρχικὴν αὐτῆς Μεγαλειότητα καὶ ἡμέραν καὶ νύκτα ἀγρυπνεῖ (καθὼς αὐτὸς λέγει) καὶ οὐδέποτε ὕπνῳ κατέχεται· ἀλλὰ τὰ αἰσθητὰ σημεῖα τῆς χειρὸς καὶ ἡ τῆς γλώττης κίνησις ὑπὸ ἄλλης αἰτίας διεκωλύθησαν, ἦν, Θεοῦ δίδοντος, ἐν καιρῷ ἑτέρῳ δηλώσομεν.

Dascălul chir Avramie şi rob al Fericirii Tale cu sfială şi evlavie sărută plecat fericita-Ţi dreaptă; a cărui evlavie către patriarhiceasca Ta Mărime şi zi şi noapte veghiază (cum zice însuşi) şi niciodată nu se prinde de somn; dar semnele simţite ale mânii şi mişcarea limbii din altă pricină s'au oprit, pe care, cu voia lui Dumnezeu, cu alt prilej o vom vădi.

LXXIV.

Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre tipărirea de cărţi. 1714, 12 August.

† Τῷ μακαριωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ Πατριάρχῃ τῶν Ἱεροσολύμων, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, ἡμετέρῳ τε προσκυνητῷ καὶ ποθεινοτάτῳ αὐθέντῃ καὶ δεσπότῃ, μετὰ τὸν ἐπὶ τῆς ἁγίας καὶ χαριτοβρύτου δεξιᾶς ἀσπασμόν, γονυκλιτῶς τὴν δουλικὴν προσκύνησιν.

† Εὐθὺς ἐκ τῆς βουλῆς αὐτῆς τὰ τῆς λύπης ἀντίθετα ἐτεκμηράμεθα παρὰ τῆς πατρικῆς σου καὶ παντίμου ἐπιστολῆς δέξασθει, καὶ ἐδεξάμεθα ἀναγνόντες, καὶ τῷ ἁγίῳ Θεῷ εὐχαριστήσαμεν, τῷ ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ κατὰ τὸν θεῖον Δαβὶδ ἄγξαντι τὰς σιαγόνας τῶν γλωσσαλγούντων· περιηχήθη γὰρ ἡμῖν τοῖς ὡσὶ ῥήματά τινα, ὑπ' ἀνάγκην εἶναι τὴν πατρικήν σου ἀγάπην διαφημίζοντα· ἀλλ' αὐθις, τῷ Θεῷ δόξα, τῷ τῇ πατρικῇ σου ἐπιστολῇ ἡμᾶς χαροποιήσαντι, ὃς χαροποιήσει ἐπὶ πλεῖον καὶ τῇ πατρικῇ σου παρουσίᾳ. Περὶ δὲ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐσομένης εὐχαριστίας, κατὰ τὸ ἡδὺ τοῦ τρόπου, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστολῆς, ἤσθημεν. Πλὴν ἔστω ἐν εἰδήσει ὅτι ἓν βιβλίον[1] μόνον κατὰ συνήθειαν χρεωστουμένην δέδοται τῷ Ἡγεμόνι διὰ τοῦ Οὐγγροβλαχίας.

† Prea-fericitului şi prea-învăţatului Patriarh al Ierusalimului, domnul domn Hrisant, al nostru închinat şi preadorit domn şi stăpân, cu sărutarea sfintei şi de har izvorâtoarei drepte, în genunchi închinarea de rob.

† Drept după voinţa Ta, cele protivnice tristeţei le-am încercat de la scrisoarea Ta părintească şi prea-cinstită şi am mulţămit, cetind-o, Sfântului Dumnezeu celui care cu... şi cu frâu, după dumnezeiescul David, strânge fălcile celor cu durerile limbii; căci ni s'au adus la urechile noastre unele cuvinte că în nevoie e iubirea-Ţi părintească vestită (?); însă iarăşi, slavă lui Dumnezeu, care nea bucurat cu părinteasca-Ţi scrisoare, că ne va bucura şi mai mult cu părinteasca-Ţi presenţă. Iar pentru mulţămirea ce va fi spre noi, după plăcerea locului, nu după gândul scrisorii, am simţit. Numai să ştii că numai o carte s'a dat după obiceiu Domnului prin al Ungrovlahiei.

[1] Aceiaşi de la nota precedentă.

Εἴκοσι δὲ καὶ δύο πόθος πατρίδος διήγειρεν ἡμᾶς κατασχοῖν παρ' ἡμῖν, καί, εἰ μὲν ἐστὶ καὶ θέλησις τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης ἀποστεῖλαι ταῦτα τοῖς κατὰ τὴν ἡμετέραν πατρίδα σεβασμίοις μοναστηρίοις χάριν, ἅτε πολλὰ συμβάλλοντα τοῖς ἐν αὐτοῖς εὑρισκομένοις πατράσιν, ἀμαθέσι καὶ σχεδὸν ἀγροίκοις οὖσι διὰ τὴν πολυχρόνιον τυραννίαν, καλῶς· εἰ δὲ μή, ἀλλὰ τοῖς τὰ λοιπὰ τῶν βιβλίων φυλάσσουσι μέχρι τῆς παρουσίας τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης, καὐτοὶ ἐσόμεθα συναρίθμιοι· εἰ δὲ διὰ τῆς Μακαριότητός Σου παρὰ τοῦ Θεοδοσίου λάβωμεν καὶ τὰ ὀφειλόμενα, πρὸς τῇ φυλακῇ, ἐπαγρυπνήσομεν τὸν ἐνόντα πολλάκις ὑπὲρ τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης, ἧς αἱ μακάριαι θεοπειθεῖς τε καὶ πατρικαὶ εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαί.

ᾳψιδ', Αὐγούστῳ ιδ'.

Ὁ τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς Μακριότητος πρόθυμος θεράπων, τῶν ἱερομονάχων εὐτελὴς

Μητροφάνης.

Iar douăzeci şi două dorul patriei ne-a îndemnat să le ţinem la noi, şi, dacă e şi voia părinteştii Tale iubiri, a trimete acestea veneratelor mănăstiri din ţara noastră în dar, ca unele ce sânt de mare folos părinţilor ce se află în ele, cari sânt fără învăţătură şi foarte sălbateci din pricina tiraniei de mulţi ani, bine; iar, de unde nu, vom fi şi noi între cei ce vor păstra celelalte cărţi până la venirea părinteştii Tale iubiri; iar, dacă prin Fericirea Ta vom lua de la Teodosie şi cele cuvenite, pentru pază, vom veghia pe cel d'înăuntru *(sic)* adesea pentru părinteasca-Ţi iubire; ale cării fericite, de Dumnezeu ascultate şi părinteşti rugăciuni să ni fie într'ajutor.

1714, August 12.

Al Fericirii Tale închinate gata servitor. smeritul între ieromonah.

Metrofan.

LXXV.

Pe la 1714. Ştiri (de la Hrisant Notara?) către Nicolae-Vodă Mavrocordat, despre situaţia din Europa în luptă.

Γαληνότατε Αὐθέντα,

Διὰ τὴν ἐν Εὐρώπῃ ἀγάπην, ἐσυναθροίσθησαν ἅπαντες οἱ πρέσβεις στὸ Ἀουντρέκ, διὰ νὰ συνωμιλήσουν περὶ ἀγάπης· ἀπὸ τὴν Ἰγκλιτέραν εἶναι εἴδησις ὅτι νὰ ἔκαμε ἡ Βασίλησσα μαζίλην τὸν Μαλμποῦγ γκινεράλην, καὶ τινὲς λέγουν ὅτι νὰ ἔκαμε καὶ τὸ τίποτές του αὐθεντικό, καὶ αὐτὸς σὺν γυναιξὶ ἐστάλθη εἰς ἐξορίαν, ὥστε εἶναι σημεῖον φανερὸν ὅτι ἡ Βασίλησσα ποθῇ τὴν ἀγάπην, ἐπειδὴ καὶ ὁ ῥηθεὶς ἀρχιστράτηγος ἦταν ἐνάντιος, καί, ἂν οἱ Ἰγκλέζοι, ὡς φιλοτάραχοι, δὲν κάμουν κἀμίαν ἐπανάστασιν ἐναντίον τῆς Βασιλίσσης θέλει ἀκολουθήσῃ ἡ ἀγάπη, καί, ὅτι γροικηθῇ ἐδῶ περὶ ταύτης ἡ Ὑμετέρα Γαληνότης, θέλῃ ἔχῃ καθαρὰν εἴδησιν. Ὡς τόσο παρακαλῶ νὰ μὴν λύψῃ μὲ τὴν εἴδησιν τῶν συμβαινόντων ἐν τῇ Βασιλευούσῃ.

Τὸ περιεχόμενον διὰ τὴν Βασιλεύουσαν δέομαι νὰ σταλθῇ ἀσφαλῶς καὶ ταχέως.

Ὁ ἅγιος Αὐγουστῖνος λατῖνος καὶ ἅγιος Ἀμβρόσιος ἐδῶ δὲν εὑρίσκεται καὶ τὸν ἐπαράγκειλα νὰ τὸν φέρουν ἀπὸ τὸ Ἀμστερδάμ.

Prea-senine Doamne,

Despre pacea din Europa, s'au adunat toţi solii la Utrecht ca să vorbească despre pace; din Anglia e ştire că regina a mazilit pe Marlborough generalul, şi unii spun că i-a luat şi ce avere avea, şi el cu femeile s'a trimes în surgun, aşa că e semn vădit că regina vrea pacea, căci şi acel comandant suprem era protivnic, şi, dacă Englesii, ca iubitori de tulburări, nu vor face vre-o răscoală împotriva reginei, va urma pacea, şi, dacă se va cerceta acolo pentru aceasta Seninătatea Ta, va avea Seninătatea Ta ştire limpede. Între acestea rog să nu mă lipseşti de ştirea celor ce se întâmplă la Constantinopol.

Plicul închis aici pentru Constantinopol să se trimeată sigur şi iute.

Sfântul Augustin latinul şi Sfântul Ambrosiu nu se află aici şi am vestit să-l aducă de la Amsterdam.

LXXVI.

Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre o socoteală de tipografie. 1715, 26 August.

† Τὴν Ὑμετέραν προσκυνητὴν Μακαριότητα καὶ πατρικὴν ἀγάπην δουλικῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενως εὐλαβῶς καὶ γονυκλιτῶς τὴν πάντιμον καὶ ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν.

Ἐδεξάμεθα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος τὸ ὑπέρτιμον καὶ πατρικὸν γράμμα, καὶ ἤσαμεν Θεῷ τὸν εὐχαριστήριον μᾶλλον ἢ τὴν Ἐρυθρὰν οἱ πεζεύσαντες καὶ τὸν διώκτην φυγόντες, μνησθέντες καὶ τοῦ στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν Βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Εὐχαριστοῦμεν δὲ ἀλλὰ καὶ διὰ παντὸς τῇ ὄντως χριστομιμήτῳ καὶ πατρικῇ αὐτῆς ἀγάπῃ, τῇ κατὰ πάντα ἡμᾶς παραμυθησαμένῃ καὶ ἐλέει δαψιλεστάτῳ κατελεησάσῃ καὶ ὁποσχέσεσι κηδεμονεστάταις καὶ πατροποθητοκινήτοις ὑποστηριξάσῃ, ἃς καὶ πληρώσιν πάντως ἐλπίζομεν. Ἀλλ' οὖν δώῃ Κύριος ὁ Θεός, οὗ τὸ ὑπ' οὐρανὸν χριστώνυμον σύστημα ἐν τοῖς νῦν δυστυχεστάτοις χρόνοις ἀπήμαντον ἐν τῇ πίστει διατηρεῖται ὑπὸ μόνων τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχῶν τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, τῇ προσκυνητῇ αὐτῆς Μακαριότητι πληρῶσαι πάντα τὰ καταθύμια καὶ διανύσαι ὅσα καὶ βούλεται· καὶ ἡμεῖς ὡς σμικρότατα κυνάρια τῆς Ἐκκλησίας ἐς ἀεὶ διατρέφειν τοῖς θεοπνεύστοις αὐτῆς συγγράμμασι καὶ τῆς ζωηρρύτοις αὐτῆς ῥήμασιν, ὡς ὁ Κύριος τοὺς ἁγίους αὐτοῦ μαθητάς, ἀμήν.

Τὰς δὲ μετατυπωθησομένας δύο κόλλας πρῶτον μὲν οὐκ οἴδαμεν ποῦ μέλλουσι μετατυπωθήσεσθαι, ἐν Βουκουρεστίῳ ἄρα ἢ ἐν Τεργοβύστῳ· δεύτερον δὲ ὁποῖαι εἰσὶν αὗται αἱ μετατυπωθησόμεναι κόλλαι παντάπασιν ἀγνοοῦμεν. Οὐδεμίαν γὰρ εἴδησιν ἔχομεν τούτων ἵνα τοὐπίταγμα τῆς ὑμετέρας πατρικῆς ἀγάπης προθύμως πληρώσωμεν. Ὅσα δὲ βιβλία ἡμεῖς ἔχομεν ἐνταῦθα εἰσὶν εἴκοσι καὶ δύο· ἐπέμφθησαν δὲ εἰς Βουκουρέστιον ὀκτὼ καὶ ἑβδομήκοντα πρὸς τοῖς τετρακοσίοις· εἰ δὲ μὴ εἰδότων ἡμῶν ὁ τυπογράφος ἐτύπωσεν πλείω ὧν ἡμεῖς οἴδαμεν, αὐτὸς μὲν οὕτοσὶν ἤδη δαιμονᾷ δεδεμένος ἁλύσεσιν, ἡμεῖς δὲ οὐκ ἔχομεν πόθεν εἰδέναι τ' ἀληθές, ἀλλ' ἢ μόνος ὁ Οὐγγροβλαχίας, ἡ γὰρ ἐνταῦθα τυπογραφία ἀπὸ τῶν ποδῶν τὴν ἀρχὴν ποιεῖται.

Περὶ δὲ τῆς ἐν τύπῳ δαπάνης τῶν χαρτίων, ἰδοὺ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν πεντακο-

† Cu supunere mă închin Fericirii Voastre închinate şi iubirii părinteşti, sărutând cu evlavie şi în genunchi prea-cinstita şi sfânta-Ţi dreaptă.

Am primit prea-cinstita şi părinteasca scrisoare a Fericirii Voastre, şi am cântat lui Dumnezeu mulţămită mai vârtos decât cei ce treceau pe jos Marea Roşie şi fugiau de urmărirea lor, amintindu-ni de calea cea aspră şi tulburată, care duce la Împărăţia cerurilor.

Ci mulţămim şi cu totul Iubirii Tale cu adevărat după Hristos şi părinteşti, care întru toate ne mângâie şi ne miluieşte cu mila cea mai îmbielşugată şi ne sprijine cu făgăduielile cele mai pline de îngrijire şi îndemnate de părintesc dor, a cărora şi îndeplinirea întru toate o nădăjduim. Ci să dea Domnul Dumnezeu, a cărui aşezare creştină supt cer se păstrează fără păstor întru credinţă în aceste vremi prea-nenorocite numai de către prea sfinţii Patriarhi ai sfintei cetăţi Ierusalimul, să-Ţi împlinească închinatei Tale Fericiri toate cele dorite şi să ajungă câte le voieşte; şi noi, ca prea-micii căţeluşi ai Bisericii, să fim hrăniţi cu scrisorile Tale cele de Dumnezeu insuflate şi cu cuvintele Tale izvorîtoare de viaţă, cum o făcea şi Domnul cu sfinţii Lui ucenici; amin.

Iar cele două coli retipărite întâiu nu ştiam unde se vor retipări, la Bucureşti sau la Târgovişte; al doilea însă nu ştim de loc care sânt acele coli de retipărit. Căci n'avem nicio ştiinţă despre acestea ca să împlinim cu grabă porunca părinteştii Tale iubiri. Iar cărţile ce le avem aici sânt douăzeci şi două; şi s'au trimes la Bucureşti şaptezeci şi opt pe lângă cele patru sute; iar, dacă fără ştirea noastră tipograful a tipărit mai mult decât ştim noi, el e îndrăcit astfel, legat cu lanţuri, iar noi n'avem de unde şti adevărul, ci numai al Ugrovlahiei, căci tipografia de aici începe cu picioarele.

Iar pentru cheltuiala de hârtie a tiparului, iată că pentru numărul celor cinci

σίων βιβλίων ἀποδίδομεν τὸν λόγον. Ἑκάστου τῶν πεντακοσίων τούτων βιβλίων, ἐν τριάκοντα καὶ ἐννέα πρὸς τῇ ἡμισείᾳ ὁριζομένου κόλλαις, συμποσοῦνται κόλλαι τυπωθεῖσαι τὸν ἀριθμόν, 19750, αἱ ποιοῦσι χαρτίων 26, καὶ κόλλας 250· τὰ δὲ πεμθέντα τόπια τῶν χαρτίων, ὥς φησιν ἡ Ὑμετέρα πατρικὴ Ἀγάπη, ἦσαν 20, ἐξ λοιπὸν τόπια χαρτίων καὶ κόλλας 250 προσθεὶς ὁ Οὐγγροβλαχίας, τὸ ἐλλειπὲς ἀνεπλήρωσεν· ἀναγκαῖον ὅμως διά τινος τῶν οἰκετῶν αὐτῆς ἀριθμῆσαι τὰ βιβλία ταῦτα, εἶτα καὶ τοῦ πρὸς τὸν ὑψηλότατον Ἡγεμόνα δοθέντος μνησθῆναι, ἑνὸς τῶν πεντακοσίων ὄντος, ὡς ἡμεῖς οἴδαμεν. Πρὸς τὸν δοῦλον τῆς Ὑμετέρας πατρικῆς Ἀγάπης Γεωργάκην, τὸν ἡμέτερον ἐξάδελφον, πρὸ τοῦ δέξασθαι τὸ πατρικὸν αὐτῆς γράμμα, ἐγράψαμεν ἔρχεσθαι, εἰ δυνατόν, εἰς προσκύνησιν αὐτῆς, καὶ παρακαλοῦμεν καὶ δεόμεθα ἀξιοῦν αὐτὸν τῆς πατρικῆς ὄψεως, ἧς αἱ μακάριαι, θεοπειθεῖς τε καὶ πατρικαὶ εὐχαὶ εἴησαν ἡμῖν διὰ βίου ἀρωγαί.

αψιε', Φεβρουαρίου κς'.

Ὁ τῆς Ὑμετέρας προσκυνητὴς Μακαριότητος πρόθυμος θεράπων καὶ δοῦλος τῶν ἱερομονάχων εὐτελὴς

Μητροφάνης.

Ἀφ' οὗ ἐτυπώσαμεν τὰ φύλλα κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν πεντακοσίων βιβλίων, ἐλάβομεν τῆς Μακαριότητός της τίμιον γράμμα, διαλαμβάνον ἑξακόσια τὰ βιβλία· ἐγώ, δέσποτά μου, ἂν καὶ εἰς ἐννέα καὶ πεντήκοντα χρόνους τῆς ζωῆς μου δὲν ἤμουν τόσον σῶος κατὰ τὰς φρένας, ἀλλὰ τοῦτον τὸν ἑξηκοστὸν χρόνον πλήρης γνώσεως τὸν ἔχω, ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ ἀλλεπάλληλα πάθη, ὁποῦ Θεοῦ συγχωρήσει ἐπενέβησάν μοι· πεντακόσια τρία βιβλία ἐτυπώθησαν, τὰ δὲ τρία, σήμερον ἐξιχνεύωντας, τὰ ἔμαθον, ὧν τὸ ἓν μὲ τὸ νὰ συνέβῃ ἐλλιπές, δὲν εἶναι, τὸ ἕτερον εἶναι εἰς τὸν οἶκον τοῦ τυπογράφου, ὁποῦ κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἀπέθανε, καὶ θέλω ἐπιμεληθῇ νὰ τὸ εὕρω νὰ ἀλλάξω τὰ φύλλα· τὸ δὲ ἄλλο τὸ ἔλαβε κάποιος διάκων Νικηφόρος Σμυρναῖος, ὁποῦ ἦτον παρὰ τῷ Βλαττίκᾳ καί, τὰς πεπερασμένας ἡμέρας, διά τινα αἰτίαν, τὸν ἔστειλεν ὁ Βλαττίκας εὐδιόρθωτον εἰς τὸν τόπον του, λοιπόν, ἂν τὸ ἐπῆρε μαζῆ του, δὲν ἠξεύρω. Τί νὰ εἴπω, ὁποῦ ὁ καιρὸς τοῦτος εἶναι τῶν ἐπὶ τὸ χεῖρον προκοπτόντων· ἄμποτε ὁ Θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ νὰ λάβω εἰς τὴν κυβέρνησίν μου τὴν τυπογραφίαν τῆς πατρικῆς της ἀγάπης· πλὴν τοῦτο ὁποῦ μετὰ μικρὸν μέλλει νὰ ὁ-

sute de cărţi dăm socoteala. La fiecare din cele cinci sute de cărţi, în treizeci şi nouă pe lângă jumătate orânduite (*sic*), fac la un loc numărul de coli tipărite 19750, care face douăzeci şi şase de hârtii (*sic*) şi 250 de coli; iar topurile de hârtie trimese, cum spune părinteasca Ta iubire, erau douăzeci, şi alte şase topuri de hârtie şi 250 de coli adăugându-le al Ungrovlahiei, a plătit restul; dar e nevoie ca printr'unul din casnicii Tăi să se numere cărţile, iar pe urmă să se amintească şi de ce s'a dat prea-înălţatului Domn, fiind una din cele cinci sute, cum ştim noi. Am scris robului Iubirii Voastre părinteşti, Iordachi, vărul nostru, înainte de a primi părinteasca-Ţi scrisoare, să vie, dacă se poate, spre închinarea Ta, şi rugăm să-l învrednicească părinteasca-Ţi vedere, ale cării fericite, de Dumnezeu ascultate şi părinteşti rugăciuni să ni fie ajutătoare în viaţă.

1715, Fevruar 26.

Al Fericirii Voastre închinate cel gata de slujbă şi rob, smerit între ieronomahi

Mitrofan.

De când am tipărit foile după numărul celor cinci sute de cărţi, am primit cinstita scrisoare a Fericirii Tale, socotind ca şase sute cărţile; eu, stăpâne al mieu, de şi în cei cincizeci şi nouă de ani ai vieţii mele n'am fost aşa de sănătos la minte, dar acest al şaizecilea an îl am plin de cunoştinţă, de multele suferinţi venite una peste alta, care cu îngăduinţa lui Dumnezeu au căzut asupră-mi; cinci sute trei cărţi s'au tipărit, iar cele trei, astăzi cercetând, le-am aflat, dintre care una, pentru că s'a întâmplat lipsă, nu se află, alta e în casa tipografului, care în zilele acestea a murit, şi voiu purta grijă să-l aflu, ca să schimb foile; iar altul l-a luat un diacon Nichifor din Smirna, care era pe lângă Vlădica şi, zilele trecute, pentru vre-o pricină, l-a trimes Vlădica, bine îndreptat, la locul lui, dar, de a luat-o cu sine, nu ştiu. Ce să spun, de oare ce vremea aceasta e a celor ce cad spre mai rău? de-ar binevoi Dumnezeu să ieau în chivernisirea mea tipografia Iubirii Tale părinteşte, dar acest lucru, care în scurt timp mă va duce până la moarte, m'a

δοιπορήσῃ ἕως θανάτου, μὲ ἐλύπησε. Διὰ τοῦτο γράφω πρὸς τὸν ἐξάδελφόν μου Γεωργάκην νὰ μοὶ πέμψῃ εὐθὺς ἑτοιμασίαν νὰ ἔλθω, ὅτι μόνος δὲν δύναμαι νὰ ἔλθω, μὴ ἔχοντας ἀνθρώπους, ἐπειδὴ καὶ ἔχω ροῦχα πολλά, σχεδὸν δύο μεγάλων ἁμαξῶν, χρονίσας παρὰ τῷ Λάβαν· καὶ παρακαλῶ τὴν πατρικήν της ἀγάπην εὐθὺς νὰ τοῦ δοθῇ τὸ γράμμα: τὸ ἔβαλα δὲ εἰς τὸ γράμμα τῆς πατρικῆς της ἀγάπης διὰ τοὺς χαϊττούτιδες. Ἂς ἠξεύρῃ ἡ πατρική της ἀγάπη τοῦτο ὅτι ἴσως μὲν ἐν ἄλλοις, καὶ νεώτερος ὤν, ἐσημείου ἄλλα, νῦν δὲ τὰ αὐτὰ ὡς ἔχουσι· καὶ αὖθις τὴν δουλικήν.

întristat. De aceia scriu vărului mieu Iordachi să-mi trimeată îndată pregătirea să vin, căci singur nu pot veni, neavând oameni, de oare ce şi am mult bagaj, de vre-o două care mari, împlinind anii miei pe lângă Laban; şi rog părinteasca-Ţi iubire ca îndată să i se dea scrisoarea: am pus-o în scrisoarea Iubirii Tale părinteşti prin haiduci. Să ştie părinteasca-Ţi Iubire aceasta că poate în altele, şi fiind mai tânăr, am spus altele, dar acum aşa cum sânt lucrurile, şi iarăşi [trimet] supusa [închinare].

LXXVII.

Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre îndreptări tipografice şi şederea sa la Sf. Spiridon din Bucureşti. 1716, 21 Mart.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ ἐν Χριστῷ ποθεινοτάτῳ μοι πατρί, τὴν δουλικὴν προσκύνησιν καὶ τὸν ἐπὶ τῆς χαριτοβραβεύτου δεξιᾶς μετ' αἰδοῦς καὶ γονυκλισίας ἀσπασμόν.

Ὑπέρτιμον καὶ πατρικὸν γράμμα οὐδὲ ἓν ἐλάβομεν τῆς πατρικῆς της ἀγάπης, τὴν δὲ περὶ τῆς διορθώσεως τοῦ βιβλίου ἐρώτησιν, διὰ τοῦ πανοσιωτάτου καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα ἀσμένως καὶ ὑποτακτικῶς ἀπεδεξάμεθα. Μὲ ὅλον ὁποῦ δὲν ἁρμόζει οὔτε προερώτησιν, οὔτε εἴδησιν νὰ δίδωσιν ἡμῖν περὶ ὧν βούλεται ἡ πατρική της ἀγάπη νὰ προστάττῃ ἡμῖν, ἀλλ' ἅμα τῇ προσταγῇ της νὰ ἔχωμεν καὶ τὸ περὶ ὃ προστατόμεθα. Περὶ δὲ τοῦ χρεωοφειλέτου ἡμῶν, ὑπερευχαριστοῦμεν τῇ πατρικῇ της ἀγάπῃ, ὁποῦ πατρικῶς φροντίζει ἡμῶν, τῶν πτωχῶν· οὐ μικρὸν ὅμως λυποῦμεθα διὰ τὴν μακρὰν περιήγησιν, ἀφ' ἧς παρακαλοῦμεν νὰ ἐνδυναμοῖ καὶ νὰ ὑποστηρίζῃ ἡμᾶς ταῖς θεοπειθέσιν αὐτῆς εὐχαῖς οἰκοῦντας παρὰ τῇ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος βεργοπλόκῳ ἐκκλησίᾳ, ἐν ἰδίῳ κελλίῳ, οὕτω τοῦ καιροῦ καλέσαντος. Αἱ δὲ μακάριαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ τῆς πατρικῆς της ἀγάπης εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαί.

ᾳφις', Μαρτίου κα'.

Ὁ τῆς πατρικῆς της ἀγάπης πρόθυμος θεράπων καὶ δοῦλος ταπεινὸς

Μητροφάνης.

† Prea-fericitului, prea-învăţatului şi preasfântului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnului, domn Hrisant, celui întru Hristos preadorit mie părinte, supusa închinare şi sărutarea cu respect şi plecarea genunchilor a dreptei izvorîtoare de har.

N'am primit nicio scrisoare prea-cinstită şi părintească a părinteştii Tale iubiri, iar întrebarea cu privire la îndreptarea cărţii am primit-o bucuros şi supus prin prea-cucernicul catigumen al veneratei mănăstiri a Sfântului Sava. De şi nu se cuvine a ni da nouă nicio primă întrebare, nicio ştiinţă cu privire la ce voieşte părinteasca-Ţi iubire să ni poruncească, dar totuşi prin porunca Ta să avem şi ceia despre care ni se porunceşte. Iar, în ce priveşte pe datornicul nostru, mulţămim foarte părinteştii Tale iubiri că se gândeşte părinteşte la noi, cei săraci; ci nu puţin ne întristăm pentru îndelungatul drum, pentru care ne rugăm să ne împuternicească şi să ne sprijine cu ale Tale rugăciuni ascultate de Dumnezeu pe Noi, cei ce locuim lângă biserica încununată (?) a Sfântului Spiridon, în chilia noastră, căci aşa o cere vremea. Iar fericitele şi de Dumnezeu ascultatele rugăciuni ale părinteştii Tale iubiri să ni fie ajutătoare.

1716, Mart 21.

Al părinteştii Tale iubiri gata slujitor şi slugă smerită

Mitrofan.

LXXVIII.

1716, 24 Mart. Antim, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre pârile la care e supus, dorința de a relua corespondența și ființa la București a lui Avramie.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ καὶ ἁγιωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ σεβασμιωτάτῳ ἐν Χριστῷ πατρί, τὴν μετ' εὐλαβείας προσκύνησιν.

Μὲ τὸ νὰ ἦσαν αἱ ἡμέραι πονηραί, διηνεκεῖς αἱ ὑποψίαι, καὶ τὸ ἐπιστέλλειν οὐκ ἀσφαλές, ἠναγκάσθημεν καὶ μὴ δουλόμενοι νὰ σιωπήσωμεν τοσοῦτον χρόνον μετὰ τῆς Ὑμετέρας θεοτιμήτου Μακαριότητος, διὰ νὰ μὴν δώσωμεν αἰτίαν τοῖς πονηρευομένοις νὰ περιεργάζωνται καὶ νὰ κινοῦσι καθ' ἡμῶν δολίως τὴν γλῶτταν· ἀλλ' ἐπειδή, Θεοῦ χάριτι, ὁ χειμὼν παρῆλθε, καὶ ὁ ὕστὸς ἀπῆλθε, δὲν εἶναι οὔτε εὔλογον, οὔτε πρέπον νὰ μένῃ ἔτι ἀργὴ ἡ διὰ γραμμάτων ὁμιλία. Καὶ διὰ τοῦτο μετ' εὐλαβείας ἐπιστέλλομεν ὑμῖν τὴν παροῦσαν, διὰ νὰ γένῃ δι' αὐτῆς λύσις τῆς σιωπῆς· δεόμεθα δὲ καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σοφωτάτην αὐτῆς Μακαριότητα νὰ μὴ μᾶς νομίζῃ ὑστερημένους τῆς ἐκλεκτῆς μερίδος τῶν οἰκείων αὐτῆς καὶ προσφιλεστάτων, ἀλλ' ὡς φιλόστοργος καὶ εὐγνώμων, νὰ μᾶς ἔχῃ εἰς ἐκείνην τὴν εὔνοιαν καὶ καλὴν διάθεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν πρὸ τῆς σιγῆς εὑρισκόμεθα, διὰ νὰ εἶναι ἡ χαρὰ ἡμῶν κατὰ πάντα πεπληρωμένη.

Ἐδῶ ἀκούομεν πῶς θέλομεν ἀξιωθῇ ἐν τάχει τῆς γλυκείας αὐτῆς ἀπολαύσεως, καὶ παρακαλοῦμεν τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ φέρῃ τὴν Μακαριότητά της μὲ ἀγαθὴν ὑγείαν καὶ πολλὴν ἀγαλλίασιν. Ὅμως, ἂν εἰς τὸ ἀναμεταξὺ τοῦ καιροῦ ὁποῦ λείπει ἕως τότε, μᾶς ἀξιώσῃ ἡ πατρική της ἀγάπη τῶν τιμίων της προσταγμάτων, ἐπὶ πολὺ θέλει μᾶς αὐξήσῃ τὴν χαρὰν τῆς προσδοκωμένης ἀπολαύσεως. Καὶ ταῦτα μὲν πανευλαβῶς εἰς τοσοῦτον· αἱ δὲ μακάριαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν ἀρωγαὶ ἡμῖν τε καὶ τῷ δούλῳ της Ἀβραμίῳ, ὁποῦ προσκυνητῶς ἀσπάζεται τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν.

ᾳφις', Μαρτίου κδ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

† Prea-fericitului, prea-învățatului și prea-sfântului Patriarh al sfintei cetăți Ierusalimul, domnului domn Hrisant, prea-respectatului părinte întru Hristos, închinarea cu evlavie.

Fiind zilele rele, necontenite bănuielile, și trimeterea nesigură, am fost siliți și fără voie să tăcem atâta vreme cu Fericirea Voastră de Dumnezeu cinstită, să nu dăm pricină de petrecere celor ce ne urmăresc cu răutatea ca ca să petreacă și ca să-și miște cu înșelăciune limba contra noastră; dar, de oare ce, din harul lui Dumnezeu, a trecut iarna, și a plecat ploaia, nu e nici recomandabil, nici cuviincios să mai rămâie cu zăbavă tovărășia prin scrisori. Și pentru aceia vă trimetem cu evlavie cea de față ca să se facă prin ea ruperea tăcerii; și ne rugăm de Fericirea Ta prea-învățată să nu ne socoată lipsiți de aleasa parte a [scrisorilor] Tale prietenești și prea-iubite, ci, ca un iubitor și binevoitor, să ne aibi în acea bunăvoință și bună aplecare, în care înainte de tăcere ne aflam, ca să fie bucuria noastră întru toate împlinită.

Aici aflăm că ne vom învrednici în scurt de dulcea-Ți primire, și rugăm pe Dumnezeu Sfântul să aducă pe Fericirea Ta cu bună sănătate și multă bucurie. Dar, dacă în vremea ce mai rămâne până atunci, o să ne învrednicească iubirea-Ți părintească de cinstitele-Ți porunci, cu mult ni va crește bucuria întâmpinării așteptate. Și acestea cu toată evlavia deocamdată; iar fericitele și de Dumnezeu ascultatele-Ți rugăciuni să ni fie ajutătoare, nouă și robului Tău Avramie, care cu închinăciune sărută sfânta-Ți dreaptă.

1716, Mart 24.

Al Fericirii Tale prea-respectate gata la ordine

† *Al Ungrovlahiei Antim.*

LXXIX.

Mitrofan tipograful către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre afaceri de tipografie şi cumpărarea unei case. 1716, 23 April.

† Τῷ μακαριωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ ἐν Χριστῷ ποθεινοτάτῳ μοι πατρί, τὴν δουλικὴν προσκύνησιν καὶ τὸν ἐπὶ τῆς καὶ πόῤῥωθεν εὐλογιτικῶς ἁγιαζούσης με ἁγίας δεξιᾶς μετ' εὐλαβείας καὶ γονυκλισίας ἀσπασμόν.

Ὑπέρτιμον γράμμα τῆς πατρικῆς της ἀγάπης, Φεβρουαρίου εἰς τὰς κθ' γεγραμμένον, ἔλαβον εἰς τὰς κβ' του Ἀπριλίου, ἀφ' ἧ καὶ ἀναγνώσει ἁγιασθείς, καὶ ὡς αὐτὴν τὴν πατρικήν της ἀγάπην εὐλαβῶς προσεκύνησα.

Τὴν δ' ἐν αὐτῷ τοῦ βιβλίου ὑπόθεσιν, καὶ προγνούς, οὐχ ὑπόκειμαι τῷ Ἀκουΐλίῳ· καὶ γὰρ μὴ λαβὼν γράμμα τῆς Μακαριότητός της, ἔστειλα αὐτῇ περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἧς νῦν μοὶ γράφει, ἐκ τοῦ πρὸς τὸν καθηγούμενον τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα γράμματός της τὴν εἴδησιν μετὰ τῆς ἐρωτήσεως λαβών· ἐν ᾧ καὶ ἐδεινοπάθουν περὶ τῆς ἐρωτήσεώς της τῷ μὴ μόνον προσταγὴν ἀντ' αὐτῆς εἶναι. Τοῦ δὲ βιβλίου τὸ πρῶτον μέρος, ἐπειδὴ ἡ πατρική της διωρθώσατο Ἀγάπη, λήψομαι καλὴν ἀρχὴν ὅποῦ νὰ προχωρήσω καὶ εἰς τὴν τῶν ἐπιλοίπων μερῶν διόρθωσιν, εἰ μὴ ὑπὲρ τὴν δύναμίν μου τὰ ἐν τῷ βιβλίῳ· ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἡ πατρική της Ἀγάπη οἶδεν, ἧς ταῖς εὐχαῖς (οὐ γὰρ ἔχω πλὴν τῆς Μακαριότητός της ἄλλον εὐχέτην) μακροθυμήσας ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ ὁ Θεός, εὐδόκησε καὶ ᾠκοδόμησα ἰδίαις δαπάναις οἰκίσκον παρὰ τῷ θεργοπλόκῳ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ἔνθα καὶ τὴν οἴκησιν ἔχω, τῇ Σῇ χρηματιζόμενος Μακαριότητι, ἧς αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ παντὸς ἀρωγαί.

ᾳφις', Ἀπριλίου κγ'.

Ὁ τῆς πατρικῆς της ἀγάπης πρόθυμος θεράπων καὶ δοῦλος ταπεινὸς

Μητροφάνης.

Οἶδα χάριν οὐ τὴν τυχοῦσαν τῇ πατρικῇ της εὐνοίᾳ διὰ τὴν ὑπόθεσίν μου· τὸ δὲ μέσον, σὺν τῷ Χριστὸς ἀνέστη ἀσπαζόμενος, εὔχομαι ἀεικοιμᾶσθαι. Οἱ γὰρ Σου τῇ Μακαριότητι ὑπηρετεῖν καταξιωθέντες μεγίστης τυγχάνουσιν καθ' ἑκάτερον τὸν ἄνθρωπον ἀναπλάσεως.

† Prea-fericitului şi prea-învăţatului pa-Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnul, domn Hrisant, cel în Hristos prea-dorit mie părinte, supusa închinare şi sărutarea cu evlavie şi plecare de genunchi a sfintei drepte, celei ce şi de departe mă sfinţeşte cu binecuvântarea.

Prea-cinstita scrisoare a părinteştii Tale iubiri, scrisă la 29 Fevruar, am primit-o la 22 ale lui April, de către care şi prin cetire sfinţit, m'am închinat la părinteasca-Ţi iubire.

Iar cu privire la afacerea cărţii din scrisoare, şi aflând-o, nu mă supun lui Acvilie; căci, şi fără a primi scrisoarea Fericirii Tale, Ţi-am trimes pentru chiar afacerea de care acum îmi scrii, din scrisoarea Ta către proigumenul mănăstirii Sfântului Sava luând ştirea odată cu răspunsul; în care m'am şi plâns pentru întrebarea Ta, că nu e în locul ei un ordin. Iar partea d'intăiu a cărţii, de oare ce a îndreptat-o Iubirea Ta părintească, aş fi luat bun început ca să înaintez şi la îndreptarea părţilor ce mai rămân, dacă n'ar fi peste puterea mea cele cuprinse în carte; dar şi aceasta o ştie părinteasca-Ţi Iubire, la rugăciunile căreia (căci afară de Fericirea Ta n'am alt rugător) îndemnându-se asupra mea, păcătosul, Dumnezeu, a binevoit şi am clădit cu ale mele cheltuieli o căsuţă lângă încununata (?) biserică a Sfântului Spiridon, unde-mi am şi locuinţa, fiind la îndemâna Fericirii Tale, ale cării rugăciuni preasfinte şi de Dumnezeu ascultate să-mi fie întru toate ajutătoare.

1716, April 23.

Al părinteştii Tale Iubiri gata la serviciu şi rob smerit.

Mitrofan.

Nu am arătat părinteştii Tale bunăvoinţi recunoştinţa cuvenită pentru afacerea mea, iar ce e la mijloc, cu „Hristos a înviat", sărutând, rog să se adoarmă veşnic *(sic)*. Căci cei învredniciţi a servi Fericirii Tale capătă cea mai mare prefacere în orice lucru omenesc.

LXXX.

1716, 29 Septembre. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre suirea sa în Scaun şi nevoia de sprijin.

† Τῷ μακαριωτάτῳ, σοφωτάτῳ τε καὶ ἁγιωτάτῳ πατρὶ καὶ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τὴν εὐλαβητικὴν προσκύνησιν, σὺν τῷ ἐν Χριστῷ ἀσπασμῷ.

Καί, πρότερον, πολλάκις ἐπροθυμήθημεν νὰ γράψωμεν καὶ νὰ προσκυνήσωμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ὡσὰν ὁποῦ ἐγνωρίσαμεν τὴν πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην καὶ εὐνοϊκὴν διάθεσιν ὁποῦ ἔχει πρὸς τὴν ἐμὴν Εὐτέλειαν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐκ τόπου εἰς τόπον μετάβασις τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἦτον εἰς ἡμᾶς ἀδιάγνωστος, διὰ τοῦτο καὶ μὲ μόνην τὴν μνήμην εἰς ἀναπόλησιν εὑρισκόμεθα τῶν χαρίτων τῆς Σῆς Μακαριότητος, καὶ μόνῳ τῷ νῷ τῆς ὑμετέρας ἀπελαμβάνομεν θεωρίας. Τώρα ὅμως, ἐπειδὴ καὶ ἐμάθομεν παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου καὶ κοινοῦ ἡμῶν εὐεργέτου τὴν εὐδημίαν της, ἀναγκαζόμεθα, οὐ μόνον διὰ τὴν προτέραν πρὸς ἡμᾶς καλοκἀγαθίαν, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ χρέος καὶ ἡ νῦν ἡμῶν, Θεοῦ νεύσει, τῆς καταστάσεως μεταβολὴ ἀπαιτεῖ ἀναγκαίως νὰ γράψωμεν καὶ νὰ τὴν προσκυνήσωμεν μετὰ εὐλαβείας, ἀναφέροντες αὐτῇ καὶ δηλοποιοῦντες τὰ καθ' ἡμᾶς. Ἐπειδὴ γὰρ ὁ ποτὲ Οὐγκροβλαχίας Ἄνθιμος οὐκ ἐτήρησε τὴν ἀρχιερεῦσι πρέπουσαν τάξιν, ἀλλ' ἐπιχειρίσθη καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς συναναμίγνυσθαι πράγμασι καὶ ἐφάνη ὅτι λογῆς ἴσως οἱ φίλοι νὰ τῆς τὸ ἐσημείωσαν εἰς πλάτος, διὰ τοῦτο, ἐκείνου μὲν καθαιρεθέντος παρὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐκλογῆς δὲ γενομένης παρὰ προσώπου τοῦ ἀναδεξαμένου τὴν προστασίαν τῆς θεοφυλάκτου ἐπαρχίας Οὐγκροβλαχίας, καὶ ψήφων κανονικῶν γενομένων, νεύσει καὶ βουλῇ τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ σοφωτάτου ἡμῶν Αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας, προεβιβάσθη ἡ Ἡμετέρα Εὐτέλεια εἰς τοῦτον τὸν ἁγιώτατον Θρόνον, μὲ ὅλον ὁποῦ ἡμεῖς, γνωρίζοντες τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν καὶ ἀνεπιτηδειότητα, ἀπαναινόμεθα τὸ τοιοῦτον, ὅσον εἰς ἡμᾶς δυσβάστακτον φορτίον· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ δὲν ἦτον δυνατὸν εἰς τέλος νὰ ἀντιτείνομεν, ὑπετάγημεν τῷ Κυρίῳ καὶ ὑπεκλίναμεν τὸν αὐχένα, ἐλπίζοντες εἰς τὸν παντοδύναμον καὶ φιλάγαθον Θεὸν καὶ εἰς τὰς πρεσβείας τῶν ἡμᾶς, νεύσει Θεοῦ, ἐκλεξάντων, καὶ μάλιστα πάντων εἰς τὰς θεοπροσδέκτους εὐχὰς τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, τὴν ὁποίαν πα-

† Prea-fericitului, prea-învăţatului şi preasfântului părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, domnul domn Hrisant, închinarea cu evlavie, împreună cu sărutarea în Hristos.

Şi, întâiu, adesea ni-am pus în gând să scriem şi să ne închinăm Fericirii Tale, pentru că am cunoscut iubirea Ta părintească şi binevoitoarea aplecare ce o ai către Smerenia Mea, dar, de oare ce, fiindcă şi mutarea din loc în loc a Fericirii Tale ni era necunoscută, de aceia ne găsim cu singură amintirea harurilor Fericirii Tale, şi numai cu mintea am putut să Vă văd. Însă acum, de oare ce am aflat de la prea-înălţatul Domn şi al nostru comun binefăcător buna-Ţi călătorie, sântem siliţi, nu numai pentru cea d'intâiu binefacere către noi, dar şi pentru că nevoia şi cea de acum, cu voia lui Dumnezeu, schimbare a stării noastre cere neapărat să scriem şi să te salutăm cu evlavie, aducându-Ţi înainte şi vădindu-Ţi cele de la noi. Deci, de oare ce cel de odinioară al Ungrovlahiei Antim n'a păzit rânduiala cuvenită arhiereilor, ci s'a apucat ca şi în lucrurile politice să se amestece şi s'a întâmplat ceia ce poate cumva prietenii Tăi să Ţi-o fi vestit pe larg, de aceia, acela fiind caterisit de către Marea Biserică şi făcându-se alegere de către cel ce a primit presidarea de Dumnezeu păzitei eparhii a Ungrovlahiei, şi votându-se canonic, cu îndemnul şi voia prea-înălţatului şi prea-învăţatului nostru Domn şi stăpân a toată Ungrovlahia, s'a ridicat Smerenia Noastră la acest preasfânt Scaun, cu toate că noi, cunoscând slăbiciunea noastră şi nepregătirea, am refusat o astfel de sarcină de nepurtat de către noi; dar, de oare ce nu era cu putinţă ca până la sfârşit să ne împotrivim, ne-am supus Domnului şi ni-am plecat grumazul, nădăjduind în a tot puternicul şi iubitorul de bine Dumnezeu şi în rugăciunile celor cari, cu îndemnul lui Dumnezeu, ne-au ales, şi, mai presus de toate, în rugăciunile primite de Dumnezeu ale Fericirii Voastre, pe care o rugăm ca, aşa cum

ρακαλοῦμεν, καθὼς τὸ πρότερον, οὕτω καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ἔτι μᾶλλον, νὰ μᾶς ἔχῃ εἰς τὴν πατρικήν της διάθεσιν μὲ τὴν διὰ λόγων καὶ ἔργων βοήθειάν της. Δέσποτά μου μακαριώτατε, πολλὰ καλὰ ἠξεύρετε τὸν σκοπόν μου, ὅτι ἦτον διὰ νὰ ὑπάγω εἰς τὴν μετάνοιάν μου καὶ ἐκεῖ νὰ πληρώσω τὸ τέλος, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οὕτως ηὐδόκησεν ὁ Θεός, πρᾶγμα ὁποῦ ποτὲ οὔτε εἰς τὴν διάνοιάν μου ἐφαντάσθη, παρακαλῶ νὰ ἔχω τὴν δι' εὐχῶν σας βοήθειαν καὶ τὴν διὰ σεβασμίων αὐτῆς γραμμάτων παραμυθίαν· ἐπειδὴ καὶ ὁ Θρόνος οὗτος εἶναι πολυφρόντιστος καὶ πλήρης μεριμνῶν, ἀφ' ὧν περικλυζόμενος, δέομαι πολλῶν εὐχῶν καὶ βοηθείας πνευματικῆς. Ταῦτα ἐν ταπεινώσει, καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ μὲ προστάξῃ πάντοτε, ὅτι ἔχω προθυμίαν πολλὴν εἰς τὸ νὰ δουλέφω τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι εἰς τὰ κατὰ δύναμιν. Αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι εἰς βοήθειαν.

ᾳφις΄, Σεπτεμβρίου κθ΄.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος δοῦλός της μικρὸς καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμούς της

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Μητροφάνης.

a fost mai nainte, şi acum şi de acum înainte, ba încă şi mai mult, să ne ai în părinteasca-Ţi aplecare cu ajutorul Tău prin vorbe şi fapte. Stăpâne prea-fericite, prea-bine ştii scopul mieu că era să merg la metania mea şi acolo să împlinesc ţelul, dar, de oare ce aşa a hotărît Dumnezeu, lucru care niciodată nu mi l-am închipuit în mintea mea, mă rog să am ajutorul prin rugăciunile Tale şi mângâierea respectatelor Tale scrisori; căci şi Scaunul acesta e plin de gânduri şi de griji, de care fiind încunjurat, mă rog de multe rugăciuni şi de ajutor duhovnicesc. Acestea cu smerenie, şi Te rog să-mi poruncești totdeauna, căci am multă grabă de a servi Fericirii Voastre în cele după putinţă. Iar preasfinţitele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni să-mi fie spre ajutor.

1716, Septemvre 29.

Al Fericirii Voastre prea-învăţate mică slugă şi cu totul la poruncile Tale

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

LXXXI.

Versuri de Iosif, Mitropolitul de Târnova, la mormântul lui Scarlat, fiul lui Nicolae-Vodă Mavrocordat şi al Casandrei Cantacuzino. După 1716.

ΙΑΜΒΙΚΟΝ

Ἐνταῦθα κεῖται Σκαρλάτος κοιρονίδης
γέννημα λαμπρὸν ἀγλαῶν γεννητόρων,
τοῦ Νικολάου τῆς Δακίας ἡγέτου
καὶ Μολδαβίας κοιράνου σοφωτάτου,
τοῦ Μαυροκορδάτου τε καὶ Βυζαντίου,
μητρὸς Κασσάνδρας, Καντακουζηνῶν γένους,
τὸ λαμπρὸν ἔρνος τῆς καλῆς ῥιζουχίας,
ζήσας δ' ἀρίστως τε (καὶ μαθήμασι πρέπων):
διπλὴν δεκάδα τετράδα χρόνων μία
ἐκ γῆς ἀπέπτη πρὸς μονὰς οὐρανίους,
μέγιστον ἄλγει πατρὶ τῷ παμφιλτάτῳ
καὶ συγγενέσιν ἐκλιπὼν πένθος μέγα.

ΕΤΕΡΟΝ ΗΡΩΪΚΟΝ

Τύμβος ὅδε κρύπτει λαμπρὸν φιλίστορα ἔνδον,
Σκαρλάτον ἠΐθεον φαίδιμον ἐκ προγόνων,
λαμπρᾶς προτότοκον ῥίζης παμφίλτατον ἔρνος,
λαμπροτάτων τοκετῶν ἐκγόνων εὐγενέα,
Νικόλεω Βλαχίας τῆς Μολδαβίας τε ἀπάσης,
εὖ ἄρξαντος διὰ κηδοσύνης σοφίης,
τέτρατον ἔβαλε εἰκοστὶν τ' ἔτος ὅς γε διώσας,

ἐκ γαίης ἔπτη ἄντι γ' ἐς αἰθερίαν,
σφοδρὸν θυμοδακές τε λιπὼν κατακάρδιον ἄλγος
πατρὶ φιλοστόργῳ συγγενέσι τε φίλοις.

ΕΤΕΡΟΝ ΔΙΣΤΙΧΟΝ ΗΡΩΕΛΕΓΕΙΟΝ

Ἐνθάδε Νικόλεω Βλαχίης Αὐθέντου ἀγανοῦ
κεῖται Σκαρλάτος πρωτότοκος τοκέων.

Ὁ πρὸς Θεὸν ἀμφοτέρων πρέσβυς
ΤΥΡΝΟΒΟΥ ΙΩΣΗΦ.

LXXXII.

1716-26. Raialele Moldovei se plâng pentru purtările lui Mihai-Vodă [1].

Δουληκὸς προσκυνοῦμεν.

Μὲ τὸ δουλικόν μας ἀρζουχάλη παρακαλοῦμεν τὸ ἔλεός Του[2] νὰ μᾶς βοηθήσῃς ἠς τὸν ξεγιμνομὸν ὁποῦ μᾶς ἔκαμεν ὁ Μηχάλπέϊς. Ἐμῆς προθημήαν ἠς τὲς βασιλικὲς προστατγὲς ἔχουμε, καθὸς τὸ ἤδατε τόρα δίο χρόνους, ἐπηδὴ καὶ τὸ τήποτές μας καὶ ἡ ζοή μας ἦνε τοῦ Βασιλέος μας· αὐτὸς ὅμος μᾶς ἔφερεν ἠς σε κατάστασιν ὁποῦ νὰ μὴν ἠμποροῦμεν νὰ τεληόσουμεν καμήαν βασιλικὴν προσταγήν. Μᾶς ἅρπαξεν τὰ σιτάρηα μας, μαλάη μας, χηληάδες κοιλά, καὶ δὲν μᾶς ἐπλήροσεν κανέναν παρά· μᾶς ἐπῆρεν σενέτηα μὲ τὸ ζόρη ὅτη μᾶς ἐπλήροσεν, καὶ ἐμῆς, ἡ πτοχή, κανέναν παρὰν δὲν ἤδαμεν· δὲν μᾶς ἔμηνεν χάλη νὰ ξανασπήρουμε. Ἐσυμφόνησεν μὲ δήο, τρὶς ἀπὸ τοὺς πογιάρηδές μας καὶ ἀφάνησεν τὸν τόπον καὶ τὸν πτοχὸν βασιλικὸν ραγιάν, ἅρπαξεν τοὺς ζαχερέδες μας, χορτάρια μας καὶ ὅλα μας τὰ γενήματα καὶ τὰ ἔκαμεν πραγμάτια αὐτὸς καὶ ὁ χαήνης ὁ Ποστέλνικός του καὶ ὅλη του ἡ ἀνθρόπη, χορὶς νὰ μᾶς πληρώσουν παράν· τὰ ὅσα ἄσπρα μᾶς ἐπῆρεν αὐτὸς καὶ ἡ ἀνθρόπη του, ἄλη πέϊδες ἠς σὲ δέκα χρόνηα δὲν τὰ ἔπερναν. Δὲν μᾶς ἔμηνεν τρόπος νὰ ζήσουμε ἠς τὸν τόπον μας. Ἔκριψεν τὰ ὅσα ἄσπρα ἐπῖρεν, καὶ δὲν πληρόνῃ κἂν τὸ κρέας καὶ τὸ ψομὴ ὁποῦ ἔφαγεν καὶ τὰ ὅσα χρεοστῆ ἠς τὸ παζάρη, ἀφ' οὗ ἐξεγίμνοσαν καὶ τὸ παζάρη καὶ τὴν τζάραν: δὲν θέλῃ νὰ πληρόσῃ καὶ τὸ χρέος του. Ἀγόρασεν τὰ παπουσόηα μας πρὸς δίο παράδες καὶ τὰ ἐπούλουσεν πρὸς ἓξῃ ἠς τὸ παζάρη ματραπάζης αὐτὸς καὶ τὸ πλῆθος τὸν ἀνθρόπον ὁποῦ ἦχεν. Ἔφερεν ἕνα πλίθος γαμβρούς, πεδηά του

Cu supunere ne închinăm.

Cu argihalul nostru supus, rugăm pe Mila Ta să ne ajuţi la despoiarea ce ni-a făcut Mihai-beiul. Noi avem grabă la poruncile împărăteşti, cum aţi văzut-o acum doi ani, de oare ce tot ce avem noi şi viaţa noastră sânt al Împăratului nostru; dar el ne-a adus la o stare de nu putem îndeplini vre-o poruncă domnească. El ni-a răpit grâul nostru, mălaiul nostru, mii de chile, şi nu ni-a plătit nicio parà; ni-a luat sinete de zor că ni-a plătit, şi noi, săracii, n'am văzut nici-o parà; nu ni-a mai rămas hal să răsuflăm. S'a înţeles cu doi, trei din boierii noştri şi a prăpădit ţara şi săraca raiaua împărătească; a răpit zaherelele noastre, fânul nostru şi toate produsele noastre şi le-a făcut lucrul său, el şi hainul de Postelnic al lui şi toţi oamenii lui, fără a ni plăti o parà; atâţia bani ni-a luat el şi oamenii lui, că alţi bei în zece ani nu au luat atâta. Nu ni-a rămas chip de trăit în ţara noastră. A ascuns câţi bani a luat şi nu plăteşte nici carnea şi pânea ce a mâncat şi ce e dator în târg, pentru care s'a golit şi târgul şi ţara: nu vrea să-şi plătească datoria. A cumpărat popuşoaiele noastre cu câte două parale şi le-a vândut cu şase în târg precupeţul lui şi grămada oamenilor ce avea. A adus o ceată de gineri, de copii ai lui şi nepoţi, chiurcii (blănari) şi o grămadă de oameni ai săi, şi li-a dat toate chivernisirile,

[1] Pare mai curând, după scrisoare, Mihai Racoviţă în ultima Domnie decât Mihai Suţu (1793-5)
[2] Pare a fi Nicolae Mavrocordat, Domnul muntean.

καὶ ἀνίψηα του, γγιουρτζήδον καὶ πλῆθος ἀνθρόπον του, καὶ τοὺς ἔδοσεν ὅλες τῆς κιβέρνησες, καὶ ἐμῆς ἀποθέναμεν ἀπὸ τὴν πίναν, καὶ ἐκιτάξαμεν ἀπὸ μακριά. Παρακαλοῦμεν τὸ ἔλεός σου νὰ τὸ ἀναφέρῃς εἰς τὴν Πόρταν, καὶ νὰ μᾶς πληροθοῦν κὰν τὰ ἄσπρα τὸν ζαερέδον μας, δηὰ μὰ μὴν χαθοῦμεν μὲ τελητότητα.

Ἡ πτοχὴ καὶ πιστὶ ῥαγιάδες τῆς Μπογδανίας.

şi noi muriam de lipsă şi căutam de departe.

Rugăm Mila Ta s'o faci ştiut la Poartă, şi să ni se plătească banii zaherelelor noastre, ca să nu ne prăpădim cu totul.

Săracele şi credincioasele raiale ale Bogdaniei.

LXXXIII.

Medicul Dimitrie Gheorgulis Notara către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre prinderea lui Nicolae-Vodă Mavrocordat, venirea fratelui Ioan-Vodă, începutul evacuării de către Germani, drumul lui la Braşov, prada averii lui şi găsirea părţii ce lipsia dintr'o carte tipărită, el însuşi lucrând la o „Filosofie Etică". București, 1717, 1-iu Mart.

Μακαριώτατε πάτερ,

Ἡ ἐλεεινὴ ἁρπαγὴ τοῦ πρώην ἡμετέρου Ὑψηλοτάτου[1] πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ἐπροξένησεν εἰς ὅλους καὶ φυγὴν εἰς ἀλλοδαπὰ μέρη· ὅστις ὀνομάσῃ φόβον θανάτου, στέρησιν ὑπαρχόντων, χωρισμὸν φίλων, θέλει ὀνομάσῃ πρᾶγμα χωρητὸν παραμυθίας· διατὶ ὁ πρῶτος ἔχει ἀμείνω τὴν ἐλπίδα ἐν τοῖς ἐλπιζομένοις, τὰ δὲ ἄλλα καὶ ἐν τῷ παρόντι ἔχουσι τὴν θεραπείαν, ἡ δὲ ἀπελπισία τῆς εἰς τὴν πατρῴαν ἑστίαν ἐπανακάμψεως ἀνίατον ἔκαμε τὴν πληγήν. Ἀλλ' ὁ Θεός, ὁποῦ εἶναι κύριος τῶν καιρῶν καὶ τῶν κυριευόντων, ἀνεβίβασεν εἰς τοῦτον τὸν Θρόνον τὸν πανταχόθεν πολεμούμενον τὸν ἡμέτερον Αὐθέντην Ἰωάννην[2], δηλαδὴ χάριν, καὶ ἐκαταπράϋνε τοὺς ἐχθρούς του, καὶ εἰρήνευσε τὸν ἀδιάλακτον ἀντίπαλον. Ἔγινε λοιπὸν προσταγή, καὶ εὐγῆκαν οἱ Γερμανοὶ ὅλοι ἀπὸ τὸ Μαρτζινιάνι καὶ ἀπὸ τὸ Κομπολοῦγκι, καὶ ὅλοι οἱ Ῥασσιανοὶ ἀπὸ τὴν ἡγεμονικὴν γῆν ἕως εἰς Ὄλτον τὸν ποταμόν, καὶ προσέτι ἔγινε ὑπόσχεσις ὅτι θέλουσιν εὐγάλῃ καὶ πέραν τοῦ Ὄλτου, ἢ εἰς τὰς ιε' ἢ εἰς τὰς 20 τοῦ Μαρτίου, καί, ἂν δὲν ἦτο στενοχωρία χειμῶνος, ἤθελον τοὺς εὐγάλῃ καὶ ἐκεῖθεν τώρα. Ἐκ τούτων ἐπαρακινήθησαν οἱ περισσότεροι ἄρχοντες καὶ ἦλθον εἰς τὴν σκέπιν τοῦ Ὑψηλοτάτου, καὶ μὲ καιρὸν θέλουσιν ἔλθῃ καὶ οἱ λοιποί.

Πρὸ τῆς καταδρομῆς εἶχα τελειώσῃ τὴν μετάφρασιν τῆς Ἠθικῆς Φιλοσοφίας, ὅμως ἐπαράπεσεν ἕνα τετράδιον, καί, ἂν ἐσώθη τὸ πρωτότυπον, θέλω τὸ μεταγλωττίσῃ πάλιν, καὶ θέλω τὸ στείλῃ καὶ ἐκεῖνο. Μὲ ἐλέησεν ὁ Ὑ-

Prea-fericite părinte,

Nenorocita răpire a fostului nostru Prea-Înălţat pe lângă alte rele a adus la toţi şi fuga în alte părţi; cine va numi: frica de moarte, lipsa averilor, despărţirea de prieteni, va numi un lucru fără mângâiere; de oare ce primul are mai bine speranţe în cele sperate, iar celelalte îşi au slujba şi în vremea de faţă, iar desperarea de a te întoarce înapoi la vatra părintească a făcut rana necurabilă. Dar Dumnezeu, care e domn al vremilor şi al stăpânitorilor, a ridicat pe acel Scaun din toate părţile vrăjmăşit pe Domnul nostru Ioan, adecă „har", şi a îndulcit pe duşmanii lui, şi a împăcat pe vrăjmaşul neîmpăcat. Apoi s'a dat poruncă, şi au ieşit Germanii toţi din Mărgineni şi din Câmpulung, şi toţi Rascienii (Sârbii) din ţara domnească până la râul Olt, şi încă s'a dat făgăduială că vor ieşi şi de dincolo de Olt, sau la 15 sau la 20 ale lui Marte, şi, de n'ar fi fost strâmtoare de iarnă, i-ar fi scos şi de acolo acum. De acestea s'au mişcat cei mai mulţi boieri şi au venit supt adăpostirea Prea-Înălţatului, şi cu vremea vor veni şi ceilalţi.

Înainte de prigonire era să isprăvesc tălmăcirea Filosofiei Etice, dar a căzut un cvatern, şi, dacă s'a păstrat prototipul, îl voiu traduce din nou, şi-l voiu trimete şi pe acela. Mi-a făcut milă Prea-Înălţatul

[1] Domnul Ţerii-Româneşti Nicolae Mavrocordat.

[2] Ioan era fratele lui Nicolae-Vodă.

ψηλότατος ἕως εἰς τὴν Στεφανούπολιν φλουρία δεκαπέντε, cui Deus retribuat pro merito. Ὅσα ἄσπρα μοῦ εὑρέθησαν τὰ ἅρπαξαν οἱ Ῥασσιανοί, μάλιστα οἱ Δακοί, καθὼς καὶ πολλὰ ῥουχικά. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ, ὅποῦ ἔσωσε τὴν κεφαλήν μου, δι' εὐχῶν ἁγίων τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἧς καὶ διὰ σκέπος ἄλλοι μὲ ἐλέησαν. Ταῦτα, καί, γονυπετῶς φιλοῦντες καὶ οἱ δύο τοὺς ἱεροὺς πόδας, ὑπογραφόμεθα.

Βουκουρέστιον, Μαρτίου πρώτη, 1717.

Εἰς τοὺς σεβασμίους ὁριομοὺς τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος.

Εὕρηκα καὶ ἐκεῖνο τὸ τετράδιον ὁποῦ εἶχε παραπέσῃ, ὅθεν εἶναι σῶον καὶ ἀνελλιπὲς τὸ βιβλίον, καὶ τὸ στέλλω μὲ τὸν Μέγαν Βόρνικον Γραικιανόν. Καὶ πάλιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος

Δημήτριος Γ[εωργούλης] Ν[οταρᾶς,] Ἰ[ατρός].

până la Stephanopolis (Braşov) cu cinsprezece galbeni, *cui Deus retribuat pro merito.* Câţi bani am avut, i-au furat Rascienii, mai ales Dacii (Românii), precum şi multe rufe. Mulţămesc lui Dumnezeu, care mi-a scăpat capul prin rugăciunile sfinte ale Fericirii Voastre, pentru a cărui ocrotire şi alţii m'au miluit. Acestea, şi, în genunchi sărutând, cei doi, sfintele picioare, ne iscălim.

Bucureşti, 1-iu Martie 1717.

La poruncile venerate ale Fericirii Voastre.

Am găsit şi acel cvatern care era să cadă, aşa încât e întreagă şi fără lipsă cartea, şi o trimet cu Marele Vornic Greceanu. Şi iarăşi al Fericirii Voastre

Dimitrie Gh[eorgulis] N[otaras], m[edic].

LXXXIV.

1718, 28 Ianuar. Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre năcazurile acestuia, planul de şcoală şi greaua boală a sa.

Θεός.

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ ἀσπάζομαι ταπεινοφρόνως τὴν πάντιμον αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σκέπειν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν ὁλοκλήρῳ καὶ ἀμεταπτώτῳ ὑγείᾳ, ἀνωτέραν τε πάσης περιπετείας, μετὰ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ αὐτῆς Θρόνου εὐδαιμόνως καὶ πολυετῶς.

Τὴν ἱερὰν ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ἀπὸ λ΄ τοῦ παρελθόντος γεγραμμένην προσκυνητῶς ἐδεξάμην, καί, πληροφορηθεὶς τὴν ἐμοὶ ἐφετὴν ὑγείαν της, ὑπερήσθην, ἣν ὁ Κύριος διατηροίη κἂν τοῖς ἑξῆς ἀμετάπτωτον.

Ἔγνων καὶ τὰ σημειωθέντα, καὶ εὐχαριστῶ τῇ Μακαριότητί της διὰ τὰς εὐχὰς ὁποῦ ἐκφωνεῖ μοι διά τε τὰς παρελθούσας καὶ ἐλευσομένας ἁγίας ἑορτάς, τὰς ὁποίας παρακαλῶ κἀγὼ τὸν παντάνακτα Θεόν, καθὼς τὰς διεπέρασε φέτο ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ἡ Μακαριότης της, οὕτω καὶ ἀπὸ χρόνου καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς ἐνιαυτούς, προηγουμένης τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγείας καὶ πολυχρονίου στερεώσεως εἰς τὸν ἁγιώτατον Θρόνον.

Cu Dumnezeu.

Prea-fericite, prea-învăţate şi preasfinte părinte şi Patriarh al Sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, Fericirii Voastre cu supunere mă închin şi sărut cu umilinţă prea-cinstita-Ţi dreaptă, rugându-mă de Domnul nostru Isus Hristos să păzească pe Fericirea Voastră în deplină şi neîncetată sănătate, mai presus de toată schimbarea, cu dăinuirea întru mulţi ani şi întărirea prea-sfântului şi apostolicescului Tău Scaun fericit şi întru mulţi ani.

Sfânta scrisoare a Fericirii Voastre scrisă la 30 ale lunii trecute am primit-o cu închinare şi, aflând de cea mie dorită sănătate a Ta, m'am bucurat foarte, pe care Domnul să Te păzească şi de acum înainte cu neschimbare.

Am aflat şi cele însemnate, şi mulţămesc Fericirii Tale pentru rugăciunile pe care mi le rosteşti pentru trecutele şi viitoarele sfinte serbători, care mă rog şi eu de a toate stăpânul Dumnezeu ca, precum le-ai petrecut în acest an în psalmi şi cântări şi Fericirea Ta, astfel şi din an în an, şi în alţi mulţi ani, fiind în frunte buna-Ţi sănătate şi îndelungata întărire pe preasfântul Scaun.

Τοῦτο δὲ ὁποῦ ὁρίζει, ὅτι εὑρίσκεται ἐν θλίψεσιν, ἐκαταλάβομεν τὸ αἴτιον ἐκ τῶν ἱεροσολυμιτικῶν γραμμάτων ὁποῦ ἔστειλε τῷ ἀδελφῷ ἁγίῳ Βηθλεέμ, καὶ λυποῦμαι πολλά, καὶ ὁ μέγας Θεὸς νὰ προνοήσῃ πάντα τὰ συμφέροντα, ὅτι Θεοῦ βοηθείας χρήζει τὰ τοιαῦτα, καὶ ἄμποτες ἡ χάρις του νὰ διασκεδάσῃ τὴν λύπην σας μὲ τὴν ἐνδεχομένην κυβέρνησιν.

Μόλις, καὶ μετὰ βίας, χθές, κατὰ τὴν κζ' τοῦ τρέχοντος, ἐλάβομεν καὶ τὸ συνοδικὸν γράμμα, καὶ εὐχαριστοῦμεν τῇ Μακαριότητί της διὰ τὸν κόπον ὁποῦ ἐνέδειξεν. Ἐδώσαμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ὅσα ἔξοδα μᾶς γράφει τῷ ἀδελφῷ ἁγίῳ Βηθλεέμ, καὶ ἂς εἶναι εἰς εἴδησιν τῆς Μακαριότητός σας!

Περὶ δὲ τῆς ὑποθέσεως τοῦ σχολείου, ἐκαταλάβαμεν τὸν θεοφιλῆ σκοπόν της καὶ μάλιστα τὸν εἴδομεν πλατύτερον εἰς τὸ γράμμα τὸ κοινόν, καὶ ἀγαπούσαμε, δέσποτά μου μακαριώτατε, νὰ ὑπουργήσωμεν ὅτι καί, ὡς ὁρίζει καὶ ἡ αὐτῆς θεοσέβεια, καὶ μισθὸς εἶναι καὶ ἔπαινος· ὅμως ἡμεῖς νὰ ἐνασχολούμεθα εἰς τὰ τοιαῦτα τό γε νῦν ἔχον οὐ δυνάμεθα, ἐπειδὴ ἀπὸ τὴν κα' τοῦ Αὐγούστου ἕως τώρα ὅλον ἀσθενεῖς καὶ κλινοπετεῖς ἐσμέν, καὶ ἂν καλὰ ἐν τῷ μεταξὺ ἀνερρᾴσαμεν καὶ εἰς τὴν ἐπανάκαμψιν τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου ἐξήλθομεν καὶ ἡμεῖς εἰς προϋπάντησιν ἕως τὰ Κώμανα τὸ μοναστήριον καὶ ἐκτελέσαμεν τὴν θείαν μυσταγωγίαν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βασιλείου, μ' ὅλα τοῦτο οὐδὲν ἠνύσαμεν, οὔτε ὠφέλησεν ἡμῖν ἡ ὁδοιπορία ἐκείνη, μᾶλλον μᾶς ἔβλαψε θανατηφόρως καὶ ἔκτοτε ὅλον ἐπὶ τὸ χεῖρον βαδίζομεν, καὶ ἀδυναμίᾳ ὑπερβολικῇ πιεζόμεθα, οὔτε ἐσθίοντες, οὔτε πίνοντες, εἰμὴ γογγύζοντες καὶ κλινοπετοῦντες, καὶ οὔτε ἀνθρώπους βλέπομεν, οὔτε παρουσίαν Αὐθέντου, οὔτε ἀρχόντων, ὁποῦ νὰ συντύχωμέν τι περὶ τῶν τοιούτων ὑποθέσεων, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐλπίζοντες, τὴν θείαν δηλαδὴ βούλησιν, καὶ ἄμποτες ἡ εὐσπλαγχνία του νὰ μᾶς εὐσπλαγχνισθῇ, ὅτι μόλις κινούμεθα! Παρακαλοῦμεν δὲ καὶ καθ'ἑξῆς νὰ ἔχομεν τὰ ἱερὰ γράμματά της, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴησαν πανευδαίμονα!

1718, Ἰανουαρίου 28.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος εὐλαβὴς καὶ ταπεινὸς δοῦλος καὶ παντοτινῶς εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγγροβλαχίας Μητροφάνης.

În ceia ce spui, că te afli în supărări, am aflat pricina din scrisorile de la Ierusalim pe care le-ai trimes fratelui, sfinţitul de Betleem, şi mă întristez mult, şi marele Dumnezeu să se îngrijească de toate cele de folos, căci de ajutorul lui Dumnezeu au nevoie unele ca acestea, şi harul Tău de ar împrăştia întristarea Ta cu chivernisirea ce se poate!

Abia, şi în silă, ieri, la 27 ale lunii de faţă am primit şi gramata sinodală, şi mulţămim Fericirii Tale pentru osteneala ce ai arătat. Am dat şi noi câte cheltuieli ni scrii fratelui, Sfinţitul de Betleem, şi să fie în ştiinţa Fericirii Voastre.

Iar, în afacerea şcolii, am aflat de Dumnezeu iubitorul Tău scop şi mai ales l-am văzut mai pe larg în scrisoarea de obşte, şi ni-a plăcut, stăpâne al mieu preafericite, să lucrăm ceia ce, cum hotărăşte Evlavia Ta, şi răsplată e şi laudă; dar să ne străduim acum la unele ca acestea nu putem, căci de la 21 ale lui August până acum sântem cu totul slabi şi la pat, şi, cu toate că între acestea ne-am ridicat şi (la îndemnul preaînălţatului nostru Domn) am ieşit întru întâmpinare până la mănăstirea Comana şi am săvârşit sfânta liturghie în ziua celui între sfinţi părintele nostru Vasile, cu toate acestea nimic n'am câştigat, nici nu ni-a folosit acel drum, ci mai curând ni-a stricat de moarte şi de atunci tot spre mai rău mergem, şi sântem chinuiţi de o slăbiciune peste măsură, nici mâncând, nici bând, decât gemând şi zăcând, şi nici oameni nu vedem, nici presenţa Domnului, nici a boierilor, ca să vorbim ceva despre asemenea lucruri, ci numai atâta nădăjduind, adecă dumnezeiasca voie, şi de ne-ar îmbuna bunătatea ei, căci abia ne mişcăm! Ci rugăm ca şi de acuma să avem sfintele-Ţi scrisori, iar anii Fericirii Voastre fie cu totul fericiţi!

1718, Ianuar 28.

Al Fericirii Voastre prea-învăţate evlavios şi smerit rob şi cu totul la poruncile Tale

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

Ὁ ἅγιος Νύσσης, ὁμοῦ, μετὰ τῆς λοιπῆς συνοδίας μου, εὐλαβῶς ἀποδεξάμενος τὰς ἁγίας αὐτῆς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ἀσπάζονται δουλικῶς τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν. Καὶ ἡμεῖς εὐχόμεθα τὴν συνοδίαν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἰδίως δὲ τὸν γραμματικὸν κὺρ Ἀλεξανδρῆ.

Sfântul de Nissa [1], împreună cu cealaltă întovărăşire a mea, primind cu evlavie sfintele-Ţi rugăciuni şi binecuvântări, sărută cu supunere preasfânta-Ţi dreaptă. Şi noi ne rugăm pentru întovărăşirea Fericirii Voastre, şi mai ales pentru grămăticul chir Alexandrì.

LXXXV.

1718, 1-iu April. **Ghedeon, Mitropolitul Moldovei, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre egumenul de la Sfântul Sava şi puterea în genere a egumenilor.**

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἡμέτερε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν μεγίστην Μακαριότητα εὐλαβῶς ἀσπάζομαι.

† Σεβάσμιόν της γράμμα ἔλαβον μετὰ τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ὁσιωτάτου καθηγουμένου τοῦ Ἁγίου Σάββα, κὺρ Παϊσίου, καὶ εὐλαβῶς ἐδέχθην τὰς παμμεγίστους καὶ παναγίας της εὐχάς· εἰς τὸ ὁποῖον μᾶς γράφει διὰ τὴν κατακάθησιν τοῦ νῦν ἡγουμένου καὶ ὅτι νὰ παραστα-θοῦμεν νὰ ἔλθῃ ὁ προηγούμενος κὺρ Δανιὴλ μίαν ὥραν πρωτήτερον, καὶ θέλεις ἠξεύρῃ, μακαριώτατέ μοι δεσπότη, πῶς καὶ τὸν νῦν ἀγαπῶ καὶ τὸν πρῴην συνδρομῶ νὰ ἔλθῃ τὸ γλυγορώτερον εἰς τὴν Μακαριότητά της, καὶ μᾶς ὑπόσχεται πῶς μετὰ τὸ Πάσχα νὰ κινήσῃ, λέγωντας πῶς εἶναι χειμῶνας, καὶ αὐτὸς εἶναι γηραλέως καὶ ἀδύνατος καὶ δὲν εἶναι ἕτοιμος· πλήν, ὡς καθὼς ἐπροεῖπα τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, ἀπόπασχα θέλω τὸν εἰπῇ χωρίς τινος προφάσεως νὰ ἀπέλθῃ κατὰ τὴν προσταγήν της.

Ἐμεῖς, μακαριώτατέ μοι Πατριάρχα, εἴμεσθεν ὅλως διόλου πνευματικά της τέκνα καὶ πρόθυμοι εἰς τὰς προσταγάς της, ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἐλάβαμεν πρὸ πολλοῦ καὶ ἕτερά της προσκινητά, καὶ δὲν τῆς ἀπεκρίθημεν, εἰς τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ ἔχω τὴν συγχώρησιν, διότι τὸ αἴτιον δὲν ἦτον ἀπὸ ἀμέλειάν μου, ἀλλὰ ἀπὸ ταῖς ἀκαταστασίαις τοῦ παρελθυθότος καὶ τοῦ ἐνεστῶτος. Ὅμως, τώρα λαμβάνοντας πατρικάς της εὐχὰς καὶ εὐλογίας, δὲν ἐλείψαμεν ὅλως νὰ τὴν προσκυνήσωμεν μὲ ταπεινόν μας, γυρεύωντάς της συγχώρησιν. Τοὺς ἐνταῦθα ἡγουμένους, μικρούς τε καὶ μεγάλους, ὅλους τοὺς ἀγαποῦμεν, ἐξ ἴσου καὶ χαιρόμεθα

Prea-fericite, prea-învăţate şi al nostru Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante, cu evlavie sărut pe prea-marea Voastră Fericire.

† Venerata-Ţi scrisoare am luat-o cu venirea prea-cucernicului categumen al Sfântului Sava, chir Paisie, şi cu evlavie am primit prea-marile şi prea-sfintele-Ţi rugăciuni; în care-mi scrii pentru depunerea egumenului de acum şi ca să aşteptăm să vie proigumenul chir Daniil cu un ceas mai de vreme, şi vei afla, prea-fericite al meiu stăpân, cum că şi pe cel de acum îl iubesc şi pe cel de mai nainte îl ajut să vie cât mai iute la Fericirea Ta, şi-mi făgăduieşte cum că după Paşti se va porni, spuind că este iarnă şi el e bătrân şi neputincios şi nu e gata; dar, cum am mai spus Fericirii Voastre, după Paşti îi voiu spune ca fără vre-o îndreptăţire să plece după porunca Ta.

Noi, prea-fericite al mieu Patriarh, sântem cu totul lui tot fiii Tăi sufleteşti şi gata la poruncile Tale, de şi am primit de mult şi altele ale Tale venerate, şi nu Ţi-am răspuns, la care rog să am iertare, căci causa nu era din neîngrijirea mea, ci din neorânduielile anului trecut şi ale acestuia. Dar, acum, primind părinteştele-Ţi rugăciuni şi binecuvântări, n'am lipsit de loc să ne închinăm Ţie cu scrisoarea noastră smerită, cerând iertare de la Tine. Pe egumenii de aici, mici şi mari, pe toţi îi iubim, şi de asemenea ne bucurăm de înain-

---

[1] Însuşi Mitrofan fusese Mitropolit de Nisa. În Bibl. Ac. Rom. se află, la data de 15 Mart 1667, sinodicul patriarhal pentru alegerea lui.

τὴν προκοπήν τους, οἱ ὁποῖοι ἀληθινὰ ἄξιοι ἀγάπης, διότι εἶναι ἐπιτήδειοι καὶ φρόνιμοι καὶ ἐπιμελεῖς εἰς τὰ ὁσπήτιά της, καὶ ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ τοὺς διαφυλάττῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς. Ταῦτα μὲν κατὰ τὸ παρόν, αἱ δὲ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν μεθ' ἡμῶν, ἀμήν. Προσέτι τὴν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐλεήσητε ὀλίγον μῦρον διὰ τοὺς ἐνταῦθα χριστιανούς, καὶ ἂς ἔχωμεν συγχώρησιν ὁποῦ τὴν ἐνοχλοῦμεν.

ᾳφιη', Ἀπριλίου α'.

Ταπεινὸς Μητροπολίτης καὶ πρόθυμος θεράπων

Γεδεὼν Μολδοβλαχίας[1].

tarea lor, cari cu adevărat sânt vrednici de iubire, fiind de ispravă şi cuminţi şi cu grijă de casele lor, şi Dumnezeu sfântul să-i păzească şi de acuma. Acestea deocamdată, iar preasfintele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni să fie cu noi, amin. Încă Te rugăm să ni dăruieşti puţin mir pentru creştinii de aici, şi să fim iertaţi că te supărăm.

1718, April 1-iu.

Smeritul Mitropolit şi gata la slujbă.

Ghedeon al Moldovlahiei.

LXXXVI.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre focul de la Ierusalim şi despre lipsa Domnului, aşteptând pacea. 1718, 15 April.

Χριστὸς ἀνέστη!

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν σοφωτάτην Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ ταπεινῶς ἀσπάζομαι τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σκέπειν καὶ διατηρεῖν τὴν ἁγίαν αὐτῆς κορυφὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, τοῖς ἀγαθοῖς πᾶσι περιῤῥεομένην καὶ διηνεκῶς εὐδαιμονοῦσαν, μετὰ καὶ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως εἰς τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα.

Τὸ ἱερὸν γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος προσκυνήσας ἐδεξάμην, καὶ ᾠδὰς ἀνέπεμψα τῷ Κυρίῳ μου διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐμοὶ ἐφετὴν ὑγείαν αὐτῆς, ὅστις διατηροίη αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀμετάπτωτον.

Ἔγνων καὶ τὰ σημειωθέντα, καὶ κατὰ πολλὰ εὐχαριστῶ τῇ πατρικῇ της φιλοστοργίᾳ ὁποῦ εὔχεταί μοι διὰ τὰς παρελθούσας ἁγίας ἡμέρας, τὰς ὁποίας παρακαλῶ κἀγὼ τὸν ἅγιον Θεόν, καθὼς τὰς διῆλθε φέτος ἡ Μακαριότης της ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, οὕτω καὶ ἀπὸ χρόνου, καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς ἐνιαυτοὺς ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ. Εἶδον παρακατεὼν καὶ τί διαλέγεται ἡ Θεοσέβεια αὐτῆς περὶ τῆς προσγεγονυίας πυρκαϊᾶς καὶ πάλιν ἐδακρύσαμεν, καὶ ἐκλαύσαμεν, ὅτι, καθὼς ὁρίζει καὶ ἡ Μα-

Hristos a înviat!

Prea-fericite, prea-înţelepte şi preasfinte părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, la Fericirea Ta prea-înţeleaptă cu supunere mă închin şi cu umilinţă sărut preasfânta-Ţi dreaptă, rugându-mă de cel din morţi înviat Domnul Nostru Isus Hristos să ţie şi să păzească sfântu-Ţi creştet fără boli, bucuros, sănătos şi întru mulţi ani, cu asupră-Ţi revărsarea tuturor bunurilor, şi statornic prosperă, cu îndelungata rămânere şi întărire în preasfinţitul şi apostolescul Tău Scaun şi ani foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

Sfânta scrisoare a Fericirii Voastre cu închinăciune am primit-o, şi am trimes laude Dumnezeului mieu pentru buna şi mie dorita sănătate a Ta, care să Te ţie şi de acum înainte neschimbat.

Am aflat şi cele însemnate, şi foarte mulţămesc părinteştii Tale iubiri care mi se roagă pentru trecutele serbători, pentru care şi eu mă rog de Sfântul Dumnezeu ca, precum le-a petrecut în acest an Fericirea Ta cu psalmi şi rugăciuni, aşa şi din an în an şi întru alţi mulţi ani cu sănătate şi fericire. Am văzut pe lângă acestea şi ce spune Evlavia Ta cu privire la focul ce a fost, şi iarăşi am lăcrămat şi am plâns că, precum spune şi Fericirea Ta,

[1] Poate în româneşte

καριότης της, θεία ἀγανάκτησις κατατρέχει τὸν τόπον τοῦτον· εἶναι ἄξιον ἀπορίας πῶς ἀσινὴς φυλαττόμενος ὁ τόπος οὗτος ἀπ' τὰς πολυφύλους καταδρομάς, ἤδη τελευταῖον, ἐν τῇ συνελεύσει τῶν πάντων, ἀνελπίστως πέπονθε τὸ θανασιμώτατον τῶν κακῶν, πυρὶ κατακαυθεὶς σχεδὸν ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ καὶ ψυχὰς ἐλύπησε καὶ ξένων καὶ ἐντοπίων.

Ἴσως δὲ τὰ μὲν ἀδικοῦντα πολλά, τὸ δὲ ἀδικούμενον οὐδὲ ἕν. Ὑπείκειν οὖν δεῖ τοῖς θείοις προστάγμασι καὶ φέρειν εὐγενῶς τὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ τοὺς εὐσεβοῦντας ἐδιδάχθημεν, ὅτι θρίξ, φησὶν ὁ Κύριος, οὐ πεσεῖται ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν ἄνευ θελήματος τοῦ Πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

Πῶς δὲ εἶναι χρεία ἕκαστος νὰ πήξῃ τὴν ἰδίαν καλιάν, τοῦτο ἄλλως γενέσθαι ἀδύνατον, πλὴν μὲ τί; δυστυχία μεγάλη καὶ ἀνείκαστος εἰς τὸν τόπον, ὑφ' ὧν διασθέντες οἱ ἄνθρωποι, παπύροις τὰς καλύβας αὐτῶν ἐσκέπασαν, καὶ αὐτὰ μὲ δυσκολίαν εὑρίσκονται.

Ὁρίζει ἡ Μακαριότης της ὅτι ἔγραψε τῷ ὑψηλοτάτῳ ἡμῶν Αὐθέντῃ νὰ προνοήσῃ τὰ πρὸς βοήθειαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, συνάμα τοῖς τιμιωτάτοις ἄρχουσι, περὶ οὗ προστάζει καὶ ἡμῖν ὅτι νὰ παρακινήσωμεν. Καὶ βέβαια τοῦτο ἀπαραίτητον χρέος τὸ ἔχομεν ὅλοι κοινῶς, νὰ συνεργήσωμεν διὰ τὸν ἅγιον καὶ ζωοδόχον Τάφον· πλὴν ποῖον νὰ παρακινήσωμεν, ἢ ποῖος μᾶς ἀκούει ἡμᾶς; Τώρα ἕκαστος τὴν ἰδίαν δυστυχίαν ἀποδύρεται, καὶ μάλιστα ὁποῦ λείπει καὶ ὁ Ὑψηλότατος ἡμῶν Αὐθέντης, καὶ τώρα ἐπ' ἔλαττον ἰσχύει πᾶσα παρακίνησις.

Δίδωντας ὅμως ὁ ἅγιος Θεὸς τὴν καλὴν ἐπάνοδον τῆς Ὑψηλότητός του μὲ τὴν ἐλπιζομένην εἰρήνην, βέβαια ἐκεῖνο ὁποῦ δύναμαι δὲν θέλω τὸ ἀμελῆ· ὅτι χρέος μου εἶναι ἐν παντὶ νὰ ἀναπληρώσω τὰς προσταγὰς τῆς Μακαριότητός της κατὰ τὸ δυνατόν; καὶ ἄμποτες ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ μᾶς εὐσπλαγχνισθῇ διὰ τῶν ἁγίων αὐτῆς εὐχῶν, καὶ νὰ μετατρέψῃ τὰ λυπηρὰ εἰς εὐθυμίαν, καὶ ἐλπίζομεν πάλιν νὰ ἀποδοῦν τὰ πράγματα εἰς τὴν πρώτην αὐτῶν στάσιν. Παρακαλῶ δὲ καὶ πάλιν νὰ ἀξιωθῶ τῶν παντίμων γραμμάτων καὶ προσταγμάτων της, καὶ οἱ χρόνοι αὐτῆς εἴησαν παρὰ Θεοῦ πάμπολλοι καὶ πανευτυχεῖς.

1718, Ἀπριλίου 15.

Ὁ ἅγιος Νύσσης εὐλαβῶς καὶ δουλικῶς ἀσπάζεται τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν· κλαίει καὶ ἡ Πανοσιότης του τὴν δυστυχίαν του ταλανίζωντας τὴν τύχην του.

mânia dumnezeiască loveşte acel loc; e vrednic de mirare cum acel loc păzit de năvălirile multor neamuri, acum în urmă, când cu adunarea tuturor, a suferit pe neaşteptate cel mai ucigător din rele, arzând de foc ca într'o aruncătură de ochi şi a întristat sufletele şi ale străinilor şi ale celor de acolo.

Poate însă ca acele ce nedreptăţesc multe sânt, iar cel nedreptăţit nimic. Deci trebuie să ne supunem poruncilor dumnezeieşti şi să suferim nobil cele de la Dumnezeu, cum ne-au învăţat credincioşii (?), căci, zice Domnul, un fir de păr nu va cădea din capul vostru fără voia Tatălui vostru care este în ceruri.

Iar că e nevoie ca fiecare să-şi ridice căsuţa lui, aceasta nu se poate altfel decât, cu ce?, Prea-mare nenorocire şi nesuferită în acel loc, de care fiind siliţi oamenii, şi-au acoperit colibile cu papură, şi aceia cu greu se află.

Spui Fericirea Ta că ai scris prea-înălţatului nostru Domn să se îngrijească de cele pentru ajutorul Sfântului Gheorghe, împreună cu prea-cinstiţii boieri, pentru care ni orânduieşti şi nouă să vă pornim. Şi cu adevărat avem această neapărată datorie toţi de obşte, să lucrăm împreună pentru sfântul şi de viaţă primitorul Mormânt; dar pe cine să-l pornim sau cine să ne asculte pe noi? Acum fiecare-şi plânge nenorocirea, şi mai ales că lipseşte şi prea-înălţatul nostru Domn, şi acuma puţin câte puţin stăpâneşte toată tulburarea.

Dându-ni însă Sfântul Dumnezeu buna întoarcere a Înălţimii Sale cu nădăjduita pace, de sigur nu voiu lăsa nefăcut ceia ce pot face; căci datoria mea e ca în toate să împlinesc poruncile Fericirii Tale după puteri; şi de ar da prea-bunul Dumnezeu să ne miluiască prin sfintele-Ţi rugăciuni şi să prefacă lucrurile triste în fericire, şi nădăjduim iarăşi să se întoarcă lucrurile la cea d'intâiu stare a lor. Ci Te rog iarăşi să mă învrednicesc de prea-cinstitele-Ţi scrisori şi porunci, şi anii Tăi fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

1718, April 15.

Sfântul de Nissa cu evlavie şi supunere sărută mâna-Ţi sfântă; plânge şi Prea-cuvioşia Sa nenorocirea care i-a tulburat soarta.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς δοῦλος παντοτινὸς εἰς τὰς προσταγάς της

† Ὁ Οὐγγροβλαχίας Μητροφάνης.

Al Fericirii Tale smerit cu totul la poruncile Tale.

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

LXXXVII.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre retragerea demisiei sale pentru motive pe care nu le poate spune, arătând şi întreaga sa carieră. 1718, August.

Θεός!

† Μακαριώτατε, σοφώτατε, καὶ ἁγιώτατε πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ ταπεινῶς ἀσπάζομαι τὴν παναγίαν καὶ χαρυτόβρυτον αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ τοῦ σκέπειν καὶ περιφρουρεῖν τὴν ἁγίαν αὐτῆς κορυφὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, πᾶσιν ἀγαθοῖς περιῤῥεομένην καὶ διηνεκῶς εὐδαιμονοῦσαν μετὰ καὶ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ αὐτῆς Θρόνου, ἐν ἀδιακόπῳ ἐπιτυχίᾳ τῶν καταθυμίων, εἰς ἔτη πάμπολα καὶ πανευτυχῆ.

Ἓν πιττάκιον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος προσελθὼν ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς ἅγιος Βηθλεὲμ ὑπέδειξέ μοι, ὅπερ διελθὼν ἐπληροφορήθην τὴν ἐντελῆ αὐτῆς ὑγιείαν, καὶ εὐχαρίστησα τῷ σώζοντι αὐτὴν ἁγίῳ Θεῷ. Ἐδέχθην ἑπομένως καὶ τὴν ἐπωφελῆ, χρήσιμον καὶ δεσποτικὴν συμβουλήν της, ὅποῦ δι' εὐλόγων αἰτίων παραινεῖ· καὶ δή, κλίνοντος καὶ τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Ἡγεμόνος εἰς τὴν αὐτὴν γνώμην, διὰ τὸ μὴ εὑρίσκεσθαι κατάλληλον πρόσωπον, ἅμα τε καὶ νὰ ἐκλείψωσιν οἱ ἐπηρεάζοντες, εὐχαρίστως ἐπείσθην τῇ δεσποτικῇ αὐτῆς συμβουλῇ, καὶ ἀπεφάσισα νὰ μείνω εἰς τὸν Θρόνον μου ἕως οὗ βούλεται τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ὅμως, δέσποτά μου, τοῦτο, ὁποῦ ἐπαρακινήθην νὰ κάμω παραίτησιν, οὐχ ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε τὸ ἐστοχάσθην, ἀλλὰ διά τινων αἰτίων συνοθούμενος, ἀφ' ὧν διὰ νὰ λείψω κατέφυγα εἰς τοῦτο τὸ μέσον ὡς ἁρμοδιώτερον, τῶν ὁποίων τό γε νῦν ἂν θελήσω νὰ κάμω περιγραφήν, οὐ καιρός· ὅταν ὅμως εὐδοκήσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς καὶ κατευοδωθῇ εἰς τὰ ὥδε, ἤδη θέλει πληροφορηθῇ ταῦτα πάντα διὰ στόματός μου.

Ἐφέρετο προσέτι ἐν τῷ πιττακίῳ καὶ ταῦτα τὰ ῥήματα, ὅτι δηλαδὴ φθάνει ὁποῦ ἀπεξένωσα τὸν ἐμαυτόν μου καὶ τὸν ἀνεψιόν μου ἀπὸ τὴν μετάνοιάν μας, καὶ ἔγινεν ὀλέθριον παράδειγμα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς· καὶ βέβαια ἡ

Cu Dumnezeu!

† Prea-fericite, prea-înţelepte şi prea-sfinte părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, Fericirii Tale cu supunere mă închin şi smerit sărut prea-sfânta şi de har izvorâtoarea-Ţi dreaptă, rugându-mă de prea-bunul Dumnezeu să păzească şi să apere sfântu-Ţi creştet fără boli, bucuros, sănătos şi cu viaţă lungă, cu a toate cele bune revărsări şi necontenit fericită, cu întru mulţi ani rămânerea şi întărirea preasfântului şi apostolicescului Scaun, în neîntreruptă dobândire a celor dorite, întru ani foarte mulţi şi în totul fericiţi.

Venind iubitul frate Sfântul de Betleem ni-a arătat un pitac al Fericirii Voastre, care de-a rândul ni-a făcut ştiută desăvârşita-Ţi sănătate, şi am mulţămit sfântului Dumnezeu, care Te-a mântuit. Am primit apoi şi sfatul Tău folositor şi stăpânesc, unde prin binecuvântate pricini ne călăuzeşti; şi deci, aplecând şi prea-înălţatul nostru Domn la acea părere, pentru că nu se află faţă potrivită, şi ca să mai lipsească şi pânditorii, bucuros m'am supus stăpânescului Său sfat şi m'ám hotărît să rămân la Scaunul mieu până va fi voia lui Dumnezeu. Ci, stăpâne al mieu, aceasta, că m'am pornit să fac paretisis, nu uşor şi cum s'a întâmplat am făcut-o, ci împins de unele pricini, de care ca să scap am alergat la acest mijloc ca mai potrivit, pe care dacă ar fi acum să le înşir, nu e vreme; ci, când totuşi va binevoi Sfântul Dumnezeu şi vei veni într'acoace, vei afla acestea toate din gura mea.

Erau în pitac şi aceste cuvinte, că adecă s'a întâmplat de m'am înstrăinat pe mine şi pe nepotul mieu de la metania mea, şi a fost pierzător exemplu şi la cei de pe urmă; şi de sigur

ὑπόληψις τῶν πολλῶν ἴσως οὕτω δοξάζει· προβάλλομαι ὅμως ἐγὼ κριτὴν ἀδέκαστον τὴν ἀγαθὴν γνώμην καὶ συνείδησιν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ὁποῦ ἠξεύρει τήν τε γνώμην τὴν ἐμὴν καὶ τὰ αἴτια, καὶ ἂς στοχασθῇ ἂν ἐκυνήγησα ἐγὼ νὰ ἀνιχνηλατίσω καὶ νὰ περιπλεχθῶ εἰς τοιούτους περισπασμοὺς καὶ νὰ ἀποξενωθῶ ἀπὸ τὴν μετάνοιάν μου.

Φανερὸν εἶναι πῶς διὰ κοινῆς ψήφου τῶν πατέρων ἦλθον ἡγούμενος εἰς τὸ Κοτροτζάνι, καί, ἂν ἤθελα, δὲν ἀναχωροῦσα, πλὴν διὰ νὰ ὁρμήσω εἰς τὴν μετάνοιάν μου· κατὰ τὸ ἀπαραίτητον χρέος μου παρητήθην καὶ ἐδιάβηκα εἰς τὸ Ἁγιώνυμον Ὄρος νὰ ἡσυχάσω· ἔτυχε δ' ὅμως καὶ ἐστράφην εἰς Κωνσταντινούπολιν διὰ χρείαν, ἔνθα αἱ ὅσαι καὶ οἷαι ἀγωγαὶ ἐμηχανεύθησαν κατ' ἐμοῦ δὲν λανθάνουσι τὴν Μακαριότητά της: μικρὸν γὰρ ἔλειψε νὰ χάσωμεν καὶ τὴν ζωήν μας. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπαρακίνησαν πολλοὶ νὰ γένω ἐπίσκοπος [Ἱερισσοῦ] καὶ Ἁγίου Ὄρους, διὰ νὰ παύσουν τὰ σκάνδαλα, ὅμως δὲν ἔστερξα κατ' οὐδένα τρόπον. Μετὰ ταῦτα, γράφωντάς με ὁ τῆς εὐσεβοῦς λήξεως Κωνσταντῖνος Βοεβόδας, παρεγενόμην καὶ ἄκων εἰς Βλαχίαν καὶ αὖθις· εἶτα μετ' οὐ πολὺ καὶ ἐφιλοτίμησέ μοι ὁ μακαρίτης μὲ τὸ θεῖον ἀξίωμα τῆς ἀρχιερωσύνης τῆς δὲ ἡγεμονείας ἐκείνου τοῦ μακαρίτου παρελθούσης καὶ ἑτέρου δεξαμένου τὸν Θρόνον, παρεγένετο καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἀπὸ Μολδαυΐας εἰς τὰ ᾧδε, καὶ ἂς ἐνθυμηθῇ παρακαλῶ πῶς, ἀφ' οὗ τὴν ἐπροσκύνησα, δὲν τῆς ἐζήτησα δεσποτικήν της συμβουλήν, καὶ ἀπεφάσισα νὰ ἔλθω μαζῆ της καὶ νὰ ὑπάγω εἰς τὸ μοναστήριόν μου; Ἡ δὲ Μακαριότης της μοὶ ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν συμφέρει νὰ ἀναχωρήσω, οὐδὲ εἶναι ἀνάγκη· ἀπόμεινα καὶ τότε ἀπὸ τὸν σκοπόν μου. Καί, διὰ νὰ μὴν πολυλογῶ λαλῶν πρὸς εἰδότα, τελευταῖον ἐσυνέβη μοι καὶ τοῦτο τὸ φορτίον τοῦ Θρόνου τῆς Οὐγκροβλαχίας, πρᾶγμα ὁποῦ μήτε τὸ ἐφαντάσθην, μήτε τὸ ἐσυλλογίσθην, μήτε δῶρα ἔδωσα, μήτε μέσα ἔβαλα, μήτε φίλους ἐχρησάμην, ἀλλ' οὕτως ἀνελπίστως ἐπεγένετο: ὥστε ἢ γῆθεν, ἢ οὐρανόθεν, ἢ ἐξ ἁμαρτιῶν μου ἐπηνέχθη, οὐκ οἶδα. Θεὸς μόνον ἐπίσταται· ἐγὼ δὲ μαρτύρομαι τὸ ὄνομά του τὸ πανάγιον ὅτι τὸ τοιοῦτον φιλοτίμημα ἐπὶ καρδίαν μου οὐκ ἀνέβη· εἰ δὲ Θεὸς βουληθεὶς ἐδωρήσατο, οἷς οἶδε κρίμασιν, εὐχαριστῶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Μ' ὅλον τοῦτο, εἰ καὶ σώματι εἰμὶ μεμακρυσμένος τῆς μετανοίας μου, ἀλλ' οὖν νοερῶς καὶ αὐτῇ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ παρὼν τυγχάνω, καὶ πλεῖον πάντων ἐκοπίασα καὶ

socotința celor mulți poate că astfel judecă, dar eu aduc înainte ca judecător fără părtenire buna părere și conștiință a Fericirii Voastre, care știe gândul mieu și pricinile, și să gândești dacă am vânat eu să urmăresc și să mă amestec în astfel de învârteli și să mă înstrăinez de la metania mea.

E vădit că prin votul de obște al părinților am venit egumen la Cotroceni, și, de mi-ar fi fost pe voie, nu m'aș fi dus de acolo decât ca să plec la metania mea; după neapărata mea nevoie am paretisit și am mers la Sfântul Munte să mă odihnesc; însă iarăși s'a întâmplat și m'am întors spre Constantinopol pentru nevoie, unde câte și ce fel de lucruri s'au meșteșugit contra mea nu-Ți sânt necunoscute Fericirii Tale; căci puțin a lipsit să ni pierdem și viața. Între acestea s'au pornit mulți să mă fac episcop [de Hierissos] și de Sfântul Munte, ca să înceteze scandalele, dar nu mi-a plăcut nici într'un chip. După aceia, scriindu-mi cel fericit răposat Constantin Voevod, am venit și fără voie iarăși în Țara-Românească; apoi după nu multă vreme m'a cinstit răposatul cu dumnezeiasca vrednicie a arhieriei; iar, Domnia acelui fericit isprăvindu-se și altul primind Scaunul, a venit și Fericirea Voastră din Moldova într'acoace, și Te rog să-Ți aduci aminte că oare de când Te-am salutat, n'am cerut stăpânescu-Ți sfat, și m'am hotărît să vin cu Tine și să merg la mănăstirea mea? Iar Fericirea Ta mi-a răspuns că nu e de folos să mă retrag, și nici nu e nevoie; am rămas și atunci de la scopul mieu. Și, ca să nu întind vorba flecărind de lucruri știute, la urmă mi s'a întâmplat și această povară a Scaunului Ungrovlahiei, lucru de care nici n'am visat, nici n'am gândit la el, nici daruri n'am dat, nici mijloace n'am întrebuințat, nici prieteni n'am folosit, ci așa peste așteptare s'a întâmplat: de mi-a căzut asupră, ori din pământ, ori din cer, ori din greșelile mele, nu știu, numai Dumnezeu singur o știe; iar eu mărturisesc numele lui cel preasfânt că o astfel de ambiție în inima mea nu s'a ridicat; iar, dacă voia lui Dumnezeu mi-a a dăruit-o, nu știu din ce păcate, mulțămesc numelui Lui. Totuși, cu toate că eu cu trupul sânt depărtat de metania mea, dar cu mintea si cu sufletul însuși și cu inima sânt de față,

κοπιάζω μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς λόγῳ καὶ ἔργῳ διὰ τὸ μοναστήριόν μου, καὶ ὁ τῶν κρυφίων γνώστης μέγας Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ καὶ νὰ γένῃ ἵλεως, ὅτι οὐ κατὰ προαίρεσιν ἢ δόξαν τινὰ πρόσκαιρον ἔδωσα ἐμαυτὸν εἰς τὰς τοιαύτας περισπάσεις. Ὅσον διὰ τὸν ἀνεψιόν μου, ἀθῷος εἶμαι, ἐπειδὴ θέλω ἔχει μάρτυρα ἀψευδέστατον εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν τὴν μακαρίαν ψυχὴν τοῦ ἀοιδίμου γέροντος ἁγιωτάτου Πατριάρχου κυρίου Δοσιθέου, πῶς πολλὰ τὸν ἐπαρεκίνησα νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὴν μετάνοιάν του, καὶ τὸν ἔδωσα καὶ ἔξοδα, ὅμως, σὰν δὲν ἠθέλησε τί ἔμελλον ποιῆσαι; Περὶ τούτου ἐκεῖνος ἔχει ἡλικίαν καὶ ἀπολογείσθω· ἐγὼ δὲ δέομαι πάνυ καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑμετέραν Ἁγιότητα νὰ μὲ ἔχῃ καὶ πάλιν εἰς τὴν προτέραν αὐτῆς εὔνοιαν καὶ ἀγάπην, καὶ νὰ μὲ γνωρίζῃ ἰδικόν της παραμικρὸν δοῦλον, ὅτι εἶμαι ὅλως διόλου ἀφιερωμένος εἰς τὰς προσταγάς της.

Ἤκουσα ὅτι μέλλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ ᾧδε μετ' οὐ πολύ, καὶ ἐχάρην κατὰ πολλά· παρακαλῶ τοίνυν ἅγιον Θεὸν νὰ τὴν κατευοδώσῃ ὑγιᾶ καὶ ἄγευστον παντὸς ἐναντίου συμπτώματος, καὶ νὰ μὲ ἀξιώσῃ τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν νὰ ἀσπασθῶ. Δέομαι δὲ νὰ ἔχω καὶ ἱερὰ γράμματά της εἰς δήλωσιν τῆς ἐφετῆς μοι ὑγείας της, ἧς αἱ πανάγιοι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησαν μοι διὰ βίου.

1718, Αὐγούστου.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς δοῦλος καὶ ὅλως εἰς τὰς προσταγὰς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Μητροφάνης.

şi mai mult decât orice m'am ostenit şi mă ostenesc până la ultima mea suflare cu vorba şi cu fapta pentru mănăstirea mea, şi marele Dumnezeu, care ştie cele ascunse, să mă ierte şi să-mi fie îndurător, căci nu pentru încântare sau glorie trecătoare m'am dat la astfel de împrejurări. Cât despre nepotul mieu, n'am nicio vină, căci voiu avea de martur nemincinos în viaţa viitoare fericitul suflet al răposatului bătrân, preasfântul Patriarh chir Dosoftei, cum că mult l-am îndemnat să plece la metania lui, şi i-am dat şi cheltuieli, dar, dacă n'a vrut, ce era să fac? În această privinţă, el e de vrâstă şi să răspundă; iar eu mă rog mult şi simplu pe Sfinţia Ta să mă aibă iarăşi în cea de mai nainte bunăvoinţă şi dragoste şi să mă cunoască al ei prea-mic rob, căci sânt cu totul lui tot închinat la poruncile Tale.

Am auzit că ai de gând să vii într'acoace după nu mult timp, şi m'am bucurat mult; rog deci pe Sfântul Dumnezeu să Te aducă sănătos şi neatins de vre-un lucru protivnic, şi să mă învrednicească a-Ţi săruta preasfânta dreaptă. Ci mă rog să am şi sfintele-Ţi scrisori spre vădirea doritei mie sănătăţi a Tale, ale cării preasfinte şi de Dumnezeu ascultate rugăciuni să-mi fie în viaţă.

1718, August.

Al Fericirii Voastre smerit rob şi cu totul la porunci

Al Ungrovlahiei Mitrofan.

LXXXVIII.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul de Ierusalim, despre neputinţa de a se face din Cernica o stavropighie a Alexandriei, cum i se cere.

1718, 7 Octomvre.

† Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε δέσποτα, πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα δουλικῶς μετ' εὐλαβείας προσκυνῶ, καὶ ταπεινοφρόνως ἀσπάζομαι τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ παναγίου Θεοῦ ὅπως διατηρῇ τὴν Ὑμετέραν Ἁγιότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, ἀγαθοῖς πᾶσι περιῤῥεομένην καὶ διηνεκῶς εὐδαιμονοῦσαν, μετὰ καὶ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ αὐτῆς Θρόνου, εἰς ἔτη

† Prea-fericite, prea-înţelepte şi preasfinte stăpâne, părinte şi Patriarh al cetăţii Ierusalimului şi toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, Fericirii Voastre supus cu evlavie mă închin, şi smerit sărut dreapta-Ţi sfântă, rugându-mă de preasfântul Dumnezeu să te Ţie pe Sfinţia Ta fără boli, bucuros, sănătos şi în lungă viaţă, cu a tuturor celor bune revărsare, în necontenită fericire şi cu îndelungata rămânere şi întărire în Scaunul Tău preasfânt şi apostolicesc, în prea-mulţi şi cu

πάμπολλα καὶ πανευφρόσυνα, συνάμα τῇ ἐπιτυχίᾳ τῶν καταθυμιῶν.

Δύο ἱερὰ καὶ σεβάσμια γράμματα τῆς Μακαριότητός της προσκυνητῶς ὑπεξάμην καί, ἐξ ἀμφοτέρων πληροφορηθεὶς τὴν ἐφετήν μοι αὐτῆς ὑγείαν, λίαν ἐχάρην καὶ τῷ σώζοντι καὶ διατηροῦντι αὐτὴν ἁγίῳ Θεῷ ὑπερευχαρίστησα, ὃν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς παρακαλῶ νὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀμετάπτωτον, Ἔγνων καὶ τὰ σημειούμενα, ὧν τὰ μὲν νῦν εἰς ἀπόκρισιν προγεγραμμένων μου, διὸ οὐδὲ συμφέρει καὶ αὖθις παλλιλογεῖν καὶ ἐνοχλεῖν τὰς ἁγίας αὐτῆς ἀκοάς. Ἐν τῷ ἑνὶ ὅμως γράμματι περιείχετο μία ὑπόθεσις, ἥτις κατ' αἴτησιν τοῦ μακαριωτάτου Πάπα, τῇ συνοδικῇ ἀποφάσει τοῦ παναγιωτάτου ἡμῶν αὐθέντου καὶ δεσπότου, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, ἐφάνη εὔλογος· ἔνθεν καὶ τὸ ἐνταῦθα ἱερὸν μονύδριον τοῦ Τζερνίκα ὀνομαζόμενον, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ὡς ἤδη ἤκουσται, πατριαρχικὸν σταυροπήγιον τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου τῆς Ἀλεξανδρέων ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ προεδρεύοντος Πάπα κυρίου Σαμουήλ, ἐφιλοτιμήθη τῷ Θρόνῳ τῆς Ἀλεξανδρείας μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῷ κτημάτων, ὥστε εἶναι καὶ λέγεσθαι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς σταυροπήγιον τοῦ Ἀλεξανδρείας καὶ μετόχιον τῆς ἐκκλησίας Σλατάριδων· περὶ οὗ ἐξεδόθη καὶ σιγιλλιῶδες γράμμα ἀραῖς κατησφαλισμένον, ἐν ᾧ καὶ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ὑπέγραψε δι' ἀξιώσεως τοῦ ἁγίου Ἀλεξανδρείας, καὶ ἤδη προτρέπει με νὰ ὑπογράψω καὶ ἐγὼ καὶ νὰ συνεργήσω καὶ νὰ παρακινήσω νὰ γένῃ καὶ χρυσόβουλον ἡγεμονικόν. Καί, βέβαια, δέσποτά μου μακαριώτατε, εὐεργεσίᾳ καὶ ἐλέῳ Θεοῦ τὸ θεῖον μιμούμεθα ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, ὅτι αὐτὸς ἐλεήμων ἐστὶ καὶ οἰκτίρμων καὶ βούλεται πάντας τοιούτους εἶναι οἷος ἐστί καὶ αὐτός· καὶ χριστομίμητον ἔργον ἐστὶ τὸ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς ἀδυνάτους, καὶ μάλιστα τὸν ἁγιώτατον Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὁποῦ ἐν τοῖς ἐνεστῶσι καιροῖς σχεδὸν εἰς ἄκραν δυστυχίαν κατήντησεν. Ὅμως, δέσποτά μου, ἡ Μακαριότης σου πολλὰ καλά, καὶ εἴπερ τις ἄλλος, ἐπίσταται τὰς συνηθείας τῆς τζάρας ταύτης, καὶ ἠξεύρει πάντων τὰς γνώμας καὶ τὰς ἐνθυμήσεις: τὴν βάλλομεν λοιπὸν κριτὴν ἀδέκαστον καὶ ἀλάθητον, ἔχομεν ἡμεῖς ἐξουσίαν ἰδίαν νὰ ἐνεργήσωμεν, ὄχι τοσοῦτον ἔργον, μετάβασιν ἀφιερωμάτων ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον, ἀλλ' οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον. Πῶς δυνάμεθα νὰ ἀφιερώσωμεν τὰ ἀφιερώματα τῆς Μητροπόλεως εἰς ἄλλους Θρόνους; Ὁποῦ τοῦτο οὐ μόνον τὴν ἐσχάτην κατηγορίαν μᾶς προστρίβει,

totul mulţămiţi ani, împreună cu dobândirea celor dorite.

Două sfinte şi venerate scrisori ale Fericirii Tale cu plecăciune le-am primit şi, aflând din ambele dorita mie sănătate a Ta, foarte m'am bucurat şi am mulţămit foarte lui Dumnezeu Sfântul care Te ţine, pe care şi de acum înainte Îl rog a te păzi neschimbat. Am cunoscut şi cele însemnate, din care unele ca răspuns la ce am scris eu mai înainte, pentru care nu trebuie ca din nou să flecăresc şi să supăr auzul Tău sfânt. Într'una din scrisori însă era cuprins un lucru, care după cererea prea-fericitului Papă [de Alexandria], în răspunsul din Sinod al preasfântului nostru domn şi stăpân, Patriarhul Ecumenic, ni s'a părut bine rânduit; pentru care şi sfânta mănăstire de aici zisă a Cernicăi, care s'a şi făcut, cum s'a auzit, stavropighie patriarhicească a Scaunului ecumenic al Bisericii sfinte a Alexandrinilor şi a Papei care stă în acel Scaun, domnul Samuil, a fost dăruită Scaunului Alexandriei cu toate moşiile ce i se cuvin, aşa ca să fie şi să se zică de acum înainte stavropighie a Alexandriei, şi metohul bisericii Zlătarilor; pentru care s'a dat şi gramată pecetluită, întărită cu blăstăme, în care şi Fericirea Voastră a iscălit în numele Sfântului de Alexandria, şi acuma îmi cei să iscălesc şi eu şi să lucrez pentru ca să se facă hrisov domnesc. Şi, de sigur, stăpâne al mieu preafericit, cu binefacerea şi mila lui Dumnezeu imităm noi, oamenii, ce e dumnezeiesc, căci El e milostiv şi darnic şi vrea ca toţi să fie aşa cum e şi el; şi lucru vrednic de Hristos e să ajutăm pe neputincioşi, şi mai ales preasfântul Scaun al Alexandriei, care în vremurile ce sânt a ajuns aproape la cea mai mare nenorocire. Dar, stăpâne al mieu, Fericirea Ta ştii foarte bine, şi peste orice altul, obiceiurile acestei Ţări, şi cunoşti părerile şi gândurile tuturora: Te punem deci judecător nepărtenitor şi neiubitor, dacă avem noi voie proprie să facem, nu un lucru ca acesta, schimbare de afierosiri de la unul la altul, dar şi lucrul cel mai mic. Cum putem afierosi închinările Mitropoliei la alte Scaune? Care aceasta nu numai că ni aduce şi cea mai rea învinuire, dar e

ἀλλὰ δὴ εἶναι ὅλως ἀδύνατον νὰ θελήσωμεν ἡμεῖς τώρα, εἰς τὰ ἔσχατα τῆς ζωῆς ἡμῶν καὶ κλινοπετοῦντες, νὰ κάμωμεν ἔργον ὅπερ οὐδεὶς πεποίηκε, καὶ τὸ περισσότερον ὁποῦ εἴμεθα ξένοι, καί, ἂν προαιρεθῶμεν νὰ κάμωμέν τι, δὲν δυνάμεθα, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχομεν κἀμμίαν ἐξουσίαν. Καί, ἐν ὀλίγοις, τί λέγομεν καὶ τί γράφομεν εἰς εἰδότα· δέσποτά μου, ἐδὼ εἶναι Αὐθέντης, ἐδῶ εἶναι ἄρχοντες, καὶ αὐτοῖς ἐδόθη ἡ ἐξουσία, καί, ἂν θελήσουν, ὄχι μόνον τὸ τοῦ Τζερνίκα νὰ ἀφιερώσουν τῷ οἱονδηποτινὶ Θρόνῳ, δύνανται, ἀλλὰ δὴ καὶ πάντα τὰ τῆς Μητροπόλεως· εἰ δὲ ἐγὼ νὰ φανῶ ἀρχὴ καὶ αἰτία τοιούτων ἀσυνήθων ἐθῶν, μὴ γένοιτο, Χριστέ βασιλεῦ! Ἐπισημειούσθω καὶ τοῦτο, εἰ μὲν δηλονότι καὶ ἀπεδείχθη τὸ εἰρημένον μονύδριον πατριαρχικὸν σταυροπήγιον, ὅπερ τέως ἡμῖν ἄδηλον, φασὶν οἱ ἐνταῦθα, ἠμπορεῖ ὁ πατριαρχικὸς Θρόνος νὰ ἀφιερώσῃ τὸ ἐτήσιον φιλότιμον, οὐ μὴν δὲ καὶ πάντα τὰ προσόντα· ἄλλως γὰρ ἂν τὸ Χορέζιον τοῦ μακαρίτου Κωνσταντίνου Βοεβόδα, ὡς σταυροπήγιον καὶ αὐτὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, κἀμμίαν φορὰν δύνανται νὰ τὸ ἀφιερώσουν εἰς κἀνένα Θρόνον μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ· ὅπερ ἂν ἔχῃ καιριώτατον λογαριασμόν, ἂς τὸ διακρίνῃ ἡ δεσποτική της κρίσις. Λοιπὸν δέομαι τῆς δεσποτικῆς της ἀξίας νὰ μὲ συγχωρήσῃ ὅτι δὲν ἀνακατώνομαι εἰς τοιαύτας πολυπλόκους ὑποθέσεις, ὅτι δὲν ἔχω κἀμμίαν ἐξουσίαν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ἡ Μακαριότης της εἰς τὰ ᾧδε, θέλει συντύχῃ, καὶ νὰ εὐδοκήσῃ ὁ Θεὸς νὰ ἔλθῃ τότε εἰς ἔκβασιν· εἰ δὲ παρ' ἐμοῦ, ὡς ἀδυνάτου, δὲν ἐλπίζεται κἀμία βοήθεια. Παρακαλῶ δὲ νὰ ἔχω καὶ καθεξῆς σεβάσμιά της δηλωτικὰ τῆς ἀγαθῆς ὑγείας της· ἧς αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγαὶ διὰ βίου.

1718, Ὀκτωβρίου 7.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς δοῦλος καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμούς της

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Μητροφάνης.

cu totul cu neputinţă să voim noi acum, la capătul vieţii noastre şi zăcând în pat, a face un lucru ce nu l-a făcut nimeni, şi, mai ales că sântem străin, şi, dacă ne-am apuca a face ceva, nu putem, căci n'avem nicio voie. Şi, în puţine cuvinte, ce vorbim şi ce scriem e către cine ştie; stăpâne al mieu, aici e Domn, aici sânt boieri, şi lor li s'a dat voia, şi, de ar vrea, nu numai Cernica să o închine oricărui Scaun pot, dar şi toate ale Mitropoliei; iar ca eu să fiu începutul şi pricina unor datini ca aceasta de neobişnuite, ferească Dumnezeu, Hristoase împărate. Să se însemne şi aceasta că, adecă, dacă s'ar primi zisa mănăstire ca stavropighie patriarhicească, ceia ce până acum nu ni e cunoscut, spun cei de aici că poate Scaunul patriarhicesc să închine venitul anual, dar nu şi toate veniturile; căci altfel Hurezul fericitului Constantin Voevod, ca stavropighie şi el a Scaunului Ecumenic, vre-odată poate fi afierosit la la vre-un Scaun cu toate cele dintr'însul; care lucru dacă ar avea cea mai mică socoteală, să o judece chibzuinţa Ta stăpânească. Ci, altfel, mă rog de stăpâneasca-Ţi vrednicie să mă ierte că nu mă amestec la astfel de trebi încurcate, căci n'am nicio voie. Iar, când vei veni Fericirea Ta într'acoace, ne vom întâlni, şi să dea Dumnezeu să vie atunci la capăt; iar de la mine, ca unul ce n'am putere, nu se aşteaptă vre-un ajutor. Ci mă rog să am şi de acuma veneratele Tale scrisori, vădindu-Ţi buna sănătate; ale cării preasfinte şi de Dumnezeu ascultate rugăciuni să-mi fie ajutătoare în viaţă.

1718, Octomvre 7.

Al Fericirii Tale smerit rob şi cu totul la poruncile Tale

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

LXXXIX.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre ediţia canoanelor ce pregăteşte cu greu.

1718, 27 Decembre.

† Τῷ μακαριωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίῳ, κυρίῳ Χρυσάνθῳ, τῷ ἐν Χριστῷ προσκυνητῷ πατρί, τῆς ἡμῶν εὐτελείας τὴν δουλικὴν προσκύνησιν καὶ τὸν

† Prea-fericitului şi prea-înţeleptului Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimului şi a toată Palestina, domnului, domn Hrisant, întru Hristos venerat părinte, închinarea supusă a Smereniei Noastre şi

ἐπὶ τῆς ἁγίας δεξιᾶς ἀσπασμὸν πόθῳ εὐλαβεῖ καὶ γονυκλιτεῖ διανοίᾳ.

Οὔτε ἀκούοντες, οὔτε μανθάνοντές τι τῶν ἐφ' οἷς χαίρειν εἰώθαμεν περὶ τῆς προσκυνητῆς σου Μακαριότητος ἀγαθῶν ἀκουσμάτων, καίτοι γε τῇ τοῦ Ἡγεμόνος εἰς τὰ αὐτόσε ἀφίξει τῶν ταχυδρόμων συνεχέστερον ἑκατέρωθεν τὰς ὁδοιπορίας ποιουμένων, Βλαχίας φημὶ καὶ Ἀδριανουπόλεως, οὐκ ἀπ' ἐλπίδος ἦμεν ἐν εἰδήσει μικρᾷ γενέσθαι οἷς, ὡς εἰκός, εὐφρανθῆναι ἔδει, ἀνιώμεθα, διὰ τοῦτο ὡς ἀναιρετικὸν λύπης τὸ τῇ πατρικῇ σου ἀγάπῃ ἐπιστεῖλαι νομίσαντες. Ἐκκεχειρίαν ἀπὸ τῆς μετὰ χεῖρας βίβλου εὑρεῖν ἐπενοοῦμεν, ἣν ἡ τοῦ σώματος ἀσθένεια ἡμῖν παρέσχετο εὐδοκία τοῦ τὰς ἐπ' ἀγαθῷ ἐπιθυμητικὰς αἰτήσεις πληροῦντος Θεοῦ. Καὶ δὴ διακαεῖ πόθῳ καὶ χειρὶ ὁποτρεμούσῃ ἔτι ὑπὸ νόσου γράφοντες, διὰ τῆς δουλικῆς ἡμῶν ταύτης ἐπιστολῆς κατασπαζόμεθα χείλεσιν ἀναξίοις τὰ ἴχνη τῆς προσκυνητῆς σου Μακαριότητος, δεόμενοι, οὐ κατ' εὐθεῖαν ἡμῖν, τοῦτο γὰρ τὸ ταπεινὸν ἡμῶν οὐ χωρεῖ, ἀλλ' οὐκ ἂν εἰδείη ὅτι γνωριοῦσιν ἡμῖν τὰ κατ' αὐτήν, ἐπιστέλλειν, ἵνα καὶ φροντίδων ἡμᾶς ἀπαλλάττῃ, καὶ τὰς καρδίας ἡμῶν οὐ τῆς τυχούσης χαρᾶς ἐμπιπλᾷ, καὶ πρὸς τὴν τῆς βίβλου διόρθωσιν εὐκινήτους ἀπεργάζηται, ὑπὲρ ἧς καὶ εὐχῶν αὐτῆς ἡμῖν πατρικῶν χρεία. Οὐδὲν ὅλως ὑγιὲς παρὰ τῶν [ ] ἀντιγράφων τῶν διαφόρων γραφέων, τηρηθὲν τῇ πρωτοτύπῳ φερούσης, πρὸς τοῖς ἄλλοις γε μήν, εἰ καὶ μὴ νῦν, ἐπεὶ κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν βιβλίον τῶν οἰκουμενικῶν καὶ τοπικῶν συνόδων διορθοῦμεν τὰ τῶν κανόνων σφάλματα τῷ ἀριθμῷ, ἀλλ' ἐν τῇ τῆς ἐντυπώσεως καιρῷ χρήζομεν πάντων τῶν ἐν τῇ βίβλῳ κανόνων ἐν ἀνυπόπτῳ βιβλίῳ εἰδέναι τὸν ἀληθῆ ἀριθμόν, ὁποῦ πέμπτος ἢ τριακοστός, καὶ καθ' ἑξῆς οἱ λοιποί, ἀριθμός, ἐν τῇ σειρᾷ καὶ τάξει τῶν παρ' ἡμῖν κανόνων οὐχ ὁ αὐτὸς ἐστίν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀσυνταξία, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς συνταττομένοις πᾶσι πολλὴ οὖσα, πολλάκις λανθάνει ἡμᾶς καὶ ἀναποδίζειν ἐκβιάζει, ἀλλὰ δὴ καί τινες ἐπιγραφαὶ τῶν κεφαλαίων ἐσφαλμένως ἔχουσι, καὶ ἐν συνόψει ἔδη τὸν βουλόμενον τὴν παγκόσμιον ταύτην καὶ ἀξιάγαστον βίβλον, καὶ ἵν' εἴπω τ' ἀληθές, στύλον τῆς εὐσεβείας διορθῶσαι ἔχειν καὶ τὰ τοῦ παντὸς κόσμου βιβλία, καὶ οὕτω τῇ διορθώσει ἐπιχειρῆσαι. Ὅσον μενοῦν γε τὸ κατ' ἐμέ, καὶ τὸν ἐμὸν περὶ τὴν βίβλον πόθον μετὰ τῆς εἰς Θεὸν ἐλπίδος ἐλπίζω τήν τε τάξιν τῆς βίβλου ἀρεστήν, καὶ τὸν πολύμοχθον πίνακα αὐτῆς ταῖς ἑκάσταις τῶν ὑποθέσεων ἁρμόδιον

sărutarea cu evlavioasă poftă şi aplecare în genunchi a sfintei drepte.

Nici auzind, nici aflând ceva din cele bune auziri de care eram deprinşi a ne bucura despre închinata Ta Fericire, de şi prin sosirea într'acoace a curierului Domnului s'au făcut mai des din ambele părţi călătoriile, adecă din Ţara-Românească şi din Andrianopol, dar nu pierdusem nici puţină nădejdea de a căpăta [scrisorile] de care, cum se cuvine, trebuia să ne bucurăm, socotind că prin aceasta ca o înlăturare a tristeţei le trimeţi din a ta părintească iubire. Ne-am gândit deci să găsim mângâiere din cartea ce o avem în mâni, pe care în boala trupului ni-a dat-o bunătatea lui Dumnezeu, care îndeplineşte cererile cu bune dorinţi. Şi deci cu aprinsă râvnă şi mână care tremură încă de boală scriindu-Ţi, cu această scrisoare a noastră supusă sărutăm cu nevrednice buze urmele Fericirii Tale venerate, rugându-ne, nu după graba noastră, căci Smerenia Noastră n'o îngăduie, însă n'ar şti că noi cunoaştem ale tale, să ni trimeţi [scrisori], ca să ne uşurezi şi de griji şi să ni umpli inimile de o bucurie de care nu sântem vrednici, şi să ne faci a lucra cu bună aplecare la îndreptarea cărţii, pentru care avem nevoie şi de rugăciunile Tale părinteşti. Nimic nu e mai sănătos decât răspunsurile la deosebite scrisori, aducând asămănare (?) cu prototipul, nu pe lângă altele, dacă nu şi acum *(sic)*, căci în cartea ce este la noi a sinoadelor ecumenice şi locale îndreptăm numeroase greşeli ale canoanelor, dar în tipar ne folosim de toate canoanele din carte, pentru că în acea carte sigură să se ştie adevăratul număr, care: al cincilea sau al treizecilea, şi pe urmă celelalte, număr care în şirul şi rânduiala canoanelor ce avem nu e acelaşi. Dar şi lipsa de sintaxă, şi în cele aşezate chiar toate fiind mare, adesea ni scapă şi ne sileşte a o lua de la capăt, ba chiar şi unele rubrice ale capitolelor sânt greşite şi chiar în tabla din această carte a toată lumea şi minunată şi, ca să spun adevărul, stilul evlaviei e de îndreptat, şi toate cărţile a toată lumea, şi astfel a se apuca de corectură. Cât rămâne la mine şi râvna mea pentru carte, cu nădejdea lui Dumnezeu sper [a da] o aşezare bună a cărţii şi să se vadă tabla mult muncită a lui potrivită în toate privinţile pentru

ὀφθήσεσθαι τοῖς τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης ὀφθαλμοῖς· τὰ μέν τοι ἀναγκαιότερα τὰ ἐν τῷ τύπῳ γενησόμενα, ἃ νῦν οὐκ ἔτι ἐγχαράξαι ταῖς σελίσι. Πολλαπλάσιον τὴν ἀρετὴν ἀποφανεῖται τῆς βίβλου, μᾶλλον δὲ τὴν περὶ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα τοῦ ποιητοῦ σοφίαν. Διὰ τοῦτο φέρομεν τὰς δυσχερείας ὅση δύναμις, αἳ δειναὶ μὲν καὶ ἐπίπονοι, οὐχ ὑπερνικῶσαι δὲ τὴν αὐτῆς βίβλου ἡμῖν προσγινομένην πνευματικὴν ἡδονήν, δι' ἣν καὶ τέλος ἀγαθὸν τῇ βίβλῳ ἐλπίζομεν ἐπιθήσεσθαι, ὑποστηριζόμενοι ταῖς πατρικαῖς εὐχαῖς τῆς θεοφρουρήτου σου Μακαριότητος. Καὶ αὖθις τὴν δουλικήν.

ᾳψιη', Δεκεμβρίου κζ'.

Ὁ τῆς Σῆς Μακαριότητος καὶ πατρικῆς ἀγάπης πρόθυμος θεράπων καὶ δοῦλος ταπεινὸς τῶν ἱερομονάχων εὐτελὴς

Μητροφάνης.

ochii iubirii Tale părinteşti; iar cele mai de nevoie se vor face în tipar, care acum nu se pot însemna în foi. Apare de multe feluri virtutea cărţii, mai ales înţelepciunea cu privire la cele dumnezeieşti şi omeneşti a autorului. Pentru aceia răbdăm cât putem greutăţile, care sânt grozave şi laborioase, dar nu întrec plăcerea sufletească ce ni vine de la acea carte, pentru care şi nădăjduim a pune capăt bun cărţii, sprijinindu-ne pe părinteştile rugăciuni ale Fericirii Tale de Dumnezeu păzite. Şi iar închinare supusă.

1718, Dechemvre 27.

Al Fericirii şi Iubirii Tale părinteşti serv gata şi rob supus, cel între ieromonahi smerit

Mitrofan.

XC.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre deschiderea şcolii cu Gheorghe de Trapezunt. 1719, 18 Ianuar.

Θεός!

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν Ἁγιότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν ἱερὰν καὶ πάντιμον αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σκέπειν καὶ περιφρουρεῖν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, πᾶσιν ἀγαθοῖς περιῤῥεομένην καὶ διηνεκῶς εὐδαιμονοῦσαν, μετὰ καὶ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ αὐτῆς Θρόνου εἰς ἐτῶν πολλῶν περιόδους.

Τὴν ἱερὰν καὶ πάντιμον ἐπιστολὴν τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος προσκυνητῶς καὶ μετὰ πολλῆς χαρᾶς ὑπεδεξάμην, δι' οὗ (sic) καὶ πληροφορηθεὶς τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐμοὶ ἐφετὴν αὐτῆς ὑγείαν, ὑπερεχάρην, αἶνον ἀναπέμψας τῷ σώζοντι καὶ διαφυλάττοντι αὐτὴν ἁγίῳ Θεῷ, ὅστις περιέποι αὐτὴν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἀμετάπτωτον. Ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σημειωθέντα, καὶ ὑπερευχαριστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ δεσποτικῇ Εὐμενείᾳ διὰ τὰς εὐχὰς ὁποῦ ἀποδίδωσί μοι διὰ τὸ νέον ἔτος, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ τὸ διέλθῃ ἡ Μακαριότης της, καθὼς καὶ ἄλλα πολλὰ καθεξῆς, ὑγιῶς μετὰ εἰρηνικῆς ἀποκαταστάσεως. Πῶς δὲ ἔχει καὶ ἡ Μακαριότης της διάφορα περιστατικά, τὸ πιστεύω, δέσποτά μου,

Cu Dumnezeu!

Prea-fericite, prea-învăţate şi prea-sfinţite părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, pe Sfinţia Voastră smerit o salut şi sărut cu toată evlavia sfânta şi prea-cinstita Ta dreaptă, rugându-mă de Domnul Nostru Isus Hristos să apere şi să păzească pe Fericirea Voastră fără boli, bucuroasă, sănătoasă şi întru mulţi ani, cu a tuturor celor bune revărsare, şi necontenit fericită, şi cu îndelungă rămânere şi întărire în preasfântul şi apostolicescul Tău Scaun în curs de mulţi ani.

Sfânta şi prea-cinstita scrisoare a Sfinţiei Voastre am primit-o cu plecăciune şi multă bucurie, prin care şi aflând de buna şi mie dorita sănătate a Ta, m'am foarte bucurat, trimeţând laudă Sfântului Dumnezeu care Te mântuie şi Te păzeşte, ca să Te urmărească şi de acum fără schimbare. Am cetit şi cele scrise înlăuntru, şi foarte mulţămesc Bunăvoinţii Tale de stăpân pentru rugăciunile ce mi le dăruieşti pentru noul an, care mă rog să-l petreci Fericirea Ta, ca şi alţi mulţi pe urmă, cu sănătate şi în stare paşnică. Cum că ai şi Fericirea Ta multe împrejurări, cred, stăpâne al mieu, şi nici noi nu sântem cru-

οὐδ' ἐσμὲν ἐλεύθεροι τούτων, ἀλλ' ὁμοιοπαθεῖς, καὶ μόνον ὁ ἅγιος Θεὸς διὰ τῶν ἱερῶν αὐτῆς εὐχῶν νὰ κάμῃ ὅσον ἐνδέχεται τὰ πάντα εὐχειρῆ.

Τὸ σχολεῖον ἄρχησε, καὶ παραδίδεται μάθημα, γραμματικόν τε καὶ φιλοσοφικόν· ὁ δὲ διδάσκαλος εἶναι ὁ κὺρ Γεώργιος Τραπεζούντιος, καὶ ἐλπίζεται νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐνδεχομένη ὠφέλεια· θέλει δὲ βαλθῇ εἰς τάξιν καλλιωτέραν διὰ τῆς ἐφετῆς παρουσίας τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, ἣν παρακαλοῦμεν τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ ἀπολαύσωμεν κατὰ τὴν ἔφεσίν μας καὶ νὰ ἀσπασθῶμεν τὴν δεσποτικὴν αὐτῆς δεξιάν. Νὰ ἔχω δὲ καὶ καθεξῆς, παρακαλῶ, σεβάσμιόν της εἰς δήλωσιν τῆς πολυποθήτου μοι ὑγείας της, ἧς αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησάν μοι διὰ βίου.

ᾳψιθ', Ἰανουαρίου ιη'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος ταπεινὸς δοῦλος καὶ πάντοτε εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Μητροφάνης.

ţaţi de dânsele, ci le pătimim de o potrivă, şi numai Sfântul Dumnezeu prin sfintele-Ţi rugăciuni să facă aceia ce le poate uşura pe toate.

Şcoala a început, şi se predă ştiinţa matematică, gramatică şi filosofică; iar dascălul este dumnealui Gheorghe din Trapezunt, şi speră să urmeze folosul ce se poate; dar se va ridica în stare mai bună prin dorita presenţă a Fericirii Voastre, pentru care rugăm pe sfântul Dumnezeu să ne învrednicească a o primi după dorinţa noastră, şi să sărutăm dreapta-Ţi de stăpân. Dar mă rog să am şi pe urmă [scrisoarea]-Ţi venerată pentru vădirea mult doritei mie sănătăţi a Tale, ale cării preasfinte şi de Dumnezeu ascultate rugăciuni să-mi fie în viaţă.

1719, Ianuar 18.

Al Fericirii Voastre smerit serv şi cu totul la poruncă

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

XCI.

1719, 12 Mart.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimuiui, despre numirea ca Domn şi gândurile lui Nicolae Mavrocordat.

Θεός!

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Δέσποτα, πάτερ καὶ Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ταπεινῶς προσκυνῶ καὶ εὐλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ παναγάθου Θεοῦ τοῦ σκέπειν καὶ διατηρεῖν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ μακρόβιον, πᾶσιν ἀγαθοῖς περιῤῥεομένην, καὶ διηνεκῶς εὐδαιμονοῦσαν, μετὰ τῆς πολυχρονίου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ αὐτῆς Θρόνου εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα.

Δύο τίμια καὶ ἱερὰ γράμματα τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος προσκυνητῶς ὑπεδεξάμην, καί, ἐξ ἀμφοτέρων πληροφορηθεὶς τὴν ἐφετήν μοι αὐτῆς ὑγείαν, ὑπερβαλλόντως ἐχάρην. Ἔγνων καὶ τὰς ἐφεξῆς ἀγαθὰς ἀγγελίας περὶ τοῦ προβιβασμοῦ τοῦ φιλοχρίστου ἡμῶν κυρίου, κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, εἰς τὸν Θρόνον καὶ αὐτῆς τῆς Οὐγκροβλαχίας· ἡ ὁποία αὕτη ἀγγελία ὡς σφόδρα καὶ ἀμυθήτως μὲ ὑπερηὔφρανε, καὶ ἀπὸ βαθέων καρδίας τῷ ἁγίῳ Θεῷ ὑπερεδόξασα, ὁποῦ μὲ ἐχαροποίησε

Cu Dumnezeu!

Prea-fericite, prea-înţelepte şi preasfinte stăpâne, părinte şi Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisant, mă închin smerit Fericirii Tale şi sărut cu evlavie sfânta-Ţi dreaptă, rugând pe prea-bunul Dumnezeu să ţie şi să apere pe Fericirea Ta fără boală, bucuros, sănătos şi întru mulţi ani, cu a tuturor celor bune revărsare, cu rămânerea mulţi ani şi întărirea pe sfântul şi apostolicescul Tău Scaun în ani prea mulţi şi cu totul fericiţi.

Două cinstite şi sfinte scrisori ale Sfinţiei Tale cu închinare le-am primit, şi, din ambele aflând de dorita mie sănătate a Ta, peste măsură m'am bucurat. Am cunoscut şi cele de pe urmă bune solii despre înaintarea celui de Hristos iubitor al nostru Domn, domnul Io Nicolae Voevod, şi la Scaunul Ungrovlahiei; care această solie foarte şi nespus m'a bucurat, şi din adâncul inimii am preamărit pe Dumnezeu care m'a bucurat

διὰ τῆς προβιβάσεως τοῦ Αὐθέντου καὶ εὐεργέτου μου· ὅθεν οὐ μόνον εὐχαριστῶ κατὰ πολλὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι διὰ τὴν ἀσύγκριτον ταύτην ἀγγελίαν, ἀλλὰ δὴ παρακαλῶ τὸν παντάνακτα Θεὸν νὰ διαφυλάττῃ τὴν Ὑψηλότητά του πάσης ἐπηρείας ὑπερτέραν καὶ νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ἐν τάχει νὰ ἀπολαύσωμεν τὴν Ἐκλαμπρότητά του ὅλοι κοινῶς, συνάμα καὶ τὴν Μακαριότητά της, καὶ νὰ συνεορτάσωμεν καὶ νὰ συμπανηγυρίσωμεν τὴν ζωηφόρον Ἀνάστασιν.

Πῶς ἐλεύσεται ἡ Ὑψηλότης του μὲ ἀμνηστείαν τῶν παρεληλυθότων παντελῆ καὶ μὲ εὔνοιαν χριστιανικωτάτην, τοῦτο καὶ πρὸ τοῦ γράμματος τῆς Μακαριότητός της καὶ τῆς Ὑψηλότητός του τὸ ἐπροεῖπα, καὶ τὸ ἐκήρυξα, καὶ τοὺς ἐβεβαίωσα, καὶ τοὺς ἐπληροφόρησα πῶς νὰ μὴν δηλῶσιν, οὔτε νὰ συλλογισθοῦν τι τῶν μὴ καθηκόντων παρὰ τῆς Ὑψηλότητός του, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ προσδοκῶσιν εὔνοιαν, περιποίησιν, κυβέρνησιν καὶ πᾶν ὅτι χρηστὸν παρὰ τοῦ φιλοχρίστου Νικολάου Βοεβόδα· πολλὰ τοιαῦτα καὶ ἄλλα παρόμοια ἐνουθετήσαμεν καὶ ἐσυμβουλεύσαμεν, πλὴν ἐπίσταται καλῶς ἡ ὑμετέρα σύνεσις ὅτι ὀχλοκρατία πῶς ἐστιν ἐνταῦθα, καί, ὄντες οἱ πάντες ἀπροστάτευτοι καὶ ἄπειροι τῶν ἀρχαίων, ἐκλιπόντων τῶν πεῖραν ἐσχηκότων, τὴν οἰκείαν γνώμην ἕκαστος ἐπεκύρου, τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ὀλίγων φροντιζόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ τοῦ Θεοῦ ἄπειρος σοφία ἔκλεξε καὶ αὖθις τὴν Ὑψηλότητά του, μυριάκις καὶ χιλιάκις ἔστω δεδοξασμένη. Ἐλπίζομεν γὰρ πάντα νὰ ἔλθουν εἰς καλὴν κατάστασιν διὰ τῆς σοφωτάτης διοικήσεως τοῦ καλοῦ Ἡγεμόνος· καί, ἄν τινες μικρόψυχοι δειλιῶσι διὰ ἀρχαῖον φόρον, ἡ μεγαλοψυχία τῆς Ὑψηλότητός του τοὺς πάντας θέλει πληροφορήσῃ, οὕτως εἶμαι βέβαιος, καὶ ἡ ψυχή μου, καὶ ἡ καρδία μου, καὶ ἡ συνείδησίς μου συμμαρτυρεῖ μοι· οἱ γὰρ εὐσεβείᾳ κοσμούμενοι Ἡγεμόνες τότε μάλιστα σπεύδουσι φιλανθρωπεύεσθαι τοῖς ὑπηκόοις, ὅταν, τι παρ' ἐκείνῳν παθόντες ἀνάξιον ὑπὸ καιρικῆς περιστάσεως, πάλιν αὐτῶν θεόθεν τῆς ἀρχῆς ἐπιλαμβάνονται, ἐπιστάμενοι καλῶς ὅτι ἡ ἐκείνων ἀναξιότης οὐδὲ τὴν ἰδίαν λυμαίνεται αὐθεντείαν, ὅσον αὐτοῖς, ἐφ' οἷς ἔπραξαν, τὴν μεταμέλειαν ἐπιφέρει. Τούτοις θαῤῥῶν, πάντας λέγω καὶ παρακαλῶ πῶς ἔξουσι τὴν Ὑψηλότητά του εὐϐλατον (sic)· ὁ δὲ ἅγιος Θεός, ὁ πάντα ποιῶν καὶ μεταβιβάζων πρὸς τὸ συμφέρον, δώῃ σύνεσιν, φρόνησιν, γενναιότητα καὶ μεγαλοψυχίαν τῇ ἐκείνου μεγαλονοίᾳ νὰ κυβερνήσῃ τὴν πολυπαθεστάτην ταύτην τζάραν διὰ τῆς εὐ-

prin înaintarea Domnului şi binefăcătorului mieu; pentru care nu numai mulţămesc foarte Fericirii Tale pentru această neasămănată veste, ci mă rog de a toate stăpânul Dumnezeu să păzească pe Înălţimea Sa mai presus de toate cursele şi să ne învrednicească în grabă şi să întâmpinăm pe Strălucirea Sa cu toţii, împreună cu Fericirea Ta, şi să serbătorim purtătoarea de viaţă Înviere.

Cum că vine Înălţimea Sa cu iertarea totală a celor petrecute şi cu prea-creştinească bunăvoinţă, aceasta şi înainte de scrisoarea Fericirii Tale şi a Înălţimii Sale am spus-o, şi am vestit-o, şi i-am asigurat nici să se gândească la cele ce nu se cuvin de la Înălţimea Sa, ci mai curând să aştepte bunăvoinţă, îngrijire, cârmuire de la iubitorul de Hristos Nicolae Voevod; ne-am gândit mult la unele ca acestea şi la altele asemenea şi ne-am sfătuit, dar ştie bine înţelepciunea Ta cum e ohlocraţia aici şi, fiind toţi nestăpâniţi şi neîncercaţi în cele vechi, lipsind cei încercaţi, fiecare şi-a întărit gândul său propriu, puţini gândindu-se la folosul comun. Însă, de oare ce nesfârşita înţelepciune a lui Dumnezeu a ales din nou pe Înălţimea Sa, fie de o mie şi de zece mii de ori slăvită. Căci nădăjduim ca toate să vie în bună stare prin prea-înţeleapta cârmuire a bunului Domn; şi, dacă vre-o câţiva mici la suflet se tem pentru o datorie veche, mărinimia Înălţimii Sale îi va înştiinţa pe toţi, aşa sânt sigur, şi sufletul mieu, şi inima mea, şi conştiinţa mea mi-o mărturiseşte; căci Domnii cei împodobiţi cu evlavie atunci mai ales se grăbesc a face bine supuşilor, când, suferind de la dânşii ceva nevrednic după împrejurările vremii, iarăşi de la Dumnezeu se întăresc la stăpânirea, lor, ştiind bine că nevrednicia acelora nu păteză nici propria stăpânire, cât li aduce lor, pentru cele ce le-au făcut, căinţă. Având aceste siguranţe, spun la toţi şi îi rog să aibă pe Înălţimea Sa bun primit, iar Sfântul Dumnezeu, care toate le face şi le întoarce spre folos, să dea înţelegere, minte, bunătate şi mărinimie minţii mari a lui ca să cârmuiască această ţară mult păţită cu buna voinţă a su-

νοίας τῶν ὑπηκόων· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν μετὰ Θεὸν εἰς τὴν Ὑψηλότητά του ἀφορῶσιν· ἀλλ' οὐδὲ ἡμεῖς δὲν λέγομεν νὰ ἔχωμεν γράμμα σας, ἐλπίζοντες νὰ σᾶς ἀπολαύσωμεν αὐτοπροσώπως ἐν τάχει.

Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος· τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἴησαν πάμπολλα καὶ πανευτυχῆ, καὶ αἱ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

αφιθ', Μαρτίου ιε'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εὐλαβὴς δοῦλος καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

† Ὁ Οὐγκροβλαχίας Μητροφάνης.

pușilor; căci ochii noștri după Dumnezeu caută la Înălțimea Sa; dar nici noi nu spunem că avem scrisoarea Voastră, sperând să Te întâmpinăm de față în curând.

Acestea deocamdată; iar anii Tăi fie prea-mulți și cu totul fericiți, și rugăciunile Tale sfinte cu noi.

1719, Mart 12.

Al Fericirii Tale evlavios rob și cu totul la porunci.

† *Al Ungrovlahiei Mitrofan.*

XCII.

1719, pe la 12 Mart.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre condițiile în care ar fi bine să vie Nicolae-Vodă, fără mulți Greci, ca să nu rămâie ai țării fără slujbe.

Καὶ αὖθις προσκυνῶ τὴν Μακαριότητά της εὐλαβῶς.

† Δέσποτά μου μακαριώτατε, βλέποντας ἐνταῦθα τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τῆς τζάρας καὶ τὴν ἔνδειαν τῶν ὑπηκόων καὶ τὰ πολλὰ καὶ διάφορα δυστυχήματα τοῦ πολυπαθοῦς τούτου τόπου, μὲ φαίνεται νὰ εἶναι συμφερώτερον καὶ λυσιτελέστερον νὰ ἔλθῃ ὁ Ὑψηλότατος ἡμῶν Αὐθέντης μὲ τοὺς ἀναγκαίους ἀνθρώπους του, καὶ ὄχι μὲ κάθε εἴδους ἀνθρώπους, καὶ μὲ πολλούς· οἱ ὁποῖοι ἐρχόμενοι ἐδῶ, βέβαια οἱ πάντες θέλουν γυρεύσῃ κυβέρνησιν, καὶ ἐντεῦθεν οἱ ἄρχοντες βλάχοι καὶ οἱ ἐντόπιοι θέλουν μείνῃ ἄνευ ἀρχοντίας καὶ πόρρω τῆς ἡγεμονικῆς αὐλῆς. Διὰ τὸ ὁποῖον τοῦτο, ἂν ὁρίζῃ ἡ Ὑμετέρα Ἁγιότης, ὡς γνώστης τῶν ἐθῶν τῆς τζάρας ταύτης, καὶ τῆς φανῇ εὔλογον, νὰ τὸ ἀναφέρῃ τῆς Ὑψηλότητός του μὲ τρόπον εὔμορφον καὶ ἁρμόδιον· εἰ δὲ πάλιν καὶ δὲν τῆς φανῇ συμφέρον νὰ ἐρρέθῃ τοιοῦτος λόγος, σιωπὴ καὶ οὐχὶ ἄλλο. Ἡμεῖς τοῦτο λέγομεν, διὰ τὸ ἐγκάρδιον φίλτρον ὁποῦ ἔχομεν πρὸς τὴν Ὑψηλότητά του καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τῶν ὑπηκόων, καὶ ἀφίνομεν ὅλην τὴν διάκρισιν τοῦ παρόντος λόγου εἰς τὴν σύνεσίν της, ἂν συμφέρῃ νὰ τὸ ἀναφέρεται. Εἰ δέ, ἐπακολουθήτω ἡ αἰδεσιμωτάτη σιωπή. Καὶ αὖθις ἡ ἁγία αὐτῆς εὐχὴ μεθ' ἡμῶν.

Și iar mă închin Fericirii Tale cu evlavie.

† Stăpâne al mieu prea-fericite, văzând aici miserabila stare a Țării și lipsa supușilor și multele și feluritele nenorociri ale acestui loc de multă suferință, îmi pare că e mai de folos să vie Prea-Înălțatul nostru Domn cu oamenii lui necesari, și nu cu orice fel de oameni, și cu mulți; cari venind aici, de sigur toți vor cere dregătorii, și de aici boierii români și localnicii vor rămânea fără slujbe și departe de Curtea domnească. Pentru care, dacă hotărăști Sfinția Ta, ca unul care cunoști obiceiurile țării acesteia, și Ți se pare bine, s'o aduci înaintea Înălțimii Sale cu chip frumos și potrivit; iar, dacă iarăși nu Ți se va părea de folos să se spuie așa un cuvânt, tăcere și nimic alta. Noi o spunem pentru iubirea ce o avem față de Înălțimea Sa și din buna voință față de supuși, și lăsăm toată judecata vorbei de față la chibzuiala Ta, dacă e de folos a o aduce. Iar, de nu, să urmeze cea mai respectuoasă tăcere. Și iarăși sfânta-Ți rugă cu noi.

XCIII.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre chivernisirea ce ar merita-o psaltul Panaiotachi. 1719. pe la 12 Mart.

† Δέσποτά μου μακαριώτατε, καὶ αὖθις προσκυνῶ, καὶ τὴν ἁγίαν της δεξιὰν εὐλαβῶς ἀσπάζομαι.

Ὅλοι ὁποῦ ἦλθον ἐδῶ εἰς Βλαχίαν, κἀνένας δὲν ἀνέμεινεν ἀκυβέρνητος, μόνον ὁ πνευματικός σου υἱὸς ὁ κὺρ Παναγιώτης γραμματικὸς δὲν ἠμπόρεσε νὰ προκόψῃ καὶ νὰ ἀποκτήσῃ καὶ αὐτὸς ὡς καὶ ἄλλοι· βέβαια, ἂν τὸν ἐγνωρίζαμεν κακοξοδιαστήν, θέλαμεν τὸν κατηγορεῖ ὡς ἄξιον κατηγορίας καὶ παντοίας μέμψεως· ἀμὴ ὁ πτωχός, καθὼς τὸν ἐγνώρισα, εἶναι χριστιανὸς καλός, εὐλαβὴς εἰς τὰ θεῖα, ἐκκλησιαστικός· τὸν ἔβαλαν ψάλτην εἰς τὴν ἐκκλησίαν· μᾶς εὔφρανεν νἄχῃ τὴν εὐχήν σας, καὶ ἀπὸ τὰ ψαλτικά του καὶ τὸ διάβασμά του· καὶ εἶχε μικρὰν κυβέρνησιν τοῦ σπητίου του. Τώρα ἂν ὁ πανάγαθος Θεὸς εὐδοκήσῃ νὰ σᾶς ἀπολαύσωμεν, μαζὶ μὲ τὸν Ὑψηλότατόν μας Αὐθέντην ἢ καὶ πρωτήτερα παρὰ τῆς αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ὅτι τοῦτο συμφέρει, νὰ ὁρίσετε πρωτήτερα, διὰ πολλὲς κυβέρνησες, οὐδεὶς λόγος, ὅλα θέλουν ἔλθῃ εἰς καλὴν ἔκβασιν· εἰ δὲ ἡ ἁμαρτίαις μου καὶ ἡ ἁμαρτίαις του προξενήσουν κἀνένα ἐμπόδιον τοῦ ἐρχομοῦ σας, τὸ ὁποῖον δεόμεθα τοῦ ἁγίου Θεοῦ νὰ μὴ μᾶς ἐγκαταλίπῃ νὰ γένῃ τὸ τοιοῦτο, παρακαλοῦμεν κἂν νὰ τὸν συστήσητε εἰς τὸν Ὑψηλότατόν μας Αὐθέντην, ὁποῦ νὰ εὕρῃ καὶ αὐτὸς μικρὰν κυβέρνησιν τοῦ σπητίου του. Οὕτω δεόμεθα, αἱ δὲ πανάγιαι αὐτῆς εὐχαὶ εἴησαν μεθ' ἡμῶν.

† Stăpâne al mieu prea-fericite, şi iar mă închin şi sărut cu evlavie sfânta-Ţi dreapta.

Toţi cei ce au venit aici în Ţara-Românească niciunul n'a rămas nechivernisit, numai fiul Tău sufletesc chir Panaiotachi grămăticul nu a putut să se pricopsească şi să capete şi el ca alţii. De sigur, dacă l-am fi cunoscut rău cheltuitor, l-am învinui ca vrednic de învinuire şi de toată mustrarea; dar săracul, cum l-am cunoscut, e creştin bun, evlavios la cele dumnezeieşti, bisericos; l-am pus psalt la biserică; ne-a bucurat să aibă rugăciunea Ta, şi pentru cântările sale şi pentru cetirea sa; şi a avut chivernisire mică a casei sale. Acum, dacă prea-bunul Dumnezeu va binevoi să te întâmpinăm, odată cu Prea-Înălţatul nostru Domn sau şi înainte de Înălţimea Lui, căci aceasta e de folos, să vii mai înainte, pentru multe chivernisiri, nu e vorbă că toate vor veni la bun capăt; dar, dacă greşelile mele şi greşelile lui vor aduce vre-o piedecă a venirii Tale, ceia ce ne rugăm de sfântul Dumnezeu să nu lase ca să se întâmple aceasta, ne rugăm să-l sprijineşti la Prea-Înălţatul nostru Domn, care să afle şi el o chivernisire oarecare a casei lui. Aşa ne rugăm, iar preasfintele-Ţi rugăciuni fie cu noi.

XCIV.

Mitrofan, Mitropolitul muntean, către Patriarhul Ierusalimului Hrisant, despre scrisori primite, bolile lui şi greşeli în cartea ce tipăreşte, adăugând o cerere de cerneală neagră de tipar. 1720, 2 August.

Τὴν Ὑμετέραν σοφωτάτην προσκυνητὴν Μακαριότητα καὶ πατρικὴν ἀγάπην δουλικῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος σὺν πόθῳ καὶ εὐλαβείᾳ τὴν ἁγίαν αὐτῆς δεξιάν.

† Γράμματα προσκυνητὰ δύο καὶ ὑπέρτιμα: τὸ μὲν ἓν ἀπ' Ἀδριανοῦ, Ἰουνίου εἰκοστῇ, τὸ δὲ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, Ἰουλίου εἰκοστῇ δευτέρᾳ γεγραμμένα τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης ἔλαβον, Ἰουλίου εἰκοστῇ ἕκτῃ τὸ πρῶτον

Mă închin cu supunere Fericirii Tale închinate; prea-învăţate, şi părinteştii iubiri, sărutând cu dor şi evlavie sfânta-Ţi dreaptă.

† Am primit două scrisori venerate şi prea-cinstite ale părinteştii Tale iubiri, scrise: una din Adrianopol, 20 Iunie, cealaltă de la Constantinopol, 22 Iulie, pe cea d'intâiu la 26 Iulie şi pe a doua la

καὶ Αὐγούστου δευτέρᾳ τὸ δεύτερον, καί, γνοὺς τὴν ἀπὸ τῆς περιοδείας ἐπανέλευσιν τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης εἰς Κωνσταντινούπολιν, δόξαν τῷ διασώσαντι αὐτὴν ὑγιᾶ, ἁγίῳ Θεῷ μετὰ χαροποιῶν δακρύων ἀνέπεμψα, εἰδὼς ὅσα τὰ δυσχερῆ τῷ περιοδεύειν ἕπεται.

Διεξελθὼν δὲ τῇ ἀναγνώσει πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς γεγραμμένα καὶ ἡσθεὶς ὑπὲρ πᾶν ἐπίγειον καὶ (τόγε ἐπ' ἐμοὶ) οὐράνιον ποίημα, ἐμνήσθην τοῦ Ἀποστόλου λέγοντος: „ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, καὶ τοῖς ἀνόμοις ἄνομος, ἔννομος δὲ ἐν Χριστῷ", καὶ τὰ ἑξῆς. Καὶ „γάλα ὑμᾶς ἐπότισα, δι' ἃ καὶ ἤττᾶται ἡμῖν τὰ νικητήρια", δίδωσιν ἡ πατρική σου ἀγάπη, τὸ ἡμῶν ὑστέρημα ὡς τις φιλόπαις πατὴρ ἀναπληροῦσα. Ἀλλὰ δῴη Κύριος ὁ Θεὸς καὶ αὖθις κατιδεῖν μὲ τοῖς ἀφύλλοις μου ὀφθαλμοῖς τὴν πατρικήν σου ἀγάπην, τὴν ὡς ὁ Κύριος τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς εἰς τέλος ἡμᾶς ἀγαπήσασαν καὶ ἀγαπῶσαν· καὶ γὰρ ἡ τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης τῷ ὄντι ἀγάπη, δεσμός πως τῆς ψυχῆς τῷ σαρκίῳ μου γεγονυῖα, περιεγένετο τῶν θανατηφόρων παθῶν μου, ἐμμάρτυρόν μοι ἐπιφερόντων τὸν θάνατον· εἴη δὲ τούτων τὸ τελευταῖον εἶναι τὸ μπρίνγκα[1] πάθος (ὅπερ ἐρητήσει *(sic)* μαθήσεται), ὑφ' οὗ τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης εὗρεν ἡμᾶς κατεχομένους, τὸ δὲ δεύτερον, καὶ ἐπιστεῖλαι αὐτῇ διανέστησε διὰ τῶν ἐν ἑκατέροις ἀποσταλεισῶν διενεργῶν εὐλογιῶν τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης.

Σφάλματά τινα γέγονεν ἐν τῇ τυπώσει τῆς βίβλου[2], ὧν ὅσα τὴν σύνταξιν καὶ τὸ νόημα λυμαίνεται, τὰ πεμφθέντα ἤδη τετράδια ἔχει ἐπιδιορθωθέντα ἔξωθεν τῶν σελίδων. Περὶ γὰρ τῆς ἐμῆς διορθώσεως οὐχ ὁ ἱερεύς, ἀλλ' ὁ ἐπὶ τὸ διορθοῦν τεταγμένος ἐτύπου. Ἔπαθεν οὖν παρ' ἡμῶν καὶ τοῦ ἁγίου Βηθλεὲμ ἐπὶ τῷ αὐτῷ συνελθόντων, καὶ ἱκανῶς ἐπετιμήθη παρὰ τοῦ σοφωτάτου καὶ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Ἡγεμόνος· ἀλλὰ κόπους παρέχων ἡμῖν· πάντας γὰρ τὰς τυπωθείσας κόλλας, ἑβδομήκοντα καὶ δύο τὸν ἀριθμόν, ὁποπτευθέντες διεξήλθομεν τῇ ἀναγνώσει, καί, συναγωγὴν τῶν σφαλμάτων ποιησάμενοι, ἐν τῷ τέλει τῆς βίβλου τυπωθῆναι διετάξαμεν· δεῖ γὰρ πάντα τὰ τῆς τυπογραφίας δι' ἡμῶν εἰδέναι τὴν πατρικήν σου ἀγάπην ἐν συνόψει· ἧς αἱ μακάριαι, θεοπειθεῖς καὶ πατρικαὶ εὐχαὶ εἴησάν μοι ὑγιείας περιποιητικαί. Ἀμήν.

αφκ', Αὐγούστου β'.

2 August, şi, cunoscând întoarcerea din călătorie a părinteştii Tale iubiri la Constantinopol, am ridicat către sfântul Dumnezeu care Te-a ţinut sănătos laudă cu lacrămi aducătoare de har, ştiind câte greutăţi urmează călătoriei.

Dar, urmând cu cetirea toate cele scrise în ele şi bucurându-mă pentru tot ce e făptură pământească (şi cât despre mine) cerească, mi-am adus aminte de Apostol care spune: „am ajuns la Iudei Iudeu, şi la cei fără de lege fără de lege şi eu, dar cu lege în Hristos", şi celelalte. Şi „lapte vouă am dat, prin care se şi învinge nouă biruinţile", ni-o dă părintească Ta iubire, împlinind lipsa noastră ca un părinte iubitor de copii. Dar să dea Domnul Dumnezeu să mai văd cu însişi ochii miei părintească Ta iubire, care ne-a iubit şi ne iubeşte până la capăt ca Domnul pe ucenicii săi; căci adevărata iubire a iubirii Tale părinteşti, ajungând oarecum legătură a sufletului în trupul mieu, a trecut peste suferinţile mele ucigătoare, care-mi aduc înainte moartea; şi de-ar fi ultimul din acestea patima brâncei (ceia ce s'ar tălmăci erisipel), de care cea d'intâiu scrisoare a iubirii Tale părinteşti ne-a găsit cuprinşi, iar a doua ne-a zăbovit a Ţi-o şi trimete pentru laudele mari în amândouă din partea părinteştii Tale iubiri.

Câteva greşeli s'au făcut în tipărirea cărţii, dintre care, câte strică sintaxa şi înţelesul, caietele trimese până acum le au îndreptate în afară de foi. Dar pentru îndreptarea mea n'a lucrat preotul, ci cel pus pentru corectură. A suferit pentru aceasta la noi şi cele care au venit de la preasfinţitul de Betleem, şi destul a fost cinstit de către prea-învăţatul şi preaînălţatul nostru Domn, dar ni-a dat nouă osteneală; de oare ce toate colile tipărite, şaptezeci şi două la număr, bănuindu-le, le-am străbătut cu cetirea, şi, făcând adunarea greşelilor, am hotărît să se dea în tipar la capătul cărţii: căci pe scurt toate ale tipografiei tebuie să le ştie prin noi la un loc părintească-Ţi iubire; ale cării fericite, de Dumnezeu ascultate şi părinteşti rugăciuni fie-mi aducătoare de sănătate. Amin.

1720, August 2.

---

[1] Brîncă.

[2] Περὶ καθηκόντων a lui Nicolae Mavrocordat.

Ὁ τῆς σοφωτάτης Σου Μακαριότητος καὶ πατρικῆς ἀγάπης πρόθυμος θεράπων καὶ δοῦλος ταπεινὸς

Μητροφάνης.

Τὰ διορισθέντα ληψόμεθα.

Τὸν ὁσιώτατον κὺρ Δωρόθεον καὶ πᾶσαν τὴν συνοδίαν τῆς πατρικῆς σου ἀγάπης ἀδελφικῶς προσκυνῶ.

Οὔτε αὐτό, οὔτε τὰ δι' ὧν γίγνεται εὑρίσκεται ἐν Βουκουρεστίῳ, καί, εἰ δυνατόν, ἔχοιμεν ὀκὰν μίαν τὸ γραφικὸν μέλαν.

Al Fericirii Tale prea-învăţate şi al părinteştii iubiri gata la lucru şi rob smerit

Mitrofan.

Cele hotărîte le vom lua.

Pe prea-veneratul chir Dorotei şi toată tovărăşia părinteştii Tale iubiri frăţeşte îi salut.

Nici aceasta, nici cele prin care se face nu se află la Bucureşti şi, dacă se poate, să avem o ocă de cerneală neagră.

XCV.

Catalogul cărţilor bibliotecii din mănăstirea Văcăreşti.

1723, Iunie.

Κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς σεβασμίας καὶ αὐθεντικῆς μονῆς τῆς Παναγίας Τριάδος τοῦ Βακαρεστίου.

Ἔτει 1723, μηνὶ Ἰουνίου.

1. Γεωργίου τοῦ Γρευρινοῦ Σύνοψις ἱστοριῶν ἀπὸ κτίσεως κόσμου μέχρι τῆς Βασιλείας Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, γραικολατιν.
2. Τοῦ Μακαρίου Θεοδωρίτου, ἐπισκόπου Κυρίου, ἅπαντα, εἰς πέντε τόμους, γραικολατ.
3. Ἰωάννου τοῦ Ζωναρᾶ Χρονικὸν, γραικολατ.
4. Τοῦ ἁγίου Ἰσιδώρου τοῦ Πηλουσιώτου ἐπιστολῶν βιβλία πέντε, εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῆς Θείας Γραφῆς, γραικολατινικόν.
5. Φίλωνος Ἰουδαίου ἅπαντα, γραικολατιν.
6. Θεοφυλάκτου, ἐπισκόπου Βουλγαρίας, ἐξήγησις τῶν ἐπιστολῶν τοῦ ἁγίου Παύλου, γραικολατινικόν.
7. Φωτίου Μυριόβιβλος.
8. Σειρὰ τῶν Πατριαρχῶν εἰς τὸν Ἰώβ, γρλ.
9. Πλάτωνος ἅπαντα μεθ' ὑπομνημάτων Πρόκλου εἰς τὸν Τίμαιον.
10. Ἰουλιανοῦ αὐτοκράτορος τὰ σωζόμενα καὶ τοῦ ἐν ἁγίοις Κυρίλλου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, πρὸς τὰ τοῦ ἐν ἀθέοις Ἰουλιανοῦ Λόγος, γραικολατ.
11. Θουκυδίδου περὶ τοῦ Πελοποννησιακοῦ Πολέμου, βιβλία ὀκτώ, γραικολατ.
12. Τοῦ Ἀριστοφάνους Κωμωδίαι, μετὰ σχολίων, γραικολατ.
13. Ἀνθολογίας διαφόρων ἐπιγραμμάτων, εἰς ἑπτὰ βιβλία διηρημένης.
14. Λυκόφρονος τοῦ Χαλκιδέως, γραικολατιν.
15. Ἰαμβλίχου Χαλκιδέως, τῆς Κοίλης Συρίας, Περὶ μυστηρίων, γραικολατ.
16. Φωτίου, Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Ἐπιστολαί, γραικολατ.

Catalogul cărţilor veneratei şi domneştii mănăstiri a Preasfintei Treimi din Văcăreşti.

Anul 1723, luna lui Iunie.

1. Gheorghe Greurin (?), Prescurtare de istorii de la Facerea Lumii până la Împărăţia lui Isac Anghel, grecolat.
2. Toate operele lui Teodoret, episcop de Kyros, în cinci volume, grecolat.
3. Ioan Zonara, Cronica, grecolat.
4. Sf. Isidor din Pelusiu, Cinci cărţi de epistole la tălmăcirea Sfintei Scripturi, grecolat.
5. Filon Iudeul, Opere complecte, grecolat.
6. Teofilact, [arh]iepiscopul Bulgariei, Cercetarea epistoliilor Sfântului Pavel, grecolat.
7. Myriobiblul lui Fotie.
8. Şirul Patriarhilor, sânt la Iov, grecolat.
9. Operele lui Platon, cu Comentariile lui Proclu la Timeu.
10. Împăratul Iulian, cele păstrate, şi ale celui între sfinţi Chiril, arhiepiscopul de Alexandria, către operele celui între atei Iulian Cuvântare, grecolat.
11. Tucidide, Despre războiul peloponesiac, opt cărţi, grecolat.
12. Comediile lui Aristofan, cu sholiile, grecolat.
13. Antologie de deosebite scrieri, în şapte cărţi.
14. Lykophron din Chalkis, grecolat.
15. Ale lui Iamblic din Chalkis, în Celesiria, Despre mistere, grecolat.
16. Scrisorile lui Fotie, Patriarhul Constantinopolei, grecolat.

17. Ζητήματα Ἀλεξάνδρου Ἀφροδισέως, Φυσικά, Περὶ ψυχῆς, Ἠθικά.
18. Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου, τοῦ Μεγάλου Λογοθέτου τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἐξ ἀπορρήτων τῆς κραταιᾶς Βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν, τὰ Ἰουδαϊκά.
19. Ὠριγένους τῶν εἰς τὰς Θείας Γραφὰς ἐξηγητικῶν τόμ. 2, γραικολατ.
20. Βασιλικῶν τῶν εἰς ἑπτὰ τόμους διηρημένων ὁ πρῶτος, γραικολατ.
21. Τοῦ ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἅπαντα, μετὰ σχολίων τοῦ Ἁγίου Μαξίμου καὶ τῶν Παχυμέρου παραφράσεων, τόμ. 2, γρλ.
22. Τὰ τοῦ Φιλοστράτου εὑρισκόμενα ἅπαντα, γραικολατ.
23. Ἐτυμολογικὸν τὸ μέγα.
24. Βασιλείου τοῦ μεγάλου ἅπαντα.
25. Προκοπίου Καισαρέως Ἱλουστρίου ἀνέκδοτα.
26. Βαρῖνος.
27. Σύμπαντα τῆς Νέας Διαθήκης.
28. Διοδώρου τοῦ Σικελιώτου Βιβλιοθήκης ἱστορικῆς βιβλία πέντε καὶ δέκα ἐκ τῶν τεσσαράκοντα, γραικολατ.
29. Ἰωάννου γραμματικοῦ Ἀλεξανδρείας τοῦ Φιλοπόνου κατὰ Πατρόκλου περὶ Ἀϊδιότητος κόσμου.
30. Ἕλληνες ποιηταὶ παλαιοί, τραγικοί, λυρικοί, κωμικοί, ἐπιγραμματοποιοί, γρλ.
31. Μέλισσα.
32. Ἀριστοτέλους, Ἠθηκῶν Νικομάχου, Πολιτικῶν, Οἰκονομικῶν, μεγάλων Ἠθηκῶν καὶ Ἠθικῶν Εὐδημιοῦ.
33. Πλουτάρχου Χαιρωνέως, Τὰ Ἠθηκά, τόμος 2-ος, γραικολατ.
34. Σέξτου Ἐμπειρικοῦ ἅπαντα, γραικολατ.
35. Ξενοφῶντος ἅπαντα, γραικολατ.
36. Οἱ τῆς ἡρωϊκῆς ποιήσεως παλαοὶ ποιηταὶ πάντες, γραικολατ.
37. Κλαυδίου Πτολεμαίου Γεωγραφία, βιβλία ὀκτώ, γραικολατ.
38. Λεξικὸν ἑλληνορωμανικόν.
39. Ἐφραὶμ τοῦ Σύρου τὰ ἅπαντα.
40. Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως τὰ εὑρισκόμενα, τόμοι δύο, γραικολατ.
41. Εὐκλείδου τὰ σωζόμενα, γραικολατ.
42. Συμφωνία τῆς Παλαίας Διαθήκης, τόμοι δύο.
43. Ἀριστοτέλους, περιέχον ἀπὸ τοῦ περὶ ζώων ἱστορίας μέχρις ὑδρώτων.
44. Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, εὐαγγελικῆς προ-

17. Întrebările lui Alexandru Aphrodisios, Fisicele, Despre suflet, Eticele.
18. Iudaicele lui Alexandru Mavrocordat, Marele Logofăt al Marii Biserici a lui Hristos şi *a secretis* al puternicii Împărăţii a Otomanilor.
19. Origen, Exegesele la Sfânta Scriptură, tomul II, grecolat.
20. Volumul întâiu din Vasilicale, împărţite în şapte cărţi, grecolat.
21. Operele sfântului Dionisie Areopagitul, cu sholiile Sfântului Maxim şi parafrasele lui Pahimer, 2 vol., grecolat.
22. Toate ale lui Filostrat, grecolat.
23. Marele Etimologic.
24. Toate ale lui Vasile cel Mare.
25. Anecdotele lui Procopiu din Cesareia Illustrios.
26. Varinus [1].
27. Toate ale Noului Testament.
28. Diodor de Sicilia, cinsprezece cărţi de Bibliotecă istorică, din cele patruzeci, grecolat.
29. Ioan gramaticul din Alexandria, Philoponos, contra lui Patroclu, Despre eternitatea lumii.
30. Poeţii vechi elini, tragici, lirici, comici, epigramatici, grecolat.
31. „Albina."
32. Aristotele, Eticele către Nicomah, Politicele, Economicele, Marile Etice şi Eticele lui Eudem.
33. Plutarh de Cheroneia, Eticele, tomul II, grecolat.
34. Sextus Empiricus, Operele, grecolat.
35. Operele lui Xenofonte, grecolat.
36. Vechii poeţi ai poesiei eroice toţi, grecolat.
37. Claudiu Ptolomeu, Geografia, opt cărţi, grecolat.
38. Lexikon elino-romanic.
39. Operele lui Efrem Sirul.
40. Cele aflate ale lui Clement de Alexandrie, 2 vol., grecolat.
41. Cele păstrate ale lui Euclid, grecolat.
42. Concordanţa Vechiului Testament, 2 volume.
43. Aristotele, partea din Zoologie până la acvatice.
44. Eusebiu Pamfilul, Pregătirea evan-

[1] Dicţionar.

παρασκευῆς βιβλία 13, ἐν ᾧ καὶ Εὐαγγελικῆς ἀποδείξεως τοῦ αὐτοῦ, βιβλία δέκα.

45. Ὁμήρου Ἰλιὰς καὶ Ὀδύσσεια μετὰ σχολίων.

46. Τοῦ ἁγίου Ἰουστίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος τὰ σωζόμενα.

47. Εἰς τὸν τοῦ Πλάτωνος Τίμαιον ὑπομνημάτων Πατρόκλου βιβλία 5 καὶ εἰς τὴν τοῦ αὐτοῦ πολιτικὴν χαλεπωτόξων *(sic)* ἁπάντων ἐξήγησις.

48. Στράβωνος Γεωγραφικῶν, γραικολατ.

49. Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, γραικολατ., τόμ. 3 καὶ 4.

„ Τοῦ αὐτοῦ εἰς διαφόρους περικόπας τῆς Νέας Διαθήκης, γραικολατ., τόμ. 5 καὶ 6.

„ Τοῦ αὐτοῦ εἰς τοὺς Ψαλμοὺς καὶ εἰς τοὺς προφήτας, γραικολατ., τόμ. 3 καὶ 4.

„ Τοῦ αὐτοῦ εἰς Νέαν, γραικολατ., τομ. 5 καὶ 6.

„ Τοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν Νέαν Διαθήκην, γραικολατ., τόμ. 1 καὶ 2.

[49α]. Χρυσάνθου, τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, Εἰσαγωγὴ εἰς τὰ γεωγραφικὰ καὶ σφαιρικά.

49. Ἰουλίου Πολυδεύκους, ὀνομαστικόν, γρλ.

50. Θεοφάνους τοῦ Κεραμέως, ἀρχιεπισκόπου Ταυρομενίου τῆς Σικελίας, ὁμιλίας εἰς Εὐαγγέλια κυριακὰ τοῦ ὅλου ἐνιαυτοῦ, γραικολατιν.

51. Στεφάνου Βυζαντίου Περὶ πόλεων καὶ δήμων, μετὰ σημειώσεων, γραικολατ.

52. Ἐξ Ἁπλῶν Ὠριγένους τὰ σωζόμενα, τόμοι 2, γραικολατ.

53. Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ τὰ εὑρισκόμενα ἅπαντα, τόμοι 2, γραικολατ.

54. Σουΐδα, Λεξικόν.

55. Εὐσταθίου[1] Παρεκβολαί, ἀπὸ τοῦ Ι τῆς Ὁμήρου Ἰλιάδος μέχρι τοῦ Ω τόμου.

56. Παύλου Αἰγινήτου, ἰατροῦ, βιβλία ἑπτά.

57. Ἐκ τῶν Διώνος ἐκλογαὶ Ἰωάννου τοῦ Ξιφιλίνου, γραικολατ.

58. Πλοτίνου Ἐννεάδος λόγοι, γραικολατ.

59. Οἱ ἱεροὶ καὶ θεῖοι κανόνες κατ' ἐπιτομήν, γραικολατ.

60. Συνοδικὸν ἢ Πανδέκτης, τόμοι δύο, γραικολατ.

61. Λεξικόν, γραικολατ.

62. Παυσανίου Ἑλλάδος Περιήγησις, γρλ.

63. Τοῦ Ἁγίου Μαξίμου ἅπαντα, τόμοι δύο, γραικολατ.

64. Διονυσίου Ἁλικαρνασέως, τὰ εὑρισκόμενα ἱστορικά τε καὶ ῥητορικὰ συγγράματα.

ghelică, 13 cărţi, în care de acelaş zece cărţi de Vădire evanghelică.

45. Homer, Iliada şi Odiseia cu sholii.

46. Cele păstrate ale Sfântului Iustin filosoful şi martirul.

47. Cele cinci cărţi de comentarii ale lui Patroclu la Timeul lui Platon şi la Politica aceluiaşi cercetarea tuturor greutăţilor.

48. Geograficele lui Strabon, grecolat.

49. Ale lui Ioan Hrisostomul la Noul Testament, grecolat., tom. III şi V.

„ Al aceluiaşi la deosebite pericope ale Noului Testament, grecolat., tom. V şi VI.

„ Ale aceluiaşi, despre Psalmi şi profeţi, grecolat., tom. III şi IV.

„ Ale aceluiaşi, despre Noul Testament, grecolat., tom. V şi VI.

„ Ale aceluiaşi, despre Noul Testament, grecolat., tom. I şi II.

[49ª]. Hrisant, prea-fericitul Patriarh al Ierusalimului, Introducere la geografie şi studiul sferei.

49. Iuliu Polydeukes, Onomasticul, grecolat.

50. Teofan Kerameus, arhiepiscopul Tauromeniului în Sicilia, Omilii la Evangheliile de Duminecă peste tot anul, grecolat.

51. Ştefan din Bizanţ, Despre oraşe şi popoare, cu note, grecolat.

52. Din Hexaplele lui Origine, în limba vulgară, 2 tom., grecolat.

53. Toate operele lui Ioan Damaschin, 2 tom., grecolat.

54. Lexikonul lui Suidas.

55. Eustatiu, Comentarii, de la cântul 10 al Iliadei lui Homer până la tomul din urmă.

56. Pavel din Egina, medicul, şapte cărţi.

57. Din ale lui Dion Extrase ale lui Ioan Xifilin, grecolat.

58. Eneadele lui Plotin, grecolat.

59. Sfintele şi dumnezeieştile canoane pe scurt, grecolat.

60. Sinodicul sau Pandectele, două tomuri, grecolat.

61. Lexikon, grecolat.

62. Pausanias, Itinerariul Greciei, grecolat.

63. Operele complecte ale Sf. Maxim, două tom., grecolat.

64. Dionisie de Halicarnas, cele aflate scrieri, istorice şi retorice.

---

[1] De la Constantinopol.

65. Γρηγορίου τοῦ θεολόγου ἅπαντα.

66. Τὸ ἅγ. Εὐαγγέλιον, βλαχικὰ καὶ ἑλληνικά.
67. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀξελανδρείας, τόμος α΄, γραικολατ.
68. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἐπιφανίου, ἐπισκόπου Κύπρου, τόμοι 2, γραικολατ.
69. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Εἰρηνέου, ἐπισκόπου Λουγδούνου καὶ μάρτυρος, ἐλέγχου καὶ ἀνατροπῆς τῆς ψευδωνύμου γνώσεως βιβλία ε΄, γραικολατ.
70. Νεαρῶν Ἰουστινιανοῦ βασιλέως, τῶν ἐν τῷ ναῷ εὑρισκομένων, καὶ ὡς εὑρίσκονται, βιβλίον, ἐν ᾧ καὶ οἱ τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανόνες, γραικολατ.
71. Τὰ πρακτικὰ τῶν ἁγίων συνόδων εἰς τόμους 12, γραικολατ.
72. Σειρὰ τῶν πατέρων εἰς τοὺς Ψαλμούς, τόμους 3, γραικολατ.
73. Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ συγγραφέως τῆς κλιμάκος, γραικολατ., τόμος εἷς.
74. Ἀλκοράνος ἀραβικολατινικός, ἔκδοσις Μακαρίου.
75. Σιμπλικίου Ὑπομνήματα εἰς τὰ τέσσαρα περὶ οὐρανοῦ Ἀριστοτέλους βιβλία, μετὰ τοῦ ὑποκειμένου· ἐν ᾧ καὶ εἰς τὰ περὶ ψυχῆς γ΄ βιβλία τοῦ αὐτοῦ, ὑπομνήματα Ἀφροδισέως, ὑπομνήματα εἰς τὸ περὶ αἰσθήσεως καὶ αἰσθητοῦ, Μιχαήλου τοῦ Ἐφεσίου σχόλια εἰς τὸ περὶ μνήμης καὶ ἀναμνήσεως, εἰς τὸ περὶ ἐνυπνίου καὶ ἐγρηγόρσεως, εἰς τὸ περὶ ἐννοιῶν, εἰς τὸ περὶ τῆς καθ' ὕπνον μαντικῆς, εἰς τὸ περὶ ζώων κινήσεως, εἰς τὸ περὶ μακροβιότητος καὶ βραχυβιότητος, εἰς τὸ περὶ νεότητος καὶ γήρας καὶ ζωῆς καὶ θανάτου, εἰς τὸ περὶ ἀναπνοῆς καὶ εἰς τὸ περὶ ζώων πορείας.
76. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νύσσης, τόμ. 1, γραικολατ.
77. Ἡ Θεία Λειτουργία, ἑλληνοαραβική.
78. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου ἅπαντα, γραικολατιν., τόμοι 2.
79. Τοῦ Νικηφόρου Καλλίστου τοῦ Ξανθοπούλου Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, τόμ. 2, γρλ.
80. Φλαβίου Ἰωσήπου Ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας, ἑλληνική.
81. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Κυρίλλου Ἱεροσολύμων τὰ σωζόμενα, γραικολατ.
82. Τῶν Βασιλικῶν βιβλία ξ΄, εἰς τόμους 4, γραικολατ.
83. Θεμιστίου λδ΄, γρλ.

65. Operele complecte ale lui Grigore Teologul.
66. Sf. Evanghelie, românește și grecește.
67. Volumul întâiu din Operele întru sfinți părintelui nostru Atanasie, arhiepiscopul de Alexandria, grecolat.
68. Ale celui întru sfinți părintelui nostru Epifaniu, episcopul Ciprului, 2 tom. grecol.
69. Ale celui întru sfinți părintelui nostru Irineu, episcopul de Lyon și martirul, resumatul și răspingerea falsei credinți, 5 tom., grecolat.
70. Nuvelele Împăratului Iustinian, cele ce s'au aflat în biserică, și cum se află, carte în care sânt și canoanele Sfinților Apostoli, grecol.
71. Faptele sfintelor sinoade în douăsprezece volume, grecolat.
72. Șirul Părinților asupra Psalmilor, trei tomuri, grecolat.
73. Ale Sfântului Ioan scriitorul Scării grecolat., un tom.
74. Alcoranul arabo-latin, ediția lui Macarie.
75. Simplicius, Comentariile la cele patru cărți ale lui Aristotele, despre cer, cu textul; în care sânt și comentariile lui Aphrodisios la cele trei cărți despre suflet, comentariile despre simțire și simțit, sholiile lui Mihail din Efes la scrierile despre amintire și memorie, la cele despre somn și trezire, la cele despre concepte, la cele despre tâlcuirea viselor, la cele despre animale, la cele despre viața lungă și cea scurtă, la cele despre tinereță și bătrâneță și viață și moarte, la cele despre răsuflare și despre mersul vieţuitoarelor.
76. Ale celui între sfinți părintelui nostru Grigore, episcopul Nyssei, tom. I, grecolat.
77. Dumnezeiasca Liturghie, eleno-arabică.
78. Operele complecte ale celui întru sfinți părintelui nostru Atanasie cel Mare, grecolat., 2 tomuri.
79. Istoria Bisericească a lui Nichifor Calist, 2 tom., grecolat.
80. Archeologia iudaică a lui Flaviu Iosif, grecește.
81. Cele păstrate ale celui întru sfinți părintelui nostru Chiril de Ierusalim, grecolat.
82. Șaizeci de cărți ale Vasilicalelor, în patru tomuri, grecolat.
83. Cele 34 de discursuri ale lui Themistios, grecolat.

84. Πινδάρου τὰ σωζόμενα, μετὰ σχολίων γραικολατ.

85. Λιβανίου τὰ ἅπαντα, τόμοι 2, γρλ.

86. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νύσσης, ἅπαντα, τόμοι 3, γραικολατιν.

87. Ἐξήγησις διαφόρων πατέρων ὑπὸ Οἰκουμενίου συλλεχθεῖσαι, εἰς τὰς τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πράξεις καὶ εἰς τὰς ἑπτὰ καθολικὰς ἐπιστολὰς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Παύλου, ἐν ᾧ καὶ τὰ τοῦ Ἀρέθου εἰς τὴν Ἰωάννου Ἀποκάλυψιν.

88. Ἱστορικὸν τοῦ Σγουροπούλου περὶ τῆς ἐν Φλωρεντίᾳ συνόδου, γρλ.

89. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη, κατὰ τοὺς 70-ντα, ἐκδοθεῖσα διὰ αὐθεντίας Ὑστονέου *(sic)*, ἄκρου, ἀρχιερέως, ἐν Παρισίῳ, 1628· τόμος β΄, γρλ.

90. Τῶν Δίωνος τοῦ Κασίου Ῥωμαϊκῶν ἱστορικῶν, βιβλία 5 καὶ 20, γρλ. 1591.

91. Λόγοι διαφόρων ῥητόρων ἑλλην., 1513.

92. Διαφόρων διδασκάλων ἑρμηνεῖαι περὶ σχημάτων καὶ ἰδεῶν, λείπει ἀρχὴ καὶ τέλος, ἑλλην.

93. Πλουτάρχου Χαιρωνέως Παράλληλα, ἑλληνικ.

94. Σειρὰ τῶν πατέρων εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον εὐαγγέλιον, γρλ., τόμοι β΄.

95. Σειρὰ τῶν πατέρων εἰς τὸ κατὰ Μάρκον εὐαγγέλιον, γρλ.

96. Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου λόγοι π΄, γραικολατ.

97. Ἡ Καινὴ Διαθήκη εἰς συριακήν, ἑβραϊκήν, ἑλληνικήν, λατινικήν, ἱσπανικήν, γαλλικήν, ἀγγλικήν, δανικὴν καὶ πολωνικὴν διάλεκτον, τόμοι β΄.

98. Θεοφυλάκτου Βουλγαρίας Ἑρμηνεία εἰς τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια.

99. Ἰωάννου γραμματικοῦ εἰς τὸ Περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς, ἐν ᾧ καὶ Ἀλεξάνδρου Ἀφροδισιέως εἰς τὰ μετεωρολογικά, τοῦ αὐτοῦ, περὶ μίξεως.

100. Ἀμφιλοχίου Ἰκονίου, Μεθοδίου Πατρῶν καὶ Ἀνδρέου Κρήτης τὰ εὑρισκόμενα, γραικολατ.

101. Κέρας Ἀμαλθείας Ἰωάννου τοῦ Στοβαίου, ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων καὶ ὑποθηκῶν, γραικολατ.

102. Ἡ Παλαιὰ καὶ Νέα Διαθήκη πολύγλωττος, ὁμοῦ καὶ Καστωλίου λεξικὸν ἑπταγλώττων, τόμοι 7, τοῦ Βαλτώνου (;).

103. Ψαλτήριον τοῦ προφήτου Δαῦδ, πολύγλωττον.

84. Ale lui Pindar cele păstrate, cu sholii, grecolat.

85. Toate ale lui Libaniu, 2 vol., grecolat.

86. Operele complecte ale celui între sfinți părintelui nostru Grigore, episcopul Nyssei, 3 vol., grecolat.

87. Cercetarea deosebiților părinți, adunate de Oikumenios, la Faptele sfinților apostoli și la cele șapte scrisori pentru toată lumea ale sfântului apostol Pavel, între care și ale lui Aretas la Apocalipsul lui Ioan.

88. Istoria lui Sguropulo cu privire la Sinodul din Florența, grecolat.

89. Vechiul Testament, după Septanți, ediția în domnia lui..., marele arhiereu, Paris, 1628, tomul II, grecolat.

90. Istoria romană a lui Dio Cassius, 25 de cărți, grecolat., 1551.

91. Cuvântări ale deosebiților retori, greceşte, 1513.

92. Ale deosebiților dascăli tălmăciri despre scheme și idei (lipsește începutul și sfârșitul), grec.

93. Paralelele lui Plutarh de Cheroneia, grec.

94. Șirul părinților la Evanghelia după Matei, grecolat., 2 vol.

95. Șirul părinților la Evanghelia după Marcu, grecolat.

96. Dion Hrisostomul, 80 de cuvântări, grecolat.

97. Noul Testament în limbile siriană, ebraică, greacă, latină, spaniolă, franceză, englesă, danesă și polonă, 2 tom.

98. Teofilact de Bulgaria, Tălmăcire la cele patru Evanghelii.

99. Ioan gramaticul la cartea Despre naştere și moarte, în care și ale lui Alexandru Afrodisiu la meteorologice, a lui despre amestec.

100. Ale lui Amfilohie de Iconiu, Metodie de Patras și Andrei de Creta cele păstrate, grecolat.

101. Cornul Amalteii al lui Ioan Stobeul, alegeri de apoftegme și de sfaturi, grecolat.

102. Vechiul și Noul Testament poliglot, de asemenea și Lexikonul în șapte limbi al lui Kastaliu (?), 7 tomuri ale lui Baltonos (?).

103. Psaltirea profetului David, poliglotă.

104. Ἀριανοῦ Νικομηδέως, Ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου βιβλία 3, ἐν ᾧ καὶ τὰ Ἰνδικά, γραικολατ.

105. Ἀρχιμήδους τοῦ Συρακουσίου τὰ μέχρι νῦν σωζόμενα ἅπαντα, ἐν ᾧ εἰς τὸ λατινικὸν συνδεδεμένον καὶ Εὐτοκίου Ἀσκαλωνίτου ὑπομνήματα εἰς τὴν τῶν Ἀρχιμήδους.

106. Βίβλος κανόνων τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, γρλ.

107. Ἡσυχίου Λεξικόν, ἐν Ἀγενόᾳ, 1521· δέσι. ἄσπρον, μεμβραν.

108. Δημοσθένους μετὰ σχολίων ἅπαντα, ἐν Βασιλείᾳ, 1532, δέσι. γαλ., χρυσ.

109. Ἡροδότου Λόγοι ἐννέα, οἵπερ καὶ Μοῦσαι ἐπικαλοῦνται, ἐν Βασιλείᾳ 1541, δέσιμον βλαχικόν.

110. Συνεσίου, ἐπισκόπου Κυρίνης, ἅπαντα τὰ εὑρισκόμενα, μετὰ σχολίων Νικηφόρου καὶ σημειωμάτων Διονυσίου Πεταβίου, ἐν Λουτετίᾳ, 1612· δέσι. γαλ.

111. Ὀρθόδοξος ὁμολογία τῆς πίστεως τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῆς ἀνατολικῆς, 1699· δέσι. βλαχ. κοκ.

112. Ἰωάννου Στοβαίου φυσικῶν γραφῶν ἐκλογαί, γρλατ., ἐν Ἀντβερπίᾳ, 1575· δέσις ἄσπρα μεμβρανές.

113. Ἀθηναίου δειπνοσοφιστῶν βιβλία ιε΄, ἐν Βασιλείᾳ, 1535· δέσις ἄσπρα, βλαχικόν.

114. Ἱστορικὸν διεξοδικὸν τῆς Μολδαβίας τοῦ Μυρώνη Λογοθέτου, μῆκος α΄-ον, τοῦ πετζί, μαυρίζων.

115. Ἡ Ἀρχαιολογία τοῦ γένους τῆς Βλαχίας καὶ Μολδαβίας ἀπὸ τὸ πρωτότυπον τοῦ Μυρώνης Κων]τίνου Λογοθέτου, δέσι. κοκ., μῆκος δ΄-ον[1].

116. Ἱστορικὸν τῆς Μολδαβίας ἀπὸ διαφόρων συγγραφέων, ἄρχεται ἀπὸ ἡγεμονίας Δαπίζα-Βόδα ἕως τῆς ἡγεμονίας τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Νικολάου-Βόδα, δέσι. κοκ., μῆκος δ΄-ον.

117. Ἱστορικὸν τῆς Μολδοβλαχίας ἀπὸ τοῦ πρώτου ἡγεμόνος Δράγοσ-Βόδα ἕως τῆς δευτέρας ἡγεμονίας Ἀαρὼν-Βόδα, παρὰ τοῦ Βόρνικου Οὐρέκε, μῆκος α΄-ον, δέσιμον βλαχ. κοκ.

118. Ἱστορικὸν τῶν ἐν Μολδαβίᾳ καὶ Οὐγκροβλαχίᾳ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Νικολάου-Βόδα καὶ τῶν μεταξὺ ἡγεμο-

104. Ale lui Arian de Nicomedia, Anabasa lui Alexandru, 3 cărţi, în care şi Indicele, grecolat.

105. Ale lui Arhimede din Siracusa toate cele păstrate până acum, între care, legate împreună, latineşte şi Comentariile lui Eutochiu din Ascalon la ale lui Archimede.

106. Carte de canoane ale Bisericii catolice, grecolat.

107. Lexikon al lui Hesychios, Genova, 1521; legătură albă, pergament.

108. Operele complecte ale lui Demostene, cu sholii, Basel, 1532; legătură francesă, aurită.

109. Cele nouă Povestiri ale lui Herodot, care se zic şi Muse, Basel 1541, legătură românească.

110. Ale lui Sinesiu, episcopul de Cirena, toate câte se află, cu sholiile lui Nichifor şi însemnările lui Dionisie de Padova, Paris, 1612; legătură francesă.

111. Mărturisirea ortodoxă a credinţii catolice şi apostolice a Răsăritului, 1619; legătură românească roşie.

112. Ale lui Ioan Stobeul, alegere de scrieri fisice, grecolat, Anvers, 1575; legătură albă, pergament.

113. Ateneu, cărţile despre Prânzul Sofiştilor 15, Basel, 1535; legătură albă, românească.

114. Istorie cu de-amănuntul a Moldovei, a lui Miron Logofătul, mărimea întâiu, piele negricioasă.

115. Archeologia neamului Ţerii-Româneşti şi a Moldovei după originalul lui Miron Costin Logofătul, legătură roşie, mărimea a doua.

116. Istoria Moldovei de deosebiţi scriitori, începe de la Domnia lui Dabija-Vodă şi merge până la Domnia prea-înălţatului Domn Io Nicolae-Vodă; legătura roşie, mărimea a doua.

117. Istoria Moldovlahiei de la primul Domn Dragoş-Vodă până la a doua Domnie a lui Aron-Vodă, de Vornicul Ureche, mărimea întâiu; legătură românească roşie.

118. Istoria celor în Moldova şi Ungrovlahia ale prea-învăţatului Domn Io Nicolae-Vodă şi ale celor ce au domnit

[1] Cartea lui Miron despre Descălecat

νευσάντων, μῆκος δ΄-ον, δέσιμον βλαχικὸν κόκκινον.

119. Ἱστορικὸν τῆς Οὐγκροβλαχίας ἀπὸ Ἀλεξάνδρου Ἡλιάσκου Βόδα ἕως ταύτης τῆς ἐν Οὐγκροβλαχίᾳ δευτέρας Αὐθεντίας τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Νικολάου-Βόδα, μῆκος δ΄-ον, δέσις βλαχ. μαῦρο.

120. Ἱστορικὸν τῆς Οὐγκροβλαχίας ἀπὸ πρώτου ἡγεμόνος Ῥάδουλου Νέγρου-Βόδα, μῆκος α΄-ον, δέσις βλαχ. μαῦρο.

121. Σύνοψις τῆς ἱστορίας τῶν ἀειμνήστων προγόνων τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Νικολάου-Βόδα ἀπὸ Ἀλεξάνδρου-Βόδα τοῦ [Ἀγαθοῦ, Αὐθέντου Μολδαβίας][1].

122. [Σύνοψις] ῥωμαϊκῆς ἱστορίας τοῦ μακαρίτου αὐθέντου Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων τῆς κραταιᾶς βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν, τόμ. γ΄, τύποις οὔπω ἐκδίδεται· δέσιμον βλαχικὸν κόκκινον.

Β΄. ΜΗΚΟΣ

1. Ἀριστοτέλους ὄργανον.
2. Σιμπλικίου ἐξήγησις εἰς τὸ τοῦ Ἐπικτήτου Ἐγχειρίδιον, γραικολατινικόν.
3. Διονυσίου Λογγίνου Περὶ ὕφους καὶ τἄλλα εὑρισκόμενα, γραικολατινικόν.
4. Ὠριγένους κατὰ Κέλσον, ἐν ᾧ καὶ Φιλοκαλία τοῦ αὐτοῦ, γραικολατινικόν.
5. Γερασίμου Βλάχου τοῦ Κρητός, Λεξικὸν τετράγλωσσον.
6. Τοῦ αὐτοῦ Ἁρμονία ὁριστικὴ τῶν ὄντων, γραικολατ.
7. Θεμιστίου Εὐφραδοῦς, γρλ.
8. Ἰωάννου Στοβαίου ἐκλογαὶ ἀποφθεγμάτων.
9. Εὐριπίδου τραγωδιῶν τὰ σωζόμενα, γρλ., μετὰ σχολίων.
10. Παλαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης ἅπαντα.
11. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη.
12. Ἐπιστολάριον τὸ μέγα.
13. Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, Αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας, Περὶ τῶν καθηκόντων, γραικολ.
14. Λεξικόν, γρλ.
15. Ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου.
16. Τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Μανουήλου τοῦ Μοσχοπούλου περὶ σχεδιῶν.
17. Ἀπομνημονεύματα τινὰ τῆς ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας διάφορα, γρλ., τόμ. 3.

la mijloc, mărimea a doua; legătură românească roşie.

119. Istoria Ţerii-Româneşti de la Alexandru Iliaş-Vodă până la aceasta a doua Domnie în Ungrovlahia a prea-înălţatului Domn Nicolae-Vodă, mărimea a doua; legătură românească neagră.

120. Istoria Ungrovlahiei de la cel d'intâiu Domn, Radul Negru-Vodă, mărimea întâiu; legătură românească neagră.

121. Prescurtarea de istorie a vrednicilor de veşnică pomenire străbuni ai prea-înălţatului Domn Io Nicolae-Vodă de la Alexandru-Vodă [cel Bun, Domnul Moldovei].

122. [Prescurtare] de istorie romană a răposatului dumnealui Alexandru Mavrocordat a secretis al puternicii Împărăţii a Otomanilor, 3 tomuri, încă netipărită; legătură românească roşie.

A 2-a MĂRIME.

1. „Organul" lui Aristotele.
2. Simpliciu, cercetarea Manualui lui Epictet; grecolat.
3. Dionisie Longin, Despre sublim şi altele ce se mai află; grecolat.
4. Origene contra lui Celsus, în care se cuprinde şi „Filocalia" aceluiaşi, grecolat.
5. Gherasim Vlachos Cretanul, Lexikon în patru limbi.
6. A aceluiaşi Armonia definitivă a fiinţilor, grecolat.
7. Temistiu Euphrades; grecolat.
8. Ioan Stobeul, alegere de apoftegme.
9. Cele păstrate tragedii ale lui Euripide, grecolat., cu sholii.
10. Toate ale Vechiului şi Noului Testament.
11. Vechiul Testament.
12. Marele Epistolariu.
13. „Despre datorii" a lui Io Nicolae Alexandru Voevod, stăpân şi Domn a toată Ungrovlahia, grecolat.
14. Lexikon grecolat.
15. Hermes Trismegistos.
16. Prea-înţeleptul şi prea-învăţatul Manuil Moschopulos, „Perischedion"[2].
17. Unele memorii diferite ale Bisericii răsăritene, grecolat., 3 vol.

[1] Interesantă operă pierdută.

[2] Despre ortografie, gramatică, etc., ediţie a lui Henri Estienne.

18. Τοῦ σοφωτάτου Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου, Πατριάρχου Κων]πόλεως πρὸς τὸν ἐν μοναχοῖς γενναῖον Ἰωσὴφ ἐν Θεσσαλονίκῃ, περὶ περιορισμοῦ.
19. Σωκράτους καὶ ἑτέρων σωκρατικῶν ἐπιστολαί, γρλ.
20. Βασιλείου, ἐπισκόπου Σελευκείας Ἰσαυρίας, εἰς τὰς πράξεις τῆς ἁγίας ἀποστόλου καὶ πρωτομάρτυρος Θέκλης.
21. Ἡ Θεία λειτουργία, βλαχιστί.
22. Σύνοψις εἰς βλαχικὴν διάλεκτον.
23. Ἀνωνύμου, Παράφρασις τῶν Ἀριστοτέλους Ἠθικῶν, Νικομαχίων, γρλ., Ἀνδρονίκου τοῦ Ῥοδίου.
24. Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου εἰς τὸ Ἆσμα τῶν ᾀσμάτων.
25. Φωτίου, Πατριάρχου Κων]πόλεως, Νομοκάνων.
26. Τοῦ ἐν ἁγίοις Γρηγορίου, ἐπισκόπου Νεοκαισαρείας καὶ θαυματουργοῦ, τὰ σωζόμενα, γρλ.
27. Βασιλείου Μακεδόνος, Αὐτοκράτορος Ῥωμαίων, κεφάλαια παραινετικὰ 66, πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Λέοντα τὸν Σοφόν.
28. Τοῦ ἐν ἁγίοις Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου ἐπιστολαί, γρλ.
29. Ἀριωκρατίωνος (;) Λεξικὸν τῶν 10 ῥητόρων, γρλ.
30. Τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς Γρηγορίου, ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης, λόγοι ἀποδεκτικοὶ δύο, ἐν ᾧ καὶ Γεωργίου τοῦ Σχολαρίου τὸ σύνταγμα.
31. Γραμματική, γρλ.
32. Ὡρολόγιον ἑλληνοαραβικόν.
33. Γαβριὴλ τοῦ Φιλαδελφίας[1] περὶ τῶν μαρίδων καὶ κολύβων.
34. Πεύσης Καισαρίου, ἀδελφοῦ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ θεολόγου, γρλ.
35. Ὀνασάνδρου Στρατηγικός, γρλ., 1600.
36. Προκοπίου Γαζαίου σοφιστοῦ εἰς τὰς βίβλους τῶν βασιλέων παραλειπομένων σχόλια, γρλ., 1620.
37. Μανέθονος ἀποτελεσματικῶν βιβλία ἕξ, γρλ., 1698.
38. Ἰωάννου Μεουρσίου γλωσσάριον, γραικοαραβικόν.
39. Εὐσταθίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀντιοχείας καὶ μάρτυρος, εἰς τὴν Ἑξαήμερον, μετὰ σημειώσεων Λέοντος τοῦ Ἀλατίου, γρλ., ἐν ᾧ καὶ Ὠριγένους εἰς τὸν Βασίλειον, τὰ ἃ ὑπὲρ τῆς ἐγγαστριμύθου καὶ κατὰ Ὠριγένους, τοῦ

18. Lucrarea prea-înțeleptului Ghenadie Scholarios, Patriarhul Constantinopolei, către vrednicul între călugări Iosif de Tesalonic, despre „mărgenire".
19. Scrisori ale lui Socrate și ale altor socratici.
20. A lui Vasile, episcopul de Seleucia Isauriei, despre faptele sfintei apostole și protomartire Tecla.
21. Sfânta Liturghie, românește.
22. Prescurtare în românește.
23. Anonim, Parafrasa Eticei către Nicomah a lui Aristotele, grecolat., a lui Andronic de Rodos.
24. Eusebiu de Pamfilia la „Cântarea Cântărilor".
25. Nomocanonul lui Fotie, Patriarhul Constantinopolei.
26. Cele păstrate ale celui între sfinți Grigore, episcop de Neocesareia și făcător de minuni, grecolat.
27. Ale lui Vasile Macedoneanul, Împăratul Romanilor, 66 capitole de sfătuire către fiul său, Leon-cel-Înțelept.
28. Scrisorile celui între sfinți Ignatie purtătorul de Dumnezeu, grecolat.
29. Ariokration (?), Lexiconul celor zece retori, grecolat.
30. Ale celui întru sfinți părintelui nostru Grigore, arhiepiscopul Tesalonicului, două cuvântări de dovedire, în care și Orânduirea lui Gheorghe Scholarios.
31. Gramatică, grecolat.
32. Orologiu greco-arab.
33. Gavril al Filadelfiei despre... și colive.

34... „Peudis" a lui Chesarie, fratele Sfântului Grigore Teologul, grecolat.
35. Onasandru, Strategicul; grecolat, 1600.
36. Procopiu de Gaza, sofistul, sholii la rămășițele cărților Împăraților, grecolat., 1620.
37. Apotelesmaticele[2] lui Manethon, șase cărți, grecolat., 1698.
38. Ioan Meursius, Glosariu, greco-arab.

39. Eustatie, arhiepiscopul de Antiohia și mucenicul, despre Hexameron, cu însemnările lui Leon Allatius, grecolat., în care și ale lui Origene către Vasile, cele despre ventriloc și contra lui Ori-

[1] Severos, șeful Bisericii venețiene.
[2] Gronovius, editorul din 1698, traduce prin: *De viribus et effectis astrorum*

αὐτοῦ ἁγίου Εὐσταθίου Διαγνωστικὸς εἰς τὸ τῆς ἐγγαστριμύθου θεώρημα.
40. Ἀριστοτέλους ἅπαντα, τόμοι 5.

41. Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου περὶ κοσμοποιίας λόγοι 3, γρλ.
42. Σοφοκλέους τραγωδίαι 3, μετὰ σχολίων.
43. Λέοντος Βασιλέως τακτικά, γρλ.
44. Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν Φιλοστόργου ἐπιτομή, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου Πατριάρχου, γρλ.
45. Παροιμίαι ἐκ τοῦ Ζηνοβίου Διογενιανοῦ καὶ Σουΐδα, συλλεχθεῖσαι ἔτι καὶ στρωμάτων, ἐμμέτρων παροιμιῶν, μετὰ παρασημειώσεων, γλρ., τοῦ Σκότου.
46. Ἀρτεμιδώρου Ὀνειροκριτικόν, μετὰ παρασημειώσεων, ἐν ᾧ καὶ Ἀστρομύχου καὶ Νικηφόρου Κων]πόλεως, Ἀχμεδιοῦ Σερίφι ὀνειροκριτικά, γρλ., ἐν Λουτετίᾳ, 1603· δέσιμον γαλλικόν.
47. Μάρκου Ἀντωνίου αὐτοκράτορος τῶν Εἰς ἑαυτόν βιβλία, 12, γραικολ., ἐν Λουνδίνῳ, 1707· δέσιμον γαλ.
48. Ἀθανασίου τοῦ ῥήτορος Ἀριστοτέλης εἰς ἑαυτόν, περὶ τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς διασαφῶν, γρλ., ἐν Παρισίοις, 1641· δέσιμον ἄσπρον.
49. Αἰσχύλου τραγωδίαι καὶ μετὰ σχολίων, παρ' Ἐρρίκῳ Στεφάνῳ, 1757· δέσιμον παλαιὸν ἄσπρον.
50. Οἱ τῆς παλαιᾶς μουσικῆς συγγραφεῖς ἑπτά, γρλ., Ἀμσελοδάμῳ 1652· δέσιμ. φραντζέζικ.
51. Ἡφαιστίωνος Ἀλεξανδρέως ἐγχειρίδιον περὶ μέτρου ποιήματος· ἐν ᾧ καὶ σχόλια εἰς τὸ αὐτό, ἐν Τραϊέκτῳ, 1726· δέσιμον ἄσπρον, μεμβρανα.

Γ'. ΜΗΚΟΣ

1. Στεφανίτης καὶ Ἰχνηλάτης, γρλ.
2. Μιχαὴλου τοῦ Ψ'ελλοῦ Περὶ ἐνεργείας δαιμόνων διάλογος, γρλ.
3. Ἀρριανοῦ Ἐπίκτητος, γρλ.
4. Δημητρίου Φαληρέως, Περὶ ἑρμηνείας, γραικολατ.
5. Ἀριστέου Ἱστορία περὶ τῶν ἑβδομήκοντα.
6. Ἡρωδιανοῦ Ἱστοριῶν βιβλία 8, γρλ.

7. Θεοκρίτου τὰ εὑρισκόμενα, μετὰ σχολίων, γρλ.
8. Σαλουστίου φι[λοσό]φου Περὶ θεῶν καὶ κόσμου, γρλ.
9. Θεμιστοκλέους ἐπιστολαί, γρλ.
10. Ἡσιόδου Ἀσκραίου τὰ εὑρισκόμενα, γραικολατιν.
11. Αἰσώπου μῦθοι, γρλ.

gene, Diagnosticul aceluiaşi Sfânt Eustatie la teorema ventriloculuі.
40. Operele complecte ale lui Aristotele, cinci volume.
41. Ioan Philoponos, despre Facerea lumii trei studii, grecolat.
42. Trei tragedii ale lui Sofocle, cu sholii.
43. Tactica Împăratului Leon, grecolat.
44. Prescurtare din Istoria Bisericii a lui Filostorg, prin glasul lui Fotie Patriarhul, grecolat.
45. Proverbe din ale lui Zenobie Diogenianos şi Suidas, adunate şi cu „stromate", proverbe în versuri, cu însemnările lui Scotus, grecolat.
46. Gâcirea viselor a lui Artemidor, cu comentarii, în care sânt şi ale lui Astromychos şi Nichifor al Constantinopolului, ale lui Ahmed Serif, grecolat., Paris, 1603; legătură francesă.
47. Marcu-Antoniu Împăratul, Cele 12 cărţi către sine însuşi, grecolat., Londra, 1707; legătură francesă.
48. Atanasie retorul: Aristotele către el însuşi, lămurire despre nemurirea sufletului, grecolat., Paris 1641; legătură albă.
49. Tragediile lui Eshil şi cu sholiile, la Henri Estienne, 1757; legătură veche albă.
50. Cei şapte scriitori ai vechii musice, Amsterdam 1652; legătură francesă.
51. Hephaistion de Alexandria, manual despre metrul poesiei, în care şi sholiile către dânsul, Maestricht, 1726; legătură albă, pergament.

A 3-a MĂRIME

1. Stephanites şi Ichnelates, grecolat.
2. Mihail Psellos, Dialogul despre puterea demonilor, grecolat.
3. Epictetul lui Arian, grecolat.
4. Dimitrie de Faler, Despre tălmăcire, grecolat.
5. Aristeu, Istoria despre Septanţi.
6. Istoria lui Herodian, 8 cărţi, greco latin.
7. Cele aflate ale lui Teocrit, grecolat.
8. Salustiu filosoful, despre zei şi lume, grecolat.
9. Scrisorile lui Temistocle, grecolat.
10. Ale lui Hesiod de Ascra câte s'au găsit, grecolat.
11. Miturile lui Esop, grecolat.

12. Τοῦ Ἁγίου Βασιλείου καὶ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου.
13. Πολυαίνου στρατηγημάτων, γρλ.
14. Ἀριστοτέλους Ἠθικῶν Νικομαχείων.
15. Τῶν Ἁγίων Πατέρων ὁμιλιῶν καὶ ἐπιστολῶν τόμ. α΄.
16. Ἀριστοτέλους καὶ Ξενοφῶντος Ἠθικά, Πολιτικὰ καὶ Οἰκονομικά.
17. Σχόλια παλαιῶν εἰς τὸν Εὐριπίδην.
18. Πατρόκλου Σφαῖρα, ἐν ᾧ καὶ Κλεομήδους Περὶ κόσμου, ἔτι τε Ἀράτου Φαινόμενα καὶ Διονυσίου τῆς οἰκουμενικῆς Περιήγησις, γρλ.
19. Λουκιανοῦ Σαμοσατέως ἅπαντα, γραικολ., τόμ. 2.
20. Αἰλιανοῦ ποικίλης ἱστορίας βιβλία 14, γραικολατ.
21. Μαξίμου Τυρίου Λόγοι, γρλ.
22. Μεθοδίου ἐπισκόπου καὶ μάρτυρος Συμπόσιον τῶν δέκα παρθένων καὶ Περὶ ἀγνοίας, γρλ.
23. Πατρόκλου, ἀρχιεπισκόπου Κων]πόλεως, τὰ σωζόμενα, γρλ.
24. Μυθολογικόν, γρλ.
25. Καλλιγραφία τῆς ἑλληνικῆς καὶ λατινικῆς διαλέκτου, γρλ.
26. Ὀππιανοῦ ἁλιευτικά, γρλ.
27. Κωνσταντίνου βασιλέως Πορφυρογεννήτου πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ῥωμανόν, γρλ.
28. Ἀθηναγόρου Ἀθηναίου φι[λοσό]φου χριστιανοῦ Περὶ ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, ἑλλ.
29. Ἀφθονίου σοφιστοῦ Προγυμνάσματα, ἐν ᾧ καὶ Ἑρμογένους ῥητορική.
30. Ἀπολλωνίου τοῦ Ῥοδίου Ἀργοναυτικά, μετὰ τῶν παλαιῶν τε καὶ πάνυ ὠφελίμων σχολίων.
31. Πεδανίου Διοσκορίδου Ἀναζαρβέως, Περὶ ὕλης ἰατρικῆς, γρλ.
32. Θεοφράστου Περὶ φυτῶν ἱστορία καὶ Περὶ φυτῶν αἰτιῶν καί τινα ἄλλα τοῦ αὐτοῦ.
33. Ἐγκυκλοπαιδεία φιλολογική, 4 τόμοι.
34. Ἀριστοτέλους ἅπαντα τὰ σωζόμενα, γρλ., τόμοι 6΄.
35. Συμεῶνος τοῦ Μαγίστρου Ἀντιοχέως Περὶ τροφῶν δυνάμενων, κατὰ στοιχεῖον, γραικολατ.
36. Μοίριδος ἀττικιστοῦ Λέξεις Ἀττικῶν καὶ Ἑλλήνων κατὰ στοιχεῖον.
37. Θωμᾶ τοῦ Μαγίστρου Ὀνομάτων ἀττικῶν ἐκλογαὶ κατὰ ἀλφάβητον.
38. Ἀριανοῦ Ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου ἱστοριῶν βιβλία 3, ἐν ᾧ καὶ τὰ Ἰνδικά, γραικολατ.
39. Ἱπποκράτους Κώου τὰ σωζόμενα, γρλ., τόμ. 2.

12. Ale Sfântului Vasile şi ale lui Ioan Hrisostomul.
13. Stratagemele lui Polien.
14. Aristotele, Etica lui Nicomah.
15. Omiliile şi epistolele Sfinţilor Părinţi, tom. 1.
16. Aristotele şi Xenofont, Eticele, Politicele şi Economicele.
17. Sholiile celor vechi la Euripide.
18. Sfera lui Patroclu, în care şi Cleomede Despre Lume şi Fenomenele lui Arat şi Dionisie, Străbaterea Lumii, grecolat.
19. Operele complecte ale lui Lucian de Samosata, grecolot, 2 vol.
20. Elian, Deosebite Istorii, 14 cărţi, grecolat.
21. Maxim din Tir, Disertaţii.
22. Ale lui Metodiu episcopul şi martirul Ospăţul celor zece fecioare şi Despre recunoştinţă, grecolat.
23. Patroclu, arhiepiscopul Constantinopolei, cele păstrate, grecolat.
24. Mitologicul, grecolat.
25. Caligrafia limbii greceşti şi latine, grecolat.
26. Opian, Pescuitul, grecolat.
27. Constantin Împăratul Porfirogenetul către fiul său Roman, grecolat.
28. Atenagora Atenianul, filosoful creştin, despre învierea morţilor; greceşte.
29. Aftoniu sofistul, Pregătirea [la retorică], în care şi Retorica lui Hermogene.
30. Apoloniu din Rod, Argonauticele, cu vechile şi foarte folositoarele sholii.
31. Pedaniu Dioscoride din Anazarba, Despre materia medicală, grecolat.
32. Teofrast, Istoria despre plante şi despre causele plantelor şi câteva altele tot ale lui.
33. Enciclopedia filosofică, 4 tomuri.
34. Toate cele păstrate ale lui Aristotele, grecolat., 2 tomuri.
35. Simion Magistros din Antiochia, despre alimentele posibile, în ordine alfabetică, grecolat.
36. Ale lui Meursius Aticistul terminii Aticilor şi Grecilor, în ordine alfabetică.
37. Toma Magistros, Numele atice, după alfabet.
38. Arian, Trei cărţi ale Anabasei lui Alexandru, în care sânt şi Indicele, grecolat.
39. Cele păstrate ale lui Hipocrat din Kos, grecolat., tom. 2.

40. Πολυβίου τοῦ Μεγαλοπολίτου Ἱστοριῶν τὰ σωζόμενα, τόμ. 2, γρλ.
41. Ἀππιανοῦ Ἀλεξανδρέως Ἱστορία ῥωμαϊκή, τόμοι 2, γρλ.
42. Ἀπολλοδώρου τοῦ Ἀθηναίου Βιβλιοθήκη, ἐν ᾧ καὶ Κόνωνος Διηγήσεις καὶ Πτολεμαίου τοῦ Ἡφαιστίονος Περὶ τῆς εἰς πολυμαθείαν κοινῆς ἱστορίας λόγοι 7, καὶ Παρθενίου Νικαέως Περὶ ἐρωτικῶν παθημάτων, καὶ Ἀντωνίου Λιβεράλις Μεταμορφώσεων συναγωγή.
43. Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα, γραικολατ.
44. Ἰωάννου τοῦ Ἀντιοχέως τοῦ Μαλαλᾶ Χρονικὴ ἱστορία, γρλ.
45. Νεμεσίας φιλοσόφου καὶ ἐπισκόπου Περὶ φύσεως ἀνθρώπου, γρλ.
46. Κλαυδίου Αἰλιανοῦ Περὶ ζώων ἰδιότητος βιβλία 13, γρλ.
47. Λογγίου σοφιστοῦ, ποιμενικῶν τῶν κατὰ Δάφνην καὶ Χλόην, βιβλ. 4, γρλ.
48. Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ Γραμματικῆς εἰσαγωγῆς, βιβλ. 4, γρλ.
49. Ἰωάννου Ποσελλίου Περὶ συντάξεως.
50. Θύρα τῶν γλωσσῶν, γρλ.
51. Ἀλκίφρονος ῥήτορος ἐπιστολαί, γρλ., μετὰ παρασημειώσεων.
52. Ζωσίμου κόμητος καὶ ἀποφισκοσυνηγόρου ἱστορίας νέας βιβλ. 6, γρλ., ἐν Ὀξονίᾳ 1679, δέσιμον γαλ.
53. Παυσανίου μετάφρασις, εἰς τὴν τοῦ Εὐτροπίου ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν, ἐν Γενούᾳ (;), 1698.
54. Ἰσοκράτους ἅπαντα, γρλ., ἐν Βασιλείᾳ, 1558.
55. Τοῦ ἁγίου πατρὸς Μακαρίου τοῦ Αἰγυπτίου ἅπαντα, γρλ., ἐν Λειψίᾳ 1714· δέσιμον γαλλικόν.
56. Ἀριανοῦ Περίπλους Εὐξείνου Πόντου, τοῦ αὐτοῦ Περίπλους τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης, Αἴωνος Περίπλους Λιβύης, Πλουτάρχου Περὶ ποταμῶν καὶ ὀρῶν καὶ ἐπιτομὴ τῶν τοῦ Στράβωνος γεωγραφικῶν, ἐν Βασιλείᾳ, 1533· δέσιμον βλαχικόν.
57. Ἱεροκλέους φιλοσόφου εἰς τὰ πυθαγορικὰ ἔπη ὑπόμνημα, τοῦ αὐτοῦ περὶ προνοίας καὶ εἱμαρμένης, τοῦ αὐτοῦ ἀστεῖα, μετὰ παρασημειώσεων, ἐν Καντουρίᾳ, 1709· δέσιμον γαλ., γρλ.
58. Ἀχιλλέως Τατίου τῶν κατὰ Κλειτοφόντα καὶ Λευκίππην, γρλ., μετὰ παρασημειώσεων, ἐν Λουγδούνῳ τῶν Βατάβων, 1640· δέσιμον γαλ., μῆκος δ΄.
59. Λέοντος τοῦ Ἀλλατίου Σύμμικτα συγγράμματα, ἑλληνικὰ καὶ ἄλλα λατινικά, παλαιῶν

40. Cele păstrate din istoria lui Polibiu din Megalopolis, 2 tomuri, grecolat.
41. Apian din Alexandria, Istoria romană, 2 tomuri, grecolat.
42. Biblioteca lui Apolodor Atenianul şi Povestirile lui Conon şi ale lui Ptolomeu al lui Hephaistion, Despre istoria comună spre multă învăţătură şapte discursuri, şi ale lui Partenie de Niceia Despre patimile iubirii, şi a lui Antoniu Liberalis Adunare de metamorfose.
43. Heliodor, cele zece cărţi ale Etiopicelor, grecolat.
44. Istoria cronică a lui Ioan din Antiochia, Malalas.
45. Nemesia filosoful şi episcopul, Despre firea omului; grecolat.
46. Claudiu Elian, Despre firea animalelor, 13 cărţi, grecolat.
47. Longos sofistul, pastorala despre Daphnis şi Chloe, 4 cărţi, grecolat.
48. Teodor Gazì, Introducere în gramatică, patru cărţi, grecolat.
49. Ioan Poselliu, Despre sintaxă.
50. Uşa limbilor, grecolat.
51. Alkifron retorul, Epistole, grecolat., cu asămănări.
52. Zosim comitele şi defensor fiscului, 6 cărţi de istorie nouă, la Oxford, 1679, legătură franceză.
53. Traducerea lui Pausania, la Istoria romană a lui Eutropiu, Genova (?), 1698.
54. Operele complecte ale lui Isocrat, Basel, 1558.
55. Operele complecte ale Sfântului Macarie Egipteanul, grecolat., Lipsca, 1714, legătură franceză.
56. Periplul Pontului Euxin de Arian, de acelaşi Periplul Mării Roşii; Aion, Periplul Libiei; Plutarh, Despre râuri şi munţi, şi prescurtarea geografiei lui Strabon, Basel, 1533; legătură românească.
57. Ale lui Hierocleu filosoful, Comentarii la cuvintele pitagorice, a aceluiaşi despre Pronie şi Fatalitate, ale aceluiaşi cele vesele, cu explicaţii, în Cambridge, 1709, legătură franceză, grecolat.
58. Ale lui Achille Tatios, Iubirile lui Klitophon şi ale Leukippei, grecolat., cu însemnări, Leyda, 1640; legătură franceză, mărimea a doua.
59. Miscelaneele lui Leon Allatius, greceşti, şi unele latineşti, ale celor vechi

τε καὶ νεωτέρων, γρλ., δίβ. δύο, ἐν Κολονίᾳ τῆς Ἀγριππίνας, 1653· δέσ. ἄσπρον, μεμβρ.

60. Ἀριστείδου ῥήτορος ἅπαντα, γρλ., παρὰ Παύλου Στεφάνου· δέσιμον ἄσπρον, μεμβραΐνον· 1604.

61. Διογένους Λαερτίου Περὶ βίων, δογμάτων καὶ ἀποφθεγμάτων τῶν ἐν φιλοσόφων εὐδοκιμησάντων, βιβλία 10 γρλ., παρ' Ἑρρίκου Στεφάνου, 1594· δέσ. παλαιὸν ἄσπρον.

62. Θεοδώρου φιλοσόφου τοῦ Προδρόμου τῶν κατὰ Ῥοδάνθην καὶ Δοσικλέα, γρλ., 1625, ἐν Παρισίοις· δέσ. ἄσπρον παλαιόν.

63. Λιβανίου σοφιστοῦ ἐπιστολαί, ἐν Λιψίᾳ, 1709, μετὰ παρασημειώσεων· δέσιμον χρυσοῦν, γραικολατιν.

64. Εὐσταθίου καθ' Ὑσμηνίαν καὶ Ὑσμήνην, δρᾶμα, βιβλία 11, μετὰ παρασημειώσεων, γρλ., ἐν Λουτετίᾳ τῶν Παρισίων, 1618· δέσιμον ἄσπρον.

şi mai noi, grecolat., două cărţi, Colonia, 1653; legătură albă, pergament.

60. Operele complecte ale lui Aristide retorul, grecolat., ediţia lui Paul (?) Estienne; legătură albă, pergament; 1604.

61. Diogene Laerţiu, Despre vieţi, păreri şi apoftegme ale filosofilor celor mai vestiţi, 10 cărţi, edit. Henri Estienne, 1594; legătură veche, albă.

62. Teodor filosoful Prodromul, despre Rodanta şi Dosicleu, grecolat., 1625, Paris; legătură albă, veche.

63. Epistolele lui Libaniu Sofistul, Lipsca, 1709, cu însemnări; legătură aurită, grecolat.

64. Eustatie, despre Ismenia şi Ismene, dramă, 11 cărţi, cu însemnări, grecolat., Paris, 1618; legătură albă.

XCVI.

1728, 2 Ianuar.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu complimente pentru Anul Nou.

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ἐν Χριστῷ μοι πάτερ φιλοστοργώτατε καὶ δέσποτα σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν θεοπρόβλητον Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν σεβασμίαν αὐτῆς δεξιὰν ταπεινῶς ἀσπάζομαι.

Τὸ σεβάσμιον καὶ προσκυνητὸν γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος μεθ' ὅσης πλείστης εὐλαβείας καὶ ὑποκλίσεως δεξάμενος καὶ πληροφορηθεὶς τὴν ὑπέρ τι ἄλλο ἐφετωτάτην μοι αὐτῆς ὑγιείαν, ἀπὸ βαθέων καρδίας ἐχάρην, δόξαν ἀναπέμψας τῷ σώζοντι καὶ διαφυλάττοντι αὐτὴν ἁγίῳ Θεῷ.

Ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ σημειούμενα, δι' ὧν ἐπεύχεταί μοι τῷ δούλῳ αὐτῆς θερμῶς τε ἅμα καὶ πατρικῶς, περί τε τοῦ νέου τουτουΐ ἔτους, καὶ ἑτέρων ἐφετῶν καταθυμίων, οὗ ἕνεκα μὴν ὤντας ἱκανός, κατ' οὐδένα τρόπον, διὰ γραφίδος νὰ ἀποδώσω τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι τὴν προσήκουσαν καὶ κατ' ἀξίαν εὐχαριστίαν διά τε ὑπερβάλλον τῆς πρὸς ἐμὲ πατρικῆς ἀγάπης καὶ δεσποτικῆς αὐτῆς εὐνοίας καὶ τῆς ἐμῆς πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἄκρας υἱϊκῆς εὐλαβείας καὶ ὑποκλίσεως, δέομαι μόνον ἀπὸ καρδίας αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ περιφρουρῇ καὶ νὰ διαφυ-

Prea-fericite, prea-învăţate şi preasfinte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante, întru Hristos mie părinte prea-iubit şi stăpân prea-venerat, Fericirii Tale de Dumnezeu ocrotite cu supunere mă închin şi sărut respecta-Ţi dreaptă.

Respectata şi venerata scrisoare a Fericirii Voastre primind-o cu cât mai multă evlavie şi inchinare şi aflând sănătatea Ta mie peste orice alta prea-dorită, din adâncurile inimii m'am bucurat, înălţând slavă lui Dumnezeu Sfântul care Te mântuie şi Te păzeşte.

Am aflat şi cele însemnate înlăuntru, prin care îmi scrii mie, robului Tău, călduros şi tot odată şi părinteşte, şi pentru acest an nou şi alte urări ale anului, pentru care nefiind în stare, în niciun chip, să dau prin scris Fericirii Voastre mulţămita ce se cuvine pentru prisosinţa iubirii Tale părinteşti către mine şi pentru stăpânească Ta bunăvoinţă şi potrivit cu înalta mea evlavie fiască şi supunere către Fericirea Voastră, mă rog numai din inimă către Domnul nostru Isus Hristos să stăpânească şi să păzească pe prea-marea Ta Feri-

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

λάττῃ τὴν Ὑμετέραν μεγίστην Μακαριότητα ἀνωτέραν καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἀβουλήτου, καὶ νὰ τὴν ἀξιώνῃ νὰ διαπεράσῃ καὶ αὐτὸ τὸ νέον ἔτος καὶ ἄλλα πλεῖστα ἐν ἄκρᾳ εὐεξίᾳ, ἀταράχῳ τε καὶ πολυχρονίῳ διαμονῇ, ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον, διὰ δὲ τῶν παναγίων καὶ θεοπειθῶν αὐτῆς εὐχῶν νὰ ἀξιώσῃ καὶ ἐμέ, τὸν δοῦλον αὐτῆς, νὰ προσκυνήσω καὶ αὐτοπροσώπως, ἐν τάχει, τὸ ἔνθεον ὕψος τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, κατὰ τὸν πολὺν καὶ ἀνείκαστον πόθον μου, εὑρισκόμενος ἀείποτε εἰς τὰ πατρικὰ καὶ δεσποτικὰ αὐτῆς προστάγματα μετὰ πάσης προθυμίας καὶ ἑτοιμότητος· ἧς αἱ πανάγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί.

ᾳψκη', Ἰανουαρίου 6'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοπροβλήτου Μακαριότητος εὐλαβέστατος δοῦλος καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς ὅλως ἑτοιμότατος

Κωνσταντῖνος Μαυρ.

cire mai presus de tot ceia ce nu-i este pre voie şi să Te învrednicească să petreci şi acest nou an şi alţii mulţi în înaltă bună stare şi păstrare netulburată şi întru mulţi ani pe preasfântul şi apostolicescul Tău Scaun, iar prin rugăciunile Tale preasfinte şi de Dumnezeu ascultate să mă învrednicească şi pe mine, robul Tău, a mă închina şi de faţă, cât mai răpede, dumnezeieştii înălţimi a Fericirii Voastre, după multa şi neasămănata dorinţă a mea, aflându-mă totdeauna la poruncile Tale de părinte şi stăpân cu toată bunăvoinţa şi graba; ale cării rugăciuni preasfinte şi de Dumnezeu ascultate să fie ajutătoare nouă în toată viaţa.

1728, Ianuar 2.

Al Fericirii Voastre de Dumnezeu ocrotite prea-evlavios rob şi prea-gata la toate poruncile.

Constantin Mavrocordat.

XCVII.

Maria, soţia lui Toma Cantacuzino Spătarul, către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, despre nişte daruri, aducerea oaselor „răposatei Spătărese“ şi petrecerea ei de Paşti la Nijni-Novgorod, unde guvernatorul e soţul surorii ei.

Nijni-Novgorod, 1729, 14 April.

Μακαριώτατε, λογιώτατε καὶ σοφώτατε ἡμῶν αὐθέντα καὶ δέσποτα, Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, Συρίας, Ἀραβίας, πέραν τοῦ Ἰορδάνου, Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἁγίας Σιὼν καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε καὶ ἐν Χριστῷ φιλοστοργώτατε πάτερ, τὴν Ὑμετέραν θεοσεβῆ Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν πανίερον αὐτῆς δεξιὰν ὁλοψύχως ἀσπάζομαι.

Τὸ αἴτιον τοῦ παρόντος μου εὐτελοῦς γράμματος εἶναι πρῶτον διὰ νὰ τῆς δώσω τὴν ὀφειλομένην ἐδαφιαίαν προσκύνησιν, ἔπειτα νὰ τῆς φανερώσω πῶς ἔλαβα τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ σεβάσμιον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος μὲ τὸ μέσον τοῦ κὺρ Ἰωαννάκη φάλτη, καί, ἐγνωρίζωντας τὴν καλήν της ὑγείαν καὶ τὴν ἀγάπην ὁποῦ ἔδειξε πρὸς τοῦ λόγου μας, ἐχάρημεν κατὰ πολλά, καὶ οὐ μόνον τὸ γράμμα, ἀλλὰ ἐλάβομεν καὶ τὰ ὅσα μᾶς ἐστείλετε ἐγγράφως, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπερευχαριστοῦμεν τὴν Μακαριότητά της, ὁποῦ ἔλαβεν τοιαύτην ἐνόχλησιν διὰ λόγου μας. Ἄμποτες ὁ ἐπουράνιος Θεὸς νὰ τὴν στερεώνῃ εἰς πολλοὺς καὶ πανευδαίμονας χρόνους! Πρὸς τούτοις μᾶς ἐ-

Prea-fericite, prea-învăţate şi prea-înţelepte al nostru domn şi stăpân, Patriarh al Sfintei cetăţi Ierusalimul, al Siriei, Arabiei, al Cisiordaniei, al Canei Galileii şi al Sfântului Sion şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante şi întru Hristos prea-iubite părinte, Fericirea Voastră cucernică o salut cu supunere şi sărut şi preasfânta-Ţi dreaptă din tot sufletul.

Pricina celei de faţă scrisori simple a mele e întâiu să-Ţi dau cuvenita închinare până la pământ, apoi să-Ţi vădesc că am primit scrisoarea mărinimoasă şi respectată a Fericirii Voastre prin mijlocul lui Ienachi psaltul, şi, cunoscând buna-Ţi sănătate şi iubirea ce ai arătat-o către mine, ne-am bucurat mult, şi nu numai scrisoarea am primit-o, ci şi câte mi-ai trimes în scris, pentru care mulţămim foarte Fericirii Tale că şi-a luat atâta trudă pentru mine. De ar da Dumnezeu din cer să Te întărească întru mulţi şi cu totul fericiţi ani! Pe lângă acestea ne-ai înştiinţat şi pentru zapise, că

φανέρωνε καὶ διὰ τὰ ζαπίσια πῶς νὰ μὴν τὰ ἔδειξεν ἀκόμη, καὶ παρακαλοῦμεν, ὅταν ἤθελεν τὰ δείξῃ, νὰ ἔχω εἴδησιν διὰ τὰ πάντα τὸ τέλος τους, ἕως ὁποῦ καὶ ἐγὼ ζῶ νὰ ξεύρω διὰ αὐτά. Τὸ δὲ διὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῆς μακαρίτισσας Σπαθαραίσας μένω εἰς χρέος νὰ κάμω τὴν εὐχαρίστησιν τῆς Μακαριότητός σας διὰ τὴν τοιαύτην μεγάλην πεῖραξιν ὁποῦ ἔλαβεν, διότι καὶ πολλὰ ἐχάρημεν ὁποῦ εὑρέθη δι' εὐχῶν της, ὡς μᾶς ἔγραφε. Ὅμως παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωμεν συγχώρησιν. Καὶ ἐπασχάσαμεν εἰς Νίζναν, εἰς τὴν ἀδελφήν μας ὁποῦ ἡγεμονεύει μετὰ τοῦ ὁμοζύγου της τὸν τόπον, τῆς Νίζνας, καί, διὰ αὐτό, καὶ μετὰ ταῦτα φροντίζομεν διὰ τὸ χρέος αὐτό, καὶ διὰ τὰ ὀνόματα ὁποῦ ἐμνημονεύσατε, τὰ ὁποῖα παρακαλοῦμεν νὰ εἶναι εἰς ἐνθύμησιν τῶν πατέρων εἰς τὸν Ἅγιον Τάφον· καὶ θέλω κάμει τὴν εὐχαρίστησιν.

Ὅμως πάλιν δέομαι καὶ παρακαλῶ νὰ μὲ ἐνθυμᾶστε μὲ τὰ σεβάσμιά σας γράμματα συχνάκις, ὅταν ἐγνωρίζετε καιρὸν ἁρμόδιον· αἱ δὲ ἅγιαι καὶ πανίεραι εὐχαὶ τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἴη (sic) μεθ' ἡμῶν ἐν βίῳ παντί.

1729, Ἀπριλίου 14. Ἀπὸ Νίζναν.

Τὰ ἀδέλφιά μου καὶ αἱ ἀδελφαί μου δι' εὐχῶν τῆς Μακαριότητός σας ὑγιῶς ἔχουσιν, καὶ δουλικῶς προσκυνοῦσιν τὴν Μακαριότητά σας, ἀσπαζόμενοι καὶ τὴν πανιερόν της δεξιάν.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμούς της, ἀσπαζομένη τὴν ἁγ. δεξιάν.

Μαρία Κ.

(Προσθήκη, διὰ χειρὸς τοῦ Χρυσάνθου:) Αὕτη ἐστὶν ἡ ποτὲ σύζυγος πρωτοσπαθαρίου Θωμᾶ τοῦ Καντακουζηνοῦ.

nu le-ai arătat încă, şi ne rugăm ca, atunci când le vei arăta, să am ştire întru toate de capătul lor, pentru ca fiind încă vie să aflu despre ele. Dar pentru aducerea răposatei Spătărese rămân datoare să-Ţi mulţămesc Fericirii Tale pentru o astfel de mare încercare ce ai luat, pentru că şi mult ne-am bucurat că s'a găsit prin rugăciunile Tale, cum ni-ai scris. Ci rugăm să avem iertare. Şi am făcut Paştile la Nijna, la sora noastră, care stăpâneşte cu soţul ei locul Nijnei, şi, pentru aceia, şi după aceia ne gândim la acea datorie, şi pentru numele ce le-ai pomenit, care ne rugăm să fie întru pomenirea părinţilor la Sfântul Mormânt; şi voiu arăta mulţămire.

Ci iar mă rog să mă aminteşti cu scrisorile-Ţi respectate adese ori când vei cunoaşte prilej potrivit; iar sfintele şi preasfintele rugăciuni ale Fericirii Voastre să fie cu noi toată viaţa.

1729, April 14. De la Nijna.

Fraţii miei şi surorile mele prin rugăciunile Fericirii Voastre sânt sănătoşi şi cu supunere se închină Fericirii Voastre, sărutând şi preasfânta-Ţi dreaptă.

A Fericirii Voastre gata la porunci, sărutându-Ţi sfânta dreaptă.

Maria C.

(Adaus, de mâna lui Hrisant:) Aceasta e soţia de odinioară a Marelui Spătar Toma Cantacuzino.

XCVIII.

1730, 5 Ianuar. Ioan Mavrocordat către Hrisant, Patriarhul Ierusalimului, cu felicitări de Anul Nou.

Μακαριώτατε, σοφώτατε καὶ ἁγιώτατε Πατριάρχα τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης, κύριε, κύριε Χρύσανθε, ἐν Χριστῷ μοι πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν σοφωτάτην Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν σεβασμίαν αὐτῆς δεξιὰν ταπεινῶς ἀσπάζομαι.

Τὸ προσκυνητὸν καὶ σεβάσμιον γράμμα τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος ὀπτίαις χερσὶν ἐδέχθην, καί, πληροφορηθεὶς τὴν πολυπόθητον καὶ ἀξιέραστόν μοι ὑγείαν αὐτῆς καὶ

Prea-fericite, prea-învăţate şi preasfinte Patriarh al sfintei cetăţi Ierusalimul şi a toată Palestina, doamne, doamne Hrisante, întru Hristos mie părinte preavenerat, Fericirii Voastre prea-învăţate cu supunere mă închin şi sărut smerit respectata-Ţi dreaptă.

Închinata şi venerata scrisoare a preaînvăţatei Voastre Fericiri cu mâni ridicate spre cer am primit-o, şi, aflând mult dorita şi vrednica de iubire sănătate şi bună

ρῶσιν, ὑπερβαλλόντως ἐχάρην καὶ τὸν διαφυλάττοντα αὐτὴν Ἅγιον Θεὸν ἐδόξασα.

Ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ γραφόμενα, μὲ τὰ ὁποῖα συγχαίρεται καὶ ἐπεύχεταί μοι πατρικῶς ἡ Ὑμετέρα σοφωτάτη Μακαριότης διὰ τὰς παρελθούσας πανσέπτους ἑορτὰς τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὑπερευχαριστῶ τῇ Ὑμετέρᾳ πανσόφῳ Μακαριότητι διὰ τὴν πρὸς ἐμέ, τὸν δοῦλον αὐτῆς, πατρικὴν ἀγάπην καὶ δεσποτικὴν εὔνοιαν, οὗ ἕνεκα δέομαι κἀγὼ καὶ αὖθις ἐκτενῶς αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νὰ περιφρουρῇ καὶ νὰ διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἀνωτέραν παντὸς ἀνιαροῦ καὶ νὰ τὴν καταξιώνῃ καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς κυκλικὰς περιόδους νὰ ἑορτάζῃ πάσας τὰς σεβασμίας αὐτοῦ ἑορτὰς πανευκλεῶς καὶ νὰ τὰς πανηγυρίζῃ φαιδρῶς μετ' ἀπτώτου ὑγείας καὶ πολυετοῦς διαμονῆς καὶ στερεώσεως ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον καὶ ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον, διὰ νὰ ἀπολαμβάνω καὶ καθεξῆς ἀφθονεστέρας καὶ δαψιλεστέρας τὰς παναγίας καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχάς, εὑρισκόμενος διὰ παντὸς εἰς τὰ δεσποτικὰ αὐτῆς ἐπιτάγματα ὑπόχρεως δοῦλος καὶ ἑτοιμότατος· ἧς αἱ πανάγιαι εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί· τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος θεόθεν πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳφλ', Ἰανουαρίου ε'.

Τῆς Ὑμετέρας σοφωτάτης Μακαριότητος υἱός της ἐν Χριστῷ καὶ δοῦλος

Ἰωάννης Μαυροκορδάτος.

stare a Ta, peste măsură m'am bucurat şi am lăudat pe Sfântul Dumnezeu care Te păzeşte.

Am cunoscut şi cele scrise înlăuntru, prin care mă felicită şi-mi doreşte Fericirea Voastră prea-învăţată pentru trecutele prea-venerate serbători ale Domnului şi Dumnezeului şi Mântuitorului nostru Isus Hristos, şi foarte mulţămesc prea-învăţatei Voastre Fericiri pentru iubirea-Ţi de părinte şi stăpânească bunăvoinţă faţă de mine, robul Tău, pentru care mă rog şi eu şi iarăşi de Domnul Nostru Isus Hristos să păzească şi să apere pe Fericirea Voastră mai presus de orice lucru rău şi să Te înveşnicească şi pe alte multe cercuri de vreme a serba toate veneratele serbători cu toată gloria şi să le petreci strălucit în sănătate nestricată şi cu de mulţi ani păstrare şi întărire pe Scaunul Tău apostolicesc, ca să capăt şi pe urmă rugăciunile, foarte dese şi îmbelşugate, preasfinte şi de Dumnezeu ascultate ale Tale, stând întru toate la poruncile Tale stăpâneşti ca un îndatorit rob şi prea-gata; ale cării preasfinte rugăciuni să-mi fie ajutătoare în toată viaţa; iar anii Fericirii Tale prea-învăţate să fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

1730, Ianuar 5.

Al Fericirii Voastre prea-învăţate fiu întru Hristos şi rob.

Ioan Mavrocordat.

XCIX.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Cosma, Patriarhul Alexandriei, despre o lămurire de egumen, călătoria la Alexandria a prelatului şi nişte lămuriri de la Marele Eclesiarh Kritias. 1737, 20 Maiu

Μακαριότατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Κοσμᾶ, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, δεόμενοι τοῦ παναγάθου Θεοῦ νὰ περιφρουρῇ καὶ νὰ διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος.

Τὸ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος μεθ' ὅσης πλείστης εὐλαβείας ἐλάβομεν καὶ διὰ τὴν ἐφετὴν αὐτῆς ὑγιείαν λίαν ἐχάρημεν, ἣν διαφυλάττοι ὁ Κύριος [σταθερὰν καὶ] ἀμετάπτωτον.

Prea-fericite şi preasfinte Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător al Lumii, doamne, doamne Cosma, al nostru întru Hristos părinte prea-venerat, Fericirii Voastre cu evlavie închinându-ne, sărutăm dreapta-Ţi sfântă, rugându-ne de prea-bunul Dumnezeu să apere şi să păzească pe Fericirea Voastră în cea mai înaltă sănătate şi fericire necontenită întru mulţi ani.

Sfânta şi venerata scrisoare a Fericirii Voastre am primit-o cu cea mai mare evlavie şi ne-am bucurat foarte de dorita nouă sănătate a Ta, pe care s'o păzească Domnul [statornică] şi netulburată.

Ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σημειούμενα, καὶ δι' ὅσα μὲν ἦσαν εἰς ἀπόκρισιν ἡμετέρων προγεγραμμένων δὲν περιβαρύνομεν καὶ αὖθις τὰς σεβασμίας αὐτῆς ἀκοάς, εἰ μὴ μόνον εὐχαριστοῦμεν κατὰ πολλὰ τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην, οὗ ἕνεκα καὶ μᾶς γνωρίζῃ διὰ παντὸς ἑτοιμοτάτους εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτῆς ὁρισμούς.

Περὶ δὲ τοῦ ἐνταῦθα ἡγουμενεύοντος εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἁγιωτάτου αὐτῆς Θρόνου κὺρ Ἰωακείμ, ὅτι διὰ πατριαρχικοῦ αὐτῆς γράμματος ἐπιβεβαίωσε τὴν ἡγουμενείαν του, καλὰ ἔκαμεν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ὁ ὁποῖος, διὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἄκραν υἱϊκὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην μας, θέλῃ ἔχῃ ἐκ μέρους μας πᾶσαν ἐπίσκεψιν καὶ περίθαλψιν κατὰ τὴν πατρικὴν αὐτῆς ἀξίωσιν.

Ἐπειδὴ δὲ σημειοῖ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἶναι νὰ ἀπαίρῃ πλέον αὐτόθεν, διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτῆς Θρόνον, ἄλλο δὲν μένει νὰ εἰποῦμεν παρὰ μόνον παρακαλοῦμεν τὸν οὕτως αἰσίως οἰκονομήσαντα τὰ κατ' αὐτὴν ἅγιον Θεόν, νὰ τὴν διαφυλάττῃ καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν, κατά τε γῆν καὶ κατὰ θάλατταν, ἀνωτέραν πάσης ἀντικειμένης περιπετείας καὶ νὰ ἀπολαύσῃ, ὡς πατρικῶς ἐφίεται, τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῇ λογικὸν τοῦ Χριστοῦ ποίμνιον.

Ἡμεῖς δὲ παρακαλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὅτι νὰ μὴ διαλείπῃ κἀκεῖθεν νὰ μᾶς ὑποστηρίζῃ συνεχῶς διὰ τῶν ἱερῶν αὐτῆς εὐχῶν καὶ πατρικῶν εὐλογιῶν, καὶ θέλομεν ὁμολογῇ τὰς εὐχαριστείας τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι, εὑρισκόμενοι εἰς πᾶσαν συμπίπτουσαν χρείαν καὶ ὑπόθεσιν αὐτῆς συνεργοὶ ἑτοιμότατοι, καθὼς τοῦτο θέλει τὸ πληροφορηθῇ καὶ ἀπὸ τὸ λογιώτατον Μεγάλον Ἐκκλησιάρχην κυρίτζην Κριτίαν γράμμα μας.

Ἂς ἔχωμεν τοίνυν παρακαλοῦμεν καὶ αὖθις ἱερὰ αὐτῆς γράμματα, διὰ νὰ χαίρωμεν ἐπὶ τῇ ἐφετῇ ὑγιείᾳ καὶ ταῖς πατρικαῖς αὐτῆς εὐχαῖς, αἵτινες εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί· τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος θεόθεν πάμπολλά τε καὶ πανευτυχῆ.

ᾳψλζ', Μαΐου κ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Io Constantin Voevoda.

Am aflat şi cele înăuntru însemnate, şi pentru câte erau ca răspuns la scrisorile noastre de mai înainte nu mai necăjim în zădar respectatul Tău auz, ci numai mulţămim mult Fericirii Voastre pentru iubirea părintească faţă de noi, pentru care să ne ştii întru toate prea-gata la părinteştile-Ţi porunci.

Pentru cel ce aici e egumen la sfânta mănăstire a preasfântului Tău Scaun, chir Ioachim, cum că prin scrisoarea-Ţi patriarhicească şi-a întărit egumenia, bine a făcut Fericirea Voastră, care, prin înalta evlavie fiască pentru Tine şi iubire a noastră, va avea din partea noastră toată ocrotirea şi mângâierea după a Ta părintească vrednicie.

De oare ce însă arată Fericirea Voastră că după puţine zile e să plece de acolo, ca să meargă la preasfântul Ei Scaun, nu mai rămâne să spunem alta, ci numai rugăm pe Dumnezeu Sfântul, care cu gând sfânt a potrivit aşa, să Te păzească şi de acum, pe uscat şi pe mare, mai presus de toată împrejurarea protivnică şi să ajungi, cum doreşti părinteşte, la turma sufletească a lui Hristos Ţie încredinţată.

Iar noi rugăm pe Fericirea Voastră ca să nu lipsească şi de acum înainte să ne sprijine necontenit prin sfintele-I rugăciuni şi părinteşti binecuvântări, şi vom recunoaşte mulţămiri Fericirii Voastre, aflându-ne la toată nevoia ce ar veni şi la orice lucru al Tău ajutători preagata, cum vei afla aceasta şi prin scrisoarea noastră către prea-învăţatul Mare Eclesiarh Chiriţă Kritios.

Deci ne rugăm să avem şi de acum înainte sfintele-Ţi scrisori, ca să ne bucurăm de dorita-Ţi sănătate şi de părinteştile-Ţi rugăciuni, care să-mi fie ajutătoare în toată viaţa: iar anii Fericirii Voastre fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

1737, Maiu 20.

Al Fericirii Voastre fiu întru Hristos şi cu totul la porunci.

Io Constantin Voevoda.

C.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Cosma, Patriarhul Alexandriei, despre mănăstirea Hangu, Mitropolitul Libiei şi hrisovul domnesc pentru şcoala înaltă din Alexandria. 1743, 11 Iunie.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Κοσμᾶ, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, δεόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ τοῦ σκέπειν καὶ περιφρουρεῖν αὐτὴν εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος.

Τὸ ἀπὸ λ΄ Αὐγούστου, μετὰ παρέλευσιν τοσούτων μηνῶν ἱερὸν αὐτῆς γράμμα μετὰ τῆς ἀνηκούσης υἱϊκῆς εὐλαβείας ἐλάβομεν: διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐφετὴν ὑγιείαν της λίαν [ἐχάρημεν]· ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφεξῆς γραφόμενα, καὶ εὐχαριστοῦμεν κατὰ πολλὰ τῇ [Ὑμετέρᾳ] Μακαριότητι διὰ τὴν πατρικὴν θερμὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγάπην, τὰς δαψιλεστάτας εὐχὰς αὐτῆς καὶ εὐλογίας, πληροφοροῦντες αὐτὴν [ὅτι] φερόμεθα καὶ ἡμεῖς μὲ διάπυρον υἱϊκὴν ἀγάπην καὶ ἄκραν εὐλάβειαν πρὸς τὴν αὐτῆς Μακαριότητα, ὡς πρὸς σεβασμιώτατον ἡμῶν πατέρα, καὶ μόνον παρακαλοῦμεν νὰ δέσται καὶ εἰς τὸ διη[νεκὲς] ἐκτενέστερον τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ μένομεν εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτῆς ὁρισμοὺς ἑτοιμότατοι. Πρὸς τὸ ἱερὸν αὐτῆς μοναστήριον Χάγγου, ἂς εἶναι βεβαία ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης πῶς δείχνομεν τὴν δυνατὴν ἐπίσκεψιν καὶ συνδρομήν, καθὼς πλατύτερον θέλει καταλάβῃ ἀπὸ τοῦ πρὸς αὐτὴν γράμματος τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου Λιβύης, τοῦ ἐν Χριστῷ σεβασμίου ἡμῶν πατρός. Προσέτι ἂς εἶναι εἰς εἴδησίν της [ὅτι] ἐδιωρίσαμεν δι' αὐθεντικοῦ ἡμῶν χρυσοβούλου νὰ δίδωνται κατ' ἔτος διακόσια γρ. εἰς τὸν ἁγιώτατον Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ σύστασιν σχολείου καὶ σπουδὴν μαθημάτων, καθὼς θέλει καταλάβῃ καὶ περὶ τούτου σαφέστερον ἀπὸ τοῦ ἴσου τοῦ αὐθεντικοῦ μας χρυσοβούλλου ὁποῦ στέλλει πρὸς αὐτὴν ὁ ἅγιος Λιβύης, πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν Πανιερότητα ἐδόθησαν καὶ τὰ διακόσια γρόσια τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου, νὰ τὰ στείλλῃ.

Παρακαλοῦμεν τοίνυν καὶ αὖθις νὰ μᾶς χαροποιῇ συνεχῶς μὲ τὰ σεβάσμια αὐτῆς γράμματα δηλωτικὰ τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ὑγείας της, καὶ μὲ τὰς πατρικάς της προστα-

Prea-fericite şi preasfinte Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător al Lumii, doamne, doamne Cosma, al nostru întru Hristos părinte prea-venerat, Fericirii Voastre cu evlavie închinându-ne, sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, rugându-ne de sfântul Dumnezeu să Te apere şi să Te păzească pe preasfântul apostolicesc Scaun al Tău în cea mai înaltă sănătate şi necontenită fericire în viaţă lungă.

Sfânta-Ţi scrisoare de la 30 August după trecerea atâtor luni am primit-o cu căzuta fiască evlavie: pentru buna şi dorita-Ţi sănătate foarte [ne-am bucurat]; am aflat şi cele pe urmă scrise, şi mulţămim foarte Fericirii [Voastre] pentru calda părinteasca iubire către noi [şi] pentru prea-îmbielşugatele Tale rugăciuni şi binecuvântări, înştiinţându-Te că ne purtăm şi noi cu aprinsă iubire de fiu şi înaltă evlavie către Fericirea Ta, ca faţă de un prea-venerat al nostru părinte, şi numai ne rugăm să Te rogi şi de acuma cât de tare la Sfântul Dumnezeu pentru noi, şi rămânem prea-gata la părinteştile-Ţi porunci. Cât despre sfânta-Ţi mănăstire Hangu, să fie sigură Fericirea Voastră că arătăm cât se poate mai multă supraveghere şi ajutor, precum mai pe larg vei afla-o din scrisoarea către Tine a preasfântului de Libia, cel întru Hristos respectat părinte al nostru. Pe lângă aceasta să-Ţi fie spre ştiinţă [că] am hotărît prin hrisovul nostru domnesc să se dea pe an două sute de lei la preasfântul Scaun al Alexandriei pentru ridicarea şcolii şi studiul ştiinţilor, cum vei afla şi despre aceasta mai sigur din copia domnescului nostru hrisov, pe care Ţi-o trimete sfinţitul al Libiei, către a cărui Preasfinţie s'au dat şi cei două sute de lei ai anului de faţă, ca să-i trimeată.

Deci ne rugăm şi din nou să ne bucure necontenit cu respectatele-Ţi scrisori arătând buna şi dorita-Ţi sănătate, şi cu poruncile-Ţi părinteşti; iar anii Tăi fie de

γάς· οἱ δὲ χρόνοι αὐτῆς εἴησαν θεόθεν πολλοὶ καὶ εὐτυχεῖς, καὶ αἱ ἅγιαι αὐτῆς εὐχαὶ μεθ'ἡμῶν.

αφμγ', Ἰουνίου ια'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Io Constantin Voevoda.

la Dumnezeu mulţi şi fericiţi, şi sfinteleŢi rugăciuni cu noi.

1743, Iunie 11.

Al Fericirii Voastre fiu întru Hristos şi cu totul la porunci.

Io Constantin Voevoda.

CI.

După 1743. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei, despre suirea sa în Scaun.

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Μολδοβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Ἰω. Νικολάου Βοεβόδα, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως προσαγορεύομεν καὶ τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ἀνωτέραν παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος καὶ πάσης ἀντικειμένης ἐπηρείας ὑπερτέραν, ἐπιβραβεύοι τε αὐτῇ μακροχρόνιον τὴν ὑγείαν, ἀδιάσειστον τὴν διαμονὴν καὶ πάντα τὰ ἐφετὰ καὶ καταθύμια. Ἐπειδὴ καὶ θείῳ ἐλέει διὰ συνοδικῆς καὶ κανονικῆς διασκέψεως προεβιβάσθημεν μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου καὶ ἡμετέρου γέροντος κυρίου Κοσμᾶ εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, δὲν ἐλείψαμεν διὰ τοῦ παρόντος μας νὰ γράψωμεν τῇ πανεκλάμπρῳ αὐτῆς Ὑψηλότητι, καί, ὡς υἱόν μας ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον, νὰ τὴν εὐχηθῶμεν ἐκ ψυχῆς καὶ νὰ τὴν εὐλογήσωμεν ἐνθέρμως, ὡς πρὸς Θεὸν αὐτῆς εὐχέτην διάπυρον νὰ μᾶς ἔχῃ εἰς τὴν αὐθεντικήν της ἀγάπην, καὶ τὸ εἰς τὰ αὐτόσε μοναστήριον ἡμῶν νὰ τὸ ἔχῃ εἰς τὸ ἔλεος καὶ περιποίησίν της, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονος αὐτῆς ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς στερρώσεως. Νὰ μᾶς ἀξιοῖ δὲ παρακαλοῦμεν καὶ τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς δηλωτικῶν τῆς ἀγαθῆς της ὑγιείας, καὶ ἡμῖν ἐφετῆς· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης Ὑψηλότητος διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi preamărite Domn şi stăpân a toată Moldovlahia, doamne, doamne Io Ioan Nicolae Voevod, fiu în Duhul Sfânt iubit şi preadorit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Înălţimea Voastră de Dumnezeu păzită şi binecuvântând-o, cu plăcere o salutăm şi ne rugăm de Dumnezeu Sfântul să păzească pe Înălţimea Voastră de Dumnezeu păzită mai presus de orice întâmplare tristă şi de toată cursa protivnică şi să-Ţi întărească sănătatea întru mulţi ani şi rămânerea netulburată, precum şi toate cele dorite şi după voie. De oare ce cu mila lui Dumnezeu prin cercetare sinodică şi canonică am fost înaintaţi după încetarea din viaţă a fericitului Patriarh şi al nostru bătrân chir Cosma pe preasfântul Scaun patriarhicesc al Alexandriei, n'am lipsit prin cea de faţă a noastră să scriem Înălţimii Tale prea-strălucite, şi, ca fiu al nostru în Duhul Sfânt iubit şi dorit să ne rugăm pentru Tine din suflet şi să Te binecuvântăm călduros, aşa încât să ne aibi ca rugător aprins al Tău către iubirea Ta domnească, şi mănăstirea noastră de acolo să o ţii în mila şi îngrijirea Ta, şi vom ruga totdeauna pe Sfântul Dumnezeu pentru preafericita-Ţi sănătate şi prea-fericita întărire. Şi ne rugăm să ne învrednicești şi de prea-strălucitele-Ţi scrisori vădind buna-Ţi sănătate şi nouă dorită; ai cărui ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

Al Înălţimii Voastre de Dumnezeu cinstatoare rugător la Dumnezeu.

† *Al Alexandriei Matei.*

CII.

Un Căminar necunoscut către un Mitropolit (supus Scaunului Alexandriei). cu felicitări.

1745, 30 Novembre.

Πανιερώτατε, λογιώτατε καὶ θεοπρόβλητε Μητροπολῖτα, ἐν Χριστῷ μοι πάτερ σεβασμιώτατε.

Τὴν Ὑμετέραν Πανιερότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, καὶ πανευλαβῶς καὶ πολυποθήτως ἀσπάζομαι τὰς σεβασμίας αὐτῆς χεῖρας, παρὰ τῆς ἄνωθεν Προνοίας ἐξετούμενος τῇ Ὑμετέρᾳ Πανιερότητι πᾶν ἀγαθὸν καταθύμιον. Τὴν σεβασμίαν αὐτῆς ἐπιστολὴν μετὰ πλείστης εὐλαβείας καὶ χαρᾶς ἔλαβον, ἐξ ἧς τὴν ἐφετήν μοι ὑγιείαν της πληροφορηθείς, ὑπερεχάρην, καὶ τὸν διατηροῦντα αὐτὴν ἅγιον Θεὸν ἀπὸ καρδίας ἐδόξασα, οὗ τῷ ἐλέει διὰ τῶν ἁγίων αὐτῆς εὐχῶν καὶ ἐγὼ ὑγιαίνω. Ἔγνων καὶ τὰ εἰς ἐξῆς, δι' ὧν συγχαίρει μοι πατρικῶς καὶ ἐπεύχεται θερμῶς περὶ τοῦ ὀφφικίου τῆς καμηναρίας, καὶ εὐχαριστῶ καὶ ὑπερευχαριστῶ, σεβασμιώτατέ μοι πάτερ καὶ δέσποτα, διὰ τὴν τόσην ὑπερβάλλουσαν πρός με τὸν ταπεινὸν δεσποτικήν της εὔνοιαν καὶ πατρικὴν ἀγάπην· ὁ ἅγιος Θεός, ὁ τῆς δεήσεως τῶν φοβουμένων καὶ ἀγαπόντων αὐτὸν εἰσακούων, νὰ ἀναδείξει τὸν ἀνάξιον τοιοῦτον οἷον ἐπεύχεταί μοι ἡ Ὑμετέρα σεβασμία Μακαριότης, καὶ νὰ στερεώνῃ καὶ τὸν ὑψηλότατον καὶ εὐεργετικώτατόν μοι Αὐθέντην, ἐπιδαψιλεύων αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα. Πόσον ἐχάρην τούτου τοῦ ὀφφικίου ἕνεκα ἡ [αὐτῆς] Πανιερότης, καὶ ἂν ἤθελε σιωπήσῃ τελείως καὶ δὲν ἤθελε μὲ γράψῃ, τὸ γνωρίζω καὶ τὸ συμπαιρένω, διατὶ ἐγνώριζα καλῶς καὶ ἐπληροφορήθην τὴν ἐξ ἀρχῆς ὁποῦ ἐγνωρίσθημεν διάπυρον πρός με, τὸν δοῦλον της, πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην καὶ φιλοστοργίαν καὶ τὸ σταθερὸν αὐτῆς, πολλῷ μᾶλλον ὁποῦ μὲ ἠξίωσε καὶ ἱεροῦ γράμματός της, μὲ ὅλον ὁποῦ παρασιωπεῖ καὶ δὲν φανεροποιεῖ καὶ τὸ πλεῖστον τῆς προξενηθείσης αὐτῇ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης. Μὲ τὸ νὰ γνωρίζω ὅμως, καὶ νὰ μὴν ἀμφιβάλλω, ὅτι γνωρίζει καὶ ἡ Ὑμετέρα Πανιερότης καὶ δὲν ἀμφιβάλλει τὴν πρὸς αὐτὴν ἰδιάζουσαν κλίσιν καὶ θερμοτάτην υἱϊκήν μου ἀγάπην καὶ εὐλάβειαν καὶ τὸ ἀμετάβλητον αὐτῆς ἐν ὅσῳ τοῦ ποιήσαντος καὶ [συν]δέσαντος καὶ ἑνώσαντος ἡμᾶς Θεοῦ τῷ συνδέσμῳ τῆς κατ' αὐτὸν ἀγάπης τὸ ζῆν ἔχω, δὲν πλατύνω, παρακαλῶ μόνον νὰ μὲ ἐνθυμᾶται ἄμποτε ἔν τε ταῖς ἱεραῖς αὐτῆς τελεταῖς καὶ κελλικαῖς προσευχαῖς, δεομένη ἐκ-

Preasfinţite, prea-învăţate şi de Dumnezeu ocrotite Mitropolit, în Hristos mie părinte prea-venerat.

Preasfinţiei Voastre cu smerenie mă închin, şi cu toată evlavia şi multă poftă sărut mânile-Ţi respectate, cerând de la Pronia de sus Prea-Fericirii Tale tot binele dorit. Respectata-Ţi scrisoare cu cea mai mare evlavie şi bucurie am primit-o, din care aflând cea dorită mie sănătate a Ta, peste măsură m'am bucurat, şi am slăvit din inimă pe cel ce Te păzeşte Sfântul Dumnezeu, din a cărui milă prin sfintele-Ţi rugăciuni şi noi sântem sănătoşi. Am cunoscut şi cele ce au urmat, prin care părinteşte Te bucuri cu mine şi te rogi călduros pentru dregătoria Căminăriei, şi mulţămesc şi foarte mulţămesc, preavenerate al mieu părinte şi stăpân, pentru atât de prisoselnica bunăvoinţă de stăpân şi părintească iubire faţă de mine cel smerit; Dumnezeu sfântul, cel ce ascultă de rugăciunea celor ce se tem de dânsul şi-l iubesc, să răsplătească acest lucru de care sânt nevrednic, dăruit mie prin rugăciunile Fericirii Voastre venerate, şi să întărească şi pe prea-înălţatul şi preabinefăcătorul mieu Domn, dându-i din bielşug toate cererile spre mântuire. Cât s'a bucurat pentru această dregătorie Preasfinţia Ta şi dacă ar fi trecut cu totul şi nu mi-ar fi scris, o ştiu şi o gâcesc, pentru că am cunoscut bine şi am aflat ştiuta de mine de la început către mine, aprinsul Tău rob, părintească iubire şi statornicie a Ta, cu atât mai mult că m'ai învrednicit de sfânta-Ţi scrisoare, de şi treci supt tăcere şi nu vădeşti bielşugul bucuriei şi mulţămirii ce mi s'a căşunat. De oare ce cunosc însă, şi nu mă îndoiesc, că şi Preasfinţia Ta nu pune la îndoială aplecarea deosebită către Tine şi prea-călduroasa fiasca iubire şi evlavie şi nestrămutarea ei, cât voiu avea să trăiesc prin voia celui ce ne leagă şi uneşte cu legătura iubirii către dânsul Dumnezeu, nu mă mai întind, ci numai rog să mă pomeneşti în ale Tale sfinte slujbe, ba şi în rugăciunile din chilie, rugând stăruitor pe Dumnezeu

τενῶς τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀναξίου καὶ εὐτελοῦς, τοῦ μηδὲν ἄλλο ὄντος εἰ μὴ γῆ καὶ σποδὸς καὶ ὅλως πλημμέλεια, ὅπως γένηται ἵλεως καὶ ἀξιώσῃ με τῶν ποθουμένων πνευματικῶν.

Τὸν πανιερώτατον ἅγιον Τορνόβου δι' αὐτῆς πανευλαβῶς προσκυνῶ καὶ τὴν σεβασμίαν τοῦ δεξιὰν ἀσπάζομαι· ἃς μὴ μὲ ὑστερῇ δ' ἔσθ' ὅτε παρακαλῶ καὶ σεβασμίων γραμμάτων της, ἵνα χαίρω ἐπὶ τῇ ἐφετῇ μοι ὑγιείᾳ αὐτῆς καὶ ταῖς θεοπειθέσιν εὐχαῖς, αἵτινες εἴησάν μοι ἀρωγαὶ ἐν βίῳ παντί· τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς θεόθεν πλεῖστα καὶ σωτηριώδη.

αφμε', Νοεμβρίου λ'.

Τῆς Ὑμετέρας Πανιερότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ.

pentru mine cel nevrednic şi smerit, care nu sânt alta decât pământ şi cenuşă şi întru toate păcat, ca să fie milostiv şi să mă învrednicească de cele sufleteşti dorite.

Pe preasfinţitul de Târnova prin Tine îl salut cu toată evlavia şi-I sărut venerata dreaptă; să nu mă lipsească, mă rog, de respectatele-I scrisori, ca să mă bucur de dorita-I sănătate şi de rugăciunile de Dumnezeu ascultate, care să-mi fie ajutătoare în toată viaţa; iar anii Tăi de la Dumnezeu foarte mulţi şi mântuitori.

1745, Noiemvre 30.

Al Preasfinţiei Voastre fiu întru Hristos.

CIII.

1746, Septembre. Alexandru Suţu, Marele Chartophylax, către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre suirea acestuia pe Scaunul patriarhal.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Ματθαῖε, ἐν Χριστῷ μοι πάτερ καὶ δέσποτα σεβασμιώτατε.

Τὴν Ὑμετέραν θεοπρόβλητον Μακαριότητα πανευλαβῶς προσκυνῶ, καὶ τὴν σεβάσμιον αὐτῆς δεξιὰν ἀσπάζομαι, ἣν διαφυλάττῃ ὁ Κύριος ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου. Σεβάσμιον αὐτῆς γράμμα μετὰ τῆς ὀφειλομένης εὐλαβείας ἔλαβον, διὰ τὴν ἀγαθὴν ὑγείαν της τὸν ἅγιον Θεὸν ἐδόξασα, ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πατρικῶς σημειούμενα, δι' οὗ δηλοποιεῖ τὸν θείῳ ἐλέῳ καὶ ψήφῳ συνοδικῇ προβιβασμὸν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν τῆς Ἀλεξανδρείας Θρόνον, καὶ ἐχάρην ὑπερβαλλόντως· εἰς τὸν ὁποῖον νὰ τὴν διαφυλάττῃ ὁ οὕτως οἰκονομίσας τὰ κατ' αὐτὴν Θεὸς ἀνωτέραν πάσης ἐπηρείας, καὶ ἀντικειμένης προσβολῆς καὶ περιστάσεως, μετὰ πολυχρονίου διαμονῆς καὶ γαληνιαίας καταστάσεως, εἰς σύστασιν καὶ καταρτισμὸν τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῇ χριστωνύμου πληρώματος. Γνωρίζουσα δὲ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τὴν ἄκραν εὐλάβειαν ὁποῦ ἀνέκαθεν πρὸς αὐτὴν φέρω, ὡς εἰς σεβάσμιον πνευματικόν μου πατέρα καὶ δεσπότην, παρακαλῶ ἀμοιβαίως νὰ φέρεται μὲ πατρικὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, καὶ νὰ μὲ εὔχεται, καὶ μακρόθεν, προστάζουσά με εἰς ὅτι μὲ γνωρίζει

Prea-fericite şi preasfinte Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător al Lumii, doamne, doamne Matei, întru Hristos mie părinte şi stăpân prea-venerat.

Fericirea Ta de Dumnezeu păzită cu toată evlavia o salut, şi sărut venerata-Ţi dreaptă, pe care s'o păzească Domnul fără boli, bucuroasă, sănătoasă, cu viaţă lungă şi mai presus de orice lucru protivnic. Venerata-Ţi scrisoare am primit-o cu evlavia cuvenită, am lăudat pe Sfântul Dumnezeu pentru buna-Ţi sănătate, am aflat şi cele părinteşte înlăuntru însemnate, prin care vesteşti înaintarea cu mila lui Dumnezeu şi votul sinodului a Fericirii Voastre la preasfântul Scaun apostolicesc şi patriarhicesc al Alexandriei, şi m'am bucurat peste măsură; pe care [Scaun] să te păstreze Dumnezeu care astfel a potrivit lucrurile pentru Tine, mai presus de toată uneltirea şi pornirea protivnică şi împrejurarea, întru rămânerea de ani mulţi şi senina stare, pentru aşezarea şi îndreptarea turmei creştine ce-Ţi este încredinţată. Ci, cunoscând Fericirea Voastră înalta evlavie ce în toate Îi port, ca unui venerat părinte sufletesc şi stăpân, o rog în schimb să-mi fie cu părintească iubire în Hristos, şi să se roage pentru mine, şi de departe, poruncindu-mi la ce

ἱκανόν, διὰ σεβασμίων της γραμμάτων δηλωτικῶν τῆς ἀγαθῆς ὑγιείας της.

Ἡ δούλη της σύζυγός μου Κασσάνδρα, μετὰ τῆς ἀνηκούσης εὐλαβείας, σὺν τῷ τῆς δεξιᾶς αὐτῆς ἀσπασμῷ, ταπεινῶς προσκυνεῖ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα μετ' εὐτυχίας, αἱ δὲ ἅγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν ἐν βίῳ παντί.

αφμς', Σεπτεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας θεοπροβλήτου Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ πρόθυμος δοῦλος

ὁ Μέγας Χαρτοφύλαξ
Ἀλέξανδρος Σοῦτζος.

crede că sânt destoinic, prin scrisorile-I respectate, vădind buna-I sănătate.

Roaba Ta şi soţia mea, Casandra, cu evlavia cuvenită şi cu sărutarea dreptei Tale, se închină smerit Fericirii Tale, ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi cu fericire, iar sfintele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni fie cu noi în viaţa toată.

1746, Septemvre.

Al Fericirii Voastre de Dumnezeu păzite fiu în Hristos şi gata rob

Marele Chartophylax
Alexandru Suţu.

CIV.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre suirea acestuia în Scaun şi plecarea într'acolo a Mitropolitul Tripolei. 1746, Octombre.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, κύριε, κύριε Ματθαῖε, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα πανευλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα· ὁ τῶν ὅλων Θεὸς περιέποι αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ εὐδαιμονοῦσαν μετὰ μακροβιότητος.

Δύο σεβάσμια πατρικὰ αὐτῆς: τὸ μὲν κατὰ τὴν ι', τὸ δὲ κατὰ τὴν ιη' τοῦ τρέχοντος μετὰ τῆς προσηκούσης υἱϊκῆς εὐλαβείας ἐλάβομεν, δι' ὧν πληροφορηθέντες τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ὑγείαν της, ὑπερεχάρημεν· ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς σημειούμενα, καὶ εἰς τὸ μὲν πρῶτον φανερώνει ἡμῖν τὸν θεῖῳ ἐλέει προβιβασμὸν αὐτῆς εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ὁρίζει νὰ δώσωμεν τὴν ἄδειαν τῷ πανιερωτάτῳ Μητροπολίτῃ ἁγίῳ Τριπόλεως διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὰ αὐτόθι, ἐπειδὴ καὶ μελετᾷ νὰ κινήσῃ ἐν τάχει, καὶ τὸν χρειάζεται. Καὶ δή, περὶ τοῦ θείᾳ συνάρσει καὶ εὐδοκίᾳ προβιβασμοῦ αὐτῆς εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Ἀλεξανδρείας, ὑπερμέτρως ἐχάρημεν, καὶ τὸν οὕτως τὰ πάντα πανσόφως καὶ φιλαγάθως εὐδοκήσαντα παντοδύναμον ἅγιον Θεὸν ἐκ μέσης ψυχῆς καὶ καρδίας ἐδοξάσαμεν, οὗτινος καὶ ἐνθέρμως δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν εἰς τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν καὶ πατριαρχικὸν αὐτῆς Θρόνον ὑγιαίνουσαν, πανευδαιμονοῦσαν, μακρόβιον, εἰρηνικήν, ἀνωτέραν καὶ κρείττονα πάσης ἐναντίας προσβολῆς καὶ μεθ' ὅσων ἐφίεται φίλων τε καὶ καταθυμίων.

Περὶ δὲ τῆς ἐντεῦθεν ἀποστολῆς τοῦ ῥηθέντος πανιερωτάτου Μητροπολίτου ἁγίου Τρι-

Prea-fericite şi preasfinte Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi a tot Egiptul, doamne, doamne Matei, al nostru întru Hristos părinte prea-venerat, închinându-ne Fericirii Voastre cu toată evlavia, sărutăm sfânta-Ţi dreaptă; Dumnezeul a toate să Te tot ţie sănătos şi fericit întru mulţi ani.

Două respectate scrisori ale Tale: una de la 10, iar alta de la 18 ale lunii de faţă le-am primit cu cuvenita evlavie fiască, din care aflând de dorita nouă sănătate a Ta, ne-am bucurat foarte; am aflat şi cele înăuntru însemnate, şi în cea d'intâiu arată înaintarea Ta cu mila lui Dumnezeu la preasfântul patriarhicesc Scaun al Alexandriei, iar în a doua porunceşte să dăm voie preasfântului Mitropolit al Tripolei să vie într'acolo, de oare ce şi se gândeşte a pleca în grabă, şi au nevoie de dânsul. Şi deci, pentru înaintarea Ta cu voia şi buna voinţă a lui Dumnezeu la preasfântul Scaun apostolicesc şi patriarhicesc al Alexandriei, peste măsură ne-am bucurat şi am lăudat din adâncul sufletului şi inimii pe atot puternicul Dumnezeu sfântul care a rânduit toate foarte înţelept şi cu iubire de bine, de care ne şi rugăm fierbinte să Te păzească pe preasfântul, apostolicescul şi patriarhicescul Scaun sănătos, cu totul fericit, întru mulţi ani, în pace, mai presus de toată pornirea protivnică şi cu câţi doreşte prieteni şi bine văzuţi.

Iar pentru trimeterea de aici a zisului preasfântul Mitropolit al Tripolei, după pa-

πόλεως, κατὰ τὴν πατριαρχικὴν αὐτῆς ἀξίωσιν ἐν ταυτῷ, ἐδόθη καὶ ἡ ἄδεια τῇ Πανιερότητί του, καὶ ἰδοὺ ὅπου ἐκίνησε διὰ τὰ αὐτόθι. Γνωρίζουσα δὲ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ὅτι φερόμεθα πρὸς αὐτὴν μὲ ξεχωριστὴν υἱϊκὴν εὐλάβειαν καὶ κλίσιν, ἀντιβολοῦμεν ὡς πρὸς πατέρα ἡμῶν φιλοστοργώτατον καὶ πρὸς Θεὸν εὐχέτην διάπυρον νὰ δέσται ἐκτενῶς τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς τζάρας ταύτης, καὶ νὰ μᾶς εὔχεται ἀπὸ καρδίας ἰδίως τε καὶ διὰ σεβασμίων πατρικῶν αὐτῆς, δηλωτικῶν καὶ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας της· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, αἱ δὲ θεοπειθεῖς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν ἐν βίῳ παντί.

αφμς'. Ὀκτωβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Io Constantin Voevoda.

triarhicească Ta socotinţă întru aceasta s'a dat şi voie Preasfinţiei Sale, şi iată că s'a pornit într'acolo. Ci, cunoscând Fericirea Voastră că avem către Dânsa deosebită evlavie şi aplecare fiască, răspundem ca spre un părinte al nostru prea-iubit şi către Dumnezeu aprins rugător să roage necontenit pe Dumnezeu Sfântul pentru noi şi pentru ţara aceasta, şi să ni cei din inimă anume şi prin respectatele părinteşti scrisori ale Tale, vestind şi sănătatea Ta nouă dorită; ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi, iar rugăciunile ascultate de Dumnezeu cu noi în toată viaţa.

1746, Octomvre.

Al Fericirii Voastre fiu în Hristos şi cu totul la porunci

Io Constantin Voevoda.

CV.

1746, 23 Novembre. Panaiot Referendariul către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu felicitări pentru ridicarea în Scaun.

Ὁ Κύριος περιέποι καὶ διατηροίη αὐτὴν τὴν ἐκ τοῦ ἁγιωτάτου πατριαρχικοῦ αὐτῆς Θρόνου ὑγείαν ἐπιλημμένην, μακροβιότητα συντηρουμένην ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ καὶ χαρᾷ.

Εἶναι καιρὸς ἀφ' ὅτου ἀνεβιβάσθη ὑπὸ τῆς θείας Προνοίας εἰς τὴν πατριαρχικὴν περιωπὴν τοῦ ἁγιωτάτου Θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας, ὅπου ἐπεθύμουν νὰ προσφέρω τῇ Μακαριότητί της διὰ δουλικοῦ γράμματος τὴν μετὰ συγχαρείας ὀφειλομένην προσκύνησιν, συνεστελλόμην ὅμως διὰ τὴν σμικρότητα τῆς καταστάσεώς μου εἰς τόδε, τανῦν δέ, ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Μακαριότητά της γράμματος τοῦ πανιερωτάτου καὶ θεοσεβεστάτου μου δεσπότου, ἁγίου Κυζίκου, θαρρήσας, προσκυνῶ διὰ τοῦ παρόντος δουλικῶς τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα, ἅμα μὲν δεόμενος τοῦ Κυρίου νὰ τὴν διαφυλάττῃ μέχρι βαθυτάτου γήρως ἐπὶ τοῦ ἁγιωτάτου Θρόνου της, κρείττονα πάσης ἐπηρείας, ἅμα δὲ ἀντιβολῶν καὶ τὴν Μακαριότητά της νὰ μὴ μὲ ἐκβάλλῃ ἀπὸ τῆς ἱερᾶς μνήμης καὶ δεσποτικῆς εὐνοίας της, ἧς αἱ σεβάσμιαι καὶ θεοπειθεῖς εὐχαὶ εἴησαν μετ' ἐμοῦ εἰς ἀρωγὴν ἐν βίῳ παντί.

αφμς', Νοεμβρίου κγ'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος δοῦλος

Ῥεφερενδάριος Παναγιωτάκης.

Domnul să Te urmărească şi păzească din preasfântul Tău patriarhicesc Scaun în sănătate deplină [şi] viaţă lungă împodobită cu toată fericirea şi bucuria.

E vreme de când ai fost ridicat de Dumnezeiesca Pronie la patriarhiceasca înălţime a preasfântului Scaun al Alexandriei, când doriam să aduc Fericirii Tale prin supusă scrisoare cuvenita cu bucurie închinare, dar am fost oprit de micimea stării mele atunci, iar acum, încurajat de scrisoarea către Fericirea Ta a preasfântului şi de Dumnezeu respectuosului stăpân al mieu, Sfântul al Cizicului, salut prin cea de faţă umilit pe Fericirea Ta, rugându-mă tot odată de Domnul să Te ţie până la adânci bătrâneţe pe preasfântul Scaun al Tău, mai presus de toată uneltirea, în acelaşi timp cerând în schimb şi Fericirii Tale să nu mă scoată din sfânta amintire şi stăpâneasca a Ei bunăvoire, ale cării respectate şi de Dumnezeu ascultate rugăciuni să fie cu mine de sprijin în toata viaţa.

1746, Noiemvre 23.

Al Fericirii Voastre prea-respectate rob

Referendariul Panaiotachi.

CVI.

Constantin Căminarul către Matei, Patriarhul Alexandriei, cerând o intervenire pentru un drept al său pe lângă Mitropolitul muntean. 1746, 19 Decembre.

Τὴν Ὑμετέραν σεβασμιωτάτην Μακαριότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν μετ' ἄκρας εὐλαβείας ἀσπάζομαι.

Ἀγκαλὰ καὶ πρὸ ἡμερῶν ἐπροσκύνησα τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα διὰ ταπεινῶν μου γραμμάτων, καὶ προσμένω τὰς ἱεράς της ἀποκρίσεις, ὅμως καὶ τώρα, πλησιαζουσῶν τῶν σεβασμίων ἑορτῶν τῶν γενεθλίων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔλειψα καὶ αὖθις διὰ τοῦ παρόντος μου ταπεινοῦ νὰ προσκυνήσω αὐτήν, παρακαλῶντας τὸν ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου ἀσπόρως τεχθέντα Χριστὸν τὸν Θεὸν ἡμῶν νὰ ἀξιώσῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ ἑορτάσῃ τήν τε ἀνέκφραστον θείαν αὐτοῦ Γέννησιν, τὸ Νέον Ἔτος καὶ τὰ ἅγια Θεοφάνεια καὶ ἐφέτος καὶ εἰς χρόνους παμπόλλους μεθ' ὑγείας ἄκρας, διηνεκοῦς τε εὐδαιμονίας καὶ γαληνιαίας καταστάσεως εἰς τὸν ἁγιώτατον πατριαρχικὸν ἀποστολικὸν Θρόνον μέχρι γήρως βαθυτάτου.

Προλαβόντες ἔγραψα παρακαλεστικῶς τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι διὰ τὸ ὀρφανικὸν δίκαιον ὁποῦ εἶναι εἰς τὸν πανιερώτατον ἅγιον Οὐγγροβλαχίας, οὗ τὴν Πανιερότητα εὐλαβῶς προσκυνῶ, καὶ πάλιν πολλὰ μὲ οἰκεῖον θάρρος τὴν παρακαλῶ [νὰ μεσιτεύσῃ] καὶ νὰ παρακινήσῃ τὴν Πανιερότητά του νὰ κάμῃ τὸ δίκαιον καὶ [νὰ] μὲ τὰ ἐξαποστείλῃ, ὅτι ἀλλέως εἶναι μεγάλον κρῖμα, καί, ἂν δὲν εὕρουν καιρὸν νὰ τὰ λάβουν τώρα, θέλουν νὰ τὰ ζητοῦν εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, ἂς ἀφήσω ὁποῦ ἡ Πανιερότης του ἐγνώρισε καὶ τὴν ἰδικήν μου εἰλικρινεστάτην διάθεσιν καὶ προθυμίαν. Ἐν ὅσῳ εἶναι ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης αὐτοῦ, ἐλπίζω διὰ τῆς παρακινήσεώς της νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις, ἀμή, ὅταν μισεύσῃ, πρὸς ποῖον νὰ γράψω; Καὶ διὰ τοῦτο καὶ πάλιν καὶ πολλάκις παρακαλῶ νὰ μὲ κάμῃ αὐτὴν τὴν χάριν, καὶ μένω δοῦλος της προθυμότατος.

Παρακαλῶ νὰ μὲ χαροποιῇ καὶ μὲ τὰ ἱερώτατά της γράμματα, δηλωτικὰ τῆς περιποθήτου μοι ὑγείας ... της δούλευσιν, ἂν μὲ γνωρίζῃ ἱκανόν· προσέτι νὰ μὲ σημειώσῃ καὶ πότε Θεοῦ βοηθοῦντος μελετᾷ νὰ κινήσῃ διὰ τὴν Ἀλεξάνδρειαν. Οἱ δὲ χρόνοι αὐτῆς εἴησαν θεόθεν πλεῖστοι καὶ πανευτυχεῖς, καὶ αἱ πανάγιαι εὐχαὶ αὐτῆς μετ' ἐμοῦ.

ᾳφμς΄, Δεκεμβρίου ιθ΄.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ δοῦλος προθυμότατος

Κωνσταντῖνος Καμινάρης.

Fericirea Voastră prea-venerată cu supunere o salut și sărut sfânta-Ți dreaptă cu înaltă evlavie.

De și și acum câteva zile am salutat pe Fericirea Voastră prin smeritele mele scrisori și aștept sfintele-Ți răspunsuri, dar și acum, apropiindu-se veneratele serbători ale Nașterii Domnului Nostru Isus Hristos, n'am lipsit ca din nou prin cea de față smerită a mea scrisoare să mă închin Ție, rugând pe Hristos Dumnezeul nostru, cel născut fără sământă din sfânta pururea Fecioară să învrednicească pe Fericirea Voastră a serba inefabila dumnezeiască a Lui Naștere, Anul Nou, și sfintele Teofanii și în acest an și în ani cât de mulți cu înaltă sănătate, statornică fericire și stare senină pe preasfântul Scaun patriarhicesc și apostolicesc până la bătrânețele cele mai adânci.

Înainte am scris cu rugăciune Fericirii Voastre pentru dreptul orfanal care este la preasfântul al Ungrovlahiei, a cărui Preasfinție cu evlavie o salut, și iarăși Te rog mult cu îndrăzneală fiască [să mijlocești] și să îndemni pe Preasfința Sa să facă dreptul și [să] mi-l trimeată, căci altfel e mare păcat, și, dacă n'au și prilej să-l iea acum, să-l caute în altă lume, în afară de aceia că Preasfința Sa a cunoscut și aplecarea mea deosebită, prea-sinceră, și graba. Întru cât privește pe Fericirea Ta, nădăjduiesc că din îndemnul Tău se va face îndreptarea, dar, dacă ar lipsi, cui oare să-i scriu? Și de aceia și iarăși și adesea rog să-mi faci acest ajutor, și rămân al Tău rob preagata.

Te rog să mă bucuri și cu preasfintele-Ți scrisori, vădind prea-dorita mie sănătate și [cerându-mi] serviciul, dacă mă știi destoinic și încă să-mi arăți și când, cu ajutorul lui Dumnezeu, ai de gând să pleci la Alexandria. Iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cu totul foarte mulți și fericiți, și preasfintele-Ți rugăciuni cu mine.

1746, Dechemvre 19.

Al Fericirii Voastre fiu în Hristos și rob prea-gata.

Constantin Căminarul.

CVII.

1747, 11 Ianuar

Constantin Postelnicul către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre dobândirea grea a unui firman peste voia Ecumenicului.

Τὴν Ὑμετέραν σεβασμιωτάτην Μακαριότητα μεθ' ὅσης πλείστης υἱϊκῆς εὐλαβείας προσκυνῶ, καὶ πανευλαβῶς ἀσπάζομαι τὴν σεβασμίαν αὐτῆς δεξιάν, δεόμενος τοῦ παντοδυνάμου ἁγίου Θεοῦ ὅπως διατηροῖ καὶ διαφυλάττοι τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ὑγιαίνουσαν, εὐθυμοῦσαν, εὐδαιμονοῦσαν, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν πάσης ἐπηρείας.

Τὸ σεβάσμιον αὐτῆς γράμμα πανευλαβῶς ἔλαβον, διὰ τὴν ἐφετὴν καὶ εὐκταιοτάτην μοι ὑγείαν της ὑπερβαλλόντως ἐχάρην· ἔγνων καὶ τὰ ἐν αὐτῇ σημειούμενά μοι καὶ ὑπερευχαριστῶ τῇ Μακαριότητί της διά τε τὰς ἐπιδαψιλευομένας μοι πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας της, καὶ διὰ τὰς ἐπευχομένας μοι παρελθούσας δεσποτικὰς ἑορτὰς τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, περὶ ὧν, ἀγκαλὰ προλαβόντως ἔκαμα τὸ χρέος μου καὶ τὴν ἐσυγχάρην, μὲ ὅλον τοῦτο καὶ πάλιν δὲν ἔλειψα καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντως νὰ τὴν εὐχαριστήσω, ὁποῦ περὶ τούτων μὲ ἐπεύχεται καὶ ἡ Μακαριότης της, δεόμενος τοῦ Κυρίου ἡμῶν νὰ καταξιώσῃ αὐτήν, καθὼς καὶ ἐφέτος, οὕτω καὶ εἰς ἄλλους πολλοὺς χρόνους, νὰ ἑορτάζῃ, σὺν τῇ ἐπιτεύξῃ τῶν ὧν ἐφίεται καταθυμιῶν.

Διὰ τὸ γιόλ-ἐμπρή, ἤτοι τὸ φιρμάνι, διὰ τῶν σεβασμίων της εὐχῶν ἔλαβε τέλος, τὸ ὁποῖον ἔγινε κατὰ τὴν ἀρέσκειάν της, καὶ (ὡς λογιάζω) καὶ σχεδὸν ὑπὲρ τὴν ἀρέσκειάν της, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ τῆς στέλνω· ἔγινε ὅμως μὲ μεγάλον κόπον, μὲ τὸ νὰ ἦτον χωρὶς ἄρτζη τοῦ Παναγιωτάτου, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἤθελε μὲ κἀνένα τρόπον νὰ δώσῃ ἄρτζη ἡ Παναγιότης του, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι κακοκαρδισμένος μὲ τὴν Μακαριότητά της, καὶ διὰ τοῦτο ἔγιναν καὶ τὰ ἔξοδα περισσότερα, καθὼς κατόπιν θέλω τὴν γράψῃ, καὶ θέλει τὸ στοχασθῇ καλῶς ἡ Μακαριότης της, καί, ὅταν σὺν Θεῷ ἀποφασίσῃ νὰ περάσῃ θέλει βάλλῃ νὰ γεμίσῃ τὰ ὀνόματα τῶν τόπων, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἀφίσαμεν ἀνοικτά. Παρακαλῶ τὴν Μακαριότητά της, γνωρίζουσά με ὅλως δι' ὅλου υἱὸν κατὰ πνεῦμα αὐτῆς εὐπειθέστατον, νὰ μὲ ἀξιοῖ καὶ πάλιν τῶν σεβασμίων γραμμάτων της, πρὸς πληροφορίαν τῆς εὐκταιοτάτης μοι ὑγιείας της, προστάζουσά με καὶ εἰς ὅτι μὲ γνωρίζῃ ἱκανὸν νὰ τὴν δουλεύω, καὶ θέλει μὲ εὑρίσκει προθυμότατον· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐδαίμονα,

Salut pe Fericirea Voastră prea-venerată cu cea mai mare evlavie fiască, şi sărut cu toată evlavia respectata-Ţi dreaptă, rugându-mă de atot puternicul Dumnezeu Sfântul să ţie şi să păzească pe Fericirea Voastră sănătos, bucuros, fericit, întru mulţi ani şi mai presus de toată uneltirea.

Respectata-Ţi scrisoare cu toată evlavia am primit-o [şi] m'am bucurat peste măsură de sănătatea Ta mie dorită şi foarte dorită; am aflat şi cele în ea însemnate mie şi foarte mulţămesc Fericirii Tale pentru rugăciunile şi binecuvântările părinteşti revărsate asupra mea, şi pentru felicitările de serbătorile domneşti trecute ale Naşterii după trup a Domnului Nostru Isus Hristos, pentru care, de şi mai înainte mi-am făcut datoria şi te-am heretisit, totuşi şi din nou n'am lipsit şi acum să Te heretisesc, cum pentru acestea îmi doreşti şi Fericirea Ta, rugându-mă de Domnul Nostru să Te înveredniceaşcă, precum în acest an, astfel şi în alţi mulţi ani, să serbezi, cu căpătarea celor ce doreşti.

În ce priveşte *ghiol-ebrì*, adecă firmanul, prin respectatele Tale rugăciuni a ajuns la capăt, care s'a făcut după plăcerea Ta, şi (cum socot) şi mult chiar peste plăcerea Ta, şi iată că Ţi-l trimet; dar a fost cu multă osteneală, căci era fără *arz* al Preasfinţitului, ca unul care nu voia nici într'un chip să dea *arz* Preasfinţia Sa, fiind cu inimă rea faţă de Fericirea Ta, şi de aceia s'au făcut şi cheltuielile peste măsură, cum pe urmă Îţi voiu scrie, şi vei cerceta-o bine Fericirea Ta, şi, când cu Dumnezeu vei avea de gând să treci, vei face să se adauge numele locurilor, căci şi pe dânsele le-am lăsat deschise. Rog pe Fericirea Ta, care mă ştie cu totul lui tot fiu Ei prea-supus, să mă înveredniceaşcă şi iarăşi de respectatele scrisori ale Ei, pentru a cunoaşte sănătatea-I prea-scumpă mie, poruncindu-mi şi la ce mă ştie vrednic a-I servi, şi mă va găsi foarte gata; ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi fericiţi,

αἱ δὲ σεβάσμιαι αὐτῆς εὐχαὶ ἀρωγαί μοι ἐν βίῳ παντί.

ᾳφμζ', Ἰανουαρίου ια'.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμιωτάτης Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ, εὐπειθέστατος δοῦλος

Κωνσταντῖνος Ποστέλνικος.

iar respectatele-Ţi rugăciuni să-mi fie de ajutor în toată viaţa

1747, Ianuar 11.

Al Fericirii Tale prea-respectate fiu în Hristos [şi] rob prea-supus.

Constantin Postelnicul.

CVIII.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu felicitări pentru zilele mari ale Bisericii. 1747, 14 Februar.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς τῆς Αἰγύπτου, κύριε, κύριε Ματθαῖε, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα πανευλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμενοι ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ εὐημεροῦσαν, μετὰ μακροβιότητος καὶ πάντων τῶν ἀγαθῶν καὶ αὐτῇ καταθυμίων μέχρι γήρως βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπλησίασαν αἱ πάνσεπται καὶ σεβάσμιαι ἡμέραι τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας, δὲν ἐλείψαμεν νὰ γράψωμεν καὶ πρὸς τὴν Μακαριότητά της τὸ παρόν, τὸ μὲν διὰ νὰ ἀποδώσωμεν αὐτῇ μετ' εὐλαβείας ὑΐκὴν ἡμῶν ὀφειλομένην προσκύνησιν, τὸ δὲ διὰ νὰ ἐρωτήσωμεν τὰ περὶ [τῆς ποθητῆς;] ὑγιείας της· καὶ δὴ παρακαλοῦμεν τὸν Κύριον ἡμῶν νὰ ἀξιώσῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ διαπεράσῃ ὅλον αὐτὸ τὸ ἱερὸν στάδιον θεαρέστως καὶ θεοφιλῶς ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικόν, πατριαρχικὸν αὐτῆς Θρόνον, μὲ τὴν συμπλήρωσιν αὐτοῦ καὶ μὲ τὰς ἑπομένας ἡμέρας τῶν φρικτῶν παθῶν καὶ τοῦ κυριωνύμου Πάσχα εἰς πολλὰς ἐτῶν περιόδους, ὡς ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίεται. Γνωρίζουσα δὲ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τὴν πρὸς αὐτὴν ἡμῶν ξεχωριστὴν υἱΐκὴν κλίσιν καὶ εὐλάβειαν, ἂς μὴ διαλείπῃ νὰ δέεται τοῦ Ἁγίου ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ νὰ μᾶς εὔχεται ἀπὸ καρδίας, καὶ νὰ μᾶς ἀξιῇ συνεχῶς τῶν σεβασμίων πατρικῶν αὐτῆς δηλωτικῶν τῆς ποθητῆς ὑγιείας της· ἧς τὰ ἔτη εὔησαν θεόθεν πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα, αἱ δὲ μακάριαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαί, ἀρωγαὶ ἡμῖν ἐν βίῳ παντί.

ᾳφμζ', Φεβρουαρίου ιδ'.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

Io Constantin Voevoda.

Prea-fericite şi preasfinte Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi a toată ţara Egiptului, doamne, doamne Matei, al nostru în Hristos părinte prea-venerat, închinându-ne cu toată evlavia Fericirii Voastre, sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, rugând pe Dumnezeu Sfântul să Te ţie sănătos şi bucuros întru mulţi ani, cu toate cele bune şi Ţie dorite până la bătrâneţe adânci şi senine.

De oare ce s'au şi apropiat prea-respectatele şi veneratele zile ale Postului Mare, n'am lipsit să scriem şi către Fericirea Ta scrisoarea de faţă, pe de o parte ca să-Ţi dăm evlavios cuvenita închinare fiască, iar, pe de alta, ca să întrebăm despre nouă dorita (?) Ta sănătate; şi deci rugăm pe Domnul Nostru să învrednicească pe Fericirea Voastră a străbate tot acest stadiu sfânt cu plăcere şi iubire de Dumnezeu în cea mai înaltă sănătate şi paşnică stare pe preasfântul apostolicesc, patriarhicesc al Ei Scaun, cu împlinirea lui şi cu următoarele zile ale înfricoşatelor patimi şi ale Paştilor Domnului în multe curgeri de ani, precum pofteşti şi doreşti. Ci, cunoscând Fericirea Voastră osebita fiască aplecare şi evlavie a noastră către Dânsa, să nu lipsească a se ruga de Cel Sfânt pentru noi, şi să se roage din inimă pentru noi, şi să ne învrednicească necontenit de respectatele-Ţi scrisori părinteşti, vădindu-Ţi dorita sănătate: ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi, iar fericitele şi de Dumnezeu ascultatele Tale rugăciuni, ajutoare nouă în toată viaţa.

1747, Fevruar 14.

Al [Fericirii] Voastre, ş. c. l.

Io Constantin Voevoda.

CIX.

1747, 8 Mart. Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, cu urări de serbători.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Ματθαῖε, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα πανευλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα, ἣν διαφυλάττοι ὁ Κύριος ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος.

Σεβάσμιον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος μετὰ τῆς ἀνηκούσης υἱϊκῆς εὐλαβείας ἐλάβομεν, διὰ τὴν ἀγαθὴν ὑγείαν της λίαν ἐχάρημεν, ἔγνωμεν τά τε ἐν αὐτῇ καὶ τῷ σεβασμίῳ της πιττακίῳ σημειούμενα, ὅτι δηλαδὴ κατευοδώθη μεθ' ὑγείας εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ ἐχάρημεν οὐκ ὀλίγον, ὄντες ἐννοιασμένοι διά τε τὴν δριμύτητα τοῦ χειμῶνος, διὰ τὴν κακοπάθειαν τῶν τῆς ὁδοῦ δυσχερειῶν καὶ τὸ φιλάσθενον τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος· χάρις δὲ τῷ ἁγίῳ Θεῷ, ὁποῦ τὴν διεφύλαξεν ἀβλαβῆ καὶ ἀνωτέραν πάσης περιπετείας καὶ δυσχερείας. Ἔγνωμεν καὶ ὅτι τὴν ἐδεξιώθη ὁ Παναγιώτατος μετὰ τῆς ἀνηκούσης ὑποδοχῆς καὶ περιποιήσεως, καὶ μένομεν κατὰ τοῦτο χρεῶσται τῇ Παναγιότητί του καὶ ἑτοιμότατοι εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτῆς ὁρισμούς. Εὐχαριστοῦμεν δὲ καὶ δι' ὅσα ἐφεξῆς ἐπεύχεται πατρικῶς ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης περὶ τῶν προκειμένων ἁγίων ἡμερῶν τῆς τεσσαρακονθημέρου νηστείας, τὰς ὁποίας νὰ καταξιώσῃ καὶ αὐτὴν ὁ αἴτιος τούτων νὰ τὰς διέλθῃ εὐμαρῶς καὶ θεοφιλῶς, νὰ προσκυνήσῃ καὶ τὰ φρικτὰ πάθη σὺν τῇ ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἐγέρσει ἐν ὑγιείᾳ καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει εἰς ἐτῶν πολλῶν περιόδους, ὡς ἐφίεται.

Γνωρίζουσα τοίνυν ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τὴν πρὸς αὐτὴν ἀνέκαθεν ἄκραν εὐλάβειαν ἡμῶν καὶ υἱϊκὴν ἐν Χριστῷ ἀγάπην, ὡς εἰς σεβασμιώτατον πνευματικὸν πατέρα, παρακαλοῦμεν νὰ μὴ διαλείπῃ νὰ εὔχεται καὶ μακρόθεν ὑπὲρ ἡμῶν εἴς τε τὰς ἱερὰς αὐτῆς ἐντεύξεις καὶ πρὸς Κύριον τελετάς, καὶ θέλομεν γνωρίζει τὴν χάριν, μένοντες εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτῆς ὁρισμοὺς ἑτοιμότατοι. Ἂς ἔχομεν δὲ καὶ πάλιν σεβάσμιον αὐτῆς γράμμα, διὰ νὰ χαίρωμεν ἐπὶ τῇ ἐρρωμένῃ ὑγείᾳ αὐτῆς· [ἧς] τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐτυχῆ· αἱ

Prea-fericite şi preasfinţite Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător al Lumii, doamne domn Matei, al nostru în Hristos părinte prea-respectat, pe Fericirea Ta cu toată evlavia salutând-o, sărutăm sfânta-Ţi dreaptă, pe care să Te ţie Domnul în cea mai deplină sănătate şi necontenită fericire întru mulţi ani.

Respectata scrisoare a Fericirii Voastre cu fiasca evlavie cuvenită am primit-o, pentru buna-Ţi sănătate foarte ne-am bucurat, am aflat cele dinăuntru, şi însemnate în pitacul Tău respectat, că adecă ai călătorit cu sănătate la Împărăţie, şi ne-am bucurat nu puţin, fiind îngrijoraţi de asprimea iernii, pentru osteneala greutăţilor din cale şi slăbiciunea Fericirii Tale, dar slavă Sfântului Dumnezeu, care Te-a păzit nevătămat şi mai presus de toată împrejurarea şi greutatea. Am aflat şi că te-a primit Preasfântul cu întîmpinarea cuvenită şi ospitalitate, şi rămânem pentru aceasta îndatoraţi Sfinţiei Sale şi preagata la părinteştile-Ţi porunci. Mulţămim şi de câte apoi ni urează părinteşte Fericirea Voastră pentru apropiatele sfinte zile ale Postului Mare, pe care Făptuitorul acestora să Te învrednicească şi pe Tine să le petreci bine şi cu iubire de Dumnezeu [şi] să Te închini şi la înfricoşatele patimi cu Învierea Lui din morţi în sănătate şi paşnică stare în curs de ani mulţi, cum doreşti.

Cunoscând apoi Fericirea Voastră reciproca înaltă evlavie către Tine a noastră şi fiasca iubire în Hristos, ca faţă de un prea-venerat părinte sufletesc, rugăm să nu lipsească a se ruga şi de departe pentru noi în sfintele-Ţi rugăciuni şi slujbe către Domnul, şi vom cunoaşte harul, rămânând la părinteştele-Ţi porunci prea-gata. Ci să avem şi iarăşi scrisoarea Ta respectată, ca să ne bucurăm de dorita-Ţi sănătate; [ai cării] ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi fericiţi; iar sfintele şi de Dum-

δὲ ἅγιαι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ ἀρωγαὶ διὰ βίου παντός.

ᾳφμζ', Μαρτίου η'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Constantin Voevod.

nezeu ascultatele-Ţi rugăciuni să ni fie întru ajutor în toată viaţa.

1747, Martie 8.

Al Fericirii Voastre fiu în Hristos şi la porunci.

Constantin Voevod.

CX.

Constantin-Vodă Mavrocordat către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre apropierea serbătorilor. 1747, April.

Μακαριώτατε καὶ ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτὰ τῆς Οἰκουμένης, κύριε, κύριε Ματθαῖε, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα πανευλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν σεβασμίαν αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζόμεθα· ἣν διαφυλάττοι ὁ Κύριος ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος.

Μὲ τὸ νὰ πλησιάζῃ ἡ λαμπροφόρος ἑορτὴ καὶ πανήγυρις τῆς ἐκ νεκρῶν ἐγέρσεως, δὲν ἐλείψαμεν διὰ τοῦ παρόντος ἐρωτῶντες τὰ περὶ τῆς ἐφετῆς ὑγιείας της, νὰ συγχαρῶμεν αὐτῇ υἱϊκῶς, παρακαλοῦντες αὐτὸν τὸν Κύριον νὰ καταξιώσῃ τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα νὰ ἑορτάσῃ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ Ἀνάστασιν καὶ νὰ πανηγυρίσῃ φαιδρῶς καὶ θεοφιλῶς, μεθ' ὑγιείας ἀμεταπτώτου, πανευτυχοῦς τε καταστάσεως καὶ πολυχρονίου διαμονῆς ἐπὶ τὸν ἁγιώτατον ἀποστολικὸν αὐτῆς Θρόνον, καὶ ἐφέτος, καὶ καθ' ἑξῆς, εἰς πολλὰς ἡλίου κυκλοφορίας. Γνωρίζουσα δὲ ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης τὴν πρὸς αὐτὴν ξεχωριστὴν υἱϊκὴν ἡμῶν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην, παρακαλοῦμεν νὰ μὴ διαλείπῃ ἀπὸ τοῦ νὰ δέσται τοῦ ἁγίου Θεοῦ εἰς τὰς ἱεροπραξίας καὶ πρὸς Κύριον ἐκτενεῖς αὐτῆς προσευχὰς ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ θέλομεν ὁμολογεῖ τὴν χάριν, μένοντες εἰς τοὺς πατρικοὺς αὐτῆς ὁρισμοὺς ἑτοιμότατοι. Ἂς ἔχωμεν τοίνυν καὶ σεβάσμιον αὐτῆς γράμμα διὰ νὰ χαίρωμεν ἐπὶ τῇ ἐφετῇ ὑγιείᾳ, καὶ ταῖς πατρικαῖς αὐτῆς εὐχαῖς, αἵτινες εἴησαν ἡμῖν ἀρωγαί· ἧς καὶ τὰ ἔτη παρὰ Θεοῦ πολλὰ καὶ εὐτυχῆ.

ᾳφμζ', Ἀπριλίου.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ὅλως εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Constantin Voevod.

Prea-fericite şi preasfinţite Papă şi Patriarh al marii cetăţi Alexandria şi judecător al Lumii, doamne domn Matei, al nostru întru Hristos părinte preavenerat, Fericirii Voastre cu toată evlavia închinându-ne, sărutăm respectata-Ţi dreaptă; pe care să te păzească Domnul în cea mai deplină sănătate şi în necontenită mulţămire întru mulţi ani.

Cum se apropie aducătoarea de strălucire serbătoare şi prăznuire a Învierii din morţi, n'am lipsit prin cea de faţă întrebând de dorita-Ţi sănătate, ca să ne bucurăm cu Tine ca un fiu, rugând pe Domnul însuşi să învrednicească pe Fericirea Voastră a serba Sfânta-I Înviere şi a o petrece voios şi cucernic, cu sănătate netulburată, stare cutotul fericită şi îndelungată rămânere în apostolicescul Tău Scaun preasfânt, şi în acest an, şi pe urmă, în multe cercuri ale soarelui. Iar, cunoscând Fericirea Voastră osebita noastră evlavie şi iubire de fiu către Tine ne rugăm să nu lipsească a se ruga de Sfântul Dumnezeu în slujbele Tale şi rugăciunile înfocate către Domnul pentru noi, şi-Ţi vom arăta recunoştinţă, rămânând prea-gata la părinteştile-Ţi porunci. Să avem deci şi o respectată scrisoare a Ta ca să ne bucurăm de dorita sănătate şi de părinteştile-Ţi rugăciuni, care să ni fie ajutătoare; ai cării ani fie de la Dumnezeu mulţi şi buni.

1747, April.

Al Fericirii Voastre fiu în Hristos şi cu totul la porunci

Constantin Voevod.

CXI.

1754, 2 Decembre. Hatişerif către Constantin-Vodă Racoviţă, pentru suirea pe tron a Sultanului Osman al III-lea.

Χάττι τοῦ Σουλτάνου Ὀσμὰν περὶ τῆς εἰς τὸν Θρόνον ἀναβάσεώς του.

Ἔξοχε τῶν Αὐθεντῶν τοῦ γένους τοῦ Μεσσία, Βοεβόδα τῆς Βλαχίας, Μιχαλζαδὲ Κωνσταντῖνε Βοεβόδα, τὰ τέλη σου εἴησαν μὲ καλὴν ἔκβασιν! Ἐρχομένου τοῦ παρόντος ὑψηλοῦ βασιλικοῦ ὁρισμοῦ, γνωστὸν ἔστω ὅτι ὁ μεγαλήτερος αὐτάδελφος πρώην βασιλεὺς Σουλτὰν Μαχμοὺδ (ὃν ἀναπαύσοι Κύριος ἐν σκηναῖς τοῦ Παραδείσου) ἐπειδὴ μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ ἀπεδήμησεν εἰς τὸ σεράϊ τοῦ Τριανταφυλλῶνος, ὁ τὰ καταθύμια τοῖς ἀνθρώποις βραβεύων Ὕψιστος καὶ μεγαλώνυμος καὶ ἀνείκαστος Θεός, ὁ πρὸ αἰώνων προορίσας μὲ τὴν ἀτελεύτητον θείαν εὐδοκίαν αὐτοῦ καὶ βούλησιν καὶ εὐδόκησιν εἰς ἐμέ, κατ' ἀξίαν τῆς ἐνούσης μοι ἐμφύτου βασιλικῆς λαμπρότητος, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἡ τάξις τῆς διαδοχῆς τῆς Βασιλείας μου εἰς τὸ νὰ διαδεχθῶ ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ χαρᾷ τὸ στέμμα τοῦ ἀνωτάτου βασιλικοῦ θρόνου τῆς θείας ἐπιτροπῆς, ὅθεν, κοινῇ γνώμῃ καὶ ἐκλογῇ καὶ θελήσει τῶν ὑψηλῶν βεζυράδων καὶ ὅλων τῶν τιμίων οὐλεμάδων, καὶ μὲ τὴν ὑπόκλησιν καὶ ὑποταγὴν ὅλων τῶν μικρῶν τε καὶ μεγάλων, ἀνηγορεύθηκα σὺν Θεῷ κατ' ἀξίαν καὶ εὐλογίαν καὶ ἀπεκατεστάθην ἐν ὥραις καλαῖς εἰς τὴν βασιλικὴν καθέδραν τῇ κή τοῦ παρόντος μηνὸς Σεφὲρ τοῦ ἐνεστῶτος χιλιοστοῦ ἑκατοστοῦ ἑξηκοστοῦ ὀγδόου ἔτους, αἰσίᾳ ἡμέρᾳ Παρασκευῇ· ἐτυπώθη δὲ μονέδα μου εἰς τὸ ἔνδοξόν μου ὄνομα. Ὅθεν, διὰ νὰ φανερωθῇ καὶ νὰ διαδοθῇ εἰς ὅλην τὴν ἐπικράτειαν τῆς Βασιλείας μου, ξεχωριστὰ εἰς τὸν τόπον τοῦτον, ἡ εἴδησις αὕτη τῆς μεγίστης δωρεᾶς καὶ τῆς θείας χάριτος καὶ εὐδοκίας, διὰ τοῦτο ἐξεδόθη τὸ παρόν μου ἔνδοξον πρόσταγμα, καὶ σὲ ἐστάλθη ἐπὶ ταὐτοῦ μὲ τὸν παρόντα τιμιώτατον βασιλικὸν σαλαχώρην, Μπεχρησαντὲ Μουσταφὰ-μπέγην. Λοιπόν, φθάνωντας σὺν Θεῷ τὸ παρόν, νὰ φανερώσῃς καὶ νὰ κοινολογήσῃς εἰς ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου τούτου τὸ γεγονὸς κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, τζουλοῦσιχουμαγιοῦν, εἰς τὴν ὑψηλὴν καθέδραν τῆς κοσμοκρατορικῆς Βασιλείας μου, καὶ νὰ ῥιφθοῦν τόπια εἰς τὰ κάστρα καὶ εἰς τοὺς κουλέδαις, καὶ νὰ κάμῃς διάφορα σενλίκια καὶ χαραῖς· Οὗ ἕνεκεν ἐξεδόθη ὁ παρὼν ἔνδοξός μου βασιλικὸς ὁρισμός, ὅστις φθάνωντας, νὰ ἐνεργήσῃς καὶ νὰ ἐκτελέσῃς τὰ ἐν αὐτῷ γεγραμμένα, ἐπιγνοὺς τὸ ἔνδοξόν μου τοῦτο πρόσταγμα

σης κατὰ τὸν εἰμαρμένον *(sic)* τρόπον μὲ ἄκραν ὑποταγὴν καὶ ὑπόκλισιν τὴν περίληψιν τοῦ ἐκδοθέντος βασιλικοῦ μου ὁρισμοῦ, καὶ νὰ προσέχῃς ἀπὸ τὰ ἐναντία. Ἔτζι νὰ ἠξεύρῃς, καὶ εἰς τὸ ἔνδοξόν μου σημεῖον νὰ πιστεύῃς.

Ἐγράφη εἰς τὰ τέλη (28) τοῦ Σεφέρ, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔτει 1168.

citat cu desăvârşită supunere şi aplecare cuprinsul poruncii mele împărăteşti ce am dat, şi să te opreşti de la împotrivire. Aşa să ştii, şi să te încrezi în semnul mieu glorios.

S'a scris spre sfârşitul (la 28) lui Sefer, în Constantinopol, anul 1168.

CXII.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Constantin-Vodă (Mavrocordat), despre scrisorile primite, o greşeală a fostului episcop de Buzău şi socotelile mănăstirilor închinate. 1757, 8 Septembre.

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγκροβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Κωνσταντῖνε Βοεβόδα, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν, καὶ τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἀνωτέραν πάσης ἀντικειμένης δυνάμεως καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἀνιαροῦ καὶ λυπηροῦ συναντήματος ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ πολυχρονίῳ διαμονῇ καὶ πανευδαιμόνῳ στερεώσει εἰς τὸν ἐκλαμπρότατον αὐτῆς Θρόνον, μετ' ἀγαθῆς ἐπιτεύξεως τῶν ὧν ἐφίεται θείων καταθυμίων.

Πανέκλαμπρον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἄσμενοι ἐλάβομεν, καί, διὰ τὴν ἀγαθὴν καὶ περιπόθητον ἡμῖν αὐτῆς ὑγιείαν μαθόντες, ὑπερβαλλόντως ἐχάρημεν. Ἐλάβομεν δὲ καὶ τὰ ἴσα τοῦ πρώην Ποζαίου, δι' ὧν καὶ ἐκαταλάβαμεν καὶ τούτου τὴν πλάνην. Διὰ δὲ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ὁποῦ γράφει ἡ Ὑψηλότης της εἰς τὸ νὰ διορίσωμεν νὰ πάρουν λογαριασμόν, ἡμεῖς ἄλλον τινὰ δὲν ἔχομεν παρὰ τὴν Ὑψηλότητά της, καὶ λοιπὸν ὡς ἴδιος οἰκοκύρης ἂς προστάξῃ νὰ πάρουν τὸν λογαριασμόν τους. Τὴν ἐκλαμπροτάτην καὶ εὐσεβεστάτην κυρίαν Δόμναν, μετὰ τῶν ἐκλάμπρων καὶ φιλτάτων ὑμῶν τέκνων, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν. Νὰ μᾶς ἀξιοῖ δέ, παρακαλοῦμεν, καὶ τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς δηλωτικῶν γραμμάτων τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετωτάτης ἡμῖν ὑγιείας της· ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη αὐτῆς εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφνζ', Σεπτεμβρίου ή'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης Ὑψηλότητος ἔνθερμος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi preamăreţe Domn şi Stăpân al Ungrovlahiei, doamne, doamne Io Constantin Voevod, fiu în Duhul Sfânt iubit şi preadorit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Înălţimea Voastră de Dumnezeu păzită şi binecuvântând-o, ne îndreptăm cu plăcere şi bucurie, şi ne rugăm de Sfântul Dumnezeu să Te ţie mai presus de toată puterea protivnică şi peste orice lucru supărător şi de întristare în cea mai deplină sănătate şi rămânere întru mulţi ani pe prea-strălucitul Tău Scaun, cu buna dobândire a celor dumnezeieşti dorite.

Prea-strălucita scrisoare a Înălţării Voastre am primit-o cu plăcere şi, de buna prea-dorita de noi sănătate a Ta aflând, peste măsură ne-am bucurat. Am primit şi copiile fostului episcop de Buzău, prin care am aflat rătăcirea acestuia. Iar pentru sfintele mănăstiri despre care scrii Înălţimea Ta ca să orânduim a se face socoteală, noi pe alt cineva n'avem decât pe Înălţimea Ta, şi deci ca însuşi gospodar orânduieşte să-şi facă ei socoteala. Pe prea-strălucita şi prea-evlavioasa Doamnă, cu străluciţii şi preaiubiţii copii ai voştri, în Sfântul Duh, cu părintească rugăciune îi binecuvântăm. Ci să ne învredniceşti, ne rugăm, şi de prea-strălucitele-Ţi scrisori, văzând buna şi nouă prea-dorita-Ţi sănătate; ai cării ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul prea-fericiţi.

1757, Septemvre 8.

Al Înălţimii Voastre prea-evlavioase călduros rugător către Domnul

† *Al Alexandriei Matei.*

CXIII.

C. 1757, Novembre.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Alexandru şi fiul lui, Constantin, despre logodna acestuia şi legătura lui, ca Patriarh, cu mănăstirea Hangului.

Τῷ Μεγάλῳ Ποστέλνικῳ κυρίτζῃ Ἀλεξάνδρῳ καὶ υἱῷ του, Κωνσταντίνῳ.

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Μέγα Ποστέλνικε κυρίτζη Ἀλέξανδρε, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν [Μετριότητος].

Προλαβόντως ἐγράψαμεν τῇ Ἐνδοξότητι της, συγχαίροντες ἅμα διὰ τὴν νέαν Αὐθεντίαν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου (ὃν ὁ Κύριος πολυετείῃ) καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς Ποστελνιτζίας τῆς Ἐνδοξότητός της. Νῦν δέ, μαθόντες δι' ἑνὸς τιμίου γράμματος τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος πατρός της τοὺς σοὺς αἰσίους ἀρραβῶνας, καὶ αὖθις συγχαιρόμενοι γράφομεν τῇ Σῇ Ἐνδοξότητι, ἐπευχόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἵνα αἱ μὲν εὐχαὶ ὦσι αἴσιαι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις μετὰ τύχης λαμπρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἀξιωθείη δὲ καὶ τῶν τιμίων στεφάνων, ὡς ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίεται. Νὰ ἔχῃ τὴν εὐχήν μας ὡς πνευματικὸν ἡμῶν τέκνον καὶ οἰκεῖος καὶ ὡς ἡμέτερος ἐπίτροπος τοῦ καθ' ἡμᾶς ἱεροῦ μοναστηρίου Χάγκου, νὰ ἐπισκέπῃ τὸν ἡγούμενόν μας Ἱερόθεον εἰς πᾶσαν ἀνάγκην καὶ χρειώδη ὑπόθεσιν αὐτοῦ, ὅπως εἰς τὰς εὐτυχισμένας ἡμέρας τῆς Εὐγενείας Της ἤθελε δυνηθῇ καὶ αὐτὸ τὸ πτωχὸν μοναστήριον νὰ ἀναλάβῃ ὀλίγον, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονος ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς στερρώσεως τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου καὶ διὰ τὴν ὑγιείαν καὶ εὐζωΐαν καὶ πανευτυχῆ κατάστασιν τῆς Ἐνδοξότητός της, οὗ *(sic)* τὸ ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος εἴη μεθ' ὑμῶν.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος εὐχέτης πρὸς Θεὸν

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Marele Postelnic Chiriţă Alexandru şi fiului său Constantin.

Prea-slăvite şi prea-nobile domn Mare Postelnic Chiriţă Alexandru, fiu întru Duhul Sfânt iubit al [Smereniei] Noastre.

Dăunăzi am scris Slăvirii Tale, bucurându-ne cu dânsa şi pentru noua Domnie a prea-înălţatului şi prea-evlaviosului Domn (pecare Domnul să-l ţie întru mulţi ani) şi pentru vrednicia Postelniciei Slăvirii Tale. Iar acum, aflând printr'o cinstită scrisoare a prea-slăvitului domn părintele Tău fericita Ta logodnă, şi, iarăşi, bucurându-ne împreună, scriem Slăvirii Tale, rugând pe Sfântul Dumnezeu ca rugăciunile să fie fericite şi în ceasuri bune şi binecuvântate cu soartă strălucită şi mulţămire, şi să Te învredniceşti şi de cinstitele cununii, cum pofteşti şi doreşti. Să ai rugăciunea mea ca un fiu sufletesc al nostru şi casnic şi ca epitrop al nostru la sfânta noastră mănăstire Hangu, ca să ocroteşti pe egumenul nostru Ierotei la toată nevoia şi lucrul de folos al lui, pentru ca în fericitele zile ale Nobleţei Tale să poată şi acea săracă mănăstire să se întemeieze puţin, şi ne vom ruga întru toate de Sfântul Dumnezeu pentru cu totul fericita sănătate şi prea-norocita întărire a prea-înălţatului Domn şi pentru sănătatea şi viaţa bună şi starea cu totul fericită a Slăvirii Tale; şi mila şi rugăciunea şi binecuvântarea Smereniei Noastre să fie cu voi.

Al Slăvirii Voastre rugător către Dumnezeu

† *Al Alexandriei Matei.*

CXIV.

C. 1757, Novembre.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către egumenul Ierotei al Hangului, despre ocrotirea din partea Marelui Postelnic Alexandru.

Ἱεροθέῳ τῷ ἡγουμένῳ.

† Ὁσιώτατε ἡμέτερε πρωτοσύγκελλε καὶ ἡγούμενε τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Χάγκου, κὺρ Ἱερόθεε, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν τῆς ἡμῶν Μετριότητος.

Egumenului Ierotei.

† Prea-cuvioase al nostru protosinghel şi egumen al sfintei mănăstiri Hangu, chir Ierotei, fiu în Domnul iubit al Smereniei Noastre.

Δύο σου γράμματα προλαβόντως ἐλάβομεν, τὸ μὲν διὰ τοῦ ἡμετέρου ἀρχιμανδρίτου κὺρ Ἰωσήφ, τὸ δὲ μετὰ ταῦτα, ἐξ ὧν ἐχάρημεν τὴν ὑγείαν σου καὶ καλὴν κατάστασιν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἱεροῦ μοναστηρίου, ὁποῦ διὰ διοικήσεως καὶ ἐπιμελείας σου ὁποῦ ἀόκνως ἐπιτελεῖς ἔχει.

Οὕτω λοιπὸν νὰ ἐπιμελῆσαι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς εἰς αὐτό, νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, ἵνα διὰ τῆς ἐπιμελείας σου καὶ καλῆς διοικήσεως δυνηθῇ καὶ αὐτὸ τὸ πτωχὸν νὰ ἀναλάβῃ ὀλίγον, καὶ ἔξεις τοὺς μισθοὺς τῶν πόνων σου ἀξίους παρὰ Θεοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν τὰς πατρικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας πλουσίας.

Ἐλάβαμεν δὲ παρὰ τοῦ ἡμετέρου ἀρχιμανδρίτου καὶ τὰ 250 γρόσια ὁποῦ ἔστειλλεν, ὁμοῦ καὶ μίαν ἱερατικὴν στολήν, δι' ὧν καὶ ἀπὸ ψυχῆς σὲ εὐχήθημεν ὁποῦ, γνωρίζοντας ταῖς χρείαις καὶ ἀνάγκαις ἡμῶν ταῖς οὐκ ὀλίγαις, δὲν ἔλειψες ἀπὸ τοῦ νὰ βοηθήσῃς τὸ κατὰ δύναμιν. Ἐγράψαμεν τῷ ἐνδοξοτάτῳ καὶ Μεγάλῳ Ποστέλνικῳ κυρίτζῃ Ἀλεξάνδρῳ ἄρχοντι, διὰ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν ἐπίσκεψίν του· λοιπὸν εἰς κάθε ἀνάγκην καὶ χρείαν ὁποῦ ἤθελε σὲ τύχει, νὰ προστρέχῃς εἰς τὴν βοήθειάν του, μὴν διαλείπῃς δὲ καὶ συνεχῶς ἀπὸ τὸ νὰ πηγαίνῃς νὰ τὸν ἀνταμώνῃς, καὶ ὅτι ὑπόθεσιν ἔχεις τῇ Ἐνδοξότητί του νὰ τὴν ἀναφέρῃς, δι' οὗ καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλεις ἐπιτύχεις δυνατὴν βοήθειαν καὶ ἐπίσκεψιν εἰς τὰς εὐτυχισμένας ἡμέρας τοῦ ἐνδοξοτάτου Μεγάλου Ποστέλνικου ἄρχοντος κυρίτζη Ἀλεξάνδρου. Ζήτα *(sic)* διὰ νὰ ἀποκαταστήσωμεν ἐπίτροπον τὸν ἡγούμενον τοῦ Γαλατᾶ, πρὸς ἡμᾶς δὲ ἐφάνη εὔλογον καὶ ἀπεκατεστήσαμεν εἰς τὸ ἱερὸν αὐτὸ μοναστήριον τὸν ἐνδοξότατον ἄρχοντα Μέγαν Ποστέλνικον κυρίτζη Ἀλέξανδρον. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ τῆς Σῆς Ὁσιότητος.

Εὐχέτης σου
† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Două scrisori ale Tale dăunăzi le-am primit, una prin al nostru arhimandrit chir Iosif, iar cealaltă după aceia, din care ne-am bucurat de sănătatea şi de buna stare a sfintei noastre mănăstiri, pe care le are necontenit depline prin cârmuirea şi grija Ta.

Astfel deci să Te îngrijeşti şi de acum înainte la aceasta, ca să ai rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea mea, pentru ca prin grija şi buna Ta cârmuire să poată şi acea săracă mănăstire să se întemeieze puţin, şi vei avea răsplătirile vrednice ale ostenelilor Tale de la Dumnezeu, şi de la noi părinteştile rugăciuni şi binecuvântări bogate.

Am primit de la arhimandritul nostru şi cei 250 de lei ce mi-ai trimes, precum şi un veşmânt preoţesc, pentru care şi din suflet îţi mulţămim, ca unuia care, cunoscând lipsurile şi nevoile noastre cele nu puţine, n'ai lipsit să ne ajuţi după putere. Am scris prea-slăvitului şi Marelui Postelnic dumnealui Chiriţă Alexandru, ca să se afle întru ocrotirea Ta; de altfel, la orice lipsă şi nevoie ce ţi s'ar căşuna, să alergi la ajutorul lui, şi să nu lipseşti nici să mergi necontenit să-l întăreşti şi orice afacere ai să i-o aduci înainte Slavirii Sale, prin care şi nădăjduiesc că vei căpăta ajutorul şi ocrotirea ce se poate în fericitele zile ale prea-slăvitului Mare Postelnic dumnealui Chiriţă Alexandru. În loc să aşezăm epitrop pe egumenul de Galata, ni s'a părut bine şi am aşezat la acea sfântă mănăstire pe prea-slăvitul Mare Postelnic Chiriţă Alexandru. Iar harul lui Dumnezeu şi ne-sfârşita milă, cu rugăciunea şi binecuvântarea de la noi fie cu Cuviosia Ta.

Rugătorul Tău
† *Al Alexandriei Matei.*

CXV.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Constantin, despre numirea lui Scarlat-Vodă Ghica şi a Marelui Postelnic Alexandru, despre un dascăl Ştefan, despre noul Patriarh Ecumenic şi alţi clerici cu daruri. C. 1757.

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Μέγα Ποστέλνικε κυρίτζη Κωνσταντῖνε, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα

Prea-glorioase şi prea-nobile dumneata Marele Postelnic Chiriţă Constantin, fiule întru Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, Slăvirii Voastre din

πατρικῶς ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν πάσης ἐναντίας προσβολῆς, μεθ' ὅσων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Τὸ ἀπὸ ιϐ' τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου τίμιον αὐτῆς γράμμα ἄσμενοι ἐλάβομεν καὶ διὰ τὴν πάντιμον καὶ εὐκταιοτάτην ἡμῖν αὐτῆς ὑγείαν ὑπερβαλλόντως ἐχάρημεν. Ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ σημειωθέντα ἡμῖν, δι' ἃ καὶ ὑπερευχαριστοῦμεν τῇ Εὐγενείᾳ της, ὁποῦ δὲν διαλείπει συνεχῶς νὰ μᾶς φανερώνῃ τήν τε ποθεινοτάτην ἡμῖν ὑγείαν της, τὴν ὁποίαν ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὴν χαρίζῃ διηνεκῶς εἰς ἔτη πολλὰ καὶ ἀγαθά.

Διὰ τὸν προβιβασμὸν εἰς Μπογδανίαν ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Σκαρλάτου Γ'κίκα Βοεβόδα, ὃν ὁ Κύριος πολυετῇ, καὶ τοῦ εὐγενεστάτου καὶ φιλτάτου υἱοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Ποστελνίκου τζελεπῆ Ἀλεξάνδρου, ὃν καὶ εὐχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς καὶ εὐλογοῦμεν, τὰς χαροποιὰς εἰδήσεις ἐπροδήλωσε ἡμῖν διὰ γραμμάτου της, ὧν καὶ τὰς ἀποκρίσεις ἀντ' αὐτῷ συγχαιρόμενοι ἐστείλαμεν. Ἤδη δὲ καὶ μόνον τοὺς ἀῤῥαϐῶνας τοῦ φιλτάτου της υἱοῦ ἡμῖν ἐσαφήνισε, δι' οὓς συγχαρόμενοι καὶ ἡμεῖς, ἐπευχόμεθα τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἵνα αἱ μὲν ἀρχαὶ ὦσιν αἴσιοι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις, μετὰ τύχης λαμπρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἀξιώσοι τὴν δὲ νὰ ἀσπασθῇ καὶ τοὺς τιμίους αὐτῶν στεφάνους, ὁμοίως καὶ τῶν ἐπιλοίπων φιλτάτων αὐτῆς τέκνων.

Περὶ τοῦ διδασκάλου Στεφάνου ὁποῦ ἐρωτᾷ, ἔστω εἰς εἴδησίν της ὅτι ἔμεινεν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, εἰς ἕναν ἡγεμόνα κοντά, εὑρισκόμενοι σὺν αὐτῷ καὶ μερικοὶ χριστιανοὶ μὲ χρηστὰς ἐλπίδας, ἔχοντας σκοπὸν νὰ ἀποκαταστήσῃ καὶ ἐκκλησίαν· εἰ δὲ καὶ πάλιν ἀκολουθήσῃ κἀνένα ἐμπόδιον, ἔρχεται ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς τὸ ἐρχόμενον ἔτος, ὡς μᾶς γράφει.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης μας Ἰωσὴφ εὐοδώθη σὺν Θεῷ ἐνταῦθα εἰς τὰ τέλη τοῦ Ἰουνίου· κατὰ τοῦτον τὸν μῆνα ἐγράψαμεν πρὸς τὴν εὐγενείαν της, ὁμοῦ καὶ πρὸς τὸν Τριπόλεως, διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν Θρόνον· ἡ Ἱερότης ὅμως μᾶς ἔγραψε τὸν παρελθόντα Αὔγουστον ὅτι προσμένει γράμματα νὰ ἔλθῃ, ὡς φαίνεται. Λοιπόν, δὲν ἔχετε λάϐει τὰ ἡμέτερα γράμματα ἀκόμη, ἐλπίζομεν ὅμως ἕως τώρα νὰ τὰ ἐλάϐατε· διὰ τοῦτο καὶ νὰ τὸν παρακινήσῃ, ἂν εὑρίσκεται αὐτόθι ἀκόμη, νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς. Ὁ Κωνσταντῖνος Δομίκου ἦλθε, καί, διὰ τὰ ὀρφανικὰ ὁποῦ εἴχαμεν νὰ λαμϐάνωμεν παρὰ τοῦ αὐτα-

inimă părinteşte rugându-ne, Te binecuvântăm, rugându-ne de atot puternicul Dumnezeu să Te ţie fără boală, bucuros, sănătos, întru viaţă lungă şi mai presus de orice atac duşmănesc, cu toate lucrurile bune ce doreşte.

Cinstita-Ţi scrisoare de la 12 ale trecutei luni Iunie am primit-o cu bucurie şi ne-am bucurat peste măsură pentru prea-cinstita şi prea-dorita nouă sănătate a Ta. Am aflat şi cele însemnate nouă în ea, pentru care şi foarte mulţămim Nobleţei Tale, care nu lipseşti niciodată să nu arăţi prea-dorita nouă sănătate a Ta, pe care Dumnezeu Sfântul s'o hărăzească necurmat întru ani mulţi şi buni.

Pentru înaintarea în Moldova a prea-înălţatului Domn Io Scarlat Ghica Voevod, pe care Domnul să-l ţie întru mulţi ani, şi a prea-nobilului şi a prea-iubitului fiu, dumnealui Marele Postelnic celebì Alexandru, pentru care ne rugăm din suflet şi îl binecuvântăm, ni-ai vădit ştirile plăcute prin scrisoarea Ta, pentru care, bucurându-ne şi noi, Ţi-am trimes răspunsurile în loc. Ni-ai vestit şi numai logodna prea-iubitului Tău fiu, pentru care bucurându-ne şi noi, ne rugăm de Sfântul Dumnezeu pentru ca începuturile să fie fericite şi în ceasuri bune şi binecuvântate, cu soartă strălucită şi bucurie şi să te învredniceascâ a săruta şi cinstitele lor cununii, de asemenea şi ale celorlalţi prea-iubiţi fii ai Tăi.

Ce întrebi de dascălul Ştefan, află că a rămas în acele părţi, lângă un domn, aflându-se cu el şi unii creştîni cu bune nădejdi, având de scop să refacă şi biserica; iar, dacă iarăşi va urma vre-o împiedecare, vine aici la noi în anul viitor, cum ni scrii.

Arhimandritul nostru Iosif a călătorit cu Dumnezeu aici la sfârşitul lui Iunie; în luna aceasta am scris către dumnealui, precum şi către al Tripolei, ca să vie la Scaun, ci Sfinţia Sa ni-a scris în August trecut că aşteaptă scrisori să vie, după cum se pare. De altfel, dacă n'ai primit încă scrisorile noastre, totuşi nădăjduim că până acum le-ai primit; pentru aceia şi să-l îndemni, dacă se află încă acolo, să vie la noi. Constantin al lui Domikos a venit, şi, pentru banii orfanilor ce aveam să luăm de la fratele lui, am luat jumă-

δέλφου του, ἐλάβαμεν τὰ ἤμισυ κατὰ τὸν κουραμᾶν ὁποῦ ἔκαμαν καὶ οἱ λοιποὶ χρεωφειλέται.

Ἐμάθαμεν νὰ ἐπροβιβάσθη ὁ ἅγιος Φιλιππουπόλεως, κὺρ Σεραφείμ, μὲ κοινὴν γνώμην καὶ κανονικὰς ψήφους εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον· περὶ οὗ ἐχάρημεν. Ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὸν στερεώνῃ εἰς τὸν ἁγιώτατον αὐτοῦ Θρόνον μέχρι γήρως βαθυτάτου. Ἂς ἔχῃ δὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, ὁποῦ εὑρίσκεται πρόθυμος καὶ κοπιάζει εἰς ὅλας τὰς ὑποθέσεις ἀόκνως καὶ ἐπιμελῶς. Εὐχαριστοῦμεν δὲ εἰς ὅλα καὶ διὰ τὴν δεξίωσιν ὁποῦ ἔκαμε εἰς τὸν σινιὸρ Χριστοδουλάκη, τὸν ὁποῖον καὶ εὐχόμεθα. Τὴν εὐγενεστάτην ἀρχόντισσάν της καὶ φίλτατα αὐτῆς τέκνα ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι πατρικῶς εὐχόμενοι, ἀπὸ καρδίας καὶ εὐλογοῦμεν, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχή. Ἐπειδὴ καὶ κατὰ τὸ παρὸν εὑρισκόμεθα εἰς Δαμιάθιον, τῆς στέλλωμεν χάριν εὐχῆς καὶ εὐλογίας ῥίζη 3 μεζέλλε καὶ δύο βαρέλια βούρους, τὰ ὁποῖα θέλει τὰ λάβει κατὰ τὸ παρὸν σημάδι Π. Κ. ἀπὸ τὸν Βασίλη Ῥόδιον, πραγματευτήν, ὁποῦ εὑρίσκεται εἰς τὸ Λάζι Χάνι, καὶ νὰ τὸ μεταχειρισθῇ ἐν ὑγείᾳ κτλ.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος ἔνθερμος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

tate după curamaua ce au făcut şi ceilalţi datornici.

Am aflat că Sfântul de Filipopol, chir Serafim, cu voia tuturora şi voturi canonice, s'a înălţat pe Scaunul Ecumenic; pentru care ne-am bucurat. Sfântul Dumnezeu să-l întărească pe preasfântul lui Scaun până la adânci bătrâneţe. Să aibă deci rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea noastră, care se află gata şi se osteneşte la toate lucrurile necurmat şi cu grijă. Ci mulţămim pentru toate şi pentru primirea ce i-ai făcut lui sinior Hristodulachi, pentru care ne şi rugăm. Pe prea-nobila Ta jupăneasă şi prea-iubiţii Tăi copii întru Duhul Sfânt părinteşte pomenindu-i în rugăciuni, din inimă şi îi binecuvântăm, iar harul lui Dumnezeu şi mila Lui nesfârşită şi rugăciunea [cu voi]. De oare ce ne aflăm acum la Damieta, Îţi trimetem ca rugăciune şi binecuvântare trei rădăcini de *mezele* şi două butoiaşe de *burus*, pe care le vei lua cu acest semn P. K. de la Vasile din Rodos, negustorul, care se află la Hanul Lazilor, şi să le primeşti sănătos ş. c. l.

Al Slăvirii Tale călduros rugător către Domnul

† *Al Alexandriei Matei.*

CXVI.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către jupăneasa Hrisosculina, cu urări. C. 1757.

Τῇ εὐγενεστάτῃ Χρυσοσκουλλίνᾳ.

† Τιμιωτάτη καὶ εὐγενεστάτη ἀρχόντισα κυρίτζα Χρυσοσκουλλίνα, θυγάτηρ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητη τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις τῇ Εὐγενείᾳ σου, εἰρήνη καὶ ἔλεος εἴη ἀπὸ Θεοῦ.

Δύο σου γράμματα ἐλάβαμεν καὶ ἐχάρημεν τὴν ὑγείαν του, ἐν οἷς καὶ ἐδηλοποίει ἡμῖν διὰ νὰ μὴν τῆς ἀμνημονοῦμεν, ἔντε διὰ γραμμάτων, καὶ εἰς τὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν ἐντεύξεις, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ δὲν ἀπολείπομεν πάντοτε κατὰ τὸ πατρικὸν ἡμῖν χρέος καὶ νὰ ἐπιπέμπωμεν αὐτῇ διὰ γραμμάτων πλουσίας τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, ὅτι λογῆς καὶ κατὰ τὸ παρὸν αὖθις δὲν ἐλείψαμεν, καὶ νὰ ἐπευχόμεθα τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἵνα τὴν διαφυλάττῃ ἄνοσόν τε καὶ εὔθυμον, μετὰ μακροβιότητος, τέλος δὲ καὶ νὰ τὴν ἀξιώσῃ τῆς οὐρανίου αὐτοῦ μερίδος. Τὴν δὲ εὐγενεστάτην μητέρα σου μετὰ τῶν φιλτάτων ὑμῶν τε

Prea-nobilei Hrisosculinei.

† Prea-cinstită şi prea-nobilă jupăneasă, dumneata Hrisosculină, fiică întru Domnul iubită şi prea-dorită a Smereniei Noastre, har Nobleţei Tale, pace şi milă de la Dumnezeu.

Am primit două scrisori ale Tale şi ne-am bucurat de sănătatea Ta, în care ni şi scrii să nu te uităm, şi în scrisori, şi în rugăciunile noastre către Dumnezeu, de care nu lipsim niciodată după părinteasca noastră datorie şi să-Ţi trimetem prin scrisori bogatele rugăciuni şi binecuvântări ale noastre părinteşti, cum nici acum iarăşi n'am lipsit, şi să rugăm pe Sfântul Dumnezeu să Te ţie sănătos şi cu voie bună, mulţi ani, şi la urmă să Te şi învrednicească de partea din cer a Sa. Iar pe prea-nobila Ta mamă împreună cu prea-iubiţii fii ai voştri şi ai noştri întru

καὶ ἡμῶν τέκνων ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εὐλογοῦμεν· ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ σοῦ.

Τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας ἔνθερμος εὐχέτης
† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Duhul Sfânt îi binecuvântăm; iar harul lui Dumnezeu şi nefârşita milă, împreună cu rugăciunea şi binecuvântarea de la noi, fie cu tine.

Al Nobleţei Voastre călduros rugător
† *Al Alexandriei Matei.*

CXVII.

C. 1775. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Alexie primicheriul, capuchehaie a Ţerii-Româneşti, despre dorinţa de a şti starea Domnului şi bunele noutăţi de la Ierusalim.

Τῷ ἄρχοντι πριμικηρίῳ.

Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων πριμικήριε καὶ καπῆ-κεχαγιᾶ τῆς Οὐγγροβλαχίας κυρίτζη Ἀλέξιε, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητόν.

Προλαβόντως ἐλάβαμεν γράμμα σου καὶ ὑπὲρ τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας της ἐχάρημεν, τὴν ὁποίαν ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τῆς τὴν χαρίζῃ, μεθ' ὅσων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων καὶ μετ' ἀγαθῆς διαμονῆς καὶ πολυχρονίου στερεώσεως τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, ὃν ὁ Κύριος πολυετεῖ· περὶ τοῦ ὁποίου καὶ γράφε ἡμῖν συνεχῶς, δηλοποιῶν τήν τε ποθηνοτάτην ἡμῖν ὑγείαν της καὶ περὶ τῆς εὐτυχεστάτης καταστάσεως, ὁμοῦ καὶ τῆς Εὐγενείας σου, μετὰ πάσης ἄλλης εἰδήσεως, διὰ νὰ μανθάνωμεν εἰς ταύτην τὴν μακρὰν γῆν ὁποῦ εὑρισκόμεθα, νὰ χαίρωμεν. Εὐχαριστοῦμεν δὲ τῇ Εὐγενείᾳ της καὶ εἰς τὰς καλὰς καὶ χαροποιὰς εἰδήσεις, ὁποῦ διὰ γραμμάτων της ἡμᾶς ἐξαγγείλας· ἐχαροποίησε, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ τῶν κακοδόξων· ἂς εἶναι δεδοξασμένον τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος παναγάθου Θεοῦ, ὁποῦ τοὺς μὲν εὐσεβεῖς ἐχαροποίησε, τοὺς δὲ λατινόφρονας ἐκατήσχυνε. Τὴν εὐγενεστάτην ἀρχόντισά σας, μετὰ τῶν φιλτάτων ὑμῶν τέκνων ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν.

Τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης
† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Dumisale primicheriului.

Prea-cinstite şi prea-nobile dumneata primicheriule şi capu-chehaie al Ungrovlahie, Chiriţă Alexie, fiule în Domnul iubit.

Dăunăzi am primit scrisoarea Ta şi m'am bucurat de buna şi dorita nouă sănătate a Ta, pe care Sfântul Dumnezeu să ţi-o hărăzească, împreună cu câte bune lucruri doreşti şi cu buna rămânere şi îndelungă întărire a prea-înălţatului Domn, căruia Domnul să-i deie mulţi ani; cu privire la care scrie-ni des, vădindu-ni cea prea-dorită nouă sănătate a Ta, şi despre preafericita stare, precum şi a Nobleţei Tale, cu toate celelalte ştiri, ca să aflăm în acest pământ îndepărtat unde ne aflăm, spre a ne bucura. Ci mulţămim Nobleţei Tale şi pentru bunele şi mulţămitoarele ştiri pe care prin scrisorile Tale ni le-ai vestit; ne-au bucurat, şi mai ales pentru eliberarea sfintei cetăţi Ierusalimul de cei cu credinţă rea: fie slăvit preasfântul nume al prea-bunului Domnezeu, căruia I-a plăcut să fie astfel, care pe cei cucernici i-a bucurat, iar pe prietenii latinilor i-a ruşinat. Pentru prea-nobila Ta jupănească, cu fiii Tăi prea-iubiţi nouă în Duhul Sfânt, părinteşte rugându-ne, îi binecuvântăm.

Al Nobleţei Voastre aprins rugător către Dumnezeu
† *Al Alexandriei Matei.*

CXVIII.

1757, Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Scarlat-Vodă Ghica, Domnul Moldovei, despre numirea acestuia, recomandându-i mănăstirea Hangului şi cerând a se continua darul anual.

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ ἡγεμὼν πάσης Μολδοβλαχίας, κύριε, κύριε [Σκαρλάτε] Γρηγόριε Γκίκα Βοεβόδα, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi prea-măreţe Domn şi stăpân a toată Moldovlahia, doamne, doamne [Scarlat] Grigore Ghica Voevod, fiu în Duhul Sfânt

περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἀσμένως καὶ πατρικῶς προσαγορεύομεν καὶ τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ἀνωτέραν παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος καὶ πάσης ἀντικειμένης ἐπηρείας ὑπερτέραν, ἐπιβραβεύοντα αὐτῇ μακροχρόνιον τὴν ὑγείαν, ἀδιάσειστον τὴν διαμονὴν καὶ πάντα τὰ ἐφετὰ καὶ καταθύμια.

Τὸν θεῖῳ ἐλέει προβιβασμόν της εἰς τὸν ἔκλαμπρον αὐτῆς Θρόνον ἔμαθον διὰ γράμματος τοῦ κατὰ πνεῦμα ἡμῶν ἀγαπητοῦ υἱοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου κυρίτζη Κωνσταντίνου, καὶ λίαν ἐχάρημεν, καὶ δόξαν ἐδώσαμεν τῷ τοῦτο εὐδοκήσαντι ὑψίστῳ Θεῷ. Ὅθεν, εὐθὺς μετὰ τῆς χαροποιᾶς ταύτης εἰδήσεως, δι' ἡμετέρου γράμματος κατὰ τὴν ιθ΄ τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἀποδώσαμεν αὐτῇ τὰς συγχαριτικὰς καὶ ἐν Χριστῷ ἡμῶν διαπύρους εὐχάς τε καὶ εὐλογίας καί, μέχρι τοῦδε προσμένοντες τὰ ἔκλαμπρα αὐτῆς γράμματα, καὶ ἀποτυχόντες, δὲν ἐλείψαμεν καὶ αὖθις διὰ τοῦ παρόντος μας νὰ γράψωμεν τῇ Πανεκλαμπρότητι [Σας], καὶ ὡς υἱόν μας ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον νὰ τὴν εὐχηθῶμεν ἀπὸ ψυχῆς καὶ νὰ τὴν εὐλογήσωμεν, ἔτι καὶ νὰ τὴν παρακαλέσωμεν ἐνθέρμως, ὡς πρὸς Θεὸν αὐτῆς εὐχέτην διάπυρον, νὰ μᾶς ἔχῃ εἰς τὴν αὐθεντικὴν αὐτῆς ἀγάπην, καὶ τὸ αὐτόσε ἡμέτερον μοναστήριον τοῦ Χάγγου νὰ τὸ ἔχῃ εἰς τὸ ἔλεος καὶ περιποίησίν της, ὁμοίως καὶ τὸ κατ' ἔτος αὐθεντικὸν ἔλεος τῶν διακοσίων γροσίων παρακαλοῦμεν νὰ τὸ στέλνῃ εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς πτωχὸν Θρόνον, διὰ μέσου τοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου κυρίτζη Κωνσταντίνου, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονος αὐτῆς ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς στερεώσεως. Τὴν ἐκλαμπροτάτην καὶ εὐσεβεστάτην κυρίαν Δόμναν μετὰ τῶν ἐκλάμπρων καὶ φιλτάτων ὑμῶν τέκνων, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εὐχόμενοι, πατρικῶς εὐλογοῦμεν. Νὰ μᾶς ἀξιῇ δὲ παρακαλοῦμεν καὶ τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς δηλωτικῶν τῆς ἀγαθῆς της ὑγιείας καὶ ἡμῖν ἐφετῆς· ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφνζ΄, Νοεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος διάπυρος πρὸς Κύριον ἱκέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, rugându-ne pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită şi binecuvântând-o, bucuros şi părinteşte ne îndreptăm spre Tine şi ne rugăm de Sfântul Dumnezeu să păzească pe Înălţimea Ta de Domnul păzită mai presus de orice întâmplare neplăcută şi de toată uneltirea protivnică, dăruindu-Ţi sănătate întru mulţi ani, netulburată rămânere şi toate cele dorite.

Înaintarea Ta la strălucitul Tău Scaun am aflat-o prin scrisoarea celui după suflet al nostru iubit fiu, dumnealui Postelnicul Chiriţă Constantin, şi foarte ne-am bucurat, şi am slăvit pe Prea-Înaltul Dumnezeu, care aceasta a binevoit-o. Deci, îndată după această ştire aducătoare de har, prin scrisoarea noastră de la 19 ale trecutei luni Maiu Ţi-am trimes heretisirile şi cele în Hristos ale noastre călduroase rugăciuni şi binecuvântări şi, până acum aşteptând strălucitele Tale scrisori, şi necăpătându-le, n'am lipsit ca iarăşi prin cea de faţă a noastră să scriem Preastrălucirii Tale, şi ca unui fiu al nostru iubit în Duhul Sfânt şi dorit să ne rugăm pentru Tine din suflet şi să Te binecuvântăm, ba chiar să Te rugăm călduros, ca un rugător aprins al Tău către Dumnezeu, să ne ai întru a Ta iubire domnească şi mănăstirea noastră de acolo a Hangului s'o ţii în mila şi îngrijirea Ta, şi ne rugăm şi de aceia ca mila domnească din fiecare an a celor două sute de lei s'o trimeţi săracului Scaun al nostru, prin Postelnicul Chiriţă Constantin, şi ne vom ruga totdeauna de Sfântul Dumnezeu pentru preafericita-Ţi sănătate şi întru Toate norocita întărire Prea-strălucitei şi prea-cuvioasei doamne Doamna, cu străluciţii şi prea-iubiţi Voştri copii, cu rugăciuni întru Duhul Sfânt, li trimitem părinteşti binecuvântări. Ci Te rugăm să ne învredniceşti de preastrălucitele Tale [scrisori] văzând buna Ta sănătate, dorită nouă; ai cării prea-străluciţi ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul prea-fericiţi.

1757, Noiemvre.

Al Înălţimii Voastre călduros rugător către Domnul

† *Al Alexandriei Matei.*

CXIX.

1757, c. Novembre. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Hatmanul moldovenesc Dumitraşcu, despre numirea lui Scarlat-Vodă Ghica, a lui Dumitraşcu ca Hatman, a fiului Costachi Cămăraşul şi sprijinul cerut pentru Hangu şi pentru darul anual.

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Χάτμανε κυρίτζη Δημητράσκο, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα πατρικῶς ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦμεν, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην πάσης ἐναντίας προσβολῆς, μεθ' ὅσων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Μετὰ τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας, φανερόνωμεν τῇ Ἐνδοξότητί της ὅτι, μαθόντες τὸν θεῖφ ἐλέει προβιβασμὸν τῆς εἰς Πογδανίας νέας Αὐθεντίας τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, Ἰωάννου Σκαρλάτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα (ὃν ὁ Κύριος πολυετείη), καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς Χατμανίας τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος, καὶ ἀξίωσιν τῆς Καμαρασίας τοῦ εὐγενεστάτου καὶ φιλτάτου της υἱοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Καμαράσῃ τζελεπῆ Κωνστάκη, ὃν καὶ εὐχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς καὶ εὐλογοῦμεν, λίαν ἐχάρημεν. Κατὰ δὲ τὴν ιθ΄ τοῦ παρελθόντος Μαΐου, γράφαντες τῷ τε ὑψηλοτάτῳ Αὐθέντῃ καὶ τῇ Ἐνδοξότητί της, σὺν τῷ φιλτάτῳ αὐτῆς υἱῷ ἄρχοντι Καμαράσῃ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτῆς, ἐκλαμπροτάτῃ κυρίᾳ Δομνίτζα (ἣν εὐχόμεθα καὶ εὐλογοῦμεν), ἐσυγχάρημεν ἐν τούτοις καὶ ἐπευχήθημεν ὅσα δεξιά τε καὶ αἴσια αὐτοῖς· καί, μέχρι τοῦδε προσμένοντες τὰ δηλωτικὰ τῆς ἀγαθῆς ὑμῶν ὑγιείας καὶ καλῆς στερεώσεως, ἀπετύχαμεν.

Διὸ καὶ αὖθις δὲν ἐλείψαμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου γράμματος νὰ συγχαρῶμεν αὐτῇ διὰ τοὺς γάμους τῶν νεονύμφων, ἐπευχόμενοι αὐτοῖς παρὰ Θεοῦ πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ καταθύμια: εἴησαν δὲ αἴσιοι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις νὰ ζήσουν, νὰ γηράσουν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ, καὶ νὰ τοὺς ἀξιώσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ ἰδοῦν τέκνα τέκνων μετὰ τύχης λαμπρᾶς καὶ ἀγαθῆς καταστάσεως, τὴν δὲ Ἐνδοξότητά την νὰ ἀξιώσῃ νὰ χαρῇ καὶ νὰ ἀσπασθῇ καὶ τοὺς γάμους τῶν ἐπιλοίπων· τοὺς νεονύμφους μετὰ τῶν λοιπῶν φιλτάτων αὐτῆς τέκνων, πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν. Ἔτι δὲ παρακαλοῦμεν τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα διὰ τὸ αὐτόσε ἡμέτερον μοναστήριον τοῦ Χάγγου, νὰ τὸ ἔχῃ εἰς τὴν περι-

Prea-slăvite şi prea-nobile dumneata Hatmane, Chiriţă Dumitraşcu, fiu în Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte din inimă pentru Slăvirea Ta, Te binecuvântăm, rugându-ne de atotputernicul Sfântul Dumnezeu să Te ţie fără boli, bucuros, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de tot atacul vrăjmăşesc, cu toate cele bune dorite

După părinteştile noastre rugăciuni şi binecuvântări, arătăm Slăvirii Tale că, aflând de înaintarea din mila lui Dumnezeu a noii Domnii în Bogdania a prea-înălţatului Domn Io Scarlat Grigore Ghica Voevod (căruia Domnul să-i deie mulţi ani) şi învrednicirea cu Hătmănia a Slăvirii Voastre şi învrednicirea cu Cămărăşia a prea-nobilului şi prea-iubitului Tău fiu dumnealui Marele Cămăraş celebì Costachi, pentru care ne rugăm din suflet şi-l binecuvântăm, ne-am foarte bucurat. Iar, la 19 ale trecutei luni Maiu scriind prea-înălţatului Domn şi Slăvirii Tale, împreună cu prea-iubitul Tău fiu dumnealui Cămăraşul şi soţia lui, prea-strălucita jupănească Domniţa (pentru care ne rugăm şi binecuvântăm), ne-am bucurat şi noi întru acestea şi am dorit toate cele potrivite şi fericite pentru voi, şi, aşteptând până acum (scrisorile) de vădire a bunei Voastre sănătăţi şi întăriri, nu mi-au venit.

Pentru care şi din nou n'am lipsit prin cea de faţă a noastră scrisoare să Te heretisim pentru căsătoria logodnicilor, rugând pentru ei de la Dumnezeu toate cele bune şi dorite: ci să fie fericiţi şi în ceasuri bune şi binecuvântate să trăiască, să îmbătrânească în pace şi bună înţelegere, şi să-i învrednicească Sfântul Dumnezeu să vadă pe copiii copiilor cu soartă strălucită şi bună stare, iar pe Slăvirea Ta să Te învrednicească să Te bucuri şi să săruţi şi nunţile celorlalţi; pe noii căsătoriţi, împreună cu ceilalţi prea-iubiţi copii ai Tăi, părinteşte rugându-ne, îi binecuvântăm. Încă rugăm pe Slăvirea Voastră pentru mănăstirea noastră de acolo, a

ποίησιν καὶ ἐπίσκεψίν της, ὁμοίως καὶ διὰ τὸ κατ' ἔτος αὐθεντικὸν ἔλεος τῶν διακοσίων γροσίων, νὰ ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, νὰ παρακινήσῃ τὸν ὑψηλότατον Αὐθέντην νὰ τὸ στείλῃ εἰς τοῦτον τὸν καθ' ἡμᾶς πτωχὸν Θρόνον, ὑπὲρ οὗ καὶ γράφομεν τῷ Ὕψει του, ὅπως εἰς τὰς εὐτυχισμένας ἡμέρας τῆς Ἐνδοξότητός της ἠθέλαμεν δυνηθῇ καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναλάβωμεν μικρὸν ἀπὸ τὰ πολλὰ χρέη ὁποῦ ἐκάμαμεν εἰς τὰς οἰκοδομὰς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν μας, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονος ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς στερεώσεως τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου. Ἂς ἔχωμεν δὲ καὶ γράμματος δηλωτικοῦ τῆς ἀγαθῆς της ὑγείας καὶ ἡμῖν ἐφετῆς· ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψνζ'.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Hangului, să o ai în îngrijirea şi supravegherea Ta, de asemenea pentru mila domnească cu fiecare an a celor două sute de lei, să aibi rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea mea, să îndemni pe prea-înălţatul Domn a o trimete la acest al nostru sărac Scaun, pentru care şi scriem Înălţimii Tale, pentru ca în fericitele zile ale Slăvirii Tale să putem avea şi noi a ne întrema puţin din multele datorii ce ni-au venit de la clădirile sfintelor noastre biserici, şi vom ruga întru toate pe Sfântul Dumnezeu pentru prea-fericita sănătate şi întru toate norocita întărire a prea-înălţatului Domn. Şi să avem şi scrisoarea cu vestea bunei Tale sănătăţi şi nouă dorite; ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1757.

Al Slăvirii Voastre călduros rugător către Dumnezeu.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXX.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Postelnic Alexandru, despre aceiaşi nuntă a fiului şi despre ocrotirea Hangului şi mila anuală. 1757, Novembre.

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Μέγα Ποστέλνικε κυρίτζη Ἀλέξανδρε, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ τῆς ἡμῖν Μετριότητος· τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα πατρικῶς ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου καὶ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διατηρῇ αὐτὴν ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετὰ μακροβιότητος, μεθ' ὅσων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Τὸν εἰς Πογδανίαν θείῳ ἐλέει νέας Αὐθεντίας προβιβασμὸν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Σκαρλάτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα καὶ ἀξίωσιν τῆς Ποστελνιτζίας τῆς Ἐνδοξότητός Της μαθόντες, προεγράψαμεν κατὰ τὴν ις' τοῦ παρελθόντος Μαΐου τῇ Ἐνδοξότητί Της, συγχαίροντες ἅμα καὶ ἐπευχόμενοι ὅσα δεξιά τε καὶ αἴσια αὐτῆς. Μετὰ δὲ ταῦτα, μαθόντες δι' ἑνὸς γράμματος τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος πατρός της καὶ τοὺς αἰσίους ἀῤῥαβῶνας τῆς Ἐνδοξότητός της, καὶ αὖθις συγχαιρόμενοι ἐγράψαμεν αὐτῇ, καὶ ἐπευχήθημεν ἵνα αἱ μὲν ἀρχαὶ ὦσι αἴσιοι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις μετὰ τύχης λαμπρᾶς εὐῤῥοούσης, ἀξιωθεῖοι δὲ καὶ τῶν τιμίων στεφάνων, ὡς ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίεται. Μέχρι

Prea-slăvite şi prea-nobile boier Mare Postelnic Chiriţă Alexandru, fiu în Duhul Sfânt iubit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte din inimă Slăvirii Tale, Te binecuvântăm, cerând de la atotputernicul şi sfântul Dumnezeu să Te ţie în înaltă sănătate şi necontenită bună stare întru mulţi ani, cu toate cele bune dorite.

Aflând de înaintarea ca nou Domn cu mila lui Dumnezeu în Bogdania a prea-înălţatului şi a prea-evlaviosului Domn Io Scarlat Grigore Ghica Voevod şi de vrednicia Postelniciei a Slăvirii Tale, Îţi scrisesem la 16 ale [lunii] trecute Maiu Slăvirii Tale, bucurându-ne cu Tine şi urându-Ţi toate cele potrivite şi fericite. Iar după aceia, aflând printr'o scrisoare a prea-slăvitului boier părintele Tău şi fericita logodnă a Slăvirii Tale, iarăşi bucurându-ne împreună Ţi-am scris, şi ne-am rugat ca începuturile să-Ţi fie fericite şi în ceasuri bune şi binecuvântate cu o revărsare de strălucită soartă şi să Te învrednicească şi de cinstitele cununii, cum poftesti şi doreşti.

δὲ τοῦδε προσμένοντες τῶν υἱϊκῶν αὐτῆς καὶ ἀποτυχόντες, δὲν ἐλείψαμεν καὶ τρίτον νὰ τὴν εὐχηθῶμεν ἀπὸ ψυχῆς καὶ νὰ τὴν εὐλογήσωμεν ὡς πνευματικὸν ἡμῶν τέκνον, παρακαλοῦντες την νὰ ἐπισκέπτεται ὡς ἡμέτερος ἐπίτροπος τὸ καθ' ἡμᾶς αὐτόσε ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χάγγου καὶ ἡγούμενόν μας Ἱερόθεον, εἰς πᾶσαν ἀνάγκην καὶ χρειώδη ὑπόθεσίν του, πρὸς τούτοις δὲ νὰ ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, νὰ ἐπιμεληθῇ νὰ λάβῃ τὸ κατ' ἔτος αὐθεντικὸν ἔλεος τῶν διακοσίων γροσίων, νὰ μᾶς τὸ στείλῃ διὰ χειρὸς τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος πατρός της, διὰ τὸ ὁποῖον γράφομεν καὶ τῷ ὑψηλοτάτῳ Αὐθέντῃ ὅπως εἰς τὰς εὐτυχισμένας ἡμέρας τῆς Ἐνδοξότητός της δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναλάβωμεν μικρὸν ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ βαρύτατα χρέη καὶ ἐνοχὰς ὁποῦ ἔγιναν εἰς τὰς οἰκοδομὰς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν μας, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονως ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς στερεώσεως τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, καὶ διὰ τὴν ὑγείαν καὶ εὐημερίαν καὶ πανευτυχῆ κατάστασιν. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἴη μετὰ τῆς Ἐνδοξότητός της.

αψνζ', Νοεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος ἔνθερμος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Ci, până acum aşteptând [scrisorile-] Ţi fieşti, şi nevenind, n'am lăsat ca şi a treia oară să ne rugăm pentru Tine din suflet şi să Te binecuvântăm ca pe fiul nostru sufletesc, rugându-Te să supraveghezi ca epitrop al nostru sfânta noastră mănăstire de acolo Hangul şi pe egumenul ei Ierotei, la orice nevoie şi afacere de ajutor al lui, şi, pe lângă acestea să aibi rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea mea, ca să Te îngrijeşti să iei mila domnească pe fiecare an a celor două sute de lei, să ni-i trimeţi prin mâna prea-slăvitului boier părintele Tău, pentru care scriem şi preaînălţatului Domn, pentru ca în fericitele zile ale Slăvirii Tale să putem a ne întrema puţin şi noi de multele şi preagrelele datorii şi sarcini ce au venit din clădirea sfintelor noastre biserici, şi vom ruga întru toate pe Sfântul Dumnezeu pentru întru toate fericita sănătate şi cu totul norocita întărire a prea-înălţatului Domn şi pentru sănătatea şi mulţămirea şi buna stare cu totul fericită. Iar harul lui Dumnezeu şi nesfârşita milă şi rugăciune şi binecuvântarea Smereniei Noastre fie cu Slăvirea Ta.

1757, Noiemvre.

Al Slăvirii Tale călduros rugător la Dumnezeu

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXI.

1757, Novembre.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Iacovachi Rizo, capuchehaiua Moldovei, despre numirea ca Domn moldovean a lui Scarlat Ghica.

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχοντα Μέγα Σπαθάρη καὶ καπῆ-κεχαγιὰ τῆς ἐκλάμπρου Αὐθεντίας Μολδοβλαχίας, κυρίτζη Ἰακωβάκη, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος. Τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν, δεόμενοι τοῦ παντοδυνάμου καὶ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διατηρῇ αὐτὴν ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐδαιμονίᾳ μετὰ μακροβιότητος καὶ ὅσης ἄλλης ἐπιτυχίας τῶν ὧν ἀγαθῶν καταθυμίων ἐφίεται. Τὸν εἰς Πογδανίαν θεῖῳ ἐλέει νέας Αὐθεντίας προβιβασμὸν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Σκαρλάτου Γκίκα Βοεβόδα (ὃν ὁ Κύριος πολυετῆ) εὐηγγελισθέντες, προεγράψαμεν αὐτῇ κατὰ τὴν ιθ' τοῦ παρελθόντος Μαΐου, συγχαίροντες ἅμα καὶ ἐπευχόμενοι αὐ-

Prea-slăvite şi prea-nobile boier Mare Spătar şi capuchehaie al strălucitei Domnii a Moldovlahiei, Chiriţă Iacovachi, fiu în Duhul Sfânt şi prea-dorit al Smereniei Noastre. Pentru Slăvirea Voastră rugându-ne părinteşte, Te binecuvântăm, rugându-ne de atot puternicul şi Sfântul Dumnezeu să Te ţie în deplină sănătate şi necontenită fericire întru mulţi ani şi cu căpătarea a oricării alteia din cele bune pe care le doreşti. Vestindu-ni-se înălţarea la Bogdania a celei cu mila lui Dumnezeu noi Domnii a prea-înălţatului şi preaevlaviosului Domn Io Scarlat Ghica Voevod (pe care Domnul să-l ţie întru mulţi ani), Ţi-am mai scris, la 19 ale trecutei [luni]

τοῖς ὅσα δεξιά τε καὶ αἴσια, ὁμοῦ καὶ διὰ τοὺς αἰσίους ἀρραβῶνας τῶν φιλτάτων τέκνων της, ὑπὲρ ὧν οὐ μετρίως ἐχάρημεν: εἴησαν μὲν αἱ ἀρχαὶ αἴσιοι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις, ἀξιωθείοι δὲ καὶ τῶν τιμίων αὐτῶν στεφάνων, ὡς ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίεται, καὶ τῶν λοιπῶν. Μέχρι μὲν τοῦδε, προσμένοντες υἱϊκόν της γράμμα καὶ ἀποτυχόντες, δὲν ἐλείψαμεν καὶ αὖθις διὰ τοῦ παρόντος νὰ τὴν εὐχηθῶμεν ἀπὸ ψυχῆς καὶ νὰ τὴν εὐλογήσωμεν, σὺν τούτοις μὲν καὶ νὰ τὴν παρακινήσωμεν νὰ γράφῃ συνεχῶς ἡμῖν πρὸς δήλωσιν τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐπεράστου αὐτῆς ὑγιείας, παρακαλοῦντές την δὲ καὶ ὡς πνευματικὸν ἡμῶν τέκνον νὰ γράψῃ καὶ τῷ ὑψηλοτάτῳ Αὐθέντῃ νὰ ἔχῃ τὸ καθ' ἡμᾶς ἐκεῖσε ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χάγγου τὴν αὐθεντικὴν ὑπεράσπισιν καὶ ἐπίσκεψίν του, ὁμοῦ καὶ ὁ ἡγούμενός μας. Πρὸς τούτοις δὲ νὰ ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας νὰ παρακινήσῃ τὴν Ὑψηλότητά του καὶ διὰ τὸ κατ' ἔτος αὐθεντικὸν ἔλεος τῶν διακοσίων γροσίων, νὰ τὸ στείλῃ πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς πτωχὸν Θρόνον διὰ μέσου τοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου κυρίτζη Κωνσταντίνου· δι' ὧν γράφομεν καὶ τῷ Ὕψει του, ὅπως εἰς τὰς εὐτυχισμένας ἡμέρας τῆς ἐκλάμπρου Αὐθεντίας του δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναλάβωμεν μικρὸν ἀπὸ τὰ πολλὰ καὶ βαρύτατα χρέη καὶ ἐνοχάς, ὅπου ἔγιναν εἰς τὰς οἰκοδομὰς τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν μας, καὶ θέλομεν παρακαλεῖ διὰ παντὸς τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς πανευδαίμονος ὑγείας καὶ πανευτυχοῦς στερεώσεως τῆς Ὑψηλότητός του καὶ διὰ τὴν ὑγείαν καὶ εὐημερίαν καὶ πανευτυχῆ κατάστασιν τῆς Ἐνδοξότητός της· οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἴη μετὰ τῆς Ἐνδοξότητός της.

ᾳψνζ', Νοεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Maiu, bucurându-ne cu Tine şi urându-Vă toate cele potrivite şi bune, tot odată şi pentru fericita logodnă a prea-iubiţilor Tăi fii, pentru care nu puţin ne-am bucurat: fie-ţi începuturile fericite şi în ceasuri bune şi binecuvântate, şi să Te învrednicești şi de cinstitele lor cununii, cum pofteşti şi doreşti, şi ale celorlalţi. Până acum, aşteptând fiasca-Ţi scrisoare şi neprimind-o, n'am lipsit şi iarăşi prin cea de faţă să ne rugăm din suflet şi să Te binecuvântăm, şi cu aceasta şi să Te îndemnăm să ni scrii necontenit pentru vădirea bunei şi doritei Tale sănătăţi, rugându-Te şi ca pe un sufletesc al nostru fiu să scrii şi prea-înălţatului Domn să aibă sfânta noastră mănăstire de acolo a Hangului ocrotirea şi supraveghiarea Lui domnească, precum şi egumenul nostru. Pe lângă acestea să aibi rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea noastră să rogi pe Înălţimea Sa şi pentru mila domnească din fiecare an a celor două sute de lei, să o trimeată săracului nostru Scaun prin dumnealui Postelnicul Chiriţă Constantin, pentru care scriem şi Înălţimii Lui, pentru ca în fericitele zile ale strălucitei lui Domnii să putem şi noi a ne întrema puţin de multele şi prea-grelele datorii şi sarcini ce s'au făcut la clădirile sfintelor noastre biserici, şi vom ruga totdeauna pe Sfântul Dumnezeu pentru prea-fericita sănătate şi cu totul norocita întărire a Înălţimii Sale şi pentru sănătatea şi fericirea şi cu totul mulţămita stare a Slăvirii Tale; şi harul şi mila şi rugăciunea şi binecuvântarea Smereniei Noastre să fie cu Slăvirea Ta.

1757, Noiemvre.

Al Nobleţei Tale călduros rugător către Dumnezeu

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXII.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Iorotei, egumen de Hangu, despre patronagiul Postelnicului Alexandru şi despre lucrări la mănăstire. 1757, Novembre.

Ὁσιώτατε ἡμέτερε πρωτοσύγκελλε καὶ ἡγούμενε τοῦ καθ' ἡμᾶς ἱεροῦ μοναστηρίου Χάγγου, κὺρ Ἱερόθεε, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις εἴη σοι, ἔλεος καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Prea-cuvioase protosinghele şi egumen al sfintei noastre mănăstiri Hangul, chir Ierotei, fiu în Domnul iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, har Ţie, milă şi pace de la Dumnezeu, şi de la noi rugăciune, binecuvântare şi iertare

Προλαβόντως, κατὰ τὴν κ΄ τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου, σὲ ἐγράψαμεν τὰς ἀποκρίσεις τῶν γραμμάτων σου, φανερόνοντες ὅτι ἐλάβομεν καὶ τὰ σταλθέντα σοι διὰ χειρὸς τοῦ ἡμετέρου ἀρχιμανδρίτου κὺρ Ἰωσήφ, ὁ ὁποῖος μᾶς ἐφανέρωσε καὶ τὴν καλήν σου διοίκησιν καὶ οἰκονομίαν· ἔχε τὴν εὐχήν μας! Τώρα πάλιν σοῦ φανερώνωμεν ὅτι ἐγράψαμεν πρὸς τὸν Ὑψηλότατον καὶ πρὸς τὸν ἄρχων Χάτμανον κυρίτζη Δημητράσκο, ὁμοῦ καὶ πρὸς τὸν ἄρχοντα Ποστέλνικον κυρίτζη Ἀλέξανδρον (τὸν ὁποῖον καὶ ἀποκαταστήσαμεν καὶ ἐπίτροπον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου) νὰ ἐπισκέπτωνται αὐτό· ὁμοίως καὶ διὰ τὸ κατ' ἔτος αὐθεντικὸν ἔλεος, νὰ τὸ λάβῃ ὁ ῥηθεὶς ἄρχων Ποστέλνικος νὰ μᾶς τὸ στείλῃ. Λοιπὸν νὰ φροντίσῃς καὶ ἡ ὁσιότης σου περὶ τούτου, καὶ εἰς κάθε σου χρείαν καὶ ἀναγκαίαν ὑπόθεσιν νὰ πηγαίνῃς πρὸς τὴν Εὐγενείαν του νὰ τὴν ἀναγγείλῃς, καὶ ὡς ἐπίτροπός μας θέλει τὴν διορθώσει. Καὶ διὰ τὴν ποίμνιτζαν ὁποῦ σὲ ἐπαράγγειλεν ὁ ἡμέτερος ἀρχιμανδρίτης, νὰ τὴν μερεμετίσῃς ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τοῦ μοναστηρίου, καὶ τὰ ἔξοδα νὰ τὰ περάσῃς εἰς τὸ κατάστιχον, νὰ ἔχῃς τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, νὰ ἐπιμελῆσαι εἰς αὐτὰ ὁποῦ σοῦ γράφομεν καὶ εἰς κάθε ἄλλην κυβέρνησιν καὶ διοίκησιν τοῦ μοναστηρίου, ὡς ἡμέτερον πιστὸν τέκνον, καὶ ἔξεις μυριοπλασίους τὰς ἀνταποδόσεις παρὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἴη μετὰ σοῦ.

ᾳφνζ΄, Νοεμβρίου.

Τῆς Ὁσιότητός σου εὐχέτης πρὸς Θεὸν

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Dăunăzi, la 20 ale lui Septemvre trecut, Ţi-am scris răspunsurile la scrisorile Tale, arătând că am primit şi cele trimese Ţie prin mâna alui nostru arhimandrit chir Iosif, care ni-a arătaţ şi buna-Ţi cârmuire şi economie: primeşte rugăciunea noastră. Acuma iarăşi Îţi arătăm că am scris către Prea-Înălţatul şi către dumnealui Hatmanul Chiriţă Dimitraşcu, precum şi către dumnealui Postelnicul Chiriţă Alexandru (pe care l-am pus şi epitrop al sfintei mănăstiri), să o supravegheze; de asemenea şi pentru mila domnească din fiecare an, ca s'o iea zisul boier Postelnic, să ni-o trimeată. Apoi să te gândeşti şi Cucernicia Ta la aceasta, şi la orice nevoie şi afacere grea a Ta să mergi la Nobleţa Lui să i-o vesteşti, şi ca epitrop al nostru o va îndrepta. Şi pentru pivniţa ce Ţi-a vestit arhimandritul nostru, s'o meremetiseşti din veniturile mănăstirii şi cheltuielile să le treci la catastih, să ai rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea noastră, să te îndeletniceşti la acestea ce Ţi le scriem şi la orice altă chiverniseală şi gospodărire a mănăstirii, ca al nostru credincios fiu, şi vei avea mii de răsplătiri de la Sfântul Dumnezeu, al cărui har şi nesfârşită milă şi rugăciune şi binecuvântarea Smereniei Noastre fie cu tine.

1757, Noiemvre.

Al Cucerniciei Tale rugător la Dumneze.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXIII.

1757, Novembre.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către domniţa Smaranda, despre boala fiului ei, beizadeà Alexandru, şi pentru „nora cocoanei Smărăndiţei", pentru Căminăreasa Ruxanda.

Ἐκλαμπροτάτη καὶ εὐσεβεστάτη δόμνα κυρία Σμαράγδα, θυγάτηρ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ἐκλαμπρότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν καὶ τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ, περιέπῃ αὐτὴν ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετ' ἐπιτεύξεως τῶν ὧν ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Πανέκλαμπρον γράμμα τῆς Ὑμετέρας Ἐκ-

Prea-strălucită şi prea-evlavioasă Doamnă doamnă Smaranda, fiică în Duhul Sfânt a Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Strălucirea Voastră prea-evlavioasă şi binecuvântând-o, ne îndreptăm spre Tine cu plăcere şi mulţămire şi ne rugăm de sfântul Dumnezeu ca să Te păzească şi să Te îngrijească în cea mai deplină sănătate şi neîntreruptă bună stare, cu dobândirea bunurilor de care doreşti.

Prea-strălucita scrisoare a Strălucirii

λαμπρότητος ἄσμενοι ἐλάβομεν καί, τὴν ἀγαθὴν καὶ ἐφετὴν ἡμῖν αὐτῆς ὑγιείαν μαθόντες, ὑπερεχάρημεν. Ἐλυπήθημεν ὅμως διὰ τὴν ἀσθένειαν ὁποῦ ἠκολούθησε τοῦ ἐκλαμπροτάτου πεῖζαδὲ καὶ φιλτάτου υἱοῦ αὐτῆς, κυρίου Ἀλεξάνδρου (ὃν εὐχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς καὶ εὐλογοῦμεν), ὁ ἅγιος Θεὸς τοῦ ὁποίου δεόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν νὰ τοῦ χαρίσῃ ἀμετάπτωτον τὴν ὑγείαν καὶ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἐκ τῆς περιεχούσης αὐτὸν ἀσθενείας, τὴν δὲ Ἐκλαμπρότά της νὰ δώσῃ ὑπομονὴν καὶ παρηγορίαν εἰς αὐτὴν τὴν συμβαίνουσαν συμφοράν. Δὲν ἀμφιβάλλομεν πῶς θέλει τὴν ὑπομένει μετ' εὐχαριστείας, δοξάζουσα τὸν ἅγιον Θεόν, ἐξ οὗ καὶ θέλει τύχει τὸν μισθὸν τῆς ὑπομονῆς, κατὰ τὸν λόγον τοῦ δεσπότου Χριστοῦ, τοῦ λέγοντος: ὁ ὑπομείνας, εἰς τέλος σωθήσεται. Μεγάλη γὰρ ἡ δύναμις τῆς ὑπομονῆς:, πρόξενος ὄντα σωτηρίας. Λοιπὸν νὰ ἔχῃ τὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, νὰ μὴν λυπῆται, καὶ νὰ μὴν ἀγανακτῇ, ἐπειδὴ ὅσα λυπηρὰ ἀκολουθοῦν διὰ τὰς ἁμαρτίας μας, χρέος ἔχομεν νὰ τὰ δεχθῶμεν εὐχαρίστως, ὅτι εἶναι ὠφέλιμα τῆς ψυχῆς μας.

Τὴν εὐγενεστάτην ἀρχόντισσαν νύμφην τῆς κοκκώνας Σμαραγδίτζας, μετὰ τῶν φιλτάτων αὐτῆς τέκνων, πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν: ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ δίδῃ ὑπομονὴν καὶ παρηγορίαν τῆς Εὐγενείας της, καὶ ἂς ἐλπίζῃ μὲ σταθερὰν πίστιν εἰς τὴν θείαν του δύναμιν, καὶ δὲν θέλει τὴν ἀφίσει εἰς τέλος λυπημένην. Τὴν εὐγενεστάτην ἀρχόντισσαν αὐταδέλφην της, καμηναρέσαν κοκώνα Ροξάνδρα, πατρικῶς, ἀπὸ καρδίας εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν. Ἂς γράφῃ δὲ συνεχῶς ἡμῖν πρὸς δήλωσιν τῆς ἀγαθῆς της ὑγιείας καὶ ἡμῖν ἐφετῆς· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

ᾳφνζ', Νοεμβρίου.

Τῆς Ὑμετέρας εὐσεβεστάτης Εὐγενείας ἔνθερμος πρὸς Κύριον εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Voastre cu bucurie am luat-o şi, aflând de sănătatea Ta bună şi nouă dorită, ne-am bucurat peste măsură. Dar ne-am întristat pentru boala ce a urmat a prea-strălucitului beizadea şi prea-iubit fiu al Tău, dumnealui Alexandru (pentru care ne rugăm din suflet şi-l binecuvântăm), Sfântul Dumnezeu de care ne rugăm să-i dea sănătate neschimbată şi să-l libereze din boala ce-l încunjură, iar Strălucirii Tale să-Ţi dea răbdare şi mângâiere la această întâmplare ce Ţi s'a căşunat. Nu ne îndoim că o vei suferi cu mulţămită, slăvind pe Sfântul Dumnezeu, de la care şi vei căpăta răsplata răbdării, după cuvântul stăpânului Hristos, care spune: cel ce rabdă, la căpăt se va mântui. Căci mare e puterea răbdării, fiind sol al mântuirii. De altfel, să aibi rugăciunea lui Hristos şi a mea, ca să nu Te întristezi şi să nu-Ţi pierzi răbdarea, căci câte lucruri triste urmează din păcatele noastre, avem datorie de a le primi cu multă bucurie, căci sânt de folos sufletului nostru.

Pentru prea-nobila jupăneasă nora cocoanei Smărăndiţei, cu prea-iubiţii ei fii, rugându-ne părinteşte, îi binecuvântăm: Sfântul Dumnezeu să dea răbdare şi mângâiere Nobleţei Sale, şi să nădăjduiască ea cu o credinţă statornică în puterea-I dumnezeiească, şi nu o va lăsa la capăt întristată. Binecuvântăm părinteşte, rugându-ne din inimă, pe prea-nobila jupăneasă, Căminăreasa Ruxanda. Ci să ni scrii neîncetat spre vădirea bunei Tale sănătăţi şi nouă dorite; ai cării ani să fie de la Dumnezeu mulţi şi prea-fericiţi, cu cea de la noi rugăciune şi binecuvântare.

1757, Noiemvre.

Al Nobleţei Voastre prea-evlavioase rugător călduros la Domnul.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXIV.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către capuchehaiaua munteană Manolachi, despre scoaterea episcopului de Buzău, care a fost adus prin sfaturile lui a se retrage la Sinai[1]. 1757, 20 Novembre.

Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων καμηνάρη καὶ καπῆ-κεχαγιᾶ τῆς Οὐγκροβλαχίας, κυρίτζη Μανωλάκη, υἱὲ ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, χάρις

Prea-cinstite şi prea-nobile Căminar şi capuchehaie al Ungrovlahiei, Chiriţă Manolachi, fiule în Domnul iubit şi preadorit al Smereniei Noastre, har şi milă

[1] E vorba de Antim (1753—7).

καὶ ἔλεος εἴη τῇ Εὐγενείᾳ σου καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος καὶ παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Τὸ γράμμα του ἐλάβομεν μετὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου καὶ ἐχάρημεν τὴν ὑγείαν σου, ἣν χαρίζοιτό σοι ὁ ἅγιος Θεὸς εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ εὐτυχῆ, μετ' ἀγαθῆς καὶ ἀταράχου διαμονῆς καὶ στερεώσεως τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου (ὃν ὁ Κύριος πολυετῆ)· ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφ' ἑξῆς ἡμῖν σημειούμενα, τὰ περὶ τοῦ πρώην Πουζαίου, δηλαδή, καθὼς καὶ ἐκ τῶν ἴσων ὁποῦ μᾶς ἔστειλλεν ὁ ὑψηλόλατος Αὐθέντης σαφέστερον ἐκαταλάβαμεν ὅτι ἀδίκως λέγει πῶς ἠδικήθη παρὰ τῆς Ὑψηλότητός του. Ἐγράψαμεν οὖν καὶ τῷ Ὕψει του ὅτι κατὰ τὸ παρὸν εὑρισκόμεθα εἰς Δαμιάθιον καί, σὺν Θεῷ πηγαινόμενοι εἰς τὸ Μισῆρι, θέλομεν τὰ δείξει καὶ τοῦ ἁγίου Σιναίου καὶ τῶν λοιπῶν πατέρων, διὰ νὰ μὴν νομίζουν ὅτι ἀληθῶς ἠδικήθη, ἐπειδὴ καὶ τοιαῦται προφάσεις ἔλεγε καὶ εἰς τὸν Ἀλῆ-πασὰ Χεκίμογλοῦ, ὅτι τὸν ἀδίκησε πέρνωντας βιαστικῶς τὴν ἐπαρχίαν του, ὁμοῦ καὶ τεσσαράκοντα πουγγεῖα ἄσπρα, καθὼς καὶ εἰς ἡμᾶς τὰ ὅμοια ἐδιηγήθη. Ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἐπιστόθημεν εἰς τὰ λόγια του, θέλοντες ὅμως νὰ βεβαιωθῶμεν σαφέστατα, ἐγράψαμεν τῷ Ὕψει του, τρόπον τινὰ μεσιτεύοντες, ἡμεῖς μάλιστα τὸν ἐσυμβουλεύσαμεν, τὸν ἐνουθετήσαμεν ἀρκετῶς καὶ τὸν παρακινήσαμεν, τόσον ἡμεῖς, ὅσον καὶ οἱ Σιναῖται, διὰ νὰ κάμῃ ὑποταγὴν εἰς τὸν βασιλικὸν ὁρισμὸν καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μοναστήριόν του, ἐπειδὴ εἶχε φαντασίαις νὰ διαφενδευθῇ ἐνταῦθα καὶ νὰ μὴν ὑπάγῃ. Ὅθεν μὲ τὴν παρακίνησιν ἡμῶν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν πατέρων ὑπῆγεν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Σινᾶ, καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἐκεῖσε ἡσυχάζει. Ἂς ἔχωμεν καὶ αὖθις δηλωτικὸν τῆς ἀγαθῆς σου ὑγείας μετὰ πάσης ἄλλης εἰδήσεως· ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεως σὺν τῇ εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἴη μετὰ τῆς Εὐγενείας του.

ᾳφνζ', Νοεμβρίου κ'.

Εὐχέτης πρὸς Θεὸν
† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

fie Nobleţei Tale şi pace de la Domnul Dumnezeu A toate ţiitorul şi de la noi rugăciune, binecuvântare şi iertare.

Am primit scrisŏarea Ta cu prea-înălţatul Domn şi ne-am bucurat de sănătatea Ta, pe care să Ţi-o hărăzească Sfântul Dumnezeu întru prea-mulţi şi fericiţi ani, cu bună şi netulburată rămânere şi întărire a prea-înălţatului Domn, căruia să-i dea Domnul mulţi ani; am cunoscut şi cele însemnateno uă pe rând, adecă acelea despre fostul episcop de Buzău, precum şi din copiile ce mi le-a trimes prea-înălţatul Domn mai lămurit am înţeles că fără dreptate spune că i s'a făcut nedreptate de Înălţimea Sa. Am scris deci şi Înălţimii Sale că acum ne aflăm la Damieta şi, ajungând cu Dumnezeu în Misir (Egipt), le vom arăta şi Preasfântului de Sinai şi celorlalţi părinţi, ca să nu creadă ei că în adevăr a fost nedreptăţit, căci astfel de pretexte le-a spus şi lui Alì-Paşa Hechimoglu, că l-a nedreptăţit, luându i cu sila eparhia, şi cu aceasta şi patruzeci de pungi de bani, precum şi către noi asemenea a povestit. De şi n'am crezut în vorbele lui, dar, vrând să ne asigurăm mai deslusit, am scris Înălţimii Sale, nu oarecum mijlocind, ci mai ales l-am sfătuit [pe episcop], l-am sfătuit destul spre cuminţenie şi l-am sfătuit, atât noi, cât şi Sinaiţii, să dea supunere la porunca împărătească şi să meargă la mănăstirea Sa, căci avea fantasii să stăpânească acolo şi să nu meargă. Deci cu îndemnul nostru şi cu grija părinţilor a mers la mănăstirea Sinai şi acuma stă acolo liniştit. Să avem şi pe urmă vestea bunei Tale sănătăţi cu toate celelale ştiri; iar harul lui Dumnezeu şi nemăsurata milă fie, împreună cu rugăciunea şi binecuvântarea Smereniei Noastre, cu Nobleţa Ta.

1757, Noiemvre 20.

Rugător către Dumnezeu
† *Al Alexandriei Matei.*

CXXV.

Un prelat din Alexandria către un Domn moldovean, despre sărăcirea Scaunului patriarhal şi nevoia de a se trimite darul anual, de a se scuti mănăstirile şi de a se ocroti mănăstirea Hangul. C. 1757.

Καὶ αὖθις τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ὑψηλότητα ἐκ ψυχῆς πατρικῶς εὐχόμενοι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, εὐλογοῦμεν καὶ ὡς ἥδιστα προσαγορεύομεν.

Παρακαλοῦμεν τὴν Ὑψηλότητά της διὰ τὸ διωρισμένον αὐθεντικὸν κατ' ἔτος ἔλεος τοῦ Θρόνου τῶν διακοσίων γροσίων νὰ τὸ στείλῃ εἰς τὴν ἐκλαμπροτάτην μητέρα της, διὰ νὰ τὸ λάβωμεν παρὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός της, τὸ ὁποῖον οἱ πρὸ αὐτῆς Αὐθένται μᾶς τὸ ἔστελναν πάντοτες, χάριν εὐλαβείας καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τοῦ Θρόνου, ἐπειδὴ καὶ χρήζει βοηθείας διὰ τὴν ὀλιγώστευσιν τοῦ ποιμνίου, καὶ μετὰ Θεὸν ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐλεημοσύνην καὶ τὴν ὀλίγην βοήθειαν τοῦ μοναστηρίου προσμένει ὁ κατὰ καιρὸν Πατριάρχης τοῦ αὐτοῦ δυστυχεστάτου Θρόνου. Πρὸς τούτοις τὴν παρακαλοῦμεν περὶ τοῦ αὐτόθι μοναστηρίου Χάγγου τοῦ Θρόνου μας, νὰ τὸ κάμῃ μὲ χρυσόβουλλον αὐθεντικὸν πάντῃ ἀσύδωτον, ἐπειδὴ τὸ συμφέρον τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου εἶναι ὀλιγιστόν· εὐγάζοντας τὰ κατ' ἔτος ἔξοδα καὶ τὴν ἐνδυμασίαν τοῦ ἡγουμένου, μὲ τὸν ὀλίγον μισθόν του, μόλις περισσεύει τὸ κατ' ἔτος εἰσόδημα γρόσια τριακόσια. Ἂς στοχασθῇ λοιπὸν ἡ Ὑψηλότης της, μὲ τριακόσια γρόσια, ὅταν εἰς τὸ αὐθεντικὸν δόσιμον κοντὰ δὲν μένει τίποτες, καὶ ὁ Θρόνος δὲν ἀπολαμβάνει τίποτες. Καὶ νὰ ἔχῃ τὴν εὐχὴν τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν εὐχήν μας, διὰ ἀγάπην ἐκείνου τοῦ ποτε περιβοήτου, τὰ νῦν δὲ δυστυχοῦς Θρόνου τῶν Ἀλεξανδρέων, νὰ τὸ κάμῃ ἀσύδωτον, διὰ ὑγιείαν, εὐτυχίαν καὶ στερέωσιν καὶ πολυχρόνιον εἰς τὸν ἔκλαμπρον Θρόνον, καὶ διὰ μνημόσυνον τῶν γονέων της, καὶ θέλει λάβῃ παρὰ Θεοῦ μυριοπλασίονας τὰς ἀμοιβὰς καὶ τοὺς μισθοὺς ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὴν ἐπίσκεψιν καὶ διαφένδευσίν της ὁ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου.

Din nou rugându-ne părinteşte din inimă pentru Înălţimea [Ta] prea-evlavioasă în Duhul Sfânt, Te binecuvântăm şi Te salutăm cât mai plăcut.

Ne rugăm de Înălţimea Ta pentru orânduita domnească milă din fiecare an a Scaunului [nostru], cele două sute de lei, să o trimeţi către prea-strălucita-Ţi maică, ca să-i primim de la Strălucirea Ta, pe cari cei înainte de Tine Domni ni-au trimes-o totdeauna, ca dovadă de evlavie şi pentru nevoia Scaunului, de oare ce şi are nevoie de ajutor pentru împuţinarea turmei, şi cel de acum Patriarh al acestui prea-nenorocit Scaun aşteaptă după Dumnezeu de la Tine mila şi puţinul ajutor al mănăstirii. Pe lângă acestea Te rugăm pentru mănăstirea de acolo Hangu, a Scaunului nostru, s'o faci cu hrisov domnesc cu totul scutită de dare, căci folosul acelei mănăstiri este mic; şi, scoţând cheltuielile anului şi îmbrăcămintea egumenului, cu mica lui leafă, abia mai rămâne pe an un venit de trei sute de lei. Gândeşte Te însă Înălţimea Ta la aceia că, cu trei sute de lei, atunci când la darul domnesc nu mai rămâne aproape nimic, nici Scaunul nu ia nimic. Şi să aibă rugăciunea lui Hristos şi rugăciunea noastră pentru acela odată vestit, iar acum nenorocit Scaun al Alexandriei: să-l faci scutit [Hangul], pentru sănătatea, fericirea şi întărirea întru mulţi ani în strălucitul Scaun şi pentru amintirea părinţilor Tăi, şi vei primi de la Dumnezeu înmiit răsplătirile şi simbriile în acest veac de acum şi în cel viitor, şi să fie supt ocrotirea şi apărarea Ta egumenul mănăstirii.

CXXVI.

Un cleric de supt Patriarhatul Alexandriei către un Domn român, despre veniturile lui, şi de la Hangu. C. 1757.

Καὶ αὖθις, τὴν Ὑμετέραν θεοσεβεστάτην Ὑψηλότητα πατρικῶς ἐκ ψυχῆς εὐχόμενοι, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εὐλογοῦμεν.

Τὰ πανέκλαμπρα αὐτῆς γράμματα λαβόντες καὶ μαθόντες ἀκριβῶς περὶ τῆς πανεκ-

Şi, iarăşi, rugându-ne părinteşte din inimă pentru Înălţimea Voastră prea-evlavioasă, o binecuvântăm în Sfântul Duh.

Primind prea-strălucitele-Ţi scrisori şi aflând sigur despre prea-strălucita-Ţi să-

λάμπρου αὐτῆς ὑγιείας, λίαν ἐχάρημεν καὶ τὸν διατηροῦντα αὐτὴν Θεὸν ἐδοξάσαμεν. Ὑπερευχαριστοῦμεν δὲ τῇ Ὑψηλότητί της καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῆς ἀνακαινίσεως τῶν χρυσοβούλλων τοῦ μονυδρίου Χάγγου, διὰ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς δώσεως τοῦ αὐθεντικοῦ διωρισμένου ἐλέους καὶ περὶ ἐπισκέψεως καὶ κηδεμονίας της ἣν ἔχει πρὸς τὸ πτωχόν μας μονύδριον καὶ τῆς κλίσεως καὶ εὐλαβείας ἣν σώζει πρὸς ἡμᾶς. Ὁ ἅγιος Θεὸς διὰ τῶν πατρικῶν μας εὐχῶν νὰ τὴν στερεώσῃ ἐν ἀκλονήτῳ στερεώσει ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον αὐτῆς Θρόνον ἀδιάσειστον καὶ ἀκλόνητον εἰς πολλοὺς ἐνιαυτοὺς μὲ ἄκραν ὑγιείαν, εὐδαιμονίαν ἀμετάπτωτον καὶ μακροβιότητα γαληνιαίαν καὶ ἐπιτυχίας τῶν ὧν ἐφίεται τὸ εὐσεβὲς καὶ φιλόχριστον αὐτῆς ὑπήκοον τῆς εὐλογημένης θεοφρουρήτου αὐτῆς τζάρας. Ἅπαντας πατρικῶς εὐχόμενοι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, εὐλογοῦμεν.

nătate, foarte ne-am bucurat şi am lăudat pe Dumnezeu, care Te păzeşte. Foarte mulţămim Înălţimii Tale şi pentru săvârşirea şi întărirea hrisoavelor mănăstirii Hangul, pentru făgăduiala dării domneşti orânduite şi pentru ocrotirea şi îngrijirea ce o ai faţă de săraca noastră mănăstire şi pentru aplecarea şi evlavia ce o păstrezi către noi. Sfântul Dumnezeu pentru părinteştele-Ţi rugăciuni să Te întărească în nezguduită statornicire pe strălucitul Tău Scaun netulburat şi nezguduit în curs de mulţi ani cu înaltă sănătate, fericire nerăsturnată şi lungă dăinuire senină, cu căpătarea celor ce doreşte evlavioasa şi iubitoarea de Hristos lume supusă Ţie din binecuvântata, de Dumnezeu păzita-Ţi Ţară. Pe toţi, rugându-ne părinteşte în Sfântul Duh, îi binecuvântăm.

CXXVII.

C. 1758. Matei, Patriarhul Alexandriei, către domniţa Sultana, despre suirea pe Scaun a lui Scarlat Ghica, dregătoriile şi nunţile din familia ei.

Ἐκλαμπροτάτῃ καὶ εὐσεβεστάτῃ δομνίτζα, κυρία Σουλτάνα, θυγάτηρ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ἐκλαμπρότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν καὶ τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως διαφυλάττῃ καὶ περιέπῃ [αὐτὴν] ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ μετ' ἐπιτεύξεως τῶν ὧν ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Μετὰ τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας φανερώνωμεν τῇ Ἐκλαμπρότητι της ὅτι, τὰς χαροποιὰς εἰδήσεις εὐαγγελισθέντες, διά τε τὸν εἰς Μπογδανίαν θείῳ ἐλέει, νέας Αὐθεντίας προβιβασμὸν τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου Αὐθέντου Ἰωάννου Σκαρλάτου Γρηγορίου Γκίκα Βοεβόδα (ὃν ὁ Κύριος πολυετῆ) καὶ τὴν ἀξίωσιν τῆς Χατμανίας τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντός της καὶ ἀξίωσιν τῆς καμαρασίας τοῦ εὐγενεστάτου καὶ φιλτάτου της υἱοῦ, ἄρχοντος Μεγάλου Καμαράση τζελεπῆ Κωνστάκη, οὐ μετρίως ἐχάρημεν, οὓς εὐχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς καὶ εὐλογοῦμεν. Κατὰ δὲ τὴν ιθ' τοῦ παρελθόντος Μαΐου γράψαντες πρός τε τῷ Ὑψηλοτάτῳ Αὐθέντῃ καὶ τῷ ἡμετέρῳ ἄρχοντι σὺν τῷ φιλτάτῳ της υἱῷ καὶ τῇ Ἐκλαμπρότητί της, ἐσυγχάρημεν ἐν τούτοις καὶ ἐπευχήμεθα.

Prea-strălucită şi prea-evlavioasă domniţă, doamnă Sultana, fiică în Duhul Sfânt iubită a Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Strălucirea Voastră prea-evlavioasă şi binecuvântând-o, bucuros şi cu mulţămire ne îndreptăm către Tine şi ne rugăm de Sfântul Dumnezeu să Te păzească şi îngrijească în cea mai deplină sănătate şi statornică bună stare cu dobândirea celor bune dorite pe care le aşteaptă.

După părinteştile noastre rugăciuni şi binecuvântări vădim Strălucirii Tale că, aflând de veştile cele aducătoare de bucurie, pentru înaintarea în noua Domnie din Moldova a prea-înălţatului şi prea-evlaviosului Domn Io Scarlat Grigore Ghica Voevod (pe care Domnul să-l ţie întru mulţi ani) şi rangul Hătmăniei a prea-slăvitului Tău domn şi vrednicia cămărăşiei a prea-nobilului şi prea-iubitului Tău fiu, dumnealui Marele Cămăraş celebì-Costachi, nu puţin ne-am bucurat; pentru cari ne rugăm din inimă şi-i binecuvântăm. Iar la 19 ale lui Maiu trecut, scriind prea-înălţatului Domn şi boierului nostru, împreună cu prea-iubitului Tău fiu şi cu Strălucirea Ta, ne-am bucurat împreună pentru acastea şi li-am dorit câte sânt

θημεν αὐτοῖς ὅσα δεξιά τε καὶ αἴσια. Μέχρι μὲν τοῦδε, προσμένοντες ἐξαγγελτικὰ τῆς ἀγαθῆς ὑμῶν ὑγείας, καὶ ἀποτυχόντες, δὲν ἐλείψαμεν καὶ αὖθις δι' ἡμετέρου γράμματος νὰ συγχαρῶμεν αὐτῇ διὰ τοὺς γάμους τῶν νεονύμφων, ἐπευχόμενοι αὐτοῖς παρὰ Θεοῦ πάντα τὰ ἀγαθὰ καὶ καταθύμια: εἴησαν δὲ αἴσιοι καὶ ἐν ὥραις καλαῖς καὶ εὐλογημέναις, νὰ ζήσουν, νὰ γηράσουν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὁμονοίᾳ, καὶ νὰ ἀξιώσῃ αὐτοὺς ὁ πανάγαθος Θεὸς νὰ ἰδοῦν τέκνα τέκνων μετὰ τύχης λαμπρᾶς καὶ ἀγαθῆς καταστάσεως· τὴν δὲ Ἐκλαμπρότητά της νὰ ἀξιώσῃ καὶ τῶν ἐπιλοίπων τοὺς γάμους νὰ χαρῇ· τοὺς νεονύμφους μετὰ τῶν λοιπῶν φιλτάτων αὐτῆς τέκνων πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις· ἃς ἔχωμεν δὲ καὶ γράμμα της πρὸς δήλωσιν τῆς ἀγαθῆς της ὑγείας καὶ ἡμῖν ἐφετῆς.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβοῦς Ἐκλαμπρότητος πρὸς Θεὸν εὐχέτης ἔνθερμος

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

prielnice şi fericite. Iar până atunci, aşteptând [scrisorile] cu vestea despre buna Ta sănătate, şi necăpătându-le, n'am lipsit ca iarăşi prin a noastră scrisoare să ne bucurăm cu Tine pentru căsătoriile mirilor, rugând pentru dânşii de la Dumnezeu toate cele bune şi dorite: fie deci fericiţi şi în ceasuri bune şi binecuvântate, să trăiască, să îmbătrânească în pace şi bună învoire şi să-i învrednicească prea-bunul Dumnezeu să vadă pe fiii fiilor cu soartă strălucită şi bună stare; iar pe Strălucirea Ta să Te învrednicească să te bucuri şi de căsătoriile celorlalţi; rugându-ne părinteşte pentru miri, cu ceilalţi ai Tăi copii, îi binecuvântăm. Şi acestea întru acestea; ci să avem şi scrisoarea Ta pentru vădirea bunei Tale sănătăţi şi nouă dorite.

Al Strălucirii Voastre evlavioase către Dumnezeu rugător călduros.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXVIII

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Doamna Raliţa a lui Ioan-Vodă Callimachi, despre suirea în Scaun a soţului ei.

Alexandria, 1758, 31 Octomvre.

Ἐκλαμπροτάτῃ καὶ εὐσεβεστάτῃ δόμνα, κυρία Ῥαλίτζα, θυγάτηρ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ἐκλαμπρότητα πατρικῶς ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν καὶ δεόμεθα ἐκ βαθέων τοῦ Ἐπουρανίου ὅπως διαφυλάττῃ καὶ περισκέπῃ αὐτὴν ἐν ὑγιείᾳ διηνεκεῖ, ἀδιαλείπτῳ εὐθυμίᾳ καὶ ἀγαλλιάσει μετὰ μακροβιότητος, καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος.

Πόσην χαράν, εὐθυμίαν καὶ ἀγαλλίασιν μᾶς ἐπροξένησεν ἡ πανευφρόσυνος καὶ χαροποιὰ ἀγγελία τοῦ προβιβασμοῦ τοῦ ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον καὶ ἡγεμονικὸν τῆς Μολδοβλαχίας Θρόνον τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ θεοσεβάστου Αὐθέντου περιττὸν γράφειν καὶ λέγειν. Τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἐν ᾗ εὐηγγελίσθημεν τὰ χαροποιὰ εὐαγγέλια, χαρᾶς ἀπείρου ἐπλήσθημεν, καὶ ἀπὸ καρδίας τὸν εὐδοκήσαντα οὕτως ἅγιον Θεὸν μετ' εὐχαριστηρίους ᾠδὰς ἐδοξάσαμεν. Ὅθεν συγχαίροντες αὐτῇ, ἐπευχόμεθα ὁλοψύχως καὶ παρακαλοῦμεν ἐκτενῶς νὰ χαρίζῃ τῇ Ὑψηλότητί Του ὑγιείαν ἀδιάπτωτον καὶ εὐφροσύνην αἰώνιον, στηρίζων ἀδιασείστως τὸ θεοσεβὲς αὐτοῦ Ὕψος ἐπὶ τὸν ἡγεμονικώτατον τῆς Μολδοβλα-

Prea-strălucită şi prea-evlavioasă Doamnă, doamnă Raliţo, fiică în Duhul Sfânt iubită a Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Strălucirea Ta prea-evlavioasă şi binecuvântând-o, ne îndreptăm plăcut şi cu bucurie către Tine şi ne rugăm din adâncuri de Cel din Ceruri să Te păzească şi ocrotească în sănătate netulburată, necurmată veselie şi bucurie întru mulţi ani, şi mai presus de toată întâmplarea supărătoare.

Câtă bucurie, veselie şi mulţămire ni-a adus prea-bucuroasa şi de har aducătoarea solie a înaintării pe strălucitul şi domnescul Scaun al Moldovlahiei a prea-înălţatului şi de Dumnezeu respectuosului Domn e de prisos a scrie şi a vorbi. În clipa aceia când ni s'au vestit ştirile aducătoare de bucurie, ne-am umplut de o nemăsurată mulţămire, şi din inimă am slăvit cu cântări de mulţămire pe Sfântul Domnezeu care a binevoit aşa. Pentru care, bucurându-ne cu Tine, ne rugăm din tot sufletul şi ne cerem necontenit să dea Înălţimii Tale sănătate neschimbată şi bucurie veşnică, întărind nezguduit pe evlavioasa Ta Înălţime pe prea-domnes-

χίας Θρόνον γαληνικῇ ἐγκαταστάσει καὶ πολυχρονίῳ διαμονῇ, μὲ ἀκλόνητον καὶ ἀδιάσειστον στερέωσιν μέχρι γήρως βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ. Καὶ ταῦτα μὲν πατρικῶς πρὸς αὐτήν, ἧς καὶ τὰ ἔκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

αφνη', Ὀκτωβρίου λα', Ἀλεξάνδρειαν.

Τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας ἔνθερμος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

cul Scaun al Moldovlahiei în senină stare şi îndelungată rămânere, cu nezguduită şi netulburată întărire până la bătrâneţă preaadâncă şi senină. Şi acestea părinteşte către Tine, ai cării străluciţi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi cu totul fericiţi, cu cea de la noi rugăciune şi binecuvântare.

1758, Octomvre 31, Alexandria.

Al Nobleţei Voastre călduros la Dumnezeu rugător

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXIX.

Alexandria, 1759, 6 Maiu.

Matei, fost Patriarh al Alexandriei, către Ierotei, egumenul de Hangu, despre pagubele aduse de înaintaşul lui, Atanasie.

Ὁσιώτατε ἡμέτερε πρωτοσύγκελλε καὶ ἡγούμενε τοῦ Χάγγου, κὺρ Ἱερόθεε, τέκνον ἐν Κυρίῳ κτλ.

Ἀγκαλὰ καὶ ἄλλοτε νὰ ἐγράψαμεν τῇ Ὁσιότητί Σου περὶ τῆς δολιότητος, ἀπάτης [καὶ] ὑπουλότητος ὁποῦ, ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ Βουκουρέστιον, καθ' ὃν χρόνον πατριαρχεύσαμεν, ὁ πρώην ἡγούμενος τοῦ Χάγγου Ἀθανάσιος, οὗτος, ὡς δόλιος καὶ ἀπαταιών, ἐπιθυμῶντας τὴν φθορὰν καὶ ζημίαν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, ἐπρόβαλλε δολίως ὅτι θέλει καὶ ἀγαπᾷ τὴν σύστασιν καὶ αὔξησιν τούτου, καὶ ἀνίσως ἤθελε πουληθῇ εἰς τοὺς πλησιοχώρους μερικαῖς ἄχρηστα καὶ ἀνωφελεῖς μπογιάναις καὶ ἀντὶ τούτων νὰ ἀγοράσῃ πρόβατα καὶ νὰ φιάσῃ μύλους, ἤθελεν ἔχει πολὺ συμφέρον τὸ ἱερὸν μοναστήριον, αὐτὰ ταῦτα ψευδοπροφασιζόμενος καὶ ματαιολογῶν, οὐδ' ὅλως τὸν Θεὸν φοβούμενος, καὶ ἡμεῖς, ἔχοντές τον διὰ οἰκεῖον καὶ νομίζοντές τον ἀληθινόν, καὶ ὄχι φθορέα καὶ ἀπαταιῶνα, τοῦ ἐδώσαμεν αὐτὴν τὴν ἄδειαν δι' ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἀποδείξεως, νὰ πουλήσῃ αὐταῖς ταῖς πογιάνες καὶ τὸν Στρίμπουλον, ὡς ἄχριστα καὶ ἀνωφελῆ, καὶ νὰ κάμῃ τοιαύτας οἰκονομίας, αὐτὸς δέ, ὡς ἀθεόφοβος καὶ φθονερὸς καὶ φθορεύς, ἔκαμε ὅλον τὸ ἐνάντιον, καί, κοντὰ ὁποῦ ἐπούλησε τὰ ῥηθέντα, προξενήσας τοσαύτην ζημίαν καὶ φθορὰν εἰς τὸ ἱερὸν μοναστήριον, δὲν ἔφθιασεν οὔτε μύλους, μήτε πρόβατα ἀγόρασε, ἀλλὰ προσέτι καὶ τὰ ἴδια κτήματα τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου, τὰ τόσα ἀγελόβοδα ὁποῦ εἶχε καὶ μελίσσια ἱκανά, καὶ αὐτὰ τὰ ἐπούλησεν ὅλα, καί, μετὰ τὸν τοσοῦτον ἀφανισμόν, ἄφησε καὶ εἰς χρέος τὸ ἱερὸν μοναστήριον, ὑπὲρ τὰ ἑξ[ακ]όσια γρόσια, τὸ ὁποῖον

Prea-cuvioase al nostru protosinghel şi egumen al Hangului, chir Ierotei, copil în Hristos ş. c. l.

De şi şi altă dată am scris Cuvioşiei Tale despre şiretenia, înşelarea [şi] falşitatea pe care [a arătat-o] venind către noi, la Bucureşti, pe vremea când eram Patriarh, fostul egumen de Hangu, Atanasie acesta, ca un om şiret şi înşelător, dorind peirea şi paguba sfintei mănăstiri, a adus înainte cu viclenie că vrea şi-i place aşezarea şi creşterea acesteia, şi poate că voia să vândă la vecini nişte poieni fără preţ şi fără folos şi în locul lor să cumpere oi şi să facă mori, ceia ce ar aduce mare folos sfintei mănăstiri, minţind şi flecărind acestea, fără vre-o frică de Dumnezeu, iar noi, socotindu-l ca un casnic şi judecându-l om drept, şi nu stricător şi înşelător, i-am dat voia aceasta cu a noastră patriarhicească mărturie, să vândă acele poieni şi Strâmbul, ca fiind fără valoare şi fără folos, şi să facă acele economisiri, iar el, ca un om fără frica lui Dumnezeu şi stricăcios şi păgubitor, a făcut cu totul împotrivă şi, îndată ce a vândut cele spuse, aducând atâta pagubă sfintei mănăstiri, n'a făcut nici mori, nici oi n'a cumpărat, ci încă şi înseşi posesiunile sfintei mănăstiri, atâtea cirezi ce avea şi albine destule, şi pe acelea le-a vândut, pe toate, şi, după o astfel de pierdere, a lăsat şi la datorie sfânta mănăstire, când a luat-o, cu peste şase sute de lei,

ὅταν τὸ ἔλαβε, τὸ ἔλαβε ἐστολισμένον καὶ εὐτυχισμένον ἀπὸ ὅλα, καθὼς εἶναι [ ] εἰς τοὺς αὐτόθι ἄρχοντας καὶ ἡγουμένους, καί, πάλιν, ὅταν τὸ ἄφησε, τὸ ἄφησε εἰς τοιοῦτον ἀφανισμὸν καὶ χρέος βαρύτατον, μ' ὅλον ὁποῦ ἄλλο τίποτε ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν παρ' αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς Πατριαρχείας μας, ἀπὸ τὰ 47 ἕως τὰ [ ], ὁποῦ ἦτον ἡγούμενος, εἰ μὴ μόνον γρόσια 200. Καί, λοιπόν, μὴ ὑποφέροντες τὴν τοιαύτην δολιότητα καὶ ἀπάτην, ἰδοὺ γράφομεν καὶ αὖθις τῇ Ὁσιότητί σου νὰ φροντίσῃς ἐπιμελῶς νὰ ἀποσπάσῃς τὸν Στρίμπουλον ἀπὸ τὸν ἀγοραστήν, τὸν ὁποῖον θέλεις τὸν πληρώσῃς ὅσον ἔδωσεν εἰς τὴν ἀγοράν του, κατὰ τὸ κατάστοιχον τοῦ Ἀθανασίου. Ἰδοὺ γράφομεν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως καὶ τοῦ μεγάλου ἄρχοντος Μεγάλου Σπαθάρη κυρίτζῃ Γεωργάκῃ, καὶ ἄρχοντος Παχαρνίκου, υἱοῦ τοῦ Ἰταλιάνου[1] κυρίτζῃ Γεωργάκῃ, εἰς τοὺς ὁποίους γράφομεν ἱκανά: ὁ μὲν νὰ παρασταθῇ μὲ καλὴν συνδρομὴν καὶ παρακίνησιν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ δικαίου, ὁ δὲ νὰ καμφθῇ καὶ νὰ καταπεισθῇ ἐν ταῖς πατρικαῖς μας νουθεσίαις νὰ τὸ δώσῃ ὀπίσω, εἰς μνημόσυνον τοῦ πατρός του, καὶ ἐδικόν του, καὶ νὰ μὴν κατακρατῇ πρᾶγμα τοιοῦτον τῷ Θεῷ ἀφιερώμενον. Καὶ ταῦτα μὲν εἰς τοσοῦτον, καὶ ἂς ἔχωμεν γράμμα σου δηλωτικὸν ἐν τάχει, ἵνα καὶ τοῦ Θεοῦ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ, εἴη μετὰ σοῦ.

αφνθ', Μαΐου ς', Ἀλεξάνδρειαν.

Τῆς Ὁσιότητός Σου εὐχέτης πρὸς Θεὸν

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

care mănăstire a luat-o înzestrată şi fericită cu toate, cum e [obiceiul] la cei de acolo boieri şi egumeni, şi, iarăşi, când a lăsat-o, a lăsat-o într'o astfel de distrugere şi datorie prea-grea, de şi noi altceva n'am luat de la el, în timpul Patriarhiei noastre, de la [17]47 până la [ ], cât a fost egumen, decât numai 200 de lei. Şi, la urmă, nesuferind o astfel de viclenie şi înşelare, iată scriem şi din nou Cuvioşiei Tale să Te gândeşti cu grijă să iei înapoi Strâmbul de la cumpărător, căruia îi vei plăti cât a dat la cumpărare, după catastihul lui Atanasie. Iată scriem pentru această afacere şi marelui boier Spătarului celui Mare Chiriţă Iordachi şi boierului Păharnic, fiul aceluiaşi Chiriţă Iordachi, cărora li scriem destul: unul ca să ajute cu bun ajutor şi îndemnare pentru iubirea dreptăţii, iar celalt să se înduplece şi să se încredinţeze în sfaturile mele părinteşti, să le dea îndărăt, pentru amintirea tatălui său, şi a sa însăşi, şi să nu ţie un lucru ca acesta închinat lui Dumnezeu. Şi aceasta deocamdată, şi să avem scrisoarea Ta de mărturie în grabă, pentru ca şi harul lui Dumnezeu şi nemăsurata milă, cu cea de la noi rugăciune şi binecuvântare, să fie cu Tine.

1759, 6 Maiu, Alexandria.

Al Cuvioşiei Tale rugător de Dumnezeu

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXX.

Matei, fost Patriarh al Alexandriei, către Spătarul Iordachi, despre moşiile Hangului şi ajutorul domnesc al Scaunului său. Alexandria, 1759, 13 Maiu

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Μέγα Σπαθάρη κυρίτζη Γεωργάκη, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα πατρικῶς ἐκ ψυχῆς εὐχόμεθα, καὶ εὐλογοῦμεν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ δεόμεθα ἐκτενῶς τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἄκρως ὑγιαίνουσαν καὶ εὐδαιμονοῦσαν μετ' εὐζωΐας καὶ πολυχρονίου διαμονῆς.

Ὅσης χαρᾶς καὶ εὐθυμίας ἐνεπλήσθημεν, γνῶντες τὴν καλοκἀγαθον καὶ εὐγενῆ της

Prea-glorioase şi de prea bun neam jupâne Mare Spătar Chiriţă Iordachi, fiu în Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, la Slăvirea Voastră părinteşte din suflet ne rugăm, şi Te binecuvântăm în Duhul Sfânt, şi ne rugăm cu mâinile întinse de sfântul Dumnezeu să Te ţie în înaltă sănătate şi fericire cu viaţă bună şi îndelungată rămânere.

De câtă bucurie şi mulţămire ne-am umplut, aflând de starea Ta bună şi să-

[1] De sigur αὐτοῦ.

προαίρεσιν καὶ τὴν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἁγιώτατον Θρόνον θεῖον της ζῆλον οὐκ ἔχομεν λέγειν, δι' [ἣν] εὐφήμησε καί γε ἡμῖν τὴν ἐπαινετήν της διάθεσιν, ἡ πρὸς τὸ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ Χάγγου καὶ ἡ πρὸς τὸν ἡγούμενόν μας εὐγνώμονός της προαίρεσις καὶ ἄριστός τις δεφένδευσις. Διὸ εὐχαριστοῦμεν αὐτῇ τὰ μέγιστα τῆς τε πρὸς αὐτὸν μεγίστης δεφενδεύσεως καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἄκρας της υἱϊκῆς διαθέσεως· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὴν πολυετῆ, μὲ γῆρας βαθύτατον καὶ εὐδαιμονίαν ἀμετάπτωτον, ἐν ἀπολαύσει τῶν θείων της αἰτημάτων. Λοιπὸν δὲν θέλει λείψῃ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς δεικνύουσα τὴν αὐτὴν ταύτην κηδεμονίαν καὶ ὀξυτάτην ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ ἐλεῆται καὶ νὰ βοηθεῖται δι' αὐτῆς, τόσον εἰς τὰς κατεπειγούσας αὐτῷ χρείας καὶ ἀνάγκας, ὅσον καὶ εἰς τὸ κατ' ἔτος διὰ χρυσοβούλλου αὐθεντικὸν ἔλεος, ὁποῦ δίδεται εἰς ἡμᾶς ἀπὸ τοὺς πολυχρονίους Αὐθέντας διὰ κάποιαν παράκλησιν εἰς ταῖς θλίψεις μας, περὶ τοῦ ὁποίου τὴν παρακαλοῦμεν πατρικῶς, ὅταν ἔλθῃ ὁ διορισμένος καιρός, νὰ παρθῇ δι' αὐτῆς καὶ νὰ δοθῇ εἰς τὸν ἡγούμενόν μας, κὺρ Ἀθανάσιον, τὸ ὁποῖον λαμβάνοντες ἡμεῖς παρ' αὐτοῦ, θέλομεν παρακαλεῖ τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς καθ' ἑκάτερον ἀκροτάτης αὐτῆς ὑγιείας. Ἔτι δὲ τὴν παρακαλοῦμεν διὰ ἕναν τόπον ὁποῦ εἶχε τὸ ῥηθὲν μοναστήριον, Στρίμπουλον ὀνομαζόμενον, καὶ τὸν ἐπούλησεν ὁ πρώην ἡγούμενος Ἀθανάσιος εἰς τὸν Νταλιάνον[1] παρὰ γνώμην καὶ θέλησίν μας· ἀγκαλὰ καὶ νὰ τῷ ἐδώσαμεν ἄδειαν δι' ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἀποδείξεως, ὅμως μὲ ἀπάτην ἔλαβεν αὐτὴν τὴν ἄδειαν· ἔλεγε γὰρ ὅτι εἶναι τινὲς ποτιάνες καὶ αὐτὸς ὁ Στρίμπουλος ἄχρηστα πάντῃ καὶ ἀνωφελῆ καὶ οὐδεμίαν ἔχει πρόσοδον ἐξ αὐτῶν τὸ ἱερὸν μοναστήριον, καὶ διὰ τοῦτο (ἔλεγεν) ἂς πωληθοῦν καὶ ἀντὶ τούτων νὰ φθιασθοῦν μύλοι καὶ νὰ ἀγορασθοῦν πρόβατα, ὁποῦ νὰ ἔχῃ πρόσοδον ἱκανὴν ἐξ αὐτῶν. Ἐν τούτοις οὖν προφασιολογούμενος καὶ ματαιολογῶν, ἔλαβε τοιαύτην ἄδειαν ἐν ὑπουλότητι, μ' ὅλον τοῦτο, οὔτε μύλους ἔφθιασε, μήτε πρόβατα ἀγόρασε, ἀλλὰ καὶ ὅσα κινητὰ κτήματα εἶχε τὸ ἱερὸν μοναστήριον, ὅλα τὰ ἐπούλησε, καὶ τὸ ἄφησε εἰς ἀφανισμὸν καὶ εἰς βαρύτατον χρέος. Διό, ὡς υἱὸς ἡμῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὸς καὶ περιπόθητος, καλοθελητὴς τοῦ Θρόνου μας, φύλαξ τοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀληθείας, θέλει ἐπιμεληθῇ νὰ ἀποσπασθῇ αὐτὸ τὸ Στρίμπουλον ἀπὸ τὸν ἀγο-

[1] Cantacuzino.

nătoasă şi de râvna dumnezeiască ce o ai către preasfântul nostru Scaun nu putem spune, prin care ni-ai arătat bine şi nouă lăudata Ta aplecare, cea către sfânta mănăstire a Hangului, şi cea către egumenul nostru bună aplecare şi escelentă apărare. Pentru care-Ţi mulţămim foarte mult de prea marea-Ţi apărare şi de înalta-Ţi aplecare fiască; Sfântul Dumnezeu să-Ţi dea ani mulţi, cu bătrâneţă prea-adâncă şi fericire neîntreruptă, în căpătarea dumnezeieştilor Tale cereri. De altfel nu vei lipsi şi de acum înainte să-Ţi arăţi această grijă şi foarte ascuţită supraveghere, ca să fie milostivită şi ajutată de Tine, şi la nevoile ce ar veni asupră-i, cât şi la mila domnească pe an prin hrisov, care ni se dă nouă de Domnii cari să trăiască întru mulţi ani pentru o oarecare mângâiere la năcazurile noastre, pentru care Te rugăm părinteşte ca, atunci când va veni sorocul hotărît, să se iea prin Tine şi să se dea egumenului nostru chir Atanasie, care primind-o noi de la el, vom ruga pe sfântul Dumnezeu de prea-înalta-Ţi sănătate în ambele privinţi. Încă Te rugăm pentru un loc pe care-l avea zisa mănăstire, anume Strâmbul, şi l-a vândut fostul egumen Atanasie Deleanului contra părerii şi voinţii noastre: de şi i-am dat voie prin a noastră patriarhicească arătare, dar cu înşelare a luat această voie; căci a spus că sânt niscaiva poiene şi acel Strâmbul e cu totul fără folos şi n'are niciun venit din ele sfânta mănăstire, şi de aceia (zicea) să se vândă, şi în locul lui să se facă mori şi să se cumpere oi, ca să aibă venit destul de ele. Întru acestea deci, pretextând şi vorbind zădarnic, a căpătat o voie ca aceasta cu vicleşug, dar, totuşi, nici mori n'a căpătat, nici oi n'a cumpărat iar şi câte lucruri mişcătoare a avut sfânta mănăstire, pe toate le-a vândut, şi a lăsat-o în ruină şi foarte-grea datorie. Pentru care, ca un fiu al nostru în Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit, binevoitor al Scaunului nostru, apărător a ceiace e drept şi adevărat, Te vei îngriji să se iea acest Strâmbul de la cel ce l-a cumpărat, primindu-şi câte le-a dat pen-

ραστήν, πέρνωντας τὰ ὅσα ἔδωσε διὰ τὴν ἀγοράν του κατὰ τὸ κατάστιχον τοῦ Ἀθανασίου, καὶ οὕτω νὰ προσηλωθῇ πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον, ὁποῦ ἦτον ἀφιερωμένον, εἰς μνημόσυνον τῶν κτητόρων καὶ παραμικρὰν βοήθειαν τοῦ μοναστηρίου. Ἡ δὲ Ἐνδοξότης της διὰ τὴν τοιαύτην συνέργειαν, συνδρομήν τε καὶ παρακίνησιν θέλει ἔχει ἀδιάλειπτον τὸ μνημόσυνον καὶ ἀπείρους τὰς ἀμοιβὰς παρὰ τοῦ φιλανθρώπου δεσπότου. Καὶ ταῦτα μὲν πατρικῶς πρὸς τὴν Ἐνδοξότητά της, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

αφνθ', Μαΐου ιγ', Ἀλεξανδρείᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος εὐχέτης ἐν Κυρίῳ διάπυρος

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

tru cumpărarea lui după catastihul lui Atanasie, şi astfel să se închine iarăşi la mănăstire, unde era închinat, spre pomenirea ctitorilor şi un cât de mic ajutor al mănăstirii. Iar Slăvirea-Ta prin astfel de conlucrare, ajutor şi îndemn va avea nelipsită pomenire şi nesfârşita răsplătire de la stăpânul cel iubitor de oameni. Şi acestea părinteşte către Slăvirea Ta, ai cării ani să fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi, cu de la noi rugăciune şi binecuvântare.

1759, Maiu 13, Alexandria.

Al Slăvirii Voastre rugător aprins întru Domnul

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXI.

Constantin-Vodă Racoviţă către Matei, Patriarhul Alexandriei, despre venirea sa în Scaun la Bucureşti. 1763, 23 Maiu.

Τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμίᾳ Μακαριότητι, ἡμέτερε ἐν Χριστῷ πάτερ σεβασμιώτατε, τὴν μετ' εὐλαβείας υἱϊκὴν προσκύνησιν ἀπονέμοντες, πανευλαβῶς ἀσπαζόμεθα· ἣν διαφυλάττοι ὁ ἅγιος Θεὸς ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος καὶ πάντων τῶν ἐφετῶν αὐτῇ καὶ καταθυμίων.

Ἐπειδὴ θείῳ ἐλέει, καὶ δι' εὐχῶν τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, κατευοδώθημεν ὑγιεῖς εἰς Βουκουρέστι καὶ ἀπελαύσαμεν τὸν αὐθεντικὸν ἡμῶν Θρόνον, δὲν ἐλείψαμεν διὰ τοῦ παρόντος μας, κατὰ τὴν πρὸς τὴν Μακαριότητά της υἱικὴν εὐλάβειαν καὶ ἀγάπην μας, νὰ γράψωμεν καὶ νὰ δηλοποιήσωμεν αὐτῇ τοῦτ' αὐτό, ὄντες βέβαιοι ὅτι κατὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς πατρικὴν ἀγάπην της θέλει μᾶς ἐπευχηθῇ εἰς τὰ πρὸς σύστασιν καὶ κυβέρνησιν τῆς χριστιανικωτάτης ταύτης Τζάρας, γνωρίζουσα δὲ τὴν ἄκραν εὐλαβητικὴν διάθεσιν καὶ υἱικὴν κλίσιν μὲ τὴν ὁποίαν φερόμεθα πρὸς αὐτήν, τὴν παρακαλοῦμεν νὰ μὴν διαλείπῃ, μεμνημένη ἡμῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς αὐτῆς πρὸς Θεὸν ἐντεύξεσι, νὰ μᾶς χαροποιῇ συνεχῶς μὲ τὴν ἀγαθὴν ἀγγελίαν τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας της, ἧς τὰ μὲν ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ, αἱ δὲ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν.

αφξγ', Μαΐου κγ'.

Τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος υἱὸς κατὰ πνεῦμα καὶ ὅλως πρόθυμος εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Ἰωάννης Κωνσταντῖνος Βοεβόδας.

Fericirii Voastre venerate, al nostru întru Hristos părinte prea-venerate, dându-Ţi fiasca închinăciune, cu toată evlavia sărutăm; pe care să Te păzească Sfântul Dumnezeu în înaltă sănătate şi bună stare statornică întru mulţi ani, cu toate cele dorite Ţie.

De oare ce prin mila lui Dumnezeu şi prin rugăciunile Fericirii Tale am călătorit sănătoşi la Bucureşti şi am ocupat domnescul nostru Scaun, n'am lipsit prin această de faţă a noastră, după cea fiască a noastră evlavie şi iubire către Fericirea Ta, să-Ţi scriem şi să-Ţi vădim aceasta, fiind sigur că după a Ta părintească iubire către noi Te vei ruga pentru noi în ce priveşte aşezarea şi cârmuirea acestei Ţeri prea-creştine şi, cunoscând înalta aplecare evlavioasă şi fiasca aplecare ce avem către Tine, Te rugăm să nu lipseşti cu pomenirea noastră în sfintele-Ţi rugăciuni către Dumnezeu, să ne bucuri necontenit cu buna veste a celei dorite nouă sănătăţi a Tale, ai cării ani să fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi, iar rugăciunile de Dumnezeu ascultate a le Tale cu noi.

1763, Maiu 23.

Al Fericirii Voastre fiu sufletesc şi cu totul gata la porunci

Io Constantin Voevod.

CXXXII.

1763. 7 Iulie. Matei, Patriarhul Alexandriei, către Constantin-Vodă Racoviţă, despre suirea pe tronul moldovenesc a acestuia.

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγκροβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Κωνσταντῖνε Μιχαὴλ Ῥακοβίτζα Βοεβόδα, υἱὲ ἐν πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύωμεν, τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμενοι ὅπως διατηρῇ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν πάσης ἐπηρείας. Τὸ ἀπὸ κγ΄ τοῦ παρελθόντος Μαΐου κατὰ τὴν ε΄ τοῦ ἤδη τρέχοντος ἔκλαμπρον αὐθεντικὸν αὐτῆς γράμμα ἄσμενοι ἐλάβομεν, διὰ τὴν ἐφετὴν ὑγιείαν της, καὶ τὸ εἰς τὸν αὐθεντικὸν αὐτῆς Θρόνον κατευόδιον οὐ μετρίως ἐχάρημεν. Ἔγνωμεν καὶ τὰ ἐφεξῆς σημειούμενα. Ἐπευχόμεθα διὰ τοῦ παρόντος μας τοῦ οὕτως αἰσίως τὰ κατ' αὐτὴν οἰκονομήσαντος ἁγίου Θεοῦ ἵνα ἐπιβραβεύῃ τῷ Ὑψει της πολυχρόνιον τὴν στερέωσιν, ἀδιάσειστον τὴν διαμονὴν μεθ' ὑγιείας ἀμεταπτώτου καὶ γαληνιαίας καταστάσεως ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον ἡγεμονικὸν καὶ αὐθεντικὸν αὐτῆς Θρόνον, περιφρουρῶν αὐτὴν ὑπερτέραν πάσης ἐπηρείας καὶ ἀντικειμένης προσβολῆς καὶ περιστάσεως, εἰς σύστασιν καὶ καταρτισμὸν τοῦ ὑπ' αὐτῇ ἐμπιστευθέντος χριστιανικωτάτου ὑπηκόου καὶ διεξαγωγὴν τῆς εὐλογημένης αὐθεντικῆς Τζάρας. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

αφξγ΄, Ἰουλίου ζ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης Ὑψηλότητος πρὸς Θεὸν διάπυρος εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi preamăreţe Domn şi stăpân a toată Ungrovlahia, doamne, doamne Io Constantin Mihail Racoviţă Voevod, fiu sufletesc iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, pentru Înălţimea Voastră de Dumnezeu păzită părinteşte rugându-ne şi binecuvântând, ne îndreptăm către Dânsa cu plăcere şi bucurie, rugându-ne de sfântul Dumnezeu să Te ţie şi să Te păzească fără boli, bucuros, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de toate cursa. Strălucita scrisoare a Ta domnească de la 23 ale lunii Maiu trecut am primit-o bucuros la 5 ale lunii de faţă şi ne-am bucurat nu puţin de dorita-Ţi sănătate şi de călătoria la domnescul Tău Scaun. Am aflat şi cele pe rând însemnate. Ne rugăm prin cea de faţă a noastră de sfântul Dumnezeu care a pus la cale astfel de cu sfinţenie cele ce Te privesc, ca să dea Înălţimii Tale întărire întru mulţi ani, nezguduită rămânere cu sănătate netulburată şi senină stare pe Scaunul domnesc şi stăpânesc strălucit al Tău, păzindu-Te mai presus de orice cursă şi atac şi stare protivnice, pentru aşezarea şi orânduiala supuşilor prea-creştini încredinţaţi supt Tine şi pentru cârmuirea binecuvântatei Ţeri domneşti. Iar anii Tăi cei cu totul străluciţi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul preafericiţi cu cea de la noi rugă şi binecuvântare.

1763, Iulie 7.

Al Înălţimii Voastre prea-evlavioase către Dumnezeu cald rugător

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXIII.

[1763, Decembre.] Matei, Patriarhul Alexandriei, către Doamna Ruxanda şi Doamna Ecaterina, cu felicitări de serbători.

Ἐκλαμπροτάτη καὶ εὐσεβεστάτη Δόμνα Ῥωξάνδρα, κυρία Αἰκατερίνα, θυγάτηρ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος. Τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ἐκλαμπρότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν, δεόμενοι τοῦ

Prea-strălucită şi prea-evlavioasă Doamnă Ruxandră, doamnă Ecaterină, fiică în Duhul Sfânt iubită a Smereniei Noastre. Pentru a Voastră prea-evlavioasă Strălucire părinteşte rugându-ne şi binecuvântând-o, cu plăcere şi bucurie ne îndreptăm (către dânsa),

ἁγίου Θεοῦ ὅπως περιέπῃ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ, μετὰ μακροβιότητος καὶ ἀγαθῆς πολυχρονίου στερεώσεως καὶ ἀδειασείστου διαμονῆς τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου (ὃν ὁ Κύριος πολυετῆ ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον καὶ ἡγεμονικὸν αὐτοῦ Θρόνον εἰς ἔτη πολυάριθμα). Μὲ τὸ νὰ ἐπλησίασαν ἤδη αἱ πάνσεπται καὶ κοσμοσωτήριαι ἑορταὶ τῆς τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν θεανθρώπου Ἰησοῦ ἐκ τῆς ἀειπαρθένου κατὰ σάρκα γεννήσεως καὶ τῶν ἑπομένως, δὲν ἐλείψαμεν, κατὰ τὸ ὅπερ ἔχομεν πρὸς αὐτὴν πατρικὸν χρέος καὶ ἀγάπην πνευματικήν, ἐρευνῶντες τὰ περὶ τῆς εὐκταίας ἡμῖν ὑγιείας της καὶ νὰ συγχαρῶμεν αὐτῇ ἅμα καὶ περὶ τούτων, καὶ δὴ παρακαλοῦμεν θερμῶς αὐτὸν τὸν ἐν σπηλαίῳ ἀφράκτως τεχθέντα Θεὸν ἡμῶν ὅπως καταξιῶσαι αὐτὴν ἑορτάσαι φαιδρῶς καὶ πανηγυρίσαι λαμπρῶς καὶ πανευκλεῶς μετὰ τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς τέκνων (τὰ ὁποῖα, πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν) ταύτας τὰς χαρμοσύνους αὐτοῦ ἑορτὰς ἐφέτος καὶ ἀπὸ χρόνου καὶ εἰς ὅτι πλείστους ἄλλους ἐλευσομένους ἐνιαυτούς, μετ' ἄκρας ὑγιείας καὶ πανευτυχοῦς καταστάσεως, καθὰ ἐπιποθεῖ, εἴη δὲ αὐτῆς καὶ τὸ νέον ἔτος παναίσιον καὶ ψυχοσωτήριον, συνεπιφέρων πάντα τὰ θυμήρη καὶ ἐφετά. Ταῦτα μὲν εὐχετικῶς· ἃς μᾶς ἀξιοῖ ἐκλάμπρων αὐτῆς γραμμάτων συνεχῶν πρὸς δήλωσιν τῆς εὐκταίας ἡμῖν ὑγιείας της· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, σὺν τῇ παρ' ἡμῖν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

rugându-ne de Sfântul Dumnezeu să Te îngrijească şi păzească în cea mai înaltă sănătate şi necontenită mulţămire, întru mulţi ani şi în bună întărire pe mulţi ani şi netulburată rămânere a prea-înălţatului Domn (pe care Domnul să-L înzilească pe strălucitul şi domnescul său Scaun în ani mulţi la număr). De oare ce s'au apropiat acum preaveneratele şi de lume mântuitoarele serbători ale Naşterii trupeşti a Domnului şi Mântuitorului nostru Dumnezeul-Om Isus din pururea Fecioară şi cele ce urmează, n'am lipsit, după datoria ce o avem faţă de Tine şi iubirea sufletească, a cerceta cele cu privire la dorita nouă sănătate a Ta şi să ne bucurăm cu Tine împreună şi la acestea, şi deci rugăm călduros pe cel născut fără rupere în Peşteră Dumnezeu al nostru să Te învrednicească a serba vesel şi a celebra strălucit şi cu toată gloria, împreună cu strălucitii Tăi copii (pe cari, rugându-ne părinteşte pentru dânşii, îi binecuvântăm), aceste vesele serbători ale lui în acest an şi după acest an şi în cât de mulţi ani ce vor veni, cu cea mai înaltă sănătate şi stare prea-fericită, cum doreşti, şi să-Ţi fie şi noul an foarte fericit şi mântuitor de suflet, aducându-Ţi toate cele plăcute şi dorite. Acestea cu rugăciune; şi să ne învredniceşti de scrisorile Tale strălucite necontenit, pentru vădirea sănătăţii Tale dorite; ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi, cu cea de la noi rugăciune şi binecuvântare.

Al Alexandriei Matei.

CXXXIV.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Postelnicul Toma, despre apropiatele serbători.

[1763, Decembre.]

Ἐνδοξότατε καὶ εὐγενέστατε ἄρχων Ποστέλνικε κυρίτζη Θωμᾶ, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Ἐνδοξότητά της πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως, περιχαρῶς προσαγορεύομεν, δεόμενοί τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν εἰς ἄκρον εὐδαιμονοῦσαν καὶ ὑγιαίνουσαν μεθ' ὅσων ἐφίεται ἀγαθῶν καταθυμίων.

Ἐπειδὴ θείῳ ἐλέει ἐπλησίασαν αἱ πάνσεπτοι καὶ πανσέβαστοι ἑορταὶ τῆς ἐκ παρθενικῆς νηδύος ἀῤῥήτως κατὰ σάρκα προελεύσεως τοῦ θεανθρώπου Πατρὸς ἡμῶν, δὲν ἐλείψαμεν διὰ

Prea-slăvite şi de prea-bun neam, dumneata Postelnice Chiriţă Toma, fiu în Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Slăvirea Ta şi binecuvântându-Te, ne îndreptăm cu plăcere şi bucuros către Tine, rugându-ne de Sfântul Dumnezeu să Te ţie în fericire şi sănătate înaltă cu câte lucruri bune le doreşti.

De oare ce cu mila lui Dumnezeu s'au apropiat prea-veneratele serbători ale răsăririi inefabile după carne a Părintelui nostru Dumnezeu-omului din copilă feciorească,

τοῦ παρόντος ἡμῶν, μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς ἀγαθῆς καὶ εὐκταίας ἡμῖν αὐτῆς ὑγιείας, [οὐκ ἐκλείψαμεν] ἀπὸ τοῦ νὰ συγχαρῶμεν αὐτῇ καὶ ἑπομένως, κατὰ τὸ πατρικὸν ἡμῶν χρέος, νὰ τὴν ἐπευχηθῶμεν πατρικῶς, καὶ δὴ ἐπικαλούμεθα θερμῶς αὐτὸν τὸν ὑπὲρ λόγον ἐκ τῆς ἀειπαρθένου τεχθέντα Θεὸν Λόγον ὅπως καταξιώσῃ αὐτὴν ἑορτάσαι θεοφιλῶς καὶ πανηγυρῆσαι φαιδρῶς καὶ γεγηθότως ταύτας τὰς ἐλευσομένας ἁγίας ἑορτὰς τῶν τε σεπτῶν αὐτοῦ ἁγίων Γενεθλίων καὶ θείων Θεοφανείων ἐφέτος τε καὶ ἐφεξῆς εἰς πολλὰς ἡλίου κυκλοφορίας μὲ ἄκραν ὑγιείαν καὶ πανευτυχῆ εἰρηνικὴν κατάστασιν, σὺν τῇ πανευδαιμόνῳ καὶ ἀδιασείστῳ στερεώσει τοῦ Ὑψηλοτάτου Αὐθέντου (ὃν Κύριος πολυέτοι), εἴη δὲ καὶ τὸ εἰσερχόμενον νέον ἔτος τῇ Ἐνδοξότητί της εὐτυχὲς καὶ παναίσιον μὲ δεξιὰν ἐπίβασιν καὶ ἐπίτευξιν παντοενοσοῦν θυμήρους καὶ ἀγαπητοῦ αὐτῆς· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐγνωρίζει ἡ Ἐνδοξότης της τὴν ἣν σώζωμεν ἀνέκαθεν πρὸς αὐτὴν ἀπαραμείωτον πατρικὴν θερμὴν ἀγάπην, ἂς μὴ μᾶς ὑστερῇ συνεχῶν αὐτῆς γραμμάτων δηλωτικῶν τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἀγαθῆς ὑγιείας της, ἧς τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐδαίμονα σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

n'am lipsit prin cea de faţă a noastră, cu cercetarea bunei şi doritei nouă sănătăţi a Tale, încă de acum [n'am lipsit] să ne bucurăm cu Tine şi apoi, după nevoia noastră părintească, să ne rugăm pentru tine ca un tată, şi deci rugăm călduros pe cel peste cuvânt din pururea Fecioară născut Dumnezeu. Cuvântul ca să Te învrednicească cu iubirea de Dumnezeu a petrece şi a serba strălucit şi bucuros aceste sfinte serbători, ce stau să vie, ale veneratei sfinte naşteri a Lui şi ale dumnezeieştei Teofanii şi apoi în multe cercuri ale soarelui cu cea mai înaltă sănătate şi cu totul fericită stare paşnică, împreună cu a tot fericita şi netulburata întărire a Prea-Înălţatului Domn (căruia Domnul [din Cer] să-I dea ani mulţi), şi să fie şi Anul nou viitor fericit şi întru toate cu noroc Slăvirii Tale cu potrivita venire şi căpătare a a tot ce e dorit şi iubit Ţie; şi, de oare ce şi cunoşti Slăvirea Ta calda iubire părintească neasămănată pe care o păstram întru toate către Tine, să nu ne lipseşti de necontenitele Tale scrisori, vădindu-ni cea dorită nouă bună sănătate a Ta, ai cării ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi fericiţi cu rugăciune şi bincuvântare de la noi.

Al Eminenţei Voastre aprins rugător către Dumnezeu

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXV.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Căminarul Panaiodor, despre boala lui, mucarerul Domnului şi felicitări. [1764, Ianuar.]

Εὐγενέστατε καὶ λογιώτατε ἄρχων Καμηνάρη κυρίτζη Παναγιόδωρε, υἱὲ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Εὐγενείαν της πατρικῶς καὶ ὁλοψύχως εὐχόμενοι τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ, διηνεκεῖ εὐημερίᾳ, εὐτυχίᾳ ἀμεταπτώτῳ μετὰ μακροβιότητος, μετὰ τὰς πατρικὰς ἡμῶν εὐχὰς καὶ εὐλογίας καὶ τὴν ἔρευναν τῆς ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας, τῆς φανερώνωμεν ὅτι καὶ προλαβόντως τὴν ἐπιστολήν της ἀπὸ κ' τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἐν ᾗ μᾶς συνεχαίρετο διὰ τὰς παρελθούσας ἑορτὰς τῶν Γενεθλίων Χριστοῦ καὶ θείων Θεοφανείων, οὐ μικρῶς ἐχάρημεν, καί, βουλόμενοι ἀπαντῆσαι αὐτῇ, ἐνεποδίσθημεν ὑπὸ τῆς συμβάσης ἡμῖν σφοδρᾶς καταῤῥοῆς, ἥτις ἦν σφοδροτέρα τῆς πέρυσιν

Prea-nobile şi prea-învăţate dumneata Chiriţă Căminarule Panaiodor, fiu în Duhul Sfânt iubit şi prea-dorit al Smereniei Noastre, pentru Nobleţa Ta părinteşte şi din tot sufletul rugându-ne de Sfântul Dumnezeu ca să Te ţie în sănătate înaltă, necontenită mulţămire, fericire netulburată întru mulţi ani, după ale noastre părinteşti rugăciuni şi binecuvântări şi cercetarea bunei Tale sănătăţi, Îţi arătăm că şi dăunăzi am primit scrisoarea Ta de la 20 ale trecutului Dechemvre, în care-mi urai pentru trecutele serbători ale Naşterii lui Hristos şi dumnezeiasca Teofanie: nu puţin ne-am bucurat, şi, dorind să te întâmpinăm, am fost împiedecat de catarul ce ni-a căzut asupră, care a fost mai tare decât cel care ne-a cercetat dău-

ἡμῖν ἐπισκεψάσης· ἐλέει δὲ θείῳ ἀναλαβόντες τὰ νῦν καὶ ἐκτελεσθέντος τοῦ Ὑψηλοτάτου Αὐθέντου (ὃν ὁ Κύριος πολυετοίοι) μουκαρερίου, δὲν ἐλείψαμεν γράψαι καὶ συγχαρῆναι αὐτῇ πατρικῶς, περὶ τοῦ ὁποίου ὅσην χαράν, εὐθυμίαν καὶ ἀγαλλίασιν ἐλάβομεν, περιττὸν λέγειν καὶ γράφειν. Ὅθεν, συγχαίροντες αὐτῇ, ἐπευχόμεθα ὁλοψύχως, παρακαλοῦντες ἐκτενῶς τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ χαρίζῃ τῇ Ὑψηλότητί του σὺν ἀδιαπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ καὶ ἀκλονήτῳ στερεώσει ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον καὶ ἡγεμονικὸν αὐτῆς Θρόνον μὲ ὑγιείαν ἀκροτάτην καὶ πολυχρόνιον διαμονήν, τῇ δὲ Εὐγενείᾳ της ὅσα ἐφετὰ καὶ θυμήρη. Τὴν εὐγενεστάτην σύζυγον ἀρχόντισα, σὺν τῷ φιλτάτῳ αὐτῆς τέκνῳ, πατρικῶς εὐχόμενοι, εὐλογοῦμεν. Ἂς ἔχωμεν γράμμα δηλωτικὸν τῆς ὑγιείας της καὶ ἀπόκρισιν τῶν γραμμάτων μας· ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐτυχέστατα, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐλογίᾳ, κτλ.

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

năzi; ci, cu mila lui Dumnezeu înzdrăvenindu-ne acum şi săvârşindu-se mucarerul preaînălţatului Domn (căruia Domnul [din cer] să-i dea mulţi ani), n'am lipsit să scriem şi să ne bucurăm părinteşte cu Tine, pentru care câtă bucurie, mulţămire şi satisfacţie am primit, e de prisos a mai spune şi scrie. Deci, bucurându-ne împreună cu Tine, ne rugăm din toată inima, rugându-ne cu stăruinţă către Sfântul Dumnezeu să-I dea Înălţimii Sale netulburată fericire şi nezguduită întărire pe strălucitul şi domnescul Său Scaun cu sănătate prea-înaltă şi rămânere întru mulţi ani, iar Nobleţei Tale câte dorite şi poftite. Pentru prea-nobila soţie jupânesa, cu prea-iubitul Tău fiu, părinteşte rugându-ne, îi binecuvântăm. Să avem scrisoare vădindu-Ţi sănătatea şi cu un răspuns la scrisorile noastre; ai cării ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi foarte fericiţi, cu cea de la noi binecuvântare ş. c. l.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXVI.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Grigore Alexandru Ghica, Domnul Moldovei, despre trimeterea în Moldova a călugărului Hrisant. 1765, 4 August.

† Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ ἡγεμὼν πάσης Μολδοβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Γρηγόριε Ἀλεξάνδρου Γκίκα Βοεβόδα, τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα πατρικῶς εὐχόμενοι καὶ εὐλογοῦντες, ἡδέως καὶ περιχαρῶς προσαγορεύομεν, δεόμενοι ἐκτενῶς τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως σκέπῃ καὶ διατηρόίῃ αὐτὴν ἄνοσον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου, μετὰ πολυχρονίου καὶ ἀδιασείστου στερεώσεως ἐπὶ τὸν ἐκλαμπρότατον ἡγεμονικὸν Θρόνον. Μὲ τὸ νὰ ἔρχεται εἰς τὰ αὐτόθι εἰς προσκύνησιν τῆς Ὑψηλότητός της ὁ τὸ παρὸν ἐπιφέρων ἡμέτερος ὁσιώτατος ἡγούμενος τῆς σεβασμίας καὶ πατριαρχικῆς μονῆς τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τῆς ἐν τῇ νήσῳ Κεφαλληνίᾳ κειμένης, ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Χρύσανθος, δὲν ἐλείψαμεν καὶ διὰ τοῦ παρόντος μας νὰ πέμψωμεν αὐτῇ τὴν ἐκ ψυχῆς ἔνθερμον εὐχὴν καὶ εὐλογίαν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν περὶ τῆς ποθεινοτάτης ἡμῖν ὑγιείας της, ἑπομένως δέ, ὡσὰν ὁποῦ γνωρίζομεν τὴν καλοκἀγαθον αὐτῆς καὶ χριστιανικὴν προαίρεσιν καὶ ἣν σώζει πρὸς ἡμᾶς ὑϊκὴν εὐλάβειαν, νὰ τὴν παρακαλέσωμεν μὲ ἐκεῖνο τὸ θάρρος

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi preamăreţe Domn şi stăpân a toată Moldovlahia, doamne, doamne Io Grigore Alexandru Ghica Voevod, rugându-ne părinteşte de Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită şi binecuvântându-Te, Te salutăm plăcut şi cu toată bucuria, rugându-ne necontenit de Sfântul Dumnezeu să Te apere şi păzească fără boli, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de tot protivnicul, cu îndelungată şi netulburată întărire pe prea-strălucitul Scaun domnesc. Cum vine într'acolo spre închinarea Înălţimei Tale, aducând scrisoarea de faţă, al nostru prea-cuvios egumen al respectatei şi patriarhiceştii mănăstiri a preasfintei Stăpânei noastre născătoare de Dumnezeu, aflătoare în insula Cefaloniei, cel întru ieromonahi chir Hrisant, n'am lipsit şi prin aceasta a noastră să-Ţi trimetem cea din suflet călduroasă rugăciune şi binecuvântare şi să întrebăm despre prea-dorita nouă sănătate a Ta şi, pe urmă, de oare ce cunoaştem aplecarea Ta bună şi creştinească spre noi şi evlavia fiască pe care o păstrezi către noi, să Te

τὸ πατρικὸν περὶ τοῦ ῥηθέντος ἡγουμένου, ὅπως, διὰ χατῆρι μας, τὸν δεχθῇ ὡς ἄνδραν εὐλαβῆ πρὸς τὰ θεῖα καὶ ἀρετῇ κεκοσμημένον, καὶ νὰ δείξῃ καὶ εἰς αὐτὸν τὴν συνειθισμένην καὶ ἔμφυτον αὐτῆς καλοκἀγαθίαν καὶ τὸ αὐθεντικὸν αὐτῆς ἔλεος, καὶ θέλομεν τὴν γνωρίζει καὶ ὑπὲρ τούτου τὴν χάριν· ἡμεῖς ὅτι εἴμεθα θερμότατοι εὐχέται τοῦ Ὑψους της περιττὸν εἶναι νὰ τὸ γράψωμεν, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἀμφιβάλλομεν πῶς εἶναι γνωστὸν τῇ Ὑψηλότητί της. Ὅθεν παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς χαροποιῇ συνεχῶς μὲ τὴν δήλωσιν τῆς ὑγείας της· ἧς τὰ ἔτη εἴησάν θεόθεν πλεῖστά τε καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψξε', Αὐγούστου δ'.

Τῆς Ὑμετέρας εὐσεβεστάτης Ὑψηλότητος διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

rugăm cu acea părintească încredere pentru egumen, pentru ca, de hatârul nostru, să-l primeşti ca pe un om evlavios la cele dumnezeieşti şi împodobite cu virtute, şi să arăţi şi către dânsul bunătatea Ta obişnuită şi înăscută şi mila Ta domnească, şi-Ţi vom fi şi în această privinţă recunoscători, iar că sântem foarte călduroşi rugători ai Înălţimii Tale e de prisos să o scriem, de oare ce nu ne îndoim că e ştiut Înălţimii Tale. Deci Te rugăm să ne tot bucuri cu vădirea sănătăţii Tale; ai cărui ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1765, 4 August.

Al Înălţimii Voastre călduros rugător către Dumnezeu.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXVII.

1765, 5 Septembre.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Marele Retor constantinopolitan Spandoni, despre trimeterea arhimandritului Meletie în Moldova şi în Ţara-Românească, unde Scaunul său are Zlătari şi Şegarcea.

Τιμιώτατε καὶ λογιώτατε ἡμέτερε ἄρχων Μέγα Ῥήτωρ, Χ. κὺρ Σπανδωνῆ, τέκνον ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὸν καὶ περιπόθητον τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Λογιότητά Σου πατρικῶς εὐχόμενοι, ἡδέως καὶ περιχαρῶς κατασπαζόμεθα. Κύριος ὁ Θεὸς νὰ Σὲ διαφυλάττῃ μετ' ἄκρας ὑγιείας, εὐημερίας καὶ μακροβιότητος.

Καὶ προλαβόντως ἐγράψαμεν πρὸς τὴν Λογιότητά Σου, μὲ ὅλον τοῦτο καὶ ἤδη δὲν ἐλείψαμεν ἀπὸ τοῦ νὰ σοὶ γράψωμεν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν τὰ περὶ ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας σου, πρὸς δὲ τούτοις νὰ σοὶ φανερώσωμεν ὅτι ὁ πανοσιώτατος καὶ ἡμέτερος ἀρχιμανδρίτης κὺρ Μελέτιος, μὲ τὸ νὰ ἦλθε σὺν Θεῷ ἁγίῳ εἰς Πογδανίαν, τὸν γράφομεν νὰ περάσῃ καὶ εἰς Βλαχίαν, διὰ νὰ ἰδῇ καὶ τὸ αὐτόσε μοναστήριόν μας τῶν Σλατάρων, τὸ ὁποῖον, ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἴμεθα πεπληροφορημένοι ὅτι διὰ τῆς καλῆς προστασίας τοῦ τε πανιερωτάτου ἁγίου Οὐγκροβλαχίας καὶ τῆς Λογιότητός σου εὑρίσκεται εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ ὅλον ἐπὶ τὸ κρεῖττον προβαίνει, μὲ ὅλον τοῦτο τὸν γράφομεν νὰ ἔλθῃ καὶ μάλιστα νὰ ἀνταμωθῇ μετὰ τοῦ συναδελφοῦ ἁγίου Οὐγκροβλαχίας καὶ μετὰ τῆς Λογιότητός σου· ὅθεν ἰδοὺ ἔρχεται. Πρὸς τὸν ὁποῖον νὰ ἔχῃς τὴν εὐχήν μας νὰ δείξῃς κάθε λογῆς περιποίησιν καὶ ἀγάπην, ὡς πρὸς οἰ-

Prea-cinstite şi prea-învăţate al nostru boier Marele Retor, Hagi chir Spandoni, copil în Domnul iubit şi preadorit al Smereniei Noastre, rugându-ne părinteşte pentru Învăţătura Ta, plăcut şi cu bucurie Te sărutăm. Domnul Dumnezeu ţie-Te cu cea mai înaltă sănătate, şi mulţămire întru mulţi ani.

Şi dăunăzi am scris către Învăţătura Ta, dar şi acum n'am lipsit a-Ţi scrie şi a întreba despre buna şi nouă dorita sănătate a Ta şi pe lângă acestea ca să-Ţi vădim că, prea-evlaviosul nostru arhimandrit chir Meletie venind cu Dumnezeu Sfântul în Bogdania, îi scriem să treacă şi în Ţara-Românească, pentru a vedea şi mănăstirea noastră de acolo, a Zlătarilor, care, de şi sântem înştiinţaţi că prin buna îngrijire a preasfinţitului Sfânt al Ungrovlahiei şi a Ta, se află în bună stare şi totul merge spre mai bine, totuşi îi scriem să vie şi mai ales să se întâmpine cu fratele nostru Sfântul al Ungrovlahiei şi cu Învăţătura Ta; care iată că vine. Căruia, după rugăciunea mea, şi să-i arăţi îngrijire întru toate şi cu bine, ca spre un casnic al nostru cu totul. Însă scriem către cel nu-

κεῖόν μας ὅλως διόλου. Γράφομεν ὅμως πρὸς τὸν ῥηθέντα ὅτι νὰ μὴν βραδύνῃ αὐτόσε, ἀλλὰ μετὰ ὀκτὼ ἢ δέκα ἡμέρας τὸ πολὺ νὰ σηκωθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς Βασιλεύουσαν, ἐπειδὴ καὶ τὸν χρειαζόμεθα. Γράφομεν δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ πρὸς τὸν ἅγιον Οὐγκροβλαχίας, πρὸς τοῦ ὁποίου τὴν Πανιερότητα κάμνομεν καὶ τεκλίφι εἰς τὸ νὰ προμηθεύσῃ καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας του, ἐπειδὴ μᾶς γράφει ὅτι ὑστερεῖται αὐτῶν· ὅθεν δίδομεν περὶ τούτου εἴδησιν καὶ τῇ Λογιότητί σου. Ἡ πρὸς ὑμᾶς κλίσις καὶ ἀγάπη ἡμῶν συνεχῶς μᾶς παρακινεῖ εἰς τὸ νὰ σᾶς ἐνοχλῶμεν, καὶ μάλιστα μὲ τὸ νὰ γνωρίζομεν ὅτι οὐδέποτε ἀποτυγχάνομεν τῶν πρὸς ὑμᾶς αἰτημάτων μας. Διὸ καὶ δὲν διαλείπομεν ἀπὸ τοῦ νὰ σᾶς ἐπευχόμεθα πατρικῶς, καὶ νὰ γνωρίζωμεν χάριτας περὶ τοῦ μοναστηρίου τῆς Σιγάρτζας. Ὡμιλήσαμεν μετὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, καί, ἂς εἶναι πολύχρονος ἡ Ὑψηλότης του, μᾶς ἐπληροφόρησε πῶς θέλει νὰ βοηθήσῃ κατὰ πάντα. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου, ἂς ἔχωμεν δὲ καὶ γράμμα σου δηλωτικὸν τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ἡμῖν ὑγείας σου· τὰ δὲ ἔτη σου θεόθεν πολλὰ καὶ εὐτυχῆ, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ.

1765, Σεπτεμβρίου ε΄.

Τῆς Ὑμετέρας Λογιότητος εὐχέτης

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

mit să nu se zăbovească acolo, ci în opt ori zece zile cel mult să iasă ca să vie la Ţarigrad, căci şi avem nevoie de el. Şi-i scriem pentru el şi Sfântului al Ungrovlahiei, către a cărui Preasfinţie facem şi *teclif* (chip) ca să se îngrijească şi de cheltuielile călătoriei lui, căci îmi scrie că are lipsă de ele; pentru care dăm în această privinţă ştire şi Învăţăturii Tale. Aplecarea şi iubirea noastră către Voi ne mişcă necontenit ca să Te tulburăm, şi mai ales că ştim că niciodată nu vom fi lipsiţi de cererile noastre către voi. Pentru care nu lipsim să ne rugăm părinteşte de voi şi să mulţămim pentru mănăstirea Segarcii. Am vorbit cu prea-înălţatul Domn şi, trăiască Înălţimea Sa întru mulţi ani, ne-a înştiinţat că ne va ajuta întru toate. Şi acestea în această privinţă, şi să avem şi scrisoarea Ta vădind buna şi dorita-Ţi sănătate; iar anii Tăi fie de la Dumnezeu mulţi şi fericiţi, cu cea de la noi rugă şi binecuvântare.

1765, 5 Septemvre.

Al Înălţimii Tale rugător.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXVIII.

Matei, Patriarhul Alexandriei, către Mitropolitul muntean Grigorie, despre trecerea în Ţara-Românească a arhimandritului Meletie. 1765, 5 Septembre.

Πανιερώτατε καὶ θεοπρόβλητε Μητροπολῖτα τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Οὐγκροβλαχίας, ὑπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Πλαγηνῶν, κύριε Γρηγόριε, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, τὴν Πανιερότητά της ἀδελφικῶς εὐχόμενοι, ἥδιστα κατασπαζόμεθα καὶ προσαγορεύομεν· ἣν διαφυλάττοι ὁ ἅγιος Θεὸς ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ, ἀμεταπτώτῳ εὐημερίᾳ καὶ ἐπιτεύξει παντὸς εὐκτοῦ καὶ σωτηρίαν αἰτήματος.

Τὸ αἴτιον τοῦ παρόντος μας ἀδελφικοῦ τοῦτο μὲν εἶναι νὰ ἐρωτήσωμεν τὰ περὶ τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας της, ἐπομένως δὲ νὰ τὴν φανερώσωμεν ὅτι, μὲ τὸ νὰ ἔκαμε χρείαν ἀπὸ Πογδανίας νὰ περάσῃ καὶ εἰς Βλαχίαν ὁ πανοσιώτατος καὶ ἡμέτερος ἀρχιμανδρίτης κὺρ Μελέτιος, ἰδοὺ ἔρχεται εἰς

Preasfinţite şi de Dumnezeu ocrotitule Mitropolit al preasfintei Mitropolii a Ungrovlahiei, prea-cinstit şi exarh al Plaiurilor, chir Grigorie, în Duhul Sfânt iubit frate coliturghisitor al Smereniei Noastre, pentru Preasfinţia Ta frăţeşte rugându-ne, cu cea mai mare plăcere Te îmbrăţişăm şi Te salutăm; pe care să Te păzească Sfântul Dumnezeu în cea mai înaltă sănătate, netulburată mulţămire şi căpătare a ce doreşte, precum şi mântuirea cererii.

Pricina scrisorii frăţeşti acesteia e să întrebăm despre sănătatea Ta bună şi nouă dorită, apoi să-Ţi vădim că, de oare ce a fost nevoie să treacă din Bogdania în Ţara-Românească prea-cucernicul şi al nostru arhimandrit chir Meletie, iată-l că vine la Bucureşti. Deci

Βουκουρέστι. Ὅθεν παρακαλοῦμεν ἀδελφικῶς τὴν Πανιερότητά της, καθὸ ὅλως διόλου ἐδικός μας καὶ μέλος γνήσιον τοῦ Θρόνου μας, νὰ τὸν δεχθῇ μὲ πατρικὴν δεξίωσιν καὶ φιλοφροσύνην, περὶ οὗ γράφομεν καὶ πρὸς τὸν λογιώτατον Χ. κὺρ Σπανδωνῆν, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι καὶ ἡ Λογιότης του, καθὰ ἐδικός μας, θέλει τὸν περιποιηθῇ. Ὁ ῥηθεὶς ὅμως μετ' οὗ πολλὰς ἡμέρας τὸν γράφομεν νὰ κινήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς Βασιλεύουσαν, καὶ παρακαλοῦμεν τὴν ἀδελφικήν της ἀγάπην μὲ θάῤῥος ἀδελφικὸν νὰ προμηθεύσῃ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας του, ὅπως οἶδεν, ἐπειδὴ καί, καθὼς μᾶς γράφει, ὑστερεῖται αὐτῶν, καὶ θέλομεν τὴν γνωρίζει χάριν. Συνεχῶς τὴν ἐνοχλοῦμεν, τὸ γνωρίζομεν, τὸ πρὸς αὐτὴν ὅμως πατρικὸν θάῤῥος μᾶς παρακινεῖ, καὶ μὲ τὸ νὰ γνωρίζομεν πῶς ἔχει πρὸς ἡμᾶς ἀδελφικὴν κλίσιν, καὶ ὅτι οὐδέποτε ἐκπίπτωμεν τῶν ἀδελφικῶν μας αἰτήσεων. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἂς ἔχωμεν δὲ καὶ γράμμα της δηλωτικὸν τῆς ἀγαθῆς καὶ ἐφετῆς ἡμῖν ὑγιείας της, ἵνα χαίρωμεν ἐπ' αὐτῇ. Τὰ δὲ ἔτη της εἴησαν θεόθεν πάμπλειστα καὶ σωτήρια, σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ.

1765, Σεπτεμβρίου ε'.

† Ὁ Ἀλεξανδρείας Ματθαῖος.

Te rugăm frăţeşte pe Prea-sfinţia Ta, ca unul care cu totul lui tot eşti al nostru şi membru adevărat al Scaunului nostru, să-l primeşti cu părintească prietenie şi dragoste, pentru care scriem şi către prea-învăţatul Hagi chir Spandoni, şi nu ne îndoim că şi Învăţătura Sa, ca om de casă al mieu, se va îngriji de dânsul. Ci aceluia după nu multe zile îi scriem să pornească spre Constantinopol, şi rugăm pe frăţeasca Ta iubire cu frăţească încredere să se îngrijească de cheltuielile călătoriei lui, cum ştii, de oare, ce după cum îmi scrie, e lipsit de dânsele, şi-Ţi vom fi recunoscători. Necontenit Te năcăjim, o ştim, dar încrederea părintească faţă de Tine ne îndeamnă, şi cunoscând că ai faţă de noi aplecare frăţească şi că niciodată nu cădem din cererile Tale frăţeşti. Acestea deci acuma, ci să avem şi scrisoarea Ta văzând buna şi nouă dorita sănătate a Ta, ca să ne bucurăm de dânsa. Iar anii Tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi mântuitori, cu a noastră rugăciune.

1765, Septemvre 5.

† *Al Alexandriei Matei.*

CXXXIX.

C. 1774. Recomandare a unui nou egumen către „Petru *(sic)* Ipsilanti Voevod" (retorică).

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε, καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγκροβλαχίας, κύριε, κύριε Πέτρε *(sic)* Ὑψηλάντη Βοεβόδα. Τὴν ὑμετέραν εὐσεβεστάτην θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ταπεινῶς προσκυνοῦμεν, ἐπευχόμενοι αὐτῇ εὐζωΐαν ἀδιάλειπτον ἐν Χριστῷ Σωτῆρι, μακρότητα διαμονῆς, βαθεῖαν εἰρήνην, ἀμετάπτωτον στερέωσιν, ὑγείαν τε πανευδαίμονα καὶ ὅσα ἄλλα εὔθυμα καὶ σωτήρια, μετὰ γαληνιαίας καὶ εἰρηνικῆς καταστάσεως ἐπὶ τὸν ἔκλαμπρον καὶ ἡγεμονικώτατον αὐτῆς Θρόνον, πρὸς σύστασιν καὶ καταρτισμὸν τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐμπιστευθέντος ὑπηκόου καὶ διεξαγωγὴν τῆς αὐθεντικῆς Τζάρας. Ἡ χριστομίμητος καὶ συμπαθεστάτη ἀγάπη καὶ αὐθεντικὴ εὐδιάθετος εὐμένεια καὶ στοργή, ὁποῦ οἰκτιρμόνως καὶ συμπαθῶς δεικνύει εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς ἱερὸν μοναστήριον, καὶ αἱ μεγάλαι καὶ πλούσιαι πρὸς ἡμᾶς δωρεαί τε αὐτῆς καὶ χάριτες μᾶς ἔκαμαν τολμηροὺς τόσον, ὥστε ὁποῦ συνεχῶς νὰ προστρέχωμεν θάῤῥει δουλικῷ πρὸς τὸ πανέκλαμπρον καὶ θεοσεβὲς αὐτῆς Ὕψος καὶ μετὰ τὰς ταπεινὰς καὶ δουλικὰς ἡμῶν ἱκεσίας νὰ δίδωμεν θάῤῥος καὶ ἐνόχλησιν εἰς τὰς αὐθεντικὰς αὐτῆς ἀκοάς, εὐέλπιδες ὄντες ὅτι δὲν θέλομεν ἀποτύχῃ· καὶ δή, πέμποντες κοινῇ βουλῇ καὶ γνώμῃ νέον ἡγούμενον καὶ τέλειον ἐπιστάτην εἰς τὴν αὐτόσε ἱερὰν μονὴν ἡμῶν τὸν παρόντα —, δὲν ἐλείψαμεν, κατὰ τὸ πρὸς αὐτὴν ἄφικτον καὶ ἀναπόδραστον δουλικὸν ἡμῶν χρέος, ἅμα μὲν νὰ προσφέρωμεν τῇ πανεκλάμπρῳ καὶ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὑψηλότητι τὰς ἀπὸ καρδίας ἡμῶν εἰλικρινεῖς εὐχαριστίας, ὁμολογοῦντες αὐτῇ τὰς χάριτας καὶ κηρύττοντες τὰ εὐχαριστήρια διὰ τὰς πλουσίας της πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσίας· ἅμα δὲ καὶ νὰ τὴν παρακαλέσωμεν θερμότατα εἰς τὸ νὰ δεχθῇ εὐμενεῖ καὶ ἱλαρῷ τὸ προσώπῳ τὸν διαληφθέντα συνάδελφόν μας, ὡς τέκνον γνήσιον τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν μοναστηρίου, καὶ νὰ ἀξιώσῃ χριστομιμήτως τῆς αὐθεντικῆς αὐτῆς ἀγάπης καὶ ἀντιλήψεως, συστήνουσα αὐτὸν ἀγαθογνωμόνως, τῆς αὐθεντικῆς αὐτῆς προσταγῆς ἡγούμενον τέλειον καὶ ἐπιστάτην τοῦ αὐτόσε ἱεροῦ μοναστηρίου ἐπὶ τοῦ ἐπιστα-

τεῖν καὶ διοικεῖν αὐτὸ ἀκλονήτως κατὰ τὴν κοινὴν ἡμῶν ἀπόφασιν καὶ γνώμην, καὶ ἐρεθίζουσα αὐθεντικῶς πάντας τοὺς εὐγενεστάτους καὶ ἀξιωτάτους αὐτῆς ἄρχοντας, ὅπως κοινὴν βοήθειαν καὶ συμπάθειαν ἐπιδείξωσιν αὐτῷ ἐν ἐλέει καὶ φιλανθρωπίᾳ· οὐ γὰρ ἔχομεν ἄλλην μετὰ Θεὸν οἱ δυστυχεῖς ἐλπίδα τε καὶ καταφυγὴν εἰ μὴ τὴν εὐγενεστάτην αὐτῆς δαψιλεστάτην καὶ χριστομίμητον βοήθειαν καὶ συνδρομήν. Ὅσος δὲ μισθὸς καὶ ὁποῖαι ἀνταμοιβαὶ ἀπόκεινται τῇ λαμπροτάτῃ καὶ φιλοχρίστῳ αὐτῆς κορυφῇ διὰ τὰς πρὸς ἡμᾶς ἀφθονοπαρόχους εὐεργεσίας της, οἶδεν ἡ σοφωτάτη αὐτῆς σύνεσις· ἡμεῖς δέ, ὡς χρεῶσται, οὐ μόνον θέλομεν κηρύττειν τὰς δωρεάς της ἕως ἂν ἡμῖν τὸ ζῆν καὶ τὸ πνέειν παρῇ, ἀλλὰ καὶ θέλομεν ἔτι τὴν μνημονεύῃ ἀκαταπαύστως μετὰ τῶν πάλαι ἀοιδίμων κτιτόρων ἡμῶν ἐν πάσαις ταῖς πρὸς Θεὸν ἡμῶν ταπειναῖς ἱκεσίαις.

Ταῦτα μὲν προσκυνητῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν παρὰ τοῦ ἁγίου Θεοῦ πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα, μετ' εἰρηνικῆς καὶ ἀταράχου διαμονῆς.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος δοῦλοι ταπεινοί.

CXL.

Un boier grec, „frate" al Domnului, către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre întărirea lui în Domnie. C. 1774.

Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς δεξιάν. Τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμενος ὅπως διατηρῇ καὶ διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν θεοσέβαστον Ὑψηλότητα μακροχρονίως ὑγιαίνουσαν καὶ πανεκλάμπρως εὐδαιμονοῦσαν, δὲν λείπω καὶ αὖθις νὰ ἀποδώσω τὰς ταπεινάς μου προσκυνήσεις καὶ νὰ ἐρευνήσω τὴν εὐκταιοτάτην ἔκλαμπρον ἀγαθὴν ὑγιείαν της. Ἅμα δέ, ἐπειδὴ ἔλαβον τὴν χαροποιεστάτην εἴδησιν τοῦ ὅτι ἡ ὑψηλὴ Βασιλεία ἐδωρήσατο τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει τὴν τῆς Οὐγκροβλαχίας ἔκλαμπρον Αὐθεντείαν, νὰ συγχαρῶ ἐγκαρδίως τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι, καθικετεύουσα τὸν τοῦ παντὸς Κηδεμόνα ἵνα ἀποκαταστήσῃ αὐτὴν αἰσιοτάτην κατὰ πάντα χαρμόσυνον καὶ μέχρι γήρως βαθυτάτου παρατινομένην, πρὸς παντοτινὴν δόξαν καὶ καύχημα τοῦ γένους μας. Ἐπειδὴ δέ, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ἡ θεία Πρόνοια καὶ κατὰ φύσιν καὶ κατὰ προαίρεσιν μὲ ἠξίωσε πλέον νὰ ἐξαρτήσω ὅλας μου τὰς ἐλπίδας ἀπὸ τὴν ἄκραν φιλανθρωπίαν καὶ εὐσπλαγχνίαν της, ἐνθέρμῳ καρδίᾳ παρακαλῶ, κατὰ τὴν πρὸς ἐμὲ ἀρχαίαν ἰδιάζουσαν αὐθεντικὴν αὐτῆς εὔνοιαν καὶ ἀγάπην, γνωρίζουσα τὸν βαθμὸν τῆς παντελοῦς ἀδυναμίας μου, νὰ ἀναγόρῃ ἐπὶ τῶν χρυσῶν ἡμερῶν τῆς Αὐθεντείας της τὸ πεπτωκὸς πτωχικόν μου. Δὲν θέλω λείψῃ δέ, κατὰ τὸ ἀδελφικόν μου χρέος, νύκτα καὶ ἡμέραν νὰ παρακαλῶ τὸν ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν ἀδιάσειστον εἰς τὸν αὐθεντικὸν αὐτῆς Θρόνον στεραίωσιν καὶ ἀμετάπτωτον αὐτῆς εὐδαιμονίαν. Ταῦτα μὲν ταπεινῶς, εἶεν δὲ τὰ πανέκλαμπρα αὐτῆς πάμπληθέστατα καὶ εὐδαιμονίας πλησέστατα.

Cu supunere mă închin Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite, sărutând strălucita-Ţi dreaptă. Rugându-mă de sfântul Dumnezeu să ţie şi să păzească pe Înălţimea Ta de Dumnezeu închinată mulţi ani sănătos şi cu strălucire fericită, nu lipsesc şi din nou să dau smeritele mele închinări şi să cercetez cea prea-dorită strălucită bună sănătate a Ta. Tot odată, de oare ce am primit îmbucurătoarea veste că Înalta Împărăţie a dăruit Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite Domnia strălucită a Ungrovlahiei, să mă bucur şi eu din inimă ca Înălţimea Ta, rugând pe Cel ce toate le îngrijeşte să Te facă foarte fericit în toată veselia şi mergând până la vrâsta cea mai adâncă, pentru slava şi bucuria de pretutindeni a neamului nostru. Dar, de oare ce, prea-Înălţate al nostru Domn, dumnezeiasca Pronie m'a învrednicit şi după fire şi după alegere să atârn toate speranţele mele de înalta iubire de oameni şi bunătatea Ta, rog din caldă inimă, pentru cea faţă de mine veche osebită bunăvoinţă domnească şi iubire a Ta, cunoscând adâncul desăvârşitei mele neputinţe, să ridici în zilele aurite al Domniei Tale căzuta mea sărăcie. Ci nu voiu lipsi ca, după frăţeasca mea datorie, zi şi noapte să rog pe Sfântul Dumnezeu pentru nezguduita întărire în scaunul Tău domnesc şi a Ta fericire netulburată. Acestea cu supunère, iar anii Tăi preastrăluciţi să fie prea-mulţi şi prea-plini de fericire.

CXLI.

1774. Un boier muntean către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre călătoria acestuia.

† Μετὰ τὴν ἔκλαμπρον ἔξοδον τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της, ἀπαύστως ἐκ βαθέων καρδίας καὶ ψυχῆς καθικετεύων τῶν παντεπόπτην ἡμῶν Κηδεμόνα ἵνα, ὑπὸ τῆς θείας αὐτοῦ σκέπης ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ διασώζων καὶ διαφυλάττων αὐτὴν ἀνεπηρέαστον καὶ παντὸς ἐναντίου ὑπερκειμένην, χαροποιήσῃ ἡμᾶς μὲ τὴν αἰσιωτάτην ἔκλαμπρον εὐοδοσίν της, εὐηγγελίσθην ὅτι θείᾳ ἀῤῥωγῇ καὶ συνάρσει τὴν ....[1] τοῦ λήγοντος ὑγιῶς εὐοδώθη· διὸ καί, κατὰ τὸ δουλικὸν χρέος μου, ὑπεραρίθμους ἀνέπεμψα πρὸς Θεὸν δοξολογίας, ἐξαιτούμενος ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν, διασώζων καὶ περιφρουρῶν αὐτὴν ἐν μακροχρονίῳ ζωῇ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ, χαροποιήσῃ Ὑμᾶς ὅσον οὔπω μὲ τὴν ἐπιτυχίαν ἁπάντων τῶν τελεωτέρων ἐκλάμπρων ἀγαθῶν, πρὸς κοινὸν κλέος ὅλου τοῦ γένους καὶ ἰδίαν χαρὰν καὶ καύχημα ἡμῶν, τῶν δούλων της. Ταῦτα μὲν δουλικῶς. Εἶεν δὲ τὰ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη, παμπληθῆ καὶ εὐδαιμονίας πλερέστατα.

† După strălucita ieşire a Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, neîncetat din adâncurile inimii şi sufletului rugând pe Îngrijitorul nostru care toate le vede pentru ca, supt dumnezeiasca-I ocrotire păstrându-Te şi păzindu-Te ca lumina ochiului netulburat şi mai presus de orice protivnic, să ne bucure cu prea-fericita, strălucita-Ţi bună călătorie, am aflat că slavă Domnului şi cu ajutorul lui la — ale lunii trecute ai călătorit bine sănătos; pentru ceia ce şi, după supusa mea datorie, am trimes către Dumnezeu nesfârşite mulţămiri, cerând ca şi de acuma păstrându-Te şi păzindu-Te în viaţă îndelungată, să vă dăruiască în cea mai mare măsură cu dobândirea tuturor celor mai desăvârşite strălucitoare bucurii, pentru slava de obşte a tot neamul şi pentru osebita bucurie şi mulţămire a noastră, robilor Tăi. Acestea cu supunere. Şi fie anii Tăi cu totul străluciţi, foarte mulţi şi foarte plini de fericire.

CXLII.

1774-5. Raport către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre o critică a dăjdilor, cu zvon de mazilie, ai cării autori nu se pot afla, adăugând însemnarea milelor făcute de Domn către locuitori.

† Ἀνέγνων δέ, ὑψηλότατε μοι Αὐθέντα, μετὰ τῆς συνήθους μοι δουλικῆς ὑποκλίσεως καὶ τὸ πανσέβαστόν μοι αὐθεντικὸν πιττάκιον, ἐν ᾧ ὁρίζεται ὅτι οἱ προλαβόντως διασπαρθέντες ἀπευκταῖοι λόγοι δὲν προῆλθον, ὡς ὁ δοῦλός της ὑπονοῶ, ἀπὸ τὴν προδοσίαν τοῦ ἀνὰ χεῖρας δοσίματος καὶ μήτε εἶναι ἁπλῶς ἰδέαι τοῦ χυδαϊκοῦ λαοῦ, ὡσὰν ὁποῦ ἡ προδοσία αὐτὴ εἶναι συνηθισμένη καὶ μετὰ τὸν γ΄ον καὶ ε΄ον καὶ ζ΄ον χρόνον τῆς αὐθεντίας, ἀλλὰ εἶναι γεννήματα τῶν μυσοκάλων καὶ χαιρεκάκων ἀνθρώπων, οἵτινες φθονοῦντες τὴν ἐπὶ τῶν λαμπρῶν ἡμερῶν τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της καλὴν καὶ εἰρηνικὴν ἀποκατάστασιν τῆς αὐθεντικῆς Τζάρας, πάσχουσι μὲ τοιαύτας ψευδεῖς ἐπινοίας των νὰ ταράττωσι τοὺς λακοϊτόρους καὶ νὰ ἐλαττώνωσι τὴν προθυμίαν καὶ πίστιν τῶν δουλευόντων τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της, ἤ, θέλοντες νὰ κακοποιήσωσι τοὺς

† Am cetit, prea-înălţate Domn al mieu, cu obişnuita mea plecare de rob şi prea-veneratul mie pitac domnesc, în care hotărăşti că vorbele nedorite ce au fost răspândite n'au venit, cum socot, din darea dajdei de faţă şi nici nu sânt cu totul închipuiri ale poporului de jos, de oare ce darea aceasta e obişnuită şi după al treilea şi al cincilea şi al şaptelea an al Domniei, ci sânt iscodiri ale oamenilor urâtori de bine şi bucuroşi de rău, cari, pizmuind buna şi paşnica stare a Ţerii domneşti în strălucitele zile ale Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, încearcă prin astfel de născociri ale lor să tulbure pe locuitori şi să scadă graba şi credinţa celor ce slujesc Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, sau, voind să facă rău prea-nobililor

[1] Alb în text.

εὐγενεστάτους ἄρχοντας, διασπείρουσι τέτοιους χειμερικοὺς λόγους, ὁποῦ, ἤ, ὑποθέττωντας τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της τὰ τοιαῦτα νὰ εἶναι γεννήματα τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων, νὰ ὀργισθῇ κατὰ τῆς εὐγενείας των, ἤ, ἀφαιρουμένου τοῦ φόβου ὁποῦ παρὰ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἔχει τὸ κοινὸν πλῆθος, ὄντες οἱ ῥαγιάδες βεβαρυμένοι ἀπὸ πολλοὺς τῶν ἀρχόντων κατὰ τὰ διάφορα ἀρτζιχάλια ὁποῦ ἔδωκαν πρὸς τὸ Ὕψος της, νὰ ἠμπορέσωσι νὰ τοὺς ἐκδικηθοῦν χωρὶς νὰ ἔχωσι φόβον αὐθεντικῆς παιδείας. Διὰ τοῦτο καὶ προστάζομαι ὀραστηρίως ὁποῦ νὰ πασχίσω παντοιοτρόπως, μὲ ἐπιτηδειότητα καὶ σουχουλέτι, νὰ ἀναδείξω καὶ νὰ στηλιτεύσω τοὺς τοιούτους ὁποῦ νὰ παιδευθῶσι δικαίως, πρὸς σωφρονισμόν. Θέλει ἰξεύρει λοιπὸν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ὅτι ὄχι μόνον, εὐθὺς ὁποῦ ἤκουσα τὸ τοιοῦτον, κατὰ τὸν δουλικὸν βαζιφέν μου καὶ χρέος μου ἀπαραίτητον, παντιοτρόπως ἐπάσχισα διὰ νὰ ἀνακαλύψω τὸν προταίτοιον, μεταχειριζόμενος, ὡς προστάττομαι, καὶ τρόπον ἐξαιτάσεως μὲ τὸν ὁποῖον βαθμηδὸν νὰ εὕρω καὶ νὰ ἀναδείξω αὐτόν, ἀλλὰ καί, ἀφ' οὗ ἐφανέρωσα τοῦτο τῷ ἄρχοντι Καμινάρῃ, δὲν ἔπαυσα πάντα λίθον νὰ κινήσω διὰ νὰ ἀναφανῇ ὁ τοιοῦτος καὶ νὰ παιδευθῇ δικαίως παρὰ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της, δὲν ἠμπόρεσα ὅμως, ἐπὶ μάρτυρι Θεῷ, κατ' οὐδένα τρόπον, καὶ νὰ πληροφορηθῶ τὴν ἀλήθειαν, ὡσὰν ὁποῦ, καθὼς προέγραψα, ἄλλοι μὲν ἐν τοιούτῳ καιρῷ εὑρίσκουσι βεσιλὲν διὰ νὰ δείξωσιν ἐκεῖνον ὁποῦ τὸ πάθος τους τοὺς κινήσει, ἄλλοι δὲ πάλιν, ἴσως μὴ θέλωντες νὰ γίνουν αἴτιοι παιδείας τινός, ὑποκρίπτουσι τοὺς τοιούτους. Καὶ διὰ τοῦτο, μὴ δυνηθεὶς μέχρι τοῦδε νὰ ἀνακαλύψω τὴν ἀλήθειαν, μήτε τὸ μετὰ πίστεως δουλικὸν χρέος μου, μήτε τὸ ἀνθρώπινον συνειδός μου δὲν μὲ ἄφησαν νὰ τολμήσω ὁποῦ μὲ μόνον φιλοὺς καὶ ἀναποδείκτους τινῶν λόγους, ἐνδεδυμένους, ὡς εἶπον, ἢ μὲ πρόληψιν, ἢ πάθος, ἢ ὑποψίαν, νὰ ἀποφασίσω τινὰς ὡς ἐνόχους καὶ νὰ τοὺς φανερώσω πρὸς τὸ Ὕψος της, τὸ ὁποῖον ἐλεεῖ καὶ συγχωρεῖ πολλάκις ἀπό τε μακροθυμίαν καὶ εὐσπλαγχνίαν σφάλματα τῶν ἀτάκτων, κατὰ δικαιότατον ὅμως λόγον παιδείας[1] εἰκότως ἐκείνους ὁποῦ ἡ ἀθεοφοβία καὶ ἡ ἀσυνειδησία των τοῖς ἐπιτρέπει τὸ νὰ συκοφαντῶσι καὶ νὰ θέλωσι νὰ δείξωσι πρὸς τὸ Ὕψος της τοὺς ἀθώους ὡς ἐνόχους, διὰ τὰ ἰδιαίτερα πάθη, ὁποῦ ἐν αὐτοῖς τρέφουσι.

boieri, răspândesc astfel de himerice cuvinte, sau, bănuind Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu că acestea sânt iscodite de la prea-nobilii boieri, să Te superi împotriva dumnealor, sau, înlăturând frica pe care o are mulţimea obişnuită de Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu, fiind raialele împovăraţi de mulţi dintre boieri la deosebitele plângeri ce au dat către Înălţimea Ta, să-şi poată răsbuna fără frică de pedeapsă domnească. De aceia şi sânt orânduit, hotărît să încerc în tot felul cu îndemânare şi răbdare (?) a arăta şi a înfiera pe unii ca aceia ca să se pedepsească, cu dreptate, spre învăţătură. Vei afla apoi Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu cum că, nu numai că, îndată ce am aflat una ca aceasta, după cea de rob datorie neapărată, în tot felul am căutat să descopăr pricinuitorul d'intâiu, folosind, cum mi se orânduieşte, şi mijlocul de cercetare cu care temeinic să-l aflu şi să-l arăt, dar, şi, de când am arătat-o boierului Căminar, n'am încercat să mişc totul ca să se vădească unul ca acesta şi să fie pedepsit drept de Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu; dar n'am putut, martur mi-e Dumnezeu, în niciun chip, să aflu adevărul, de oare ce, cum am mai scris, în astfel de vreme unii află prilej să arăte pe acela pe care patima lor îi mişcă, alţii iarăşi, poate nevroind să fie pricină de pedeapsă a cuiva, îi ascund pe unii ca aceia. Şi deci, neputând până acum să descopăr adevărul, nici datoria mea de rob cu credinţă, nici conştiinţa mea de om nu m'au lăsat să îndrăznesc ca numai cu vorbe uşoare şi nelămurite ale unora, îmbrăcate, cum am spus, sau cu prejudecată, sau cu patimă, sau cu bănuială, să arăt pe cineva ca vinovaţi şi să-i vădesc către Înălţimea Ta, care ai milă şi ierţi adesea din mărinimie şi bunătate de inimă greşelile unor neorânduiţi, dar şi după cea mai mare dreptate pedepseşti tireşte pe aceia pe cari nefrica de Dumnezeu şi lipsa de conştiinţă îi face să pârască şi să vrea să arăte Înălţimii Tale pe cei nevinovaţi ca fiind în vină, pentru patimi ale lor, ce hrănesc în ei.

[1] Ceteşte: παιδεύει.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ προδοσία, ὡς προστάζει τὸ Ὕψος της, εἶναι συνηθισμένον πολλάκις καὶ ἐπὶ ἑβδόμου ἔτους, ἐξ ἀπραξίας μου ὑποπτεύθην ἐκ ταύτης τὸ αἴτιον, δὲν ὑπέθεσα ὅμως ποτὲ οἱ τοιοῦτοι λόγοι νὰ διασπείρωνται μεταξὺ τῶν λακουϊτόρων, ὡσὰν ὁποῦ πληροφοροῦμαι συνεχῶς περὶ τῆς καταστάσεώς των, καὶ ἠξεύρω ὅτι, μὲ τὴν θείαν βοήθειαν καὶ εὐπρόσδεκτον εὐχὴν τοῦ Ὕψους της, συντροφευμένην μὲ συνεχεῖς περιθάλψεις καὶ αὐθεντικὰ ἐλέη, εἶναι ὅλοι ἐν εἰρινικῇ καταστάσει, εὐχαριστοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν κοινὸν προστάτην, ὁποῦ τοὺς ἠξίωσεν ἑνὸς Αὐθέντου, ὅστις, κατὰ πρῶτον, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἦλθεν, ἤνοιξεν εἰς αὐτοὺς πόρταν δικαιοσύνης τε καὶ εὐσπλαγχνίας, καὶ ὁ καθεὶς ἀκωλύτως εἰσέρχεται καὶ ἐξέρχεται, εὐχαριστούμενος ὁποῦ ἔλαβε τὸ δίκαιόν του, ἢ ἐγνώρισε τὸ χρέος του. Ἔπειτα, ἐν καιρῷ ἄλλοτε ἦτον καταβεβαρυμένοι καὶ ἐπιφορτισμένοι μὲ διαφόρους ἀγκαρίας χαβαλέδων, τώρα, μὲ τὴν αὐθεντικὴν προστασίαν τοῦ Ὕψους της, εἶναι ἥσυχοι καὶ ἐλεύθεροι ἀπὸ αὐτά. Πρὸς τούτοις, ἐν τοῖς πολλοῖς γνωστοῖς καὶ ἀφεύκτοις ἐξόδοις τοῦ πρώτου χρόνου τῆς Αὐθεντίας ὄχι μόνον τοὺς ἐχάρισε τὸ ἓν γρόσι αὐτοῦ τοῦ ἀνὰ χεῖρας δοσίματος, καί, διὰ νὰ δώσωσι καὶ τὰ λοιπὰ μὲ ἄνεσιν καὶ εὐκολίαν των, ἐπροτίμησε τὴν ζημίαν τῆς Βιστιαρίας, καὶ ἀπεφάσισε νὰ πληρώσῃ καὶ διάφορα αὐτῶν τῶν ἄσπρων, ὁποῦ νὰ μὴν προφασισθῶσιν οἱ ἱσπράβνικοι καί, ζητοῦντες τὴν ἐν τέλει ἐκπλήρωσιν αὐτοῦ τοῦ δοσίματος, προξενήσωσι βίαν καὶ ἐνόχλησιν εἰς τοὺς λακουϊτόρους. Ἐκτὸς τούτων, τοὺς ἠλέησε καὶ μὲ τὴν συγκατάβασιν τοῦ βιναρίτζου. Τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ τῇ ἀληθείᾳ εἶναι ἐλέη, ὁποῦ, ἀληθηνά, ὄχι μόνον ἐν τῷ πρώτῳ χρόνῳ τῆς Αὐθεντίας οὐδεὶς τῶν προκατόχων τοῦ Ὕψους της ἔκαμαν, ἀλλὰ καὶ μετὰ παρέλευσιν χρόνων δὲν ἐκινήθησαν εἰς τόσον ἔλεος καὶ συμπάθειαν πρὸς τοὺς λακουϊτόρους. Τὰ ὁποῖα αὐτὰ ἠξεύρων καὶ ὁ δοῦλός της, δὲν ἠμποροῦσα ποτὲ νὰ ὑπονοήσω κακοευχαριστίαν μεταξὺ τῶν λακουϊτόρων καὶ ἑπομένως νὰ στοχασθῶ ὅτι διὰ τὴν προδοσίαν ἄδεται ἐν αὐτοῖς ὁ τοιοῦτος ἀπευκταῖος λόγος τῆς μανζηλίας, ἀλλά, καθὼς προέγραφον, ὑπεννόησα ὅτι αὐτὴ ἐλήφθη, ὡς τοιοῦτον σημεῖον, παρά τινων μικρῶν[1] καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι, μὴν ἰξεύροντες καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ κρίνωσι τὰ πράγματα, ἀπὸ μικρὸν αἴτιον κινοῦνται, συμπεραίνουσι καὶ ἀποφασίζουσιν ἐ-

Însă, de oare ce darea, cum orânduieşti Înălţimea Ta, e obişnuită adesea şi în al şaptelea an, din lipsa mea de hotărîre am fost bănuit din această causă; nu am lăsat însă ca astfel de vorbe să se împrăştie între locuitori, ca unul care aflu necontenit despre starea lor, şi ştiu că, prin ajutorul lui Dumnezeu şi bine primita rugăciune a Înălţimii Tale, întovărăşită cu necontenite mângâieri şi milostenii domneşti, sânt toţi în paşnică stare, mulţămind şi slăvind pe cel de obşte ocrotitor, care i-a învrednicit de un Domn care, de la început, din ce zi a venit, a deschis către ei poarta dreptăţii şi a milostivirii, şi fiecare neoprit vine şi iese, mulţămit că şi-a căpătat dreptatea, sau a cunoscut nevoia sa. Pe urmă, pe când altă dată erau îngreuiaţi şi împovăraţi cu deosebite angarii de havalele, acuma, cu domneasca îngrijire a Înălţimii Tale, sânt liniştiţi şi liberi de ele. Pe lângă acestea, în multele ştiute şi neapărate cheltuieli ale întâiul an al Domniei, nu numai că li-ai iertat un leu din darea obişnuită şi, ca să dea şi ceilalţi [lei] cu răgaz şi uşurinţă, ai vrut mai bine paguba Vistieriei şi ai hotărît să plăteşti şi dobânda acelor bani, ca să nu pretexteze ispravnicii şi, căutând plata întreagă a acelei dăjdi, să facă silă şi supărare locuitorilor. Afară de acestea, Ţi-ai făcut milă de dânşii şi cu scăderea vinăriciului. Care toate acestea cu adevărat sânt mile, care, cu drept cuvânt, nu numai în primul an de Domnie nimeni din înaintaşii Înălţimii Tale nu le-au făcut, dar şi după trecere de ani nu s'au mişcat spre o astfel de milă şi compătimire către locuitori. Care acestea ştiindu-le şi robul Tău, n'am putut vre-odată să bănuiesc o lipsă de recunoştinţă între locuitori şi deci să gândesc că pentru trădare cântă în ei un astfel de cuvânt nenorocit al maziliei, ci, precum am scris mai sus, am bănuit că a fost lăsată, ca un astfel de semn, din partea unor oameni nebuni şi fără minte, cari, neştiind şi neputând judeca lucrurile, se mişcă de la ceva de nimic şi trag încheierea şi ho-

[1] Îndreptat: mai târziu: μωρῶν.

κεῖνα ὁποῦ πολλάκις κατὰ διάμετρον εἶναι ἐναντία εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ πάλιν, μετ' οὐ πολύ, μεταβάλλουσι τὰς τοιαύτας ἰδέας των, κατ' ἐκεῖνο ὁποῦ ἡ ὀλιγόνοιά των τοὺς ὁπαγορεύσει, καὶ διὰ τοῦτο, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι οὐδόλως ὁπολῃπτικοὶ οἱ τῶν τοιούτων λόγοι, δὲν ἐτόλμησα ὁ δοῦλός της νὰ σημειώσω αὐτὸ ἐν τῷ πρὸς τὸ Ὕψος της δουλικῷ μου, ἀλλ' ἐν τῷ εἰς τὸν ἄρχων Καμινάρην γράμματί μου, γράφων τῇ Εὐγενείᾳ του, ὁποῦ ἂν τὸ στοχασθῇ εὔλογον, νὰ τὸ ἀναφέρῃ πρὸς τὸ Ὕψος της.

Μὲ ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ προστάζομαι παρὰ τοῦ Ὕψους της διὰ νὰ πασχίσω καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εὕρω καὶ νὰ φανερώσω τὸν τοιοῦτον κατὰ τὸ δουλικόν μου χρέος, ὅλαις δυνάμεσι θέλω φροντίσει καί, πληροφορούμενος τὴν ἀλήθειαν, θέλω τὴν φανερώσει παρευθὺς πρὸς τὸ Ὕψος της. Μὲ τὸ νὰ εἶναι ὅμως ἱκανὰς ἡμέρας ὁποῦ πλέον οὐδόλως περὶ αὐτῶν ὁμιλοῦσι καί, ὡς κοῦφοι καὶ εὐμετάβλητοι, φαίνεται ὅτι ἐν ὀλίγαις ἡμέραις μετέβαλον εὐθὺς καὶ αὐτοὶ τὰς ἰδέας των. Ἐν τοσούτῳ δέ, ἐπειδὴ καὶ ὁ δοῦλός της δὲν ἔπαυσα ἀπὸ τοῦ νὰ λέγω ἑνὶ ἑκάστῳ τὰς ὅσας δικαίας παιδείας καὶ τιμωρίας θέλουν δοκιμάσει οἱ τοιοῦτοι, στοχάζομαι ὅτι εἰς τὸ ἑξῆς δὲν θέλει τολμήσει τινὰς ὄχι νὰ κοινολογῇ, ἀλλ' οὔτε ἐν γωνίᾳ νὰ ἐκφωνῇ τοιαῦτα. Εἰ μὴ δέ, καὶ θέλω εἶναι, κατὰ τὴν προσκυνητήν μοι πανέκλαμπρον προσταγήν, προσεκτικότατος ὁποῦ, ἂν ὀψέποτε γνωρίσω τὸν τοιοῦτον, νὰ τὸν φανερώσω εἰς τὴν δικαίαν κρίσιν τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της.

tărăsc acelea care adesea sânt cu totul din potrivă faţă de lucrul cel drept, şi iar, după nu puţin, îşi schimbă astfel de păreri ale lor, după ceia ce puţina lor minte li strecoară, şi de aceia, nefiind de loc de ţinut în samă cuvintele unora ca aceştia, n'am îndrăznit robul Tău să arăt aceasta în scrisoarea mea supusă către Înălţimea Ta, ci în scrisoarea mea către dumnealui Căminarul, scriind dumisale că, dacă socoate că e bine, s'o arăte Înălţimii Tale.

Cu toate acestea, de oare ce şi sânt orânduit de Înălţimea Ta ca să încerc şi de acum a afla şi a vădi un lucru ca acesta după datoria mea supusă, din toate puterile mă voiu gândi şi, aflând adevărul, îl voiu arăta drept către Înălţimea Ta. De oare ce sânt destule zile de când nu mai vorbesc despre acestea, şi, ca nişte oameni uşori şi lesne de schimbat, se pare că în puţine zile şi-au schimbat cu totul şi ei părerile. Între acestea însă, de oare ce şi robul Tău n'am încetat să spun fiecăruia câte pedepse drepte şi osânde vor încerca unii ca aceştia, cred că pe urmă nu va mai încerca nimeni, nici să vorbească în de obşte, dar nici în colţuri să rostească unele ca acestea. De nu însă, voiu fi, după cea închinată prea-strălucită poruncă a Ta către mine, foarte băgător de samă ca, dacă mai apoi aş cunoaşte pe unul ca acesta, să-l arăt pentru dreapta judecată a Înălţimii Tale.

CXLIII.

* Note despre sensul unor cuvinte turceşti şi unele statistice [1]. 1774-82

Ἐτζάσι ζαχαΐρ λέγονται τὸ μέλι, βούτυρον καὶ τὰ τοιαῦτα.

— Χουπουπάτια λέγονται τὸ σιτάρι καὶ κριθάρι.

— Γιοῦκι, κατὰ τὸν δεφτερχανέν, λέγονται τὰ 100.000, ἤτοι ἑκατὸν χιλιάδες, ἄσπρα.

— Γιοῦκι, εἰς τοὺς ζαχιρέδες λέγονται οἱ 100.000, ἤτοι τὰ ἑκατὸν χιλιάδες, πολιτικὰ κοιλά.

— Ἐν Ἰπραΐλ κοιλεσὶ κάμνει 10 σταμπόλια καὶ μίαν μέρτζαν, καὶ ἔρχεται 240 ὀκάδες τὸ Ἰπραΐλ κοιλεσί.

Eţasi zahaìr se zic: mierea, untul şi altele ca acestea.

— *Hupupaturi* se zic grâul şi orzul.

— *Iuc*, la *tefter-hanè*, se zic 100.000, adecă o sută de mii, de aspri.

— *Iuc*, la zaherele se zic 100.000, adecă o sută de mii, de chile de Constantinopol.

— O chilă de Brăila face 10 standoale şi o merţă, şi vine 240 de ocă o chilă de Brăila.

---

[1] Bucăţile notate astfel sânt din caietul de formulare.

— Τὸ Σταμπὸλ κοιλεσὶ ἀπὸ τὰς 20 ὀκάδες κάτω δὲν εἶναι.

— Τὸ Σταμπὸλ κοιλεσὶ εἰς τὸ σιτάρι εἶναι κατὰ τὸ σιτάρι· εἶναι καὶ 20 ὀκάδες, καὶ 21, καὶ 22, καὶ 23.

— Τὸ μηρὶ τῆς Βλαχίας εἶναι πουγγεῖα 619.

Τὰ φερμάνια ὁποῦ ἀπὸ τὸν δεφτερδάρην πρὸς τὸν Αὐθέντην στέλλονται διὰ χαβαλὲ τῶν ῥηθέντων ἄσπρων τοῦ μηριοῦ λέγονται σεπέπη-ταχρίρια.

— Τεκαζάς, θὲ νὰ εἰπῇ ὡς χαβαλές, διὰ νὰ συκώσῃ ἄσπρα ἀπὸ τὴν Βλαχίαν διὰ νὰ τὰ δώσῃ εἰς Χοτίνι, Πενδέρι καὶ ἄλλα.

— Πλαγιανετζὴς λέγεται τοῦ ὀτζακίου ἄνθρωπος, ὁποῦ στέλλεται διὰ νὰ περιλάβῃ τὸ μεβατζίπι, ἤτοι τὸν χαβαλὲν τοῦ Χοτινίου, τοῦ Πενδερίου.

— Σαλγιανὲς λέγεται τὸ μεβατζίπι.

— Τὰ μανζίλ-φερμάνια μόνον παρὰ τοῦ ἐπιτρόπου ἐκδίδονται· καί, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα χρειάζονται πολλάκις εἰς τοὺς Αὐθέντας, διὰ νὰ στέλλωσι τοὺς καλαράσιδες ἢ ἄλλους μὲ μανζήλια οἱ καπού-κιαχαγιάδες προνοοῦσι καὶ στέλλουσι μὲ κάθε καλαράσην ἀπὸ ἓν ἢ δύω.

— Τὰ πρὸς τοὺς Αὐθέντας δὲ διδόμενα μανζήλικα, εἶναι πάντοτε οὐτζρετλίδικα, ὡσὰν ὁποῦ γίνονται καὶ ἐνάμι τὰ τοιαῦτα.

— Τὰ γιόλ-ἐμριὰ[1] γίνονται καὶ ἀπὸ τὸν Αὐθέντην καὶ ἀπὸ τὸν Ἐπίτροπον. Τὰ τοῦ Αὐθέντου εἶναι μὲ βούλλαν τοῦ Αὐθέντου.

— Ὁ Περζιρκιάν-πασῆς[2] χρησιμεύει εἰς τὸν Αὐθέντην διὰ νὰ τὸν γλυτώνῃ ἀπὸ μερικὰ κακά, παραδ. χάριν: τὸ μεβατζίπι ὁποῦ ἠμπορεῖ νὰ τὸ κάμῃ ταττίλι (ἀχζίλι) εἰς 20 ἡμέρας· πρὸς τούτοις ἂν ἀναφυηθῇ κἀνένας καυγὰς εἰς τὰ σερχάτια τῶν γιαμακιῶν ἤτοι γιννιτζάρων, καὶ ἔλθῃ εἰς Πόλιν κἀνένα ἄρζι-μαχζάρι κατὰ τοῦ Αὐθέντου, αὐτὸς ἠμπορεῖ εἰς τὸν Γιαννιτζάρ-ἀγασῆ νὰ τὸ οἰκονομήσῃ τὸ πρᾶγμα πρὸς συμφέρον τοῦ Αὐθέντου.

— Chila de Stambul nu e mai jos de 20 de ocă.

— Chila de Stambul la grâu e după cum e şi grâul; sânt şi 20 de ocă, şi 21, şi 22, şi 23.

— *Miriul* Ţerii-Româneşti e de 619 pungi.

Firmanele care se trimet de la tefterdar către Domn pentru havaleaua acelor bani ai miriului se zic *sebep-tahriruri.*

— *Tekazàs* e ca şi havalè, ca să scoată bani din Ţara-Românească pentru a se da la Hotin, Bender şi aiurea.

— *Plaianegìu* se zice un om al ogeacului care se trimete ca să iea *mevagipul*, adecă havaleaua Hotinului, Benderului.

— *Salianès* se zice *mevagipi.*

— *Menzil-firmanele* se dau numai de Vizir; şi, de oare ce unele ca acestea sânt adesea de nevoie Domnilor, ca să trimeată călăraşii sau pe alţii cu menziluri [de poştă], capucheheielele se îngrijesc şi trimet cu fiecare călăraş unul sau două.

— Menzilurile date către Domni sânt însă cu totul *uzretlice*, ca unele care vin şi ele gratis (?).

— *Ghiol-emrià* se fac şi de Domn şi de Vizir. Ale Domnului sânt cu pecetea lui Vodă.

— *Perzirchian-başì* foloseşte Domnului ca să-l scape de la unele rele; de pildă: când poate ca *mevagipul* să-l suspende până la douăzeci de zile, pe lângă acestea dacă e să se isce vre-o ceartă la serhaturile iamacilor sau ienicerilor, şi vine la Constantinopol o plângere contra Domnului, el poate economisi lucrul la Ienicer-Aga pentru folosul Domnului.

CXLIV.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, către capuchehaiaua sa, despre o plângere a Turcilor din Siştov pentru o insulă, despre boala lui şi despre legături cu patronii turci.

† Τὴν Εὐγένειάν σας, ἡμέτεροι ἄρχοντες, ἡδέως ἀσπαζόμεθα καὶ χαιρετοῦμεν· διαφυλάττοι ὑμᾶς ὁ Κύριος ἐν ὑγιείᾳ καὶ

† Pe nobleţa voastră, boieri ai noştri, cu plăcere vă îmbrăţişăm şi vă salutăm; să vă păzească Domnul în sănătate

[1] Rânduiala de drum.

[2] Şeful negustorilor.

εὐημερίᾳ διήνεκεῖ, ὡς ἐφίεσθε, μετὰ μακροβιότητος.

Ἐλάβομεν καὶ τὰ ἀπὸ ἡ'ης τρέχοντος πιττάκιά σας, καὶ ἐχάρημεν διὰ τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ὑγιείαν σας· εἴδομεν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ ὅτι ἐκάματε ταχδίμη τὸ ἀποκριτικόν μας πρὸς τὸν ἐνδοξώτατον Ρεΐζ-ἐφένδην μας, κατὰ τὰ ὅσα σᾶς ἐπρόσταξεν ἡ Ἐνδοξότης του νὰ μᾶς γράψετε περὶ τοῦ μαδὲ τῶν χαβαδισίων, καὶ δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλομεν φερθῇ μὲ τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν εἰς τὸν μαδὲν αὐτόν, ὡς ἀναγκαιότατον.

Εἴδομεν καὶ τὰ περὶ τοῦ σταλέντος μαχζαρίου τῶν Συστοβλίδων, διὰ τὸν μαδδὲν τοῦ νησίου Κερκινέτζου ὀνομαζομένου, καὶ τὰ ὅσα ἀπεκρίθητε· ἐπειδὴ δὲ μὲ τὸν πρὸ τούτου καλαράσην σᾶς ἐγράψαμεν διεξοδικῶς περὶ τοῦ μαδδὲ τούτου, δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἐφανερώσατε αὖθις τὰ δίκαιά μας.

Εἴδομεν καὶ περὶ τοῦ καλαράση Τζάνδου, ἠξεύρετε ὅμως πόσον καλαπαλίκι ἔχομεν, καί, εἰς καιρὸν ὁποῦ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ γιερλεστιρδίσωμεν τοὺς παλαιούς, τί νὰ κάμωμεν καὶ αὐτόν; Ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν εἶναι ἡ ὑπόθεσις ὁποῦ νὰ τὴν παρατηρήσωμεν, μὲ ὅλον τοῦτο ἀπορίσαμεν, διατὶ νὰ μὴν μᾶς ἀποκρίνεσθε παντελῶς περὶ τοῦ ἀχρείου προυτάρη ὁποῦ σᾶς περιγράφομεν.

Εἴδομεν ὅτι ἐστοχάσθητε, ἐγχειρίζοντες τῷ περιφανεστάτῳ ἐφένδη μας τὰ τοῦ τζιφλικίου[1], νὰ προσφέρητε καὶ κἀνένα ἀνάλογον χεδιγιέν, καὶ τί ἔχομεν νὰ εἰπῶμεν εἰς τὰ ἄφευκτα; Μάλιστα πρὸς τοιοῦτον ἐφένδην μας εἶναι ἰφτιχάρι μας.

Ἰδοὺ γράφομεν καὶ πρὸς τὸν Βελιγιουνιάμ[2]-ἐφένδην μας, μὲ καϊμὲν ἱστιρχαμλίδικον, διὰ τὴν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς κοδινουατζιόνε τοῦ ἰναγιδίου, ὁμοίως καὶ πρὸς τὸν κιαχαγιὰν καὶ τεζχιστζὴν ἐφενδήντες, εἰς τὰ ὁποῖα μεκτούπιά μας, βάλοντες τοὺς πουσουλάδες, θέλετε τοὺς προσφέρει.

Ἐλάβομεν καὶ τὸ τουτούνι, καί, ἀγκαλὰ ἀκόμη, ἀπὸ τὸ ζαϊφλίκι, γκοῦστον τοῦ τουτουνίου δὲν ἔχομεν (ἢ αἰσθανόμεθα), δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅμως ὅτι εἶναι πολλὰ καλόν.

Διὰ τὸ μαχζάρι ὁποῦ προεγράφομεν πρὸ ἡμερῶν, ἔκαμαν ἀναμεταξύ των ἓν ἴσον καὶ μᾶς τὸ ἔφερον, τὸ ὁποῖον, ὄντες ζαΐφιδες, δὲν εἴχομεν καιρὸν νὰ τὸ θεωρήσωμεν· τώρα δέ, βλέποντές το, δὲν μᾶς ἐφάνη ἀρεστόν· ὅθεν

și bună stare necontenită, cum doriți, întru mulți ani.

Am primit și pitacele voastre de la 8 ale lunii trecute, și ne-am bucurat pentru dorita nouă sănătate a voastră; am văzut și cele cuprinse în ele și că ați înfățișat răspunsul nostru către prea-slăvitul Reis-efendi al nostru, la câte v'a poruncit Strălucirea Sa să ni scrieți pentru afacerea știrilor, și nu e îndoială că și de acum înainte ne vom purta cu aceiași îngrijire în această afacere, cum e foarte de nevoie.

Am văzut și cele pentru trimeasa plângere a celor din Siștov, pentru treaba insulei ce se zice Cherchinețul, și ce ați răspuns; de oare ce însă cu călărașul de 'naintea acestuia v'au scris pe larg pentru această treabă, nu ne îndoim că ați arătat iarăși drepturile noastre.

Am văzut și cele despre călărașul Țandu, dar știți ce calabalâc avem, și, la o vreme când nu putem să așezăm pe cei vechi, ce să facem și cu el? De și nu e o afacere pe care s'o trecem cu vederea, totuși n'am știut ce face, pentru că nu-mi răspundeți desăvârșit pentru ticălosul de brutar despre care v'am scris mai înainte.

Am văzut că v'ați gândit, încredințând prea-strălucitului nostru efendi cele ce privesc ciflicul (moșia), ca să aduceți înainte și vre-un dar potrivit; și ce să spunem când e vorba de ce nu se poate înlătura? Mai ales față de un astfel de domn spre lauda noastră.

Iată scriem și către Velighiuniam-efendi al nostru, cu un raport rugător, pentru *continuația* și de acum înainte a favoarei, și de asemenea către chehaiaua și tezhigiul, efendiii, la care raporturi ale noastre, puind dovezile, le veți înfățișa.

Am primit și tutunul, și, cu toate că acum, din causa bolii, gustul tutunului nu-l avem (ori nu-l simțim), nu ne îndoim totuși că e foarte bun.

Pentru plângerea ce v'am scris acum câteva zile, au făcut între acestea o copie și ni-au adus-o, pe care, fiind bolnav, n'am avut vreme să o cercetăm; iar, acum, văzând-o, nu ni s'a părut potrivită; deci

---

[1] Pe care voia să-l cumpere ca să nu se amestece Turcul proprietar pe malul românesc.

[2] Pare a fi un pseudonim.

ἔμεινε διὰ νὰ γένῃ ταστίχι, καὶ κατόπιν μὲ ἄλλον καλαράσην θέλει σταλθῇ.

Ἔγνωμεν καὶ τὰ ὅσα γράφετε διὰ τὸ νιζάμι τῆς Ἰπρεΐλας, περὶ τῆς ὁποίας μὲ τὸν ἐξῆς καλαράσην θέλομεν σᾶς ἀποκριθῇ.

Θέλετε ἠξεύρει ὅτι, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐπροστάχθημεν νὰ κάμωμεν τσελίμι εἰς τὸν Ὀδὰν τὰς δέκα χιλιάδας κοιλὰ ἀλεῦρι, ἔκτοτε τὸ ἑτοιμάσαμεν.

Ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἦτον καιρὸς ὀρδιναρίου καλαράση, καὶ μήτε τὸ ἀπαιτοῦσαν αἱ ἡμέραι, ἐπειδὴ ὅμως μελετοῦμεν νὰ μεταχειρισθοῦμεν μερικὰ προφυλακτικὰ ἰατρικά, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ξεκινήσωμεν καλαράσην· διὰ τοῦτο ξεκινοῦμεν τὸν παρόντα. Οἱ δὲ χρόνοι σας πολλοὶ καὶ εὐτυχεῖς.

Τῆς Εὐγενείας σας εὐνούστατος ὅλως

Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης Βοεβόδας.

a rămas a se face încunoştiinţare, şi apoi cu alt călăraş se va trimete.

Am aflat şi câte scrieţi pentru rostul Brăilei, pentru care cu călăraşul următor vă voiu răspunde.

Veţi afla că din vremea când am fost orânduit să dăm la Odaie [= a Vizirului] cele zece mii de chile de făină, de atunci le-am gătit.

De şi n'a fost vreme de călăraş *ordinar*, şi nici n'o cereau zilele, de oare ce însă avem de gând să întrebuinţăm unele doftorii profilactice şi, în vremea acelor zile, nu putem porni călăraş; de aceia pornim pe cel de faţă. Iar anii voştri fie mulţi şi buni.

Al Nobleţei Voastre cu totul preabine voitor.

Alexandru Ipsilanti Voevod.

CXLV.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaielele sale, despre daruri faţă de noii demnitari turci, despre ciumă şi poliţele ce plăteşte.

Εἴδομεν καὶ τοὺς προβιβασμοὺς τῶν νέων αὐθέντων μας· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τοὺς στερεώνῃ, καὶ νὰ τοὺς κάμῃ μουβεφάκιδες[1], καὶ νὰ τοὺς ἀναδείξῃ εἰς ὅλους μας αἰσίους. Ἰδοὺ τὰ συγχαρητικὰ μεκτούπιά μας, μὲ καϊμέδες, καὶ μὲ πουσουλάδες, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν γράφομεν ὀνομαστὶ τὸν χεδιγιέν[2], καὶ ἡ Εὐγενεία σας, στοχαζόμενος καλῶς, θέλετε προσφέρει ἐκεῖνο ὁποῦ στοχασθῆτε εὔλογον, μὴν ἀμφιβάλλοντες ὅτι φέρεσθε περὶ τὰ τοιαῦτα μὲ μετριότητα καὶ φρόνησιν, ὁποῦ μήτε κατὰ τὸ ἐλλεῖπον, μήτε κατὰ τὸ ὑπερβάλλον νὰ μὴν προσκρούσητε, ἢ ἐκείνοις ἢ ἡμῖν, μὴ εὑρισκομένοις εἰς κατάστασιν τοῦ νὰ ἐξοδεύωμεν ὑπὲρ τὸ δέον καὶ ὑπὲρ τὴν χρείαν· μάλιστα οἱ κατὰ πρῶτον χεδιγιέδες πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ κατόπι πάλιν μουκταζάϊ βάκτου χαλὲ γκιορὲ χιζμέτι πακή· [de-asupra: ὃ ἐστί: ὧν χρειαζόμενος τῆς παρ' αὐτῶν βοηθείας· διὰ βίου εἰμὶ πρόθυμος εἰς τὰς προσταγάς τους].

Ὁ μὲν ἐκλαμπρότατος κιαχαγιά σας, ἐφένδης μας, ἔχει τὴν ἰδέαν καὶ σιραζὲν ὅλων τῶν καθ' ἡμᾶς· τὸν δὲ ἐνδοξότατον Ρεΐζ-ἐφένδην μας, μὲ τὸ νὰ ἔλειψε μερικὸν καιρόν, δὲν ἀμ-

Am văzut şi înaintările noilor noştri stăpâni; Dumnezeu Sfântul să-i întărească şi să-i facă plăcuţi lui, şi să-i arăte priincioşi către noi toţi. Iată scrisorile noastre de felicitare, cu rapoarte, cu îmbunări, în care nu scriem anume darul, şi, Nobleţa Voastră gândindu-vă bine, veţi aduce aceia ce veţi găsi potrivit, nefiind la îndoială că vă veţi purta cu măsură şi înţelepciune, aşa că să nu greşiţi nici cu lipsă, nici cu prisos, nici faţă de ei şi nici faţă de noi, neaflându-ne în stare de a cheltui peste ce trebuie şi peste ce e de nevoie; mai ales darurile de la început se cade a fi după obiceiu, şi pe urmă după nevoie şi după împrejurare şi după serviciul lor (toată viaţa sânt la poruncile lor).

Prea-strălucitul vostru chehaià, efendi al nostru, are cunoştinţa şi ştiinţa (?) tuturor celor ce ne privesc; iar pe prea-slăvitul Reis-efendi al nostru, de oare ce a

---

[1] De-asupra: ἀγαπημένους τῷ Θεῷ.

[2] De-asupra: τὸ στελλώμενον πεσχέτι.

φιδάλλομεν ὅτι θέλλετε τὸν κάμῃ ἀγκιάχην ὅλων τῶν καθ' ἡμᾶς ἀναγκαίων, καὶ ὅσων μόνον πρέπει νὰ ἠξεύρῃ, ὁμοίως καὶ τῆς λοιπῆς καταστάσεως· εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι, κατὰ τὸ παλαιὸν ἐφενδιλίκι, ἔχει ἡ 'Ενδοξότης του κάθε λογῆς εὔνοιαν καὶ ναζάρι πρὸς ἡμᾶς· περὶ δὲ τῶν χαβαδισίων θέλετε τὸν εἰπῇ ὅτι εἰς τὸ δυνατὸν κουσοῦρι δὲν γίνεται.

Πολλὰ μᾶς λυπεῖ ἡ αὔξησης τῆς πανόλης· φυλάττεσθε ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ μὴν ἀμελεῖτε τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικά, μὲ κάλπη κουβάτι πρὸν τὸν ἅγιον Θεὸν, ὅστις ἀπὸ τὸ ἄπειρόν του ἔλεος καὶ δι' εὐχῶν μας θέλει σᾶς διαφυλάττει.

'Επειδὴ καὶ ἠμπορέσαμεν νὰ εὕρωμεν τὰς παρούσας πόλιτσας σήγουρας καὶ καλάς, καθὼς μᾶς ἐπληροφόρησαν, ἑκατὸν τριάκοντα πουγγείων, ἰδοὺ σᾶς τὰ στέλλομεν διὰ νὰ φθάσουν ὀγλιγωρότερον, ἐξ ὧν τὰ μὲν ἑκατὸν θέλετε τὰ κάμῃ τεσλίμι εἰς τὸν χαζινέϊ-χουμαγιούν, ἐγνοιαζόμενοι καὶ τὸν ζαχριγέν τους, τὰ δὲ τριάκοντα θέλετε τὰ λάβῃ ἀλὲλ χεσάπ, διὰ τὰ κατάστιχά σας, ὁποῦ μᾶς εἴχετε στείλῃ, τὰ ὁποῖα τῇ ἀληθείᾳ μήτε καιρὸν ἔχομεν ἕως τώρα νὰ τὰ στοχασθῶμεν, κατὰ τὴν δευτέραν δὲ ἰσιαλλὰχ ξεκινοῦμεν καὶ εἰς νάκδῃ ὅσα ἠμπορέσαμεν, καθὼς σᾶς προσγράφομεν, καὶ τότε θέλωμεν σᾶς φανερώσει καὶ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τῆς ὅλης ποσότητος.

Εἴδομεν καὶ τὰ περὶ τοῦ γνωστοῦ μαχζαρίου διεξοδικῶς σημειούμενα κατὰ προσταγὴν τοῦ ἐνδοξοτάτου ἐφένδη· τὸ ὁποῖον ἰδοὺ στέλλομεν μὲ καϊμὲν μας, καθὼς ἐκ τοῦ περὶ τούτου γνωστοῦ πιττακίου μας θέλετε καταλάβῃ. 'Εν τοσούτῳ πολλὰ φρόνιμα ἔκαμες ἡ Εὐγενεία σου, ἡμέτερε ἄρχων Ποστέλνικε, καὶ απέφυγες τὴν περὶ τούτου κορρεσπονδέτζαν μετὰ τοῦ Κωνσταντίν-βόδα[1], ἐπειδὴ καὶ διαφόρως δὲν εἶχε μουνασεπέτι.

'Ελάβομεν κατὰ τὴν ιζ΄ην τοῦ τρέχοντος τὴν λυπηρὰν καὶ πικροτάτην εἴδησιν τῆς ἀποβιώσεως τοῦ περιφανεστάτου σεχζαδὲ[2] Σουλτὰν Μεχμέτι, ἡ ὁποία πόσον μᾶς ἐλύπησε κατάκαρδα καὶ ὑπερβολικά, τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀνέκφραστον καὶ πρόδηλον· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ πολυστῇ τὸ Κράτος του εἰς μακραίωνας καὶ νὰ τὸν χαροποιῇ καὶ μὲ τὴν ζωὴν τῶν λοιπῶν, καὶ μὲ γέννησιν ἄλλων σεχζαδέδων· καὶ εἴθε καὶ τὸ τοιοῦτον νὰ εἶναι σφραγὶς καὶ τέλος παντὸς δεινοῦ εἰς τὸ Κράτος του, ὁ ὁποῖος [δοὰς][3] καὶ ἀδιάκοπος μὲν εἶναι, καθὼς χρέος lipsit câtva timp, nu ne îndoim că-l veţi informa de toate cele de nevoie despre noi, şi numai de cele ce trebuie să ştie, de asemenea şi de cealaltă stare; ci sântem siguri că, după vechiul său efendilâc, Slăvirea Sa va avea orice fel de bunăvoinţă şi îngrijire de noi; iar pentru ştiri îi veţi spune că nu vor lipsi după putinţă.

Mult ne întristează creşterea ciumei: păziţi cât se poate să nu părăsiţi profilacticele de nevoie, cu curaj în Dumnezeu Sfântul, care din nesfârşita lui milă şi prin rugăciunile noastre vă va păzi.

De oare ce am putut afla poliţile de faţă sigure şi bune, cum ne-aţi încredinţat, de o sută treizeci de pungi, iată vi le trimetem ca să ajungă mai răpede, din care cele o sută le veţi da la haznè-humaiùm (Tesaurul împărătesc), având grijă şi de zahereaua (?) lor, iar la cele trei sute li veţi lua aproximativa socoteală, cu catastişele voastre, pe care ni le veţi trimete, care în adevăr n'avem nici vreme până acum să ne gândim la ele, iar Luni, cu ajutorul lui Dumnezeu, pornim şi în naht cât am putut, cum v'am mai scris, şi atunci vă vom arăta şi felul împărţirii întregii sume.

Am văzut şi cele cu de-amănuntul însemnate cu privire la ştiuta plângere după porunca prea-slăvitului efendi; care iată că-l trimetem cu al nostru raport, cum o veţi afla din ştiutul nostru pitac pentru aceasta. Întru aceasta foarte cuminte ai făcut Nobleţa Ta, jupâne Postelnic al nostru, de ai scăpat de *corespondenţa* pentru aceasta cu Constantin-Vodă, de oare ce şi deosebit nu era rost.

Am primit la 17 ale lunii trecute trista şi prea-amara ştire a încetării din viaţă a ilustrului şah-zadè, Sultan Mehmed, care cât ne-a întristat din inimă şi peste măsură, aceia nu se poate spune şi e vădit; Sfântul Dumnezeu să dea mulţi ani Împărăţiei Sale şi să-l hărăzească şi cu viaţa celorlalţi şi cu naşterea altor şah-zadele; şi de ar fi una ca aceasta pecete şi sfârşit a tot răul pentru Împărăţia Sa, care e rugăciune necontenită, cum e neapărata nevoie, la toţi credincioşii su-

[1] Moruzi, Domn al Moldovei, 1777-82.
[2] Fiu de Şah, Împărat: deci al Sultanului.
[3] Pe margine: δοάς, rugăciune.

ἀπαραίτητον, εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς ὑποκειμένους τοῦ Κράτους του, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἶναι ἄφευκτος καὶ ἀδιάκοπος εἰς ἡμᾶς, ὁποῦ περιθαλπόμεθα καὶ διαβιοῦμεν μὲ τὰ ἐλέη καὶ εὐσπλαγχνίας τῆς Κραταιότητός του.

Ἐκεῖ, ὁποῦ ἐκαθήμεθα σκεπτόμενοι μὲ ποῖον τρόπον ἔχομεν νὰ οἰκονομήσωμεν τοὺς τόσους καὶ τόσους γνωστοὺς ἀνὰ χεῖρας χαβαλέδες τεχαμμουλκιουδάζικους, ἀπὸ τὸ Νιγέπολι μουτεζελιμήν, μᾶς ἦλθεν ὁ παρὼν ὑψηλὸς ὁρισμὸς χιταπὲν πρὸς ἡμᾶς, δι' οὗ προστατόμεθα νὰ δώσωμεν τζεραχόριδες εἰς τὰ τέσσαρα πουγγεῖα δοθέντα τῇ Τιμιότητί του. Ἔστειλε πρὸς ἡμᾶς καὶ μεκτούπι του· τὸ ὁποῖον σᾶς τὸ στέλλομεν διὰ νὰ παρατηρήσητε, ὅτι ἐκ τῶν ῥηθέντων τζεραχόριδων, κατὰ τὴν προσταγήν, νὰ στείλωμεν κατὰ τὸ παρὸν τεζελδὲν χιλίους μὲ τοὺς κεζμάδες των καὶ ἕνα μουτεμάδην ἄνθρωπόν μας, διὰ νὰ κάμῃ κιέσφι τὸν κερεστὲν ὁποῦ θέλομεν στείλῃ.

α΄ον, διατί νὰ μὴν ἔχετε εἴδησιν περὶ αὐτοῦ· β΄ον τέτοιος μουλτάκικος ὁρισμὸς χωρὶς νὰ γίνεται ταρίχι ἡ ποσότης τῶν τζεραχόριδων, καὶ τὰ εἴδη τῶν κερεστέδων, καὶ ποσότης αὐτῶν, δὲν ἐκδίδεται οὔτε διὰ τὸ Ἰσμαΐλι. Ἡ Τιμιότης του, ἔχοντας εἰς χεῖράς του τέτοιον ὁρισμόν, μᾶς ζητεῖ χιλίους τζεραχόριδες· κόπτουν τὸν μῆνα τριάντα πουγγεῖα, ἐπειδὴ ἀνὰ πέντε γρόσια δίδομεν ἡμεῖς καὶ δεκαπέντε ἡ Τζάρα εἰς τὸν καθ' ἕκαστον τὸν κάθε μῆνα.

Λοιπὸν εἴπατε εἰς τοὺς πολυχρονίους αὐθέντας μας καὶ μάλιστα εἰς τὸν ἐνδοξότατον Δεφτερδάρ-ἐφένδην μας τὰ ἄνω, λέγοντες ὅτι: „ἀλλὰχ ἰτζούν, διὰ τέτοια τζουζιγιάτια, διατί δίδουν αἰτίαν νὰ γίνεται ταχρίπι τὸ κελάρι παδισαχή[1]". Ἐκδίδοντες τοὺς τοιούτους ὁρισμοὺς μουλτάζικους χωρὶς νὰ προσδιορίσουν ποσότητα τζεραχόριδων καὶ κερεστέ, καὶ τὴν πληρωμήν αὐτῶν, καὶ τέλος εἰς τέτοιον καιρὸν χειμῶνος καὶ μερχαμὲτ ἰτσενλὲρ εἰς τοὺς πτωχοὺς ῥαγιάδες καὶ εἰς ἡμᾶς, καὶ φροντίσατε μουλτακὲν νὰ ἀναβληθῇ αὐτὸς ὁ μαδὲς διὰ τὴν πρώτην ἄνοιξιν.

Εἴδομεν καὶ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ὑπερτάτου ἐπιτρόπου Σεγίδι Μεχμέτι-πασᾶ· ἡ μεγαλωτάτη λύπη τῆς τελευτῆς τοῦ περιφανεστάτου σεχζαδὲ δὲν μᾶς ἔδωκε καιρὸν νὰ χαροποιηθῶμεν κατὰ τὸ καθῆκον διὰ τὸ τεβετζοῦχι τοῦ τομούχρι χουμαγιοῦν εἰς τὸν πατριεκάπη ὑπέρτατον Ἰζζὲτ Μεχμέτ-πασᾶν, ὡσὰν ὁποῦ, κατὰ τὸ γνωστὸν ἔθος καὶ ἔμφυτα προτερήpuşi ai Împărăţiei Sale, iar cu mult mai mult neapărat şi necontenit pentru noi, cari ne mângâiem şi ni petrecem viaţa cu milele şi binefacerile Împărăţiei Sale.

Aici, când stăm căutând cu ce chip avem să economisim havalelele aşa de multe care ni vin asupră pentru Stat, de la mutezelimul de Nicopol, ni-a venit cea de faţă înaltă poruncă scrisă către noi prin care ni se porunceşte să dăm salahori pentru cele patru pungi date Cinstei Sale. A trimes la noi şi mehtupul său; pe care vi-l trimetem ca să îngrijiţi, de oare ce din zişii salahori, după poruncă, să trimetem, după cea de faţă cerere, o mie cu cazmalele lor şi un om de încredere al nostru, ca să controleze cheresteaua ce o vom trimete.

Întâiu, ca să nu aveţi ştire despre aceasta; al doilea, o astfel de hotărîre, neapărată fără a se hotărî cantitatea salahorilor şi felul cherestelelor, şi suma lor, nu se dă nici pentru Ismail. Cinstea Lui, având în mâni o astfel de poruncă, ni cere o mie de lemnărie: fac pe lună treizeci de pungi, căci dăm noi câte cinci groşi şi cinsprezece Ţara la fiecare pe fiece lună.

Apoi spuneţi stăpânilor noştri, cari să trăiască mulţi ani, şi mai ales prea-slăvitului Tefterdar-efendi al nostru cele de mai sus, spuind că: pentru „slava Domnului pentru astfel de lucruri (?) pentrucă dau pricină a se face tulburare în magazia Padişahului". Dând astfel de porunci neapărate fără a se hotărî suma lemnăriei şi a cherestelei, şi plata lor şi, în sfârşit, la o astfel de vreme de iarnă, e mai mare mila de săracele raiale şi de noi, şi gândiţi-vă că neapărat se amână acea afacere pentru întâia primăvară.

Am văzut şi încetarea din viaţă a prea-înălţatului Vizir Seidi-Mehmed-Paşa: prea-marea întristare pentru moartea prea-ilustrului Şah-zadè nu ni-a dat vreme să ne bucurăm după cuviinţă pentru ridicarea prea-înălţatului Izet-Mehmed-Paşa, de oare ce, după firea cunoscută şi înăscutele însuşiri şi daruri ale Mă-

[1] Adecă ţara.

ματα καὶ χασιγέτια τῆς Μεγαλειότητός του, εἴμεθα πληροφορημένοι ὅτι θέλει εἶναι ἐπωφελὴς εἰς ὅλον τὸ ἱππαδουλάχι ὁ τοιοῦτος προβιβασμός του, καὶ θέλουν ἀπολαμβάνει οἱ πάντες τοὺς καρποὺς τῆς εὐγενείας καὶ φιλευσπλαγχνίας του. Ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὸν πολυετῇ καὶ νὰ τὸν στερεώνῃ εἰς τὴν μεγαλωτάτην αὐτὴν ἀξίαν του. Ἐπειδὴ δέ, ὡς γράφετε, διὰ νὰ φθάσῃ ἀπὸ τὸ Ἐρζεροῦμι χρειάζονται ἱκαναὶ ἡμέραι, διὰ τὸ πολὺ τοῦ τόπου, μὲ τὸν μετὰ ταῦτα καλαράσην θέλομεν σᾶς στείλῃ τοὺς ἀναγκαίους τεπρικναμέδες διὰ τὴν Μεγαλειότητά του.

Εἴδομεν δὲ ὅτι ἐδιωρίσθη καϊμακάμης ὁ ὑψηλότατος Καπουδάν-δεργιὰ Χασάν-πασᾶς· καί, κατὰ τὸ ὀτεδὲν περοῦ κουλοῦκι μας πρὸς τὴν Ὑψηλότητά του, ἰδοὺ στέλλωμεν μὲ τοὺς παρόντας τὸν πρὸς αὐτὴν τεπρικναμέν μας· θέλετε δὲ συντύχῃ διὰ ζώσης φωνῆς καὶ ἡ Εὐγενεία σας τῇ Ὑψηλότητί του πάντα τὰ καθήκοντα καὶ ἀναγκαῖα.

Ἰδοὺ στέλλομεν ἐξοφλημένην μίαν πόλιτζαν τοῦ Κυρίτζη Πετράκη Ἀπίκογλου δέκα χιλιάδων ἑπτακοσίων γροσίων δοθέντων τῷ Γιαννάκῃ Πουλάτζογλου, τὴν ὁποίαν, ἡμέτερε ἄρχων Ποστέλνικε Χουρμουζάκη, θέλεις ἐκπέσει τοῦ λογαριασμοῦ του, ὡς εἰδήμων αὐτοῦ, καὶ μένουν χρεωστούμενα τῇ Τιμιότητί του ἔτι δέκα χιλιάδες πεντακόσια γρόσια· διὰ τὰ ὁποῖα νὰ μὴν μᾶς τραβίξῃ πόλιτζαν, ἐπειδὴ δὲν δυνάμεθα νὰ τὴν ἐξοφλήσωμεν, ὡσὰν ὁποῦ καὶ τὴν ἤδη στελλομένην, δίδοντες χρεωστικήν μας ὁμολογίαν, τὴν ἐπήραμεν: θέλει τὸν δωθῇ καὶ τὸ στελλόμενον γράμμα μας, περιέχον τὰ αὐτά.

Τὰ σαράντα ὀκτὼ γιούκια[1] τοῦ ἐτζιάσι ζεχαΐρ, ὁποῦ γράφομεν πῶς ἐσήκωσαν οἱ καπανλίδες ἀπὸ τὸν τόπον, ἠξεύρετε πῶς ἔγινε μὲ βίαν, εἰς τρόπον ὁποῦ δὲν ἔμεινε εἰς τὸν τόπον ζαχιρές, ὡσὰν καὶ τὰ σερχάτια φέτος ἔφθειραν πολὺν ζαχιρέν. Στέλλομεν ἕναν καϊμέν μας ὁμοῦ μὲ ἓν σενέδι εἰς χεῖράς σας, περιέχοντα τεσελλούμι διακοσίων καραγατζίων, διὰ τὰ κοντάκια τῶν τοπίων, πρὸ μηνὸς ἤδη γεγονότων τεσλίμι. Ἐκ τῶν χιλίων ὁποῦ εἴμασθε προσταγμένοι νὰ δώσωμεν τῷ Ἰπραήλ-ναζιρί, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὰ ταμάμεν ἐκατέβηκαν εἰς Ἰβραΐλαν, πλήν, μὲ τὸ νὰ λείπῃ ὁ Ἰβραήλ-ναζηρὶ εἰς Ἰσκάτζαν, δὲν ἐπήραμεν τὸ περὶ τούτων σενέτι.

Ἐλάβομεν τὸν σταλέντα ἡμῖν βασιλικὸν ὁρισμόν, ὁμοῦ καὶ τὸν ἐμιρναμὲν καὶ τὸ ἰδιόχειρον προσταγὴν (sic) τοῦ ὑπερτάτου Αὐ-

riei Sale, sântem înştiinţaţi că va fi folositor la toată Împărăţia (?) o astfel de înaintare a lui, şi vor culege toţi roadele nobleţei şi bunătăţii lui de inimă. Dumnezeu Sfântul să-i dea mulţi ani şi să-l întărească în această prea-mare a lui demnitate. De oare ce însă, cum scrieţi, ca să ajungă de la Erzerum se cer destule zile, pentru marea depărtare a locului, cu cel d'intâiu călăraş după aceasta vă vom trimite heretisirile de nevoie pentru Măria Sa.

Am văzut însă că s'a orânduit caimacam prea-înălţatul Capudan al Mării Hasan-Paşa, şi, după a noastră de mult aplecare către Înălţimea Sa, iată trimetem cu cei de faţă heretisirea noastră către dânsul; dar veţi împărtăşi prin viu graiu şi Nobleţa Voastră Înălţimii Sale toate cele cuvenite şi de nevoie.

Iată trimetem o poliţă plătită a lui Chiriţi Petrachi Apicoglu pentru zece mii şapte sute de groşi daţi lui Ianachi Pulaţoglu, pe care, dumneata Postelnice al nostru Hurmuzachi, o vei scoate din socoteala lui, ca unul ce ştii aceasta, şi rămân cuvenite Cinstei Sale încă zece mii cinci sute de groşi, pentru cari să nu ni tragă poliţă, căci nu putem s'o plătim, căci şi pentru cea trimeasă, dând noi mărturisire de datorie, am luat-o: i se va da şi scrisoarea trimeasă, cuprinzând acestea.

Cei patruzeci şi opt de iuci de miere, unt şi altele ca acestea, care scriem cum că le-au luat capanlâii din ţară, aflaţi că s'a făcut cu sila, aşa că n'a mai rămas zaherea în ţară, căci şi serhaturile în anul acesta au stricat multă zaherea. Trimetem o scrisoare a noastră împreună cu sinetul în mânile voastre, cuprinzând predarea a două sute de bucaţi de ulm, pentru paturile puştilor, care acum o lună au fost livrate. Din cele o mie pe care ni se poruncise a le da nazirului de Brăila, care şi acestea s'au coborît întregi la Brăila, dar, cum a plecat nazirul de Brăila la Isaccea, n'am luat sinet.

Am primit porunca împărătească trimeasă nouă, precum şi rânduiala de sus şi porunca de însăşi mâna prea-înaltului

[1] 100.000 de ocă.

θέντη μας περὶ τοῦ ἀλευρίου καὶ κριθαρίου τοῦ ὀδᾶ.

Οἱ δὲ χρόνοι σας πολλοὶ καὶ εὐτυχεῖς.

Τῆς Εὐγενείας σας εὐνοΰστατος ὅλος

[Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης[1].]

nostru Stăpân pentru făina şi grâul Odăii [Vizirului].

Fie anii voştri mulţi şi fericiţi.

Al Nobleţei Voastre cu totul preabinevoitor.

[Alexandru Ipsilanti.]

CXLVI.

1774-82. Alexandru-Vodă Ipsilanti către acelaşi Postelnic Hurmuzachi, capuchehaie, despre cererile de la Poartă şi o măsură ce i se impune cu privire la moneda mică.

† Τὴν Εὐγενείαν της, ἡμέτερε ἄρχων Ποστέλνιτζε, ἡδέως ἀσπαζόμεθα καὶ χαιρετοῦμεν· ἣν διαφυλάττοι ὁ ἅγιος Θεὸς ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος, ὡς ἐφίεται.

Τὰ ἀπὸ ιγ΄ης τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου καὶ β΄ας τοῦ τρέχοντος Ὀκτωβρίου προσφιλῆ αὐτῆς κατὰ τὴν ιε΄ην τοῦ αὐτοῦ ἐλάβομεν, καὶ διὰ τὴν ἐφετὴν ἡμῖν ἀγαθὴν ὑγιείαν της ἐχάρημεν.

Εἴδομεν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς. Ἰδοὺ γράφομεν τῷ φίλῳ μας Χοτζά-Παροῦχι ἕναν φιλικὸν καϊμέν, κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ μὰς σημειοῖ, καὶ θέλει τὴν ἐγχειρίσει.

Εἴδομεν καὶ τὰ ὅσα εἰς τὰ κατὰ τὴν ια΄ην τοῦ τρέχοντος ἐλθόντα πιττάκιά της σημειοῖ· καὶ πρῶτον ὅτι, συσκεφθέντες καὶ συνομιλήσαντες μετὰ τοῦ Α[ὐθέντου] περὶ τῆς προγραφθείσης προσφορᾶς, εὑρέθη εὔλογον νὰ σταλθῶσι πρῶτον εἰς νάκδη καὶ οὕτω νὰ προσφερθῶσι μὲ τοὺς τρόπους ὁποῦ γράφει.

Ἐλάβομεν τὸν ὑψηλὸν ὁρισμὸν περὶ τοῦ χαβαλὲ ἀλευρίου καὶ κριθαρίου, τῶν ὁποίων τὸ τερτίπι ἐφροντίσαμεν ἀμέσως νὰ γένῃ καὶ ἀλὲλ χουσοὺς τοῦ ἀλευρίου πρὸ τοῦ παγώσουν τὰ νερά. Πλὴν τζὲ φαϊδὰ ὁποῦ δὲν ἠμποροῦμεν μέχρι τοῦδε νὰ μάθωμεν ποῖοι εἶναι οἱ μεμούριδες τῆς παραλαβῆς αὐτῶν, καὶ οὕτω ἀναχαιτίζεται ὁποσοῦν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ χαβαλέ, ἐπειδὴ πρὸ τοῦ τεσλιμίου τοὐλάχιστον ἕνα μῆνα θέλει διαμείνῃ ἡ κορρέσπενδέντζα ἄφευκτα μετὰ τῶν μεμούριδων περὶ αὐτοῦ. Λοιπὸν τὰ τοιαῦτα πρέπει νὰ τὰ ἐξετάζετε ἐν καιρῷ ἐτραφέϊλε, καὶ νὰ μὰς εἰδοποιῆτε.

Εἴδομεν τὴν προσταγὴν τοῦ ὑπερτάτου Αὐθέντου μας περὶ τῆς καταγραφῆς διὰ καϊμέν μας τῆς ὑποθέσεως τῶν ζουγνούφικων ἄσ-

† Pe Nobleţa Ta, al nostru boier Postelnice, cu plăcere o salutăm şi o heretisim; pe care să te păzească Sfântul Dumnezeu în sănătate şi bună stare necontenită mulţi ani, cum doreşti.

Am primit la 15 ale acesteia iubitele Tale scrisori de la 13 ale trecutului Septemvre şi de la 2 ale presentului Octomvre, şi ne-am bucurat de dorita nouă sănătate a Ta.

Am văzut şi cele cuprinse într'însele. Iată scriem prietenului nostru Hogea-Paruhi o scrisoare prietenească în felul cum îmi însemni, şi i-o vei da în mână.

Am văzut şi câte-mi însemni în pitacele tale venite la 11 ale lunii acesteia; şi mai întâiu că, stând de vorbă cu Efendi pentru oferta despre care am scris mai nainte, s'a găsit bine să se trimeată întâiu în naht şi astfel să se ofere cu chipurile ce scrii.

Am primit înalta poruncă pentru havaleaua de făină şi orz, al căror fel ne gândisem nemijlocit să se facă şi făina înainte de a îngheţa apele. Dar ce folos că nu putem până atunci să aflăm cari sânt slujbaşii cari să le iea, şi astfel se opreşte destul îndeplinirea havalelei, căci până la livrare cel puţin o lună va rămânea neapărat *corespondenţa* cu slujbaşii pentru aceasta. Ci astfel de lucruri trebuie să le cercetaţi la vreme potrivită, şi să ni-o faci ştiut.

Am văzut porunca prea-înălţatului nostru Stăpân pentru înscrierea printr'un raport al nostru a afacerii banilor mărunţi,

---

[1] Se pomeneşte şi formula scrisorii lui πρὸς ἕνα Ἀδρενήρδε, necunoscut.

πρων, τὴν ὁποίαν μὲ ὅ'αν θέλομεν τὴν κάμῃ καὶ τὴν στείλῃ· πλὴν διατί δὲν ἐστοχάσθητε νὰ ἀποκριθῆτε τῇ Μεγαλειότητί του εἰς τὴν λισάνεν προσταγὴν ὁποῦ σᾶς ἔδωκε περὶ τοῦ, ὅτι τί νὰ δώσωμεν εἴδησιν ἡμεῖς εἰς Ἰπραΐλαν καὶ εἰς λοιπὰ σεργαδιά της περὶ τῶν ῥηθέντων μονέδων, εἰς τὸ σανὴ θελάϊ τῆς κραταιᾶς Βασιλείας εἶναι ἐναντίον, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἀνῆκον εἰς ἡμᾶς τὸ νὰ τὸ κυρόξωμεν, ὅτι ὁ νικκὲς τῆς βασιλείας εἶναι ζουγνούφικος.

Καὶ τὰ ἔτη της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ εὐτυχῆ.

Τῆς Εὐγενείας της εὐνούστατος ὅλως

Ἀλέξ. Ὑψηλ. Βοεβόδας.

pe care cu cea de-a doua [trimetere] o vom face şi trimete; dar de ce nu v'aţi gândit să răspundeţi Măriei Sale la porunca din gură ce v'a dat-o pentru ca să dăm ştire la Brăila şi la celelalte serhaturi ale lui pentru acele monede, căci rânduiala (?) puternicii Împărăţii e împotrivă, şi nu e potrivit pentru noi să o crăinicim, căci prestigiul Împărăţiei e [în joc] (?).

Şi anii tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi fericiţi.

Al Nobleţei Tale prea-binevoitor cu totul.

Alexandru Ipsilanti Voevod.

CXLVII.

Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaiaua sa, despre cererea de lemne pentru paturi de puşti, noi zaherele, măsuri vexatorii luate de hărăgeri, abusuri la Rusciuc, situaţia locuitorilor din jurul Turnului şi alte greutăţi. 1774-82.

† Ἐμάθαμεν ὅτι εἰς τὸ Βεδίνι ἔκαμαν κιεσφὲν διὰ μερικὰ ταμιράτια, καὶ πῶς μελετοῦν διὰ μαχζαρίου των νὰ ζητήσουν βαλὲν κιερεστὲ ἀπὸ Βλαχίας. Θέλετε ἠξεύρη ὅτι ἐν διαστήματι ἑπτὰ ἥμισυ χρόνων τοῦ καπου-κιαχαλικίου μας ποτὲ δὲν ἀφήσαμεν νὰ ἐτδερδίσουν οἱ ῥηθέντες χαβαλὲν κιερεστὲ ἀπὸ Βλαχίας (ὡσὰν τὸ Φέτ-χουλισλάμι[1] εἶναι ἕνα πλάγι, καὶ ἔχει τοὺς ἰδίους λόγκους καὶ τὰ εἴδη τὰ ἴδια κιερεστέν, οἷαι ἔχει καὶ ἡ Βλαχία), εἰ μὴ διὰ κοντακλίκια τοπίων καραγάτζια, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπροφθάσαμεν νὰ τὸ ἀπαντήσωμεν τότε, καὶ οὕτως εἶχε γίνῃ χαβαλές· καὶ σᾶς τὸ δηλοποιοῦμεν, ὡσὰν ὁποῦ ἀκούομεν ὅτι νὰ ἄδεται καὶ περὶ χαβαλὲ κοντακλικίου. Ὅθεν θέλετε τὸ ἀναφέρῃ τοῖς πολυχρονίοις αὐθένταις μας, ὅτι, εἰ μὲν ἐκτὸς τῶν τοσούτων περαμποβίων καὶ ἄλλων τόσων εἰδῶν κερεστὲ ὁποῦ ἔγιναν χαβαλὲς ἀπὸ Βλαχίας, τόσον εἰς Γκίργκιοβον, Ἀδάϊ-Κεπὴρ[2] καὶ εἰς Ἰσμαΐλι, εἰ μὲν καὶ ὁρίζουν νὰ διορισθῇ πάλιν ἀπὸ Βλαχίας καὶ εἰς Βιδύνι κερεστές, εἰς καιρὸν ὁποῦ εἶναι πλησιέστερον τὸ Φέτ-χουλισλάμι, ἔχει καὶ τοὺς ἰδίους λόγκους τῆς Βλαχίας, καὶ οἱ ἐκεῖσε ῥαγιάδες εἶναι ἐλαφρομένοι τῇ ἀληθείᾳ, τὸ πρᾶγμα γίνεται ἀνοικονόμητον, καὶ ἐβλιγιάϊ νιὰμ ἐφενδιλερι-μιζή, βεπαλδὲν χιφζὲν καὶ εὐγιανστὲν λὶλ φουκαρά, θέλετε πὶ ἄϊνιλὶ ἀναφέρει τὴν ὁπόθε-

† Am aflat că la Vidin au făcut control pentru unele reparaţii, şi cum că au de gând prin plângerea lor să caute cherestea *valè* din Ţara-Românească. Veţi afla că în termin de opt ani şi jumătate de capu-chehaialâc al nostru niciodată n'am lăsat să scoată aceia havalea de cherestea din Ţara-Românească, de oare ce (căci Fet-Hulislamul *(sic)* e un plaiu, şi are aceleaşi lunci şi aceleaşi feluri de cheresteà ca şi Ţara-Românească) decât pentru paturile de puşti zise *caragace*, ceia ce nu ajungeam să o întâmpinăm atunci, şi astfel s'ar fi făcut havalea; şi aceasta ţi-o împărtăşim, ca unii ce auzim că se cântă şi de havaleaua patului de puşcă. Deci vei aduce-o înainte stăpânilor cari să trăiască întru mulţi ani, pentru ca, dacă afară de atâtea *perabovii* şi alte feluri de cheresteà ce au ajuns havaleà din Ţara-Românească, atât la Giurgiu, Adai-Chebir şi Ismail, dacă poruncesc să ni orânduiască iarăşi din Ţara-Românească şi la Vidin cheresteà, atunci când e mai aproape Fet-Hulislamul şi are şi aceleaşi lunci ca şi Ţara-Românească, şi raialele de acolo sânt uşuraţi în adevăr, lucrul ajunge nepotrivit, şi la domnii noştri nu li e milă de

[1] Fetislamul.

[2] Ostrovul Mare.

σιν τοῖς πολυχρονίοις αὐθένταις μας, καὶ κοιτάξετε ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ τὸ ἐμποδίσητε· ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν τελείως ὅτι καί, καρχαδὲν πίλα ἱστιδία, οἱ ἴδιοι αὐθένται μας θέλουν κάμουν μουσαδέν, ὄντες πληροφορημένοι περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ τόπου, ἠξεύροντες καὶ τοὺς τόσους χαβαλέδες ὁποῦ ἔγιναν.

Τὰ παρόντα ἔτι μεκτούπιά μας μεμχούρικα θέλετε τὰ ἐγχειρήσει ἑνὶ ἑκάστῳ κατὰ τὰς ἐπιγραφάς· τὰ δὲ τὸ τοῦ ἐνδοξοτάτου Δεφτερδάρ-κεσεδαρὴ καὶ μεκτουπτσισὴ καὶ Ζεμμὲτ ἐφένδιδων, δίδοντάς τα, θέλετε προσφέρει καὶ τὸν προσήκοντα χεντιγιὲν ἑνὶ ἑκάστῳ κατὰ τὸν ἱκτιζὰν τοῦ καιροῦ, ἂν δὲν ἐδώκατέ τι.

Στέλλομεν καὶ ἕναν καϊμέν μας χαβαδισίων τῷ ἐνδοξ. Ῥεΐζ-ἐφένδη καὶ ἕνα μεκτοῦπι μὲ δύο καϊμέδες μας, ὁ εἷς περὶ τοῦ ζαχιρὲ Πελιγραδίου, ὁ ἕτερος περὶ ζαχιρὲ Ἰπραΐλας.

Στέλλομεν καὶ ἓν μεκτοῦπι μὲ καϊμέν μας τῷ ἐκλαμπροτάτῳ Ἀγᾷ ἱστιδάϊ ἰαγιδὶ χαβί[2], ἐν ᾧ περικλύεται καὶ ἕνας πούσουλας, καὶ θέλετε ἀγοράσει ἕναν μῆλον καὶ μίαν σιτταπόγουνναν ἢ ἕνα καρσάκι, τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ νὰ συμποσοῦται ἕνα δύο χιλιάδες γρόσια, καί, κάμνωντάς τα σέρχι εἰς τὸν πούσουλαν, θέλετε τὰ προσφέρει.

Ἐνθυμίζομεν τῇ Εὐγενείᾳ της ὅτι, ἀφ' οὗ σὺν Θεῷ λάβουν διόρθωσιν τὰ πράγματα κατὰ θυμὸν τῶν πολυχρονίων αὐθέντων μας, πρῶτος ποῦδος εἶναι καὶ ὁ τοῦ Βιδυνίου, ὄχι μόνον ὁ τοῦ βιλαγιετίου τοῦ νιζαμίου, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τῆς ποσότητος τῆς τιμῆς τοῦ βουτύρου καὶ ἄλλων ζαχερέδων, ἐπειδὴ καὶ μὴ θέλοντες νὰ ἐννοήσουν τὸν πρῶτον ὁρισμὸν τοῦ νιζάμι τζεδιδίου· ὁ ὁποῖος σαραχατὲν διαλαμβάνει, καθὼς εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τὴν Εὐγενείαν της, ὅτι, ἀφ' οὗ σταλθοῦν οἱ ἀναγκαῖοι ζαχιρέδες εἰς Πόλιν, νὰ στέλνωνται καὶ εἰς τὸ παζάρι τοῦ Βιδυνίου, καὶ νὰ πωλοῦνται νάρχιτζαρὶ οὐζρέ· πρετενδέρουν ὅτι ὅλος ὁ ζαχιρὲς καὶ τῶν πέντε καδιλικίων εἶναι διορισμένα εἰς αὐτούς, καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸν πέρνουν μὲ τὴν τιμὴν ὁποῦ θέλουν.

Εἴδομεν τὰ ταβουτιχάτια τῶν ὑψηλοτάτων πασάδων, καὶ ὅτι ἔγινε προσταγὴ νὰ γίνῃ ὁ πηγενοερχομὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἰσμαὴλ γιοκζιδί· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ πολυχρονῇ τοὺς αὐθέντας μας διὰ τὸν μουσαδὲν ὁποῦ δεικνύουν εἰς τὸν τόπον.

săraci (?), vei aduce afacerea de-a dreptul stăpânilor cari să trăiască întru mulţi ani, şi veţi căuta cât se poate s'o opriţi; de şi nu ne îndoim la urmă că, văzând acestea, însişi stăpânii noştri vor pune soroc, aflând despre starea locului şi despre atâtea havalele ce au fost [1].

Şi cele de faţă mehtupuri ale noastre chitanţe le veţi da fiecăruia după adrese; iar cele ale prea-slăvitului Tefterdar-chesadarî şi Mehtupciului şi lui Zemmet efendiii, dându-le, veţi aduce şi cuvenitul dar fiecăruia după nevoia vremii, dacă nu li-aţi dat nimic.

Trimetem şi o scrisoare a noastră de ştiri prea-slăvitului reis-efendi şi un mehtup cu două rugăciuni ale noastre, una pentru zahereaua Belgradului, alta pentru zahereaua Brăilei.

Trimetem şi un mehtup cu cererea noastră prea-strălucitului Agă, în care se închide şi o busolă, şi veţi cumpăra un *milos* [blană] şi o blană de *sittapos* ori una de *carsac* [hermină], al cărora preţ să se adune până la două mii de groşi, şi, făcând teacă la busolă, le veţi oferi.

Amintim Nobleţei Tale că, dacă se vor îndrepta cu voia lui Dumnezeu lucrurile după dorinţa stăpânilor noştri cari să trăiască întru mulţi ani, primul *pud* e şi al Vidinului, nu numai al nizamului acelui ţinut, dar şi cel pentru suma preţului untului şi altor zaherele, căci, şi fără voie să se gândească la întâia poruncă a *nizam-gedidului* [oastea nouă]; care ordin cuprinde, cum e ştiut şi Nobleţei Tale, că, de oare ce se trimet zaherelele de nevoie la Constantinopol, să se trimeată şi la târgul Vidinului, şi să se vândă cu preţul ce s'a tăiat: ei *pretind* că toată zahereaua şi acelor cinci judeţe e orânduită la ei, şi nu numai atât, ci o şi trec cu preţul ce vor.

Am văzut poruncile prea-înălţaţilor Paşi, şi că s'a făcut poruncă să fie plecarea lor nu de la Ismail; Sfântul Dumnezeu să înzilească pe stăpânii noştri pentru uşurinţa ce o arată Ţerii!

---

[1] Totuşi paturile de puşcă s'au dat v. n-l CXLVI.

[2] Nume propriu?

Προλαβόντως ἐγράψαμεν τῇ Εὐγενείᾳ σας, στέλοντές σας ταχβίλι καὶ μεκτοῦπι τοῦ ἐνδοξοτάτου Χουσνῆ-Χουσεΐν-ἐφένδη πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Δεφτερδάρ-μεκτουπτζισὴ 'Αλί-ἐφένδην, διά νὰ σᾶς δώσῃ χίλια πεντακόσια γρόσια, ὁποῦ χρεωστεῖ τῇ 'Ενδοξότητί του, ἅτινα λαμβάνοντάς τα, νὰ τὰ κάμητε μαχσοῦπι εἰς λογαριασμόν σας. Ὅθεν, ἐξ αὐτῶν, τὰ πεντακόσια θέλετε δώσει τῇ 'Ενδοξότητί του, τὰ δὲ ἕτερα χίλια θέλουν δωθῇ, ἢ θέλουν γίνῃ τακάσι εἰς λογαριασμόν σας· δίδομεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα τὰ χίλια πεντακόσια γρόσια ὁποῦ χρεωστεῖ ἡ 'Ενδοξότης του τοῦ Χουσνῆ-Χουσεΐν-ἐφένδη.

Εἴδομεν ὅτι εὑρέθη τὸ περὶ ἀλείμματος Βυδινίου σουρέτι τοῦ χοτζεδίου, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἰσαπὲτ ὀλδοῦ, ὡσὰν ὅπου ἔμελλε νὰ μᾶς κοστίσῃ καὶ αὐτό.

Εἴδομεν ὅτι ἐδώθη ὁ ἰδιγιάς, καὶ ἄμποτε, ὡς εὔχεται, νὰ εὐδοκήσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὸν δώσωμεν ἐν ὅσῳ εἶναι τὸ ἁγιόν του θέλημα, χαϊρλισίτλε.

'Ελάβομεν καὶ τὰ περὰτ μουντζεπίντζα ὑψηλὰ φερμάνια.

Εἴδομεν ὅτι ἐνδεχόμενον νὰ κάμῃ χρεία πάλιν διορισμὸς ζαχιρέδων. Καὶ κατὰ πρῶτον εὐχόμεθα νὰ εὐδοκήσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς τὴν διόρθωσιν τῶν πραγμάτων κατὰ θυμὸν τῶν πολυχρονίων ἡμῶν αὐθέντων, ὁποῦ νὰ μὴν μένῃ χρεία· κατὰ δεύτερον δέ, ἀποροῦμεν ἀπὸ ποῖον μάλι ἔχουν νὰ γίνουν αὐτοὶ οἱ διορισμοί, καὶ πόθεν ἔχομεν νὰ τοὺς πληρώσωμεν, εἰς καιρὸν ὁποῦ, καθὼς εἰξεύρει, μᾶς περνοῦν τόσα καὶ τόσα. Ὅσον δὲν εἴμεθα προσεκτικοὶ εἰς τὸ νὰ μὴν σκορπίζηται ὁ ζαχιρὲς ἰχτιγιαδέν, καθὼς τῇ περιγράφομεν, ἐκάμαμεν καὶ κάμνομεν διάφορα τεδιέργια. Δύσκολον ὅμως τὸ πρᾶγμα, καὶ πρόξενον κίλου κελίων τόσον εἰς ὅλον τὸ ἐτράφι, καὶ φαπανλίδες, καὶ 'Ιπραΐλαν, καὶ τὰ ἑξῆς· καὶ πρὸς τούτοις κεδέρι καὶ εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐντοπίους, ἐμποδιζομένους ἀπὸ τὸ ἀλισβερίσι των.

Προλαβόντως, ἀποκρινόμενοι περὶ τοῦ ὁρισμοῦ ὁποῦ μᾶς ἐστείλατε διὰ τὸν μαδὲν τοῦ τζεζγιεδάρη τοῦ Φέτχισλαμίου, σᾶς ἐγράφομεν διεξοδικῶς ὅτι οἱ παρόμοιοι ὁρισμοὶ δὲν μᾶς χρησιμεύουν παντελῶς, καὶ σᾶς ἐξηγήσαμεν τὰ χουζνέτια τοῦ „γιαδλερινδὲ ἐφακλοῦ ὀλδουκλαρινὶ μουπεγὶν μεμχοὺρ τεζκιρελερὶ ὀλμὰκ" σουρουτίου. Διὸ πάλιν σᾶς γράφομεν ὅτι τὸ νὰ δίδωνται τεζκερέδες ἐδὼ εἰς τὰ πλησιόχωρα μέρη, ὡσὰν 'Ιπραΐλαν, Γκέργκιοβον, 'Ρουστζοῦκι, καὶ λοιπά, εἶναι ὄχι μόνον δυσκατόρθωτον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀδύνα-

Dăunăzi am scris Nobleţei Tale, trimeţându-l *tahvilul* (poliţa) şi scrisoarea preaslăvitului Husnì-Husein-efendi către preaslăvitul Tefterdar-mehtupcì Alì-efendi, ca să vă dea o mie cinci sute de lei, ce-i datoreşte Slăvirii Sale, pe cari luându-i, să-i adăugaţi la socoteala voastră. Deci, din ei, cinci sute îi vei da Slăvirii Sale, iar ceilalţi o mie se vor da, sau vor fi un adaus la socoteala noastră; dăm şi noi acolo o mie cinci sute de lei ce e dator Slăvirea Sa lui Husnì-Husein-efendi.

Am văzut că s'a găsit suretul (copia) hogetului pentru grăsimea Vidinului, la care e şi o întâmplare, de oare ce era să ne coste şi aceasta.

Am văzut că s'a dat şi darul de ar fi, cum te rogi, să binevoiască Sfântul Dumnezeu să-l dăm atâta timp cât e sfânta-I voinţă, cu bine!

Am luat şi înaltele firmane potrivite cu beratul de proprietate.

Am văzut că se poate să fie iar nevoie de orânduială de zaherele. Şi, întâiu, ne rugăm să binevoiască Sfântul Dumnezeu a face îndreptarea lucrurilor după gândul stăpânilor noştri cari să trăiască mulţi ani, ca să nu mai fie nevoie; al doilea însă, nu ştim din ce lucru au să vie acele hotărîri, şi de unde avem să le împlinim, într'o vreme când, precum ştii, ne trag atâtea şi atâtea. Cât deci sântem cu luare aminte să nu cumva să se împrăştie zahereaua de reservă, cum ţi-am scris, am făcut şi facem deosebite încercări (?). Dar e greu lucru, şi vestesc chile de chile, cât la toate cele din jur, şi capanlâii (?), şi Brăila, şi celelalte; şi la acestea şi greutatea şi la săracii de localnici, împiedecaţi de la alişverişul lor.

Dăunăzi, răspunzând la porunca pe care ni-aţi trimes-o pentru treaba încasatorului Fetislamului, v'am scris pe larg că asemenea porunci nu ni folosesc de loc, şi v'am desluşit huzmeturile.... ale *surutului*.

Pentru care din nou vă scriem: ca să se dea mici teşcherele aici, la părţile vecine, precum Brăila, Giurgiul, Rusciucul şi celelalte, e nu numai greu de scos la cale, dar şi cu totul cu neputinţă,

τον, ὡσὰν ὁποῦ πρέπει νὰ μοιράσωμεν εἰς ὅλην τὴν Τζάραν τεζκερέδες, ἐπειδὴ πολλάκις τυχαίως τὸ χωρίον ἀπὸ τὸ ὁποῖον κοινᾷ ἕνας πτωχὸς νὰ ἀπαίχῃ ὥρας καὶ πολλάκις ἡμέρας ἀπὸ τὸ χωρίον ὁποῦ εὑρίσκεται ὁ ἰσπράβνικος τοῦ καδιλικίου, τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων χουζνετίων, ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι, οἱ παρόμοιοι τεζκερέδες ὄντες μοιρασμένοι εἰς τόσα χέρια, ἠμποροῦν νὰ σκορπίζωνται καὶ εἰς ξένους πηγαινοερχομένους, καὶ ἐκ τούτου νὰ ἔχουν δίκαιον οἱ χαρατζίδες νὰ παραπονῶνται ἀπὸ τοὺς τεσκερέδες μας καὶ ἀκολούθως νὰ λέγουν ὅτι ἀκολουθεῖ κιέσρι εἰς τὸ μάλι μιρί. Τὸ νὰ ἐμποδίζωμεν δὲ τοὺς πτωχοὺς ἀπὸ τὸ νὰ ἔρχωνται καὶ νὰ πηγαίνουν εἰς τὰ πλησιόχωρα μέρη, ὄχι μόνον εἶναι πρόξενον διακοπῆς κάθε ἀλισβερισίου, ἀλλά, καθὼς καὶ ἐννοεῖται καὶ ἡ Εὐγενεία σας, γίνεται αἰτία παραπόνου εἰς τοὺς σερχατνισίδες, οἱ ὁποῖοι πρετεδέρουν τὸν πηγαινοερχομὸν τῶν πτωχῶν διὰ τὰ ἀναγκαῖα τῆς τροφῆς των· διὰ αὐτὰ λοιπὸν τὰ αἴτια δὲν ἐσενηθίσθη ποτὲ τὸ νὰ δίδωνται τοιοῦτοι τεζκερέδες εἰς τοὺς ραγιάδες ὁποῦ πηγαίνουν εἰς τὰ πέριξ σερχάτια. Κατὰ καιρὸν δὲ ἐσυνηθήσθη τὸ νὰ δίδωνται μόνον εἰς ὁρακτζίδες ὁποῦ πηγαίνουν μαζομένοι, ἢ εἰς ἄλλους ραγιάδες ὁποῦ διὰ κἀμμίαν ὑπόθεσιν τύχῃ νὰ πηγαίνουν εἰς μακρυνὰ μέρη.

Καί, ὅσον μὲν διὰ τὸ σουροῦτι, ἡ Εὐγενεία σου ἔχετε δίκαιον, ὡσὰν ὁποῦ οὕτως ἐδουσουρδίσθηκε κάϊδι.

Ἡ ὑπόθεσις ὅμως αὐτὴ ἀπαιτεῖ διόρθωσιν, καὶ εἶναι φανερὸν ὅτι εἶναι ἁπλῆ πρόφασις τῶν τζιζγιαδάριδων, πῶς δὲν γνωρίζουν τοὺς ραγιάδες βλάχους, διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι τοὺς γνωρίζουν, καὶ πολλοὶ τῶν ἐκεῖσε ἐγκατοίκων μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁλημερινοὶ εἰς ὅλα τὰ πέριξ, εὑρίσκονται εἰς κάθε μέρος καὶ ἄνθρωποί μας διορισμένοι, ἄλλοι μὲν καποῦ-κιαχαγιάδες τοῦ ἅλατος, καὶ εὐκόλως ἠμποροῦν νὰ πληροφορῶνται τὴν ἀλήθειαν, ὅταν ἀμφιβάλλωσι. Διὸ καὶ εἶναι φανερὸν ὅτι τὰ τοιαῦτα προέρχονται μόνον καὶ μόνον ἀπὸ μελανετλίκι καὶ ταμάχι τῶν τζιζγιαδάριδων. Νετιτζέ, ἄρχοντες, νὰ ἰξεύρητε ὅτι τὸ πρᾶγμα καταντᾷ εἰς τὸ παντελὲς ἀφόρητον· καὶ εἰς τὸ νὰ ἀναγκαζώμεθα νὰ ἐμποδίζωμεν μὲ τελειότητα τὸν πηγαιμὸν τῶν ραγιάδων εἰς τὰ πέριξ, τὸ ὁποῖον πόση αἰτία γίνεται σικιαγιδίου ἠμπορεῖτε νὰ τὸ συμπεράνητε, ἐπειδὴ καὶ εἰς ὅλα τὰ πέριξ, καθὼς περάσῃ ὀλίγος καιρὸς καὶ δὲν πηγαίνουν ἀπὸ Βλαχίας τὰ ἀναγκαῖά των, εὐθὺς δὲν παύουν ἀπὸ τὸ νὰ μᾶς ἐνοχλοῦν, παρακαλῶντάς μας νὰ μὴν τοὺς ὑστεροῦμεν ἀπὸ τὰ χρειώδη των, μουαραδὲν

de oare ce trebuie să împărţim în toată ţara teşcherele, căci adesea din întâmplare satul de unde pleacă un sărac e departe ceasuri şi adesea zile de satul unde se află ispravnicul judeţului, ceia ce, afară de alte huzmeturi, ajunge ca să spunem că, astfel de teşcherele fiind împărţite în atâtea mâni, pot să se împrăştie şi la străinii cari vin şi se duc, şi din aceasta să aibă drept hărăgerii să fie supăraţi pentru teşcherelele noastre şi pe urmă să spuie că urmează abus în paguba Statului. Iar să împiedecăm pe săraci să vie şi să meargă la locurile vecine, nu numai produce tăierea oricărui alişveriş, dar şi, cum te gândeşti şi Nobleţa Ta, ajunge pricină de parapon la cei din serhaturi, cari *pretind* venirea şi ducerea săracilor pentru cele de nevoie hranei lor; deci pentru aceste cause nu s'a obişnuit vreodată a se da astfel de teşcherele la raialele ce vin la serhaturile d'imprejur. Pe vremuri însă s'a obişnuit să se dea numai la *oraccìi* (secerători), unde vin în grup, sau la alte raiale care pentru vre-o pricină se întâmplă de vin la locurile depărtate.

Şi, cât despre dar (?), Nobleţa Ta ai dreptate, de oare ce, aşa s'a făcut obiceiu.

Dar această afacere cere îndreptare, şi e vădit că este curat un pretext al încasatorilor că acela nu cunosc pe raialele români, căci, afară de aceia că-i cunosc, şi că mulţi din locuitorii de acolo, fiindcă sânt din toate părţile de jur împrejur, se află la fiecare parte şi oamenii noştri orânduiţi, alţii şi capuchehaiele pentru sare, şi uşor pot să afle adevărul, când se află la îndoială. Pentru care e şi vădit că unele ca acestea vin numai şi numai de la răutatea şi lăcomia încasatorilor. La urma urmei, boierilor, să ştiţi că lucrul ajunge a fi cu totul nesuferit; şi [nu se poate] să fim siliţi a opri cu desăvârşire mersul raialelor în locurile d'imprejur, care câtă pricină ajunge a fi de pâră puteţi să presupuneţi, căci şi în toate locurile vecine, cum trece câtva timp şi nu li vin din Ţara-Românească cele ce li sânt de nevoie, îndată nu încetează de a ne supăra, rugându-ne să nu-i lipsim de cele necesare ale lor, îndatorându-i, din iu-

εἰς τὴν γειτονικὴν φιλίαν, δι' ἣν καὶ ἡμεῖς τατγίπι τὸ χατῆρί των.

Ἐκτὸς δὲ τῶν ἄλλων χαρατζίδων ὁποῦ σᾶς ἐγράφομεν, ἕνας τώρα, πάλιν ἐλθὼν εἰς Ῥουστζοῦκι, δὲν παύῃ νὰ πιάνῃ Βλάχους ὁποῦ πηγαίνουν μὲ ζαχιρέδες εἰς Ῥουστζοῦκι, κακὰ τοὺς δίδῃ χαρτιά, ἄλλους μὲν ἀπὸ αὐτοὺς σφαλῶντας, ἄλλους δέρνωντας, μὴ διγναδίζωντας μήτε λόγον τινός, μήτε συμβουλὴν τῶν ἐκεῖσε ἀγάδων· ἐπιμεληθῆτε λοιπὸν εἰς τὴν διόρθωσιν τούτου.

Οἱ ραγιάδες τῶν χασίων τοῦ Κοῦλε, ὁποῦ, καθὼς ἠξεύρετε, κἀνένα εἶδος χαβαλὲ δὲν δοκιμάζουν, δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ συντρέξουν εἰς τὸ ὀλίγον ταμέρι τοῦ Κοῦλε-καλεσή, παγιασίλε Κοῦλε.

Σᾶς στέλλομεν καὶ δύω σενέδια κρίσεως περὶ νακλείου μερικῶν μουχιμαδίων ἀπὸ Ἰπραΐλας εἰς Σελίστραν, περὶ ὧν ἐγράψαμεν καὶ καῦμέν μας, καὶ θέλετε τὰ κάμῃ μαχσούπικα εἰς τὸν λογαριασμόν μας.

bire de vecini, pentru care şi noi li facem hatârul.

Însă afară de ceilalţi hărăgeri ce am scris, unul acum, venind din nou la Rusciuc, nu încetează a apuca pe Români când vin cu zaherelele la Rusciuc, li dă hârtii rele, pe unii din ei înşelându-i, pe alţii bătându-i, nevrând să ştie niciun cuvânt al cuiva, nici sfatul agalelor de acolo; ci îngrijiţi-vă de îndreptarea acestui lucru.

Raialele Ţinutului Turnului, care, cum ştiţi, niciun fel de havalea nu încearcă, nu e de ajuns să ajute la puţina îndreptare a cetăţii Turnului, la Turnu chiar.

Vă trimetem şi două sinete de judecată pentru mutarea unor călăreţi de la Brăila la Silistra, pentru care am scris şi raportul nostru, şi veţi face adaus la socoteala noastră.

CXLVIII.

Alexandru-Vodă Ipsilanti către capuchehaiaua sa, despre greutatea cu clădirea cetăţii de la Ismail şi despre piedicele cu trecerea zaherelei Belgradului pe la Porţile-de-fier. 1774-82.

† Τὴν Εὐγενείαν σας, ἡμέτεροι προσφιλέστατοι ἄρχοντες, προσφιλῶς ἀσπαζόμεθα καὶ χαιρετοῦμεν· διαφυλάττοι ὑμᾶς ὁ Κύριος ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ, ὡς ἐφίεσθε.

Μὲ τὸ νὰ ἐζήτησεν ἡ φιλτάτη μας Δόμνα νὰ ξεκινήσῃ τὸν παρόντα τζαπούκιν, διὰ χρείαν ὀσπιτικήν, δὲν λείπομεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἐρωτήσωμεν δι' αὐτοῦ τὰ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἀγαθῆς ὑγείας σας, καί, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχωμέν τι ἄλλο νὰ σᾶς γράψωμεν, τοὺς κατωτέρω μαδέδες.

Καθὼς σᾶς γράφωμεν, καταγινόμεθα εἰς τὸ τερτίπι τῶν χαβαλέδων τοῦ Ἰσμαΐλι οἰκοδομηθησομένου κάστρου· ὅσον δὲ τὰ στοχαζόμεθα, τόσον βυθιζόμεθα εἰς ὑπερβολὴν λύπης διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸν ὄγκον· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ βοηθήσῃ καὶ ἡμᾶς καὶ τὸν τόπον.

Ἐστείλαμεν μαχσουστὲν ἄνθρωπόν μας εἰς τὸν τιμιώτατον Γκιρδασαγασὴν[1] πρὸς προτροπήν του τοῦ ὅτι νὰ κάμῃ χιμμέτι εἰς τὸ πέρασμα τῶν καραβίων ὁποῦ ἐφορτώθησαν μὲ τὸν μαλουμουλμεκδὰρ ζαχερὲν τοῦ Πελιγραδίου ἀπὸ τὰ γερδάπια, καὶ πρὸς τούτοις ἐπροστάξαμεν τὸν ῥηθέντα ἄνθρωπόν μας μα-

† Pe Nobleţa Voastră, prea-iubiţi boieri ai noştri, cu dragoste vă salutăm şi heretisim; să vă păzească Domnul în sănătate şi bună stare necontenită, cum doriţi.

De oare ce a cerut prea-iubita noastră Doamnă pe cel de faţă [călăraş] răpede, pentru o nevoie casnică, nu lipsim şi noi să întrebăm prin el ce priveşte dorita nouă buna sănătate a voastră, şi, neavând ce alta să vă scriem, [însemnăm] trebile de mai jos.

Cum vă scriem, am ajuns la lucrul havalelelor cetăţii ce se clădeşte la Ismail; ci, cu cât ne gândim, cu atâta ne cufundăm în prisosul supărării, pentru mulţime şi greutate; Sfântul Dumnezeu să ne ajute şi pe noi şi Ţara!

Am trimes anume om al nostru la preacinstitul aga gherdapurilor pentru a-l îndemna să facă bunătate la trecerea corăbiilor ce s'au încărcat cu zahereaua împărătească (?) a Belgradului de la gherdapuri, şi pe lângă acestea am rânduit pe acel om al nostru ca prin mijloacele sale să si-

[1] Gherdapurile de la Porţile-de-fier.

ραφέτιϊ σέρλε νὰ διάσῃ τοὺς ρεΐσιδες τῶν καραβίων ὁποῦ πίρ-σαὰτ ἀκδὰμ νὰ ἀποκομίσουν τὸν ζαχιρὲν εἰς Πελιγράδι, ὅθεν σεριασεριὲφ ταραφενδὰν γινόμενοι ἐχζάρι οἱ ρεΐζιδες.

Ἐκ τοῦ ἤδη στελλομένου ὑμῖν σενεδίου κρίσεως τελακιαδὲν ἰϊτετζάρα καὶ ἀπολογίας τῶν ρεΐσιδων διὰ τὴν μέχρι τοῦδε παντελῆ ἔλλειψιν τῶν νερῶν θέλετε πληροφορηθῆ καὶ διὰ τὸ κίδι τοῦ ῥηθέντος σενετίου τῆς κρίσεως. Ἰδοὺ ὁποῦ σᾶς στέλλομεν καὶ ἓν ἴσον πουγιουρουλδίου τοῦ ὑψηλοτάτου Πελιγράτ-μουχαφιζῆ πρὸς τὸν τιμιώτατον Φέτι-Χουλισλὰμ βοϊβοδάσην καὶ τοῦ κιαχαγιὰ τῆς Ὑψηλότητός του περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Λοιπὸν ὅλα αὐτὰ θέλετε τὰ δείξῃ τοῖς πολυχρονίοις αὐθένταις μας ὁποῦ νὰ βεβαιωθοῦν ὅτι ἐξ ἡμῶν σεριμοῦ κουσοῦρ εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ ζαχιρὲ δὲν ἔγινε καὶ ὅτι πρὸ καιροῦ ἡ προσταγή των ἔγινε τενφίλι, καὶ ἐκ τῶν ῥηθεισῶν περιστάσεων μέχρι τοῦδε δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ ἀποσταλῇ ὁ ζαχιρὲς εἰς τὸ Πελιγράδι.

Ἐλάβομεν τὸ σενέτι τῶν ἐννεακοσίων γροσίων διὰ τὸ πεδέλι ἰλτζάμι τοῦ Τζουγγοὺρ τζιφτιλικίου.

Ἐλάβομεν καὶ τὸ σενέτι τοῦ τουρνατζιλικίου τοῦ πεσλῆ-ἀγασῆ μας.

lească pe reisii corăbiilor ca să ducă zahereaua la Belgrad cu un ceas mai curând, pentru care după sfânta lege să ajungă mulţămiţi (?) reisii.

Din sinetul de judecată ce s'a trimes vouă şi din îndreptăţirea reisilor pentru cea până acum pe de-a 'ntregul lipsă a apelor vă veţi lămuri şi pentru rostul acelui sinet de judecată. Iată că vă trimetem şi o copie a poruncii prea-înălţatului muhafiz de Belgrad către prea-cinstitul Voevod de Fetislam şi al chehaii Înălţimii Sale pentru această afacere.

De altfel, toate acestea le veţi arăta stăpânilor noştri cari să trăiască întru mulţi ani, ca să se încredinţeze că de la noi n'a fost lipsă la trimeterea zaherelei şi că mai înainte porunca lor s'a şi îndeplinit, şi din zisele împrejurări până acum n'a fost cu putinţă a se trimete zahereaua la Belgrad.

Am primit sinetul celor nouă sute de groşi pentru cumpărarea cifilicului Ciunguri.

Am primit şi sinetul *turnagilâculuí* lui beşli-agasì al nostru.

CXLIX.

1774-82. Capuchehaielele Ţerii-Româneşti către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre biruinţile în Egipt ale Capudanului Hasan.

† Τὸν ἀπὸ ιζ΄ης τοῦ λήγοντος ὑπέρλαμπρον προσκυνητὸν ὁρισμὸν τοῦ θεοφρουρήτου αὐτῆς Ὕψους μετὰ τῆς ὀφειλομένης δουλικῆς ἡμῶν ὑποκλίσεως ἐλάβομεν, ἐξ οὗ πληροφορούμενος τὴν πόσην ἀπε[ρί]γραπτον χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν ἔλαβε τὸ Ὕψος της διὰ τὰς φρικωδεστάτας, μεγίστας νίκας καὶ ἀήττητα τρόπαια ὁποῦ ὁ ὑψηλότατος περιβόητος Καπουδάν-πασᾶς-ἐφένδης μας, δι' ἀῤῥωγῆς θείας καὶ τῆς [ἰ]σχύσεως, ἔστησεν εἰς τὸ Μισῆρι, κατατροπώσας μὲ πόλεμον ἐπὶ ξηρᾶς τινὰς τῶν ἐκεῖσε πέϊδων, εἰς τρόπον ὁποῦ, ἀφ' οὗ ἐθανάτωσεν ἀρκετοὺς ἀπὸ τὸ ἀσκέρι τους, χωρὶς νὰ βλαφθῇ, μὲ τὴν παντοδυναμίαν τοῦ ἁγίου Θεοῦ, οὐδεὶς ἀπὸ τὸ ἀσκέρι τῆς Ὑψηλότητός του, ἔστειλε καὶ ἐξ αὐτῶν τέσσαρας κεφαλάς, μαζὶ μὲ μερικὰς ἄλλας πουγλουκπασίδων, εἰς τὸ πλῆρες εὐδαιμονίας κατόφλιον τῆς κραταιᾶς Βασιλείας, καὶ βεβαιούμεθα ἐκ τούτου ὅτι καὶ οἱ ἐναπολειφθέντες συνομῶται ἀντιπαραττατώμε-

† Porunca prea-strălucită de la 17 ale lunii trecute a de Dumnezeu păzitei Înălţimii Tale cu cea cuvenită supusă plecare a noastră am primit-o, din care aflând câtă indescriptibilă bucurie şi mulţămire ai primit Înălţimea Ta pentru prea-înfricoşatele, prea-marile biruinţi şi neînvinsele trofee pe care prea-înălţatul, faimosul Capudan-Paşa-efendi al nostru, cu ajutorul lui Dumnezeu, cu putere le-a înfiinţat în Misir (Egipt), biruind cu războiu pe uscat pe unii din beii de acolo, aşa că, de oare ce a ucis destui din oastea lor, fără să se fi vătămat, cu atot puternicia Sfântului Dumnezeu, nimeni din oastea Înălţimii Sale, a trimes şi dintre dânşii patru capete, împreună cu câteva altele ale bulucbaşilor, pentru deplina culme a fericirii puternicii Împărăţii, şi ne asigurăm din aceasta că şi tovarăşii ce

νοι δὲν θέλουν ἀποφύγῃ τὸ φοβερώτατον ἐκδικητήριον ξίφος τῆς περιβλέπτου αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ὥστε, ἐλευθερούμενος ἀπὸ τὰς τῶν ῥηθέντων τυραννικὰς χεῖρας ὁ περιώνυμος αὐτὸς Θρόνος, νὰ γένῃ κτῆμα καὶ λάφυρον ἑνὸς τοιούτου εὐσπλαγχνικωτάτου κηδαιμόνος καὶ ἑπομένως οἱ ἐκεῖσε ῥαγιάδες, λαμβάνοντες τὴν ἀπὸ τὰ τοσαῦτα δεινὰ ἀφόρητα τελείαν ἐλευθερίαν καὶ ἀπὸ τοιούτους ἀκαταπαύστους κινδύνους, ἀπαλλαγήν των νὰ ἔχωσιν ἁπαξάπαντες, ὁλικὸν ἐμνιγέτι ὑπὸ τῆς σκιᾶς τῆς ὑπερτάτης αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ὡς, μέχρι τελευταίας μας πνοῆς, πιστοὶ σκλάβοι ῥαγιάδες τῆς πραοτάτης καὶ ἀκαταμαχήτου Βασιλείας καὶ εὐπειθέστατοι δοῦλοι τοῦ Ὕψους της, ὑπερβαλόντως ἐχάρημεν καὶ ἡμεῖς, ἀναπέμποντες ὑπεραρίθμους δοάδες καὶ ὑπερμέτρους μετὰ δακρύων δεήσεις πρὸς τὸν Πανάγαθον, ὅπως, διὰ τὴν ἄκραν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἀσύγκριτον αὐτοῦ ἔλεος πρὸς ἅπαντας τοὺς ἀδυνάτους ἡμᾶς σκλάβους τοῦ κραταιοτάτου καὶ εὐσπλαγχνικωτάτου ἡμῶν Ἄνακτος (οὗ τὸ πανσθενὲς ἀνακτορικὸν κράτος εἴη εἰς αἰῶνας ἀκαταμάχιτον) ἐνισχύῃ μέχρις αἰώνων τὰ ἰσχυρότατα ὅπλα τῶν ἁπάντων τῶν ὑψηλοτάτων πασάδων τῆς κραταιᾶς αὐτοῦ Βασιλείας, κατ' ἐξοχὴν δὲ τοῦ περιβοήτου καὶ γενναιοτάτου Καπουδάν-πασιᾶ-ἐφένδη μας, ὅνπερ εἴδε νὰ διαιωνίζῃ ὁ ἅγιος Θεός, καὶ νὰ χαρίζῃ τῷ κραταιοτάτῳ ἡμῶν Ἄνακτι, μὲ τὸ νὰ εἶναι τῷ ὄντι ἡ Ὑψηλότης του αἴτιος ὅποῦ οἱ πτωχοὶ ῥαγιάδες πρὸ χρόνων ἀπολαμβάνουσι τελείας ἡσυχίας καὶ ἐμνιγέτια, ζῶντες μὲ κάθε ἐλευθερίαν καὶ ἄνεσιν, διὸ εἴμεθα εὔελπεις ὅτι ὁ τὰ πάντα ἀμοιβόμενος Κύριος θέλει μᾶς τὸν χαρίσει εἰς παμπόλους αἰῶνας μακρόβιον, ὑγιᾶ καὶ παντὸς ἐναντίου ὑπερκείμενον, ὥστε εἰς τὸν χρυσοῦν αὐτὸν αἰῶνα τῆς ἀκαταμαχήτου Βασιλείας τοῦ κράτους του καὶ ἐπιτροπῆς τοῦ τοιούτου ὑπερτάτου ἐφένδη μας, μὲ τὴν προστασίαν καὶ καλλίστην διοίκησιν τοῦ θεοπροβλήτου Ὕψους της σκιαζόμενοι καὶ ἡμεῖς, οἱ πιστοὶ ῥαγιάδες, ὑπὸ τῆς πανσθενοῦς σκέπης τῶν ἀηττήτων ἁρμάτων τῆς περιωνύμου αὐτοῦ Ὑψηλότητος, νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ζήσωμεν ἐν τελείᾳ ἀνέσει καὶ ἡσυχίᾳ, διὰ νὰ καθικετεύωμεν τὸν πανάγαθον Κύριον ὑπὲρ τῆς εἰς αἰῶνας αὐτοῦ μακροβιότητος.

au mai rămas în luptă nu vor scăpa de prea-temuta sabie răsplătitoare a Înălţimii Sale ilustre, aşa că, liberându-se din mânile tiranice ale acelora vestitul acesta Scaun, să fie cucerire şi pradă a unui îngrijitor de cea mai mare milă, şi, în urmare, raialele de acolo, liberaţi cu totul de atâtea grozave sarcini nesuferite şi de astfel de neîncetate primejdii, să aibă scăparea lor cu toţii, odihna lor deplină supt umbra supremei Lui Înălţimi, aşa că, până la ultima noastră suflare credincioşi sclavi raiale ai preabunei şi nebiruitei Împărăţii şi preasupuşi robi ai Înălţimii Sale, peste măsură ne-am bucurat şi noi, trimeţând slăviri fără număr şi rugăciuni fără măsură cu lacrimi către cel Prea Bun, pentru ca, prin înalta-I bunătate şi milă fără păreche către noi, robii fără putere ai prea-puternicului şi prea-îndurătorului nostru Împărat (a cărui putere împărătească a toate stăpânitoare fie în toţi vecii nebiruită), să se înţărească până în veacuri prea-puternicele arme ale tuturor prea-înălţaţilor Paşi ai puternicii lui Împărăţii, şi mai ales ale faimosului şi prea-nobilului Capudan-Paşa-efendi al nostru, pe care să-l veşnicească Sfântul Dumnezeu şi să-l dăruiască prea-puternicului nostru Împărat, căci e cu adevărat Înălţimea Sa pricina că săracele raiale de ani de zile primesc deplină linişte şi pace, trăind cu toată libertatea şi cu tot răgazul, pentru care nădăjduim că Domnul, care toate le răsplăteşte, ni-l va dărui în foarte mulţi ani de viaţă lungă sănătos şi mai presus de tot vrăjmaşul, aşa că în veacul acesta de aur al lui şi supt epitropia unui astfel de prea-înalt efendi al nostru, cu ocrotirea şi buna cârmuire a Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, odihniţi şi noi, credincioasele raiele, supt a tot puternica pază a neînvinselor armate ale vestitei Lui Înălţimi, să putem trăi în deplin răgaz şi în linişte deplină, ca să rugăm pe prea-bunul Domn de lunga viaţă în veci a lui.

CL.

1774-82. Raport din Craiova către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre „nedreptăţirea săracilor“ de către Barbu Ştirbei şi Păharnicul Jianu şi despre buna faimă a Domnului.

Ἔλαβον καὶ ἄλλον προσκυνητὸν ὁρισμόν, ἐν ᾧ προστάττομαι ὅτι, μὲ τὸ νὰ ἔφθασεν εἰς τὰς πανεκλάμπρους αὐτῆς ἀκοὰς πῶς δύω τῶν ἀρχόντων τοῦ εἰς τὰ ὧδε αὐθεντικοῦ διβανίου, ὅτε ἄρχων Κλωτζιάρης Πάρπουλος Στιρπέης καὶ Παχάρνικος Ζιάνος, παρατρέχοντες νόμον καὶ δίκαιον, ἀδικοῦσι τοὺς πτωχοὺς εἰς τὰς ἐντυχούσας ὑποθέσεις του, νὰ εἰδοποιήσω τὸ θεοφρούρητον Ὕψος αὐτῆς περὶ τῆς ἀληθείας τοῦ πράγματος. Ἐμφανιζόμενος λοιπὸν διὰ τοῦ δουλικοῦ μου, τὴν πληροφορῶ ὅτι, μὲ τὴν ὡς οὐδὲν ἄλλο πολύτιμον ἔκλαμπρόν μοι ζωήν της, ἡ ἀσύγκριτος εἰκὼν τῆς δικαιοσύνης τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της τοιοῦτον καλὸν παράδειγμα ἔδωκεν εἰς ὅλους κοινῶς καὶ τόσον μεγάλον φόβον ἐνέσπειρον αἱ τῶν κακούργων παιδεῖαι εἰς τὰς καρδίας ἁπάντων, ὥστε, ἂν εἶνε καὶ τινὰς ἢ φύσιν, ἢ συνήθειαν τοιαύτης κακῆς προαιρέσεως, παρήλλαξε δι' ὅλου καὶ ἐκατήντησε νὰ νομίζῃ ἄξιον παιδείας ἁμάρτημα ἂν περάσῃ ἁπλῶς τοιοῦτος κακὸς στοχασμὸς ἀπὸ τὴν φαντασίαν του, καὶ ἐκ τούτου ἠκολούθησεν ὁποῦ εἶναι δύσκολον τώρα νὰ γνωρίσῃ τινὰς ποῖος ἐκ φύσεως καὶ ποῖος ἐκ τοῦ φόβου ὁ καλὸς καὶ ὁ τίμιος. Διὰ τοῦτο, καὶ ἂν δὲν ἔδωκε καιρὸν ἡ ἀμέσως λάμψασα δικαιοσύνη της εἰς τὸ νὰ γνωρίσω τὸ καθ' αὐτὸ ταπιγιέτι τῶν ῥηθέντων ἀρχόντων, γνωρίζω ὅμως ὅτι μέχρι τῆς σήμερον, ὄντες ὁποκλεινέστατοι εἰς ὅλας τὰς αὐθεντικὰς προσταγάς, ὅλαις δυνάμεσι πάσχουσι διὰ νὰ μὴ δώσωσι μικρὰν αἰτίαν ὁποῦ νὰ παρωργίσωσιν εἰς οὐδὲν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, πολλῷ δὲ μᾶλλον εἰς ἕνα τοιοῦτον μαδδὲν τῶν κρίσεων, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἀπαύστως ἐπαγρυπνοῦν τὸ ὄμμα τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος, καί, βέβαια, μὲ τὸ νὰ καυχῶμαι ὅτι εἶμαι πιστότατος δοῦλός της, ἂν ἐκαταλάμβανα τινὰ φιλάδικον εἰς τὸ διβάνι της, ἤθελα παρευθὺς τὸν φανερώσῃ εἰς τὸ Ὕψος της, διὰ νὰ μὴν μολύνηται ἐπὶ ἡμερῶν τοῦ Ὕψους της τὸ διβάνι ἀπὸ τοιοῦτον στόμα φιλάδικον. Μὲ ὅλον τοῦτο, κατὰ τὴν αὐθεντικὴν προσταγήν, τὴν περὶ τούτου πανέκλαμπρον ὁρισμόν της εἰς τὴν Εὐγενείαν των.

Εὐαγγελισθεὶς ὅτι ὁ ὑπέρτατος ἐπίτροπος (ᾧ Κύριος χαρίζοιτο ζωὴν καὶ εὐδαιμονίαν

Am primit şi altă poruncă vrednică de închinare, în care mi se orânduieşte ca, de oare ce au ajuns la urechile-Ţi prea-strălucite cum că doi dintre boierii din Divanul domnesc de aici, dumnealor Clucerul Barbul Ştirbei şi Păharnicul Jianu, călcând legea şi dreptul, nedreptăţesc pe săraci la afacerile ce se întâmplă, să înştiinţez pe Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu despre adevărul lucrului. Înfăţişându-mă deci prin (scrisoarea) mea supusă, Te înştiinţez că, pe viaţa Ta strălucită, care-mi e mai scumpă decât orice alta, neasămănata icoană a dreptăţii Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu a dat o astfel de frumoasă pildă la toţi de obşte şi atât de mare frică au răspândit pedepsele celor ce fac răul în inimile tuturora, încât, dacă şi e cineva care din fire sau din obiceiu să aibă o astfel de rea aplecare, s'a schimbat cu totul şi a ajuns să creadă ca greşeală vrednică de pedeapsă dacă ar trece chiar un astfel de gând rău din închipuirea lui, şi de aici a urmat că e greu acum a se cunoaşte azi cine e bun şi cinstit din fire şi cine de frică. Pentru aceia, şi de n'ar fi dat prilej nemijlocit strălucitoarea Ta dreptate ca să cunosc tabietul fiecăruia din acei boieri, ştiu însă că până azi, fiind prea-plecaţi spre toate poruncile domneşti, din toate puterile încearcă a nu da nici cea mai mică pricină ca să supere întru nimic pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, şi cu atât mai mult la o astfel de treabă a judecăţilor, la care necontenit păzeşte ochiul Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite, şi, de sigur, ca unul ce mă laud că sânt prea-credincios rob al Tău, dacă aş afla pe cineva iubitor de nedreptate în Divanul Tău, îndată l-aş arăta Înălţimii Tale, pentru a nu se molipsi în zilele Înălţimii Tale Divanul de o astfel de gură iubitoare de nedreptate. Cu toate acestea, după porunca Ta domnească, aştept întru aceasta prea-strălucita poruncă a Ta cu privire la dumnealor.

Aflând că prea-înălţatul Vizir (căruia Domnul să-i dăruiască viaţă şi fericire ne-

ἀμετάπτωτον πρός τε πραγματικὴν ἔνδειξιν τῆς παρὰ τῆς κραταιᾶς Βασιλείας ἰδιαζούσης καλῆς ὑπολήψεως εἰς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της καὶ διὰ χαρὰν καὶ παρηγορίαν ὅλων τῶν ὑποκειμένων πιστῶν δούλων της) κατὰ τὴν ... τοῦ ...[1] περιέθαλψε τὴν Ὑμετέραν θεοσέβαστον Ὑψολότητα μὲ λαμπρὰ βασιλικὰ ἱλτιφάτια, κατὰ τὸν χρεωστούμενον δουλικὸν ζῆλόν μου, πλήρης ἐγκαρδίου εὐφροσύνης, ἀνέπεμψα πρὸς Θεὸν τοὺς εἰκότας εὐχαριστηρίους ὕμνους, καθικετεύσας Αὐτὸν τὸν τοῦ παντὸς Προστάτην ἵνα κατὰ τὴν θείαν ἄπειρον εὐσπλαγχνίαν του χαροποιήσῃ ἡμᾶς ὅσον οὔπω τελεώτερον, ὥστε νὰ ἀξιωθῶ καὶ ἀμέσως ἐν τῷ πανεκλάμπρῳ αὐθεντικῷ αὐτῆς Θρόνῳ νὰ συγχαρῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, ἀσπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν. Μὴ ἔχων δὲ ἀλλεοτρόπως νὰ δείξω πόσον διὰ βίου ὑπόχρεως εἰμὶ διὰ τὴν χρηστομίμητον ἀμετάβλητον ἰδιάζουσαν εἰς τὸ ὀρφανικὸν πτωχικόν μας εὐσπλαγχνίαν καὶ ἔλεος, καταφεύγω εἰς τὴν παρὰ τῷ τὰς καρδίας ἐτάζοντι γνωστὴν ἐγκάρδιον εὐγνωμοσύνην μου καὶ εἰς τὰς νυχθημέρους ὑπὲρ εὐδαιμονίας καὶ εἰς μακραίωνας ζωῆς τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της δουλικὰς δεήσεις μου.

schimbată spre arătarea în fapte pe lângă puternica Împărăţie a bunei lui preţuiri deosebite pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită şi pentru bucuria şi mângâierea tuturor credincioşilor robi supuşi Ţie), la —ale lunii— a mângâiat pe Înălţimea Ta divin-respectată cu strălucite scrisori împărăteşti, după căzuta mea supusă râvnă, plin de mulţămire sufletească, am trimes către Dumnezeu cuvenitele rugăciuni de mulţămire, rugându-L pe El, Cârmuitorul a toate, pentru ca după dumneeziasca-I bunătate fără margeni să ne bucure cât mai desăvârşit, aşa că să mă învrednicesc şi nemijlocit în prea-strălucitul Tău Scaun domnesc să felicit şi eu pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, sărutând urmele paşilor prea-strălucitelor Tale picioare. Neavând însă altfel cum să arăt cât sânt de dator toată viaţa pentru bunătatea şi mila Ta, ca a lui Hristos, neschimbată, osebită faţă de sărăcia mea de orfan, recurg la mulţămita mea adâncă faţă de bunătatea cunoscută la Cel care cercetează inimile şi la rugăciunile mele supuse, de noapte şi de zi, pentru fericirea şi lunga viaţă a Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu.

CLI.

O capuchehaià a Ţerii-Româneşti către Alexandru-Vodă Ipsilanti, despre întărirea lui în Domnie. 1774-82.

Ὑψηλότατε, εὐγενέστατε καὶ εὐεργετικώτατέ μοι Αὐθέντα.

Καθικετεύων τὸν κοινὸν τοῦ παντὸς Προστάτην ἵνα διαφυλάττοι τὴν Ὑμετέραν θεοσέβαστον Ὑψηλότητα ὑγιειᾶ, μακρόβιον, παντὸς ἐναντίου ὑπερκειμένην καὶ πανεκλάμπρως εὐδαιμονοῦσαν, εὐηγγελίσθην ὅτι, ὑπερτάτῃ χάριτι καὶ εὐδοκίᾳ, ἡ πανσθενὴς κραταιὰ Βασιλεία (ἧς τὸ κράτος ἀκαταμάχητον), ἐγκρίνουσα τὴν Ὑμετέραν μεγαλοπρεπεστάτην Ὑψηλότητα, ἐβραβεύσατο τὴν τῆς Οὐγκροβλαχίας ἔκλαμπρον Αὐθεντείαν. Διό, μετ' ἄκρου δουλικοῦ ζήλου καὶ ἐγκαρδίου μου χαρᾶς, ἀποδίδων τὰς ὀφειλομένας μοι ἐδαφικὰς προσκυνήσεις, συγχαίρω τῇ Ὑμετέρᾳ θεοσεβάστῳ Ὑψηλότητι καὶ καθικετεύω αὐτὸν τὸν τὰ πάντα ἀξίως ἀμοιβόμενον Κύριον ἡμῶν ἵνα ἀναδείξῃ αὐτὴν πανευδαίμονα, μακροχρόνιον καὶ κατὰ πάντα αἰσίαν, πρὸς χαράν, καύχημα

Prea-înălţate, prea-nobile şi prea binefătorule Domn al mieu.

Rugând pe Cârmuitorul de obşte a toate ca să păzească pe Înălţimea Voastră închinătoare de Dumnezeu sănătos, întru mulţi ani, mai presus de orice lucru protivnic şi cu toată strălucirea fericit, am aflat că, prin cel mai înalt har şi bună voire, a tot puternica tare Împărăţie (a cării forţă e neînvinsă), judecând pe Înălţimea Ta prea-măreaţă, a întărit-o în Domnia strălucită a Ungrovlahiei. Pentru care, cu înaltă râvnă supusă şi din inimă bucurie, dând cuvenitele mele îngenuncheri până la pământ, mă bucur şi eu cu Înălţimea Ta închinătoare de Dumnezeu, şi mă rog de Domnul nostru, care toate le răsplăteşte după drep tate, să Te arăte cu totul fericit, întru mulţi ani şi la toate mulţămit, pentru

[2] Alb în text.

καὶ παντοτινὸν κλέος ἡμῶν, τῶν πιστῶν δούλων τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της. Ἐρειδόμενος δὲ εἴς τε τὴν γενικὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ ἰδιάζουσαν τοῖς ἀδυνάτοις ἀντίληψιν, ἐπειδή, καταφεύγων ἀφοσιοῦμαι εἰς τὸ αὐθεντικόν αὐτῆς ἔλεος καὶ φρονῶ ὅτι αὐταὶ εἰσὶν αἱ μόναι εὐτυχεῖς ὧραι τοῦ δούλου της, καὶ ἐξ αὐτῶν πλέον ἔχω νὰ ἐλπίσω τὴν διὰ βίου καλήν μου ἀποκατάστασιν, μετ' ἄκρας δουλικῆς μου ἐφέσεως περιμένω τὴν αὐθεντικὴν αὐτῆς προσταγὴν καὶ ἄδειαν εἰς τὸ νὰ ἀξιωθῶ καὶ ἀμέσως ἀσπασθῶ τοὺς πανεκλάμπρους αὐτῆς πόδας.

Ταῦτα μὲν δουλικῶς, εἴθε δὲ ὁ πανάγαθος Κύριος νὰ χαρίζῃ καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν τῇ Ὑμετέρᾳ θεοσεβεστάτῃ Ὑψηλότητι πάνθ' ὅσα τὰ πανέκλαμπρα ἀγαθὰ καὶ ἔτη παμπληθέστατα.

bucuria, mulţămirea şi slava de tot felul a noastră, credincioşii robi ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Ci, sprijinit pe cea de obşte bunătate şi ajutorul osebit celor fără putere, ca unul care, alergând ca la un adăpost, mă închin la mila Ta domnească şi socot că acestea sânt singurele ceasuri fericite ale robului Tău, şi de la ele mai mult am să nădăjduiesc buna mea stare în viaţă, cu înaltă aplecare supusă aştept porunca-Ţi domnească şi voia să mă învrednicesc şi nemijlocit a-Ţi săruta preastrălucitele picioare.

Acestea cu supunere, iar prea-bunul Domn să dăruiască şi de acum Înălţimii Tale închinătoare de Dumnezeu toate cele prea-strălucit bune şi ani cât mai mulţi.

CLII.

1774-82. Notă despre secerătorii români în Dobrogea, moşia de la Ciunguri, pe care Alexandru-Vodă Ipsilanti o iea în arendă de la un Turc, „ca să nu calce Turcii pământul Ţerii-Româneşti", şi situaţia Turnului.

Περὶ ὀρακτζίδων.

Οἱ ὀρακτζίδες εἶναι Βλάχοι θεριταί, ὁποῦ διὰ φερμανίου ἐπὶ τοῦ θέρους προστάτεται ὁ Αὐθέντης διὰ νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὸ ἐδῶθε μέρος τοῦ Δουνάβεως, πρὸς τὰ μέρη τῆς Δόπριτζας, διὰ νὰ θερίσωσι τὰ σιτάρια καὶ κριθάρια τῶν κατοίκων ἐκείνου τοῦ μέρους, διὰ νὰ ἠμποροῦν καὶ αὐτοὶ νὰ τραφῶσι καὶ εἰς τὴν Πόλιν νὰ στείλωσι, ὡσὰν ὁποῦ δὲν εἶναι οἱ κάτοικοι ἐκείνου τοῦ μέρους ἱκανοὶ νὰ τὰ θερίσωσι· ὅθεν καί, ἂν ὁ Αὐθέντης ἀμελήσῃ, ἠμποροῦν μὲ ἰλάμι νὰ κάμωσιν οἱ ῥηθέντες σικεαγιέτι καὶ νὰ φέρωσιν ἰτάσι πρὸς τὸ Ὕψος του.

Ὁ υἱὸς τοῦ Σερίφ-Μολλά, ὅστις εἶναι μεκιές, ἔχει ἓν τζιφτιλίκι Τζουνγάρ-τζιφτιλιγὶ ὀνομάζόμενον, εἰς τὰ μέρη τῆς Νικοπόλεως, καὶ τὸ κάμνει ἰλζάμι εἰς τὸν Αὐθέντην, διὰ ἐννεακόσια γρόσια· καὶ ὁ Αὐθέντης, κάμνωντάς το ἰλτιζάμι ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἕως τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τὸ κρατεῖ, διὰ νὰ μὴν τὸ πάρῃ κἀνένας Τοῦρκος μουλτεζίμης, καὶ πατοῦν τοῦρκοι τὰ βλάχικα χώματα.

Περὶ τοῦ Κοῦλε.

Τὸ Κοῦλε, εἶναι καστράκι, ἀντίκρυ εἰς τὴν Νικόπολιν. Ὁ Αὐθέντης στέλνει τόσον εἰς τὴν Νικόπολιν, ὅσον καὶ εἰς τὸ Κοῦλε, πάντοτε

Despre oraccii.

Oraccíii sânt Români secerători, pe cari prin firman în timpul verii e orânduit Domnul să-i trimeată în partea aceastălaltă a Dunării, în părţile Dobrogii, ca să secere grâiele şi oarzele locuitorilor acelei părţi, ca să poată şi ei să se hrănească şi să trimeată la Constantinopol, de oare ce nu sânt locuitorii din acea parte destui ca să secere; pentru care şi, dacă Domnul nu se îngrijeşte, pot aceia cu plângere să facă înştiinţare şi să aducă lucrul către Înălţimea Sa.

Fiul lui Şerif-Molà, care e *mechiès*, are un ciftilic, anume Ciungar-ciftilichi, în părţile Nicopolului, şi-l oferă Domnului pentru nouă sute de lei; şi Domnul, făcând învoială de arendă de la Sfântul Gheorghe până la Sfântul Gheorghe, îl iea, ca să nu-l iea vre-un împlinitor de dijmă turc, şi să calce Turcii pământul românesc.

Pentru Turnu.

Turnul e o cetate mică, în faţa Nicopolei. Domnul trimete şi la Nicopol, cât şi la Turnu, tot felul de zaherele, ca să

ζαχερέδες, διὰ νὰ μὴν εὐγαίνουν ἀπὸ αὐτὰ τὰ μέρη Τοῦρκοι καὶ πειράζουν τὰ καδιλίκια. Εἶναι Νικοπολιταίων μωσίαι εἰς τὰ κενάρια τοῦ Κοῦλε.

nu iasă din acele părți Turci și să încerce județele. Moșiile Nicopolitanilor sânt în marginea Turnului.

CLIII.

Scrisoare a unor călugări greci, fără arătarea locului, cu cerere de ajutor către un Domn nenumit. C. 1776 (?).

Τὴν ὑμετέραν θεοσεβεστάτην, μεγαλοπρεπεστάτην καὶ εὐεργετικωτάτην ἡμῖν Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνοῦντες, κράτος, διαμονὴν καὶ τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν τὴν ἐπίτευξιν παρὰ Θεοῦ αὐτῇ ἐξαιτούμεθα.

Ἔπρεπε δέσποτα, γαληνότατε καὶ εὐεργετικώτατε ἡμῶν Αὐθέντα, νὰ ἔχωμεν μίαν γλῶσσαν χρυσοστομικήν, εὔλαλον μὲν ὡς τὴν ἀηδόνα, πολύφωνον δὲ ὡς τὴν χελιδόνα, διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν κατ' ἀξίαν νὰ κελαδήσωμεν μὲ ἕνα ἐναρμόνιον μέλος τὰς ὀφειλομένας ὑμῖν εὐχαριστίας εἰς τὰς πολλὰς καὶ ὄντως μεγαλοπρεπεῖς εὐεργεσίας ὁποῦ παρὰ τῆς ἡγεμονικῆς αὐτῆς Μεγαλειότητος καὶ ἀπηλαύσαμεν, καὶ καθ' ἑκάστην ἀπολαμβάνομεν, μὰ ἐπειδὴ (ἂν οὖν) καὶ διὰ τὴν ἀναξιότητά μας, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ὑστερούμεθα τοιούτου ἐπιθυμητοῦ καλοῦ, ἀπὸ δὲ τὸ ἄλλο φοβούμενοι πάλιν νὰ μὴν ὑποπέσωμεν εἰς τὴν ποινὴν τῆς ἀχαριστίας καὶ φανῶμεν πρὸς τηλικοῦτον εὐεργέτην ἀγνώμονες, τί ἄλλο μᾶς μένει πάρεξ νὰ δανεισθῶμεν τὰς συντόμους ἐκείνας καὶ εὐχαριστίους φωνὰς τοῦ Δαβίδ, καὶ θαυμαστικῶς μόνον νὰ ἀνακράξωμεν: Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ ἡμῶν περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν; μὲ ποῖον κάλαμον νὰ περιγράψωμεν, καὶ ὁπωσοῦν γοῦν, τὸ μέγεθος τῶν πρὸς ἡμᾶς εὐεργεσιῶν της; μὲ ποίαν ῥητορικὴν εὐφράδειαν νὰ ἐξαπλώσωμεν ἢ μὲ πόσα ἁρμόδια νοήματα νὰ παραστήσωμεν τὰς πρὸς ἡμᾶς χάριτας; ποίαν δὲ καὶ ἀνταπόδωσιν ἀξίαν νὰ προσφέρωμεν εἰς τὰ τόσα πλούσια ῥεῖθρα τοῦ ἐλέους, ὁποῦ ὡς ἄλλη πηγὴ πολυχεύμων ἐξεκένωσεν ἡ χριστομίμητος καὶ θεοσεβαστάτη αὐτῆς καρδία περὶ τὸ ταπεινόν, περὶ τὸ πτωχικόν, περὶ τὸ ἐξουθενημένον τοῦτο μοναστήριόν μας, τὸ ὁποῖον ἐδοξάσθη, ἐμεγαλύνθη καὶ εἶναι ἐκεῖνο ὁποῦ εἶναι ἀπὸ μόνας τὰς ὑψηλὰς καὶ ἡγεμονικάς της ὑπερασπίσεις; Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡμεῖς ὡς ἀνάξιοι ἀδυνατοῦμεν, παρακαλοῦμεν θερμῶς τὸν μέγαν προστάτην ἡμῶν ... νὰ μεσιτεύσῃ πρὸς τὸν μεγαλόδωρον ἐκεῖνον καὶ μισθαποδότην Θεὸν ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ἡμέτερον ὑστέρημα καὶ ἀντιῤῥαβεύσῃ πλουσιοπαρόχως τὰς ἀμοιβὰς τῶν πρὸς ἡμᾶς αὐτῆς χαρίτων τῇ τε ἡγεμονικῇ αὐτῆς Μεγαλειότητι καὶ τῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ συζύγῳ αὐτῆς, κυρίᾳ Δόμνῃ, σὺν τοῖς χρυσοβλάστοις καὶ φιλτάτοις μπεϊζαδέσι, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοί, εἰ καὶ μηδὲν ἄλλο, ἀλλ' οὖν διὰ λόγου θέλομεν τὰς διαλαλεῖ στρογγύλῳ στόματι, ὅπου ἂν καὶ εὑρεθῶμεν, ἐν ὅσῳ ἀναπνέωμεν τὸν ἐπὶ γῆς ἀέρα, γνωρίζοντες ὅτι εἰς τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ὑποκείμενα ἀρκεῖ εἰς ἀνταπόδωσιν προσφερομένη καὶ μόνη ἡ διὰ λόγων εὐχαριστία· διατὶ βλέπομεν καὶ ἐκείνη ἡ ὑπερτάτη τοῦ Ὑψίστου μεγαλειότης, ἀντὶ τῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπείρων της ἀγαθῶν, νὰ μὴν ἀπαιτεῖ παρ' ἡμῶν ἄλλο τι εἰ μὴ μόνας τὰς διὰ λόγου εὐχαριστίας: „Τί γάρ μοι ὑπ' *(sic)*, λέγει, ἐν τῷ οὐρανῷ, εἰ μὴ εὐχαριστία, καὶ δόξα; καὶ παρὰ σοῦ, ὦ ἄνθρωπε, τί ἠθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς, εἰ μὴ δόξαν καὶ εὐχαριστίαν, καὶ ταῦτα μὲν εἰς σημεῖον ἀμυτῆς, ἀνικάνου καὶ ἀσθενοῦς, εὐγνώμονος ὅμως καὶ εὐχαρίστου ἡμῶν προαιρέσεως". Ἡ δὲ εὐεργετικωτάτη ἡμῖν καὶ περίβλεπτος Ὑψηλότης εἴη κρατυνομένη τῷ ὑψηλῷ τοῦ Παντοδυνάμου βραχίονι, εὐδαιμονοῦσα εἰς τὸν ἅπαντα βίον μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἐκλαμπροτάτης Κούρτης, καὶ ὑποτάττουσα ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης καὶ εὐεργετικωτάτης ἡμῖν Ὑψηλότητος δοῦλοι τῶν δούλων καὶ πρὸς Θεὸν διάπυροι πρεσβευταί.

CLIV.

1782.

* Niculae-Vodă Garageà, Domn al Ţerii-Românești, către un „frate“ domnesc (Alexandru Ioan Mavrocordat, Domnul Moldovei) și despre un plan de căsătorie, nereușit, pentru nepotul său.

† Τὸ ἔκλαμπρον ἀδελφικόν της ἄσμενοι ἐλάβομεν· οὐ μετρίως ἐχαροποιήθημεν ἐπὶ τῇ εὐκταίᾳ της ὑγιείᾳ. Ἔγνωμεν ἐφεξῆς καὶ τὰ σημειούμενα περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἡμετέρου ἄρχοντος, ἀνεψιοῦ ἡμῶν, ὅστις, μὲ ὅλην τὴν νεότητα, ἀπήλαξεν (ἂς ἔχῃ τὴν εὐχήν της) τήν τε Ἐκλαμπρότητά της καὶ ἡμᾶς τούτου τοῦ κόπου, καὶ ἐκ μέσου ἐποιήσατο ταύτην τὴν ἀηδῆ διαφορὰν μεταξὺ ἡμῶν, ὡσὰν ὁποῦ ἐκ πρώτης ἀρχῆς ἀπεκρίθη, ἀπαναινόμενος τὸ πρᾶγμα τῇ μητρί του. Ὅταν αὐτή, ιε΄ ἡμέρας πρὶν νὰ γράψῃ ἡμᾶς ἡ Ἐκλαμπρότης της περὶ τούτου, εἶχε γράψῃ τῷ ῥηθέντι ἄρχοντί μας, υἱῷ της, ὅτι ἐτελείωσε τὸ πρᾶγμα ἄνευ εἰδήσεώς του, ὁ δέ, ἐλθὼν καὶ ἐμφανισθεὶς ἡμῖν, μηδὲν παρ' οὐδενὸς τοιοῦτον εἰδόσι, μετὰ δακρύων μιᾷ τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν ἐμέλλομεν νὰ ξεκινήσωμεν καλαράσην, ἔπεσεν εἰς τὰ ποδάρια μας, παρακαλῶν καὶ καθικετεύων θερμότατα νὰ μὴν τὸν βιάσωμεν εἰς μίαν ὑπόθεσιν ὁποῦ τὸν γράφει ἡ μήτηρ του, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ συναινέσῃ, καὶ ἐκ τούτου, διὰ τῆς παρακοῆς, ἠμπορεῖ ἀδίκως νὰ περιπέσῃ εἰς ὀργήν μας. Τὸν ἐσηκώσαμεν, πρηνῆ ὄντα, τὸν ἠρωτήσαμεν τὴν ὑπόθεσιν· μᾶς τὴν εἶπεν, ἐμφανίζωντάς μας ἅμα καὶ τὸ μητρῷον γράμμα, περιέχον αὐτολεξεὶ ταῦτα: „Ὅθεν, παιδί μου, καλήτερον μέρος διὰ νὰ ζῇς ἐσὺ δὲν εὑρίσκομεν, καὶ τὸ ἀπεφάσισα μὲ τὴν εὐχήν μου καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Αὐθέντου μας νὰ τὸ τελειώσω· καὶ σὲ τὸ φανερώνω, καὶ ἐλπίζω, ὅτι, καθὼς εἰς ὅλα εὐπειθής, καὶ εἰς τοῦτο“, καὶ εἰς τὸ κενάρι τοῦ αὐτοῦ γράμματος, πάλιν: „Ἤξευρε, ἀγαπητέ μοι υἱέ, ὅτι, τὴν ἐρχομένην Κυριακήν, ἴσως πρὸ τοῦ νὰ λάβῃς τὸ γράμμα μου, γίνεται ὁ ἀρραβών σου, πρὸ τοῦ νὰ κινήσῃ ὁ ὑψηλότατός μου Αὐθέντης· καὶ νὰ εἶναι μὲ ὥραις καλαῖς, καὶ μὲ τὴν εὐχήν μου“, καὶ πάλιν εἰς ἕτερον κενάρι: „Κωνστάκη μου, τοὺς ἐγέλασες τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ τοὺς ἔκαμες μάτι· αὐθεντικοὺς ἀρραβῶνες σὲ κάμνω“. Ὁμοίως καὶ ὁ ἀδελφός του, ἄρχοντάς της Καμαράσης, ἐν τῷ αὐτῷ γράμματι, συγχαίρων, σημειοῖ: „ἀδελφέ, τὴν Κυριακὴν ἔχω νὰ κάμω τὸν κόσμον ἄνω κάτω, εἰς τὸ ἄσκι τοῦ ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ καὶ φιλτάτης μου νύμφης Κα-

† Strălucita-Ţi [scrisoare] frăţească am primit-o bucuroşi; nu puţin ne-am bucurat de dorita-Ţi sănătate. Am aflat apoi şi cele însemnate în afacerea boierului nostru, nepotul nostru, care, cu toată tinereţa, a scăpat (aibă rugăciunea Ta!) pe Strălucirea Ta şi pe noi de această trudă, şi a scos din mijloc această neplăcută neînţelegere între noi, ca unul care chiar de la început a răspuns, văzând lucrul mamei sale. Când aceasta, cinsprezece zile înainte de a ni scrie Strălucirea Ta despre aceasta, scrisese acelui boier al nostru, fiul ei, că a isprăvit lucrul fără ştirea lui, iar el, venind şi înfăţişându-ni-se nouă, care nu ştiam nimic de la nimeni, cu lacrimi într'una din zile, când aveam să trimitem călăraş, a căzut la picioarele noastre, rugându-se şi implorând foarte călduros să nu-l silim la o afacere de care-i scrie mamă-sa, căci e cu neputinţă a se învoi, şi de aceia poate, nescultând, fără dreptate să cadă în mânia noastră. Noi l-am scos, fiind în genunchi, l-am întrebat de afacere, şi el ni-a spus-o, văzându-ni şi scrisoarea mamei sale, cuprinzând chiar acestea: „deci, copile al mieu, o mai bună parte ca să trăieşti tu nu găsim, şi am hotărît cu rugăciunea mea şi cu rugăciunea Domnului nostru s'o împlinim; şi ţi-o arăt, şi nădăjduiesc că, precum la toate ai fost supus, şi la aceasta“, şi, în margenea aceleaşi scrisori, iarăşi: „află, iubite al mieu fiu, că în Dumineca viitoare, poate înainte de a primi scrisoarea mea, se face logodna ta, înainte de a porni prea-înălţatul nostru Domn; şi să fie într'un ceas bun, şi cu binecuvântarea mea“, şi, iarăşi, la cealaltă margene: „Costachi al mieu, tu ai râs de fraţii tăi, şi i-ai făcut nebuni, şi i-ai biruit; îţi fac logodnă domnească“. De asemenea şi fratele lui, boierul Tău Cămăraşul, în aceiaşi scrisoare, felicitând, înseamnă: „frate, Duminecă, am să fac lumea cu susul în jos, întru

τήγκος, ἤν τινα καὶ θέλω φιλήσει ἐκ μέρους της, ὥστε τετελειομένον τὸ πρᾶγμα". Τοῦτο λοιπὸν τὸ τῆς μητρός του γράμμα (τοῦ ὁποίου σώζεται τὸ πρωτότυπον) εἶναι γεγραμμένον κατὰ τὴν ιε΄ τοῦ Ἰουλίου τοῦ τρέχοντος πδ΄ ἔτους.

Ἀπεκρίθημεν λοιπὸν τῷ νέῳ ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ εἰς συνοικεσίων ὑποθέσεις δὲν ἀγαπῶμεν νὰ ἀνακατευώμεθα, ἐπειδὴ εἶναι ἄδηλος ἡ ἔκβασις, καί, ἂν μέλῃ νὰ τελεσφορήσῃ ἢ ὄχι, μ' ὅλον τοῦτο τὸ πρᾶγμα μᾶς φαίνεται καλὸν καὶ χαϊρλίδικον, καὶ τὸ μέρος κατὰ πάντα λόγον ἐξαίρετον· ὁ δὲ μεθ' ὅρκου μᾶς ἀπεκρίθη ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον δὲν τὸ κάμνει· καὶ μᾶς παρακαλεῖ, λιλλὰχ οὐτζοῦν καὶ εἰς τὴν ζωὴν τῶν φιλτάτων μας, νὰ μὴν τὸν διάσωμεν, καὶ ἐφεξῆς ἀπεκρίθη τῇ μητρί του ὅτι τὸν ἀπεκρίθη.

Μετὰ ταῦτα, περὶ τὰ μέσα Αὐγούστου, ἐλάβωμεν καὶ ἀδελφικόν της ἔκλαμπρον, ἀπὸ τέλους Ἰουλίου γεγραμμένον, τὸ ὁποῖον ἐπειδὴ εἶναι γνωστὸν τῇ Ἐκλαμπρότητί της τί περιέχει, λὶ ἐτζλὶλ ἰχζάρ, μόνον ἐνθυμίζομεν τὴν περίληψίν του, ὅτι δηλ.: „ἀγκαλὰ ἔπρεπε ἀπὸ α΄ης νὰ γράψῃ πρὸς ἡμᾶς περὶ τούτου, ὁποῦ νὰ δώσωμεν τῷ ῥηθέντι τὴν ἄδειάν μας, καὶ ἔπειτα νὰ λάβῃ τέλος καὶ ἔκβασιν ὁ ἀῤῥαβών, πλήν, διαζόμενος ἀπὸ τὸ στενὸν τῆς εἰς Βασιλεύουσαν βραχείας διαμονῆς της τεκλιφσιζλὴκ πιάεν πιχὰτ ἰστιζανίν, ἐξετέλεσε πρῶτον ἡ Ἐκλαμπρότης της τοὺς ἀῤῥαβῶνας, καὶ ἔπειτα μᾶς τὸ φανερώνει, καὶ ἐπομένως ὅτι μᾶς στέλλει ἐσφράγιστον καὶ τὸν δακτύλιον τῆς ἀῤῥαβώνας, καὶ μᾶς διορίζει μουπασίρην, καὶ ἐγχειρίσωμεν τῷ ἡμετέρῳ, καὶ ἄρχοντι, καὶ ἐκ φαμηλίας ἀνεψιῷ, Μεγάλῳ Ἀρμάσῃ", ὃν καὶ συνίστησι, τέλος πάντων, εἰς τὴν πόναν γράτζιάν μας.

Ἡ πρόθεσίς μας ἐνταῦθα δὲν εἶναι νὰ ἐξεπεργασθῶμεν καὶ νὰ βασανίσωμεν τὸ τί ἦν εἶναι τοῦ πράγματος, οὔτε τὴν ποιότητα αὐτοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ἔκθεσις διηγηματική. Ὅθεν, ἀναλαμβάνοντες τὴν ἀκολουθίαν τῆς διηγήσεως, ἐπιλέγομεν ὅτι, λαβόντες τὸ τοιοῦτον ἀδελφικόν της, καὶ ἀντιποιούμενοι τοῦ τεκλιφσιζλικίου, ὁποῦ ὁρίζει ἐν τῷ ἐκλάμπρῳ της, ἀδιστάκτως, μετακαλεσάμενοι τὸν νέον, ἐνεχειρίσαμεν αὐτῷ τὸν σταλέντα δακτύλιον, λέγοντές τον καὶ τὰ ὅσα μᾶς ὑπεγόρευσεν ὁ ὀλίγος μας νοῦς πρὸς προτροπὴν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ πράγματος, τὰ ὁποῖα ἠμποροῦμεν νὰ ἀποδείξωμεν, τῆς χρείας καλούσης, ἂν δὲν πιστευόμεθα τῇ Ἐκλαμπρότητί της, ὡσὰν ὁποῦ, παρόντος καὶ ἄλλου

sănătatea iubitului frate şi a prea-iubitei mele mirese Catinca, pe care o voiu şi iubi din partea-ta ca un lucru isprăvit". Ci această scrisoare a mamei lui (al cării original se păstrează) e scrisă la 15 Iulie din curentul an [17]82.

Ci am răspuns tânărului că, de şi în afacerile de căsătorie nu ni place să ne amestecăm, căci nu e sigură ieşirea, şi de iese bine ori nu, totuşi lucrul acesta ni se pare bun şi cu bucurie, şi partida întru toate aleasă; iar el cu jurământ ni-a răspuns că n'o face nici într'un chip şi ne roagă, pentru Dumnezeu şi pentru viaţa celor prea-iubiţi ai noştri, să nu-l silim, şi apoi a răspuns mamei sale ceia ce Ţi-a răspuns.

După aceia, pe la mijlocul lui August, am primit şi strălucita-Ţi scrisoare, scrisă la sfârşitul lui Iulie, care, de oare ce e cunoscut Strălucirii Tale ce cuprinde, s'o lăsăm (?); numai amintim cuprinsul ei: „de şi se cădea mai întâiu să ni scrii nouă pentru aceasta, ca să-i dăm aceluia voia noastră şi apoi să iea sfârşit şi ieşire logodna, dar, silit de strâmtoarea scurtei rămâneri în Constantinopol, din prietenie ai isprăvit întâiu Strălucirea Ta logodna, şi apoi ni-o arăţi, şi pe urmă că ni trimeţi pecetluit şi inelul de logodnă şi ni orânduieşti mumbaşir, şi l-am dat alui nostru, şi boier şi, din familie, nepot, Marele Armaş", pe care ni-l înfăţişezi, la capăt, la *buna grație* a noastră.

Gândul nostru în aceasta nu era să căutăm şi să cercetăm ce e lucrul, nici calitatea lui, ci numai expunerea prin povestire. Deci, reluând o urmare acestei povestiri, adăugim că, luând o astfel de frăţească scrisoare a Ta şi, răspunzând îndemnului Tău prietenesc, ce-l porunceşti în strălucita-Ţi scrisoare, fără zăbavă chemând din nou pe tânăr, i-am dat în mână inelul trimes, spuindu-i şi câte ni le-a suggerat puţina noastră minte pentru a îndemna la îndeplinirea lucrului, care putem să le şi arătăm, dacă nevoia o cere, dacă nu sântem crezuţi de Strălucirea Ta, căci, mai fiind de faţă şi altă

προσώπου, ὡμιλήσαμεν αὐτῷ, καὶ ἅμα τῷ ἐνεχειρίσαμεν καὶ γράμμα τῆς μητρός του, ἐπ' αὐτοῖς δὴ τούτοις γεγραμμένον· ὁ δὲ μᾶς ἀπεκρίθη ὅτι ἀποκρίνεται τῇ μητρί του. Καί, μετὰ ταῦτα. ὅταν τὸν ἠρωτήσαμεν, καθ' ὃν καιρὸν ἐμέλλομεν νὰ εὔγωμεν εἰς Ἰστινπέλο καὶ ἀπόλαυσιν τῆς Ἐκλαμπρότητός της, τὸ ἀπεφάσισε, μᾶς ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἠμπορεῖ κατ' οὐδένα τρόπον νὰ τὸ κάμῃ, καὶ ἔστειλε καὶ τὸ δακτυλίδι εἰς Βασιλεύουσαν, ἐπειδὴ δὲν εἶναι διὰ συζυγίαν καὶ ἡ μήτηρ του τὸν ἀδικεῖ εἰς τοῦτον τὸν μαδδέν, καὶ ὅτι ῥεζίλης δὲν ἠμπορεῖ νὰ γένῃ, ἐπειδή, ἀγκαλὰ καὶ ἀπολαμβάνῃ ἀπὸ τὸ ὀφφίκιόν του ὅσα δὲν ἐφαντάζετο χωρὶς νὰ ἔχῃ κἀνένα ἰστιχκάκι, προκαταβληθήσης ἐκδουλεύσεως, μὲ ὅλο τοῦτο μετ' αὐτὰ μόλις ἀφ' οὗ εὐγάλῃ τὰ ἔξοδά του, νὰ ἠμπορέσῃ εἰς δύο χρόνους νὰ ἀποτίσῃ τὰ χρέη, εἰς τὰ ὁποῖα τὸν καθυπέβαλεν ἡ μητέρα του μὲ τὰς σκολιὰς ἀτραπούς, εἰς τὰς ὁποίας τὸν ἐχειραγωγοῦσε, καὶ ὡσανεὶ τὸν ἐβίαζε νὰ ἐκτρέπεται. Καί, ἀγκαλὰ ἀπὸ μέρους μας τάχα πρὸς αὐτὸν μουσαδέδες πολλοί, καὶ παρὰ πᾶσαν ἐλπίδαν, μὲ ὅλον τοῦτο, ἂν δὲν ἀποκτήσῃ ἴδιόν του σερμαγέν, καὶ δὲν ἰδῇ ἐν ἔργῳ ἑαυτὸν ἐφοδιασμένον πρὸς γάμον, δὲν εἶναι τῶν ἐνδεχομένων νὰ στοχασθῇ τοῦ νὰ σπητωθῇ καὶ νὰ ἀναλάβῃ φαμελίας βάρος ἐπὶ βάσει ὀλίγου τραχώματος καὶ ψιλῶν ἐλπίδων, πολλάκις ἀπατηλῶν.

Μὲ ὅλην τὴν φρόνησιν ὁποῦ μᾶς ἐφάνη νὰ ἀναφαίνεται εἰς τοῦ νέου τοὺς λόγους καὶ τὴν εὐλογότητα τῆς ἐκθέσεως, ἡμεῖς πάλιν δὲν ἐλείψαμεν, χάριν καὶ τοῦ ἄρχοντος Λογοθέτου Μάνου, διαβαρυμένου ὄντος ὑπὸ τοσούτῳ ἄχθει φαμηλίας, νὰ τὸν παρακινήσωμεν, — νὰ ζοῦν τὰ φίλτατά μας—, ἐπαινοῦντες καὶ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ ἀτομικὰ πλεονεκτήματα τῆς νεάνιδος, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν τὴν ἐγνωρίσαμεν, καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν τὸ τίμιον τοῦ ἀρχοντικοῦ· νὰ διάσωμεν ὅμως εἰς μυστήριον, βεβαίως δὲν ἠμποροῦμεν.

Μετὰ ταῦτα, μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μας, δηλ. ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσίν της, μᾶς ἐλύπησεν ὁ αὐτὸς καὶ τὸ αἴνιγμα τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του ἄρχοντός της Καμαράση (τὸν ὁποῖον ἠξεύρει ἡ Ἐκλαμπρότης της πῶς δὲν τὸ ἠξεύραμεν, ἐπειδὴ δὲν ηὗρεν εὔλογον νὰ μᾶς τὸ εἰπῇ) ὅτι δηλ. ἐστάλθη παρὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός της διὰ νὰ τὸν καταπείσῃ μουτλὰκ νὰ τὸ κάμῃ, καὶ ὅτι ἀτός του τζεφφελκαλὲμ ἔδωκε τὴν ἀποφασιστικὴν ἀπόκρισιν ὅτι δὲν τὸ κάμνει· καί, ἐπειδὴ ἡ μητέρα του τὸν κατεδίκασεν χωρὶς νὰ δώσῃ οὔτε αὐτῷ, οὔτε τῷ Αὐθέντι του

persoană, am vorbit cu dânsul, şi tot odată i-am dat şi scrisoarea mamei lui, scrisă tot pentru acestea; iar el ni-a răspuns ce răspundea mamei lui. Şi, după acestea, când l-am întrebat pe ce vreme aveam de gând să ieşim la Istinpelo (?) pentru întâmpinarea Strălucirii Tale, s'a hotărît [şi] ni-a răspuns că nu poate în niciun chip s'o facă, şi a trimes şi inelul la Constantinopol, căci nu e pentru căsătorie, şi mamă-sa îl nedreptăţeşte întru aceasta, şi că nu poate fi batjocurit, căci, de şi capătă de la dregătoria lui câte nu-şi închipuia, fără să aibă vre-un drept, ci, ca unul care mai de'nainte plătise slujba, totuşi după aceia abia de-şi scoate de acolo cheltuielile, cum să poată în doi ani să-şi plătească datoriile în care l-a aruncat mamă-sa cu cărările strâmbe, la care l-a condus, şi ca şi cum l-ar fi silit să se abată. Şi, cu toate că, din partea noastră, poate i s'au făcut multe îndatoriri, şi peste toată nădejdea, totuşi, dacă n'a câştigat însuşi al său capital şi nu se vede de fapt îndreptat către căsătorie, nu e de admis să se gândească a se căsnici şi a lua povara unei familii pe temeiul puţinei zestri şi a slabelor speranţe, adesea înşelătoare.

Cu toată înţelepciunea ce ni s'a părut că reiese din cuvintele tânărului şi îndreptăţirea expunerii, noi iarăşi nu am lipsit, şi de hatârul boierului Logofăt Manu, care e împovărat cu atâta greutate de familie, să-l îndemnăm, —aşa să trăiască cele iubite ale noastre—, lăudând şi pe părinţi şi însuşirile personale ale tinerei, de şi n'o cunoşteam, şi, spuind limpede, cinstea familiei; dar să-l silim la taină, de sigur nu putem.

Pe urmă, după întoarcerea, noastră, adecă de la întâmpinarea Ta, ne-a supărat el şi enigma venirii fratelui boierului Tău Cămăraşul (pe care ştii Strălucirea Ta că nu l-am ştiut, căci n'a găsit cu cale să ni-o spuie), că, adecă, a fost trimes de Strălucirea Ta ca să-l încredinţeze neapărat să o facă, şi din însuşi condeiul său a dat răspunsul cu hotărîre că n'o face şi, de oare ce mamă-sa l-a osândit fără de voia lui, nici cu a Domnului lui ştire,

εἴδησιν, καθὼς ἀπ' αἰώνων τοῦτο εἶναι σύνηθες, εὔνομον καὶ καϊδὲς παρὰ πᾶσι τοῖς εὐνομουμένοις ἔθνεσι, καὶ ὁ φυσικὸς λόγος τὸ ἀπαιτεῖ, οὔτε ἀτός του δὲν συγκατατίθεται, οὔτε συνεινεῖ εἰς ἓν ἄτοπον παράλογον πρᾶγμα.

Τώρα δὲ βλέπωμεν, ἐν τῷ ὑστέρῳ τούτῳ ἐκλάμπρῳ της ὁποῦ μᾶς ἔκαμεν τὴν τιμὴν καὶ μᾶς ἔγραψεν, ὅτι ἐπανατείνεται κατὰ τὴν καταφατικὴν ἢ ἀποφατικὴν ἡμῶν ἀπόκρισιν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως ἔχει νὰ προσομοιώσῃ καὶ νὰ προσαρμόσῃ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀδελφικήν της διάθεσιν, καὶ νὰ ἠξεύρῃ ἐντεῦθεν πῶς νὰ προσφέρεται ὁ νοῦς μας.

Ἀδελφέ, ὄντας πολλὰ πεπερασμένος καὶ μέτριος, δὲν ἐννοοῦμεν οὔτε τί ὁρίζει νὰ σημάνῃ μὲ τοῦτο, οὔτε ἐκ τίνος αἰτίας προήχθη εἰς τοσοῦτον δυσχερείας, εἰς καιρὸν ὁποῦ, ἂν πρέπῃ ἀπὸ τοὺς δύο μας ὁ ἕνας νὰ παραπονεθῇ, θαῤῥῶ (ἴσως νὰ σφάλλω) ὅτι εἶμαι ἐγὼ αὐτός, ὁ σιωπῶν διὰ τὸ ἀσκανδάλιστον καὶ μὲ τὸ νὰ προυθέμην νὰ ζήσω ἀδελφικῶς καὶ φιλικῶς, καὶ κατὰ τὸν ῥιζὰν τῶν Αὐθέντων, χούσνι μουδαφὲ κάτου μουασερὲτ ilè μετὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός της, καὶ μὲ γειτονικὴν ἁρμονίαν, τὴν ὁποίαν μὲ κάθε λόγον ἔπρεπε καὶ πρέπει νὰ ἐλπίζω μὲ τὴν Ἐκλαμπρότητά της παρὰ μὲ κάθε ἄλλον Αὐθέντην, ὅταν θέλῃ καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης της νὰ φρονῇ ὥσπερ ἐγὼ εἰλικρινῶς.

Ἁπλῆν ἔκθεσιν καὶ ἀληθῆ διήγησιν πασῶν τῶν περιστάσεων τῆς τερατώδους ταύτης ὑποθέσεως ἐκάμαμεν ἀνωτέρω. Ἂς ἐπικρίνῃ ἡ Ἐκλαμπρότης της μὲ ἀγχίνοιαν καὶ ἔμφυτόν της φορασέτι τὸ πρᾶγμα, προλήψεων ἀφῃρημένος, καὶ ἂς κάμῃ τὸ πόρισμα, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι, τῷ ὀρθῷ λόγῳ, θέλει εὕρῃ: Α΄ ὅτι κατεβλήθη θεμέλιος οὐκ ὀρθὸς εἰς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν. Καί, ἂν ἤθελεν ἡ δομνίτζα Σουλτάνα, ἢ διὰ ἴδιά της ἐντερέσα ἢ ἐθελοκακοῦσα πάντοτε εἰς ἡμᾶς, καίτοι πάντοτε εὐηργετημένη, ἢ τέλος πάντων ὑπ' ἀνοίας ἑνὸς ἀδελφοῦ τῆς Ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος (ὄνομα)[1], χάλια αὐθεντεύοντος, καὶ διακηρύττῃ σαλπίζουσα εἰς ὅλον τὸ Φανάρι: ποῖος τὸν ψηφᾷ τὸν Νικολά-βόδα[2], διὰ νὰ κτυπήσῃ γκιόγια ζουρυμίτζα τὸ ἀγιάρι μας κάτω, ἡ Ἐκλαμπρότης ὅμως, ὡς ἀνήρ, ὡς Αὐθέντης, ὡς φρόνιμος, ὡς ἀδελφότητα καὶ ὁμόνοιαν ἐπαγγελλόμενος, διὰ ὅλα αὐτά, καὶ διὰ ἓν καθ' ἕκαστον, ποτὲ δὲν ἔπρεπε νὰ δώσῃ ῥιζὰν[3] εἰς ἕνα

cum e datina de veacuri, potrivită şi obişnuită la toate popoarele civilisate, şi însăşi firea o cere, el nici nu se învoieşte, nici admite un lucru fără rost.

Acuma însă vedem, în această din urmă [scrisoare] a Ta, ce ni-ai făcut cinstea şi ni-ai scris, că Te întinzi cum că după răspunsul nostru afirmativ sau negativ pentru această afacere vei asămăna şi potrivi şi aplecarea-Ţi frăţească spre noi, şi [vrei] să ştii de acolo cum se oferă gândul nostru.

Frate, fiind mult încercat şi cumpătat, nu înţelegem nici ce vrei să însemni cu aceasta, nici din ce pricină ai fost adus la această supărare, la o vreme când, dacă se cuvine ca din noi doi unul să se supere, cred (poate greşesc) că eu sânt acel care am tăcut pentru a nu fi scandal, şi pentru că am voit mai bine a trăi frăţeşte şi prieteneşte, şi după *raisonul* Domnilor..., cu Strălucirea Ta, şi cu armonie de vecini, pe care cu fiece cuvânt se cuvenia şi se cuvine să o sper cu Strălucirea Ta mai mult decât cu orice alt Domn, dacă şi Strălucirea Ta gândeşti aşa de sincer ca mine.

Am făcut mai sus expunere şi povestire adevărată a tuturor împrejurărilor acestei ciudate afaceri. Judecă şi Strălucirea Ta cu priceperea şi înăscuta-Ţi pătrundere lucrul, îndepărtând prejudecăţile, şi să faci încheierea, şi nu ne îndoim, că, la dreptul, vei afla: întâiu că Te-ai aruncat, temeinic, fără dreptate în această afacere. Şi, dacă a vrut domniţa Sultana, sau pentru înseşi ale ei interese, sau din rea-voinţă totdeauna faţă de noi, de şi totdeauna i-am făcut bine, sau, în sfârşit, din nebunia unui frate al Strălucirii Tale [numele], acuma domnind, să trâmbiţeze în tot Fanarul: cine-l consideră pe Nicolae-Vodă, pentru a lovi... trecerea mea şi a o dărâma, Strălucirea Ta însă, ca bărbat, ca Domn, ca om cuminte, ca unul care ai vestit frăţie şi bună înţelegere pentru toate acestea şi pentru fiecare în parte una câte una nu trebuia să dai dreptate

[1] Fiind o culegere de formular, se înseamnă lipsa numelui.

[2] Carageà.

[3] Iar *raison*.

τοιοῦτον παράλογον καὶ χιλάφι καϊδεῖ μεριγέ κίνημα, καὶ ὄχι νὰ συγκατατεθῇ εἰς τὰ ἄτακτα αὐτῆς κινήματα κατὰ τὴν ἐκτιζὰν τῆς ἀδελφότητος, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ἐλέγξῃ, καὶ νὰ τὴν νουθετήσῃ πατρικῶς, καὶ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ τέλος πάντων νὰ τὸ κάμῃ, κατὰ τὸν πρέποντα μεταξὺ Αὐθέντων καὶ Αὐθέντων ἀδελφῶν τρόπον. Β΄ ὅτι καί, τούτων οὕτως ὄντων, δὲν ἠκολουθήσαμεν τὰς ἐννοίας ὁποῦ φύσει παντὶ ἀνθρώπῳ ἐμπνέει ἡ φιλοτιμία: κρείττονως πάθους γενόμενοι, ἐπέσαμεν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ φιλοκάλου καὶ τῆς μετριότητος, καί, ἀναλογιζόμενοι, ἅμα μὲ εἰς τὸ ἔργον ὅσιον, ἅμα δέ, ὡς εἴπομεν, καὶ τὸ βάρος τοῦ ἀρχοντικοῦ τοῦ ἄρχοντος Λογοθέτου κυρίτζη Νικολάκη Μάνου, περὶ οὗ, καὶ διὰ τὴν εἰλικρίνειάν του, εὐγνωμονοῦμεν, εἴπομεν πολλά, παρεκινήσαμεν, ἐπηνέσαμεν, τὸ ἐφ' ἡμῖν ἐκάμαμεν, τῇ φωνῇ τοῦ εὖ ποιεῖν μᾶλλον, ἢ τῇ βίᾳ τῆς ἀνθρωπίνης φιλοτιμίας ἑπόμενοι.

Ἂς λάβῃ, παρακαλοῦμεν ἀδελφικῶς, τὴν καλωσύνην νὰ βασανίσῃ ἐν ἑαυτῇ τὸ παράλληλον, καὶ ἂς ἐπιφέρῃ τὴν ψῆφον, ἣν οὐ μέλλαναν καθ' ἡμῶν, μὲ βεβαιότητα ἐλπίζομεν, πεπεισμένοι καὶ περὶ τῆς φρονήσεως καὶ περὶ τοῦ φιλοδικαίου τῆς Ὑμετέρας Ἐκλαμπρότητος, ὡσὰν ὁποῦ, ὅταν ἔλθῃ περὶ τιμῆς, εἶναι γνωστὸν τῇ Ἐκλαμπρότητί της ὅτι: α΄ον ἐγγίχθη ἡ ἰδική μας, καὶ ὅτι, καὶ ἰδιωτεύοντες ἔτι, τὴν τιμήν μας τὴν ὑπερασπιζόμεθα καὶ τὴν διαφενδεύομεν, μὲ τίμημα τοῦ αἵματός μας, τοιαύτας ἐννοίας ἐμπνευσθέντες παιδιόθεν· εἰ ὁρισμός της ἂς στοχασθῇ μετ' ἐπιστασίας καὶ τὴν περίληψιν τοῦ α΄ου ἐκλαμπρωτάτου ἀδελφικοῦ της, καὶ τούτων ἤδη, καὶ ἂς περιεργασθῇ ἂν εἶναι ἐν αὐτοῖς προτάσεις τινὲς ἀντιδένουσαι, ἐλπίζομεν λοιπὸν μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἡ σύνεσίς της θέλει κάμῃ τὴν κρίσιν ὀρθοτάτην. Εἰ δὲ καί, παρὰ πᾶσαν ἐλπίδαν, ἤθελεν ἐπιμένῃ ἡ Ἐκλαμπρότης της εἰς τοῦτο, ἐπειδὴ ἡμεῖς, ἐξοδεύσαντες ὅλην τὴν ῥητορικὴν δύναμιν (μὲ ὅλον ὁποῦ πολλὰ ὀλίγης μετέχομεν) καὶ ὅλην μας τὴν αὐθεντικὴν προτροπήν, δὲν ἰσχύσαμεν νὰ καταπείσωμεν τὸν ῥηθέντα ἄρχοντα καὶ ἀνεψιόν μας, καὶ νὰ διάσωμεν, ὡς ἀνωτέρω εἴπομεν, εἰς τοιαύτην ὕλην δὲν ἠμποροῦμεν, διὰ τὴν ἐκλαμπροτάτην ἀδελφικὴν εἰλικρίνιαν καὶ τὴν ἀγαθοῦ ἔργου ἐκτέλεσιν συγκαταβαίνομεν εἰς ἕνα ἄλλο τρίτον μέσον πρὸς εὐκολίαν τοῦ πράγματος καὶ τοῦ αὐθεντικοῦ της ἰραδὲ ἐνέργειαν: δίδομεν τὴν ἄδειαν τῷ ῥηθέντι ἀνεψιῷ μας νὰ μεταβῇ εἰς ἐκδούλευσιν τῆς χαϊρλίδικης προθέσεώς της, καὶ ἡμᾶς κοντά, ὁποῦ δὲν μᾶς κακοφαίνεται

la o astfel de pornire fără rost..., şi nu să te uneşti la cele fără rânduială mişcări ale ei contra cerinţii frăţiei, ci s'o şi mustri şi s'o sfătuieşti părinteşte, şi s'o împiedeci: în sfârşit, să faci după felul ce se cuvine între Domni şi între Domni fraţi. Al doilea, că, şi acestea fiind astfel, n'am urmat gândurile pe care din fire le insuflă oricărui om amorulpropriu: urmând unei mai bune pasiuni, am căzut la paşii iubirii de bine şi ai măsurii, şi, gândindu-ne şi la lucrul cuvincios, şi apoi, cum am spus, şi la sarcina de familie a dumisale Logofătului chiriţi Nicolachi Manu, pentru care, şi pentru sinceritatea lui, mulţămim, am spus mult, am mişcat, am recomandat, am făcut ce puteam, mai mult cu glasul celui ce vrea binele decât cu sila (contra) filotimiei omeneşti.

Iea, te rugăm frăţeşte, bunătatea să încerci în aceasta paralela şi să pui bila nu cea neagră contra noastră, cum nădăjduim, fiind sigur încredinţaţi şi despre înţelepciunea şi despre iubirea de dreptate a Strălucirii Tale, aşa că, atunci când ar veni lucrul la cinste, e ştiut Strălucirii Tale că: 1-iu, s'a atins cinstea mea, căci, şi fiind încă un particular, ţinem sus şi apărăm cinstea noastră, cu preţul sângelui nostru, inspiraţi încă din copilărie de astfel de griji; sau, dacă hotărîrea Ta e să judeci cu luare aminte şi cuprinsul celei d'intâiu scrisori preastrălucite a Tale şi, în acestea, să cercetezi de sânt în ele chestii protivnice, nădăjduim cu siguranţă că socotinţa Ta va face judecata cea mai dreaptă. Iar, dacă, peste toată speranţa, ar rămânea Strălucirea Ta întru aceasta, de oare ce noi, cheltuind toată puterea elocvenţei (cu toate că o avem prea puţină) şi tot domnescul nostru îndemn, n'am putut să convingem pe acel boier şi nepot al nostru, şi să facem silă, cum am spus mai sus, la o astfel de materie nu putem, dar, pentru sinceritatea prea-strălucită frăţească şi săvârşirea lucrului bun ne învoim şi la un alt, al treilea, mijloc pentru uşurinţa lucrului şi punerea în lucrare a iradelei Tale domneşti: dau voie acelui nepot al nostru să se mute la slujba veselului Tău gând, şi noi alături, căci nu ni pare rău

διὰ τοιούτου τρόπου, καϊδέτζε συνοικέσιον τοῦτο, καὶ τὸ χαιρόμεθα, καὶ τὸ ἐπιθυμοῦμεν βεβαιότατα.

Ἐν τοσούτῳ θέλει ἠξεύρει ὅτι ὁ νέος, κακῶς πάσχων κατὰ τὴν ὑγιείαν του, δι' ἀδείας μας ἀνεχώρησεν ἐντεῦθεν πρὸ ἡμερῶν, καὶ εὑρίσκεται νοσηλευόμενος ἔξω, καί, μὴ δυνάμενος νὰ ἐξακολουθήσῃ οὐδὲ τὰ τοῦ ὀφφικίου του, ἔχων ἔτι νὰ διατρίψῃ καιρόν, καί, ἂν ἀναλάβῃ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Βουκουρέστι, ἂν ὅμως ἡ νόσος ἰσχυρογνωμονοῦσα τὸν βαστᾷ εἰς τὴν αὐτὴν ἐπισφαλῆ κατάστασιν, δὲν ἠξεύρωμεν τί θέλει βιασθῇ νὰ κάμῃ.

Τὴν δὲ φιλίαν, ἀδελφικὴν σύμπνοιαν καὶ γειτονικὴν ἁρμονίαν, ὅτι τὴν ἐπιθυμοῦμεν, τὴν θέλομεν, καὶ τὴν πρετενδέρωμεν, καὶ διὰ τοῦ παρόντος μας ἤδη, ὡς καὶ πρὸ τούτου πολλάκις, τὸ κάμνομεν τεσκίδι τῇ Ἐκλαμπρότητί της, καὶ ὅτι εἶναι καὶ σωτήριον ἡμῖν, καὶ τοῖς δυσὶ βασιλικοῖς ταμείοις ἐπωφελέστατον, καὶ μουβαφίκικον τῷ ῥιζᾷ τῶν πολυχρονίων αὐθέντων μας.

Ἂς λάβῃ πρὸς τούτοις τὴν καλοσύνην νὰ ἀναλογισθῇ ὅτι ἡμεῖς, ἀγαπῶντες καὶ ἐπιθυμοῦντες, ὡς εἴπωμεν, τὴν φιλίαν καὶ ἀγάπην τῆς Ἐκλαμπρότητός της, δὲν κατεχρησάμεθα ὅμως ποτὲ τούτῳ, καὶ μέχρι τοῦδε κἀνένα τεκλίφι δὲν τὴν ἐκάμαμεν, οὔτε ἐτολμήσαμεν νὰ παραβαρύνωμεν ἕνα μας ἀδελφὸν εἰλικρινῆ, ὅσον ἐκ τῆς ἰδίας μας καρδίας ἠμποροῦμεν νὰ συμπεράνωμεν.

pentru un chip ca acesta..., căsnicia aceasta legiuită, şi ne bucurăm, şi foarte sigur că o dorim.

Între acestea vei şti că tânărul, ducând-o rău ca sănătate, cu voia noastră a plecat de aici acum câteva zile, şi se află bolnav afară, şi, neputând să urmeze nici ale dregătoriei lui, având să mai treacă vreme, dacă se îndreaptă trebuie să se întoarcă la Bucureşti, dar, dacă boala, întărindu-se, îl ţine în această stare şubredă, nu ştim ce va fi silit să facă.

Iar că noi dorim, voim şi pretindem prietenia, frăţeasca unire şi vecineasca armonie, şi prin această scrisoare a noastră, cum şi înainte de aceasta adese ori, chemăm asupra acesteia luarea aminte a Strălucirii Tale, şi e şi mântuitor pentru noi şi foarte folositor pentru cele două Vistierii împărăteşti, şi foarte potrivit pentru slujba stăpânilor noştri, cari să trăiască întru mulţi ani.

Pe lângă aceasta, să faci bine să Te gândeşti că noi, iubind şi dorind, cum am spus, prietenia şi iubirea Strălucirii Tale, n'am abusat vre-odată de aceasta, şi până acum nu Ţi-am făcut nici un chip, nici n'am îndrăznit să îngreuiem pe un frate al nostru sincer, întru cât din inima noastră însăşi putem să tragem încheiere.

CLV.

* Mihai-Vodă Suţu către Postelnicul Costachi Ierachi, despre numirea sa. 1783.

† Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε ἡμέτερε ἄρχων πρῴην Μεγάλε Ποστέλνικε Ἱεράκη, ἡμέτερε προσφιλέστατε ἀνεψιέ, τὴν Εὐγενείαν της προσφιλῶς χαιρετοῦμεν.

Εἴη ὑγιαίνουσα ἐν εὐημερίᾳ, ὡς ἐφίεται. Ἐπειδὴ θείᾳ συνάρσει παρελάβαμεν τὰς ἡνίας τῆς ἡγεμονίας τῆς Αὐθεντίας Οὐγκροβλαχίας, δὲν ἐλείψαμεν νὰ γράψωμεν καὶ τῇ Εὐγενείᾳ της, δίδοντες αὐτῇ τὴν αὐθεντικὴν ἄδειαν διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς. Ταῦτα, καὶ τὰ ἔτη της εἴησαν πολλὰ καὶ ὑγιεινά.

† Prea-cinstite şi prea-nobile boier al nostru fost Mare Postelnic, Ierachi, al nostru prea-iubit nepot, salutăm cu iubire pe Nobleţa Ta.

Fii sănătos în bună stare, cum doreşti. De oare ce cu voia lui Dumnezeu am luat frânele stăpânirii Domniei Ungrovlahiei, n'am lipsit să scriem şi Nobleţei Tale, dându-ţi domneasca voie să vii la noi. Acestea, şi anii Tăi fie mulţi şi sănătoşi.

CLVI.

1783. * Mihai-Vodă Suţu către Postelniceasa Ecaterina Suţu, despre numirea sa ca Domn.

[1] † Τιμιωτάτη καὶ εὐγενεστάτη ἀρχ. Ποστελνιτζέσσα, Αἰκατερίνη Σούτζη, ἡμετέρα ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητη ἀδελφή, τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι, ἡδέως προσαγορεύομεν· διαφυλάττοι αὐτὴν τὸ Θεῖον ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, μετὰ μακροβιότητος, ὡς ἐφίεται.

Ἐπειδὴ καὶ θείᾳ συνάρσει ἐξετελέσθη αἰσίως καὶ τὸ ῥέσμι τῆς βραβευθείσης ἡμῖν παρὰ τῆς κραταιᾶς Βασιλείας αὐθεντίας τῆς Οὐγκροβλαχίας, δὲν ἐλείψαμεν, μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἀγαθῆς ὑγιείας της, διὰ νὰ χαροποιηθῇ. Εἴθε δὲ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ εὐδοκήσῃ νὰ εἶναι καὶ αὐτή μας ἡ Αὐθεντία ἐν ὥραις ἀγαθαῖς καὶ αἰσίαις, καὶ πᾶσι τοῖς περὶ ἡμᾶς πανεύθυμος. Γνωρίζουσα δὲ ἡ Εὐγενεία της τὴν πρὸν αὐτὴν ἡμῶν διάθεσιν, καὶ ὅτι χαροποιούμεθα λαμβάνοντες γράμμα της, ἂς μὴν διαλείπῃ ἀπὸ τοῦ νὰ μᾶς γράφει συνεχῶς τὰ περὶ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἀγαθῆς ὑγιείας της· ἧς τὰ ἔτη εἴησαν πλεῖστα καὶ ὑγιεινά.

Τῆς Εὐγενείας της.

[Μιλαὴλ Σοῦτζος.]

† Prea-cinstită şi prea-nobilă dumneata Postelniceaso, Ecaterina Suţu, a noastră iubită şi prea-dorită soră, salutând frăţeşte pe Nobleţa Ta, ne îndreptăm cu plăcere spre tine: să te păzească Dumnezeu în sănătate şi fericire, întru mulţi ani, cum doreşti.

De oare ce şi cu voia lui Dumnezeu ni s'a săvârşit în chip fericit şi întărirea oficială a Domniei Ungrovlahiei, care ni s'a dat de către puternica Împărăţie, n'am lipsit, împreună cu cercetarea celei dorite nouă sănătăţi a tale, să te bucurăm. Dear da sfântul Dumnezeu să fie şi Domnia aceasta a noastră în ceasuri bune şi binecuvântate, şi tuturor celor de pe lângă noi cu toată buna plăcere. Ci, cunoscând Nobleţa Ta aplecarea noastră bună către tine şi că ni face bucurie primind scrisoarea ta, să nu lipseşti să ni tot scrii cu privire la sănătatea ta nouă dorită; ai cării ani fie cât de mulţi şi sănătoşi.

Al Nobleţei Tale

[Mihail Suţu.]

CLVII.

1783. * Mihai-Vodă Suţu către Postelnicul Costachi Ierachi, despre îndeplinirea unei porunci.

† Τιμιώτατε καὶ εὐγενέστατε, ἡμέτερε ἄρχων πρῴην Ποστέλνικε Κωνστάκη Ἱεράκη, εἷης ὑγιαίνων ἐν εὐημερίᾳ.

Ἐλάβομεν τὸ γράμμα σου καὶ εἴδομεν ὅτι ... ἔχει ταύτην τὴν αὐθεντικήν μας ἄδειαν, μηδόλως ἀμφιβάλλων ὅτι διατελεῖται πάντοτε, εἰς τὴν αὐθεντικήν μας εὔνοιαν. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ οἱ χρόνοι σου εἴησαν παρὰ Θεῷ πολλοὶ καὶ εὐτυχεῖς.

† Prea-cinstite şi prea-nobile al nostru boier fost Postelnic Costachi Ierachi, fii sănătos în fericire.

Am primit scrisoarea Ta şi am văzut că ai avut o astfel de îngăduinţă domnească, neavând nicio îndoială că se îndeplineşte totdeauna, pentru domnescul nostru interes. Acestea decamdată, şi anii Tăi fie de la Dumnezeu mulţi şi fericiţi.

CLVIII.

1783. * Mihai Suţu-Vodă către capuchehaiaua Alexandru Callimachi, despre sentimentele ce-i păstrează[2].

† Ἐκλαμπρότατε καὶ περίβλεπτε πεϊζαδέ, κύριε Ἀλέξανδρε Καλλιμάχη, ἡμέτερε ὡς ἀδελφὲ ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε, τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἀδελφικῶς περιπτυσσόμενοι, ἡ-

† Prea-strălucite şi ilustre beizadea, domnule Alexandru Callimachi, al nostru ca un frate iubit şi mult dorit, îmbrăţişând frăţeşte pe Strălucirea Ta, cu plăcere

[1] De-asupra: εἰς ἀδελφὴν = „către soră".

[2] N-rul următor e dat fără întrerupere, dar tot cuprinsul, venit de la un om inferior si sărac arată alt corespondent.

δέως κατασπαζόμεθα, καὶ τιμιώτατοι καὶ εὐγενέστατοι ἡμέτεροι ἄρχοντες καποῦ-κιαχαγιάδες τῆς ἡμετέρας Αὐθ[εντίας] Οὐγκροβλαχίας, ἡμέτεροι προσφιλέστατοι, τὴν Εὐγενείαν σας προσφιλῶς χαιρετοῦμεν καὶ ἀσπαζόμεθα. Ὁ Κύριος Θεὸς νὰ σᾶς διαφυλάττοι ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ ἐπιτυχίᾳ τῶν ὧν ἐφίεσθε ἀγαθῶν.

Τὰ ἀπὸ κζ΄ης Ἰουλίου γεγραμμένα γράμματά σας λαβόντες, ἐπὶ τῇ ἀγαθῇ ὑμῶν ὑγιείᾳ ὑπερεχάρημεν. Ἐγνωμεν καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς σημειούμενα, ὧν ἁπάντων ἤδη τὰς ἀποκρίσεις ἀπὸ τῶν ἐν αὐτῷ περικλειομένων κοινῶν πιττακίων θέλετε πληροφορηθῇ. Γράφομέν σας δὲ καὶ ἔτι ἄλλο νεώτερον. Οἱ δὲ χρόνοι σας πολλοὶ καὶ εὐτυχεῖς.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της καὶ Εὐγενείας σας

ὅλος εὐνούστατος

Μιχαὴλ Σοῦτζος Βοεβόδας.

Te salutăm, şi tot aşa pe prea-cinstiţii şi prea-nobilii noştri boieri capuchehaialele Domniei noastre a Ungrovlahiei, ai noştri prea-iubiţi; cu dragoste felicităm şi îmbrăţişăm pe Nobleţa Ta. Domnul Dumnezeu să vă păzească în înaltă sănătate şi dobândirea tuturor doritelor bucurii.

Primind scrisorile Tale de la 27 Iulie, ne-am bucurat la toate de buna voastră sănătate. Am cunoscut şi cele însemnate în ele, ale căror răspunsuri le veţi afla de la pitacele obişnuite cuprinse în aceasta. Vă mai scriem şi alteeva mai nou. Iar anii voştri fie mulţi şi fericiţi.

Al Strălucirii Tale şi al Nobleţei Voastre

cu totul prea bine-voitor

Mihail Suţu Voevod.

CLIX.

1783-6.

* Scrisoare a unui Grec din Constantinopol către Mihai-Vodă Suţu, despre ajutorul de 500 de lei ce i se dă şi datoria de recunoştinţă ce o are faţă de beizadea (Alexandru Callimachi).

Ἂν ἐπιλήψιμος ἀείποτε ἡ ἀπὸ μέρους τοῦ δούλου της σιωπή, θεωρουμένη ταῖς κατὰ μᾶλλον καὶ ἧττον ἰδιαζούσαις ἡμᾶς περιστάσεσιν, ἀσύγγνωστος ὅμως καὶ καταδικαστέα βέβαια, ὅταν ἡ πρὸς τὸ εὖ ποιεῖν αὐτῆς διάθεσις καὶ βία ζητεῖ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ καταναγκάζει τὴν λύσιν τῆς κάθε σιωπῆς πρὸς ἀπότησιν ὀφειλομένων αὐτῇ εὐχαριστήσεων, ἐπερειδόμενος εἰς μόνον τὸ σαφβέτι καὶ ἄπλαστον τοῦ ἤθους μου, ὅπερ ἀπὸ τύχης ποτὲ καὶ αὐτῇ ἴσως γνωστόν. Ἐλπίζω ὅτι οὐδὲν τῶν κατωτέρω θέλει ἐκλάβῃ ὡς τετριμμένα πρὸς παράστασιν εὐχαριστήσεων. Ἡ πραγματικῶς ἔνδειξις τῆς πρὸς ἐμὲ αὐθεντικῆς αὐτῆς εὐποιΐας, τῶν κατὰ μῆνα ἤδη διορισθέντων μοι 500 γροσίων, πρὸς ἀνακουφισμὸν τοῦ δυσφόρου βάρους τοῦ πτωχικοῦ μου, προσέθηκέ μοι χρέος ἀναφαιρέτου εὐγνωμοσύνης καὶ ὁμολογίας τῆς καθυποχρεώσεώς μου, ἥτις τὰ νῦν ὑπερεκπερίσσευσε μέν. Οὐδόλως δὲ συμφωνῶ νὰ ἀναφυῇ ἤδη, ἐπειδὴ ὁ κατὰ τὸν ἱκτιζὰν τῆς εὐγενοῦς καὶ ἀδιαθέτου ψυχῆς συμπαθητικὸς καὶ φιλόκαλος τρόπος τοῦ ἐκλαμπρωτάτου πεϊζαδέ, παμφιλτάτου αὐτῆς, μὲ τὸν ὁποῖον ἐκ πρώτης ἀρχῆς καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἔπαυσεν ἀπὸ τὸ νὰ φέρεται ἰδιαιτέρως πρὸς ἐμέ, πρὸ καιροῦ ἐνέπνευσε τῷ δούλῳ της αἰσθητικὴν τὴν πρὸς τὸ Ὕψος του ὑποληπτικὴν εὐγνωμοσύνην μου, διότι φανερὰ ἡ εὐνοητικὴ πηγὴ ἐξ ἧς ἀνέβλυζε τὸ πρὸς τὸν δοῦλόν του εὐδιάθετον τῇ Ἐκλαμπρότητί του, παρεπόμενον τῇ δαψιλῇ αὐτῆς αὐθεντικῇ βουλῇ καὶ ἰραδέ. Ἀπ' ἀρχῆς τοίνυν καὶ ἤδη μάλιστα τρανώτερον πεπεισμένος εἰς τὴν περὶ πάντας καὶ περὶ ἐμοῦ ἰδιαζόντως εὐνοϊκὴν διάθεσιν τοῦ Ὕψους του διάθεσιν, καθομολογῶ ἐμαυτὸν θερμὸν ὑπόχρεων καὶ δοβατζὴν διάπειρον ὑπὲρ τῶν κατὰ θυμὸν τῆς αὐτῆς Ὑψηλότητος, ἥντινα εἰς μακραίωνας ἀλώβητον καὶ ἀνεπηρέαστον διατηροίη Κύριος. Ἄπειρος καὶ ἀνερμήνευτος, ὑψηλότατε Αὐθέντα, ἡ θεία Πρόνοια· ὁμολογῶ ὅτι αὐτὴ προφανέστατα καὶ μὲ διέσωσε τοσούτων καὶ τηλικούτων κινδύνων δεινῶν καὶ συμφορῶν, αὐτὴ καὶ μετὰ ταῦτα „ἀλὺ γιὶρ μιμοβλιν", καί, διὰ νὰ εἰπῶ καλλήτερα, διὰ θαύματος μέχρι τοῦδε μὲ ἔκαμεν ἰκδάρη μὲ τρόπους τῇ ἀληθείᾳ καὶ εἰς ἐμὲ ἀγνώστους. Ἠξεύρω ὅτι δὲν λανθάνουσι τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα τὰ ἐπισυμβάντα μοι ἰδιαιτέρως διάφορα καὶ ποικίλα δεινὰ καὶ ἀτυχήματα, ἅτινα ὡς ἀπίθανα ἴσως τοὺς πλείστους νὰ λανθάνουσιν. Ὁ λόγος μου τώρα δὲν εἶναι, ὑψηλότατε, περὶ ἐνοχῶν, ὧν τὸ ὑπέρογκον εἶναι χὲρ δερετζέϊ ἀσιρδί, ὡς ἀσυγκρίτως ὑπέρτερον τῆς δυνάμεώς μου, περὶ τοῦ πορίζεσθαι τὰ ὧν οὐ καθιμερινὰ εὐδαίμων ἤθελα εἶμαι, ἂν ἠμποροῦσα νὰ προσθέσω, χεῖρας καὶ εὐτυχέστερος ἂν μὲ ἐμεινέτι πρὸς ἐνέχειρον, παντοία γύμνωσις, παντελὴς στέρησις, τελεία ἀμηχανία, βάρος φαμηλίας οὐ τὸ τυχόν, ἀπαιτῶν ἀφεύκτως τὰ πρὸς τὸ ζῆν, τὰ πρὸς σύστασιν, τὰ πρὸς ἀνατροφὴν καὶ παιδείαν. Ἡ πρὸς τὴν χριστιανικωτάτην της καρδίαν πεποίθησίς μου μὲ παρεθάρυνε νὰ ἐνοχλήσω τὰς ἐκλάμπρους

της ἀκοὰς μὲ τὴν ἀτελῆ περιγραφὴν τῶν κακῶν μου· τὰ ὁποῖα ὑπὸ τῆς ἐξ ὕψους δυνάμεως ἐξῳκονομήθησαν μέχρι τοῦδε, καὶ ἤδη χρήζονται, τὰ μέγιστα, συμπαθείας, ἡ αὐθεντικὴ αὐτῆς κηδαιμονία συνέβαλε, καθυποβάλλουσα, εἰς τὸ νὰ δέομαι ἐκτενῶς ὑπὲρ τῶν πανθ' ὅσων αὐτῇ ἐφετῶν καὶ ὑπὲρ τῆς ἀμεταπτώτου εὐδαιμονίας τῆς αὐτῆς Ὑψηλότητος.

CLX.

1786, 25 April. Nicolae Mavrogheni, Domnul muntean, recunoaşte o datorie de 67.710 de la giuvaergiul constantinopolitan Manolachi.

Ἰω. Νικόλαος Πέτρος Μαυρογένης, ἐλέῳ Θεῷ Βοεβόδας, Αὐθέντης καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

Διὰ τῆς παρούσης αὐθεντικῆς ἐνυπογράφου καὶ ἐνσφραγίστου ὁμολογίας δηλοποιοῦμεν ὅτι ἐλάβομεν διὰ χρείαν τῆς ἡμετέρας Αὐθεντίας παρὰ τοῦ Μανολάκι Τζεβαχερτζῆ, εἰς εἴκοσι κομμάτια τζεβαχειρικῶν, γρόσια 67.710, ἤτοι ἑξῆντα ἑπτὰ χιλιάδας καὶ ἑπτακόσια δέκα, ἅπερ ὑποσχόμεθα ἀποδοῦναι τῇ Τιμιότητί του ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς διορίαν μηνῶν ἓξ· διὸ καὶ ἐδόθη ἡ παροῦσα αὐθεντική.

ᾳψπς', Ἀπριλίου κε'.

Ἰω. Νικόλαος Μαυρογένης.

πς', Ἀπριλίου, ἐδόθησαν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐκ τῶν ὄπισθεν, ἤτοι τρεῖς χιλιάδες καὶ πεντακόσια . . . . . γρ. 3.500

πς', Νοεμβρίου 3, ἔλαβον διὰ μίαν πόλιτσαν ὁποῦ ἐτράβιξα εἰς ὄνομα Μπασᾶ Πάνου Στέργιου, ἡ ὁποία ἦλθεν ἐξωφλημένη εἰς τὸν ἄρχοντα Ποστέλνικον Σκαναβήν, γρόσ. εἴκοσι χιλιάδες, ἤτοι . . . . . γρ. 20.000

πς', Δεκεμβρίου 15, ἔλαβον διὰ χειρὸς τοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου Σκαναβῆ γρόσια δύο χιλιάδες διακόσια . . . . . γρ. 2.200

87, Μαρτίου 9, ἔλαβα διὰ χειρὸς Ποστελνίκου Σκαναβῆ γρόσια ἑπτὰ χιλιάδας δέκα . . . . . γρ. 7.010

87, Ἰουλίου 19, ἔλαβα μίαν πόλιτζα ὁποῦ ἐτράβιξα ἐξωφλημένην εἰς ὄνομα Πάνου Στέργιου, καὶ ἔγινε ταχρίκι διὰ χειρὸς Ποστελνίκου Σκαναβῆ γρόσ. εἴκοσι χιλιάδες . γρ. 20.000

ἔτι πενήντα δύο χιλιάδες καὶ ἑπτακόσια δέκα . . . . . γρ. 52.710

1787, Νοεμβρίου, ἔλαβα εἰς πόλιτζαν ἀπὸ χαβαλὲν Ὀκνῶν, παρὰ τοῦ Δημητράκη Τουρναβίτου γρόσια τέσσεραις χιλιάδαις πεντακόσια, ἤτοι γρ. 4.500

1788, ἔλαβον ἔτι εἰς πόλιτζαν ἀπὸ

Io Nicolae Petru Mavrogheni, cu mila lui Dumnezeu Voevod, Domn şi stăpân a toată Ungrovlahia.

Cu cea de faţă domnească de mâna mea şi pecetluită recunoaştere arătăm că am luat pentru nevoia Domniei Noastre de la Manolachi giuvaergiul, în douăzeci de bucăţi de giuvaericale, lei 67.710, adecă şaizeci şi şapte de mii şi şapte sute zece, pe cari făgăduim a-i da înapoi Cinstei Sale de azi în termin de şase luni; pentru care s'a dat şi [scrisoarea] domnească de faţă.

1786, April 25.

Io Nicolae Mavrogheni.

86, April, s'au dat în acea zi din cele de pe dos, adecă trei mii şi cinci sute . . . . . lei 3.500

86, Noiemvre 3, am primit printr'o poliţă ce am tras-o pe numele lui Başa Panu Sterghie, care a venit plătită la dumnealui Postelnicul Scanavì, lei douăzeci de mii, adecă . . . . . lei 20.000

86, Dechemvre 15, am luat prin mâna boierului Postelnic Scanavì lei două mii două sute . . . lei 2.200

87, Mart 9, am luat prin mâna Postelnicului Scanavì lei şapte mii zece . . . . . lei 7.010

87, Iulie 19, am luat o poliţă ce s'a tras plătită pe numele lui Panu Sterghie, şi s'a făcut *tahrichi* prin mâna Postelnicului Scanavì lei douăzeci de mii, ... lei 20.000

Şi încă cinzeci şi două de mii şi şapte sute zece 52.710

1787, Noiemvre, am luat la poliţă de la havaleaua Ocnelor, de la Dumitrachi Turnavitul, lei patru mii cinci sute, adecă 4.500

1788, am luat încă la poliţa de la

χαβαλὲν Ὀκνῶν παρὰ τοῦ Δημητράκη Τουρναβίτου, εἰς λογαριασμὸν τοῦ Ὕψους του, γρόσια τέσσαρες χιλιάδας πεντακόσια . . . . . γρ. 4.500
1788, Αὐγούστου κα', ἔλαβον ὁ Τζεβαχερτζῆς Μανολάκης τέσσεραις χιλιάδες . . . . . γρ. 4.000
65.710

havaleaua Ocnelor, de la Dumitrachi Turnavitul, pentru socoteala Înălțimii Sale, lei patru mii cinci sute 4.500
1788, August 21, a luat giuvaergiul Manolachi patru mii . . . lei 4.000
65.710

CLXI.

Epigrame către Nicolae-Vodă Mavrogheni. De la 1786.

Πρὸς τὸν ὑπέρτατον ἡγεμόνα κύριον Νικόλαον ἐπίγραμμα ἡρωελεγεῖον ἐγκωμιαστικόν, ἐν ᾧ οἱ μετὰ τὸ τετράστιχον ὀκτὼ στίχοι κατὰ βάθος ἐν τοῖς στοιχείοις ἑκάστης λέξεως τοῖς ἐξ ὧν ἄρχεται τετράκις περιέχεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ Νικόλαος.

Σώσαις ὑψιμίδων πασσίμβροτε ἄφθιτε σῶτερ
Ἔνδι καὶ διέποις θ' ἀστεμφεία κράντορα θεῖον·
κοίρανον εὐσεβέα στάθμην σοφίῃ ἀζιγνώτῳ,
ἰδμοσύνῃ θ' ἁπάσῃ θείοις τ' ἐνὶ δόγμασιν ὄντως.
Νιφαλέον Νικόλαον Νηπενθέα Νηοχαρῆα,
Ἱλαρὸν Ἰσχυρόβουλον Ἰθύντατον Ἱμερόεντα,
Κόσμιον Κλητογενῆ Καλλιστεφέα Κλιτιάδην,
Ὄρχαμον Ὀρθόπολιν Ὀλβιστὴν Ὀλβιόδωρον,
Λαμπραυγῆ Λαμπτῆρα Λιγυρὸν Λαμπετόεντα,
Ἄσμενον, Ἀνθεμόεντα Ἀγακλητὸν Ἀστεροέντα,
Σώφρονα Σεμνότατον Σειρῆνος Σεμνολόγημα.
Φρούρεε δὴ θεράπον θ' Ὑψίθρονε, σὸν Νικόλαον,
Οὐγγροβλάχων μέγ' ἄεισμα, φαάντατον ἔμφρονα φῶτα,
Φαίδωμον ἡγεμόνεσι, σοφώτατον ἔξοχα πάντων,
Πλείονας ἐς λυκάβαντας ἐν εὐθυμίᾳ καὶ ὑγείᾳ.

ΣΤΙΧΟΙ ΚΑΡΚΙΝΙΚΟΙ.

Ὁ πάνυ ναὸν νωμῶν, νόα νῦν ἄπο
ἀμαθίας ἄλευ, ἵν' ἐλάσαι θαμά
νόσον ἀπόρων, νωρῶν, νώροπ' ἄνοσον
ἀρχηκὰ Σωτὴρ ἄρα ῥητῶς ἃ κιχρᾷ·
ἄρδε νόμιμον ἄνα νόμιμον ἕδρᾳ.

CLXII.

Scrisoare a unui nenumit către Nicolae Mavrogheni, despre meritele lui (retorică), cu lauda insulei de naștere, Paros. De la 1786.

Τῷ ὑψηλοτάτῳ, θεοσεβάστῳ καὶ πανευκλεεστάτῳ Αὐθέντῃ καὶ Ἡγεμόνι πάσης Οὐγκροβλαχίας, κυρίῳ, κυρίῳ Ἰω. Νικολάῳ Μαυρογένει τὴν δουλικὴν καὶ ὀφειλουμένην πρασκύνησιν.

Βαβαὶ πόσον ἰσχύει ἡ τῆς ἀρετῆς δύναμις! Τοιαῦται σοι, Ὑψηλότατε Αὐθέντα, τῶν ἀρετῶν αἱ ἀμοιβαὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἀκραιφνοῦς πίστεως, τῆς πρὸς τοὺς ἁγίους διάπυρον φίλτρον μεγίστης εὐλαβείας, τῆς ἐλεημοσύνης, τῆς φιλαδελφείας, τῆς ταπεινώσεως καὶ τῶν λοιπῶν αἱ σοῦ περιστρέφουσι τὴν θείαν ψυχήν. Ὅθεν μετ' ἐκπλήξεως ἄξιον βοῆσαι: Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ὁ διὰ τοσούτου χοροῦ τῶν αὐτῆς ἀρετῶν τὴν μεγίστην ταύτην καὶ ἀνυπέρβλητον χαρὰν χαρισάμενος

52220. Iorga „Hurmuzaki", XX.

παντὶ τῷ χριστεπωνύμῳ αὐτοῦ πληρώματι αὐχεῖν καὶ ἐναμβρύνεσθαι τῇ μεγαλοπρεπεστάτῃ καὶ ὑπερτελεῖ δόξῃ αὐτῆς, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὅτι ὑπερεκπερισσοῦ ἐδόξασε τὰς κυκλαδονήσους, μᾶλλον δὲ τὴν κοινὴν πατρίδα τὴν νῦν δοξασμένην Πάρον, ἥτις δικαίως ἐγκαυχᾶται, σάλπιγγος τρανώτερον βοᾷ· συγχαίρεταί μοι πᾶσαι αἱ νῆσοι· ἀπέλαβον τὰ τροφεῖα, δεδόξασμαι, ἐμεγαλύνθην, ὑψώθην παρὰ πάσας τῇ ὑψηλοτάτῃ ἀναῤῥήσει τοῦ ὑψηλοτάτου μου πολιούχου καὶ Αὐθέντου. Ὅθεν καὶ ἐγώ, ὁ εὐτελής, ἔνθους ὑπὸ τῆς χαρᾶς γενόμενος, προσφωνῶ αὐτῇ ἐπευχόμενος: Πολυχρόνιον ποιῆσαι Κύριος ὁ Θεὸς τὸν ὑψηλότατον καὶ θεοσεβέστατον Αὐθέντην ἡμῶν καὶ Ἡγεμόνα πάσης Οὐγκροβλαχίας, κύριον, κύριον Νικόλαον Μαυρογένη, εἰς χαρὰν πάντων τῶν χριστιανῶν, ἡμετέραν δὲ δόξαν καὶ ἀγαλλίασιν.

CLXIII.

De la 1786 (?).

* Fragmente de scrisori cu deosebite destinaţii în legătură cu Domniile româneşti.

Εὔελπις μένει ὅτι ἐξ ἐκείνου ἀποχρώντως αἰτιολογήσει χρωματίζουσα ἐντέχνως ἡ πολυμάθειά της πᾶσαν εὔθετον ἰδέαν εἰς τὸ ἐφετὸν τέλος, συναποστέλλουσα καὶ τὰ ἴδια αὐτοῦ ἔγγραφα πρὸς οὓς ἂν ἐγκρίνῃ τὴν ἐν τέλει ..., ἐμπράκτου συνεφάψεως, εὐπραγίας καὶ εἰλικρινοῦς εὐδοκιμήσεώς τε, κατὰ τὴν κοινῶς ἀπαιτουμένην εὐαρέστησιν εἰς ἃ δεῖ, οὐ μόνον συνενέσας ὤφθη, ἀλλὰ καὶ φιλοτιμίαν ἄκραν τρέφει, καὶ ζωηράν, ὡς εἰπεῖν, ὄρεξιν, καὶ αὐθαίρετον ῥοπὴν καὶ κλίσιν εἰς τὸ νὰ ἐξαλείψῃ παντελῶς ὅλους κοινῶς τοὺς φαυλοβιοῦντας καὶ ἀντιβαίνοντας εἰς πᾶν ῥητοῦν βασιλικὸν προσκυνητὸν ὁρισμὸν καὶ τῆς ἐξουσίας πρόσταγμα. Φθάνει μόνον νὰ διαγνωσθῇ μέλος γνήσιον καὶ ὑγιαῖνον τῆς ἀρχικῆς ὁλομελείας καὶ κυριότητος, ὃ δὲ καὶ ἀπεκδέχεται διὰ μόνης, μετὰ Θεόν, τῆς δυνατῆς χειραγωγείας καὶ αὐθεντικῆς τοῦ Ὕψους της ἀντιλήψεως καὶ σοφῆς ἐπιτηδεύσεως, καθυποσχόμενος εὐσυνειδότως μετὰ φρικτῶν κατ' αὐτοὺς ὁρκομοσιῶν, οὐ μόνον, ὡς εἰπεῖν, πραγματικὴν τὴν ἐκτέλεσιν εἰς εὔκαιρον κατάλυσιν καὶ παντελῶς ἀφανισμὸν πάντων τῶν ἀντιπραττόντων εἰς τὰ βασιλικὰ προσκυνητὰ δόγματα καὶ ὁρισμούς, ἀλλὰ καὶ διὰ βίου παντὸς ἀφιέρωσίν του καὶ ὑπόκλησιν ἀπαρέγκλιτον εἰς τὴν αὐθεντικὴν αὐτῆς βούλησιν καὶ γνώμην.

[1] Τὸ πληρέστατον εἰλικρινίας καὶ ἀδελφότητος χαροποιόν μοι ἀδελφικόν της, δι' ἣν ἤμην, εἶμαι καὶ ἔσομαι μέχρις ἐσχάτης μου ἀναπνοῆς ὑπόχρεως καὶ εὐχάριστος, γνωρίζων τὸν βαθμὸν τῆς εὐεργεσίας της, ἡ ὁποία ἴσως, μὴ οὖσα γνωστὴ τῇ Εὐγενείᾳ της, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠμπορῇ ποτὲ νὰ ὑποθέσῃ τὴν σατισφατζιόνε ὁποῦ λαμβάνω ἀπὸ τὴν πληροφορίαν, νὰ ὑποθέττῃ ὅτι αὐτὰ εἶναι ὑπερβολαὶ καὶ μουκαπελέδες.

[2] Ὁ δοῦλός της, εὐεργετούμενος παρὰ τοῦ ἀγᾶ μου, δὲν πρέπει νὰ ἀχαριστῶ, ἀλλ' ὁμολογῶν τὴν χάριν, νὰ κηρύττω ὅτι ἠξιώθην τοῦ μόνου ἐφετοῦ, τὴν ἀπόλαυσιν δηλαδὴ τῆς καθαρᾶς εὐνοίας ὁποῦ ἐλάτρευα καὶ λατρεύω, τὸ ὁποῖον μὲ τὸ νὰ ἐδόξασα δυσκατόρθωτον διὰ τὴν ἀναξιότητα τοῦ ἑαυτοῦ μου, νὰ ἰδῶ ὅτι τὸ ἐκατόρθωσα, ἔτι μᾶλλον ἡ ἐπιτυχία αὕτη εὐεργεσία ἐκρίθη, καὶ τῷ ὄντι εὐτύχημα.

CLXIV.

De la 1786.

* Felicitare a unui episcop, poate către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, pentru serbătorile Crăciunului şi Epifanie, cerând voie să rămâie de serbători în Scaunul său, pentru bucuria creştinilor din eparhia sa, dar e gata a veni la chemare.

Εὐσεβέστατε, ὑψηλότατε καὶ εὐγενέστατέ μοι Αὐθέντα, τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ταπεινῶς εὐχόμενος, τὴν ὀφειλομένην μοι ἀποδίδω προσκύνησιν.

† Ἐπειδὴ πάλιν ἡ κυκλικὴ τοῦ χρόνου περίοδος ἤγαγεν ἡμᾶς εἰς τὰς πανσέπτους καὶ σεβασμίους δεσποτικὰς ἑορτάς τῆς διὰ σαρκός, λέγω, τοῦ θείου Λόγου ἐπιδημίας, δι' ἧς ὁ ἀό-

---

[1] Acest paragraf pare a face parte din scrisoarea unui Domn către altul, care se declară încântat de scrisoarea acestuia.

[2] De aici pare un fragment de raport al capuchehaielei. E vorba de binefacerile unui agă.

ρατος Θεὸς ὁρατὸς τοῖς ἀνθρώποις γίνεται, καὶ τῶν φωτονσίμων καὶ θείων Ἐπιφανείων, δὲν λείπω κατ' ὀφειλὴν δουλικὴν καὶ ἀπαραίτητον νὰ ἀποδώσω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει τὰς ταπεινὰς συγχαρητικάς μου προσκυνήσεις, ἐπευχόμενος τῷ θεανθρώπῳ Σωτῆρι ἡμῶν, τῷ τὰ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν καταδεξαμένῳ, ἵνα καταξιῇ τὴν εὐμενεστάτην αὐτῆς Μεγαλειότητα ἑορτάζειν φαιδρῶς καὶ πανηγυρίζειν αὐθεντικῶς καὶ χαρμοσύνως τὰς δεσποτικὰς ταύτας τῆτες, εἰς νέωτα καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας ἡλίου κυκλοφορίας, μετ' ἄκρας ὑγιείας, ἀλήκτου εὐδαιμονίας καὶ ἀκλονήτου στερεώσεως ἐπὶ τοῦ ἐκλάμπρου αὐθεντικοῦ αὐτῆς Θρόνου, προσεπιδορούμενος αὐτῇ καὶ τὸ εἰσερχόμενον ἤδη Νέον Ἔτος πανεύδαιμον, πανευτυχὲς καὶ παναίσιον.

Εὐμενέστατέ μοι Αὐφθέντα *(sic)*, τῇ φιλευσπλάγχνῳ καὶ χριστομιμήτῳ αὐτῆς διαθέσει ἐπιστηριζόμενος, θάρρει δουλικῷ παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος, ἐὰν κριθῇ παρὰ τῇ αὐτῆς Μεγαλειότητι εὔλογον, γινώσκουσα ἀκριβῶς τὰ κατ' ἐμὲ πάντα, νὰ ἔχω τὴν πανέκλαμπρον ἄδειαν νὰ μείνω κατ' αὐτὰς τὰς ἁγίας καὶ δεσποτικὰς ἑορτὰς εἰς τὴν ταπεινήν μου ἐπισκοπήν, πρὸς χαροποίησιν τῶν ἐπαρχιωτῶν μου χριστιανῶν. Οὕτω δέομαι τῆς Ὑμετέρας εὐμενεστάτης Μεγαλειότητος, καί, ὅταν εἶναι ἡ πανέκλαμπρος προσταγὴ καὶ αὐθεντικὸς ὁρισμὸς καὶ προσκυνητὸς τοῦ Ὕψους της, ἀμέσως καὶ ἀνυπερθέτως ἔρχομαι εἰς προσκύνησίν της.

Ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ, κ. τ. λ.

CLXV.

De la 1786.

* Fragment de scrisoare cu privire la o vagă afacere în legătură cu „Înălţimea Sa".

Ἐκ τῶν πραγμάτων ἀναγκάζομαι νὰ σὲ γράψω ὅτι τὰ ἀκουσθέντα καὶ φημισθέντα εἶναι ἀλλεπάλληλα· ἡ ὀλίγη σου φροντὶς ὁποῦ μετῆλθες εἰς ὅσα τοῦ χρέους ἑνὸς διορισθέντος ἐφόρου τῶν ἐκεῖ, τὰ φημιζόμενα ἂν εἶναι ἀληθεύοντα, θέλουν κινήσει τὸ Ὕψος του εἰς πολλὴν ἀγανάκτησιν, καὶ τότε ἔχεις νὰ λάβῃς τὰ 'πίχειρα τῆς κακῆς σας συμπεριφορᾶς. Σύ, διωρισθεὶς πληρεξούσιος διευθετής, ἐπιμελοῦ νὰ κατευοδοῦται κάθε ὑπόθεσις, ἀποφεύγων τὸ νὰ παρεκτρέπεσαι εἰς ἄτοπα, καὶ νὰ γίνῃς δι' ὅλου ἔκδοτος εἰς τὸ νὰ εὐχαριστῇς τὸ Ὕψος του, μὲ ὅσα σὲ ὑπαγορεύει τὸ χρέος σου, νὰ καταβάλλῃς τὴν χρεωστικὴν δυνατὴν ἐπιμέλειαν.

Πολὺ τὸ νουφοῦζι του, πολλὰ ὅμως περισσότερα ἡ πρὸς τὸ Ὕψος του εἰλικρινὴς προσήλωσις τοῦ ἀνδρός· διψᾷ δὲ τὴν εἰλικρινῆ ἕνωσίν του, καὶ σταθερότητα, καὶ εἶναι ὅλως ἔκδοτος εἰς τὸ κατὰ δύναμιν ἐπὶ τῇ βεβαίως ἀποδιδομένῃ παρὰ τοῦ Ὕψους της συνήθως συμπαθίᾳ του καὶ φιλευσπλαγχνίᾳ.

CLXVI.

De la 1786.

* Mulţămire a unei nenumite, văduvă, către Domnul Ţerii-Românești, pentru numirea ginerelui său, Grigoraşcu, în calitate de Comis, ca ispravnic de Ilfov: i-ar trebui ca să mulţămească „elocvenţa lui Stentor şi condeiul lui Demostene" (!).

† Τὸ πανέκλαμπρον Ὕψος τῆς θεοφρουρήτου αὐτῆς Μεγαλειότητος γονυκλιτῶς προσκυνῶ ἐκ βάθους ψυχῆς, ἐξαιτουμένη αὐτῇ παρὰ Θεοῦ ὑγιείαν, εὐτυχίαν καὶ πολυχρόνιον διαμονὴν εἰς τὸν πανέκλαμπρον αὐτῆς Θρόνον καὶ ἀνεπηρέαστον τηρουμένην, ἐξ ὁρατῶν καὶ ἀοράτων ἐχθρῶν, πρὸς εὐτυχίαν πολλῶν καὶ καύχημα τοῦ ἡμετέρου Γένους.

† Διὰ γράμματος τοῦ ἡμετέρου γαμβροῦ Γρηγοράσκου, τὸν ὁποῖον τὸ Ὕψος της ἐτίμησε μὲ τὸ ὀφφίκιον τῆς Κομησίας, δίδωντας αὐτῷ καὶ τὴν ἰσπραβνιτζίαν Ὀλφοβο, ἐβεβαιώθην πραγματικῶς ἐκεῖνο ὁποῦ διὰ λόγου μοὶ ὑπεσχέθη. Τοῦτο πόσην χαρὰν μοὶ ἐπροξένησε καὶ πόσας εὐχὰς ἐκ καρδίας ἀποδίδω τῷ Ὕψει της καὶ πόσας χάριτας ὁμολογῶ καὶ θέλω κηρύττω ἐν ὅσῳ οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ τοῦ ἡλίου φῶς βλέπουσι· τοῦτο εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ παραστήσω, οὔτε διὰ προφορικοῦ λόγου, οὔτε μὲ τὸ κονδύλι, καί, ἐὰν ἤθελε μὲ δοθῇ ἡ εὐγλωττία τοῦ Στέντορος καὶ ὁ Δημοσθένειος κάλαμος. Συνέπεσον λοιπὸν δύο μαχόμενα: τὸ μέγεθος τῆς ὑπερβολικῆς εὐεργεσίας ὁποῦ ἐποίησε πρὸς τὸν γαμβρὸν ἐμοῦ τῆς ταπεινῆς δούλης τοῦ Ὕψους της, καὶ τὸ ἀδύνατον τῆς διὰ λόγου πρεπούσης εὐχαριστίας ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τὸ πανέκλαμπρον Ὕψος της. Ἀλλὰ διὰ ταῦτα νὰ σιωπήσω; Μὴ γένοιτο! Μὲ τὴν δύναμιν λοιπὸν ὁποῦ ἔχει ἡ ἄμουσός

μου γλῶσσα ἀποδίδω τὰς εὐχαριστίας πρὸς τὸ πανέκλαμπρον καὶ εὐεργετικώτατόν μοι Ὕψος της. Εὐχαριστῶ λοιπόν, καὶ ὑπερευχαριστῶ, καὶ μυριάκις εὐχαριστῶ, Αὐθέντα μου ὑψηλότατε. Θεός, ὁ πάντα ποιῶν, οἷς οἶδε κρίμασιν, ἐὰν διὰ τὰς ἁμαρτίας μου μὲ ὑστέρησε τὸν ἀγαπητὸν σύνευνον, δὲν ὑπέφερε νὰ μὲ ἔχῃ βυθισμένην εἰς τὸ χάος τῆς λύπης διὰ παντός, ἀλλ' εἶχε προορισμένον νὰ μὲ παρηγορήσῃ εἰς καιρὸν διορισμένον διὰ τοῦ πανεκλάμπρου αὐτῆς Ὕψους· Αὐτὸς ὁ Προνοητὴς τῶν πάντων ἔνευσεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Ὕψους της νὰ γένῃ πατὴρ καὶ προνοητὴς αὐτοῦ τοῦ ἀπορφανισθέντος κατὰ πάντα γαμβροῦ μου. Τίνας λοιπὸν πρεπούσας ἀποδώσω δόξας τῷ Θεῷ καὶ εὐχαριστίας τῷ Ὕψει της; Ἐξασθενεῖ μου ἡ γλῶσσα, ἀδυνατεῖ μου ὁ κάλαμος, ἡ καρδία μου βοᾷ, καὶ ἡ γλῶσσά μου δὲν δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὰ βοώμενα. Ἐγὼ λοιπὸν σιωπῶ, καὶ ἂς ἐννοήσῃ τὸ Ὕψος της πόσας εὐχὰς ἀναπέμπω καὶ θέλω ἐκφωνῶ καθ' ἑκάστην πρὸς στεραίωσιν πολυχρόνιον καὶ ὑγιείαν μακρόβιον τοῦ ὑψηλοτάτου μου Αὐθέντου, καὶ θέλω κηρύττω τὰς χάριτας πρὸς τὸ Ὕψος της, οὗ καὶ μένω δούλη ὑποκλινεστάτη καὶ πρὸς Θεὸν διάπειρος ἱκέτης.

CLXVII.

De la 1786.

* Formulariu de mulţămită domnească, adresată unui ispravnic după recomandarea Hatmanului, care l-a cercetat.

Αὐθέντου πρὸς ἰσπράβνικον.

† Ἀγκαλὰ καὶ εἴχομεν πληροφορίαν διὰ τὴν εὐταξίαν ὁποῦ ἐκεῖ φυλάττεται μὲ τὸ καλὸν ζαπτηλίκι της καὶ διὰ τὴν ἀγρυπνίαν ὁποῦ ὅσον τὸ δυνατὸν κάμνει εἰς τὸ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ κατὰ τοῦτο τὸ παραμικρὸν κουσοῦρι, μὲ ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ ἀπὸ τὸν Χάτμανον, πογιάρην μας, ἤδη ἐκεῖθεν ἐπιστρέψαντα, εἰδοποιήθημεν ἐκ νέου, τόσον τὸ ἄκρον ἐμνιγέτι ὁποῦ ὅλοι οἱ ἐκεῖσε ἔχοντες ἐξ αἰτίας τοῦ ζαπτίου της εἶναι κατὰ πολλὰ εὐχαριστημένοι, ὅσον καὶ τὸ γαϊρέτι καὶ προθυμίαν ὁποῦ ἔχει εἰς τὸ νὰ ἐκτελῶνται ὅλαι αἱ ἐκεῖσε τυχοῦσαι μοχίμμικαι ὑποθέσεις μας ἔγινεν αἴτιον τὸ νὰ γραφῇ εἰς αὐτὴν τὸ παρόν μας, πρὸς ἔνδειξιν τοῦ ὅτι κατὰ πολλὰ ἐκ τούτου εὐηρεστήθημεν καὶ ὑπερβαλλόντως τὸ ἐκάμαμεν χάζι: πὲρ χορδὰρ ὀλσούν· ἀκολουθοῦσα δὲ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τὸν αὐτὸν καὶ ἀπαράλλακτον τρόπον, ἂς εἶναι βεβαία ὅτι καὶ ἡμεῖς, γνωρίζοντες τὸ τοιοῦτον καλὸν χιζμέτι της, πάντοτε θέλομεν εἶσθε ἀπὸ αὐτὴν εὐχαριστημένοι.

CLXVIII.

Constantinopol, 1787, 27 Februar.

Raport al capuchehaielelor moldovene către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, despre călătoria lui la Iaşi, plecarea Doamnei, cheltuielile şi pagubele ţerii, fuga lui Alexandru-Vodă Mavrocordat Firaris şi pârile lui, atitudinea vecinului muntean, călătoria unui Turc ce merge la Oceacov, lupte cu Mohammed-Paşa rebelul şi prietenii ce are Vodă la Poartă, în frunte cu Alì-Efendi.

Ὑψηλότατε καὶ εὐγενέστατε ἡμῶν Αὐθέντα,

Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνοῦμεν, ἀσπαζόμενοι ταπεινῶς τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν, δεόμενοι ἀδιαλείπτως τοῦ παναγάθου ἁγίου Θεοῦ ἵνα σκέπῃ καὶ περιφρουρῇ τὴν Αὐτῆς Ὑψηλότητα ἄνοσον, εὔθυμον, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος.

Τὰ ἀπὸ ις΄ης τοῦ τρέχοντος ἰδιά τε καὶ κοινὰ προσκυνητὰ ἡμῖν πανέκλαμπρα αὐτῆς μεθ' ὅσης πλείστης χαρᾶς καὶ ὑποκλίσεως ἐλάβομεν, ἐξ ὧν πληροφορηθέντες τὴν ὑπέρ τι ἄλλο εὐκταιοτάτην ἡμῖν πανέκλαμπρον ὑγιείαν

Prea-înălţate şi prea-nobile Domn al nostru.

Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite ne închinăm cu supunere, sărutând cu umilinţă urmele picioarelor Tale prea-strălucite, rugându-ne neîncetat de prea-bunul Dumnezeu Sfântul să apere şi să păzească pe Înălţimea Ta fără boli, bucuros, întru mulţi ani şi mai presus de orice întâmplare supărătoare.

Scrisorile Tale respectate şi prea-strălucite de la 16 ale luni trecute, cele proprii şi cele comune, le-am primit cu cât mai mare bucurie şi supunere, din care aflând prea-strălucita sănătate, prea-dorită

τοῦ Ὕψους της, τὸν διατηροῦντα αὐτὴν Κύριον ὑπερεδοξάσαμεν. Εἴδομεν καὶ τὰ ἐν αὐταῖς αὐθεντικῶς ἡμῖν προσταττόμενα καὶ ὅτι κατὰ τὴν ις΄ην τοῦ παρόντος ἔφθασεν εἰς Σιλίστραν, καὶ ἐθαυμάσαμεν μεγάλως τὸ γαϊρέτι της, καί, ἀγκαλὰ τοῦ κοπουσίου της ὁ ἱκτιζὰς αὐτὸς νὰ ἦτον καθὼς καὶ τὸ ταχμήνι τοῦ δούλου της, ἀκούσαντες ὅμως τὸ προγεγονὸς τουφάνι, ὅτι τὴν ἐραστγκέλδισεν εἰς Σεϊμέν-κιογί, τὸ ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ ἦτον ὑπερβολικόν, ἔκαμε μετζπούριδες ὅλους τοὺς γιολτζίδες νὰ κάμουν κονάκι, εἰς τὰ μέρη ὁποῦ εὑρέθησαν καὶ νὰ καπαδισθοῦν, δὲν ἠλπίζαμεν ποτὲ νὰ ἠμπορέσῃ τὸ Ὕψος της νὰ κάμῃ τόσον γαϊρέτι, καὶ μάλιστα ὁποῦ κατόπιν πάλιν ἐμάθομεν ὅτι τὸ ψῦχος καὶ ἡ χιὼν ἦτον ὑπερβολικά, καὶ ἐσούρδισαν πολύ, διὰ τὸ ὁποῖον εἴμασθαν καὶ πολλὰ ἐγνοιασμένοι. Ἂς εἶναι δὲ δεδοξασμένον τὸ πανάγιον ὄνομα τοῦ διττῶς χαροποιήσαντος ἡμᾶς Κυρίου ἡμῶν, τόσον μὲ τὴν χαροποιὰν καὶ χαγιατπαχσικὴν μας πληροφορίαν τῆς ἐκτελοῦς ἐκλάμπρου ὑγιείας τοῦ Ὕψους της, ὅσον καὶ τοῦ ὅτι σὺν Θεῷ ἔφθασεν ὑγιῶς τῇ ις΄ εἰς Σιλίστραν, διὰ τὸ ὁποῖον τὴν ἐπῆνεσαν καὶ οἱ πολυχρόνιοι ἡμῶν αὐθένταις, πεγενδίσαντες τὸ γαϊρέτι της. Ὅθεν κάμνωμεν ταχμήνι οἱ δοῦλοί της (καὶ μάλιστα ὁποῦ ἐλάβομεν σήμερον καὶ εἴδησιν παρὰ τῶν ἐλθόντων βλάχων καλαράσηδων ὅτι σελαμετλέριλε ἐπέρασε καὶ τὴν Τούναν ἀπὸ Σιλίστραν) μετὰ πέντε ἡμέρας νὰ εὐοδοθῇ σὺν Θεῷ εἰς Γιάσι, διὰ τὸ ὁποῖον συγχαιρόμεθα δουλικῶς τῷ Ὕψει της, — ὅπως εἴῃ ἡ πανέκλαμπρος ἄφιξίς της παναίσιος καὶ πανευδαίμων καὶ πρόξενος ἡσυχίας πνεύματος, εἰρινικῆς καταστάσεως, χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, χαρίζων Αὐτῇ ἡ ἐξ ὕψους θεία Πρόνοια μακροχρόνιόν τε ζωὴν καὶ ἀκλόνητον διαμονὴν καὶ στερέωσιν ἐπὶ τὸν πανέκλαμπρον καὶ ἡγεμονικὸν αὐτῆς Θρόνον μέχρι βαθυτάτου γήρως καὶ λυπαροῦ.

Δὲν ἀμφιβάλλομεν δέ, Αὐθέντα ἡμῶν ὑψηλότατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τοῦ σὺν Θεῷ αἰσίου κατευοδίου της νὰ ἐξεκίνησε τὸν Τατάρ-Ἰπραχίμην μὲ τὴν εἴδησιν αὐτὴν (τὴν ὁποίαν προσμένουν οἱ πολυχρόνιοι ἡμῶν Αὐθένται μὲ πολλὴν πρεμοῦραν) καὶ μὲ τὰ ἀναγκαῖα μουφασάλικα ταχριράτιά της, τόσον ἐτραφίλε δηλοτικὰ τῆς φυγῆς τοῦ τρισκαταράτου φυγάδος[1], τοῦ τρόπου καὶ τῶν μέσων (τὸ ὁποῖον αὐτό, ὡς προεγράφομεν τῷ Ὕψει της, ζητῆται καὶ προσμένεται παρ' Αὐτῆς διὰ νὰ γίνῃ ἀπόδειξις εἰς χεῖρας τοῦ Δεβλετίου), ὅσον περὶ

nouă peste orice alta, a Înălţimii Tale, am preaslăvit pe Domnul care te păzeşte. Am văzut şi cele înăuntru domneşte poruncite nouă şi că la 16 ale lunii de faţă ai ajuns la Silistra, şi ne-am mirat mult de râvna Ta, şi, cu toate că strânsoarea ostenelii tale era ca şi socotinţa robului Tău, dar că, auzind furtuna ce s'a întâmplat de Te-a prins la Seimen-Chioiu, care, fiind peste măsură, a fost silit pe toţi drumeţii să facă şi ei conac pe unde s'au aflat şi să între supt acoperiş, n'am nădăjduit vre-odată ca Înălţimea Ta să poată face o astfel de râvnă, şi mai ales că pe urmă am aflat iarăşi că frigul şi zăpada erau peste măsură, şi au ţinut mult, pentru care am fost foarte îngrijoraţi. Fie slăvit însă preasfântul nume al Domnului nostru, care îndoit ne-a făcut bucurie, atât cu bucuria şi dorita veste a desăvârşitei strălucite sănătăţi a Înălţimii Tale, cât şi pentru că ai ajuns cu Dumnezeu sănătos la 16, în Silistra, pentru care Te-au lăudat şi stăpânii noştri, cari să aibă mulţi ani, plăcându-li râvna Ta. De unde chibzuim noi, robii Tăi (şi mai ales că am primit azi şi ştire de la călăraşii munteni ce vin că ai trecut cu sănătate şi Dunărea pe la Silistra) ca în cinci zile să vii cu Dumnezeu la Iaşi, pentru care ne bucurăm supus cu Înălţimea Ta, — fie prea-strălucita-Ţi sosire foarte cu noroc şi cu toată fericirea şi pricină de linişte de suflet, de bună stare, de stare paşnică, de bucurie şi norocire, hărăzindu-Ţi cea din înălţime dumnezeiască Pronie viaţă îndelungată şi netulburată rămânere şi întărire pe Scaunul Tău preastrălucit şi domnesc până la prea-adâncă şi senină bătrâneţă.

Nu ne îndoim însă, Doamne al nostru prea-înălţate, că, după două zile de la fericita-Ţi călătorie cu Dumnezeu, vei fi mişcat pe Tatar-Ibrahim cu această ştire (pe care o aşteaptă domnii noştri, cei întru mulţi ani, cu multă nerăbdare) şi cu cele de nevoie rugătoare raporturi ale Tale, tot aşa de lămurit vădind fuga celui de trei ori ticălos fugar, felul şi mijloacele (care acest lucru, cum am mai scris Înălţimii Tale, se caută şi se aşteaptă de

[1] Alexandru Mavrocordat, „fugarul" (Firaris), Domn al Moldovei, trecut la Ruşi.

καταστάσεως τόπου καὶ λοιπῶν ἄλλων ἀναγκαίων ὁποῦ κρίνει τὸ Ὕψος της. Πρὸς δὲ θέλει ἠξεύρῃ ὅτι τόσον περὶ τῶν ἐδῶ μαχπούσιδων, ὅσον καὶ περὶ τοῦ εἰς τὰ αὐτόθι εὑρισκομένων ὅλου τοῦ ἐτπὰ τοῦ φιραρί, καὶ περὶ τῶν πιασθέντων ἀνθρώπων του, κἀμμία ἀπόφασις δὲν θέλει γίνῃ παρὰ τοῦ Δεβλετίου ἐν ὅσῳ δὲν ἔλθῃ περιγραφὴ παρὰ τοῦ Ὕψους της. Δὲν εἶναι ἀμφιβολία ὅτι θέλει γράψει ἰδιαιτέρως καὶ τῷ ὑπερτάτῳ αὐθέντῃ μας[1], ὡσὰν ὁποῦ κοντὰ ὁποῦ ἀμέσως τῇ τὸ ἐπρόσταξε, καὶ τῇ ἔδωκεν αὐτὸ τὸ ρουχλή του, φαίνεται ὅτι τὸ θέλει ἡ Μεγαλειότης του· ὅθεν, ἂν καὶ τὸ ἐπαρέβλεψε κατὰ πρώτην φοράν, πρέπει ἀμέσως νὰ τὸ κάμῃ, καὶ νὰ τὸ ἀκολουθῇ εἰς τὸ ἑξῆς μὲ κάθε καλαράσην, καὶ κοντὰ εἰς ἄλλας της ὑποθέσεις νὰ περιέχουν καὶ κἄποιας παρτικουλαρικάς. Καλὸν ἦτον νὰ ἔγραφε τώρα ἀμέσως καὶ περὶ τῶν ὥνπερ ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τοῦ φιραρῆ, καί, ἂν δὲν τὸ ἔκαμε, ἄνευ ἀναβολῆς πρέπει νὰ τὸ κάμῃ, ἐπειδὴ καὶ οἱ δοῦλοί της, ἀφ' οὗ ἐπαρακαλέσαμεν ἅπαξ καὶ δὶς καὶ πολλάκις, καὶ εὐγήκαμεν καὶ εἰς τὸν ἴδιον ὑπέρτατον ἐφένδην μας καὶ μᾶς ὑπεσχέθη, καθὼς τὸ προεδηλώσαμεν τῷ Ὕψει της, τώρα ἀπεσιωπήθη, καὶ κανένα σερμὲν δὲν βλέπωμεν τῶν παρακλήσεών μας, μήτε ἐλπίζωμεν, δηλαδὴ κατὰ τὸ τάρζι ὁποῦ βλέπωμεν. Ἀγκαλὰ ἀκόμη δὲν εἶναι λόγος μήτε περὶ τῶν χρεωστουμένων εἰς ζαρπχανὲ καὶ μιρί, μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἤθελε φανῇ τόσον πικρὸν καὶ σκληρόν, ἂν δὲν μᾶς ἐβίαζαν κἂν διὰ τὰ γνωστὰ διακόσια[2], μὰ εἰς τέτοιον βαθμὸν μᾶς ἐβίασαν ἀφ' οὗ ἕως τώρα ἐδώκαμεν διαφόρους ἀποκρίσεις καὶ τέλος πάντων κατὶ τζεβάπι, ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν ἡμεῖς, οἱ δοῦλοί της, ἐντεῦθεν νὰ τελειώσωμεν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, μόνον ἐγράψαμεν τῷ Ὕψει της, καὶ προσμένομεν ἀπόκρισιν, ὡσὰν ὁποῦ μήτε χάλι ἔχομεν, μήτε τακάτι πλέον μᾶς ἔμεινε, καὶ πόθεν νὰ τὰ κάμωμεν; Εἰς αὐτὰ τὸ καρσιλίκι μας ἦτον τὰ παρὰ τοῦ φιραρῆ ληφθέντα, ἂς τὰ κάμουν ταχσίλι ἐκεῖνα καὶ ἂς τὰ κρατήσουν, καὶ ἄλλα τοιαῦτα πολλά, ὁποῦ πλέον δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ ἀποφύγωμεν κἄποιαν δόσιν, καὶ ἐδόκαμεν ὑπόσχεσιν αὔριον νὰ δώσωμεν δεκαπέντε χιλιάδες γρόσια, ἐπειδὴ εἴδομεν ὅτι τὸ πρᾶγμα ἀνοστεύει· μ' ὅλον τοῦτο πάσχομεν καὶ αὐτὰ νὰ μὴν τὰ δώσωμεν γὲκ ταχταδάν, ἀλλά, δίδοντες αὔριον μίαν ποσότητα, νὰ κερδίσωμεν τρεῖς τέσσερας ἡμέρας τὰ κουla Tine, că să se facă declaraţie în mânile Devletului), cât şi despre starea locului şi celelalte de nevoie ce vei crede Înălţimea Ta. Şi să mai afli că, atât cu privire la cei închişi ai lui de aici, cât şi pentru ce se află acolo întreaga suită a fugarului, şi pentru oamenii lui prinşi, nicio hotărîre nu se va face de către Devlet atâta timp cât nu va veni catastif de la Înălţimea Ta. Nu e îndoială că se va scrie în deosebi şi prea-înălţatului nostru stăpân, de oare ce, îndată ce nemijlocit Ţi-a poruncit-o şi Ţi-a dat ordinul (?) său, pare că o voieşte Măria Sa; care, şi dacă ai fi trecut-o cu vederea întâiaşi dată, trebuie neapărat să o faci, şi să urmezi apoi cu fiecare călăraş, şi aproape la fiecare treabă să se cuprindă şi unele particularităţi. Era bine să se fi scris acum de-a dreptul şi despre cele ce ai de luat de la fugar, şi, dacă nu s'a făcut, fără zăbavă trebuie să se facă, de oare ce şi robii Tăi, de când am fost chemaţi odată şi de două ori şi adesea, şi am ieşit şi la însuşi cel mai înalt efendi al nostru şi ni-a făgăduit, cum am mai arătat-o Înălţimii Tale, acuma a trecut-o supt tăcere, şi niciun folos nu vedem al rugăciunilor noastre, nici nu sperăm, adecă după starea (?) ce o vedem. De şi încă nu e vorba nici de cele datorite la monetărie şi la *mirì* (la Stat), totuşi nu ni-ar fi părut aceasta aşa de amar şi aspru, de nu ne-ar fi silit şi pentru cunoscutele două sute, dar până într'atâta ne-a silit, de când până acuma am dat deosebite răspunsuri şi la sfârşit lămuriri, că nu putem noi, robii Tăi, să îndeplinim de aici această afacere, ci Ţi-am scris Înălţimii Tale, şi aşteptăm răspunsul, că nici hal nu mai avem, nici putere nu ni-au mai rămas, şi de unde să-i facem? La o aşa împrejurare a noastră erau cele lăsate de fugar, că să le primească în samă şi să le iea, şi alte multe ca acestea, de n'am mai putut scăpa de a da un present, şi am făgăduit ca mâni să dăm cinsprezece mii de lei, căci văzuserăm că lucrul se strică; totuşi răbdăm şi acestea ca să

[1] Sultanul.

[2] De pungi.

σούρια· ἀγκαλά, ἂν εἴχομεν καὶ προαίρεσιν νὰ δώσωμεν περισσότερα, καὶ εἰς μίαν ἡμέραν, τῷ ὄντι τρόπον δὲν ἔχομεν, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἄσπρα πολλὰ ἐτραβίχθησαν ἐξ αἰτίας τῶν ἑτοιμασιῶν καὶ τῶν διαφόρων λακιρδιῶν καὶ παγιὰ χάτλι χουνέρδηρ νὰ εὕρῃ τινὰς καὶ χίλια γρόσια. Ὅθεν, ὑποθάττων τὸ Ὕψος της τὴν ἀνάγκην μας, καθὼς πλατύτερον τὴν περιγράφω καὶ τῷ ἄρχοντί της Χατμάνῳ, τὴν παρακαλοῦμεν, νὰ τὴν πολυχρονῇ ὁ ἅγιος Θεός, νὰ μᾶς προφθάσῃ ὅσον ταχέως κἀμμίαν ἱκανὴν ποσότητα, ὄχι ὅμως εἰς πόλιτζαις, ἐπειδὴ καὶ ταχσίλι δὲν γίνονται, ἀλλὰ εἰς νάκδη, καὶ τὸ καλήτερον καὶ πλέον σουχουλετλίδων ἦτον, ἂν εἶναι τρόπος φλουρία νὰ ἐστέλλοντο εἰς φλουρία, μὲ νεφέρια, χωρὶς γκιουρουλτὶ ἀγιρλικίου· πόλιτζαν ἐντεῦθεν κατὰ τὸ παρὸν δὲν εὑρίσκομεν νὰ τραβίξωμεν.

Πρὸς δέ, μὲ τὸ νὰ ἐκίνησεν ἡ ἐκλαμπροτάτη ἡμῶν κυρία Δόμνα κατὰ τὴν κα΄ τοῦ λήγοντος, ὡς ἐν τοῖς κοινοῖς δηλοποιοῦμεν τῷ Ὕψει της (καὶ ἄμποτες ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὴν κατευοδώσῃ σελαμετλέριλε, καὶ νὰ τὴν ἀπολαύσῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ πάσῃ χαρᾷ, καθὰ κοινῶς ἀφιέμεθα) καί, μὲ ὅλον ὁποῦ ἔγινεν ἐντεῦθεν παρὰ τῶν δούλων της ἡ δυνατὴ προμήθεια τοῦ γιὸλ χαρσλικίου, διὰ νὰ μὴν τύχῃ ὅμως εἰς τὴν στράταν δοκιμασθῇ ἔλλειψις, ἰχτιγιαδὲν ἂς στείλῃ τὸ Ὕψος της κἀμμίαν ποσότητα τῇ Ἐκλαμπρότητί της.

Περὶ τοῦ ἐτπὰ τοῦ φιραρῇ καὶ σήμερον ἔτυχε συνομιλία μετὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Ἀλῆ-ἐφένδη μας καὶ μᾶς εἶπε: „πὶζ πιγκὶν ταχριρατινὶ πακάριζ, ἄντζαλ πὲλκ πὲγ χεπισινὶ τουτοὺπ γκιονδερμελὶ δεβλετὲ μαχπουσέν“.

Μ' ὅλον τοῦτο τὸ Ὕψος της ἐν ὅσῳ δὲν λάβῃ τζεβάπι τοῦ Δεβλετίου εἰς τὸ περὶ τούτου ἔγγραφόν της, στοχαζόμεθα ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμῃ χαρεκέτι, ἐπειδὴ καὶ πότε λέγουν ἕνα καὶ πότε ἄλλο· οἱ πιασθέντες ὅμως βέβαια θὲ νὰ ζητηθοῦν μὲ καλὴν φύλαξιν.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, γνωρίζων καλώτατα τὴν πρὸς τὸν δοῦλόν της πιλὰ ἰστιχάκιν αὐθεντικήν της εὔνοιαν καὶ αὐτοπαράκλητον προαίρεσιν, τολμῶ νὰ ἐνοχλήσω τὸ Ὑψός της, καὶ νὰ τὴν ἐνθυμήσω, παρακαλῶντας την θερμῶς καὶ δουλικῶς περὶ τοῦ δούλου της γαμβροῦ μου· ὅθεν, ὅπως τὴν φωνu dăm dintr'odată, ci, dând, mâni o cantitate, o să câştigăm în trei, patru zile la cusururi; de şi, dacă am fi avut şi de gând a da mai mult, şi într'o singură zi, de fapt n'avem cum, căci şi mulţi bani s'au scos pentru pregătiri şi felurite adunări, şi e o minune să afle cineva şi o mie de lei. Deci, supuind Înălţimii Tale nevoia noastră, precum mai pe larg o descriu şi boierului Tău Hatmanul, Te rugăm, ţie-Te Dumnezeu sfântul, să ni trimeţi cât mai iute o destulă cantitate, nu însă în poliţe, căci nu ajung la platâ, ci în naht, bine, şi, ce ar fi mai bine şi mai de folos (?), de s'ar putea ca galbenii să se trimeată în galbeni, cu neferi (ostaşi), fără greutate; poliţă de aici deocamdată nu găsim să scoatem.

Pe lângă aceasta, de oare ce a plecat prea-strălucita noastră stăpână Doamna la 21 ale acestei luni, precum o vestim Înălţimii Tale prin raportul comun (şi de ar da Dumnezeu să călătorească sănătoasă şi s'o afli Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită în cea mai înaltă sănătate şi cu toată bucuria, precum în de obşte o dorim), şi, cu toate că a fost de aici de la robii Tăi grija ce s'a putut a cheltuielilor, ca să nu se întâmple însă a se încerca pe drum vre-o lipsă de ceva, trimete-i Înălţimea Ta vre-o sumă de reservă Strălucirii Ei.

Pentru suita fugarului şi azi a fost adunare cu prea-strălucitul nostru Alì-Efendi al nostru şi ni-a spus: „noi azi scrisorile lui de îndreptăţire le vedem, numai poate beiul, toate adunându-le, să trimeată la Poartă pe închişi“.

Însă totuşi Înălţimea Ta, până nu vei lua răspuns al Devletului la cel pentru aceasta înscris al Tău, credem că nu se cuvine să faci vre-o mişcare, de oare ce odată zic una şi altă dată alta; cei prinşi însă de sigur se vor cerceta cu bună pază.

Prea-înălţate al mieu Domn, cunoscând foarte bine prea marea (?) bunăvoinţă domnească şi aplecarea de la sine către robul Tău, îndrăznesc să tulbur pe Înălţimea Ta, şi să-Ţi amintesc, rugându-Te călduros şi supus pentru robul Tău, ginerele mieu; deci, cum Te va lumina Dumnezeu

τίσει ὁ ἅγιος Θεός, καὶ ὅτι λογῆς εἶναι ἡ ἔκλαμπρος προσταγή της, παρακαλῶ νὰ μὲ κάμῃ μεσορούρην. Τὸ μεράμι εἶναι, Αὐθέντα μοι, νὰ ἀποκτήσῃ ἐπὶ τῶν ἐκλάμπρων εὐτυχῶν τοῦ Ὕψους της ἡμερῶν μερικοὺς παράδες ὁποῦ νὰ ἔχῃ νὰ τρώγῃ, καὶ νὰ μὴν περνᾷ πάλιν μὲ ἀνάγκην ἡ δούλη της, αὐταδέλφη μου, ὡσὰν ὁποῦ τὸ βάρος θέλει εἶσθαι πάλιν τοῦ δούλου της.

Τὸν δοῦλόν της Στεράκην Ζαχαρίαν περιττόν μου φαίνεται νὰ τῇ τὸν ἐνθυμήσω, ὡσὰν ὁποῦ καὶ προτήτερα, καὶ τώρα, τὴν ἐδούλευσε μὲ πίστιν καὶ προθυμίαν.

Ἰδοὺ ὁποῦ τῇ περικλείομεν καὶ μίαν τζίφραν, περὶ τῆς ὁποίας ἀφ' οὗ λάβωμεν πληροφορίαν ὅτι ἐδέχθησεν ἀσφαλῶς, θέλωμεν ἀρχίσει νὰ τὴν μεταχειριζόμεθα, καὶ θέλει ἐμβαίνῃ τὸ γράμμα εἰς τὰ κοινά, μέσα μὲ ἐπιγραφὴν πρὸς τὸν Φώτιον Μιχάλη, βουλλωμένον μὲ βούλλαν ἀνώνυμον.

Ἐλάβομεν καὶ τὰ σιγιλο-βολάντε δύο ἀρζιχάλιά της πρός τε τὸν ἐκλαμπρότατον Ἀλῆ-ἐφένδην μας καὶ ἔνδοξον Ρεΐζ-ἐφένδην, ὁμοῦ καὶ τὰς περισ[σ]άνικαις εἰδήσεις ὅλων τῶν πέριξ καὶ ἄλλων, τὰ ὁποῖα μεταφράσαντες κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον μὲ δικάτι καὶ προσοχήν, ἐκάμεν τακδίμη τοῖς πολυχρονίοις ἡμῶν αὐθέντας.

Εἴπομεν *(sic:* εἴδομεν) καὶ ὅσα ἄλλα γράφει καὶ προστάζει τὸ Ὕψος της περὶ χαβαλέδων, βάρος τόπου, καὶ λοιπῶν, τὰ ὁποῖα δὲν παύωμεν τέλος ἀπὸ τὸ νὰ τὰ κηρύττωμεν καθημερινῶς, πλὴν δὲν κάμνουν πολλὴν ἰμπρεσιόνε, μὲ τὸ νὰ ἠξεύρουν ὅτι ἀκόμη τὸ Ὕψος της δὲν ἔφθασεν εἰς τὸ μεμλεκέτι, καὶ νομίζουν ὅτι αὐτὰ εἶναι μαγλατάδες καὶ ὄχι μὲ βεβαιότητα καὶ πληροφορίαν. Μὲ ὅλα αὐτά, Αὐθέντα ἡμῶν ὑψηλότατε, ὡς προεφανερώσαμεν τῷ Ὕψει της, τὰ ὅσα ἐκάμαμεν δέφι διὰ τῶν πανεκλάμπρων της εὐχῶν δὲν εἶναι ὀλίγα. Τῶν τζεραχόριδων τὸ φιρμάνι ἰδοὺ ὁποῦ στέλλεται τῷ Ὕψει της, οἱ Βλάχοι ὅμως κάμνουν μεγάλο κακό, καί, ἂς στοχασθῇ τὸ Ὕψος της εἰς ποῖον βαθμὸν εἶναι ἡ κακία τους (ὡς θέλει καταλάβῃ ἐκ τοῦ ἴσου τοῦ τακριρίου τοῦ παρὰ τοῦ σπαθάρη Ἀθανασάκη στελλομένου) ὁποῦ καλήτερα θέλουν νὰ δώσουν χίλιαις τζεραχόριδες σώους παρὰ πεντακοσίων καὶ ἑπτακοσίων πεντήκοντα τιμὴν πρὸς 40 ἄσπρων τὴν ἡμέραν, διὰ τὸ ὁποῖον εἰς καιρὸν ὁποῦ ἔπρεπε νὰ μᾶς εὐχαριστήσουν, καταφέρονται τώρα, Ἀλλὰχ ἰνσὰφ δίρέ.

Sfântul şi orice fel ar fi strălucita Ta poruncă, Te rog să mi-o faci ştiută. Ţinta e, Doamne al mieu, să capete în zilele strălucite şi fericite ale Înălţimii Tale ceva parale ca să aibă ce mânca, şi să nu o ducă iarăşi în nevoie roaba Ta, sora mea, de oare ce greutatea ar fi iarăşi a robului Tău.

Pe robul Tău Sterachi Zaharia mi se pare de prisos a Ţi-l aminti, căci, ca şi mai înainte, şi acum Ţi-a slujit cu credinţă şi grabă.

Iată că-Ţi închidem şi o cifră, cu privire la care, îndată ce vom primi ştire că a sosit sigur, vom începe a o întrebuinţa, şi va ajunge scrisoarea la cele comune, cu adresa către Fotie Mihali, pecetluită cu pecete fără nume.

Am primit şi cele două arzuri ale Tale cu pecete volantă către prea-strălucitul Alì-Efendi al nostru şi către slăvitul Reis-efendi, de asemenea şi ştirile triste ale tuturor celor d'imprejur şi ale altora, pe care, tălmăcindu-le după felul potrivit cu băgare de samă şi îngrijire, le-am înaintat stăpânilor noştri cari să trăiască întru mulţi ani.

Am văzut şi câte altele le scrii şi le porunceşti Înălţimea Ta cu privire la havalele, la greutatea locului şi celelalte, pe care nu încetăm să le strigăm zilnic, dar nu fac *impresie* mare, de oare ce ştiu că încă n'ai ajuns Înălţimea Ta în provincie, şi socot că acestea sânt pretexte, şi nu cu siguranţă şi informaţie. Cu toate acestea, Doamne al nostru prea-înălţat, cum am mai arătat Înălţimii Tale, câte le-am isprăvit pentru prea-strălucitele-Ţi rugăciuni nu sânt puţine. Firmanul salahorilor iată că Ţi se trimete Înălţimii Tale, dar Muntenii fac mare rău, şi, ca să gândeşti Înălţimea Ta la ce grad e răutatea lor (cum vei afla-o din copia raportului trimes de Spătarul Atanasachi), mai bine vreau să dea mii de salahori intregi, decât cinci sute şi şapte sute cinzeci plata pentru 40 de aspri pe zi, pentru care, la o vreme când trebuie să ni mulţămească, ei acuma se deslănţuiesc, Dumnezeu să li dea minte!

Τὸ περὶ Διακικέου φιρμάνι γίνεται κατὰ τὸν τρόπον ὁποῦ ἐν τοῖς κοινοῖς περιγράφομεν βέβαια, δὲν ἐπρόφθασε δὲ μὲ τοὺς παρόντας, καὶ μὲ δ' ὅν στέλλεται ἄνευ ἀργοπορίας· ὁμοίως καὶ τὸ περὶ συκώματος ταγινατίων τοῦ Καουσὰν μουχαριτζῆ[1], ἐξάπαντος καὶ αὐτὸ μαζῆ.

Εἴδομεν καὶ τὸ ἴσον τοῦ ἀπὸ Δοπραλῆ σταλέντος ἐκλάμπρου της τοῖς ἄρχουσί της, καὶ τῷ ὄντι ἐξέρετον καὶ μουνασιπικότατον· ὁμοίως καὶ ὅσα γράφει περὶ τοῦ προσκοθέντος ὁρισμοῦ, ὁμοῦ καὶ τὰ περὶ τούτου νοήματος, τὰ ὁποῖα ἀναφέροντες λισανὲν τοῖς πολυχρονίοις ἡμῶν αὐθέναις κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον, μᾶς ἐπρόσταξαν νὰ τὰ πάρωμεν εἰς κονδίλι· τὰ ὁποῖα καὶ πέρνωντές τα, τὰ ἐκάμαμεν τακτήμη σήμερον, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ περικλείωμεν τὸ ἴσον τῷ Ὕψει της διὰ νὰ τὸ στοχασθῇ, τὸ ὁποῖον πολλὰ ἐπεγένδισεν ὁ ἐκλαμπρότατος Ἀλή-ἐφέντης καὶ τὴν ἐπήνεσε, κάμνοντάς την διάδας πολλούς, καὶ ἀμέσως τὸ ἔστειλε τῷ ἐνδοξοτάτῳ Ῥεΐς-ἐφένδη μας, μηνύωντάς τον ὅτι ἀμέσως νὰ γίνῃ ἰτζιὰς ἡ ζήτησις· ἡ Ἐνδοξότης του δέ, μὲ τὸ νὰ ἦτον πολλὰ μεσγούλης, δὲν εἶχε καιρὸν μήτε νὰ τὸ θεωρήσῃ, στοχαζόμενος δὲ ὅτι αὔριον βέβαια πρῶτον στέλλεται εἰς ἄρτζι καὶ ὕστερον ἐκδίδεται ὁ ὁρισμός.

Εἴπομεν καὶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ πεγλικτζῆ-ἐφένδη τὰ ὅσα ἀποκρίνεται τὸ Ὕψος της, καὶ πολλὰ τὰ ἐνοστιμεύθη, καὶ ἐγέλασεν ἀπὸ καρδίας, λέγωντάς μας ὅτι: „ἴνσιαλλάχ, δὲν σὺγαίνει ψεύστης!".

Τὰ τοῦ Χάνη ἐφανερώσαμεν, καὶ μάλιστα καὶ σήμερον εἴχομεν συνομιλίαν μετὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου Ἀλῆ-ἐφένδη καὶ ἐρωτήσαμεν ὅτι, ἂν περάσῃ ἀπὸ Γιάση, πῶς πρέπει νὰ φερθῇ τὸ Ὕψος της, καὶ μᾶς ἀπεκρίθη ἡ Ἐκλαμπρότης του ὅτι δὲν περνᾷ ἀπὸ μέσα ποτέ, μήτε ἔχει τοιαύτην προσταγήν, μάλιστα καὶ προλαβόντως ἐπροστάχθη ὁ καπουτζίπασης μαχμενδάρης[2] του διὰ νὰ μὴν τύχῃ καὶ τὸν περάσουν ἀπὸ μέσα, καὶ αὔριον εἶναι νὰ τοῦ σταλῇ μεσκέδικος βασιλικὸς ὁρισμὸς περὶ τούτου, καὶ ξεχωριστὸς διὰ νὰ τὸν συκώσῃ χωρὶς τζιριμόνιες πρός τε τὸν Χότιν-μουχαφιζῆ καὶ πρὸς τὸν καπουτζῆ-πασῆ. Τὰ τῆς καταστάσεως τόπου καὶ Ὕψους της δὲν παύωμεν ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ ἀγνατιρδίζωμεν καὶ τῷ φίλῳ καὶ δι' αὐτοῦ μέσα. Μάλιστα, μίαν ἡμέραν πρὸ τοῦ νὰ κινήσῃ ἡ ἐκλαμπροτάτη κυρία Δόμνα,

Firmanul pentru Diachichi (?) se face în felul în care şi în scrisorile comune l-am descris sigur, dar n'a sosit cu cele de faţă, şi cu a doua se trimete fără zăbavă; de asemenea şi cel pentru scoaterea tainaturilor muhafizului Căuşanilor, întru toate şi cu aceasta.

Am văzut şi copia scrisorii Tale strălucite trimese de la Dobralì boierilor Tăi, şi cu adevărat e ales şi foarte potrivit; de asemenea şi câte scrii pentru hotărîrea dată mai nainte şi, iarăşi, pentru acest înţeles, pe care aducându-le din gură la stăpânii noştri, cari să trăiască întru mulţi ani, în chipul potrivit, ni-au orânduit să le luăm în condeiu; care, şi luându-le, li-am făcut raport azi, şi iată că anexăm copia Înălţimii Tale pentru ca să socoţi; care mult s'a bucurat prea-strălucitul Alì-Efendi şi Te-a lăudat, făcându-Ţi multe laude, şi îndată l-a trimes prea-strălucitului Reis-efendi al nostru, îndemnându-l ca nemijlocit să se facă o cercetare; dar Slăvirea Sa, fiind foarte ocupat, n'a avut vreme nici să-l vadă, socotind însă că mâne de sigur se trimete spre arz (petiţie) şi apoi se dă porunca.

Am spus şi prea-slăvitului beglicgì-efendi despre câte răspunde Înălţimea Ta, şi foarte i-au plăcut, şi a râs din inimă, spunându-mi că: „să dea Dumnezeu să nu iasă [Vodă] mincinos!".

Ale Hanului le-am lămurit, şi mai ales că şi astăzi am avut convorbire cu prea-strălucitul Alì-Efendi şi am întrebat, dacă trece pe la Iaşi, cum se cuvine a se conduce Înălţimea Sa, şi ni-a răspuns Strălucirea Sa că nu va merge înăuntru, nici nu are o astfel de poruncă, mai ales că înainte a fost orânduit capugibaşa mehmendar al lui ca să nu se întâmple a-l duce înăuntru, şi mâne e să i se trimeată potrivită poruncă împărătească pentru aceasta, şi anume ca să-l scoată fără *ceremonii* către muhafizul de Hotin şi către capugibaşa. Ale stării locului şi ale Înălţimii Tale nu încetăm să le dăm în grijă prietenului şi prin el înăuntru. Mai ales, cu o zi înainte de a pleca dumneaei,

[1] Comandant militar.

[2] Conducător.

ὑπήγαμεν καὶ οἱ δύο βράδυ εἰς τὸ σπῆτι του καὶ τῷ εἴπωμεν πολλά, ὁμοίως καὶ διὰ τὴν ἐπιφερομένην βίαν τῶν ἐπιτροπικῶν διακοσίων[1], ὑποθέτει ὅμως τὰς ἀποκρίσεις του ὅτι αὐτὸς μὲν εἰς τὰ μέσα κουσούρι δὲν κάμνει καὶ τὰ λέγει, εἰς δὲ τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν εἰξεύρει τὸ σικλέτι καὶ ἀναγκαίων, ὅθεν καί, μὲ ὅλον ὁποῦ καὶ ἡ κατάστασίς μας τοῦ εἶναι γνωστή, νὰ πασχίσωμεν ὅμως ὅσον δυνάμεθα νὰ κάμωμεν κἂν μίαν ποσότητα. Ἡ κονφιδάντζα ἡ μεγάλη ὁποῦ μᾶς ἔκαμεν ἦτον τὸ νὰ μᾶς ὁμολογήσῃ ἐκεῖνο ὁποῦ διὰ τοῦ προλαβόντος τῇ ἐγράφομεν πῶς δὲν ἤθελε νὰ μᾶς εἰπῇ κατ' οὐδένα τρόπον, καὶ ὑποθέσαμεν τὸν Ἀπίκον, μέγκερ ἦτον διὰ τὸν πεγιζαδὲν δραγουμάνον. Μᾶς ἔκαμε δὲ πολλὰ διὰ νὰ μὴν τὸ ξεστομήσωμεν εἴς τινα, καὶ ὅτι, ἂν δὲν ἦτον τὸ χατήρι τοῦ Ὕψους της, ἦτον σχεδὸν ἀποφασισμένον μετὰ δύο ἡμέρας νὰ ἐξοσθῇ καὶ νὰ παιδευθῇ. Τὸ περὶ Ῥαλέτου παράπονον μᾶς τὸ εἶπε καὶ ὁ φίλος, καὶ τῷ ἐδώκαμεν τὴν ἀπόκρισιν, κάμνων τρίτον ἀναπολόγητον: αὐτὰ ὅλα εἶναι τοῦ Στεφανάκη, ὁ ὁποῖος ἀτζιλτίσθη εἰς τὸν φίλον, καὶ τὸ παράπονόν του εἶναι διὰ τί νὰ μὴν τὸν στείλῃ τὸ Ὕψος της χεδιγέν, καὶ πλέον διαφορᾶς πάσχει νὰ μᾶς συγχήσῃ, ἂς καταλάβῃ τὸ Ὕψος της βαθμὸν ἀχρειότητος!

Ὁ γείτονάς της[2] γράφει καὶ ἐλέγχει τοὺς καπουκεχαγιάδες του διατὶ νὰ μὴν τὸν δώσουν τὴν εἴδησιν πῶς ἐκίνησε τὸ Ὕψος της, καὶ μᾶς τὸ ἔλεγε σήμερον ὁ Σπαθάριος Βλαστός, καὶ ὅτι βάκκα κουσούρι ἔκαμαν καὶ δὲν εὗγαλαν μαχσούσῃ καλαράσῃν, μὴ πιστεύοντες ποτὲ ὅτι θέλει ἠμπορέσῃ νὰ βιάσῃ τὸ Ὕψος της τόσον τὸν δρόμον της· ὅθεν ἑτοίμασαν ἀπολογίαν, καὶ τί ὠφελεῖ τὸ νὰ τὸ εἰποῦμεν τὸν φίλον, μ' ὅλον τοῦτο, διηγηματικῷ τῷ τρόπῳ; Ὡς προστατόμεθα, θέλωμεν τῷ εἰπῇ.

Τὰ παρὰ τοῦ Ἀθανασάκη ὅμως γραφόμενα εἶναι τῷ ὄντι νοστιμότατα· αὐτὸς ἔγραψεν ἀμέσως καὶ μετὰ τὴν φυγὴν τοῦ φιραρῆ (μᾶς τὸ εἶπεν ὁ μεκτουπτζῆ-ἐφένδης) ὅτι ἅπαξ καὶ δὶς εἶχε γράψει τῷ Ὕψει της νὰ ἔχῃ προσοχὴν πολλὴν καὶ νὰ βιάσῃ πὶρ σαὰτ ἐβδὲλ τὸν κινημόν της, ἐπειδὴ καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ φιραρῆ ἦτον νὰ φύγῃ, καὶ διὰ νὰ δώσῃ τὸ Ὕψος της τὰς ἀναγκαίας προστα-γὰς διὰ νὰ τὸν ἔχουν ἔννοιαν· καὶ πάσχουν μὲ κάθε τρόπον νὰ διαδώσουν ὅτι ἡ αἰτία

prea-strălucita Doamnă, am mers şi amândoi seara la casa lui şi i-am spus multe, de asemenea şi pentru sila celor două sute ale epitropiei, însă se bănuieşte din răspunsurile lui că el nu face cusur la mijloc şi le spune, iar la însăşi cererea ştie greutatea celor de nevoie, de unde şi, cu toate că-i e cunoscută starea noastră, să cercăm însă cât putem să facem măcar o sumă. Încrederea cea mare ce ni-a arătat-o a fost să ni mărturisească aceia ce prin scrisoarea mea de mai nainte Ţi-am scris că nu voia să ni spuie în niciun chip, şi am bănuit pe Apic, măcar că era prin beizadea dragomanul. Ni-a făcut însă multe ca să nu spunem nimănuia şi că, de n'ar fi fost hatârul Înălţimii Tale, era cu totul imposibil după două zile să se scoată şi să se pedepsească. Supărarea noastră pentru Ralet ni-a spus-o şi prietenul, şi i-am dat răspunsul, făcându-l de trei ori neiertat: toate acestea sânt de-ale lui Ştefanachi, care s'a plâns prietenului, şi supărarea lui este de ce nu-i trimeţi Înălţimea Ta darul şi îngădui ca multe încurcături să ne supere, ca să vezi Înălţimea Ta până la ce ticăloşie a ajuns!

Vecinul Tău scrie şi mustră pe capuchehaielele sale pentru că nu i-au dat ştire cum a pornit Înălţimea Ta, şi ni-a spus-o azi Spătarul Vlastò, şi că au făcut greşeală şi n'au scos călăraşul trebuitor, neîncrezându-se că vei putea sili Înălţimea Ta aşa de mult calea Ta; pentru care şi-a pregătit îndreptăţire, şi ce foloseşte să spunem prietenului, cu toate acestea, cu de-amănuntul? Cum ni se va orândui, vom spune.

Însă cele scrise de Atanasachi sânt de fapt foarte nostime: el a scris îndată după fuga Fugarului (cum ni-a spus-o mehtupcì-efendi) că odată şi de două ori scrisese Înălţimii Tale să ai mare luare aminte şi să Te grăbeşti cu un ceas mai înainte cu plecarea Ta, căci şi hotărârea Fugarului era să fugă, şi să dai Înălţimea Ta poruncile de nevoie ca să-i aibă grija; şi ei îngăduie cu orice chip să se răspândească părerea că pri-

[1] De pungi.

[2] Nicolae Mavrogheni.

τῆς φυγῆς του ἦτον τὰ ξυπάσματα καὶ οἱ φοβερισμοὶ τοῦ Ὕψους της ὁποῦ τὸν ἔκαμνε καθημερινῶς· αὐτὰ ὅμως εἶναι διὰ γέλοιο, καὶ ὄχι διὰ νὰ τὰ συνερισθῇ τινὰς καὶ νὰ ἀποκριθῇ ἢ νὰ ἀπολογηθῇ. Τῇ ἀληθείᾳ ἡ ἰδέα τοῦ γιακαλαδίσματος τοῦ καλαράσι δὲν εἶναι παίτικες, καὶ πολλὰ καλὸν ἦτον ἂν εὑρίσκετο ὁ τρόπος νὰ ἄνοιγεν ἡ στράτα τοῦ Γαλατζίου· ἂν ἐπήγεναν καὶ κἄτι τι ἔξοδα περισσότερα μανὲ δεγκὶλ ἰδί.

Εἴπομεν τῷ Ἀπίκῳ περὶ τοῦ γιαλδιζίου τοῦ ῥαχτίου, καθὼς προσταττόμεθα, καὶ ἄρχισε νὰ κάμνῃ κατὰ τὴν συνήθειάν του χιλίους ὅρκους, ὅτι τὰ ἔκαμα κουσουρσούζικα.

Περὶ τῶν τίτλων τῶν φερμανίων, τὰ εἴπομεν τῇ ἀληθείᾳ πολλάκις, καὶ ὅλον μὲ τὸ ὀνουδουλδὴ μᾶς σαβδίζουν· μ' ὅλον τοῦτο τὸ ἐννοιαζόμεθα πάλιν.

Τὸ περὶ λογαριασμοῦ πιτάκι τῶν ἀρχόντων της τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀδελφοῦ της, Αὐθέντου Ἀλεξάνδρου[1], κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγὴν τοῦ Ὕψους της θέλω τὸ πηγαίνῃ· μόνος ὁ δοῦλος της Λογοθέτης νὰ τὸ δείξω *(sic)* τῇ Ἐκλαμπρότητί του.

Ὡς προεδηλοποιήσαμεν τῷ Ὕψος της, ἐστάλη εἰς τὴν γειτωνίαν της ὁ καχβετζίπασης τοῦ ὑπερτάτου αὐθέντου μας, εἰς μὲν τὸ φανερὸν μὲ ἓν φερμάνι τατζιλίου τοῦ γενομένου κεραστὲ-χαβαλὲ εἰς Ὄζοῦ[2], εἰς δὲ τὸ μυστικότερον (μὰ τέτοιον μυστικὸν καὶ αὐτὸ ὁποῦ ἡ Πόρτα ὅλη τὸ ἐξεύρει, καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι!) μὲ τὸν προσημειωθέντα μεμχοῦρικον ἐμιρναμὲν τῆς Μεγαλειότητός του, ταζίρι καὶ φοβέραις γιὰ τὰ ζούλμια ὁποῦ ἔμαθε πῶς κάμνει· καὶ τοῦτο ὅμως τιμή.

Ὁ τουτουντζὴς τοῦ Δεφτερδάρ-Ἐφένδη μᾶς στέλλεται ἤδη, μὲ τὸν πογτζὴν τοῦ Χοτινίου καὶ μὲ συστατικὰ τοῦ ἐφένδη πρός τε τὴν Βλαχίαν καὶ Ὕψος της, διὰ νὰ σεπεπλενδισθῇ· αὐτὸς μὲ τὸ ἴδιον μεμουριέτι ὑπῆγεν ἔτι δύο χόβια, δηλαδὴ πέρισυ, καὶ ἐπὶ ἡμερῶν τοῦ ἰσπάκι Ἀλεξάνδρου, καὶ τῷ εἶχον δώσει ἀνὰ τρία πουγγεῖα ὁ καθείς, ὡς μᾶς λέγει ὁ ἄρχων Ποστέλνικος Ἰωάννης Καρατζᾶς, καὶ ἀπὸ ἕνα πογουζατζίκι 200 ἢ 300 γροσίων· τὸ Ὕψος της ὅμως δὲν εἶναι χρεία νὰ πάρῃ παράδειγμα παρ' αὐτῶν, ὡσὰν ὁποῦ τότε ἄλλος καιρός, καὶ εἶχεν ὁ καθεὶς ἀπὸ ἕνα καὶ ἑνάμισυ χρόνον τῆς Αὐθεντίας, τὸ Ὕψος

cina fugii lui au fost spaimele şi îngrozirile Înălţimii Tale ce i le făceai zilnic; dar toate acestea sânt de râs, şi nu să se certe cineva şi să răspundă sau să se apere. Cu adevărat ideia aducerii călăraşului nu e fără rost şi mai bine ar fi de s'ar găsit chipul de a se deschide drumul Galaţului; chiar de s'ar căşuna oareşce cheltuieli mai presus, n'are însemnătate.

Am spus lui Apic pentru auritul rahtului precum am avut ordin, şi a început să facă după obiceiul său mii de jurăminte, că le-a făcut fără lipsă.

Pentru titlurile firmanelor le-am spus cu adevărat adesea, şi numai faptul că s'au pierdut ne zăbovia; totuşi ne vom îngriji iarăşi.

Pitacul pentru socoteala boierilor Tăi al prea-strălucitului Tău frate, Alexandru-Vodă, după prea-strălucita poruncă a Înălţimii Tale îl voiu îndruma; numai robul Tău Logofătul să-l arăte Strălucirii Sale.

Cum am vestit mai înainte Înălţimii Tale, s'a trimes în vecinătatea Ta cafegî-başa al prea-înaltului nostru stăpân, făţiş. cu un firman de adunare pentru havaleaua de cheresteà la Ozù, iar în mai ascuns (dar ce ascuns când toată Poarta o ştie, şi ei înşii!) cu cel mai de mult însemnat ordin al Maiestăţii Sale, mustrare şi înspăimântare pentru tulburările ce a aflat că face; însă şi aceasta cu plată.

Tutungiul lui Tefterdar-efendi ni se trimete acum, cu bocceaua Hotinului şi cu recomandaţia efendiului către Ţara-Românească şi către Înălţimea Ta, ca să se lămurească; acesta tot cu acea misiune a mers încă de două ori, adecă dăunăzi, şi în zilele nenorocirii lui (?) Alexandru, şi i-au dat la vre-o trei pungi fiecare, cum ni spune dumnealui Postelnicul Ioan Carageà, şi pentru un mezelic 200 sau 300 de lei; dar nu e nevoie ca Înălţimea Ta să iei exemplu de la ei, căci atunci erau altele împrejurările, şi fiecare era de la un an şi unul şi jumătate de Domnie, iar Domnia

[1] Să fie o greşeală? Sau Alexandru Mavrocordat „frate" ca politeţă?

[2] Oceacov, Vozia, la Nipru.

της ὅτι ἔφθασε τέτοιες ἀγκαρίες, δὲν ἔχει καιρὸν νὰ ταῖς συκώνῃ· ὅθεν, τὰ ἥμισυ τῶν ἄλλων ἂν δώσῃ, μᾶς φαίνονται πολικότατα, καὶ ὅπως ὁρίζῃ τὸ Ὕψος της.

Ta, fiindcă ai găsit atâtea angarii, n'ai prilej să-i scoţi; de unde, dacă dai jumătate din ce au dat alţii, mi se pare foarte potrivit, şi cum porunceşti Înălţimea Ta.

Θέλει ἐξεύρῃ ὅτι ὁ Πιετροζαχαρίας πρὸ δύο ἡμερῶν ἰφλασὲ τζικδή, καὶ μᾶς ἐμήνυσαν ἂν ἔχομεν κἀνένα ἰλισίκι μετ' αὐτοῦ, ἢ νὰ λαμβάνωμεν νὰ στείλωμεν τὴν ὁμολογίαν, καὶ ἀπεκρίθημεν τὸ ὅτι δὲν εἴχωμεν, μήτε ἔχομεν, μήτε ἰξεύρωμεν.

Vei afla că Pietrozaharia acum două zile a dat faliment, şi ni-a spus că, dacă avem vre-o lipsă cu el, sau să luăm să trimetem sinetul, şi am răspuns că nu-l avem, nu l-am avut, nici nu ştim.

Ὁ Μαχμούδ-Πασᾶς πάλιν ἀχρείεψε καὶ ἔκαμε ζάπτι κάμποσους καζάδες· ὅθεν ἐδιορίσθη παρὰ τοῦ Δεβλετίου ὁ ὑψηλότατος Ῥούμελι-βαλισῆ Ἀϊνδηνλοῦ Σεγὶδ Μεχμέδ-Πασᾶς ὁμοῦ μὲ ἱκανοὺς ἄλλους ἱκίτουγλου διὰ νὰ πηγαίνουν νὰ τὸν κτιπήσουν καὶ νὰ τὸν ἀφανίσουν.

Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα, ὑγιείαν καὶ πανευδαιμονίαν τοῦ θεοφρουρήτου αὐτῆς Ὕψους.

ᾳψπζ', Φεβρουαρίου κζ'.

Υἱὸς εὐπειθὴς καὶ δοῦλος εὐτελὴς

Κωνσταντῖνος[1]. Καμινάρης Ἰ. Ἀλέξανδρος.

Mahmud-Paşa iarăşi s'a ticăloşit şi a luat câteva cazale zapt (a ocupat câteva ţinuturi), pentru care s'a hotărît de către Devlet prea-înălţatul valiu al Rumeliei, Seid-Mehmed-Paşa de Aidin, împreună cu destui Paşi cu două tuiuri, ca să meargă să-l bată şi să-l nimicească.

Şi acestea cu supunere, iar prea-străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi, cu sănătate şi deplina fericire a Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

1787, Fevruar 27.

Fiu supus, şi rob smerit;

Constantin. Căminarul Ioan Alexandru.

CLXIX.

De la 1787.

* Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, către capuchehaiaua sa, despre datoriile ce are: instrucţii de caracter general: vor fi credincioşi, vor trimete ştiri, se vor îngriji de tot ce i le datoria.

† Προφθάνω ὑμᾶς τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν, ἥτις ὅτι ἔχει νὰ πληρώσῃ ὑμᾶς χαρὰς οὐ τῆς τυχούσης, οὐ μόνον τὸ τεκμαιρόμεθα, ἀλλὰ καὶ πεπειόμεθα, ἐγγυόμενοι τὸ πρᾶγμα ἀπό τε τὸ ἦθός σας καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς διάθεσίν σας. Ὅθεν ἡ κηδαιμονία καὶ περίθαλψίς μας εἶναι πράγματα ἐκ φύσεως ἀχώριστα τῆς διαθέσεώς μας, ὡς ἐγνωρίσατε[2]. ... Γράφω δὲ τοὺς ἐπιτεταραμμένους τὸ ὁμοῦρι, καί, εἰ ἔνεστι καὶ ἐλλεῖπον, ἀναζωσάμενοι τὴν φυσικὴν προθυμίαν σας καὶ τὸν πρὸς ἡμᾶς ζῆλόν σας, τὰ δύο ταῦτα θέλουν σᾶς ὑπαγορεύσει τὰ ὅσα παρατρέχονται. Ἀκροθιγῶς μόνον παρενείρομεν.... Καὶ εὐαγγελιζόμενοι νὰ ἐκδώσητε δι' ἐγκυκλίων γραμμάτων τὴν ἀγγελίαν μὲ τὰ ἀναγκαῖα νοήματα παραστατικὰ τῆς ἡς ἐδοκίμασαν περιθάλψεως ..., ἂν καὶ πόσα περὶ χρηματικῶν δικαίων συμπεραίνομεν νὰ τὸ ὑποθέτητε καί, τὰ περὶ τοῦτου πάλιν ἀνατιθέμενοι εἰς τὸν πρὸς ἡμᾶς ἐξοιδιασμόν σας καὶ εἰς τὴν γνῶσιν τῶν πραγμάτων ὁποῦ ἔχετε, ἐν συνόψει γράφομεν νὰ γίνῃ προσοχὴ εἰς τὸ νὰ καταβληθῇ ἡ ἐνοῦσα ἐπιμέλεια ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ ἀφορόντα πρὸς ὄφελος... Ἐν ταύτῃ τῇ γενικῇ λέξει ἐννοητέον *(sic)* ὅτι κατὰ μέρος ἐμπεριέχεται ἕκαστον κεφάλαιον χρηματολογίαν. Ἀγκαλὰ καί, κεφαλαιωδῶς, ἀπαιτουμένου τοῦ χρέους σας, εἶναι τὸ νὰ καταβάλητε ἰδιαιτέρως πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰς ἐπεξεργασίαν, διαγωγὴν καὶ εὐόδωσιν τῶν ἀνὰ χεῖρας ὑποθέσεων, καὶ ἐλπίζομεν, καθ' ἃ δεῖ, νὰ εἶσθαι κατὰ τοῦτο

[1] Fiul Domnului.

[2] Gol în text.

αὐτοπαρακίνητοι, μ' ὅλον τοῦτο ἐκδίδομεν ἐπὶ τούτῳ τῷ ἄρθρῳ τὰς προδροτέρας προσταγάς μας εἰς ὅσα, ὧν εἰσέσι, τελείαν κατ' ὄνομα ἰδέαν μὴ ἔχοντες, δὲν τὰ προσδιορίζομεν. Γνωστὸν ὅτι ἅμα, λαμβάνοντες τὸ παρόν μας, περισπουδάστως καὶ ἐναγωνίως, μὴ φειδόμενοι κόπων, ἔχετε νὰ ἐνασχολῆσθε εἰς ὅλα, καί, ἀμέσως καταγινόμενοι, ἄνευ βραδύτητος νὰ ξεκινῆτε γράμ[ματα].

CLXX.

Constantin Ipsilanti către tatăl său, Alexandru, Domnul Moldovei, despre călătoria spre ţară a acestuia, lipsa de politeţă a lui Nicolae-Vodă Mavrogheni, ştirile ce se caută şi paza lor, cu adausul unei scrisori de copil domnesc către Doamnă. 1787, 13 Mart.

Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν πανέκλαμπρον αὐτῆς δεξιάν.

† Καὶ δέομαι τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ ἵνα διαφυλάττῃ καὶ διατηρῇ τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μετὰ πολυχρονίου ζωῆς καὶ ἀκλονήτου διαμονῆς καὶ στερεώσεως ἐπὶ τοῦ πανεκλάμπρου ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου. Δὲν ἠμπορῶ νὰ ἐκφράσω, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, τὴν πόσην ἄμετρον χαρὰν ἐδοκίμασεν ἡ ψυχή μου μαθὼν τὴν σὴν Θεῷ εἰς τὰ ἄντικρυ τοῦ Δουνάβεως αἰσίαν διάβασιν τοῦ Ὕψους της, ἐπειδὴ καὶ εἴμουν κατὰ πολλὰ ἐννοιασμένος ἕως ὅπου τὸ πληροφορηθῶ· ὅθεν καὶ δὲν ἔλειψα νὰ δοξάσω καὶ νὰ εὐχαριστήσω τὸν ἅγιον Θεὸν ὁποῦ μᾶς ἐχαροποίησε. Πολλὰ κουριόζα ὅμως ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Μαυρογένη καὶ ἀξία γέλωτος· σὲ πολὺ ἐντιζάρῃ εἶναι ἐδῶ ὅλοι οἱ αὐθένται μας καὶ σχεδὸν εἰς ἀπορίαν πῶς δὲν ἐφάνη μέχρι τοῦδε κἀνένας ἄνθρωπος· καί, ἐπειδὴ καὶ ὁ καιρὸς εἶναι δελικάτος, καὶ ἀκολούθως ἐπιθυμοῦν νὰ ἔχουν πλέον συχνὰς εἰδήσεις· ἂν εἶναι ὁρισμός της, εἰς τὸ ἑξῆς πλέον συχνᾷ ἂς ξεκινᾷ μενζίλια μὲ διάφορα χαβαδίσια παχίχικα (sic). Μὲ τὸν προλαβόντα εἶχα γράψῃ τῇ Ὑψηλότητί της διὰ νὰ μᾶς στείλῃ μερικὰ περιάσια, τόσον καϊμελίκια, ὅσον καὶ ζαρφλίκια· δὲν λείπω καὶ μὲ τὸν παρόντα νὰ τὸ ἐνθυμίσω τῇ Ὑψηλότητί της, ἐπειδὴ καὶ τὰ στολάτα μας νὰ εἶναι ἀναγκαῖα. Ἔδωσα ἕνα ἐμανέτι τῇ ἐκλαμπροτάτῃ Κυρίᾳ διὰ νὰ ἐγχειρήσῃ τῇ Ὑψηλότητί της. Τὰ κοινὰ ἑνὸς καὶ ἄλλου γράμματα, Αὐθέντα μου, πρέπει νὰ τὰ παρατηρῇ μόνος ἡ Ὑψηλότης της καὶ νὰ μὴν τὰ κάμῃ χαβαλὲ εἰς τοὺς γραμματικούς της, ἐπειδὴ καὶ διάφοροι δίδουν γράμματα, καὶ πολλοὶ ἀγνώριστοι, καὶ εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γράφουν τίποτες χαρτία, καὶ ἐγώ, ὁ δοῦλός της, ἀπὸ ἐδῶ δὲν κάμνω κουσούρι. Καλαράσην ἔξω ἀπὸ αὐτοῦ ὁποῦ ξεκινοῦμεν, ἄλλον δὲν

Mă închin smerit Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite, sărutând dreapta-Ţi prea-strălucită.

† Şi mă rog de atotputernicul Dumnezeu să păzească şi să ocrotească pe Înălţimea Ta fără boli, bucuros, sănătos, întru viaţa îndelungată şi nezguduită rămânere şi întărire pe prea-strălucitul Tău Scaun domnesc. Nu pot să rostesc, prea-strălucite Domn al mieu, câtă nemăsurată bucurie a încercat sufletul mieu aflând fericita trecere cu Dumnezeu dincolo de Dunăre a Înălţimii Tale, căci şi eram foarte îngrijat până ce am aflat-o; pentru care n'am lipsit să slăvesc pe sfântul Dumnezeu şi să-i mulţămesc că ni-a făcut această bucurie. Dar foarte *curioasă* primirea lui Mavrogheni şi vrednică de râs; în mare nedumerire sânt aici toţi domnii noştri şi aproape în nelămurire cum de nu s'a arătat până acum niciun om; şi, de oare ce vremea e *delicată*, şi de acum doresc să aibă mai dese ştiri; dacă e voia Ta, de acum înainte să porneşti mai des menziluri (poşte) cu deosebite havadişuri... Cu [curierul] de mai înainte am fost scris Înălţimii Tale ca să-mi trimeţi niscaiva mărunţişuri atât cu hârtie, cât şi cu plicuri; nu lipsesc nici cu cea de faţă să ţi-o amintesc Înălţimii Tale, căci şi ... îmi sânt de nevoie. Am dat un amanet prea-luminatei Doamne ca să Ţi-l dea Înălţimii Tale. Scrisorile deschise ale unuia şi altuia, Doamne al mieu, trebuie să le cercetezi numai Înălţimea Ta şi să nu le faci havaleà grămăticilor Tăi, de oare ce şi deosebite persoane dau scrisorile, şi mulţi sânt necunoscători, şi se poate să scrie ceva în hârtie, şi eu, robul Tău, de aici nu fac niciun cusur. Călăraş afară de acel care-l pornim, n'avem altul. Şi anii

ἔχομεν. Καὶ τὰ μὲν ἔτη τῆς Ὑψηλότητός της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, αἱ δὲ πατρικαί μοι αὐτῆς εὐχαὶ ἀρωγαί μοι διὰ βίου.

αφπζ'ῳ, Μαρτίου ιγ'.

Τῆς Ὑψηλότητός της εὐπειθὴς υἱὸς καὶ δοῦλος

Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης.

(Mână de copil:)

Την Ὑψηλοτητα της μιτρι μας απο καρδιας ασπαζομαι σας, εγω Θεο ελει (sic) ιμαι καλα, ομος τα φιλτατα μας μπειζαντες και η δομνιτζα πολα καλα ινε με το ελεος του Θεου και προσμαινομαι καλαρασιν πος εφθασατε με το καλο και με την γγαλιν τηννορα σε ολα με την βοηθειαν του Κυριου μου και της Θεοτοκου της Πορταιτισας και της Ζοοδοχου Πιγις και του Αγιου Γεοργιου και να απολαυσετε και τη Δομνη σε ιγηα και χαρα.

Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi, iar părinteştile-Ţi rugăciuni să-mi fie ajutătoare în viaţă.

1787, Mart 13.

Al Înălţimii Tale

supus fiu şi rob

Constantin Ipsilanti.

Pe Înălţimea Ta, maica mea, din inimă o sărut, şi eu cu mila lui Dumnezeu sânt bine, de asemenea prea-iubitele noastre beizadele şi domniţa sânt foarte bine cu mila lui Dumnezeu, şi aşteptăm călăraş că aţi sosit bine şi în ceas bun cu toate, cu ajutorul Domnului mieu şi al Născătoarei de Dumnezeu Portăreasaşi al Izvorului de viaţă făcător şi al Sfântului Gheorghe, şi să întâlneşti şi pe Doamna cu sănătate şi bucurie.

CLXXI.

1787, 28 Mart. Raport al beizadelei Constantin Ipsilanti către Alexandru-Vodă, Domnul Moldovei, despre călătoria acestuia la Iaşi şi o chestie de datorii, pentru o tocmire de divan-efendi, pentru evitarea întâlnirii cu Hanul Şahin-Ghirai şi fuga lui Alexandru Ioan Mavrocordat, cu un adaus al mamei Domnului.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Ἐλπίζω εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν ὁποῦ γράφω ὁ δοῦλός της τὸ παρὸν δουλικόν μου νὰ ἔφθασεν ἡ Ὑψηλότης της ὑγιῶς εἰς Γιάσι. Εἶμαι ὅμως ἐννοιασμένος ἕως ὁποῦ νὰ πληροφορηθῶ τὸ πῶς ἐπέρασε τὴν Τούνα, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἠξεύρω ἀνίσως καὶ ἦτον παγωμένη ἀκόμι. Ἐφώναξα τὸν Πορτάρην Ἀραπόγλουν καὶ τὸν εἶπα τὰς ὅσας δυσκολίας ἐτράβιξεν ἡ Ὑψηλότης της εἰς τὸν δρόμον ἐξ αἰτίας τῶν ἀλόγων, καὶ μὲ εἶπεν ὅτι τὰ κιρατζίδικα ἄλογα δὲν εἶναι τρόπος νὰ βαστάξουν εἰς τὸ μενζίλι, καὶ μὲ φαίνεται καὶ ἐμένα, τὸν δοῦλόν της, νὰ μὴν πταίῃ, ἐπειδὴ καί, καθὼς ἔμαθον ἀπὸ τοὺς καλαράσιδες, μὲ πολλὴν ταχύτητα ἀκολουθοῦσεν ἡ Ὑψηλότης της τὸν δρόμον, ὅθεν δὲν ἦτον τρόπος νὰ βαστάξουν τὰ ἴδια ἄλογα εἰς τόσον κόπον χωρὶς νὰ ἀποκάμουν.

Ἐννοιάσθηκα κατὰ τὴν προσταγὴν της καὶ ἐσύντυχα πάλιν τὸν πνευματικὸν διὰ νὰ μᾶς ἀλιβερτίσῃ ταῖς μαλούτικαις ὁμολογίαις, λέγωντάς τον ὅτι τὸ νὰ στέκωνται μέσα δὲν τὸ θέλῃ ἡ Ὑψηλότης της διὰ διαφόρους μουλαχαζέδες, καὶ τὸν ἐβίασα διὰ νὰ κάμῃ ὅτι καί, ἂν ἠμπορέσῃ, διὰ νὰ μᾶς τὰ ἀλιβερδίσῃ. Ὅθεν προσμένω ἀπόκρισιν· ἀνίσως ὅμως καὶ δὲν ἠμ-

Pea-înălţate al mieu Domn,

† Nădăjduiesc că, în acest ceas când scriu eu, robul Tău, cea de faţă supusă a mea, Înălţimea Ta ai sosit cu sănătate la Iaşi. Dar sânt îngrijorat până ce voiu aflat cum ai trecut Dunărea, de oare ce nu ştiu poate să fie încă îngheţată. Am chemat pe Portarul Arapoglu şi i-am spus câte greutăţi ai trecut Înălţimea Ta pe cale din pricina cailor, şi mi-a spus că acei cai de chirie nu e chip să se ţie în menzil, şi-mi pare şi mie, robului Tău, să nu cadă, de oare ce şi, precum am aflat de la călăraşi, cu multă răpeziciune ai umblat Înălţimea Ta la drum, aşa că nu era chip să ţie însuşi caii la atâta osteneală fără să isprăvească.

M'am îngrijit după porunca Ta şi am întâlnit iar pe duhovnic ca să-mi dea sineturile, spuindu-i că a sta ele înăuntru nu vrea Înălţimea Ta pentru felurite pricini, şi l-am silit să facă aşa ca, dacă poate, să ni le dea. Deci aşptept răspunsul; ci, dacă nu voiu putea să o îndrept, n'am alta de făcut de

πορέσω νὰ τὸ κατορθώσω, δὲν ἔχω ἄλλο τί νὰ κάμω παρὰ τὸ ἐξοφλητικόν· δὲν ἰξεύρω ὅμως μὲ ποῖον τρόπον πρέπει νὰ γίνῃ, ἐπειδὴ καὶ ὁ πνευματικὸς μὲ εἶχεν εἰπῇ προλαβόντως πῶς νὰ περιέχῃ τὸ ῥηθὲν ἐξοφλητικὸν ὅτι ἐπληρώθησαν τὰ ἄσπρα· ἐγὼ ὅμως τὸ τοιοῦτον παντελῶς δὲν τὸ εὑρίσκω εὔλογον, ἐπειδὴ καὶ ἡ ὁμολογία γράφει πῶς: ἰχσὰν ὀλουνμάγιλε, καὶ τὰ ἑξῆς· ὅθεν τότε ἰχσάνι δὲν εἶχε γίνῃ καί, ἂν γράψωμεν λοιπὸν εἰς τὸ ἐξοφλητικὸν πῶς: „μὲ τὸ νὰ ἐπληρώθησαν ἂν ἤθελε εὑρεθῇ, νὰ εἶναι ἄκυρος ἡ ῥηθεῖσα ὁμολογία“· ἔπεται νὰ εἶναι ψευδὴς ἡ βάσις τοῦ ἐξοφλητικοῦ, καὶ ὅ,τι εἶναι ὁρισμὸς τῆς Ὑψηλότητός της. Πρὸς τούτοις τὸν εἶπα διὰ νὰ μὲ φέρῃ καὶ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ὀσμάν-ἀγὰ εἰς τὸ ἀρζιχάλι τῆς Ὑψηλότητός της, ἐπειδὴ καὶ τὴν γυρεύει ἡ Ὑψηλότης της, καὶ μὲ τὸ ὁπεσχέθη· δὲν ἰξεύρω ἂν ἐκείνην ὁποῦ ἴσως ἤθελε μὲ φέρῃ εἶναι τοῦ ἰδίου ἢ τοῦ τυχόντος κιατίπι. Τὸ καλείτερον εἶναι ὅμως νὰ τὸν ἀνταμώσωμεν τὸ ὁποῖον θὰ νὰ τὸ ζητήσω ὅταν ἀνταμωθῶ μὲ τὸν κάλφαν.

Περὶ τοῦ Διβάν-ἐφεντισὶ ὁποῦ μᾶς εἶχε προστάξῃ ἡ Ὑψηλότης της δὲν ἀμελήσαμεν, καί, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐστοχάζουμουν διὰ νὰ εὕρω κἀνένα τρόπον τινά, νὰ ἠμπορέσῃ νὰ χηρσιμεύσῃ. Ἐμήνυσεν ὁ Μουσταφάς-ἐφέντης διὰ τοῦ Πετράκη Ἀπίκογλου ὅτι, διατί νὰ γίνῃ ἰστισκάλι, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐκεῖνος εἶναι ὅλος ἀφιερωμένος εἰς τὴν Ὑψηλότητά της· ἀπεκρίθημεν καὶ ἡμεῖς ὅτι τὸ τεργιάζει νὰ γίνῃ ἰστισκάλι, καὶ ὅτι ἡ Ὑψηλότης της ἐξ ἀρχῆς εἶχε καὶ ἔχει ξεχωριστὴν κλίσιν εἰς ἐκεῖνον, ὅμως, ἐπειδὴ καὶ αἱ πρετεντζιόνες του εἶναι μεγάλαις, εἰς τὰ τόσα ἔξοδα ὁποῦ ἔχει ἡ Ὑψηλότης της, τώρα δὲν ἠμπορεῖ νὰ δίδῃ οὔτε εἰς αὐτόν, οὔτε εἰς κἀνένα ἄλλον τόσους χοντροὺς λουφέδες· ἡμεῖς, οἱ δοῦλοι της, ἐπειδὴ καὶ ἦλθε τόσαις φοραῖς καὶ ἀντάμωσε τὴν Ὑψηλότητά της περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, διὰ νὰ μὴν γίνῃ ἄνοστον τὸ πρᾶγμα καὶ παραπονῆται αὐτὸς πῶς, ἀφ' οὗ ἀπεφασίσθη, ἔγινεν ἰστισκάλι, εἴπαμεν τὸν Ἀπίκογλου πῶς, ἀνίσως καὶ δὲν στέρξῃ εἰς τὰ τετρακόσια, νὰ ἀνέβῃ ἕως εἰς τὰ πεντακόσια χωρὶς νὰ πρετεντέρῃ μήτε χαρτζιράχι, μήτε ἄλλο τι, ἀφ' οὗ πάγῃ εἰς Γιάσι. Εἰς τὰ ὁποῖα καὶ ἔστερξε· ἐπειδὴ ὅμως καὶ θὰ νὰ ἀφίσῃ ἐδῶ τὴν ὀταλίκισα ὁποῦ ἔχει, παρακαλεῖ, ἂν εἶναι τρόπος νὰ δοθῇ τὸν καθέκαστον μῆνα ἕνα παραμικρόν τι εἰς τὸ σπῆτί του. Καὶ αὐτὸς τώρα δὲν ἔρχεται μὲ τὰ καλαπαλίκια, ἀλλά, τὴν πρώτην ἄνοιξιν, θὰ νὰ κινήσῃ διὰ θαλάσσης, διὰ νὰ μὴν κάμῃ

cât să achit; dar nu ştiu în ce chip trebuie să se facă, de oare ce şi duhovnicul îmi spusese mai nainte cum că să cuprindă actul de achitare că s'au plătit banii; dar eu una ca aceasta n'o socot de loc bună, de oare ce şi sinetul scrie: „cu plata ce va fi, şi celelalte“; deci atunci nu ar fi achitare, dacă vam scrie apoi pe achitare că: „după ce se vor plăti, dacă se va afla, să fie fără putere zisul sinet“; urmează a fi mincinoasă basa achitării, şi ce va fi porunca Înălţimii Tale. Pe lângă acestea i-am spus să-mi aducă şi răspunsul lui Osman-Aga la argihalul Înălţimii Tale căci şi pe aceia o cere Înălţimea Ta, şi mi-a făgăduit-o; nu ştiu dacă aceia ce mi-o va aduce e a lui ori a întâmplătorului *chiatib* (scriitor). Ce e mai bun însă e să-i răspundem că o voiu căuta când mă voiu întâlni cu calfa.

Despre Divan-efendi ce ni orânduise Înălţimea Ta n'am trecut-o cu vederea şi, la vreme când ne vom întâlni, să găsesc vre-un chip, care să poată folosi. Mi-a spus Mustafà-efendi prin Petrachi Apicoglu că de ce să se facă oprire, de vreme ce acela e cu totul închinat Înălţimii Tale; am răspuns şi noi că se zăboveşte (?) a fi şi că Înălţimea Ta de la început a avut şi are deosebită aplicare către acesta, dar, de oare ce şi *pretenţiile* îi sânt mari, la atâtea cheltuieli ce ai Înălţimea Ta, acuma nu poţi să-i dai nici lui, nici la vre-un altul lefi aşa de grase; noi, robii Tăi de oare ce a venit de atâtea ori şi a întâlnit pe Înălţimea Ta pentru această afacere, ca să nu ajungă neplăcut lucrul şi să se supere el pentru că îndată ce s'a hotărît să se şi facă oprire, i-am spus lui Apicoglu cum că, poate dacă nu-i plac patru sute, să se ridice şi la cinci sute, fără a *pretinde* nici *harzirahi* (cheltuială), nici altceva, dacă merge la Iaşi. La care s'a şi învoit; dar, de oare ce va să lase aici odalisca pe care o are, se roagă, dacă ar fi chip, să i se deie pe lună ceva, prea puţin, pentru casa lui. Şi el acum nu vine cu calabalâcurile, dar, la cea d'intâiu deschidere, se va porni pe Mare,

πολλὰ ἔξοδα· τὸ ὁποῖον τὸ κάμει πολλὰ καλά, ἐπειδή, καὶ ἂν ἤθελε νὰ πάγῃ τώρα, οὔτε ῥατιβάνι εἴχαμεν, οὔτε κἀνένα ἁμάξι διὰ νὰ τὸν δώσωμεν.

Πολλὴν δυσκολίαν τραβοῦμεν διὰ τὰ ἁμάξια, ἐπειδὴ καὶ ὄχι τόσα ἄλλα δύω μοκάνικα νὰ ἦτον παραπάνω πάλιν δὲν ἔφθαναν, καθὼς καί, σὺν Θεῷ, θέλει τὸ πληροφορηθῇ καὶ ἡ Ὑψηλότης της, ἀφ' οὗ φθάσῃ ἡ ἐκλαμπροτάτη Κυρία εἰς Γιάσι.

Ἡ ἐκλαμπροτάτη Κυρία, φιλοστοργοτάτη μοι μήτηρ, Θεοῦ εὐδοκοῦντος, τὴν Κυριακὴν ἢ τὴν Δευτέραν μελετᾷ νὰ κάμῃ χαρεκέτι.

Περὶ τοῦ Σαχίν-γκεράϊ ἐδηλοποίησα προλαβόντως τῇ Ὑψηλότητί της ὅτι τὸ ἀνέφερα τῷ ἐκλαμπροτάτῳ Κεχαγιά-πεγὶ καὶ ὅτι μὲ ἀπεκρίθη πῶς καλὸν μουλαχαζὲ ἔκαμε τὸ Ὕψος της, δηλαδὴ τὸ νὰ σαπτίσῃ, εἰς κἀνένα μέρος ἂν τὸν ἀπαντήσῃ καθ' ὁδόν, καὶ νὰ μὴν τὸν ἀνταμώσῃ· ὡς τόσον, τώρα εἶναι τὸ μᾶλλον ἐνδεχόμενον, καθὼς στοχάζεται καὶ ἡ Ὑψηλότης της, νὰ εὑρεθῇ εἰς Γιάσι, ὅταν αὐτὸς θὰ νὰ περάσῃ. Δὲν ἀνάφεραμεν ὅμως τίποτες πλέον περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως τοῖς πολυχρονίοις ἡμῶν αὐθένταις: πρῶτον διατὶ δὲν μᾶς τὸ προστάζῃ ἡ Ὑψηλότης της, καὶ δεύτερον διατὶ ἐστοχάσθημεν, πῶς ἂν τὸ τανιστίσωμεν, ἠμποροῦσαν νὰ μᾶς προστάξουν νὰ γράψωμεν τῇ Ὑψηλότητί της νὰ μὴν τὸν ἀνταμώσῃ, καὶ αὐτός, περνῶντας ἀπὸ τὸ Γιάσι καὶ γυρεύωντας, νὰ τὴν ἀνταμώσῃ ἴσως, νὰ διασθῇ ἡ Ὑψηλότης της χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ τὸν ἀνταμώσῃ. Ἔχει ὅμως ἡ Ὑψηλότης της καλὴν σκούζαν εἰς τὸ νὰ ἀποφύγῃ αὐτὸν τὸν ἐνοχλητικὸν γαϊλέ· ἡ σκούζα εἶναι πῶς ἀκόμη δὲν ἔχει τὸ τακίμι της καὶ πῶς κάθηται ἰνκόγνιτο εἰς τὸ Γιάσι, καὶ πῶς δὲν ἠμπορεῖ μὲ τέτοιον τρόπον νὰ ἀνταμώσῃ ἕναν Χάνην.

Ἔγιναν καὶ τὰ τοῦ Σελίμ-πασὰ καὶ Μολλάπεγί μεκτούπια καὶ ἐστάλθησαν· καὶ τῷ μὲν Σελίμ-πασὰ ἡ ῥισόγουνα, τῷ δὲ Μολλά-πεγὶ ἕνας μῆλος ἐστάλθη.

Ἀπὸ τὸ ἐμπερικλειόμενον γράμμα τοῦ Σπαθάρη, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτον, θέλει καταλάβῃ ἡ Ὑψηλότης της τὴν ἀχρειότητα καὶ τὴν ἄκραν κακίαν τοῦ συστήματος τῶν Βλαχῶν, ἀγκαλὰ καὶ χωρὶς τὰ γράμματα τοῦ Σπαθάρη ἐξ ἀρχῆς ἦτον κατὰ πάντα πληροφορημένη, καθὼς καὶ ὅλοι οἱ φρόνιμοι ποσῶς δὲν ἀμφιβάλλουν· ὅμως αὐτοὶ οἱ ἀχρεῖοι, κοντὰ ὁποῦ εἶναι κάκιστοι, εἶναι καὶ ἀνόητοι, ἐπειδὴ καὶ τὰ ὅσα κάμουν καὶ λέγουν δὲν εἶναι παρὰ ἀλεπάλληλοι ἀντιφάσεις· ὅθεν καὶ κατὰ τοῦτο εἶναι ἄξιοι λύπης. Πολὺ κατέρι ὅμως προξενοῦν, ἐca să ,nu facă multe cheltuieli; ceia ce face foarte bine, de oare ce, dacă ar vrea să vie acuma, n'avem nici rădvan, nici vre-o căruţă să-i dăm.

Multă greutate tragem pentru căruţe, de oare ce nici atâtea alte două *(sic)* mocănești, să fie pe de-asupra, iarăşi nu s'au arătat, precum şi, cu Dumnezeu, vei afla şi Înălţimea Ta, îndată ce va sosi prea-luminata Doamnă la Iaşi.

Prea-strălucita Doamnă, prea-iubita mea mamă, cu voia lui Dumnezeu Duminecă sau Luni are de gând să plece.

Pentru Şahin-Ghirai am arătat dăunăzi Înălţimii Tale că i-am raportat lui Chehaia-beiu şi că mi-a răspuns cum că bună socoteală ai făcut Înălţimea Ta, adecă să-l eviţi, în orice loc l-ai afla pe cale, şi să nu te întâmpini cu el; deocamdată acum e mai de recomandat, cum socoţi şi Înălţimea Ta, să Te afli la Iaşi, când el va trece. Dar n'am raportat ceva mai mult în această afacere stăpânilor noştri cari să trăiască întru mulţi ani: întâiu pentru că nu ni porunceşti Înălţimea Ta şi, al doilea, pentru că ne-am gândit cum că, dacă am fi întrebat, s'ar fi putut să ni poruncească a scrie Înălţimii Tale să nu-l întâlneşti şi, el plecând din Iaşi şi întorcându-se, să Te întâlnească poate, aşa că să fii silit Înălţimea Ta a-l întâmpina. Însă ai Înălţimea Ta bună *scusă* în a fugi de supărătorul bucluc: *scusa* e că încă n'ai tacâmul Tău şi că stai *incognito* la Iaşi şi că nu poţi cu acest chip să întâmpini pe un Han.

Au ieşit şi rapoartele lui Selim-Paşa şi lui Molà-beg, şi s'au trimes; şi lui Selim-Paşa i s'a trimis o blană de râs, iar lui Molà-beg un *milos*.

Din aici închisa scrisoare a Spătarului, cum şi din prima, vei afla Înălţimea Ta ticăloşia şi marea răutate a tagmei Muntenilor, de şi chiar şi fără scrisorile Spătarului, de la început erai întru toate informat, precum şi toţi cei cuminţi nu se îndoiesc de loc; dar acei netrebnici, pe lângă că sânt foarte răi, sânt şi fără de minte, căci şi câte le fac şi le spun nu sânt decât contraziceri unele peste altele; pentru care şi întru aceasta sânt vrednici de întristare. Multă greutate însă căşu-

πειδὴ καί, κοντὰ ὁποῦ δὲν κάμουν κἀνένα ἱστιρχάμι διὰ τὰ τόσα τερτιπάτια καὶ χαβαλέδαις, ἀλλὰ ἀμέσως τὰ δέχονται· ἴσως καὶ κρυφίως μᾶς κατηγοροῦν διὰ τὰς καθημερινὰς παρακλήσεις καὶ τακρίριά μας δηλωτικὰ τῆς ἀδυναμίας τῶν πτωχῶν καὶ περισανλικίου τοῦ τόπου καὶ τὰ ἑξῆς, ἔξω ἀπὸ τὰ τόσα ἄλλα τουρρεχάτια καὶ ψευδῆ χαβατίσια, ὁποῦ καθεκάστην δὲν παύουν ἀπὸ τοῦ νὰ διασπείρουν εἰς διάφορα μέρη· καὶ μάλιστα ὁ Στεφανάκης, ὁ ὁποῖος ἀκούω νὰ εἶναι παραπονούμενος διατὶ δὲν τὸν ἔδωσε χετιγὲν ἡ Ὑψηλότης της.

Δὲν ἀμφιβάλλω πῶς, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ τὸ παρόν μου δουλικόν, νὰ γράψῃ ἡ Ὑψηλότης της ἀκριβῆ περιγραφὴν τόσον τοῦ τρόπου τῆς φυγῆς τοῦ φυγάδος[1], ὅσον καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ μεμλεκετίου, μάλιστα ὁποῦ οἱ Βλάχοι λέγουν πῶς ἡ Ὑψηλότης της τὸ ἴξευρε καὶ τὸ ἔκαμεν ἰγμάζι, ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκεῖ ἄνθρωποί της τὸν ἐφόβησαν· καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ μεμλεκετίου ἄλλην ἰσχὺν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ περιγραφὴ τῆς Ὑψηλότητός της ἀπὸ ἐκεῖ. Ὅμως μὲ ὅλα αὐτὰ πολλὰ δύσκολον μὲ φαίνεται τοῦ νὰ γίνουν τακλίλι οἱ χαβαλέδες ὁποῦ ἔγιναν μέχρι τοῦδε· ἐλπίζω ὅμως τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὸ ἑξῆς. Τὸ χάλι μας, δηλαδὴ τῶν δούλων της, καποῦ-κεχαγιάδων, ἠμπορεῖ νὰ τὸ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Καμαράσην καταλεπτῶς· ὁ καιρὸς ὅμως πολλὰ δύσκολος, καθὼς καὶ ἡ Ὑψηλότης της τὸ καταλαμβάνει. Ὅθεν καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὸ ἱστιρχάμι καλόν, καὶ τὸ γαϊρέτι εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ζητουμένων χαβαλέδων ἀναγκαῖον. Αὐθέντα μου, πολλὴ τικάτι χρειάζεται καὶ εἰς τὰ ένὸς καὶ ἄλλου γράμματα ὁποῦ στέλλονται, καί, ἂν τὰ ἔβλεπε ἡ Ὑψηλότης της τὸ κάθε ἕνα ξεχωριστά, διὰ νὰ ἰξεύρῃ ἐκείνους ὁποῦ κορεσποντέρουν, δὲν μὲ φαίνεται νὰ βλάπτῃ.

† Πάσχομεν νὰ εὕρωμεν καὶ τὸ σαϊβάδι ὁποῦ μᾶς ἐπρόσταξεν ἡ Ὑψηλότης της· ἀκόμι ὅμως ἀπόκρισιν δὲν ἔχομεν ἀπὸ τὸν μουπασίρην Χαλήλ-ἀγά, ὁ ὁποῖος πρὸ ἡμερῶν μᾶς εἶχεν εἰπῇ ἕνα καλὸν εἰς ἕνα μέρος· ὁ ὁποῖος στέλνει καὶ ἕνα καϊμὲν εἰς τὴν Ὑψηλότητά της μὲ τὸν παρόντα καλαράσην, ἱστιφσάρι χαδὶρ ζιμνιντά.

Ἡ ἐκλαμπροτάτη μεγάλη Κυρία ἐζήτησε μαχσουσὶ τὸ πιτάκι μου διὰ νὰ γράψῃ εἰς τὴν Ὑψηλότητά της, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἔγραψε κάτω. Ὁ δοῦλός της κουσούρι δὲν κάμνω εἰς τὰ πρέποντα καὶ ἐλπίζω νὰ εἶναι εὐχαριστημένα, de oare ce şi, cu toate că nu fac vre-o ispravă (?) cu atâtea tertipuri şi havalele, dar deocamdată le primesc; poate că şi pe ascuns ne învinuiesc pentru zilnicele rugăciuni şi tacriruri ale noastre arătând neputinţa săracilor şi pentru suferinţa locului şi celelalte, afară de câte alte mişelii (?) şi ştiri mincinoase, care zilnic nu încetează de a le sămăna în deosebite părţi; şi mai ales Ştefanachi, care aud că e supărat pentru că nu i-ai dat dar Înălţimea Ta.

Nu mă îndoiesc că, înainte de a sosi această scrisoare supusă a mea, vei fi scris Înălţimea Ta descrierea amănunţită atât a felului fugii fugarului, precum şi a stării provinciei, mai ales că Muntenii spun cum că Înălţimea Ta ai ştiut-o şi nu Ţi-a păsat, căci şi oamenii Tăi de acolo se temeau de dânsul; şi pentru starea provinciei altă putere poate avea descrierea Înălţimii Tale decât de aici. Dar cu toate acestea foarte greu îmi pare să fie iertate (?) havalelele ce au fost până acum, dar nădăjduiesc să folosească pe urmă. Halul nostru, adecă al robilor Tăi, capuchehaielele, poţi să-l afli pe larg de la dumnealui Cămăraşul; ci vremea e foarte grea, precum şi Înălţimea Ta o înţelegi. Deci şi pentru aceia isprava bună şi graba în săvârşirea havalelelor cerute sânt de nevoie. Doamne al mieu, multă luare aminte se cere şi în scrisorile unuia şi altuia ce se trimet, şi, de ai vedea Înălţimea Ta una câte una deosebit, ca să afli pe cei ce *corespundează*, nu mi se pare că ar strica.

† Căutăm să găsim şi *saivadul* (cortul) ce mi-ai orânduit Înălţimea Ta; ci n'avem încă răspuns de la mumbaşirul Halil-aga, care cu câteva zile înainte ni spusese unul bun într'un loc; care trimete şi o scrisoare către Înălţimea Ta cu călăraşul de faţă, pentru prietenie.

Prea-strălucita Doamna mare a cerut pitac *mahsusî* al mieu ca să-Ţi scrie Înălţimii Tale, căreia Ţi-a şi scris în jos. Eu, robul Tău, nu lipsesc la cele cuvenite şi nădăjduiesc că eşti mulţămit de robul Tău.

[1] Alexandru Ioan-Vodă Mavrocordat.

μένος ἀπὸ τὸν δοῦλόν της, καθὼς καὶ ἠμπορεῖ νὰ τὸ πληροφορηθῇ ἀπὸ τὴν ἐκλαμπροτάτην Κυρίαν, φιλοστοργοτάτην μητέρα, ὅταν σὺν Θεῷ φθάσῃ εἰς Γιάσι.

Τῆς Ὑψηλότητός της εὐπειθὴς υἱὸς καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης.

Την Υψηλοτιτας απο καρδιας ασπαζομαι σας και παρακαλο τον γγιριον μας και την γγιριαν θεοτοκον μερα νιχτα δια το καλον κατεδοδιον σας.

precum şi poţi să afli de la prea-strălucita Doamnă, prea-iubita mamă, când cu Dumnezeu va ajunge la Iaşi.

Al Înălţimii Tale ascultător fiu şi supus rob.

Constantin Ipsilanti.

Pe Înălţimea Ta din inimă o salut şi rog pe Domnul mieu şi pe Doamna născătoare de Dumnezeu zi şi noapte pentru buna Ta cale.

CLXXII.

Constantinopol, 1787 (?), 2 Maiu.

Mărioara Rizu către Doamna Moldovei, Ecaterina Ipsilanti, pentru fratele ei, Căminarul, şi pentru obiecte de îmbrăcăminte din Constantinopole, cu vestea căsătoriei fetei „Mavroghenesei“ cu „Logofătul“.

Τὸν ὑψηλότατόν μου Αὐθέντα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ ἀσπάζομαι τὰ ἴχνη τῶν ἐκλάμπρων ποδῶν, καὶ δὲν γράφω εἰς τὸ Ὕψος του ξεχωριστὰ μὲ τὸ νὰ ἠξεύρω τί εἶναι μας. Τὴν κυρία μου δουλικῶς προσκυνῶ καὶ φιλῶ τὸ χεράκι της.

Μετὰ τὰς δουλικάς μου πρσκυνήσεις δὲν λίπω νὰ φανερόσω τὴν κυρά μου ὅτι ἔλαβον πανέκλαμπρον πιτάκι της, καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς περιγράψω τὴν πόσην χαρὰν ἐδωκίμασαν βλέποντας ὅτι ἡ κυρά μου, τὸ τέρας μου, τὸ νοῦρι μου, δὲν ἐξέχασες τὴν δούλην της, ἀλὰ σώζει ὅλο τὴν ἰδίαν ἀγάπην, καὶ βλέποντας, κυρά μου, ὅτι δὲν ἐμμιμήθης τὴς ἄλλης δόμνης καὶ ὅτι, μὲ ὅλον ὁποῦ ὁ Δούναβις ἔβεν τὰ δυνατά του νὰ τὴν κάμῃ νὰ ξεχάσῃ τὴν Πόλιν καὶ τὴν ἀγαπημένην της δούλην, δὲν τὸ ἐκατόρθοσεν ὅμως, καὶ ἀπὸ τὴν λύπην του κυνδινεύσει δὲ νὰ ξηρανθῇ, ἐγὼ ὅμως, ἀπὸ τὴν χαράν μου, βλέποντας ὅτι ὅλον μὲ ἀγαπᾷ, δὲν ἠξεύρω τί γράφω, καί, ἂν γράφω καὶ σερτερπεκιά, παρακαλῶ νὰ μὲ συγχορέσῃς.

Κυρά μου, δὲν ἠμπορῶ νὰ τὴν περιγράψω τὸ πόσον εἶμαι ὑποχρεομένη διὰ τὴν ἀγάπην ὁποῦ δείχνει εἰς τὸν δοῦλόν της, Καμηνάρην, ἀδελφόν μου, καὶ εἰς κάθε γράμμα αὐτὸ μὲ γράφει, καὶ παρακαλῶ τὴν κυρά μου τὸ ναζάρη της ποτὲ νὰ μὴν λείψῃ ἀπὸ τὸν δοῦλόν της, καί, ἂν κάμῃ καὶ κἀνένα σφάλμα, ἀμέσως ἡ κυρά μου νὰ ἂς φέρῃ εἰς τὴν μνήμην της ὅτι εἶναι ἀδελφός μου καὶ ἂς μὴν τὸν συνεριστῇ. Τὸ νὰ πηγαίνῃ ὅμως ἡ κυρά μου εἰς τὸν ὀδά του νὰ τὸν ξυπνᾷ, αὐτὸ δὲν τὸ στέργω, ἐπειδὴ ἀνέγω *(sic)* πῶς ὁ ἀδελφός μου ἀχρήψε πολλά.

Salut cu supunere pe prea-înălţatul mieu Domn şi sărut urmele strălucitelor picioare, şi nu scriu deosebit Înălţimii Sale, de oare ce ştiu ce e al nostru (?). Către Doamna mea cu supunere mă închin şi-I sărut mânuţa.

După supusele închinări nu lipsesc de a vesti doamnei mele că am primit preastrălucitul Tău pitac, şi e cu neputinţă să-Ţi zugrăvesc ce bucurie am simţit văzând că doamna mea, minunea mea, nurul mieu, n'ai uitat pe roaba Ta, ci o păstrezi cu totul în a Ta iubire, şi văzând, Doamna mea, că, n'ai imitat pe cealaltă Doamnă şi, cu toate că Dunărea a făcut ce a putut, ca să Te facă a uita Constantinopolul şi iubita-Ţi roabă, dar n'a ajuns la capăt, şi din supărarea ei se poate întâmpla să şi sece, ci eu, din bucuria mea, văzând că tot mă iubeşti, nu ştiu ce să scriu, şi, dacă scriu fleacuri (?), Te rog să mă ierţi.

Doamna mea, nu-Ţi pot zugrăvi cât sânt de îndatorită pentru iubirea ce o arăţi către robul Tău, Căminarul, fratele mieu, şi în fiece scrisoare îmi scrii aceasta, şi rog pe doamna mea ca grija Ta să nu lipsească vre-odată de la robul Tău, şi, dacă ar face şi vre-o greşeală, îndată doamna mea să-şi aducă aminte că e fratele mieu şi să nu se supere pe dânsul. Că mergi însă doamna mea în odaia lui ca să-l trezeşti, aceasta nu-mi place, de oare ce iese pentru mine că fratele mieu e foarte netrebnic.

Μὲ γράφετε διὰ νὰ σᾶς γράψω χαβατίσια· ἐγώ, κυρά μου, ἀπὸ τὸν καιρὸν ὁποῦ ἐφύγετε, ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι δὲν εὐγῆκα, ἐπειδὴ ὅλα τὰ τοῦ κόσμου μαῦρα φαίνονται εἰς τὰ μάτια μου, μὲ τὸ νὰ ὑστερήθηκα τὴν κυρά, τὸ τέρας μου, τὴν μόνην μου παρηγορία. Κυρά μου, ὅταν ἠθέλετε νὰ μανθάνετε χαβατήσια τῆς Πόλεως, καθὼς τὰ μανθάνουν εἰς τὸ Γιάσι, ἔπρεπε νὰ ἐκλέξετε τὸν Πρύσι διὰ καπή-κεχαγιά σας, ὁποῦ νὰ μὴν κατζηρτήζετε ἡ Ἐκλαμπρότη σας κἀνένα νέον τῆς Πόλεως. Κυρά μου, τὸ μόνον χαβατήσι ὁποῦ ἔχω νὰ σᾶς γράψω εἶναι ὅτι ὁ Τζατμαλὴς ἔφαγε τὰ αὐτιά μου λέγοντάς με ὅτι θὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Βουκουρέστι, καὶ ἐγὼ ὅλο τὸν ἐμποδίζω.

Κυρά μου, μὲ γράφετε νὰ σᾶς στείλω τιστεμελάκια: τώρα ὅμως τὰ τηστημελάκια δὲν τὰ φοροῦν τόσον, μὲ τὸ νὰ φοροῦν ὅλοι κεντημένα, καὶ ἤθελα νὰ σᾶς στέλω, πλήν, μὲ τὸ νὰ Σᾶς φτιάνῃ ἡ δομνίτζα Σμαράγδα, ἡ ἀδελφή σας, διὰ τοῦτο δὲν ἐφτίασα καὶ ἐγώ, διὰ νὰ μὴν σὰς στέλλωμεν καὶ ἡ δύο τὰ ἴδια: διὰ τοῦτο δὲν σᾶς ἔστειλα καὶ ἐγὼ· τὴν Δομνίτζα, ἀδελφή σας, ἐγὼ τὴν ἔδωσα τὰ ξόπλια. Λάβετε, κυρά μου, μὲ τὸν παρόντα καλαράσην μόνον ἕνα φακιολάκι, καὶ κατόπι μὲ δεύτερο καλαράσην θέλω σᾶς νοιαστῇ καὶ καλύτερα: αὐτὸ δὲν εἶναι τόσον ἀξιόλογον μόνον, μὲ τὸ νὰ εἶναι καινούρια μότα καὶ μουντό, ὁποῦ ἠξεύρω πῶς ἡ κυρά μου ἀγαπᾷ τὰ μουντά· διὰ τοῦτο καὶ τὸ στέλνω, καὶ νὰ τὸ φορέσετε μὲ ὑγιείαν. Λάβετε καὶ πέντε τενσούχια καὶ κατόπι σᾶς στέλνω καὶ τὰ πεῖτια.

Παρακαλῶ, κυρά μου νὰ κάμῃ ῥιτζὰ εἰς τὸν ὑψηλότατόν μου Αὐθέντῃ νὰ μὲ ἔχῃ καθὼς καὶ πρῶτον εἰς τὴν ἔννοιάν του καὶ ἄλλα (;), ἐπειδή, μετὰ Θεὸν εἰς τὸ Ὕψος του ἐλπίζω.

Παρακαλῶ καὶ αὖθις, κυρά μου, νὰ μὴν διαλείπῃ ἀπὸ τὸ νὰ μὲ προστάξῃ εἰς ὅτι μὲ γνωρίξῃ ἱκανήν, καὶ τὸ ἔχω διὰ μεγάλον μου εὐτύχημα. Ταῦτα, καὶ μένω τῆς κυρᾶς μου

Ματου 6′.

Ταπεινὴ δούλη:
Μαριώρα Ρίζου.

Παρακαλῶ τὴν κυρά μου νὰ ἀγαπᾷ τὴν Μαριόραν, καὶ παραμένων διὰ χατήρι μου.

Τοὺς ἐκλαμπροτάτους πεϊζατέδες προσκυνῶ, καὶ τὴν δομνίτζαν, τὸ νοῦρί μου, τὸ τέρας μου, τὴν δομνίτζα Ἐλέγκο, μου προσκυνῶ καὶ φιλῶ τὰ ματάκια της, μὲ ὅλον ὁποῦ τώρα

Îmi scrii ca să-Ţi dau ştiri: eu, doamna mea, din vremea când ai fugit, n'am ieşit din casă, căci toate ale lumii se arată negre în ochii miei, pentru că am fost lipsită de doamna mea, de minunea mea, de singura mea mângâiere. Doamna mea, când vrei să afli ştiri din Constantinopol, precum le află la Iaşi, trebuie să alegeţi pe Prysi în calitate de capuchehaià a voastră, ca să nu-Ţi scape Strălucirii Tale nicio noutate a Constantinopolului. Doamna mea, singura ştire ce am a-Ţi scrie e că Geatmalăul *(sic)* mi-a mâncat urechile, spuindu-mi că el ar merge la Bucureşti, şi eu îl tot împiedec.

Doamna mea, îmi scrii să-Ţi trimet nişte mici testemele: acuma însă testemele mici nu se mai poartă atâta, ci toate numai brodate, şi era să-Ţi trimet, de şi, trimeţându-Ţi domniţa Smaranda, sora Ta, de aceia nu le-am trimes şi eu, ca să nu-Ţi trimetem amândouă acelaşi: de aceia nu Ţi-am trimes şi eu; domniţei, surorii Tale, i-am dat şi gătelile (?). Iea, doamna mea, cu călăraşul de faţă numai o băsmăluţă, şi apoi cu al doilea călăraş mă voiu gândi a-Ţi trimete şi mai frumoase: acesta nu e chiar aşa de vrednic de luare aminte, dar numai pentru că e nou şi de modă şi negru, şi ştiu cum doamnei mele îi plac lucrurile negre; de aceia-l trimet, şi să-l porţi sănătoasă. Primeşte şi cinci *tensuhuri* (pastile) şi pe urmă trimet şi betele (?).

Mă rog, doamna mea, să faci o rugăminte la prea-înălţatul mieu Domn să mă aibă ca şi mai nainte în grija Lui şi celelalte, de oare ce după Dumnezeu în Înălţimea Sa nădăjduiesc.

Te rog şi iarăşi, doamna mea, să nu lipseşti a-mi orândui la orice m'ai cunoaşte destoinică, şi aceasta o privesc ca o mare fericire a mea. Aceasta, şi rămân a doamnei mele

Maiu 2.

Smerită roabă:
Mărioara Rizu.

Rog pe doamna mea să iubească pe Mărioara, şi aştept pentru hatârul mieu.

Mă închin prea-strălucitelor beizadele, şi pe domniţă, nurul mieu, minunea mea, pe domniţa mea Elena o salut şi sărut ochişorii ei, cu toate că acum

δὲν εἶναι φαβορίτα της καὶ νὰ τὴν δόσετε αὐτὸ τὸ μαῦρο τὸ πρηντζουκάκι μὲ τὰ πεῖτια της, ὁποῦ πιάνει ἀπάνω εἰς τὰ χρυσᾶ της τὰ μαλιά· καὶ νὰ μὲ γράψῃ τί θέλει ἀπὸ τὴν Πόλιν νὰ τὴν στείλω αὐτό· μὲ τὰ πεῖτια εἶναι μόδα καὶ διὰ τοῦτο τὴν τὸ στέλνω, καὶ ἂς τὸ καταδεχθῇ.

Θέλει ἠξεύρει, ἡ κυρά μου, ὅτι ἀραβονιάστικε τῆς Μαυρογένισας ἡ κόρη μὲ τοῦ Λογοθέτη τὸν υἱό.

nu e *favorita* Ta, şi să-i daţi „prinţişorul“ cel negru cu betele (?) ei, care se prind sus de auritu-i obraz; şi să-mi scrie ce vrea din Constantinopol, ca să-o trimet; cu betele e modă, şi de aceia le trimet şi să le primească.

Vei afla, doamna mea, că s'a logodit fata Mavroghenesei cu fiul Logofătului.

CLXXIII.

Belgrad, 1787, 28 Decembre.

Sandu, al doilea Portar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre vânzarea de grâu şi orz, legăturile cu Turcii de acolo şi schimbările petrecute.

Ὑψηλώτατε καὶ θεοσεβεστατέ μοι Αὐθέντα,

Μὲ τὸ ταπεινὸν καὶ ὁποκλεινές μου γράμμα δουλικῶς ἀναφέρω τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος ὅτι μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ καὶ εὐχῇ τοῦ Ὕψους της, τὰ ἕξη καράβια ὁποῦ τὰ ἐφώρτωσα ἀπὸ σκέλα Τζομπάνου ἐπέρασαν μὲ σελαμέτι τὰ γερτάπια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα: 7 εἶναι δέκα ἡμέρας ὁποῦ ἦλθαν ἐδῶ, καὶ ἐπούλησα τὸν ζαχεράν εἰς τοὺς δεηρμεντζῆδες καὶ εἰς ἄλλους, καὶ τὰ ἄσπρα τὰ ἔκαμα τεσλήμη τὸν τιμιώτατον Γενήτζερ-ἐφένδη, τὰ ἄλλα δὲ τρία εἶναι 5 ἡμέρας ὁποῦ ἦλθαν πάλιν μὲ σελαμέτι, πλὴν ὄχι ἐδῶ εἰς τὴν σκάλα, ἀλλὰ παρακάτω, εἰς ἕνα μέρος ὁποῦ εἶναι δύω ὥραις, καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ πολλὰ ἀέρας δὲν ἠμποροῦν νὰ συκωθοῦν ἀπὸ τὸν τόπον· ἀφ' οὗ ὅμως παύσῃ ὁ ἀέρας, συκώνωντας καί, πωλῶντας τὸν ζαχερέν, θέλω κάμῃ τεσλήμη τὰ ἄσπρα ὁμοίως τὸ Γενήτζερ-ἐφέντη, καὶ θέλω πάρῃ τὸ σεπέπη-ταχρήρη παρὰ τὸν Ἰσμαήλαα-τάταρην, ἐπειδή, χωρὶς νὰ ἀπογιωμησθοῦν τὰ 50 πουγκιά, μὲ κἀνένα τρώπον, δὲν δίδει τὸ σεμπέπη-ταχρήρη. Ἐπάσχησα ὅμως, Αὐθέντα μοι ὑψηλώτατε, μὲ κάθε τρώπον διὰ νὰ τὸ πάρω, ὅμως δὲν ἐστάθη τρόπος, ἐπειδὴ καί, ἂν ἠθέλησεν νὰ τὸ δώσῃ ὁ ῥηθεὶς Τάταρης, μὰ ὁ ἴδιος ὁ Σαλιανετζῆς δὲν ἠθέλησεν νὰ τὸ δώσῃ. Πρετεντέρη ὅμως, Αὐθέντα μοι, καὶ τὸ χουσμέτη[1] του ὁ Ἰσμαήλαας: τὸ παρακάτω γρόσια 250 καὶ ἕως 300 ὀκάδες σιτάρι καὶ 300 ὀκάδες κρηθάρι. Ὁ δοῦλός της ὅμως ἀπεκρήθην ὅτι παρὰ τὸ Ὕψος της εἶμαι προσταγμένος τὸ νὰ κάμῃ τεσλήμη τὰ 50 πουγκία, διὰ δὲ τὸ χουσμέτι τοῦτο δὲν ἔχω προσταγήν· καὶ κατὰ τοῦτο μὲ εἶπαν, τόσον ὁ τι-

Prea-înălţate şi prea-cucernice Doamne,

Cu scrisoarea mea smerită şi plecată aduc înaintea Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că, cu ajutorul lui Dumnezeu şi rugăciunea Înălţimii Tale, cele şase corăbii ce le-am dus de la Şchela Ciobanului au trecut cu bine gherdapurile, din care şapte, sânt zece zile de când au venit aici, şi am vândut zahereaua la morari şi la alţii, şi banii i-am dat prea-cinstitului Ienicer-Efendi, iar celelalte trei sânt cinci zile de când s'au întors iarăşi cu bine, dar nu aici la Şchelă, ci jos, într'un punct unde sânt două ceasuri, şi de mult vânt nu pot să se scoată din loc; dar, cum va înceta vântul, se vor scoate şi, vânzând zahereaua, voiu da banii tot lui Ienicer-Efendi şi voiu lua chitanţa de la Ismail-aga Tatarul, căci, afară numai dacă se vor restitui cele cinzeci de pungi, cu niciun chip nu dă chitanţa. M'am străduit însă, stăpâne al mieu prea-înălţate, în orice chip ca să o ieau, dar n'a fost chip, căci, şi dacă ar fi vrut să o dea zisul Tatar, dar însuşi Salianegì n'a vrut să o dea. Însă pretinde, stăpâne al mieu, Ismail-aga pe de-asupra şi huzmetul său: cel supt 250 de lei şi până la 300 de ocă de grâu şi 300 de ocă de orz. Dar robul Tău a răspuns că sânt orânduit de la Înălţimea Ta să dau cele 50 de pungi, iar pentru acest huzmet n'am poruncă; şi la aceasta mi-a spus şi prea-cinstitul Ieni-

[1] Slujba.

μιώτατος Γενήτζερ-ἀγασὴς καὶ ὁ τιμιώτατος Γενήτζερ-ἐφένδης καὶ ὁ ἴδιος ὁ Σαλιανετζὴς ὅτι χωρὶς νὰ πάρῃ τὸ χουσμέτι του ὁ Τάταρος δὲν εἶναι τρώπος νὰ δώσῃ τὸ σεμπέπηταχρήρη, καί, μὲ ὅλον ὅποῦ περὶ τοῦτο δὲν ἔχω πανέκλαμπρόν της προσταγήν, πλὴν ἡ ἀνάγκη σθενὰ μὲ κάμει νὰ τὸν δώσω, Αὐθέντα μοι ὑψηλώτατε. Τὸ ὅτι ἀργωπωρήθη ὁ ἐρχομὸς τῶν καραβίων ἕως τόρα, ἀφ' οὗ ὁ δοῦλός της σὺν Θεοῦ βοήθειαν ἔλθω, θέλω φανερώσῃ τὸ Ὕψος της καταλεπτῶς, καὶ ὁποῦ τόσα ἔξοδα ἠκολούθησαν. Ἐπειδὴ ἂν προκαιρὸν ἐπρόφθαναν τὰ καράβια, κατὰ τὸ κητλήκη ὁποῦ ἦτον ἐδώ, πρὸς 10 γρόσια ἡ ἑκατὸ ὠκάδες τὸ σιτάρι ἤθελεν πουληθεῖ, ἠμπορῶ νὰ εἰπῶ, καὶ πρὸς δέκα ἥμισυ γρόσια, μὰ τὰ καράβια μὲ τὸ σιτάρι ἦλθαν εἰς καιρὸν ὁποῦ ἤρχισαν νὰ φέρουν ἀπὸ πολλὰ μέρη· μὲ ὅλον τοῦτο ὅλο ἠμποροῦσα νὰ τὸ πουλήσω πρὸς ἐννέα ἥμισυ γρόσια. Πλὴν ὁ Δεφτερδάρη-ἐφέντης μὲ ἀντιστάθηκεν πολλὰ ὁποῦ ἐπολέμησεν μὲ πολλοὺς τρώπους νὰ κόψῃ (τὸ παζάρη) τιμήν: ἡ ἑκατὸ ὠκάδες, 6 τὸ πολλὰ 7, καὶ τὸ κριθάρι τὸ ἱέμι πρὸς 7 παράδες, ἤτοι τὸ ἱέμι ὁποῦ εἶναι 4 ὠκάδες. Καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμνεν νεφσανεέτι, διατὶ δὲν τὸν ἄκουσα νὰ ξεφωρτώσω τὸν ζαχερὲν εἰς τὰ χαμπάρια: ὁ σκωπός του ἦτο νὰ κάμῃ ζάπτι ὅλον τὸν ζαχερὲν διὰ τὰ 50 πουγκιά· πλὴν ὁ δοῦλός της ἐμεταχείρισα τρώπους ὁποῦ δὲν ἠκωλούθησα ὡς ἤθελεν αὐτός, ἀλλὰ τὸν ἐπούλησα ὡς εἴμουν προσταγμένος παρὰ τὸ Ὕψος της· καὶ πάλιν δὲν ἐβασγέστησεν, ἀλλὰ ἐπρόβαλεν τὸν ὑψηλώτατον Πασᾶ ἄλλαντάλα, καὶ ἐξέπεσεν διὰ προσταγῆς τοῦ Ὑψους του μισὸ γρόσ. ἀπὸ τὰ 9 γρόσια ὁποῦ ἔγεινεν ἡ τιμὴ κατὰ ἀπόφασιν ἀπὸ σελαμλήκη, καὶ οὕτως ἐπούλησα ἡ ἑκατὸ ὠκάδες ὠχτὼ ἥμισυ γρόσια, τὸ μὲν κριθάρι τὸ ἱέμι ἕνδεκα παράδες ἀπὸ ταῖς 12 ὁποῦ εἶχαν ἀποφασίσουν ἀπὸ τὸ σελαμλήκη. Ὅθεν δὲν ἀπέρασαν δώδεκα ἡμέρες καὶ ἐσυκώθη ὅλο τὸ σερχάτη διὰ νὰ τὸν παραλαβήσουν διὰ τὰ πολλὰ κακὰ καμώματά του, καὶ μόλις ἐγλύτοσεν εἰς τὸν ὑψηλότατον Πασᾶ, καὶ ὁ ἴδιος ὁ ὑψηλότατος ἤθελεν νὰ τὸν χαλάσῃ· ὅμως, μὲ τὸ νὰ ἐχρεωστοῦσεν εἰς τὸ μηρὶ λογαριασμὸν ζαχιρὲς καὶ χρέος εἰς τοὺς ἐδῶ ἐντοπίους, τὸν ἔστειλεν εἰς τὸ Νίσῃ νὰ εἶναι χάψῃ ἕως νὰ ἔλθῃ βασιλικὴν προσταγήν, καὶ τοῦτο τὸ ἔκαμεν ἡ Ὑψηλότης του διὰ χατήρι τοῦ καπη-κεχαγιά του, ὁ ὁποῖος εἶναι καπου-κεχαγιᾶς καὶ τοῦ ὑψηλωτάτου Πασᾶ. Ἐδίωξαν καὶ τὸν Δελῆ-Ἀμέδαγα, ὁ ὁποῖος Ἀμέδαγας καὶ ῥηθεὶς δεφτερδάρης ἦτον αὐτοὶ

cer-aga şi prea-cinstitul Ienicer-efendi şi chiar Salianegì că fără să-şi aibă huzmetul Tatarul nu e chip să dea chitanţă, şi, cu toate că în această privinţă nu am strălucita Ta poruncă, dar nevoia mare mă face să-i dau, stăpâne al mieu prea-înălţate. Că s'a zăbovit sosirea corăbiilor până acum, când eu, robul Tău, cu voia lui Dumnezeu voiu veni, voiu arăta Înălţimii Tale cu deamănuntul, şi unde au urmat atâtea cheltuieli. Căci, dacă mai înainte ar fi sosit corăbiile la lipsa ce era aici, suta de ocă de grâu zece lei, s'ar fi vândut, pot spune, şi cu zece lei şi jumătate, dar corăbiile cu grâul au venit pe vremea când începuse a se aduce din multe părţi, şi cu toate acestea am putut să-l vând tot cu nouă şi jumătate lei. Numai cât Tefterdar-Efendi mi-a stat împotrivă mult, care s'a luptat în multe chipuri să strice preţul vânzării: cele o sută de ocă 6, cel mult 7, şi *ièmul* de orz câte 7 parale, adecă *ièmul*, care este 4 ocă. Şi aceasta a făcut-o în năcaz, pentru că nu l-am ascultat să descarc zahereaua la hambare; scopul lui era să oprească toată zahereaua pentru cele 50 de pungi: dar robul Tău a întrebuinţat mijloace de nu a urmat cum vroia el, ci l-am vândut cum eram orânduit de Înălţimea Ta, dar tot nu s'a lăsat, ci a adus înaintea prea-înălţatului Paşă alandala, şi a scăzut din porunca Înălţimii Sale o jumătate de leu din cei 9 lei ce a fost preţul după hotărârea de la selamlâc, şi astfel s'a vândut suta de ocă opt lei şi jumătate, iar orzul unsprezece parale din cele douăsprezece care fuseseră hotărâte la selamlâc. Deci n'au trecut douăsprezece zile şi s'a ridicat tot serhatul ca să-l facă bucăţi pentru multele lui rele, şi abia a scăpat la prea-înălţatul Paşă, şi însuşi prea-înălţatul a voit să-l piardă, dar, cum datorià Statului socoteala de zahereà şi de datorie la localnicii de acolo, l-a trimes la Niş ca să fie prins până va veni poruncă împărătească, şi aceasta a făcut-o Înălţimea Sa de hatârul capuchehaielei lui, care e capuchehaià şi al prea-înălţatului Paşă. Au gonit şi pe Delì-Ahmed-aga, care Ahmed-aga şi zisul tefterdar erau cei cari

ὁποῦ βαστοῦσαν τὸ Πελεγράδι. Καὶ πλέον καταλεπτῶς θέλει πληρωφορηθεῖ τὸ Ὕψος της ἀπὸ τὸν παρὸν Χατζῆ-Ἀλή-τζαούσην, ὁ ὁποῖος στέλνεται ἀπὸ ἐδῶ πρὸς τὸ Ὕψος της διὰ ζαχερέν, μὲ ὅλον ὁποῦ, Αὐθέντα μοι ὑψηλώτατε, τόρα χειμῶνος καιρὸς εἶναι, ἀδύνατον τὸ νὰ δουλεύσουν τὰ καράβια εἰς Δούναβην: μία ἥμισυ ὥρα στράτα ἀπὸ ἐδῶ στέκωνται τὰ τρία καράβια ὁποῦ εἶναι ἓξ ἡμέραις καὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ ἔλθουν, ἐξ αἰτίας τοῦ ἐναντίου καιροῦ.

Πρὸς τούτοις φανερώνω τὸ Ὕψος της ὅτι τὸ ἰέμη τὸ κριθάρη λογαριάζοντας ἐδῶ 4 ὠκάδες, πλήν, Αὐθέντα μοι, κατὰ τὸ κριθάρη ὁποῦ νὰ εἶναι: ἐπειδὴ ἐδῶ τὸ κρηθάρη μὲ ὠκὰ εἰς τὸ καντάρη δὲν πουλέται, ἀλλὰ μὲ ἰέμη, καί, ἢ τὸ κρηθάρη εἶναι βαρὺ ἢ ἀλαφρύ, ὅλο τέσσεραις ὠκάδες λογαριάζεται τὸ ἰέμι, καὶ τοῦτο τὸ κρηθάρη, μὲ τὸ νὰ εἶναι βαρύ, ἔρχεται τὸ ἰέμι τέσσαραις ὠκάδες καὶ 50 δράμια, ὅθεν τὰ 50 δράμια κατὰ τὸν λογαριασμὸν τοῦ κανταρίου χάνεται τὰ 50 δράμια. Ἐπολέμησα διὰ νὰ πουλήσω τὸ κρηθάρη κατὰ τὸ σιτάρη εἰς καντάρι, μὰ δὲν ἐστάθη τρώπος, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι τέτοια συνήθεια ἐδῶ. Καί, ἀφ' οὗ ξεκάμω ὅλον τὸν ζαχερὲν καὶ κάμω τεσλήμη τὰ 50 πουγκιᾶ ἐν ἀσφαλείᾳ, θέλω ἔλθει, ὁμοῦ καὶ μὲ τὸ σεμπέπη-ταχρήρη, εἰς τὰς πανεκλάμπρους πόδας τοῦ Ὕψους της. Ἀπὸ τὸ κρηθάρη ἐπεῖρεν ἕως τόρα 5.000 ἰέμια ὁ ὑψηλώτατος Πασᾶς καὶ ἔχει νὰ πάρῃ ἀκόμη ἕως 6.000 ἰέμια, καὶ εἶναι νὰ τὸ πληρώσῃ, λογαριάζοντας ὁστερώτερα καὶ ὅσα ἄσπρα κάμνουν ἔχει, νὰ προστάξῃ τὸν Σαλιανετζῆ νὰ μὲ τὰ βαστάξῃ εἰς λογαριασμόν. Διὰ ἕτερον ζαχερέν, ὁποῦ ἔρχεται ὁ ἀπεσταλμένος Χατζῆ-τζαούσης, ὅπως ἀποφασίσῃ τὸ Ὕψος της· πλήν, Αὐθέντα μοι, τί νὰ εἰπῇ ὁ δοῦλός της δὲν εἶναι καιρός, ὅτι τὸ σερχάτι τοῦτο δὲν εἶναι ὡσὰν τότε ὁποῦ εἶλθα, ἀλλά, ἀφ' οὗ ἐδίωξαν τὸν Δελῆ-Ἀμέδαγα, τὸ ἐδῶ ταράφι του, ὁποῦ ἔμεινεν, ὅλο σκάνδαλα δίδουν περὶ καυγὰ νὰ γένῃ, οὕτως καὶ διὰ τὸν Δεφτερδάρη-ἐφέντη καὶ περὶ ἄλλα εἶναι ἀνακατωμένα τὰ πράγματα. Ὁ δοῦλός της, Αὐθέντα μοι, μὲ ἓξῃ, ἑπτὰ ταπεινά μου γράμματα καταλεπτῶς ἐφανέρωσα τὸ Ὕψος της, τὰ ὁποῖα τὰ ἔστειλλα διὰ μέσον τοῦ ἄρχοντος Καϊμακάμη, καὶ τὸ αἴτιον ὁποῦ εἶλθα ἐμπροστὰ ἐδῶ εἰς Πελεγράδι ἐφανέρωσα τὸ Ὕψος της, ὁποῦ, ἂν δὲν ἔρχουμουν ἐμπροστὰ νὰ προβάλλω τὸν Κεχαγιᾶ-

sprijiniau Belgradul. Şi mai cu de-amănuntul vei afla Înălţimea Ta de la cel de faţă Hagì-Alì-ceauş, care se trimete de aici la Înălţimea Ta pentru zahereà, de şi, Doamne prea-înălţate, acuma e vreme de iarnă şi e cu neputinţă să ne slujească vasele pe Dunăre: la un ceas şi jumătate de aici stau cele trei corăbii care de şase zile şi tot nu pot veni, din pricina vremii protivnice.

Pe lângă aceasta vestesc Înălţimii Tale că *ièmul* de orz se socoate aici 4 ocă, decât, Doamne al mieu, după orzul ce este; căci aici orzul nu se vinde cu oca la cântar, ci cu *ièmul*, şi, ori de e orzul greu ori uşor, tot patru ocă se socoate *ièmul*, şi, acest orz fiind greu, vine *ièmul* patru ocă şi 50 de dramuri, de unde cele 50 de dramuri după socoteala cântărită se pierd, cele cinzeci de dramuri. M'am luptat să vând orzul ca şi grâul cu cântarul, dar n'a fost chip, căci nu e un astfel de obiceiu aici. Şi, cum voiu face toată zahereaua şi voiu lăsa cele 50 de pungi în siguranţă, voiu veni, şi cu chitanţa, la prea-strălucitele picioare ale Înălţimii Tale. Din orz a luat până acum 5.000 de *ièmuri* prea-înălţatul Paşa şi are să ieie încă până la 6.000 de *ièmuri*, şi-l va plăti, socotind apoi şi alţi bani ce vor face, ca să poruncească lui Salianegì să mă puie în socoteală. Pentru altă zahereà, pentru care vine trimesul Hagì-ceauş, cum va hotărî Înălţimea Ta; dar, Doamne al mieu, nu e prilej să spuie ceva robul Tău, căci serhatul [1] acesta nu e ca atunci când am venit, ci, de când au gonit pe Delì-Ahmed-aga, taraful [2] lui de aici, care a rămas, face numai scandaluri fără să se facă vorbă, aşa că şi pentru Tefterdar-efendi şi pentru altele sânt lucrurile amestecate. Robul Tău, Doamne al mieu, cu şase, şapte smerite alemele scrisori pe care le-am trimes prin dumnealui Caimacamul, pe larg am arătat Înălţimii Tale şi Ţi-am însemnat Înălţimii Tale pricina pentru care am venit aici la Belgrad, care, dacă n'aş fi venit de faţă ca să arăt lui

[1] Cetate vecină cu ţara.

[2] Partidul.

μπεϊ τὴν ἀμέλειαν καὶ σκωπὸν τῶν ρετζηδων ὁποῦ ἤθελαν εἰς δύω τρεῖς μεριαῖς νὰ ξεφωρτώσουν τὸν ζαχερέν, ἐστάλθησαν τέσσεραις, πέντε μπουμπασήρηδες μὲ μπουγιουρτιὰ διὰ τζελαχώριδες, νὰ δώσουν τὰ χωριά, καὶ νὰ τοὺς φέρουν τοὺς ρετζιδες, χωρὶς νὰ θελήσουν, ὁ αὐτὸς ζαχερὲς ἐξάπαντος δὲν ἔρχωνταν ἐδώ· ὁμοίως καὶ δύω τζάμια μὲ κριθάρι ὁποῦ ἐφωρτώθη ἀπὸ καδηλίκη Βούλζεα, οἱ ρετζηδες ἐξεφώρτωσαν τὸ κριθάρη ἐκεῖ, εἰς Ῥουσάβα, καὶ ὁ δοῦλός της, εὐθὺς ὁποῦ ἔλαβα εἴδησιν, ἔδωσα τὸν Κεχαγιὰ-μπέϊ, καὶ εὐθὺς ἔστειλεν τὸν παρόντα Χατζῆ-τζαούσην, καὶ τὰ ἐφώρτωσαν, φέρνωντάς τα ἕως ἐδὼ κωντὰ 10 ὥραις. Τὰ ὁποῖα τζάμια, εὐθὺς ὁποῦ φθάσουν καὶ πουλήσω καὶ ἐκεῖνο τὸ κριθάρη, θέλω ἀμέσως κινήσῃ, φέρνωντας ὁμοῦ καὶ τὸ σεπέπηταχρήρη, διὰ τὸ ὁποῖον ἂς μὴν ἀμφιβάλῃ τὸ Ὕψος της, ὅτι ὁ δοῦλος της, ἐν ἀσφαλείᾳ θέλω τὸ φέρει.

Διὰ ἀντίκρυ χαβαδίσια, θέλει πληρωφωρηθεῖ ἀπὸ τὸν παρόντα Χατζῆ-τζαούσην. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος μου ταπεινοῦ γράμματος, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑψηλότητός σας εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[17]87, Δεκεμβρίου 28, Πελιγράδι.

Τῆς Ὑμετέρας θεοπρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Σάνδουλος, β'ος Πορτάρης.

Chehaiabeiu neîngrijirea şi scopul reizilor[1], cari voiau în două, trei părţi să descarce zahereaua [şi] se trimeseseră patru, cinci întovărăşitori cu porunci pentru salahori, să dea satele, şi să-i aducă la reizi fără voie, acea zahereà de loc nu venia aici; asemenea şi două ceamuri cu orz, care s'au încărcat din judeţul Vâlcii, reizii au descărcat orzul aici, la Ruşava, şi robul Tău, îndată ce a luat ştire, a dat-o lui Chehaia-beiu, şi îndată a trimes pe cel de faţă Hagìceauş şi le-a încărcat, ducându-le până aici aproape zece ceamuri. Care ceamuri, îndată ce vor veni şi voiu vinde şi acel orz, nemijlocit voiu porni, aducând şi chitanţa, pentru care să n'ai vre-o îndoială Înălţimea Ta, căci robul Tău în siguranţă va duce-o.

Pentru ştiri de peste apă, vei afla de la cel de faţă Hagì-ceauş. Acestea în cea de faţă smerită scrisoare a mea, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

[17]87, Dechemvrie 28, Belgrad.

Al Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Sandul, al doilea Portar.

CLXXIV.

Sandul, al doilea Portar, către un Căminar, despre zahereaua cerută la Şchelă. Belgrad, 1787, 28 Decembre.

Τὴν Ὑμετέραν Εὐγενείαν της, ἄρχων Καμηνάρη, ταπεινῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν τιμίαν της δεξιάν.

† Μὲ τὸ δουλικόν μου φανερώνω τῇ Εὐγενείᾳ της ὅτι ἀπὸ τὸ ὁποκλεινές μου γράμμα ὁποῦ πρὸς τὸν ὑψηλώτατον Αὐθέντην γράφω θέλει πληρωφωρηθεῖ ἡ Εὐγενεία της, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ τὸ προσφέρῃ τὸ Ὕψος του. Πρὸς τούτοις ὁ παρὼν Χατζῆ-Ἀλῆτζαούσης στέλνεται μὲ καϊμὲν ἀπὸ τὸ ὑψηλώτατον Πασὰ πρὸς τὸ Ὕψος του διὰ ζαχερὲν πάλιν, καὶ τὸ αἴτιον τούτου τοῦ ζαχερὲν ὁποῦ ζητεῖται εἶναι αὐτό: τὸ Δωβλέτι ἔστειλλεν 60 κᾷν 40 πουγκιὰ ὁποῦ μὲ τὰ ὁποῖα ἄσπρα νὰ ἀγοράσῃ ὁ Δευτερδάρης ζαχερὲν καὶ νὰ τὸν βάνῃ εἰς τὰ βασιλικὰ χαμπάρια

Nobleţei Voastre, jupâne Căminar, mă închin smerit, sărutând cinstita-Ţi dreaptă.

† Cu scrisoarea mea supusă vestesc Nobleţei Tale că din scrisoarea mea plecată ce către prea-înălţatul Domn o scriu, te vei lămuri Nobleţa Ta, pe care te rog s'o aduci înaintea Înălţimii Sale. Pe lângă aceasta, cel de faţă Hagì-Alì-ceauş îmi trimete cu caimeà de la prea-înălţatul Paşă către Înălţimea Sa pentru o nouă zahereà, şi pricina acestei zaherele ce se cere e aceasta: Devletul a trimes 60 ori 40 de pungi pentru ca din acei bani să cumpere Tefterdarul zahereà şi s'o puie în hambarele împără-

[1] De la corăbii.

ὁποῦ νὰ γένῃ πακσημάδια· καὶ ὁ Δευτερδάρης τὰ ἔκαμεν σιωπήν, στωχαζώμενος τότε ὁποῦ ὁ ζαχερὲς ὁποῦ τὸν ἔφερα ἐγὼ νὰ τὸν ἀδιάσῃ εἰς τὰ χαμπάρια μὲ τιμὴν τοιαύτην: αἱ 100 ὠκάδες 6 γρόσια καὶ τὸ ἰέμι τὸ κρηθάρη 7 παράδες· καί, βλέπωντας ὁποῦ δὲν ἠμπόρεσεν νὰ μὲ καταπείσῃ ὁποῦ νὰ κάμω τὸν σκοπόν του διὰ νὰ τὸν ἀδιάσω, ἔμειναν τὰ ἄσπρα ὅλο εἰς αὐτόν. Μετὰ ὀλίγες ἡμέραις δὲ ἀκολουθῶντας τὸ δίωγμά του ἀπὸ ἐδῶ παρὰ τοὺς ἐντοπίους πελληγραδλῆδες ὁποῦ ἦτον νὰ τὸν παραλαδήσουν, εὐγῆκεν τὸ πρᾶγμα εἰς τὸ μεϊδάνι, ἤγουν ἐκεῖνα τὰ ἀπεσταλμένα τὰ 40 πουγκιὰ, καὶ ἀμέσως ὁ ὑψηλώτατος Πασᾶς ἔκαμεν διδάνι καὶ ἐφώναξεν τοὺς γερλῆ-ἀγάδες καὶ τοὺς εἶπεν οὕτως: „τὸ δωδλέτη εἶχεν στείλει 40 πουγκιὰ διὰ νὰ ἀγορασθῇ ζαχερὲς διὰ τὰ χαμπάρια, καὶ ὁ καφπές, ἤτοι ὁ δεφτερδάρης, δὲν τὰ ἐφανέρωσεν· τώρα ὅμως κυτάξετε ἀπὸ ὅπου ἠξεύρετε καὶ εὕρετε ζαχερὲν νὰ ἀγορασθῇ μὲ αὐτὰ τὰ ἄσπρα". Οἱ δὲ γερλῆδες-ἀγάδες ἀπεκρίθησαν ὅτι „ἡμεῖς δὲν ἠξεύρωμεν ἀπὸ ποῦ νὰ εὕρωμεν, παρὰ τὸ Ὕψος της, ὡς ἔχει δύναμιν, καί, μὲ τὸ νὰ μὴν εὑρίσκεται ἀπὸ τὰ ἐδῶ ἐτράφια, ὁ Βλάχ-μπέϊς, ὡς γνωστὸς τοῖς πᾶσιν ὅτι εἶναι Πατησαχή-ντώστου καὶ μὲ πώνον εἰς ὅλους μας τοὺς μοαμετλῆδες, ἂς τὸν γράψῃ ἡ Ὑψηλώτης σας παρακαλεστικῶς, ἴσως καὶ δωηθήσῃ πάλιν αὐτὸ τὸ σερχάτι μὲ μπήρ-μηκτάρ-ζαχερέν". Καὶ κατὰ τοῦτο ἐπαρακινήθη τὸ Ὕψος του νὰ γράψῃ τὸν ὑψηλώτατόν μας Αὐθέντην, μὲ τὸν παρόντα, καὶ ὅπως ἀποφασίσῃ τὸ Ὕψος του, πλὴν τώρα, χειμῶνας καιρός, δύσκωλα νὰ φερθῇ, ἄρχων Καμηνάρη. 3 καράδια ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ ἐφώρτωσα εἰς Σκέλα Τζωμπάνου εἶναι 8 ἡμέρας σήμερον, ὁποῦ εἶλθαν ἐδῶ κοντὰ μία ἥμισυ ὥρα, καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ πολὺς ἀέρας δὲν ἠμποροῦν νὰ συκωθοῦν νὰ ἔλθουν εἰς σκέλα, πιὰ ἀπὸ Φεβρουαρίου 20 ἀρχηνᾷ νὰ δουλεύσῃ ὁ Δούναβις. Ὅθεν, εἰ μὲν καὶ ἀποφασίσῃ τὸ Ὕψος του νὰ δώσῃ μερικὸν ζαχερὲν ἀκόμη, μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον πρὸς εὐκολίαν ὁ ζαχερὲς νὰ κουδανησθῇ εἰς Ῥουσάδα καὶ ἀπὸ ἐδῶ νὰ διωρήσουν ἀνθρώπους ὁποῦ νὰ τὸν περιλάδουν, καὶ μὲ ἕνα χέρι νὰ πάρῃ ζαχερὲν καὶ μὲ τὸ ἄλλο χέρι νὰ μετρήσῃ ἐκεῖ τὰ ἄσπρα, μὲ τὴν τιμὴν ὁποῦ ἤθελεν ἀποφασίσῃ ἡ Ὑψηλώτητά του, κᾷν γρόσια 7 ταῖς 100 ὠκάδες, καὶ τὸ κρηθάρη τὸ ἰέμι πρὸς 9 παράδες ἢ 10. Ἡ δέ, μὲ νάδλον τῆς Ὑψηλώτης του teşti pentru a se face pesmeţi; şi Tefterdarul le-a trecut supt tăcere, socotind ca zahereaua ce am adus-o eu s'o puie la hambare cu acest preţ: suta de ocă 6 lei şi *ièmul* de orz 7 parale; şi, văzând că nu m'a putut încredinţa să fac după scopul său, ca să-l ajut (?), au rămas toţi banii la el. Iar, după puţine zile, urmând gonirea lui de aici de către localnicii din Belgrad, cari erau să-l facă bucăţi, a ieşit lucrul la maidan, adecă acele 40 de pungi trimese, şi îndată preaînălţatul Paşă a făcut Divan şi s'a îndreptat către ierlì-agale[1] şi li-a vorbit acesta: „Devletul trimesese 40 de pungi ca să se cumpere zahereà pentru hambare, şi acel fără ruşine, adecă Tefterdarul, nu le-a arătat; acuma însă căutaţi de unde ştiţi şi aflaţi zahereà ca să se cumpere cu acei bani". Iar Ierlìagalele au răspuns că „noi nu ştim de unde să găsim, decât de la Înălţimea Ta, care are putere şi, pentru că nu se găseşte pe aici prin prejur, Vlah-beiul, ca unul ce e ştiut la toţi că e prieten al Paduşahului şi cu trecere la toţi ai noştri Mohammedanii, să-i scrie Înălţimea Ta cu rugăciune, poate că va ajuta iarăşi serhatul cu o câtime de zaherea de războiu". Şi întru aceasta s'a pornit Înălţimea Sa să scrie prea-înălţatului nostru Domn cu cea de faţă, şi ca să hotărască Înălţimea Ta; decât că acum, în vreme de iarnă, e greu să se aducă, boierule Căminar. Trei corăbii din cele ce am încărcat la Şchela Ciobanului acum opt zile au venit aici aproape într'o jumătate de ceas, şi din pricina multor vânturi nu pot să iasă să vie la Şchelă, iar de la 20 Fevruar începe a sluji Dunărea. Deci, dacă hotărăşte Înălţimea Sa, să se deie ceva zahereà, însă, în acest chip: pentru uşurinţă zahereaua să se ducă la Ruşava şi de aici să oranduiască oameni cari s'o primească şi cu o mână să iea zahereaua şi cu cealaltă mână să măsoare aici banii, cu preţul ce va hotărî Înălţimea Sa, cam grâul cu 7 lei suta de ocă şi orzul cu 9 sau zece parale *ièmul*. Ori, dacă navlul Înălţimii Sale şi cheltuielile celelalte şi încărcatul şi descărcarea cer cheltuieli mari, atunci, precum

[1] Agalele de acolo.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

καὶ ἔξοδα ἄλλα καὶ φώρτομα καὶ ξεφώρτομα, πηγαίνουν ἔξοδα πολλά, ἤ δέ, ὡς φανερώνω ἂς τὸν περιλάβῃ ἐκεῖ καὶ ἀπὸ ἐδῶ διωρίζοντας καράβια καὶ τὸν φέρνει.

Πρὸς τούτοις παρακαλῶ, ἄρχων Καμηνάρη, νὰ ἀναφέρῃ τὸν ὑψηλώτατον καὶ θεοσέβαστόν μας Αὐθέντην ὁποῦ νὰ ἐλεῖθῇ τὸ πτωχικόν μου κᾶν μὲ ἑνοῦ μηνὸς λουφές· οὕτω παρακαλῶ, ἀφέντη μου.

Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος μου δουλικοῦ, τὰ δὲ ἔτη της εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα καὶ εὐτυχῆ.

[17]87, Δεκεμβρίου 28.

Τῆς Ὑμετέρας Εὐγενείας της
ὅλος εἰς τὰς προσταγάς της ταπεινὸς δοῦλος
Σάνδουλος, β'ος Πορτάρης.

arăt, să-l aducă acolo şi de acolo să se orânduiască vase pentru a-l duce.

Pe lângă acestea te rog pe dumneata, Căminarule, să aduci înaintea prea-înălţatului şi de Dumnezeu închinătorului Domn ca să miluiască sărăcia noastră măcar cu leafa de o lună; aşa te rog, stăpâne al mieu.

Acestea deocamdată prin această a mea supusă scrisoare, iar anii Tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi fericiţi.

[17]87, Dechemvre 28.

Al Nobleţei Voastre cu totul la porunci rob supus

Sandul, al doilea Portar.

Τὸ γράμμα ὁποῦ γράφω καὶ εἰς τὸ σπῆτι παρακαλῶ νὰ τὸ στείλῃ μὲ κἀνέναν φουστάσην.

Scrisoarea ce o scriu şi către casă mă rog să se trimeată cu vre-un fustaş.

CLXXV.

* Instrucţii ale lui Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domn al Moldovei, către capuchehaiaua sa, şi despre predecesorul său, fugit în Rusia.

După 1787.

Ἂς μεταχειρισθῇ δεξιούμενος μὲ τὸν ἔμφυτον ἐκεῖνον τοῦ ἤθους της χαρεντισμὸν καὶ ἡδυέπειαν, ὁποῦ τοὺς πάντας ὀχυροῦται, καταδουλοῦσα θαυμασίως, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδώ, ἐκθειάζων τὰ ἀξιάγαστα προτερήματα εἰς τοὺς ἐνταῦθα ἀπειροκάλους.

Să întrebuinţezi amabil cu cel înăscut al Tău caracter şi a Ta eleganţă şi vorbă plăcută, care pe toţi îi întăreşte, servind minunat, ca să mergi acolo, ridicând până la nori progresele vrednice de admiraţie către cei de acolo grosolani.

Ἀπὸ τὸν καιρὸν τῆς ἀφίξεώς μας εἰς τὴν Καπιτάλε ἀρτίως μᾶς ἀνέφερεν ὁ ... διὰ ζώσης φωνῆς, διά τινα κληρονομικὰ δίκαια ὑπὲρ τοῦ τραβηχθέντος εἰς Ῥουσίαν[1]· ἡμεῖς, ἀντιλέγοντες εἰς τοιαύτην μορφὴν ὁποῦ ἔλαβεν ἡ κρίσις, ἐπικηρυχθεῖσα παρὰ τῶν ἴσως χαριζομένων ἀρχόντων της, ὁ ἔνοχος ἀφ' ἑτέρου μέρους ἐπιμένει ὅτι δὲν ἐδικάσθη· διὸ ἀξιοῦμεν αὐτήν, ἐπειδὴ ἴσως ἐπιπολαίως ἐθεωρήθη τὸ πρᾶγμα, καὶ ἐνδεχόμενον νὰ χρήζῃ βαθυτέρας ἐπεξεργασίας, ὁποῦ ἴσως, ἀναθεωρούμενον, διευκρινηθῇ μὲ ἀρκετοὺς δικαίους λόγους διὰ νὰ καθυποβληθῇ.

Din vremea sosirii noastre în Capitală, îndată ni-a adus... prin viu graiu, pentru unele drepturi de moştenire asupra celui trecut în Rusia; noi, răspunzând la o astfel de formă ce a luat judecata, proclamată de cei poate câştigaţi prin daruri boieri ai lui, pârâtul de cealaltă parte stăruie că nu s'a judecat; pentru care Te învrednicim, de oare ce poate superficial s'a cercetat lucrul, şi e cu putinţă să aibă nevoie de lucrări mai adânci, care poate, cercetându-se din nou, s'ar judeca bine cu destule motive drepte, ca să se supuie [judecăţii].

[1] Alexandru Ioan Mavrocordat, zis Firaris.

CLXXVI.

1788. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre buna reputaţie ce are Domnul în ciuda intrigilor fanariote, de care nu se ţine samă, nici de pârile ruseşti, având ca sprijin pe Hasan-efendi.

Ἔλαβα καὶ τὸ αὐθεντικόν της ἰδιόχειρον, καὶ ἴδον τὴν εὔνοιαν καὶ ἀγάπην ὁποῦ ἔχετε εἰς τὸν σκλάβον σας. Ἐγὼ, Αὐθέντα μου, θυσιάζο τὸν ἑαυτόν μου διὰ τὸ Ὕψο[ς] σας· μέρα καὶ νίκτα πολεμὸ διὰ νὰ ἐκτελέσο τὰς προσταγάς, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς χαρίζη ζωὴν καὶ στερέοσιν, καὶ νὰ δουλέβο καὶ ἐγὼ μὲ σατακάτι, καὶ ἴμαι βέβαιος, ἐν καιρὸ τὸ πρέποντι, μουκιαφὰτ ὀλαῖμ.

Αὐθέντα μου, ὁ ὑπέρτατος ἐφέντις μας καὶ ὅλον τὸ Τεβλέτι εἶναι ὑπερβέβαιω ὅτι εἴστε σατίκης καὶ θισιάζεστε διὰ τὸ Τεβλέτι· χούσουσα τόρα, ὁποῦ ἔφιγεν ὁ Ἀλέξανδροβόδας, δὲν ἀκούγο ἄλο ἀπὸ τὰ στόματα τὸν Τουρκὸν πάρεξ „Μαβρογένι κυπὶ σατὶκ γιόκτουρ“· μία πόλις αὐτὸ βοΐζη.

Ἕνα σας ταχριράτι ἔστιλεν ὁ ἐφέντις μας μέσα, εἰς τὸν κρατεότατον ἄνακτα καὶ ἀπάνο εἰς αὐτὸ τὸ ταχριράτι ἐτράβιξεν χάτι ὁ Κρατεότατος, γράφωντας μυρίας εὐχὰς διὰ τὸν Ὑπέρτατον καὶ εὐχὰς διὰ τὸ Ὕψο σας, καὶ γράφει νὰ μὴν σύχίζεστε διὰ τὰ χαβατίσια ὁποῦ ἐβγάζουν διὰ τὸ Ὕψο σας καὶ ἐμποδίζεστε εἰς τὸ νὰ τελιόνουν ἡ ὑπόθεσις τοῦ Τεβλετίου, καὶ ἐφόναξεν προϊμερὸν τὸν ἄρχον Δραγομάνον ὁ ἐφέντις μας καὶ τὸν ἐπρόσταξεν διὰ νὰ σᾶς τὰ γράψῃ.

Αὐθέντα μου, ὁ σκλάβο σας, ψεύματα, καί, διὰ νὰ δείξο μόστρα, δὲν γράφο εἰς τὸ Ὕψο σας, διατὶ Αὐθέντις τί θεναΐπῄ, καὶ Τεβλέτι τὴ θεναΐπεί· ἰξεύρο πολὺ καλά, καὶ ἀπὸ ἔντεκα χρονὸν ἴμε μέσα εἰς τὸ Τεβλέτι, καὶ εἰ μόστρες δὲν σουρδίζουν πολὺν καιρόν, μάλιστα ἔχουν καὶ καζά· ὁ σκλάβοσας ἐλαλοῦσα καὶ λαλὸ ἀπὸ στόμα αὐθεντικόν, καὶ Αὐθέντην ὁσὰν τὸ Ὕψο σας, καὶ ὄχι σὰν τοὺς Φαναριώτεΐδες· καὶ ὅσα ἔγραφα εἰς τὸ Ὕψο σας, τὰ ἔγραφα ἀπὸ στόμα τῶν αὐθέντων μας· ὁ σκλάβο σας ἴμε ὁ ἐλάχιστος ὅλο τοῦ κόσμου· τόρα εἶναι ἕνας χρόνος ὁποῦ ἴμε εἰς τὸ χισμέτι σας· ἐλπίζω εἰς τὸν ἅγιον Θεόν, καὶ μὲ τὴν εὐχίν σας, εἰς καμίαν εἰπόθεσιν νὰ μὴν εὑγήκα ψέφσθης. Ὁ ἄρχον Δραγομάνος δὲν μὲ ἀγαπᾷ· ἐγὼ τὸ χρέος μου δὲν λίπω καθιμερινὸς διὰ νὰ τὸ κάμω, καὶ ὅτι μὲ 'πὶ ἰ Εὐγενία του, δὲν ἀποφέβγο· ὅμος ἰ Εὐγενίαν της δὲν μὲ ὑπο-

Am primit şi scrisoarea domnească de mâna Ta, şi am văzut bunăvoinţa şi iubirea ce o ai către sclavul Tău. Eu, Doamne al mieu, mă jertfesc pe mine pentru Înălţimea Ta; zi şi noapte mă lupt să împlinesc poruncile, şi Sfântul Dumnezeu să-Ţi hărăzească viaţă şi întărire, şi să slujesc şi eu cu credinţă, şi sânt sigur, la vremea cuvenită, să Te mulţămesc.

Doamne al mieu, prea-înaltul efendi al nostru şi tot Devletul sânt foarte siguri că eşti credincios şi Te jertfeşti pentru Devlet; mai ales acum, când a fugit Alexandru-Vodă, nu aud alta din jurul Turcilor decât: „peste Mavrogheni nu mai e altul credincios“; un oraş întreg o strigă.

Un raport al Tău l-a trimes efendi al nostru înăuntru, la prea-puternicul Împărat, şi a tras peste acest raport un hat Prea-Puternicul, scriind mii de rugăciuni către Cel Prea Înalt şi rugăciuni pentru Înălţimea Ta, şi scrie să nu te superi de ştirile ce le scot pentru Înălţimea Ta şi să Te împiedeci de la îndeplinirea trebilor Devletului, şi a spus efendi al nostru acum câteva zile dumisale Dragomanului şi l-a însărcinat să Ţi le scrie.

Doamne al mieu, sclavul Tău nu scriu Înălţimii Tale minciuni şi ca să-Ţi arăt *mostră*[1], că Domnul ce zice, şi Devletul ce zice; ştiu foarte bine, şi de unsprezece ani sânt înuntru la Devlet, şi *mostrele* nu ţin multă vreme, mai ales că au şi supărare; sclavul Tău am vorbit şi vorbesc din gură domnească, şi dela Domn ca Înălţimea Ta, şi nu ca beii din Fanar; şi câte le-am scris Înălţimii Tale, le-am scris din gura stăpânilor noştri; sclavul Tău sânt cel mai mic din toată lumea; acuma e un an de când sântem supt ocrotirea Ta; nădăjduiesc în Sfântul Dumnezeu, şi cu rugăciunea Ta, ca în orice afacere să nu ies mincinos. Dumnealui Dragomanul nu mă iubeşte; eu datoria mea nu lipsesc zilnic să o fac, şi ce-mi spune Nobleţa Sa, nu mă dau în lături; dar Nobleţa Sa nu mă

[1] Ca să mă laud cu ce spun.

φέρι· εἶναι ἐξ ἁμαρτιόν μου· τόρα ὅμος ἐκατάλαβεν τὸν δοῦλον σας, καὶ ἄρχισεν νὰ μὲ ἀγαπᾷ.

Αὐθέντα μου, εἰ Ὑψοιλότη σας μὴν γράφετε τὰ ὅσα σᾶς γράφω διὰ Σπαθάρι Σούτζου, διατὶ ἴρτε εἰ ὑπόθεσης τοῦ Σπαθάρι εἰς τέτιον βαθμόν, ἰ ἐγὼ σκοτόνο τὸν Σπαθάρη, ἰ ἐκῖνος σκοτόνι ἐμένα· τὸν ἄρχον Δραγομάνον αὐτὰ δὲν τὸν μέλουν.

Αὐθέντα μου, μὲ τὸ νὰ ἔρχετε ὁ Σπαθάρις κάθε ἰμέραν εἰς τὸ σπήτι μας, καὶ δὲν ἔχι τζαρὲ πλέον νὰ καθίσω μὲ τοὺς γονίς μου, ἀποφάσισα διὰ νὰ ἔβγο νὰ καθίσω χόρια μου αὐτὸ τὸ καλοκαίρι· ὁ δούλο σας δὲν γνορίζω ἄλον πατέρα μου καὶ αὐθέντιν μου μόνον τὸ Ὕψο σας.

Ἐχθές, εἰς τὲς 9 τοῦ τρέχοντος, ἐπάϊσα εἰς τὸν ἐνδοξότατον Ρεΐζ-ἐφέντι, καὶ μὲ ἐπρόσταξεν νὰ γράφο πρὸς τὸ Ὕψο σας ὅτι σᾶς ἀγαπᾷ, καὶ εἰς πήον βαθμὸν τραβᾶ τὸ γαϊρέτι σας εἶναι μάρτυρας ὁ ὑπέρτατος ἐφέντις μας, καὶ μὴν ἀκούτε τὰ χάλτια τὸν ἐχθρὸν τοῦ Τεβλετίου, ὁποῦ εὐγάζουν διὰ τὸ Ὕψο σας, καὶ τὸ Τεβλέτι ἰξεύρι, καὶ εἶναι βέβεϊ εἰ αὐθέντε μας εἰς πήον ρουχπὲ εἶναι τὸ σατακάτι σας.

Ἔδωσα καὶ τὰ 1000 γρόσια τὸ Χαζηνατάραγα, καὶ μὲ ὅπεν ὅτι ῥοτὰ τὸ χατίρι σας, καὶ ἰ φιλία ὁποῦ ἔχι μὲ τὸ Ὕψο σας εἶναι ξεχοριστὶ καὶ καλίτερι ἀπὸ κάθε ἄλον, καὶ ἀχτζιγὴ τεκλὶφ γιόκτουρ. καί, λέγοντάς του τὰ δέοντα, καὶ τοὺς Φαναριότες τοὺς χαΐνιδες, ὁποῦ γιρεύουν νὰ σᾶς πιράξουν, μὲ ἀπεκρίθυ ὅτι τὸν Φαναριοτὸν τὰ λακιρδιὰ πουντάνσογρα τεσσὴρ ἐτμές, καὶ ὁ ἀφέντις μας ἐκατάλαβε φενὲρ κιαδουροῦ νὲ τεμέκ.

Ὁ γραματικός μου εἶναι πολὰ σατίκης· καὶ μὴν πιστέβετε· ὁ δούλοσας ὅμως πουντάνσογρα γράφο μόνος μου, κατὰ τὴν προσταγίν σας.

Εἰς τὲς 6 τρέχοντος ἐστάλθεισαν τζηφτὲ τάταρι εἰς τὸν Καπετάν-πασά, τὸν ἀφέντι μας, ὁποῦ νὰ ἔλθει μία ὥρα ἀρχίτερα, καὶ ἐλπίζομεν νὰ εἶναι εἰς τὸν δρόμον, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ μᾶς ἀξιόσῃ νὰ προσκυνίσωμεν τὰ ἴχνι τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν.

Αὐθέντα μου, εἰς τὰς 8 τοῦ τρέχον., ἔγινεν συνέλευσι μεγάλι εἰς τὸ κογάκι τοῦ Σεχουλισλάμη, καὶ ἀνίχθη ἰ ὁμιλία σας, ὅτι ἰ Ῥόσῃ στέκοντε ἐναντί σας· ἀποκρίθη ὁ Χασάν-ἐφέντις ὅτι: ἄντζακ ποῦλὲ ἀτὲμ λαζὴμ πηζὲ ποῦ ἐσνατά, ὁποῦ, πρὶν νὰ πάγι προσταγὴ τοῦ Τεβλετίου, νιάζεστε τὸ ἐτράφι καὶ ἐτιμάζετε ζαχερέδες καὶ ἄλα πολά. Αὐτὸ τὸ γαϊρέτι τοῦ Χασάν-ἐφέντι ὁποῦ ἔκαμε εἰς τὸ μεσφεράτι, sufere; e din greşelile mele; dar acum a înţeles pe sclavul Tău, şi a început să mă iubească.

Doamne al mieu, Înălţimea Ta să nu scrii câte-Ţi scriu prin Spătarul Suţu, pentru că a venit afacerea cu Spătarul la astfel de grad că, ori eu omor pe Spătar, ori el mă omoară pe mine; dumisale Dragomanului nu-i pasă de acestea.

Doamne al mieu, cum vine Spătarul în fiecare zi în casa mea, şi nu e rost să mai stau cu părinţii miei, m'am hotărît să ies să stau la ţară la mine în această primăvară; robul Tău nu cunoaşte alt tată şi domn al mieu decât pe Înălţimea Ta.

Ieri, la 9 ale lunii curente, am mers la prea-slăvitul Reis-Efendi, şi mi-a poruncit să scriu Înălţimii Tale că Te iubeşte, şi la ce grad ajunge râvna Ta martur e prea-înălţatul efendi al nostru, şi nu se ascultă răutăţile duşmanilor Devletului, pe care le scot pentru Înălţimea Ta, şi Devletul ştie, şi sânt siguri stăpânii noştri de ce grad e credinţa Ta.

Am dat şi cele 1000 de lei lui Haznadar-aga, şi mi-a spus că întreabă de hatârul Tău, şi prietenia ce o are cu Înălţimea Ta e deosebită şi mai bună decât oricare alta, şi nu mai încape întrebare, şi, spuindu-i cele de nevoie, şi despre Fanarioţii haini cari caută să Te încerce, mi-a răspuns că vorbele Fanarioţilor de acum nuse ţin în samă, şi efendi al nostru a aflat ce plăteşte ghiaurul din Fanar.

Grămăticul mieu e foarte nesigur; şi să nu-i crezi; dar robul Tău de acuma scriu eu singur, după porunca Ta.

La 6 ale curentei s'a trimes Tătar grabnic la Capudan-Paşa, efendi al nostru, ca să vie cu un ceas mai răpede, şi nădăjduim să fie pe drum, şi Sfântul Dumnezeu să ne învrednicească a ne pleca la urmele prea-luminatelor lui picioare.

Doamne al mieu, la 8 ale curentei, a fost adunare mare la conacul Şeiculislamului, şi s'a deschis vorba de Tine, că Ruşii stau împotriva Ta; a răspuns Hasan-efendi că „aşa om ni trebuie în acest ceas", ca unul care, înainte de a veni porunca Devletului, Te îngrijeşti de cele din prejur şi găteşti zaherele şi altele multe. Această râvnă a lui Hasan-efendi pe care a făcut-o

μὲ τὰ δηϊγήθεικαι ὁ Τζελεπί-ἐφέντης, Σουλτᾶν-κεχαγιασίς, καὶ γράψετε εἰς τὸν Χασὰν-ἐφέντι ἕνα μεκτούπη, διατὶ εἶναι χρίαν.

Ὁ πατέρας μου σᾶς προσκυνῇ καὶ φιλὶ τὸ χεράκη σας, καὶ δὲν ἐπρόφθασεν διὰ νὰ σᾶς γράψι, καὶ κατόπη κάμνι τὸ χρέος του.

în discuţie, mi-a povestit-o Celebì-efendi, Sultan-chehaiasì, şi scrie-i lui Hasan-efendi un răvaş, căci e de nevoie.

Tatăl mieu Ţi se închină să-Ţi sărută mânuţa, şi n'a ajuns să-Ţi scrie, şi pe urmă-şi face datoria.

CLXXVII.

1788 (?). Dragomanul Alexandru către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se răscumpăra de la Turci robii luaţi la noi, la Hurezi şi Mălaia.

Καὶ αὖθις τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν δουλικῶς κατασπαζόμεθα.

Ὑψηλότατε Αὐθέντα. Οἱ ἀσκέρλιδες ἤφεραν καὶ πολλοὺς σκλάβους ἀπὸ τὰ ἐκεῖσε χωρία, γυναῖκας δηλαδή, κορίτζια καὶ παιδιὰ (τοὺς δὲ ἄνδρας φαίνεται τοὺς ἐχάλασαν ἐκεῖ). Οἱ δοῦλοι της δέ, ὑποτιθέμενοι ὅτι αὐτοὶ οἱ σκλαβωμένοι, τόσον διὰ τὴν ἡλικίαν των, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἀσθενῆ γυναικαίαν φύσιν, νὰ εἶναι ἀθῶοι, τολμῶμεν νὰ παρακαλέσωμεν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, ὡς κοινὸν πατέρα, ἂν εἶναι τὸ ἔλεός της, νὰ παρηγορηθῇ τὸ ἀσκὲρ μὲ τίποτε ἀπὸ τὸ δαφιλὲς ἔλεός της, καὶ νὰ ἐλευθερωθοῦν οἱ σκλάβοι: τόσον αὐτοί, ὅσον καὶ οἱ εἰς Χωρέζι, ὁποῦ ἐσκλαβώθησαν ὅταν εἰσόρμησεν ὁ Ὀσμάν-ἀγὰς εἰς τὸ χωρίον Μαλάϊα, πάλιν τοῦ Λότρου, τοὺς ὁποίους ὁ Ὀσμάν-ἀγάς, πέρνωντάς τους ἀπὸ τοὺς ἐπιλοίπους ἀσκέρλιδες μὲ μίαν ποσότητα ἄσπρων, τοὺς ἔχει εἰς τὸ ζάπτι του. Ταῦτα δουλικῶς, καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός της.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστοι δοῦλοι

Δρα. Ἀλέξανδρος.

Şi iarăşi sărutăm cu supunere urmele preastrăluciţilor Tăi paşi.

Prea-înălţate Doamne. Ostaşii au adus şi mulţi robi din satele de aici, adecă femei, fetiţe şi copii (iar pe bărbaţi se pare că i-au ucis acolo). Iar robii Tăi, socotind că acei robiţi, atât pentru vrâsta lor, cât şi pentru slaba fire femeiască, sânt nevinovaţi, îndrăznim a ruga pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, ca pe un părinte obştesc, dacă e milostivirea Ta, să mângâi oastea cu ceva din bogata-Ţi milă, şi să se libereze robii: atât aceia, cât şi cei de la Hurezi, cari s'au robit când a năvălit Osman-Aga la satul Mălaia, iar la Lotru, pe cari Osman-Aga, luându-i de la ceilalţi ostaşi cu o câtime de bani, îi are în sama sa. Acestea cu supunere, şi ce e mila Ta.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi.

Dragomanul Alexandru.

CLXXVIII.

1788. Dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri de la Reis-Efendi, despre cunoscători de ruseşte şi leşeşte şi despre cei prinşi la Sinaia.

Ὁ ἐνδοξότατος Ῥεῒς-ἐφένδης μας, ὄντας ἔτι εἰς Πόλιν, μὲ εἶχεν ἐρωτήσει ἂν ἠῦρα κἀνένα ὁποῦ νὰ ἠξεύρῃ τὴν ῥωσσικὴν καὶ λέχικην διάλεκτον, ὡσὰν ὁποῦ μᾶς ἦλθον μερικὰ γράμματα τοῦ εἰς Λεχίαν γκιενεράλε Ποτόσκι, ὁποῦ ἔγραφε πρὸς τὸν ὑψηλότατον Σαχπὰζ Γκιερέϊ Χάνην, καὶ εἰς τὸν Σουλτὰν Ἀσλὰν Γκιράϊ, τὰ ὁποῖα καὶ μόλις εὑρέθη ἄνθρωπος νὰ μᾶς τὰ ἐξηγήσῃ· ὅθεν ἡ Ἐνδοξότης του ἔκτοτε ἠθέλησε νὰ γράψῃ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, ἐγὼ ὅμως τὸν ἐμπόδισα, λέγοντας ὅτι γράφω ἐγὼ καὶ ἐλπίζω πῶς εἰσα-

Prea-slăvitul Reis-Efendi al nostru, fiind încă la Constantinopol, mă întrebase dacă am găsit pe cineva care să ştie limba rusească şi cea leşească, de oare ce ni-au venit unele scrisori de la generalul Potocki din Ţara Leşească, care scria către prea-înălţatul Sahpaz-Ghirai Hanul, şi către Sultanul Aslan-Ghirai, care abia s'a şi găsit om în stare a ni le tălmăci; deci Slăvirea Sa de atunci a vrut să scrie Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite; ci eu l-am oprit, spunând că scriu eu şi nădăjduiesc că voiu

κούομαι, καθὼς καὶ ἔγραψα προλαβόντως μὲ δύω καλαράσιδες· ἀφ' οὗ ἐφθάσαμεν δὲ ἐδώ, εἰς Ἀνδριανούπολιν, πάλιν μὲ ἠρώτησεν, λέγωντας: „γάλιπε σενὶν μεκδουπούηλε πέϊ δοστουμοὺζ μουχὴμ ἐδιόμεγιορ" καί: „πιζὴμ ταραφιμιζδὰν δαχὴ πὶρ μεκτοὺπ γιαζηλσὴν ποῦ μαδδὲ ἰτζοῦν", καὶ εὐθὺς ἐπρόσταξε καὶ τῆς ἐγράφη τὸ παρὸν μεκτούπι, τὸ ὁποῖον καὶ ἔδωσα τῷ ἄρχοντι Ποστελνίκῳ καὶ τῆς στέλνεται· δὲν ἔλειψα δὲ παρευθὺς νὰ φανερώσω τῷ Ὕψει της, μήπως καὶ τὸ ἐκλάβῃ ὅτι διὰ παρακλήσεώς μου ἐγράφη. Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος ὅτι διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ εὐμένειαν καὶ αὐθεντικόν της ναζάρη θέλει δώσῃ τὰς ἀναγκαιούσας προσταγὰς περὶ τούτου καὶ χωρὶς τὸ μεκτούπι αὐτό, ὅθεν καὶ τὴν παρακαλῶ διὰ τοῦ παρόντος μου νὰ προστάξῃ καὶ αὖθις διὰ νὰ εὑρεθῇ κἀνένας τοιοῦτος ὁποῦ νὰ ἠξεύρῃ νὰ διαβάζῃ ῥούσικα καὶ λέχικα, ἂν εἶναι καὶ νέμτζικα· ἔτι μᾶλλον θέλει μὲ ὑποχρεώσῃ καὶ θέλει προσθέσῃ καὶ αὐτὴν τὴν εὐεργεσίαν κοντὰ εἰς τὰς τόσας ἄλλας ὁποῦ εἶδον παρὰ τοῦ Ὕψους της.

Οἱ πολλοὶ μεχούζιδες καὶ γλῶσσες ὁποῦ μας ἔρχονται καθ' ἑκάστην ἀπὸ τὸ γειτονικὸν μὰς διάζουν νὰ ζητοῦμεν αὐτοὺς πολυγλώσσους· καί, τῇ ἀληθείᾳ, Αὐθέντα μοι, ταῖς δύο τρεῖς ἡμέρας μίαν φορὰν φαίνεται ἀπὸ ἕνας ἢ δύω· ἤρχισαν πλέον οἱ περισσότεροι νὰ ἀπιστοῦν καὶ νὰ σαβιλενδίζουν: „ἀλλὰχ ταχκὶκ ἐτλεγιέ"· καὶ τὸ περισσότερον ὁποῦ μοι κακοφαίνεται, Αὐθέντα μου, εἶναι ὁποῦ εἰς αὐτὰ δίδουν πίστιν (ἃ γὲ ἐπιθυμεῖ ψυχή, ταῦτα καὶ περσύριν *(sic)* φιλεῖ) καί, εἰς τὰ ὅσα γράφει τὸ Ὕψος της, ὄντα τῷ ὄντι τοιαῦτα οἷα τὰ ἱστορεῖ, ἠμποροῦν νὰ μὴν δίδουν πίστιν, καὶ τὰ ἀποδίδουν ἢ εἰς ἀμέλειαν καὶ εἰς ἀναξιότητα τὸ νὰ μὴ στέλλῃ καὶ τὸ Ὕψος της μιδὲν πιρδὲ γλῶσσες καὶ κελλέδες· καὶ αὐτὸ τῇ γίνεται μέγας ποζμάς. Δὲν λείπω ὅμως καὶ ἐγὼ νὰ φανερώσω τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν (ὡσὰν ὁποῦ τοὺς κάμνω ἰστιντάκι καὶ λισάνεν καὶ ταχριρέν, ὅτι εἶναι μόνον ἐκεῖνοι οἱ πέντε, ἓξ, ὁποῦ ἐπιάσθησαν εἰς τὸν δενὰν τοῦ μοναστηρίου Σινάϊ· ὁποιοτοδήποτε εἶναι). Μ' ὅλον τοῦτο τὸ Ὕψος της ἂς ἐνεργῇ ὅσα τὴν ὑπαγορεύσει ἡ βαθεῖα αὐτῆς φρόνησις, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ τῇ ἔλθουν ὅλα δεξιά, καὶ νὰ εὔγῃ σελαμέτι ἀπὸ (αὐτὸν τὸ) αὐτὸν τὸν κυκεῶνα τῶν ἀσυμβιβάστων ὑποθέσεων καὶ ἀκαταστασιῶν. Ὁ παντοδύναμος Θεὸς μόνον νὰ τὴν ἐνδυναμώνῃ καὶ νὰ τὴν διαφυλάττῃ ἀπὸ παντὸς νοσηροῦ εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα.

fi ascultat, cum am şi scris dăunăzi cu doi călăraşi; ci, de când am ajuns aici, la Adrianopol, iarăşi m'a întrebat, spuind: „după cât se pare, la însăşi scrisoarea ta beiul nostru nu dă cuvenita seriositate" şi: „şi din partea noastră să se scrie o scrisoare pentru această cerere", şi îndată a orânduit şi ţi-a scris cel de faţă *mehtup* (scrisoare), pe care l-am şi dat dumisale Postelnicului şi Ţi se trimete; ci n'am lipsit ca îndată să arăt Înălţimii Tale, nu cumva s'o iei că prin rugăciunea mea s'a scris. Eu sânt sigur că prin bunăvoinţa Ta către mine şi supravegherea Ta domnească vei da poruncile de nevoie pentru aceasta şi fără acest *mehtup*, pentru care Te şi rog prin aceasta a mea să porunceşti şi din nou să se afle unul ca acela care să ştie ceti ruseşte şi leşeşte, fie şi nemţeşte; încă mai mult mă vei îndatora şi vei adăugi şi această binefacere lângă atâtea altele ce le-am văzut de la Înălţimea Ta.

Multele capete (?) şi limbi care ni vin în fiecare ceas din vecini ne silesc să căutăm pe acei cunoscători de multe limbi; şi, în adevăr, Doamne al mieu, la două, trei zile apare odată de la unul sau doi; au început, de altfel, cei mai mulţi să nu se încreadă şi să nu se mai arăte: „Dumnezeu să li dea de capăt"; şi, de alminteri, ce nu-mi place, Doamne al mieu, e că la acestea dau credinţă (ce doreşte sufletul, acelea le şi iubeşte), iar, la câte scrii Înălţimea Ta, fiind cu adevărat aşa cum le povesteşti, pot să nu dea credinţă, şi să puie sau în sama neîngrijirii sau a nevredniciei că nu trimeţi şi Înălţimea Ta îndată ori limbi ori capete; şi aceasta ajunge a-Ţi fi mare învinuire. Ci nu lipsesc nici eu să arăt tot adevărul (ca unul care li fac cercetare şi din gură şi prin scrisoare, căci sânt numai cei cinci, şase, cari s'au prins pe muntele mănăstirii Sinaia, oricari ar fi). Cu toate acestea Înălţimea Ta fă câte Ţi le sfătuieşte adânca-Ţi minte, şi nădăjduiesc în sfântul Dumnezeu să-Ţi vie toate cu folos, şi să ieşi bine din acest chichion al afacerilor şi neorânduielilor ce se petrec. Atot puternicul Dumnezeu numai să Te împuternicească şi să Te păzească de toată boala în ani cât de mulţi şi cu totul fericiţi.

CLXXIX.

C. 1788. Capuchehaiaua munteană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cerându-şi leafa pe nouă luni.

Τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα καὶ αὖθις δουλικῶς προσκυνῶ.

† Ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἔγραφα τῷ Ὕψει της, ἐκτραγωδῶν καὶ ταλανίζων τὴν ἀθλίαν μου τωρινὴν κατάστασιν καὶ παρακαλῶν νὰ μὲ σταλθοῦν οἱ ἐννέα μηνιαῖοι λουφάδες μου, διὰ νὰ ἔχω μὲ τί νὰ θραφῶ καὶ νὰ μὴν ταλαιπωροῦμαι δανειζόμενος, καὶ μήτε κἂν αὐθεντικοῦ ἀποκριτικοῦ της δὲν ἠξιώθην (διὰ τὸ ὁποῖον καὶ λίαν ἐθαύμασα, ἐπειδὴ καὶ ἴδιον τοῦ Ὕψους της εἶναι τὸ φιλοδίκαιον), μ' ὅλον τοῦτο ἐγώ, διαζόμενος ὑπὸ μεγίστης ἀνάγκης καὶ ἀπορίας τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, πάλιν γράφω καὶ πάλιν παρακαλῶ νὰ μὲ σταλθῇ τὸ δίκαιόν μου καὶ διὰ νὰ πληρώσω ἐξ αὐτοῦ τὰ ἄφευκτα ἔξοδα τοῦ αὐθεντικοῦ της καπηκιεχαγιαλικίου εἰς αὐτὸ τὸ διάστημα τῶν ἐννέα μηνῶν, πασιδήλως ἔχοντος οὐκ ὀλίγα, καὶ νὰ μὲ μείνῃ καὶ ἐμένα μικρόν τι, διὰ μισθὸν τῶν κόπων μου, ὡς σύνηθες μένουν εἰς κάθε μισθωτὸν καὶ ἁπλοῦν ἄνθρωπον. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ μὲ λυπηθῇ, διατὶ ἐπὶ Θεῷ μάρτυρι δὲν ἔχω χάλι, οὔτε τρόπον, οὔτε δύναμιν νὰ ζημιωθῶ, ὡς εἶναι γνωστὸν καὶ τῷ Ὕψει της, καὶ νὰ μὲ ἐλευθερώσῃ τῆς ἐπωδύνου αὐτῆς ζωῆς ὁποῦ τραβῶ τώρα, μὲ τὴν ἀποστολὴν τοῦ δικαίου μισθοῦ μου, ὡς Αὐθέντης φιλοδίκαιος καὶ φιλόπτωχος, μάλιστα κατὰ τὸ ᾄδε κιαρέμι της καὶ κατὰ τὸν εἰπόντα: „ἐλκιερίμου ἴζα δόοδε δεφά".

Înălţimii Tale şi iarăşi cu supunere mă închin.

† De şi Ţi-am scris Înălţimii Tale, jăluind şi căinând nenorocita mea stare de acum şi rugând să mi se trimeată lefile pe nouă luni, ca să am şi eu cu ce să mă hrănesc şi să nu mă nenorocesc împrumutând, şi nu m'am învrednicit de vre-un domnesc răspuns (pentru care şi foarte m'am mirat, căci însuşire a Înălţimii Tale e să iubeşti dreptatea), totuşi eu, silit de prea-mare nevoie şi lipsă a celor ce trebuie pentru viaţă, iarăşi scriu şi iarăşi Te rog să mi se trimeată dreptul mieu şi să plătesc din el cheltuielile nelipsite ale domnescului Tău capuchehaielâc în acest timp de nouă luni, care sânt, cum se ştie, nu puţine, şi să-mi rămâie şi mie ceva, pentru răsplata ostenelilor mele, cum de obiceiu rămâne la oricine e plătit şi serveşte bine. De altfel mă rog să nu Te superi, căci ieau pe Dumnezeu de martur că n'am hal, nici chip, nici putere să mi se facă [o astfel de] pagubă, cum e cunoscut şi Înălţimii Tale, şi să mă liberezi de această viaţă chinuită pe care o duc azi, cu trimeterea dreptei mele plăţi, ca un Domn iubitor de dreptate şi de săraci, mai ales după înalta-Ţi făgăduială şi după cel ce zice: „făgăduiala e lucru sfânt (?)".

CLXXX.

C. 1788. Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchehaiaua Ţerii-Românești, despre boala lui Divan-Efendi.

Γνωσταὶ τῇ Εὐγενείᾳ σας αἱ αἰτίαι τῆς πρό τινων μηνῶν ἐντεῦθεν ἀποδημήσεως τοῦ λογιωτάτου Διβάν-ἐφένδησή μας καὶ τοῦ πρὸς καιρὸν εἰς τὰ αὐτόσε διατριβῆς του. Τῷ ὄντι ἡ Λογιότης του, κατὰ τὸ ὀλίγον ἐκεῖνο διάστημα, ἀνέλαβεν ὁπωσοῦν καί, μετὰ τὴν ἐνταῦθα ἐπιστροφήν του, δύω περίπου μῆνας διῆγεν ὑγιέστατος· ἐσχάτως δὲ ἐπῆλθε πάλιν αὐτῷ τὸ πρῶτον πάθος τῶν ὑποχονδρίων, καὶ μὲ τοσαύτην ὁρμήν, ὥστε ἐκ διαλειμμάτων καταντᾷ εἰς παντελῆ φρενοβλαβίαν· ὅταν δὲ ἀπαλλαγῇ τῆς φραινοβλαβίας, περιπίπτει εἰς σκυθροπότητα καὶ παντελῆ ἀπάθειαν. Βλέπων ἡ σο-

Ştiute sânt dumitale pricinile plecării de aici cu câteva luni în urmă a preaînvăţatului Divan-efendisi al nostru şi a petrecerii lui câtva timp acolo. Cu adevărat acest om învăţat, după acea mică trecere de timp, s'a îndreptat întru câtva şi, după întoarcerea lui aici, vre-o două luni a dus-o foarte sănătos; la urmă însă a venit asupră-i din nou patima d'intâiu a ipohondriei, şi cu aşa furie, încât une ori ajunge la nebunie desăvârşită; iar, când se opreşte de la nebunie, cade în supărare şi îndeplină apatie. Văzând acest om înţelept

φολογιότης του τὴν τοιαύτην σφοδρότητα τοῦ πάθους καὶ ἐν ἀπελπισίᾳ ὢν τοῦ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀναλάβῃ ἐνταῦθα, μᾶς ἐζήτησε καὶ πάλιν τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Βασιλεύουσαν, ὁποῦ ἐλπίζει νὰ ἀναλάβῃ καθὰ καὶ πρότερον.

Ἡμεῖς, βλέποντες ὅτι τῷ ὄντι ὁ ἄνθρωπος πάσχῃ μεγάλως, ἴσως καὶ διὰ τὴν ἀσυμφωνίαν τοῦ κλίματος μὲ τὴν ἰδιοκρασίαν του, καὶ τέλος ὅτι καταντᾷ πάντῃ ἄχριστος διὰ τὸ πάθος του, ἐδώσαμεν αὐτῷ τὴν ζητηθεῖσαν ἄδειαν, καὶ κατὰ τὴν ἐλευσομένην ἑβδομάδα θέλει κινήσει ἐντεῦθεν διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ αὐτόθι, ὅπερ προλαμβάνοντες γνωστοποιοῦμεν τῇ Εὐγενείᾳ σας πρὸς ἰδέαν σας. Γνωρίζοντες δὲ πόσον δυσχερὲς τὸ τεδαρῆκι ἄλλου Διβάν-ἐφενδησῆ, ἄλλως τε μήτε χρείαν ἔχοντες, διὰ τὴν εἰς τὸ κιταπέτι ὑπερεκπερισσοῦ ἱκανότητα τοῦ ἄρχοντός μας Ποστελνίκου Γεωργίου, ἀπεφασίσαμεν νὰ μὴ φροντίσωμεν δι' ἄλλον Διβάν-ἐφενδησῆ. Ἐκρατήσαμεν δὲ ἐνταῦθα κἄποιον Μεχμέτ-ἐφένδη, ἄνθρωπος τῆς Σοφολογιότητός του, ἱκανῶς καλλιγράφον, τὸν ὁποῖον θέλομεν μεταχειριζόμεθα μόνον ὡς ἀντιγραφέα, ἀνίκανον ὄντα διὰ τὴν σύνθεσιν· καὶ οὕτως ἐλπίζομεν νὰ ἐξοικονομήσωμεν τὸ μασλαχάτι τοῦ κιταπέτου μας χωρὶς νὰ μᾶς ἀποφανῇ παντελῶς ἡ ἔλλειψις τῆς Λογιότητός του.

Χάριν περιεργείας σημειοῦμεν τὸ κατωτέρω τῇ Εὐγενείᾳ σας πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ βαθμοῦ τῆς φρενοβλαβίας τῆς Λογιότητός του:

Ἀφ' οὗ μᾶς ἐζήτησε, καὶ ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ ἀναχωρήσῃ, καὶ ἤρξατο νὰ ἑτοιμάζεται, ἐξαίφνης μίαν νύκτα ἀποφασίζει νὰ φύγῃ· τὸ λέγει εἷς τινας τῶν περὶ αὐτόν, οἱ ὁποῖοι, ἀφ' οὗ ἐπάσχισαν νὰ τὸν ἐμποδίσουν, βλέποντες ὅτι ἀδυνάτουν, ἦλθον καὶ μᾶς ἔδωσαν εἴδησιν. Ἐστείλαμεν ἀμέσως τὸν ἄρχοντά μας Καμαράσην διὰ νὰ πασχίσῃ νὰ τὸν πείσῃ νὰ μείνῃ ἕως ὅτε νὰ ἑτοιμασθῇ. Ἡ Λογιότης του, ἅμα ὁποῦ τὸν εἶδε, τὸν ἐφοβέριζε, λέγων ὅτι, ἂν πλησιάσῃ, τραβᾷ ἐπάνω του μὲ τὸ πιστόλι· ἐκαββαλίκευσεν ἓν ἄλογον, καὶ μόνος του, χωρὶς νὰ πάρῃ οὔτε ἄνθρωπον μαζῆ του, μὲ ὅλον τὸν σφοδρότατον ἄνεμον καὶ βροχὴν ἐκείνης τῆς νυκτός, ἐκίνησεν ἀμέσως, χωρὶς νὰ ἠξεύρῃ οὔτε ὁ ἴδιος ποῦ πηγαίνει. Ἐστείλαμεν ἀμέσως κατόπιν του τὸν πᾶς πεσλῆ-ἀγασῆ, παραγγέλλοντες νὰ τὸν προσέχῃ μακρόθεν. Μόλις περὶ τὰς ὀκτὼ ὥρας τῆς νυκτὸς τὸν ἐπρόφθασεν ὁ ῥηθεὶς πλησίον τοῦ Κοπατζενίου: τὸν ἐπλησίασε, τὸν ὡμίλησε, καὶ τὸν ἔπεισε νὰ μείνῃ εἰς ἓν χωρίον ἐκεῖ πλησίον, ὁποῦ, ἀφ' οὗ ἀνεπαύθη ὀλίγον, συνῆλθε πάλιν ὁ ἄνο astfel de putere a bolii şi neavând nădejde să se poată reface aici, ni-a cerut iarăşi voie să se întoarcă la Constantinopol, unde trage nădejde să se îndrepte ca mai înainte.

Noi, văzând că în adevăr omul sufere mult, poate şi din nepotrivirea climei cu firea lui, şi în sfârşit că a ajuns cu totul fără folos pentru boala lui, i-am dat voia cerută, şi pe la săptămâna viitoare va porni de aici ca să se întoarcă acolo, ceia ce mai de nainte o facem cunoscut dumitale pentru a d-tale ştiinţă. Dar, cunoscând ce lucru greu e a se numi alt Divan-efendisi şi, pe de altă parte, neavând nici nevoie, pentru covârşitoarea îndestulare la secretariat a boierului nostru Postelnicul Gheorghe, luasem hotărîrea să nu ne gândim la alt Divan-Efendisi. Dar am căpătat aici pe unul Mehmed-Efendi, om al Înţelepciunii Sale, bun caligraf, pe care-l vom întrebuinţa numai ca prescriitor, nefiind în stare a compune; şi astfel nădăjduim să economisim această înlocuire a secretariatului nostru fără să se vădească de loc lipsa Învăţăturii Sale.

Pentru curiositate îţi însemnăm cele de mai jos dumitale pentru a arăta adâncimea tulburării de minte a acestui om învăţat.

De când ne-a cercetat, şi a căpătat voie să se retragă, şi a început a se pregăti, te-odată într'o noapte se hotărăşte să fugă; o spune unora din cei de pe lângă dânsul, cari, după ce încercaseră a-l opri, văzând că nu pot, au venit şi mi-au dat de ştire. Am trimes îndată pe boierul nostru Cămăraşul ca să încerce să-l înduplece a rămânea până se va pregăti. Învăţătura Sa, cum l-a văzut, l-a speriat, zicând că, dacă se apropie, trage asupra lui cu pistolul; s'a suit pe un cal şi singur, fără să ieie un om cu el, cu tot vântul foarte tare şi ploaia din noaptea aceia, a plecat îndată, fără să ştie el însuşi unde se duce. Fără zăbavă am trimes după dânsul pe başbeşleagă, poruncind să-l oprească de departe. Abia pe la opt ceasuri de noapte l-a găsit zisul [boier] lângă Copăceni: s'a apropiat de el, i-a vorbit, şi l-a înduplecat să rămâie la un sat aproape de acolo, pentru ca, după ce s'a odihnit puţin, să vie omul iarăşi, să-şi schimbe gândul, el

θρωπος, μετεμελήθη, ἀπορῶν μόνος καὶ ἀγνοῶν τὰς αἰτίας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐκινήθη. Τῇ ἐφεξῆς ἐπέστρεψε πάλιν· ἐρωτηθείς, λέγει ὅτι οὔτε αὐτὸς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸ χάλι του αὐτό. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ὑποχονδρίων, ἐξ ὧν εἴς τινας περιστάσεις γίνεται πάντῃ ἔξω τοῦ ἑαυτοῦ του ὁ ἄνθρωπος.

însuşi nedându-şi samă şi neştiind pricinile de care a fost îndemnat. În ziua următoare s'a întors iar; întrebat, spune că nici el nu poate cerceta halul său acesta. Dar este sigur că e o urmare a ipohondriei, pentru care în unele împrejurări îşi iese cu totul din sine omul.

CLXXXI.

C. 1788. Raport al agentului Ioan către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre grija de zaherea a Turcilor.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

Ἐπάνω ὁποῦ ἑτοιμάζοντο, συναγμένοι ὄντες εἰς τοῦ καδῆ διὰ νὰ γράψωσιν, ὅτι „νὰ φέρετε τὸν Ἰπραήμ-πασᾶν εἰς τὸ Βουκουρέστι“, ἐπῆγα καὶ ὁ δοῦλός της μὲ τοὺς μουσδέδες, διὰ τὸ ὁποῖον ἐχάρηκαν πολλά, καὶ σᾶς εὐχήθησαν, ἀπὸ τὴν ψυχήν τους, ὁμοίως καὶ ὅτι ἔχετε εἰς τὴν Κραγιῶβαν νὰ διορίσητε τὸν Τζαδιρδίζαδέν· πολλὰ μηνασήπικον τὸ λέγουν, καὶ τὸ Ὕψος της ἔτζι λέγῃ ἀπὸ τὸν πανέκλαμπρον Θρόνον σας, „νὰ μὴν εὔγετε, ἀλλὰ ἀπὸ αὐτοῦ νὰ στοχάζεσθε τὰ τεκπήρια καὶ νὰ δίδετε τὸ νιζάμι“. Ὁ πορτάρης ἀπὸ τὴν Ὀλτένιτζαν ἔδειξεν μεγάλον γαϊρέτι διὰ τὸν ζαχιρέν, καὶ τὸν ἐπαινοῦν, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς πιστοὺς δούλους της, καὶ αὐτοὶ ἐδῶ οὔτε ἕνα κοιλὸν μέχρι τοῦδε ἔστειλαν, καὶ οὔτε τοὺς βλέπω κατὰ τὴν προσταγήν της νὰ στέκωνται καὶ νὰ διαπερῶσι τὸ ἀσκέρι· οὔτε καπετᾶνος εἶναι εἰς τὴν Δάγιαν, οὔτε πεσλῆ-ἀγασής· χθὲς μόνος μου εὐγήκα εἰς τὴν Δάγιαν καὶ εἰρήνευσα τὸ ἀσκέρι, ὁποῦ δὲν ἦτον ζαχιρές· ἦτον νὰ σκορπίσωσι καὶ τὰ δύω χωρία· καὶ κατὰ τὸ παρὸν τοὺς εἶπα ὅτι „τὸ ἀναφέρω πρὸς τὸν Αὐθέντην μου καὶ διορίζει καὶ ζαχιρὲν καὶ ἀνθρώπους φρονίμους καὶ σᾶς κυβερνῶσι“, καὶ ἔτζι ἔμειναν ἕως σήμερον, δὲν ἠξεύρω ἕως αὔριον. Παρακαλῶ νὰ παιδευθῇ ὁ Ὀσμάνης τοῦ Διβάν-ἐφένδη, διατὶ αὐθαδιάζουσι καὶ ἄλλοι, καὶ γράψετε πρὸς τὸν ἐδῶ Γεννήτζαρ-ἀγασὴ καὶ καδήν, τόσον ἀπὸ τὰ αὐθεντικά σας νεφέρια, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς ἐδῶ, καθὼς αὐθαδιάζουσι, νὰ παιδεύωνται· ὁμοίως ἂν ὁρίζετε τὸν Ὀσμάν-παϊρακτάρην, ὁποῦ ἦτον προτήτερον πεσλῆ-ἀγασὴς εἰς τὴν Ὀλτένιτζαν, ὁ ὁποῖος, ἐνθυμούμενος τὸ ἔλεός σας, μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὴν κακίαν τοῦ Ὀσμάνι ἀνθρώπου τοῦ Διβάν-ἐφένδησι, καί, ἂν τὸ εὑρῆτε εὔλογον, διὰ ζαπίτην τῆς Ὀλτένιτζας.

Ταῦτα, καὶ μένω προσκυνητῶς τῆς θεοσεβεστάτης Ὑψηλότητός της ταπεινότατος δοῦλός της

Ἰωάννης.

Prea-înălţate al mieu Domn.

Mai sus când se pregătiau, fiind adunaţi la cadiu ca să scrie „să aduceţi pe Ibrahim-Paşa la Bucureşti“, am mers şi eu, robul Tău, cu *musdezii*, pentru care s'au bucurat mult, şi Te-au rugat, din suflet, poate să orânduieşti la Craiova pe Ciadirdì-Zadè; o spun cu multă stăruinţă (?), şi Înălţimea Ta încă spune de pe Scaunul Tău prea-strălucit: „să nu ieşiţi, ci de acum să vă gândiţi la afaceri (?) şi să daţi orânduială“. Portarul din Olteniţa a arătat mare râvnă pentru zahereà, şi ei îl laudă, că e şi el dintre credincioşii Tăi robi, şi ei aici nicio chilă până acum n'au trimes, şi nici nu-i văd că după porunca Ta să stea şi să străbată oastea: niei căpitan nu e la Daia, nici beşlì-agasi; ieri numai eu am ieşit la Daia şi am potolit oastea, căci nu era zahereà; erau să împrăştie şi cele două sate; şi deocamdată li am spus că „o aduc înaintea Domnului mieu şi el orânduieşte şi zahereà şi oameni cuminţi şi vă cârmuiesc“, şi aşa a rămas până azi, nu ştiu dacă şi până mâni. Rog să fie pedepsit Osman al lui Divan-efendi, căci se obrăznicesc şi alţii, şi scrie către Ienicer-Agasi de aici şi către cadiu, atât de la neferii Tăi domneşti, cât şi de la cei de aici ca, dacă se obrăznicesc, să se pedepsească; de asemenea dacă s'ar orândui Osman-Bairactar, care era întâiu beşlì-agasi la Olteniţa, care, amintindu-şi de mila Ta, m'a liberat de răutatea lui Osman, omul lui Divan-efendisi, şi, dacă-l găseşti bun, [să fie] zabet al Olteniţei.

Acestea, şi cu închinăciune al prea-evlavioasei Tale Înălţimi

prea-supus al Tău rob.

Ioan.

CLXXXII.

Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre noile cereri de zahereà şi greutăţile ce întâmpină ţara şi despre socotelile cu Turcii, cheltuielile cu drumul şi cu caii, numirile de Paşi, greutăţile cu carăle mocăneşti şi giurgiuvăneşti. C. 1788.

No. 15.

'Ελάβομεν τὰ ἀπὸ κδ' 'Ιανουαρίου πανέκλαμπρα αὐθεντικὰ τοῦ Ὑψους της, ὁλοψύχως δοξάσαντες τὸν ἅγιον Θεὸν ἐπὶ τῇ ἀκριβεστάτῃ εὐκταιοτάτῃ ἡμῖν ἀγαθῇ ὑγιείᾳ τοῦ Ὑψους της· εἴδομεν καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν αὐθεντικὰ ἡμῖν προσταττόμενα.

Τὰ αὐθεντικά σας ταχριράτια, ἐμφανισθεὶς ὁ δοῦλός της Ποστέλνικος Σκαναβῆς, μετὰ τοῦ δούλου της Παχαρνίκου 'Αλέξη, τὰ ἔκαμα τακτίμη τῷ ἐκλαμπροτάτῳ Καιχαγιά-μπέγη. Εἶπον τῇ 'Ελαμπρότητί του: „ἐφένδημ., ὁ πέγης γράφει ὅτι διὰ τὸν ζαχιρὲν ὁποῦ προλαβόντως ἐπροστάχθη νὰ στείλῃ εἰς Πελιγράδι, δέκα χιλιάδες κοιλὰ κριθάρι, καὶ δέκα χιλιάδες κοιλὰ σιτάρι, μ' ὅλον ὁποῦ τότε ἦτον ἀρχαὶ χειμῶνος, ἐδοκίμασε τόσας δυσκολίας καὶ ζαχμέτια εἰς τὴν ἀποστολήν του, ἐξοδευθεὶς ὑπὲρ τὰς τέσσαρας χιλιάδες γρόσια μόνον εἰς τὸ πέρασμα τῶν Γερδαπιῶν. Τώρα πάλιν διὰ τὸ ἀλεύρι ὁποῦ προστάζετε, ἐκτὸς ὁποῦ δὲν εὑρίσκεται ζαχιρὲς εἰς τὸν τόπον, καὶ ἔχει τοὺς χαβαλέδες τῆς 'Ισάκτζας, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ τεκμίλι καταγίνεται, καὶ ἄλλους χαβαλέδες ὁποῦ καθ' ἡμέραν ἐκτελεῖ, εἶναι καὶ μέσα τοῦ χειμῶνος, καὶ οὔτε πιρὲν διὰ τὸν μεσαφέν, οὔτε νεχρέν, μὲ τὸ νὰ ἐπάγωσεν ἡ Τοῦνα, εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποκομισθῇ ζαχιρὲς εἰς Πελιγράδι, ἀφ' οὗ ὅμως ἐκτελέσῃ τοὺς χαβαλέδες ὁποῦ ἔχει ἀνὰ χεῖρας, καὶ καλωσυνεύσῃ ὁ καιρός, ὅταν εὑρίσκεται ζαχιρὲς εἰς τὸν τόπον, χωρὶς προσταγὴν καὶ παρακίνησιν θέλει προθυμοποιηθῇ νὰ γετιστιρδίσῃ καὶ εἰς Πελιγράδι ὅσον ἀλεῦρι καὶ περισσότερον ζαχιρὲν ἠμπορέσῃ νὰ κάμῃ τεδαρίκι". Μὲ ἀπεκρίθη ἡ 'Εκλαμπρότης του ὅτι: „αὐτὰ ὁποῦ λέγεις εἶναι ὅλα ἐδικοί σας μαγλατάδες καὶ προφάσεις· ὁ πέγης εἰς ὅ,τι προσταγὴν τὸν πηγαίνει, περχουδὰρ ὁλσοῦν, γιὸκ δεμέζ, καὶ ὅλα τὰ κάμνει μὲ τὸ γαϊρέτι του". „Εἰς τὰ δυνατά, ἐφένδημ., κάμνει γαϊρέτι, εἰς τὰ ἀδύνατα τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ".

Διὰ τὸ νιζάμι τοῦ σεπέτι-ταχριρίου, νυκταῖς ἐβραδιάσθηκα ὁ δοῦλός της Ποστέλνικος Σκαναβῆς εἰς τὴν Πόρταν, ἀποδεικνύωντας τὰ βάρη σας, τὰς ἀνάγκας σας, τούς τε χαμουλγιουδάζικους χαβαλέδες, τὸ κεμάλι γαϊρέτι σας,

No. 15.

Am primit scrisorile prea-strălucite de la 24 Ianuar ale Inălţimii Tale, din tot sufletul slăvind pe sfântul Dumnezeu pentru prea scumpa, mult dorita nouă sănătate a Înălţimii Tale; am văzut şi poruncile Tale domneşti din ele.

Tahrirurile Tale domneşti, înfăţişându-se robul Tău Postelnicul Scanavi, cu robul Tău, Paharnicul Alexe, le-am dat prea-strălucitului Chehaia-beg. I-am spus Strălucirii Sale: „efendi, begul scrie că pentru zahereaua care dăunăzi i s'a orânduit s'o trimeată la Belgrad, zece mii de chile de orz şi zece mii de chile de grâu, cu toate că atunci era începutul iernii, a încercat âtâtea greutăţi şi piedeci în trimeterea lor, cheltuind peste patruzeci de groşi numai la trecerea gherdapurilor. Acuma iarăşi pentru făina ce porunceşti, pe lângă că nu se află zahereà în ţară, şi are havalelele Isaccei, de al căror rost se ocupă, şi alte havalele, pe care zilnic le isprăveşte, e şi mijlocul iernii, şi nici pe uscat, nici pe apă, de oare ce a îngheţat Dunărea, nu e cu putinţă să se ducă zahereà la Belgrad, dar, ca să îndeplinească zaherelele ce le are în samă, cum se va îndrepta vremea, când se va găsi zahereà în ţară, fără poruncă şi îndemn se va grăbi să trimeată şi la Belgrad câtă făină şi altă zahereà va putea să strângă". Mi-a răspuns Strălucirea Sa că: „acestea ce le spui sânt toate prefaceri şi pretexte ale voastre; begul să trăiască mult şi să fie fericit, căci orice poruncă îi ajunge, el nu zice nimic şi toate le face cu placul lui". „La cele ce se poate, efendi, face, dar la ce nu se poate, ce să facă ?".

Pentru afacerea *sebep-tahrirului*[1], la căderea nopţii, eu, robul Tău Postelnicul Scanavì, am mers la Poartă, arătând greutăţile Tale, nevoile Tale, havalelele grozave (?), râvna Ta cea mare şi ru-

[1] Proces-verbal „motivat", după Şăineanu.

καὶ παρακαλῶντας ὅλους τοὺς αὐθέντας, μικροὺς καὶ μεγάλους, νὰ κάμουν τὸ κερέμι τους εἰς τὸ νὰ θεωρηθῇ ὁ μουχασεπές σας τοῦ ἰκὶ γιοὺζ καὶ νὰ παρθῇ τὸ ἰτζμάλι· ἐπαῤῥησιάσθην καὶ εἰς τὸ χουζοῦρι τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας, καὶ ἂς εἶναι μυριάκις πολύχρονος ἡ Μεγαλειότης του, ἔκαμε τὸ βάδι κερέμι του καὶ ἀπεφασίσθη νὰ θεωρηθῇ ὁ λογαριασμός, ὡς προεδηλοποιήσαμεν τῇ Ὑψηλότητί σας· τὰ σενέτια τοῦ μιρίου σας εἶναι ὅλα ἕτοιμα θεωρημένα, ἔγειναν ἄδρι καὶ τὰ 29 χιλιάδες γρόσια τοῦ σεπέπι-ταχριρίου τοῦ Πενδεριοῦ, καὶ σὺν Θεῷ ἐλπίζομεν εἰς ὀλίγας ἡμέρας νὰ πάρωμεν τὸ ἰτζμάλι. Σήμερον ἐδόθη τὸ νιζάμι εἰς τὸ περὶ σεπίπι-ταχριρίου, τὸ ὁποῖον ἐδώσαμεν εἰς τὸ μαδένι, καὶ μὲ τρεῖς, τέσσαρας ἡμέρας πέρνομεν καὶ τὸ ἰτζμάλι.

Καθημερινῶς βραδιάζομαι εἰς τὰς τρεῖς, τέσσαρες ὥραις τῆς νυκτὸς καὶ εἰς τὴν Πόρταν καὶ κατὰ μέρος εἰς τὰ κογάκια τῶν αὐθέντων, παρακαλῶντας ἕνα ἕκαστον νὰ ἔχουν ἰναγέτι εἰς τὸ αὐθεντικόν σας ὁμοῦρι, καὶ μουσαδὲν εἰς τὰ αὐθεντικά σας μεσουλάτια, περὶ τοῦ ὁποίου εἶναι μάρτυς καὶ ὁ ἄρχων της Ποστέλνικος Σταθάκης καὶ ἂν εἶναι ὁρισμός σας ἐρωτήσετέ τον.

Ὁ μουχασεπές σας δὲ τοῦ ἰκὶ γιοὺζ πὶρ σενὲ μ' ὅλον ὁποῦ ὅλα τὰ σενέτια εἶναι ἕτοιμα θεωρημένα, καὶ μὲ μόνα αὐτὰ περνᾷ ποσότης περισσότερον δομένα ἀπὸ τὸ καθ' αὐτὸ μάλι μηρί σας, ἐν ὅσῳ δὲν ἔλθῃ ἐξοφλημένον καὶ τὸ σεπίπι-ταχρίρι τοῦ Πελιγραδιοῦ, ὃν πρὸ τοσούτου καιροῦ πληρωμένον, δὲν ἠμπορεῖ νὰ σφαλίσῃ καὶ νὰ παρθῇ τὸ ἰτζμάλι· ἀφ' οὗ τὸ στείλετε καὶ ἐκεῖνο σὺν Θεῷ, τότε πλέον δὲν ἔχει κἀμμίαν δυσκολίαν καὶ ἐμπόδιον, καὶ ἀμέσως πέρνομεν τὸ ἰτζμάλι.

Ἐνεχείρισα καὶ τὸ πρὸς τὸν ὑπέρτατον ἐφένδην μας εἰς στόφαν περιεχόμενον ξεχωριστὸν ταχριράτι σας, εἰπὼν καὶ τὰ περὶ ἀκαταστασίας Πεκήρ-πασᾶ.

Προεδηλοποιήσαμεν τῇ Ὑψηλότητί σας ὅτι ἐσικώθη ἡ δόσις τῶν ταϊνατίων τοῦ Βάρνα-μουχαφιζῆ μὲ τελειότητα καὶ δὲν μένει πλέον νὰ τὸν δίδετε εἰς τὸ ἑξῆς.

Περὶ σαλούπας, ἐγράψαμεν τῇ Ὑψηλότητί σας μὲ τὸν προλαβόντα καλαράσην τὴν προσταγὴν καὶ καραρδαδὲ τοῦ ὑψηλοῦ Δεβλετίου. Ὅθεν καὶ προσμένομεν αὐθεντικὴν σας ἀπόκρισιν καὶ προσταγήν.

Περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν γουναράδων ὁποῦ ἔδωσα ταῖς δύο σαμουρόγουνες διὰ τὸ ὕψιστον

gându-mă de toți stăpânii, mici și mari, să intervie pentru a se cerceta socoteala Ta a doi ani și să se iea descărcarea; m'am înfățișat și la huzurul prea-înălțatului nostru efendi, și să fie de mii de ori întru mulți ani Măria Sa că a făcut intervenția sa și s'a hotărît să se arăte socoteala, precum mai înainte am arătat-o Înălțimii Tale; sinetele de Stat ale Tale sânt gata cercetate; s'au aprobat și cele douăzeci și nouă mii de groși ale *sebep-tahrirului* Benderului, și cu ajutorul lui Dumnezeu nădăjduim ca în puține zile să luăm descărcarea. Azi s'a dat poruncă în ce privește *sebep-tahrirul*, pe care l-am dat la *madeni*[1] și în trei, patru zile luăm și descărcarea.

Zilnic spre seară, la trei, patru ceasuri de noapte merg și la Poartă și pe rând la conacele stăpânilor, rugând pe fiecare să facă *inaiet*[2] la rostul Tău domnesc și îngăduință (?) la nevoile Tale domnești, pentru care martur e și boierul Tău Postelnicul Statachi și, dacă vrei, întreabă-l.

Dar predarea ta de socoteli pentru gestiunea de doi ani de și toate sineturile sânt gata cercetate și cu ele singure iese o câtime prisolnică dată peste datoria Ta către acestea, întru cât nu vine plătit și *sebep-tahrirul* Belgradului, fiind de atâta vreme împlinit, nu poate să se întărească și să se iea descărcarea; îndată ce-l vei trimete și pe acela cu ajutorul lui Dumnezeu, atunci nu va mai avea nicio greutate și împiedecare, și îndată luăm descărcarea.

Am dat și raportul Tău către prea-înălțatul efendi al nostru cuprins în stofă, spunând și cele despre neastâmpărul lui Bechir-Pașa.

Am arătat mai înainte Înălțimii Sale că s'a scos dajdea tainaturilor muhafizului de Varna cu totul, și nu mai rămâne a-i da de acum înainte.

În ce privește șalupa, am scris Înălțimii Tale cu călărașul de mai înainte porunca și înaltului Devlet. Deci și așteptăm răspunsul Tău domnesc și porunca.

Pentru plata blănarilor, când am dat cele două blăni de samur pentru prea-

[1] De fapt: mine.

[2] Să aibă considerație ?

Κράτος του, εἰδήσει τοῦ ἄρχοντος συμπεθέρου της καὶ τοῦ ἄρχοντος Δραγουμάνου, ἀποκρίνεται τῇ Ὑψηλότητί σας ἡ ἐκλαμπροτάτη Κυρία καὶ ὁ ἄρχων Δραγουμάνος.

Περὶ δὲ τῶν πρὸς ὁδοιπορίαν μας ἀναγκαίων προεδηλοποιήσαμεν τῇ Ὑψηλότητί σας ὅτι ἔγιναν ὅλα ἕτοιμα καὶ ἐτελείωσαν· ἔμεινε δὲ μόνον τὸ τεδαρίκη τῶν ἀναγκαίων ἀλόγων μας, τῶν ὁποίων ἡ ἀγορά, πόσον κοστίζει ἐνταῦθα, τὸ ἐφανερώσαμεν, ὁποῦ ἢ αὐτόθεν πάλιν νὰ κάμετε καὶ τὴν περὶ τούτου προμήθειαν καὶ ἀποστολήν, ἢ ὅπως ἄλλως εἶναι ὁρισμὸς τοῦ Ὕψους της· νὰ γένῃ ἐν τάχει ἡ φροντίς, μὲ τὸ νὰ ἐπλησίασε καὶ ἡ διορία. Διὰ τὰ πέντε δὲ ἄλογα τοῦ Φαϊκῆ-ἐφένδη, κιατίπι τοῦ δούλου σας, μὲ τὸ νὰ τὰ ἐζήτησε πεσίνι, ἐδώσαμε τῇ Λογιότητί του διακόσια πενῆντα γρόσια τὸ πεδέλι τους, κατὰ τὴν αὐθεντικήν σας προσταγήν, μὴν ἔχοντες πρόχειρα ἄλογα· οὕτινος καὶ περικλείομεν καὶ εὐχαριστήριον μεκτοῦπι.

Ἐκ τῶν ἄσπρων τοῦ ζαχιρὲ ὁποῦ εἶναι νὰ γιατηρδισθοῦν εἰς τὸν Ἐνδεροῦνι χαζινέ, ἀκόμη δὲν ἠμπορέσαμεν νὰ πάρωμεν διὰ νὰ τὰ κάμωμεν τεσλίμι.

Τὰ Ἰωάννινα ἐδόθησαν τῷ Δελετεπενλῆ, Ἀλῆ-πασᾶ.

Τῷ δὲ Κούρτ-πασᾷ Δαματῇ Ἰπραχήμ-πασᾶ ἡ Αὐλώνια.

Αὔριον σὺν Θεῷ ξεκινοῦμεν, καὶ ὅσα μᾶς ἐπροστάζετε νὰ πέμψωμεν πρὸς τὸ Ὕψος σας· κουμπαράδες τζέργιας καὶ χαλάτια, μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν πογδανικῶν ἀγηρλικίων, διορίσαντες ἐπιστάτην τὸν δοῦλόν σας Ἀντωνάκην, υἱὸν τοῦ Χατζῆ-Μιχαλάκη Ῥάλη, καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλει ἀξιωθῇ καὶ αὐτὸς ὁ Δερδημὰν τῆς αὐθεντικῆς της κυβερνήσεως καὶ ἐλέους. Ἡ αἰτία ὁποῦ ἐβράδυνε μέχρι τοῦδε ἡ ἀποστολή τους εἶναι μὲ τὸ νὰ μὴν εὑρίσκαμεν μήτε μοκάνικον, μήτε γηργιοβάνικον, καὶ μόλις τώρα ἠῦραμε ἁρμόδιαν ὀκαζιόνε, καὶ πάλιν αὐτὰ τὰ ἀμάξια ὁποῦ ἐπιάσαμεν εἶναι ἀδριανοπολίτικα.

înalta Putere, cu ştirea boierului rudă a Ta şi a dumisale Dragomanului, răspunde Înălţimii Tale prea-strălucita Doamnă şi dumnealui Dragomanul.

Pentru cele de nevoie călătoriei noastre am arătat mai nainte Înălţimii Tale că au fost toate gata şi s'au săvârşit; a rămas numai afacerea cailor de nevoie nouă, a căror cumpărare cât costă aici, am arătat-o, pentru ca sau de acolo să faceţi iarăşi grija şi trimeterea pentru aceasta sau cum altfel e porunca Înălţimii Tale; să se facă în grabă îngrijirea, de oare ce s'a apropiat şi termenul. Iar pentru cei cinci cai ai lui Faichì-efendi, chiatipul slugii Tale, de oare ce i-a cerut pe şin (banii), i-am dat dumisale două sute cinzeci de groşi pentru ei, după porunca Ta domnească, neavând cai la îndemână; pentru care şi închidem şi scrisoarea de mulţămită.

Din banii zaherelei cari sânt să se adauge la hazneaua Adrianopolei, încă n'am putut să-i luăm pentru a-i da.

[Paşalâcul de] Ianina s'a dat lui Alì-Paşa de Teleben.

Iar lui Curt-Paşa Damad Ibrahim-Paşa, Avlona.

Ieri cu ajutorul lui Dumnezeu plecăm, şi câte ni-ai poruncit să trimetem către Înălţimea Ta: cumbarale (granate), cergi şi halaturi, cu întoarcerea argalâcurilor moldoveneşti, orânduind epistat pe robul Tău Antonachi, fiul lui Hagi-Mihalachi Rali, şi nu ne îndoim că se va învrednici şi Terzimanul de chivernisirea şi mila Ta domnească. Pricina pentru care s'a zăbovit până acum trimeterea lor e că nu aflăm nici [car] mocănesc, nici giurgiuvănesc, şi abia acum am găsit o *ocasie* potrivită, şi iarăşi carăle acestea ce le-am luat sânt de Adrianopol.

CLXXXIII.

Cristodulo către capuchehaiaua de Câmpulung, Iancu Mavrogheni, Marele-Cămăraş, despre suferinţile locuitorilor prădaţi şi ucişi, vânzându-li-se tot ce au de către Turcii cari nu-şi primesc lefile. c. 1788.

Προσκυνῶ τὸν πέϊ μου.

Mă închin stăpânului mieu.

† Ἄρχων Καμαράσῃ αὐθέντῃ μου, θέλετε ἰξεύρει ὅ,τι κἀνένα κατάστιχον τῶν λουφέδων δὲν ἔχουν οἱ ἰσπράδνικοι· ὅθεν στείλετέ τους

† Jupâne Cămărașe, domnul mieu, vei afla că ispravnicii n'au niciun catastif al lefilor; deci trimete-li un ca-

ἕνα κατάστιχον διὰ νὰ ἠξεύρουν ὅταν τοὺς ῥωτοῦν, ἀπὸ πότε ἔχει νὰ πάρῃ ὁ κάθε ἀγᾶς μὲ τοὺς μῆνας καὶ μὲ τὰς ἡμέρας ὁ κάθε ἕνας, διὰ νὰ ἰξεύρουν, καὶ πίτε τὸν Βιστιάρῃ τὸν Μεγάλον νὰ κάμῃ κἀμμιὰ ὁρινδουγιάλα ἀμαξιῶν ἀπὸ τῷ Ἄρτζεσι διὰ νὰ κουβανοῦν χωρτάρι· ἂς γένει ὁρινδουγιάλα διακοσίων πεντήκοντα ἀμαξιῶν· χωρὶς ἄλλο παρακαλῶ νὰ γένει τοῦτο. Ἐπείδὴ εὐγένουν οἱ Τοῦρκοι μόνοι τους εἰς τὰ χωριὰ καί, ἀφοῦ ξεγυμνώνουν τοὺς πτωχούς, τοὺς σκοτώνουν. Τόσα κακὰ εἶναι ὁποῦ δὲν ἰ[μ.]πορῶ νὰ σᾶς τὰ περιγράψω, τόσον ὁποῦ τὰ ῥοῦχά τους, τεντζερέδες καὶ τὰ πουκάμισα τῶν πτωχῶν τὰ πουλοῦν κάθε ἡμέραν εἰς τῷ τζαρσὶ ὡσὰν εἶναι τῷ πίτ-παζαρὶ τῆς Πόλης. Ἂν θέλεται νὰ ἀκούσητε καὶ ἄλλα, διαβάσετε καὶ ἕνα πιτάκι τοῦ ἄρχοντος μεγάλου γραμματικοῦ. Ὡς τόσον τὴν ὁρινδουγιάλα παρακαλῶ νὰ ξεκάμετε ἀπὸ ὅποιον καδηλίκη στοχασθῆτε.

Ὁ καπουτζῆ-πασῆς στέλει τζοκεδάρην διὰ νὰ τὸν ζητήσῃ ἄδειαν νὰ ἔλθῃ εἰς Βουκουρέστι· μὲ ἐπαρακάλεσε καὶ ἐμένα νὰ γράψω, καὶ ἐγὼ τὸν εἶπα ὅτι γράφω, καὶ ἔγραψα· διὰ τοῦτο ἔστειλεν τζοκεδάρην. Καὶ εἰπῆτε τὸν Ἀϑθέντην ὅμως νὰ μὴν τὸν δώσῃ ἄδειαν, ἐπειδὴ κἀνένας δὲν ἀπομένει ἐδώ, καὶ ἀκολουθοῦν καὶ χίλια κακά.

Δοῦλος καὶ πρόθυμος:
Χριστόδουλος δ'ος Ποστ.

Τῷ ἡμετέρῳ καπου-κιαχαγιασὶ Κιμπουλουγκίου, Κυρίτζῃ Γιάνκῳ Μαυρογένῃ, τῷ Μεγάλῳ Καμαράσῃ.

tastif ca să ştie când îi întreabă, de unde are a lua fiecare agă pe luni şi zile fiecare, ca să ştie, şi spune-i Vistierului celui Mare să facă vre-o orânduială de căruţe din Argeş ca să ducă fânul; să fie rânduiala de două sute cinzeci de căruţi; fără alta mă rog a se face aceasta. Căci vin Turcii singuri prin sate şi, după ce desbracă pe săraci, îi ucid. Sânt atâtea rele de nu pot să ţi le descriu, aşa că pânzele lor, tingirile şi cămăşile săracilor le vând zilnic la târg, ca şi cum ar fi acolo bazarul de mărunţişuri (?) al Constantinopolei. Dacă vrei să auzi şi altele, ceteşte şi un pitac al dumnisale marelui grămătic. Între acestea te rog să faci orânduiala de la ce judeţ vei crede.

Capugi-başa trimete ciohodar să-i ceară voie a veni la Bucureşti; m'a rugat şi pe mine să scriu, şi eu i-am spus că scriu, şi am scris: de aceia a trimes ciohodar. Şi spune lui Vodă să nu-i dea voie, că apoi nu mai rămâne nimeni aici, şi urmează şi mii de rele.

Rob şi gata:
Hristodul, al doilea postelnic.

Capuchehaiei noastre a Câmpulungului, dumisale Iancu Mavrogheni, Marelui Cămăraş.

CLXXXIV.

C. 1788. Socoteală de leafă pentru oştenii turci din Ţara Românească.

Κατάστιχον τῶν λουφέδων ὁποῦ ἐδώθησαν.

Γρόσια	
1.980	εἰς τριακόσια τριάντα νεφέρια, πρὸς γρόσια 6 τὸν μῆνα.
400	εἰς ἀ[ρ]γαλίκια ὀκτὼ ἀγάδων, ἀνὰ γρόσια πεντήκοντα τὸν μῆνα.
1.150	ὁ λουφὲς τῶν 230 σαρί-γκιολούδων, πρὸς γρόσια πέντε τὸν μῆνα.
3.530	ἤτοι γρόσια τρεῖς χιλιάδες πεντακόσια τριάντα ἐδώθησαν εἰς λουφέδες κατὰ τὸ κατάστιχον.

Ὁ Σαρί-Ὀμέρ-ἀγᾶς ἔχει νὰ πάρῃ ἀπὸ Σεπτεμβρίου α'.

Ὁ Σαλί, πιολούκ-πασῆς, ἔχει νὰ πάρῃ ἀπὸ 18 Αὐγούστου.

Καὶ νὰ φρωντήσετε νὰ σταλθοῦν χωρὶς ἄλλο.

Catastiful lefilor ce s'au dat.

Groşi	
1.980	la trei sute treizeci de neferi, câte 6 groşi pe lună.
400	la argalâcurile a opt agale, câte cinzeci de groşi pe lună.
1.150	leafa a 230 sari-ghioluzi (de la Sarighiol), câte cinci groşi pe lună.
3.530	adecă groşi trei mii cinci sute treizeci s'au dat la lefi după catastif.

Sarî-Omer-Aga are să iea de la 1-iu Septembre.

Salî, bulucbaşa, are să iea dela 18 August.

Şi gândiţi-vă să se trimeată fără alta.

CLXXXV.

Raport al capuchehaielei muntene, Postelnicul Scanavì, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri turceşti de provisii şi ieşirea oştirii. C. 1788.

Εἶδον ὁ δοῦλός σας Ποστέλνικος Σκαναβῆς τὰς αὐθεντικάς σας ἐπιπλήξεις, διὰ τί, ἠξεύροντες τὸ δεροῦνι μεμλεκετὲ κιλλέτι καὶ σπάνιν τῶν ζαχερέδων, νὰ μὴν ἀποκριθῶ τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἀγᾷ, ὅταν μὲ ἐπρόσταξε περὶ τῶν εἰς Ἰπραήλαν εὑρισκομένων καπάν-γκεμιλερῆ, νὰ μὴν ἐπιστρέφουν εὔκαιρα εἰς Βασιλεύουσαν, ὅτι, μὲ ὅλα αὐτά, ἀφ' οὗ σὺν Θεῷ μὲ τὸ σύνηθες γαϊρέτι σας ἐτελειώσετε καὶ τελειοῦτε τοὺς τόσους ζαχιρέδων χαβαλέδες, δὲν ἀμεριμνεῖτε καὶ διὰ τὴν χρείαν τῆς Βασιλευούσης, ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦδε ἀρκετὰ ἐφόρτωσαν, κατὰ τὰ δεφτέρια τῶν αὐτῶν ρεΐσιδων, καὶ χάλια ὅσα εὑρίσκονται εἰς Ἰπραήλαν· ὅσον εἶναι δυνατὸν καὶ ἠμπορεῖ νὰ περισεύσῃ ζαχιρές, δὲν θέλουν μείνῃ πάντῃ εὔκαιρα· καὶ τὸ ἄφισα ἀποσιωπημένον χωρὶς νὰ ἀπολογηθῶ παντάπασιν. Τὰ τοιαῦτα, Αὐθέντα, καὶ ἄλλα περισσότερα κουσοῦρι δὲν κάμνομεν, ἀγιατηρδίζοντές τα, δὲν τὰ φανερώνομεν ὅμως καὶ ἐγγράφως, διὰ νὰ μὴν βαρύνωμεν τὰς πανεκλάμπρους σας ἀκοὰς μὲ περιττολογίαν.

Περικλείομεν μερικὰ μεκτούπ-κεσελερί, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ καλά, ἐπειδὴ τὰ ἠῦραμεν ἕτοιμα γιαπτιρδισμένα, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐπροφθάσαμε μὲ τὸν παρόντα καλαράσην νὰ σᾶς στείλωμεν μουτζέτεδεν γιαπτιρδισμένα, καί, κατόπι, πάλιν φκιάνοντες ἀπὸ τὰ καλά, πέμπομεν τῇ Ὑψηλότητί σας.

Ἐδόθη καὶ τὸ καλαράση ἓν κουτὶ περιέχον δύο μαρπίτζια τῶν ναργκελέδων καὶ μερικὰ μαγήρα.

Μᾶς ἐδόθη ὁ περικλειόμενος περὶ Γερμανῶν ὑψηλὸς προσκυνητὸς ὁρισμός· τὸ ἐν αὐτῷ περικλειόμενον μεκτοῦπι, ἀλῆ δὲν εἶναι ὅμοιον, ἀμὴ ἔχει διαφορὰν τὸ ἐν αὐτοῖς νόημα, καθὼς διαβάζοντάς το ἡ Ὑψηλότης σας, θέλετε πληροφορηθῆ.

Περικλείομεν ὑψηλὸν ἐμιρναμὲν τῆς Μεγαλειότητός [του] πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας, πάλιν περὶ Γερμανῶν.

Μετὰ εἴκοσι ἡμέρας σὺν Θεῷ γίνεται ἐπ' αἰσίοις καὶ ἡ ἔξοδος εἰς τὸ Δαβούτ-πασᾶ. Εἰς δὲ τὰς ἐννέα τοῦ Τζεμάζι-ἐλ-ἀχὴρ θέλει γίνῃ τὸ χερακέδι ἀπὸ τὸ Δαβούτ-πασᾶ.

Ἐκίνησε χθὲς καὶ ὁ Ποζουκλοῦς, δεζόρτζοκαδαρῆ, περὶ τοῦ Πελιγράδι ζαχιρεσῆ, περὶ οὗ προσθηλοποιήσαμεν τὴν προσταγὴν τοῦ ὁ-

Am văzut eu, robul Tău, Postelnicul Scanavì, mustrările Tale domneşti, pentru care, ştiind starea (?) memlechetului şi lipsa zaherelelor, să nu răspund prea-strălucitului Agă, când mi-a poruncit pentru cele aflătoare la Brăila corăbii ale capanului, să nu se întoarcă zădarnic la Ţarigrad, căci, totuşi, de oare ce cu Dumnezeu în chipul mulţămitor obişnuit ai îndeplinit şi îndeplineşti atâtea havalèle de zaherele, nu eşti fără grijă şi în ce priveşte nevoia Ţarigradului, dar şi până acum destul s'a încărcat, după catestişele reisilor însişi, şi câte acum se află la Brăila; cât e cu putinţă şi poate prisosi zahereà, nu vor rămânea cu totul în zădar, şi am lăsat-o în tăcere fără să mă apăr de loc. La acestea, Doamne, şi la multe altele nu rămânem în lipsă, potrivindu-le, dar nu le vădim în scris, ca să nu împovărăm cu vorbe de prisos prea-strălucitele-Ţi urechi.

Închidem unele plicuri cu mehtupuri, care nu sânt din cele bune, căci le-am găsit gata făcute, de oare ce n'am apucat cu acest călăraş să-Ţi trimetem din nou făcute şi, pe urmă, iarăşi primind (?) din cele bune, Îţi trimetem Înălţimii Tale.

S'a dat şi călăraşului o cutie cuprinzând două vârfuri de narghilele şi unelte de bucătărie.

Ni s'a dat, aici închisă, porunca înaltă vrednică de închinare pentru Germani; mehtupul ce e închis în ea, sau nu e asemenea, ci are osebire înţelesul din ele cum, străbătându-le Înălţimea Ta, Te vei lămuri.

Închidem o poruncă împărătească a Maiestăţii Sale către de Dumnezeu păzita-Ţi înălţime, iarăşi despre Germani.

După douăzeci de zile se face cu ajutorul lui Dumnezeu, dacă merg lucrurile bine, ieşirea la Daud-Paşa. Iar la nouă ale lunii Gemazì-el-Ahìr se va face pornirea de la Daud-Paşa.

A pornit ieri şi Bozuclù, ciohodarul Vizirului, pentru zahereaua de la Belgrad, pentru care am vestit mai înainte orându-

περτάτου ἐφένδη μας, καὶ πάλιν εἴπομεν πρὸς τοὺς πολυχρονίους αὐθέντας, τὴν δυσκολίαν ὁποῦ ἔχει ἡ ἀποκόμισίς του χούσουσα, τώρα ὁποῦ ἐπάγωσαν τὰ νερά· καὶ πάλιν μὲ ἐπρόσταξεν ὁ ἐκλαμπρότατος ἀγᾶς „ὅτι εἶναι μουχίμικος μαδές, ὁ πέγης ἔχει γαϊρέτι, ἄλλον δὲν ἔχομεν, Ἀλλὰχ ἐξῆκ ἔτμεσιν διὰ τὸ σαδακάτι του· ποῦ πὶρ πουγιοὺκ χιζμέττηρ Δεβλετέ, βὲ ἴνσαλλάχ ἰδέρ“.

iala prea-învăţatului efendi al nostru, şi iar am spus stăpânilor, cari să trăiască întru mulţi ani, greutatea ce o are aducerea, mai ales acum, când au îngheţat apele; şi iarăşi a poruncit prea-strălucitul Agă „că e treabă urgentă; begul are grijă, pe altul nu-l avem. Dumnezeu să nu-i dea lipsă pentru credinţa lui; e o mare slujbă pentru Împărăţie, şi să dea Dumnezeu s'o facă“.

CLXXXVI.

C. 1788. Raport al capuchehaielei muntene către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre iubirea ce-i poartă Domnul, datoriile lui şi ale Doamnei faţă de dânsul, bairam-peşcheşul, reserva lui faţă de Fanarioţi, sentimentele tatălui, nestatornicia lui Bechir-Paşa şi cum e judecat, înţelegerea Fanarioţilor cu Austriecii, legăturile cu dragomanul, cu Căminarul medic şi cu signor Giuliani.

Αὐθέντα μου εὐμενέστατε, εἰς τὰς 2 τοῦ τρέχοντος ἔλαβα τὸ ἰδιόχιρον αὐθεντικόν σας πιτάκι. Καὶ ἰδοὺ ὁποῦ μὲ γράφετε ὅτι, ἂν ἐκατάλαβα πὸς μαὶ ἀγαπάτε· ὁ δοῦλός σας ἴμαι πληροφορημένος διὰ τὰ ἄπειρά σας ἐφένδηλίκια καὶ ἰναγέτια ὁποῦ βλέπο καθειμερινῶς· δὲν ἴμαι ἱκανὸς διὰ νὰ κάμω τὴν ἐφχαρίστισιν, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ μαὶ ἀξηόσι νὰ σᾶς δουλεύσω μὲ σατακάτι καὶ μὲ πίστιν· ἐλπίζο ὅμως, Αὐθέντα μου, ὅτι ἔος τόρα νὰ σᾶς ἐδούλευσα μὲ σατακάτι καὶ μὲ γαϊρέτι εἰς τρόπον ὁποῦ νὰ θυσιαστὸ διὰ τὸ ὀγούρι σας, καὶ ἐμβίκα εἰς πολὰ παρὰ δίναμίν μου πράγματα. Τί νά κάμω ὁποῦ ἰ δούλευσίς μου δὲν ἀφίνι μὲ τὸ νὰ μὴν μὲ ἀγαποῦν: ὁ Θεὸς νὰ τοὺς συγχορέσι. Ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς χαρίζῃ πολυχρόνιον ζωΐν· σεῖς ἐφέντιμ, σὰγ ὄλουν· βὲ ἰστέρσα πιτοῦν τουνιὰ τουσμὰν ὀλσουν· ὁ σκλάβο σας, μετὰ Θεόν, ἔχω τὸ Ὕψος σας καὶ Αὐθέντι μου καὶ πατέρα μου.

Μὲ προστάζετε νὰ πληρώσω τὸ χρέος μου· τί περισότερον ἰναγέτι εἶναι εἰς ἕναν ἄνθρωπον ὁποῦ νὰ ἰμπορέσι νὰ πληρώσι τὸ χρέος του; Ὁ δοῦλο σας, ἂν μὲ δώσι ἰ κιρία τὰ 28 πουγκία, τὰ κενούρια ἔξοδα ποῦ ἔγιναν, ἰμπορὸ νὰ δόσω μερικὸν χρέος. Στοχασθῖτε πόσα ἔξοδα θὲ νὰ κάμο τόρα εἰς τὸν πηγεμόν μου. Δὲν θέλο, Αὐθέντα μου, διὰ νὰ βάλο εἰς τὴν τζέπην μου 10 πουγκία διὰ νὰ ἔχο νὰ τρόγο καὶ νὰ θρέφο τόσα ζόα καὶ νὰ δίνο καὶ μινισία τοὺς ἀνθρόπους μου· ὁ σκλάβο[ς] σας διὰ τὸ ὀγούρι σας νὰ χίσω τὸ ἔμα μου· εἰς ὅσα χισμέτια μὲ προστάζετε, τὸ ἔχο ἰφτιχάρι μου: εἰς τὸ σικλέτι τὸν ἄσπρον δὲν ἰμπορὸ νὰ ταγιαντίσω, διατὶ ἴμε γουφκάς, καὶ

Doamne al mieu prea-binevoitor, la 2 ale lunii acesteia am primit pitacul Tău domnesc de însăşi mâna Ta. Şi iată că-mi scrii că, dacă am aflat că mă iubeşti; eu, robul Tău, sânt înştiinţat prin nesfârşitele mile domneşti pe care le văd zilnic; nu sânt în stare să mulţămesc, şi sfântul Dumnezeu să mă învrednicească a-Ţi sluji cu credinţă şi dreptate; dar nădăjduiesc, Doamne al mieu, că până acuma Ţi-am slujit cu credinţă şi cu aplecare aşa că să mă jertfesc pentru norocul Tău, şi m'am apucat de multe lucruri peste puterea mea. Ce să fac, căci slujba mea nu mă lasă ca să nu fie şi de cei cari nu mă iubesc. Dumnezeu să-i ierte! Sfântul Dumnezeu să-Ţi dea viaţă întru mulţi ani: stăpânul mieu să trăiască; toată lumea poate să-mi fie duşman; eu, robul Tău, după Dumnezeu, am pe Înălţimea Ta şi Domn şi tată.

Îmi porunceşti să-mi plătesc datoria; ce milă mai mare poate fi la un om decât să-şi poată plăti datoria? Robul Tău, dacă-mi dă Doamna cele douăzeci şi opt de pungi, cheltuieli nouă ce au fost, pot să dau o parte. Gândeşte-Te câtă cheltuială o să fac la venirea mea acuma. Nu vreau, Doamne al mieu, să pun în socoteala mea zece pungi, ca să am ce mânca şi cu ce hrăni atâtea dobitoace şi să ţin şi pe oamenii miei; robul Tău pentru plăcerea Ta sânt gata să-mi vărs sângele; la orice slujbe îmi porunceşti, e o plăcere pentru mine: la grija banilor nu pot să resist, pentru

ἄσπρα δὲν ἔχο. Μὲ πολὺν μικροπρέπιαν πηγένω εἰς τὸ ὀρδή, μὴν ἰμπορόντας νὰ τὰ συμβιβάσω, ἐπειδὴ κὲ δὲν ἔχο τὰ ἀνανκέα μου, καὶ μένι εἰς τὴν μπροσταγήν σας καὶ αὐθεντικήν σας πρόνιαν, διὰ νὰ ἰκονομιθοῦν ὅσα ἀρκοῦν διὰ τὸ γιολτζουλούκι μου· μὴν ἀμφιβάλετε ὅτι ὕμαι προθυμότατος, καὶ ἡ εὐχή σας νὰ μὲ βοϊθίσει.

Τὰ ἑκατὸ τρία πουνκία, τὸν λογαριασμόν μου, ὁποῦ ἐζήτησα ἀπὸ τὸ Ὕψο σας κατὰ τὸ κατάστιχον ὁποῦ ἐσφάλισα ὁ δοῦλο σας, ἕως Γεναρίου 20, εἶναι ἐξοφλιμένον μὲ τὴν χρεοστικίν σας ὁμολογίαν, ὁποῦ μὲ ἐστίλετε τὸν τριάντα πουνκίων· ἔμεναν νὰ ζητὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἐκλαμπροτάτι Κιρία εἰς νάκτι, ὁποῦ λέγι πὸς θὲ νὰ μὲ τὰ δώσι ἄλα 28 πουνκία. Εἶναι καὶ τὸ περσινὸ τὸ παϊράμ.-πεσκέσι τὸ ἴστερον, ὁποῦ ἔχι νὰ ἐξοφλιθεῖ εἰς τὸν χρόνον του. Μὲ γράφετε ὅτι, ἂν δὲν κιζτιστὶ ὁ πόλεμος, ὅτι θὲ νὰ μὲ στίλετε καὶ τὰ τριάντα πουνκία τῆς ὁμολογίας: τὸ χάλι μου εἶναι μαλούμικον· ὅτι σᾶς φοτίσι ὁ ἅγιος Θεὸς κάμετε, ἐθὲλ ἀλάχ, σόγρα ἐφέντιμ..

Μὲ προστάζετε νὰ μὴν ἀνακατέβομε εἰς ξένας ἰποθέσεις· νὰ ἔχο τὴν κατάραν τῆς ἱπεραγίας Θεοτόκου καὶ χαῖρι καὶ προκοπὶν νὰ μὴν ἴδω ἀνίσως καὶ ἀνακατόθικα σὲ καμίαν δουλιὰ σαριπτζαέταν· καὶ τοῦ πατρός μου δουλιὰ δὲν ἀνακατόνομαι, ἂν πήτε φαναριοτόν· μίτε κανένα βλέπω, μίτε κανένας μὲ βλέπι, ἀλὰ μὲ σκοτόνουν, ἂν ἔβρουν κερόν· ἐμένα ἀλὰχ κουρταρσίν!

Ὁ δούλο σας πατήρ μου σᾶς προσκυνὶ καὶ φιλὶ τὸ χεράκι σας· χαλκὶν λακιρδηλαρινὰ κουλὰκ βέρμαϊν καὶ εἶναι χαῖρ χάκι σας· καὶ πάντα σᾶς κάμνει τοβά, καὶ εἶναι Χιότις καὶ ὄχι Φαναριότις· καὶ δὲν ἐπρόφθασεν μὲ ταῦτῶν τὸν καλαράσην νὰ σᾶς γράψι, καὶ κατόπιν κάμνι τὸ χρέος του.

Τὴν ἀκατάστασίαν τοῦ Πεκίρ-πασὰ τὴν διϊγήθεικα τὸν ἱπέρτατον ἐφένδι μας, καὶ ὅτι δὲν σᾶς ἔδοσε τὰ τόπι· καί, ὅταν τῆς τὰ ἔλεγα, ἐκουνούσε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ ἶπεν ὅτι „ὁ κατὰρ, μουσουρμὰν ἀσκ[ε]ρὶ ζὰπτ ἰτέμετι δὲ φακὴρ φουκαραῖ ἰντζητὶ τζούμλεσινέτα χαπερὶμ βάρ“, μὲ ἶπεν καί, τοῦτο ὅτι „πεῖν χατιρινὶ σοράριμ· ἀλὰχ πεχουρτὰρ ἐγλεσίν· τὸ σατακάτι τοῦ πεῖ μουσουρμαντά γιόκ“.

Αὐθέντα μου εὐμενέστατε, ἀπὸ τοὺς προσκυνιτοὺς ὁρισμούς, καταλαμβάνετε τὸν Νεμτζὸν ἡ δουλιὰ πὸς τρέχι· καὶ στοχασθῖτε καλά, διατὶ ἰ Φαναριότε ἔχουν φιλίες μὲ τοὺς Νέμτζους, καὶ Ἀλὰχ ἰμτὰτ ἐγλεσίν!

că sânt fără mijloace, şi n'am bani. Cu puţine ale mele merg la ordie, neputând să le potrivesc, căci n'am cele de nevoie pentru mine, şi rămâne la porunca Ta şi la domneasca Ta îngrijire a se economisi câte ajung pentru drumul mieu; nu Te îndoi că sânt foarte gata, şi rugăciunile Tale fie-mi în ajutor!

Cele o sută trei pungi, socoteala mea, ce le-am cerut de la Înălţimea Ta după catastihul ce l-am întărit eu, robul Tău, până la 20 Ianuar, sânt plătite cu sinetul Tău de datorie, ce mi-ai trimes pentru cele treizeci de pungi; a rămas să cer şi de la prea-strălucita Doamnă în naht, că spune cum că-mi dă alte douăzeci şi opt de pungi. Este şi bai ram-peşcheşul de anul trecut cel din urmă, care e de plătit la vremea sa. Îmi scrii că, dacă nu se aprinde războiul, îmi vei trimete şi cele treizeci de pungi ale sinetului: halul mieu e prost; ce Te va lumina Sfântul Dumnezeu fă-o: înainte Dumnezeu şi apoi stăpânul mieu.

Îmi porunceşti să nu mă amestec în lucruri străine; să am blăstămul prea-sfintei Născătoare de Dumnezeu şi noroc şi înaintare să nu văd de m'am amestecat la vre-o slujbă *serioasă;* nici la a tatălui mieu slujbă nu mă amestec, dar încă la a unui Fanariot; nici nu văd pe nimeni, nici nu mă vede nimeni, ci m'ar ucide, de ar avea prilej; păzească-mă Dumnezeu!

Robul Tău, tatăl mieu, Ţi se închină şi-Ţi sărută mânuşiţa; nu li asculta vorbele, şi e om al Tău; şi Ţie ţi se roagă totdeauna, şi e Chiot, şi nu Fanariot; şi n'a apucat cu acelaş călăraş să-Ţi scrie, şi pe urmă-şi face datoria.

Nestatornicia lui Bechir-Paşa am arătat-o prea-înălţatului nostru efendi, şi că nu ţi-a dat tunurile; şi, când i-am spus, şi-a clătinat capul şi mi-a spus, că „o astfel de oaste musulmană n'a putut s'o cucerească şi au răbdat săracii prea-săraci, şi despre toate acestea am ştire“; şi mi-a spus şi aceasta: „întreb de sănătatea beiului; Dumnezeu să-i dea fericire; o credinţă ca a lui nu e nici la Musulmani“.

Stăpâne al mieu prea-binevoitor, după închinatele porunci, află cum merge treaba Nemţilor, şi gândeşte-Te bine, pentru că Fanarioţii au prietenii cu Nemţii, şi Dumnezeu să ajute!

Παρακαλῶ δουλικός, τόρα, ὁποῦ ἐξοφλίσατε τὰ χρέϊ σας, νὰ μὲ στίλετε τοὺς τεσκερέδες ὁποῦ ἔδιδα διὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπέρναμεν εἰς τὴν Αὐθεντίαν, ἂν εἶναι ὁρισμό σας.

Ὁ ἄρχων δραγομάνος δὲν ἠθέλισεν νὰ ἴδῃ τόν λογαριασμόν μου, καὶ ἂς εἶναι καλά· καὶ ἔτζη ἐκάθεισα μὲ τὴν κηρία καὶ μὲ τὸν ἄρχων Καμινάρι ἰατρὸν καὶ τοὺς τὸν ἐπαράδωσα καθὸς καὶ ἄνοθεν σᾶς γράφω· εἰς ὅλα τὰ κονδίλια τὶς δόσις ἔχο ἀποδηκτικὰ σενέτια. Ἀλλὰχ τογρουγιὰ γιαρτιμτζήτιρ.

Ὁ ὑπέρτατος ἐφέντις μας ἐπρόσταξεν διὰ νὰ δοθόσι τὸ Τζουλιάνες τὰ 800 γρόσια ὁποῦ ἔμεναν ἀπὸ τὰ γιατρικά του, καὶ διὰ ἀγάπην Θεοῦ προστάζετε ὅτι νὰ τὸν δοθόσι διατὶ θαρῖ πὸς ὁ δούλο σας δὲν θέλο νὰ τὶς τὰ δώσω· καὶ ἔχι πολὰ νὰ κάμι μὲ τὸν δούλον σας ὁ σινιὸρ Τζουλιάνες[1].

Mă rog supus ca, acum când Ţi-ai plătit datoriile, să-mi trimeţi teşcherelele ce am dat pentru banii ce i-am dat la Domnie, dacă-Ţi e porunca.

Dumnealui dragomanul n'a vrut să vadă socoteala mea, şi să fie bine; şi acum m'am înţeles cu Doamna şi cu dumnealui Căminarul medicul şi li l-am dat cum şi mai sus îţi scriu; la toate condeiele datului am sinete doveditoare. Dumnezeu ajută pe cel drept.

Prea-înălţatul efendi al nostru a orânduit ca să se dea lui Giuliani cei 800 de lei ce au rămas de la datoriile lui, şi pentru iubirea lui Dumnezeu orânduieşte să i se dea, pentru că de sigur eu, robul Tău, nu pot să i-i dau; şi are mult de făcut cu mine, robul Tău, signor Giuliani.

CLXXXVII.

C. 1788. Raport al capuchehaielelor muntene către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre un hatişerif pentru oaste şi robi fugiţi în Oltenia de la Turci.

Καθὰ μὲ ἐπρόσταξε τὸ Ὕψος της, ἐξέταξα διὰ τὸ χάτι-σερίφι, καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι τὸ νόημά του ἦτον πρὸς καταπολέμησιν των ἐχθρῶν καὶ εὐχετικὸν εἰς ἐκείνους ὁποῦ φέρονται μὲ ζῆλον καὶ γαϊρέτι, καὶ εἰς τὸ νὰ εἶναι ἡνωμένοι κατὰ τοῦτο ὅλοι, προστάζοντάς τους διὰ νὰ ἀναφέρονται ὅλοι πρὸς τὸ Κράτος Του ἐγγράφως, ἂν ἔχουν κἀμμίαν χρείαν καὶ ἂν εὑρίσκονται μὲ κοινὸν ἰττιφάκι, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἔκαμαν ὅλοι τους κοινὴν ἐνσφράγιστον ἀναφοράν, καὶ τὴν ἐξαπέστειλαν.

Τὸν Πελιγράδι-σερασκερῆ, Ἀπτῆ-πασᾶ, τὸν ἔφεραν εἰς τὸ ὕψος διὰ τὸ ἐκεῖσε στιζάμι ἰντιζάμι, καὶ ἐν ταὐτῷ νὰ σεπεπλενδισθῇ τὸ ἐκπαγί του, ὁποῦ σχεδὸν δύω χρόνους ἦτον εἰς τὸν μουχαφαζὰν τοῦ Πελιγραδιοῦ.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ἔκαμεν ἰλτιμάσι μὲ αὐθεντικόν της ταχριράτι διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ μεβατζιπιοῦ τῶν γιγιρμιπὲς τζεμααττὶ καὶ ὀτουζπὶν πελιγιοὺν νίσφι μεγιανὲ ὀρταλερίν, τῶν εἰς τὰ αὐτόθι μεσμούριδων, ἀποκρίνεται ἡ Μεγαλειότης Του πρὸς τὸ Ὕψος σας μὲ ἐμιρναμέν, τὸν ὁποῖον τὸν περικλείω εἰς τὰ παρόντα μου δουλικά μου.

Πρὸ ἡμερῶν, μὲ ἕνα τακρίπι ἐπῆρεν ἕνα φερμάνι ἕνας διδινλὴς σερδεγγεστὶς χιτάπι πρὸς τὸ Ὕψος σας διὰ κάτι σκλάβους ὁποῦ

După cum mi-ai poruncit Înălţimea Ta, am cercetat pentru hatişerif, şi m'am încredinţat că înţelesul lui era pentru combaterea duşmanilor şi mulţămita pentru cei ce se poartă cu râvnă şi aplecare, şi să fie uniţi întru aceasta toţi, rânduindu-li ca să se îndrepte toţi către Puterea Sa în scris, dacă au vre-o nevoie şi dacă se află cu înţelegere de obşte, pentru care au şi făcut toţi un raport obştesc pecetluit, şi l-au trimes.

Pe serascherul de Belgrad, Abdì-Paşa, l-au ridicat în slavă pentru cea de acolo bună rânduială şi în aceasta s'a îndreptăţit *ecpaiaua* (suita) lui, căci aproape doi ani a fost la cârmuirea Belgradului.

De oare ce şi Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită ai făcut har cu tahrirul Tău domnesc pentru trimeterea celor douăzeci şi cinci şi treizeci de mii de ostaşi, ca parte din oşti, în aceste părţi de loc, răspunde Măria Sa către Înălţimea Ta cu poruncă împărătească, pe care o cuprind în aceste supuse ale mele.

Acum câteva zile, cu un *tacrip* a luat firman un *serdengheştiu* (voluntar) de la Vidin ordin către Înălţimea Ta pentru nişte sclavi

---

[1] Pentru Scanavi, delegat în lagărul Marelui Vizir, şi Giuliani, medicul acestuia, v. Théodore Blancard, *Les Mavroyéni*, I, p. 297.

ἔχασε κατὰ τὰ μέρη τῆς Κραγιώβας, πρὸς τὸν ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ μὲ ἐφορτώθη ὁ Κιουτζούκτεσκερετζῆ-ἐφένδης, ἔδωσα ἓν δουλικόν μου.

Ἡ Μεγαλειότης του ὅμως καὶ προλαβόντως λισανὲν διὰ μερικοὺς τέτοιους ὁποῦ ἀνέφεραν πῶς ἔχασαν σκλάβους κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, μοὶ εἶπεν ὅτι δὲν ἔχει ρίτζὰ[1] νὰ εἰσακούωνται αἱ ἀπαιτήσεις τῶν τοιούτων, καὶ δὲν ἔλειψα νὰ τὸ ἀναφέρω πρὸς τὸ Ὕψος της.

pe cari i-au pierdut prin părţile Craiovei, pentru care, de oare ce m'a însărcinat Chiuciuc-teşcheregì-efendi, am dat o [scrisoare] supusă a mea.

Dar Măria Sa şi dăunăzi mi-a vorbit despre unii ca aceia cari au adus cum că au pierdut sclavi în acele părţi [şi] mi-a spus că nu e motiv să asculte cererile unora ca aceştia, şi n'am lipsit să raportez aceasta Înălţimii Tale.

CLXXXVIII.

Un slujbaş către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plecarea unui om a lui Alì-aga şi chestia lefilor. C. 1788.

† Ὑψηλότατε Αὐθέντα, αὐτοί, καθὼς φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, ἀφ' οὗ εἶδον ὅτι ἐγύρισεν ἄπρακτος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Ἀλῆ-ἀγᾶ, βλέπομεν ὁποῦ ἄρχισαν νὰ μουρμουρίζουν ὅτι πέρνουν αὐτοὶ τὸν οὐλουφέν τους ἀπὸ τοὺς δούλους της, μὲ τὸ ζόρι δηλαδή· καὶ διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν νὰ ἔχομεν πανέκλαμπρόν της προσταγὴν πῶς νὰ ἀκολουθήσωμεν.

† Prea-înălţate Doamne, noi, precum arătăm Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, după ce am văzut că s'a întors fără ispravă omul lui Alì-Aga, vedem că au început să murmure că ieau leafa lor de la robii Tăi, cu zor adecă; şi de aceia rugăm să avem prea-strălucita-Ţi poruncă [pentru a şti] cum să urmăm.

CLXXXIX.

Raport al capuchaielei de la oastea otomană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile cu dregătorii turci de la oaste, cari pornesc cercetări neîngăduite, despre nevoile unităţilor turceşti supuse Domnului şi exerciţiile de război ce face. C. 1788.

Καὶ αὖθις δουλικῶς προσκυνῶ.

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της διὰ τὸ ἀσκέρι καὶ διὰ τοὺς ἐδῶ εὑρισκομένους ἀγάδες, μὲ ὅλον ὁποῦ καθεμερούσιον τοὺς βεβαιόνω ὅτι κατὰ χρέος τοὺς μετρῶ ἀπὸ ἕνα πρὸς ἕνα καὶ ἔχω ἀναμεταξύτους τζασίτιδες, αὐτοὶ ὅμως, ἐξεύρωντας καὶ γνωρίζωντας τὰ τοιαῦτα, ὅλον τρόπον τινὰ φυλάγονται, καὶ πολλὰ λάθος ἔκαμε ὁ καπίγιολτάσης μας, μπεσλί-ἀγᾶς τοῦ Βουκουρεστίου, Ἰμπραήμ-ἀγᾶς, καθὼς καὶ ὁ μπίμπασης Μπαγδατλής, ὁποῦ ἔστειλαν δύω ἀνθρώπους ἐνταῦθα καὶ εἰς τὰ καδηλήκια, μὲ γράμματα φανερώνωντας πρὸς τοὺς ἀγάδες ὅτι αὐτοὶ οἱ δύω εἶναι σταλμένοι τζασίτιδες· πλὴν μὲ αὐτὸ μοὶ φαίνεται ὅτι δὲν ἐκατόρθωσαν τίποτες, ἀλλὰ ἐπροξένησαν πραγμάτειαν καὶ σύγχισιν· ἐπειδὴ καὶ ὁ τζασίτης δὲν πρέπει νὰ φανερώνῃ τὸν ἑαυτόν του, μὲ ὅλον ὁποῦ οἱ φίλοι μας μεγάλοι ἀγάδες δὲν ἔχουν καὶ ῥέγουλαν καὶ τὸν τρόπον ὁποῦ νὰ ἔχουν τὸ ἀσκέρι τους σωστόν, μὲ τὸ νὰ φεύγουν μερικοί, καὶ ἄλλοι νὰ ἔρ-

Şi iarăşi cu supunere mă închin.

† Supus aduc înaintea Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu pentru oaste şi pentru agalele ce se află acolo, de şi zilnic îi asigur că li împart de la unul la altul şi am inspectori între dânşii, dar ei, ştiind şi cunoscând unele ca acestea, toată vremea păzesc pe cineva, şi mare greşeală a făcut tovarăşul nostru, beşleaga Bucureştilor, Ihrahim-Aga, precum şi bimbaşa Bagdadlì, că au trimes doi oameni aici şi la judeţe, cu scrisori arătând agalelor că aceşti doi sânt trimeşi ca inspectori; decât cu aceasta mi se pare că nu s'au îndreptat de loc, ci au adus de lucru şi încurcătură; căci inspectorul nu trebuie să se arăte, cu toate că prietenii noştri marile agale nu au şi *regulă* şi chip ca să-şi ţie oastea întreagă, de oare ce fug unii, şi alţii vin zilnic, precum e ştiut şi Înălţimii Tale. Bim-

[1] *Raison.*

χονται κάθε ἡμέραν, καθὼς εἶναι γνωστὸν πρὸς τὸ Ὕψος της. Ὁ μπήν-μπασῆς Ὀμέρ-ἀγὰς, φαντάζωντας εἰς τὸν νοῦν του τοὺς τρεῖς μπουλούκ-πασίδες ὁποῦ ἔχει ἐκτὸς τῆς αὐθεντικῆς προσταγῆς ὁποῦ εἶχε νὰ λάβῃ διὰ 120 νεφέρια, ἔγραψε καὶ τὸν ἔφεραν ἄλλα νεφέρια, τὰ ὁποῖα: τὸν ἀλεμδὰρ Ἀχμέτ-ἀγὰν σαράντα πέντε νεφέρια, καὶ τοῦ Ἐγιένι του 27, καὶ τοῦ ἀλλουνοῦ Μουσταφὰ μπουλούκ-πασῆ 25, ὁποῦ συμποσοῦνται ὅλα νεφέρια 97, καὶ εἶναι τώρα ἓξη ἡμέρας ὁποῦ ἦλθαν καὶ ὁ μπίν-μπασῆς, μὲ δάκρυα θερμῶς παρακαλῶν διὰ νὰ τοὺς γίνεται κερέμι ὁποῦ νὰ γένῃ αὐθεντικὴ προσταγὴ νὰ πληρόνωνται καὶ αὐτά, καθὼς εἶχεν ἀναφέρει πρὸς τὸ Ὕψος της ὁ ῥηθεὶς Ὀμέρ-ἀγὰς. Ὁ Ἡμπής-ἀγὰς, ὁποῦ εἶναι διορισμένος μὲ 25 νεφέρια καὶ ὤντος παλικάρι καὶ σαδίκης, θερμῶς παρακαλεῖ διὰ νὰ τοῦ γίνῃ καὶ ἐκείνου κερέμι νὰ τὸν διορίζωνται ἄλλα 20 νεφέρια, ὁποῦ νὰ γίνωνται εἰς τὸ μπαϊράκι του 45 νεφέρια, ὑποσχευόμενος ὁποῦ νὰ ἀνοίξῃ καὶ ἕνα κάστρον, ἂν τὸν προστάζει τὸ Ὕψος της, καί, τῇ ἀληθείᾳ, Αὐθέντα μοι, καὶ ὄντος παλικάρι καὶ εἰς τὴν δοκιμὴν τοῦ πολέμου καὶ μούστραν ὁποῦ κάμνωμεν τὸν βλέπω πλέον ἐλαφρὸν καὶ παλικάρι ἀπὸ ὅλους· πλὴν τὸν Μουσταφά-ἀγὰν καὶ τὸν μπίν-μπασῆν, τὸν ἕνα διακόσια καὶ τὸν ἄλλον ἑκατόν, καθὼς βλέπω, δυσκολεύονται νὰ τὰ ἔχουν σωστότατα, ἀλλὰ μήτε, καθὼς ἐδηλοποίησαν τῷ Ὕψει της, τόσον ὀλίγα. Ὁ Γεγέν-ἀγὰς, μὲ τὰ ἄλλα διορισμένα μπαϊράκια πρὸς τὸν πίν-πασῆν, δὲν ἀπολείπουν ἀπὸ τέσσαρα, πέντε εἰς κάθε μπαϊράκι ἐξικλεμέν.

Αὐτὰ κατὰ τὸ παρὸν ἠμπορῶ νὰ φανερώσω πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, καὶ σήμερον, αὔριον, γίνωντας καλὴ ἡμέρα, μελετοῦμεν νὰ γίνῃ ἕνα μεγάλον μπινῆσι, μὲ ὅλον τὸ ἀσκέρι, καὶ θέλει ὁ δοῦλός της εὐγάλῃ καὶ τοὺς ἄρχοντας νὰ γίνῃ καὶ μόστρα πολέμου, ὁποῦ νὰ ἐμβαίνῃ καὶ ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν καρδίαν τους κομάτι, καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν θέλει μετρηθῇ τὸ ἀσκέρι ἀπὸ ἕνα ἕνα κατὰ τὸ δουλικόν μου χρέος, θέλω τὸ κάμῃ ἄρζι πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της κατὰ πλάτος.

Νύκτα καὶ ἡμέρα, μὲ ὅλον ὁποῦ, μὲ λογιῶν τῶν λογιῶν μεταχειρίσματα πασχίζω ὁ δοῦλός της νὰ μὴ ξεπάζεται οὔτε ὁ παραμικρός, καὶ μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της εἴμεθα ἔξυπνοι, κορεσπονδάζοντες καὶ μὲ τοὺς λοιποὺς καπῆ-γιολτάσιδες ἀγάδες· ἀμὰν Ἀλλὰχ τζιούμλεμιζὶ οὐταντίρμαγια, ἀμήν.

başa Omer-aga, închipuindu-şi în mintea sa că acei trei bulucbaşi ce are afară de orânduirea domnească pe care o avea ca să iea pentru 120 de neferi, a scris şi i-au adus alţi neferi, cari [sânt]: ai lui Alemdar Ahmed-aga patruzeci şi cinci de neferi, şi ai aianului lui 27, şi ai altui Mustafà bulucbaşă 25, cari fac împreună cu totul neferi 97, şi sânt acum şase zile de când a venit şi bimbaşa, rugându-se călduros cu lacrimi să li se facă har de a se da poruncă domnească de a se plăti şi ei, precum arătase Înălţimii Tale zisul Omer-aga-Ibis-aga, care e orânduit cu 25 de neferi, şi de fapt viteaz şi vrednic (?), se roagă călduros să i se facă şi lui harul de a i se orândui alţi 20 de neferi, aşa că se fie la bairacul lui 45 de neferi, făgăduind să deschidă şi o cetate, dacă-l orânduieşti Înălţimea Ta; şi cu adevărat, Doamne al mieu, e şi de fapt viteaz şi, la încercarea războiului şi trecerea în revistă ce facem, îl văd mai sprinten şi mai viteaz decât toţi; afară de Mustafà-Aga şi de bimbaşă, unul cu două sute, altul cu o sută, [cari], cum văd, li e greu să-i aibă deplini, dar nici, cum au arătat-o Înălţimii Tale, aşa de puţini. Gheghen-aga, cu celelalte bairace (steaguri) orânduite la bimbaşa, nu lipsesc [decât] vre-o patru, cinci la fiecare bairac.

Acestea deocamdată pot să le arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, şi azi, mâne, dacă va fi zi bună, avem de gând să se facă un mare marş, cu toată oastea, şi robul Tău va scoate şi pe boieri ca să se facă şi *mostră* de războiu, ca să între puţin şi frica lui Dumnezeu şi a Împăratului în inima lor, şi, în ziua când se va socoti oastea unul câte unul, după datoria mea supusă voiu face *arz* (raport) pe larg către Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu.

Noapte şi zi, cu tot felul de socoteli încerc mijloace eu, robul Tău, ca să nu se piardă (?) nici cel mai mic, şi cu rugăciunea Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu sântem treji, *corespunzând* şi cu ceilalţi tovarăşi agale; să dea Dumnezeu să nu se facă de ruşine nimeni dintre ai noştri, amin!

CXC.

Raport al unui ispravnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se face cercetarea situaţiei birnicilor în Mehedinţi şi Dolj. C. 1788.

Καὶ αὖθις δουλικῶς προσκυνῶ.

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕ-ψει της ὅτι, εἰς τὸ καθηλῆκι Μεχεδηντζίου βλέπωντας πολλὰς ἀδικίας καὶ ἀκαταστασίας, διὰ τὰς ὁποίας τοσάκις γράφοντας πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἰσπράβνικους, οὔτε ἀπόκρισιν ἔλαβον, ἐβιάσθηκα νὰ στείλω τὸν δοῦλόν της ἄρχων σατράρην Μπιμπέσκον νὰ κάμῃ εἰς τὰ χωρία ἐ-κείνου τοῦ καθηλικίου μίαν λεπτομερῆν ἐξέτασιν διὰ τὰ δοσίματα, διὰ τὰ ἄλογα τοῦ ὀρδιοῦ καὶ τῶν μελζηλχανέδων, ἂν ἐπλερώθηκαν εἰς τοὺς χω-ριανοὺς κατὰ τὴν ἔκλαμπρόν της αὐθεντικὴν προσταγήν, καὶ διὰ τὸ ὀγιαρί τον καὶ διὰ κάθε τι ζουλοῦμι ὁποῦ ἤθελαν ἔχῃ ἀπὸ τοὺς ζαπτζίδες καὶ ἄλλους. Ὅθεν, καὶ διὰ νὰ μὴ δοκιμάζῃ ὁ ῥη-θεὶς ἐξεταχθὴς κἀμμίαν δυσκολίαν, παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ σταλθῇ μία ἔκλαμ-πρός της αὐθεντικὴ προσταγὴ πρὸς τὸν ῥηθέντα σατράρην Μπιμπέσκον διὰ νὰ κάμῃ τὴν πρέ-πουσαν ἐξέτασιν τοῦ καθηλικίου διὰ ὅλα τὰ ἄνωθεν, νὰ μὴν ἀδικηθοῦν οἱ πτωχοὶ ῥαγιάδες εἰς τὸ γεγιὰν Δεβλέτι τοῦ Ὕψους της.

Πρὸς τούτοις ἀναφέρω τῳ Ὕψει της ὅτι εἰς τὸ καθηλῆκι Δόλζι εἶναι περισσότεροι σοκοτέλνικοι καὶ ποσλούσνικοι ἀρχοντικοὶ ἀσίδωτοι, παρὰ χωριανοὶ μὲ δώσιμον, καὶ ἐκ τούτου ἀκολουθεῖ κεδέρι καὶ χαλασμὸς τῶν χωρίων καὶ τοῦ καθη-λικίου, διὰ τοῦ αὐτοῦ θεμέλιον πρέπει νὰ σταλθῇ ἀπὸ τὴν αὐθεντικὴν Βιστιαρίαν τὸ κατάστοιχον τῶν ἀρχοντικῶν σοκοτελνίκων καὶ ποσλουσνί-κων τοῦ αὐτοῦ καθηλικίου, ὁποῦ μόνον ὅσοι διαλαμβάνονται εἰς τὸ κατάστοιχον τῆς Βιστια-ρίας νὰ μείνουν ἀσίδωτοι ποσνούσλικοι *(sic)*.

Περὶ τούτου παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ γένῃ μία ἔκλαμπρος σφοδρὰ αὐθεντικὴ προσταγὴ πρὸς τὸν δοῦλόν της ἄρχοντα σερδάρην Πανοτζάν, ὄχι πῶς δίχα ταύτης ἀμελεῖ ὁ ῥηθεὶς τὸ καθηλῆκί του, παρὰ διὰ νὰ λείψῃ κάθε γο[γ]γυσμὸς καὶ παράπονον, καὶ ὁ καθεὶς νὰ βαστᾷ μόνον ὅσους τῷ πρέπει, καὶ διαλαμβάνονται εἰς τὸ κατάστοιχον τῆς αὐθεντικῆς Βιστιαρίας. Περὶ τῶν ἀμφοτέρων τούτων μαδέδων ἔγραφα ξεχωριστὰ καὶ τῷ εὐ-γενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Βιστιάρῃ κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ προσταχθῇ διὰ νὰ μοὶ σταλθῶ-σιν αἱ ἔκλαμπραι τοῦ Ὕψους της προσταγαὶ ὅτι εἶναι πρὸς τὸ κοινὸν ὄφελος: δὲν θέλει μείνῃ ἡ ἐνέργειά των μπόσικη.

Şi iarăşi cu supunere mă închin.

† Supus aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, în judeţul Mehedinţilor, văzând multe nedreptăţi şi neaşezări, pentru care, de atâtea ori scriind către boierii ispravnici, n'am luat nici răspuns, am fost silit a trimete pe robul Tău Şătrarul Bibescu ca să facă în satele acelui judeţ o cercetare amănunţită pentru dări, pentru caii ordiei şi ai poştelor, dacă s'au plătit sătenilor după strălucita-Ţi poruncă domnească, şi pentru oierit şi pentru orice supărare ce ar fi avut de la zapcii şi de la alţii. Deci, şi ca să nu încerce acel cercetător vre-o greutate, rog pe Înălţimea Ta a se trimete o domnească orânduire către acel Şătrar Bibescu pentru a face cuvenita cercetare a judeţului la toate cele de mai sus, ca să nu se nedreptăţească săracele raiale la înaltul Devlet al Înălţimii Tale.

Pe lângă aceasta aduc înaintea Înălţimii Tale că în judeţul Dolj sânt prisoselnici scutelnici şi poslușnici boiereşti nesupuşi la dare, ci numai ţerani cu darea, şi de aici urmează greutate şi peire a satelor şi a judeţului, pentru întemeierea căruia trebuie a se trimete de la domneasca Visterie catastihul scutelnicilor şi poslușnicilor domneşti ai acelui judeţ, pentru ca numai cei ce se ieau în catastihul Visteriei să rămâie poslușnici scutiţi de dare.

Pentru aceia rog pe Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să se facă o strălucită aspră poruncă domnească către robul Tău boierul Serdar Panoceanu (?), nu că fără aceasta nu cată judeţul său, ci ca să lipsească orice plângere şi parapon, şi fiecare să poarte numai câţi i se cad şi să se treacă în catastihul domneştii Vistierii. Pentru amândouă aceste *madele* (trebi) am scris osebit şi prea-nobilului boier Marele Vistier după obiceiu, şi rog pe Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să poruncească a mi se trimete strălucitele ordine ale Înălţimii Tale, că sânt spre folosul obştii: nu va rămânea punerea lor în lucrare fără de folos.

CXCI.

C. 1788. Raport al unui boier din Craiova către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte provisii ale Turcilor, trimeterea dela Târgul-Jiiului ca prisonier la Craiova a boierului Otetelişanu şi despre ostaşii localnici cari pradă.

Καὶ αὖθις δουλικῶς προσκυνῶ.

† Σήμερον ἦλθεν ἀπὸ Μπελιγράδι ὁ ἐπιφέρων τὸ παρὸν δουλικόν μου, Χατζῆ-Ἀλήτζαούς-ἀγᾶ, μὲ τὸν ὁποῖον μοὶ γράφει ὁ Σανδουλάκης Πορτάρης ὅτι ὁ ῥηθεὶς Χατζῆτζαούσης ἦτον διορισμένος καὶ ἐφόρτωσε τὰ δύω τζάμια ὁποῦ ἦτον μὲ κριθάρι τῆς Βούλτζας καὶ εἶχαν ξεφορτωθῆ εἰς Ῥουσάβαν, τὰ ὁποῖα τώρα εὑρίσκονται κοντὰ εἰς Μπελιγράδι, ὡρῶν δέκα διάστημα· καὶ διὰ τὸ σεπέπι-ταχρίρι μοι γράφει ὅτι ἐπάσχισε μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸ πάρῃ, μὰ δὲν τὸ ἔδωσεν καὶ ὁ ἴδιος Βαλιαντζῆς ἕως ὁποῦ δὲν κάμνει ὅλα τὰ ἄσπρα, τὰ 50 πουγγεῖα, τσολῆμι, ὁμοίως καὶ τὸ χουζμέτι τοῦ Ἰσμαήλ-ἀγὰ Τάταρη· ἀφ' οὗ ὅμως πουλήσῃ καὶ τὸν ζαχερὲν ὁποῦ εἶναι εἰς τὰ τρία καράβια, θέλει κάμῃ τσολῆμι τὰ 50 πουγγεῖα καὶ θέλει πάρῃ τὸ σεπέπι-ταχρίρι, ἀφ' οὗ φθάσουν καὶ τὰ δύω τζάμια μὲ τὸ κριθάρι τοῦ καδηλικίου Βούλτζας καὶ Γορζίου. Πρὸς τούτοις γράφει ὅτι ἔγινε σουργοῦνι ὁ Δελῆ-Ἀχμέτ-ἀγᾶς, ὅστις ἔχει παρμένον 1100 γροσίων κριθάρι, καὶ ὅτι καλὸν ἔγινε ὁποῦ ἐδίωξαν τὸν δευτερδάρ-ἐφέντην, ἐπειδὴ πολὺ μποζμὰν ἤθελε νὰ τὸν κάμῃ καὶ ὅτι, ἂν αὐτὸς δὲν τὸν ἀντιστέκουνταν, ἤθελε νὰ πουλήσῃ τὸ σιτάρι ἡ ἑκατὸν ὀκάδες δέκα γρόσια καὶ τὸ ἰέμι τοῦ κριθαρίου 13 παράδες· ἡ κοινότης, μὲ ὅλην τὴν καρδίαν τους, τὸν ἔπερναν, δὲν ἐκοίταζαν. Προσέτι μοὶ γράφει ὅτι ὁ Χατζῆτζαούς-ἀγᾶς στέλνεται παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου πασᾶ διὰ ζαχερέν, χωρὶς νὰ στοχασθῆ τὴν δυσκολίαν τοῦ χειμῶνος καὶ τὴν ἔλλειψιν, καὶ τὸ μακρυνὸν διάστημα, καὶ τὰ Γκερδάπια, καὶ ἄλλα γνωστὰ περίκουλα· ὁ ῥηθεὶς Χατζῆ-τζαούσης μοὶ ἐρώτησε διὰ τὸ τζιρακλῆκι ὁποῦ ὑποσχέθηκεν αὐτῷ τὸ Ὕψος της, τί ἀπόγινεν, καί, ἂν μοὶ τὸ γράφει, καὶ ἀπεκρίθηκα ὅτι μοι φράφει τὸ Ὕψος της πῶς περὶ αὐτοῦ ἔγραψε τὸ Ὕψος της εἰς Βασιλεύουσαν καὶ προσμένει ἀπόκρησιν.

Τῆς ἄργητας ὁποῦ δὲν ἐστάλθη μέχρι τοῦδε τὸ σεπέπι ταχρίρι εἶναι ἡ αἰτία τὸ ἀχμακλῆκι τοῦ πορτάρη Σανδουλάκι.

Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐξεκινήσαμεν διὰ τὸ Ἀδά-καλεσὶ παξημάδια περάνω ἀπὸ ἑκατὸν πενῆντα καντάρια, κατὰ τὴν ἔκλαμπρόν της προσταγήν· ἐπιμελούμεθα καὶ διὰ τὰ λοιπά.

Şi iarăşi supus mă închin.

† Azi a venit din Belgrad aducătorul acestei supuse [scrisori] a mele, Hagi-Alì-ceauş-aga, cu care îmi scrie Săndulachi Portarul că zisul Hagi-ceauş era orânduit şi a încărcat cele două ceamuri care erau cu orzul Vâlcii şi erau să se descarce la Ruşava, care acum se află lângă Belgrad, la depărtare de zece ceasuri; şi prin *sebeptacrir* (raport) îmi scrie că a încercat în tot chipul să-l iea, dar nu l-a dat şi însuşi Valiangì până ce nu dă toţi banii, cele cinzeci de pungi, precum şi huzmetul (slujba) lui Ismail-aga Tatarul; ci, îndată ce va vinde şi zahereaua, care e în cele trei corăbii, va da cele cinzeci de pungi şi va lua *sebep-tacrirul*, când vor sosi şi cele două ceamuri cu orz ale judeţelor Vâlcea şi Gorj. Pe lângă acestea scrie că s'a surgunit Delì-Ahmed-Aga, care luase orz de 1.100 de lei, şi că bine a fost că au gonit pe tefterdar-efendi, căci era să-i facă multă pagubă şi, dacă el nu i s'ar fi împotrivit, era să vândă grâul suta de ocă zece lei şi *iemul* de orz treisprezece parale; obştea, cu toată inima lor, a luat-o, nu s'a uitat. Încă îmi scrie că Hagi-ceauş aga se trimete de preaînălţatul Paşă pentru zahereà, fără a se socoti greutatea iernii, şi lipsa, şi depărtarea cea mare, şi Gherdapurile, şi alte *pericole* cunoscute; acel Hagiceauş m'a întrebat pentru ciraclâcul ce i-a făgăduit Înălţimea Ta, ce s'a făcut, şi să-mi scrii despre aceasta, şi am răspuns că-mi scrii Înălţimea Ta cum că pentru aceasta ai scris Înălţimea Ta la Ţarigrad şi aştepţi răspuns.

Pricina că până acum nu s'a trimes *sebep-tahrirul* e slăbiciunea Portarului Săndulachi.

În aceste zile am pornit la Ada-calè pesmeţi mai mult de o sută cinzeci de cântare, după strălucita-Ţi poruncă; ne îngrijim şi de celelalte.

Ὁ ἄρχων Στόλνικος Ὀτετελεσάνος, ὁποῦ ἐφέρθη ἀπὸ Τίργου-Ζίγιου ἐνταῦθα, εἰς Κραϊόβαν, μὲ αὐθεντικὸν μουμπασίρην, ἔκτοτε ἐξυπάσθηκεν ἡ γυναῖκά του, οὖσα φιλάσθενος καὶ ἀγνοοῦσα τὴν ὑπόθεσιν, καί, ἀρκετὰς ἡμέρας ἀσθενήσασα, εἶναι ὀλίγος καιρὸς ὁποῦ ἔδωσε τὸ κοινόν της χρέος, καὶ ἔμεινεν ὁ ῥηθεὶς περίλυπος χῆρος ἀπαρηγόρητος καὶ μὲ κόρην νόμου ἡλικίας· ὅθεν παρακαλεῖ νὰ ἔχῃ τὴν αὐθεντικήν της ἄδειαν, ἀφήνοντας τὰ παιδιά του ἐδῶ, εἰς Κραϊόβαν, νὰ ὑπάγῃ εἰς Τίργου-Ζίγιου, εἰς τὸ σπῆτί του, καί, ἢ νὰ ξεχειμωνιάσῃ ἐκεῖ, νὰ κοιτάζῃ διὰ τὸ σπῆτί του, ἢ νὰ διατρίψῃ μόνον ὀλίγας ἡμέρας καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ ἐνταῦθα εἰς τὰ παιδιά του, καὶ ὅπως ἤθελεν εἶσθαι ὁ αὐθεντικός της ὁρισμός.

Στέλνω πρὸς τὸ Ὕψος της τὸ ἐξάμενον τῶν πέντε κλεπτῶν ὁποῦ ἐπιάσθηκαν καὶ ἐξετάχθηκαν εἰς τὸ τῆς Κραϊόβας δεπερταμέντο δεκεμεναλιῶνος. Αὐτοὶ εἶναι, Αὐθέντα μοι ὑψηλότατε, ἀπὸ τὰ νεφέρια ὁποῦ ἔγιναν ἀπὸ τὰ καθηλήκια μὲ τόσην δυσκολίαν καὶ ζημίαν τοῦ χωρίου· ἐπροστάχθησαν νὰ ἡσυχάσουν εἰς τὰ χωρεῖα τους ὥστε νὰ χρειασθοῦν, καὶ αὐτοὶ ἐπεχειρήσθηκαν τὴν κλεψιάν. Οἱ τοιοῦτοι ἐντόπιοι, εἰς τοὺς παρελθόντας πολέμους, ἀποστάτησαν καὶ ἐχαήνευσαν καὶ ἐπῆραν τοὺς ἰδίους τόπους των χωρὶς νὰ πατήσῃ Μόσχοβος ἢ Νέμτζος, ὡς τοῖς πᾶσι δῆλον. Τοῦτ' αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἔχει νὰ ἀκολουθήσῃ ποτέ· διὰ τοῦτο τὸ καλήτερον ὅλοι νὰ δωθοῦν εἰς τὰ χωρεῖα, νὰ πληρώσουν δόσιμον εἰς τὴν αὐθεντικὴν Βεστιαρίαν[1], ὅτι τούτου ὁ ζυγὸς θέλει τοὺς χαλιναγωγήσῃ, χωρὶς νὰ ἠμπορέσουν νὰ κατορθώσουν τὴν προπατορικήν τους καὶ τῶν ἰδίων ἀποστατικὴν συνήθειαν καὶ σκοπόν, γενὲ φερμὰν ἐφέντιμιζίντιρ.

Dumnealui Stolnicul Otetelişanu, care s'a adus de la Târgul-Jiiului aici, la Craiova, cu mumbaşir domnesc, de atunci s'a îmbolnăvit soţia lui, fiind slabă şi necunoscându-şi starea, şi, după o boală de câteva zile, e puţin timp de când şi-a dat obştească datorie, şi a rămas el întristat văduv nemângâiat şi cu fată de vrâstă: deci se roagă să aibă voia Ta domnească, lăsându-şi copiii aici, la Craiova, să meargă la Târgul-Jiiului, la casa sa, şi ori să ierneze acolo, să caute de casa-i, ori să petreacă numai puţine zile şi iar să se întoarcă aici la copiii săi, şi cum va fi porunca Ta domnească.

Trimet Înălţimii Tale *examenul* celor cinci hoţi cari s'au prins şi s'au cercetat la departamentul de *cremenalion* al Craiovei. Aceştia sânt dintre neferii ce s'au făcut de la judeţe cu atâta greutate şi pagubă a locului; au fost rânduiţi a se odihni la locurile lor până ce vom avea nevoie, şi ei s'au apucat de hoţie. Astfel de localnici, în războaiele trecute, s'au răsculat şi s'au hainit şi au luat înseşi locurile lor fără să sufere Muscalul sau Neamţul, cum e ştiut tuturor. Acelaşi lucru se pare că va urma totdeauna; pentru aceia mai bine e ca toţi să se dea la sate, ca să plătească dajdea către Vistieria domnească, pentru că jugul ei îi va înfrâna, fără a putea ajunge în rostul lor strămoşesc şi obiceiul lor de răscoală şi scopul lor, şi iarăşi hotărîrea e a domnului mieu.

CXCII.

Raport al aceluiaşi către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre visita beiului de Fetislam (Cladova), purtările fostului delibaşă domnesc şi ale boierului Iacomi, unit cu Fanarioţii şi localnicii fără frică de Dumnezeu. C. 1788.

Καὶ αὖθις δουλικῶς προσκυνῶ.

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι προλαβόντως ἐπέρασεν ἐντεῦθεν ὁ τιμιώτατος καὶ ἐνδοξότατος Φετισλάμπεης, τὸν ὁποῖον ἐπεριποιήθηκα μὲ κονάκι καλὸν καὶ μὲ ὅλα τὰ χρειαζούμενα, τὸν ἐφίλευσα καὶ εἰς τὸ τραπέζι μου. Καὶ εἰς τὸν κινημόν του τὸν ἐδιόρισα μεχμανδάρην ἕναν μποϊαριάσην, καὶ

Şi, iarăşi, cu supunere mă închin.

† Supus aduc înaintea Înălţimii Tale că dăunăzi a plecat de aici prea-cinstitul şi prea-slăvitul beiu de Fetislam, pe care l-am îngrijit cu conac bun şi cu toate cele de nevoie, l-am poftit şi la masa mea. Şi la plecarea lui i-am orânduit mehmendar un boierinaş, şi au mers împreună până

[1] În original: Βιαστείαν.

διῆλθε μαζὶ ἕως εἰς Σιστόβι, ἐμποδίζωντας τὸν σκοπόν του ὁποῦ εἶχε διὰ τὸ Βουκουρέστι.

Ὁ πρώην δελήμπασης τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της ἔγινε τερπιγὲς εἰς τὰ πάντα εἰς τὸν ἀρκετὸν καιρὸν ὁποῦ ἐνταῦθα διατρίβει μὲ ἕξη του νεφέρια, μπὸς μποσινά· κλέει μὲ θερμὰ δάκρυα καθεμερούσιον καὶ μαρτυρεῖ τὸ σφάλμα του ὅτι ἐξ ἀπροσεξίας ἐγελάσθηκεν ἀπὸ τὸν πονηρὸν καὶ πανοῦργον πρώην τουφεκτζῆ-μπάση χαΐνην. Παρακαλεῖ δὲ τανῦν σὺν τῷ δούλῳ της νὰ ἐλεηθῇ μὲ ἓν ἔκλαμπρον αὐθεντικὸν τοῦ Ὑψους της γράμμα ἰτλακίου διὰ νὰ ἐπιστρέψει εἰς Βουκουρέστι ὁποῦ ἔχει τόσα πράγματά του χαμένα καὶ ἀλισβερήσια, εἰς τὰ ὁποῖα τοῦ ἐπροξενήθη ἀρκετὴ ζημία μὲ τὴν ἐξαφνικὴν καὶ ἀνέλπιστον ὀργὴν τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της, ὁ Κύριος πολυετοίῃ ἐς μακραίωνας.

Ὁ Κόμισος Γιακωμὴς, ὤντας τερπιές τῶν Φαναριωτῶν, δὲν ἔπαυεν ἀπὸ τὰς ἀταξίας καὶ κακοσυνηθισμένα του χερεκέτια· διὰ πάντα καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸν ἐνουθετοῦσα καὶ τὸν ἐμπόδιζα· αὐτὸς δέ, ὡς ὁμόγνωμος τῶν ἐντοπίων, δὲν ἐξεμάκρυνεν ἀπὸ τὰς συμβουλάς των καὶ φλυαρίας, ἀνυπόφορος γενόμενος ὅλον διόλου αὐτῶν· βλέπωντάς τον δὲ περιπλανόμενον χωρὶς νὰ ἔχῃ κἀμμίαν δουλειάν, ἀφ' οὗ ἐμαζηλεύθη ἀπὸ τὴν ἰσπραβνητζίαν τῶν Οὐγγουράνων, τὸν ἐπρόσταξα νὰ ἑτοιμασθῇ, καὶ αὔριον, θέλων καὶ μὴ θέλων, τὸν ξεκινῶ διὰ τὸ Βουκουρέστι. Ὅθεν, ἐπειδὴ μόνος του ἐγνώρισε τὸ σφάλμα του, λέγωντας ὅτι τὸν ἐμάγευσαν οἱ ἀθεόφοβοι ἐντόπιοι, παρακαλῶντάς με, τὸν ἐσυγχώρησα ὁ δοῦλός της· διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ μὴ τὸν συναιρισθῇ, ἀλλὰ νὰ τὸν συγχωρέσῃ, ὤντας καθὼς μόνος του ἐμαρτυρήθη.

la Siștov, împiedecând scopul lui ce avea la București.

Fostul delibașă al Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite a ajuns pedeapsă întru toate în scurta vreme ce petrece aici cu șase neferi ai lui, prin multele nedreptăți; plânge cu calde lacrimi zilnic și-și mărturisește greșeala că din nebăgare de samă a fost luat în batjocură de către răul și vicleanul fost tufeccibașa hainul. Ci se roagă acum cu mine, robul Tău, să fie miluit cu strălucită scrisoare de mijlocire a Înălțimii Tale ca să meargă la București, unde și-a pierdut atâtea lucruri ale sale și alișverișuri, la care i s'a făcut destulă pagubă cu neașteptata și nenădăjduita mânie a Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite, pe care Domnul s'o ție întru mulți ani.

Comisul Iacomi, fiind pedeapsă Fanarioților, n'a încetat cu neorânduielile și pornirile sale de rău învățș; întru toate și cu vorba și cu fapta l-am sfătuit și l-am oprit; iar el, ca unul ce e de aceiași părere cu localnicii, nu s'a depărtat de la sfaturile și flecăriile lor, ajungând nesuferit cu totul al lor; ci, văzându-l rătăcind fără să aibă vre-o slujbă, de când s'a mazilit din isprăvnicia Ungurenilor, i-am orânduit să se gătească, și mâne, vrea ori nu vrea, îl pornesc la București. Deci, de oare ce el însuși și-a cunoscut greșeala, spunând că l-au vrăjit localnicii fără frică de Dumnezeu, rugându-mă, l-am iertat eu, robul Tău; pentru aceia rog pe Înălțimea Ta de Dumnezeu păzită să nu-l strângi, ci să-l ierți, fiind el precum însuși a mărturisit.

CXCIII.

c. 1788. **Un arhiereu, probabil Patriarhul de Ierusalim, către un boier trecut în Moldova, despre niște orz ce dorește să i se trimeată de acolo.**

Τὴν περιπόθητόν μοι Εὐγενείαν της ὁλοψύχως εὐχόμενος, ὑπερήδιστα ἐν Κυρίῳ κατασπάζομαι.

† Ἐξ ὅτου ἐντεῦθεν ἀνεχώρησεν, οὐδὲ ἓν μέχρι τοῦδε υἱϊκόν της εἴδομεν, ἐν ᾧ ἡμεῖς καὶ παροῦσαν ἐνταῦθα τὴν ἠγάπουν, καὶ ἀποῦσαν αὐτόθι εἰς Πογδανίαν ἐπόθουν. Ἐγώ, κατὰ τὴν παράκλησιν καὶ αἴτησίν της, συνέδραμον καὶ συντρέχω τῇ εὐγενεστάτῃ ἀρχοντίσσῃ της, καὶ τοῖς παμφιλτάτοις τέκνοις της εἰς κάθε ἀνάγκην τους, ὅσην μάλιστα ἀποτείνεται εἰς τὴν

Rugându-mă cu tot sufletul pentru Domnia Ta mie prea-dorită, cu cea mai mare plăcere Te sărut în Domnul.

† De când ai plecat de aici, n'am văzut până acum nicio fiască [scrisoare] a Ta, pe când noi și fiind Tu de față Te iubiam, și lipsind în Bogdania Te doriam. Eu, după rugămintea și cererea Ta, am ajutat pe prea-nobila Ta cocoană și-i stau în sprijin, și prea-iubiților Tăi fii, la orice nevoie a lor, mai ales câtă se

κυριαρχίαν μου. Πέρισυ δὶς εἶχον τῇ γράψῃ, παρακαλῶντάς την νὰ μοὶ ἀλιβερδίσῃ ἕως ἑκατὸν κοιλὰ κριθάρι, περὶ οὗ μήτε γρὴ μοὶ ἀπεκρίνατο· καὶ ἐκ τούτου δύω τινὰ συμπεραίνω αἴτια: ἢ παραπεσόντα τὰ γράμματά μου δὲν περιῆλθον εἰς χεῖρας της, ἤ, καίτοι λαβοῦσα, ἠμέλησε τὴν πρὸς ἐμὲ ἐκδούλευσίν της. Μ' ὅλα ταῦτα ἐγώ, ὡς πνευματικός της πατήρ, ἠθέλησα καὶ διὰ τοῦδε μοι τοῦ εὐχετικοῦ ἐμφανιζόμενος: α'ον μέν, νὰ ἐπερωτήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ὑγείας της· β'ον δὲ νὰ τὴν παρακαλέσω καὶ αὖθις νὰ μοὶ διαπορθμεύσῃ ἕως ἑκατὸν κοιλὰ κριθάρι νέον καὶ καλόν, κατὰ τὸ φιάτι ὅμως ὁποῦ ἡ Αὐθεντία δίδει εἰς τὸ καπάνι, τὸ ὁποῖον ἂς τὸ ἐνεργήσῃ διὰ τῶν φίλων της ἀρχόντων ὁποῦ εἰς τὸ Γαλάτζι εὑρίσκονται, γράφουσα ἐντόνως πρὸς τὴν Εὐγενείαν τους, ὁποῦ ἀφεύκτως νὰ κατωρθωθῇ, προσεπισημειοῦσα καὶ τὴν περὶ τούτου ἀγοράν, τὴν ὁποίαν νὰ μοὶ γράψῃ, ἢ νὰ τὴν κατεβάσω ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἔδωκα τῇ εὐγενεστάτῃ ἀρχοντίσσῃ της, ἢ νὰ ἐγχειρίσω καὶ αὐτὰ τὰ γρόσια πρὸς τὴν Εὐγενείαν της. Τὴν παρακαλῶ δὲ νὰ μὴν ἀμελήσῃ καὶ τώρα, καθὼς καὶ πέρυσι, ἀλλὰ νὰ μοὶ τὰ ἀποστείλῃ, ἐπειδὴ χρήζω μεγάλως διὰ ἀναγκαίαν τροφὴν τῶν ἵππων μου· καὶ θέλω ὑποχρεωθῇ τὰ μέγιστα δι' αὐτὴν τὴν προμήθειάν της. Τὰ δὲ ἔτη της εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

Εἶναι τοιγαροῦν γνωστὸν πᾶσιν ὑμῖν τοῖς εὐσεβέσιν ὅσαι ἐπίρειαι συνέβησαν πρὸ χρόνων εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον τοῦ Κυρίου μας, καὶ δεινὰ μέγιστα, καί, ἀνέλπιστα ἐπελθόντα, κατεθρόησαν ἡμῶν ἁπαξαπάντων τὰς ἀκοάς, ἅπερ οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπέφερον ζημίαν, ἵνα μὴ εἴπω: φθορὰν ὁλεσίοικον εἰς τὸν Πανάγιον Τάφον, ὥστε περιέπεσεν εἰς χρέος ὑπέρογκον καὶ δισοικονόμητον· πρὸς ἐξοικονόμησιν λοιπὸν τοῦ ὑπερόγκου ....

(Concept.)

ţine de chiriarhia mea. Anul trecut, de două ori Ţi-am fost scris, rugându-Te să-mi tocmeşti până la o sută de chile de orz, pentru care nimic nu mi-ai răspuns, şi de aici bănuiesc două pricini: ori că scrisorile mele, rătăcindu-se, n'au ajuns în mânile Tale, ori că, de şi ai primit [scrisoarea], n'ai ţinut samă de slujba Ta către mine. Totuşi eu, ca un părinte duhovnicesc al Tău, am voit şi prin această [scrisoare] a mea de rugăminte să-ţi arăt: întâiu, ca să întreb despre sănătatea Ta mie mult rugată; al doilea, însă să te rog şi din nou să-mi treci până la o sută de chile de orz nou şi bun, după preţul însă pe care-l dă Domnia la capan, pe care să-l pui în lucrare prin prietenii Tăi boierii ce se află la Galaţi, scriindu-li dumnealor cu hotărâre ca neapărat să se isprăvească, însemnând şi preţul pentru aceasta, pe care să mi-l scrii, pentru ca sau să-l trimet în jos din banii ce i-am dat prea-nobilei Tale cocoane, sau să-Ţi dau şi aceşti bani Domniei Tale. Ci Te rog să nu neglijezi şi acuma, ca anul trecut, ci să mi-i trimeţi, căci am mare nevoie pentru hrana cailor miei; şi-Ţi voiu rămânea foarte mulţămitor pentru această a Ta îngrijire. Iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cât de mulţi şi pe deplin fericiţi.

E însă ştiut nouă tuturor celor evlavioşi câte atacuri s'au întâmplat pe vremuri la Preasfântul Mormânt al Domnului nostru, şi prea-mari grozăvii şi, viind pe neprevăzute, ni-au năvălit tuturora urechile, care au adus nu întâmplătoare pagubă, ca să nu zic: peire deplină la Sfântul Mormânt, aşa că a căzut la datorie enormă şi de neeconomisit; ci spre economisirea enormei....

(Concept.)

CXCIV.

Tufeccibaşa Husein-Aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mănăstirea pe care o păzeşte (Cozia). C. 1788.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

Μετὰ τὴν προσήκουσαν προσκύνησιν ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἔλαβον ἔκλαμπρον αὐτῆς πουγιουρουλτί, τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, διὰ τοῦ ἄρχοντός της πρώην Σπαθάρη καὶ ἔγνων τὰ προσταττόμενά μοι. Μοὶ εἶπεν καὶ λισανὲν τὰς προσταγάς της, καὶ ἐπληροφορήθην, καὶ θέλω ἐξακολουθήσῃ τὰς

Prea-înălţate Doamne al mieu.

Cu căzuta închinare aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzită că am primit porunca Ta strălucită, întâia şi a doua oară, prin dumnealui boierul Tău fostul Spătar şi am aflat cele mie orânduite. Mi-a spus şi din gură ordinele Tale, şi am aflat, şi voiu urma orânduirile Tale,

προσταγάς της, μὲ τὸ μαραφέτι τοῦ δούλου της Σπαθάρη. Θέλει ἠξεύρει τὸ Ὕψος της ὅτι τὸ μοναστῆρι εἶναι μουχλέμικο καὶ δὲν ἔχει κἀνένα γκρεμισμένον μέρος, ἔχει καὶ πηγάδι μέσα αὐτὸ τὸ μοναστῆρι, ἔχει δύο πόρταις: ἡ μία εἶναι γιαγιὰ καπισὶ καὶ ἡ ἄλλη ἀραπᾶ καπισί. Καὶ κατὰ τὴν προσταγήν της θέλομεν ἐξακολουθήσῃ. Ἐπῆρα καὶ τὰ τόπια, τὰ ὁποῖα τὰ ἔδαλα ἄντικρυ εἰς τὴν πόρταν. Ἀφ' οὗ ἦλθα, κάθομαι μέσα εἰς τὸ μοναστῆρι, καὶ ἔκτοτε ἔχω τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

Τῆς Ὑψηλότητός της πρόθυμος εἰς τὰς προσταγάς της

(τ. σφ.) Τουφεκτζίπασης Χουσεΐν-ἀγάς.

cu mijlocirea robului Tău Spătarul. Vei afla Înălţimea Ta că mănăstirea e puternică şi nu are nicio parte ruinată, este şi fântână în acea mănăstire; are două porţi: una e poarta pentru cei pe jos, alta e poarta pentru cei cu căruţa. Şi după a Ta poruncă vom urma. Am luat şi tunurile, pe care le-am pus în faţa porţii. De când am venit, stau în mănăstire şi afară am grija ei şi a celor din ea. Iar prea-străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi deplini fericiţi.

Al Înălţimii Tale gata la poruncile Tale.

(Pecete turcească.) *Tufeccci-başa Husein-Aga.*

Τώρα ἔφθασεν καὶ ὁ ὐνζίλ-ἐμινὴς Μεχμὲδ-ἀγᾶς καί, συνομιλῶντας μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Σπαθάρη, θέλω φανερώσῃ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της.

Τῷ ὑψηλοτάτῳ καὶ μεγαλοπρεπεστάτῳ Αὐθέντῃ πάσης Οὐγγροβλαχίας.

(Pecete de ceară roşie.)

Acuma a venit şi ingìl-eminì Mehmed-Aga şi, vorbind cu el şi Spătarul, Îţi voiu vădi Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

Prea-înălţatului şi prea-măritului Domn a toată Ungrovlahia.

CXCV.

C. 1788. Raport al lui Zaim-Muhamed-Aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mişcări ale Turcilor la Dunăre.

Γράφει ὁ Ζαΐμ-Μουχαμὲδ-ἀγὰ πρὸς τὸ Ὕψος του ὅτι ταῖς παρελθούσαις τὸν ἦλθε προσταγὴ βασιλικὴ νὰ κάμῃ τεδαρίκι μίαν ποσότητα 500 ἀσκερλίδων καὶ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ὀρδοΰϊ-Χουμαγιοὺν· ὁ δὲ ῥηθεὶς ἀγὰς ἐμάζωξεν ὑπὲρ τοὺς 1000 πολεμάρχους καί, κινῶντας μαζή τους διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ὀρδοΰϊ-Χουμαγιοῦν, ἔφθασεν εἰς τὸ Τύρνοβον, εἰς τὸ κονάκι τοῦ Σελίμ-ἀγὰ· ἐκεῖ δέ, ἐπάνω εἰς τὸ σοχιπέτι τους, ἔφθασεν ἄλλη προσταγή: ὅτι εὑρέθη εὔλογον νὰ ἔλθουν εἰς Βουκουρέστι.

Ὅθεν γράφει πρὸς τὸ Ὕψος του ὁποῦ νὰ γράψῃ περὶ αὐτοῦ τοῦ μαδὲ εἰς τὸ Ὀρδὶ διὰ νὰ λάβῃ τελείαν ἀπόκρισιν.

Scrie Zaim-Muhamed-Aga către Înălţimea Sa că zilele trecute i-a venit porunca împărătească să aibă grijă de o cantitate de 500 de ostaşi şi să meargă la Ordia împărătească; iar acel agă a strâns peste 1000 de luptători şi, plecând cu ei ca să meargă la Ordia Împărătească, a ajuns la Târnova, la conacul lui Selim-Aga; iar acolo, peste porunca (?) lor, a venit alt ordin: că s'a găsit bine să meargă la Bucureşti.

Pentru care scriu Înălţimii Tale ca să scrii pentru aceasta o cerere către Ordie ca să aibă răspuns desăvârşit.

CXCVI.

C. 1788. Capuchehaiaua Ţării-Româneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre afaceri de bani şi mişcări militare ale Turcilor.

Εἶδον τὸ σταλὲν σημείωμα διὰ τὴν ἔλλειψιν ἑκατὸν εἴκοσι δύω γροσίων ἐκ τῶν διὰ τοῦ βατάχου τῶν καλαράσιδων σταλέντων ἑξῆντα πουγγείων. Αὐτό, Αὐθέντα μου, καθὼς

Am văzut însemnarea trimeasă pentru lipsa a o sută douăzeci şi două de groşi din cele şaizeci de pungi trimese prin vătahul călăraşilor. Aceasta, Doamne al

καὶ προλαβόντως σᾶς ἐφανέρωσα, δὲν εἶναι ἔλλειψις ἀπὸ λάθος: εἰς τὰ πεντακόσια γρόσια κρατοῦν δύω ὁ σεργί-καλφασὶ καὶ βεζνατάρ-πασῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι σύνηθες καὶ μουκανένικον, καί, ἐπειδὴ ἦτον ἑξῆντα πουγγεῖα, ἔλαβον αὐτοὶ τὰ ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ τόσα λείπουν. Μ' ὅλον τοῦτο τὰ ἐζήτησα, καὶ λέγουν ὅτι εἶναι δικαίωμά των.

Προλαβόντως ἐκεῖνο ὁποῦ σᾶς ἐφανέρωσα ὅτι αὐτοπαρακίνητοι ὑπὲρ τοὺς διακοσίους ἀσκέριδες, ἐφοδιασμένοι μὲ δουλικά μου ἐκίνησαν διὰ τὰ αὐτόθι· τὸ περισσότερον ἦτον διὰ νὰ ἔχω εἴδησιν ἂν ἔρχονται τῇ ἀληθείᾳ ἢ (καὶ δὲν), τὸ ηὗραν βεσιλὲν διὰ νὰ κατζιρδίζωνται ἀπὸ τὸ ὀρδή· καὶ παρακαλῶ νὰ ἔχω ἀπόκρισιν, διὰ νὰ ἠξεύρω ὁποῦ πλέον εἰς ἄλλους γράμμα μου νὰ μὴν δώσω, καθὼς καὶ δυσκολεύομαι νὰ δίδω, ἀγνοῶντας ἂν ἔρχωνται ἢ ὄχι.

Ὁ πρὸς ὃν ὅρος τοῦ Ὀρδοὺ-Χουμαγιοῦν ἀμέσως ἐνταῦθεν εἶναι τὸ Νίσι, ἔνθα ἐστάλη καὶ ὁ Χασάν-ἐφένδης, πατὴρ τοῦ κεχαγιάκιατιπῆ, διὰ νὰ ἰδῇ τὰ ἐκεῖ, ὅ[σ]τις σήμερον ἐγύρισεν, καὶ εἶχον συνέλευσιν πάλιν οἱ αὐθένται, καὶ δὲν ἔδωκαν καράρι πότε νὰ κινήσωμεν, ἐπειδὴ εἶναι ἔλλειψις τροφῆς, καί, ἕως νὰ προφθασθοῦν ζαχιρέδες καὶ νὰ γένῃ τὸ περὶ τοῦτο τεδαροῦκι, μὲ φαίνεται ὅτι χρειάζεται καιρός, καὶ διημερεύομεν ἀκόμι εἰς τὴν Σόφια εἴκοσι ἡμέρας.

Ἐδὼ μὲ τὰ καλέμια καὶ ἀγηρλίκια μένει ὁ Πεπεῖ-Χασάν-ἐφένδης, ἔχοντας πάλιν τὸ μανσοῦπί του· ἐδιωρίσθη ὅμως ἐπὶ τῶν ζαχιρέδων, καὶ ἀπὸ τώρα ἐξεχώρισε τὰ τζαδίρια του, ἐτραβίχθη κοντὰ εἰς τὴν πόλιν Σόφια καὶ καταγίνεται, φροντίζωντας ζαχιρέδες καὶ γιουρουτουρδίζωντας ἀπὸ κάθε μέρος τροφὰς διὰ τὸ Ὀρδοὺ-Χουμαγιοὺν εἰς τὸ Νίσι.

Ὑπερευχαριστῶ μεγάλως, Αὐθέντα μου εὐμενέστατε, διὰ τὴν πρὸς τὸν δοῦλόν σας γιασακτζήν μου, κατὰ τὴν δουλικήν μου παράκλησιν, φιλοτιμίαν ὁποῦ τὸν ἐκάμετε, ἐλεοῦντές τον καὶ μὲ τζελέγκι καὶ μὲ παχτζίσι, καὶ μὲ βεσιλὲν καβαδίου καὶ ἄλλου ἐνταῦθα χιτμεδίου. Ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς διαφυλάττῃ, νὰ σᾶς ἐνδυναμώνῃ καὶ νὰ σᾶς χαρίζῃ νίκας κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ τρόπαια, ὁποῦ, εἰς τὴν σκιὰν τῆς ἐξουσίας σας ὄντας, νὰ σεμνολογοῦμαι καὶ μὲ τὴν λαμπροτάτην τοῦ κλεινοῦ ὀνόματός σας, καὶ μὲ τὸν πλουτισμὸν τῆς αὐθεντικῆς στοργῆς καὶ εὐμενείας, ὁποῦ εἶναι τὸ μόνον τοῦ δούλου σας ἐφετὸν καὶ καταθύμιον.

mieu, după cum şi înainte Ţi-am arătat, nu e lipsă din greaşeală: la cei cinci sute de groşi iea două serghì-calfasi şi veznadàr-başa, ceia ce e obişnuit şi neapărat, şi, de oare ce erau şaizeci de pungi, au luat ei cei o sută douăzeci, şi atâţia lipsesc. Totuşi i-am cerut, şi spun că e dreptul lor.

Dăunăzi ce Ţi-am arătat, că de la sine peste două sute de ostaşi, aprovisionaţi prin îngrijirile mele supuse, [merg] pentru aceste locuri, restul era ca să am ştiinţă dacă vin în adevăr sau nu, şi dacă e de crezut să fugă de la ordie; şi mă rog să am răspuns, ca să ştiu să nu mai dau la alţii scrisoarea mea, precum şi mi-e greu să dau, neştiind dacă vin ori ba.

Ţinta Ordiei Împărăteşti aici e deocamdată Nişul, unde s'a trimes şi Hasan-efendi, tatăl lui chehaia-chiatip, ca să vadă cele de acolo, care azi s'a întors, şi au avut iarăşi adunare stăpânii, şi n'au dat niciodată hotărîre să pornim, căci e lipsă de hrană, şi, până a sosi zaherele şi a se face gătire pentru aceasta, îmi pare că trebuie vreme, şi petrecem încă la Sofia douăzeci de zile.

Aici rămâne cu birourile şi bagajele Pepeì-Hasan-efendi, având iarăşi dregătoria sa; însă a fost orânduit asupra zaherelelor, şi de acum şi-a scos corturile, s'a tras lângă oraşul Sofia şi lucrează, îngrijindu-se de zaherele şi căutând din toate părţile hrană pentru Ordia împărătească la Niş.

Foarte mult mulţămesc, Doamne al mieu prea-binevoitor, pentru bunătatea ce ai făcut robului Tău, curierul mieu, miluindu-l şi cu decoraţie şi cu bacşiş şi cu nădejde de caftan şi de altă slujbă aici. Domnul Dumnezeu să Te păzească, să Te întărească şi să-Ţi hărăzească biruinţi împotriva duşmanilor şi triumfuri, aşa că, fiind supt umbra puterii Tale, să mă mândresc şi cu preastrălucita [faimă] a vestitului Tău nume, şi cu îmbogăţirea iubirii şi bunăvoinţii domneşti, care e singurul lucru dorit şi poftit al robului Tău.

CXCVII.

1788, 8 Ianuar. Sandul Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boala grea a Cămărașului.

Κατασπάζομαι δουλικῶς τοὺς πανεκλάμπρους αὐθεντικοὺς πόδας τοῦ θεοστηρήκτου Ὑψους της.

† Ὁ ὕψιστος Κύριος περιέποι καὶ περιφρουροίη τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ μετὰ μακροβιότητος καὶ ἀκλονήτου πολυχρονίου στερεώσεως ἐπὶ τὸν πανέκλαμπρον ἡγεμονικὸν αὐτῆς Θρόνον μέχρι βαθυτάτου γήρως.

Κατὰ τὴν πανέκλαμπρον αὐθεντικήν Σας προσταγήν, ἀφίνωντας τὸν δοῦλόν σας Καμαράσην ἡμιθανῆ, ἀφιερώνωντάς τον εἰς τὸ ἔλεος τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ἐξ οὗ μόνου ἡ τῆς σωτηρίας του ἐλπὶς διὰ τῶν πανεκλάμπρων σας εὐχῶν, διότι ἀπὸ ἰατροὺς μεδάρι δὲν ἔμεινε, κινῶ ὁ δοῦλός Σας κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας καὶ ἔρχομαι εἰς προσκύνησιν τῶν αὐθεντικῶν σας ποδῶν, παραβλέπωντας ἑκὼν ἀέκων κάθε δυσχέρειαν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ ἀξιωθῶ νὰ κατασπασθῶ ἐκ τοῦ σύνεγκυς τὰ πανέκλαμπρα αὐθεντικά Σας κράσπεδα κατὰ τὸν ἐγκάρδιον πόθον μου, καὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς διὰ τῶν αὐθεντικῶν Σας εὐχῶν νὰ μὲ ἐνισχύσῃ ὁποῦ ὅσον τάχος νὰ ἐλλιμενισθῶ ὑπὸ τὴν πανέκλαμπρον αὐθεντικήν σας σκιὰν καὶ ἡγεμονικήν σας περίθαλψιν καὶ κηδεμονίαν ὡς δοῦλός Σας εὐπειθής, ἀφοσιωμένος τε εἰς τὰ αὐθεντικά Σας νάματα καὶ προθυμότατος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐπ' ἐμοὶ πανεκλάμπρων αὐθεντικῶν προσταγῶν τοῦ θεοστηρίκτου Ὑψους της, οὗ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἶεν παρὰ Θεοῦ ὡς πλεῖστα, ὑγιεινά, πανεύθυμα, πανευφρόσυνα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ἡ' Ἰανουαρίου, [ᾳψ]πη'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εὐτελέστατος δοῦλος

Σάνδουλος Ποστέλνικος.

Sărut supus prea-strălucitele picioare domneşti ale Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

† Prea-înălţatul Dumnezeu să încunjure şi să păzească pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită în cea mai înaltă sănătate şi necontenită, netulburată fericire întru ani îndelungaţi şi neclintită întărire dăinuitoare pe prea-strălucitul Tău Scaun domnesc până la adâncă bătrâneţă.

După prea-strălucita-Ţi poruncă domnească, lăsând pe robul Tău Cămărașul pe jumătate mort, închinându-l la mila lui Dumnezeu Sfântul, de la care numai e nădejdea mântuirii lui prin prea-strălucita-Ţi rugăciuni, căci de la medici leac n'a mai rămas, plec eu, robul Tău, în aceste zile şi vin la închinarea picioarelor Tale domneşti, despreţuind, cu voie, fără voie, orice greutate, numai şi numai ca să mă învrednicesc a săruta de aproape poalele Tale domneşti strălucite după din inimă pofta mea şi prea-bunul Dumnezeu prin rugăciunile Tale domneşti să mă întărească pentru a putea cât mai iute să mă adăpostesc supt umbra Ta domnească şi ocrotire stăpânitoare şi grijă ca rob supus al Tău, închinat poruncilor Tale domneşti şi prea-gata la săvârşirea ordinelor domneşti către mine ale prea-strălucitei Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, ai cării prea-străluciţi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, sănătoşi, după toată dorinţa, cu totul mulţămiţi şi prea-fericiţi.

8 Ianuar [17]88.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-smerit rob

Sandul Postelnicul.

CXCVIII.

1788, 10 Ianuar. Nicolae Della Gramatica, Mare Pitar, Gheorghe Jianu, Medelnicer şi Dimitrie Pitar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre pregătiri ale Imperialilor în Banat, Sirmiu şi Ardeal.

Ὑψηλότατε καὶ εὐσπλαγχνικώτατε ἡμῖν Αὐθέντα!

† Μὲ τὸ δουλικόν μας ταπεινῶς ἀναφέρομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἀπὸ τοὺς ἀποσταλμένους μας διὰ χαβαδήσια ἐμάθαμεν

Prea-înălţate şi prea-îndurătorule Domn al nostru,

† Cu supusa noastră [scrisoare] umil aducem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că de la cei trimeşi ai noştri

τὸ πῶς εἰς τὸ Μπανάτι καὶ Σρέμι, ὁποῦ εἶναι πρὸς τὸ μέρος τῆς Μπόσνας καὶ Μπελιγραδίου, νὰ ἐκατέβηκαν πολλὰ στρατεύματα καὶ εἰς τὴν Τρανσυλβάνιαν, καθὼς καὶ εἰς τὸ Χάτζεγο, νὰ ἐσύναξαν ὅλους τοὺς μηλητάρους καὶ τοὺς ἐφόρεσαν μὲ καινούργια φορέματα καὶ ἔδωσαν καὶ εἰς ὅλους τοὺς μηλητάρους σπαθιὰ καὶ τουφέκια καινούργια καὶ ἀπὸ πενήντα φουσέκια εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ εὑρίσκονται πρὸς τὰ σύνορα· λέγουσιν ὅτι ἦτον νὰ κάμουν καὶ καμπαμέντο εἰς τὸ χωρίον ὀνομαζόμενον Λιβάδι, ἐξ αἰτίας ὅμως τοῦ χιονίου ἔμεινεν. Ὅθεν καὶ δὲν ἐλλείψαμεν μὲ τὸ δουλικόν μας νὰ τὸ ἀναφέρωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, μὴ διαλλείποντες καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, ὅτι ἄξιον εἰδήσεως μάθωμεν νὰ τὸ ἀναφέρωμεν τῷ θεοδοξάστῳ Ὕψει της.

αψπη΄, Ἰαννουαρίου ι΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι:

Νικόλαος Τελεγραμμάτικας πρῶτος Πιτάρης.
Γεώργιος Ζιάνος Μεδ.
Δημήτριος Πιτάρης.

(Pecete cu ceară neagră, pe dos.)

pentru ştiri am aflat cum că în Banat şi în Srem [Sirmiu], care sânt spre partea Bosniei şi Belgradului, s'au coborît multe oşti şi că în Ardeal, cum şi la Haţeg, au adunat pe toţi *militarii* şi i-au îmbrăcat cu haine noi şi au dat şi la toţi militarii spade şi puşti noi şi câte cinzeci de cartuşe de om, şi se află la hotare; spun că erau să facă şi *campament* în satul ce se zice Livade, dar din pricina zăpezii a rămas. Pentru care nici n'am lipsit cu supusa noastră [scrisoare] s'o aducem la cunoştinţa Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, nelipsind şi de acum înainte, ce vom afla vrednic de ştiut să aducem înaintea Înălţimii Sale slăvite de Dumnezeu.

1788, Ianuar 10.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi.

Nicolae Della Gramatica.
Gheorghe Jianu, Medelnicer.
Dimitrie Pitar.

CXCIX.

Teodor întâiul Postelnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o numire la Dolj, socoteli de judeţ, legături cu Vidinul şi căpităniа de Calafat. 1788, 11 Ianuar.

Ὑψηλότατε, εὐμενέστατε καὶ δικαιότατέ μοι Αὐθέντα.

† Πανεκλάμπρους τοῦ Ὕψους της προστατῆς προσκυνητῶς ἔλαβον, καὶ ὑπερήσθην ὁ δοῦλός της ὁποῦ, κατὰ τὴν δουλικήν μου παράκλησιν, ἐλέησε τὸ Ὕψος της τὸν ἄρχοντα Σερδάρην Πάνδζα μὲ τὴν ἰσπραδνητζίαν τοῦ Δολζίου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐδώθησαν τὰ αὐθεντικὰ ἔκλαμπρα τῆς ἰσπραδνητζίας γράμματα, καὶ εἶμαι εὔελπις ὅτι κατὰ τὴν ὑπόσχεσίν του θέλει δουλεύσει μὲ κάθε σαδακάτι καὶ ἐπιμέλειαν. Ὁ δὲ ἄρχων Πιτάρης Βλαδογιάνος, κάμνωντας τὰ κατάστοιχα τῶν λογαριασμῶν τῆς αὐθεντικῆς Βιστιαρίας, μὲ τὸ ἴστοβον θέλει ἔλθῃ διὰ νὰ παραδώσῃ καὶ νὰ σφαλίσῃ τοὺς λογαριασμούς του κατὰ τὴν ἔκλαμπρον τοῦ Ὕψους της προσταγήν. Τὰ ἔκλαμπρα ἀποκρητικὰ τοῦ Ὕψους της πρὸς τὸν καπουκεχαγιὰν Βιδινίου εὐθὺς ἐστάλθησαν. Διὰ τὸ ἐδῶ ἀσκέρι τοῦ Ὕψους της εἰς πλάτος ἀναφέρω διὰ τοῦ δουλικοῦ μου πιτακίου. Διὰ τὸ σεπέπι-ταχρίρι τοσάκις ἔγραφα τὸν δ΄ον Πορτάρην Σανδουλάκην νὰ τὸ στείλῃ, βλέπωντας

Prea-înălţate, prea-bunule şi prea-dreptule Domn al mieu.

† Am primit cu închinare poruncile prea-strălucite ale Înălţimii Tale, şi m'am bucurat eu, robul Tău, că, după supusa mea rugăciune, Înălţimea Ta a miluit pe dumnealui serdarul Pandza cu isprăvnicia Doljului, la care s'au dat strălucitele-Ţi scrisori domneşti de isprăvnicie, şi am bună nădejde că după făgăduielile lui va sluji cu toată credinţa şi grija. Iar dumnealui Pitarul Vlădoianu, făcând catastişele socotelilor Vistieriei domneşti, va veni cu istovul ca să predea şi să întărească socotelile lui după porunca strălucită a Înălţimii Tale. Strălucitele răspunsuri ale Înălţimii Tale către capuchehaiaua Vidinului îndată s'au trimes. Pentru oastea de aici a Înălţimii Tale arăt pe larg prin pitacul mieu supus. Pentru *sebep-tahrir* de atâtea ori am scris Portarului al doilea Săndulachi să-l trimeată, văzând că Armaşul Grigore, pe care-l rânduisem ca să

ὅτι ὁ Ἀρμάσης Γρηγόριος, ὃν εἶχα διωρίσῃ διὰ νὰ ἀπεράσῃ τὰ καράβια τὰ Γκερδάπια, δὲν τὸ ἔφερεν· ἀφ' οὗ ὅμως ἔμαθα ὅτι ἐσήκωσαν τὸν Τευτερδάρ-ἐφέντην τοῦ Μπελιγραδίου, ἔστειλα μαξοὺς πρακτικὸν μπογιαράσην εἰς Μπελιγράδιον, ὅστις εἶναι γνωστὸς καὶ εἰσκιουζάρης, καὶ τὸν ἐξεκίνησα μὲ βίαν πρὸς τὸν Σανδουλάκην· τὸν ἔδωσα καὶ γράμμα πρὸς τὸν κεχαγιάπεην τοῦ ὑψηλοτάτου πασᾶ, ἐπειδὴ καὶ ὁ ὑψηλότατος Ἀπδή-πασᾶς ἦτον Χαλέπ-βαλεσής, καὶ ἔχω τὴν γνωριμίαν μετὰ τοῦ ῥηθέντος, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν Θεόν, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Ὕψους της εἰς ὀλίγας ἡμέρας νὰ προφθάσῃ τὸ σεπέπι-ταχρίρι ὑπογεγραμμένον, καὶ νὰ σταλθῇ πρὸς τὸ Ὕψος της.

Βλέπωντας τὴν ἀκαταστασίαν τῆς καπετανίας τοῦ Καλαφατίου, εἶχα γράψῃ τὸν εὐγενέστατον ἄρχοντα Μέγαν Σπαθάρην, πρὶν νὰ ἀκολουθήσουν οἱ καυγάδες, διὰ νὰ γένῃ ἡ διόρθωσις, καὶ μοὶ ἔγραψεν ἡ Εὐγενεία του ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸν μαζηλεύζῃ, ὥστε ὁποῦ ἀκολούθησαν ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν ἔπρεπαν, καὶ ἔφυγεν ὁ καπετάνος ἐδῶ εἰς Κραϊόβαν, καὶ τώρα ἔμεινε τὸ Καλαφάτι μὲ ἕναν βεκίλην, καὶ ἀκούσθη ὅτι νὰ ἐπῆγαν χωρικοὶ ἀπὸ Καλαφάτι νὰ δώσουν ἀγωγὴν πρὸς τὸ Ὕψος της διὰ τὸν ῥηθέντα καπετάνον. Ὅθεν παρακαλῶ τὸ Ὕψος της, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ καιρὸς δελικάτος, ὡς γνωστὸν τῷ Ὕψει της, νὰ μοὶ σταλθῇ ἓν ἔκλαμπρον αὐθεντικὸν γράμμα ἀνοικτὸν ταύτης τῆς καπετανίας, διὰ νὰ διωρισθῇ ἕνας πρακτικὸς καὶ εἰσκιουζάρης παρὰ τοῦ δούλου της, νὰ μὴν ἀκολουθήσουν τοιαῦται ἀταξίαι. Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ Ὕψους της εἴησαν θεόθεν πλειστευτυχῆ καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳψπ'ῳ, Ἰαννουαρίου ια'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβεστάτης καὶ δικαιοτάτης Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Θεόδωρος α' Ποστέλνικος.

treacă vasele prin gherdapuri, n'a făcut-o; dar, cum am aflat că au scos pe tefterdar-efendi al Belgradului, am trimes anume un boierinaş priceput la Belgrad, care e cunoscut şi harnic, şi l-am pornit cu grabă la Săndulachi; i-am dat şi scrisoare către chehaia-beiu al prea-înălţatului Paşă, căci şi Abdì-Paşa a fost valìu de Halep, şi am cunoştinţă cu dânsul, şi nădăjduiesc în Dumnezeu, cu ruga Înălţimii Tale ca în puţine zile să vie acel *sebep-tahrir* şi să se trimeată Înălţimii Tale.

Văzând neorânduiala căpităniei de Calafat, scrisesem prea-nobilului boier Marele Spătar, înainte de a veni certurile, să se facă îndreptarea, şi mi-a răspuns dumnealui că nu-l poate mazili, de oare ce au urmat cele ce nu se cuveniau, şi a fugit căpitanul aici la Craiova, şi acum a rămas Calafatul cu un vechil, şi s'au auzit că au mers ţerani din Calafat să pârască Înălţimii Tale pe acel căpitan. Deci rog pe Înălţimea Ta ca, fiind vremea delicată, cum e ştiut Înălţimii Tale, să mi se trimeată o strălucită poruncă domnească deschisă a Ta pentru acea căpităne, ca să se orânduiască un om priceput şi harnic de robul Tău, ca să nu urmeze astfel de neorânduieli. Şi acestea cu supunere, iar prea-străluciţii ani ai Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu plini de fericire şi cu totul mulţămiţi.

1788, Ianuar 11.

Al Înălţimii Tale prea-evlavioase şi prea-drepte prea-mic rob

Teodor întâiul Postelnic.

CC.

1788, 12 Ianuar. Foti Clucerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui hatihumaium pentru cruţarea locurilor de către oaste şi despre Paşa care pleacă la Ismail

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ταπεινήν μου καὶ δουλικὴν προσκύνησιν, ἀναφέρω τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ὅτι κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἦλθεν ὁ κοιλερτζὴς τοῦ κηζλάρ-ἀγασῆς μὲ Χάτι-χουμαγιοῦν· διαλαμβάνη ὅτι, τόσον ἀπὸ τὸ ἀσκέρη ὁποῦ εἶναι διορισμένον μὲ τοὺς μύρη-μυράνη-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinarea mea smerită şi supusă, aduc Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că în chiar aceste zile a venit chilergiul lui câzlar-aga cu hati-humaium, [care] cuprinde, atât de la oastea ce e rânduită cu miri-miranii ca să vie la Ada

δες διὰ νὰ ἔλθουν εἰς Ἀδὰν καὶ εἰς Χήρσοβαν, νὰ μὴν τζαλαπατίσουν τὰ χωρία τοῦ Φέτι-σλαμίου καὶ τῆς Κράϊνας, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀσκέρι ὁποῦ εὑρίσκεται ἐδῶ εἰς Βιδίνι, καὶ ἀπὸ τὰ γιαμάκια[1] νὰ μὴν ἔχουν ἐξουσίαν νὰ τζαλαπατήσουν τὰ χωρία τοῦ Φετισλαμίου καὶ Κράϊνας· ὁ ὁποῖος, ἐρχόμενος ἐδῶ, κάμνωντάς το κυραάτι τὸ χάτι-σερίφη, ἐπῆγεν εἰς Φέτι-σλάμι, νῦν δὲ ἐπέστρεψεν καί, μὲ τὸ νὰ ἔχει ὑπερισίαν εἰς Ἡσμαΐλει, μὲ ἐφόναξεν ὁ ὑψηλότατος Πασὰς καὶ μὲ ἐπρόσταξεν εἰς τὸ νὰ τὸν δώσω τὰ μενζήλιά του διὰ νὰ ἀπέλθῃ εἰς Ἡσμαΐλει. Ὅθεν δὲν ἔλειψα διὰ τοῦ δουλικοῦ μου νὰ τὸ ἀναφέρω καὶ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της. Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[ᾳψ]πη΄, Ἰανουαρίου ιϐ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Φώτης Κλουτζάρης.

Προσέτι ἀναφέρω τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ὅτι, ἀφ' οὗ εἶχα τελειώσῃ τὸ παρὸν δουλικόν μου καὶ ἤτον διὰ νὰ τὸ ϐουλώσω, μὲ εἶπεν ἡ Τιμιότης του ὅτι ὁ ὑψηλότατος κηζλάρ-ἀγὰς τὸν ἔχει δοσμένον καὶ καϊμὲν διὰ νὰ τὸν φέρῃ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της.

(Pecete neagră, pe dos.)

[Calè] şi la Hârşova, să nu calce în picioare satele Fetislamului şi ale Crainei, cât şi de la oastea ce se află aici la Vidin şi de la iamaci să nu aibă voie a călca satele Fetislamului şi Crainei; care, venind aici, îndeplinind (?) hatişeriful, a mers la Fetislam, iar acum s'a întors, şi, având supraveghiare la Ismail, mi-au spus preaînălţatul Paşă şi mi-a poruncit să-i dau menzilurile ca să plece la Ismail. Deci n'am lipsit prin supusa mea [scrisoare] să o aduc şi înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de Dumnezeu păzite cât mai mulţi şi deplin fericiţi.

[17]88, Ianuar 12.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Fotie Clucerul.

Încă aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, atunci când era să mântuiu cea de faţă supusă a mea şi s'o pecetluiesc, mi-a spus Cinstea Sa că preaînălţatul câzlar-aga i-a dat şi caimea ca s'o ducă Înălţimii tale de Dumnezeu păzite.

CCI.

Teodor, întâiul Postelnic, către un Căminar, despre greutăţile lui în calitate de Caimacam. [Craiova], 1788, 12 Ianuar.

Τὴν Εὐγενείαν της, ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ.

† Ἀδελφικόν της πιτάκι περιχαρῶς ἔλαϐον καὶ ἐχάρην ἐπὶ τῇ εὐκταιοτάτῃ μοι αὐτῆς ἀγαθῇ ὑγιείας· ἔλαϐον καὶ τὰ αὐθεντικὰ γράμματα τῆς ἰσπραϐνητζίας τοῦ ἄρχοντος Σερδάρη Παστία καὶ εὐχαριστῶ τὴν Εὐγενείαν της διὰ τὰ τὸν κόπον καὶ ἀγάπην ἣν ἔδειξε. Ἔκαμα τὴν πρὸς τὸ Ὕψος του εὐχαρίστησιν τῆς δουλικῆς μου παρακλήσεως: Κύριος ὁ Θεὸς πολυετοίῃ τὸ Ὕψος του εἰς μακραίωνα ἐπὶ τοῦ ἐκλάμπρου καὶ ἡγεμονικοῦ Θρόνου.

Εὐχαριστῶ τὴν Εὐγενείαν της καὶ περὶ τῶν ἁγιοϐασιλιάτικων, ὅτι θέλει φροντίσει κοντὰ

Dumitale, frăţeşte sărutându-te, mă închin.

† Frăţescul tău pitac cu bucurie l-am primit şi m'am bucurat de buna-ţi sănătate mie dorită; am primit şi scrisorile domneşti ale isprăvniciei dumisale Serdarului Pastia şi-ţi mulţămesc pentru grija şi iubirea ce ai arătat. Am făcut mulţămirea către Înălţimea Sa pentru supusa mea rugăciune: Domnul Dumnezeu să ţie mulţi ani pe Înălţimea Sa pe Scaunul Ei strălucit şi domnesc.

Mulţămesc dumitale şi pentru ale Sfântului Vasile, că te vei îngriji de aproape

[1] Recruţi ai Ienicerilor.

εἰς τοὺς πολλοὺς χαβαλέδες ὁποῦ ἔχει ἡ αὐθεντικὴ Βιστιαρία πληρωμένα κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας.

Εὐχαριστῶ καὶ διὰ τὴν εἰς Βασιλεύουσαν ἀποστολὴν τῶν γραμμάτων, παρακαλῶν νὰ σταλθοῦν καὶ τὰ ἐμπερικλυόμενα.

Ἂς λάβῃ καὶ τὰ παρὰ τοῦ Βιδίν-καπουκεχαγιᾶ σταλέντα εἰς πλῆκον γράμματα.

Εἶδον τοὺς περὶ τοῦ πολκοβνίκου Ἰωαννίτσα ὅτι ἐξώσθη[σα]ν εἰς Ὀλτένιτζαν διὰ σοφρονισμὸν καὶ παράδειγμα τῶν κακούργων.

Ἔλαβον καὶ τὰ ἀπὸ Πόλεως σταλέντα μὲ τὸν τζοχαδάρην τοῦ ὑψηλοτάτου Μελέκ-πασὰ γράμματα μὲ τὸ ἐμπεριεκλυόμενον αὐθεντικόν. Τὸν πανευγενέστατον ἄρχοντα Πάνον ταπεινῶς προσκυνῶ: εἶμαι κατὰ πάντα ὑποχρεομένος ἀπὸ τὴν ἄδολον καὶ εἰλικρινῆν εὔνοιάν του· ἂς μὴν ἀμφιβάλῃ διὰ τὸ συνηθισμένον χαβαέτι τῆς Εὐγενείας του, ὅτι θέλω κάμῃ τὸ πρεπούμενον μουμπασιρλῆκι.

Εἶμαι πληροφορημένος εἰς τὴν στενοχωρίαν καὶ συνεχεῖς χαβαλέδες τῆς αὐθεντικῆς Βιστιαρίας, πλὴν ἂς εἰξεύρει ἡ Εὐγενεία σου καὶ τὰ μασαρήφια τῆς Καϊμακαμίας, ὁποῦ ἀκολουθοῦν μὲ ὅσους πηγαινοέρχονται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα, ὅτι ἄλλοι καϊμακάμοι ὅταν ἐξοδίαζαν ἕνα, ἐφανέρωναν εἰς τὴν αὐθεντικὴν Βιστιαρίαν τρία, καὶ εἰσακούονταν, μάρτυς μου ὁ Κύριος ὑπὲρ τῶν τεσσάρων χιλιάδων γροσίων ἔχω ἐξοδιασμένα εἰς τοιαῦτα μασαρήφια ἀφ' οὗ ἦλθα· μάλιστα μόνον εἰς τοῦτο τὸ δώδεκα ἡμερῶν ἑορτολόγιον ἔχω ἐξοδιασμένα κοντὰ χίλια γρόσια εἰς μπαξήσια καί, εἰς τὴν εἰς τιμὴν τοῦ ὑψηλοτάτου μας Αὐθέντου παράταξιν καὶ τσιριμονίαις ὁποῦ ἔκαμα μὲ ἀλάγια, τόπια, τουφέκια καὶ κυροδοσίαις[1] κ. ἄ. διὰ νὰ χαίρωνται οἱ ἐγκάτοικοι ἐκ καρδίας καὶ ψυχῆς καὶ νὰ μὴ νιώσουν τὴν ἀνωμαλίαν, αἰσθανόμενοι τὴν ἄνεσιν καὶ χαράν τους ὁποῦ ἔχουν ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀξιοθαύμαστον διοίκησιν τοῦ Ὕψους του, τὴν ὁποίαν οὔτε εἰς καιρὸν εἰρήνης ἄλλοτε εἶχον, μὲ κάθε συντύρησιν τοῦ δικαίου εἰς τὰς ὑποθέσεις των διὰ τῆς ἐπιμελείας τοῦ σαδίκη δούλου τοῦ Ὕψους της, καὶ ταῦτα πασίδηλα καὶ παρὰ τῆς κοινότητος μαρτυρημένα. Πλήν, ἀδελφέ μου, ἰράτι τῆς Καϊμακαμίας τὸ συνηθισμένον ἀπὸ ἄλογα καὶ χρονικὰ χουζμέτια ἀπὸ τὴν ἐδικήν μου τύχην ὅλα αὐτὰ ἔλειψαν, καὶ τὰ μασαρήφια διπλὰ καὶ τρίδιπλα, καί, ἂν πεύτει κἀνένας τοχμετλής, ὁποῦ ἦτον συνήθεια νὰ τὸν πάρουν ὡς ἄλλοι καϊμακάμηδες τζερεμέν,

de multele havalele ce le are de plătit Vistieria domnească în aceste zile.

Mulţămesc şi pentru trimeterea scrisorilor la Ţarigrad, rugând a se trimete şi cele închise în ele.

Primeşte şi scrisorile trimese în plic de capuchehaiaua de la Vidin.

Am văzut, despre ai polcovnicului Ioniţă, că s'au surgunit la Olteniţa pentru cuminţirea şi învăţătura răufăcătorilor.

Am primit şi scrisorile din Constantinopol trimese cu ciohodarul prea-înălţatului Melec-Paşa, împreună cu cea domnească închisă în ele. Mă închin supus prea-nobilului boier Panu: sânt întru toate îndatorit de adevărata şi curata bunăvoinţă a lui; să nu se îndoiască de obişnuitul havaet al dumisale, că voiu face cuvenitul mumbaşirlâc.

Am aflat de lipsa şi necontenitele havalele ale domneştii Vistierii, dar să ştii dumneata şi cheltuielile Căimăcămiei, care urmează cu cei ce se tot poartă prin aceste locuri, care alţi caimacami, când cheltuiau una, arătau la Vistieria domnească trei, şi erau ascultaţi; martur mi-e Domnul că peste patru mii de groşi [au fost] cheltuiţi la astfel de condeie, de când am venit; mai ales că numai la aceste douăsprezece zile de serbători am cheltuit cam o mie de groşi cu bacşişuri şi, pentru cinstea prea-înălţatului Domn, pompe şi ceremonii ce le-am făcut cu alaiuri, tunuri, puşti şi luminaţii, ş. a., ca să se bucure locuitorii din inimă şi din suflet şi să nu se întristeze (?) de neorânduială, simţind că uşurarea şi bucuria ce au vine de la minunata cârmuire a Înălţimii Sale, pe care n'au avut-o astfel nici în vreme de pace, cu orice păstrare a dreptăţii în afacerile lor prin îngrijirea conştiinciosului rob al Înălţimii Sale, şi toate vădite şi mărturisite de obşte.

Dar, frate, venitul obişnuit al Căimăcămiei de la cai şi huzmeturile (slujbele) anului, mie toate acestea mi-au lipsit, şi cheltuielile îndoite şi întreite, şi, dacă vine vre-un *tohmetliu* (?), care se obişnuia să-l ieie alţi caimacami ca

[1] Κηροδοσίαι?

τώρα ὅλοι συγγενεῖς του καὶ ἀδέλφια του γίνονται ἀρὶφ ὀλὰν ἀγνάρ.

Τὸν Ποστέλνικον Ζιγιάνον πολλὴ κορεσπονδέντζια αὐθεντικὴ δὲν χρειάζεται, ἐπειδὴ ὑψώνει τὸν ἑαυτόν του, σόνου σονουντὰν τὸν βιάζει ὁ καιρὸς νὰ ἀπορίχνεται μοναχός του· γενὲ ἀρὶφ ὀλὰν ἀγνάρ.

Ἐγώ, ἔχωντας τὴν Εὐγενείαν της διὰ ἀδελφὸν καὶ συμβοηθὸν καὶ φίλον εἰληκρινῆν καὶ γιρατκέσι εἰς ἐμένα, ὁποῦ, μάρτυς μου ὁ Κύριος, αὐτὰ ὅλα σοὶ τὰ γράφω ἀπὸ τὴν καρδίαν μου, καὶ εἶμαι ὑποχρεομένος ἀπὸ τὴν πολὴν εὔνοιαν καὶ ἀγάπην ὁποῦ πρὸς ἐμὲ ἔδειξε καὶ δείχνει, ἐλπίζω δὲ εἰς τὸν ἅγιον Θεὸν νὰ ἀξιωθῶ νὰ κάμω τὴν ἀνταμοιβὴν καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ.

Μπενὴμ ἐφένδημ ἄρχων Καμινάρη, ὁ υἱὸς τοῦ κιουρτζιούμπαση τοῦ Σαχίν-Ἀλή-πασᾶ, ὀνομαζόμενος Δημήτριος, καὶ εἶναι γνωστὸς τῷ θεοφρουρίτῳ Ὕψει του, καὶ πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἐλθῇ εἰς ἐμένα, καί, ἐπειδὴ εἶναι οἰκεῖός μου, τὸν ἔκαμα βατάχον μου, καὶ μὲ ἐδούλευσε καὶ μὲ δουλεύει μὲ σαδάκάτι, καί, ἐπειδὴ εἶναι παλαιὸς δοῦλος τοῦ θεοφρουρίτου Ὕψους του, παρακαλῶ νὰ πασχίσῃ ἡ Εὐγενεία της καὶ νὰ παρασταθῇ ὅπου νὰ τῷ γίνῃ ἔκλαμπρον αὐθεντικὸν γράμμα καὶ νὰ ἐλεηθῇ μὲ παγιαλῆκι[1] δευτέρας Ποστελνητζίας καὶ νὰ σταλθῇ τὸ γράμμα μὲ τὸ καβάδι ἐδώ, καί, ἂν φανῇ δύσκολον, ἂς εἶναι γ´ἡ Ποστελνητζία· καὶ αὐτό, ἀδελφέ, νὰ μὴ φανῇ δύσκολον πρὸς κἀνέναν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι συνηθισμένον ὁποῦ καὶ ἄλλοι μεγαλήτεροι ἐλεήθησαν μὲ γράμματα αὐθεντικά, καθὼς καὶ ὁ πατέρας τοῦ ἄρχοντος Κλουτζάρη Στιρμπέη ἔγινεν Μέγας Ποστέλνικος μὲ αὐθεντικὸν γράμμα καὶ ἐστάλθη τὸ καβάδι του ἐδώ. Αὐτὰ τὰ φανερώνω τῇ Εὐγενείᾳ της νὰ μὴ σοὶ δείχνουν δυσκολίαν, ὡσὰν ἄλλοτε· ὁποῦ, ἀδελφέ, ἐγώ, ἂν δὲν ἀπολαύσω τοιαῦτα ἰλτιμάσιά μου, τῇ ἀληθείᾳ, ἀδελφικά σοι τῷ φανερώνω, ὅτι δὲν ἠμπορῶ νὰ τζιβερδούζω τὸ δουλάπι μου.

Ἰαννουαρίου ιϐ´ῃ.

Εἰμὶ δὲ τῆς Εὐγενείας της ὡς ἀδελφὸς καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς

Θεόδωρος α´ Ποστέλνικος.

Τὴν παρακαλῶ μὲ πρῶτον νὰ μοὶ στείλῃ τὴν σάνιάν μου ὁποῦ τὴν ἔχω αὐτοῦσε εἰς τὴν Πιταρίαν· εἰ δὲ καὶ δὲν εὑρεθῇ ὀκαζιῶν, ἂς μοι τὴν στείλῃ μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Χατζὴ Τζαούς-ἀγά.

amendă, acum toate rudele lui şi fraţii lui, — cine-i deştept pricepe.

Postelnicul Jianu n'are nevoie de multă *corespondenţă* domnească, căci se înalţă însuşi pe sine; la urma urmei îl sileşte vremea de cade el singur,—iar cine-i deştept pricepe.

Eu, avându-te pe dumneata frate şi ajutător şi prieten adevărat şi... la mine, care, martur mi-e Domnul, toate astea ţi le scriu din inimă şi sânt îndatorit de multa bunavoinţă şi iubire ce mi-ai arătat şi-mi arăţi, nădăjduiesc însă în Sfântul Dumnezeu să mă învrednicesc a-ţi răspunde cu fapte şi vorbe.

Dumneata Căminare, fiul lui chiurcibaşa al lui Şahin-Alì-Paşa, anume Dimitrie, şi e cunoscut Inălţimii Sale păzite de Dumnezeu, de mult venise la mine şi, fiindu-mi om de casă, mi l-am făcut vătaf, şi m'a servit şi mă serveşte cu credinţă şi, fiind vechiu rob al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, rog să îngădui dumneata şi să ajuţi să i se facă strălucită carte domnească şi să fie miluit cu paialâcul Postelniciei a doua şi să ni fie trimeasă cartea şi caftanul aici, şi, dacă ar părea greu, fie Postelnicia a treia; şi aceasta, frate, să nu pară greu nimănui, de oare ce e lucru obişnuit, de vreme ce şi alţii mai mari s'au miluit cu cărţi domneşti, precum şi tatăl dumisale Clucerului Ştirbei a ajuns Mare Postelnic cu carte domnească şi i s'a trimes caftanul aici. Acestea ţi le arăt dumitale ca să nu-ţi pară greutate, ca altă dată; căci, frate, eu, dacă nu capăt astfel de ocrotiţi ai miei, adevărat, frăţeşte ţi-o arăt, nu pot să-mi învârt dulapul.

Ianuar 12.
Sânt al dumitale ca frate şi la porunci.

Teodor întâiul Postelnic.

Te rog cu cel d'intâiu [curier] să-mi trimeţi sania mea care o am acolo la Pitărie; iar, de nu s'ar găsi *ocasie*, trimete-mi-o cu întoarcerea lui Hagi-ceauşaga.

[1] Boierie în funcţiune.

Τὰ γράμματα νὰ δωθοῦν τῷ ἄρχοντι Μέγα-Βιστιάρι, εἰς τὸν ὁποῖον νὰ δώσῃ ἡ Εὐγενεία της γρόσια 16, τὰ ἄσπρα τοῦ Μέγα Λογοθέτου διὰ τὰ γράμματα τῆς ἰσπραβνητζίας, τὰ ὁποῖα ἄσπρα θέλω τὰ στείλῃ τῇ Εὐγενείᾳ της μετὰ δύω ἡμέρας μὲ τὰ ἄσπρα τοῦ μουλκίου διὰ τὸν παρελθόντα μῆνα.

Περὶ πάντων ἃ γράφω πρὸς τὸ Ὕψος του νὰ ἔχω ἀπόκρισιν· καὶ πάλιν ὅλα ἐν καιρῷ νὰ ἀναγνωσθοῦν πρὸ τοῦ Ὕψους του. Τὰ τῆς Πόλεως ἔμεινε μὲ δ΄ον νὰ σταλθῶσι.

Scrisorile să se dea Marelui Vistier căruia să-i dai dumneata 16 groşi, banii Marelui Logofăt, pentru scrisorile isprăvniciei, pe cari bani ţi-i voiu trimite dumitale după două zile cu banii moşiei pentru luna trecută.

Pentru toate cele ce le scriu Înălţimii Sale să am răspuns; şi iarăşi toate la vreme să se cetească înaintea Înălţimii Sale. Cele pentru Constantinopol au rămas a se trimite cu al doilea.

CCII.

1788, 15 Ianuar.

Ştefan Nazirul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ştirile din Ardeal.

Ὑψηλώταταί μοι Ἀφθέντα.

† Μὲ τὸ ταποινόν μοι δουλοικὸν ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψους της, ὅσον ἀπὸ τὰ γειτωνικὰ μέρη, ἰρύνη, ἰσιχεῖα κατὰ τὸ παρόν. τόσῳ μόνον εἰς τὰ ὀλώγυρα χοριὰ τοῦ Σιμπινίου διὰ προσταγῆς τοῦ Κέσσαρος εἶναι διορηζμένοι ἄνθρωποι ὁποῦ περπατοῦν εἰς τὰ χοριὰ καὶ ὅπου εὕρουν βόδια μεγάλα ὁποῦ νὰ ἠμποροῦν νὰ τραβίξουν εἰς τὸ ἁμάξη, τὰ ὁποῖα βόδια τὰ θέλουν διὰ χρίαν τοῦ στρατεύματος, καὶ τὰ πέρνουν ἐνγράφος, καὶ τὰ ἀφίνουν εἰς τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἰκοκυρέων, ὁποῦ τὰ ἔχουν ἕως ὁποῦ νὰ τοὺς χριασθοῦν τόταις νὰ τὰ πάρουν· καὶ εἰς κάθε δύο ζευγάρια βόδια πέρνουν καὶ ἀπὸ ἕναν ἄνθρωπον διὰ νὰ εἶναι καραούρης. Εἰ δὲ ἄλλο τί νέον κατὰ τὸ παρὸν δὲν εἶναι· τὰ στρατεύματά τους στέκουν εἰς τὸν τόπον ἐκεῖ ὁποῦ ἐδιορήσθυκαν ἀπὸ ἀπερασμένω φθινόπωρο, καὶ κἀμία κείνησις κατὰ τὸ παρὸν δὲν εἶναι πλὴν ὅλῳ ἕνα χαζορέβονται. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔλειψα ὁποῦ νὰ φανερόνω τῷ θεοφρουρήτου Ὕψους της καὶ μένω

1788, Ἰαννουαρίου 15.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλώτητος ἐλάχιστος δοῦλος

Στέφανος δατάφος καὶ ναζύρης.

(V⁰:) Ῥωμαΐϊκο, ἀπὸ τὸν ναζύρην τῶν πλαγιῶν τοῦ Ἀρτζεσίου, Καϊνένι.

(Pecete de ceară neagră.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supusa mea [scrisoare] aduc înaintea Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că, în ce priveşte părţile vecine, e acum pace, linişte; atâta numai că în puţine sate ale Sibiiului din ordinul Chesarului sânt orânduiţi oameni cari merg prin sate şi, unde află boi mari cari să poată trage la căruţă, îi vreau pe acei boi pentru nevoia armatei, şi-i ieau în scris, şi-i lasă în socoteala proprietarilor, ca să-i aibă până ce vor avea nevoie de dânşii şi atunci să-i iea; şi la fiecare două părechi de boi ieau şi câte un om ca să fie păzitor. Şi alt ceva nou deocamdată nu e; oştile lor stau în locul unde s'au orânduit din toamna trecută, şi nu e pentru moment nicio mişcare decât numai că se pregătesc. Şi pentru aceasta n'am lipsit s'o arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, şi rămân

1788, Ianuar 15.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Ştefan vătaful şi nazir.

(V⁰:) Grecească, de la nazirul plaiurilor Argeşului, Câineni.

CCIII.

Ştefan Nazirul către un boier, despre cumpărarea de îndată a rachiului de prune în condiţii mai bune decât negustorii raiale. 1788, 15 Ianuar.

Καὶ αὖθις ταπεινὸς προσκυνῶ.

Ἐνδοξώτατε, τῆς φανερόνω ὅτι ἐδὼ εἰς τὰ πλάγια μὲ τὸ ἔλεος τοῦ ἁγίου Θεοῦ ἔγιναν δαμάσκινα πολλά, τὰ ὁποῖα οἱ λακοϊτώροι τὰ μεταχερίζουνταν καὶ τὰ κάμνουν ῥακῆ· ἀφτὸ τὸ ῥακῆ ὁποῦ ἔγινε ἄρχισαν ἀπὸ μέσα ἡ Οὐκγροιάνοι νὰ εὐγένουν καὶ νὰ τὸ πέρνουν μὲ τιμὴν νὰ τὸ πηγένουν μέσσα, τὸ ὁποῖον ῥακῆ φένεται νὰ εἶναι ἀνεμπόδισον ἀπὸ τὴν προσταγήν· τόσον ἀφτὴ ἡ σουντήτιδαις Οὐκγροιάνοι τῆς Νεμτζίας προξενοῦν μεγάλη ζυμία τοῦ ἀφθεντικοῦ βάμματος, ὅτι ἀφτὴ πληρόνουν τρία τὰ ἑκατῶ, εἰ δὲ ὅτταν τὸ ἀπεράσῃ ραγιᾶς, πληρώνῃ βάμμα ἄσπρα εἴκοσι εἰς τὸ μέτρον. Τόσσον εἰς πλάττος, παραστένω τῇ Ἐνδοξότητά της ὅτι ἀφτὸ τὸ ῥακῆ τρέχῃ ἡ τιμή του γρόσι ἕνα τὸ μέτρον· λοιπόν, ὅταν ἕνας μοζίκος σούντιτος φέρῃ μέτρα ἑκατῶ ῥακῆ, πληρώνῃ βάμμα γρόσια τρία· στοχασθῆται καὶ ὁ ραγιᾶς: εἰς ἑκατῶ μέτρα ῥακῆ πρὸς γρόσια 20 τὸ μέτρω κάμνουν γρόσια 16, παράδες 80. Τί ζυμία γίνεται εἰς τὸ ἀφθεντικὸν βάμμα, τόσον φανερόνω τῇ Ἐνδοξώτητά της ὅτι εἰς τὸ βάμμα τὸ νεμτζικον τοὺς ἐσινχορέθη τὸ βάμμα εἰς αὐτοὺς τοὺς κάτωθεν μαντέδαις, διὰ τὴν ἔλειψιν ὁποῦ ἔχουν ἡ Νέμτζοι καὶ διὰ τὸ ἐντερέσον τους· καὶ πάλιν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ψέφταις τοὺς ραγιάδαις φέρνουν ἀπὸ ἕναν σούντιτω, καὶ γίνεται ὁ σούντιτος οἰκοκίρης, καὶ γελοῦν τὸ ἀφθεντικὸν βάμμα.

Τὸ ῥακῆ τὸ ἐσινχώρεσαι ὁ βασιλέας ὁ Κέσαρος τὸ βάμμα τὸ ἐδικόν του, ὅποιος πηγένῃ μὲ ῥακῆ μέσσα, δὲν τὸν πέρνουν ἕναν ἄσπρον, μὲ τὸ νὰ ἔχουν ἔλειψις ἀπὸ ζαχερέ, καὶ διὰ βασιλεικῆς προσταγῆς ἐμποδίσθησαν ἡ ποβάρναις ὁποῦ νὰ μὴν κάμνουν ῥακῆ· διὰ τοῦτο τοὺς ἐδώθη ἡ ἄδια τῶν Οὐκγροιάνων σουντήτηδων νὰ ἔλθουν εἰς τὸν τόπον τῆς Βλαχίας καὶ νὰ ἀγοράσουν ῥακῆ ὅσο θέλουν, καὶ βάμμα νέμτζικον νὰ μὴν δόσουν, διὰ νὰ ἔχουν μπουλοῦκι εἰς τὸν τόπον τους. Παρόμοια ἐσινχόρεσαν τὸ βάμμα τὸ νέμτζικον, ὅτι ὅποιος ἤθελε εἶναι ἄξιος ἀπὸ τοὺς ἐδικούς τους σουντίτους νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βλαχιᾶ καὶ νὰ ἀγοράσῃ ζῶα, ἤτοι: βόδια, ἢ ἀγελάδια, κατζίκια, πρόβατα ἢ ζαχερέ, καὶ ὅταν σταθοῦν ἄξιοι νὰ ἀπεράσουν τὸ χωτάρῃ χωρὶς νὰ τοὺς πιάσουν, ὅσα ἀπὸ τὰ τοιάφτα ἐμποδισμένα τοὺς συν-

Şi iarăşi cu supunere mă închin.

Prea-slăvite, îţi arăt că aici la plaiuri cu mila Sfântului Dumnezeu s'au făcut prune multe, pe care locuitorii le ieau şi le întrebuinţează ca să facă rachiu; acel rachiu ce a fost au început de la ei Ungurenii să vie şi să-l iea cu preţ ca să-l ducă înuntru, care rachiu pare să nu fie oprit din ordin; atât că Ungurenii aceia ai Nemţiei căşunează mare pagubă vămii domneşti, căci ei plătesc trei la sută, iar, când îl trece un raià, plăteşte vamă douăzeci de lei la măsură. Cât despre întindere, arăt Slăvirii Tale că acel rachiu ajunge la preţul de un leu măsură; dar, când un mojic de sudit aduce o sută de măsuri de rachiu, plăteşte vamă trei lei; se gândeşte şi raiaua: la o sută de măsuri de rachiu câte 20 de lei măsura, fac lei 16, parale 80. Ce pagubă se face la vama domnească, atâta arăt Slăvirii Tale că la vama nemţească li s'a iertat vama la madelele de jos, pentru lipsa ce o au Nemţii şi pentru interesul lor; şi iar mulţi dintre mincinoşii raiale aduc vre-un sudit, şi se face suditul proprietar, şi-şi râd de vama domnească.

Rachiului i-a iertat Împăratul Chesarul vama sa: cine vine cu rachiu înăuntru, nu-i ieau niciun ban, căci au lipsă de zahereà, şi prin poruncă împărătească s'au oprit povernele să nu mai facă rachiu; de aceia li s'a dat voie Ungurenilor sudiţi să vie în locul Ţerii-Româneşti şi să cumpere rachiu cât vor, şi vamă nemţească să nu dea, ca să aibă bucluc în ţara lor. Asemenea au iertat vama nemţească, pentru ca oricine ar fi vrednic din sudiţii lor să meargă în Ţara-Românească şi să cumpere vite, adecă: boi, sau vaci, capre, oi sau zahereà, şi, când ar fi vrednici să treacă hotarul fără să-i prindă, cât despre astfel de mărfuri oprite li iartă Chesarul vama, pentru lipsa şi interesul lor; la acele ce

52220. Iorga „Hurmuzaki", XX.

χορνᾷ ὁ Κέσσαρος τὸ βάμμα, διὰ τὴν ἔλειψιν καὶ ἠντερέσον τους· εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ ἔχῃ χρίαν καὶ ἔλειψιν τοῦ τόπου του τοὺς ἐσινχόρεσαι τὸ βάμμα.

Τόσσον ἐγώ, ὡς δοῦλος πιστὸς τοῦ ὑψηλωτάτου μας Ἀφθέντου, ἐν φόβῳ Θεοῦ φανερόνω ὅλην τὴν ἀλίθειαν, καὶ πάλιν φανερόνω τῇ Ἐνδοξώτητά της διὰ ἀφτὸ τὸ ῥακῆ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πραγματευτάδαις τοὺς ῥαγιάδαις ἐμίρασαν ἄσπρα εἰς τοὺς λακοϊτόρους ἀπὸ τὴν α΄ ἄνοιξη, μὲ τέτειαν συμφωνίαν ὁποῦ νὰ πληρωθοῦν οἱ λακοϊτώροι ὅταν κάμνουν ῥακῆ· καὶ τῶρα εὐγένουν οἱ Οὐκγροιάνοι σουντήτηδαις καὶ δίδουν περίσσότερα καὶ πέρνουν τὸ ῥακῆ, ἡ ἐντόπιοι πραγματευταὶ μένουν καὶ χορὶς ῥακῆ καὶ δίχος νὰ ἔχουν τί νὰ πάρουν ἀπὸ τοὺς Βλάχους καὶ παντοτινᾷ ἀκολουθοῦν κρίσαις. Ἐνδοξώταται, παρακαλῶ νὰ τὸ ἀναφέρεται τὸν ὑψηλότατόν μας Ἀφθέντη, διὰ τὸ ὁποῖον μὲ ἀφτὸν τὸν τρόπων ἐφανέρωσα καὶ τῇ Ἐνδοξώτητά της, ὁποῦ νὰ γένῃ μία διόρθωσις διὰ ἀφτὸ τὸ ῥακῆ: ἢ διὰ προσταγῆς νὰ ἐμποδισθῇ μὲ τελεότητα ἢ νὰ μὴν ἔχουν τὴν ἄδιαν οἱ σουτήδαις νὰ ἀπεράσουν ῥακῆ καὶ μόνον ἡ ῥαγιάδαις νὰ ἔχουν τὴν ἄδιαν.

Καὶ παρακαλῶ θερμὸς νὰ τὸ ἀναφέρεται τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψους του, ὅτι, ἐν ὅσῳ δὲν μοῦ ἔλθῃ προσταγὴ ἀπὸ τὸ Ὕψους του πὸς νὰ ἀκολουθίσω μὲ ἀφτὸν τὸν μαντέ, ἐγὼ ἐμποδίζω τοὺς σουντήτιδαις ἀπὸ τὸ ῥακῆ. Καί, καθὸς μὲ ἔλθῃ ἡ προσταγή, οὕτος θέλω ἀκολουθίσῃ. Παρακαλῶ μὲ πρόττον λιπκάνον.

1788, Ἰαννουαρίου 15.

Ὁ ἀφτὸς ταποινὸς δοῦλος της

Στέφανος βατάφος.

ar avea nevoie şi lipsă locul său, li se iartă vama.

Atâta eu, ca rob credincios al prea-înălţatului nostru Domn în frica lui Dumnezeu arăt tot adevărul, şi iar arăt Slăvirii Tale pentru acel rachiu că mulţi din negustorii raiale au împărţit bani la locuitori de la cea d'intâiu deschidere, cu acea învoială ca să plătească locuitorii când vor avea rachiu; şi acuma iese Ungurenii sudiţi şi dau mai mult şi iau rachiul, iar negustorii localnici rămân şi fără rachiu şi fără să aibă ce lua de la Români, şi pretutindeni urmează judecăţi. Prea-slăvite, mă rog să o aduci la prea-înălţatul nostru Domn; pentru care în acest chip am arătat şi Slăvirii Tale, ca să fie o îndreptare pentru acel rachiu: sau prin ordin să se oprească totul sau să nu aibă voie sudiţii să treacă rachiu şi numai raialele să aibă voie.

Şi mă rog călduros să o aduci înaintea Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, căci, de nu-mi va veni poruncă de la Înălţimea Sa cum să urmez cu madeaua aceia, eu opresc pe sudiţi de la rachiu. Şi, cum îmi va veni porunca, aşa voiu urma. Mă rog cu întâiul lipcan.

1788, Ianuar 15.

Acelaşi supus rob al Tău

Ştefan vătaful.

CCIV.

1788, 15 Ianuar. Ştefan vătaful către un boier, despre stricarea podului de la Olt, pe care nu vor să-l refacă ţeranii.

Καὶ αὖθις ταποινὸς προσκυνῶ.

† Μὲ τὸ δουλοικόν μοι τῆς φανερόνω ἐδὼ εἰς τὴν σκάλαν καὶ εἰς τὸ χωρίον Καϊνάνη εἶναι τὸ νερῷ ὁ Ὄλτος, ὁποῦ τρέχῃ εἰς τὴν μέση: ὅσοι ἔρχουνται διὰ τὸ Βουκορέστη ἢ εἰς τὰ 12 καντιλίκεια πρέπη νὰ ἀπεράσουν τὸν Ὄλτῳ, καὶ ὅσοι πάλιν ἔρχουνται ἀπὸ τὸ Βουκορέστη καὶ θέλουν νὰ πηγαίνουν μέσσα πάλιν ἀπερνοῦν τὸν Ὄλτον, καὶ κοντωλογῆς εἰς τὸν Ὄλτον εἶναι ἀπέραζμα μεγάλω μὲ τὰ σινηθειζμένα μενζήλια, ὁποῦ πηγενοέρχουνται εἰς ἀφτὸ τὸ ἀπέραζμα τοῦ Ὄλτου· οἱ χωρηανοὶ

Şi iarăşi supus mă închin.

† Cu supusa mea [scrisoare] îţi arăt că aici la şchele şi în satul Câineni este apa Oltul, care trece la mijloc: câţi vin pe la Bucureşti sau la cele douăsprezece judeţe trebuie să treacă Oltul, şi câţi iarăşi vin de la Bucureşti şi vreau să meargă înuntru iarăşi trec Oltul, şi în scurt la Olt e trecere mare cu obişnuitele menziluri, care vin şi pleacă la acea trecere a Oltului; ţeranii din Câineni îl au în samă, şi satul Câi-

ἀπὸ τὸ Καϊνάνη τὸ ἐξουσιάζουν, καὶ τὸ χορίφ Καϊνάνη ἦτον ὑποχρεωμένοι νὰ φθιάνουν πόδφ καὶ λοῦντρα, ὡσὰν ὁποῦ ἀφτὸ τὸ χωριῷ πέρνῃ τὸ σήμφερον· τῶρα ὅμως ὁ πόδος ὁποῦ ἦτον ἐπνίγη εἰς τὸν Ὄλτον καὶ ἐσφαλίσθη τὸ ἀπέραζμα τοῦ Ὄλτου. Ἔκραξα τοὺς χοριανούς, τοὺς ἔδωσα ζώρη νὰ φθιάσουν ἄλον πόδων, καὶ μὲ πρόφασαις δὲν θέλουν νὰ κάμουν· καὶ εἶναι ἕνας μῆνας ὁλόκληρος ὁποῦ ἐσφαλίσθῃ τὸ ἀπέραζμα τοῦ Ὄλτου. Ἐν ὅσῳ ὁποῦ εἶχαν συνήθειαν τὸ χωρίφ Καϊνάνη, καὶ ἐπουλοῦσαν ἀφτὸ τὸ σήμφερον εἰς ξένους, ἤτοι τὸ ἀπέραζμα τοῦ Ὄλτου, παντοτινᾷ ἦττον ἡ πόδοι διορθωμένοι· εἰ δὲ τῶρα ἀφτὸ τὸ σήμφερον τὸ βαστᾷ τὸ χωριῷ, διὰ νὰ ὀφελεθοῦν καληόττερα, καὶ ἄφισαν καὶ ἐπνίγεικε ὁ πόδος καὶ ἄλον δὲν θέλουν νὰ κάμουν, καὶ ἐσφαλίσθη καὶ τὸ ἀπέρασμα τοῦ Ὄλτου, ὅς ἀναγέον ὁποῦ εἶναι ἐτόλμησα νὰ φανερόνφ τῇ Ἐνδοξώτητά της ὁποῦ νὰ τὸ ἀναφέρεται τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕφους της, ὅτι ἠμπορῇ νὰ ἀκολουθίσῃ ἀπὸ τὰ συνηθειζμένα μενζήλια, μὲ κερὸν καὶ χορὶς κερόν, ὁποῦ πηγενοέρχουνται, καὶ δὲν ἔχουν μὲ τί νὰ ἀπεράσουν. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἔλειψα ὁποῦ νὰ τῆς φανερόσῳ ὁποῦ διὰ προσταγῆς νὰ γένῃ διόρθωσις, ὁποῦ νὰ μὴν μὲ εὕρεται ἐμένα ἐττεῖαν ἂν παραπονεθῇ κανὶς ὅτι δὲν ἐφανέρωσα οὕτῳ. Καὶ μένω, προσκυνῶντες την,

1788, Ἰαννουαρίου 15.

Ὁ ταποινός της δοῦλος
Στέφανος βατάφης.

Παρόμοιον ἐφανέρωσα καὶ τὸν ἀφθεντικὸν ἄρχοντα σεκρετάριον.

neni e îndatorit să facă podul şi luntrile, ca unul ce acel sat trage folosul; dar acum podul ce era s'a înecat în Olt şi s'a stricat trecerea Oltului. Am chemat pe ţerani, li-am dat zor să facă alt pod, şi cu pretexte nu vreau să-l facă; şi e o lună întreagă de când s'a stricat trecerea Oltului. Cât timp avea obiceiu satul Câineni şi vindea acest folos la străini, adecă trecerea Oltului, totdeauna erau podurile îndreptate; iar, dacă acum acel folos îl poartă satul, ca să folosească mai bine, au şi lăsat de s'a înecat podul şi altul nu vor să-l facă, şi s'a stricat şi trecerea Oltului, aşa că a fost de nevoie de am cutezat să arăt Slăvirii Tale ca s'o aduci înaintea Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, căci poate urma de la obişnuitele menziluri, cu prilej şi fără prilej, să tot vie şi plece, şi să n'aibă cu ce trece. Şi de aceia n'am lipsit să-ţi arăt pentru ca prin ordin să se facă îndreptare, ca să nu mă afle pe mine vinovat de se va supăra cineva că nu s'a arătat aceasta. Şi rămân, închinându-mă dumitale,

1788, Ianuar 15.

Robul Tău supus
Ştefan Vătaful.

Una ca aceasta am arătat-o şi dumisale secretariului domnesc.

CCV.

Ioan capuchehaiaua către Căminarul Constantin, despre ştirile că Alexandru-Vodă Mavrocordat Fugarul vine spre Moldova cu oşti ruseşti şi alte ştiri de la Turci. 1788, 16 Ianuar.

Τὴν Εὐγενήαν της δουλικῶς προσκυνῶ.

† Μὲ τῶ ταποινῶν καὶ δουλικῶν μου διλοποιῶ τὶ Εὐγενία της ὅτι εἰς τὴν ια΄ τοῦ παρόντως ἔλαβα ἕνα γράμμα καὶ ἕναν καϊμὲν ἀπὸ τῶν Ζήχνελη Χ.-Χασάν-άγᾶ, κιοπροϋέμινὴ τῆς Ἰσάκτζας, καὶ μὲ γράφει εἰς τὸ γράμμα ὅτι αὐτὸν τῶν καϊμὲν νὰ τὸν προφθάσω εἰς τῶ Ὕφος του μὲ πρότων, καὶ δὲν ἤχα μὲ ποίων νὰ τῶν στείλω εὐθής.

Ἔτι διλοποιῶ τὶ Εὐγενία της ὅτι ἐπληροφωρίθην παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου Ἀγᾶ κούλκεχαγεσὶ τῆς Ἰμπραΐλας μερικὰ χαβαδήσια,

Nobleţei dumitale cu supunere mă închin.

† Cu supusa şi robita mea [scrisoare] îţi arăt dumitale că la 11 ale lunii de faţă am primit o scrisoare şi o *caimeà* (petiţie) de la Hagi-Hasan-aga de Zihne, emin al podului Isaccei, şi-mi scrie în scrisoare ca acea caimeà să o înaintez cât mai iute Înălţimii Tale, şi n'am avut cu cine s'o trimet de-a dreptul.

Încă-Ţi arăt dumitale că am aflat de la prea-strălucitul aga cul-chehaie al Brăilei unele ştiri, anume că la 13 ale lunii de

διλαδὴ εἰς τὴν ιγ΄ τοῦ παρόντος ἦλθεν ἕνας τάταρης ἀπὸ τῷ μέρος τῆς Μπογδανίας, εἰς τῷ κονάκη τοῦ ἐνδοξοτάτου Ναζήρ-ἀγᾶ, φέρνωντας τὰ αὐτὰ χαβαδίσια πολὰ φωβερά, καὶ ὅλη ἡ Ἰμπραΐλήδες ἐσυνχήσθησαν. Καὶ εἰς τὴν ιδ΄ τοῦ αὐτοῦ ἦλθεν ἕνας ἄνθρωπος τοῦ ὑψηλοτάτου σερασκὲρ Ἀλή-πασιὰ ἀπὸ Ἰσμαΐλη διὰ μίαν ὑπόθεσιν, καὶ ἔκαμεν ταρίφη καὶ αὐτῶς τὰ ἴδια χαβαδήσια, ὅτι ὁ Ταταρχάνης ἐπῆρεν ἴδισην ἀπὸ τῷ μέρος τῆς Μπούλτζης ὅτι εἰς τῷ μέρος τῆς Λεχίας ἦλθεν ὁ Ἀλεξάνδρι-Βώδας Μαυροκωρδάτως μὲ τέσσαρες χιλιάδες στράτευμα ρουσικῶν, ζητῶντας νὰ ἔλθη εἰς τὰ ἄλα στρατεύματα τῶν Ῥουσῶν, ὁποῦ εὑρίσκωνται εἰς τῶ μέρος τῆς Μπούλτζης, μὲ σκοπῶν ὁποῦ νὰ ἀπεράσουν εἰς Μπογδανίαν, καὶ ὅλη ἡ ἄκρα καὶ Μπογδανία ἐσυνχήσθη, πλήν, πέρνοντας τὴν ἴδισην ὁ Ταταρχάνης, εὐθὺς ἔγραψεν πρὸς τῶν ὑψηλότατον σερασκὲρ Ἀλή-πασιά, ὁποῦ νὰ σηκωθὴ μὲ ὅλων τῶ στράτευμά του νὰ ὑπάγη εἰς Μπογδανίαν διὰ ἡμδάτι, καὶ ὁ ὑψηλότατος σερασκὲρ Ἀλή-πασιάς, βλέπωντας τὰ τιαῦτα, εὐθὺς ἐπρόσταξεν εἰς ὅλες τὲς ὀρτάδες νὰ ἑτιμασθοῦν, γράφωντας καὶ εἰς τὴν Πόλην νὰ τοῦ ἔλθη ἄδεια, ὁποὺ νὰ σηκωθὴ ἀπὸ Ἰσμαΐλη διὰ νὰ ὑπάγη εἰς τῶ μέρος ἐκείνω. Ὅθεν δὲν ἔλειψα νὰ τῷ φανερόσω τὴ Εὐγενήα της, καὶ ἡ Εὐγενήα της θέλη πληροφορίση τῶ Ὕψος του διὰ τὰ πάντα: ὅτι καὶ εἰς τῶ ἑξῆς, ἤτοι ἤθελεν ἀκολουθήση, θέλω φροντίση, ὡς σκλάβως τοῦ ὑψηλοτάτου μας Αὐθέντου, ὁποῦ νὰ σᾶς προφθάσω τὴν ἴδισην.

Ἔτι εἰς τὴν ιε΄ τοῦ αὐτοῦ ἦλθεν τῷ ἀζέλφερμάνη τοῦ ἐνδοξοτάτου Ἰσμαΐλ-πασιά, Ἰμπραΐλ μουχαφιζή, διὰ νὰ ὑπάγη εἰς Ἰσμαΐλη, καὶ εἰς τῶν τῶπον του ἔρχεται κἄπιως Μαχμούτ-πασιάς.

Ὅμως, Αὐθέντι μου ἄρχων Καμηνάρι, ὡς δοῦλος της, παρακαλῶ τὴ Εὐγενήα της περὶ τούτου ὁποῦ σᾶς ἀναφέρο νὰ μὴν συνχησθίται κατ' ἐπάνω μου, ὅτι ἐπὶ Θεοῦ μάρτιρα ἐπιμελῶ καὶ ἀγαπῶ νὰ δουλεύσω μὲ κάθε ἐπιμέλην καὶ μὲ κάθε σαδακάτι, ὡς σκλάβως τοῦ Ὕψους του μὲ διορίαν ὅσων εἶναι ἐκ Θεοῦ, καὶ ἀναφέρο τὴ Εὐγενήα της περὶ τοῦ ἁγᾶ κούλ-κεχαγεσί, μὲ πωλὴν ἀγάπην καὶ προθιμίαν προσφέρναιτε πρὸς τῷ Ὕψος του, φροντίζωντας νὰ δουλεύση τῷ Ὕψος του, καί, ἂν τῶ εὗρι εὔλογων ἡ Εὐγενήα της, νὰ γένη κεραίμοι τοῦ ὑψηλοτάτου μας Αὐθέντου, ὁποὺ νὰ τοῦ σταλθὴ τίπωτες ὡς ἕνα χιλάλη χεδιγαί, καὶ θέλη τῷ ἔχη διὰ μεγάλω κεραίμοι· καὶ μένη εἰς τὴν εὐγενηκήν σας προέρεσην.

faţă a venit un Tatar (curier) din partea Moldovei, aducând aceleaşi ştiri foarte grozave, şi toţi Brăilenii s'au tulburat. Şi la 14 ale aceleiaşi a venit un om al prea-înălţatului Serascher Alì-Paşa din Ismail pentru o afacere, şi a lămurit şi el aceleaşi ştiri, că Hanul Tatarilor a primit ştire din partea Bălţilor că în partea Lehiei a venit Alexandru-Vodă Mavrocordat cu patru mii de oaste rusească, încercând să vie la celelalte oşti ale Ruşilor, care se află în partea Bălţilor, cu scop ca să treacă în Moldova, şi toată margenea şi Moldova s'au tulburat, dar, luând ştire Hanul Tatarilor, îndată a scris către prea-înălţatul serascher Alì-Paşa, ca să se ridice cu toată oastea lui să vie în Moldova în ajutor, şi prea-înălţatul Serascher Alì-Paşa, văzând unele ca acestea, îndată a orânduit la toate ortalele să se gătească, scriind şi la Ţarigrad să-i vie învoire ca să iasă din Ismail, spre a merge la locul cela. Deci n'am lipsit să ţi-o arăt dumitale, şi dumneata vei înştiinţa de toate pe Înălţimea Sa; ceia ce şi pe urmă, de se va întâmpla ceva, mă voiu gândi, ca sclav al prea-înălţatului nostru Domn, să-ţi dau ştire.

Încă la 15 ale aceleiaşi a venit grabnicul firman al prea-slăvitului Ismail-Paşa, Ibrail-muhafizul ca să meargă la Ismail, şi în locul lui vine unul Mahmud-Paşa.

Dar, dumneata Căminarule, ca rob al tău, te rog pe dumneata de aceasta ce-ţi aduc să nu te superi pe mine, căci, martur mi-e Dumnezeu, mă îngrijesc şi-mi place a sluji cu toată luarea aminte şi cu toată slujba ca sclav al Înălţimii Sale, cu sorocul celor ce sânt de la Dumnezeu, şi-ţi arăt dumitale despre aga culchehaia că are multă dragoste şi grabă către Înălţimea Sa, gândindu-se a sluji Înălţimii Sale, şi, dacă afli cu cale dumneata, să se facă o graţie a prea-înălţatului nostru Domn de a i se trimete ceva ca un cuvenit dar, şi o va privi ca un mare har; şi rămâne la socotinţa dumitale nobilă.

Ἔτι περὶ τῶν ἐρχομῶν τοῦ μπάσ-τζιαούσι τοῦ ἐνδοξοτάτου Ἰμπραΐλ-μουχαφιζῆ Ἰσμαΐλ-πασιά, ὁποῦ ἦλθεν εἰς Βουκουρέστη, καὶ ἐπίστρεψεν ἀνενέργιτως, πολὰ ἐσυνχήσθη, πλὴν περὶ τούτου τῶν δούλων της καὶ τῶν σελαίφι μου Χ. Ἰωάννη μὰς ἐστενωχόρεσαι ἀπὸ τῶν θημῶν ὁποῦ ἤχαι.

Ταῦτα καὶ ξανὰ προσκυνῶντας μένο,

[αψ]πη', Ἰαννουαρίου ις'.

Τῆς Εὐγενήα[ς] σας ταποινῶς δοῦλος

Ἰωάννης Καπ[ου]κεχα[γιάς].

(V⁰) Τῷ εὐγεναιστάτῳ ἄρχοντι Καμινάρι, κυρίῳ μοι κυρίῳ Κωνσταντίνῳ· προσκυνητῶς.

(Pecete de ceară neagră.)

Încă pentru sosirile lui baş-ceauş al prea-slăvitului muhafiz de Brăila, Ismail-Paşa, care a venit la Bucureşti şi s'a întors fără ispravă, mult s'a tulburat, numai cât pentru aceasta robul Tău şi sluga mea Hagì-Ioan au scăzut din cinstea ce aveau.

Acestea şi, iar închinându-ne, rămân,

[17]88, Ianuar 16.

Ai Nobleţei Tale supus rob

Ioan capuchehaia.

Prea-nobilului domn Căminar, dumnealui, domnul Constantin, cu plecăciune.

CCVI.

Medelnicerul Gheorghe Jianu şi Pitarul Dimitrie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte monede nemţeşti găsite la Novaci. 1788, 16 Ianuar.

Ὑψηλότατε καὶ εὐσπλαγχνικώτατε ἡμῖν Αὐθέντα!

† Μὲ τὸ δουλικόν μας ταπεινῶς ἀναφέρομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι χθές, κατὰ τὴν ιε'ην τοῦ παρόντος, διεξοδικῶς ἀναφέραμεν τῷ Ὕψει της διὰ δύω μονέδαις νέμτζικαις ὁποῦ εὑρέθησαν εἰς τὸ χωρίον Νοβάτζι ἀπὸ τὸ πλάγι Νοβατζοῦ, καὶ ἔχει μέσα, ἡ μία ἄσπρα δέκα τέσσαρα· αἱ ὁποῖαι, φοβούμενοι νὰ μὴ παραπέσουν, εἶχαν βασταχθῆ ἐδῶ, τώρα δὲ μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Δημήτρη καφετζῆ τοῦ θεοφροτρήτου Ὕψους της (ὅστις εἶχεν ἔλθῃ μὲ πανέκλαμπρον αὐτῆς προστα-γὴν διὰ νὰ τῷ κάμωμεν τεσλίμι τὸν πολκόβνικον Ἰωαννάκην καὶ τὸν βατάφον Στογιάνον ἀπὸ τὸ πλάγι Βουλκάνου, καὶ τὸν Κωνσταντῖνον Κρουδίον βατάφον ἀπὸ τὸ πλάγι Νοβατζοῦ διὰ νὰ τοὺς στείλλῃ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της) τῷ ἐδώσαμεν ταῖς μονέδαις ὁποῦ εὑρέθησαν, διὰ νὰ τὰ φέρῃ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, λέγωντάς μας ὅτι θέλει διὰ νὰ ὑπάγῃ καὶ εἰς τὸν τόπον ὁποῦ εὑρέθησαν αἱ μονέδαις διὰ νὰ περιεργασθῆ τὸν τόπον καὶ τὸ σκάψιμον, ὁποῦ νὰ πληροφορήσῃ πλατητέρως τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της αὐτὸν τὸν μαδέν. Ὅθεν καὶ δὲν ἐλλείψαμεν νὰ τὸ ἀναφέρωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της.

αψπη', Ἰανουαρίου ις'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοσεβάστου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι

Γεώργιος Ζιάννος μεδ.

Δημήτριος Πιτάρης.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălţate şi prea-milostive Doamne al nostru.

† Cu supusa noastră [scrisoare] aducem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că ieri, la 15 ale lunii de faţă, pe larg am arătat Înălţimii Tale pentru două monede nemţeşti ce s'au găsit în satul Novaci din plaiul Novacilor, şi cuprinde fiecare paisprezece bani; care, temându-ne să nu se piardă, se aduseseră aici, iar acum cu întoarcerea lui Dimitrie cafegiul Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite (care venise cu prea-strălucita-Ţi poruncă pentru a-i da pe polcovnicul Ienachi şi pe vătaful Stoian din plaiul Vulcanului şi pe Constantin Crudiul vătaful din plaiul Novaciului ca să-i trimeată la de Dumnezeu păzita-Ţi Înălţime) i-am dat monedele ce s'au aflat, ca să le ducă Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, spuindu-ni că va merge şi în locul unde s'au aflat monedele ca să cerceteze locul şi groapa, ca să lămurească mai pe larg despre această afacere pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită. Pentru care nici n'am lipsit să o aducem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

1788, Ianuar 16.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi

Gheorghe Jianu Medelnicer.

Dimitrie Pitar.

CCVII.

Oltenița, 1788, 18 Ianuar.

Bimbașa Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boierul Pană Filipescu, care i-a fost încredințat.

Ἡψηλότατέ μι Αὐθέντι.

Σήμερα ἔλαβα τὴν ἀπὸ Ἰανουαρίου 17 προσταγήν σας μὲ τὸν ἄρχοντα καφταντζὴ τοῦ Ὕψους της, καὶ εὐθύς, ὃς μὲ προστάζῃ διὰ τὸν προϊνμπάνον Πάνον Φηληπέσκουλον, τὸν ἔκαμα τεσλήμη ὁμοῦ μὲ τὸν ὀτάπασι ὁποῦ τὸν ἔφερεν καὶ τὸν ἐδικόν μου ὀτάμπασι μὲ δίο νεφέρι, καὶ παρακαλὸ νὰ δόσητε τὸν ὀτάμπασίν μου μήαν ἀπόδηξιν ὅτι τὸν ἔκαμεν τεσλήμη. Καὶ ὅτι εἶναι ἡ προσταγή σας.

[17]88, Ἰανουαρίου 18. Ὀλτένητζα.

Τῆς Ἡψηλότισας

δοῦλος

Πίν-πασὴς Σαλίς.

(Pe dos: pecete turcească de ceară roșie.)

Prea-înălțate Doamne al mieu.

Azi am primit porunca Ta de la 17 Ianuar cu dumnealui caftangiul Înălțimii Tale, și îndată, cum îmi poruncești pentru fostul Ban Filipescu, l-am primit împreună cu odobașa care l-a adus și cu odobașa al mieu cu doi neferi, și mă rog să dai obobașei al mieu o adeverință că l-a încredințat. Și ce-Ți e porunca.

[17]88, Ianuar 18. Oltenița.

Al Înălțimii Tale

rob

Bimbașa Salì.

CCVIII.

1878 20 Ianuar.

Vasile Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Pașa-zadè și oștile ce trec.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα.

† Μὲ τὸ δουλικόν μου ταπεινῶς δηλοποιῶ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, φθάσας μὲ τὴν ἔκλαμπρον εὐχήν της εἰς Ἀφουμάτζι περὶ τὰς ἕνδεκα ὥρας τῆς ἡμέρας, μὲ πολὺν κόπον καὶ μεσακάτι, δὲν ἔλειψα νὰ ἐρευνήσω τὰ περὶ τοῦ ἀσκερίου, καὶ ὅτι ηὗρα μεβτζοῦτι τόσον τὸν Πασᾶ-ζαδὲ μὲ τὸ ἔκλαμπρον τοῦϊ καὶ μὲ τὰ νεφέριά του, ὅσον καὶ τὸν καπετάνον ταραπάνο Διαμαντὴν μὲ τοὺς λοιποὺς δύο πουλούκ-πασάδες μὲ τὰ νεφέριά τους, τοὺς ὁποίους, μὲ τὸ νὰ εἶναι πεζοί, τοὺς ἐδιώρασα αὔριον τὸ πουρνὸ νὰ κινήσουν ἀναμφιβόλλως ἐμπρῶς ἕνα κονάκι, τὸν δὲ Πασαζαδέ, μὲ τὸ νὰ εἶναι καβάλα, τὸν ἔχω μαζῆ μου· ὁ δὲ πουλούκπασης τῶν Ἀλαβανίτων δὲν ἠμπορεῖ νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ, μὲ τὸ νὰ μὲ εἶπεν ὅτι ἔχει νὰ λάβῃ τὸν λουφέν του, καὶ ἔρχεται αὔριον εἰς προσκύνησιν τοῦ Ὕψους της. καί, ἂν εἶναι προσταγὴ τοῦ Ὕψους της διὰ νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ, μὲ εἶπε ὅτι ἠμπορεῖ νὰ μᾶς προφθάσῃ μὲ τὸ νὰ ἔχῃ παλικάρια ἀξιόλογα, καὶ ὁ ἴδιος εἶναι καὶ ζα[πίτης] καλὸς καὶ παλικάρι, καὶ ὅλον τὸ χωρίον εἶναι εὐχαριστημένον ἀπὸ αὐτόν· ὅστις καὶ μὲ εἶπεν ὅτι ἐπέρασαν σήμερον ἀπὸ ἐδῶ ἕως τριάντα, σαράντα ἀνατολίταις σεφερλίδες, ἐρχόμενοι ἀπὸ τὸ Πενδέρι, καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ ἔμβουν εἰς τὸ

Prea-înălțate și prea-bunule Doamne al mieu.

† Cu supusa mea [scrisoare] umil arăt Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite că, ajungând cu strălucita-Ți rugă la Afumați pe la ceasurile unsprezece din zi, cu multă trudă și greutate, n'am lipsit a cerceta pentru oastea turcească, și că am găsit de față atât pe Pașa-zadè cu strălucitul tuiu și cu neferii lui, cât și pe căpitanul de darabani Diamandì cu ceilalți doi bulucbași cu neferii lor, cari, fiind pedeștri, i-am orânduit ca mâne dimineață să meargă neapărat cu un conac înainte, iar pe Pașazadè, fiind el călare, îl țin cu mine; însă bulucbașa Albanesilor nu poate să ne urmeze, spunându-mi că are a-și lua leafa, și vine mâni la închinarea Înălțimii Tale, și, dacă e porunca Înălțimii Tale să ne urmeze, mi-a spus că poate să ne ajungă, căci are voinici de ispravă, și el însuși este și bun zabet și voinic, și tot satul e mulțămit de dânsul; care mi-a și spus că au trecut azi pe acolo până la treizeci, patruzeci de Anatoliți ostași, venind de la Bender, și nu i-a lăsat să între în satul acela, și i-au spus

χωρίον αὐτό, καὶ τὸν εἶπον οἱ ῥηθέντες ὅτι πηγαίνουν πρὸς τὸ Ὕψος της νὰ ἔμβουν εἰς δούλευσίν της. Τὸ τόπι εἶναι μὲ ἕνα τοπτζὴν μόνον, καί, ἂν δὲν εἶναι διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ ἄλλος, θέλω διορίσει ἕνα ἀπὸ τὰ νεφέρια εἰς τὸν τόπον τοῦ δευτέρου τοπτζῆ.

Ὕστερον ἀφ' οὗ ἔφθασα ἐδὼ ὁ δοῦλος της ἤρχισαν νὰ ἔρχωνται καὶ οἱ συνδιωρισμένοι ἄρχοντες, κατακρυωμένοι καὶ παγομένοι ἀπὸ τὴν μεγάλην κακοκαιρίαν καὶ κρύον, καὶ οἱ ἄνθρωποί τους καὶ τὰ ζῶα τους ἀφανισμένα. Ὅθεν, τόσον διὰ νὰ ἔλθουν καὶ οἱ ἐπίλοιποι, ὅσον διὰ νὰ ἔμβωμεν εἰς κατάστασιν τοῦ δρόμου καὶ διὰ νὰ παύσῃ καὶ αὐτὸς ὁ σφοδρότατος ἀέρας, ὁποῦ τῇ ἀληθείᾳ τυφλώνει τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ ζῶα, τὸ Σάββατον τὸ πουρνὸ θέλομεν κινήσει ἀπὸ ἐδὼ πρὸς τὸν δρόμον τοῦ Πουζαίου· πρὸς τούτοις διὰ νὰ ἔλθουν καὶ τὰ ταβούλια καὶ ζουρνάδες, ὁποῦ νὰ μὴν μείνῃ κἀνένα κουσοῦρι κατ[όπιν], μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ δρόμος δυσκολώτατος.

Τὸ ἔκλαμπρον τοῦϊ εἶναι στημένον εἰς τὸ μέρος ὁποῦ κάθεται ὁ Πασαζαδές, καί, κάθε πουρνό, ἀφ' οὗ κιλδίσῃ τὸ ναμάζιν του, τὸ στήνει ἔξω ἀπὸ τὴν πόρταν του, καὶ τὸ βράδη τὸ πέρνει μέσα, βάλλωντας εἰς τὸ προσκέφαλόν του.

Ἰδοὺ ὁποῦ περικλείω εἰς τὸ παρόν μου δουλικὸν ἓν καταστιχάκι δηλωτικὸν τῶν ὅσων ἀρχόντων ἦλθαν καὶ τῶν ὅσων ἔμειναν. Καὶ ταῦτα δουλικῶς προσμένωντας τὰς ἐκλάμπρους αὐτῆς προσταγάς.

ᾳψπη΄ῳ, Ἰαννουαρίου κ΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Βασίλειος Ποστέλνικος.

(Pecete neagră pe dos.)

aceia că merg la Înălţimea Ta ca să între în slujba Ta. Tunul e numai cu un tunar şi, dacă nu e să vie şi altul, vom orândui pe unul din neferi în locul tunarului al doilea.

Pe urmă, după ce am sosit eu, robul Tău, au început să vie şi cei împreună cu mine orânduiţi boieri, încremeniţi şi îngheţaţi de marea vreme rea şi frig, şi oamenii lor şi vitele prăpădite. Deci, atât ca să vie şi ceilalţi, cât şi ca să ne apucăm de drum şi ca să înceteze şi acest aier foarte aspru, care cu adevărat orbeşte pe oameni şi vitele, Sâmbătă dimineaţă vom pleca de aici pe drumul Buzăului; pe lângă aceasta să vie şi tobele şi surlele, ca să nu rămâie nicio lipsă îndărăt, căci drumul e foarte greu.

Strălucitu-Ţi tuiu e aşezat în partea unde stă Paşa-zadè, şi în fiecare dimineaţă, de când îşi face rugăciunea, îl aşează afară de poarta lui, iar seara îl ia, aşezându-l la căpătâiul său.

Iată că închid în [scrisoarea] de faţă supusă a mea un mic catastih care arată câţi boieri au venit şi câţi au rămas. Şi acestea cu supunere, aşteptând strălucitele-Ţi porunci.

1788, Ianuar 20.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, prea-mic rob

Vasile Postelnic.

CCIX.

Ioan capuchehaia către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre condiţiile în care se pot avea caicele pentru zahereà. 1788, 31 Ianuar.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μὲ τῶ εὐτελὲς καὶ δουλικῶν μοι ἀναφέρο τῶ θεόστεπτων Ὕψη της ὅτι εἰς τὰ κγ΄ τοῦ παρόντος πανέκλαμπρας αὐθεντικάς της προσταγὰς ἔλαβον μὲ τῶν ἐρχομῶν εἰς Ἰμπραΐλα τοῦ ἄρχοντος Παχαρνίκου Κιανή, καὶ κατὰ τὰ πὰν ἐκλάμπρους της προσταγὰς θέλω ἀκολουθίσῃ, καί, σὺν ὁμιλόντας μετὰ τοῦ ἄρχοντος Παχαρνίκου Κιανή, μὲ ἔδοσεν κατάστιχον διὰ ὅσον κριθάρι ἐσύναξεν ἕως τῶρα ἡ Εὐγενεία του ἀπὸ τὼ καδηλίκι, καὶ ἐλπί-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu scrisoarea mea smerită şi supusă aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu încununate că la 23 ale lunii am primit poruncile Tale domneşti prea-strălucite cu venirile la Brăila ale dumisale Păharnicului Chianì, şi voiu urma după poruncile-Ţi prea-strălucite, şi, vorbind cu dumnealui Păharnicul Chianì, mi-a dat catastih de cât orz a strâns până acum dumnealui din judeţ, şi nădăjduim ca în puţine zile

ζωμεν εἰς ὀλήγας ἡμαίρας νὰ περιλάβω κριθάρι παρὰ τῆς Εὐγενείας του, πλὴν ἀπὸ τὰ ἄλα καδηλίκια ἕως τόρα κἀμίαν ἤδισην δὲν ἔχω εἰς τή χερακέτι εὑρίσκωνται.

Ἐσύντιχα καὶ μὲ τὸν ἐνδοξότατων Ναζήρ-ἀγᾶ, ὁποῦ νὰ μαὶ δόσι χείρα βοϊθίας διὰ τὸν ναύλον τῶν καϊκιόν, καὶ μὲ κάθε λογὴς τρόπους ἐφροντίσαμαι διὰ νὰ ξεπαίσομεν ἀπὸ τὴν τιμὴν ὁποὺ ἦχεν πληρόση ἐπέρσι ὁ ἄρχων Στόλνικος Ἰωννήτζας, καὶ δὲν ἐστάθη τζαρές, ἐπειδὴ καὶ πρῶτον τοὺς ἦχαι πληρόσι πρὸς ἥκοσι τρὶς παράδες τῶ κοιλῶν, ἔπειτα τοὺς ἐπλήροσεν πρὸς ἥκοσι ἑπτά· μάλιστα εὑρίσκουν πρώφασιν ὅτι ἀκόμα εἶναι χειμῶνας καὶ τὰ καΐκια θέλουν μεραμέτι καὶ ἔχουν ἔξοδα βαριά, ἐπειδὴ καὶ ἐφέτος τὰ νερὰ εἶναι ὀλήγα καὶ τὰ ἀμπάρια τὴς Ἰσάκτζας πεύτουν μακρὰν ἀπὸ τὴν σκάλαν καὶ ἔχουν μεγάλη δησκολεία, καὶ ἐκ τούτου δὲν ἐστάθι τζαρὲς διὰ νὰ ξεπαίσωμεν ἀπὸ τὴν ἐπερσινὴν τιμήν, καὶ ἔγιναι ἀπόφασης πρὸς ἥκοσι τρὶς παράδες τῶ κοιλῶ, καὶ ἔβαλαν ἥκοσι ἡμαίρες διορίαν ἕως νὰ παστρευθοῦν τὰ μπούζια ἀπὸ τὴν Δοῦνα, διορθώνοντας καὶ αὐτὴ τὰ καΐκια τους, καί, ἐρχάμενη ἡ διορία, οὺν Θεὸ εὐθὺς θέλωμεν φορτῶσι ὅσα καΐκια εὑρίσκωνται ἐδώ, ὅμως κατὰ τῶ παρὸν ἐτίμασα μαγαζιὰ ὁποῦ, ἐρχάμενω τῶ κριθάρι, νὰ τῶ ξεφορτῶσο.

Ἔτι ὁ ἐνδοξότατος Ναζήρ-ἀγᾶς στέλνη ἓν ταχριράτι εἰς τὸ Ὕψος της, εἰς εὐχαρίστησιν τοῦ κριθαρίου, καὶ ἔδηξεν εἰς ὅλους τοὺς ἀγάδες τῆς Ἰμπραΐλας ὅτι εὐχαριστήθη πολὰ παρὰ τῶ Ὕψος της.

Ἔτι ἀνάφερα ὁ δοῦλως της καὶ τὰς προσταγάς της περὶ τοὺς ρεΐζηδες, καὶ τοῦ εἶπεν καὶ ἡ Ἐνδοξότης του τὰ ὅμοια, ἔπειτα ἐσυνάχθησαν ὅλη καὶ ἦλθαν εἰς τὸν δοῦλων της, γυρεύωντας ἄδεια ὁποὺ νὰ ἀπεράσουν εἰς τὸ μέρος τῆς Βλαχίας νὰ ἀγωράσουν ζαχηραὶ κεχρί· ὅθεν ὁ δοῦλως της τοὺς ἀπεκρίθην τὰ προσταχθέντα μοι καὶ μόλης τοὺς ἐκατάπεισα· ἤστερον πάλην ἐσυνάχθησαν καὶ ἐπάγισαν εἰς τῶν ἐνδοξότατον Ναζήρ-ἀγᾶ, καὶ πολλὰ τῶν ἔγγιξαν· ὅθεν, βλέπωντας ἡ Ἐνδοξότης του ὁποῦ δὲν εἶναι τζαρὲς νὰ τοὺς καταπείσι, ἔκραξεν τὸν δοῦλων της καὶ μὲ ἐπρόσταξεν νὰ φανερόσω τῶ Ὕψος της διὰ νὰ προστάξῃ εἰς τὰ καδηλίκια ὁποὺ νὰ τοὺς δοθῇ ὀλήγων βοχσάτι διὰ νὰ ἀγωράσουν κεχρί, ἐπειδὴ ἐδὼ εὑρίσκωνται ἕως δεκαπέντε καράβια καὶ δὲν εἶναι τζαρὲς διὰ νὰ φυλάξουν, καὶ κωπτίζη μεγάλω φεσάτι, μάλιστα τὴν ἄνοιξην ἔρχοντε καὶ ἄλα καράβια καὶ ἠμποροῦν νὰ γράφουν εἰς τὸ Δοβλέτι ὁποὺ νὰ ἔλθῃ

să ieau orz de la dumnealui, dar din alte judeţe până acum n'am nicio ştire în ce mişcare se află.

M'am întâlnit şi cu prea-slăvitul Nazir-aga, ca să-mi dea mână de ajutor pentru navlul caicelor, şi în tot felul ne-am gândit să scădem din preţul ce avea să plătească anul trecut dumnealui Stolnicul Ioniţă şi n'a fost chip, de oare ce şi înainte li se plătia câte douăzeci şi trei parale chila, pe urmă li-au plătit câte douăzeci şi şapte; mai ales găsesc cuvânt că încă e iarnă şi caicele au nevoie de meremet şi au cheltuieli grele, căci şi anul acesta apele sânt puţine şi hambarele Isaccei vin departe de şchelă şi au mare greutate, şi de aceia n'a fost chip să scădem din preţul de anul trecut, şi s'a făcut hotărîre câte douăzeci şi trei de parale chila, şi au pus soroc de douăzeci de zile până se curăţă gheţurile de pe Dunăre, dregând şi ei caicele lor, şi, viind sorocul, cu Dumnezeu îndată vom încărca atâta caice câte se vor afla aici, dar deocamdată am închiriat magazii pentru ca, viind orzul, să-l descarc.

Încă prea-slăvitul Nazir-aga trimete un raport către Înălţimea Ta, ca să mulţămească pentru orz, şi a arătat la toate agalele din Brăila că a fost foarte mulţămit de Înălţimea Ta.

Încă am adus înainte eu, robul Tău, şi poruncile Tale pentru reizi, şi i-a spus şi Slăvirea Sa unele ca acestea, apoi s'au adunat toţi şi au venit la robul Tău, cerând voie de a trece în partea Ţerii-Românesti ca să cumpere zahereà orz; deci robul Tău li-a răspuns cele mie orânduite şi abia i-am încredinţat; apoi iarăşi s'au adunat şi au mers la prea-slăvitul Nazir-aga, şi mult l-au apăsat; deci, văzând Slăvirea Sa că nu e chip să-i încredinţeze, a chemat pe robul Tău şi mi-a poruncit să arăt Înălţimii Tale să orânduiască judeţelor să li se dea puţin răgaz ca să cumpere orz, de oare ce aici se află până la cinsprezece corăbii şi nu e chip să le păzească, şi stârneşte mare tulburare, mai ales că la deschidere vin şi alte corăbii şi pot scrie la Devlet să vie o poruncă la Înălţimea

κἀνένα χιτάπι εἰς τῶ Ὕψος της καὶ εἰς τὴν Ἐνδοξότη του. Ἔτι μὲ ἐπρόσταξεν διὰ νὰ δόσω εἰς μερικοὺς ρεΐζηδες τεσκεραὶ διὰ νὰ ἀπεράσουν εἰς Βλαχία μὲ μαχανὲ φακὴς καὶ φασουλιόν, καί, ἂν ἠμπορέσουν ἔλ-ἀλτηντὰν νὰ ἀγωράσουν ὀλήγων κεχρί, ὁποῦ νὰ μὴν κοπτίση κανένα φεσάτη ἕως νὰ λάβω πανέκλαμπρον προσταγήν της.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, τῶρα μὲ ἐφόναξεν ὁ ἐνδοξότατος Ἰσμαΐλ-πασιὰ Ἰμπραΐλ-μουχαφιζὴς καὶ μὲ ἔδωσεν ἕναν καϊμὲν πρὸς τῶ Ὕψος της, λέγωντάς μαι καὶ λησανὲν ὅτι εἶναι νὰ κατεύσει εἰς Ἰσμαΐλη, ὅμως πρωσμένη νὰ ἔλθῃ ὁ ὑψηλότατος Μαχμούτ-πασιὰς ἐδὼ καὶ ἔπειτα νὰ σηκωθῇ, καὶ δαίεται τῶ Ὕψος της ὅτι νὰ κάμεται ἕνα κεραίμοι διὰ τὰ μινηέα του, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἔχουν ἡ μπακάληδες μουσεραί· καὶ μένη εἰς τὸ ἔλεός της καὶ κεραίμοι της.

Ταῦτα μέν, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν πλῆστα καὶ πανευδαίμωνα.

[ᾳψ]πή, Ἰαννουαρίου λα΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστέπτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστως δοῦλος

Ἰωάννης Καπουκεχαγιᾶ.

Ta şi la Slăvirea Sa. Încă mi-a orânduit să dau la unii reizi teşcherea ca să treacă în Ţara-Românească supt cuvânt de linte şi fasole şi, dacă vor putea supt mână să cumpere puţin orz, ca să nu să stârnească vre-o tulburare până să ieau prea-strălucita-Ţi poruncă.

Prea-înălţate Doamne al mieu, acum mi-a spus prea-slăvitul Ismail-Paşa, muhafiz de Brăila, şi mi-a dat o *caimeà* către Înălţimea Ta, spuindu-mi şi din gură că e să meargă la Ismail, dar aşteaptă să vie prea-înălţatul Mahmud-Paşa aice şi apoi să plece, şi se roagă de Înălţimea Ta să faci graţie pentru lefile lor pe lună, căci îi încunjură băcanii; şi rămâne la mila şi cheremul Tău.

Acestea, iar prea-străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

[17]88, Ianuar 31.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu încununate prea-mic rob

Ioan capuchehaia.

CCX.

Un polcovnic şi încă un boier către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ocuparea Orşovei de Imperiali şi apărarea judeţului lor. 1788, 31 Ianuar.

† Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ δουλικόν μας φανερώνωμεν τὸ Ὕψος σας ὅτι κατὰ τὴν κδ΄ην τοῦ τρέχοντος ἐφανερώσαμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι τὸ παρελθὸν Σάββατον, εἰς τὰς τρεῖς ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐπάτησαν οἱ Νέμτζοι τὴν Ῥουσάβαν· διὰ τὸ ὁποῖον ἐκάμαμεν ἀκριβὴν ἐξέτασιν, καὶ ἐφανερώσαμεν τὸ Ὕψος της· μετὰ ταῦθα κάμνοντες ἐκ δευτέρου ἐξέτασιν, ἐπληροφορήθημεν ὅτι αὕτη ἡ ὑπόθεσις τρέχει οὕτως: ἀπὸ λαζαρέτο, Ζουπάνικον ὀνομαζόμενον, εὐγῆκεν ἕνας ὀφφικεάλος μαζὴ μὲ τὸν δραγομάνον, καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ Σάντζον ἀντίκρυ εἰς τὸ κάστρον τοῦ Ἀδά, καὶ ἔστειλε καὶ ἐφώναξε τὸν κεαγιᾶ τοῦ Πασᾶ μὲ καμπόσους ἀγάδες ἐκεῖ, καὶ ἐδιάβασε τὸ φερμάνι ὁποῦ ἦτον νέμτζικον, καί, ἐρχόμενος ὁ ὀφφικιάλος εἰς τὸ Σάντζον, καὶ ἀφ' οὗ τὸ διάβασε τὸ φερμάνι, ἄρχισε νὰ κτιπίσῃ ἡ τόμπα, καὶ ἔδωσε ἕνα γράμμα βουλομένου τούρκικον εἰς τὸν κεαγιᾶ τοῦ ἐκλαμπροτάτου πασᾶ, διὰ νὰ τὸ στείλῃ τὸν ὑψηλότατον Βιδὺν-πασασίν, καὶ ἐπῆρεν ἕνα σενέτι ἀπὸ τὸ χέρι του πῶς

† Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu scrisoarea noastră supusă arătăm Înălţimii Tale că la 24 ale lunii curente am raportat Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că, Sâmbăta trecută, la ceasurile trei din zi, au călcat Nemţii Ruşava; pentru care am făcut cercetare de aproape, şi am arătat Înălţimii Tale; după aceia, făcând din nou cercetare, am aflat că această afacere umblă aşa: din lazaret, ce se zice Jupanic, a ieşit un ofiţer cu dragomanul, şi au mers la Şanţ, în faţă cu cetatea Ada, şi a trimes şi a chemat chehaiaua Paşei cu câţiva agale acolo, şi a cetit firmanul, care era nemţesc, şi, venind ofiţerul la Şanţ, când a cetit firmanul, a început să bată toba, şi a dat o scrisoare pecetluită turcească acelei chehaiele a prea-strălucitului Paşă, ca s'o trimeată la înălţatul Paşă de Vidin, şi a luat un sened din mâna lui cum că a primit

ἔλαβε τὸ σενέτι τὸ τούρκικον· ὁ ὁποῖος ὀφφικεάλος διὰ ζώσης φωνῆς τοὺς εἶπεν ὅτι προσταγὴν μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἶναι νὰ εὐγοῦν ἀπὸ τὸ κάστρον· εἰ δὲ καὶ θέλουν πόλεμον, εἶναι ἕτοιμοι διὰ νὰ πολεμήσουν. Καὶ τότε ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Δουνάβεως ἐγυρούντισαν ἕως ὀκτακόσιοι Νέμτζοι καὶ ἐμβῆκαν μέσα εἰς Ῥουσάβαν. Πρὸς τούτοις εὐγῆκεν ἕνας λόγος ὅτι εἰς Μεσδίαν καὶ εἰς Ζουπάνικον εἶναι ἕτοιμον στράτευμα τεσσαράντα χιλιάδες, καὶ θὲ νὰ κατεύουν κατ' αὐτὰ τὰ μέρη, καὶ ξεχωριστὰ εἶναι ἄλλαις 40 χιλιάδες ἕτοιμοι, οἱ ὁποῖοι θέλουν κατεύσει ἀπὸ τὸν Ὄλτον. Καὶ οὕτω δὲν ἐλείψαμεν ἀπὸ τὸ νὰ φανερώσωμεν τὸ Ὕψος σας· εἰ δὲ ἐδὼ ἄλλον τινὰ βοηθὸν δὲν ἔχομεν, εἰ μὴ μόνον τὸν Καρά-Μουσταφᾶ πί[μ]πασιν, ὁ ὁποῖος νύκτα τε καὶ ἡμέραν μὲ τὰ νεφέριά του φυλάττοι τὸ καδηλῆκι ὅσον τὸ δυνατόν, μαζὴ μὲ τοὺς καπετανέους τοῦ καδηλικίου. Πρὸς τούτοις δηλοποιοῦμεν τὸ Ὕψει της, ἀφ' οὗ μᾶς ἦλθεν β'αν προσταγὴν διὰ νὰ κάμῃ ὁ πί[μ]πασις 200 νεφέρια, εἶχε στείλῃ εἰς τὸ Βιδύνι, εἰς κἄποιον Φετᾶαγᾶ, ὁ ὁποῖος εἶχε 40 νεφέρια, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐνθάδε, καὶ ἐχθὲς τὸ βράδυ ἦλθε, καί, ἀφ' οὗ ἄκουσεν ὅτι οἱ 40 χιλιάδες ἔχουν νὰ κατεύῃ εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἐσυκώθη τὴν νύκτα καὶ ἔφυγε, καὶ ἀνίσως καὶ ἐλθῇ εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, νὰ μὴν τὸν στέρξετε, ὡσὰν ὁποῦ ἐφάνη ἀπειθής. Ταῦτα μὲν δουλικῶς,τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

1788, Ἰαννουαρίου 31.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ταπεινοὶ δοῦλοι καὶ πρόθυμοι

... Μαργαρίτης πολκόβνικος.
(încă o iscălitură.)

(Pecete neagră pe dos.)

senedul cel turcesc; care ofiţer din viu graiu li-a spus că e poruncă a ieşi în trei zile din cetate; iar, dacă vreau război, sânt gata de luptă. Şi atunci din partea Dunării au alergat până la opt sute de Nemţi şi au întrat în Ruşava. Pe lângă acestea a ieşit o vorbă că la Meedia şi la Jupanic e gata oaste de patruzeci de mii şi vin spre acele părţi, şi osebit sânt alte patruzeci de mii gata, cari se vor coborî de la Olt. Şi astfel n'am lăsat să arătăm aceasta Înălţimii Tale; iar aici nu avem alt ajutător decât pe Carà-Mustafà bimbaşa, care noapte şi zi cu neferii lui păzeşte judeţul după putinţă, împreună cu căpitanii judeţului. Pe lângă acestea arătăm Înălţimii Tale că, de când ni-a venit a doua poruncă de a face bimbaşa 200 de neferi, trimesese la Vidin, la un Fetà-aga, care avea 40 de neferi, ca să vie aici, şi ieri seara a venit, şi, după ce a aflat că acele 40 de mii au să vie în acele părţi, s'a ridicat noaptea şi a fugit, şi, dacă poate să şi vie în acele părţi, să nu-l primiţi bine, căci s'a arătat neascultător. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu preamulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Ianuar 31.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu supuşi robi şi gata la slujbă

... *Mărgărit polcovnicul.*
(încă o iscălitură.)

CCXI.

1788, 5 Februar.

Alexandra Ipsilanti[1] către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu trimeterea unei cereri.

† Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ μεγαλοπρεπέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

† Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς δεξιὰν ταπεινῶς ἀσπάζομαι, τοῦ τῶν ὅλων ἁγίου Θεοῦ δεόμεθα ὅπως περιφρουροίη καὶ περιέποι τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα ὑγιᾶ, ἄνοσον, εὔθυμον, μακρόβιον καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου συναντήματος, μετὰ πάντων τῶν ἐφετῶν αὐτῇ καὶ καταθυμίων ἀγαθῶν. Δὲν ἔλειψα καὶ

† Prea-înălţate, prea-evlavioase şi prea-măreţe Domn şi Stăpânitor a toată Ungrovlahia.

† Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cu supunere mă închin şi sărut smerit strălucita dreaptă a Ta, ne rugăm de cel sfânt a toate Dumnezeu să Te ţie şi îngrijească pe Înălţimea Ta sănătos, fără boli, bucuros, întru mulţi ani şi mai presus de toată întâmplarea protivnică, împreună cu toate cele bune dorite şi după

[1] O fiică poate a lui Alexandru-Vodă.

ἤδη νὰ ἀποδώσω τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι τὰς ὀφειλομένας μοι προσκυνήσεις, ἑπομένως δὲ καὶ νὰ ἐρευνήσω τὰ περὶ τῆς εὐκταιοτάτης μοι ἐκλάμπρου ἀγαθῆς ὑγιείας της, ἔτι δὲ ἄλλο ἀναγκαῖον εἴχων ἐκ τοῦ ἐμπεριεχομένου πιττακίου θέλει πληροφορηθῇ ἡ αὐτῆς Ὑψηλότης, καὶ παρακαλῶ θερμῶς, ἐπικάμψασα εἰς οἶκτον, νὰ ἐνεργήσῃ καὶ αὐτὸ κατὰ τὴν χριστομίμητον καλοκαγαθίαν.

Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη παρὰ Θεοῦ ὅτι πλεῖστα εἶεν καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφπή′ῳ, Φευρουαρίου ε′ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἀλεξάν[δρα] Ὑψηλάντη.

suflet. N'am lipsit şi acum a da Înălţimii Tale cuvenitele mie închinăciuni, apoi să şi cercetez ce priveşte foarte dorita mie, strălucită sănătate a Ta, încă şi ce de nevoie mai aveam să afle Înălţimea Ta vei afla din pitacul aici cuprins, şi rog călduros, plecată cu lacrimi, să săvârşeşti şi aceasta după bunătatea-Ţi ca a lui Hristos.

Şi acestea cu supunere, iar prea-străluciţi Tăi ani de la Dumnezeu fie cât mai mulţi şi mai fericiţi.

1788, Februar 5.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mică roabă.

Alexandra Ipsilanti.

CCXII.

Nicolae della Gramatica, fost Serdar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre paza hotarului şi hoţi. 1788, 10 Februar.

Ὑψηλότατε καὶ πολυχρόνιε ἡμῶν Αὐθέντα, δουλικῶς προσκυνῶ.

† Κατὰ τὸ χρέος μου καὶ κατὰ τὰς ὑψηλὰς προσταγάς, δὲν λείπω ἀπὸ τὸ νὰ φανερώνω συχνὰ εἰς τὸ Ὕψος της τὰ πάντα ὅλα πῶς ἀκολουθοῦν ἐδῶ. Εἰς τὰ σύνορα τὰ ἐδικά μας δὲν εἶναι κἀμμία ἑτοιμασία ἀκόμη ὡς τώρα καμωμένη, παρὰ ἡ στράντζαις, ὁποῦ ἔγιναν διπλαῖς, μὰ μιλιέται πῶς ἡμέραν τὴν ἡμέραν προσμένουν νὰ καταβοῦν· καὶ τώρα ἄρχισαν τὰ χιόνια ἡμέραν τὴν ἡμέραν νὰ λιώνουν τῶρα ἀπεδῶ καὶ ἐμπρός: τυχαίνει νὰ εἶναι φύλαξις περισσοτέρα, καὶ ἄνθρωποι διὰ φύλαξιν ἐδῶ δὲν μένουν, πηγαίνουν εἰς τὴν Κραϊώβαν ἡ τρεῖς καπετανίαις· ὁ πολκόβνικος καὶ οἱ ἄλλαις καπετανίαις τοῦ ἄρχοντος Σπαθάρη ἔχουν νὰ τοὺς στείλουν, ὡς λέγουσιν, οἱ ἄρχοντες ἰσπράβνικοι. Ἐδῶ δὲν μένουν παρὰ ὀλίγοι, διὰ δούλευσιν τῶν ἄσπρων καὶ χοσμέτια τῶν ἀρχόντων ἰσπραβνίκων, ὁποῦ στέλνονται ἔξω, καί, ἂν εἶχα ὡς πενῆντα ἀνθρώπους ἐδῶ διωρισμένους σὲ λόγου μου, ἤθελα ἀκολουθῶ τὴν δούλευσιν καὶ φύλαξιν ὁποῦ ἄρχισα τῶρα, μόνον ἐγὼ πάλιν μὲ τοὺς ἐδικούς μου καὶ ποῦ ἔχω νὰ πρωτοφυλάξω. Καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός της.

[1788,] Φευρουαρίου ι′ῃ.

Νικόλαος Τελαγραμμάτικας καὶ πρώην Σερδάρης.

† Κατὰ τὰς ὑψηλὰς προσταγὰς ἀκολούθησα ὡς τώρα [ ] χρειαζόμενους εἰς ταγίτους καμαρὶ ποῦ κάθε ἡμέ-

Prea-înălţate şi întru mulţi ani trăiască Doamne al nostru, cu supunere mă închin.

† După datoria mea şi după poruncile Tale înalte, nu lipsesc a arăta adesea Înălţimii Tale toate câte s'au urmat aici. La hotarele noastre nu e până acum nicio pregătire făcută, afară de străji, care s'au făcut îndoite, dar au de gând ca din zi în zi să se coboare; şi acum au început zăpezile din zi în zi să se topească de aici şi înainte: poate să fie pază mai tare, şi nu mai rămân oameni aici de pază, merg la Craiova cele trei căpitănii; pe polcovnicul şi celelalte căpitănii ale dumisale Spătarului au să-i trimeată, cum spun, dumnealor ispravnicii. Aici nu rămân decât puţini, pentru paza banilor şi treburile dumnealor ispravnicilor, cari se trimet afară, şi, de aş fi avut ca la cinzeci de oameni aici orânduiţi la mine, aş fi urmat slujba şi paza ce am început acuma, dar eu iar cu ai miei şi unde am a păzi întâiu. Şi ce va fi mila Ta.

[17]88, Februar 10.

Nicolae della Gramatica şi fost Serdar

† După înălţatele-Ţi porunci am urmat până acum [ ] de nevoie la ... cămării cari zilnic [ ] vin [ ], eu cu cin-

ραν [ ] ἰμβανα [ ], ἐγὼ μὲ πενῆντα ἀνθρώπους ἐτριγύριζα μέρα νύκτα μὲ μεγάλην προθυμίαν καὶ φύλαξιν. Βλέποντάς με, ὅλοι ἐλάμβανον μεγάλην παρηγορίαν, ὅλοι οἱ καλοὶ ραγιάδες, ἐδὼ ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν ἡ τσάρα, καὶ οἱ κακοί, ἂν εἶχαν σκοπὸν νὰ κάμουν κλεψιαῖς καὶ τὰ συνειθισμένα των ὡς ἄλλοτε, ἐφοβοῦνταν, διότι ἐδὼ δὲν ἔγιναν ἄλλην φορὰν πολλοὶ κλέπται, ἐπειδὴ καὶ εἶναι τὰ πλέον κοντὰ μέρη τὰ βουνὰ τῆς Οὐγγαρίας, καὶ τοῦ δίνει χέρι· τῶρα, ἐρχόμενος ἡ ὑψηλὴ προσταγή της, εἰς ταῖς τρεῖς τοῦ παρόντος, διὰ νὰ ὑπάγουν ὅλοι εἰς Κραϊώβαν, οἱ ἄρχοντες ἰσπράβνικοι, λαμβάνοντες τὴν προσταγήν, εὐθὺς τοὺς ἐδιώρισαν καὶ ὑπάγουν. Ἐσηκώσαμεν ταῖς στράντζαι καὶ φύλαξαις.

zeci de oameni am început zi şi noapte cu o mare grijă şi pază. Văzându-mă, toţi s'au mângâiat foarte, toţi bunele raiale, aici înuntru şi afară ţara, şi cei răi, dacă au avut scop să facă hoţii şi cele cu care sânt deprinşi ca altă dată, s'au temut, de oare ce aici n'au fost altă dată mulţi hoţi, căci sânt cea mai mare parte lângă munţii Ungariei, şi li dă mâna; acuma, venind porunca-Ţi înaltă, la trei ale lunii de faţă, ca să meargă toţi la Craiova, dumnealor ispravnicii, luând poruncă, îndată i-au îndatorit şi vin. Am scos străjile şi pazele.

CCXIII.

1788, 10 Februar. Mărgărit polcovnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre starea judeţului şi ţinerea Turcilor.

† Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ δουλικόν μου φανερώνω τὸ Ὕψος σας, ἀγκαλὰ καὶ οἱ δύω μας (ἴδιο) γράφωμεν κάθε ὑπόθεσιν εἰς ἕνα γράμμα ὁλάχικον, δὲν ἔλειψα ὅμως ὁποῦ νὰ τὴν γράψει καὶ ὁ δοῦλός της κατὰ μέρος, δηλαδὴ ὅτι σχεδὸν ὅλον τὸ καθηλῆκι εὑρίσκεται εἰς ἀχαμνὴν κατάστασιν· ὁ δοῦλός σας ὅμως, καθὼς καὶ ὑπεσχέθην ἔμπροσθεν τοῦ Ὕψους σας ὅτι ἕως οὗ νὰ μὲ κάμουνε κομάτια, δὲν παραδίδομεν, καὶ ἄμποτες ἡ εὐχή σας νὰ βγάλῃ τὸ πρᾶγμα σαλαμέτι, πρὸς τούτοις, Αὐθέντα μοι, τώρα μᾶς ἐπρόφθασεν ἕνα γράμμα ἀπὸ Κραγιόβαν, ὅτι φθάνει ἕως αὔριον ὁ μπίμπασης· διὰ δὲ τὸν Καρᾶ-Μουσταφᾶ μπίμπασιν, τέσσαρες ἡμέρες καὶ νύκταις μὲ ὅλα του τὰ νεφέρια εἴμεθα στράζα, καὶ μὲ διάφορα παρακαλέματα καὶ μὲ δῶρα ἄσπρων τὸν ἐβαστάξαμεν ἕως τώρα, διατί ἐγύρευαν τὰ νεφέριά του νὰ φύγουν καὶ νὰ τὸν ἀφίσουν, ἐπειδή, ἂν ἔφευγεν αὐτός, ἤθελε σπάσῃ ὅλο τὸ τζαρσί[1], καὶ διὰ τοῦτο ἐπάσχησα, καὶ τὸν ἐβάσταξα. Ἕως τώρα μὲ τὴν εὐχήν σας εἶναι εἰς τὸν τόπον του ὅλον τὸ καθηλῆκι, καὶ τὸ παζάρι. Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανόλβια.

1788, Φευρουαρίου ι΄.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

ὑποκλινὴς δοῦλος

Μαργαρήτης Πολκόβνικος.

(Pecete neagră pe dos.)

† Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu smerita mea [scrisoare] arăt Înălţimii Tale că, de şi noi doi înşine scriem orice afacere într'o scrisoare românească, n'am lipsit totuşi să-Ţi scriu şi eu, robul Tău, cu de-amănuntul, că adecă aproape tot judeţul se află în stare slabă; dar robul Tău, cum am şi făgăduit înaintea Înălţimii Tale, că, până nu ne vor face bucăţi, nu ne dăm, şi de ar scoate ruga Ta lucrurile la bun capăt, pe lângă acestea, Doamne al mieu, acuma ni-a venit o scrisoare din Craiova că soseşte până mâni bimbaşa; iar, pentru Cara-Mustafà bimbaşa, patru zile şi nopţi cu toţi neferii lui stăm strajă, şi cu deosebite rugăciuni şi cu daruri de bani l-am sprijinit până acum, căci au căutat neferii lui să fugă şi să-l lase, de oare ce, de ar fi fugit el, s'ar fi spart tot târgul, şi de aceia am răbdat şi l-am sprijinit. Până acum cu rugăciunea Ta e la loc tot judeţul, şi târgul. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

1788, Februar 10.

Al Înălţimii Voastre supus rob.

Mărgărit polcovnicul.

[1]) Târgul-Jiiului. V. memoriul mieu, în *Mem. Academiei Române*, XXXIII, p. 214 şi urm.

CCXIV.

Costachi Păharnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lupta cu nişte desertori veniţi de la Mohilău. 1788, 21 Februar.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

† Καθὼς καὶ χθές, διὰ τοῦ δουλικοῦ μου ἐφανέρωσα τῷ Ὑψει της ὅτι τοὺς διακοσίους πεντήκοντα ἐκείνους φιραρίδαις ἀπὸ Μοηλόβι ὁποῦ ἐπάτησαν εἰς τὰ χώματά μας τοὺς ἐπεστρέψαμεν ὀπίσω, πέρνοντας καὶ τὰ ἅρματα τῶν μερικῶν, τοὺς ὁποίους καὶ τοὺς ἐδώσαμεν δρόμον εἰς τὴν Ἰπραΐλαν· σήμερον ὅμως, τὴν καϊήν, ἐφάνησαν ἄλλοι, διακόσιοι τὸν ἀριθμόν, οἵτινες καὶ ἐπέρασαν ἀπὸ Φωξάνι, καί, μὴν ἠμπορῶντες οἱ ἐκεῖ πεσλιαγάδαις νὰ τοὺς ἐπιστρέψουν ὀπίσω, ἐπίασαν τὸν δρόμον τοῦ Ῥημνίκου· πέρνοντάς τους κατόπιν καὶ ὁ Φεηζί-ἀγάς, μὲ τὰ νεφέριά του ἀπὸ Φωξάνι, καί, ἐλθόντες ἔμπροσθεν δύω ἄνθρωποί του, μᾶς ἔδωσαν τὴν εἴδησιν διὰ νὰ τοὺς καρσιλανδίσωμεν, γινόμενοι ἕνα σῶμα μὲ τὸν Φεηζί-ἀγάν.

Ὅθεν, καβαλικεύσας καὶ ὁ δοῦλός της, εὐγήκαμεν πρὸς ὁπάντησιν αὐτῶν. Οἱ ὁποῖοι, καὶ φοβηθέντες νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὸν τζαδέγιολοῦ, ἐπῆραν τὸ ὁρμάνι ἐπάνω πλησίον τοῦ Ῥημνίκου, καί, ἐμβαίνοντες μέσα, ἐπίασαν μετερίζια, διὰ νὰ μᾶς κτυπίσουν, ἂν τοὺς ἐναντιωθοῦμεν. Οἱ δοῦλοί της, καὶ κοβαλαδίζοντές τους, τοὺς ἠῦραμεν εἰς τὸ ῥηθὲν ὁρμάνι, καὶ κατὰ πρῶτον πηγαίνοντες ὁ δοῦλός της καὶ Τζεζαγιερλὴς μόνοι μας πλησίον τους, τοὺς ἐσυμβουλεύσαμεν νὰ ἐπιστρέψουν μετὰ σύγκαλά τους, ἐπειδὴ καί, ἂν δὲν ἐπιστρέψουν, ἔχομεν προσταγὴν νὰ τοὺς κτυπίσωμεν· εἰς αὐτὸ δὲ τὸ μεταξύ, ὁποῦ τοὺς ἐσυμβουλεύαμεν, ἐκόπτισεν ἕνα σιζιλτὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους γιολδάσιδαίς τους, οἵτινες ἦτον οἱ περισσότεροι παιζοί, οἱ δ' ἐπίλοιποι καβάλλα, καί, κάμνοντες ἀρχὴν νὰ μᾶς φωνάζουν: τὸ γκιουρού, καὶ νὰ ῥίχνουν τουφέκια ἐπάνω μας, πιάνοντες μετερίζι τὸ ὁρμάνι μας, καὶ βλέποντες ἡμεῖς ὅτι αὐτοὶ ἔχουν κακοὺς σκοπούς, ἐδαβρανδίσαμεν ὅλοι μας εἰς τὰ ἅρματα, καί, οὕτως, γενομένου συγκροτισμοῦ πολέμου μεταξύ μας, ἐσκοτώθησαν δύω ἀπὸ αὐτούς, τοὺς ὁποίους καὶ εὐθὺς τοὺς ἐφόρτωσαν εἰς τὰ ἄλογα καὶ τοὺς ἐτράβιξαν μέσα εἰς τὸ ὁρμάνι, καὶ τέσσαρη ἀπὸ αὐτοὺς ἐλαβώθησαν καιρίως, οἱ δ' ἄλλοι, σκορπιζόμενοι ἔνθεν κἀκεῖθεν εἰς τὸ ὁρμάνι μέσα, ἐπίασαν καλλὰ μετερίζια, τόσον ὁποῦ οἱ δοῦλοί της, μὲ ὅλον τὸ τζεσαρέτι ὁποῦ ἐκάμαμεν εἰς μίαν ὥραν σχεδὸν διάστημα πολέμου, δὲν ἠμπορέσαμεν

Prea-înălţate Doamne al mieu.

† Ca şi ieri, prin supusa mea [scrisoare] am arătat Înălţimii Tale că am întors înapoi pe acei două sute cinzeci de fugari de la Mohilău cari au călcat pământurile noastre, luând şi armele unora din ei, cărora li-am şi dat drumul spre Brăila; dar azi, la 21, s'au arătat alţii, două sute la număr, cari au şi trecut de la Focşani, şi, neputând beşlegii de acolo să-i întoarcă îndărăt, au luat calea Râmnicului; luându-i apoi din urmă şi Feizì-aga, cu neferii săi din Focşani, şi viind de faţă doi oameni ai lui, ni-au dat ştire să-i întâmpinăm, ca unii ce s'au făcut un trup cu Feizì-aga.

Deci, suindu-se călare şi robul Tău, am ieşit înaintea lor. Cari, şi temându-se să iasă din drum, au întrat în pădure sus lângă Râmnic, şi, întrând în ea, au făcut metereze, ca să ne ciocnească, dacă ne vom împotrivi lor. Robii Tăi, şi gonindu-i, i-am găsit în acea pădure, şi, la început ieşind eu, robul Tău, şi Gezaerlì singuri noi lângă ei, i-am sfătuit să se întoarcă de bună voie, de vreme ce, dacă nu s'ar întoarce, avem poruncă să-i lovim; dar, între acestea, când îi sfătuiam, s'a stârnit o gălăgie de la ceilalţi tovarăşi ai lor, cari erau cei mai mulţi pedeştri, iar ceilalţi călări, şi, începând să ni strige: înapoi şi să tragă cu puştile asupra noastră, făcând meterez pădurea noastră, şi văzând noi că ei au scopuri rele, am alergat noi toţi la arme, şi, astfel, făcându-se încăierare de războiu între noi, au fost ucişi doi dintre ei, pe cari îndată i-au dus la cai şi i-au întors în pădure, şi patru din ei s'au rănit din vreme, iar ceilalţi, împrăştiindu-se ici şi acolo în pădure, au apucat bune meterezuri, aşa încât robii Tăi, cu toată vitejia ce am făcut într'un ceas de dăinuire a luptei, n'am putut la căpăt să-i scoatem din meterezele lor, căci şi ca ploaia treceau gloanţele peste noi. Însă cu strălucita-Ţi rugă nu s'a

τελείως νὰ τοὺς εὐγάλωμεν ἀπὸ τὰ μετερίζιά τους, ἐπειδὴ καὶ βροχιδὸν ἔτρεχαν τὰ κουρσούμια ἐπάνω μας. Μὲ τὴν ἔκλαμπρόν της ὅμως εὐχὴν δὲν ἐλαβώθη κἀνένας μας, ἐπειδὴ καὶ εἴχαμεν πιάσῃ τόπον πρόσφορον εἰς τὸ νὰ διαφεντευόμεθα. Βλέποντες δὲ οἱ δοῦλοί της ὅτι δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν κἀμμίαν δουλειάν, ἐπειδὴ καὶ αὐτοὶ ὡς ἀπηλπισμένοι γουρούδισαν ἐπάνω μας, ἐστοχάσθημεν νὰ τραβιχθοῦμεν, ἐπειδὴ καὶ ὅλοι ὅλοι εἴμεθα μὲ τὸν Φεηζὶ-ἀγὰ καὶ μὲ τὰ νεφέρια του καὶ μὲ τὰ ἐδικά μας ἑξῆντα τουφέκια, τὰ ὁποῖα καὶ εἰς ἕνα τοιοῦτον ὁρμάνι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ κάμουν δουλειά.

Οἱ ῥηθέντες λοιπὸν φιραρίδαις ἔπιασαν τὸν δρόμον τοῦ βουνοῦ καὶ κατεβαίνουν εἰς τὸ σύνορον τοῦ Ποζαίου· περὶ τοῦ ὁποίου καὶ ἔδωσα ὁ δοῦλός της εἴδησιν τοὺς εἰς Ποζαῖον ζαπίτας διὰ νὰ τοὺς ῥασκελδίσουν καὶ αὐτοί, καὶ πέλκιμ τοὺς ἐμποδίσουν. Ἐρωτώντας ὁ δοῦλός της ἕναν ἀπὸ αὐτοὺς ὅταν ἀνταμώθημεν, ἀπὸ ποῦ ἔφυγαν, μὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἀπὸ τὸ Μοηλόβι τῆς Ποῳδανίας, καὶ δὲν εἶναι μόνον αὐτοί, ἀλλὰ καὶ ἄλλον ἀσκέρι κατόπιν τους, οἵτινες καὶ ἔκαμαν ἐκεῖ ζορπαλίκι, καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπαραλάδισαν καὶ τὸν πίμπασίν τους, καὶ ὁ ῥηθεὶς μπίνπασίς τους λέγουσι ὅτι νὰ ἦτον τοῦ Σελήμ-ἀγὰ Τιρνεβλί, ὁποῦ ἔχει τὸ Ὕψος της πλησίον της πίμπασιν, καὶ ἦτον αὐτοὶ οἱ περισσότεροι Τιρνεβλίδες.

Οὕτως λοιπὸν ἠκολούθησεν, ἐφένδιμ, τὸ πρᾶγμα αὐτό. Καὶ προλαβόντως ἐπαρακάλεσα τῷ Ὕψει της νὰ μοὶ σταλθοῦν ἄνθρωποι, ἐπειδὴ αὐτοὶ *(sic)* ἡ ἄκρα ἔχει τὴν δελικατέτζαν της, καὶ ὁ δοῦλός της ἔχω μεγάλον πόθον διὰ νὰ χύσω τὸ αἷμά μου χίνι-ἰκτιζαδὲ εἰς τὰς πανεκλάμπρους ἐκδουλεύσεις τοῦ Ὕψους της, καί, ἂν εἶχα κοντά μου ἑκατὸ καβάλλα, οὐχὶ μόνον τοιούτους φιραρίδαις ἐπέστρεφα, ἀλλά, ἂν ἠκούοντο καὶ τίποτε βολιντίριδαις καὶ ἐχθροὶ εἰς τὰ μέρη τῆς Ποῳδανίας, ὁποῦ συνορευόμεθα, μὰ τὴν ζωήν της, ἐφένδιμ, νιγιέτι τὸ ἔχω νὰ τοὺς κτυπίσω· τί νὰ κάμω ὅμως χωρὶς συμβοηθούς, ἐπειδὴ καὶ εἷς, οὐδείς, κατὰ τὴν παροιμίαν, καί, ὅταν δὲν φανεῖ ἡ δούλευσίς μου τώρα, πότε ἄλλην φορὰν θὰ φανῇ; Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφπη΄ῳ, Φευρουαρίου κα΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος,

Κωστάκης Παχάρνικος.

rănit niciunul din noi, de oare ce şi luasem un loc potrivit pentru apărare. Ci, văzând robii Tăi că nu putem face nicio slujbă, căci şi ei ca nişte desperaţi săriau la noi, ne-am gândit să ne retragem, căci eram singuri singurei cu Feizì-aga şi cu neferii lui şi cu cele şaizeci de puşti ale noastre, care într'o pădure ca aceia nu puteau face ispravă.

Cei arătaţi mai sus fugari au luat însă calea muntelui şi se coboară la hotarul Buzăului; pentru care am şi dat eu, robul Tău, ştire zabetului din Buzău ca să-i întâmpine şi ei, şi poate să-i oprească. Întrebând eu, robul Tău, pe unul din ei la întâlnire, de unde au fugit, mi-a răspuns că din Mohilăul Moldovei, şi nu sânt numai ei, ci şi altă oaste turceacă după dânşii, cari au şi făcut acolo zorbalâc, şi spun că au rugat şi pe bimbaşa lor, şi acel bimbaşa spun că era al lui Selim-aga de Târnova, care-l are Înălţimea Ta aproape pe bimbaşa, şi erau cei mai mulţi Târnoveni.

Astfel a urmat, Doamne, acest lucru. Şi dăunăzi am rugat pe Înălţimea Ta a mi se trimete oameni, căci această margine îşi are *delicateţa*, şi eu, robul Tău, am mare poftă să-mi vărs sângele la nevoie pentru prea-strălucitele slujbe ale Înălţimii Tale, şi, dacă aş fi avut lângă mine o sută de cai, nu numai că pe fugari ca aceştia i-aş fi întors înapoi, ci, de s'ar fi auzit şi de ceva volintiri şi duşmani în părţile Moldovei, unde sântem vecini, pe viaţa Ta, Doamne, am poftă să-i bat; dar ce să fac fără ajutători, căci unul e ca niciunul, cum spune zicala, şi, de nu se arată slujba mea acum, când altă dată să se arăte? Acestea cu supunere, iar prea-străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi foarte fericiţi.

1788, Februar 21.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob,

Costachi Păharnicul.

CCXV.

Chehaiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciuni turceşti şi încurcăturile austriece cu regele Prusiei.

Piteşti, 1788, 23 Februar.

Ἡψηλότατέ μι Αὐθέντι,

Σήμερα εἰς τὰς ὀκτὼ ὥρες ἔφθασα εἰς Πιτέστη τὸν τιφεκτζήμπασι καὶ τὸν σάγ-κόλ-ἀγασού, αὔριον τὸ πουρνὸ μὲ τὴν εὐχίν σας τοὺς ξεκινὸ εἰς Κουμπολούγκη μὲ διακόσιους ἤκοσι ἀτλήδες εἰς τζιαπούλη, ὁμίως καὶ ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Κιηνέλε ὁμίως θέλο ξεκηνίσι. Καὶ τὸν ζαχηρέ τους τὸν στήλαμε ἐχθές, καὶ σήμερα στήλαμε ἤκοσι καὶ ἤκοσι κηλά, διὰ νὰ μὴν ἔχουν πρόφασιν· τρία μπαργιάκια πήγαν σήμερα εἰς τὸ Κιηνέλη, καὶ θέλομε κάμη ὁς καθὸς μᾶς φοτίσι ὁ Θεός. Ὁ Μπαγτατλὶς ἐχθὲς ἤλθε εἰς Πητέστη μὲ 150 ἀνθρόπους, ὁποῦ ἀφάνησεν τὴν τζάρα, χαλάσεν καὶ γηνέκες, ἀλὰ οὔτε κάμη ἠταχάτι τὴν προσταγήν σας, καὶ ἔχει σκοπὸν νὰ πηγένη ὁποῦ ἤχετε τῆς προάλεις τὸν προστάξη· ἤσος καὶ νὰ σᾶς τὰ φανέροσεν ὁ ἄρχων Σπαθάρης: τέτιη ἀνθρόπη μᾶς κάμουν χαλάσστρα. Ὁ πεσλήἀγᾶς τῆς Γιαλομήτζας ἀκόμη δὲν ἔφθασεν: τὸ ἔτιον ἡ ἄργητα, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ δρόμη χαλασμένη.

[17]88, Φευρουάρη 23. Πητέστη.

Τῆς Ἡψηλότι σας δοῦλος

Κετχουτὰς Σαλής.

Καθὸς ἀκούο, ὁ ἐχθρός μας ἔχη ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Προυσίας σηκλέτι, καὶ μὴν ἔχειται κἀμήαν ἔνηαν ὅτι δὲν εἶναι κατὰ τὸ παρὸν τίποτες· τὰ ὅσα ἤκουσα εἰς Βουκουρέσθη ὅλα ψεύματα. Τόρα ἕος δίο ἡμέρες δὲν γράφο ἕος ὁποῦ νὰ κάμο καὶ ἐγὼ μὲ τὴν εὐχίν σας τῖς τέχνες μου ὁποῦ ἠξεύρο· ἔλαβα τόρα καὶ τὴν προσταγήν σας μὲ τὰ χαβαδήσια· ἄμποτες νὰ μᾶς ἀξιόσι ὁ Θεὸς καὶ ἐμῆς νὰ σὰς γράφομε ὅμια.

Prea-înălţate Doamne al meu,

Azi la opt ceasuri a venit la Piteşti tufeccibaşa şi sag-col-aga, mâne dimineaţa cu rugăciunea Ta îi pornesc la Câmpulung cu două sute douăzeci de călări pentru năvălire, tot aşa din partea Câinenilor îi vom porni. Şi zahereaua li-am trimes-o ieri, şi azi trimetem două sute douăzeci de chile, ca să nu mai aibă motiv; trei steaguri au plecat azi la Câineni, şi vom veni cum ne va lumina Dumnezeu. Bagdadliul a venit ieri la Piteşti cu 150 de oameni, cari au stricat ţara, au stricat şi femei, dar nici nu se supun la porunca Ta, şi are de gând să meargă unde-i vei porunci; poate că ţi-a arătat-o dumnealui Spătarul: astfel de oameni ni fac stricăciune. Beşleaga Ialomiţei încă n'a venit: pricina e zăbava, căci drumurile sânt stricate.

[17]88, Februar 23. Piteşti.

Al Înălţimii Tale rob

Chehaiaua Salì.

După cum aud, duşmanul nostru are din partea Prusiei năcaz, şi să n'aibi nicio grijă, că nu e deocamdată nimic: câte le-am auzit la Bucureşti, toate sânt minciuni. De acum până în două zile nu scriu, până nu voiu face şi eu cu rugăciunea Ta meşteşugurile mele ce le ştiu; am luat acum şi porunca Ta cu ştirile; de ni-ar da Dumnezeu ca şi noi să-Ţi scriem unele ca acestea.

CCXVI.

Chehaiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cele ridicate la mănăstirea Argeşului şi încă una, şi despre soldaţii ce-i trebuie.

Piteşti, 1788 28 Februar.

Ἡψηλότατέ μι Αὐθέντι,

Ἐχθὲς ἔλαβα τὴν ἀπὸ 25 Φευρουαρίου προσταγήν σας καὶ ἐκατάλαβα τὰ ὅσα μὲ προστάζη διὰ τὰ δίο μαναστήρια, διὰ νὰ στήλο ἄνθρωπον καὶ νὰ σινάξο μὲ τευτέρι ὅτι καὶ ἂν ἔχει. Εὐθείς, τὴν ἤδιαν ὥραν, ἔστηλα ἄνθροπον εἰς τὸ ἕνα μαναστήρι, Κούρτε-

Prea-înălţate Doamne al meu,

Ieri am primit porunca Ta de la 25 Februar şi am înţeles câte-mi porunceşti pentru cele două mănăstiri, că să trimet om şi să adun cu tefter câte pot fi. Îndată, în ceasul acela, am trimes om la o mănăstire, Curtea-de-Argeş, iar cealaltă mă-

ντί-Ἄρτις, ἢ δὲ τὸ ἄλο μοναστήρι τὰ ὅσα ἤχεν ὅλα τὰ ἔκαμεν ζάπτι ὁ ἄρχον Σπαθάρης, ἀνεψιὸς τῆς Ἠψηλότι Σας. Καὶ διὰ τζιαπούλη εἰς κάθε μέρος ἔστηλα ἀσκέρι καὶ προσμένο ὅρα τὶ ὅρα χαμπέρι. Ἐδὸ ἦταν καλὰ νὰ ἔχο πεζὸ ἀσκέρι καὶ πολλοὶ ὀλήγη ἀτλήδες, διατὶ δὲν εἶναι τόπος διὰ ἀτλήδον πολλόν. Δὲν προφθάνομε καὶ κριθάρι, ἀνγκαλὰ εἶναι τόσα ἀρζοχάλια ὁποῦ γράφο τὴν Ἠψηλότι Σας, καὶ δὲν ἔχο καμίαν προσταγὴν περὶ αὐτοὺς τοὺς ματέδες.

[17]88, Φευρουαρίου 28. Πητέστη,

Τῆς Ἠψηλότι σας δοῦλος

Κεχαγιὰς Σαλής.

(Pecete turcească de ceară roşie, pe dos.)

năstiri câte le avea toate le-a luat dumnealui Spătarul, nepotul Înălţimii Tale. Şi pentru expediţia în ambele părţi am trimes oaste turcească şi aştept ceas de ceas veste. Aici era bine să am ostaşi turci pedeştri şi foarte puţini ostaşi călări, pentru că nu e loc pentru mulţi călări. Nu căpătăm şi orz, de şi sânt atâtea *argihaluri* (plângeri) ce le scriu Înălţimii Tale, şi nu am nicio poruncă pentru aceste afaceri.

[17]88, Februar 28. Piteşti.

Al Înălţimii tale rob

Chehaiaua Salì.

CCXVII.

1788, 1-iu Mart. Chehaia Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de provisii şi de pedeştri, căci călării fug.

Ὑψηλότατέ μη Αὐθέντη,

Τὸ ὅσον στράτευμα ἐστάλθη, παρακαλὸ νὰ μὲ στήλη τὸ κατάστηχον, ἀπὸ πότε ἕος πότε εἶναι πληρομένη καὶ ἀπὸ πόσα, διατὶ τοῦ Σελήμ-ἀγὰ ἡ ἄνθρωποι λένε ὅτι ἀπὸ δέκα γρόσια τὸν μῆνα. Θέλο κατάστηχο ὁλονόν, διατὶ τοὺς στέλνο εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ζητοῦν λιουφέν, καὶ δὲν ἠξεύρο πρὸς πόσα νὰ τοὺς δόσο, καὶ ἀπὸ πότε· τοῦ μπάς-μπεσλή-ἀγασοῦ ἦλθαν 30, ἔφηγαν ἡ δέκα, ἔμειναν 20, ληπὸν τοῦ Μπεληνάσιογλου τοῦ μπάς-μπεσλῆ-ἀγασοὺ καὶ τοῦ Σελήμ-ἀγασὴ σερδέν-γκεστήδες εἶναι ἐδὸ καὶ δὲν θέλουν νὰ πηγένουν εἰς τὸν πόλεμον, θέλουν τὸν λιουφέ τους· ἡ σερδέν-γκεστήδες θέλουν νὰ γένουν τεσήχ. Ληπόν, ἄσπρα δὲν θέλο, μόνον ἀπὸ πότε εἶναι καὶ πρὸς πόσα νὰ τοὺς δόσο τὰ μηνιάτικά τους, νὰ μὴν προφασήζοντε, τόρα ὁποῦ ἔχομε κερὸν νὰ τοὺς στήλο καὶ αὐτοὺς κατόπιν ἡμετάτη. Κριθάρι ἀκόμη αὔριον ἔχο καὶ τελιόνη. Ληπόν, παρακαλό, νὰ μὴν σὰς κακοφανῆ διατὶ φηλονικὸ δίκεα μὲ τὴν Ὑψηλότη σας· κανένα νηζάμη δὲν βλέπο: κριθάρη δὲν ἔχομε· ἀτλῆδες στέλνετε, πεζοὺς θέλο, καὶ αὐτὴ ἡ ἀτλῆδες, ἐκὴ ὁποῦ πηγένουν, ἀντίκρη εἰς τὸν ἐχθρόν, πεζὴ γήνοντε. Ληπόν, δὲ εἶναι κρῖμα εἰς τόσα ἔξοδα, καὶ αὔριον, καθὸς τελιόσι τὸ κριθάρη, ὅλη ἡ ἀτλῆδες φεύγουν. Πεζή, ὑψηλότατέ μη Αὐθέν[τη], πεζὴ καὶ εὐθηνὴ καὶ χρήσιμη! Ἐδὸ κάθε δίαν ἐκάμαμε διὰ κριθάρη, καὶ δὲν εἶναι, οὔτε ἐλπήδα εἶναι. Τὸ στράτευμα πεζό, ὅσον καὶ νὰ στήλετε, χρησιμεύη· καὶ ἠταρὲς γίνετε,

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Câtă oaste s'a trimes, mă rog să-mi trimeţi catastiful, de când şi până când e plătită şi cu cât, de oare ce oamenii lui Selim-aga spun că de la zece lei pe lună. Vreau catastif întreg, căci îi trimet la războiu, şi ei cer leafă, şi nu ştiu câte cât să li dau şi de când; au venit 30 de ai lui baş-beşlì-aga, au fugit zece, au rămas douăzeci, dar ai lui Belinaşoglu baş-beşlì-aga şi ai lui Selim-aga serdengheşdii sânt aici şi nu vreau să meargă la războiu, vreau leafa lor; serdengheşdiii vreau să fie plătiţi (?). Dar eu nu vreau bani, numai, de când sânt ei şi câte cât să li dau ce li se cuvine pe lună, ca să nu scoată înainte, acuma când avem prilej să-i trimet şi pe dânşii după ajutor. Orz am încă mâni şi se mântuie. De altfel, mă rog să nu Te superi că mă cert pe dreptate cu Înălţimea Ta; nu văd nicio orânduială: orz n'avem; trimeţi călăreţi, eu vreau pedeştri, şi acei călăreţi, cum vin aici, trec în faţă la duşman, se fac pedeştri. Dar, de altfel, e păcat de atâtea cheltuieli, şi, a doua zi, cum mântuie orzul, toţi călăreţii fug. Pedeştri, prea-înălţate Doamne, pedeştri, şi iefteni şi de folos! Aici ni-am dat toată silinţa pentru orz, şi nu e, nici nu e nădejde. Oaste pedestră, oricâtă ai trimete, e de folos; e şi economie, şi se face şi slujbă,

καὶ δουλιὰ γίνετε, καὶ οὔτε ἠμποροῦν νὰ φήγουν· καὶ εἶναι καλὰ νὰ μὲ ἀκούτε, διατὶ βλέπο ἀπὸ τὰ χαρακέτι κανέναν δὲν ἔχετε νὰ σᾶς βοηθῆ, καὶ ληποῦμε. 1000 γέμια χρηάζοντε κάθε μέρα τόρα, ἤστερα παρα[πά]νο. Πεζούς, ὑψηλότατέ μη Αὐθέντη, διατὶ ἐδὸ εἶναι βουνὸ καὶ ὅτι εἶναι ἡ προσταγή σας.

[1788], Μαρτίου α΄.

Τῆς Ὑψηλότη σας δοῦλος

Κεχαγιὰς Σαλής.

Ὁ μπίν-μπάσης Μπαγτατλὴς ἀκόμη κάθετε εἰς Κούρτε-ντέ-Ἄρτζις καὶ δὲν ἔχει σκοπὸν νὰ σικοθῆ· βρῆκε κριθάρη μπόλικο καὶ ψομί· τόσον ὁποῦ τὸν διάζο, κανένα χαρακέτι δὲν κάμη, καὶ δὲν ἔχει σκοπὸν διὰ τζιαπούλη.

(Pecete turcească pe dos.)

şi nici nu pot să fugă; şi e bine să mă asculţi, căci văd din ce se petrece că n'ai cine să te ajute, şi-mi pare rău. 1000 de iemuri[1] se cer pe zi acuma, pe urmă şi mai mult. Pedeştri, prea-înălţate Doamne al mieu, pentru că aici e munte şi pentru că e şi porunca Ta.

[17]88, Mart 1.

Al Înălţimii Tale rob.

Chehaia Salì.

Bimbaşa Bagdadlì încă mai stă la Curtea-de-Argeş şi nu are de gând să iasă; a găsit orz destul şi pâne; cât îl silesc, nu face nicio mişcare, şi n'are de gând să năvălească.

CCXVIII.

Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre biruinţa lui de la Câmpulung şi furnituri. 1788, 2 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ταπεινήν μου δουλικὴν προσκύνησιν ἀναφέρω τὸ θεοθρούρητον Ὕψος της ὅτι τὰ ἀπὸ κγ΄ης τοῦ παρελθόντος καὶ εἰς τὰς κή΄ης δύο ἔκλαμπρα αὐθεντικὰ αὐτῆς γράμματα προσκυνητῶς ἔλαβον: τὸ μὲν διὰ τὰς χαροποιὰς εἰδήσεις, τὸ δὲ περὶ τῶν ἀλόγων καὶ ζαχιρέδων, καί, κατὰ τὴν ἔκλαμπρόν της προσταγήν, εὐθὺς ἐπέρασα ἀντίκρη καὶ ἐπῆγα εἰς τὸ χάκι-πάγι τῶν ὑψηλοτάτων πασιάδων, καὶ εἰδοποίησα τόσον τὴν Ὑψηλότητά τους, ὅσον καὶ τὸν ἐνδοξώτατον Γενητζὲρ-ἀγὰ καὶ τοὺς ἐπιλοίπους ἀγάδες τοῦ σερχατίου τεβατουρὲν τὰς χαροποιὰς εἰδήσεις καὶ νικητίρια καὶ τὸν ἀφανισμὸν ὁποῦ ἔκαμε τὸ στράτευμα τῆς Ὑψηλότητός της κατὰ τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸ μέρος τοῦ Κιμπουλουγκίου εἰς τὸ Ῥούκαλον, ὁμοίως καὶ διὰ τὰ κεφάλια ὁποῦ ἔφεραν καὶ ἐστάλθησαν ἀμέσως εἰς Βασιλεύουσαν, διὰ τὰ ὁποῖα μεγαλοτάτην χαρὰν ἔκαμαν, λέγοντες: „Ἀλαάμανὲτ μπέϊ ντοστουμούς“, καὶ μὲ ἀπεκρίθησαν ὅτι „ἰνσαλὰχ ἐγιὰμ πιζήμδηρ, ἐπειδὴ καὶ σὲ ὅτι μέρος ἔδηξε κεφάλι ἐχαλάσθη“.

Προσέτι, κατὰ τὴν πανέκλαμπρόν της προσταγὴν ὁποῦ εἰς τὸ ἕτερον ἔκλαμπρον γράμμα μὲ προστάζει, εἰδοποίησα εἰς ὅλους καὶ διὰ τὰ πενῆντα ἄλογα τόπ-τζεκένικα ὁποῦ ἔκαμε τεπεροῦ τὸ Ὕψος της εἰς τὸ σερχάτι τοῦ Βιδυνίου, διὰ τὰ ὁποῖα μεγάλην εὐχαριστίαν ἔ-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După smerita mea închinare supusă aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că am primit cu închinare cele două strălucite scrisori domneşti ale Tale de la 23 ale lunii trecute şi de la 28: una pentru ştirile aducătoare de bucurie, alta pentru cai şi zaherele şi, după strălucita-Ţi poruncă, îndată am trecut în faţă şi am mers la *hachi-pachi* al prea-înălţaţilor Paşi, şi am înştiinţat şi pe Înălţimea Lor, cât şi pe prea-slăvitul Ienicer-Aga şi celelalte agale ale serhatului, vorbind despre ştirile de bucurie şi biruinţile şi distrugerea ce a făcut oastea Înălţimii Tale contra duşmanilor în partea Câmpulungului, la Rucăr, şi de asemenea şi capetele ce au adus şi s'au trimes nemijlocit la Ţarigrad, pentru care au făcut cea mai mare bucurie, zicând: „Slavă Domnului, ni e de folos begul“, şi mi-a răspuns: „să dea Dumnezeu să ni fie amândorora izbândă, de oare ce şi o parte s'a arătat distrusă“.

Încă, după prea-strălucita-Ţi poruncă pe care în cealaltă strălucită scrisoare mi-o orânduieşti, am făcut cunoscut tuturora şi pentru cei cinzeci de cai de artilerie pe care i-ai dăruit Înălţimea Ta serhatului Vidinului, pentru cari mare bucurie

[1] Măsură.

δηξαν πρὸς τὸ Ὕψος της, τὰ ὁποῖα τὰ ζητοῦν διὰ νὰ τοὺς σταλθοῦν ὀγλίγορα, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἀναγκαῖα. Περὶ δὲ τοῦ σιταρίου καὶ τοῦ κριθαρίου, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγὴν ὁποῦ ἐστάλθη πρὸς τὸν ἄρχ. καϊμακάμην, ἄρχησε κατὰ τὸ παρόν, καὶ ἔρχεται νεζεστὲ νεζεστέ, καὶ κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἐλπίζω νὰ ἔλθῃ ὅλον, καί, τελειόνοντας, θέλω τὸ κάμῃ τεσλήμι εἰς τὸ βασιλικὸν ἀμπάρι, καὶ νὰ πάρω τὸ σενέτι· διὰ δὲ τὸ ἀλεύρι, εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα, ἀπὸ τὸ ὅσον ἔκαμα τεσλήμι καὶ ἐπῆρα τὸ σενέτι, δηλαδὴ πενῆντα μία χιλιάδα καὶ ἐνιακόσιαις ἑξήντα πέντε ὀκάδες, ἔκαμα τεσλήμι καὶ ὁ δοῦλός της ἀκόμι ἄλλαις τριάντα ἓξη χιλιάδες καὶ τετρακόσιαις ὀγδόντα ἑπτὰ ὀκάδες, καὶ εἶναι καὶ ἀπάνω, εἰς τὸν Τοσοῦν-ἀγά, διὰ νὰ φέρῃ, κατὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἔχει παρμένα, τριάντα μία χιλιάδα καὶ τριακοσίαις εἴκωσι μία ὀκάδες ὁποῦ συμποσοῦνται ὅλον ἑκατὸν δέκα ἐνέα χιλιάδες, καὶ ἑπτακοσίαις ἑβδομήντα τρεῖς ὀκάδες· διὰ τὸ ὁποῖον ἔσφιξα τὸν Τοσοῦν-ἀγὰ διὰ νὰ τὰ φέρῃ μίαν ὥραν ἀρχήτερα, τὸ ὅσον χρεωστεῖ, καὶ μὲ ὑπεσχέθη ὅτι κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας νὰ τὸ τελειώσῃ. Προσέτι εἶχα καὶ ὁ δοῦλός της μερικὸν πεϊλεστησμένῳ, καὶ εἶναι διὰ νὰ ἔλθῃ καὶ αὐτῷ, καὶ γίνεται ὅλον ἕως ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδας μὲ τὸ ἄνωθεν, καί, ἀφ' οὗ τελειώσῃ καὶ αὐτῷ, ἀμέσως θέλω τὸ φανερώσῃ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της. Διὰ ἄλλου ἀλεύρι δὲν εἶναι τρόπος ὁποῦ νὰ γένῃ ἀπὸ ἐδώ, ἐπειδὴ καὶ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν ἀφίνουν διὰ νὰ πάρωμε ἀπὸ τὸν ναχιγὲν τοῦ Βιδυνίου. Διὰ δὲ ταῖς σαράντα χιλιάδας ὀκάδες ἀλεύρι ὁποῦ εἶχα δώσει τὰ ἄσπρα τὸν Διστάραγα, καὶ μὲ ἔδοσεν τεσκερέδες τῆς περιλαβῆς αὐτῶν, διὰ νὰ τὸ κάμῃ τεσλήμι εἰς τὸ βασιλικὸν ἀμπάρι, ὁ Διστάρης μὲ αὐτῷ τὸ λαύσι, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν τὸ δέχουνται κατ' οὐδένα τρόπον οἱ ἐναπολῃυθέν[τες] ἀγάδες, τὸν ὁποῖον τὸν ἐσίκοσαν εἰς τὸ κάστρῳ ὡς χαΐνην, καθὼς καὶ προλαβόντως τὸ ἐφανέρωνα πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, καὶ ἔμινε διὰ νὰ μὲ δώσουν τὰ ἄσπρα ὀπίσω καὶ νὰ πάρουν τοὺς τεσκερέδες τους. Διὰ τὸ ἐναπολῃυθὲν ἀλεῦρι, δηλαδὴ ταῖς ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδαις ὀκάδαις ἀπὸ ἐδώ, Αὐθέντα μοι, δὲν εἶναι ἐλπὴς ὁποῦ νὰ γένῃ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἀφήνουν, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὸ χωμέτι τοῦ Ὕψους της διὰ νὰ σταλθῇ, καὶ περὶ τούτου δὲν ἔλειψα εἰς τὸ νὰ τὸ φανερώσω πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, ἐπειδὴ καὶ τὸ ζητοῦν μὲ βίαν διὰ νὰ γένῃ τεσλήμη καὶ αὐτῷ εἰς τὸ βασιλικὸν ἀμπάρι.

au arătat către Înălţimea Ta, pe cari [cai] cer ei să se trimeată răpede, pentru că sânt de nevoie. Iar pentru grâu şi orz, după prea-strălucita poruncă ce s'a trimes către dumnealui Caimacamul, a început acum, şi vine puţin câte puţin, şi în aceste zile nădăjduiesc să vie tot şi, isprăvindu-se, îl voiu da la hambarul împărătesc, şi să ieau sinetul; iar pentru făină, prea-bine-voitorul mieu Domn, de cât am dat şi am luat sinetul, adecă cinzeci şi una de mii şi nouă sute şeizeci şi cinci de ocă, am dat eu, robul Tău, încă alte treizeci şi şase de mii şi patru sute optzeci şi şapte ocă, şi sânt şi sus, la Tosùn-Aga, ca să ducă, după banii ce luase, treizeci şi una de mii şi trei sute douăzeci şi una ocă, care la un loc fac o sută nouăsprezece mii şi şapte sute şaptezeci şi trei de ocă; pentru care am strâns pe Tosùn-Aga ca să le ducă un ceas mai degrabă, cât e dator, şi mi-a făgăduit că în aceste zile chiar o va săvârşi. Încă am avut şi eu, robul Tău, ceva făgăduit (?), şi e să vie şi acela, şi se face cu totul până la o sută cinzeci de mii cu cele de mai sus, şi, îndată ce se va fi isprăvit şi acesta, nemijlocit o voiu arăta Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Pentru altă făină nu e chip să vie de acolo, de oare ce în niciun chip nu lasă să luăm din Ţinutul Vidinului. Iar pentru cele patruzeci de mii de ocă de făină cedasem banii lui Dizdar-Aga şi mi-au dat teşcherele pentru primirea lor, ca să-i depuie la hambarul împărătesc, dizdarul cu aceasta le va lua, pentru că nu-l primesc în niciun chip agalele lăsate, pe care l-au băgat în cetate ca hain, precum şi înainte am arătat-o Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, şi a rămas să-mi dea banii înapoi şi să-şi iea teşcherelele. Pentru făina lăsată, adecă acele o sută cinzeci de mii de ocă de acolo, Doamne al mieu, nu e nădejde să fie, căci nici nu lasă, ceia ce rămâne la voia Înălţimii Tale a se trimete, şi pentru aceasta n'am lăsat să nu o arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, căci le iau cu sila ca să se predea şi acelea la hambarul împărătesc.

Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[ᾳψ]πη΄, Μαρτίου δ΄ᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος,

ἐλάχιστος δοῦλος.

Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu prea mulţi şi cu totul fericiţi.

[17]88, Mart 2.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

Prea-mic rob.

CCXIX.

Cheheiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o expediţie la Câineni, ajutoare turceşti şi lipsa de orz. 1788, 2 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Τὸ ἀσκέρι ὁποῦ ἔστιλα εἰς τὸ Κουινένη διὰ τζιαπούλι ἤστερα ἀπὸ τὸν πίνπασι Μπαγτατλῆ, ἡ ὁπήη μὲ ἔστηλαν ἄνθροπον καὶ μὲ φανερόνον ὅτι ἀπὸ Κιϊνένη ὁ ἐχθρὸς ἔφυγεν καὶ τὰ τόπια του πῆρεν, καὶ οὔτε φένετε, οὔτε ἀκούετε, οὔτε εἰς τὰ σινορά μας, οὔτε εἰς τὰ σινορά του. Ὅθεν, διὰ νὰ μὴν κατζιρδίσον τὸν ῥαγιὰ τοῦ λόκου, ὃς καθὸς ἀποκρίθηκαν καὶ ἡ δίο προκαλάπη μαζὴ μὲ τοὺς λακουϊτόρους ἀπὸ Κουϊνένη, ὅτι νὰ τοὺς κρατίξουν καὶ νὰ στήλομε ἄλους ἀνθρώπους, καί, ἂν ἤθελε φανῆ ἐχθρὸς ἢ εἰς τὰ σινορά μας ἢ εἰς τὰ σινορά τους, νὰ τοὺς κρεμάσο, ἢ ὅτι πεδία, καί, ἂν θέλομε νὰ τοὺς κάμομε, ὅθεν ἔκαμαν νιέτι αὐτή, ὁποῦ ἔστειλα ἤστερα ὅλη μαζή, ξεχοριστὰ ἀπὸ τὸν Μπαγτατλῆ, νὰ πηγένουν ἐχθὲς εἰς τὸ μαναστῆρι τῆς Κόζιας, καὶ ὅτι δόσι ὁ Θεός· μὲ αὐτὸ τὸ νιέτι κήνισαν ἐχθές· ἢ δὲ ὁ Μπαγτατλῆς κάθετε εἰς τὸ Κούρτεντὲ-Ἄρτζις χορὶς νὰ ἔχει κανέναν σκοπόν. Διὰ τζιαπούλη καὶ διὰ πόλεμον ἦλθαν καὶ δύο σερδενγκεστή-ἀγάσου ῥουφτζουκλίδες.

[17]88, Μαρτίου δ΄. Πητέστι.

Τῆς Ὑψηλότι σας

δοῦλος: καιχαγιὰς

Σαλῆς.

Prea-înălţate Doamne al mieu.

Oastea ce am trimes la Câineni pentru năvălire după bimbaşa Bagdadlì, cari mi-au trimes om şi-mi arată că de la Câineni duşmanul a fugit şi şi-a luat tunurile, şi nici se arată, nici se aude, nici la hotarele noastre, nici la hotarele lui. Deci, ca să nu strice raiaua locului precum au răspuns şi cei doi pârcălabi, cu locuitorii din Câineni, că să-i stăpânească şi să trimetem alţi oameni, şi, de se va arăta duşman, sau la hotarele noastre sau la hotarele lor, să-i spânzure, sau şi copiii (?), şi, dacă vrem să li-o facem, de unde au făcut scop (?) ei, că am trimes apoi pe toţi, afară de Bagdadlì, ca să meargă ieri la mănăstirea Cozia, şi ce va da Dumnezeu; cu acel scop s'au pornit ieri; iar Bagdadlì stă la Curtea-de-Argeş fără să aibă vre-un scop. Pentru năvălire şi pentru războiu au venit şi doi serdengheşdì-agale din Rusciuc.

[17]88, Mart 2, Piteşti.

Al Înălţimii Tale

rob chehaie

Salì.

Αὐτὴ ἡ δίο σερδενγκεστὴ ἀγαλαροῦ ῥουφτζουκλῆδες, ὁποῦ γράφετε πὸς εἶναι 80, ἡ ὁπίη εἶναι 34, αὐτὴ ἡ ἤδιη τοὺς λὲν 45, καὶ πέρνο διὰ 45 ταῖνια καὶ κριθάρι· ὅμος τὸ κριθάρι πλέον ἐτελίοσεν καὶ δὲν ἠξεύρο τί νὰ κάμομε· τέτιο νιζαμσουζλοῦκι χορὶς ζαχερέν, ὁποῦ γράφο τόσες φορὲς καὶ δὲν μὲ γράφετε τελίος διὰ κριθάρι, ἀπορὸ τί εἶναι τὸ ἔτιον· προφθάσετε κριθάρι, διατὶ καὶ ἀπὸ Ἄρζις καὶ ἀπὸ Κουμπουλούγκι καὶ ἐδὸ εἰς τὸ Πητέστη ἀπὸ ἐμένα θέλον ὅλι αὐτὴ κριθάρι, κριθάρι,

Acele două agale serdengheşdì din Rusciuc, care scrii că sânt 80, iar ei sânt 34, ai lor chiar abia 45, şi fac tainuri şi orz pentru 45; dar orzul s'a isprăvit şi nu ştiu ce să facem; atâta neorânduială fără zahereà, ce o scriu de atâtea ori şi nu-mi scrieţi hotărât despre orz, nu înţeleg ce poate fi pricina, şi trimeteţi orz, căci şi de la Argeş şi de la Câmpulung şi aici la Piteşti de la mine vreau ei toţi orz, orz, orz.

κριθάρι. Ὑψηλότατέ μι Αὐθέντι, γιουλάφη εἶναι, καὶ εὑρίσκομε, ὅμος δὲν τὸ θέλουν. Καὶ ὅτι εἶναι ἡ προσταγή σας.

(Pecete turcească.)

Prea-înălţate Domn al mieu, ovăs este, şi aflu, dar nu-l vreau. Şi ce va fi porunca Ta.

CCXX.

1788, 3 Mart. Chehaiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ştirile de la Nemţi şi lipsa de provisii.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Ἀπόψε, εἰς τὰς πέντε ὥραις, ἔφθασαν αὐτὰ τὰ τρία νεφέρια ἀπὸ Κούρτε-ντί-Ἄρζις, ἀπὸ τὸν Μπαγτατλῆ καὶ ἀπὸ τὸν Τζιάφο, καὶ ἀπὸ τὸν μπελούκ-μπα[σῆ] τοῦ Μπελενάσιογλου, τρία νεφέρια, τὰ ὁπία ἤφεραν ἕναν σουρουτζῆν, ὁ ὁπίος, μὲ αὐτὰ τὰ γράμματα ἔρχονταν εἰς Κούρτε-ντί-Ἄρζις, τέσαρες ὧρες μακριά, τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν στέλνουν εἰς τὴν Ὑψηλότι σας. Εἰς τὸ Κιϊνένη εἶναι τριακόσι Νέμτζη καὶ ἡ ἐδική μας δὲν πῆγαν καταπάνου τους· ἦταν νὰ πηγένον καὶ δὲν πήγαν, καὶ ἀπὸ τὰ γράμματα τὸν Νέμτζον θέλητε καταλάβῃ κάθε μαδέν· εἶναι καὶ γαζέτες, τῆς ὁπίες ὅλες τεκμηλέηλεν τῆς βούλοσα. Ἐχθὲς ἦλθεν τοῦ Λήπκα-ἀγασοῦ ἄνθροπος, ὁ ὁπίος εἶναι εἰς Πητέστη, καὶ μὲ ἶπεν ὅτι ὁ ἐχθρὸς τραβήχθηκεν καὶ δὲν φένετε, οὔτε τὰ τόπιά του φένοντε. Τόρα βλέπο ἄλες ἤδισες καί, καθὸς μὲ ἦπον, αὐτὸς ἔτζη καὶ ἐγὼ φανέροσα τὴν Ὑψηλότι Σας καὶ βλέπο ὁποῦ εἶναι καντζικλήκια, καὶ ὁ ἄνθροπός του εἶναι εἰς Πητέστη ὁποῦ μὲ ἦπεν τιούτις λογῆς. Ὑψηλότατέ μι Αὐθέντι, ἀπὸ τὸν Βλάχον βεβεόνεσθε ὅλα καταλεπτός, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἀπὸ Κιϊνένη καὶ ἠξεύρη ὅλλα· ἐγὼ τόρα ἔμαθα πολὰ καὶ ἐξήπνησα αὐτοὺς ὁποῦ στέλνομαι εἰς τζιαπούλη· ἄλα βλέπουν καὶ ἄλα μὲ γράφουν.

[17]88, Μαρτίου γ', τὸ πουρνό, τοὺς ξεκίνησα.

Τῆς Ὑψηλότι σας δοῦλος: κεχαγιὰς Σαλῆς.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Aseară, la cinci ceasuri, au venit cei trei neferi de la Curtea-de-Argeş, de la Bagdadlì şi de la Ciafo, şi de la buluc-başa lui Belenaş-oglu, trei neferi, cari au adus un surugiu, care, cu acele scrisori venind la Curtea-de-Argeş, cale de patru ceasuri, l-au prins şi-l trimet la Înălţimea Ta. La Câineni sânt trei sute de Nemţi, şi ai noştri n'au mers asupra lor: erau să meargă şi n'au mers, şi din scrisorile Nemţilor vei afla orice lucru; sânt şi gazete, pe care toate, tălmăcite (?), le-am pecetluit. Ieri a venit un om al Agăi lipcanilor, care e la Piteşti, şi mi-a spus că duşmanul s'a retras şi nu se arată, nici nu se văd tunurile lui. Acuma văd alte ştiri şi, cum mi-au spus, aşa le arăt eu acum Înălţimii Tale, şi văd cum că sânt înşelăciuni, şi omul lui e la Piteşti, care mi-a spus astfel de vorbe. Prea-înălţate Doamne al mieu, de la Român Te vei încredinţa de toate cu de-amănuntul, căci şi e de la Câineni şi ştie toate; eu acum am aflat multe şi am priveghiat pe cei ce-i trimet spre a năvăli: altele le văd şi altele mi le scriu.

[17]88, Mart 3, dimineaţa, i-am pornit.

Al Înălţimii Tale rob: chehaiaua *Salì.*

Ἔβαλα στὸ χέρι τὸν Κονσταντίνο μπελιούκμπασὶ[1] καὶ τὸν καπητὰν Θεοδόσι, τοὺς ὁπίους τοὺς ἔχω εἰς φήλαξιν καλίν, διὰ νὰ μάθο καταλεπτὸς τὲς ὑποθέσις, καὶ τότε τοὺς στέλνο, κάμνοντας τακρίρι καὶ τὰ πάντα. Ὁ ἡγούμενος τοῦ Ἄρτζις εἶναι εἰς τοὺς Νέμψους· ἐκὴ βρήσκετε, ὃς καθὸς θέλετε πληροφορηθῇ ἀπὸ τὸν Βλάχον. Τὸ κριθάρι σήμερα τελιόνη καὶ ἀσκέρι ἔρχετε· τί θὰ νὰ κάμομε ἀπορό· καθὸς μανθάνο ἀπὸ τὰ μενζήλια, εἰς τὸν δρόμον σὲ

Am pus mâna pe Constantin buluc-başa şi pe căpitan Teodose, pe cari-i am în pază bună, ca să aflu cu de-amănuntul trebile, şi atunci îi trimet, făcând raport şi despre toate. Egumenul de Argeş e la Nemţi; aici se află, cum vei afla de la Român. Orzul acum se isprăveşte şi oaste vine; ce să facem nu ştiu; după cum aflu de la menziluri, în niciun loc pe cale n'au văzut orz să vie de la Piteşti, şi

[1] Şters: πολκόβνικο.

κἀγένα μέρος κριθάρι δὲν ἤδαν νὰ ἔρχετε εἰς Πητέστη, καὶ δὲν ἠξεύρο πὸς ἔχο νὰ κάμο. Διὰ τὰ ἄλογα ὁποῦ μὲ προστάζετε μερικὰ νὰ στέλο καὶ μερικὰ νὰ κρατήξω, αὐτὰ ὅλα εἶναι 15, καὶ εἶναι τάγια μικρά, τὰ ὁπία τὰ ἔστηλα εἰς τὸν κάμπον, διατὶ εἶναι ἄχρηστα καὶ μικρὰ καὶ ἀμάθητα.

(Pecete turcească. Pe plic:) Κατόπην ἔρχοντε ἡ τρῖς μὲ τὰ γράματα τὸν Νεμτζών, ὃς καθὸς σᾶς κάμο ἠφατὲν καὶ μὲ τὸν Βλάχον.

Παρακαλὸ νὰ ἔχομεν πρότον προσταγὴν καὶ ἠδέαν περὶ τὸν Νεμτζὸν τὰ γράμματα, ἀνγκαλὰ καὶ αὐτὴ ἀπὸ τὸν φόβον τους τὰ κάμνουν αὐτὰ τὰ γράμματα, διατὶ ἤκουσαν ὁποῦ ἦλθεν πολὴ στράτευμα· κημπηλὴρ τί πεχνήδια ἔχουν πάλη καὶ τί ψευτιές!

nu ştiu cum să fac. Pentru caii ce-mi orânduieşti pe unii să-i trimet şi pe alţii să-i ţin, ei de toţi sânt 15, şi sânt mânji mici, pe cari i-am trimes la câmp pentru că sânt fără folos şi mici şi nedeprinşi.

Pe urmă vin cei trei cu scrisorile Nemţilor, cum îţi fac lămurire şi cu Românul.

Mă rog să avem întâiu poruncă şi ştire despre scrisorile Nemţilor, de şi şi ei de frica lor ce au, fac scrisorile acelea, pentru că au aflat că a venit multă oaste; cine ştie ce cursă au iar, şi ce minciuni!

CCXXI.

Chehaiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre neregula în plata oştii.

Piteşti, 1788, 4 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντη,

Θεορίσετε μὲ δίο προσταγές: τῖς λογῖς μὲ προστάζη καὶ τῖς λογῖς σᾶς γράφουν· ληπὸν μὲ αὐτὲς τὲς προσταγὲς τί νὰ κάμω; Μὲ προστάζητε ὅτι νὰ μὴν τοὺς δόσου οὔτε ἕνα ἄσπρο, διατί πληρόθηκαν ἕναν μῆναν μπηρτάμεν τοῦ Χασὰν μπουλούκ-μπάσι τοῦ Πελεναόγλου· διὰ τὸν Καρά-Ἀπτί-ἀγὰ τοῦ Μιχτὴ ἐφέντι Ἰνίμπολου τίποτες δὲν μὲ γράφετε παντελός· στοχασθῆτε καὶ αὐτὸς τί σᾶς γράφη. Ληπὸν ἡ δουλιά μας εἶναι ὅλον διὰ τὰ μηνιάτικα καὶ διὰ κριθάρι· αὐτὰ κητάζομε τόρα· μὲ σιασιρδίσετε καὶ ἐμένα, καὶ δὲν ἠξεύρο τὶ νὰ κάμω: αὐτὸ εἶναι τὸ νιζάμη τὸν ἀσκερλήδον· ὅσα ἄσπρα τὸν δίδετε, νὰ πέρνετε σενέτι ἀπὸ τοῦ χέρι τους καὶ ἕνα σενέτι ἀπὸ πότε γράφθηκαν ἕος πότε εἶναι ὁ μῆνας του, καὶ νὰ μὲ τὰ στέλνετε, καὶ ὀνὰ γκιορὲ μὲ τὰ σενέτιά τους νὰ τοὺς ἀποκρίνομε καί, ἂν ἔχουν νὰ πέρνουν, τότε τοὺς δίδο χωρὶς νὰ σᾶς δανηστήσο. Ὅμος τόρα οὔτε ἠξεύρο, οὔτε μὲ γράφητε, οὔτε ἐκήνη ὁποῦ γράφουν δὲν ἠξεύρουν τὶ τοὺς γίνετε· ἀτζιαήπικα πράγματα βλέπω καὶ ληποῦμε τὸ νηζαμσιζλήκη. Ὅμως, ἀφοῦ σᾶς γράφο τὸ γιολουντά, σᾶς κακοφένετε· ὅμος τὰ σοστὰ εἶναι εἰς τὸ πρότον δίσκολα, ὅμος σονοὺ ἐούτουρ. Μὲ πρότον νὰ ἔχο εἰς ὅλο τὸ ἀσκέρι τέτια τευτέρια τούρκικα, διατὶ τὸ ἀσκέρι ὅλου μὲ τὸν λιουφέ τους ἔχει νὰ κάμη.

[17]88, Μαρτίου δ΄. Πητέστη.

Τῆς Ὑψηλότη Σας δοῦλος

Κεχαγιὰς Σαλῆς.

Prea-înălţate Domn al mieu,

Te uită în două porunci: ce fel îmi porunceşti şi ce fel îţi scriu ei; mai la urmă cu aceste porunci ce să fac? Îmi porunciţi să nu li dau niciun ban, pentru că s'a plătit o lună de bir (?) lui Hasan bulucbaşa lui Belenaş-oglu; pentru Carà-Abdìaga al lui Mihtì (?)-efendi de Ineboli nu-mi scrieţi chiar nimic; cercetaţi şi la dânsul ce vă scriu. De altfel slujba noastră e toată pentru lefi pe lună şi pentru orz; de acelea mă îngrijesc eu acum; mă zăpăciţi şi pe mine, şi nu ştiu ce să fac: aceasta e treaba ostaşilor; ce bani li dai, să ieai sinet din mâna lor şi un sinet de când s'a scris până când e luna lor, şi să mi-l trimeteţi, şi pentru aceia şi un cont (?) cu sinetele lor ca să li răspundem, şi, dacă au să iea, atunci li dau fără să împrumute de la Domnia Ta. Dar acum nici nu ştiu, nici nu-mi scrii, nici cei ce-mi scriu nu ştiu ce li se întâmplă; văd lucruri ciudate şi-mi pare rău pentru neorânduială; dar, de oare ce-Ţi scriu pe şir, Te superi; ci suma la început e grea, dar fie bun sfârşitul. La început să am în toată oastea astfel de tefteruri turceşti, pentru că oastea toată cu leafa lor are să vie.

[17]88, Mart 4. Piteşti.

Al Înălţimii Tale rob.

Chehaia Salì.

CCXXII.

Piteşti, 1788, 4 Mart.

Chehaiaua Salì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lefile şi aprovisionarea oştirii.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέν[τα],

Ἰδοὺ ὁποῦ στέλνω καὶ τὸ ῥομέϊκο ἀσκέρι τὸ τευτέρι τον, καὶ ζητοῦν τὰ μηνιάτικά τον, καὶ διὰ τὸ ἄλο τὸ ἀσκέρι τευτέρι νὰ μὲ στήλετε διὰ νὰ ἠξεύρω τί κάμο, ἀπὸ πότε ἕως πότε καὶ πρὸς πόσα· ὅμως ἡ ἔλειψις τοῦ κριθαρίου μὲ σιασίρδισεν πολὴ καὶ παρακαλὸ νὰ προστάξετε πάλιν, διατὶ ἐγὼ ῥοτό, τὰ μενζήλια ἔρχοντε, καὶ λὲν ὅτι εἰς τὸν δρόμον κριθάρι δὲν εἶναι. Ὅθεν ἐγὼ πότε ἔχο κουσούρι ὅταν εἶναι ζαχηρὲς καὶ γένη κουσούρι, πλίν, ἀφοῦ δὲν ἔχο κριθάρι, τί ἠμπορὸ νὰ κάμω; Αὐτὸ ἔπρεπε εὐθὺς νὰ μᾶς προφθάσης, διατὶ δὲν εἶναι σὰν ἄλο· ἡ ἀτλήδες χορὶς κριθάρι δὲν στέκοντε, καὶ παρακαλὸ νὰ μὴν σινχήζετε, διατὶ ἐγὼ πρέπη νὰ γράφο ἐκῦνο ὁποῦ χρειάζετε καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ μᾶς δίδι κεδέρι.

[17]88, Μαρτίου δ'. Πητέστι.

Τῆς Ὑψηλότη Σας δοῦλος

Σαλῆς Κεχαγιᾶς.

Prea-înălţate Domn al mieu,

Iată că trimet şi tefterul oştii greceşti, şi ei cer leafa lor pe lună, şi pentru altă oaste să-mi trimeţi tefter ca să aflu ce fac, de când până când şi cât; dar lipsa orzului m'a supărat mult, şi rog să hotărâţi iarăşi, pentru că eu întreb dacă vin poştele, şi iată că pe cale orz nu este. Deci eu am cusur când e zahereà şi se face cusur, dar, dacă nu am orz, ce pot să fac? Aceia se cuvenia de-a dreptul să ni orânduieşti, căci nu e ca alta; călăreţii fără orz nu stau, şi mă rog să nu vă supăraţi, căci eu trebuie să scriu de ce am nevoie, şi ce ni stă în cale.

1788, Mart 4. Piteşti.

Al Înălţimii Tale rob.

Salì Chihaia.

CCXXIII.

1788, 8 Mart.

Ahmed-Aga, baş-bulucbaşă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ostaşi cari au fugit.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Μετὰ τὴν δουλικήν μου καὶ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι χθὲς μὲ ἔφυγαν μὲ τὴν ἄδειάν μου εἴκοσι πέντε νεφέρια, δίδωντάς τους καὶ τεσκερὲν εἰς τὸ χέρι τους, οἱ ὁποῖοι αὐτοί, μὲ τὸ νὰ ἦτον ἀνάξιοι καὶ φοβετζιάριδες, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ κρύψουν μὲ ἄλλον τρόπον τὸν φόβον τους, παρά, προφασιζόμενοι ἄλλα καὶ ἄλλα, ἐζήτησαν νὰ ἀναχωρήσουν, καὶ δὲν ἠθέλησαν πλέον νὰ ἀντιπαραταχθοῦν εἰς τὸν ἐχθρόν. Ὅθεν ὡς ἕνα τοιοῦτον ἄχρηστον στράτευμα, μὲ τὸ νὰ τρώγουν ἐπὶ ματαίῳ τὸ ταῆνι καὶ τὸν λουφὲν τὸν βασιλικόν, μετρῶντας τὸ ἁμάρτημα τους, τοὺς ἔδωσα δρόμον. Ὅθεν δὲν ἔλειψα διὰ τοῦ παρόντος μου, μετὰ τὴν ταπεινήν μου προσκύνησιν, νὰ τὸ φανερώσω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, καὶ ἐπομένως νὰ τὴν παρακαλέσω ὁποῦ τοὺς τοιούτους νὰ μὴν τοὺς δίδῃ πρόσωπον, ὡσὰν ὁποῦ γίνεται κακὸν παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς, μήτε νὰ τοὺς στείλῃ ἐδῶ, ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ἐδῶ δὲν θέλουν γιαραδίσῃ, ἀλλὰ ἂς τοὺς στείλῃ τὸ

Prea-înălţate Domn al mieu,

Cu supunerea mea de rob şi închinarea până la pământ aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că ieri mi-au fugit cu voia mea douăzeci şi cinci de neferi, dându-li şi teşcherele în mâna lor, cari aceia, nefiind vrednici şi fiind fricoşi, n'au putut ascunde altfel frica lor, decât, scoţând înainte altele şi altele, au cerut să se retragă, şi n'au mai voit să se împotrivească duşmanului. Deci la o astfel de netrebnică oaste, care mănâncă degeaba tainul şi leafa împărătească, chibzuind greşeala lor, li-am dat drumul. Deci n'am lipsit cu aceasta a mea ca, după smerita mea închinăciune, să arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, şi apoi să Te rog ca acestora să nu li dai faţă *(sic)*, căci se dă un rău exemplu şi la ceilalţi, nici să-i trimeţi aici, căci şi pe urmă aici nu vor fi de folos, ci să-i trimeţi Înălţimea Ta în altă parte, unde va fi nevoie de oaste, şi atunci vei înţelege ce ipochimene sânt.

Ὕψος της εἰς ἄλλο μέρος, ὅπου ἤθελε εἶναι χρεία στρατεύματος, καὶ τότε θέλει καταλάβῃ τί ὁποκείμενα εἶναι Καὶ ταῦτα ταπεινῶς· τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τῆς Ὑψηλότητός της εἴεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[αψ]πη', Μαρτίου η'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος πρόθυμος εἰς τὰς προσταγὰς

Ἀχμέτ-ἀγᾶς πάς-πουλούκπασης.

(Pecete turcească.)

Şi acestea cu supunere; iar anii prea-străluciţi ai Înălţimii Tale fie dela Dumnezeu cât de mulţi şi prea-fericiţi.

[17]88, Martie 8.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite gata la porunci

Ahmed-Aga, baş-bulucbaşă.

CCXXIV.

Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte Turci fugari. 1788, 8 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ἐδαφιαίαν μου δουλικὴν προσκύνησιν ἀναφέρω διὰ τοῦ παρόντος μου τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι αὐτοὶ ὁποῦ φανερώνει ὁ πάς-πουλούκπασης τῇ Ὑψηλότητί της ἔφυγαν μὲ τὴν ἄδειάν του, δίδωντάς τους καὶ ἔγγραφον εἰς τὸ χέρι τους, τοὺς ὁποίους, ἀφ' οὗ τοὺς σοϊλετιρδήσῃ ἡ Ὑψηλότης της, θέλει πληροφορηθεῖ εἰς πλάτος τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς των. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, τὸ νὰ σταθοῦν πλέον εἰς τὸν ἴδιόν τους ἀγὰ εἶναι ἀδύνατον, ὡσὰν ὁποῦ ἐκρύωσεν ἡ καρδία τους μὲ τελειότητα· ὅθεν ἡ Ὑψηλότης της ἂς προστάξῃ κατὰ τὴν αὐθεντικήν της θέλησιν. Ἐπάσχισα ὁ δοῦλός της νὰ τοὺς καταπείσω ὁποῦ νὰ μὴν κάμουν ἕνα τοιοῦτον κίνημα, ὅμως δὲν ἐστάθη τζαρές· εἶναι καὶ ἄλλοι νὰ φύγουν ἀπὸ αὐτόν, τοὺς ὁποίους τοὺς κρατῶ ἕως τώρα μὲ παντοίους τρόπους, ὅμως τέλος πάντων θὰ ἀναχωρήσουν καὶ ἐκεῖνοι. Εἰς τὸ ἔγγραφον ὁποῦ ἔχουν αὐτοὶ εἰς τὸ χέρι τους ἐπάτησα καὶ ὁ δοῦλος της τὴν βούλλαν μου, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠμπόρεσα νὰ κάμω ἀλλοιώτικα. Ταῦτα δουλικῶς· τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[αψ]πη', Μαρτίου η'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος

Γεώργιος πρῶτος Σπαθάρης.

(În dos: pecete turcească.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinarea de rob până la pământ aduc prin cea de faţă a mea la cunoştinţa Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că aceia despre cari vorbeşte başbulucbaşa Înălţimii Tale au fugit cu voia lui, dându-li şi înscris la mâna lor, pe cari, după ce li va vorbi Înălţimea Ta, vei afla pe larg pricina fugii lor. Prea-înălţate Doamne al mieu, să mai stea la însuşi aga lor e cu neputinţă, căci s'a răcit inima cu totul; deci Înălţimea Ta să orânduieşti după voia-Ţi domnească. Am încercat eu, robul Tău, să-i înduplec să nu facă o astfel de mişcare, dar n'a fost chip; sânt să fugă şi alţii de la el, pe cari-i ţin până acuma cu felurite mijloace, dar la urmă vor pleca şi aceia. Pe scrisoarea ce o au ei la mâna lor am pus eu, robul Tău, şi pecetea mea, căci n'am putut face altfel. Acestea cu supunere; iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, şi foarte fericiţi.

[17]88, Mart 8.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supus şi prea-mic rob.

Gheorghe întâiu Spătar.

CCXXV.

Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cele de nevoie la oaste. 1788, Mart 9.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὰς δουλικὰς καὶ ἐδαφιαίας μοι προσκυνήσεις ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι ὁ Μαστρονικολῆς ἐπι-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinările de rob şi până la pământ ale mele cu smerenie aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că

μελεῖται, καὶ δουλεύουν ὅλοι οἱ σταλέντες, καὶ μετὰ δύω τρεῖς ἡμέρας σκαρώνεται· πλὴν χρειάζονται τὰ ἑξῆς: νὰ ἔλθῃ ὁ Γιάννης καλαφάτης, ὅπου εἶναι εἰς τὸ κατὰ τὸ Γκίργκιοβον καρλαγκεύτζι, νὰ σταλθοῦν ἑπτὰ καντάρια σίδηρον, τὸ ὁποῖον εἰς Βουκουρέστι ἂν δὲν εὑρεθῇ, εἰς τὸ Ῥουκτζιούκι εἶναι, ὡς ἤκουσα, νὰ ἔλθουν δύο μπουργουτζῆδες, ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ Γαλάτζι, μαζὶ καὶ τὰ τρυπάνιά των καὶ ἄλλα των χρειώδη. Χρειάζονται ἔτι τέσσαρα κατάρτια, ὧν τὸ ἓν νὰ γυρίζῃ σπιθαμαῖς τέσσαραις τρουνκέτω, καὶ νὰ εἶναι εἰς τὸ μάκρος πῆχες τριάντα δύω, καὶ τὰ λοιπὰ τρία νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ τρία εἰς τὸ κατάρτι, ὅπερ εὐκόλως ἔρχονται τώρα ἀπὸ τὸ Γαλάτζι μὲ τὰ εἰς Ἰσάκτζαν καΐκια· διὰ δὲ τὴν ἁρματοσιάν της τὸ Ὕψος της εἰξεύρει. Ὅμως ἄσπρα νὰ σταλθοῦν, τόσον διὰ τὰ λιανικὰ ἔξοδα, ὅσον καὶ διὰ τὸν λουφέν τους, διὰ νὰ μὴν ἀργοπορῇ, ὡσὰν ὁποῦ ὁ Σαλῆ-ἀγᾶς δὲν ἄφησε μήτε ἄνθρωπον, μήτε ἔξοδα, καὶ τὰ ξύλα, ὅλα καὶ σανίδια καὶ ἄλλα τὰ ἐφόρτωσα καὶ τὰ ἐπῆγα εἰς τὴν ἄκρην τῆς Τούνας, καὶ τοὺς ἔκαμα ἐκεῖ καὶ καλύβας καὶ δουλεύουν, καὶ νυχθήμερα περαστέκομαι διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ ὀγλιγωρότερον. Ἔτι φανερώνω τῷ Ὕψει της, διὰ τὸν ἀπὸ Ζεμνίτζαν ζαχερέν, ὅτι ἐδέχθην ἕως τώρα σιτάρι κοιλὰ 424, ὄρῶμι κοιλὰ 448· ἐξ οὗ ἐξεκίνησα διὰ Βουκουρέστι σιτάρι κοιλὰ 254 καὶ ὄρῶμι κοιλὰ 316· τὸν δὲ λοιπὸν τὸν ἔβαλα εἰς τὰ μαγαζιά, καί, ὅταν λάβω πανέκλαμπρόν της προσταγὴν διὰ νὰ τὸν ξεκινήσω· ὅπου προσταχθῶ, θέλω ἀκολουθήσει μετὰ πάσης μου προθυμίας. Ὁ ζαμπίτης Γκεζάερλης μὲ ζητεῖ τὸν λουφὲν τοῦ παρελθόντος Φευρουαρίου, καὶ παρακαλῶ τὸ Ὕψος νὰ προστάξῃ νὰ σταλθῇ ὁ λουφές του διὰ 20 πεζοὺς καὶ 10 ἀτλῆδες. Ταῦτα δουλικῶς.

ᾳψπη΄, Μαρτίου θ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ὑποκλινέστατος δοῦλος

Στέριος Πορτάρης.

Σήμερον ἦλθέ μοι ἀπόκρισις ἀπὸ τὸν Τωτρωκᾶν-ἐμινησῆ ὅτι δὲν εἶναι ἐλπὶς διὰ ἀσκέρι νὰ μαζωχθῇ, μόνον ὁ μπεσλῆάγας λέγει νὰ τοῦ σταλθῇ γράμμα ἀπὸ τὸν Σελήμ-ἀγᾶ Τήρνοβλην, καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ μάσῃ ἀσκέρι.

(Pecete neagră în dos.)

Mastronicolì se îngrijeşte, şi slujesc toţi cei trimeşi, şi după două, trei zile se pune la cale; decât au nevoie de cele ce urmează: să vie Iani calafatul, care e la vasele (?) de la Giurgiu, să se trimeată şapte cântare de fier, care, de nu se va afla la Bucureşti, este la Rusciuc, cum am auzit, să vie doi *burghiugìi*, cari sânt la Galaţi cu burghiele lor şi celelalte de nevoie. Mai sânt de nevoie încă patru catarge, dintre care unul să aibă în jur patru şchioape trunchete şi să fie în lungime treizeci şi doi de coţi, şi celelalte trei să fie de la trei la catarg, care uşor ar veni acum de la Galaţi cu caicele din Isaccea, iar pentru armarea lor Înălţimea Ta ştie. Însă banii să se trimeată, şi pentru cheltuieli mărunte, cât şi pentru leafa lor, ca să nu zăboveascâ, de oarece Salì-aga n'a lăsat nici om, nici cheltuieli, şi lemnele toate şi scândurile şi altele le-am încărcat şi le-am dus în susul Dunării, şi li-am făcut acolo şi colibi, şi slujesc, şi zi şi noapte mă trudesc să se mântuie cât mai degrabă. Încă vădesc Înălţimii Tale, pentru zahereaua de la Zimnicea, că s'au primit până acum grâu chile 424, orz chile 448; de când am plecat din Bucureşti, grâu chile 254 şi ovăs chile 316; iar restul l-am pus în magazie, şi, când voiu primi porunca Ta prea-strălucită, o să-l pornesc; unde voiu fi pus, voiu urma cu toată graba. Zabetul Gezaerlì îmi cere leafa trecutei luni Februar, şi mă rog de Înălţimea Ta să orânduieşti a se trimete leafa lui pentru 20 de pedeştri şi 10 călăreţi.

1788, Mart 9.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic şi prea-supus rob.

Sterie Portarul.

Azi mi-a venit răspuns de la eminul de Turtucaia că nu e nădejde ca oaste să se adune, numai beşleaga spune să i se trimeată scrisoare de la Selim-aga de Târnova, şi să meargă să strângă oaste.

CCXXVI.

Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre corăbii, sosirea lui Ismail-Paşa şi nişte desertori. 1788, 15 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

† Μετὰ τὰς δουλικὰς καὶ ἐδαφιαίας μοι προσκυνήσεις ταπεινῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι τὸ ἀπὸ ιγ΄ης τοῦ τρέχοντος Μαρτίου πανέκλαμπρον αὐτῆς γράμμα προσκυνητῶς ἔλαβον, ὅπερ εὐλαβῶς ἀναγνούς, ἔγνων τὰ ἐν αὐτῷ.

Περὶ τῶν τριῶν καταρτίων ὁποῦ δὲν προέγραψα μὲ σαφεστέραν περιγραφὴν ἰδοὺ ὁποῦ πάλιν ξαναγράφω: τὰ τρία κατάρτια νὰ εἶναι εἰς τὸ μπόϊ πρὸς εἴκοσι τέσσαρες πῆχες καὶ νὰ γυρίζῃ δύω ἥμισυ πιθαμαῖς.

Καὶ εἰς ὅσα προστάζομαι ὁ δοῦλός της θέλω ἀκολουθήσῃ.

Ἔτι φανερώνω ὅτι ὁ ὑψηλότατος Ἰσμαὴλπασσᾶς ἀπόψε ἐκόνευσεν ἐδῶ καὶ πηγαίνει διὰ τὸ Γκίργκιοβον, καὶ εἶπέ μοι νὰ γράψω πρὸς τὸ Ὕψος της διὰ τὸν τριμηνιαῖον ὁλουφέν, νὰ τοῦ σταλθῇ.

Ἔτι τῇ φανερώνω ὅτι ἐχθὲς τὴν νύκτα ἦλθαν δύω κατζικίνιδες, καὶ τοὺς ἐπιάσαμεν μὲ τὸν μπεσλιάγαν, καί, γυμνώνωντάς τους ἀπὸ τὰ ἅρματα, τοὺς ἐδέσαμεν καὶ τοὺς ἐστείλαμεν εἰς τὸν Γκιργκιόβου καπουκεχαγιᾶν διὰ νὰ τοὺς περάσουν ἀντίκρυ εἰς τὸ κάστρον, καὶ ἔχομεν τὴν ἔννοιαν διὰ ὅλα. Ταῦτα δουλικῶς.

ᾳφπη΄ῳ, Μαρτίου ιε΄ῃ.

Τῆς θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Στέριος Πορτάρης.

Μπουργουτζῆδες[1] εὑρίσκονται καὶ εἰς τὸ Ἰμπραΐλοβον.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După plecăciunile mele supuse şi până la pământ cu smerenie arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că prea-luminata-Ţi scrisoare de la 13 ale lunii de faţă, Mart, am primit-o cu închinare, pe care cu evlavie cetind-o, am cunoscut cele din lăuntru.

Pentru cele trei catarge de care nu ţi-am scris mai înainte cu mai sigură descriere iată că iarăşi îţi descriu: cele trei catarge să fie în boiu de douăzeci şi patru de coţi şi să aibă în jur două şchioape şi jumătate.

Şi la ce sânt orânduit robul tău voiu urma.

Încă arăt că prea-înălţatul Ismail-Paşa dăunăzi a sosit aici şi merge la Giurgiu, şi mi-a spus să scriu Înălţimii Tale pentru leafa pe trei luni, să i se trimeată.

Încă-Ţi arăt că ieri noaptea au venit doi desertori, şi i-am prins cu beşleaga şi, desbrăcându-i de arme, i-am legat şi i-am trimes la capuchehaiaua de Giurgiu ca să-i treacă în faţă la cetate, şi avem şi grijă de toate. Acestea cu supunere.

1788, Mart 15.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-umil rob.

Sterie Portarul.

Burghiugii se află şi la Brăila.

[1] Pentru burghie.

CCXXVII.

1788, 15 Mart.

Catastih de ostaşi ce sânt în judeţele Ţerii-Românești, cu leafa lor.

Κατάστιχον διὰ ὅσους ζαπιτάνους καὶ νεφέρια εὑρίσκονται εἰς δούλευσιν τῆς Τζαρας, τόσον εἰς τὰ καδιλίκια, ὅσον καὶ ἐδῶ εἰς Βουκουρέστι, καὶ πόσον ὁ λουφές των.

ᾳψπη', Μαρτίου ιε'.

Γρόσια		Νεφέρια
	Ῥήμνικο.	
110 450	ὁ Ῥάμμα, γιουνλέρ-ἀγᾶς εἰς 75 νεφέριά του πρὸς 6 } τοῦ καδιλικίου εἰς Φοξάνι	76
10	ὁ Βεσὲλ ὀδ[άπασης] τοῦ Ῥημνίκου	3
120	50 ὁ Παϊπουδλοῦ Μεχμέτ-ἀγᾶς 70 εἰς 7 νεφέρια καβάλα } εἰς Φοξάνι	8
320	50 τῷ ζαπίτῃ τοῦ Χασάν-ἀγᾶ ῥαζγραδλῆ 270 εἰς 27 νεφέρια πρὸς 10 } Μαξηνένι—Κραγιόβα .	28
310	50 ὁ Τζεζαὲρ Ἰσμαΐλ-ἀγᾶς 260 εἰς 26 νεφέρια πρὸς 10, 74 προσθ. ἄλ. 24	
992	50 ὁ ἀρναούτ-πουλούκπασης Ταχίρ-ἀγᾶς 200 εἰς 20 νεφέρια καβάλα 747 εἰς 90 πεζοὺς πρὸς 8 γρ. 30 } Ῥήμνικο Κίμπου-λούγγι .	138
374	50 ὁ ἰσκιεδελῆ Μεεμέτ-ἀγᾶς. Ἀπριλίου 18 324 εἰς 54 νεφέρια πρὸς 6 }	55
275	25 ὁ Μουσταφᾶ-ἀγᾶς ῥαζγραδλῆς 250 εἰς 25 νεφέρια καβάλα } Ἀπριλίου 18	26
700	50 ὁ γιούζ-πάσης τοῦ Ἀλεξάνδρου-Βόδα 650 εἰς 65 νεφέρια καβάλα } Ἀπριλίου 18	66
360	50 Ματζήν-καζασινδὰ Τζήτζογλους Χουσεΐν καραούλ-ἀγασῆς. Ἀπριλίου 10 310 εἰς 31 νεφέρια καβάλα }	32
450	ὁ Μεεμέτ-ἀγὰς τζαπούλ-ἀγασῆς μὲ 40 νεφέρια δίχως γράμμα	41
205	ὁ δελήλπασης Νικόλαος μὲ 35 νεφέρια πρὸς 5, Μαΐου α', — ἐδῶ . .	36
105	ὁ Χαλίλ-ἀγὰς Βιδινλῆς μὲ 15 νεφέρια πρὸς 6, Μαρτίου δ'.	16
1130	Δόπροτζα Ἀγιάνηογλου Χουσεΐν-ἀγᾶς μὲ 99 καβάλα καὶ 2 πεζοὺς πρὸς 10, ἀπὸ Μαΐου ις'.	102
50	ὁ τζερὰχ Ὀσμάνης μὲ 4 καβάλα, Μαΐου 23.	5
415	Δόπροτζα Ἀπτουλάχ-ἀγᾶ μὲ 14 πεζούς, 25 καβάλα, Μαΐου ις'. . .	40
488	ὁ ἐλίνπασης Μεχμέτ-ἀγᾶς Πεχληβὰν ῥουστζουκλῆ μὲ 10 καβάλα, 41 πεζούς, Μαΐου 21	52
396	ὁ τετβανλῆ Ἀπδῆ-ἀγᾶς ῥουστζουκλῆς μὲ 15 καβ. 25 πεζ., Μάϊ 21, Βαλένι	41
516	ὁ σφαλανικλῆ Μεχμέτ-πεχλιβὰν μὲ 26 καβ. καὶ 25 πεζ. Μάϊ. Ῥουστζ.	52
1932	τρεῖς ἀγάδες συλιστραίους: Μεεμέτ, Μουσταφᾶς καὶ Βελῆ μὲ 3 παϊρακτάρια, 158 καβάλα, 19 πεζούς. Μάϊ 23	383
	Σλοποζία.	
33 120	ὁ Κοῦρτ ὀδάμπασης εἰς 20 νεφέρια πρὸς 6 μὲ 2, ἀπὸ Φευρουαρ. θ'. } Βεζήρ-κισλασῆ . .	21
	Πουζαῖο.	
50 240	ὁ Ἀχμὲτ πάς-γιούζπασης γιουνλέρ-παγασῆ ζαπίτης. Φευρουαρίου κθ'. εἰς 40 νεφέρια, πρὸς 6 } τοῦ καδηλικίου Φοξάνι	41
95	τοῦ Ὀπρότζα ἀπὸ Βούλτζα, ὁποῦ ἐστάλθη εἰς Ὄκναν μὲ τὸν βάτ. Γιάννη Χιώτην 31, ἐξ ὧν ἔμειναν 2 τοῦ Ἠλία ἀπὸ Βούλτζα 29, ἐξ ὧν ἔμειναν 8, μὲ τὸν Γιουρτζὴν } .	10

Catastih de câţi zabeţi şi neferi se află în slujba Ţerii, atât la judeţe, cât şi aici în Bucureşti şi care li e leafa.

1788, Mart. 15.

Lei	Râmnic.	Neferi
110 Ramma, ghiuler-agă 450 la cei 75 de neferi ai lui câte 6	al ţinutului Focşani	76
10 Vesèl, odabaşa Râmnicului		3
120 { 50 Baiburdlù Mehmed-Aga 70 la 7 neferi cai	la Focşani	8
320 { 50 zabetului lui Hasan-Aga de Razgrad 270 la 27 neferi, câte 10	Măxineni—Craiova .	28
310 { 50 Gezaèr-Ismail-Aga 260 la 26 neferi câte 10, 74, adaus alţi 24		
992 { 50 Albanesul buluc-başa Tahir-Aga 200 la 20 de neferi cai 747 la 90 de pedeştri câte 8 lei 30	Râmnic, Câmpulung .	138
374 { 50 Ischiudarlì Meemet-Aga, April 11 324 la 50 de neferi câte 6.	. . . . .	55
275 { 25 Mustafà-Aga de Rasgrad 250 la 25 neferi, cai	April 18	26
700 { 50 iuzbaşa lui Alexandru-Vodă 650 la 65 de neferi, cai	April 18	66
360 { 50 în cazaua de Măcin Cicĭoglu Husein caraùl-aga, April 10 310 la 31 de neferi cai	. . . . .	32
450 Mehemed-aga cĭapul-aga cu 40 de neferi fără scrisoare.		41
205 delilbaşa Nicolae cu 35 de neferi la 5, Maiu 1, aici.		36
105 Halìl-Aga de Vidin cu 15 neferi la 6, Mart 4		16
1130 Lui aianoglu de Dobrogea, Husein-Aga, cu 99 de cai şi 2 pedeştri la 10, Maiu 16.		102
50 Gerahul [hirurg] Osman cu patru cai, Maiu 23.		5
415 Dobrogean-Abdulah-aga, cu 14 pedeştri, 25 cai, Maiu 16.		40
488 Elimbaşa Mehmet-aga Pehlivan de Rusciuc, cu 10 cai, 41 de pedeştri, Maiu 21.		52
396 Tevanlì Abdì-aga de Rusciuc cu 15 cai, 25 pedeştri, Maiu 21, Văleni.		41
516 Sfalaniclì-Mehmed-Pehlivan cu 25 cai şi 25 pedeştri, Maiu, Rusciuc.		52
1932 Trei agale silistrieni: Mehmed, Mustafà şi Velicu, 3 bairactari, 158 cai, 19 pedeştri, Maiu 23.		383
	Slobozia.	
33 Curt odabaşa. 120 la 20 de neferi câte 6 cu 2, de la Februar 9.	Vizir-câşla .	21
	Buzău.	
50 Ahmed baş-iuzbaşa ghiulèr-bagasì zabet. Februar 29. 240 la 40 neferi, câte 6.	al ţinutului Focşani	41
95 { Lui Obrocea din Vâlcea, care s'a trimes la Ocnă cu vătaful lani Hiotul 31, din cari au rămas 2. Lui Ilie din Vâlcea 29, din cari au rămas 8, cu Ghiurgiul.		10

Σακογιάννη.

Γρόσια		Νεφέρια
190	ὁ Ἀχμὲτ πουλούκ. ἀρβανίτης μὲ 20 πεζούς, 10 καβάλα	Αὐγούστ. ε'. 62
190	ὁ Γιουσοὺφ πουλούκ. ἀρβανίτης μὲ 20 πεζοὺς καὶ 10 καβάλα	
23	ὁ Σεϊδῆ παϊρακτάρης μὲ ἓν νεφέρι τοῦ καδηλικίου	2
330	50 Πεκὴρ ὀδάμπασης 280 εἰς 28 νεφέρια καβάλα πρὸς 10 } Πούκοβον	29
469	50 ὁ Σατήρ-ἀγᾶς ἀπὸ 6 τοῦ Ῥετζέπ, δηλ. Ἀπριλίου 3 40 εἰς 4 νεφ. καβλ. ρουστζουκλῆδες τοῦ Τζελεπῆ-ἐφέντηση 379 εἰς 46 πεζοὺς } Βαλένι .	51
471	50 ὁ Καχβετζῆ-ζαδὲ Χασάν-ἀγᾶς ἀπὸ 28 τοῦ Τζέμι-οὐλ-ἀχίρ, δηλαδὴ Μαρτίου 25. 421.30 εἰς 5 καβάλα καὶ 45 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι . . .	51
443	50 ὁ Χ. Ἀλῆ-ἀγᾶς Ῥουστζούκ., ἀπὸ 10 Τζέμι-οὐλ-ἀχίρ, δηλαδὴ Μαρτίου ζ'. 393 εἰς 3 καβάλα καὶ 44 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι . .	48
463	50 ὁ Ἰπῆς-ἀγᾶς ὡσαύτως 413.60 εἰς 10 καβάλα καὶ 38 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι	49
476	50 ὁ Ἰπραχὶμ παϊρακτὰρ ἀπὸ 8 τοῦ Τζέμ.-ἀχίρ, δηλ. 5 Μαρτ. 426 εἰς 8 καβάλα καὶ 42 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι . .	51
471	ὁ Ἀπδῆ-ἀγᾶς Μεμελετζῆ-ζαδέ, ὁμοίως 421.30 εἰς 5 καβάλα καὶ 45 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι	51
474	50 ὁ Χασάν-ἀγᾶς ἀπὸ 6 τοῦ Τζέμ.-ἀχίρ, δηλ. Μαρτίου γ'. 424.90 εἰς 7 νεφέρια καβάλα καὶ 43 πεζούς. Ῥουστζούκ. } ἔτι . .	51
467	50 ὁ Καλταλόγλους Ἰπραχίμ.-πασᾶς, ἀπὸ 6 Τζέμ.-ἀχὶρ 417.90 εἰς 3 καβάλα καὶ 47 πεζούς, Ῥουστζούκ. } ἔτι . . .	51
466	50 ὁ Χ. Ἀλῆ παϊρακτάρ, ὁμοίως 416 εἰς 2 καβάλα καὶ 48 πεζοὺς } ἔτι	51
377	ὁ Καρᾶ-Χουσεῖν-ζαδὲ Ἀπδῆ-ἀγᾶς, ἀπὸ 17 Τζέμ.-ἀχίρ, μὲ 8 καβάλα καὶ 30 πεζούς	39
457	ὁ Ὁμὲρ-ἀγᾶς μὲ 11 καβάλα καὶ 36 πεζοὺς ἀπὸ 18 Τζέμ.-ἀχὶρ . . .	48
339	ὁ Ἐμὶν-ἀγᾶς μὲ 19 καβάλα καὶ 12 πεζούς, ἀπὸ 18 ὁμοίως	32
	ὁ Χαλὴλ-ἀγᾶς ρουστζουκλῆς μὲ 13 καβάλα καὶ 39 πεζοὺς πρὸς 5 καὶ 6, Μαΐου 18	53
	ὁ Χασάν-ἀγᾶς ρουστζουκλῆς μὲ 23 καβλ. καὶ 26 πεζοὺς ὁμοίως. Μαΐου 18	50
	ὁ Τετοβανλῆ Μουσταφᾶ-πεχληβὰν μὲ 13 καβάλα καὶ 34 πεζούς, Ῥουστζούκ., Μαΐου 23	48
	ὁ Κεσὲ-Πραντζόγλου Ἰπῆς-ἀγᾶς ρουστζουκλῆς, μὲ 15 καβάλα καὶ 31 πεζοὺς ρουστζουκλῆδες, Μαΐου 22	47

Πράχοβα.

21	ὁ πόσναγος Μεμὲτης μὲ ἓν νεφέρι παλαιὸς τοῦ καδηλικίου	2
400	50 ὁ Κιούρδ-Ἰπραχὶμ γιουνλὰρ-ἀγᾶς κομανδήρης ὅλων, Φευρουαρ. δ'. 350 εἰς 35 νεφέρια καβάλα, — 8 ἔτι } Πλοέστι	36
250	50 ὁ Χαφὶζ-ἀγᾶς γιουρούκ-παϊρακτὰρ 200 εἰς 20 νεφέρια καβάλα } ἔτι Φοξ. 15 προσθ. Φευρ. 15	21
230	50 ὁ Νάπογλους Φεϊζῆς 180 εἰς 18 νεφέρια καβάλα } ἔτι Φοξάνι, μὲ 22, Φευρουαρ. 15 . . .	19
630	50 ὁ Χουσεῖν-ἀγᾶς ἱπραϊρλὴς 580 εἰς 58 νεφέρια καβάλα } ἔτι	59
310	50 ὁ Ἰσοὺφ παϊρακτάρ-μουτεφερίκ-ἀγᾶς 260 εἰς 26 νεφέρια καβάλα } ἔτι	27

Lei	Săcuieni.		Neferi
190	Ahmed bulucbaşa albanes cu 20 de pedeştri şi 10 cai.	August 5.	62
190	Iusuf bulucbaşa albanes, cu 20 de pedeştri, 10 cai.		
23	Seidì bairactarul cu un nefer al ţinutului.		2
330	50 Bechìr odabaşa 280 la 28 de neferi cai câte 10	Bucov	29
469	50 Satâr-aga la 6 cai de la Regeb, adecă April 3 40 la 4 neferi cai din Rusciuc ai lui Celebì-efendi 379 la 46 de pedeştri	Văleni	51
471	50 cahvegì-zadè Hasan-aga de la 28 ale [lunii] Gemazì-ul-achir, adecă Mart 25 421.30 la 5 cai şi 45 de pedeştri, Rusciuc.	încă	51
443	50 Hagì-Alì-aga de Rusciuc de la 10 Gemazì-ul-achir, adecă Mart 7. 393 la 3 cai şi 44 pedeştri, Rusciuc.	încă . .	48
463	50 Ibiş-aga, tot aşa. 413,60 la 10 cai şi 38 pedeştri, Rusciuc.	încă	49
476	50 Ibrahim-bairactar de la 8 ale lui Gemazì-ul-achir, adecă 5 Mart. 426 la 8 cai, 42 de pedeştri, Rusciuc.	încă .	51
471	Abdì-aga Memelegì-zadè, tot aşa 421.30 la 5 cai şi 45 pedeştri, Rusciuc.	încă	51
474	50 Hasan-aga de la 6 ale lui Gemazì-ul-achir, adecă Mart 3. 424.90 la 7 neferi cai şi 43 pedeştri, Rusciuc.	încă	51
467	50 Caltaloglu Ibrahim-Paşa, de la 6 Gemazì-ul-achir 417.90 la 3 cai şi 47 pedeştri, Rusciuc.	încă	51
466	50 Hagi-Alì bairactar, de asemenea. 416 la 2 cai şi 48 de pedeştri.	încă	51
377	Carà-Husein-zadè Abdì-aga, de la 17 Gemazì-ul-achir cu 8 cai şi 30 de pedeştri.		39
457	Omer-aga cu 11 cai şi 36 pedeştri de la 18 Gemazì-ul-achir. . .		48
339	Emin-aga cu 19 cai şi 12 pedeştri, tot de la 18.		32
	Halil-aga de Rusciuc cu 13 cai şi 39 de pedeştri pe lângă 5 şi 6, Maiu 18.		53
	Hasan-aga de Rusciuc cu 23 cai şi 26 pedeştri tot aşa. Maiu 18. .		50
	Tetovanlì Mustafà-pehlivan cu 13 cai şi 34 de pedeştri, Rusciuc, Maiu 23		48
	Chiosè-Brancioglu Ibiş-aga de Rusciuc, cu 15 cai şi 31 de pedeştri de Rusciuc, Maiu 22.		47

Prahova.

23	Bosniacul Mehemed cu un nefer vechiu al judeţului		2
400	50 Chiurd-Ibrahim ghiuler-aga, comandir al tuturor, Februar 4 350 la 35 de neferi cai, 8 încă	Ploeşti	36
250	50 Hafiz-aga iuruc-bairactar 200 la 20 de neferi cai.	încă din Focşani, 15, adauge Februar 15	21
230	50 Napoglu Feizì 180 la 18 neferi cai.	încă din Focşani, cu 22, Februar 15	19
630	50 Husein-aga din Brăila 580 la 58 neferi cai	încă	59
310	50 Isuf bairactar mutefaric-aga 260 la 26 neferi cai	încă	27

Γρόσια			Νεφέρια
410	50 ὁ συστοβλῆ Ἀπτουλάχ-ἀγᾶς 360 εἰς 36 νεφέρια καβάλα	ἔτι	37
410	50 ὁ Σουλεϋμάν-ἀγᾶς 360 εἰς 36 νεφέρια καβάλα μὲ 17, Φευρ. ιε΄.	ἔτι	37
570	50 ὁ Οὐζοῦν-Μεμέτης Τροτοκανλῆς 520 εἰς 52 νεφέρια καβάλα	ἔτι	53
230	30 ὁ Ὀμὲρ παϊρακτάρ, ζαπίτης τῶν τουφεκτζίδων 200 εἰς 20 νεφέρια καβάλα	ἔτι	21
250	50 ὁ Ἰπραΐλδὰν γελὲν ἐνισαΐλῆ Σουλεϊμὰν πολουκ. 200 εἰς 20 νεφέρια καβάλα, Ἰαννουαρίου ιζ΄.	ἔτι	21
340	50 ὁ δουπνιτζαλὴς Ἀχμέτ-ἀγᾶς 290 εἰς 29 νεφέρια καβάλα	ἔτι	30
503	50 ὁ Χ. Σαλὴς πουλούκπασης ῥαζγραβλῆς 230 εἰς 23 νεφέρια καβάλα 223 εἰς 27 πεζοὺς πρὸς 8.30	ἔτι	51
191	15 ὁ Ἰπραχὶμ παϊρακτάρης Ῥουσανὸς 110 εἰς 11 νεφέρια καβάλα 66 εἰς 8 πεζοὺς	ἔτι	20
290	50 ὁ Μεμέτ-ἀγᾶς Νικοπολίτης πάς-πογλοῦ 240 εἰς 24 νεφέρ. καβάλα, 21 ἔτι, Δεκεμ. 31	ἔτι	25
400	50 ὁ Καρά-Ἀπτῆς 350 εἰς 35 νεφέρια καβάλα	ἔτι	36
265	15 ὁ Πεκήρ-ἀγᾶς, Ἰανουαρίου κε΄. 250 εἰς 25 νεφέρια καβάλα	ἔτι	26
406	50 ὁ Τήρνοβα καζᾶ Ὀσμὰν πουλούκ. 150 εἰς 15 νεφέρια καβάλα 206 εἰς 25 πεζοὺς	ἔτι Φευρουαρίου κς΄.	41
696	50 ὁ τηρνοβαλὴς Χασάν-ἀγᾶς τοῦ Σελήμ-ἀγᾶ ἀπὸ Βακ. 290 εἰς 29 νεφέρια καβάλα 346 εἰς 42 πεζοὺς	Μαρτ. γ΄ ἔτι	72
469	50 ὁ Ἐδὴρ πουλούκπασης 40 εἰς 4 νεφέρια καβάλα 379 εἰς 46 πεζοὺς	ἀπὸ Μαρτίου γ΄ ἔτι	51
275	50 ὁ Τζεβελὲκ Μεμέτ-παϊρακτὰρ 60 εἰς 6 νεφέρ. καβ. Ῥάζγραβ. 165 εἰς 20 πεζοὺς	ἀπὸ 25 του Τζέμ-ἐβέλ, δηλ. 20 Φευρ., ἕως 20 Μαρτ. ἔλαβεν, Τζέμ.-ἀχὶρ	27
753	79 ὁ Ἀλῆ-ἀγᾶς 130 εἰς 13 καβάλα 544 εἰς 66 πεζοὺς	ἔτι Πλοέστι ὁμοίως	80
1001	99 ὁ Κιούρτ-Μουσταφᾶς 490 εἰς 49 νεφέρια καβάλα μὲ 4 412 εἰς 50 πεζοὺς μὲ 7 (;) πρόσθ. ἐκεῖ	ἀπὸ 27 τοῦ Τζέμ.-ἐβέλ, ἔτι	100
925	100 ὁ Κιοῦρτος ἀγᾶ-καρανδασῆ Σουλεϊμὰν 825 εἰς 100 νεφέρια πεζοὺς μὲ 20 ἐκεῖ	ὁμοίως ἔτι	101
699	71 ὁ κουλεβελῆ Κοτζᾶ-Ἀλῆ-πασὰ 250 εἰς 25 νεφέρια καβάλα, 2 ἐκεῖ πρόσθ. 378 εἰς 46 πεζοὺς 1 ἐκεῖ προσθ.	ὁμοίως ἔτι	72
1234	100 ὁ Μεχμέτ-ἀγᾶς μουτραλίκης τοῦ Ὀμέρ-ἀγᾶ πάς-πογλοῦ 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα μὲ 3 πρόσθ. ἐκεῖ 734 εἰς 89 πεζοὺς μὲ 1 ἐκεῖ	ὁμοίως ἔτι	130
472	50 ὁ Κριμὴς Χουσεΐν-ἀγᾶς 100 εἰς 10 νεφέρια καβάλα 322 εἰς 39 πεζοὺς	ἀπὸ 29 τοῦ Τζέμ.-ἐβέλ	50

Lei		Neferi
410	50 Abdullah-aga de Siştov 360 la 60 neferi cai — încă	37
410	50 Suleiman-aga 360 la 36 neferi cai cu 17, Februar 15 — încă	37
570	50 Uzùn-Mehemed de Turtucaia 520 la 52 de neferi, cai — încă	53
230	30 Omer bairactar, zabet al tufecciilor 200 la 20 neferi cai — încă	21
250	50 Ielèn-Suleiman bulucbaşa de Ienisalè din Brăila 200 la 20 neferi cai, Ianuar 17 — încă	21
340	50 Ahmed-Aga de Dubniţa 290 la 29 de neferi cai — încă	30
503	50 Hagi-Salì bulucbaşa de Rasgrad 230 la 23 neferi cai 223 la 27 pedeştri, câte 8.30 — încă	51
191	15 Ibrahim bairactarul de Rusciuc 110 la 11 neferi cai 66 la 8 pedeştri — încă	20
290	50 Mehmed-aga de Nicopol, baş-boglù 240 la 24 de neferi cai, 21 încă, Decembre 31 — încă	25
400	50 Carà-Abdì 350 la 35 de neferi, cai — încă	36
265	15 Bechìr-aga, Ianuar 25 250 la 25 de neferi, cai. — încă	26
406	50 Osman bulucbaşa din cazaua Târnova 150 la 15 neferi cai 206 la 25 de pedeştri — încă din Februar 26	41
696	50 Hasan-aga de Târnova al lui Selim-aga din Vac. 290 la 29 de neferi, cai 346 la 42 pedeştri — Mart. 3 încă	72
469	Edìr-bulucbaşa 40 la 4 neferi călări 379 la 46 pedeştri — de la Mart 3 încă	51
275	50 Gevelèc Mehmet-bairactar 60 la 6 neferi cai Rasgrad 165 la 20 de pedeştri — de la 25 ale lui Gemazì-ul-evel, adecă 20 Februar, până la 20 Mart a luat, Gemazì-ul-achir	27
753	79 Alì-aga 103 la 13 cai 544 la 66 pedeştri — încă la Ploeşti, tot aşa	80
1001	99 Chiurt-Mustafà 490 la 49 neferi cai, cu 4 412 la 50 pedeştri, cu încă 7 (?) acolo — de la 27 ale lui Gemazì-ul-evel încă	100
925	100 Chiurt-aga Caranda şi Suleiman 825 la 100 pedeştri cu 20 acolo — asemenea încă	101
699	71 Culevelì [din Cule, Turnu] Cogea-Alì-Paşa 250 la 25 de neferi cai, adaugă acolo 2 378 la 46 pedeştri, adaugă aici încă unul — asemenea încă	72
1234	100 Mehmet-aga Mutralic (?) al lui Omer-aga şi baş-boglù 400 la 40 de neferi cai, cu adaus aici 3 734 la 89 pedeştri şi 1 acolo — asemenea încă	130
472	50 Husein-aga de Crâm 100 la 10 neferi călări 322 la 39 pedeştri — de la 29 Gemazì-ul-evel	50

Γρόσια		Νεφέρια
1219	100 ὁ δηρκοτζαλὴς μουρταγαζάδων Γιουσούφ-ἀγᾶς 360 εἰς 36 καβάλα 759 εἰς 92 πεζοὺς } ὁμοίως ἔτι . .	129
925	100 ὁ Κιούρδ-ἀγᾶς καρενδασῆς Μεμὲτ 825 εἰς 100 νεφέρια πεζούς, μὲ 20 ἐκεῖ } ἀπὸ 26 τοῦ Τζέμ-ἐβὲλ ἔτι	101
104	ὁ Χρίστος πουλούκ. ἀπὸ τὰ τοῦ Μεγ. Ποστελνίκου, εἰς Σινᾶ, μὲ νεφ. 11	12
80	τοῦ Δόμπρη καπετ. κοντὰ εἰς τοὺς ἰσπραβνίκους, 9	10
80	εἰς τὸν Ἰλία καπετ. 8 μὲ τὸν γιουρουτζῆ	10
(Şters:) 80	τοῦ Νικολάου καπετ., ἀπὸ Ὄκνα, μὲ τὸν Ἀρμ. Γεωργάκην, ἔτι Σινᾶ, 9, πουζκαρία	10
450	50 ὁ Χαφὶζ-ἀγᾶς ἀρπά-ἐμινῆ 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα 40, Ἀπριλλίου 2 } Κίμπινα — Φοξάνι .	41
(Şters:) 148	εἰς 18 πεζούς.	18
417	50 ὁ Χασάν-ἀγᾶς 70 εἰς 7 καβάλα 297 εἰς 36 πεζοὺς } ἀπὸ 2 τοῦ Τζέμ-ἀχὶρ ἕως 2 τοῦ Ῥετζέπ, δηλαδὴ Μαρτίου 29 ἔλαβον	44
472	50 ὁ Ὀσμάν-ἀγᾶς-μολὰ 100 εἰς 10 καβάλα 322 εἰς 39 πεζοὺς } ἔτι Πλοέστι ὁμοίως	50
(Δίχως λουφέ.)	ὁ καρλοβ[αλὴς] Μεμέτ-ἀγᾶς, 10 καβάλα, 52 πεζοὶ	63
	ὁ τζερμενῆ Μεμέτ-ἀγᾶς, 10 καβάλα, 20 πεζοὶ	31
	ὁ σαμακοβλὴς παϊρακτ., 109 καβάλα, 11 πεζοὶ	121
	ὁ Ἰσμαΐλ-ἀγᾶ παζαρτζικλῆς, 64 καβάλα, 30 πεζοὶ	95
	ὁ Χ. Ἀλὴς παζαρτζικλῆς, 21 καβάλα, 31 πεζοὶ	53
	ὁ ἰστημανλῆ Ἀλῆ-ἀγᾶς, 32 καβάλα, 8 πεζοὶ	41
770	50 ὁ Χουσεΐν-ἀγᾶς ῥαζγραδλῆς, Ἀπριλλίου 2 720.30 εἰς 25 καβάλα καὶ 57 πεζοὺς } Πλοέστι	83
1101	50 ὁ Ἰσμαήλ-ἀγᾶς ῥαζγραδλής, Ἀπριλλίου 2 1051 εἰς 21 καβάλα καὶ 102 πεζοὺς } ἔτι	124
492	50 ὁ Ἰπραχίμ-ἀγᾶς χιρσοβαλὴς ἀπὸ Μαρτίου 6 ἢ Ἀπριλλίου 6 442 εἰς 31 καβάλα καὶ 16 πεζοὺς } ἔτι	48
5855	ὁ Τζαφέρ-ἀγὰ	622
(Δίχως λουφέ, Μαρτίου 18.)	τοῦ πλεβνελῆ Ὀσμάν-ἀγᾶ 50 καβάλα, 121 πεζοὶ — Πλοέστι	172
	τοῦ κιζαμπελῆ Ἀλῆ-ἀγᾶ 25 καβάλα, 61 πεζοὶ — ἔτι	87
	τοῦ ζλαβαλῆ Μουσταφᾶ-ἀγᾶ 40 καβάλα, 75 πεζοὶ — ἔτι	116
	τοῦ λοβτζαλῆ Μουσταφᾶ-ἀγᾶ 22 καβάλα, 65 πεζοὶ — ἔτι	88
	τοῦ βρατζαλῆ Ἀχμέτ-ἀγᾶ 55 καβάλα, 52 πεζοὶ — ἔτι	108
2447	250 πέντε ἀγάδες πρὸς 50 300 εἰς 30 καβάλα πρὸς 10 1897 εἰς 230 πεζοὺς πρὸς 8.30 } τοῦ Ἰπῆς-ἀγᾶ ῥαζγραδλῆ 5 παϊράκια, ἐπεῖραν ἕως Μαρτίου 10	265
489	ὁ Ἀπτούλ-ἀγὰς ῥαζγραδλῆς μὲ 15 καβάλα καὶ 35 πεζούς, Μαρτίου ιε΄	51
8948	Τουρνατζῆ Χ. Ὀμέρ-ἀγᾶς μὲ 24 ἀγάδες, πρὸς 50, καὶ 23 παϊρακτάρηδες, πρὸς 10, καὶ 1253 νεφέρια, πρὸς 6, ἀπὸ Μαΐου ς΄.	1300

Γιάλομιτζα.

45 156	ὁ Δαοὺδ ὀδάμπασης (şters: ὁ Τζάφ-Ἰπραχίμης) εἰς 26 νεφέρια τοῦ καδηλικίου }	27
10 24	ὁ Νουρουδὴς εἰς 4 νεφέριά του } Κιράνο	5
10	ὁ πεχλεβάν-Μουσταφᾶς Πούτζουλ-Ναλπάντουλουΐ	1
10	ὁ Ἰσμαΐλης, Φακαένι	1
240	(şters din greşeală: τοῦ Βελίκου καπετάν. Λικηρέστι-Τζοκανέστι, Ὕλφοβ) εἰς τὸν Ἀπρίλιον, μὲ 20· τέλει Μαΐου ἐδιόχθη καὶ ἐδιορίσθη ὁ Θεσσαλονικαῖος μὲ 15	30

Lei		Neferi
1219	100 dircogialì al murtahazilor Iusuf-aga 360 la 36 cai 759 la 92 pedeştri — încă asemenea . . .	129
925	109 Chiurd-Aga, carendaşì Mehemed 825 la 100 de neferi pedeştri, cu 20 acolo — de la 26 ale lui Gemazì-ul-evel încă . .	101
104	Hristu bulucbaşa de la ale Marelui Postelnic, la Sinaia, cu 11 neferi	12
80	ai lui Dobre căpitanul pe lângă ispravnici, 9	10
80	la Ilie căpitanul, 8 cu iurugiul	10
(Şters:) 80	ai lui Nicolae căpitanul de la Ocna, cu armaşul Iordachi, tot la Sinaia, 9, puşcăria	10
450	50 Hafiz-aga arpà-eminì 400 la 40 de neferi călări, 40, April 2 — Câmpina-Focşani . .	41
(Şters:)	148, la 18 pedeştri	
417	50 Hasan-aga 70 la 7 cai 297 la 36 pedeştri — de la 2 ale lui Gemazì-ul-achir până la 2 ale lui Regeb, adecă Mart 29, au luat .	44
472	50 Osman-aga-Mollà 100 la 10 cai 322 la 39 pedeştri — tot încă la Ploeşti	50
(Fără leafă)	Mehemet-aga de Carlova, 10 cai, 52 pedeştri	63
	Meemet-aga de Cirmen 10 cai, 20 pedeştri, ...	31
	Bairactarul de Samacov, 109 cai, 11 pedeştri	121
	Ismail-aga de Bazargic, 64 cai, 30 pedeştri	95
	Hagi-Alì de Bazargic, 21 cai, 31 pedeştri	53
	Ali-aga de Iştiman, 32 cai, 8 pedeştri	41
770	50 Husein-aga de Rasgrad, April 2 720, 30 la 25 de cai şi 57 pedeştri — Ploeşti	83
1101	50 Ismail-aga de Rasgrad, April 2 1051 la 21 cai şi 102 pedeştri — încă	124
492	50 Ibraim-aga de Hârşova de la Mart 6 sau April 6 442 la 31 de cai şi 16 pedeştri — încă	48
5855	Giafèr-aga	622
(Fără leafă, Mart 18.)	Ai lui Osman-aga de Plevna 50 cai, 121 pedeştri, Ploeşti . . .	172
	Ai lui Alì-aga de Chizame *(sic)* 25 cai, 61 pedeştri încă . . .	87
	Ai lui Mustafà-aga de Zlada 40 cai, 75 pedeştri încă	116
	Ai lui Mustafà-aga de Lovcea 22 cai, 65 pedeştri încă	88
	Ai lui Ahmed-aga de Vraţa 55 cai, 52 pedeştri încă	108
2447	250 cinci agale, câte 50 300 la 30 de cai câte 10 1897 la 230 pedeştri câte 8.30 — ai lui Ibiş-aga de Rasgrad 5 bairace, au luat până la Mart 10	265
489	Abdùl-aga de Rasgrad cu 15 cai şi 35 pedeştri, Mart 10 . .	51
8948	Turnagì Hagì Omer-aga cu 24 agale, câte 50, şi 23 bairactari câte 10, şi 1253 neferi câte 6, de la Maiu 6	1300

Ialomiţa.

45 156	Daùd odobaşa (şters: Giaf-Ibrahim) la 26 de neferi ai judeţului	27
10 24	Nurudì la 4 neferi ai lui — Chirani	5
10	Pehlivan Mustafà, Puţul Nalbantului	1
10	Ismail, Făcăeni	1
240	(şters din greşeală: ai lui Velicu căpitan. Lichireşti-Ciocăneşti, Ilfov), în April, cu 20; la sfârşitul lui Maiu a fost gonit şi s'a orânduit Tesaloniceanul cu 15.	30

Γρόσια	Ὑλφοβον.	Νεφέρια
33	ὁ Ἀλὴς ὀδ. τοῦ Τζοκανεστίου	
60	εἰς 10 νεφέρια, πρὸς 6	
33	ὁ Τζεζαέρ-Χ. παϊρακτὰρ Ὀλτένιτζας	
60	εἰς 10 νεφέρια	
22	ὁ Ῥουστὲμ τοῦ Ὀπιλεστίου μὲ 2 πρὸς 6	τοῦ καθηλικίου παλαιοὶ 34
22	ὁ Σαράτζ-Ἰπραχὴμ τοῦ Πόδου-Πιτάρη ὁμοίως	
22	ὁ Πακάολους τοῦ Κοπατζανίου ὁμοίως	
22	ὁ Ἰπραχίμης τῆς Κριάτζας ὁμοίως	
121	30 ὁ (alb) ἐπιστάτης τοῦ χαζνὲ τῆς Ὀλτένιτζας 90.90 εἰς 11 νεφέρια πεζούς, πρὸς 8.30	12
165	τοῦ Κωνσταντίν. Ἀγραφιώτη, Ὀλτένιτζα, εἰς τὸ τέλος Μαρτ., ἐξεπεύθησαν 10	20
240	τοῦ Σφέτκου, τοῦ Μαργαρίτη Πολκόβ., ἔτι εἰς τὸν Ἀπρίλιον, ὁ Κώστας Καστοριανὸς μὲ 20, Ἀναστάσης	30
	Δήμποβιτζα.	
50	ὁ Καρά-Μουσταφᾶς πολκόβ.-ἀγασῆς, ζαπίτης 240 εἰς 24 νεφέρια καβάλα . . . . τοῦ καθηλικίου	25
330	50 ὁ Μεσμέτ-ἀγᾶς γιαρπεκηρλὴς 280 εἰς 28 νεφέρια καβάλα	29
1430	50 ὁ Ἀχμέτ-ἀγᾶς, α΄ πουλούκπασης 60 ἕτεροι 2 πουλούκπασίδες 450 εἰς 45 νεφέρια καβάλα 874 εἰς 106 πεζοὺς . . . . ἀπὸ Ἰανουαρίου 8	154
82	τοῦ ἄρχοντος Καμηνάρη Ῥωμανοῦ, μὲ λουφὲν	10
	ἔτι τῆς Εὐγενείας του, δίχως λουφὲ	150
Πιτέστι 721	ὁ Τικηρλάμογλους μὲ 39 καβάλα, 25 πεζούς, ἀπὸ Μαΐου γ΄, 25 παϊρακτάριδες, 100 αὐτὸς	66
789	ὁ Καρά-Μέμης συλίστραλης μὲ 31 καβάλα, 43 [πεζούς], ὁμοίως . . .	76
705	ὁ Χασήμ-ἀγᾶς συλίστραλης μὲ 25 καβάλα, 40 πεζοὺς ὁμοίως . . .	67
180	ὁ Χαφίζ-Μεσμὲτ πουλούκ. μὲ 25 πρὸς 6, Μαΐου 8	26
3549	ὁ Τζουρὰ-Τουρνατζῆ-Μεσμέτ-ἀγᾶς μὲ 10 ἀγάδες πρὸς 50, δέκα παϊρακτάριδες πρὸς 10 καὶ 491 νεφέρια πρὸς 6, ἀπὸ Μαΐου ς΄. . . .	515
Βαλένι 157	ὁ Σαλῆ πουλούκ. μὲ 22 νεφέρια πρὸς 6, Ἰουλίου ιη΄. Μαζλαλῆ . . .	23
	Βλάσκα.	
51	ὁ Μουστὰν-ἀγᾶς 182 εἰς 30 νεφέρια πρὸς 6 τοῦ καθηλικ., ἀπὸ Ἀπρ. 10, νὰ τοὺς δοθοῦν δι' αὐτά, ἐπειδὴ, ὅσον ἦτον εἰς Κιμπουλούγγι, ἐλογαριάσθη	38
40	ὁ Σουλεϊμάνης ἀπὸ Καλογερένι μὲ 5 νεφέρια, πρὸς 6	6
	Τελί-ὀρμάνη.	
100	ὁ Ἰσμαΐλ Πελινάσογλους 366 εἰς 61 νεφέριά του, πρὸς 6 τοῦ καθηλικίου	62
235	τοῦ Ῥάδουλου καπετάν. ἀπὸ Βούλτζα, κοντὰ εἰς τὸν ζαπίτην	30
	Μουστζέλο.	
4020	εἰς 18 ἀγάδες τοῦ Πόζοκλου, ὁποῦ ἐστάλθησαν Αὐγούστου ιε΄, μὲ νεφέρια καβάλα, οἵτινες καὶ διὰ ἀγαλίκι	670
420	50 ὁ Σαρῆ Ὁμὲρ-ἀγᾶς δάλκηλιτζ., Ἰανουαρίου 27 370 εἰς 37 νεφέρια καβάλα 35, Αὐγούστου 6 Κιμπουλούγγι	38
400	50 ὁ Τζὲτ-ἀγᾶς Οὐζοῦν-Χουσεΐνης, Φευρουαρ. α΄. 350 εἰς 35 νεφέρια καβάλα ἔτι	36

Lei		Neferi
	Ilfov.	
33	Alì odabaşa de Ciocăneşti	
60	la 10 neferi câte 6	
33	Gezaèr-hagì, bairactar de Olteniţa	
60	la 10 neferi	cei vechi ai judeţului 34
22	Rustem din Obileşti cu 2 câte 6	
22	Saraciu-Ibrahim de la Podul-Pitarului tot aşa	
22	Bacà-oglu de Copăceni tot aşa	
22	Ibraim de Creaţa tot aşa	
121	30 (alb), epistatul haznelei Olteniţei 90.90 la 11 neferi pedeştri, câte 8.30	12
165	Ai lui Constantin de Agrafa, Olteniţa, la sfârşitul lui Mart, s'au scos 10	20
240	Ai lui Sfetcu, ai lui Mărgărit polcovnicul, încă în April, Costa de Castoria cu 20, Anastase	30
	Dâmboviţa	
50	Carà-Mustafà, polcovnic-aga, zabet	al judeţului 25
240	la 24 neferi cai	
330	50 Mehmet-aga de Diarbechir 280 la 28 de neferi cai	29
1434	50 Ahmed-aga, întâiu bulucbaşa 60 alţi 2 bulucbaşi 450 la 45 de neferi cai 874 la 106 pedeştri	de la Ianuar 8 154
82	Ai dumisale Căminarului Romanò, cu leafă	10
	Tot ai dumisale, fără leafă	150
Piteşti 721	Tichirlàm-oglu cu 39 cai, 25 pedeştri, de la Maiu 3, 25 bairactarii, 100 el însuşi	66
789	Carà-Memi de Silistra cu 31 de cai, 43 [pedeştri] tot aşa	76
705	Hasìm-aga de Silistra cu 25 cai, 40 de pedeştri tot aşa	67
180	Hafiz-Meemet bulucbaşa cu 25 câte 6, Maiu 8	26
3549	Giurà-Turnagì-Meemet-aga cu 10 agale câte 50, zece bairactari câte 10 şi 491 neferi, câte 6, de la Maiu 6	515
Văleni 157	Salì bulucbaşa cu 22 neferi câte 6, Iulie 18. Mazlalì	23
	Vlaşca.	
51	Mustan-aga	al judeţului, de la April 10, să li se dea prin acestea, căci, cât erau la Câmpulung, s'a socotit 38
180	Cu 30 pedeştri câte 6	
40	Suleiman de la Călugăreni, cu 5 neferi, câte 6	6
	Teleorman.	
100	Ismail Belinaşoglu	ai judeţului 62
366	la 61 de neferi ai lui, câte 6	
235	Ai Radului căpitan de la Vâlcea, pe lângă zabet	30
	Muscel.	
4020	la 18 agale ai lui Bozoglu, care s'au trimes la August 15, cu neferi cai, cari şi pentru agarlâc	670
420	50 Sarì-Omer-aga, dalchiligiu[1], Ianuar 27 370 la 37 de neferi cai 35, August 6	Câmpulung 36
400	50 Ged-aga Uzùn-Husein, Februar 1 350 la 35 de neferi cai	încă 36

[1] Soldat de avangardă, menit jertfei.

Γρόσια		Νεφέρια
835	350 ὁ γιουρκιουνὴς Μουσταφᾶς πίνπασης διὰ 50 νεφέρ., ἀρπαλίκι 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα 85 εἰς 10 πεζοὺς πρὸς 7 μὲ 15 γρόσια, χάρις } ἔτι	51
119	τοῦ Ῥάδουλου καπετάνου ἀπὸ Δόλζη	15
240	τοῦ Λάμπρου πουλούκπαση μὲ τὸν πίνπασην	30
165	τοῦ Βελισαρίου μὲ τὸν β'ον Ποστέλνικον	20
240	τοῦ Διμητρίου ἐδρενελῆ	30
240	τοῦ Ἀθανασίου πολκόβν., γιουνλέρ-ἀγασῆ	30
127	τοῦ Βιστιάρη Ῥωσέτου	15
127	τοῦ Ἰωαννίτζα τζερναβοδαλῆ ἐδιόχθη, — Ἰωάννης Πόγδανος. εἰς τὸν Μάρτιον	15
240	τοῦ Γιοβάννου ρουστζουκλοῦ, τοῦ ἄρχοντος Ἄγα	30
127	τοῦ Κωνσταντίνου ἀργυροκαστρίτη, τοῦ πουχουρδαντζῆ	15
165	τοῦ Γιοβάννου ρουστζουκλῆ τζεσμετζῆ	20
453	50 ὁ πίργοζλου Σουλεϊμάν-ἀγᾶς, ἀπὸ 6 Τζέμ.-ἀχὶρ ἕως 6 Ῥετζέπ, δηλαδὴ ἀπὸ Μαρτίου 3 90 εἰς 9 καβάλα τοῦ Τζελεπῆ-ἐφένδη ρουστζουκλῆ 313 εἰς 38 πεζοὺς	48
518	ὁ Πραβανδελῆ Ἰπραχίμ-ἀγᾶς, μὲ 32 καβάλα καὶ 18 πεζούς, Μαρτίου ζ'.	51
349	ὁ διδινλῆ Σαχίν-Ἀχμέτ-τζαούσης μὲ 20 καβάλα, 12 πεζούς, Μαρτίου ιδ'.	33
538	50 ὁ Σεϊντουντζέ-Ἀχμέτ-ἀγᾶς ρασοβατλῆ ἀπὸ Συλλύστρα τοῦ Ποστ. 488 εἰς 43 καβάλα καὶ 7 πεζοὺς Μαρτ. 13	51
596	ὁ κιζανλικλῆ Ἀχμέτ-παϊρακτάρ-ἀγᾶς μὲ 6 καβ., 59 πεζούς, Μαρτ. κζ'– ἐδῶ	66
2346	300 ἓξ ἀγάδες μὲ τὸν συλλυστραλῆ Σουλεϊμάν-ἀγᾶν, ἀπὸ Μαρτ. 29 2046 εἰς 165 νεφέρια καβάλα καὶ 48 πεζοὺς	219
171,30	εἰς 13 [νεφέρια] καβάλα, 5 πεζοὺς τοῦ κιζανικλῆ Ἀπτουλάχ-ἀγᾶ εἰς τὸν ἄνωθεν Ἀχμὲτ κιζανικλῆν, Ἀπριλίου 4	19
(Ṣters:) 452,60	ὁ Ὀσμάν-ἀγασῆ, Μουστάν-ἀγᾶς, μὲ 32 καβάλ. καὶ 10 πεζούς, Φευρ. 12	43
(Πρὸς 6) 450	ὁ Οὐζοῦν-Ὀσμάνης γιουσκιουπλῆς μὲ 42 καβάλα, Ἀπριλίου ζ', εἰς τὸν πίνπασην, Μαΐου 13 καὶ 21, — Φοξάνι	43
523	ὁ Μεμῆς-ἀγᾶς συλλυστραλῆς μὲ 44 πεζοὺς καὶ 21 καβάλα, Ἀπριλίου γ'	62
449	ὁ Μεμέτ-ἀγᾶς Χ.-Ὄγλους παζαρ[τζικ]λῆς μὲ 30 καβάλα καὶ 12 πεζούς, Ἀπριλίου ζ'.	43
168	ὁ δελήλπασης τοῦ Ἀλῆ-πασᾶ, Χασάν-ἀγᾶς, μὲ 24 νεφ. πρὸς 6, Ἰουνίου λ'.	25
280	ὁ τιρνοβαλῆ Ἰσμαήλης-ἀγᾶς τοῦ Κιούρδι-Ἀπτῆ μὲ 40 νεφέρια, πρὸς 6, Ἰουλίου θ'.	41
560	ὁ καϊσερλὴ Ἀχμέτ-ἀγᾶς καὶ Ἰπραχίμ-ἀγᾶς μὲ 80 τουφεκτζίδες, πρὸς 6 εἰς τοὺς δύο, Ἰουλίου ις'.	82
350	ὁ Ὀμέρ-ἀγᾶς παντερ[μα]λῆς μὲ 50, πρὸς 6, Ἰουλίου 30	51

Ἄρτζεστι.

626	50 ὁ Μεμὲτ Λίπαν-ἀγασῆς 420 εἰς 42 νεφέρια καβάλα 156 εἰς 19 πεζοὺς } Πιτέστι	62
42	τὰ τοῦ Καρᾶ-Ἀλῆ, ὁποῦ ἐτρελάθη	7
815	50 ὁ Ἰσοὺφ παϊρακτὰρ σερδενγεστής, Φευρουαρίου 10 600 εἰς 60 νεφέρια καβάλα 165 εἰς 20 πεζοὺς } ἔτι . . .	83
400	50 ὁ Μεμέτ-ἀγᾶς γιουργιοβλῆς τοῦ Τζαδηρτζή-ζαδέ, Φευρ. 20 350 εἰς 35 νεφέρια καβάλλα } ἔτι	36
910	50 ὁ πλαύτζα Ἀχμέτ-ἀγᾶς. Φευρουαρίου 25 860 εἰς 20 νεφέρια καβάλα καὶ 80 πεζοὺς } ἔτι	101

Lei		Neferi
835	350 Mustafà bimbaşa de Giurgiu pentru 50 de neferi, arpalâc 400 la 40 de neferi cai 85 la 60 pedeştri câte 7 cu 15 groşi, dar — încă	51
119	ai Radului căpitan din Dolj	15
240	ai lui Lambru bulucbaşa cu bimbaşa	30
165	ai lui Velisarie cu al doilea Postelnic	20
240	ai lui Dumitru din Adrianopol	30
240	ai lui Atanasie polcovnic, ghiulèr-aga	30
127	ai Vistierului Roset	15
127	ai lui Ioniţă de Cernavoda, s'a gonit — Ioan Bogdan, în Mart	15
240	ai lui Giovan de Rusciuc, al dumisale Aga	30
127	ai lui Constantin de Arghirocastro, buhurdangiul	15
165	ai lui Giovan de Rusciuc, ceşmegìu	20
453	50 Suleiman-aga de Burgas, de la 6 Gemazì-ul-achir până la 6 Regeb, adecă de la Mart 3 90 la 9 cai ai lui Celebì-efendi de Rusciuc 313 la 38 de pedeştri	48
518	Ibrahim-aga de Provadia cu 32 cai şi 18 călări, Mart 7	51
349	Şahin-Ahmed-ceauş de Vidin cu 20 cai, 12 pedeştri, Mart 14	33
538	50 Seidungè-Ahmed-aga de Rasova de la Silistra ai Postelnicului, Mart 13 488 la 43 cai şi 7 pedeştri	51
596	Ahmet-bairactar-aga de la Chizanlic cu 6 cai, 59 ped., Mart 27, aici	66
2346	300 şase agale cu Suleiman-aga de Silistra, de la Mart 29 2046 la 165 neferi călări şi 48 pedeştri	219
171,30	la 13 [neferi] cai, 5 pedeştri ai lui Abdulah-aga de Chizanlic, la cel de mai sus Ahmed de Chizanlic, April 4	19
(Şters:)	452,60, Osman-aga, Mustan-aga, cu 32 cai şi 10 pedeştri, Februar 12	43
(Câte 6.)	450 Uzun-Osman de Uschiub cu 42 cai, April 7, la bimbaşa, Maiu 13 şi 21, — Focşani	43
523	Memiş-aga de Silistra cu 44 pedeştri şi 21 călări, April 3	62
449	Meemet-aga Hagì-oglu de Bazargic cu 30 cai şi 12 pedeştri, April 7	43
168	delibaşa lui Alì-Paşa, Hasan-aga, cu 24 neferi, câte 6, Iunie 30	25
280	Ismail-aga de Târnova al lui Chiurd-Abdì cu 40 neferi, câte 6, Iunie 30	41
560	Ahmed-aga de Cesareia şi Ibrahim-aga cu 80 de tufeccii, câte 6 la cei doi, Iulie 16	82
350	Omer-aga de Panderma cu 50, câte 6, Iulie 30	51

Argeş.

626	50 Meemet Lipan-aga 420 la 42 neferi cai 156 la 19 pedeştri — Piteşti	62
42	ai lui Carà-Alì, care a înebunit	7
815	50 Isuf bairactar serdengheşdì, Februar 10 600 la 60 neferi călări 165 la 20 pedeştri — încă	81
400	50 Mehmet-aga de Giurgiu al lui Ciadârgì-zadè, Februar 20 350 la 35 neferi — încă	36
910	50 Plavcea-Ahmet-aga, Februar 25 860 la 20 neferi cai şi 80 pedeştri — încă	101

Γρόσια			Νεφέρια
481	50 ὁ ραζγραδλῆ Ἐμήρ-Ἀλής, Φευρουαρίου 25 431 εἰς 6 νεφέρια καβάλα καὶ 45 πεζοὺς	ἔτι	52
300	50 ὁ Ἰσοὺφ παϊρακτάρης διδηνλὴς 250 εἰς 25 νεφέρ. καβάλα μὲ 4, Φευρουαρ ε΄.	ἔτι — Φοξάνι . .	26
345	45 ὁ Τζὰφ Ἰπραχίμης τῆς Γιάλομιτζας κιρκ. σερδ., Ἰουλίου 14, καὶ 25 νεφέρια προσθήκη 300 εἰς 50 νεφέρια πρὸς 6	ἔτι—Γιάλ.	51
550	150 ὁ Σαλήχ-ἀγᾶς, ἔκαμε καὶ ἄλλον πουλούκ. μὲ 20 καβ. Χασάνην 400 εἰς 40 νεφ. καβ. μὲ τὰ 25 τοῦ Ὀσμάν-παϊρακτάρη Πελιγραδίου φευγάτος καὶ μὲ τὸν τουφεκτζήπασιν Ἀχμέτ-ἀγᾶν		41
460	50 ὁ Σελημάν-πέϊς 410 εἰς 41 νεφέριά του	ἐστάλθη εἰς Φοξάνη μὲ 30 νεφέρ., Μαρτίου 24	42
300	50 ὁ Ἀχμέτης, ἀδελφὸς τοῦ Κελές-ἀγᾶ 250 εἰς 25 νεφέρια καβάλα	. . . . .	26
120	20 ὁ Μεμὲτ παϊρακτάρης τοῦ ἰσπραβνίκου κούρτης 100 εἰς 10 νεφέρια μὲ 2, Φευρουαρίου ιε΄.	. . . . .	11
1241	50 ὁ Σαλή-ἀγᾶς Πατόγλους 1150 εἰς 115 νεφέρ. καβάλα μὲ 5, Φευρουαρίου α΄, 17 καὶ 18 41.30 εἰς 5 πεζοὺς πρὸς 8.30	. .	121
(Sters:) 2114	100 ὁ πίνπασης Παϋδατλοῦς Χ. Ἰπραχίμης 1170 εἰς 117 νεφέρια καβάλα 123,90 εἰς 15 πεζοὺς 150 ὁ Ἰβραχὴμ Ῥαζβανλοὺς καὶ 2 ἀτλίδες πουλούκ. 570 εἰς 57 τοῦ Ῥαζβανλῆ μὲ 12 τοῦ ἐκ Ῥούμελης	ἔφυγαν Ἀπριλ. γ΄.	193
640	50 ὁ Χουσεΐν-ἀγᾶς τουφεκτζήπασης τοῦ Μεμὴς-πασᾶ 590 εἰς 59 νεφέρ., Μαΐου 17 ἐστάλθη εἰς Φοξ. μὲ 60 νεφέρ. πρὸς 6	(Sters:) Κιμπουλ., Φοξ.	60
(Σερδ. Μάϊ 12.) 730	50 ὁ Μεμὲτ-ἀγᾶς ἱπραϊλῆς ρεΐζης σόλ-κόλ-ἀγασῆς 680 εἰς 68 νεφέρ. καβάλα μὲ 4, Φευρ. α΄, 8 καὶ ι΄.	(Sters:) Κιμπουλ., Φοξ.	69
643	100 ὁ Μεμὲτ παϊρακτάρ. καὶ ὁ Ἀλῆ παϊρακτάρ., Φευρ. ε΄. 180 εἰς 18 καβάλα 363 εἰς 44 πεζοὺς	. .	64
774	50 ὁ Χασάν-ἀγᾶς τοῦ Πελινάσογλου, Φευρουαρίου ιε΄. 220 εἰς 22 καβάλα 504 εἰς 62 πεζοὺς	. . . . .	85
926	125 ὁ Σουλεϊμάν-ἀγᾶς συλλίστραλῆς ἀπὸ Μαΐου 5 μὲ τὸν παϊρακτ. 801 εἰς 28 νεφέρια πεζοὺς καὶ 57 καβάλα		86
1160	τοῦ Σαλήχ-κεχαγιάς, 2 πουλ. μὲ 100 νεφέρια καβάλα		101
90	τοῦ Μεμὲτ-πέϊ, κοντά του 15 νεφέρια πρὸς 6, Μαΐου 8		15
140	τοῦ Μουσταφᾶ καπετάνου, Φευρουαρίου α΄ ἦλθεν		10
839	50 ὁ Καρᾶ-Ἀπδῆς Νέμπογλους, Φευρ. 23 220 εἰς 22 καβάλα μὲ 8, Φευρ. 25 569.30 εἰς 69 πεζοὺς μὲ 12, Φευρ. 25	Μαρτίου α΄ ἔμειναν 8 καβ., 12 πεζοὺς	92
240	τῆς Μεγάλης Ποστελνιτζίας		30
135	τοῦ ἄρχοντος Πάχ. Μαυρογένη		16
127	τοῦ Ἀντώνη πουλούκ. γαλεωντζῆ τοῦ ἄρχοντος Ἄγα		15
240	τοῦ Ἰπήρη τοῦ ἄρχοντος Ἄγα		30
127	τοῦ Νεδέλκου τοῦ καπετάνου δαραμπάνου		15
559	τῆς πριάσλας τοῦ ἄρχοντος Σπαθάρη		62
165	τοῦ Δημητρίου Ἀναπολίτου τοῦ καπετ. δαραμπ.		20
384	οἱ κατάνοι τῆς Σπαθαρίας		208
(Ἴλφοβ.) 165	τοῦ Μιχάλη Θεσαλονικαίου τοῦ Πιτάρη, Ἰουλίου α΄, εἰς Τζοκανέστι μὲ 15 νεφέρια μαζύ του		20

Lei		Neferi
481	50 Emir-Alì de Rasgrad, Februar 25 431 la 6 neferi cai şi 45 pedeştri — încă	52
300	50 Isuf bairactarul de Vidin 250 la 25 neferi călări cu 4, Februar 5 — încă, Focşani . . .	26
345	45 Giaf-Ibrahim al Ialomiţei cârc-serdar, Iulie 14, şi 25 neferi pe de-asupra 300 la 25 neferi câte 6 — încă Ialomiţa . .	51
550	150 Salih-aga, a făcut şi alt bulucbaşă, cu 20 de cai, Hasan 400 la 40 neferi cai cu cei 25 ai lui Osman-bairactar de Belgrad fugar şi cu tufeccibaşa Ahmet-aga	41
460	50 Soliman-beiu 410 la cei 40 de neferi ai lui — s'a trimes la Focşani cu 30 neferi, Mart 24	42
300	50 Ahmet, fratele lui Cheleş-aga 250 la 25 neferi cai —	26
120	20 Meemet bairactarul ispravnicului Curţii 100 la 10 neferi cu 2, Februar 15 —	11
1241	50 Salì-aga Batoglu 1150 la 115 neferi cai cu 5, Februar 1, 17 şi 18 41.30 la 5 pedeştri câte 8.30 — . .	121
(Şters.) 2114	100 Bimbaşa Bagdadlì Hagì-Ibraim 1170 la 117 neferi cai 123,90 la 15 pedeştri 150 Ibrahim de Razvan şi 2 alţi bulucbaşi 570 la 57 ai lui Razvanlì cu 12 ai lui din Rumelia — au fugit, April 3.	193
640	50 Husein-aga, tufeccì-başa lui Memis-Paşa 590 la 59 neferi; la 17 Maiu s'a trimes la Focşani cu 60 neferi câte 6 — (Şters:) Câmpulung, Focşani	60
(Serd. Maiu 12.) 730	50 Meemet-aga de Brăila, reiz, sol-col-agă 680 la 68 neferi cai cu 7, Februar 1, 8 şi 10 — (Şters:) Câmpulung, Focşani	69
643	100 Mememet bairactar şi Alì-bairactar, Februar 5 180 la 18 cai 363 la 44 pedeştri —	64
774	50 Hasan-aga al lui Belinaşoglu, Februar 15 220 la 22 cai 504 la 62 pedeştri . . . . . —	85
926	125 Suleiman-aga de Silistra de la 5 Maiu cu bairactarul 801 la 28 neferi pedeştri şi 57 cai — .	86
1160	lui Salì-chehaia, 2 bulucbaşi cu 100 neferi cai	101
90	ai lui Memet-beiu, lângă el 15 neferi câte 6, Maiu 8	15
140	ai lui Mustafà căpitan, a venit la 1-iu Februar	10
839	50 Carà-Abdì Neboglu, Februar 23 220 la 22 cai cu 8, Februar 25 569.30 la 69 pedeştri cu 12, Februar 25 — Mart 1 au rămas 8 călări, 12 pedeştri	92
240	ai Marii Postelnicii	30
135	ai dumisale Păharnicul Mavrogheni	16
127	ai lui Antoni buluc-galeongì al dumisale Agăi	15
240	lui Ibir al dumisale Agăi	30
127	lui Nedelcu al căpitanului de dărăbani	15
559	ai breslei dumisale Spătarului	62
165	ai lui Dimitrie din Nauplia al căpitanului de dărăbani	20
384	catanele Spătăriei	208
(Ilfov) 165	ai lui Mihali de Tesalonic al Pitarului, Iulie 1 la Ciocăneşti cu 15 neferi împreună cu dânsul	20

Γρόσια		Νεφέρια
127	τοῦ Στάθη Ἰωαννίτη τοῦ καπετ. δαραπάνων	15
202	τοῦ Σήμου τοῦ ἄρχοντος Ἄγα	25
300	50 ὁ Ἀρναούτ-Χουσεΐνης κιρσούπασης, κατὰ γράμμα τῶν ἰσπραβ. / 250 εἰς 25 νεφέρια καβάλα	26
11023	200 δύω γιούζ-πασῆδες / 900 εἰς 18 [δ]ελή-πασῆδες / 3150 εἰς 315 νεφέρια καβάλα / 6773,30 εἰς 821 πεζοὺς — τοῦ Τζαφέρ-πέϊ ρουστζουκλῆ, νὰ ἐ ρωτηθῇ ὁ Δερβίς-ἀγᾶς, διὰ τὸν καιρόν, ἐπῆραν 1 μῆνα	1156
	100 ὁ Σατόογλους ὁ μεγάλος εἰς (alb) πουλούκ-πασῆδες / 2500 εἰς 250 νεφέρια καβάλα / 1815 εἰς 220 πεζοὺς — ἀπὸ Κόζια / 180 εἰς 18 καβάλα / 91 εἰς 11 πεζοὺς — τοῦ Τζαρδᾶ καζασινδὲν Μεσμέτ-ἀγά, ἀπὸ Μαρτίου 23	580
548	50 ὁ συλλυστραλῆ Ὀμέρ-ἀγὰς Μεμελετζόογλους ἀπὸ Φευρουαρίου 24 / 498 εἰς 30 καβάλα καὶ 24 πεζοὺς — τοῦ Ποστέλν.	55
801	50 ὁ συλλυστραλῆ Ἀπτῆ-ἀγὰς ἀπὸ Φευρουαρίου 25 / 751 εἰς 52 νεφέρ. καβάλα καὶ 28 πεζοὺς πρὸς 8.30 — ἔτι	81
1262	ὁ ἀρναούτ-κιοϊλῆ Ὀμέρ-ἀγὰς ἀπὸ Συλλύστρα, Μαρτ. 12 / 1212 εἰς 75 καβάλα καὶ 56 πεζοὺς — ἔτι	132
762	50 ὁ συλλυστραλῆ Ἰσμαΐλ-ἀγάς, ἀπὸ Μαρτίου 12 / 712 εἰς 44 νεφέρια καβάλα καὶ 33 πεζοὺς — ἔτι	78
791	50 ὁ συλλυστραλὴς Σουλήν-ἀγὰς / 741 εἰς 56 νεφέρ. καβάλα καὶ 22 πεζοὺς — ἔτι	79
591	50 ὁ συλλυστραλῆ Ἀχμέτ-ἀγὰς / 541 εἰς 36 νεφέρ. καβάλα καὶ 22 πεζοὺς — ἔτι	59
770	ὁ Σουλημάν-ἀγὰς Ζαήμ-ὀγλοὺς ἀμζαληλῆ μὲ 70 νεφέρια καβάλα τοῦ τουρνατζῆ Μεχμὲτ Κιοστέντζα ἀγιάνη, ἀπὸ Ἀπριλίου κζ΄.	71
325	ὁ σταροβαλῆ Σουλεϊμάν-ἀγὰς μὲ 55 νεφέρ. πρὸς 5, Μαΐου ς΄. . . .	56
325	ὁ Ἀϊρουλᾶ-ἀγὰς σταροβαλῆς μὲ 55 νεφέρ. πρὸς 5, Μαΐου ς΄. . . .	56
	ὁ σουλουτζακλῆ Ἀλῆ-ἀγὰς μὲ 29 καβάλα καὶ 12 πεζοὺς πρὸς 5 καὶ 6, Μαΐου 8	42
435	ὁ τζεζαερλῆ Μουσταφᾶ-τζαούσης μὲ 75 νεφέρια, πρὸς 5, Ἰουνίου 14 .	76
120	ὁ Μουσταφᾶ-ἀγὰς σελανικλῆ Πικαλτζῆ-ζαδὲ 20 νεφ. πρὸς 5, Ἰουν. ις΄.	21
180	ὁ γιουρούκ-παϊρακτὰρ καβάκ-ἰσαρλῆ Μαχμούτ-ὀγλοῦ μὲ 30 νεφέρια πρὸς 5, Ἰουνίου ιζ΄.	31
285	ὁ Κιούρτης Χ. Ἀχμέτ-ἀγὰς μὲ 47 τουφεκτζίδες πρὸς 5, Ἰουνίου 21 .	48
280	ὁ Γάντζ-Μεσμέτ-ἀγὰς μὲ 40 δελῆδες πρὸς 6, Ἰουλίου 8	41
410	ὁ Χουσεΐν τουφεκτζῆ-πάσης ζεϊπὲ μὲ 60 νεφέρια πρὸς 6, Ἰουλίου ιε΄.	61

Ὄλτος.

309	39 ὁ Γιακούπ-ἀγὰς / 270 εἰς 45 νεφέρια πρὸς 6 — τοῦ καθηλικίου Σλάτινα	46

Ῥωμανάτζη.

100	ὁ Μεσμέτ-ἀγὰς Μπαμπᾶ-Ἰσούφ-ὀγλοῦς πενθερὸς τοῦ πίνπαση / 600 εἰς 100 νεφέρια πρὸς 6, ἀπὸ δὲ Ἀπριλίου μ΄, ὁ Χαφὴζ-ἀγὰς μὲ 50 νεφέρια καὶ 50 γρόσια λουφὲ — τοῦ καθηλ.	101
378	τοῦ Πράϊκου καὶ Δομπράβα καπετάνοι ὁποῦ ἐπαήσαν εἰς τὰ σπήτια τους, οἵτινες ἐδιορίσθησαν μὲ τὸν καφταντζὴν εἰς τὴν Κραγιόβαν, καὶ ὁ λουφὲς αὐτῶν ἀπ' ἐδῶ	47

Lei		Neferi
127	ai lui Stati de Ianina, căpitanul darabanilor	15
202	ai lui Simu al dumisale Agăi	25
300	50 Arnăut-Husein chirsubaşa, după scrisoarea ispravnicilor 250 la 25 neferi călări	26
11023	200 doi iuzbaşi 900 la 18 [d]elibaşi 3150 la 315 neferi cai 6773,30 la 821 pedeştri ai lui Giafèr-beiu de Rusciuc, să se întrebe Derviş-aga, pe acea vreme, au luat pe o lună	1156
	100 Satooglu cel mare la (alb) buluc-başii 2500 la 250 neferi cai 1815 la 220 pedeştri 180 la 18 cai 91 la 11 pedeştri de la Cozia ai celui de la Ciardà-cazà, Meemet-Aga, de la Mart 23	510
548	50 Omer-aga de Silistra Memelecioglu de la Februar 24 498 la 30 cai şi 24 pedeştri al Postelnicului	55
801	50 Abdì-aga de Silistra de la Februar 25 751 la 52 de neferi călări şi 28 pedeştri călări 8.30 încă . .	81
1262	Omer-aga de Arnăut-chioiu de la Silistra, Mart 12 1212 la 75 de cai şi 56 pedeştri încă . . .	123
762	50 Ismail-aga de Silistra, de la 12 Martie 712 la 44 de neferi cai şi 33 pedeştri încă	78
791	50 Sulin-aga de Silistra 741 la 56 neferi cai şi 22 pedeştri încă	79
591	50 Ahmed-aga de Silistra 541 la 36 neferi cai şi 22 pedeştri încă	59
770	Suliman-aga Zaim-oglù de Amza cu 70 neferi cai cai lui tufeccì Mehmet, aianul de Chiostenţa, de la Aprilie 27	71
325	Suleiman-aga de Starova cu 55 neferi câte 5, Maiu 6	56
325	Airulà-aga de Starova cu 55 neferi câte 5, Maiu 6	56
	Alì-aga de Sulugiac cu 29 cai şi 12 pedeştri câte 5 şi 6, Maiu 8	42
435	Gezaerlì Mustafà-ceauş cu 75 neferi, câte 5, Iunie 14	76
120	Mustafà-aga de Salonic Picasgì-zadè, 20 neferi câte 5, Iunie 16	21
180	Iuruc-bairactar de Cavac-Hisar Mahmud-aga cu 30 de neferi câte 5, Iunie 17	31
285	Chiurd-Ahmet-aga cu 47 tufeccii câte 5, Iunie 21	48
280	Gancì Meemed-aga cu 40 de delìi câte 6, Iulie 8	41
410	Husein tufeccì-başa, zeipè, cu 60 de neferi câte 6, Iulie 15 . . .	61

Olt.

309	39 Iacùb-aga 270 la 45 neferi câte 6 ai judeţului Slatina	46

Romanaţi.

100	Meemet-aga Babà-Isuf-oglu, socrul lui bimbaşa	
600	la 100 neferi câte 6, de la April 15, Hafiz-aga cu 50 neferi şi 50 lei leafa ai judeţului	101
378	ai lui Braicu şi Dumbravă căpitani, cari au mers la casele lor, cari s'au orânduit cu caftangiul la Craiova, şi leafa lor de acolo	47

52220. Iorga, „Hurmuzaki“, XX.

Βούλτζα.

Γρόσια		Νεφέρια
195	τοῦ Μανόλη πολούκ. ἐδρενελῆ, αὐτὸς ἔφυγεν ἀπὸ Φευρουαρίου τέλει μὲ τὸν κόμησον	20
165	τοῦ Παναγιότη Μοραΐτη, μὲ τὸν δ' κόμησον Νικόλαον, ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἔφυγεν ἀπὸ τέλει Φεβρουαρίου μαζὺ	20
165	τοῦ Κήρκου πολκοβνίκου	20
165	τοῦ Λάζαρ Παπάζογλου τοῦ Μεγάλου Ἀρμάση	20
450	50 ὁ καραλαζλῆ Σουλεϊμάν-ἀγὰς ἀπὸ α' Ῥετζέπ, δηλ. Μαρ. 29 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα, εἰς τὸν Σατόγλου } Κόζια	41

Κραγιόβα.

80 300 1000	ὁ (alb) εἰς 50 νεφέρια πρὸς 6 εἰς 100 καβάλα πρὸς 10 } τοῦ καδηλικίου	151
350	50 ὁ Γεγέν-ἀγὰς διδινλὴς 300 εἰς 30 νεφέρια καβάλα	31
290	50 ὁ τηρνοβαλὴς Ἰπραχὶμ πουλούκ. 240 εἰς 24 νεφέρια καβάλα	25
1250	50 ὁ Ὀμὲρ πίνπασης 140 εἴκοσι νεφέρια ἀρπαλίκη 60 δύο πουλούκ-πασῆδες 1000 εἰς 100 νεφέρια καβάλα	103
180	30 ὁ Σαδὴκ-ἀγὰς 150 εἰς 15 νεφέρια καβάλα	16
321	30 ὁ Δενὴζ-ἀγὰς 60 εἰς 6 καβάλα 231 εἰς 28 πεζοὺς	35
450	50 ὁ Ἐμενετζὴ-ὀγλοὺς Σουλεϊμὰν πολούκ. 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα	41
270	50 ὁ Χ. Χασάν-ἀγὰς ῥαζγραδλὴς 220 εἰς 22 νεφέρια καβάλα	23
1104	50 ὁ Κελὲς-Ὀσμάν-ἀγὰς δελήλπασης 700 εἰς 70 νεφέρια καβάλα 50 ὁ Γιακοὺπ πολούκ. 304 εἰς 18 νεφ. καβάλα καὶ 15 πεζοὺς	105
390	50 ὁ Ἰπραχὴμ-ἀγὰς ἐρζερουμλής, ἀπὸ Φευρουαρίου γ' 340 εἰς 34 νεφέρια καβάλα	35
161	τοῦ σερπετζῆ-πασῆ	20
176	τοῦ Ἰωαννίτζα πολκοβνίκου	20
	τοῦ Πέτρου καὶ Ἰωάννου καπετάν., ὁποῦ ἐπάησαν εἰς τὰ σπήτια τους	57
314	τοῦ ἱσπραδνίκου τῆς Κούρτης Γεώργιος Σαφράνπογλους — Κίμπινα . .	40
(Κούρτ. Φοξάν.) 18204	ὁ Κιούρτ-Ἀπδῆ-ἀγὰς πίνπασης καὶ ὁ Ὀμὲρ-ἀγὰς Τοπαράνογλους μὲ 699 καβάλα, 1172 πεζούς, Ῥετζὲπ 2	1871

Γόρζη.

50 240	ὁ Ἀλῆ παϊρακτὰρ εἰς 40 νεφ. πρὸς 6 } τοῦ καδηλικίου εἰς Τήργουλ-Ζήγιουλουϊ	41
110	50 ὁ Σουλεϊμὰν γιουνλὲρ-ἀγὰς 60 εἰς 10 νεφέρια πρὸς 6 } Τισμάνα	11
140	ὁ Σερδ. Δελαγραμμάτικα, ἔφυγεν πρὸς τὰ τέλει Φευρουαρίου	10
	Τοῦ Νικολάου καὶ Ἰωάννου καπετ., ὁποῦ ἐπάησαν εἰς τὰ σπήτια τους, νὰ ὑπάγουν εἰς Κραγιόβαν	108

Vâlcea.

Lei		Neferi
195	ai lui Manoli bulucbaşa de Adrianopol, el a fugit de la sfârşitul lui Februar cu Comisul	20
165	ai lui Panaiot Moraitul cu al doilea comis Nicolae, şi el a fugit împreună de la sfârşitul lui Februar	20
165	ai lui Chircu polcovnicul	20
165	ai lui Lazăr Papazoglu al Marelui Armaş	20
450	50 Suleiman-aga Caralazlì de la 1-iu Regeb, adecă Mart 29 400 la 40 neferi călări, la Satoglu — Cozia	41

Craiova.

80 (alb) 300 la 50 neferi câte 6 1000 la 100 neferi călări câte 10	al judeţului	151
350	50 Ieghèn-aga de Vidin 300 la 30 neferi cai	31
290	50 Ibrahim bulucbaşa de Târnova 240 la 24 neferi călări	25
1250	50 Omer bimbaşa 140 douăzeci de neferi arpalâc 60 doi bulucbaşi 1000 la 100 neferi călări	103
180	30 Sadic-aga 150 la 15 neferi cai	16
321	30 Deniz-aga 60 la 6 cai 231 la 28 pedeştri	35
450	50 Emenegì-oglu Suleiman bulucbaşă 400 la 40 neferi călări	41
270	50 Hagi-Hasan-aga de Rasgrad 220 la 22 neferi călări	23
1104	50 Cheleş-Osman-aga delibaşă 700 la 70 neferi călări 50 Iacub bulucbaşă 304 la 18 neferi călări şi 15 pedeştri	105
390	50 Ibraim-aga de Erzerum, de la Februar 3 340 la 34 neferi călări	35
161	lui Serbegì-başă	20
176	lui Ioniţă polcovnicul	20
	lui Petru şi Ioan căpitanii, cari au mers la casele lor	57
314	ispravnicului Curţii, Gheorghe Safranboglu, — Câmpina	40
18204	Chiurd-Abdì-aga bimbaşa şi Omer-aga Toparanoglu cu 699 cai, 1172 pedeştri, Regeb 2 — (Curtea Focşani.)	1871

Gorj

50 Alì bairactar 240 la 40 neferi câte 6	al judeţului Târgul-Jiiului	41
110	50 Suleiman ghiunlèr-aga 60 la 10 neferi câte 6 — Tismana	11
140	Serdarul della Grammatica, a fugit spre sfârşitul lui Februar	10
	Lui Nicolae şi Ioan căpitanii, cari au mers la casele lor, ca să se ducă la Craiova	108

Γρόσια	Μεχεδήντζη.	Νεφέρια
100	ὁ Καρά-Μουσταφὰς γιουνλέρ-ἀγὰς	
300	πενήντα νεφέρια ἀρπαλίκη	201
1200	εἰς 200 νεφέρια ὁποῦ δουλεύουν	
	τοῦ Βλάδουλου καὶ Δημητράσκου καπετ., ὁποῦ ἐπάησαν εἰς τὰ σπήτια τους	100

Βουκουρέστι.

1394	ὁ πεσλῆ-ἀγασὴς ἤτοι: 164 αὐτός, 45 ὁ ὀδάμπασης, 15 ὁ παϊρακτάρης, 350 εἰς 50 νεφέρια πρὸς 7, 28 εἰς δύο ζαπιτάδες, 220 εἰς 22 νεφέρια καβάλα, 272 εἰς 33 πεζούς, 42 ἕτεροι, 3 ζαπιτάδες, 200 ἄλλα, 20 νεφέρια καβάλα, 58 εἰς 7 πεζοὺς — εἰς 4 καθηλίκια	140
85	ὁ ἐμήρ-Ὀσμάνης τουγιουντζήπασης, ἤτοι: 25 αὐτός, 60 εἰς 6 νεφέρια καβάλ. — Μαρτ. ζ΄ ἦλθαν ἄλλοι 4 ἀντ' αὐτοὺς καὶ ἐδιόχθησαν τοῦτοι	7
1018	οἱ Ἀρβανίταις δύο πουλούκ. καλκάνδερελίδες, ἤτοι: 100 ὁ Ὀσμάνης καὶ ὁ Σαλής, 530 εἰς 53 νεφέρια καβάλα μὲ 3, 388 εἰς 47 πεζοὺς πρὸς 8.30, [ἀπὸ] Φευρουαρίου θ΄. Ὁ Ὀσμάνης μὲ 30 καβάλα, 20 πεζοὺς εἰς Πράχοβαν, ὁ ἄλλος εἰς Φοξάνην μὲ ὅλους καβάλα	102
246	ὁ Ἰσμαΐλ-Μάλιου πουλούκ. Ἀργυροκαστρίτης, ἤτοι: 30 αὐτὸς (şters: μὲ τοὺς καβ. τῆς Κραγιόβας), 150 εἰς 15 καβάλ. μὲ σπαχίδες, 66 εἰς 8 πεζοὺς πρὸς 8.30, Φευρ. α΄, — εἰς Πράχ.	24
20	ὁ πουμπαρατζήπασης Ἀπδουραμάνης	1
10	τοπτζήπασης ἐμήρης	1
27	ὁ τζαδηρτζήπασης	1
879	ὁ Σελήμ-ἀγὰς ἀπὸ Βακαρέστι, ἤτοι: 50 αὐτός, 730 εἰς 73 καβάλα, 18 Φευρουαρίου α΄, 7 τῆς γ΄, 4 τῆς ε΄, 3 τῆς ζ΄, 41 τῆς ιε΄, 99 εἰς 12 πεζούς, ἀπὸ ιε΄ Φευρουαρίου. — Πιτέστι. (Şters:) ἀπὸ τοὺς ἄνωθεν τοῦ Πελίν-ἀγᾶ ἐξεχωρίσθησαν καὶ εἰς Πιτέστι 30 καβάλα, εἰς τὸν πουλούκ. Χουσεήν, καὶ 49 καβάλα καὶ πεζοὺς εἰς τὸν Ποσνιάγ-Ἀχμέτι πουλούκ., Μαρτίου α΄τῃ.	86
(Şters:) 579	ὁ καρλοβ. Μεσμέτης σερδενγεστής, Φεβρ. 12, ἤτοι 50 αὐτός, 100 εἰς 10 καβάλ. 429 εἰς 52 πεζούς	63
(Şters:) 315	ὁ Τζερμανῆ Μεσμέτ-ἀγάς, Φευρ. 12, 50 αὐτός, 100 εἰς 10 καβάλ. καὶ 165 εἰς 20 πεζοὺς	31
1020	ὁ Σοϊταρῆ Χ. Ἀλῆ δελέλπασης, ἀπὸ Φευρουαρίου 20, ἤτοι: 50 αὐτὸς πάς-ἀγᾶς ἔγινεν, 870 εἰς 87 καβάλα, μὲ 7, Φευρουαρίου κδ΄, 7 ἔτι, 5 Μαρτίου 8 — Φοξάνι	107
275	ὁ Χ. Μέρολου Μεσμέτ-ἀγὰς ραζγραδλῆς, ἀπὸ Φευρ. κδ΄, ἤτοι: 50 αὐτός, 60 εἰς 6 καβ., 165 εἰς 20 πεζούς, ἔλαβεν ἀπὸ τὸν πεσλῆ-ἀγὰν 275	27
1040	ὁ Τζεράχ-Ἰπραχὶμ τζαπούλ-ἀγάς, Φευρ. 28, ἤτοι: 50 αὐτός, 990 εἰς 83 καβάλα μὲ 30, Μαρτίου ε΄, (şters), 16 ἔτι Μαρτίου 26, Κραγιόβαν	84
1500	ὁ Μεμῆς-ἀγὰς Σέκογλους γιουργιοβλῆς, Φευρ. 24, ἤτοι: 70 αὐτός, 960 εἰς 96 καβάλα, 470 εἰς 57 πεζούς, 10 ὑφύλ. τῆς 24 Μαρτ., ἔλαβεν 1 μηνὸς ἀπὸ τὸν χαζνέ-ἐμηνὴ ἕως Μαρτίου 24	154
750	ὁ δελήλπασης Μεσμέτ-Τζελήκ-ὀγλοὺς Ἀνατολίτης, τοῦ Χ. Γεγέν-πασᾶ, ἤτοι: 50 αὐτός, ἀπὸ Φευρ. 27, 700 εἰς 70 καβάλα μὲ 25, Μαρτ. 7, τὸν ἔδωσεν ὁ πεσλῆ-ἀγὰς 150. — Κραγιόβαν	71
250	ὁ παλπουναρλὴς Καρᾶ-Ἀχμὲτ ρουστζουκλής, Μαρτ. ζ΄, ἤτοι: 50 αὐτός, 200 εἰς 20 καβάλα — Κραγιόβαν (şters: Πιτέστι)	21
798	τοῦ Φατεὰν ἀσκερῆ, ἤτοι: 50 δύο πουλούκ., ὁ εἷς 30 καὶ ὁ ἕτερος 20, ἔμεινεν 1 μὲ 50 γρόσια, 220 εἰς 22 καβάλα μὲ 6, Μαρτ. 17,—Πράχ.	88
400	ὁ πεχληβὰν καζαμετλῆ Ἀλῆ-ἀγάς, ἤτοι: 50 αὐτός, 350 εἰς 35 καβάλα. — Κραγιόβα	36

Lei	Mehedinți	Neferi
100 Carà-Mustafà ghiunlèr-aga 300 cinzeci de neferi arpalâc 1200 la 200 neferi cari slujesc	. . . . .	210
	Lui Vlad și Dumitrașcu căpitanii, cari au mers la casele lor . .	100

Bucureşti.

1394	beşliaga, adecă: 164 el însuşi, 45 odabaşa, 15 bairactarul, 350 la 50 neferi câte 7, 28 la doi zabeţi, 220 la 22 neferi cai, 272 la 33 pedeştri, 42 alţi 3 zabeţi, 200 alţi 20 neferi călări, 58 la 7 pedeştri — la 4 judeţe	140
85	Emir-Osman tuiungibaşa, adecă: 25 el însuşi, 60 la 6 neferi cai. — Mart 7 au venit alţi 4 în locul lor şi aceia a fost goniţi .	7
1018	Albanesii doi bulucbaşi de la Calcanderè, adecă: 100 Osman şi Salì, 530 la 53 neferi cai cu 3, 388 la 47 pedeştri câte 8,30, la Februar 9. — Osman cu 30 cai, 20 pedeştri la Prahova, celalt la Focşani cu toţi caii	102
246	Ismail Màliu bulucbaşa din Arghirokastro, adecă: 30 el însuşi (şters: cu caii Craiovei), 150 la 15 cai cu spahii, 66 la 8 pedeştri, câte 8,30, Februar 1, la Prahova	24
20	bumbaragibaşa Abdurahman	1
10	topcibaşa emir	1
27	ciadârgibaşa	1
879	Selim-aga de la Văcăreşti, adecă: 50 el însuşi, 730 la 73 cai, 18 Februar 1, 7 la 3, 4 la 5, 3 la 7, 41 la 15, 99 la 12 pedeştri, de la 15 Februar, — Piteşti. (Şters:) Dela cei de mai sus ai lui Pelin-aga s'au desfăcut şi la Piteşti 20 de cai, la bulucbaşa Husein şi 40 de cai şi pedeştri la Bosniag-Ahmed bulucbaşa, Mat 1	86
(şters)	579 Mehemed de Carlovăţ, serdengheşdì, Februar 12, adecă 50 el, 100 la 10 cai, 429 la 52 pedeştri	63
(şters)	315 Mehemed-aga de Cirmèn, Februar 12, 50 el, 100 la 10 cai, 165 la 20 pedeştri	31
1020	Soitarì Hagì-Alì delibaşa, de la Februar 20, adecă: 50 el însuşi, [când] a ajuns baş-aga, 870 la 87 cai, cu 7, Februar 24, 7 încă, 5 Mart 8. — Focşani	107
275	Hagì-Merolu Meemet-aga de Rasgrad, de la Februar 24, adecă 50 el însuşi, 60 la 6 cai, 165 la 20 pedeştri, a luat de la beşli-aga 275	27
1040	Gerah-Ibrahim ciapùl-aga, Februar 28, adecă: 50 el însuşi, 990 la 83 călări cu 30, Mart 5, 16. (Şters:), încă Mart 26, — Craiova. .	84
1500	Memis-aga Secoglu de Giurgiu, Februar 24, adecă: 70 el însuşi, 960 la 96 cai, 470 la 57 pedeştri, 10 fil. *(sic)*, la 24 Mart, a luat o lună de la haznè-eminì până la Mart 24	154
750	delibaşa Meemet Celâc-oglu Anatolitul, al lui Hagì-Gheghen-Paşa, adecă: 50 el însuşi, de la Februar 27, 700 la 70 cai cu 25, Mart 7, i-a dat beşliaga 150. — Craiova	71
250	Balbunarlì Carà-Ahmet din Rusciuc, Mart 7, adecă: 50 el însuşi, 200 la 20 cai. — Craiova	21
798	lui Fateàn-ascherì, adecă: 50 doi bulucbaşi, unul 30 şi altul 20, a rămas unul cu 50 de lei, 220 la 22 cai cu 6, Mart 17, — Prahova	88
400	Pehlivan Alì-aga de Cazamet, adecă: 50 el însuşi, 350 la 35 de cai. — Craiova	36

Γρόσια		Νεφέρια
769	79 ὁ Χουσεΐν-πασᾶς, 220 εἰς 22 καβάλα, 470 εἰς 57 πεζοὺς — ἀπὸ 4 τοῦ Τζέμ-ἀχὶρ ἕως 4 τοῦ Ῥετζέπ, δηλαδὴ 31 Μαρτίου, ἔλαβεν 12 δελήληδες, Ἰουλίου (;) ις΄	80
1250	100 ὁ Συλιχτάρ-ἀγὰς Τζολάκ-Ὀσμάνης ἀπὸ Μαρτ. 6, 950 εἰς 80 νεφέρια καβάλα 15, Μαρτίου 30[1], 22 μὲ τὸν Γιαρίμ-ἀγᾶ, Ἀπριλλίου 30	96
270	50 Ὀσμάν παϊρακτὰρ πελιγραδλῆς, 220 εἰς 22 νεφέρια — ἀπὸ Μαρτίου ιη΄. — Πράχοβα	23
1110	100 ὁ Σαρκεσιμὲ Σουλεϊμάν-ἀγὰς, 1010 εἰς 101 νεφέρια καβάλα — ἀπὸ Μαρτ. ιη΄. — Φοξάνη . .	102
650	50 ὁ Τεκελῆ Ὀμέρ-ἀγὰς, 600 εἰς 60 νεφ. καβάλα, 15 ἔτι — ἀπὸ Μαρτ. 20 εἰς τὸν πάς-ἀγάν, τῇ 22ᾳ ἔμειναν 50, — Φοξάνην	61
770	50 ὁ Γιουρτζῆ Σουλεϊμάν-ἀγὰς Τεπτήλ-ἀγάς, ἀπὸ Μαρτ. 22, 720 εἰς 26 νεφέρια καβάλα, 6 Μαρτίου, 30, 20 Μαρτίου, 25, 26 ἔτι Ἀπριλλίου α΄, 6 νὰ ξεπευθοῦν, Ἀπριλλίου 5. — Φοξάνη	73
450	50 ὁ Γιουβελὲκ Μεχμὲτ-ἀγὰς, 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα — ἀπὸ Μαρτίου 22. — Φοξάνη . . .	41
384	40 ὁ Ὀσμάν-παζαρλῆ Ἀλῆ-ἀγάς, 344 εἰς 8 νεφ. καβάλα καὶ 32 πεζοὺς — ἀπὸ Μαρτίου 23	41
341	31 ὁ Σοῦμνογλους Χουσεΐν-ἀγὰς, 310 εἰς 31 νεφέρια καβάλα — ἀπὸ Μαρτίου 23. — Φοξάνη .	32
2050	100 ὁ τουφεκτζῆπασης Πακή-ἀγάς, 1900 εἰς 25 νεφ. καβάλα, ἀπὸ Μαρτίου 19, 70 Ἀπριλλίου 2, 25 ἔτι Ἀπριλλίου 10, 30 Ἀπριλλίου 21, ἀπὸ Ἀπριλλίου 19 πρὸς 5 γρόσια ἀγιὰς *(sic)*, 14 Ἰουνίου 26, Ἰουλίου 7, 96 καὶ 5 πουλούκ. πρὸς 30[2], 40 ἔτι Ἀπριλλίου 25	316
310	ὁ Συλλύστραλης Σουλεϊμάν-ἀγὰς μὲ 26 καβάλα ἀπὸ Φευρουαρ. 28 τοῦ Ποστελνίκου, 10 Μαΐου α΄	27
1635	70 ὁ Τοῦρκος τοπτζῆπασης ἀπὸ 29 Ῥεπί-οὐλ-ἀχὶρ ὁ Χαφίζ-ἀγάς, 20 ὁ παϊρακτάρης, 1545 εἰς 39 νεφέρια πρὸς 15, νεφέρια 5 ἔτι Μαρτίου 27, 20 ἔτι Ἀπριλλίου 10, 6 Ἀπριλλίου ιδ΄, 6 ἔτι ὁποῦ ἐπῆραν ἐδώ, 19 ἔτι ἦλθαν Μαΐου 12	105
480	50 ὁ Καρά-Χασάνης καπουτζηλάρ-πολούκπασης, 430 εἰς 43 νεφέριά του πρὸς 10, ἀπὸ Ἀπριλλ. 2, Μαΐου 13—Μαΐου 18 πρὸς 6. — Φοξάνι	44
1624	50 ὁ σελιάμ-ἀγασῆς Κιούρτ-Ἰπραχίμης Ἀπριλλίου δ΄, 1374 εἰς 105 καβάλα καὶ 15 πεζούς, 20 ἔτι, τῇ 12 Ἀπριλλίου καβάλα, — Φοξάνι	141
(Ἄρτζες.) 500	50 ὁ ἰτζοκαδάρης Σαλίχ-ἀγὰς ἀπὸ Ἀπριλλίου δ΄. 450 εἰς 41 νεφέρια αὐτοῦ καβάλα [șters: 4 ἔτι] Ἀπριλλίου 10	64
6055	150 ὁ δελήλ-πασῆς τοῦ Πεκήρ-πασᾶ, πηγπάσης Ὀσμάν-ἀγάς, Ἀπριλλ. ε΄ 825 εἰς 100 νεφ. πρὸς 8.30, εἰς 10 ἀγάδες ἀνὰ 10 ἄνθρωποι 5080 εἰς 508 νεφέρ. καβάλα πρὸς 10, Câmpulung (româneşte).	519
5993	150 τοῦ Μετζήκ-Χουσεΐν-ἀγᾶ πίνπαση, 550 τοῦ γιούζπαση καὶ εἰς 9 ἀγάδες ἀπὸ 9 παϊράκια πρὸς 50, 3750 εἰς 375 νεφ. καβάλ., 1542.90 εἰς 187 πεζοὺς πρὸς 8.30, — Πιτέστη Ἄρτζεσι, ἀπὸ Ἀπριλλ. 9	562
170	εἰς 17 ἰτζαγάδες μὲ τὸν πεσκηρτζῆ τοῦ Πεκήρ-πασᾶ κοντὰ εἰς τὸν πίνπασην Πιτεστίου	17
257	ὁ Σουμλοῦ Χασάν-ἀγὰς μὲ 15 καβάλα, 10 πεζούς, Ἀπριλλ. ιδ΄. — Βαλένι	26
(Ἄρτζ.) 450	50 ὁ Οὐρφαλῆς Χουσεΐν-ἀγάς, Ἀπριλλ. ιδ΄. 400 εἰς 40 νεφέρια καβάλα	48
211	τοῦ Παγδατλῆ πίνπαση, 5 πεζοὶ καὶ 17 καβάλα, Ἀπριλλίου	12
390	50 ὁ Μενγκαλιὰ καζασινδὲ Ἀπτή-ἀγάς, Ἀπριλλ. ις΄. 340 εἰς 34 νεφ. καβάλα — Φοξάνι . . .	35

[1] Șters: 6 şi două cuvinte ilisibile.

[2] Însemnări puse unele peste altele, indescifrabil.

Lei		Neferi
769	79 Husein-paşa, 220 la 22 cai, 470 la 57 pedeştri — de la 4 ale lui Gemazì-ul-achir până la 4 ale lui Regeb, adecă 31 Mart, au luat 12 delìi, Iulie 16	80
1050	100 Silihdar-aga Ciolac-Osman de la Mart 6, 950 la 80 de neferi călări, 15 Mart 30, 22 cu Sarim-aga, April 30	96
270	50 Osman-bairactar de Belgrad, 220 la 22 neferi — de la Mart 18. — Prahova	23
1110	100 Sarchesimè-Suleiman-aga, 1010 la 101 neferi cai — de la Mart 18. — Focşani . .	102
650	50 Techelì Osman-aga, 600 la 60 neferi călări, 15 încă — de la Mart 20 la baş-aga, la 22 au rămas 50.— Focşani	61
770	50 Ghiurgì Suleiman-aga Teptìl-aga, de la Mart 22, 720 la 26 neferi cai, 6 Mart, 30, 20 Mart, 25, 26 încă din April 1, 6 ca să iasă, la April 5. — Focşani	73
450	50 Ghiuvelèc Mehmet-aga, 400 la 40 neferi cai — de la Mart 22. — Focşani	41
384	40 Osman-bazarlì Alì-aga, 344 la 8 neferi călări şi 32 pedeştri — de la Mart 23	41
341	31 Husein-aga de Şumla, 310 la 31 neferi cai — de la Mart 23. — Focşani	32
2050	100 tufeccì-başa Bachì-aga, 1900 la 25 neferi cai, de la Mart 19, 70 April 2, 25 încă din April 10, 30 din April 21, de la April 19 câte 5 lei aianii (?), din Iunie 26, Iulie 7, 96 şi 5 buluc-başi câte 30, 40 încă de la April 25.	316
310	Suleiman-aga de Silistra cu 26 cai de la Februar 28 al Postelnicului, 10 Maiu 1	27
1635	70 Turcul topcibaşa de la 29 Rebì-ul-achir Hafiz-aga, 20 bairactarul, 1545 la 39 neferi câte 15, neferi 5 încă la Mart 27, 20 încă April 10, 6 April 14, 6 încă ce i-a luat acolo, 19 încă au venit, Maiu 12	105
480	50 Carà-Hasan capugilàr-bulucbaşa, 430 la cei 43 de neferi ai lui câte 10, de la 2, Maiu 13, Maiu 18 câte 6. — Focşani	44
1624	50 seliam-aga Chiurt-Ibrahim, April 4, 1374 la 105 cai şi 15 pedeştri, încă 20, la 12 April cai — Focşani	141
(Argeş) 500	50 icìciohodarul Salih-aga de la April 4, 450 la 41 neferi ai lui, 4 cai încă, April 10	46
6055	150 delibaşa lui Bechìr-Paşa Osman-aga, April 5, 825 la 100 neferi câte 8,30, la 10 agale cu 10 oameni, 5080 la 508 neferi cai, câte 10 . . .	519
5993	150 ai lui Megìc-Husein-aga bimbaşa, 550 ai lui iuzbaşa şi la 9 agale de la 9 bairace câte 50, 3750 la 375 neferi călări, 1542,90 la 187 pedeştri câte 8,30. — Piteşti, Argeş, de la April 9	562
170	la 17 icìagale cu peşchirgì al lui Bechir-Paşa pe lângă bimbaşa de Piteşti, — 11	17
257	Hasan-aga de Şumla cu 15 cai, 10 pedeştri, April 12, — Văleni	26
(Argeş) 450	50 Husein-aga de Urfa, April 14, 400 la 40 neferi călări	48
211	ai bimbaşei de Bagdad, 5 pedeştri şi 17 cai, April	12
390	50 Abdì-aga al cazalei Mangalia, April 15, 340 la 34 neferi călări — Focşani	35

	Γρόσια		Νεφέρια
	1299	150 εἰς 3 παϊράκ-ἀγαλὰρ Ἐμέρ-ὀγλοῦ Μουσταφάς, Ἰπίς-ἀγὰς καὶ Ἰπραάμ-ἀγὰς τροτοκαλήδες, ἀπὸ Ἀπριλλ. ιε΄. 580 εἰς 58 ἀτλῆδες 569 εἰς 62 πεζούς, 7 εἰς τὸν Ἐμέρ-ὀγλοῦ, Ἀπριλλ. 18 } Φοξάνι	130
	750	50 ὁ Πεκήρ-ἀγὰς ἀπὸ τὴν Πογδανείαν, ἀπὸ Ἀπριλλ. ιζ΄, ἡμέρα 6΄. 700 εἰς 70 νεφέρια καβάλα, Πιτέστι, πρὸς 6	71
	220	ὁ Ἰσκλάμ-ἀγὰς 50, καὶ 17 νεφ. πρὸς 10, Πογδ, ὁμοίως Πιτέστι, πρὸς 6	18
	350	50 ὁ Μεμέτ-πέϊς, υἱὸς τοῦ Συλλιχτάρ-ἀγᾶ, Ἀπριλλίου ιζ΄. 300 εἰς 30 νεφ. καβάλα } Φοξάνι	31
	150	ἤτοι ὁ Τζαπραζλῆ-Ἀλῆ-ἀγὰς μὲ 10 νεφέρ., Ἀπριλ. ιζ΄.— Πιτέστι, πρὸς 6	11
	220	50 ὁ Παϊράμ πουλούκ., Ἀπριλλ. 29 170 εἰς 8 νεφ. καβάλα καὶ 26 πεζοὺς πρὸς 5 } Πιτέστι	35
(Φοξάνι πρὸς 6.)	600	ὁ Χουσεΐν-ἀγὰς Κιολέ-δελήλπασης τοῦ Ἀλέξ.-βόδα, δαλκιλιτζαγασής, μὲ 55 νεφέρια καβάλα, Ἀπριλλ. 28	56
	1533	ὁ Τοπάλ-ὀγλοὺς Ἀλῆ-ἀγὰς κιζιλτζαλὴς μὲ 83 καβάλα καὶ 67 πεζούς, 3 ἀγάδες πρὸς γρόσια 50, ἀπὸ Ἀπριλλ. 23, — Πιτέστι, πρὸς 6	153
(Πιτέστι.)	1852	ὁ Σιβρί-Ἰσάρ-ὀγλοὺς πίνπασης μὲ 267 πρὸς 6 καὶ 30 πρὸς 5, αὐτὸς 100 γρόσια, Μαΐου α΄.	298
(Τιργοβ.)	320	ὁ κουμπαρατζήπασης Χ. Χουσεΐνης διδινλὴς μὲ 45 πρὸς 6, Μαΐου 8	46
(Σακογ.)	105	ὁ Χ. Μεμὲτ ἀραπᾶ-πουργασῆ μὲ 15 πρὸς 6, Μαΐου 8	16
(Σακογ.)	260	ὁ Μεμέτ-ἀγὰς σταμπολὴς καβάκ-ἰσαρλῆ μὲ 30 πεζοὺς καὶ 12 καβάλα, Μαΐου ιβ΄, πρὸς 5	43
(Μουστζ.)	177	ὁ Ἀχμέτ-ἀγὰς κουμούς-παρμὰκ μὲ 16 νεφ., Μαΐου 11, 10 καβ., Ἰουν. α΄. 6 τουγηντζῆδες εἰς αὐτόν, πρὸς 10 ἔτι	18
(Σερδενγεσ.)		ὁ Ὀσμάν-ἀγὰς συλυστραλὴς μὲ 32 καβάλα, 8 πεζούς, ἀπὸ Μαΐου 8, ἔγινεν σερδέν-γεστί	41
(Μουστζ.)	180	ὁ Χασὰν πουλούκ. ἐσκιδαρλὴς μὲ 30 νεφ. πρὸς 5, Μαΐου 27	31
(Μουστζ.)	120	ὁ Χουσεΐν πουλούκ. ἀρβανίτης μὲ 20 νεφ. πρὸς 5, Μαΐου 27	21
(Σακογ.)	210	ὁ Καρᾶ-Μεμὲτ φιλιππελῆ δαλκιλίτζ-ἀγασῆς μὲ 32 πρὸς 5, Ἰουνίου 6΄.	33
(Σακογ.)	150	ὁ Χ. Κενὰν δελήλπασης τοῦ Σουλημάν-πασᾶ μὲ 25 νεφ. πρὸς 6, Ἰουν. 6΄.	21
(Μουστζ.)	240	ὁ Χ. Μπιλελῆς μὲ 40 νεφ. πρὸς 6, ἀπὸ Ἰουνίου γ΄., Ἀράπης . . .	41
(Σακογ.)	180	ὁ Ἀχμέτ-ἀγὰς δεζήρ-κιοπρουλοῦ μὲ 26 νεφέρια, Ἰουνίου ε΄	36
(Μουστζ.)	50	ὁ Ζεϊνὲτ πουλούκ. ἀρβανίτης μὲ 7 νεφέρια, Ἰουνίου δ΄.	8
(Κιμπλ.)	638	ὁ κίρ-σερδάρης Ἰπραχίμ-ἀγὰς μὲ 43 καβάλα, 64 πεζούς, Μαΐου 28 . .	108
(Φοξάνι.)	356	ὁ Χ. Ἰσούφ-ἀγὰς ἐζρουμλῆς μὲ 15 πρὸς 6, Μαΐου α΄, εἰς Σιλίστρα, Ἰουλ. κγ΄, ἐδῶ ἄλλα 36 καὶ ἀρχὴ μηνὸς	52
(Σακογ.)	180	ὁ Ῥαχτιβὰν Μεμέτ-ἀγὰς μὲ 30 νεφ. πρὸς 5, Ἰουνίου η΄.	31
(Sters.)		ὁ Ἰπραχήμ-ἀγᾶ νιέμπογλους μὲ 11 νεφ. πρὸς —, Ἰουνίου κ΄, τοῦ Σιλικτάρη	12
(Μουστζ.)	662	ὁ Ὀζούν-Ὀσμάν-ἀγὰς μὲ νεφέρ. 102 πρὸς 6 γρόσ., Ἰουν. λ΄, Σεβάλ ζ΄.	103
(Βαλένι.)	245	ὁ Μουσά-ἀγὰς πάς-παϊρακτάρ τοῦ Σελήμ-πασᾶ μὲ 35 νεφ. πρὸς 6, Ἰουλ. 8	36
(Κιμπλ.)	210	ὁ Σουλημάν-ἀγὰς ῥαχοβαλῆς μὲ 30 νεφ. πρὸς 6, Ἰουνίου 29	62
(Κιμπλ.)	210	ὁ Γεγέν-Ὀσμάν-ἀγὰς μὲ 30 νεφ. πρὸς 6, Ἰουνίου 29	
(Φοξάνι.)	350	ὁ Ἰσμαήλ-ἀγὰς κίρ-σερδάρης μὲ 35 πρὸς —, Ἰουλίου 10, 15 τῇ ιζ΄, 8 ἔτι τῇ κα΄.	36
(Κιμπλ.)	210	ὁ Κιούρτ-ἀγὰς συγγενὴς τοῦ Ῥάμμα παϊρακτὰρ μὲ 10 νεφέρια πρὸς —, Ἰουλίου 11, 20 ἔτι τῆς ις΄.	12
(Ἄρτζες.)	120	ὁ Τοσούν-ἀγὰς ἀμαντζαλὴς μὲ 15 νεφ., Ἰουλίου 13, πρὸς 6	16
	84	ὁ Χαμτζῆ-ἀγὰς ἀνατολίτης τοῦ Σιλικτάρη μὲ 12 πρὸς 6, Ἰουλίου 14	13
(Ἄρτζες.)	466	ὁ Ἰσοὺφ γιούρογλου-κεχαγιασὴς μὲ 66 νεφ. πρὸς 6, Ἰουλίου ιή΄. . .	67
(Κίμπινα.)	3750	ὁ Σαλὴς-πίνπασης τῶν Ἀρβανιτῶν μὲ 10 πουλούκ. πρὸς 50 καὶ 500 νεφέρια πρὸς 6, Ἰουλίου 22	511

Lei		Neferi
1299	150 la 3 bairac-agale Emèr-oglu Mustafà, Ibiş-aga şi Ibrahim-aga de Turtucaia, de la April 15 580 la 58 călări 569 la 52 pedeştri, 7 la Emèr-oglu, April 18 — Focşani . .	130
750	50 Bechir-aga din Moldova, de la April 17, ziua a doua 700 la 70 de neferi cai, Piteşti, câte 6 — . .	71
220	Isclam-aga 50, şi 17 neferi câte 10, Moldova, în Piteşti, câte 6 . .	18
350	50 Meemet-beiu, fiul lui Silihdar-aga, April 17 300 la 30 neferi cai — Focşani . . .	31
150	adecă Ciaprazlì-Alì-aga cu 10 neferi, April 17, Piteşti, câte 6 . .	11
220	50 Bairam bulucbaşa, April 29 170 la 8 neferi cai şi 26 pedeştri câte 6 — Piteşti	35
(Focşani câte 6.) 600	Husein-aga delibaşa de Chiolè al lui Alexandru-Vodă dalchiligĭ-aga cu 55 neferi cai, April 28	56
1533	Topal-oglu Alì-aga Chizilgialì cu 83 cai şi 67 pedeştri, 3 agale câte 50 lei, de la April 23, — Piteşti, câte 6	153
(Piteşti.) 1852	Sivrì-Isar-oglu bimbaşa cu 267 câte 6 şi 30 câte 5, el însuşi 100 lei, Maiu 1	298
(Târgovişte.) 320	Cumbaragì-başa Hagi-Husein de Vidin cu 45 câte 6, Maiu 8 . .	46
(Săcuieni.) 105	Hagi-Meemed de Arabà-Burgas cu 15 câte 6, Maiu 8	16
(Săcuieni.) 260	Meemet-aga de Stambul, Cavac-Isar, cu 30 pedeştri şi 22 cai, Maiu 12, câte 5	43
(Muscel.) 177	Ahmed-aga Ghiumuş-Parmàc cu 16 neferi, Maiu 11, 10 cai, Iunie 1, 6 tuiungìi la el, câte 10 încă	18
(Serdengheşdi.)	Osman-aga de Silistra cu 32 cai, 8 pedeştri, de la Maiu 8 a ajuns serdengheşdì —	41
(Muscel.) 180	Hasan bulucbaşa de Scutari cu 30 neferi câte 5, Maiu 27	31
(Muscel.) 120	Husein bulucbaşa Albanesul cu 20 neferi câte 5, Maiu 27	21
(Săcuieni.) 210	Carà-Meemet de Filipopol, dalchiligĭ-aga, cu 32 câte 5, Iunie 2	33
(Săcuieni.) 150	Hagi-Chenan delibaşă al lui Suleiman-Paşa cu 25 neferi, câte 6, Iunie 2	21
(Muscel.) 240	Hagi-Bilelì cu 40 neferi câte 6, de la Iunie 3, Arap	41
(Săcuieni.) 180	Ahmet-aga din Vezìr-Chioprù cu 26 neferi, Iunie 4	36
(Muscel.) 50	Zeinet bulucbaşa albanes cu 7 neferi, Iunie 4	8
(Câmpulung.) 638	cârc-serdarul Ibrahim-aga cu 43 cai, 64 pedeştri, Maiu 28 —	108
(Focşani.) 356	Hagi Isuf-aga de Erzerum cu 15 câte 6, Maiu 1, la Silistra, Iulie 23, acolo alţi 36 şi începutul lunii	52
(Săcuieni.) 180	Rahtivan Meemet-aga cu 30 neferi câte 5, Iunie 8	31
	Ibrahim-aga Nieboglu cu 11 neferi câte —, Iunie 20, al Silihdarului	12
(Muscel.) 662	Uzun-Osman-aga cu neferi 102 câte 6 lei, Iulie 39, Şeval 7 . . .	103
(Văleni.) 245	Musa-aga baş-bairactar al lui Selim-Paşa, cu 35 neferi câte 6, Iulie 8	36
(Câmpulung.) 210	Suleiman-aga de Rahova cu 30 neferi câte 6, Iunie 29 Gheghen-Osman-aga cu 30 neferi câte 6, Iunie 29 — . .	62
(Focşani.) 350	Ismail-aga cârc-serdar, cu 35 câte —, Iulie 10, 15 la 17, 8 încă la 21	36
(Câmpulung.) 210	Chiurt-aga ruda lui Ramma bairactar cu 10 neferi câte —, Iunie 11, 20 încă la 16 —	12
(Argeş.) 120	Tusun-aga de Amangià cu 15 neferi, Iulie 13, câte 6	16
84	Hamţì-aga de Anatolia al Silihdarului, cu 12 câte 6, Iulie 14 . .	13
(Argeş.) 466	Isuf chehaiaua lui Ghiuroglu cu 66 neferi câte 6, Iulie 18 . . .	67
(Câmpina.) 3750	Salì, bimbaşa al Albanesilor, cu 10 bulucbaşi câte 50 şi 500 neferi câte 6, Iulie 22 —	511

52220. Iorga, „Hurmuzaki", XX.

Γρόσια		Νεφέρια
(Ἄρτζες.) 350	ὁ Μουσταφᾶ-ἀγὰς παϊπουτλοὺς μὲ 50 νεφέρια, Αὐγούστου 2	51
60	ὁ Μουσταφά-ἀγὰς σελανικλής, ζαπίτης τῶν φηραρήδων, μὲ 15 πρὸς 3 .	16
	ὁ σαντζακτάρης τοῦ Πεκήρ-πασᾶ, Σερήφ-Ὀμέρ, ἀπὸ ιδ΄ Ζιλχιτζέ, Αὐγού. κζ΄	
	ὁ Ἰσμαήλ-ἀγὰς διδυνλὴς μὲ 30 νεφέρια πρὸς 6, Σεπτεμβρίου ις΄. . .	
	ὁ καφτάν-ἀγασὴς μὲ 40 νεφ. πρὸς 6, Σεπτεμ. 10, 7 ἔτι τῇ κα΄. . . .	47
	ὁ παϊπουτλοῦ Μεχμέτ-ἀγὰς μὲ 20 νεφ. καβάλα, Ὀκτωβρίου 8	
	ποσναλῆ Ἰσλὰρ παϊρακτὰρ μὲ 35 χάρτζια καβάλα, Ὀκτ. 12, — Φοξάνι.	

Ἔτι Βουκουρέστι χριστιανοί.

(Φοξάνι.) 240	τοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου Κωστάκη Θοδωρὴς πολούκ. σπαθ., εἰς τὸν Ἀπρίλλ. 15, 20 νεφέρια	30
(Φοξάνι.) 142	τοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Κομήσου Γιάννης πουλούκ. Φοξ.	17
(Şters: Φοξ.) 197	τοῦ Παρασκευᾶ πουλούκ. ἔτι τοῦ ἄρχοντος Ποστελνίκου Κωστάκη, ἀπὸ τοῦ Κομήσου σπαθ., 30 λέζι *(sic)*, κάτω, εἰς τὸν τόπον τοῦ Παρασκευᾶ, ἐδιωρίσθη ὁ Κώστας μὲ 22 νεφ., Ἰουλ. 20, νεφ. 20 Ἰουλίου 20, Πράχ.	80
(Şters:) 135	τοῦ ἄρχ. Παχ. σικριτάρι, Κώστας πουλούκ., εἰς τὸν Ἄγαν ἐξεπεύθησαν, Πράχ. διὰ Ἀπρίλλ.	
244	τοῦ Πιτάρι Σερπάνου Πέτρος πολκόβνικος, εἰς τὸν Ἀπρίλλ. 20 . .	30
240	τοῦ Διαμαντῆ πολκοβνίκου, — Πουζαῖο	30
240	τοῦ Γεώργη ἐδρενελῆ τοῦ ἄρχοντος Καμαράση, — Κίμπινα	30
380	τῆς πριάσλας τοῦ ἄρχοντος Ἄγα Νουσοσταθὴ (şters), Ῥάλιος πουλούκ.	44
(Φοξάνι.) 1442	οἱ τουφεκτζῆδες καὶ δελήληδες, εἰς τὸν Ἀπρίλλ. 10	202
(Şters:) 165	τοῦ Γεώργη Σοφιαλῆ τοῦ ἄρχ. Ποστελ. Κωστάκη, ἐδιόχθη ὁ πουλούκ. καὶ ἐδόθησαν τὰ νεφ. τῷ Παρασκευᾷ, ἄνθρωποι, εἰς τὸν Ἀπρίλ. —, μὲ τοὺς ἄνωθεν —, ...	30
127	τοῦ Γεώργη ἐσκιζαοραλῆ, τοῦ Κλουτζ. Γολέσκουλου	15
393	οἱ αὐτόθι τοπτζῆδες	41
76	οἱ τοῦ ἄρχοντος Σπαθάρη καὶ ἄρχοντος Ἄγα, — Πιτέστι	8
180	οἱ 17 γεμετζῆδες ἀπὸ τὸ γαλιώνη μὲ τὸν ρεΐζην καὶ καλαφάτην πρὸς 15	17
15	οἱ Μοκάνοι ἀπὸ τὸν πίνπασην	2
22	οἱ σουρουτζῆδες καὶ ρεζηταῖοι ἀπὸ τὰ τόπια εἰς Πιτέστι	5
142	τοῦ πολκοβνίκου σουγιουλτζῆπαση, — Πιτέστι	19
5	ὁ πεκτζὴς τοῦ τζεσμὲ	1
225	ὁ Πέτρος πολκόβνικος, Μαΐου ς΄.	41
299	ὁ Γιούρκος τουφεκτζῆπασης τῆς Πογδανείας, Μαΐου ια΄. — Φοξάνι . .	51
232	ὁ Ἀντώνης πουλούκπασης μὲ 15 καβάλα πρὸς 6 καὶ 24 πεζοὺς πρὸς 5	40
161	ὁ Τζαπραζλῆς πουλούκ. μὲ 26 νεφέρ. πρὸς 6, Ἰουλίου 18,— Βαλένι (şters)	26
153	ὁ Πέτκος πολκοβν. μὲ 11 πεζούς, 13 καβάλα, Ἰουλίου 25, — Κίμπινα	25
155	ὁ Ἰπήρης πουλούκ. τζαούσης μὲ 25 νεφέρ., Ἰουλίου 18, — Βαλένι . .	26
159	ὁ Παρασκευὰς Νικόλαος μὲ 25 νεφ., Ἰουλίου 18, — Βαλένι	26
155	ὁ Πεῖρας τοῦ ἄρχοντος Καμαράση μὲ 10, Ἰουλ. α΄.	11
271	ὁ Ζῶτος πουλούκπασης μὲ 24 καβάλα καὶ 20 πεζούς, Αὐγούστου ια΄. .	46

Γρόσια		
35	Αικιρέστι Χουσεΐν-ἀγὰς τζοχοδάρ.	τοῦ ὑφ. Πεκήρ-πασᾶ.
35	Ζημνίτζα Μουσταφὰς τζοχοδάρ.	
35	Οὔδα Νικόπολ., Ἰσᾶ τζοχοδάρ.	
35	Γιούργιοβον, Χ. Μεχμέτ-ἀγὰς τζοχοδ.	

140 μὲ τὸ γεμεκλήκι πρὸς γρόσια 10 ὁ εἷς τὸν μῆναν: τοὺς ἐδόθη ἀπὸ τὴν Βιστιαρίαν ἀπὸ Δεκεμβρίου ιγ΄ ἕως Ἰανουαρίου ιγ΄, οἵτινες ἔχουν νὰ φυλάξουν εἰς ταῖς εἰρημέναις σκάλαις νὰ μὴν περάσουν σεφερλῆδες ἀπὸ τὴν Τζάραν πρὸς τὸ Χοτίνι καὶ Πενδέρι[1].

[1] Unele cifre șterse din greșeală.

Lei		Neferi
(Argeș.) 350	Mustafà-aga de Baiburt cu 50 neferi, August 2	51
60	Mustafà-aga de Salonic, zabet al firarilor (desertorilor), cu 15 câte 3	16
	Sangiactarul lui Bechìr-Paşa Şerif-Omer de la 14 Zilhigè, August 17	
	Ismail-aga de Vidin cu 30 neferi câte 6, Septembre 16	
	Caftan-aga cu 40 neferi câte 6, Septembre 10, 7 încă la 21 . .	47
	Mehmet-aga de Baiburt cu 20 neferi cai, Octombre 8	
	Islar bairactar de Bosna cu 35 cai de harţă, Octombre 12. — Focşani .	

Încă la Bucureşti creştini.

(Focşani.) 240	ai dumisale Postelnicului Costachi Thodorì bulucbaşa al Spătăriei, la April 15, 20 neferi	30
(Focşani.) 142	al dumisale Marele Comis Iani bulucbaşa	17
197	al lui Paraschevà bulucbaşa încă al dumisale Postelnicului Costachi, de la ai Comisului Spătăriei, 30, jos (?); în locul lui Paraschevà s'a orânduit Costa cu 22 neferi, Iulie 20, Prahova . .	80
(Şters:) 135	al dumisale Păharnicul secretar, Costa bulucbaşa la Aga, s'au cheltuit (?), Prahova, în April	
244	al Pitarului Şerban, Petru polcovnicul, la April 20	30
240	lui Diamandì polcovnicul, — Buzău	30
240	lui Gheorghe din Adrianopol, al dumisale Cămăraşului, Câmpina .	30
380	ai breslei dumisale Aga Nusostathì Ralì bulucbaşa	44
(Focşani.) 1442	tufeccii şi delii, la April 14	202
(Şters:) 165	al lui Gheorghe Sofialì, al dumisale Postelnicul Costachi, s'a gonit bulucbaşa şi s'au dat neferii lui Paraschevà, oamenii, în April cu cei de mai sus, 30	30
127	lui Gheorghe din Eschi-Zagora al Clucerului Golescu	15
393	topciii de acolo	41
76	ai dumisale Spătarului şi ai dumisale Agăi, Piteşti	8
180	cei 17 iemecgii de la galion cu reizul şi calafatul câte 15 . . .	17
15	Mocani, de la bimbaşa	2
22	surugiii şi vizitiii de la tunuri, la Piteşti	5
142	polcovnicului suiulgì-başa, Piteşti	19
5	pecgiul ceşmelei	1
225	Petru polcovnicul, Maiu 6	41
299	Iurcu tufeccì-başa al Moldovei, Maiu 11, Focşani	51
232	Anton bulucbaşa cu 15 cai câte 6 şi 24 pedeştri câte 5	40
161	Geaprazlì bulucbaşa cu 26 neferi câte 6, Iulie 18, Văleni . . .	26
153	Petcu polcovnicul cu 11 pedeştri, 13 cai, Iulie 25, Câmpina . .	25
155	Ibir bulucbaşa ceauş cu 25 neferi, Iulie 18, Văleni	26
169	Paraschevà Nicolae cu 25, Iulie 18, Văleni	26
165	Piras al dumisale Cămăraşul cu 10, Iulie 1	11
271	Zoto bulucbaşa cu 24 cai şi 20 pedeştri, August 11	45
		664

35 Lichireşti Husein-aga ciohodar
35 Zimnicea Mustafà ciohodar
35 Odaia Nicopolei, Isà ciohodar
35 Giurgiu, Hagì Mehmet-aga ciohodar
} al înălţatului Bechìr-Paşa

140 cu iemeclicul câte 10 lei fiecare pe lună: li s'a dat din Vistierie de la Decembre 13 până la Ianuar 13, cari au a păzi zisele schele ca să nu treacă ostaşi din Ţară spre Hotin şi Bender.

Σύνοψις.

Γρόσια	Νεφέρια	
2312	251	Ῥήμνικο
153	21	Σλοποζία
385	51	Πουζαῖο
351	31	Σακογιάννη
14728	1470	Πράχοβα
495	54	Γιάλομιτζα
800	96	Ἴλφοβον
2137	368	Δήμποβιτζα
253	34	Βλάσκα
701	92	Τελιορμάνι
3447	345	Μουστζέλο
14804	1686	Ἄρτζεσι
309	46	Ὄλτος
1078	148	Ῥωμανάτζη
1690	80	Βούλτζα
6636	702	Δόλζη, Κραγιόβα
540	170	Γόρζη
1600	301	Μεχεδήντζη
51421	5946,	ἐξ ὧν οἱ μὲν 4446 εἶναι Τοῦρκοι, οἱ δὲ 1460 Χριστιανοί.
10368	545	οἱ Τοῦρκοι } Βουκουρέστι
4841	1029	οἱ Χριστ. }
66130	7520	
4486		
1029		
5515	Τοῦρκοι	
		1460
		545
		2905 Χριστιανοί.

Suma.

Lei	Neferi	
2312	251	Râmnic
153	21	Slobozia
385	51	Buzău
351	31	Săcuieni
14728	1470	Prahova
495	54	Ialomiţa
800	96	Ilfov
2137	368	Dâmboviţa
253	34	Vlaşca
701	92	Teleorman
3447	345	Muşcel
14804	1686	Argeş
309	46	Olt
1078	148	Romanaţi
1690	80	Vâlcea
6636	702	Dolj, Craiova
540	170	Gorj
1600	301	Mehedinţi
51421	5946	din cari 4446 sânt Turci, cei 1460 sânt Creştini.
10368	545	Turci } Bucureşti
4341	1029	Creştini }
66130	7520	
4486		
1629		
5515	Turci	
		1460
		545
		2905 Creştini.

CCXXVIII.

1788, 27 Mart. Gheorghe întâiu Spătar şi Nicolae fost Agă către Nicolae-Vodă Mavrogheni despre fuga unui bulucbaşă.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ἐδαφιαίαν μου δουλικὴν προσκύνησιν ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἀπόψε τὴν νύκτα ὁ Ταχήρ-πουλούκπασης μὲ ὅλον του τὸ τακῆμι καὶ μὲ μερικὰ ἄλλα νεφέρια καὶ ἔφυγεν· δὲν ἔχω καθαρὰν εἰδέαν ποίου καὶ ποίων νεφέρια ἔφυγαν καί, πληροφορούμενος, θέλω φανερώσει τῷ Ὕψει της. Ταῦτα δουλικῶς καὶ ἐν βίᾳ. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[αψ]πή, Μαρτίου κζ'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος

Γεώργιος πρῶτος Σπαθάρης,
Νικόλαος πρώην Ἀγᾶς.

(Pecete neagră în dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinarea mea supusă până la pământ aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că noaptea trecută Tahir bulucbaşa cu tot tacâmul său şi cu câţiva alţi neferi a fugit: n'am ideie limpede ai cui şi câţi neferi au fugit; şi, aflând-o, voiu înştiinţa pe Înălţimea Ta. Acestea cu supunere şi în grabă. Iar prea străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi foarte fericiţi.

[17]88, Mart 27.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite şi prea-mic rob:

Gheorghe întâiu Spătar,
Nicolae fost Agă.

CCXXIX.

Gheorghe Aga, încă unul şi Ioan Medelnicerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre izgonirea Nemţilor din mănăstirea Cozia. 1788, 2 April.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Δουλικῶς καταφιλοῦμεν τοὺς πανεκλάμπρους της πόδας, καὶ τῆς φανερώνωμεν ὅτι ἐχθὲς διὰ λιπκάνου τῆς ἐφανερώσαμεν τὸν κινημὸν τῶν τροπαιοφόρων ἁρμάτων της κατὰ τὸν ἐχθρόν, ὁποῦ εἶναι εἰς τὴν Κόζιαν· σήμερον δέ, αὐτὴν τὴν ὥραν, ἦλθεν εἴδησις ὅτι ἐκυρίευσαν καὶ τὸ μοναστῆρι τῆς Κόζιας, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐχθρός, βλέπωντας τόσην δύναμιν νὰ πηγαίνῃ κατ' αὐτοῦ, καὶ ὤντας καὶ ἀρχίτερα πεφοβισμένος, κατὰ τὸ τζάκισμα ὁποῦ ἐπῆραν τὴν ἀπερασμένην ἑβδομάδα ἀντίκρη εἰς τὸ μοναστῆρι, καβιλίκι τοῦ Ἀρτζεσίου, ἀπὸ ὅλα της τὰ τροπαιοφόρα στρατεύματα, δὲν ἠμπόρεσαν πλέον νὰ ὁποφέρουν, ἀλλὰ μὲ ὀλίγον πόλεμον εὐθὺς ἐτραβίχθηκαν εἰς τὰ ὀπίσω, ἀφίνωντας τὸ μοναστῆρι ἄδειον, καὶ ἐμβῆκαν τὰ θριαμβευτικά της στρατεύματα μέσα, καὶ τὸ ἔκαμαν ζάπτι. Ὅθεν ἡμεῖς, οἱ δοῦλοί της, καὶ ὅλοι οἱ ἐδῶ εὑρισκόμενοι, λαβώντες μεγάλην χαράν, ἐδοξάσαμεν τὸν ἅγιον Θεὸν καὶ μὲ δοξολογίαις εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ μὲ τὸ ῥίξιμον ὅλων τῶν τουφεκίων ὁποῦ εὑρέθησαν ἐδῶ, ἐστείλαμεν γράμματα εὐθὺς εἰς ὅλον τὸ καβιλίκι, εὐγάλαμεν μεζίλι καὶ εἰς τὸν ἄρχ. Ποστέλνικον καϊμακάμην τῆς Κραϊόβας. Ὅθεν μὲ τζατάλ-μεζίλι φανερώνωμεν καὶ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της αὐτὴν τὴν χαροποιὰν εἴδησιν καὶ τροπαιοφόρον νίκην τῶν θριαμβευτικωτάτων στρατευμάτων της, παρακαλοῦντες τὸν ἅγιον Θεὸν ἐντὸς ὀλίγου νὰ πανηγυρίσωμεν καὶ τὴν ἅλωσιν τοῦ Σινπινίου, τοῦ Πρασοβίου καὶ ἄλλων πολλῶν. Παρακαλοῦμεν δὲ θερμῶς τὴν Ὑψηλότητά της νὰ μᾶς ἐλεήσῃ τοὺς δούλους της μὲ ὅτι ἤθελεν τὴν φωτίσῃ ὁ ἅγιος Θεός, διὰ σημείου τοῦ σαδακατλικίου μας. Ταῦτα δουλικῶς καὶ ἐν βίᾳ.

1788, Ἀπριλίου 2.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι

Γεώργιος Ἀγᾶς,...,
Ἰωάννης Μεδ.

Prea-înălţate şi prea-binevoitor Domn al nostru,

† Cu supunere sărutăm prea-strălucitele Tale picioare, şi-ţi vestim că ieri prin lipcan Ţi-am arătat plecarea oştilor biruitoare ale Tale împotriva duşmanului, care e la Cozia; azi, la acelaşi ceas, a venit ştirea că au luat şi mănăstirea Cozia, căci şi duşmanul, văzând atâta putere că vine asupra lui, şi fiind şi mai înainte speriat, după înfrângerea ce a suferit-o săptămâna trecută în faţa mănăstirii, în judeţul Argeşului, de la toate oştile Tale biruitoare, n'a putut să mai sufere, ci după scurt războiu îndată s'a întors îndărăt, lăsând mănăstirea goală, şi au întrat înăuntru oştile Tale biruitoare, şi au luat-o în stăpânire. Deci noi, robii Tăi, şi toţi cei aflători aici, simţind o mare bucurie, am lăudat pe Sfântul Dumnezeu şi cu rugăciuni de slavă în biserici şi cu slobozirea tuturor tunurilor ce s'au aflat acolo am trimes scrisori de-a dreptul la tot judeţul, am trimes veste şi la dumnealui Postelnicul, caimacam al Craiovei. Deci cu poşta arătăm şi Înălţimii Tale această veste de bucurie şi biruinţă triumfătoare a oştilor Tale prea-învingătoare, rugând pe Sfântul Dumnezeu ca în curând să serbăm şi luarea Sibiiului, a Braşovului şi a altor multe. Ci rugăm călduros pe Înălţimea Ta să se milostivească de robii Tăi cu ce va avea să Te lumineze Sfântul Dumnezeu, ca semn al credinţii noastre. Acestea cu supunere şi în grabă.

1788, April 2.

Ale Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi

Gheorghe Aga,...,
Ioan Medelnicerul.

CCXXX.

1788, 2 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre niște negustori turci și despre starea Coziei, precum și despre lupta ce se așteaptă.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑ-ψει της ὅτι ἀπὸ μέσα μᾶς ἔκαμαν εἴδησιν ὅτι ἔχουν νὰ ἔλθουν πραγματευταὶ τοῦρκοι μὲ τὸ πρᾶγμά τους, οἱ ὁποῖοι ἦλθαν ἐχθές: εἶναι τέσσερις ὅλοι, ἐξ ὧν ὁ ἕνας στέλλεται εἰς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, παρὰ τοῦ ὁ-ποίου θέλει πληροφορηθῇ τὴν κατάστασιν τῶν ἐχθρῶν. Αὐτὸν τὸν πραγματευτήν, ἀφ' οὗ τὸν σεϊλετιρδίσῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, νὰ τὸν στείλῃ πάλιν ἐδῶ, ἐπειδὴ καὶ τὸν ζητοῦν οἱ ἀγάδες, ὡς ἀναγκαῖον.

Πανέκλαμπρον αὐτῆς δουλικῶς ἔλαβον, ἐν ᾧ μοι ἐντέλλεστάι νὰ φροντίσω τὰ τοῦ μοναστηρίου πράγματα, διὰ τὸ ὁποῖον θέλω καταβάλῃ κάθε ἐπιμέλειαν κατὰ τὸ δυνατόν. Ἔλαβον καὶ τὰ σταλέντα χιλατλήκια καὶ τζελέγγια, καὶ ἐλπίζω μὲ τὴν εὐχήν της ὁποῦ, γενομένης συμπλοκῆς, νὰ γίνῃ τόσος θρίαμβος ὁποῦ νὰ μὴν ἐξαρκέσουν. Τὰ πανέκλαμπρα πουγιουρουλτιά, τόσον τὸ πρῶτον, ὅσον καὶ τὸ δεύτερον, τὰ ἔδωκα τὸ πάς-πόγ, τὰ ὁποῖα τὰ ἐδιάβασεν εἰς ἐπήκοον πάντων, καὶ πολλὰ ἐχάρησαν διὰ τὸν ἐρχομὸν τῶν τριακοσίων πεζῶν, οἱ ὁποῖοι, ἂν δὲν φθάσουν, δὲν κάμνουν αὐτοὶ χερεκέτι ἀπὸ ἐδῶ. Ὁ Μουστὰν-ἀγᾶς κατὰ τὴν προσταγήν της κινᾷ μὲ τὸ παρράκι του κατ' εὐθεῖαν εἰς Βουκουρέστι. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν ὅ,τι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[ᾳ]πη', Ἀπριλίου β'ᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος

Γεώργιος πρῶτος Σπαθάρης.

Τὸν Μουστὰν-ἀγᾶ τὸν ἔχω δοσμένα 50 γρόσια ἀλέλ-χεσάπ. Ἦλθε καὶ Ἰντζέ-Ἀχμέτης μὲ τὰ νεφέρια του, καὶ εἶδον τὰ τοῦ οὐλουφέ του· ἄσπρα ὅμως δὲν ἔχω, καὶ θὰ νὰ τραβίξω ἐζιγέτι, καὶ παρακαλῶ τὸ ἔλεός της νὰ μὲ προφθασθοῦν διὰ προσταγῆς της.

(În dos:) Ἦλθεν ὁ τουφεκτζῆς καὶ ὁ σαρ-ράτζης.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălțate Doamne al mieu,

† Cu supunere aduc înaintea Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite că de la noi au făcut știre că au să vie negustori turci cu marfa lor, cari au venit ieri: sânt patru de toți, dintre cari unul se trimete la Înălțimea Ta de Dumnezeu păzită, de la care vei afla starea dușmanilor. Pe acel negustor, după ce-l va cerceta Înălțimea Ta de Dumnezeu păzită, să-l trimeată iarăși aici, căci îl și caută agalele, fiind de nevoie.

Scrisoarea Ta prea-strălucită am primit-o, în care-mi poruncești să mă gândesc la lucrurile mănăstirii, pentru care voiu avea toată grija după putere. Am primit și caftanele și surguciurile, și nădăjduiesc cu rugăciunea Ta ca, făcându-se încăierarea, să fie atâta biruință de să nu mai ajungă. Prea-strălucitele-Ți porunci, atât înainte, cât și a doua oară, le-am dat lui baș-bog [1], care le-a făcut să treacă în auzul tuturora, și mult s'au bucurat pentru venirea celor trei sute de pedeștri, cari, dacă nu vin, nu fac aceștia niciun folos de aici. Mustan-aga după porunca Ta pornește cu steagul său îndată la București. Și acestea cu supunere, iar prea-străluciții Tăi ani fie cât mai mulți și foarte fericiți.

[17]88, April 2.

Al Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite supus și prea-mic rob.

Gheorghe întâiu Spătar.

Lui Mustan-aga îi dădusem 50 de lei ca întâie plată. A venit și Ingè-Ahmed cu neferii săi, și am văzut ale lefii lui; dar bani n'am și să împrumut e greu, și mă rog de milostivirea Ta să mi se trimeată după porunca Ta.

(În dos :) A venit tufecciul și sarhagiul (curelarul).

[1] Comandantului.

CCXXXI.

Mihail ... către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile ce întâmpină cu provisiile. 1788, 2 April.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Προσκυνητῶς ἐδέχθην τὴν ἀπὸ κθ΄ τοῦ παρελθόντος περὶ τοῦ κριθαρίου καὶ σιταρίου πανέκλαμπρόν Της προσταγήν, καὶ δουλικῶς ἔγνων τὰ προστατόμενα, ὅτι ἕως εἰκοστῆς ὀγδόης τοῦ ἰδίου μόνον ἑκατὸν τριάντα κοιλὰ κριθάρι εἶχε γένῃ τεσλίμι εἰς Πιτέστι. Αὐθέντα μοι ὑψηλότατε, γράμμα ἔλαβον παρὰ τῶν ἀρχόντων ἰσπραβνίκων τοῦ καδιλικίου Ἀρτζεσιου ὅτι ἕως κγ΄ης τοῦ παρελθόντος ἔγιναν τεσλίμι εἰς Πιτέστι διακόσια ἐννενῆντα ἕνα κοιλά, καὶ ἐκτὸς τούτων ὁ δοῦλός της ἐξεκίνησα ἄλλα διακόσια ὀγδόντα κοιλὰ ἀπὸ τὰ Ζίμνιτζα, τὰ μὲν ἑκατὸν διὰ τὸ Κουμπουλοῦγκι καὶ τὰ ἄλλα διὰ τὸ Πιτέστι· τὰ ἐμμένοντα δὲ ἐστάλησαν εἰς Βουκουρέστι· καὶ ἀκόμι οὐδὲ ἓν ἁμάξι δὲν ἐγύρισε διὰ νὰ φέρουν ταῖς ἀδεβερίντζαις· τὸ δὲ σιτάρι, Αὐθέντα μοι, πρὸ δύο ἑβδομάδων ἔγιναν ταχσῆλι ἀπὸ τὸ καδιλίκι ἑπτακόσια κοιλά, καὶ ἐστάλθησαν εἰς τὰ διωρισμένα μέρη. Πλήν, Αὐθέντα μοι ὑψηλότατε, οἱ δοῦλοι της στέλλομεν ἁμάξια, καὶ κἀνένα δὲν γυρίζει ὀπίσω, καὶ δὲν ἠξεύρομεν ποῦ τὰ μεταχειρίζονται, καὶ εἰς τὸ μέτρημα ὅλου αὐτοῦ τοῦ ἄνω ζαχερὲ ἐπαραστάθηκα μόνος μου, μετρῶντάς το μὲ τὴν αὐθεντικὴν μπάνιτζαν, καί, χτυπῶντάς την, διὰ νὰ μὴν εὔγῃ λιψὸς ὁ ζαχερές· ὅμως οἱ ἄρχοντες ζαερετζίδες τοῦ Πιτεστίου τὸ μετροῦν πολλὰ ἄδικα, ὁποῦ εἰς τὰ δέκα κοιλὰ μόλις εὐγαίνουν ὀκτώ, καί, ἂν δείχνουν λίψαν περισσήν, Αὐθέντα μοι, εἶναι ἀπὸ τὸ ἄδικον μέτρημα, καὶ ὄχι ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ψεύματα ἐδικά μας, ὡσὰν ὁποῦ ὁ δοῦλός της δὲν ἡσυχάζω, περιερχόμενος ἡμέραν καὶ νύκτα εἰς τὸ καδιλίκι, κάμνοντας μεγάλο μουμπασιρέτι τοὺς ζαπτζίδες, στέλλοντες καὶ πάντοτε μουμπασίριδες εἰς τοὺς δρόμους, ὁποῦ νὰ διάζουν τὰ ἁμάξια νὰ φθάσουν ὀγλήγορα. Γνωρίζομεν, Αὐθέντα μοι, τὰ περιστατικὰ τοῦ καιροῦ, ὅτι ἔχουν μεγαλοτάτην βίαν, καὶ κατὰ τοῦτο δὲν ἀποτολμοῦμεν νὰ βάλωμεν τὴν ζωήν μας εἰς κίνδυνον, γράφοντες ψεύματα, ἀλλὰ φανερώνομεν ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ὅθεν θερμῶς παρακαλοῦμεν τὸ Ὕψος της ὁποῦ νὰ γίνῃ μία διόρθωσις εἰς αὐτά. Ταῦτα δουλικῶς.

ἀφπη΄ῳ, Ἀπριλίου β΄φ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος εὐπειθέστατος δοῦλος

Μηχαὴλ . . .

Prea-înălţate Doamne,

† Cu închinăciune am primit scrisoarea prea-strălucită de la 29 ale lunii trecute cu privire la orz şi grâu, şi am aflat cu supunere cele orânduite, că până la douăzeci şi opt ale lunii numai o sută treizeci de chile de orz se vor aduce la Piteşti. Doamne al mieu prea-înălţat, am primit scrisoare de la dumnealor ispravnicii judeţului Argeş că până la 23 ale lunii trecute au sosit la Piteşti două sute nouăzeci şi una de chile şi afară de acestea robul Tău a pornit alte două sute optzeci de chile de la Zimnicea, o sută pentru Câmpulung şi celelalte pentru Piteşti; iar cele ce rămân s'au trimes la Bucureşti; şi încă nici un car nu s'a întors ca să aducă adeverinţile; iar grâul, Doamne al mieu, acum două săptămâni au venit de la judeţ şapte sute de chile, şi s'au trimes la locurile orânduite. Dar, Doamne al mieu prea-înălţate, robii Tăi trimetem căruţe, şi niciuna nu se întoarce înapoi, şi nu ştim cum să umblăm cu ele, şi la măsurarea întregii acestei zaherele de mai sus am stat eu însumi, măsurând-o cu baniţa domnească şi cântărind-o, ca să nu iasă lipsă zahereaua; dar dumnealor zaheregiii Piteştilor o măsoară foarte nedrept, aşa că la zece chile abia iese opt, şi, dacă arată mai multă lipsă, Doamne al mieu, e pentru reaua măsurare, şi nu din neîngrijirea sau minciunile noastre, de oare ce eu, robul Tău, nu mă odihnesc, străbătând zi şi noapte judeţul, făcând mare control al zapciilor, trimeţând şi pretutindeni mumbaşiri la drumuri, ca să silească a veni răpede căruţele. Cunoaştem, Doamne al mieu, împrejurările vremii, că au mare silă, şi întru aceasta nu îndrăznim a pune în primejdie viaţa noastră, scriind minciuni, ci vădim tot adevărul. Deci călduros rugăm pe Înălţimea Ta să se facă o îndreptare întru aceasta. Acestea cu supunere.

1788, April 2.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-supus rob

Mihail...

CCXXXII

1788, 2 April. Sterie Portarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre socoteli de bani pentru armată şi mulţămirea locuitorilor.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὰς δουλικὰς καὶ ἐδαφιαίας μοι προσκυνήσεις ταπεινῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι ἰδοὺ ὁποῦ στέλνω τὸν λογαριασμὸν τῶν δύω χιλιάδων γροσίων, ὁποῦ μοὶ προεστάλθησαν μετὰ τοῦ κουσουρίου· στέλλω ἔτι τῇ Βιστιαρίᾳ ἀπὸ τὸ δόσιμον τῆς γ΄ης σιάμας, γρόσια δύω χιλιάδες, ὁποῦ ἐσύναξα ἀπὸ τὰς τέσσαρας πλάσας ἕως τώρα, ἅπερ διὰ περισσοτέραν ἀσφάλειαν τὰ στέλλω μὲ τὸν Κωνσταντῖνον, νέον πουλούκπασην, διὰ νὰ φιλήσῃ καὶ τὰ ἔκλαμπρα κράσπεδα καὶ ἴχνη τῶν παρεκλάμπρων της ἱματίων καὶ ποδῶν, διὰ νὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν αὐθεντικὴν δούλευσιν, νὰ γένῃ τζιράκι της, ὄχι ὡς ἄνθρωπος ἐδικός μου, ἀλλ' ὡς ἄξιος καὶ γενναιόκαρδος καὶ ἀνδρεῖος καὶ πιστός, ὁποῦ εἶναι· τὸν δὲ Σφέτκον, ὡς ἀχρεῖον, καὶ χιανέτην, καὶ πεκρῆν, τὸν ἀπέβαλα· μάλιστα τὰ νεφέριά του ἦτον ὀλιγώτερα τῆς σούμας τῶν 25, καὶ τώρα ὁ νέος τὰ ἔκαμε μετ' αὐτοῦ σωστὰ εἴκοσι πέντε· περὶ ὧν ὁ λουφὲς πόθεν ἔχει νὰ δωθῇ νὰ ἔχω πανέκλαμπρόν της προσταγήν, ἢ ἀπὸ τὴν Βιστιαρίαν δίδονται, ἢ ἀπ' ἐδῶ νὰ τὰ δώσω· καὶ οὕτω θέλω ἀκολουθήσει. Καὶ διὰ τὸ ἀσκέρι τὸ ἐκ Τωτρωκανίου, ὅτ' ἔλθουν, ἂν μὲ χρειασθῶσι, θέλω δώσει ἀπὸ τὰ ἄσπρα ὁποῦ συνάζονται ἀπὸ τὸ καθηλῆκι. Ἔτι παρακαλῶ τὸ ἔλεός της διὰ τὸν μπεσλήαγαν ὁποῦ μὲ ζητεῖ πρὸς 10 γρόσια διὰ τοὺς ἀτλῆδες αὐτοῦ καὶ δι' αὐτόν, πρὸς 50 γρόσια τὸν μῆνα, ἀπὸ ἕξη Φευρουαρίου, καὶ ἐγὼ χωρὶς τοῦ Ὕψους της τὴν προσταγὴν δὲν δίδω ὀβολόν, καὶ παρακαλῶ νὰ ἔχω πανέκλαμπρόν της προσταγήν. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, οἱ λακουϊτόροι μεγάλον δουβᾶν κάμνουν διὰ τὸ θεοστήρικτον Ὕψος της, ὁποῦ δὲν τοὺς ἐγγίχθη μήτε τρίχα, καὶ τοὺς ἐδόθη καὶ ἄδεια νὰ ὀργώσουν, μάλιστα καὶ ὤργωσαν καὶ ὀργώνουν, καὶ παρακαλοῦσι τὸν Θεὸν διὰ τὴν πολυχρόνιον στερέωσιν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας. Ταῦτα δουλικῶς.

ᾳφπη΄, Ἀπριλλίου β΄ᾳ.

Τῆς θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Στέριος Πορτάρης.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După supusele şi până la pământ închinăciuni ale mele arăt Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că iată trimet socoteala celor două mii de lei, ce mi s'au trimes cu cusurul; trimet încă Vistieriei, din darea sămii a treia, două mii de lei, pe cari i-am strâns de la patru plăşi până acum, pe care pentru mai mare siguranţă le trimet cu Constantin, noul bulucbaşă, ca să sărute şi strălucite poalele şi paşii preastrălucitelor Tale veşminte şi picioare, ca să se afle la domneasca slujbă, să ajungă cirac al Tău, nu ca om al mieu, ci ca vrednic şi nobil şi viteaz şi de credinţă, ce este; iar pe Sfetcu, ca netrebnic, şi rău, şi beţiv, l-am răspins; mai ales că neferii lui erau mai puţin decât suma celor 25, şi acum cel nou li-a făcut cu el deplini douăzeci şi cinci; pentru cari de unde are a se da leafa să am prea-strălucita-Ţi poruncă, sau dacă se dau de la Visterie, sau de aici să le dau; şi aşa voiu urma. Şi pentru oastea de la Turtucaia, că vin, dacă vor avea nevoie de sume, voiu da din banii ce se adună din judeţ. Mă mai rog de mila Ta pentru beşleaga care-mi cere zece lei pentru călăreţii săi şi pentru el de lei cinzeci pe lună de la şase Februar, şi eu fără porunca Înălţimii Tale nu dau un ban, şi rog să am prea-strălucita-Ţi poruncă. Prea-înălţate Doamne, locuitorii fac mare rugăciune pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, care nu li-ai atins nici un fir de păr, şi li s'a dat şi voie să are, şi au arat şi ară, şi roagă pe Dumnezeu pentru întărirea Ta întru mulţi ani, zi şi noapte. Acestea cu supunere.

1788, April 2.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Sterie Portarul.

CCXXXIII.

Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ce s'a găsit în mănăstirea Cozia şi o biruinţă turcească în Bosnia. 1788, 4 April

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ἐδαφιαίαν μου προσκύνησιν δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοστηρίκτῳ Ὕψει της ὅτι εἰς τὸ προλαβὸν πανέκλαμπρον μὲ προστάζει νὰ ἔχω τὴν φροντίδα τῆς οἰκονομίας ὅλων τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων καὶ τῶν μουκατάδων καὶ ὅλων τῶν εἰσοδημάτων του. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ὄχι μόνον ὁποῦ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὰ κάμω αὐτά, καὶ μάλιστα ὁποῦ κάμνει χρεία νὰ περιέλθω ὅλα τὰ μούλκια· ἐκτὸς τούτου μήτε εἶχα προλαβοῦσαν ἰδέαν, ὁποῦ νὰ μὴν σφάλλω, ἢ νὰ γελασθῶ· ἂν εἶναι ἡ προσταγὴ τοῦ θεοστηρίκτου Ὕψους της νὰ δωθῇ αὐτὴ ἡ φροντὶς εἰς τὸν ἄρχοντά της Ἄγα, ὁποῦ εἶναι τόσον καιρὸν ἐδώ, καὶ μάλιστα ἡ κατοικία του ἦτον εἰς τὸ ἴδιον μοναστῆρι, καὶ ἔχει καὶ ὅλους γνωρίμους τοὺς ἐδῶ καὶ εἶναι ἰδεάτος· μὰ ὁ δοῦλός της, ἀφ' ἧς ὥρας ἦλθα, ἡμέρα καὶ νύκτα εἶμαι ὅλον μὲ τοὺς ἀσκερίδες, καθὼς τὸ ἐπληροφορήθη τὸ θεοστήρικτον Ὕψος της. Μέσα εἰς τὸ μοναστῆρι ὅ,τι εἶναι, δὲν ἔβαλα χέρι, στέκεται ὅλον κλειδωμένον καὶ δουλωμένον, καὶ ἂν εἶναι ἡ προσταγή της νὰ γίνῃ καταγραφὴ ὅλου τοῦ πράγματος, τόσον τοῦ μοναστηριακοῦ, ὅσον καὶ τῶν ξένων πραγμάτων, καί, ἂν εἶναι ἡ προσταγή της νὰ δωθοῦν μερικῶν ἀρχόντων πτωχῶν ὁποῦ εἶναι ἐδῶ καὶ χηρῶν, ἐπειδὴ καί, βλέποντες ὅτι κάθονται Τοῦρκοι μέσα, φοβοῦνται νὰ μὴν χάσουν τὰ ροῦχα τους, καὶ ἐνοχλοῦν τὸν δοῦλόν της, καί, ἂς εἶναι, διὰ τὴν ζωήν της, νὰ προστάξῃ τὸν ἄρχον Ἄγα, ὁποῦ τὰ γνωρίζει, νὰ τὰ δώσῃ, καὶ πάλιν ὅ,τι εἶναι ἡ πανέκλαμπρος προσταγή της. Τοὺς ἰατροὺς τοὺς ἔδωσα δύο ἄλογα ἀπὸ τὰ ἐδικά μου, τὸν ἕνα ἐν ἄτι καὶ τὸν ἄλλον ἐν πεγγίρι, ἐπειδὴ καὶ τοῦ χερτζελὲ πρῶτον ὁποῦ δὲν τὸν ἤθελαν καί, ὅ'ον, ὁποῦ εἶναι ἀμάθητα ἀπὸ τὸν χερτζελέ· ἔβαλα νὰ μάθουν ὅλα τὰ ἄλογα ἐκτὸς τῶν φοράδων τῶν ὁμοίων, καὶ μὲν εἶναι ἔγγυα, τὰς ὁποίας θέλω τὰς στείλει κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγήν.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, τὸ χορτάρι καὶ τὰ ξύλα ὁποῦ ἦτον συναγμένον εἰς τὸ μαγαζὶ τοῦ Τιργοβίστου, νὰ γίνῃ πανέκλαμπρος προσταγὴ εἰς τοὺς ἰσπραβνίκους τῆς Δμποβίτσας νὰ τὰ στείλουν ἐδῶ, ὡσὰν ὁποῦ ἐδῶ εἶναι χρειαζόμενον καὶ τὸ χορτάρι καὶ τὰ ξύλα, καὶ ἐκεῖ πάντι ἄχρηστα.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După plecarea mea până la pământ aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că în prea-strălucita-Ţi scrisoare de mai nainte îmi porunceşti să am grijă de economia tuturor posesiunilor mănăstireşti şi a arenzilor şi a tuturor veniturilor mănăstirii. Prea-înălţate Doamne al mieu, nu numai n'am prilej să fac lucrurile acestea, şi mai ales că e nevoie să străbat toate moşiile; dar, pe lângă aceasta, nici n'am avut mai nainte ideie, ca să nu greşesc, ori să se râdă de mine; să fie porunca Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite a se da grija aceasta boierului Tău Aga, care e de atâta timp aici, şi mai cu samă că locuinţa lui era chiar la mănăstire, şi are şi pe toţi cunoscuţi ai săi acolo şi e lămurit; ci eu, robul Tău, din ceasul când am venit, zi şi noapte sânt numai cu ostaşii, cum ai fost lămurit Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită. În mănăstire ce este, n'am pus mâna, stă încuiat şi pecetluit, şi să fie porunca Ta a se face însemnare a tot lucrul, atât a mănăstirii, cât şi a lucrurilor străine, şi, dacă e porunca Ta să se dea unor boieri săraci cari sânt aici şi la văduve, căci şi, văzând că stau Turci înnuntru, se tem să nu-şi piardă hainele lor, şi supără pe robul Tău, şi să poruncești, Te rog mult, dumisale Agăi, care le ştie, să le dea, şi, iarăşi, ce va fi strălucita-Ţi poruncă. Medicilor, li-am dat doi cai dintre ai miei, unul un armăsar, celalt un cal de rând, căci şi în herghelie întâiu nu l-au vrut şi, al doilea, pentru că e neînvăţat din herghelie; am pus să înveţe toţi caii, afară de iepele lor, şi sânt îngreunate, pe care le voiu trimete după prea-strălucita-Ţi poruncă.

Prea-înălţate Doamne, fânul şi lemnele ce erau adunate în magazia Târgoviştii, să fie prea-strălucita-Ţi poruncă la ispravnicii de Dâmboviţa, să le trimeată aici, de oare ce aici e nevoie şi de fân şi de lemne, iar acolo sânt cu totul fără folos.

Χθὲς ἦλθεν πανέκλαμπρον μεκτοῦπι, δηλωτικὸν τῆς νίκης ὁποῦ ἔκαμαν τὰ τροπαιοφόρα στρατεύματα τῶν Ὀθομανῶν κατὰ τὸ μέρος τῆς Πόσνας, καὶ τὰ κάστρα ὁποῦ ἐκυρίευσαν, καὶ ἔγινεν μεγάλο σενλῆκι μὲ τόπια καὶ τουφέκια καὶ δοάδες· κομάτι ἐγαϊρετλενδίσθησαν· μὲ ὅλον τοῦτο προσμένουν τὸ στράτευμα πρῶτον καὶ ὕστερον νὰ κάμουν τὰ γιουρουγιοῦσι τους.

Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[ᾳφ]πή΄ψ, Ἀπριλίου δ΄τῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Γεώργιος πρῶτος Σπαθάρης.

(În dos pecete neagră.)

Ieri a venit o prea-strălucită scrisoare, văzînd biruinţa ce au căpătat-o învingătoarele oşti ale Otomanilor în părţile Bosniei şi cetăţile ce au cucerit, şi s'a făcut mare demonstraţie cu tunuri şi puşti şi rugăciuni ; s'au bucurat mult; totuşi aşteaptă oştile întâiu şi apoi să facă iuruşul (ieşirea) lor.

Şi acestea cu supunere, iar prea-luminaţii Tăi ani să fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi foarte fericiţi.

[17]88, April 4.

Ai Înălţimii Tale cel prea-mic şi supus rob

Gheorghe întâiu Spătar.

CCXXXIV.

1788, 4 April. Tufeccibaşa Husein-Aga şi Mohammed-Aga, împreună cu Gheorghe întâiul Spătar, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre muniţii şi provisii, cu starea de lucruri la Cozia.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

Μετὰ τὴν προσήκουσαν ἡμῶν προσκύνησιν ταπεινῶς ἀναφέρωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἐλάβομεν τὸ πανέκλαμπρον αὐτῆς, καὶ εἴδομεν τὰ παρ' ἡμῶν ζητηθέντα στελόμενα: ἓν τόπι, τόπ-τζεπχανεσή, τουφένγκ-τζεπχανεσή, μὲ τοπτζίδες, καζμάδες καὶ κιουρέκια, τὰ ὁποῖα ὅλα αὐτὰ φθάσαντα τὰ περιλαμβάνομεν, καὶ κατὰ τὴν προσταγήν της θέλομεν ἐξακολουθήσῃ. Εἴδομεν προσέτι ὅτι στέλλει καὶ ἀρκετὸν στράτευμα ἀτλῆδες· διὰ τὸ ὁποῖον ἡμεῖς εἴχομεν παρακαλέσῃ τὸ Ὕψος της νὰ μᾶς στείλῃ γιαγιάδες, ὡσὰν ὁποῦ οἱ ἀτλῆδες μας εἶναι ἀρκετοί, καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ τόπος τοῦ πολέμου μας εἶναι περισσότερον διὰ γιαγιάδες, καὶ τὸ κυριότερον ὁποῦ, καθὼς καὶ προεφανερώσαμεν, τὸ κριθάρι μας εἶναι κίτικον, ὡσὰν ὁποῦ τὴν ἡμέραν χρειαζόμεθα ἑπτὰ κοιλὰ τῆς Ἰπραΐλας· ἀφ' οὗ φθάσουν καὶ αὐτοὶ οἱ ἀτλῆδες, ἀναγκαίως πρέπει νὰ προστεθοῦν ἄλλα τρία κοιλὰ τὴν ἡμέραν: λοιπὸν γίνονται δέκα κοιλὰ τῆς Ἰπραΐλας τὴν ἡμέραν· ἐδὼ μόλις ἔχομεν δύο ἡμερῶν κριθάρι· προσμένομεν ἀπὸ τὸ Πιτέστι νὰ μᾶς ἔλθουν σήμερον, αὔριον πέντε ἀραπάδες. Αὐτὴ ἡ αἰτία τῆς ἐλλείψεως τοῦ κριθαρίου ἠμπορεῖ νὰ προξενήσῃ κἀνένα ποζγγουνλοῦκι, καὶ δὲν λείπομεν νὰ τὸ φανερώσωμεν τῷ Ὕψει της, ὁποῦ νὰ κάμῃ τὴν διόρθωσιν.

Τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν διόρθωσιν τοῦ μοναστηρίου κατὰ τὴν προσταγήν της τὰ ἐκάμα-

Prea-înălţate Doamne al nostru,

După cuvenita închinare aducem înaintea Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că am primit prea-strălucita-Ţi [scrisoare], şi am văzut cele de noi cerute ca trimese: un tun, muniţii pentru tun, muniţii pentru puşti, cu topcii, cazmale şi lopeţi, care toate acestea ce au sosit le descriem, şi după porunca Ta vom urmà. Am văzut încă şi aceia că trimeţi şi destulă oaste de călări; pentru care noi rugasem pe Înălţimea Ta să ni trimeţi pedeştri, de oare ce călăreţii noştri sânt destui, şi afară de aceasta locul luptei noastre e mai potrivit pentru pedeştri, şi mai ales că, precum Ţi-am mai arătat, orzul nostru e puţin, de oare ce avem nevoie zilnic de şapte chile de Brăila; dacă vor veni şi acei călăreţi, e de nevoie să se adauge alte trei chile pe zi: apoi se fac zece chile de Brăila pe zi; aici abia avem grâu pe două zile; aşteptăm de la Piteşti să ni vie azi, mâne cinci harabale. Acea pricină a lipsei grâului poate căşuna vre-o încurcătură, şi nu lipsim să o arătăm Înălţimii Tale, ca să faci îndreptare.

Cele ce erau de nevoie pentru îndreptarea mănăstirii după porunca Ta le-am făcut,

μεν τζέμι, καὶ εἰς διάστημα μιᾶς ἑβδομάδος ἐλπίζομεν νὰ εὕρῃ τὸν τόπον της ἡ προσταγή της. Καὶ ταῦτα ταπεινῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφπή'φ, Ἀπριλίου δ'τῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

(Pecete turcescă.) Τουφεκτζίπασῃ Χουσεΐν-ἀγά.

(Pecete turcească.) Σάγ-κόλ-ἀγασὴ[1] νουζούλ-ἐμινὶ Μουχαμέδ-ἀγά,

ἐλάχιστος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

(Pecete turcească.) Γεώργιος πρῶτος Σπαθάρης.

(În dos, pecete de ceară roşie.)

şi în vreme de o săptămână nădăjduim să-şi aibă loc porunca Ta.

Şi acestea cu supunere, iar prea-strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi foarte fericiţi.

1788, April 4.

Ai Înălţimii Tale.

Tufeccibaşì Husein-aga.

Sag-col-aga, nuzul-eminì Muhammed-aga,

Prea-mic şi supus rob

Gheorghe întâiu Spătar.

CCXXXV.

Nicolae fost Agă către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre abusuri turceşti şi grija ce are de locuitori. 1788, 6 April.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της ὅτι ἐχθές, εἰς τὰς 5 τοῦ τρέχοντος, ἐκίνησεν ὁ σύντροφός μου διὰ νὰ περιπατήσῃ τὸ καθηλίκι ὁποῦ νὰ τοὺς παρακινήσῃ κατὰ τὴν προσταγήν της νὰ κατέβουν εἰς τὰ ὀσπήτιά τους καὶ νὰ σπείρουν, καὶ ἐλπίζω μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Ὕψους της ὅτι θέλουν εὐδοκιμήσῃ. Πρὸς τούτοις, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ἡ εὐχή της καὶ τὸ ἔλεός της τοὺς παρηγορεῖ, καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος οἱ μερικοὶ ἀσκερλίδες μας, οἱ ἄτακτοι, τοὺς ἐνοχλοῦν, ὡσὰν ὁποῦ τοῦ Ταχήρη φυγὰ ὁ μισεμὸς μᾶς ἀφάνησεν τρία χωρία, πέρνοντάς τους ὅπὲρ τὰ πενῆντα ἄλογα καὶ πολλὰ ἄλλα ζάφουρα ὁποῦ ἔκαμαν, σκοτώνοντας καὶ ἕνα λακουϊτῶρόν μας· τώρα πάλιν, εἰς τῆς 4, ὁποῦ ἦτον ὁ πάς-πουλούπασης εἰς τὸ Ῥούκαλον, πασχίζοντας ἡμεῖς ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἴσως καὶ τοὺς φέρομεν ὁποῦ νὰ πληρώσουν τὸ χρέος τους, ὡσὰν ὁποῦ αὐτοὶ δὲν ἔδωσαν ἕως τώρα μὲ τελειότητα, Δραγοσλάβῃ καὶ Ῥούκαλον, εἰς τὸν ὅμοιον καιρὸν ὁποῦ εἴχαμεν τοὺς κολακεύσῃ, ἐπίασεν ὁ Ἀρβανίτης ἕνα ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τὸν ἐκρέμασεν. Αὐθέντα μου, τί φόβον ἔδωκεν αὐτό, ὁμοίως καὶ τοῦ Ταχήρη, εἰς τοὺς λακωϊτώρους μας! Καὶ ἡ εὐχὴ τοῦ Ὕψους της νὰ μᾶς βοηθῇ νὰ ἐκτελοῦμεν τὰς προσταγάς της, καθὼς καὶ ἡμεῖς πάσχομεν ὑπὲρ τῆς δυνάμεώς μας. Ἤξευρε, Αὐθέντα μου, ὅτι τὸ ἀσκέρη μας ἐπλήθυνεν καὶ δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τοὺς προφθάσωμεν ἀπὸ τὰ χρειαζόμενά τους, ἐπειδή, ὑψη-

Prea-strălucite Doamne al mieu,

† Cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că ieri, la 5 ale lunii curente, s'a pornit tovarăşul mieu ca să străbată judeţul pentru a-i îndemna după porunca Ta să se coboare la casele lor şi să samene, şi nădăjduiesc cu rugăciunea Înălţimii Tale că se vor supune. Pe lângă acestea, prea-înălţate Doamne, rugăciunea Ta şi milostivirea Ta îi mângâie, şi pe de altă parte cei câţiva ostaşi ai noştri, cei neregulaţi, îi supără, de oare ce lipsa lui Tahir fugarul ni-a nimicit trei sate, luându-li peste cinzeci de cai şi alte multe jafuri ce au făcut, ucizând şi un locuitor al nostru; acum iarăşi, la 4, când era başbulucbaşa la Rucăr, încercând noi pe de o parte poate să-i şi aducem a-şi plăti datoria lor, ca unii cari n'au dat până acum pe deplin, Dragoslavele şi Rucărul, tot atunci, când aveam să-i îmbunăm, a prins Albanesul pe unul din ei şi l-a spânzurat. Doamne al mieu, ce frică a dat aceasta, şi a lui Tahir, locuitorilor noştri! Şi rugăciunea Înălţimii Tale să ne ajute a săvârşi poruncile Tale, precum şi noi încercăm peste puterea noastră. Află, Doamne al mieu, că oastea noastră s'a lărgit şi nu putem să-i servim la nevoile lor, de oare ce, prea-

[1] Comandant al aripii drepte.

λότατέ μου Αὐθέντα, σὲ φανερώνω τὴν ἀλήθειαν: ὅτι πενῆντα ἁμάξια χορτάρι ἀφεύκτως πηγένουν τὴν ἡμέραν, καὶ ἑκατὸν ἁμάξια ξύλα τὴν ἡμέραν, καὶ πενῆντα ἁμάξια τὴν εὐδομάδα ἀφεύκτως πηγένουν καὶ ἔρχονται μὲ ζαχερὲ ἀπὸ Πιτέστη, εἰς τὸν ὅμοιον καιρὸν καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσπραβνίκοι ἀπὸ Πιτέστη στέλνουν εἰς τὰ χωριά μας, μὲ τὸ νὰ σηνορεύωνται, καὶ πέρνουν ἁμάξια καὶ τὰ δουλεύουν εἰς τὰ μέρη τους, καὶ γίνεται μεγάλος ξεσχισμὸς εἰς τοὺς ἐδῶ λακουϊτώρους, καὶ παρακαλοῦμεν τῷ Ὕψει της νὰ σταλθῇ πανέκλαμπρος προσταγὴ εἰς τοὺς ἐκεῖ ἄρχοντας ὁποῦ νὰ μὴν γίνονται τὰ τοιαῦτα, ὡσὰν ὁποῦ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκτελῶμεν τὰ ἐδῶ, πολλῷ μᾶλλον νὰ μᾶς ἐνοχλοῦν καὶ ἀπ' ἐκεῖ.

Πρὸς τούτοις, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, παρακαλοῦμεν νὰ γένῃ πανέκλαμπρος προσταγή της, εἰς τὸ πάση-μπόγ, ὁμοίως καὶ εἰς τὸν ντουφεκτζήμπαση καὶ σακουλάση, ὁποῦ νὰ προσέχουν τὸν ῥαγιὰν καὶ νὰ μὴν ἀφανίζεται, καί, εἰς ἡμᾶς, νὰ μὴν μᾶς διάζουν εἰς ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν δυνόμεθα, καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός Της. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, σᾶς φανερώνω καὶ διὰ τὸν πέσγιούσ-πασὶ Ταλκλήτζη, ὅτι μὲ γυρεύει λουφὲ διὰ τὰ ἑπτὰ νεφέρια ὁποῦ σᾶς προέγραψεν ὁ ἄρχων Σπαθάρης, ὁ ὁποῖος καὶ μοῦ ἔδειξεν τὴν προσταγήν, καί, λέγοντάς τον ὅτι δὲν εἶναι προσταγὴ νὰ σὲ δώσω τῶν ἑπτὰ νεφεριῶν λουφέ, ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ τὸν ὀντάπασί του εἰς τὸ Ὕψος της, καὶ παρακαλῶ τὸ ἔλεός της νὰ τοῦ δώσετε τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν μᾶς ἐνοχλοῦν. Καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός της, καὶ οἱ χρόνοι τῆς Ὑψηλότητός της εἴησαν θεόθεν πλεῖστοι καὶ εὐτυχεῖς.

1788, Ἀπριλλίου 6.

(autograf:) τῆς υψηλοτειτωστις ταπινος δουλος

νικωλαος προην αγας.

(În dos, pecete.)

înălţate Doamne al mieu, Iţi spun adevărul: că cinzeci de căruţe de orz neapărat vin pe zi, şi o sută de căruţe de lemne pe zi, şi cinzeci de căruţe pe săptămână neapărat vin şi pleacă, cu zaherea, din Piteşti, în acelaşi timp şi dumnealor ispravnicii de la Piteşti trimet în satele noastre, căci sânt vecini, şi iau căruţe şi le întrebuinţează la părţile lor, şi se face osebire la locuitori, şi ne rugăm Înălţimii Tale a se trimete prea-strălucita poruncă la boierii de aici ca să nu se facă unele ca acestea, căci noi nu putem împlini cele de aici, cu atât mai mult să nu se supere şi de acolo.

Pe lângă acestea, rugăm, preaînălţate Doamne al mieu, să se facă prea-strălucita-Ţi orânduială către baş-bog, de asemenea şi către tufeccibaşa şi comandantul aripii drepte, ca să cruţe raiaua şi să nu se prăpădească, şi către noi, să nu ne silească la aceia ce nu putem, şi va fi milostivirea Ta. Prea-înălţate Doamne, Îţi vădesc şi pentru başghiuz-başa Talcligi, că-mi cere leafa celor şapte neferi de cari Ţi-a scris înainte dumnealui Spătarul, care mi-a arătat şi mie porunca, şi, spuindu-i eu că nu e poruncă a se da leafa celor şapte neferi, s'a hotărît să trimeată pe odabaşa lui la Înălţimea Ta, şi rog milostivirea Ta să-i dai hotărîre de a nu mă supăra. Şi ce va fi milostivirea Ta, şi anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi fericiţi.

1788, April 6.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Nicolae fost Agă.

CCXXXVI.

7 April, 1788.

Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre niște ostași.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ Ὕψει της ὅτι μὲ τὸ νὰ ἔρχεται εἰς τὰ αὐτόθι ὁ ὀδάπασης τοῦ Ὀμέρ-ἀγᾶ διὰ νὰ δογρουλτίσῃ τὴν ὑπόθεσιν τῶν ἑπτὰ νεφερίων ὁποῦ ἐπερίσσευσαν εἰς τὸ παϊράκι του, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐκεῖνα τοῦ Πεχλιβάν-ἀγᾶ, τὰ ὁποῖα εἶναι καλὰ παλικάρια, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ ἕνα μαζῆ μὲ τὸν ὀ-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale că, mergând într'acolo odobaşa lui Omer-aga ca să îndrepte afacerea celor şapte neferi cari prisosiseră la bairacul lui, care sânt aceia ai lui Pehlivan-aga, cari sânt buni voinici, dintre cari e unul şi cu odabaşa, şi rog pe Înălţimea Ta

δάπαση, καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑψηλότητά της νὰ τὸ εὐγάλη ἔμπροσθέν της διὰ νὰ ἰδῇ τί καλὸς γιῖτης εἶναι, καὶ παρακαλῶ τὴν Ὑψηλότητά της νὰ τὰ δεχθῇ εἰς τὸν Ὀμέρ-ἀγά, διὰ νὰ γίνῃ πανέκλαμπρος προσταγὴ διὰ νὰ προστεθῇ ὁ λουφές των. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἶεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[ᾳψ]πη΄, Ἀπριλίου ζ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστέπτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Γεώργιος Πρῶτος Σπαθάρης.

să-l scoţi în faţa Ta ca să vezi ce frumos viteaz este, şi rog pe Înălţimea Ta să se primească la Omer-aga pentru a se face prea-strălucită poruncă spre a li se aşeza leafa. Şi acestea cu supunere, iar prea-strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât de mulţi şi foarte fericiţi.

[17]88, April 7.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu încununate prea-mic şi smerit rob

Gheorghe întâiul Spătar.

CCXXXVII.

Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre confiscarea averilor unor fugari şi săftienele lui Jianu. 8 April, 1788.

Ὑψιλώτατε Αὐθέντα,

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της, ὅτι ἀπὸ τὴν λά΄ τοῦ παρελθόντος πανέκλαμπρον αὐθεντικόν της γράμμα προσκυνητῶς ἔλαβον, καὶ εἶδα τὰ προστατόμενα, διὰ νὰ κάμω τὴν καταγραφὴν τῶν φυγάδων καμμαρασέων καὶ τῶν λοιπῶν φυγάδων χαΐνιδων, διὰ ὅλα τους τὰ πράγματα, ὅσον κοινητά, τόσον καὶ ἀκίνητα. Ὁ δοῦλός της εὐθὺς ἐδιώρισα ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, καὶ ἐγώ, ἀπὸ τὸ ἄλλο, εἰς τὴν αὐτὴν ἐξέτασιν καταγίνομαι· μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν πρέπει ὅμως νὰ ἔχω μερικὴν διορίαν, διὰ νὰ μὴν γίνῃ κἀνένα λάθος εἰς τὴν καταγραφήν. Ὅθεν, κατὰ τὸ ἀπαραίτητον δουλικόν χρέος μου, τῷ φανερώνω εἰς τὸ Ὕψος της, καὶ νὰ ἔχω αὐθεντικήν της πανέκλαμπρον προσταγήν, νὰ κάμω καταγραφὴν καὶ διά τὰ μούλκια, ἢ ὅσα εὑρίσκονται τοῦ μοναστηρίου τῆς Κόζιας, ἢ ὄχι. Πρὸς τούτοις φανερώνωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι εὑρέθησαν ἐδῶ τριάντα ἐνέα τένκια σαχτάνια ἄσπρα τοῦ χαΐνη Ζιάνου, καί, εἰς καιρὸν ὁποῦ τὰ ἐμάθαμεν καὶ ἤθελα νὰ γράψω πρὸς τὸ Ὕψος της, μὲ ἦλθεν γράμμα ἀπὸ τὸν ἄρχον Ποστέλνικον Καϋμακάμην τῆς Κραϊώβας διὰ νὰ τὰ στείλλω ἐκεῖ· ὅθεν καὶ τὰ ἔστειλλα προχθές. Ταῦτα δουλικῶς.

1788, Ἀπριλλίου 8.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἰωάννης Μεδ.

(Pecete neagră pe dos.)

† Cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că am primit cu închinare prea-strălucita-Ţi scrisoare domnească de la 31 ale lunii trecute, şi am văzut cele orânduite ca să fac socoteala fugarilor cămăraşi şi celorlalţi fugari haini, pentru toate lucrurile lor, atât mişcătoare, cât şi nemişcătoare. Robul Tău am orânduit îndată oameni, de o parte, şi eu, de alta, pentru acea cercetare mă cobor; dar trebuie cu scumpătate mare să am soroc amănunţit, ca să nu fie vre-o scăpare la socoteli. Deci, după neapărata supusă datorie a mea, arăt aceasta Înălţimii Tale, şi să am porunca Ta domnească prea-strălucită ca să fac şi socoteala pentru moşii, sau câte se află în mănăstirea Cozia, sau nu. Pe lângă acestea arătăm Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că s'au aflat aici treizeci şi nouă teancuri de săftiene albe ale hainului Jianu, şi, în vreme ce am aflat şi am voit să-Ţi scriu Înălţimii Tale, mi-a venit scrisoare de la dumnealui Postelnicul Caimacamul Craiovei ca să trimet acolo; pentru care le-am şi trimes alaltăieri. Aceste cu supunere.

1788, April 8.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite rob

Ioan Medelnicerul.

CCXXXVIII.

1788, 11 April. Gheorghe întâiul Spătar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre banii lefilor, provisii şi lupte.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Καὶ αὖθις δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοστηρίκτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι καὶ προλαβόντως ἐφανέρωσα δουλικῶς τῷ θεοστέπτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι νὰ γίνῃ πανέκλαμπρος προσταγὴ νὰ σταλθοῦν ἄσπρα ἀρκετὰ διὰ τοὺς λουφέδες, ἐπειδή, καὶ ἐκτὸς ἐκείνων ὁποῦ ἐπῆρα, τόσον ἀπὸ ἐδῶ, ὅσον καὶ ἀπὸ τὴν Τίμποϊτσαν, ἄλλα ἄσπρα δὲν μοὶ ἦλθον· προχθὲς ἐδανείσθηκα ἀπὸ τὸν τουφεκτζήπασην τριακόσια γρόσια καὶ ἔδωσα ἀλέλ χεσάπ· ἐδῶ οἱ ἰσπράβνικοι δὲν ἠμποροῦν νὰ συνάξουν ἄσπρα, ἀπὸ ἀλοῦ δὲν ἔρχονται. Ὅθεν παρακαλῶ τὸ ἔλεός της νὰ γίνῃ πανέκλαμπρος προσταγὴ ὁποῦ νὰ προφθάσουν ἄσπρα, διὰ τὴν ζωήν της, ἐπειδὴ καὶ εἶναι δυσκολία.

Καὶ προλαβόντος εἶχα ἀναφέρει δουλικῶς τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι τὸ χορτάρι ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ Τιργόβιστον, ὁμοῦ καὶ τὰ ξύλλα, νὰ γίνῃ πανέκλαμπρος προσταγὴ εἰς τοὺς δούλους της ἄρχοντας ἰσπραβνίκους νὰ μᾶς τὰ στείλουν ἐδώ, ἐπειδὴ καὶ ἔχομεν μεγάλην δυσκολίαν, μὲ τὸ νὰ εἶναι πολὺ ἀσκέρι καὶ μὲ δυσκολίαν προφθάνουν. Ἀπὸ κριθάρι τραβοῦμεν δισκολίαν πολλήν, καὶ νὰ μᾶς προφθάσῃ μία ἀρκετὴ ποσότης ὁποῦ νὰ τὸ κάμωμεν δέρ-ἀμπάρι, διὰ νὰ μὴν τραβᾷ τὸ ἀσκέρι δυσκολίαν· ἕως τώρα μᾶς ἐβοηθοῦσαν οἱ Οὐγγουρᾶνοι εἰς τὰ ξύλλα καὶ εἰς τὸ χορτάρι, τώρα, ὁποῦ ἦλθεν προσταγὴ νὰ παρθοῦν τὰ ἀμμάξιά τους διὰ τὴν Ὄκνα θὲ νὰ στενοχωρηθοῦμεν, καὶ παρακαλῶ, δουλικῶς νὰ γίνῃ προσταγὴ νὰ μᾶς ἔλθῃ τὸ χορτάρι καὶ τὰ ξύλλα τοῦ Τιργοβίστου.

Σήμερον ἦλθεν καὶ ὁ κιζανικλῆς μὲ τὸ στράτευμά του.

Χθὲς ἦλθεν καὶ ὁ καπουτζιλάρ-πουλούκπασης μὲ τοὺς ἀνθρώπους του.

Αὐθέντα μου ὑψηλότατε, παρακαλῶ τὸ ἔλεός της, τὸν Ὁμέρ-ἀγᾶ ἢ νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ ἐδώ, ἢ νὰ δεχθῇ τὴν προσθήκην τῶν νεφεριῶν του, γράφωντάς τον ὅτι διὰ τὸ χατῆρι τοῦ δούλου της τὰ ἐδέχθη ὁποῦ νὰ διορθωθῶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον μαζῆ του, ἢ ἂς στείλῃ τὸν δοῦλόν της εἰς τὴν Ὄκνα, ἐπειδὴ καὶ ἄρχησε νὰ λέγῃ ὅτι κάμνω τζασιτλῆκι καὶ μέσα εἰς τόσον στράτευμα αὐτὴ ἡ λέξις εἶναι ἀρκετὴ νὰ μὲ χάσῃ. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Şi iarăşi cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că şi mai nainte am arătat cu supunere Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că trebuie să se facă o prea-strălucită poruncă de a se trimete bani destui pentru lefi, de oare ce, şi fără aceia ce i-au luat, atât de aici, cât şi din Dâmboviţa, alţi bani nu mi-au mai venit; alaltăieri am împrumutat de la tufeccibaşa trei sute de lei şi am dat provisoriu; aici ispravnicii nu pot să adune bani, iar de aiurea nu vin. Deci rog mila Ta să se facă poruncă prea-strălucită ca să vie bani, pe viaţa Ta, de oare ce şi e greutate.

Şi mai nainte adusesem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, [pentru] fânul ce este la Târgovişte, cum şi lemnele, să se facă o prea-strălucită poruncă la robii Tăi dumnealor ispravnicii ca să mi le trimeată aici, de oare ce şi avem mare greutate, căci e multă oaste, şi greu vin. De orz suferim mare lipsă, şi să ni vie o câtime îndestulătoare ca să o facem deposit, ca să nu mai rabde greutate oastea; până acuma ne-au ajutat Ungurenii la lemne şi la fân, acum, când a venit poruncă să li se ieie căruţele pentru Ocnă, vom fi lipsiţi, şi rog supus să se facă poruncă pentru a ni veni fânul şi lemnele Târgovişţii.

Azi a venit Chizaniclì cu oastea sa.

Ieri a venit şi capugilar-bulucbaşa cu oamenii săi.

Doamne al mieu prea-înălţate, rog mila Ta ca pe Omer-aga sau să-l scoţi de aici, ori să primească adausul neferilor lui, scriindu-i că pentru hatârul robului Tău s'a primit să îndrept cu el chipul, împreună cu dânsul, ori să trimeţi pe robul Tău la Ocnă, căci a şi început a se spune că fac hatâr şi în atâta oaste acest cuvânt e destul ca să mă piardă. Şi acestea cu supunere, iar anii Tăi prea-străluciţi fie de

δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτι εἶεν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

[ᾳψ]πη΄, Ἀπριλίου ια΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ταπεινὸς δοῦλος

Γεώργιος Πρῶτος Σπαθάρης.

Ἂν εἶναι ἡ προσταγή της νὰ στείλω ἕνα γγιουλὲν ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ μᾶς ἐκτύπησαν οἱ ἐχθροί, οἱ ὁποῖοι ὅλοι ἐπῆγαν ἐπὶ ματαίῳ μὲ τὴν εὐχήν της· οἱ ἐδικοί μας ὅμως ὅσοι ἔφθασαν ἔκαμαν δουλειά.

(Pecete neagră pe dos.)

la Dumnezeu cât mai mulţi şi foarte fericiţi.

[17]88, April 11.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic şi supus rob.

Gheorghe întâiul Spătar.

Dacă e porunca Ta să trimet o ghiulea din acelea cu care ne-au lovit duşmanii, cari toţi au lovit în vânt cu a Ta rugăciune; însă ai noştri toţi câţi au venit au făcut treabă.

CCXXXIX.

Chehaia Salî către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre caftanul de cacom ce i-a trimes şi atacul ce ar vrea să deie. 1788, 11 April.

Ὑψηλότατέ μι Αὐθέντι,

Σήμερα ἔφεραν τὰ δίο νεφέρια μὲ δίο καροῦτζες, τὸν τζεπχανὲν καὶ τὴν κακουμόγουνα ὁποῦ μὲ στέλνῃ τὸ Ὕψη της. Ὑπερευχαριστό, ὅμως ἀκόμη δὲν ἦταν κερὸς διὰ νὰ μοῦ στείλῃ γούνα, διότι δὲν ἔγηνεν δούλεψης διὰ κακουμόγουνα. Αὐτὰ πρέπη εἰς τοὺς ξένους νὰ γίνοντε. Ἤσιαλα ἀφ' οὗ φθάσι καὶ τὸ στράτευμα ἀπὸ Νικόπολιν, εὐθύς, χορὶς ἀναβολὴν κεροῦ, θέλομε κάμῃ γιουρουούσι, καθὼς πρέπη, καί, ἤσιαλα, ἀπὸ ὅσα ἐλπήζῃ περισσότερα δὲ νὰ γίνουν. Ἐμὲν τὴν εὐχήν σας θέλομεν.

[17]88, Ἀπριλίου 11.

Τῆς Ὑψηλότι σας δοῦλος

Κεχαγιὰς Σαλής.

(Pecete turcească pe dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Azi au adus pe cei doi neferi cu două căruţe, gephaneaua (praful) şi caftanul de cacom ce-mi trimeţi Înălţimea Ta. Mulţămesc foarte, dar încă nu era vreme să-mi trimeţi caftan, căci nu s'a făcut slujbă ca pentru un caftan de cacom. Acestea se cuvine a se face la străini. Işala!, dacă ar veni şi oastea de la Nicopol, îndată, fără zăbavă de vreme, am face iuruş cum se cade, şi, işala!, s'ar face mai mult decât nădăjduieşti. Noi voim rugăciunea Ta.

[17]88, April 11.

Al Înălţimii Tale rob.

Chehaia Salî.

CCXL.

Costachi Păharnicul şi Teodor către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre luarea Iaşilor de Ruşi şi certele dintre comandanţii turceşti. 1788, 11 April.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

Δουλικῶς φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ σήμερον νὰ ἐφανερώσαμεν πλατυτέρως τῷ Ὕψει της διὰ τὴν εἴσοδον ὁποῦ ἔκαμαν οἱ ἐχθροὶ εἰς τὸ Γιάσσι καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ ἐδῶ ἀσκερίου μας καὶ τῶν ζαπίτων τους, οἱ ὁποῖοι καί, καθὼς ἤκουσαν τὸ τοιοῦτον μουχίσικον χαβαδίσι, εὐθὺς ἔτρεξαν εἰς τὰ χωρία τὰ πλησιέστερα τοῦ Φοξανίου, καὶ ἅρπαξαν τῶν πτωχῶν τὰ πράγματα, τὰ ἄλογα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἠῦραν, καὶ ἔδοσαν ἕνα φόβον εἰς τοὺς πτωχοὺς λακουϊτό-

Prea-înălţate al nostru Domn,

Cu supunere arătăm Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, de şi şi astăzi am arătat mai pe larg Înălţimii Tale pentru năvălirea ce au făcut-o duşmanii la Iaşi şi starea oştirii noastre turceşti de acolo şi a zabeţilor lor, cari şi, îndată ce auziră o astfel de ştire rea, răpede s'au întors la satele cele mai aproape de Focşani, şi au răpit lucrurile săracilor, caii şi orice alta au găsit, şi au dat o frică săracilor lo-

ρους, εἰς τρόπον ὁποῦ ἄφησαν τὰ ὀσπήτιά τους καὶ ἔφυγαν, καὶ ὁ Θεὸς τὸ ἠξεύρει πόσα χωρία ἔφυγαν· καὶ δὲν ἔφθασε τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τώρα, πρὸς τὴν ἐννάτην ὥραν, εἴδομεν καὶ ἀπὸ τρεῖς μεριαῖς τοῦ παζαρίου φωτιάν, καὶ ἐτρέξαμεν οἱ δοῦλοί της νὰ τὴν σβύσωμεν, καὶ δὲν ἐστάθη τρόπος, ὥντας ἄνεμος σφοδρός, ὡς τόσον, κατακάψας ἐργαστήρια καὶ ὀσπήτια ἀρκετὰ βλαχοπογδάνικα, μόλις ἐκαταπράϋνε.

Καὶ προλαβόντος ἐγράψαμεν τῷ Ὕψει της περὶ τῆς ἀκαταστασίας τοῦ ἐδῶ ἀσκερίου καὶ ὅτι αὐτὴν τὴν ἀκαταστασίαν ἄλλο δὲν τὴν προξενεῖ παρὰ οἱ πολλοὶ ἀγάδες καὶ τὰ πολλὰ κεφάλια ὁποῦ εἶναι διωρισμένοι ἐδῶ, ἐπειδὴ τώρα ἄρχισαν καὶ κατατρώγονται μεταξύ τους ὁ Ποσνάκ-Ἀχμμέτ-ἀγᾶς καὶ ὁ Τζιβελέκ-Μεχεμμέτ-ἀγᾶς, διὰ τὰ πρωτεῖα διαφερόμενοι· τῶν ὁποίων ἡ διαφωνία καὶ ὁ νεζὲς βλέπομεν ὅτι θὰ καταντίσῃ εἰς ἐμφύλιον πόλεμον. Οἱ δοῦλοί της δὲ καὶ ὁ Παϊπουτλῆ-ἀγᾶς, ὅσα καὶ ἂν τοὺς εἴπαμεν διὰ νὰ διορθωθοῦν καὶ νὰ ἡσυχάζουν, τζαρὲς δὲν ἐστάθη, καὶ βλέπομεν ἐκ τούτου ὅτι γίνεται κιδέρι εἰς τὴν δουλειὰν τοῦ καδιλικίου καὶ τῶν πτωχῶν, καί, ἂν σουρδίσῃ αὐτό, πῶς ἔχομε νὰ δουλεύσωμεν τῷ Ὕψει της, ἀποροῦμεν· καὶ μόνον ὁ ἅγιος Θεὸς καὶ ἡ εὐχή της νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ἐπειδὴ μὲ τοιαύτην ἀκαταστασίαν καὶ ἡ ζωὴ τῶν δούλων της κινδυνεύει· καὶ παρακαλοῦμεν θερμῶς τὸ Ὕψος της νὰ τὰ βάλῃ εἰς μίαν τάξιν, ἐπειδὴ καί, ἂς ἀφήσωμεν ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς ἀκαταστασιῶν, κανένας δοῦλός της δὲν θέλει ἠμπορέσει νὰ τὸ τζιβερδίσῃ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον. Μέχρι τοῦδε κανένα ἄλλο χαβαδίσι δὲν μᾶς ἦλθεν ἀπὸ Γιάσσι, ἐπειδὴ καὶ ἐσφαλίσθησαν οἱ δρόμοι τῆς Πογδανίας. Κατὰ τὸ δυνατὸν ὅμως θέλομεν πασχίσει ὁποῦ νὰ στείλωμεν κανέναν τζαπήτην διὰ νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἐκεῖ κατάστασιν, καὶ θέλομεν φανερώσει τῷ Ὕψει της. Ἐκ τούτου δὲ ὅτι ἠκολούθησε μεγάλον ἐμπόδιον τοῦ ταχξιλίου τῆς ἀναχεῖρας σάμμας καὶ τῶν ἄσπρων τοῦ ζαχιρὲ οὐδεὶς λόγος, ἐπειδὴ καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι δὲν ἐκάμαμεν ταχσίλι οὔτε τὸ ἥμυσι τῶν ἄσπρων· ἐστοχάσθην δὲ ὁ δοῦλός της ὁ Παχάρνικος νὰ εὔγω εἰς τὰς πλάσας νὰ πιάσω τοὺς ζαπτζῆδες, διὰ νὰ κάμω ταχσίλι τὰ ἄσπρα, ἐπειδὴ καὶ εὑρίσκουν ἀφορμὴν τώρα ὅλοι, καὶ προφασίζονται καὶ δι' ἐκεῖνα τὰ χωρία ὁποῦ δὲν ἔφυγαν, πῶς ἔφυγαν, καὶ μᾶς μένουν τόσα ἄσπρα ἔξω εἰς τὸ καδιλίκι, καθὼς καὶ ὁ μερικὸς ἀξεκίνητος ζαχιρὲς ἀπὸ μερικὰ χωρία, καὶ παρακαλοῦμεν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ διορθώσῃ τὸ ἀκατάστατον αὐτό,

cuitori, aşa că au părăsit casele lor şi au fugit, şi Dumnezeu ştie câte sate au fugit; şi n'a ajuns aceasta, ci şi acum, la al noulea ceas, am văzut şi din trei părţi ale târgului foc, şi am alergat noi, robii Tăi, să-l stingem, şi n'a fost chip, fiind vânt tare, aşa că, arzând prăvălii şi case destule vlaho-moldoveneşti, abia s'a potolit.

Şi dăunăzi am scris Înălţimii Tale pentru neliniştea oştirii turceşti de aici şi că aceasta nelinişte n'o căşunează alta decât multele agale şi multele căpetenii care sânt orânduite aici, căci acum au început de se mănâncă între ei Boşnag-Ahmed-aga şi Givelèc-Mehemed-aga, neînţelegându-se pentru comandă; a căror osebire şi rivalitate vedem că vor să ajungă la un războiu lăuntric. Iar robii Tăi şi Baiburdlìaga, oricâte li-am spus ca să se în drepte şi să se liniştească, n'a fost chip, şi vedem din aceasta că se face piedecă la slujba judeţului şi a săracilor şi, dacă ţine aceasta, nu ştim cum să slujim Înălţimii Tale; şi numai Sfântul Dumnezeu şi ruga Ta să ne ajute, de oare ce cu o astfel de nelinişte se primejduieşte şi viaţa robilor Tăi; şi rugăm călduros pe Înălţimea Ta să le puie într'o rânduială, căci, lăsând la o parte aceia că nu e vreme de nelinişti, niciun rob al Tău nu va putea să cârmuiască aici în acest chip. Până acum nicio altă ştire nu mi-a venit din Iaşi, căci s'au şi închis drumurile Moldovei. Dar după putinţă vom încerca să trimetem vre un curier ca să afle starea de acolo, şi vom arăta-o Înălţimii Tale. Ci că din aceasta a urmat mare împiedecare a strângerii dării sumei în curs şi a banilor zaherelei nici vorbă, de oare ce şi până acum încă n'am strâns nici jumătate din bani; m'am gândit eu, robul Tău Păharnicul, să ies în plăşi, să ieau zapcii, ca să fac strângerea banilor, căci şi află îndreptăţire acum toţi, şi scot înainte şi pentru acele sate care n'au fugit, cum că ar fi fugit, şi ni rămân afară atâţia bani la judeţ, precum şi partea de zahereà neridicată din unele sate, şi rugăm pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită să îndrepte această stare

ἐπειδὴ καὶ τζαρὲς δὲν εἶναι νὰ διορθωθῇ αὐτὸ τὸ κακόν, μὲ τὸ νὰ ἄρχισαν οἱ ἐδῶ καὶ κάμνουν τζαποῦλι τὸν κόσμον. Καὶ ταῦτα δουλικῶς.

[ᾳφ]πῃ΄, Ἀπριλίου ια΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος, ἐλάχιστοι δοῦλοι

Κωστάκης Παχάρνικος,
Θεόδωρος Μέγας Σλουγ.(;).

neaşezată, de oare ce nu e niciun chip să se îndrepte acest rău, căci au început cei de aici şi pradă lumea. Şi acestea cu smerenie.

[17]88, April 11.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi.

Costachi Păharnicul
Teodor Marele Sluger (?).

CCXLI.

Şătrarul Anastase Kalavrias către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte fugari Turci. 1788, April 12.

Ἡψηλότατέ μι Ἀφθέντα μι, ταπινὸς προσκινῶ.

Μὲ τὴν δουληκίν μου προσκίνισιν φανερόνο ἰς τὸ θεοφρούρητο Ὕψος της ὅτη, μανθάνοντας ὅτη ἤλθαν φηγάδες πενίντα Τούρκι ἰς Κάσορα, ἔστηλα ἐφθὴς τὸν πολ[ου]γγπάσι Κοσταντὴ Ἀγραφηότι μὲ τὰ νεφέρια, καὶ ἐπάγεσεν καὶ ὁ πεσλάγας, τοὺς ὁπίους τοῦ ἐπίρεν ὁ πεσλῆς ὁ Ποτοποδοπιτάρη καὶ τοὺς ἔφερεν ἰς Κάσορη, καὶ τοὺς ἐπέρασεν ἐφθής, καὶ ἔμαθαν ὅτου τοὺς ἐπίρεν καὶ ἄσπρα, καὶ τοὺς ἐπίρεν καὶ ἓξε ἄλογα, καὶ ἂν ἴνε τὸ ἔλεος της νὰ στήλο τὸν πεσλάγα καὶ τὸν πολουγγπάση νὰ τὸν πιάσουν νὰ τὸν φέρουν ἰς τὸ Ὕψος της, καί, φθῆς γράφοντας, μᾶς ἦλθεν χαμπάρη ὅτη ἦλθαν φηγάδες τριακόσι ἰς χορίο Πανσόφη, καὶ ἐφθὶς κινίσαμε καὶ πιγένο, καί 'γὸ μαζῆ διὰ νὰ τοὺς γιρίσομε, καὶ ἴμε πάντα ἰς τὸ ἔλεος τὸ Ὕψος τις.

[17]88, Ἀπριλίου 12.

Τῆς Ἡψηλότητα της ταπινὸς δοῦλος
Σατρὰρ Ἀναστάσις Καλαβρίας.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu, smerit mă închin.

Cu supusa mea închinăciune arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, aflând că au venit cinzeci de fugari turci la Casora (!), am trimes îndată pe bulucbaşa Constantin Agrafiotul cu neferi, şi a venit şi beşleaga, pe cari i-a luat beşliul de la Podul Pitarului şi i-a dus la Casora, şi i-a trecut îndată, şi am aflat că li-a luat şi banii şi li-a luat şi şase cai, şi să fie mila Ta să trimet pe beşleaga şi pe bulucbaşa să-l prindă şi să-l aducă la Înălţimea Ta, şi, ieri scriind, ni-a venit habar că au venit trei sute de fugari la satul Pansofi (Baţcov?), şi ieri am pornit, şi merg şi eu cu ei ca să-i căutăm, şi sânt cu totul la mila Înălţimii Tale.

[17]88, April 12.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Şatrarul Anastase Kalavrias.

CCXLII.

Nicoli Calafatul şi Şătrarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se trimete calafaţi la corăbii şi despre fugari Turci. 1788, 15 April.

Ἡψηλότατε ἰμὸν Ἀφθέντη ταπινὸς προσκηνό.

Μετὰ τὴν δουληκή μη προσκήνισιν φαναιρόνο στὸ θεοφρούρητο Ὕψος της ὅτη ἐγὸ ὁ Νικόλης κάλφας ἔχο μὲ δίο καὶ τρῆς φορὲς ὁποῦ γράφο ἰς τὸ Ὕψος ὅτη νὰ σταλθοῦν καλαφάτες καὶ περὶ τοῦτο δὲν ἐστάλθησαν, καὶ περηκαλὸ τὸ ἔλεος Της νὰ σταλθοῦν μίαν ὥρα

Prea-Înălţate al nostru Domn, cu supunere mă închin.

După supusa mea închinăciune arăt că eu, Nicoli Calfa, am scris de două, trei ori Înălţimii Tale să se trimeată calafaţi, şi pentru aceasta nu s'au trimes, şi rog mila Ta să se trimeată cu un ceas mai de vreme ca să se ungă cu

ὀμπρὸς διὰ νὰ καλαφατηστῆ νὰ τὴν ῥήξομε ἰς τὸ γιαλό, ἐπιδὶ καὶ τὰ νερὰ στερέβουν καὶ ὕστερον ἰμπορῆ νὰ μᾶς δόσι ζαχμέτι, καί, ἂν τίχη καὶ ᾽βροῦν πρόφασιν ὅτι καλαφάτες δὲν ἶνε, καὶ ἡς τὸ Γαλάζη ἶνε καὶ ἰς τὸ Προηλάβο καλαφάτες, περῆσι, καὶ ἂν ἶνε ὁρηζμὸς τοῦ ῞Ιψος της· χριάζετε, ἶνε ἀναγγέα νὰ γένι καὶ μία βάρκα τῆς σιαλούπας ὀκτόπιχο, καὶ κοστάρη καὶ ἀφτὶ ἕος εἰς ὀγδόντα γρόσια, καὶ ἐστήλαμε ἰς τὸ βουνὸ καὶ ἐκόψαμε τὰ κιζάκια καὶ τὰ φαλάγγια, καὶ ἶνε ἕτιμα, καὶ νὰ προστάξη τὸ ῞Ιψος της νὰ ἔλθουν, καὶ μένο ἰς τὸ ἔλεος της.

[17]88, ᾽Απριλίου 15.

Τῆς ῾Ιψηλότητος της ταπινῶς δούλως

Νικόλης καλαφάτης.

Καὶ ᾽γό, ὁ ταπινὸς σκλάβος Σατράρ, ταπινὸς προσκινό. Σᾶς ἔγραφα τὲς προάλες ὅτη ἶλθαν πενῖντα φιγάδες καὶ τοὺς ἀπέρασεν ἕνας πεσλῆς, καὶ τοὺς ἐπῖρεν καὶ παράδες καὶ ἕξε ἄλογα, καὶ ἔστηλα τὸν πολουγγπάσι καὶ πεσλαγά, καὶ ἦτον περασμένι· ἴστερον ἶλθον ἄλους τρακόσιη, καὶ ἐπάγισα καὶ ἀτός μου, καὶ δὲν ἔλαβα ἀπόκρισιν. Σίμερον πάλε ἰς τὸ ᾽Αλμένι ἶλθον ἄλη φιγάδες.

(Pecete neagră pe dos.)

păcură şi să o tragem în apă, căci şi apele scad şi apoi poate să ni facă greutate, şi de s'ar întâmpla să afle cuvânt că [aici] calafaţi nu se află, şi la Galaţi sânt, şi la Brăila calafaţi de anul trecut, şi dacă e porunca Înălţimii Tale; se cere, e nevoie să fie şi o barcă a şalupei de opt coţi, şi costă şi ea până la optzeci de lei, şi am trimes la munte şi am tăiat şi sprijinele şi scândurile de alunecat, şi sânt gata, şi să orânduieşti Înălţimea Ta să vie, şi eu rămân la mila Ta.

[17]88, April 15.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Nicolis Calafatul.

Şi eu, robul supus Şătrarul, cu supunere mă închin. Ţi-am scris dăunăzi (?) că au venit cinzeci de fugari şi i-a trecut un beşliu, şi li-a luat şi paralele şi şase cai, şi am trimes pe bulucbaşa şi beşleagă, şi erau trecuţi, apoi au venit alţi trei sute, şi am mers şi eu însumi, şi n'am avut răspuns. Azi iar la Ulmeni au venit alţi fugari.

CCXLIII.

1788, 23 April — Hristodul, al doilea Postelnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile cu ostaşii turci.

῾Υψηλότατε καὶ εὐσπλαχνικώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ θερμῶν δακρίων ἀναφέρω τῷ ῞Υψει της ὅτι εἶδον τὴν ἔκλαμπρων πρωσταγὴν τοῦ ῞Υψους της καὶ τῶ πόσον μὲ γκετζίρδισαν διὰ χιγιανέτην εἰς τῷ ῞Υψει της καλότατα τῷ ἐκατάλαβα. Κατὰ τὴν πρωσταγὴν τοῦ ῞Υψους της εὐθὺς ἐζήτησα νὰ συκοθῶ νὰ ἔλθω εἰς Βουκουρέστι, ὁ ᾽Ισάκ-ἐφένδης ὅμως μὲ εἶπεν ὅτι ἡ πρωσταγὴ τοῦ ῞Υψους της εἶναι διὰ νὰ ἔλθωμεν μαζὴ εἰς Βουκουρέστι, ὅθεν ἔμεινα κατὰ τὸν λόγον τοῦ ἐφένδη. ῾Υψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ἐγὼ τὸ νὰ ἔλθω εἰς Βουκουρέστι εἰς τέτιους καιροὺς εἶναι μεγάλο κερέμι εἰς ἐμένα, ἐπηδὴ εὑρίσκομαι ἠπὸ τὰς πτέρυγας τοῦ ῞Υψους της, καὶ ὄχει μεταξὶ τώσων ἀσκερίδων καὶ εἶμαι μονάχος, καὶ νὰ γηρεύουν νὰ μὲ παραλαδίσουν: κάθε 15 ἡμέρας ἐγὼ αὐτὰ ὅλλα τὰ τραβό, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φανῶ εὐάρεστος τῷ ῞Υψει της, ὄχει γιατὶ

Prea-înălţate şi prea-milostive Doamne al mieu,

† Cu calde lacrimi aduc înaintea Înălţimii Tale că am văzut porunca strălucită a Înălţimii Tale şi că atâta m'au pârât ca nerecunoscător către Înălţimea Ta am aflat-o foarte bine. După porunca Înălţimii Tale îndată am căutat să ies ca să vin la Bucureşti, dar Isac-efendi mi-a spus că porunca Înălţimii Tale este să venim împreună la Bucureşti, aşa că am rămas după vorba efendiului. Prea-înălţate Domn al mieu, să vin eu la Bucureşti pe astfel de vreme e mare har pentru mine, ca unul ce mă aflu supt aripile Înălţimii Tale şi nu în mijlocul atâtor ostaşi turci şi sânt singur, şi ei să caute a mă face bucăţi: la fiecare cinsprezece zile eu sufăr toate acestea, numai şi numai ca să mă arăt plăcut Înăl-

κατζαντίζω, καὶ τὰ ὅσα κακὰ κατζαντίζω καὶ ἐζιγιέτια θέλεται πληρωφωρηθῇ ἐρχόμενος ὁ σκλάβος σας μετὰ τοῦ Ἰσάκ-ἐφένδη· ὅμος θέλει φανῇ καὶ πώσον κέρδος ἔγειναι τῇ αὐθεντικῇ Βιστιαρία ἀπὸ ζαχερέδαις, μάλιστα ἀπὸ τῷ κριθάροι ὁποῦ τῷ ἔβαλα τῶρα εἰς τάξιν, καὶ δίδονται μίαν ἡμέραν τεκμήλι τὰ χάρτζια τους καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν μισὰ τὰ γέμια τους, ὁποῦ ἡ μισῆ ἡμέρα κάμνει 18 κοιλὰ τῆς Ἰπραΐλας. Πρὸς τούτοις φανερώνω τῷ Ὕψει της ὅτι καὶ μὲ τὰ θερμῶν δακρίων παρακαλῶ τῷ Ὕψει της νὰ ἐξετάσῃ, ἀκριβῶς καὶ αὐθεντικῶς, τὸν ἄνθρωπον ὁποῦ εἶπεν ὅτι εἰς τῶ Κιμπουλούνγκι εἶναι μόνον 400 ἀσκερίδαις, εἰς καιρῶν ὁποῦ εἰς τῷ Κιμπουλούνγκι εἶναι ὑπὲρ τὰς τρὶς χιλιάδαις ἀσκερήδαις, καθὸς τοὺς εἶδεν καὶ ὁ Ἰσάκ-ἐφένδης μόνος του· πῶς γείνεται, Αὐθέντα μοι, νὰ κάμω τέτια χιγιανετλίκια μὲ ἀσκεριῶν μαδέδαις εἰς καιρῶν ὁποῦ ἐγὼ εἰξεύρω καλότατα πόσον δελικάτος μαδὲς εἶναι καὶ πόσον μεγάλον χιγιανετλίκι τὸ νὰ εἶναι τῶ πογάζι χορεὶς ἀσκέρι, μόνον 400 ἢ καὶ 1000 ἀσκερίδαις. Πῶς γείνεται νὰ μὴν εἰδοποιήσω τῷ Ὕψει της εὐθύς! Αὐτὰ τὰ ψεύματα ὅποιος σᾶς τὰ εἶπεν, μόνον καὶ μόνον τὰ εἶπεν διὰ νὰ κάμει περουσανλίκι εἰς τῷ ἀσκέρι καὶ νὰ μὲ καζά-δγραδίσῃ ἐμένα τὸν δυστιχῆ δούλον της. Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς φανερώνω τῷ Ὕψει της.

Ἀπριλίου κγ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Χριστόδουλος δ΄ Ποστέλνικος.

Παρακαλῶ, Αὐθέντα μοι, νὰ στείλεται σερδεγκεστίδαις γιαγιάδαις, κάμποσα παϊράκια.

ţimii Tale, nu pentru vre-un câştig, şi câte rele le întâmpin şi le sufăr vei afla când va veni robul Tău cu Isac-efendi; dar se va vădi şi ce folos a ieşit pentru Vistieria domnească de la zaherele, mai ales de la orz, pe care l-am pus astăzi la rânduială, şi se dau într'o zi desăvârşit porţiile lor şi în altă zi pe jumătate iemurile[1], aşa că jumătate de zi face optsprezece chile de Brăila. Pe lângă acestea arăt Înălţimii Tale ceva şi cu lacrimi calde rog pe Înălţimea Ta să caute, cu luare aminte şi domneşte, pe omul care a spus că la Câmpulung sânt numai 400 de ostaşi turci, pe când la Câmpulung sânt peste trei mii de ostaşi turci, cum i-a văzut şi singur Isac-efendi; cum se face, Doamne al mieu, să fac eu atâta greutăţi cu lucrurile ostaşilor turci pe o vreme când eu ştiu prea bine cât de *delicată* afacere e şi ce mare încurcătură este să fie la un pas fără oaste, numai 400 sau şi 1000 de ostaşi turci. Cum să nu fac ştiut Înălţimii Tale de-a dreptul! Acele minciuni cine Ţi le-a spus, le-a spus numai şi numai pentru a face miserii în caste şi să mă scoată vinovat pe mine, nenorocitul rob al Tău. Şi acestea cu supunere le arăt Înălţimii Tale.

April 23.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob.

Hristodul al doilea Postelnic.

Mă rog, Doamne al mieu, să se trimeată serdengheşdii pedeştri, câteva steaguri.

CCXLIV.

Gheorghe I... către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre socotelile Ocnelor Mari date omului lui Dimitrachi Turnavitul. 1788, 24 April.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὸ ἀπὸ ιδ΄ης τοῦ λήγοντος πανέκλαμπρον γράμμα τοῦ Ὕψους της προσκυνητῶς ἔλαβον· εἶδον δὲ καὶ τὰ ἐν αὐτῷ προσταττόμενα περὶ τῶν ἐδῶσε Μεγάλων Ὀκνῶν, ὅτι, ἐπειδὴ στέλλεται ἀπὸ μέρους τοῦ κὺρ Δημητράκι Τουρναβίτου ὁ Μαρῖνος, ἄνθρωπός του, νὰ ἐπιστατήσῃ εἰς τὴν δόσιν καὶ λῆψιν τοῦ μαδὲ τῆς Ὀκνας, καὶ νὰ βαστάξῃ καθαρὸν λογαριασμόν, καὶ προστάζομαι ὁ δοῦλός της

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Prea-strălucita-Ţi scrisoare de la 14 ale lunii trecute cu plecăciune am primit-o; am văzut şi cele orânduite în ea despre Ocnele Mari de aici, ca, trimeţându-se din partea lui Dimitrachi Turnavitul Marin, omul lui, să privigheze la darea şi lipsa afacerii Ocnei şi să ţie catastif curat, şi sânt însărcinat, eu, robul Tău, să-i predau so-

[1] Măsuri.

νὰ παραδώσω εἰς αὐτὸν τὸν λογαριασμὸν τοῦ ὅσου καιροῦ ἐστάθην εἰς τὴν ἐπιστασίαν ταύτην. Ὅθεν φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της ὅτι, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγὴν ἀκολουθῶν, παρέδωκα εἰς τὸν ῥηθέντα ὅλον τὸν λογαριασμόν, καθὼς καὶ ὁ ἴδιος φανερώνει. Ὁ δοῦλός της εἶμαι εἰς Ῥίμνικον, ἐνασχολούμενος εἰς τὰ τῆς ἰσπραβνιτζίας. Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπη΄ῳ, Ἀπριλλίου κδ΄ῃ.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους της ἐλάχιστος δοῦλος

Γεώργιος Ἰ...ρης.

coteala trimisului cât am fost în această supraveghere. Deci arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, urmând după prea-strălucita poruncă, că i-am predat aceluia toată suma, precum o mărturiseşte şi însuşi. Eu, robul Tău, sânt la Râmnic, prins cu ale isprăvniciei. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi pe deplin fericiţi.

1788, April 24.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob.

Gheorghe I...rul.

CCXLV.

Piteşti, 1718, 29 April.

Ioan Armaşul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutatea cu Turcii.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μὲ τὰς ἐδαφιέας μου ὑποκλίσεις δουλικὸς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει της, διὰ τὸν ἐδῶ νουζούλ-ἐμηνὶ Μεχμέτ-ἀγᾶ, ὅτι πέρνει λουφὲν διὰ 35 νεφέρια καὶ ἕναν τοῦ κεχαϊά του, καὶ διὰ τοῦ λόγου του πέρνει γρόσια 200 τὸν μῆναν, τὰ ὁποῖα νεφέρια τὰ 25 πέρνουν πρὸς 10 γρόσια τὸν μῆναν, τὰ δὲ δέκα πρὸς ὀκτώ, καὶ ὁ κεχαϊάς του 25, ὁποῦ συμποσοῦνται γρόσια 557· ἕως τὴν σήμερον 12 νεφέρια ἐβαστοῦσεν, τώρα δὲ ἀπὸ τοὺς ἀγάδες ἐπῆρεν ἄλλους ἑπτά, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, ὑψηλότατέ μου Αὐθέντη, οὔτε ἀσπροῦ διάφορον δὲν γνωρίζωμεν· ἐξ ὧν, ἀπὸ τὴν ζημίαν, αὐτόν, Αὐθέντη μου, τὸν ζητοῦμεν ἀνθρώπους, ὅταν ἐστέλνωμε τὸν ζαχερὲν εἰς Κοῦρτι-δέ-Ἄρτζεσι, νὰ εὑρίσκονται μαζὺ μὲ τὰ ἀμάξια, νὰ μὴν πειράζεται ὁ ζαχερὲς ἀπὸ τοὺς φυγάδες, καὶ δὲν θέλει νὰ μᾶς δώσῃ. Εἰς τὸ κασάπιον τὸν λέγω νὰ στείλλῃ ἀνθρώπους, τόσον καὶ εἰς τὰ ψωμάδικα, ὅταν δίδει τὸ ταΐνι, νὰ μὴν ἁρπάζουν καὶ ἀδικοῦν τοὺς εὑρισκομένους εἰς αὐθεντικὴν δούλευσιν, καὶ οὔτε ἐκεῖ θέλει νὰ στείλλῃ, καί, μὴν ἠμποροῦντες νὰ ὑποφέρουν τόσον οἱ κασάπιδες, ὅσον καὶ οἱ ψωμάδες, διωρίσαμεν τοῦ Σαλῆ-ἀγά, τοῦ θεκίλη Ἀλῆ-ἀγᾶ, τοὺς ἀνθρώπους, καὶ αὐτοὶ εὑρίσκονται καθ' ὥραν εἰς ἐκάθε ὑπηρεσίαν μας.

Εἰς τὸ μαγαζὶ ὁποῦ δίδεται τὸ κριθάρι, τὸ ταΐνι τῶν ἀσκερλίδων, καὶ ἐκεῖ μὲ κἀνέναν τρόπον δὲν ἐθέλησε νὰ βάλῃ ἀνθρώπους του νὰ μὴν χιρπαλαδήζουν τοῦ ζαερετζί, καὶ πέρνουν καθὼς θέλουν. Βλέπωντας ὁ δοῦλός της

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu plecăciunile mele până la pământ arăt supus Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, prin cel de aici nuzùl-eminì Mehmet-aga, că iea leafă pentru 35 de ostaşi turci şi unul al chehaielei lui, şi pentru el însuşi iea 200 de groşi pe lună, din cari ostaşi turci 25 ieau câte 10 groşi pe lună, iar alţii zece la opt, şi chehaiaua lui 25, care se adună la un loc groşi 557; până azi 12 neferi s'au ţinut, iar acum de la agale a luat alţi şapte, de la cari, prea-înălţate Doamne al mieu, nu cunoaştem nicio deosebire de un ban; de la cari, din pagubă, îi cerem, Doamne al mieu, oameni, când am trimes zahereaua la Curtea-de Argeş, ca să se afle cu căruţe, ca să nu se atace zahereaua de fugari, şi nu vrea să ni-i dea. Îi spun să trimeată oameni la căsăpie, cât şi la pitărie, când dă tainul, ca să nu prade şi să nu nedreptăţească pe cei ce se află în slujba domnească, şi nici acolo nu vrea să trimeată, şi, neputând să sufere atât casapii, cât şi pitarii, am orânduit pe oamenii lui Salì-aga, vechilul lui Alìaga, şi aceştia se află în acest ceas la orice slujbă a noastră.

La magazia unde se dă orzul, tainul ostaşilor turci, şi acolo cu niciun chip n'a vrut să puie oamenii lui ca să nu şterpelească pe zaheregiu, şi ieau cum vor. Văzând robul Tău astfel de nedreptăţi,

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

τὰ παρόμια ἐρεκάτια, ἐδιώρισα καὶ εἰς τὸ μαγαζὶ δύο ἀνθρώπους τοῦ Ἀλῆ-ἀγᾶ καὶ δύο τοῦ δούλου της μὲ πληρωμήν, ἐξ ὧν, ἀπὸ τὰ νεφέρια τὰ ἀδιαφόρετα ὁποῦ ἔαστᾶ, τὸν ἐδώσαμεν καὶ ἕναν Βλάχον γραμματικόν, ὁ ὁποῖος γράφει τοὺς τεσκερέδες, καὶ αὐτὸς μόνον ὁπογράφεται, καὶ τὸν ὁποῖον γραμματικὸν τὸν πληρώνη ὁ δοῦλός της πρὸς 12 γρόσια τὸν μῆναν, ἐξ ὧν, ἀπὸ τὸ φαγή του, καὶ ἄλλον Βλάχον τὸν ἐδώσαμεν θελήτως καὶ ἀθελήτως διὰ σαΐσι, καὶ αὐτὸς πέντε γρόσια τὸν μῆναν τὸν δίδει ὁ δοῦλός της.

Προσέτι ὅσοι φυγάδες ἔρχονται καὶ ὅσοι ἄλλοι ἀδιαφόρετοι στρατιῶται περνοῦν, τὰ ὅσα ταΐνια τὸν ζητοῦν, τοὺς δίδει, χωρὶς νὰ κάμῃ κἀμμίαν ἐξέτασιν, καὶ δὲν ἔλλειψα νὰ τὸ φανερώσω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της. Θερμῶς δέομαι εἰς τὰ φιλελεήμονα σπλάγχνα τοῦ Ὕψους της νὰ μὴν τὸ μάθῃ ὅτι φανερώνει ὁ δοῦλός της τῷ Ὕψει της, καὶ προστάξει τοὺς ἐσκιάδες τὰ νεφέριά του καὶ μὲ ὀστερήσουν ἀπὸ τὴν ζωήν. Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑψηλότητός της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[17]88, Ἀπριλίου 29. Πιτέστι.

Τῆς Ὑψηλότητός της ἐλάχιστος δοῦλος

Ἰωάνις Ἀρμάσις.

(Pecete neagră pe dos.)

am orânduit şi la magazie doi oameni ai lui Alì-aga şi doi ai robului Tău cu plată, dintre cari, din ostaşii turci fără folos ce ţine, am dat şi un Român grămătic, care scrie teşcherelele, şi el numai se iscăleşte, şi pe care grămătic îl plăteşte robul Tău cu 12 groşi pe lună, din cari, de la hrana lui *(sic)*, şi alt Român l-am dat cu voie şi fără voie ca vizitiu, şi aceluia-i dă cinci groşi pe lună robul Tău.

Pe lângă aceasta câţi fugari vin şi câţi alţi ostaşi fără folos merg, câte tainuri îi cer, li dă, fără a face nicio cercetare, şi n'am lăsat să n'o arăt Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu. Mă rog călduros de milostivele măruntaie ale Înălţimii Tale să nu se afle ce spune robul Tău Înălţimii Tale, căci va pune pe ticăloşii lui de neferi să mă lipsească din viaţă. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

[17]88, April 29. Piteşti.

Al Înălţimii Tale prea-mic rob

Ioan Armaşul.

CCXLVI.

Fotie „*Chi*“ către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre podul ce e a se face peste Dunăre. 1788, 29 April.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ταπεινήν μου καὶ δουλικὴν προσκύνησιν ἀναφέρω τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ὅτι ἐπροχθὲς ἤλθαν εἰς Βιδίνι ἀπὸ τὸ Ὀρδού-χουμαγιοὺν ὁ ἐνδοξότατος καπουτζήμπασης Ταήρ-ἀγὰς καὶ ὁ ἐνδοξότατος καπουτζήμπασης Χουσεήν-ἀγὰς τιρναβαλής, οἱ ὁποῖοι εἶναι διορισμένοι ἀπὸ τὸ κραταιὸν Δοβλέτι διὰ νὰ φθηάσουν τὸ κιουπρὶ ἀπάνου εἰς τὴν Τούνα. Τὸν δὲ προσκυνητὸν ὁρισμὸν μὲ ἀπεκρήθισαν ὅτι ἀπὸ Νικόπολην τὸν ἔστειλαν πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, διὰ νὰ διωρισθοῦν τὰ χρειώδη τοῦ κιουπροῦ, δηλαδὴ κερεστὲς καὶ ἄλλα, καί, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἔλ-ἀτζελὲ διὰ νὰ πάρῃ τέλος τὸ κιουπρὶ ἕως σαράντα ἡμέρες, ἐπειδὴ καὶ τὸ κραταιὸν Δοβλέτι εἰς τοὺς προσκυνητοὺς ὁρισμοὺς οὕτως προστάζῃ καὶ ἰδού, εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα, ὁποῦ στέλνουν ἡ Ἐνδοξότης των τὸν παρόντα Σεήτ-Ἀλεμτάρ-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinarea mea supusă şi de rob aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că alaltăieri a venit la Vidin de la ordia împărătească prea-slăvitul capugibaşă Tahir-aga şi prea-slăvitul capugibaşă Husein-aga de Târnova, cari sânt orânduiţi de puternicul Devlet ca să facă podul sus pe Dunăre. Iar porunca vrednică de închinare mi-au răspuns că de la Nicopol au trimes-o către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, ca să se orânduiască lucrurile de nevoie podului, cheresteaua adecă şi altele, şi, pentru că e neapărat să iea capăt podul până în patruzeci de zile, de oare ce şi puternicul Devlet în poruncile vrednice de închinare aşa porunceşte, iată, prea-îndurătorule Doamne, că trimete Slăvirea

ἀγᾶ, μὲ τοὺς τεπρήκ-ναμέδες, ὁμοῦ καὶ μὲ τὸ κατάστιχον τοῦ ζητουμένου κερεστὲ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψη της, ἐπειδὴ καὶ ἔχουν νὰ φθηασθοῦν τοῦ κιουπριοῦ τὰ τουμπάζια, ὁμοῦ καὶ τὰ ἐν ἀπολυθέν[τα] χρειώδη αὐτοῦ, εἰς Βιδίνι, καὶ μετέπειτα ὅπου προστάζῃ τὸ κραταιὸν Δοβλέτι ἐκεῖ ἔχουν νὰ τὸν κουρτίσουν, καὶ περὶ τούτου καὶ ὁ ταπεινός της δοῦλος δὲν ἔλειψα εἰς τὸ νὰ τὸ φανερώσω πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψη της. Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[ᾳψ]πη΄, Ἀπριλίου κθ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Φώτης Κ.η.

Lor pe acest Seid-Alemdar-aga, cu înştiinţări şi cu catastihul cherestelei cerute către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, de oare ce au a se face şi picioarele podului, şi cele ce mai sânt de nevoie ale lui, la Vidin, şi după aceia porunceşte puternicul Devlet ca acolo să-l aşeze, şi pentru aceasta robul Tău supus n'am lipsit să o arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

[17]88, April 29.

Al Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite prea-mic rob.

Fotie Chi.

CCXLVII.

1788, 22 Maiu. Gheorghe Postelnicul şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre ivirea unor cete de hoţi.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ παρόν μας δουλικὸν φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι οἱ κλέπται ἀπὸ τὸ Γκόρζι, καθὼς καὶ ἄλλοτε ἐφανερώσαμεν τῷ Ὕψει της, ὅτι ἐκτάνθησαν καὶ εἰς τὸ καδηλίκι μας, ὅπου συνορεύεται μὲ τὸ Γκόρζι, καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῆς ἡ μισὴ πλάσα τοῦ Ὀλτέτζου καὶ τὸ μισὸ πλάγι τοῦ Χουρεζίου ἐσκόρπισε, καὶ μένουν ὅλαις ἡ προσταγαῖς εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἀνενέργηταις. Τώρα ἐλάβομεν εἴδησιν ὅτι, ἀφ' οὗ ἐκτάνθησαν καὶ ἕως κοντὰ εἰς τὴν Κραγιώβαν, ὅπου ἔκαμαν πολλὰ κακά, σκοτώνοντες καὶ πολλοὺς μπογιαρινάσιδες, πάλιν νὰ ἐγύρισαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ καδηλικίου μας, καί, ἄγκαλα ἡμεῖς ἔχομεν σταλμένην καλὴν πότεραν κατ' αὐτῶν, ἐγράψαμεν ὅμως δύο φοραῖς καὶ τῷ ἄρχοντι Καϊμακάμῃ νὰ στείλλῃ καὶ ἡ Εὐγενεία του ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος πάλιν καλὴν πότεραν, ὁποῦ ἐκεῖνοι ἀπ' ἐκεῖ καὶ οἱ ἐδικοί μας ἀπὸ τοῦτο τὸ μέρος πάλιν νὰ τοὺς βάλουν εἰς τὴν μέσην καὶ νὰ τοὺς σκορπίσουν, καὶ ἔτζι νὰ φέρουν καὶ τὰ χωρία εἰς ἰταέτι· καμμίαν ἐνέργειαν ὅμως ἀπὸ μέρος τῆς Κραγιώβας δὲν βλέπομεν, καὶ, ἂν δὲν γίνῃ αὐτὸς ὁ τρόπος ὁποῦ νὰ σταλθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Κραγιώβαν πότερα (ὡσὰν ὁποῦ οἱ κλέπται ἐμάθομεν ὅτι εἶναι ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους μὲ κἄποιον Τροκάνον), ἀλλέως δὲν καταδαμάζονται, καί, ἂν κτυπηθοῦν μὲ μόνην τὴν πότεράν μας, καὶ ὑπερισχύσουν (ὃ μὴ

Prea-înălţate Doamne al nostru,

† Cu cea de faţă supusă arătăm Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că hoţii din Gorj, cum şi altă dată am arătat Înălţimii Tale, s'au arătat şi în judeţul nostru, care se mărgeneşte cu Gorjul, şi din această privinţă jumătate de plasă a Olteţului şi jumătate de plaiu al Hurezului s'au împrăştiat, şi rămân toate poruncile în acea parte fără urmare. Acuma am luat ştire că, de oare ce s'au arătat şi până lângă Craiova, unde au făcut multe rele, ucigând şi mulţi boierinaşi, iarăşi s'au întors în partea judeţului nostru şi, cu toate că am trimes o poteră bună contra lor, dar am scris de două ori şi dumisale Caimacamului să trimeată şi dumnealui din acea parte iar o poteră bună, aşa că ei de acolo şi ai miei din această parte să-i prindă la mijloc şi să-i împrăştie, şi încă să aducă şi satele la supunere; dar nicio acţiune din partea Craiova nu vedem, şi, dacă nu se face acest chip de a se trimete şi din Craiova poteră (de oare ce am aflat că tâlharii sânt peste cinci sute şi cu unul Trocan), altfel nu se potolesc, şi, dacă s'ar ciocni numai cu potera noastră şi biruie (ferească Dumnezeu!) hoţii, în-

γένοιτο) οἱ κλέπται, ἡ ὑψηλὴ φρόνησίς Της ἠμπορεῖ νὰ στοχασθῇ πόσον πρόσωπον πέρνουν οἱ κλέπται, καὶ πόσον χαλασμὸν προξενοῦν καὶ εἰς τὸ καδηλίκι μας. Ὅθεν παρακαλοῦμεν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ προσταχθῇ ὁ ἄρχων Καϊμακάμης νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐδικούς μας ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, ὁποῦ ἐγράψαμεν ἡμεῖς τὴν Εὐγενείαν του, φανερώνοντές του καὶ τὰ τερτήπιά μας καὶ πῶς νὰ κτυπήσουν τοὺς κλέπτας. Ὅτι, καθὼς φανερώνομεν, ἂν δὲν χαλασθοῦν αὐτοὶ οἱ κλέπται, φοβούμεθα ὅτι μεγάλον κεδέρι ἔχουν νὰ μᾶς προξενήσουν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν αὐθεντικῶν προσταγῶν. Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανόλβια.

ᾳψπη΄ῳ, Μαΐου κβ΄ᾳ.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστοι δοῦλοι

Γεώργιος Ποστέλνικος
Δημήτριος Πιτάρης.

alta-Ţi minte poate să judece ce obraz vor lua hoţii, şi câtă pagubă fac şi în judeţul nostru. Deci rugăm pe Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să se orânduiască dumnealui Caimacamul să ajute pe ai noştri din acea parte, cum i-am scris noi dumisale, arătându-i şi planurile noastre şi cum să lovească hoţii. Că, dacă, precum arătăm, nu se prăpădesc hoţii aceia, ne temem să nu ni aducă o mare împiedecare întru îndeplinirea domneştilor porunci. Acestea cu supunere, iar prea-străluciţii ani ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu cât de mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Maiu 22.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi.

Gheorghe Postelnicul
Dimitrie Pitarul.

CCXLVIII.

Gheorghe Postelnicul şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lefile Turcilor. 1788, 22 Maiu.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ παρόν μας δουλικὸν φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ὁ Ἀλή-ἀγὰς Σατίογλους μπίνμπασης ἦλθε καὶ μᾶς ἐπαραπονέθη ὅτι εἶχεν ἄνθρωπον σταλμένον πρὸς τὸ Ὕψος της διὰ τοὺς οὐλουφέδες, καὶ ἦλθεν διωγμένος καὶ χωρὶς ἀπόκρισιν, καὶ ὅτι οἱ μπουλούκ-μπασίδες του καὶ τὰ νεφέρια ἤξευραν ὅτι ἐκεῖνος ἦτον σταλμένος διὰ τοὺς οὐλουφέδες, καὶ τώρα βλέπομεν καὶ ἔρχονται εἰς τοὺς δούλους Της, ζητοῦντες τὸν οὐλουφέν: ἡμεῖς καὶ περὶ τούτου κἀμμίαν προσταγὴν δὲν ἔχομεν. Ὅθεν παρακαλοῦμεν νὰ ἔχομεν πανέκλαμπρόν της προσταγήν, τί ἀπόκρισιν νὰ τοὺς δώσωμεν. Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της εἴησαν θεόθεν ὅ,τι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπη΄ῳ, Μαΐου κβ΄ᾳ.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστοι δοῦλοι

Γεώργιος Ποστέλνικος
Δημήτριος Πιτάρης.

Prea-Înălţate Doamne al nostru,

† Cu cea de faţă a noastră supusă arătăm Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că Alì-aga Satioglu bimbaşa a venit şi ni s'a plâns că avea om trimes la Înălţimea Ta pentru lefi, şi a venit gonit şi fără răspuns, şi că bulucbaşii lui şi neferii au aflat că acela era trimes pentru lefi, şi acum vedem că vin la robii Tăi, cerând leafa, iar noi şi pentru aceasta n'avem nicio orânduială. Deci rugăm să avem prea-strălucita-Ţi poruncă pentru a şti ce răspuns să li dăm. Acestea cu supunere, iar prea-străluciţii ani ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Maiu 22.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi

Gheorghe Postelnicul
Dimitrie Pitarul.

CCXLIX.

1788, 25 Maiu. Teodor Comisul şi Ioan polcovnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre pătrunderea volintirilor la Râmnic şi la Topliceni şi atitudinea Turcilor.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὑψει ὅτι εἰς Ῥίμνικον ἦλθον βολεντίρηδες μὲ Νέμτζους ἐχθροὺς ἕως 50 καὶ ἐπῆγαν κατ' εὐθείαν εἰς τὸ μοναστῆρι καὶ ἐπῆραν τὸν ἡγούμενον καὶ τὸν Σατράρην Νικολέσκουλον καὶ τοὺς ἔστειλαν εἰς Φωξάνι. Εἶναι καὶ εἰς τὸ Τοπλιτζένι βολεντίρηδες μὲ Νέμτζους ἐχθροὺς ἕως 400 καὶ ἀπέχει ἕνα κάρτο τὸ Τοπλιτζένι ἀπὸ τὸ Ῥίμνικον. Ἐρχόμενος καὶ ὁ Μεχεμμέτ-ρεΐζης ἀπὸ Ἰπραΐλαν, ὁμοίως καὶ οἱ λοιποὶ ἀγάδες ὁποῦ ἀπὸ Φωξάνι εἶχον ὑπάγῃ, ἔπιασαν καὶ ἕναν γκραδινάρην ἀπὸ τὸ Ῥίμνικον καὶ τὸν ἔφεραν ἐδώ, ὁ ὁποῖος ἦτον παρὼν ὅταν ἐπῆραν τὸν ἡγούμενον ἀπὸ Ῥίμνικον καὶ τὸν ῥηθέντα Σατράρην. Ἐσυντήχαμεν τοὺς ἐνταῦθα ἀγάδες, μεγάλους καὶ μικρούς, διὰ νὰ πηγαίνωμεν πρὸς τὸ Ῥίμνικον, καὶ ἀποκρίνονται ὅτι δὲν εἶναι τὸ ἀσκέρι μας ἀρκετὸν καὶ ἄλλα συμπεράσματα, καὶ τὸ τελευταῖον μᾶς εἶπαν νὰ συλλογισθοῦν ἕως αὔριον. Ὑψηλώτατε ἡμῶν Αὐθέντα, ἂς τοὺς γράψῃ τὸ Ὕψος της διὰ νὰ πηγαίνουν δίχως ἄλλο, ἂς σταλθοῦν καὶ ἀρκετὰ σαλκίμια καὶ μερικὰ τζελέγκια διὰ νὰ μὴν προφασίζωνται ὅτι δὲν ἔχουν.

Διὰ τὸν ἀπὸ Ἰπραΐλαν ζαχιρέν, οἱ δοῦλοί Της, καὶ χωρὶς νὰ λάβωμεν τὴν ἔκλαμπρον προσταγήν, εἶναι πέντε ἡμέραις ὁποῦ ἐστείλαμεν τὸν Γκιοῦρον τουφεκτζίπασην διὰ τὴν ἀπείθειαν τῶν λακουϊτόρων, νὰ κάμῃ κάθε τρόπον καί, πέρνωντας ἁμάξια, νὰ τὰ στείλουν εἰς Ἰπραΐλαν διὰ τὸν ζαχιρέν· ἐδιορίσαμεν καὶ τρεῖς ἀνθρώπους ἐδικούς μας· τί ὅμως θέλουν κάμῃ, οἱ δοῦλοί Της δὲν εἰξεύρωμεν, καὶ ἂν ἠμπορέ[σῃ] νὰ μᾶς ἔλθῃ ὁ ζαχιρὲς τῆς Ἰπραΐλας ἐξ αἰτίας τῶν ἐχθρῶν! Ὅθεν, ἂν φανῇ εὔλογον παρὰ τοῦ Ὕψους της, νὰ σταλθῇ διὰ προσταγῆς μερικὰ κοιλὰ ἀλεῦρι ἐδῶ εἰς Πουζαῖον, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔχουν οἱ ἄρχοντες ἰσπράβνικοι ἐδῶ περισσότερον ἀπὸ 38, μὲ ὅλον ὁποῦ καταγίνονται εἰς τὸν μαδὲν αὐτόν, πλὴν καὶ ἐδῶ οἱ περισσότεροι κατεσκορπίσθησαν. Οἱ ἐνταῦθα ἀγάδες ὅτι χρεκέτι θέλουν κάμῃ αὔριον, θέλομεν φανερώσει τῷ Ὕψει της. Εἰς Φωξάνι ἐμάθαμεν ὅτι ἐπῆγαν καὶ ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς Νέμτζους, τὸν ἀριθμὸν ὅμως δὲν εἰξεύρομεν, καὶ ἐστείλαμεν ἄνθρωπον ὁ ὁποῖος δὲν ἦλθεν ἕως τώρα, καί, ἐρχόμενος, θέλομεν φανερώσει τῷ Ὕψει της.

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al nostru,

† Arătăm Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că la Râmnic au venit volintiri cu Nemţi duşmani până la 50 şi au mers răpede la mănăstire şi au luat pe egumen şi pe Şătrarul Nicolescul şi i-au trimes la Focşani. Sânt şi la Topliceni volintiri cu Nemţi duşmani până la 400, şi e departe un şfert Toplicenii de Râmnic. Viind şi Mehemet-reis de la Brăila, şi celelalte agale care erau să vie de la Focşani, au prins şi pe un grădinar de la Râmnic şi l-au adus aici, care era de faţă când au luat pe egumen din Râmnic şi pe zisul Şătrar. Am întâlnit pe agalele de acolo, mari şi mici, ca să mergem la Râmnic, şi ei răspund că oastea noastră nu e de ajuns şi alte îndreptăţiri, şi la urmă ni-au spus să se gândească până mâni. Prea-înălţate Doamne al nostru, scrie-li Înălţimea Ta să meargă fără alta, să se trimeată şi destule salcâmuri *(sic)* şi unele celenghiuri ca să nu aducă înainte că n'au.

Pentru zahereaua de la Brăila, robii Tăi, şi fără să luăm porunca-Ţi strălucită, acum cinci zile am trimes pe Ghiur tufeccibaşa pentru neascultarea locuitorilor, ca să facă orice chip şi, luând căruţe, să le trimeată la Brăila pentru zahereà; am orânduit şi trei oameni ai noştri; dar ce vor face, noi, robii Tăi, nu ştim, şi de ar putea să ni vie zahereaua Brăilei din pricina duşmanilor! Deci, dacă ar părea potrivit din partea Înălţimii Tale, să se trimeată din ordin câteva chile de făină aici, la Buzău, căci nici n'au dumnealor ispravnicii aici mai mult de 38, cu tot ce se trudesc la slujba lor, decât că şi aici cei mai mulţi s'au împrăştiat. Agalele de aici ce mişcare vor face mâni, vom arăta-o Înălţimii Tale. La Focşani am aflat că au venit şi acolo dintre duşmanii Nemţi, dar numărul nu-l ştim, şi am trimes om, care n'a venit până acum, şi, venind, vom arăta Înălţimii Tale.

Ὁ τιμιώτατος Τουρνατζῆ-ἀγᾶς, θέλοντες νὰ πλωρώσωμεν δύω ἀγάδων λουφέδες, τοῦ Ἰνέπολου Φεϊζῆ-ἀγὰ καὶ τοῦ γιουρούκ-παϊρακτάρη Χαφίζη-Γκέντζ-ἀγᾶ, χωρὶς ταχβίλι δὲν μᾶς ἔδωκεν ἄσπρα, λέγωντας ὅτι „εἰς τὸ ἑξῆς ἔχει ἡ Τιμιότης του νὰ πληρώνῃ λουφέδες“, καὶ διὰ 800 γρόσια τοῦ λουφέ τους μᾶς ἐπῆρεν ταχβίλι. Ταῦτα δουλικῶς καὶ ἐσμὲν

ᾳψπη΄φ, Μαΐου κε΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι

Θεόδωρος Κεσλτου Κόμις,
Γιάννης Πολκόβνικος.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-cinstitul Turnagì-aga, vrând să plătim noi lefile a două agale, a lui Feizì-aga de Ineboli şi a lui iuruc-baractar Hafizi-Ghenciu-aga fără mandat, nu ni-a dat bani, spuind că „de acum înainte Cinstea Ta ai să plăteşti lefile“, şi pentru 800 de lei ale lefii lor mi-a luat mandat. Acestea cu supunere şi sântem

1788, Maiu 25.

Ai Înălţimii Voastre de Dumnezeu păzite prea-mici robi

Teodor Chesltu Comisul,
Iani polcovnicul.

CCL.

Gheorghe Aga şi Dimitrie Pitarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre untul ce a adunat din Dolj, podul de la Fetislam şi împrăştia satului Călimăneşti. 1788, 26 Maiu.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ παρόν μας δουλικὸν φανερώνομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, κατὰ τὰς παρελθούσας ἡμέρας, λαμβάνοντες οἱ σελέφιδές μας μίαν προσταγὴν τοῦ ἄρχοντος Καϊμακάμη νὰ τζισλουΐσουν εἰς τὸ καδηλίκι ἑξακόσια καντάρια βούτυρον διὰ τὴν χρείαν τοῦ Βιδυνίου, ἤτοι τὴν ὁρινδουΐάλαν τῆς ἀνοίξεως, δὲν εἶχον κάμῃ τὴν ἐνέργειαν, προσμένοντες ἀπὸ τὸ Ὕψος της ἀπόκρισιν εἰς τὴν εἰδοποίησιν ὁποῦ εἶχον κάμῃ περὶ τούτου, καί, μὴν ἐλθούσης κἀμμίας ἀποκρίσεως, κατόπιν δὲ ἦλθε καὶ εἰς ἡμᾶς παρομοία προσταγὴ τοῦ ἄρχοντος Καϊμακάμη καὶ μὲ μουπασίρην διὰ τὸ αὐτὸ βούτυρον, καί, βλέποντες οἱ δοῦλοί της τὴν ἀνάγκην ὁποῦ μᾶς γράφει ὁ ἄρχων Καϊμακάμης (ἄγκαλα ἡ σοῦμμα ὑπέρογκος), ἐκάμαμεν τζίσλα εἰς τὸ καδηλίκι, βάζοντας νὰ βοηθήσουν εἰς αὐτὸ τὸ βούτυρον καὶ ἱερεῖς, καὶ μοναστήρια, καὶ μαζίλιδες, καὶ πρεσλάσιδες, καὶ σκουτέλνικοι, καὶ ποσλούσνικοι, καθὼς μᾶς ἔγραφεν ὁ ἄρχων Καϊμακάμης, καὶ χωρὶς ἀναβολὴν ἐξεκινήσαμεν καὶ μίαν ποσότητα· ὅθεν δὲν ἐλλείψαμεν νὰ φανερώσωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της. Ἔτι φανερώνομεν ὅτι ὁ ἄρχων Καϊμακάμης τόσον τοὺς σελέφιδές μας, ὅσον καὶ [εἰς] ἡμᾶς ἔγραψεν ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ πρόβατα τῶν λακουϊτόρων νὰ παρθῇ ἀπὸ τὰ δέκα ἕνα, καί, συναζόμενα ὅλα, νὰ τὰ στείλλωμεν εἰς τὴν Κραγιώβαν· καὶ δὴ κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Εὐγενείας του ἐγράψαμεν εἰς τοὺς ζαπτζίδες καί, μαζόνοντας οἱ δοῦλοί της, ὅμως δὲν τὰ στέλλομεν εἰς Κραγιώβαν, ἕως δὲν τὸ φανερώσωμεν τῷ Ὕψει της, καὶ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἔλθῃ περὶ τούτου πανέκλαμπρος προσταγή.

Prea-înălţate al nostru Domn,

† Cu aceasta a mea supusă arătăm Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, în zilele trecute, luând selefii noştri o poruncă a dumisale Caimacamului să cisluiască în judeţ şase sute de cântare de unt pentru nevoia Vidinului, adecă orânduiala deschiderii, n'au făcut lucrarea, aşteptând de la Înălţimea Ta răspuns la înştiinţarea ce făcuseră despre aceasta, şi, neviind vre-un răspuns, pe urmă însă a venit şi la noi o poruncă asemenea a dumisale Caimacamului şi cu bumbaşir pentru acest unt, şi, văzând robii Tăi nevoia de care ni scrie dumnealui Caimacamul (de şi suma era covârşitoare), am făcut cislă la judeţ, mergând să ajute la acel unt şi preoţii, şi mănăstirile, şi mazilii, şi breslaşii, şi scutelnicii, şi poslușnicii, cum ni-a scris dumnealui Caimacamul, şi fără zăbavă am şi pornit o parte; deci n'am lipsit a o arăta Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Încă-Ţi arătăm că dumnealui Caimacamul şi la selefii săi, cât şi nouă ni-a scris că din toate oile locuitorilor să se iea de la zece una, şi, strângându-le toate, să le trimetem la Craiova; şi deci după porunca dumisale am scris la zapcii şi, adunându-le robii Tăi, nu le trimetem însă la Craiova, până n'o arătăm Înălţimii Tale, şi rugăm să ni vie pentru aceasta prea-strălucită poruncă.

Ἔτι φανερώνομεν τῷ [Ὕψει] της ὅτι πάλιν ὁ ἄρχων Καϊμακάμης μᾶς ἔγραψε προχθὲς ὅτι ἦλθεν βασιλικὸς προσκυνητὸς ὁρισμὸς νὰ γένῃ γεφύρι εἰς τὸ Φατισλάμη, καὶ ὅτι νὰ στείλομεν καὶ ἡμεῖς ἀπὸ τὸ καθηλίκι ἑκατὸν σαλαχώριδες, καὶ δὴ κατὰ τὴν προσταγὴν τῆς Εὐγενείας του ἐκάμαμεν ὁριγδουτάλα, καὶ δὲν ἐλλείψαμεν νὰ τὸ φανερώσωμεν τῷ Ὕψει της. Ἔτι φανερώνομεν τῷ Ὕψει της περὶ του χωρίου Καλιμανέστι, ὁποῦ εἶναι κοντὰ εἰς Κόζιαν μοναστῆρι, καὶ ἦτον σκορπισμένον ἔνθεν κἀκεῖθεν, καὶ εἰς τὰ παδούρια καὶ βουνά, οὔσης ἐπάνω τους, καὶ ὡς τριακόσια γρόσια ῥαμασίτζαις ἀπὸ χαράτζι, καὶ ἀπὸ τὴν τρίτην σάμαν ὅλα τὰ ἄσπρα· κατ' αὐτὰς δὲ τὰς ἡμέρας φανερωθέντος εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ Στογιάνου Ἀρμάσου κλέπτη καὶ μὲ ἄλλους κλέπτας του, ὁ δοῦλός της Πιτάρης ἔστειλα τὸν πουλούκπασην Στάμον μὲ τὰ νεφέριά του καὶ τὸν Τζάφαν Ἰπραχήμ-ἀγᾶν, παραγγέλωντάς τους νὰ κυνηγήσουν τοὺς κλέπτας, καὶ ἀπὸ τοὺς χωριανοὺς τοῦ Καλιμανεστίου ὅσους εὕρουν νὰ τοὺς πιάσουν καὶ νὰ τοὺς φέρουν ἐδώ. Καί, πηγαίνοντες οἱ μὲν κλέπται, εἶχον τραβιχθῆ μέσα· ἀπὸ δὲ τοὺς χωριανοὺς πιάνοντας ἀπάνω ἀπὸ τὴν Κόζιαν ὡς δεκαεπτὰ ἀνθρώπους καὶ μερικὰ ζῶά τους, τοὺς ἔφεραν ἐδώ, καὶ μερικοὺς μὲν τοὺς ἐσφαλίσαμεν καὶ τοὺς ἔχομεν, τοὺς δὲ ἄλλους, ἀφ' οὗ μᾶς ἔδωσαν ὁμολογίαν ὅτι θέλουν ἔλθῃ νὰ κατακαθήσῃ εἰς τὸ χωρίον καὶ πληρώσουν τὸ δόσιμον καὶ ταῖς ῥαμασίτζαις, τοὺς ἀφίσαμεν, δίδοντές τους καὶ ὅλα τὰ ζῶα, καὶ ἔτζι ἐπάησαν, καὶ ἕως τώρα ἐμαζόχθησαν κἀμμία εἰκοσαριά.

Στέλλομεν τῷ Ὕψει της τὸ παρὸν κατάστιχον διὰ τὰ χωρία ὁποῦ ὅλα ἦτον σκορπισμένα ἐξ αἰτίας τῶν κλεπτῶν, μὲ τὸ νὰ εἶναι σύνορον τοῦ Γκορζίου, καὶ δὲν ἔχουν πληρωμένα μήτε τὰ ἄσπρα τοῦ χαρατζίου, μήτε τῆς γ΄ης σάμμας καὶ ἄλλαις ῥαμασίτζαις ἀπὸ τοὺς ζαχιρέδες, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τώρα, ἀφ' οὗ ἐστείλαμεν ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν ἀνθρώπους πότεραν κατὰ τῶν κλεπτῶν, ὡς ἐφανερώσαμεν τῷ Ὕψει της, μερικὰ ἀπ' αὐτὰ ἔφεραν εἰς εὐπείθειαν, φέρωντάς τα εἰς τὸν τόπον τους. Ἐλπίζομεν μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Ὕψους της νὰ φέρωμεν καὶ τοὺς ἄλλους· ἕνας χωριανὸς ἀπ' αὐτὰ τὰ χωρία ἐσκοτώθη ὑπὸ τῆς πότερας, μὲ τὸ νὰ ἐφάνη μὲ ἀνταρσίαν. Ταῦτα δουλικῶς, καὶ μένομεν

[ᾳ]πη΄φ, Μαΐου κς΄.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστοι

Γεώργιος Ἄγας,
Δημήτριος Πιτάρης.

Încă arătăm Înălţimii Tale că iar dumnealui Caimacamul ni-a scris alaltăieri că a venit poruncă împărătească vrednică de închinare a se face pod la Fetislam, şi să trimetem şi noi din judeţ o sută de salahori, şi deci după porunca dumisale am făcut orânduială şi n'am lipsit s'o arătăm Înălţimii Tale. Încă arătăm Înălţimii Tale pentru satul Călimăneşti, care e lângă mănăstirea Cozia, şi era risipit ici şi colo, şi în păduri şi la munţi, fiind asupra lor şi la trei sute de groşi rămăşiţe de la haraciu, şi de la sama a treia toţi banii; zilele acestea însă, arătându-se în acea parte Stoian Armaşul hoţ şi cu alţi hoţi ai săi, robul Tău Pitarul am trimes pe bulucbaşa Stamo cu neferii lui şi pe Giafan Ibraim-aga, vestindu-l să vâneze pe hoţi şi pe locuitorii Călimăneştilor câţi îi vor găsi, să-i prindă şi să-i aducă aici. Şi, venind hoţii, s'au luat la mijloc; şi de către ţerani prinzându-se sus de la Cozia ca la şaptesprezece oameni şi câteva vite ale lor, i-au adus aici, şi pe unii i-am închis şi-i avem, iar pe alţii, de oare ce ni-au dat învoială că vor merge să se aşeze în sat şi vor plăti darea şi rămăşiţile, i-am lăsat, dându-li şi toate vitele, şi aşa s'au dus, şi până acuma s'au strâns şi ceva icosari.

Trimetem Înălţimii Tale acest catastif pentru satele care toate erau risipite din pricina hoţilor, fiind în hotar cu Gorjul, şi n'au fost plătit nici banii haraciului, nici ai samei a treia şi alte rămăşiţe de zaherele, din care acum, de oare ce am trimes pe cei o sută de oameni poteră contra hoţilor, cum am arătat Înălţimii Tale, pe unii din ei i-au adus la supunere, ducându-i la locurile lor. Nădăjduim cu rugăciunea Înălţimii Tale să aducem şi pe ceilalţi; un ţeran din acele sate a fost ucis de poteră, arătându-se răsculat. Acestea cu supunere, şi rămânem

[17]88, Maiu 26.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cei prea-mici

Gheorghe Aga,
Dimitrie Pitarul.

CCLI.

Gheorghe Cond[uratu], Păharnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre un informator secret al lui Vodă care să fie cercetat de Comis, căci nu ştie decât româneşte. 1788, 26 Maiu.

Ὑψηλότατε, ἐκλαμπρότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα.

† Μὲ τὸ δουλικόν μοι ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει τῆς ὅτι, ἐπιστρεφόμενος καὶ ὁ β'ος ἀποσταλμένος ἀπὸ τὴν μυστικήν του ὁδηπορίαν, κατὰ τὰς πανεκλάμπρους ἐντολάς, εὐθὺς σήμερον ἀφ' οὗ ἔφθασεν, τὸν ἐξεκίνησα διὰ νὰ διηγήσῃ τῇ Ὑμετέρᾳ θεοφρουρήτῳ καὶ θεοσεβεστάτῃ Ὑψηλότητι μόνός του, διὰ ζώσης φωνῆς, — ὅστις καὶ ὀνομάζεται Μάνε, — ὅτι εἶδεν καὶ ἤκουσεν· τὸν ὁποῖον ἀμέσως στέλνων μὲ γράμμα μοι πρὸς τὸν ἄρχον Μέγα Σπαθάρην, ὡς καὶ τὸν προλαβόντα, διὰ νὰ τὸν παῤῥησιάσῃ εἰς τοὺς πανεκλάμπρους πόδας, καί, μὲ τὸ νὰ μὴν ὁμιλῇ ἄλλην διάλεκτον εἰ μὴ τὴν ἐντοπίαν, τὸ Ὕψος της ἂς προστάξῃ τὸν ἄρχον Μέγα Κόμισον νὰ ἀκούσῃ αὐτὸν καὶ νὰ τῆς ἐξηγήσει τὰ λεχθέντα του.

Καὶ μένω ἐν σέβατι καὶ ἐν προσηκούσῃ ταπεινώσει.

[αῳ]πή'φ, Μαΐου κς'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος δοῦλος ταπεινὸς καὶ ἐλαχιστος

Γεώργιος Κονδ. Παχ.

(Pecete neagră pe dos.)

Prea-înălţate, prea-strălucite şi prea-binevoitorule Domn al mieu.

† Cu supusa mea (scrisoare) supus aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzită că, întorcându-se şi al doilea trimes din tainica-i călătorie, după poruncile prea-strălucite, îndată, în ziua când a sosit, l-am pornit ca să arăte Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite şi prea-evlavioase el însuşi, prin viu graiu, — care se şi numeşte Manea —, ce-a văzut şi auzit; pe care îndată trimeţându-l cu scrisoarea către dumnealui Marele Spătar, ca şi pe cel de mai înainte, ca să-l înfăţişeze la picioarele-Ţi prea-strălucite, şi ca unul care nu vorbeşte altă limbă decât cea locală, Înălţimea Ta porunceşte dumisale Marelui Comis să asculte şi să-ţi înşire ce va spune.

Şi rămân cu respect, şi în cuvenită smerenie.

[17]88, Maiu 26.

Al Înălţimii Tale rob supus şi prea-mic

Gheorghe Cond., Păharnic.

CCLII.

Nicolae Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a fi ajutat ca să treacă de la Văleni la Vamă. 1788, 29 Maiu.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνο τοῦ Ὕψης της ὅτι ὁ Τζεφέρ-ἀγᾶς ὁ μπήνμπασης ὅτι πῶς τὸν μήναισε ἀπὸ Βαλένει ὁ Χατζῆ-Ὀμέρ-ἀγὰς σαρασκέρης διὰ νὰ σηκοθοῦν τὴν πεύτη νὰ πάγουν ἀπάνω εἰς Βάμα· τὸ ὁποῖον πωλλὰ τῶ ἐχάρηκε ὁ μπήνμπασης, ἐπειδὴ διὰ αὐτὴν τὴν αἰτείαν ἦλθε ἐδῶ· ὅμως περιακαλῆ ὁπού νὰ τοῦ σταλθῇ ἀκόμη μερικὸν ἡμδάτι, ἐπειδὴ ἐμήναισε εἰς Βαλένει διὰ νὰ τοῦ σταλθῇ, καὶ τὸ ἐμήναισαν ὅτι τῶ ἀσκέρη ὁποῦ ἔχωμεν ἐδῶ εἰς Βαλένει μόλης σώνει διὰ λόγω μας, μῶνον νὰ μηνείσεται τὸν Αὐθέντι „ὁποῦ νὰ σᾶς σταλθῇ ἡμδάτη ἀπ' τοῦ Βουκορέστη, διατὶ ἀπὸ ἐδῶ δὲν στέλνω". Διὰ τούτω ἀπαρακαλλοῦμαι, Αὐθέντα μου, ὁποῦ νὰ μᾶς σταλθῇ ἀμέσως μερικὸν ἡμ-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale că lui Gefèr-aga bimbaşa i-a dat de ştire de la Văleni Hagì-Omer-aga serascherul să scoată pihota să meargă sus la Vamă; de care mult s'a bucurat bimbaşa, căci pentru această pricină a venit aici; dar cere să i se trimeată încă puţin ajutor, căci a dat ştire la Văleni să i se trimeată, şi i-au făcut cunoscut că oastea ce avem acolo la Văleni, abia ajunge pentru noi, dar să scrie Domnului, „ca să-ţi trimeată ajutor de la Bucureşti, căci de aici nu trimet". De aceia rog, Doamne al mieu, să ni se trimeată nemijlocit ceva ajutor, ca să mergem şi

δάδη, ὁποῦ νὰ πάμε καὶ ἐμεῖς ἀπάνω εἰς Βάμα, νὰ μὴν ἐδρουμπηαστοῦμεν, καὶ ἐλπήζο, Αὐθεντά μου, μὲ τὴν εὐχὴν τῆς Ὑψηλοτητῶς της ὅτι θέλομε φανὶ πιστεῖ δοῦλει, καὶ νὰ μᾶς σταλθῆ, Αὐθέντα μου, καὶ ζαχεραῖς, ἐπειδὴ κοντέδη διὰ νὰ σωθῆ. Καὶ ἐπάγησαι ὁ δοῦλος της εἰς Βαλένει, καὶ ἀνδάμοσαι τὸν ἄρχ. Κλουτζιάρη σερασκέρη, καὶ μὲ ἤπε ὅτι πῶς ὁ ζαχεραῖς τῆς Κάμπινας θέλη ἔρθη ἀπὸ Βουκορέστη. Διὰ τοῦτο δὲν ἔληψα νὰ φανερῶσου τῶ Ὕψος της, καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός της.

1788, Μαΐου 29.

Τῆς Ὑμετέρας θεωφρουρήτου Ὕψος της καταπάντα δοῦλος

Νικόλαος Ἡμπρεικτάρης.

noi sus la Vamă, ca să nu lipsim (?), şi nădăjduiesc, Doamne al mieu, cu rugăciunea Înălţimii Tale că ne vom arăta credincioşi robi, şi să ni trimeţi, Doamne al mieu, şi zaherea, de oare ce se apropie de sfârşit. Şi am mers eu, robul Tău, la Văleni, şi am întâlnit pe dumnealui Clucerul serascher, şi mi-a spus cum că zahereaua Câmpinei va veni de la Bucureşti. Pentru aceia n'am lipsit să arăt Înălţimii Tale, şi ce va fi mila Ta.

1788, Maiu 29.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite întru toate rob

Nicolae Ibrictarul.

CCLIII.

1788 [1], prin Maiu. Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchehaiaua munteană, despre răsplata ce merită Osman-Paşa şi despre ostaşii lui cari luptă pe la Focşani, şi victoria de la Şanţ.

Ἐγράψαμεν καὶ χθὲς τῇ Εὐγενείᾳ σου, δηλοποιήσαντες καὶ διὰ ταχυρατίου μας τὴν εἰς τὸ Σάντζο τῶν ἐχθρῶν, πλησίον τοῦ Πρασοβοῦ, γενομένην νίκην τῶν στρατευμάτων μας. Σήμερον, ἐλθόντα τὰ ἀσκέρια τῶν ἀνδραγαθημάτων, ἐκάμαμεν ἀρκετὸν σενλίκι μὲ τὰ συνήθως διδόμενα αὐτοῖς παρ' ἡμῶν αὐτῶν ἰδιοχείρως παχτζίσια καὶ γκιϊρδηρδιζόμενα χιλλάτια. Ἦτον παρὼν ἐν τούτοις ἅπασι καὶ ὁ ἐνδοξότατος καπουτζῆ-πασὴς Μεχμέτ-Ἀλῆ-ἀγᾶς, ὁ ἐλθὼν ἐνταῦθα μὲ βασιλικὰ μεμουριγέτια· ἐκάμαμεν τσελίμι τῇ Ἐνδοξότητί του ἤδη ἐπιστρέφοντι εἴκοσι τρεῖς αἰχμαλώτους, ἐξ ὧν ὁ εἷς εἶναι τοπτζῆ-πάσης τους, κεφάλια ἑξῆντα ὀκτὼ ἐχθρικά, δύω γυναῖκας συλληφθείσας εἰς τὴν μάχην νεμτζόϊκας, δύω παγιράκια τῶν μεγαλητέρων ἐχθρικῶν ῥεγιμέντων, δύω ἔτι μικρὰ καὶ ἕνα ταβοῦλι: μέσα εἰς ὅλους τοὺς σκλάβους φέρεται καὶ ὁ δαβουλτζῆς ὁ ἴδιος. Ἔγινε μέγας ἀφανισμὸς εἰς τοὺς ἐχθρούς· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν μάχην ἐξωλοθρεύθησαν, καὶ μετ' αἰσχύνην κακὴν κακῶς κατεδιώχθησαν οἱ ἐχθροί.

Ὁ ἐνταῦθα ἐκλαμπρότατος ἀγά-πασᾶς Ὀσμάν-πασᾶς ἐξ ἀρχῆς ἐφέρθη χωρὶς κουσοῦρι καὶ χάλια ἕως τώρα ἀπαραλλάκτως φέρεται· εἶναι καὶ σαδίκης, καὶ ἰσπιτιρετζής, καὶ τῷ ὄντι οὐσκιουζάρης, φακίρης ὅμως, καὶ δὲν ἐξαρκεῖ νὰ δουλεύσῃ ὡς ἀγά-πασᾶς τὸ κρατιὸν Δίνι Δεβλέτι· ἂν οἱ πολυχρόνιοι αὐθέν-

Ţi-am scris şi ieri dumitale, arătându-ţi şi prin tahrirul nostru biruinţa oştilor noastre la Şanţ, lângă Braşov. Azi, venind oştirile turceşti ale isprăvilor, am făcut destul *şenlâc* (luminaţie) cu cele de obiceiu date lor de noi cu însăşi a noastră mână bacşişuri şi veşminte. Era de faţă la toate acestea şi prea-strălucitul capugì-başă Mehmet-Alì-aga, care a venit aici cu slujbe împărăteşti; i-am dat Strălucirii Sale care se întoarce acum douăzeci şi trei de robi, dintre cari unul e topcì-başă (căpitan de artilerie) al lor, şaizeci şi opt de capete duşmane, două femei nemţoaice prinse în luptă, două bairace (steaguri) ale celor mai mari regimente duşmane, încă două mici şi o tobă: între toţi robii se aduce şi însuşi toboşarul. A fost mare prăpăd la duşmani; şi în acea luptă s'au prăpădit cu totul, şi cu o rea ruşine rău au fost goniţi duşmani.

Cel de aici prea-strălucit Agà-Paşa Osman-Paşa de la început s'a purtat fără cusur şi de fapt până acum neschimbat se poartă; e şi credincios şi om de treabă şi cu adevărat de ispravă, de asemenea şi sărac, şi nu ajunge să slujească în calitate de Agà-Paşa puternicul Devlet; dacă stăpânii, cari

[1] E vorba de luptele din Maiu ale lui Mavrogheni pe la Bacău.

ται ἔκαμαν τὸ κερέμι ἰναγέτι τους νὰ τὸν ἀλιβερδήσουν κἀνένα μασοῦπι, διὰ νὰ καρποῦται τὸ ἰράτι του, μεγάλον καλὸν ἤθελον κάμῃ. Ἀνάφερέ το τῇ Μεγαλειότητί τους, καὶ νὰ ἔχωμεν μὲ αὐτὸν πληροφορίαν σου· τὰ τοιαῦτα εἰς τοὺς τοιούτους ἐν τοιούτοις καιροῖς διδόμενα, ἀφ' οὗ εἶναι μουστάκι, ἐμποιοῦν καὶ γαγιρέτι καὶ προθυμίαν καὶ ταμικότερον σαδακάτι, κοιτάζεται καὶ δουλειά.

Προεγράφαμεν τῇ Εὐγενείᾳ σου ὡς ἐν συντόμῳ τὸ πόσον μᾶς κατεκόστισεν αἱ δύω συμπλοκαὶ τῶν στρατευμάτων μας κατὰ τῶν εἰς Κομανὲς καὶ Γροζέστι ἐχθρῶν. Ἰδοὺ καὶ τὰ κατάστιχα τῶν ἐκεῖθεν, ὁποῦ μᾶς ἔστειλεν ὁ εἰς Φωξάνι βεκίλης μας· διάβασέ τα καὶ καταλαμβάνεις τὰ ἐν αὐτοῖς ταχαμουλγκιουδάζικα ζητήματά τους· τὰ ὁποῖα ὅλα, ἀφ' οὗ ζιαδεσίτλεν τὰ ἐπληρώσαμεν, πολλὰ περισσότερα κατεξοδεύθημεν, διὰ νὰ τοὺς ἐμποιήσωμεν καὶ πάλιν γαγιρέτι καὶ πὶρ πιρλερινὲ φιλοτιμίαν εἰς τὴν τελείαν καταπολέμησιν τῶν Δίνι Δεβλὲτ δουσμανλερί.

să trăiască întru mulţi ani, ar fi făcut înalta lor milă ca să-i dea vre-un *mansùp* (mijloc de traiu), ca să-şi capete întreţinerea, mare bine ar fi făcut. Adu aceasta Măriei Lor, şi să avem cu cea d'intâiu [scrisoare] vestea de la Tine; astfel de lucruri date către unii ca aceştia în astfel de vremi, de oare ce sânt drepte, aduc şi râvnă şi grabă şi o credinţă mai deplină în sarcini, provoacă şi slujbă.

Ţi-am scris mai înainte dumitale pe scurt cât ne-au costat cele două încăierări ale oştirilor noastre împotriva duşmanilor la Comăneşti şi Grozeşti. Iată şi catastişele celor de acolo, pe care ni le-a trimes vechilul nostru de la Focşani; ceteşte-le şi vei afla cererile lor...; care toate, de oare ce cu prisos le-am îndeplinit, mult mai mult am cheltuit, ca să li facem şi iarăşi îndemn şi ambiţie între ei pentru cea de săvârşit biruire a duşmanilor Înaltului Devlet.

CCLIV.

Raport al comandantului muntean către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre lupta dată Austriecilor în Ţinutul Bacăului. 1788, prin Maiu.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ἐδαφιαίαν μου δουλικὴν προσκύνησιν δουλικῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι τὸ Σάββατον τὸ βράδυ, εἰς τὴν μίαν ὥραν τῆς νυκτός, ἐβγῆκεν τὸ παιζὸν στράτευμα καὶ εἰς τὰς ὀκτὼ ἐβγῆκεν ὅλη ἡ καββάλα μαζῆ μὲ τοὺς ἀγάδες, καὶ ἐκστράτευσαν κατὰ τῶν ἐχθρῶν. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐβγῆκεν καὶ ὁ δοῦλός της μὲ τοὺς ἐδικούς μου καί, φθάσας ἐκεῖ, ηὗρα τὸν πόλεμον ἀνοικτόν, ὁ ὁποῖος ἐβάσταξεν ἕως εἰς τὰς δέκα ὥρας τῆς ἡμέρας· εἴχομεν καὶ τὸ μεγάλο τὸ τόπι μαζῆ καὶ ἕνα ἀπὸ τὰ μικρὰ τὸ μεγαλήτερον. Εἰς ἡμᾶς δὲν ἔγινε φθορά, ἐκτὸς ἑνὸς ὁποῦ ἔγινε σεΐτης, ἀπὸ τὸ παϊράκι τοῦ πᾶς-πουλούκ-πασῆ, καὶ δύο ἐγιαραλανδίσθησαν· ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς ὅμως ἔπεσαν πολλοί, οἱ ὁποῖοι ἐφαίνοντο· ὅμως, μὲ τὸ νὰ ἦτον εἰς τὴν καγιὰ ἐπάνω, δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ παρθοῦν τὰ κεφάλια τους· τόπια ἔχουν τρία· τὸ στράτευμά τους τὸ ἔκαμα ταχμῆνι ἕως 250 παιζοὶ καὶ καββάλα, ὁποθέτω νὰ ἦτον καὶ εἰς τὰ μετερίζια κρυμμένοι ἄλλοι τόσοι· οἱ ἐχθροί, Αὐθέντα μου, πολλὰ ἀδύνατοι, ὅμως ἡ θέσις τοῦ τόπου τοὺς κάμνει δυνατούς.

Prea-înălţate al mieu Domn,

† După supusa mea închinăciune de rob până la pământ aduc Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, Sâmbătă seara, la un ceas de noapte, a ieşit oastea pedestră şi la opt a ieşit toată călărimea împreună cu agalele, şi s'au bătut cu duşmanii. După dumnezeiasca liturghie a ieşit şi robul Tău cu ai miei şi, venind acolo, am găsit războiul deschis, care a ţinut până la zece ceasuri din zi; am avut şi tunul cel mare cu noi şi unul din cele mici mai de samă. La noi n'a fost pierdere, afară de unul care a ajuns sfânt[1], din steagul lui baş-buluc-başa, şi doi au fost răniţi; însă dintre duşmani au căzut mulţi, cari s'au vădit; ci, pentru că erau pe stâncă sus, n'a fost chip a li se lua capetele; au trei tunuri; oastea lor am socotit-o până la 250 pe jos şi călări; bănuiesc că erau şi la metereze ascunşi tot atâţia; duşmanii, Doamne al mieu, sânt foarte fără putere, dar aşezarea locului îi face puternici.

[1] Căzut pentru lege.

CCLV.

1788, 29 Maiu. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mişcările Turcilor şi lefile lor.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

Τώρα, ἀφ' οὗ ἐβούλλωσα τὸν πλοῖκον, μὲ ἐζήτησαν εἰς τὸ Πασά-καπησή, καί, εὐγαίνωντας εἰς τὸν Πασάν, ηὗρα καὶ τὸν Τοπαράν-ὀγλοῦ ἀπὸ Κραγιώβαν, ἕναν πουλούκ-πασῆν καὶ τὸν πουλούκ-πασῆν τοῦ Ἀπτί-ἀγὰ ἀπὸ Πουκουρέστι, εἰς τὸ χουζούρι τῆς Ὑψηλότητός του, ἴσως συντυχαίνωντας περὶ τοῦ λουφέ τους τί.

Ὅθεν μ' ἐπρόσταξεν ἡ Ὑψηλότης του νὰ γράφω καὶ τῷ Ὕψει της, καὶ εἰς Κραγιώβαν, ὅτι ἡ Ὑψηλότης του τοὺς ἐσυμφώνησε πρὸς δέκα γρόσια τὸν ἀτλί, καὶ ὀκτὼ καὶ ῥοῦπι τὸν πεζόν, λουφὲν τὸν μῆνα, καί, ἂν θελήσουν ταῖνι, τότε νὰ πάρουν λουφὲν πρὸς ἑπτὰ γρόσια ὁ ἀτλὶς καὶ ἕξη ὁ πεζός.

Καί, ἂν τὸν παρελθόντα μῆνα τοὺς ἐδόθη καὶ ταῖνι, ἐπειδὴ ἐδόθη αὐτοῖς σωστὸς ὁ λουφές, αὐτὸν τὸν μῆνα νὰ τοὺς δοθῇ λουφές, μόνον πρὸς ἕξη τὸν ἀτλὶ καὶ πέντε τὸν πεζόν, καὶ τὸν ἐρχόμενον νὰ τοὺς δοθῇ πρὸς ἑπτὰ γρόσια καὶ ἕξη· κατὰ τὴν συμφωνίαν, ἔγραψε τοιοῦτον πουγιουρουλτί, καὶ τὸν ἕναν καὶ τὸν ἄλλον· ἐπρόσταξε καὶ ἐμένα νὰ γράφω τῷ Ὕψει της καὶ εἰς Κραγιώβαν, ὁμοίως καὶ ἔγραφα.

Παρόντος μου ἐξεκίνησε καὶ τὸν Δελίλ-πασὴ καὶ μὲ δύο πουλούκ-πασῆδες εἰς τὰ μέρη Τουρνόβου, νὰ ἀποκεφαλίσῃ τὸν Δαγλί-ὀγλοῦ Ἀχμέτην, ὁποῦ ἔφυγεν ἀπὸ Βλαχίαν μὲ στράτευμα. Κατὰ τὸ φερμάνι ὁποῦ ἦλθεν εἰς τὸ Ὕψος του, ἐξήτασε καὶ διὰ τὸν γαμβρὸν τοῦ Μουσταφᾶ-ἀγὰ Ἰσμαΐλι καὶ ἔμαθε ὅτι δὲν ἔφυγεν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη, ἀλλὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Χάνην. Ἐπρόσταξε νὰ πιάσῃ τοὺς φιράρηδες ἀσκερλήδες τοῦ Ἀχμέτι, νὰ κώψουν μερικῶν ταῖς μύταις καὶ τὰ αὐτία, καὶ τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς φέρουν ἐδῶ, νὰ διορίσῃ ὁ Πασὰς πίμπασης καὶ νὰ τοὺς πέμψῃ εἰς τὸ Ὕψος της, καί, ἐπειδὴ μ' ἐπρόσταξε νὰ φανερώσω περὶ τούτων τῷ Ὕψει της, κατὰ τὴν προσταγήν, δηλοποιῶ. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη θεόθεν εἶεν πάμπολα καὶ πανευδαίμονα.

[ᾳψ]πη', Μαΐου κθ'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος.

Εὐτελέστατος δοῦλος

. . . . . .

Prea-înălţate şi prea-bunule mie Domn,

Acum, de când am pecetluit plicul, m'au chemat la Paşa-Capusì, şi, ieşind la Paşa, am găsit şi pe Toparan-oglu de la Craiova, un buluc-başă şi pe buluc-başa lui Abdì-aga din Bucureşti, la huzurul Înălţimii Sale, poate adunaţi cumva pentru leafa lor.

Deci mi-a poruncit Înălţimea Sa să scriu Înălţimii Tale, şi la Craiova, că Înălţimea Ta i-a tocmit cu zece groşi, cu calul, şi opt şi un şfert cel pe jos, ca leafă pe lună, şi, de vor voi tain, atunci să ia leafă şapte groşi călăreţul şi şase pedestrul.

Şi, dacă luna trecută li s'a dat şi tain, de oare ce li s'a dat leafa deplin, în această lună să li se dea leafă, numai cu şase călăreţul şi cinci pedestrul, şi luna viitoare să li se dea câte şapte lei şi şase; după învoială, s'a scris un astfel de ordin, şi unul şi altul; mi-a poruncit şi mie să scriu Înălţimii Tale şi la Craiova, cum am şi scris.

În această lună a pornit şi pe Delibaşa şi cu doi bulucbaşi în părţile Târnovei, ca să taie pe Daglì-oglu Ahmet, care e fugit din Ţara-Românească cu oastea. După firmanul ce Ţi-a venit Înălţimii Tale, am cercetat şi pentru ginerele lui Mustafà-aga de Ismail şi am aflat că n'a fugit în acele părţi, ci că merge la Hanul. A poruncit a se prinde ostaşii fugari ai lui Ahmet, ca să li se taie unora urechile şi nasurile, şi pe ceilalţi să-i aducă aici, ca să rânduiască Paşa bimbaşă şi să-i trimeată Înălţimii Tale, şi, de oare ce mi-a poruncit să arăt despre acestea Înălţimii Tale, după poruncă, arăt. Iar preastrăluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

[17]88, Maiu 29.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu
prea-mic rob.
(iscălitură neînţeleasă.)

CCLVI.

Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchehaiaua Ţerii-Româneşti, despre ostaşii ce se trimet în Moldova, numirea lui Manole-Vodă Gianì, legăturile cu acesta, venirea unui Paşă la Vidin, scrisorile de la Constantinopol ale Doamnei şi totala sa lipsă de bani. 1788, după Maiu.

Ὑπεραπολογεῖται ἡ Εὐγενεία της, καὶ μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὅλα ὅσα γράφομεν δι' αὐθεντικῶν πιτακίων μας, γινόμενα τερζουμέ, δίδονται καὶ ταχρίρεν, ἀναφέρονται καὶ λισάνεν τοῖς πολυχρονίοις ἡμῶν αὐθέντες καί, κατὰ τὸ ἐγχωροῦν εἰς τὰ προσταττόμενά μας, κουσούρι δὲν γίνεται, καὶ τὸ ἐπεγιενδίσαμεν ὡσὰν ὁποῦ θέλομεν νὰ εἶναι περὶ πάντων ἀγκιάχιδες οἱ αὐθένται, καὶ μάλιστα ὁποῦ εἰς ὅλα τὰ ταχριράτιά μας κάμωμεν χαβαλὲν κάθε διεξοδικήν μας ὑπόθεσιν εἰς τὰ πρὸς τὴν Εὐγενείαν του πιτάκιά μας, ἐκτὸς τῶν ὅσων ἰδιαιτέρως γράφομεν καὶ ἡμεῖς ἐντεῦθεν.

Ἴδομεν τὰς ἀποκρίσεις ὁποῦ ἔκαμεν ὁ ἐκλαμπρότατος ἀγᾶς καὶ ὁ ἴδιος ὑπέρτατος ἐφένδης μας εἰς τὰ περὶ τῆς ἐνταῦθα ἀποστολῆς τῶν εἰς Πογδανίαν ταῖν ἐσομένων ἀσκιέρων, καὶ τὰ περὶ τοῦ Μανόλβοδα, ὅτι σταλήσεται ἀ'τον εἰς ἡμᾶς, καί, ὁδηγούμενος εἰς ὅλα τὰ πρακτεῖα ὀνὰ κιρὲκ ἀλίη, νὰ κάμῃ χαρεκέτι πρὸς Πογδανίαν, μὲ τὸ νὰ ἀπεκατεστήθη Αὐθέντης· ἐπειδὴ ὁ ὑπέρτατος ἐφένδης μας ἐνθυμᾶται νὰ ἐκάμαμεν παράκλησιν ποτὲ διὰ περίθαλψίν του, ἡμεῖς ὅμως ὅτι, εἰς τοιαύτας περιστάσεις, διὰ τὸν γνήσιον ἀδελφόν μας δαχί, μὴ ἔχοντες ἐμριγές της, δὲν προβάλλομεν· τὸ προεγράψαμεν, τὸ ἔμρι, παρὰ τοῖς πολυχρονίοις αὐθέναις μας, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἔκαμεν, ἀφ' οὗ τὸ ἔκαμαν πολλὰ γιολουνδά.

Ἀντὶ τῶν πρώην ῥεκιάπ-τσαβούσπαση καὶ ῥεκιάπ-μεκτουπτζῆ ποῖοι ἀπεκατέστησαν εἰς Βασιλεύουσαν δὲν μᾶς γράφεις.

Ὁ σκοπὸς καὶ τὸ καράρι τοῦ πολυχρονίου αὐθέντου, εἰς τὸ νὰ ἀκολουθήσουν τὸν εἰς Βιδόν, πολλὰ γιολουνδά, καὶ πρόσφορον μᾶς φαίνεται διὰ τὰς τόσας αἰτίας ὁποῦ σᾶς προεγράψαμεν καὶ προλαβόντως καὶ προσεχεστέρως, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ διευθύνῃ τοὺς σοὺς ἀγαθοὺς σκοποὺς καὶ νὰ κατευθύνῃ τὴν ὁδοιπορίαν του μὲ τέλος ἀγαθὸν καὶ μὲ τρόπαια κατὰ τῶν ἐναντίων.

Τὰ πρὸς τὸν ὑψηλότατον Ἰπραχήμ-πασὰν ἐδόθησαν, ἐφανερώσαμεν, καὶ ποῖος διωρίσθη καποῦ-κιεχαγιᾶς τῆς Ὑψηλότητός του· περὶ

Te aperi mult dumneata, şi ne înştiinţezi că toate câte scriem prin pitacele noastre domneşti, traduse, se dau şi în scris şi se aduc şi verbal stăpânilor noştri, cari să trăiască întru mulţi ani, şi, în ce priveşte cele poruncite mie, nu se face lipsă, şi ni-a plăcut ca unii ce voim să fie întru toate mulţămiţi (?) stăpânii, şi mai ales că la toate rapoartele noastre facem havaleà[1] orice afacere de cheltuială în pitacele noastre către dumneata, afară de câte în deosebi scriem şi noi de aici.

Am văzut răspunsurile ce a făcut prealuminatul agă şi însuşi prea-înălţatul nostru efendi la cele pentru trimeterea aici a ostaşilor turci ce vor fi orânduiţi în Moldova cu tain şi cele despre Manole-Vodă[2], că se va trimete întâiu la noi şi, condus la toate cele de făcut în socoteală, să meargă în Moldova, ca unul ce a fost aşezat Domn; de oare ce prea-înălţatul nostru efendi se gândeşte să facem o rugăminte cândva pentru mângâierea lui, ci noi i-am scris că, la astfel de împrejurări, pentru fratele nostru drept, neavând şi poruncă, nu putem să o scoatem înainte; aceasta am scris-o, porunca, la stăpânii noştri, cari să trăiască întru mulţi ani, şi ceia ce a făcut, de vreme ce a făcut, e foarte în rânduială.

Nu ni scrii cine s'au numit la Constantinopol în locul fostului Rechiab-ceauş-başì şi Rechiab-mehtupciu.

Scopul şi gândul stăpânului, care să trăiască întru mulţi ani, ca să-l urmeze la Vidin, e foarte în rânduială, şi nouă ni se pare de folos pentru atâtea pricini pe care ţi le-am scris şi mai înainte şi mai stăruitor, şi Sfântul Dumnezeu să îndrepte bunele Tale scopuri şi să călăuzească drumurile lui cu capăt bun şi cu izbândă împotriva protivnicilor.

Cele ce s'au dat către prea-înălţatul Ibrahim-Paşa am arătat, şi cine s'a orânduit capuchehaie al Înălţimii Sale; iar

[1] Punem în socoteală.

[2] Gianì, numit în Moldova (Maiu—Oct.), apoi prins de Ruşi.

τῆς ὑποθέσεως τοῦ μαλικανέ του, κατὰ τὸ δυνατὸν σύνδραμε.

Ἐλάβομεν καὶ τὰ ἀπὸ Βασιλευούσης γράμματα τῆς ἐκλαμπροτάτης, παμφιλτάτης μας Δόμνης· βάνε τὸν ἡμέτερον γραμματικόν, ὅταν στέλλομεν σοι αὐτόθι γράμματά μας, νὰ κάμνῃ περίληψιν τῶν φουτουχατίων τῶν ἐνταῦθα καὶ κάθε ἄλλου ἀξιολόγου ἀπὸ τὰ ἐδώ, καί, βουλόνοντάς τα εἰς γράμμα τῆς Εὐγενείας σου, νὰ τὸ ἐγχειρίζῃς τῷ Τατάρῃ, ὁποῦ στείλλει παρὰ τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας, ὅστις νὰ προσταχθῇ παρὰ τῆς Μεγαλειότητός του διὰ νὰ τὰ ἐγχειρίζῃ ἀσφαλῶς εἰς Βασιλεύουσαν.

Ἀλλαχτὰν πουλσοῦν αὐτὸς ὁ Κιούρτη-πασᾶς Δαμάτ: μὲ τὴν ἀργοπορίαν του μεγάλον κεδέρι μᾶς ἐπροξένησε· ἀναμφιβόλως ἠθέλαμεν τὸν βοηθήσῃ, ἂν εὔγαινε καθὼς τὸν περιγράφει ἡ Εὐγενεία σου, καὶ πάλιν εἰπὲ καὶ παρακίνησε νὰ προφθάσῃ μίαν ὥραν προτήτερα.

Προσμένομεν ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ τοὺς Ἀλβανίτας κατὰ τὸ βάδη κερέμι τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας, καὶ ἄμποτε νὰ φθάσουν!

Τὰς τριάντα χιλιάδες γροσίων ὁποῦ σᾶς ἔδωκεν νὰ μᾶς στείλῃς δὲν ἐξαρκοῦν μήτε εἰς ἑνὸς πογαζῆ μασαρίφι· ἀναγκαίως πρέπει νὰ μᾶς στέλλωνται ἀδιακόπως κιουλιετλίδικοι χαζνέδες· ἀλλέως εἶναι ἀδύνατον νὰ οἰκονομηθῇ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὅτι ὁλοῦ ταξίλι δὲν ἔχομεν ἀπὸ τὴν τσάραν· πρὸ τόσου καιροῦ ἤδη σᾶς τὸ ἐγράψαμεν: ἐδῶ νὰ δανεισθῶμεν πλέον δὲν εὑρίσκομεν, καὶ λοιπὸν πῶς νὰ τὸ οἰκονομήσωμεν δὲν ἠξεύρωμεν· καὶ μὴ εἶναι ὅλως ὁ τρόπος.

Ἰδοὺ καὶ αὖθις κατάστιχα ταϊνατίου καὶ σενέτια· ἐπιστήσατε καὶ εἰς αὐτὰ τί ἔξοδα κάμνομεν χωρὶς νὰ ὠφελοῦμεν· ἐπιμελήσου δὲ διὰ νὰ γίνουν μαχουζούπι.

pentru afacerea cheltuielii (?) sale, după putinţă a ajutat.

Am primit şi scrisoarea de la Constantinopol a prea-luminatei, prea-iubitei noastre Doamne; pune pe grămăticul nostru, când îţi trimetem acolo scrisorile noastre, să facă însemnarea de ştirile (?) de acolo şi a orice lucru vrednic de a fi ştiut de acolo şi, pecetluindu-le în scrisoarea dumitale, s'o dea Tatarului, care se trimete de prea-înălţatul nostru efendi, care să fie orânduit de Măria Sa ca să le dea cu siguranţă la Constantinopol.

Să-l iea dracul pe Chiurt-Paşa Damad: cu zăbava lui mare pagubă ni-a pricinuit; de sigur că am fi vrut să-l ajutăm, dacă ar fi venit cum arăţi dumneata, şi iarăşi spune-i şi îndeamnă-l să vie cu un ceas mai iute.

Aşteptăm din ceas în ceas pe Arvaniţi după înalta făgăduinţă a prea-înălţatului nostru efendi, şi de-ar veni!

Cele treizeci de mii de lei ce ţi-a dat să ni-i trimeţi nu ajung nici la cheltuială de o gură; neapărat trebuie să ni se trimeată îndată multe hasnale; altfel e cu neputinţă a se economisi lucrul, căci n'avem niciun ban de strâns de la ţară; de atâta vreme încă ţi-am scris-o: aici să împrumutăm nu mai găsim, şi, mai la urmă, nu ştim cum s'o economisim; şi să nu fie cu totul [pierdut] lucrul.

Iată şi iarăşi catastifuri de tainat şi sinete; ştii şi la acestea ce cheltuieli facem, fără să fim datori: aibi grijă însă a se trece în altă socoteală.

CCLVII.

1788, 8 Iunie. **Bimbaşa Ismail-aga Belinaşoglu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre oaste şi provisii.**

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μου ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της πῶς τῆς ἀνέφερον ταπεινῶς διὰ τὴν ἀνάγκην ὁποῦ ἔχει ἡ Κραγιόβα διὰ κριθάρι καὶ σιτάρι, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἔλα[βα] ἀπὸ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της κἀμμίαν εἴδησιν. Τώρα πάλιν ἐκατέβην εἰς Ἰστλᾶζι ὁ ἄρχων Ἀρμάσης, δοῦλος της, μεμεντάρης, καὶ μὲ γράφει πάλιν διὰ τὴν ἔλει-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După supusa mea (închinare) smerit aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că Ţi-am arătat umilit nevoia ce are Craiova de orz şi grâu, pentru care n'am primit de la Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită nicio ştire. Acum iarăşi s'a coborât la Izlaz dumnealui Armaşul, robul Tău, ca mehmendar, şi-mi scrie iarăşi

ψιν τοῦ ζαερέ. Τώρα, Ὑψηλώτατέ μοι, εὑρίσκομαι μέσον φθορᾶς καὶ ἀφθαρσίας· ἀπὸ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της κἀμμίαν προσταγὴν δὲν ἔχω, αὐτοὶ μοῦ γυρεύουν ζαερέ, ἄσπρα δὲν ἔχω, χρεοστῶ· πλὴν ἐγὼ καταγίνομαι ὅλον εἰς τὸ νὰ κάμω ζαερὲ τὸ κατὰ δύναμιν· καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς καὶ ἡ ὑψηλή Της εὐχὴ νὰ προφθάσῃ κενούργιος ζαχερές· καί, τὸ πρῶτον ὁποῦ εὔγῃ ὁ ζαερές, ὅσον ζαερὲ εὐδοκήσῃ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ κάμῃ τὸ τζεφτηλῆκι τοῦ ταπεινοῦ της μπήμπαση, εὐθὺς νὰ τὸν προφθάσῃ. Δέομαι ἱκετικῶς τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, ὁποῦ νὰ προστάξῃ τί εἶναι ἡ προσταγή της διὰ νὰ μείνῃ καὶ ὁ ταπεινός της εἰς ἡσυχίαν. Πρὸς τούτοις ἀπὸ τὴν πόλητζαν ὁποῦ ἐστάλθη εἰς τοὺς καμαρασαίους τῆς Ζήμνιτζας εἰς ὄνομα τοῦ δούλου της γ΄ Ποστ. δὲν ἐπήραμεν κἀνέναν παρᾶ, μὲ τὸ νὰ ἦλθεν προσταγὴ τοῦ Ὕψους της διὰ νὰ τὰ λάβῃ ὁ Καμαράσης Παρασκευᾶς, καὶ τὰ ἔλαβεν. Καὶ ἤτοι εἶναι τὸ ἄπειρον ἔλεός της. Τὸ ἀσκέρι, τὰ σαράντα παϊράκια, ἔφθασαν σήμερον εἰς Νικόπολιν, καὶ ἔστω πρὸς εἴδησιν τῆς Ὑψηλότητός της.

1788, Ἰουνίου 8.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος

Μπήμπασης Ἰσμαὴλ-ἀγὰς
Μπελιγνάσογλους.

(Pecete turcească de cerneală a lui Ismail-aga.)

(Pe dos: pecete ruptă de ceară roşie.)

pentru lipsa zaherelei. Acum, Prea-înălţate al mieu, mă aflu între peire şi mântuire; de la Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită n'am nicio poruncă, ei îmi cer zaherea, bani n'am, împrumut; ci eu mă străduiesc numai să fac zahereà după putinţă; şi Sfântul Dumnezeu şi ruga Ta înaltă să capete nouă zahereà; şi, cum va ieşi zahereaua, câtă zahereà va binevoi Sfântul Dumnezeu să facă în ciftilicul smeritului Tău bimbaşă, îndată să-l capete. Mă rog mult de Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să orânduieşti ce-Ţi e porunca pentru ca şi robul Tău smerit să rămâie în linişte. Pe lângă acestea din poliţa ce s'a trimes la cămăraşii Zimnicii pe numele robului Tău al treilea Postelnic n'am luat nicio parà, căci a venit porunca Înălţimii Tale să-i iea cămăraşul Paraschevà, şi i-a luat. Şi ce va fi mila nemăsurată a Ta. Oastea turcească, cele patruzeci de steaguri, au sosit ieri la Nicopol, şi fie spre ştiinţa Înălţimii Tale.

1788, Iunie 8.

Al Înălţimii Tale supus şi prea-mic.

Bimbaşa Ismail-aga
Belinaşoglu.

CCLVIII.

Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre convorbirea lui cu Selim-Paşa. 1788, 9 Iunie.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα

† Τώρα, κράζωντάς με ὁ ὑψηλότατος Σελίμπασάς, μ' ἔδωσε αὐτὰ τὰ δύο ἔγγραφα, λέγοντάς μοι νὰ τὰ πέμψω τῷ Ὕψει της καὶ νὰ τῆς γράψω ὅτι ὕστερα, ἀπὸ τὰ προχθεσινὰ γράμματα, ἐστάλθησαν τῇ Ὑψηλότητί της αὐτὰ ἀπὸ Κραγιώβαν, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ γνώμη τῶν κατὰ τοῦ Τοπαράνογλου ἐγύρισε, καὶ μοὶ εἶπεν νὰ τῆς φανερώσω ὅτι καθὼς εὗρεν εὔλογον τὸ Ὕφος της, ἔτζι νὰ γένῃ.

Διὰ τὸν ἰκί-τουγιουλοὺ Ἀλῆ-πασά, μοὶ εἶπεν νὰ γράφω τῷ Ὕψει της ὅτι εἶναι ἐξαίρετος, καλὸς καὶ εἰλικρινὴς ἄνθρωπος, καὶ ἔχει πόθον νὰ πολεμήσῃ· ἔτζη μοὶ εἶπαν νὰ τὸν γνωρίσῃ τὸ Ὕφος της.

Prea-înălţate şi prea-blândule Domn al mieu,

† Acum, chemându-mă prea-înălţatul Selim-Paşa, mi-a dat aceste două scrisori, spuindu-mi să le trimet Înălţimii Tale şi pe urmă, din scrisorile de alaltăieri, s'au trimes Înălţimii Tale cele din Craiova, în care părerea celor contra lui Toparanoglu s'a întors, şi mi-a spus să-Ţi arăt că, precum vei găsi cu cale Înălţimea Ta, aşa să fie.

Pentru Alì-Paşa cu trei tuiuri, mi-a spus să-Ţi scriu Înălţimii Tale că e om ales, bun şi sincer, şi are poftă să facă războiu; mi-a mai spus să-l cunoască Înălţimea Ta.

Ζαχερὲν ἀλιβέρδησα τὸν Ἀρμάσην Γεωργάκην εἴκοσι χιλιάδας ὀκάδας ἀλεῦρι, καὶ τὸ ἔπεμψε εἰς Κραγιώβαν· ηὕραμεν καὶ ἄλλο νὰ ἀγοράσῃ. Καὶ ἂς εἶναι γνωστὸν τῷ Ὕψει της, τὰ δὲ ἔκλαμπρα αὐτῆς ἔτη θεόθεν εἶεν ὅτι πλεῖστα, πανευδαίμονα καὶ εὐφρόσυνα.

ᾳφπη', Ἰουνίου θ'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος εὐτελέστατος δοῦλος

Ἰωάννης βατάφης
6. ἴσ.

Zahereà am adunat, cu Armaşul Iordachi, douăzeci de mii de ocă de făină, şi le-a trimes la Craiova; am găsit şi alta de cumpărat. Şi să fie ştiut Înălţimii Tale, iar strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, prea-fericiţi şi mulţămiţi

1788, Iunie 9.

Al Înălţimii Tale prea-smerit rob
Ioan vătaful (?),
ispravnic.

CCLIX.

1788, 9 Iunie. Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre convorbirea cu Paşa Alì.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὸ ἀπὸ ς'ης τοῦ παρόντος ἔκλαμπρον αὐθεντικὸν αὐτῆς γράμμα προσκυνητῶς ἔλαβον, καὶ α'ον περὶ τοῦ ζαχερὲ κριθαρίου, εἶδον τὰ ὅσα μοὶ προστάζει. Ὅθεν καὶ ἀναφέρωντας τῷ ὑψηλωτάτῳ Πασά, μ' ἔδωκε καὶ τὸ παρὸν ταχβίλι διὰ πέντε χιλιάδες καὶ πεντακόσια σταμπόλ-κοιλεσὶ κριθάρι, ὅτι ἐπερίλαβεν ἀπὸ τὸν Ἰπραΐλ-Ναζίρι, καὶ μεκτοῦπι ἴδιον πρὸς τὸν ναζίρην διὰ νὰ κάμῃ τεσλίμι εἰς τὸν Ἰπραΐλας καπηκεχαγιὰν τοῦ Ὕψους της, εὐθὺς ὁποῦ λάβῃ τὸ γράμμα, καὶ ἐν τοσούτῳ μ' ἐπρόσταξε νὰ βαστάξῃ ὁ Παρασκευᾶς τὸ κριθάρι, ἕως νὰ γένῃ τεσλίμι τὸ τῆς Ἰπραΐλας, καὶ ἔπειτα νὰ τὸ περιλάβῃ ὁ πασάς.

Διὰ τὸν Ἀπτί-ἀγά, ἐχάρη πολὺ ὁποῦ τὸν ἔπεμψε εἰς Φοξάνι, καὶ τὸν ἔκαμε μεγαλήτερον τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τὰ μενσούπια αὐτῶν τῶν δύο, εἶπε νὰ μείνουν, ἐν ὅσῳ δουλεύσουν τὴν Ὑψηλότητά της, καὶ ἂς τῆς δουλεύσουν ὅσον θελήσῃ.

Διὰ τὰ ξύλα τῆς φωτιὰς εὐχαρίστησε τῇ Ὑψηλότητί της.

Διὰ τὸν Σατόγλου ἐχάρη ὁποῦ ἐγλύτωσεν τὸ Ὕψος· μοὶ εἶπεν, ὅμως ἂν ἡ Ὑψηλότης του τὸν ἔβαζε πέραν τοῦ Δουνάβεως εἰς τὸ χέρι, ἤθελε τὴν γλυτώσῃ ἀλέως.

Διὰ τὸ παρούτι, γκιουλέδες, καθὼς τὰ ἐζήτησε τὸ Ὕψος της, εὐθὺς ὅλα τὰ ἔκαμα τεσλίμι, τὸν Καδρὶ-παϊρακτάρην, κρουσούμια ὅμως δὲν ἦτον ἐδώ· διὰ τοῦτο ἔπεμψα καὶ τὸ ταχβίλι ὀπίσω διὰ νὰ ἀλλάξῃ καὶ νὰ τὸ κάμῃ μόνον διὰ παροῦτι καὶ γκιουλέδες, διὰ δὲ τὰ κρουσούμια ἔπεμψε σουρὲτ φερμάνι καὶ πουγιουρουλτὶ διὰ νὰ τὸ περιλάβῃ ἀπὸ Σύλιστραν τὸ Ὕψος της.

Prea-înălţate şi prea-bunul mieu Domn,

† Scrisoarea-Ţi strălucită de la 6 ale lunii de faţă am primit-o cu închinare, şi întâiu pentru zahereaua orzului, am văzut ce-mi porunceşti. Deci şi aducând-o înaintea prea-înalţatului Paşă, mi-a dat şi *tahvilul* de faţă pentru cinci mii şi cinci sute de chile de Stambul orz, că le-a luat de la nazirul de Brăila, şi scrisoarea lui însuşi către nazir ca să le dea capuchehaielei din Brăila a Înălţimii Tale, îndată ce va primi scrisoarea, şi în acest timp mi-a poruncit să iea Paraschevà orzul, până ce va primi pe cel din Brăila, şi apoi să-l iea Paşa.

Pentru Abdì-aga, s'a bucurat mult că l-a trimes la Focşani şi l-a făcut mai mare decât alţii, şi, pentru mansupurile celor doi, a spus să rămâie, întru cât slujesc pe Înălţimea Ta, şi să Te slujească atâta cât vrei.

Pentru lemnele de foc a mulţămit Înălţimii Tale.

Pentru Satoglu s'a bucurat că l-a scăpat Înălţimea Ta: mi-a spus însă că, dacă Înălţimea Ta l-ar fi trecut peste Dunăre în urmă (?), l-ar fi mântuit altfel.

Pentru praf, ghiulele, cum ai cerut Înălţimea Ta, îndată le-am dat toate lui Cadrì bairactarul, dar gloanţe nu erau aici; de aceia am trimes şi înscrisul înapoi ca să-l schimbe şi să-l facă numai pentru praf şi ghiulele, iar pentru gloanţe a trimes suret-firman şi buiuruldiu ca să-l iea de la Silistra Înălţimea Ta.

Αὔριον κινᾷ ἀπ' ἐδῶ καὶ ὁ ἐκλαμπρότατος Ἀλή-πασὰς διὰ Βουκουρέστι.

Ὁ Χ. Ἰσμαὶλ-ἐφέντης παρακαλεῖ καὶ αὐθις τὴν Ὑψηλότητά της, διὰ νὰ γένῃ ταξίλι τὸ χρέος του ἀπὸ τὸν γαμβρὸν τοῦ Πελίντζαουσού· πολλὰ παρακαλεῖ. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη θεόθεν εἶεν πάμπολλα, πανευτυχῆ καὶ πανευδαίμονα.

αφπή', Ἰουνίου θ'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εὐτελέστατος δοῦλος

Ἰωάννης βατ. β. ἴσ.

Mâne pleacă de aici şi strălucitul Alî-Paşa la Bucureşti.

Hagî-Ismail-efendi roagă iarăşi pe Înălţimea Ta să se iea datoria lui de la ginerele lui Pelin-ceauş; mult se roagă. Şi acestea cu supunere, iar prea-străluciţii Tăi ani fie de la Dumnezeu cât de mulţi, deplin fericiţi şi cu totul norociţi.

1788, Iunie 9.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu prea-supus rob.

Ioan vătaful, 2 ispravnic.

CCLX.

Ioan vătaful, ispravnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre biruinţa de la Vama Buzăului şi ce a spus el despre isprăvile Domnului precum şi adunarea de provisii. 788, 9 Iunie.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν ἀπὸ δ'ης τοῦ τρέχοντος πανέκλαμπρον χαροποιὰν τοῦ Ὕψους της ἀγγελίαν, προσκυνητῶς ἔλαβον διὰ τοῦ Καδρὶ παϊρακτάρη ἐχθὲς τῇ η'ῃ· ἐχαροποιήθην πολὺ ὁ εὐτελὴς δοῦλός της διὰ τὴν νίκην ὁποῦ ἔκαμαν τὰ αὐθεντικά της στρατεύματα εἰς Βάμμα τοῦ Πουζαίου· ἄμποτε ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ βοηθήσῃ αὐτὰ διὰ νὰ φέρουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν τρόπαια καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα. Ἐχαροποιήθην ὅμως ἄλλο τόσον ὁ δοῦλός της διὰ τὸν πρόσφορον καιρόν, καθ' ὃν ἔλαβον τὸ εὐαγγελίζον αὐτὸ τὸ αὐτῆς αὐθεντικὸν γράμμα· διατὶ ἐχθές, τῇ η'ῃ, ἔφθασεν ἐδῶ καὶ ὁ Ἰκί-τουγιουλοὺς Ἀλή-πασάς· καί, ἐπειδὴ εἰς τὸ Ἰφτάρι ἐχθὲς ἦτον νὰ ὑπάγῃ ἡ Ἐκλαμπρότης του, εἰς τὸν ὑψηλότατον Σελίμ-πασά, ὁ δοῦλός της ἐπῆγα προτήτερα ἀπὸ τὸ ἀκσάμ-ναμαζὶ εἰς τὸν ὑψηλότατον Πασά, καὶ τὸν εἶπα τὰς νίκας καὶ τὰ φουτουχάτια, καὶ ὑπερεχάρη δοάδες ἰδερὲκ τῷ Ὕψει της. Τὸν εἶπα ὅμως ὅτι ἔχω νὰ ἔλθω ὅταν ἔλθῃ καὶ ὁ Ἀλή-πασὰς μέσα, καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ φέρῃ καὶ τὸν ὀρδοὺ-ἀγάσῃ. Καὶ ἐν συντόμῳ ἔγιναν αὐτὰ ὅλα. Ὅθεν, διαβάζωντας παῤῥησίᾳ τὸ ἔκλαμπρον αὐτῆς, τὸ ἐξήγησα λέξιν πρὸς λέξιν, καί, προσθέτοντας καὶ ὅσα ἄλλα μ' ἐφάνησαν εὔλογα, ἄρχισα τοὺς ἀξιοπρεπεῖς ἐπαίνους της, ὅτι: „ἰστὲ ὁ βλάχ-πέγης γεδὶ κραλὰ τζεβὰπ βερδὶ σιμδὶ γέδεε", διατὶ αὐτὸ ἔχει νὰ εἰπῇ Ἰμπέριον, καὶ χωρὶς ἄλλο ἰμδάτι, τὸν ἐχθρόν, ὁποῦ ἐπροχώρεσεν καὶ εἰς τὰ ἀπάνω μέρη, ὡς πασίδηλον, καὶ εἰς τὰ κάτω εἰς Πογδανίαν, εἰς

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al mieu,

† Prea-strălucita aducătoare de bucurie veste a Înălţimii Tale de la 4 ale lunii curente am primit-o cu închinare prin Cadrî bairactarul ieri la 8; s'a bucurat mult smeritul Tău rob pentru biruinţa ce au câştigat oştile Tale domneşti la Vama Buzăului; de ar ajuta sfântul Dumnezeu să ducă trofeele împotriva duşmanilor şi mai în adânc! Dar s'a bucurat tot atâta robul Tău pentru vremea potrivită în care am primit scrisoarea Ta domnească vestind aceasta, şi, de oare ce ieri, la 8, sosise aici şi Alî-Paşa cu două tuiuri şi, de oare ce, de Iftar [1], ieri, era să meargă Strălucirea Sa la prea-înălţatul Selim-Paşa, robul Tău a mers înainte de rugăciunea de seară la prea-înălţatul Paşă, şi i-am spus biruinţile şi isprăvile, şi s'a bucurat peste măsură, rugându-se pentru Înălţimea Ta. Însă i-am spus că voiu veni când va veni la mijloc Alî-Paşa, şi l-am rugat să aducă şi pe aga ordiei. Şi în scurt s'au făcut acestea toate. Deci, străbătând liber strălucita-Ţi (scrisoare), am cetit-o cuvânt de cuvânt şi, adăugând ce şi câte altele mi s'au părut potrivite, am început cuvenitele Tale laude, că: „uite că Vlah-begul a răspins şapte crai până acum, pentru că aceasta înseamnă *Imperiul*, şi, fără vre-un ajutor, [a bătut] pe duşman, a înaintat şi în părţile de sus, cum e ştiut tuturora, şi în cele de

[1] Prânzul de Ramazan.

τὴν Βλαχίαν δὲν τὸν ἄφησεν ὁ πέγης, σίμδι ἐφέντιμ πουντὰν σογγρὰ νοπὲτ σιζίν-δίρ, καί, ἴνσαλάχ, πάλιν, μὲ τὰ τεττπίρια καὶ μὲ τὸ χιμέτι καὶ τζεσαρέτι τοῦ πέγη, μεσμούλδουρ τὴν Ἐρδελίαν νὰ κάμετε ζάπτι, τόσην χαρὰν καὶ κοράτζιο ἔλαβαν, ὁποῦ δὲν εἴξευραν πότε νὰ ἀπεράσουν ἀντίκρυ". Ὡς τόσον, μὲ τὸ νὰ ἐσυνέβη λάθος, καὶ ὁ μιχμαντάρης του, λαμβάνωντας διὰ τοῦ καπικεχαγιᾶ ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον πασὰν ἰδέαν ὅτι αὐτὸς ὁ πασὰς ἔχει νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ Σιστόβι, ἀφ' οὗ εἶχεν ἔλθει ἐδῶ, καὶ ἀπ' ἐδῶ ἐπῆγεν ἐκεῖ, νὰ φυλάξῃ εἰς Ζιμνίτζα, λοιπὸν ὁ πασὰς ἀπ' ἐδῶ, ὁποῦ ἔχει χρείαν ἀπὸ 80 βοδάμαξα, δὲν εἶχε μὲ τί νὰ συκωθῇ, ὅθεν εὐθὺς ὁ δοῦλός της ἔκαμα τζεσαρέτι καὶ ἔκαμα δύο βολνιτζίαις ἐδικαῖς μου, μὲ προσταγὴν τέζ-ἐλδὲν μίαν εἰς τὸν καπετᾶνον Οὔδας καὶ ζαπτζὴν τῆς πλάσας καὶ πέντε πουρκαλαπέους ἀπὸ καθηλίκι Ὄλτου, εἰς τὰ πέριξ χωρία, νὰ μοὶ προφθάσουν πενῆντα βοδάμαξα ἕως σήμερον τὸ κεντὶ ἐδῶ ἀντίκρυ, καὶ ἄλλην εἰς τὸν καπετᾶνον Πιάτρας καὶ ζαπτζὴν νὰ κάμουν καὶ ἀπὸ τὰ πέριξ Τελεορμανίου ἄλλα σαράντα ἁμάξια, καὶ ἔστειλλα τὸν καπηκεχαγιὰν εἰς Πιάτραν, διὰ νὰ μοὶ προφθάσῃ καὶ τὰ ἁμάξια καὶ νὰ κάμῃ καὶ ἕνα κονάκι αὐτὸς ἐκεῖ, μὲ γράμμα μου, ὀρενδουγιάλας διὰ τὰ δυνατά, καὶ προσμένω νὰ φθάσουν τὰ ἁμάξια σήμερα, καὶ νὰ ἀπεράσω καὶ τὸν πασὰν καὶ τὸ ἀσκέρι ἀντίκρυ. Αὐτὸ ἐπενόησα, καὶ ἔκαμα χαρεκέτι, καί, ἄμποτε νὰ εἰσακουσθῶ, ἔστειλα ἀπὸ ἐχθὲς τὸ πουρνὸ νὰ προφθάσῃ καὶ ὁ μιχμαντάρης ἐδῶ, ἄγκαλα καὶ ἂς τοὺς εὑγάλω σήμερον ἀπ' ἐδῶ, ὁ μιχμαντάρης καὶ εἰς τὴν στράταν τοὺς εὑρίσει, διατὶ ἀπὸ Πιάτραν πηγαίνουν εἰς Ζιμνίτζα. Πολὺ ἐδοξάσθη τὸ Ὕψος της διὰ τὸ σατακάτι, κόπους, γενναιότητα καὶ τὰ ἑξῆς.

Σήμερον ἔφθασεν ἐδῶ καὶ ὁ Ἀρμάσης Γεωργάκης, μιχμαντάρης τοῦ ἀσκερίου τῆς Κραγιόβας, ὅστις ἦλθεν εἰς ἐμένα, ἀμὰν δεσρέκ, νὰ τὸν βοηθήσω, διατὶ δὲν τὸν ἔμεινεν ζαχερὲς ἐκεῖ παρὰ διὰ τέσσαρας ἡμέραις, ἐπειδὴ μήτε ἀπὸ Γκίργκιοβον δὲν τὸν ἦλθε ζαχερές, μήτε ἀπὸ Ζιμνίτζα, καὶ ἔμεινεν ἐκστατικός· ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Παρασκευᾶν 50 κοιλά, μὰ τί ἐκατάλαβεν; Καταγίνομαι λοιπὸν νὰ τὸν ἀλιβερδήσω ὁ δοῦλός της μερικὸν ζαχερὲ ἀπὸ τὸν πασάν, καὶ νὰ εἰδῶ τὸ βράδι τί ἔχω νὰ κάμω· ἔχει ἐδῶ αὐτὸς ὡς χίλια γρόσια, παρακαλεῖ ὅμως νὰ τὸν προφθάσῃ ζαχερέν, καί, ἂν εὕρῃ εὔλογον, ἂς γράψῃ τὸ Ὕψος της τὸν ὑψηλότατον πασὰν νὰ τὸν δώσῃ ἀπὸ τὸν ζαχερὲν ὁποῦ ἔχει νὰ πέμψῃ εἰς Βιδήνι καὶ Φιλουρδίνι, καὶ

jos spre Moldova, nu l-a lăsat în Ţara-Românească begul; de acum, doamne, e rândul d-voastră, şi, de ar da Dumnezeu, cu mijloacele şi norocul şi *curajul* begului, se poate să luaţi Ardealul, atâta bucurie şi curaj au luat, că n'au ştiut când să-i iasă în faţă". Deocamdată, de oare ce s'a întânmplat uitare, şi mehmendarul lui, luând de la prea-înălţatul Paşă ideia că el, Paşa, o să treacă de la Siştov, de unde era să vie aici, şi de aici a mers acolo, să păzească la Zimnicea, dar Paşa de aici, care are nevoie de 80 de care cu boi, nu avea cu ce să iasă, deci îndată robul Tău m'am îndemnat şi am făcut două volnicii de-ale mele, cu o poruncă deocamdată una la căpitanul de Uda şi la zapciul plăşii şi la cinci pârcălabi din judeţul Oltului, la satele de prin prejur, ca să-mi trimeată cinzeci de care cu boi până mâni la amiazi aici în faţă, şi alta la căpitanul de Piatra şi la zapciu ca să vie şi de la cele din jurul Teleormanului alte patruzeci de care, şi am trimes pe capuchehaie la Piatră, ca să-mi aducă şi căruţele şi să facă şi un conac el însuşi acolo, cu scrisoarea mea, orânduieli pentru cele cu putinţă, şi aştept să vie carele azi, şi să trec şi pe Paşă şi oastea turcească în faţă. La aceasta m'am gândit, şi am pus în mişcare şi, de aş fi ascultat, am trimes de ieri dimineaţă ca să vie şi mehmendarul aici, poate să-i scot azi de aici, şi mehmendarul îi va afla şi pe stradă, căci de la Piatra merg spre Zimnicea. Mult a fost lăudată Înălţimea Ta pentru credinţă, osteneli, vitejie şi celelalte.

Azi a sosit aici şi Armaşul Iordachi, mehmendar al oştii turceşti a Craiovei, care a venit la mine, cu aman, să-l ajut, pentru că nu i-a rămas zahereà acolo decât pe patru zile, căci nici de la Giurgiu nu i-a venit zahereà, nici de la Zimnicea, şi a rămas uimit; a luat de la Paraschevà 50 de chile, dar ce a luat? Ci caut să-i aflu eu, robul Tău, ceva zahereà de la Paşă şi să văd deseară ce să fac; el are aici la o mie de groşi, dar se roagă să i se dea zahereà, şi, dacă afli potrivit, să scrii Înălţimea Ta prea-înălţatului Paşă să-i dea din zahereaua care e să o trimeată la Vidin şi la Florentin şi-l află Înălţimea Ta acolo, din judeţele

τὸν προφθάνει τὸ Ὕψος της ἐκεῖ, ἀπὸ τῆς Κραγιώβας τὰ καθηλίκια. Σὰν εὔγῃ τὸ νέον σιτάρι, θέλω ὁμιλήσει καὶ ὁ δοῦλός της καὶ νὰ εἰδῶ τί ἀπόκρισιν λαμβάνω. Ἂς γένῃ χιμέτι, ἐφέντιμ, διὰ νὰ μὴν εὕρῃ πρόφασιν τὸ στράτευμα. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη θεόθεν εἶεν πάμπολλα καὶ πανευδαίμονα.

αφπη΄, Ἰουνίου θ΄.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος εὐτελέστατος δοῦλος

Ἰωάννης.

Craiovei. Şi, când va ieşi noul grâu, voiu vorbi şi robul Tău, şi să văd ce răspuns ieau. Să se facă, Doamne, cu plăcere, ca să nu afle prilej de plângere oastea. Iar prea-strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Iunie 9.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-umil rob.

Ioan.

CCLXI.

Păharnicul Hurmuzachi către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea la Dunăre a lui Manole-Vodă. Nicopol, 1788, 11 Iunie.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δὲν ἔλειψα διὰ τοῦ παρόντος μου δουλικοῦ νὰ εἰδοποιήσω τῷ Ὕψει της ὅτι ἐχθὲς ἦλθεν Τάταρης τοῦ ὑψηλοτάτου συναδέλφου της, Μανουήλ-Βοεβόδα μὲ γράμμα πρὸς τὸν ὑψηλότατον Σελήμ-πασᾶν, σήμερον δὲ αὖθις ἦλθεν ἕνας ἴτζ-τζοχαδάρης του, ὁμοίως μὲ γράμματα. Ὁ ὁποῖος συνάδελφός της εἶχε σκοπὸν νὰ ἀπεράσῃ ἀπὸ Συστόβι διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς τὸ Ὕψος της· ὁ ὑψηλότατος ὅμως Σελήμπασᾶς ἔγραψε πρὸς αὐτὸν νὰ ἀπεράσῃ ἐντεῦθεν, ἀπὸ Νικόπολιν. Ὅθεν δὲν ἔλειψα κατὰ τὸ δουλικόν μου χρέος νὰ δώσω τὴν εἴδησιν τῷ Ὕψει της. Ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ Ὕψους της εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα, ὑγιεινά τε καὶ πανευδαιμονέστατα.

αφπη΄φ, Ἰουνίου ια΄φ, Νικόπολιν.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστος δοῦλος

Χ[ου]ρμ[ουζάκης] Παχάρνικος.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† N'am lipsit prin aceasta supusă a mea să înştiinţez pe Înălţimea Ta că ieri a venit un Tatar al prea-înălţatului confrate al Tău, Manuil Voevod, cu scrisoare către prea-înălţatul Selim-Paşa, azi iar a venit un ici-ciohodar al lui, tot cu scrisori. Care confrate al Tău avea de gând să treacă de la Siştov, să vie către Înălţimea Ta; dar prea-înălţatul Selim-Paşa i-a scris să treacă de aici, de la Nicopol. Deci n'am lipsit după datoria mea de rob să dau de ştire Înălţimii Tale. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu cât de mulţi, sănătoşi şi foarte fericiţi.

1788, Iunie 11, Nicopol.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob.

H[u]rm[uzachi] Păharnicul.

CCLXII.

Bimbaşa Ismail-aga Belinaşoglu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o comandă de şele, cu un postcript al lui Hurmuzachi despre venirea lui Manole-Vodă. 1788, 12 Iunie.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μοι ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, μὲ τὸ νὰ ἐπρόσταξεν τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, στέλλωντας καὶ τζοχαντάρην εἰς τὸν δοεβόνδα τοῦ Σιστοβίου καὶ καθή, διὰ νὰ προφθάσουν διακόσια ἢ τριακόσια σαμάρια πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, εὑρισκόμενος ὁ δοῦλός της, γ΄ Ποστέλνι-

Prea-Înălţate Doamne al mieu,

† Cu smerita mea (scrisoare) umil aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, de oare ce a orânduit Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, trimeţând şi ciohodar către voevoda din Siştov şi către cadiu, ca să aducă două sute şi trei sute şele la Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu,

κος, εἰς Σιστῶβι διὰ κριθάρι τοῦ ἀσκερίου ὁποῦ ἐπέρασεν διὰ τὰ αὐτῶθι, καί, βλέπωντας τὸν τζοχανδάρην ὁποῦ κάθεται δίχως νὰ τοῦ κάμουν καμμίαν δουλιάν, εὐθὺς ἐπῆγεν ὁ δοῦλός της γ΄ Ποστέλνικος εἰς τὸν Μουσταφὰ-ἀγὰ Μπεσλ'ὄγλου καὶ ἔκραξεν τέσσερης σαμαρτζίδαις ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς Σιστῶβι, καὶ τοὺς ἔδωσεν πέη, καὶ εἰς καμμίαν δεκαργιὰ ἡμέρες προφθάνουν καμμίαν ὀγδοηνταριὰ σαμάρια, καὶ τὰ στέλλομεν· ὁμοίως ἔστειλεν καὶ εἰς Τούρνοβον, ὅσα εὕρουν καὶ ἐκεῖ νὰ τὰ πάρουν, καὶ θέλει τελειωθῇ ἡ ὑψηλή προσταγή της· καὶ ὁ ἴδιος τζοχανδάρης θέλει τῆς ἀναφέρει ἐκ στόματος τὴν ἐπιμελίαν ὁποῦ ἔκαμαν ὁ βοεβόνδας καὶ ὁ καδὴς εἰς τὴν ὑψηλὴν προσταγήν της.

1788, Ἰουνίου 12.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος
ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος
Μπήμπασης Ἰσμαήλ-ἀγὰς
Μπελιγνάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

aflându-se robul Tău, al treilea Postelnic, la Siştov pentru orzul oştirii care a trecut pe aici şi văzând pe ciohodar că stă fără a-i face vre-o slujbă, îndată a mers robul Tău al treilea Postelnic la Mustafa-aga Beşlioglu şi a cerut patru samargii (şelari) cari se află la Siştov, şi li-a dat arvună, şi în vre-o zece zile vin vre-o optzeci de şele, şi le trimetem; tot aşa trimetem şi la Târnova, câte se află şi acolo să le iea, şi se va împlini înalta-Ţi poruncă; şi însuşi ciohodarul Îţi va spune din gură ce grijă au avut voevoda şi cadiul pentru înalta-Ţi poruncă.

1788, Iunie 12.

Al Înălţimii Tale
supus şi prea-mic
Bimbaşa Ismail-aga
Belinaşoglu.

Τώρα ἦλθεν ἕνας Τάταρης καὶ εἶπεν πῶς ἦλθεν ὁ ὑψηλότατος Μανὸλ Βοεβόνδας εἰς Νικόπολιν· καὶ ἰδοὺ ὁποῦ ταπεινῶς τὸ ἀναφέρομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, εἰ μὲν καὶ ἔλθῃ ἀπὸ τὰ μέρη τὰ ἐδικά μας, μὲ τί τρόπον νὰ προσφερθῶ, καὶ ὁ δοῦλός της γ΄ Ποστέλνικος. Καὶ ἤτις εἶναι ἡ ὑψηλὴ προσταγή της.

(Pe dos, pecete de ceară roşie.)

Acum a venit un Tatar şi a spus că a venit prea-Înălţatul Manole Voevod la Nicopol; şi iată că smerit o aducem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite pentru ca, şi dacă ar veni din părţile noastre, cu ce chip să ne purtăm, şi robul Tău, al treilea Postelnic. Şi care e înalta poruncă a Ta.

CCLXIII.

1788, 17 Iunie. Vlad Medelnicerul către Marele Clucer Constantin Baratov, despre nevoia de orz.

Τὴν Εὐγενείαν της, ἄρχον Κλοτζάρι, ταπινῶς προσκυνῶ.

† Φανερόνω τὴ Εὐγενείαν αὐτῆς ὅτι κριθάρη δὲν ἔχομεν· αὔριον ἂν μᾶς φθάξῃ, εἰ δὲ μεθαύριον, δεῖμεδέ· καὶ δὲν ἠξεύρω τί θέλει κάμομεν. Καὶ πρέπη νὰ γράψῃ ἡ Εὐγενεία της εἰς τὸν ὑψηλότατον Αὐθέντη καὶ τὸν ἄρχοντα Βιστιάρην ὅτι ἐδὼ πιγένη τὴν ἡμέραν ὑπὲρ τὰ 60 κηλά, ξεχοριστὰ ὁ μανδὲς ὁποῦ γίνεται τῆς Γιαλουμίτζας κριθάρι ὁποῦ ἐστάλθη· αὐτοῦ 114 κηλὰ καὶ εἰς τὴν Κήμπινα 50 κηλά. Βλέπω ὅτι γράφει ἡ Εὐγενεία της τὸν ἄρχον ἠσπράβνικον διὰ νὰ σταλθῇ αὐτοῦ κριθάρη, καὶ ἐγὼ στέκομαι παγομένος ὅτι δὲν θέλει μᾶς ἔλθη κριθάρη καὶ δὲν ἠξεύρω τί θέλει κάμω, ὅτι ἡ ἀγάδες ὅλου ἐτοίας γυρεύουν εἰς τὸ

Dumitale boierule Clucer cu smerenie mă închin.

† Arăt dumitale că orz n'avem: mâni să ni sosească, iar, dacă poimâne, nu se poate; şi nu ştiu ce vom face. Şi trebuie să scrii dumneata către prea-înălţatul Domn şi dumnealui Vistierul că aici trebuiesc zilnic peste 60 de chile, afară de afacerea ce se face cu orzul Ialomiţei care s'a trimes; aici 114 chile şi la Câmpina 50 de chile. Văd că scrii dumneata dumisale ispravnicului ca să se trimeată aici orz, şi eu stau îngheţat că nu ni va veni orzul şi nu ştiu ce voiu face, de oare ce agalele cată toată pricina la pâne, că e neagră, şi o duc rău; ieri şi azi s'au ri-

ψωμή, ὅτι εἶναι ἐσμέρικο, καὶ τραβῶ τὰ ἄνιατα· ἐχθὲς καὶ σήμερον σικόθικαν ζουρλούμη καταπάνο μας, γιρέβουν φομὴ χάσικο σὰν τοῦ Βουκουρεστίου, βαρέθικαν καὶ γιρέβουν ὅλου ἐτοίας. Ἐξανὰ ἔγραφα τὴ Εὐγενεία της ὁποῦ νὰ γένῃ τζαρές, καθὼς ἐκάμαται εἰς τὴν Κήμπινα, νὰ ξεπευθοῦν τὰ ταῦνια τὸν ἀγάδων ὁποῦ δὲν ἔχουν ἀνθρώπους, ὅτι γίνεται μεγάλη φθορὰ εἰς τὸν ζαχερέν, ὅτι τὸ τρήτω μέρως τὸν ἀφίνουν μανδέ· δέκα μπαϊράκια δηλαδὴ ἀγάδες ἀσκέρη δὲν ἔχουν μὲ τελιότιτα καὶ σικόνουν τὸ φομὴ καὶ τὸ πουλοῦν εἰς τὰ παζάρια ἐδῶ καὶ εἰς τὰ τριγιρινὰ διὰ περισότερον κέρδος τους, καί, ἂν δὲν γένῃ τζαρὲς νὰ ξεπευθοῦν, θέλει ἔλθῃ κερὸς νὰ μὴν ἔχομεν νὰ τοὺς προφθάξωμεν· οὕτος κάμνουν καὶ τὸ κριθάρη. Καὶ μένω.

[17]88, Ἰουνίου 17.

Τῆς Εὐγενείας της ταπινὸς καὶ δοῦλος

Βλά[δος] Μεδελ.

Μπέϊ μου, μὴν μὲ ξεχνάς, στίλε με ῥαδ. διὰ τὰ 100 γρόσια καὶ ῥαβάση διὰ τὰ πρόβατα ὁποῦ ἔστιλα, καὶ τὸν τζομπάνον νὰ τοῦ δοθῇ δρόμον νὰ ἔλθῃ, ὅτι δὲν ἔχει ποῖος νὰ φιλάξῃ τὰ πρόβατα.

(V⁰:) Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι πρώην Μεγάλῳ Κλοτζάρι κυρίῳ Κονσταντίνῳ Μπερατόβ, προσκυνητῶς.

(Pecete ruptă.)

dicat cu tulburare asupra mea, cer pâne albă ca a Bucureştilor, s'au supărat şi caută tot pricini. Încă odată ţi-am scris dumitale să se facă un chip, cum aţi făcut la Câmpina, ca să se reducă tainurile agalelor cari n'au oameni, căci se face mare pagubă la zahereà, de vreme ce a treia parte lasă lucrul ; adecă zece steaguri ale agalelor n'au oaste deplină şi scot pânea şi o vând prin târguri aici şi prin prejur pentru mai marele câştig al lor, şi, dacă nu se află chip să fie reduse, o să vie vremea să nu avem cu ce să-i slujim; aşa fac şi cu orzul. Şi rămân

[17]88, Iunie 17.

Al dumitale supus şi rob

Vlad Medelnicerul

Stăpâne al mieu, nu mă uita, trimete-mi răvaş pentru cei 110 de groşi şi răvaş pentru oile ce am trimes şi ciobanului să i se dea drumul să vie, căci n'are cine păzi oile.

(V⁰:) Prea-nobilului dumisale fostul Mare Clucer, dumnealui Constantin Baratov, cu supunere.

CCLXIV.

1788, 17 Iunie.

Gheorghe Armaşul şi Alexe Armaşul către Clucerul Constantin Baratov, despre lipsa de orz pentru tainuri.

Τὴν Εὐγενείαν της ταπεινῶς προσκυνοῦμεν.

† Τὸ γράμμα της ἐλάβωμεν, καὶ διὰ τὰ τριακόσια πενῆντα κοιλλὰ κριθάρη ὁποῦ μᾶς ἦλθαν, ἐκ τῶν ὁποίων 114 κοιλὰ σᾶς ἐστάλθηκαν αὐτοῦ, εἰς Βαλένη, καὶ 50 κοιλὰ ἐστάλθηκαν εἰς Κίμπινα, καὶ τὰ 186 κοιλὰ ἐξεφορτόθησαν ἐδῶ εἰς Πλοέστι· ὅθεν μᾶς γράφει ἡ Εὐγενεία της νὰ τῆς προφθάξωμεν καὶ ἄλο κριθάρη τὸ ὀγλυγορώτερον. Μὲ τὸ νὰ δίδεται ἀπὸ τόσα κοιλλὰ τὴν ἡμέραν, καὶ ἡμᾶς μᾶς ἐφανέρωσεν ὁ μεδ. Λούπας ὅτι ἀπὸ 70 κοιλλὰ δίδει τὴν ἡμέραν ταῦνάτη, ὁποῦ, κατὰ τὴν σοῦμαν ὁποῦ ἔχωμεν, μόλις φθάνει δύο ἡμερὸν ταήνη, ἂς στοχασθῇ ληπὸν ἡ Εὐγενεία της ὅτι τὸ σεκλέτη ὁποῦ ἔχεται αὐτοῦ διὰ τὸ κριθάρι τὸ ἔχωμεν καὶ οἱμοῖς ἐδῶ, καὶ

Dumitale cu smerenie ne închinăm.

† Scrisoarea ta am luat-o şi [am aflat] pentru cele trei sute cincizeci de chile de orz care ni-au venit, din care 114 chile ţi s'au trimes aici, la Văleni, şi 50 de chile s'au trimes la Câmpina, şi cele 186 de chile s'au descărcat aici la Ploeşti; pentru care-mi scrii dumneata să-ţi procurăm şi alt orz cât mai iute. Dându-se atâtea chile pe zi, şi nouă ni-au spus Medelnicerul Lupa că din 70 de chile dă zilnic tainul, care, după suma ce avem, abia ţine două zile tainul, gândeşte-te însă dumneata că greutatea ce aveţi acolo pentru orz o avem şi noi aici, şi ce să fac cu frigul

τί νὰ κάμῃ ὁ κρίγιος τὸν παγωμένον, ἀποροῦμεν καὶ οἱμοῖς τί νὰ κάμωμεν, καὶ μένωμεν

[17]88, Ἰουνίου 17.

Τῆς Εὐγενείας της ταπηνοὶ δοῦλοι

Γεώργιος Ἀρμάσης,
Ἀλέξι Ἀρμάσης.

Διὰ τὸ κρηθάρι ὁποῦ σιντύχαμεν ὅτι εὑρίσκεται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐσίντυχα μὲ τὸν σίντροφόν μου ἄρχον Ἀρμάσης Ἀλέξις: μὲ ὁποσ[χέ]θει ὅτι θέλη περιπατήση καὶ ὅτι ποσότης εὕρει σᾶς φανερώνῃ.

(V⁰:) Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχωντι πρώην Μεγάλῳ Κλουτζιάρι, κυρίῳ, κυρίῳ Κωνσταντίνῳ Μπαρατόϐ, προσκυνητῶς.

(Pecete peste hârtie.)

şi îngheţul! nu ştim nici noi ce face, şi rămânem

[17]88, Iunie 17.

ai dumitale supuşi robi

Gheorghe Armaşul,
Alexe Armaşul.

Pentru orzul care am vorbit că se află aici şi acolo, am vorbit [şi] cu tovarăşul mieu dumnealui Armaşul Alexe: mi-a făgăduit că va cerceta şi ce câtimi va afla ţi-o va arăta.

(V⁰ :) Prea-nobilului boier fost Mare Clucer, dumnealui domnul Constantin Baratov, cu supunere.

CCLXV.

1788, 19 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o ciocnire cu Turci prădalnici.

Ὑψηλώτατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνω τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της, ὅτι ἐδιόρησεν ὁ ἄρχον Κουλουτζήαρης σαρασκέρης καὶ ὁ Χαζή-Ὀμέρ-ἀγὰς σαρασκέρης τὸν Μεϊμὲτ μπουλούκπαση διὰ κήρ-σερδάρη μαζὴ μὲ τὸν Γεόργι πολκόϐνικον διὰ νὰ πάγουν νὰ κατευάσουν τὸν ραγιὰ ἀπὸ πάνω μὲ τὸ αὐθεντικόν της γράμμα· οἱ ὁποῖοι εὐγήκαν ἔξω διὰ νὰ γυρίσουν τὰ χωρηά, ὁποῦ νὰ μὴν ἀφήσουν τοὺς ἀσκερλήδες διὰ νὰ πιράζουν τὸν ραγιά, καί, πηγενάμενοι εἰς ἕνα χωρίω ὀνόματι Τζήντα, καὶ εὑρήκαν ἐκεῖ μερικὰ νεφέρηα, τὰ ὁποῖα νεφέρια ἔκαμαν τὰ ἀνίατα: ἐπάϊσαν εἰς τοῦ ἄρχον Καμαράση τὸ σπήτι τοῦ Ἀποστολάκη, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Δημητράκη Τουρναϐίτη, καὶ τοῦ ἐτζάκισαν ἕνα σεντοῦκι, μήαν μπάτισκα καὶ ἕνα ραντισάνη. λοιπόν, πηγενάμενος ὁ Μεϊμὲτ πουλούκπασης διὰ νὰ τοὺς συντήχει, ἄρχησαν εὐθὺς καταπάνο τους νὰ τοὺς κτυποῦν· ϐλέποντας καὶ ὁ Μεϊμὲτ πουλούκπασης, καὶ ἄρχησαν καὶ αὐτουνοῦ τὰ νεφέριά του νὰ τοὺς κτιποῦν· ὁ ὁποῖος Μεϊμὲτ πουλούπασης ἦττον μὲ δεκ(ρ)ατρήα νεφέρια, ἐπειδὴ τὰ ἄλα νεφέρεια ἦττον ἀπὸ τὲς ἄλες μερειές, καί, κτηπόντας ἕνας ὑπὲρ τοῦ ἄλου, ἐλαϐόθηκαν ἀπὸ τοῦ Μεϊμὲτ πουλούκπαση τρία νεφέρεια καὶ ἕνα ἀπὸ τοῦ μπήμπαση καὶ τὸ ἕνα νεφέρει τοῦ κήρ-σερδάρει ἐσκοτώθηκαν ὁμοῦ, καὶ τὸ ἄλογον του ἐλαϐόθηκε, καὶ ἀπὸ ἐκεῖνους ἐσκοτώθηκαν, καὶ ἔπιασαν καὶ πέντε νεφέρεια καὶ τοὺς ἔχουν σφαλησμένους.

Prea-înălţate Doamne al nostru,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că a orânduit dumnealui Clucerul serascher şi Hagi-Omer aga serascherul pe Meimet bulucbaşa drept cârc-serdar împreună cu Gheorghe polcovnicul ca să meargă să coboare raiaua de sus cu scrisoarea Ta domnească; şi cari au mers afară ca să cerceteze satele, ca să nu lase pe ostaşii turci să încerce raiaua, şi, mergând la un sat anume Ţintea, şi au găsit acolo câţiva neferi, cari neferi au făcut cele rele: au mers la casa dumnealui Cămăraşului Apostolachi, fratele lui Dimitrachi Turnavitul, şi i-au luat o ladă, o *batişcă (sic)* şi o natişancă (?); apoi, mergând Meimet bulucbaşa ca să-i întâmpine, au început îndată asupra lor să-i lovească; văzând şi Meimet bulucbaşa, au început şi neferii lui să-i lovească: şi acel Meimet bulucbaşa era cu treisprezece neferi, căci ceilalţi neferi erau din alte părţi, şi, lovindu-se unii pe alţii, s'au rănit de Meimet bulucbaşa trei neferi şi unul de la bimbaşa şi un nefer al lui cârc-serdar încă s'au ucis, şi calul lui s'a luat, şi de la dânşii s'au ucis, şi au prins şi cinci neferi şi-i ţin închişi.

Καὶ ἐγράψαμεν καὶ εἰς τὸ Βαλένει, εἰς τοὺς σερασκέρηδες, τὸ πῶς ἀκολούθησε. Διὰ τοῦτο δὲν ἔληψα νὰ φανερόσω τοῦ Ὕψου της καὶ ὅτι εἶναι ἡ πανέκλαμπρος προσταγή της.

1788, Ἰουνίου 19.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψου της ὁ κατὰ πάντα δοῦλος

Νικήτας Ἡμπρεικτάρης.

Şi am scris şi la Văleni, la serascheri, cum a urmat. Pentru aceia n'am lipsit să o arăt Înălţimii Tale, şi ce va fi preastrălucita-Ţi poruncă.

1788, Iunie 19.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite întru toate rob.

Nichita Ibrictarul.

CCLXVI.

Gheorghe polcovnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre coborârea satelor din munte, sălbătăciile Turcilor de la Ploeşti şi Văleni, cari s'au luat la luptă şi cu dânsul. 1788, 19 Iunie.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνου τὸ θεοφρουρήτου Ὕψος της ὅτι ὁ ἄρχον Κλουτζιάρης σαρασκέρης καὶ ὁ Χατζή-Ὁμέρ-ἀγὰς σαρασκέρης ἀπὸ Βαλένει μὲ διόρησαν μὲ τὸν Μεχμὲτ πουλούπασι κάρ-σερδάρη διὰ νὰ πηγένο νὰ κατεβάσομεν τὰ χορία ὅπου εἶναι φευγάτη. Ἀμὰ τὴ ὄφελος, Αὐθέντα μου, σὰν τοὺς κατεβάζομε, καὶ τοὺς πηιάνον ἡ Τοῦρκη, καὶ τοὺς ξηγεμνῶνον, καὶ ἐνδροπιάζον καὶ τῆς γυνέκεις τους καὶ τὰ κουρήτζια τους ἡ Τοῦρκη ὅπου φεύγουν ἀπὸ Πλοέστη καὶ ἀπὸ Βαλένει καὶ περπατοῦν ἀπὸ χωρὶὸ σὲ χορὶὸ καὶ κάμνουν τὰ ἀνίατα; Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα, ἐχτὲς ἐπάϊσαν καμιὰν τριανταριὰ Τοῦρκη εἰς ἕνα χοριὸ ὀνομαζώμενο Τζήντια, καὶ ἀνέβεικαν εἰς τὸ σπήτη τοῦ Καμαράση τοῦ Ἀποστολάκη Τουρναβείτη, καὶ ἴδραν ἕνα σηνδοῦκη, καὶ τὸ ἐτζάκησαν, καὶ πῆραν ὅτι εἶταν μέσα, καὶ μίαν ποῦτη καὶ τὴν κομάτιασαν· ἐκείνησαν καὶ ἐκατέβηκαν εἰς τὰ ἀμπέλια, καὶ ὅσης πήμνειτζες καὶ ἂν ὁρῆκαν σφ[α]λησμένες, ταῖς ἐτζάκησαν, καὶ πεῖραν ὅτι καὶ ἂν εὑρήκαν τὸν Βλαχόν, καὶ ἔπειασαν ἕνα κορῆτζη καὶ τὸ ἐνδρόπιασαν ὅλοι, καὶ τῶραν κηντηνέβη νὰ ἀποθάνι τὸ κορήτζη. Ὑψηλότατέ μη Αὐθέντα, περνῶντας καὶ ἡμὶς ἀπὸ τὸ χοριό, ἔτρεξαν ἡ Βλάχη κλέοντας ὁπρός μας καὶ λέγοντας „ἀπὸ τὰ ἐχτὲς κάθοντε καμία τρειανδαριὰ Τοῦρκη ἐδῶ εἰς τὰ ἀνμπέλια, καὶ μᾶς ἀφάνισαν". Πηγένοντας καὶ ἐμὶς διὰ νὰ κητάξομε τῆ ἄνθρωποι εἶναι, καί, ὅτι πήγαμεν κοντά τους, πρηχοῦ νὰ τοὺς ῥοτήσομε, ἐσήκοσαν τὰ τουπέκιά τους καὶ ἀρχήνεισαν διὰ νὰ μᾶς χθηποῦν, καὶ ἐχθηπήσαν πέντε ἄνθροποι καὶ ἕνα ἄλογον, ἡ δὲ ὁ ἕνας ἄνθρωπος ἀπόθανε, ἡ μὲν ἡ τέσσαρες ζοῦν: ἡ τρῆς τοῦ Μεχμὲτ πουλούπασι καὶ ἕνας δηκός μου καὶ ἕνας τοῦ

Prea înălţate Doamne al nostru,

† Cu supunere arăt de Dumnezeu păzitei Tale Înălţimi că dumnealui Clucerul serascher şi Hagi-Omer-Aga serascherul de la Văleni m'au orânduit cu Mehmet bulucbaşa cârc-serdar ca să merg să coborâm satele ce erau fugare. Dar ce folos, Doamne al mieu, că-i coborâm, şi-i prind Turcii, şi-i desbracă, şi necinstesc şi femeile lor şi copilele lor Turcii ce fug de la Ploeşti şi de la Văleni şi rătăcesc din sat în sat şi fac rele? Prea-înălţate Doamne al nostru, ieri au mers cam treizeci de Turci la un sat anume Ţintea, şi s'au dus la casa Cămăraşului Apostolachi Turnavitul, şi au găsit o ladă, şi au luat-o, şi au luat ce era în ea, şi o bute şi au sfărâmat-o; au plecat şi s'au coborât la vii şi câte pivniţi au găsit lăcătuite, le-au stricat, şi au luat ce au găsit de-ale Românilor, şi au prins şi o copilă şi au necinstit-o toţi, şi acum se stă să moară copila. Prea-înălţate Doamne al mieu, mergând şi noi din sat, au venit Românii plângând înaintea noastră şi spuind „că de ieri stau vre-o treizeci de Turci aici în vii şi ne-au prăpădit". Mergând şi noi ca să căutăm ce oameni sânt, şi, când am venit lângă ei, înainte de a-i întreba, au scos puştile lor şi au început a ne lovi, şi s'au rănit cinci oameni şi un cal, şi un om a murit, cei patru trăiesc: cei trei ai lui Mehmet bulucbaşa şi unul al mieu şi unul al lui bimbaşa, căci ni dăduse zece neferi

μπήνπασι, ἐπηδείτης μᾶς ἔχη δώση δέκα νεφέρια μαζή μας ὁ ἄρχον μπήνπασις, καὶ ἐπιάσαμεν πέντε ὀνομάτη Τοῦρκη ζουντανεί, καὶ τοὺς πείραμε τὰ ἅρματά τους, καὶ τοὺς ἐφέραμεν εἰς τοῦ μπήνπασι καὶ τοὺς ἐσφαλίσαμε. Ἐπειδὴ εἶταν ἀπὸ Βαλένι, ἐστήλαμε γράμμα εἰς τὸ Χατζή-Ὁμέρ-ἀγά, καὶ μᾶς ἔστηλε γράμμα ὅτι δήχος νὰ ἔχουν δηκόν του τεσκερὲ δὲν εἶναι ἀσκέρη δηκό του, καὶ ὥποιον καὶ ἂν πιάσουν, ὅτι θέλουν ἂς τὸν κάμουν. Ὑψηλότατέ μη Αὐθέντα, παρακαλοῦμε τὸ Ὕψος της ὅτι νὰ μᾶς σταλθῇ καμία προσταγὴ αὐτουνοὺς τοὺς φευγάτους ὅπου περπατοῦν μπηλοῦκια-μπηλοῦκια ἀπὸ ἤκοσι καὶ ἀπὸ τριάντα καὶ ξηγημνώνουν τὰ χοριά, καὶ παρακαλοῦμε τὸ Ὕψος της διὰ ἐκείνους ὁποῦ ἐναντιόνοντε νὰ ἔχομε τὴν ἄδιαν διὰ νὰ τοὺς χθημποῦμεν καὶ ἡμῆς. Καὶ ὅτι εἶναι ἡ προστατγεῖ της.

1788, Ἰουννίου 19.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψος της ἐλάχιστος δοῦλος

Γεώργιος Πολκόβνικος.

cu noi dumnealui bimbaşa şi am prins cinci cu numele Turci, vii, şi li-am luat armele, şi i-am dus la bimbaşa şi i-a închis. De oare ce erau de la Văleni, am trimes scrisoare la Hagì-Omer-aga, şi ni-a trimes scrisoare că fără să aibă teşcherea de la el nu sânt ostaşi ai lui, şi pe care-l prind, să facă orice vreau cu el. Prea-înălţate Doamne, rugăm pe Înălţimea Ta să ni se trimeată vre-o poruncă privitor la acei fugari cari străbat buluc-buluc câte douăzeci şi treizeci şi despoaie satele, şi rugăm pe Înălţimea Ta ca pe aceia ce se împotrivesc să avem voie a-i lovi şi noi. Şi ce e porunca Ta.

1788, Iunie 19.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Gheorghe Polcovnicul.

CCLXVII.

1788, 26 Iunie. Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciunile Turcilor sosiţi şi nevoia de zahereà.

Ὑψυλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῶ Ὕψος της ὅτι, ἐρχόμενος ἐδὸ ὁ Παυγουδιζοωλούς, τὴν πρότην βραδιὰ ὁποῦ ἔφθασαι ἐδῶ μὲ τὸ ἀσκέρη του, ἔκαμαν τὰ ἀνίατα· μὲ ζητοῦν ἰέμη τέσερες ὠκάδες ῥήζη, βούτερω καὶ μέλη, διὼ ὁπήο δὲν εἶναι προσταγῆς παρὰ τοῦ Ὕψος της νὰ τοὺς δίδομεν ταήνη αὐτὰ ὁποῦ ζητοῦν, καί, ἀνίσως δὲν τοὺς δόσουν αὐτά, δὲν θέλουν σταθῆ εἰς Κήμπηνα. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ τὸ Ὕψος της νὰ λπηθεῖ τὸν δοῦλο της, ὁποῦ νὰ τοὺς στήλεται ζαχερὲν ἀρκετόν, διατί, ἀνήσως καὶ δὲν ἔρθη ζαερές, ἤμε χαμένος, ἐπειδὴ δὲν εἶναι μήται εἰς Πλοέστι ζαερές, διὰ νὰ σταλθῇ καὶ ἐδῶ, καὶ οὖται κἂν δίο ἡμερὸν ζαερὲν δὲν ἔχομεν ἐδῶ εἰς Κήμπηνα, καθῶς θέλει σᾶς τὸ φανερώσει καὶ ἐκ στόματος ὁ δοῦλος της, ποστελνίτζελος μεϊμανδάρης, καὶ νὰ μὲ σταλθῇ ὁ ζαερὲς ἤσηα ἐδῶ εἰς Κήμπηνα, ἐπιδεὶ ἀληκοτήζεται εἰς Πλοέστει καὶ δὲν μὲ τὸν στέλουν, ἐπειδὶ ἔχουν σκοπὼ ὅλλοι ἡ ἀσκερλίδες ὁποῦ εἶναι Πλοέστη διὰ νὰ ἔλθουν ἀπ' ἐδῶ, νὰ κάμουν ἰουρούση. Διὰ τοῦτο, ὑψυλότατέ μου Αὐθέντα, νὰ σταλθεῖ ἀμέσως ὁ ζαερές, διὰ

Prea înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere aduc Înălţimii Tale că, venind aici Pavgudizo-oglu, îndată ce a sosit aici cu oastea sa, au făcut lucruri rele: îmi cer patru poveri de ocale orez, unt şi miere, pentru care nu e poruncă de la Înălţimea Ta să li dăm tain acelea ce le cer, şi, dacă nu li se dau cumva acestea, nu vreau să steie la Câmpina. De aceia rog pe Înălţimea Ta să-ţi fie milă de robul Tău, ca să li se trimeată zahereà destulă, de oare ce, dacă, poate, nu e zahereà, sânt pierdut, căci nu e nici la Ploeşti zahereà ca să se trimeată şi aici, şi nici pe două zile n'avem zahereà aici, la Câmpina, cum îţi va spune şi din gură robul Tău, postelnicelul mehmendar, şi să mi se trimeată zahereaua de-a dreptul la Câmpina, căci se opreşte la Ploeşti şi nu mi-o trimete, căci au de scop toţi ostaşii turci cari sânt la Ploeşti să vie de aici să facă iuruş. De aceia, prea-Înălţate Doamne al mieu, să se trimeată nemijlocit zahereaua, ca să nu aibă vre-o lipsă robul Tău

νὰ μὴν κάμοι ὁ δοῦλος της κανένα κουσούρι. Διὰ τοῦτο δὲν ἔλειψα νὰ φανερόσω τὸ Ὕψος της, καὶ ὅτι εἶναι πανέκλαμπρος προσταγή της.

1788, Ἰουνίου 26.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψος της ὁ καταπάντα δοῦλος της

Νικήτας Ἡμπρικτάρης.

Pentru aceasta n'am lipsit s'o arăt Înălţimii Tale, şi ce va fi prea strălucita-Ţi poruncă.

1788, Iunie 26.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu întru toate rob

Nichita Ibrictarul.

CCLXVIII.

Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a se trimete provisii Turcilor veniţi la Câmpina. 1788, 27 Iunie.

Ὑψηλώτατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνω τὸ θεοφρουρείτο Ὕψει της ὅτι ἕως τὴν σήμερον τὸ ἀσκέρει μας τὸ ἐτζηβερδήσαμεν πολλὰ καλά, ἐρχώμενος ὅμως ὁ Μπαγκουτούς-ὀγλούς, μᾶς κάμνει πολὺν σεκλέτι διὰ ζαχαιρέ, μᾶς γυρεύει πρὸς τέσαρες ὀκάδες καὶ ἑκατὼ δράμια τὸ κρηθάρι μὲ τὸ ζήει, ψωμὴ ἄσπρω καὶ πρόβατα παχά, βούτηρον καὶ ῥήζει, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι διορισμένα παρὰ τοῦ Ὕψους της. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ, ὑψηλότα[τέ] μοι Αὐθέντα, ὁποῦ νὰ εὐσπλαχνιστεῖ τὸν δοῦλον της καὶ νὰ τοὺς σταλθῇ ζαχαιρὲς ἀρκετῶς ἐδὼ εἰς Κίμπηνα, εἶσα ὁποῦ νὰ ἠμπορέσει ὁ δοῦλος της νὰ τζηβηρδίσει τὸ ἀσκέρι, διὰ νὰ μὴν γένει κανένα κουσούρι καὶ πέσει ὁ δοῦλος της εἰς ὀργήν, ἐπειδὴ λέγει ὁ Μπαγκουτούς-ὀγλοὺς ὅτι, ἐὰν ἀνίσως καὶ δὲν τοῦ δήδειται ἔτζι τὸ γεμεκλείκη του, δὲν κάθεται μήαν ὥρα, ἐπειδὴ λέγει ὅτι „ἐμεῖς ἕνα μπαρὰ δὲν μπέρνομεν, μόνον διὰ ἕνα γεμεκλείκη“, λοιπὸν τὸ ζητοῦμεν καθὼς ἀνωτέρω φανερόνωμεν. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ, Αὐθέντα [μου], ἀμέσως νὰ μὲ σταλθῇ ζαχαιρὲς εἶσα εἰς Κήμπινα, ὁμοῦ καὶ πρόβατα, ἐπειδὴ τὰ πρόβατά μας ἐτελείωσαν καὶ ἀγελάδες δὲν θέλουν νὰ σφάξουν. Διὰ τοῦτο δὲν ἔλειψα νὰ φανερόσω τὸ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, καὶ ὅτι εἶναι ἡ πανέκλαμπρος προσταγή της.

1788, Ἰουνίου 27.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψου της ὁ κατὰ πάντα δοῦλος

Νικήτας Ἡμπρηκτάρης.

Prea-înălţate Doamne al nostru,

† Cu supunere arăt de Dumnezeu păzitei Tale Înălţimi că până azi oastea noastră turcească a învârtit multe lucruri bune, dar, venind Bangudùz-oglu, ni face mare năcaz pentru zahereà, ni cere câte patru ocă şi o sută de dramuri orzul cu cântar, pâne albă şi oi grase, unt şi orez, care nu sânt orânduite de Înălţimea Ta. Pentru aceia rog, prea-înălţate Doamne, să te milostiveşti de robul Tău şi să ni trimeţi zahereà destulă aici la Câmpina de-a dreptul, ca să poată mulţămi robul Tău oastea, ca să nu se facă vre-o lipsă şi să cadă robul Tău la urgie, căci spune Bangudùz-oglu că, dacă poate nu i se dă cuiva astfel hrana lui, nu stă niciun ceas, de oare ce zice că „noi nu luăm nicio para, numai pentru o hrană“; deci o cerem cum arătăm mai sus. Pentru aceia rog, Doamne al mieu, ca nemijlocit să mi se trimeată zahereà de-a dreptul la Câmpina, precum şi oi, căci oile noastre s'au isprăvit şi ei nu vreau să taie vaci. Pentru aceasta n'am lipsit a o arăta Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, şi ce va fi porunca Ta strălucită.

1788, Iunie 27.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu întru toate rob.

Nichita Ibrictarul.

CCLXIX.

Nichita Ibrictarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre banii pentru provisii. 1788, 28 Iunie.

Ὑψηλώτατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνω τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ὅτι ἔλαβον τὰ σταλθέντα γρόσια 2.000 διὰ νὰ ἀγωράζω τὸν ὅσον ζαχαιρὲ πε-

Prea-înălţate Doamne al nostru,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că am primit cei 2.000 de groşi trimeşi ca să cumpăr câtă zahereà

ρισεύσι παρὰ τοὺς ἀσκερλήδες μας, τὸ ὁποῖον θέλω ἀκολουθήσει ὡς καθὼς προστάζομαι παρὰ τοῦ Ὕψους της· τὸ ὁποῖον, Αὐθέντα μου, ἔγειναι πολλὰ καλὰ ἐπειδήτης, καὶ ἐσκορπήζουντον ὁ ζαχαιρές, πουλόντες τον εἰς τὰ χωρεία, καὶ ἡμεῖς ἐτραβούσαμεν μεγάλον σεκλέτι.

1788, Ἰουνίου 28.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὕψους της ὁ κατὰ πάντα δοῦλος

Νικήτας Ἡμπρικτάρης.

prisoseşte de la ostaşii noştri turci, ceia ce voiu urma cum mi se porunceşte de Înălţimea Ta; lucru care, Doamne al mieu, a fost foarte potrivit, şi se împrăştiase zahereaua, vânzând-o la sate, şi noi trăgeam mare năcaz.

1788, Iunie 28.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu întru toate rob

Nichita Ibrictarul.

CCLXX.

1788, 28 Iunie. Iordachi Armaşul şi Alexe Armaşul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea prietenului domnesc Alì-Paşa la Ploeşti, nevoile cu Turcii şi bivolii lui Dinu Cantacuzino cel fugit în „Nemţia“.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα.

† Δουλικῶς ἀναφαίρομε τὸ Ὕψει της ὅτι σήμερον εὔθασεν ἐδῶ εἰς Πλοέστι ὁ ἐνδοξότατος φύλω σας Ἀλί-πασάς, ὁμοῦ καὶ μὲ τὸν ὀρδοῦ-ἀγασὶ καὶ μὲ ὅλα τὰ μπαϊράκια, καὶ κατὰ τὸ ἀσκέρι ὁποῦ εἴλθεν τζαρὲς δὲν ἐστάθη νὰ τοὺς προφθάσουμε κόσες καὶ ἀμάξηα, μὲ ὅλων ὁποῦ εἰ δοῦλη σας, ἀπὸ τὴν πολήν μας χαράν, βλέποντες ὁποῦ μᾶς εἴλθεν ἀσκέρι ντίντζικο καὶ παστρηκό, ἐβάλαμεν κάθε μας ἐπιμέλειαν καὶ τζάχτι διὰ νὰ τοὺς τὰ προφθάσουμε· δὲν ἠμπορέσαμαι ὅμος, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔμειναν εἰς τὰ χορήα τοῦ καδιληκίου μας μήτε ἀμάξηα, μήτε κόσες, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἐπῆραν προτήτερα καὶ ἄλει ὁποῦ εἴτον ἐδῶ καὶ εἰς Κίμπινα. Καὶ παρακαλοῦμαι τὸ Ὕψη της τὸ ὀγληγωρότερον νὰ μᾶς προφθάσεται καμία 200 κόσες καὶ 200 ἀμάξηα ἀπὸ ἄλο καδιλήκει, διὰ νὰ ἠμπορέσομε νὰ κάμομε ἰντarén, χωρὶς νὰ ἀκολουθήσει κανένα κουσοῦρι, ἐπειδή, ὡς ἄνοθεν δολοπηοῦμεν τὸ Ὕψη της ὅτι ἀπὸ αὐτὸ τὸ καδιλίκει δὲν εἶναι τζαρὲς τὸ νὰ τὰ προφθάσουμε. Ὁμήος παρακαλοῦμαι νὰ μᾶς σταλθοῦν καὶ ἄλα 1.500 ἢ καὶ περησότερα, ἀπὸ τὰ ὁπῆα ἔχουμαι νὰ δόσουμε τὰ 360 τὸν Σελήμ-ἀγά, μὲ τὸ νὰ ἐπαραστάθικε ἐπροχθὲς μόνος του, ὅταν δὲν εἴχαμε κριθάρι, καὶ ἀγόρασε 60 κυλὰ πρὸς 6 γρόσια ἀπὸ τοὺς ἀγάδες μπαϊρακτάριδες καὶ σακάδες, ὅπου καὶ ἂν ἠμπόρεσε, καὶ δὲν ἄφυσε νὰ δαγιλτιστὶ καὶ τὸ ἀσκέρι, τὰ δὲ 400 γρόσια ἔχουμε νὰ τὰ δόσουμε τὸν Χατζὶ-Τουρνατζί, μὲ τὸ νὰ ἐδανιστήκαμε παρὰ τῆς Τιμιότης του καὶ ἀπογεμίσαμε τὸν ἐχθεσινὸν μαντέν, ἐπιδεῖ τὰ 1.500 γρόσια ὁποῦ μᾶς ἐστάλθησαν

Prea-înălţate Doamne al nostru,

† Cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale că azi a sosit aici în Ploeşti prea-strălucitul Tău prieten Alì-Paşa, împreună şi cu aga Ordiei şi cu toate steagurile, şi la oastea turcească ce a venit, n'a fost chip să li găsim cocii şi căruţe, cu toate că robii Tăi, de multă bucurie, văzând că ni-a venit oaste turcească tânără şi curată, ni-am cheltuit toată grija şi osteneala ca să li le găsim; dar n'am putut, căci n'au rămas în satele judeţului nostru nici căruţe, nici cocii, de oare ce le-au şi luat mai înainte şi alţii ce-au fost aici şi la Câmpina. Şi rog pe Înălţimea Ta să ni capeţi cât mai iute 200 de cocii şi 200 de căruţi din alt judeţ, ca să putem face rânduiala, fără a urma vre-un cusur, căci, cum o arătăm mai sus Înălţimii Tale, din acest judeţ nu e chip să le căpătăm. De asemenea mă rog să ni se trimeată şi alte 1.500 sau şi mai multe, din care avem a da cele 360 lui Selim-aga, de oare ce s'a înfăţişat numai el, când n'aveam orz, şi a cumpărat 60 de chile câte 6 lei de la agalele bairactari şi sacale, unde a putut, şi n'a lăsat să se împrăştie şi oastea turcească, iar cei 400 de lei avem a-i da lui Hagì-Turnagì, ca unul care i-a împrumutat de la Cinstea Sa şi am îndeplinit afacerea de ieri, de oare ce şi cei 1.500 de lei ce ni s'au trimes n'au ajuns, fiindcă face afacerea 1.900 de lei,

δὲν εὕθασαν, μὲ τὸ νὰ κόφτι ὁ μαντὲς 1.900 γρόσια, τὰ δὲ ἐναπολειφθέν[τα] νὰ τὰ ἔχουμαι εἰς τὸ χέρι, σερμεγέν, ἐπιδεῖ καὶ τὰ μπαϊράκια ὁποῦ εἶλθαν σήμερον κάμνουν καὶ αὐτὰ μαντὲν καὶ τὰ ζητοῦν πεσίνι, καί, ἂν εὑρεθῇ εὔλογων παρὰ τὸ Ὕψη της, καλῶ ἦτον νὰ σταλθῇ ἕνας ἄνθρωπό[ς] σας μὲ ἄσπρα, ὁποῦ νὰ ἔχει νὰ πληρόνι αὐτὸς τὸν μαντὲν ὁποῦ γίνεται, καὶ ἔτζι ἠμπορῆ νὰ μὴν ἠποπτέβεται καὶ τὸ Ὕψη της πρὸς τοὺς δοῦλου σας, καὶ νὰ ἠμποροῦμε νὰ κιτάζουμε καὶ ταῖς ἄλαις ταῖς δουληαῖς ἐν εὐκολήα, λήποντας αὐτὸς ὁ γαϊλὲς τοῦ μαντὲ ἀπὸ πάνου μας.

Πρὸς τούτοις θέλει ὑξέβρη τὸ Ὕψη της ὅτι ἐδῶ, εἰς τὸ καδιλήκει μας, εἰς χωρῆον Κοκορέστι, ἐβρύσκονται 30 βουβάλια, μικρὰ καὶ μεγάλα, τὰ ὁποῖα εἶναι τοῦ Δήνουλου Κατακουζινοῦ ὁποῦ ἔφυγεν εἰς Νεμτζήαν, καὶ αὐτὰ τὰ βουβάλια εἶναι ἀφημένα εἰς τὸ ῥηθὲν χορήω παρὰ τοῦ Μουσταφᾶ καπετάνου Κριτικοῦ, καί, μανθάνοντάς το εἰ δούλη σας, δὲν ἐλίψαμε τὸ νὰ σᾶς τὸ φανερόσομε, ζητόντας πανέκλαμπρόν σας προσταγὴν τὴ νὰ κάμομε: νὰ τὰ στήλουμαι εἰς Βουκουρέστι ἢ νὰ τὰ ἀφύσουμε ἐκεῖ· ὅθεν στοχαζόμεθα ὅτι καλῶ ἦτον τὸ νὰ τὰ στήλομαι, διὰ τὴ ἐδῶ ἠμποροῦναι νὰ χαθοῦν, καὶ ὅτι εἶναι ἡ προσταγή σας.

1788, Ἰουνίου 28.

Τῆς Ὑμεταίρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχηστει δοῦλοι

Γεωργάκις Ἀρμάσης,
Ἀλέξης Ἀρμάσης.

iar ce a rămas să le am la mână, de reservă, dat fiind că şi steagurile ce au venit acum fac şi ele o afacere, şi cer peşin, şi, dacă s'ar găsi potrivit de Înălţimea Ta, ar fi bine să se trimeată un om al Tău cu banii, care să aibă a plăti însuşi treaba ce se face, şi astfel poate să nu bănuiască Înălţimea Ta pe robul Tău, şi să putem îngriji şi celelalte slujbe ale Tale cu înlesnire, lăsând de asupra noastră acestă grijă a afacerii.

Pe lângă acestea vei afla Înălţimea Ta că aici, în judeţul nostru, în satul Cocorăşti, se află 30 de bivoli, mici şi mari, cari sânt ai Dinului Cantacuzino care a fugit în Nemţia, şi acei bivoli sânt lăsaţi în zisul sat de Mustafà căpitanul din Creta, şi, aflând aceasta robii Tăi, n'am lipsit să Ţi-o înfăţişăm, cerând prea-luminata-Ţi poruncă despre ce să facem: să-i trimetem la Bucureşti ori să-i lăsăm acolo; pentru care mă gândesc că ar fi bine să-i trimetem, căci aici poate să se piardă, şi ce va fi porunca Ta.

1788, Iunie 28.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi

Iordachi Armaşul,
Alexe Armaşul.

CCLXXI.

Ştefan, al treilea postelnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre felul cum se procură zahereaua de el şi de alţii, cari-l pârăsc. 1788, 6 Iulie.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα.

† Μετὰ τὴν δουλεικὴν καὶ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν, ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἔλαβον ὑψηλὴν προσταγήν της διὰ τὸ ντερῆ, καὶ θέλει ἀκολουθήσω κατὰ τὴν ὑψηλὴν προσταγήν της· πρὸς τούτοις, διὰ τὰ σαμάρια, κάθε ἡμέραν γίνονται· ἐψὲς ἔστειλλον εἴκοσι, καὶ ἕως τὸ Σάββατον στέλλω ἄλλα εἴκοσι, ἐπειδὴ καὶ μόνον εἰς τὸ Σιστῶβι γίνονται· καὶ τὰ ἀπὸ Τούρναβον δὲν ἔρχονται. Καὶ ἀνέφερον ταπεινῶς τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της διὰ νὰ προστάξῃ πόσα ἔχουν νὰ γίνουν. Ἕτερον, ὑψηλώτατέ μοι, προστάζει διὰ τὸ σιτάρι ὁποῦ ἐστείλλαμεν εἰς Κραγιόβαν, πῶς εἶναι τζουρούτικον, καὶ οὔτε ζημώνεται, οὔτε τρώγεται· ἡμεῖς τὸν ὅσον ζαερὲ ἐφονείσαμεν,

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După supusa şi până la pământ închinare, cu smerenie aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că am primit înalta-Ţi poruncă pentru piele, şi va urma după înalta-Ţi poruncă; pe lângă acestea, pentru şele, zilnic se fac; ieri s'au trimes douăzeci, şi până Sâmbătă trimet alte douăzeci, căci numai la Siştov se fac; şi cele de la Târnova nu vin. Şi am adus smerit înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, ca să orânduieşti câte au a se face. De altfel, prea-înălţate al mieu, orânduieşte pentru grâul ce l-am trimes la Craiova, că e stricat, şi nici nu se strică; nici nu se mănâncă; noi câtă za-

εἶναι ὅλος καλός, καὶ ἐδῶ εἰς Σιστῶβι εἶναι ἀγάδες καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὁποῦ ἐφονίσαμεν εἶναι γνωστόν, καὶ ἂς προστάξῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, καὶ ἂς ἐξετάσῃ ἀνίσως καὶ ἐπήραμεν τελείως ἀχαμνὸν ζαερέ· εἰδέ, ὑψηλώτατέ μοι, διὰ τὸν ζαερὲ τὸν ἀχαμνὸν ὁποῦ προστάζει τὸ Ὕψος της, ἐρχόμενος ὁ Ἰμπραήμπασᾶς εἰς Κραγιόβαν, ἐκατέβη ὁ Ἀρμάσης Ἐσκῆ-Σταμπολῆς κάτω εἰς Ἰστλάζι, καὶ ἐπῆγεν εἰς Νικόπολιν, καὶ ὅσος τζουρούτικος ζαερὲς εὑρίσκοντο εἰς Νικόπολιν, ὅλον τὸν ἐπῆρεν, ὁμοίως ἐπῆρεν καὶ ὅσον γιουλάφι ηὗρεν εἰς τόπον κριθαρίου· περνῶντας δὲ ἐγὼ ἀπὸ ἐκεῖ, ἦτον καὶ ἕνας Ἀλέκος, καὶ αὐτὸς ἀρμενογύρισμα καὶ ἀγόραζεν ἀλεῦρι τεσσάρων χρονῶν, ὁποῦ ἐπῆγεν τὸ σιτάρι ὁ νικοκήρης εἰς Βιντήνη καὶ δὲν τὸ ἐπούλησεν, καὶ τὸ ἔκαμεν ἀλεῦρι, καὶ τὸ ἔδωσεν αὐτὸν τὸν Ἀλέκο. Ἐγώ, ὄντας ἐκεῖ, εἶπον: δὲν φοβοῦνται τὸν Θεὸν νὰ φονήζουν τέτοιους ἀχαμνοὺς ζαερέδες; ἐγὼ θέλει τὸ ἀναφέρω πρὸ τὸν ὑψηλότατον Αὐθέντη. Καί, πηγαινάμενος ὁ Ἀλέκος εἰς Νικόπολιν, εἶπεν τόσα καὶ τόσα διὰ τὸν δοῦλον της, ὁμοίως ὁ Ἀρμάσης εἰς Κραγιόβαν, μάλιστα μοῦ τὸ ἔγραψαν καὶ ἀπὸ Νικόπολιν, καὶ ἰδοὺ τῆς περικλείω καὶ τὸν ἴδιον ντεσκερέ. Ἐγὼ πάλιν μὲ ὅλον τοῦτο δὲν ἠθέλησα νὰ τὸ ἀναφέρω πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, διὰ νὰ μὴν πέσω εἰς τὸ γνωμικὸν ὁποῦ λέγει: „προδωσίαν μὲν φιλῶ, προδώτην δὲ οὐ φιλῶ“, πλὴν τώρα, ὁποῦ προστάζει τὸ Ὕψος της πῶς ἐφονίσαμεν σάπιον ζαερέ, τώρα τῆς τὸ ἀναναφέρω ταπεινῶς. Ὁ δοῦλος της δουλεύει τὸν Ἀφθέντη του καθαρά, χωρὶς καμνέναν δόλον, καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν πορπατῶ διὰ νὰ τελειώνω τὰς ὑψηλὰς προσταγὰς τοῦ Ἀφθέντου μου. Ὁ δοῦλος της δὲν στέλλει ἄλογον τοῦ Σελίμ-πασᾶ, ὡσὰν τὸν Ἐσκῆ-Σταμπολὶ Ἀρμάση, ἤ, ὡσὰν τὸν Ἀλέκο, νὰ πηγαίνῃ εἰς Νικόπολιν νὰ λέγῃ ὡσὰν δὲν τοῦ δίδουν χέρι· ὁ δοῦλος της οὔτε κανέναν θέλει νὰ ἰξεύρῃ, οὔτε κανενὸς κάμνει μινέτι, μόνον εἶναι ὅλος δι' ὅλου δεδομένος νὰ ἐπιτελῇ τὰς ὑψηλὰς προσταγάς της, ὡσὰν ὁποῦ εἶναι πιστὸς δοῦλος της παλαιῶθεν, καὶ ὄχι τραϊτούρος ὡσὰν τὰ ἀρμενογυρίσματα· καὶ ἂς ἐξετάσῃ τὸ Ὕψος της τὸ τί λογῆς δουλεύω. Σήμερον ἐλάβομεν νέας χαροποιὰς ἀγγελίας, καὶ θέλει ἀπεράσω τώρα εἰς Σιστώβι διὰ νὰ τὰς κυρήξω. Καὶ ἦτοι εἶναι τὸ ἄπειρον ἔλεός της.

1788, Ἰουλίου 6.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος
Στέφανος γ΄ Ποστέλνικος.

hereà am cumpărat, e toată bună, şi aici la Sistov sânt agale, şi de aici, de unde au cumpărat e ştiut, şi să poruncească Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, şi să cerceteze, poate că am luat zahereà netrebnică; iar, prea-înălţate al mieu, pentru zahereaua cea netrebnică pe care o orânduieşti Înălţimea Ta, viind Ibrahim-Paşa la Craiova, s'a coborât Armaşul Eschi-Stambolì la Islaz, şi a mers la Nicopol, şi câtă zahereà stricată s'a găsit la Nicopol, toată a luat-o, de asemenea a luat şi cât ovăs a găsit în loc de orz; iar, eu plecând de acolo, era şi un Alecu, şi el fost Armean, şi a cumpărat făină de patru ani, pe care a adus-o ca grâu proprietarul la Vidin şi n'a vândut-o, şi a făcut-o făină, şi a vândut-o acelui Alecu. Eu, fiind acolo, am spus: nu se tem de Dumnezeu cumpărând astfel de netrebnice zaherele? eu o voiu aduce înaintea preaînălţatului Domn. Şi, mergând Alecu la Nicopol, a spus atâtea şi atâtea pentru robul Tău, de asemenea Armaşul la Craiova, mai ales mi-au scris aceasta şi de la Nicopol, şi iată Îţi închid aici şi însăşi teşchereaua. Eu iarăşi cu toate acestea n'am vrut s'o aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, ca să nu cad în zicala care spune: „îmi place trădarea, dar nu-mi place trădătorul“, ci acum, când îmi orânduieşti Înălţimea Ta cum că am cumpărat zahereà stricată, acuma Ţi-o aduc înainte cu smerenie. Robul Tău îşi slujeşte Domnul curat, fără vre-o înşelăciune, şi noapte şi zi tot umblu ca să îndeplinesc înaltele porunci ale Domnului mieu. Robul Tău nu trimete calul lui Selim-Paşa, ca Armaşul Eschì-Stambolì, sau, ca Alecu, să merg la Nicopol să spun că nu-i dă mâna; robul Tău nu vrea să ştie de nimeni şi nu se teme de nimeni, ci e numai cu totul lui tot dedat să îndeplinească înaltele Tale porunci, ca unul ce este credincios rob al Tău de de mult, şi nu trădător ca renegaţii Armeni; şi să cauţi Înălţimea Ta cum slujesc eu. Azi am primit noi veşti îmbucurătoare, şi voiu trece azi la Sistov ca să le vestesc. Şi va fi nemăsurata-Ţi milă.

1788, Iulie 6.

Al Înălţimii Tale
supus şi prea-mic rob
Ştefan al treilea Postelnic.

(Pe o foiță osebită, scrisoare de necărturar.

Προσκυνό.

Ἄρχων Ποστέλνιτζε, ἤξευρε ὅτι σὲ κατατρέχι ὁ Ἀλέκος ζαχιρετζὶς ἀρμενογίρισμα διὰ τῶν ζαχερὲ τὸ σιτάρι ὁποῦ στίλετε στὶν Κραγιόβα, καὶ ὁλιμερινός, ὅμος μὲ τὸν πίμασιν, προσκυνό. Δοῦλος της

Γνοστός.

Mă închin.

Dumneata Postelnice, află că mă prigonește Alecu zaheregiul, renegatul armean, pentru zahereaua de grâu ce trimeți la Craiova, și toată ziua, împreună și cu bimbașa, mă închin. Robul Tău.

Cel știut.

CCLXXII.

Ismail-aga Belinașoglu, bimbașa, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, pentru pretinsa zahereà stricată. 1788, 6 Iulie.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μοι, ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι προστάζει τὸ Ὕψος της διὰ νὰ στείλλω γενικὸν λογαριασμόν. Ἐγὼ τὸν ἔστειλλον τὸν λογαριασμόν, πλὴν διὰ τοὺς ντεσχερέδες ἐγὼ αὐθὺς ἔστειλλον εἰς Κραγιόβαν διὰ νὰ μοῦ σταλθοῦν οἱ ντεσχερέδες, ἐπειδὴ καὶ ὁ Ἀρμάσης, ὅσος ζαερὲ ἐδικός μας, ὑπάγει ἐκεῖ, δὲν θέλει νὰ τὸν μετρήσῃ, μόνον ἀμέτρητον τὸν βάζει εἰς τὸ μαγαζί. Ἐγὼ δὲν ἐξεύρω τὸ τί νὰ εἰπῶ μὲ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον. Αὐτὸς φαντάζεται πῶς δὲν ὁρίζεται ἀπὸ κανέναν, καὶ κάμνει τέτοια πράγματα· διὰ δὲ τὸν ζαερὲ τὸ σιτάρι ὁποῦ προστάζει τὸ Ὕψος της πῶς ἐψονήσαμεν σάπιον, ἐδὼ στέκεται τὸ ὀτρνέκι του, καί, ὡσὰν εἶναι σάπιον, ἂς προστάξῃ τὸ Ὕψος της νὰ σταλθῇ ἐδώ, εἰς Ζημνήτζαν, καὶ ἐγὼ τὸν δίδω τὸν σααπή του. Πλήν, ὑψηλώτατέ μοι, τοὺς σάπιους ζαερέδες ὁποῦ ἐπῆρεν αὐτός, γυρεύει νὰ τῆς φορτώσῃ πρὸς τοὺς δούλους της. Δὲν τὸ κάμνω καθοῦλι νὰ δουλεύω τὸν Ἀφθέντη μου ἴσια μὲ ἕναν Ἀρμένι· καὶ ἂς ἐξετάσῃ τὸ χουσμέτι τὸ ἐδικόν μου καὶ ἐκείνων. Καὶ ἂς γράψῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της διὰ τὸ σιτάρι, νὰ μοῦ τὸ στείλλουν ἐδώ, ὡσὰν εἶναι ἀχαμνόν. Καὶ ἂς προστάξῃ νὰ μοῦ σταλθοῦν τὰ ἄσπρα τοῦ κριθαρίου, διὰ νὰ ξενοιάσω τοὺς ἀνθρώπους ἐπειδὴ καὶ ἐντρέπομαι πλέον τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἤτοι εἶναι τὸ ἄπειρον ἔλεός της.

1788, Ἰουλίου 6.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος
ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος
Ἰσμαήλ-ἀγὰς μπήμπασης
Μπελιγνάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

(Pe dos: pecete de ceară roșie.)

Prea-Înălțate Doamne al mieu,

† După smerita mea [scrisoare], cu umilință aduc înaintea Înălțimii Tale că orânduiești Înălțimea Ta să trimet o socoteală de obște. Eu am trimes socoteala, dar, în ce privește teșcherelele, eu de-a dreptul am trimes la Craiova să mi se expedieze teșcherelele, căci și Armașul câtă zahereà este a mea [și] merge acolo, nu o va măsura, ci nemăsurată o va pune în magazie. Eu nu știu ce să spun cu acest om. El umblă cu închipuirea că nu e poruncit de nimeni, și face astfel de lucruri; iar, pentru zahereà, grâul ce poruncești Înălțimea Ta că l-am cumpărat stricat, acolo stă însușirea lui și, dacă e stricat, poruncește Înălțimea Ta să se trimeată aici, la Zimnicea, și eu îl dau proprietarului lui. Dar, prea-înălțate al mieu, zaherelele stricate pe care le-a luat el, cearcă să le puie în spinarea robilor Tăi. Nu primesc să slujesc pe Domnul mieu în rând cu un Armean; și să se cerceteze slujba mea însăși și a acelora. Și scrie Înălțimea Ta de Dumnezeu păzită pentru grâu, să mi-l trimeată aici, căci nu e stricat. Și poruncește să mi se trimeată banii orzului, ca să ușureze pe oameni, de oare ce prea mi-e rușine de oameni. Și ce va fi nemăsurata-Ți milă.

1788, Iulie 6.

Al Înălțimii Tale
supus și prea-mic
Ismail-aga bimbașa
Belinașoglu.

CCLXXIII.

1788, 6 Iulie. Nichita Ibrictarul către Clucerul Constantin Baratov, despre plecarea şefilor turci la război.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς προσκυνῶ.

Μὲ τὸ ἀδελφικόν μου σᾶς φανερώνο ὅτι τώσα εἰς τέσερες ὥρες τῆς ὁμέρας ἐκείνησεν ἀπὸ ἐδῶ μπήμπασης Τζαφέρ-ἀγᾶς καὶ Μπανγουδούζοωγλους, σκαιδὸν καὶ ὅλη ἡ ἀσκερλίδες, καὶ ὁ μπήμπασης Τζιαφέρ-ἀγὰς μὲ πεντακόσους νομάτους, ὁ Μπανγουδούζοωλους διακόσους σαράντα, ὁ Σουλιημάν-ἀγὰς ἔστηλε τρηάντα ὠχτώ, ὁ Μπεκήρ-ἀγὰς μὲ ἑπτὰ νομάτους, καὶ Ὁμέρ-ἀγὰς μὲ δόδεκα ἀνθρόπους, καὶ ἐπάησαν ἀπάνω, λέγοντας ὅτι τὸ Σαβάτω, μὲ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Αὐθέντου μας καὶ μὲ τὴν εὐχήν σας θὰ νὰ χτιπηθοῦν, καὶ νὰ τοὺς βοηθήσει ὁ Θεός. Τὸν Σουλιημάν-ἀγὰς καὶ τὸν ἀδελφὸν τοῦ μπίμπασῃ τοὺς ἄφισαιν μὲ δίο νεφέρια τοῦ Σουλιημάν-ἀγὰς καὶ μὲ διακόσους νομάτους ἀρβανίτες τοῦ μπίμπασι· διὰ τὸ ταήνει ὅμως δὲν μποροῦν νὰ ἔβρουν πρόφασην, διατὶ τοὺς ἔδοσα φομή, κριθάρι καὶ μπαξεμάδια ἀρκετώ, καὶ αὔριον θέλω κηνήσῃ ἀπ' ἐδῶ ζαχερὲν κατώπι τους ἐκείνησεν καὶ ὁ πολκόβνικος ὁ Γεόργης μὲ ἠκοσηπένται νομάτους, καὶ ὁ πολκόβνικος Πέτρος πάλιν μὲ ἤκοση πένται, καὶ πάλαις εἰς τὰ τόπια. Νὰ μὲ φανερόσεται ἡ Εὐγενεία σας ἀπ' αὐτοῦ. Μένοντες δὲ

[17]88, Ἰουλίου 6.

Τῆς Εὐγενείας της ὡς ἀδελφῶς καὶ δοῦλος

Νικήτας Ἡμπρηκτάρης.

Ἔλαβε καὶ ὁ μπήμπασης Τζαφέρ-ἀγὰς τὸ γράμμα της καὶ ἐκατάλαβαι τὸ τὶ τὸν γράφεται· λιπὸν ἤσηα 'στὸ Σάντζο πιγένει· Καὶ τοὺς ἔδοσα καὶ ἑκατὸν πενῆντα σαλαχόριδες, διὰ νὰ ἀνίξουν τὸν δρόμον καθῶς μὲ γράφεται.

(V⁰) Τῶ εὐγενεστάτω ἄρχοντι Μεγάλω Κλουτζιάρῃ Μπαράτωδ, προσκυνιτῶς.

Dumitale frăţeşte mă închin.

Cu frăţeasca mea [scrisoare]-ţi arăt că pe la patru ceasuri din zi a plecat de aici bimbaşa Giafèr-aga şi Bangudùz-oglu, şi mai toţi ostaşii turci, şi bimbaşa Giafèr-aga cu cinci sute de inşi, Bangudùz-oglu cu două sute patruzeci, Suliman-aga a trimes treizeci şi opt, Bechir-aga cu şapte inşi, şi Omer-aga cu doisprezece oameni, şi au mers în sus, spunând că Sâmbătă, cu ruga lui Dumnezeu şi a Domnului nostru şi cu rugăciunea ta, să dea luptă, şi să-i ajute Dumnezeu. Pe Suliman-aga şi pe fratele lui bimbaşa i-au lăsat cu doi neferi ai lui Suliman-aga şi cu două sute de inşi arvaniţi ai bimbaşei; dar pentru tain nu pot găsi cuvânt, căci li-am dat pâne, orz şi pesmeţi destui, şi mâne voiu porni de aici zahereà după ei; a pornit şi Polcovnicul Gheorghe cu douăzeci şi cinci de inşi, şi Polcovnicul Petru iarăşi cu douăzeci şi cinci, şi ghiulele la tunuri. Să-mi arăţi dumneata de acolo. Ci, rămânând

1788, Iulie 6.

Al dumitale ca frate şi rob

Nichita Ibrictarul.

A luat şi bimbaşa Giafèr-aga scrisoarea Ta şi a aflat şi ce-i scrii; dar merge drept la Şanţ. Şi li-am dat şi o sută cinzeci de salahori, ca să deschidă drumul, cum îmi scrii.

Prea-nobilului domn Marelui Clucer Baratov, cu închinăciune.

CCLXXIV.

[1788], 7 Iulie. Nichita Ibrictarul şi Alexe Armaşul către Clucerul Constantin Baratov, despre cele d'intâiu lupte la Vamă ale oştii cu „Nemţii".

Δουλικῶς προσκυνῶ.

Αὐθέντι μου ἄρχον Κλουτζάρη, ἤξευραι ὅτι τὸν δρόμων ἄνηξα τόρα, ἡ ὥρα εἰς τῆς πέντε, καὶ ἐφανερόθηκεν καὶ ὁ ἐχθρὸς κοντὰ εἰς τὸ Βάμμα, καὶ ἐκείνησεν τόρα μερικῶ ἀσκέρη,

Cu supunere mă închin.

Dumneata arhon Clucere, află că am deschis calea acum, la ceasurile cinci, şi s'a înfăţişat şi duşmanul lângă Vamă, şi s'a mişcat acum o parte din oaste, precum

μαζὴ καὶ ὁ Χ. Ὀμέρογλους, καὶ δὲν ἔλειψα κατὰ τὴν προσταγήν σας νὰ σᾶς φανερόσω, καὶ ὡς τὸ βράδυ, ἂν κτηπηθοῦν, θέλω σᾶς φανερόσω. Καὶ ὁ ἄρχον Κοπαρὶ ἂν ἀγαπᾷ ἂς ἔλθῃ, ἐπειδὴ καὶ τόρα ἔβαλαν τῆς δουλιαῖς εἰς σετάξι, καὶ ἐλπήζω νὰ πάϊ καλὰ ἡ δουλιά. Μόνων ἡ Εὐγενείαν της παρακαλῶ ζαϊρὲ νὰ τιμάσηται, καὶ νὰ τὸν ξεκηνήσεται νὰ εἶναι ἔτιμως, καὶ διὰ ἐδῶ παρακαλῶ μὴν σηνχήζεσται τίποτα, ὅτι ὡς καθὼς ἠμπορέσωμαι ἡμοῖς τὰ ἠκουνωμοῦμαι, ζαϊραῖς μόνων νὰ εἶναι, νὰ μὴν μᾶς λήψῃ. Καὶ μένω

Ἰουλίου 7.

Τῆς Εὐγενείας της ταπηνῶς δοῦλος

Νικήτας Ἠμπρηκτάρης.

Ἀλέξις Ἀρμάσης.

Tóρα, τελιόνωντας τόρα βαδάσι, ἀρχήνησαν εἰς τὴ Τζένκι, καὶ ἀκούονται καὶ τὰ τόπια, καὶ τὴ τέλος πάρη θέλω σᾶς φανερόσῃ τὸ βράδυ.

şi Hagì-Omer-oglu, şi n'am lipsit după a Ta poruncă să ţi-o arăt, şi către seară, de se vor ciocni, ţi-o vom arăta. Şi dumnealui Cuparul dacă vrea să vie, căci şi acum şi-au pus slujbele în rânduială, şi nădăjduiesc să meargă bine slujba. Numai pe dumneata te rog să se gătească zahereà şi s'o porniţi să fie gata, şi de aici mă rog să nu se tulbure ceva, căci cum voiu putea voiu economisi, numai zahereà să fie, să nu ni lipsească. Şi rămân

Iulie 7.

Al dumitale smerit rob

Nichita Ibrictarul,

Alexe Armaşul.

Acuma, isprăvind răvaşul, au început la Cenchiu, şi se aud şi tunurile, şi ce capăt va lua îţi voiu arăta deseară.

CCLXXV.

Ştefan, al treilea Postelnic, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre şelele ce a făcut pentru oaste. 1788, 8 Iulie.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν δουλετκήν μοι καὶ ἐδαφιαίαν προσκύνησιν, ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ἕως σήμερον ἔγινον δώδεκα σαμάρια, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ τὰ στέλλω, μὲ τὸ νὰ βλέπω πῶς εἶναι χρεία μεγάλη· ἐπαράγγειλον ὁποῦ ἀδιαλείπτως νὰ γίνονται σαμάρια, καὶ προσμένω ὑψηλὴν προσταγήν της τὸ πόσα θὲ νὰ γίνουν, καί, ἐρχομένη ἡ ὑψηλὴ προσταγή της, ἔχω νὰ κινήσω πρὸς τὸ Ἰστλάζι, νὰ εὐγάλω ὅλο τὸ νταγῆ, νὰ τὸ ἐγερήσω, νὰ τὸ παστρεύσω καὶ ἔτζι νὰ τὸ βαρκάρω εἰς τὰ καΐκια, στέλλωντάς το ἢ εἰς Ἰμπραΐλαν ἢ εἰς Βίντηνι ἢ εἰς ἄλλον μέρος ὅπου ἤθελεν μὲ φωτήσει ὁ Θεὸς καὶ ἡ ὑψηλὴ εὐχή της, καὶ ἀνίσως καὶ εὕρω ἄνθρωπον πιστόν, τὸ στέλλω, εἰ δὲ πηγαίνει ὁ δοῦλος της. Πρὸς τούτοις διὰ τὴν μουσίαν τῆς Ζήμνητζας εἶναι μουστερὴς διὰ νὰ τὴν ἀγοράσῃ, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται Ἰωάννης Ξανθόπουλος, καὶ ἀνίσως καὶ εἶναι ὑψηλὴ προσταγή της, ἂς προστάξῃ τί νὰ τοῦ γυρεύσω καθ' ἕκαστον χρόνον. Ἕτερον, ὑψηλώτατέ μοι, ἂς προστάξῃ τὸ Ὕψος της διὰ νὰ μοῦ σταλθοῦν ἄσπρα, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ ἄσπρα δὲν ἔχω εἰς χεῖρας μου: ἐγὼ δανείζομαι καὶ κάμνω ἔξοδα ἀπὸ τὸν Μουσταφὰ-ἀγὰ Μπέστλ'-ὄγλου, ὁμοίως καὶ

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După supusa şi până la pământ închinare a mea, aduc smerit înaintea Înălţimii Tale că până azi s'au făcut douăsprezece şele, şi iată că le trimet, văzând cum că e nevoie mare; înştiinţase ca neapărat să se facă şelele, şi aştept înalta-Ţi poruncă pentru câte să se facă şi, viind înalta-Ţi poruncă, mă voiu porni la Islaz, să scot tot stocul (?) şi să-l ridice, să-l curăţ şi astfel să-l îmbarc pe caice, trimeţându-l sau la Brăila sau la Vidin sau în altă parte, unde m'ar lumina Dumnezeu şi înalta-Ţi poruncă, şi poate găsesc om credincios, dacă nu vin eu, robul Tău. Pe lângă acestea pentru moşia Zimnicii este muşteriu ca să o cumpere, care se chiamă Ioan Xantopol, şi poate că e şi poruncă înaltă a Ta ca să orânduieşti ce să-i cer pe an. Alta, prea-înălţate al mieu, orânduieşte Înălţimea Ta să mi se trimeată bani, căci nici eu n'am bani la mâna mea: eu împrumut şi ieau bani de la Mustafà-aga Beşlì-oglu; asemenea şi pentru şele: de la acela ieau şi le plătesc.

διὰ τὰ σαμάρια: ἀπὸ ἐκεῖνον πέρνω καὶ τὰ πληρώνω. Καὶ ἤτοι εἶναι τὸ ἄπειρον καὶ ὑπέρλαμπρον ἔλεός της.

1788, Ἰουλίου 8.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος

Στέφανος γ΄ Ποστέλνικος.

Şi ce e nesfârşita şi prea-strălucita milă a Ta.

1788, Iulie 8.

Al Înălţimii Tale supus şi prea-mic rob

Ştefan al treilea Postelnic.

CCLXXVI.

1788, 8 Iulie. Ismail-aga Belinaşoglu, bimbaşă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea la Siştov a lui Selim-Paşa.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μου ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι σήμερον τὸ πουρνό, πρὶν ξυμερώσῃ, ἦλθεν ὁ Σελίμπασᾶς ὑψηλότατος εἰς Σιστῶβι τεπτῆλι, εἰς τὸν ὁποῖον, μανθάνωντάς το, εὐθὺς ἐπάγισα εἰς προσκύνησίν του· ὁ ὁποῖος ἦλθεν εἰς Σιστῶβι διὰ τὸν ζαερέ, καὶ ὅσα καΐκια ἦτον, τὰ ἐφόρτωσεν ἀλεῦρι, σιτάρι, κριθάρι, παξυμάδι καὶ τὰ στέλλει πρὸς τὸ Βίντηγη, εἰς τὸ Ὀρντῆ, καὶ ἔχει νὰ ἐγλεντήσῃ πέντε, ἓξη ἡμέρες εἰς Σιστῶβι διὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ζαερέ. Ἐγώ, ὄντας πάντοτε συνειθισμένος εἰς τὸ νὰ κοιτάζω τὸ χουσμέτι τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της, παρακινούμενος καὶ ἀπὸ τὸν δοῦλον της, γ΄ Ποστέλνικον, τοῦ ἀνέφερον διὰ τὸ χρέος ὁποῦ ἔχουν πρὸς τοὺς παλαιοὺς καμαρασαίους οἱ Συστοβιανοί. Καὶ μὲ εἶπεν ὁ πολυχρόνιος Σελίμπασᾶς νὰ ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, νὰ τοῦ ἔλθῃ ἕναν γράμμα ἀπὸ τὸ Ὕψος της, καὶ εὐθὺς θέλει ξεμπερδεύσῃ αὐτὰ τὰ ἄσπρα. Ἔτζι εἶναι ὁ ταπεινός της μπήμπασης, καὶ κάθε ἡμέραν κοιτάζῃ τὸ διάφορον τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της. Πρὸς τούτοις τοῦ εἶπον καὶ τὰς νέας ἀνδραγαθίας της, καὶ ἔκαμεν πολὺ ντοβὰ διὰ τὸ Ὕψος της, λέγωντας: „Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς στερεώνῃ τὸν μπέη μας διὰ νὰ κατατροπώνῃ τοὺς ἐχθρούς μας“, ἄμποτες ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ στερεώνῃ καὶ νὰ ὑψώνῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της πρὸς καύχημα καὶ σκέπος τῶν δούλων της, ὄλεθρον δὲ καὶ ἀφανισμὸν τῶν ἐχθρῶν της. Ἤτοι δὲ εἶναι τὸ ἄπειρον ἔλεός της.

1788, Ἰουλίου 8.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος

Ἰσμαήλ-ἀγὰς μπήμπασης Μπεληνάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

(Pe dos: pecete turcească de ceară roşie.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supusa mea [scrisoare] umilit aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că azi dimineaţă, până să se facă de ziuă, a venit Selim-Paşa, prea-înălţatul, tiptil la Siştov, la care, aflând aceasta, îndată am mers pentru închinarea lui; care a venit la Siştov pentru zahereà, şi câte caice erau, le-a încărcat cu făină, grâu, orz, pesmeţi şi le trimete la Vidin, la Ordie, şi va petrece cinci, şase zile la Siştov pentru treaba zaherelei. Eu, fiind totdeauna deprins să caut slujba Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, îndemnat şi de robul Tău, al treilea Postelnic, i-am adus înainte după datoria ce aveau către vechii cămăraşi locuitorii din Siştov. Şi mi-a spus Selim-Paşa, care să trăiască întru mulţi ani, să aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că să-i vie o scrisoare de la Înălţimea Ta, şi îndată va descurca acei bani. Astfel e supusul Tău bimbaşă, şi toată ziua caută interesul Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Pe lângă acestea i-am spus şi noile Tale vitejii, şi a făcut mare rugăciune pentru Înălţimea Ta, zicând: „Dumnezeu să ni întărească pe beiul nostru ca să calce supt picioare pe duşmanii noştri; de-ar da Dumnezeu sfântul să-l întărească şi să înalţe pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzite spre slava şi ocrotirea robilor Tăi şi peirea şi nimicirea duşmanilor Tăi“. Şi ce e nesfârşita-Ţi milă.

1788, Iulie 8.

Al Înălţimii Tale supus şi prea-mic

Ismail-aga bimbaşa Belinaşoglu.

CCLXXVII.

Ismail-aga, bimbaşa, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre oprirea vânzării zaherelei la serhaturi. 1788, 19 Iulie.

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μοι, ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, κατὰ τὴν ὑψηλὴν προσταγήν της, γυρίζωντας εἰς τὰς ἀκριὰς τοῦ κανδηλικίου, διὰ νὰ μὴν πουληθῇ ζαερές, ἔβαλον καὶ νεφέρια νὰ φυλάττουν· ἐπάγισα καὶ εἰς τὸ Πετρουσάνι, ὁποῦ εἶναι κοντὰ εἰς τὸ σήνορον τοῦ Γκιουργιόβου δύο ὥρας, καί, ἐξετάζοντας, μὲ εἶπον οἱ τοῦ χωρίου ἄνθρωποι πῶς ἕνας Τοῦρκος ἀπὸ τὸ Γκιουργιόβον, ὀνόματι Μεημέτ-ἀγᾶς Μποστάνογλους, διὰ μέσου ἑνὸς Βλάχου, Ἰωανήτζα Λογοθέτη, ἀγόρασεν δενήτουρα ἀπὸ δύο μουσίες: ἡ μία Γαουζὰν καὶ ἡ ἄλλη Πετρουσάν· τὴν μίαν τὴν ἀγόρασεν ἀπὸ τὴν Παλαντζάκα, τὴν δὲ ἄλλην ἀπὸ τὴν Μαρίαν Τερέζια, συμβία τοῦ ποτὲ Ζαφυράκη Στόλνικου. Λοιπόν, κατὰ τὴν ὑψηλὴν προσταγήν της, εἶπον διὰ νὰ φέρουν εἰς τὸ χωρίον τὴν δήσμα, καὶ ὄχι νὰ τὴν ὑπάγουν εἰς Γκιουργιόβον, καὶ εἶπον εἰς τὰ ἐκεῖσε νεφέρια ὁποῦ, ὅταν ἔλθῃ εἰς τῆς Βλαχίας τὰ μέρη ὁ Γιοβανήτζας, νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν στείλλω εἰς τὸ Ὕψος της.

Αὐτὴ ἡ μουσία τοῦ Πετρουσανίου εἶναι εἰς τὸ κανδηλῆκι τοῦ Τέλ-Ῥομανίου, ἡ δὲ ἄλλη, Γαουζὰν καὶ τὸ Παραπάνι, ἄλλη μουσία, εἶναι εἰς τὸ κανδηλῆκι τῆς Βλάσκας, πλὴν εἶναι σήνορον εἰς τὸ κανδηλήκι τοῦ Τέλ-Ῥομανίου, καὶ ἂς προστάξῃ τὸ Ὕψος της κανέναν της δοῦλον εἰς τὸ νὰ κάμῃ τὸ δήσμα ζάφτη. Ἐγώ, ὡς πιστός της, δὲν λείπω εἰς τὸ νὰ τὸ φανερώσω τῷ Ὕψει της, καὶ ἤτοι εἶναι ἡ ὑψηλὴ προσταγή της. Ἕτερον, ὑψηλώτατέ μοι, κατὰ τὴν ὑψηλὴν προσταγήν της, δὲν ἀφίνω οὔτε σιτάρι, οὔτε κριθάρι νὰ δωθῇ, οὔτε μία πάνιτζα, ἢ εἰς Γκιοργιόβον ἢ εἰς Νικόπολιν ἢ εἰς Κοῦλε ἀπὸ τὸ κανδηλῆκι τοῦ Τέλ-Ῥομανίου, καὶ περὶ τούτου ἂς μείνῃ τὸ Ὕψος της ἥσυχον. Πρὸς τούτοις, ὑψηλώτατέ μοι, ἀναφέρω τῷ Ὕψει της ὅτι ἀπὸ τὸ Πλουέστι φιραρῆδες, κἀμμίαν ἑξακοσαριά, ἐπῆγαν εἰς τὸν τόπον τοῦ Γκιουργιόβου, εἰς ἕνα χωρίον ὀνομαζόμενον Μάλ, καὶ ἐκεῖ εἶναι μπογάζι, τὸ ὁποῖον ἐξηράνθη, καὶ εἶναι εἰς τὴν Πάλτα μποστάνια τῶν Ῥουστζουκλίδων καὶ Γκιοργιοβλήδων, ἐπάνω εἰς τὸν τόπον τοῦ Γκιουργιόβου, καὶ ἔρχονται πέντε, ἓξη τομπάζια ἐκεῖ διὰ νὰ φορτώσουν καούνια καὶ καρπούζια: τὰ ἐπίασαν καὶ ἐπέρασαν μὲ αὐτά. Οἱ Βλάχοι

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După smerita mea [scrisoare] cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, mergând, după porunca Ta înaltă, prin plaiurile judeţului, ca să nu se vândă zahereà, am pus şi neferi să păzească; am mers şi la Petroşani, care e la hotarul Giurgiului cale de două ceasuri şi, cercetând, mi-au spus oamenii satului că un Turc din Giurgiu, anume Meemetaga Bostanoglu, prin mijlocirea unui Român, Ioniţă Logofătul, a cumpărat venituri de la două moşii: una Găozani şi alta Petroşani; una a cumpărat-o de la Bălăceanca, cealaltă de la Maria-Teresa, soţia răposatului Zamfirachi Stolnicul. Însă, după înalta-Ţi poruncă, am spus să ducă în sat dijma, şi să n'o care la Giurgiu, şi am spus neferilor că, atunci când va veni în părţile Ţerii-Româneşti Ioniţă, să-l prindă, şi să-l trimeată la Înălţimea Ta.

Acea moşie a Petroşanilor e în judeţul Teleorman, iar cealaltă, Găozani şi Parapanul, altă moşie, sânt în judeţul Vlaşca, dar e hotar la judeţul Teleormanului, şi să orânduieşti Înălţimea Ta vre-un rob ca să ieie dijma. Eu, ca un credincios al Tău, nu lipsesc să arăt Înălţimii Tale, şi ce e înalta poruncă a Ta. Alta, prea-Înălţate al mieu, după înalta-Ţi poruncă, nu las, nici grâu, nici orz să se dea, nicio baniţă, sau la Giurgiu sau la Nicopol sau la Cule (Turnu) din judeţul Teleormanului, şi despre aceasta să rămâi Înălţimea Ta liniştit. Pe lângă acestea, prea-înălţate al mieu, aduc înaintea Înălţimii Tale că de la Ploieşti, fugari, cam vre-o şase sute, au mers la locul Giurgiului, la un sat anume Malu, şi acolo e bogaz, care a secat, şi sânt la Baltă bostani ai Rusciucliilor şi ai Giurgiuvenilor, de-asupra locului Giurgiului şi vin cinci, şase bărci acolo ca să încarce pepenii galbeni şi pepenii verzi: i-au luat şi au plecat cu ei. Românii din Petroşani mi-au spus că nu lipsesc

ἀπὸ τὸ Πετρουσὰν μὲ εἶπον πῶς δὲν λείπουν ἀπὸ τὰ μποστάνι τὰ τομπάζια, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἔχουν οἱ σαπῆδες ἐκεῖ. Καὶ ὁ Κούρτ-ἀγὰς ἀπὸ τὸ Ῥαζγρὰτ ἔμαθον πῶς ἀπέρασεν ἀπὸ τὴν Πέτραν καὶ ἐπῆγον διὰ τὸν Κουλέ. Λοιπόν, ὡς πιστός της, τὰ ἀναφέρω ἅπαντα πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, καὶ ἤτοι εἶναι τὸ ἄπειρον ἔλεός της.

1788, Ἰουλίου 19.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος

Μπήμπασης Ἰσμαήλ-ἀγᾶς

Μπεληνάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

de la bostani bărcile, căci îi şi au stăpânii acolo. Şi Curt-aga de la Razgrad am aflat cum că a trecut de la Piatra şi a mers prin Cule (Turnu). De altfel, ca un credincios al Tău, le aduc înainte pe toate către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, şi ce e nesfârşita milă a Ta.

1788, Iulie 19.

Al Înălţimii Tale

supus şi prea-mic

Bimbaşa Ismail-Aga

Belinaşoglu.

CCXXVIII.

1788, 19 Iulie. Ismail-aga Belinasoglu, bimbaşă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui grup de ostaşi din Giurgiu, cari cer să se bată.

Ὑψυλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μοι, ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της πῶς, ἀπερνῶντας ἀπὸ Πέτρα ἕνας ὀρτάς, τριακόσιοι γανιτζαρέοι ἀπὸ τοὺς τριάντα ἕνα, ἦλθεν καὶ μὲ ἀντάμωσεν ὁ οὐστὰς Οὐσεήν-ἀγάς, λέγωντάς μου πῶς τῆς ἔκαμεν σουργούνηδες εἰς Γκιουργιόβον ὁ πολυχρόνιος ἐφέντης μας Βεζήρης, καὶ μὲ εἶπεν εἰς τὸ νὰ γράψω τῷ Ὕψει της πῶς ἔχει μπαϊράκι αὐτὸς σερντεκεστῆ-ἀγασῆ καὶ εἶναι τὸ μπαηράκι ἀνοιχτό, καί, ἀνίσως καὶ εἶναι ἡ ὑψηλὴ προσταγή της, ἂς προστάξῃ διὰ νὰ γράψω εἰς Γκιουργιόβον, νὰ ἔλθῃ αὐτὸ τὸ ἀσκέρι πρὸς τὸ Ὕψος της, ἐπειδὴ καὶ εἶναι παστρικὸ ἀσκέρι καὶ ὁ οὐστὰς ἄνθρωπος ζαμπήτης μὲ γνῶσιν, καὶ λέγουν πῶς „ἡμεῖς θέλομεν νὰ ὑπάγομεν εἰς τὸ σεφέρι· τί νὰ κάμωμεν εἰς Γκιουργιόβον;“.

Τὸ ἀσκέρι εἶναι, ὑψηλώτατέ μοι, πολλὰ καλόν· πείθονται εἰς τὸ ζαμπῆτι τους. Καὶ χωριστὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ μπαηράκι εἶναι ἀκόμη ἕτεροι τριακόσιοι μὲ τὸν ὀρτά, εἰς τὸ ὁποῖον, ἀνίσως καὶ εἶναι ὑψηλὴ προσταγή της, θέλει πάρῃ ὅλον τὸν ὀρτά, εἰ δὲ θέλει μόνον, ἂς προστάξῃ διὰ τὸ σερντεκεστῆ μπαϊράκ-οὐστὰ Οὐσεήν-ἀγά. Καὶ ἤτοι εἶναι ἡ ὑψηλὴ προσταγή της.

1788, Ἰουλίου 19.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος

ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος

Μπήμπασης Ἰσμαήλ-ἀγᾶς

Μπεληνάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

După supusa mea [scrisoare], smerit aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cum că, plecând de la Piatra o ortă, trei sute de ieniceri din cei treizeci şi unul *(sic)*, a venit şi m'a întâmpinat şeful, Husein-aga, spuindu-mi că i-a surgunit la Giurgiu stăpânul nostru Vizirul, care să trăiască întru mulţi ani, şi mi-a zis să scriu Înălţimii Tale că are steag acel agă al *serdengheşdiilor*, şi e steagul deschis, şi, dacă e înalta poruncă a Ta, să orânduieşti să scriu la Giurgiu, ca să vie acea oaste turcească la Înălţimea Ta, căci e oaste proaspătă şi şeful om zabet cu cunoştinţă, şi spun că „noi vrem să mergem la războiu; ce să facem la Giurgiu?“.

Oastea e, prea-înălţate al mieu, foarte frumoasă; ascultă de zabetul lor. Şi afară de acest steag sânt încă alţi trei sute cu ortaua, cu care, dacă e şi Înalta-Ţi poruncă, vei lua toată ortaua, şi, numai dacă vrei, porunceşte prin căpetenia steagului *serdengheşdiilor*, Husein-Aga. Şi ce va fi şi înalta-Ţi poruncă.

1788, Iulie 19.

Al Înălţimii Tale

smerit şi prea-mic

Bimbaşa Ismail-aga

Belinaşoglu.

CCLXXIX.

Turnagi-Ismail-aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea unui capugibaşă pentru paza lui şi alte mişcări militare. 1788, 28 Iulie.

Ὑψηλότατε, εὐμενέστατε καὶ δικαιότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

Μὲ τὸ δουλικόν μου φανερόνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι χθές, Πέμπτη, ὁ ἐνδοξότατος καπουτζήμπασης (ὁ ὁποῖος ἔρχεται εἰς τὰ αὐτῶθι), μαζῆ καὶ μὲ ἕναν τουρνατζὴν μὲ χιλίους τριακοσίους στρατιώτας, καθὼς ὁ ἐνδοξότατος καπουτζήμπασης μὲ εἶπεν, καὶ ἔρχονται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὑψηλότητός της· τοὺς ὁποίους τοὺς ἐδεχθήκαμεν ἐδώ, δίδοντάς του τὰ ταΐνια τους ὁ ἰσπράβνικος, καὶ αὔριον, Σάββατον, κοινοῦν διὰ τὸ Πιτέστη, κατὰ τὴν προσταγήν της, μαζῆ καὶ μὲ τοὺς μαχμεδάρηδες ὁποῦ ἐδιωρήσεται τὸ Ὕψος της. Συνήστανται οἱ ἄνωθεν στρατιῶται ἀπὸ δύο ὀρτάδες: ἀπὸ τοὺς 16 καὶ ἀπὸ τοὺς δώδεκα. Καὶ δὲν ἔλλειψα ἀπὸ τὸ νὰ τὸ φανερώσω τῷ Ὕψει της.

Πρὸς τούτης φανερόνω τῷ Ὕψει της ὅτι τούτην τὴν ὥραν ἔφθασεν ἕνας τάταρης μὲ φερμάνη τοῦ ὑπερτάτου Δεβλέτ-Ἐφένδη μας, τὸ ὁποῖον γράφει πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Ἠμπραήμ-πασιὰ καὶ εἰς ἐμέ, τὸν δοῦλόν της, ὅτι μᾶς στέλνει χιλίους ντάλ-κιλήτζηδες, καὶ σήμερον, Παρασκευήν, ἀπερνοῦν εἰς Καλαφάτι· ὅθεν δὲν λείπω μὲ τὸ δουλικόν μου νὰ τὸ φανερόσω τῷ Ὕψει της. Ταῦτα, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑψηλότητός της εἴησαν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳφπη΄φ, Ἰουλίου κη΄η.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ταπεινὸς δοῦλος

Τουρνατζὴς Ἰσμαήλαγας.

(Pecete turcească cu cerneală.)

Prea-înălţate, prea-bunule şi prea-drept al nostru Domn,

Cu [scrisoarea] mea supusă arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că ieri, Joi, prea-slăvitul capugibaşă (care vine într'acoace), împreună şi cu un turnagiu cu o mie trei sute de ostaşi, precum mi-a spus prea-slăvitul capugibaşă, vin în spre paza Înălţimii Tale; pe cari i-am primit aici, dându-li tainurile lor ispravnicul, şi mâni, Sâmbătă, pleacă la Piteşti, după porunca Ta, împreună şi cu mehmendarii ce i-ai orânduit Înălţimea Ta. Fac parte aceşti ostaşi din două ortale: de la şaisprezece şi de la doisprezece. Şi n'am lipsit să o arăt Înălţimii Tale.

Pe lângă aceasta arăt Înălţimii Tale că în acest ceas a venit un Tatar cu firman al prea-înălţatului Devlet-Efendi al nostru, care scrie prea-strălucitului Ibraim-Paşa şi mie, robul Tău, că-mi trimete o mie de *dalchiligi*, şi azi, Vineri, pleacă la Calafat; pentru care nu lipsesc s'o arăt prin supusa mea [scrisoare] Înălţimii Tale. Acestea, iar anii Înălţimii Tale fie cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Iulie 28.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite smerit rob

Turnagiul Ismail-aga.

(V°.) Τῷ ὑψηλοτάτῳ, εὐγενεστάτῳ καὶ δικαιοτάτῳ ἡμῶν Αὐθέντι κῳ, κῳ, κῳ Νικολάῳ Πέτρου Μαυρογένῃ Βοεβόντᾳ καὶ Ἡγεμόνι πάσης Οὐγγροβλαχίας. Προσκυνητῶς.

(Pecete de ceară roşie.)

Prea-Înălţatului, prea-nobilului şi prea-dreptului nostru Domn, domnului domn Nicolae Petru Mavrogheni Voevod şi Domn a toată Ungrovlahia.

Cu închinăciune.

CCLXXX.

Ismail-aga Belinaşoglu, bimbaşă, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre sosirea şi trimeterea unor Turci. 1788, 29 Iulie,

Ὑψηλώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὸ ταπεινόν μου ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι μὲ τὸ

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu smerita mea [scrisoare] cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dum-

νὰ ἦλθεν ἐδὼ τοῦ ντελήμπασῃ ὁ ὀντάμπασης Μουσταφᾶς, διὰ τὸ ἀσκέρι ὁποῦ εἶναι διὰ νὰ ἔλθῃ ἀπὸ Σέλβα, ἔστειλλον ἄνθρωπον μαξοὺς ἐδικόν μου διὰ νὰ ἰδῇ ποῦ εὑρίσκεται, καὶ ἐρχόμενον τὸ ἀσκέρι θέλει προσπαθήσῃ τὸ κατὰ δύναμιν διὰ νὰ ἔλθῃ μία ὥρα ἀρχήτερον. Πρὸς τούτοις διακόσιοι ἑξῆντα δύο Ἀρβανήτες ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Κήνπηνα, προφασιζόμενοι πῶς δὲν πέρνουν λουφέδες. Μανθάνωντάς το ὁ ἐκλαμπρώτατος Πασᾶς ἀπὸ Γκιουργιόβον, ἔστειλλεν τοῦ τζιρακίου τοῦ Ὕψους της, τοῦ υἱοῦ μου Ταφούς-ἀγὰ τὸν μπαϊρακτάρην, καὶ τῆς ἐγύρισεν, καὶ ἐγύρευαν νὰ ὑπάγουν εἰς Κραγιόβαν· πλὴν τῆς ἐγύρισα καὶ τοὺς ἔστειλλον εἰς Πιτέστι. Καὶ ἂς προστάξῃ διὰ νὰ τοὺς δίδεται ταὴν ταηνὰ καὶ λουφὲς διατὶ εἶναι στράτευμα παστρικὸν καὶ ἀναγκαῖον. Πρὸς τούτοις, διὰ ὑψηλῆς καὶ πανεκλάμπρου προσταγῆς της νὰ προστάξῃ καὶ ἕναν της δοῦλον διὰ νὰ τῆς ὁδηγεῖ, διατὶ χωρὶς αὐτὰ δὲν στέκονται. Καὶ ἤτοι εἶναι ἡ ὑψηλὴ προσταγή της.

1788, Ἰουλίου 29.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος

Μπήμπασης Ἰσμαήλ-ἀγὰς
Μπελινάσογλους.

(Pecete turcească cu cerneală.)

(Pe dos: pecete turcească de ceară roşie.)

nezeu păzite că, viind aici al delì-başii odobaşa, Mustafà, pentru oastea turcească ce este să vie din Sliven, am trimes om anume al mieu ca să vadă unde se află şi, sosind oastea, va căuta după putere să vie un ceas mai curând. Pe lângă acestea două sute şaizeci şi doi de Arvaniţi au fugit din Câmpina, aducând înainte că nu primesc lefile. Aflând aceasta prea-strălucitul Paşă din Giurgiu, a trimes pe bairactarul ciracului Înălţimii Tale, a fiului mieu Tafuz-aga, şi i-a întors înapoi, şi s'au întors să meargă la Craiova; dar i-au întors şi i-au trimes la Piteşti. Şi orânduieşte să li se dea tain şi lefi, căci e oaste tânără şi de nevoie. Pe lângă acestea, prin înalta şi prea-strălucita-Ţi poruncă orânduieşte şi un rob al Tău ca să-i conducă, căci fără aceasta nu stau. Şi ce va fi înalta-Ţi poruncă.

1788, Iulie 29.

Al Înălţimii Tale

supus şi prea-mic.
Bimbaşa Ismail-aga
Belinaşoglu.

CCLXXXI.

1788, 16 August. Adeverinţa mai multor boieri către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre afacerea de moşie a unui Robescu.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα.

† Διὰ τοῦ ταπεινοῦ μοι δουλικῶς ἀναφέρομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι κατὰ τὴν ιδ' τοῦ τρέχοντος ἐλθὼν ὁ Κωνσταντῖνος τζοκαδάρης μὲ πανέκλαμπρον αὐθεντικόν της γράμμα ἀνοικτὸν διὰ νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τὸν Ἀσανάκην ποστελνιτζέλον Ῥοπέσκον τὰ ἄλογα καΐποιου Θωμὰ Ξωνίου, ὅστις ἔφυγεν εἰς τοὺς ἐχθρούς, κατὰ τὴν ἀγωγὴν ὁποῦ ἔδωσε τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὁ Πέτρος Ποστέλνικος ἀπὸ Βουζαῖον, δι' ὃ θέλει ἠξεύρει τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ὅτι, τυχὼν καὶ ὁ δοῦλός της Κωνσταντῖνος Κλοτζάρης εἰς Ῥίμνικον ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄρχοντας ἰσπραβνίκους τοῦ καδηλικίου, ἐξετάξαμεν τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, φέρωντας παῤῥησία καὶ τὸν ῥηθέντα Ποστέλνικον (μ' ὅλον ὁποῦ ὁ ἐνάγων Πέτρος Ποστέλνικος δὲν ἐφάνη καθ' ὅλον ἐδὼ νὰ παρ-

Prea-Înălţate Doamne al mieu,

† Prin supusa mea [scrisoare] cu smerenie aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, că, la 14 ale lunii curente, viind Constantin ciohodarul cu prea-strălucita-Ţi scrisoare domnească deschisă ca să scoată de la Asanachi postelnicelul Robescu caii unui anume Toma Xoniu, care a fugit la duşmani, după raportul ce l-a dat Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu Petru Postelnicul din Buzău, pentru care vei afla Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită că, întâmplându-se şi robul Tău Constantin Clucerul la Râmnic împreună cu dumnealor ispravnicii judeţului, am cercetat afacerea aceasta, aducând de faţă şi pe acel Postelnic (de şi pârâşul

ρησιασθῇ), τὸν ἐρωτήσαμεν μὲ ποῖον λόγον βαστᾷ τὰ ῥηθέντα ἄλογα τοῦ φιραρί, καὶ μᾶς ἀπεκρίθη ὅτι, ἀκόμη ἀπὸ τὸν περασμένο χειμῶνα ἐρχόμενος ὁ ῥηθεὶς Θωμᾶς, μὲ εἰκοσιὲξ ἄλογα, ἠθέλησε νὰ τὰ πωλήσῃ, μὲ τὸ νὰ ἐχρεωστοῦσε κἀποιῳ Δημητράκη Πεπεκλῇ γρόσια 290 δι' ὁμολογίας, καί, πιάνωντάς τον νὰ τὸν πληρώσῃ τὸ χρέος, καί, μὴν ἔχοντας ἄλλον τρόπον, ἐπούλησεν τὰ ἄλογα τῷ ῥηθέντι ποστελνιτζέλῳ πρὸς γρόσια 23 τὸ καθ' ἓν ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, πέρνωντας ὅλα τὰ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας· οἱ δοῦλοι της ὅμως, μὴ δίδοντες πίστιν εἰς τὰ λεγόμενα τοῦ ῥηθέντος Ποστελνιτζέλου, τὸν ἐζητήσαμεν μάρτυρας ἐκείνους ὁποῦ ἔτυχαν εἰς τὴν ἀγωρὰν τῶν ἀλόγων, καὶ μᾶς ἔφερεν τρεῖς ἀξιοπίστους μάρτυρας, ἀνθρώπους τοῦ καθηλκίου τούτου, τὸν Στογιάνον καπετάνον, τὸν Ἀσανάκη Κηριτζόγι καὶ τὸν Μανολάκη Κόπτζα, καὶ ἐμαρτύρησαν ἐν φόβῳ δὲ Θεοῦ τὴν ἀλήθειαν: ὅτι ὁ Ἀσανάκις Ποστελνιτζέλος ἀληθινὰ ἀγώρασεν αὐτὰ τὰ ἄλογα μὲ τὴν ῥηθεῖσαν τιμήν, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ὑπόθεσιν ηὕραμεν εὔλογον (ὡς πρᾶγμα ὁποῦ τὸ ἀγόρασεν μὲ ἄσπρα ἐπὶ χεῖρας καὶ μὲ συμφωνίαν ἐπ' ἀνδρῶν μαρτύρων) νὰ μὴν μείνῃ ζημιωμένος. Ὅθεν ἡ ὑπόθεσις αὕτη οὕτως ἔχοντας, δὲν ἐλείψαμεν δουλικῶς νὰ τὴν φανερώσωμεν τῷ Ὕψει της, ἡ δὲ τελεία ἀπόφασις μένει νὰ γίνῃ παρὰ τῆς Ὑμετέρας θεοστηρήκτου Ὑψηλότητος, ἧς καὶ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πανευδαιμονέστατα καὶ πανευφρόσυνα.

ᾳψπῃ΄, Αὐγούστου ις΄.

Ἀπὸ καθηλῆκι Φωξανίου.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι

Γιάνης Πολκόβνικος,
Ἀλέξανδρος Δεδουλέσκουλος Πιτάρης
Κλω Κυ
Κωστάκις Κημ Κλοτζ .

(Pecete neagră pe dos.)

Petru Postelnicul nu s'a arătat de loc pe acolo, ca să fie de faţă), l-am întrebat în ce chip ţine acei cai ai fugarului, şi ni-a răspuns că, încă din iarna trecută viind acel Toma, cu douăzeci şi şase de cai, a voit să-i vândă, de oare ce datoriă unui Dimitrachi din Bebec 290 de lei cu sinet, şi, strângându-l să plătească datoria, şi neavând alt chip, a vândut caii acelui postelnicel cu 23 de lei, unul cu altul, luând toţi banii în mână; robii Tăi însă, nedând credinţă celor spuse de acel postelnicel, i-au cerut marturi pe acei cari s'au întâmplat la cumpărarea cailor, şi ni-au adus trei marturi [vrednici de credinţă, oameni ai judeţului aceluia: pe Stoian căpitanul, pe Asanachi Chiriţoiu şi pe Manolachi Copcea, şi au mărturisit în frica lui Dumnezeu adevărul: că Asanachi postelnicelul în adevăr a cumpărat acei cai cu zisul preţ, în a cărui afacere am găsit bine (ca lucru ce l-a cumpărat cu bani în mână şi cu înţelegere de oamenii marturi), să nu rămâie păgubit. Deci, treaba aceasta aşa fiind, n'am lipsit cu supunere s'o arătăm Înălţimii Tale, iar cea desăvârşită hotărîre rămâne a se face de Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, căreia şi prea-străluciţii ani să-I fie de la Dumnezeu cu totul fericiţi, cu toată mulţămirea.

1788, August 16.

De la judeţul Focşani.

Ai Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mici robi.

Iani Polcovnicul.
Alexandru Dedulescul Pitar
Clo Chi
Costachi Chim. Clucer.

CCLXXXII.

Mihail Armaşul către Marele Grămătic Nicolachi, despre nevoia de cherestea. 1788, 10 Septembre

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς προσκυνῶ.

† Μὲ τὸ ἀδελφικόν μου δὲν ἔλειψα νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς ἐφετοτάτης μοι αὐτῆς ἀγαθῆς ὑγείας καὶ ἔπειτα νὰ τῇ φανερώσω ὅτι ἐρχόμενος ἐδῶ, εἰς Κραγιώβα, καὶ ἐρευνῶντας, ηὗρα εἰς τὰ κατάστιχα τοῦ Ἰωανίτζα Μαρδατζῆ ὅτι ἀπὸ τὴν ὀρανδουγιάλαν τοῦ παλαιοῦ κερεστὲ

Mă închin frăţeşte dumitale.

† Cu frăţeasca mea [scrisoare] n'am lipsit să cercetez despre prea-dorita mie sănătate a Ta şi apoi să-ţi arăt că, viind aici la Craiova şi cercetând, am aflat în catastişele lui Ioniţă Mardagiul că de la orânduiala vechii cherestele foarte puţin a

πολλὰ ὀλίγος ἔμεινεν ἄκοπος· εἶδα καὶ τὴν τζήσλαν τοῦ καινούριου κερεστὲ ὅπως ἔγεινεν καὶ ἔκαμαν ἀρχὴν καὶ νὰ κόφτουν, δίδωντάς τους καὶ ἐγὼ ὄχι ὀλίγον ζῶρι ὁποῦ νὰ κάμουν ταγγέτι διὰ νὰ κουβανισθῇ τὸ ταχύτερον τόσον καὶ διὰ σαλαχώριδες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξεκινήθησαν ἀρκετοί, καὶ ἐλπίζω εἰς τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ μὴν μείνῃ κανένα ἐμπόδιον· πλὴν διὰ τὸ πλέον συγουρότερον παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της νὰ κάμῃ τὸν τζαρὲν διὰ νὰ σταλθῇ τῶν ἐδώσε ἀρχόντων τῆς Κραγιώβας ἔκλαμπρον γράμμα ὁποῦ νὰ ἐγνοιασθοῦν μὲ πλέον προθυμίαν, διὰ νὰ μὴν γίνῃ ἄργητα εἰς τὰ ἀνήκοντα τῆς ξεκινήσεως τοῦ αὐτοῦ κερεστέ, παλαιοῦ τε καὶ νέου. Πρὸς τούτοις, διὰ τὸ Καλαφάτι, μὲ τὸ νὰ μὲ ἔδωσεν ὁ Ἰωανίτζας Μαρδατζὴς σωστὴν εἰδέαν καὶ δὲν ἦττον χρεία νὰ πηγαίνω ἐκεῖσε, ἔμεινα καὶ ἐκινήσαμεν μετὰ τοῦ ἰσπραβνίκου διὰ τὸ Φετισλάμι, περνῶντας ἀπὸ τὸ βουνὸν ὁποῦ κόπτεται ὁ κερεστές, διὰ νὰ δώσωμεν καὶ ἐκεῖ ἀμφότεροι ζῶρι διὰ νὰ μὴν ἀργήσουν. Ἐδέχθην καὶ ἑξῆντα λεφτουργοὺς ἀπὸ αὐτοῦ ἀπὸ Βουκουρέστι, καὶ τοὺς ἐξεκίνησα. Τὰ δὲ ἔτη της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

1788, Σεπτεμσρίου 10.

Τῆς Εὐγενείας της ὡς ἀδελφὸς καὶ δοῦλος

Μηχαὴλ Ἀρμάσης.

(V⁰:) Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Γραμματικῷ, κυρίῳ μοι κυρίῳ Νικολάκῃ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι λίαν περιποθήτῳ. Προσκυνητῶς.

(Pecete neagră pe dos.)

rămas necheltuit; am văzut şi cisla noii cherestele cum s'a făcut şi au început şi s'o taie, dându-li şi eu nu puţin zor ca să facă un chip de a se aduce cât mai iute şi cu salahori, din cari s'au şi pornit destui, şi nădăjduiesc în preabunul Dumnezeu să nu rămâie nicio împiedecare; dar pentru mai mare siguranţă te rog pe dumneata să faci un chip de a se trimete o strălucită scrisoare a boierilor în Craiova ca să se cunoască, şi cu şi mai mare grabă, spre a nu fi zăbavă la cele de nevoie pentru pornirea acelei cherestele, vechi şi noi. Dar, pe lângă acestea, pentru Calafat, de oare ce ni-a dat Ioniţă Mardagiul socoteală deplină şi nu era nevoie să merg acolo, am rămas şi am pornit cu ispravnicul spre Fetislam, luând de la munte unde cherestea se taie, ca să dăm şi acolo amândoi zor spre a nu zăbovi. S'au primit şi şaizeci de muncitori de acolo din Bucureşti, şi i-am pornit. Iar anii dumitale fie cât de mulţi şi pe deplin fericiţi.

1788, 10 Septembre.

Al dumitale ca frate şi slugă

Mihail Armaşul.

(V⁰:) Prea-nobilului boier dumisale Marelui Grămatic, dumnealui domnului Nicolachi, ca frate mie mult dorit. Cu plecăciune.

CCLXXXIII.

1788, 16 Septembre.

Alexandru Dudescu Pitar către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre tainurile pentru Turci.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνω τῷ Ὕψει της ὅτι ἐν ἀποκριτικὸν προσκυνητῶς ἔλαβον, προστάζοντάς με ὅτι νὰ δίδω ταϊνάτι τοῦ τιμιοτάτου Χάζι-Καδὲρ-ἀγὰ Δεβελέογλου: κρέας ὀκάδες 120, ψωμιὰ 600 καὶ κριθάρη γέμια 600, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπερευχαριστᾷ τὴν Ὑψηλότητά της, λέγοντας ὅτι: „Ἀλὰχ Πατησα[χη]μεῖς μπαγισλασίν", καὶ καλὴν στερέωσιν τοῦ Ὕψους της. Παρακαλεῖ ὅμως τὴν Ὑψηλότητά της νὰ κάμῃ τὸ κερέμη της, διὰ κρέας καὶ ψωμή, νὰ δίδωνται ἑκατὸν πενῆντα ὀκάδες κρέας καὶ ὀκτακόσια ψωμιά, ἐπειδή, κατὰ τὴν προσταγήν της, δὲν ἀρκοῦν· ὁ δοῦλος της ὅμως

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale că am primit cu închinare un răspuns, poruncindu-mi să dau tainat prea-cinstitului Hagi-Cadèr-aga Develeoglu: carne ocă 120, pâni 600 şi 600 de *iemuri* de orz, pentru care mulţămeşte Înălţimii Tale, spuind: „Alah să-i răsplătească foarte", şi [dorind] buna întărire a Înălţimii Tale. Ci se roagă Înălţimii Tale să-i faci placul, pentru carne şi pâne, a se da o sută cinzeci de ocă de carne şi opt sute de pâni, căci, după porunca Ta, nu ajung; iar eu, robul

ἀκολουθῶ μέχρι τοῦδε κατὰ τὴν προσταγήν της. Προστάζομαι παρὰ τὸ Ὕψος της ὅτι νὰ δίδω ψωμιά, κρέας καὶ κριθάρι ἀπὸ τὸ ἐδῶ μαγαζί. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ψωμὶ καὶ κριθάρι εὑρίσκωνται ἐδῶ, τὸ κρέας ὅμως ἐδῶ δὲν εἶναι, καὶ παρακαλῶ τῷ Ὕψει της νὰ μοῦ γένῃ προσταγὴ ἀπὸ ποῦ ἔχω νὰ δώσω κρέας, ἐπειδὴ ὁ δοῦλος της, μὴν ἔχωντας ἀπὸ ποῦ νὰ δώσω, ἔκαμα τζίσλα εἰς σὲ τρεῖς πλάσες, καὶ μοῦ ἦλθαν πενῆντα πρόβατα, καὶ παρακαλῶ δουλικῶς, εἰ μὲν καὶ εἶναι, διὰ νὰ μὲ σταλθοῦν διὰ προσταγῆς της ἀπὸ αὐτῶθεν πρόβατα, ἤδη, καλῶς, ὁποῦ νὰ μὴν πηράζωνται ἐδῶ αἱ πλάσες· εἰ δὲ μή, νὰ ἔχω πανέκλαμπρόν της προσταγὴν κατὰ τὴν τζίσλαν ποῦ ἔκαμα νὰ μοῦ ἔλθουν πρόβατα.

Ἔτι φανερώνω τῷ Ὕψει της διὰ τοὺς περαστικοὺς ἀσκερλοίδες, πάλιν ἀπὸ τὸ μαγαζὶ νὰ δίδωνται ταϊνάτι, ἢ νὰ ἔχῃ ὁ δοῦλος της ξεχωριστὸν κονάκι, νὰ ἔχῃ ὁ δοῦλος της καὶ δι' αὐτὸ προσταγήν. Φανερόνω ἔτι τῷ Ὕψει της διὰ τοὺς ἀσκερλοίδες ὁποῦ ἐντεῦθεν ἀπερνοῦσι καὶ φέρνουν γράμμα παρὰ τὸ Ὕψος της ὅτι νὰ τοὺς δήδωμεν τόσα ταϊνάτια, καὶ δὲν γράφει καταλεπτῶς: τόσον κρέας, τόσα ψωμιὰ καὶ τόσον κριθάρι, ἀλλὰ μόνον μὲ ἕναν λόγον, δηλαδή, ἂν εἶναι ἑκατὸν ὀνόματα, νὰ τοὺς δίδωμεν ἑκατὸν ταϊνάτια· ἂν καλὰ ὁ δοῦλος της ἠξεύρει πόσα νὰ τοὺς δώσῃ, ὅμως αὐτοὶ ζητοῦν τὸ παραπάνω, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι ἀποφασισμένον. Ὅθεν καὶ δι' αὐτὸ παρακαλῶ καταλεπτῶς: τόσες ὀκάδες κρέας, τόσα ψωμιὰ καὶ τόσον κριθάρι. Ἰδοὺ ὁποῦ στέλλω ὁ δοῦλος της καὶ φοῦλον διὰ τὰ γενήματα τῶν φυράρηδων λακουγιτόρων καὶ τοῦ Σατράρη Γεωργάκη.

Ταῦτα δουλικῶς, καὶ ὅτι εἶναι ἡ προσταγή της.

ᾳφπή', Σεπτεμβρίου ις'.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἀλέξανδρος Δεδουλέκουλος, Πιτάρης.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ἂν εἶναι ὁρισμός της, νὰ γράψῃς τοῦ τιμιοτάτου Δεβελέογλου, ὅταν ζητοῦν οἱ ἀσκερλοίδες ταϊνάτη παραπάνω, νὰ τοὺς ἐμπ[οδ]ίζῃ, νὰ πέρνουν μόνον τὰ διατεταγμένα.

(Pecete neagră pe dos.)

Tău, urmez până acum după porunca Ta. Mi se porunceşte de Înălţimea Ta să dau pâne, carne şi orz de la magazia de aici. Prea-înălţate Doamne, pâne şi orz se află aici, dar carne nu e, şi mă rog de Înălţimea Ta să mi se facă o arătare de unde am să dau carnea, căci robul Tău, neavând de unde să dau, am făcut cislă la trei plăşi, şi mi-au venit cinzeci de oi, şi mă rog supus, dacă sânt, să mi se trimeată din porunca Ta de acolo oi, bine, ca să nu se încerce aici plăşile; iar, de nu, să am prea-strălucita-Ţi poruncă ca după cisla ce am făcut să-mi vie oi.

Încă arăt Înălţimii Tale pentru ostaşii turci cei noi, iarăşi din magazie să se dea tainul, sau să am eu, robul Tău, un conac osebit; să am eu, robul Tău, şi pentru aceasta poruncă. Încă arăt Înălţimii Tale pentru ostaşii turci cari vin de acolo şi aduc carte de la Înălţimea Ta ca să li dăm atâtea tainaturi, şi nu scrie cu de-amănuntul: atâta carne, atâtea pâni şi atâta orz, ci numai cu un cuvânt, adecă, fiind o sută de nume, să li dăm o sută de tainuri; de şi robul Tău ştie, câte să li dau, însă ei cer pe de-asupra, nefiind hotărât. Deci şi pentru aceia mă rog cu de-amănuntul atâtea ocă de carne, atâtea pâni şi atâta orz. Iată că trimete robul Tău şi filă pentru neamurile locuitorilor fugari şi ale Şătrarului Iordachi.

Acestea cu supunere, şi ce e porunca Ta.

1788, Septembre 16.

Al Înălţimii Tale prea-mic rob.

Alexandru Dedulescul, Pitar.

Prea-înălţate Doamne al mieu, dacă e porunca Ta, să scrii prea-cinstitului Develeoglu, când cer ostaşii turci tain pe de-asupra, să-i împiedece, să iea numai cele orânduite.

CCLXXXIV.

1788, 23 Septembre. Alexandru Stolnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre prădăciunile ce se fac la Nicopol de când cu vestea mutării Paşei, rugându-se a fi lăsat să se întoarcă la Craiova.

Ὑψηλότατε Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερώνω τῷ Ὕψει της ὅτι κατὰ τὴν δουλικήν ἱκεσίαν ὁποῦ ἀμέσως ἔκαμα εἰς τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος, μοὶ ἐδόθη ἡ αὐθεντική της ἄδεια καὶ ἐμετοίκησα εἰς Νικόπολιν μὲ ὅλον μου τὸ σπῆτι, ὁποῦ, καὶ ζῶν εἰρηνικῶς καὶ ἡσύχως, δὲν ἔπαυσα μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοῦ νὰ παρακαλῶ τὸν ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν πανέκλαμπρον ζωὴν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ Ὕψους της. Πλὴν τῶρα, ὑψηλότατε Αὐθέντα, ἐχάσαμεν ἐκείνην τὴν εἰρηνικὴν ζωήν, ἐπειδὴ καί, εὐθὺς ὁποῦ διεφημίσθη ὁ κινημὸς τοῦ ὑψηλοτάτου Σελήμ-πασᾶ διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ μέρος ὁποῦ ἐπροστάχθη, ἄρχισαν μερικοὶ ἐδεπσίζιδες νὰ ἀτακτοῦν, καί, ἀφ' οὗ ἐπάτησαν νύκτα τὸ κονάκι τοῦ ἄρχοντός της πρώην Μεγάλου Λογοθέτου Κωστάκη Γκίκα, ἦλθαν καὶ εἰς τὸ κονάκι τοῦ δούλου της δύο φοραῖς, καί, εὑρίσκοντάς με ἀγρυπνοῦντα, δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἐκτελέσουν τὸν σκοπόν τους. Ὅθεν, ὑψηλότατε Αὐθέντα, ἂν τώρα, ὁποῦ ἀκόμι εὑρίσκεται ὁ ὑψηλότατος Πασᾶς ἐδώ, αὐθαδιάζουν καὶ πατοῦν τὰ ὀσπήτια τῶν δούλων της, πολλῷ μᾶλλον μετὰ τὸν κινημὸν τῆς Ὑψηλότητός του τί δὲν θέλουν μᾶς κάμει; Αὐτὰ λοιπὸν προβλέπωντάς τα καὶ οἱ λοιποὶ εὐγενέστατοι ἄρχοντες καὶ δοῦλοι τοῦ Ὕψους της, ἐτόλμησαν ἱκετικῶς νὰ ζητήσουν τὴν αὐθεντικήν της ἄδειαν διὰ νὰ μετοικήσουν εἰς τὸ Ἀρβανιτοχῶρι· ὁ δοῦλός της δέ, μὴ ἔχοντας τὸν τρόπον τῆς μετοικεσίας, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων, ὡς ἀπηλπισμένος, προστρέχω εἰς τὸ ἄπειρον ἔλεος τοῦ Ὕψους της, παρακαλῶν θερμῶς νὰ λυπηθῇ ἕναν ξένον πτωχὸν καὶ δυστυχῆ, καὶ νὰ μὲ προφθάσῃ τὸ ἔλεός της, δίδωντάς μοι πάλιν τὴν αὐθεντικήν της ἄδειαν τῆς ἐπιστροφῆς μου εἰς Κραγιόβαν, ἐπειδὴ ἐδῶ κοντά, ὁποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ κατοικήσω, φοβούμενος τὰς ἀταξίας, οὔτε ἔχω τὸν τρόπον τοῦ ζῆν, ὄντας ὑστερημένος οὐ μόνον τῶν ἀναγκαίων ἐξόδων, ὡς εἶπον, ἀλλὰ σχεδὸν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου, καὶ δι' αὐτὸ τὸ ἔλεος ὁποῦ ἤθελε κάμῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της εἰς ἐμένα, δίδωντάς μοι τὴν ἄδειαν τῆς εἰς Κραγιόβαν ἐπιστροφῆς, τόσον ἐγώ, ὁ δοῦλός της, ὅσον καὶ περὶ ἐμέ, θέλομεν μείνει ἡμερονύκτιοι δοατζίδες πρὸς τὸν ἀπεί-

Prea-înălţate Doamne,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale că după supusa rugăciune ce am făcut nemijlocit Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, mi s'a dat învoirea Ta domnească şi m'am strămutat la Nicopol cu toată casa mea, în care, şi trăind paşnic şi liniştit, n'am încetat până acum să rog pe Sfântul Dumnezeu pentru prea-strălucita viaţă şi fericire a Înălţimii Tale. Dar acum, prea-înălţate Doamne, am pierdut acea viaţă paşnică, de oare ce, îndată ce s'a vestit mişcarea prea-înălţatului Selim-Paşa ca să meargă la partea unde a fost orânduit, au început unii neruşinaţi să se tulbure, şi, de când au călcat noaptea conacul dumisale fostului Tău Mare Logofăt Costachi Ghica, au venit şi la conacul robului Tău de două ori şi, aflându-mă treaz, nu şi-au putut ajunge scopul. Deci, prea-înălţate Doamne, dacă acuma, când se află încă prea-înălţatul Paşă aici, cutează şi calcă locuinţile robilor Tăi, cu mult mai mult după plecarea Înălţimii Tale ce nu vor voi să facă? Ci, prevăzând acestea şi ceilalţi prea-nobili boieri şi robi ai Înălţimii Tale, au îndrăznit rugător să ceară voia Ta domnească pentru a se strămuta la Arvanitochori; iar robul Tău, neavând chip de strămutare, din lipsa cheltuielilor de nevoie, ca un desnădăjduit, vin către nesfârşita milă a Înălţimii Tale, rugând călduros să compătimeşti pe un străin sărac şi nenorocit, şi să-mi întinzi mila Ta, dându-mi iarăşi domneasca Ta voie a întoarcerii mele la Craiova, de oare ce aici aproape, unde nu pot locui, de frica neorânduielilor, nici n'am chip de traiu, fiind lipsit nu numai de cheltuielile de nevoie, cum am spus, dar aproape de însăşi pânea zilnică, şi de aceia mila ce vei face-o Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită cu mine, dându-mi voia întoarcerii la Craiova, atât eu, robul Tău, cât şi cei de pe lângă mine, vom rămânea zi şi noapte rugători către Sfântul Dumnezeu care răsplăteşte nesfârşit, pentru strălucita viaţă şi întărire a Înălţimii

πίρως ἀνταμοίβοντα ἅγιον Θεόν, διὰ τὴν ἔκλαμπρον ζωὴν καὶ στερέωσιν τοῦ Ὕψους της, καί, αἴροντες χεῖρας ἱκέτιδας, θέλομεν παρακαλεῖ ἐκτενέστερον τὴν θείαν αὐτοῦ Μεγαλειότητα ἵνα ἐνισχύσῃ καὶ τοῦ λοιποῦ τὰ νικηφόρα ὅπλα τοῦ Ὕψους της, καί, δι' αὐτῶν θριαμβεύων, προχωρήσῃ εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῶν ἐχθρῶν, πρὸς στηλίτευσιν καὶ ἐξολοθρευμὸν αὐτῶν, πρὸς ἔπαινον καὶ καύχημα τοῦ Ὕψους της καὶ πρὸς κοινὴν χαρὰν καὶ ἀγαλλίασιν πάντων τῶν πιστῶν ὑπηκόων καὶ δούλων της. Τὰ δὲ ἔκλαμπρα ἔτη τοῦ Ὕψους της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανόλβια.

ᾳψπη', Σεπτεμβρίου κγ'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἀλέξανδρος Στόλνικος.

Tale şi, ridicând mâni rugătoare, vom ruga mai stăruitor Măria Sa dumnezeiască pentru ca să întărească şi de acum înainte biruitoarele arme ale Înălţimii Tale, şi, prin acelea triumfând, să înaintezi în părţile mai dinăuntru ale duşmanilor, pentrn ruşinarea şi nimicirea lor, pentru lauda şi slava Înălţimii Tale şi pentru cea de obşte bucurie şi veselie a tuturor credincioşilor supuşi şi robi ai Tăi. Iar anii străluciţi ai Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi, sănătoşi şi cu totul fericiţi.

1788, Septembre 23.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Alexandru Stolnicul.

CCLXXXV.

Constantin Baratov Spătarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre răsplata ce i s'ar cuveni lui Dinu Vernescu, pus de Domn pe lângă Turcii de la Vălenii-de-Munte.

Vălenii-de-Munte, 1788, 28 Septembre.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι, ἀφ' οὗ δουλικῶς ἔγραψα τὸ Ὕψος της διὰ τὸν Ποστέλνικον Ντίνουλον Βερνέσκουλον καὶ τὸν ἐδιόρισεν ἐδῶ, εἰς Βαλένι, εἰς δούλευσιν τοῦ ὁρδιοῦ, ἐστάθη ἀδιακόπως δουλεύοντας μὲ κάθε πίστην καὶ σαδακάτι εἰς ὅλαις ταῖς ὑπηρεσίαις τοῦ ὁρδιοῦ· ὄντας ὅμως τῆς ἡλικίας ἄνθρωπος, ἔχοντας καὶ παιδιά, παρακαλεῖ δουλικῶς τὸ Ὕψος της διὰ νὰ τιμιθῇ μὲ κανένα παγιαλίκη. Διὰ τὸν ὁποῖον δουλικῶς παρακαλῶ τὸ Ὕψος της, ἂν εὑρεθῇ εὔλογον, νὰ τὸν τιμίσῃ μὲ τὸ παγιαλίκη τῆς β'ας Βιστιαρίας, καί, ἔξω ὁποῦ θέλει εἶναι ἱκέτης πρὸν τὸν Ὕψιστον Θεὸν νύκτωρ τε καὶ ἡμέραν διὰ τὴν πολιχρόνιον ζωὴν καὶ ἐπιβράβευσιν τοῦ Ὕψους της ἐπὶ τὸ[ν] ἡγεμονικὸν Θρόνον τῆς Ὑψηλότητός της, θέλη ἔχει καὶ μέγα μιστόν, καὶ διὰ νὰ ἰδοῦν καὶ ἄλλοι ὅτι ὅσοι δουλεύουν τὸ Ὕψος της μὲ πίστην καὶ σαδακάτι ἀπολαμβάνουσι χάριν καὶ ἔλεος παρὰ τὸ Ὕψος της. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς πανεκλάμπρου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πάνπλειστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπη', Σεπτεμβρίου κη'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Κω. Μπαρατ. Σπαθάρης.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, de când am scris cu supunere Înălţimii Tale pentru Postelnicul Dinu Vernescu şi l-a orânduit aici, la Văleni, pentru slujba ordiei, a stat necurmat slujind cu toată credinţa şi grija la toate privigherile ordiei; dar, fiind om în vrâstă, având şi copii, roagă supus pe Înălţimea Ta să se cinstească şi el cu vre-un *paialâc*[1]. Pentru care rog supus pe Înălţimea Ta, dacă se va găsi cu cale, să-l cinstească deci cu *paialâcul* Vistieriei a doua şi, afară de aceia că va fi rugător către Prea-Înaltul Dumnezeu zi şi noapte pentru viaţa îndelungată şi întărirea Înălţimii Tale pe domnescul Scaun al Înălţimii Tale, vei avea şi mare răsplată şi prin aceia că vor vedea şi alţii că toţi aceia cari slujesc Înălţimii Tale cu cinste şi râvnă capătă mulţămire şi milă de la Înălţimea Ta. Şi acestea cu supunere, iar anii prea-strălucitei Tale Înălţimi fie de la Dumnezeu cât de mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Septembre 28.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Constantin Barat[ov] Spătar.

[1] Bolerie activă.

CCLXXXVI.

1788, Septembre. Socoteala sumelor restituite sătenilor din Râmnicul-Sărat.

Σλάμ-Ῥίμνικο.

Ὁ ζαχιρὲς τῶν φιγάδων, ὁποῦ διὰ προσταγῆς ἐμαζώχθησαν, καὶ πάλιν διὰ προσταγῆς ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἐρχομένους εἰς τὸν τόπον, καθὼς φαίνονται. [17]88, Σεπτεμβρίου.

σιτάρι κοίλ.	πάντιζ.	κριθάρι κοίλ.	πάντιζ.	
87	—	18	—	Τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τρία χωριά: Κοδρέστι-νόϊ, Κοδρέστι-βέκι καὶ Γραδιστένιδους ἀπὸ Κοδρέστι.
62	3	—	—	Τοὺς ἀνθρώπους μενζηλτζίδες ἀπὸ Γράδιστια.
13	6	14	—	Τοὺς Παλέστιδες.
239	—	472	—	Μπάμπα-Βισάνιλορ.
—	—	80	—	Τοὺς Πραϊλέστιδες.
10	—	—	—	Τοὺς Βατζένιδες.
411	9	584	—	Ἐδόθησαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.
				Τὸ φερμένο εἰς μαγαζὶ Ῥιμνίκου.
63	5	27	—	Ἀπὸ τοὺς φυγάδας ὁποῦ δὲν ἤρθαν, ὡς καθὼς φανερώνουν οἱ τεσκερέδες τῶν μαγαζινέριδων.
12	1	17	—	Ἀπὸ τὸν Σατράρη καὶ Τζανέτου, φηληρήλη ἀπὸ τὰ μούλκια.
13	4	—	—	Ἤτοι ἀπὸ αὐτὸν παλαιὸ ὁποῦ εὑρέθη εἰς τὸ Ῥίμνικον, ὡς καθὼς φανερώνει ἡ τεσκερέδες τῶν μαγαζιέριδων.
89	2	44	—	Ἤτοι τὸ σιτάρι ὁποῦ ἐλήφθη *(sic)* ὅλο, καὶ ἕνα ἔγινε ἀλεῦρι, ὡς καθὼς φανερώνουν οἱ τεσκερέδες.

Ἀλέξανδρος Πιθ.

6 τεσκερέδες ἐστάλθησαν.

Râmnicul-Sărat.

Zahereaua fugarilor, care din poruncă s'a adunat, şi iarăşi din poruncă s'a dat la cei ce se vor întoarce acasă, precum se arată; [17]88, Septembre.

grâu chile	baniţe	orz chile	baniţe.	
87	—	18	—	Oamenii din trei sate: Codreştii Noi, Codreştii Vechi şi Grădiştenii din Codreşti.
62	3	—	—	Oamenii de la menzil de la Grădişte.
13	6	14	—	Băleştii.
239	—	472	—	Baba-Vişanilor.
—	—	80	—	Brăileştii.
10	—	—	—	Văcenii.
411	9	584	—	S'au dat la oameni.
				Ce s'a dus la magazia Râmnicului.
63	5	27	—	De la fugarii cari n'au venit, precum o arată teşcherelele magazierilor.
12	1	17	—	De la Şătrar şi de la Gianet, lefurile (?) de la moşii.
13	4	—	—	Adecă de la cel vechiu ce s'a aflat la Râmnic, precum o arătă teşcherelele magazierilor.
89	2	44	—	Adecă grâul care s'a luat tot, şi unul s'a făcut făină, precum arată teşcherelele *Alexandru Pitarul.*

6 teşcherele s'au trimes.

CCLXXXVII.

1788, 21 Octombre. Constantin Baratov Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre petrecerea sa în munţi cu Turcii, întărirea Focşanilor, nevoia de a se da orz oştirii şi cereri turceşti.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὸ ἀπὸ ιθ΄ τοῦ τρέχοντος πανέκλαμπρον προστακτικὸν τοῦ Ὕψους της κατὰ τὴν κ΄ τοῦ ἰδίου δουλικῶς ἔλαβον, καὶ εἶδον τὰ ὅσα ἐν

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Prea-strălucita poruncă, de la 19 ale acestei luni, a Înălţimii Tale am primit-o la 21 ale aceleiaşi cu supunere, şi am

αὐτῷ προστάζομαι, ὅτι τὸ Φωξάνι τὸ ἐνδυναμόνεται καὶ ὄχι τὸ μποσαδίζεται, διὰ τὸ ὁποῖον ἄμποτες ὁ παντοδύναμος Θεὸς νὰ ἐνδυναμόσῃ καὶ νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὸ Ὕψος της ἐπὶ τὸ[ν] ἡγεμονικὸν Θρόνον διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ στερεώσῃ καὶ νὰ διαφυλάξῃ τὴν ἐπικράτειαν αὐτῆς ἄβλαβον, καὶ ἐμεῖς ἐδῶ ἤμεθα πάντα ἔξιπνη, στέλνοντας καραούλια εἰς τοὺς δρόμους καὶ μονοπάτια ὁποῦ κάμνουν χρείαν διορίζοντας καὶ τὸν Ἄγγελον Ἀθηνέον ναζίρη καὶ εἰς τὰ τρία πλάγουρα, δηλ.: εἰς τὸ πλάγη Πράχοβας, Ταλιάζινω καὶ Μπουζέω, καὶ ἐπάνω εἰς τοὺς βατάχους δίδοντάς τον καὶ τοὺς ἑκατὸν ποτεράσιδες, ὅλους ἁρματομένους εἰς τὸ χέρι του, συμβουλεύοντάς τον τί λογῆς νὰ ἀκολουθήσῃ· ἔπεσαν καὶ δύο πιθαμὲς χιόνη ἐπάνω εἰς τὰ βουνὰ καὶ ἐκλίστισαν οἱ δρόμοι. Σήμερον ἐμαζόχθισαν ὅλοι οἱ ἀγάδες καὶ οἱ παϊρακτάριδες εἰς τὸν μπίνπαση Ὁσμάν-ἀγᾶ, κάμνοντας ἀρκετὸ σιζηλτὶ διὰ κριθάρη, λέγοντας ὅτι εἰς τὰ ἄτια ἔχουσιν ταῖς ἐλπίδες των: ἐὰν τοὺς λίψουν τὸ γέμι των, ἀφεύκτως διασκορπίζονται, καὶ οὕτως ἐσυμβουλεύθησαν ὅλι, γράφοντας ἀρζουχάλη πρὸς τὸ Ὕψος της, ζητόντας ἀπόκρισιν. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, δύο χιλιάδες γέμια δίδεται τὴν ἡμέραν ὁποῦ κάμουν 31 Ἰπραΐλ-κοιλεσί· τὸ ἐν ὀλίγον, μᾶς χρειάζεται διὰ νὰ ἔχομεν ἐδῶ 1500 κοιλὰ κριθάρι, διότι, καθὼς μιὰ βραδυὰ τοὺς λείψουν τὸ γέμη τους, εὐθὺς ζητοῦν ἀφορμὴν νὰ διασκορπιστοῦν. Πρὸς τούτοις σήμερον δύω προστα γὰς τοῦ Ὕψους της, τὸ ἓν ὅλαχιστῃ καὶ τὸ ἓν ῥωμαϊστῃ, δουλικῶς ἔλαβον: τὸ μὲν ὅλαχιστῃ ἀπὸ ιγ΄, τὸ δὲ ῥωμαϊστῃ ἀπὸ ιζ΄, καὶ εἶδον ὅτι μὲ ὀνιδίζη τὸ Ὕψος της, προστάζοντάς μοι διὰ τί νὰ πάρω κριθάρη ἀπὸ τοὺς ἄρχοντας τοὺς ἀγοραστὰς ἀπὸ τὸ καδδιλίκη Σακογιανίου χορὶς πανέκλαμπρον προσταγῆ τοῦ Ὕψους της. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, παστρικὰ γερὰ δουλικῶς φανερώνω τὸ Ὕψει της ὅτι εὑρίσκομαι μέσα εἰς τὰ βουνὰ μὲ ἀσκέρη ἄτακτον, καθὼς εἶναι γνωστὸν τὸ Ὕψει της, καὶ δὲν μὲ κόφτι νὰ χάσω τὴν ζωήν μου μούδεμ., καὶ εὑρίσκομαι ἀναμεταξῆ εἰς τὸ στράτευμα, γνωρίζοντας ἢ οὕτως ἢ ἀλέως ὅλω εἶμαι χαμένως ἄνθρωπος, μόνον μὲ κακοφένεται ὅτι ἐξ αἰτίας τοῦ ζαχερὲ νὰ διασκορπισθῆ τὸ στράτευμα. Ὕστερον ἀπὸ τόσους κόπους ὁποῦ ἐτράβιξα εἰς ἕξη μῆνας, εἰς καιρὸν ἀνάγγης μὲ φόβον Θεοῦ φανερώνω τὸ Ὕψος της ὅτι καὶ τὸ εἴδιον μάλη τὸ Ὕψους της, δηλαδὴ ζαχερέν, νὰ εὕρω, τὸ πέρνω, καὶ δίδω τὸ στράτευμα διὰ νὰ μὴν διασκορπισθοῦν· φοβοῦμαι δέ, ὅνταν κάμω, χιλαλίκι. Ἄμποτες ὁ Πανά-

văzut câte în ea mi se hotărăsc, că Focşanii se întăresc şi nu se părăsesc, pentru care a tot puternicul Dumnezeu să împuternicească şi să întărească pe Înălţimea Ta pe Scaunul Tău domnesc ca să poţi stabili şi păzi stăpânirea Ta nevătămată, şi noi aici sântem cu totul treji, trimeţând caraule la drumuri şi poteci unde e nevoie, orânduind şi pe Anghel Atenianul nazir şi la cele trei plaiuri, adecă: la plaiul Prahovei, Teleajinului şi Buzăului, şi peste vătafi dându-i şi cei o sută de poteraşi, toţi armaţi, în mâna lui, sfătuindu-l ce chip să urmeze; au căzut şi două palme de zăpadă sus pe munţi şi drumurile s'au închis. Azi s'au strâns toate agalele şi bairactarii la bimbaşa Osman-aga, făcând destul zgomot pentru orz, zicând că în cai au nădejdile lor: dacă li lipseşte hrana lor, neapărat se împrăştie, şi astfel s'au sfătuit cu toţii, scriind plângere către Înălţimea Ta, cerând răspuns. Prea-înălţate Doamne, două mii de porţii se dau pe zi, care fac 31 de chile de Brăila; pe puţin ni trebuie să avem aici 1.500 de chile de orz, de oare ce, cum li lipseşte o seară porţia lor, îndată caută prilej să se împrăştie. Pe lângă acestea azi am primit supus două porunci ale Înălţimii Tale, una românește şi alta greceşte: cea românească de la 13, iar cea grecească de la 17, şi am văzut că mă mustră Înălţimea Ta, poruncindu-mi de ce să ieau orz de la boierii cumpărători din judeţul Secuienilor fără prea-strălucita poruncă a Înălţimii Tale. Prea-înălţate Doamne al mieu, cu supunere Îţi spun curat şi serios Înălţimii că mă găsesc în munţi cu oastea turcească neaşezată, cum e ştiut Înălţimii Tale, şi nu-mi pasă sămi pierd viaţa odată, şi mă găsesc amestecat cu oastea, ştiind că aşa sau altfel tot sânt un om pierdut, dar îmi pare rău ca din pricina zaherelei să se împrăştie oastea. Apoi, din atâtea osteneli ce am răbdat în şase luni, la vreme de ananghie în frica lui Dumnezeu arăt Înălţimii Tale că şi însăşi averea Înălţimii Tale, adecă zahereà, dacă o aflu, o ieau şi dau oştirii, ca să nu se împrăştie; dar mă tem, unde mă duc, de strâmbătate. De ar da Cel

γαθος νὰ διορθόσῃ τοὺς καιροὺς, νὰ στερεώσῃ καὶ νὰ ἐπιβραβεύσῃ τὸ Ὕψος της ἐπὶ τὸ ἡγεμονικὸν Θρόνον, καὶ θέλῃ ἔχουν ὅλα τὰ πράγματα τὴν διόρθοσιν, καὶ θέλῃ φανῇ καὶ ἡ δούλευσις τοῦ καθ' ἑνὸς εἰς τὸ ἑξῆς. Εἶμαι βέβαιως, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ὅτι ἔχω πολοὺς φίλους, οἱ ὁποῖοι ζουλεύουν οἱ κακορίζικη καὶ ποθοῦν διὰ νὰ ἀπολαύσουν ἐκεῖνα ὁποῦ δὲν εὑρίσκει ὁ Θεὸς εὔλογον νὰ τοὺς χαρίσῃ κατακιλοῦν, καὶ αὐτοί, μὲ ταῖς ψευταῖς καὶ νεφσανιέτι πολεμόντας, ἴσος καὶ ἀποκτίσουν τίποτες, καὶ δὲν στοχάζονται ὅτι ὅλα τὰ πράγματα μὲ πρόνια Θεοῦ καὶ νεύσεις Αὐθέντου ἀποκτόνται, καὶ ὄχι μὲ ψευταῖς.

Καὶ ἄλοτε δουλικῶς ἐφανέρωσα τὸ Ὕψος της ὅτι τὸ καδδιλίκη Πράχοβας ἰσπραβνίκους δὲν ἔχει: ὁ ἄρχων Ἀρμάσης Γεωργάκης Ζαφίρογλους ἐπάγισεν μὲ τὸν Ἀγά-Πασὰ εἰς Γιούργοβον, ὁ Νικίτας ὁ Ἀρμάσης εἰς Βουκουρέστι, ὁ Σερδάρης Καπλέσκουλος φεύγοντας ἀπὸ Πλοέστι· ἔμεινεν μόνον ἡ ταϊτζίδες, ὁ μαγαζηέρης ὁποῦ δέχεται τὸ χορτάρι καὶ τὰ ξύλα, καὶ τὸ τί γράφῃ θέλῃ πληροφορηθῇ τὸ Ὕψος της ἀπὸ τὸ εἴδιον γράμμα του. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, τὸν Ὀσμάν-ἀγᾶ μπίνμπασῃ τὸν βλέπω πολλὰ παραπονεμένον, καθὼς θέλῃ ἐπληροφορήθῃ τὸ Ὕψος της ἀπὸ τὸν ἴδιον μουχουρδάρι-ἀγασὶ, ὁποῦ μόλις μετὰ βίας τὸν ἐκάμαμεν καὶ ἐδέχθῃ τὸ μπινμπασιλίκη, πλὴν εἶναι τώρα μερικαῖς ἡμέραις ἀφ' οὗ τὸν βλέπω ὅλω μὲ κρυότητα δουλεύῃ, καὶ μάλιστα εἶναι ἕνα δύω ἡμέρες ἀφ' οὗ μὲ ἐζίτισεν μίαν γούναν, λέγοντάς μοι: „ὅλοι ἐφόρεσαν γούνες καὶ μπερέτες παρὰ τὸ Ὕψος της, μόνον αὐτὸς δὲν ἀξιώθη". Ἂν εὐλογοφανῇ τὸ Ὕψος της νὰ τοῦ σταλθῇ κἀμία ζηνιχόγουνα, ἕως ἑκατὸν πενῆντα γροσίον, καὶ μίαν μπερέτα. Καὶ ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς πανεκλάμπρου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πάνπλειστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳφπη', Ὀκτωβρίου κά'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Κωνστ. Μπαρατ. Σπαθάρης.

Prea-bun să îndrepte împrejurările, să întărească şi să împuternicească pe Înălţimea Ta pe Scaunul domnesc, şi toate lucrurile-şi vor avea îndreptarea, şi se va arăta şi slujba fiecăruia pe urmă. Sânt sigur, prea-înălţate Doamne al mieu, că am mulţi prieteni, cari invidiază nenorocirii şi poftesc să capete aceia ce nu află Dumnezeu binecuvântat să li dea spre răsbunare, şi ei, cu minciunile şi ambiţiile lor luptându-se, poate că vor căpăta ceva, şi nu gândesc ei că toate lucrurile se capătă cu pronia lui Dumnezeu şi hotărârile Domnului, şi nu cu mincinoşii.

Şi altă dată cu supunere am arătat Înălţimii Tale că judeţul Prahova nu are ispravnici: dumnealui Armaşul Iordachi Zamfiroglu a mers cu Aga-Paşa la Giurgiu, Nichita Armaşul la Bucureşti, Serdarul Căplescul fugise de la Ploeşti; au rămas numai cei cu tainul, magazionerul care primeşte fânul şi lemnele, şi ce scrie el, vei afla Înălţimea Ta din însăşi scrisoarea lui. Prea-înălţate Doamne, pe Osman-aga bimbaşa îl văd foarte paraponisit, cum vei afla Înălţimea Ta de la însuşi muhurdar-aga, care abia cu sila l-am făcut de a primit bimbaşalâcul, dar sânt acuma câteva zile de când îl văd slujind cu receală, şi mai ales sânt o zi, două de când mi-a cerut o blană, spunându-mi „toţi au purtat blăni şi berete de la Înălţimea Sa, numai eu nu m'am învrednicit". Dacă binevoieşti Înălţimea Ta să i se trimeată vre-o blană, de *zinih*, până la o sută cinzeci de lei, şi o beretă. Şi acestea cu supunere, iar anii prea-strălucitei Tale Înălţimii fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Octombre 20.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Constantin Barat[ov] Spătar.

CCLXXXVIII.

1788, 6 Novembre. Miriţă (?) şi Alecu Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre boala lui Hagì-Alì-Paşa.

Ὑψηλότατε ἡμῶν Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ δουλικόν μου φανερώνω τῷ Ὕψει της ὅτι, ἔστωντας ζαΐφης ὁ ἐκλαμπρότατος Χατζὶ-Ἀλὶ-Πασάς, μὲ ἔδωσεν τὸ παρὸν μεχ-

Prea-Înălţate Doamne al nostru,

† Cu supusa mea [scrisoare] arăt Înălţimii Tale că, fiind bolnav prea-strălucitul Hagì-Alì-Paşa, mi-a dat meh-

τούπι, διὰ νὰ τὸ στίλω τῷ Ὑψει της, τὸ ὁποῖον εἰδοῦ ὁποῦ τὸ ἔστιλα, καὶ ἐξάχως σᾶς φανερόνω καὶ ἐγὼ ὁ δοῦλος της ὅτι, μὲ τὸ νὰ εἶναι ὁ ἐκλαμπρότατος Πασὰς ζαΐφης, παρακαλῆ τῷ Ὑψει της διὰ νὰ τοῦ σταλθῆ ἕνας ἰατρὸς μὲ ἰατρικά, διὰ νὰ κυταχθῆ. Ταῦτα δουλικῶς.

[17]88, Νοεμβρίου 6.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστο[ς] δοῦλος

Μηρῆτζα(;) καὶ Ἀλέκος Σερδάρης.

tupul de faţă, ca să-l trimet Înălţimii Tale, care iată că l-am trimes, şi deosebit Îţi arăt şi eu, robul Tău, că, fiind prea-strălucitul Paşă bolnav, roagă pe Înălţimea Ta să i se trimeată un doftor cu medicamente, ca să se caute. Acestea cu supunere.

[17]88, Novembre 6.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Miriţă (?) şi Alecu Serdarul.

CCLXXXIX.

Foti Clucerul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cereri de provisii din partea Turcilor. 1788, 8 Novembre.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μετὰ τὴν ταπηνήν μου καὶ δουλικὴν προσκύνησιν ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτο Ὑψει της ὅτι οὔμουμεν τὸ σερχάτι ἔκαμαν πάλην σελιαμλῆκι, καὶ ἐφώναξαν τὸν εὐτελῆ της δοῦλον, ὁμοῦ καὶ τὸν διωρισθέντα ἄνθρωπον παρὰ τῶν πραγματευτῶν γιαγτζήν, καὶ μᾶς εἶπαν ὅτι κατὰ τὸ ἐκπάλε ζητεῖ τὸ σερχάτη τὴν διορησθεῖσαν ποσώτητα τοῦ βουτύρου καὶ ἀλήμματος καὶ μέλητος. Ὁ εὐτελής της δοῦλος τοὺς ἀπεκρίθην ὅτι ὀφθαλμοφανῶς βλέπουν τὴν κατάστασιν τῆς αὐθεντικῆς της Τζάρας καὶ ὅτι οὐκ ὀλίγα στρατεύματα εἶναι, καὶ πολλάκις, κατὰ καιρούς, ὁποῦ μὲ ἐφώναξεν τόσον ὁ ὑψηλότατος Μουχαφής-πασιά-ἐφέντης, ὁμοίος καὶ ὁ βακτακνῆς περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔγραψα πρὸς τὸν Τουρνατζῆ-ἀγᾶ, καϊμακάμην τῆς Κραγιόβας, καὶ ὅτι μὲ ἀπεκρίθη μόλης καὶ μετὰ βίας κάμνει ἰνταρὲ τὸ στράτευμα ὁποῦ εἶναι εἰς Κραγιόβα, ἐξ ἐτίας τῶν ματραπάζηδων, μὲ τὸ νὰ ἐμάζοξαν τὸ βούτυρον. Ὁ εὐτελής της δοῦλος, εὑρίσκοντας βεσηλὲν ὅτι τὰ ἐδῶ γιαμάκια τοῦ Βηδηνίου περιέρχονται εἰς τὴν αὐθεντικὴν Τζάραν καὶ μαζόνουν τὸν ζαχερὲν διὰ πραγματευτάς τους, εἰς τὸ ὁποῖον εὐθὺς ἐδιόρησαν κουλτζαουσιάδες εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσουν τὸ τοιοῦτον τους χαράκέτι, προσέτι προβάλοντές με ὅτι ἰξεύρουν εἰς τὸν παρόντα καιρὸν ὅτι τόσον τὸ βούτυρον καὶ ἄλημμα καὶ μέλη εἶναι εἰς τιμήν, καὶ διὰ ἐτοῦτο οὔμουμεν ἀπόφασιν ἔκαμαν νὰ ἀνεβάσουν τὴν τιμήν: τὸ μὲν βούτυρον πρὸς δέκα πέντε παράδες τὴν ὀκά, τὸ δὲ ἄλημμα καὶ

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† După închinăciunea mea supusă şi de rob aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că tot serhatul a făcut iarăşi selamlâc, şi au chemat pe numitul Tău rob, de asemenea şi pe omul orânduit de către negustori *iacgiu*[1], şi ni-au spus că de obiceiu cere serhatul câtimea orânduită de unt şi de grăsime şi de miere. Umilul Tău rob li-a răspuns că privesc cu ochii starea Ţerii domneşti şi că sânt oşti nu puţine, şi adesea, pe vremuri, când mi-a spus atât prea-înălţatul Muhafiz-Paşa-Efendi, de asemeni şi vactangìul pentru această afacere, am scris către Turnagì-aga, Caimacamul Craiovei, şi mi-a răspuns că abia şi cu sila pleacă oastea care e la Craiova, din causa precupeţilor, pentru că au adunat untul. Supusul Tău rob, aflând veste că iamacurile de aici ale Vidinului pornesc spre Ţara domnească, şi adună zahereà prin negustorii lor, la care de-a dreptul s'au orânduit cul-ceauşi ca să împiedece o astfel de mişcare a lor, adăugând şi aceia că ştiu în vremea de faţă că şi untul şi grăsimea şi mierea sânt la preţ, şi de aceia cu toţii s'au hotărît să ridice preţul: untul la cinsprezece parale ocaua, iar grăsimea şi mierea câte zece parale, şi au rugat pe prea-înălţatul Muhafiz-Paşa ca să scrie Înălţimii Tale

[1] La unt.

μέλη πρὸς δέκα παράδες, καὶ ἐπαρακάλεσαν τὸν ὑψηλότατον Μουχαφὴς-Πασιὰ εἰς τὸ νὰ γράψῃ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως. Ἡ Ὑψηλότης του ἔγραψεν πρὸς τὸν ἄρχοντα Καϊμακάμη τῆς Κραγιόβας καὶ ἐδιόρησεν ἐν σακαλή-ἀγά του· ὁ ταπεινός της δοῦλος ἐπάσχησεν νὰ πάρῃ τὸ μεκτούπι ὁποῦ νὰ μὴν σταλθῇ ἄνθρωπος τῆς Ὑψηλότητός του εἰς Κραγιόβαν, καὶ ἐστάθη ἀδήνατον.

Προσέτι ζητοῦν κατὰ τὸ ἐκπάλε εἰς τὸ νὰ ἔρχεται καὶ ὁ ἐζνάζη ζαχερὲς ἀπὸ τὴν αὐθεντικήν της Τζάραν εἰς τὸ Χασάν-Πασή-Κουλουγοῦ, δηλαδὴ σιτάρι, ἀλεῦρι καὶ κριθάρι, καὶ νὰ πουλεῖται ῥαΐζη-οὐζρέ· ὁ εὐτελής της δοῦλος τοὺς ἀπεκρήθην περὶ τούτου ὅτι εἶναι γνωστόν, ὁπόσος ζαχερὲς ἔγινεν, ἠστηρὰς διὰ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ, καὶ τὸ πόσον στράτευμα θρέφεται ἀπὸ τὴν αὐθεντικήν της Τζάραν, καὶ τὸ πόσον ματραπαζλήκη ἔκαμαν οἱ Βιδυνλήδες· αὐτοὶ δὲ ἐπιμένουν καὶ τὸ ζητοῦν ὅτι ὀλδοῦκτζας νὰ ἔρχεται, ὁποσχόμενοι ὅτι θέλουν κάμνῃ τέφη τοὺς ματραπάζηδες τοῦ Βιδυνίου, καὶ ἐπὶ τούτου ἐδιόρισαν δύο κούλ-τζαουσλαρὴ περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως: ὁποῦ ἂν τύχῃ καὶ πιασθῇ τις, νὰ πεδεύεται. Ὅθεν, κατὰ τὸ ἀπαραίτητον καὶ δουλικόν μοι χρέος, δὲν ἔλειψα νὰ τὸ φανερώσο πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, ὁποῦ, καθῶς ἤθελεν προστάξῃ, νὰ ἔχῃ νὰ τοὺς ἀποκριθῇ ὁ εὐτελής της δοῦλος. Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Ὑμετέρας θεοστηρίκτου Ὑψηλότητος εἴησαν θεόθεν πλήστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπη΄ψ, Νοεμβρίου η΄η.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Φώτης Κλουτζάρης.

(Pecete de ceară neagră, pe dos.)

de Dumnezeu păzite pentru această afacere. Înălţimea Sa a scris dumisale Caimacamului Craiovei şi a orânduit un sacalì-agă al lui; supusul Tău rob a încercat să iea mehtup ca să nu se trimeată om al Înălţimii Tale la Craiova, şi a fost cu neputinţă.

Încă încearcă după obiceiu să vie şi zahereaua *eznazi* din domneasca Ta Ţară la Hasan-Paşì-Culugù, adecă grâu, făină şi orz, şi să se vândă cu preţ maximal; supusul Tău rob li-a răspuns la aceasta că e ştiut cum că, oricâtă zahereà a fost, tot după poruncă împărătească venerată, şi câtă oaste se hrăneşte din domneasca Ta Ţară, şi cât matrapazlàc au făcut cei din Vidin; ei însă stăruie şi o cer să vie neapărat, făgăduind că vor izgoni pe matrapazii Vidinului, şi pentru aceasta au rânduit doi cul-ceauşi pentru această afacere: unde s'ar întâmpla şi s'ar prinde cineva, să fie pedepsit. Deci, după neapărata şi supusa Ta nevoie, n'am lipsit s'o vădesc către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, pentru ca, aşa cum vei porunci, să aibă a li răspunde smeritul Tău rob. Şi acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1788, Noiemvre 8.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Foti Clucerul.

CCXC.

1788, 20 Novemvre.

Costachi Postelnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plăţile Turcilor şi starea de lucruri la Vălenii-de-Munte şi la Urziceni.

† Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ παρόν μου δουλικὸν φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, καθὼς καὶ χθὲς σὰς ἐδηλοποίησα, ὁ Λάζ-Ἀχμέδαγας ἦλθε εἰς τὰ ὧδε, εἰς Πουζέον, μὲ τὰ νεφέριά του, περὶ τῶν ὁποίων καὶ μὲ ἐπροστάζετε νὰ φερθῶ κατὰ τὸ νουζάμι ὁποῦ ἔδωσε ὁ Μεχμέδαγας Παϊπουρτλῆς, δηλ.: διὰ ὅσα εἶχε κάμει ὄντας

Prea-Înălţate Doamne al mieu,

† Cu cea de faţă supusă a mea arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, precum şi ieri Ţi-am vădit, Laz-Ahmed-aga a venit într'acolo, la Buzău, cu neferii lui, faţă de cari mi-ai şi poruncit să mă port după regula ce a dat-o Mehmet-aga de Baiburd, adecă: pentru câte a făcut

του εἰς Κήμπινα μουκαβελὲ μὲ τὸν ῥηθέντα ἀγᾶ· ὁ ῥηθεὶς δὲ Μεχμέδαγας, μὲ τὸ νὰ μὴν εὑρέθη ἐδώ, καὶ εἶχε κινήσῃ εἰς Βουκουρέστι, ἐρώτησα τὸν ῥηθέντα Λάζ-Ἀχμέδαγα, καὶ μοὶ εἶπε ὅτι εἶχε συμφωνίαν μὲ τὸν Παϊπουρτλῆ διὰ 420 χάρτζια καὶ 100 γρόσια διὰ τὸ ἀγαλίκη του· τὰ ὁποῖα, καὶ μὲ τὸ νὰ ἐδουλεύθησαν διὰ ἕναν μῆναν, τὰ ζητεῖ, ἐπειδὴ καὶ ἔτζη ἐπροστάξετε νὰ ἔλθῃ νὰ τὰ πάρῃ ἀπ' ἐδώ, ἀπὸ τὸν δοῦλον της. Ἐγώ, ὁ δοῦλος της, καὶ δὲν ἔχω ἀνὰ χεῖρας καθόλου ἄσπρα λουφέδων, ὡσὰν ὁποῦ ἐπλήρωσα τὸ μηνιαῖον τόσων ἀσκερλίδων τριῶν ὀρδίων: Γιαλομίτσης, Πουζέου καὶ Φωξανίου, καὶ χρεωστῶ κιόλας ἀπὸ ἐκεῖνα, ὡσὰν ὁποῦ ἔκοψα καὶ τόσων χάρτζια, καθὼς δὲν σᾶς λανθάνῃ, καὶ ἐπληρώθησαν μέχρι τῆς ἡμέρας ὁποῦ ἐκόπικαν τὰ χάρτζια τους. Προσμένω λοιπὸν ἄσπρα νὰ μοὶ σταλθοῦν, ἀφ' οὗ κοιταχθοῦν τὰ δεφτέρια τῶν λουφέδων, τὰ ὁποῖα καὶ τὰ ἔστειλλα πρὸ ἡμερῶν διὰ χειρὸς τοῦ β'ου Ποστελνίκου Δημητράκη, δούλου της, διὰ νὰ τὰ ἐμφανίσῃ τῷ Ὑψει της, ὁποῦ νὰ προστάξῃ νὰ θεωρηθοῦν. Ὁ ζαχερὲς τοῦ κριθαρίου τοῦ ἐδῶ ὀρδιοῦ τοῦ Πουζέου τελειώνει, καὶ κἀμμία ὀρενδουγιάλαν δὲν ἔχομεν πλέον κριθαρίου ἐδώ, καὶ νὰ γίνῃ προσταγή της εἰς κἀνέναν μεμούρην, δοῦλον της, νὰ στείλλῃ κριθάρι· καθὼς καὶ ἀλεῦρι μοὶ λέγουν οἱ ἰσπράβνικοι τοῦ Πουζέου ὅτι ἔχουν μόνον 60 κοιλὰ εἰς τὸ μαγαζί, καὶ χρειάζεται καὶ διὰ ἐκεῖνο προμύθια. Ἦλθε τώρα καὶ ἕνας τζοχαδάρης τοῦ Ὑψους της μὲ τὸ ὑψηλὸν φερμάνι καὶ πουγιουρουλδή της πρὸς τοὺς ἀσκερλίδες, καὶ ἐδιαβάσθη εἰς ὑπήκοον πάντων, δηλ.: διὰ νὰ εἶναι ὑπήκοοι εἰς τὰς προσταγάς σας, καὶ εἰς ὅποιον μέρος τοὺς διορίσετε, νὰ πηγαίνουν, καὶ ἀπεκρίθησαν: „τὸ σέμαν δὲ ταατέν", καὶ αὔριον κινᾷ ὁ τζοχαδάρης διὰ τὸ Φωξάνι. Τὰ ἀσκέρια ὁποῦ εὐγαίνουν ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι νὰ προστάξετε, ἐφέντημ, νὰ τοὺς δίδωνται κουλαούζιδες καθ' ὁδόν, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἔρχονται ἀπὸ τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, ἀλλὰ σαπτίζουν εἰς τὰ χωρία καὶ ἐνοχλοῦν τοὺς πτωχούς, καὶ δὲν κάμνουν ἕνα κονάκι, ἀλλὰ πέντε καὶ ἓξη εἰς ἕνα χωρίον. Πρὸς τούτοις, διὰ τὸ ἀσκέρι ὁποῦ στέλνεται εἰς ἕνα καὶ ἄλλο μέρος, νὰ μοὶ φανερώνετε καὶ τῷ δούλῳ της, ὁποῦ νὰ τοὺς περνῶ καὶ εἰς τὸ κατάστιχόν μου, ἐπειδὴ καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον ἀκολουθεῖ κονφουζιόνε εἰς τὴν δουλειὰν τῶν ταγινατίων καὶ οὐλουφέδων της. Ὁ Γκιουρτζῆς Σπαθάρης ἀπὸ Βαλένι μοὶ γράφει ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος ὅτι εἶναι ἡσυχία μὲ τὴν εὐχήν της, καὶ ἐσφάλισαν οἱ δρόμοι τῶν

fiind la Câmpina tocmeală cu zisul agă; iar zisul Mehmed-aga, ne mai aflându-se aici, şi având să plece la Bucureşti, am întrebat pe zisul Laz-Ahmed-aga, şi mi-a spus că avea înţelegere cu Baiburtlì pentru 420 de părţi şi 100 de lei pentru argalâcul lor; pe cari, şi pentru că au servit o lună, îi cere, de oare ce şi aşa i-ai poruncit să vie să le iea de aici, de la robul Tău. Eu, robul Tău, nici n'am de loc în mână banii lefilor, pentru că am plătit leafa pe lună atâtor ostaşi turci de la trei ordii: Ialomiţa, Buzăul şi Focşanii, şi am nevoie chiar de acelea, căci am şi tăiat atâtea cheltuieli, cum nu ţi-e ascuns, şi s'au plătit până în ziua când s'au tăiat cheltuielile lor. Dar aştept bani să mi se trimeată, de când privesc tefterele lefilor, cari i-am şi trimes acum câteva zile prin al doilea Postelnic Dimitrachi, robul Tău, ca să le înfăţişeze Înălţimii Tale, ca să orânduieşti a se cerceta. Zahereaua orzului ordiei de aici de la Buzău se isprăveşte, şi n'avem vre-o orânduială pentru orz aici, şi să se facă o poruncă a Ta către orice dregător, rob al Tău, ca să trimeată orz; precum şi pentru făină îmi spun ispravnicii Buzăului că au numai 60 de chile în magazie, şi trebuie şi pentru aceasta prevedere. A venit acum şi un ciohodar al Înălţimii Tale cu înalt firman şi buiuruldiu al Tău către ostaşii turci, şi s'a cetit în auzul tuturora, adecă: să fie supuşi la poruncile Tale şi în ori ce parte îi vei orândui, să meargă, şi au răspuns: „vom asculta", şi mâne pleacă spre Focşani ciohodarul. Oştile turceşti care iese din Bucureşti porunceşte, Doamne, să li se dea călăuze pe cale, căci nu vin pe calea dreaptă, ci o ieau pe de lături în sate şi supără pe săraci, şi nu fac un singur conac, ci cinci şi şase într'un sat. Pe lângă acestea, pentru oastea turcească ce se trimete într'un loc şi în altul, arată-mi şi mie, robului Tău, ca să-i trec şi în catastihul mieu, căci şi cu acest chip urmează *confusie* la slujba tainaturilor şi lefilor ei. Ghiurgì Spătarul de la Văleni îmi scrie din acea parte că e linişte cu rugăciunea Ta, şi s'au închis căile duşmanilor de zăpezi, numai din spre zahereà

ἐχθρῶν ἀπὸ τὸ χιώνι, πλὴν ἀπὸ ζαχιρὲν τραβοῦν τὰ ἀσκέρια τῶν ἐκεῖ μερῶν ἐζιγιέτι. Ταῦτα δουλικῶς, καὶ εἰμὶ

ἀψπή'ψ, Νοεμβρίου κ'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Κωστάκης Ποστέλνικος Κ. Φ.

Ἄρχησαν καὶ ζητοῦν καὶ ἀπὸ τὸ Οὐρζητζένι οἱ ἐκεῖ ἀγάδες τοὺς οὐλουφέδες των, καὶ μὲ ζητοῦν καὶ εἰς ἐκεῖνό τὸ μέρος, καὶ παρακαλῶ τὸ Ὕψος της νὰ μὲ προφθασθοῦν ἄσπρα, ἐπειδὴ καὶ τὰ ζητοῦν ἀνυπερθέτως, καὶ ἐπέρασεν καὶ (;) ὁ μῆνας τους· καλὸν ἦτον τὰ ἄσπρα καὶ τῆς Γιαλομίτζας νὰ τὰ διορίσετε εἰς τὸν δοῦλον της, διὰ νὰ κάμωμεν ἰδαρὲν καὶ τοὺς ἐκεῖ οὐλουφέδες, καὶ ὅπως εἶναι ὁρισμός της.

Ὁ γκιονουλέρ-ἀγασῆς Χασάναγας, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ νὰ θεωρήσῃ κἄποιας ὑποθέσεις του εἰς Βουκουρέστι, ἐζήτησε τὴν ἄδειαν διὰ νὰ ἔλθῃ ἕως ἐκεῖ καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ὧδε, καὶ τοῦ ἐδόθη παρὰ τοῦ ἀγᾶ· ὅθεν καὶ διὰ νὰ τὸ εἰξεύρῃ τὸ Ὕψός της δὲν ἔλειψα νὰ τὸ φανερώσω.

(Pecete de ceară neagră, pe dos.)

trag oştile acelor părţi lipsă. Acestea cu supunere, şi sânt

1788, Novembre 20.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Costachi Postelnicul C. F.

Au început şi caută şi de la Urziceni agalele de acolo lefile lor, şi mă cer şi în acel loc, şi rog pe Înălţimea Ta să mi se trimeată bani, căci îi şi cer fără zăbavă, şi a trecut şi (?) luna lor: bine ar fi fost ca şi banii Ialomiţii să-i orânduieşti la robul Tău, ca să luăm şi lefile de acolo, şi cum e porunca Ta.

Ghionulèr-aga Hasan-aga, având să cerceteze unele locuri ale sale la Bucureşti, a cerut voie să vie până aici şi iar să se întoarcă acolo, şi i s'a dat de la aga; pentru care şi ca s'o ştie Înălţimea Ta n'am lipsit s'o arăt.

CCXCI.

1788, 3 Decembre.

Ismail-Aga Turnagì către un boier, despre îndatoriri ce i-a făcut acesta.

Τὴν Εὐγενείαν σας φιλικῶς ἀσπάζομαι.

† Μετὰ τὴν φιλικήν μου ἔρευναν τῆς ἀγαθῆς ὑγιείας της, τῇ δηλοποιῶ ὅτι, βλέπωντας τὰ πλεῖστα καὶ ἀνυπόφορα χερεκέτια, εἰς πλάτος τὰ φανερώνω τοῦ ὑψηλοτάτου μας Αὐθέντου, καὶ ἡ Ὑψηλότης του θέλει ἂς τὰ πιστεύσει· ἐγὼ τὸ χρέος μου τὸ ἔκαμα. Παρακαλῶ δὲ τὴν Εὐγενείαν της ὁποῦ σὺν καιρῷ προσήκοντι νὰ τὰ ἐμφανίσῃ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, ἔχοντας καὶ τὴν ἀπόκρισιν. Εἶμαι εἰς μεγάλην λύπην, ἐπειδὴ καὶ βλέπω ὅτι τώρα εἶναι ἀρκεταῖς ἡμέραις ὅτι εὐγενικόν της γράμμα δὲν ἔλαβον, καὶ ἀπορῶ τί ἐστὶ τὸ αἴτιον: ἂν εἶναι διὰ τὸν πολκόβνικον Σάββα, ἔχει καὶ δίκαιον, ὅμως πάλιν τὸ σφάλμα μου δὲν εἶναι, ἀλλὰ τὸν ἐδικόν σας ἄκρον φίλον ἄρχοντα Σπαθάρι Τσάνογλου, ὅλος ἐξ ὅλου, διὰ νὰ κάμῃ ἕναν ἀνηψιόν του, ὁποῦ εἰς τόσον μὲ ἐκατάστησεν ὁποῦ νὰ μὲ γελάσῃ καὶ νὰ γράψω χωρὶς νὰ ἔχῃ κἀνένα καπαέτι. Τὴν πρὸς ἐμὲ βούλευσιν καὶ κόπους σας εἶναι πολλοί, τοὺς ὁποίους δὲν ἠμπορῶ νὰ τοὺς ἀποπληρώσω, πλὴν τὸ κατὰ δύναμίν μου ἰδοὺ

Pe dumneata cu prietenie te sărut.

† După cercetarea prietenească a bunei tale sănătăţi, îţi arăt că, văzând foarte multele şi nesuferitele mişcări, pe larg le arăt prea-înălţatului nostru Domn, şi Înălţimea Sa va face cum va vrea; eu datoria mea mi-am făcut-o. Ci te rog pe dumneata ca la vreme potrivită să le arăţi Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, având şi răspunsul. Sânt în mare întristare, de oare ce văd că acum sânt multe zile şi n'am primit nobila-Ţi scrisoare, şi nu pricep ce e pricina: dacă e pentru polcovnicul Sava, are şi dreptate, dar iar nu e greşeala mea, ci a însuşi marele tău prieten dumnealui Spătarul Geanoglu, cu totul lui tot, ca să facă pe un nepot al său, aşa că m'a adus acolo de să râdă şi de mine şi să scriu fără să aibă vre-o vină. Slujba pentru mine şi ostenelile tale sânt multe, pe care nu le pot răsplăti, decât că, după puterea mea, iată-ţi trimet patruzeci de galbeni *zeria*

ὁποῦ τῇ στέλνω φλουρία ζέρια σαράντα, τζέπ-
χαρζηλιΐ, καὶ παρακαλῶ νὰ τὰ δεχθῇ καὶ νὰ
τὰ ἔχῃ διὰ τετρακόσια, ἔχωντάς με καὶ εἰς
τὸ ἑξῆς ὁποχρεωμένον. Ταῦτα μέν, τὰ δὲ ἔτη
της εἴησαν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

[17]88, Δεκεμβρίου 3.

Τῆς Εὐγενείας της φίλος

Τουρνατζῆ Ἰσμαήλ-ἀγὰς.

(Pecete turcească de cernealã.)

cheltuieli de buzunar, şi te rog să-i primeşti
şi să-i socoţi ca patru sute, avându-mă pe
mine şi de acuma ca îndatorit. Acestea,
iar anii tăi fie foarte mulţi şi pe deplin
fericiţi.

[17]88, Decembre 3.

Al dumitale prieten.

Turnagì Ismail-Aga.

CCXCII.

Ioan Buzescu Păharnicul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutăţile la zahereà ale Doljului, neajutat de Romanaţi.

Brâncoveni, 1788, 20 Decembre.

Ὑψηλότατε, εὐμενέστατε καὶ δικαιότατε Αὐθέντα,

† Μετὰ τὰς ἐδαφιαίας μου καὶ εὐτελεῖς προσκυνήσεις, καὶ αὖθις δηλοποιῶ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, καθότι προλαβόντως ἐφανέρωσα τῷ Ὕψει της, ὅτι οἱ ἄρχοντες ἰσπράβνικοι τοῦ Ῥωμανατζίου, κατὰ τὴν ἀμέλειαν ὁποῦ μεταχειρίζωνται εἰς τὸ ταχσῆλι τοῦ ζαϊχερέδων, ὁποῦ ἔχουν τόσην ῥαμασίτζα ἀπὸ μὲν κριθάρι: δύο χιλιάδες καὶ τόσα κιλλά, ἀπὸ χωρτάρι: ὑπὲρ ταῖς τρεῖς χιλιάδες ἀμάξια, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπιμελίθησαν, ἕως ἦττον καλὸς καιρός, νὰ τὰ ἐξαπωστείλωσι εἰς Κραϊώβαν, ἀλλὰ μόνον ἐγὼ ὁ καϊμένος μόνον μὲ τὸ Δόλζι ἔθρεψα τόσον ἀσκέρι, καί, οὕτως μεταχειριζώμενος καταπολέμισα εἰς τὸ νὰ ἀποπληρόσω τὰ ζητήματα τῶν ἀσκερλίδων, καί, μὴν ἠμπορῶντας πλέον οἱ λακουϊτόροι τοῦ Δολζίου νὰ φέρωσι τὴν ὀλίγην ῥαμασίτζα ὁποῦ χρεωστοῦν, τὸ ὁποῖον ἀκολούθησεν ἐξ αἰτίας τῆς πτώσεως τοῦ βαρυτάτου χειμῶνος, ὄχι χειμῶνος, ἀλλὰ ὀργὴ θεϊκή, καὶ μὴν μένωντας τακάτι πλέον εἰς αὐτὸ τὸ Δόλζι, τὸ ὁποῖον ἀτόνισεν ἀπὸ τοὺς βαρυτάτους καὶ ἐπαλλίλους μπελάδες, μὴν ἔχωντες ἄλλο τί νὰ κάμωμεν, ἐταΐσαμεν τοὺς ἀσκερλίδες ἀπὸ τοὺς ἕτοιμους ζαϊχερέδες ὁποῦ εὕχαμεν, ὥστε ὁποῦ ἐτελείωσαν, καί, βλέπωντας ὁ δοῦλος της οὕτως, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ καὶ σύγχησις (ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ καὶ ἔπεται ἐξ αἰτίας τῶν ἰσπραβνίκων τοῦ Ῥωμανατζίου), ἐσυκώθηκα μόνον μου μὲ τέτοιω κιαμέτι διὰ νὰ ἔλθω εἰς Μπραγκοβάνι νὰ φορτώσο τὸ περσινὸν χορτάρι καὶ νὰ τὸ ἐξαποστείλλω εἰς Κραϊώβαν, καὶ οὕτως χωρὶς δρόμον ἦλθα ἕως εἰς Μπραγκοβάνι, κακῶς ἔχωντας, καὶ εὐθὺς ἐφόρτωσα ἀρκεταῖς σάνιες καὶ τὰς ἔστειλλα, καὶ πάλιν χωρὶς ἀναβολὴν καιροῦ θέλω ξεκοινίσῃ καὶ ἄλλα.

Prea-înălţate, prea-bunule şi prea-drepte Doamne,

† După plecăciunile mele până la pământ şi smerite, iarăşi arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, precum dăunăzi am arătat Înălţimii Tale, că boierii ispravnici ai Romanaţului, după lipsa de grija ce o întrebuinţează la încasarea zaherelelor, care au atâta rămăşiţă din orz: două mii şi atâtea chile, din fân: peste trei mii de căruţe, care nu s'au îngrijit, până era vremea bună, să se trimeată la Craiova, ci numai eu nenorocitul cu Doljul singur am hrănit atâta oaste turcească, şi, astfel tratat, m'am războit să plătesc cererile ascherliilor, şi, ne mai putând locuitorii Doljului să poarte puţină rămăşiţă ce o datoresc, care a urmat din pricina căderii iernii foarte grele, nu iarnă, ci urgie dumnezeiască, şi nemai rămânând putere în acest Dolj, care a slăbit de prea-grelele şi necontenitele belele, neavând alt ce să facem, am hrănit ostaşii turci din zaherelele gătite ce aveam, până le-am isprăvit, şi, văzând robul Tău aşa, ca să nu urmeze şi tulburare (care urmează şi vine din pricina ispravnicilor Romanaţului), am ieşit eu singur pe o astfel de grozăvie ca să merg la Brâncoveni să încarc fânul de anul trecut şi să-l trimet la Craiova, şi aşa fără drum am venit până la Brâncoveni, cu greutate, şi îndată am încărcat destule sănii şi le-am trimes, şi iarăşi fără zăbavă de vreme voiu mai porni şi altele.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, ἁμαρτία εἶναι εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπορον, ἀφ' οὗ ἀδιαλείπτως καταβάλλω εἰς Κραϊώβαν τόσους κόπους, τόρα νὰ διορισθῶ πάλιν ἐγὼ εἰς τὸ νὰ ἐκτελέσω καὶ τοὺς ἀγκαρέδες τοῦ Ῥωμανατζίου, καὶ οἱ ἄρχοντες ἰσπράβνικοι νὰ χουζουρεύσουν χωρὶς νὰ ἰξεύρουν ὅτι ἔχωμεν στρατεύματα εἰς Κραϊώβαν, ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἀσκερλίδες νὰ ἀποβλέπουν εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον νὰ τοὺς ἀπαντήσω ὅλα τους τὰ ζητήματα καὶ νὰ τοὺς δυσοπίσω. Ἐγὼ κατὰ τὸ ἀπαρέτητόν μου χρέως φανερόνω τῷ Ὕψει της, καὶ ὅπως εἶναι ἡ πανέκλαμπρός της προσταγή. Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα ἔτη τοῦ Ὕψους της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα δευμωνέστατα *(sic)*.

αψπη', Δεκεμβρίου κ'. Μπραγκοβάνι.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἰωάννης Μπουζέσκος Παχάρνικος.

Prea-înălţate Doamne al mieu, greşeală e la mine săracul, de când necontenit cheltuiesc la Craiova atâtea osteneli, acum să fiu orânduit tot eu să săvârşesc şi angaralele Romanaţului, şi boierii ispravnici să huzurească fără a şti că avem oşti la Craiova, ci toţi ostaşii turci să cate la mine săracul pentru a li îndeplini toate cererile şi a-i linişti. Eu după neapărata mea datorie arăt Înălţimii Tale, şi cum va fi prea-strălucita-Ţi poruncă. Acestea cu supunere, iar anii prea-străluciţi ai Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

1788, Decembre 20. Brâncoveni.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite rob

Ioan Buzescu Păharnicul.

CCXCIII.

1788, 29 Decembre. Ecaterina, botezată de Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia ei de ajutor.

Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ ἐκλαμπρότατε Αὐφθέντα καὶ Ἡγεμὼν μεγαλοπρεπέστατε πάσης Οὐγγρωβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Νικόλαε Πέτρου Μαυρογένη Βοϊβόδα, τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων ποδῶν τοῦ Ὕψους αὐτῆς δουλικῶς κατασπάζομαι.

† Δεομένη ἀδιαλείπτως τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως περιφρουρῇ καὶ περισκέπῃ τὸ Ὕψος αὐτῆς ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ πολυχρονίῳ διαμονῇ καὶ πανευδαίμονι στερεώσει ἐπὶ τοῦ πανεκλάμπρου ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου μέχρι γήρως βαθυτάτου καὶ λιπαροῦ, καὶ παρακαλῶ, γλυκίτατε καὶ σπλαχνικώτατέ μου Αὐφθέντα, ὡς καθὼς παρακαλῶ καθεκάστην ἡμέραν τὸν ἅγιον Θεὸν καὶ τὸν Ἅγιον Νικόλαον καὶ κάθε ἡμέραν πορπατῶ καὶ ἄντο τῆς ἐκλησίαις *(sic)* διὰ σκέπη τῆς Σῆς Ὑψηλότητος καὶ τοὺς παρακαλῶ μὲ δάκρυα καὶ ἐξ ὅλης μου τῆς καρδίας διὰ νὰ σὲ φυλάττουν ἀπὸ παντὸς κακοῦ. Τώρα λοιπόν, Αὐφθέντα μου καὶ πατέρα μου, σὲ προσκυνῶ καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν μὲ ληπήσῃς καὶ ἐμένα τὴν ὀρφανεῖ, ὡς καθῶς ὁποῦ ἠξεύρει ὅπως δὲν ἔχω ἀλαχόθε καμίαν ἐλπίδα ἢ παρηγορία ἢ παρὰ μόνον εἰς τὸ ἔλεος τῆς Σῆς Ὑψηλότητος κρέμομε. Ὡς καθὼς καὶ ἄλοι πολοὶ ἀναρίθμητη ἐκκηβέρνησες ὁποῦ δὲν ἠμπορῶ νὰ τῆς περιγράφω, ἔτζη ἐλπίζω καὶ ἐγὼ νὰ μὲ κυβερνήσεις καὶ νὰ μὴν μὲ ληπήσεις τῶρα εἰς τὸ κερὸ τῆς Ὑψηλότητός της, νὰ μὴν ὑστερηθῶ ἀπὸ τὸ ἔλεός σου, διὰ νὰ μὴν ἔχεις τὸ κρῆμα μου, ἐπιδὴ καὶ τὸ πέλαγος τῆς γνώσεως γνωρίζετε τὴν ἀνάγγη μας καὶ χορεῖς νὰ σου γράφω, ἐπιδὴ καὶ ἄλοι, νὰ κυβερνήσεις καὶ ἐμένα νὰ μὲ ἀφήσῃς παραπονεμένη, δὲν τὸ στέργω. Μὲ πάλην παρακαλῶ, καὶ προσμένο μὲ ἀνοικτὰς τὰς ἀγκάλας νὰ δήξεις καὶ εἰς ἐμένα, γλυκίτατέ μου Αὐφθέντα, τὸ σπλάχνος σου καὶ νὰ μὲ ληπηθεῖς.

Τῆς Ὑμετέρας μεγαλοπρεπεστάτης καὶ εὐσπλαχνικωτάτης Ὑψηλότητος εὐτελεστάτη καὶ ἐλαχίστη δούλη, Αἰκατερίνα βαπτιστική σας, γράφω καὶ προσκυνῶ.

1788, Δεκεμβρίου 29.

(V⁰:) Τῷ ὑψηλοτάτῳ, εὐσεβεστάτῳ καὶ εὐσπλαχνικωτάτῳ Αὐφθέντῃ καὶ Ἡγεμόνι μεγαλοπρεπεστάτῳ πάσης Οὐγγροβλαχίας, κυρίῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ Νικολάῳ Πέτρου Μαυρογένῃ Βοεβόδᾳ, δουλικῶς προσκυνῶ.

(Pecete de ceară roşie.)

CCXCIV.

Raport de capuchehaie probabil către un boier, despre ce a avut cu Paşa dela Vidin, privitor la purtările muhafizului de Adà-calè, la un Turc prădat, la un cal de dat.

1788-9. Ianuar. (v. nr. CXCIX).

Ἔτι εἰδοποιῶ τὴν εὐεργετικωτάτην μοι αὐτῆς Πανευγενείαν ὅτι τὸν ἀρζᾶ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του πρὸς τὸν ὑψηλότατον Τζελαλεδήν-Πασᾶ, περὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου Δερβίς-πεγι Ἀδᾶ-μουχαφιζῆ καὶ περὶ τῶν ἐν τῷ Ἀδᾷ ἐνδιατριβόντων τριῶν κακούργων, περὶ τῶν ὁποίων τόσον ἡ αὐτῆς Πανευγενεία, ὅσον καὶ ὁ ἄρχων Καϊμμεκάμης, μοὶ ἔγραψεν εἰς πλάτος, εἰσέτι δὲν τὸν ἐνεχείρισα τῇ Ὑψηλότητί του, ἐξ αἰτίας ὅτι, ἀφ' ὅτου ἔλαβον τὸν πλοῖκον τῆς Εὐγενείας της, ἐμπεριέχοντα τοῦτον τὸν ἀρζᾶ, ἀείποτε εἶδον τὸν ὑψηλότατον Πασᾶν ὀργισμένον καὶ θυμωμένον, καὶ ἔκρινα ὁ δοῦλός της ὅτι ἐν τοιαύτῃ διαθέσει τῆς Ὑψηλότητός του ἂν τὸν ἐγχειρίσω, ὄχι μόνον οὐδὲν ἄξιον κατορθωθήσεται, ἀλλ' ἴσως καὶ ἔτι μᾶλλον ἐρεθισθῇ ἡ Ὑψηλότης του καὶ ἐμποιήσῃ κἀμμίαν ἔντριγγα μεταξὺ τοῦ ἐνδοξοτάτου Δερβίς-πεϊ καὶ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του, καί, διὰ τοῦτον τὸν στοχασμὸν συστελλόμενος, δὲν τὸν ἐνεχείρισα, περιμένων ἁρμοδιωτέραν εὐκαιρίαν· ἐν τοσούτῳ δὲ συνέβη καὶ τὸ κάζο τοῦτο τοῦ δούλου της, καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω τὴν εὐεργετικωτάτην μοι αὐτῆς Πανευγένειαν.

Încă înştiinţez pe Nobleţa Ta foarte binefăcătoare faţă de mine că arzul Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite către prea-înălţatul Gelaledin-Paşa, cu privire la prea-strălucitul Derviş-beg, muhafiz de Adà, şi pentru cei trei făcători de rele cari petrec în Adà, cu privire la cari atât Nobleţa Ta, cât şi dumnealui Caimacamul, mi-a scris pe larg, încă nu l-am dat Înălţimii Sale, din pricină că, de când am luat plicul dumitale, cuprinzând acel arz, l-am tot văzut pe prea-înălţatul Paşă mâniat şi supărat, şi am crezut, eu, robul Tău, că, dacă i-l dau în această aplecare a Înălţimii Sale, nu numai că nimic vrednic nu se va îndrepta, dar poate şi încă mai mult se va aprinde Înălţimea Sa şi va face vre-o *intrigă* între prea-strălucitul Derviş-beiu şi Înălţimea Sa de Dumnezeu păzită şi, pentru acest gând temându-mă, nu i l-am dat, aşteptând o împrejurare mai potrivită; între acestea s'a întâmplat şi *casul* acela al robului Tău, şi n'am lipsit să-l fac cunoscut Nobleţei Tale foarte binefăcătoare.

(Pe altă foaie:)

Ἀποκρίνομαι ὁ δοῦλός της ἐν ταὐτῷ καὶ εἰς τὸ εὐγενὲς αὐτῆς πιττάκι περὶ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Λόφτζα-ἀγιανή, καταπατηθέντος πρὸ δύω περίπου μηνῶν, ὑπὸ τῶν κλεπτῶν καθ' ὁδόν, εἰς τὴν πόστα τοῦ Ῥαδαβανίου, ἐν ᾧ ἤρχετο ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς τὸ Βιδύνι. Περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης στοχάζομαι νὰ εἰδοποίησε καὶ ὁ εὐγενέστατος ἄρχων Καϊμμεκάμης. Αὐτὸς ὁ Τοῦρκος, ἀφ' οὗ τότε μετὰ τὴν καταπάτησιν ἔφθασεν εἰς τὸ Καλαφάτι, διηγήθη τῷ δούλῳ της, ἐν ᾧ ἦσαν καὶ ἄλλοι τινὲς παρόντες καὶ ἤκουον, ὅτι κοντὰ εἰς τὴν ἀνωτέρω ὀνομασθεῖσαν πόσταν τὸν κατεπάτησαν κλέπται, καὶ τοῦ διήρπασαν τὰ πιστόλιά του καὶ τὸ πουγγῆ μὲ τὸ χαρτζιλίκι του. Κατόπι, διαβὰς ἄντικρυ εἰς τὸ Βιδύνι, ὁποίαν διήγησιν θέλει ἔκαμε δὲν εἰξεύρω· εἶδον δὲ ὅτι μετ' ὀλίγον ἐκράχθην ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοτάτου Πασᾶ, ὅπου παρῆν καὶ ὁ καχαγιᾶς του, καὶ μοὶ ἐπρόβαλλον ἀμφότεροι ὅτι ὁ ἀνωτέρω Τοῦρκος εἶχε μαζῆ του καὶ εἴκοσι πέντε πουγ-

Răspund eu, robul Tău, în aceiaşi [scrisoare] şi la nobilul Tău pitac cu privire la omul aianului de Lovcea, călcat, acum vre-o două luni, de hoţi pe cale, la poşta Radovanului, când venia de la Nicopol la Vidin. Pentru această afacere mă gândesc că a înştiinţat şi prea-nobilul dumnealui Caimacamul. Acest Turc, după ce în urma acestei călcări a ajuns la Calafat, a povestit robului tău, fiind şi alţi câţiva de faţă şi auzind, că lângă poşta mai sus arătată l-au călcat hoţii, şi i-au furat pistoalele şi punga cu ceva parale. Apoi, mergând în faţă la Vidin, ce povestire va face nu ştiu; ci am văzut că după puţin timp s'a plâns înaintea prea-înălţatului Paşă, unde era şi chehaiaua lui, şi mi-au adus înainte ambii că Turcul de mai sus avea cu el şi douăzeci şi cinci de pungi, pe care i le-au luat hoţii;

γεῖα, τὰ ὁποῖα τοῦ τὰ ἐπῆραν οἱ κλέπται· ὁ δοῦλός της ἀπεκρίθην ὅτι ὁ Τοῦρκος, ἐν ᾧ πρὸ ὀλίγου διηγήθη ἐν Καλαφατίῳ τὴν καταπάτησίν του, καὶ ἦσαν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι παρόντες καὶ ἤκουον, δὲν ἀνέφερε ποσῶς ὅτι εἶχε καὶ ἄσπρα μαζῆ του, ἀλλ' εἶπεν ὅτι μόνον τὰ πιστόλιά του ἐπῆραν οἱ κλέπται καὶ τὸ ὀλίγον χαρτζιλίκι ὁποῦ εἶχε· ἡ Ὑψηλότης του καὶ ὁ κεχαγιὰς ἐπέμενον ὅτι εἶχε μαζῆ καὶ τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα τῶν εἴκοσι πέντε πουγγείων γροσίων. Ὁ δοῦλός της ἀνθυπέβαλον ὅτι, ἂν εἶχε τὰ γρόσια αὐτά, ἐπόμενον ἦτον νὰ εἶχε μαζῆ καὶ γράμμα περὶ τῶν γροσίων τούτων, διαλαμβάνον παρὰ τίνος τὰ γρόσια καὶ πρὸς ποῖον στέλλονται, καὶ διὰ ποίαν ὑπόθεσιν, καὶ εἰς ποίαν μονέδα· ἐπειδὴ δὲ τοιοῦτο γράμμα δὲν εἶχεν, ἄρα οὔτε τὰ γρόσια, ὥστε τὸ περὶ τῶν εἴκοσι πέντε πουγγείων γροσίων εἶναι πλάσμα· τότε ἡ Ὑψηλότης του, γενόμενος ἰλιζάμι ἀπὸ αὐτὸν τὸν λόγον τοῦ δούλου της, ἐσιώπησε. Παρῆλθε δὲ πολὺς καιρὸς κατόπι, κοντὰ σαράντα ἡμέρας, καὶ δὲν εἶπε τῷ δούλῳ της πλέον μηδὲν περὶ τῶν γροσίων τούτων· μὲ μερικὰς δὲ ἡμέρας, πρὶν τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἰμπροχώρη του, καὶ πρὶν τῶν συγχίσεών του, μυστικῷ τῷ τρόπῳ εἶπεν μίαν ἡμέραν τῷ δούλῳ της ἡ Ὑψηλότης του ὅτι ἐπληροφορήθη πῶς ὁ Τοῦρκος ἐκεῖνος τῷ ὄντι εἶχε τὰ εἰκοσιπέντε πουγγεῖα, διότι γράφει ὁ Λόφτζα-ἀγιανῆ τῷ κεχαγιᾷ τῆς Ὑψηλότητός του νὰ ἀναφέρῃ τῇ Ὑψηλότητί του μὲ τρόπον ὅτι τῷ ἔστειλλε τὰ εἰκοσιπέντε ἐκεῖνα πουγγεῖα δι' ἐκείνου τοῦ Τούρκου πεσκέσι, καὶ τοῦτο νὰ τὸ φυλάξω μυστικόν. Τὴν τελευταίαν δὲ ἡμέραν, τῇ ιγ΄ τοῦ τρέχοντος, ὅτι ἤμην ἐνώπιον τῆς Ὑψηλότητός του, ἐπειδὴ εἶχεν ἀκούσῃ καὶ ἡ Ὑψηλότης του ὅτι ἐπιάσθησαν οἱ κλέπται, μεταξὺ τῶν ἄλλων ὁποῦ μοὶ ὡμίλησε, μοὶ εἶπε καὶ τοῦτο ὅτι ἔμαθε πῶς ἐπιάσθησαν οἱ κλέπται οἵτινες ἐπάτησαν τὸν ἄνθρωπον τοῦ Λόφτζα-ἀγιανῆ, καὶ μὲ ἠρώτησεν, ἐκεῖνοι τάχα νὰ εἶναι οἱ ἴδιοι; Καὶ ἀπεκρίθην τῇ Ὑψηλότητί του: „ναί, ἐκεῖνοι οἱ ἴδιοι", καὶ μάλιστα πρὸ ὀλίγου ἔφθασαν τρεῖς Τοῦρκοι ἀπὸ Κραγιώβαν, ἤτοι ὁ πρόγονος τοῦ Λάζ-Ἀχμέδ-ἀγᾶ καὶ ἄλλοι δύω τουζτζίδες ἀπὸ Βιδύνι, καὶ διηγήθησαν ἐν τῷ Καλαφατίῳ ὅτι, ἐν Κραγιώβᾳ ὄντες, παρευρέθησαν ἐκεῖ ἐπὶ διβανίου ἐν ᾧ ἐγένετο ἡ ἐξέτασις τῶν κλεπτῶν, καὶ αὐτοὶ ἐμαρτύρισαν πῶς ἐπάτησαν τὸν Τοῦρκον, νομίζοντες νὰ εὕρουν ἄσπρα ἐπάνω του, καὶ εἶχαν σκοπὸν μόνον νὰ τοῦ πάρουν τὰ ἄσπρα καὶ νὰ τὸν ἀφήσουν, καί, ἐπειδὴ ἀμέσως ὁποῦ ἐνεφανίσθησαν ἔμπροσθέν

robul Tău a răspuns că Turcul, povestind cu puţin înainte la Calafat călcarea lui, şi erau şi alţi oameni de faţă şi auziau, n'a pretins cât de puţin că avea şi bani cu el, ci a spus că numai pistoalele i le-au luat hoţii şi ceva paralâc ce avea; Înălţimea Sa şi chehaiaua stăruiau că avea cu el şi acea sumă de douăzeci şi cinci de pungi de bani. Robul tău a întâmpinat că, dacă ar fi avut acei bani, urma să aibă cu el şi scrisoare pentru acei bani, arătând de la cine banii şi la cine se trimet, şi pentru ce afacere şi în ce monedă; iar, neavând acea scrisoare, poate nici banii, aşa că vorba despre cele douăzeci şi cinci de pungi de bani e o plăsmuire; atunci Înălţimea Sa, ruşinat de acest cuvânt al robului Tău, a tăcut. Apoi a trecut multă vreme, la vre-o patruzeci de zile, şi n'a mai spus robului Tău nimic despre aceşti bani; dar, după câteva zile, înainte de întoarcerea imbrohorului său, şi înaintea năcazului său, în chip tainic a spus într'o zi robului tău Înălţimea Sa că a aflat cum că Turcul acela de fapt avea cele douăzeci şi cinci de pungi, pentru că scrie aianului de Lovcea chehaielei Înălţimii Sale să aducă înaintea Înălţimii Sale cu chip că i-a trimes cele douăzeci şi cinci de pungi prin acel Turc ca peşcheş, şi aceasta s'o ţie în taină. Iar, ultima zi, la 13 ale curentei, şi când eram înaintea Înălţimii Sale, de oare ce auzise şi Înălţimea Sa că se prinseseră hoţii, între altele ce mi-a spus, a fost şi aceia că a aflat cum că s'au prins hoţii cari au călcat pe omul aianului de Lovcea, şi m'a întrebat dacă poate sânt aceiaşi. Şi am răspuns Înălţimii Sale: „da, chiar aceia", şi mai ales că puţin timp înainte au venit trei Turci de la Craiova, adecă fiul lui Laz-Ahmed-aga şi alţi doi negustori de sare de la Vidin, şi povestiau la Calafat că, fiind în Craiova, s'au aflat acolo la Divanul în care s'a făcut cercetarea hoţilor, şi ei au mărturisit că au călcat pe Turc, crezând să afle bani la el, şi aveau numai scopul să-i iea banii şi să-l lase, şi, de oare ce, îndată ce s'au înfăţişat înaintea lui, el s'a împotrivit asupra lor şi, cu două pistoale faţă de unul (!), au sărit şi ei asupra lui şi, după

του, αὐτὸς ἐδαβράδισε κατ' ἐπάνω των καὶ μὲ τὰ δύω πιστόλια διὰ μιᾶς, ἔρριψαν καὶ αὐτοὶ ἐπάνου του καί, ἀφ' οὗ τὸν ἐπλήγωσαν καὶ τὸν ἔπιασαν, καὶ ἐξήτασαν, καὶ δὲν ηὗραν γρόσια ἐπάνω του, τοῦ ἐπῆραν μόνον τὰ πιστόλια, διὰ πεῖσμα μόνον διότι ἐδαβράνδισε μὲ αὐτά, καὶ τὸν ἄφησαν. Αὐτὴν τὴν διήγησιν ἴσως ἔσφαλον διότι τὴν εἶπον τῇ Ὑψηλότητί του, ἐπειδὴ παρευθὺς ἤλλαξεν ὄψιν καὶ ἔδειξεν ὅτι σφόδρα διεταράχθη ἐνδομύχως. Ἴσως διότι εἶχε φθάσῃ νὰ εἰπῇ τῷ δούλῳ της τὸ μυστικόν του. Καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω τῇ Πανευγενείᾳ της.

(Pe altă foaie:)

Ἀφ' οὗ ἐπαρρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοτάτου Πασᾶ ὁ ἱμπροχώρης τῆς Ὑψηλότητός του, φέρων ὀπίσω τὸ πρὸς τὸν διβάν-ἐφενδησῆ τοῦ Ὕψους του σταλὲν ἄτι, ἔκραξεν ἡ Ὑψηλότης του τὸν δοῦλόν της καὶ μοὶ εἶπεν ὅτι „ὁ ἀχμάκης ὁ ἱμπροχώρης μου ἔφερε τὸ ἄτι τὸ πρὸς τὸν διβάν-ἐφενδισῆ ὀπίσω, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν καταδέχομαι νὰ τὸ ξαναλάβω πάλιν ὀπίσω, οὔτε εἶναι ὠσμανλιλίκι τὸ τοιοῦτον· ὅθεν ἐπαρέτο ἄντικρυ". Οὕτω καὶ ὁ δοῦλός της τὸ ἐπῆρα. Καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω δουλικῶς καὶ περὶ τούτου τὴν εὐεργετικωτάτην μοι Εὐγενείαν της.

(Pe altă foaie:)

Τὴν μὲν ἀλήθειαν δι' ἣν ἀνεχώρησα ὁ δοῦλός της ἀπὸ Καλαφάτι εἰδωποιῶ ἐν ἑτέρῳ μοι δουλικῷ πιτακίῳ πρὸς τὴν εὐεργετικωτάτην μοι αὐτῆς Πανευγενείαν. Ἐκεῖθεν δ' ἀναχωρήσας, ἐν ᾧ ἐπεφόρτωσα τῷ καπετάνῳ τοῦ Καλαφατίου, Στανίκᾳ, διὰ νὰ φροντίσῃ τὰς ἐκεῖ ὑποθέσεις καὶ τὰς προσταγὰς τοῦ ὑψηλοτάτου Πασᾶ διὰ νὰ μὴν γίνῃ κανένα κουσοῦρι, καὶ διέταξα καὶ τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα, τὸν ἐδίδαξα καὶ τοῦτο ὅτι, ἂν γίνῃ ἀπὸ μέρους τοῦ ὑψηλοτάτου Πασᾶ ἐρώτησις περὶ τοῦ δούλου της, νὰ εἰπῇ ὅτι, ἐπιστρέφων ἀπὸ τὸ σαράϊ τῆς Ὑψηλότητός του καὶ παραγενόμενος ἕως εἰς τὴν μέσην τοῦ Δουνάβεως, μὲ κατέλαβε μία φοβερὰ ἀνδράλλα, καί, φθάσας εἰς τὸ Καλαφάτι, μοὶ ἦλθε σκωτοδηνίασις, ὥστε κόντευσα νὰ λυποθυμήσω, καί, φοβηθεὶς νὰ μὴν μὲ πέσῃ δαμπλᾶς, ἔτρεξα εἰς Κραγιώβαν διὰ νὰ βοηθήσω τὴν ὑγιείαν μου μὲ ἰατρικά. Καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω δουλικῶς καὶ τοῦτο τῇ αὐτῆς Πανευγενείᾳ.

ce l-au bătut şi l-au prins, şi l-au cercetat şi n'au aflat banii asupra lui, i-au luat doar pistoalele, numai de năcaz că s'a împotrivit cu ele, şi l-au lăsat. Această povestire poate am greşit spuind-o Înălţimii Sale, pentru că îndată şi-a schimbat privirea şi a arătat că foarte s'a tulburat înăuntru. Poate pentru că apucase a spune robului tău taina lui. Şi n'am lăsat să n'o fac ştiut Nobleţei Tale.

De când a înfăţişat înaintea prea înălţatului Paşă, imbrohorul Înălţimii Sale, aducând înapoi calul trimes către divan-efendi al Înălţimii Sale, Înălţimea Sa a chemat pe robul tău şi mi-a spus că „prostul de imbrohor al mieu a adus calul către divan-efendi îndărăt, pe care nu-l primesc să-l ieau îndărăt, şi nici nu e obiceiul otoman unul ca acesta; aşa că luaţi-l dincolo". Aşa şi robul tău l-am luat Şi n'am lipsit să fac cunoscut cu supunere şi pentru aceasta Nobleţei Tale foarte binefăcătoare.

Iar adevărul pentru care a plecat robul tău de la Calafat îl arăt în alt supus pitac al mieu către Nobleţa Ta foarte binefăcătoare. Ci, plecând de acolo, însărcinând pe căpitanul Calafatului, Stănică, să se ocupe de lucrurile de acolo şi de poruncile prea-înălţatului Paşă pentru a nu se face vre-un cusur, şi am orânduit şi celelalte de nevoie, l-am învăţat şi aceia ca, dacă ar veni din partea prea-înălţatului Paşă întrebare despre robul tău, să spuie că, plecând de la palatul Înălţimii Sale şi ajungând până la mijlocul Dunării, m'a prins un grozav tremur şi, ajungând la Calafat, mi-a venit ameţeală, de mai că era să mă pierd şi, temându-mă să nu mă lovească damblaua, m'am dus la Craiova ca să-mi ajut sănătatea cu doftorii. Şi n'am lipsit să fac cunoscut cu supunere şi aceasta Nobleţei Tale.

CCXCV.

1788-9. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plata făcută de un Turc, despre boierii de la Nicopol, trimeşi în exil, şi despre mulţămirea Chioţilor cu noul lor şef bisericesc.

Δηλοποιῶ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας ὅτι ὁ Τζελίκογλους ἐστάθη εἰς τὴν παρόλαν του καὶ ἔστειλεν αὐταῖς ταῖς ἡμέραις πρὸς τὸν φίλτατον ἀνεψιόν σας Λογοθέτην, μὲ μαχσούσικον ἄνθρωπόν του, τὰ ἑβδομήντα πέντε πουγγεῖα, τὰ μὲν εἴκοσι εἰς φλωρία βενέτικα πρὸς πέντε γρόσια καὶ δεκαπέντε παράδες, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς ἀσημένια, τὰ ὁποῖα καὶ τὰ παρέλαβον σῷα, καὶ ἐνεχείρισα τῷ ἀνεψιῷ, κατὰ τὴν αὐθεντικὴν παραγγελίαν, τὰ περὶ τούτων φιρμάνια διὰ νὰ τὰ στείλῃ τῇ Ἐνδοξότητί της.

Καί, μὲ τὸ νὰ μὲ συχνοπροστάζετε ὅτι, εὐθὺς ὁποῦ παρθοῦν τὰ ἄσπρα, ἢ διὰ πολιτσῶν, ἢ εἰς νάκτι μὲ χαζνέν, νὰ τὰ προφθάσω πρὸς τὸ Ὕψος σας, ἐφρόντισα εὐθὺς καὶ ἐξέτασα περὶ πολιτζῶν· καὶ ἕως ἀπόψε ηὗρα μόνον ταῖς περικλειομέναις τέσσαραις πόλιτζαις, ἑπτὰ χιλιάδων ἐννεακοσίων εἴκοσι γροσίων, τῶν ὁποίων τὰ ἄσπρα θέλετε τὰ παραλάβῃ κατὰ τὸ περικλειόμενον κατάστοιχον. Μὲ δεύτερον καλαράσην θέλω ἐξαποστείλῃ πρὸς τὸ Ὕψος σας καὶ ὅσας ἄλλας σίγουρας πόλιτζαις ἠμπορέσω νὰ εὕρω. Τὰ δὲ εἴκοσι πουγγεῖα βενέτικων φλουρίων, μὲ τέσσαρας, πέντε ἡμέρας εἶναι νὰ ξεκινήσῃ ὁ καποῦ-κεχαγιᾶς τοῦ ὑπερτάτου ἐφέντη μὲ σίγουρην ὀκκαζιόνε πρὸς τὴν Μεγαλειότητά του εἰς τὸ βασιλικὸν Ὀρδή, καὶ θέλω τὰ στείλῃ μὲ αὐτὴν τὴν ὀκκαζιόνε εἰς ξεχωριστὸν πουγγὶ ἐπιγεγραμμένον πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας· ὁπεσχέθη ὁ καποῦ-κεχαγιὰς νὰ τὸ στείλῃ μὲ κάθε ἀσφάλειαν.

Ἑτοίμασα καὶ τὰ καπότα πίνιον *(sic)* καὶ γούναις ὁποῦ ἐπροστάζετε, καί, μὲ αὐτὴν τὴν ἰδίαν ὀκκαζιόνε, θέλω τὰ στείλῃ πρὸς τὸ Ὕψος σας, γράφουσα καὶ τῷ αὐθεντικῷ σας καπουκεχαγιᾶ εἰς τὸ Ὀρδὴ νὰ τὰ περιλάβῃ καὶ νὰ τὰ στείλῃ ἀσφαλῶς πρὸς τὸ Ὕψος σας.

Πρὸ τοῦ ἐρχομοῦ τῶν καλαράσιδων διεφημίσθη εἰς τὸ Φανάρι ὅτι ἐξωρίσθησαν εἰς Ῥόδον οἱ εἰς Νικόπολιν ἐντόπιοι ἄρχοντες, ἀλλά, ἐλθόντων τῶν αὐθεντικῶν σας καλαράσιδων, εἶδον τὸ περὶ αὐτῶν ζήτημα γραφόμενόν μοι: ὅτι δηλαδὴ ἔλαβον τὰ ἐπίχειρα των, παθόντες ἄξια ὧν ἔδρασαν, χωρὶς νὰ μὲ προστάζετε τίποτε πλατυτέρως ἂν εἶναι χρεία καμμιᾶς φροντίδος διὰ τὸ πόθεν καὶ ποῦ νὰ ὑπάγουν· ἠκούσθη ὅτι ἔφθασαν εἰς Καλλίπολιν· δὲν ἰξεύρω ἂν ἀληθεύῃ.

Îţi fac ştiut Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că s'a ţinut de cuvânt Cilic-oglu şi a trimes zilele acestea către prea-iubitul Tău nepot Logofătul, cu un om al său anume, cele şaptezeci şi cinci de pungi, cele douăzeci în galbeni de Veneţia câte cinci groşi şi cinsprezece parale, iar celelalte în argint, care le-am şi luat întregi, şi le-am dat nepotului după înştiinţarea domnească, iar firmanele pentru acestea să le trimeată Slăvirii Sale.

Şi, de oare ce îmi pomeneşti ca, îndată ce se vor lua banii, ori prin poliţe, ori în naht cu hazneaua, să-i aduc Înălţimii Tale, m'am gândit îndată şi am cercetat pentru poliţi; şi până mai ieri am găsit numai cele patru poliţi aici închise, de şapte mii nouă sute douăzeci de groşi, ai căror bani îi vei lua după catastiful aici cuprins. Cu al doilea călăraş voiu trimete Înălţimii Tale şi câte alte poliţi sigure voiu putea să aflu. Iar, cele douăzeci de pungi de galbeni de Veneţia, după patru, cinci zile stă să plece capuchehaiaua prea-înaltului efendi cu *ocasie* sigură către Măria Sa, la Ordia Împărătească, şi voiu trimete cu acea *ocasie* în pungă osebită adresată către Înălţimea Ta; a făgăduit capuchehaiaua să o trimeată cu toată siguranţa.

Am gătit şi capotul... şi blănile ce miai poruncit, şi, cu aceiaşi *ocasie,* le voiu trimete Înălţimii Tale, scriind şi capuchehaielei Tale domneşti la Ordie să le iea şi să le trimeată sigur Înălţimii Tale.

Înainte de venirea călăraşilor s'a zvonit în Fanar că s'au surgunit la Rodos boierii localnici de la Nicopole, dar, venind călăraşii Tăi domneşti, am văzut cererea cu privire la ei scrisă mie: că, adecă, şi-au primit plata, păţind ce li se cuvine pentru ce au făcut, fără să-mi fi poruncit ceva mai pe larg dacă e nevoie de vre-o îngrijire pentru aceia de unde şi unde să meargă; s'a auzit că au ajuns la Galipole; nu ştiu dacă e adevărat.

Ὁ παναγιώτατος δεσπότης ἔγραψε πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας προλαβόντως εὐχετικόν του καὶ δὲν ἠξιώθη αὐθεντικῆς σας ἀποκρίσεως, καὶ ἂν εἶναι ὁρισμός σας νὰ ἀποκριθῆτε τῇ Παναγιότητί του, ἐπίσης τὸ ἔχει διὰ ξεχωριστὴν χαρὰν καὶ παρηγορίαν. Κάμποσα σίζαλα *(sic)* εἶχεν ἡ Παναγιότης του αὐταῖς ταῖς ἡμέραις. Ἀπέθανεν ὁ μακαρίτης Χίου, ἐχειροτόνησαν Χῖον τὸν ἀρχιδιάκονον, τὸν υἱὸν τῆς Κοζώνενας, χωρὶς νὰ δανασιλιστοῦν καὶ οἱ Χῖοι, οἱ ὁποῖοι τὸ ἐξέλαβον μέγα ἀφρόντι τους, μὲ τὸ νὰ εἶχαν σκοπὸν νὰ ἀποκαταστήσουν ἄλλον, Χῖον, ὁποῦ τοὺς ἔδιδε χέρι. Ἐν τοσούτῳ, ἀφ' οὗ σωρηδὸν κατεβοοῦσαν εἰς τὰ τοκάκια μὲ τὸ δὲν τὸν θέμεναι, κατέφυγον καὶ εἰς τὸν Σουλτάν-κεχαγιασῆ, πρῴην ζαρπχανέν-ἐμίνην[1], ἐνδοξότατον Μεχμέτην-ἐφέντην, προσκλαιόμενος ἀπὸ τὴν Παναγιότητά του. Μόλις μὲ διάφορα μέσα ἐδυσωπήθη καὶ ἡ Ἐνδοξότης του, πληροφορηθεὶς ὅτι δὲν εἶναι μινασίπης ὁ παρὰ τῶν Χίων προβαλλόμενος, διὸ καὶ δὲν τὸ στέργει ὁ Κετζισχανές· μὲ βίαν ἐβαζγέστισαν καὶ οἱ Χῖοι ἀπὸ τὴν παράλογον ἐπιμονήν τους.

Preasfinţitul Stăpân a scris către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită mai înainte o rugăminte a sa şi nu s'a învrednicit de domnescul Tău răspuns, şi, dacă pofteşti să răspunzi Preasfinţiei Sale, poate să-i fie spre deosebită bucurie şi mângâiere. Oarecare năcaz a avut Preasfinţia Sa în zilele acestea. A murit răposatul de la Chios, au hirotonisit la Chios pe arhidiacon, fiul Cozonesei, fără să se întrebe şi cei din Chios, cari au socotit-o ca un mare *afront* al lor, căci aveau de scop să aşeze pe un altul, din Chios, care li-ar fi dat mâna. Întru aceasta, după ce au strigat în gloată pe uliţe că nu-l primesc, au alergat şi la chehaiaua Sultanului, fostul zarphanè-emin, preaslăvitul Mehmet-efendi, plângându-se de Preasfinţia Sa. Abia cu deosebite mijloace s'a îndemnat şi Slăvirea Sa, aflând că nu e potrivit cel propus de Chioţi, de oare ce nu place la Checis-hanè; cu greu s'au îndepărtat şi Chioţii de la stăruinţa lor cea fără rost.

CCXCVI.

Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre isprăvile de războiu ale acestuia, ce a vorbit cu Turcii despre nevoile lui şi surgunirea boierilor Brâncoveanu şi Fălcoianu, precum şi harta ce a trimes. C. 1788-9.

Ἀνήγγειλα τῷ ὑπερτάτῳ ἐφένδῃ μας καὶ τὸ τακρίρι ὁποῦ ἔδωκεν αὐτόθι περὶ τοῦ χαΐνι ἐκείνου οἱ βολεντήριδες, καὶ τὸ συμπέρασμα ὁποῦ οὐκ ἀπὸ σκοποῦ ἐκάματε· ἐνταῦθα ὅμως τὰ τακρίρια ὁποῦ ἔδωκαν τοῦ ἑνὸς μὲ τοῦ ἄλλου ἦτον διαφορετικά.

Περὶ τοῦ πογδάνου ἄρχοντος ὁποῦ γράφετε, ἐδῶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι δὲν ἐφάνηκαν· ὡς τόσον κατὰ τὴν αὐθεντικήν σας προσταγὴν ἐδιηγήθην καὶ περὶ τούτων τῇ Μεγαλειότητί του οὐζούν-οὐζαδιγὲ τὰ ὅσα εἰδοποιεῖτε, καὶ τί τεριάζει νὰ τοὺς ἀφίσουν ὥρα ζωντανούς, καθὼς τοὺς βάλουν εἰς τὸ χέρι· ἔτζι μὲ εἶπεν ὁ ὑπέρτατος ἐφέντης μας καὶ ὅτι ἐκάματε πολλὰ γιολινδᾶ, ὁποῦ ἐδώκατε τὴν εἴδησιν, καὶ ἐγράψατε περὶ αὐτῶν καὶ εἰς Ἰσμαήλι.

Ἰδοὺ καὶ ἓν δεζὸρ-μεκτουποῦ, δουλλωμένον, πρὸς δὲ καὶ ἓν φερμάνι, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκοντές το, θέλετε καταλάβῃ τὸ μεφχοῦμ του.

Am vestit prea-înălţatului efendi al nostru şi tacrirul ce au dat acolo pentru hainul acela volintirii, şi încheierea ce aţi făcut nu fără scop; acolo însă tacrirurile ce au dat, unul cu altul erau deosebite.

Pentru Domnul Moldovei ce scrii, aici astfel de oameni nu s'au arătat; totuşi după porunca Ta domnească s'a arătat şi Măriei Sale şi pentru acestea pe larg câte le faci ştiute, şi ce gândeşti (?) să-i laşi acuma vii, precum li dă mâna (?); încă mi-a spus prea-înălţatul nostru efendi şi că ai făcut multe pe calea cea bună, despre care i-ai dat ştire, şi ai scris pentru acestea şi la Ismail.

Iată şi un mehtup al Vizirului, pecetluit, şi încă şi un firman, pe care cetindu-l, îi vei afla înţelesul.

[1] Eminul monetăriei.

Εἶπον τὸ ὑπερτάτῳ ἐφέντῃ μας ὅτι ἐστείλετε προσέτι τὸν Πραγκοβάνον καὶ Φαλκογιάνον μὲ τὰ χαρέμιά των εἰς Νικόπολιν, καὶ ὥρισεν ὅτι πολλὰ καλὰ τὸ ἐκάμετε[1].

Τώρα ἤμουν εἰς τὸν ὑπέρτατον ἐφένδην μας, ἐπενθυμίζων καὶ αὖθις τῇ Μεγαλειότητί του τὸ χάλι ἐχβάλι σας, καὶ δὲν εἶναι νὰ τὸ παραβλέπουν καὶ νὰ ἀναβάλλουν τὸν καιρόν, καὶ μὲ ἐχαροποίησε, ἂς εἶναι μυριάκις πολύχρονος, ὅτι μετὰ δύω ἡμέρας σὰς στέλλει πάλιν ἑξῆντα πουγγεῖα κατὰ τὸ παρόν, καὶ ὕστερον στέλλονται καὶ ἄλλα· καὶ στρατεύματα, καθὼς φθάσουν, ὁποῦ προσμένουν ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ, θέλει τὰ ξεκινήσει πρὸς τὸ Ὕψος σας ἀμέσως, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ τὸν χαρίζῃ ὑγιείαν καὶ ζωὴν καὶ σύνεσιν εἰς τὸ νὰ διευθύνῃ τοὺς οἴακας τῆς ἀπεράντου ἐξουσίας καὶ προνοίας του κατὰ θυμὸν καὶ ἔφεσιν. Τί νὰ σᾶς κάμῃ ὅμως καὶ ἡ Μεγαλειότης του καὶ ὅλοι οἱ πολυχρόνιοι αὐθένται! Προθυμοποιοῦνται μεγάλως, πλὴν καὶ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων δὲν σᾶς λανθάνει: εἶναι βέβαια μαλούγικε τὸ Ὕψει σας. Καὶ ἡ θεία Πρόνοια, ἡ ἐξ ὕψους συμμαχία καὶ δύναμις, νὰ τὰ διευθετήσῃ ὅλα πρὸς τὸ συμφέρον καὶ δέον!

Ἔλαβον καὶ τὴν σταλεῖσαν χάρταν, ὁποῖα μετεφράσθη εἰς τὸ τούρκικον, καὶ κατὰ τὴν αὐθεντικήν σας προσταγὴν τὴν ἐνεχείρισα τῷ ὑπερτάτῳ ἐφένδῃ μας. Τὴν ἐπεριεργάσθη ἡ Μεγαλειότης του καὶ σᾶς εὐχήθη καὶ ἐπὶ τούτῳ, ἐννοῶν πόσον ἐπαγρυπνεῖτε κατὰ τῶν ἐχθρῶν, ἔχοντες ὡς ἐπ' ὄψιν ὅλον τὸν ὁρίζοντα τῆς αὐθεντικῆς σας τζάρας καὶ προνοοῦντες σθένει παντὶ τὴν ἑκάστου μέρους ἀναγκαίαν ὀχύρωσιν, γνωρίζοντες ποῦ πρέπει φύλαξις, καὶ ὅθεν καταπολεμοῦνται οἱ ἐχθροί, καὶ ὅτι ἐστὲ ἀνήσυχος, τεχνεύμενοι κατ' αὐτῶν τὰ δέοντα.

Δὲν λανθάνει, Αὐθέντα μου εὐμενέστατε, τὴν Μεγαλειότητά του εἶναι πληροφορημένος καὶ γνωρίζει τὴν ὅσην ἀνάγκην ἔχετε καὶ ἀπὸ στρατεύματα καὶ ἀπὸ ἄσπρα, μ' ὅλον τοῦτο αὐθις αὐτολεξεὶ δὲν ἔλειψα νὰ ἀγνατιρδίσω τῇ Μεγαλειότητί του, κρατῶντας εἰς τὸ χέρι μου τὸ αὐθεντικόν σας πιττάκι καὶ ἀπὸ περίοδον εἰς περίοδον μεταγλωτίζωντας τὰ ὅσα γράφετε, καὶ τὰ ἤκουσεν ὅλα μὲ προσοχὴν καὶ στεναγμοὺς διὰ τὴν ἣν ἔχετε στενοχωρίαν καὶ διὰ τὴν ἀδράνιαν ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ νὰ σᾶς γετιστιρδίσῃ ἀμέσως βοήθειαν κατὰ τὴν χρείαν, καὶ ἡ ἀπόκρισίς του ἦτον νὰ σᾶς γράψω νὰ μὴν κάμνετε κασαβέτι, καὶ ἰνσαλλὰχ ἐντὸς ὀλίγου θέλει τὰς προφθάσει στρατεύματα ἱκανὰ καὶ ἀποχρῶσαν δύναμιν εἰς καταπολέμησιν τῶν ἐχθρῶν κατὰ τὴν ἔφεσίν σας.

Am spus prea-înălţatului nostru efendi că ai trimes încă pe Brâncoveanu şi Fălcoianu cu haremurile lor la Nicopol, şi a hotărât că ai făcut-o foarte bine.

Acuma eram la prea-înălţatul nostru efendi, arătând din nou Măriei Sale starea Ta, şi nu e să o treacă cu vederea şi să zăbovească prilejul, şi mi-a dăruit, fie de o mie de ori întru mulţi ani, că după două zile Îţi trimete iar şaizeci de pungi deocamdată, şi apoi se vor trimete şi altele; şi oştile, îndată ce vor sosi, căci le aşteaptă din ceas în ceas, le va porni îndată către Înălţimea Ta, şi Dumnezeu Sfântul să-i dea sănătate şi viaţă şi pricepere ca să ducă frânele puterii Sale nesfârşite şi prevederii, fără margeni după plac şi voie. Dar ce să-ţi facă şi Măria Sa şi toţi stăpânii, cari să trăiască întru mulţi ani! Se îngrijesc foarte, dar şi starea lucrurilor nu-Ţi scapă: e de sigur ştiută (?) Înălţimii Tale. Şi domneasca Pronie, ajutorul şi puterea de Sus, să îndrepte toate spre ce e de folos şi trebuinţă!

Am primit şi harta trimeasă, care s'a tălmăcit în turceşte, şi după domneasca-Ţi poruncă am dat-o prea-înălţatului nostru efendi. A cercetat-o Măria Sa şi Ţi-a mulţămit şi pentru aceia, văzând cât veghiezi contra duşmanilor, având ca supt ochi toată zarea domneştii Tale ţeri şi prevăzând cu toată puterea întărirea de nevoie a fiecării părţi, ştiind unde trebuie pază, şi de unde atacă duşmanii, şi că eşti fără odihnă, îndeplinind contra lor cele de nevoie.

Nu-Ţi scapă, doamne al mieu preabun, că Măria Sa află şi ştie ce nevoie ai şi de oşti şi de bani, de şi din nou prin viu graiu n'am lipsit să o lămuresc Măriei Sale, ţiind în mână pitacul Tău domnesc şi din loc în loc tălmăcind câte scrii, şi ei au ascultat toate cu luare aminte şi cu suspine pentru strâmtoarea ce ai şi slăbiciunea în a-Ţi veni îndată ajutor după nevoie, şi răspunsul i-a fost să-Ţi scriu să nu ai grijă, şi cu ajutorul lui Dumnezeu în scurt Îţi vor veni oşti destule şi putere îndestulătoare ca să combaţi pe duşmani după voia Ta.

[1] V. n-l precedent.

Περὶ ἄσπρων ἐσύντυχα καὶ μετὰ τοῦ ἐκλάμπρου ἀγᾶ, δεικνύων καὶ τῇ Ἐκλαμπρότητί του τὸ σταλὲν πεγιάζι καὶ κουϊρουκλοῦτεφτέρι, καὶ λέγων ὅτι ἐν τοιούτοις ὄντως πάλιν διὰ νὰ μὴν γείνῃ κουσοῦρι, ἐκ τοῦ ὀστερήματος ἐδώκετε καὶ διὰ τὰ γκερδάπια τοῦ Φετισλαμίου τέσσαρας χιλιάδας γρόσια, καὶ νὰ καταλάβουν τὴν προθυμίαν καὶ γαγιρέτι σας, καὶ, ὅτι ἂν εἴχετε, δὲν ἠθέλετε γράψῃ τὰ ὅσα γράφετε· πλέον ὅμως πεγὲ τακατὶ κάλμαδι· ἐπειδὴ τώρα, τόσους μῆνας, χωρὶς παντελῶς νὰ ἔχῃ ὀβολὸν ἰράτι, πληρώνει οὐλουφέδες ἀδρούς, θρέφει στρατεύματα πολυάριθμα, ὅλα οὐλουφελίδικα· καὶ ἀφεύκτως, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ νὰ κοιτάξῃ δουλειὰ ὁ πέγις, πρέπει νὰ τὸν ἐξαποστείλετε καὶ ἄσπρα κιουλιγετλίδικα, ὡσὰν ὁποῦ ἄλλως νὰ οἰκονομηθῇ τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀδύνατον, καὶ τὰ σταλέντα ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων οὔτε ἐφάνησαν.

Καὶ μὲ ὁπεσχέθη ὅτι κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας πάλιν θέλουν σᾶς στείλῃ καὶ ἄσπρα.

Ἐν φόβῳ Θεοῦ, βλέποντας τὰ ὅσα γράφετε, καὶ τὴν ἀναβολὴν ὁποῦ γίνεται, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἔπρεπε νὰ ἐκτελῶνται ἀμέσως τόσον, στενοχωροῦμαι, ὁποῦ καὶ τὸν ὕπνον μου τὸν ἔχασα· καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς ἐνδυναμώνῃ!

Pentru bani m'am întâlnit şi cu strălucitul Agă, arătând şi Strălucirii Sale trimesul tefter definitiv (?), şi spuind că în acestea, de fapt, ca să nu fie cusur, din lipsă ai dat şi pentru gherdapurile Fetislamului patru mii de groşi, şi să afle aplecarea şi silinţa Ta, şi că, dacă ai avea, n'ai scrie câte le scrii; totuşi beiului nu i-a mai rămas putere; de oare ce acum, de atâtea luni, fără să aibă de loc un ban venit, plăteşte lefi destule, hrăneşte oşti numeroase, toate cu leafă; şi neapărat, ca să-şi poată face slujba beiul, trebuie să-i trimeţi şi bani din bielşug, căci altfel a economisi lucrul nu e cu putinţă, şi cele trimese nici nu s'au arătat [destule] pentru starea lucrurilor.

Şi mi-a făgăduit că în aceste zile iarăşi Îţi vor trimete şi bani.

În frica lui Dumnezeu, privind câte scrii, şi zăbava ce se face, în vreme ce trebuie să se îndeplinească neapărat atâta, mă supăr, aşa că mi-am pierdut şi somnul; şi Sfântul Dumnezeu să-Ţi dea putere!

CCXCVII.

Nicolae-Vodă Mavrogheni către capuchihaielele Ţerii-Româneşti, despre cele treizeci de pungi trimese, care nu ajung pentru datorii şi cheltuielile oştilor împărăteşti, cărora şi până la Viena li doreşte biruinţă. 1789.

Ἐλάβομεν παρὰ τοῦ Ἀπτουραχμὰν-ἀγᾶ τὰ σταλλέντα ἡμῖν τριάντα πουγγεῖα τῶν ἄσπρων, καὶ ἀπορήσαμεν ἀφ' οὗ, μὲ πὶρ πὶρ οὐστουνὲ σφοδρὰς ἰστιτσάλικας προσταγάς, ζητεῖτε τόσῃ μία ποσότης ζαχιρὲ νὰ γιετιστιρδισθοῦν μούτλακ ἀφεύκτως εἰς τὸ Ὀρδοὺϊ-Χουμαγιοῦν. Ἀφ' οὗ ἡ Εὐγενεία σου μᾶς γράφεις ὅτι παραγιὰ πακμασλὰρ καὶ νὰ σὲ φανερόσωμεν τὴν ποσότητα τῶν ἄσπρων ὁποῦ μᾶς κοστίζει, καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτά, ἀφ' οὗ ἡμεῖς πλέον ἀποκάμαμεν, δίδοντες καὶ κατεξοδεύοντες τόσα καὶ τόσα ἄπειρα ἔξοδα, ὡς εἶναι γνωστὸν τοῖς πᾶσι, μόλις τώρα νὰ μᾶς στέλουν τριάντα πουγγεῖα ἄσπρα, τί πρῶτον νὰ κάμωμεν μὲ αὐτὰ ἡμεῖς;

Βλέπομεν πρὸς τούτοις καὶ ἄλλο: νὰ μᾶς γράφεις οὐζοῦν οὐζαδὲ νὰ κάμωμεν συγκατάβασιν ὡς τάχα, μὲ τὸ νὰ εἶναι προσταγή, καὶ κατὰ τοῦτο νὰ βαζγιεστίσωμεν ἀπὸ τὸ νὰ πέρνωμεν καὶ ἀπὸ ραγιάδες μας

Am primit de la Abdurahman-aga cele treizeci de pungi de bani trimese nouă, şi am rămas nelămuriţi, de oare ce, cu necontenite porunci straşnice, aspre, cereţi ca atâta câtime singură de zahereà să se afle nelipsit la Ordia împărătească. Fiindcă dumneata ni scrii că nu se au în vedere banii şi să-Ţi arătăm câtimea banilor ce ne costă şi, pe urmă, după ce noi cădem de osteneală, dând şi cheltuind atâtea şi atâtea ieşiri de bani fără număr, cum e cunoscut tuturor, abia acum să ni se trimeată treizeci de pungi de bani; ce să facem noi întâiu cu ele?

Pe lângă aceasta, ne mai uităm şi la alta: că ni scrii de mult că să facem învoială cât de iute, căci e poruncă, şi după aceasta să renunţăm a lua şi de la raialele noastre dajdea le-

τὸ κανονικὸν δόσιμον, καί, ὡς φαίνεται, μὲ γράμματα νομίζεται καὶ μὲ λόγια ὅτι θρέφονται τὰ τόσα πλήθη τῶν στρατευμάτων, τὰ ὁποῖα καὶ τοὺς λουφέδες τους ζιαδεσίτλεν θέλουν καὶ τοὺς καθημερινοὺς γκιϊδιρμέδες τους καὶ τὰ παξίσιά τους καὶ τόσα ἄλλα ἀναγκαῖα τους, ἄνευ τῶν ὁποίων μήτε νὰ σταθοῦν εἶναι δυνατόν, μήτε νὰ πολεμήσουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, μήτε κἀμμίαν δουλειὰν νὰ κυττάξουν. Αὐτὰ ὅλα νὰ τὰ ἐκτελέσωμεν ἡμεῖς· ὅταν δὲν βοηθούμεθα ἀπὸ τοὺς ραγιάδες, πρέπει νὰ ἔχωμεν χαζινέδες βασιλικούς, καὶ πάλιν καὶ ἐκεῖνοι ἕως εἰς ἕνα καιρὸν θενὰ τελειώσουν· ἂς μᾶς βοηθοῦν τέλος πάντων οἱ πολυχρόνιοι Αὐθένται ὁπωσοῦν, μήτε αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ κάμνουν, μάλιστα μᾶς στέλλουν τριάντα πουγγεῖα καὶ μᾶς ζητοῦν τριακοσίων πουγγείων ζαχιρέδων· ἀγκὶ πιρινὲ λοιπὸν ἡμεῖς μόνοι μας νὰ προφθάσωμεν; Μόνον ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ μᾶς ἐνδυναμώνῃ!

Προλαβόντως ἐζητοῦσες νὰ μᾶς κάμῃς νὰ μάχωμεν καὶ νὰ βάλωμεν μὲ περισσοτέραν τιμὴν εἰς τὸν λογαριασμὸν τὸν ζαχιρὲν ὁποῦ, ἀγοράζοντες, πέμπομεν εἰς τὸ Ὀρδοΰϊ-Χουμαγιοῦν, ὡς τάχα μὲ τοῦτο θέλει μᾶς σταλθῇ κιουλιετλίδικος χαζνές, τώρα ἔξαφνα μᾶς στέλλονται τριάντα πουγγεῖα. Ὅλα λοιπὸν τὰ τῆς Εὐγενείας σου ὅσα μᾶς γράφεις ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι εἶναι ψευδῆ.

Τὸ παρὰ τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀγὰ ἀποκριτικὸν ἐλάβομεν, καὶ διὰ τὴν καρέταν ὁποῦ ζητεῖ· μ' ὅλον ὁποῦ εἶναι τῶν ἀδυνάτων νὰ εὑρεθῇ ἄλλη τοιαύτη, φροντίζομεν ὅσον τὸ δυνατόν, καί, ἂν μὲν εὑρεθῇ, θέλομεν στείλῃ κατόπιν.

Ἐλάβομεν καὶ τὰ τέσσαρα μενζήλ-φερμανλαρὶ καὶ τὰ ἐμπεριεχόμενα λοιπὰ μεκτούπια, καὶ φερμάνια, καὶ ἔγνωμεν τὰ γραφόμενα.

Ὑπερεχάρημεν διὰ τὸ μέχρι Λαζαρέτου χερεκέτη τοῦ Ὀρδοΰϊ-Χουμαγιοῦν: ἄμποτε ὁ παντοδύναμος ἅγιος Θεὸς νὰ τὸ καταξιώσῃ καὶ μέχρι Βιέννης, ἴνσαλλάχ, μὲ τελείαν κατατρόπωσιν τῶν ἐχθρῶν τοῦ κραταιοῦ Δεβλετίου ὅπως εἴη ἀκαταμάχητον!

galã, şi, după cât se pare, cu scrisori şi cu vorbe se socoate că se hrănesc atâtea mulţimi de oşti, care şi lefile lor pe de-asupra şi îmbrăcămintea lor zilnică şi bacşişurile lor şi câte altele de nevoie, fără care nu pot nici şi să stea, nici să se lupte cu duşmanii, nici să facă vre-o slujbă. Toate acestea să le săvârşim noi; atunci când nu sântem ajutaţi de la raiale, trebuie să avem haznale împărăteşti, şi iarăşi şi acelea până la o vreme şi tot se isprăvesc; să ne ajute câtva, la capătul tuturora, stăpânii cari să trăiască întru mulţi ani, dar nici aceasta n'o fac, ci ne trimet treizeci de pungi şi ni cer zaherele de trei sute de pungi; ci la care din toati noi singuri să ajungem? Numai Sfântul Dumnezeu să ni dea putere!

Dăunăzi ni-ai cerut să ne faci să luptăm şi să aruncăm cu mai mulţi bani la socoteala zaherelei pe care, cumpărând-o, o trimetem la Ordia împărătească, ca şi cum cu aceasta ni s'ar trimete o haznà de bani (?), iar acum de-odată se trimet treizeci de pungi. Deci toate ale dumitale pe care ni le scrii din aceasta se arată a fi mincinoase.

Am primit răspunsul de la prea-luminatul agă, şi pentru carăta ce o cere; de şi e din cele cu neputinţă să se afle încă una ca aceia, căutăm cât se poate, şi, de nu se va găsi, vom trimete pe urmă.

Am primit şi cele patru firmane de menzil şi celelalte mehtupuri închise cu ele, şi firmane, şi am aflat cele scrise.

Ne-am bucurat de înaintarea până la Lazaret a Ordiei împărăteşti; de ar învrednici-o atot puternicul Sfântul Dumnezeu şi până la Viena, işalà [1], cu deplină biruire a duşmanilor puternicului Devlet să fie neînvinsă!

CCXCVIII.

1789. Fragment de scrisoare a lui Nicolae-Vodă Mavrogheni către unul din capuchehaiele Ţerii-Româneşti, despre provisii şi nişte socoteli de bani pentru oastea turcească.

Λαβόντες τὰ ἀπὸ κγ΄ τοῦ τρέχοντος πιτάκιά σου, εἴδομεν τὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν σημειούμενα ἀποκριτικῶς. Ὅθεν δὲν ἐλείψαμεν, ξεκι-

Primind pitacele Tale de la 23 ale lunii trecute, am văzut cele într'însele însemnate nouă ca răspuns. Deci n'am lipsit,

[1] „Să dea Dumnezeu."

νοῦντες καὶ ἤδη καλαράσην μας διὰ τὰ αὐτόθι, νὰ σοὶ γράψωμεν καὶ τοὺς λογαριασμούς σιταρίου καὶ κρηθαρίου ὁποῦ, ὡς μᾶς γράφεις, ἔχεις αὐτοῦ, καὶ τὰ σενέτια τοῦ αὐθεντικοῦ δμουροῦ μας ὅλα, ὡσὰν ὁποῦ δὲν ἀπέχει τὸ Βιδύνι πολὺ διάστημα, ξεμπερδεύοντες καὶ πέρνωντάς τα ὅλα τεκμίλλεν, ὅσον τάχος νὰ συκωθῇς καὶ νὰ ἔλθῃς εἰς τὸ Βουκουρέστι μίαν ὥραν τὸ ὀγληγορώτερον, καθὼς καὶ προεγράψαμεν δὶς καὶ τρεῖς περὶ τούτου τῇ Εὐγενείᾳ σου.

Περὶ τῶν ἑπτακοσίων πενῆντα γροσίων ὁποῦ, κατὰ προσταγὴν τοῦ ἐνδοξοτάτου Χαζνετάρ-ἀγᾶ, ἐκρατήθησαν ἀπὸ τὸν σταλέντα χαζνέν, ἐγράψαμεν τῷ εἰς Κραγιόβαν Τουρναατζῆ-Ἰσμαΐλ-ἀγᾷ, καὶ νὰ ἰδοῦμεν τί ἔχει καὶ ἐκεῖνος νὰ ἀποκριθῇ.

trimeţând şi acum călăraşul nostru într'acolo, să-ţi scriem şi socotelile grâului şi orzului, care, cum îmi scrii, le ai acolo, şi sineturile *umurului*[1] împărătesc al nostru toate, de oare ce nu e departe Vidinul; socotindu-le şi făcându-le toate împreună, cât mai iute să ieşi şi să vii la Bucureşti cu un ceas mai curând, cum şi mai nainte de două şi de trei ori ţi-am scris despre aceasta dumitale.

Pentru cele şapte sute cinzeci de lei care, după porunca prea-slăvitului Haznadar-aga, s'au luat de la hazneaua trimeasă, am scris celui de la Craiova Turnagì-Ismail-aga, şi să vedem ce are şi acela să răspundă.

CCXCIX.

Un dregător către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cererile lui Topcì-başa pentru tunuri şi provisiile de la Râmnicul-Sărat. 1789.

Παρακαλῶ τὸ Ὕψος της νὰ προστάξῃ νὰ σταλθοῦν εἰς τὸν ἐδῶ Τοπτζῆ-Πασῆν μας σαράντα πήχαις ἀπὸ κανάβι καὶ ἕνα βαρέλι παροῦτι καὶ κάμποσαις τεστέδες ῥάμματα καὶ καμπόσα βελόνια μεγάλα διὰ νὰ κάμουν καρτούσια τῶν τοπίων, καὶ νὰ μᾶς προφθασθοῦν μίαν ὥραν προτήτερα, ἐπειδὴ καὶ μᾶς χρειάζονται. Πρὸς τούτοις εἶδον ὅτι ἐπροστάξετε εἰς Ῥήμνικον νὰ δεχθοῦν τὰ ἀπὸ Πουζαίου ξύλα καὶ χορτάρι, καὶ ἐδὼ τὸ μαγαζί μας μένει ἄδειον ἀπὸ ξύλα καὶ ἀπὸ χορτάρι, εἰς καιρὸν ὁποῦ μέχρι τοῦδε οὔτε ἕνα ἁμάξι ξύλα δὲν ἔχομεν εἰς τὸ μαγαζί, καί, ἐξ ἐναντίας, εἰς τὸ Ῥήμνικον ἔμεινε ἀπὸ τὴν περσινὴν ὀρενδουγιάλαν πολλότατον χορτάρι καὶ ξύλα, σχεδὸν ὅλη ἡ περσυνὴ ὀρενδουγιάλα. Ὅθεν καλὸν ἦτον νὰ προστάξετε νὰ μᾶς ἔλθουν ἐδὼ τὰ ξύλα καὶ τὸ χορτάρι, ἐπειδὴ καί, ὅταν χειμωνιάσῃ καὶ γίνουν ἡ λάσπαις, τραβοῦν οἱ πτωχοὶ μεγάλην δυσκολίαν καὶ ἐζιγιέτι εἰς τὸ νὰ τὰ ἀποκομίσουν ἐδώ. Πρὸς τούτοις ἂν εἶναι ὁρισμός της ἂς ἐγχειρίσῃ εἰς κἀνένα δοῦλόν της τὰ πράγματα τῶν τριῶν τουφεκτζίδων ὁποῦ ἐστάλθησαν πρὸς τὸ Ὕψος της, καὶ νὰ προστάξῃ νὰ σταλθοῦν ἐδώ, ἐπειδὴ καὶ γίνονται κεφίλιδες, ὅτι, ὁπόταν τοὺς ζητήσετε, νὰ σᾶς τοὺς δώσουν, καθὼς σᾶς γράφουν καὶ οἱ δύω ἀγάδες γράμμα, καὶ νὰ ἔχω τὴν περὶ τούτου αὐθεντικήν της ἀπόκριτιν.

Rog pe Înălţimea Ta să orânduieşti a se trimete la Topcì-Başi al nostru de aici patruzeci de coţi de cânepă şi un butoiu de praf şi câteva testele de aţă şi câteva ace mari pentru a face cartuşele tunurilor, şi să ni ajungă cu un ceas mai răpede, căci ni sânt şi nouă de nevoie. Pe lângă acestea am văzut că aţi orânduit la Râmnic să se primească lemnele şi fânul de la Buzău, şi aici magazia noastră rămâne goală de lemne şi de fân, în vreme ce până acum nicio căruţă de lemne n'avem la magazie, şi, din potrivă, la Râmnic a rămas de la orânduiala de anul trecut foarte mult fân şi lemne, aproape toată orânduiala de anul trecut. Pentru care era bine să orânduieşti să ni vină aici lemnele şi fânul, de oare ce şi, când va veni iarna şi se vor face noroaie, vor trage săracii mare greutate şi năcaz ca să le aducă aici. Pe lângă acestea să fie poruncă a Ta să se dea la vre-un rob al Tău lucrurile celor trei tufeccii cari s'au trimes la Înălţimea Ta, şi să porunceşti a se trimete aici, de oare ce sânt şi chezăşi, aşa că, atunci când îi veţi cerceta, să Ţi-i dea, precum Îţi scriu scrisoare şi cele două agale, şi să am răspunsul Tău domnesc despre aceasta.

---

[1] Afacere.

CCC.

1789. Părţi dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o tocmire de Turci cu leafă, despre lupte turceşti la munte, afaceri de bani şi de furnituri, boala unui Turc influent, care-şi cere medic de la Domn.

1. Ἀπόψε ἦλθεν ὁ ὑπέρτατος Ἐφένδης μας, πρὸς τὰς ἕνδεκα ὥρας, καὶ αὔριον, σὺν Θεῷ, ὅτι καράρι ἤθελε δοθῇ εἰς τὰ ὅσα ἀνέφερα ὁ δοῦλός σας, θέλω κάμῃ λεπτομερεῖς πληροφορίας διὰ δουλικοῦ μου πρὸς τὴν Ὑψηλότητά της μὲ δ'ον λιπκάνον.

Εἶδον τὰ ὅσα προστάζομαι εἰς ἀπόκρισιν περὶ τοῦ Μαχμούδ-πέη Σκενδεριελῆ· πλὴν αὐτὸς πεσίνι ἐκ μέρους τοῦ Ὕψους τὰ ἄσπρα δὲν ἐζήτησε, παρὰ μιρὶ ταραφινδὰν νὰ τὸν δοθῇ διὰ χιλίους ἀνθρώπους τὸ συνειθισμένον μιρὶ ὁποῦ ἐδόθη καὶ εἰς ἄλλους πινπασίδες, μὲ τὸ ἰλτιμάση τῆς Ὑψηλότητός σας, καὶ τότε καὶ αὐτὸς νὰ στείλῃ νὰ φέρι τὸ ἀσκέρι· ἂν ὅμως καὶ ἐκ μέρους τῆς Ὑψηλότητός της κάμετε ἰραδὲ νὰ τὸν ἔχετε, καθὼς καὶ ἄλλους ἀσκέριδες ὀλουφελίδες, προστάξετέ με νὰ τὸν ἀποκριθῶ μὲ σαφὲς τζεβάπι.

2. Τὰ διὰ λιπκάνων ἀπὸ ς' καὶ ζ' Μαρτίου πανέκλαμπρα αὐθεντικά της προσκυνητῶς ἔλαβον, καὶ εἶδον τὰ ὅσα προστάζομαι εἰς ἀπόκρισιν τῆς Μεγαλειότητός του· καί, μὴν ὄντας ἐδῶ ὁ ἴδιος, ἀνέφερα πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον Κεχαγιά-πέην τὰ ὅσα ἐπροσταζούμουν, καὶ μάλιστα ἡ περὶ τοῦ ὑψηλοτάτου Ἀπτῆ-πασᾶ, διὰ τὰ ὁποῖα μὲ ἀπεκρίθη ὅτι μετὰ τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἐφένδη μας θέλει δοθῇ καράρι.

Ἔκαμά τερτζουμὲ καὶ τὸ ἀπὸ Σιπίνι τοῦ πολκοβνίκου γράμμα, προσθέττωντας καὶ τὰ ὅσα ἦτον εἰς τὸ τοῦ δ' Βεστιάρη πρὸς τὸ Ὕψος σας, δηλαδὴ τὴν εἴδησιν ὁποῦ τὸν ἔστειλεν αὐτὸς λισάνεν διὰ τὴν ἐφόρμησιν τῶν ἐχθρῶν εἰς τὸ Ῥίμνικον τῆς Βούλτζας, καὶ τὰ ὅσα αὐτὸς ἀναφέρει πρὸς τὸ Ὕψος της διὰ τὴν χρείαν τῶν πεζικῶν στρατευμάτων, τὸν ὁποῖον τερτζουμὲν τὸν ἔκαμα τακτίμι, δίδοντας καὶ τὸ γράμμα τὸ τούρκικον τῶν ἐκεῖσε σερκεδέδων τους, ὁποῦ καὶ εἰς αὐτὸ ἐπεριλαμβάνετο καὶ ἡ χρεία τῶν στρατευμάτων ὁποῦ ἔχουν καὶ ὁ πόλεμος ὁποῦ ἔκαμαν μετὰ τῶν βολεντήριδων καὶ ἡ νίκη ὁποῦ θείᾳ δυνάμει ἔκαμαν κατ' αὐτῶν, γινόμενοι ἐγκρατεῖς ἀπὸ γλώσσας καὶ κεφάλια. Περὶ τούτου καὶ διὰ τὸ τζαποῦλι τῶν ἀπὸ Κιμπουλοῦγγι ἐχλισλάμικων ἀσκερίων καὶ κατοίκων, κατὰ τὸ πρὸς τὸ Ὕψος της τοῦ τε πίνπαση καὶ δ'ου Ποστελνίκου, δούλων της, καὶ διὰ ταῖς γλώσσαις

1. Dăunăzi a venit prea-înălţatul efendi al nostru, pe la unsprezece ceasuri, şi mâne, cu Dumnezeu, ce hotărîre se va da la câte am adus înainte eu, robul Tău, voiu face pe larg înştiinţare prin raportul mieu supus către Înălţimea Ta cu al doilea lipcan.

Am văzut câte mi se poruncesc ca răspuns cu privire la Mahmud-beiu Schenderielì; numai cât el n'a cerut pe:in banii de la Înălţimea Ta, ci numai ca datorie către Stat să i se dea pentru o mie de oameni datoria obişnuită, care s'a dat şi altor bimbaşi, cu hatârul Înălţimii Tale, şi atunci şi el să trimeată ca să aducă oastea; dacă însă şi din partea Înălţimii Tale faceţi poruncă pentru a-l avea, ca şi pe alţi ostaşi turci cu leafă, porunceşte-mi să-i dau răspuns sigur.

2. Am primit cu supunere prea-luminatele domneşti porunci ale Tale prin lipcani de la 6 şi 7 Mart, şi am văzut câte mi se orânduiesc la răspunsul Măriei Tale; şi, nefiind aici acela, am adus înaintea prea-luminatului Chehaia-beiu câte mi s'au poruncit, şi mai ales ce priveşte pe prea-înălţatul Abdì-Paşa, pentru care mi-a răspuns că la venirea lui efendi al nostru se va da hotărîrea.

Am tălmăcit şi scrisoarea de la Sibiiu a polcovnicului, orânduind şi câte erau în scrisoarea Vistierului al doilea către Înălţimea Ta, adecă ştirea ce Ţi-a trimes-o el din gură pentru pornirea duşmanilor la Râmnicul-Vâlcii, şi câte le aduce el către Înălţimea Ta pentru nevoia armatei pedestre, care tălmăcire am dat-o, adăugând şi scrisoarea turcească a celor de aici oameni (?) ai lor, care şi în aceasta se cuprindea şi nevoia de oaste ce au şi războiul ce au făcut cu voluntarii şi biruinţa care cu puterea lui Dumnezeu au câştigat-o împotriva lor, luând limbi şi capete. Pentru aceasta şi pentru năvala ostaşilor musulmani şi a locuitorilor de la Câmpulung, după raportul bimbaşei şi Postelnicului al doilea, slugile Tale, către Înălţimea Ta, şi pentru limbile ce le-a luat bimbaşa al Tău din Craiova,

ὁποῦ ἔπιασεν ὁ εἰς Κραγιόβαν πίνπασής της, Καρὰ-Μουσταφᾶς, ἀφ' οὗ ἔδωσα καὶ λισάνεν τακρίρη πρὸς τὴν Ἐκλαμπρότητά του, διὰ προσταγῆς του ἔδωσα καὶ ταχρίρεν.

Καθὼς προανέφερα τῷ Ὕψει της, ἐπειδὴ καὶ εὐγάζουν ἑκατὸν πέντε χιλιάδες γροσίων, πῶς ἔχουν σταλμένα εἰς τὸ Ὕψος της διὰ τὴν τιμὴν τοῦ εἰς ζαχερέ, μὲ τὸ νὰ μένῃ ὀλίγη ἡ ποσότης τῆς ἀποπληρωμῆς, τὴν ἔκαμαν μαχσοῦπι εἰς τὸ μιρὶ ὁποῦ μέλλει νὰ δώσῃ τὸ Ὕψος της μετὰ τὴν ἀγάπην.

Τὰ τζιγγενέκιομουρλερὶ κατὰ τὸ Κουϊρουκλοῦ κατάστιχον, ὁποῦ προλαβόντως μὲ φερμάνι ἔκαμαν χαβαλὲ νὰ δοθοῦν ἀπὸ Βλαχείαν εἰς τὰ ὀτζάκια τῶν τζεπετσίδων καὶ ἀραπατσίδων, τὰ ζητοῦν μίαν ὥραν ἀρχίτερα.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ χαζνετάρ-βεκιλὴς τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας εἶναι ἄῤῥωστος ἀπὸ τὸ ποδάρι του, μὲ ἐπρόσταξεν ὁ ἐκλαμπρότατος Κεχαγιά-πέης νὰ ἀναφέρω πρὸς τὸ Ὕψος σας ὁποῦ νὰ σταλθῇ ἀπὸ Βουκουρεστίου ἕνας προκομμένος ἰατρὸς διὰ πανεκλάμπρου προστα-γῆς σας, διὰ νὰ τὸν κοιτάξῃ, καὶ τὸν ζητοῦν μίαν ὥραν ἀρχίτερα.

Carà-Mustafà, după ce am dat şi ştire verbală către Luminăţia Sa, după porunca Ta am făcut şi raport.

Precum am adus mai înainte Înălţimii Tale, de oare ce iese o sută cinci mii de lei, cum s'au trimes Înălţimii Tale pentru plata Ta la zahereà, fiindcă rămâne puţină suma plătirii, am făcut-o să treacă la datoria noastră către Stat ce are s'o dea Înălţimea Ta după pace.

Cărbunii ţigăneşti după catastiful lui Cuiruclù, pe care dăunăzi i-au pus prin firman în samă să se dea din Ţara-Românească la ogeacurile gebegiilor şi harabagiilor, le cer ei cu un ceas mai curând.

Cum şi haznadar-vechilul prea-înălţatului nostru efendi e bolnav de picior, mi-a poruncit prea-luminatul Chehaia-beiu să arăt Înălţimii Tale ca să se trimeată de la Bucureşti un medic priceput cu prealuminata poruncă a Ta, ca să-l caute, şi-l cer cu un ceas mai curând.

CCCI

Parte dintr'un raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre aceleaşi lucruri şi despre dorinţa Domnului de a conduce oştile turceşti în Moldova, mulţămirea Turcilor cu el, greutăţile Paşei din Moldova în ce priveşte aprovisionarea, nehotărîrea Paşei Abdi dacă să meargă în Ţara-Românească[1]. 1789.

Πρὸ ἡμερῶν ἐξεκίνησα δύω καλαράσιδες, ἀποκρινόμενος διὰ δουλικῶν μου εἰς τὰ ὅσα ἐπροστάζουμουν· οἱ ὁποῖοι καὶ δὲν ἠμπόρεσαν νὰ ἀπεράσουν νὰ ἔλθουν ἀπὸ τὴν πληθὺν τῶν νερῶν, καθὼς ἐπληροφορήθην ἀπὸ τοῦ ἑνὸς τὸ τακρίρι, ὁποῦ, ἐπιστρέφωντας, μοὶ εἶπεν, τὸν ὁποῖον ξεκινῶντάς τον ἤδη, δὲν ἔλειψα νὰ παρουσιασθῶ καὶ αὖθις διὰ δουλικῶν μου, ἀναφέρωντας, καθὼς καὶ προλαβόντως, ὅτι τόσον τὰ περὶ τοῦ Ἀπτῆ-πασᾶ καὶ περὶ τῆς χρείας τῶν στρατευμάτων καὶ διὰ τὸ ἀπὸ Κιμπουλούγγι τζαπούλι, καὶ διὰ τὸν πόλεμον ὁποῦ ἔκαμαν εἰς Ῥίμνικον μετὰ τῶν βολεντίριδων, τοὺς ὁποίους κακοὺς κακῶς τοὺς ἀπεδίωξαν, πέρνοντες κεφάλια καὶ γλώσσαις, ἀφ' οὗ μὲ ἔγγραφον τακρίρι μου τὰ ἔκαμα ἰφαδὲ πρὸς τοὺς πολυχρονίους αὐθέντας, εἶπον καὶ λισάνεν τῇ Μεγαλειότητί του, καθὰ ἐπροστάζουμουν, τὰ περὶ ἀποστολῆς στρατευμάτων, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ αὖθις μὲ ἀπεκρίθη ὅτι, καθὼς ἔλθουν στρατεύματα, σᾶς στέλλει.

Acum câteva zile am pornit doi călăraşi, răspunzând prin supusele mele scrisori la câte am fost orânduit; cari, şi dacă n'au putut trece să vie de mulţimea apelor, după cum am aflat din raportul unuia, care, întorcându-se, mi-a spus, pe care pornindu-l acum, n'am lipsit să o înfăţişez din nou prin smeritele mele [scrisori], aducând înainte, ca şi mai nainte, că, în ce priveşte atât pe Abdì-Paşa şi nevoia oştilor şi năvala din Câmpulung, cât şi războiul ce au făcut la Râmnic cu volintirii cei răi, pe cari rău i-au gonit, luând capete şi limbi, de oare ce cu în scris raport al mieu le-am împărtăşit stăpânilor cari să trăiască întru mulţi ani, Ţi-am făcut ştiut şi din gură Măriei Tale, cum am primit poruncă, lucrurile despre trimeterea oştilor, la care şi iarăşi mi-a răspuns că, îndată ce vin oştile, Ţi le trimet.

[1] V. Blancard, *o. c.*, I, pp. 433-4.

Εἶπον καὶ περὶ τὸν Ἀπτῆ-πασᾶν, ὅτι, ἂν θέλουν νὰ τὸν κάμουν σουρουτζῆ, ὁποῦ νὰ γιουρουτουρδήσῃ, τόσον τὰ εἰς Γαλάτζι στρατεύματα, ὅσον καὶ τὰ εἰς Φωξάνι καὶ Μαξινένι, κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καὶ νὰ τὸν κάμουν ἱανέτη καὶ βοήθειαν μὲ ἀποστολὴν στρατευμάτων καὶ μὲ δόσιν ἀσπρῶν ἱκανήν, διορίζωντάς τον κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ ἐδῶ, νὰ τὸν στείλουν μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη, ὁποῦ νὰ ἠμπορέσῃ καὶ ἡ Ὑψηλότης του νὰ ἐφορμήσῃ κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ τὸ κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος ἱστιχκιάμι, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ καὶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας νὰ ἐνδυναμώσῃ τὰ λοιπὰ πογάζια, καὶ νὰ καταγίνεται εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐχθρῶν, ὁποῦ, κατὰ τὸ παρόν, μάλιστα κατὰ τὸ ἀπὸ Σιπίνι γράμμα, εἶναι εἰς ἑτοιμασίαν καὶ χερεκέτια οἱ ἐχθροί· ἐμφανίζωντα καὶ τὸ γράμμα τοῦ Σερασκέρη ἀπὸ Ἰσμαήλι, εἶπον κατὰ τὴν πανέκλαμπρόν της προσταγὴν διὰ νὰ τὸν προστάξουν καὶ ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος νὰ γιουρουτουρδίσῃ τὰ στρατεύματα ἐναντίον εἰς τοὺς ἐχθρούς. Ἡ Μεγαλειότης του ὅμως μὲ ἀπεκρίθη ὅτι, ἕως νὰ φθάσῃ ἐκεῖ ὁ νέος Χάνης, τὸ κατὰ τὸ Γιάσι χουτζούμη ἀνεβάλθη, μάλιστα καὶ διὰ τὴν κακοκαιρίαν. Διὰ δὲ τὸν Ἀπτῆ-πασᾶ ἀκόμη κἀμμίαν ἀπόφασιν δὲν ἔκαμε.

Ἐπειδὴ καὶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, κατὰ τὸν ἄκρον πόθον ὁποῦ ἔχει διὰ τὸ ἄχζι ἰντικάμη μὲ χιλλάτια καὶ παχσίσια καὶ μὲ ἄλλα, ἐκτὸς τῶν λουφέδων καὶ ταϊνατιῶν, παροξύνει τὰ κατὰ τὴν Πογδανίαν αὐθεντικά της στρατεύματα εἰς τὸ γιουρουτούρδισμα κατὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ διὰ περισσότερον γαϊρετλένδισμα προστάζει τὸν δοῦλόν της νὰ ἀναφέρω ἀπὸ μέρους τοῦ Ὕψους της νὰ γίνῃ φερμάνι χιτάπι εἰς τὰ ὀνόματα ὁποῦ ἐμπεριείχοντο εἰς τὸ τεφδέρη μεβουγγιονέδικον ἰλτιφατιῶν καὶ προστακτικὸν ἅμα εἰ τὸ νὰ ἐφορμήσουν κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καί, μὲ κοινὸν ἰδιφάκι, νὰ προσπαθήσουν διὰ τὸ ἰστιχλάσι τῆς Πογδανίας, ἔδωκα, καθὰ ἐπροστάζουμουν, ἔγγραφον τακρίρι, καὶ ἔγινε προσταγὴ νὰ γίνουν τὰ φερμάνια, μάλιστα καὶ ἕνας ἐμιρναμὲς ἀποκρίσεων τῆς Μεγαλειότητός του εἰς τὰ ὅσα περὶ τῆς χρείας τῶν στρατευμάτων ἀνέφερα, ὡσὰν ὁποῦ εἶπον εἰς τὴν Μεγαλειότητά του ὅτι μέχρι τοῦδε σαράντα φοραῖς ἀπεκρίθην εἰς τὸ Ὕψος του ὅτι ἔκαμε ϐάδη νὰ σᾶς στείλῃ στρατεύματα, καί, ἕως τώρα, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐπῆγαν στρατεύματα, τὰ ὅσα σᾶς γράφω, θέλετε τὰ νομίσει καθὼς τὰ ἀπερασμένα.

I-am spus şi despre Abdì-Paşa că, dacă vreau să-l facă surugiu (*sic*: comandant), ca să adune oştile, atât de la Galaţi, cât şi de la Focşani şi Măxineni, contra duşmanilor, şi să-i facă sprijinire şi ajutor cu trimetere de oşti şi cu dare de bani destui, orânduindu-l cu îndemnare de aici, să-l trimeată în acest chip în acele locuri, spre a putea şi Înălţimea Ta să pleci asupra protivnicilor şi să Te însărcinezi în acea parte cu tranşeia, ca să poţi şi Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să întăreşti celelalte trecători, şi să cauţi a bate pe duşmani, căci acum, mai ales după scrisoarea din Sibiiu, sânt în pregătire şi bună stare duşmanii; arătând şi scrisoarea Serascherului din Ismail, am spus după prea-luminata-Ţi poruncă să-i dea ordin ca şi din acea parte să pornească oştile împotriva duşmanilor. Dar Măria Sa mi-a răspuns că, până va sosi acolo noul Han, atacul împotriva Iaşului s'a contramandat, mai ales şi pentru vremea rea. Iar pentru Abdì-Paşa n'a dat încă nicio hotărîre.

De oare ce şi Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită, după marea dorinţă ce ai pentru aprinsa răsplătire cu caftane şi bacşişuri şi cu altele, afară de lefuri şi tainaturi, îndemni oştirile-Ţi împărăteşti din Moldova spre grăbirea împotriva duşmanilor şi poruncesti robului Tău spre mai multă râvnă, ca să cer din partea Înălţimii Tale a se face firman scris pentru numele ce se cuprindeau în teftèr cu toate lămuririle şi ordin ca să pornească împotriva duşmanilor şi, conlucrând, să se silească pentru liniştirea Moldovei, am dat, cum mi se poruncise, raport în scris, şi a ieşit poruncă să se facă firmanele, mai ales şi un ordin împărătesc de răspunsuri al Măriei Sale pentru câte am arătat de nevoie oştilor, de oare ce I-am spus Măriei Sale că până acum de patruzeci de ori am răspuns Înălţimii Tale că s'a pus termin a Ţi se trimete oşti şi, până acum, neviind oşti, câte Ţi le scriu, le vei socoti ca şi cele trecute.

CCCII.

Scrisoare de capuchehaie, despre purtarea lui Serascher-Paşa şi numirea scriitorului într'o dregătorie. 1789.

Εἴδωμεν καὶ τὰ περὶ τοῦ Σερασκιέρ-πασά, εἴμεθα πεπληροφορημένοι, ἐπειδὴ ὁ καθ' εἷς φιλεῖ θαυμάζων τὴν ἀλήθειαν καὶ μήτε ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ καὶ νὰ κρύψῃ ἐκεῖνο ὁποῦ παρὰ πάντων ὁμολογεῖται καὶ παρὰ πάντων κηρύττεται. Ὁ προλαβὼν τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐφέρθη μὲ ἡμᾶς δὲν ἦτον ἄλλο παρὰ ταμάχι καὶ αἰσχοκέρδεια· τὰ ἐγράφαμεν ἡμεῖς ἀπαραλλάκτως τότε τῆς Εὐγενείας του.

Εἴδομεν καὶ τὸν εἰς Τζερνέτζι τέλος πάντων διορισμὸν τῆς Ὑψηλότητός του.

Εἴδομεν καὶ τὰ περὶ Πανίας τῆς Εὐγενείας σου· εἴξευρε ὅτι ἡ Εὐγενεία σου εἶσαι ἐπικερδέστερος τοῦ ἀνεψιοῦ μας μὲ ὅλον τὸ λογοθετάτον του· δὲν σὲ λανθάνει ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικὰ ὀφφίκια πάντοτε εἶναι ἀνεπίδεκτα χαλέφῃ περιούτοις τῶν τοῖς οὖσι τοῦ σελέφῃ των. Μάλλαμ. λοιπὸν καὶ αὐτὸ εἶναι ἐκκλησιαστικόν, πάντοτε εἶναι ἐπιρρεπὲς καὶ μουχαγιάρικον· τὸ τῆς Εὐγενείας σου ὅμως, κἂν εἴτε γένηται πάλιν Πάνος, καὶ μάλιστα ἐπ' ἐλπίσιν εἰς τὸ νὰ ἀξιωθῇς ἐγκαίρως καὶ μειζόνων ἰλτιφατίων καὶ ὀφφικίων, χωρὶς ποτὲ νὰ ἔχῃς τινὰ τὸν ἀντίζηλον. Ὅθεν πρέπει νὰ τὸ ἐνστερνηθῇς τὸ ὀφφίκιον τοῦτο, καὶ νὰ τὸ δοξάζῃς καὶ βεβαιώτερον καὶ καλλίτερον· καὶ χέμμαν εἴη σοι καὶ καλορρίζικον.

Am văzut şi cele pentru Serascher-Paşa, sântem lămuriţi, căci fiecăruia-i place să adune adevărurile şi nu poate tăgădui şi ascunde ceia ce de toţi se recunoaşte şi de toţi se vesteşte. Felul de mai nainte cu care s'a purtat cu noi nu era alta decât lăcomie şi câştig ruşinos; am scris noi atunci întocmai dumitale.

Am văzut şi hotărîrea ultimă la Cerneţi a Înălţimii Sale.

Am văzut şi cele despre Bănia dumitale; află că dumneata eşti mai cu folos decât nepotul nostru, cu toată logofeţia lui; nu-ţi scapă din vedere că dregătoriile bisericeşti în genere sânt neîngăduitoare faţă de acelea ale înaintaşilor lor (?). Dacă însă şi aceasta e bisericesc, e cu povârniş şi nesigur; iar al dumitale, chiar dacă nu se face din nou Ban, şi mai ales în nădejde de a te învrednici cu vremea şi de mai mari cinstiri şi dregătorii, fără să ai vre-odată pe cineva împotrivă. Pentru care se cere să primeşti cu mulţămire acea dregătorie şi s'o slăveşti ca şi mai sigură şi mai bună, şi deocamdată fie-ţi şi în ceas bun.

CCCIII.

Capuchehaiaua Ţerii-Româneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre mulţămirea Paşei Selim din Moldova cu isprăvile Domnului în această ţară contra duşmanilor şi despre provisii şi furnituri, precum şi despre greutăţile Paşei prieten. 1789.

Μὲ τὸν ὅ'αν καλαράσην ἔλαβον τὸ ἀπὸ λ' Ἰουνίου προσκυνητὸν ἔγγραφον τοῦ Ὕψους της, καὶ ἐπῆγα εἰς τὸν ὑψηλότατον Πασάν, καί, λέξιν πρὸς λέξιν, κοιτάζων τὸ αὐθεντικὸν πιττάκι της, ἔκαμα τὴν ἐξήγησιν εἰς τὸν ὑψηλότατον Πασάν, ὅλην, καί, ἀφ' οὗ ἐτελείωσα, μοὶ εἶπεν: „καὶ δὲν εἶναι ἔτζη; Ὁ ὑψηλὸς Χάνης ἕως τώρα κἀνένα κίνημα δὲν εἶχε κάμει, μάλιστα καί, ἀφ' οὗ ἔφυγαν οἱ ἐχθροί, ἀπέρασαν καὶ τόσαις ἡμέραις ἕως νὰ ὑπάγῃ εἰς Γιάσι· ἂν δίδεται ὅτι οἱ ἐχθροὶ ἔφυγαν ἀπὸ φόβον (διατί ἡ φυγὴ ἀπό τινα φόβον ἔχει νὰ γένῃ), δὲν τοὺς ἐφοβέρισε ἄλλος παρὰ ὁ φίλος μας Μαυρογένης, ἐπειδὴ ἄλλος δὲν ἐτζαπαλάδησεν εἰς Πογδανίαν παρὰ μόνος του,

Cu al doilea călăraş am primit respectata scrisoare de la 30 Iunie a Înălţimii Tale, şi am mers la prea-înălţatul Paşă şi, cuvânt de cuvânt, cercetând pitacul Tău domnesc, am făcut expunerea prea-înălţatului Paşă, întreagă, şi, când am isprăvit, mi-a spus: „şi nu mai este? Înălţatul Han până acuma nu făcuse nicio mişcare, mai ales că, de când fugiseră duşmanii, trecuseră şi atâtea zile, până să ajungă la Iaşi; dar, dacă ar fi ca duşmanii să fi fugit de frică (de oare ce fuga trebuie să vie de la frica de cineva), nu i-a speriat altcineva decât prietenul nostru Mavrogheni, căci nimeni altul n'a

καὶ δὲν ἔπαυσε κτυπῶντάς τους, πότε Βασλοῦγι, πότε Ἀτζοῦδι, πότε Φωξάνι, ὅθεν σήμερον ἐθέρισε μερικούς, αὔριον μερικούς, ὡς τόσον ἐθέριζε, καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι εἶναι, ὀλιγόστευσαν γκιτίκτζας, ἐφοβήθησαν, ἔφυγαν: ὅλλαχὰ ποῦ ποϊλέ-δήρ! Γράψε ὅμως καὶ ἐσύ", μοὶ εἶπεν, „τὸν πέγυν ὅτι μὲ τοὺς κόπους του καὶ μὲ τὴν ἔντονον καὶ ἀκριβήν ἐπιμέλειάν του, ἠμπορῶ καὶ ἐγὼ νὰ ἔχω μέρος, μὲ τὸ πάχτι μου καὶ ὀγοῦρι μου, εἰς αὐτὴν τὴν φυγήν, διὰ τί ἔτυχε νὰ γείνῃ ἀφ' οὗ ἐδιορίσθην μεσεμούρης διὰ τὸ Γιάσι καὶ πάς-πογοῦ τῆς Βλαχίας, οἱ δὲ ἄλλοι δὲν ἔχουν μέριτο κἀνένα". Καὶ νὰ εἶναι πεπληροφορημένη ὅτι καὶ αὐτοῦ τοῦ πιττακίου τοῦ αὐθεντικοῦ τὸ μαζμοῦνι ὅλον τὸ ἔγραψε, ἀπὸ μέρους του, εἰς τὸ ὑψηλὸν Δεβλέτι, ἐν εἴδει ρεφλεξιόνες ἀπάνω εἰς τὴν φυγήν, παραστήνων αἰτίαν: τὴν ἐπιμέλειαν καὶ σαδακάτι τοῦ Ὕψους της· καὶ τὸ ἐφρόντισα, κατὰ τὸ χρέος μου, καὶ τὸ εἶδα.

Ἐπρόσφερα καὶ τὸ τεφτέρι τοῦ ἀπὸ παρελθόντος ἔτους ζαχερὲν σταλέντος εἰς Συλλίστραν.

Διὰ τῆς Κραγιώβας τὸν ζαχερὲν ἔγραψα τὸν Ἀρμάσην Γεωργάκην ἐχθές, κατὰ τὴν προσταγήν της, νὰ μοὶ γράψῃ πόσον κριθάρι ἢ ἀλεύρι θέλει, καὶ νὰ μοὶ στείλλῃ τὰ ἄσπρα καὶ νὰ τὸν προφθάσω· τὸν ἀληβέρδησα πρῶτα 30.000 ὀκάδες ἀλεύρι καὶ διακόσια Ἰπραΐλ-κοιλεσὶ κριθάρι, καὶ ἔμεινεν ἀκόμη ὀλίγον κουσούρι ἄσπρων νὰ μοὶ πέμψῃ ἀπὸ αὐτά. Ἔστειλλε πάλιν ἄνθρωπόν του ἐδῶ, καὶ τὸν ἀληβέρδησα ἄλλα 120 σακία χάσικον ἀλεύρι, χωρὶς ἄσπρα, μὲ ὁμολογίαν μόνον· τὸν ἔγραψα ἐχθὲς νὰ μοὶ στείλλῃ καὶ αὐτὰ τὰ ἄσπρα καὶ ἄλλα διὰ τὸ ὅτι εἶδος ζαχερὲν τὸν χρειάζεται.

Περὶ τοῦ ἀπὸ Συλλίστρας ζαχερέ, μοὶ εἶπεν ὁ Πασὰς ὅτι τὸν ἔγραψαν ἀπ' ἐκεῖ πῶς δὲν εἶναι ἄλλο κριθάρι· λοιπὸν μοὶ εἶπεν: „ἂς πάρῃ πρῶτα ὁ φίλος μας τὰς δέκα χιλιάδας κοιλὰ ὁποῦ ἔγραψα, καί, ἂν περισσεύῃ ἀκόμη, νὰ ἰξεύρω, καὶ τὸ δίδω ὅλον· ἂν θελήσῃ ὅμως ἄλλο εἶδος ἀπ' ἐκεῖ, νὰ ἰξεύρω".

Αὔριον φορτώνονται καὶ αἱ πέντε χιλιάδες σταμπόλια κριθάρι διὰ τὴν Ἰπραΐλαν, τὸ κουσούρι ὁποῦ ἔμεινεν νὰ πέμψῃ ὁ Παρασκευᾶς ἀπὸ τὸ δανικόν, τὰς ἕνδεκα χιλιάδας.

Σήμερον ἔλαβον καὶ τὸ ἀπὸ γ΄ τοῦ παρόντος προσκυνητὸν γράμμα τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της, καὶ τὸν καϊμὲν ὁμοῦ, καὶ ἐπῆγα εἰς τὸν ὑψηλότατον πασάν, καὶ ἐπρόσφερα τὰ τζαδήρια, καὶ μὲ πολλὴν εὐγένειαν καὶ ἀπό-

atacat Moldova decât numai el, şi n'a încetat să-i bată, când la Vasluiu, când la Agiud, când la Focşani, de unde azi a secerat câţiva, mâni câţiva, atâţia i-a secerat, şi ei, oameni sânt, că tot s'au împuţinat, s'au speriat, au fugit: slavă Domnului aşa e! Scrie însă şi tu", mi-a spus el, „beiului că prin ostenelile lui şi cu necontenita şi strânsa lui grijă, pot şi eu să am o parte, cu soarta mea şi cu norocul mieu, la această fugă, pentru că s'a întâmplat a fi de când am fost orânduit a fi comandant la Iaşi şi baş-bog (comandant suprem) în Ţara-Românească, iar ceilalţi n'au niciun *merit*". Şi să fii înştiinţat că el a scris întreg cuprinsul pitacului domnesc, din partea lui, către Înaltul Devlet, supt forma de *reflexiuni* cu privire la fugă, înfăţişând pricina: grija şi bunul gând al Înălţimii Tale; şi m'am îngrijit, după datoria mea, şi l-am văzut.

Am înfăţişat şi socoteala zaherelei trimese anul trecut la Silistra.

Pentru zahereaua Craiovei am scris ieri Armaşului Iordachi după porunca Ta, să-mi scrie cât orz şi făină vrea, şi să-mi trimeată banii şi să-i dau înainte; i-am mijlocit întâiu 30.000 de ocă de făină şi două sute de chile de Brăila grâu, şi a rămas încă un mic cusur de bani să mi-i trimeată pentru dânsele. A trimes iarăşi omul lui aici, şi i-am mijlocit alţi 120 de saci de făină curată, fără bani, numai cu sinet; i-am scris ieri să-mi trimeată şi acei bani şi alţii pentru ce fel de zahereà îi trebuie.

Pentru zahereaua de la Silistra, mi-a spus Paşa că i-au scris de acolo cum că nu mai e alt grâu; ci el mi-a spus: „să iea întâiu prietenul nostru cele zece mii de chile ce am scris, şi, dacă ar mai prisosi, să ştiu, şi dau tot; iar, dacă ar vrea alt fel de aici, să ştiu".

Mâne se încarcă şi cele cinci mii de standoale de orz pentru Brăila, rămăşiţa ce rămăsese să trimeată Parascheva din împrumut, cele unsprezece mii.

Azi am primit şi respectata scrisoare a Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite de la 3 ale lunii de faţă, şi tot odată şi caimeaua, şi am mers la prea-înălţatul Paşă, şi am înfăţişat corturile, şi cu multă no-

δειξιν, ὡσὰν νὰ ἐντράπῃ, τὰ ἐδέχθη, καὶ εὐχαρίστησε τὴν Ὑψηλότητά της, λέγων: „ὡσὰν νὰ τὸ ἤξευρα ὅτι ἔχει νὰ κάμῃ ὁ πέγης ἔτζη ἐγὼ τεκλιφσίζηκα τὰ ἐζήτησα, ὄχι ὅμως χάριν· ἀφ' οὗ ὅμως τὸ ηὗρεν ἔτζη εὔλογον, εὐχαριστῶ".

Διὰ δὲ τὸν εἰς τὰ αὐτόθι ἐρχομόν του, ἀφ' οὗ τὸν ἀπόδειξα, „πόσον εἶναι ἀναγκαῖος", μοὶ ἀπεκρίθη, „τζανιμὰ μινnέτι, καὶ πόσον τὸ τσιρίζω, ἔχωντας μάλιστα ἔφεσιν νὰ γκιοροuστίσω μὲ τὸν πέγην. Εἴδες ὅμως καὶ ἠξεύρεις τὰ κατ' ἐμέ, καὶ γράψε τα τῷ πέγῃ, τὴν κάθε ἡμέραν". Λοιπόν, νὰ ἰξεύρῃ τὸ Ὕψος της ὅτι τὸν ἔρχονται τρία, τέσσαρα φερμάνια: τὸν ἐζήτησαν πρῶτα μὲ τεφτέρι ἑκατὸν χιλιάδες ὀκάδες ψωμὶ καὶ ἑπτὰ χιλιάδες σταμπόλια κριθάρη τὴν ἡμέραν, καὶ ξεχωριστὰ παξιμάδι σούμμαν, καὶ αὐτὰ γράφουν ὅλα ἀπὸ Ἐσένα τὰ ζητοῦμεν: ἀκαταπαύστως νὰ τὰ προφθάσῃς εἰς Βιδύνιον καὶ Φιλουρδίνι, καί, ἐκτὸς τῶν φιρμανίων, ἔγγραφα καὶ τῶν ρὶτζάληδων: τὴν ἡμέραν δύο, τρεῖς Τατάροι δὲν παύουν, φανερώνωντές του ὅτι ἀλλοῦθεν δὲν ἔχει νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ζαχιρὲς παρὰ ἀπ' ἐδώ. Ὁ Πασᾶς, ἔχων ἐξ ἀρχῆς αὐτὸ τὸ μεεμουριγέτι, εἶχε πέμψει τοὺς ἀνθρώπους του τοὺς πλέον ἀξίους, καπουτζιλέρ-καχαγιασῆ, μιραχόρι καὶ τοιούτους, παντοῦ μουπασίριδες, διὰ ζαχερέν· τὸν ἦλθε μετὰ ταῦτα προσταγὴ νὰ ὑπάγῃ εἰς Ἰασι· ἔκαμε χρεία νὰ συνάξῃ τοὺς ἀνθρώπους του, τοὺς ἔφερεν ὀπίσω, καὶ ἔγραψε εἰς τὸ Ὀρδῆ νὰ τὸν πέμψουν τζαδήρια καὶ στράτευμα καὶ νὰ κινήσῃ, ἀντὶς ἐκείνων, λοιπόν, τὸν ἔρχονται φερμάνια: ζαχερὲ καὶ πάλιν ζαχερέν, καὶ 1.800 ἁμάξια νὰ πέμψῃ εἰς Ὀρδή· κάθεται μόνος εἰς τὴν σκέλαν ἀπὸ τὸ πουρνὸ ἕως τὸ βράδυ καὶ φορτώνει τὰ καΐκια, καὶ τὰ ἐδῶ ἐπῆγαν ὅλα· διὰ πηγαιμόν, καὶ τζαδήρια καὶ στράτευμα, σουκιοῦτι!

Ὅθεν εἶναι τώρα ἓξ, ἑπτὰ ἡμέραις ὁποῦ ἔγραψεν εἰς τὸ Ὀρδῆ, τί νὰ κάμῃ ἀπὸ τὰ δύο: νὰ κινήσῃ εἰς Βλαχίαν, ἢ νὰ φροντίσῃ τὰ περὶ ζαχερέ; Τί προστάζει τὸ Δεβλέτι; Καὶ προσμένει αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν ἀνησύχως, καί, τζανλαρινὰ μινέτ, νὰ τὸν ἔλθῃ ἀπόκρισις διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς Βλαχίαν! Ἂν ὅμως τὸ Ὕψος της εὑρίσκει εὔλογον διὰ τὰ εἰς Φωξάνη στρατεύματα, ὁποῦ ἦλθαν εἰς νεφσανιγέτι, καὶ προέρχεται ἀπὸ τὸ νὰ μὴν ἔχουν ἐκεῖ κεφαλὴν ἕως νὰ ἔλθῃ καὶ ἡ τελεία ἀπόκρισις καὶ ἀπόφασις ἀπὸ τὸ Δεβλέτι περὶ τοῦ εἰς τὰ αὐτόθι ἐρχομοῦ τῆς Ὑψηλότητός του, ὁποῦ νὰ διορισθῇ ἕνας ἰκί-τουγιουλοῦ τῶν αὐτόθι καὶ νὰ σταλθῇ εἰς Φωξάνη: παρακαλεῖ νὰ bleţă şi dovadă de mulţămire, de să mă umple de confusie, le-a primit, şi a mulţămit Înălţimii Tale, spuind: „ştiam că o să facă begul aşa; eu le-am cerut ca între prieteni, dar nu fără plată, însă, de vreme ce a găsit el bine aşa, mulţămesc".

Iar, pentru venirea sa aici, cum i-am arătat-o, „cât e de nevoie", mi-a răspuns, „slavă Domnului, şi cât o doresc, având mai ales aplecare să mă întâlnesc cu beiul. Însă ştii şi cunoşti lucrurile mele, şi scrie-le beiului, în fiecare zi". De altfel, să ştii Înălţimea Ta că-i vin trei, patru fermane: i-au cerut întâiu cu tefter o sută de mii de ocă de pâne şi şapte mii de standoale de orz pe zi, şi deosebit o sumă de posmag, şi scriu ca toate acestea de la Tine să le cerem: fără zăbavă să le trimeţi la Vidin şi la Florentin şi, afară de fermane, scrisori şi de la regeale: în fiecare zi doi, trei Tatari nu încetează, arătându-i că de aiurea nu poate veni aici zahereà decât de aici. Paşa, având de la început această sarcină, trimesese pe oamenii săi cei mai vrednici, capugilàrchehaià, imbrihor şi alţii ca aceştia, ca mumbaşiri pentru zahereà; după aceia, i-a venit poruncă să meargă la Iaşi; a avut nevoie să-şi strângă oamenii, i-a adus înapoi, şi a scris la Ordie (la oastea cea mare) să-i trimeată corturi şi oaste şi să plece, iar, în loc de acestea, îi vin fermane: zahereà şi iarăşi zahereà, şi să trimeată 1,800 de cară la Ordie; stă el singur la schelă de dimineaţă până seara târziu şi încarcă el caicele, şi cele de aici au plecat toate; pentru sosire, şi corturi şi oaste, pace!

Pentru care, acum şase, şapte zile a scris la Ordie, ce să facă din două: să plece spre Ţara-Românească, ori să se îngrijească de zahereà? Ce orânduieşte Devletul? Şi aşteaptă acel răspuns cu neli nişte, şi, halal de el, să-i vie răspuns să meargă în Ţară-Românească! Dacă însă Înălţimea Ta găseşti că e bine pentru oştile de la Focşani, care au ajuns la rea stare, şi aceasta vine din faptul că nu au aici o căpetenie, până să vie răspunsul desăvârşit şi hotărîrea de la Devlet pentru venirea acolo a Înălţimii Sale, să se orânduiască un Paşă cu două tuiuri, dintre cei de acolo, şi să se trimeată la Focşani, se

ἔχῃ ἀπόκρισίν της ἡ Ὑψηλότης του, καὶ νὰ πέμψῃ πουγιουρουλτί, καὶ εἰς τὸν Πασᾶν, καὶ πρὸς τοὺς ἐν Φωξανίῳ πινπασήδες. Ἂν ὅμως τὸν ἔλθῃ ἀπόκρισις διὰ νὰ ἔλθῃ αὐτοῦ, εἰς δύο ἡμέρας κινᾷ χωρὶς κἀμμίαν ἀμφιβολλίαν.

Τὰ κατὰ τὸν Πασᾶ ἔτζη τρέχουν: ἀνάγκη εἶναι νὰ ἔλθῃ εἰς Βλαχίαν· καὶ διορισμένος εἶναι, καὶ φερμάνια τὸν ἦλθαν περὶ τούτου ἀρκετὰ πρὸ τῆς ἁλώσεως Ἰασίου.

Ἀνάγκη εἶναι, καὶ πολλὰ μεγαλητέρα, Αὐθέντη μου, νὰ προφθάσῃ ζαχερὲν εἰς τὸ Ὀρδῆ, ὁποῦ γράφουν ὅτι ἀπ' ἐδῶ μόνον προσμένεται καὶ ἐλπίζεται („ἐδῶ" λέγων, τὴν Βουλγαρίαν ἐννοῶ τὴν μισῆν, μέχρι Συλλίστρας καὶ Ἰπραΐλας), ὁποῦ εἶναι ὁ Πασᾶς μεσεμούρης. Ποίαν λοιπὸν ἀπὸ τὰς δύο ἀνάγκας ἔχει νὰ προκρίνῃ τὸ ὑψηλὸν Δεβλέτι; Μετὰ δύο, τρεῖς ἡμέρας λαμβάνει ὁ Πασᾶς τὴν ἀπόκρισιν, καὶ εὐθὺς θέλω τῆς πέμψῃ ὁ δοῦλός της πληροφορίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἐκράτησα καὶ ἕναν καλαράσην ἐδῶ.

Τὸ κατὰ τὸν ὑψηλότατον Σελίμ-πασᾶ ἔτζη τρέχουσι, καθ' ὅσον ἠμπόρεσα νὰ γνωρίσω, καί, ὡς χρέος μου, πληροφορῶ τὴν Ὑψηλότητά της[1].

Ἡ Ὑψηλότης του, ἀκόμη καπουτζήπασης εὑρισκόμενος, εἶχε τὸ μεσεμουριγέτι τοῦ τεδαρικίου τοῦ ζαχιρὲ τούτων τῶν μερῶν, καί, πιχάσεπουλ ἰμκιάν, ἔκαμνε ἰχτιμάμι· ἐδόθη ἐν τοσούτοις πρὸς καιρὸν τὸ μεσεμουριγέτι αὐτὸ εἰς τὸν Χασάν-ἐφένδη, καί, τέλος, προσκαλούμενος ἡ Ἐνδοξότης του εἰς τὸ Ὀρδῆ-Ἐδρενέ, ἐδώθη πάλιν ὡς ἐξ ὑπαρχῆς αὐτὴ ἡ φροντὶς εἰς τὸν Πασᾶν, καὶ πάλιν ἀκολούθησε τὰ τοῦ χρέους του, ἕως προσεκλήθη εἰς τὸ ὑψηλὸν Δεβλέτι διὰ τὸν ρουτπὲν τῶν τουγιῶν. Ἰξεύρει τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της εἰς τὰς μεταβολλὰς γίνεται στάσις ὁποσοῦν τῶν οὐμούριων· λοιπὸν ἔγιναν διάφοραι στάσεις. Ἐπέστρεψεν ἐν τοσούτῳ ὁ Πασᾶς μὲ προσταγὰς νὰ φροντίσῃ δικάτιλε περὶ τοῦ ζαχερέ, καί, γετὲκ δερμιὰν ἰδερέκ, ἄρχισε μὲ μεγάλην φόρτζαν νὰ κυτάζῃ αὐτὸ τὸ οὐμούρι· ἔπεμψε παντοῦ τοὺς πλέον μουτεπέρηδες ἀνθρώπους του ἐπὶ τούτου, καὶ δὲν ἔπαυσε εἰς τὸ νὰ κινήσῃ τὸ πᾶν πρὸς ἔκβασιν τοῦ πόθου. Ἐξοδόθη ὁρισμὸς ὁποῦ μὲ τὸ πάς-πογουλούκι τῆς Βλαχίας νὰ ἀπέλθῃ εἰς Πογδανίαν. Ἐφρόντισε ὅθεν νὰ ἐκτελέσῃ καὶ ἐκεῖνον χωρὶς νὰ παύσῃ ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τούτου, ἐπειδὴ ἔτζη ἐπροστάζετο, καὶ ἐπροσκάλεσε τοὺς πρώτους μουπασίρηδες διὰ

roagă să aibă răspunsul Tău Înălţimea Sa, şi să se trimeată buiuruldiu, şi Paşei, şi bimbaşilor de la Focşani. Dacă însă-i vine răspuns pentru a veni acolo, în două zile se porneşte fără îndoială.

Cele de spre Paşă aşa merg: e de nevoie să vie în Ţara-Românească, e şi orânduit [la aceasta], şi i-au venit pentru aceasta şi destule firmane înainte de luarea Iaşului.

E nevoie, şi cu mult mai mare. Doamne al mieu, să vie zahereà la Ordie, căci scriu că numai de aici se aşteaptă şi se nădăjduieşte („aici" spuind, înţeleg: Bulgaria-de-mijloc, până la Silistra şi Brăila), unde e însărcinat Paşa. Deci care din cele două nevoi o va alege Înaltul Devlet? După două, trei zile primeşte Paşa răspunsul, şi îndată robul Tău va trimete ştire, şi de aceia am oprit şi un călăraş aici.

Cele cu privire la prea-înălţatul Selim-Paşa aşa merg, după cât am putut să aflu, şi, cum e datoria mea, o vestesc Înălţimii Tale.

Înălţimea Sa, încă aflându-se atunci capugi-başă, a avut sarcina de a îngriji de zahereaua acestor părţi şi, slavă Domnului (?), a făcut ispravă; s'a dat între acestea deocamdată sarcina aceasta lui Hasan-efendi şi, la urmă, chemată fiind Slăvirea Sa la Ordie la Adrianopol, s'a dat iarăşi ca dintru început grija aceasta Paşei, şi iarăşi au urmat ale îndatoririi lui, până s'a chemat la înaltul Devlet pentru treapta tuiurilor. Ştii Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu la ce schimbări e supusă starea, oricum, a trebilor; deci au fost deosebite stări. S'a întors între acestea Paşa cu porunci să se îngrijească luător aminte de zahereà, şi, ca să fie de ajutor, a început cu *forţă* mare să caute această treabă: a trimes pretutindeni pe cei mai de ispravă oameni ai săi lui pentru aceasta, şi n'a încetat să mişte totul pentru îndeplinirea dorinţii. S'a dat poruncă pentru ca prin comanda din Ţara-Românească să meargă în Moldova. S'a gândit de unde să îndeplinească şi aceasta fără a se opri de la îndeplinirea celeilalte [porunci], de oare ce aşa s'a orânduit, şi

[1] De aici, scrisoarea fiind aceiaşi, extrem de îngrijită, în deosebire de celelalte, s'ar putea să fie din alt raport.

νὰ τοὺς πάρῃ μαζί. Ἔπεμψε ὅμως μικροτέρους διὰ νὰ μὴν παύσῃ καὶ ἡ ἰμπορταντίσιμα χρεία τοῦ ζαχερέ, μὲ ὅλα φορτωμένος. Λοιπὸν σήμερον ἕνα φερμάνι περὶ πάς-πογλουκίου Βλαχίας καὶ περὶ Ἰασίου, αὔριον ἄλλο φερμάνι, περὶ ζαχερέδων καὶ ἁμαξίων καὶ ἄλλων τούτου τοῦ μεμουριγετίου· ὅθεν φροντὶς νὰ ἐκτελέσῃ ὅλα, ἡ δύναμις δὲ μεμοιρασμένη, καθὼς καὶ τὰ μεμουριγέτια· ἐζήτησε διὰ τὸ ἄλλο μεμουριγέτι τζαδήρια, στρατεύματα, καί, ἀντὶς ἀποστολῆς ἐκείνων, φερμάνια διὰ ζαχερὲν ἀκατάπαυστα, καὶ μὲ τεφτέρι τόσαις ὀκάδες ἀλεῦρι τὴν ἡμέραν, τόσον κριθάρι, τόσον παξιμάδι ἀπὸ λόγου σου θέλομεν, μὴν προσμένοντες ἀλλοῦθεν σπηρί. Λοιπὸν καταγίνεται μόνος, ἀπὸ τὸ πουρνὸ ἕως τὸ βράδυ, στέκεται εἰς τὸν Δούναβιν εἰς τὴν σκέλαν, φορτώνει ἀπ' ἐδῶ καΐκια καὶ ξεκινᾷ· δέχεται τὰ ἀπὸ ἄλλα μέρη καὶ σκέλαις, τὰ ξεκινᾷ, καὶ ἐδῶ ἔξω ἀπὸ μικραῖς λούντραις δὲν ἔμειναν. Τέλος, βλέπων ὅτι δὲν ἰξεύρει εἰς τί ἔχει νὰ καταγίνεται τέλος πάντων, ἔγραψε μὲ δικάτι εἰς τὸ Δεβλέτι, νὰ ἰξεύρῃ, ζητῶν ποῖον ὁρισμὸν νὰ κοιτάζῃ ἐντονότερον: τὸν τοῦ πάς-πογλουκίου Βλαχίας, καὶ νὰ ὑπάγῃ, ἢ τὸν τοῦ πάς-πογλουκίου Δουνάβεως, καὶ νὰ στέλνῃ ζαχερὲν κατὰ τὸ δυνατόν· καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸ ἔκαμε ὕστερα ἀπὸ τὰ εὐαγγέλεια τῆς ἁλώσεως τοῦ Ἰασίου. Ὅθεν τώρα προσμένει ἀνησύχως τὴν ἀπόκρισιν καὶ τελείαν ἀπόφασιν, καὶ ἄμποτε κατὰ τὸν πόθον του νὰ ἔλθῃ προσταγὴ διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Βλαχίαν, καὶ νὰ μὲ πιστεύσῃ ὅτι ἀμέσως, εἰς δύο ἡμέρας, κινᾷ, καὶ εὐκολότερον ἐκεῖνο τὸ μεμουριστὶ καὶ διατὶ ἔχει πόθον νὰ Τὴν ἀνταμώσῃ μεγάλον, καὶ τέλος ἐδῶ ὁποσοῦν ἐξ ἰδίων διοτεύει καὶ ἐξοδεύει.

Ὅτι ἀπόκρισιν δὲ λάβει, εὐθὺς ὁ δοῦλός της τὴν ξεκινῶ μὲ τὸν ἕναν καλαράσην ὁποῦ ἐπὶ τούτου ἐκράτησα ἐδῶ.

Εἰς αὐτὸ τὸ μεταξύ, ὅτι ὁρίζει νὰ τὸν γράψῃ, ἢ εὐλόγως νὰ τὸν δανιστίσῃ, ἐλπίζω ὁ δοῦλός της νὰ εὐδοκιμήσω ἐπιδεξιότατα εἰς τὸν σκοπόν της, ὡς πιστὸς τῆς Ὑψηλότητός της, καθὼς πλέον ἐλπίζω νὰ τὸ ἐδοκίμασε, καὶ πολυτρόπως νὰ τὸ ἐπληροφορήθη.

Ὁ ὑψηλότατος πασᾶς μ' ἐφόρτωσε τὸν δοῦλόν της νὰ τὸν ἀλιβερδίσω μερικὰ φουνίσματα διὰ χρείαν του, ἕως διακόσια γρόσια καὶ ἔτι πρός[1]. Ὅθεν ὁ δοῦλός της, μὴ ἔχων

a chemat pe cei d'intâiu mumbaşiri ca să-i iea la mijloc. A trimes şi mai mici ca să nu înceteze şi *importantisima* nevoie a zaherelei, fiind însărcinat cu toate. Dar azi un firman pentru comanda Ţerii-Româneşti şi pentru Iaşi, mâni alt firman, pentru zaherele şi căruţi şi altele ale acestei îndatoriri ; de unde grija de a săvârşi toate, iar puterea împărţită, ca şi însărcinările; a cerut pentru cealaltă însărcinare corturi, oştiri, şi, în loc de trimeterea acelora, firmane pentru zahereà necontenite, şi cu tefter atâtea ocă de făină pe zi, atâta orz, atâta posmag vrem de la el, neaşteptând de aiurea ajutor (?). Dar munceşte singur, de dimineaţă până seara târziu, stă la Dunăre la schelă, încarcă de acolo caice şi le porneşte; primeşte şi pe cele din alte părţi şi schele, le porneşte, şi aici afară de luntri mici n'au mai rămas. În sfârşit, văzând că nu ştie la ce capăt va ajunge la urma urmelor, a scris cu stăruinţă la Devlet, ca să afle, cerând [a i se spune] care poruncă să o caute mai ales: aceia a comandei Ţerii-Româneşti, şi să meargă [acolo], sau a comandei Dunării, şi să trimeată zahereà după putere; şi această cerere a făcut-o după vestea bună a luării Iaşului. Deci acuma aşteaptă cu nelinişte răspunsul şi hotărîrea din urmă, şi de ar putea să-i vie după dorinţa lui porunca de a întra în Ţara-Românească, şi să mă crezi că îndată, în două zile, se porneşte, şi e mai uşoară această sarcină şi pentru că are poftă mare să Te întâlnească, şi în sfârşit aici oricum trăieşte şi cheltuieşte din ale sale.

Şi, cum va primi răspuns, îndată robul Tău îl pornesc cu un călăraş pe care pentru aceasta l-am oprit aici.

Iar pentru cele de până atunci, pentru că hotărăşti să-i scrii, sau în chip potrivit să-l sfătuieşti, robul Tău nădăjduiesc să găsesc mijlocul cel mai potrivit pentru scopul Tău, ca un credincios al Înălţimii Tale, precum mai mult nădăjduiesc să-Ţi fi plăcut, şi în multe feluri să o fi aflat.

Prea-înălţatul Paşă m'a însărcinat pe mine, robul Tău, să mijlocesc unele cumpărături pentru treaba lui, până la două sute de lei şi mai mult încă. Deci robul

[1] Pe altă foaie, cu aceiaşi scrisoare.

ἄλλον τρόπον εὐκολότερον, ἔγραψα τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Βεστιάρῃ νὰ μοὶ τὰ ἀγοράσῃ, καὶ νὰ μὲ κάμῃ πόλιτσαν, νὰ τὰ δώσω ἐδῶ, εἰς τὸν Καμαράσην Παρασκευᾶν καὶ ὅπου ἀλλοῦ χρειασθοῦν. Μὲ τὸ νὰ εἶναι ὅμως χρεία διὰ νὰ γείνουν αὐτὰ μὲ τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς ἄδειαν καὶ προσταγήν, παρακαλῶ δουλικῶς τὴν Ὑψηλότητά της νὰ προσταχθῇ ὁ ἄρχοντάς της Μέγας Βιστιάρης περὶ τούτου νὰ φροντίσῃ, καί, μάλιστα, ἂν τυχὸν δὲν εὑρεθοῦν ἔξω εὔκολα, νὰ ἔχῃ καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ ἄρχοντός της Μεγάλου Καμαράση· καὶ ὅπως εἶναι ὁ ἔκλαμπρος ὁρισμός της.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατε Αὐθέντα,

† Εἰς τρεῖς λιπκάνους σταλέντας ἐδῶ ἔχω νὰ κάμω τὰς δουλικάς μου ἀποκρίσεις εἰς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της. Μὲ τὸν α΄ον τούτων, ἐπειδὴ καὶ ἦτον μόνον πρὸς τὸν ὑψηλότατον πασὰ ἔγγραφα διὰ τὰς κατὰ τὴν Ὀκναν νίκας καὶ φουτουχάτια (;), τὰ ἐπρόσφερα ὁ δοῦλός της, καὶ μὲ πολλὴν χαρὰν τὰ ἐδέχθη ἡ Ὑψηλότης του, καί, κάμνοντας ἀρκετοὺς δοάδας καὶ ἐγκώμια τῷ Ὕψει της, „δὲν μᾶς ἔμεινεν", εἶπεν, „κἀμμία δουλειὰ πλέον εἰς Πογδανίαν· ἡ ἀξιότης καὶ γενναιότης τοῦ φίλου μας πέγη μᾶς ἐλευθέρωσεν ἀπὸ ἐκεῖ". Ὅθεν καὶ ἐπρόσταξε νὰ γένει ἡ ἀπόκρισις εἰς τὸ Ὕψος της, καὶ εὔγαλεν καὶ τάταρην εἰς τὸ Ὑψηλὸν Δεβλέτι μὲ αὐτὴν τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν.

Tău, neavând alt chip mai uşor, am scris prea-nobilului domn Vistierul să mi le cumpere, şi să-mi facă poliţă, ca să le dau aici, la Cămăraşul Parascheva şi oriunde alta ar fi de nevoie. De oare ce e însă de nevoie a se face acestea cu luminata Ta voie şi poruncă, mă rog supus Înălţimii Tale să se orânduiască boierul Marele Vistier a se îngriji de aceasta, şi, mai ales, dacă poate nu s'ar afla acolo uşor, să mai aibă ajutorul boierului Tău Marele Cămăraş; şi cum va fi luminata-Ţi poruncă.

Prea-înălţate şi prea-luminate Domn,

† La trei (scrisori) trimese aici cu lipcani am a face supusele mele răspunsuri către de Dumnezeu păzita Ta Înălţime. Cu cea d'intâiu din ele, de oare ce şi erau numai către prea-înălţatul Paşa pentru cele de la Ocna biruinţi şi isprăvi (?), le-am înfăţişat robul Tău, şi cu multă bucurie le-a primit Înălţimea Sa, şi, făcând multe mulţămiri şi laude Înălţimii Tale, „nu ni-a rămas", spunea el, „nicio slujbă în Moldova; vrednicia şi virtutea prieteniei beiului m'a liberat de acolo". Pentru care a şi poruncit a se face răspuns către Înălţimea Ta, şi a trimes şi Tatar la Înaltul Devlet cu această veste îmbucurătoare.

CCCIV.

1789. Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre isprăvile acestuia în Moldova, despre lipsa de ajutor de la Paşa de Vidin şi de la Serascher.

Τῇ ιζ΄ῃ τοῦ ἤδη λήγοντος, ξεκινήσας τὸν Ἀπτὴ Τάταρην, καὶ πάλιν τῇ ιθ΄-ῃ διὰ τοῦ Σελίμ-ἀγὰ Σαΐμη ἐφανέρωσα δουλικῶς ὅτι εἶχον. Ἤδη, λαβὼν τὰ ἀπὸ ιδ΄ης διὰ τοῦ καπουτζιλάρ-καχαγιασὶ καὶ τὰ ἀπὸ ις΄ης τοῦ αὐτοῦ διὰ τοῦ Ἀλῆ-ἀγᾶ γιασακζῆ ἐπί τε τῇ πληροφορίᾳ τῆς ὑπέρ τι ἄλλο εὐκταιοτάτης μοι ἐκλάμπρου ὑγιείας σας καὶ διὰ τὰ σταλέντα κεφάλια καὶ αἰχμαλώτους βολεντίριδες, μεγάλως ἐδόξασα τὸν ἅγιον Θεόν.

Εἶδον καὶ τὰς ἐν αὐτοῖς αὐθεντικάς σας προσταγάς, καί, ξεκινῶντας σήμερον τὸν παρόντα καλαράσιν, ἀποκρινόμενος δηλοποιῶ ὅτι τὰ κεφάλια καὶ τοὺς αἰχμαλώτους βολεντίριδες μὲ τὸν γιασακτζὴν καὶ νεφέρι τοῦ τουφεκτζί-πασῆ, ἀμέσως τοὺς ἐπαρρήσιασα εἰς

La 17 ale lunii trecute, pornind pe Abdì Tatarul, şi iarăşi la 19 prin Selim-aga Saimi am arătat cu supunere ce aveam. Apoi, primind scrisoarea de la 12 prin capugilàr-chehaiasi şi cea de la 16 ale aceleiaşi luni prin Alì-aga iasacgiul, pentru aflarea strălucitei Tale sănătăţi, preadorită mie peste orice alta, şi pentru capetele trimese şi volintirii prinşi, mult am slăvit pe sfântul Dumnezeu.

Am văzut şi poruncile Tale domneşti din ele şi, pornind azi pe călăraşul de faţă, răspunzând îndată Îţi fac ştiut că am înfăţişat capetele şi volintirii prinşi cu iasacgiul şi neferul lui tufecì-başa prea-înălţatului nostru efendi, spuindu-i şi

τὸν ὑπέρτατον ἐφένδην μας, λέγωντας καὶ ὅσα περὶ αὐτῶν γράφετε, καὶ ὅτι ἐλήφθησαν κατὰ τὴν Πογδανίαν ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε αὐθεντικῶν σας στρατευμάτων πλησίον τοῦ Γιασίου, καὶ τόσον ἡ Μεγαλειότης του, ὅσον καὶ οἱ πολυχρόνιοι αὐθένται, πληροφορούμενοι τὴν προχώρησιν τῶν ἀσκερίων σας, καὶ βλέποντας τοὺς διηνεκεῖς φόνους καὶ ζωγρίας τῶν ἐχθρῶν, ἤσθησαν καὶ ἐπὶ τούτοις ὑπερβαλλόντως, ἐπευχόμενοι ἀπὸ καρδίας τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας μὲ δοάδες εἰς τὸ νὰ ἀναφανῆτε ὅσον οὔπω, ἀποδιώκοντες ἐκεῖθεν τοὺς ἐχθρούς, ἐγκρατεῖς καὶ ὅλης τῆς Πογδανίας, καὶ ἡ ἄμαχος δύναμις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ Ὑψίστου ῥωννύουσα τὰ αὐθεντικά σας ὅπλα μὲ ἔμπνευσιν τόλμης καὶ καρτερίας, νὰ σᾶς ἀναδεικνύῃ πάντοτε, Αὐθέντα μου εὐμενέστατε, νικητὰς καὶ τροπαιούχους, ὁποῦ, καθὼς μέχρι τοῦδε, νὰ χαροποιῆτε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς τοὺς πολυχρονίους αὐθέντας μὲ διηνεκεῖς ἀνδραγαθίας καὶ καταπτοπώσεις τῶν ἐχθρῶν τοῦ ὑψηλοῦ Δεβλετίου, κατὰ τὴν ἔφεσίν Σας.

Ἀνέφερον τῷ ὑπερτάτῳ ἐφένδῃ μας καὶ τὰ ὅσα ἰδιοχείρως εἰδοποιεῖτε τῷ δούλῳ σας περὶ τοῦ Βίδυν-πασασῆ, καὶ ὥρισε νὰ γράψετε περὶ τούτου κατ' εὐθεῖαν εἰς τοὺς αὐθέντας ὁποῦ νὰ γένῃ προσταγή, καὶ νὰ σταλῇ εἰς τὴν Ὑψηλότητά του, διὰ νὰ ἀκολουθῇ κατὰ τὸ ῥεῖ σας, χωρὶς νὰ κάμνῃ χερσκέτι κατὰ τῶν ἐχθρῶν μόνος του, ἀλλ' εἰς ὅσα τὸν γράφετε νὰ ἀκολουθῇ ἀπαραλάκτως. Μ' ὅλον τοῦτο καὶ σήμερον τὸν γράφουν ἐπ' αὐτῷ, ἐλέγχωντές τον μεγάλως τὸ διὰ τὴν ἀντίστασιν ὁποῦ ἔκαμε περὶ ἑνὸς ἀπὸ Κραγιόβας ἄρχοντός σας, ὁποῦ ἠθελήσετε νὰ σηκώσετε ἐκεῖθεν, καὶ τάχα αὐτὸς ἔκαμεν ἀντίστασιν, ἔχωντας ἀνθρώπους του εἰς Κραγιόβαν.

Εἶπον τῇ Μεγαλειότητί του καὶ περὶ Σερασκέρ-πασᾶ ὅτι μέχρι τοῦδε, μ' ὅλον ὁποῦ τὸν ἐγράψατε διὰ νὰ στείλῃ καὶ ἡ Ὑψηλότης του στράτευμα εἰς Πογδανίαν, ὁποῦ, ἑνωθέντες μὲ τὰ αὐθεντικά σας ἐκεῖσε ἀσκέρια, κτυπήσουν ὅλοι ὁμοῦ τοὺς ἐχθροὺς καὶ νὰ τοὺς ἀποδιώξουν, δὲν ἐφάνη ἀκόμη κἀμμία του βοήθεια, καὶ ἀπεκρίθη: „Ἃ ὀγλοῦμ ὅτι εἶναι μόνος ὁ πέγις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, οὔτε ἀμφιβάλλω· τὸ ἠξεύρω πολλὰ καλά, καὶ ἀλλὰχ γαϊρὲτ ὅερσήν".

câte scrii despre dânşii, şi că au fost prinşi în Moldova de oştile Tale domneşti de acolo lângă Iaşi, şi atât Măria Sa, cât şi stăpânii, cari să trăiască întru mulţi ani, aflând de isprava ostaşilor Tăi, şi văzând necontenitele uciderі şi prinderi ale duşmanilor, s'au bucurat şi de acestea peste măsură, rugându-se din inimă pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită cu rugăciuni să Te arăţi cât mai iute, gonind de acolo pe duşmani, stăpân şi pe toată Moldova, şi, puterea nebiruită şi întărirea Celui Prea-înalt împuternicind armele Tale domneşti cu insuflare de îndrăzneală şi stăruinţă, să Te arăţi întru toate, stăpâne al mieu prea-blând, biruitor şi triumfător, pentru ca, urmând cele de până acum, să bucuri şi pe urmă pe stăpânii cari să trăiască întru mulţi ani cu necontenite isprăvi şi înfrângeri ale duşmanilor Înaltului Devlet, după dorinţa Ta.

Am adus prea-înălţatului nostru efendi şi câte de mâna Ta le faci ştiute robului Tău despre Paşa de Vidin, şi a orânduit să scrii pentru aceasta în voie la stăpâni ca să se dea poruncă, şi să se trimeată Înălţimii Sale, ca să urmeze după voia Ta, fără să facă mişcare contra duşmanilor el singur, ci la câte-i scrii să urmeze neapărat. Totuşi şi azi ei îi scriu pentru aceasta, mustrându-l tare pentru împotrivirea ce a făcut cu privire la un boier al Tău de la Craiova, care ai vrut să se scoată de aici, şi parcă s'a împotrivit, având oamenii lui în Craiova.

I-am spus Măriei Sale şi pentru Serascher-Paşa că până acum, de şi i-ai scris să trimeată şi Înălţimea Sa oaste în Moldova, pentru ca, unindu-se cu ostaşii Tăi domneşti de acolo, să lovească toţi de o potrivă pe duşmani şi să-i gonească, nu s'a arătat încă vre un ajutor al lui, şi a răspuns „ah, copile, nu mă îndoiesc că e numai begul în acele părţi; o ştiu foarte bine, şi Dumnezeu să dea putere".

CCCV.

1789. Capuchehaiaua Ţerii-Româneşti, Postelnicul Scanavì, către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre întrebările cu privire la ştiri ale lui Chehaia-beiu, banii daţi la Vidin, mulţămiri turceşti, cereri de zahereà, daruri la Turci cari-l străgăniau, despre dragoman, nepotul Domnului, datoria lui Mihai-Vodă Suţu, despre neputinţa lor de a-l servi mai bine în afaceri băneşti, gătirea unei şalupe la Galaţi şi Olteniţa şi diferite datorii la Turci.

No. 10. Λαβόντες τὰ ἀπὸ κγ΄ Δεκεμβρίου αὐθεντικά σας ταχριράτια ἐμφανισθεὶς ὁ δοῦλός της Ποστ. Σκαναβῆς, τὰ ἐνεχείρισα τῷ ἐκλαμπροτάτῳ Καιχαγιά-πεγῆ. Ἀναγινώσκωντάς τα ἡ Ἐκλαμπρότης του, μὲ ἠρώτησε: „σιζὲ χαβαδὶς γιάζματι πέγ;“. „Χάϊρ ἐφένδημ.“. Καὶ πάλιν, ἐκ δευτέρου, μὲ ἐξαναρώτησε: „δὲν σᾶς γράφει ὁ πέγης κἀνένα χαβαδίσι εἰς τὰ ρουμὶ ταχριράτιά του;“. „Ἐφένδημ, δὲν μᾶς γράφει χαβαδίσια ὁ πέγης ἔξω ὅτι χαβαδίσια γράφει εἰς τοὺς καϊμέδες του ὁποῦ στέλλει πρὸς τὸ Ὑψηλὸν Δεβλέτι“.

Ἔδειξα τῇ Ἐκλαμπρότητί του καὶ τὸ σενέτι τοῦ Χατζῆ-Ἀχμέτ-ἀγᾶ, Βιδὺν Σαλιακετζισῆ, διὰ τὰ ἐννέα χιλιάδας γρόσια ὁποῦ τὸν ἐκάμετε τεσλίμι ἡ Ὑψηλότης του ἐκ τῶν 30.400 γροσίων ὁποῦ σᾶν ἐδιωρίσθησαν νὰ δώσετε ἐκ τοῦ μεγάλου σεπέπι-ταχριρίου τοῦ Πενδεριοῦ τοῦ ἰκί-γούζ, διὰ μεβατζίπι Βιδυνίου. Σᾶς εὐχήθη ἡ Ἐκλαμπρότης του, εἰπών: „περχουδὰρ ὀλσοῦν ὁ πέγης διὰ τὸ γαϊρέτι του“.

Ἐνεχείρισα καὶ τὰ εὐχαριστήρια μεκτούπια τοῦ ὑψηλωτάτου Πεκίρ-πασᾶ ἰφλὰκ πᾶσπωγοῦ καὶ τοῦ τιμιωτάτου Ὀρδοῦ-ἀγασῆ, τὰ ὁποῖα τὰ ἔστειλεν ἡ Ἐκλαμπρότης του τῷ ἐνδοξωτάτῳ Μεκτουπτζῆ-ἐφένδη, ὁποῦ, μαζῆ μὲ τὰ αὐθεντικά σας ταχριράτια, νὰ τὰ ἐμφανίσῃ καὶ αὐτὰ τῷ ὑπερτάτῳ ἐφένδη μας.

Μᾶς ἐδόθη ὁ περὶ ζαχιρὲ ὑψηλὸς προσκυνητὸς ὁρισμός, τὸν ὁποῖον ἰδοὺ περικλείομεν· διαβάζοντές τον, ἡ Ὑψηλότης σας θέλετε καταλάβῃ τὴν ἔννοιάν του, ὅτι δηλ., στέλλοντες ἡ Ὑψηλότης σας ἐνταῦθα ἀτὶμ ἀτὶμ σενέτια τεσλιματίων, νὰ λογαριάζωνται καὶ νὰ μᾶς δίδωνται ἀπὸ τὸ μηρὶ τὰ ἄσπρα μηρὶ φὲγ οὐζρέ, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ μερχοῦμι τοῦ πρὸς τὸ Ὕψος του προσταλέντος ὑψηλοῦ ἐμιρναμὲ τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας νὰ κάμωμεν τεσλίμη εἰς τὸν ἐνδεροῦν χαζινεσῆ μαχσοῦπι εἰς τὸν τζεϊζέν[1] πεσίνι, διὰ νὰ μὴν μείνῃ ἡ ὑπόθεσις ἀνενέργητος. Βλέποντες ὅτι ἡ Ὑψηλότης σας μέχρι τοῦδε δὲν μᾶς ἐστείλετε ἄλλα σενέτια καπζινέ-μουσίρ, ἀρχίσαμεν νὰ γιουρουτουρδίσωμεν τὰ παρευρεθέντα σενέδια, μ' ὅλον

No. 10. Luând scrisorile domneşti de la 23 Decembre prin înfăţişarea robului Tău Postelnicul Scanavì, le-am dat prea-luminatului Chehaia-beg. Cetindu-le, Luminăţia Sa m'a întrebat: „ştiri nu-ţi trimete beiul?“. „Nu, efendi“. Şi iar, a doua oară, m'a întrebat: „nu-ţi scrie beiul vre-o ştire la scrisorile tale greceşti?“. „Efendi, nu-mi dă ştiri beiul afară de ştirile cele scrise în raporturile sale ce le trimete Înaltului Devlet.“

I-am arătat Luminăţiei Sale şi senedul lui Hagi-Ahmed-aga Saliaghegisì de Vidin, pentru cele nouă mii de lei ce i-ai dat Înălţimea Ta din cei 30.400 de lei ce s'au orânduit să dai după marele sebep-tahrir, două sute de [pungi] la Bender, pentru nevoia (?) Vidinului. Ţi-a mulţămit Luminăţia Sa, spuind: „să trăiască beiul pentru silinţa sa“.

Am dat şi mehtupurile de mulţămire ale prea-înălţatului Bechir-Paşa Iflac-başbog şi cu ale cinstitului Ordù-agasì, pe care le-ai trimes Luminăţia Ta prea-slăvitului Mehtupcì-efendi, care, cu tacrirurile Tale domneşti, să le arăte şi pe acelea prea-înaltului nostru efendi.

Ni s'a dat hotărîrea înaltă vrednică de închinăciuni pentru zahereà, pe care iată că o închidem aici; cetind-o, Înălţimea Ta vei afla rostul ei, că, adecă, trimeţând Înălţimea Ta aici puţin câte puţin sineturi de zaherele, să se puie în socoteală şi să ni se dea de la mirie (Stat) banii datoriei de la Stat, pe cari, după cuprinsul înaltei porunci împărăteşti a prea-înălţatului nostru efendi trimese către Înălţimea Ta, să-i dăm la socoteala haznalei, la geaigeà, pe şin, că să nu rămâie afacerea fără ispravă. Văzând că Înălţimea Ta până acum nu mi-ai trimes alte sinete *capzinè-musìr*, am început să înfăţişăm sinetele aflate, cu toate că sânt pentru o sumă mică,

[1] Dar către Poartă.

ὁποῦ εἶναι ὀλίγης ποσότητος, καί, ἐπειδὴ εἶναι ἀναγκαῖοι ὁ Μεκτουπζῆ-ἐφένδης καὶ ὁ Κεσεδὰρ τοῦ ἐνδοξοτάτου Τεφτερδάρ-ἐφένδη, Σερίφ-ἐφένδης, μὲ τὸ νὰ εἶναι ἡ δουλειὰ τοῦ καλεμιοῦ[1] εἰς χεῖρας τους, κάμνοντας μουζακερὲν μετὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχοντος δραγομάνου, παμφιλτάτου σας ἀνεψιοῦ, τοὺς ἐδώσαμεν ἀνὰ διακόσια πενῆντα γρόσια τὸν καθ' ἕνα χάριν, καὶ ἔγειναν μουτεγίπιδες, ὡσὰν ὁποῦ μέχρι τοῦδε, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐρωτήθη τὸ χατῆρί τους, μᾶς ἐπροξενοῦσαν δυσκολίαις εἰς τὰς ὑποθέσεις μας καὶ ἀργοπορίαις εἰς τὸ νὰ γίνωνται ὀγλήγορα τὰ ἀναγκαῖα φερμάνια.

Προεδηλοποιήσαμεν τῇ Ὑψηλότητί σας τὸν τρόπον καὶ τὸ τέλος ὁποῦ ἔλαβεν ὁ περὶ ἄσπρων μαδὲς τοῦ σελέφι σας, Αὐθέντου Μηχάλη-Βόδα, διὰ τοῦ ταχσιλίου τῶν ὁποίων πάσχομεν καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀγωνιζόμεθα ὁποῦ νὰ γίνῃ πίρ-ἄν-ἐδδέλ, καὶ νὰ ἐξοφληθοῦν.

Γκιορουστίζοντας μετὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου Τεφτερδάρ-ἐφένδη μὲ τὰ σενέδια τοῦ ζαχιρὲ πὶρ τακρίπιλε, μὲ ἐδοκούνδισε διὰ τὸν κουδιμεγέν του, λέγωντάς με: „ἀκόμη δὲν ἦλθε τὸ τεπρήκ-μεκτοῦπι τοῦ πέγη· μασαριφιμὴζ βάρ"· καὶ παρακαλῶ νὰ κάμετε καὶ κατὰ τοῦτο πρόνοιαν, διὰ τί εἶναι ἄφευκτος ἡ δόσις τοῦ κουδουμγὲ τῆς Ἐνδοξότητός του, καὶ πεσίνι ἄρχισε νὰ τὸν ζητῇ.

Εἴδομεν νὰ ἀπορῆτε ἡ Ὑψηλότης σας πῶς οἱ δοῦλοί σας, γράφοντες, παρακινοῦμεν διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἐννενῆντα τόσων χιλιάδων γροσίων, ὁποῦ σᾶς ἔγιναν χαβαλὲ ἐκ τοῦ σεπέπι-ταχριρίου τοῦ Πενδεριοῦ, τοῦ ἰκὶ γοὺζ διὰ μεβατζέπι Ὀζοὺς καὶ Βιδυνιοῦ, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἠξεύρωμεν τὰ βάρη σας καὶ τὰ σικλέτιά σας, καὶ μᾶς ἐπιπλήττετε, συμπεραίνοντες ὅτι παραβλέπομεν τὸ χρέος μας, ἀμελοῦντες τοῦ νὰ ἐπεξηγούμεθα τὰ δίκαιά σας καὶ νὰ πληροφοροῦμεν τοὺς αὐθέντας: μὴ γένοιτο, εὐμενέστατε ἡμῶν Αὐθέντα, οἱ δοῦλοί σας, εἰς ὅσα μᾶς ὑπαγορεύει τὸ δουλικόν μας χρέος, κουσοῦρι δὲν κάμνομεν, ὁποῦ, πλέον ἀπὸ τὰς καθημερινὰς συχνὰς καὶ θερμοτάτας παρακλήσεις μας, γίνονται τατζίζιδες οἱ πολυχρόνιοι αὐθένται, δὲν παύομεν νὰ παρακαλοῦμεν τοὺς αὐθέντας καὶ νὰ ἐξαιτούμεθα τὸ κερέμι ἰναγέτι τους εἰς τὰ αὐθεντικά σας μεσουλάτια, καὶ νὰ σᾶς κάμνουν τὸν ἀναγκαῖον μουσααδὲν εἰς τὰ ἀδύνατα. Εἰς ὅσα περνᾷ ἀπὸ τὸ χέρι μας τεκιασοῦλι δὲν κάμνομεν, ἀγιατηρδίζοντες τὰ βάρη σας, τὸ γαϊρέτι σας, τὰ

şi, de oare ce sânt de nevoie Mehtupcì-efendi şi Chesedarul prea-slăvitului Tefterdar-efendi, Serif-efendi, căci slujba calemului e în mânile lor, făcând sfătuire cu prea-nobilul domn dragomanul, prea-iubitul Tău nepot, li-am dat câte două sute cinzeci de lei la fiecare, şi au fost mulţămitori, ca unii ce până acum, de oare ce nu li s'a întrebat hatârul, ni-au făcut greutăţi la trebile noastre şi zăbăvi în a veni răpede firmanele de nevoie.

Am arătat înainte Înălţimii Tale felul şi sfârşitul ce a luat afacerea de bani a înaintaşului Tău, Domnul Mihai-Vodă, după ale cărui datorii suferim şi ne luptăm cât putem ca să se facă pe cât mai răpede învoială (?) şi a se plăti.

Sfătuindu-ne cu prea-slăvitul Tefterdar-efendi cu sinetele de-amănuntul, ale zaherelei, m'a cam mustrat cu dojană, spunând: „încă n'a venit raportul beiului; noi avem cheltuieli", şi mă rog să aveţi grijă şi pentru aceasta, căci e de nelipsit darea presentului Slăvirii Sale, şi peşin a început să-l ceară.

Am văzut că te miri Înălţimea Ta cum robii Tăi, scriind, îndemnăm a se plăti aşa de greaua sumă de nouăzeci de mii de lei, cari ţi-au venit havaleà de la sebep-tahrirul Paşei de Bender, pentru două sute la nevoia de la Ozù şi Vidin, pe o vreme când ştim greutăţile Tale şi năcazurile Tale, şi Te superi pe noi, trăgând încheierea că trecem peste datoria noastră, nevroind să socotim drepturile Tale şi să înştiinţăm pe stăpâni: ferească Dumnezeu, prea-bunule nostru Domn, noi, robii Tăi, la câte ni cere datoria noastră supusă, nu lipsim, căci, afară de zilnicile dese şi prea-călduroase rugăciuni, pe care ni le tot fac stăpânii cari să trăiască mulţi ani, nu încetăm a ruga pe stăpâni şi a cere graţia lor la trebile Tale domneşti şi să Te amâne la cele cu neputinţă. La câte trec prin mâna noastră nu le trecem cu vederea, înşirând greutăţile Tale, nevoia Ta, drepturile Tale, şi rugăm pe stăpâni de mărinimie: la unele

[1] Secretariatului.

δίκαιά σας, καὶ παρακαλοῦμεν τοὺς αὐθέντας εἰς μερχαμέτι: εἰς ὅσα εἰσακουόμεθα καλῶς, εἰς ὅσα ὅμως δὲν εἰσακουόμεθα: τί ἄλλο ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν; Χρέος ἔχωμεν, Αὐθέντα, ὅταν λαμβάνομεν κἀμμίαν προσταγήν, νὰ τὴν φανερώνωμεν πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας, καί, ἐν τοσούτῳ ὅταν στοχαζόμεθα τὸ ἀδύνατον, πάλιν τζαπαλαδήζομεν ἂν εἶναι τζαρὲς νὰ γίνῃ δέφι.

Διὰ τὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν τῶν μεβατζιπίων, τώρα μάλιστα, ὁποῦ ἔλαβε τέλος ἡ διαφορὰ ὁποῦ εἴχατε μετὰ τοῦ σελέφη σας Μηχάλ-Βόδα, ὡς προεδηλοποιήσαμεν τῷ Ὕψει σας, καθ' ἡμέραν συχνοερωτούμεθα ἂν τὰ ἐξοφλήσετε αὐτὰ τὰ μεβατζίπια ὡς ἀναγκαῖα, καί, ἂν μᾶς γράφετε ἡ Ὑψηλότης σας, οἱ δοῦλοί σας τὸ φανερώνομεν κατὰ χρέος, δὲ ἔμρι σιζίνδηρ, εἶναι ἀπαραίτητος, καὶ τῶν ὠφελιμωτάτων, ἡ ἐξόφλησις αὐτῶν τῶν μεβατζιπίων, Αὐθέντα.

Διὰ τὴν σαλούπαν ὁποῦ ἐγράψατε ὅτι, ἑτοιμάσαντες ὅλον τὸν κεραστέν, τὴν εἴχετε κουρδήσῃ εἰς Γαλάτσι, καί, ἐν τῷ μεταξὺ τούτων, ἐκ τῶν ἐπισυμβάντων ἐκεῖσε περιστατικῶν, ἡρπάγη καὶ ἐσκόρπισεν ὅλος ὁ κεραστές, ἔπειτα μουτζέτεδεν ἐκάμετε τεδαρίκη ἄλλον κεραστὲν διὰ τὸ τεκμῆλι τῆς σαλούπας, καὶ τὴν γιαπτηρδίζετε αὐτόσε, εἰς Ὀλτένιτσαν, καὶ πὶρ ὀτοὺζ γκιοὺν ζαρφινδὰ γίνεται τεκμίλι, καὶ τὴν κατεβάζετε εἰς τὸν Δούναβιν, ὁποῦ νὰ τὴν ἐξαποστείλετε ἐνταῦθα, καὶ ἑπομένως ἐξαιτεῖσθε εἰς τὸ νὰ σταλθῇ ἡ ἁρματοσιά της Τερσανέϊ-ἀμιριδέν, ὁ χουλιασὲ τοῦ καϊμέ της ἐστάλη εἰς τὸν ὑψηλότατον Καπουδάν-πασᾶ, ἐφένδην μας, ὁποῦ νὰ κάμῃ ἰλάμι ὅλα τὰ χρειώδη τῆς σαλούπας· ὅθεν καὶ τὸ ἔκαμεν ἰλάμι ἡ Ὑψηλότης του, καὶ ἔγινε πουγουρουλτὴ εἰς τὸν Λιμάν-ρεΐσην ὁποῦ νὰ ἑτοιμάσῃ ταῖς ἄγγυραις, τὰ σχοινιὰ καὶ ὅτι ἄλλο χρειάζεται· τὰ ὁποῖα καὶ τὰ ἑτοίμασε, καί, ἅμα ὁποῦ ἀνοίξῃ ὁ καιρός, μὲ πρῶτον καράβι θέλουν σταλθῇ εἰς Ἰπραήλαν· ὅθεν καὶ δηλοποιεῖται τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας διὰ νὰ εἶσθε ἀμέριμνος ἀπὸ τὰ τῆς ἁρματωσιᾶς της.

Περικλείομεν πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ἐμιρναμὲν τοῦ ὑπερτάτου ἐφένδη μας, ἀποκριτικὸν εἰς ταχριράτιά σας, καὶ ὅτι, κατὰ τὴν αἴτησίν σας, θέλουν σᾶς σταλθῇ τὰ λεβαζιμάτια διὰ τὴν ἁρματωσιάς τῆς σαλούπας.

Πρὸ ἡμερῶν ἐγεννήθη περιφανεστάτη Σουλτάνα τῷ γαληνοτάτῳ καὶ εὐσπαγχνικωτάτῳ ἡμῶν Ἄνακτι (οὗ τὸ κράτος διαιωνίζον!), ὀνομασθεῖσα Ἐμινέ-Σουλτάν. Ἔγινεν ὁ συνήσântem ascultați bine, dar la altele nu sântem ascultați: ce alta putem face? Datoria noastră, Doamne, e, când primim vre-o poruncă, s'o vădim Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite, și, pe când ne gândim la ce e cu neputință, iarăși așteptăm dacă e chip să dispară.

Pentru plata acelor datorii (?), acum mai ales, când a luat capăt neînțelegerea ce ai avut-o cu înaintașul Tău Mihai-Vodă, cum Ți-am arătat mai înainte Înălțimii Tale, zilnic sântem întrebați dacă ai plătit acele datorii de nevoie, și, dacă ni scrii Înălțimea Ta, noi, robii Tăi, arătăm după datoria noastră și, dacă e porunca Ta însăți, e neapărată, și din cele mai de folos, plata acelor datorii, Doamne.

Pentru șalupa ce ai scris că, gătindu-se toată cheresteaua, o așezi la Galați și, între acestea, din pricina împrejurărilor ce au venit acolo, s'a furat și s'a împrăștiat toată cheresteaua, apoi ai rânduit altă cherestea pentru îndeplinirea corpului șalupei, și o pregătești din nou aici, la Olteniță, și în treizeci de zile se face gata, și vei coborî-o pe Dunăre, ca s'o trimeți aici, și pe urmă cei să se trimeată echiparea ei de la căpetenia Arsenalului, cuprinsul cererii Tale s'a trimes la prea-înălțatul Capudan-Pașa, stăpânul nostru, ca să pregătească toate cele de nevoie ale șalupei; ceia ce a și făcut-o Înălțimea Sa, și s'a făcut buiuruldiu (ordin) la reisul limanului ca să gătească ancorele, funiile și orice alta e de nevoie; pe care le-a și pregătit, și, îndată ce se va deschide vremea, cu cea d'intâiu corabie se vor trimete la Brăila; pentru care se și face cunoscut Înălțimii Tale de Dumnezeu păzite ca să fii fără grijă pentru armarea ei.

Închidem în scrisoarea către Înălțimea Ta păzită de Dumnezeu porunca împărătească a prea-înălțatului nostru efendi, ca răspuns la rapoartele Tale, și că, după cererea Ta, Ți se vor trimete cele de nevoie pentru armarea șalupei.

Acum câteva zile s'a născut o prea-frumoasă Sultană prea-seninului și milostivului nostru Împărat (a cărui putere fie veșnică!), numită Eminè-Sultana.

θης δονανμᾶς καὶ σενλίκι[1], καὶ ἐπολυχρόνησαν ἁπαξάπαντες τὴν Γαληνότητά του, εὐχηθέντες πολυχρόνιον ζωὴν καὶ ὑγείαν καὶ τῇ Μεγαλειότητί της.

Κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἄλλαξεν ὁ Πουγιούκ-Ἰμπροχόρης, ἐνδοξότατος Τζερκέζ-πέγης, καὶ [ἐδιωρίσθη] ἀντ' αὐτοῦ Μεγάλος Ἰμπροχόρης ὁ ἐνδοξότατος Ῥουσήτ-πεγης Ἰζέτ-πασᾶζαδές, [ὁ] Καπουτζηλάρ-καιχαγιασῆ.

Καπουτζηλάρ-καιχαγιασῆ ἔγεινεν ὁ ἐνδοξότατος Σαΐτ-πέγης Μουχσούνογλου Δαμάτ.

Ἔγινεν καὶ νέος Κιουτζοὺκ Ἰμπροχόρης ὁ ἐνδοξότατος Τζαΐρογλους.

Ἐνεχείρισα τὸ πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Ῥεΐσ-ἐφένδη αὐθεντικόν σας τεπρήκ-μεκτοῦπι· ἀφ' οὗ τὸ ἐδιάβασε, μὲ εἶπεν ἡ Ἐνδοξότης του: „ἀλλαχὴ σεβέρσα, σικλεθὴμ βάρ, σαραφὰ τεσλὴμ ἐτλὲ κουδουμγεμή". Ἀπεκρίθην καὶ ὁ δοῦλός σας ὅτι „δὲν ἔχω, ἐφένδημ, τρόπον καὶ τζαρέν, ἐπειδὴ νὰ δανεισθῶ εἰς τοιούτους καιροὺς δὲν εὑρίσκω". Γιὰ χατῆρί μου, ὥρισε καὶ πάλιν: „κάμε τρόπον σὲ δύο, τρεῖς ἡμέρας νὰ τὰ δώσῃς, ἐπειδή, ἀφ' οὗ περάσουν ἡμέραις, τότε καὶ ἐγὼ βαζκεστήζω: δὲν τὰ θέλω, καὶ θὰ κακοφανῇ τὸν πέγην ὁποῦ δὲν μὲ τὰ ἔδωσεν εἰς καιρὸν ὁποῦ ἔχω σικλέτι". Ἀπεκρίθην καὶ ὁ δοῦλός της, βλέποντας τὸν τρόπον τῆς Ἐνδοξότητός του ὅτι „πακαΐμ ἐφένδημ πὶρ κὰτζ γκιοῦν ἰδζινδὲ τεδαρὶκ ἐδέρημ, ἐφένδημιζὲ βερίρημ"· αὐτὰ ὁ *(sic)*.

Ἐνεχείρησα καὶ τῷ ἐνδοξοτάτῳ πεγληκατζῆ-ἐφένδη τὸ αὐθεντικόν σας τεπρίκη· διαβάζωντάς το, μὲ ἐρώτησε τὰ χατῆρι τοῦ Ὕψους σας· ἔπειτα μὲ εἶπε νὰ κάμω τὸν τρόπον νὰ δώσω τὸν κουδουμγγέν του. Ἀπεκρίθην ὁ δοῦλός της ὅτι: „ἐφένδημ, ὁ πέγης ἔχει τόσα σικλέτια καὶ βάρη, καὶ κατὰ τὸ παρὸν δὲν ἔχει τρόπον, μ' ὅλον ὁποῦ γνωρίζει τὸ πρὸς τὴν Ἐνδοξότητά της χρέος του". Μὲ ἀπεκρίθη: „καλδί, καλδί, τὸν ἐδικόν μου κουδουμγὲν νὰ μὴ δώσῃ, καὶ ἐγὼ ἔχω τόσα ἔξοδα· ἐκτὸς ὁποῦ εἶναι τὰ πολλὰ ἄλλα ἔξοδα τοῦ πέγη, ἂς εἶναι καὶ πεντακόσια γρόσια". Ἀπεκρίθην καὶ ὁ δοῦλός της ὅτι: „ἐφένδημ, πασχίζω, πέλκημ κάμω τζαρὲν διὰ τὸ τεδαρίκη τους, νὰ κάμω τατγίπι τὸ χατῆρι τῆς Ἐνδοξότητός του". Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, αὐτὰ εἶναι ἄφευκτα, καί, ἂν δὲν τὰ δώσω, δὲν ἠμπορῶ νὰ παῤῥουσιασθῶ εἰς τὸ χοζοῦρι τους μὲ θάῤῥος καὶ νὰ γιουρουτουρδίζω τὰς ὑποθέσεις μας, καὶ ἠμποροῦν νὰ μᾶς κάμνουν χαλάστραν.

Καὶ προλαβόντως ἐγράψαμε τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της διὰ τὸ τρίτον κέστι τῆς πεS'a făcut obișnuita dunanmà și șenlic, și i-au urat toți mulți ani Seninătății Sale, dorind viață lungă și sănătate și Măriei Ei.

În aceleași zile s'a schimbat Marele-Imbrohor, prea-slăvitul Cerchez-beiu, și s'a orânduit în locul lui ca Mare Imbrohor prea-slăvitul Rușid-beiu Izet-Pașa-zadè, Capugilàr-chehaiasì.

Capugilàr-chehaiasì a ajuns prea-slăvitul Said-beg Muhzun-oglu Damad.

S'a făcut și un nou Mic-Imbrohor, prea-slăvitul Ceaìroglu.

Am dat prea-slăvitului Reis-Efendi scrisoarea Ta domnească; după ce a cetit-o, mi-a spus Slăvirea Sa: „dacă tu crezi în Dumnezeu, am nevoie; dă-le zarafului". A răspuns și robul Tău că „n'am, efendi, chip și mijloc, căci să împrumut în astfel de vremuri, nu găsesc". Pentru hatârul mieu, a hotărît iarăși: „Fă chip ca în două, trei zile să dai, căci, cu cât vor trece zile, cu atât cad la nevoie: aceasta n'o vreau, și să superi pe beiu çă nu mi le-a dat în vremea ce aveam nevoie". A răspuns și robul Tău, văzând felul de a fi al Slăvirii Sale: „Să văd, efendi, în curs de câteva zile, să fac rost și să dăm lui efendi al nostru". Acestea.

Am dat și prea-slăvitului begligì-efendi mulțămirea Ta domnească: cetind-o, m'a întrebat de hatârul Înălțimii Tale; apoi mi-a spus să fac eu chip să dau presentul lui. Am răspuns, eu, robul Tău, așa: „efendi, beiul are atâtea încurcături și greutăți, și în clipa de față nu află mijloc, de și cunoaște datoria sa față de Slăvirea Ta". Mi-a răspuns: „bine, bine, el să nu-mi dea presentul mieu, și eu am atâtea cheltuieli; pe lângă că sânt multe alte cheltuieli ale beiului, să fie și cinci sute de lei". Am răspuns și eu, robul Tău, așa: „efendi, încerc, poate să aflu chip pentru grija lor, ca să mulțămesc și hatârul Slăvirii Tale". Prea-înălțate al mieu Domn, acestea sânt de neînlăturat, și, dacă nu le dau, nu pot să mă înfățișez în fața lor cu curaj și să înaintez lucrurile noastre, și pot să ni facă pagubă.

Și dăunăzi am scris de Dumnezeu păzitei Tale Înălțimi pentru al treilea căș-

[1] Luminație și tragere cu tunul.

[ριφανε]στάτης Χανήμ-Σουλτάνης, ὁποῦ νὰ κάμ[ετε αὐθεν]τικὴν πρόνοιαν νὰ τὰ ἐξαποστείλετε, μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχω τζαρὲν νὰ τὰ δώσω ὁ δοῦλός της, Ποστέλνικος Σκαναβῆς· μεγάλο σικλέτι μᾶς κάμνῃ ὁ ἐνδοξότατος Μαπεϊντζῆ Μουσταά-πέγης: καθ' ἡμέραν μᾶς στέλλει ἀπὸ ἕνα τζ[οχο]δάρην του· ἔστειλε καὶ εἰς τὸν ἄρχοντα Δραγουμάνον, παμφίλτατόν σας ἀνεψιόν, καὶ μόλις ἐδησωπήθη νὰ μὴν κάμῃ σικιαγέτι ὡς τεδριζὲ νὰ τὸν δίδωνται· καί, νὰ σᾶς πολυχρονῇ ὁ ἅγιος Θεός, προφθάσετε μὲ τὰ ἴδια ἀπὸ τὰ ἄφευκτα, καί, ὅταν μεσολλαβήσῃ περισσοτέρα ἀργοπορία, ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ σιζιλτί· καὶ νὰ ἀ[ποφα]σίσῃ προσταγὴ εἰς τὸ νὰ τὰ δώσωμεν.

Κατὰ[1] τὴν αὐθεντικήν σας προσταγὴν ὁ ἄρχων Σπαθάρης Βλαστὸς ἐφησυχάζει εἰς τὸ ἀρχοντικόν του, κάμνοντας δοᾶ ὑπὲρ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της. Παρέλαβον ὁ δοῦλός σας, Ποστέλνικος Σκαναβῆς, διὰ καταστίχου καθαροῦ ὅσα σενέδια μηρίου μὲ ἔδωσεν, καὶ εἰδικὰ ἄλλα αὐθεντικά σας ταχριράδια εἶχεν εἰς χεῖράς του ἡ Εὐγενεία του.

[Τὰ] πρὸς ὁδοιπορίαν μας ἀναγκαῖα παρα-[καλοῦμεν] τὴν Ὑψηλότητά σας καὶ αὖθις νὰ μᾶς [παρασκευα]σθῆτε μίαν ὥραν προτήτερα διὰ νὰ κάμωμεν τὸ τεδαρίκη μας μὲ εὐκολίαν, ὡς ἀκδεμικήν μας δουλειά· ὁ καιρὸς πλησιάζει τῆς παναισίου σὺν Θεῷ ἐξόδου τοῦ τροπαιοφόρου βασιλικοῦ Ὀρδιοῦ· οἱ δοῦλοί της ἐντεῦθεν τρόπον δὲν ἔχομεν, καὶ μάλιστα ἔχομεν στενοχωρίαν καὶ κηλλέτι παράδων, ὁποῦ καὶ κατὰ τοῦτο θέλετε κάμῃ ἡ Ὑψηλότης σας τὴν προσήκουσαν αὐθεντικήν σας πρόνοιαν, διὰ νὰ ἔχωμεν ἀραλῆκι καὶ ἄδειαν μὲ ἄνεσίν μας, καὶ ὄχι ἀτζελὲν καὶ βίαν, νὰ φροντίσωμεν διὰ ὅλα τὰ χρειώδη μας, ὁποῦ νὰ μᾶς κοστί[σουν] καὶ φτινώτερα.

Κατὰ τὴν αὐθεντικήν σας προσταγήν, ὁ ἄρχων Ποστέλνικος Σταθάκης, ἑτοιμαζόμενος, κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας κινᾷ διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς προσκύνησιν τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της. Ὁ δὲ δοῦλός της Καμαράσης Γεωργάκης ὅλο εἶναι βαριὰ καὶ εἰς κίνδυνον, ὁ ζάβαλης, κατάκοιτος εἰς τὸ στρῶμα· ὁ ἅγιος Θεὸς διὰ τῶν πανεκλάμπρων σας εὐχῶν νὰ χαρίσῃ τὴν ὑγείαν του.

Ἤδη, περὶ τὸ ξεκινεῖσθαι τὸν καλαράσην ἐλάβομεν τὰ ἀπὸ κζ΄ Δεκεμβρίου αὐθεντικά σας, δοξάσαντες τὸν ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν ἀκριβεστάτην, εὐκταιοτάτην ἡμῖν ἀγαθὴν ὑγείαν τοῦ Ὕψους της· εἴδομεν καὶ τὰ ἐξ αὐ-

tiu al prea-vestitei Sultane-Hanâm, ca să purtaţi domnească grijă să-l trimeteţi, pentru că nu am cum să-l dau eu, sluga Ta, Postelnicul Scanavì; mare năcaz ni face prea-slăvitul Mabeingìu Mustà-beg: zilnic ni trimete câte un ciohodar al lui; a trimes şi la dumnealui Dragomanul, prea-iubitul Tău nepot, şi abia s'a potolit să nu facă de ştire să i-l dea ca...; şi, să-Ţi dea mulţi ani Dumnezeu Sfântul, grăbeşte-Te cu ale Tale la cele neapărate, şi, dacă ar interveni o mai mare zăbavă, poate să se facă tărăboiu; şi să ni dai poruncă pentru ca să le dăm.

După porunca Ta domnească, dumnealui Spătarul Vlastòs se odihneşte la casa lui boierească, rugându-se pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită. Am luat eu, robul Tău, Postelnicul Scanavì, cu catastih curat câte seneduri ale miriei (Statului) mi-a dat, şi felurite alte rapoarte domneşti ale Tale ce le avea în mânile sale dumnealui.

Cele de nevoie nouă pentru călătorie rugăm pe Înălţimea Ta şi din nou să ni fie pregătite cu un ceas mai degrabă, ca să facem drumul nostru cu uşurinţă, cum e slujba noastră personală; se apropie vremea ieşirii prea-fericite cu Dumnezeu a Ordiei împărăteşti biruitoare; noi, robii Tăi de aici nu avem chip, şi mai ales că avem strâmtoare şi lipsă de parale, aşa că şi într'aceasta va face Înălţimea Ta cuvenita domnească grijă, ca să avem bani şi voie cu răgazul nostru, şi nu în grabă şi cu sila, ca să ne îngrijim pentru toate cele de nevoie ale noastre, ca să ne şi coste şi mai ieften.

După porunca Ta domnească, dumnealui Postelnicul Statachi, fiind gata, porneşte zilele acestea ca să vie spre închinarea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite. Iar robul Tău Cămăraşul Iordachi e cu totul bolnav şi în primejdie, săracul, în pat; Sfântul Dumnezeu prin prea-strălucitele-Ţi rugăciuni să-i dea sănătate.

Acum, la plecarea călăraşului, am primit scrisorile Tale domneşti de la 27 Decembre, slăvind pe Sfântul Dumnezeu pentru prea-scumpa, prea-dorita nouă bună sănătate a Înălţimii Tale; am văzut şi cele

[1] De aici fără număr de quadern.

τῶν αὐθεντικῶς ἡμῖν προσταττόμενα, περὶ οὗ μὴν ἔχοντες καιρὸν διὰ τὴν ἐπεῖγον τοῦ καλαράση, μὲ κατοπινὸν καλαράσην θέλομεν ἀποκριθῆ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της.

Τὰ αὐθεντικά σας ταχριράτια αὔριον θέλομεν τὰ κάμῃ τακτίμι τῷ ἐκλαμπροτάτῳ Καιχαγιά-πέγη.

Ἐλάβομεν καὶ τὸ σεπέπι-ταχρίρι τῶν ἐννενῆντα τόσων χιλιάδων γροσίων μεβατζίπου Ὀσοῦ καὶ Βιδυνίου ἐξωφλημένων.

într'însele poruncite nouă domneşte, pentru care neavând vreme din pricina grabei călăraşului, vom răspunde cu un călăraş următor Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

Rapoartele Tale domneşti mâne le vom înfăţişa prea-strălucitului Chehaia-beiu.

Am primit şi sebep-tahrirul celor nouăzeci de mii de lei, datoriţi la Ozù şi Vidin.

CCCVI.

Raport de capuchehaie către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu ştiri de la un Turc trimes în secret de Paşa de la Babadag. 1789.

Εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας τῆς νυκτὸς ἐπέρασεν ὁ Σοφρατζί-πασῆς τοῦ ὑψηλοτάτου Μπαμπὰ-Πασὰ διὰ τὴν Ἰπραΐλαν. Ἀκούοντας ὅτι ἔρχεται ἀπὸ τοιοῦτον, τὸν ἔβαλα νὰ κάμῃ κομάτι-καβαλτί, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ ἄρχισα νὰ τὸν ἐρωτῶ διὰ τὸν ὑψηλότατον Πασᾶ καὶ διὰ χαβαδίσια τῆς Πόλεως· ὁ ὁποῖος μὲ λέγῃ πῶς σχεδὸν τὴν Πόλιν δὲν τὴν εἶδεν, ἐπειδὴ καὶ ἡ προσταγὴ τοῦ Πασᾶ δὲν ἦτον παντελῶς νὰ ἔμπῃ μέσα εἰς τὴν Πόλιν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ Τζιερδάκι νὰ ἔλθῃ κατευθεῖαν, ἀπερνῶντας ἀπὸ τὴν Καλήπολιν· ἀλλ' ὅμως, μὲ τὸ νὰ τὸν εἶχεν δώσῃ δύω χούρτζικ, μὲ τὴν βοῦλαν τῆς Ὑψηλότητός του βουλλωμένα, προστάζοντάς τον ὅτι νὰ μὴν τύχῃ καὶ τὰ ἀφήσῃ κἀνέναν καὶ τὰ ἀνοίξῃ, ἐστοχάσθη, λοιπόν, ἀπερνῶντας εἰς Καλήπολιν, ἐκεῖ ἐνδεχόμενον ὁ γκιομπρουκτζῆς, νὰ τὰ ἀνοίξῃ νὰ ζητήσῃ· ἐγὼ καὶ δὲν θενὰ τὸν ἀφήσω: ἰκτιζὰ ἐτὲρ νὰ τὰ στείλλῃ 'στὴν Πόλιν, καὶ τότες πάντει ἄνοστον, ἐπειδὴ καὶ ὁ γκιομπρουκτζῆς εἶναι καποῦ-κιαχαγιὰς τῆς Ὑψηλότητός του. Ὅθεν ἀπεφάσησα καὶ ἐπῆγα κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Πόλιν, καί, πηγαίνοντας εἰς γκιομπροῦκι, κουκουλομένος, διὰ νὰ μὴν μὲ γνωρίσῃ τινάς, εὐγῆκα εἰς τὸν ἀγᾶ καὶ τὸν εἶπα τὰ τρέχοντα, καὶ οὕτω τὰ ἐβούλωσεν καὶ ἐκεῖνος μὲ τὴν βούλαν του, δηλαδὴ τὰ χούρτζικ. Καὶ ἦλθα κατευθείαν ἐδῶ, καὶ ἔσχε δέκα ὀκτὼ ἡμέρας ἀπὸ τὸ Ἐρζιουρούμι· τὸν ἐρώτησα ἕως ὁποῦ ὁ δρόμος, καὶ μὲ ἀπεκρίθη ὅτι ὁποῦ θέλει ὁ Θεός. „Κατὰ τὸ παρὸν θενὰ πηγαίνω εἰς Ἰπραΐλαν, ὁποῦ ἔχω γράμματα πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ χαζνετάρ-ἀγά, ὅστις εἶναι Ἰπραΐρλής, καὶ πρὸς τὸν Χατζῆ-Ἰσπηρλή, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς Γιάσι, καὶ ἀπὸ Γιάσι πλέον, ἀλλὰχ πιλίρ". Πάλιν μὲ τρόπον ἔπειτα τὸν εἶπα, ὅτι „ἐκατάλαβα ὁ δρόμος σου εἶναι

La patru ceasuri de noapte a trecut Sofragì-Sbaşì al prea-înălţatului Paşă de Babadag spre Brăila. Auzind că vine de la unul ca acela, l-am pus să facă un *komati-kavaltì* (popas?), şi între acestea am început să-l întreb pentru prea-înălţatul Paşă şi pentru ştiri din Ţarigrad; caremi spune că Ţarigradul mai nu l-a văzut, căci şi porunca Paşei nu era de loc să între în Ţarigrad, ci să meargă drept de la Cerdac, plecând de la Galipole; dar totuşi, pentru că avea să deie două scrisori (?) pecetluite cu pecetea Înălţimii Sale, poruncindu-i ca nu cumva să se întâmple să lase pe cineva să le deschidă, s'a gândit, de altfel, ca, plecând la Galipole, întâmpinându-l acolo vameşul, să nu-i ceară a le deschide; iar eu nu-l voiu lăsa: poate să le trimeată la Ţarigrad, şi atunci e cu totul neplăcut, de oare ce şi vameşul e capuchehaie al Înălţimii Sale. Deci m'am gândit şi m'am dus drept la Ţarigrad, şi, mergând la vamă, supt glugă, ca să nu mă cunoască nimeni, am mers la agă şi i-am spus ce se petrece, şi astfel le-a pecetluit şi el cu pecetea lui, adecă *hurgicul*. Şi am mers drept acolo, şi avea optsprezece zile de la Erzerum: l-am întrebat până unde-i e drumul, şi mi-a răspuns că până unde vrea Dumnezeu. „Acum merg îndată la Brăila, unde am scrisori către fraţii lui haznadar-aga, care e din Brăila, şi către Hagi-Ismirlì, şi de acolo la Iaşi, şi de la Iaşi apoi unde va da Dumnezeu". Apoi iar cu socoteală l-am întrebat că „am aflat că-ţi e drumul lung"; mi-a

μακρός“· μὲ εἶπεν ἕως „τετρακοσαριά, πενταποσαριὰ ὥραις ἀκόμη“.

Πάλιν μὲ τρόπον τὸν ξεναρωτῶ· μὲ λέγῃ πῶς „δὲν ἰξεύρω οὔτε γιατί πηγαίνω, οὔτε ὡς ποῦ πηγαίνω· αὐτὸ εἰξεύρω ὅτε, εἰς τὰς δέκα αὐτοῦ τοῦ Φενγκαρίου *(sic)*, εὐγαίνοντας ἐγὼ ἀπὸ τὸν λουτρόν, ἀκούω ὅτι ὁ Πασᾶ-ἐφένδης μας ἐσκότωσεν τὸν καχαγιά-μπεΐ του, καὶ ἐν ταὐτῷ βλέπω ὅτι τὸν ἔδεσαν ἀπὸ τὸ ποδάρι καὶ τὸν ἐκολόδερναν· τὸ δὲ κεντὶ μὲ ἐφώναξεν καὶ μὲ ἔδωσεν τὰ γράμματα καὶ μὲ ἐπρόσταξεν ἐκεῖνα ὁποῦ μὲ ἐπρόσταξεν, μποῦ καταρτζῆκ μπιλίρημ“· αὐτὸς ἐστάθη τουτουντζῆς τοῦ παϊρακτὰρ Μουσταάπασᾶ· εἶναι καθ' αὐτῷ ὁ Ῥουστζουκλοῦ· τὸν καιρῷ ὁποῦ ἐσκοτώθη ὁ Μουσταά-πασᾶς αὐτὸς ἦτον εἰς τὴν Ἀνατολήν, ὁποῦ καὶ εἶχεν μείνῃ ἕως ὁποῦ ἐπῆγεν Μπαμπᾶ-μπασὰς τὸν λὲν Ἀχμέτ-ἀγά: ξανθός, ἕως τριανταπέντε χρονῶν ἄνθρωπος. Ὁ δοῦλός της ἔγραψα πρὸς τὸν ἄρχοντα Παχάρνικον καποῦ-καχαγιὰ Ἰπραΐλας περὶ αὐτοῦ, ὁποῦ νὰ ἔμβῃ εἰς περιέργειαν νὰ μάθῃ τίποτες καὶ νὰ εἰδοποιήσῃ καταχρέως.

ráspuns: „până la patru sute, cinci sute de ceasuri încă“.

Iarăşi cu meşteşug îl întreb ; îmi spune: „nu ştiu nici de ce merg, nici până unde merg; aceasta o ştiu că la zece ale acestei luni Februar, ieşind eu de la baie, aflu că Paşa-efendi al nostru a ucis pe chehaiaua al său, şi tot odată văd că l-a legat de picior şi l-a schingiuit; iar la chindie m'a chemat şi mi-a dat scrisorile şi mi-a poruncit cele ce mi le-a orânduit: *bu-catargic bilirim*“: el a fost tutungiu al bairactarului Mustafà-Paşa; e de loc din Rusciuc; pe vremea când au ucis pe Mustafà-Paşa, el era în Anatolia, unde a fost şi a rămas până ce a atacat Paşa de Babadag pe fostul Ahmed-Aga: e bălan, om de până la treizeci şi cinci de ani. Robul Tău am scris către dumnealui Păharnicul capuchehaiaua Brăilei pentru el, ca să intre în cercetare să afle ceva şi să înştiinţeze după nevoie.

CCCVII.

1789. Capuchehaiaua munteană către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nişte blăni de samur pentru dregătorii haznelei turceşti.

Καὶ αὖθις προσκυνῶ δουλικῶς τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος.

† Εἰς τὸ κατὰ τὴν ι'ην τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου δουλικόν μου πιττάκι ἔγραφον τῷ Ὑψει της ὅτι ὁ χαζναδάρ-ἀγὰς τοῦ κραταιοτάτου καὶ εὐσπλαγχνικωτάτου ἡμῶν Ἄνακτος ἐζήτησε διὰ νὰ πέμψῃ αὐτῷ τὸ Ὕψος της μὲ τοὺς παράδες του δύο σαμουροκοιλιαῖς ἕως χιλίων διακοσίων γροσίων, καὶ ὅτι ἐγὼ ἔδωκα τὴν περὶ τῆς ζητήσεως ταύτης ἀπόκρισιν, αἰτιολογούμενος τὴν ἀποτυχίαν τῶν τοιούτων πραγμάτων αὐτόθι εἰς τοὺς ἐνεστώτας καιροὺς καὶ τὴν εὐκολίαν τοῦ νὰ εὕρῃ ἐδῶ, εἰς Κωνσταντινούπολιν. Εἶδον ὅμως ἤδη νὰ μὴ γράψῃ, πέμπουσα καὶ μεκτοῦπι πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Ὀσμάν-ἀγᾶν, χαζνέ-βεκιλῆν, ὅτι τῇ ἔγραφον πῶς ὁ χαζνέ-βεκιλῆς ἐζήτησε ταῖς ῥηθείσαις γούναις· φαίνεται ὅμως νὰ εἶναι λάθος ἢ εἰς τὸν γραμματικόν μου, ἐπειδὴ ἔγραψε, „χαζνέβεκιλῆς“, ἢ εἰς τὸν γραμματικόν της, ἂν ἐξέλαβε τὸ: „χαζναδάρ-ἀγᾶς τοῦ κραταιοτάτου Ἄνακτος“, ὡς „χαζνέ-βεκιλῆς Ὀσμὰν-ἀγᾶς“· ἡ ἀλήθεια ὅμως ἔχει ὅτι ὁ χαζναδάρ-ἀγὰς τοῦ κραταιοτάτου καὶ πολυχρονίου ἡμῶν Ἄνακτος

Şi iar mă închin supus Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite.

† La 10 ale lunii trecute Decembre am scris pitacul mieu supus Înălţimii Tale că haznadar-aga al prea-puternicului şi prea-milostivului nostru Împărat a cerut să-i trimeţi Înălţimea Ta cu banii lui două pântece de samur de până la două sute de lei, şi că eu am dat răspuns la această cerere, pretinzând lipsa unor lucruri ca acestea acolo în vremurile ce sânt şi uşurinţa cu care le poate afla aici, la Constantinopol. Am văzut însă că-mi scrii, trimeţând şi mehtup către prea-slăvitul Osman-aga, vechilul haznelei, că Ţi-am scris cum că vechilul haznelei a cerut zisele blăni: se pare însă că e o greşeală sau la grămăticul mieu, de vreme ce a scris „vechilul haznelei“, sau la grămăticul Tău, de vreme ce a luat: pe „haznadar-aga al prea-puternicului Împărat“ drept „vechilul haznelei Osman-aga“; ci adevărul e că haznadar-aga al prea-puternicului nostru Împărat, care să trăiască

τὰς ἐζήτησε, ὅστις, καθὼς καὶ ἐν ἐκείνῳ μου τῷ δουλικῷ πιττακίῳ τῇ εἰδοποίουν, τῇ ἀληθείᾳ φέρει τὸ γαϊρέτι της καὶ τὴν πονεῖ ὡς φίλος εἰλικρινέστατος. Ὅθεν, ἂν τὸ κρίνῃ εὔλογον καὶ ἡ Ὑψηλότης της, ἂς τὸν ἀναπαύσῃ, καθὼς τῇ προέγραφον, ἢ διὰ αὐθεντικοῦ της μεκτουπίου, ἢ ἄλλως πῶς, ὡς ἤθελε τὸ εὕρῃ μινασίπικον.

întru mulţi ani, le-a cerut, care, cum Ţi-am vestit-o şi în acel pitac supus al mieu, în adevăr poartă străduinţa Ta şi Te ajută ca prieten foarte drept. Deci, dacă socoţi potrivit şi Înălţimea Ta, să-l mângâi, cum Ţi-am scris mai nainte, sau prin mehtup domnesc al Tău, sau altfel, cum vei găsi potrivit.

CCCVIII.

Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre nevoia de a împlini bani de la mănăstirea Tismana, care nu dă zahereà, şi despre retrimeterea trimeşilor austrieci, cari n'aveau plenipotenţă de la feld-mareşal, ci numai de la generalul din Timişoara.

1789, 2 Ianuar.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Καὶ αὖθις δουλικῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγὴν τοῦ Ὕψους της, ἔστειλα εἰς τὸ μοναστῆρι Τησμάνας νὰ ἰμπληνήσω τὸν ζαχηρέν, τὰ 80 κοιλὰ κριθάρη καὶ σαράντα σιτάρι, καὶ τὰ 50 πρόβατα, καὶ δὲν εὑρέθη κανένας ἄνθρωπος τοῦ μοναστηρίου ἐκεῖ· οἱ σελέφιδές μου ὅμως, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, διὰ προσταγῆς εἶχαν διωρίσῃ ἀνθρώπους εἰς τὰ μούλκια τοῦ μοναστηρίου, καὶ μόνον τὰ ἄσπρα τῆς βάτρας κόφτουν περίπου τῶν ἑπτακοσίων γροσίων, ἐξόχως ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀμπελίων καὶ ἄλλων, καί, ἂν εἶναι προσταγὴ τοῦ Ὕψους της, νὰ ἔχω πανέκλαμπρον γράμμα, νὰ πάρω ἀπὸ τὰ ἄσπρα τῶν εἰσοδημάτων τοῦ μοναστηρίου καὶ νὰ ἀγοράσω τὸν ῥηθέντα ζαχηρέν, ἢ ὄχι. Πρὸς τούτοις γνωστὸν ἔστω τῷ Ὕψει της ὅτι, ὡς ἔμαθον, τὸ δόσιμον τῶν Κατζιβέλων τοῦ μοναστηρίου, ὁποῦ τῶρα εἶναι ὁ καιρός του, κόφτει δύο καὶ τρία πουγκεῖα ἄσπρων, καί, ἂν τὸ στοχασθῇ τὸ Ὕψος της καὶ θελήσει, ἂς προστάξῃ τὸν ἄρχων Ἀρμάσην τὸν Μεγάλον νὰ στείλῃ ἄνθρωπον ἄξιον καὶ πιστὸν νὰ συνάξῃ ἀπὸ αὐτοὺς τὸ δώσιμόν τους. Προσέτι γνωστὸν ἔστω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι οἱ δύο ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς Νέμτζους ἀπεσταλμένοι, ἐλθούσης προσταγῆς ἀπὸ τὸ Οὐρδοῦ-Χουμαγιοῦν νὰ ἐπιστρέψουν μὲ τὸ γράμμα ὁποῦ εἶχαν φέρῃ, ἐπειδὴ καὶ δὲν ἦτον ἀπὸ τὸν καθ' αὐτὸ Φέλτ-Μαρσιάλην, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν γκενεράλην ὁποῦ εἶναι εἰς τὸ Τέμεσβαρ, ἐπῆγαν, ἀφίνοντες καὶ τὰ καλαμπαλίκια τους ἐδῶ εἰς τὸ Σιάντζον, ὁποῦ ἦσαν κονεμένοι, νὰ φέρουν γράμμα ἀπὸ τὸν ἴδιον Φέλτ-Μαρεσιάλην, καὶ δὲν ἔλειψα νὰ τὸ φανερώσω τῷ Ὕψει της. Μὲ ἦλθε καὶ τὸ πα-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Şi iarăşi cu supunere arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, după prea-luminata poruncă a Înălţimii Tale, am trimes la mănăstirea Tismana să împlinesc zahereaua, cele 80 de chile de orz şi patruzeci de grâu şi cele 50 de oi, şi nu s'a găsit niciun om al mănăstirii acolo; înaintaşii miei însă, prea-înălţate Doamne al mieu, aveau poruncă să orânduiască oameni la moşiile mănăstirii, şi numai banii vetrei fac peste şapte sute de lei, afară de veniturile viilor şi altora, şi, dacă e porunca Înălţimii Tale, să am prealuminată poruncă de a lua din banii veniturilor mănăstirii şi de a cumpăra zahereaua aceia, ori ba. Afară de acestea să fie ştiut Înălţimii Tale că, precum am aflat, dajdea Ţiganilor mănăstirii, care acum e vremea ei, face două şi trei pungi de bani, şi, dacă gândeşti Înălţimea Ta şi vei vrea, orânduieşte dumisale Armaşului celui Mare să trimeată om vrednic şi credincios să adune de la dânşii dajdea lor. Încă să fie cunoscut Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că acei doi trimeşi de la Nemţi, viind poruncă de la Ordia împărătească să se întoarcă înapoi cu scrisoarea ce erau s'o aducă, de oare ce nici nu era de la însuşi feldmareşalul, ci de la generalul care e la Timişoara, au plecat, lâsându-şi şi calabalâcurile lor aici; la Şanţ, unde erau aşezaţi, ca să aducă scrisoarea de la însuşi feldmareşalul, şi n'am lipsit s'o arăt Înălţimii Tale. Mi-a venit şi această poruncă de la prea-înălţatul serascher Hasan-Paşa cu patruzeci de cară (?) de

ρὸν μπουγιουρτὶ ἀπὸ τὸν ὑψηλότατον σερασκὲρ Χασὰν-Πασὰν μὲ ταρακὰ σαράντα ταγματίων, καὶ ἰδοὺ ὁποῦ τὸ περικλείω τῷ Ὕψει της· τὰ δὲ ἕτη της εἴησαν θεόθεν ἅτε πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

ᾳφπθ', Ἰανουαρίου δ'.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ὑποκλινέστατος δοῦλος

Gheorghie Serd., Ἐσκί-Σταπόλ.

tainaturi, şi iată că o închid [în scrisoare] Înălţimii Tale; iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi pe deplin fericiţi.

1789, Ianuar 2.

Al Înălţimii Voastre cel mai mic şi cel mai supus rob

Gheorghe Serdarul, Eschi-Stambul.

CCCIX.

1789, 3 Ianuar. Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Turcii ce au venit la Cernăuţi şi cum i-a împărţit.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Καὶ αὐθις δουλικῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτω Ὕψει της, ὅτι σήμερον ἔρχονται εἴκοσι παργιάκια ἀσκέρι, τὰ 15 Ἀρβανίταις, τὰ δὲ πέντε ἀπὸ τὸ Καζανλήκι· ἐξ αὐτῶν εἶναι τριακόσιοι ἀτλῆδες καί, κρηθάρι μὴν ἔχοντες, παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ οἰκονομήσῃ διὰ νὰ προφθασθῇ ὅσον τάχος, ἐπειδὴ καὶ εἶναι ἐδῶ νὰ συναχθῇ πολὺ ἀσκέρι, ὡσὰν ὁποῦ τὸ τερτήπι ἦττον διὰ τὸ κησλιά-ἀσκέρι νὰ εἶναι στὰ τρία μέρη, δηλαδὴ εἰς Μεχεδίαν, Ῥωσσιάβαν καὶ Λαζαρέτο, καί, μὲ τὸ νὰ εἶναι καμένα αὐτὰ τὰ μέρη, ἐπακομβοῦν ὅλοι ἐδῶ εἰς Τζερνέτζι, καὶ παρακαλῶ τὸ θεοφρούριτον Ὕψος της νὰ στοχασθῇ ἂν εἶναι τρόπος νὰ χωρέσουν, ὅτι ἴπτιδα τόπον δὲν ἔχω ποῦ νὰ τοὺς βάλλω, ἐπειδὴ καὶ τὸ Σάντζο εἶναι γεμᾶτον καὶ τὰ ἐπίλοιπα ὅλα φέρουν μεγαλοτάτην δυσκολίαν διὰ τὸ ταήνι τους καὶ τὰ ἄλλα ἀναγκαῖα· μόνον ἡ θεία Δύναμις δι' εὐχῶν τοῦ Ὕψους της νὰ συνδράμῃ ὁποῦ νὰ δυνηθῇ οἰκονομικῶς ἡ διόρθωσις, καί, ὡς προέγραφον τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, διὰ νὰ συκωθοῦν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἡμπρίς-ἀγᾶ, καὶ αὐτὸς νὰ διορισθῇ εἰς ἄλλο μέρος, ἐπειδὴ καί, ὡς γνωστὸν τῷ Ὕψει της, αὐτοί, ὄντες παραδουναβῖται, θέλουν ὅλα νὰ τὰ ἔχουν μὲ ὑπερβολήν, καθὼς καὶ τὰ δύο παργιάκια ὁποῦ πρὸ ἡμερῶν ἦλθαν, τοὺς ἐγερλεστήρδισα εἰς δύο χωρία, καὶ δὲν εἶναι περισσότεροι εἰς τὸ παργιάκι ἀπὸ ἑκατὸν εἴκοσι ἢ 130, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἐγὼ εἰς αὐτὰ τὰ χωριὰ ἠμπορῶ νὰ γερλεστίσω καὶ 15 παργιάκια. Ὅθεν παρακαλῶ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της νὰ τοὺς συκώσῃ ἀπὸ ἐδώ, ὡς τοιούτους ὁποῦ δὲν εὐχαριστοῦνται καθόλου νὰ δοκιμάσουν καὶ οἱανδήποτε στενοχωρίαν· ὅτι ἐδώ, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Prea-Înălţate Doamne al mieu,

Şi iarăşi cu supunere arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că azi sosesc douăzeci de bairace (steaguri) de ascheri (ostaşi), cinsprezece de Arvaniţi, cinci de la Cazanlâc: dintre ei sânt treizeci călăreţi, şi, neavând orz, mă rog de Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să economiseşti ca să se aducă pe cât se poate mai iute, căci e să se şi adune aici multă oaste, de oare ce planul era pentru soldaţii din căsărmi să fie în trei părţi, adecă la Mehadia, Ruşava şi la Lazaret, şi, pentru că acele locuri sânt arse, merg toţi acolo la Cerneţi, şi rog pe Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu să Te gândeşti să fie chip de a încăpea, căci alt loc n'am unde să-i pun, căci şi Şanţul e plin şi celelalte toate înfăţişează greutate foarte mare pentru tainul lor şi celelalte de nevoie; numai Puterea dumnezeiască prin rugăciunile Înălţimii Tale să ajute ca să se poată economisi rânduiala şi, cum am mai scris Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, să se scoată oamenii lui Ibris-aga, şi el însuşi să fie orânduit la alt loc, de oare ce, cum e cunoscut Înălţimii Tale, ei, fiind de la Dunăre, vreau ca toate să le aibă cu prisos, precum şi pe cele două bairace care acum câteva zile au venit, le-am aşezat în două sate, şi nu mai sânt la bairac decât la o sută douăzeci sau 130, într'o vreme când eu în acele sate pot să orânduiesc şi cinsprezece bairace. Deci rog pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită să-i scoată de acolo, ca pe unii cari nu se mulţămesc de loc să sufere orice îngustare; căci aici, prea-înălţate Doamne

εἶναι νὰ ἔλθῃ πολλότατον ἀσκέρι, καὶ ἂς εἶναι τὸ Ὕψος της ἀναπαυμένον. Ἔπειτα οἱ Ἀρβανίταις αὐτοὶ εἶναι καὶ τρόπον τινὰ εὐπειθεῖς καὶ ὑπακούουν εἰς τὰς χρείας ὁποῦ προσταχθῶσι, ὁποῦ νὰ ἠμπορέσω νὰ τοὺς ὑποχωρέσω, λυποῦμενοι τὸν δοῦλον τοῦ Ὕψους της καὶ τοὺς πτωχοὺς λακουητόρους. Πρὸς τούτοις, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, διὰ τὸν ξεπεσμὸν ὁποῦ καὶ αὖθις ἐξαναφανέρωσα δουλικῶς τῷ Ὕψει της, καὶ τώρα θερμῶς παρακαλῶ νὰ λυπιθῇ καὶ τὸν δοῦλόν της, εὐσπλαγχνιζόμενος καὶ ἐπὶ τῇ ἀθλιότητι τῶν πτωχῶν λακουητόρων, διὰ νὰ λάβουν κἄποιαν ἄνεσιν καὶ παρηγορίαν, μάλιστα τὰ χωρία τῶν πλασσῶν τῆς ἄκρης, ὁποῦ ἀκαταπαύστως περνᾷ ἀσκέρι, καὶ τὰ πλησίον τοῦ Τζερνετζίου, ὁποῦ εἶναι τὸ ἀσκέρι ἐπάνω τους, καὶ νὰ μὲ στείλῃ πὶρ ἂν ἐβγεῖ πανέκλαμπρον προσταγὴν νὰ τοὺς ξεπέσω πρὸς παρηγορίαν τους. Καὶ ὅτι εἶναι τὸ ἔλεός της.

ᾳφπθ΄, Ἰανουαρίου 3.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος ὑποκλινὴς δοῦλος

Gheorghie Serd. Ἐσκί-Σταπόλ.

al mieu, e să vie foarte multă oaste, şi să fii Înălţimea Ta liniştit. Pe urmă Arvaniţii aceia sânt oarecum disciplinaţi şi se supun la nevoile locului unde sânt aşezaţi, aşa că o să pot să-i aşez, cruţând pe robul Înălţimii Tale şi pe săracii locuitori. Pe lângă acestea, preaînălţate Doamne al mieu, pentru scăderea ce iarăşi am arătat-o supus Înălţimii Tale, şi acuma călduros mă rog să cruţi şi pe robul Tău, fiind compătimitor şi la starea nenorocită a săracilor locuitori, ca să capete oareşice uşurare şi mângâiere, mai ales satele plăşilor de sus, unde necontenit trece oaste, şi cele de lângă Cerneţi, unde e oastea turcească asupra lor, şi să-mi trimeţi îndată poruncă prealuminată să-i scad pentru mângâierea lor. Şi ce va fi mila Ta.

1789, Ianuar 3.

Al Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu prea-mic supus rob

Gheorghe Serd. Eschi-Stambul.

CCCX.

Gheorghe Serdarul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre o trimetere de bani şi un dragoman al lui Hasan-Paşa. 1789, 26 Ianuar.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ τοι Αὐθέντα,

† Μὲ τὸ εὐτελές μοι δουλικῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι ὡς χθὲς διὰ μενζιλίου ἐφανέρωνα πῶς σήμερον θέλω ξεκινήσῃ χαζνέν. Ἰδοὺ ὁποῦ στέλνω μὲ τὸν παρόντα Μεμὲτ πουλούκ-πασήν, ὁποῦ εὑρίσκεται κοντά μου, γρόσια εἴκοσι χιλιάδες ἀπὸ τὰ ἄσπρα τοῦ ζαχερὲ τῆς ὀρανδουγιάλας τοῦ Ἰουνίου, καὶ πάλιν χωρὶς ἄργητα θέλω πασχήσῃ καὶ διὰ ἄλλα ἄσπρα νὰ προφθάσω τὴν ἀποστολήν των. Προσέτι, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον τοῦ Ὕψους της προσταγὴν διὰ [νὰ] στείλω τὸν δραγομάνον ὁποῦ ἦττον ἐδῶ παρὰ τὸν ὑψηλότατον Σερασκὲρ Χασάν-Πασά, ἰδοὺ ὁποῦ ἔρχεται πρὸς τὸ Ὕψος του: μὲ εἶπε καὶ ὁ Σερασκέρης ὅτι εὐχαριστήθη εἰς τὴν δούλευσίν του.

Τὰ δὲ ἔτη της εἴησαν θεόθεν ἅτε πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

ᾳφπθ΄φ, Ἰαννουαρίου κς΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος καὶ ὑποκλινὴς δοῦλος

Gheorghe Σερδάρης
Ἐσκὶ Σταπόλ.

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al mieu.

† Cu [scrisoarea] mea simplă arăt supus Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că ieri prin menzil Ţi-am arătat cum că azi voiu pleca hazneaua. Iată că trimet cu cel de faţă Mehmet buluc-başa, care se află pe lângă mine, douăzeci de mii de lei din banii zaherelei orânduielii lui Iunie, şi iarăşi fără zăbavă voiu căuta şi pentru alţi bani să îngrijesc trimeterea lor. Încă, prea-înălţate Doamne al mieu, după prea-strălucita poruncă a Înălţimii Tale de a trimete pe dragomanul ce era aici pe lângă preaînălţatul Serascher Hasan-Paşa, iată că vine la Înălţimea Ta: mi-a spus şi Serascherul că a fost mulţămit de slujba lui.

Iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cât de mulţi şi cu totul fericiţi.

1789, Ianuar 26.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic şi plecat rob.

Gheorghe Serdarul,
Eschi-Stambul.

CCCXI.

1789, 12 Februar. Un Grigore către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre Arnăuţii ce-i trimete, mănăstirea din Moldova ce se va cuceri şi o „schimbare“ de la oastea turcească.

Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν μεγαλοπρεπέστατε πάσης Οὐγγροβλαχίας,

† Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος ταπεινῶς τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν. Μετὰ τὴν δουλικήν μου προσκύνησιν ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι, κατὰ προλαβοῦσαν πανέκλαμπρον προσταγήν της, ἀνέφερα τῇ Μεγαλειότητί του, ζητῶντας ἕως ἑπτακοσίους, ὀκτακοσίους ἐκλεκτοὺς Ἀλβανήταις, διὰ νὰ στείλῃ πρὸς τὸ Ὕψος σας. Ὅθεν ἡ Μεγαλειότης του, ἐπειδὴ σήμερον ἔφθασαν εἰς Ὀρδοΰϊ-Χουμαγιοῦν ἀπὸ τὸ Δέπρα χίλιοι ἐκλεκτοὶ ἀσκέριδες, αὔριον σὺν Θεῷ τοὺς ἐξαποστέλλει πρὸς τὸ Ὕψος σας, καὶ μὲ ἐπρόσταξε λισάνεν διὰ νὰ δώσω τὴν εἴδησιν τόσον εἰς τὸ Ὕψος σας, ὅσον καὶ εἰς τὰ χωρία ὁποῦ θὲ νὰ κάμουν κονάκι, διὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὰ χρειαζόμενα, ὁποῦ μήτε αὐτοὶ νὰ δοκιμάσουν ζαρουρέτι, μήτε οἱ πτωχοὶ λακουϊτόροι κἀμμίαν δυσκολίαν. Ὁ δοῦλός σας εὐθὺς ἀπόψε ἐξεκίνησα τὸν παρόντα λιπκᾶνον, δίδωντάς τον γράμματα εἴς τε Δάγιαν καὶ Κοπατζένι, ὁποῦ νὰ κάμουν τὴν ἑτοιμασίαν κουσουρζούζικα οἱ ἐκεῖσε καπετᾶνοι, καὶ τὸ παρὸν μου δουλικὸν πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας. Αὐτοὶ οἱ ἀσκέριδες εἶναι, Αὐθέντα μου, πολλὰ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί, καί, καθὼς μὲ εἶπεν ἡ Μεγαλειότης του, καλλίτεροι καὶ ἀπὸ τοὺς δαλκιλίτζιδες ὁποῦ προλαβόντως ἐζητήθησαν παρὰ τοῦ Γιακούπ-ἀγᾶ· ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ ὁ ὑπέρτατος ἐφένδης μας στέλλει τοὺς παρόντας, γνωρίζωντας τὴν ἀξίαν, μὲ ἐπρόσταξε νὰ γράψω εἰς τὸ Ὕψος σας διὰ τὸ εἰς Μολδόβα μοναστῆρι, ὅτι ἐλπίζει μὲ τὸ γαϊρέτι τοῦ Ὕψους σας ὁποῦ νὰ γενῇ ἅλωμα τῶν αὐθεντικῶν σας στρατευμάτων, μαζῆ μὲ τοὺς ζαχιρέδες, τζεπχανέδες καὶ τόπια ὁποῦ εὑρίσκονται ἐν αὐτῷ καὶ ὅτι προσμένει ἰνσαλλὰχ καὶ τὴν χαροποιὰν ἀγγελίαν τοῦ παρσίματος τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. Ὅθεν δὲν ἔλειψα νὰ τὸ φανερώσω, ἀποδίδωντα τὰς μεθ' ὑποκλίσεως δουλικάς μου προσκυνήσεις τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της, οὗ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳφπθ′ῳ, Φευρουαρίου ιβ′ῃ.

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi prea-bunule Domn al mieu şi stăpân prea-măreţ a toată Ungrovlahia,

† Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite mă închin cu supunere, sărutând umil paşii picioarelor Tale prea-strălucite. După închinarea mea supusă cu plecare aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că, după cea de mai nainte prea-strălucită poruncă a Ta, m'am îndreptat Măriei Sale, cerând până la şapte sute, opt sute de Albanesi aleşi, ca să-i trimeată Înălţimii Tale. Deci Măria Sa, de oare ce azi sosiseră la Ordia Porţii de la Debra o mie de ostaşi aleşi, mâne cu Dumnezeu Ţi-i trimete Înălţimii Tale, şi mi-a poruncit din gură să dau ştirea atât Înălţimii Tale, cât şi în satele unde vor face conac, ca să gătească lucrurile de nevoie, pentru ca nici ei să nu ducă lipsă, nici săracii locuitori vre-o greutate. Robul Tău îndată după aceia am pornit pe acest lipcan, dându-i scrisori către Daia şi Copăceni, ca să facă gătire fără cusur căpitanii de acolo, şi cea de faţă supusă scrisoare a mea către Înălţimea Ta păzită de Dumnezeu. Aceşti ostaşi turci sânt, Doamne al mieu, foarte aleşi şi credincioşi, şi, cum mi-a spus Măria Sa, mai buni şi decât dalchiligii, cari mai nainte s'au cerut de la Iacub-aga; pentru care, de oare ce şi prea-înălţatul efendiu al nostru trimete pe cei de faţă, cunoscându-li vrednicia, mi-a poruncit să scriu Înălţimii Tale pentru mănăstirea din Moldova, că nădăjduieşte cu hatârul Înălţimii Tale să se cuprindă de oştile Tale domneşti, împreună cu zaherelele, muniţiile şi tunurile ce se află acolo şi că aşteaptă, de-ar da Dumnezeu, şi bucuroasa veste a cuceririi acelei mănăstiri cu lucrurile din ea. Deci n'am lipsit s'o arăt, dând închinăciunile mele supuse cu plecăciune Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, ai cării prea-străluciţi ani fie de la Dumnezeu prea-mulţi şi cu totul fericiţi.

1789, Februar 12.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ταπεινὸς καὶ ἐλάχιστος δοῦλος

Γρηγόριος.

Ὁ παζαργιάν-πασῆς τοῦ Ἀγᾶ-καπησιοῦ ἄλλαξε, καὶ ἔγινε ὁ πρώην, τὴν προχθές.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supus şi prea-mic rob.

Grigore.

Bazarghian-başa al Agăi Porţii s'a schimbat, şi s'a făcut cel de'nainte, alaltăieri.

CCCXII.

Costachi Spătarul C. către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre numirea unui beşleagă la Buzău, ca să apere satele de Turcii în trecere. 1789. 21 Mart.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι εἰς τὸ καθηλίκι Πουζαίου εἶχα διωρίσῃ πεσλίαγαν τὸν Γιουνούζ-ἀγᾶ διὰ νὰ μὴ κάμουν ζουλούμια οἱ ἀπεραστικοὶ ἀσκερίδες εἰς τὰ χωρία τοῦ ῥηθέντος καθηλικίου. Ὅθεν εἶχα γράψῃ καὶ διὰ τὸν λουφέν του ὁποῦ νὰ τὸν πέρνῃ ἀπ' ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς ἰσπραβνίκους τοῦ καθηλικίου, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθῇ κονφουζιόνε εἰς τοὺς λογαριασμούς μου. Περὶ τοῦ ὁποίου εἶχα γράψῃ καὶ τῷ Ὕψει της. Τώρα δὲ ἔλαβον αὐθεντικόν της, ἐν ᾧ μοὶ προστάζῃ τὸ Ὕψος της ὁποῦ νὰ πληρώνηται ὁ λουφές του ἀπ' ἐδῶ, κατὰ τὸ ὁποῖον θέλω ἐξακολουθήσῃ ὁ δοῦλος της εἰς τὸ ἑξῆς. Ὅμως παρακαλῶ νὰ προστάξῃ τοὺς ἰσπραβνίκους τοῦ ῥηθέντος καδηλικίου ὁποῦ νὰ δίδουν τὸν λουφέν του ἀπ' ἐκεῖ, καὶ τὸν δοῦλον της νὰ ξεπέσῃ μὲ... τὸν ἀγᾶν, ἐπειδὴ καὶ εἶναι πολλὰ ἀναγκαῖος ἐκεῖ εἰς διαφέντευσιν τῶν χωρίων, καθὼς καὶ οἱ ἴδιοι ἰσπράβνικοι παρακαλοῦν διὰ νὰ τὸν ἔχουν, καθὼς θέλει πληροφορηθῇ τὸ Ὕψος της καὶ ἀπὸ τὸ ἴδιόν τους γράμμα. Δι' ὃ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω τῷ Ὕψει της. Ταῦτα δουλικῶς.

[17]89, Μαρτίου 21.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Κωστάκης Σπαθάρης Κ.

(Pecete de ceară roşie pe dos.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu că în judeţul Buzăului orânduisem beşleagă pe Iunuz-aga, ca să nu facă tulburări ostaşii turci în trecere prin satele acelui judeţ. Deci scrisesem şi pentru leafa lui, ca s'o iea de acolo de la ispravnicii judeţului, ca să nu urmeze *confusie* în socotelile ei. Pentru care scrisesem şi Înălţimii Tale. Iar acum am primit scrisoarea-Ţi domnească, în care-mi pomeneşti Înălţimea Ta să se plătească leafa lui de aici, după care va urma robul lui la cele de pe urmă. Ci mă rog să porunceşti ispravnicilor acelui judeţ să-i dea leafa de acolo, şi robul Tău să fie scos de la... Aga, căci şi e foarte de nevoie acolo spre apărarea satelor, precum şi ispravnicii chiar roagă să-l aibă, cum vei afla Înălţimea Ta şi de la chiar scrisoarea lor. Pentru care n'am lipsit s'o aduc la cunoştinţa Înălţimii Tale. Acestea cu supunere.

[17]89, Mart 21.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob.

Costachi Spătarul C.

CCCXIII.

Mărioara Suţu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu felicitări de Paşti. 1789, 25 Mart.

† Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὰ ἴχνη τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν κατασπάζομαι, δεομένη τοῦ παναγάθου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττοι αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου συναντήματος. Μὲ τὸ νὰ πλησιάζῃ ὅσον οὔπω ἡ ἐτήσιος ἀνάμνησις τῶν πανσεβάστων, φρικτῶν καὶ ζωοποιῶν παθῶν καὶ ἡ μεθεξὴς κοσμοσωτήριος ἔγερσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔλειψα κἀγὼ ἡ ταπεινὴ δούλη της νὰ ἀποδώσω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει αὐτῆς τὰς περὶ τούτου ὀφειλομένας μοι δουλικὰς προσκυνήσεις, ἐπικαλουμένη θερμῶς τὸν τὰ φρικτὰ πάθη ἑκουσίως δι' ἡμᾶς σαρκὶ ὑπομεῖναι καταδεξάμενον Κύριον καὶ θεία αὐτοῦ

δυνάμει τριήμερον ἐξαναστάντα τοῦ μνήματος καταξιώσῃ καὶ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ἑορτᾶσαι καὶ πανηγυρῖσαι αὐτὰς ταύτας τὰς σεβασμίους τε καὶ χαρμοσύνους ἑορτὰς ἐφέτος καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς κυκλικὰς περιόδους, φαιδρῶς καὶ γηθοσύνως, μετ' ἀκλονήτου στερεώσεως, εἰρηνιαίας τε καὶ γαληνικῆς καταστάσεως καὶ ἡσυχίας πνευμάτων, ἐν πολυχρονίῳ στερεώσει ἐπὶ τοῦ αὐθεντικοῦ ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου, μὲ τὴν μακρόβιον ζωὴν τῆς ἐκλαμπροτάτης κυρίας Δόμνης καὶ τῶν ἐκλάμπρων κλόνων ὑμῶν, σὺν πᾶσι τοῖς εὐκταίοις ὑμῖν ἐφετοῖς καὶ καταθυμίοις. Παρακαλῶ δέ, εὐσπλαγχνικώτατέ μοι Αὐθέντα, νὰ εὑρίσκωμαι ὑπὸ τὸ σκέπος καὶ αὐθεντικόν της ναζάρι ὡσὰν ὁποῦ μετὰ Θεὸν εἰς αὐτὴν ἐλπίζω. Ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πάμπολλα καὶ πανευτυχῆ.

αψπθ'φ, Μαρτίου κε'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος

δούλη ταπεινὴ
Μαριώρα Σούτζη[1].

CCCXIV.

1789, 25 Mart. Ruxandra Suţu către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu felicitări de Paşti şi din partea copiilor (textul ca în n-l precedent).

† Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ καὶ τὰ ἴχνη τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν κατασπάζομαι, δεομένη τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττοι αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἐναντίου συναντήματος. Μὲ τὸ νὰ πλησιάζῃ ὅσον οὔπω ἡ ἀνάμνησις τῶν πανσεβάστων, φρικτῶν καὶ ζωοποιῶν παθῶν καὶ ἡ μεθεξῆς κοσμοσωτήριος ἔγερσις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δὲν ἔλειψα κἀγὼ ἡ ταπεινὴ δούλη της νὰ ἀποδώσω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει αὐτῆς τὰς περὶ τούτου ὀφειλομένας μοι δουλικὰς προσκυνήσεις, ἐπικαλουμένη θερμῶς τὸν τὰ φρικτὰ πάθη ἑκουσίως δι' ἡμᾶς σαρκὶ ὑπομεῖνας καταδεξάμενον Κύριον καὶ θεία αὐτοῦ δυνάμει τριήμερον ἐξαναστάντα τοῦ μνήματος καταξιώσῃ καὶ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ἑορτᾶσαι καὶ πανηγυρῖσαι αὐτὰς ταύτας τὰς σεβασμίας τε καὶ χαρμοσύνους ἑορτάς, ἐφέτος καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς κυκλικὰς περιόδους, φαιδρῶς καὶ γηθοσύνως, μετ' ἀκλονήτου στερεώσεως, εἰρηνιαίας τε καὶ γαληνικῆς καταστάσεως καὶ ἡσυχίας πνευμάτων ἐν πολυχρονίῳ στερεώσει ἐπὶ τοῦ αὐθεντικοῦ ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου, μὲ τὴν μακρόβιον ζωὴν τῆς ἐκλαμπροτάτης κυρίας Δόμνης καὶ τῶν ἐκλάμπρων κλόνων ὑμῶν, σὺν πᾶσι τοῖς εὐκταίοις ὑμῶν ἐφετοῖς καὶ καταθυμίοις. Παρακαλῶ δέ, εὐσπλαγχνικώτατέ μοι Αὐθέντα, νὰ εὑρισκώμεθα ἐγώ τε καὶ τὰ ταπεινά μου τέκνα ὑπὸ τὸ σκέπος καὶ αὐθεντικόν της ναζάρι καὶ νὰ γινόμεθα μέτοχοι τοῦ αὐθεντικοῦ αὐτῆς δαψιλοῦς ἐλέους, ὡσὰν ὁποῦ μετὰ Θεὸν εἰς αὐτὴν ἐλπίζομεν. Ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, εὐτυχῆ καὶ πανευδαιμονέστατα.

αψπθ'φ, Μαρτίου κε'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος

δούλη ταπεινὴ
Ῥωξάνδρα Σούτζη.

CCCXV.

1789, 31 Mart. Alexandru, caimacamul Moldovei[2], către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cererea lui Ibrahim-Paşa de Silistra de a i se da şi paza Galaţilor, rugând a se găsi un loc celui vechiu.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Σήμερον πρὸ ὀλίγου διὰ τῶν νεφερίων ὁποῦ ἔφεραν τὰ ἄσπρα ἐφανέρωσα δουλικῶς τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας τὸ νάσπι τοῦ Σηλίστραλη Ἰπραχήμ-πασὰ καὶ διορισμὸν εἰς τὸ

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al mieu,

† Azi de curând prin neferii ce au adus banii am arătat cu supunere Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite scrisoarea (?) lui Ibrahim-Paşa de Silistra şi hotă-

[1] Frumoasă caligrafie.

[2] Manoli-Vodă Gianì trecuse la Ruşi; v. memoriul nostru citat mai sus, p. 217. Cf. şi mai jos, no. CCCXXXIX.

νὰ εἶναι ἐνταῦθα εἰς Γαλάτζι μουχαφίζης ἡ Ἐκλαμπρότης του. Ἤδη δὲ πάλιν, ἐπειδὴ ὁ πρώην μουχαφίζης πέμπει μαχσοὺς Τάταρή του πρὸς τὸ Ὕψος του, μὲ παρακλητικὸν καῦμέ του εἰς τὸ νὰ ἔχῃ τὸ ἐφενδιλίκη καὶ αὐθεντικήν σας προστασίαν καὶ μὲ τὸ χιμμέτι σας νὰ διορισθῇ εἰς κἀνένα μέρος πάς-πογούς, καὶ νὰ μὴν τὸν ἀφίσετε καὶ τζουρουδίσει εἰς κἀνένα μέρος καθήμενος πηχουδέ, ἐπειδὴ ἐζήτησε νὰ ἐφοδιάσω καὶ ὁ δοῦλός σας τὸν ἄνθρωπόν του μὲ δουλικόν μου, δὲν ἔλειψα νὰ ἀποδώσω καὶ αὖθις τὰς δουλικάς μου προσκυνήσεις τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας, δηλοποιῶν ὅτι ὁ ῥηθεὶς εἶναι εἰς τοιοῦτον καιρὸν χρήσιμος, καὶ διὰ πόλεμον καλός· ἀπὸ δελίπασης ἔγινε μήρι-μιράνης, καὶ ἄντζακ τοιοῦτοι χρησιμεύουν τώρα. Εἶναι καὶ ἄκρος ἐπαινέτης σας, καὶ ἀναμφιβόλως ἐλπίζει ὅτι εὐεργετεῖται καὶ αὐτός, καὶ ὡς βέβαιος γράφει καὶ παρακαλεῖ, ἐκζητῶντας τὴν βοήθειαν καὶ προστασίαν τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους σας. Οὗ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπθ΄ῳ, Μαρτίου λα΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος πιστότατος δοῦλος

Ἀλέξανδρος, Καϊμακάμης Πογδανίας.

(Pecete cu ceară roşie, pe dos.)

rîrea să fie aici la Galaţi muhafiz Strălucirea Sa. Acum din nou, de oare ce muhafizul de mai nainte trimete azi pe Tatarul său către Înălţimea Ta, cu scrisoare de rugăminte ca să ai domnia şi îngrijirea Ta domnească şi cu bunătatea Ta să se orânduiască la vre-un loc baş-bog, şi să nu-l laşi a putrezi stând undeva degeaba, de oare ce a cerut să înzestrez şi eu, robul Tău, pe omul lui cu [scrisoarea] mea supusă, n'am lipsit să dau şi din nou supusele mele închinări Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, arătând că el e la o astfel de vreme de folos, şi bun la războiu; din delibaşă a ajuns mirimiran, şi numai de aceştia trebuie acum. E şi foarte lăudător al Tău, şi neapărat trage nădejde că va fi îndatorit şi el, şi scrie ca sigur şi se roagă, cerşind ajutorul şi ocrotirea Înălţimii Tale. Ai cării ani prea-străluciţi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1789, Mart 31.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-credincios rob.

Alexandru, Caimacamul Moldovei.

CCCXVI.

„Ioan Grămăticul a toată Moldova" către Iordachi Romanò Postelnicul, despre o afacere cu Turcii, adăogând o scrisoare intimă. 1789, 5 April.

Τὴν Εὐγενείαν της ταπεινῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν της.

† Ὁ ἄρχων Κλουτζιάρης, ἐφοδιάσας τὸν παρόντα μὲ τὸ εἰς χεῖρας γράμμα πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος του, ὥρισε τοῦτο μὲν διότι εἶχε δουλειὰ ἡ Εὐγενεία του, καὶ τὸ περισσότερον ὡσὰν ὁποῦ ἔτζι πρέπει κεχαγιὰς μὲ κεχαγιᾶ νὰ κορισπονδέρει, νὰ γράψω ἐγὼ ἐκ μέρους του τῇ Εὐγενείᾳ της ὅτι τὴν προσκυνεῖ, ἐρωτᾷ τὸ σερίφι χατῆρι της καὶ τὴν παρακαλεῖ διὰ χατῆρι του νὰ κάμῃ χιμμέτι καὶ νὰ λάβῃ τέλος ἡ ὑπόθεσις περὶ ἧς ἔρχεται ὁ Πεκτάς-ἀγάς, μὲ τὴν παράστασίν της, ἐπειδὴ ἔχει ὁ Σαρί-Ὀμέρ-ἀγὰς τὰ νεφέρια ἐδῶ, καὶ φέρεται καὶ πολλὰ καλά, μὲ ἄκραν ὑποταγὴν εἰς τὸ ῥεῖ τεκπίρι του καὶ ἐπάμιλλον γαγιρέτι εἰς τὴν τῶν ἐχθρῶν καταπολέμησιν. Λοιπόν, ἂς μὴν νομίσῃ ἡ Εὐγενεία της ὅτι ἐξέχασα τὴν ἐπισφράγησιν τῶν ἀπείρων εὐεργε-

La dumneata cu supunere smerit mă închin, sărutându-Ţi dreapta.

† Dumnealui Clucerul, întovărăşind aceasta cu cea de aici scrisoare către Înălţimea Sa de Dumnezeu păzită, a hotărît aceasta pe de o parte, pentru că avea slujba dumnealui, şi mai ales că încă trebuie un chehaie cu altă chehaie să *corespundă*, să scriu eu din parte-i dumitale că ţi se închină, întrebând de sănătatea dumitale şi te roagă ca de hatârul lui să aibi bunătate şi să ieie capăt afacerea pentru care vine Bectaş-Aga, cu înfăţişarea ei, căci Sarî-Omer-Aga îşi are neferii aici, şi se poartă şi foarte bine, cu înaltă supunere către porunca lui şi dorinţă din amândouă părţile pentru combaterea duşmanilor. De altfel, să nu crezi dumneata că am istovit pecetluirea nesfârşitelor Tale binefaceri;

σιῶν της, ἐκεῖνο μόνον ἐπιτύμβιος πέτρα τὸ ἐξαλείφει ἀπὸ τὴν μνήμην μου. Πάλι βαλλαχί. Ὡς τόσον εἶμαι.

ἀψπθ΄φ, Ἀπριλλίου ε΄η.

Κοσαβελέτος δοῦλος της

Ἰωάννης, γραμματικὸς πάσης Μολδοβλαχίας.

Ὁ χρυσοῦς ἄρχων Μέγας Γραμματικὸς μὲ ἔγραψε, ἀμὲ τὸν ἀπεκρίθην: „ἐρωτᾶτε τον τζάνουμ“, καὶ ἔπειτα εἰπέτε τον τῇ Εὐγενείᾳ του ὅτι τὸν προσκυνῶ, καὶ ἕως τόρα κἂν γράμμα τοῦ ἀδελφοῦ μου νὰ μὴν λάβω, ἀπὸ τὸ διάβολο νὰ τὸ εὕρεῖτε. Ὁ Σαρή-Ὀμέρ-ἀγὰς ἐρωτᾷ ἀμφοτέρων τὸ χατῆρι σερίφι, καὶ εἶναι δοατζῆς σας, ἀμνησίκακος φίλος.

(V⁰:) Τῷ πανευγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Ποστελνίκῳ, κυρίῳ Γεωργάκῃ Ῥωμανῷ, προσκυνητῶς.

(Pecete cu ceară roşie.)

aceia numai piatra de mormânt o va şterge din amintirea mea. Iarăşi cu Dumnezeu. Până atunci sânt.

1789, April 5.

... robul tău.

Ioan grămăticul a toată Moldovlahia.

Auritul boier Marele Grămatic mi-a scris, dar i-am răspuns: „întrebaţi sufletul mieu, şi apoi spuneţi-i dumisale că mă închin lui şi până acum să nu fi primit nicio scrisoare a fratelui mieu, dracul s'o ştie“. Sarî-Omer-aga întreabă de sănătatea amândurora, şi se roagă pentru tine, ca un prieten care nu-şi aduce aminte de rău.

(V⁰:) Prea-nobilului boier Marelui Postelnic, dumisale Iordachi Romanò, cu închinăciune.

CCCXVII.

1789, 12 April. Doamna Mărioara Mavrogheni către soţul ei, despre trimeterea unor corturi şi a trei butoaie de vin din via pusă de mâna lui.

Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα ταπεινῶς προσκυνῶ σὺν τῷ ἀσπασμῷ τῆς πανεκλάμπρου αὐθεντικῆς σας δεξιᾶς, δεομένη τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως περιέπῃ καὶ περιφρουρῇ αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἐναντίου σὺν τῇ ἐπιτυχίᾳ παντὸς λαμπροτάτου ἐφετοῦ καὶ καταθυμίου. Μετὰ τὰς ταπεινάς μου προσκυνήσεις δηλοποιῶ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει σας ὅτι τώρα ἐξεκίνησα τὰ τζάδιρα μὲ πέσ-τζιφτέν, μαχσούσικον, διὰ τοῦ Χ. Παναγιώτι καπανλῆ διὰ τὴν Βάρναν, ὅστις γράφει τῷ ἐκεῖσε ὄντι ἀνθρώπῳ του ὅτι, εὐθὺς ὁποῦ φθάσουν, ἀμέσως νὰ τὰ ξεκινήσῃ πρὸς τὸν εἰς Συλίστραν αὐθεντικόν σας καπουκαιχαγιᾶ, πρὸς τὸν ὁποῖον γράφω ὅτι, εὐθὺς ὁποῦ τὰ περιλάβῃ, ἄνευ ἀργοπορίας νὰ τὰ ἐξαποστείλῃ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας, ὡς πολλὰ ἀναγκαῖα: πενῆντα τέφγιαις εἶναι καὶ εἴκοσι κουπελείδικα τζάδιρα καὶ ἑκατὸν εἴκοσι δέρφια. Τὰ τζάδια καὶ τζέφγιαις εἶναι εἰς δεκαεπτὰ τζουβάλια. Στέλλω καὶ ἤδη μὲ τὰ τζάδιρα μαζῆ πρὸς τὸ θεοφρούρητον Ὕψος σας καὶ τρία βαρέλια κρασὶ ἀπὸ τὸ μαξοῦλι τοῦ ἀμπελιοῦ τοῦ νησιοῦ, τὸ ὁποῖον ἔβαλε καὶ τὸ ἐπαραστάθηκεν, καὶ ἔγινε πολλὰ καλόν, καὶ νὰ τὸ μεταχειρισθῆτε ἐν

Prea-înălţate, prea-evlavioase şi prea-blânduleDomn al mieu,

† Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cu supunere mă închin, cu sărutarea preastrălucitei Tale drepte domneşti, rugându-mă de Sfântul Dumnezeu ca să Te îngrijească şi să Te păzească fără boli, bucuros, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de orice împotrivire, cu dobândirea a tot ce cu cea mai mare strălucire doreşti şi pofteşti. După supusele mele închinăciuni arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că acum am pornit corturile cu cele cinci părechi, anume *(sic)*, prin Hagi-Panaioti capanlâul, spre Varna; care scrie omului Tău ce se află acolo ca, îndată ce vor sosi, nemijlocit să le pornească spre cel de la Silistra capuchehaie domnesc al Tău, către care scriu ca, îndată ce le va primi, fără zăbavă să le trimeată Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, ca fiind foarte de nevoie: sânt cinzeci de *cefghii* şi douăzeci de *corturi cupelidice* şi o sută douăzeci de *derfii*. *Ceadurile* şi *cefghele* sânt în şaptesprezece ţuhali. Trimit şi acum cu *ceadurile* către Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită şi trei buţi de vin din rodul viei din ostrov, care l-ai pus şi l-ai

πάσῃ καὶ παντοίᾳ ὑγιείᾳ: θέλει σᾶς ἀρέσει αὐτὸ τὸ κρασὶ διότι εἶναι ἀπὸ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν τοῦ Ὑψους σας, οὗ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανευδαιμονέστατα.

αφπθ′φ, Ἀπριλλίου ιβ′η.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ταπεινή, ἀγαπητὴ

Μαριώρα Δόμνα Μαυρογένη.

Ἔρχεται καὶ ἕνας βιζιταῖος ἤδη, τὸν ὁποῖον μᾶς τὸν ἔστειλεν ὁ Συλικτάρ-ἀγάς, λέγοντας ὅτι εἶναι ἐκεῖνος ὁποῦ τὸν ἐδώσετε ἡ Ὑψηλότης σας.

(V⁰:) Τῷ ὑψηλοτάτῳ, εὐσεβεστάτῳ καὶ εὐμενεστάτῳ μοι Αὐθέντι καὶ Ἡγεμόνι, μεγαλοπρεπεστάτῳ πάσης Οὐγγροβλαχίας, κυρίῳ μοι κυρίῳ Ἰωάννῃ Νικολάῳ Πέτρου Μαυροράνῃ Βοεβόδᾳ, προσκυνητῶς.

(Pecete de ceară roşie, cu coroana vulturului între steaguri şi iniţialele M. P. Δ. Ου.[1])

înfăţişat, şi a ieşit foarte bun, şi să-l guşti în toată sănătatea de tot felul: îţi va plăcea acel vin pentru că e din faptele mânilor Înălţimii Tale, ai cării ani fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, sănătoşi şi foate fericiţi.

1789, April 12.

A Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supusă, iubită

Mărioara Doamna Mavrogheni.

Vine şi un vizitiu acum, pe care ni l-a trimes Silihdar-aga, spuind că e acela pe care i l-ai dat Înălţimea Ta.

(V⁰:) Prea-înăţatului, prea-nobilului şi prea-blândului mieu Domn şi Stăpân, prea-măreţului a toată Ungrovlahia, domnul mieu domn Io Nicolae Petru Mavrogheni Voevod, cu plecăciune.

CCCXVIII.

Socoteala banilor luaţi de Portarul Sterie de la Clucerul Colescu.

1789. April.

Ὁ λογαριασμὸς τῶν τετρακοσίων δέκα γροσίων ὁποῦ ἐπῆρεν ὁ ἄρχων Πορτάρης Στέριος ἀπὸ τὸν σύντροφόν του, ἄρχοντα Κλουτζιάρη Κολέσκουλον.

Γρόσια

180 ἔδωσεν διὰ τὸ πεῖ τῶν καϊκιῶν ἀπὸ Ῥουστζοῦκι, ὁποῦ ἦτον νὰ φορτόσουν ἀπὸ τὴν Ὀλταίνητζα κρηθάρι διὰ τὴν Ἰσάκσια, καὶ ὕστερον ἐστάλθησαν εἰς τὴν Συλήστρα διὰ νὰ φορτόσουν.

30 εἰς ἔξοδά των ἕως ὁποῦ νὰ ἔλθουν εἰς τὴν Ὀλταίνητζαν.

200 εἰς 50 κυλὰ κρηθάρι ὁποῦ ἐφωνίσθη ἀπὸ τὸ καδιλήκι τοῦ Ἰλφόβου καὶ ἐστάλθη εἰς Βουκουρέστι.

410

Socoteala celor patru sute zece lei ce a luat dumnealui Portarul Sterie de la tovarăşul tău, dumnealui Clucerul Colescul.

Lei

180 a dat pentru chiria caicelor de la Rusciuc, care erau să încarce de la Olteniţa grâu pentru Isaccea, şi apoi s'au trimes la Silistra ca să încarce.

30 la cheltuielile lor ca să vie la Olteniţa.

200 la 50 de chile orz, care s'a cumpărat din judeţul Ilfovului şi s'a trimes la Bucureşti.

410

1 Μαριώρα Δόμνα Οὐγγροβλαχίας.

CCCXIX.

1789, April. Socoteala banilor luaţi de la Ploeşti, etc.

Ὁ λογαριασμὸς ὁποῦ εἶχα μὲ τὸν ἄρχοντα Ἀρμάσην Ἀλέξην διὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπῆρεν ἀπὸ Πλοέστι καὶ διὰ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐδώθησαν ἀλέλ-χεσάπ, καὶ ἐφορτώθη ἡ Εὐγενεία του, ὁμοίως καὶ μὲ τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπεῖραν ἀπὸ τοὺς ζαπτζῆδες ταῖς πλάσαις, ὡς κάτωθεν φαίνονται, [ᾳψ]πθ΄, Ἀπριλλίου.

Socoteala ce am avut cu dumnealui Armaşul Alexe pentru banii ce a luat de la Ploeşti şi pentru banii ce s'au dat deocamdată, şi s'a încărcat dumnealui, asemenea şi cu banii ce au luat de la zapciii plăşii, cum se arată mai jos; [1789], April.

Τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπάρθησαν ἀπὸ Πλοέστι.

Banii ce s'au luat de la Ploeşti.

Γρόσια	
450	μὲ ἓν ῥαβάσι.
2.000	ἔτι μὲ ἄλλο, ἔξω ἀπὸ ἄλλαις 2.000 ὁποῦ ἦσαν σταλμένα ὕστερον· καὶ ἐκοίταξεν τὸν λογαριασμόν του.
400	ἔτι μὲ ἄλλο.
2.850	

Banii	
450	cu un răvaş.
2.000	cu altul încă, afară de alţi 2.000 cari se trimeseseră pe urmă; şi priviau socoteala lui.
400	cu altul încă.
2850	

Ἀλέλ-χεσάπια ὁποῦ ἐδώθησαν εἰς τοὺς ἀγάδες καὶ ἐφορτώθη καὶ μὲ αὐτά.

Banii provisorii ce s'au dat agalelor şi s'a încărcat şi cu aceia.

2.250	ὁ Χαλήλ-ἀγᾶς πᾶσ-πογοῦ, ἤτοι:
	1.550 μὲ ἓν ταχβίλι
	600 ἔτι μὲ ἄλλο
	100 ἔτι
	2.250
250	ὁ Γεώργιος καπετὰν δαραπάνος.
2.500	

2.250	Halil-aga, baş-bogù, adecă:
	1.550 cu un răvaş
	600 cu altul încă
	100 încă
	2.250
250	Gheorghe căpitanul de dărăbani.
2.500	

Τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν πλάσα Φιλιππέσκουλου.

Banii ce i-a luat din plasa Filipescului.

375 διὰ χειρὸς τοῦ Ἀναστάσι καπετάνου, ἄσπρα τοῦ ζαχερὲ μὲ ῥαβάσι, Δεκεμ. ε΄.

460 ἔτι ἀπὸ τὸν Ἀναστάσιν καπετάνον ἐκ τῶν ἄσπρων τοῦ ζαχιρὲ καὶ δοσίματος, Δεκεμβρίου κε΄.

80 ἐκ τοῦ ἰδίου ἀπὸ σοκοτέλνικον τοῦ βράσλα, διὰ χειρὸς τοῦ Γεώργι καπετὰν δαραπάνου.

200 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον καπετὰν Ἀναστάσιν ἐκ τῆς ῥαμμασίτζας διὰ χειρὸς τοῦ Βιστιάρη Λιποβιάνου.

100 ἔτι ἀπὸ τὸν ἄρχοντα γ΄ Βιστιάρην Λιποβιάνον, Δεκεμβρίου ιβ΄.

150 ἀπὸ τὸν Κωστάκην Λιποβιάνον ἐκ τῶν ἄσπρων τοῦ ζαχιρέ, Δεκεμβρίου ιβ΄.

525 ἀπὸ τὸν ἄρχοντα γ΄ Βιστιάρην Μηχάλην Λιποβιάνον ἀπὸ σάμμαν τοῦ χαρατζίου, Ἰαννουαρίου κα΄.

375 prin mâna lui Anastase căpitanul, bani de zahereà cu răvaş, Decem. 5.

460 încă de la Anastase căpitanul din bani, zaherelei şi dajdiei, Decembre 25.

80 din al lui de la scutelnicii breslei, prin mâna lui Gheorghe căpitanul de dărăbani.

200 încă de la acelaşi căpitan Anastase din rămăşiţă prin mâna Vistierului Lipoianu.

100 încă de la dumnealui treti Vistier Lipoianu, Decembre 12.

150 de la Costachi Lipoianu din banii zaherelei, Decembre 12.

525 de la dumnealui treti Vistier Mihai Lipoianu din sama haraciului, Ianuar 21.

274 ἐδώθησαν τοῦ Πέτρου καπετάνου δαραπάνου μὲ ἓν ῥαβάσι, Ἰαννουαρ. λα΄.
540 ἐδώθησαν τοῦ Γεώργη καπετάνου δαραπάνου ἐκ τῶν ἄσπρων τῆς σάμμας τοῦ χαρατζίου, Ἰαννουαρίου λ΄.
470 ἐδώθησαν ἀπὸ τὴν σάμμαν τοῦ χαρατζίου εἰς τὸν προκείμενον, Φεβρ. ς΄.

3.174,00

Τὰ ἄσπρα ὁποῦ ἐπερίλαβε ἀπὸ τὴν πλάσαν Τελέγας.

270 ἀπὸ τὸν Λογοθέτην Δημάκην, ἄσπρα τῆς β΄ας σάμμας, Δεκεμβρίου ι΄.
120 ἔτι ἀπὸ αὐτόν, ὁμοίως τῆς β΄ας σάμμας, Δεκεμβρίου κ΄.
300 ἀπὸ τὸν Ποστέλνικον Γιαννάκην ὁμοίως, Δεκεμβρίου κβ΄.
20 ἀπὸ τὸν Δημάκην Λογοθέτην, ὁμοίως τῆς β΄ας σάμμας, Δεκεμβρίου κε΄.

79,72 ἔτι ἀπὸ τὸν Δημάκην ὁμοίως, Δεκεμβρίου κη΄.
500 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον, ἐκ τῆς σάμμας τοῦ χαρατζίου, λα΄.
300 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον ὁμοίως, Ἰανν. ια΄.

200 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον, Ἰανν. κς΄.
194 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον ἀπὸ τὰ ἄσπρα τοῦ χορταρίου καὶ ξύλων, Ἰανν. κθ΄.
206 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον ὁμοίως, Φεβρ. ε΄.

100 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον ὁμοίως, Φεβρ. ι΄.

1.250 ἔτι ἀπὸ τὸν ἴδιον, ἐκ τὰ ἄσπρα τῆς σάμμας τοῦ χαρατζίου καὶ ἀπὸ τὰ ἄσπρα τῶν σοκοτελνίκων, διὰ χειρὸς τοῦ Γεώργη καπετάνου δαραπάνου, Ἰανν. ιη΄.

3.539,72

1.483 ἐπάρθησαν προτήτερα, εἰς τὴν ἰσπραβνιτζίαν τοῦ ἄρχοντος Σερδάρη Καπλέσκουλου.

Τὰ ἄσπρα τοῦ πλαγίου.

Γρόσ. ἄσπ.	
1.787,60	λοφ. 250 εἰς τὴν σάμμαν τοῦ χαρατζίου, πρὸς γρόσια 6 καὶ 60 ἄσπρα παλαιά.
620,—	125 ἁμάξια χορτάρι πρὸς γρόσ. 5.
166,30	125 ἁμάξια ξύλα.
2.578,90	

274 s'au dat lui Petru căpitanul de dărăbani cu un răvaş, Ianuar 31.
540 s'au dat lui Gheorghe căpitanul de dărăbani din banii sămii haraciului, Ianuar 30.
470 s'au dat din sama haraciului la aceasta, Februar 6.

3.174,00

Banii ce a luat din plasa Telega.

270 de la Logofătul Dimachi, bani ai sămii a doua, Decembre 10.
125 încă de la el, tot din sama a doua, Decembre 20.
300 de la Postelnicul Ianachi asemenea, Decembre 22.
20 de la Dimachi Logofătul, asemenea din sama a doua, Decembre 25.
79,72 încă de la Dimachi asemenea, Decembre 28.
500 încă de la dânsul, din sama haraciului, 31.
300 încă de la el asemenea, Ianuar 11.
200 încă de la el, Ianuar 26.
194 încă de la el din banii de fân şi lemne, Ianuar 29.
206 încă de la dânsul asemenea, Februar 5.
100 încă de la acelaşi asemenea, Februar 10.
1.250 încă de la el, din banii sămii haraciului şi din banii scutelnicilor, prin mâna lui Gheorghe căpitanul de dărăbani, Ianuar 18.

3.539,72

1.483 s'au luat mai nainte la isprăvnicia dumisale Serdarului Căplescul.

Banii plaiului.

Lei bani	
1.787,60	lefi, 250 la sama haraciului, câte lei 6 şi 60 de bani vechi.
620,—	125 de căruţe de fân, câte 5 lei.
166,30	125 de căruţe de lemne.
2.578,90	

Ἡ σύνωψις τῶν σουμμῶν.

2.850	τὸ ὅτι ἔλαβε ἀπὸ Πλοέστι.
2.500	ἀλέλ-χεσάπια ὁποῦ ἐδώθησαν εἰς τοὺς ἀγάδες καὶ ἐφορτώθη μὲ αὐτά.
3.174, 60	ἀπὸ τὴν πλάσαν τοῦ Φιλιππεστίου.
3.539, 72	ἀπὸ τὴν πλάσαν Τελέγαν.
1.483	ἐπεῖραν προτήτερα εἰς τὴν ἰσπραβνιτζίαν τοῦ ἄρχοντος Σερδάρη Κυρίτζα Καπλέσκουλου.
2.578, 90	τὸ πλάγι.
16.125,102	

Cuprinderea sumelor.

2.850	ce a luat de la Ploești.
2.500	cele provisorii ce s'au dat agalelor și s'a încărcat cu ele.
3.174,60	din plasa Filipeștilor.
3.539,72	din plasa Telega.
1.483	au luat mai nainte în isprăvnicia dumisale Serdarului Chiriță Căplescul.
2.578, 90	plaiul.
16.125,102	

Ἐξ αὐτῶν ξεπεύτωνται ἐκεῖνα ὁποῦ ἐφανέρωσεν εἰς τὸν λογαριασμόν, ὅταν ἐστάλθη κατάστιχον διὰ ὀλουφέδες ὁποῦ ἐπληρώθησαν ἕως τέλει Δεκεμβρίου.

14.605 1/2	7.752, 72	ἀπὸ τὸ κα[τάστιχον] ἄσπρα τοῦ δοσίματος καὶ τοῦ ζαχερέ.
	2.500	ἀλέλ-χεσάπια ὁποῦ ἐδώθησαν ἀπὸ Πλοέστι εἰς τοὺς ἀγάδες διὰ μέσου τοῦ Λογοθέτη Δήνου.
	2.450	ἔλαβαν ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Σπαθάρην διὰ μέσον τοῦ Λογοθέτη Δήνου.
	1.912,108	τὰ κουσούρια ὁποῦ ἔμειναν εἰς τὸν λογαριασμὸν τῶν ὀλουφέδων ὁποῦ ἐπληρώθησαν καὶ ἐπάρθησαν καὶ ἐπληνήσθη.
	14.605. 60	
1.520,42		

Din aceștia se scot acei ce s'au arătat în socoteală, când s'a trimes catastih pentru lefi ce s'au plătit până la sfârșitul lui Decembre

14.605 1/2	7.752, 72	din catastih, bani ai dăjdii și ai zaherelei.
	2.500	provisorii ce s'au dat de la Ploești agalelor prin Logofătul Dinu.
	2.450	au luat de la dumnealui Spătarul prin Logofătul Dinu.
	1.912,108	cusururile ce au rămas la socoteala lefilor ce s'au plătit și s'au luat și s'au împlinit.
	14.605, 60	
1.520,42		

Ἐξ αὐτῶν:

1.225	607	ἀπὸ τὸν λογαριασμὸν ὁποῦ εἶχαν μὲ τὸν σύντροφόν του.
	618	τὰ ἔξοδα τοῦ ὀρδιοῦ μὲ τοὺς ὀλουφέδες τῶν ψωμάδων καὶ κασάπιδων ὁποῦ ἔδειξεν εἰς τὴν αὐθεντικὴν Βιστιαρίαν τοῦ Ἰαννουαρίου μηνός.
	1.225	
295,42	μένουν	
170	ὁ λουφὲς τοῦ Γεώργι Λακηστάνο τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, ὁποῦ μὲ ἐδιώρισεν ὁ ἄρχων Ἀρμάσης Ἀλέξης καὶ τὸν ἐπλήρωσα, διὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ξεπεσμένος εἰς τὸν λογαριασμὸν τῆς Βιστιαρίας.	
465,42	ἤτοι τετρακόσια ἑξῆντα πέντε καὶ	

Din ei:

1.225	607	din socoteala ce a avut cu tovarășul său.
	618	cheltuielile Ordiei cu lefile pitarilor și casapilor ce le-au arătat la domneasca Vistierie în luna lui Ianuar.
	1.225	
295,42	rămân.	
170	leafa lui Gheorghe Lăcusteanu pe luna lui Decembre, ce mi-a orânduit-o dumnealui Armașul Alexe și i-am plătit, pentru care e scos la socoteala Vistieriei.	
465,42,	adecă patru sute șaizeci și cinci	

ἄσπρα σαράντα δύω μένουν χρεώστης.

253 ξεπεύτετε ἡ ῥασούρα τοῦ ἄρχοντος Ἀρμάση Ἀλέξη, ἀπὸ τὴν σούμμαν τοῦ χαρατζίου, τὸ μερτικόν του.

212,42

Ὁ λογαριασμὸς διὰ τὰ ἀλέλ-χεσάπια ὁποῦ ἐδώθησαν εἰς τὴν Κίμπινα τοῦ Φεβρουαρίου μηνός, ὡς καθὼς ὁ ἄρχων Ἀρμάσης Ἀλέξης ἐκοίταζεν λογαριασμὸν μὲ τὸν ἄρχοντα Ἀρμάσην Νικολάκην.

2.148 ἀλέλ-χεσάπια ὁποῦ ἐδώθησαν εἰς τοὺς ἀγάδες λουφελῆδες, ὡς καθὼς φανερώνει τὸ φύλλον τὸ ὑπογεγραμμένον τοῦ ἄρχοντος Ἀρμάση Νικολάκη, ἤτοι:

1.605 προτήτερα εἰς 2 ἀγάδες

212,42 πάλιν ἀπὸ τὸ παλαιὸν χρέος.

330,78 ἐδιωρίσθησαν εἰς τὴν πλάσαν Τελέγας νὰ τὰ πάρῃ.

2.148.00

Ἀλέξης Ἀρμάσης.

şi bani patruzeci şi doi rămâne dator.

253 se scoate răsura dumisale Armaşului Alexe, din suma haraciului, merticul lui.

212,42.

Socoteala pentru plata provisorie ce s'a dat la Câmpina în luna lui Februar, precum dumnealui Armaşul Alexe a făcut socoteală cu dumnealui Armaşul Nicolachi.

2.148 bani provisorii ce s'au dat la agale leafă, cum o arată foaia iscălită a dumisale Armaşului Nicolachi, adecă:

1.605 mai întâiu la 2 agale.

212,42 iar la vechea datorie.

330,78 s'au orânduit să se iea la plasa Telega.

2.148,00

Alexe Armaşul.

CCCXX.

Un Păharnic către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre aplecarea sa spre servicii credincioase. 1789, 10 Maiu.

Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Δεόμενος ἐκτενῶς τοῦ παναγάθου Θεοῦ ὅπως περιφρουρῇ καὶ περισκέπῃ τὸ Ὕψος αὐτῆς ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ μετὰ πανευτυχοῦς μακροβιότητος, στερεώσεως ἀκλονήτου ἐπὶ τὸν ἡγεμονικὸν αὐτῆς Θρόνον καὶ ἐπιτυχίας θεόθεν πάντων τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς ἐφετῶν. Μετὰ τὴν δουλικήν μου ὀφειλουμένην προσκύνησιν, φανερώνω ὅτι, δεξάμενος πανέκλαμπρόν της τῇ κ΄ῇ τοῦ παρελθόντος ἐκδεδομένον, ὑπερεχάρην, δοξάζωντας τὸν ἅγιον Θεόν, ὡσὰν ὁποῦ μὲ κατηξίωσε διὰ τοῦ πανεκλάμπρου της νὰ λάβω καὶ αὐθεντικάς της εὐχάς, δι' οὗ καὶ μὲ προστάττει νὰ ἀκολουθῶ μὲ δικάτι εἰς τὸ νὰ τὴν δουλεύω διὰ τὰ ἄξια ἄκνους, πρὸς εἰδοποίησιν καὶ πληροφορίας τῆς Ὑψηλότητός της. Αὐθέντα μοι εὐμενέστατε, ἡ πίστις, ἡ εὐπείθεια, ἡ ὑποκοή, ἅπερ ὑπεσχέθην πρὸς τὸ Ὕψος της, μὲ διάζουν, οὐ μόνον νὰ εἶμαι ἄοκνος εἰς τὴν δούλευσίν της, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἰδίαν ζωήν μου νὰ τὴν θυσιάσω ὑπὲρ τῆς

Prea-înălţate, prea-evlaviosule şi prea-bunule Domn al mieu,

† Rugându-mă necontenit de prea-bunul Dumnezeu să păzească şi ocrotească pe Înălţimea Ta în cea mai înaltă sănătate şi neîntreruptă fericire întru mulţi ani cu totul fericiţi, întărire nezguduită pe Scaunul Tău domnesc şi dobândirea de la Dumnezeu a tuturor celor ce strălucire dorite ale Tale. După cuvenita mie închinare supusă, arăt că, primind [scrisoarea] Ta prea-strălucită dată la 20 ale lunii trecute, m'am bucurat peste măsură, slăvind pe Sfântul Dumnezeu, care m'a învrednicit prin prea-strălucita-Ţi [scrisoare] să primesc şi rugăciunile-Ţi domneşti, prin care-mi şi poruncesţi ca să slujesc, cu stăruinţă la cele vrednice neobosit, spre ştiinţa şi aflarea Înălţimii Tale. Doamne al mieu prea-bun, credinţa, supunerea, ascultarea, ce le-am făgăduit Înălţimii Tale mă silesc, nu numai să fiu neadormit la slujba Ta, ci şi viaţa mea chiar s'o jertfesc pentru

Ὑψηλότητός της, καὶ μὲ ὅλον ὁποῦ τὸ χάλι μου εἶναι περουσάνικον, καθὼς καὶ προλαβόντως ἐφανέρωσα πρὸς τὸ Ὕψος της, δὲν παύω ὅμως ἀπὸ νὰ τὴν δουλεύω, μένωντας ἀεὶ

ἀφπθ΄φ, Μαΐου ι΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ὑπήκοος δοῦλος καὶ ἐλάχιστος

Γνωστὸς Παχάρνικος.

Înălţimea Ta, şi, cu toate că halul mieu e nenorocit, cum şi mai nainte am arătat-o Înălţimii Tale, nu încetez a sluji, rămânând totdeauna

1789, Maiu 10.

Al Înălţimii Tale supus rob şi prea mic

Ştiutul Păharnic

CCCXXI.

1789, 22 Iunie. Saim-Husein-Derviş-aga către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre îndemnarea trupelor turceşti de la Cerneţi să intre în Ardeal, în timp ce Domnul trece spre Braşov cu 20,000.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

Ταπεινῶς ἀναφέρω τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει ὅτι τὸ ἀπὸ κ΄ῆς τοῦ τρέχοντος ἔκλαμπρον προστακτικόν, ὁμοῦ καὶ ἕτερον ἔκλαμπρον πρὸς τὸν τιμ[ιώτατον] Χαζεκῆ-Καρᾶ-Μουσταφᾶ, τὸ ὁποῖον μὲν μενζήλι τῷ τὸ ἔστειλα, γράφωντάς τον καὶ ἐκ μέρους μου νὰ γαγιρετλενδίσῃ ὅλους τοὺς ἀσκαίριδες, χαπερλεστίζωντας καὶ τὸν ὑψηλότατον Τζερνέτζμουχαφιζῆ, Μεμχέδ-πασᾶ, εἰς τὸ νὰ κάμουν χουτζοῦμι γιουροῦσι πὶρ σαὰτ ἐβὲλ κατὰ τῶν ἐχθρῶν, καθὼς καὶ τὸ Ὕψος της ἐγιουρούδισε κατὰ τοῦ κάστρου τοῦ Πρασοβοῦ μὲ εἴκοσι χιλιάδες στράτευμα. Ὅθεν γαγιρετλενδισθέντες ἐπευχόμεθα, ἀλλὰχ σελαμὲτ θερσὶν θὲ κουθὲτ πιζέ, διὰ νὰ κατατροπώσωμεν τοὺς ἐχθροὺς διπιδούζ, ὡσὰν ὁποῦ θερμάνι εἰς τοὺς ἐχθροὺς δὲν ἔμεινε. Τῇ Κυριακῇ ξεκινῶ τὸν Τζαδηρτζόγλου μὲ ἄσπρα διὰ νὰ δώσῃ ὅλους τοὺς οὐλουφέδες, μόνον καὶ μόνον μανὲ πουλούνμασινλαρ, καὶ ἰνσααλλὰχ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θέλουν γετιστιρδισθῇ ἄξια φουτουχάτια τῷ Ὕψει της, προχωρήσαντα τὰ στρατεύματά μας εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τοῦ ἐχθροῦ. Καὶ ταῦτα ταπεινῶς.

[ἀφ]πθ΄, Ἰουνίου κδ΄α.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ταπεινότατος δοῦλος

Σαΐμ.-Χουσεΐν-Δερβίς-ἀγᾶς.

(Pecete turcească cu cerneală neagră.)

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Cu supunere aduc înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că [am primit] scrisoarea Ta strălucită de poruncă de la 20 ale lunii curgătoare, precum şi altă strălucită [scrisoare] către prea-cinstitul Hazechì-Carà-Mustafà, care menzil i l-am trimes, scriindu-i şi din partea mea ca să îndemne pe toţi ostaşii turci, înştiinţând şi pe prea-înălţatul muhafiz de Cerneţi, Mehmed-Paşa, ca să facă un iuruş cu un ceas mai înainte asupra duşmanilor, precum şi Înălţimea Ta ai înaintat contra cetăţii Braşovului cu oaste de douăzeci de mii. Deci, îndemnându-ne, ne rugăm ca Dumnezeu să dea bun sfârşit şi putere pe duşnouă, ca să-i călcăm în picioare cu totul, căci n'a mai rămas putere la vrăjmaşi. Duminecă pornesc pe Ciardirgì-oglu cu banii ca să dea toate lefile, numai şi numai să nu găsească pricină, şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu ne îndoim că vor da vrednice isprăvi Înălţimii Tale, înaintându-ni oştile în părţile mai din lăuntru ale duşmanului. Şi acestea cu supunere.

[17]89, Iunie 21.

Al Înălţimii Tele de Dumnezeu păzite prea-supus rob

Saim-Husein-Derviş-aga.

CCCXXII.

1789, 26 Iunie Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre înştiinţarea făcută lui Turnagi-Ismail-aga şi Clucerului de pe lângă el, ca să meargă la oastea domnească.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Πανέκλαμπρον τοῦ Ὕψους της προστα-γὴν κατὰ τὴν κε΄ην τοῦ ἤδη λήγοντος γεγραμμένην μεθ' ὑποκλίσεως προσκυνητῶς ἐδέχθην,

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al mieu,

† Am primit la 25 ale lunii curente, cu plecăciune închinându-mă, prea-strălucita poruncă a Înălţimii Tale, şi am aflat cele

καὶ τὰ παρ' αὐτῆς προσταττόμενά μοι ἔγνων. Ὅθεν ἀμέσως εἰδοποίησα τὸν Τουρνατζῆ-Ἰσμαὴλ-ἀγᾶ καὶ τὸν σὺν αὐτῷ ἄρχοντι Κλουτζιάρη ὁποῦ, ἑτοιμαζόμενοι ἄνευ ἀργοπορίας νὰ κινήσουν σήμερον διὰ τὸ αὐθεντικόν της στρατόπεδον. Περὶ μὲν τοῦ γετιστιρδήματος τῶν ζαχηρέδων στέλλω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της κατάστιχον διὰ ὅσον ἐξεκινήθη μέχρι τοῦδε ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐκατευοδώθη ἀπὸ ἐνταῦθα. Ἐπιμελούμεθα ὅσον τὸ δυνατὸν ὁποῦ κατὰ τὴν χρείαν νὰ προφθάσωμεν καὶ ἕτερον μουπάχικον ζαχιρέν, μ' ὅλον ὁποῦ δυσκολευόμεθα διὰ τοὺς ἀραμπάδες, ἐπειδὴ καὶ οἱ διορισμοὶ ἀπὸ τὰ καδιλίκια δὲν φαίνονται νὰ ἔλθουν εἰσέτι. Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευφρόσυνα.

[αψ]πθ'ῳ, Ἰουνίου κς'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος ταπεινὸς δοῦλος

Σκαρλάτος Β.

(Pecete cu ceară neagră pe dos.)

orânduite de Tine. Deci îndată am înştiinţat pe Turnagi-Ismail-aga şi pe dumnealui Clucerul care e cu dânsul, pentru ca, gătindu-se fără zăbavă, să plece astăzi la oastea Ta domnească. Pentru adunarea zaherelelor trimet Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite catastih ce s'a pornit până acum din ce zi am plecat de acolo". Ne îngrijim cât se poate ca după nevoie să dăm şi altă zaherea, de şi avem greutăţi cu harabalele, căci şi orânduielile de la judeţe nu par să vie încă. Şi acestea cu supunere, iar prea-strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul mulţămiţi.

[17]89, Iunie 26.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Scarlat V.

CCCXXIII.

Scarlat Vistierul şi Dimitrachi Turnavitul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre tunul ce se trimete. 1789, 26 Iunie.

Ὑψηλώτατε ἡμῶν Αὐθέντα,

Δηλοποιοῦμεν τῷ Ὕψει της δουλικῶς ὅτι, ἀγκαλὰ καὶ νὰ εἰδοποιούσαμεν τῇ Ὑψηλότητί της περὶ τοῦ τοπίου ὅτι τὸ στέλλομεν, μά, ἐπειδὴ καὶ εὑρέθησαν μαϊστόροι καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα, ἐβάλλαμεν οἱ δοῦλοι της καὶ τὸ φτιάνουν, καὶ αὔριον ἐξάπαντος τὸ ξεκινοῦμεν. Καὶ περὶ τοῦτο δὲν ἐλείψαμεν νὰ τὴν εἰδοποιήσωμεν.

[17]89, Ἰουνίου 26.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινοὶ δοῦλοι

Σκαρλάτος Β., Δημητράκης.

Prea-înălţate Doamne al nostru,

Arătăm Înălţimii Tale cu supunere că, de şi am făcut ştiut Înălţimii Tale pentru tun că-l trimetem, dar, de oare ce s'au şi găsit maistori şi toate cele de nevoie, am pus noi, robii Tăi, să se şi facă, şi mâni de sigur îl pornim. Şi pentru aceasta n'am lipsit a Ţi-o împărtăşi.

[17]89, Iunie 26.

Ai Înălţimii Tale supuşi robi

Scarlat V., Dimitrachi.

CCCXXIV.

Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre cartuşe şi şoimi. 1789, 1-iu Iulie.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν διὰ φτίασιν ὅσον τάχος τῶν εἰδῶν πρὸς χρείαν τῶν γενησομένων καρτουσιῶν αὐθεντικήν της προσταγὴν μεθ' ὑποκλίσεως ἐδέχθην, ἅπερ φωνίζωντάς τα κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Ὕψους της χωρὶς ἀργηταν θέλει τὰ ἐξαποστείλῃ.

Τὸν δὲ Μάλια καὶ Ζαχαρίαν ψωμάδες ὁποῦ

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Am primit cu supunere porunca Ta domnească spre a se face cât mai iute felurile pentru trebuinţa cartuşelor ce se vor fabrica, care cumpărându-se după porunca Înălţimii Tale, fără zăbavă se vor trimete.

Iar pentru Malia şi Zaharia pitarii ce

προστάζει τὸ Ὕψος της νὰ στείλωμεν ἐντεῦθεν, αὐτοί, μὲ τὸ νὰ ἔχουν νὰ παραδώσουν λογαριασμὸν ἀλευρίου ὁποῦ ἀπὸ μαγαζὶ ἐπερίλαβον, δὲν ἐστάλθησαν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν ἐξεκινήθησαν οἱ καθ' αὐτὸ καλφάδες των, μὲ τὰ ταλίμια των, εἰς τὸ αὐθεντικόν της ὀρδή.

Πρὸς τούτοις δηλοποιῶ τῇ Ὑψηλότητί της ὅτι μέχρι τοῦδε ἐμαζώχθησαν δέκα ἑπτὰ σαχήνια, διὰ τὰ ὁποῖα τώρα ἔφθασεν ὁ καιρὸς νὰ σταλθοῦν, ἐπειδὴ καὶ προξενοῦν τόσην ζημίαν μὲ τὸ κρέας, καὶ νὰ ἔχω καὶ περὶ τούτων προσταγὴν τὶ νὰ τὰ κάμωμεν.

[αψ]πθ΄φ, Ἰουλίου α΄ῃ.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινὸς δοῦλος

Σκραλάτος Β.

orânduieşti Înălţimea Ta să-i trimetem de aici, ei, având a da socoteală de făina ce au luat din magazie, nu s'au trimes, dar în locul lor au plecat calfele lor, cu tacâmurile lor, la ordia Ta domnească.

Pe lângă acestea arăt Înălţimii Tale că până acum s'au adunat şaptesprezece şoimi, pentru cari acum a venit vreme a se trimete, căci şi fac atâta cheltuială cu carnea, şi să am şi pentru ei ordin ce să facem.

[17]89, Iulie 1.

Al Înălţimii Tale supus rob

Scarlat V.

CCCXXV.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre noile orânduieli de zahereà.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Ἑτοιμάζωντας ὁ δοῦλός της καὶ τὰ περὶ τοῦ νέου ζαχιρὲ γράμματα καὶ διορισμοὺς μὲ φύλλα, στέλλω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της διὰ νὰ βουλωθοῦν, καὶ νὰ σταλθοῦν κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰ καδηλίκια ἀπὸ τὰ αὐτόθι. Ὅθεν καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω τῷ Ὕψη της.

[αψ]πθ΄φ, Ἰουλίου α΄ῃ.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινὸς δοῦλος

Σκαρλάτος Β.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Gătind eu, robul Tău, şi scrisorile pentru noua zahereà şi orânduielile în foi, le trimet Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite spre a se pecetlui, şi să se trimeată grabnic la judeţe de acolo. Deci n'am lipsit a o face ştiut Înălţimii Tale.

[17]89, Iulie 1.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Scarlat V.

CCCXXVI.

1789, 1-iu Iulie. Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre caii ceruţi la tunuri.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Καὶ ἕτερον πανέκλαμπρον αὐτῆς γράμμα κατὰ α΄ην Ἰουλίου προσκυνητῶς ἐδέχθην, ἐν ᾧ προστάττομαι ὅτι ὅσον τάχος νὰ ἀγοράσω ἑκατὸν ἄλογα μαθημένα εἰς τὸ χαμοῦτι διὰ χρείαν τῶν αὐθεντικῶν της τοπίων, πρὸς 30 γρόσια τοῦ ἑκάστου ἡ τιμή, καὶ νὰ τὰ ἐξαποστείλω. Φανερώνω τῷ Ὕψει της ὅτι εἰς τὸ Βουκουρέστι τέτοια ἄλογα δὲν εὑρίσκονται, πλὴν εὐθὺς ἔκαμα αὐτὸν τὸν διορισμὸν εἰς αὐτὰ τὰ καδηλίκια, ἤτοι:

20 εἰς Μπουζαῖο,
20 εἰς Ἴλφοβο,
30 εἰς Γιάλομιτσα,
30 εἰς Δίμποβιτσα.

100, διὰ τὰ ὁποία καὶ ἐξαπέστειλα ἀξίους μουπασίριδες, γράφωντας μὲ δικάτι εἰς τοὺς

Prea-Înălţate Doamne al mieu,

† Şi altă prea-strălucită scrisoare a Ta am primit-o cu închinăciune la 1-iu Iulie, în care mi se porunceşte cât mai iute să cumpăr o sută de cai deprinşi la ham pentru nevoia tunurilor Tale domneşti, cu preţ de 30 de lei fiecare, şi să-i trimet. Arăt Înălţimii Tale că la Bucureşti astfel de cai nu se află, dar îndată am făcut această orânduială la aceste judeţe, adecă:

20 la Buzău,
20 la Ilfov,
30 la Ialomiţa,
30 la Dâmboviţa.

100, pentru care am şi trimes vrednici mumbaşiri, scriind cu luare aminte is-

ἰσπραβνίκους ὅτι νὰ τὰ ἀγοράσουν καὶ μέχρι τῆς προσταχθείσης διορίας νὰ τὰ προφθάσουν ἀφεύκτως διὰ τὸ αὐθεντικόν της στρατόπεδον, Ὅθεν καὶ δὲν ἔλειψα νὰ εἰδοποιήσω τῷ Ὑψει της.

[17]89, Ἰουλίου 1.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινὸς δοῦλος

Σκαρλάτος Β.

pravnicilor să-i cumpere şi până în sorocul aşezat să se afle nelipsit la tabăra Ta domnească. Deci n'am lipsit s'o şi împărtăşesc Înălţimii Tale.

[17]89, Iulie 1.

Al Înălţimii Tale supus rob

Scarlat V.

CCCXXVII.

Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre grâul ce i se cere la Focşani şi care s'ar putea lua de la Dimitrachi Turnavitul. 1789, 1-iu Iulie.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Καὶ ἑτέραν προσταγὴν τοῦ Ὑψους της προσκυνητῶς ἔλαβον, ἐν ᾗ προστάττομαι ὅτι ἀπὸ τὸ ἐνταῦθα μαγαζὶ τοῦ σιταρίου νὰ δώσω καὶ νὰ κάμουν χίλια καντάρια παξιμάδι, τὸ ὁποῖον εἰς κίστια νὰ ἀποκομισθῇ διὰ τὸ Φωξάνι πρὸς χρείαν τῶν ἐκεῖσε ἀσκερίδων. Ἐγὼ κατὰ τοῦτο ὁ δοῦλος της εἶμαι πρόθυμος, πλὴν φανερώνω τῷ Ὑψει της ὅτι παράνω ἀπὸ χίλια ἑκατὸν πενῆντα ἐννέα κοιλὰ σιτάρι εἰς τὸ μαγαζὶ δὲν εἶναι, ἐκτὸς τῶν τριακοσίων κοιλῶν σιταρίου ὁποῦ ἐδόθησαν πρὸς φτιάσιν ἑπτακοσίων κανταρίων παξιμαδίων κατὰ προσταγήν. Ὅθεν διὰ τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα ὁποῦ μὲ προστάζει νὰ γένῃ καὶ νὰ σταλθῇ εἰς Φωξάνι χρειάζονται σχεδὸν ἑξακόσια κοιλὰ σιτάρι, καί, ἂν δώσωμεν, πλέον ζαχερὲν δὲν ἔχομεν νὰ προφθάσωμεν διὰ τὸ αὐθεντικόν της στρατόπεδον καὶ ἀνάγκην τῶν ἐνταῦθα ταϊνατίων, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη εὑρίσκεται ὁ ζαχιρὲς τοῦ κὺρ Δημητράκη Τουρναβίτη, νὰ εἶναι πανέκλαμπρός της προσταγὴ ὁποῦ ἀπ' ἐκεῖ νὰ γένῃ καὶ νὰ δωθῇ, ὡσὰν ὁποῦ εὑρίσκεται καὶ πλησιέστερον, καὶ ἠμπορεῖ νὰ κουβανισθῇ ἐν εὐκολίᾳ. Καὶ ὅτι εἶναι ὁρισμός της.

[17]89, Ἰουλίου 1.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινὸς δοῦλος

Σκαρλάτος Β.

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Şi altă orânduială a Înălţimii Tale cu închinăciune am primit-o, în care mi se porunceşte ca din magazia de aici a grâului să dau şi să fac o mie de cântare de posmag, care să se ducă în câştiuri la Focşani pentru nevoia ostaşilor turci de acolo. Eu, robul Tău, sânt gata la aceasta, însă arăt Înălţimii Tale că mai mult de o mie o sută cinzeci şi nouă de chile de grâu nu sânt în magazie, peste cele trei sute de chile de grâu ce s'au dat pentru facerea celor şapte sute de cântare de posmag după poruncă. Deci pentru acea câtime ce-mi porunceşti a fi şi a se trimete la Focşani trebuie la şase sute de chile de grâu, şi, dacă le dăm, nu mai avem zahereà să trimetem la domneasca Ta tabără şi pentru nevoia tainurilor de aici, dar, de oare ce şi în acele părţi se află zahereaua dumisale Dumitrachi Turnavitul, fie porunca-Ţi prea-strălucită ca de acolo să se facă şi să se dea, de oare ce se află şi mai aproape, şi se poate strămuta uşor. Şi ce va fi porunca Ta.

[17]89, Iulie 1.

Al Înălţimii Tale smerit rob

Scarlat V.

CCCXXVIII.

Scarlat Vistierul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre greutatea găsirii de provisii, ce se poate aştepta de la noua recoltă şi lipsa de bani. 1789, 1-iu Iulie.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Πανέκλαμπρον τοῦ Ὑψους της γράμμα κατὰ τὴν λ'ὴν τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου γεγραμμένον σήμερον, α'ῇ Ἰουλίου προσκυνη-

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn al mieu,

† Am primit cu închinăciune azi, la 1-iu Iulie, prea-strălucita scrisoare a Înălţimii Tale la 30 ale trecutei luni Iunie, în care

τῶς ἔλαβον, ἐν ᾧ προστάζομαι καὶ αὖθις ὅτι, ἐκτὸς τοῦ μεβτζούτικου ζαχηρὲ ὁποῦ ἔχω, νὰ διορίσω ἀνθρώπους μου νὰ ἀγοράσουν καὶ ἄλλον, ὥστε νὰ ἀπογεμισθοῦν τέσσαρες χιλιάδες κοιλὰ κριθάρι καὶ χίλια κοιλὰ σιτάρι, καὶ νὰ τὸ προφθάσω εἰς Φωξάνι, διὰ τὴν ἐκεῖσε εὑρισκομένην χρείαν τοῦ στρατεύματος. Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, περὶ τούτου τοῦ μαντὲ ἀπὸ τῆς κηήνης τοῦ παρελθόντος μὲ λειπκάνον εἰδοποίησα τῷ Ὕψει της ὅτι παράνω ἀπὸ χίλια πεντακόσια πεννῆντα κοιλὰ κριθάρη καὶ ἑκατὸν κοιλὰ σιτάρι δὲν ἔχω μεβτζοῦτι, διὰ τὸν ὁποῖον τοῦτον ζαχιρὲν ἔκαμα αὐθεντικά Της γράμματα, καὶ τὰ ἔστειλα τοῦ ἄρχοντος Βιστιάρη διὰ νὰ τὰ βουλώσῃ καὶ νὰ μὲ τὰ στείλῃ διὰ νὰ τὰ ζεκινήσω μὲ μουπασίριδες διὰ νὰ τὸν προφθάσουν εἰς Φωξάνι, καὶ ἀκόμη μέχρι τοῦδε δὲν ἐφάνησαν. Ἀπὸ τοὺς διορισθέντας μου πρὸς ἀγορὰν ζαχερὲ ἀνθρώπους ἔλαβον ἀπόκρισιν ὅτι τρόπος τὸ νὰ εὑρεθῇ πλέον ζαχηρὲς παλαιὸς δὲν εἶναι, πάρεξ μόνον εἰς τὸν ῥαγιὰ τῆς Ἰμπραΐλας μόλις εὑρέθησαν ἀκόμι τριακόσια κοιλὰ κριθάρι, πρὸς ὀκτὼ γρόσια τὸ κοιλό, καὶ ἑκατὸν κοιλὰ σιτάρι πρὸς δέκα ἕξη γρόσια τὸ κοιλό· πλήν, Αὐθέντα μοι, ἀπορῶ ὁ δοῦλός της μὲ τί νὰ ἀγοράσω ζαχηρέν, ἐπειδὴ καί, καθὼς προέγραφα τῷ Ὕψει της, ἄσπρα δὲν ἔχομεν, καὶ εἰς τὴν ἀποπλήρωσιν τοῦ ἀγορασθέντος ζαχηρὲ ἐδανείσθην ὁ δοῦλός της ἀπὸ πραγματευτὰς πέντε χιλιάδες ἑκατὸν γρόσια, μὲ διάφορον, ὡσὰν ὁποῦ ἀπὸ τοὺς ἐνταῦθα ἀρχόντους δυσκόλως ἰμπληνίζονται. Ἀπὸ μερικὰ καδηλίκια πάλιν μὲ ἦλθεν ἀπόκρισις ὅτι ἐδόθησαν εἰς λουφέδες ἀσκερίδων, ἀπὸ ἄλλα βλέπω ὅτι γίνεται ἀργοπορία τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν. Ἀπὸ τὰ Περατινὰ ἰδοὺ στέλλω τῷ Ὕψει της τὸ παρὰ τοῦ Χουσεΐν-Δερβῆς-ἀγὰ γράμμα, ὅτι πέντε χιλιάδες γρόσια ἰμπληνίσθησαν καὶ ἐδώθησαν εἰς λουφέδες καὶ ὁ σταλθεὶς μουπασίρης ἔμεινεν ἄπρακτος. Ὅθεν ὁ δοῦλός της εἶμαι πρόθυμος κοντὰ εἰς τὸ ἔχειν μου νὰ θυσιάσω καὶ τὴν ζωήν μου διὰ τὴν Ὑψηλότητά της, καὶ ἂς μὲ προστάξῃ τί νὰ κάμω. Ὁ δὲ κὺρ Δημητράκης Τουρναβίτης μοὶ εἶπεν ὅτι ἔχει ζαχηρὲν εἰς τὰ μέρη τῆς Ἰμπραΐλας, ὅπου καὶ πλησίον τοῦ Φωξανίου, πλὴν ἐπροστάχθη παρὰ τοῦ Ὕψους της νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸ ἐνταῦθα μαγαζὶ τοῦ Βουκουρεστίου. Καλὸν ἦτον, Αὐθέντα μοι, ὁποῦ ἐκ τοῦ ζαχηρὲ τῆς Τιμιότητός του, καὶ μὲ τὸ μεβτζούτικον ὁποῦ ἔχω ὁ δοῦλός της νὰ γένῃ ὁ διορισμὸς τῆς προσταχθείσης ποσότητος. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ καὶ τὸ μπάχτι τῆς

mi se porunceşte din nou ca afară de zahereaua de faţă ce am, să orânduiesc oameni de-ai miei să cumpere şi alta aşa ca să se împlinească pentru mii de chile de orz şi o mie de chile de grâu, şi să le trimet la Focşani, pentru nevoia de acolo a oştirii. Preaînălţate Doamne al mieu, pentru această treabă de la 28 ale [lunii] trecute cu lipcan am arătat Înălţimii Tale că peste o mie cinci sute cincizeci de chile de orz şi o sută de chile de grâu n'am acuma, pentru care această zahereà am făcut scrisorile domneşti ale Tale, şi le-am trimes dumisale Vistierului ca să le pecetluiască şi să mi le trimeată ca să pornesc cu mumbaşiri ca să le ducă la Focşani, şi până acum nu s'au înfăţişat. De la oamenii miei trimeşi pentru cumpărarea zaherelei am primit răspuns că nu e chip de a se mai găsi zahereà veche, decât numai în raiaua Brăilei abia s'au aflat încă trei sute de chile de grâu, cu câte opt lei chila, şi o sută de chile de grâu câte şaisprezece lei chila; decât, Doamne al mieu, eu, robul Tău, nu ştiu cu ce să cumpăr zahereà, căci şi, precum am scris mai nainte Înălţimii Tale, bani n'avem, şi la plata zaherelei cumpărate am împrumutat eu, robul Tău, de la negustori cinci mii o sută de lei, cu dobândă, căci de la boierii de aici cu greu se împlinesc. De la unele judeţe i-ar mi-a venit răspuns că s'au dat la lefile ostaşilor turci, de la altele văd că se face zăbava trimeterii lor. De dincolo (de peste Dunăre) iată-Ţi trimet Înălţimii Tale scrisoarea de la Husein-Derviş-aga, că acele cinci mii de lei s'au împlinit şi s'au dat la lefi şi mumbaşirul trimes a rămas fără ispravă. Deci eu, robul Tău, sânt gata ca după putinţa mea să jertfesc şi viaţa mea pentru Înălţimea Ta, şi porunceşte-mi ce să fac. Iar dumnealui Dumitrachi Turnavitul mi-a spus că are zahereà în părţile Brăilei, care sânt şi aproape de Focşani, dar i s'a poruncit de Înălţimea Ta să o ducă la magazia de acolo a Bucureştilor. Era bine, Doamne al mieu, ca din zahereaua Cinstei dumisale, şi cu ce am acum eu, robul Tău, să se facă orânduiala câtimii poruncite. Ci afară de

Ὑψηλότητός της εἶναι μεγάλο καὶ καλορίζικον, ἄρχησαν πανταχοῦ νὰ θερίσουν καὶ τὸ νέον κριθάρι. Ὅθεν ὁ δοῦλος της, προβλέπων τὴν ἀνάγκην καὶ ἔλλειψιν ὅσον οὔπω τοῦ ζαχηρέ, ἔκαμα ἕνα τερτῆπι τοῦ νέου ζαχηρὲ εἰς μερικὰ καδηλίκια διὰ δέκα ἕξη χιλιάδες κοιλὰ κριθάρι, ὁποῦ μὲ τὴν εὑρεθεῖσαν εὔλογον τιμὴν παρὰ τοῦ Ὕψος της νὰ εἶναι προσταγή της νὰ ἀγορασθοῦν καὶ κατὰ τὰς χρείας νὰ διορισθοῦν, τὸ ὁποῖον ἔστειλα τῇ Ὑψηλότητί της διὰ τοῦ ἄρχοντος Μεγάλου Βιστιάρη καὶ κἀμμίαν ἀπόκρισιν μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον. Καὶ μετὰ παρέλευσιν δέκα πέντε ἡμερῶν ἐλπίζω νὰ εὔγῃ καὶ τὸ νέον σιτάρι, καὶ οὕτως, ἂν δωθοῦν ἄσπρα δι' ἀγορὰν τοῦ ῥηθέντος νέου ζαχηρὲ ἀπὸ τὰ καδηλίκια, δὲν ἀκολουθῇ δυσκολία. Ἡ μεγάλη ὅμως ἀνάγκη εἶναι ἡ ὑστέρησις τῶν ἄσπρων· ὅθεν καὶ νὰ ἔχω ἔκλαμπρον προσταγὴν τοῦ Ὕψους της πῶς νὰ ἐξακολουθήσω. Πρὸς τούτοις διὰ τὸ κουβάνισμα τοῦ ἀπὸ Γιουργιόβου ζαχιρέ, ὁποῦ προστάττομαι νὰ στείλω ἁμάξια ἐνταῦθα διὰ νὰ ἀποκομισθῇ εἰς τὸ μαγαζὶ τοῦ Βουκουρεστίου, φανερώνω τῷ Ὕψει της ὅτι μέχρι τοῦδε οἱ διορισμοὶ τῶν ἁμαξίων ὁποῦ ἔγιναν διὰ τὴν ἀποστολήν των δὲν ἦλθον, καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν μὲ τί νὰ προφθάσωμεν ζαχηρὲν εἰς τὸ αὐθεντικὸν της στρατόπεδον, πόσῳ μᾶλλον νὰ στείλωμεν ἁμάξια νὰ τὸν σηκώσουν, εἰς καιρὸν ὁποῦ ἀπὸ διπλοῦς μουπασίριδες ἔστειλα νὰ προφθάσουν τοὺς διορισμοὺς τῶν ἁμαξιῶν, καὶ ἀκόμη δὲν ἐφάνηκαν.

[ᾳψ]πθ΄ῳ, Ἰουλίου α΄ῃ.

Τῆς Ὑψηλότητός της ταπεινὸς δοῦλος

Σκαρλάτος Β.

aceasta, de oare ce şi bafta (trecerea) Înălţimii Tale e mare şi fericită, au început pretutindeni să secere şi noul orz. Deci robul Tău, prevăzând nevoia şi lipsa aproape a zaherelei, am făcut un plan al zaherelei cele noi în unele judeţe ca la şaisprezece mii de chile orz, care la preţul ce se va afla bun de Înălţimea Ta să fie poruncă a se cumpăra şi a se orândui la nevoie, pe care [plan] l-am trimes Înălţimii Tale cu dumnealui Marele Vistier şi până acum n'am primit niciun răspuns. Şi după trecere de cinsprezece zile nădăjduiesc să iasă şi grâul cel nou şi astfel, dacă se dau bani pentru cumpărarea acelei noi zaherele de la judeţe, nu va urma greutate. Dar marea nevoie e lipsa de bani; deci să am poruncă strălucită a Înălţimii Tale cum să urmez. Pe lângă acestea pentru transportul zaherelei de la Giurgiu, pentru care mi se porunceşte să trimet acolo căruţi ca să se aducă la magazia Bucureştilor, arăt Înălţimii Tale că până acum orânduielile căruţilor ce s'au făcut pentru trimeterea lor n'au venit, şi noi n'avem cu ce să trimetem zahereaua la domnescul Tău lagăr, cu atât mai mult să trimetem căruţi ca să o scoată, de vreme ce am trimes de două ori mumbaşiri ca să facă orânduielile căruţelor, şi încă nu s'au înfăţişat.

[17]89, Iulie 1.

Al Înălţimii Tale supus rob.

Scarlat V.

CCCXXIX.

Nicolae-Vodă Mavrogheni către Marele-Vistier, despre banii ce vor plăti provisiile lagărului. 1789, 1-iu Iulie.

Ἰωάννης Νικόλαος Πέτρου Μαυρογένης Βοεβόδας, ἐλέῳ Θεῷ Αὐθέντης καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

† Ἡμέτερε ἄρχων Μέγα Βιστιάρη, νὰ στείλῃς τέσσαρες χιλιάδες γρόσια εἰς Οὐντουροάσαν τῷ Ποστελνίκῳ Κωνστάκῃ Ζήσῳ, καπετάνῳ τῆς Οὐντουροάσας, δι' ἀγορὰν τριακοσίων κοιλῶν κριθάρι πρὸς ὀκτὼ γρόσια τὸ κοιλὸ καὶ ἑκατὸν κοιλὰ σιτάρι πρὸς δεκάξη γρόσια τὸ κοιλό, ἀπὸ τὸν ῥαγιὰν τῆς Ἰμπραΐλας, τὰ ὁποῖα ἄσπρα νὰ δωθοῦν ἐκ τῶν ἄσπρων τῆς τζήσλας τῶν περὶ τῶν ἐξόδων τῶν στρατευ-

Io Nicolae Petru Mavrogheni, cu mila lui Dumnezeu Voevod şi Domn şi Stăpân a toată Ungrovlahia.

† Dumneata al nostru Mare Vistier, trimete patru mii de lei la Unturoasa Postelnicului Costachi Zisu, căpitanul de Unturoasa, pentru cumpărarea a trei sute de chile de orz câte opt lei chila şi a o sută de chile de grâu câte şaisprezece lei chila, din raiaua Brăilei, cari bani să se dea din banii cislei celor pentru cheltuielile oştilor şi cu arătarea primirii, şi cu acest

μάτων καὶ μὲ τὴν ἀπόδειξιν τῆς περιλαβῆς, καὶ μὲ τὸ παρόν μας αὐθεντικὸν πιτάκι θέλουν σοὶ πιασθῇ εἰς λογαριασμόν.

[ᾳψ]πθ΄ῳ, Ἰουλίου α΄ῃ.

Μεγάλη Βιστιαρία.

al nostru domnesc pitac ţi se vor pune în socoteală.

[17]89, Iulie 1.

La Marea Vistierie.

CCCXXX.

1789, 7 Iulie.

Dumitrachi Turnavitul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre provisii, cartuşe şi oastea ce o chiamă Domnul, precum şi despre Turcii ce pradă la Călăraşi.

Ὑψηλότατε Αὐθέντα,

† Δύω προσταγάς σου σήμερον ἔλαβον: ἡ μία μὲ προστάζετε διὰ νὰ στείλλω εἰς τὸ μποάζι τοῦ Φωξανίου πεντακόσια κηλὰ σιτάρι καὶ πεντακόσια κηλὰ κριθάρι, καί, ἂν δὲν προφθάσουν καὶ ἀμάξια τῆς Βλαχίας, νὰ κάμω ἐγὼ παντοίους τρόπους ἀπὸ τὸν ῥαγιὰν τῆς Ἰπραΐλας, καὶ νὰ τὸν φορτώσω μίαν ὥραν ἀρχήτερα εἰς τὸ Φωξάνι, ἐπειδὴ καὶ ἡ Ὑψηλότης Σου σὺν Θεῷ ἁγίῳ ἔχεις νὰ κατεβῇς ἐκεῖ, ὁ Θεὸς ὁ ἅγιος νὰ εἶναι μαζή σου. Ἐκείνην τὴν ὥραν ὁποῦ ἔλαβον τὴν προσταγήν, εὐθὺς ἐξεκίνησα ἄνθρωπον μαξοὺς ὁποῦ νὰ εὐκολαίνῃ ἡ δουλιά.

Διὰ εἴκουσι χιλιάδες τεστέδες φισέκια ὁποῦ μὲ προστάζετε διὰ νὰ κάμω καὶ νὰ τὰ στείλλω διὰ τὸ μπογάζι τοῦ Βαλενίου, σταλιστίζω καί, ὅσα ἠμπορῶ νὰ κάμω, εὐθὺς τὰ στέλλω.

Διὰ τὸ ἀσκέρι ὁποῦ μὲ προστάζετε, ὁποῦ, ὅσον ἀσκέρι εἶναι, νὰ τὸ στείλλω διὰ τὰ αὐτόθι, Αὐθέντη, ἄλλα νεφέρια δὲν εἶναι ἐδώ, πάρεξ τὰ νεφέρια ὁποῦ ἔχω· εἰ δὲ ἄλλο στράτευμα ὁποῦ ἐμβαίνει μέσα, παρευθὺς σταλιστίζω καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν τὰ ξεκινῶ δι' αὐτοῦ.

Εἰς τὸ Καλαφάτι, Αὐθέντη, εἶναι ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους ἀσκερλίδες, καὶ στέκονται ἐκεῖ, μὲ τὸ νὰ μὴν τοὺς ἀφήνει ὁ Πασᾶς νὰ ἀπεράσουν, καὶ μήτε ἐμπροστὰ πηγαίνουν, μήτε πίσω ἔρχονται, ἀλλὰ στέκονται καὶ τζαλαπατοῦν τὰ χωριά. Καὶ πρόσταζε ἡ Ὑψηλότης Σου νὰ γένῃ κἀνένα χάλι περὶ τούτου.

1789, Ἰουλίου 7.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Δημητράκης.

Prea-înălţate Doamne,

† Am primit ieri două porunci ale Tale: prin cea d'intâiu îmi pomeneşti să trimet la pasul Focşanilor cinci sute de chile de grâu şi cinci sute de chile de orz, şi, de nu vor veni şi carăle Ţerii-Româneşti, să fac eu tot felul de chipuri din raiaua Brăilei, şi s'o duc [zahereaua] cu un ceas mai răpede la Focşani, de oare ce şi Înălţimea Ta cu Dumnezeu sfântul e să Te cobori acolo, Dumnezeu sfântul fie cu Tine. În acel ceas ce am primit porunca Ta, îndată am pornit oameni anume ca să se uşureze slujba.

Pentru douăzeci de mii de testele de fişicuri (cartuşe) ce-mi poruncesti să le fac şi să le trimet prin pasul Vălenilor, mă sârguiesc şi, câte pot să fac, îndată le trimet.

Pentru oastea turcească ce-mi poruncesti, ca, oricâtă oaste e, să o trimet într'acolo, Doamne, alţi ostaşi turci nu sânt aici, decât neferii ce-i am; dar, de va veni altă oaste aici, îndată o trimet şi în chiar acea zi le fac se plece pentru aceia.

La Calafat, Doamne, sânt peste cinci sute de ostaşi turci, şi stau acolo, căci nu-i lasă Paşa să treacă, şi nici nu merg înainte, nici nu se întorc înapoi, ci stau şi strică satele. Şi porunceşte Înălţimea Ta, să se facă o rânduială pentru aceasta.

1789, Iulie 7.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Dimitrachi.

CCCXXXI.

Banul Scanavì către Marele Postelnic Ioan Pantazoglu, despre greutăţile cu tainurile turceşti la Sinaia. 1789, 12 Iulie.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος ἀκριβῶς.

† Μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς ἐφετωτάτης μοὶ ὑγιείας της, δὲν ἔλειψα νὰ τῇ δηλοποιήσω ὅτι ἔχω δύω ἡμέρας νὰ λάβω γράμμα της ἀδελφικὸν καὶ μὴν ἐρωτᾶτε εἰς ὁποίαν ἔνοιαν εὑρίσκομαι· ἂς ἰδῇ τὸ γράμμα τοῦ ἄρχοντος Κομίσου, ὁποῦ μοὶ γράφει ἀπὸ Σινάγιαν, καὶ ἂς πληγωφορηθῇ τὴν κατάστασιν τῆς Σινάγιας. Αὐτοί, ἀδελφέ, δὲν ἔμειναν μήτε πέντε χιλιάδες. Ἠμποροῦσε νὰ γένῃ αὐτὸ τὸ μετλοῦπι ὁποῦ κάμνουν αὐτοί, ἂν ἐγένετο ἡ διανομὴ τῶν ταϊνατιῶν μεβτζουτλερινὲ γκιορέ, εἰδὲ 22.000 (χιλιάδες) ταΐνια, κρέας, ψωμὶ καὶ κριθάρι νὰ τοὺς δοθῇ πέντε ἡμερῶν πεσίνι, ὁποῦ συμποσοῦνται 110.000 (χιλιάδες) ταϊνάτια. Πῶς ἠμπορῇ νὰ γένῃ αὐτό! Στοχασθῆτε τὶ ἀδύνατα μετλούπια ζητοῦν, ἐπὶ κακίᾳ τους, ὁποῦ νὰ εὕρουν πρόφασιν, καὶ νὰ μὴν κοιτάξουν κἀμμίαν δουλειάν· ἐκεῖνο ὁποῦ ἔπρεπε δὲ ἀπεκρίθην τῷ ἄρχοντι Κομίσῳ. Ἐγὼ ἐδώ, ὅσος ζαχιρὲς μὲ ἦλθεν, ὅλον τὸν ἐξεκίνησα παραχρῆμα, χωρὶς νὰ τὸν ἰλιστιρδήσω οὐδὲ ἓν λεπτόν· ἐγὼ δὲρ-ἀμπάρι ζαχιρὲν ἄλλον δὲν ἔχω, ἐκτὸς ἀπὸ ἀλεῦρι, καὶ εὐγάζω τὸ νυχθήμερον 5.000 ψωμί, καί, καθὼς τὸ κάμω δέκα χιλιάδες, εὐθὺς τὸ στέλνω ἐπάνω εἰς Σινάγιαν. Λοιπὸν στοχασθῆτε τὶ κακὰ τραβοῦμεν, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς μόνον νὰ γένῃ ἵλεος. Στείλετε τὰ γράμματα, ἂν σᾶς φανοῦν εὔλογα, τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει του, ὁποῦ νὰ πληρωφορηθῇ καὶ ἡ Ὑψηλότης του.

Ἦλθον ἀπὸ τὸν Χατζῆ-Σάνθου (;) 300 πρόβατα, καὶ μὲ αὐτὸ τὶ ἔκαμεν τάχα ἡ Εὐγενεία του; 300 πρόβατα μίαν ἡμέραν δὲν φθάνουν. Παρακαλῶ νὰ τὸν εἰπῆτε νὰ προφθάσῃ ἀγελάδες καὶ πρόβατα, διατὶ βλέπετε ἡ Εὐγενεία σας τὶ πρετεντσιόνες ἔχουν· πολλῷ μᾶλλον ἂν δὲν ἔχουν καὶ τὸ καθημερινῶς διορισμένον τους, πῶς ἔχουν νὰ διοικηθοῦν, ὡσὰν ὁποῦ ἔχουν καὶ 4, 5 ἡμέρες κρέας, καὶ πλέον ἄζδησαν εἰς τὸ κρέας, καὶ ἀμὰν γετίσιν κρέας! Ὁ Ζαΐμογλους ἀδύνατον εἶναι νὰ καταπεισθῇ διὰ νὰ ὁπάγῃ ἐπάνω, καὶ προσμένει, διὰ νὰ ἰδῇ ποῦ θέλει τὸν διορίσει τὸ Ὕψος του. Ταῦτα, καὶ μένω

[ᾳψ]πθ΄φ, Ἰουλίου ιβ΄ῃ.

Τῆς Εὐγενείας της ὡς ἀδελφὸς καὶ δοῦλος

ὁἱ. *(sic)* Σκδ. Πάνος.

Dumitale frăţeşte mă închin, sărutându-Te cu dragoste.

† După cercetarea prea-doritei mie sănătăţi a Tale, n'am lipsit să-ţi arăt că acum două zile aveam să primesc scrisoarea-ţi frăţească şi nu întreba în ce grijă mă aflu; vezi scrisoarea dumisale Comisului, care-mi scrie de la Sinaia, şi să afli starea Sinaiei. Ei, frate, n'au rămas nici cinci mii. S'ar fi putut face acel lucru ce-l fac ei, dacă s'ar fi împărţit tainaturile pe oamenii ce sânt de faţă, adecă 22.000 (de mii) de tainuri, carne, pâne, şi orz să li să dea cinci zile pe şin, care fac laolaltă 110.000 (de mii) de tainaturi. Cum se poate să se facă aceasta! Gândeşte-te ce lucruri cu neputinţă cer, în răutatea lor, ca să afle pricină, şi să nu facă nici o slujbă; iar ceia ce se cuvenia i-am răspuns dumisale Comisului. Eu, aici, câtă zahereà mi-a venit, toată am pornit-o îndată, fără să adaug nimic; eu altă zahereà în magazie n'am, afară de făină, şi scot zi cu noapte 5.000 de pâni, şi, cum fac zece mii, îndată le trimet sus la Sinaia. Însă gândeşte ce rău o ducem, şi numai Dumnezeu Sfântul să fie milostiv. Trimete scrisorile, dacă-ţi par bune, Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, ca să afle şi Înălţimea Sa.

Au venit de la Hagi-Sandu (?) 300 de oi, şi cu aceasta ce-a făcut oare dumnealui? 300 de oi n'ajung pe o zi. Te rog să-i spui să trimeată vaci şi oi, căci vezi dumneata ce *pretenţii* au; mai ales, dacă nu vor avea şi ce li s'a orânduit zilnic, cum vor să se poarte, ca unii cari au şi patru, cinci zile carne, şi s'au învăţat mai mult cu năravu la carne, şi trimete carne cât mai iute! Zaimoglu e cu neputinţă să fie înduplecat a merge în sus, şi aşteaptă să vadă unde-l va rândui Înălţimea Sa. Acestea, şi rămân

[17]89, Iulie 12.

Al dumitale ca frate şi slugă

Scanavì Banul.

(V⁰:) Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Ποστελνίκῳ, κυρίῳ Ἰωάννῃ Πανταζόγλου, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς,

εἰς Βαλένι.

Γράμμα τοῦ ἄρχοντος Πάνου Σκαναβῆ, εἰς τὸ ὁποῖον τὸν ἀπεκρίθημεν νὰ κάμῃ εἴτι ἠμπορέσῃ διὰ τὸ σιγιανέτι τῶν ζαχιρέδων.

(Pecete cu ceară roşie.)

Prea-nobilului boier Marelui Postelnic, dumisale lui Ioan Pantazoglu, celui ca un frate mie prea-dorit, cu toată fericirea,

la Văleni.

Scrisoarea dumisale Banului Scanavì, căruia i-am răspuns să facă şi el ce poate pentru treaba zaherelelor.

CCCXXXII.

1789, 30 Iulie. Capugilàr-Chehaiasì Selim-aga şi Chiurd-Ibrahim, „serascherul Vălenilor", către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre plecarea lor la Ploeşti şi venirea fără voie de la Văleni a unui Ibrahim-aga.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

Μετὰ τὰς ἐδαφιαίας μας δουλικὰς προσκυνήσεις, ταπεινῶς ἀναφέρομεν τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της ὅτι σήμερον ὁ δοῦλός της, σερασκέρης Κιούρτ-Ἰπραχίμ-ἀγᾶς ἀπὸ Βαλένι, κατέβηκα εἰς Πλοέστι διὰ νὰ βάλωμεν εἰς νιζάμι τοὺς μαδέδες τῶν οὐλουφέδων, τῶν ζαχερέδων καὶ ἄλλων ἀναγκαίων ὑποθέσεων, καὶ εὐθὺς ὁ πάς-πεσλοῦ-ἀγασῆ Ἰπραχίμ-ἀγᾶς ἐπεῖρεν ὅλον τὸ ἀσκέρι ὁποῦ εἶχεν εἰς τὸ μεαγέτι του, καὶ ἐσηκώθηκεν ἀπὸ τὸ Βαλένι, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Πλοέστι, πρᾶγμα ὁποῦ μᾶς ἐπείραξεν ὅλους. Ἀλλαχδὰν κορκμάζ; Παδισαχδὰν κορκμάζ; Πὶρ χερίφδιρ; Τί χάλι εἶναι ἐδὸ νὰ ἀφήσῃ καὶ νὰ σηκωθῇ νὰ ἔλθῃ εἰς Πλοέστι χωρὶς κἀμμίαν αἰτίαν; Δὲν λείπομεν διὰ νὰ σᾶς δώσωμεν τὴν εἴδησιν, διὰ νὰ τὸν γράψετε καὶ νὰ τὸν προστάξετε σφοδρὰ μούτλακ νὰ ὑπάγῃ μὲ τὸ ἀσκέρι του εἰς Βαλένι. Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα τοῦ Ὕψους της ἔτη εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα, πανευφρόσυνα καὶ πανευδαίμονα.

[ᾳψ]πθ΄ῳ, Ἰουλίου λ΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστοι δοῦλοι

Καπουτζιλάρ-Καιχαγιασῆ
Σελήμ-ἀγᾶς.

Κιούρτ-Ἰπραχίμης,
Σερασκέρης Βαλενιοῦ.

(Peceţi turceşti cu cerneală.)

(Jos:) Ὁ Ποστέλνικος.

(Pe dos, pecete cu ceară roşie.)

Prea-înălţate şi prea-blândule Domn al mieu,

Cu închinăciunile noastre supuse până la pământ, cu supunere aducem înaintea Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că azi eu, robul Tău, serascherul Chiurd-Ibrahim-aga din Văleni, m'am coborît la Ploeşti ca să punem în rânduială trebile lefilor, zaherelelor şi altor lucruri de nevoie, şi îndată baş-beşlì-aga Ibrahim-aga a luat toată oastea de supt comanda lui, şi a ieşit din Văleni, şi vine la Ploeşti, lucru care ne-a jignit pe toţi. Nu se teme de Dumnezeu? Nu se teme de Împărat? Ce om este? Ce hal e să lase acolo şi el să iasă ca să vie la Ploeşti fără vre-o pricină? Nu lipsim a-Ţi da ştire ca să-i scrii şi să-i orânduieşti foarte neapărat să meargă cu oastea lui la Văleni. Şi acestea cu supunere, iar anii prea-străluciţi ai Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, foarte mulţămiţi şi fericiţi.

[17]89, Iulie 30.

Al Înălţimii Tale prea-mici robi

Capugilàr-Chehaiasì
Selim-aga.

Chiurd-Ibrahim,
serascherul-Vălenilor.

(Jos:) *Postelnicul.*

CCCXXXIII.

Socotelile de zahereà ale judeţului Dolj.

1789, 11 August.

Καδηλίκι Δόλζοι.

Περίληψις τοῦ λογαριασμοῦ τῶν ζαχερέδων σιταρίου, κριθαρίου, ξύλων καὶ χορταρίου, ἔτι καὶ κεχρίου, ἀπὸ ὁρανδουγιέλαις τοῦ ἀπερασμένου χρόνου.

1789, Αὐγούστου 11.

Σιτάρι

κοιλὰ πάνιτζ. ὁρανδουγιάλα ἀπὸ τὸν Ἰούνιον.

903 6 ὅλη ἡ ποσώτης τῆς ὁρανδουγιάλας εἰς λούδουρα 3.615 τῶν τῆς γ΄ης σάμμας.

79 2 ἔτι προστίθεται διὰ 317 σκουτελνίκους καὶ τῶν φαζλὰ πρὸς πάνιτζες 2.

988

188 5 ξεπεύτονται, ἤτοι:

127 6 διὰ 550 $^1/_2$ λούδουρα, ξεπεσμὸς τῆς δ΄ης σάμμας.

30 τὸ χωρίον Τζουορόϊ.

1 3 τὸ Καλαλέτζι.

9 ἡ Ζανόαγκα.

8 4 τὰ Πούτζουρα.

6 διὰ 24 σκουτελνίκους πεθαμένους καὶ φευγάτους, περὶ ὧν καὶ εἰς τὸν περισινὸν ζαχερὲν ἀπὸ τὸν Φευρουάριον ἐφανερώθη τῇ αὐθεντικῇ Βιστερίᾳ.

188 5

794 3 ἔγιναν τεσλημάτι στὸ μαγαζί, ἤτοι:

358 4$^1/_2$ μὲ ἓν τεσκερὲν ἀπὸ Δεκεμβρίου 16.

78 3$^1/_2$ μὲ ἕτερον, Ἰανουαρίου 4.

215 1 ἔτι μὲ ἕτερον, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ 28.

652 1 μὲ τοὺς τοῦ Κλουτζάρη Πάρπου Ὀτετελησιάνου.

142 2 μὲ τὸν τοῦ Παχρ. Πενέσκου.

794 3 καὶ ἰστοβήθη, στελλόμενοι καὶ οἱ τεσκερέδες εἰς τὴν Βηστερίαν.

Κριθάρι

1807 4 ἡ ποσότης σὲ 3615 λούντουρα, πρὸς 4 πάνιτζες.

158 4 διὰ τοὺς σκουτελνίκους 317 πρὸς 4.

1966

92 ἐξεπεύθησαν τῶν μενζηλίων διὰ 184 λούντουρα.

1874 ἔμειναν καὶ ἔγιναν τεσλιμάτι εἰς μαγαζία, ἤτοι:

1521 1 μὲ ἓν τεσκερὲν τοῦ Ἀρμάση Μανολάκη Φαρφαρᾶ.

Judeţul Dolj.

Suma socotelii zaherelelor de grâu, orz, lemne şi fân, şi încă şi a meiului, de la orânduielile anului trecut.

1789, August 11.

Grâu

chile baniţi orânduiala din Iunie.

903 6 toată câtimea orânduielii în liude 3.615 ai sămii a treia.

79 2 încă se adauge pentru 317 scutelnici şi prisosul la 2 baniţi.

988.

188 5 se scot, adecă:

127 6 pentru 550 $^1/_2$ liude, scăderea sumei a patra.

30 Satul Cioroiu.

1 3 Cacaleţul.

9 Zănoaga.

8 4 Puţurile.

6 pentru 24 scutelnici morţi şi fugari, pentru cari şi la zahereaua trecută din Februar s'a arătat Vistieriei domneşti.

188 5

794, 3 s'au dat la magazie, adecă:

358 4$^1/_2$ cu o teşcherea de la Decembre 16.

78 3$^1/_2$ cu alta, Ianuar 4.

215 1 încă şi cu alta din aceiaşi lună 28.

652 1 cu ai Clucerului Barbu Oteteleşanu.

142 2 cu al Păharnicului Penescu.

794 3 şi s'au istovit, trimeţând şi teşcherelele la Vistierie.

Orz

1807 4 câtimea la 3615 liude, câte 4 baniţe.

158 4 pentru scutelnici 317 câte 4.

1966

92 s'au scos ale menzilurilor pentru 184 liude.

1874 au rămas şi s'au dat la magazii, adecă:

1521 1 cu o teşcherea a Armaşului Manolachi Farfară.

10 μὲ ἓν ἕτερον τοῦ αὐτοῦ.
207 3½ ἔτι τοῦ αὐτοῦ.
2 2 ἔτι τοῦ αὐτοῦ.
9 ἔτι τοῦ αὐτοῦ.
1 2 μὲ ἓν ἕτερον τοῦ αὐτοῦ.

1751 ½
115 4 ἔτι μὲ τεσκερὲν τοῦ ἰσπραβνίκου Κωνσταντίνου.
7 3½ μὲ ἓν ἕτερον ἔτι τοῦ αὐτοῦ.

1874 — καὶ ἠστοβήθη, στελλόμενοι καὶ οἱ τεσκερέδες εἰς τὴν Βηστερίαν.

Χορτάρι ἁμάξια
3615 ἡ ὀρανδουγιάλα τοῦ Ἰουνίου.
317 τῶν σκουτελνίκων.

3932
805 ἐξεπεύθησαν, ἤτοι:
550 ὁ ξεπεσμὸς τῶν λουδούρων τῆς δ΄ης σάμμας.
66 τὸ Καλαλέτζι.
93 τὸ Τζουορόγι.
31 ἡ Ζανόαγκα.
41 τὰ Πούτζουρα.
24 τῶν φευγάτων σκουτελνίκων καὶ ἀπεθαμένων.

805

3127 ἔμεινεν ἡ ποσότης νὰ γίνῃ τεσλημάτι εἰς τὸ μαγαζί, ἐξ ὧν ἐδώθη:
2244 ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ καδιληκίου, ὁποῦ ἔδωσαν καὶ ἀπὸ σκουτελνίκους.
166 4 τὰ ὅσα ἐκοσήσθησαν ἀπὸ τοὺς σαλαχώρηδες καί, φέρνωντάς το εἰς τὸ μαγαζί, τὸ ἐπλήρωσαν τὰ χωρία τῷ Κλουτζάρῃ Ἰωανίτζῃ.
716 1 ἐπληρώθη τῷ Δερβίς-ἀγᾷ, πρὸς γρόσια 5 τὸ ἁμάξι.

3127

Ξύλα ἁμάξια
3615 ἡ ὀρανδουγιάλα τοῦ Ἰουνίου, πάλιν σὲ 3615 λούντουρα.
317 τὰ τῶν σκουτελνίκων

3932
805 ἐκπίπτονται, ἤτοι:
550 τὰ τῶν σκουτελνίκων ἀπὸ τὴν δ΄ην σάμμαν.
66 τὸ Καλαλέτζι.
93 τὸ Τζορόγι.
31 ἡ Ζανόαγκα.
41 τὰ Πούτζουρα.

10 cu un altul al lui.
207 3½ tot al lui.
2 2 tot al lui.
9 tot al lui.
1 2 cu un altul al lui.

1751 ½
115 4 tot cu teşchereaua ispravnicului Constantin.
7 3½ cu un altul tot al lui.

1874 — şi s'a istovit, trimeţându-se şi teşcherelele la Vistierie.

Fân căruţi
3615 orânduiala lui Iunie.
317 ale scutelnicilor.

3932
805 s'au scos adecă
550 căderea liudelor sămii a patra
66 Cacaleţul.
93 Cioroiul.
31 Zănoaga.
41 Puţurile.
24 ale scutelnicilor fugari şi morţi.

805

3127 a rămas câtimea ca să se depuie în magazie, din care s'a dat:
2244 din satele judeţului, care s'au dat şi de la scutelnici.
166 4 câte s'au cosit de la salahori şi, ducându-le la magazie, au plătit satele Cluceruluí Ioniţă.
716 1 s'a plătit lui Derviş-aga, câte 5 lei căruţa.

3127

Lemne căruţi
3615 orânduiala lui Iunie, iarăşi la 3615 liude.
317 ale scutelnicilor.

3932
805 cad, adecă:
550 ale scutelnicilor de la a patra samă.
66 Cacaleţul.
93 Cioroiul.
31 Zănoaga.
41 Puţurile.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

24 τῶν φευγάτων σκουτελνίκων καὶ ἀπεθαμμένων.

805

3127 ἔμειναν νὰ δωθοῦν εἰς τὸ μαγαζὶ καὶ ἐδώθησαν:

2982 { 1645 ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ καθηληκίου καὶ ἀπὸ τοὺς σκουτελνίκους.
1337 ἐπλήρωσαν τὰ χωρία, πρὸς ἓν γρόσι, ἄσπρα 90, καὶ ἐδώθησαν τὰ ἄσπρα τῷ Δερβῆς-ἀγά.

145 μένουν γιόστι εἰς τὰ χωρία.

Σιτάρι
κοιλὰ πάνιτζ. ἡ ὀρανδουγιάλα ἀπὸ τὸν Ὀκτώμβριον.

849 2 ἡ ποσότης τῆς ὀρανδουγιάλας σὲ 3.397 λούδουρα, κατὰ τὸ κατάστιχον ὁποῦ ἐστάλθη εἰς τὴν Βηστερίαν.

79 2 προσθέττονται ἔτι διὰ τοὺς 357 σκουτελνίκους, πρὸς πάνιτζες 2.

928 4 γίνονται.

168 5 ἐκπίπτεται ὁ ξεπεσμὸς 674 $^1/_2$ λουντίων τῆς α΄ης σάμμας μὲ ἐκεῖνα τὰ προτητερινά.

759 7 μένει νὰ ἰμπληνισθοῦν εἰς τὸ μαγαζί, καὶ ἐδώθησαν, ἤτοι:

122 1$^1/_2$ μὲ ἓν τεσκερὲν τοῦ Παχαρνίκου Γκανέσκου, ἀπὸ Μαρτίου 28.
183 3 μὲ ἄλλον τοῦ πορτάρη Γιαννάκι Γκιορτζός.
85 6$^1/_2$ μὲ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ πορτάρη.
13 4 μὲ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ.
20 μὲ ἕτερον τοῦ αὐτοῦ.
91 1 μὲ ἕτερον ὁποῦ ἐδώθη στὸ Τήργκου-Ζσυήουλουϊ.

516

243 7 ἐπληρώθησαν τῷ Δερβῆς-ἀγὰ μὲ 2438, 90, πρὸς γρόσια 10 τὸ κοιλόν.

759 7

Κριθάρι

1874 ἡ ποσότης ἀπὸ τόν Ὀκτώμβριον ἰμπληνίσθη στὸ μαγαζί, καθὼς καὶ τοῦ Ἰουνίου, καὶ ἐστάλθησαν εἰς τὴν Βηστερίαν οἱ τεσκερέδες, ἤτοι:

1036 4 ἕνας τεσκερὲς ἀπὸ Δεκεμβρίου 30 } τοῦ ἰσπραβνικ.
24 6 ἕτερος, Δεκεμ. 30 } Κωνσταντίνου.
812 6 ἕτερος λιανότερος

1874

24 ale scutelnicilor fugari şi morţi.

805

3127 au rămas să se dea la magazie şi s'au dat:

2982 { 1645 de la satele judeţului şi de la scutelnici.
1337 au plătit satele, câte un leu, bani 90, şi s'au dat banii lui Derviş-aga.

145 rămân la sate.

Grâu
chile baniţi. Orânduiala din Octombre.

849 2 câtimea orânduielii la 3.397 liude după catastihul ce s'a trimes la Vistierie.

79 2 se adaugă încă pentru 357 de scutelnici, la baniţe 2.

928 4 se fac.

168 5 cade scăderea a 674 $^1/_2$ liude ale sămii întâiu cu acelea de mai nainte.

759 7 rămâne să se împlinească la magazie, şi s'au dat, adecă:

122 1$^1/_2$ cu o teşcherea a Păharnicului Gănescu, de la Martie 28.
183 3 cu alta a portarului Ienachi Ghiorciu.
85 6$^1/_2$ cu alta a aceluiaşi portar.
13 4 cu alta tot a lui.
20 cu alta tot a lui.
91 1 cu alta care s'a dat la Târgul-Jiiului.

516

516 7 s'a plătit Derviş-Aga cu 2438, 90, câte lei 10 chila.

759 7.

Orz

1874 câtimea de la Octombre s'a împlinit la magazie, ca şi a lui Iunie, şi s'au trimes la Vistierie teşcherelele, adecă:

1036 4 o teşcherea de la Decembre 30 } ispravnicul
24 6 alta, Decembre 30 } Constantin.
812 6 alta mai slabă

1874

Χορτάρι, ἁμάξια, πάλιν ἡ ὁρανδουγιάλα τοῦ Ὀκτωβρίου.

2750 $^1/_2$ ἡ σωστὴ σοῦμμα τῶν πιρνίκων ἐκτὸς τῶν σκουτελνίκων ὧν ὁ λογαριασμὸς ξεχωριστὰ ἐστάλθη εἰς Βηστερίαν.

621 8 ἐπληρώθη τῷ Δερβῆς-ἀγά, πρὸς γρόσια πέντε τὸ ἁμάξι.

2128 4 γηόστι εἰς τὰ χωρία.

Ξύλα, ἁμάξια ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον.

2750 $^1/_2$ ἡ σωστὴ σοῦμμα τῶν πιρνίκων ἐκτὸς τῶν σκουτελνίκων ὧν ἐστάλθη χωριστὰ ὁ λογαριασμός των εἰς Βηστερίαν καὶ μένει ὅλον γιόστι στὰ χωρία.

Κεχρὶ

κοιλὰ πάνιτζες

4.000 μία ὁρανδουγιάλα ἀπὸ τὴν ὁποίαν, διὰ ὅσον ἐφέρθη ἀπὸ τὰ χωριὰ εἰς χεῖρας τοῦ Ποστελνίκου Ζσηγιάνου φηραρῆ, ἐστάλθη κατάστιχον εἰς τὴν Βηστερίαν, τὸ δὲ ἐπίλοιπον δὲν ἐζητήθη πλέον ἀπὸ τοὺς λακουητόρους, μὲ λόγον πῶς ἐσυγχωρέθη διὰ προστα-γῆς τοῦ τότε καιροῦ Καϊμακάμη, λέγωντας πῶς εἶχε πανέκλαμπρον προσταγὴν περὶ τούτου· τὸν ὁποῖον μαδὲ ἠξεύρει τόσον ὁ ἄρχων Παχάρνικος Ἰωαννίτζας Μαρδατζής, ὅσον καὶ ὁ ἄρχων Κλουτζέρης Ἰωαννίτζας, οἵτινες, εὑρισκόμενοι αὐτοῦ, θέλουν ἐρωτηθῆ.

Fân, căruţa, iar orânduiala lui Octombre.

2750 $^1/_2$ suma întreagă a birnicilor afară de scutelnicii a căror socoteală osebită s'a trimes la Vistierie.

621 8 s'a plătit lui Derviş-aga, câte lei cinci căruţa.

2128 4 tot la sate.

Lemne, căruţi de la Octombre.

2750 $^1/_2$ suma întreagă a birnicilor afară de scutelnicii a căror socoteală s'a trimes deosebit la Vistierie şi rămâne totul la sate.

Meiu

chîle baniţi

4.000 o orânduială din care, după cât s'a adus din sate în mânile Postelnicului Jianu fugarul, s'a trimes catastihul la Vistierie, iar rămăşiţa nu s'a mai cerut de la locuitori, supt cuvânt cum că s'a iertat din porunca acelui de atunci Caimacam, spunând cum că a avut poruncă prea-strălucită pentru aceasta; care afacere o ştie atât dumnealui Păharnicul Mardagiu, cât şi dumnealui Clucerul Ioniţă, cari, aflându-se acolo, se vor întreba.

CCCXXXIV.

1789, 29 August. Corniţă Brăiloiu Clucerul către Iancu Mavrocordat, despre nişte socoteli şi despre prădăciuni şi ucideri turceşti.

Τὴν Εὐγενείαν της δουλικῶς προσκυνῶ.

† Πανευγενὲς αὐτῆς προσκυνητῶς ἔλαβον μετὰ τοῦ ἄρχοντος καπετὰν ταραπάνου Ἰωάννου μουμπασίρη, καὶ εἶδον τὰ ἐν αὐτῷ μοι προστατόμενα παρὰ τῆς Εὐγενείας της εἰς τὸ νὰ γίνουν ταχσίλη ὅλαις ἡ ῥαμασίτζαις τῶν παρελθόντων ζαχιρέδων, ὁμοίως καί, ἂν ἰμπληνήσθησαν μὲ ἄσπρα, νὰ παρθοῦν ἀπὸ ἐκείνους ὁποῦ τὰ παρέλαβαν καὶ νὰ σταλθοῦν εἰς τὴν αὐθεντικὴν Καμάραν, ὁμοῦ μὲ ὅλους τοὺς λογαριασμοὺς τὸν σάμμεσην τοῦ καδιλικίου διὰ νὰ σφαλισθοῦν καὶ νὰ πάρουν τέλος.

Ὅθεν, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγὴν τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του, ἰδοῦ ἐπῆρεν ὁ ῥηθεὶς μουμπασίρης τὸν σάμμεσην τοῦ καδηλικίου μὲ ὅλους τοὺς λογαριασμούς, ὁποῦ, θεωρούμενοι εἰς τὴν Βιστιαρίαν, νὰ σφαλισθοῦν. Παρακαλῶ δὲ τὴν Εὐγενείαν της, τζελεπῆ, νὰ λυπηθῆ τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τῶν πτωχῶν

Dumitale cu supunere mă închin.

† Prea-nobila ta [scrisoare] cu închinăciune am primit-o cu dumnealui căpitanul de dărăbani Ioan mumbaşirul, şi am văzut cele acolo poruncite mie de dumneata ca să se încaseze toate rămăşiţile trecutelor zaherele, de asemenea şi, dacă s'au împlinit în bani, să se iea de la cei ce le-au luat şi să se trimeată la Cămara domnească, unde cu toate socotelile sameşului judeţului să se întărească şi să iea sfârşit.

Deci, după prea-strălucita poruncă a Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite, iată a luat acel mumbaşir pe sameşul judeţului cu toate socotelile, pentru ca, fiind cercetate la Vistierie, să fie întărite. Însă te rog pe dumneata, celebì, să-ţi fie milă de nenorocita stare a să-

αὐτοῦ τοῦ καδιλικίου, καὶ νὰ προστατεύσῃ εἰς τὸ νὰ πιασθοῦν εἰς λογαριασμὸν ἡ ῥαμασίτζαις ὁποῦ ἐμφανίζονται εἰς τοὺς λογαριασμοὺς διὰ τοὺς ὅσους ἀνθρώπους ἔφυγαν καὶ διὰ ὅσα χωρία ἐδιορίσθησαν διὰ τοὺς μενζιλχανέδες, ἐπειδή, ἂν καταντήσῃ ἀπὸ τοὺς εὑρισκομένους, νὰ γίνουν καὶ αὐτὰ ταχσίλι. Τῇ ἀληθείᾳ Χριστοῦ εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸ χάλι ὁποῦ κατήντησαν, καὶ μάλιστα ἔχοντες ἀπάνω τους τόσαις νέαις ὀρεντουγιάλαις, ὁποῦ τὰ ἀνὰ χεῖρας δὲν ἠμποροῦμεν νὰ εὐγάλωμεν, καί, ἐκτὸς τῶν ὅσων ἔχουν νὰ ἀποκριθοῦν, δοκιμάζουν πολλὰ κακὰ ἀπὸ τοὺς κατζκίνιδες ἀσκερλίδες, ὁποῦ ἐγέμησε τὸ καδιλίκι καὶ τοὺς ξεγυμνώνουν, μάλιστα ἄρχισαν καὶ νὰ σκοτώνουν. Τὰ ὅσα δὲν ἠμπόρεσαν νὰ γίνουν ταχσίλι μὲ ἄσπρα ἀπὸ ταῖς ῥαμασίτζαις τῶν ὀρεντουγιάλων ἔγιναν τεσλῆμι τὰ ἄσπρα διὰ προσταγῆς τῷ εὐγενεστάτῳ Ζαΐμ-Χουσεὴν-Δερβὴς-ἀγᾷ, ναζίρῃ τῶν πέντε καδιλικίων, καὶ ἔχω ταχβίλια περὶ αὐτῶν. Περὶ δὲ τοῦ πορουμπίου θέλει εἰξεύρει ἡ Εὐγενεία της ὅτι, ὄχι πεντακόσια ὁποῦ διαλαμβάνει τὸ σταλθὲν κατάστιχον, ἀλλὰ χίλια κοιλὰ ἦτον πέρισυ ὀρεντουγιάλα εἰς αὐτὸ τὸ καδιλῆκι, τὸ ὁποῖον ὅλον ἠμπλῃνίσθη εἰς νατοῦρα καὶ ἐστάλθη εἰς τὸ μαγαζὶ τῆς Κραγιώβας, τοῦ ὁποίου τὸ κατάστιχον μὲ ταῖς καιτάντζιαις μετὰ δύω, τρεῖς ἡμέρας τὰ προφθάνω μὲ σλουζιτόρον.

Καὶ αὖθις παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της νὰ δώσῃ πίστιν εἰς ὅσα γράφω, καὶ νὰ πάρουν τέλος οἱ λογαριασμοί μου μετὰ τῆς Βιστιαρίας, καὶ θέλω μείνει παντοτινὸς δοατζῆς της διὰ τὴν πολύτιμόν μοι ὑγιείαν της. Τὰ δὲ ἔτη αὐτῆς εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳφπθ′ῳ, Αὐγούστου κθ′ῃ.

Τῆς Εὐγενείας της εἰς τοὺς ὁρισμοὺς προθυμότατος δοῦλος ταπεινὸς

Κορνίτζας Πραϊλόης Κλουτζάρης.

(V°:) Τῷ πανευγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Καμαράσῃ, κυρίῳ μοι τζελεμπῇ Γιάγκῳ Μαυρογένῃ, προσκυνητῶς.

(Pecete de ceară neagră.)

racilor acelui judeţ, şi să porunceşti să se iea în socoteală rămăşiţile ce se înfăţişează în socoteli pentru câţi oameni au fugit şi pentru câte sate s'au orânduit pentru menziluri, de oare ce, dacă s'ar întâmpla de la cei aflaţi, să fie şi acelea încasate. În adevărul lui Hristos e cu neputinţă în halul la care au ajuns, şi mai ales având asupra lor atâtea orânduieli noi, de nu putem scoate cele de acum, şi, afară de câte au să răspundă, sufăr multe rele de la cei fugiţi ostaşi turci, cari au umplut judeţul şi-i despoaie, ba au început a-i şi ucide. Câte n'am putut să le încasăm cu bani de la rămăşiţile orânduielilor s'au dat banii prin poruncă prea-nobilului Zaim-Husein-Derviş-aga, nazirul celor cinci judeţe, şi am adeverinţe pentru ei. Iar, cât despre porumb, vei afla dumneata că, nu cinci sute care le spune catastihul trimes, ci o mie de chile erau peste orânduială în acel judeţ, care tot s'a plătit în *natură* şi s'a trimes la magazia Craiovei, al cării catastih cu chitanţele după două, trei zile le trimet cu slujitor.

Şi iar te rog pe dumneata să dai credinţă la câte scriu, şi să iea capăt socotelile mele cu Vistieria, şi voiu rămânea necontenit rugător al tău pentru mie scumpa-ţi sănătate. Iar anii tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

1789, August 29.

Al dumitale la porunci prea-gata rob supus.

Corniţă Brăiloiu Clucer.

(V°:) Prea-nobilului boier Marele Cămăraş, demnului mieu cilibiul Iancu Mavrogheni, cu închinare.

CCCXXXV.

Un boier către Iancu Mavrogheni, despre împlinirea locuitorilor şi catanele ce au pătruns. 1789, 30 August.

Τὴν Εὐγενείαν της ταπεινῶς προσκυνῶ.

† Εὐγενὲς γράμμα της ταπεινῶς ἔλαβον καὶ εἶδον τὰ ἐπ' ἐμοὶ προστατεύμενα της· Διὰ τὰ ξύλα καὶ χορτάρη ὁποῦ ἔμειναν νὰ

Dumitale cu supunere mă închin,

Nobila-ţi scrisoare cu supunere o am primit şi am văzut cele mie orânduite. Pentru lemnele şi fânul ce au rămas

ἀποπληνισθοῦν ἀπὸ τὰ λόκουρα τῶν καλαράσιδων τοῦ ἐδῶ καδιλικίου, διὰ τὸ ὁποῖον θέλει εἰξεύρει ἡ Εὐγενεία της ὅτι μάξουσταν ἐδιόρησα μουμπασηρέοι εἰς τὸ νὰ τὰ ἰμπληνήσουν, καί, καθὼς θέλουν γένουν τακσίλι, ἀμέσως, μὲ τὸν μουμπασίρην ποῦ εἶναι ἐδῶ, θέλω σᾶς τὰ προφθάξῃ. Διὰ τὸ κεχρὶ καὶ ποροῦμπι, πάλιν ἐδιόρησα ἀξίους ἀνθρώπους νὰ κάμῃ ἐξέτασιν εἰς τὸ καδηλίκι, καὶ ἐγὼ πασχίζω ὅσον τὸ δυνατόν, καὶ ὅτι θέλω βεβαιωθῇ ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν θέλω σᾶς φανερώσῃ. Προσέτι εἰδοποιῶ τῇ Εὐγενείᾳ της ὅτι ὁ ὑψηλότατός μας Αὐθέντης διὰ προσταγῆς τοῦ Ὕψους του ἐδιορίσθηκα ἐξεταστὴς εἰς τὸ καδιλίκι, νὰ ἐξετάσω ταῖς ὠραντουγιάλλες τῶν σελέφιν μας καὶ ὅτι ἄλλο ἔκαμαν εἰς τὸ καδιλίκι. Ὅθεν ἐγώ, κατὰ τὴν πανέκλαμπρον προσταγήν, ἐδιόρισα καὶ ἀνθρώπους περὶ αὐτὴν τὴν ἐξέτασιν, ὅμως θὰ γένῃ μὲ ἄργητα, μὲ τὸ νὰ εἶναι οἱ λακουϊτόροι σκορπισμένοι, μερικοὶ εἰς τοὺς χαβαλέδες, μάλιστα τώρα καὶ μὲ τοὺς κατάνους ποῦ γένονται συγχίστικαν ὅλα! Καὶ διὰ αὐτὸ παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της ὁποῦ, εὑρίσκοντας ἁρμόδιον καιρόν, νὰ πληροφορήσετε τοῦ Ὕψους του, διὰ νὰ μὴν παίσω εἰς καμμίαν ὀργήν· ἐπειδὴ αὐτὸ πρέπει νὰ γένῃ μὲ ἀκρίβιαν ἐξέτασιν, καθὼς γνωστὸν εἶναι καὶ τῇ Εὐγενείᾳ της, διατὶ δὲν εἶναι ἕνα ἢ δύο μαδέδες ὁποῦ νὰ ἠμπορέσῃς ἐν τάχει νὰ τὰ προφθάξῃς μὲ τὴν ἐξέτασιν, ἀλλὰ εἶναι τόσοι καὶ τόσοι μαδέδες, καὶ ἀπαιτεῖ νὰ γένῃ ἄργητα ἕως οὗ νὰ γένῃ ἡ ἐξέτασις. Ταῦτα μὲν ταπεινῶς, τὰ δὲ ἔτη τῆς Εὐγενείας της εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

[17]89, Αὐγούστου λ΄α.

Τῆς Εὐγενείας της ταπεινὸς καὶ δοῦλος.

(Indescifrabil.)

(V⁰:) Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Καμαράσῃ, κυρίῳ μοι κυρίῳ τζελεμπῇ Γιάνκῳ Μαυρογένῃ, προσκυνητῶς.

(Pecete cu bulină.)

a se plăti de la locurile călăraşilor acelui judeţ, pentru care vei afla dumneata că anume am orânduit mumbaşiri ca să se împlinească şi, cum se vor preda, îndată, cu mumbaşirul ce e acolo, ţi le voiu trimete. Pentru meiu şi porumb, iar am orânduit oameni vrednici să facă o cercetare în judeţ, şi eu încerc cât pot, şi ce voiu afla din cercetare ţi-o voiu arăta. Pe lângă aceasta fac ştiut dumitale că de prea-înălţatul nostru Domn prin porunca Înălţimii Sale am fost orânduit cercetător în judeţ, să caut orânduielile înaintaşilor miei şi orice alta au făcut în judeţ. Deci eu, după porunca prea-strălucită, am orânduit şi o am pentru acea cercetare, dar va fi cu zăbavă, de oare ce locuitorii sânt împrăştiaţi, unii la havalele, mai ales că acuma şi cu catanele ce se fac s'au încurcat toate! Şi de aceia te rog pe dumneata ca, aflând vreme potrivită, să înştiinţezi pe Înălţimea Sa, ca să nu cad la vre-o mânie; căci aceasta se cuvine a se face cu cercetare de aproape, cum e ştiut şi d-tale, căci nu sânt una sau două trebi ca să le poţi răpede lua în cercetare, ci sânt atâtea şi atâtea trebi, şi se cere a fi zăbavă până ce se face cercetarea. Acestea cu supunere, iar anii dumitale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

[17]89, August 30.

Al dumitale smerit şi rob.

(Indescifrabil.)

(V⁰:) Prea-nobilului dumisale Marelui Cămăraş, dumnealui domnul celebì Iancu Mavrogheni, cu închinăciune.

CCCXXXVI.

1789, 16 Octombre.

Smaranda Hangerì către Nicolae-Vodă Mavrogheni, rugând a i se trimete fiul, Nicolachi.

Τὴν θεοφρούρητον αὐτῆς Ὑψηλότητα γονυκλιτῶς προσκυνῶ σὺν τῷ ἀσπασμῷ τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν.

† Δεομένη τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ τὸ Ὕψος σας ἐν ἄκρα ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐημερίᾳ, μετὰ ἀκλονήτου στερεώ-

Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cu îngenunchere mă închin, sărutând preastrălucitele-Ţi picioare.

† Rugându-mă de Sfântul Dumnezeu să păzească pe Înălţimea Ta în deplină sănătate şi nestrămutată mulţămire, cu ne-

σεως ἐπὶ τοῦ πανεκλάμπρου σας αὐθεντικοῦ Θρόνου μέχρι βαθυτάτου λιπαροῦ γήρως, καὶ μετὰ πάντων τῶν καταθυμίων σας ἀγαθῶν. Ἄγκαλα τὸ ἔχω διὰ μεγάλο μου ἰφτιχάρι τὸ νὰ εὑρίσκετε πάντοτε κοντά σας καὶ ὁπὸ τὴν αὐθεντικήν Σας σκέπην ὁ ταπεινός σας δοῦλος Κόμισος καὶ ἐγκονός μου, Νικολάκης, μὲ ὅλον τοῦτο ἡ ἀθλία μου κατάστασις καὶ τὸ ἀχαμνὸν χάλι τῆς ὑγιείας μου μὲ ἀναγκάζει νὰ προσθέσω διὰ τοῦ παρόντος δουλικοῦ μου εἰς τοὺς πανεκλάμπρους πόδας Σας καὶ νὰ Σᾶς παρακαλέσω θερμῶς ὁποῦ τώρα, εἰς τὰ τέλη τῆς ζωῆς μου, νὰ μὲ ἐλεήσετε καὶ νὰ προφθάσετε νὰ μὲ τὸν ἐξαποστείλετε τὸν ῥηθέντα ἔγκονόν μου μὲ τὴν αὐθεντικήν σας ἄδειαν, κἂν καὶ ἕνα μῆνα νὰ τὸν ἰδῶ, καὶ πάλιν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν δούλευσίν Σας, ὁποῦ, ἂν τύχῃ καὶ ἀποθάνω, νὰ μὴν μείνω ἡ ἀθλία παραπονεμένη, καὶ ἂς εἶναι διὰ τὴν ὑγιείαν καὶ στερέωσίν Σας καὶ διὰ τὰς ψυχὰς τῶν ἀοιδίμων γονέων Σας. Αὐτὰ παρακαλῶ δουλικῶς. Τὰ δὲ ἔτη Σας εἴησαν θεόθεν πάμπλειστα, πανευτυχῆ καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπθ΄ῳ, Ὀκτωβρίου ις΄η.

Τῆς θεοφρουρήτου αὐτῆς Ὑψηλότητης εἰς τοὺς ὁρισμοὺς εὐτελὴς δούλη

Σμαράγδα Χαντζερή.

zguduită întărire pe Scaunul Tău domnesc prea-strălucit până la adâncă senină bătrâneţă, şi cu toate cele dorite bune ale Tale. De şi socot ca mare mulţămire a mea a se afla totdeauna lângă tine şi supt domneasca-Ţi pază smeritul Tău rob Comis şi odraslă a mea, Nicolachi, totuşi nenorocita lui stare şi halul bolnăvicios al sănătăţii mele mă sileşte să înfăţişez prin cea de faţă supusă a mea la prea-strălucitele-Ţi picioare şi să Te rog călduros ca acum, la capătul vieţii mele, să Te milostiveşti de mine şi să orânduieşti a mi se trimete acea odraslă a mea cu voia Ta domnească, ca să-l văd măcar o lună, şi iar să se întoarcă la slujba Ta, aşa că, de se va întâmpla să mor, să nu rămân săracă întristată, şi să fie pentru sănătatea şi întărirea Ta şi pentru sufletele fericiţilor Tăi părinţi. De acestea mă rog cu supunere. Iar anii Tăi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi, pe deplin fericiţi şi mulţămiţi.

1789, Octombre 16.

A Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite roabă sfioasă la porunci

Smaranda Hangerì.

CCCXXXVII.

C. Marele-Ban către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre felul cum se pot distruge hoţii. 1789. 18 Octombre.

† Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὸ πρὸς τοὺς εὐγενεστάτους ἄρχοντάς της σταλὲν γράμμα αὐθεντικὸν τοῦ Ὕψους της εἶδον, ἐν ᾧ προστάττομαι καὶ ὁ δοῦλος της νὰ κάμω γκέστι γκιουζὲρ εἰς τὴν Τζάραν, μόνον καὶ μόνον διὰ μερικοὺς κλέπτας ὁποῦ περιφέρονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ καὶ πειράζουν τοὺς πτωχοὺς μὲ τὲς κλεψιές των. Εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα, εἰς τὰ πέριξ τοῦ Βουκουρεστίου κλέπται δὲν ἀκούονται, εἰς τὰ μακρινὰ ὅμως μέρη, ὡσὰν Πλογιέστι, Βαλένι, Ὄλτος, Πιτέστι καὶ ἄλλα μέρη περιπατοῦν ἐπάνω κάτω, καὶ ἔδωσαν φόβον εἰς τοὺς πτωχούς, καθὼς θέλει τὸ πληροφορηθῇ καὶ ἀπὸ ἕνα γράμμα τῶν ἰσπραβνίκων τοῦ Βαλενίου, ὁποῦ τόρα μᾶς ἦλθε· ἐξ οἰκείων ὅμως τὰ βέλη, ὡσὰν ὁποῦ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεχώρησε τὸ Ὕψος του ἀπὸ Βουκουρέστι οἱ πασί-πὸς Ἀλβανίτες ἀπὸ δέκα καὶ δεκαπέντε φεύγουν διὰ νυκτός, καὶ πηγαίνουν καὶ γίνονται κλέπ-

Prea-înălţate Doamne al mieu,

Scrisoarea domnească a Înălţimii Tale trimeasă către prea-nobilii Tăi boieri am văzut-o, în care se porunceşte şi robului Tău să fac cercetare (?) în Ţară, numai şi numai pentru nişte hoţi cari se poartă ici şi colo şi încearcă pe săraci cu hoţiile lor. Prea-binevoitorule Domn al mieu, în împrejurimile Bucureştilor nu se aude de hoţi, însă la părţi îndepărtate, ca Ploeştii, Vălenii, Oltul, Piteştii şi alte părţi, merg în sus şi în jos, şi au băgat frica în săraci, cum o să afli şi dintr'o scrisoare a ispravnicilor din Văleni, care mi-a venit acuma; iar din veştile (?) celor de casă, cum ai plecat Înălţimea Ta din Bucureşti, Albanesii baş-buzuci câte zece şi cinsprezece fug noaptea, şi merg de se fac hoţi. şi strică lumea; însă a-

ται, καὶ ἀφανίζουν τὸν κόσμον· τοῦτο ὅμως διὰ νὰ γίνῃ δέφι, καὶ διὰ νὰ δώσωμεν ραπιτᾶν εἰς τὸν μαδδὲν αὐτόν, ἄλλο δὲν γίνεται, παρά, διὰ νὰ παστρευθῇ τὸ ἔξω μέρος, χρειάζεται νὰ εὔγω ἐγὼ ὁ ἴδιος δοῦλος της, ἢ ἄλλος κανεὶς μὲ διακοσίους, τριακοσίους ἀνθρώπους καὶ νὰ περιφερθῶμεν εἰς ὅλα τὰ καδιλίκια ὁποῦ νὰ τοὺς φέρωμεν εἰς ἰταάτι τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐπειδὴ καὶ ἀλλέως γίνεται σιραγιέτι τὸ κακόν. Ὅθεν ἂν συγκατανεύσῃ τὸ Ὕψος της νὰ προστάξῃ νὰ γένῃ ἕνα ἀνοικτὸν γράμμα ὅλαχικον τοῦ Ὕψους της πρὸς ὅλους τοὺς ἰσπραβνίκους, νὰ δώσουν ὑπακοὴν εἰς τὸν δοῦλον ὁποῦ θὲ νὰ διορίσῃ, καὶ χεῖραν βοηθείας, καὶ πρὸς τοὺς λακοϊτόρους ἄλλο γράμμα, πρὸς δὲ εἰς τὸν πεσληαγασῆν της αὐθεντικόν της γράμμα διὰ νὰ μᾶς δώσουν Τούρκους νεφέρια, καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐδῶ πελουκπασίδες νὰ μᾶς ἀκολουθήσουν, καὶ ἐλπίζω μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ ἁγίου Θεοῦ καὶ μὲ τὴν εὐχήν της νὰ δωθῇ τὸ ἀνέκαθεν νιζάμι, ὁ δοῦλος της δὲ (ἂν στοχασθῇ νὰ ὑπάγω ἐγώ, ὁ δοῦλος της) θέλω ἀφήσει βεκίλην, καθὼς καὶ πρότερον, εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς Σπαθαρίας. Ἀναγκαῖον λοιπόν, ἐφένδημ., τοῦτο, ἢ ὁ δοῦλος της, ἢ ἄλλος, νὰ εὔγῃ διὰ νὰ τὰ βάλῃ εἰς τάξιν, κρεμνῶντας τοὺς κλέπτας πρὸς παράδειγμα τῶν ἄλλων. Ταῦτα δουλικῶς, καὶ νὰ ἔχω ἐν τάχει τὴν αὐθεντικήν της προσταγήν, καὶ εἰμὶ

ᾳψπθ', Ὀκτωβρίου ιη'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Κ.: Μέγας Πάνος.

Τὸν μετλῆ Ἀλή-ἀγᾶ, ἐφένδημ., ἀπὸ Γιαλομίτζαν τὸν ἐξύσαμεν, καὶ ἐστείλαμεν ἄλλον εἰς τὸν τόπον του, μὲ προσταγὴν ὅτι, ἀφ' οὗ πηγαίνῃ ἐκεῖ, καὶ νὰ τὸν κατακυνηγήσῃ, καὶ νὰ τὸν ἀποδιώξῃ.

ceasta, ca să se facă rânduială (?) şi ca să dăm linişte (?) la acea treabă, alta nu e, decât, ca să se curăţe partea de afară, trebuie să ies eu însumi, robul Tău, sau alt careva cu două sute, trei sute de oameni şi să ne învârtim în toate judeţele ca să-i aducem pe oameni la ascultare, căci altfel şi creşte (?) răul. Deci, dacă Te învoieşti Înălţimea Ta să porunceşti a se face o scrisoare românească deschisă a Înălţimii Tale către toţi ispravnicii, să dea ascultare robului ce vei orândui, şi mână de ajutor, şi către locuitori altă scrisoare, iar către beşleaga al Tău domnesc srisoare ca să ni dea Turci neferi, precum şi la bulucbaşii de aici ca să ne urmeze, şi nădăjduiesc cu ajutorul Sfântului Dumnezeu şi cu a Ta rugăciune să se dea de ambele părţi rânduiala, iar eu, robul Tău (dacă socoţi să merg eu, robul Tău), voiu lăsa vechil, precum şi mai nainte, la trebile Spătăriei. Dar e de nevoie, Doamne al mieu, aceasta ca, sau robul Tău, sau altul, să iasă pentru a pune în rânduială, spânzurând pe hoţi spre învăţătura altora. Acestea cu supunere, şi să am răpede porunca Ta domnească, şi sânt

1789, Octombre 18.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supus şi prea-mic.

C., Mare Ban.

Pe vestitul Alì-aga, Doamne al mieu, l-am scos din Ialomiţa, şi am trimes pe altul în locul lui, cu ordin ca, îndată ce va merge acolo, şi să-l urmărească, şi să-l gonească.

CCCXXXVIII.

1789, 10 Decembre. Ioan Armaşul către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre abusurile Turcilor de la Zimnicea.

Ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς φανερόνω τῷ θεοφρούρητον Ὕψο της ὅτι ἐχθὲς ἦχα φανερόσει τοῦ Ὕψους του τὸ ὅτι εἶχε ἔλθη ὁ ἐχθρὸς εἰς τὰ Ζήμνιτζα καὶ ὅτι εἶχε πιάσει ἕναν ἄνθρωπον τοῦ δούλου της καὶ ἕναν ἄνθρωπον τοῦ Οὐσεήναα, τὸ τζηράκι της, χριστιανούς· ταύτην τὴν ὥραν,

Prea-înălţate Doamne al mieu,

† Cu supunere arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite că ieri arătasem Înălţimii Tale că venise duşmanul la Zimnicea şi că luase pe un om al robului Tău şi pe un om al lui Husein-Aga, ciracul Tău, creştini; în acest ceas, la

στὴς ἕνδεκα, τῇ Δευτέρᾳ, βλέπωμε καὶ ἔρχονται καὶ οἱ δύω καὶ φέρνοντες μαζή τους καὶ πέντε, ἓξη ρααΐδαις, οἱ ὁποῖοι ἦλθαν γδημνὴ καὶ μᾶς ἔδωσαν τὴν εἴδισιν ὅτι ἐτραβήχθηκαν ὀπίσω καὶ δὲν ἔμεινε κἀνεὶς εἰς τὰ Ζήμνιτζα· τοὺς ὁποίους καὶ ἐπάησα καὶ ἐδώσανε ταχρήρη εἰς τὸν Πασᾶν καὶ εἰς ὅλους τοὺς ἀγάδες. Ἤθελα νὰ τὸν στείλω εἰς τὸ Ὕψος του. Ἀπὸ τοὺς ὁποίους τὸν ἕνα ὅμως, μετὰ νὰ εὐγῆκε μὲ τζιφτὲ-μεντζίλι ὁ ἄνθρωπος τοῦ Πασᾶ, δὲν ἔλειψα νὰ τὸ φανερώσω τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, καὶ μὲ δεύτερον θέλω στείλει καὶ ἄνθρωπον τοῦ δούλου της. Αὐθέντα μου ὑψηλότατε, πολλὰ κακὰ ἔκαμε ὁ Ποστάνουλους Ἀχμέδαας ἔστοντας εἰς τὰ Ζήμνιτζα, καὶ ἔγινε ἔτος, καὶ δὲν ἠμπόρεσα νὰ κάμω ζααρέν, καὶ τώρα, ὁποῦ ἦλθανε οἱ ραιάδες καὶ λέγουν κάθε ἀλήθειαν καὶ ζητοῦν ἔλεος ἀπὸ τὸ Ὕψους του, διὰ νὰ φυλαχθοῦν μόνον ἀπὸ τοὺς Συστοβλούδες, καὶ τώρα δὲν ἡσυχάζει καὶ βάζει σκάνδαλα εἰς τοὺς ἀγάδες διὰ νὰ τοὺς χαπσώσουν, νὰ τοὺς συκώσουν στανικὸς μὲ τὰ πεδιά τους καὶ νὰ τοὺς φέρουν εἰς Συστόβι. Καὶ παρακαλῶ τὸ ἔλεός του διὰ νὰ σταλθῇ ἕνα μεχτούπη τοῦ Ὕψους του, τώσον εἰς τὸν Πασᾶν, ὅσον καὶ εἰς τὸν βώεβοδαν, εἰς διαφέντεψιν τῶν ραιάδων, καί, ἂν ἀκολουθήσῃ ἀπὸ τοὺς Ζημνητζάνους κἀνένα χιανετλίκι, ὁ δοῦλος της νὰ παιδεύῃ. Ταῦτα δουλικῶς, τὰ δὲ ἔτη τοῦ Ὕψους του ἦσαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψπθ΄, Δεκεμβρίου 10.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος ἐλάχιστος δοῦλος

Ἰωάνης Ἀρμάσης.

(Pecete neagră, pe dos.)

unsprezece, Luni, vedem că vin şi cei doi şi aducând cu ei şi cinci, şase raiale, cari au venit goi, şi ni-au dat de ştire că s'au întors înapoi şi n'a rămas nimeni la Zimnicea; pe cari i-am şi pus de au dat hârtie la Paşa şi la toate agalele. Am vrut să-l trimet la Înălţimea Ta. Dintre cari pe unul însă, pentru că a ieşit cu îndoit menzil omul Paşei, n'am lipsit s'o arăt Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, şi cu al doilea voiu trimete şi om al robului Tău. Doamne al mieu prea-înălţate, multe rele a făcut Bostanoglu Ahmed-Aga stând la Zimnicea, şi s'a făcut anul, şi n'am putut să fac zahereà, şi acum, când au venit raialele şi spun tot adevărul şi caută milă de la Înălţimea Ta, numai să fie păziţi de Turcii din Siştov, şi acuma nu se liniştеşte şi face *scandale* agalelor ca să-i oprească, să-i scoată cu sila cu copiii lor şi să-i ducă la Siştov. Şi rog mila Ta să se trimeată un mehtup al Înălţimii Tale, atât către Paşă, cât şi către voevod, pentru apărarea raialelor, şi, dacă ar urma de la Zimniceni vre-o răutate, robul Tău să pedepsească. Acestea cu supunere, iar anii Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1789, Decembre 10.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea-mic rob

Ioan Armaşul.

CCCXXXIX.

Capuchehaiaua Ţerii-Romăneşti către Nicolae-Vodă Mavrogheni, despre numirea lui şi în Moldova şi supunerea Ţerii. 1789.

Εἶδα, ὑψηλότατέ μας Αὐθέντα, καὶ ὅτι, γενόμενος μεμούρης διὰ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ καὶ εἰς τὰ περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Πογδανίας, ἐγιουρουτουρδήσετε κάμποσα νέα ὀθωμανικὰ αὐθεντικὰ στρατεύματά σας εἰς τὰ μέρη τῆς Πογδανίας καὶ ἐπὶ μαλεστγκιονέδικα αὐθεντικά σας γράμματα πρὸς τοὺς ἐκεῖσε ἐγκατοίκους. Μ' ὅλον ὁποῦ ἦτον καὶ πολλοὶ νοθευμένοι ἀπὸ τοὺς ἀχρείους βολεντίριους, ὑπήκουσαν οἱ περισσότεροι τῶν μερῶν ἐκεί-

Am văzut, prea-înălţate Doamne al nostru, şi că, ajungând locţiitor prin poruncă respectată şi pentru ale liberării Moldovei, ai făcut să intre câteva noi oştiri otomane ale Tale în părţile moldoveneşti şi ai trimes vestitoare (?) scrisori domneşti ale Tale către locuitorii de acolo[1]. De şi erau şi mulţi supăraţi de către ticăloşii de volintiri, cei mai mulţi dintre cei de acolo au ascultat, şi s'au

[1] La 1-iu Mart. V. Blancard, *l. c.* pp. 445-6 (după Urechiă).

νων, καὶ ἔστερξαν μὲ κάθε εὐπείθειαν καὶ ὑποταγὴν νὰ προθυμηθοῦν εἰς τὸ ἑξῆς ὡς πιστοὶ ραγιάδες τοῦ κραταιοῦ Δεβλετίου, εἰς ἐκτέλεσιν κάθε βασιλικῆς προσταγῆς, τὸ ὁποῖον τὸ ἐπληροφόρησαν τῷ Ὕψει σας καὶ μὲ κοινὸν ἐνυπόγραφον μεγζέρι τῶν βορνιτζέλων καὶ πιρκαλάμπους. Ἂς ἔχει δόξαν ὁ πανάγαθος Θεὸς ὁποῦ καὶ κατὰ τοῦτο εὐτύχισαν τὰ αὐθεντικά σας τεκπητήρα καὶ ἐπιχειρήματα. Δυνάμει Θεοῦ ἐλπίζω μὲ τὸ ἀπαράμιλλον αὐθεντικόν σας γαϊρέτι νὰ ἐξωστρακίσητε τέλιον καὶ ἀπὸ τὸ Πογδάν-μεμλεκετὶ τοὺς ἐχθροὺς τῆς κραταιᾶς Βασιλείας καὶ νὰ διασώσετε καὶ αὐτὴν τὴν τζάραν ἀπὸ τὰ τσαλούτια τῶν ἐχθρῶν καὶ νὰ τὴν καταστήσετε μὲ τὴν χρεωστουμένην ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν πρὸς τὸ κραταιὸν Δεβλέτι, ὅπερ εἴη ἀκαταμάχητον.

Ἔλαβον καὶ τὸ ἀπὸ 15ης Δεκεμβρίου μὲ Τάταρην πανέκλαμπρόν της, καὶ ἐδόξασα τὸν ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν ἀκριβεστάτην ὑγιείαν τοῦ Ὕψους σας.

supus cu toată aplecarea şi închinarea ca să fie mai curând şi de acum înainte ca nişte credincioase raiale ale puternicului Devlet, spre săvârşirea oricării porunci împărăteşti, ceia ce ţi-au făcut ştiut Înălţimii Tale şi cu un magzar de obşte iscălit de vornici şi pârcălabi. Slavă prea-bunului Dumnezeu că şi întru aceasta au izbutit întreprinderile Tale ... domneşti. Prin puterea lui Dumnezeu nădăjduiesc cu neasămănatul Tău noroc domnesc să se izgonească pe de-a'ntregul şi din provincia Moldovei duşmanii puternicei Împărăţii şi să scapi şi acea Ţară de relele (?) duşmanilor şi s'o aşezi cu supunerea şi ascultarea cuvenită către puternicul Devlet, care să fie nebiruit.

Am primit cu Tatarul şi prea-strălucita-Ţi (scrisoare) de la 15 Dechemvre, şi am lăudat pe Sfântul Dumnezeu pentru prea-scumpa sănătate a Înălţimii Tale.

CCCXL.

1789 Raport despre schimbarea şi exilarea Patriarhului Procopie, înlocuit cu Mitropolitul de Maroneia, totul cu conlucrarea arhiereilor şi al archonţilor suţeşti şi ipsilanteşti.

Τῇ λ΄ τοῦ ἤδη παρελθόντος συνεργίᾳ ἀρχιερέων καὶ ἀρχόντων Σούτζιδων καὶ Ὑψηλάντιδων ἐξ αἴφνης περὶ τὸ πρωῒ πορευθεὶς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τζαβοῦσης τῆς Ὑψηλῆς Πόρτας ἐσίκωσε τὸν Πατριάρχην κὺρ Προκόπιον καὶ τὸν ἐκατέβασε εἰς τὸ Γιμπροῦκι διὰ νὰ ἐξωρισθῇ. Καί, εὐθὺς συνελεύσεως γενομένης ἔχοντες προετοιμασμένον οἱ ἀπὸ τὸ ταράφι τῶν ῥηθέντων ἀρχιερεῖς τὸν ἅγιον Μαρωνείας, τὸν ἐψήφησαν διὰ Πατριάρχην, καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐπῆγεν εἰς τὴν Πόρταν καὶ ἐφόρεσεν τὰ συνήθη καβάδια καὶ ἀπεκατεστάθη ἐντελῶς μὲ τὸν κανωνικὸν τρόπον, καὶ συμπατριαρχεύουσιν ἤδη καὶ οἱ ῥηθέντες μετ' αὐτοῦ. Οἱ δὲ λοιποὶ συνεδριάζοντες ἅγιοι ἀρχιερεῖς, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν συναινοῦσι εἰς τὰ τοιαῦτα καὶ νὰ δυσαρεστοῦνται ὑπερβολῇ, ὅμως, βλέποντες τὴν ὁρμὴν τῶν ῥηθέντων, ἀκολούθησαν μέχρι τούτου εἰς αὐτά, καὶ ὅλο ἀκολουθοῦσι ἄκοντες διὰ τὸ ἀκατάστατον τοῦ καιροῦ. Κατὰ Προκοπίου ὅμως κινοῦνται κακῶς, καὶ πάσχουν διὰ νὰ γυμνώσουν τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ μὴν τὸν ἀφίσουν τὸν τρόπον διὰ νὰ ζῇ ἐν ἀνέσει· ὅθεν καὶ τὸν εὐγάζουνε πῶς εἶναι περασμένα ἀπάνω του ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ὡς ἑκατὸν πουγγεῖα, πρᾶγμα ὁποῦ δὲν εἶναι κατὰ ἀλήθειαν, ἐπειδὴ οἱ λογαριασμοί του ἐφάνησαν καθαροὶ χωρὶς χιλέδων, μάλιστα οἱ περὶ τῶν ἀσιμιῶν ὁποῦ ἐσυνάζοντο μὲ τὸ μαριφέτι του διὰ τοὺς ὁποίους αὐτοὶ κατεβωοῦσαν καὶ ἔλεγον πῶς εἶναι ἐπάνω του ἐξ αὐτῶν τριακόσια καὶ τετρακόσια πουγγεῖα καὶ θεωροῦντες τοὺς εὗρον καθαρωτάτους, καὶ μάλιστα εἰς αὐτοὺς περασμένα ἐδικά του ἄσπρα τέσσαραις χιλιάδαις γρόσια. Ὅθεν αὐτοὶ ἤδη ἐπιμένουνε εἰς τοῦτο καὶ ζητοῦτι τὰ ἑκατὸν πουγγεῖα, στοχαζόμενοι ἴσως νὰ τοῦ πάρουν τὰ ἥμισυ ἢ καὶ ἐπὶ πλέον, κατὰ τὸ παρὸν τὸν ἔχουσι εἰς τὸ νησὶ τῆς Πρινκίπου ἄχρις οὗ τὰ δώσῃ καὶ νὰ τὸν στείλωσι εἰς τὰ Μετέωρα καθὼς λέγουν πῶς πάσχουν, ὡστόσον ἐπειδὴ ἀπὸ ὅσα τὸν διαβάλουν εἶναι ἀνεύθυνος, καί τοι τῶν χαιρεκάκων δυστροπούντων. Μήτε οἱ πολυχρόνιοι Αὐθέντε, μήτε ἄνθρωποι τῶν φρονίμων δὲν θέλουν παραχωρήσει νὰ πειραχθῇ περισσότερον, ἀλλὰ δίδωντες ὅσα ἤθελε εὕρουν εὔλογον οἱ φρονιμώτεροι, θέλει ἀπέλθῃ εἰς Μιτυλήνην· ἐκεῖνος μὲν νὰ ἡσυχάσῃ, ὁ δὲ χαλίφης του ἐγκυλινδούμενος μὲ τοὺς ματαίους θέλει γοδίρει μίαν ἀνήσυχον ἀνισυχίαν, καθὼς καὶ πεσίνι ἄρχισε νὰ τὸ καταλαμβάνῃ.

Ἡ πτῶσις ἐνεργήθη μὲ πλαστὸν ἀρζουχάλι οἱ ἐνεργοῦντες μαλιούμικοι, ἐξ ὧν καὶ ἡ ψῆφος προδιατεθειμένη· ἐπροξένησε μίαν μεγάλην ζημίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἂς ὄψωνται οἱ μάταιοι.

Ὁ δοῦλός σας ἐξ ἀρχῆς διὰ τὴν σύστασιν τῆς Ἐκκλησίας μέχρι τοῦδε μὲ τὸ πανέκλαμπρόν της χιμμέτι ἐπάσχησα ἀρκετὰ καὶ δὲν ἄφησα νὰ προχωρήσουν οἱ χαιρέκακοι, ἀποβλέποντες τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν ζημίαν τοῦ κοινοῦ, καὶ μάλιστα εἰς τοιούτους καιροὺς ὁποῦ τὰ τοιαῦτα εἶναι ὀλέθρια, δὲν ἤθελεν ὅμως ἡ Παναγιότης του νὰ ἐαζγεστίσῃ ἀπὸ μερικὰ ταπιετιάκιά του μὲ τὰ ὁποῖα ἔδωσε αἰτίαν νὰ ἀδιαφορήσουν οἱ καλοθελῆται καὶ νὰ προχωρήσουν οἱ χαιρέκακοι, μὲ ὅλον τοῦτο καλὸν τὸν ἔκαμαν εἰς τοιούτους καιροὺς ὁποῦ ἔχει νὰ πηγαίνῃ νὰ ἡσυχάσῃ.

Ὁ δοῦλός σας ἐστάθηκα ἀδιάφορος καταγινόμενος εἰς τὸ χισμέτι μου, καὶ ἄφησα τοὺς νεκροὺς θάπτειν τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, ἐπειδὴ βλέπω πῶς καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς εἰς τὰ τοιαῦτα παραχωρεῖ.

CCCXLI.

Unul din boierii munteni exilaţi către Nicolae-Vodă Mavrogheni ca să-şi poată schimba la Arvanitochorion locul de reşedinţă, care e nesuferit. 1790.

Κατὰ τὸ ἀπερασμένον Σάββατον, μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ λιπκάνου ὁποῦ ἐστάλθη παρὰ τοῦ ἄρχοντος Βεστιάρι Γκρετζάνου πρὸς τὸν ἄρχοντα Βεστιάρην Βακαρέσκουλου, ἐπρόσφερα ἕνα δουλικὸν γράμμα μου τῇ Ὑμετέρᾳ Ὑψηλότητι, καί, μὴ ἀξιωθεὶς τῆς πανεκλάμπρου ἀποκρίσεώς της, ὁποπτεύομαι (ἀγκαλὰ καὶ ἀπείθανον καὶ κινδυνῶδες τὸ νὰ τολμήσῃ τινὰς ἕως ἐκεῖ ὥστε νὰ κρατήσῃ αὐθεντικὸν πλῆκον) πῶς νὰ ἐκρατήθη· τὸ ὁποῖον ἦτον παρακλητικὸν διὰ νὰ μοὶ δώσῃ τὴν αὐθεντικὴν εὐχήν, μετὰ καὶ τῆς ἀδείας τοῦ Ὕψους της, νὰ πηγαίνω μετὰ τοῦ αὐταδέλφου μου εἰς τὸ Ἀρβανιτοχῶρι. Ἐπειδὴ εἶναι ἀνυπόφερτον ἡ στενοχωρία τῆς ἐλλείψεως, ἡ μεγάλη ἀκρίβεια καὶ ἡ δυσκολία τοῦ χειμῶνος. Μάλιστα δὲ μετὰ τὸν κινημὸν τοῦ ὑψηλοτάτου Πασᾶ εἶνε ἀδύνατον, Αὐθέντα μοι, νὰ σταθῶμεν ἐδῶ πλέον, ἀπὸ τὰ κακὰ τῶν ἐντοπίων· μόλις τὸ Ὕψος του τοὺς καταπραΰνει ἀπὸ τὰ κακά τους, ἀλλ' ὄχι νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ αὐτοὺς μὲ τελειότητα ἀπὸ τὰ ἐδεπσιζλήκιά των· τοὺς δὲ ἀγάδες δὲν τοὺς ψυφοῦν παντελῶς. Ὅθεν ἔπεται νὰ εἱμεθα πάντοτε εἰς κόνδυνον. Διὸ παρακαλῶ τὸ Ὕψος της νὰ ἀξιωθῶμεν, μὲ α'-ον τὴν εὐχήν της καὶ τῶν συστατικῶν μας γραμμάτων διὰ νὰ κινήσωμεν ἐν ὅσῳ εὑρίσκεται ὁ ὑψηλότατος Πασᾶς ἀκόμη ἐδῶ, νὰ μᾶς δώσῃ καὶ ἀνθρώπους του πρὸς φύλαξίν μας διὰ τὸν δρόμον. Ὅτι καὶ οἱ δρόμοι εἰς τὸ ἑξῆς γίνονται ἀδιάβατοι ἀπὸ τὰ πηγαινοερχόμενα στρατεύματα καὶ κισλὰ ἀσκερλῆδες.

Sâmbăta trecută, cu întoarcerea lipcanului ce s'a trimes de dumnealui Vistierul Greceanu către dumnealui Vistierul Văcărescu, am îndreptat o supusă scrisoare a mea Înălţimii Voastre, şi, neînvrednicindu-mă de prea-strălucitul răspuns al Tău, bănuiesc (de şi e cas de nesupunere şi primejdios a îndrăzni cineva până acolo încât să oprească un plic domnesc), că s'a oprit; care era de rugăminte ca să-mi dea rugăciunea domnească, împreună şi cu voia Înălţimii Tale, să merg cu fratele mieu la Arvanitochori. Căci e de nesuferit strâmtoarea lipsei, marea scumpete şi greutatea iernii. Şi mai ales după plecarea prea-înălţatului Paşă e cu neputinţă, Doamne, să mai stăm aice, de răul locuitorilor: abia Înălţimea sa îi îmblânzeşte de la relele lor, dar nu să-i împiedece cu totul de la faptele lor rele; iar pe agale nu-i ascultă de loc. De unde urmează că sântem totdeauna în primejdie. Pentru care rog pe Înălţimea Ta să ne învrednicim, întâiu prin rugăciunea Ta şi prin scrisorile noastre de recomandaţie, să plecăm cât se află încă prea-înălţatul Paşă aici, ca să ni dea şi oameni ai săi pentru paza noastră în cale. Căci şi drumurile pe urmă ajung de nestrăbătut din pricina oştilor ce vin şi pleacă şi ostaşii căsărmilor.

Δὲν ζητοῦμεν τὴν εὐχὴν καὶ ἄδειάν της νὰ πηγαίνωμεν εἰς ἄλλους τόπους ξένους, ἢ εἰς Βλαχίαν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εὐγήκαμεν μόνον καὶ μόνον πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐμπιστοσύνης καὶ τοῦ σαδιακατίου ὁποῦ φυλάττωμεν πρὸς τὸ κραταιὸν Δεβλήτι, ὁποῦ καὶ ἐκείνην τὴν ἄδειαν ἂν τὴν ἐζητούσαμεν, πάλιν ἔπρεπε νὰ μᾶς τὴν δώσῃ τὸ Ὕψος της κατὰ τὸ δίκαιον καὶ καθὼς παρρησίᾳ ὑπεσχέθη: ὅτι, μὲ τὴν ἀράδαν ἡμεῖς πρῶτοι, ἔπειτα μετὰ παρέλευσιν καιροῦ νὰ ἔλθουν ἄλλοι ἄρχοντες εἰς τὸν τόπον μας, καὶ ἡμεῖς νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰ ὀσπίτιά μας διὰ νὰ κοιτάξωμεν τὰ μούλκιά μας καὶ τὰ πράγματά μας ὁποῦ χάνονται ἔνθεν κἀκεῖθεν. Πάριμ. νὰ ἀκολουθήσωμεν κἂν τὴν τάξιν τῶν στρατευμάτων, γιὰς ἀσκερῆ καὶ κὶς ἀσκερῆ, ἀλλὰ πάλιν ἔξω αὐτῆς, καὶ εἰς τόπον τῆς κραταιοτάτης καὶ πολυχρονίου Βασιλείας τῶν Ὀθωμανῶν διὰ νὰ ἡσυχάσωμεν ἀνενοχλήτως, ὄντες ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκέπην τοῦ ἀηττήτου αὐτῆς Κράτους.

Καὶ αὖθις παρακαλῶ, Αὐθέντα μοι, διὰ τὴν αὐθεντικήν της εὐχὴν καὶ ῥηθεῖσαν ἄδειαν, ὁποῦ ἐν τάχει νὰ μᾶς χαροποιήσῃ μὲ τὸ ποθούμενόν μας.

Nu cerem rugăciunea şi voia Ta ca să mergem în alte locuri străine, sau în Ţara-Românească, din care am ieşit numai şi numai pentru arătarea credinţii şi a devotamentului ce păstrăm către puternicul Devlet, care şi acea voie de am cerut-o, iarăşi se cuvenia să ni-o dea Înălţimea Ta după dreptate şi precum de faţă s'a făgăduit că: pe rând noi întâiu, apoi după trecerea de vreme să vie alţi boieri în locul nostru, şi noi să ne întoarcem la casele noastre ca să ni căutăm de moşiile noastre şi de lucrurile noastre, care se pierd de ici de colo. Barim să urmăm rândul oştilor, ostaşi de vară şi ostaşi de iarnă, ci iar, afară de aceasta, şi să ne odihnim pe locul prea-puternicei şi întru mulţi ani Împărăţii a Otomanilor fără tulburare, fiind supt aceiaşi ocrotire a nebiruitei ei Puteri.

Şi iar mă rog, Doamne al mieu, pentru domneasca-Ţi rugăciune şi zisa voie, pe care să ni-o hărăzească grabnic cu ceia ce ni e dorit nouă.

CCCXLII.

1790, 15 Mart.

Un boier către Nicolae-Vodă Mavrogheni, cu urări de Înviere.

Ὑψηλότατε, εὐσεβέστατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα.

† Τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ, ταπεινῶς ἀσπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν καὶ ἀδιαλείπτως, δεόμενος τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ καὶ περιφρουρῇ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ, μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτυχίας πάντων ὅσων ἐπιποθεῖ ἀγαθῶν καὶ λαμπρῶν κατορθωμάτων.

Ὄντας ὁ ταπεινὸς δοῦλος της θεσιχάχης εἰς τὸ παῤῥησιασθῇ διὰ δουλικοῦ μου πρὸς τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψους πρὸς ἀπόδοσιν τῶν δουλικῶν μου προσκυνήσεων, ἐπέστη καὶ ἡ λαμπροφόρος καὶ κοσμοχαρμόσυνος τριήμερος Ἀνάστασις τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ, ὅθεν, χρέος δουλικὸν ἀποπληρῶν, δὲν λείπω ἀπὸ τοῦ νὰ συγχαρῶ ἐπ'αὐτῷ τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει, ἐπευχόμενος ἐκ μέσης καρδίας ὅπως αὐτὸς ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Θεὸς ἡμῶν καταξιοῖ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα νὰ ἑορτάζῃ καὶ νὰ πανηγυρίζῃ καὶ ἐφέτος καὶ εἰς ἄλλους παμπόλλους ἐνιαυσίους κύκλους τὴν κοσμοχαρμόσυνον ταύτην ἑορτὴν μὲ ἀκροτάτην ὑγιείαν καὶ εὐδαιμονίαν ἄκραν μὲ τὴν πολυχρόνιον ζωὴν τῆς ἐκλαμπροτάτης Κυρίας καὶ ἐκλαμπροτάτων πεῖζαδέδων της καὶ δομνίτζων καὶ παντὸς τοῦ ἐκλάμπρου αὐτῆς χανεδαήν· γνωρίζουσά με δὲ ἡ Ὑμετέρα θεοσεβεστάτη αὐτῆς Ὑψηλότης ἀνέκαθεν δοῦλον της ταπεινότατον καὶ ἀφοσιωμένον ὅλως διόλου εἰς τὰ νεύματά της, παρακαλῶ ὑποκλινέστατα νὰ μὲ ἔχῃ εἰς τὸ ἔκλαμπρον αὐτῆς ναζάρι καὶ μνήμην πρὸς ἰφτιχάρι καὶ καύχημα καὶ χαρὰν τοῦ δούλου της, ὅστις ἀείποτε μετὰ τῆς δούλης της Κατίγκος, συζύγου μου, παρακαλοῦμεν τὸν ἅγιον Θεὸν ὑπὲρ τῆς Ὑψηλότητός της, ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, πανευτυχῆ καὶ πανευδαίμονα.

ᾳψϟ', Μαρτίου ιε'.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητος

ἐλάχιστος δοῦλος.

CCCXLIII.

Scrisoare a lui Paisie de la Xenofont, către Gheorghe Hristodul (soţia: „cocoana Ana"), despre nişte afaceri ale episcopilor de Heracleia şi Samocov, cu pomenirea lui Răducanu Voinescu. 6. 1790, 30 Octombre.

† Τὴν περιπόθητόν μοι αὐτῆς ὑγιείαν ἐκ ψυχῆς εὐχόμενος [ ] προσαγορεύω.

† Ἰδοὺ ὁποῦ τὴν ἐξαποστέλω ἕνα γράμμα διὰ τὸ Βουκουρέστι, πρὸς τὸν ἄρχων Ῥαδουκάνον Βοϊνέσκου, τὸ ὁποῖον θέλει τὸ περικλείσει εἰς ἐδικόν σας, καί, ἐὰν εἶναι ὁρισμός σας, ἂς τὸν γράψῃ καὶ ἡ Εὐγενεία της ἕνα, δύω λόγους διὰ τὴν κατεπείγουσαν χρείαν ὁποῦ ἔχομεν.

Θέλετε λάβει καὶ ἕτερον γράμμα διὰ τὸ μοναστήριον, εἰς τὸ ὁποῖον θέλετε περικλείσει καὶ τὸ ἐξοφλιτικὸν τοῦ ἁγίου Ἡρακλείας, τὸ πρὸς τὸν ἅγιον πρῴην Σαμακοβίου, καὶ πολλὰ τὴν παρακαλῶ νὰ μὴν παραπέσουν, διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ὁ γέρω δεσπότης· στοχάζομαι νὰ ἐπλήρωσεν καὶ τὰς 2.696 καὶ 20, δύω χιλιάδας καὶ ἑξακόσια ἐννενῆντα ἕξι γρόσια, καὶ νὰ ἔλαβεν τὸ ἐξοφλητικόν. Ὅθεν ἂς τὸ περικλείσῃ καὶ αὐτό, καὶ νὰ γράψῃ τὸν εἰς Θεσσαλονίκην νὰ τὰ ἐπιμεληθῇ.

Ἔχω μερικὰ ἄσπρα συναγμένα, καί, ἂν ἀγαπᾷ, ἂς περάσῃ ὁ ἄνθρωπός της νὰ τὰ λάβῃ, καὶ ἂς φέρῃ καὶ ἕνα γιαλὶ παστρικὸν νὰ σᾶς κάμω ἁγιασμὸν μὲ τοὺς θησαυροὺς πρὸς βοήθειαν, ἀγκαλὰ καὶ κάθε ἡμέραν κάμω ἁγιασμὸν καὶ μνημονεύω τὰ σεπτὰ ὑμῶν ὀνόματα, καὶ τὸ βράδυ παράκλησιν, καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὴν κατιδίαν· καὶ ἡ κυρία Θεοτόκος νὰ σᾶς βοηθήσῃ ψυχῇ τε καὶ σώματι. Πλήν, τέκνον μου, νὰ κάμωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ ἀνθρώπινα, καθὼς ὁ Κύριός μας ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν Βηθλεὲμ ἐπάγησεν εἰς Αἴγυπτον, διὰ ἐδικόν μας παράδειγμα, ὁμοίως καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος, καὶ μὴν μᾶς ὑπερνικᾷ ἡ πλεονεξία· ἐπειδὴ τὰ πάντα ματαιότης, καὶ μετὰ ταῦτα θάνατος, καὶ οὐαὶ τὸ ἀνετίμῳ: πάντα κόνις, πάντα τέφρα, πάντα σκιὰς ἀσθενέστερα, πάντα ὀνείρων ἀπατηλότερα· οὐαί μοι τῷ ἀθλίῳ ὁποῦ διδάσκω, καὶ ἐγὼ ὅλως εἶμαι βεβορομένος εἰς πᾶσαν ἁμαρτίαν, καὶ ὁ Κύριος νὰ μοὶ ἀξιώσῃ τέλος σωτήριον.

Εἰ μὲν καὶ χρειάζεται νὰ ἔλθω νὰ σᾶς κάμω ἁγιασμὸν ἐπάνω εἰς τὸ ἀρχοντικόν σας, νὰ μοὶ εἰδοποιήσῃ· πολλάκις ἤθελα νὰ ἔρχομαι νὰ σᾶς βλέπω καὶ νὰ ἐκτελῶ ἁγιασμούς· μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχω κωννάκι, δυσκολεύομαι καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω τὸ χρέος μου, καὶ φαίνομαι ἀκουσίως ἀχάριστος, μάλιστα ὁποῦ μοὶ γράφουν οἱ πατέρες συχνάκις νὰ σᾶς ἐκτελῶ ἁγιασμοὺς καὶ παρακλήσεις, ἐπειδὴ εἶναι μὲ τὴν ἔγνοιάν σας. Ὁπόταν ὅμως κατέβει εἰς τὴν Πόλιν, παρακαλῶ νὰ μὲ δώσετε τὴν εἴδησιν νὰ ἔλθω νὰ κάμω ὀλίγας ἡμέρας κάτω εἰς τὴν αὐλὴν εἰς κανσάὀνδαδάκι, διὰ νὰ σᾶς κάμω ἁγιασμούς, καὶ πάλιν ἐπιστρέφω· δὲν σᾶς παραβαρῶ, ἐλπίζω· ἐστεναχωρέθηκα ἐδώ, καὶ νὰ μὴν ἀποτύχω τοῦ αἰτήματος. Ὑγίενε ἐν Κυρίῳ κατὰ τὸ διπλοῦν.

Ὀκτωμβρίου λ΄.

Ὁ σὸς εὐχέτης Παΐσιος Ξενοφωτινός.

† Τὴν εὐγενεστάτην καὶ εὐσεβεστάτην κοκκώνα Ἄνναν εὔχομαι ἐν Κυρίῳ πατρικῶς, ὁμοίως καὶ τὴν ἀνεψιάν σας καὶ πᾶσαν τὴν κατ' οἶκόν σας ἐκκλησίαν. Ἔχω μέσα εἰς τὸ γράμμα καὶ τὸν καγμὲ τοῦ ἁγίου Σαμακοβίου διὰ τὰ ὅσα ὁποῦ σᾶς ἔκαμον χαβαλὲ καὶ ἐδώσετε, διὰ τοῦτο νὰ μὴν παραπέσῃ.

[Pe V°:] Τῷ εὐγενεστάτῳ καὶ ἐν Χριστῷ μοι ἀγαπητῷ κυρίῳ, κυρίῳ πασᾷ Γεωργίῳ Χρηστοδούλου, εὐχετικῶς.

CCCXLIV.

Scrisoare a Domnului către capuchehaiele despre scăderi de la zahereà. După 1792[1].

Λαβόντες τὰ διὰ τῆς ἐσχάτως ἐλθούσης ῥωσσικῆς πόστας σταλέντα ἡμῖν πιττάκιά σας, ἔγνωμεν ὅσα ἔν τινι τῶν αὐτῶν σημειοῖτε περὶ

Luând pitacele Tale trimese nouă prin poşta rusească venită acum în urmă, am aflat câte în cutare din ele însemnaţi

[1] Data păcii de la Iaşi.

τῆς ἐλαττώσεως τοῦ πελιγραδικοῦ τερτιπίου εἰς εἴκοσι μόνον χιλιάδες κοιλὰ Πόλεως σιταρίου καὶ εἰκοσιπέντε χιλιάδας κεχρίου, ἐλάβομεν δὲ καὶ τὸ συναποσταλὲν μεκδοῦπι-ζαμὶ τῆς Ὑπερτάτης αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἀμηχανοῦμεν νὰ περιγράψωμεν, ἡμέτεροι ἄρχοντες, ὁπόσον ἐχάρημεν ἐπὶ τῷ τοιούτῳ μουσαδέ, ὅστις ἀπήλλαξε πολλοὺς τῶν δυστυχῶν λακουϊτώρων τοῦ τελείως ἀφανισμοῦ, καὶ ἡμᾶς δὲ τῶν ἐπαπειλουμένων φροντίδων τε καὶ ἐξόδων. Ἂς εἶναι μυριάκις πολύχρονος ἡ Μεγαλειότης τῶν εὐμενεστάτων ἡμῶν αὐθέντων, διὰ τοὺς πρὸς τοὺς δυστυχοῦς ραγιάδες εὐσπλαγχνίαν των, οἵτινες περὶ τούτου ἄλλοις δεινοῖς ἐπαπειλοῦνται καὶ ἀπὸ πεῖναν, διὰ τὴν ἐφετεινὴν ἀφορίαν, ὡς προεγράφομεν, καὶ ἐκ τοῦ ἐλλείματος ἤθελον ὑποχρεωθῇ νὰ προμηθεύσωσι τὴν ὑπέρογκον ποσότητα τοῦ ζαχιρὲ ὁποῦ ἐζητεῖτο. Ἤδη δή, ἅμα λαβόντες τὸν ἐμιρναμὲ τῆς Μεγαλειότητός του, ἐξέδομεν τὰς ἀναγκαίας προσταγὰς διὰ τὸν ξεκινημὸν αὐτοῦ τοῦ ζαχιρέ, γράψαντες καὶ τῷ ὑψηλοτάτῳ Βίδην-Μουχαφιζῇ διὰ νὰ μᾶς στείλῃ τὰ ἀναγκαῖα καΐκια, τὰ ὁποῖα, μὲ τὸ χιμμέτι τῆς Ὑψηλότητός του καὶ κατ' ἐπιταγὴν τρόπον τινὰ πρὸς τοὺς ρεΐσιδες, μόλις ἐσυμφωνήσαμεν πρὸς 6 γρόσια εἰς τὰς ἑκατὸν ὀκκάδες τοῦ φορτώματος ἀπὸ Καλαφάτι ἕως εἰς τὸ Πελιγράδι· ὥστε ὁ μὲν ναῦλος τῶν 20.000 σιταρίου συμποσοῦται εἰς 24.000 γρόσια, ὁ δὲ τοῦ κεχρίου, τοῦ ἡμετέροις ἀναλώμασι, καὶ ὄχι ἀπὸ Βιδυνίου μετακομισθέντος, εἰς 15.360, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ὅλη παρ' ἡμῶν δοθήσετε καὶ δοθησομένη τοῦ ναύλου ποσότης συνίσταται εἰς 39.360 γρόσια. Ταῦτα σημειοῦνται ἐπὶ τὸ παρὸν πρὸς ἰδέαν τῆς Εὐγενίας σας, μετ' οὐ πολὺ δὲ θέλει γραφῇ καὶ ἀρζᾶς μας ἀποκριτικὸς πρὸς τοὺς πολυχρονίους ἡμῶν αὐθέντας, εἰς τὸν ὁποῖον θέλει ἀναφέρεται καὶ ἡ ποσότης τοῦ ναύλου καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἀγορᾶς τοῦ ὅλου ζαχιρέ· τὴν δ' ἐξ αὐτῶν συμποσουμένην ποσότητα θέλετε πασχίσει ἡ Εὐγενία σας νὰ κοπαρδήσητε ὅσον ἔνεστι τάχιον.

Ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἐλάβομεν γράμματα ἀπὸ τὸν εἰς Βιδύνι καποῦ-κεχαγιασῆ μας, ἐν οἷς μᾶς γράφει ὅτι ἡτοιμάσθησαν τὰ ἀναγκαῖα καΐκια διὰ νὰ φορτωθῶσι 256.000 ὀκάδες κεχρί, ὅσαι ἔμειναν νὰ δοθῶσι εἰς Πελιγράδι, ἐκτὸς τῆς ὅσης ποσότητος ἐδόθη προλαβόντως εἰς Βιδύνι, πρὸς τελείαν ἀποπλήρωσιν τῶν 25.000 κοιλῶν Πόλεως, ἐκ δὲ τοῦ ἀναγκαίου ναύλου, συμποσουμένου ὡς ἀνωτέρω, ἐγράψαμεν εἰς 15.360 γρόσια τὰ δύω τρίτα, δηλ.: γρόσια 10.240 ζητοῦνται πεσίνι ἀπὸ τοὺς ρεΐ-

pentru scăderea tertipului Belgradului numai la douăzeci de mii de chile constantinopolitane de grâu şi douăzeci şi cinci de mii de meiu, şi am primit şi mehtupul trimes în acelaşi timp al Măriei Sale prea-înalte. Nu putem descrie, voi, boieri ai noştri, cât ne-am bucurat de o scutire ca aceasta, care a scăpat pe mulţi dintre nenorociţii locuitori de afanisirea de istov, şi pe noi de ameninţătoarele griji şi cheltuieli. Fie de o mie de ori întru mulţi ani Măria Lor, a stăpânilor noştri preabinevoitori, pentru mila lor către nenorociţii raiale, cari pe lângă aceasta sânt ameninţaţi cu alte lucruri grozave şi de foame, pentru nerodirea anului, cum am mai scris, şi din rămăşiţă s'ar fi îndatorat să furniseze copleşitoarea sumă de zahereà ce se cerea. Deci, şi luând emirnamè (ordinul) Măriei Sale, am dat poruncile de nevoie pentru plecarea acelei zaherele, scriind şi prea înălţatului Vidin-Muhafiz ca să ni trimeată caicele de nevoie, care, cu ajutorul Înălţimii Sale şi după felul orânduit către reizi, abia ne-am învoit cu 6 lei la o sută de ocă de conducere de la Calafat până la Belgrad; aşa că navlul celor 20.000 (de ocă) de grâu se adună la 24.000 de lei, iar al meiului, pe socoteala noastră şi nu aduse prin Vidin, la 15.360, şi în acest chip suma întreagă ce s'a dat şi se va da a navlului de către noi se face la 39.360 de lei. Acestea se înseamnă acum pentru ştirea Domniilor Voastre, iar după nu mult se va scrie şi arzul nostru, răspunzând stăpânilor noştri cari să trăiască întru mulţi ani, în care se aduce şi suma navlului şi preţul cumpărării întregii zaherele; iar suma ce se face din ele veţi căuta Domniile Voastre a o rupe câte mai iute.

În acest ceas am primit scrisori de la capuchehaiaua din Vidin al nostru, în care ni scrie că s'au gătit caicele de nevoie ca să ducă 256.000 de ocă de meiu, câte rămâneau a se da la Belgrad, afară de câtă sumă se dăduse mai nainte la Vidin, spre plata de săvârşit a celor 25.000 de chile ale Ţarigradului, iar din navlul de nevoie, care se adună ca mai sus, am scris: la 15.360 de lei cele două treimi, adecă: lei 10.240 se cer pe şin de către reişi şi altă

σιδες, καὶ τὸ ἄλλο τρίτον μετὰ τὴν ἐπιστοφήν· οὐδεμία λοιπὸν ἀμφιβολία ὅτι καὶ ἐκ τῶν 24.000 (*sic*) ναύλου τοῦ σιταρίου θέλομεν ὑποχρεωθῇ νὰ δώσωμεν τὰ δύο τρίτα δηλ.: τὰς 16.000 πεσίνι. Γνωρίζοντες ἡ Εὐγενία σας, ἡμέτεροι ἄρχοντες, πόσην δυσκολίαν μᾶς προξενεῖ αὐτὸ τὸ πεσινάτι τοῦ ναύλου, μ' ὅλον τοῦτο ὅπως δυνηθῶμεν, καὶ ἐκ δανείου, ἀνάγκη νὰ τὸ οἰκονομήσωμεν· διὰ δὲ τὴν ἀγορὰν τοῦ ζαχιρὲ ἀμηχανοῦντες νὰ πληρώσωμεν πεσίνι τοὺς λακουϊτώρους, θέλομεν ἀναβάλλει τὴν πληρωμὴν ἄχρις ὅτου νὰ μᾶς γένῃ μαχσοῦπι τὰ γρόσια εἰς τὸ μιρί, τὸ ὁποῖον φιλοτιμηθεῖτε νὰ ἐπιταχύνετε, ἡμέτεροι ἄρχοντες, διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἀγορὰ γίνεται μὲ τοιαύτην μετρίαν τιμήν, ὡς γνωστὸν τῇ Εὐγενίᾳ σας, τὸ νὰ μὴ λάβουν τὰ γρόσια τῆς ἀγορᾶς εἶναι καὶ ἀδικία καὶ τοὺς φέρει εἰς ἀπελπισίαν τὸ ὅτι θέλουν πληρωθῇ, ὅπως οὔτε τοῖς πολυχρονίοις αὐθένταις δὲν ἔπεται νὰ εἶναι δεκτόν. Ἂν ἰδῆται τὴν εἰθισμένην ἀργοπορίαν εἰς τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ τοῦ ζαχιρέ, γράψετέ μοι διὰ νὰ γράψω ἐπίτηδες ἀρτζὰν μου τόσον περὶ τούτου, ὅσον καὶ περὶ ὅσων ἄλλων μὲ χρεωστῆται.

. . .

treime la întoarcere; dar nu e nicio îndoială că şi din cei 24.000 *(sic)* ai navlului grâului, vom rămânea îndatoriţi să dăm cele două treimi, adecă: cele 16.000 pe şin. Ştiind Domniile Voastre, boieri ai noştri, câtă greutate îmi căşunează această plată peşin a navlului, dar, cum vom putea, şi din împrumut, e nevoie s'o economisim; iar, pentru cumpărarea zaherelei neputând plăti peşin pe locuitori, vom zăbovi plata până ce ni va veni plata banilor la mirie (Stat), pe care să binevoiţi a o grăbi, boieri ai noştri, căci, de oare ce cumpărarea se face cu un aşa de modest preţ, cum vă e cunoscut Domniilor Voastre, a nu lua banii cumpărăturii e şi nedreptate şi-i duce la desnădejdea de a fi plătiţi, ceia ce nici stăpânilor cari să trăiască întru mulţi ani nu urmează a li fi primit. Dacă s'ar vedea obişnuita zăbavă la plata acelei zaherele, scrieţi-mi ca să scriu şi eu îndată arzul mieu, atât pentru aceasta, cât şi pentru câte altele am nevoie.

. . .

CCCXLV.

Act din Săcişte, cu privire la o vânzare de casă între Români ca Ianovià (Zenobia) şi Triandafil Coci, Ioan Ţurlea, Ţatu al lui popa Agură, Miţu Bleţo.

Săcişte, 1794, 18 Mart.

Ὁ Σισανίου Νεόφυτος ἐπιβεβαιοῖ.

Ἴσον ἀπαράλακτον τοῦ πρωτοτύπου γράμματος.

Ἐνώπιον τῆς ἡμῶν Ταπεινότητος καὶ τῶν παρευρεθέντων ἐντίμων κληρικῶν καὶ λοιπῶν τιμίων προσώπων παραστᾶσα ἡ κυρία Γιαννοβιὰ Χ. Κώτζη, ἐζήτησε γράμμασι τῆς αὐλῆς ἡμῶν προσμαρτυρῆσαι καὶ ἐπιβεβαιῶσαι τὴν οἰκειοθελῶς, ἀπαραβιάστως τε καὶ αὐτοπροαιρέτως ἤδη γενομένην παρ' αὐτῆς πούλησιν τοῦ εἰς τοῦ Βάκεου τὸν μαχαλᾶν εὑρισκομένου ὀσπιτίου της καὶ συνορευομένου μὲ τὰ ὀσπίτια τοῦ κὺρ Γεωργίου Θ. Ἐμμανουήλ, τοῦ Τριανταφύλλου Χ. Κώτζη, τῆς Μπασινοῦς, τοῦ Ἰωάννου Τζούρλια καὶ τῆς αὐλῆς τῆς πρὸς τὸ μέγα σωκάκιον κειμένης, ἐν ᾗ καὶ ἡ μεγάλη πόρτα καὶ ἡ παραθυρὶς τῆς ἐξόδου του, ἔχοντός τε ἐν ἑαυτῷ ἔξωθέν του μὲν διπλοῦν ὀβορὸν λιθόστρωτον μετὰ μιᾶς οὐστέρνης, δύω τε μαγειρίων, ἑνὸς φούρνου, καρουτοστασίου τε καὶ ἀχουρίου, καὶ ἔσωθεν τῆς μέσης πόρτας του χαμηλᾶ μὲ πλακόστρωτον προσταρίκην, μαγαζεῖον, κατώγαιον, δύω τε ὀντάδες μὲ ἓν κελλάριον καὶ ὑψηλὰ τέσσαρας ὀντάδες, ἓν κελάριον καὶ δύω σιαχνισία μὲ ἀνώγαιον, τὰ πάντα ταβανισμένα, πλὴν τοῦ κατωγαίου καὶ ἑνὸς ὀντὰ ὑψηλά, μετὰ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ τῷ ὀσπιτίῳ εὑρισκομένων πραγμάτων της, ἑπτὰ βαγενίων δηλ.: ἑνὸς δεκατεσσαρίου φόρτων κρασίου, δύω ἐννέα, ἑνὸς ὀκτώ, ἑνὸς ἓξι, ἑνὸς τεσσάρου, καὶ τοῦ ἑβδόμου δύω, δύω τε βακοβαγενίων, ἑνὸς βακοκαζανίου μὲ τὸ καπάκιον, ἑνὸς χαρανίου, δύω μεγάλων γκιουμίων καὶ δύω μικρῶν, ἑκατὸν ὀγδοήντα κομματίων σχεδὸν καλαϊκῶν καὶ μπακηρικῶν, ἑνὸς μεγάλου σινίου καὶ δύω μικρῶν, δεκαπέντε μεγάλων καὶ μικρῶν μηντερίων καὶ στρωμάτων, δεκαπέντε προσκεφάλων, εἴκοσι στρωσιδίων, συγκειμένων εἰς βελέντζες, γιάννια καὶ κηλύμια, ἑνὸς καρουτίου καὶ ἑνὸς πισταβίου, πρὸς δὲ καὶ πέντε ἀμπελίων εὑρισκο-

μένων: τὸ μὲν εἰς Μπορλέγκια ντονουμίου ἑνὸς καὶ ἡμίσεως, τὸ δὲ εἰς Βύγλαν ντονουμίου ἑνός, τὸ γ'ον εἰς Κάτω-Μαγούλα, καὶ τούτου ντονουμίου ἑνός, τὸ δ'ον εἰς τὴν αὐτὴν Μαγούλαν τεσσάρων καλαμίων καὶ τὸ ε'ον εἰς Ἀργυροῦ καλαμίων ὀκτώ. Ἅτε δὴ ταῦτα πάντα τὰ ἐπώλησε τῇ πρὸς ἀνδρὸς ἀνεψιᾷ αὐτῆς κυρίᾳ Σουλτάννῃ, θυγατρὶ γνησίᾳ τοῦ ἐντιμοτάτου κυρίου Κωνσταντίνου Λαζάρου καὶ γυναικὶ νομήμῳ τοῦ κυρίου Δημητρίου Λάζου Κατζάνου, διὰ 1500, ἤτοι χίλια καὶ πεντακόσια γρόσια, ἅτινα ἔλαβε παρ' αὐτῆς εἰς μετρητά, διαμερήσασα ταῦτα οἰκειοθελῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως διὰ ψυχικὴν καὶ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς σωτηρίαν, ὡς ἠθέλησε καὶ ἐξώφλησεν. Ἀλλοτριοῦται τοιγαροῦν τοῦ λοιποῦ ἡ ἄνω ῥηθεῖσα κυρία Γιαννοβιὰ Χ. Κ. ἁπάντων τῶν διαληφθέντων, μένει δ' ἐπὶ πᾶσι τούτοις κυρία αὐτοδεσπότης ἡ Σουλτάνα, ἀνεψιά της, παρ' οὐδενὸς (τῶν τε συγγενῶν αὐτῆς καὶ κληρονόμων) ἐνοχλουμένη ἢ ἐπηρεαζομένη ποσῶς τούτων ἕνεκα, ὡς ἀπολαβούσης τῆς κυρίας Γιαννοβιᾶς Χ. Κώ. παρ' αὐτῆς τῆς ἀνεψιᾶς της τὴν ὁλόκληρον ἀποπλήρωσιν τῆς τιμῆς των, καὶ ἐξωφλησάσης κατὰ πάντα ἰμπρά, ἰσκά, ἀμήϊ, νταβαντάν· ἀκυροῦστε πρὸς τούτοις τῆς αὐτῆς Γιαννοβιᾶς Χ. Κ. καὶ τὴν πρὸ χρόνων ἱκανῶν γενομένην τῶν ῥηθέντων ἀπεμπώλησιν πρὸς τὸν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Γεώργιον Λαζάρου, ἅτε δὴ μὴ φυλάξαντος αὐτοῦ τε καὶ τῆς αὐτοῦ συμβίας τὰς ἑαυτῶν ὑποσχέσεις, μηδ' ὀβολὸν ἕνεκα τούτων προσεπιμετρήσαντος αὐτῇ. Τοίνυν, τῆς Ταπεινότητος ἡμῶν ἀποδεξαμένης τὴν οἰκειοθελῶς ταύτην παρὰ τῆς Γιαννοβιᾶς Χ. Κώτζη πρὸς τὴν ἑαυτῆς ἀνεψιὰν Σουλτάνην γενομένην πώλησιν καὶ ἐξόφλησιν, ἅτε δὲ δικαίαν καὶ εὔλογον οὖσαν, δέδωκε τὸ παρὸν αὐλικὸν γράμμα τῇ ἐπιβεβαιώσει αὐτῆς ἐπιβεβαιωθέν, καὶ τῇ τῶν παρευρεθέντων τιμίων προσώπων μαρτυρίᾳ μαρτυρηθέν, ὄντος τε περιπλέον ἐπιτρόπου καὶ τοῦ κὺρ Μήτζιου Μπλέτζου ἕνεκα τοῦ τῆς βασιλικῆς κρίσεως συνήθους περὶ τούτων χοτζετίου, ἵνα ἔχωσι τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἐν παντὶ τόπῳ κριτηρίου δικαιοσύνης, καὶ ἔστω εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν, ἀμήν.

1794, Μαρτίου ιη'. Ἐν Σιατίστῃ.

Ἐγώ, ἡ Σουλτάννα, θυγάτηρ τοῦ ποτὲ Χατζῆ Μιχαὴλ καὶ γυνὴ τοῦ Ἰωάννου Χατζῆ Κώτζη, μὴ εἰξεύρωντας νὰ γράφω, παρακαλεστικῶς διὰ χειρὸς τοῦ Τζάτζιου Παπᾶ Ἀγόρα βεβαιώνω τὰ ἄνωθεν.

Ἰωάννης ἱερεὺς μαρτυρῶ.
Ἰωάννης ἱερεὺς μαρτυρῶ.
Γεώργιος Θεοδώρου Ἐμανουὴλ μαρτυρῶ.
Τζάτζος Παπᾶ Ἀγόρα τὴν ὑπόγραψα ὡς ἐκ στόματός της, καὶ μαρτυρῶ.
Ἀναστάσης Κωνσταντίνου μάρτυς.
Ἰωάννης Παπᾶ Νικολάου Οἰκονόμου παρακαλεστικῶς ἔγραψα καὶ μαρτυρῶ.
Ὁ Σισανίου Νεόφυτος μαρτυρεῖ ὅτι ἴσον ἐστί.
Μαρκος χ. Δημου μαρτιρι ὅτι ἡσον εστη.
Δημήτριος Χ. Μιχαλὴ μάρτυς ὅτι ἴσον ἐστί.
Ἰωάννις Ἀθανασίου μαρτυρῶ ωτι εισον εστί.
Μάρκος Νηκολαου μαρτυρῶ οτι ηισον εστι.
Μιχαὴλ Ζυγούρη μαρτυρῶ ὅτι ἴσον ἐστί.
Γεώργιος Ἰωάννου Θεοδώρου μαρτυρῶ ὅτι ἴσον ἐστί.

CCCXLVI.

1794, 1-iu Maiu. Sinet al doctorului Darios şi al unui Serghie, pentru un împrumut de 4.000 de la Hătmăneasa Eufrosina Mavrocordàt.

[Semnătură de episcop] βεβαιοῖ.

† Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐνυπογράφου, ἐνσφραγίστου καὶ ἐμμαρτύρου ὁμολογίας φανερώνομεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμμένοι ὡς ἐλάβομεν ἤδη δανειακῶς διὰ χρείαν καὶ ἀνάγκην μας παρὰ τῆς εὐγενεστάτης ἀρχοντίσσης Χατμανέσας κοκκῶνας Εὐφροσύνης Μαυροκορδάτης γρόσια τὸν ἀριθμὸν τέσσερεις χιλιάδες, ἐπὶ συμφωνίᾳ τόκου, λογαριασμένα πρὸς τεσσαράκοντα πέντε εἰς τὸ πουγγεῖον τὸν χρόνον, ἅτινα ὑποσχόμεθα πληρῶσαι τῇ αὐτῆς Εὐγενείᾳ ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς διωρείαν χρόνου ἑνὸς ὁλοκλήρου καὶ ἐξοφλῆσαι εὐχαρίστως, δι' ἅπερ γινώμενοι καὶ ἐγκιταὶ ὁ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἄλλου μας καί, ἐρχομένης τῆς αὐτῆς διωρίας ἀπροφασίστως καὶ ἀναντιῤῥήτως θέλομεν ἀποπληρώσει καὶ ἐξοφλήσει αὐτὰ μετὰ τοῦ συμπεφωνιμένου αὐτῶν διαφόρου,

ὡς εἴρηται. Ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν καὶ διηνεκῆ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐνυπόγραφος καὶ ἐμμάρτυρος ὁμολογία καὶ ἐδόθη τῇ αὐτῆς Εὐγενείᾳ.

ᾳψϟδ΄ῳ, Μαΐου α΄ῃ.

Ντάσιος ἰατρὸς ὑπόσχομαι (pecete).
Σέργιος ἠποσχωμε (pecete).
Ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐδώθησαν γρόσια χίλια, Ἰουνίου ιγ΄.
Ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐδώθησαν γρόσια χίλια, Ἰανουαρίου ιγ΄.
Ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐδόθησαν γρόσια ἑπτακόσια πεντήκοντα, Φευρουαρίου ιϛ΄.
Ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐδώθησαν γρόσια χίλια διακόσια πεντήκοντα, Μαρτίου κγ΄.
(Pe altă foaie:) Ἡ ὁμολογία τοῦ δεσπότου ὅπου τῆς πλέρωσα χιλιάδης 4.000.
Γρόσια διακόσια εἴκοσι τρία.

CCCXLVII.

Alexandru Manu (?) către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu felicitări. 1797, 16 Februar.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι
Αὐθέντα,

† Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ ταπεινῶς, κατασπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν, δεόμενος ἀδιαλείπτως τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν ἵνα σκέπῃ καὶ περιφρουρῇ τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγειᾶ, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος, ἐν ἀκλωνήτῳ διαμονῇ καὶ στερεώσει ἐπὶ τοῦ ἐκλάμπρου καὶ ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου μέχρι γήρας βαθυτάτου. Μὲ τὸ νὰ ξεκινοῦμεν τοὺς παρόντας διὰ τὰς ὑποθέσεις ὁποῦ ἐν τοῖς κατιοῖς φανερώνωμεν τῷ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς Ὕψει, δὲν ἔλειψα καὶ ἰδίᾳ ὁ δοῦλός της, ἀποδίδων τὰς ἐδαφιαίας μοι δουλικὰς προσκυνήσεις, νὰ συγχαρῶ δουλικῶς τῷ Ὕψει της, νὰ διέλθῃ τὸ στάδιον τῆς Ἁγίας Τεσσαρακονθημέρου νηστείας θεοφιλῶς καὶ θεαρέστως ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ, χαρᾷ καὶ εὐδαιμονίᾳ καὶ νὰ τὴν καταξιώσῃ Αὐτὸς ὁ δι' ἡμᾶς παθὼν καὶ ἀναστὰς Σωτὴρ ἡμῶν νὰ προσκυνήσῃ τά τε φρικτὰ καὶ ἅγια πάθη καὶ τὴν τριήμερον αὐτοῦ ἔγερσιν, λαμπρῶς τε καὶ αὐθεντικῶς, καθὰ τὸ Ὕψος της ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίεται, καὶ οἱ πιστοὶ δοῦλοί της θεόθεν ἐξαιτούμεθα. Εἴτι δὲ ἕτερον εἶχον πρὸς δήλωσιν ἐκ τοῦ ἐμπερικλειομένου δουλικοῦ μου πιττακίου θέλει καταλάβῃ τὸ Ὕψος της. Καὶ τὰ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳψϟζ΄ῳ, Φευρουαρίου ιϛ΄ῃ.
Τοῦ θεοφρουρήτου αὐτῆς Ὕψους
εὐτελὴς δοῦλος
Ἀλέξανδρος Μάνος (;).

Prea-în ălţate şi prea-binevoitorule mie
Domn,

† La Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită mă închin umil, sărutând paşii prea-strălucitelor Tale picioare, rugându-mă necontenit de Mântuitorul nostru făcut om ca să ocrotească şi să păzească pe Înălţimea Ta fără boală, cu voie bună, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de orice întâmplare nenorocită, în nezguduită rămânere şi întărire pe strălucitul şi domnescul Tău Scaun până la bătrâneţa cea mai adâncă. Pornind pe cei de faţă pentru afacerile pe care le arătăm în cele de mai jos Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, n'am lipsit şi în deosebi eu, robul Tău, ca, închinându-mă până la pământ, să mă bucur şi eu cu supunere împreună cu Înălţimea Ta, ca să treacă sorocul Sfântului Post de patruzeci de zile cu evlavie şi în chip plăcut lui Dumnezeu, în cea mai înaltă sănătate, bucurie şi fericire şi să Te învrednicească Acel care a suferit şi a înviat, Mântuitorul nostru, a serba şi pătimile lui cele grozave şi sfinte şi Învierea Lui de trei zile, strălucit şi domneşte, cum doreşte şi pofteşte Înălţimea Ta, şi o cerem noi, credincioşii robi ai Tăi, de la Dumnezeu. Iar, dacă am avut alt ceva de vădit, o vei afla Înălţimea Ta din supusa mea [scrisoare] aici închisă. Şi anii Tăi prea-străluciţi fie de la Dumnezeu foarte mulţi, sănătoşi şi foarte fericiţi.

1797, Februar 16.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite
simplu rob.
Alexandru Manu (?).

Καὶ ἡ δούλη της ταπεινῶς προσκυνεῖ τὸ Ὕψος της καὶ ἀσπάζεται τὴν πανέκλαμπρον δεξιάν της. Μεγάλην χαρὰν μὲ ἐπροξένησεν, Αὐθέντη μου, τὸ ἔκλαμπρον ἰδιόχειρόν της: ἐδόξασα τὸν Κύριόν μου, μανθάνωντας τὴν πανέκλαμπρον, εὐκταιοτάτην μοι ὑγείαν της· θείῳ ἐλέει καὶ διὰ τῶν ἐκλάμπρων πατρικῶν της εὐχῶν καὶ ἡ δούλη της ὑγιαίνω. Αὐθέντα μοι, εὐχαριστοῦμεν, καὶ μὲ δύο ἀράδες βλέπω πῶς μὲ ἐνθυμᾶτε, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀμφιβάλλω τελείως, μὲ τὸ νὰ ἠξεύρω πόσον ἀναξίως μὲ ἀγαπᾷ. Ὁ Κύριός μου νὰ τὴν χαρίζῃ ζωὴν ἄκρᾳ ὑγείᾳ καὶ χαρᾷ καὶ πολυχρόνιον στερέωσιν μετὰ τῆς ἐκλαμπροτάτης Κυρίας, ἀμήν!

Şi eu, roaba Ta, smerit mă închin Înălţimii Tale şi sărut prea-strălucita-Ţi dreaptă. Mare bucurie mi-a căşunat, Doamne al mieu, strălucita-Ţi scrisoare de mâna Ta: au slăvit pe Domnul mieu, aflând de prea-strălucita, mult prea-dorita mie sănătate a Ta; cu mila lui Dumnezeu şi prin strălucitele Tale rugăciuni părinteşti, şi eu, roaba Ta, sânt sănătoasă. Doamne al mieu, mulţămesc, şi în două rânduri văd cum Îţi aduci aminte de mine, de care nu mă îndoiesc de loc, ca una ce ştiu cât de fără vrednicia miea mă iubeşti. Domnul mieu să-Ţi dea viaţă în sănătate înaltă şi bucurie şi întărire de mulţi ani cu prea-strălucita Doamnă, amin!

CCCXLVIII.

1797, 16 Februar. Alexandru Manu (?) către Alexandru Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, despre cheltuieli cu fortificaţiile Chiliei şi deosebite legături cu Turcii.

Τὸ τερτίπι τοῦ Κιλέου, ὑψηλότατέ μοι Αὐθέντα, διὰ νὰ κατορθωθῇ εἰς αὐτὸ ὁποῦ ἔγινεν, ἠκολούθησαν πολλά, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐνδοξότατος Τζελεπῆ-ἐφένδης μας ἐφρονοῦσεν ὅτι, γινόμενον νισφιγέτι-οὐζρὲ μὲ τὴν Πογδανίαν, τὸ Ὕψος της πρέπει νὰ ὑπερευχαριστηθῇ καὶ νὰ γνωρίζῃ ξεχωριστὴν χάριν τῇ Ἐνδοξότητί του. Ὁ δοῦλός της, καὶ βλέπων ὅτι μὲ ὅλας τὰς παρακλήσεις καὶ ἰδιαίτερα σαριλδίσματα ὁποῦ ἔκαμα εἰς τὴν Ἐνδοξότητά του, δὲν ἠμπόρεσα νὰ κατορθώσω τὸ παραμικρότερον τενζήλι, καὶ ὄχι νὰ μείνῃ ἀνενόχλητον δι' ὅλου τοῦ Ὕψους της ἀπὸ τὸν χαβαλὲν αὐτόν, ὡς ἐζήτει τὸ Ὕψος της, μάλιστα βλέπων ὅτι ἄρχισε νὰ πικάρεται ἡ Ἐνδοξότης του διά τε τὸ τακρίρι μας καὶ διὰ τὰ κάϊδια ὁποῦ ἐκαριστιρδήσαμεν, καὶ ἀκολούθως διὰ τὸ ὅτι εἶδε ἱλτιζάμι τῆς Πόρτας, ἐπρόσταξα εἰς τὸν ἐκλαμπρότατον Ἀγᾶ-ἐφένδη μας, καὶ ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ πολιτῇ τὴν Ἐκλαμπρότητά του, καί, μὲ ὅλον ὁποῦ εἶχεν ἰδέας καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης τζελεπίδικες, τὸν ἔκαμα ἱλζάμι, καὶ μὲ συχουλέτι ἔφερε εἰς βαθμὸν τὸν Τζελεπῆ-ἐφένδη νὰ φωνάξῃ ἰδιαιτέρως τὸν δοῦλόν της, καί, δείχνωντάς με ὅλον τὸ τερτίπι ὁποῦ ἀναγκαίως χρειάζεται διὰ τὸ Κιλὶ νὰ μὲ ἐρωτήσῃ εἰς πόσον εὐχαριστῆται ὁ δοῦλός της, διὰ τὸν χισσὲν τῆς Βλαχίας, ὁ δοῦλός της, ἀποκριθεὶς ὅτι δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ κάμω ῥάγι, μήτε τεργιάζει νὰ μὲ ἐρωτήσῃ, ἀλλὰ ὅτι ἤθελε προστάξῃ, „ὁ πέγης εἶναι πρόθυμος νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὴν προσταγήν σου, τὸ ἐδι-

Afacerea Chiliei, prea-înălţate Doamne al mieu, ca să se îndrepte cum a ajuns, au urmat multe, căci şi prea-slăvitul Celebì-efendi al nostru se gândia ca, ţinându-se o parte cu Moldova, Înălţimea Ta trebuie să Te bucuri foarte şi să-i ţii deosebită recunoştinţă Slăvirii Sale. Robul Tău, văzând şi aceia că din toate rugăciunile sale şi osebitele îmbrăţişări ce am făcut către Slăvirea Sa, n'am putut să îndrept nici cea mai mică schimbare ca să nu rămâi cu totul netulburat Înălţimea Ta de această havalea, cum o cerea Înălţimea Ta, mai ales că începuse a se *pichirisi* Slăvirea Sa pentru raportul mieu şi pentru însemnările ce le-am cuprins în cerere, şi, pe urmă, pentru că a văzut neorânduiala Porţii, am orânduit prea-strălucitului-Aga-efendi al nostru, şi Dumnezeu Sfântul să-i dea mulţi ani Strălucirii Sale, şi, cu toate că avea şi Strălucirea Sa idei osebite, l-am lămurit, şi cu socoteală a adus la treapta lui Celebì-efendi ca să vorbească mai osebit cu robul Tău, şi, arătând ca [în] toată socoteala ce neapărat se cere pentru Chilia [e bine] să mă întrebe întru cât mă mulţămesc eu, robul Tău, pentru partea Ţerii-Româneşti, eu, robul Tău, răspunzând că nu sânt vrednic a-mi arăta părerea, nici nu trebuie să mă întrebe, ci ce voia să poruncească, „beiul e gata să puie în practică porunca

κόν μου μεμουριγέτι ἀπὸ τὸν πέγην εἶναι μόνον νὰ παρακαλέσω ἰδιαιτέρως τὸ ἰναγέτι καὶ ἐφενδιλίκι σου, τὸ ὁποῖον παρακαλεῖ καὶ ἐλπίζει χάσσετεν ἀπὸ ἐσένα, καὶ ὄχι ἀπὸ ἄλλον τινά, κατὰ τὸ βάδη-κερέμι ὁποῦ ὁ ἴδιος ἰναγεδὲν ἔκαμεν εἰς τὸν πέγη, δὲ ἔμιρ σιζίν, μὲ ἀπεκρίθη, διὰ τὸ βάδι ὁποῦ εἶχα δώσει, εἶναι ὁποῦ ἤθελα νὰ κάμω νισφιγέτ-οὐζρέ, „βλέπω ὅμως ὅτι δὲν ἐπέρασε μακπούλικον· λοιπὸν θέλω τὸ κάμῃ εἰς τρόπον ὁποῦ νὰ πέσῃ εἰς ἐσᾶς τὸ ἕνα τρίτον, διὰ νὰ γνωρίσετε τὸ ἰναγέτι μου". Καὶ οὕτω ἔδωκε τὸ νιζάμι αὐτό· εἰς τὸ ὁποῖον πλέον δὲ εἶχον τί νὰ εἰπῶ παρὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω καὶ νὰ τὸν εἰπῶ ὅτι θέλω γράψει τῷ Ὕψει της τὸ ἰναγέτι του.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ τερτζιμανλικίου τοῦ Πάνου ἔμεινε κατὰ τὸ παρὸν ἀνενέργητος, ἐπειδὴ ὁ ὑψηλότατος Καπουδάν-Πασᾶς, ἐφένδης μας, εἰς καιρὸν ὁποῦ εἶχε γίνῃ ἰλζάμι, πρὸ ἡμερῶν, ἔπειτα τὸ ἐμετανόησε, καὶ ὁ μὲν Πάνος σχεδὸν ἀπελπίσθη, ὁ δὲ ἐνδοξότατος Ῥασήδ-ἐφένδης μας ἐλπίζει πάλιν νὰ τὸ κατορθώσῃ, καὶ οὕτω στέκει ἡ ὑπόθεσις.

Ὁ ἐκλαμπρότατος, φίλτατός της πεγιζαδὲς μὲ εἶπε νὰ γράψω τῷ Ὕψει της ὅτι παρακαλεῖ διὰ τὸν Καμινάρην ὁποῦ ἔχει εἰς δούλευσίν του ὡς κεχαγιάν, καὶ ἓν χρήσιμον παιδί, Ἀλέκον, τῷ μὲν νὰ διορισθοῦν ἑκατὸν γρόσια τὸν μῆνα, τῷ δὲ πενῆντα, τὰ ὁποῖα νὰ λογαριασθοῦν ἀπὸ α΄ Ὀκτωβρίου, καὶ νὰ δωθοῦν τὰ δεδουλευμένα, ἐπειδὴ καὶ ἀπὸ τὴν πληθὺν τῶν ἐξόδων παραζαλίσθη, καὶ δὲν ἠμπορεῖ νὰ γετιρστιρδίσῃ. Εἶπον ὁ δοῦλός της νὰ τὰ δώσω, καὶ ὅτι εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ Ὕψος της θέλει τὸ νοστιμευθῇ καὶ ὄχι νὰ δυσαρεστηθῇ, πλὴν δὲν τὸ ἔστερξεν ἡ Ἐκλαμπρότης του, λέγων ὅτι, ἂν δὲν ἔλθῃ ἡ ἀπόκρισις του Ὕψους της, δὲν τὸ δέχεται· καὶ ὅτι εἶναι ἡ αὐθεντική της προσταγή.

Ὁ Ἀζίζ-ἐφένδης ἀγόρασε διὰ πενῆντα πουγγεῖα τὸ εἰς Ἀκιντί-Πασῆ γιαλὶ τοῦ Ῥαϊᾶ-Ἀλῆ-ἐφένδη, τὸ ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ τὸ εἶπεν ἅπαξ καὶ δὶς τῷ Πάνῳ, μὲ εἶπεν ὅτι πρέπει νὰ τὸ γράψωμεν τῷ Ὕψει της διὰ νὰ τῷ στείλῃ κἀμμίαν ἀνάλογον ποσότητα, καὶ εἶπον καὶ ὁ δοῦλός της ὅτι γιολουνδὰ εἶναι νὰ τὸ γράψωμεν, καὶ βέβαια ἤθελεν εἶσθαι γιολουνδὰ ἂν δὲν ἦτον τὰ ἄλλα γνωστά· εἰς καιρὸν ὅμως ὁποῦ εἶναι ἐκεῖνα, τί τεργιάζει νὰ στοχασθῇ τινὰς ἄλλα· ἐξ ἐκείνων ὅμως πρέπει τοὐλάχιστον, καὶ ὁρισμός της νὰ τῷ στείλῃ τὰ ἥμισυ μὲ α΄ον. Καί, ἂν ὁ Πάνος τῇ γράφει περὶ τοῦ Ἀζίζη-ἐφένδη εἰς τὰ ἴδια, ἠμπορεῖ νὰ ἀ-

Ta, iar slujba mea de la beiu e numai să rog mai osebit mila şi nobleţa Lui, pentru care se roagă şi nădăjduieşte binefacere de la Tine, şi nu de la altcineva, după făgăduita bunătate pe care însuşi milostiv a (?) făcut-o către beiu după voia dumitale", mi-a răspuns că, pentru făgăduiala ce aveam să-i dau, să fie cum am vrut a face partea, „dar văd că n'a ieşit bine; deci voiu face aşa ca să cadă la voi o treime, ca să cunoaşteţi mila mea". şi aşa şi-a dat porunca; la care n'am avut ce mai spune decât să-i mulţămesc şi să-i spun că-Ţi voiu scrie Înălţimii Tale pentru mila lui.

Afacerea terzimanlâcului Banului a rămas deocamdată neisprăvită, de oare ce prea-înălţatul Capudan-Paşa, efendi al nostru, la vremea când era să se lămurească, acum câteva zile, şi-a schimbat apoi gândul, şi Banul aproape şi-a pierdut nădejdea, iar prea-slăvitul Raşid-Efendi al nostru nădăjduieşte iarăşi a o îndrepta, şi astfel stă lucrul.

Prea-strălucitul, prea-iubitul Tău beizadea mi-a spus să-Ţi scriu Înălţimii Tale că se roagă pentru Căminarul ce-l are la slujba sa ca pe un chehaià, şi pentru un copil de ispravă, Alecu, să i se orânduiască unuia o sută de lei pe lună, iar altuia cinzeci, cari să se socoată de la 1-iu Octombre, şi să dea cele servite, căci şi din mulţimea cheltuielilor s'a zăpăcit, şi nu poate să ajungă. Am spus eu, robul Tău, să dea şi că sânt sigur că Înălţimea Ta o va primi cu plăcere şi nu se va supăra, dar nu i-a plăcut Strălucirii Sale, spunând că, dacă nu vine răspunsul Înălţimii Tale, nu o primeşte; şi ce va fi porunca Ta domnească.

Aziz-efendi a cumpărat cu cinzeci de pungi chioşcul de la Achindi-Paşì al lui Raià-Alì-efendi, care, cum a spus-o odată şi de două ori Banului, mi-a spus că trebuie s'o scriem Înălţimii Tale ca să-i trimeţi vre-o sumă potrivită, şi am spus şi eu, robul Tău, că e de scris în regulă aceasta, şi de sigur ar fi fost în regulă, de n'ar fi cunoscute altele; dar, la sorocul la care sânt acelea, ce foloseşte a se gândi cineva la altele (?); din acelea însă se cuvine cât de puţin, şi porunca Ta [să fie] a i se trimete jumătate cu întâiul. Şi, dacă Banul Îţi scrie despre

ποκριθῇ τὸ Ὕψος της τῇ Εὐγενείᾳ του νὰ συντύχῃ μετὰ τοῦ δούλου της, καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ ἠθέλαμεν κρίνῃ ἀμφότεροι εὔλογον, νὰ κάμωμεν.

Μὲ εἶπεν ὁ Χοτζᾶ-Ἐμίνης καὶ αὖθις νὰ γράψω τῷ Ὕψει της ὅτι ἀσπάζεται δουλικῶς τὴν πανέκλαμπρον δεξιὰν τοῦ Ὕψους της, καὶ ἐκ τῆς γνωστῆς ποσότητος τῆς Μεγαλειότητός του κεριχανιζδὰν ὁλαράκ, ἐντὸς τοῦ Ῥαμαζανίου νὰ προφθάσῃ ἕνα μέρος, τοὐλάχιστον τὸ ἓν τρίτον· αὐτὸ σαδακάτου γαϊρετινδὲν νὰ ᾽πῇ τὸ ἐνθυμίζει μὲ τὸ νὰ ἰξεύρῃ ὅτι θὲ νὰ φανοῦν μακπούλικα ὅταν γίνουν προτοῦ νὰ ζητηθοῦν· ἄρα φαίνεται νὰ ἔχῃ ἴδησιν ὅτι ἔχουν νὰ ζητηθοῦν.

Ἰδοὺ καὶ ἀποκριτικὸν τοῦ ἐνδοξ. Σουλτάνκετχουδασῆ Ἰπραχήμ-ἐφένδη, πρὸς ὃν ἐπρόσφερα καὶ μίαν ὥραν ἰγκλέζικην μουτζεβχίρικην πολλὰ ζαρίφικην, γρόσια 1350, τὴν ὁποίαν ἐπεγένδισε πρῶτον ὁ Χοτζᾶ-Μυσῆς, φίλος της· μὲ ἐπρόσταξε δὲ ἡ Ἐνδοξότης του νὰ γράψω τῷ Ὕψει της ὅτι τὸν Ἀλῆ-ἀγᾶ, μὲ τὸ νὰ ἔδωκε καὶ τοῦ ἐφετεινοῦ χρόνου τὸ ἰλτιζάμι τοῦ Φετιχισλαμίου, παρακαλεῖ τὸ Ὕψος της, γνωρίζουσα αὐτὸν ἄνθρωπον τῆς Ἐνδοξότητός του, νὰ τὸν ἐγνοιάζεται καὶ νὰ τὸν βοηθῇ εἰς τὰς τυχούσας χρείας του, καὶ ἂν ἤθελε προβάλλῃ τῷ Ὕψει της διὰ νὰ στείλῃ κἀμμίαν ποσότητα ἄσπρων διὰ μέσου τοῦ Ὕψους της ἐδὼ εἰς Πόλιν διὰ τὸ ἐπίφοβον τῆς στράτας, νὰ κάμῃ χιμμέτι τὸ Ὕψος της εἰς τὸ νὰ τὸ οἰκονομήσῃ διὰ πολιτζῶν· ἀγκαλὰ καὶ νὰ ἰξεύρῃ ὅτι τοῦτο εἶναι χάμικον τεκλίφι, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ τὸ Ὕψος της χρείας καὶ ἀνάγκας πολιτζῶν μεγαλητέρας, μὲ ὅλον τοῦτο νὰ γίνῃ καὶ εἰς τοῦτο τὸ δυνατὸν χιμμέτι της καὶ θέλει ὑποχρεωθῇ.

Ὁ Ἀζίζ-ἐφέδης ἐπιστατεῖ καὶ ἐπιμελεῖται διὰ νὰ τὴν γιαπτιρδίσῃ ῥέσμι καλὸν τοῦ σὺν Θεῷ ἁγίῳ οἰκοδομηθησομένου πινᾶ εἰς Κουρούτζεσμε, εἰς τὸν Μινάς κάλφα. Μόλις ὁ Κομνηνὸς μὲ ἔφερεν ἕνα ῥέσμι, τὸ ὁποῖον δὲν μὲ ἄρεσε, καὶ τὸν ἐπαρήγγειλα νὰ κάμνει ἄλλο.

Ὁ ἅγιος Λαρίσσης, ὅστις προσκυνεῖ τὸ Ὕψος της, μὲ ἔστειλε μερικοὺς τενεκέδες ταπάκον ἀρβανίτικον, ὁποῦ τὸν ἤλθε τώρα, διὰ νὰ στείλω τῷ Ὕψει της, καί, μὲ τὸ νὰ ἀμφιβάλλω ἂν τὴν ἀρέσῃ, στέλλω ἤδη διὰ τῶν παρόντων ἕνα τενεκὲν διὰ ὀρνέκι τῷ Ὕψει της, καί, ἂν τῇ φανῇ ἀρεστόν, ἂς μὲ προστάξῃ νὰ τῇ στείλω καὶ τὸν ἄλλον.

Μὲ ἔδωκε σήμερον καὶ ὁ ἐκλαμπρότατος, φίλτατός της πεχηζαδὲς μίαν πότζαν κορφιάτικον καλόν, ἀπὸ τὸν ὁποῖον μόνον δύο πότζες ἠμπόρεσε νὰ βάλῃ εἰς τὸ χέρι ἀπὸ τὸν Aziz-efendi în ale lui, îi poți răspunde dumisale Înălțimea Ta să se ajungă cu mine, robul Tău, și ce vom judeca bun amândoi s'o facem.

Mi-a mai spus Hogea-Emini să-Ți mai scriu Înălțimii Tale că sărută cu supunere prea-strălucita dreaptă a Înălțimii Tale și din cunoscuta sumă a Măriei Sale pentru..., pe vremea Ramazanului să se dea o parte, măcar o treime; acea cinstită voință să spuie să Te gândești, căci știi că nu se arată [lucrurile] mai bune când se fac înainte de a se cere; poate să se arăte că ai știre cum că erau să se ceară.

Iată și răspunsul prea-slăvitului Sultanchethudasì Ibrahim-efendi, căruia i-am adus și un ceasornic englezesc masiv foarte gingaș, de lei 1.350, care i-a plăcut întâiu lui Hogea-Misì, prietenul Tău; mi-a poruncit Slăvirea Sa să-Ți scriu Înălțimii Sale că pe Alì-Aga, de oare ce a dat și anul acesta vre-o rânduială Fetihislamului, se roagă Înălțimea Sa, știindu-l om al Slăvirii Tale, să-l aibi în grijă și să-l ajuți la nevoile lui întâmplătoare, și, dacă vrea să aducă înaintea Înălțimii Tale ca să trimeată o câtime de bani prin Înălțimea Ta aici în Constantinopol pentru fiica dumnealui, să faci bunătate Înălțimea Ta ca s'o economisești cu poliți; de și știe că aceasta este curată prietenie, având Înălțimea Ta lipsuri și nevoi de poliți mai mari, totuși să se facă și în aceasta bunătatea cu putință, și va rămânea îndatorit.

Aziz-efendi supraveghiază și poartă grijă de planul bun pentru binaua ce se va clădi cu Dumnezeu Sfântul la Curùceșmè, la arhitectul Minà. Abia mi-a adus Comnen o socoteală, care nu mi-a plăcut, și i-am dat veste să facă alta.

Preasfințitul de Larisa, care se închină Înălțimii Tale, mi-a trimes câteva tinichele de tabac albanes care i-a venit acum, ca să-l trimet Înălțimii Tale, și, nefiind sigur că-Ți va plăcea, trimet acum cu celе de față o tinichea de probă Înălțimii Tale, și, dacă-Ți va părea plăcut, poruncește-mi să-Ți trimet și altul.

Mi-a dat azi și prea-strălucitul preaiubitul Tău beizadeà o bocceà de tutun de Corfù, bun, din care numai pe două boccele am putut pune mâna de la noul

νέον ἐλτζήν, ἐξ ὧν τὴν μίαν ἅρπαξεν ὁ ἐνδοξότατος Ῥεΐς-ἐφένδης μας, καὶ ἡ ἄλλη εἶναι αὐτή· δὲν ἐπρόφθασε δὲ τὸ κουτὶ ὁποῦ ἐπαρήγγειλα διὰ νὰ τὴν γερλεστιρδίσω μέσα, καὶ ἔμεινε μὲ βʼον καλαράσην.

Ὁ ἐνδοξότατος Ἀζίζ-ἐφένδης μὲ ἐπρόσταξε νὰ γράψω τῷ Ὕψει της ὅτι τὴν παρακαλεῖ νὰ τὸν στείλῃ διὰ τὸ κονάκι του πέντε χιλιάδες ὀκάδες μαλί, νὰ προστάξῃ ὅμως νὰ τὸ πλύνουν καλά, ὁποῦ νὰ εἶναι παστρικόν, καὶ θέλει ὑποχρεωθῇ.

Ὁ Μεσρόπης, μὲ τὸ νὰ ἔχῃ γράψιμον τούρκικον πισκίνικον καὶ καλήτερον ἀπὸ ὅλους τοὺς Ῥωμαίους ὁποῦ ἔχει εἰς δούλευσίν της τὸ Ὕψος της, εἰ ὁρισμὸς τοῦ Ὕψους της, νὰ προστάξῃ ὅσα ταχριράτια στέλλονται, ὁποῦ δὲν εἶναι γραμμένα παρὰ τοῦ Δισάν-ἐφένδη, νὰ τὰ γράψῃ αὐτός, καὶ στοχάζομαι ὅτι ἠμπορεῖ νὰ πιάσῃ τόπον κιατίπη, μάλιστα ὁποῦ ἔχει καὶ κἄποιον ἰνσασζίκι καὶ ἰστιδάτ· ἂν τὸν μεταχειρισθῇ τὸ Ὕψος της, ἐλπίζω νὰ γένῃ καὶ τερπιγές.

Πρὸς τὸν ἐνδοξότατον Ῥουστέμ-ἀγᾶ προσμένω ταχριράτι της, καὶ ἀπορῶ διατί μέχρι τοῦδε δὲν ἐστάλη· ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ νὰ ἐτελείωσε τὸ γιαλί του καὶ τὸ στρώνει, καὶ εἰς ὀλίγας ἡμέρας θὲ νὰ πηγαίνῃ, πρέπει νὰ τὸν προσφέρωμεν μερικὰ μουνασίπικα πράγματα, εἰς τῶν ὁποίων τὸ τεδαρίκι εὑρίσκομαι.

Ἔστρωσε καὶ ὁ ὑπέρτατος ἐφένδης μας τὸ γιαλί του καὶ ἐγιαπτίρδισε καὶ ἓν νέον δαϊρέ, ὁ ὁποῖος καριπὲν τελειώνει, καὶ ὅλοι προσφέρουν διάφορα πράγματα, καὶ κατὰ χρέος πρέπει καὶ οἱ δοῦλοί της ἕως πέντε, ἓξ πουγγεῖα πρᾶγμα μουνασίπικον νὰ προσφέρωμεν.

Μᾶς ἐζήτησε καὶ ὁ Ἀζίζ-ἐφένδης διὰ τὸ νέον γιαλί του ἕνα ἀδιζέ, δύο φανοὺς καὶ ἓν ζευγάρι καθρέπταις.

Ὁ Ἰζέτ-πέγη-ἐφένδης μὲ ἔδωκε μίαν πότζαν ταπάκον κορφιάτικον διὰ πολλὰ καλόν, νὰ στείλω τῷ Ὕψει της, ὁ ὁποῖος, ἀγκαλὰ καὶ νὰ μὴν ἐφάνη καλὸς εἷς τε τὸν ἐκλαμπρότατον πεγηζαδὲ καὶ δοῦλόν της, μὲ ὅλον τοῦτο ἤθελα νὰ τὸν στείλῃ μὲ τοὺς παρόντας ἂν δὲν εἶχον ἄλλα ἄφευκτα ἀμανέτια. Ὅθεν ἔμεινε διὰ κατόπι.

Οὐγιουδούρδισα ἕνα ῥέσμι, Αὐθέντα μοι, πολλὰ καλὸν διὰ τὸν σὸν Θεῷ γενησόμενον πινάν, καὶ ἐλπίζω νὰ τὸ πεγενδίσῃ καὶ τὸ Ὕψος της· δὲν ἐπρόφθασεν ὅμως ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ μὲ βʼον θέλω τὸ στείλῃ τῷ Ὕψει της.

elciu (ambasador), din care pe una a răpit-o prea-strălucitul Reis-Efendi al nostru, şi cealaltă e aceasta; n'a ajuns însă cutia ce Ţi-am vestit ca s'o aşez înuntru, şi a rămas cu al doilea călăraş.

Prea-slăvitul Aziz-efendi mi-a poruncit să-Ţi scriu Înălţimii Tale că Te roagă să-i trimeţi pentru conacul lui cinci mii de ocă de lână, însă să orânduieşti să o spele bine, aşa ca să fie curată, şi va rămânea îndatorit.

Mesrop, având scrisoare mai matură şi mai frumoasă decât toţi Grecii ce-i ai în slujbă Înălţimea Ta, dacă e voia Înălţimii Tale, porunceşte ca toate rapoartele care se trimet, ce nu sânt scrise de Divan-efendi, să le scrie el, şi socotesc că poate lua locul de secretar turcesc, mai ales că are şi ceva talent şi experienţă (?): dacă l-ar întrebuinţa Înălţimea Ta, nădăjduiesc să ajungă şi mai bine.

Către prea-slăvitul Rustem-Aga aştept raportul Tău, şi nu ştiu de ce până acum nu s'a trimes; care, isprăvind conacul său şi podindu-l, şi peste câteva zile intră în el, se cuvine să-i aducem ceva lucruri de împodobire, la a căror alegere mă aflu.

A podit şi prea-înălţatul nostru patron conacul lui şi a clădit şi un nou chioşc, care aproape e gata, şi toţi aduc în dar deosebite lucruri, şi după nevoie se cade ca şi robii Tăi să aducem lucruri de împodobit până la cinci, şase pungi.

Ni-a cerut şi Aziz-efendi pentru conacul său un *avizè* [1], două policandre şi o păreche de oglinzi.

Izet-beg-efendi mi-a dat o bocceà de tabac de Corfù ca foarte bun, pentru a-l trimete Înălţimii Tale, care, de şi nu s'a arătat bun la prea-strălucitul beizadeà şi rob al Tău, totuşi am vrut să-l trimet cu cei de faţă, dacă n'ar fi avut alte mici lucruri nelipsite. Deci a rămas pentru mai pe urmă.

Am potrivit un plan. Doamne al mieu, foarte bun pentru binaua ce e a se face cu Dumnezeu, şi nădăjduiesc să-Ţi placă şi Înălţimii Tale; dar n'a sosit până acum, şi cu al doilea îl voiu trimete Înălţimii Tale.

[1] Fel de policandru.

CCCXLIX.

1797, 18 Februar. Doamna Smaranda către fiul ei, Alexandru Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu urări.

Τὴν θεοφρούρητον αὐτῆς Ὑψηλότητα μητρικῶς ἀπὸ καρδίας ἀσπαζομένη, ἐκ ψυχῆς ἐπεύχομαι.

† Ἣν διαφυλάττοι τὸ θεῖον ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐημερίᾳ, μετὰ μακροζωΐας καὶ ἐπιτεύξεως πάντων τῶν ἐκλάμπρων αὐτῇ καταθυμίων. Μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν τῆς εἴπέρ τι ἄλλο εὐκταιοτάτης μοι ἐκλάμπρου ὑγιείας της, δὲν ἔλειψα νὰ τῇ δηλοποιήσω ὅτι καὶ ἡμεῖς χάριτι θείᾳ ὑγιαίνομεν. Τὰ δὲ ἔκλαμπρα ἔτη τῆς Ὑψηλότητός της εἴησαν θεόθεν λαμπρὰ καὶ εὐδαίμονα.

ᾳψϟζ΄ῳ, Φευβρουαρίου ιη΄ῃ.
Τῆς Ὑψηλότητός της
Μίτηρ Σμαράδα.

Και παλιν αφεντι μου εκ ψηχις και καρδιας μιτρικος ασπαζομε σας και ο κυριος μου και ο θεος μου και υ κυρια μου θεοτοκου να σας χαροποιι σε ολα αμην αμιν και σας ευχουμαι απο καρδιας δια ολα[1].

Pentru Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită din inimă ca o mamă sărutând-o, din suflet mă rog.

† Pe care să te păzească Dumnezeu în cea mai înaltă sănătate şi necurmată fericire, în viaţă lungă şi cu căpătarea tuturor celor strălucite dorite Ţie. După cercetarea de aproape a strălucitei Tale sănătăţi foarte dorită mie mai presus de orice alta, n'am lipsit a-Ţi arăta că şi noi cu harul lui Dumnezeu sântem sănătoşi. Iar anii străluciţi ai Înălţimii Tale fie de la Dumnezeu străluciţi şi fericiţi.

1797, Februar 18.
A Înălţimii Tale.
Mamă: *Smaranda*

Şi iar, Doamne al mieu, din inimă de mamă Te sărut, şi Domnul mieu şi Dumnezeul mieu şi Doamna mea născătoarea de Dumnezeu să Te bucure, la toate, amin, amin, şi mă rog pentru Tine din suflet la toate.

CCCL.

1797, 18 Februar. Doamna Smaranda către nora ei, Doamna lui Alexandru Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, cu urări.

Τὴν θεοσεβεστάτην αὐτῆς Ἐκλαμπρότητα, μητρικῶς ἀπὸ καρδίας ἀσπαζομένη, ἐκ ψυχῆς ἐπεύχομαι.

† Ἣν διαφυλάττοι καὶ περέιποι ὁ Κύριος ἡμῶν ἐν ἀκροτάτῃ ὑγείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐδαιμονίᾳ, μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτεύξεως πάντων τῶν ἐκλάμπρων αὐτῇ καταθυμίων. Μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἔρευναν τῆς εἴπέρ τι ἄλλο εὐκταιοτάτης μοι ἐκλάμπρου ὑγιείας της, δὲν ἔλειψα νὰ τῇ δηλοποιήσω ὅτι καὶ ἡμεῖς ὅλοι χάριτι θείᾳ ὑγιαίνομεν. Τὰ δὲ ἔκλαμπρα ἔτη σας εἴησαν λαμπρὰ καὶ εὐδαίμονα.

ᾳψϟζ΄ῳ, Φευβρουαρίου ιη΄ῃ.
Τῆς Ἐλαμπρότητός της

Και παλιν εκ ψιχης και καρδιας ασπαζομε την εκλαμπροτητα της και ευχουμε μιτρικος

Sărutând din inimă ca o mamă pe Strălucirea Ta prea-cucernică, din inimă mă rog pentru Tine.

† Pe care să Te păzească şi ocrotească Domnul nostru în cea mai înaltă sănătate şi neschimbată fericire, întru mulţi ani şi cu căpătarea tuturor acelor strălucit dorite ale Tale. După cercetarea de aproape a sănătăţii Tale strălucite prea-dorită mie peste orice alta n'am lipsit să-Ţi arăt că şi noi toţi slavă Domnului sântem sănătoşi. Iar anii Tăi străluciţi fie luminaţi şi fericiţi.

1797, Februar 18.
A Strălucirii Tale.

Şi iar din suflet şi din inimă sărut pe Strălucirea Ta şi doresc ca mamă a primi

---

[1] Acest alineat e autograt.

να λαβανουμε χαρουμενα γραματα και λαμπρα και να λαβανετε αμιν αμην και παλιν αμιν θε[ε] μου.

Μιτηρ Σμαραγδα[1].

plăcute scrisori şi Strălucite şi să le luaţi, amin, amin, şi iar amin, Doamne al mieu.

Mama: *Smaranda.*

CCCLI.

Constantin Ipsilanti către tatăl său, Alexandru-Vodă al Ţerii-Româneşti, despre ştiri din Europa apuseană şi afaceri curente ale Domniei. 1797, 18 Februar.

Τὴν Ὑψηλότητά της υἱϊκῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν πανέκλαμπρον αὐτῆς δεξιάν,

† Δεόμενος τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ ἵνα διαφυλάττῃ καὶ διατηρῇ αὐτὴν ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἐναντίου συναντήματος. Μὲ τὸ νὰ κινᾷ ὁ παρών, δὲν λείπω διὰ τοῦ παρόντος μου δουλικοῦ νὰ ἐρευνήσω τὰ περὶ τῆς ὑπέρ τι ἄλλο εὐκταίας μοι ἐκλάμπρου ἀγαθῆς ὑγείας της, ἅμα δὲ νὰ δηλοποιήσω τῷ Ὕψει της ὅτι χάριτι θείᾳ καὶ διὰ τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς πατρικῶν εὐχῶν καὶ ἡμεῖς ὑγιαίνομεν. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν διὰ ὑψηλῆς προσταγῆς τοῦ ὑπερτάτου ἐφέντι μας ἔδωσα ἕνα γράμμα πρὸς τὴν Ὑψηλότητά της κἄποιῳ Παγτατλὶ Ἰπραχίμ-ἀγά. Ἐπειδὴ καὶ μὲ μεγάλην βίαν ἔγραφα τὸ ῥηθὲν γρᾶμμα καὶ σχεδὸν ἀγιὰκ οὐζερινέ, δὲν ἠμπόρεσα νὰ κάμω ταφσίλι τὴν ὑπόθεσιν, Ὁ ῥηθεὶς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἶχεν ἔλθῃ ἐδῶ ἀπὸ Νικόπολιν μὲ μουχίμμικα ταχριράτια περὶ τῶν γνωστῶν ὑποθέσεων· ἔξω ἀπὸ τὰ ταχριράτια ὁποῦ ἔφερεν, ἔδωσε καὶ τακρίρι λισάνεν τῶν τρεχόντων πραγμάτων καὶ τῶν ὅσων ἐνδεχομένων νὰ ἀκολουθήσουν, καὶ μὲ τὰς ἀποκρίσεις αὐτῶν ἔγιναν ἰατέ, καθὼς θέλει πληροφορηθῇ τὸ Ὕψος της καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον.

Προσμένομεν μὲ ἄκρον ἐντιζάρι καλαράσην της διὰ νὰ πληροφορηθῶμεν τὰ τῆς Ἰταλίας. Μὲ τὸν ἀπὸ Πόσνα κουριέρην τῆς Ἱσπανίας ἐλάβαμεν τὴν ῥελατζιόνε ἑνὸς φοβεροῦ συγκροτισμοῦ μεταξὺ Φραντζέζων καὶ Γερμανῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐχάθη κατὰ κράτος τὸ ἀουστριακὸν στράτευμα: εἰκοσιτρεῖς χιλιάδες μόνον ἔμειναν πριτζιονέροι καὶ ἑξήκοντα τόπια. Λέγουσιν ὅτι μέχρι τοῦδε νὰ ἐπάρθη καὶ ἡ Μάντοβα.

Ὁ Προύσιας ἐνδιάτος μὲ εἶπεν ὅτι ὁ βασιλεύς του νὰ ἦτον ἄρωστος καὶ ὅτι τώρα εἶναι καλά.

Στέλνω διὰ τοῦ παρόντος τὸ μουλτέφετικον περάτι ὁποῦ μὲ ἔκαμεν ἰχσάνι τὸ Τεβλέτι-

Înălţimii Tale fieşte mă închin, sărutând prea-strălucita-Ţi dreaptă,

† Rugându-mă de atot puternicul Dumnezeu să Te păzească şi ocrotească fără boli, bucuroasă, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de toată întâmplarea protivnică. Plecând cel de faţă, nu lipsesc prin cea de faţă a mea supusă să cercetez cele despre strălucita bună sănătate a Ta care mie îmi e dorită peste orice alta şi tot odată să arăt Înălţimii Tale că slavă Domnului şi prin prea-strălucitele Tale rugăciuni părinteşti şi noi sântem sănătoşi. Cu câteva zile înainte prin înaltă poruncă a prea-înălţatului efendi al nostru am dat o scrisoare către Înălţimea Ta unui Bagdadlì Ibrahim-aga. De oare ce şi cu grabă mare am scris acea scrisoare şi aproape în picioare, n'am putut lămuri lucrurile. Acel om acum câteva zile venise aici din Nicopol cu nişte rapoarte aspre despre ştiutele lucruri; afară de rapoartele ce a adus, a dat şi un raport din gură despre lucrurile de faţă şi cele ce se aşteaptă a urma, şi cu ale lor răspunsuri s'a înapoiat, cum vei afla Înălţimea Ta chiar de la el.

Aşteptăm cu cea mai mare nerăbdare călăraşul Tău ca să aflăm cele din Italia. Cu curierul din Bosnia al Spaniei am primit *relaţia* unei grozave ciocniri între Francesi şi Germani, în care s'a pierdut mai toată oastea austriacă: numai douăzeci şi trei de mii au rămas prisonieri şi şaizeci de tunuri. Spun că până acum s'a luat şi Mantova.

Trimesul Prusiei mi-a spus că regele său era bolnav şi că acum e bine.

Trimet cu cea de faţă beratul *multefetic* ce mi-a făcut Devlet-Aliè[2] (a cării putere

[1] Pe foaia din dos a precedentei.

[2] Curtea.

Ἀλιγιὲ (οὗ τὸ κράτος εἴη ἀκαταμάχητον) διὰ νὰ μὲ εὐχηθῇ. Ἐλουμούρου μερχούνετον π' ἐδκάτιχα. Ἐνθυμεῖται τὸ Ὕψος της τὰ ὅσα εἶχαν ἀκολουθήσῃ περὶ αὐτοῦ τοῦ περατίου προλαβόντως. Τί ἐκατόρθωσαν; Μόνον τὸν ἑαυτόν τους ἔβλαψαν. Ἂς εἶναι δοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Θεοῦ, ὁποῦ μᾶς ἐφύλαξεν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ ἀπὸ τὰ τόσα καὶ τόσα χουτζούμιά των, καὶ ἐλύτρωσε καὶ τὸ Τεβλέτι ἀπὸ τὸ σέρρι των.

Παρακαλῶ τὸν ὑψηλότατον Ἀλέξανδροβόδα νὰ μὴν τὸν ξεχάσῃ.

Καὶ τὰ μὲν πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανευδαίμονα, αἱ δὲ πατρικαί μοι αὐτῆς εὐχαὶ ἀρωγαί μοι διὰ βίου.

αψλζ΄ῳ, Φευρουαρίου ιη΄ῃ.

Τῆς Ὑψηλότητός της υἱὸς καὶ δοῦλος

Κωνσταντῖνος Ὑψηλάντης[1].

Στέλλω τῇ Ὑψηλότητί της μίαν πότζαν Κόρφια ἀπὸ τὸν πολλὰ φίνον· ἐλπίζω νὰ τὸν πεγενδίσῃ. Δὲν ἠμπορῶ νὰ περιγράψω πόσον κακὸ γίνεται διὰ αὐτὴν τὴν Κόρφια ἐδῶ: ὅλοι ἀπὸ αὐτὸν τὸν φίνο θέλουν, καὶ δὲν εὑρίσκεται.

fie nebiruită) ca să mă roage *(sic)*. (Neinteligibil.) Îţi aduci aminte Înălţimea Ta câte urmaseră mai înainte pentru acest berat. Ce au câştigat? Numai pe ei înşii s'au vătămat. Fie slăvit numele lui Dumnezeu Sfântul care, ne-a păzit ca lumina ochiului de atâtea şi atâtea atacuri ale lor, şi a scăpat şi Devletul de răutatea lor.

Rog pe prea-înălţatul Alexandru-Vodă (Callimachi) să nu-l lase.

Şi anii Tăi prea-străluciţi fie de la Dumnezeu foarte mulţi, sănătoşi şi prea-fericiţi, iar părinteştile-Ţi rugăciuni mie ajutătoare în viaţă.

1797, Februar 18.

Al Înălţimii Tale fiu şi rob

Constantin Ipsilanti.

Trimet Înălţimii Tale o bocceà de tutun de Corfù foarte fin; nădăjduiesc să-Ţi placă. Nu-ţi pot descrie ce rău se face aici pentru acel tutun de Corfù: toţi vreau din cel fin, şi nu se află.

CCCLII.

1797, 11 April. Safta Ipsilanti către tătăl ei, Alexandru-Vodă al Ţerii-Româneşti, despre starea familiei.

Τὴν Ὑμετέραν εὐσεβεστάτην καὶ θεοφρούρητον Ὑψηλότητα, δουλικῶς προσκυνῶ, τὴν πανέκλαμπρον αὐτῆς δεξιὰν ἀσπαζομένη,

† Ἦν μοι καὶ διατηρεῖοι, περιφρουρῶν, ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστὰς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγειᾶ, μακροημερεύουσαν καὶ ὑπερκειμένην πάσης καὶ παντοίας περιπετείας, μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτυχίας πάντων τῶν ἐκλάμπρων αὐτῇ ἀγαθῶν. Ἔλαβον τὸ πανέκλαμπρον καὶ προσκυνητόν μοι γράμμα της, ἐχάρην ὑπερβαλλόντως τὴν θεοφρούρητον αὐτῆς καὶ ἀκριβεστάτην μοι ὑγείαν. Εἶδον καὶ ὅσα μοι πατρικῶς ἐν αὐτῷ ἐπεύχεται, ἀνθ' ὧν καὶ ὑπερευχαριστῶ τῇ Ὑψηλότητί της. Δὲν ἔλειψεν ἡ δούλη της νὰ τῇ συγχαρῇ περὶ τῆς πανσέπτου καὶ ζωηφόρου τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐξαναστάσεως καὶ μὲ τὸν πρὸ τούτου καλαράσην, ἤδη δέ, τὸ αὐτὸ τοῦτο ποιοῦσα, δέσται τοῦ ἐπουρανίου Θεοῦ ὅπως ἀξιώσῃ τὸ θεοφρούρητον αὐτῆς Ὕψος ἑορτάσαι

Mă închin cu supunere Înălţimii Tale prea-evlavioase şi de Dumnezeu păzite, sărutând prea-strălucita-Ţi dreaptă,

† Pe care să mi-o şi păzească, privighind-o, cel din morţi înviat Domnul nostru Isus Hristos fără boli, bucuroasă, sănătoasă, întru mulţi ani şi mai presus de toate şi de tot felul peripeţiei, întru mulţi ani şi cu căpătarea tuturor celor strălucite bunuri ale Tale. Am luat prea-strălucita şi închinata-Ţi scrisoare, m'am bucurat peste măsură de sănătatea-Ţi de Dumnezeu păzită şi prea-scumpă mie. Am văzut şi câte părinteşte îmi doreşti în ea, pentru care şi foarte mulţămesc Înălţimii Tale. N'a lipsit roaba Ta să se bucure cu Tine pentru prea-venerata şi de viaţă aducătoarea Înviere a Domnului nostru şi cu călăraşul de'naintea acestuia, şi acum, făcând acelaşi lucru, mă rog de

[1] Aceste două rânduri autografe.

λαμπρῶς καὶ ἐνδόξως τὴν Ἁγίαν Ἀνάστασιν εἰς ἔτη πάμπολλα, μὲ ἀκλόνητον στερέωσιν ἐπὶ τὸν πανέκλαμπρον καὶ ἡγεμονικὸν αὐτῆς Θρόνον, ὡς ἐπιποθοῦμεν· ἧς καὶ τὰ πανέκλαμπρα ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ πολυάριθμα, πανευφρόσυνα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳψϟζ'ῳ, Ἀπριλλίου ια'ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας θεοφρουρήτου Ὑψηλότητός της
ἡ ταπεινὴ δούλη,
Σαύτα Ὑψηλάντη.

Αυφθεντη μου μεγαλοπρεπεστατε μου φηλο το πωδαρι σας και το χερακη σας και παρακαλο να με σιχωρεσετε δια το να μη σας ενοχλησω, Αυφθεντη μου, δεν σας γραφω συγχνα, με ωλα ωπου παντοτε φηλο το ποδαρι σας εις τα γραματα της κιριας μου, και σας ευχαριστω, Αυφθεντη μου, δια την πολητζα ωπου με στηλετε ω αγηος Θεως να σας χαριση ζωειν υγηα και πωληχρονιων στερεωσιν και να σας φηλαξη παντοτε ως κωριν οφθαλμου. Αυφθεντη μου, ω Αλεκος φηλα το ποδαρι σας και παρακαλη να μην τον ξεχασετε, και ολα τα φλητατα μου εγκονακηα σας φηλουν το πωδαρι σας. Αυφθεντη μου, σας παρακαλο δια τον αδελφων μου να μην τον ξεχασετε, να σιχωρεσετε τα κουσουρια μου, και παρακαλο, Αυφθεντη μου, παντοτε να τον να τον *(sic)* μαλοσετε δια τα κουσουρια του, και τα σπανλη σας παρακαλο, Αυφθεντη μου, και δια τον γαμβρον μου Μηχαλακη να μην τον ξεχασετε.

(Pe plic:) Τῷ ὑψηλοτάτῳ καὶ εὐσεβεστάτῳ Αὐθέντῃ καὶ Ἡγεμόνι πάσης Οὐγγροβλαχίας, κυρίῳ μοι κυρίῳ Ἰωάννῃ Ἀλεξάνδρῳ Ἰωάννου Ὑψηλάντῃ Βοεβόδα, προσκυνητῶς.

(V°: Pecete cu ceară roşie, cu scuturile ambelor ţeri.)

Dumnezeu din cer să învrednicească pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită aserbători strălucit şi slăvit Sfânta Înviere întru prea-mulţi ani, cu nezguduită întărire pe Scaunul Tău prea-strălucit şi domnesc, cum dorim; ai cărui ani fie de la Dumnezeu prea-numeroşi, foarte mulţămiţi şi foarte fericiţi.

1797, April 11.

A Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supusa roabă.

Safta Ipsilanti.

Doamne al mieu prea-mărit, sărut piciorusul Tău şi mânuţa Ta şi rog să mă iertaţi, că, pentru ca să nu Te supăr, Doamne al mieu, nu-Ţi scriu des, de şi că totdeauna sărut piciorusul Tău, în scrisorile Doamnei mele, şi-Ţi mulţămesc, Doamne al mieu, pentru poliţa ce-mi trimeţi: Dumnezeu Sfântul să-Ţi dea viaţă, sănătate şi întărire pe mulţi ani şi să Te păzească pretutindeni ca lumina ochiului. Doamne al mieu, Alecu sărută piciorusul Tău şi se roagă să nu-l uiţi, şi toţi preaiubiţii Tăi copii Îţi sărută piciorusul. Doamne al mieu, Te rog pentru fraţii miei să nu-i uiţi, să-mi ierţi cusururile, şi rog, Doamne al mieu, ca totdeauna, să-i mustri pentru cusururile lor, şi iarăşi Te rog Doamne al mieu de măruntaiele Tale rog şi pentru ginerele mieu Mihalachi, să nu-l uiţi.

(Pe plic:) Prea-înălţatului şi prea-cucernicului Domn şi stăpân al toată Ungrovlahia, domnul mieu domn Io Alexandru Ioan Ipsilanti Voevod, cu închinăciune.

CCCLIII.

Alexandru Manu către Alexandru-Vodă Ipsilanti, Domnul Ţerii-Româneşti, despre datoriile faţă de Turci, hrăpirile predecesorului, legăturile cu Pasvantoglu şi Turcii de la Dunăre. 1797, 13 April.

Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ, ταπεινῶς κατασπαζόμενος τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν, τοῦ ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Σωτῆρος ἡμῶν ἀκαταπαύστως δεόμενος ἵνα σκέπῃ καὶ περιφρουρῇ

Prea-înălţate şi prea-binevoitorule mieu Domn,

† Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite cu supunere mă închin, sărutând cu smerenie paşii prea-strălucitelor Tale picioare, rugându-mă neîncetat de cel din morţi înviat Mântuitorul nostru ca să apere şi să

τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα ἄνοσον, εὔθυμον, ὑγιᾶ, μακρόβιον καὶ ὑπερκειμένην παντὸς ἀνιαροῦ συναντήματος ἐπὶ τοῦ ἐκλάμπρου καὶ ἡγεμονικοῦ αὐτῆς Θρόνου μέχρι γήρας βαθυτάτου· Τὸ ἀπὸ τῆς κε΄ης Μαρτίου προσκυνητόν μοι ἰδιαίτερον πανέκλαμπρον αὐτῆς μεθ' ὅσης πλείστης χαρᾶς καὶ ὑποκλίσεως ἔλαβον, ἐξ οὗ πληροφορηθεὶς τὴν εὐκταιοτάτην μοι πανέκλαμπρον ὑγιείαν της, τὸν διατηροῦντα αὐτὴν ὑπερεδόξασα Κύριον, οὗ τῷ ἀπείρῳ ἐλέει, καὶ διὰ τῶν πανεκλάμπρων της εὐχῶν, καὶ ἡμεῖς ἅπαντες καλῶς ὑγιαίνομεν.

Ἔλαβον καὶ τὴν πόλιτζαν τῶν δεκαπέντε χιλιάδων γροσίων, ἐκ τῶν ὁποίων διορίζει ὀκτὼ χιλιάδες διὰ ἔξοδα τοῦ δούλου της, ἐφοδιάζοντάς τα καὶ μὲ τὰς πανεκλάμπρους αὐθεντικάς της εὐχάς, δι' ἃ ἀπειράκις πολυχρονήσας τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της, δὲν λείπω νὰ ἀποδώσω αὐτῇ τὰς δουλικάς μοι εὐχαριστίας, παρακαλῶν τὸν πανάγαθον Θεὸν νὰ διαφυλάττῃ τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ ἀκλονήτῳ διαμονῇ, ὁποῦ εἰς πάμπολλους χρόνους νὰ ἀπολαμβάνω τὰ τοιαῦτα αὐθεντικά της ἐλέη καὶ ἰναγέτια· τὰ δὲ ἑπτὰ χιλιάδες γρόσια, κουσούρια τῆς πόλιτζας, θέλουν διαμοιρασθῇ εὐθὺς ὁποῦ γενοῦν ταχσίλι εἰς τὰ μέρη ὁποῦ προστάζει τὸ Ὕψος της, καθὼς καὶ τοῦ Σεργίου, ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν χαράν του μὲ δάκρυα ὑπερευχήθη.

Μετὰ τὴν ἄφιξιν καὶ τοῦ ἀπὸ δ΄ης τρέχοντος τάταρη, ἀφ' οὗ ἐκάμαμεν τακδίμι τὰ ἔγγραφά της τόσον τῷ ὑπερτάτῳ ἐφένδη μας, ὅσον καὶ τοῖς λοιποῖς τῶν αὐθέντων μας, μαζῆ μετὰ τοῦ ἄρχοντος Πάνου, πρὸς ταῖς ἐννέα ὥραις ἐζήτησε τὸν δοῦλόν της ἡ Μεγαλειότης του μόνον, καί, ἀπελθὼν ἀμέσως εἰς τὸ χουζούρι του, ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἰλτιφάτια καὶ παρ' ἀξίαν ἰκράμια καὶ τσκίδι τῶν προλαβόντων τεπσισίων περὶ τῆς πρὸς τὸ Ὕψος της ἀνακτορικῆς ὑπολήψεως καὶ μεμνουνιγετίου, μὲ ἠρώτησεν ἂν ἔχω νὰ τὸν ἀναφέρω καὶ κανένα τι ἰδιαίτερον ἀπὸ μέρους τοῦ Ὕψους της, καὶ ἀπεκρίθην ὅτι κατὰ τὸ παρὸν ξεχωριστόν τι δὲν ἔχω, παρὰ τὰ αὐτὰ ὁποῦ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔγραφα περὶ καταστάσεως τόπου, ἅτινα ἐν συνόψει εἶχον ἀναφέρῃ τῇ Μεγαλειότητί του, καί, κάμνωντάς τον διεξοδικωτέραν περιγραφήν, τοῦτε γεδδάρικου τρόπου, καὶ γιουρουδήματος τῶν προκατόχων, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπροξενήθη ὁ τέλειος σχεδὸν ἀφανισμὸς τῆς Τζάρας καὶ τὸ νιζαμσιζλίκι αὐτό, διὰ τὸ ὁποῖον δοκιμάζει τὸ Ὕψος της μεγάλην δυσκολίαν, καὶ διηγούμενος ὅτι ἀκαταπαύστως ἀ-

păzească pe Înălţimea Ta fără boli, bucuros, sănătos, întru mulţi ani şi mai presus de orice întâmplare nenorocită pe strălucitul şi domnescul Tău Scaun până la bătrâneţă prea-adâncă. Scrisoarea Ta mie în deosebi prea-strălucită de la 25 Mart am primit-o cu cât mai multă bucurie şi închinare, din care aflând de cea mie prea-dorita, prea-slăvita sănătate a Ta, am prea-slăvit pe Domnul care Te ţine, prin a cărui nemărginită milă, şi prin prea-strălucitele-Ţi rugăciuni, şi noi toţi sântem în bună sănătate.

Am primit şi poliţa celor cinsprezece mii de lei, din cari orânduieşti opt mii pentru cheltuielile robului Tău, întovărăşindu-i şi cu prea-strălucitele-Ţi domneşti rugăciuni, prin care, nesfârşit făcând urări Înălţimii Tale păzite de Dumnezeu, nu lipsesc să-Ţi dau supusele mie mulţămiri, rugând pe prea-bunul Dumnezeu să ţie pe Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită în cea mai înaltă sănătate şi nezguduită rămânere, aşa că în foarte mulţi ani să primesc astfel de domneşti mile şi milostiviri; iar cele şapte mii de lei, cusururile poliţei, se vor împărţi cum vor veni în părţile unde porunceşti Înălţimea Ta, precum şi ai lui Serghie, care de bucurie s'a rugat cu lacrimi.

După plecarea şi a Tatarului de la 4 ale lunii, după ce am dat scrisorile Tale atât prea-înălţatului nostru efendi, cât şi celorlalţi dintre domnii noştri, împreună cu ale dumisale Banului, la ceasurile nouă a chemat Măria Sa numai pe robul Tău, şi, plecând îndată la odihna Sa, apoi de multe laude şi cinstiri peste vrednicie şi uneltirile celor de mai înainte neruşinaţi pentru trecerea şi mulţămirea împărătească a Înălţimii Tale, m'a întrebat dacă am ceva în deosebi să-i aduc din partea Înălţimii Tale, şi am răspuns că deocamdată n'am nimic osebit decât cele ce acum câteva zile am scris pentru slava locului, pe care în scurt le adusesem Măriei Sale, şi, făcându-i mai amănunţita descriere a lor şi a felului prost şi năvălitor al înaintaşilor, din care s'a căşunat aproape desăvârşita ruină a Ţării şi aceasta lipsă de rânduială, pentru care rabdă Înălţimea Ta mare greutate, şi arătând cum necontenit Te lupţi spre a găsi Înălţimea Ta chipuri pentru mângâierea

γωνίζεται εἰς τὸ νὰ ἐφευρίσκῃ τρόπους τὸ Ὕψος της πρὸς παρηγορίαν τινὰ τῶν πτωχῶν καὶ νιζαμίου, φυλάττων ἄκρον ἀδαλάτι καὶ μὴ δεχόμενος νὰ χιρπαλαδίζονται οἱ πτωχοὶ παρὰ τῶν πογιάριδων, ὁποῦ οἱ ἄδικοι καὶ ἅρπαγες διοικηταὶ εἶχον σερμεγὲ τὸ νὰ δίδουν ρουχσάτι τοὺς πογιάριδες καὶ τὰ τούτοις ὅμοια. Διὰ τὰ ὁποῖα ὑπερεπήνεσε τὸ Ὕψος της καὶ τὴν εὐχήθη ἀπὸ καρδίας. Ἔπειτα μὲ ἐρώτησε περὶ τοῦ Παζβανζαδέ, καί, ἀποκριθεὶς ὁ δοῦλός της τὰ ὅσα γνωστὰ τῷ Ὕψει της, ὥρισεν ὅτι τὸ πολυχρόνιον κράτος του, καθὼς καὶ ἡ Μεγαλειότης του, δὲν δείδουν ρουχσάτι ποτὲ νὰ γίνῃ χαρακέτι κατὰ τῆς Τιμιότητός του καὶ κατὰ τοῦ Βιδυνίου, ὡς θέλει καταλάβῃ ἐκ τοῦ ἐμιρναμὲ ὁποῦ ἤδη στέλλεται τῷ Ὕψει της, τὸν ὁποῖον ἐπρόσταξε νὰ ξεκινήσωμεν ἄνευ ἀναβολῆς. Ἔπειτα μὲ ἐρώτησεν ἂν εἴμεθα εὐχαριστημένοι παρὰ τοῦ ἄρχοντός της Πάνου, καί, ἀποκρινόμενος ὁ δοῦλός της ὅτι εἴμεθα πολλὰ εὐχαριστημένοι, ὥρισεν ὅτι καὶ ἡ Μεγαλειότης του ἕως τώρα ἔξω ἀπὸ γαϊρέτι καὶ σαδακάτι ἄλλο τι δὲν ἐκατάλαβε, πάντοτε ὅμως τὸν προσέχει καὶ τὸν παρατηρεῖ καλά. Τελευταῖον μὲ ἐπρόσταξε νὰ τῇ γράψω δοάδες καὶ σενάδας πολλούς, καὶ ὅτι κάθε λογῆς μουσααδὲ ἔχει ἡ Μεγαλειότης του εἰς ὅλα τὰ ζητήματά της.

Μετὰ τοῦ Ἰσμαΐλ-ἀγᾶ, ἀνθρώπου τοῦ τιμιωτάτου Παζβανζαδὲ Ὀσμάν-ἀγᾶ, μὲ τὸ νὰ ἐφιλιώθην πολλὰ ὁ δοῦλός της, ὡσὰν ὁποῦ μὲ ἐκατάλαβεν ὅτι φέρομαι μὲ ἄκραν εἰλικρίνειαν καὶ κατὰ τὸν ἰραδὲ τοῦ Ὕψους της, μὲ τὸ πρὸς τὸ Δεβλέτι χρεωστικὸν γαϊρέτι καὶ σαδακάτι καὶ κάμνωντάς τον μεχρέμην εἰς τὰ νοήματα τοῦ ἐμηρναμὲ ὁποῦ περιέχει, καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν καὶ καράρι τοῦ Δεβλετίου, καί, ἀγκαλὰ τὸ ἀπὸ Ἐδερνὲν σήκωμα τοῦ ὑψηλοτάτου Χακκῆ-Πασᾶ καὶ Ὀσμάν-Πασᾶ ἀπὸ Νικοπόλεως κατὰ τῶν δαγλίδων καὶ ἐσκιάδων νὰ στοχάζεται ὅτι ἔχει νὰ προξενήσῃ ὁποφίαν εἰς τὸν Ὀσμάν-ἀγᾶ, μὲ ὅλον τοῦτο γράφει ὁ ῥηθεὶς Ἰσμαΐλ-ἀγᾶς τὸ περικλειόμενον πρὸς τὴν Τιμιότητά του πληροφοριτικὸν καὶ φανερωτικὸν τῆς μεταξὺ ἡμῶν φιλίας, ὅπερ, ὡς ἀναγκαιότατον, ἀμέσως θέλει σταλῇ παρὰ τοῦ Ὕψους της μὲ μαχσούσι ἄνθρωπον, πρὸς δὲ καὶ δύο κουτία μουσαμμαλαδισμένα καὶ δουλλομένα ἄνευ ἐπιγραφῆς, τὰ ὁποῖα, ὡς μοὶ εἶπε, περιέχουν δαράκι, καὶ εἶναι καὶ αὐτὰ τοῦ Ὀσμάν-ἀγᾶ, καὶ νὰ σταλοῦν καὶ αὐτὰ ὁμοῦ μὲ τὸ γράμμα τοῦ ῥηθέντος, εἰς τὴν Τιμιότητά του.

---

[1] Sultanul.

săracilor şi a rânduielii, păzind înaltă egalitate şi neprimind a se jăfui săracii de către boieri, cum nedrepţii şi răpitorii cârmuitori aveau obiceiul să dea în dar boierilor şi altele asemenea cu acestea. Pentru care s'a impresionat Înălţimea Ta şi s'a rugat pentru tine din inimă. Apoi m'a întrebat şi pentru Pazvan-zadè, şi, răspunzând robul Tău câte sânt cunoscute Înălţimii Tale, a hotărît ca Puterea Sa[1], precum şi Măria Sa, să nu dea voie spre a se face mişcare împotriva Cinstei Sale şi împotriva Vidinului, cum vei afla din ordinul ce se trimete acum Înălţimii Tale, pe care a orânduit să-l pornim fără zăbavă. Apoi m'a întrebat dacă sântem mulţămiţi de dumnealui Banul, şi, răspunzând robul Tău că sântem foarte mulţămiţi, a orânduit că şi Măria Sa până acum n'a luat nimic afară de voinţă şi credinţă, dar că totdeauna îl ţine supt ochi şi-l păzeşte bine. La urmă mi-a poruncit să-Ţi scriu rugăciuni şi urări de mulţi ani, şi că are orice fel de bună voinţă oricând Măria Sa la toate cererile Tale.

Cu Ismail-aga, omul prea-cinstitului Pazvan-zadeà Osman-aga, pentru că mă împrietenisem mult eu, robul Tău, de oare ce mă înţelesese că mă port cu înaltă emoţie de suflet şi la porunca Înălţimii Sale, cu aplecarea datorită şi slujbă către Devlet şi făcându-l... la noimele poruncii împărăteşti ce cuprinde, şi la hotărîrea şi ordinul Devletului, şi, cu toate că ieşirea de la Adrianopol a preaînălţatului Hachì-Paşa şi a lui Osman-Paşa din Nicopol contra dagliilor şi a banditilor se socoate că va aduce bănuială lui Osman-aga, totuşi scrie acel Ismail-aga această scrisoare de înştiinţare şi vădire a prieteniei dintre noi, care, ca fiind cu totul de nevoie, îndată se va trimete şi Înălţimii Tale cu om anume, şi pe lângă aceasta două cutii în muşamale şi pecetluite fără scris de-asupra, care, cum mi s'a spus, cuprind foiţe aurite, şi sânt şi acelea ale lui Osman-aga, şi să se trimeată şi acelea împreună cu scrisorile celui ce s'a spus, către Cinstea Sa.

Ἐπειδὴ καὶ ἔφθασεν ὁ καιρὸς τῶν μεδατζιπίων τοῦ Χοτινίου καὶ Πενδερίου, θέλει ἰξεύρῃ ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὲ νὰ μᾶς ζητηθοῦν αἱ πόλιτζαις παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἰράδι-τζεδὶδ δεφτερδάρ-ἐφένδη, αἱ ὁποῖαι πάλιν διὰ τῶν δούλων της, καθὼς καὶ τὸ ἄλλο χόδι, θέλουν σταλῇ τῷ Ὕψει της, καὶ δὲν ἔλειψα νὰ δώσω τὴν περὶ τούτου εἴδησιν τῷ Ὕψει της, καὶ τὰ ἄσπρα τὰ μὲν θέλει κρατήσῃ ἡ Ἐνδοξότης του, διὰ τὰ ἄπερ ἔχει νὰ λαμβάνῃ ἐκ τῶν ἄσπρων τοῦ τζιζιγέ, τὰ δὲ θέλουν γιατιρδισθῇ εἰς ζαρπχανέ.

Ἰδοὺ ἀποκριτικὸς καϊμὲς τοῦ φιλτάτου της Δερβίς-ἐφένδη, μετὰ τοῦ ὁποίου ἐγίναμεν γιάγουπάλ· πρετενδέρει ὅμως ζαχερέν.

Ὁ Χαφίζ-Ἀλῆ-ἀγᾶς κακιὰ πληγὴ μᾶς ἔγινε. Διὰ τὸν κερεστὲ ὁποῦ ἐζήτησε δόσας τὴν ἀπόκρισιν τοῦ Ὕψους της ὁ δοῦλός της, δυσαρεστήθη, καὶ τὸν ζητεῖ ἀμέσως νὰ τὸν ἀγοράσω καὶ νὰ τῆς τὸν δώσω ἐδώ, καὶ μὲ μεγάλην βίαν γράφοντάς με τεσκερέδες πιρὶ πὶρ ἀρδήσειρα, λέγων ὅτι: αὐτὴ εἶναι ὑπόσχεσις ὁποῦ τὸν ἔδωκεν τὸ Ὕψος της κεριχανιζδέν, ἄρχισε τὸ γιαπί του, θεμελιώνων εἰς τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴν τοῦ Ὕψους της, καὶ τώρα νὰ ἀκούῃ ὅτι δὲν ἐκώπη, καὶ ἂν εὑρεθῇ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, δὲν θέλει νὰ τὰ ἰξεύρῃ, μήτε τὰ ἀκούῃ, μόνον νὰ τὸν δείξω μέρος ὁποῦ νὰ στείλῃ νὰ τὸν πάρῃ, ἐπειδὴ καὶ τὸ Ὕψος της ἔτζι τὸν εἶχε εἰπῇ ὅτι ἢ ἀπὸ ἐδὼ ἢ ἀπὸ ἐκεῖ τὰ οὐγιουρδήζει καὶ νὰ μὴν ἐγνοιάζεται· κωστίζει ἐν τοσούτῳ καὶ ἀρκετὴν σούμαν καὶ δὲν ἰξεύρω πῶς ἔχει νὰ γένῃ καὶ νὰ οἰκονομηθῇ. Καὶ τὰ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν παρὰ Θεοῦ πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳψῃζ΄φ, Ἀπριλίου ιγ΄ῃ.

Τοῦ θεοφρουρήτου αὐτῆς Ὕψους εὐτελὴς δοῦλος

Ἀλέξανδρος Μάνος (;).

De oare ce a venit şi vremea aprovisionării (?) Hotimului şi Benderului, vei afla că peste puţine zile ni se vor cere poliţile de către prea-slăvitul tefterdar-efendi pentru recolta nouă, care iarăşi prin robii Tăi, ca şi mai înainte, se vor trimete Înălţimii Tale, şi n'am lipsit a da veste despre aceasta Înălţimii Tale, şi banii îi va lua Slăvirea Sa prin ce are a lua din banii *giaigelei*, iar alţii se vor depune la Vistieria împărătească.

Iată o scrisoare de răspuns a prea-iubitului Tău Derviş-efendi, cu care am fost prieten de aproape; însă *pretinde* zahereà.

Hafiz-Alì-aga a ajuns a ni fi rea plagă. Dând robul Tău pentru cheresteaua ce o cerea răspunsul Înălţimii Tale, nu i-a plăcut, şi-mi cere neapărat să-i-o cumpăr şi să i-o dau aici, scriind şi cu mare silă prin teşcherele una după alta, spuind că: aceasta e făgăduiala ce i-ai dat-o Înălţimea Ta pe cinste, şi-a început clădirea, întemeindu-se pe acea făgăduială a Înălţimii Tale, şi acuma să audă că încă nu s'a tăiat, şi dacă se va găsi, şi altele ca acestea, nu vrea să le ştie, nici să le audă, numai să-i arăt partea unde să trimeată să le iea, căci şi Înălţimea Ta încă i-ai spus că ori de aici ori de acolo i-o potriveşte şi să nu-şi facă grijă; ci costă întru aceasta şi destulă ruină şi nu ştiu cum o să se facă şi să se economisească. Şi prea-strălucitii Tăi ani fie de la Dumnezeu foarte mulţi, sănătoşi şi cu totul fericiţi.

1797, April 13.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite supus rob.

Alexandru Manu (?).

CCCLIV.

1799. Acelaşi (?) către un corespondent din ţară, despre afaceri.

† Ἀδελφικῶς προσκυνῶ τὴν Εὐγένειαν της καί, ἐρωτῶν ἀκριβῶς τὰ τῆς ἀγαθῆς ὑγιείας της, εἶδον τὰ ὅσα μοι σημειοῖ περὶ τῆς γούννας, τὴν ὁποίαν παρακαλῶ νὰ ἐγχειρίσῃ τῷ Γρηγοράκῃ Περιστέρῃ διὰ νὰ μοὶ τὴν φέρῃ. Μὲ τὸ νὰ μοὶ ἔγραψε δὲ ὅτι κατ' αὐτὴν τὴν Τετράδην πρέπει νὰ περιμένω τὸν παρὰ τοῦ δακουφίου κιατύπην[1], καίτοι ἔχων

† Frăţeşte mă închin dumitale şi, întrebând cu dragoste de sănătatea ta, am văzut câte-mi însemnezi pentru blană, pe care te rog să o dai în mâna lui Grigorachi Peristeri ca să mi-o aducă. De oare ce însă mi-ai scris că în chiar acea Miercure trebuie să aştept chiatipul vacufului, de şi aveam nevoie să merg la Curù-Ceşmè,

[1] Scriitorul fundaţiei.

δουλειὰν νὰ κατέβω εἰς Κουρούτζεσμεν, δὲν ἐκατέβηκα. Μὲ τὸ νὰ ἔχω δὲ χρείαν ἄσπρων, διάζομαι νὰ εὐχαριστηθῶ καὶ εἰς τὰ ἑξακόσια γρόσια διὰ τὸ σελίμι μου· διὸ παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της, ἐγχειρίζουσα αὐτὰ τῷ ῥηθέντι Γρηγοράκῃ, νὰ κάμῃ χιμμέτι εἰς τὸ νὰ ἀκηρωθῇ τὸ πρῶτον ὄνομα καὶ νὰ περάσῃ εἰς ἄλλο ὁποῦ θέλει ὁ μουστερής, καί, ἐκ τούτου ὅλου τοῦ νοήματος εἰκαζομένη τὴν χρηματικήν μου στενοχωρίαν, δὲν ἀμφιβάλω ὅτι θέλει φροντίσει διὰ νὰ μοὶ σταλθοῦν ὅσον τάχος, καὶ τὰ διάφορα τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, ἅτινα, ἂν εἶναι πρόχειρα, θέλει τὰ ἐγχειρίσει ὡσαύτως τῷ ῥηθέντι.

Ἡ φιλοστοργοτάτη μοι προσκυνεῖ τήν τε Εὐγενείαν σας καὶ φιλτάταις Κοκώναις.

Μένω δὲ τῆς Εὐγενείας της.

n'am mers. Având însă nevoie de bani, sânt silit să mulţămesc şi pentru cei şase sute de lei spre liberarea mea; pentru care te rog pe dumneata, dându-i acelui Grigorachi, să faci bunătate să se anuleze numele d'intăiu şi să treacă la altul care-l va voi muşteriul, şi, din toată această afacere judecând strâmtoarea mea de bani, nu mă îndoiesc că vei gândi să mi se trimeată cât mai uite şi dobânda Sfântului Dumitru, care, dacă le vei avea la în demână, le vei da tot aceluia.

Prea-iubita mea se închină dumitale şi prea-iubitelor cocoane.

Rămân al dumitale.

CCCLV.

Contract pentru lucrările la palatul din Curù-Ceşmè al lui Constantin-Vodă Ipsilanti. 1799.

Συμφωνιτικὸν ἐπ' οἰκοδομῆς αὐθεντικῆς Κούρτης.

† Διὰ τοῦ παρόντος ἐμμαρτύρου γράμματός μου ὁ ὑπογραφόμενος φανερώνω ὅτι διὰ τὸ εἰς Κουρούτζεσμεν ὀσπήτιον τοῦ ὑψηλοτάσου Αὐθέντου Μολδαβίας, κυρίου, κυρίου Κωνσταντίνου Ὑψηλάντου Βοεβόδα (ὅπερ, οἰκοδομηθὲν ἐκ θεμελίων πρὸ καιροῦ παρὰ τοῦ Μηνάσῃ-κάλφα, καὶ γενόμενον καφάσι, ἐν ὅσῳ ἐσκεπάσθη μὲ γιαπὴ καὶ κεραμύδια, ἔμεινεν ἀτελείωτον ἐκ περιστάσεως), ἐπειδὴ ἠθέλησαν τώρα οἱ πανευγενέστατοι ἄρχοντες καποῦκιαχαγιάδες τῆς Ὑψηλότητός του, ἄρχων Μεγάλος Λογοθέτης κύριος Ἀλέξανδρος Μάνος καὶ ἄρχων Μεγάλος Ποστέλνικος κύριος Γιάγκος Καρατζᾶς, διορισθέντες δεκίληδες εἰς αὐτὸ ὡς ἐκ μέρους τοῦ Ὕψους του, διὰ νὰ μεταβληθῇ κατὰ μέρος, τὸ ῥέσμι τοῦ ῥηθέντος πινᾶ πρὸς τὸ μέρος ὁποῦ ἀφορᾷ πρὸς τὸν παγτζέν, καὶ ἑπομένως νὰ μετατοπίσωσιν εἰς μερικὰ μέρη καὶ τὰ θεμέλια, διὰ μὲν τὸ κρήμνισμα τῆς ξυλικῆς καὶ μετατόπησιν αὐτῶν τῶν θεμελίων καὶ φτιάσιμον τοῦ πινὰ αὐτοῦ τοῦ μέρους κατὰ τὸ νεωστὶ γενόμενον δουλομένου ῥέσμι, ηὐχαριστήθην, μεταχειριζόμενος πάλιν τὴν ἰδίαν ξυλικήν, νὰ μοὶ δώσωσιν ἡ Εὐγενεία των μακδοῦεν ... γρόσια, χωρὶς νὰ πρετεντέρω πλέον διὰ αὐτὸ ὁλόλον περισσότερον· διὰ νὰ κάμω ὅμως τεκμήλι ἔπειτα ὅλην τὴν οἰκοδομὴν κατὰ τὸ ῥέσμι ἐσυμφώνησα μετὰ τῆς Εὐγενείας των, καὶ ἀνέλαβον

Învoială pentru clădirea Curţii domneşti.

† Prin cea de faţă cu marturi scrisoare a mea eu, cel mai jos iscălit, arăt că pentru casa din Curù-Ceşmè a prea-înălţatului Domn al Moldovei, domnul domn Constantin Ipsilanti Voevod (care, clădită din temelii pe vremuri de Minasi-calfa şi devenită [cu] zăbrele, după ce a fost învelit cu ţigle (?) şi cărămizi, a rămas neisprăvită din împrejurări), de oare ce au voit acum prea-nobilii boieri capuchehaiele ale Înălţimii Sale, boierul Marele Logofăt dumnealui Alexandru Manu şi boierul Mare Postelnic dumnealui Iancu Carageà, orânduiţi vechili pentru aceasta ca din partea Înălţimii Sale, ca să se schimbe în parte planul acelei binale pentru partea ce priveşte spre grădină şi prin urmare să se schimbe din loc în unele părţi şi temeliile, pentru cufundarea lemnăriei şi mişcarea temeliilor înseşi şi stricarea binalei acelei părţi, după cel din nou făcut şi pecetluit plan, m'am mulţămit, întrebuinţând iarăşi însăşi lemnăria, să-mi dea dumnealor material (?) pentru... lei, fără să pretind mai mult un singur ban pentru aceasta; ca să tocmesc însă pe urmă toată clădirea după plan m'am înţeles cu dumnealor, şi am luat lucrul

αὐτὸ ἐπάνω μου γκιοτουροῦ μὲ κεκομμένην τιμὴν πρὸς ... γρόσια τὴν πήχην, ὑποσχόμενος νὰ ἀκολουθήσω καὶ νὰ βάλω εἰς πρᾶξιν ἀπαράλλακτα ὅσα ἐν τῷ εἰς χεῖρας τῆς Εὐγενείας των δοθέντι ξεχωριστῷ ὑπογεγραμμένῳ μοι καταστίχῳ, περιλαμβάνοντος διὰ τὸ μετανέτι, τεζγίνι καὶ τεκμίλι, τοῦ ἀπολειφθέντος αὐτοῦ πινᾶ, ὥστε, ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι τόσον εἰς τὰ μείναντα χρειώδη εἴδη τῆς ξυλικῆς, ὅσον καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα, μέχρι τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ, δὲν φυλάξω ἀμετατρέπτους τὰς ὑποσχέσεις μου κατὰ τὸ ῥηθέν κατάστιχον, τότε νὰ εἶμαι ὑπόχρεως νὰ λάβω ὀλιγώτερα τῆς συμφωνίας μας, δηλ. πρὸς ... γρόσια τὴν πήχην, καί, λαμβάνωντας ἐγὼ ἐκ τῶν εἰρημένων ἄσπρων τὸ πρῶτον κίστι ἤδη μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρὰ τῆς Εὐγενείας των, καὶ τὸ δεύτερον ἀφ' οὗ προχωρήσῃ ἡ νακάσικη καὶ σουβατζίδικη δουλειά, καὶ τὸ τρίτον, ἀφ' οὗ σὺν Θεῷ τελειώσῃ, ὑπόσχομαι, κάμνωντας ἀρχὴν ἀπὸ Αὐγούστου πρώτης ἀναμφιβόλως μέχρι τέλους Νοεμβρίου, νὰ τὸ τελειώσω καὶ νὰ ἐγχειρήσω τὰ κλειδιὰ τῇ Εὐγενείᾳ των.

Καί, ἐπειδὴ ὕστερον ἀπὸ ἐδικόν μου ἀκριβῆ λογαριασμὸν καὶ ἐκτίμησιν ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ τῷ πινᾷ γενησομένων πραγμάτων κατὰ τὸ κατάστιχον, ἔγινεν ἐν ἡμῖν ἡ τοιαύτη συμφωνία, μετὰ τελείας εὐχαριστήσεώς μου, ἢ κέρδος ἢ ζημία (μὴ γένοιτο) ἤθελε μοὶ ἀκολουθήσῃ, καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἐξ ἴσου εἰς ἐμὲ ἀνήκουσι, χωρὶς ὅλως νὰ μετέχωσι τούτων ἡ Εὐγενεία των ὡς βεκίληδες, ἢ ὁ ὑψηλότατος Αὐθέντης, ὡς κύριος τοῦ ὀσπιτίου, καὶ χωρὶς πλέον νὰ δύναμαι ἐγὼ λόγῳ ζημίας νὰ κάμω ἰδδιὰν τι περισσότερον ἀπὸ τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμήν, ἢ παρὰ τῆς Εὐγενείας των, ἢ παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, διό, μετὰ τὸ αἴσιον τέλος αὐτοῦ γενομένου ἀκριβοῦς λογαριασμοῦ ὅλων τῶν πηχῶν τζὰμ τζαρὸς τοῦ ῥηθέντος πινᾶ, μετὰ τῶν τζατίων του (ὥνπερ ὄντων τουραγλίδικων, αἱ δύο πῆχες κατὰ τὸ σύνηθες ἀντὶ μιᾶς λογίζονται, καὶ ἐκπεπτομένων τῶν ἀπὸ τῶν γκιαργκιρίων καὶ ἀϊνδιλικίων πηχῶν), ἀφ' οὗ λάβω καὶ τὰ ἀπολειπόμενα ἄσπρα σῷα κατὰ τὴν συμφωνίαν μας, νὰ εἶναι τότε ὑπόχρεως νὰ δώσω μετὰ προθυμίας τὸ ἐξοφλιτικόν μου, κάμνωντας ἀμμέϊ διὰ βαδὲν ἰπράβε ἰσκὰτ τὸ ζιμμέτι τῆς Εὐγενείας των. Καὶ οὕτω, εἰς τὴν περὶ τοῦτο ἔνδειξιν καὶ τῶν δύο μερῶν ἀσφάλειαν, οἰκειοθελῶς βεβαιώσας τὸ παρόν μου μὲ ὑπογραφὴν καὶ βούλλαν, ἔδωκα εἰς χεῖρας τῆς Εὐγενείας των.

cu ghiotura cu preţ tăiat ... lei cotul făgăduind a urma şi a pune în practică neschimbat câte sânt scrise în catastihul deosebit dat în mânile dumnealor, cuprinzând cele pentru schimbarea şi desăvârşirea acelei binale, aşa că, dacă se va dovedi că şi la felurile cele de nevoie ce rămân ale lemnăriei şi la toate celelalte, până la isprăvirea ei, nu păzesc neschimbate făgăduielile mele după catastihul de mai sus, atunci să fiu dator a lua mai puţin de cât învoiala noastră, adecă... lei cotul, şi, luând eu din acei bani întâiul câştiu încă după puţine zile de la dumnealor, şi, al doilea, de când va înainta zidăria şi tencuiala, şi, al treilea, când cu Dumnezeu se va sfârşi, făgăduiesc, începând din prima zi a lui August neapărat până la căpătul lui Noiemvre s'o isprăvesc şi să li dau cheile dumnealor.

Şi, de oare ce, după socoteala şi preţuirea mea a tuturor lucrurilor ce au a se face cu binaua după catastih, s'a făcut între noi şi această învoială, cu deplina mea mulţămire, ca, ori câştig ori pagubă (care să nu fie!) mi-ar urma, amândouă de o potrivă mă privesc pe mine cu totul, fără ca dumnealor ca vechili să se împărtăşească, sau preaînălţatul Domn, ca stăpân al casei, şi fără să mai pot eu supt cuvânt de pagubă să cer ceva mai mult decât preţul învoielii, sau de la dumnealor sau de la prea-înălţatul Domn, de aceia, după fericitul sfârşit al socotelii exacte ce se va face la acea binà, a tuturor coţilor, cu fereştile şi geamurile lor (care fiind statornicite, cei doi coţi după obiceiu se vor socoti în loc de unul şi scoţându-se cei de la ziduri şi fereşti), de când voiu lua şi banii rămaşi deplin după învoiala noastră, atunci să fiu dator a da cu grabă chitanţa mea, făcând învoială pentru isprava le vadeà, dumnealor. Şi astfel, pentru arătarea acestora şi siguranţa celor două părţi, de bună voie întărind cea de faţă a mea iscălitură şi pecete, am dat-o în mânile dumnealor.

CCCLVI.

Scrisoare a unui Constantinopolitan către un chir Manolachi, pentru afacerea unui Mastromanoli Tziotul şi unui Andrei Pelaphantes, care a plecat în Crimeia: beizadeaua dragomanul, foarte ocupat, n'a dus afacerea la capăt, — cu pomenirea „răposatului Hangerì“. 1799.

Τὴν Λογιότητά της, κὺρ Μανολάκη, χαιρετῶ.

† Εἴης ὑγιαίνων ἐν εὐημερίᾳ. Ἐπειδὴ κάποιος ἄνθρωπός μου, Μαστρομανόλης Γεωργάκη Σκλιβάνου, Τζιότης, εἶχε δανίσῃ εἰς κάποιον ἄλλον Τζιότην, Ἀνδρέαν Πελαφάντεν, γρόσια πεντήκοντα ἐδὼ εἰς τὴν Πόλιν, μὲ συμφωνίαν τόκου τὰ δέκα ἐνδεκάμισυ, κατὰ τὴν περίληψιν τῆς εἰς χεῖράς του ὁμολογίας, καὶ ὁ ῥηθείς, λαμβάνοντας τὰ ἄσπρα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ Κρίμι καὶ πλέον δὲν ἐπέστρεψεν ἢ εἰς τὴν πατρίδα του, ἢ ἐδώ, ὁ δὲ ἄνθρωπός μου, μανθάνοντας ὅτι αὐτὸς ἐχάθη, τὰ πρετεντέρει ἤδη ἀπὸ τὸν πατέρα του, Μανολάκην, ὄντα εἰς Τζίαν, περὶ τῆς ὁποίας ὑποθέσεως εἶχε στήλῃ πέρισυ καὶ γράμμα εἰς Τζίαν ὁ μακαρίτης αὐθέντης Χαντζερής, προστάττων διὰ νὰ γίνουν ταχίλι τὰ ῥηθέντα ἄσπρα ἀπὸ τὸν Μανολάκην καὶ νὰ δωθοῦν εἰς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, περὶ οὗ οἱ τότε προεστῶτες τοῦ τόπου, ἀμελήσαντες, δὲν ἐνήργησαν τὴν προστα-γήν, εἰδοποίησα περὶ τούτου τῷ ἐκλαμπροτάτῳ πεϊζαδὲ Δραγουμάνῳ, παρακαλέσας διὰ νὰ κάμῃ τὸ χιμμέτι του νὰ μὴν ἀδικηθῇ ὁ ῥηθείς, καθ' ὁποῖον τρόπον στοχασθῇ ἡ Ἐκλαμπρότης του· ἐπειδὴ δὲ ἀπὸ γαϊλάδες ἡ Ἐκλαμπρότης του εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τὸ ἀλησμονήσῃ, παρακαλῶ καὶ τὴν Λογιότητά της νὰ φροντίσῃ περὶ τούτου διὰ νὰ μὴν χάσῃ ὁ ῥηθεὶς τὸ δίκαιόν του, καὶ θέλω τὸ γνωρίζει χάριν.

Τῷ αὐτῷ.

CCCLVII.

* Corespondentul lui Grigore Kalliarchi, către un boier, despre oglinda ce era să i-o trimeată din Chios Nicolae Gavalachi, cu pomenirea Mitropolitului din Chios. 1799.

† Ἐπειδὴ κάποιος μισὲρ Νικόλαος Γαβαλάκης, εὑρισκόμενος ἤδη εἰς Χῖον, ἔχει νὰ μοὶ στείλῃ ἐκεῖθεν ἕναν μεγάλον καθρέπτην, καί, μὴ εὑρίσκων ὀκαζιόνεν μέχρι τοῦδε, δὲν μοὶ τὸν ἔστειλε, γράφω τὸ παρόν μου πρὸς τὸν πανιερώτατον ἅγιον Χίου, ἐν ᾧ περιλαμβάνεται καὶ γράμμα μου πρὸς τὸν ῥηθέντα, διὰ νὰ ἐγχειρίσῃ αὐτὸν τῇ Λογιότητί της νὰ μοὶ τὸν φέρῃ ἀσφαλῶς σὺν Θεῷ ἐπὶ τῆς ἐπιστροφῆς της, παρακαλῶ νὰ λάβῃ ἡ Λογιότης της τὴν περὶ τούτου φροντίδαν, καί, σὺν Θεῷ πηγαίνουσα εἰς Χῖον καὶ ἐγχειρίζουσα τὸ πρὸς τὸν Δεσπότην γράμμα μου, νὰ περιλάβῃ ἀπὸ τὸν ῥηθέντα Γαβαλάκην τὸν καθρέπτην καὶ νὰ τὸν τοποθετήσῃ εἰς μέρος τοῦ καραβίου, ὅπου νὰ μὴν κακοπάθῃ, καὶ θέλω τῇ γνωρίζει χάριν διὰ τὴν τοιαύτην της δούλευσιν.

Τῆς Λογιότητός της....

CCCLVIII.

* Un necunoscut către Hatmanul Gheorghe Mavrocordat, cu felicitări de serbătorile Crăciunului şi Bobotezei, şi despre sora lui, cu pomenirea şi a Domnului. 1799.

† Ἀδελφικώτατα προσκυνῶ τὴν Εὐγένειαν της καί, ὅσ' ἡμέραν καθικετεύων τὸν Πανάγαθον ἵν' χαρίζοιτο τῇ Εὐγενείᾳ της ζωὴν μακρόβιον καὶ εὐδαιμονίαν ἀδιάλειπτον, ἐπιχωρηγήσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, ζητῶ τὴν εἰκοῦσαν συγνώμην διότι, μὴ θέλων συνεχῶς νὰ ἐνοχλῶ μὲ ἴδια ἀδελφικά μου τῇ Εὐγενείᾳ της, ηὐχαριστούμην νὰ μανθάνω πάντοτε τὰ κατ' αὐτὴν παρὰ τῆς εὐγενεστάτης κοκώνας ἐξαδέλφης (ἥτις θείῳ ἐλέει ἐντελῶς ὑγιαίνει, ὡς καὶ τὰ φίλτατα). Ἤδη ὅμως, μὲ τὸ νὰ προσέγγυσαν αἱ πάνσεπται καὶ κοσμοχαρμόσυναι ἑορταὶ τῆς πανσεβάστου Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν θείων αὐτοῦ Ἐπιφανείων, εὐλόγως ἤθελον καταδικασθῇ ἀνίσως δὲν ἀποδώσω τὸ ὀφειλόμενον· διό, μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἐρώτησιν τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς ὑγείας τῆς τε Εὐγενείας της καὶ εὐγενεστάτων φιλτάτων της (ἅπερ ἀσπαζόμενος προσκυνῶ), συγχαίρω ἐγκαρδίως περὶ αὐτῶν τούτων, καὶ καθικετεύω τὸν δι' ἡμᾶς

γεννηθέντα Κύριον νὰ ἀξιοῖ αὐτὴν ἑορτάζειν καὶ πανηγυρίζειν αἰσίως τε καὶ εὐδαιμόνως αὐτὰς τὰς πανσεβάστους δεσποτικὰς ἁγίας ἑορτὰς εἰς πάμπολλα ἔτη, διὰ τῆς πολυχρονίας ἐν τῷ αὐθεντικῷ Θρόνῳ διαμονῆς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου, ἐπιγινομένου αὐτῇ καὶ τοῦ Νέου Ἔτους παραιτίου ἀπολαύσεως ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν. Δὲν γράφω δέ, ἐφένδιμ. ἄρχων Χάτμανε, παρακαλῶν τὴν Εὐγενείαν της διὰ νὰ μὲ ἀξιοῖ ἀμετατρέπως τῆς προτέρας ἀδελφικῆς ἀγάπης καὶ εὐνοίας της, μὲ τὸ νὰ ἐγνώρισα ἐν ταῖς ἄλλαις αὐτῆς ἀρεταῖς ὑπερέχουσαν τὴν φιλικὴν σταθερότητά της. Ἄμποτε δέ, τῆς διὰ γραμμάτων ὁμοῦ ἐντεύξεως ἐλλειπούσης, νὰ ἀξιωθῶ νὰ ἀπολαύσω τῆς Εὐγενείας της ἐν τελείᾳ ὑγιείᾳ τε καὶ εὐδαιμονίᾳ, καὶ ὁ Πανάγαθος χαρίζοιτο αὐτῇ ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ἔτη παμπληθέστατα.

Τῷ πανευγενεστάτῳ ἄρχ. Χατμάνῳ, κυρίῳ Γεωργίῳ Μαυροκορδάτῳ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCLIX.

1799. * Acelaşi către Marele Postelnic Costachi Carageà, cu aceleaşi felicitări, adăugând că-i află sănătatea de la frate, tot Postelnic.

† Ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της, τῆς ἐξ ὕψους δυνάμεως ἐγκαρδίως δεόμενος ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν καὶ διατηρῇ ἄκρως ὑγιαίνουσαν καὶ ἐντελῶς εὐδαιμονοῦσαν, ἐπιβραβεύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν. Εἰ καὶ ἀπό τινος, διὰ νὰ μὴν φαίνωμαι ἐν τοῖς εἰκαζομένοις περισπασμοῖς τῆς Εὐγενείας της ἐνοχλητικός, δὲν ἔγραψα, περιορίζων τὴν εὐχαρίστησίν μου εἰς τὸ νὰ μανθάνω συνεχῶς περὶ τῶν κατ' αὐτὴν παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου κοινοῦ ἀδελφοῦ ἄρχ. Ποστελνίκου, κατὰ τὸν ἀνέκαθεν ἐνυπάρχοντα ἡμῖν δεσμὸν τῆς φιλίας, ἤδη ὅμως, μὲ τὸ νὰ προσήγγυσαν αἱ πάνσεπται δεσποτικαὶ ἑορταὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως, βεβαίως ἤθελα προσκρούσῃ ἀνίσως δὲν γράφω τῇ Εὐγενείᾳ της. Ὅθεν, ἀκριβῶς ἐρευνῶν τὰ τῆς εὐκταιοτάτης μοι ἀγαθῆς ὑγιείας τῆς τε Εὐγενείας της καὶ εὐγενεστάτης κοκώνας (ἣν ἀκριβῶς προσκυνῶ), συγχαίρω περὶ αὐτῶν τούτων ἐγκαρδίως καὶ καθικετεύω τὸν δι' ἡμᾶς γεννηθέντα Κύριον ἵνα ἀξιοῖ τὴν Εὐγενείαν σας νὰ συνεορτάζητε αἰσίως εἰς παμπόλλους χρόνους καὶ μετ' ἄκρας χαρᾶς καὶ εὐδαιμονίας, διὰ τῆς πολυχρονίας ἐν τῷ αὐθεντικῷ Θρόνῳ διαμονῆς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου, αὐτὰς τὰς κοσμοχαρμοσύνας δεσποτικὰς ἁγίας ἑορτάς, ἐπιγινομένου καὶ τοῦ Νέου Ἔτους, παραιτίου ἀπολαύσεως ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν. Περιττὸν δέ, ἐφένδιμ., στοχάζομαι, ἀφ' οὗ ἐγνώρισα πόσον περὶ πολλοῦ ποιεῖται τὸ ἱερὸν τῆς φιλίας χρέος καὶ τὴν ἐν ἡμῖν ἀληθινὰ ἐκ βρεφικῆς ἡλικίας ἀδιάλειπτον ἀμοιβαίαν, φιλίαν τε καὶ ἀγάπην, τὸ νὰ τὴν παρακαλέσω νὰ φυλάττῃ ταύτην ἀναλλοίωτον. Χὲ μὰν (sic) ὁ κοινὸς Προστάτης νὰ μὲ ἀξιώσῃ ὅσον οὔπω κατὰ τὸν δυσπερίγραπτον πόθον μου νὰ ἀπολαύσω αὐτῆς ἐντελεῖ ὑγιείᾳ καὶ τῇ αὐτῇ εὐδαιμονίᾳ. Καὶ τὰ ἔτη αὐτῆς πληθυνθείησαν.

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχ. Μεγάλῳ Ποστελνίκῳ, κυρίῳ Κωνστάκῃ Καρατζᾷ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCLX.

1799. O jupăneasă din Constantinopol către Doamna Safta a lui Constantin Ipsilanti, Domnul Moldovei, cu felicitări pentru Crăciun, Anul Nou şi Bobotează.

Τὴν Ὑμετέραν θεοσεβεστάτην Ἐκλαμπρότητα προσκυνῶ, ἀσπαζομένη τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς δεξιάν.

† Καὶ νυχθημέρως ὅλῃ καρδίᾳ τῆς ὑπερτάτης Προνοίας καθικετεύουσα ἵνα περισκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ τὴν Ὑμετέραν θεοσεβάστην Ἐκλαμπρότητα ἐντελῶς ὑγιαίνουσαν καὶ πανεκλάμπρως εὐδαιμονοῦσαν, ἐπιβραβεύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, δὲν λείπω ἀποπληροῦσα τὸ διὰ βίου ἀπαιτούμενόν μοι νὰ ἐμφανισθῶ διὰ τοῦ παρόντος μου δουλικοῦ καί, ἀσπαζομένη τὴν ἔκλαμπρον αὐτῆς δεξιάν, νὰ συγχαρῶ διὰ τὰς ἤδη πλησιαζούσας δεσποτικὰς ἁγίας ἑορτὰς τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως καὶ τῶν ἐφεξῆς θείων αὐτοῦ Ἐπιφανείων, ἐκ βαθέων καρδίας ἐκλιπαροῦσα καὶ δεομένη αὐτοῦ τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν σαρκωθέντος Κυρίου ἵνα χωρηγῇ τῇ Ὑμετέρᾳ εὐσεβεστάτῃ Ἐκλαμπρότητι μακροχρονίαν ζωήν, ὅπως ἐπὶ πολλῶν ἑορτάζῃ καὶ πανηγυρίζῃ αὐτὰς πανεκλάμπρως τε καὶ πανευδαιμόνως μετὰ τοῦ θεοφρουρήτου Ὑψους του (ᾧ Κύριος βραβεύοι

καὶ ἔτη παμπληθέστατα καὶ εὐδαιμονίαν ἀδιάλειπτον ἐν τῷ αὐθεντικῷ αὐτοῦ Θρόνῳ), πρεσβευτιγινομένου καὶ τοῦ Νέου Ἔτους παραιτίου ἀπολαύσεως ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν. Ἐν ὀλίγῳ δὲ διαστήματι γνωρίσασα κάλλιστα (κυρία μου) τὴν τῷ ὄντι ἀσύγκριτον εὐμένειαν καὶ ἀγαθότητα τῆς καρδίας της, ὡς δούλη αὐτῆς, παρακαλῶ νὰ ἀξιοῦμαι ἀμετατρέπως τῆς ἐκλάμπρου αὐτῆς εὐνοίας. Ἧς τὰ πανέκλαμπρα ἔτη πολλαπλασιασθείησαν ἐν ἀμεταποιήτῳ εὐδαιμονίᾳ.

Τῆς Ὑμετέρας εὐγενεστάτης μοι Ἐκλαμπρότητος.

Τῇ ἐκλαμπροτάτῃ καὶ θεοσεβεστάτῃ Δόμνῃ πάσης Μολδαβίας, κυρίᾳ, κυρίᾳ Σαύτᾳ Ὑψηλάντου, τῇ εὐμενεστάτῃ μοι, δουλικῶς.

CCCLXI.

Corespondentul lui Grigore Kalliarchi din Constantinopol către un boier din Moldova, despre greutăţile cu moşia lui, din partea vătafului şi ţeranilor, cerând să se ajute, şi în folosul mamei sale, cu Hatmanul şi Vistierul, pomenind şi pe Postelnicul Gheorghe Suţu şi pe Dumitrachi Hangerì; ar putea să o deie cu arendă la negustori din Galaţi. 1799.

Ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της.

† Καίτοι εἰς δύο ἀδελφικά μου εὐγενὲς ἀποκριτικόν της δὲν ἔλαβον, ἀποδίδων αὐτὸ εἰς τὰς εἰκαζομένας φροντίδας της, καὶ ὄχι εἰς μείωσιν (μὴ γένοιτο!) τῆς ἐκ μέρους τῆς ἀμοιβαίας ἀδελφικῆς ἀγάπης, καί, αὖθις ἐρευνῶν τὰ τῆς τρισεπεράστου μοι ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας, ὅλῃ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ συγχαίρω τῇ Εὐγενείᾳ της περὶ τῶν ἤδη πλησιαζουσῶν πανσέπτων δεσποτικῶν ἑορτῶν, τῆς κατὰ Σάρκα Γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τῶν θείων Ἐπιφανείων, καθικετεύων αὐτὸν ἵνα ἐν παμπόλλοις ἡλιακαῖς περιόδοις ἀξιοῖ αὐτὴν νὰ ἑορτάζῃ καὶ νὰ πανηγυρίζῃ τὰς κοσμοχαρμοσύνας δεσποτικὰς αὐτὰς ἑορτὰς αἰσίως τε καὶ εὐδαιμόνως διὰ τῆς πολυχρονίας ἐν τῷ αὐθεντικῷ Θρόνῳ διαμονῆς τοῦ ὑψηλοτάτου ἡμῶν Αὐθέντου, γενομένου καὶ τοῦ Νέου Ἔτους παραιτίου (*sic*) ἀπολαύσεως ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν. Πρὸς δέ, ἐρειδόμενος εἰς τὴν ἐν ἡμῖν ἀδιάλυτον φιλίαν, πάλιν ἐνοχλῶ καὶ παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της νὰ μοὶ εἰδοποιήσῃ ἂν ἔλαβε τὰ γνωστά, παρὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἄρχ. Χατμάνου Γκίκα ἑξακόσια δέκα γρόσια, καὶ ποίαν ἀπόκρισιν ἔλαβε διὰ ὅσα πρὸ ὀλίγου διεξοδικῶς ἔγραψα διὰ νὰ εἰπῇ τῇ Εὐγενείᾳ του, ὥστε νὰ πληροφορηθῶ τὸ αἴτιον τῆς ἀφορήτου αἰσχροκερδίας τοῦ βατάχου τοῦ νῦν, ἐξ ἧς εὐλόγως ἔχω καὶ συνεχῆ παράπονα τῆς φιλοστοργοτάτης μοι κυρίας, μὲ τὸ νὰ ἦτον μὲ παμπόλλους ἐπαίνους περὶ αὐτοῦ τοῦ μουλκίου προκατηλλημένη παρ' ἐμοῦ τε καὶ ἄλλων, ὥστε, φρονοῦσα ὅτι ἐκ τούτου πολλὰ θέλει ἀνακουφίζεται εἰς τὰς ἤδη δυσφορήτους ἀνάγκας της τὰς οἰκιακάς, βλέπει ἐν ὅλῳ αὐτῷ τῷ διάστημα, πότε ἀπὸ φυσικῶν καὶ πότε ἀπὸ ἠθικῶν περιστάσεων νὰ τῇ προξε-

Foarte frăţeşte îmbrăţişându-Te, salut pe Nobleţa Ta.

† De şi la două frăţeşti ale mele n'am primit nobilul răspuns al Tău, puind-o în sama grijilor ce probabil ai, şi nu a scăderii (care să nu fie!) din partea iubirii reciproce frăţeşti şi, iarăşi cercetând despre sănătatea Ta bună de trei ori nouă dorită, din tot sufletul şi din toată inima mă bucur cu dumneata pentru apropiatele prea-venerate serbări ale Domnului, cea după trup Naştere a Domnului, nostru şi dumnezeiasca Epifanie, rugându-L ca în toate perioadele soarelui să te învrednicească a serba şi stăpâneştile-I serbători care bucură lumea cu fericire şi mulţămire prin îndelungata rămânere în Scaunul domnesc a prea-înălţatului nostru Domn, venind şi întoarcerea Anului Nou cu căpătarea tuturor bunurilor dorite. Pe lângă aceasta, sprijinindu-mă pe iubirea cea nedesfăcută în noi, din nou te tulbur şi te rog pe dumneata să-mi spui dacă ai primit cele ştiute, de la prea-nobilul boier Hatmanul Ghica şase sute zece lei, şi ce răspuns ai luat la câte de curând pe larg ţi-am scris să-i spui dumisale, ca să aflu pricina nesuferitului câştig nelegiuit al vătafului de acum, pentru care cu dreptul am şi necontenite supărări de la prea-iubita mea doamnă, ca una ce e prevenită cu foarte multe laude cu privire la această moşie de la mine şi de la alţii, aşa că, gândindu-se că din ea să uşureze multele, nesuferitele ei nevoi casnice, vede că în tot acest răstimp, une ori din împrejurări fisice, alte ori şi din cele mo-

νῆται ἀνέλπιστος ζημία. Διὸ μητρικῶς εὐχομένη καὶ προσκυνοῦσα τὴν Εὐγενείαν της, παρακαλεῖ, καθὼς [εἰς] τὰ εἰς Βλαχίαν μούλκια της ἡ Εὐγενεία της ἐστάθη ἀξία, καὶ ἔλαβον τὴν ἐνεστῶσαν καλὴν κατάστασιν, καὶ ἤδη περὶ τούτου τὸ αὐτὸ κερέμι νὰ κάμῃ καί, συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ ἄρχ. Χατμάνου, νὰ κατορθώσῃ οὐ μόνον νὰ δείξῃ ὁ βατάχος καθαρὸν λογαριασμὸν ἀπὸ τοῦ καιροῦ ὁποῦ ἔλαβεν αὐτὸ τὸ μοῦλκι κρεδίντζα καὶ νὰ παραλάβῃ ἡ Εὐγενεία της ὅλα τὰ ἄσπρα, ἀλλά, μέχρις οὗ σὺν Θεῷ ἐγὼ νὰ ἔλθω, νὰ συμπροστατεύῃ μετὰ τῆς Εὐγενείας του διὰ νὰ χαλιναγωγῆται ὁ ῥηθεὶς βατάχος ἀπὸ φόβου τῆς Εὐγενείας της, βεβαιώνουσα αὐτῷ ὅτι ἀπόφασιν εἶχεν ἡ κυρία μήτηρ μου, ὡς πρὸ ὀλίγου ἔγραψα καὶ τῷ ἄρχοντι Χαρμάνῳ, νὰ στείλῃ πατριαρχικὸν ἀφοριστικὸν κατὰ τοῦ βατάχου, καὶ ἐγὼ τὴν ἐμπόδισα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Εὐγενεία της ἀπεφάσισε πλέον διὰ νὰ πωλῆται χρονικῶς μακτοῦσεν ὅλον τὸ βενίτον ἀπὸ τοῦ ἐλευσομένου Ἁγίου Γεωργίου, διὰ νὰ μὴν δοκιμάζομεν καὶ πὰς ἀγιρσιὰ καὶ ζημίας, παρακαλεῖ ἐπιπόνως τὴν Εὐγενείαν της νὰ κάμῃ τὸ τζελεπηλίκι της καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μεταξὺ νὰ ἐρευνᾷ ἀπὸ τώρα διὰ νὰ εὑρεθῇ κἀνένας ὀρεδάσης εἴτε ἀπὸ τοὺς Γαλατζιανούς, εἴτε ἄλλος γνωστὸς τίμιος καὶ ὁποῦ νὰ δώσῃ τὴν προσήκουσαν τιμὴν διὰ τοιοῦτον μοῦλκι, περὶ τοῦ ὁποίου χάλια λέγουσι, καὶ ὁ Ποστέλνικος Γεώργιος Σοῦτζος, ἄγριος ἐπιλεγόμενος, καὶ ὁ Δημητράκης Χαντζαρής, ὁ διὰ τὴν δεσποτικὴν ἐξουσίαν του περιώνυμος, ὅτι ἠξεύρουν Γαλατζιανοὺς μουστερίδες νὰ δίδουν μὲ πρῶτον λόγον δύο χιλιάδας γρόσια, ζητοῦντες ὅμως τὴν παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν Μεγάλου Βιστιάρη διαφέντευσιν περὶ τῆς διεκδικήσεως τῶν δικαιωμάτων τους ἀπὸ τοὺς ἐκεῖσε τῷ ὄντι κακοήθεις τζαράνους. Κατὰ τοῦτο, ἐφένδημ, δύναται μεγάλως νὰ συντρέξῃ καὶ ὁ εὐγενέστατος, εἰλικρινέστατός μοι φίλος ἄρχων Βιστιάρης, ὅστις, ὅταν ἠγόρασα αὐτὸ τὸ μοῦλκι, συγχαίρων μοι ἐκ καρδίας, ἐν ἄλλοις ἐπαίνοις μοὶ ἔλεγε καὶ ὅτι, ἂν καλοκοιταχθῇ, δύναται μεγάλως νὰ ὠφελεῖται τὸ σπῆτί μας. Πρὸ πάντων ὅμως παρακαλῶ νὰ οἰκονομήσῃ ἡ Εὐγενεία της μὲ τοὺς συνήθεις εὐγενεῖς τρόπους τὴν αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, διὰ νὰ μὴν κακοφανῇ τῷ φίλῳ μοι ἄρχοντι Χατμάνῳ. Καί, τέλος πάντων, ὡς ἴδιος κύριος αὐτοῦ τοῦ μουλκίου, χωρὶς νὰ δανιστήσῃ ἡ Εὐγενεία της, θέλει κάμῃ τὸ παρ' αὐτῆς εὐλογώτερον. Καὶ ταῦτα ἐν ἐνοχλητικωτάτῃ διεξοδογραφίᾳ περὶ τοῦ μουλκίου μας.

rale, i se căşunează neaşteptată pagubă. Pentru care rugându-se ca o mamă şi implorându-te pe dumneata, te roagă, precum la moşiile ei din Ţara-Românească ai fost dumneata vrednic, şi am aflat cea de acum bună stare a lor, şi acum pentru aceasta să faci aceiaşi grijă şi, vorbind cu dumnealui Hatmanul, să îndrepţi nu numai ca să aibă ce arăta vătaful socoteală din vremea ce a luat acea moşie în credinţă şi să iei dumneata toţi banii, dar, până ce cu Dumnezeu eu o să vin, să privighezi împreună cu dumnealui ca să se înfrâneze acel vătaf de frica dumitale, asigurându-l că avea cuvânt dumneaei mama mea, când de curând am scris şi dumisale Hatmanului, să trimeată afurisenie patriarhicească împotriva vătafului, şi eu am împiedecat-o. Însă, de oare ce dumneata ai hotărît ca mai curând să se vândă cu anul tot venitul de la Sfântul Gheorghe viitor, ca ca să nu mai avem bătaie de cap şi pagube, te roagă cu stăruinţă pe dumneata să faci mijlocire pentru dânsa şi între acestea să cercetezi, de acum să se afle vre-un orândar sau dintre Gălăţeni, sau alt cunoscut om de cinste şi care să deie cuvenitul preţ pentru o moşie ca aceasta, pentru care spun şi acuma, şi Postelnicul Gheorghe Suţu, zis sălbatecul, şi Dumitrachi Hangerlì, vestit pentru stăpânească lui putere, că ştiu muşterii gălăţeni cari să dea din capul locului două mii de lei, căutând şi sprijinul de la Marele Vistier ce va fi pentru judecarea dreptăţilor noastre de la acei ţerani de acolo, cari sânt cu adevărat răi. La aceasta, efendi, mult poate să ajute şi prea-nobilul, prea-sincerul mieu prieten, boierul Vistier, care, când am cumpărat acea moşie, felicitându-mă din inimă, între alte laude mi-a spus şi că, dacă se administrează bine, mult poate folosi casei noastre. Dar înainte de toate mă rog să economiseşti dumneata cu obişnuitele-ţi mijloace nobile această afacere, ca să nu se supere prietenul mieu, dumnealui Hatmanul. Şi, în sfârşit, ca stăpânul însuşi al moşiei aceleia, fără să împrumuţi dumneata, vei face ce va fi mai bine cu dânsa. Şi acestea în prea-supărătoarea însemnare a cheltuielilor pentru moşia noastră.

CCCLXII.

* Scrisoare a aceluiaşi către fratele Marelui Vistier al Moldovei, cu privire la noua Domnie, care şi pe el l-a miluit. 1799.

† Ὑϊϊκῶς ἀσπάζομαι τὴν πανευγενῆ αὐτῆς δεξιάν, ὅλῃ καρδίᾳ καθικετεύων τὸν Πανάγαθον κατὰ τὸ ὀφειλόμενόν μοι ἵνα περισκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ ἀμεταποιήτως εὐδαιμονοῦσαν, ἀπολαύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, μετὰ τὴν ζήτησιν τῆς εἰκούσης αὐτῆς συγγνώμης, διὰ τὸ ὅτι ἐν ὅλῳ αὐτῷ τῷ διαστήματι, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶ διὰ υἱϊκοῦ μου, ἐμμέσως διὰ φίλων ἐμάνθανον τὰ κατ' αὐτήν· ἤδη δὲν λείπω ἀμέσως νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς πανοικὶ ὑγιείας, σὺν τῇ τοῦ εὐγενεστάτου ἐξαδέλφου ἄρχοντος Βιστιάρη, τὸν ὁποῖον, ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παντέφορον θεῖον Ὄμμα ἐπιβλέπων ἐχάρισε τῷ ἐκεῖσε αὐθεντικῷ Θρόνῳ τὰ νῦν τὴν αἰσιωτάτην καὶ πανευδαίμονα ἡγεμονίαν τοῦ ἐπιεικεστάτου καὶ φιλανθρώπου Ὕψους του, γνωρίσας δὲ κάλλιστα τὴν ἀνέκαθεν εἰς ἐμὲ τῷ ὄντι ἰδιάζουσαν ὡς πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην, καὶ ἐπομένως εἰκαζόμενος πόσον χαίρει ἡ Εὐγενεία της διὰ τὸ ὅτι ἀπὸ ἀγαθωτάτης τύχης μου συνταχθεὶς καὶ ἐγὼ εἰς τὴν σειρὰν τῶν εὐδαιμόνων δούλων τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του, σὺν Θεῷ θέλω ἔλθῃ εἰς ἀπόλαυσίν σας, ἐπεύχομαι ἐμαυτῷ διὰ νὰ ἀπολαύσω τῆς Εὐγενείας της, κατὰ τὸν υἱϊκὸν πόθον μου, παντὸς ἐναντίου ὑπερκειμένης, ἐν τελείᾳ ὑγιείᾳ, ἄκρᾳ εὐδαιμονίᾳ καὶ ἐπιβραβεύσει παμπόλλων ἐτῶν.

Τῆς Εὐγενείας της.

CCCLXIII.

* Învoială pentru cumpărarea unui loc de clădiri la Balata în Fanar de la Hătmăneasa Ierachi, a cării fiică, Tarsiţa, are a lua pe fiul cumpărătorului, Dumitrachi. 1799.

Συμφωνητικὸν πρὸς ἀγορὰν τόπου.

† Διὰ τοῦ παρόντος μου δῆλον γίνεται ὅτι, μὲ τὸ νὰ ἀπεφάσισα νὰ οἰκοδομήσω τὸν ἐν τῷ Φανάρι ἀρσάν μου, καὶ χρήζω ἔτι μερικοῦ τόπου, ἀγοράσας παρὰ τῆς εὐγενεστάτης ἀρχοντίσσης Χατμανέσας Ἱεράκη, περιποθήτου μοι συμπεθέρας, τὸν εἰς Παλατὰν γειτνιάζοντά μοι τόπον της χαλίδικον μετὰ τοῦ ἀντικρυνοῦ χαλί-γερίου του, διὰ δέκα χιλιάδας γρόσια, καθὼς ἠγόρασεν ἡ Εὐγενεία της αὐτοὺς παρὰ τῆς φιλοστοργοτάτης κυρίας μητρός της, ὑπόσχομαι νὰ πληρώσω τῇ Εὐγενείᾳ της τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα σφὰν μετὰ παρέλευσιν πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς σήμερον. Παρερχομένου δὲ τοῦ ῥηθέντος ἓξ, ἐὰν δὲν πληρωθῶσιν μέχρι τῆς σὺν Θεῷ ἁγίῳ ὅσον οὔπω ἐκτελέσεως τῶν αἰσίων γάμων τοῦ φιλτάτου μοι υἱοῦ Δημητράκη μετὰ τῆς κοκώνας Ταρσίτζας, φιλτάτης θυγατρὸς τῆς Εὐγενείας της, νὰ ἐκπίπτῃ ἡ Εὐγενεία της τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἐν ἡμῖν δηλωτικὰ ἰδιαίτερα γράμματα, ἀνηκόντων τῇ παμφιλτάτῃ μοι νύμφῃ, κληρονομικῶν γνωστῶν ἄσπρων, καὶ νὰ μένω ὑπόχρεως ἐγὼ νὰ ἀποκρίνωμαι τῷ ἀνωτέρῳ φιλτάτῳ μοι υἱῷ τὴν ῥηθεῖσαν ποσότητα τῶν δέκα χιλιάδων γροσίων. Καὶ εἰς τὴν περὶ τούτου ἔνδειξιν ἔδωκα τὸ παρόν μου τῇ Εὐγενείᾳ της, καὶ ἔλαβον τὰ σενέτια τῶν ῥηθεισῶν τόπων, διὰ νὰ γείνῃ ἀμέσως τὸ φεράγι.

CCCLXIV.

* Corespondentul lui Grigore Kalliarchi către Mitropolitul, fratele acestuia, în afacerea lui cu Nicolae Gavalachi, cu pomenirea şi a Mitropolitului din Efes. 1799.

† Τὴν θεοπρόβλητον αὐτῆς Πανιερότητα εὐλαλαβῶς προσκυνῶν, ἀσπάζομαι τὴν πανίερον αὐτῆς δεξιάν, τοῦ Παντοδυνάμου δεόμενος ἵνα περισκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν παντὸς ἐναντίου ὑπερέχουσαν, ἐπιχορηγήσει τῶν εὐκταίων κατ' ἄμφω ἀγαθῶν. Ἀγκαλὰ καὶ δὲν ἔλαβον ἀπόκρισιν εἰς τὸ διὰ τοῦ φιλοστοργοτάτου αὐτῆς πατρὸς σταλὲν γράμμα μου, δὲν λείπω καὶ αὖθις νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας. Πρὸς δὲ νὰ τῇ εἰδοποιήσω ὅτι εἶμαι εἰς ἄκραν ἀπορίαν, διατί, ἀφ' οὗ ὁ μισὲρ Νικόλαος Γαβαλάκης (τὸν ὁποῖον φιλικῶς χαιρετῶ, ἐρωτῶν τὰ τῆς ὑγείας του), ἔγραφεν ἐδῶ εἰς τὸν ἀδελφόν του ὅτι, ἐκ τῶν ἄσπρων ὁποῦ μὲ χρεωστεῖ, τὰ τετρακόσια γρόσια ἦτον ἕτοιμα διὰ νὰ τὰ ἐγχειρίσῃ τῇ Πανιερότητί της, νὰ

μοὶ σταλθοῦν, κάμνωντας χαβαλὲν διὰ νὰ πάρω τὰ ἑκατὸν γρόσια ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του, μέχρι τοῦδε παρῆλθον τόσοι μῆνες, καὶ ἕως τώρα δὲν ἔλαβον τὰ ῥηθέντα τετρακόσια. Μὲ τὸ νὰ ἔχω λοιπόν, Δεσπότη μου, μεγάλην χρείαν ἄσπρων, ὥστε ἀφεύκτως πρέπει νὰ μοὶ σταλθοῦν τώρα, ἐκτὸς τῶν τετρακοσίων, καὶ τὰ ἐναπολειπόμενα πεντακόσια γρόσια μετὰ τῶν δουλευθέντων διαφόρων τους, παρακαλῶ τὴν Πανιερότητά της, ἀμέσως νὰ φέρῃ τὸν ῥηθέντα καὶ νὰ τὸν στενοχωρήσῃ διὰ νὰ τὰ πάρῃ ἕως ὀβολοῦ, νὰ μοὶ τὰ στείλῃ, διὰ νὰ μὴν βιασθῶ καὶ περιπέσω εἰς ἄλλο ἀτοπότερον ὁποῦ θέλω νὰ ἀποφύγω, μὲ τὸ νὰ ἐγνώρισα τὸν χριστιανισμόν, τὴν θεοφοβίαν καὶ τὴν φιλίαν τοῦ μισὲρ Νικολάου Γαβαλάκη, εἰς τὸν ὁποῖον, μὲ τὸ νὰ ἔγραφα εἰς τὸν ἴδιον καιρὸν ὁποῦ ἔγραφα τῇ Πανιερότητί της καὶ δὲν ἔλαβον ἀπόκρισίν του, δὲν ἔχω τί νὰ τὸν γράψω.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πανιερώτατος Δεσπότης ἅγιος Ἐφέσου κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ἀναχωρεῖ διὰ τὴν ἐπαρχίαν του, ἡ Πανιερότης της ἠμπορεῖ νὰ μοὶ τραβίξῃ πόλιτζαν τὰ ῥηθέντα ἄσπρα, μὲ χέρι τινὸς τῶν ἐκεῖσε ὁποῦ ἔχει ἐδῶ κορισπονδένδεν πραγματευτήν, καὶ οὐδέποτε θέλω ἀλησμονήσει τὴν τοιαύτην φιλικὴν προθυμίαν της, μένων διὰ βίου ὑπόχρεως διὰ νὰ δουλεύω καὶ ἐγὼ κατὰ τὰ ἐπ' ἐμοὶ τῇ Πανιερότητί της, καὶ προσμένω ἐν τάχει τὴν ἐκτελεστικὴν περὶ τούτου ἀπόκρισίν της.

Ὁ δὲ πανάγαθος Κύριος χαρίζοιτο αὐτῇ ἅπαντα τὰ ἀγαθὰ καὶ ἔτη πάμπολλα καὶ κατ' ἄμφω εὐδαίμονα.

CCCLXV.

1799. * Felicitare a unui necunoscut pentru serbătorile Paştilor.

† Ἀγκαλὰ καὶ ἐξ ἀτυχίας μου δὲν ἠξιώθην ἄχρι τοῦδε διὰ νὰ ἀποδώσω τῇ Πανευγενείᾳ της τὰς προσωπικάς μοι ὑποκλινεῖς προσκυνήσεις, πλὴν ἡ πεφημισμένη εὐγένεια καὶ πανευγένεια τῆς Πανευγενείας της καὶ μακρόθεν καὶ ἀγνωρίστως μοὶ ἔδωκε τόλμην εἰς τὸ νὰ ἀποδώσω καὶ νοερῶς τὰς δουλικάς μοι πρὸς αὐτὴν προσκυνήσεις διὰ τοῦ παρόντος μου δουλικοῦ, συγχαίρων τῇ Πανευγενείᾳ της, θάῤῥει δουλικῷ, ἐπὶ τὰς ζωηφόρους ἑορτὰς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, νὰ ἐπεύχομαι αὐτῇ ὅπως καταξιώσει αὐτὴν ὁ ἐκ νεκρῶν τριήμερος ἀναστὰς ἑορτάσαι λαμπρῶς καὶ πανευκλεεστάτως τὴν κοσμοσωτήριον αὐτοῦ τριήμερον Ἔγερσιν, εἰς ἐγκυκλίους καὶ τρισολβίους ἡλίου περιόδους μέτρον νικούσας, σὺν ἐπιτεύξει ἁπάντων τῶν λαμπρῶν εὐδαιμονιῶν. Καί, ἐπειδὴ γνωστόν μοι εἶναι ὅτι ἡ τοῦ αἵματος αὐτῆς λαμπρότης ἅπαντας εὐεργετεῖ, προστρέχω κἀγὼ ὁ ὑποκλινὴς αὐτῆς εἰς τὴν βρύσιν τῶν χαρίτων της, ἐπικαλούμενος θερμῶς τὴν πανευγενῆ αὐτῆς ἀντίληψιν ἵνα φιλοτίμως ἐπισκιάσῃ κἀμὲ τὸν ὑποκλινῆ αὐτῆς λάτρην, ὅστις καὶ ἀφιερώνομαι τῇ ἰσχυρᾷ αὐτῆς προστασίᾳ, καὶ ὅπως συγκατατάξῃ με εἰς τὴν εὐτυχῆ σειρὰν τῶν ἐπιλοίπων ὑποκλινῶν αὐτῆς τζιρακίων, καὶ οὐ μόνον δὲν θέλω φανῇ καὶ ὁ εὐπειθέστατός της ἀγνώμων πρὸς τὸν εὐεργέτην μου, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ διὰ βίου δοατζὴς διὰ τὴν κοινοφελῆ καὶ πανευκλεῆ μοι αὐτῆς στερέωσιν εἰς ἔτη πλειστευδαίμονα καὶ πανευφρόσυνα.

Τῆς Πανευγενείας της.

CCCLXVI.

1799. * O Fanariotă din Constantinopol către fratele din Moldova, despre năcazuri casnice, la care se adaugă răutatea ginerelui, Spătarul.

† Ἀποδίδων τὴν ἀφ' οὗ ἀνεχώρησεν ἀπὸ Βασιλευούσης μέχρι τοῦδε σιωπήν της εἰς τὸ πολυάσχολον, καὶ καταδικάζων αὐτὸς ἐμαυτὸν ἂν ἤθελα φυλάξῃ τὴν αὐτήν, τοσαύτην σχολὴν ἄγων, δὲν λείπω νὰ ἀποδώσω καὶ ἤδη τὰς ἐν εἰλικρινείᾳ ἀδελφικὰς προσρήσεις, ἅμα μὲν ἀνερευνῶν τὰ καθ' ὑμᾶς πανοικί, ἅμα δὲ δηλωποιῶν ὅτι τῇ τοῦ Κρείττονος χάριτι ὑγιαίνομεν, κἂν κατὰ τὸν ἔξω ἄνθρωπον, καὶ ἡμεῖς ἐν κακοπραγίᾳ, ἥτις ποτὲ δὲν ἤθελε ταράξῃ μίαν ψυχὴν ὁποῦ ἡ ἰδία ἀπεκατέστησεν ἑκόντι ἢ ἄκοντι νὰ φιλοσοφῇ (τὰς μὲ ὅλον τὸ βάρος μιᾶς ἀπόρου τὸ γενοῦν ἔχων φαμηλίας), ἂν δὲν ἦτον τὰ οἰκειακά, τὰ ὁποῖα, μὲ τὸ νὰ πραγματεύωνται αἰσχρῶς καὶ ἀτίμως (καὶ δὲν ἠξεύρω μέχρις ὅτου) βάζουν κάθε ἄνθρωπον καὶ τὸν πλέον φιλότιμον νὰ χάσῃ καὶ τὴν φιλοσοφίαν καὶ τὸν τρόπον τοῦ πολιτεύεσθαι. Βιάζομαι, ἀδελφέ, νὰ εἴπω, ἐναντίων καὶ τῶν φιλοσοφικῶν δογμάτων καὶ τῶν τῆς θρησκείας παραγγελμάτων, ὅτι ἔστι πε-

πρωμένον. Βλέπω ὅτι ὅλα λαμβάνουν ἀλλοίωσιν, τὰς δὲ καθ' ἡμᾶς ὄχι μόνον ἀναλλοίωτα, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας προκόπτουν ἐπὶ τὸ χεῖρον. Ἐπὶ μάρτυρι Θεῷ, τῇ λέγω ὅτι χειροτέρα κατάστασις οἰκειακῶν δὲν γίνεται: μία ἄνοια μὲ ὑψηλὰ ἀτελεσφόρητα φρονήματα, πρὸς τὴν τούτων κατόρθωσιν μάταια ὑπέρογκα ἔξοδα, καὶ ἐν τοσούτῳ πρόσκλαυσις τῆς καταστάσεώς μας. Τόσα ἐπ' ἐλπίδι τοῦ νὰ μᾶς βάλουν εἰς τὸ δολάπι, ἐπὶ ὑποσχέσει χειμερωδῶν κατορθωμάτων, πραγματευτάκια ὅλα, κορτεζάνοι μας. Ἡμεῖς, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, καὶ αὐτὴν τὴν γυναικείαν φύσιν καθυβρίζοντες, περινοστοῦμεν τινὰς τῶν μεγιστάνων, προσφέροντες ἀλλοῦ γλυκά, ἀλλοῦ ποχτζαλίκια, ἀλλοῦ ὑποσχέσεις ἀδράς. Δὲν ἠξεύρω τί ἁμαρτίαις εἶναι αἱ ἐδικαί μας ἀτελείωται, μά, διατί ἐγκαλῶμαι τὰς ἁμαρτίας, ἴσως καὶ αὐτὴ ἡ ἁμαρτία νὰ ἐπεζέρισεν ἀπὸ ἡμᾶς, καὶ μίαν φορὰν ἐμπῆκεν εἰς τὸ χέρι, καὶ δὲν τὴν ἀφήνομεν νὰ ἡσυχάσῃ. Πῶς νὰ εἰπῶ, ἀδελφέ, ἢ πεπρωμένον ἡμῖν ἐστὶ τὸ ἁμαρτάνειν, ἢ ἔγινεν ἕξις καὶ φύσις.

Εἰς αὐτὰ μὲν ἦλθεν καὶ ὁ μυριοπόθητος ἡμῶν γαμβρός, ἄρχ. Σπαθάρης, μόνῳ τῷ ὀνόματι μεταβολὴν λαβών, τῷ δὲ τρόπῳ καὶ τοῖς ἰδιώμασιν οὗτος αὐτὸς ὁ γνωστὸς ἡμῖν καὶ ὑμῖν, γέμων ματαιοφροσύνης, κακοηθείας, καὶ παιδαριωδῶν, καὶ λόγων, καὶ φρονημάτων, καὶ κινημάτων, ἀδικῶν καὶ τὴν τῶν παίδων, καὶ τὴν τῶν ἀνδρῶν ἡλικίαν, καὶ ἐθαυμάσαμεν πάντες οἱ καὶ πρότερον αὐτὸν εἰδότες καὶ νῦν βλέποντες, πότερον ἡ φύσις εἶναι ἀνένδοτος εἰς αὐτόν, ἢ αὐτὸς εἰς τὴν φύσιν· μὰ δὲν σφάλλω νὰ εἰπῶ ὅτι εἶδον τὸν ἄνδρα καὶ μὲ πρόοδον εἰς τὰ ἰδιώματά του, ὡσὰν ὁποῦ, πρότερον ὢν κάλαμος ἀπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, ἦτον ἴσως καὶ πραότερος εἰς τὰς ὁρμάς του. Δὲν τὸ λέγω τοῦτο ἀδικῶντάς τον, ὅτι ἤξευρε νὰ κρύπτεται, ἀλλὰ κατὰ λόγον φυσικὸν τοῦ νὰ ὑποχωροῦν τὰ ὑποδεέστερα τῶν ζώων εἰς τὰ προκριτώτερα. Τώρα δὲ ἦτον, ἀδελφέ, ἀφόρητος καὶ διὰ τοὺς λόγους, ἀληθινὰ ἄξιος διὰ νὰ ὀνομάζηται υἱὸς τοῦ παπᾶ του καὶ τῆς γενές του, καὶ τῷ ὄντι εἰς αὐτὸν ἠμπορεῖ νὰ εἰπῇ τινάς: ὁ ἑωρακὼς αὐτὸν ἑώρακε τὸν παπᾶ του, καὶ ἀντιστρόφως. Καὶ ταῦτα μὲν ἄλις περὶ τοῦ αὐτομάτου τούτου, ὡς διεξοδικὰ καὶ σύντομα ἐν ταὐτῷ.

CCCLXVII.

* Felicitări ale unui Fanariot necunoscut către nou-numitul Patriarh ecumenic. 1799.

† Παναγιώτατε, θειότατε καὶ ἐν Χριστῷ ἡμῶν πάτερ σεβασμιώτατε, ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ Οἰκουμενικὲ Πατριάρχα, τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα εὐλαβῶς προσκυνοῦντες, τὴν παναγίαν αὐτῆς δεξιὰν υἱϊκῶς ἀσπαζόμεθα. Τοῦ ἁγίου Θεοῦ δεόμενοι ὅπως ....[1] ἡ διὰ πολλοῦ πρὸς ἡμᾶς τῆς αὐτῆς Παναγιότητος πατρική τε καὶ πνευματικὴ ἀγάπη, τοιάδε ἐξ ἀρχῆς, ὥστε δικαιότατα ἀνεξάλειπτον ἀνεχάραξεν ἡμῖν τὴν ἀμοιβαίαν ἐποφειλομένην υἱϊκὴν διάθεσιν· καὶ οὐκ ἄγνωστον αὐτῇ ὅτι διηνεκῆ ἀνέπνευσεν ἡμῖν τοῦ ἐν παντὶ καιρῷ νὰ ἐνσμενιζώμεθα ἐπὶ τοῖς κατ' αὐτὴν αἰσίοις. Καί, τούτου ἀνενδεοῦς λόγου καὶ ἀποδείξεων τυγχάνοντος, περιττὸν καὶ ἀπᾴδον νὰ περιγράφωμεν ἤδη ἂν καὶ πόσον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ καὶ αὖθις πρεπωδεστάτῃ ἀνακαλέσει καὶ ἀναγορεύσει της εἰς τὸν οἰκειότατον αὐτῇ ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμενικὸν Θρόνον, ἐφ' ᾧ καὶ ἀπὸ μέσης τῆς φίλης ψυχῆς συγχαίρωμεν, πάνθ' ὅσα θυμήρη καὶ ἐφετὰ ἐξαιτούμενοι, ὁλοσχερῆ τε καὶ παντοίαν εὐαρέστησιν εἰς ἅπαξάπαντα ὁπόσα ἀπαιτεῖ τὸ πολυάσχολον τῆς μεγάλης ἐπιστασίας, εἰς ἣν εὐκλεῶς μάλα, καὶ οὐχ ἧττον εἰκότως, προσεκλήθη ἤδη. Ὅτι ἡ εὐκταία αὕτη πατριαρχεία τρανώτατον ἀπεδείχθη γέρας τῆς περὶ τὰ πράγματα δεινότητος προνοίας καὶ δοκίμου ἱκανότητος τοῦ ἱεροῦ αὐτῆς ὑποκειμένου ὁμολογούμενον. Καὶ τοσούτῳ μᾶλλον εὐωδωθήσονται ἀρωγῷ θείῳ τὰ κατ' αὐτήν, ὅσῳ ἐν ἁρμοδιωτέρῳ καιρῷ καὶ ἐν περιστάσεσι τοιαῖσδε παρὰ τῆς ἄνω Προνοίας ἐναποταμιεύεται, ὡς ἔοικεν, ἵνα ἀναλάβῃ τοὺς οἴακας τῶν καθ' ἡμᾶς κοινῶν. Καὶ δι' αὐτὰ ταῦτα καὶ πολλὰ ἄλλα πασίδηλα αὐτῆς πλεονεκτήματα, ἀνάγκη χαίροντας καὶ συγχαίρειν τῇ κοινῇ ἡμῶν μητρί, τῇ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἐπὶ τῇ ἀποκτήσει τοῦ ἀξίου αὐτῆς προστάτου (ᾧ τινι ἀπέκειτο), καὶ τοῦτο πρὸς τὸ συμφέρον πάντως τὰ νῦν νὰ ἀναγνωσθῇ, ἵνα ἀριδηλότερον καὶ εὐκλεέστερον ἐπαπολαύσῃ τὸν ἐν τῇ ἐπιδεξιότητί της ἔπαινον. Ταῦτα ἐπὶ τὸ παρόν, περιμένοντες ἐν ὀλίγῳ τὴν ἄμεσον αὐτῆς ἔντευξιν, ἧς καὶ τάχιον ἀξιωθείημεν, ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ χαρᾷ. Αἱ θεοπειθεῖς δ' αὐτῆς εὐχαὶ μεθ' ἡμῶν διὰ βίου, καὶ τὰ πανάγια αὐτῆς ἔτη.

---

[1] In text.

CCCLXVIII.

1799. * Corespondentul lui Grigorie Kalliarchi către prietenul din Moldova, Comisul, despre ale moşiei sale, care nu i-a plăcut s'o cumpere, despre grâul ce n'a vrut să i-l iea Costachi Cantacuzino Paşcanul cu toată porunca domnească de a nu-l supăra, şi cearta pentru forma unor scrisori, de a fost nevoie să se recurgă la un dascăl.

Ἥδιστα κατασπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της.

Τὸ ἀπὸ ζ΄ης τοῦ πίπτοντος πλῆρες ἀδελφικῆς ἀγάπης ἀδελφικὸν αὐτῆς μόλις ἔλαβον τῇ κ΄ῇ τοῦ αὐτοῦ· πρὸς οὗπερ τὴν πολυπόθητόν μοι αὐτῆς πεπληροφορηθεὶς ὑγιείας, ἐς τὰ μάλιστα ὑπερήσθην. Ἰδὼν δ' ἐφεξῆς νὰ μοὶ γράφῃ ὅτι δὲν τῇ ἐφάνη τὸ χωρίον μου κατὰ τὴν περὶ αὐτοῦ ἐπαινετικὴν ἐξιστόρησίν μου, διὰ τὰ καταριθμούμενα παρὰ τῆς Εὐγενείας της αἴτια, γράφων ἀνταποκρίνομαι περὶ αὐτοῦ τούτου. Ἐγὼ δὲν εἶχα τῇ ἐξιστορήσῃ ὡραιότητα ἢ ἀγαθότητα τοῦ χωρίου μου, οὔτε εἶπον περὶ αὐτοῦ ψιλὸν ἔπαινον, ἀλλ' ἔλεγον, ἐπαινῶν τὸν μεσχοῦρον καὶ ἀξιόλογον βατάχον μου τὸν ἐκεῖσε, ὅτι ἄξιος εἶναι διὰ δουλειὰν καὶ προκομένος (ἀποβαλῶ δὲ αὐτὸν τῆς τοιαύτης ἐκδουλεύσεως, φανέντα νῦν (οὐκ οἶδ' ὅπως) ἀχρεῖον ἐλθών. Σπεύδω δὲ μάλιστα διὰ νὰ ἔλθω ὡσὰν ὁποῦ καὶ ὑπερεπεθύμησα τῇ ἀληθείᾳ νὰ τὴν ἰδὼ καὶ νὰ τῆς ἀπολαύσω ἀδελφικῶς). Ἡ Εὐγενεία της ὅμως, ὡς φαίνεται, λάθος ἐπῆρε τὸν ἔπαινον, καὶ προσέθετο ἐπὶ τοῦ χωρίου μου (ὅ, κατὰ τὴν γνώμην της, ἀναξιότητος γέμει).

Ἀδελφὲ ἄρχων Κόμισε, ἐὰν ὁ Κωνστάκης Σπαθάρης Πασχάνος Κατακουζουνὸς *(sic)* δὲν ἤθελε μοὶ πάρῃ τὸ σιτάρι, μὲ ὅλον ὁποῦ εἶχεν αὐθεντικὴν προσταγὴν νὰ μὴν μὲ ἐνοχλήσῃ, ὡς οἶδε καὶ ἡ Εὐγενεία της, μὲ τὸ νὰ πάρῃ τι (ὡς δὲ αὐθεντικαὶ κατζιδοῦλαι, καὶ διὰ σποράν, καὶ διὰ τροφὴν ἐνιαύσιον τοῦ ἀρχοντικοῦ ἐκείνου νὰ ἀφήνουν ἐπρόσταζον), τότε μὲ λόγον καὶ συγγνώμην τὸ τῆς Εὐγενείας της· ἀλλ' ἔλαβε καὶ αὐτός, καὶ ἡ Εὐγενεία της.

Ἐπὶ τέλους οὐδὲν δίκαιον, ἀπὸ τὰ 27 ἢ 28 κοιλὰ ὁποῦ εὑρέθησαν (ὡς γράφῃ) νὰ πάρῃ δέκα, οὐδὲν τῇ ἀληθείᾳ δίκαιον· ἦν δίκαιον ἓν νὰ λάβῃ, ὅθεν καί, εἰ ὀργίσθην, δικαίως ὀργίσθην· τῷ αὐτῷ ὁμοίως δὲ ἀντασπαζόμενος, προσκυνῶ αὐτήν, διότι ἔλαχε καὶ ἐγὼ νὰ ἀλησμονήσω νὰ ἐπιτιτλήζω τὸ Ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγένειαν· διὸ καὶ τὸ ἥδιστα κατασπαζόμενος ἐπεθέμην.

Εἶδον κοντὰ εἰς τὸν νεοφανῆ μοι τοῦτον τίτλον καὶ ἕναν ἀλλοιότικον τρόπον διὰ νὰ λαμβάνωνται τὰ ἀδελφικά, καὶ μάλιστα ὑποθέσεων ἀποκριτικά: οὕτως ἔλαβον τὸ ἀδελφικὸν αὐτῆς· ἔλαχε νὰ τὸ εὕρῃ ἕνας τοῦ κόσμου ἄνθρωπος ἀπεριμμένον, δὲν ἠξεύρω, ἢ εἰς τὴν Ποστελνιτζίαν, ἢ Βιστιαρίαν μέσα. Καί, γνωρίσας, λαβών, ἐνεχείρισεν ἕνα διδασκαλεύοντι παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ τοῦ διδασκάλου ἔλαβον, ἐγχειρίσας μοι αὐτὸ ὡς ἐξευτελείας γράμμα. Τῇ ἀληθείᾳ νεοφανὴς τρόπος διὰ νὰ λαμβάνωνται τέτοια γράμματα παρὰ τοιούτων. Ἀλλά, γνωρίσας ἀκριβέστατα τὴν πολλὴν προθυμίαν ὁποῦ ἔδειξε νὰ στείλῃ τῇ Κατήγκῳ (ἤγε ἀκριβέστατα ἀσπάζεται τὴν Εὐγενείαν της) τὰς ὅσας εἶχε πεστρόφας, τῇ ὑπερευχαριστῶ, καίτοι δὲ δι' εὔλογον αἰτίαν οὐκ ἔλαβον, ἀλλ' ὑπερβαλλόντως ἐπαινῶ τὸ λίαν αὐτῆς πρόθυμον ὅπερ ἀποδεικνύει εἰς ἐκτέλεσιν ἡμετέρας παρακλήσεως ἢ γραφῆς· καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἐξοδικωτάτῃ διεξοδογραφίᾳ. Τὰ δὲ ἔτη τῆς Εὐγ[ενείας της], κ.τ.λ.

CCCLXIX.

1799. Plângere către Constantin-Vodă Ipsilanti, pentru un proces de moşie care ţine încă de pe vremea lui Grigore-Vodă Calimachi.

† Ὑψηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Δουλικῶς ἀναφέρω τῷ Ὑψει τῆς Ὑμετέρας Ἡγεμονίας ὅτι, ἀποθανόντος τοῦ πατρός μου, ὁ ἀδελφός μου, ὡς ἀνὴρ τέλειος, ἔμεινεν ἐπὶ τῶν πατρικῶν πραγμάτων· ἀποθανόντος δὲ καὶ τούτου, διεμοιράσθησαν ἡμῖν τὰ πατρικά· καί, πρὸς τῷ λοιπῷ τῆς οὐσίας μέρει, ἔλαχον καὶ τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ψυχῶν

† Prea-înălţate şi prea-bunule Domn,

† Cu supunere aduc înainte Înălţimii Domniei Tale că, murind tatăl mieu, fratele mieu a rămas, ca un bărbat desăvârşit, asupra lucrurilor părinteşti; dar, murind şi el, ni s'au împărţit nouă cele părinteşti; şi, pe lângă ce a mai rămas din avere, am avut ca parte şi treizeci şi opt

κατζιβέλλων (ἔγινε δὲ παρ' ἡμῶν καὶ ἰπαρτζάλα διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ περί τινος κἀμμία διαφορά)· οἱ ὁποῖοι, ἀφ' οὗ μερικὰς ἡμέρας ἐστάθησαν εἰς ἐμένα, ὕστερον ὅλοι ὁμοῦ ἐδραπέτευσαν εἰς Βλαχίαν, εἰς τὴν ὑπανδρευθεῖσαν ἐκεῖ ἀδελφήν μου. Ἔγραφα λοιπὸν ἀμέσως πρὸς αὐτὴν διὰ τοῦτο, καὶ μήτε κἂν μοὶ ἀπεκρίθη· ὅθεν ἀνέφερον τὴν ὑπόθεσιν τῷ τότε ἡγεμονεύοντι, εὐσεβεστάτῳ Ἀὐθέντῃ, μακαρίτῳ Γρηγόρ-βόδᾳ Καλλιμάχῃ, προσαναφέρουσα καὶ τό: ἔχουσα ἡ ἀδελφή μου ἐνταῦθα δύω μούλκια, εἰ δίκαιον νὰ μοὶ δωθῇ τὸ ἓν ἀντ' αὐτῶν· καὶ ὁ εὐσεβέστατος ἐκεῖνος Ἀὐθέντης, κρίσει ἰδὼν τὰ δίκαιά μου, δι' αὐθεντικῆς αὐτοῦ κριττοδούλας μοὶ ἔδωσε τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξουσιάζω καὶ τὰ δύω μούλκια. Ἀνυπερθέτως λοιπὸν πάλιν ἔγραφα τῇ ἀδελφῇ μου, εἰδοποιοῦσα τὴν δοθεῖσαν μοι αὐτὴν ἐπὶ τῶν μουλκίων αὐτῆς αὐθεντικὴν ἄδειαν· μὴ εὐχαριστηθεῖσα δέ, ὡς φαίνεται, μοὶ ἔγραφε, δίδουσά μοι τὴν κάθε πληρεξουσιότητά ἐπὶ μόνου τοῦ ἑνὸς μουλκίου, Ποσκετενίου τὸ ὄνομα. Ἀλλ' ἐγώ, κατὰ τὴν ἀναχεῖράς μοι αὐθεντικὴν ἄδειαν, ἀπελάμβανα καὶ τὰ δύω, καὶ αὐτὴ ἀπεσιωποῦσε μέχρι διάστημα τριανταπέντε χρόνων. Μετὰ τὴν παρέλευσιν δὲ ταύτην, ἦλθεν ἐνταῦθα εἰς Ἰάσιον ἕνας υἱὸς ἐκείνης, λέγων ὅτι: „ἐγώ, ὡς υἱὸς τῆς μητρός μου, ἔχω κάθε ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῆς". Καὶ οὕτως, ἀνυπερθέτως, χωρὶς νὰ ἔχω κἀμμίαν εἴδησιν, ἐπώλησε τὸ ἓν μούλκιον ὁποῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ μοὶ ἔδιδε, τὸ Ποσκεσένι, καί, ζητῶν μάλιστα καὶ κρίσιν, καταναγκάζωντα τὸν ἀποθανόντα σύζυγόν μου, εὐγῆκαν εἰς τὸ διβάνι τοῦ τότε αὐθεντεύοντος, ἐκλαμπροτάτου καὶ ὑψηλοτάτου Ἀὐθέντου Μιχάλ-βόδα, καί, χωρὶς μηδόλως ἐγὼ νὰ δώσω εἰς τὸν σύζυγόν μου κἀνένα δεκελεμὲν περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως, ἐλθὼν εἰς κρίσιν ἐδικαιώθη. Μετακαλέσαντος δὲ πάλιν αὐτὸν ἐκεῖνος, καὶ (οὐκ οἶδα ὅπως) δικαιωθέντος τότε, ἔμεινα ἔκτοτε, καὶ τῆς πατρικῆς μου οὐσίας ὑστερημένη, καὶ τοῦ δικαίως δοθέντος μοι μουλκίου. Μετὰ τὴν παρέλαυσιν δὲ τῶν 35 χρόνων, γνωρίσασα ἐγὼ ἐνταῦθα τρεῖς ψυχὰς ἐκείνων τῶν κατζιβέλλων, τοὺς ἐπῆρα, παντελῶς ἀδικουμένη. Τώρα, κρίσεως τῶν ἀρχόντων γενομένης, ἠρωτήθην οὕτως: „δέχεσαι ὅρκον ὅτι ὁ ἄνδρας του ἐδικαιώθη χωρὶς νὰ τοῦ ἔχῃς δεκελεμὲν δεδομένον"; Ἐδέχθην ἐγώ, καὶ δέχομαι διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῦ λόγου μου· ὁ δὲ ἄρχων νῦν Μεγάλος Λογοθέτης μοὶ ἀπεκρίθη ὅτι εἶναι νομικὸν νὰ μὴν ἀνατραπῇ οὐδὲν ἀνδρικὸν ὑπὸ γυναικός. Ἀλλ' Ἀὐθέντα μου ὑψηλότατε, οἱ ζηde suflete de Țigani (s'a făcut între noi și împărțeala ca să nu urmeze pentru ceva vre-o ceartă); cari, după ce au fost câteva zile la mine, pe urmă toți au fugit în Țara-Românească, la sora mea măritată acolo. Ci i-am scris îndată pentru aceasta, și nici că mi-a răspuns; pentru care am adus afacerea înaintea celui ce domnia atunci, prea-cucernicul Domn, răposatul Grigore-Vodă Callimachi, înfățișând și aceia că: având sora mea acolo două moșii, e drept oare să mi se dea una în locul lor; și acel prea-cucernic Domn, văzând la judecată dreptățile mele, prin domneasca-i hotărîre judecătorească mi-a dat voie să stăpânesc și cele două moșii. Fără zăbavă deci am scris din nou surorii mele, înștiințând-o de voia domnească ce mi s'a dat asupra moșiilor ei; ci ea, nemulțămită, cum se pare, mi-a scris, dându-mi toată puterea asupra numai unei singure moșii, anume Boșcătenii. Dar eu, după voia domnească din mâna mea, le-am luat și pe amândouă, și ea a tăcut până la vreme de treizeci și cinci de ani. Iar, după trecerea acestui timp, a venit aici la Iași un fiu al aceleia, zicând că „eu, ca fiu al mamei mele, am orice voie asupra lucrurilor ei". Și astfel, îndată, fără să am vre-o știre, a vândut o moșie pe care mama mea mi-o dăduse mie, Boșcătenii, și, căutând mai ales și judecată, silind pe răposatul mieu soț, au ieșit la Divanul celui ce domnia atunci, prea-strălucitul și prea-înălțatul Domn Mihai-Vodă, și, fără ca eu să dau soțului mieu vre-o vechilemea pentru această afacere, venind la judecată, a fost judecat. Și, chemându-l din nou acela și (nu știu cum) judecându-se atunci, am rămas de atunci, și lipsită de averea mea părintească, și de dreapta moșie ce mi s'a dat. Iar după trecerea celor treizeci și cinci de ani, cunoscând eu aici trei suflete ale acelor Țigani, i-am luat, fiind cu totul nedreptățită. Acuma, făcându-se judecată a boierilor, am fost întrebată așa: „primești jurământ că bărbatul Tău s'a judecat fără să-i fi dat vechilimea?". Am primit eu, și primesc cu adevărat din partea mea; iar boierul acum Mare Logofăt mi-a răspuns că e legiuit să nu se întoarcă nimic bărbătesc de o femeie. Dar, Doamne al mieu prea-înălțate, boierii cercetători, prin prea-strălucita și

τούμενοι ἄρχοντες, διὰ τῆς πανεκλάμπρου καὶ ἡγεμονικῆς κετζιδούλας σας ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ κρίσει, δὲν ἦτον ὅλοι· ἔλειπε γάρ: ὁ Λογοθέτης Νικόλ. Ῥωσέτος, ὁ Λογοθέτης Γεώργ. Γκίκα καὶ ὁ Λογοθέτης Θρακάκης. Ὅθεν ἡ θεοφρούρητος καὶ πανέκλαμπρος Ὑμετέρα Ἡγεμονία, οὖσα (ὡς πραγματικῶς διαδηλοῦται ἡλίου φανώτερον) τοῖς ἀδυνάτοις βοηθός, καὶ ὡς ὑποδεχομένη ὅσ' ὥρας εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἰδίας δικαιοσύνης τοὺς ἀδικουμένους, ἂς ὑποδεχθῇ κἀμέ, τὴν χῆρα καὶ ἀπροστάτευτον, μετὰ δακρύων δέομαι· κρίνασα δὲ καὶ θεωρήσασα τὰ δίκαιά μου, ἂς μὲ δικαιώσῃ τὴν τάλαιναν, ὄχι κατὰ μίαν, κατὰ δὲ δύο ἀδικουμένην ἀδικίας, καὶ ἔσομαι διὰ βίου, ὡς καὶ εἰμί, κατὰ χρέος, δοατζὴς πρὸς Θεὸν διὰ τὴν ἀκλόνητον καὶ πολυχρόνιον πανευδαίμονα ἐπιστήριξιν τῆς Ὑμετέρας πανεκλάμπρου Μεγαλειότητος ἐπὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ καὶ θεοσυντηρήτου Θρόνου τῆς Ἡγεμονίας.

domneasca Ta ţidulă în această judecată, nu erau toţi; căci lipsia Logofătul Nicolae Roset, Logofătul Gheorghe Ghica şi Logofătul Dracachi. Deci de Dumnezeu păzita şi prea-strălucita Domnie a Ta, fiind (cum de fapt s'a lămurit mai strălucitor ca soarele) ajutător celor neputincioşi, şi ca unul care primeşti în orice ceas în sânul dreptăţii Tale pe cei nedreptăţiţi, primeşte-mă şi pe mine, văduva şi nesprijinita, mă rog cu lacrimi; şi, judecând şi cercetând dreptăţile mele, să mă judeci pe mine, nenorocita, nu o dată, ci de două nedreptăţi nedreptăţită, şi voiu fi în toată viaţa, cum şi sânt, după datoria mea, rugătoare către Dumnezeu pentru neclintita şi îndelungata, prea-fericita întărire a Măriei Tale prea-strălucite pe domnescul şi de Dumnezeu sprijinitul Scaun al Domniei.

CCCLXX.

1799. Cerere a unei femei către Constantin-Vodă Ipsilanti, ca să dea surorii ei zestre.

Ὑψηλότατε καὶ εὐσπλαγχνικώτατε Αὐθέντα,

† Ἐπειδὴ περὶ τὸ ἄπειρον θεῖον ἔλεος, εὐσπαγχνισθὲν ἡμᾶς, τοὺς ἀχρείους οἰκέτας αὐτοῦ καὶ ταπεινοὺς δούλους τῆς Ὑμετέρας πανεκλάμπρου Ὑψηλότητος, κατηξίωσε νὰ φθάσωμεν ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀληθῶς χρυσοῖς αἰώνοις τῆς Ὑμετέρας θεοσυντηρήτου Ἡγεμονίας, ἵνα ἀπολαμβάνωμεν οἱ ἄποροι παρ' αὐτῆς, ὡς ἀπό τινος ἄλλου ἀκενώτου Ὠκεανοῦ, τῶν ὧν χρείαν ἔχομεν, ἤκιστα διστάζοντας ἐπὶ τούτῳ, ὅσ' ἡμέραν ὡς βλέποντας πραγματικῶς αὐτοῖς τοῖς ὀφθαλμοῖς τὴν ἀλήθειαν, διὰ τοῦτο κἀγώ, ἡ ταπεινοτάτη δούλη τῆς ἡγεμονικῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος, ἱκετικῶς καὶ δουλικῶς ἀναφέρω τῇ τῷ φιλικόῳ καὶ φιλευσπλάγχνῳ Ὑμετέρῳ θεοσυντηρήτῳ Θρόνῳ ὅτι ἀρκετὸν καιρὸν ἔχω, ὁποῦ καθὰ δύναμαι, ἡ ταπεινή, καὶ τρέφω καὶ ἐπισκέπτομαι μίαν μου ἀδελφήν, πατρὸς καὶ μητρὸς ὑστερημένην καὶ τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἁπάντων. Τώρα δέ, μὲ τὸ νὰ εὐδόκησεν ἡ θεία Πρόνοια νὰ εὑρεθῇ ἕνας ἐπὶ γάμῳ αὐτῆς, ζητεῖ δὲ παρ' αὐτῆς τοιαύτην προίκαν οἵαν αὐτὴ οὐδὲ καθ' ὕπνον ἐπλούτησεν, μὴ ἔχουσα ἡ δυστυχὴς ποῦ ἀλλοῦ νὰ καταφύγῃ βοηθείας χάριν, προσέδραμεν εἰς τὴν πλημμύραν τοῦ ἐλέους τῆς Ὑμετέρας Ἡγεμονίας, μετὰ δακρύων θερμῶν, ἐπισκιασθῆναι ὑπὸ τῆς πληρελέους ἡγεμονικῆς Ὑμετέρας ἐπισκιάσεως δέε-

Prea-înălţate şi prea-bunule Domn.

† De oare ce nesfârşita dumnezeiască milă, care s'a îndurat de noi, ticăloşii rugători ai ei şi smeriţii robi ai strălucitei Tale Înălţimi, a binevoit să căpătăm în aceste vremi cu adevărat de aur pe Domnia Ta de Dumnezeu sprijinită, ca să avem de la Tine, noi cei strâmtoraţi, ca de la alt nesfârşit Ocean, lucrurile ce ni trebuie, neîndoindu-ne de aceasta, văzând în faptă zilnic cu însişi ochii noştri adevărul, de aceia şi eu, prea-supusa roabă a Înălţimii Tale domneşti, cu rugăciune şi cu supunere aduc înaintea Scaunului Tău ascultător şi milostiv, de Dumnezeu păzit, că de multă vreme am, cum pot, eu, smerita, şi hrănesc şi păzesc o soră a mea, lipsită de tată şi de mamă şi de toate ale traiului. Acuma însă, pentru că a binevoit Pronia dumnezeiască să se afle unul s'o iea, dar cere de la dânsa o astfel de zestre câtă ea nici în somn n'a avut, neaflând nenorocita unde alt să alerge pentru ajutor, s'a îndreptat spre potopul milei Domniei Tale, cu lacrimi calde, şi se roagă să fie umbrită supt umbrirea Ta domnească plină de milă, să căpătăm de la Tine

ται, ἐπιτυχεῖν τε ὑμῖν τοῦ δόξαντος τοῖς ἡγεμονεύουσιν ἐλέους, οὗσα δέ, κατὰ χρέος τῶν πιστῶν ὑποκειμένων, ἱκέτης πρὸς Κύριον, καὶ ἔσεται διὰ βίου, διὰ τὴν ἀκλόνητον ἐπιστήρηξιν τῆς Ὑμετέρας πανεκλάμπρου Ἡγεμονίας ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θεοσυντηρήτου τῆς δόξης Θρόνου.

Τῆς Ὑμετέρας πανεκλάμπρου Ὑψηλότητος ταπεινοτάτη δούλη.

mila care face glorie Domniilor, fiind, după datoria credincioşilor supuşi, rugătoare către Domnul, şi va fi în toată viaţa, pentru neclintita întărire a Domniei Tale prea-strălucita pe înaltul şi de Dumnezeu păzitul Scaun al gloriei.

A Înălţimii Tale prea-strălucite roabă prea-supusă.

CCCLXXI.

Aceiaşi către Doamna Safta Ipsilanti, a Moldovei, cerând ajutor pentru soră. 1799.

Ἐκλαμπροτάτη, θεοσέβαστε καὶ φιλελεήμων Δόμνα,

† Τὸ παντέφορον θεῖον ὄμμα πᾶσι τοῖς ὑφ' ὑμᾶς τὴν Ὑμετέραν θεοφρούρητον Ἡγεμονίαν, μίαν βρῶσιν ἐλέους, μηδέποτε δαπανομένην ἢ τελειουμένην ἀνέδειξε, πανέκλαμπρε καὶ θεόστεπτε Δόμνα. Αὐτὴ ἡ τοῦ ἐλέους βρύσις ἔκαμεν, ὡς καὶ πηρῷ δῆλον, καὶ κάμνει ὅσ' ὥρας, τοῖς ἀειῤῥόοις ῥοίμασιν αὐτῆς τὰ ξηρὰ καὶ ἄκαρπα ξύλα νὰ ἀναβλαστάνουν καὶ νὰ εὐγάλουν καὶ φύλλα καὶ καρπούς· τοὺς ἀπόρους καὶ παντελῶς τῶν ἀναγκαίων ἐνδεεῖς νὰ ἀναλαμβάνωσι, καὶ νὰ φαίνονται καὶ εὐτυχοῦντες. Διὸ δὲ κἀγώ, ἡ ταπεινοτάτη Ὑμετέρα δούλη, ἔχουσα ἀδελφὴν ὀρφανὴν κατ' οἶκον τὸν πτωχικώτατον τοσοῦτον χρόνον, καὶ εὑρεθεὶς δι' αὐτὴν ἕνας, ὁ ὁποῖος γυρεύει ἀπὸ αὐτήν, ἐν τοσαύτῃ οὖσαν ἐνδείᾳ, τοσαύτην προίκαν, οἵαν οὐδὲ ὀνειροφαντάσθη, ἐγὼ δέ, διὰ τὴν πτωχίαν μου, κατ' οὐδένα τρόπον δὲν δύναμαι νὰ τῇ βοηθήσω, ἔχουσα καὶ ἐγὼ μεγάλην τὴν ἔνδειαν, ἀναφέρω περὶ αὐτῆς τῇ Ὑμετέρᾳ φιλευσπλάγχνῳ διαθέσει τῇ ἡγεμονικῇ, καὶ συνεκλιπαρῶ ταύτῃ, θερμῶς δακρύουσα, ἀξιῶσαι αὐτὴν τῆς Ὑμετέρας τοῦ ἐλέους.

Ὅθεν, πανέκλαμπρε καὶ θεόστεπτε Δόμνα, μετὰ παντὸς κλαυθμοῦ πικροῦ δεομένη, δεῖξον καὶ ἐπ' αὐτῇ τῇ ὀρφανῇ καὶ τὰ τῆς ὀρφανίας πασχούσῃ, ἀποσταλάξου ἓν μέρος τοῦ διὰ παντὸς ἀπορῥέοντος ἐλέους πρὸς (!) τῆς Ὑμετέρας θεοδοξάστου Ὑψηλότητος, εὐδοκήσασα ὅπου καὶ αὐτή, ξηρὸν οὖσα καὶ ἄκαρπον δένδρον, τῇ τοῦ ἐλέους καταῤῥεύσει τοῦ θεομιμήτου Ὑμετέρου Ὕψους βλαστήσαν, καὶ νὰ ἀποκαρπωθῇ, καὶ νὰ ἴδῃ τὸ ἡλιακὸν φῶς ἐν χαρᾷ καὶ θαλούσῃ καρδίᾳ, ὡς οἶδεν ἡ χριστομίμητος Ὑμετέρα ἡγεμονικὴ ψυχή. Ἔσεται δέ, ὡς καὶ κατὰ χρέος ἄφευκτον τοῖς ὑποκειμένοις ἐστί, ἀδιάπαυστος πρὸς Θεὸν ἱκέτις

Prea-strălucită, de Dumnezeu închinătoare şi iubitoare de mili Doamnă,

† Ochiul dumnezeiesc, ce toate le vede, ni-a arătat tuturor supuşilor Tăi Domnia Ta păzită de Dumnezeu ca o hrană de milă, care nu se cheltuieşte şi mântuie niciodată, prea-strălucită şi de Dumnezeu încununată Doamnă. Însuşi izvorul milei a făcut, cum se vede lămurit (?), şi face în fiecare ceas, cu veşnic curgătoarele-i unde ale ei ca lemnele uscate şi fără rod să dea vlăstare şi să scoată şi foi şi roade; cei fără mijloace şi cu totul lipsiţi de cele de nevoie să se îndrepte şi să pară şi fericiţi. Pentru aceia şi eu, prea-smerita roabă a Ta, având o soră orfană în casa cea mai săracă atâta vreme, şi aflându-se unul pentru dânsa, care cere de la ea, aflându-se într'o astfel de lipsă, o aşa de mare zestre de nici nu şi-a închipuit ea, iar eu, pentru sărăcia mea, în niciun chip nu pot s'o ajut, având şi eu mare lipsă, mă îndrept pentru ea la aplecarea Ta domnească iubitoare de milă şi mă rog călduros împreună cu dânsa, cu lacrimi calde, ca să se învrednicească de mila Ta.

Deci, prea-strălucită şi de Dumnezeu încununată Doamnă, rugându-mă cu lacrămi amare, arată şi Tu pentru ea orfana şi care sufere ale vieţii de orfană, picură o parte din mila care pretutindenea curge a Înălţimii Tale de Dumnezeu slăvitoare, binevoind ca şi ea, copac uscat şi neroditor, dând vlăstar prin revărsarea milei Înălţimii Tale îndreptate spre Dumnezeu, să dea şi roade, şi să vadă lumina soarelui cu bucurie şi inimă înflorită, cum ştie sufletul Tău domnesc următor al lui Hristos. Şi va fi, cum e şi neapărata datorie a supuşilor, neobosită

διὰ τὴν ἀῤῥαγῆ ἐπιστήριξιν τῆς Ὑμετέρας θεοσεβάστου Πανεκλαμπρότητος ἐπὶ τοῦ ὑψηλοτάτου τῆς Ἡγεμονίας Θρόνου.

rugătoare către Dumnezeu pentru întărirea puternică a Prea-strălucirii Tale de Dumnezeu închinătoare pe Scaunul prea-înălţatei Domnii.

CCCLXXII.

1799. * Cerere de ajutor către Constantin-Vodă Ipsilanti, Domnul Moldovei.

Ὑψηλότατε, θεοσεβέστατε καὶ εὐσπλαγχνικώτατέ μοι Αὐθέντα,

† Ὅτι μὲν κυριακὸς ὁ τῆς ἐλεημοσύνης μακαρισμός, ἡλίου φανώτερον, ὅτι δὲ καὶ ἡ πανέκλαμπρος Ὑμῶν Μεγαλειότης τοῖς ἴχνεσι βαίνει τοῦ λόγου, αἱ πράξεις αὐταὶ στεντορίῳ τῇ φωνῇ ἀνακηρύττουσι. Καὶ ὅτι πάλιν αἱ ἀρεταί, ὡς συναδελφαί, ἅπασαι τῇ μιᾷ συνεπόμεναι εἰσί, τοῖς ἱεροῖς ἀληθεστάτοις παραδείγμασι διδασκάλοις δεδίδακται καὶ φιλοσόφοις. Ὅθεν τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ, τοῦ κατ' ἴχνος τοῦ λόγου ἡγεμονικοῦ ὑμετέρου βήματος πλέξαντος καὶ ἐπιθέντος, ὥς τινα τῆς εὐσεβείας χρυσῆν σειράν, τὴν τῆς ἡγεμονικῆς δόξης στέφανον ἐπὶ τῆς θεοστέπτου Ὑμετέρας κορυφῆς ἐκ προγόνων, καὶ ἀναδείξαντος τὴν Ὑμετέραν Ἡγεμονίαν ὠκεανὸν ἄλλον ἀγαθῶν, ἀποπληροῦντα τοὺς κενοὺς οἴκους, οἱ, μηδεμίαν ἄλλην ἔχοντες ἀναψυχὴν καὶ βοήθειαν, μετὰ θάῤῥους, καὶ εἰ σμικρότατοι, τῷ λιμένει προσορμισθῆναι σπεύδουσι τῆς Ὑμετέρας Γαληνότητος, μετὰ θάῤῥους, καὶ μὴ διστάζοντες ἐπὶ τῷ τῶν ἑαυτῶν αἰτήματι, τὰς ἐνεργείας πρὸ ὀφθαλμὸν ἔχοντες, ὅθεν κἀγώ, ὁ ὑποκλινὴς δοῦλος τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος, εἷς τῶν μάλιστα δεομένων καταριθμούμενος, μετὰ δακρύων ῥεόντων ἀπὸ βαθέων καρδίας, τῇ φυσικῇ ἡγεμονικῇ Ὑμετέρᾳ εὐδιαθέσει καταφεύγω, θαῤῥῶν τῇ σπουδαίᾳ Ὑμῶν ψυχῇ. Εἶναι πῶς τὸν ὑπὸ πολλῶν κακῶν καταπιεζόμενον, ὑπὸ χορὸν ἀνηλίκων παίδων, ἀπὸ τυχικῆς ἐκλοπῆς, ἵν' οὕτως εἴπω, τοῦ αὐταρκοῦντος πλούτου ἐν συνομιλίᾳ, ἀφ' ὑστερήσεως ὅλως τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, πῶς λέγω τὸν τοιοῦτον, ὁ ποταμὸς τοῦ ἐλέους τῷ ἰδίῳ οὐκ ἐπιβρέξει ἐλέει; Πῶς ὁ εὔδειος λιμὴν οὐκ ἐπιδέξεται τῇ εὐδείᾳ ἑαυτοῦ τὸν ἐν δυστυχιῶν βυθῷ καταβυθιζόμενον καὶ ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελὲς μὴ δυνάμενον; Μετὰ Θεὸν δὴ ὅλας μου τὰς ἐλπίδας σαλεύοντα ἐφ' ὑμῖν τοῖς ἡγεμονεύουσι, μὴ ἐάσας, Αὐθέντα μου θεοφύλακτε, χρονίζειν με ἐν τοσαύτῃ δυστυχίᾳ, ἀλλὰ δὸς χεῖρα τῆς ἡγεμονικῆς καὶ ταχυηλοῦς βοηθείας, καὶ ἀνάστησον, ὄντα, ὡς καὶ διὰ βίου ἔσομαι, δοατζὴν ἄπαυστον ὑπὲρ τῆς ἀδιακλονήτου ἐπιστηρίξεως τῆς Ὑμετέρας Ἡγεμονίας ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ θεοσυντηρήτου ἡγεμονικοῦ Θρόνου.

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

CCCLXXIII.

1799. * Cerere de ajutor către un boier moldovean.

† Ἐν ὑποκλίσει δουλικῇ προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της, καταφιλῶν τὴν πανευγενῆ αὐτῆς χεῖρα, καί, μετὰ τὴν κατ' ὀφειλὴν δουλικωτάτην προσοφειλομένην μοι τῆς πανευγενοῦς ὑγιείας της ἔρευναν (ἣν χαρίζοιτο αὐτῇ τὸ θεῖον ἅπασι τῆς κατὰ θυμὸν) ἐπιστηρίζων, εὐεργετικώτατέ μοι τζελεπῆ, ἐπὶ τῇ ἐμφύτῳ καὶ ἀπὸ γεννήσεως αὐτῆς, ὡς ἀληθῶς, ἀνατρεφομένῃ τε καὶ αὐξανομένῃ ἐν αὐτῇ εὐσπλαγχνείας πλημμυρούσῃ εὐδιαθέσει της, τὸ δουλικώτατον θάῤῥος μου, καὶ ἐν ἄκρᾳ τῇ ταπεινώσει θρηνῳδῶν πρὸς αὐτῆς τῷ δουλικῷ μου τὰς ἐπαναβεβαίους μοι χαλεπάς, ἐπικινδύνους καὶ θανατογειτνιαζούσας, μᾶλλον εἰπεῖν (παρ' ἀξίαν τῶν κακῶν μου) ἀσθενείας καὶ δι' αὐτὰς τὸ δυστυχέστατον, ὡς καὶ ἱκάζεται ἡ κριτικωτάτη αὐτῆς Εὐγένεια, ἑπομένως χάλι μου καὶ ἀθλίαν κατάστασιν, λαμβάνω ὁποσοῦν θάῤῥος νὰ φανῶ τῇ Πανευγενείᾳ της, μὲ τὸ δουλικόν μου, ἐνοχλητικός, ἐν τοιούτῳ νυχθημέρῳ πολυασχόλῳ.

Ὅθεν νοερῶς διὰ τοῦ παρόντος μου, δακρύων πλήρης πικρῶν, προσπίπτων εἰς τοὺς πανευγενεῖς αὐτῆς πόδας, θερμῶς παρακαλῶ νὰ δείξῃ καὶ ἄλλην μίαν φορὰν ὡς καὶ οἷς καὶ ὅσοις οἶδεν αὐτὴ πρὸς τὸν ὑποκλινῆ καὶ δυστυχέστατον δοῦλόν της τὸ ἐθισμένον τῆς διαθέσεως μεταδοτικὸν καὶ εὐσυμπαθείαν γάμον *(sic)*· διότι καὶ χρημάτων καὶ ἱματίων καὶ πάντων ἐν γένει ἐστέρημαι ὁ δυστυχής. Ἐν τοσαύτῃ γὰρ ἀποστασίᾳ καὶ ξενίᾳ καὶ ἐν οἴκῳ δευτέρας καθ' ὅλα (ὡς καὶ κατὰ γυναικείαν γνῶσιν) τάξεως, οὐδαμῶς δὲ διστάζω περὶ τούτου, ὡσὰν ὅποῦ καλῶς

οἶδα τὴν πηγὴν ἀντλουμένην καὶ μηδέποτε δαπανομένην· καὶ ὁ μισθαποδότης Θεὸς ἀποδῴη αὐτῇ ἑκατονταπλάσιον τὸν μισθὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἐν τούτοις, καὶ ἐπὶ πάσι τούτοις, δέομαι λίαν αὐτῆς νὰ μὴν ἀποβάλῃ ἀπὸ τὸν δοῦλόν της τὴν ὡς πατρικὴν εὐγενικὴν καὶ εὐεργετικὴν ἀγάπην της, γνωρίζουσά με δὲ μετὰ πάσης πληροφορίας ὅτι ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ φιλοτιμοῦμαι καὶ καυχῶμαι νὰ εἶμαι καὶ νὰ λέγωμαι αὐτῆς δοῦλος, νὰ μὲ ἀξιοῖ τῆς εἰρημένης ἀγάπης της καὶ πληθυνθείησαν αὐτῆς τὰ πανευγενῆ ἔτη μετ' ἄκρας ὑγιείας καὶ ἀλλοιώτου εὐδαιμονίας, ἐπαπολαύσεώς τε παντὸς θυμηρέου.

Τῆς Εὐγενείας της.

CCCLXXIV.

* O soră către o altă soră, poate Doamna lui Ipsilanti, despre durerea pentru lipsa ei şi apropiata ei naştere. 1799.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικώτατα κατασπαζομένη προσκυνῶ.

† Ἀπὸ βαθέων ψυχῆς δεομένη τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ διαφυλάττειν αὐτὴν ἄκρως ὑγιαίνουσαν καὶ ἐντελῶς εὐδαιμονοῦσαν, ἐπ' ἀπολαύσει ἁπάντων ὧν ἐξαιτεῖται παρ' αὐτοῦ ἀγαθῶν, τῇ εἰδοποιῶ ὅτι ἔλαβον τὸ εὐγενὲς αὐτῆς ἀδελφικόν, παρ' οὗ καὶ πληροφορηθεῖσα τὴν περισσότερον παντὸς ἄλλου τιμίου τιμαλφεστέραν ὑγιείαν της, λίαν καὶ ἐς ἄκρον βαθμὸν ἐχάρην. Ἀλλ' ἐγώ, τῇ ἀληθείᾳ, γλυκυτάτη ἐξαδέλφη, τῇ ἀληθείᾳ, ἀδύνατον νὰ τῇ περιγράψω τὴν πόσην θλῖψιν κατὰ καρδίαν ἔχω καὶ πόσον διὰ τὴν ὑστέρησίν της καρδιοθλίβομαι. Σχεδόν, ἵν' οὕτως εἴπω, λειποψυχίαν πάσχω, τῆς χαρᾶς ἐμαυτῆς ὑστερηθεῖσα· καί, διὰ νὰ τὴν πληροφορήσω κατὰ τοῦτόν μου τὸν λόγον, μὴ ἔχουσα ἄλλως, ἤδη μὲν εἰς τὸ παρὸν καταφεύγω ἀδελφικόν μου. Ἄμποτε δὲ νὰ ἀξιωθῶ παρὰ τοῦ Παντάνακτος (νυχθημέρως ἐξαιτοῦμαι) καὶ ἐν τάχει αὐτοπροσώπως νὰ ἀπολαύσω αὐτῆς, ὁποῦ οὕτω νὰ γνωρισθῇ ἡ ἀλήθεια τοῦ λόγου μου. Ὑπερευχαριστῶ δὲ καὶ διὰ τοὺς χαιρετισμοὺς τοὺς ὄντως εὐγενεῖς καὶ ἀδελφικούς της, ἀλλ' ἄμποτε νὰ εἶναι αἴσιοι, ὡσὰν ὁποῦ οὐκ ἠλευθερώθην εἰσέτι· κατ' αὐτὰς δὲ προσμένω τὰς ἡμέρας, καὶ δῴη μοι τὸ θεῖον, σὺν πάσῃ ἐλευθερίᾳ καὶ ἀνάσει. Ὑποχρεώθην φοβερὰ πρὸς τούτοις, περιπόθητε ἐξαδέλφη, ἐπὶ ταῖς σεσημειωμέναις αὐτῆς γνωσταῖς ἀποκρίσεσιν. Ὅθεν ἐξαιτοῦμαι παρὰ Θεοῦ νὰ φανῶ καὶ ἐγὼ πρόθυμος εἴς τινα δούλευσίν της. Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ὅμως παρακαλῶ νὰ ζῇ ἡ χρυσὴ ἐξαδέλφη, νὰ μὴν λείπω τοῦ παρηγορεῖν με δι' ἀδελφικῶν αὐτῆς τῆς εὐκταίας μοι ὑγιείας της δηλοτικῶν· ἧς εἶεν τὰ εὐγενῆ ἔτη μυριάριθμα καὶ εὐδαιμονέστατα.

CCCLXXV.

* Scrisoare către un tânăr Grec învăţat, cu laude. 1799.

Νικόλαος Ἰωάννῃ, τῷ εὐγενεῖ καὶ λογίῳ, ὑγιαίνειν.

† Εὐφραίνειν οἶδε τοὺς ἀγαθοὺς (ἵνα τι καὶ νεανιεύσωμαι) τῶν ἀνδρῶν ἡ τῶν ἐπ' ἀρετῇ, οἱαδήποτε ἀρετῇ, γνωρίμων φήμη. Διόπερ ἀνεῖπον σε εὖ, πρὸς τῆς μητρὸς ἐπιβεβαιωθεὶς τῆς σαυτοῦ, τὸ ἐπὶ σοὶ τῆς Ἑλλάδος φωνῆς ἄκρον· ὃς καὶ πρὸς πανθ' ὅσαις τοῖς ἀγαθοῖς καὶ τὴν παιδίαν ἐκέρασας τὸ τῶν ἀγαθῶν ἄκρον· καὶ νῦν πλουτεῖς πλοῦτον ἄσειλον, μετά τε θάνατον συνεπόμενον καὶ διαμένοντα. Μακαρίζω καὶ τοὺς τεκόντας, τοιοῦτον περιθάλποντας παῖδα, ἀνταποδόντα αὐτοῖς δέπας χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης πεπληρομένην, καὶ τοὺς συμπολίτας εὐδαίμονας ἀνακηρύττω αὐτὴν οἷον τὴν σοφίαν πλουτοῦντας. Μηδὲ διὰ ταῦτα τὰ πρὸς ἐμέ, εὐγενέστατε καὶ σοφώτατε γόνε, θαύμαζε, ὅτι εὐφραίνεσθαι καὶ θάλλειν ποιεῖ τὴν καρδίαν, ἐξερευγομένην τε οὕτω ἡ τῶν σπουδαίων, ὡς φθὰς εἶπον, φήμη. Αἰτοῦντά με δὲ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχεῖν (καὶ ἐπὶ τοσαύτῃ τῇ ἀγνοίᾳ) εὐνοίας μὴ πηνελόπιον ἱστὸν ἐξυφαίνειν ἐάσῃς. Ἐπιστεῖλας δὲ διαδηλὸν τὰ κατὰ σαυτὸν γράμμα, καὶ τῆς τελείας ἀγάπης ἀξίωσον, δέομαι.

CCCLXXVI.

1799. Scrisoare anonimă despre frumuseţa primăverii la Roman.

Τὴν εἰκοῦσαν ἀπονέμω πρόσρησιν τῇ Ὑμετέρᾳ ἐλλογίμῳ κεφαλῇ, σὺν τῷ σωτηρίῳ προσρήματι, „ὁ Χριστὸς ἀνέστη".

† Τίνα μέν που, τίνα, παρὰ τῶν οἷά εἰσι τὰ κατὰ Ῥώμανον προσήκει θαυμάζεσθαι, ἐν ᾧ παντὸς τάξις, σὺν εἰκούσῃ καὶ κοσμίᾳ εὐταξίᾳ, κεκόσμηται; Ἔστι γὰρ ἰδεῖν ἐν αὐτῷ (ἵνα μὴ τἄλλα λέγω) τὸν Θεὸν πρὸ πάντων, ἐν πάσαις μέν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ πανενδόξως τε καὶ πανευσεβῶς δοξολογούμενον, γλώσσαις πολλαῖς καὶ φωναῖς ἑτέραις ἱερέων λογίων τε καὶ πεπαιδευμένων. Καὶ πάντως ἐξεζήτησεν ἄν τις ἐκεῖσε παρὰ Θεοῦ πάντα διπλοῦν γενέσθαι, πρὸς τὸ δύνασθαι ὁρᾷν καὶ ἀκούειν τὰς (εἰ δέον λέγειν) ὡς ἀγγελείας τάξεις καὶ παρατάξεις καὶ μουσικὰ μελουργήματα. Συντέθηλλεν ὄντως ἄρα τῷ ἔαρ Ῥώμανον, καὶ πᾶσι τοῖς κόσμοις κεκόσμηται, οὕς πέρ γε ἀπαριθμεῖν ἄπορον. Ἕνα δὲ μόνον ὑπεραγόμενος, ὡς ἐν βραχεῖ διηγήσομαι, τὸν τοῦ χιρπαρίου ἐκείνου ὕδατος. Ἐκεῖ γὰρ σύνδενδρος τόπος, δεινοὺς μουσικοὺς ἔχων τῶν πετεινῶν τὸ διάφορον φύλον· καὶ ἥλιος, μετὰ ζεφύρου πνοῶν ἐπισκιάζων δένδροις, ἄνθεσιν εὐωσμίοις καὶ φύλλοις, ἠρέμα πως ἐπισειομένοις καὶ ψυχῆς διάλυσιν οὗ τὴν τυχοῦσαν φερούσης, βρύθουσιν· ἄνθρωποί τε ἐνυδρόβιοι πλεῖστοι, παρὰ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ τοὺς οἰκίσκους ἔχοντας, οἱ μὲν ἁλιεύοντες, οἱ δὲ τὰ γλυκερὰ γάλακτα πυγνύοντές τε καὶ κατασκευάζοντες ἐν ταλάρευσιν, οἱ δ' ἄλλ' ἄλλως τὰ ἐν τῷ βίῳ κατεργαζόμενοι, καί, ὡς ἔπος εἰπεῖν, κόσμος ἐκεῖνος κόσμου (παντὸς) εὐπρεπέστερος. Ἀλλ' ἐμοῦ τούτοις τε καὶ πλείστοις ἄλλοις ἐγκατατριφῶντα καὶ πάντα τἄλλα καλῶς ἔχοντα, ἓν μόνον τὸ σφόδρα θλίβον καὶ κατατίκον: τῆς φίλης μοι σοῦ κεφαλῆς καὶ λόγια, ἡ διάστασις, ἀντιφάρμακον οὔπερ οὐδὲν εἴ μή γε τὰ παρ' αὐτῆς γράμματα· διὸ δὲ μὴ παύοιτο καὶ συστείνειν μοι καὶ προσαύξειν τὴν εὐφροσύνην· ἐγὼ γὰρ (Θεὸν μαρτύρομαι τὸν φίλιον), κἄνπου καὶ εἰς αὐτὰς ἀπέλθω τῆς ὑφηλίου τὰς ἐσχατιάς, οὐ λήσομαι φίλου, καὶ φίλου τοιούτου, οἷος ὁ χρυσοῦς Θεοδώσιος· ἀλλ' εἶδα καλῶς ἐν ἐμαυτῷ προϊοῦσαν τὴν τοῦ φίλτρου προσθήκην.

Ὅθεν, ἀντιφιλῶν ἀπὸ τοὺς φιλοῦντας, βραχεῖ χάρτῃ καὶ μέλανι, ἔρρωσο.

Cuvenita îndreptare către învăţatu-ţi cap, cu mântuitoarea salutare: „Hristos a înviat".

† Care, care, din câte sânt pe la Roman se cuvine a admira, în care rânduiala a toate, cu cuvenita şi împodobita aşezare, s'a împodobit? Căci se vede acolo (ca să nu zic şi altele) Dumnezeu înainte de toate, în toate, dar mai ales în Episcopie cu toată slava şi cucernic slăvit în multe limbi şi cu alte glasuri ale preoţilor învăţaţi şi cultivaţi. Şi în genere ar cere cineva acolo de la Dumnezeu ca toate să fie îndoite, ca să poată vedea şi auzi (dacă se poate zice) rânduielile şi para-rânduielile aproape îngereşti şi cântările muzicale. A înflorit cu adevărat cu primăvara Romanul, şi cu toate podoabele s'a împodobit, pe care a le şi număra nu se poate. Ci, ridicând numai una, ca să povestesc în scurt, aceia a acelei ape hârbare (?). Căci acolo e loc cu copaci, având ca straşnici cântăreţi felurita seminţie a păsărilor; şi soarele, cu sutlările zefirului umbrind copacii, cu florile mirositoare şi frunzele, mişcându-se liniştit şi aducând nu puţină alinare sufletului se răsfaţă; iar oamenii, cei mulţi trăind în apă, lângă malurile lui avându-şi căsuţele, unii pescuind, alţii mulgând dulcele lapte şi pregătindu-l în doniţi (?), şi alţii în alte feluri lucrând în viaţă, şi, ca să zic aşa, acea podoabă e mai frumoasă decât toată lumea Iar pe mine, care mă desmierd cu acestea şi cu foarte multe altele, şi toate celelalte le am după plac, un singur lucru mă turbură şi mă supără foarte: depărtarea capului tău iubit şi învăţat, faţă de care nu e leac decât scrisorile de la tine; pentru care nu înceta să mă sprijini şi să-mi creşti bucuria; căci eu (ieau martor pe Dumnezeul prieteniei), chiar dacă merg la aceste depărtări ale lumii de supt soare, nu voiu uita de prieten, şi de un astfel de prieten cum e Teodosie cel de aur; dar am văzut bine în mine însumi înaintând adausul iubirii.

Deci, răspunzând cu iubire celor ce mă iubesc, în scurtă hârtie şi cu cerneală fi sănătos.

CCCLXXVII.

Scrisoare de laudă către Constantin Ipsilanti, Domnul Moldovei. 1799.

† Τὴν Ὑμετέραν ἐνδοξωτάτην Εὐγένειαν ἐν ταπεινότητι προσκυνῶ, καί, ὁλοψύχως τῆς πανσθενοῦς ὑπερτάτης θείας Προνοίας δεόμενοι, ἵνα περέπῃ αὐτὴν ἐπήρας πάσης ὑπερκειμένην καὶ παντὸς ἀνιαροῦ ὑπερέχουσαν, ἐν μακροχρονίῳ ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταποιήτῳ πανευδαιμονίᾳ, ἐπιτεύξει τε πάντων τῶν θυμηρέων, ἀγκαλὰ καὶ βέβαιος εἶμαι ὅτι εὑρίσκεται εἰς ἓν ἀχανὲς πέλαγος περισπαστικοῦ ὑποθέσεων καὶ εἰκαζόμενον βεβαίως εἶναι τὸ μακρὸν αὐτῆς πολυάσχολον, μ' ὅλον τοῦτο, ἐρεισμένος ὢν ὁ δοῦλός της ἐπὶ τῇ ἐμφύσῳ αὐτῆς καλοκἀγάθῳ διαθέσει, καὶ μάλα καλῶς εἰδὼς αὐτῆς τὸ πρὸς τοὺς ἐνσουμένους (sic) εὔγνωμον, ἀποθαῤῥύνομαι κἀγὼ νὰ φαίνωμαι ἐνοχλητικός. Ἐπειδὴ λοιπόν, Αὐθέντα μου, καλῶς ἐγνώριζα ἐμαυτὸν ὑπερασπιζόμενον καὶ περιθαλπόμενον ὡς πατρικῶς παρ' αὐτῆς, καὶ τοῦτο τὸ μέγιστον τῶν κατ' ἐμὲ εὐτυχημάτων ἀπομετρῶ, εἰ καὶ περιττόν, ἀλλ' οὖν παρακαλῶ νὰ μείνω ἀνεξάλειπτος ἀπὸ τὴν εὐγενικὴν αὐτῆς ὑπεράσπισιν καὶ ἀγάπην. Παρακαλῶ νὰ εἶμαι ἐπισκιαζόμενος πάντοτε ὑπὸ τοὺς κλάδους αὐτῆς τοῦ πανευγενοῦς δένδρου. Τοῦτο μοι μόνον τὸ καύχημα καὶ τῆς κατ' ἐμὲ εὐτυχίας ἡ ζωῖρὰ καὶ χαρμόσυνος σύστασις, τὸ γινώσκειν ἐν ἐμαυτῷ τὴν εὐγενῆ αὐτῆς εἰλικρινῆν ἀγάπην ἀλλοίωτον, ὡσὰν ὁποῦ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ μεγαλοπρέπειά μοι τὸ ἀκούειν δοῦλος αὐτῆς ὁποκλινής, καὶ τοῦτο μόνον φιλοτιμοῦμαι νὰ ἀποδεικνύω, ὅτι αὐτῆς ἐν εἰλικρινείᾳ ὁποκλινέστατος εἰμί. Ἀγκαλὰ δὲ καὶ τῆς εὐχαριστείας οὐδὲ τὸ δεκατημόριον μέρος ἀποδοῦναί μοι δυνατόν, ὅμως κἂν καὶ τὸ μέγιστον οὐκ ἐμπεδών μοι γενήσεται εἰς τὸ νὰ εἶναι πρὸς Κύριον ἀδιάλειπτος δοατζὴς ὑπὲρ αὐτῆς. Καὶ ζώῃ μοι αὐτῆς ἡ Πανευγενεία εἰς παμπόλλους πανευδαίμονας δεκάδας ἡλίου πανευδαιμόνως...

Ἐκ προγόνων γὰρ ὡς μία τις τῆς εὐσεβείας χρυσῆ σειρὰ ἡ τῆς Αὐθεντίας διαδοχὴ ἐπὶ τὴν σαυτοῦ κορυφὴν ἐστεφανοῦτο, οἷά τις κορωνὶς θεῖά τε καὶ ὑπέρλαμπρος...

CCCLXXVIII.

Acelaşi către acelaşi, despre „frigurile moldoveneşti" care l-au atins. 1799.

Τὴν ἐν λογίοις πεφιλημένην μοι ψυχήν, ὅλῃ τῇ ψυχῇ περιπτυσσόμενος, προσκυνῶ.

† Τὸ μὲν πρὸς τὴν μουσοτραφῆ αὐτῆς ψυχήν, τῆς ἐμαυτοῦ πρόωρον ἀγάπης δένδρον καὶ ἔξωρον, ἵν' οὕτως εἴπω, ἐλαττωνηθὲν ἥκιστα, μηδ' ἀλλοιωθέν πως, καταρδευόμενον δὲ παρὰ τῶν τῆς ἤδη ζωτικῆς πηγῆς τῆς πρὸς αὐτῆς ἀρδεύσεων ἀναφύει καρπίμους μάλιστα κλάδους ἀνανεούμενον, καὶ ὡσεὶ κέδρος τῇ καταρδεύσει μεγαλυνόμενον ἐν καρδίᾳ καὶ ὑψούμενον διὰ παντὸς θάλλει τοῦ χρόνου ἀνθέοις οἰώσμοις καὶ καρποῖς βρύθον τῆς φερονύμοις. Εἰ δὲ Θεός, πάντ' εἰδώς, καὶ τοῦτο: „Ὃ εἰκὼς τεξεῖσαι" (ἔξη γὰρ ἐν ἐμαυτῷ κατηργασάμην τὴν ἁμαρτίαν) τῷ πυρετῷ τῷ μολδαβιαίῳ ἐκείνῳ, ἤ, μᾶλλον, θανατογειτνιαζουσῶν ἀσθενειῶν ἐπαλληλίᾳ τῶν κακῶν με παρ' ἀξίαν ἐτόξευσεν, ὅ μοι πολλῶν ἀτυχημάτων προταίτιον, καὶ τὰ νῦν γαρ ἔτι τὸ τόξευμα τὰ κατ' ἐμαυτὸν μακροσχελῶς γράφειν οὐκ ἐπιτρέπει καὶ πρὸς μακρὴν φέρειν κίονα, ἀλλ' ἐπιῤῥέξαι μοι αὖθις ἅπαξ γε τῶν ἑαυτῆς ὠνησίμων ναμάτων τὸν υἱετόν, ὡς καὶ ῥοδίοις φασί, χρυσῷ (Δίας), Ζεύς, ἦν μὴ μῦθος ἦν μηδόλως κατὰ τοὺς νεοσσοὺς τετριγότα, ἐν τῷ, προσπετομένην τὴν χελιδῶναν ὁρῶν, κεχηνότα μόνον παραλιποῦσα κσὶ γνῶσιν τῶν κατ' αὐτὴν λαβεῖν με ἰδίᾳ καταξιῶσαι γραφῇ, ἡ ἐν παντὶ καὶ πᾶσι ἐν κρίσει βαίνουσα. Ἔστι γὰρ οὕτω πάντας ἰδεῖν με,

βρενθύοντα ἐν ταῖσιν ὁδοῖς
καὶ σοβαροβαδίζοντα,
ὅφρ' εὖ ἰδὼ, τὴν

ἀλλὰ μὴν "
κατ' αὐτὴν μέλανος καὶ χάρτης μακρὰν φεῖδῶ πληθυνθείησαν δι' αὐτῆς τὰ ἔτη ἐν ἐπαλληλίαις τῶν θυμηρέων.

CCCLXXIX.

c. 1799. * Felicitare a unui boier, vechiu prieten şi subaltern, către Marele Vistier Gheorghe Balş, pentru numirea lui odată cu venirea noului Domn al Moldovei, Constantin Ipsilanti, (formulariu).

† Τίνας ἂν εἴποι συγχαρ·στ. λόγους διὰ γράμματος ἄρχων πρὸς ἄρχοντα.

† Κατὰ τὸν ἐν ἡμῖν ἀρχαιότατον δεσμὸν τῆς ἀμετατρέπτου εἰλικρινεστάτης φιλίας, εἰ καὶ μέχρι τοῦδε εὐλόγως ἐξαρκοῦν μοι, ἔκρινον ἐμμέσως διὰ φίλων καὶ παντὶ ὁποιωδήποτε ἐπετύγχανον εἰδότι, ἐρωτῶν ἀκριβῶς τὰ κατ' αὐτὴν νὰ μανθάνω, ἤδη ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ὑπερτάτη θεία Πρόνοια ἐδωρήσατω τῷ ἐκεῖσε αὐθεντικῷ Θρόνῳ τὴν τῷ ὄντι τῆς τε εὐγενοῦς ἀρχοντικῆς χορίας καὶ ὅλης τῆς αὐθεντικῆς τζάρας, ὡς κοινοῦ πατρὸς φιλανθρωποτάτου Ὕψους του αἰσιωτάτην Ἡγεμονίαν, καὶ ἐν τοσούτῳ ἔλαβον καὶ χαρμόσυνον εἰδοποίησιν τοῦ ὅτι ἐκλεχθεῖσα ἡ Εὐγενεία της ἐδιορίσθη εἰς τὴν Μεγάλην Βιστιαρίαν, βεβαίως, ὡς εἰς ἐγκληματικὸν περιπέσας σφάλμα, ἤθελον καταδικασθῇ, ἀνίσως δὲν γράψω τώρα ἀμέσως τῇ Εὐγενείᾳ της, συγχαίρων καὶ ἐγκαρδίως ἐξαιτούμενος ἵνα ἡ μὲν πρός τε γενικὴν καὶ μερικὴν εὐτυχίαν θεοδώρητος αὕτη Αὐθεντία, γέμουσα παντείας εὐδαιμονίας, γένοιτο παντὸς ἐναντίου ὑπερκειμένη καὶ ἐπιμήκεστος, ἡ δὲ Βιστιαρία τῆς Εὐγενείας της, διὰ τῆς γνωστῆς ἐθίμου αὐτῆς ἐμφρονεστάτης καὶ μετὰ ζήλου εὐθυτάτης δουλεύσεως, γένοιτο αὐτῇ παραιτία ἀπολαύσεως πολλῶν καὶ διαφόρων αὐθετικῶν περιθάλψεων παρὰ τοῦ θεοστέπτου αὐτοῦ Ὕψους. Ἀξιωθεὶς δὲ καὶ ἐγὼ νὰ συνταχθῶ τῇ σειρᾷ τῶν εὐτυχῶν δούλων τοῦ Ὕψους του, μακαρίζω ἐμαυτὸν τῇ ἀληθείᾳ, ἐν τοῖς ἄλλοις στοχαζόμενος καὶ ὅτι θέλω ἀπολαύσει τοῦ τοιούτου παλαιοῦ πολυτιμωτάτου μοι φίλου, οὗπερ οὐδέποτε, μὰ τὴν ζωήν μου, ἐλησμόνησα τὰς φιλικὰς περιθάλψεις καὶ τῷ ὄντι ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ ἐντερεσατέτζαν. Διὸ πάλιν ἀπὸ καρδίας παρακαλῶ τὸν Πανάγαθον ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν παντὸς κακοῦ ὑπερέχουσαν, ἐν τελείᾳ ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταπτώτῳ εὐτυχίᾳ καὶ ἐπιβραβεύσει παμπόλλων ἐτῶν.

Τῆς Εὐγενείας της...

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι, νῦν Μεγάλῳ Βεστιάρῃ, κυρίῳ Γεωργίῳ Παλσᾷ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCLXXX.

c. 1799. * Felicitare ca de la un frate către Hatmanul moldovean Săndulachi Sturdza şi către soţia sa, Domniţa, arătând că şi el e în sânul celor numiţi şi că va veni să-l întâmpine.

† Ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της, καὶ ἐγκαρδίως δεόμενος τῆς πανσθενοῦς δυνάμεως ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν ἐν ἄκρᾳ εὐτυχίᾳ καὶ ἀπολαύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, σὺν τῇ ἐκλαμπροτάτῃ κυρίᾳ δομνίτζᾳ (ἣν ταπεινότατα προσκυνοῦμεν, μετὰ τῆς φιλτάτης μοι). Ζητῶ τὴν εὔλογον ἀδελφικήν της συγγνώμην διὰ τὸ ὅτι ἐν ὅλῳ αὐτῷ τῷ διαστήματι ηὐχαριστούμην, ἐμμέσως ἐρωτῶν νὰ μανθάνω τὰ κατ' αὐτήν, καὶ ἤδη δὲν λείπω, ἀμέσως ἀποδίδων τὸ ὀφειλόμενον, νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς ὑγιείας ἀμφοτέρων, συγχαίρων καὶ ὅλῃ καρδίᾳ καθικετεύων τὸν Πανάγαθον ἵνα ἡ αἰσιωτάτη εὐδαιμονία τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του γένοιτο καὶ τῇ Εὐγενείᾳ της παραιτία ἀπολαύσεως παμπόλλων τε καὶ διαφόρων αὐθεντικῶν περιθάλψεων, διὰ τῆς σὺν Θεῷ ἐπιμηκεστάτης στεραιώσεως ἐν τῷ ἡγεμονικῷ αὐτοῦ Θρόνῳ. Ἐκ τῆς ἐν ἡμῖν δὲ ἀρχαιοτάτης τῷ ὄντι ἀδόλου καὶ ἀναλλοιώτου φιλίας συμπεραίνω κάλλιστα πόσον ἔπεται τῇ ἀληθείᾳ νὰ ἐχάρῃ ἡ Εὐγενείᾳ της διὰ τὸ ὅτι, ἀγαθωτάτῃ τύχῃ κἀγὼ συνταχθεὶς εἰς τὴν σειρὰν τῶν εὐδαιμόνων τοῦ Ὕψους του, σὺν Θεῷ θέλω ἔλθῃ εἰς ἀπόλαυσίν σας. Ἐπεύχομαι ἐμαυτῷ διὰ νὰ ἀξιωθῶ, ὅτε θεῖος ὁρισμός, νὰ ἀπολαύσω αὐτῆς ἐν τελείᾳ ὑγιείᾳ καὶ ἁπάντων τῶν ἐφετῶν ἐπιτυχίᾳ, ἐν παμπόλλοις ἔτεσιν.

Τῆς Εὐγενείας της...

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Χατμάνῳ, κυρίῳ Σανδουλάκῃ Στούρζᾳ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCLXXXI.

* Felicitare a unui necunoscut către „părintele" său Marele Logofăt Nicolae Roset că a fost numit de noul Domn al Moldovei, căruia i se urează toată fericirea, Mare Logofăt, adăugând şi o amintire a fratelui lui Roset; fiind şi el numit, va veni să-l întâmpine. C. 1799.

† Υἱϊκῶς ἀσπάζομαι τὴν πανευγενῆ αὐτῆς δεξιάν.

† Ὅλη καρδίᾳ καθικετεύων τὸν Πανάγαθον κατὰ τὸ ὀφειλόμενόν μοι, ἵνα περισκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν καὶ ἀμεταποιήτως εὐδαιμονοῦσαν, ἀπολαύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν. Μετὰ τὴν ζήτησιν τῆς εἰκούσης αὐτῆς συγγνώμης διὰ τὸ ὅτι ἐν ὅλῳ αὐτῷ τῷ διαστήματι, χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶ διὰ υἱϊκοῦ μου, ἐμμέσως διὰ φίλων ἐμάνθανον τὰ κατ' αὐτήν, ἤδη δὲν λείπω ἀμέσως νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς πανοικὶ ὑγιείας, σὺν τῇ τοῦ εὐγενεστάτου ἐξαδέλφου, φιλτάτου της ἄρχοντος Βιστιάρη, τὸν ὁποῖον, ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ παντέφορον θεῖον ὄμμα, ἐπιβλέπων, ἐχάρισε τὰ νῦν τῷ ἐκεῖσε αὐθεντικῷ Θρόνῳ τὴν αἰσιωτάτην καὶ πανευδαίμονα Ἡγεμονίαν τοῦ ἐπιεικεστάτου καὶ φιλανθρωποτάτου Ὕψους του καὶ ἐν τοσούτῳ ἔλαβον καὶ χαροποιὰν εἰδοποίησιν διὰ τὴν βραβευθεῖσαν αὐτῇ Μεγάλην Λογοθετζίαν, ἐπ' ἀμφοτέρων αὐτῶν συγχαίρων τῇ Εὐγενείᾳ της, ἐκ βαθέων καρδίας ἐξαιτοῦμαι ἵνα ἡ Αὐθεντεία αὕτη καὶ γενικῶς καὶ μερικῶς γένοιτο παραιτία παντοίας εὐτυχίας τε καὶ εὐδαιμονίας, διὰ τῆς ἐπιμηκεστάτης ἐν τῷ αὐθεντικῷ αὐτῷ Θρόνῳ ἀκυμάντου διαμονῆς τοῦ Ὕψους του. Γνωρίσας δὲ κάλλιστα τὴν ἀνέκαθεν εἰς ἐμὲ τῷ ὄντι ἰδιάζουσαν, ὡς πατρικὴν αὐτῆς ἀγάπην, καὶ ἐπομένως εἰκαζόμενος πόσον χαίρει ἡ Εὐγενεία της διὰ τὸ ὅτι, ἀπὸ ἀγαθοτάτης τύχης μου συνταχθεὶς καὶ ἐγὼ εἰς τὴν σειρὰν τῶν εὐδαιμόνων δούλων τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του, σὺν Θεῷ θέλω ἔλθῃ εἰς ἀπόλαυσίν σας, ἐπεύχομαι ἐμαυτῷ διὰ νὰ ἀξιωθῶ νὰ ἀπολαύσω τῆς Εὐγενείας της, κατὰ τὸν υἱϊκὸν πόθον μου, παντὸς ἐναντίου ὑπερκειμένης, ἐν τελείᾳ ὑγιείᾳ, ἄκρᾳ εὐδαιμονίᾳ καὶ ἐπιβραβεύσει παμπόλλων ἐτῶν.

Τῆς Εὐγενείας της...

Τῷ πανευγενεστάτῳ ἄρχοντι νῦν Μεγάλῳ Λογοθέτῃ, κυρίῳ Νικολάῳ Ῥωσσέτῳ, τῷ ὡς πατρί μοι ποθεινοτάτῳ, προσκυνητῶς.

CCCLXXXII.

* Un necunoscut din Constantinopol către Căminarul Grigore Kalliarchi, despre nişte afaceri de moşie şi de bani în Moldova. 1799.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος ἀκριβῶς προσκυνῶ.

† Ζητῶν, ἐφένδιμ, τὴν εἰκοῦσαν συγγνώμην διὰ τὸ ὅτι ἀπό τινος δὲν τῇ ἔγραψα κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν ὀφειλόμενον, δὲν λείπω ἤδη νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας, ἣν Κύριος διαφυλάττοι παντὸς ἀνιαροῦ ὑπερέχουσαν, ἐπιβραβεύσει ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν, πρὸς δὲ νὰ τῇ εὐχαριστήσω διὰ τὴν καλλοσύνην ὁποῦ ἔκαμε καὶ μὲ ἠλευθέρωσεν ἀπὸ τὰς τῷ ὄντι δυσφορήτους ἐνοχλήσεις τοῦ μαχούδη, καθ' ὃ πρέπει νὰ γνωρίζω διπλασίαν χάριν, μὲ τὸ νὰ μοὶ ἔκαμε χαβαλὲν εἰς τὸν Πανιερώτατον Δεσπότην, αὐτάδελφόν της, ὅστις ἀμέσως μοὶ τὰ ἔδωκεν. Ἐν τοσούτῳ, ἐρεισμένος εἰς τὴν γνωστήν μοι αὐτῆς διάθεσιν, διάζομαι νὰ τὴν ἐνοχλήσω καὶ νὰ τὴν παρακαλέσω, ἐπειδὴ ὁ εὐγενέστατος ἄρχων Χάτμανος Γκίκας ἀπὸ πολλῶν μηνῶν δὲν μοὶ

Pe Domnia Ta foarte frăţeşte salutând-o, cu dragoste mă închin.

† Cerând, efendi, cuvenita scusă pentru că de câtva timp nu ţi-am scris după cum ni se cuvenia, nu lipsesc să cercetez acum ce priveşte buna-Ţi sănătate, nouă dorită, pe care Domnul s'o păzească mai presus de tot ce e supărător, cu înzestrarea în toate cele bune, şi pe lângă aceasta să-ţi mulţămesc pentru bunătatea ce ai făcut şi m'ai uşurat de supărările în adevăr nesuferite ale *mahudului*, pentru care se cuvine să recunosc îndoită îndatorire, pentru că mi-ai făcut havaleà către preasfinţitul Mitropolit, fratele Tău, care îndată mi-a dat-o. Între acestea, sprijinit pe cunoscuta mie aplecare a Ta, vin să te supăr şi să te rog ca, de oare ce prea-nobilul boier Hatmanul Ghica de multe luni nu mi-a

εἰδοποίησεν ὅλως περὶ τοῦ ἐκεῖσε μουλκίου μας, καὶ ἐν καιρῷ ὁποῦ τῷ ἔγραψα ἐκτεταμένως διὰ νὰ μάθω τὶ πακιγιὲς ἔμεινεν ἀπὸ τὸ περισινὸν μαχσοῦλι, καὶ τὶ ἐσυνάχθη φέτος ἀπό τε τῆς ὀρέδας καὶ λοιπῶν μαχσουλίων, καὶ δὲν ἔλαβον εἰσέτι ἀπόκρισιν, νὰ ὑπενθυμήσω αὐτὸ τοῦτο τῇ Εὐγενείᾳ του καὶ μὲ τὸν συνήθη εὐαρεστώτατον τρόπον της (διὰ νὰ μὴν τῷ κακοφανῇ) νὰ μάθῃ τὶ τὸ αἴτιον ὁποῦ ἐμπόδισε τὸν βατάχον νὰ δώσῃ τόσον τὰ ἀπολειφθέντα ἄσπρα ἐκ τοῦ περσινοῦ μαχσουλίου, ὅσον καὶ τοῦ τρέχοντος ἔτους, μαζὴ μὲ τὸν λογαριασμόν, καί, ἂν εἶναι προερχόμενον τοῦτο ἀπὸ κακοηθείας τοῦ βατάχου, ἡ Εὐγενεία του, ὡς πληρεξούσιος, νὰ τὸν εὐγάλῃ καὶ νὰ διορίσῃ ὅποιον τῷ φανῇ εὔλογον καὶ νὰ τὸν βιάσῃ οἷς οἶδε τρόποις ἡ Εὐγενεία του, διὰ νὰ διεκδικήσῃ τὴν τόσην ζημίαν τοῦ ὀσπιτίου μου, ὡς τῷ ὄντι ἀρχαῖος εἰλικρινέστατος φίλος, καὶ ἀγαθωτάτης διαθέσεως. Θέλει ἠξεύρει δὲ ἡ Εὐγενείᾳ της ὅτι ὁ εὐγενέστατος ἄρχων νῦν Μεγάλος Βιστιάρης ἀπὸ καλοσύνης του μοὶ ἔγραψεν ὅτι διὰ τὴν ἐν ἡμῖν φιλίαν, χωρὶς νὰ τῷ γράψω ἐγώ, ἡ Εὐγενεία του ἐντερεσάρεται καὶ διαφθεντεύει αὐτὸ τὸ μοῦλκι ὅσον ἐπιτρέπεται, ὅπερ καὶ αὐτὸ ἔπρεπε νὰ δώσῃ κἄμποσιν αὔξησιν εἰς τὸ ἰράδι αὐτοῦ τοῦ χρόνου, καὶ ἐκ τούτων πρόδηλος ἀποκαθίσταται ὁ κακὸς τρόπος τοῦ βατάχου.

Ἤθελα νὰ γράψω καὶ τώρα τῇ Εὐγενείᾳ του (τοῦ Χατμάνου[1]) περὶ τούτου, μὲ τὸ νὰ μὴν ἠξεύρω ὅμως βέβαια ἂν ἐπέστρεψεν ἀπὸ τζάρας, κάμνω τοῦτο χαβαλὲν εἰς τὴν Εὐγενείαν της, ὁποῦ ἢ νὰ γράψῃ, ἢ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τῆς Εὐγενείας του περὶ τούτου, καί, ἂν ἡ Εὐγενεία του δὲν ἠμπόρεσεν ὡς τώρα νὰ μοὶ τραβίξῃ πόλιτζαν τὰ γνωστὰ ἑξακόσια γρόσια, παρακαλῶ καὶ περὶ τούτου τὴν Εὐγενείαν της νὰ φροντίσῃ καὶ νὰ μᾶς τὰ ἐξαποστείλῃ ὅσον τάχος, ὡσὰν ὁποῦ εἴμεθα εἰς χρηματικὴν στενοχωρίαν, οἵαν ἴσως δὲν ἰδεάζεται ἡ Εὐγενεία της, οὖσα ἐν τῇ πηγῇ τῶν γροσίων, ἐμοῦ δὲ ἀπέχοντα αὐτῆς, ὅσον πολλὰ καλὰ ἠξεύρει ἡ Εὐγενεία της. Πρὸ πάντων δὲ παρακαλῶ νὰ φυλάττῃ ἀναλλοίωτον τὴν πρὸς ἐμὲ ἀδελφικήν της ἀγάπην καὶ ἑπομένως νὰ μοὶ συγχωρῇ διὰ τὰ ἀλλεπάλληλα χἀμ. τεκλήφια μου. Πρὸ δέκα ἡμερῶν ὑστερηθεὶς τῆς συντροφίας τοῦ Δεσπότου μας, μὲ τὸ νὰ ἔκαμε γκιότζι, κισλαδίζω, κατὰ ἀνάγκην, εἰς Θεραπεῖα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ παρὸν εἶναι ἀηδέστατα, συνεχῶς ὅμως καταβαίνω

[1] Adaus pe margine.

împărtăşit chiar nimic despre moşia de acolo a noastră şi, în vremea când i-am scris pe larg ca să aflu ce datorie a rămas de la împrumutul (?) de mai înainte şi ce s'a strâns pe an de la arendă şi de la celelalte venituri, şi n'am primit încă răspuns, ca să-l amintesc dumisale, şi cu obişnuitul chip foarte plăcut al tău (ca să nu-ţi pară rău) să afli ce e pricina care a împiedecat pe vătaf de a da şi banii rămaşi din venitul de mai înainte, cât şi ai anului de faţă, împreună cu socoteala, şi, dacă aceasta vine de la răutatea vătafului, dumnealui, ca deplin împuternicit, să-l scoată şi să aşeze pe cine i-ar părea potrivit şi să-l silească, prin ce mijloace ştie dumnealui, ca să răsbune atâta pagubă a casei mele, ca unul care în adevăr e vechiu foarte sincer prieten şi de cea mai bună aplecare. Ci vei afla dumneata că prea-nobilul boier acum Mare Vistier din bunătatea sa mi-a scris că, pentru prietenia faţă de noi, fără să-i scriu eu, dumnealui se *intereseazâ* şi ingrijeşte acea moşie cât poate, ceia ce şi aceasta trebuie să deie ceva creştere la recolta acestui an, şi din acestea prealămurit reiese răul fel de a îngriji al vătafului.

Era să-i scriu şi acuma dumisale (Hatmanului) pentru aceasta, dar, cum nu ştiu singur dacă nu s'a întors de la ţară, fac această havalea dumitale, ca ori să scrii, ori să vorbeşti cu dumnealui despre aceasta, şi, dacă dumnealui n'a putut până acum să-mi tragă poliţă ştiuţii şase sute de lei, mă rog şi pentru aceasta de dumneata să te gândeşti şi să ni-i trimeţi cât mai iute, de oare ce sântem în lipsă de bani, cum poate nu-ţi închipui dumneata, fiind la izvorul banilor, iar eu fiind departe de dânsul, cum bine o ştii dumneata. Ci înainte de toate te rog să păstrezi neschimbată iubirea frăţească faţă de mine şi apoi să mă ierţi pentru necontenita întrebare cu supărare din parte-mi. Acum zece zile, lipsit de societatea stăpânului nostru (Mitropolitul), de oare ce a făcut strămutare, de nevoie socot, la Terapia, care în acest moment e foarte neplăcută, necontenit mă cobor însă la Cuiu-Ceşmè ca să urmez după datorie

εἰς Κουρούτζεσμεν διὰ νὰ ἀκολουθῶ κατὰ χρέος τὸ μεμουριγιέτι μου. Ἄμποτε δὲ ὁ κοινὸς Προστάτης νὰ μὲ ἀξιώσῃ ὅσον οὔπω νὰ σᾶς ἀπολαύσω, κατὰ τὸν ἐν ἡμῖν δυσπερίγραπτον πόθον μου, μὲ τὸ νὰ ἄρχισα πλέον αἰσθητότατα νὰ πειράζωμαι διὰ τὸν χωρισμόν σας. Ὅλους τοὺς εὐγενεστάτους ἄρχοντας καπού-γιολδάσιδες, καὶ ἐν αὐτοῖς ἰδιαίτερον τὸν εὐγενέστατον ἄρχ. Χάτμανον καὶ ἄρχ. Μεγάλον Ποστέλνικον, ἀδελφικώτατα προσκυνῶ καὶ παρακαλῶ ὁμογνωμόνως ὅλοι νὰ μὲ ἀγαποῦν καὶ νὰ μὲ ἐνθυμοῦνται. Ἡ φιλοστοργοτάτη μοι κυρία, ὑπερευχαριστοῦσα διὰ τὴν φροντίδαν αὐτῶν τῶν κοινῶν ἄσπρων, προσκυνεῖ τὴν Εὐγενείαν της. Καὶ ὁ Πανάγαθος διαφυλάττοι αὐτὴν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ εὐτυχίας πλήρη.

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Καμαράσῃ κυρίῳ Γρηγορίῳ Καλλιάρχῃ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

dregătoria mea. De-ar da Stăpânul tuturora să mă învrednicească pe mine cât mai iute să te întâmpin, după nespusa poftă a mea din noi, căci am început să fiu tot mai simţitor încercat pentru despărţirea de tine. Pe toţi prea-nobilii boieri capuchehaiele, şi între ei mai ales pe dumnealui Hatmanul şi pe dumnealui Marele Postelnic, cu cea mai mare frăţie îi salut şi-i rog ca împreună cu toţii să mă iubească şi să-şi aducă aminte de mine. Prea-iubita mea doamnă, foarte mulţămind pentru grija acelor bani comuni, se închină dumitale. Şi Prea-bunul să te păzească pe tine ca lumina ochiului, întru ani prea-mulţi şi plini de fericire.

Prea-nobilului boier Mare Cămăraş, dumnealui Grigore Kalliarchi, ca frate al mieu prea-dorit, cu toată fericirea.

CCCLXXXIII.

* Acelaşi către Marele Logofăt Dimitrie Ralli, despre scrisori pierdute, cu pomenirea lui Apostoli Papà şi preotului Ţigarà, despre o sumă de bani şi starea familiei rămasă la Constantinopol, precum şi şederea sa la Terapia. C. 1799.

† Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, ἀκριβῶς προσκυνῶ καί, ἐγκαρδίως δεόμενος τῆς παντοδυνάμου θείας Προνοίας ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν ἐν μακροβιότητι καὶ ἐπιτεύξει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, δὲν λείπω καὶ διὰ τοῦ παρόντος μου ἀδελφικοῦ νὰ ἐρευνήσω τὴν εὐκταιοτάτην μοι ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγιείαν, πρὸς δὲ νὰ ἐρωτήσω τὸ αἴτιον ὁποῦ ἀπέτυχον ἀποκρίσεως εἰς ἓν ἀδελφικόν ὁποῦ πρὸ δύο μηνῶν μὲ κοριέργην τῇ ἔστειλα διὰ τοῦ Ἀποστόλη Παπᾶ, ὅστις μὲ πληροφορεῖ ὅτι ὅσα γράμματα τῷ ἐδόθησαν, ὅλα σύγουρα τότε ἐστάλησαν· μὲ τὸ νὰ εἰκάζωμαι δὲ ὅτι, ἐν ᾧ ἦτον ἡ Εὐγενεία της ἔξω, ἴσως νὰ παρέπεσε, παρακαλῶ νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Παππᾶ Νικόλαν Τζιγαράν, καὶ ὁποιῳδήποτε ἄλλῳ στοχάζεται εὔλογον περὶ τούτου, διὰ νὰ εὑρεθῇ. Ἐλπίζων δὲ ὅτι ἐν αὐτῷ τῷ μεταξὺ ἔλαβε κἄποιαν εὐκολίαν ἡ Εὐγενεία της, μὲ μεγάλην μου ἐντροπήν, διασμένος ἀπὸ ζαρουρέτι, τὴν παρακαλῶ, ἄν, ὡς ἐλπίζω εἶναι, νὰ μοὶ στείλῃ τὰ γνωστὰ πεντακόσια γρόσια, καὶ θέλω τὰ ἐκλάβῃ ὡς μεγάλην χάριτα, μένων διὰ παντὸς ὑπόχρεως τῇ Εὐγενείᾳ της, περιττὸν τὸ νὰ τὴν παρακαλέσω νὰ μοὶ συγχωρήσῃ περὶ τούτου, μὲ τὸ νὰ εἰκάζεται καλῶς ὅτι, ἂν δὲν εἶχον πολλὴν χρηματικὴν στενοχωρίαν, οὐδέποτε ἤθελα γράψῃ περὶ τούτου. Δὲν λείπω δὲ νὰ τὴν πληροφορήσω ὅτι θείῳ ἐλέει ὅλοι οἱ τῆς ἐνταῦθα φαμηλίας της ὑγιαίνουσιν, ἐκτὸς τοῦ Κωνστάνκη, ἐγκονοῦ της, ὁποῦ, πάσχων ἀπὸ μίαν γενικὴν ὅλης τῆς μηχανῆς ἀλμύραν τοῦ αἵματος, καὶ μέχρι τοῦδε δὲν ἠμπόρεσε νὰ λάβῃ τὴν ἴασιν. Ἡ φιλοστοργοτάτη μοι κυρία, εὐχομένη ἀπὸ καρδίας καὶ τῇ Εὐγενείᾳ της καὶ τῇ εὐγενεστάτῃ ἀρχ. Λογοθετέσσῃ, προσκυνεῖ καὶ ἀσπάζεται φιλοστόργως τὸν κοινὸν φίλτατον Ἀλέκον, τὸν ὁποῖον καὶ ἐγὼ μετὰ τῆς παμφιλτάτης μοι ἀσπάζομαι, ἐπευχόμενοι ὅλα τὰ ἀγαθά, προσκυνοῦντες ἀμφότεροι τὴν εὐγενεστάτην παμφιλτάτην αὐτῆς. Ἡμεῖς ἐφέτος εἰς Θεραπεῖα κισλαδίζομεν· διὸ καί, ἂν δὲν τῇ γράφω συνεχῶς ἐντεῦθεν, συγγνωστέος εἰμί, καὶ ὁ Πανάγαθος χαρίζοιτο τῇ Εὐγενείᾳ της ἔτη παμπληθέστατα καὶ εὐδαιμονίας πλήρη.

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχ. Μεγάλῳ Λογοθέτῃ, κυρίῳ Δημητρίῳ Ῥάλλῃ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCLXXXIV.

C. 1799. * Acelaşi către Mitropolitul Kalliarchi, pentru afaceri cu un Nicolae Gavalachi, cerând smochine, migdale şi mastic, şi despre buna păstorie a lui, cu pomenirea părintelui acestui cleric.

† Τὴν Πανιερότητά της εὐλαβῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν πανίερον αὐτῆς δεξιὰν καί, ἐγκαρδίως δεόμενος τῆς παντοδυνάμου θείας Προνοίας ἵνα σκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν κατ' ἄμφω ὑγιαίνουσαν καὶ ὡσαύτως αὐδαιμονοῦσαν, δὲν λείπω νὰ εὐχαριστήσω ἐγκαρδίως τῇ Πανιερότητί της διὰ τὴν πρόνοιαν ὁποῦ ἔλαβε διὰ τὰ ὅσα ἄσπρα ἔχομεν νὰ λαμβάνωμεν παρὰ τοῦ τιμιωτάτου μισὲρ Νικολάου Γαβαλάκη, ὅστις, μὲ τὸ νὰ μοὶ ἔγραψεν ἐσχάτως ὅτι κατὰ τὸ παρὸν θέλει ἐγχειρήσει τῇ Πανιερότητί της τετρακόσια γρόσια διὰ νὰ μοὶ τὰ ἐμβάσῃ ἐνταῦθα, στοχαζόμενος ὅτι ἕως τώρα τὰ ἔλαβε, παρακαλῶ τὴν Πανιερότητά της νὰ μοὶ τὰ ἐξαποστείλῃ ἐν τάχει, φροντίζουζα καὶ διὰ τὰ ἐναπολειφθέντα, ὥστε, εἰ δυνατόν, πρὸ τοῦ βαδὲ τῶν ὁμολογιῶν νὰ μᾶς σταλθοῦν, τόσον μὲ τὸ νὰ ἔχωμεν χρηματικὴν στενοχωρίαν, ὅσον καὶ διὰ νὰ μὴν πληρώνῃ ὁ μισὲρ Νικόλαος διάφορα κατὰ ἀνάγκην. Ἔχων δὲ καὶ ἐγὼ μεγίστην προθυμίαν διὰ νὰ δουλεύσω διὰ βίου τῇ Πανιερότητί της καθ' ἃ δύναμαι, λαμβάνω τὸ θάρρος καὶ τὴν παρακαλῶ νὰ μοὶ στείλῃ ἀπὸ τὰ ματάχια[1] τῆς ἐπαρχίας της σῦκα καὶ ἀμήγδαλα καὶ ὀλίγην μαστίχαν διὰ τὴν κοκώναν, ἥτις, ἀσπαζομένη τὴν πανίερον αὐτῆς δεξιάν, προσκυνεῖ αὐτήν. Πόσον δὲ χαίρω, Δεσπότη μου, ἀκούων παρὰ πάντων τὴν εὐφημίαν της διὰ τὴν καλὴν ὑπόληψιν ὁποῦ ἐσύστησεν ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ της, καί, πόσον κατὰ χρέος, καὶ ἐγὼ κοινολογῶ αὐτὸ τοῦτο εἰς τὴν χωρίαν ὅλων τῶν πανιερωτάτων συναδέλφων της, ἠμπορεῖ νὰ τὸ πληροφορηθῇ παρὰ τοῦ φιλοστοργοτάτου αὐτῆς πατρός, ὅστις ὑπερχαίρων νυχθημέρως παρακαλεῖ τὸν ἅγιον Θεὸν διὰ τὴν ὑγείαν της. Τὸ ἐμπερικλειόμενον θέλει ἐγχειρισθῇ τῷ ῥηθέντι μισὲρ Νικολάῳ. Ταῦτα, καὶ ὁ Πανάγαθος χαρίζοιτο τῇ Πανιερότητί της ἐντελῆ ὑγείαν καὶ εὐδαιμονίαν ἄκραν, ἐν παμπόλλοις ἔτεσι.

Τῆς Πανιερότητός της.

CCCLXXXV.

C. 1799. * Acelaşi probabil către Hatmanul Ghica, pentru resturile sale de moşie.

Καὶ αὖθις ἀδελφικώτατα προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της.

† Τὸ ἀπὸ Ἰουνίου ἀδελφικόν της μετ' ἄκρας χαρᾶς δεξάμενος καὶ πληροφορηθεὶς περὶ τῆς ἐφετωτάτης μοι ἀγαθῆς πανοικὶ αὐτῆς ὑγιείας, ἄκρως ἐχάρην, δοξάσας τῷ Παναγάθῳ, οὗ τῷ ἀπείρῳ ἐλέει καὶ ἐγὼ ὑγιαίνω. Εἶδον δὲ ἐφεξῆς καὶ ὅσα μοι σημειοῖ περὶ τοῦ ἐκεῖσε μουλκίου μας, καὶ, θαυμάσας διὰ τὴν συνέχειαν τῆς κατὰ τοῦτο ἀτυχίας μου, ὥστε ἐφ' ἑνὸς ὁλοκλήρου χρόνου νὰ δείξῃ ὁ βατάχος ἰράδι ἑξακόσια δέκα γρόσια, ἐλυπήθην κατὰ πολλὰ ὁποῦ μήτε ἐφέτος δὲν ἐκατορθώθη νὰ πωληθῇ τὸ ἰράδι μὲ ἱκανὴν τιμήν, ὥστε κἂν κατὰ τοῦτο νὰ χαροποιηθῶμεν, καὶ νὰ μείνωμεν πάλιν ἐφέτος μουχδάτζιδες εἰς τὸ ἰνσάφι καὶ εὐσυνειδησίαν τοῦ βατάχου. Γνωρίζω ὅμως ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι ἀποτελέσματα τῆς τύχης μου, ὡσὰν ὁποῦ ἡ Εὐγενεία της ἔκαμεν ὅλα τὰ δυνατὰ διὰ τὴν καλὴν αὐτοῦ ἀποκατάστασιν. Μὲ τὸ νὰ μοὶ γράφῃ δὲ ὅτι τὰ ῥηθέντα ἄσπρα δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ ἐμβάσῃ ἐνταῦθα, θέλει τὰ

Şi iar foarte frăţeşte mă închin dumitale.

† Primind cu cea mai mare bucurie frăţeasca-ţi (scrisoare) din Iunie şi aflând de mult dorita bună sănătate a întregii case a tale, m'am bucurat foarte, slăvind pe Cel prea-bun, prin a cărui nesfârşită milă şi eu sânt sănătos Am văzut apoi şi câte-mi însemnezi despre moşia mea de acolo, şi, minunându-mă pentru statornicia nenorocirii mele întru aceasta, de oare ce într'un an întreg arată vătaful ca venit şase sute zece lei, m'am întristat foarte că nici în acest an nu s'a îndreptat ca să se vândă recolta cu destul preţ, pentru ca în aceasta să ne bucurăm, şi rămânem iarăşi în acest an datori către mila şi conştiinţa vătafului. Dar cunosc că toate acestea sânt urmări ale soartei mele, de oare ce dumneata ai făcut tot ce se putea pentru buna-i stare. De oare ce-mi scrii însă că acei bani nu poţi să-i trimeţi aici, îi vei da

[1] Μετόχια.

ἐγχειρίσει τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχοντι νῦν Μεγάλῳ Καμαράσῃ[1], πρὸς ὃν ἔγραψα καὶ ἐγὼ διὰ νὰ τὰ λάβῃ, καί, ἔχων μουνασιπέτια μὲ πραγματευτάς, νὰ μᾶς τὰ στείλῃ ἐν τάχει. Περιμένω δὲ καὶ τὸν ὁλικὸν τοῦ περισινοῦ χρόνου λογαριασμὸν τοῦ βατάχου, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλει εἶναι συντροφευμένος καὶ μὲ μερικὰ ἀκόμη ἄσπρα ἀπὸ τὸ περσινὸν ἰράδι. Οὐδόλως δὲ ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλει τῷ γράφει δραστηρίας προσταγὰς διὰ τὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὥστε φοβούμενος νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ μὴν παρατρέχῃ ἐκ τῶν δικαίων μου, ἐν καιρῷ ὁποῦ ἐκεῖνος κρατεῖ τὴν συμφωνηθεῖσαν πληρωμήν του, ἐκτὸς καὶ τῶν ἄλλων ὁποῦ ἠμπορεῖ ὡς βατάχος νὰ νέμεται. Ἐπληροφορήθην δὲ ὅτι θείῳ ἐλέει ἐφέτος εἶναι τὰ ἐκεῖσε σπαρτὰ ἐν ἀφθονίᾳ καὶ κατὰ πολλὰ ἐχάρην. Ταῦτα, καὶ ὁ Πανάγαθος χαρίζοιτο τῇ Εὐγενείᾳ της ἅπασαν καὶ παντοίαν εὐδαιμονίαν ἐπιχορηγήσει παμπόλλων ἐτῶν.

în mâna prea-nobilului boier acum Mare Cămăraş, căruia i-am scris şi eu să-i iea şi, având prilej cu negustori, să ni-i trimeţi în grabă. Ci aştept socoteala deplină a anului trecut de la vătaf, şi nădăjduiesc că va fi întovărăşită şi cu încă oarecari bani după recolta din anul trecut. Ci nu mă îndoiesc că şi de acum înainte vei scrie porunci drastice pentru anul curent, pentru ca, fiindu-i frică [vătafului], să se trudească şi să nu treacă peste drepturile mele, într'un timp când acela-şi are plata lui cu care ne-am învoit, afară şi de altele pe care poate ca vătaf să le iea. Dar am aflat că din mila lui Dumnezeu în acest an sânt din bielşug sămănături, şi foarte m'am bucurat. Acestea, şi Cel prea-bun să-ţi dea dumitale întreaga şi felurita fericire, cu dăruirea de foarte mulţi ani.

CCCLXXXVI.

* Acelaşi către Nicolae Gavalachi, pentru moartea unui tânăr, trimeterea unei oglinzi şi afaceri băneşti. C. 1799.

Τιμιώτατε μισὲρ Νικόλαε Γαβαλάκη, φιλικῶς ἀσπαζόμενος, χαιρετῶ.

† Διαφυλάττοι αὐτὴν ὁ Πανάγαθος ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ. Πόσον μὲ ἐλύπησεν ὁ ἄωρος θάνατος τοῦ μακαρίτου φιλτάτου της, ἠμπορεῖ νὰ τὸ συμπεράνῃ, μὲ τὸ νὰ ἦτον νέος τῷ ὄντι ἄξιος ἀγάπης. Μὲ τὸ νὰ μὴν ἔχωμεν ὅμως ἐπὶ τῶν τοιούτων περιστάσεων τί νὰ κάμωμεν παρά, εὐχαρίστως δεχόμενοι τὰ παρὰ Θεοῦ γινόμενα, νὰ παρηγορώμεθα μὲ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς αἰωνίας μακαριότητος, πρέπει καὶ ἡ Τιμιότης της, ὡς τῷ ὄντι φρόνιμος καὶ θεοσεβής, νὰ παρηγορῇ μόνη της τὸν ἑαυτόν της πρὸς δόξαν Θεοῦ. Εὐχαριστῶν δὲ διὰ τὴν ἀποστολὴν τοῦ καθρέπτου ὅστις πρὸ ἡμερῶν εὐοδώθη, ὀλίγον γιαραλαδισμένος εἰς τὸ κενάρι, ἐκατάλαβα καὶ τὴν κατὰ τοῦτο γαλαντόμικην παρόλαν της. Λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ αὐταδέλφου της, μισὲρ Δημήτρη, τὰ ἑκατὸν γρόσια, ὁποῦ μοὶ σημειοῖ, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐνεχείρισεν ἕως τώρα καὶ ἡ Τιμιότης της τὰ τετρακόσια γρόσια τῷ πανιερωτάτῳ Δεσπότῃ διὰ νὰ μοὶ τὰ ἐμβάσῃ ἐνταῦθα, περὶ οὗ γράφω ἤδη καὶ ἐγὼ τῇ Πανιερότητί του, ἅτινα καὶ ἐκεῖνα λαμβάνωντας, θέλω τὰ κάμει ζαχριγιὲν εἰς τὴν ὁμολογίαν της παρόντος τοῦ αὐταδέλφου της. Ἡ φιλοστοργοτάτη μοι κυρία τὴν χαιρετᾷ, καὶ ἐρωτᾷ τὸ χατῆρί της. Ὡσαύτως καὶ ἡ φιλτάτη μοι κοκώνα, ἥτις μὲ θάρρος τὴν παρακαλεῖ νὰ τῇ στείλῃ ὀλίγαις παρδάσαις καὶ καλὸν ἀθόνερον, καὶ θέλει τῇ γνωρίζει μεγάλην χάριν, καὶ ἡ κυρὰ ζητεῖ τὸ γιασουμίαγι ὁποῦ τῇ ὑπεσχέθη. Ὁ δὲ Πανάγαθος νὰ τὴν διαφυλάττοι ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἐπιχωρηγήσει πολλῶν καὶ εὐτυχῶν χρόνων.

Τῆς Τιμιότητός της.

CCCLXXXVII.

* Acelaşi către un prieten Vistier din Moldova, despre moşia sa din Covurluiu, pentru care se scrie ispravnicilor, şi o reclamaţie de Ţigani a Spătăresei Smaranda Costandachi, pomenind şi pe Vornicul Conachi, prietenul său, şi un Şerban. C. 1799.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικώτατα προσκυνῶ.

† Ὅλῃ καρδίᾳ δεόμενος τῆς πανσθενοῦς ὑπερτάτης Προνοίας ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν ἐν μακροβιότητι καὶ ἀπολαύσει ἁπάσης καὶ παντοίας εὐδαιμονίας, μὲ ἀσύγκριτόν μου χαρὰν ἔλαβον τὸ πανευγενὲς αὐτῆς δηλωτικὸν τῆς εὐκταιοτάτης μοι ἀγαθῆς ὑγιείας της,

1. Grigore Kalliarchi.

καὶ τὰς ὀφειλομένας μοι ἐκ ψυχῆς εὐχαριστίας ἀπέδωκα τῷ Παντοδυνάμῳ. Ἐκ τῶν ἐφεξῆς δὲ σημειουμένων γνωρίσας τὴν ἀμετάθετον φιλικὴν αὐτῆς διάθεσιν καὶ ἄκραν σταθερότητα εἰς τὴν πρὸς ἐμὲ ἀδελφικήν της ἀγάπην καὶ ἰντερεσατέτζαν, ὥστε μὲ πληροφορεῖ διὰ τὴν προστασίαν της καὶ ὁλικὴν οἰκειοποίησιν τοῦ ἐκεῖσε μουλκίου μας, καθυπερευχαριστῶ τῇ Εὐγενείᾳ της, ὧν διὰ βίου ὑπόχρεως, καί, μὴ ἀμφιβάλλων ἑπομένως ὅτι, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς προνοοῦσα ὅλα τὰ πρὸς καλὴν ἀποκατάστασιν αὐτοῦ, γράφει συνεχῶς τοῖς εἰς Κουχουρλοῦϊ ἄρχουσιν ἰσπραδνίκοις διὰ νὰ μὴν ἐπιβαρύνωσιν, αὐτὸ πέρα τοῦ δυνατοῦ καὶ εὐλόγου, ἀνοίκειον στοχάζομαι τὸ νὰ τὴν παρακαλέσω πλέον περὶ τούτου. Ἐφένδιμ ἄρχων Βιστιάρης, ἐπειδὴ ἡ ἐκεῖσε ἀρχόντισσα Σπαθαρέσσα Σμαράγδα Κωνσταντακιόγια μοὶ γράφει τὸ ἐμπερικλειόμενον, πρετεντέρουσα τρεῖς ψυχαῖς κατζιβέλλους, κατὰ τὰ εἰς χεῖράς της σενέτια μου, ὡς γράφει, ἐγὼ δὲ ὅλως ἠλησμόνησα τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν πῶς ἔτρεξε, παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της, διὰ νὰ μὴν μὲ τύπτῃ τὸ συνειδός μου ὅτι ἐξ αἰτίας μου ἀδικεῖται, ἡ Εὐγενεία της νὰ ἀναδεχθῇ τὴν ἐνόχλησιν, ὡς φιλοδίκαιος, καί, ἐξετάζουσα τὸ πρᾶγμα, ἔκ τε τοῦ εἰς χεῖράς της σενεδίου μου καὶ ἀπὸ τὸν εὐγενέστατον ἄρχ· Βόρνικον Κονάκην (τὸν ὁποῖον ἀδελφικώτατα προσκυνῶ), νὰ κάμῃ κάθε τρόπον διὰ νὰ εὐγάλῃ τὰς τέσσαρας ψυχὰς ὁποῦ μοὶ χρεωστεῖ ὁ Σερπάνος, καὶ νὰ δοθοῦν ἐξ αὐτῶν αἱ τρεῖς εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ἀρχόντισσαν, διὰ νὰ μὴν μένῃ ἀδικημένη, καὶ θέλει μὲ ὑποχρεώσει καὶ ἡ κατὰ τοῦτο ἀγαθοεργία της. Ἧς εἶεν τὰ ἔτη πάμπολλα καὶ εὐτυχίας πληρέστατα.

Τῆς Εὐγενείας της.

CCCLXXXVIII.

C. 1799. * Acelaşi către Hatmanul Săndulachi Sturdza, cu urări şi pentru soţia lui domniţa, cu pomenirea Domnului Constantin Ipsilanti, în serviciul căruia stă.

Ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ τὴν Εὐγενείαν της.

† Καί, ἐγκαρδίως δεόμενος τῆς πανσθενοῦς Δυνάμεως ἵνα διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν ἐν ἄκρᾳ εὐτυχίᾳ καὶ ἀπολαύσει ἁπάντων τῶν εὐκταίων ἀγαθῶν, σὺν τῇ ἐκλαμπροτάτῃ κυρίᾳ Δομνίτζᾳ (ἣν ταπεινότατα προσκυνοῦμεν μετὰ τῆς φιλτάτης μοι), ζητῶ τὴν εὔλογον ἀδελφικήν της συγγνώμην διὰ τὸ ὅτι ἐν ὅλῳ τῷ διαστήματι ηὐχαριστούμην ἐμμέσως, ἀποδίδων τὸ ὀφειλόμενόν μοι νὰ ἐρευνήσω τὰ τῆς πολυεύκτου μοι ἀγαθῆς ἀμφοτέρων ὑγείας, συγχαίρων καὶ ὅλῃ καρδίᾳ καθικετεύων τὸν Πανάγαθον ἵνα ἡ αἰσιωτάτη ἡγεμονία τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους του γένοιτο καὶ τῇ Εὐγενείᾳ της παραιτία ἀπολαύσεως ἐν τῷ ἡγεμονικῷ αὐτοῦ Θρόνῳ. Ἐκ τῆς ἐν ἡμῖν δὲ ἀρχαιοτάτης τῷ ὄντι ἀδόλου καὶ ἀναλλοιώτου φιλίας συμπεραίνων κάλιστα πόσον ἔπεται τῇ ἀληθείᾳ νὰ ἐχάρῃ ἡ Εὐγενεία της, διὰ τὸ ὅτι ἀγαθωτάτῃ τύχῃ κἀγὼ συνταχθεὶς εἰς τὴν σειρὰν τῶν εὐδαιμόνων δούλων τοῦ Ὕψους της, σὺν Θεῷ θέλω ἔλθει εἰς ἀπόλαυσίν σας, ἐπεύχομαι ἐμαυτῷ διὰ νὰ ἀξιωθῶ, ὅτε ὁ θεῖος ὁρισμός, νὰ ἀπολαύσω αὐτῆς ἐν ὑγείᾳ καὶ ἁπάντων τῶν ἀγαθῶν ἐπιτυχίᾳ, ἐν παμπόλλοις ἔτεσιν.

Τῆς Εὐγενείας της...

Τῷ εὐγενεστάτῳ ἄρχ. Χατμάνῳ κυρίῳ Σανδουλάκῃ Στούρζᾳ, τῷ ὡς ἀδελφῷ μοι περιποθήτῳ, πανευτυχῶς.

CCCXXXIX.

C. 1799. * Acelaşi către Camăraşul Grigore Kalliarchi, despre moşia sa din Moldova, pe care să i-o îngrijească până la venire, cu sprijinul Domnului şi ajutorul Marelui Vistier, şi despre ciuma din Moldova, cu privire la care, întristat, cere ştiri.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικώτατα ἀσπαζόμενος, προσκυνῶ.

† Ἐκ τοῦ προλαβόντος τρισαπεράστου μοι ἀδελφικοῦ της πληροφορηθεὶς τὴν πολύευκτόν μοι ἀγαθὴν αὐτῆς ὑγείαν, ἐς ἄκρον βαθμὸν ἐχάρην, ἐγκαρδίως καθικετεύσας τὸν Πανάγαθον ἵνα ἐς ἀεὶ διαφυλάττῃ αὐτὴν ὑγιαίνουσαν, ἐπιχορηγήσει ἁπάντων καὶ παντοίων ἀγαθῶν ὧν ἐφίεται. Ἐκ τῶν ἐφεξῆς δὲ περιλαμβανομένων εἰδῶν ἔμψυχον εἰκόνα τῆς εἰλικρινεστάτης καρδίας της καὶ ἀναλλοιώτου εἰς ἐμὲ ἀδελφικῆς της ἀγάπης (ὡς μετὰ βεβαιότητος ἐφρόνουν), δυσπεριγράπτου ἐπλήσθην τῇ ἀληθείᾳ χαρᾶς, ἀποδεικνυομένου αὐτοῦ τούτου καὶ ἐκ τῆς φροντίδος ὁποῦ

αὐτοπροσώπως ἔλαβε μετ' ἄκρου ζήλου διὰ τὴν καλὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἐκεῖσε μουλκίου μας, περὶ οὗ καὶ ἡ κυρὰ μήτηρ μου, εὐχομένη καὶ προσκυνοῦσα, τὴν Εὐγενείαν της εὐχαριστεῖ.

Ἐφένδημ. ἄρχων Καμαράση, δὲν τὴν πονοκεφαλῶ μὲ δετάλιά μου περὶ αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ ὀσπιτικοῦ ἐντερέσου μας, ὧν πεπεισμένος ὅτι ἡ Εὐγενεία της, ἐν ὅσῳ σὺν Θεῷ ἁγίῳ ἐκεῖσε νὰ ἔλθω, ὡς ἴδιος κύριος αὐτῆς ἐπεξεργαζομένη ὅλα τὰ ἐπωφελῶς ἀνήκοντα αὐτῷ, θέλει τὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν, δι' ἐλέους καὶ αὐθεντικοῦ χιμετίου τοῦ θεοστέπτου Ὕψους του, συνομιλοῦσα μετὰ τοῦ εὐγενεστάτου ἀρχαιοτάτου μοι φίλου ἄρχοντος Μεγάλου Βιστιάρη. Μὲ τὸ νὰ εἶναι δέ, ὡς ὀφείλω, κατὰ πολλὰ ἔμφροντις περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς συμβάσης ἐκεῖσε πανόλης, παρακαλῶ νὰ μοὶ εἰδοποιήσῃ, καί, ἀποδίδουσα ἑνὶ ἑκάστῳ τῶν εὐγενεστάτων ἀρχόντων φίλων καὶ καποϋγιολδάσιδών μου τὰς εἰκούσας προσκυνήσεις καὶ ἀδελφικοὺς ἀσπασμούς μου, παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της νὰ ἀναλάβῃ καὶ τὸν κόπον τὸ νὰ στείλῃ ἀσφαλῶς τὰ ἐμπερικλειόμενα ὡς ἐπιγράφονται, προστάττουσά με ἐλευθέρως καὶ ἡ Εὐγενεία της κατὰ τὰ ἐπ' ἐμοί, διὰ νὰ ἐκτελῶ τὰ διὰ βίου ὀφειλόμενα χρέη μου.

Μένων τῆς Εὐγενείας του.

CCCXC.

* Acelaşi, venit în Moldova, către Marele Logofăt Alexandru Manu, scu- C. 1799.
sându-se că, fiind bolnav din causa vremii reci, nu poate îndeplini o poruncă a Domnului, şi pentru nişte meşteri, cari vor trebui să lucreze la Curte (v. n-l următor).

Καταπροσκυνῶ τὸν ἐφένδην μου.

† Μὲ τὸ νὰ ἐζαϊφλάντισα ὀλίγον ἀπὸ προχθές, καὶ ἐξ αἰτίας τῆς σημερινῆς δροσερᾶς ἡμέρας, δὲν ἠμπορῶ νὰ κατέβω κατὰ τὸν ἐκδοθέντα μοι προσκυνητὸν ὁρισμὸν τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου, παρακαλῶ τὴν Εὐγενείαν της μετὰ τὴν πρὸς τὸ Ὕψος του προσφορὰν τῶν ἐδαφιαίων μου δουλικῶν προσκυνήσεων σὺν τῷ ἀσπασμῷ τῆς ἐκλάμπρου αὐτοῦ δεξιᾶς, εἰδοποιοῦσα περὶ αὐτοῦ τούτου. Ὁ κάλφας ἀνίσως σήμερον ἔλθῃ καὶ φέρῃ τὰ ῥέσμια, νὰ τῷ προσδιωρίσῃ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀφεύκτως πρέπει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Εὐγενείαν της, σημειοῦσά μοι αὐτήν, διὰ νὰ παρευρεθῶ καὶ ὁ δοῦλός της, ὥστε νὰ γένῃ ἡ ἀκριβὴς ἀπαρίθμησις ὅλων τῶν πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ πινᾶ ἀναγκαίων· καί, ἐπειδή, ὡς εἴπομεν, συμφέρει τὸ νὰ παρευρεθῇ καὶ ὁ Γιάννης κάλφας, ἡ Εὐγενεία της θέλει τὸν μηνύσει, ἢ θέλει μοὶ προστάξει περὶ τούτου διὰ νὰ τῷ εἰδοποιήσω.

Ὁ τῆς Εὐγενείας της...

Τῷ πανευγενεστάτῳ ἄρχοντι Μεγάλῳ Λογοθέτῃ, κυρίῳ Ἀλεξάνδρῳ Μάνῳ, πανευδαιμόνως.

CCCXCI.

Capuchehaiaua Ţării-Românești, către Domn (probabil Alexandru Moruzi), 1799,
despre ştirile trimese de Domn, preţul grânelor la Brăila, lipsa aianilor şi ati- Mart.
tudinea valiului de Rumelia, despre luptele cu hoţii din Balcani, trecerea de Poloni prin Moldova, critica Domnului Alexandru Callimachi, uciderea unui mare demnitar otoman şi clădiri ce se fac de ocrotitorul lui Ipsilanti pentru plăcerea Sultanului.

Ὑφηλότατε καὶ εὐμενέστατέ μοι Αὐθέντα, τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν δουλικῶς κατασπάζομαι.

Τὸ ἀπὸ κ' τοῦ παρελθόντος πανέκλαμπρον αὐτῆς ἔλαβον, ὁμοῦ καὶ τὰ εἰς δύο καϊμέδες καὶ συνκάδες χαβαδίσια, ἅπερ τῷ ὄντι ἀξιόλογα, καί, καλῶς ἐκτεθειμένα ὄντα, ἐδείχθησαν κατὰ πρῶτον τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἀγᾷ, ἐφένδη μας, καὶ ἔπειτα εἰς τὴν Πόρταν, καὶ ἐφάνησαν αὐθις ἀρεστά. Καί, ὡς παρὰ τοῦ

Prea-înălţate şi prea-bunule al mieu Domn, urmele prea-luminatelor Tale picioare ca un rob le sărut.

Am primit prea-luminata-Ţi [scrisoare] de la 20 ale lunii trecute, precum şi cele două caimèle şi... ştiri, care în adevăr sânt vrednice de pomenire şi, fiind bine alcătuite, s'au arătat întâiu prea-luminatului Agă, efendi al nostru, şi apoi la Poartă, şi iarăşi au părut plăcute. Şi, cum

ὑπερτάτου ἐφένδη μας πληροφοροῦμαι, τὸ ὕ-ψιστον Κράτος του πάντοτε εὐχαριστεῖται, καὶ κατ' ἐξοχὴν διὰ τὰ τορινὰ χαβαδίσια μᾶλλον εὐχαριστήθη καὶ ἡδύνεται, ἀναγινώσκων τὰς παρὰ τοῦ Ὕψους της ἐρχομένας εἰδήσεις· ἄμποτε ἡ ἐξ ὕψους βοήθεια νὰ τὴν ἀξιῇ τὴν αὐτὴν εὐχαρίστησιν εἰς ὅλας τὰς βασιλικὰς ἐκδουλεύσεις! Ὁ δὲ ἐνδοξότατος Τερσανέ-Ἀμιρῆ-ἐφένδη ὡς εἰς Τερσανὲ δὲν συμβιβάζεται πάντοτε νὰ βλέπῃ τὰ χαβαδίσια, ὁ δοῦλός της, ὅμως ἅμα ὁποῦ τὰ δώσω εἰς τὴν Πόρταν, πηγαίνω εἰς προσκύνησίν του, καὶ τοῦ τὰ διηγοῦμαι διεξοδικῶς μὲ τὸν προσήκοντα τρόπον, ὡς μεμούρης παρὰ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της· καὶ εἰς ἄλλους τῶν αὐθέντων, ὡς εἰς τὸν ἐνδοξότατον Τζελεπῆ-ἐφένδη, δίδομεν πάρτε ὅταν εἶναι ἀξιόλογαις εἰδήσεις.

Τὸ περὶ οὐγιαρίτου πολλὰ τὸ ἐπεγένδησεν ὁ ἐκλαμπρότατος ἀγᾶ, ἐφένδη μας, πρὸς ὃν δείκνωντας τὸν αὐθεντικόν της καϊμὲν ὁ δοῦλός της, τὸν ἀπέδειξα διεξοδικῶς ὁποίαν ζημίαν ἀνέχεται τὸ Ὕψος της, προκρίνοντα τὸ ὄφελος τῶν πτωχῶν λακουϊτόρων· τὰ αὐτὰ καὶ πρὸς τὸν ὑπέρτατον ἐφένδη μας καὶ λοιποὺς αὐθέντας τῆς Πόρτας, ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως εἰπὼν ὅσα ἔδει· ἐζήτησα ξεχωριστὸν ἐμιρναμὲν ταχεισί-χαβὶ περὶ τούτου, ὅστις γράφεται, καὶ κατόπιν σταλήσεται· αἱ δὲ λοιπαὶ ἀποκρίσεις τῶν αὐθεντικῶν της ταχριρατίων ἐμπεριέχονται εἰς ἕνα ἐμιρναμὲν ὅστις στέλλεται ἤδη διὰ τοῦ παρόντος.

Ἡ ἀπόκρισις τοῦ προσταλέντος ἰρσαλιγέ-δεφτερῆ τῶν πενῆντα τριῶν καραβίων φορτωθέντων ἀπὸ τὴν Ἰπραΐλαν δὲν ἔγινε, μὲ τὸ νὰ ἠσθένησεν ὁ ἐνδοξότατος ζαχιρέ-ναζιρῆ-ἐφένδη, καὶ εἶναι ἕως δέκα ἡμέρας ὁποῦ κεῖτεται εἰς τὸ στρῶμα, καὶ ἔμεινεν ὁ περὶ τούτου αὐθεντικός της καϊμὲς μετὰ τῶν δεφτερίων παρὰ τῇ Ἐνδοξότητί του, σταλεὶς ἀπὸ τὴν Πόρταν διὰ νὰ τὸν θεωρήσῃ κατὰ τὸ σύνῃ της.

Ἠκούσθη ὅτι εἰς Ἰπραΐλαν ἠγοράσθη τὸ κριθάρι παρὰ τῶν καπανλίδων ἀνὰ πέντε γρόσια τὸ Ἰπραΐλ-κιλεσῆ, καὶ ὅτι ἀνέβῃ καὶ ἡ τοῦ σιταρίου τιμή, καί, ὅσον μὲν διὰ τὸ κριθάρι, μὲ τὸ νὰ εἴθιστε νὰ πωλῆται ῥαΐτζι βάκτ οὐζρέ, δὲν πειράζει τόσον, ἡ τιμὴ ὅμως τοῦ σιταρίου, μὲ τὸ νὰ εἶναι κεκομμένη δι' ὑψηλοῦ ὁρισμοῦ, καταντᾷ εἰς κίλου κᾶλι, ὅταν αὐξήσῃ ἡ τιμή του, καὶ προξενεῖ σύγχησιν εἰς τὸ πράτι τοῦ καπανίου, ὅπερ, ὅταν ἐκόπῃ, ἀναλογίσθῃ μὲ τὴν τιμὴν τῆς Ἰπραΐλας, καί, τέλος, ὅταν δὲν καταβαίνῃ ζαχιρὲς εἰς τὴν σκέλαν

aflu de la prea-înălţatul efendi al nostru, prea-înalta-I Putere e cu totul mulţămită, şi mai ales pentru ştirile de acum s'a bucurat mai mult şi-i fac plăcere, cetind informaţiile venite de la Înălţimea Ta: de-ar da ajutorul de sus să Te învrednicească de aceiaşi mulţămire în toate slujbele împărăteşti! Iar, cum prea-slăvitului Tersanè-Amirì-efendi nu i se potriveşte de loc ca la Arsenal să vadă ştirile, robul Tău, mergând să le dau la Poartă, mă duc la închinarea lui, şi i le povestesc cu de-amănuntul în felul potrivit, ca un dregător pe lângă Înălţimea Ta de Dumnezeu păzită; şi la alţii dintre stăpâni, precum la prea-slăvitul Celebì-efendi, dăm *parte* când sânt ştiri de samă.

Cu privire la oierit, foarte i-a plăcut prea-luminatului Agă, efendi al nostru, căruia arătându-i robul Tău domneasca Ta caimeà, I-am lămurit pe larg ce pagubă suferi Înălţimea Ta, preferând folosul săracilor locuitori; tot aşa şi către prea-înălţatul efendi al nostru şi către ceilalţi stăpâni ai Porţii, fiecăruia în deosebi spunându-i câte trebuiau; am cerut o osebită poruncă împărătească *tahsìl-havì* pentru aceasta, care se scrie, şi pe urmă se va trimete; iar celelalte răspunsuri la rapoartele Tale domneşti se cuprind într'o poruncă împărătească ce se trimete acum, cu cea de faţă.

Răspunsul la catastiful, ce s'a trimes, al celor cinzeci şi trei de corăbii încărcate de la Brăila n'a venit, pentru că s'a îmbolnăvit prea-slăvitul nazir-efendi al zaherelei, şi sânt până la zece zile de când zace în pat, şi a rămas caimeaua domnească a Ta pentru aceasta împreună cu catastifele la Slăvirea Sa, trimes de la Poartă ca să le cerceteze după socoteala Sa.

S'a auzit că la Brăila s'a cumpărat orzul de la capanlâi câte cinci lei chila de Brăila, şi că s'a ridicat şi preţul grâului, şi, cât despre orz, de oare ce s'a obişnuit a se vinde cu preţ maximal, nu e atâta paguba, dar preţul grâului, fiind tăiat prin poruncă înaltă, ajunge la... chilă, dacă-i creşte preţul, şi aduce pagubă la fiatul capanului, care, când s'a tăiat (preţul), s'a socotit după preţul Brăilei şi, la urmă, când nu s'ar coborî zahereà la schelă din pricina lipsei de grâu prisoselnic, vor să

ἐξ αἰτίας τῆς ἐπιπολαζούσης σιτοδίας, θὰ νὰ λέγουν οἱ γιαζιτζίδες πῶς κρύπτεται ὁ ζαχιρὲς διὰ νὰ πωλῆται ἀκριβώτερος. Ὅθεν προσεκτέον εἰς τοῦτο. Ὁ ἐνδοξότατος ζαχιρέ-ναζιρῆς ἔγραψε περὶ τούτου τῷ Ἰπραΐλ-ναζιρῆ νὰ προσέχῃ εἰς τὸ νὰ μὴ παρασαλεύσῃ τὸ φιάτι τοῦ ζαχιρέ, καὶ ὁρισμός της θέλει ἐκδώσῃ καὶ τὸ Ὕψος της τὰς περὶ τούτου ἀναγκαίας προσταγὰς.

Ὁ τιμιώτατος Ὀσμάν-ἀγᾶς πρέπει νὰ καταλάβῃ πόσον σερέφι του εἶναι τὸ νὰ ἀξιωθῇ ἀποκριτικὸν ἐμιρναμὲν εἰς τὸ ἀρζιχάλι του, ὡς ἐν τοῖς κοινοῖς πιτακίοις δηλοῦται.

Ὁ ὑψηλότατος Ὀσμάν-πασᾶς ἔγραψε πρὸς τὸν ὑψηλότατον Ῥούμελη-βαλισῆ ὅτι οἱ ἀγιάνιδες δὲν ἦλθον, ἡ Πλεῦνα καὶ τὰ ἐκεῖσε μέρη ἔμειναν ἐλεύθερα, καὶ ἐρωτᾷ τί νὰ κάμῃ. Ὁ δὲ ὑψηλότατος Ῥούμελι-βαλισῆ, γράφων περὶ τούτου εἰς τὸ ὑψηλὸν δεβλέτι, κάμνει ῥόγι τὸ νὰ συκωθῇ ἡ Ὑψηλότης του ἀπὸ Νικόπολιν, διὰ νὰ ἔλθῃ ἐδῶθε, καὶ ζητεῖ ὁρισμὸν περὶ τούτου. Ζητεῖ καὶ ἕτερον ὁρισμὸν διὰ τὸ ἄφτι τοῦ Ἀλῆ-ἀγᾶ κατὰ τὴν πρὸς τὴν Ὑψηλότητά του μεσιτείαν τοῦ Ὀσμάν-ἀγᾶ, καὶ σκέπτονται οἱ πολυχρόνιοι αὐθένται νὰ ἐκδώσωσι ἀμφοτέρους τοὺς ὁρισμούς.

Ἐν τούτοις ὁ σιλιχτάρης τοῦ ὑψηλοτάτου Ῥούμελη-βαλισῆ μετά τινων προϋχόντων ἐκείνων τῶν μερῶν, προχρηματισάντων ἀρχηγῶν τῶν δαγλίδων, οἷον Τοκαττζικλῆ Ἀλῆ-μολλᾶ καὶ ἄλλων, ἐχόντων ὑπ' αὐτῶν περίπου τῶν πέντε χιλιάδων στράτευμα, συναθροίσθησαν εἰς τὸ μέρος ὅπου εὑρίσκονται τῇ σήμερον οἱ ἐσκιγιάδες, ἐπὶ ὑποσχέσει τοῦ νὰ μὴ τοὺς ἀφήσουν νὰ διαφύγουν καὶ νὰ τοὺς ἐξολοθρεύσουν ἐξ ὁλοκλήρου· ὁ δὲ ὑψηλότατος Ἀλῆ-πασᾶς, ἠξιωθεὶς πολλῶν ἰλτιφατίων, ἀπέρχεται εἰς Ἀδριανούπολιν, κἀκεῖθεν κατὰ τῶν ἐσκιγιάδων μὲ ἱστικλάλι, ἔχων καὶ ὁρισμὸν πρὸς τὰς Δράμα, Σέρας καὶ λοιποὺς ἀγιάνιδες διὰ νὰ ἔλθουν εἰς τὸ μαϊγέτη του· ἄμποτε νὰ ἤθελε κατορθωθῇ ἡ τελεία ἐξολόθρευσις τῶν κακῶν, πρὸ τοῦ νὰ φθάσῃ ἡ Ὑψηλότης του, διὰ νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ κἀμμία κονφιζιόνε! Τὸ στράτευμα τῆς Ὑψηλότητός της ἔκαμε μερῶν ἀταξίας εἰς τὰ περίχωρα τῆς πόλεως κατὰ τὴν εἴσοδον καὶ ἔξοδόν του. Εἰς Δαούτ-πασᾶ ὑπὲρ τοὺς χιλίους δελίδες του, ζητήσαντες παχσῆσι καὶ μὴ λαβόντες, τὸν ἄφησαν καὶ ἔφυγον, λέγοντες πῶς πηγαίνουν κατ' εὐθείαν εἰς τὸν Ῥούμελη-βαλισῆ. Ὁ ὑψηλότατος Ῥούμελη-βαλισῆς γράφει καὶ ζητεῖ νὰ τὸν κρατήσῃ εἰς Ἀδριανούπολιν, προβλέπων καὶ ὑποπτευόμενος τὴν κονφουζιόνε. Εἶναι

spuie iazigiii (scriitorii grâului) că se ascunde zahereaua ca să se vândă mai scump. Pentru care trebuie la aceasta rugat. Prea-slăvitul nazir al zaherelei a scris pentru aceasta nazirului Brăilei să aştepte ca să nu se strice fiatul zaherelei şi, dacă vrei, vei da şi Înălţimea Ta poruncile de nevoie pentru aceasta.

Prea-cinstitul Osman-Aga trebuie să iea cât e cinstea lui ca să se învrednicească porunca împărătească la plângerea lui, cum se arată în pitacele obişnuite.

Prea-Înălţatul Osman-Paşa a scris prea-înălţatului valiu de Rumelia că aianii n'au venit, Plevna şi părţile de acolo au rămas slobode, şi el întreabă ce să facă. Iar prea-înălţatul vallu de Rumelia, scriind pentru aceasta înaltului Devlet, se roagă să se scoată Înălţimea Sa de la Nicopol ca să vie într'acoace, şi cere poruncă pentru aceasta. Cere şi altă poruncă pentru iertarea lui Alì-aga după mijlocirea către Înălţimea Ta a lui Osman-aga, şi se gândesc stăpânii, cari să trăiască întru mulţi ani, să dea ambele porunci.

Între acestea, Silihdarul prea-înălţatului valiu de Rumelia cu câţiva fruntaşi ai acelor părţi, cari au fost mai înainte căpetenii ale muntenilor, precum Alìmollà din Tocat şi alţii, cari au supt ei aproape cinci mii de oaste, s'au adunat în partea unde se află astăzi haiducii, cu făgăduiala lui să nu-i lase să fugă şi să-i piardă cu totul; iar prea-înălţatul Alì-Paşa, învrednicit de multe laude, pleacă la Adrianopol, şi de acolo contra haiducilor cu putere (?), având şi porunci către Drama, Seres şi ceilalţi aiani ca să vie la ordinele sale; de ar putea să se săvârşească totala peire a răilor înainte de a sosi Înălţimea Ta, ca să nu urmeze vre-o *confusie!* Oastea Înălţimii Sale a făcut oarecare neorânduieli în împrejurimile Constantinopolului la întrarea şi ieşirea ei. La Daùd-Paşa peste o mie de delìi ai lui, cerând bacşiş şi necăpătându-l, l-au lăsat şi au fugit, zicând că merg mai bine la Rumeli-Valesi. Prea-înălţatul valiu al Rumeliei scrie şi cere să-l aştepte la Adrianopol, prevăzând şi bănuind *confusia*. Dar e de nădăjduit că va sosi ceas de ceas plăcuta ştire a

δὲ ἐλπιζόμενον νὰ προφθάσῃ ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ ἡ χαροποιὰ εἴδησις τοῦ τελείως ἀφανισμοῦ τῶν κακούργων καὶ νὰ ἐκλείψωσι ὅλα τὰ ἀνωτέρω ἐνδεχόμενα.

Χθὲς ἦλθον τὰ περὶ Λεχῶν ταχυρράτια τοῦ ὑψηλοτάτου Χότην-μουχαφιζῆ, ἐν οἷς γράφει ὅτι, ἀπὸ Πογδανίαν ὁρμήσαντες εἰς τὰ ἀουστριακὰ σύνορα, Λέχοι τριακόσιοι εἴκοσι τὸν ἀριθμόν, ἐπέστρεψαν, καὶ ἐκ δευτέρου πάλιν ὥρμησαν, καὶ πάλιν ἐπανῆλθον εἰς Χέρτζαν, παρὰ δὲ τοῦ Αὐθέντου Καλλιμάχῃ[1] δὲν ἦλθε μέχρι τοῦδε ἄλλη εἴδησις ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὥρμισαν ἐκ δευτέρου καὶ ἐπροχώρησαν εἰς Γαλίτζιαν.

Ὁ ὑψηλὸς Πεκίρ-πασᾶς, ὡς γράφει, ἔστειλεν ἅπαξ καὶ δὶς ἀνθρώπους του πρὸς τοὺς Λέχους, αὐτοὺς τοὺς ἐξέτασεν, τοὺς ἐφησύχασεν, ἐκορρεσπόνδισε καὶ μὲ τοὺς Ἀουστριακοὺς καὶ τοὺς ἔδωκε νὰ καταλάβουν πόσον χιλάφι ριζάϊ ἀλὶ τὸ τοιοῦτον κίνημα τῶν σερσερίδων τούτων.

Ταῦτα πάντα διεξοδικῶς καὶ περιστατομένως εἰς εἶδος μαζπατὰ τὰ καταγράφει ἡ Ὑψηλότης του εἰς τὰ ταχυρράτιά του, ἐμπεριλείσει καὶ τὰ ἀποκριτικὰ εὐχαριστήρια ὁποῦ ἔλαβεν ἀπὸ μέρους τῶν ἀουστριακῶν μεμούριδων. Τὰ τοῦ Αὐθέντου Καλλιμάχη ὅμως πολλὰ ξηρά, σύντομα καὶ ἄνευ περιστάσεων ἦταν.

Ἦλθεν εἴδησεις ἀπὸ Ἐρζερούμι ὅτι ὁ Ἀγὰ-Μεχμέτ-Χάνης ἐφονεύθη παρὰ τοῦ ἰδίου χάσιδος ὁποῦ εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ.

Ὁ ὑπέρτατος ἐφένδης μας δι' ἰδίων του ἐξόδων ἀνεκαίνησε τὸ εἰς Πεπέκη βασιλικὸν κιόσκι· ἡ ἀποπεράτωσίς τοῦ πινᾷ συμπίπτοντα κατὰ τὸ Μουχαρρέμι· ἔγινεν ἐκεῖ τὸ σύνηθες Μουχαρέμ-Ῥικιαπῆ μαχσοὺς πρὸς ἔνδειξιν εὐνοίας τοῦ ὑψίστου Κράτους του πρὸς τὴν Μεγαλειότητά του. Εἶπε τὸ Κράτος του κατὰ πρόσωπον τῇ Μεγαλειότητί του: „εἰς τοῦτο τὸ ῥικιάπι ἀπείρους δοάδες καὶ ἰλτιφάτια οἷα οὐδέποτε ἐδέχθησαν", ἐνεδείκνυων τὸ ἄκρον τεθετζούχι καὶ εὐχαρίστησίν του.

Ἡ Μεγαλειότης του οἰκοδομεῖ ἐκ νέου καὶ εἰς τὸ κατὰ τὸ Μέγα-Ῥεῦμα γιαλί του, ἐπάνω τὸ δουνό, εἰς θαυμαστὴν τοποθεσίαν, ἕνα εὐρυχωρώτατον ἰκῆ χαβουζλούδικον κιόσκι, εἰς τὸ ὁποῖον στοχάζεται τὸ Κράτος του νὰ κάμῃ πινίση, ἅμα ὁποῦ τελειώσῃ· ὅθεν ἠναγκάσθη ἡ Μεγαλειότης του καὶ προσθέτεται, ἐκεῖ κοντά, ἄλλους τρεῖς δαϊρέδες διὰ τοὺς περὶ τὸ Κράτος του.

Προχθὲς ἐλθὼν τὸ ζύνης της χάττι τοῦ δεβριοῦ...

peirii totale a răufăcătorilor şi să lipsească toate lucrurile cele de mai sus.

Ieri au venit rapoartele despre Leşi ale prea-înălţatului muhafiz de Hotin, în care spune că, plecând din Moldova spre hotarele austriece, trei sute douăzeci de Leşi la număr s'au întors, şi a doua oară iarăşi au plecat, şi iar au sosit la Herţa, iar de la Domnul Callimachi n'a venit până acum altă ştire decât că au plecat de-al doilea şi au trecut în Galiţia.

Înălţatul Bechîr-Paşa, cum scrie, a trimes odată şi de două ori oamenii săi către Leşi, i-a cercetat pe aceştia, i-a liniştit, a *corespondat* şi cu Austriecii şi li-a dat de ştire ce fără rost (?) e mişcarea acestor smintiţi.

Acestea toate de-a rândul şi cu de-amănuntul în special le scrie Înălţimea Sa în rapoartele sale, închizând şi mulţămirile ce a luat ca răspuns din partea funcţionarilor austrieci. Ale Domnului Callimachi erau foarte uscate, pe scurt şi fără arătarea împrejurărilor.

Au venit ştiri de la Erzerum că Agà-Mehmed-Han a fost ucis de însuşi sluga sa ce se afla cu el.

Prea-înălţatul nostru efendi a înoit cu însăşi a sa cheltuială chioşcul împărătesc de la Bebec; isprăvirea lui cade la Muharem: s'a făcut acolo slujba obişnuită a Muharem-rechiabului (Anului Nou), spre arătarea bunăvoinţii Împăratului către Măria Sa. A spus Împăratul de faţă Măriei Sale: „la acest rechiab s'au făcut nesfârşite rugăciune şi laude, cum niciodată nu s'au primit", arătând marea bunăvoinţă şi mulţămire a Sa.

Măria Sa clădeşte din nou şi la ialîul său de la Marele Canal, sus, pe înălţime, la un loc minunat, un chioşc foarte frumos cu două havuzuri, unde are de gând Împăratul să facă alergări, îndată ce se va isprăvi; deci Măria Sa a fost silit să adauge, acolo aproape, alte trei împărţiri pentru cei de pe lângă Împărat.

Ieri venind hatul de îngăduire a...[2].

[1] Domnul Moldovei (de la 1799).

[2] Cuvânt neînţeles. Sfârşitul lipseşte.

CCCXCII.

Doamna Safta Suţu (?) către fiul Mihalachi, către un Spătar şi fiică despre pierderea unei domniţe, cu adausul scrisorii lui Constantin Suţu (?). Bucureşti, C. 1800.

Ἐκ μέσης ψυχῆς ἀσπάζομαι καὶ σᾶς γλυκοφιλῶ,

Πεδάκια μου, πολυαγαπητά Μιχαλάκι μου, φῶς μου, καὶ Δομνήτζα μου, καρδία μου, δὲν λείπω νὰ ἐρευνήσω τὰ περὶ τῆς πολυτίμου μοι ἀγαθῆς ὑγιείας σας, πόσον πόσον *(sic)* εἶμαι ἐννοιαζμένη καὶ ἐν δαὐτὸ πολλὰ λειπημένη διὰ τὴν ἀπόβαλσιν τῆς ψυχήτζας μου, τῆς ἀγαπητῆς μοι κόρης, Δομνήτζας μου, καὶ μάλησθα ὁποῦ ἔχω τόσον καιρὸν νὰ λάβω γραμματάκη σας, Νὰ ἔχητε τὴν εὐχήν μου, πεδάκια μου, μὴν μὲ ὑστερήτε τὰ περιπόθητά μοι καὶ λακταρησθά μοι γραμματάκια σας, διατὴ εἶναι ἡ μόνη παρηγοριά μου εἰς αὐτὴν τὴν πικρὰν ὑστέρησιν τὸν πολυαγαπητόν μοι ὑποκειμένον σας. Σπαθάρη μου, ψυχή μου, μᾶς ἐξέχασες, δὲν μᾶς γράφης, υἱέ μου, καθόλου. Ἀκούω, φῶς μου, τὴν εὐμορφιὰ τοῦ ὀσπιτίου σας, καὶ ὑπὲρ χέρεται ἡ ψυχή μου· ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ σᾶς χαρίσῃ ζωήν, καὶ τοὺς δύω, καὶ τὰ πεδάκια σας, νὰ τὰ χέρεσθε, καὶ νὰ ἀποκτήσετε καὶ ἄλλα πολλά. Γράψεμέται, Δομνιτζάκι μου, μόνη σας, διὰ νὰ χέρουμε. Κόρη μου, σᾶς εἶχα γράψῃ διὰ νὰ μοὶ στείλητε δέκα τεστεμέλια: μόνον τὰ τρία νὰ εἶναι καλεμκιαριά, διατὴ δὲν ἔχω καθόλου. Κόρη μου, περὶ τῆς εὐθηναῖς ὅτι θέλεται ἡ Ἐκλαμπρότη σας, ἐκεῖνο γράψεμέται νὰ κάμω, διατὴ τὸν Γρυγόρη ἐκ στόματος αὐτὰ ὁποῦ μοὶ λέγῃ δὲν τὸν ἀκούω. Σπαθάρη μου, πρόφθασέ με παράδες ὀγλύγορα μὲ γράμμα σας εἰς ὅποιον θέλεται, διὰ νὰ πάρω τὸ μισὸ τὸ μούλκι τῆς Σηντρηλείτας, τὸ ὁποῖον ἐπουλήθη διὰ ἑκατὸ πουγκιὰ ἄσπρα ὅλον, καὶ μὲ προτήμησην τῆς γειτονιὰς τοῦ Ἀρτζεσίου ἠμπορῶ νὰ πάρω τὸ μισό. Πρόφθασέ με τὴν ἀπόκρισην: νὲ ἢ ὄχι, ὁποῦ, ἂν δὲν τὸ θέλῃς υἱέ μου, νὰ τὸ πάρῃ ἄλος ἀδελφός. Ὅλα τὰ ἀδελφάκια ταπεινὸς ἀσπάζονται τὴν δεξιὰν ἀμφοτέρον· τὰ πουλάκια μου τὰ ἀκριβά, τὰ δύω ἐγκονάκια μου ἐκ βάθους ψυχῆς τὰ εὔχομε, καὶ τὰ γλυκοφηλῶ. Ταῦτα δέ, καὶ εἶμε τὸν ἀγαπητόν μοι πεδιὸν

Τῇ κε΄ῃ Ἀπριλίου.

Ἡ ἀγαπητὴ νενέκα
Σάφτα Σούτζου (;).

Δουλικῶς φιλῶ τὸ χεράκι της.

† Καὶ ὁ δοῦλός της δὲν λείπω, εὑρεθεὶς κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς Βουκουρέστι, νὰ ἐκφράσω τὸ ἀπαραίτητόν μοι χρέος, ἐπαιρωτῶν

Din fundul inimii Te sărut şi te îmbrăţişez.

† Copilaşii miei, prea-iubite Mihalachi al mieu, şi domniţa mea, lumina mea, inima mea, nu lipsesc să cercetez despre prea-scumpa mie sănătate bună a voastră, cât sânt de năcăjită şi întru aceasta adânc întristată pentru pierderea sufleţelului mieu, iubitei mele fete, domniţa mea, şi mai ales că am atâta vreme să-mi vie scrisorica voastră. Să aveţi rugăciunea mea, copilaşii miei, [dar] nu nă lipsiţi de scrisorelile voastre prea-dorite şi prea-poftite mie, căci sânt singura mângâiere a mea la această amară lipsă a prea-iubiţilor voştri. Spătarule al mieu, sufletul mieu, m'ai uitat, nu-mi scrii, fiule al mieu, de loc. Aud, lumina méa, de frumuseţa casei tale, şi se bucură peste măsură sufletul mieu; Sfântul Dumnezeu să-ţi dea viaţă, şi la voi doi, şi la copilaşii voştri, să vă bucuraţi de ei, şi să dobândiţi şi alţii mulţi. Scrie-mi, domniţica mea, tu singură, ca să ne bucurăm. Fata mea, îţi scrisesem să-mi trimeteţi zece testemele: numai trei să fie *calemchiare* (?), căci n'am de loc. Fata mea, pentru cele ieftene ce vrei Luminăţia Ta, aceia scrie-mi să fac, căci ce-mi spune din gură Grigore n'aud. Spătarule al mieu, trimete-mi parale răpede cu scrisoarea ta la cine vrei, ca să ieau jumătate de moşie a Şindrilitei, care s'a vândut toată cu o sută de pungi, şi cu protimisirea vecinătăţii Argeşului pot să ieau jumătate. Trimete-mi răspunsul: da ori nu, pentru ca, dacă nu vrei, fiul mieu, s'o iea alt frate. Toţi frăţiorii cu smerenie sărută mâna amândurora; pentru puişorii miei scumpi, cei doi nepoţei ai miei, din adâncul inimii mă rog pentru ei, şi-i sărut. Acestea şi sânt a iubiţilor miei copii.

25 April.

iubită neneacă
Safta Suţu (?).

Cu supunere sărut mânuşiţa ta.

† Şi eu, robul Tău, nu lipsesc, aflându-mă în acel ceas la Bucureşti, să rostesc neapărata mea datorie, întrebând

τὰ περὶ τῆς εὐκταιοτάτης μοι ἀγαθῆς ὑγιείας της πανοικεί. Ἔμαθον Πέϊ μου, ὁ δοῦλός της ὅτι ἡ κυρία μοι Δομνίτζα ἀπεβάλθη καὶ μοὶ ἐκακοφάνει εἰς ἄκρον, εἴθε ὅμως νὰ εἶναι περαστικόν! Ὁ δοῦλός της παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρῇ πάντοτε ὅταν δὲν τῇ γράφω, ἐπειδὴ κάθομαι ἀείποτε εἰς Δαρμανέστι, ὅθεν καὶ ἀγνοῶ τὰς ὥρας καθ' ἃς ἐξαποστέλλονται γράμματα· διὸ καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ κυριοτέρα τῶν αἰτιῶν· διὸ καὶ ζητῶ συγνώμην, μένων τῆς Εὐγενείας της ταπεινὸς δοῦλος

Κωνσταντῖνος Σοῦτζος (;).

despre prea-dorita mie bună sănătate a ta cu toată casa. Am aflat, doamne al mieu, eu, robul tău, că doamna mea domniţa sa pierdut, şi mi-a părut rău foarte mult, dar să fie trecător! Eu, robul tău, mă rog să mă ierţi cu totul că nu-ţi scriu, de oare ce stau totdeauna la Dărmăneşti, pentru care nu ştiu ceasurile când se trimet scrisorile; aceasta şi este cea mai de căpetenie din pricini; pentru care şi cer iertare, rămânând al dumitale smerit rob

Constantin Suţu (?).

CCCXCIII.

1808. 6 Ianuar.

G. Valetas către un cleric grec, despre bunătatea acestuia faţă de scriitori, despre hrisovul pentru biserica din Ieni-Mahalè de la Constantinopol, căpătat de dânsul, despre ce se va mai putea căpăta, despre şcoala greceaseă de curând întemeiată la Avas-chioiu, despre cutare „omuleţ“ de care râde Domnul, care laudă pe episcop, şi despre ajutorul Doamnei.

Μεθ' ὅσης οἷόν τε εὐλαβείας καὶ υἱϊκῆς ὑποκλίσεως ἀσπάζομαι τὴν χαριτόβρυτον δεξιὰν τῆς Σεβασμιότητός της.

Δύω πατρικὰ καὶ προσκυνητὰ γράμματά της ἔλαβον, τὸ μὲν ἀπὸ γ΄ης, τὸ δὲ ἀπὸ 10΄ης τοῦ παρελθυθότος μηνός, καὶ ὑπερήσθην ἐπὶ τῇ δηλώσει τῆς ἐφετῆς καὶ εὐκταίας μοι ὑγιείας της. Ἀναγινώσκων δὲ τὰ ἐν αὐτοῖς σημειωθέντα, ἐνόησα καὶ πάλιν πόσον εἶναι φιλόσοφος καὶ ἀληθὴς ἡ παλαιὰ ἐκείνη γνώμη, ὅτι δειναὶ δικάσαι τὰς ψήφους αἱ εὔνοιαι. Ἡ Σεβασμιότης της μὲ ἐπαινεῖ καὶ μὲ ἐγκωμιάζει μὲ δημοσθενικὴν εὐφράδειαν, τὴν ὁποίαν ἐχάρισεν εἰς τὸ στόμα της ἡ φύσις, καὶ ἐτελειοποίησεν ἡ ἐπείσακτος πολυμάθεια· πλήν, ἂν μὲ ἐξετάσῃ ἐπ' ἀκριβείας, θέλει πληροφορηθῇ ὅτι εἰς ἐμὲ δὲν ὑπάρχει ἄλλο τίποτες παρὰ μικρά της διάκρισις τῆς εὐτελείας μου, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ Σεβασμιότης της ἀνεπαισθήσως ὑπεχρεώθη νὰ μὲ ἀγαπᾷ, καὶ ὅτι ὅσα ἄλλα μοὶ προσάπτει καλλωπίσματα εἶναι γεννήματα ταύτης τῆς ἀγάπης. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὁ δοῦλός της εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ μέχρι θανάτου. Διότι τοὐλάχιστον ἀναγκάζομαι νὰ φανῶ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τοιοῦτος ὁποῖον μὲ ὑπολαμβάνει ἡ Σεβασμιότης της, καὶ ἡ τοιαύτη προθυμία εἶναι τὸ πρῶτον βῆμα τῆς ἀρετῆς. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης μου ἔχω πολλὰ νὰ εἰπῶ, πλὴν προτιμῶ νὰ σιωπήσω, διὰ νὰ μὲ ὑπολάβῃ ἡ Σεβασμιότης της ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη μου εἶναι σύγχρονος μὲ τὰ γράμματά της. Ἐξ ἀρχῆς ἐσιώπησα, ὁποίαν ἔχει διάθεσιν ἡ καρδία μου ὑπὲρ τοῦ σεβασμιωτάτου μοι πατρὸς ἁγίου Δέρκων, καὶ ἤδη ὁμοίως σιωπῶ, ἱκανὸν ὑποτιθέμενος τὸ νὰ ὁμολογήσω μόνην τὴν ἀγάπην τῆς ψυχῆς μου· διότι ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης ἡ Σεβασμιότης της ἀκριβέστατα δύναται νὰ συμπεράνῃ ὅσα σιωπῶ· ἀλλὰ καὶ χρεία μακρολογίας, ἂν ὑποτεθῇ, δὲν δύναμαι διὰ τὸ πολυάσχολόν μου νὰ τὴν ἐκπληρώσω. Ἡ Σεβασμιότης της ἔχει εὐκαιρίαν νὰ μὲ γράφῃ συχνά, σημειοῦσα τὰ προστάγματά της, ὁ δοῦλός της ὅμως δὲν εὐκαιρῶ νὰ ἀποκρίνωμαι διὰ γραμμάτων καὶ ἀκολούθως ἃς εὐχαριστῆται διὰ πραγμάτων νὰ τὰ ἐκπληρῶ, μὴ παρεξηγοῦσα τὴν σιωπήν μου ὡς ἐξ ἀμελείας προερχομένην, ἢ ἀδιαφορίας μου.

Μὲ ἐχαροποίησε τὸ συστηθὲν εἰς τὸ Ἀβάσκιοϊ ἑλληνικὸν σχολεῖον· εἶναι καὶ τοῦτο ἔργον τῆς φιλεγενείας της καὶ τῆς ἰδιαιτέρας ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν της κηδαιμονίας.

Ὅταν ἐλαττωθῇ ὁπωσοῦν δι' εὐχῶν της ὁ ἀφόρητος ὄγκος τοῦ χρέους μας, θέλω φροντίσει περὶ αὐθεντικῆς τινος βοηθείας εἰς τοῦτο τὸ σχολεῖον. Ἐγὼ ἐπετάχυνα καὶ τὴν ἔκδοσιν τοῦ αὐθεντικοῦ χρυσοβούλλου εἰς βοήθειαν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Γενί-μαχαλέ, διὰ νὰ ἔχω δι' εὐχῶν της ἀντιλήπτορα τὸν ἐν αὐτῇ τιμώμενον Πρόδρομον τοῦ Σωτῆρος, δὲν ἀρνοῦμαι δὲ καὶ τὴν κατὰ τοῦτο προθυμίαν τῆς θεοσεβεστάτης Κυρίας μας.

Τὸ δεύτερον πρὸς ἐμὲ γράμμα της ἀνεγνώσθη πρὸς τὸν Αὐθέντην· ἐγέλασε διὰ τὰ γραφόμενα περὶ τοῦ ... (sic), διότι ἀπαραλλάκτως χαρακτηρίζουσι τὸν παράφρονα τοῦτον ἀνθρωπίσκον· ἀλλ' ἐν ταὐτῷ καὶ ὡμολόγησεν ἡ Ὑψηλότης του τὴν εἰλικρίνειαν τῆς Σεβασμιότητός

της, λέγουσα ὅτι δύω τινὰ ἀπέδειξε διὰ τοῦ γράμματός της ἀληθῶς τε καὶ ἀναντιρρήτως: τὴν κακοήθειαν τοῦ εἰρημένου ἀνδρὸς καὶ τὴν καθαρότητα τῆς καρδίας της. Μὴ μεριμνᾶτε, Δεσπότη μου, περὶ τούτου δὲν ἀπατώμεθα· ἐκεῖνος ἀπατᾶται καθ' ὅσον νομίζει ὅτι μᾶς ἀπατᾷ.

Παρακαλῶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ μὴ διακόψῃ τὴν σειρὰν τῶν γραμμάτων της, μὴ ἀμφιβάλλουσα ὅτι πλὴν τοῦ Αὐθέντου εἰς πάντα ἄλλον μένουσιν ἀπόῤῥητα· ἐὰν δὲ ἐγὼ σπανιώτερα τῇ γράφω, τοῦτο ἔχει φανερὰν αἰτίαν τοῦ ὑπουργήματός μου τὸ πολυάσχολον. Ταῦτα μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος. Αἱ δὲ πανίεροι καὶ θεοπειθεῖς αὐτῆς εὐχαὶ εἴησάν μοι ἀρωγοὶ διὰ βίου.

ᾳωῑ΄, Ἰανουαρίου στ΄.

Τῆς σεβασμιωτάτης μοι αὐτῆς Πανιερότητος υἱὸς ἐν Χριστῷ καὶ ταπεινότατος δοῦλος

Σ. Βαλέτας.

Δεσπότη μου! Θέλετε νὰ ἀρθῇ ἐκ μέσου ὁ μανιώδης ἀνθρωπίσκος; εὕρετε τρόπον νὰ ἀκουσθῇ εἰς τὸν σύντροφόν του ὅτι διὰ τοῦ ἰατροῦ Πασχ. ἔχει σχέσιν μεθ' ἡμῶν· τοῦτο μόνον τεχνιέντως, πιθανολογηθὲν ὅπου δεῖ, εἶναι ἱκανὸν νὰ τὸν μεταστήσῃ εἰς ἄλλην πόλιν.

CCCXCIV.

Alexandru-Vodă Suţu către Ioan Callimachi, dragomanul Porţii, cu felicitări de Paşti.

1808, 3 April.

Ἐκλαμπρότατε καὶ περίβλεπτε πεϊζαδὲ, κύριε Ἰωάννη Καλλιμάχη, διερμηνευτὰ τῆς κραταιᾶς Βασιλείας, ἀδελφὲ ἡμῖν λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε, τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἀδελφικῶς ἀσπαζόμενοι καὶ περιπτυσσόμενοι, ἥδιστα προσαγορεύομεν. Τὸ ἀπὸ ιε΄ης τοῦ παρελθυθότος Μαρτίου περισπούδαστον ἀδελφικὸν αὐτῆς ἀσμένως ἐλάβομεν, καὶ ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ τῆς ἐφετῆς καὶ εὐκταίας ἡμῖν ὑγιείας της ὑπερήσθημεν. Ἀνέγνωμεν δὲ καὶ ὅσα διέλαβεν ἐν αὐτῷ, ἐπευχομένη ἐπὶ ταῖς καταλαβούσαις ἡμᾶς λαμπραῖς ἑορταῖς τῆς ἐκ νεκρῶν τριημέρου ἐγέρσεως του θεανθρώπου Σωτῆρος. Δὲν ἀμφιβάλλομεν παντελῶς ὅτι ἡ Ἐκλαμπρότης της, ἀδελφικώτατα περὶ Ἡμᾶς διατεθειμένη, τὸν εὐδιάθετον αὐτῇ λόγον ἐχαρακτήρισεν εἰς τὸ γράμμα της, ἀπὸ καρδίας καὶ ψυχῆς ἐπικαλουμένη ὑπὲρ Ἡμῶν τὴν θείαν Παντοδυναμίαν. Ὅθεν, ἁπαντῶντες διὰ τοῦ παρόντος, ἀμοιβαίως εὐχόμεθα νὰ ἑορτάσητε γηθοσύνως τε καὶ φαιδρῶς τὸ σωτήριον Πάσχα εἰς πολλὰς περιόδους ἐνιαυτῶν, μετὰ τῆς ἐκλάμπρου οἰκογενείας της, ἐν ὑγιείᾳ ἀκροτάτῃ, ἐπιτυγχάνουσα τῶν ἐφετῶν ἀγαθῶν εἰς ἔτη πλεῖστα καὶ πανευφρόσυνα.

ᾳωῑ΄ψ, Ἀπριλίου γ΄ῃ.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

Prea-strălucite şi ilustre beizadeà, dumneata Ioane Callimachi, dragoman al puternicii Împăraţii, frate nouă foarte iubit şi prea-dorit, pe Strălucirea Ta frăţeşte sărutând-o şi îmbrăţişând-o, ne îndreptăm spre Dânsa. Am primit bucuros [scrisoarea] Ta frăţească prea-dorită de la 15 ale trecutului Mart, şi m'am bucurat foarte de vestea doritei noui şi poftitei scrisori a Tale. Am cetit şi câte ai arătat în ea, urându-ni la trecutele strălucite serbători ale Învierii după trei zile din morţi a Mântuitorului Nostru făcut om. Nu ne îndoim de loc că Strălucirea Ta, aplecată prea-frăţeşte faţă de Noi, ai însemnat gândul Tău prietenesc în scrisoarea Ta, chemând din inimă şi suflet asupra Noastră dumnezeiasca Atotputernicie. Deci, răspunzând cu cea de faţă, la rândul Nostru ne rugăm să serbaţi plăcut şi strălucit mântuitoarele Paşti în curs de mulţi ani, cu Strălucita-Ţi familie, în cea mai înaltă sănătate, dobândind cele bune dorite întru ani foarte mulţi şi cu totul fericiţi.

1808, April 3.

Al Strălucirii Tale

ca frate şi la porunci gata

Alexandru Suţu Voevod.

CCCXCV.

Pe la 1810. Scrisoare privată a unui boier muntean, arătând cum se judecă procesele supt Vodă-Caragea, cu aşezarea de legi nouă pentru ca să câştige cel susţinut de boierii divaniţi, el însuşi fiind pe cale să piardă un proces cu Hagi-Moscu.

Τῇ στέλλω τὴν κατὰ κοκόνας ἀναφορὰν τῶν ἀρχόντων διὰ τὴν προτίμησιν ὁποῦ πρετενδέρη διὰ τὸ παραπλήσιον μοῦλκι εἰς Ἀτζένι-Μετερέν. Τῇ στέλλω τὴν ἀπελάτζιαν τῆς κοκόνας, τὴν ἐμπεριχλείω τὰ κεφάλαια τοῦ νόμου, διὰ νὰ θεωρήσῃ τὰ πάντα, καὶ κατωτέρω τῇ περιγράφω πῶς ἔτρεξεν ἡ ὑπόθεσις, καὶ πῶς ἀδικίζεται, πῶς χάνει ἡ κοκόνα, μήτηρ σου, τὸ δίκαιόν της.

Ἀφ' οὗ λοιπὸν ἀναγνώσῃς τὰ πάντα, ἤξευρε ὅτι τέλος πάντων, πατόντες ποδάρι, μετὰ ἓξ μῆνας, παῤῥησίασεν ὁ Αὐθέντης τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ διβάνι, πλήν, νότα πένε, πρὸ τῆς παῤῥησιάσεως, δύο ἡμέρας πρότερον, εἰς τῆς Δομνίτζας Ῥαλοῦς τὸ σπῆτι, ὅτι ἐπῆγα νὰ δώσω τὰ παρατράγωδα χαρτιὰ τοῦ Δουδέσκουλου, μὲ ἐσυγχάρη ὁ Αὐθέντης, λέγοντάς με ὅτι εἰς τὰ νομικὰ ηὗρεν κεφάλαιον ὅτι 20 χρόνους δύναται τινὰς νὰ κινήσῃ Δηβὰν περὶ προτιμήσεως καί, ὅτι μὲ τὸ νὰ παρῆλθαν 18 χρόνοι μόνον, τὸ μοῦλκι εἶναι τῆς κοκόνας, καὶ ἀφεύκτως οὕτως ἔχει νὰ γίνῃ ἡ ἀπόφασις.

Μετὰ δύο ἡμέρας, ἔστειλεν ἡ μήτηρ σου καταχαρούμενη διὰ τὸ ὅτι ἔχει νὰ εὕρῃ τὸ δίκαιόν της, δεκίλην της τὸν γαμβρὸν Βλαδογιάνον, καί, παῤῥασιασθέντες, δὲν ἔκρινεν ὁ Ὕψος του οὔτε τὸν ἐνάγοντα, οὔτε τὸν ἐναγόμενον, ἀλλ' ἐδισκούταρε μετὰ τῶν ἀρχόντων δεβανίτων πῶς ἐνεργοῦν τὸ δικαίωμα τῆς Σάφτας Δουδέσκας· ὅτι δὲν ἔχει δίκαιον προτιμήσεως. Ὁ κὺρ Νέστωρ Κλουτζιάρης, ὁ τῆς Βλαχίας Σεϊχουλισλάμ-ἐφένδης, ἐτσινάχθη, λέγων μετὰ τοῦ Βορνίκου Παλατζάνου, ὅτι, ἀφ' οὗ παρέλθῃ δυμηνία διὰ τοὺς παρόντας, τετραμηνία εἰς τοὺς ἀπόντας, τότε δὲν μένει δικαίωμα, πολλῷ δὲ μᾶλλον 18 ἔτη. Τοῦτο ἄλλο εἶπεν τὸ Ὕψος του: „δὲν εἶναι ἀπόκρισις εἰς τὸ πρόβλημά μου· ἐγὼ ζητῶ τὸ δίκαιον ἀπόλυτον ἢ περιορισμένον". Καί, πάλιν τὰ αὐτὰ ἀποκρινόμενος καὶ μετὰ Βακαρέσκουλου Παρπουτζάνου, εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Νεαρὰν τοιοῦτος ὁ νόμος. Καὶ μὲ κρίνει οὐδαμῶς τὸ Ὕψος του, ἀλλ' ἀποκριθεὶς εἰς τοὺς λόγους του, εἶπεν: „ἡμεῖς ὅλας τὰς κρίσεις τὰς διευκρινίζομεν μὲ τοὺς νόμους τοὺς ἀνὰ χείρας· ὑμεῖς πῶς"; Καὶ ἀπεκρίθησαν: „μὲ τοὺς ἀνὰ χείρας". Ὅθεν εἶπεν ὁ Αὐ-

Îţi trimet anaforaua boierilor contra cocoanei pentru protimisul ce pretinde la moşia vecină la Ageni-Metereni (?). Îţi trimet şi apelul cocoanei, adăugând paragrafele legii, ca să le vezi pe toate, şi mai jos îţi scriu cum a mers afacerea, şi cum se nedreptăţeşte, cum pierde cocoana, maica ta, dreptul ei.

De altfel, după ce vei ceti toate, află că, la capătul a toate, bătându-mi picioarele, după şase luni, a înfăţişat Domnul afacerea în Divan, dar, nota bene, înaintea înfăţişării, două zile mai nainte, în casa domniţei Ralù, când am mers să dau prea-jalnicele hârtii ale Dudesculuí, m'a felicitat Domnul, zicându-mi că la Legi a găsit un paragraf că douăzeci de ani poate cineva să mişte Divanul pentru protimisis şi că, de oare ce au trecut numai optsprezece ani, moşia e a cocoanei, şi neapărat aşa o să fie hotărîrea.

După două zile, a trimes maică-ta, bucuroasă că-şi va afla dreptul, vechil pe ginerele ei, Vlădoianu, şi, presintându-se, n'a judecat Înălţimea Sa nici pe pârâtor, nici pe pârâş, ci a discutat cu boierii divaniţi cum are putere dreptul Saftei Dudeascăi; că n'are dreptate de protimisis. Dumnealui Nestor Clucerul, Şeicul-islam-efendi al Ţării-Româneşti, s'a ridicat, vorbind cu Vornicul Bălăceanu, că, de ar fi trecut două luni la cei prezenţi, patru luni la cei absenţi, atunci nu mai rămâne drept, cu atât mai mult la optsprezece ani. Aceastalaltă a spus-o Înălţimea Sa: „Nu e răspuns la chestia mea; eu cer dreptul absolut şi hotărît". Şi, iarăşi acestea răspunzându-le, şi cu Văcărescul Bărbuceanu, a spus că în Novelă e o lege ca aceasta. Şi nu mă judecă de loc Înălţimea Sa, ci, răspunzând la cuvintele lui [1], a spus: „Noi toate pricinile le judecăm cu legile în mână; voi cum"? Deci au răspuns: „cu ele în mână". Deci a spus Domnul: „când în legile înseşi

[1] Nestor.

θέντης: „ὅταν εἰς αὐτοὺς τοὺς νόμους δὲν εὑρίσκομεν κεφάλαια, τότε προστρέχομεν εἰς τὴν Νεαράν". Τότε ἀπεκρίθησαν ὅτι, καὶ πόθεν δῆλον ὅτι ὁ Σλουτζιάρης Παναγιότι μεταχειρίσθη δόλον, καὶ ὅτι ἡ κοκόνα Σάφτα δὲν τὸ ἤξευρεν; Τότε τὸ Ὕψος του ἀπεκρίθη ὅτι τοῦτο εὔκολον, ἐπειδὴ οἱ νόμοι χωρηγοῦν καὶ ἄλλους τρόπους διὰ νὰ εὐγάλωμεν εἰς τὸ μέσον τὴν ἀλήθειαν· πλήν, „μὲ ὅλον τοῦτο νὰ μὲ φέρετε καὶ τὴν Νεαρὰν διὰ νὰ ἰδῶ πῶς διαλαμβάνῃ αὐτὴν τὴν περίστασιν. Τοῦτο τὸ πρῶτον καὶ αἴσχατον μετζλίσι τῆς κρίσεως".

Τῇ δ'ᾳ ἡμέρᾳ ἦλθεν ὁ ἄγας Δινίκουλος[1] καὶ μᾶς λέγει ὅτι οἱ ἄρχοντες, συμπεριλαβόντας καὶ τὸν Πρανγκοβᾶνον διὰ τοῦ Παλιάνου, ἔκαμαν ἀναφορὰν πρὸς τὸ Ὕψος του ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον τοῦτο δὲν τὸ δέχονται καὶ ὅτι εἰς τοῦτο ἔχει νὰ ἀκολουθήσῃ σύγχισις εἰς τὰς πωλήσεις, καὶ ὅτι παρακαλοῦν νὰ συστηθῇ νέος νόμος, διαληπτικὸς τοῦ εἴτε οἱ γινώσκοντες, εἴτε οἱ μὴ γινώσκοντες, εἴτε οἱ παρόντες, εἴτε οἱ ἀπόντες, παρελθόντων τῶν διοριῶν τῆς κρίσεως, νὰ μὴν ἔχουν πλέον λόγον προτιμήσεως.

Μετὰ παρέλευσιν δύο ἡμερῶν, ἐπῆγα εἰς τὸ Ὕψος του, καὶ τὸ Ὕψος του μὲ εἶπεν ὅτι ἔχασεν ἡ κοκόνα τὴν κρίσιν της διὰ τὸν νέον συστηθέντα νόμον. Ἐγὼ ἀπεκρίθην ὅτι τόσον δίκαιον ἔχει ἡ κοκόνα, ὥστε ἔπρεπε νὰ γίνῃ νέος νόμος διὰ νὰ καταργήσῃ τὸ δίκαιόν της. Μὲ ἀπεκρίθη τὸ Ὕψος του, χαδέδοντας τὰ γένια μου, καὶ δίδοντάς με παγὲν ὅτι „ὅλα τὰ ἠξεύρεις, καὶ εἰς τοῦτο αἴτιος δὲν εἶναι, πῶς ὁ λαὸς ἔχει δικαίωμα νὰ θεσπίζῃ νόμους". Ἀπεκρίθην: „ἡ ὁλότης, καὶ ὄχι πέντε ἢ ἕξ, καί, δεύτερον, ἂν καὶ ἡ ὁλότης θεσπίσῃ νόμον, τὸ Ὕψος του, κατὰ τοὺς παλαιοὺς νόμους, πρέπει νὰ δικαιώσῃ τὸ δίκαιον καὶ μετὰ τὸ δίκαιον αὐτῆς τῆς κρίσεως πρέπει νὰ θεσπισθῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἄλλους, ὅσους θέλουν νόμους, πολλῷ δὲ μᾶλλον ὁποῦ ὁ δόλος καὶ ἡ ἀπάτη δὲν δένεται μὲ νόμον, μήτε εἰς ἀπάτην προθεσμία τίθεται". Τέλος πάντων μοι εἶπεν τὸ Ὕψος του ὅτι: „διασμένος θεσπίζω τὸν νόμον, καὶ εἴπετέ το τῇ κοκόνᾳ, νὰ μὴν ἔχῃ παράπονον". Εἶπον: „ὁρισμός σας", καὶ τὰ ἐδιηγήθη ὅλα τῇ μητρί σου. Ἡ μήτηρ σου ἀμέσως ἔφερεν τὸν γαμβρὸν Βλαδογιάνον καὶ ἐπῆρε τὸν δεκιλλεμέν, καί, ὅταν φωναχθῇ εἰς κρίσιν, ἔχει νὰ εὐγάλῃ οὔζρι σερί, διὰ νὰ μὴν δώσῃ καιρὸν νὰ τὴν κρίνουν.

Ὁ ἐναγώμενος διαφεντεύθη, καθ' ὅτι ἦτον nu aflăm paragrafe, atunci trecem la Novelă". Atunci au răspuns că: de unde iese că Slugerul Panaioti a făcut înşelare („dol") şi cocoana Safta nu l-a ştiut? Atunci Înălţimea Sa a răspuns că aceasta e uşor, de oare ce legile hotărăsc şi alte mijloace ca să scoatem la mijloc adevărul; dar, „cu toate acestea, să-mi aduceţi şi Novela, ca să văd cum tratează acest cas". Acesta e întăiul şi ultimul tribunal al judecăţii.

A doua zi a venit Aga Dinicu şi ni spune că boierii, luând cu ei şi pe Brâncoveanu prin Băleanu, au făcut anaforà către Înălţimea Sa că în niciun chip nu primesc aceasta şi că de aici va urma tulburare la vânzări, şi că ei cer să se facă lege nouă, cuprinzând că nici cei ce cunosc, nici cei ce nu cunosc, nici cei de faţă, nici cei lipsă, trecând terminii judecăţii, să nu mai aibă motiv de protimisis.

După trecere de două zile, am mers eu la Înălţimea Sa, şi Înălţimea Sa mi-a spus că a pierdut cocoana judecata ei prin legea din nou aşezată. Eu am răspuns că are atâta drept cocoana, încât a trebuit să se facă o lege nouă ca să se suprime dreptul ei. Mi-a răspuns Înălţimea Sa, desmierdându-mi barba, şi dându-mi *paià* cum că „toate le ştii", că întru aceasta el nu e vinovat, căci poporul are dreptul să facă legi. Am răspuns: „obştea, şi nu cinci sau şase, şi, al doilea, chiar dacă obştea ar face o lege, Înălţimea Ta, după vechile legi, trebuie să judeci dreptatea şi după dreptatea judecăţii înseşi trebuie să legiferezi şi însuşi şi să porunceşti altora câţi vreau legi, cu atât mai mult că dolul şi înşelarea nu se leagă cu lege, nici înşelării nu i se pune soroc". La capăt mi-a spus Înălţimea Sa că: „silit fac legea, şi spune aceasta cocoanei, să nu aibă parapon". Am spus: „e porunca Măriei Tale", şi le-am povestit toate mamei tale. Mama ta îndată a adus pe ginerele Vlădoianu şi a luat vechilimeaua, şi, când se va rosti la judecată, va scoate *uzri-serì*, ca să nu dea prilej s'o judece.

Pârâtorul a câştigat, ca unul care e

[1] Golescu.

ἀνεψιὸς τοῦ Νινζουλέσκου, καὶ ὁ Νινζουλέσκος καλὰ μὲ τὸν Παλατζάνον καὶ Παλιάνον, καὶ συνεφέρθη καὶ ὁ Πρανγκοβᾶνος, εἶναι δὲ καὶ ἀνεψιὸς τοῦ Βακαρέσκολου Παρπουτζάνου, ἔφαγε δὲ καὶ ὁ Νέστωρ ὅσα ὑποθέσεις, καὶ ὁ Παλατζᾶνος ὁμοίως· καὶ οὕτω χάνει ἡ μήτηρ σου ἓν μούλκι 1.300 στίντζινων, δηλαδὴ χάνει 115.000 γροσίων κατὰ τὸ παρόν.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Χατζῆ-Μόσχου τρέχει οὕτως: ἐκρίθη εἰς τοὺς βελίατζιδαις· τὸν ἐνίκησα, ἐπῆρα ἀναφορὰν κατ' αὐτοῦ, ζητῶν 12.500 γρόσια κεφάλαια καὶ ἄλλα τόσα διάφορα. Ὁ Χατζῆ-Μόσχος ἔκαμεν ἀπελλάτζιαν. Τὸ Ὕψος του μὲ λέγει ὅτι ἔχω νὰ πάρω μὲ δίκαιον λόγον καὶ κεφάλαια καὶ διάφορα. Ὁ Χατζῆ-Μόσχος φωνάζῃ εἰς τὸ σπῆτί του ὅτι: „ὅταν μὲ προστάξῃ ὁ Αὐθέντης, πληρώνω". Ἐγὼ ζητῶ τὰ ἄσπρα, ὁ Αὐθέντης μὲ λέγει τὸν ἐπρόσταξε νὰ τὰ δώσῃ. Τέλος, πάλιν, χθὲς τὸ ἀνέφερεν τῷ Ὕψει του, καὶ μὲ εἶπεν νὰ ἔχω ὑπομονήν. Ἰδοὺ καὶ αὐτὸ τὸ δίκαιόν μου πῶς τρέχει.

nepot al Nenciulescului, şi Nenciulescu e bine cu Bălăceanu şi Băleanu, şi s'a amestecat şi Brâncoveanu, şi e şi nepot al lui Văcărescul Bărbuceanu, şi a mâncat şi Nestor atâtea afaceri, şi tot aşa şi Bălăceanu; şi astfel mama ta pierde o moşie de 1.300 de stânjeni, adecă pierde 115.000 de lei, după cum este acum.

Afacerea lui Hagi-Moscu umblă aşa: s'a judecat la veliţi; l-am învins, am luat anaforà contra lui, cerând 12.500 de lei capital şi tot atâta dobândă. Hagi-Moscu a făcut apel. Înălţimea Sa îmi spune că am să ieau cu drept cuvânt şi capitalul şi dobânda. Hagi-Moscu spune în casa lui că: „atunci când îmi va porunci Domnul, plătesc". Eu cer banii, Domnul îmi spune că a poruncit să-i dea. La capăt, iarăşi, ieri au adus afacerea înaintea Înălţimii Sale, şi mi-a spus să am răbdare. Vezi şi însuşi dreptul mieu cum umblă.

CCCXCVI.

1812, 25 Octombre.

Socoteala unui anume Marcu despre nişte bani de luat de la Domniţa (?).

Γρόσ.	Παρ.	
10.343	24	ὅσα ἔχω νὰ λάβω ἀπὸ λογαριασμοὺς τοῦ μακαρίτου Αὐθέντου.
1.500		ὅσα διέθετο ἡ Ὑψηλότης του νὰ μοὶ δοθῶσι μετὰ τῆς συζύγου μου.
11.843	24	
4.612	20	ἐκπίπτονται ὅσα κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἔλαβον παρὰ τοῦ ἐκλαμ. πεϊζαδὲ Κωνσταντίνου Μουρούζη.
7.231	4	
4.300		ἐκπίπτεται ἡ τιμὴ τοῦ παρὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός του ἀγορασθέντος ὀσπιτίου.
2.931	4	ἤτοι δύω χιλιάδες ἐνεακόσια τριάκοντα ἓν καὶ παράδες τέσσαρες μένουν νὰ λάβω.
62		ὅσα μοὶ ἔκαμαν χαβαλὲ νὰ λάβω παρὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός της, ἤτοι:
		50 τοῦ Γεωργίου ῥάπτου ἐκ τῶν ὅσων εἶχε λαμβάνειν.
		12 τοῦ Ἀράπ-κάλφα ὁμοίως.
	62	
3.152	29	
3.152	29	ἤτοι τρεῖς χιλιάδες ἑκατὸν πεν-

Lei	Parale.	
10.343	24	cât am să ieau de la socoteala răposatului Domn.
1.500		cât a lăsat Înălţimea Sa să mi se dea cu soţia mea.
11.843	24	
4.612	20	se scad câţi în deosebite vremi am luat de la prea-strălucitul beizadeà Constantin Moruzi.
7.231	4	
4.300		se scade preţul casei cumpărate de la Strălucirea Sa.
2.931	4	adecă două mii nouă sute treizeci şi unul şi parale patru rămâne să ieau.
62		cât mi-au făcut havaleà să ieau de la Strălucirea Sa, adecă:
		50 ai croitorului Gheorghe din ce avea a lua.
		12 ai lui Arap-calfa, tot aşa.
	62	
3.1552	29	
3.152	29	adecă trei mii o sută cinzeci

τήκοντα δύω γρόσια καὶ παράδες εἰκοσιεννέα ἔλαβον ἤδη παρὰ τῆς Ἐκλαμπρότητός της, καὶ ἐξοφλήθη κάθε λογαριασμὸς τοῦ τε μακαρίτου καὶ ἰδίως τῆς Ἐκλαμπρότητός του, μείνας νὰ ἀπολογηθῶ εἰς τὸν ζητοῦντα διὰ κάθε ἀλισβερείσι ὁποῦ διὰ χρέος μου δίνω.

ᾳωιβ΄ῳ, Ὀκτωβρίου κε΄ῃ.

Μάρκος.

şi doi lei şi parale douăzeci şi nouă am luat de la Strălucirea Sa, şi s'a istovit orice socoteală a răposatului şi în special a Strălucirii Sale, rămânând să mă apăr de cel ce ar cere pentru orice alişveriş fac pentru nevoia mea.

1812, Octombre 25.

Marcu.

CCCXCVII.

Ioan Gheorghe Carageà către capuchehaiele, în chestia conflictului cu Austriecii pentru păşunatul mocanilor. După 1812.

Διαφιλονείκησίς τις συμπεσοῦσα κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας μετὰ τοῦ ἀουστριακοῦ ἀτζέντη σινιὸρ Φλάϊσχάκηλ (ἥτις ἀναμφιβόλως ἕπεται νὰ ἀναφερθῇ παρ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐξοχώτατον Ἰντερνούντζιον) πρέπει νὰ γένῃ γνωστὴ τῇ Εὐγενεία της διὰ νὰ προλάβῃ καὶ νὰ προειδοποιήσῃ τὴν Ἐξοχότητά του, μήπως τῷ ἐκτεθῇ ἄλλως πως ἢ ὡς ἔχεται ἀληθείας ἡ ὑπόθεσις, καὶ προξενηθῇ παράπονον, ἐν ᾧ ἡμεῖς ἠκολουθήσαμεν τὰ ἅπερ ἡμῖν τὸ δίκαιον καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος ὑπηγόρευσεν.

Εἴθισται ἐκ παλαιῶν χρόνων, καὶ μετέπειτα διὰ συνθηκῶν ἐκυρώθη, ὅσοι τῶν τρανσιλβανῶν ἢ οὔγγρων ποιμένων ἤθελαν περαιωθῇ εἰς Βλαχίαν μὲ τὰ ποίμνια ἢ ἀγέλας των, οὐ μόνον ἐπὶ νομῇ, ἀλλὰ καὶ παραχειμασίᾳ αὐτῶν, νὰ πληρώνωσιν ὀγιαρίτον. Τοῦτο συνέβη πάντοτε, καὶ δὴ συμβῆναι χωρὶς οὐδεμιᾶς ἀμφισβητήσεως, διότι οὔτε ἐπιδέχεται ἀμφισβήτησιν πρᾶγμα ὁποῦ ἡ συνήθεια ἐστήριξε καὶ αἱ συνθῆκαι καθιέρωσαν. Ἐφέτος ὅμως μερικοὶ ἐκ τῶν εἰρημένων τρανσιλβανῶν ποιμένων, περαιωθέντες διὰ τῆς Μολδαβικῆς Γῆς διὰ νὰ καταβῶσιν εἰς Βλαχίαν πρὸς νομὴν καὶ παραχειμασίαν τῶν προβάτων των, δὲν ἐνέδωκαν οὐδαμῶς νὰ ἀποτίσωσι τὸ νενομισμένον ὀγιαρίτον ἐνταῦθα, προτείνοντες ὅτι τὸ ἐπλήρωσαν εἰς Πογδανίαν, καὶ δεικνύοντες ῥαβάσια τῶν ἐκεῖσε γκοστινάριδων.

Ἡμεῖς, ἐφιέμενοι πάντοτε νὰ ἐξομαλύνωμεν τὰς συμπιπτούσας μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ξένων διαφορὰς φιλικῶς, χωρὶς διενέξεις καὶ χωρὶς νὰ καταντήσωμεν, εἰ δυνατόν, νὰ προστρέξωμεν εἰς τὰ μέσα τῆς ἐξουσίας πρὸς ἀπόλαυσιν τῶν δικαίων μας, καὶ ζώσῃ φωνῇ καὶ διὰ νοτῶν παρεστήσαμεν τὰ δίκαια τοῦ τόπου, καὶ ἐνεδειξάμεθα ὅτι δὲν ἀνεχόμεθα νὰ ἀνατραπῇ ἡ ἀρχαία συνήθεια καὶ τὸ προνόμιον τῆς Ἡ-

Conflictul ce a căzut în aceste zile cu agentul austriac sinior Fleischhakel (care fără îndoială urmează a se aduce de el la Escelenţa Sa Internunţiul) se cade a fi ştiut dumitale ca să previi şi să înştiinţezi mai d'inainte pe Escelenţa Sa, nu cumva să i se asigure altfel cumva decât cum e adevărul şi să se producă parapon, în care noi am urmat ce ni-a dictat dreptatea şi echitatea.

S'a obişnuit din vechi vremuri, şi apoi s'a întărit prin tratate, ca, oricâţi din ciobanii ardeleni sau ungureni ar trece în Ţara-Românească împreună cu turmele sau cirezile lor, nu numai pentru păşuni, dar şi pentru iernarea lor, să plătească oierit. Aceasta s'a întâmplat totdeauna, şi s'a întâmplat fără vre-o discuţie, de oare ce discuţie nici nu încape un lucru pe care l-a întărit obiceiul şi l-au consfinţit tratatele. Însă în fiecare an câţiva din zişii ciobani ardeleni, trecând prin Ţara Moldovei ca să se coboare în Ţara-Românească pentru păşunea şi iernarea oilor lor, n'au admis de loc a plăti legiuitul oierit aici, pretinzând că l-au plătit în Moldova, şi arătând răvaşe ale goştinarilor de acolo.

Noi, dorind totdeauna să aplanăm prietenos neînţelegerile ce se întâmplă între noi şi străini, fără neînţelegeri şi fără să ajungem, dacă se poate, a recurge la mijloacele la îndemână pentru căpătarea drepturilor noastre, şi prin viu graiu şi prin note am presintat drepturile locului, şi am arătat că nu tolerăm a se călca vechiul obiceiu şi pri-

γεμονίας ταύτης δι' ένὸς τοιούτου νεωτερισμοῦ, καὶ ἀπητήσαμεν τὴν εἴσπραξιν τοῦ ὀγιαρίτου καὶ ὅτι, ἂν οἱ γκοστινάριδες τῆς Μολδαβίας εἰσεπράξασι τὸ ὀγιαρίτον παρὰ τῶν εἰρημένων Τρανσιλβανῶν, ἀδίκως καὶ παρὰ χορδὴν βαίνοντες, δέον νὰ ἐπιστρέψωσιν ὅσα παρὰ λόγον ἔλαβον ὀνόματι ὀγιαρίτου. Διότι ὀγιαρίτον πληρώνουσιν αὐτοὶ οὐ μόνον διὰ νὰ ἔχωσιν ἄδειαν νὰ ἐπιβῶσι τῆς γαίας τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ δύνανται νὰ παραχειμάσωσι καὶ νὰ ἔχωσι τὰ πρόβατά των τὴν νομὴν των ἐν αὐτῇ. Ἀλλά μεν οἱ ῥηθέντες Τρανσιλβανοὶ παραχειμάζουσιν ἐνταῦθα εἰς Βλαχίαν καὶ ἔχουσι τὴν νομὴν τῶν προβάτων ἐνταῦθα, ἄρα εἰς Βλαχίαν πρέπει νὰ ἀποτίσωσι δικαίως καὶ τὸ ὀγιαρίτον, οὐχὶ δὲ εἰς Πογδανίαν, ὅθεν μόνον διέβησαν διὰ νὰ ἔλθωσιν εἰς Βλαχίαν. Ἀλλ' εἰς ταῦτα, ἀφ' οὗ ἀντέτεινεν ὁ σινιὸρ ἀτζέντης ἱκανῶς, ὕστερον, γνοὺς τὰ δίκαιά μας, παρεκάλεσε νὰ γράψωμεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον ἀδελφόν μας Σκαρλάτ-Βόδαν διὰ νὰ τῷ εὐκολήνωμεν τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀδίκως ἐκεῖσε ληφθέντων τούτων γροσίων. Ἡ Ἐκλαμπρότης του ὅμως, εἴτε φρονοῦσα τῷ ὄντι ἢ παρασυρεῖσα ἐκ παρακλήσεως των ἐκεῖσε γκοστινάριδων, ἀντέγραψεν ἡμῖν διατινομένη ὅτι δῆθεν τὸ ὀγιαρίτον οὐχὶ διὰ τὴν παραχειμασίαν καὶ τὴν νομήν, ἀλλὰ διὰ τὴν εἰς τὴν γαίαν τοῦ Ὀθωμανικοῦ Κράτους ἐπίδασιν λογίζεται, καὶ οἱ Τρανσιλβανοί, ἅπαξ ἀποδόντες ὅπου πρῶτον ἐπέβησαν αὐτὸ τὸ ὀγιαρίτον, ἀκαταζήτητοι μένουσι ταύτης τῆς εἰσπράξεως καθ' οἱανδήποτε ἄλλην τοπικὴν παραλλαγήν· ἐπιφέρει δ' ἐν ταὐτῷ καὶ μαρτυρίαν ὅτι κατὰ τὸ ᾠδ'ον ἔτος τοιοῦτοί τινες ὑπήκοοι τῆς Ἀουστρίας, μεθ' ὅσα φθάσαντες ἐπέδωκαν εἰς Βλαχίαν, ἀπαιτηθέντων καὶ εἰσπραχθέντων καὶ εἰς Πογδανίαν τὴν γκόστιναν παρὰ τῶν ἐκεῖσε σλουζπάσιδων, ἀπέλαβον πάλιν τὰ εἰσπραχθέντα χρήματα καὶ ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ οἱ Τρανσιλβανοὶ οὗτοι, προαποδόντες τὰ τῆς γκόστινας ἐν Μολδαβίᾳ, δὲν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι πλέον ὀγιαρίτον ἐν Βλαχίᾳ. Συνῳδὰ δὲ τῇ πρὸς ἡμᾶς ταύτῃ ἀποκρίσει του, ἀπήντησε διὰ νότας καὶ πρὸς τὸν ἐκεῖσε ἀτζέντην καί, τῷ αὐτῷ συλλογισμῷ καὶ ἀπολογίᾳ ἐπερειδόμενος, καὶ ὁ σινιὸρ Φλάϊσχάκηλ ἐπιμένει νὰ μὴ πληρώσωσιν οἱ Τρανσιλβανοὶ οὗτοι ὀγιαρίτον. Ἀστεῖον ὅμως ἡμῖν ἐφάνη τὸ τῆς μαρτυρίας ἐκείνης, ἥτις κρινομένη εὐχερέστατα εὑρίσκεται νὰ ἀντιπεριΐσταται εἰς ἀνατροπὴν τῆς ἀνωτέρω πρετενσιόνες. Δὲν ἐπλήρωσαν τότε ἐκεῖ, μήτε ἔπρεπε νὰ πληρώσωσιν ἀδίκως, ἐν

vilegiul acestei, Domnii printr'o astfel de inovaţie şi am cerut perceperea oieritului şi că, dacă şi goştinarii Moldovei au perceput oieritul de la zişii Ardeleni, lucrând nedrept şi contra acordului, trebuie a se întoarce câte fără rost le-au luat în nume de oierit. Căci oieritul îl plătesc ei nu numai ca să aibă voie să între în ţara Imperiului Otoman, dar şi ca să poată ierna şi să aibă oile lor păşunea lor aceia. Dar acei Ardeleni iernează aici în Ţara-Românească şi au păşunea oilor aici, deci în Ţara-Românească trebuie să plătească pe dreptate şi oieritul, nu în Moldova, pe unde numai au trecut ca să vie în Ţara-Românească. Dar la acestea, după ce s'a împotrivit destul sinior Aghentul, apoi, cunoscând drepturile noastre, s'a rugat să scriem şi noi la prea-strălucitul nostru frate Scarlat-Vodă ca să-i uşurăm restituirea banilor acestora lăsaţi pe nedrept acolo. Strălucirea Sa însă, ori gândind în adevăr, ori târât de goştinarii de acolo, ni-a răspuns, obiectând că de mult oieritul se socoate, nu pentru iernat şi păşune, ci pentru trecerea pe pământul Împărăţiei Otomane, şi Ardelenii, plătind odată unde au venit întâiu, oieritul acesta, rămân scutiţi pentru această percepere în orice altă osebire de loc; şi mai aduce întru aceasta şi mărturie că în anul 1804 câţiva din astfel de supuşi ai Austriei, după ce se întâmplase să aibă a plăti în Ţara-Românească, cerându-li-se şi încasându-i şi în Moldova goştina de slujbaşii de acolo şi-au luat înapoi banii percepuţi şi că tot aşa Ardelenii aceştia, cari şi-au apucat a da goştina în Moldova, nu trebuie să mai plătească oierit în Ţara-Românească. Potrivit cu acest răspuns către noi al lui, a obiectat prin note şi Aghentului de acolo şi, sprijinit pe aceiaşi judecată şi îndreptăţire, şi sinior Fleischhackel rămâne [la părere] să nu plătească Ardelenii aceştia oieritul. Însă ni s'a părut o glumă acea mărturie, care socotindu-se, uşor se află că stă împotrivă, pentru răsturnarea pretenţiei de mai sus. N'au plătit atunci acolo, nici nu se cuvenia să plătească nedrept, ca unii ce plătiseră drept aici unde iernaseră şi a-

ᾧ εἶχον πληρώσει δικαίως ἐνταῦθα ὅπου εἶχον ξεχειμάσει καὶ ἔσχον τὴν ἀναγκαίαν νομήν των τὰ ποίμνιά των καὶ ἤδη πάλιν κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσιν ἐκεῖσε, ἐν ᾧ παραχειμάζουσι καὶ ἔχουσι τὴν νομήν των ἐνταῦθα. Τέλος πάντων τὸ ὀγιαρίτον τῶν Τρανσιλβανῶν ἀρχαῖον ἐπεκράτησεν ἔθος νὰ πληρώνηται μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου: πῶς λοιπὸν ἄνευ δόλου εἰσεπράχθη κατὰ τὸν Αὔγουστον μῆνα ἐν Μολδαβίᾳ; Καί, ἂν δὲν εἰσεπράχθη ἀδίκως, διὰ τί νὰ μὴν ἐπιστραφῇ; Καί, ἂν ἐκεῖ ἀδίκως, πῶς ἐνταῦθα δὲν ἤθελεν εἰσπραχθῇ δικαίως; Ἐν ᾧ καὶ ἔθος παλαιόν, καὶ κῦρος συνθηκῶν, καὶ ἱερὸς προσκυνητὸς ὁρισμός, καὶ τὸ προσεχὲς παράδειγμα ἁπάντων τῶν λοιπῶν συμπατριωτῶν αὐτῆς Τρανσιλβανῶν στηρίζουσι τὰ δίκαια τῆς Βλαχίας!

Ἡμεῖς οὐδόλως ἀνεχόμεθα νὰ πληρώσῃ οὐδεὶς ἓν ὁποιονδηποτοῦν δικαίωμα δίς, πολλῷ δὲ μᾶλλον οἱ ξένοι καὶ ἐπήληδες. Ἀλλ' ἐπίσης δὲν ἀνεχόμεθα νὰ γένῃ κακὴ ἀρχή, καὶ νὰ καταντήσῃ εἰσέπειτα νὰ ὑστερηθῇ τὸ δικαίωμά της ἡ Βλαχία, τὸ ὁποῖον ἐπὶ τοσοῦτον καιρὸν διετηρήθη ἀσινές. Διὸ καὶ ἐπροστάξαμεν χωρὶς πλέον ἀναβολὴν νὰ συνάξωσι παρὰ τῶν ῥηθέντων τὸ δίκαιον τῆς Τζάρας ὀγιαρίτον. Ἐπὶ τούτοις παρατηρητέον ὅτι σχεδὸν προφανὲς νὰ ἐμεταχειρίσθησαν δόλον καὶ οἱ τρανσιλβανοὶ ποιμένες καὶ οἱ γκοστινάριδες τῆς Πογδανίας καὶ ἔκαμαν τὸν συμβιβασμὸν τοῦτον, ὡσὰν παρὰ καιρὸν τὸν ἔκαμαν, καὶ ὅτε δὲν εἶναι γκόστινας σύναξις εἰς Πογδανίαν.

Ἅπαντας λοιπὸν τούτους τοὺς λόγους ἡ Εὐγενεία της θέλει τοὺς εἰπῇ τῷ ἐξοχωτάτῳ Ἰντερνουντζίῳ διὰ νὰ μὴν ὑπονοήσῃ ἡμᾶς ἀντιφερομένους, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐναντίου, δεφεντεύοντας εἰς τὸ δίκαιον ὅλῳ σθένει τοὺς ὑπηκόους τῆς ἀουστριακῆς Αὐλῆς καὶ ὅτι φρονοῦμεν νὰ μὴ εὕρῃ παράδοξον ἡ Ἐξοχότης του τὸ νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ παρίδωμεν τὸ δίκαιον τοῦτο τῆς Τζάρας ἥτις ἐνεπιστεύθη ἡμῖν, καὶ μάλιστα ἐν ᾧ πᾶσα ἡ τῶν ἀρχόντων ὁμήγυρις ἐγίνωσκε τὴν διαφιλονείκησιν ταύτην. Περιμένομεν δὲ τὴν περὶ τούτου ἀπόκρισίν της.

Προϊδεάζετε τὸν Ἰντερνούτζιον διὰ τοῦ τῶρα, πρὸ τοῦ λάβει τὰ τοῦ Φλεϊσχάκηλ γράμματα, ὅστις ἴσως μὲ τὴν σημερινὴν πόσταν νὰ ἔγραφε περὶ τούτου. Πεπαλαιωμένον σύνηθες δικαίωμα τῆς Βλαχίας εἶναι: ὅλοι ἐν γένει οἱ Οὐγκουράνοι μετὰ τοῦ ἁγίου Νικολάου πληρώνουν εἰς Βλαχίαν τὸ ὀγιαρίτον τους, διότι ἐδῶ ξεχειμάζουν· παραλόγως ἐπλήρωσε veau păşunea de nevoie turmele lor şi deci iarăşi după aceiaşi logică nu trebuie să plătească acolo, întru cât iernează şi-şi au aicea păşunea. Mai la urmă oieritul Ardelenilor a fost un obiceiu vechiu să se plătească după serbătoarea Sfântului Nicolae: cum deci fără înşelăciune s'a perceput în luna lui August în Moldova? Şi, dacă nu s'a perceput cu nedreptate, de ce să nu se restituie? Şi, dacă acolo cu nedreptate, cum să nu se perceapă aici cu dreptate? De oare ce şi obiceiu vechiu, şi întărire de tratate, şi orânduială sacră venerabilă, şi exemplul tuturor celorlalţi Ardeleni din aceiaşi patrie cu dânşii întăresc drepturile Ţerii-Româneşti!

Noi n'am îngăduit de loc a plăti cineva în orice chip un drept de două ori, ci cu atât mai mult străinii şi oamenii de aiurea. Dar nici n'am răbdat să se facă un rău început, şi să se întâmple apoi a se răpi dreptul său Ţerii-Româneşti, dreptul care atâta vreme s'a păstrat neatins. Pentru care am şi orânduit ca fără altă zăbavă să se culeagă de la cei zişi dreptul oierit al Ţerii. Pe lângă aceasta e de observat că e foarte vădit cum că au pus la cale o înşelare şi ciobanii ardeleni şi goştinarii Moldovei şi au făcut această învoială, de oare ce fără rost o au făcut, şi că nu e adunare de goştină în Moldova.

Toate aceste argumente dumneata le vei spune Escelenţei Sale Internunţiului ca să nu ne bănuiască de protivnici, ci, din potrivă, de apărători la dreptul lor cu toată puterea ai supuşilor Curţii austriece şi că ne gândim ca Escelenţa Sa să nu afle ciudat că nu putem trece peste acest drept al Ţerii care ni s'a încredinţat nouă, şi mai ales întru cât toată adunarea boierilor a cunoscut acest conflict. Aşteptăm deci în această privinţă răspunsul Ei.

Pregăteşte pe Internunţiu pentru acum, înainte de a primi scrisorile lui Fleischhackel, care poate cu poşta de azi a scris despre aceasta. E un drept obişnuit din vechime al Ţerii-Româneşti: toţi Ungurenii în genere după Sfântul Nicolae plătesc în Ţara-Românească oieritul lor, pentru că aici iernează; fără

ρωσαν εἰς Πογδανίαν τὸν Αὔγουστον, μόνον διότι ἐπέρασαν ἐκεῖθεν, καί, ἐν ᾧ δὲν ἦτον καιρὸς οὐγιαρίτου, καθότι εἰς Πογδανίαν τὸ οὐγιαρίτον, ὅπερ ὀνομάζεται γκόστινα, συνάζεται μετὰ τὸν Μάϊον: μὲ ποῖον λόγον λοιπὸν παρέχεται ἀπὸ Οὐγκουράνους ὁποῦ ἔρχονται νὰ ξεχειμάσουν εἰς Βλαχίαν γκόστιναν μετὰ τὸν Αὔγουστον; Ὁ οὐγιάρης τῆς Πογδανίας πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ ὅσα παραλόγως ἐπῆρε, καὶ ὁ ἐδικός μου πρέπει δικαίως καὶ εὐλόγως καὶ μετὰ τὴν πεπαλαιωμένην συνήθειαν, νὰ πάρῃ τὸ οὐγιαρίτο του παρ' αὐτῶν, καθὼς τὸ ἐπῆρε καὶ ἀπὸ τοὺς λοιποὺς Οὐγκουράνους, καὶ ἀπὸ τὸ δικαίωμά μου οὐ σαλευθήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα. (Concept.)

rost au plătit în Moldova[1] prin August, numai pentru că au trecut de acolo, şi cum nu era vreme de oierit, de oare ce în Moldova oieritul, care se chiamă goştină, se strânge după Maiu: cu ce rost deci se dă de Ungureni cari vin să ierneze în Ţara-Românească goştină după August? Oieritul Moldovei trebuie să dea înapoi câte le-a luat fără rost, şi al mieu se cuvine cu dreptate şi rost şi după vechiul obiceiu să iea oieritul său de la ei, cum l-a luat şi de la ceilalţi Ungureni, şi din dreptul mieu nu mă voiu clinti în veac.

CCCXCVIII.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà-Vodă către fiul său, capuchehaiaua, despre legături cu Turcii, intrigile contra lui, scrisorea ce a adresat-o lui Talleyrand.

Ῥουδίσουν.

Ἰσαπέτι ... ινιζ των χεδιγὲν τοῦ Δ.[2]

Ἐπαρήγγειλα νὰ ἑτοιμασθῇ ὁ ζαχιρὲς τοῦ ἐνδοξοτάτου Ῥεΐς-ἐφένδη μας καὶ νὰ σταλῇ κἂν τὸν πούσουλα· τὰ μέλιτα ὅμως ἐφέτος εἶναι ἀχρεῖα· ἐπαρήγγειλα δὲ σφοδρῶς νὰ εἶναι ἐσλάχι μεδτζουδινδέν.

Ἕνα σουκκὰν μοὶ στέλλετε ἐν τοῖς κοινοῖς, ὡς ἐκ μέρους τοῦ ζαχιρέ-ναζιρῆ ἐφένδη, ἐν ᾧ μοὶ γράφει περὶ ἀποστολῆς ζαχιρέ, πλὴν ἡ βούλλα δὲν εἶναι τοῦ ἐνδοξοτάτου Τζανίπ-ἐφένδη, ἀλλὰ ἑνὸς Μεχμέδ-Βεσίμ-ἐφένδη· ποῖος ὁ γράφων δὲν εἰξεύρω· ἄλλαξεν ὁ ζαχιρέ-ναζιρής;

Ἔλαβον τὸν τεζκιρὲν τῆς Δομνίτσας Ῥαλοῦς διὰ τὰς δώδεκα χιλιάδες πεντακόσια γρόσια· ὅταν δώσετε τὰ κουσούρια, στείλετέ μοι πάλιν τεζκιρέν της διὰ νὰ τὰ κάμω ταχριγὲ εἰς τὴν ὁμολογίαν μου.

Ἰδοὺ τὰ πρὸς τὸν Ταλεϊρὰν ἴσα τῶν γραμμάτων ὁποῦ τῷ ἔγραψα. Ὄχι μόνον δὲν ἀττεντάρω εἰς τὸν βασιλέα, ἀλλὰ καὶ λέγω ἄπειρα περὶ τοῦ βασιλέως: τί ταχρίμι ἠμποροῦν νὰ κάμουν οἱ ἐκεῖ! Ἐγὼ ἐβιάσθην νὰ γράψω τῷ Ταλεϊράν, καθότι ἐπληροφορήθην μετὰ βεβαιότητος ὅτι αὐτὸ τὸ γαϊδούρι ἔγραψεν αὐτῷ διὰ τῆς πόστας ἄπειρα καὶ ὅπως ἤθελε· διὰ νὰ προλάβω λοιπὸν τὸν Ταλεϊράν, μήπως καί, ἀπατηθεὶς ἀπὸ τὴν ῥελατζιόνε αὐτοῦ, ἤθελε κάμῃ κανένα σικιαγιέτι ῥεσμέδικον καί, γινο-

... Întâmplător ... dar ...

Am anunţat să se gătească zahereaua prea-strălucitului Reis-efendi al nostru şi să se trimeată cu chitanţă; mierea însă în acest an e netrebnică; ci am anunţat straşnic să fie cantitatea cea mai bună ce s'ar găsi.

O scrisoare-mi trimeţi între cele obişnuite, ca din partea nazirului efendi al zaherelei, în care-mi scrie pentru trimeterea zaherelei, dar pecetea nu e a prea-slăvitului Gianìb-efendi, ci a unui Mehmed-Vesìm-efendi; cine e cel ce scrie nu ştiu; s'a schimbat nazirul zaherelei?

Am primit teşchereaua Domniţei Ralù pentru cele douăsprezece mii cinci sute de groşi; când veţi da cusururile, trimeteţi-mi din nou teşchereaua ei ca să le fac a trece la sinetul mieu.

Vezi copiile scrisorilor ce i-am scris lui Talleyrand. Nu numai nu *atentez* la Împăratul, dar şi spun atâtea despre Împărat: ce idei pot să-şi facă acei de acolo! Eu am fost silit să-i scriu lui Talleyrand, precum am aflat cu siguranţă că acest măgar i-a scris prin poştă multe de toate şi cum a vrut; ca să apuc înainte la Talleyrand, pentru ca nu cumva, înşelat de *relaţia* aceluia, să facă vre-o reclamaţie oficială şi, făcându-se protocol al acestui

[1] Utimul alineat e de altă mână; poate fi de a Domnului însuşi.

[2] Cifrat.

μένης ἰζάμι τῆς βρωμοδουλειᾶς αὐτῆς, γίνῃ τατζήζι τὸ Δεβλέτι, τῷ ἔγραψα. Ἀκόμι ὅμως καιρὸς διὰ νὰ λάβω ἀπόκρισιν δὲν εἶναι τώρα: ἀπὸ Βιέννης ἴσως μὲ ἀποκριθῇ, καθότι τὸ δεύτερον γράμμα μου τώρα εἰς τὴν Βιέννην θὲ νὰ τοῦ τὸ δώσουν.

Ἰδοὺ ὁ περὶ Καλαμαρίου σουκκάς, ἴδετε δὲ τὶ γράφει ὁ παλιὸς ἔσχατος, εἰς [1] τί φρικτὸν πρᾶγμα γίνεται, μὰ καὶ γρόσια φρικτὰ θὲ νὰ πηγαίνουν!

Ἐγεστεχλέδισα τὸν Κιουλχανῆ τὸν Μόσχον: δὲν εἶχεν ἀπολογίαν καὶ ἐκαταπερδεύθη, μὴ ἰξεύρων τὶ νὰ ἀποκριθῇ. Ἡ Εὐγενεία σας κοιτάξετε τὴν δουλειάν σας, κάμετε ταχσίλι τὰς πόλιτζας τεμαμὲν ἀπὸ τὸν Γεώργην, ὅστις γράφει τῷ Μόσχῳ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ αὐτὸ ὁποῦ τῷ γράφει, καθότι ἐπρόλαβε καὶ τὰς ἐτζετέρισε, καί, ἂν ἤθελεν ἐναντιωθῇ εἰς τὸ ἑξῆς, φοβεῖται ὅτι τὰς δίδετε εἰς τὸν ζερπχανὲ καὶ τὰς κάμουν βίᾳ καὶ δικαστείᾳ ταχσίλι· λοιπὸν τὴν δουλειάν σας ἡ Εὐγενεία σας.

Ἀχ ἂς ἔβαζεν εἰς τὸ χέρι κανένα ἔγγραφον ο [2] τὸν ὁποῖον βαστάτε τον καλά, ἀραλικτὰ χαρίζετέ τον: καὶ τι εἶναι πολλὰ ταμακιάρης εἶναι καὶ ἀναγκαιότατος εἰς πάντα.

Ἐχάρην διὰ τὸ αἴσιον τέλος τοῦ συνοικεσίου τῆς ἀνεψιᾶς Σουλτάνας· ἰνσαλλὰχ πάντοτε εἰς τοιαῦτα χαϊρλίδικα ἀπάρια νὰ εἶναι μέσον καὶ ὄργανον ἡ Εὐγενεία της. Χαίρομαι καὶ διὰ τὸν τρόπον τοῦ Ἀγα, καὶ διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τῆς Εὐγενείας της. Μοὶ γράφει καὶ ὁ ἴδιος τερσιλὲν τὰ ὅσα εἶπεν ὁ ἐπίτροπος περὶ τοῦ συνοικεσίου του. [3].

Τὰ τοῦ [4] νὰ οἰκονομηθοῦν πλέον μα [5] νλ (sic) γίνωνται τὰ διδόμενα ζαχριγὲ [6] των χεῖρας του [7] ὁμολογίαν, καθὼς καὶ τὰ προλαβόντως σταλέντα τὰ [8]. Δὲν ἰξεύρω [9] ἂν ἔγιναν ζαχριγέ: περὶ τούτου δὲν μοὶ ἐγράψετε, καὶ παρακαλῶ νὰ ἔχω ἰδέαν διὰ νὰ μὴ τὰ πληρώνω δύω φοραὶς αὐτὰ τὰ βρωμόγροσα.

Ἀπὸ τὸ ἐμπεριπλειόμενον γράμμα του [10]ων σιναιου (sic) θέλετε ἐν λάβει (sic) τὸν ἀφόρητον βαθμὸν τῆς αὐθαδείας του καὶ τὸ νὰ μοὶ τὸ στείλῃ ἀβούλωτον τοιοῦτον αὐθαδέστατον γράμμα, ἐν ᾧ γράφει ἀνοικτὰ τὴν περιμένειτον μαγζηλίαν μου, διὰ νὰ τελέσῃ τὸν σκοπόν του: τοῦτο πλέον παρὰ αὐθάδεια, ἀλλὰ ζορπαλίκι· διὰ νὰ μὲ πιστεύσετε, σᾶς τὸ στέλλω, ἀλλὰ μὴν τὸ δίδετε [11] : εἶναι ἄτοπον.

Χθὲς ἦλθεν ὁ Μονδεβίλ [12], οἰκειότατός του

lucru puturos, să se supere Devletul, i-am scris. Dar încă nu e vreme să ieau răspuns: poate că mi-a răspuns din Viena, de oare ce a doua scrisoare a mea i-o dau ei acuma la Viena.

Vezi şi scrisoarea despre Calamari, vezi ce scrie bătrânul acela, la ce... grozav lucru ajunge, dar şi bani grozavi ce vor să meargă!

Am judecat (?) pe Chiulhanî Muscalul: n'a avut cum să se apere şi a pierdut (?), neştiind ce să răspundă. Dumneavoastră căutaţi-i afacerea, adunaţi poliţile toate de la Gheorghe, care scrie Muscalului că nu poate face ce-i scrie, dé oare ce a luat-o înainte şi le-a cetit (?), şi, dacă s'ar împotrivi pe urmă, se teme că le dă la *gebhaneà* şi le adună cu sila cu o judecată; altfel, faceţi-vă datoria dumneavoastră.

Dacă, vai, vă va veni în mână vre-o scrisoare..., pe care ţineţi-l bine..., faţi-i-cheful: de şi e foarte lacom, e şi foarte de folos la toate.

M'am bucurat de bunul sfârşit al căsătoriei nepoatei Sultana; să dea Dumnezeu ca totdeauna la astfel de veşti norocoase să fii la mijloc şi făptuitor dumneata. Mă bucur şi pentru lucrul Agăi, şi pentru mulţămirea dumitale. Îmi scrie şi însuşi anume (?) câte a spus Vizirul despre căsătoria lui.

Ale lui... să se economisească mai mult..., să se facă acele date zahereà... în mânile lor..., cu sinete, precum cele mai nainte trimese... Nu ştiu dacă s'a făcut zahereà: pentru aceasta nu mi-aţi scris, şi vă rog să am ştire ca să nu-i plătesc de două ori aceşti bani ticăloşi.

Din scrisoarea aici închisă a lui... veţi afla nesuferita adâncime a obrăzniciei lui, şi să-mi trimeată fără pecete o astfel de scrisoare foarte obraznică, în care scrie deschis despre mazilia ce mi se pregăteşte ca să-şi atingă scopul: aceasta, mai mult decât obrăznicie, e revoltă; să mă credeţi, v'o trimet, dar să nu daţi...; e fără rost.

Ieri a venit Mondeville, foarte de casă...

1, 2 nedescifrat.

3 Patru cuvinte nedescifrate, apoi cifrat.

4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 nedescifrate.

12 Preceptor frances, care a lăsat şi memorii.

[1] ασι (sic) της μου, καὶ μοὶ εἶπεν τὴν διὰ τοῦ [2] τα Βιέννης ἐπῆρεν [3] γράμμα ἀπὸ τὸν [4] τὸ ὁποῖον τὸ ἐδιάβασεν καὶ [5] , ἐν ᾧ τῇ γράφει οὕτωσί: τὴν εἰς τὸ κεφάλι του Καρατζᾶ φωτιὰν ἄναψα ὁ ἴδιος [6] · ὑπῆγεν δὶς διὰ νυκτὸς εἰς τὸν [7] τοῦ ὑποσχέσῃ μίαν....
(Întreruptă.)

al mieu, şi mi-a spus despre scrisoarea.., luată la Viena de la..., care a cetit-o.... în care scrie aşa: focul de pe capul lui Carageà dânsul şi l-a aprins...; a mers de două ori noaptea..., i-a făgăduit o....

CCCXCIX.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà-Vodă către fiul său, despre felurite afaceri secrete, şi de zahereà, precum şi despre boala sa.

Υἱέ μου ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε,

Δύω τακίμια περιποθήτων μοι διεξοδικῶν πιττακίων της ἔλαβον διὰ τοῦ Ἀντωνάκη καὶ Μουσταφᾶ, καὶ ἐδόξασα τὸν ἅγιον Θεόν, πληροφορηθεὶς ἐξ αὐτῶν τὴν ἐφετωτάτην μοι πανοικὶ ἀγαθὴν ὑγιείαν σας. Μία δωδεκαήμερος σφοδροτάτη μουκάνικη καταρρόη, ἥτις καὶ κλινήρη μὲ ἐβάσταξε τρεῖς ἡμέρας, περὶ τὰ μέσα της, εἰς τοσοῦτον μὲ ἀτόνισεν ὁποῦ ἐλ ἂν κενδιμὲ γκελέμεμ· διὰ τοῦτο καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἀπεκτανθῶ μὲ τὸν παρόντα πρὸς ἀπόκρισιν πάντων τῶν ἐν τοῖς πιττακίοις της γραφόμενά μοι. Θείᾳ χάριτι εἶμαι καλά, χθὲς ἔκαμα καὶ διβάνι, πλὴν πολλὰ ἀτονισμένος, καὶ ἀκόμι τουτούνι δὲν πίνω· μὲ δεύτερον ἴνσααλλὰχ σᾶς γράφω διεξοδικά [8].

Ἀκιπετο [9] ἵνα μὴ εἴπω ὅτι ἐκατόρθωσαν τὸν σκοπόν τους τὸ νὰ μᾶς κάμουν νὰ χωλαίνωμεν εἰς τὴν ταχύτητα τοὐλάχιστον τῶν χαβαδισίων μας αὐτὸ τὸ φεσάδι μόνος ὁ [10] ἠμποροῦσαι νὰ τὸ κατορθώσῃ καὶ διὰ τὰς σχέσεις ὁποῦ ἔχει εἰς [11] καὶ ὡς [12] χαλίσης καὶ ὡς [13] του [14] ὡς οὐκ ὤφελε. Εἰς τοῦτο, εἰς τὴν ταχύτητα δηλ., εἰς τὰ καίρια μᾶς ἐπείραξεν. Εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις τὸ σύκωμα τοῦ παιδίου ἀπὸ Βιέννης ὁ [15] κάλιστος μὲ ἐπιφορτισμένος μὲ ὅλον τὸν γαϊλέν του [16] ποῖον πρῶτον νὰ κάμῃ ἐσιργκεδίζει καὶ τὰ γρόσιά των [17] κακὴ τύχη λείπει καὶ ὁ Πέλιος ὁ μεγάλος διὰ τὸ καλαμάρι καὶ ὁ Λάσαβα (sic) μᾶς ἦλθον [18] ἡ [19] καὶ ἡ [20] ἐζάβισαν, βλέποντες τὸ ἓν θεῶν του [21] καὶ μείνασα ἡ β μόνη τί ἠμποροῦσε νὰ κάμῃ ἐνέδωκε καὶ [22] πάλιν δὲ σᾶς λέγω τὴν εἰς τὸ παρὸν ἡμᾶς δὲν μᾶς πειράζει ἡ [23] μεγκερ νὰ τὴν δώσωμεν αἰτίαν, εἰ δὲ μὴ χὸδ πε χὸδ

Fiule al mieu iubit şi prea-dorit,

Două rânduri de pitace mie prea-dorite pe larg ale Tale le-am primit prin Antonachi şi Mustafà, şi am slăvit pe Sfântul Dumnezeu, aflând din ele mie preadorita bună sănătate a Ta cu toată casa. Un foarte straşnic guturaiu mocănesc de douăsprezece zile, care m'a ţinut şi la pat trei zile, pe la mijlocul lui, atâta m'a slăbit de încă nu mi-am revenit; de aceia nici nu pot isprăvi cu cea de faţă răspunsul la toate cele scrise mie în pitacele tale. Slavă Domnului sânt bine, ieri am făcut şi Divan, dar foarte slăbit, şi încă nu beau tutun; în a doua [scrisoare] cu ajutorul lui Dumnezeu îţi scriu pe larg.

... Ca să nu spun că şi-au ajuns scopul să ne facă a şchiopăta, în iuţimea măcar a havadişurilor noastre; ... numai poate să îndrepte aceasta şi pentru legăturile ce am la ... şi ca... să înfrânez ..., cum nu trebuia. Întru aceasta, adecă în ce priveşte iuţeala, greu m'a încercat. În împrejurările de acum scoaterea copilului de la Viena .., foarte frumos împovărat cu toată bătaia de cap a lui ..., cine întâiu să facă a se feri şi banii lor ..., rea soartă rămâne, şi Belu cel mare cu călimara şi Lasava şi ni-a venit ... şi ... au orbit, văzând dumneiescul şi rămânând ... singură, ce a putut face, a dat... şi iar îţi spun, cea de faţă nu ne încearcă... să-i dăm pricină; iar de nu .... nu deschide în doi ani nu ştiu. Pe încetul să facem ... după voia lui.

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 nedescifrate.

8 Apoi cifrat.

9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 nedescifrate. Cifra e scrisă dedesupt cu creionul: s'a putut face şi cheia, dar sânt unele cifre masive, care nu se pot deslusi.

(*sic*) [1] τώρα [2] δὲν ἀνοίγει εἰς δύω χρόνους [3] δὲν ἰξεύρω [4]. Πακαλὶμ [5] θὲ νὰ κάμουν δερ [6] ι εἰς τὸ [7] τότε μαμιγετι του [8] εἰς τῆς σχέστν του [9].

Μὲ τὸν παρόντα περισσότερον μὴ πρεδενδέρητε, μὲ δεύτερον σὺν Θεῷ σᾶς ἀποκρίνομαι καὶ σᾶς γράφω περὶ πάντων εἰς πλάτος. Μετὰ πέντε, ἓξ ἡμέρες ξεκινῶ σὺν Θεῷ τὸν πεϊζαδὲ Γεώργιον.

De aici iar cifrat:

Μόλα τὰ τεδπίρια ἀδύνατον νὰ μὴ κάμῃ κιασο (sic) τὸ τοῦ ζαχιρὲ ἡ τοσότης πολλὴ καὶ μάλιστα (;) τοῦ [10] καὶ τὸ νὰ δίδεται [11] εἰς ὅλα τὰ κοίρη [12] ὁ κόσμος δὲν τρώγει ἄχυρα, παιδί μου, καὶ μάλιστα οἱ ἐδὼ μὲ κακοφαίνεται ὁποῦ βέβαια θὲ νὰ πειραχθοῦν οἱ [13] μαζῆ μου διὰ τὰ ψεύματα ὁποῦ θὲ νὰ τοὺς λέγω (*sic*)· εἰς τοῦτο εἶμαι βέβαιος. Ἐν τοσούτῳ νὰ λάβετε τοὺς ἐφένδιδές μας διὰ νὰ μὴ λέγουν ὕστερον [14] ἀπὸ τεδπιρσιζλίκη ἐδικόν μου σουγιοῦ πουλδὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα καὶ [15] πέσωμεν ἀδίκως εἰς ὀργήν, κάμετέ τους νὰ τὸ ἐκλάβουν ἐπιχειρηματικῶς ὅτι ἀδύνατον νὰ μὴν ἐννοηθῇ τὸ πρᾶγμα [16] τρία ἥμισυ γιούκια ζαχιρὲς θὲ νὰ κουβαληθῇ διὰ μιᾶς εἰς τα [17] πρᾶγμα ἀσύνηθες, εἰ μὴ ἐν καιρῷ ἑτοιμασίας [18] καὶ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ μὴν οιως θη [19] εἰποῦμεν εἶναι καβάνια μας. Ἄ, αὐτὰ δὲν τὰ λέγω διὰ νὰ μείνῃ ἡ ὑπόθεσις ἀνενέργητος, μὴ γένοιτο· σᾶς τὰ λέγω δὲ διὰ νὰ τοὺς προλάβετε, ἵνα ἀδίκως νὰ μὴν περιπέσωμεν εἰς ὀργήν· ἐν τοσούτῳ ἐγὼ ἄρχησα τὸ ἔργον μου χωρὶς νὰ περιμένω τὰ ἄσπρα του [20] καὶ ἀλλὰχ σελαμὲτ βιρέ.

Κατεκουράσθην· εὔχομαι ὑμῖν ἀπὸ καρδίας πάντα τὰ ἐφετά.

Νοέμβριος ιζ΄.

ὁ φιλόστοργος πατήρ της
Ἰω. Καρατζᾶς Βοεβόδας.

Cu cea de faţă nu *pretindeţi* mai mult. cu a doua cu Dumnezeu vă răspund şi vă scriu pe larg despre toate. După cinci, şase zile pornesc cu Dumnezeu pe beizadeà Gheorghe.

... Cu toate piedecile (?) e cu neputinţă să nu vie... a zaherelei cantitate multă şi mai ales ... şi să se dea ... la toate şi ...., lumea nu mănâncă paie, băiete, şi mai ales cei de aici îmi pare că sigur o să ni facă rău .., împreună cu mine, pentru minciunile ce li se spun; de aceasta sânt sigur. Întru aceasta să luaţi pe efendiii noştri ca să nu spuie apoi că din... a aflat vreme acest lucru şi să cădem nedrept în mânie; faceţi-i să priceapă cu argumente că nu se poate să nu se cugete lucrul ..., trei şi jumătate iucuri de zahereà să se cuprindă printr'una la .., lucru neobişnuit, decât în vreme de gătire ... şi cum e cu putinţă să nu ... spunem că e... Care acestea nu le spunem ca să rămâie treaba nefăcută, fereascâ Dumnezeu; ţi le spun ca să-i preîntimpini, pentru ca să nu cădem nedrept în mânie; întru aceasta eu am început lucrul mieu fără să aştept banii lui..., şi Dumnezeu să dea capăt bun.

M'am curarisit; vă doresc din inimă toate cele dorite.

Novembre 17.

Iubitorul tău tată
Ioan Carageà Voevod.

CCCC.

Ioan Gheorghe Carageà-Vodă către fiul său, despre afaceri cunoscute.

După 1812.

Εἰς τὰς δεκατέσσαρας καὶ δεκαοκτὼ καὶ εἴκοσι τοῦ Δεκεμβρίου θὲ νὰ ἰδῆτε πετίκους μουαμελέδες ἀπὸ μερικοὺς ρι [21] αρίδες καὶ θὲ νὰ γίνουν καὶ μερικὰ νιφάκια, ἀλλὰ ζαραρσίζικα· μόνον πῶς θὲ νὰ χαλάσῃ τὸ κέφι σας! Ἀπὸ δὲ τὰς ἐννέα τοῦ Ἰαννουαρίου μέχρι τῶν δεκαεννέα τοῦ αὐτοῦ πρὸ καὶ [22] τεον [23] εἶναι ἄπειρα φεσάτια, ποικιλοειδῆ καὶ Φράγκοι,

La patrusprezece şi optsprezece şi douăzeci ale lui Decembre o să vedeţi anualele procese de la unii ... şi să se facă şi unele ... dar bunicele, dar cum să (nu) ţi se strice cheful! De la nouă Ianuar până la nouăspreprezece ale lunii, înainte ce ... sânt nesfârşite tulburări de tot felul, şi Franci amestecaţi,

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 nedescifrate.

ἀνακατωμένοι· μάλιστα, τῆς δωδεκάτης τοῦ Ἰαννουαρίου, προσέχετε [1] εἰς ἄκρον μενχούσικη: αὐτὰ εἶναι τὰ τοῦ Μεχμέδ-ἐφένδη.

Ὁ [2] γράφει τοῦ κόνσολου μὲ πολλὴν εὐγένειαν, παραπονούμενος ὅτι δὲν τοῦ γράφω νοβιτάς, ὡς ἄλλοτε, διὸ καὶ τοῦ γράφω τὸ παρόν· καὶ θέλει τοῦ τὸ στείλῃ διὰ ἐπίτηδες ἀνθρώπου.

Τώρα μὲ τὸ ἔφερεν ὁ Ῥαστὴς καὶ δὲν μὲ ἄρεσε· διὰ τοῦτο καὶ δὲν τὸ ἐμπερικλείω· ὅλο τὸ σφάλμα τὸ ρίπτει ἐπάνω σας, ἐν ᾧ τὸν εἶπον νὰ τὸ κάμῃ ἀλλέως. . . .

mai ales la douăsprezece Ianuar. Aşteptaţi.... în culmea .... acestea sânt ale lui Mehmed-Efendi.

... scrie consulului, cu multă nobleţă, supărat că nu-i scriu *novitale*, ca altă dată; pentru care-i scriu cea de faţă, şi se va trimete prin om potrivit.

Acuma mi-a adus-o Rastì, şi nu mi-a plăcut; de aceia nici n'o închid aici: toată greşeala o pune asupra ta, pe când i-am spus s'o facă altfel. . . .

CCCCI.

După 1812. Ioan Gheorghe Carageà către fiul său, despre afaceri politice secrete şi despre nevoia zaherelei[2].

Ἀπὸ τὴν ἀπόκρισιν τοῦ 155 αὐτὴν σαφῶς ἀποδεικνύεται ὅτι δὲν μᾶς ἀπατᾷ: ἂν ἤθελε νὰ μᾶς γελάσῃ καὶ ἦτον ἡ πρόθεσίς του τοιαύτη, τί τὸν ἐκόστιζε νὰ μᾶς ὁποσχεθῇ τὰ πάντα; Ὁ ἄνθρωπος μᾶς λέγει ἐν εἰλικρινείᾳ ἐκεῖνο ὁποῦ δύναται νὰ κάμῃ καὶ ἐκεῖνο ὁποῦ δὲν δύναται· τί σαφεστέρα ἀπόδειξις εἰλικρινείας ἀπὸ αὐτήν; Εἰς τὰ ὅσα μᾶς ἐγράφετε προλαβόντως, ἂν ἀποφασίσθῃ εἰς τὸ 233, νὰ γράψουν πρὸς τοὺς 203 τῶν τριῶν ψ νὰ μοὶ σταλοῦν τὰ γράμματα, στοχάζομαι νὰ τὰ κρατήσω ὕστερον ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν τοῦ 155, ἐν ὅσῳ νὰ λάβω δευτέραν προσταγὴν ι 272 καὶ πικαρισθῇ ὁ 155 καὶ ἀδιαφορίσῃ ἐν ᾧ φιλοτιμᾶται ι νὰ δείξῃ δούλευσιν εἰς τὸ ψ μὲ τόσην προθυμίαν † ἡ Εὐγενεία της ἰξεύρει ὅτι αὐτὸ τὸ νὰ γράψῃ ἐκ μέρους τοῦ ψ πρὸς τοὺς τρεῖς 203 ἦτον μουταλεᾶς ἐδικός μου.

Διὰ τὴν ὑποψίαν ὁποῦ εἶχε τὸ ψ ἀπὸ τοὺς 152 τώρα ὁποῦ 286 ἡ εἰλικρίνειά τους δὲ ἠμπορεῖ τάχα νὰ πειράξῃ; Διὰ τοῦτο, ἂν προλάβουν καὶ μοὶ ἔλθουν τὰ γράμματα δὲν τὰ στέλλω, ἐν ὅσῳ νὰ λάβω προσταγήν, καὶ προφθάσετέ μέ τὴν· ἐκεῖνο δὲ ὁποῦ ἐγὼ στοχάζομαι εἶναι ὅτι τὸ 211 θὲ νὰ διαλυθῇ καὶ θὲ νὰ τὰ χαλάσουν μεταξύ τους καὶ ἑπομένως καὶ τὰ ἐδικά μας κατὰ τῷ 164 θὲ νὰ μείνουν ἀτελείωτα ὄχι 2 209 j ὄντες χαλασμένοι μεταξύ τους ἡ 163 δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀνοίξῃ 209 μὲ τὴν M ι τοιοῦτον στοχάζομαι τὸ καράρι αὐτῆς τῆς δουλειᾶς ὅτι ἡ 163 è-

De la răspunsul lui ... lămurit arată că nu ne înşeală; dacă a vrut să-şi râdă de noi şi era gândul lui unul ca acesta, ce-l costa să ni făgăduiască toate? Omul nostru spune în sinceritate ce poate să facă şi ce nu poate; ce mai lămurită dovadă de sinceritate decât aceasta? La câte ni scriai dăunăzi dacă s'a hotărît la ..., să scrie la ..., celor trei ..., să mi se trimeată scrisorile, gândesc să le capăt după acel răspuns al lui ..., întru cât să iau o a doua poruncă... şi să se pichirească ... şi să împrăştie întru cât îi place cinstea ... să arăte slujbă ca să ... cu atâta grabă. † Dumneata ştii că aceasta o scrie din partea lui ... către cei trei ... era ... al mieu.

Pentru bănuiala ce o avea ... de la ... acum când ... sinceritatea lor nu poate oare să încerce? Pentru aceia, dacă o iau înainte şi-mi vin scrisori, nu le trimet, până să capăt poruncă, şi grăbiţi cu ea; dar ce gândesc eu e că ... se va desface şi se vor pierde între ei şi apoi şi ale noastre, după ..., poate să rămâie neisprăvite..., fiind pierduţi între ei ..., nu poate deschide ...; eu aşa gândesc despre restul acestei slujbe ... că rămâne neschimbată în socoteala ei ... *intereseză* toate celelalte Curţi foarte mult ciuda lui... şi bănuiala.

[1], [2] tot nedescifrate.

[2] Descifrată de d. Socrate Sotiriadis.

πιμένει ἀκαταθέτως εἰς τὴν ὑπόθεσιν της 196
265 ἰντερεσάρει ὅλας τὰς ἄλλας αὐλὰς πολὺ
τὸ πεῖσμα τοῦ 166 καὶ ἡ [ὑπερ]οφία.

. . . . . δίαν ἔτι δὲν ἀναλογεῖ μὲ τὸ
ἀσύνηθες τοῦ πράγματος, καὶ πάλιν σᾶς λέγω
ὅτι δὲν εἶναι ζῷα οἱ ἄνθρωποι, μὰ τὸν Θεόν,
ἄνω κάτω θὰ γίνουν, μὰ δέδοσθω διὰ στιγα-
νέτι τὸν ζαχιρὲν αὐτόν, ἔπειτα πρέπει νὰ εἶ-
ναι καράβια νὰ τὸν φορτώσουν ἕτοιμα, ποῦ
καράβια εἰς 129 133 καὶ 134 αὐτὰ τὰ 140
εἶναι γειτονικά. Τὸ παραμικρότερον μανθάνε-
ται ἀπὸ τοὺς ἐδῶ· ἐκτὸς τούτου οἱ ἴδιοι κα-
πανλίδες, βλέποντες τόσον ζαχερὲν νὰ ὁστε-
ρῶνται, θὲ νὰ ἀρχίσουν νὰ φωνάζουν· οἱ ἴδιοι
140 λίδες θέλουν κοινολογήσει τὸ πρᾶγμα:
πῶς λοιπὸν νὰ φυλαχθῇ μυστικόν; Προλαβόν-
τως διὰ τὰ ἐνδεχόμενα ἐπρόλαβα καὶ ἔγραψα
τὴν ἰδέαν μου, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ὠφέλιμος,
καὶ ἠμπορεῖ νὰ μὴ δώσῃ κἀμμίαν ὁποψίαν,
νὰ δοθῇ δηλ.: μέρος ζαχιρὲ κατὰ τὸ σύνη-
θες εἰς τοὺς καπανλίδες εἰς Ἰπραΐλλαν, καὶ
νὰ [κρατη]θῇ εἰς τὸν τόπον ποσότης ζαχιρὲ
ἱκανή, ἥτις, χρείας τυχούσης, νὰ εἶναι ἕτοιμη
διὰ νὰ γένῃ σέβκι ἀμέσως εἰς λ 140 τετε
280 ἐπέλθῃ, ὃ μὴ γένοιτο, ἀνάγκη ἀτζικδὰν
ἀτζιγὰ τὸν γιουρουττουρδίζω· ἐγὼ δὲν ἐγκρίνω
παντελῶς τοῦτο τὸ τερτίπι, καὶ τὸ εὑρίσκω
ὀλεθριώτατον, τόσον ὥστε προβλέπω 273 τῶν
ὅσων δικαίων ψιλαφιτῶν ὁπονοιῶν θέλωμεν
προξενήσει εἰς τοὺς γείτονας, σύγχυσιν καὶ
[σπ]άσιμον Βουκουρεστίου καὶ Τσάρας· αὐτὰ
ἔγχρεος τοῦ σαδακατίου μου τὰ δηλοποιῶ
προλαμβάνων καὶ πάλιν ὅτι εἶναι ὁρισμὸς τῆς
κραταιοτάτης Βασιλείας.

Μὴ φοβηθῆτε νὰ τὰ εἰπῆτε, διότι βέβαιος
νὰ εἶσθαι ὅτι θέλομεν παρακρούσει καιρίως·
προβλέπω τὸ ἄφευκτον κακόν, καὶ κακὸν μέ-
γιστον καὶ μεμλεκέττζε καὶ ... · θὲ νὰ προσ-
κρούσωμεν ἀδύνατον τὸ μυστικόν, καὶ ἑπό-
μενον καὶ ἄφευκτον τὸ κακόν, 296 ἔπρεπε νὰ
κάμετε αὐτὰς τὰς ρεφλεξιόνας, καὶ τεδπιρδὲν
δεγὶλ ἰδί· αὐτὸ ὁποῦ ἐπροβάλετε, τί νὰ σᾶς
κάμω; Δὲν ἰξεύρετε τὴν ἀχρειότητα τῶν μὲν
καὶ τὸν φόβον τῶν δέ, τῶν ἐδῶ μούτλακ νὰ
γίνῃ δέφι, καὶ εἰς τὸ σουρέτι τὸ δικόν μου
νὰ δοθῇ τὸ καράρι, νὰ στείλω ἕνα γιούκι μό-
νον εἰς τὴν Πόλιν τώρα, καὶ ὁ ἄλλος ζαχιρὲς
νὰ στέκῃ, καί, ἰνσαλλάχ, ἂν δὲν χρειασθῇ, τὸν
στέλλω καὶ ἐκεῖνον τὴν ἄνοιξιν εἰς τὴν Πόλιν.

. . . . . Silă încă nu se potriveşte
cu felul neobişnuit al lucrului, şi iarăşi
îţi spun că nu sânt dobitoace oamenii,
ci, Doamne, sus şi jos ajung; ci să se
dea .... prin sinet acea zahereà, apoi tre-
buie să fie corăbii gata s'o ducă, unde
corăbii ... şi la ... acestea sânt din ve-
cini. Cel mai mic lucru se învaţă de la
cei de aici; afară de aceasta capanlâii
înşii, văzând atâta zahereà că se pierde,
poate să înceapă a vorbi; însişi ... vor
face ştiut lucrul; deci cum să se păzească taina? Dăunăzi prin cele primite
am luat-o înainte şi am scris părerea
mea, care e şi folositoare, şi poate să
nu dea nicio bănuială, adecă să se dea
o parte din zahereà după obiceiu ca-
panlâilor din Brăila, şi să se capete la
faţa locului atâta zahereà destulă, care,
la nevoie, să fie gata a se trimete în-
dată la ... a venit, ceia să nu ţie, ne-
voie lăţişă a se trimete răpede; eu nu
judec deplin această socoteală, şi o gă-
sesc foarte pierzătoare, atât cât prevăd
... câte drepte bănuieli mărunte vom că-
şuna la vecini, tulburare şi năcaz al
Bucureştilor şi al Ţerii; acestea ca ne-
voie a rostului mieu le vădesc, socotind
înainte de toate şi iarăşi că e poruncă a
prea-puternicii Împărăţii.

Nu vă temeţi s'o spuneţi, căci să fii
sigur că vom întâmpina-o din vreme;
prevăd nelipsitul rău, şi rău foarte mare
şi ...; nu e cu putinţă să întâmpinăm
taina şi deci urmează nelipsit rău... tre-
buia să faceţi aceste *reflexii*, şi nevoile
nu erau. Ceia ce aduceţi înainte, ce să
vă fac? Nu cunoaşteţi netrebnicia unora
şi frica altora, celor de aici să piară
neapărat, şi la copia mea să se dea ho-
tărîre ca să trimet numai un *iuc* la Ţa-
rigrad acum, şi cealaltă zahereà să ră-
mâie, şi, de-ar da Dumnezeu, dacă n'ar
fi de nevoie, îl trimet şi pe acela, la
deschidere (?) la Ţarigrad.

CCCCII.

1813, 13 Februar. Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către Ioan Gheorghe Carageà, al Terii-Românești, recomandând pe Căminarul Alexandru Vlastò şi felicitându-se pentru pace.

† Ἐκλαμπρότατε, ὑψηλότατε καὶ εὐσεβέστατε Αὐθέντα καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγγροβλαχίας, κύριε, κύριε Ἰωάννη Ἰωάννη Γεωργίου Καρατζᾶ Βοεβόδα, ὡς ἀδελφὲ ἡμῖν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε, τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἥδιστα κατασπαζόμενοι, ἀδελφικῶς προσαγορεύομεν· διαφυλάττοι αὐτὴν Θεὸς ὁ ἅγιος ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ ἀμεταπρώτῳ εὐδαιμονίᾳ, μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτεύξεως πάντων τῶν ἐφετῶν αὐτῇ καταθυμίων. Θέλοντες καὶ διὰ ζώσης φωνῆς νὰ ἐπιτείνωμεν ὅσα ἐγγράφῳ προεξεθέμεθα λόγῳ τῇ αὐτῆς Ἐκλαμπρότητι, στέλλομεν ἤδη, κατ' ἔθος ὅσον ἀρχαῖον ἐπὶ τοσοῦτον καλῶς διατηρούμενον, τὸν ἡμέτερον ἄρχοντα Καμηνάρην Ἀλέξανδρον Βλαστόν, συγχαίροντες Αὐτῇ μὲν ἀδελφικῶς ἐφ' οἷς περ ἄνωθεν παροῦσι καλοῖς ἐλκίεται, εὐχόμενοι δ' ἀπὸ μέσης καρδίας κρείττω τὰ μέλλοντα καὶ βελτίω τὰ ἑπόμενα. Ἀποδίδοντες δὲ τῷ Σωτῆρι Θεῷ τὰς εὐχαριστίας, τῷ τὴν εἰρήνην τῷ καθ' ἡμᾶς δωρησαμένῳ Κόσμῳ, καθ' ἣν ἤ τε χρονία καταλέλυται ἔχθρα, καὶ ὁ μακρὸς ᾤχετο πόλεμος, οὐχ ἧττον εὐχόμεθα, ἐξοπλιζόμενοι ἤδη εἰρηνικῶς ἀμφότεροι, καί, τὸν τῆς ἀνυποκρίτου ἀγάπης ἐνδυόμενοι θώρακα, ἐπὶ τὴν ἱερὰν τῆς πολιτείας ὁμόνοιαν, ἐς ἀεὶ νὰ εἰρηναγωγῶμεν τῇ ἀδελφικῇ καὶ ἀπολέμῳ ἀμοιβαίᾳ διαγωγῇ, ὥστ' ἐν ἅπασι τοῖς καλοῖς καὶ κοινοφελέσι κοινοπραγοῦντες, καὶ ἀδελφοὶ ποθεινοὶ καὶ γείτονες φίλτεροι νὰ διάγωμεν, καθ' ὅσα τά τε ἴδια ἡμῖν, καὶ τὰ τῶν ἀμοιβαίων ἡγεμονειῶν ἀπαιτεῖ διαφέροντα. Καλῶς δὲ πεποιθόμενοι ὅτι ἰσορρόπῳ καὶ ἀμεταμελήτῳ προθυμίᾳ, ἐν ἴσῃ ψυχῇ καὶ τρόπῳ ὁμοίῳ θέλομεν ἑξῆς μετ' ἀλλήλων ἐφ' ἅπασι διάγῃ, ἀξιοῦμεν ἀδελφικῶς τὴν αὐτῆς Ἐκλαμπρότητα νὰ χαροποιῇ ἡμᾶς συνεχῶς, ἐξαγγέλλουσα διὰ τῶν ἐκλάμπρων αὐτῆς ἀδελφικῶν τὰ τῆς εὐκταίας ἡμῖν ἀγαθῆς ὑγιείας της, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα, πανευτυχῆ καὶ πανευφρόσυνα.

ᾳωιγ΄φ, Φευρουαρίου ιγ΄η.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

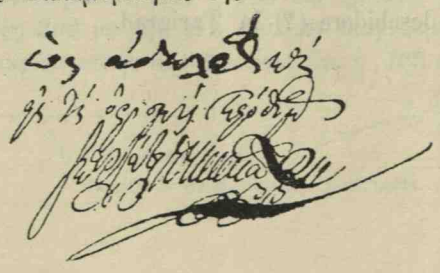

† Prea-luminate, prea-înălţate şi prea-evlavioase Doamne şi stăpân a toată Ungrovlahia, Doamne, Doamne Io Ioane Gheorghe Carageà Voevod, ca frate nouă iubit şi prea-dorit, pe Strălucirea Ta cu toată plăcerea sărutând-o, frăţeşte către Dânsa mă îndrept; să te păzească Dumnezeu Sfântul în prea-înaltă sănătate şi nestrămutată fericire, cu viaţă lungă şi dobândire a tuturor celor Ţie dorite. Voind ca şi prin viu graiu să întindem câte prin scris am arătat Strălucirii Tale, trimetem acum, după obiceiul cel vechiu bine păstrat până azi, pe al nostru boier Căminarul Alexandru Vlastò, urându-Ţi frăţeşte toate bunurile ce pofteşti de sus, dorindu-Ţi din adâncul inimii şi mai bune cele ce au să vie şi încă mai plăcute cele ce vor urma. Dând însă mântuitorului Dumnezeu mulţămiri, celui ce a dăruit pacea Lumii noastre, prin care s'a desfăcut îndelungata duşmănie, şi s'a dus marele război, nu mai puţin. Ne rugăm, înarmându-ne paşnici amândoi, şi îmbrăcând pieptarul iubirii nefăţărite, ca, pentru sfântă înţelegerea cârmuirii, totdeauna să trăim în pace cu purtare frăţească şi nerăzboinică unul către altul, pentru ca, lucrând împreună în toate cele bune şi obştii de folos, să petrecem ca fraţi doriţi şi vecini mai iubiţi, în toate cele cerute de ale noastre şi ale Domniilor noastre deosebiri. Deci, fiind încredinţat bine că printr'o grabă cumpănită şi neschimbată în acelaşi suflet şi cu chip asămănător vom petrece de acum înainte între noi la toate, rugăm frăţeşte pe Strălucirea Ta să ne bucure necontenit, vestindu-ne prin strălucitele-Ţi [scrisori] ale Tale despre sănătatea Ta bună, nouă dorită, ai căreia anii fie de la Dumnezeu foarte mulţi, cu totul fericiţi şi foarte mulţămiţi.

1813, Februar 13.

Al Strălucirii Tale ca frate şi la porunică gata

Scarlat Callimachi Voevod.

CCCCIII.

Sinetul lui Mihail Suţu pentru ce a primit de la Stolnicul Nenciulescu, cu o socoteală. 1813, 29 Februar.

Ἴσον τοῦ σενεδίου τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος δραγομάνου Τσελεπῆ Μιχαὴλ Σούτζου.

Ἔλαβον ἐκ τῆς χρεωστουμένης μας ποσότητος τῶν 81.803 γροσίων καὶ 33 ἄσπρων παρὰ τοῦ ἄρχοντος Στολνίκου Νεντζιουλέσκουλου διὰ τοῦ κὺρ Γεωργίου Σακκελαρίου γρόσια 39.000, ἤτοι τριάντα ἐννέα χιλιάδες, καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐδόθη τὸ παρόν μου ἐνυπόγραφον εἰς χεῖρας τῆς Τιμιότητός του.

Φευρουαρίου κθ', 813.

Μηχαὴλ Σοῦτζος.

Γρόσια	
84.503	ἡ περιεχομένη ποσότης εἰς τὸ αὐθεντικὸν σενέδι, κατὰ τὴν ἀναφορὰν τῶν ἀρχόντων.
2.700	ἐκπίπτονται, διὰ τὰ ὁποῖα εὑρέθη εἰς τὴν Βιστιαρίαν σενέδι τῶν ἐπιστάτων τῶν ποστῶν διὰ τὴν περιλαβὴν αὐτῶν, ἀφ' οὗ ἔγινεν ἡ ἀναφορά.
81.803	μένουν: δι' αὐτὴν τὴν ποσότητα ἐδόθη ὁμολογία χρεωστικὴ ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑψηλότητός του.

Copie a sinetului prea-slăvitului dumisale dragomanul Celebì Mihail Suţu.

Am primit din datorita nouă sumă de 81.803 lei şi 33 aspri de la dumnealui Stolnicul Nenciulescul prin chir Gheorghe Sachelarie lei 39.000, adecă treizeci şi nouă de mii, şi spre dovadă s'a dat cea de faţă iscălită în mânile cinstit Domniei Sale.

Februar 29, [1]813.

Mihail Suţu.

Lei	
84.503	suma cuprinsă în sinetul domnesc, după anaforaua boierilor.
2.700	se scad, pentru care s'a găsit în Vistierie sinet al epistaţilor postelor pentru primirea lor, de unde s'a făcut anaforaua.
81.803	rămân: pentru care sumă s'a dat recunoaştere de datorie pe numele Înălţimii Sale.

CCCCIV.

Raport către Ioan-Vodă Carageà, despre cererea de către Hafiz-Alì-Paşa a fiului lui Mollà-Paşa şi un trimes sârb. 1813, 16 Mart.

Εὐγενέστατέ μοι Αὐθέντα,

† Ταύτῃ τῇ ὥρᾳ ἔλαβον ὁ δοῦλός της εἴδησιν ἀπὸ τὸν καποῦ-κεχαγιὰν Βιδυνίου ὅτι ὁ ὑψηλότατος Χαφίζ-Ἀλῆ-Πασᾶς ἐζήτησε διὰ ὁμήρους ἀπὸ τὸν Μολλά-Χασὰν τὸν Ἰσμαήλ-Πασᾶν, καχαγιὰν καὶ γυναικάδελφόν του Μ.-Πασᾶν καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Δερβίς-πέγην. Τὸ τοῦ υἱοῦ ζήτημα κατετάραξε τὸν Μ.-Πασάν, καὶ μάλιστα διὰ τὸν τραχὺν τρόπον ὡς λέγει. Ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται ἐν ἀγωνίᾳ μεγίστῃ, ἀγνοῶν τί νὰ ἀποφασίσῃ. Τὸ μόνον καλὸν ὅτι σύστημα δὲν ἔχει τὸ νὰ ἀντιπαραταχθῇ, ἀλλ' ἢ νὰ ἐνδώσῃ, ἀποστέλλων τοὺς ζητουμένους, ἢ νὰ ἐπιζητήσῃ καταφύγιον. Ποῖον ἐκ τῶν δύο ἔχει νὰ γένῃ, ἄδηλον ἔτι. Αὕτη ἡ τραγῳδία ἀφεύκτως μετὰ δύο ἡμέρας πρέπει νὰ λάβῃ ἓν τέλος, ἐπειδὴ οὕτως συνεφωνήθη: μετὰ τρεῖς ἡμέρας νὰ δώσῃ τελείαν ἀπόκρισιν.

Ἀπὸ τοὺς Σέρβους ἦλθεν εἰς Βιδύνι ἕνας προκομένος ἄνθρωπος· ἀγνοεῖται δὲ ἡ αἰτία δι' ἣν.

Prea-nobile Doamne al mieu,

† În acest ceas am primit eu, robul Tău, veste de la capuchehaiaua Vidinului că prea-Înălţatul Hafiz-Alì-Paşa a cerut ca ostateci de la Mollà-Hasan pe Ismail-Paşa, chehaie şi cumnat prin nevastă a lui M[ollà]-Paşa, şi pe fiul lui, Derviş-beg. Cererea fiului a tulburat pe M[ollà]-Paşa şi mai ales pentru chipul cel aspru cum spune. Omul se găseşte în mare chin, neştiind ce să facă. Atâta e bun că n'are cum să se împotrivească, ci sau să se supuie, trimeţând pe cei ceruţi, sau să caute un adăpost. Care din două va fi, nu se poate prevedea încă. Această tragedie neapărat după două zile trebuie să iea capăt, căci aşa s'a învoit: după trei zile să deie răspuns desăvârşit.

De la Sârbi a venit la Vidin un om învăţat; nu se ştie din ce pricină.

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ παρὸν πρὸς ἰδέαν τοῦ Ὕψους της. Τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

ϛωιγ΄, Μαρτίου ις΄.

Τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της ἐλάχιστος δοῦλος

Ἠ... Ἀργυρόπουλος (;).

Şi acestea deocamdată pentru ştiinţa Înălţimii Tale. Iar prea-străluciţii ani ai Tăi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1813, Mart 16.

Al Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prea mic rob.

E. Arghiropol (?).

CCCCV.

1813, 18 Mart. Raport către un mare boier al lui Vodă-Carageà, despre o scrisoare către Domn cu privire la lucrurile de peste Dunăre.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς προσκυνῶ.

† Περὶ τῶν εἰς τὰ ἀντικρυνὰ μέρη διατρεχόντων φανερώνω τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει της διὰ τοῦ παρόντος ἐμπερικλειομένου μου δουλικοῦ, τὸ ὁποῖον παρακαλῶ νὰ προσφέρῃ, τῷ δὲ ἐπιφέροντι τὸ παρὸν κατάγῳ νὰ δοθῇ μενζῆλι διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ. Καί, ἐρευνῶν τὰ περὶ τῆς μυριοποθήτου μοι ἀγαθῆς ὑγιείας της, μένω

ϛωιγ΄, Μαρτίου ιη΄.

Τῆς Εὐγενείας της ὡς ἀδελφὸς καὶ δοῦλος.

Ἠ... Ἀργυρόπουλος (;).

Mă închin frăţeşte dumitale.

† Pentru cele ce se petrec în părţile din faţă arăt Înălţimii Tale de Dumnezeu păzite prin cea de faţă [scrisoare] a mea închisă în acest plic, pe care te rog a o înfăţişa, iar catanei care aduce [scrisoarea] de faţă să i se dea menzil pentru a se întoarce. Şi, cercetând despre sănătatea Ta bună de mii de ori mie dorită, rămân

1813, Mart 18.

Al dumitale ca frate şi rob.

E. Arghiropol (?).

Νὰ ἔχω ἄμεσον ἀπόκρισιν περὶ πάντων τῶν γραφομένων. Τὰ πράγματα ἐκορυφώθησαν, καί, ἂν δὲν λάβωσι τὸ ποθούμενον πέρας, Κύριος οἶδε ὁποῖα δεινὰ ἔχομεν πάλιν νὰ δοκιμάσωμεν.

Τὸ πρὸς τὸν Λογοθέτην Της παρακαλῶ νὰ δοθῇ ὡς περιέχον γράμματα ἀναγκαῖα.

Să am nemijlocit răspuns pentru toate cele scrise. Lucrurile s'au îngrămădit, şi, dacă nu ieau capătul dorit, Domnul ştie ce lucruri grozave o să păţim.

[Scrisoarea] către Logofătul Tău mă rog să se dea, de oare ce cuprinde scrisori de nevoie.

CCCCVI.

Pe la 1813, 29 Iulie. Domniţa Ralù Carageà şi fratele Alexandru către un cleric, despre un călugăr de la Veria.

Τὴν ἱερὰν αὐτῆς δεξιὰν εὐλαβῶς ἀσπαζομένη, προσκυνῶ.

† Μετὰ τὴν ἔρευναν τῆς ἐφετωτάτης μοι παντέρου ἀγαθῆς ὑγείας της, δὲν λείπω νὰ τῇ φανερώσω ὅτι ἐμεῖς, θείῳ ἐλέει καὶ δι' εὐχῶν της ἁγίων ἅπαντες, ὑγιαίνομεν. Δεσπότη μου πανιερότατε, ὁ ἐπιφέρων τὸ παρόν μου, κὺρ Μεθόδιος ἱερομόναχος, Βεριώτης, εἶναι ἀπὸ τὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας Μελισσίου, πτωχὸν μοναστήρι, διὸ καὶ ἔρχεται ἡ Πανοσιότης του ταξιδιότης ἀπεσταλμένος ἀπὸ τὸ μοναστήρι του διὰ νὰ συνάξῃ πρὸς βοήθειαν καὶ ἀνακαίνησιν. Εἶναι δὲ ἡ Πανοσιότης του ὅλος

Dreapta Ta cu evlavie sărutând-o, mă închin.

† După cercetarea preasfintei Tale bune sănătăţi mie prea-dorite, nu lipsesc să-Ţi arăt că noi, cu mila lui Dumnezeu şi rugăciunile Tale sfinte, sântem toţi sănătoşi. Părinte al mieu prea-sfinţit, cel ce aduce această [scrisoare] a mea, chir Metodie ieromonahul, din Veria, e de la mănăstirea Panaghiei Melisia, săracă mănăstire, pentru care şi vine Preasfinţia Sa călător trimes de mănăstire ca să adune pentru ajutor şi înoire. Ci e Preasfinţia

δι' ὅλου οἰκεῖος μας καὶ ἀγαπητός μας. Διὸ παρακαλῶ τόσον ἡ δούλη της καὶ καπουκεχαγιάς της, ὅσον καὶ ὁ παπᾶς μου, ὅστις ἀσπάζεται τὴν ἱερὰν δεξιάν της, καὶ ἡ νενέ μου ὁμοίως, καὶ ὅλη ἡ φαμήλια, νὰ τὸν γνωρίζητε ὡς ἄνθρωπόν μας, νὰ τὸν κάμετε κάθε εἴδος μουσαδὲ εἰς τὸ ταξείδι του, καὶ ὅτι κάμετε εἰς τὴν Παναγιότητά του τὸ κάμετε κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν δούλην σας, καὶ ὑποχρεονόμεθα.

Ἰουλίου κθ'.

Εἰμὶ δὲ τῆς Πανιερότητός της

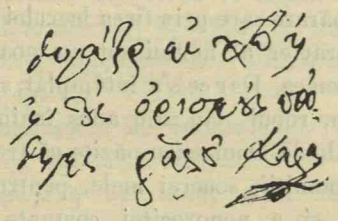

Ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν της, ἐπιβεβαιῶν τὰ ὅσα τῆς γράφει ἡ Ῥαλοῦ περὶ τοῦ ἐπιφέροντος, καὶ παρακαλῶ νὰ τὸν κάμῃ μουσαδὲ εἰς τὸ ταξίδι του, καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου θέλει μάθῃ τὸν τρόπον τῆς πρὸς ἡμᾶς οἰκειότητός του· θὲλ χασὶλ ψαλτικὸν νὰ μὴν τὸν πάρετε. Τῇ ἔγραψα δίς, καὶ προσμένω ἀποκρίσεις της.

Δοῦλος
Ἀλ. Κ.

Sa cu totul casnic al mieu şi iubit mie. Pentru care se roagă şi roaba Ta şi capuchehaiaua Ta, cât şi tatăl mieu, care-Ţi sărută sfânta dreaptă, şi neneaca mea asemeni, şi toată familia, să-l cunoşti ca om al nostru, să-i faceţi orice voie în drumul lui, şi ce vei face pentru Preasfinţia Sa, fá-o mai ales pentru roaba Ta, şi rămânem îndatoraţi.

Iulie 29.

Sânt a Preasfinţiei Tale fiica în Hristos şi la porunci gata

Ralù Carageà.

Sărut dreapta Ta, întărind câte-ţi scrie Ralù pentru cel ce aduce [scrisoarea] şi rog să-l ajuţi la călătoria lui, şi tot de la el vei afla starea căsniciei lui între noi; în sfârşit să nu-i iei vre-un ruşfet. Ţi-am scris de două ori şi aştept răspunsurile Tale.

Rob
Al. C[arageà].

CCCCVII.

Raport al lui Iacob Rizu către un fiu al lui Gheorghe-Vodă Carageà, despre o naştere în familie şi un dar. 1814, 6 August.

Ἀκριβῶς προσκυνῶν, ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν της.

Πόσην ὑπερβολὴν χαρᾶς ἠσθάνθην διὰ τὴν ἀγγελίαν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐκλαμπροτάτης Κυρίας δὲν ἔρχεται εἰς τὴν περιγραφήν. Ἀπείρους δοξολόγους εὐχὰς ἀνέπεμψα τῷ Ὑψίστῳ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑγιᾷ ἐλευθερίᾳ τῆς Ἐκλαμπρότητός της (ἣν, ταπεινῶς προσκυνῶν, ἀσπάζομαι τὴν δεξιάν της) καὶ ἐπὶ τῷ αἰσίῳ τόκῳ τοῦ ἄῤῥενος τέκνου της. Ἄμποτε ὁ ἅγιος Θεὸς νὰ διατηρῇ ὑγιεῖς καὶ τὸ ἀρτιγενὲς καὶ τὸν πρωτότοκον φιλτάτους της, καὶ νὰ ἀναδείξῃ τὴν Εὐγενίαν της πατέρα εὐδαίμονα τέκνων εὐδαιμόνων καὶ ἀξίων τοιούτου πατρός.

Δευτέραν χαρὰν μεγίστην ἐχάρην καὶ ἐπὶ τῷ ἀνακτορικῷ δώρῳ τῆς Εὐγενίας της. Ὅλος ἔκθαμβος διὰ τὸ μέγιστον καὶ ἀπαραδειγμάτιστον τοῦτο εὐτύχημά της· μάλιστα ὅταν ἴδον ἀναφερομένην τὴν Εὐγενίαν της ὀναμαστί, καὶ μὲ τὸν τίτλον τοῦ πεζαδέ, τίτλος τὸν ὁποῖον κατ' ἐξοχὴν ἤδη πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ Εὐ-

Închinându-mă cu iubire, Îţi sărut dreapta,

Cât bielşug de bucurie am simţit pentru vestea uşurării prea-strălucitei Doamne nu se poate descrie. Am înălţat celui Prea Înalt nenumărate rugăciuni de mulţămită, şi pentru sănătoasa uşurare a Strălucirii Sale (căreia, închinându-mă smerit, Îi sărut dreapta) şi pentru fericita naştere a fiului ei. De-ar păzi Sfântul Dumnezeu sănătoşi şi pe noul născut şi pe cel d'intâiu preaiubiţi ai tăi, şi să te arăte pe dumneata părinte fericit de copii fericiţi şi vrednici de un astfel de tată.

A doua prea mare bucurie mi-am avut şi pentru domnescul dar al dumitale. Am fost cu totul uimit de prea-marea şi neasămănata fericire aceasta a ta; mai ales când te-am văzut pe dumneata adus înainte cu numele, şi cu titlul de beizadea, titlu care mai ales se cuvine să-l ai

γενία της, ὑπὲρ πάντας τοὺς πεγζαδέδες, ὡς βραβευθεὶς ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἀνακτορικοῦ στόματος καὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας ...

Ζῆθι, ἄνερ ἀξιάγαστε!, καὶ σκεπασθείης ὑπὸ τὴν θείαν ἀντίληψιν, διαφυλαττόμενος ἀπὸ ὀφθαλμὸν βασκάνων, πρὸς καύχημα τοῦ γένους καὶ ἐμὸν σεμνολόγημα καὶ ἔρεισμα καὶ καταφύγιον.

Τὰ τοῦ νέου συνοικεσίου ἔγιναν ὑπόθεσις μεγίστης ἀθυμίας καὶ ψυχικῆς δυσφορήσεως τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψους της, δυσφόρησις, ἥτις διά τε τὴν φύσιν τοῦ πράγματος καὶ τὸ γνωστὸν ἦθος τοῦ νεονύμφου δὲν ἠμπορεῖ νὰ παύσῃ μὲ τὸν καιρόν. Ἀλλ' ὃ γέγονε, γέγονεν. Ὁ δοῦλός της ἀνέφερον τῷ θεοφρουρήτῳ Ὑψει του ὅτι πρέπει νὰ γράψῃ τῇ Δομνίτζῃ, πενθερᾷ μου, πρὸς παρηγορίαν αὐτῆς τε καὶ τῆς δυστυχοῦς γυναικαδελφῆς μου, — δυστυχοῦς, λέγω, ὄχι διότι ἀφῃρέθη τοιοῦτον σύζυγον, κατὰ τοῦτο εἶναι εὐδαιμονεστάτη, ἀλλὰ δυστυχοῦς διὰ τὴν γυναικείαν φιλοτιμίαν καὶ διὰ τὸ μετέπειτα ἀπροστάτευτον. Ὡς συμπαθέστατον καὶ φιλοευγενὲς καὶ φιλοδίκαιον, τὸ Ὕψος της ἀπεκρίθη ὅτι θέλει γράψει· καὶ ἡ Εὐγενία της ἐν τοσούτῳ, φύσει ἐπικαμπὴς εἰς τοὺς πάσχοντας, ἂς ἐπιψεκάσῃ παραμυθητικοὺς λόγους εἰς τὰς τεθλιμμένας ψυχὰς, καὶ τῆς μητρός, καὶ τῆς κόρης.

Τὸ θεοφρούρητον Ὕψος της εἶπε τῷ δούλῳ της ὅτι, διὰ νὰ μὴ λυπήσῃ τὴν Κυρίαν, φιλτάτην της, ἐν δυσὶ λέξεσιν ἔγραψε τῇ Ἐκλαμπρότητί της τὰ περὶ τοῦ συνοικεσίου· πρέπει νὰ ἔχῃ ἡ Εὐγενία της ἐκτεταμένην περιγραφὴν τῶν τρεξάντων πρό, καὶ κατά, καὶ μετὰ τὸ συνοικέσιον, παρὰ τοῦ Ὕψους της: τόσην ἀπέχθειαν καὶ δδελυγμὸν ἔχει ὁ Αὐθέντης κατὰ τοῦ γνωστοῦ, ὥστε τρυφὴν ἔχει τὸ νὰ λέγῃ ἀδιακόπως κατ' αὐτοῦ μεθ' ὅσων ἔχει κονφιδέντσαν καὶ νὰ μὴ κρύπτῃ καὶ εἰς τοὺς ξένους τὴν ἀντιπάθειάν του μὲ τὸν τρόπον του· εἰσέτι ὁ γνωστὸς ἔξω ἀπὸ ἕνα κίνημα τῆς κεφαλῆς τοῦ Αὐθέντου αὐτῆς διὰ καλή σου μέρα καὶ καλή σου σπέρα δὲν ἀξιώθη. Πολλάκις μὲ εἶπεν ὁ Αὐθέντης, τὸ ... *(sic)* „πολλὰ πικρὸ θὰ φανῇ τὸν Σπαθάρη τὸ συνοικέσιον αὐτό"· ἐξ ἀρχῆς τὸ ἐνέκραζε.

Δὲν περιγράφεται ἡ ἀγάπη ἡ πατρικὴ ὁποῦ ἔχει τὸ Ὕψος της πρὸς τὴν Εὐγενίαν της· μάλιστα πρὸ πέντε, ἓξ ἡμερῶν εἴμεθα ὅ τε ἄρχων Ποστέλνικος Βλ[αχούτζη] καὶ ὁ δοῦλός της εἰς τὸ χουζούρι τοῦ Ὕψους του, ὅτε, παρεμπεσούσης ὁμιλίας περὶ τοῦ γνωστοῦ, παρέστη ὁ λόγος εἰς τὰ μέριτα τῆς Εὐγενίας της, τὰ ὁποῖα ὁ Αὐθέντης ταδὰδ ἰδερὲκ ἐξεθειαξε καὶ

dumneata, mai presus de toate beizadelele, ca unul care eşti întărit din însăşi domneasca gură şi din chiar...

Să trăieşti, om vrednic de iubire, să fii ocrotit de dumnezeiescul ajutor, păzit de ochiul încercărilor, spre gloria neamului şi a mea demnitate şi sprijin şi adăpost.

Ale noii căsătorii au fost prilej de prea mare supărare şi apăsare sufletească a Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, apărare care prin firea lucrului şi cunoscutul caracter al noului soţ nu poate înceta cu vremea. Dar ce s'a întâmplat, s'a întâmplat. Eu, robul tău, am adus înainte Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite că trebuie să scrie Domniţii, soacrei mele, pentru mângâierea ei şi a nenorocitei cumnate a mele, — nenorocită, zic, nu pentru că s'a răpit un astfel de soţ, căci în aceasta e prea fericită, ci nenorocită pentru ambiţia femeiască şi pentru lipsa de apărare pe urmă. Ca unul care e milos şi iubitor al nobililor şi al dreptăţii, Înălţimea Sa a răspuns că va scrie; şi dumneata întru aceasta, din fire aplecat spre cei ce sufăr, să trimeţi cuvinte de mângâiere sufletelor întristate, şi ale mamei, şi ale fetei.

Înălţimea Sa de Dumnezeu păzită a spus robului Tău că, pentru a nu întrista pe Doamna, prea-iubita Lui, în două rânduri I-a scris Strălucirii Sale pentru căsătorie; trebuie ca dumneata să ai o descriere pe larg a celor ce s'au desfăşurat înainte, şi după, şi împreună cu căsătoria, de la Înălţimea Sale: o astfel de răspingere şi scârbă o are Domnul împotriva celui ştiut, încât nu-i vine să se coboare a vorbi necontenit contra lui cu câţi are *confidenţă* şi ca să nu ascundă şi străinilor antipatia Sa cu chipul lui; încă şi cel ştiut nu s'a învrednicit de la Domn decât cu o mişcare din cap la „bună ziua" şi „bună seara" lui. Adesea mi-a spus Domnul: „mult amar i se va părea Spătarului această căsătorie"; de la început a criticat-o.

Nu se poate descrie iubirea părintească ce o are Înălţimea Sa pentru dumneata; mai ales acum cinci, şase zile eram dumnealui Postelnicul Vl[ahuţi] şi robul tău la huzurul Înălţimii Sale, care căzând vorba despre cel ştiut, a ajuns la meritele dumitale, pe care Domnul recunoscându-le, a lăudat şi aplecarea Ta

τὴν πρὸς τὸ Ὕψος του ἀφοσίωσίν της καὶ τὴν μετριοφροσύνην της, ἐπειπών: „ὅταν φέρω εἰς τὸν νοῦν μου μίαν ἡμέραν ὁποῦ ἐχάλασε τὸ χατῆρί μου καὶ τὸν ἐτζάρπτισα, ἡ καρδία μου ῥαγίζει". Πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς της ἀπαρίθμησε καὶ τὴν υἱϊκήν της φιλοστοργίαν, τὴν ὁποίαν καὶ ὁ δοῦλος της ἔκαμα τασδίκι, λέγων ὅτι τοσαύτην ἀγάπην ἦν πρὸς πατέρα δὲν ἴδον ἀκόμη, ὡσὰν τὸν ἄρχων Σπαθάρη. Καὶ ὁ Ποστέλνικος Βλαχούτζης ἐξεθείαζε καὶ αὐτὸς τὴν Εὐγενείαν της. Κατὰ τὸ παρόν, ἐπειδὴ καὶ ὁ Π[οστέλνικος] Β[λαχούτζης] μετὰ τοῦ Π[οστελνίκου] Ἀρ[γυροπούλου] εἶναι ἐναντία, καὶ ἡ Δ[ομνίτζα] Ῥ[αλοῦ] μάλιστα ἐξ ἀρχῆς τὸν ὑπωπτεύετο ὡς ἐναντιούμενον εἰς τὸν σκοπόν της, καὶ τώρα ἔτι μᾶλλον τὸν ὑποβλέπει, ὑφορωμένη ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁποῦ φομεντάρει τὸ κατὰ τοῦ ἀνδρός της μῖσος τοῦ Ὕψους του, ὅθεν δεικνύει πολλὴν φιλίαν ὁ Π[οστέλνικος] Β[λαχούτζης] εἰς τὸν δοῦλόν της, καὶ ὅτι ἐντερεσσάρεται ἄκρως εἰς τὰ κατ' ἐμέ· πλὴν καὶ τῷ ὄντι δὲν μὲ ἔδωσεν αἰτίαν παραπόνου. Ἡ καθ' αὐτὸ δὲ αἰτία εἶναι μὲ τὸ νὰ ἠξεύρῃ ὅτι προστατεύομαι ἀπὸ τὴν Εὐγενίαν της· ἂν δὲν βαρύνεται, μὲ εὐεργετοῦσεν, ἂν ἔγραφε τῇ Εὐγενίᾳ του, ὅτι ἐγὼ ἔγραψα πολλάκις πολλὰς εὐχαριστίας ὑπὲρ αὐτοῦ πρὸς τὴν Εὐγενίαν της, καὶ ὅτι τῇ ἔγραψα τὴν πόσην ἀδελφικὴν ἀγάπην ἐνόησα ὅτι τρέφει πρὸς αὐτὴν ἡ Εὐγενία του.

Ὁ ἀγᾶ Δινίκος, ὑποπτευόμενος μήπως καὶ ἀπὸ ἴντριγκαις ἀντιφατριωτῶν του ἀποτύχῃ τῆς Βιστιαρίας, τὴν ὁποίαν ἐλπίζει μετὰ τὸ ἀσεζαμοῦντο, προστρέχει εἰς τὸν δοῦλόν της διὰ νὰ μεσιτεύσω πρὸς τὴν Εὐγενίαν της. Τῇ ὑπῆνοιξα μὲ τρόπον ὅτι πρέπει νὰ κάμῃ πρὸς αὐτὴν καμμίαν ἔνδειξιν πραγματικωτέραν τῆς ἀφοσιώσεώς του. Μὲ ἀπεκρίθη ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ θέλει τὸ κάμει.

Ἔγραψα πρὸ ἡμερῶν τῷ καπουκεχαγιᾷ τῆς Ἰπραΐλας νὰ στείλῃ τῇ Εὐγενίᾳ της δύω βαρελάκια χαβγιάρι, φροντίζοντάς το νὰ εἶναι πολλὰ ταζέδικο καὶ καλό, καὶ μὲ πρῶτον πλοῖον νὰ τὸ ἐξαποστείλῃ.

Ὁ πάς-πεσλί-ἀγασὶ εἶναι πολλὰ παραπονεμένος ἀπὸ τὴν Εὐγενίαν της, καθότι ἀπειράκις μὲ εἶπεν ὅτι τῇ ἔγραψε, καὶ κἂν εἰς γράμμα ἄλλου, δὲν ἐρώτησε τὸ χατῆρί του, μήτε εἰς κενάρι. Ἂν ὁρίζῃ, ἂς γράψῃ δύω, τρεῖς ἀράδες εἰς τὸ πρὸς τὸν δοῦλόν της πανευγενές της, διὰ νὰ τοῦ τὸ δείξω νὰ εὐχαριστηθῇ. Μὲ παρεκάλεσε νὰ τῷ γκετιρδίσω

către Înălţimea Sa şi înţelepciunea ta, zicând: „dacă îmi aduc în minte o zi când a pierdut hâtarul mieu şi l-am lovit, inima mea se rupe". Pe lângă alte virtuţi ale tale a numărat şi iubirea-ţi fiască, pe care şi robul tău am întărit-o, zicând că o astfel de iubire ca aceia către tată încă n'am văzut, ca a dumisale Spătarului. Şi Postelnicul Vlahuţi te-a lăudat şi el pe dumneata. Acuma, de oare ce şi P[ostelnicul] V[lahuţi] cu P[ostelnicul] Ar[ghiropol] sânt duşmani şi domniţa R[alù] încă de la început îl bănuia că se împotriveşte la ţinta ei şi acuma încă mai mult îl bănueşte, descoperind că el e cel ce *fomenteză* ura Înălţimii Sale contra soţului ei, deci arată P[ostelnicul] V[lahuţi] multă prietenie robului tău şi că se *intereseză* foarte de cele ce mă privesc; decât şi de fapt nu mi-a dat prilej de parapon. Iar pricina contra lui e că ştie că sânt sprijinit de dumneata; dacă nu te supără, mi-ar fi făcut bine dacă ţi-ar fi scris dumitale, că eu ţi-am scris adesea multe mulţămiri pentru el dumitale şi că ţi-am scris câtă frăţească iubire am văzut că hrăneşte către tine dumnealui.

Aga Dinicu, bănuind nu cumva după intrigi de partid să piardă Vistieria, pe care o nădăjduieşte după aşezământ, stăruie la robul tău să mijlocesc către dumneata. I-am arătat cu un anume chip că se cuvine să-ţi facă o oarecare dovadă mai reală a aplecării sale. Mi-a răspuns că e de nevoie, şi o va face.

Am scris acum câteva zile capuchehaielei Brăilei să-ţi trimeată dumitale două butoiaşe de icre, gândind că sânt foarte proaspete şi bune, şi cu primul vas să le trimeată.

Baş-beşlì-aga e foarte supărat pe dumneata, cum mi-a spus de atâtea ori că ţi-a scris şi nici în scrisoarea altuia n'ai întrebat de hatârul lui, nici în vre-un colţ. Dacă hotărăşti, să scrii două, trei rânduri în scrisoarea ta prea-nobilă către robul tău, ca să i-o arăt, să se bucure. M'a rugat să-i mijlocesc cinci ocă de *tembechiu*[1] din

[1] De lulea.

πέντε ὀκάδες τεμπεκοῦ ἀπὸ ἐκεῖνο ὁποῦ πωλεῖται εἰς τὸν Ταχτᾶ-καλέ: καλὸν ἦτον νὰ ἐπρόσταζε τῷ Παχαρνίκῳ Σερκίζῃ διὰ νὰ τὸ ἐννοιασθῇ.

Συμπεραίνω τὸ ἀνακτορικὸν ἱλτιφάτι πρὸς τὴν Εὐγενίαν της πόσον κακὸν ἔκαμε εἰς τὸ Φανάρι, καὶ πόσον ἡ βασκανία τῶν ἀντιπολιτευομένων Φαναριωτῶν διερράγη εἰς αὐτὴν τὴν ἀπαραδειγμάτιστον εὐτυχίαν της.

Τῷ ὄντι ἐξίσταμε βλέπων τὸν ἀπερίγραπτον ζῆλον τοῦ Αὐθέντου εἰς τὰς βασιλικὰς ἐκδουλεύσεις. Δὲν ὑπάγεται εἰς περιγραφὴν ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ φροντὶς ὁποῦ ἔχει εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν σαλουπῶν. Ἡμέραν καὶ νύκτα ἡ διάνοιά του ὅλαι αἱ πνευματικαί του φακολτίαι εἰς τὸ πῶς νὰ τελειώσῃ τὸν ὑψηλὸν τοῦτον ἱραδὲν καὶ κάλλιστα, καὶ τάχιστα, περιορίζεται. Δαπανηρότατον ὅμως φαίνεται τὸ πρᾶγμα τοῦτο, καὶ ἐπιμοχθώτατον κατὰ τὰς πρώτας ἰδέας ὁποῦ ποριζόμεθα ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ.

Διὰ τὸν ἡγούμενον, ἀδελφὸν τοῦ Παχαρνίκου, ἀνθρώπου της, πρὶν νὰ λάβω τὴν προστα γήν της, ἦλθε κατ' ἀρχὰς ἀκόμη εἰς τὸν δοῦλόν της, καί, εἰπών μοι ὅτι εἶναι ἀδελφὸς τοῦ ἄρχοντος Παχαρνίκου της, μὲ ἐζήτησε ἕνα γράμμα συστατικὸν πρὸς τοὺς ἰσπραβνίκους τοῦ Φωξανίου, διότι τὸ μοναστῆρι του κεῖται ἐκεῖ, καὶ ἀμέσως τῷ εἶχον δώσει τὸ τοιοῦτον γράμμα, λέγων αὐτῷ ὅτι, εἰς ὁποίαν ὑπόθεσίν του χρήζει τῆς συνδρομῆς μου, νὰ ἔρχεται, ἢ νὰ μοὶ γράφῃ ἐλευθέρως. Ἐπειδὴ δὲ καὶ ἐπίτηδες προστάττομαι περὶ αὐτοῦ, ὡς τὸ δυνατόν μοι θέλω φροντίζει τῶν κατὰ τὴν Πανοσιότητά του.

Τῷ ὄντι, τὸ θεοφρούρητον Ὕψος του, καθὼς τῇ γράφει, ἦτον εἰς ἀπερίγραπτον ὀδύνην ψυχῆς, καί, ἀφοῦ ἔλαβε τὰ εὐαγγέλια τῆς αἰσίας καὶ ὑγιοῦς ἐλευθερίας τῆς ἐκλαμπροτάτης Κυρίας καὶ τοῦ ἀνακτορικοῦ πρὸς τὴν Εὐγενίαν της ἱλτιφατίου, ὑπερεχάρη.

Παρακαλῶ ταπεινῶς νὰ ἤθελε γράψει πρὸς τὸ θεοφρούρητον αὐτοῦ Ὕψος ὅτι εἰς κάθε ὀνκαζιόνε γράφω τῇ εὐεργετικωτάτῃ μοι Εὐγενίᾳ της ἄπειρα τεσσεκιούρια ὑπὲρ τοῦ θεοφρουρήτου Ὕψος του. Τῷ ὄντι δὲν ἔχω λόγους ἐκφραστικοὺς τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης μου πρὸς τὰς ἀπείρους εὐεργεσίας του. Εἴθε ἡ ὑψίστη Πρόνοια νὰ διαφυλάττῃ ἐπὶ ἔτη ὅσα εὐδοκεῖ ἀκλόνητον τὴν αὐτῆς Ὑψηλότητα εἰς τὸν πανέκλαμπρον αὐτῆς Θρόνον καὶ νὰ διατηρῇ τό τε Ὕψος του, πανοικί, καὶ τὴν Ὑμετέραν Εὐγενίαν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ.

Πόσον κυρίως ἐλυπήθην διὰ τὸ χαπασὲτ τοῦ Ἄγα καὶ τὸ ραχατσιζλίκη τῆς Εὐγενίας δὲν περιγράφεται. Ἀνοικονόμητον καὶ ἀθεράπευτον κακόν. Ὁ δοῦλός της, καθ' ὅσα τῷ cel ce se vinde la Tahtà-calè: era bine să fi orânduit Păharnicului Serchiz să se gândească la el.

Trag încheiere cât rău a făcut împărăteasca laudă pentru dumneata în Fanar, şi cât de mult vraja Fanarioţilor duşmani s'a mâncat la acea fericire a ta fără exemplu.

De fapt m'am uimit, văzând nedescrisa râvnă a Domnului la slujbele împărăteşti. Nu se poate zugrăvi truda şi grija ce are pentru afacerea şalupelor. Zi şi noapte toate *facultăţile* lui sufleteşti se îndreaptă numai cum să îndeplinească această înaltă poruncă şi cât mai bine, şi cât mai iute. Dar lucrul acesta se pare a fi foarte cu cheltuială, şi foarte cu osteneală după cele d'intâiu idei ce căpătăm în această afacere.

Pentru egumenul, fratele Păharnicului, omul tău, înainte de a-ţi primi porunca, a venit încă la început la robul tău şi, spuindu-mi că e frate al dumisale Păharnicul tău, mi-a cerut o scrisoare de sprijin către ispravnicii Focşanilor, de oare ce mănăstirea lui e acolo, şi îndată-i dădusem o astfel de scrisoare, spuindu-i că, la orice lucru are nevoie de ajutorul mieu, să vie, ori să-mi scrie slobod. Ci, de oare ce şi anume sânt orânduit cu privire la el, cât pot mă voiu îngriji de ce priveşte pe Preasfinţia Sa.

Cu adevărat, Înălţimea Sa păzită de Dumnezeu, după cum îţi scrie, era în nedescris năcaz sufletesc, şi, de când a luat vestea fericitei şi sănătoasei uşurări a preastrălucitei Doamne şi a laudei împărăteşti către dumneata, s'a bucurat peste măsură.

Rog supus să binevoieşti a scrie Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite că la orice ocasie scriu dumitale, prea-binefăcătorului, nesfârşite mulţămiri pentru Înălţimea Sa de Dumnezeu păzită. De fapt n'am cuvinte să rostesc prea-adânca mea recunoştinţă pentru nesfârşitele-I fapte bune. Pronia prea-înaltă păzească atâţia ani câţi Îi va plăcea netulburată pe Înălţimea Sa pe Scaunul ei prea-strălucit, şi să ţie pe Înălţimea Sa cu toată casa, şi pe dumneata ca lumina ochiului.

Cât de tare m'am tulburat pentru *hapasetul* Agăi şi neliniştea dumitale nu se poate scrie. Lucru rău neorânduit şi neservit. Robul tău, după câte i-am făcut la

ἔκαμα τελείως κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ κινήμοῦ μου, καὶ κατὰ ταῖς προτεστατζιόνες ὁποῦ μὲ ἔκαμε, ἐνόμιζον μετὰ βεβαιότητος σχεδὸν ὅτι θέλει σωφρονισθεῖ. Πλὴν ξύλον σκαμβὸν οὐδέποτε ὄρθιον.

Ὁ Κλωτζάρης Στέλλος, λέγοντός μου αὐτῷ ὅτι εἰσέτι δὲν κατάλαβα τὴν πρὸς τὴν Εὐγενίαν του ἀφοσίωσίν του, μὲ εἶπε, δὶς καὶ τρίς, ὅτι „θέλω γράψει τῷ Τζελεπῇ ὅτι ὁ Στέλλος εἶναι ὁ ἴδιος, ὁ καιρὸς ὅμως δὲν εἶναι ὁ αὐτός“· αὐτὸς κατετρέχθη ἀπὸ τὴν φατριὰν τοῦ Γκολέσκου, καὶ ἀπὸ τοὺς Τένγζους (;)· τὸ θεοφρούρητον Ὕψος του, μ' ὅλον ὁποῦ δὲν τὸν ἀπέβαλλε, πλὴν δὲν τὸν ἔχει εἰς τὴν πρώτην εὔνοιαν. Εἰ ὁρισμός της, καλὸν ἦτον νὰ τῷ γραφῇ κανένας ἐναγεταμές της, διὰ νὰ τῷ δοθῇ διὰ τοῦ δούλου της· αὐτὸς εἶναι προσκείμενος τῷ Ποστ[ελνίκῳ] Βλαχ[ούτζῃ]. Ὅταν ἰδῇ ὅτι ἐξακολουθεῖ ἡ αὐτὴ προστασία τῆς Εὐγενίας της πρὸς αὐτόν, συλλαμβάνει ἐμνιγέτι πρὸς τὸν δοῦλόν της. Τῷ διηγήθην μεχρεμανὲ δῆθεν τὰ τοῦ ἀνακτορικοῦ ἰλτιφατίου της, καὶ ἔδειξεν ὅτι ὑπερεχάρη.

Ἡ περὶ μουλκικῆς ὑποθέσεώς της κορρεσπονδέτζα μετὰ τῆς ἐκλαμπροτάτης κυρίας Δομνίτζας Ῥάλους εἶχε συμπέσει εἰς τὸν βρασμὸν τῶν συνοικεσιανῶν ἐντρίγκων· εἶχον παρατηρήσει τὴν ἀπὸ μέρος τῆς Ἐκλαμπρότητός της ψυχρότητα, πλὴν δὲν ἐτόλμησα νὰ τῇ τὸ ἀναφέρω.

ᾳωιδ΄φ, Αὐγούστου ς΄ῃ.

Παρακαλῶ θερμότατα καὶ αὖθις νὰ μὲ ἔχῃ τῆς σεβαστῆς μοι Εὐγενίας της ἐξιδιασμένον πιστότατον δοῦλον

τὸν Ἰάκωβον Ῥίζον.

Ὁ ἀδελφός μου μὲ γράφει διὰ ταῖς τρέλαις τῆς ἀνοικονόμητες τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ ὅτι νὰ παρακαλέσω τὸ Ὕψος του διὰ νὰ δώσῃ τὴν ἄδειαν εἰς τὸ νὰ σταλθῇ ἐδῶ ἡ διαληφθεῖσα. Ὁ Αὐθέντης ἐπένευσεν εἰς τοῦτο, πλὴν στοχάζεται πῶς θέλει κατορθωθεῖ ἡ ἀποστολή της. Περὶ τούτου ἀποκρίνομαι τῷ ἀδελφῷ μου, καὶ τῷ γράφω διὰ νὰ συμβουλευθῇ μετὰ τῆς Εὐγενίας της περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὴν ὁδιγίαν της καὶ τὴν ἀντίληψίν της.

Ἕνας πλῆκος τοῦ πάς-πεσλί-ἀγασί, ἐπιγεγραμμένος εἰς τὸν πάσ-καποῦ-ἀγασὶ τῆς Εὐγενίας της καὶ ἐμπεριέχων γρ. διὰ τὸ χαρέμι του καρακαλῶ ταπεινῶς, καὶ παρακαλεῖ καὶ ἡ Τιμιότης του, νὰ ἤθελε δοθῇ διὰ προσταγῆς της εἰς τὰ μέρη εἰς ἃ διορίζει τὸ πρὸς τὸν Σερδάρη της γράμμα τῆς Τιμιότητός του, καὶ νὰ ἔχω ἀπάκρισιν τῆς παραλαβῆς.

urmă în ziua plecării mele, şi după *protestaţiile* ce mi-a făcut, socotiam foarte sigur că se va cuminţi. Dar lemnul strâmb niciodată drept nu se taie.

Clucerul Stellos, spunându-i eu că încă n'am primit închinarea lui către dumneata, mi-a spus, de două şi trei ori, că „voiu scrie lui Celebì că Stellos e acelaşi, dar vremea nu mai e aceiaşi“; el s'a retras din partidul lui Golescu şi de la Englesi (?); Înălţimea Sa păzită de Dumnezeu, de şi nu l-a răsturnat, dar nu-l are în primul rând al bunei voinţi. Dacă vrei, ar fi bine să-i scrie cineva vre-o [scrisoare] milostivă, ca să i se dea prin robul Tău; el e închinat Post[elnicului] Vlah[uţi]. Când ai vedea că urmează acea ocrotire a dumitale către dânsul, capătă încredere în robul tău. I-am arătat de mult ca în taină cele ce privesc împărătească laudă a ta, şi a arătat că se bucură foarte.

Corespondenţa pentru afacerea moşiei cu prea-strălucita doamnă Domniţa Ralù căzuse în fierberea intrigilor pentru căsătorie; observasem din partea Strălucirii Sale receală, dar n'am îndrăznit a ţi-o aduce înainte.

1814, August 6.

Rog foarte călduros şi din nou să mă socoţi al respectatei domniei tale osebit prea credincios rob.

Iacob Rizo.

Fratele mieu îmi scrie pentru nebuniile neorânduirii surorii mele, şi că să rog pe Înălţimea Sa să dea voie a se trimete acolo cea rămasă. Domnul a primit aceasta, dar se gândeşte cum să îndrepte trimeterea ei. Pentru aceasta răspund fratelui mieu şi-i scriu să se sfătuiască el cu dumneata pentru ce e de făcut, şi să ceară şi conducerea şi primirea ei.

Un plic al lui baş-beşlì-aga, cu adresa către baş-capì-aga al dumitale şi cuprinzând lei pentru haremul lui, rog supus, şi roagă şi cinstit dumnealui, să voiască a se da prin porunca Ta în locurile la care hotăreşte scrisoarea cinstit dumitale către Serdar, şi să am răspuns de primire.

CCCCVIII.

1814, 26 August. Vistierul Radu Golescu către Mihai Spătarul, despre greutăţile cu care se luptă.

Τὴν Εὐγενείαν της πατρικοῖς χείλεσι φιλοστοργώτατα καὶ πολλῷ τῷ πόθῳ κατασπάζομαι.

† Ἀσμενέστατα ἐκομισάμην τὸ ἀπὸ ιε΄ης λήγοντος χαριέστατον καὶ πολυπόθητόν μοι γράμμα της, καὶ ὑπερήσθην ἐπὶ τῇ ἐφετωτάτῃ μοι ἀγαθῇ ὑγείᾳ της· εἴη δὲ καὶ τοῦ λοιποῦ ἀμεταπτώτως ὑγιαίνουσα. Εὐχαριστῶ δ' ἐπὶ τούτοις τὴν Εὐγενεία της ἐφ' οἷς μοὶ συγχαίρει διὰ τὴν Βιστιαρίαν, καὶ εἴθε διὰ τῶν αὐθεντικῶν εὐχῶν τοῦ εὐμενεστάτου καὶ ἐπιεικεστάτου ἡμῶν Αὐθέντου νὰ εὐχαριστήσω τῇ ἐκδουλεύσει μου τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει του κατὰ τὸν ἔνθερμόν μοι ζῆλον, εἴθε νὰ φανῶ καὶ πρὸς τὴν αὐθεντικὴν τοῦ Ὕψους του Βιστιαρίαν ὠφέλιμος, πρὸς τὴν Τζάραν χρήσιμος, τῶν λακουϊτόρων πρόμαχος, καὶ τοῖς φίλοις καὶ χρῄζουσιν ὀρφανοῖς καὶ ἐνδεέσιν ἐπαρκῶν. Περὶ δὲ τοῦ πατρικοῦ αὐτῆς ὀσπιτίου ἂς ἀμεριμνήσῃ ἡ Εὐγενεία της, καθότι ἐκεῖνο εἶναι ἴδιον ἐδικόν μου, καὶ ὡς περὶ τοιούτου θέλω φροντίσει αὐτοῦ. Ἡ Εὐγενεία της δ' ἐν τοσούτῳ ἂς μὴ διαλείπῃ τὴν παρακαλῶ νὰ μοὶ προξενῇ θυμηδίαν, ὁσάκις ἂν λάβῃ εὐκαιρίαν, τῇ ἀγγελίᾳ τῆς ἐφετωτάτης μοι ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγείας, τῆς τε κυρίας Δομνίτζας καὶ τῶν φιλτάτων της. Τὰ δ' ἔτη της εἶεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

Τῇ κς΄ῃ Αὐγούστου, τοῦ ᾳωιδ΄φ.

Τῆς Εὐγενείας της ὡς πατὴρ καὶ[1] θεῖος

Γ. Γ.

(γύρισε!)

Ἡ Βηστιαρία εἰς ἐμένα τώρα εἶναι θάνατος, εὐδομήντα χρονῶν ἀνθρώπων: νὰ ἔχω νὰ κάμω μὲ ὅλους τοὺς ἄρχοντας, μεγάλους καὶ μικρούς, καὶ μὲ ὅλα τὰ μαναστήρια, ἀφ' οὗ ἔφθασεν ἡ Βλαχιὰ λῖ[δε]ς κοντὰ δέκα τέσσαρες χιλιάδες, σκουτελνίκοι καὶ ποσλουσνίκοι κοντὰ σαράντα χιλιάδες μὲ τοὺς ἀγνώστους ποσλουσνίκους· τὰ μοναστήρια καὶ οἱ ἄρχοντες γηρεύουν νὰ τοὺς ἔχουν ὁλουνούς· πῶς νὰ δουλέψω ἐγώ, ἀφ' οὗ δὲν γνωρίζουν αὐτοὶ τὸν ἀφανισμὸν τῆς Τζάρας; Ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν Αὐθέντην ἐκεῖνον ὁποῦ εἰξεύρω ἐγώ, ὄχι τέτοιον, ἀρνίον. Πῶς νὰ τὸ εὐγάλω εἰς τὸ κεφάλι μὲ τὸ ἀσεζαμήντο αὐτὸ δὲν εἰξεύρω,

Pe dumneata te sărut din măruntaie părinteşte cu multă dragoste şi multă dorinţă.

† Am primit cu cea mai mare plăcere scrisoarea ta prea-plăcută şi mult dorită mie de la 15 ale lunii de faţă, şi m'am bucurat foarte de prea-dorita mie sănătate a Ta; şi să fii şi de acum înainte necontenit sănătos. Mulţămesc însă întru acestea dumitale pentru câte-mi urezi la Vistierie, şi de aş putea prin domneştile rugăciuni ale prea-bunului şi prea-îndurătorului nostru Domn să răsplătesc prin slujba mea de Dumnezeu păzită Înălţimii Sale după călduroasa mea râvnă, sau să mă arăt şi la Vistieria domnească a Înălţimii Sale de folos, faţă de Ţară vrednic, apărător al locuitorilor, şi prietenilor şi orfanilor în lipsă şi în nevoie îndestulător. Iar de spre părintească-Ţi casă să n'aibi grijă dumneata, ca şi cum mi-ar fi a mea însăşi, şi ca de una ca aceasta mă voiu îngriji de ea. Iar dumneata întru aceasta te rog să nu lipseşti a-mi face bucurie, de câte ori vei avea prilej, prin vestirea preadoritei mie bune sănătăţi a tale, a dumneii Domniţei şi a celor prea-iubiţi ai tăi. Iar anii tăi fie cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

26 August 1814.

Al dumitale ca tată şi unchiu[1].

Gh. G.

(întoarce!)

Vistieria la mine acuma, om de şaptezeci de ani, moarte: să am a face cu toţi boierii, mari şi mici, şi cu toate mănăstirile, de oare ce are Ţara-Românească liude la patrusprezece mii, scutelnici şi poslušnici la patruzeci de mii cu poslušnicii necunoscuţi; mănăstirile şi boierii cer ca numai pe ei să-i slujesc; cum să-i slujesc, de oare ce nu ştiu nimicirea Ţerii? Trebuia să avem Domn pe cel ce-l ştiu eu, nu unul ca acesta, ca un miel. Cum s'o scot la capăt cu aşezământul acesta nu ştiu, căci Românii sânt cu totul nimiciţi de războiu,

[1] De aici autograf.

διατὶ οἱ Βλάχοι μὲ τὴν ὁλότι εἶναι ἀφανισμένοι ἀπὸ τὸν πόλεμον, τακάτι δὲν ἔχουν· ἔξοδα τοῦ Βηστιάρι εἶναι πολλά, καθὼς τὸ εἰξεύρεις, ἂν δὲν πάρουν ἀπὸ ποσλουσνίκους, ἀπὸ σκουτελνίκους, μὲ γράμματα ὁποῦ γράφουν, φὲρ δὲ πρήτζινα, καὶ αὐτοὶ εἶναι ὅλοι Βλάχοι ὁποῦ εἶτον εἰς τὸ δόσιμον, καὶ οἱ ἰσβράβνικοι κατὰ τὴν συνήθειάν τους ἐγήρευαν σικαζαμήντο, καὶ μὲ τὸ σκαζαμήντο ἐκεῖνο εὔγαλαν ἀνθρώπους ἀπὸ τὸ δόσιμον καὶ ἔκαμαν αὐτουνοὺς τοὺς σκουτελνίκους καὶ ποσλουσνίκους. Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ γράψε τὸν Αὐθέντην μυστικοῦ τοῦ τρόπου νὰ μὴν μὰς δώσει τόσον πρόσωπον, διατὶ ὕστερα δὲν κάμω καμίαν δουλειὰ μὲ τὸ ἀσεζαμήντο, ὧν καὶ νεάμουρα, μεζήληδες ἔγειναν ἀπὸ μπηρνίκους.

Νὰ γράψετε τὸν ἄρχοντα π ογ. νῶ., (*sic*), Δομνίτζα μου, νὰ μὲ ἀγαπᾷ. Εἶτον νὰ σᾶς στείλω καμπόσα κριὰ μαῦρα: δὲν ἔχω μὲ ποῖον νὰ σᾶς τὰ στείλω, ἴσως μὲ τὸν ἐρχομὸν τοῦ ἐκλαμπροτάτου μπεζδαδέ. Πολλὰ σᾶς παρακαλῶ, ἄρχων Σπαθάρη, ἂν θέλεις νὰ ζήσω ἀκόμη ἕνα δύο χρόνοια, γράψε τὸν ὑψηλότατον Αὐθέντην, παρακάλεσέ τον νὰ συκόσῃ αὐτὸ τὸ βάρος ἀπὸ πάνω μου, δηλ.: τὴν Βηστιαρίαν: φοβοῦμαι ὅτι δὲν θὲ νὰ μπορέσω καμίαν δουλειὰ μὲ τὰ γεράτια μου.

n'au avere; cheltuielele Vistierului sânt multe, cum o ştii, dacă nu se ieau de la poslușnici, de la scutelnici, cu scrisori ce scriu, *făr' de pricină*, şi aceia sânt toţi Români ce au fost la dajde, şi ispravnicii după obiceiul lor au cerut *scăzământ*, şi cu acel *scăzământ* i-au scos oamenii de la dajde şi i-au făcut scutelnici şi poslușnici. Pentru numele lui Dumnezeu scrie Domnului în taină să nu-mi dea un astfel de chip, căci apoi nu mai fac nicio slujbă cu aşezământul, căci şi neamuri, mazili s'au făcut din birnici.

Scrie dumisale..., Domniţa mea, ca să mă iubească. Poate să-ţi trimet ceva berbeci negri: n'am cu cine să ţi-i trimet, poate cu venirea prea-strălucitului beizadeà. Mult te rog, dumneata Spătarule, dacă vrei să mai trăiesc un an, doi, scrie prea-înălţatului Domn, roagă-l să iea această greutate de asupră-mi, adecă Vistieria: mă tem să nu pot face nicio slujbă cu bătrâneţele mele.

CCCCIX.

Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către Doamna Smaranda Callimachi, despre situaţia grea în care i se află fratele, Ioan, şi intervenţia ginerelui său. 1814, 30 Novembre.

† Ἐκλαμπροτάτη καὶ θεοσεβεστάτη Δόμνα, κυρία, κυρία Σμαράγδα Καλλιμάχη, λίαν ἡμῖν ἀγαπητὴ καὶ περιπόθητε, τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἀδελφικῶς καὶ ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν· διαφυλάττοι αὐτὴν ὁ ἅγιος Θεὸς ἐν ἄκρᾳ ὑγιείᾳ καὶ εὐημερίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτυχίας τῶν κατὰ θυμόν.

Τὸ ἔκλαμπρον αὐτῆς γράμμα ἀσμένως λαβόντες, ἔγνωμεν ὅσα ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῇ ἐμπερικλείστῳ ἰδιοχείρῳ της εἰς πλάτος ἐκθέτει, τὰ κατά τε τὴν περίστασιν ἐπισυμβάντα δεινὰ τῷ ἐκλαμπροτάτῳ ἀδελφῷ μας Αὐθέντῃ, καὶ τὰς ὅσας μετὰ ταῦτα μέχρι τοῦδε ὑπέστη ἡ Ἐκλαμπρότης του σωματικὰς ἀσθενείας, ἐφ'οἷς, πεπληροφορημένη ἡ Ἐκλαμπρότης της τὴν συναίσθησιν καὶ ἀδελφικὴν ἡμῖν συνάλγησιν, ἀξιοῖ τὴν κατὰ τὸ ἐνὸν ἡμῖν συνδρομὴν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς Ἐκλαμπρότητός του ἀπὸ τὴν ὑπερεναύσιον ταύτην ὑπερορίαν, ὑπομιμνήσκουσα ἡμῖν τῶν ἐκ χρόνων πολλῶν συναυξηθεῖσαν ἀδελφικὴν ἀγάπην μεταξὺ τῆς Ἐκλαμ-

† Prea-strălucită şi prea-evlavioasă Doamnă, doamnă, doamnă Smaranda Callimachi, foarte iubită nouă şi prea-dorită, ne îndreptăm către Strălucirea Ta frăţeşte şi cu cea mai mare plăcere; păzească-Te sfântul Dumnezeu în cea mai înaltă sănătate şi fericire statornică întru mulţi ani şi cu căpătarea celor dorite.

Strălucita-Ţi scrisoare primind-o bucuros, am aflat câte le arăţi pe larg în ea şi în [scrisoarea] de mâna Ta închisă în ea, şi cele grozave după întâmplare venite asupra prea-strălucitului nostru Domn frate, şi câte apoi până acum a răbdat ca boli trupeşti Strălucirea Sa, pentru care, aflând Strălucirea Sa compătimirea şi împreună-suferinţa noastră frăţească, să preţuiască ajutorul nostru de acum pentru scoaterea Strălucirii Sale din surgunul acesta de peste un an, amintindu-şi faţă de noi de iubirea frăţească crescută în ani mulţi între Stră-

πρότητός του καὶ ἡμῶν. Ἐλάβομεν ὁμοῦ καὶ τὰ ἐμπερικλεισθέντα πρὸς ἡμᾶς τῆς αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητος, παριστάνοντα ζωηρῶς εἰς τὴν ζωηρῶς συναισθανομένην ἀδελφικήν μας καρδίαν τὸ ἀλληλλένδετον τῶν δεινῶν τῆς Ἐκλαμπρότητός του. Πρὸς ταῦτα ἑκάτερα τὰ ἔγγραφα καιρίως ἐπαλγήσαντες, πραγματικῶς κατὰ χρέος διττὴν ἀμέσως ἐκάμαμεν τὴν ἀπάντησιν, γράψαντες ἀρζὰν μας δουλικὸν ὑπὲρ τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Ἐκλαμπρότητός του, ὃν καὶ πέμπομεν συγχρόνως ἤδη τῷ φιλτάτῳ μας γαμβρῷ μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων περὶ τοῦ πράγματος εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Εὐγενίαν του, καὶ ἀποκρινόμενοι ὁμοῦ τῇ Ἐκλαμπρότητί του. Πρὸς δὲ τὸ ἔκλαμπρον αὐτῆς ἀπαντῶντες, δηλοποιοῦμεν αὐτῇ ὅτι δικαίως ἐπιφέρει ἡ Ἐκλαμπρότης της τὰ τῆς ἀρχαίας φιλίας καὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης μεταξὺ τοῦ ἐκλαμπροτάτου ἀδελφοῦ μας Αὐθέντου καὶ ἡμῶν καὶ τὸ δικαίωμα ἑπομένως ὅπερ ἡ Ἐκλαμπρότης του ἔχει εἰς τὸ νὰ ἀπαιτῇ παρ' ἡμῶν συνδρομὴν τῆς τοιαύτης ἀδελφότητος. Καὶ δὴ μαρτυρόμεθα Θεὸν καὶ τὴν ἀδελφικήν μας συνείδησιν ὅτι, καιρίως ἔκτοτε ἀλγήσαντες ἐπὶ τῇ περιστάσει τοῦ ἀδελφοῦ, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν δὲν ἐπαύσαμεν γράφοντες τῷ φιλτάτῳ ἡμῖν γαμβρῷ, καθὼς ἔπεται νὰ ἐπληροφορήθη πολλάκις παρὰ τῆς Εὐγενίας του, καί, καθὼς γνωστὸν τῇ Ἐκλαμπρότητί της, δὲν ἐξετελέσθη ὁ κοινὸς πόθος διὰ λόγους δι' οὓς ἡ θεία βουλή, πρὸς καιρὸν ἀναβάλλουσα τὰ ἐφετά, βραβεύει ταῦτα ὅτε αὐτῇ δοκεῖ. Ὅθεν ἡ Ἐκλαμπρότης της ἀδιστάκτως (καθὼς συμπεραίνομεν), πεπληροφορημένη περί τε τῆς προλαβούσης ἡμῶν ἐφέσεως καὶ περὶ τῆς ἀδελφικῆς μας εἰλικρινοῦς σχέσεως πρὸς τὸν ἐκλαμπρότατον ἀδελφόν μας Αὐθέντην, νὰ ἤθελε γράψῃ πρὸς τὴν Ἐκλαμπρότητά του, ἐπικυρωτικὰ τῆς τοιαύτης ἀμεταβλήτου καὶ ἀκμαίας ἡμῶν διαθέσεως, δι' ἣν ἐπευχόμεθα τῇ μὲν Ἐκλαμπρότητί της τὴν ταχίστην ἀπαλλαγὴν τῆς Ἐκλαμπρότητός του καὶ τὴν αἰσίαν ἀμοιβαίαν ἀπόλαυσιν, ἡμῖν δὲ εὐαγγέλια τοῦ τοιούτου ἐφετοῦ. Τὰ δὲ ἔκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν θεόθεν πλεῖστα καὶ πανευτυχῆ.

ϡοιδ´ῳ, Νοεμβρίου λ´ῃ.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

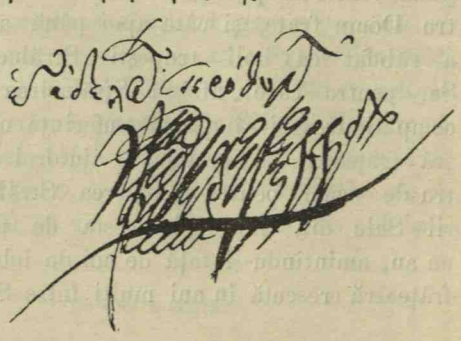

lucirea Sa şi noi. Am primit însă şi cele cuprinse către noi între ale Strălucirii Tale, înfăţişând viu în inima noastră frăţească întreţesătura relelor Înălţimii Sale. Întristându-ne de moarte pentru ambele aceste scrisori, am făcut îndată de fapt după datoria noastră o îndoită întâmpinare, scriind arzul nostru supus pentru scoaterea Strălucirii Sale, pe care-l şi trimetem tot odată prea-scumpului nostru ginere cu cele de nevoie îndreptări în această afacere către dumnealui, şi răspunzând şi Înălţimii Sale. Iar, răspunzând la strălucita-Ţi [scrisoare], îţi arătăm că ai dreptate adăugând Strălucirea Ta în ce priveşte lucrurile vechii prietenii şi frăţeştii iubiri între prea-strălucitul frate al nostru Domn şi noi şi dreptul ce urmează a-l avea Strălucirea Sa în a cere de la noi ajutorul unei astfel de iubiri şi fraţii. Şi deci mărturisim pe Dumnezeu şi conştiinţa noastră de frate că de atunci, supăraţi de moarte de starea fratelui, din vreme în vreme n'am încetat scriind prea-iubitului nostru ginere, cum a urmat să fie informat adesea de dumnealui, şi, precum e ştiut Strălucirii Sale, nu s'a îndeplinit comuna noastră dorinţă pentru cuvinte ca acelea prin care voia lui Dumnezeu, zăbovind cele dorite, grăbeşte pe cele ce ei i se par. Deci Strălucirea Ta, fără îndoială (cum bănuim), informată despre vechea noastră dorinţă şi sincera noastră aplecare frăţească către prea-strălucitul frate al nostru Domn, să scrii către Strălucirea Sa, întărind o astfel de neschimbată şi la culme aplecare a noastră, prin care ne rugăm pentru Strălucirea Sa, a fi cât mai iute liberată Strălucirea Sa, şi să ne bucurăm reciproc în fericire, iar noi [să căpătăm] vestea bună a unui astfel de lucru dorit. Iar anii străluciţi ai Tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi şi pe deplin fericiţi.

1814, Noiemvre 30.

Al Strălucirii Tale ca frate cu grabă.

Io Scarlat Callimachi Voevod.

CCCCX.

Cineva din Muntenia către fiul său, despre împrejurări casnice, pomenindu-se Doamna, Domniţa (Ralù) şi Vodă-Carageà, Spătarul Banul. 1815, 20 April.

† Παμφίλτατέ μοι υἱέ,

Πρὸ ἓξ ἡμερῶν ἐπέστρεψα ἀπὸ Κραγιόβας, καὶ τῇ προεῖχον γράψῃ, καὶ τώρα τῇ εἰδοποιῶ ὅτι ἡ Φρώσο εἶναι κάλλιστα: τὴν περιμένω εἰς Βουκουρέστι, διὰ νὰ κάμῃ μερικὰ ἰατρικά.

Ἡ Ἀννέκα εἶναι εἰς Σλάτιναν μετὰ τοῦ γαμβροῦ· ἤτις τζαρὲν νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸν ἐπικατάρατον παρωξυσμὸν δὲν ἔχει· ἡμεῖς ὅλοι καθήμεθα ὑγιεῖς εἰς , τώρα εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ ἐκλάμπρου π.... Γεωργίου, ὃν προσκυνῶ: ἦλθον εἰς Βουκουρέστι διὰ νὰ ἀποδώσω τὸ χρέος τοῦ χαιρετισμοῦ· ὅθεν ἂς προσφέρῃ ἐκ μέρους μου τῷ Ἐκλαμπροτάτῳ του τὰς προσκυνήσεις μου καὶ ὅτι ἔπιον εἰς ὑγιείαν τῆς Ἐκλαμπρότητος του, εἰς τοῦ ἄρχοντος Σπαθάρη καὶ Πάνου καὶ εἰς τὴν ὑγιείαν τῆς εὐγενεστάτης πρω... καὶ τῆς κυρίας Δομνίτζας.

Πολλὰ μᾶς ἐκακοφάνει τὸ ἀβόρτεμαν τῆς Κυρίας, καὶ μᾶς ἐλύπησεν, ἐδοξάσαμεν ὅμως τὸν ἅγιον Θεόν, ὁποῦ ἡ Ἐκλαμπρότης της εἶναι τώρα καλά.

Θαυμάζω, υἱέ μου, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχω νὰ λάβω γράμμα της ἀπὸ τὰς ιγ´ εἰς Μαρτίου, καὶ πολλὰ ἐννοιασμένος εἶμαι καὶ λυπημένος.

Μοὶ ἔγραφεν ὅτι μὲ δεύτερον ἔχει νὰ γράψῃ τῷ Βιστιάρῃ Μπέλιῳ, πλήν, μὴ γράφωντάς με, οὔτε ἔστειλες γράμμα σου, καὶ μετὰ πέντε ἡμέρας, μὲ τὸ νὰ πωλῆται τὸ σπῆτι, ἔχω νὰ δώσω βαδὲν τριάκοντα ἡμερῶν· ὅθεν ἀμέσως πρόφθασαί με τὸ, καὶ κατηγορημακῶς γράψαι, υἱέ μου, ὁποῦ νὰ δανεισθῶ, νὰ φυλάξω τὸν λόγον μου.

Τὰ παμφίλτατά μου ἐγκονάκια ἐκ μέσης ψυχῆς εὔχομαι καὶ γλυκοφιλῶ. Ὅλοι ὑγιαίνομεν· ἡ μήτηρ σου σὲ εὔχεται· δὲν εὑρέθη ἐδὼ ὁποῦ νὰ γράψῃ, καὶ ὁ καλαράσης Βιένγης καὶ Βούδας (;)· καὶ τὸ ἐδικόν μου δὲν προφθάνει.

Υἱέ μου, γράφε με, ἐπειδὴ ἡ μόνη μου παρηγοριὰ εἶναι τὰ γράμματά σου, ἐπὶ μάρτυρι Θεῷ· πάσχει ἡ μηχανή μου ὅλη, ὅταν μὲ τὸν νοῦν μου βάζω τὴν ὑστέρησίν σας.

Τῆς Δομνίτζας Μαριορίτζας τὴν πόλιτζαν μόλις ἐξοφλειμένη τὴν ἔστειλα διὰ τοῦ υἱοῦ μου Νικολάκι. Υἱέ μου, ἂν δὲν πλατύνω, μὴν μὲ συνορίζεσαι, ἐπειδή, ἂν εἶχον καιρὸν νὰ σὲ

† Prea-iubitul mieu fiu,

Acum şase zile m'am întors de la Craiova, şi-ţi scrisesem, şi acuma îţi arăt că Frosa e foarte bine: o aştept la Bucureşti ca să iea unele doctorii.

Anica e la Slatina cu ginerele: dânsa nu are chip să scape de blăstămatul paroxism; noi toţi stăm sănătoşi la..., acum la serbătoarea strălucitului... Gheorghe, căruia mă închin: am venit la Bucureşti pentru nevoia heritisirii; deci arată din partea mea Prea-strălucitului Tău închinăciunile mele şi că am băut în sănătatea Strălucirii Sale, a dumisale Spătarului şi a Banului şi în sănătatea prea-nobilei..., şi a dumisale Domniţei.

Foarte ni-a părut rău de avortul Doamnei, ci am slăvit pe sfântul Dumnezeu, că Strălucirea Sa e bine acum.

Mă mir, fiule, cum e cu putinţă să n'am scrisoare de la tine de la 13 Mart, şi sânt foarte îngrijorat şi întristat.

Mi-ai scris că, în a doua scrisoare, aveai să scrii Vistierului Belio, decât, nescriindu-mi, nici n'ai trimes scrisoarea ta, şi după cinci zile, vânzându-se casa, am să dau vadea de treizeci de zile; deci îndată adu-mi-o şi scrie lămurit, fiule, ca să împrumut, să-mi ţin cuvântul.

Pentru prea-iubiţii miei nepoţei din adâncul inimii mă rog şi-i sărut dulce. Toţi sântem sănătoşi; maică-ta se roagă pentru tine; nu s'a aflat aici ca să scrie, şi călăraşul Vienei şi Budei (?); şi ce-i al mieu nu vine.

Fiule, scrie-mi, căci singura mea mângâiere sânt scrisorile tale, martur mi-e Dumnezeu; toată alcătuirea mea sufere, când cu mintea mea măsor lipsa ta.

Poliţa domniţei Măriorita abia plătită am trimes-o prin fiul mieu Nicolachi. Fiule, dacă nu mă întind, să nu *(sic)* mă ierţi, căci, dacă aveam prilej să-ţi scriu,

γράψω, ἤθελα σὲ γράψῃ πάμπολλα πρὸς εὐχαρήστησίν μου. Ταῦτα μένων
ἀωιε΄φ, Ἀπριλίου 20.
Τῆς Εὐγενείας της ὁ καλὸς της πατὴρ

. . .

Τοῦ ἄρχοντος Πιτάρη ἔλαβον ἓν γράμμα, δὲν ἔχω ὅμως καιρὸν ἀποκρήσεως.

ţi-aş fi scris foarte multe pentru mulţămirea mea. Acestea rămânând
1815, April 20.
Al dumitale bunul tată

. . .

Am primit o scrisoare a dumisale Pitarului, însă n'am prilej de răspuns.

CCCCXI.

1815, 2 Octombre.

Costachi Tzigarà către beizadeà Ioan Callimachi, despre nişte datorii şi rostul Agăi în sarcinile Domniei.

Ἐκλαμπρότατε καί εὐμενέστατέ μοι πεῖζαδέ,

Ἔκλαμπρον αὐτῆς ἀπὸ ις΄ης τοῦ παρελθόντος λαβών, ἔγνων τὰ ἐν αὐτῷ· ἀνέφερα τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει του ὅτι τὰ ἅπερ ὁ ἄρχων Κόμησσος Νέγρης εἶχε στείλῃ τῇ Ἐκλαμπρότητί της διὰ τοῦ κονσόλου, εἰκοσιτέσσαρες χιλιάδες γρόσια, ἀλλά που περιελθόντα, δὲν τὰ ἔλαβεν ἡ Ἐκλαμπρότης της. Ἐρωτήθη περὶ τούτου ὁ κόνσολος, ὅστις καὶ ἐδικαιολογήθη, δείξας τὸ πρὸς τὸν Μινίστρον γράμμα του· ὁ πρῶτος περιμενόμενος κουρριέρης θέλει διαλύσῃ τὴν ἀπορίαν ταύτην, καὶ εἴθε νὰ μὴ προξενηθῇ κἀμμία ἀνέλπιστος ζημία!

Κατὰ τὸν ὁρισμόν της, μετακαλεσάμενος τὸν Γκανῆν, ἐζήτησα τὰς δύω πόλιτζας εἰς ὄρδινον τοῦ κὺρ Φραντζέσκου, τὰς ὁποίας λαβὼν ἔδειξα τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει του, καὶ ἐπροστάχθη ὁ ἄρχων Ἄγας ὁ Δημητράκης νὰ τὰς πληρώσῃ ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀριθμουμένων ἀπὸ τῆς σήμερον. Ὁ δὲ ἄρχων Ἄγας Δημητράκης ἠθέλησε νὰ μοὶ δώσῃ ἓν σενέτι χρεωστικὸν μὲ διάφορον πρὸς πέντε τὸ πουγγί, καὶ νὰ τὰς ἐξωφλήσω. Τοῦτο τὸ σουρέτι δὲν τὸ ἐδέχθην ὁ δοῦλός της, εἰπὼν ὅτι ὁ πεῖζαδὲς θέλει γρόσια καὶ ὄχι σενέτια· δὲν λείπω δὲ καὶ ἐξῆς τοῦ νὰ σικιστιρδίζω τὸν Ἄγα, καί, ἅμα λαβὼν ἢ ὅλα ἢ μέρος, θέλω τὰ ἐξαποστείλει τῇ Ἐκλαμπρότητί της.

Αἱ πόλιτζαις τῶν 75.000 γροσίων ἐφάνησαν πρὸ ἡμερῶν καὶ γίνεται τὸ προσῆκον δικάτι εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτῶν. Ἓν πρᾶγμα ὅμως ὀφείλω ὁ δοῦλός της νὰ ἰδεάσω τὴν Ἐκλαμπρότητά της: ὅτι εἰς κἀμμίαν ρεσπονσαπιλιτὲ δὲν ἐνέχομαι ὁ δοῦλός της, καθότι τὸ ἔργον μου εἶναι νὰ στέλλω ὅταν λαμβάνω καὶ ὅσα λαμβάνω, καὶ τὸ χρέος μου ὑπαγορεύει τὴν δραστήριον ἐπιμέλειάν μου εἰς τὸ νὰ ὑπενθυμίζω τό τε Ὕψος του καὶ τὸν

Prea-strălucite şi prea-bunule beizadeà,

Strălucita-ţi scrisoare de la 16 ale trecutei [luni] primind-o, am aflat cele din ea cuprinse; am arătat Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite că acelea pe care dumnealui Comisul Negri le trimesese Strălucirii Sale prin consul, cele douăzeci şi patru de mii de lei, ajungând undeva aiurea, nu le-a primit Strălucirea Sa. S'a întrebat pentru aceasta consulul, care s'a şi îndreptăţit, arătând scrisoarea lui către Ministru; cel d'intâiu curier aşteptat va lămuri această încurcătură, şi de n'ar aduce vre-o neaşteptată pagubă!

După porunca ta, chemând pe Gane, am cerut cele două poliţi la ordinul dumisale Francesco, pe care luându-le, le-am arătat Înălţimii Sale de Dumnezeu păzite, şi s'a orânduit dumnealui Aga Dimitrachi să le plătească în termin de patruzeci de zile numărate de azi. Iar dumnealui Aga Dimitrachi a vrut să-mi dea un sinet de datorie cu dobânda cinci la pungă, şi să le isprăvesc. Acest act nu l-a primit robul tău spuind că beizadeaua vrea bani şi nu sinete; nu voiu lipsi nici de acum înainte să îndemn pe Agă şi, îndată luându-i sau toţi sau o parte, ţi-i voiu trimete Strălucirii Tale.

Poliţile celor 75.000 de lei s'au arătat acum câteva zile şi se iea măsura cuvenită pentru plata lor. Un lucru însă trebuie ca robul tău să-l aduc la cunoştinţa Strălucirii Tale: că în nicio răspundere nu mă prind eu, robul tău, de oare ce lucrul mieu e să trimet când ieau şi cât ieau, şi datoria mea cere grija mea hotărâtă ca să amintesc Înălţimii Sale şi celui ce are casa domnească, dumnealui

ἔχοντα τὴν αὐθεντικὴν κάσσαν, ἄρχων Ἄγαν Δημητράκην, καὶ οὐδὲν πλέον, καθότι μεμούρης τοῦ πράγματος δὲν ἔγινα, ὥστε νὰ ἀποφασίσω νὰ ἀναδεχθῶ καὶ κἀνένα εἶδος ρεσπονσαπιλιταῖ, μήτε ἐπιμένω εἰς τὸ νὰ ζητήσω αὐτὸ τὸ μεμουριγέτι, ἐν ᾧ βλέπω ὅτι τὸ θεοφρούρητον Ὕψος του εἶναι εὐχαριστημένον ἀπὸ τὸν ἄρχοντα Ἄγαν Δημητράκην. Φθάνει μόνον ἀκριβῶς νὰ φυλάττηται ἡ τάξις καὶ νὰ στέλλωνται αὐτὰ τὰ θεσπισμένα ἄσπρα τῇ Ἐκλαμπρότητί της κατὰ μῆνα.

Ἔπειτα ἀδιάφορον καταντᾷ τὸ νὰ στέλλωνται διὰ τοῦ δούλου της ἢ διὰ τοῦ Ἄγα, καὶ εἰς τοῦτο παρακαλῶ δουλικῶς τὴν Ἐκλαμπρότητά της νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν δι' ἐμοῦ ῥητῶς ἀποστολήν, καθότι ἠμπορεῖ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐντριγκάρω, καὶ μία τοιαύτη ὑπόθεσις μὲ κάμνει νὰ προσκρούω καὶ εἰς τὰ πρὸς τὸ Ὕψος του χρέη μου, καὶ εἰς τὰ τῆς φιλίας. Εἰς τὸ χρέος μου, καθότι ὁ Αὐθέντης εὐδιάθετος ὢν πρὸς τὸν Ἄγα, δὲν θέλει νὰ μεταχειρισθῇ ἄλλον εἰς τὰ χρηματικά. Εἰς τὴν φιλίαν, καθότι δὲν θέλω νὰ ἐπιβουλευθῶ τὸ πόστον τοῦ φίλου μου, τὸ ὁποῖον περὶ πολλοῦ ποιεῖται, ὡς φαίνεται. Καὶ μένω

ᾳωιε΄ψ, Ὀκτωβρίου β΄ᾳ.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

ταπεινότατος δοῦλος

Κωστάκης Τζιγαρᾶς.

(Pe plic:) Τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ περιβλέπτῳ πεϊζαδέ, κυρίῳ μοι κυρίῳ, Ἰωάννῃ Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχῃ, τῷ εὐεργετικοτάτῳ μοι, δουλικῶς.

Γράμμα τοῦ Τζιγαρᾶ ὅτι ἔλαβεν τὰς δύω πόλιτζαις παρὰ Γκανῆ.

(Pecete cu ceară roşie.)

Aga Dimitrachi, şi nimic mai mult, căci chezăş al lucrului n'am fost, ca să mă hotărăsc a primi şi vre-un fel de *responsabilitate*, nici aştept să caut acea chezăşie, de oare ce văd că Înălţimea Sa păzită de Dumnezeu se mulţămeşte cu dumnealui Aga Dimitrachi. Trebuie numai să se păzească de aproape rânduiala şi să se trimeată banii porunciţi Strălucirii Tale pe lună.

Apoi e indiferent dacă se trimet prin robul tău ori prin Aga, şi întru aceasta rog supus pe Strălucirea Ta să nu cei trimeterea de-a dreptul prin mine, cum poate să-ţi închipui că *intrighez*, şi o astfel de închipuire mă face să mă lovesc şi de datoriile mele către Înălţimea Ta şi de cele ale prieteniei. La datoria mea, de vreme ce Domnul e bine dispus către Agă, nu va vrea să întrebuinţeze pe altul la ale averii. La prietenie, de oare ce nu vreau să urmăresc pe furiş *postul* prietenului mieu, care se socoate mare lucru, cum se pare. Şi rămân.

1815, Octombre 2.

Al Strălucirii Tale

prea-supus rob

Costachi Tzigarà.

Prea-strălucitului şi ilustrului beizadeà, domnului mieu domn Ioan Alexandru Callimachi, prea-binefăcătorul mieu, cu supunere.

Scrisoarea lui Tzigarà că a luat cele două poliţe de la Gane.

CCCCXII.

Dimitrie Postelnicul către alt boier, pentru o poliţă în legătură cu Postelnicul Ştefanachi şi cu binà-eminì din Măcin. 1816, 15 April.

Τὴν Εὐγενείαν της ἀδελφικῶς προσκυνῶ.

† Τὸ ἀπὸ α΄ τρέχοντος περιπόθητόν μοι ἀδελφικόν της ἔλαβον, καὶ ἐπὶ τῇ πληροφορίᾳ τῆς ἐφετωτάτης μοι ἀγαθῆς της ὑγιείας ὑπερεχάρην, ἰδὼν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ὅσα μοι κατὰ προσταγὴν ἔκλαμπρον σημειοῖ· ἐφ' ᾧ καὶ ἐπικρινόμενος πληροφορῶ τὴν Εὐγενείαν της ὅτι αἱ μὲν πόλιτζαι, τόσον ἡ τῶν δεκατριῶν χιλιάδων γροσίων, ὅσον καὶ ἡ τῶν δέκα χιλιάδων τετρακοσίων μὲ ὑπογραφὴν τῆς Ἐκλαμπρότητός του, ἐτραταρίσθησαν, καὶ ἐν τῇ διορίᾳ θέλουν πληρωθῇ· περὶ δὲ τῶν ὅσων μὲ σημειοῖ διὰ τὴν πόλιτζαν τῶν 25 χιλιάδων τόσων γροσίων, διόλου ἰδέαν δὲν εἶχον· ἐξετάσας δὲ σήμερον, εὗρον ἀληθῶς ὅτι εἰσέτι μόνον 2.820 γροσίων μένουν ῥέστα αὐτῆς· καὶ αὐτὰ ὁ ἄλλος Ποστέλνικος Στεφανάκης πρὸ τῶν κινημοῦ του ἔκαμε χαβαλὲ εἰς τὴν Βιστιαρίαν, τὰ ὁποῖα καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα, ὡς μὲ ἐπληροφόρησαν, θέλει πληρωθῇ ἀφεύκτως. Ἐδό

θησαν δὲ καὶ δέκα χιλιάδες γρόσια ἐσχάτως τῷ Μάτζιν-πινᾶ-ἐμινὶ, καὶ ἐλήφθη πόλιτζα εἰς βάρος τοῦ αὐτόσε Χατζῆ-Ἀντώνι Δαβίδογλου, ἥτις καὶ περικλείεται ἐν τῷ παρόντι μου, στελλομένη εἰς λογαριασμὸν τῶν κατὰ μῆνα ἐμβαζομένων τῷ ἐκλαμπροτάτῳ πεγζαδέ, περὶ ἧς παρακαλῶ νὰ μοὶ ἀποκριθῇ μὲ τοὺς πρώτους τυχόντας ταταροκαλαράσιδες. Ἐν τοσούτῳ, συγχαίρων ἐπεύχομαι κἀγὼ τῇ Εὐγενείᾳ της ὅπως ἑορτάζῃ τὰς ἐφεστηκείας θείας καὶ λαμπροφόρους κοσμοχαρμοσύνους ἑορτὰς τῆς ἐξαναστάσεως τοῦ Κυρίου μας εἰς ἔτη πάμπολλα ἐν ὑγιείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, μὲ τὴν ἐπίτευξιν ὅσων ἀγαθῶν ἐπιποθεῖ καὶ ἐφίετε.

Τῇ 15 Ἀπριλλίου 1816.

Εἰμὶ δὲ τῆς Εὐγενείας της ἀδελφὸς καὶ δοῦλος

Δημήτριος Ποστέλνικος.

CCCCXIII.

1816, 14 Maiu.

Ioan Skordili către un boier al lui Ioan-Vodă Carageà, despre mânia Paşei de Vidin Gelaledin asupra lui pentru raialele ce trec în Ţara-Românească şi ameninţările că vrea să-i taie capul.

Τὴν πανευγενῆ αὐτῆς δεξιὰν δουλικῶς κατασπαζόμενος, ὑποκλινῶς προσκυνῶ.

† Κατὰ τὴν θ΄ τοῦ τρέχοντος εἰδοποίησα ὁ δυστυχὴς δοῦλός της τὸν θυμόν, ὁποῦ συνέλαβεν ὁ ὑψηλότατος Τζελαλεδὶν-πασᾶς, Βίδυν-μουχαφιζῆ, καὶ τὸν ὀργίλον τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον ἄρχισεν ἀείποτε νὰ δέχεται ἐνώπιον τῆς Ὑψηλότητός του τὸν δοῦλόν της, καὶ νὰ τρατάρῃ τὰς ὑποθέσεις, καὶ νὰ ἐκφωνῇ παρρησία πολλὰς πικρίας κατὰ τῆς ἐξουσίας. Τὰ αἴτια τοῦ θυμοῦ, ἐφ' ὅσον ὁ δοῦλός της ἐνόησα καὶ ἐγνώρισα, ἐφανέρωσα ὅτι προῆλθον ἐκ δύο αἰτιῶν: τοὐτέστιν ἐκ τοῦ πελιγραδικοῦ ζαχιρὲ καὶ ἐκ τῆς ὑποθέσεως τῶν φυγάδων λακουϊτόρων, καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Ὑψηλότητός του ἀπαιτουμένων ραγιάδων, τάχα τοῦ σαντζακίου Βιδυνίου, διατριβόντων ἐν Βλαχίᾳ. Ἂν τὰ αἴτια ταῦτα εἰσὶν ἱκανὰ καὶ βάσιμα διὰ νὰ ἐγείρουν τοσοῦτον θυμόν, ἂς κριθῇ παρὰ συνετωτέρων καὶ ὑψηλοτέρων φρονήσεων. Ἐν τοσούτῳ, κατὰ δυστυχίαν μου, ὁ θυμὸς τῆς Ὑψηλότητός του βαθμηδὸν προέθη εἰς αὔξησιν. Ἐκ τούτου ὁ δοῦλός της, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι συνέπεσε νὰ μὴν ἔχω κἀμμίαν ἄλλην ὑπόθεσιν, ἐτραβίχθην, καὶ τρεῖς ἡμέρας δὲν ἐνεφανίσθην ἐνώπιον τῆς Ὑψηλότητός του. Ἐν τῷ μεταξὺ δέ, δὲν ἐπέρασεν στιγμὴ χωρὶς νὰ σκεφθῶ τόσον τὰ περὶ ἐμοῦ, ὅσον καὶ τὰ περὶ τοῦ θυμοῦ τῆς Ὑψηλότητός του, καὶ τὰ περὶ τοῦ ὀργήλου τρόπου, καθ' ὃν ἄρχισε νὰ τρατάρῃ τὰς ὑποθέσεις· δὲν εὔγαινε δὲ ἀπὸ τὸν νοῦν μου καὶ ὁ πρὸς τὸν δοῦλόν της φοβερισμὸς τῆς Ὑψηλότητός του, ὅτι, ἐκ προσταγῆς τοῦ ἄρχοντος Καϊμμεκάμη, ἀνέφερον τῇ Ὑψηλότητί του τὴν ἀταξίαν τοῦ Λόμ-βοϊβοδασῆ, τοῦ ἀπεράσαντος ἐντεῦθεν δύᾳ δέκα φαμήλιας, μαλτρατάροντες καὶ τὸν πεσλὴν τὸν

Sărutând cu supunere prea-nobila-Ţi dreaptă, cu plecăciune mă închin.

† La 9 ale acestei luni eu, nenorocitul robul Tău, am arătat mânia de care a fost cuprins prea-înălţatul Gelaledin-Paşa, muhafiz de Vidin, şi felul supărat cu care a început totdeauna a primi înaintea Înălţimii Sale pe robul Tău, şi să *trateze* afacerile, şi să rostească făţiş multe amărăciuni împotriva cuviinţii. Pricinile mâniei, după cât robul Tău am înţeles şi am cunoscut, am vădit că veniau din două pricini: adecă din zahereaua de la Belgrad şi din afacerea locuitorilor fugari, şi a raialelor cerute de la Înălţimea Sa, poate din sangiacul Vidinului, care stau în Ţara-Românească. Dacă aceste pricini sânt destule şi dau temeiu pentru a trezi atâta mânie, să o judece minţi mai pricepute şi mai înalte. Între acestea, pentru nenorocirea mea, mânia Înălţimii Sale treptat s'a ridicat în creştere. Din aceasta robul Tău, şi din aceia că s'au întâmplat să n'am vre-o altă treabă, m'am retras, şi trei zile nu m'am înfăţişat Înălţimii Sale. Între acestea însă n'a trecut clipă fără să cercetezi şi cele despre mine, cât şi cele despre mânia Înălţimii Sale şi felul cu care a început a *tratà* lucrurile: dar nu ieşia din mintea mea şi înfricoşarea Înălţimii Sale faţă de robul Tău, că, din porunca dumisale Caimacamului, am adus înaintea Înălţimii Sale neorânduiala voevodului de Lom, care a trecut de aici cu sila zece familii, *maltratând* şi pe beşliul ce era în satul Ţerii-Româneşti cel din faţa

ὄντα εἰς τὸ χωρίον τῆς Βλαχίας τὸ ἄντικρυ τῆς σκάλας τοῦ Λομίου καὶ ἐμποδίζοντα εἰς τὰς ῥηθείσας φαμηλίας τὴν διάβασιν. Ἡ Ὑψηλότης του μὲ θυμὸν μέγιστον εἶπε τότε τῷ δούλῳ της ὅτι θέλει φέρῃ τὸν Λόμ.-βοϊβοδασῆ καὶ τὰς φαμηλίας ἐκείνας καὶ θέλει τὰς ἐξετάσει, καί, εἰ μὲν εὑρεθῶσιν ὅτι εἰσὶν ἀπ' ἀρχῆς ῥαγιάδες ἀπὸ ἄντικρυ, τοῦ μὲν πεσλῆ θέλει χύσει τὰ νύχια, τὸν δὲ δοῦλόν της θέλει κάμῃ νὰ μὴν ἰδῇ τὸ κονάκι του. Ἄλλοτε πάλιν εἶχεν εἰπῆ τῷ δούλῳ της ὅτι ἐν τῇ Βλαχίᾳ κατακρατοῦνται ἄπειροι ῥαγιάδες τοῦ σαντζακίου τοῦ Βιδυνίου, καὶ ὅτι τῶν γονέων αὐτῶν τὰ μνήματα εἰσὶν εἰς τὸ ῥηθὲν σαντζάκι ὁ δοῦλός της εἶχον ἀκοκριθῆ τῇ Ὑψηλότητί του ὅτι περὶ τοιούτων εἶναι ὑψηλοὶ προσκυνητοὶ ὁρισμοὶ καὶ διαταγαὶ ὅτι οἱ πρὸ τοῦ πολέμου περάσαντες εἰς Βλαχίαν καὶ ἔκτοτε ἐνταῦθα διατρίβοντες θεωροῦνται ὡς ῥαγιάδες τῆς Βλαχίας, ὅσοι δ' ἦλθον ἐν τῷ πολέμῳ καὶ μετὰ τὸν πόλεμον, ἐκεῖνοι θεωροῦνται ὡς ξένοι, πλὴν οἱ τοιοῦτοι ἐρευνήθησαν, ἐξακριβωμένως ἐπὶ τοῦ προκατόχου τῆς Ὑψηλότητός του, καὶ ὅσοι εὑρέθησαν τοιοῦτοι ἐλήφθησαν καὶ ἐπεράσθησαν εἰς τὰ ἄντικρυ. Μ' ὅλα δὲ αὐτὰ ὁ δοῦλός της, καθὼς ἐπεριεργάσθην, καὶ νομίζω ὅτι δὲν ἀπατῶμαι εἰς τὴν ἰδέαν μου, στοχάζομαι ὅτι ἡ κυριωτέρα αἰτία τοῦ θυμοῦ τῆς Ὑψηλότητός του, προέρχεται ἐκ τῆς ῥελατζιόνος ὁποῦ ἔκαμε τῇ Ὑψηλότητί του ὁ ἰμπροχώρης του εἰς τὴν ἐπιστροφήν του, ὁ ὁποῖος δὲν εἰξεύρω τί θέλει εἶπε τῇ Ὑψηλότητί του, καὶ τὸν ἠρέθησε τοσοῦτον, διότι ἔκτοτε καὶ παρετήρησα ὅτι ἄρχησε νὰ ἀλλάζῃ τρόπον καὶ νὰ δείξῃ ἄγριον θυμόν. Τελευταῖον χθές, τῇ ιγ΄ τοῦ τρέχοντος, σκεπτόμενος ὁ δοῦλός της ὅτι τὸ νὰ περάσουν ἡμέραι καὶ νὰ μὴν φανῶ ἐνώπιόν τῆς Ὑψηλότητός του ἠμπορεῖ νὰ τῷ προξενήσῃ ἀπαρέσκειαν, ἔκρινα ὁ δοῦλός της εὔλογον τὸ νὰ ἀπεράσω ἄντικρυ διὰ νὰ φανῶ· καὶ ἐνταυτῷ καὶ ἐπέρασα τὸ πουρνό. Παραγενόμενος δὲ ἐκεῖ, ἐπῆγα πρῶτον εἰς τὸν ὀδὰ τοῦ καχαγιὰ τῆς Ὑψηλότητός του· ἐν ᾧ δὲ εἴμην ἐκεῖ, ἔκραξεν ἡ Ὑψηλότης του τὸν κεχαγιά, καὶ τί θέλει τοῦ ὡμίλησε δὲν εἰξεύρω, καταβὰς δὲ ὁ κεχαγιὰς μοὶ εἶπεν ὅτι νὰ μὴ λείψω, διότι περὶ ὥραν ἡ μὲ θέλει ὁ ὑψηλότατος Πασᾶς· περιμένον, καὶ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν ὥραν ἐνεφανίσθην ἐνώπιον τοῦ Ὕψους του, καὶ μ' ἐπρόσταξεν ὅτι νὰ γράψω νὰ φερθῇ μία ποσότης ἀλείμματος διὰ τὴν χρείαν τοῦ κάστρου. Ὁ δὲ τρόπος τῆς ὁμιλίας του ἦτον ὅλον ἄγριος· κατόπιν μὲ ἐρώτησεν ἂν κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας ὅλο ἐδῶ

şchelei Lomului şi oprind trecerea la acele familii. Înălţimea Sa cu cea mai mare mânie a spus atunci robului Tău că va aduce pe voevodul de Lom şi acele familii şi le va cerceta, şi, dacă se vor afla că sânt de la început raiale din faţă, beşliului îi va scoate unghiile, iar pe robul Tău îl va face să nu-şi vadă conacul. Altă dată iar spusese robului Tău că în Ţara-Românească se ţin cu sila nesfârşite raiale ale sangeacului Vidinului, şi că amintirile părinţilor lor sânt în acel sangeac; robul Tău i-a răspuns Înălţimii Sale că pentru aceştia sânt înalte porunci respectate şi orânduieli că acei cari înainte de războiu au trecut în Ţara-Românească şi de atunci stau acolo se privesc ca raiale ale Ţerii-Româneşti, iar câţi au venit în timpul războiului şi după războiu, aceia se privesc ca străini, dar unii ca aceştia s'au cercetat cu de-amănuntul supt înaintaşul Înălţimii Tale şi câţi s'au găsit aşa, au fost luaţi şi trecuţi dincolo. Cu toate acestea robul Tău, cum am băgat de samă, şi cred că nu mă înşel în părerea mea, socot că pricina de căpetenie a mâniei Înălţimii Sale vine din *relaţia* ce a făcut Înălţimii Sale imbrihorul său la întoarcerea-i, care nu ştiu ce va fi spus Înălţimii Sale, şi l-a aţâţat atâta, de oare ce de atunci am şi băgat de samă că a început a-şi schimba felul şi a arăta mânie aprigă. În sfârşit, ieri, la 13 ale lunii acesteia, gândindu-mă eu, robul Tău, că a trece zile şi a nu mă înfăţişa Înălţimii Sale poate căşuna neplăcere, am judecat eu, robul Tău, că e bine să trec în faţă ca să mă arăt, şi am şi trecut dimineaţa. Şi, ajungând acolo, am mers întâiu la odaia chehaielei Înălţimii Sale; şi, fiind eu acolo, a chemat Înălţimea Sa pe chehaie, şi ce i-a spus nu ştiu, ci, coborându-se chehaiaua, mi-a spus să nu plec, de oare ce pe la ceasul 8 mă vrea prea-înălţatul Paşă; am rămas, şi la acel ceas m'am înfăţişat înaintea Înălţimii Sale, şi mi-a orânduit să scriu să se aducă o cătime de grăsime pentru nevoia cetăţii. Ci felul convorbirii lui era cu totul sălbatec; apoi m'a întrebat dacă în aceste zile voiu fi cu totul acolo; robul Tău a răspuns: da; apoi am plecat. Ci, ieşind, abia făcusem câţiva paşi, şi

θέλω εἶναι· ἀπεκρίθην ὁ δοῦλός της, ναί· εἶτα ἀνεχώρησα. Ἐξελθὼν δέ, μόλις ἔκαμα ὀλίγα βήματα, καὶ πάλιν ἔστειλε κατόπιν μου καὶ μὲ ἐγύρισε καὶ μ' ἐρώτησε πάλιν τὸ αὐτό, ἂν δηλαδὴ κατ' αὐτὰς τὰς ἡμέρας θέλω εἶμαι ἐκεῖ. Καὶ τελευταῖον ἀνεχώρισα ἀπὸ τὴν Ὑψηλότητά του· ἐπειδὴ δὲ εἶχε κλίνει ἡ ἡμέρα νὰ βραδυάσῃ, ἀνεχώρησα ὁ δοῦλός της, διὰ νὰ ἀπεράσω εἰς τὸ Καλαφάτι. Ἐλθὼν δὲ ἕως εἰς τὴν πόρταν τοῦ κάστρου, ἐκεῖ μὲ ἀπήντησεν κάποιος πραγματευτὴς Σταυράκης, ὅστις δουλεύει τὴν Ὑψηλότητά του, καὶ μοὶ εἶπεν αὐτολεξεὶ ταῦτα: „σήμερον μ' ἔκραξεν ἡ Ὑψηλότης του, καὶ παρόντος τοῦ μουχουρδάρη καὶ τοῦ σελάμ-ἀγασή, καὶ ὕστερον, ἀπὸ πολλὰ ὁποῦ μὲ εἶπε κατὰ τῆς ἐξουσίας τῆς Βλαχίας, μ' ἐπρόσταξε νὰ κινήσω αὔριον τὸ πουρνὸ εἰς Κραγιώβα, νὰ εἰπῶ τὸν ἄρχ. Καϊμμεκάμην ὅτι ὁ καπού-κεχαγιὰς ἀντιτείνει εἰς τὸ νὰ ἀποδωθοῦν οἱ ῥαγιάδες τοῦ σαντζακίου τοῦ Βιδυνίου ὁποῦ εὑρίσκονται εἰς Βλαχίαν, ἐπιμένων νὰ ζητῇ φυγάδες ῥαγιάδες τῆς Βλαχίας, καὶ ἡ Ὑψηλότης του ἐθύμωσα τόσον, ὁποῦ προχθὲς εἶχεν ἀποφασίσει νὰ τοῦ κόψῃ τὸ κεφάλι, τὸ ὁποῖον ὅλον ἔχει ἀπόφασιν νὰ τὸ κάμῃ, καὶ νὰ πάρω τὰ μέτρα μου". Ὁ δοῦλός της ἀνεχώρησα ἔντρομος, εἰξεύρων ὅτι ἐπεῖραν ὀφρὺν τινὲς τῶν Βουλγάρων ἄποικοι ἐν Βλαχίᾳ, καθὼς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ἀπὸ Ὀρζικοῦτζα καὶ ἄλλα μέρη, οἵτινες ἐκακοποιήθησαν καὶ κάθε ὀλίγον δίδουν ἀρζιχάλια πρὸς τὴν Ὑψηλότητά του, ἀναφέροντες ὅτι εἶναι ῥαγιάδες τοῦ σαντζακίου Βιδυνίου καί, θέλοντες νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰ χωρία των, ἐμποδίζονται ἀπὸ τοὺς δραγατόρους, καὶ ἐφοβήθην μὴ τύχῃ καὶ κἀνένας τοιοῦτος δώσῃ πάλιν ἀγωγήν, ἀφ' οὗ μοὶ ἐπρόσταξεν ἡ Ὑψηλότης του ὅτι νὰ μὴν ἐμποδίζονται μηδεὶς ἐξ αὐτῶν, οὔτε τὰ ζῶα καὶ ζαχιρέδες των, ἀλλὰ νὰ διαβαίνουν ἐλευθέρως. Ἀφ' οὗ δὲ ἐμβῆκα εἰς τὸ καΐκι καὶ ἔπλευσα ἱκανὸν διάστημα εἰς τὸν Δούναβιν, ἤκουσα κατόπιν μου φωνάς· γυρίζωντας δέ, μόλις διέκρυνα ἀπὸ τὸ διάστημα· ἦσαν δὲ εἰς ἕνα μικρὸν πλοιάριον ἄνθρωποι· μοὶ ἐφάνησαν ὅτι ἦσαν δύω γκαβάζιδες τῆς Ὑψηλότητός του, οἵτινες μ' ἔκραζον μὲ φωνὰς μεγάλας. Ὁ δοῦλός της, φοβηθείς, ἔσπευσα ἐμπρός, καί, ἅμα φθάσας εἰς Καλαφάτι, διέταξα ἐν βίᾳ τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἐμβὰς εἰς μενζήλικο καροῦτζι, μόνον μὲ τὸ σῶμα, καθὼς εὑρέθην ἐκείνην τὴν ὥρα, ἔφυγον καὶ ἦλθον εἰς Κραγιώβαν ἔνθεν, καὶ στέλλω τὸ δουλικόν μου, παρακαλῶν θερμώτατα τὴν εὐεργετικωτάτην μοι αὐτῆς Πανευγενείαν νὰ

iar a trimes după mine şi m'a întors şi m'a întrebat iarăşi acelaşi lucru, dacă adecă în aceste zile voiu fi acolo. Şi la urmă am plecat de la Înălţimea Sa; iar, când se lăsa ziua spre seară, am plecat eu, robul Tău, ca să trec la Calafat. Ci, mergând până la poarta cetăţii, acolo m'a întâmpinat un negustor, Stavrachi, care slujeşte Înălţimii Sale, şi mi-a spus în chiar aceste cuvinte ce urmează: „azi m'a chemat Înălţimea Sa, şi fiind de faţă muhurdarul şi selam-agasì, şi apoi, din multe ce mi-a spus despre afacerile Ţării-Româneşti, mi-a orânduit să plec mâni dimineaţă la Craiova, să-i spun dumisale Caimacamului că se împotriveşte capuchehaiaua a se înapoia raialele sangeacului ce se află în Ţara-Românească, aşteptând să se caute raialele fugari ai Ţerii-Româneşti şi că Înălţimea Sa s'a supărat aşa de mult, încât alaltăieri avuse de gând să-i taie capul, care lucru totuşi îşi propune să-l facă, şi să-mi capăt ce mi se cuvine". Eu, robul Tău, am plecat tremurând, ca unul ce ştiu că s'au obrăznicit unii din Bulgarii trecuţi în Ţara-Românească, precum sânt cei de la Urzicuţa şi alte părţi, cari s'au înrăit şi tot dau plângeri către Înălţimea Sa, arătând că sânt raiale din sangeacul Vidinului şi, vrând să meargă la satele lor, sânt împiedecaţi de dregători, şi m'am temut să nu se întâmple ca vre unul din aceştia să dea iarăşi plângere, de oare ce mi-a poruncit Înălţimea Sa să nu se împiedece nimeni din ei, nici vitele şi zaherelele lor, ci să treacă în voie. Iar, după ce m'am suit în caic şi am plutit o bucată de vreme pe Dunăre, am auzit după mine glasuri; şi, întorcându-mă, abia am deosebit din pricina depărtării; erau într'o luntre mică oameni; şi mi s'a părut că erau doi ostaşi ai Înălţimii Sale, cari mă chemau cu glasuri mari. Eu, robul Tău, înspăimântat, m'am grăbit înainte, şi, cum am sosit la Calafat, am orânduit în grabă cele de nevoie şi, suindu-mă într'o căruţă de poştă, numai cu trupul, cum m'am aflat în acel ceas, am fugit şi am venit la Craiova de acolo, şi trimet supusa mea [scrisoare], rugându-mă foarte călduros de marea Ta Nobleţă prea-binefăcătoare mie să aduci înaintea Înălţimii

ἀναφέρῃ τῷ θεοφρουρήτῳ Ὕψει του τὰ συμβάντα, διὰ νὰ εὐσπλαγχνισθῇ καὶ νὰ σταλῇ ἄλλος τις εἰς τὸν τόπον μου, διότι, κατὰ τὸ μῖσος ὁποῦ συνέλαβεν ὁ ὑψηλότατος Πασᾶς ἐπάνω μου, κοντὰ ὁποῦ δὲν χρησιμεύω πλέον διὰ εὐόδωσιν μηδεμιᾶς ὑποθέσεως, εἶμαι καὶ εἰς κίνδυνον ζωῆς. Καὶ μετὰ πλείστης μου τῆς ὑποκλίσεως μένω διὰ βίου τῆς εὐεργετικωτάτης μοι αὐτῆς Πανευγενείας

816, Μαΐου 14

Ὑποκλινέστατος δοῦλος

Ἰω. Σκορδλ.

Sale cele întâmplate, ca să se milostivească şi să se trimeată altul careva în locul mieu, căci, după ura ce a luat prea-înălţatul Paşă asupra mea, pe lângă că nu mai pot fi de folos pentru punerea la cale a unei trebi, sânt şi în primejdie de viaţă. Şi cu cea mai mare a mea închinare rămân pe viaţă al prea-binefăcătoarei Tale înalte Nobleţe

816, Maiu 14.

Prea-supus rob.

Ioan Skordilis.

CCCCXIV.

Scarlat-Vodă Callimachi către fratele său, Ioan Callimachi, despre nişte poliţi. 1816. 19 August.

† Ἐκλαμπρότατε καὶ περίβλεπτε πεζαδὲ κύριε Ἰωάννη Καλλιμάχη, ἀγαπητὲ ἡμῖν ἀδελφὲ καὶ περιπόθητε, τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἀδελφικῶς κατασπαζόμεθα.

Μὲ τὸ νὰ εὕρωμεν ἕνδεκα καμβιέλες Ὀδέσσης γροσίων πεντήκοντα χιλιάδων ἑξακοσίων τριάκοντα πέντε, ἐλάβομεν αὐτὰς καὶ περικλείομεν ἐν τῷ παρόντι μας, ἐμβάζοντες καὶ ταύτην τὴν ποσότητα τῇ Ἐκλαμπρότητί της, εἰς λογαριασμὸν τῶν τακτικῶν μηνιαίων της. Ὅθεν, λαμβάνουσα ἡ Ἐκλαμπρότης της ταῖς εἰρημέναις πόλιτζαις, καὶ ἤθελε μας ἰδεώνῃ συνάμα καὶ περὶ τοῦ ταχσιλίου αὐτῶν. Καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοσούτῳ, εἴησαν δὲ θεόθεν τὰ ἔτη αὐτῆς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ πανευδαίμονα.

Τῇ 19 Αὐγούστου 1816.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

ἀγαπητὸς ἀδελφὸς

Ἰω. Σκαρλάτος Καλλιμάχης.

† Prea-strălucite şi ilustre beizadea, doamne Ioane Callimachi, iubite nouă frate şi prea-dorite, pe Strălucirea Ta frăţeşte o sărutăm.

Găsind unsprezece cambii de Odesa pentru cinzeci de mii şase sute treizeci şi cinci lei, le-am luat şi le închidem în aceasta a noastră, făcând să între şi această sumă Strălucirii Tale în socoteala lefii lunare ce Ţi s'a orânduit. Deci luând Strălucirea Ta zisele poliţi, să binevoieşti a mă lămuri tot odată şi pentru terminul lor. Şi acestea numai, ci anii tăi fie de la Dumnezeu foarte mulţi, sănătoşi şi cu totul fericiţi.

19 August 1816.

Al Strălucirii Tale

iubit frate

Io Scarlat Callimachi.

CCCCXV.

Ioan Gheorghe-Vodă Carageà către fiul său Gheorghe şi ginerele Mihali Suţu, cu felicitări. 1816, 9 Novembre.

Ἰω. Γ. Καρατζᾶς Βοεβόδας, ἐλέῳ Θεοῦ Αὐθέντης καὶ Ἡγεμὼν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

† Παμφίλτατε ἡμῖν υἱέ, ἐκλαμπρότατε πεζαδὲ Γεώργιε Καρατζᾶ, καὶ παμφίλτατε ἡμῖν γαμβρέ, εὐγενέστατε ἄρχων Μιχαὴλ Σοῦτζε. Τὴν Ἐκλαμπρότητά της καὶ Εὐγενίαν της πατρικῶς εὐχόμεθα. Τιμιώτατοι καὶ εὐμενέστατοι ἡμέτεροι περιπόθητοι ἄρχοντες καπουκεχαγιάδες τῆς ἡμετέρας Αὐθεντίας Οὐγγροβλαχίας, τὴν Εὐγενίαν σας εὐνούστατα προσαγορεύομεν: εἶητε ὑγιαίνοντες ἐν εὐημερίᾳ καὶ ἐπιτεύξει

Io. Gh. Carageà Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn şi stăpânitor a toată Ungrovlahia.

† Prea-iubite nouă fiu, prea-strălucite beizadea Gheorghe Carageà, şi prea-iubite nouă ginere, prea-nobile dumneata Mihail Suţu. Pentru Strălucirea şi Nobleţa Ta părinteşte ne rugăm. Prea-cinstiţilor şi prea-bunilor noştri prea-doriţi capuchehaiele ale Domniei Noastre a Ungrovlahiei, către dumneavoastră cu cea mai mare aplecare ne îndreptăm: fiţi sănătoşi întru mulţămire şi cu

τῶν κατὰ θυμὸν καὶ κατ' ἔφεσιν. Κατὰ τὴν λαΐην τοῦ παρελθόντος διὰ τοῦ Μουσταφᾶ, αὐθεντικοῦ μας Τάταρη, ἐγράψαμεν τῇ Εὐγενίᾳ σας, καὶ σήμερον διὰ τὰς ἀνὰ χεῖρας αὐθεντικὰς ἡμῶν ὑποθέσεις ξεκινοῦμεν τὸν παρόντα Ἀντωνάκη, Τατάρη μας, μὴ λείποντες ἐπομένως διὰ τὴν ἐχθὲς πανηγυρισθεῖσαν ἑορτὴν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαὴλ νὰ εὐχηθῶμεν ἐκ μέσης ψυχῆς τῇ Εὐγενίᾳ της, ἡμέτερε παμφίλτατε γαμβρέ, ὅπως ὁ φερόνυμος αὐτῇ Ἀρχάγγελος εἴη αὐτῇ φύλαξ διὰ βίου, ἐπ' ἀπολαύσει τῶν ἐφετῶν αὐτῇ καὶ καταθυμίων, κατὰ τὸν ἐγκάρδιον καὶ πατρικὸν ἡμῶν πόθον, ἐπερευνῶντές τε ἅμα καὶ τὰ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν εὐεξίας σας, ἧς ἀπολαύοιτε ἐπὶ μήκιστον.

ᾳωιϛ', τῇ θ' Νοεμβρίου.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της καὶ Εὐγενίας σας

φιλόστοργος πατὴρ
καὶ εὐνούστατος ὅλως
Ιω. Γ. Καρατζᾶ Βοεβόδας.

căpătarea celor după suflet şi aplecare. La 30 ale trecutei prin Mustafà, Tatarul nostru domnesc, v'am scris dumneavoastră, şi azi pentru trebile noastre domneşti în curs pornim pe acest Antonachi, Tatarul nostru, nelipsind apoi pentru cea de ieri serbată serbătoare a Arhistratigului Mihail spre a-Ţi ruga din adâncul inimii dumitale, al nostru prea-iubit ginere, ca Arhanghelul cu acelaşi nume să-Ţi fie paznic în viaţă, cu dobândirea celor dorite şi poftite Ţie, după dorinţa noastră din inimă şi părintească, şi cercetând şi cele ale bunei Tale stări nouă dorite, de care să vă învredniciţi cât mai mult.

1816, 9 Novembre.

Al Strălucirii şi Nobleţei Tale

iubitor părinte
şi foarte binevoitor în toate,
Io. Gheorghe Carageà Voevod.

CCCCXVI.

1818, 30 April.

Ioan Gheorghe-Vodă Carageà iartă Vornicului Nenciulescu o datorie.

Ἴσον τοῦ αὐθεντικοῦ σενεδίου.

Καταδικασθεὶς ὁ ἄρχων Βόρνικος Νεντζιουλέσκος μὲ κοινὴν ἀναφορὰν τῶν ἀρχόντων καὶ αὐθεντικήν μας ἐπικύρωσιν νὰ πληρώσῃ γρόσια 84.503, ἄσπρα 35, ἤτοι ὀγδοήντα τέσταρες χιλιάδες πεντακόσια τρία γρόσια καὶ τριάντα πέντε ἄσπρα, ἀπὸ λογαριασμὸν πετζετλουΐτων ποστῶν τοῦ ᾳωιϐ'ου ἔτους, τῆς ῥωσσοκρατείας, ἔδωκε περὶ τούτου χρεωστικὴν ὁμολογίαν, ὑποσχόμενος δι' ἰδίας του ὑπογραφῆς τὴν ἀπόδωσιν αὐτῶν. Ἀλλ' οἵκτῳ φερόμενοι, τὰ συγχωροῦμεν, καὶ δὲν ἀπαιτοῦμεν οὐδεμίαν καταβολὴν ἐξ αὐτῆς τῆς ποσότητος. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐπάναγκες ἦν νὰ τῷ ἐπιστραφῇ ἡ χρεωστική του ὁμολογία, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη ὁμολογία ἐχάθη, εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειάν του τῷ δίδεται ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐνυπόγραφος ἀπόδειξις, ἵνα ἔχῃ τὸ κῦρος ἐν παντὶ καιρῷ. Καὶ οὐδέποτε ἤθελεν ἐμφανισθῇ παρά τινος ἡ ῥηθεῖσά του ὁμολογία, ἀπαιτοῦντος τὴν εἰρημένην ποσότητα, ἢ μέρος αὐτῆς, ἐπί τινι προφάσει, νὰ εἶναι διόλου ἄκυρος, καθ' ὅτι οὔτε ἐλάβομέν τι ἐκ ταύτης τῆς ποσότητος, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, οὔτε ἔξεστι διὰ τῆς τοιαύτης ὁμολογίας νὰ κάμῃ τις μετὰ καιρὸν κἀνὲν εἶδος ἀπαιτήσεως. Ἀφ' οὗ ἡμεῖς αὐθεντικῇ μας βουλήσει τὰ ἐσυγχωρήσαμεν ἅπαξ.

ᾳωιη'ῳ, Ἀπριλίου λ'ῃ.

Ἰωάννης Καρατζᾶς Βοεβόδας.

Copie a senedului domnesc.

Fiind orânduit dumnealui Vornicul Nenciulescu cu anaforaua de obşte a boierilor şi întărirea domnească a noastră a plăti 84.503 lei, 35 bani, adecă optzeci şi patru de mii cinci sute trei lei şi treizeci şi cinci de bani, din socoteala pecetluitelor poştelor anului 1812, ale stăpânirii ruseşti, a dat pentru aceasta recunoaştere de datorie, făgăduind prin însăşi a sa iscălitură darea lor. Iar, mişcaţi de milă, îi iertăm, şi nu cerem nicio depunere din acea sumă. Pentru care era şi de nevoie a i se înapoia recunoaşterea lui de datorie, dar, de oare ce acest sinet s'a pierdut, pentru arătarea şi siguranţa lui se dă cea de faptă iscălită mărturie a noastră, ca să aibă putere în orice vreme. Şi niciodată să nu se arăte de cineva zisul lui sinet, cerând acea sumă, sau o parte a ei, cu orice pretext, ci să fie cu totul fără putere, de oare ce nici n'am luat ceva din această sumă, cum şi mai sus am spus-o, nici se cade ca pentru un sinet ca acesta să facă vre unul cu vremea vre-un fel de cerere. Pentru care noi cu pecetea noastră domnească i le-am iertat odată.

1818, April 30.

Io Carageà Voevod.

CCCCXVII.

Dragomanul Mihalachi Suţu către un ministru turc, recomandând pe Mitropolitul de Larisa, Teodosie. 1818, 21 August.

Ὑψηλότατε, μεγαλοπρεπέστατε, εὐσπλαγχνικώτατε βελιγινηὰμ ἐφένδημ σουλτανὶμ χαζεδλερί,

Τὴν Ὑμετέραν μεγαλοπρεπεστάτην Ὑψηλότητα δουλικῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος ὁποκλινῶς τὰ ἴχνη τῶν πανεκλάμπρων αὐτῆς ποδῶν καὶ δεόμενος τοῦ ἁγίου Θεοῦ ὅπως διαφυλάττῃ αὐτὴν ἐν ὑγιείᾳ ἀκροτάτῃ καὶ εὐδαιμονίᾳ διηνεκεῖ μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτυχίας ἁπάντων τῶν πανεκλάμπρων αὐτῇ καταθυμίων.

Ἐπειδὴ ὁ παλαιότερος πιστὸς αὐτῆς πενδές, Λαρίσσης Θεοδόσιος, δοὺς τὸ ἀπαιτούμενον πρόσφορον τέλος εἰς τὰς μετὰ τοῦ Πατριχανὲ καὶ τοῦ προκατόχου του σχετιζομένας ὑποθέσεις του, κινεῖ ἐντεῦθεν, οὐ μόνον διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ προσωπικῶς κατὰ χρέος του τοὺς πτωχοὺς ραγιάδες τῆς ἐπαρχίας του, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ προσκυνήσῃ τὸν προστάτην αὐτοῦ καὶ μεγαλοπρεπέστατον εὐεργέτην, τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα, καὶ νὰ καταφιλήσῃ τὰ ἴχνη τῶν ποδῶν αὐτῆς μὲ δοάδες θερμοτάτας καὶ ἐκφράσεις τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης του, ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν ταπεινότατον ἐμὲ δοῦλόν της, τὸν παρόντα οὐπουδιγιετναμέ μου, διὸ καί, γράψας τὸ παρὸν δουλικόν μου, ἐνεχείρισα τῷ διαληφθέντι. Ὑψηλότατε Ἐφένδημ, ὁ εἰρημένος Μητροπολίτης τῷ ὄντι ἐφέρθη μὲ τρόπον ἄριστον καὶ ἔκαμε μεμνούνιδες οὐ μόνον τὸν δοῦλόν της Πατριάρχην καὶ τὸ Τζεμαέτ-μητροπολιδὰν μὲ τὴν φρόνιμον καὶ κιαμίλικην διαγωγήν του καὶ μὲ τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρός του, ἀλλὰ καὶ ὁ δοῦλός της ὑπερεχάρην διότι ἀπέδειξεν ὅτι τῷ ὄντι τιμίους καὶ ἀξίους ἀνθρώπους προστατεύει καὶ εὐνοεῖ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης, καὶ ἑπομένως μὲ τοιαῦτα προοίμια ἔδωσε χρηστοτάτας ἐλπίδας ὅτι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς θέλει περιθάλψει τὴν Λαρίσσαν καὶ τοὺς πτωχοὺς ραγιάδες, μὲ τὸ ὑψηλὸν αὐτῆς χιμμέτι, καὶ θέλει ἀναδείξει θείᾳ βοηθείᾳ καὶ τὴν Λάρισσαν καὶ τὰς ὑπ' αὐτὴν ἐπισκοπὰς πολλῷ λαμπροτέρας καὶ εὐρυθμοτέρας ἤπερ τὸ πρότερον, φροντίζων τὴν ἀποστολὴν ἐν καιρῷ τοῦ μιρίου καὶ χαρατζίου καὶ τῶν διαφόρων του, τόσον, ὅσον καὶ τῶν ἐπισκοπῶν. Ὁ δοῦλός της, χρέος ἔχων, τόσον καθότι πενδὲ παλαιότατον τῆς Ὑψηλότητός της, ὅσον καὶ διότι τίμιον καὶ χρηστὸν καὶ ἄξιον ἄνθρωπον νὰ προστατεύω εἰς τὰς ἐμπιπτούσας ἐνταῦθα ὑποθέσεις του, παρακαλῶ δουλικῶς καὶ τὴν εὐμενεστάτην μοι αὐτῆς Ὑψηλότητα νὰ αὐξήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν προτέραν της ὑψηλὴν εὔνοιαν καὶ περίθαλψιν.

Prea-înălţate, prea-măreţe, prea-binevoitorule, prea-slăvite doamne împărătească Escelenţă,

Înălţimii Tale prea-măreţe cu supunere mă închin, sărutând cu plecăciune urmele prea-strălucitelor Tale picioare şi rugându-mă de Sfântul Dumnezeu să Te ţie în cea mai înaltă sănătate şi fericire continuă întru mulţi ani şi cu căpătarea tuturor celor prea-strălucite dorite ţie.

De oare ce cel mai vechiu credincios al Tău, al Larisei Teodosie, dând cerutul capăt folositor în afacerile cu Patrichaneà şi ale înaintaşului său, pleacă de aici, nu numai ca să ocrotească de faţă după datoria sa pe săracele raiale ale eparhiei sale, ci şi ca să se închine patronului său şi prea-măreţ binefăcător, Înălţimea Ta, şi să sărute urmele picioarelor Tale cu foarte călduroase rugăciuni şi mărturisiri ale prea-adâncii lui recunoştiinţi, a cerut de la mine, prea-supusul Tău rob, cea de faţă recomandare a mea, pentru care şi, scriind cea de faţă supusă a mea, am dat-o aceluia. Prea-Înălţate efendi, acel Mitropolit de fapt s'a purtat în cel mai bun chip şi a mulţămit nu numai pe robul Tău, Patriarhul, şi sinodul Mitropoliţilor cu purtarea lui cuminte şi liniştită şi cu onorabilitatea caracterului său, ci şi robul Tău m'am bucurat foarte pentru că ai arătat că de fapt ocroteşte şi acopere de binefaceri Înălţimea Sa pe oamenii cinstiţi şi vrednici, şi apoi cu astfel de începuturi a dat cele mai bune nădejdi că şi de acum înainte va ocroti Larisa şi săracele raiele, cu înaltu-I ajutor, şi va arăta cu voia lui Dumnezeu şi Larisa şi cele supt ea e piscopii cu mult mai strălucite şi mai bine rânduite decât înainte, îngrijind trimeterea la vreme a miriului (darea către Stat) şi a haraciului şi a dobânzilor lor, atât cât şi al episcopilor. Robul Tău, având nevoie, atâta ca foarte vechiu rob al Înălţimii Sale, cât şi ca să sprijin la nevoile ce i se pot întâmpla pe un om cinstit şi bun şi vrednic, rog supus şi pe prea-binevoitoarea mie Înălţime a Ta să crească faţă de el cea de mai nainte a Ta înaltă bunăvoinţă şi ocrotire.

Καὶ ταῦτα μὲν δουλικῶς, τὰ δὲ πανέκλαμπρα αὐτῆς ἔτη εἴησαν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευδαίμονα.

αωιη', Αὐγούστου κα'.

Τῆς Ὑμετέρας μεγαλοπρεπεστάτης Ὑψηλότητος

ἄπδι μεμλοὺκ δὲ πενδέι σαδὶκ

Μιχαλάκη Σοῦτζου.

Şi acestea cu supunere, iar prea-străluciţii Tăi ani fie cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1818, August 21.

Al prea-măreţei Tale Înălţimi

vasal şi rob credincios.

Mihalachi Suţu[1].

CCCCXVIII.

1818, 25 Novembre.

Alexandru Nenciulescu către Mihail Suţu, despre datoria sa.

Τὴν Ὑμετέραν Ἐνδοξότητα ταπεινῶς προσκυνῶ, ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν της.

† Διαφυλάττοι ὁ ἅγιος Θεὸς τὴν Ἐνδοξότητά της ἐν ἀκροτάτῃ ὑγιείᾳ καὶ διηνεκεῖ εὐδαιμονίᾳ μετὰ μακροβιότητος καὶ ἐπιτεύξεως τῶν ὅσων κατὰ θυμὸν ἄνωθεν ἐξαιτεῖται. Περὶ τῶν 84.503 γροσίων μενζηλικῶν ὁποῦ ἐκατα-δικάσθην ὁ δοῦλός της ἀδίκως νὰ πληρώσω διὰ κοινῆς ἀναφορᾶς τῶν ἀρχόντων ἐπικυρωμένης παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου Αὐθέντου Καρατζᾶ, καί, μὴν ἔχων τὸν τρόπον νὰ τὰ ἀποκριθῶ εἰς νάκδι, εἶχον δώσῃ χρεωστικήν μου ὁμολογίαν εἰς χεῖρας τῆς Ἐνδοξότητός της ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὑψηλότητός του, καὶ μετὰ παρέλευσιν τινῶν ἡμερῶν τότε εἶχον πληρώσῃ τῇ Ἐνδοξότητί της 39.000 γρόσια διὰ τοῦ σινιὸρ παρόνου Γεωργίου Σακκελαρίου, διὰ τὰ ὁποῖα κριθεὶς μετὰ ταῦτα πολλάκις μετά τε τῶν ἐπιστάτων τῶν ποστῶν καὶ σαράφιδων τῆς Βιστιαρίας, ἐφάνη τῷ ὄντι ἀδίκως τὰ ἐπλήρωσα, καὶ ἔκτοτε εἶχον στείλῃ τῇ Ἐνδοξότητί της τὰ ἴσα τῶν ἀγωγῶν μου καὶ ἀναφορῶν περὶ τῆς ἀθωώσεώς μου, παρακαλῶν τὴν Ἐνδοξότητά της διὰ νὰ γράψῃ πρὸς τὸ Ὕψος του, τὸ νὰ μὲ ἐπιστραφῶσι τὰ δίκαιά μου γρόσια καὶ ἡ ὁμολογία μου, καὶ δὲν ἠξιώθην ἀπόκρισιν τῆς Ἐνδοξότητός της, τέλος μοὶ ἔδωκεν ἡ Ὑψηλότης του αὐθεντικὸν σενέδι περιεκτικὸν ὅτι ὄχι μόνον συγχωρεῖ καὶ μὲ χαρίζει τὴν ἀνωτέρω ποσότητα τῶν 84.503 γροσίων, ἀλλ' οὔτε ἔλαβεν ἐξ αὐτῶν ὀβολόν, καί, περὶ τῆς ὁμολογίας μου, ὅτι, οὖσα χαμένη, ἔσεται ἄκυρος, ὡς ἐκ τούτου περικλειομένου ἴσου τοῦ αὐθεντικοῦ σενεδίου πληροφορηθήσετε ἡ Ἐνδοξότης της. Ὅθεν, ἐπειδὴ καὶ ὁ δοῦλός της ἐπλήρωσα τὰ ἀνωτέρω γρόσια, ἔχων εἰς χεῖράς μου καὶ σενέδια περιλαβῆς τῆς Ἐνδοξότητός της, καὶ ἐξ αἰτίας ταύτης τῆς ἀδίκου πληρωμῆς ὅτι ἐσύσθην, καὶ

Slăvirii Tale umil mă închin, sărutându-Ţi dreapta.

† Sfântul Dumnezeu să păzească pe Slăvirea Ta în cea mai înaltă sănătate şi statornică fericire întru mulţi ani şi cu căpătarea a tuturor celor ce după suflet de sus doreşte. Pentru cei 84.503 lei ai menzilurilor la care am fost orânduit eu, robul Tău, fără dreptate a plăti prin anaforaua de obşte a boierilor, întărită de prea-înălţatul Domn Carageà, şi, neavând chip să-i răspund în naht, dădusem sinetul mieu în mânile Slăvirii Tale pe numele Înălţimii Sale, şi, după trecere de câteva zile, atunci plătisem Slăvirii Tale 39.000 de lei prin sinior baron Gheorghe Sachelarie, pentru care judecându-mă apoi adesea cu epistaţii poştelor şi cu zarafii Vistieriei, s'a arătat în adevăr nedrept că le-am plătit, şi în afară de aceasta Îţi trimesesem Slăvirii Tale copiile plângerilor mele şi anaforalelor pentru nevinovăţia mea, rugând pe Slăvirea Ta să scrii către Înălţimea Sa să mi se întoarcă înapoi drepţii miei bani şi sinetul mieu, şi nu m'am învrednicit de răspunsul Slăvirii Tale, la urmă mi-a dat Înălţimea Sa sinetul domnesc, cuprinzând că nu numai iartă şi-mi hărăzeşte suma de mai sus a celor 84.503 lei, dar nici n'a luat din ei niciun ban şi, pentru sinetul mieu, că, fiind pierdut, va fi netrebnic, cum vei afla-o din această copie aici închisă a senedului domnesc. Deci, de oare ce şi eu, robul Tău, am plătit cei mai de sus bani, având în mânile mele şi senedurile primirii de Slăvirea Ta, şi din pricina acestei plăţi nedrepte că m'am stins şi m'am afanisit, plătind după putere

[1] Cel ce scrie aşa de umil e viitorul Domn al Moldovei.

ἠφανίσθην κατὰ κράτος, πληρώνων ἀδροὺς τόκους, μὲ ἀνατοκισμοὺς ἐν ταὐτῷ, ὡς γνωστὸν καὶ ὁμολογούμενον τοῖς πᾶσιν, ἐνθέρμως παρακαλῶ τὴν Ἐνδοξότητά της νὰ ἀξιωθῶ πανευγενοῦς ἀποκρίσεώς της, ἂν αὐτὰ τὰ ἄσπρα, τοὐτέστι αἱ 39.000 γρόσια, περιῆλθον εἰς τοὺς λογαριασμοὺς τῆς Ὑψηλότητός του, διὰ νὰ ἠξεύρω καὶ ὁ δοῦλός της τί νὰ κάμω, καθότι δὲν στοχάζομαι νὰ ἔμειναν εἰς τὴν Ἐνδοξότητά της, γνωρίζων τὸ πρὸς τὸν δοῦλον της εὐδιάθετον καὶ μετ' εὐνοίας ἀγάπην. Ἐπαναλαμβάνων δὲ ταῦτα πάντα μὲ ἄκρον σέβας, ἐξαιτοῦμαι θεόθεν ὅπως τὰ ἔνδοξα αὐτῆς ἔτη εἴησαν πλεῖστα καὶ πανευδαιμονέστατα.

ᾳωιη΄ψ, Νοεμβρίου κε΄ῃ.

Τῆς Ὑμετέρας Ἐνδοξότητος

ταπεινώτατος δοῦλος

Ἀλέξανδρος Νεντζιουλέσκουλος.

groase dobânzi, cu dobândă compusă asupra lor, cum se ştie şi se recunoaşte de toţi, călduros rog pe Slăvirea Ta să mă învrednicesc de prea-nobilu-Ţi răspuns dacă acei bani, adecă acei 39.000 de lei, au întrat în socotelile Înălţimii Tale, ca să ştiu şi eu, robul Tău, ce să fac, precum nu cred să fi rămas la Slăvirea Ta, ştiind buna Ta aplecare către robul Tău şi binevoitoarea iubire. Ci, aducând acestea toate cu înalt respect, cer de la Dumnezeu ca slăviţii Tăi ani să fie cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1818, Novembre 25.

Al Slăvirii Tale

prea-smerit rob.

Alexandru Nenciulescu.

CCCCXIX.

Înainte de 1819.

Ioan-Vodă Carageà către agentul său. cu privire la conflictul dintre „Ioan Voevod" Callimachi şi „Dragomanul" (Mihai Suţu).

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἔγραφεν ἡμῖν ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης τὰ περὶ τῆς διατρεχούσης ψυχρότητος μεταξὺ τοῦ Ἰὼν Βοεβόδα καὶ τοῦ Δραγομάνου, ζητοῦσα τὸ νὰ πληροφορηθῶμεν ἐντεῦθεν ἂν καὶ εἰς πόσον βαθμὸν τὸ τοιοῦτον ὑποτρέχῃ κιεϊφιγίας, ἐξακριβοῦντες ἄλλως ἐκ τοῦ προσεχοῦς καὶ ἔτι ἐμπερίστατον, ἔκτοτε περιεργότερον ἐπεξεργαζόμεθα τὰ γειτονικὰ πράγματα. Καί, ἄγκαλα τοιαύτην τινὰ ἰδέαν καί τινες τῶν ἐν Βουκουρεστίῳ νὰ συνέλαβον, ἀλλ' ἐπειδὴ μήτε ὁ Ἰὼν Βοεβόδας αὐτός, μήτε καὶ οἱ μουτεκαρίπηδες τῆς αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητος, χαλὰν ὀλσούν, κασλὰν ὀλσούν, οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπηνίξαντο διάθεσιν κατὰ Δραγομάνου, μᾶλλον εἰς πολιτικὰς εἰκοτολογίας ἀπέδωκαν τὰ ἐν Βασιλευούσῃ προδιαφημισθέντα, ἢ εἰς πραγματικὴν ἀλήθειαν, ἀπό τινος ὅμως προσεχοῦς καιροῦ, ὁ λόγος οὗτος τῆς διαφωνίας καὶ τῆς μεταξὺ πενθεροῦ καὶ γαμβροῦ ἐνούσης ἐχθροπαθείας, ὄχι μόνον κοινῶς ἐν Βουκουρεστίῳ ἤρξατο νὰ διαφημίζεται, ἀλλὰ καὶ διακεκριμένοι ἄρχοντες νὰ διηγῶνται, καὶ ἀπὸ Κούρτης ψυχρῶς ἐκφραζομένης νὰ διαδίδεται, ἄχρις ὅτου ὁ Ἰὼν Βοεβόδας καὶ εἰς πραγματικωτέρας παρέβη ἐνδείξεις τῆς τοιαύτης διαθέσεως, στέλλων αἴφνης τῇ ιγ΄ῃ τοῦ ἤδη λήγοντος τεσσαράκοντα Ἀλβανίτας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πεϊζαδὲ Γρηγόρη Σούτζου καὶ ἐν μιᾶς ὥρας διαστήματι παρ-

Din ce vreme ni-a scris Strălucirea Ta cu privire la receala ce se produce între Ioan Voevod şi Dragoman, căutând să aflăm de unde şi la ce grad se produce una ca aceasta, cercetând de altfel din cele de aproape şi încă în fiinţă, ne-am gândit de atunci şi la lucrurile vecine. Şi, cu toate că o astfel de ştire şi unii dintre cei din Bucureşti au căpătat-o, dar, de oare ce nici Ioan Voevod însuşi, nici *mutecaripii* Strălucirii Sale, slavă Domnului, n'au dat de bănuit o astfel de aplecare contra Dragomanului au atribuit cele de la Ţarigrad răspândite mai mult la nişte potriviri politice decât la un adevăr de fapt, dar, de la o vreme necontenit vorba aceasta a neînţelegerii şi duşmăniei ce e între socru şi ginere, nu numai în de obşte a început a se răspândi la Bucureşti, dar şi deosebiţi boieri să se ocupe, şi să se publice şi de la Curte, rostindu-se cu receală, până ce Ioan Voevod a ajuns la mai faptice dovezi ale acestei neînţelegeri, trimeţând de odată, la 13 ale lunii trecute, patruzeci de Albanesi la casa lui beizadea Grigore Suţu şi în curs de un ceas izgonind pe Strălucirea Sa cu toată casa la o moşie depărtată. Dintr'un chip ca acesta,

νοικὶ ἐξορίζων τὴν Ἐκλαμπρότητά της εἰς τι μεμακρυσμένον μοῦλκι. Ἐκ τοῦ τοιούτου καὶ τοσούτου περιφρονιτικοῦ τρόπου ὃν ἐπισήμως ὁ Ἰὼν Βοεβόδας μετῆλθεν ἐσχάτως πρὸς τὸν πεϊζαδὲ Γρηγόρην, τὸ διατὶ ἕτερον συνάγεται ἢ ὅτι διακήρυξε τὴν κατὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ ἔχθραν; Ὁπόθεν δὲ ὁρμώμενος καὶ ποῖα τὰ αἴτια δι' ἃ ἐπὶ τοσοῦτον προήχθη δυσμενείας, οὐκ οἴδαμεν. Ἐν τούτοις, ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης, ἐπειδὴ ὁ Δραγομάνος ἔπεται ἐξῆς νὰ ἀσθμαίνῃ κατὰ τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ὁ ὀρθὸς ὑπαγορεύει λόγος τὸ νὰ διαθέσῃ ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης ἀναλόγως τὴν μετὰ τῆς αὐτοῦ Ἐνδοξότητος πολιτικὴν αὐτῆς προσφοράν. Ἡμεῖς, ἀδελφέ, ἐξ ἤθους καὶ ἐκ συστήματος, ὅσον ἐπιθυμοῦμεν φιλικῶς νὰ διάγωμεν μεθ' ἁπάντων, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἀποφεύγομεν πάντοτε τοῦ νὰ σχηματίζωμεν πολιτικὰ συστήματα μεθ' ἑτέρων, περιοριζόμενοι πάντοτε εἰς μόνον τὸ δεφενσίβο. Τὸ αὐτὸ μεσλέμι ἀκολουθοῦμεν καὶ μετὰ τοῦ Ἰὼν Βοεβόδα, διά τε τὸ ἠθικόν, ὡς προέφημεν λόγον, διά τε τὸν γειτονικὸν καὶ διὰ τὸν ὕψηλὸν τέλος ἰραδὲ τοῦ νὰ διατελῶμεν χούσνι μουασαρὲτ οὐζρὲ μετὰ τῆς αὐτοῦ Ἐκλαμπρότητος. Αὐτὸ λοιπὸν τοῦτο κάλλιστα εἰδεῖαν ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης θέλει προσφόρῳ τινὶ τρόπῳ οἴκοθεν διαβεβαιώσῃ τῷ τε ἄρχοντι Δραγομάνῳ καὶ οἷς δεῖ τῶν ἐφένδιδων, εἰς τί καὶ εἰς πόσον συνίσταται ἡ μετὰ τοῦ γείτονος ἡμῶν Αὐθέντου φιλία, διὰ νὰ μὴν στοχάζωνται συστηματικωτέραν τινὰ μεταξὺ ἐνοῦσαν ὁμόνοιαν, ἐπισφαλῆ ἴσως ἡμῖν, διὰ τὸ γαρίπικον καὶ ἀπερίσκεπτον ἐν πᾶσι τάβρι τοῦ γείτονος.

şi cât acesta, de despreţuitor, pe care făţiş Ion Voevod l-a săvârşit acuma în urmă faţă de beizadeaua Grigore, ce alta se poate culege decât că a proclamat ura sa faţă de ginerele său? De unde însă pornind şi care pricinile pentru care a ajuns la atâta duşmănie, nu ştiu. Între acestea, din această împrejurare, de oare ce Dragomanul de acum urmează apoi să sufle împotriva socrului său, iese logic să potrivească tot aşa Strălucirea Ta despre aplecarea politică faţă de Slăvirea Sa. Noi, frate, din obiceiu şi din sistem, cât dorim a trăi prieteneşte cu toţi, tot atâta şi fugim totdeauna de a alcătui orice sisteme politice cu alţii, mărgenindu-ne totdeauna numai la *defensivă*. Aceiaşi tactică o urmăm şi cu Ioan Voevod, pentru morală, cum am spus-o acuma, şi pentru vecinătate şi în sfârşit pentru înalta iradeà, ca să trăim cum se cuvine cu Strălucirea Sa. De altfel acest lucru îl vei confirma de acasă Strălucirea Ta cu mai bună ideie în vre-un chip potrivit dumnealui Dragomanului şi cui trebuie din efendii, în ce şi până la cât stă prietenia cu vecinul nostru Domnul, ca să nu li se pară mai obişnuită vre-o înţelegere între noi, poate nesigură nouă, pentru frica nenorocită şi nechibzuită în tot felul a vecinului.

CCCCXX.

Înainte de 1819.

Ioan-Vodă Carageà către agentul său despre planurile de a face Domn în Moldova pe beizadeà Constantin Moruzi şi afacerea dintre Dragoman şi Ioan Callimachi.

Ἔκτε πλαγιωτέρων τινῶν εἰδήσεων καὶ ἑτέρων πληροφοριῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπό τινων ἐμαράδων, εἰς βαθμὸν ἐξῆς καταντᾷ βεβαιότατος τὸ Πογδάν-Βοϊβοδαλῆκι τοῦ πεϊζαδὲ Κωστάκη Μουρούζη, καὶ ἀκολούθως αἱ, εἴτε ἄμεσοι, εἴτε καὶ ἔμμεσοι, διὰ τοῦ σεβαστοῦ ἡμῖν Αὐθέντου πατρὸς 388, nous 283, 22908, διδόμεναι ὑποσχέσεις τῷ Αὐθέντῃ γαμβρῷ, ἔπεται νὰ ἐκληφθῶσιν ἰγφάλι καὶ μόνον ἐπιτείνει δέ μου τὴν ὑπόνοιαν ταύτην καὶ ἡ ἣν ἔχω βεβαιότητα περὶ τῆς ὑπερόγκου καὶ ἀπαραδειγματίστου ποσότητος ἥν, ἔτι ζῶντος τοῦ 43837, ἔσχε λαβὼν προηγουμένως y 43837,

Din ştiri mai lăturalnice şi alte informaţii, dar şi din unele..., a sejunge de acum ca mai sigur voevodalâcul Moldovei al lui beizadeà Costachi Moruzi, şi apoi, sau nemijlocit sau mijlocit, prin respectatul nostru Domn părinte..., dând făgăduieli Domnului ginere, urmează a fi lăsate..., şi numai îmi întăreşte această bănuială şi siguranţa ce o am despre enorma şi fără părechea sumă pe care, încă fiind viu..., o luase mai ales..., la zisa făgăduială de Domnie. Deci nici prietenia, de la o vreme,

ἐπὶ ῥητῇ ὑποσχέσει Αὐθεντείας. Ὅθεν μήτε ἡ μετὰ τοῦ Αὐθέντου γαμβροῦ ἀπό τινος καιροῦ φαινομένη φιλία τοῦ Δραγομάνου ἀληθὴς καὶ ἄδολος, μήτε καὶ τὸ ὅπερ μετὰ τοῦ πεῖζαδὲ Κοστάκη προσποιεῖται, ἔχων σκεραπλῆκι ὁ Δραγομάνος βέβαιον, ἀλλὰ τὸ ὅλον βαλοῦτα ἰντέζα καὶ ἀπάτη, καθ' ὑπαγόρευσιν αὐτοῦ ἴσως τοῦ Χαλέτη[1]. Ἐγώ, ἀδελφέ, αὐτὰ ταῦτα μαθὼν καὶ δικαίως φιλυποπτῶν, ὄχι διὰ τὸν ἠθικὸν μόνον λόγον, ὄχι διὰ τὸν τῆς ἐνούσης φυσικῆς σχέσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν τοῦ προσωπικοῦ μοι ἰντερέσον, ὅλως μουσταρίπης εὑρίσκομαι, καλῶς εἰδὼς καὶ χρηματικὴ ὁπόση ζημία, καὶ πολιτικὸς ὁποῖος νακισᾶς ἐνδέχεται νά μοι ἀπέλθῃ ἐκ τῆς 373 1776 y 536 2445, la, nous, 283, o 283 le 283 2376 2445. διὰ δὴ ἀνάγκη πᾶσα νὰ ᾖναι μουταγιανίζας ὁ Αὐθέντης γαμβρός, καί, καλῶς πεπεισμένος ἐπὶ τῇ ὑποτρεχούσῃ δολιότητι καὶ ὑφάλῳ γνώμῃ τοῦ agesse, νὰ προσποιῆται ἐκ τοῦ ἀμοιβαίου τὰ κατ' ἀνάγκην, νὰ διενεργῇ δὲ ἐμφρόνως τὰ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ ἰδίου σκοποῦ, καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἐπέχουσαν πολιτικὴν κακίαν τῶν ἡμερῶν.

aparentă, a Dragomanului cu Domnul ginere nu e dreaptă şi nevicleană, nici ceia ce cu beizadeà Costachi făţăreşte, având Dragomanul un sigur sprijin (?), dar toată *valuta* e... şi înşelare, după suggestia poate şi a lui Halet. Eu, frate, aflând acestea şi cu dreptate bănuind, nu mai pentru caracterul moral, nici din causa situaţiei fisice, ci şi pentru interesul mieu personal, mă aflu cu totul încurcat, ştiind bine şi câtă e paguba în avere şi cât năcaz politic urmează să-mi vie de la ..., şi toată nevoia e să fie numai ... (?) Domnul ginere şi, bine încredinţat de şiretenia şi gândul prăpăstios de acum al lui ..., să se prefacă din parte-i cele de nevoie, dar să lucreze cuminte cele peste atingerea scopului său însuşi, şi acestea pentru stăpânitoarea răutate politică a zilelor.

CCCCXXI.

Scarlat-Vodă Callimachi[1] către fratele său, despre datoria şi greutăţile ce are şi pericolul în care se află. Înainte de 1819.

Ἐξ ὅσων ἐν ἑτέροις ἐκτίθημι, ἀρκούντως πληροφορεῖται ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης τὰ περὶ τοῦ χρηματικοῦ ἡμῖν μασλαχατίου, περὶ ὧν ἐν συνόψει καὶ ἄλλοτε καὶ κεφαλαιωδῶς αὖθις λέγω ὅτι ἔχει μὲν δίκαιον ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης νὰ δυσφορῇ ἐφ' ᾧπερ ὑφίσταται στενοχωρίᾳ, ἔχει δὲ καὶ ἄδικον συγχρόνως, ὁποτιθεμένη ὅτι ἐνόντως ἢ καὶ ὁποφαινομένου τρόπου τινὸς ἐντεῦθεν εἰς θεραπείαν τῆς κατεχούσης αὐτῆς ἀνάγκης, εἴτ' ἀμελῶ ἐγώ, εἴτε καὶ ἀδιαφορῶ. Ἐν πάσῃ δὲ εὐσυνειδησίᾳ καὶ θεοφοβίᾳ βεβαιῶ τῇ αὐτῆς Ἐκλαμπρότητι ὅτι ἡ μόνη ἡμῶν σωτηρία καὶ ἐν μέρει ἀπαλλαγὴ τῆς ἀπανταχόθεν συσφιγκούσης ἡμᾶς χρηματικῆς ἀμηχανίας εἰς οὐδὲν περιΐσταται, ἀλλ' ἡ εἰς τὸ ταχσῆλι τοῦ πολυωδύνου καὶ δυστυχοῦς μιλλιονίου, οὗπερ Θεοῦ εὐδοκοῦντος εὐοδουμένου, ὁμολογουμένως θέλω ἀμέσως γιετιστιρδίσῃ Αὐτῇ τὴν ἀνάλογον ποσότητα. Νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν αὐτὰ ταῦτα στοχαζόμενος, καί, μηδ' αὐτὴν βλέπων εἰσέτι τὴν ἐν προηγουμένῳ λόγῳ ἀπαιτουμένην σατισφα-

Din câte în altele expun, destul se lămureşte Strălucirea Ta despre chestia noastră de avere, pentru care în scurt şi aiurea şi mai ales din nou spun că ai dreptate Strălucirea Ta să Te superi de strâmtorarea în care Te afli, dar şi n'ai dreptate în acelaşi timp, presupunând că, fiind şi apăsând vre-un chip de aici pentru slujba nevoii ce ne strânge, nici nu neglijez eu, nici nu sânt indiferent. Dar în toată conştiinţa bună şi frica lui Dumnezeu asigur pe Strălucirea Ta că singura noastră mântuire şi în parte uşurare a lipsei de bani, care de pretutindeni ne strânge, în nimic nu stă decât sau în încasarea chinuitorului şi nenorocitului milion, care fiind bine îndrumat cu voia lui Dumnezeu, fără îndoială nemijlocit Îţi voiu trimete cantitatea ce se cuvine. Gândindu-mă zi şi noapte la acestea şi, nevăzând încă *satisfacţia* cerută în expunerea de mai sus, cu atât mai trist şi.. petrec, cu

[1] Halet-Efendi, marele Vizir, ocrotitorul lui Mihai Suţu.

ξιόνε διδομένην, κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον περίλυπος καὶ μεγίτσας διατελῶ, καθ' ὅσον καὶ τὸ τέρμα τῆς τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων ἐποχῆς ἐφίσταται, καὶ τὰ ἀπαραδειγμάτιστα τελευταῖα ἐπελευσόμενα ῥεζαλέτια προσεγγύζουσι. Πρὸς Θεοῦ λοιπόν, ἀδελφέ, οἷς οἶδα τρόποις, καὶ λόγοις, καὶ ἔργοις, ἀνάγκη νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς οἱασδηποτοῦν σατισφαξιόνες, διὰ νὰ ἀρχίσῃ ἡ τοῦ μιλλιονίου ἄμεσος πραγματεία καὶ διευθέτησις.

Τοιαύτην δὲ διὰ ταῦτα τὴν ψυχικὴν φέρων ἀθυμίαν, ἀδυνατῶ ὅλως λόγοις νὰ παραστήσω εἰς πόσον κατετάραγμαί τινων εἰδριτέρων (;), καὶ ἐξ ὧν μοι ἰδιαιτέρων μαθών, ὡς μὴ ὤφελον, ἀπὸ πλαγιωτέρων y t 3383 2376 993 p 2445 la ὑπηνίξατο, ὅτι y 7635 καὶ αὖθις ἐπρόβαλεν, ἐπιτείνων τῇ Ὑψηλῇ Πόρτᾳ τὴν 388 nous 993 le 3383 p, τῶν 173 3014 1973 p nous 213 903 p, ἄχρις τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῆς o 1973 le U 283 nous 3383 4106 2445 le, 1973 t nous 993 1973 nous 3383 993 le, καὶ ταῦτα ἐν ποίᾳ ἐποχῇ; καθ' ἣν ἡμεῖς μὲν διαπραγματευόμεθα τὸν προσεχῆ 3383 146 3383 503 993, y, δέ, 4106 993 U 993 nous 2376 993 le, καὶ τῆς προσδιορισθείσης αὐτῷ 384 3014 1973 le o 3383 993 le, ἐπιστάσης καὶ παρελθούσης ἤδη, οὐ t 993 U, 65 nous 213 nous 165, τῆς 173 3014 297 nous 213 993 le. Ποίαν ἄρα ὑπόνοιαν δὲν ἔπεται νὰ συλλάβωσι καθ' ἡμῶν οἱ πολυχρόνιοι ἡμῶν αὐθέντται; Καὶ διὰ τί νὰ μὴ ἀποδόκωσι τὰς ὑστέρας περὶ παρατάσεως γεγονείας ἐμφανίσεις τοῦ πρέσβεως, εἰς ταχρήμια τῶν Αὐθέντων; Ἴλεως ὁ Θεός! Χρηματικῶς εἰς τόδε δυστυχῶν, καὶ τὸν ὑπὲρ ψυχῆς ἑξῆς πολιτικῶς διακινδυνεύω! Δὲν στοχάζομαι νὰ ἀγνοῇ τὰ διατρέχοντα ταῦτα ἡ αὐτῆς Ἐκλαμπρότης, ὅσον ὅτι προσποιεῖται τὸν ἀγνῶτα διὰ νὰ μή με λυπήσῃ. Ἀλλ' ὅτε, ἀδελφέ, τοιοῦτός τις ἐπίκειται κίνδυνος, τοιαῦται οἰκονομίαι δὲν ἐπιτρέπονται, ἀλλά, Θεὸν ἐπικαλούμενοι, ἀνθρωπίνως ὀφείλομεν νὰ μετέλθωμεν συντόμως τε καὶ συντόνως πάντα τὰ πρὸς τὴν ἀσφάλειαν καὶ σωτηρίαν ἡμῶν τείνοντα μέσα. Διό, διὰ ὅαθέως διασκεφθεὶς τὸ ἐπισφαλὲς τῆς πολιτικῆς στάσεως, δεῖν ἔγνων ἐν ἰδιαιτέρῳ μοι ἀρτζᾶ νὰ παραστήσω μετὰ δεινοπαθείας τῷ περιφανεστάτῳ Χαλέτ-ἐφένδῃ μας τὴν ἐκ τῶν ψυχρῶν προεκτεθέντων μοι ἀκουσμάτων ὑστάτην ἐπιγεγονεῖάν μοι τῇ ψυχῇ πικρὰν ἀπελπισίαν, θερμῶς καὶ ἐπιμόνως καθικετεύων ὅπως, προδιατιθέμενος τὸ ταχσῆλι τοῦ μιλλιονίου, ἀνυπερθέτως ἐπιμένῃ εἰς τὴν διενέργειαν τοῦ προ-

cât se apropie sorocul vremii lucrurilor noastre, şi vin ultimele spre noi răutăţi fără pereche. Dar, pentru Dumnezeu, frate, cu ce ştii mijloace, şi vorbe, şi fapte, e de nevoie a se grăbi aducerea la îndeplinire a unei astfel de *satisfacţii*, ca să înceapă îndată afacerea şi orânduirea milionului.

Ci, pentru acestea având o astfel de sufletească mâhnire, nu pot de loc ca prin cuvinte să presint cât am fost de tulburat, aflând, din câteva ştiri, şi din cele mai particulare mie, cum nu trebuia, de la mai lăturalnicele că ... a dat a înţelege.... şi iar a adus înainte, întinzând Înaltei Porţi... până la plata exactă a..., şi acestea în ce vreme?, când noi tratam apropiata... şi celei orânduite lui... care ameninţa şi era să treacă... Ce bănuială deci nu urmează a forma contra noastră stăpânii noştri cari să trăiască întru mulţi ani? Şi de ce să nu dea ultimele aparenţe cu privire la prelungirea întâmplată a solului, în... ale Domnilor? Îndurător e Domnul! Băneşte, fără noroc în aceasta, şi mă primejduiesc apoi şi politic în ce priveşte sufletul! Nu gândesc că nu ştii cele ce se petrec Strălucirea Ta, decât că Te prefaci a nu şti, ca să nu mă superi. Dar, când, frate, un astfel de pericol ameninţă, astfel de economii nu se sufăr, ci, chemând în ajutor pe Dumnezeu, omeneşte trebuie să practicăm scurt şi cu încordare toate mijloacele ce tind spre asigurarea şi mântuirea noastră. Pentru care, adânc cercetând nesiguranţa stării politice, am cunoscut că trebuie ca într'un mai special arz al mieu să înfăţişez cu tânguire preavestitului Halet-efendi al nostru cea, din zvonurile reci ce mi-au venit la ureche, prea-înaltă desnădejde amară ce mi-a venit în suflet, rugându-mă călduros şi statornic ca, puind înainte încasarea milionului, să stărui fără zăbavă la săvârşirea apropiatului..., ca să mă uşurez de ceia ce mă aşteaptă, preferind bucuros orice nenorocire şi orice pedeapsă din partea Devletului mieu, decât să mi se alipească cea cu greu de spălat pată a vicleniei. Apoi Strălucirea Ta, des-

σεχοῦς 3383 147 3383 507 993, ο 283, διὰ νὰ ἀπαλλαγῶ τοῦ προκειμένου μοι βαρτᾶ, προκρίνων εὐχαρίστως πᾶν εἶτι δυστύχημα καὶ πᾶσαν παιδείαν ἀπὸ μέρους τοῦ Δεβλετίου μου, ἢ νά μοι προσαρθῇ δυσαπόνιπτός τις κηλὶς χιγιανετίου. Ἡ αὐτῆς λοιπὸν Ἐκλαμπρότης, ἀπόγονος τοῦ θείᾳ εὐδοκίᾳ ἀνεπιλήπτου καλλιμαχικοῦ χανεδανίου, ἀνάγκη καὶ νὰ φιλοτιμηθῇ, καὶ ὅλαις νὰ προσπαθήσῃ δυνάμεσιν εἰς τὸ νὰ μὴν ἤθελε προστριβῇ ὁ ὀλέθριος οὗτος λεκὲς τῇ οἰκογενείᾳ ἡμῶν. Ὅθεν μετ' ἐπιστασίαν μετερχομένη τὸν ἀριζᾶ, ὀφείλει κατ' ἰδίαν ἐντυγχάνουσα τῷ Χαλέτ-ἐφένδῃ μας, ζώσῃ φωνῇ μὲ ἀμπλιφικατζιόνε νὰ παραστήσῃ τὰ ἐνδιαλαμβανόμεθα, καί, πιστοποιοῦσα τὴν ἀμετάθετον ἀληθῆ ἀπόφασίν μου περὶ τοῦ προσεχοῦς 3383 147 3383 503 993 μου, ἔνδακρυς νὰ παρακαλέσῃ εἰς τὸ νὰ δωθῇ ἓν οἱονδήποτε εἶδος σατισφαξιόνες, μεθ' ὃ διατάττων τὸ τοῦ μιλιονίου, καὶ ἀπαλλαττόμενος τῶν ἐν τῷ τόπῳ ἐνοχῶν μου, ἀμέσως δρομαῖος νὰ 1976 t 3383 147 U 1973 617, 897 ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸν τερτζὲ τοῦ πισουρλικίου καὶ μεγιουσιγιατίου μου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ κατωρθώσῃ καὶ τεσλιγιετὶ χαβὶ ἓν ἀποκριτικὸν ἔγγραφον νά μοι σταλῇ. Ἀνάγκη, ἀσπαζομένη τοὺς πόδας αὐτοῦ θερμῶς, νὰ παρακαλέσῃ εἰς τὸ νὰ μὴ περιέλθωσιν εἰς γ'ην γνῶσιν τὰ ἐν τῷ σουκᾷ μοι διαλαμβανόμενα, φέρουσα εἰς παράδειγμα τὰ περὶ πεϊζαδὲ Κωστάκη προγραφέντα μοι, ὅτι ἔτι εἶμαι. Ἐν δ' ἐνί, ἀδελφέ, χατζὲτ δεγίλ, νὰ παραστήσω τῇ αὐτῆς Ἐκλαμπρότητι τὸ κρίσιμον καὶ ἐπισφαλὲς τῆς στάσεως ἡμῶν. Καὶ ὡς ἀγαπητός μοι αὐτάδελφος, καὶ ὡς Θεὸν φοβούμενος, καὶ φρόνησιν ἔχων, διασκεπτόμενος μετὰ τοῦ σοβαροῦ ἡμῖν Αὐθέντου πατρός, κατὰ βάθος καὶ κατὰ περίστασιν τὰ καθ' ἡμᾶς, ἃς ἐνεργήσῃ ὅσα καὶ ὅπως ἡ εὐσυνειδησία αὐτῆς ὑπαγορεύει, κατὰ νοῦν ἔχουσα πάντοτε τὸν ἐπικείμενον ἡμῖν κίνδυνον, ἐξ ἧς ὁμολογουμένως θέλουσι καθ' ἡμῶν συλλάβῃ ὑπόνοιαν τὸ ὀφηλὸν Δεβλέτι, διά τε τὴν σύμπτωσιν τῶν περιστάσεων, καὶ δι' ὅσα οἱ ἀγγιάριδες, ἐμπαθῶς χρωματίζοντες, θέλουσιν ἐμφανίσῃ τοῖς πολυχρονίοις αὐθένταις.

cendent ale neamului ales al Callimachilor, e de nevoie şi să ambiţionezi şi cu toate puterile să încerci ca să nu ne lovească pierzătoarea această pată de familia noastră. Deci, făcând cu grijă arzul, se cuvine ca, întâmpinând în particular pe Halet-efendi al mieu, prin viu graiu cu *amplificaţie* să presinţi cele cuprinse aici şi, încredinţându-l de nechimbata adevărată a mea hotărîre pentru apropiata.. a mea, cu lacrimi să ceri a se da un fel oarecare de *satisfacţie*, cu care orânduind afacerea milionului, şi scăpând de îndatoririle mele din ţară îndată cu grabă să..., trebuie să arăţi gradul minţirii şi înşelării (?) mele, ca să se îndrepte şi .... un răspuns în scris să ni se trimeată.

E de nevoie ca, sărutând picioarele lui, călduros să-l rogi să nu treacă la a treia cunoştinţă cele cuprinse în scrisoare, aducând ca exemplu cele mai înainte scrise mie pentru beizadeà Costachi, că sânt încă. Şi într'una, frate, nu e nevoie să înfăţişăm Strălucirii Sale... starea critică şi nesigură a situaţiei noastre.

Şi, ca iubit frate al miu şi ca temător de Dumnezeu, şi ca om cuminte, iertând împreună cu înţeleptul nostru părinte Domnul, în adâncimi şi în împrejurări ale noastre, să faci câte şi cum conştiinţa Ta Îţi va suggera, având în minte totdeauna şi pericolul ce ne ameninţă, pentru din care fără îndoială va forma contra noastră bănuială înaltul Devlet, şi pentru coincidenţa împrejurărilor şi pentru câte cu patimă văpsindu-le duşmanii (?) vor arăta stăpânilor cari să trăiască într mulţi ani.

CCCCXXII.

Scarlat-Vodă Callimachi, Domnul Moldovei, către fratele său Ioan, recomandând pe fiul bolnav al doctorului Fotinò. 1819, 25 Maiu.

† Τὴν Ἐκλαμπρότητά της ἀδελφικῶς περιπτυσσόμενοι, ἡδέως προσαγορεύομεν. Ἐπειδὴ ὁ ἡμέτερος διδιτδάρης, Ἀλέξανδρος, υἱὸς τοῦ

† Pe Strălucirea Ta frăţeşte îmbrăţişând-o, ne adresăm cu plăcere către dânsa. De oare ce divictarul nostru, Alexandru,

ἐξοχωτάτου ἐν ἰατροῖς Φωτεινοῦ, καταθλάσας[1] ἐκ περιστάσεως ἕνα τῶν ποδῶν του, καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ θεραπευθῇ ἐνταῦθα, ἀπέρχεται εἰς Βασιλεύουσαν, μεθ' ἃς ἔλαβεν αὐτόθι παραγγελίας τοῦ πατρός του, διὰ νὰ φροντίσῃ τῆς τελείας αὐτοῦ θεραπείας, αὐτὸ τοῦτο δηλοποιοῦντες τῇ Ἐκλαμπρότητί της, διαπυνθανόμεθα τὰ τῆς ἐφετῆς ἡμῖν ἀγαθῆς αὐτῆς ὑγιείας, ἧς καὶ τὰ ἔτη εἴησαν θεόθεν ὅτι πλεῖστα καὶ πανευφρόσυνα.

ᾳωιθ΄ψ, Μαΐου κε΄ῃ.

Τῆς Ἐκλαμπρότητός της

ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς
Ιω. Σκαρλάτος Καλλιμάχης.

fiul ilustrului între medici Fotinò, rupându-şi printr'un accident un picior, şi neputând a se îngriji aici, merge la Ţarigrad, cu ce recomandaţii a luat acolo ale tatălui său, ca să se îngrijească de cura lui desăvârşită, vădind aceasta Strălucirii Tale, întrebăm de cea nouă dorită bună sănătate a Ta, şi anii Tăi fie de la Dumnezeu cât mai mulţi şi cu totul fericiţi.

1819, Maiu 25.

Al Strălucirii Tale

frate iubit.
Io Scarlat Callimachi.

CCCCXXIII.

C. 1820. Scrisoare a lui Grigore Val. (Băleanu ?)[2], către un cleric pentru un împrumut de 500 de lei al „cocoanei Safta a lui beizadea Grigore", cu pomenirea Mitropolitului de Efes.

† Δεσπότη μου ἀσπάζομαι πανευλαβῶς τὴν σεβασμίαν μοι δεξιάν της.

Προχθὲς ὄντας εἰς τὴν Πανιερότητά της, ὁμηλήσαμεν περὶ τῆς βοηθείας πεντακοσίων γροσίων τῆς κοκόνας Σάφτης τοῦ πεζαδὲ Γρηγόρη· ὅθεν καὶ σᾶς ἔστειλα ἀμέσως καὶ τὸν τεσκερὲ τοῦ ἀρχιδιακόνου τοῦ ἁγίου Ἐφέσου διὰ νὰ σηκώσητε τὰ ἄσπρα ὅπουθεν εὕρητε, νὰ δωθοῦν τὸ ὀγλιγορότερον τῇ ῥηθείσῃ κοκονίτζᾳ, ὡσὰν ὁποῦ ἐγέννησε καὶ δίχως παρὰν οὖσα. Μοὶ ἀπεκρίθητε ὅτι δὲν ἐκαταλάβατε τὶ τὴν σημειῶ περὶ τούτου ὅτι ἐβράχη ἔξωθεν τὸ σημείωμά μου πρὸς αὐτήν, τὸ ὁποῖον ἦτον ἐπανόγραμμα εἰς τὸ ἱερὸν ὄνομά της, καί, τὴν παρακαλοῦσα ὡς ὁμηλήσαμεν νὰ τὰ σηκώσῃ ὅπουθεν θέλει νὰ δουλεύσῃ χάριτας ἐνεργῶν, τὰ πεντακόσια γρόσια μὲ τὸ διάφορόν τους, λ΄ Ἰουλίου ὄντα, καὶ νὰ δωθῶσι ἀμέσως τῇ κοκονίτζᾳ· ἂν τὰ ἔδωκεν, μὲ ἔκαμε χάριν, καὶ ἐμὲ καὶ αὐτήν· εἰ δὲ μή, παρακαλῶ ἀμέσως μὲ τὸν καϊκτζήν της νὰ μὲ στείλῃ ὀπίσω τὸν τεσκερὲ τῆς αὐλικῆς ὁμολογίας Ἐφέσου καὶ ἐντεῦθεν τὰ σηκώνω ἐγὼ καὶ τὰ γετιστιρδίζω: δίδω καὶ τὰ καϊκιάτικα τοῦ ἀνθρώπου της, νὰ μὴ παραπέσῃ καὶ ἀργοπορήσῃ, παρακαλῶ·

Νοέμβριος ις΄.

Εἰμὶ τῆς Σεβ. Πανιερότητος ἐν Χριστῷ ταπεινὸς δοῦλος

Γρηγορ. Βαλ.

CCCCXXIV.

C. 1820. Scrisoarea unui cleric către un beizadea, cu pomenirea mănăstirii Zoodochos Pighi şi a Domnului, a Domniţei, „nepoata" scriitorului, şi a Curţii.

Ἰησοῦς Χριστὸς Νικᾷ.

Ὁ Κύριός μου, ἡ Ζωοδόχο μου Πηγή, πάντες ἡ ἅγιοί μου νὰ τὴν διαφυλάτουν μὲ τὸ μέγα τους ἔλεος καὶ ἡ ἁγία μου Ἀνάστασις, ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

† Ἠγαπητέ μου υἱὲ Πεϊζαδέ, ἐκ καρδίας καὶ ψυχῆς εὔχομέ σε, ἀσπάζομε σε, ἰδὸν τὸ ἠγαπιτόν μοι καὶ λάνπον ἰδιόχειρόν της, καὶ ἐδόξασα τὴν Ζωοδόχο μου Πηγὴ διὰ τὴν ἠγαπητήν μοι καὶ πο[λύ]τιμόν μου καὶ ἔκλαμπρον ὑγείαν της, καὶ παρακαλῶ ἀδιαλήπτως μετὰ δακρύων νὰ τὴν διαφηλάτῃ ὁ Κύριός μου ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ καὶ νὰ τὴν ὁδηγᾷ εἰς ὅλα, καὶ νὰ τὴν

---

[1] De fapt καταθράσας.

[2] Un Grigoraşcu Băleanu, student la Paris, în 1822, dădea unei reviste franceze o recitificare despre numirea noilor Domni de ţară. V. *Revue Historique du Sud-Est Européen*, Iulie—Septembre 1935.

ἀκούγη εἰς πάντα λαμπρότατον. Δὲν ἀμφιβάλω, ἠγαπητέ μου υἱέ, πῶς ὁ Κύριος καὶ ἡ Κυρία μου Ζωοδόχο μου Πηγὴ νὰ διαφυλάτῃ ὅλους ὑμᾶς τε καὶ ἡμᾶς, ἰδία ὁποῦ μὲ γράφῃς διὰ τὴν ἀνεψιὰν Δομνήτζαν Ἐλένκο, καὶ ἐγώ, ὁ Κύριος ἠξεύρη, πόσον πόνον καὶ ἀγάπην ἐσαύτη καὶ εἶναι καὶ ἀξιαγάπητη καὶ περὶ τῆς κυβερνήσεώς της τὸν Αὐθέντη μας πάντοτε τὸν λέγω καὶ πολλὰ καλλὰ γεννοῦταν, νὰ γράψῃς καὶ ἡ Ἐκλαμπρότης την περὶ τῆς κυβερνήσεώς τους τὸν Αὐθέντη μας, ὁποῦ νὰ — δύο, μ' ὅλον ὁποῦ ὁ Αὐθέντης μας ἔχει προέρεση καὶ τοὺς ἀγαπᾷ, καὶ τὴν Δομνίτζα μάλιστα, διὰ τὴν δύσκολην γνώμην τοῦ ἄρχοντός της, ὁ Θεὸς νὰ τὸ φοτίζη νὰ περνᾷ καλὰ καὶ φρόνημα· ἐγὼ κουσούρι δὲν κάμω, καὶ διὰ τὸ χατήρη σας, καὶ διὰ τὴν ἀγάπην ὁποῦ ἔχω εἰς τὴν ἀνεψιὰν Δομνίτζα.

Ἀγαπητέ μου Πεϊζαδέ, σὲ παρακαλῶ καὶ ἐγὼ διὰ τὴν φιλτάτην μας νύμφη. Πῶς τὴν ἀγαπᾷς τὸ ἠξεύρω ὅμως διὰ μερικαῖς της παραξενιὲς νὰ μὴν τὴν συνερίζεσε, καὶ νὰ περνᾶτε σύμορφα καὶ καλά, καὶ νὰ μὲν τὴν δίδῃς αἰτίες, νὰ ἔχεις τὴν εὐχὴν τοῦ Κυρίου μας καὶ τῆς Ὑπεραγίας μου. Αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ ἐπενετὸν καὶ καλό, καὶ εἶναι καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου μαζί σας εἰς ὅλα. Ἀγαπητέ μου υἱέ, ἠξεύρω πῶς δὲν εὐκαιρῇς νὰ γράφῃς, καὶ ὁ Κύριος νὰ σὲ ἐδυναμόνῃ εἰς ὅλα. Εἰς τοῦ Αὐθέντου μας τὸ γράμα γράφε με διὰ νὰ χαίρομε, διὰ τὴν πολύτιμόν μου ὑγείαν σου, καὶ ὁ Κύριός μου νὰ σᾶς διαφυλάτι ὅλους ὑμᾶς, καί, μὲ τὴν ἔνιαν, ἂν ἔβρετε κανέναν προκομένον διὰ νὰ τὸν ἔχετε βοηθόν, καὶ ὁ Κύριός μου νὰ τὸν ἐνδυναμόνῃ καὶ νὰ τὸν ὁδηγᾷ εἰς ὅλα νὰ ἔρχονται καὶ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ δεξιά.

Ἰδοὺ ὁποῦ ἔκαμε ὡς μὲ εἶπεν καὶ ἐφύλαξε τὸ χατήρη της, καὶ πρώτην ὁποῦ ὁπάντρεψε ἦτον ἡ Μαργείνκα: τὴν ἐπῆρε εἰς τὴν Κούρτην, καὶ τὴν ἐνιάστηκε εἰς ὅλα καὶ τὴν ἔκαμε τὴν προῖκα της, καὶ ἔβαλεν εἰσσὲ καλὴν κυβέρνησιν τὸν ἄρχοντά της, καὶ τοὺς ἐστεφάνοσεν μὲ ὅραν καλὴν καὶ ἄλλαις πολαῖς: διὰ τὴν πολύτιμον ὑγείαν σας ὅλα τὰ ἐκάμαμε. Ὅλα πολὰ καλὰ τοὺς ἔκαμε, ὅλα μὲ τιμὴν καὶ πολλὰ καλά, καὶ ὁ Κύριός μου νὰ τὰ φέρνῃ ὅλα δεξιά, καὶ νὰ ὑπανδρέψουν πολαῖς καὶ νὰ εἶναι ὀγουρλοῦδες. Ὁ ἄρχοντάς της ἔγεινε ποκόβνικος· εἶναι σὲ καλὴ κυβέρνησιν.

Ἡ Ἐλένκο μου, φίλτατε, τῆς εἶναι πιὸ καλὰ μὲ τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου μου, καὶ διαβάζη καὶ ἑλληνικὰ καὶ φ[ρ]αντζέζικα, καὶ ὁ Κύριός μου νὰ τὴν διαφυλάττῃ, ἀγαπητέ μου υἱέ. Ὁ Κύριός μου, ἡ Ζωοδόχο μου καὶ πάντες οἱ ἅγιοί μου νὰ σὲ διαφυλάτουν, καὶ ἡ ἁγία μου Ἀνάστασις, καὶ ὅσα σε παρεκάλεσα, νὰ μὴν τὰ ξεχνᾷς καὶ ὁ Κύριος νὰ διαφυλάττῃ ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς, ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

CCCCXXV.

Recomandare, de către egumenul său a unui călugăr de la Athos către un „Domn al Moldovlahiei şi al Mesiei-de-jos"[1].

Dată nehotărîtă (probabil secolul al XVI-lea).

Εὐσεβέστατε, ὑψηλότατε, ἐκλαμπρότατε καὶ Αὐθέντα, ἀριστότατε καὶ κράτιστε Ἰωάννη .... Βοεβόδα καὶ Αὐθέντα πάσης Μολδοβλαχίας τῆς κάτω Μυσίας, καὶ ἡμῶν τῶν ταπεινῶν τῶν ἐν τῇ σεβασμίᾳ καὶ βασιλικῇ μονῇ (λείπει) εὑρισκομένων μοναχῶν μετὰ Θεὸν εὐεργέτα καὶ βοηθέ, ἀντιβολοῦμεν καὶ δεόμεθα Χριστοῦ τοῦ παμβασιλέως καὶ τῆς αὐτὸν ἀῤῥήτως τεκούσης ὑπερενδόξου Θεοτόκου βραβευθῆναί σου ἄνωθεν τῇ Ὑψηλότητι ὑγείαν, εὐημερίαν, εἰρηνικήν τε καὶ ἀστασίαστον διαγωγήν, μετὰ πάντων τῶν ἐν τῷ παλατίῳ σου, καὶ ὑποτάξαι ὑπὸ τοὺς πόδας σου πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον εἰς εὐεργεσίαν καὶ ἀντίληψιν παντὸς τοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος, καὶ ἡμετέραν εὐφροσύνην καὶ ἀγαλλίασιν τῶν σῶν δούλων. Τολμῶντες γοῦν ἀναφέρομεν τῷ σῷ μεγίστῳ κράτει ὅπως καὶ νῦν ὡς ἔθος παρ' ἡμῶν ἀποστέλλονται οἱ ἡμέτεροι ἀδελφοί, ὅτε ὁσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατρᾶσι — μετὰ τοῦ τιμίου γέροντος —, τοῦ τε τὴν ὀφειλομένην κομίσας τῇ σῇ θεοφυλάκτῳ ἀρχῇ προσκύνησιν, καὶ τοῦ τὴν παρὰ τῶν αὐτόθι ἀδελφῶν εὐλογίαν ἀπολήψασθαι, οὓς ἱκετεύομεν καὶ δεόμεθα τοῦ μεγίστου κράτους τῆς ἐξουσίας σου ἀσμένως καὶ εὐμενῶς ἐπιδεῖν, δεικνὺς αὐτοῖς τὴν θεομίμητον πρὸς πάντας σοῦ πανολβίαν διάθεσιν, καὶ ἀξίαν ταύτης τὴν εὐποιΐαν παρεχόμενος, ἵνα παρ' ἡμῶν μὲν τῶν σῶν δούλων πολλὰς τὰς χάριτας καὶ διηνεκεῖς τὰς εὐχὰς ἕξῃς, ὃ καὶ δὴ γίνεται, πρὸς Θεοῦ δὲ τοῦ δικαίου κριτοῦ καὶ πλουσιοδώρου τὰς ἀναφαιρέτους καὶ πανολβίους ἀπολήψῃς δωρειάς τε καὶ ἀντιδόσεις ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ἀμήν.

---

[1] Poate Neagoe Basarab, pe vremea când se puneau în titlul Domnilor noştri cele două ţeri şi teritoriul dunărean.

TABLA NUMELOR

TABLA NUMELOR

Numele au fost scoase de D-ra Maria Ciorea.

N. B. La episcopi cifrele se raportă la mai mulţi omonimi. Câteva nume fără interes au fost înlăturate. Numele din Prefaţă se dau deosebit, la urmă.

A

Aaron (Alexie) 117.
Abdera, 210.
Abdì-Paşa, 6 6-7. (-comandant pe vremea lui Mavrogheni-Vodă); III, 414-6. (serascher de Belgrad), III, 272, 284. (-zadè, chehaiaua Brăilei), II, 1211, 1213. (-aga), III, 314, 328, 334, 366, 370.
Abdul-Cadìr-efendi (de Brăila), II, 805-6, 1105.
Abdul-Hamid I-iu (Sultan), II, 1217.
Abdurahman (Paşă), III, 332. (-agă), III, 411.
Abramios (Ioan. cleric), 542, 669-76, III, 60-1, 67-8, 107, 113, 116-7, 122.
Abramazzo (Evreu), II, 1219.
Achindì-başi (localitate), III, 471.
Acxtelmeier (Stanislav, scriitor), 756.
Ada-calè (cetate), III, 285, 297, 405; II, 1172, 1276.
Adai-chebir (Ostrovul Mare), III, 213.
Adâl-Ghirai (Sultan tatar), II, 982.
Adam (preotul, agent al lui Petru Şchiopul), 97-8.
Adam (-Hagì), 610.
Adamachi, II, 901.
Adamachi (casa lui), 318.
Adeniatul (Ioan), 16.
Adorno (Vallarga, Mărioara), 50-3, 55, 57-60, 62-3, 66-7, 70, 72, 76,79, 81-2, 89-90, 95, 101-2, 104-5. (Zanetto, frate).
Adrianopol, 11-3, 48, 116, 141, 145, 147, 153, 166, 172, 182. 194, 198-200, 208, 243, 258, 275, 295, 321, 400, 406-7, 433, 435, 438, 479-80, 531, 536, 548, 552, 561, 618, 656, 670-2, 676-7, 680, 682, 684, 700-1, 707, 717; II, 783, 787, 793-4, 797-9, 801-2, 807, 824, 828, 870-1, 1055, 1098, 1153, 1178, 1251; III, 11, 54-6, 107, 113-4, 138, 143, 261, 267, 324, 330, 338, 420, 479, 507. (Atanasie, Mitropolit de), 406. (Chiril), II, 1098. (Climent), 272, 295, 406-7. (Ieremia), 48, 182, 194. (Neofit), 182, 194, 243; III, 11. (Partenie), 116, 141, 145, 153, 166, 172. (Mehmed-Baltagì-Paşa de), 431, 480.
Afenduli (cronicar), 422, 441.
Afrodisia, 315.
Aftoniu (sofist), III, 154.
Afumaţi (sat), II, 950, 1228, 1231; III, 89-90, 294.
Agapet (scriitor), 393.
Agathopolis (şi Mitropolia), 13, 336.
Ageni (moşie), III, 512.
Agiud, III, 418.
Agraphai, III, 322, (Constantin de), III, 322, 353.
Agură (preot), III, 467-8.
Ahmed (agi), 87; II, 1203; III, 310-11, 314, 316, 332, 326, 328, 430. (-Alemdar), III, 274. (-Boşnag), III, 332, 352. (-Bostanoglu), III, 461. (-Cara-Hisarlì), II, 1269. (de Cesareia), II, 1105; III, 324. (fratele lui Cheleş), III, 326. (Daglì-oglu), III, 366. (Delì-aga), III, 253-4, 276. (Ghiumuş-Parmac), III, 336. (Ingè), III, 342. (Saliachegesì), III, 424.
Ahmed (Paşa de Damasc), 753 (v. şi Dubniţa). (în secolul al XVIII-lea), II, 1215, 1217, 1219-20.
Ahmed al III-lea (Sultan), 447; II, 1238, 1252.
Ahmed (Şerif-), III, 153.
Aiacapì, 89.
Aidin, II, 1137; III, 244.
Aidos. III, 29.
Aion. III, 155.
Airullah (agă de Starova), III, 328.
Aivaz, II, 830, 840.
Akri, 199.
Alba-Iulia (Atanasie Anghel, episcop de), 334, 336, 342-4.
Albania şi Albanesi, 228; II, 1195, 1207, 1232; III, 294, 332, 336, 434, 459.
Alecu (Serdar, agentul lui Alexandru-Vodă, lui Ipsilanti şi lui Mavrogheni), III, 382-3, 398-9, 471, 477.
Alendar-Aga, III, 357.
Alep, II, 1137.
Alexandri (grămătic), III, 130.

Alexandria, 26, 106-7, 116, 176-9, 181, 208, 343, 402, 417, 478, 540, 546, 568, 570-1, 687-9, 731, 765; II, 817, 833-9, 886, 1082, 1085-6, 1125, 1139; III, 2, 5, 6, 10-7, 19, 21, 24-5, 28-32, 37-9, 41, 43, 45-7, 49, 52, 80, 87, 135-6, 145-6, 148, 153, 155, 159, 161-71, 173-8, 177-91, 193-6, 197-200. (Patriarhii: Atanasie), II, 1082, 1085-6; III, 148. (Chiril), II, 1125, 1139; III, 12-3, 18-9, 145. (Clement), III, 146. (Cosma), 570-1; III, 159, 161-2. (Dionisie), 343. (Gherasim), 116, 178-9, 402, 417, 478, 568; II, 838; III, 5, 6, 10, 12, 14, 17-9, 47, 52. (Ioachim), 176; III, 12-3. (Ioanichie), 177-9, 731; III, 14-5, 17, 19, 21, 25, 28, 30. (Matei), 162, 164-71, 173-5, 177-86, 188-91, 193-200. (Meletie), 176-8. (Nichifor), 176-8, 180-1; III, 11, 13-4, 18-9, 22, 26, 29. (Paisie), III, 45, 49. (Partenie), III, 37-9, 41, 45-6, 49. (Samuil), 570-1, 689, 765; II, 833, 837-8; III, 136. (Serafim), 540, 546. (Silivestru), III, 176-7; III, 12-3, 19. (-Sf. Sava), III, 45-7, 49. (Ioan, grămătic), III, 146, 149.

Alexandria (Hephaistion de), III, 153.

Alexandria (Chiril de, și Lexiconul), II, 884, 886-8.

Alexandru-cel-Mare, 76, 288, 546-7; II, 910, 958, 975; III, 150, 154.

Alexandru (Nicolae, Domn muntean), 1, 4.

Alexandru-cel-Bun, 32, 34, 36, 38, 217, 221; III, 151, 217. (soția, Marina), 38.

Alexandru (Aldea, Domn muntean), 38.

Alexandru (Coconul, Domn), 118, 126, 128, 162, 723-4.

Alexandru (Iliaș, Domn), 162, 724; III, 151.

Alexandru (Mircea, Domn muntean), 47, 49-51, 55-6, 77, 84, 86, 89, 114, 133, 723-4.

Alexandru (cel Rău, Domn muntean), 93, 179.

Alexandru (Postelnicul), 130. (altul), III, 174-6, 178, 181, 183-4. (Stolnicul), I, 740. (altul), III, 394-5.

Alexandru (Caimacamul lui Nicolae-Vodă Mavrogheni în Moldova), III, 436-7.

Alexandru (Dragomanul, 1788), III, 260.

Alexe (Armaș, c. 1780), III, 265, 375-6, 380-1, 384-5, 440, 442-3.

Alexeanu (boier), II, 854.

Alì (Aga), III, 273, 318, 334, 336, 356-7, 460, 472, 507. (bairactar), III, 326, 330. (delibașa), III, 332. (efendi, prieten cu Șaitan-oglu), 88, 96, 104, 110. (Chizil-gialì), III, 336. (efendi, prieten cu Alexandru-Vodă Ipsilanti), III, 239-41. (Gianiclì), II, 1237. (Hagi, ceauș), III, 254-5, 276, 287. (iasacgìu), III, 422. (odabașă), III, 322.

Alì-Pașa (Gin, Damad), II, 793.

Alì-Pașa (Hechimoglu), II, 186, 1078, 1114.

Alì-Pașa (de Ismail, c. 1789), III, 292, 324, 369-71, 398.

Alì-Pașa (Moldovangì, Mare Vizir), II, 1176-7, 1196, 1199, 1204-6, 1208.

Alì (Persanul, sclavul Vizirului Raghib), II, 1137, 1141-2, 1148-9, 1154.

Alì-Raià (efendi), III, 471.

Alì-Șahin-Pașa, III, 287.

Alì (Satioglu), III, 359.

Alì (tefterdar), III, 215.

Alì (Telebenlì, Pașă de Ianina), III, 267.

Alkiphron (retor), III, 155.

Allatius (Leon), III, 152.

Amangia, III, 336.

Amasia, 11, 13, 30, 39-40, 132. (Zaharia, Mitropolit), 132.

Ambrosie (Șf.), III, 118.

Amiras (Alexandru, cronicar), 480, 492, 529, 972, 978, 980, 985.

Amsterdam, III, 118, 153.

Amza, III, 328.

Anacreon (poet), II, 897.

Anastase (medic), II, 1195.

Anastase (Vornic), II, 867.

Anastasia (Doamna lui Duca-Vodă), 258.

Anastasie (Mitropolit, episcop). V. Moldova, Roman.

Anastasie (Lupu, Agă), II, 1106.

Anatolia, II, 901; III, 294, 336, 430.

Anazarba, III, 154.

Anchial, 31, 59, 698, 718; II, 1189. (Anania, episcop), II, 1189. (Ioanichie, episcop), 718. (Natanail), II, 1098.

Ancira (Ankyra, Angora), 16, 28-9, 720.

Andrei Hatmanul (1593), 97. (Vistier), 738, 750.

Andronachi (Ban), II, 1146.

Andros, II, 1159. (Gherasim, episcop), II, 1159.

Anglia și Englesi, 108, 540, 571; II, 886; III, 118.

Anrep (general rus), II, 1211.

Antim I-iu (Mitropolit muntean), 8-11, 30, 34.

Antim (Ivireanul, episcop de Râmnic, Mitropolit), 348, 401-2, 406-7, 434, 629, 660-2, 668-9; II, 790, 793-6, 818-21, 1009; III, 79, 82, 100, 105-7, 112-3, 115-7, 122, 124.

Antim (protosinghel), 113.

Antioh (Hatman), 468.

Antiochia, 4, 26, 47, 59, 177, 199, 270, 275, 486, 723, 757, 1118; II, 1121; III, 2, 14, 18-9, 80, 152, 154-5. (Patriarhi, Atanasie), 270, 357. (Chiril), II, 1121. (Dosoftei), III, 18-3. (Eftimie), III, 18. (Eustatie), III, 152-3. (Ioachim), 177, 275; III, 14. (Ioan), III, 155. (Silivestru), 59, 723, II, 1121; III, 2.

Antiochia (Simion Magistros de), III, 154.

Antonachi (boieri), II, 1077-8; III, 520. (-chirigì, grămătic), 205-6. (medelnicer), 492.

Antonie-Vodă (Popescu, Domn muntean), 199, 204, 206-7, 333, 735.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

Antonie (dascăl la Bucureşti), II, 887, 994-5, 1028-9, 1033. (scrib în secolul al XVII-lea), 740, (grămătici), 422, 647.
Anvers, III, 150.
Aphrodisios (Alexandru), III, 146, 148-9.
Apian (istoric), III, 155.
Apic (sec. al XVIII-lea), III, 242-3.
Apicoglu (Petrachi), III, 211, 247.
Apostol (Gheorghe, Vistier), 360.
Apostolachi (Cămăraş), III, 376-7.
Apostoli (Papà), III, 501.
Apsarà, 85.
Aquino (Toma de), II, 910.
Arabà-Burgas, III, 336.
Arabia şi Arabi, 267, 276, 374-5, 431, 757, 981-2; II, 834, 1215; III, 157.
Arap-Calfa, III, 514.
Arat (scriitor), II, 910; III, 154.
Ardeal şi Ardeleni, 106-7, 121, 245, 258, 336, 340, 342, 468, 721; II, 809, 829-30, 840, 1094, 1106, 1176, 1231, 1239; III, 282-3, 288, 326, 328, 372, 444, 516-7.
Aretas, III, 149.
Argeş (judeţ oraş, mănăstire, râu), 114, 163, 303, 326, 725; II, 1208, 1215; III, 268, 288, 305, 307-8, 324, 326, 334, 336, 338, 341, 343, 356, 509. (Grigorie egumen), 725.
Argos, 535, 544, 585; II, 865. (dascălul Iacov de), 420, 427, 454-6, 496, 578, 565, 618-9.
Argyrokastron, III, 324, 332. (Constantin aga din), III, 324.
Argyropulos (Andrei), 29.
Arhanghelgorod, II, 1122.
Arhanghelul (mănăstioară), II, 834, 838.
Arhimede, III, 150.
Arhipelag, 16.
Arian (scriitor), III, 150, 153-5.
Arion (ctitor în Buzău), 654.
Ariosto (conte), II, 973.
Aristarh (scriitor), 465.
Aristeu, III, 153.
Aristide, III, 156.
Aristofan, II, 910; III, 105.
Aristotele, 314-5, 486, 546-7, 561; II, 909-11, 1272, 1274; III, 83, 146, 148, 151-4.
Armagà, II, 857.
Armeni şi Armenia, 37, 403, 735-7; II, 875, 1149-50. (Agop), II, 1121, 1130.
Armenìu, II, 1106.
Arnăut-chioiu, 261.
Arnăuţi, 131, 234.
Arnota, 163.
Aron (Domn al Moldovei), III, 97-101, 117-21, 126, 150, 173.
Aron-Vodă (mănăstire), 98-100, 116, 119-21, 126-8, 173, 605. (soţie), 121.
Arputis, II, 1248.
Arta (şi Mitropolia), 574, 765; II, 778, 805, 822, 924.
Arta (Meletie de), II, 967.
Artemidor (scriitor), III, 153.
Arva (comitat), 14.
Arvanitochorion, 199, 728-30; 394, 462.
Asan (cămăraşul lui Vodă Brâncoveanu), 588.
Asclepiade, 45.
Ascra, III, 153.
Asia Mică, II, 1230.
Aslan-Ghirai (Sultan), III, 260.
Aslan (Hagi), II, 1165.
Aslan (Vornicul), 118.
Astromychos, III, 153.
Atanasachi (Spătar), III, 240, 242.
Atanase (polcovnic), III, 324.
Atanase (retor), III, 153.
Atanase (Vornic, supt Nicolae Mavrocordat), 583-4, 677.
Atanasie (Patriarh ecumenic). V. Constantinopol.
Atanasie (Mitropolit). V. Derkon, Dristra, Silivria.
Atanasie (episcop). V. Rădăuţi, Ţara-Românească, Ivir.
Atanasie (egumen). V. Hangu.
Atena, 16, 30, 113, 141, 146-7, 182; II, 938, 1003, 1162, 1170, 1182, 1280; III, 11. (Anghel din) III, 397. (Apolodor din), III, 155. (Mitropolitul Daniil), 141, 146-7, 182; III, 11. (Dorotei), 16. (Iacov), II, 938. (Lavrentie), 113. (Vartolomei), II, 1162, 1170, 1182.
Atenagora (din Atena), III, 154.
Athos, 10, 15, 38, 40-4, 46-7, 49, 51, 53, 59-60, 76, 86, 88-90, 100, 102, 107-9, 111, 113-4, 132-4, 146, 162, 164, 193, 195, 198, 203-4, 250-2, 254 262-4, 300, 319, 490, 645, 689, 722-5 749, 762; II, 787, 793, 812, 884, 924, 1026, 1088, 1112, 1118, 1129, 1132-6, 1141, 1143, 1145-6, 1151, 1154, 1174, 1180, 1197, 1235; III, 70-1, 75, 77, 79, 81, 85-6, 91, 99, 106, 113-4, 132, 134, 158, 46-7, 193-4, 689. (Caracala), 46-7, 193-4, 649. (Castemonitul), 44, 203. (Chilandariu), 10, 86; II, 884. (Cosma, protos), 40. (Cutlumuzul), 40, 100, 113-4, 118, 146, 722. (Dionisatu), 46, 51, 134, 164, 300, 490, 645, 749; II, 787, 812, 884, 924. (Dochiarìu), 46-7, 49, 107. (Filotèu), 40. (Grigorìu), II, 1197. (protul Ieremia), 18. (Ivir), 83, 263, 722-6, 731, 1026. (Lavra), 59, 108, 132, 262-3. (Teodosie egumen), 10. (Natanail, proigumen), 263. (Pantelimon), 40-2, 490, 702; II, 1118, 1174. (Pantokrator), II, 162, 211, 1115, 1127, 1136. (Profetul Ilie), 42. (Prodrom), III, 19, 93, 117, 119, 179. (Antonie, egumen), III, 19. (Rhossikon), 40; II, 1112, 1129, 1132-5, 1143-7, 1151-2, 1174, 1179-80, 1197. (Sf. Pavel), 132. (Simopetra), 44, 47, 53, 89, 93, 109, 721, 725-6. (Vatoped), 111, 195, 203, 271-2, 288; II, 924, 1132. (Gherontie, proigumen), 10. (Xenofont), 43-4, 49, 51, 102, 111, 132-3, 163-4, 195, 198, 203, 211, 490, 758; II, 1154, 1184, 1235; III, 464-5. (Xeropotam), 38, 204, 616;

II, 787, 1141, 1145. (Zograf), 10, 38, 41, 49, 108, 163, 195, 313. 319.
Athyra, 37.
Atzike (în Chios), 600.
Augustin de Hipona (Sf.), III, 118.
Austria şi Austrieci, II, 790, 913, 1217, 1231, 1260; III, 270, 365, 508, 515-6.
Avas-chioiu, III, 510.
Avereşti (sat), 36, 98.
Avlona (Vallona). III, 267.
Avramie (dascăl), V. Abramios (Nicolae), II, 1244, 1255.
Axintie (căpitan), II, 845.
Azaleia, II, 1033.
Azarie (călugăr), 466-7, 1060.
Aziz-efendi, III, 471-3.
Azov, 480, 486; III, 93.

B

Baba Vişanilor, III, 396.
Babadag, II, 1206, 1209-10; III, 429-30.
Babali (Marino dei, Ragusan), 64.
Băbeanu (Mihail Logofăt şi Toma), II, 1078.
Babilon, 561.
Bacău, II, 1186; III, 364-5.
Bachi (aga), III, 334.
Bachi-culù, II, 1143.
Bagdad, 213, 319-20; III, 273, 303, 305, 307-8, 334.
Baia, II, 1217.
Baiburt, III, 314, 338, 400-1.
Baiezid I-iu (Sultan), 41.
Băjescu (Iordachi) II, 1164, 1169.
Balaban (familie), II, 1154.
Bălăceanu (Ioan), II, 1179. (Vornicul), III, 512, 514. (-ca), III, 387.
Balaclava, 198.
Balcani, 420-1; III, 505.
Băleanu (Barbu), 694. (Constantin), 589. (Grigoraşcu), II, 1179. (Toma), 742. (altul, c. 1780), III, 513-4.
Băleşti (sat), III, 396.
Bălgrad. V. Alba-Iulia.
Baliţă (Voevod maramureşean), 13-5.
Balş (Gheorghe), III, 498.
Balsarino, 600-1.
Bălţaţi (moşie), 246, 280.
Bălţăteşti (sat), 687, 765.
Baltazar (mai mulţi), 331, 731-2.
Bălţi, III, 292.
Balvanyos. V. Unguraş.
Banat, III, 282-3.
Banguduz-oglu, III, 379, 384.
Bărăgan, 226.
Baratov (Constantin, Clucer), III, 374-6, 384, 395, 398.
Barbă-deasă (ispravnic), 537.
Barbovschi (Teodosie, Mitropolit al Moldovei), 217.
Barker (negustor), II, 1137.
Bârlad, II, 1195.
Bârnova (mănăstire), 293, 357-8, 361, 583-4; II, 879, 881-2, 1110, 1229, 1246. (Atanasie egumen de), 584.
Barnovschi (Miron, Domn al Moldovei), 119-25, 127, 687.
Baş (Costi Avram, negustor), II, 1186, 1188.
Basarab (Domn al Ţerii-Româneşti), 114.
Basarab (cel Tânăr, Domn al Ţării-Româneşti), 114.
Basarabia, 626.
Basel, 43; III, 155.
Basilikos (Iacob, „Despot“, Domn al Moldovei), 45.
Báthory (Sigismund, prinţ al Ardealului), 107.
Bazargic, 199; III, 320, 324. (Hagi-Oglu Mehmed, agă de), III, 324.
Bebec, III, 391, 508.
Bechir-Paşa, II, 1231; III, 266, 270-1, 338, 424, 508.
Bechir (Aga), III, 316, 318, 336, 384.
Bela (Vistier), 262.
Belinaş-oglu (comandant turc), III, 308-9, 368-9, 373-4, 383, 386-90.
Belgrad, 288, 319-20; II, 802, 816, 913, 960-1, 1009-10, 1251-2; III, 214, 217-8, 252, 254-6, 266, 269, 272, 276, 283-4, 326, 334, 466.
Belu (boier) III, 520.
Bembo (patrician veneţian), II, 104.
Bender, 491, 591, 637, 640 ; II, 1104-5, 1195-7, 1199; III, 206, 266, 294, 338, 424-5, 480.
Benetta (nepoata Doamnei Ecaterina a Ţării-Româneşti), 81-2.
Berceau (Iesuit), III, 84.
Bereg (comitat), 14.
Bergler (Ştefan, erudit), II, 877, 884, 886.
Bernardo (Lorenzo, patrician veneţian), 75, 95.
Beroe (Veria), 132, 147, 150, 155, 172, 175-7; II, 794, 796; III, 12-3, 19, 22, 26, 29-30. (Mitropoliţi: Averchie), 176. (altul cu acest nume), III, 12-3, 19, (Chiril), 132. (Ioanichie), 147, 172, 175. 177; III, 13.
Reşir-Aga (Câzlar-Aga), II, 1114.
Betleem, 16-7, 24-5, 27-9, 35, 204, 208-9, 217, 562, 616-7, 621, 625, 641, 649, 657, 667-8, 679, 681-2, 685-6, 690-1, 703, 735; II, 780, 782, 789, 791, 832, 886, 891-3, 942, 1044-6, 1050-3, 1055-7; III, 114-5, 129, 133, 144, 464-5. (Arhiepiscop Mihai), 24-5. (Neofit), 735. (Partenie) 562.
Bethlen (Gavril), 121.
Bibescu (Şătrar), III, 275.
Bion (înţelept grec), II, 909.
Biró (Samuil), II, 475.
Bistra, 14.
Bistriţa (mănăstire în Moldova), 111, 221, 293, 356, 361, 722; II, 1110, 1246. (Atanasie, egumen de), 111, 722.
Bistriţa (mănăstire în Oltenia), 163, 202, 725. (Vasile, egumen), 725.
Bitinia, 166.
Bizanţ (Ştefan de, scriitor), III, 142.

Blaj, 336; II, 1106.
Blestematele (sat), 203.
Bogdan al II-lea (Domn al Moldovei), 41.
Bogdan al III-lea (Domn al Moldovei), 717.
Bogdan al IV-lea (Lăpuşneanu, Domn al Moldovei), III, 1.
Bogdan (fiul lui Iancu Sasul), 101, 103.
Bogdan (fiul lui Aron-Vodă), 99.
Bogdan (Lupu, Vornic), 360. (Lupu, Medelnicer), II, 1088. (Manolachi, Păharnic), II, 1186, 1188.
Boldiciu (Dumitru, logofătul), 203.
Bolintin (sat şi mănăstire), 163, 724.
Bolzano, 100.
Bonnac (de, anbasador al Franciei la Constantinopol), II, 794.
Borsa (trimes al lui Hrisant Notara), 543.
Bosie (Ştefan, Jitnicer), II, 228, 1155; II, 1216.
Bosnia, 679, 757; III, 283, 338, 345-6, 475. (Biserica—ei), II, 1232.
Boteşti (sat), 365.
Botoşani, 211; II, 1005, 1115, 1127, 1136, 1186, 1264; III, 19.
Bozen. V. Bolzano.
Bozoglu (Bozuclù, agă), 269, 322.
Bradu (schit), 742-4.
Brăila, 108; II, 1104-5, 1172, 1195, 1211-4, 1231, 1259; III, 205, 208, 211, 213-5, 217, 269, 291-3, 295-7, 301, 313, 318, 326, 346, 354-5, 360, 370, 397, 385, 418, 420, 426, 429-30, 448-50, 505-7. (Turci), III, 360.
Brăileşti, III, 396.
Brăiloiu (Barbu), 395, 762. (Cornea), 751. (Corniţă), III, 456-7.
Brâncoveanu (Ancuţa), 522, 532, 972-3.
Brâncoveanu (Aniţa, nora lui Constantin-Vodă), 849, 854.
Brâncoveanu (Balaşa, fiica lui Constantin-Vodă), 647.
Brâncoveanu (Balaşa, nora lui Constantin-Vodă), 413.
Brâncoveanu (Constantin, Domnul Ţerii-Româneşti), IV, 180, 200, 207, 255, 265-6, 272, 274, 277-8, 281, 287-9, 291, 297, 300, 304-5, 312, 314, 318-9, 321, 329, 337-8, 345-6, 354, 364, 384-6, 388-9, 391, 394, 402, 411, 414, 422, 424, 438-40, 457-8, 465, 467-8, 472, 487-8, 490-2, 530, 532, 534-5, 536-8, 540, 547-8, 554-5, 560, 562, 573, 578-81, 586-8, 590-3, 595, 599-600, 603; 613-6, 618, 625, 647, 649, 651-2, 705-8, 734, 742, 749, 752-3, 756-8, 760, 763-4, 782-3, 785-6, 797-8, 800, 810, 826, 830, 834, 837, 840-2, 844, 847, 853, 903, 972-3, 1066-9, 1126, 1131, 1150, 1251-2; III, 38, 47, 52, 58-9, 63, 78, 82, 107, 114, 134, 137. (Stan, logofătul lui), 396, 762.
Brâncoveanu (Constantin Logofăt, nepot de fiu al precedentului) II, 849, 854, 1117.
Brâncoveanu (Ilinca, fiica lui Constantin-Vodă), 752; II, 826, 841-4.
Brâncoveanu (Maria, nepoata lui Constantin-Vodă), II, 849, 854.
Brâncoveanu (Marica, soţia lui Constantin-Vodă), 364-5, 367-8, 625, 782-3, 798, 810-1, 830-1, 833, 840-1, 846-9, 853-4.
Brâncoveanu (Manolachi, sau Nicolae), III, 409-10, 513-4.
Brâncoveanu (Nicolae), II, 1181, 1231.
Brâncoveanu (Radu), 355, 364.
Brâncoveanu (Stanca, mama lui Constantin-Vodă), 248.
Brâncoveanu (Stanca, fiica lui Constantin-Vodă), 578, 844-6.
Brâncoveanu (Ştefan), 411, 413; III, 91-2, 94-5.
Brâncoveni (sat), 403-4. (mănăstire), 163, 765. (egumenul Neofit), 765.
Brandenburg, II, 1193, 1219.
Braniştea (moşie), 100.
Braşov, 100, 413; II, 861, 972-3; 1010-1, 1214, 1240; III, 88, 127-8, 341, 364, 444. (Şchei), 100.
Brezoianu (Hera), II, 1097, 1099.
Brod, 757.
Brodeţ (mănăstire), 740-1.
Brüe (dragoman frances), 676-7.
Brusa, 48, 200, 206, 376, 759; II, 1170, 1192, 1221. (Mitropoliţi: Chiril), 376. (Grigorie), 48. (Meletie), 1221; II 1170.
Bruti (Bartolomei), 95, 106.
Bruti (Cristofor), 95-6, 105.
Bruxelles, 45.
Bryennios (Nichifor, istoric), 551.
Bucegi, 352-3.
Buciuleşti (moşie), 222-3, 300-1, 363, 370-1.
Bucov, III, 3, 6.
Bucovina, II, 1217-8, 1226. 1260, 1268.
Bucureşti, 7, 42, 46, 54, 80, 86, 90, 93-4, 109, 130, 173, 180, 197, 199-200, 202-3, 207, 217-8, 227, 231, 233-4, 237-8, 248, 255, 287, 290, 292-5, 297-9, 304, 313-4, 332, 345, 349, 352-3, 355, 388-90, 400, 406-11, 429, 453, 531-2, 536-7, 542-3, 570, 572, 597, 603, 618, 629, 631, 637, 648, 655-7, 659,660-2, 685-6, 690, 698, 703, 717, 723-5, 735, 738, 740-2, 745, 749-50, 752, 756-7, 761, 763-4, 766, 780, 791, 794, 796-7, 800, 803-4, 812, 818, 820, 827-8, 830, 834-5, 837-8, 846, 851-2, 855, 865-6, 869-70, 872, 875, 877-8, 884-5; II, 886, 900, 903, 908, 922-4, 926, 932, 942, 949-50, 954-7, 959, 967-8, 975, 984, 998, 1012, 1015-8, 1020-2, 1026, 1028, 1031, 1033, 1068-9, 1071, 1073, 1077, 1080-2, 1086-7, 1089, 1107, 1111, 1129-32, 1136, 1153-4, 1165, 1176-8, 1180, 1191, 1199, 1205-11, 1213-6, 1218-9, 1228, 1231-3, 1235, 1237, 1239, 1248-9, 1251, 1257, 1266, 1271-2, 1278, 1288; III, 32, 37-9, 41, 43, 47, 56-7, 60-1, 67-8, 87, 90, 115, 119, 121-2, 127-8, 145, 190, 193, 200, 229, 251, 264, 268, 273, 278, 280, 290, 293, 303, 312, 314, 332, 338, 342-3, 350, 363-4, 366, 371, 375, 381,

392, 397, 401-2, 413, 415, 439, 446, 448, 459, 509. (Străzi: Podul Caliţei), II, 1209. (Biserici: Antim), 629, 631, 633, 660-2; II, 818-20. (Balaşa), 647. (Colţea), 352-3. (Spital), 690. (Ienei), II, 848. (Mihai-Vodă), 104; III, 37-9, 34. (Radu-Vodă), 304, 685-6, 723. (Răzvan), II, 1238-9, 1243, 1248. (Sf. Apostoli), 217-8. (Sf. Ecaterina), 180. (Sf. Gheorghe, şi Ioasaf, egumen), 130-1, 200, 207-8, 290-2, 297-9, 332, 334, 387-91, 394-5, 402, 406, 408, 411, 413, 463-4, 616-7, 648-9. 657-8, 667-8, 723, 735, 758, 760-1; II, 781-2, 797, 831-2, 844-5, 869-70, 891, 908, 915, 924, 942-3, 949, 983, 1030-1, 1046, 1052-3, 1058, 1207, 1241-2, 1247-8, 1263, 1265-6, 1288; III, 60-1, 68, 132. (Sf. Ioan), 738-9, 749-51. (egumen, Leontie), 739, 750. (Sf. Paraschiva), II, 1131. (Sf. Sava), 390, 392, 394, 406, 411, 413, 594, 648-9, 657, 760-1; II, 781-2, 884-5, 1054; III, 121, 123. (Sf. Spiridon), 740-1; III, 121, 123. (Gherasim, egumen), II, 885. II, 1265. Sf. Ştefan (egumen Daniil), III, 9. (Sf. Treime), III, 9. (Stelea), 537, 724-7; III, 76-7. (Toţi Sfinţii), II, 1077; III, 19. (Zlătari), II, 834-9; III, 136, 198. (Ioachim, econom la Şcoala Domnească), II, 1033. (Dascălul Constantin), II, 1033. (Dascălul Eugeniu), III, 32. (Dascălul Florea), II, 1033. (Dascălul Gheorghe), 691-2, 704, 846-7. (Dascălul Ştefan), III, 175-6. (arhimandritul Ştefan), 278, 281. (Tipograful Mitrofan), III, 1120.

Buda, 38, 121, 126.

Bugăescu, 1133.

Buhuş (Ioan, logofătul), 360. (Hatmanul), 217; II, 903.

Buicescu (Papa), 255.

Buiuc-Cecmegè, II, 1071.

Bujoreanu (Şerban), 395; II, 762, 796.

Bulgari şi Bulgaria, 17, 38-9, 106, 110-1, 228, 234, 330, 757; II, 1195, 1200, 1216, 1230; III, 145, 149, 420.

Bulgarochorion, 529.

Bunea (Logofătul, c. 1630), 129.

Buneavici (Grigore), 255.

Bunellis (Anastase), 459-60.

Burdujeni, 198.

Burgas, III, 324, 336.

Burgundia, II, 911.

„Busurmani" (Musulmani), 175.

Butoiu (mănăstire), 41.

Buzău, 100, 130, 199, 203, 231, 237, 653-4, 719-20, 725, 727; II, 860, 950, 1074, 1129, 1218, 1232-3, 1272; III, 173, 185-6, 295, 302, 314, 338, 360, 371, 390, 397, 400-1, 413, 435, 446. (Episcopi: Antim), III, 185, (Efrem), 130, 725, 727. (Grigorie), 231. (Serafim), 203.

Buzescu (Ioan), 463-4. (Preda), 129, 738, 750.

Buzinea, 130.

C

Cacaleţ (sat), III, 453-4.

Căcănău (localitate), 114.

Căciuleşti (moşie), 195, 758.

Cadâr-Aga (Devele-oglu), III, 392-3.

Cadrì (bairactar), III, 370-1.

Caffa, 312-3; II, 840.

Cainargi (Chiuciuc-), II, 1219.

Câineni, 759; III, 288, 290-1, 303, 307-8.

Cairo, 175, 179, 181; III, 16, 32. (mahalaua Ciuvania), 179.

Calafat, II, 1089; III, 283-4, 389, 392, 405-7, 450, 466. (căpitanul Stănică), III, 407.

Calamari (localitate), III, 519-20.

Călăraşi, III, 450.

Calcandelè (localitate), III, 332.

Căldăruşani, 163, 194. (egumen Varlaam), 194.

Calepinus (autor), II, 910.

Caliarh (Pantaleon, medic), 424, 472, 475.

Călieni (sat), II, 1025, 1071, 1078.

Călimăneşti, III, 361-2.

Călineşti (moşie), 246, 280.

Calist (Nichifor, scriitor), III, 148.

Callimachi (familie), II, 909, 1118, 1141, 1177, 1190-1, 1197, 1202, 1204, 1238.

Callimachi (Alexandru, Domn al Moldovei), II, 1196, 1201, 1203 4, 1238; III, 230-1, 476, 508.

Callimachi (Calmăşul, Dumitraşcu), II, 1140.

Callimachi (Gavriil, Mitropolit de Salonic, apoi al Moldovei), II, 1118, 1145.

Callimachi (Grigore-Vodă, Domn al Moldovei), II, 1149, 1151-4, 1156, 1163, 1174, 1179, 1190, 1192-6, 1199, 1200-5, 1220; III, 490-1.

Callimachi (Ioan, Domn al Moldovei), III, 189.

Callimachi (Ioan, Dragoman), II, 1105-6, 1130, 1140-5, 1147-8, 1151-2, 1156, 1174, 1179, 1220; III, 511.

Callimachi (Maria, văduva lui Dumitraşcu), II, 1140.

Callimachi (Raliţa, soţia lui Ioan-Vodă), III, 189.

Callimachi (Zoiţa, din familia), II, 1140.

Caltaloglu (Ibrahim-Paşa), III, 316.

Călugăreni, 100, 103; III, 322.

Căluiu (mănăstire), 200, 211, 299; II, 1235-7, 1241-3, 1244-5, 1247, 1249, 1257; III, 112, (Roman, egumen), II, 1235, 1237, 1241-3, 1245, 1247, 1249,

Calvin (Ioan), 175.

Cambridge, III, 155.

Cameniţa, 208, 210.

Căminari: Constantin, III, 167, 291, 293.

Câmpina, III, 320, 330, 336, 338, 364, 374-5, 378-80, 390, 401, 443.

Câmpineanu (Pantazi), II, 1179.

Câmpulungul (moldovenesc), II, 1005, 1186.

Câmpulungul (muntean; mănăstire), 163; II, 809; III, 127, 267-8, 303, 305, 307, 314, 322, 326, 336, 343, 355, 414-5.

Câmpulungul (rusesc), II, 1186.
Cananău (Constantin), II, 1146.
Cândescu (Constantin), II, 1168.
Candia (cetate), 104, 208.
Canèa, 176.
Cantacuzino (familie), 202, 207, 224, 238, 247-8, 263-4, 279, 283, 285, 287, 301, 352, 569, 591, 653, 731-2; II, 850, 861, 927, 1061, 1153, 1176-7, 1181, 1206; III, 41.
Cantacuzino (Andronic), 97.
Cantacuzino (Antonie, arhimandrit), 41.
Cantacuzino (Casandra), III, 125.
Cantacuzino (Postelnicul Constantin), 240-1, 244, 280, 282-3, 732-3, 747-8; II, 1126; III, 40, 43.
Cantacuzino (Constantin Stolnicul), 244-6, 248, 261, 271-2, 277-80, 283, 285, 295, 304, 311, 327, 349, 364, 406-7, 409, 475, 530, 595, 597, 608, 610, 614-5, 628-9, 638-9, 647, 672-3, 757, 778, 913-4, 959, 962, 975, 1126; III, 47, 58-9, 61-2, 64, 87, 89, 96-7, 101-2, 105, 108, 111.
Cantacuzino (Deleanu), III, 192.
Cantacuzino (Dinu), III, 380-1.
Cantacuzino (Dimitrie, din Constantinopol), 56.
Cantacuzino (Drăghici), 245-6, 280, 283-4; III, 40.
Cantacuzino (Dumitraşcu, Domn al Moldovei), 230, 365, 492-4, 556, 735-6; III, 107-8.
Cantacuzino (Elena, fiica precedentului), 492-4, 556; III, 107-8.
Cantacuzino (Elina lui Constantin Postelnicul), 240, 244, 247-8, 277-80, 282-3, 285-7, 294, 349-51, 732, 747; III, 39-41, 43.
Cantacuzino (din Erissos), II, 770-1.
Cantacuzino (Gheorghe), 146, 411, 413.
Cantacuzino (Ilie), 360, 413.
Cantacuzino (Împăratul Ioan), 211, 231, 757.
Cautacuzino (Ioniţă), II, 1146, 1186, 1188.
Cantacuzino (Iordachi), 244-6, 255, 280, 283; II, 978, 1088; III, 29, 40.
Cantacuzino (Matei), 244-6, 280, 283; (altul, 1746), II, 1745.
Cantacuzino (Mihail, Şaitanoglu), III, 40, 55-6.
Cantacuzino (Mihail, Spătarul), 244-6, 248, 266, 277-80, 283, 352-3, 530, 597, 605, 615, 673, 690, 751, 890; III, 40, 66-7, 97. (fiul), II, 861, 890. (Marele Clucer), II, 1117. (Măgureanul, Marele Vistier, 1760), II, 11, 68, 1172, 1179, 1198, 1228.
Cantacuzino (Pârvu al lui Drăghici), III, 39, 40-1.
Cantacuzino (Măgureanu, Pârvu), II, 1179, 1198, 1205, 1207-8.
Cantacuzino (Radu, fiul lui Constantin Stolnicul), 327-8, 364, 610, 615, 621-2; II, 975, 1168.
Cantacuzino (Radu, fiul lui Ştefan-Vodă), II, 913-4, 959-60, 962, 1098.
Cantacuzino (Safta), II, 1096-9.
Cantacuzino (Stanca, mama lui Constantin Brâncovean), II, 1026. V. Brâncoveanu (Stanca).
Cantacuzino (Sătrar supt Constantin-Vodă Mavrocordat), II, 1088.
Cantacuzino (Şerban, Domn al Ţerii-Româneşti), 199, 207, 223-5, 229, 231, 235-8, 246, 248, 255-8, 261-4, 268, 278, 280, 283-7, 294, 305, 307-8, 333, 349-51, 413, 735, 740, 742-3, 1207; III, 33, 38-41, 44-5, 47, 66-7.
Cantacuzino (Şerban, Vornic), 404-5, 751-2.
Cantacuzino (Ştefan, Domn al Ţerii-Româneşti), 218, 395, 406-7, 409, 568, 570, 581-2, 586, 590-1, 594, 598-9, 602-5, 607, 610, 612-4, 616, 618, 621, 625-6, 628, 636, 638-9, 641-3, 645, 650-1, 653-4, 656-8, 667-8, 678-9, 693, 695, 698, 703, 751, 762, 774, 776, 778, 782-3, 884, 903, 913-4, 959-60, 962, 975, 1098, 1291; III, 61-2, 89-90, 92, 92, 94.
Cantacuzino (Toader), II, 1111.
Cantacuzino (Toma), 395, 413, 762; III, 157-8.
Cantacuzino (Vasile), 269-70.
Cantacuzino (trimes de Patriarhul ecumenic la Chiev), 29.
Cantemir (Antioh, Domn al Moldovei), 300-1, 319, 321-2, 327, 337, 353-5, 357-8, 360, 368-9, 371, 377-8, 381-2, 384-5, 579-80, 754; II, 849, 850, 868, 903, 1025, 1061. (soţia Catrina), 301.
Cantemir (Constantin, Domn al Moldovei), 274, 293, 315-8.
Cantemir (Dimitrie, Domn al Moldovei), 365, 433, 444, 447, 480, 559, 754-6, 849; III, 71.
Cantemir (Constantin beizadea), II, 1088, 1215-6.
Cantemir (Ioan, fiul lui Antioh), II, 1059, 1061, 1088.
Canterbury, II, 884, 887.
Capadocia II, 1090.
Capello (Girolamo, patrician veneţian), 96, 101, 104-5.
Căplescu (Chirică), III, 398, 441-2.
Căpriana (mănăstire), 319.
Capudan-Paşi (mai mulţi), 572; II, 805-6; III, 259, 426, 471.
Cara-Abdî-aga, III, 309, 318, 326
Cara-Ahmed, III, 332.
Carà-Alì, III, 324.
Carà-Hasan, III, 334.
Carà-Husein-Abdî-aga, III, 316.
Carà-Memì, III, 322.
Carà-Mustafà-Aga, III, 298-300, 332, 415, 444.
Carageà Antioh), II, 1102, 1135, 1204.
Carageà (boier al lui Petru-Vodă Şchiopul), 98.
Carageà (Constantin), II, 1037, 1088, 1102, 1205.
Carageà (Costachi), III, 225, 484.

Carageà (Gheorghe, Domn al Țerii-Românești), II, 1142, 1163, 1168, 1178; III, 512, 515, 518, 520-1. (fiul Scarlat), II, 1142, 1178.
Carageà (Iancu), III, 243,481.
Carageà (Ioanichie), II, 1126.
Carageà Iordachi, Pitar), II, 1133.
Carageà (Mihail), II, 297.
Carageà (Nicolachi), II, 1126.
Carageà (Nicolae, Domn al Țerii-Românești), III, 224, 227. (nepotul lui, Costachi), III, 224.
Carageà (Domnița Ralù), III, 512, 518.
Carageà (Scarlat, medic), II, 1142, 1146, 1163, 1194, 1215, 1219-20, 1288; III, 516.
Caragiani (Nicolae), II, 888.
Caramanlâul (Dumitrachi), 751.
Caranda (agă), 1, III, 318.
Carazin (Nazarie, ofițer rus), II, 1205, 1207-8.
Cariofil (Ioan), 219, 223; II, 33, 35-6.
Cârligătura, II, 1186.
Carlova, III, 320.
Carlovăț, 757; II, 816; III, 332.
Carol al XII-lea (regele Suediei), 422, 476, 480, 484-6, 491, 496, 529, 595-6, 626-7, 636, 639, 642; II, 1238.
Cartal (localitate), II, 1201.
Casandria (Mitropolia de), II, 938. (Ioachim, Mitropolit), II, 938. (Lavrentie), 180.
Casora, III, 353.
Caşovia, 15.
Cassius (Dio), III, 149.
Castoria, 372, 398-9,4 06-8, 410, 699-701; III, 322.
Casus (Ioan, scriitor), II, 111.
Caşin (mănăstire), 210-1, 214, 221-2 293, 362-4, 370-1, 1110, 1246; III, 98.
Câşla-Vizirului (sat), II, 1231.
Catargiu (Ilie), 360.
Catilina, 487.
Caton, 393; II, 864; III, 87.
Catralbaş (Ahmed), II, 1075
Căuşani, II, 1190-1; III, 241.
Cavarna, 1.
Cazaci, 208, 269; II, 1194, 1197, 1208, 1249; III, 86.
Cazamet, III, 332.
Cazanlâc, II, 432.
Cazeri (Armean), II, 1141, 1155.
Câzlar-Aga (mai mulți), 587; II, 1136-7.
Ceamaşir (sat), II, 1227.
Ceanad, 757.
Ceaurul (Dumitraşcu), 301.
Ceaurul (Vasile), 215-6, 222, 363, 370-1.
Cefalonia, III, 197.
Celsus (scriitor), III, 151.
Celeboni (negustor), II, 1137.
Celți, 328.
Cenghelchioiu, II, 1142-3.
Cenchiu, III, 385.
Cerchez-beiu (Mare Imbrohor), II, 1206; III, 427.
Cerdac (localitate), III, 429.
Cernăuți, II, 1005, 1106, 1186, 1217-8, 1227.
Cernavoda, 199-200, 324.
Cerneți, 297, 299; II, 794; III, 417, 432-3, 444.
Cernovodeanu (Iordachi şi Nicolachi), II, 171.
Cernica (mănăstire), 836, 838-9; III, 135-7.
Cernica. V. Știrbei.
Cerven (localitate), 200, 305, 310, 488, 728-30. (episcop, Gavriil), 730.
Cesar, II, 911.
Cesareia (şi a lui Filip), 29, 109-11, 199, 348, 364, 367, 404, 721-2, 766, 884; II, 886, 1034, 1090, 1098, 1159, 1162, 1189, 1223-4, 1229-30, 1244, 1246, 1254-5, 1261-2; III, 54, 64, 146, 324. (Ciprian, Mitropolit de), 348. (Gherman), 110-1, 721-2. (Paisie), II, 1159, 1162. (Partenie), II, 1098. (Procopie), II, 1224, 1227-30.
Ceşmè (localitate), II, 897.
Cetatea-Albă, 19, 28, 32; II, 931, 950.
Cetățuia (mănăstire), 200, 204, 209-10, 293, 357-8, 361, 583-4, 607, 611, 735; II, 879, 882-3, 985, 1110-1, 1244, 1246; III, 86.
Chaldeeni, II, 1185.
Chalke (insulă), 126, 128, 173, 209, 604, 616, 698; II, 1154, 1223. (Teoclit, egumen), 604.
Chalkedon, 13, 141, 145, 147, 160, 166, 172, 174, 182, 332, 336, 348, 376, 406, 416, 566, 574, 608, 624, 730, 765; II, 778, 784-5, 840, 1098, 1126, 1159, 1162, 1170, 1178, 1189, 1280; III, 11. (Mitropoliți: Atanasie,) II, 1159. (Calinic), II, 1098. (Costandie), II, 376, 406, 566-7, 624, 765, 728, 784-5, 840. (Daniil), 174. (Gavriil), 332, 335, 348. (Ieremia), 244. (Ioanichie), 1162, 1170, 1189. (Nicodim), II, 938. (Pahomie), 141, 145, 147, 160, 166, 172, 188, 244, 730; III, 11.
Chalkis, III, 145.
Chalkokondylas (Laonic), 259.
Chandler, 1182.
Checis-hanè, III 409.
Cheleş-Osman (agă), III, 326, 330.
Cherchineț (localitate), III, 207.
Cheroneia, III, 146, 149.
Cherson, 12-3, 16, 24, 36.
Chiajna (Doamna Țerii-Românești), 55-6, 77, 84. (fiica, Maria), 55.
Chiani (Păharnic pe la 1780), III, 295.
Chiaro (Del), 542, 552; II, 796, 927.
Chiev, 11-2, 16, 27-9, 32, 46, 175, 339; II, 1063. (Ciprian, Mitropolit de), 12, 16, 27-9. (Pimen), II, 11-2.
Chigheciul (codrul), II, 952.
Chilia, 1, 198-9; II, 931, 950, 1227; III, 470.
Chimamè, 213.
China, 223, 270, 297, 304.
Chiolè (localitate), III, 336.
Chios, 16, 48, 67, 86, 95, 199, 327, 472,

479, 574-5, 600, 607-8, 623-4, 765, 896-8, 1072, 1094, 1114, 1131, 1165; III, 808-9, 483. (Mitropolie), 172, 348, 574. (Gavriil, Mitropolit), 48. (Ghenadie), 348, 765. (Iacov), 327. (Partenie), 172. (Iani din), III, 314. (Mastromanoli din), III, 483.
Chirani (ofiţer turc), III, 320.
Chirca (Logofăt al lui Duca-Vodă), 739. (negustor), II, 1191-2.
Chircu (polcovnic), III, 330.
Chiriac (Vistier, sec. al XVIII-lea), II, 1184.
Chiriaca (mucenică), 600; II, 897.
Chiriazi, 102-4.
Chirigì (Constantin), 663.
Chiriţoiu (Asanachi), III, 391.
Chiru (Costachi, clucer), III, 391.
Chistenţa (aianul de), III, 328.
Chişinău, II, 1186.
Chitrele (localitate), 113. (Ieremia, arhiepiscop), 113.
Chiuciuc-Ahmed, II, 1075.
Chiuciuc-Cecmegè (localitate), II, 1229.
Chinciuc-efendi, III, 273.
Chiulhanì (Rus), III, 519.
Chiupruliul (Ahmed, Mare Vizir), 205.
Chiurd-Abdì, III, 324.
Chiurd-aga, III, 320, 336.
Chiurd-Damad-Paşa, III, 368.
Chiurd-Mustafà, III, 318.
Chizamè (localitate) III, 320, 332.
Chizanlic, III, 324, 350.
Chora (şi Mitropolia), 113, 146; II, 1144.
Chrysoloras, II, 864.
Chrysopegè, 313.
Chrysopolis (Constantin de), 211.
Ciadârgi-zadè, III, 324.
Ciafo, III, 308.
Ciarda-cazà, III, 328.
Ciardabà-Bazar, II, 1146-7.
Cicerone, 487; II, 910.
Ciceu, 14.
Cigala (Matei), 15.
Cilingarzadè, 702.
Cioara (sat), 114.
Ciocăneşti (sat), III, 320, 322, 326.
Ciocârlanu (Pavel, Vornic), 360.
Ciolac-Osman-aga, III, 334.
Ciorani (sat), II, 951.
Cioranu (sat), II, 1242.
Cioroiu (sat), III, 453-4.
Ciorogârlean (Constantin), 751.
Cipru, 100, 174, 275, 572, 597, 691, 703, 726; II, 1095, 1134, 1148, 1163, 1241, 1243; III, 148. (Epifanie, Mitropolit), III, 148. (Timotei), 275.
Cipru (Luca de), 726. V. şi Ungrovlahia (Mitropoliţi).
Cirena, III, 150. (Sinesiu de), III. 150.
Cireşov (moşie), 100, 114.
Cirmen (localitate) 320, 332.
Cisiordania, III, 157.
Citera, 101, 535.
Ciuchi (Constantin), II, 927, 1123-4. (altul), III, 98.
Ciuchi (Toma), 98-9.
Ciungar, Ciunguri (moşie), III, 218, 222.
Cizic, 11-3, 16, 24, 28-31, 36, 38-9, 48, 147, 182, 194, 332, 336, 348, 376, 406, 416, 713, 734, 765; II, 840, 865-6, 871, 1098, 1159, 1162, 1170, 1189, 1192-3, 1280; III, 11, 66. (Mitropoliţi: Achilie), 48. (Anania), II, 1098. (Antim), III, 11, 147, 182, 194. (Auxentie), 712-3, 734, 765, 871, 938. (Chiril), 332; II, 865-6. (Gavriil), III, 336. (Gherasim), II, 1170, 1189.
Clazomene, II, 896-7.
Cleomede, III, 154.
Clocociov (mănăstire), 118.
Cluceri, III, 390.
Cluj, 111.
Cobia (mănăstire), III, 39-40.
Cocorăşti (sat), II, 381. (-de grind), 245.
Codreştii Noi şi Vechi (sate), III, 396.
Coiani (Maria din), 249.
Colentina (apă), II, 835, 838-9.
Colescu (Clucer), III, 439.
Colonia, III, 156.
Coluth (scriitor), II, 910.
Comana, II, 1026-7, 1208-9; III, 129.
Comanca (moşie), 100.
Comăneşti, III, 365.
Comnen (curtean al lui Alexandru-Vodă Ipsilanti), III, 472.
Comnen (Împăratul Alexie I-iu), II, 1138, 1175.
Comnen (doctorul Ioan din Lesbos), 757.
Comnen (Ioan, Ierotei). V. Dristra (Mitropoliţi).
Conachi (Vornic), III, 503-4.
Condoidi (Atanase), III, 69, 71, 74, 76, 83, 85, 87.
Conduratu (Georghe), III, 363.
Conon, III, 155.
Constantin-cel-Mare, 291, 333, 339, 346-7.
Constantin (Porfirogenetul (Împărat), 110; III, 154.
Constantin Şerban (Domn al Ţerii-Româneşti), 197-8, 203, 318, 323, 731.
Constantin (protopop al Moldovei, în secolul al XV-lea), 40.
Constantin (Mare Retor al Patriarhiei ecumenice), II, 791-2, 800, 802, 822-3. V. şi Constantinopol.
Constantin (chartophylax, II, 806. V. şi Constantinopol.
Constantin (Mare Cămăraş), II, 1102. (Păharnicul lui Constantin-Vodă Mavrocordat), II, 1077. (Postelnicul aceluiaşi), II, 1154. (Postelnic moldovean), II, 882, 884. (Mare Vameş în Moldova), 259. (Alţi boieri ai lui cu acest nume), II, 1088.
Constantin (capuchehaie a Moldovei), II, 870.
Constantinopol, *passim*. Cartiere, clădiri, mahalale, moschei şi străzi: Balata, III, 487. Başbachiculì (temniţă), 574-5. Bezestan, 45. „Calunguia" (temniţă), 588.

Forno, II, 1072, 1154, 1163, 1178, 1192, 1203-4. Galata, II, 1227; III, 37. Hagilàr-chioşc, II, 1231. Ieni-mahalè, III, 510. Marele Canal, III, 508. Stavrodrom, II, 1050, 1061-2. Şapte Turnuri, I, 492; II, 965-6, 1142, 1145, 1154, 1206; Tahta-minarè, II, 1198. Xyloporta, 106. (Şcoala cea Mare), 415-6, 536. Biserici: Akapnioţii (mănăstire), 31. Arhanghelii, II, 901. Balinu, II, 1107-8, 1122. Bogdan-Sarai, II, 1145-7, 1151-2, 1179, 1197. Pammakaristos, 48, 717. Sf. Gheorghe, II, 870, 901. Sf. Voevozi, II, 1044, 1175, 1256. Vlah-Sarai, II, 1198. (Patriarhi, după nume:) (Alexie), 110. (Antonie), 13, 15, 32. (Atanasie), 307, 418, 434, 439; II, 1009; III, 79. (Calinic al II-lea), 270, 279, 305, 312, 315, 322, 329, 338, 345, 348. (altul), 689, 745, 747, 754-5, 1139. (altul), III, 51. (Calist), 17, 32. (Chiprian), 404, 552-3, 574-5, 629, 643. (Chiril, mai mulţi, de la 1712), 457-8, 488, 548, 574, 764; II, 1130, 1144; III, 19. (Cosma), III, 573-7, 590-1, 604, 634, 643, 668, 705, 710; II, 787. (Dionisie), 145, 210, 214, 217, 219, 237-8, 257, 277, 279, 281,283, 285, 290, 293-4, 304, 306-8, 310, 314, 350-1, 453, 742; III, 33, 37, 43, 52-3, 87. (Dosoftei), 14. (Eftimie), 17. (Filotei), 11, 28. (Gavriil), 198, 352-3; II, 938. (Iacov), 224, 238, 243, 256-7, 269, 272, 279, 281-2, 301, 307, 310, 318, 351, 747, 754-6. (Ieremia al II-lea), 45, 49, 83, 86, 89-90, 93-5, 97, 145, 275. (Ieremia al III-lea), 643, 717, 719; II, 821, 835, 837, 840-1, 844, 860, 1074, 1081. (Ioachim), 717. (Ioanichie), 187, 190, 192-5. (alt Ioanichie), III, 19, 21, 30. (Ioasaf), 46, 55-6, 145. (Matei), 31, 36. (Metodie), 204. (Nichifor), III, 153. (Nifon), 42-3. (alt Nichifor), II, 719. (Nil), 11. (Pahomie), 43, 83, 717. (Paisie al II-lea), 906, 908, 921, 969, 978, 983-4, 1018, 1065, 1074, 1094, 1096, 1099, 1118, 1734. (Partenie al II-lea), 175, 180-3, 186, 190-2. (Partenie al IV-lea), 134, 138, 141, 145, 147, 152, 158, 162, 164, 170, 172-4, 181, 204, 207, 307, 323-4. (Partenie Chrysokentitul), 727, 735, 728, 730. (alt Partenie), III, 10-1, 19-20, 22, 26, 28. (Patrocle *sic*), III, 154. (Samuil), II, 1154, 1159, 1162, 1169-70, 1178, 1184, 1189, 1192-4, 1216, 1220-2. (Serafim), II, 107-80, 1087. (Sofronie), II, 1278, 1280. (Teolept), 717-9. (Teodosie), II, 1214. (Timotei), 112-3, 177, 179. (alt Timotei), II, 835, 838; III, 14, 18-9. (Demnitari:) (Filotei, arhimandrit), III, 12. (Eustatie, chartophylax), III, 12, 182. (Mihail, dikaiophylax), 166, 182. (altul), III, 12. (Mihail, eclesiarh), 141, 146, 182; III, 12. (Ioan, logofăt), 224. (Nicolae, logofăt), 182. (altul), III, 12. (Ioan, primicheriu), 10. (Filip, proto; notariu), 182; III, 12. (Lavrentie, protosinghel), III, 12. (Dimitrie, retor), 182-III, 12. (Mihail, retor), 141, 146. (Teologu, sachelariu), 141, 166, 182. (Gheorghe sachelariu), 141, 146, 166 182; III, 12.
Contarini (Polo), 69, 72, 75, 78.
Copăceni (sat), 596; III, 263, 322, 434.
Copcea (Manolachi), III, 391.
Corbeanu (Constantin, Pitar), 395, 751, 762.
Corfù, III, 472-3, 476.
Corint, 16-8, 24, 28, 182; II, 1081; III, 11. Mitropoliţi: Grigorie), 182. (Teognost), 17. (altul), III, 11.
Corniact (Constantin, vameş), 719.
Cosovo (bătălia de la), 13.
Costachi (Constantin, Logofăt), 360, 651; II, 1088.
Costachi (Gavriil), II, 980.
Costachi (Iordachi), II, 972.
Costachi (Lupu), 360.
Costachi (Manolachi Logofătul), II, 1146.
Costachi (alţi boieri moldoveni), II, 1190. (Comisul), II, 1198. (Păharnicul, III, 301-2, 351, 353, 400, 402. (Slugerul), II, 1118. (Spătarul), III, 435.
Costandachi (Smaranda), III, 503-4.
Costea (Postelnic al lui Petru-Vodă Şchiopul), 101.
Costin (Miron), 217, 301, 337, 544; III, 150.
Costin (Nicolae), 360.
Cotmeana (mănăstire), 163.
Cotnari, II, 880.
Cotroceni (mănăstire), 224-5, 229, 231-2, 235, 237-8, 248-9, 255, 262-3, 800, 853; III, 41, 134.
Coţman, II, 1217.
Covurluiu, II, 1186; III, 503-4.
Cozia (mănăstire), 163, 202, 725; III, 279, 307, 326, 330, 341-2, 345-6, 349, 362. (egumeni de), 725.
Cozoneasa, III, 409.
Cracovia, II, 1135.
Craina, III, 285.
Craiova, 162; II, 892, 1107, 1120, 1208, 1210, 1214, 1217-8, 1232-3, 1251-2, 1272; III, 220, 264, 273, 276-7, 284-5, 299-300, 314, 328, 330, 332, 341, 349, 358, 361, 366, 368-70, 372-3, 381-3, 390-2, 394, 399, 400, 403-4, 406-7, 413, 415, 418, 423, 457.
Craioveanul (Barbu, Banul), 132.
Craioveanul (Danciu), 132.
Craioveanul (Radu), 132.
Cranèa, 1.
Crâstea (Vornic), 99.
Creaţa (sat), III, 322.
Creta, 181, 208; II, 1170, 1189, 1280; III, 149, 381 (Gherasim Mitropolit), II, 1170, 1189. (Andrei de), III, 149.
Creţulescu (Constantin), 742; II, 1198.
Creţulescu (Iordachi), II, 853. 875, 1068-9, 1077-8, 1126. (fiul Constantin), II, 1069.

Creţulescu (Manolachi), II, 1288.
Creţulescu (Matei), 314; II, 854, 875.
Creţulescu (Radu), II, 1068, 1078, 1126, 1133. (şi fiu, Gheorghe).
Creţulescu (Safta, soţia lui Iordachi), II, 853, 1126.
Creţulescu (Toma), II, 1069, 1168, 1171.
Crimeia, 12, 198; II, 948, 1190, 1195, 1230; III, 318, 483.
Cristodulo, II, 878.
Cristu (Păharnic), II, 1074.
Critias (dascăl), II, 1107. 1126.
Crudiul (Constantin), III, 293.
Cucleş (moşie), 246, 280.
Cuiruclù (localitate), III, 415.
Cule. V. Turnul.
Curt-Paşa Damad Ibrahim, III, 267.
Curù-Ceşmè, 261; II, 1102; III, 472, 480-1, 501.
Curuia (Păharnic), 740.
Cuza (Dumitraşcu), 360.
Cuzi-Hagi (prieten al lui Constantin Cantacuzino Stolnicul), III, 104.
Czartoryski, II, 1120, 1135.

D

Dabija (Istrate, Domn al Moldovei), 219; III, 150.
Daci şi Dacia, 15, 128, 133, 398, 446-7, 453; II, 1146, 1198; III, 1125.
Dădulescu (Gheorghiţă), 255.
Daghestanlì-Alì-aga, II, 1212.
Daia (localitate), III, 264, 434.
Dalmaţia, 27.
Damasc, 411, 753.
Damaschin (Sf. Ioan), 652, 705-6, 765; III, 147.
Dâmboviţa (râu, judeţ), 41; II, 1215; III, 322, 345, 350, 446.
Damian (Mitropolit al Moldovei, la Sinodul de la Florenţa), 40.
Damieta, III, 177, 186.
Danemarca, 175.
Dăneşti (moşie), 100, 114.
Daponte (Chesarie, scriitor) II, 1205.
Daphnis, III, 55.
Dărăbani (Anastase, căpitan de), III, 440. (Gheorghe), 440-1. (Ioan), III, 456. (Petru), III, 441.
Dardanele, II, 778. (Nedelcu), egumen), 326.
Dardania, 398.
Darios (doctor), III, 468.
Dascaloglu, II, 1075.
Daùd-Paşa (localitate), III, 269, 507.
Dealu (mănăstire), 163, 725. (Varlaam, egumen), 725.
Dealul-Mare (în Moldova), 293, 365.
Debra, III, 434.
Dediul (medelnicer), 360.
Dedul (Spătar), II, 906, 1025, 1071, 1078.
Dedulescu (Alexandru), III, 391-3, 396.
Dedulescu (Ioan), II, 875.
Deleanu, II, 1026, 1205. V. Cantacuzino.
Deleni, II, 978.
Delvino, 211.
Demir-Capì (localitate), II, 794.
Democrit, 210.
Demostene, 393; II, 909; III, 150, 335.
Demotica, 49, 141, 146, 194, 244; II, 1171. (Mitropolitul Clement), 141, 146, 194. (Grigorie), 244. (Matei), 49. (Neofit), II, 1171.
Deniz-aga, III, 330.
Derkon (diecesă), 10, 12, 16, 31, 332, 336, 348, 376, 624, 765; II, 822, 1098, 1159, 1162, 1170, 1189, 1280. (Mitropolitul Atanasie), II, 1159. (Dionisie), 1162, 1170, 1189. (Nicodim), 332, 336, 348, 376, 624, 765, 938. (Samuil), II, 1098.
Devlet-Ghirai (Han), 447, 480.
Diachichi (?), III, 241.
Diamandi (căpitan de darabani), III, 294.
Diamandi (Ioniţă), II, 1074-6.
Diamandi (polcovnic), III, 338.
Diamandi (Razu), II, 1023.
Diamandi (saigiul), II, 1119-20.
Diarbechir, III, 322.
Diassorinos, 45.
Diichiti (Constantin), 656.
Dimachi (Logofăt), III, 441.
Dimitrachi (Postelnicul, c. 1780), III, 401.
Dimitraşcu (agent al lui Constantin Brâncoveanu), II, 797-9.
Dimirţoglu, 740.
Dimitriada (arhiepiscopie), 458.
Dimitrie (Căminar c. 1780), III, 287.
Dimitrie (corespondent al lui Nicolae Mavrocordat), 461.
Dimitrie (Mare Logofăt muntean, după 1600), 118.
Dimitrie (Mare Păharnic), II, 1, 168.
Dimitrie (Mare Pitar muntean, c. 1760-80), II, 1168; III, 282-3, 253, 358-9, 361-2.
Dimitriu (Gheorghe), II, 1075.
Dimo (Celebì, agent al lui Mihai Viteazul), 107-8.
Dimo (Mihail), 248.
Dinu (logofăt muntean), III, 442.
Diodor din Sicilia (istoric), III, 146.
Diogenianos (Zenobie), III, 153.
Dion (Hrisostomul), 486; II, 958; III, 147, 149.
Dionisie (Areopagitul), III, 146.
Dipalit (mănăstire), 719.
Dioscoride, III, 154.
Diplophanaron, II, 1178.
Dishypatos (Ioan), 38.
Dizdar-aga, III, 306.
Dobralì (localitate), III, 241.
Dobrena, 199.
Dobreni (sat), 285, 294, 350-1; III, 44.
Dobrogea şi Dobrogeni, 640; III, 222, 314.
Dobrovăţ (mănăstire), 195, 319. (Petraşcu din), 319.
Dogramagiul (Sevastos), II, 119-20.
Doicești (sat), 588.
Dolj (judeţ), III, 275, 283, 324, 361, 403, 453.

Domikos, III, 176.
Donici (Constantin), II, 1146. (Darie), 360.
Dorida (țară) 45.
Donul, 480.
Dorohoiu, II, 1156.
Doroşenco (Hatman al Cazacilor), 208-9.
Dosicleu, III, 156.
Dosoftei (Patriarh al Ierusalimului), 198, 200, 204, 208, 210-1, 214, 217, 219, 221, 223, 231, 237, 258, 260, 264-5, 268, 270, 275, 278, 281-3, 285, 287-8, 293, 295, 297, 300, 302, 311-4, 316, 318, 321, 327-8, 337, 340, 342, 349, 352, 354-6, 360, 365, 368, 372, 382-4, 386, 390, 409, 691, 721, 731, 735, 749, 752, 758, 763; III, 55-6, 71, 115, 135.
Dosoftei (Mitropolitul Moldovei), 15, 210-1, 217, 289.
Drăgăneşti (moşie), 246.
Drăghiceanu (familie), II, 1181. (Pitar), II, 1078. (Vasile), II, 853.
Dragomir (Vornicul, nepotul lui Vlad-Vodă Călugărul), 41.
Dragomirescu (Şerban), 395, 762.
Dragomireşti (sat), 47, 53, 89.
Dragoslavele (localitate), III, 347.
Dragoş-Vodă, III, 150.
Dragu (frate cu Baliță Voevod), 13, 15.
Drakos (Constantin). V. Suțu.
Drama (și Mitropolie), 12, 39; II, 938; III, 507. (Mitropoliți: Partenie), II, 936.
Dristra (Silistra), 1, 197, 376, 470, 477, 488-90, 542-3, 552-3, 604, 663-4, 685-6, 690-1, 698-9, 746; II, 788-9, 793, 822, 826, 840, 901, 1162, 1171. (Mitropoliți: (Atanasie), 376. (Chiril), II, 906, 1171. (Ierotei Comnenul), 48, 448, 470, 477, 488-90, 552-3, 604-5, 663-4, 685-6, 690-1, 698-9, 746, 789, 793, 822, 826, 840.
Drynopole (diecesă), 173, 741. (episcopul Gavriil), 73.
Dubnița, 318; III, 757.
Duca (Gheorghe, Domn al Moldovei), 198-200, 204, 206, 208-10, 245, 258, 301, 309, 448, 735, 738, 740, 750-1. (fiica Maria), 301.
Duca (Constantin, Domn al Moldovei), III, 82-3. (Doamna Eufrosina), 318, 424. (Doamna Maria), 318.
Duca (capuchehaie), 87, 105.
Duca (Şerban), 424.
Dudescu (familie), III, 512.
Dudescu (Banul, c. 1680), 742.
Dudescu (Clement), II, 1171. V. și Constantin.
Dudescu (Constantin), II, 1078, 1099, 1117.
Dudescu (Maria), II, 850.
Dudescu (Nicolae), II, 1179, 1288.
Dudescu (Radu), 648, 650, 681-2; III, 76, 78, 87, 105.
Dudescu (Safta), III, 512-3.
Dudescu (Ştefan), II, 1078.
Dumbravă (căpitan), III, 328.
Dumbrăviţa (mănăstire), 293.
Dumitraşcu (Hatmanul), III, 180, 184.
Dumitraşcu (Logofăt al lui Gheorghe Duca), 740.
Dumitrachi (Păharnic muntean, c. 1760), II, 1181.
Dumitrachi (Sluger supt Alexandru Ipsilanti), II, 1288.
Dumitraşcu (Pitarul), III, 1071, 1078.
Dumitraşcu (Mare Postelnic), II, 939.
Dunăre, 27, 105-6, 131, 198-9, 228, 234, 252, 320, 421, 446, 448, 481, 537, 587, 589, 596, 610, 627; II, 222, 237, 245-6, 250, 254, 265, 280, 296, 298, 314, 923, 1171-2, 1177, 1195, 1202, 1206, 1208-9, 1212, 1215-6, 1247-8; III, 357, 370, 373, 407, 421, 426, 432, 448, 477.
Duşco (Dusiko, mănăstire), II, 1076-8; III, 8-9.

E

Ecaterina a II-a (Țarină), II, 1218, 1270.
Ecaterina Doamna (soția lui Alexandru Mircea), 50-3, 55, 57-60, 62-3, 65, 67, 72, 77-9, 81-2.
Efes, 16, 28-9, 31, 36, 38-9, 189, 561, 671; II, 1159, 1189, 1280; III, 11, 148, 487. (episcopi: Ioan), 1671-2. (Meletie), II, 1159, 1189. (Paisie), 182. (altul), III, 11.
Egina, III, 147.
Egipt, 107-8, 174, 181, 315, 328, 561; II, 834, 1137; III, 2, 5-7, 11, 16, 21, 45-6, 52, 165, 169, 186, 218, 464, 1185. (biserica Sf. Gheorghe din Cairo), III, 45-7, 49.
Egricapi (localitate), III, 1102.
Elasona, 194. (Ghermanos, episcop de), 194.
Elena (Împărătească), 291, 346-7.
Elian (scriitor), III, 154-5.
Elisavetgorod, II, 1122.
Emin-aga, III, 316.
Eminè (Sultana), III, 426.
Empedocle, II, 939.
Empiricus (Sextus), III, 146.
Enos, II, 784. (diecesa), 132. (Mitropoliți: Partenie), 132.
Epictet, III, 151.
Epir, 12, 109, 720, 751; II, 1233.
Erissos, II, 770.
„Erknota", II, 858.
„Eskinter", II, 1135.
Erzerum, III, 211, 330, 336, 429, 508.
Erythraeus (scriitor), II, 910.
Esad-efendi, II, 776, 824-6, 966.
Eschi-Sagra, 199; III, 338.
Eschi-Stamboli (Armaș), III, 382.
Eschil, II, 910; III, 153.
Esop, 393; III, 153.
Essen (general), II, 1216.
Estienne (Henri), III, 151, 153, 156.
Etoliannl (Gheorghe), 55.
Euclid, II, 1910; III, 146.
Eudem, III, 146.
Eupragiotis (Dumitrachi), 431.

Euripide, 393; II, 910; III, 151, 154.
Euripole, 336. (Calinic, episcop de), 336.
Eusebiu (scriitor), III, 146, 152.
Eutropiu, III, 155.
Evrei, 60, 81, 175, 237, 611; II, 1150, 1280; III, 8.

F

Fabricius (colonel, II, 1206.
Facà (Iordachi), II, 1088.
Făcăeni, III, 320.
Faichi-efendi, III, 267.
Fălciiu, II, 1186, 1195, 1201.
Fălcoianu (familie), III, 409-10. (Matei), II, 939, 941. (fiica), 939-41.
Faler (Dimitrie de), III, 153.
Fanar şi Fanarioţi, 172, 490, 846-7; III, 227, 258-9, 270-1, 277-8, 408, 487. (episcop a -ului şi Neochoriului), 172.
Fântânele (sat), 114.
Fardis (Antoniu), 474.
Farfarà (Manolachi), III, 453.
Farul (Mitropolie), 83.
Fâstâci (mănăstire), 180; II, 1135.
Feizi-aga, III, 301-2, 361.
Feizullah-efendi, II, 1251.
Fenicia, 328; II, 1258.
Fereşti (sat), II, 972.
Ferrara, 39, 75.
Fetà-aga, III, 298.
Fetislam, III, 213, 215, 218, 277, 285, 361-2, 392, 411, 472.
Fiath (Ioan), 334.
Filadelfia, 16, 101, 338; III, 152. (Gavriil Severos, Mitropolit de), 101. (alt Gavriil), III, 152.
Filipescu (familia), 240.
Filipescu (Constantin Căpitanul), 258, 742-4. (tatăl, Pană), 743.
Filipescu (Grigore, Pitar), II, 1023, 1025, 1077.
Filipescu (Pană, Ban), II, 1179, 1238; III, 294.
Filipeşti (sat, plasă), 246; III, 61-3, 103, 261, 280, 440, 442.
Filipopol, 48, 141, 146-7, 172, 182, 199, 213, 313, 401, 406; II, 790; III, 11, 177, 336. (Mitropoliţi: Cristofor), 132, 332. (Gavriil), 141, 146-7, 172, 182; III, 11. (Meletie), 332. (Neofit), 406. (Serafim), III, 176. (Teolept), 48.
Filostorg (scriitor), III, 155.
Filostrat, III, 146.
Filotei (arhimandritul), 182.
Filurdeni (sat), III, 372.
Fiţinghești (sat), III, 372.
Flămânzi (sat), 331.
Fleischhackel (von Hakenau, Agent austriac la Bucureşti), III, 515-7.
Floci (Târgul de), 199, 226, 232, 237.
Florenţa, 36, 38-40; III, 149.
Florentini, III, 419.
Floro. V. Taitzì.
Focilide, 393; II, 909.
Focşani, 199, 264-5, 569, 625, 637, 651-6; II, 976-7, 985-6, 1012-4, 1078, 1094, 1129, 1205-7, 1212-3, 1231; III, 301, 314, 316, 320, 324, 326, 330, 332, 334, 336, 338, 351, 360, 364-5, 370, 391, 396, 401, 416, 418-20, 447-8, 450. (Biserica Sf. Ioan, egumen Teoclit), II, 1129.
Fonseca (doctor), II, 967, 1021.
Fonton (dragoman frances), II, 967.
Fote (Clucer), III, 284-5, 357-8, 399-400.
Fotie (Patriarhul, scriitor), 10; III, 145, 152-3.
Frânci, 50, 54, 60, 81, 212-3, 735-7.
Franciscani, 206, 736; II, 794.
Frangopol (Constantin), 52, 57, 68. (soţia, Lucreţia, Ester-Prepia), 50-3, 57,58, 68, 71, 75, 77, 81-2.
Franguli (vameş), 259.
Frankfurt-pe-Main, 86.
Franţa şi Francesi, 29, 206-7, 211, 533, 576, 736; II, 794, 967, 1193, 1200; III, 71, 113, 475.
Frăsuleni (moşie), II, 1027.
Frăteşti (moşie), II, 1171.
Frauenfeld, 180.
Frigia, 16.

G

Gabras (preot), 30.
Gajano (familie), 78, 82.
Gajano (Benetto da, bancher), 50-2, 54, 57-8, 61, 74, 78.
Gajano (Domenico da), 69-70.
Gajano (Edoardo da), 62, 70, 74, 80.
Galata (din Constantinopol), 20, 50, 54, 57, 69, 72, 83. (-ieni), 343; III, 486.
Galaţi, 199-200, 357-8, 361, 421-2, 583, 599; II, 881, 1005, 1044, 1094, 1110, 1186, 1206-7, 1211-7, 1237, 1244, 1246, 1255; III, 242, 279, 312, 354, 416, 424, 426, 436-7, 485. (mănăstirea Sf. Gheorghe), II, 357-8, 361, 1110.
Galen (scriitor), II, 967.
Galia, 533; II, 1116.
Galileia, 217.
Galipole, III, 408, 429.
Galiţia, 27; II, 1218; III, 508.
Gănescu (Păharnic), III, 455.
Gangra, 16, 30, 113. (arhiepiscop de), 113.
Ganul (eparhie), 39, 113, 126, 146; II, 1144. (Mitropoliţi: Paisie), 146, 731.
Găozani (sat), 387.
Gardichiu (localitate), 132. (Grigore, episcop), 132.
Gavalachi (Nicolae), III, 483, 487-8, 502-3.
Gavriil (protul Athosului), 42.
Gavriil (Hatmanul, fratele lui Vasile Lupu), 150, 156.
Gaza, 374, 731; III, 152.
Gazì (Teodor), II, 910; III, 155.
Geanoglu (Spătar), III, 402.
Geaparazlì (bulucbaşă), III, 338.
Gelaledin-Paşa, III, 405.
Genova, III, 150, 155.

Georgia şi Georgieni, 106, 112, 725.
Gerania, 1.
Germania şi Germani, 597, 793-4, 809, 811, 813; III, 477, 269, 475.
Gheghen-Paşa, III, 332.
Ghenadie (Scholarios, Patriarh de Constantinopol), 162, 209-10; III, 152.
Gheorghe (fratele lui Vasile Lupu), 150, 156, 170-1, 218, 323.
Gheorghe (Aga), III,341, 361-2. (Armaşul lui Vodă-Mavrogheni), III, 375-6. (Cămăraşul lui Petru Şchiopul), 87, 89. (Clucerul, c. 1700), 395, 762, 795. (Hatmanul lui Petru Şchiopul), 101. (Hatmanul, fiul lui Başa-Mihali), II, 1130-1, 1154. (Păharnicul lui Vodă Mavrogheni), III, 376. (Postelnicul aceluiaşi), III, 263, 358-9. (Polcovnicul aceluiaşi), III, 376-8, 384. (Spătarul aceluiaşi), III, 311, 340, 342, 345-51, 355-6. (Serdarul aceluiaşi), III, 431-3. (Vornic moldovean, c. 1590), 99. (Vornic moldovean, c. 1711), III, 84. (Sluger, capuchehaie), 978-9, 1195.
Gheorghiţă (Păharnic moldovean), II, 880.
Gherghiţa, II, 1205.
Ghiazîs (Comis), 95.
Ghica (familie), II, 1071.
Ghica (Alexandru, Dragoman), II, 802-3, 806-8, 813, 827-9, 840, 954, 970, 979, 1042, 1102, 1104-6, 1138-41, 1163, 1182, 1194.
Ghica (Alexandru, fiul Domniţei Smaranda), III, 184-5.
Ghica (Costachi, Logofăt), III, 394.
Ghica (Dimitrie, Clucer, Păharnic, Spătar), II, 117, 1133, 1198, 1288.
Ghica (Gheorghe, boier), III, 492.
Ghica (Grigoraşcu, c. 1680), 742.
Ghica (Grigore I-iu), 199, 207-9, 211-2, 245, 283, 302, 731. (Ecaterina, fiica sa), 302-3.
Ghica (Grigore Matei, Domn), 403-4; II, 786, 806-8, 1044, 1216.
Ghica (Grigore Alexandru, Domn), II, 867, 901, 903-6, 911, 915-7, 921-7, 927-9, 931-5, 937, 952, 958-9, 962-4, 966, 968, 971-2, 975-8, 984-6, 988, 992-3, 995-7, 1001, 1003-4, 1007, 1010-1, 1013, 1015-6, 1019, 1022, 1035, 1042-3, 1058-9, 1061, 1070-1, 1078, 1093-4, 1102, 1104-6, 1110, 1114, 1119-21, 1123, 1129-30, 1137, 1141, 1144, 1148, 1159, 1163, 1172, 1173-4, 1178-80, 1182,1184, 1186, 1190-1, 1193-4, 1196-7, 1199, 1200, 1202-3, 1205-7, 1219, 1221, 1223, 1225, 1227-30, 1234, 1247, 1256, 1264-5, 1269; III, 197.
Ghica (Hatman, sec. XVIII), III, 485-6 499-502.
Ghica (Matei, al lui Grigore, Domn), II, 1004, 1130-5, 1143, 1151, 1164, 1174, 1209.
Ghica (Nicolae), II, 1138.
Ghica (pârcalab de Hotin), 118.
Ghica (Ruxanda, Anastasia, Anisia). V. Mavrocordat (Ruxanda), III, 1.
Ghica (Ruxandra, Doamna lui Grigore Alexandru), II, 1139; III, 194; III, 1-2. (nora ei, Ruxandra Căminăreasa), III, 184-5.
Ghica (Scarlat, Domn), II, 978, 1130, 1135, 1148-9, 1151, 1174, 1178, 1181-2, 1184, 1189, 1194, 1197; III, 175-6, 178, 180-2, 188. (fiu Alexandru), II, 1139.
Ghica Zoe, (Doamna lui Grigore Matei), II, 911-2, 915-6, 927, 963, 968, 1013-4, 1022-3, 1035-6, 1044, 1058-9, 1123-4, 1129.
Ghinea (Postelnic, c. 1680), 255.
Ghiorciu (Ienachi, Portar), III, 455.
Ghiorma (Postelnic), 56.
Ghiurcu (Hagi), 475.
Ghiurgî (Spătar), III, 401.
Ghiuvelèc, III, 332. V. Givelèc.
Gianet (Iordachi), II, 1133.
Gianî (Lascarachi), II, 1133.
Gianî (Manole, Domn, şi tatăl lui), II, 1207-8.
Giovan-aga, III, 324.
Giuliani (Francisc), II, 1102, 1104.
Giuliani (medic), III, 270, 272.
Giurgiu, 100, 108, 637, 640, 794-6; II, 1171-2, 1181, 1209-10, 1215-6; III, 213, 215, 312-4, 324, 332, 338, 372, 387-8, 390, 397, 449.
Giurgiuleşti (sat), II, 1212.
Givelèc-Mehemed (aga), III, 352.
Glavacioc (mănăstire), 163, 725. (egumen Ioanichie), 725.
Golea (Ana), 111.
Golescu (Dinicu), III, 513.
Golescu (Radu, Clucer), 338, 395, 762.
Gorgota (mănăstire), 531, 725.
Gorj (judeţ), III, 276, 330, 358, 362.
Gotia (şi Mitropolie), 12, 24, 28-9, 31, 36; II, 840. (Partenie, Mitropolit) III, 840.
Govora (mănăstire), 163.
Grădişte (sat), II, 835, 838-9.
Grădişteni, III, 396.
Gramatica (Nicolae della, Pitar), III, 282-3, 299.
Greaca (baltă), 227-8, 233-4, 394-5, 760-1.
Greceanu (Drăghici), II, 1133.
Greceanu (Grigoraşcu), 694.
Greceanu (Grigore, Vistier), II, 1078, 1099.
Greceanu (Păuna, Doamna lui Ştefan Cantacuzino), II, 961.
Greceanu (Radu), 207, 304, 313, 413, 647, 690, 753, 806, 1068.
Greceanu (Şerban), 751; II, 286, 841-4.
Greceanu (Ştefan), 207; II, 846, 1068.
Greceanu (Vornic, Vistier), III, 128, 463.
Greceni (sat), II, 1186, 1201, 1227.
Grecia şi Greci, passim.
Greci (sat), 114; II, 950.
Gregoras (Nichifor), 259-60.
Gregoriadi (Pericle), 179.
Greurin (Gheorghe), III, 145.

Grigoraşcu (Vistier muntean, c. 1712), III, 100, 105. (ispravnic), III, 335.
Grigore (Armaş), III, 284.
Grigore (Sf., din Nazianza), 393; II, 909.
Grigore (Sf., Teologul), 116, 180, 416, 732; II, 909; III, 148, 152,
Gronovius, III, 152.
Grozeşti (sat), III, 365.
Gura (mănăstire), II, 1080-4, 1086-7.
Gura-Motrului. V. Motru.
Gyllius (Petru), 315.

H

Hachì-Paşa, III, 479.
Hadâmbul (mănăstire), 365.
Hadâmbul (Ioan), 365; II, 1025, 1078.
Hafiz-aga, III, 38, 320, 328, 334.
Hafiz-Alì-Aga, III, 480.
Hafiz-Mehmed (bulucbaşă), III, 322.
Hafizi-Ghenciu (bairactar), III, 361.
Haga, 38.
Haga (Cornelius, ambasador), III, 5.
Hagi-Alì-aga, III, 316.
Hagi-Constantin (capuchehaie a Ţerii-Româneşti), II, 870.
Hagi-Costandà, II, 1067, 1266.
Haiatin, II, 1105. (-zadè), II, 1105, 1114.
Halep, III, 284.
Halepliu (Grigore), II, 875.
Halepliu (Ienachi), 742.
Halicarnas, III, 147. (Dionisie, Mitropolit), III, 147.
Haliciu, 9, 15-6, 25, 28, 32-6. (Antonie, Mitropolit de), 9, 34.
Halicki (Iosif, voevod de Chiev), II, 1063.
Halil-aga, III, 249, 314, 316, 440.
Halil-Paşa, II, 1208-11, 1213, 1215, 1227.
Hamza (agă) III, 336.
Hamza (Vizir), II, 1193.
Haneke (Asia), III, 18.
Hanenco (Cazac), 209.
Hangerlì (Dumitrachi), III, 483, 485-6.
Hangerlì (Nicolachi), III, 458-9.
Hangerlì (Smaranda), III, 458-9.
Hangu (mănăstire), 687, 765; III, 161, 174, 178-83, 187-90; III, 190-2. (Atanasie, egumen), III, 190-3. (Ierotei), II, 174, 182-3, 190.
Hantepè, II, 1201-3, 1210.
Hanul Lazilor, III, 177.
Hârlău, II, 1186.
Hârşova, III, 285, 320.
Hasan-aga, 637; III, 291, 314, 316, 318, 320, 324, 326, 330, 334, 336.
Hasan (bulucbaşă), III, 309, 326.
Hasan-Paşa, 101, 106-7; II, 1237.
Hasan-Paşa (capudan), III, 211, 218-9, 258-60, 400, 402, 432-3.
Hasan Ceauşoglu, II, 1237.
Hasan-Pepci-efendi, III, 281.
Hasan Spiru, II, 1074-6.
Hasechì-aga, 598, 602.
Hasim-aga, III, 322.
Haţeg, III, 283.
Haznadar-aga, III, 413.
Hebron, 109-11. (Efrem, Mitropolit), 110-1.
Heliodor (scriitor), III, 155.
Heracleia, 2, 10-3, 28-9, 38-9, 141, 145, 147, 153, 160, 172, 182, 244, 336, 348, 376, 406, 416, 539, 551, 574-5, 578, 605, 624, 778, 806, 840, 929-30, 938, 984, 1098, 1126, 1105, 1159, 1280; III, 11, 74, 464-5. (Mitropoliţi: Calinic), II, 778, 806, 840. (Ghenalie), 624. (Gherasim), II, 929-30, 938, 1098, 1105, 1126, 1159. (Ioanichie), 141, 145, 147, 153, 160, 172, 182; III, 11. (Neofit), 336, 348, 376, 406. (Teofan), 29. (Vartolomei), 244.
Herescu (boier, după 1700), II, 850.
Hermogene, 154.
Hermoliane, 608.
Herodian (istoric), III, 153.
Herodot, II, 902; III, 150.
Herţa, III, 508.
Hesiod, II, 877, 909; III, 153.
Hesychios, III, 150.
Hierapolis. V. Ierapole.
Hierax (Mare Logofăt al Bisericii constantinopolitane), 93-4.
Hierissos, III, 134. (Isaac episcop), 10. V. şi Erissos.
Hierocleu (filosof), III, 155.
Hipocrat, III, 154.
Hispanus (Petru), II, 910.
Hlincea (mănăstire), 76, 121, 200, 211, 293, 358, 361; II, 1027.
Hmilniţchi (Gavril), 248.
Homer, 260, 706; II, 909-10; III, 147.
Homer-aga (Omer), III, 363, 376-8, 384.
Homer-aga, III, 385.
Hotin, 337, 537-8, 546, 558-9, 589, 605-6, 642, 678, 735; II, 932-3, 963, 1195, 1200-1, 1204, 1206, 1218; III, 206, 241, 243, 338, 480, 508. (Teodor, pârcălab), 118.
Hrăţeşti (sat), 114.
Hreasca (sat), 36.
Hrisant (Cămăraş), 543.
Hrisolora, 393.
Hrisoscul (şi skeuophylax, Mare Econom), 141, 146, 182.
Hrisoscul (soţul, Mărioarei Mavrocordat; şi tatăl), 297.
Hrisoscul (Chiriţi), III, 50-1.
Hrisoscul (Constantin), III, 74.
Hrisoscul (Dumitrachi), 551-2. (Zoiţa, soţia), 1551.
Hrisoscul (Dumitraşcu), II, 800, 802.
Hrisoscul (Ienachi, Postelnic), 689, 742.
Hrisosculeu (Ioan), 457.
Hrisosculeu (Iordachi), 1186, 1188.
Hrisosculina, 89, 177.
Hrisostomul (Sf. Ioan), 180, 343, 486, 609; II, 909, 911; III, 147, 154.
Hrisoverghi (boier), 101.
Hristodul (Economi ai Marii Biserici), 141, 146, 166.
Hristodul (Gheorghe; şi soţia), III, 464-5.
Hristodul (logofăt), II, 1198.

Hrisostom (Logofăt al Marii Biserici), III, 12.
Hristodul (Postelnic, c. 1780), III, 267-8, 354-5.
Hristodulachi, III, 177.
Hrizea (Ban), 129-30.
Hrizea (Vistier), 723, 739.
Hurezi (mănăstire), 290, 345-8, 594, 757; II, 972; III, 137, 260, 358.
Huri-abù-Talas, 178.
Huri-Muses, III, 14.
Hurmuz, Hurmuzachi (diferiți), 59, 61, 77, 258, 348; II, 1193, 1204; III, 1, 9, 17, 25, 33, 41, 49, 57, 65, 73, 81, 89, 105, 113, 121, 129-30, 150, 161, 169, 170, 185, 193, 201, 209, 217, 225, 233, 245, 249, 257, 265, 273, 281, 289, 297, 305, 313, 320, 328, 336, 345, 353, 361, 369, 377, 385, 393, 401, 409, 417, 425, 433, 445, 457, 465, 473, 481, 489, 497, 505, 513, 521.
Hurmuzachi (Mare Eclesiarh), 456.
Hurmuzachi (Manolachi), II, 901.
Hurmuzachi (Postelnic), III, 211.
Hurmuzachi (Vameș), 422.
Husein-aga, II, 753; III, 279-80, 314, 316, 318, 320, 326, 328, 332, 334, 336, 338, 357, 378, 388, 613.
Husein-Pașa, II, 735; III, 334.
Husein-Derviș (aga), III, 444, 448, 454-7, 460.
Husein-Husni, III, 215.
Husein (tufecci-bașa), III, 328, 346-7.
Huși, III, 109, 117, 121, 171, 192, 195, 217, 360, 398, 480, 721-2, 728; II, 1005, 1110, 1186, 1235. (Episcopi: Calistru), 217. (Ioan), 109-111, 721-2. (Ghedeon), 195. (Inochentie), II, 1253, (Pavel), 117. (Teofil), 1110. (Varlaam), 360, 338.
Hypomenas (Gheorghe), 457. (frate, Ioan), 457.

I

Iacov (dascălul). V. Argos (Iacov din).
Iacomi (Comis), III, 277.
Iacomopulo (blănar), II, 1106, 1115-6.
Iacub (agă), III, 328, 330.
Iaffa, 888.
Ialomița (județ), II, 1208, 1215; III, 303, 320, 326, 374, 401-2, 446, 460.
Iamblic (scriitor), III, 145.
Iamboli, 199.
Ianco (bulucbașa, c. 1680), 248.
Iancu Sasul (Domn al Moldovei), 101, 103.
Iani (Banul, ruda lui Mihai Viteazul), 86-9.
Iani (Comis, c. 1634), 129, 338. (polcovnic), III, 391. (Sluger). II, 1030. (Nicolae, Sluger), 360.
Ianina, 11, 85, 295, 376, 458-60, 725, 838-9, 749, 765; II, 1098; III, 59, 94-5; III, 267. 328. (Biserica St. Ilie), 738-9, 749-51. (Mitropoliți: Chiril), 739, 751. (Grigorie), II, 1098. (Clement), 376; III, 591.
Iaralì (Clucer), 184.
Iași, 40, 84, 87, 98, 111, 117, 119, 122, 124-7, 146, 152, 173-5, 179-80, 199-200, 204, 208, 259, 269-70, 288, 357, 360-1, 361, 365, 371, 396, 422, 449, 490, 537-8, 545-6, 548, 550, 554, 557, 566, 570, 583, 585, 616, 619, 682, 688, 692, 698, 715, 719-21, 735, 758; II, 814, 863-4, 866-7, 878-9, 882, 889, 937, 952, 959, 967, 980-1, 983, 985-6, 988, 990, 1005, 1008, 1026-7, 1037, 1088, 1094, 1109, 1111, 1115, 1119, 1128, 1136, 1144, 1154-5, 1184-7, 1190, 1192, 1196-7, 1201, 1204-7, 1210, 1212-4, 1218, 1223, 1239-40, 1269; III, 12, 21, 37, 45-6, 69-71, 74, 76, 83, 85-7, 236-7, 241, 246, 248, 250-1, 351-2, 416-21, 423, 429. (Biserici: Adormirea), 111. (Aron-Vodă), 118-9. (Barnovschi; și Bârnova), 122-4, 201, 293, 357-8, 361, 412, 426, 428, 469, 472, 583-4, 692-3; II, 792, 878-9, 842, 909, 911, 1110, 1247, 1253-5, 1260, 1262-3, 1268-9; III, 70-1, 86, 98-9. (Egumeni: Atanasie), II, 925-6, 1253-5, 1260, 1263, 1268-9. (Daniil), II, 584, 878-9, 925-6. (Ghedeon), II, 1229-30, 1244, 1246-7, 1253-5, 1260, 1263, 1269-70. (Gherasim), II, 882. (Iustin), II, 792. (Meletie), 428. (Paisie), II, 925-6; III, 130. (Cetățuia), II, 1111, 1244. (Iustin), II, 879, 882-3. (Ioanichie), 584. (Copou), 688-9. (Dancu), II, 616, 787. (Frumoasa), 180; II, 877. (Galata), 84, 113, 125, 166, 168, 180, 195, 259, 270, 293, 301, 312, 357-8, 361, 369, 371, 378, 460, 490, 583-4, 604, 728, 766, 867, 881, 883, 923, 980, 985, 1006, 1026, 1079, 1110, 1223-4, 1227, 1229-30; III, 70, 72, 75, 84, 86, 90-1, 175. (Arsenie, egumen), 428. (Golia: egumen Gherasim), II, 1116. (Hristodul), 584. (Paisie), 371, 430, 460, 463, 584, 881, 883; III, 190. (Sf. Sava), 293, 357-8, 361, 365-6, 583-4, 720-1; II, 879-83, 925, 1027, 1059-60, 1110, 1244, 1266; III, 70, 86, 98-9, 1130. (Sf. Spiridon), II, 1154-5, 1157. (Sofronie, egumen), II, 1157-8. (Trei Ierarhi), 269-70; II, 1144. (Antonie, egumen), 269. (Ieremia), 270. (Ioasaf), III, 9.
Dascăli: (Atanasie,) II, 863. (Constantin), 543, 683, 688, 690; II, 814-5. (Gherasim), 683. (Ștefan), 683. (Zaharia), III, 38. (Grămătici, c. 1600), 721-2. (Tipografi: Constantin), 693.
Iberia și Iberi, 83, 280, 614-5; III, 112, 757.
Ibir (Ibiș) (agă), III, 316, 320, 326, 338.
Ibrahim (agă), III, 273, 320, 322, 324, 326, 330, 332, 336, 436. (Nieboglu), III, 336.
Ibrahim (frate cu Radu Mihnea), 104.
Ibrahim (Bagdadli), III, 326, 475.

Ibrahim (bairactar), III, 316, 318.
Ibrahim (Celebì, prietenul lui Constantin Cantacuzino Stolnicul), III, 101, 103-4.
Ibrahim-Chiurd, III, 452.
Ibrahim (Giafan), III, 326, 362.
Ibrahim (Saraciu), III, 322.
Ibrahim (muhafiz), III, 292.
Ibrahim-Paşa, 106, 264.
Ibrahim-Paşa (c. 1780), III, 367, 382, 389.
Ibrahim („Sultan-chethudasì"), III, 472.
Ibrail-naziri, II, 1164. V. Brăila.
„Ibriki", III, 31.
Ibris-aga, III, 432.
Ichnelates (scriere populară), III, 153.
Iconiu, 10, 16, 132, 376; III, 149. (Mitropoliţii: Amfilohie), III, 149. (Antim), 376. (Averchie), 132.
Ieghen (agă), III, 330.
Ieghen-Paşa, II, 1089, 1115.
Ienachi (Hatman), II, 1111.
Ienachi (Păharnic, sec. XVIII), II, 1288.
Ienachi (polcovnic), III, 293.
Ienachi (Postelnic, sec. XVIII), III, 441.
Ierachi (Costachi, Hatman; şi soţia, fiica), III, 487.
Ierapolea (Mitropolie, Maxim), 295, 406-7, 690.
Ierusalim, 26, 112, 115-6, 123-5, 130-2, 142, 163, 175, 177, 179-80, 191-2, 194-5, 198-204, 207-8, 210-1, 213-6, 219, 221, 223, 231, 237, 244, 248, 258, 260, 264, 268, 270, 274-5, 277-8, 280-3, 285, 287-8, 290-5, 297, 300-2, 311-2, 314, 316, 318, 321, 327,332-4, 337, 340, 342, 348-50, 352-3, 355-6, 360, 362, 365-6, 368, 372-5, 377-84, 386, 388, 390-2, 397, 400-3, 409, 411, 414-5, 421-3, 425-6, 428-33, 435-41, 443-4, 449, 453, 457-61, 463, 465, 467, 470, 472, 477, 489, 491, 493, 531, 535, 544, 547, 551-2, 556-8, 566, 570, 577, 579-80, 584-5, 604, 608, 619-21, 628-9, 638, 643, 647-8, 654, 662, 664, 668, 671-3, 681-5, 687-8, 690-2, 695, 702, 704, 707-8, 710, 712-3, 718, 720-1, 728-9, 731, 735, 737, 745, 749, 752-5, 758, 763-6, 769, 771-2, 774-82, 784-8, 790-5, 797-800, 802-7, 809, 812-5, 817, 820, 822-3; II, 824, 826-33, 837, 840, 843-9, 851, 803-6, 862, 864-5, 867-9, 872, 875-6, 878, 881, 887, 889, 891-6 898-900, 904-5, 908-9, 911, 913-8, 920, 922-9, 931-3, 935-6, 942, 244-5, 947-8, 951-4, 956-60, 962, 964, 967-72, 975, 977-8, 980-1, 983-5, 987, 989-91, 993-4, 996-1002, 1005-7, 1009-23, 1027-8, 1030-1, 1034-6, 1040, 1050-2, 1054-6, 1061, 1065, 1068, 1070, 1073, 1078-9, 1089, 1107, 1109-111, 1114, 1221-5, 1227, 1229, 1234-5, 1238-41, 1243-7, 1249-50, 1252-4, 1256-60, 1262-6, 1268-70, 1280; III, 1, 8, 14, 18-9, 31, 44, 55-6, 58, 60-2, 65-7, 69, 71, 74, 76, 78-83, 85, 89-92, 94, 96, 98-102, 105-8, 111-3, 117, 119, 121-4, 127-8, 130-1, 133, 135, 137, 139-40, 142-3, 147-8, 156-8, 178, 278. (Patriarhi: Avramie), II, 1222-5, 1227, 1229, 1234-5, 1238-41, 1244-8, 1250, 1252-4, 1256-60, 1263-6, 1268-9, 1280. (Chiril), III, 148. (Gherasim), 115. (Gherman), 275. (Hrisant). V. Notara. (Meletie), III, 1065, 1071, 1073, 1078. (Nectarie), 199, 202-3, 207, 409; II, 909, 1049. (Paisie), 180, 191-2, 194, 202, 219, 290-1; III, 19. (Partenie), 620; II, 1107, 1109-11. (Silivestru), II, 1078. (Sofronie), 177; II, 1221-5; III, 14,18-9. (Teofan), 112, 124-5, 130-2, 180, 195, 219; III, 19. (Teofil), 116. (Sf. Apostoli, mănăstire), 204. (Sf. Iacov), 374. (Muntele Măslinilor), 217. (Sf. Sava), 387, 621, 718; III, 1. (Sionul), 142, 217, 355, 360, 396; II, 1011, 1109. (Sf. Mormânt), *passim*.
Iesuiţi, II, 1062.
Ilfov (judeţ), II, 872; III, 235, 320, 322, 326, 439, 446.
Iliaş-Vodă (tatăl lui Alexandru Iliaş), 724. 734.
Iliaş Alexandru (Domn; Elena, fiica lui), II, 734-5, 871.
Imbros, 24, 48.
Ineboli, III, 309. (Ioachim, Mitropolit), 48, 361.
Innsbruck, 336.
Ioan cel Cumplit (Domnul Moldovei), 718.
Ioan (Armaş, c. 1780), III, 356-7, 460-1.
Ioan (Alexandru, Căminar), III, 244.
Ioan (capuchehaie), c. 1780), III, 291, 293, 295, 297.
Ioan (Comisul, c. 1590), 99.
Ioan (Cuparul), II, 884-5, 1034-5, 1047, 1054.
Ioan (ispravnic, c. 1780), III, 369-71, 373.
Ioan (Medelnicer, c. 1780), III, 341, 349.
Ioan (Polcovnic, c. 1780), III, 360-1.
Ioan (Vistier, sec. XVII), 130.
Ionachi (Clucer; şi soţie). II, 906-7.
Ioniţă (Clucer, sec. XVIII), III, 454, 456.
Iardachi (Armaş, c. 1780), III, 320, 370, 372, 380-1, 398, 418, 428.
Iordachi (Postelnic), 740, 895-6; II, 983, 1078
Iordachi (Sluger. capuchehaie), II, 901.
Iordachi (Spătar), III, 99, 191.
Iordachi (Sătrar), III, 393.
Iorgachi (Toader, Vistier), 269.
Iordachi (Medelnicerul lui Nicolae Mavrocordat), II, 903.
Iordan (râu), II, 1258.
Iorga (Postelnic, vărul lui Vasile Lupu), 217.
Iosif (Flaviu, scriitor) III, 148.
Iosif al II-lea (Împărat), II, 1214.
Ipec, 38; II, 1116-7, 1126.
Ipocrat, II, 967; III, 74, 83.
Ipsilanti (familie), III, 476.
Ipsilanti, (Alexandra), III, 298-9.
Ipsilanti (Alexandru, Domn), II, 1146, 1156.
1181, 1189-90, 1193, 1217, 1219-21.

1223, 1225-6, 1228, 1230-2, 1235, 1237, 1244-5, 1250-3, 1256, 1263-4, 1270, 1288; III, 200-2, 206. 208, 212-3, 217-8, 220-2, 234, 236, 244-6, 257, 298, 314, 469-70, 474-7.
Ipsilanti (Alexandru, fiul lui Constantin-Vodă), II, 1277-8; III, 244-6, 250.
Ipsilanti (Atanase, Spătarul), II, 1168, 1177-8.
Ipsilanti (Constantin, Domn), II, 1278, 1288; III, 244-6, 250, 475-6, 481, 484, 490, 492, 494, 497-8, 504-5.
Ipsilanti (Dimitrie), II, 1278, 1288.
Ipsilanti (Ecaterina Doamna), III, 194, 250.
Ipsilanti (Ioan), II, 1252.
Ipsilanti (Manuil; şi tatăl), 576; II, 1069, 1072, 1089.
Ipsilanti (Safta Doamna), III, 476-7, 484-5, 493, 495.
Ipsilanti (Smaranda, mama lui Alexandru-Vodă), III, 474-5.
Irinupolis, II, 1157-8.
Isaac (Anghel, Impărat), III, 145.
Isac-efendi, III, 354-5.
Isaccea, 211; II, 1094-5, 1195, 1200-2; III, 211, 265, 291, 296, 312; III, 439.
Isauria, III, 152.
Ischenderlì (Meemet-aga), III, 314.
Islam (aga), III, 336.
Islar (bairactar), III. 338.
Islaz, III, 368, 382, 385.
Ismail, 170, 193, 199, 209, 211, 322-4, 376-7, 379, 489, 727; II, 949, 1178, 1182, 1192, 1210, 1217, 1220-1, 1234-5, 1258-9; III, 210, 213-4, 217, 252, 276, 284-5, 292-3, 297, 313-4, 320, 366, 368-9, 371, 373, 383, 386-90, 402-3, 409, 413, 416, 444-5, 479. (biserica Sf. Nicolae), 193-4. (Atanasie, egumen), 376. (Calinic), II, 324, 328, 1234-5, 1258-9. (Paşa de), III, 292.
Ismail (agă), III, 320, 336, 338.
Ismail Màliu (Malisor), III, 332.
Ismirlì-Hagi, III, 429.
Isocrate, 393, 560, 910; III, 155.
„Istinpelo", III, 226.
Isuf (bairactar), III, 324.
Isuf (agi, chehaiele de) III, 316, 336.
Iştiman, III, 320.
Iştvanovici (Mihai, tipograf), III, 106-7, 112.
Italia şi Italieni, 328; II, 902; III, 475.
Iţcani, 198.
Iulian (Împărat), III, 145.
Iulianò (Dumitrachi, capuchehaie), 146, 425, 432, 538, 570-1, 576-8, 590-1, 607-8, 612, 623-4, 635, 643, 645, 665, 676-7, 689, 693, 696-7, 704-7, 777, 782, 784, 793, 795, 804-5, 887, 888; III, 73, 114. (fiul), 577.
Iunus (aga), III, 435.
Iurcu (tufecci-bașă); III, 328, 338.
Iustin (istoric), II, 910.
Iustin (Sf.), III, 147.
Iustinian (Impărat), 176-7, 179-80, 275, 292, 333, 732-3; III, 13, 18, 38, 80, 148.
Iusuf-Paşa, 480. (Adrianopol), 319-20 (Bagdad).
Iusuf (agi bei) 125, 637; III, 316, 320, 326.
Ivan (Comisul lui Petru Şchiopul), 101.
Ivan (Ţar), 45-6, 50.
Ivanco (rudă a Mirceştilor), 89.
Ivaşcu (din vremea lui Petru Şchiopul), 101.
Izet-beg, III, 473.
Izvoranu (Radu), 751.
Izvorul-Alb (sat), 115-6, 128.

J

Jianu (boier), III, 220, 282-3, 287, 293, 349, 456.
Jijia (râu), 270.
Jora (Antioh), 302, 360.
Jora (Grigoraşcu), 302.
Jugureni (moşie), III, 103-4.
Jupanic (lazaret), III, 297-8.

K

Kabasilas (Constantin, protopop), 12.
Kalavria (Anastase, Sătrar), III, 353.
Kalliakra, 1.
Kalliarchi (Grigore), 483, 485, 487, 490, 499, 501, 503-4. (Mitropolit), III, 502.
Kallonaris (Natanail), II, 1072.
Kalnoky (Samuil), 334.
Kalustios (Neofit), 620.
Kamariotissa (mănăstire), II, 1223.
Kamerinos (Policrat), 97.
Kanisza, 757.
Karak, 374.
Kastaliu (?), III, 149.
Kastriotul (Gheorghe), 372, 378, 399, 406-11, 699, 700; III, 96-7.
Kavarna, 777.
Kerameus (Teofan), 453; III, 147.
Kernitza, 10-1. (Matei, Mitropolit), 11.
Klitophon, III, 155.
Kollonics (cardinal), 342.
Koriatovich (Teodor), 15.
Kos, 199; III, 154.
Kotyaion, 12.
Kovacich, 75.
Krallis (Mihail), III, 29.
Kritias, II, 771, 804; III, 159-60.
Kritopulos (Daniil), 6-7. V. Râmnic (Antim de).
Kunupis (Mihail, Mare Retor al Marii Biserici), 12, 168, 182.
Kykos (mănăstire), II, 1095.
Kymenites (Sevastos, dascăl), 256, 304, 314-5, 409, 562, 565, 757; II, 109.
Kyros, III, 145. (Teodoret, episcop), III, 145.

L

Lacedemonia, 39, 141, 146-7, 172, 182; III, 11. (Gavriil), 172, 182; III, 11. (Ioasaf, Mitropolit), 141, 146-7.
Lăcusteanu (Gheorghe), III, 442.
Laerţiu (Diogene), III, 156.

Laiova (moşie), 100, 114.
Lambrinò (Andronachi), 607. (Manolachi, şi soţia Balaşa Brâncoveanu), 441-2, 647; II, 778, 972. (Ienachi, frate), V. şi Brâncoveanu (Balaşa).
Lambru (bulucbaşă) III, 324.
Laodiceia, 12, 16, 28, 199, 259. (Mitropoliţi: Grigorie), 259, 269-70.
Lăpuşna, II, 1186, 1190; II, 1210.
Lăpuşneanu (Alexandru, Domn al Moldovei), 46, 49-50, 58, 88, 195, 719.
Lăpuşneanu (Bogdan, Domn al Moldovei), 46.
Lăpuşneanu (Doamna Ruxanda), 46, 49, 88, 113.
Larga (râu), II,1201,
Larisa, 147, 160, 166, 307, 457-8, 730; II, 840, 857, 1050, 1061-2, 1076, 1191, 1217; III, 472. (Mitropoliţi: Grigorie), 147, 160, 166, 730. (Partenie), 457-8, 840, 1050, 1061-2. (Osman-Paşa), II, 1217.
Laskaris (Comis), II, 1117.
Laskaris (I., gramatic), 393; II, 909.
Laskaris (Mare Logofăt al Bisericii), 141, 146, 166.
Laslăuani (sat), 99.
Laz (Ahmed-aga), III, 400-1, 406.
Lazăr (Constantin), III, 468. (Gheorghe), III, 468.
Lăzăreni (sat), 270.
Leipzig, 61; II, 1243; III, 155-6.
Lemnos (şi Mitropolit Ignatie), 172; II, 1122, 1148.
Leon Înţeleptul (Împărat), III, 152-3.
Leon (Domn al Ţării-Româneşti), 129, 131-2, 162, 724, 729.
Lepanto, 757.
Lepi, 720
Lesbos, 166, 757. (Mitropoliţi; Antim), II, 116, 1170, 1189. (Nicodim), II, 840.
Leszczyński (regele Stanislav), 599.
Leurdeanu (Safta), II, 1126. (State), II, 1126. (Stroe), 751.
„Leus" (Aristarh, Spătar), II, 1111.
Leukippa, III, 155.
Leyda, III, 155.
Liaşcova, 199.
Libaniu (retor), III, 149, 156.
Liberalis (Antoniu), III, 155.
Libia, III, 155, 161.
Lichireşti (sat), III, 320, 338.
Lidia, 16.
Lipoianu (Costachi), III, 440.
Lipoianu (Mihai), III, 440.
Lipova, 757.
Lititza (Mitropolie), 244.
Lituania, 174-5.
Livade, III, 283.
Locurile Sfinte, 178, 212, 269; III, 43-4, 63, 97. V. Ierusalim.
Londra, 717; III, 153.
Longin, III, 151.
Longus (sofist), III, 155.
Lotru (râu), III, 260.
Lovcea, 310; III, 320, 405-6
Lozetzi, 725.
Luca (Ştefan), 360.
Luccari (familie), 67.
Luccari (Ioan de), 68,70.
Luccari (Secondo de), 61-5, 67-70, 72, 75, 78.
Lucian (scriitor), III, 154.
Lucius (Aenaeus), II, 910.
Luck (Ioan, episcop de), 8, 16, 27, 32.
Lukaris (Chiril, Patriarh ecunemic), 114, 116, 122, 125, 129, 132, 175-7, 209, 331, 535-6, 723.
Ludescu (Stoica), 247.
Ludovic al XIV-lea, 206.
Lugoj, 757.
Lunga (moşie), 100.
Lupu (Medelnicer), III, 375.
Lupu (Aga), II, 1115.
Lupu (fiul lui Anastase), II, 882, 884, 1020.
Lupu (Stolnic), II, 1104-5, 1119.
Lupu (Vasile, Domn al Moldovei), 121, 133-4, 138-9, 141, 143-4, 146, 150, 152-3, 156-9, 162-4, 168, 170-1, 173-5, 179-81, 184-5, 190-1,195, 198, 203, 217, 221-2, 259, 269, 319, 689, 726-9, 731, 757; II, 1027; III, 7, 10, 12, 16, 21, 28. (Doamna Ecaterina), 150, 156. (Ioan, fiul), 143-5, 150, 152, 156. (fiica Maria), 150, 156. (Ileana Hătmăneasa), 150, 156. (Ana, altă rudă), 150, 156, („Marga"), 150, 156. (Ruxanda, fiica lui Vasile), 150, 156, 198, 203, 259, 269-70. (Teodosia Doamna), 150, 156.
Luther, 175.
Lykophron, III, 145.
Lyon (şi episcopul Irineu), III, 148. (Sf. Macarie Egipteanul), III, 155.

M

Magistros (Toma), III, 194.
Magno (Fancesco di Zuan, agent al lui Mihnea „Turcul"), 68-9, 72-5, 102-4.
Mahmud (Sultan), III, 209.
Malamoc (mănăstire), 203.
Manuil (diaconul, sec. XV; trimes patriarhal în Moldova), 33-5.
Marcu (Ieronim), II, 911. (Ioan), II, 1107. (Nicolae), III, 468.
Mardagiul (Ioniţă), III, 391-2, 456.
Marea Roşie, III, 155.
Mărgărit (polcovnic), III, 298, 300, 322.
Mărgineni, 219, 238, 240-1, 247, 280, 572-3, 594, 610, 612, 614-5, 731-2, 747-8; II, 809; 1073, 1159-61; III, 127.
Maroneia (Mitropolie), III, 33, 35-6.
Margunios (Maxim, episcop de Cerigo), 101, 535-6.
Maria-Teresa, II, 1214.
Marini (Poli) (Ioan dei), (80, 82. V. Poli (Marini dei).
Marlborough, III, 118.
Matei (Basarab, Domn al Ţării-Româneşti), 132-4, 146, 162-4, 173, 190, 195-6, 218,

415, 425, 433-4, 436, 438-40, 443, 489-90, 539-41, 547-8, 554, 571-2, 591. 599-600, 603, 622-3, 635-6, 641-2, 646-8, 662-3, 679-81, 690, 696-7, 702-5, 725, 727, 731, 764, 769-70, 776-9, 784, 787, 790, 792-3, 797-9, 804-5, 807, 809-13, 815, 817-8, 823-8, 843, 851-2, 855, 858, 884. (Doamna Elina, soția lui), 123,

Maurovlahia, 10, 16-9, 24-5, 27-8.

Mavrocordat (Alexandru, Exaporitul), 271, 288, 366, 380-3, 393, 415-6, 450, 476, 536, 601, 704, 737; II, 752-4, 757, 1178, 1216, 1251; III, 50-1, 146, 151. (nepot Dimitrie), 272, (fiica Elena) II, 1178.

Mavrocordat (Alexandru Ioan, Domn al Moldovei), 224, 236-7, 243, 246, 249, 257-8, 291-2.

Mavrocordat (Constantin, Domn), 495; II, 891-2, 923, 927, 945-6, 950, 975, 977, 987-8, 990-1, 1036-7, 1040-1, 1044-5, 1067-9, 1072-3, 1076-9, 1088-90, 1094-5, 1102-3, 1105-7, 1109, 1111, 1114, 1121-2, 1136-7, 1141-2, 1145, 1148-50, 1153-4, 1159, 1163-4, 1176, 1202-7, 1210, 1252; III, 156-7, 159-62, 165-6, 169-71, 173.

Mavrocordat (Constantin din Chios, și Nicoli), 623-4.

Mavrocordat (Eufrosina), III, 468.

Mavrocordat (Gheorghe), III, 483-4.

Mavrocordat (Ieremia, fiul lui Alexandru beizadea, în 1776), II, 1232.

Mavrocordat (Ioan, fiul lui Nicolae, Domn al Moldovei), 495, 544, 583; II, 923, 927, 944-5, 950, 989-90, 1055-6, 1066, 1107, 1112, 1114-5, 1118, 1122, 1129, 1143, 1151, 1174, 1251; III, 114, 158, 162.

Mavrocordat (Maria, Doamna lui Ioan I-iu); II, 1066-7.

Mavrocordat (Mărioara, fiica lui Nicolae), 297, 495, 664, 666-9.

Mavrocordat (Nicolae, Domn), 271, 344-5, 366, 414, 417, 419-41, 443-4, 448-51, 454-7, 460-1, 463-7, 470, 472, 476-8, 494, 496, 531, 533-5, 537, 539-42, 544-6, 548-52, 554, 556-8, 565-6, 568, 583, 585, 600, 602, 616, 618-9, 624, 627, 635, 643, 646-7, 651-6, 658-60, 664-5, 667, 670, 674, 676, 678, 680-1, 684-5, 687-8, 696-705, 707-8, 710, 712-3, 765-6, 771-2, 774, 776, 778-82, 784-7, 790-1, 793, 795-7, 800, 802, 804, 811, 826-7, 830, 846-8, 856, 860-2, 872, 875-7, 884-5, 887-9, 891-3, 896-7, 899-901, 903-4, 914-5, 917-8, 920, 924-31, 934-7, 942, 944, 946-58, 962, 964-5, 971-2, 975-8, 981, 983, 985, 987-9, 991-4, 996-1001, 1003, 1009-10, 1012-3, 1019, 1021-2, 1037, 1041, 1043, 1045, 1047, 1051, 1054-8, 1065-7, 1069, 1072-3, 1076, 1081, 1088, 1098, 1111, 1137, 1159, 1226, 1232, 1251-2; III, 65-6, 84, 90-1, 98-9, 113-4, 118, 125-7, 140-2, 144, 150-1, 162. (Fiul Alexandru), 495, 981, 983.

Mavrocordat (Doamna Pulcheria, a lui Nicolae-Vodă), 426, 495-6, 583, 777-80, 782, 785-6, 927.

Mavrocordat (Ruxandra), fiica Exaporitului, măritată Ghica), 400, 403; II, 786, 952, 962-3, 969, 993-4, 1014, 1020, 1041-3, 1056-7, 1069, 1216. (fiul ei, Alexandru 400-1.

Mavrocordat (Scarlat, fiul lui Nicolae-Vodă), 450, 673-4, 676, 752-3, 755; III, 125-6. (Serafim, dascălul lui), 670-1, 676, 682, 684, 687-8.

Mavrocordat (Sultana, mama lui Nicolae Mavrocordat), 600-1.

Mavrocordat (Zamfira, Doamna lui Ioan-Vodă), II, 851-2, 856-6, 858-9, 867.

Mavrodin (Dimitrie), 360.

Mavrogheni (familie), III, 272.

Mavrogheni (Iancu), III, 267-8, 456-8.

Mavrogheni (Mărioara), III, 438-9.

Mavrogheni (Nicolae, Domn), III, 232-4, 242, 245, 252, 260, 262, 264-5, 270, 272-3, 275-80, 282-4, 288, 293-5, 297-307, 308-11, 313, 340-51, 353-61, 363-71, 373, 376-81, 383, 385-90, 392, 394-6, 398-400, 403-4, 408-9, 411-5, 417, 422, 424, 429-36, 438-9, 443-7, 449-50, 452, 458-63 și urm.

Mavrogheni (Postelnic), III, 326.

Maxim, St. III, 146-7.

Măxineni (mănăstire), II, 950, 954-7; III, 314, 416.

Mazarachi, III, 5-6, 12, 15, 37, 46, 50, 53.

Măzgani (moșie), 114.

Mazovia, 599, 636.

Mazza (Gaşpar, Venețian, agent al Mirceştilor), 96.

Medici: Dimitrie, II, 1001. Fotie (al lui Constantin-Vodă Mavrocordat), II, 1154, 1165, 1178. Iancu, II, 1195. Pantaleon, 472-4 (și fiica).

Meedia. V. Mehadia.

Meemet (agă), III, 314, 316, 320, 324, 326, 328, 336.

Meemet Cialâc-oglu, III, 332.

Megalopolis, III, 155.

Megic-Husein (agă), III, 334.

Mehadia, III, 298, 432.

Mehanegì (Nicolae), II, 1235.

Mehedinți (județ), 128; II, 1231; III, 275.

Mehemed (agă), II, 1072; III, 280, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 332, 338, 360, 364, 376, 386, 400-1, 433, 508.

Mehemed (aianul), III, 328.

Mehemed-Efendi (caligraful), III, 263.

Mehemed (chehaià al Sultanului), III, 409.

Mehemed-Paşa, 714; III, 19, 444. (Izet), II, 1217, 1219-21; III, 210, (de Aidin), III, 210, 244, (Pehlivan, de Rusciuc), III, 314.

Mehemed (Mare Imbrohor), 208.

Mehmed (Vesim-efendi), III, 518.

Melanchthon, 45.
Melenic, 39; II, 1098, 1164. (Mitropoliți: Chiril), II, 1098. (Serafim), II, 1164.
Melitena, 9.
Memelici-oglu (agă), III, 328.
Memfis, III, 16, 21,
Memis (agă), III, 1171-2; III 324, 332.
Memis-Pașa, III, 326.
Menon (sol bizantin la Florența, 1439), 39.
Meotida, 480; III, 70.
Merișanu (Barbu), II, 875, 1077.
Mersolu (Mehemed-Aga), III. 332.
Mesembria, 113, 182, 194; II, 1098, 1162; III, 11. (Mitropoliți: Achilie), 113. (Antim), II, 1162. (Damaschin), III, 11. (Grigorie), II, 1098.
Mesopotamia, II, 1207, 1230.
Mesrop, III, 473.
Metaxà (medic), II, 1263-4.
Metaxà (Spătar), II, 1263.
Meteore (mănăstiri), 5, 8, 9, 41; III, 3, 5, 7, 9, 41, 53-4. (Egumeni: Ghenadie), 41, (Dionisie), III, 5. (Zaharia), III, 9.
Metereni (moșie), III, 512.
Metimna, 132, 166, 194. (Cornilie, episcop de) 166, 194.
Meursius (Ioan), III, 152, 154.
Miclăușani (sat), II, 1027.
Midia, 11-2, 16, 18, 24, 28, 30-1, 36-7, 49. (Partenie, episcop), 49.
Miercurea, III, 480.
Mihai Viteazul, 90-2, 105-10, 114, 133.
Mihail (Țar), 173.
Mihail (Armaș), III, 391-2.
Mihalcea (Ban), 67 și urm.
Mihnea (Domn al Țerii-Românești) (și fiicele lui musulmane), 104. (Doamna Vișa), 89-90, 95, 103-4. (Doamna Neaga). V. Neaga.
Mirele, II, 1079. (Mitropoliți: Calinic), II, 1107. (Matei), 200, 720. (Pangratie), 194.
Mohammed al IV-lea (Sultan), II, 1252.
Moldova (Mitropoliți: Anastasie), 85, 117. Antonie), II, 1026, 1062, 1092-4. (Ghedeon), 418; II, 925, 927; III, 99, 130-1. (Gheorghie), II, 1005, 1007. (Grigorie Roșca), 46, 217. (Ieremia Grecul), 16-7, 19, 27, 30, 32, 33-5, 36. (Iosif), 18-21, 31-2, 34-6. (Isaac, delegat de Patriarhul ecumenic), 18. (Meletie), 18, 21. (Nicanor), 109-10. (Nichifor), II, 937-8. 1110. (Samoil), 398. (Sava), II, 880, 882. (Teodosie, Vlădică), 34, (Teofan), 107. (Varlaam), 180, 195.
Monembasia (Mitropoliți: Ierotei), 83, 86, 720. (Neofit), 132, 141, 146-7, 172.
Montanus (Iacob), II, 910.
Moraitachis, II, 852.
Moreia, III, 153-4.
Moschunas (Leontie, arhimandrit), III, 106.
Moscova, III, 112. (Ioachim, Patriarh de), III, 46.
Motru (Gura, mănăstire), 163.
Movilă (Ieremia și Elisabeta Doamna), 722. (fiica Maria), 173.
Muncaciu (Petronie, episcop), 111.
Murano (mănăstirea Sf. Matei), 55, 66-7, 86, 80, 82.
Mutralic (Mohamed-aga), III, 318.

N.

Năsturel (Constantin, Ban), II, 1133.
Năsturel (Radu), 255.
Năsturel (Udrișteș), 725.
Naupact, 48; II, 822. (Arhiepiscopie de—și Arta; Gavriil), 132, 194, 406. (Neofit), 406, 765; II, 778, 822, 924. (Partenie), 48.
Nauplia, II, 938, 1189; III, 326. (Benedict, episcop de), II, 1189.
Nazaret, 217, 674-5; II, 886, 892-3, 897, 914-5, 949-50.
Naxos, 173, (Veniamin, episcop de—și de Paros), 173.
Neaga (Doamna lui Mihnea-Vodă), 77.
Neagoe (Basarab, Domn al Țerii-Românești), 43, 133, 717; III, 3-4.
Neagoe (boier din sec. XV-lea la conciliul din Florența), 38-9.
Neagu (Banul lui Duca-Vodă), 739.
Neamț (cetate), 269-70.
Neamț (mănăstire), 21, 259; II, 1026, 1189.
Neamț (ținut), 87; II, 1218, 1227.
Neculce (Ioan), 301, 337.
Negoiescu (Pană), II, 848. (Safta), II, 848.
Negoiești, (sat), II, 1215, 1257. (mănăstire), II, 1266-7. (Serafim, egumen), II, 1267.
Negustori: Bașa-Dimitrie, II, 1250. Constantin, II, 880.
Nemesiu (filosof), III, 155.
Nemetaga (Bostanoglu), III, 587.
Nenciulescu (boier), III, 514.
Neocesareia, 29; III, 152. (Mitropolit Grigorie), III, 152.
Neochorion, 172, 337, 373; II, 888, 1114, 1136, 1182-3. (Sf. Gheorghe din), 373.
Neokastron, 757.
Nestor (Clucer, jurisconsult), III, 512-3.
Niceia, 10-1, 13, 16-7, 38-9, 47-8, 120-1, 127, 182, 194, 198, 202, 236, 247, 359, 362, 392, 398, 400, 551, 624, 727, 765; II, 822, 836, 908, 1008, 1027, 1085, 1098, 1159, 1162, 1179, 1280; III, 11, 155. (Mitropoliți: Alexie), 17. (Antim), II, 1170. (Calinic), II, 938, 1098. (Chiril), 48. (Ghenadie), 624, 765, 822. (Grigorie), 198. (Ieremia), II, 1159, 1162. (Natanail), 198. (Partenie), III, 155. (Porfirie), 182, 194, 730; III, 11.
Nichifor (Dascălul, vicariu patriarhal), 97, 108.
Nichita (Armaș), III, 398. (ibrictar), 363-4, 376-80, 384-5.
Nicoară (Vornic), 188.
Nicodim (ctitor mănăstiresc, sec. XIV), 36, 201-2.

Nicolae (Aga, c. 1780), III, 340, 347-8.
Nicolae (Pitar, sec. XVIII), 1288.
Nicolae (Stolnic, c. 1593), 97.
Nicolae (Vistier, sec. XVI), II, 128.
Nicolachi (grămătic) III, 391-2. (Armaş), III, 443.
Nicolescu (Şătrar), III, 360.
Nicoli (Şătrar), III, 353-4.
Nicomah, III, 146, 152, 154.
Nicomedia, 12-3, 16, 24, 28-30, 38, 48, 132, 141, 146-7, 182, 313, 332, 336, 348, 376, 406, 416, 730, 765, 778, 822, 840, 1080, 1098, 1159, 1162, 1170, 1189, 1193, 1221, 1280; III, 11, 150. (Mitropoliţi: Chiril), 141, 146-7, 182; III, 11. (Nichifor), II, 1159, 1162, 1170, 1189, 1221. (Paisie), II, 822, 840. (Partenie), 313, 332. (Serafim), II, 938. (Sisinie), 48. (Teoclit), II, 1098.
Nicopol, 27, 96, 102, 106; II, 1176, 1227; III, 210, 222, 318, 338, 351, 357, 369, 373-4, 382, 387, 394, 405, 408, 410, 475, 479, 507.
Nicosia, 336. (Antim, Mitropolit), 336.
Nijna, II, 1074, 1076, 1255, 1269-70; III, 157-8. (bâlciu), II, 878.
Nikusios (Panaioti, Dragoman), 204, 207-10 737.
Nil (râu), 174, 562.
Ninive, 142.
Nipru, 209, 757; II, 1254; III, 243.
Nisa, 406-7; II, 790, 1026; III, 32, 130, 132, 148-9. (Episcopi: Grigorie), 148-9. (Neofit), II, 1026. (Gherman), III, 32-3.
Nistru, 208; II, 879, 881, 1197, 1199.
Niş, III, 253, 281.
Notaras (Dimitrie Gheorgulis, doctor), II, 897, 1026; III, 127-8.
Notaras (Hrisant, Patriarh de Ierusalim), 116-9, 121, 123-4, 127-8, 130-1, 133, 135, 137-40, 142-3, 147, 156-8, 223, 256, 258-9, 264, 297-9, 311, 314, 325, 327-8, 338, 344, 353, 355, 362, 364-5, 367, 377-8, 381-4, 386-8, 392, 400-2, 409, 411, 414-5, 421-6, 428-33, 435-41, 443-4, 449, 453, 457-61, 463, 465-7, 470, 472, 476, 487-9, 491, 493, 495, 530-1, 533-7, 540-5, 547-8, 550-2, 554, 556-7, 566, 568, 570-2, 576-81, 583-6, 590-1, 595, 597-9, 602-5, 607-8, 610, 612-4, 616, 619, 621-5, 628-9, 635, 638-9, 641-3, 645-60, 662-5, 667-74, 676, 678-85, 687-8, 690-3, 695-705, 707-8, 710-3, 731, 745, 754-5, 764-6, 769, 771-2, 774-82, 784-8, 790-3, 795, 797, 800, 802-7, 809-15, 817, 820, 822-4, 826-31, 833, 837, 837, 840, 843-4, 846-9, 851, 853-6, 858, 862-5, 867-8, 870, 872, 875, 878-9, 882, 884, 887, 889, 891-3, 895-6, 898-901, 904-5, 908, 911, 913-8, 920, 922-9, 931-3, 936, 942, 944-9, 951-4, 956-9, 962-72, 975, 977-8, 980-1, 983-5, 987, 989-91, 993-4, 996-1002, 1009-10, 1012-6, 1018-23, 1025, 1927-8, 1030-1, 1033-6, 1040-5, 1047, 1050-2, 1054-9, 1061, 1066, 1068, 1070-1, 1076, 1089, 1107, 1229; III, 54-6, 58, 60-2, 65-7, 69-71, 74, 76, 78-9, 82-5, 87, 89-92, 94, 96, 98, 99-102, 105-8, 111-3, 115.
Notaras (Neofit), 383.
Novaci, III, 293.
Novat, 343.
Novgorodul-Mare, 16.
Novi (în Bosnia), 757.
Nucet, 163, 731; II, 1078.
Nusret-chirmen, 758.

O

Obedeanu (Nicolae), II, 1171.
Obileşti (sat), III, 322.
Obrocea, III, 314.
Oceacov, II, 937; III, 236, 243, 425, 429.
Ocna (Târgul-ei), II, 1072; III, 320, 350, 422.
Ocnele-Mari, II, 1133; III, 355.
Odiseu. V. Ulise.
Odriiu. V. Adrianopol.
Ohrida, 38, 109-11, 180, 303-4, 398, 400; III, 37-8. (Patriarhi-arhiepiscopi: Meletie), 180-1; III, 37-8. (Nectarie), 109 111. (Zosima), 398, 400.
Oikumenios, III, 149.
Oituz, 599.
Olanda şi Olandesi, III, 5, 106, 112, 331.
Olt (râu şi judeţ), 114; II, 834-5, 838, 861; II, 1028, 1251; III, 127, 290-1, 298, 328, 372, 459.
Olteniţa, II, 1215; III, 264, 286, 294, 322, 424, 426, 439.
Olteţ (plasă), III, 358.
Omer-Aga, III, 274. (alţii), II, 1192-3; III, 316, 318, 322, 324, 330, 348-50, 437-8.
Onasandru, III, 152.
Opian, III, 154.
Orfeu, II, 909.
Orheiu, II, 1186, 1190, 1210.
Origene, III, 146-7, 151-2.
Orşova, III, 255-6, 276, 297-8, 432.
Osdina (sat), III, 4.
Osman al III-lea (Sultan), III, 172.
Osman (agi), 213; II, 1105, 1191; III, 247, 260, 264, 318, 320, 324, 326, 332, 334, 336, 397-8, 430, 507. (-Gheghen), III, 336. (hirurg), III, 314. (-Mollah), II, 1165, 1200, 1206; III, 320.
Osman (Paşa, c. 1788), III, 364. (de Nicopol), III, 479.
Ostafiev (Isaia), 180.
Ostaniţa (sat), II, 1080-4, 1086-7.
Ostrov, 128.
Oteteleşanu (Barbu), III, 453. (Stolnic), III, 276-7.
Otzis (Ghinea), 129.
Ovidiu, II, 910.
Oxford, III, 155.
Ozù. V. Oceacov

P.

Pachymeres, 1; III, 146.
Paclova (sat), III, 150.
Padova, 311-2, 329, 409-10; III, 150.
Paladà (Antonachi), II, 1097, 1099.
Paladi (Ana), II, 850.
Paladi (Constantin), II, 1104.
Paladi (Dumitraşcu), II, 1146.
Paladi (Ioan), 360.
Paladi (Toader), II, 1088, 1111.
Palaiopatrai, 28, 141, 146-7, 153, 173, 182-3. (Mitropoliţi: Partenie), 183-4. (Teofan), 141, 146-7, 153, 173, 182-4.
Palamariul (Pano), 129.
Palatà, II, 1176.
Paleolog (Andronic-cel-Nou, Împărat), 11, 41.
Paleolog (Ioan al V-lea, Împărat), 10-1.
Paleolog (Ioan al VIII-lea, Împărat), 39.
Paleolog (Constantin), 201.
Paleolog (Manuil, Impărat), 29.
Paleolog (Comis), II, 1111.
Paleolog (Iacob), 39, 86.
Paleolog (despotul Teodor), 5.
Palestina, 110-1, 180, 194, 202, 211, 217, 268, 297, 300, 302, 311-12, 321, 349, 352-3, 368, 372, 377, 381, 384, 388, 390, 400, 403, 409, 414-5, 421-3, 425-6, 428, 430-1, 433, 435-40, 443-4, 449, 458, 460-1, 463, 465, 467, 470, 477, 489, 535, 544, 551-2, 584, 589, 604, 629, 654, 662, 664, 668, 674, 681, 683, 685, 687, 690, 695, 698-700, 702, 712, 721-2, 726, 755, 769, 772, 774-6, 778, 784, 787-8, 790, 792, 805, 823, 826-7, 844, 864-5, 867, 875, 878-9, 882, 884, 887, 889, 891-2, 894-6, 898, 900, 913-8, 925-6, 932-3, 935-6, 944-5, 947, 951-4, 956-7, 960, 964, 970, 978, 981, 983, 987, 989-91, 993-4, 996-8, 1000, 1002, 1009, 1012, 1018, 1022-3, 1027-8, 1036, 1040, 1050, 1055-6, 1061, 1068, 1071, 1222, 1224, 1227, 1229, 1239, 1247, 1256, 1258; III, 55, 60, 65, 67, 78, 90-1, 94, 98, 100, 105-6, 112-3, 115-6, 121, 123-4, 129-31, 133, 135, 137, 139-40, 156-8.
Pamfilia, III, 152.
Pană (Comis, c. 1600), 108.
Panaiodor (Căminar), III, 196.
Panaiot (Constantin), II, 1186, 1188.
Panaiot (Cămăraş), 756. (Grămătic), III, 143. (Moraitul), III, 330. III, 166. (Postelnic, c. 1700), 360. (Sluger), II, 1102; III, 513. (Sandu), II, 1186, 1188.
Panaiotachi (Clucer, c. 1700), II, 875.
Panderma, III, 324.
Panion, (episcop) 116.
Panoceanu (Serdar), III, 275.
„Pansofi", III, 353.
Pantazi (Medelnicer), II, 1089, 1096-9. (primicheriu), II, 861-3.
Pantelimon (mănăstire lângă Bucureşti), II, 1169.
Pantazoglu (Ioan), III, 451-2.
Panu (boier), III, 286.
Papadopulos (Nicolae Comnen, profesor la Padova), 311-2, 327, 329, 409-10.
Papadopulos (dascăl), III, 61.
Papafil (Costea) II, 1186, 1188. (Dimitrie), II, 1116.
Papazoglu, II, 1026. (Lazăr, Armaş), III, 330.
Pârâianu (Barbu), 255.
Parapan (moşie), III, 387.
Paraschivà (Cămăraş), III, 369-70, 372, 418, 422. (Nicolae bulucbaş), III, 338.
Paraschiva (Sf.), 138, 140, 148, 154.
Paris, 77, 180, 327; II, 1182; III, 149-50, 153, 156. (Sorbona), III, 71.
Paros, 173, 765; III, 233-4.
Partenie (fiul lui Petru Cercel), 128-9.
Paruhi-hogea, III, 212.
Pârvu (boier, sec. XVII-lea), 747.
Pascale (căpitan), II, 975.
Pastia (Serdar), III, 285.
Pasvantoglu (Paşă), III, 477, 479.
Pasvan-zadeà (agă: Pasvantoglu), III, 479,
Paşcanu (călugăr), II, 1259-60.
Patelarie (Atanasie, Patriarh de Constantantinopol), 174.
Pater (Nicolae), II, 892, 1079.
Patras, 149. (-ul Vechiu), 12-3. (Metodie, episcop de), III, 149.
Patricius (Ioan), II, 910,
Patriolanus (Ioan), II, 910.
Păuna (nepoata Doamnei Ecaterina a lui Alexandru Mircea), 81-2.
Pausanias, III, 147, 155.
Pavlachi (capuchehaia lui Vasile Lupu), 189-91.
Pavgudizoglu (şef turc), III, 378.
Pehlìvan (Mustafà), III, 320. (aga), III, 348.
Pelaphantes (Andrei), III, 483.
Pelin (agă), III, 332, 371.
Pelopones, 16, 18, 38, 596, 693; II, 938, 1198. V. Moreia.
Peloponesianul (Maxim), 409, 429, 909.
Pelusion, III, 145. (Sf. Isidor în), III, 145.
Penescu (Pâharnic), III, 453.
Pera, 51, 54, 57, 66.
Peri (mănăstire şi egumen Pahomie), 13-5, 32. (Simion), 15, 32.
Petersen (agent rus), II, 1220.
Peterwardein, II, 793, 816.
Peristeri (Grigorachi), III, 480-1.
Peritheorion, 11, 48. (Mitropolitul Grigorie), 48.
Persia şi Perşi, II, 175; II, 759, 830, 840, 1051, 1060, 1115.
Pervana (agă), 108.
Peştera, 199.
Petersburg, 10, 15, 80, 200, 204, 295, 457; II, 875, 1207, 1210, 1214, 1218.
Petrachi (Zaraf), II, 1238.
Petraşcu-cel-Bun (Domn al Ţerii-Româneşti), 105, 114.
Petraşcu (din familia Mirceştilor), 89, 221.
Petraşcu (Pitarul, vărul Doamei Safta), 221.

Petrașcu (Postelnicul, fiul lui Petru Cercel), 114-16, 128-9, 138.
Petriceicu (Ștefan, Domn al Moldovei), 199, 209, 211, 735. (Doamna Mariana), 735.
Petrokokkini, 474.
Petrossi (Armean), II, 1141, 1154.
Petroșani (sat), III, 387-8.
Petrozaharia, III, 244.
Petru I-iu (Domn al Moldovei), 20.
Petru cel Tânăr (Domn al Țerii-Românești) 56-61, 89, 100, 114.
Petru Cercel (Domn al Țerii-Românești), 81, 100, 114, 16.
Petru (Postelnic din Buzău) III, 390.
Petru (Polcovnic), III, 338, 384.
Petru Rareș Domn al Moldovei) 44, 217.
Petru Șchiopul (Domn al Moldovei), 47-9, 51, 56, 58-9, 77, 83-9, 94-5, 97-8, 100-1, 121, 125, 718-9, 728; III 2.
Petru (Țar), 476, 479, 529, 596; III, 45-50.
Petru (protopop al Moldovei, 1395), 18-22.
Peucer (Gașpar), 45.
Pezală (sat), 374, 718.
Pharsalos, II, 860. (Filotei, episcop), II, 860.
Philoponos (Ioan), III, 146, 153.
Piatra (Olt), III, 372, 388.
Pietrele (sat), 227-8, 233-4, 236-7.
Pigas (Meletie, Patriarh de Alexandria), 47, 59, 76-7, 105-8, 176, 719; III, 2, 12-4, 19.
Pindar, 393, 486; III, 149.
Pisani (dragoman), II, 1238.
Pitagora, 328, 393; II, 909.
Pitești, 226, 233, 639-40; III, 303, 307-10, 322, 324, 332, 334, 336, 338, 343, 346, 348, 356-7, 389-90, 459,
Pițigaia (sat), II, 844-5.
Platon, 296, 328, 486, 546-7; III, 86, 110, 145, 147.
Plavcea (Ahmed, agă de), III, 324.
Plevna, III, 320, 507. (Osman, agă de), III, 320.
Ploești, III, 316, 318, 320, 375, 377-8, 380, 387, 397, 440, 442, 452, 459
Plotin, III, 147.
Plumbuita (mănăstire), II, 950.
Plutarh, 146, 149, 155, 393.
Pobrata (mănăstire), 217, 356, 361; II, 1110, 1244, 1246.
Podhoriczany (general), II, 1210, 1212.
Podolia, II, 1189.
Podul Doamnei, II, 1205.
Podul Pitarului, III, 322, 353.
Pogonatului (mănăstire), 744.
Pogoniana, 295, 406-7, 720, 742-4; II, 1080-2, 1086-7. (Eftimie de), 295, 406-7. (Matei din), 720.
Poiana (mănăstire), II, 890.
Poieni (sat), 129-31; II, 943.
Poimanenon, 11. (Episcop Matei), 11.
Poleainine, 37.
Poli (Zuan de'Marini), 79-80.
Policiana, 740-1.
Polibiu, III, 155.
Polien, III, 154.
Poloni, și Polonia, 27, 106, 108, 110, 175, 206, 208-9, 248, 363, 365, 370, 452, 538, 571, 599, 627, 636, 757; II, 1062-3, 1106, 1189, 1195, 1199-200, 1218; III, 86, 260, 505, 608.
Polovraci (mănăstire), 290, 292, 346-7.
Polyane (Calinic, episcop), II. 892.
Polydeukes (Iuliu), III, 147.
Polispodis (Nectarie), III, 31.
Pomerania, 530.
Ponelmann (colonel), II, 1215.
Poniatowski, II, 1189.
Pontanus (Iacob), II, 910.
Pop (Ștefan), 336.
Popescu (Comis, supt Constantin-Vodă Brâncoveanu), 762. (Pană), 395.
Popescu (Radu, cronicar), 796, 853, 875, 885, 891, 923, 942, 950, 972, 975.
Popești (sat), 204; II, 1215.
Poreliotul (Teodor), 87.
Porphyrita (Ienachi), 212-3.
Porphyropulos (Marcu), 406-7, 409, 542-3, 572-3, 597-8, 691, 703-4, 735-7, 846-7.
Porta (Nicolae da), 573, 597-8, 610-2, 691-2.
Posellius (Ioan), III, 155.
Potemchin, II, 1212, 1215.
Potopul (mănăstire), 163.
Potocki, II, 1206, 1260.
Prahova (județ), 247, 352-3; II, 890; III, 316, 320, 332, 334, 338, 397-8.
Prăjcoveanu (Ștefan), II, 1288.
Preutești (sat), 269-70.
Prevesa, 757.
Pricones, 49, 336, 348. (Anania, episcop), II, 1171. (Antim), 49.
Proclu, III, 145, 157.
Procopiu (de Cesareia), III, 146.
Procopiu (de Gaza), III, 152.
Procov (mănăstire), II, 1062, 1064.
Prodromul (Teodor), III, 156.
Proilav (Mitropolie), 170-3, 193, 204, 209, 322-3, 453-4, 727; II, 1136, 1258-9. (Mitropoliți: Calinic), II, 1136. (Chiril), 454, (Gherasim), 454. (Grigorie), 728. (Meletie), 171, 173. (Teofan), 728.
Propontida, 373; II, 1233.
Proti (insulă), II, 1233.
Protopopi (Teodor. V. și Constantin.
Provadia, III, 324.
Prusia, II, 1193; III, 303, 475.
Prut, 163, 452, 479, 559, 590; II, 1027, 1195, 1201-2, 1212.
„Prysi", III, 251.
Psellos (Mihail), III, 153.
Ptolomeu, III, 146, 155.
Putațoglu (Ienachi), III, 211.
Putna (mănăstire, și ținut), II, 880, 907, 1005, 1186.
Puțul Nălbantului, III, 320.
Puțurile (sat), III, 453-4.
Pylarinos (Iacob, medic). 763-4.

Q

Quint-Curţiu, II, 910-1.

R

Racoviţă (Doamna Ana), 491.
Racoviţă (Constantin, Domn, şi fiul Mihai), 172, 193-4, 893, 1071-2, 1121-3, 1126-9, 1132-7, 1141, 1143, 1147, 1153-4, 1159, 1163-5, 1168, 1174-5.
Racoviţă (Dumitraşcu), 360; II, 1078, 1168, 1288.
Racoviţă (Iftodie), 223.
Racoviţă (Mihai, Domn şi fiii), 180, 301, 355, 357, 361, 363, 370, 396, 421, 490-1, 645-6, 702-3, 712-3, 758, 762, 770, 772-3, 788, 812, 878, 880, 889-90, 893-6, 898, 901, 907, 965-6, 972, 1037, 1069, 1071-3. 1078, 1089, 1099, 1105, 1107, 1109-10, 1114, 1116, 1122, 1159, 1168, 1175, 1203; III, 126, 172.
Racoviţă (Mihăiţă, Dragoman), II, 1203, 1213, 1215,
Racoviţă (Nicolae), 213, 363.
Racoviţă (Radu), II, 1088, 1111.
Racoviţă (Ştefan, Domn al Ţării-Româneşti), II, 1152, 1161, 1163-5, 1168-9, 1171-2, 1175-8, 1180-2, 1191.
Racoviţă (Vornic), II, 1179.
Rácz (Ştefan), 340.
Rădăuţi, 21, 98, 109, 117, 195, 217, 360, 398; II, 1005, 1110, 1186. (Episcopi: Atanasie), 117. (Eftimie), 46. (Ghedeon), 360, 398. (Mardarie), 98. (Serafim), 217. (Teodosie), 109. (Teofan), 195. (Varlaam), II, 1110.
Radovan (sat), III, 405.
Radu I-iu (Domn al Ţării-Româneşti), 114; III, 151.
Radu-cel Mare (Domn al Ţării-Româneşti), 42, 717.
Radu de la Afumaţi (Domn al Ţării-Româneşti), 44, 133.
Radu Iliaş (fiu de Domn), 287-8, 734.
Radu Leon (Domn al Ţării-Româneşti), 202-3. 211; III, 34.
Radu Mihnea (Domn), 81, 95-6, 101-5, 113-4, 116-8, 120-1, 126-8, 195, 722-4.
Radu Paisie (Domn al Ţării-Româneşti), 44, 133.
Radu Şerban (Domn al Ţării-Româneşti), 111, 114, 133, 231, 238, 244, 246, 248. 282.
Radu (Comisul, c. 1580), 95.
Radziwill (Ianus), 174.
Raghib-Paşa (Mare Vizir), II, 1136-7, 1154, 1221.
Ragusa, 63-6, 68, 75, 102-4.
Rahova, III, 336.
Rahoviţa, 199, 202.
Rahtivan (Meemet-aga), III, 336.
Raitù (localitate; episcopat), II, 1159.
Rákóczy (Francisc), II, 1094.
Ralet (familie), III, 242.
Rali (Ralet) (Dimitrie), III, 501.
Rali (familie), 48.
Rali (Hagi-Mihalachi), III, 267.
Rali (Dionisie, Mitropolit de Târnova), 30, 105-6, 109-10, 721.
Rali (Nusostathi, Agă), III, 338.
Rama (Ramleh), 374.
Ramadan (Constantin), II, 1077.
Ramadan (Dimitrie), 687-8, 875.
Ramadan (Gheorghe), 695-6; II, 1021-2, 1107.
Ramma (ghiulèr-agă), III, 314, 336.
Râmnic (şi episcopie), 130, 195-7, 231, 237, 295, 330, 401-2, 725, 727; II, 1214, 1218, 1277; III, 55-6, 356, 360, 390, 414-5. (episcopi: Chesarie), III, 152. (Damaschin), 330. (Ignatie), 195-7. (Ilarion), 295. (Ştefan), 231. (Teofil), 130, 725, 727.
Râmnicul-Sărat (şi mănăstire), 180, 266-7; II, 950, 957-8, 1231; III, 301, 313-4, 396, 413.
Ramoleţi (sat), 114.
Râncăciovul, 163.
Rangavì (Rhangabé) (Andronic), 579-80, 647.
Rânzeşti (sat), 99.
Rasgrad, 199; III, 314, 318, 320, 326, 330, 332, 388. (Abdul-aga de), III, 320. (Alì, emir de), III, 326. (Curt-aga de), III, 388.
Raso (Apostol de), 75.
Rasova, III, 324.
Rastì (boier), III, 522.
Raşid-efendi, III, 471.
Raţca (moşie), 111, 133, 198.
Raùl (trimes al Patriarhiei ecumenice la Chiev), 89.
Razu (Costachi), II, 1088, 1111.
Răzvan, III, 326.
Reni, 199, 454; II, 1195, 1210.
Repnin (Nicolae), II, 1215, 1223, 1228-30.
Revschi (general), II, 1215.
Rhangabé. V. Rangavì.
Rhusanos (mănăstire) III, 8, 9. (egumen Antim), III, 9.
Rizu (Iacob), II, 1139, 1144, 1148-9, 1165, 1178, 1202, 1221; III, 182. (Măricara, fiica lui), II, 1139-40; III, 250-1.
Robaia (sat şi schit), 198, 203, 211, 490, 758; II, 1154.
Robescu (Asanachi), III, 390-1.
Rod (Rhodos), 39, 72, 77-89, 80, 82-3. 116, 190-1, 194, 199, 348, 376, 406, 561; II, 840; III, 152, 154, 177, 408. (Mitropoliţi: Grigorie), (Ignatie), II, 840. (Melchisedec), 116. (Meletie), 120-2.
Rod (Andronic din), III, 152.
Rod (Apolloniu din), III, 154.
Rodanta, III, 156.
Rodope, III, 35.
Rodosto (episcopie), 200, 624; II, 778, 840.
Roma, 16, 340, 342, 561; II, 910.
Roman, 21, 36, 98-9, 109, 111, 180, 195, 217, 360, 398, 418, 721, 764; II, 1005,

1026, 1110, 1186. (Episcopi: Agafton), 109. (Anastasie), 46, 180, 195. (Filoteiu), 111. (Ghedeon), II, 1026, 1110. (Ioan), 217. (Lavrintie), 360, 398. (pârcălabi: Condre), 99.
Roman (Împărat bizantin), III, 154.
Roman I-iu (Domn al Moldovei), 35.
Romanaţi (judeţ), III, 328, 403-4.
Romani, 231, 275, 487, 560; II, 1210; III, 152.
Romanò (Căminar), III, 322. (Iordachi), III, 437-8.
Românul (Ioan, egumen), 718.
Roset (familie), 1052.
Roset (Andrei, Ban), II, 1111.
Roset (Antonie, Domn al Moldovei), 217, 223, 413. (soţia Zoe), 217. (fii: Alexandru, Gheorghe, Ienachi), 217.
Roset (Constantin, Hatman), II, 1088, 1111.
Roset (Ienachi, Comis), 612; II, 976, 1077, 1088.
Roset (Ioan, Agă), II, 794, 999-1000, 1168.
Roset (Iordachi), 301, 360, 363-4, 370-1, 413, 532.
Roset (Lascarachi), 739, 749.
Roset (Manolachi), 360.
Roset (Maria), 219.
Roset (Matei), 742.
Roset (Mihail), II, 917-8, 923-6, 1052-3, 1077, 1088, 1102, 1180.
Roset (Nicolae), 531, 589; II, 832, 844, 868-9, 875, 972, 975, 1010-1, 1131' 1176; III, 492, 499.
Roset (Vasile, Hatman), II, 1146, 1155.
Roset (Vistier, sec. XVIII), III, 324.
Roşul (Filip), 203.
Roznov (moşie), 222-3.
Rucăr, III, 305, 347.
Rudeanu (Nicolae), 751.
Rugină (Pavel), 360.
Rumâneşti (moşie), 129.
Rumelia, 702, 738, 744, 749, 751, 769, 776; II, 1230; III, 8, 244, 326, 505, 507. (Mehmed-Paşa, valiu de), II, 1200, 1214.
Rumienţov (general), II, 1206, 1213, 1218, 1220.
Rupta (sat), II, 1129.
Rusciuc, 199, 637; II, 796, 1208-10, 1230; III, 213, 215, 217, 307, 312, 314, 316, 318, 324, 328, 332, 387, 430, 439. (Cara-Ahmed, Paşa de), III, 322.
Rusia şi Ruşi, 2, 10, 12, 16-7, 24-5, 27-9, 39, 58, 83, 86, 94, 198, 208, 533-5, 595, 720, 757, 849, 878; II, 1092, 1121, 1193, 1194-5, 1197, 1199-200, 1202-7, 1209-16, 1220, 1223, 1228-30, 1248, 1269; III, 46-50, 71, 106, 112, 237, 257, 259, 351, 436. (Mică), 15, 32,
Rusia (Alexie, Mitropolit de), 28. (Teodor, Ţar), III, 45.
Rusnamegiul, 320.
„Ruso-Vlahia", 19, 22, 30.
Rustem-aga, III, 322, 473.
Ruşava. V. Orşova.
Ruşid (beiu, Izet-Paşa-zadè), III, 427.

S.

Saciţte (localitatea: Siatista), III, 467.
Sadic-Aga, III, 330.
Sadova (mănăstire), 163.
Safranboglu (Gheorghe), III, 330,
Safta (Doamna lui Gheorghe Ştefan), 215-16, 221-2, 363, 370.
Sagi-Cuzi, II, 832.
Said-beg (Muhzun-oglu Damad), III, 427.
Saini-chirmen (cetate), 758.
Sălaj, 14.
Sali (Salih)-aga, (Batoglu, c. 1788), III, 268, 294, 303-5, 307-10, 312, 318, 322, 326, 332, 334, 336, 351, 356.
Salianegì, III, 252-4.
Salonic, 10-2, 31, 113; II 892, 961, 966, 1118, 1129, 1145, 1189, 1280; III, 328, 338. (Sf. Anastasia), II, 1129. (Gheorghe Chaveris din), II, 961. V. şi Tesalonic (Biserica de).
Salustiu, II, 911; III, 153.
Sâmbăta-Mare, III, 102.
Samocov (localitate), III, 320, 464-5.
Samos, 45, 194. (Mitropolit Partenie), 194.
Samosata, III, 154.
Sandu (Portarul), 252, 255, 257, 276, 282-4, 451.
Santorin (insulă), II 1189. (episcop Dionisie), II, 1189.
Saphaz-Ghirai, III, 260.
Sarafi (Teodor), III, 6.
Sărata (localitate), III, 950.
Sârbi şi Serbia, 38, 111, 131, 228, 234, 757; II, 913, 919, 960, 1216; III, 58.
Sarde, 38.
Sarì-Mehmed (agă), 637.
Sarì-Omer (agă), III, 268.
Sarighiol, III, 268,
Sarim (agă), III, 394.
Satalia, 12, 28.
Satâr (agă), III, 316
Satoglu, III, 370.
Sauli, II, 1089.
Sava (polcovnic), III, 402.
Savin (Ban), 360.
Savoia (Eugeniu de), II, 815-7.
Saxonia şi Saxoni, 485; II, 1218.
Scanavi (Dimitrie), II, 1165, 1138; III, 232, 265, 269, 272, 424, 428, 451-2.
Scania, 530.
Scarlat (Vistierul lui Nicolae Mavrogheni), III, 444-7, 449.
Scir (Skyros), 49. (Luchian, arhiepiscop), 49.
Scotus (Dominic), II, 910; III, 153.
Scriverius (scriitor), III, 84-5.
Scurteşti (sat), 44, 47, 53, 89.
Scutari, III, 336.
Seaca (moşie), 114.
Sebasta (Sivas), 11, 40. 762; III, 51. (Neofit, Mitropolit), 762; III, 51.
Sebeş, 757.
Secuieni, 742-3; III, 316, 336, 397.
Segarcea (mănăstire), II, 731, 834-5, 838; III, 38-9, 198-9.

Seidì (bairactar), III, 316.
Seidullah, 178-9.
Seidungè-Ahmed-aga, III, 324.
Seimen-chioiu, III, 237.
Seimeni (sat), 248.
Seleucia, II, 909; III, 152. (şi episcop Vasile).
Selim I-iu (Sultan), 143.
Selim al II-lea (Sultan), 46.
Selim (aga), 280, 302, 312, 318, 332, 380, 422, 452.
Selim (Paşa), III, 248, 336, 371, 373, 386, 394, 417, 420.
Selimbria, 29, 48, 112, 116, 132, 244, 420; II, 1088; III, 248. (Mitropoliţi: Atanasie), 48. (Lavrintie), 132. (Nectarie), 244. (Neofit), II, 1248.
Semlin, II, 817.
Serbegì-başa, III, 330.
Serdari (Constantin), III, 396.
Serengì, 49.
Seres, 12-3, 147, 160, 194, 736; II, 1037, 1098, 1105, 1114; III, 6. (Mitropoliţi: Daniil), 147, 160, 194; III, 6. (Gavriil), II, 1098, 1105, 1114. (aiani), III, 507.
Severin, 24, 28-31, 89-90, 117.
Severòs (Gavriil, şeful Bisericii greceşti din Veneţia), III, 152.
Sfânta Ana (schit), II, 924.
Sguromali (boier), 101.
Sguropulo (Syropulo, scriitor), 38, 149.
Sibiiu, 287-8, 295, 314, 457, 475-6, 488, 749, 752, 765, 884, 892, 899, 932, 944, 959, 1009, 1073-4, 1078-9, 1089, 1094, 1106-7, 1109, 1111, 1128-9, 1132, 1134; III, 288, 341, 414, 416.
Sicilia, 546-7; III, 147.
Side (localitate), 28; II, 937-8.
Sideri (trimes la Hrisant Notara), 174.
Sigismund (Împărat), 13, 38.
Silihdar-aga, III, 334.
Silion (Ştefan), 360.
Silişte (moşie), 111, 114, 133, 198.
Silistra, 39, 61, 67-8, 86, 199, 470, 553, 604, 698; II, 1208, 1210, 1250; III, 217, 237, 322, 324, 326, 328, 334, 336, 370, 418, 420, 436, 438-9. (Ahmed, agă), III, 328. (Carà-Memì), III, 322. (Hagi-Dumitraşcu), 470. (Hagi-Ianciu), 470-1.
Silivria. V. Selimbria.
Simion de Tesalonic (scriitor), 409.
Simokatas, 393.
Simplicius, III, 148, 151.
Simu (Agă), III, 328.
Sinai (muntele), 93, 129, 175-6, 179, 181, 266-7, 270, 272-5, 297-8, 318; II, 877, 890, 944, 1016, 1073, 1135, 1159-62; III, 1-2, 10, 12, 18-9, 23, 28, 30, 32, 62, 64, 185-6. (arhiepiscopi-egumeni: Anania), 270, 274, 277. (Chiril), II, 1159, 1161-2. (Cosma), III, 64-5. (Ghenadie), 29. (Ioanichie), III, 64. (Ioasaf), 175-6; III, 12, 18, 32. (Lavrentie), III, 18. (Teofan), 176; III, 12-3, 18, 29. (mănăstirea Sf. Ecaterina), II, 1135.
Sinaia (mănăstire), 114, 352-3; II, 890; III, 260-1, 320, 451.
Sinan (beiu), 88.
Sinan-Paşa (Mare-Vizir), 95, 724-5.
Sinesiu (scriitor), 393; III, 150.
Siniuhca (râu), II, 1209.
Sinope, 199, 745. (popa Nicolae din), 745.
Sinteşti (sat), 675.
Siracusa, III, 150.
Siretiu (râu), II, 211-3, 903-4.
Siria, 199; II, 1258; III; 157.
Sirigul (Meletie), 152, 175, 209, 211, 409, 728, 757.
Sirmiul, III, 282-3.
Sirul (Efrem), III, 146.
Siştov, II, 1129; III, 206-7, 278, 318, 372-4, 381-2, 386, 461.
Sititza (episcop Teodosie), 244.
Sivri-Hisaroglu, III, 336.
Slatina, 114; II, 1144; III, 328.
Slătineanu (Radu), II, 1171.
Slobozia, III, 314.
Sliven, 199; III, 390.
Slugearoglu (Constantin), II, 1154, 1193. (Gheorghe), II, 1221-2.
Smaranda (Domniţa), III, 184-5, 251.
Smil. V. Ismail.
Smirna, 12-3, 244, 644, 763-4; II, 893, 901-2, 905, 1114, 1136, 1230; III, 120.
Snagov, 162-3, 429; II, 793.
Sniatyn, II, 1104.
Sobieski (Ioan, rege), 754.
Socrate, III, 152.
Sofia, 17, 48, 75, 295, 594, 596, 759; III, 54, 281, (Mitropoliţi: Auxentie), 295, 594. (Ieremia), 718. (Partenie), 48.
Sofialì (Gheorghe), III, 338.
Sofia (sora lui Petru-cel-Mare al Rusiei), III, 50.
Sofocle, 393; III, 153.
Soliman (beiu), III, 326.
Soliman-Paşa (c. 1714), 637.
Soliman (Mare-Vizir, c. 1685), 307.
Soliman (Amegì), II, 1105.
Soliman (haznadarul), II, 1121, 1130.
Solon (filosoful), III, 103.
Soranzo (Lazzaro), 75.
Soroca, 86, 89, 735, 737; II, 1186, 1190, 1195, 1197, 1199.
Sotiriopolis, 735.
Soveja (mănăstire), 687-8; II, 1110, 1246.
Sozopole (şi mănăstirea Sf. Ioan), 10, 12, 16, 117, 119-20, 126.
Spà (Aloise, din Veneţia), 63, 66-7, 70, 77.
Spandoni (dascăl), 690, 774-5, 795, 797, 856, 858; III, 198, 200.
Spania, III, 475.
Spilaiotes, 440, 530, 539-41, 547-8, 571, 612-3; II, 780, 832.
Stachiev (ambasador rus), II, 1238.
Stagai (eparhie), III, 7.
Stainville (mareşal), II, 817.
Stamo (-Costa, başa), II, 1089.
Stamo (Ioan, Postelnic), II, 875.

Stăneşti (mănăstioară), II, 834, 838.
Starova (Hairullah, aga de), III, 328.
Statachi (Postelnic), III, 265, 428.
Stavrachi (Gheorghe), II, 1163-5, 1176-8, 1181, 1191-2.
Stavrachi (hirurg), II.1115.
Stavrachi (capuchehaie), II, 1105, 1144, 1154.
Stavropole, 39; II, 1080-1, 1085-7. (Ioanichie, episcop), II, 1080, 1085-7.
Stavru (Pitar, c. 1680), 742.
Stavru (Sluger), II, 1115.
Stelea (Spătar), 724-7.
Stenimachos (mănăstire), 199, 207
Stephanites şi Ichnelates (carte populară), III, 153.
Sterachi (Zaharia), III, 240.
Sterghie (Panu, Başa), III, 232.
Sterie (Portar, c. 1788), III, 311-3, 439, 444.
Stobeul (Ioan), III, 149-51.
Stockholm, 637.
Stoffeln (general), II, 1204, 1210 1212.
Stoian (Armaş), III, 362.
Stoian (Clucer, c. 1680), 255, 740.
Strabon, III, 147, 155.
Strâmbeanu (Constantin), II, 1133.
Strâmbul (moşie), III, 190-1.
Straşimir (Ţar), 17.
Stratis, 474.
Sturdza (Ioan, Serdar), 360
Sturdza (Maria), 302.
Sturdza (Mihalachi), II, 1146.
Sturdza (Sandu, Vornic), II, 1088, 1111, 1140; III, 498, 504.
Suceava, 36, 41, 98, 109-10, 117-8, 360, 722; II, 1088, 1111, 1146, 1186, 1217-8, 1227.
Suedia şi Suedesi, 452, 480, 484-6, 637, 640, 642; II, 1238; III, 86.
Sugdaia (Soldaia, în Crimeia), 12, 16.
Suhaia (moşie), 114.
Suidas (scriitor), II, 909; III, 147, 153.
Suleim (agă), III, 324.
Suleiman (agă, din Silistra), III, 318, 322, 324, 326, 328, 330, 334, 336, 384.
Suleiman (Caralerlì), III, 330.
Suleiman (Emenegì, agă), III, 330.
Suleiman (Ghiurgì), III, 334.
Suleiman (Sarchesimè), III, 334.
Suleiman (Zainoglu), III, 328.
Sulin (agă, de Silistra) III, 328.
Suliotul (Nicolae) II. 1116.
Sultana (Domniţă), III, 188, 227, 519.
Sumelà (mănăstire), II, 901, 1138, 1175, 1182, 1223.
Summakios (Anghel), 409, 429.
Suraia (moşie), II, 872-3, 875.
Suţu (Alexandru, Domn), II, 1130, 1144; III, 164-5, 511.
Suţu (Casandra), III, 166.
Suţu (Constantin), 1178; III, 509-10.
Suţu (Diamandachi), II, 1178.
Suţu (Dimitrie), II, 1131, 1146, 1221, 1237.
Suţu (Draco), 612, 623; II, 966-7, 1021, 1102, 1131.
Suţu (Ecaterina), III, 330.
Suţu (Grigore), III, 485-6.
Suţu (Mărioara), II, 967, 1021; III, 435-6.
Suţu (Mihail, Domn), II, 1196, 1201, 1204, 1220-3; III, 126, 229-31, 424-6, 509.
Suţu (Nicolae), 1144, 1149-50, 1153, 1156, 1178, 1182, 1190-7, 1200-5, 1220.
Suţu (Ruxandra), III, 436.
Suţu (Safta), III, 509.
Suţu (Spătar), III, 259.
Suveiz, II, 982.
Synadenos (Mihail Astràs), 10.
Szilágyi, 61.

Ş

Şahin-Ahmed, III, 324.
Şahin-Ghirai (Han), III, 246, 248.
Şanta, II, 937.
Şanţ, III, 364, 384, 431-2.
Şchela Ciobanului, III, 252, 255-6.
Şerban (Vistier, c. 1680), 255, 304, 395, 762.
Şerban (Dimitrie, Agă), II, 1232.
Şerif (Omer), III, 338.
Şipote (moşie), 123.
Şoldan (Vornic), 217, 358, 361.
Ştefan I -in (Domn al Moldovei), 20, 217.
Ştefan-cel-Mare (Domnul Moldovei), 41-2, 217, 319,
Ştefan (Gheorghe, Domn al Moldovei), 210-1, 214, 216, 221-2, 363, 370-1, 731.
Ştefan (fiul lui Petru Şchiopul), 85-9, 97, 114.
Ştefan (Lupu, Domn al Moldovei), 121, 150, 156, 222-3.
Ştefan (nazirul), III, 288-91.
Ştefan (Postelnic, c. 1788), III, 381-3, 385-6.
Ştefan (Surdul, Domn muntean), 114.
Ştirbei (Badea), II, 835-6, 1133.
Ştirbei (Barbu), III, 220, 287.
Ştirbei (Constantin), 395, 761.
Ştirbei (Dimitrie), II, 1198.
Ştirbei (Nicolae), II, 1198.
Ştirbei (Pană), II, 1179.
Ştirbei (Radu) 740.
Şufariul (Gheorghe), 255. (Radu), 255.
Şumla, 199, 334, 457.

T.

Tagaris (Pavel, episcop de Tebriz), 15.
Tahir-aga, II, 1153; III, 314, 340, 347, 357.
Taip-aga, 374.
Taleligì-başa, III, 348.
Talleyrand (ministru frances), III, 518.
Tămăşani, 358.
Tamasp (Tamasculù, Şah), II, 1115.
Tănase (Logofăt, c. 1730), II, 1111.
Tănase (Postelnic, c. 1590), 99.
Tânganul (mănăstire), 163.
Târgovişte, 41, 196-7, 304, 313-4, 392,

394, 396, 537, 566, 596, 637, 640, 648-9. 717, 724, 756, 762, 765; II, 1099; III, 55, 76-7, 89, 103, 106, 115, 119, 336, 345, 350. (negustori), 1099-103. (biserica Stelei), 648-9. (egumen Ignatie), 725.
Târgul de Floci. V. Floci.
Târgul-Jiiului, III, 276-7, 300; 330, 455.
Târnova, 17, 19, 32, 36, 39-40, 45, 105-7, 109-11, 132, 141, 146-7, 162, 172, 182, 199, 204, 406, 454, 547-8, 554, 668-70, 721-2, 759, 1098, 1162, 1230; III, 58, 102, 125-6, 164, 280, 301, 312, 318, 324, 330, 357, 366, 374, 381. (Mitropoliți: Antim), II, 1098. (Dionisie), 669, 706, 722. (Iosif), III, 125-6. (Partenie), II, 1162. (Turci din cazà), III, 318.
Târnova (din Tesalia), III, 11.
Tatari, 16, 41, 106, 363, 365, 370, 447, 480, 483-4, 486, 558-9, 596, 678, 686; II, 931-4, 937, 947-8, 950, 954, 956, 958-9, 972, 1094, 1141, 1190, 1197, 1210, 1226, 1230; III, 292, 419.
Tatios (Achile), III, 155.
Tauromeniu, III, 147.
Tazì-chirmen, 757.
Tazlău, 293, 356, 361; II, 1110, 1246, 1264. (Grigorie, egumen), II, 1265.
Teba, II, 1050-1, 1054, 1162. (Antim, episcop), II, 1162.
Techeli (Osman-aga), III, 334.
Techirlam-oglu, III, 322.
Tecuciu, 293; II, 1186.
Teleajen, III, 397.
Teleben (în Albania), III, 267.
Telega, 227, 233; III, 441-3.
Teleorman (ţinut), II, 872, 1208; III, 322, 372, 387.
Temistiu, III, 148, 151.
Temistocle, III, 153.
Tenedos, II, 1114, 1119, 1130.
Teocrit, II, 909-10; III, 153.
Teodor (Agă), II, 1071.
Teodor, (Comis, c. 1788), III, 351, 353, 360-1.
Teodor (Postelnic, c. 1788), III, 283-5, 287.
Teodorachi (capuchehaia lui Nicolae-Vodă Mavrocordat), 766.
Teodorachi (Comis), II, 1146.
Teodoru (Gheorghe), III, 468.
Teodose (căpitan), III, 308.
Teodose (boier al lui Petru Şchiopul), 98.
Teodosie (Domn al Ţării-Româneşti), 717.
Teofilact (Patriarh al Bulgariei, scriitor), 329-30, 757; III, 145, 149.
Teofilact (Pitar, c. 1760), II, 1168.
Teofrast, III, 154.
Teognis, II, 909.
Teos, II, 896-7.
Terapia (sat), 338, 422; III, 500-1.
Tersanè-Amiri-efendi, III, 506.
Tesalia, 109, 160, 166; III, 11.
Tesalonic, 409, 765, III, 840, 1098; III, 152, 320, 326. (Mitropoliți: Grigorie), III, 152. (Ignatie), 765; II, 840. (Ioachim), II, 1098, 1118. (Partenie), 113. Teodosie), II, 1189.
Testabuza (Toma, medic), II, 964, 1089.
Tetovanlì (Mustafà-Pehlivan), III, 316.
Thugut (internunţiu), II,1226.
Tighinea, 455, 385, 452, 496.
Timişoara, 757 III, 431.
Tir (Maxim de), III, 154.
Tir (Toma, Mitropolit de), 49.
Tisenovţa, 757.
Tismana, 163, 192, 195-7, 201-2, 725; II, 884; III, 330, 431. (Leontie, proigumen), 192. (Nicodim, egumen), II, 884. (Teodosie), 725.
Titeşti (sat), II, 899-900.
Toader (Vistier, pe la 1650), 269.
Tobato (Tommaso), 211-2.
Tocat, III, 507. (Alì-Mollah de), III, 507. (Hagì-Mehmed de), II, 1075-6.
Todireni (mănăstire), 198.
Tofuz-aga, III, 390.
Togan-chirmen (Taganrog), 758.
Toma (Logofăt al lui Ştefan-cel-Mare), 41.
Toma (Postelnic, sec. XVIII), III, 195.
Toma (Spătar, c. 1709), II, 850.
Tomarova. V. Reni.
Topal-Osman (Paşa), II, 1073.
Toparan-oglu (Omer), III, 330.
Topliceanu (Ştefan), II, 1198.
Topliceni (sat), III, 360.
Toporăuţi (sat), 123, 139-40, 358, 361; II, 1263.
Tosìm-aga, III, 306.
Tracia, 29, 160.
Trapezunt, 38-9, 182, 314-5; II, 909, 1098, 1115, 1138, 1175, 1182; III, 11, 139-40. (Mitropoliți: Ieremia), II, 1098. (Lavrentie), 142; III, 11.
Trapezunt (Gheorghe de, scriitor, sec. XV), III, 139-40.
Tricala, 458; III, 7.
Triadiţa. V. Sofia.
Trifiodor, II, 910.
Trikka (Tricala) (Mitropolie şi demnitari bisericeşti), 9-10.
Tripoli, 78-9, 129, 757; III, 165, 176.
Trocan (tâlhar), III, 358.
Tucidide, I, 393; III, 145.
Tulcea, II, 1137.
Turci, *passim*.
Turnagì (Ismail, Mehmet şi Omer-aga), III, 320, 322, 389, 399, 402-3, 413.
Turnavitul (Dumitrachi), III, 232-3, 355, 376-7, 445, 447-8, 450.
Turnu, 108; II, 1171-2, 1176-7, 1181, 1227; III, 213, 217, 222-3, 318, 387-8. (Cogeà-Alì-Paşa din), III, 318.
Turtucaia, III, 312, 318, 334, 344.
Tusùm-aga, III, 336.
Tutova, 8-7, 8; II, 1186.
Tyrnau, III, 58, 102.
Tyrolon (Tzurulon), II, 1159.

Tzanos, 717-8.
Tzuchi. V. Ciuchi.
Tzuvania. V. Cairul Nou

Ţ

Ţamblac (Grigorie, Mitropolit), 36.
Ţigăneşti, 216, 233.
Ţigară (Nicolae, preot), III, 501.
Ţigară (Zotu), 85-6, 95, 97-8, 101, 121. (soţia, Maria), 86.
Ţintea (sat), III, 376-7.
Ţiţirică (Anastase), II, 1235.
Ţurlea (Ioan), III, 467-8.
Ţuţora, II, 1202.
Ţuţoreşti (sat), II, 1195.

U

Ucraina, II, 1122, 1189.
Uda (sat), III, 100, 114, 372.
Ugocsa, 14.
Ugireni (mănăstire), 99, 117.
Ulise, 296.
Ulmeni (sat), III, 354.
Ungaria şi Unguri, 13, 16, 27, 30, 103, 121, 228, 234; II, 1094, 1176, 1214, 1231, 1240; III, 102, 300.
Unguraş (castel; Balvanyos), 14.
Ungureni (şi egumenii, Ioachim şi Neofit), 200, 203.
Ungureni (cetate), III, 278.
Ungureni (populaţie), 203, 654; III, 289-90, 350, 517-8.
Ungnad, 66.
Ungrovlahia, *passim*.
Ungrovlahia (Mitropoliţi: Antim I-iu), 9. (Antim al II-lea). V. Ivireanu, Antim. (Atanasie), 1. (Daniil), II, 859-60, 923-4. (Eftimie), 106; III, 10. (Grigorie, diferiţi), 130, 724-6; II, 1214, 1218, 1227; III, 199. (Hariton), 10-1, (Luca), 100, 112-3, 719-20, 723-4, 726. (Neofit), II, 1089-90, 1096, 1098-9, 1102-3. (Ştefan), 192, 201-4; II, 1074, 1079. (Teodosie), 204, 225, 231, 237, 255, 278, 281, 295, 303, 336, 350, 401, 629; II, 1136; III, 33-6, 51, 54-6. (Teofil), 192.
Unturoasa (sat), III, 449.
Ureche (Grigore, Vornic), III, 150.
Urfa, II, 1137, 1207; III, 334.
Uricariul (Axintie), 162-3, 195, 204, 221, 270, 293, 319, 360, 362, 599, 636, 651, 749.
Urziceni, III, 400, 402.
Uschiub, III, 324.
Utrecht, III, 118.
Uzun-Husein (agă), III, 322.
Uzun-Mehemed de Turtucaia, III, 318.
Uzun-Osman de Uschiub, III, 324, 336.

V

Văcărescu (Barbu), 742; II, 1077-8, 1117, 1133-4; III, 512, 514. (Clucer, c. 1714), 588.
Văcărescu (Constantin), II, 875, 1077, 1288.
Văcărescu (Ienachi), 395, 762; II, 798, 1288; III, 462.
Văcărescu (Radu), II, 1168, 1198, 1288.
Văcărescu (Ştefan), 742, 1117, 1133-4.
Văcărescu (alţii), II, 1068.
Văcăreşti (mănăstire), II, 872, 875, 877, 884-5, 909, 923, 1030, 1034, 1046-8, 1052, 1054, 1136, 1209, 1226, 1240-1, 1243, 1245, 1247-50, 1257-60, 1266, 1268; III, 145, 332. (egumen Gherman), 1010, 1239-41, 1243, 1247, 1249-50, 1259-60, 1268.
Văceni (sat), III, 396.
Vâlcea (judeţ), 346-7; II, 1184; III, 255, 276, 314, 322, 330, 346-7.
Valea (mănăstire), 163.
Valea-Seacă, 301.
Vălenii-de-Munte, 4, 348; III, 314, 316, 322, 334, 338, 363-4, 375, 377-8, 395, 400-1, 450, 452, 459.
Valetas (Gheorghe), III, 510-1.
Valiangì, III, 276.
Valievo, II, 1116-7.
Varinus (scriitor), II, 909.
Varlaam (Stânca lui), III, 8.
Varna, 1, 10, 12, 17, 132, 141, 146, 199, 470-1, 488-9, 698; II, 822, 1206; III, 266, 438. (Mitropoliţi: Calinic), II, 822. (Partenie), 141, 146, 470.
Vasilachi (Sluger, c. 1740), II, 1078.
Vasile (Sf.), 180; II, 909; III, 79, 129, 146, 154.
Vasile I-iu (Împărat bizantin) 351; III, 152.
Vasile (Mitropolit al Rusiei), 16.
Vasile (Hatman). V. Ceaurul.
Vasile (Lupu). V. Lupu (Vasile).
Vasile (Medelnicer), II, 1026.
Vasile (Aga) 371.
Vasile (cumnatul lui Antioh Cantemir), 300-1.
Vasile (Păharnic, c. 1580), 101. (altul în sec. XVII), 130.
Vasile (Postelnic, c. 1788), III, 294-5.
Vasile (vameş), II, 1191-3.
Vasluiu, II, 1186; III, 418.
Velicu-aga, III, 314.
Velighiunian-efendi, III, 207.
Veneţia şi Veneţieni, 50-2, 55, 57, 59, 61-5, 67-73, 75-6, 79-80, 82-3, 96-7, 101, 104-5, 208, 211, 248, 338, 390, 406-8, 457, 474, 618, 672, 694, 714, 736, 757, 760; II, 888, 961, 1267; III, 60, 408. (Rialto), 16-7. (Sf. Marcu), 104 407. (Zecca), 391, 406-8. (Fabrizio din) 50-1, 57, 62, 76, 79. (Arhiereul Meletie), III, 60. (Tănase Veneţianul), 759.
Ventura (Constantin), 572, 805-6, 858; II, 1072-3.
Verbia (schit), II, 1073.
Vernescu (Dinu), III, 395.
Vergu (Păharnic), 751.
Veria. V. Beroe.
Vesèl (odobaşă), III, 314.

Vezir-Chioprù (sat), III, 336.
Vicina, 1-5, 8-10. (Iachint, Mitropolit de), 1-8. (Luca), 1.
Vidin, 7, 11, 17, 30, 102-2, 128, 244; II, 860, 1069, 1176-7, 1189, 1208, 1214; III, 213-5, 272, 283, 285-6, 297-8, 305-6, 314, 324, 326, 330, 336, 338, 357-8, 358, 361, 367, 372, 382, 385-6, 399-400, 405-6, 419, 422-5, 429, 466; (Mitropoliți: Casian), 11, 17. (Ioasaf), 17. (Iosif), II, 1189. (Simion), II, 860. (Timotei), 244. (Topal-Osman-Paşa de), II, 1069.
Viena, 1, 87-9, 98, 335-6, 342-3, 652, 754; II, 913-4, 961; III, 411-2, 519-20.
Viişoara, 114.
Viking (Paul), 45.
Vintilă-Vodă (mănăstire), 100, 203.
Virgiliu, II, 910.
Vinţ, 121.
Vintilă (Ban, c. 1680), 278, 281.
Vistula (râu), 485.
Vişovăţ, (mănăstire), 38.
Viţicheşti (deal), 226, 233.
Vizantea (mănăstire), II, 1197.
Vizia (arhiepiscopie), 141, 146, 765; II, 840. (Mitropoliți: Damaschin) 141, 146, (Ioachim), 765, 840.
Vlachos (Gherasim, Cretan), III, 151.
Vlad Călugărul (Domn al Ţării-Româneşti), 41-2.
Vlad Dracul (Domn al Ţării-Româneşti), 114.
Vlad Înecatul (Domn al Ţării-Româneşti), 133.
Vlad Miloş (Domn al Ţării-Româneşti), 84.
Vlad Ţepeş (Domn al Ţării-Româneşti), 40.
Vlad (Logofăt, c. 1650), 130.
Vlad (Medelnicer), III, 374-5.
Vlădescu (Şerban), 565.
Vladimir (Mitropolie), 28.
Vladislav II (Domn al Ţării-Româneşti), 40, 114.
Vladislav III (Domn al Ţării-Româneşti), 43, 133.
Vladislav (Logofăt, c. 1650), 731.
Vlădoianu (Pitar), III, 283, 512-3.
Vlahobogdania, 619; II, 1189, 1237; III, 37.
Vlastaris (Matei), II, 909.
Vlastò (Andronachi şi Mărioara, soţie), II, 980.
Vlastò (Arapachi), II 1150, 1154-5, 1204.
Vlastò (Dumitraşcu), 679-80; II, 852, 1065, 1068.
Vlastò (Ienachi), II, 1123-5.
Vlastò (Spătar), III, 242, 428.
Vlastò (Toma), 141, 146.
Vlaşca, 130, 227, 234, 237, 322; II, 1208; III, 387.
Volcineţ, 358, 361.
Vozia, III, 243. V. Ozù.
Vozniţin (Bogdan), III, 45.
Vozniţin (Procopie), III, 45.
Vraţa, III, 320.
Vulcan, III, 293.

X

Xanta (şi Samuil, episcop de), III, 11,
Xantopol (Ioan), III, 385.
Xenofont, 393; II, 909; III, 146, 154, 464-5.
Xenos (rudă a Mirceştilor), 50.
Xifilin (scriitor), III, 147.
Xoniu (Toma), III, 390-1.

Z

Zagorianul (Stati), II, 1177-9, 1181-2, 1190-3.
Zametin (general), II, 1211.
Zamfira (Doamna). V. Mavrocordat (Zamfir).
Zamfirachi (Stolnic), III, 387.
Zănoaga, III, 453-4.
Zante, 409. (Anghel Summakios din), 409-10.
Zaphanè (Emini, Ismail-beiu), II, 1178.
Zdrale (schit), 142-3, 163-4, 197.
Zeineb (Sultana), II, 1165, 1238.
Zemena (episcopie), 28.
Zemmet-efendi, III, 214.
Zenta, II, 1252.
Zichnele (Mitropolie), 43.
Zikchia, 16.
Zimnicea, III, 312, 338, 343, 368, 372, 383, 385, 460-1.
Zisu (Costachi, Postelnic), III, 449.
Zitsa (sat), 738, 749.
Zlada, III, 320.
Zonara (Ioan), III, 145.
Zuguri (Mihail) III, 468.
Zupsca, II, 1263.

NUME COMUNE

A

Antimia, II, 1027.
Antoni, III, 326.

B

Baciu, 131.
Badiu, II, 131.
Băleanu, 131.
Braicu, III, 328.
Burleanu, 131.

C

Ciurcă, 131.
Coci, III, 467-8.

D

Daicu, 131.
Dochiţa, II, 1027.
Drăceanu, 131.
Drăguţa, 721-2.

E

Erinota, 552.
Ervania, 38.

F

Floca, 131.

G

Ghioca, 131.

I

Ianovca, III, 467.
Isa, III, 338.
Islate, 131.

M

Marga, II, 890.
Miftodie, 131.
Mihăilă, II, 1077.

O

Onufrie, 721-2.

P

Picătură, 131.

R

Rante, 131.

S

Sara, II, 1135.
Soare, II, 956.
Sofronia, II, 1236.

Ş

Şerbul, 131.
Ştefana, 295

T

Tergilă, 131.

Ţ

Ţandu, III, 207.
Ţaţu, III, 467-8.

V

Velisarie, III, 324.

CATEGORII ŞI LUCRURI

A

Antimise, II, 1121.

B

Blănari, II, 1192.

C

Calafaţi, III, 312.
Capanlâi, III, 438.
Casapi, 89. (-başi), II, 1071, 1268-9.
Cherestegii, II, 1206.
Croitori, III, 514.

G

Grămătici, 203, 437-8 (Ioan, în Moldova); (altul), 650, 951; III, 157 (Mihail, al lui Constantin-Vodă Brâncoveanu), 396, 762.

N

Negustori: Zamfirachi (Chiriac), II, 128.

P

Psalţi (Ierotei, supt Constantin Brâncoveanu), 457-8. (alţi cântăreţi), III, 91-2, 94.

Tabla numelor la Introducere.

A

Adacalè, 18.
Adibzadea (Teodorachi), 15.
Andrei (Vornic), 15.
Ardeal, 19.
Argeș (și Curtea-de), 12-3.
Arnăuți, 12 — 3
Austria, 15.

B

Badaciu, 12.
Bagdad, 11.
Baia (Ocol), 18.
Băneşti, 12.
Baratov (Clucer), 11.
Bartholdy, 18.
Bechir-Paşa, 1.
Belinaș-oglu, 11, 16.
Blahnița-de-sus (plasă), 17.
Brăila, 11.
Braniște, 15.
Brașov, 15-6.
Breaza, 13.
Broșteni, 12.
Bucureşti, 14, 17.
Budișteanu (Radu), 16.
Buzău, 9, 11.
Byron (lord), 18.

C

Calafat, 18.
Călăraşi, 11.
Câmpina, 9, 11-3. (Lupoianului), 12.
Câmpu (plasă), 18.
Câmpulung, 12-3.
Capanlâi, 9.
Carageà (Ioan-Vodă), 19
Cerneți, 16-8.
Chiriac (Clucer), 18.
Ciuc, 14.
Comarnic, 13.
Compania (grecească de comerț), 9, 10.
Cornu, 13.
Costeşti, 11.
Coşmir, 16.
Cozia, 15.
Craiova, 15-6. 18.
Creţulescu (Vornic), 14-5.

D

Dâmbovița (județ), 10.
Dealul Lung, 14.
Dolj, 13.
Drăgășani, 15.
Dragoslavele, 12.

E

Eschi-Stambol (Serdar), 17.
Evrei, 9.

F

Fetislam, 18.
Focșani, 10.

G

Găeşti, 11.
Galați, 9.
Gheorghe (Vel Căpitan), 13.
Giam-Alì (aga), 11.
Gomolovici, 16.
Greci, 10.

H

Haromsec, 14.
Hope (scriitor), 19.
Husein-Uzum, 13.

I

Ibrictar (Nichita), 13.
Ilfov, 10.
Imperiali, 15.
Ioan (biv Vel Păharnic), 27-8.
Ismail, 10.

M

Marcu (Serdar), 11, 15.
Mardagiu (Ioniță), 16.
Mavrogheni (Nicolae-Vodă), 16-7, 19.
Mavrogheni (Serdar), 11.
Mehadia, 18.
Mehedinți, 13, 17.
Milcov, 14.
Moralì, 9.
Moreia, 9.
Muscel, 11, 13.

N

Nămăeşti, 12.
Negustori (feluriți), 9.
Nenciulescu (Constantin), 17.
Nicopol, 15-6.

VERIFICAT
2017

O

Oarja, 12.
Ocna, 11.
Odobescu (Ioan), 10.
Olt (plasă), 15.

P

Păscari, 13.
Pitari (Constantin), 15.
Piteşti, 11, 15-6.
Podul Lacului, 14.
Poiana, 13.
Polonia, 14-5.
Proviţa, 13.

R

Rachita (Toma), 16.
Râmnicul-Sărat. 10.
Râmnicul-Vâlcii, 15.
Romanò (Spătar), 11.
Rucăr, 12.
Ruset (Dumitrachi Alexandru), 11.

S

Salì-aga, 13.
Scutari, 9.
Secăria, 13.
Secuieni, 16.
Sibiciu, 9.
Sibiiu, 14.
Silistra, 10.
Sinaia, 10-1.
Slăveşti, 12.
Soliman-Paşa, 18.
Suhaia, 12.

Ş

Şifer-aga, 11.
Şoprile, 13.
Ştirbei (Badea), 9,
Ştucă (Mihai), 16.

T

Târgovişte, 12.
Târnava, 11.
Tatari, 16.
Teleajen (plaiu), 13.
Teşila, 13.
Tihomiri, 13.
Tismana, 16.
Turci, 10 şi urm.
Turnavitul (Dumitrachi), 10.

V

Văcărescu (Ienachi), 9.
Vădeni, 9.
Valea Crângului, 16.
Vălenii-de-Munte, 11, 13.
Vătafi (Tudorachi), 15.
Velisar (Armaş), 11.
Vernescu (Dimitrie), 14.
Vidin, 15, 18.
Vlaşca, 11, 13.

Z

Zimnicea, 16.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREŞTI

VERIFICAT
1987

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREŞTI